Bundel - Raad openbaar Druten van 18 juni 2026

Agenda bijlagen

Besluitenlijst - Raad openbaar - 18 juni 2026

1 Opening en mededelingen
De voorzitter nodigt u uit voor een openbare vergadering van de gemeenteraad die gehouden wordt op donderdag 18 juni 2026 om 19.30 uur in de raadzaal van het gemeentehuis Druten.
De agenda en alle bijbehorende stukken zijn digitaal in te zien via iBabs en de website. De vergadering is live te volgen via www.druten.nl/vergaderingen.

2 Vaststelling agenda
U wordt gevraagd de agenda van vanavond vast te stellen.

3 Kiezen Voorstemmer bij stemprocedures
Bij hoofdelijke stemming brengt de voorstemmer als eerste zijn stem uit.

4 Besluitenlijst raadsvergadering 21 mei 2026
U wordt voorgesteld de conceptbesluitenlijst van de raadsvergadering op 21 mei 2026 ongewijzigd vast te stellen.

2026-05-21_Raad openbaar Druten_Besluitenlijst

5 Mondelinge informatie

5.a Mondelinge vragen van raadsleden
Gelegenheid voor het stellen van actuele en urgente politieke vragen aan het college van B&W. Raadsleden die hiervan gebruik willen maken moeten 24 uur van tevoren hun vragen indienen bij de voorzitter van de raad en de griffier. Voorzitter en/of griffier hebben geen verzoek tot stellen van mondelinge vragen ontvangen.

5.b Mondelinge mededelingen van het college
Het college kan de gemeenteraad mondeling informeren over de voortgang van actuele politiek bestuurlijke ontwikkelingen die met urgentie onder de aandacht van de raad gebracht dienen te worden. Vanuit het college is geen verzoek tot doen van mededelingen ontvangen.

5.c Mededelingen uit commissies en werkgroepen
Raadsleden kunnen een korte terugkoppeling geven over actuele ontwikkelingen in commissies, raadsduo's / raadstrio's en werkgroepen. Verzoeken kunnen uiterlijk 24 uur van te voren worden gemeld bij de voorzitter van de raad en de griffier. Voorzitter en/of griffier hebben geen verzoeken ontvangen.

6 Hamerstukken
Over de hamerstukken vindt geen debat meer plaats. Er is wel een mogelijkheid om een stemverklaring af te leggen of stemming aan te vragen.

6.01 Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Volgens de bepalingen van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 11A van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft de gemeenteraad de mogelijkheid zienswijzen in te dienen op het jaarverslag, de jaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027. Na de zienswijzeprocedure zullen de Jaarstukken worden vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 2 juli. De Begroting stelt het algemeen bestuur van de VRGZ op 2 juli vast.

Dossier 7888 voorblad
Bijlage 1 - Raadsbrief jaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027
Bijlage 2 - Zienswijze Raad Druten Jaarrekening 2025 en Begroting 2027
Bijlage 3 - Jaarstukken 2025 VRGZ
Bijlage 4 - Programmabegroting 2027 VRGZ
Bijlage 5 - 2603_VRGZ_infographic_jaarrekening_digitaal
Bijlage 6 - Overzicht reacties gemeenten op kaderbrief 2027
Bijlage 7 - Beslisnota raad - Jaarrekening 2025 en begroting 2027 VRGZ
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 VRGZ - Kernachtig Druten
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 VRGZ - Dorpslijst Afferden

6.02 Zienswijze concept Jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 Groene Metropoolregio

Dossier 7854 voorblad
Beslisnota raad - zienswijze jaarstukken 2025 en begroting 2027-2030 GMR
Bijlage 1 - Zienswijzebrief concept-jaarstukken 2025 en conceptbegroting GMR 2027-2030
Bijlage 3 - Jaarrekening inclusief controleverklaring GMR
Bijlage 4 - Accountantsverslag 2025
Bijlage 6 - Conceptbegroting GMR 2027-2030
Bijlage 7 - Aanbiedingsbrief jaarstukken TEB
Bijlage 8 - Jaarrekening en jaarverslag 2025 TEB
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 GMR - PRO Druten

6.03 Vaststellen zienswijze op het informatieprotocol 2025 van de Groene Metropoolregio

Dossier 7855 voorblad
Beslisnota raad zienswijze informatieprotocol GMR
Bijlage 1 - Uitgaande brief informatieprotocol GMR
Bijlage 2 - Informatieprotocol GMR
Bijlage 3 - Hoofdstuk 7 Verantwoordings- en informatieplicht

6.04 Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 WDW

Dossier 7894 voorblad
Beslisnota raad Zienswijze WDW concept jaarrekening 2025 en Ontwerpbegroting 2027
Bijlage 1 - Zienswijze Druten JR25 en Begroting27 WDW
Bijlage 2 - Jaarstukken 2025 Werkorganisatie Druten Wijchen gewaarmerkt
Bijlage 3 - Controleverklaring 2025 Werkorganisatie Druten Wijchen versie w.g.
Bijlage 4 - Definitief accountantsverslag 2025 WDW versie w.g.
Bijlage 5 - Ontwerpbegroting 2027 WDW DEF
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 WDW - Kernachtig Druten

6.05 Vaststellen zienswijze 2026 MGR

Dossier 7889 voorblad
Beslisnota raad - Zienswijze MGR 2026
Bijlage 1 - Zienswijze MGR 2026 - Zienswijzebrief aan MGR
Bijlage 2 - Zienswijze MGR 2026 - Adviesrapport jaarstukken 2025 en begroting 2027
Bijlage 3A - Zienswijze MGR 2026 - Aanbiedingsbrief ontwerpjaarrekening 2025 en begroting 2027 MGR RvN
Bijlage 3B - Zienswijze MGR 2026 - MGR RvN Jaarrekening 2025
Bijlage 3C - Zienswijze MGR 2026 - MGR RvN Begroting 2027 evj (en bijstelling 2026)
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze 2026 MGR - Kernachtig Druten
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze 2026 MGR - PRO Druten

6.06 Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN

Dossier 7875 voorblad
Beslisnota raad - Meerjarenbegroting BVO DRAN 2027-2030 en gewijzigde begroting 2026
Bijlage 1 - Aanbiedingsbrief Ontwerp MJPB 2027-2030 incl. gewijzigde begroting 2026_1
Bijlage 2 - Ontwerp MJPB 2027-2030 incl. gewijzigde begroting 2026 versie bestuur 5 maart 2026_1
Bijlage 3 - Kaderbrief 2027
Bijlage 4 - Voorlopige Jaarstukken 2025 BVO DRAN_1
Bijlage 5 -Zienswijze Meerjarenbegroting BVO DRAN 2027-2030
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN - PRO Druten
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN - Kernachtig Druten
Beantwoording technische vervolg vraag - Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN - PRO Druten

6.07 Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 van de GGD Gelderland-Zuid

Dossier 7892 voorblad
Beslisnota raad - Vaststellen zienswijze op de jaarrekening 2025 en begroting 2027 van de GGD Gelderland-Zuid
Bijlage 1 - Brief zienswijze
Bijlage 2 - brief raden concept jaarrekening 2025 GGD GZ
Bijlage 3 - Jaarrekening 2025 GGD GZ concept
Bijlage 4 - Jaarverslag 2025 GGD GZ
Bijlage 5 - brief raden concept programmabegroting 2027 GGD GZ
Bijlage 6 - Programmabegroting 2027 GGD GZ concept
Bijlage 7 - Adviesrapport jaarstukken 2025 en begroting 2027
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 van de GGD Gelderland-Zuid - Kernachtig Druten

6.08 Vaststellen zienswijze jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 MARN

Dossier 7898 voorblad
Beslisnota raad - Jaarstukken 2025 MARN
Zienwijze jaarstukken 2025 MARN Druten
Bijlage 1 - Advies rapport jaarrekening 2025 begroting 2027
Bijlage 2 - MARN jaarverslag 2025
Bijlage 3 - MARN begroting 202
Bijlage 4 - MARN accountantsverslag 2025

6.09 Vaststellen zienswijze concept Jaarstukken 2025 Omgevingsdienst Regio Nijmegen

Dossier 7882 voorblad
Beslisnota raad - Zienswijze concept Jaarstukken 2025 Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Bijlage 1 - Zienswijzebrief raad Druten ODGM
Bijlage 2 - Aanbiedingsbrief financiële stukken ODRN 2025
Bijlage 3 - AGR ODRN - Adviesrapport jaarstukken 2025
Bijlage 4 - Accountantsverslag 2025
Bijlage 5 - ODRN Jaarstukken 2025
Bijlage 6 - Stand van zaken KC 3.0 december 2025

6.10 Vaststellen beleidsregels plussenbeleid (voor de niet-grondgebonden veehouderij)

Dossier 7816 voorblad
Beslisnota voor de raad - vaststelling beleidsregels Plussenbeleid gemeente Druten
Bijlage 1 - Beleidsregels Plussenbeleid (voor de niet-grondgebonden veehouderij)
Bijlage 2 - Provinciale handreiking Plussenbeleid
Beantwoording technische vragen - Vaststellen beleidsregels plussenbeleid voor de niet-grondgebonden veehouderij - Kernachtig Druten
Beantwoording technische vragen - Vaststellen beleidsregels plussenbeleid voor de niet-grondgebonden veehouderij - Dorpslijst Puiflijk Druten Zuid

7 Debatstukken

Over deze voorstellen wordt een afrondend debat gevoerd tussen de fracties onderling en met de portefeuillehouder uit het college, waarna besluitvorming plaatsvindt. Tijdens de beraadslagingen kunnen eventueel amendementen en/of moties worden ingediend.
Op deze voorlopige agenda staan geen debat- c.q. bespreekstukken.

8 Raadsinformatie

8.a Lijst ingekomen stukken

Raadsleden kunnen over een ingekomen stuk verhelderende vragen stellen, mits uiterlijk 24 uur van te voren gemeld bij de voorzitter van de raad en de griffier.
De raad wordt gevraagd in te stemmen met de voorgestelde wijze van afdoening van de ingekomen stukken.

Lijst ingekomen brieven - Raadsvergadering - 18 juni 2026

8.b Schriftelijke mededelingen van het college

Via raadsinformatienota's informeert het college de gemeenteraad over de voortgang van bepaalde dossiers. Deze informatienota's zijn ter kennisname.
Inhoudelijk agenderen van een informatienota kan door een gemotiveerd verzoek in te dienen bij het Presidium. Het Presidium bepaalt vervolgens hoe en wanneer de informatienota wordt geagendeerd.

8.b.1 Jaarverslag interne klachtbehandeling 2025 en jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025

Dossier 7808 voorblad

Informatienota raad – Jaarverslag interne klachtbehandeling Druten 2025 en jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025

Bijlage 1 – Intern jaarverslag klachten 2025 Druten

Bijlage 2 – Jaarverslag 2025 Gemeentelijke ombudsman

8.b.2 Jaarverslag bezwaarschriftencommissie 2025

Met deze informatienota informeren wij u over het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie Druten over 2025. In dit jaarverslag staat hoe de commissie werkt, hoeveel bezwaarschriften in 2025 zijn ontvangen en welke bevindingen de commissie heeft gedaan. In 2025 zijn in totaal 42 bezwaarschriften ingediend en heeft de commissie 6 hoorzittingen gehouden. Het jaarverslag laat ook zien welke soorten zaken aan de orde waren en hoe deze zijn afgehandeld. Daarnaast benoemt de commissie een aantal aandachtspunten. Deze gaan vooral over besluiten over gereserveerde parkeerplaatsen voor het opladen van elektrische voertuigen en over de onderbouwing van die besluiten.

Dossier 7807 voorblad

Informatienota raad – Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Druten 2025

Bijlage 1 – Jaarverslag Druten 2025

8.b.3 Jaarverslag Energietransitie Druten 2025 en Uitvoeringsprogramma 2026 – 2027

In 2025 is de Lokale Energietransitie Druten 2025 – 2030 vastgesteld. Met dit Jaarverslag Energietransitie 2025 en het Uitvoeringsprogramma 2026 – 2027 geven we uitvoering aan het voornemen om de inspanningen en resultaten jaarlijks te monitoren en evalueren en de aanpak bij te sturen.

Dossier 7826 voorblad

Informatienota Jaarverslag Energietransitie Druten 2025 en Uitvoeringsprogramma 2026 – 2027

Bijlage 1: Jaarverslag Energietransitie Druten 2025

Bijlage 2: Uitvoeringsprogramma Energietransitie Druten 2026-2027

Bijlage 3: Infographic LES Druten-def

8.b.4 Brief van Ministerie inzake toezicht Spreidingswet

Dossier 7844 voorblad

Informatienota raad – Brief van Ministerie inzake toezicht Spreidingswet

Bijlage 1 – Toezichtsbrief Spreidingswet Druten

8.b.5 Jaarrapportage 2025 monitoring Wmo Jeugd en gezondheid

Dossier 7866 voorblad

Informatienota raad – jaarrapportage 2025 monitoring Wmo Jeugd en gezondheid

Bijlage 1 – Jaarrapportage 2025 monitoring Wmo Jeugd en gezondheid

Bijlage 2 – Jaaroverzicht Gezond en Actief 2025

8.b.6 Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O)

Dossier 7862 voorblad

Informatienota raad – Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O)

Bijlage 1 – Rapportage college Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik (MO)

Bijlage 2 – Beleidsnota Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik

8.c Schriftelijke raadsvragen en antwoorden

8.c.1 Beantwoording schriftelijke vragen – Bomenkap Lievendaal – Sociaal Maas en Waal

Dossier 7783 voorblad

Informatienota raad – Antwoord op schriftelijke vragen: Kappen van bomen in wijk Lievendaal te Druten-zuid

Bijlage 1 – Schriftelijke vragen – Bomenkap Lievendaal – Sociaal Maas en Waal

9 Sluiting

Gemeente Druten

Besluitenlijst Raad openbaar Druten

Datum	18-06-2026
Tijd	19:30 - 20:00
Locatie	Druten, raadzaal
Voorzitter	S.W.P.J. Sengers
Griffier	P.G.J.M. van Boxtel
Aanwezigen	C.J.G. Arts, H.M. Aslan, C.P.T. Barten, D.F.J.P. den Biesen, K. Dekkers, C.G.J. Diebels, M. Enkür, P.J.M. Groenen, R.E.C.M. van de Klok, M.H.M. Kolvenbach, F.J.H.M. Kuipers, L.J.A.M. Meeuwsen - van Rhijn, E. Moerenhout, J. Mooren, R. Pieters, R.G.C.J. Thoonen, G.T.M. van der Zwaluw.
Mede aanwezig	K.G.J.P. van Aanholt, W.G.M. Brink, E.A.M. Huntink, en R.E. Zwartkruis (wethouders) B.P.P. Janssen (gemeentesecretaris)

1 Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 19:30 uur.

2 Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd ten opzichte van de voorlopige agenda vastgesteld.

3 Kiezen Voorstemmer bij stemprocedures

Bij hoofdelijke stemming brengt de voorstemmer als eerste zijn stem uit het raadslid Kolvenbach.

4 Besluitenlijst raadsvergadering 21 mei 2026

De besluitenlijst wordt ongewijzigd ten opzichte van het concept vastgesteld.

5 Mondelinge informatie

5.a Mondelinge vragen van raadsleden

Vanuit de raad is geen verzoek ontvangen gebruik te mogen maken van de gelegenheid tot stellen van mondelinge vragen.

5.b Mondelinge mededelingen van het college

Het college heeft verzocht de raad mondelinge te kunnen informeren bij monde van wethouder Brink. Wethouder Brink stelt de raad ervan in kennis dat van netbeheerder Liander vandaag is vernomen dat 359 woningen in het bouwplan Deest Zuid fase I, fase II en fase III, kunnen worden aangesloten op het elektriciteitsnet.

5.c Mededelingen uit commissies en werkgroepen

Vanuit de raadscommissies c.a. is geen verzoek ontvangen de raad mededelingen te doen.

6 Hamerstukken

6.01 Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

De raad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen conform het voorgestelde besluit.

6.02 Zienswijze concept Jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 Groene Metropoolregio

De raad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen conform het voorgestelde besluit.

6.03 Vaststellen zienswijze op het informatieprotocol 2025 van de Groene Metropoolregio

De raad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen conform het voorgestelde besluit.

6.04 Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 WDW

De raad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen conform het voorgestelde besluit.

6.05 Vaststellen zienswijze 2026 MGR

De raad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen conform het voorgestelde besluit.

6.06 Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN

De raad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen conform het voorgestelde besluit.

6.07 **Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 van de GGD Gelderland-Zuid**

De raad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen conform het voorgestelde besluit.

6.08 **Vaststellen zienswijze jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 MARN**

De raad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen conform het voorgestelde besluit.

6.09 **Vaststellen zienswijze concept Jaarstukken 2025 Omgevingsdienst Regio Nijmegen**

De raad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen conform het voorgestelde besluit.

6.10 **Vaststellen beleidsregels plussenbeleid (voor de niet-grondgebonden veehouderij)**

De raad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen conform het voorgestelde besluit.

7 **Debatstukken**

Op de agenda staan geen debat- c.q. bespreekstukken.

8 **Raadsinformatie**

8.a **Lijst ingekomen stukken**

De raad neemt de adviezen tot afdoening over.

8.b **Schriftelijke mededelingen van het college**

8.b.1 **Jaarverslag interne klachtbehandeling 2025 en jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

8.b.2 **Jaarverslag bezwaarschriftencommissie 2025**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

8.b.3 **Jaarverslag Energietransitie Druten 2025 en Uitvoeringsprogramma 2026 - 2027**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

8.b.4 Brief van Ministerie inzake toezicht Spreidingswet

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

8.b.5 Jaarrapportage 2025 monitoring Wmo Jeugd en gezondheid

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

8.b.6 Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O)

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

8.c Schriftelijke raadsvragen en antwoorden

8.c.1 Beantwoording schriftelijke vragen – Bomenkap Lievendaal – Sociaal Maas en Waal

De raad neemt kennis van de via de informatienota gegeven antwoorden.

9 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 19.37 uur.

Gemeente Druten

Besluitenlijst Raad openbaar Druten

Datum	21-05-2026
Tijd	19:30 - 22:00
Locatie	Druten, raadzaal
Voorzitter	S.W.P.J. Sengers
Griffier	P.G.J.M. van Boxtel
Aanwezigen	K.G.J.P. van Aanholt, C.J.G. Arts, H.M. Aslan, C.P.T. Barten, K. Dekkers, C.G.J. Diebels, E.A.M. Huntink, R.E.C.M. van de Klok, M.H.M. Kolvenbach, F.J.H.M. Kuipers, L.J.A.M. Meeuwsen - van Rhijn, E. Moerenhout, J. Mooren, R. Pieters en R.E. Zwartkruis
Afwezigen	M. Enkur en R.G.C.J. Thoonen
Mede aanwezig	W. Brink (wethouder) en B. Janssen (gemeentesecretaris)

1 **Opening en mededelingen**

De voorzitter opent de vergadering om 19:31 uur. Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Enkür en Thoonen.

2 **Vaststellen agenda**

De raad stelt de agenda vast conform de voorgestelde agenda.

3 **Kiezen Voorstemmer bij stemprocedures**

De voorzitter bepaalt via loting dat de heer Aslan als eerste zijn stem uitbrengt in het geval van hoofdelijke stemming.

4 **Beëdigen burgerleden Banken-Croonen en Van der Zwaluw**

Mevrouw Banken-Croonen en de heer van der Zwaluw zijn door de raad in zijn vergadering op 01 april 2026 tot burgerlid benoemd. Zij leggen in handen van de voorzitter en in de raadsvergadering respectievelijk de eed en de belofte af. De voorzitter feliciteert beiden en wenst hen succes. De vergadering wordt geschorst voor een kort felicitatiemoment.

5 Besluitenlijst raadsvergadering

De besluitenlijst van de raadsvergadering op 01 april 2026 wordt ongewijzigd ten opzichte van de concept besluitenlijst vastgesteld.

6 Mondelinge informatie

6.a Mondelinge vragen van raadsleden

Mevrouw Meeuwsen - Van Rhijn heeft verzocht mondelinge vragen te kunnen stellen over evenementvergunningen. Haar vragen hebben betrekking op onlangs geweigerde vergunningen. Namens het college antwoordt burgemeester Sengers. Zij wijst daarbij op door de aanvragers problematisch laat inbrengen van wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke vergunningsaanvraag. Dit leidt bijvoorbeeld tot niet beschikbaar zijn van voldoende politiecapaciteit. Aanvragers in de toekomst zullen met nog meer nadruk gewezen worden op het tijdig doorgeven van aanpassingen met name omdat de gemeente niet als enige betrokken is.

Mevrouw Kuipers heeft verzocht mondelinge vragen te kunnen stellen naar aanleiding van het collegebesluit principe medewerking te verlenen aan de ontwikkeling van tijdelijke huisvesting voor internationale werknemers aan de Laarstraat 9 in Afferden.

Het college antwoordt bij monde van wethouder Brink. Hij geeft aan dat het college oog heeft voor de zorgen van inwoners. Aan de principe medewerking zijn diverse voorwaarden gesteld. Het college zal sterk toezien op nakomen van de voorwaarden door de initiatiefnemer. Ook zal het college toetsen aan het door de raad eind 2025 vastgestelde beleid m.b.t. huisvesting van arbeidsmigranten. De diverse schriftelijke (technische) vragen die vanuit de raad aan het college gesteld zijn over dit collegebesluit tot principe medewerking, zullen in de week na Pinksteren schriftelijk worden beantwoord.

6.b Mondelinge mededelingen van het college

Het college heeft niet verzocht de gemeenteraad mondeling te kunnen informeren over de voortgang van actuele politiek bestuurlijke ontwikkelingen, die zodanig urgent zijn dat de raad daarvan nu mondeling in kennis gesteld dient te worden.

6.c Mededelingen uit commissies en werkgroepen

Vanuit de raadscommissies, de raadsduo's / trio's, of werkgroepen zijn geen mededelingen te doen.

7 Hamerstukken

7.1 Vaststellen normenkader 2025

De gemeenteraad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen of stemverklaring:

1. Het geactualiseerde normenkader 2025 vast te stellen.

7.2 Afgeven verklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van het zonnepark Groenendaal

De gemeenteraad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen of stemverklaring:

1. Een ontwerp verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) af te geven voor de realisatie van het zonnepark Groenendaal;
2. indien gedurende de termijn van ter inzage legging geen zienswijzen worden ingediend die verband houden met het afgeven van de ontwerp Vvgb, de ontwerp Vvgb te beschouwen als een definitieve Vvgb.

7.3 Vaststellen TAM-IMRO omgevingsplan Kweldam ong. Deest

De gemeenteraad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen of stemverklaring:

1. Het TAM-omgevingsplan 'Kweldam ong. Deest' ongewijzigd vast te stellen.
2. Vast te stellen dat er geen zienswijzen zijn ingediend.

7.4 Vaststellen TAM-omgevingsplan Palmboom Afferden

De gemeenteraad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen of stemverklaring:

1. Het omgevingsplan 'TAM-omgevingsplan Palmboom, Afferden' gewijzigd vast te stellen.
2. Het beeldkwaliteitsplan 'locatie Koningstraat Afferden' vast te stellen, als zijnde beleidsregels op grond van artikel 4.19 Omgevingswet.

7.5 Vaststellen beleidsnotitie dieren 2026-2030

De gemeenteraad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen of stemverklaring:

- de Beleidsnotitie Dieren 2026-2030 vast te stellen, waaronder de Uitvoeringsagenda dieren.

7.6 Vaststellen leidende principes en stappenplan voor Warmteprogramma

De gemeenteraad besluit zonder beraadslagingen en zonder stemmingen of stemverklaring:

1. In te stemmen met de beleidsnotitie 'Leidende principes en stappenplan Warmteprogramma' (zie bijlage), waarin de volgende 7 leidende principes voor het Warmteprogramma zijn opgenomen, als basis voor de warmtetransitie in de gemeente Druten:
- We werken stapsgewijs, gebiedsgericht en bieden iedereen een handelingsperspectief;
- We werken nauw samen met inwoners, bedrijven en maartschappelijke partners;
- We zetten in op een haalbare, betaalbare, duurzame en betrouwbare warmteoplossing;
- We leren al doende en reageren flexibel op wat nodig is;
- We vullen een regierol in passend bij de situatie;
- We kijken naast techniek en financiën ook naar sociale en ruimtelijke zaken;
- We zetten in op verschillende energiebronnen.

8 Debatstukken

Voor debat c.q. bespreking zijn geen voorstellen geagendeerd.

9 Raadsinformatie

9.a Lijst ingekomen stukken

De raad neemt de adviezen tot afdoening over.

9.b Schriftelijke mededelingen van het college

9.b.1 Brede Regeling Combinatiefuncties

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.2 Evaluatie Mobiliteitsplan en vervolg

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.3 Ondertekening DVO 2026-2027 MGR

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.4 **Agenda Dienstverlening 2026-2029**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.5 **Regionaal Uitvoeringsplan Dak- en Thuisloosheid**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.6 **Uitvoerings- en Handhavingstrategie VTH 2026-2030**

De gemeenteraad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.7 **Ontwerp RES 2.0**

De raad neemt de informatienotas voor kennisgeving aan.

9.b.8 **Voortgangsrapportage: potentie van biogas voor de energie-/warmtetransitie**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.9 **Aanbesteding hulpmiddelen Wmo**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.10 **Evaluatie uitvoeringsplan Samen voor een gezonde toekomst Kernboodschap**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.11 **Voortgang Roekenbeschermingsplan**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.12 **Stand van zaken fusie Omgevingsdienst Groene Metropool ODGM Q1 2026**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.13 **Intentieverklaring Coalitie van Perspectief: een integrale regionale aanpak voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.14 **Werkvoorraad en verbetermaatregelen Veilig Thuis GGD Gelderland-Zuid**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.15 **Overdrachtsdocument**

De raad neemt de informatienota c.q. het overdrachtsdocument voor kennisgeving aan.

9.b.16 **Ontvlechting Bedrijfsvoering GGD - VRGZ**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.17 **Verloop jaarwisseling en (vuurwerk)schade openbare ruimte 2025-2026**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.18 **Integrale aanpak Puiflijk 'Samen aan de Slag in Puiflijk'**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.19 **Regionaal programma Jongeren naar school of werk 2026-2029**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.20 **Financieel technische uitgangspunten begroting 2027-2030**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.21 **Vervolg stand van zaken principeverzoek K3 Delta voor de Drutense Waarden**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.22 **Woonbehoefteonderzoek 2025 Groene Metropoolregio**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.b.23 **Jaaruitvoeringsprogramma openbare ruimte**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c **Schriftelijke raadsvragen en antwoorden**

9.c.1 **Beantwoording schriftelijke vragen - Bevoorrading winkeliers centrum Druten - Kernachtig Druten**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.2 **Beantwoording schriftelijke vragen - Laden en lossen Ooievaarstraat - Dorpslijst Puiflijk Druten-Zuid**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.3 **Beantwoording schriftelijke vragen - Principeverzoek batterijopslag Anesco - relatie netcongestie, energiezekerheid en VNG-motie - Kernachtig Druten**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.4 **Beantwoording schriftelijke vragen - Wandelpaden Uivermeertjes - Kernachtig Druten**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.5 **Beantwoording schriftelijke vragen – Preventie Seksueel geweld – Sociaal Maas en Waal**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.6 **Beantwoording schriftelijke vragen – Verkeersveiligheid buitengebied – Kernachtig Druten**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.7 **Beantwoording schriftelijke vragen – Betaalbare en duurzame starterswoningen – de dorpslijsten**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.8 **Beantwoording schriftelijke vragen – Houtsestraat 14-16 te Puiflijk – Dorpslijst Puiflijk Druten-Zuid**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.9 **Beantwoording schriftelijke vragen – Herdenkingsbankjes – Dorpslijst Afferden**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.10 **Beantwoording schriftelijke vragen – WK Voetbal – Kernachtig Druten**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.11 **Beantwoording schriftelijke vragen – Planstop woningbouw – Dorpslijst Horssen**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.12 **Beantwoording schriftelijke vragen – UF-schuim (ureumformaldehydeschuim) in woningen – Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.13 **Beantwoording schriftelijke vragen – Ontsluiting Druten-West – Kernachtig Druten**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.14 **Beantwoording schriftelijke vragen – 1000 bomen – Kernachtig Druten**

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

9.c.15 Beantwoording schriftelijke vragen – Toelatingsbeleid stichting Groeisaam – Dorpslijst Puiflijk Druten-Zuid

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

10 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20:17 uur.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7888
Extern Zaak ID	Z/26/348856
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	6.01
Titel	Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team OOV
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Sengers, S.W.P.J. (Sigrid)

Bijlagen
Bijlage 1 - Raadsbrief jaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027
Bijlage 2 - Zienswijze Raad Druten Jaarrekening 2025 en Begroting 2027
Bijlage 3 - Jaarstukken 2025 VRGZ
Bijlage 4 - Programmabegroting 2027 VRGZ
Bijlage 5 - 2603_VRGZ_infographic_jaarrekening_digitaal
Bijlage 6 - Overzicht reacties gemeenten op kaderbrief 2027
Bijlage 7 - Beslisnota raad - Jaarrekening 2025 en begroting 2027 VRGZ
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 VRGZ - Kernachtig Druten
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 VRGZ - Dorpslijst Afferden

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	12 mei 2026
College BenW openbaar Druten	26 mei 2026
Rondetafelgesprek raad Druten	4 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026

Toelichting

Gemeente Druten

Volgens de bepalingen van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 11A van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft de gemeenteraad de mogelijkheid zienswijzen in te dienen op het jaarverslag, de jaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027. Na de zienswijzeprocedure zullen de Jaarstukken worden vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 2 juli. De Begroting stelt het algemeen bestuur van de VRGZ op 2 juli vast.

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:

1. een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, waarin het volgende wordt voorgesteld:

a) Aandacht te vragen voor de structurele financiële tekorten en te verzoeken om een meerjarig herstelperspectief voor het weerstandsvermogen en financieel evenwicht;
b) Te verzoeken om meer inzicht in keuzes en prioriteiten, onder meer door scenario's met effecten voor veiligheid, paraatheid en gemeentelijke bijdragen;
c) Te benadrukken dat de toenemende opgaven niet in verhouding staan tot de beschikbare middelen en dat nieuwe taken alleen met structurele dekking moeten worden uitgevoerd;
d) De inzet richting het Rijk te ondersteunen voor aanvullende financiering en te verzoeken gemeenten hierover te blijven informeren;
e) Aandacht te vragen voor financiële onzekerheden (zoals ontvlechting GGD en begrotingswijziging) en te verzoeken deze inzichtelijk te maken;
f) Te benadrukken dat nieuwe beleidsontwikkelingen, waaronder weerbaarheid en het nieuwe beleidsplan, realistisch, uitvoerbaar en financieel gedekt moeten zijn.

Stemming

17 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie Dorpslijst Afferden	
Kuipers, Femke Pieters, Richard	
Fractie Dorpslijst Horssen	
Groenen, Paul	
Fractie Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid	
Enkur, Mustafa Meeuwsen - van Rhijn, Linda Thoonen, Ronald	

Gemeente Druten

Fractie Kernachtig Druten	
Arts, Kees Barten, Claudia Diebels, Gert Jan Klok, van de, Roos Kolvenbach, Maikel Zwaluw, van der, Gydo	
Fractie PRO Druten	
Moerenhout, Eric Mooren, Jeroen	
Fractie Welzijn Druten	
Aslan, Haci Biesen, den, Dylan Dekkers, Karen	

Besluit (Aangenomen conform voorgesteld besluit)

De Gemeenteraad besluit:

1. een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, waarin het volgende wordt voorgesteld:

a) Aandacht te vragen voor de structurele financiële tekorten en te verzoeken om een meerjarig herstelperspectief voor het weerstandsvermogen en financieel evenwicht;

b) Te verzoeken om meer inzicht in keuzes en prioriteiten, onder meer door scenario's met effecten voor veiligheid, paraatheid en gemeentelijke bijdragen;

c) Te benadrukken dat de toenemende opgaven niet in verhouding staan tot de beschikbare middelen en dat nieuwe taken alleen met structurele dekking moeten worden uitgevoerd;

d) De inzet richting het Rijk te ondersteunen voor aanvullende financiering en te verzoeken gemeenten hierover te blijven informeren;

e) Aandacht te vragen voor financiële onzekerheden (zoals ontvlechting GGD en begrotingswijziging) en te verzoeken deze inzichtelijk te maken;

f) Te benadrukken dat nieuwe beleidsontwikkelingen, waaronder weerbaarheid en het nieuwe beleidsplan, realistisch, uitvoerbaar en financieel gedekt moeten zijn.

Gemeenteraadsleden gemeenten
Gelderland-Zuid

Dagelijks Bestuur
p/a Prof. Bellefroidstraat 11
6525 AG Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 19 maart 2026
Betreft: Raadsbrief Jaarstukken 2025
Ontwerpbegroting 2027
Bijlage(n): Div
Briefnummer: VRGZ/DIR/7543/26/MD/sp

Contactpersoon
Mevr. S.J. van Petten
088-457 50 00
bestuurvrgz@vrgz.nl

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u gelijktijdig de concept-jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting aan voor het jaar 2027 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. In deze aanbiedingsbrief lichten wij de hoofdlijnen uit de conceptjaarstukken 2025 toe. Vervolgens beschrijven wij de hoofdlijnen uit de ontwerpbegroting 2027. Daarbij besteden wij ook aandacht aan de wijze waarop wij de op de Kaderbrief ingebrachte zienswijze hebben verwerkt.

Basistaken onder druk
In deze raadsbrief vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Bij het aanbieden van de ontwerpbegroting 2026 hebben wij u geïnformeerd over de destijds aangekondigde 10% korting, € 1,03 mln. op de Rijksbijdragen (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding - BDuR). Daarbij hebben wij benadrukt dat aanvullende bezuinigingen op de gemeentelijke bijdrage onwenselijk en onverantwoord zijn.

Vanaf 2027 stelt het Rijk structureel € 25 miljoen beschikbaar (€ 900.000,- voor de VRGZ) voor de extra taken op het gebied van weerbaarheid. Hoewel wij hiermee een vorm van ‘compensatie’ hebben ontvangen voor de uitvoering van deze weerbaarheidstaken en het kunnen blijven uitvoeren van onze kerntaken, is dit – mede door de extreme prijsstijgingen – niet voldoende gebleken om de begroting volledig op peil te houden en onze taken op het gewenste niveau te blijven uitvoeren.

Hoewel wij sindsdien zeer scherp hebben gestuurd op de beschikbare middelen, zien we dat door autonome ontwikkelingen en extreme prijsstijgingen de uitvoering van onze basistaken richting 2027 steeds verder onder druk komt te staan. Tegelijkertijd nemen de maatschappelijke opgaven en de veiligheidsrisico’s juist toe.

De mondiale geopolitieke spanningen zorgen voor dreigingen die groter, complexer en frequenter worden. Grootschalige, langdurige en impactvolle verstoringen worden daarmee steeds realistischer scenario's. Voorbereiding en paraatheid op dergelijke crisisgebeurtenissen zijn belangrijker dan ooit. De veiligheidsregio speelt daarin een cruciale rol. De ontwikkelingen gaan echter sneller dan de huidige mogelijkheden van veiligheidsregio's om zich hierop voor te bereiden of zich hieraan aan te passen.

Daar komt bij dat we in de toekomst mogelijk niet langer vanzelfsprekend kunnen rekenen op bijstand van Defensie tijdens impactvolle incidenten. Door de veranderende internationale veiligheidssituatie en de groeiende inzetbaarheidseisen van de krijgsmacht is het reëel dat Defensie minder capaciteit beschikbaar heeft voor civiele ondersteuning. Sterker nog: er zijn serieuze signalen dat veiligheidsregio's in scenario's van nationale ontwrichting mogelijk taken moeten overnemen die Defensie niet meer kan vervullen. Dit vraagt om extra voorbereiding, expertise, capaciteit en robuustheid binnen onze organisatie.

Ondertussen heeft de Rijksoverheid voor de groeiende veiligheidsopgave nog geen voldoende financiële middelen gereserveerd. Hierdoor ontstaat een toenemende scheefgroei tussen landelijke verwachtingen enerzijds en regionale financiering anderzijds. Dat maakt het onzeker of wij de noodzakelijke weerbaarheidsopgave kunnen realiseren zonder dat dit ten koste gaat van onze reguliere taken.

Wij begrijpen heel goed dat gemeenten zelf onder grote financiële druk staan. Die realiteit zien wij en erkennen wij volledig. Tegelijkertijd moeten we vaststellen dat de Veiligheidsregio de snel stijgende kosten en de toegenomen opgave niet meer binnen de huidige middelen kan opvangen. Zonder aanvullende financiering komen zowel onze basiszorg als onze paraatheid in het gedrang.

Nieuwe bezuinigingen zouden directe en merkbare gevolgen hebben voor de veiligheid van onze inwoners en voor de beschikbaarheid van brandweereenheden en onze crisisorganisatie. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van reanimatie-inzet door de brandweer, het verminderen van noodzakelijke oefenavonden voor vrijwilligers, het afstoten van een brandweerboot wat de paraatheid op een risicovolle vaarweg laat wegvallen, het beperken van multidisciplinaire oefeningen en het niet kunnen garanderen van tijdige inzetbaarheid van de regionale crisisorganisatie.

Deze signalen hebben wij eerder met u gedeeld bij de Begroting 2026 en de Kaderbrief 2027. Gezien de actuele ontwikkelingen is de urgentie alleen maar groter geworden.

Wij vragen u daarom met klem om gezamenlijk te blijven investeren in onze basisveiligheid én de noodzakelijke weerbaarheid van onze regio. Deze inzet blijven wij tevens via het Veiligheidsberaad onder de aandacht brengen bij het Rijk. Alleen met voldoende middelen kunnen wij onze verantwoordelijkheid blijven waarmaken in een wereld waarin risico's snel toenemen en er meer van ons wordt gevraagd.

Verzoek om zienswijze
Conform de Wet op de gemeenschappelijke regelingen stellen wij u hierbij in de gelegenheid voorafgaand aan besluitvorming door het Algemeen Bestuur een zienswijze bij het Dagelijks Bestuur in te dienen. Wij verzoeken u daarbij uw zienswijze voor 15 juni 2026 kenbaar te maken. Voor nadere informatie over de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid verwijzen wij u naar https://vrgz.nl/bestuurlijk/voor-gemeenteraden/.

Jaarstukken 2025

In de Jaarstukken 2025 blikken wij terug op de activiteiten die in de begroting 2025 werden aangekondigd en geven we inzicht in de financiële consequenties hiervan voor Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). Daarnaast beschrijven we de operationele prestaties van VRGZ en de ontwikkelingen die zich dit jaar hebben voorgedaan en die voor onze regio van belang zijn nu en in de toekomst, zoals de toegenomen geopolitieke spanningen, technologische kwetsbaarheden en toenemende veiligheidsrisico's.

De jaarrekening 2025 laat zien dat we onze middelen in het afgelopen jaar grotendeels conform planning hebben ingezet. Tegelijkertijd sluiten we het jaar af met een negatief resultaat ten opzichte van de begroting. Dit benadrukt dat onze financiële ruimte verder onder druk is komen te staan. We zien dat er sprake is van structurele tekorten, die we nu nog incidenteel opvangen. Maar deze wijze van financiering is echter niet structureel houdbaar. We hebben al eerder duidelijk laten horen dat de rek eruit is en dat we juist moeten investeren om onze wettelijke taken en maatschappelijke opgave waar te kunnen blijven maken. Daarom zullen we in 2026 en 2027 samen met alle betrokkenen scherpe en weloverwogen keuzes moeten maken om onze financiële positie structureel te versterken.

Dit jaarverslag belicht het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) en het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV). In de eerste hoofdstukken worden de beleidsmatige resultaten van beide programma's uiteengezet en daarna is de financiële jaarrekening opgenomen. Deze raadsbrief richt zich op de belangrijkste financiële onderwerpen en de beslispunten.

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Het resultaat van het programma C&R is minder negatief dan tussentijds in rapportages aan ons bestuur verwacht werd. Het negatieve resultaat wordt onder andere veroorzaakt door lagere opbrengsten dan begroot als gevolg van de herstelactie van het construct Kosten voor Gemene Rekening (KGR) met GGD GZ. Als gevolg van een aanvullende factuur aan de GGD omdat de bestaande doorbelasting niet meer aansloot bij de daadwerkelijk geleverde dienstverlening, was het construct onbedoeld doorbroken. Deze herstelactie die betrekking had op 2024 en 2025 heeft geresulteerd in een negatieve impact van € 552.500,-. Als gevolg van incidentele meevallers, onder andere door lagere kapitaallasten en niet ingevulde vacatures, is het uiteindelijke verlies beperkt gebleven tot € 158.000,-. Net als in voorgaande jaren maskeren deze incidentele voordelen echter een onderliggend structureel financieel tekort.

Programma Regionale Ambulancevoorziening

Het resultaat van het programma RAV is positiever dan tussentijds in rapportages aan ons bestuur verwacht werd. Dit wordt veroorzaakt door het positieve verkoopresultaat van het pand aan de Blomboogerd 10 in Tiel.

Overzicht van de resultaten per programma

bedragen x € 1.000,-	Totaal VRGZ	Programma RAV	Programma C&R
Ontwikkeling financieel resultaat			
Resultaat gewijzigde begroting	-100	0	-100
Gerealiseerd resultaat	182	340	-158
Verschil realisatie t.o.v. de begroting	**282**	**340**	**-58**
Resultaat in % van de opbrengsten	**0,2%**	**0,9%**	**-0,2%**

Het totale resultaat 2025 voor VRGZ bedraagt € 182.000,-. Hieronder is aangegeven wat het gerealiseerde resultaat per programma is en wordt per programma een voorstel voor bestemming gepresenteerd.

Voor 2024 en 2025 was een negatief resultaat van € 100.000,- per jaar geraamd, te financieren uit de algemene reserve. Deze raming hield verband met de kosten voor de aanbesteding en implementatie van een nieuwe leverancier voor kantoorautomatisering en hostingsdiensten. Naar aanleiding van de dialoogrondes en de daaruit voortkomende extreme prijsstijging is de aanbesteding echter ingetrokken. Hierdoor zijn de verwachte kosten niet gerealiseerd en valt het voorziene negatieve resultaat weg.

Voorstel resultaatbestemming

In de jaarstukken wordt ten aanzien van de bestemming van bovengenoemde resultaten het volgende voorgesteld (onder de tabel worden de voorstellen nader toegelicht):

Nadere uiteenzetting nog te bestemmen resultaat naar programma	
Vanuit het jaarresultaat 2025 programma RAV wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV	340
Totaal programma RAV	**340**
Vanuit het jaarresultaat 2025 programma Crisis- en Rampenbestrijding wordt voorgesteld om:	
Te onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	158
Totaal programma Crisis- en Rampenbestrijding	**158**
Totaal voorstel voor resultaat 2025	**182**

Voorgesteld wordt het positieve resultaat van het programma RAV toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten. Na toevoeging van dit resultaat komt deze reserve uit op 8% van de opbrengsten. Daarmee is de minimale norm van 10% nog niet bereikt. Afgesproken is de reserve niet aan te vullen vanuit de gemeentelijke bijdragen, maar alleen vanuit het resultaat op het programma RAV.

Het programma C&R realiseerde in 2025 een negatief resultaat van € 158.000,-. Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en rampenbestrijding.

Mutatie bestemde reserves

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Toevoegingen reserves	227	0	367	-367
Onttrekkingen reserves	967	724	684	-40
Mutatie reserves	**-740**	**-724**	**-317**	**-407**

Voor 2025 was een vrijval uit de bestemde reserves begroot van € 724.000,-. In 2025 valt een bedrag van € 684.000,- daadwerkelijk vrij en vindt een toevoeging aan de bestemde reserves plaats van € 367.000,-:

- De extra BDuR-middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening zijn in 2025 niet volledig besteed. In afwachting van bestuurlijke duidelijkheid over de bezuinigingsvoorstellen voor 2026 is bewust terughoudend omgegaan met het doorvoeren van structurele maatregelen. Hierdoor zijn enkele functies later of niet ingevuld en zijn investeringen op het terrein van informatiemanagement uitgesteld om onomkeerbare financiële investeringen te voorkomen. Deze niet bestede middelen van € 367.000,- worden conform bestuurlijke afspraak juli 2024 toegevoegd aan de bestemde reserve versterking crisisbeheersing. Aan de inzet van deze reserve in de komende jaren ligt een concreet bestedingsplan ten grondslag, waaronder de financiering van de incidentele kosten die voortvloeien uit de bestuurlijk vastgestelde IV-strategie 2026-2030. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de door het Rijk vastgestelde doelen op het gebied van crisisbeheersing en informatiemanagement.
- Voor de bestemde reserve in het kader van duurzaamheid was in 2025 een vrijval begroot van € 105.000,-, waarvan € 30.000,- ten behoeve van de schuimvormende middelen en € 75.000,- voor de DME. Zoals in de toelichting op de huisvestingskosten is beschreven schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2026 en valt, in tegenstelling tot wat was aangegeven in de begroting, in 2025 een deel van de reserve vrij (€ 65.000,-). Het resterende deel van de reserve schuift door naar 2026 (€ 40.000,-).

Ontwerpbegroting 2027

De begroting voor het jaar 2027 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid treft u hierbij aan. Op hoofdlijnen zijn de activiteiten en belangrijke ontwikkelingen voor 2027 reeds genoemd in de Kaderbrief 2027 VRGZ. De leidraad voor de activiteiten is het Regionaal Beleidsplan voor de periode 2024-2027 zoals vastgesteld door ons bestuur. Zoals aangekondigd in de Kaderbrief 2027 VRGZ zijn de beschreven ontwikkelingen en onderwerpen (inhoudelijk en financieel) geconcretiseerd in bijgevoegde begroting.

De in hoog tempo veranderende wereld en de rol die het Rijk daarbij weggelegd ziet voor veiligheidsregio's vraagt om structurele investeringen, terwijl de financiële kaders daarvoor onzeker blijven. Doorwerking van de BDuR-korting, autonome prijsstijgingen en nieuwe wettelijke verplichtingen zetten de begroting verder onder druk. In de afgelopen jaren zijn structurele tekorten opgevangen met incidentele voordelen. Deze aanpak heeft echter zijn grens bereikt: de financiële rek is eruit.

Met deze ontwerpbegroting presenteren wij een realistisch en toekomstgericht financieel beeld. Deze begroting vormt een zorgvuldige balans tussen noodzakelijke autonome ontwikkelingen, onvermijdelijke prijsstijgingen en één gerichte beleidsmatige uitbreiding die direct bijdraagt aan de inzetbaarheid en ondersteuning van onze medewerkers.

In de begroting worden beschreven:

- De kernactiviteiten van VRGZ, onze maatschappelijke opgaven, de landelijke en regionale ontwikkelingen en het financieel kader;
- De speerpunten per thema uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 en de landelijke beleidsagenda's vertaald naar activiteiten voor 2027;
- De paragrafen en de financiële uiteenzetting voor de Programma's Crisis- en Rampenbestrijding en Regionale Ambulancevoorziening (RAV).

Verwerking zienswijzen gemeenteraden Kaderbrief VRGZ 2027

De gemeenteraden hebben de gelegenheid gehad hun zienswijzen op de Kaderbrief uit te brengen. VRGZ heeft deze zienswijzen meegenomen in de uitwerking van de begroting.
De zienswijzen van de gemeenten op de Kaderbrief 2027 laten een breed gedeelde financiële terughoudendheid zien, waarbij gemeenten geen automatische doorbelasting van tekorten accepteren en helderheid vragen over reserves, risico's en de inzet van rijksmiddelen voor weerbaarheid.

Daarnaast vragen gemeenten om maximale zorgvuldigheid bij het onderzoek naar ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering van VRGZ en GGD. Zij willen een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan met financiële onderbouwing, varianten en duidelijke kostenverdeling, waarbij kosten niet eenzijdig bij gemeenten mogen neerslaan en de continuïteit van dienstverlening gewaarborgd blijft.
Verder vragen gemeenten om strikte scheiding tussen wettelijke taken en ambities, financiële onderbouwing van alle nieuwe beleidsmatige initiatieven (zoals vastgoed, PTSS-nazorg en cyberveiligheid). Over de hele linie tonen gemeenten zich kritisch-constructief: waardering voor VRGZ is aanwezig, maar alleen binnen duidelijke financiële en bestuurlijke randvoorwaarden. Tenslotte benadrukken een aantal gemeenten dat een nieuwe bestuursperiode vraagt om terughoudendheid met nieuwe beleidsvoorstellen.

VRGZ heeft de meeste zienswijzen verwerkt in de uitwerking van de ontwerpbegroting 2027.
Een aantal verzoeken van gemeenteraden heeft VRGZ niet overgenomen of nadrukkelijk afgewezen. De opgelegde taakstellende bezuiniging van enkele gemeenten wordt als onverantwoord beschouwd gezien de structurele korting op de BDuR, onze maatschappelijke opgave en de stijgende kosten. Ook wordt besluitvorming over lopende dossiers niet uitgesteld, omdat tijdig handelen nodig is om risico's te beperken. Daarnaast vallen extreme prijsstijgingen volgens de bestuurlijk vastgestelde financiële spelregels wel onder uitzettingen, waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage kan worden gevraagd.

Begrotingsverschuivingen 2026

De begrotingsverschuivingen 2026 betreffen kostenneutrale verschuivingen.

Begroting 2027

In 2027 staat VRGZ en dus onze gemeenten voor aanzienlijke financiële opgaven. De organisatie is uitermate efficiënt ingericht, diverse financiële uitzettingen zijn afgelopen jaren zelfstandig opgevangen en daarbij zijn steeds weloverwogen keuzes gemaakt. Opleidingen zijn anders ingericht of uitgesteld, de vervanging van piket- en dienstvoertuigen is een aantal jaren langer aangehouden en waar mogelijk is de technische levensduur van kapitaalgoederen verlengd. Hierdoor zijn structurele tekorten in de afgelopen jaren onzichtbaar gebleven voor onze gemeenten. Maar hier zitten ook risico's aan. Levensduur verlengen kan op termijn leiden tot hogere onderhoudskosten en het uitstellen van opleidingen kan de paraatheid en vakbekwaamheid van een brandweerpost negatief beïnvloeden.

De grens om dit op te kunnen vangen binnen de bestaande middelen is nu echter meer dan bereikt. De stijgende prijzen, autonome ontwikkelingen en toenemende maatschappelijke opgaven enerzijds en een indexatiemethodiek die hier geen rekening mee houdt anderzijds, leiden tot een structurele kostenstijging en het ontbreken van financiële dekking om aan onze basistaken te voldoen.

Daarnaast hebben we vanaf 2026 te maken met een korting van 10% op de middelen die VRGZ vanuit de Rijksoverheid ontvangt, de zogenaamde brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR). Op moment van schrijven is het voor 2027 en verder echter nog altijd onzeker of het Rijk deze korting structureel handhaaft of terugdraait. Voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid wordt structureel € 25 miljoen beschikbaar gesteld via de BDuR. Deze bijdrage is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Op basis van een schatting is een bedrag van € 900.000,- aan opbrengsten verwerkt in de begroting 2027 en verder. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen afgewend. Tegelijkertijd resteert een tekort van circa € 130.000,-, dat wordt opgevangen door een positief effect uit de BDuR-indexatie.

De begroting 2027 is incidenteel niet sluitend. Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 in het najaar 2025 de cao-loonstijging nog niet bekend was, kon deze niet meegenomen worden in de index voor 2027. Dat betekent dat pas in 2028 dit effect meegenomen wordt via de indexering (zie ook paragraaf 2.5.3). Dit leidt in 2027 tot een negatief resultaat van € 1.548.000,- wat conform systematiek uit de algemene reserve gedekt moet worden.

De reguliere indexering van de gemeentelijke bijdrage en de noodzakelijke uitwerking van de IV-strategie vormen samen een set autonome en onvermijdelijke ontwikkelingen. Deze vloeien voort

uit de financiële spelregels voor indexering (vastgesteld door het Algemeen Bestuur), het moeten voldoen aan wet- en regelgeving en het aflopen van strategische IT-contracten. Gezamenlijk vertegenwoordigen deze noodzakelijke kosten een financiële impact van € 3.258.000,-.

Het in 2025 door het Algemeen Bestuur vastgestelde regionaal huisvestingsonderzoek vraagt een uitzetting van € 410.000,- per jaar. Daarnaast wordt VRGZ geconfronteerd met prijsstijgingen die de afgelopen jaren binnen de eigen begroting zijn opgevangen. Doordat in de begroting 2026 geen uitzettingen zijn aangevraagd in verband met mogelijke bezuinigingen en er geen nacalculatie op de materiële index plaatsvindt, worden deze prijsstijgingen nu zichtbaar. De benodigde correctie bedraagt € 1.552.000,- en betreft geen beleidsmatige uitbreiding.

Als enige beleidsontwikkeling wordt voorgesteld om € 60.000,- structureel beschikbaar te stellen voor de inzet van een casemanager ter ondersteuning van PTSS-trajecten en de begeleiding van medewerkers bij impactvolle gebeurtenissen, waarmee wordt geïnvesteerd in duurzame inzetbaarheid en goede zorg voor personeel.

De gemeentelijke bijdrage stijgt in 2027 met € 5.280.000,-. Deze stijging wordt veroorzaakt door de volgende componenten:

Omschrijving	Autonome ontwikkeling	Prijsstijging	Beleid
Casemanager nazorg en PTSS			€ 60.000
IV-strategie	€ 2.562.000		
Vervanging vastgoed (conform AB besluit 10 april 2025)		€ 410.000	
Extreme prijsstijgingen		€ 467.000	
Kapitaallasten wagenpark en materieel		€ 400.000	
Vakbekwaamheid brandweer		€ 400.000	
Licenties kantoorautomatisering	€ 130.000		
Reguliere indexering	€ 566.000		
Rentelasten		€ 285.000	
Totaal	**€ 3.258.000**	**€ 1.962.000**	**€ 60.000**

Casemanager nazorg en PTSS
Om medewerkers de zorg te bieden die zij verdienen na impactrijke gebeurtenissen, is het belangrijk dat er binnen de organisatie één vast aanspreekpunt beschikbaar komt waar medewerkers terecht kunnen met vragen en ondersteuning. Maar het is ook iemand die medewerkers van begin tot eind kan begeleiden bij werkgerelateerde complexe trajecten, zoals medische behandelingen, nazorg bij geweldsincidenten op straat, PTSS-aanvragen of verzekeringskwesties. Aanvullend op de landelijke bijdrage PTSS vraagt dit om een structurele uitzetting van 0,5fte voor een casemanager (€ 60.000,-, zie ook paragraaf 4.7).

IV-strategie
De VRGZ moet voldoen aan aangescherpte eisen voor informatiebeveiliging (zoals NIS2/BIO2, NEN7510 en AVG), terwijl meerdere organisatieonderdelen hier nog niet aan voldoen. Tegelijkertijd verplichten het landelijke Masterprogramma Informatievoorziening, de vitaalverklaring, het coalitieakkoord en de accountantsverklaring de VRGZ om structureel haar digitale weerbaarheid te versterken. Dit betreft een autonome ontwikkeling omdat deze verplichtingen en normen extern opgelegd worden door wetgeving, landelijke programma's, audits en de vitale-aanbiederstatus. Het betreft ontwikkelingen waar de VRGZ geen directe invloed op heeft, maar die wel noodzakelijke aanpassingen binnen de organisatie vereisen. Scenario 2 van de IV-strategie betreft slechts het op orde brengen en houden van de basis. Scenario 3 van de IV-strategie bevat beleidskeuzes. Om de inrichting van de informatievoorziening (IV) van de organisatie beter af te stemmen op wettelijke vereisten, landelijke afspraken, technologische ontwikkelingen en marktomstandigheden is in maart 2026 de IV-strategie voor 2026-2030 bestuurlijk vastgesteld. Dit leidt tot een kostenuitzetting op het gebied van personeel, software en infrastructuur van € 2.562.000,- (zie paragraaf 5.2).

Vervanging vastgoed
Het instandhouden en vernieuwen van de vastgoedportefeuille conform de in april 2025 door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders vraagt om een jaarlijkse bijdrage van € 410.000,- (zie paragraaf 4.8).

Extreme prijsstijgingen
VRGZ volgt voor indexering de BRN-systematiek (Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen), maar doordat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie ontstaat structurele scheefgroei wanneer de werkelijke inflatie hoger uitvalt dan de gehanteerde index. Sinds 2021 heeft VRGZ ruim € 2 miljoen aan materiële kosten intern opgevangen, terwijl deze kosten in alle onderdelen van de organisatie met 17% tot 120% zijn gestegen. De organisatie kan deze cumulatieve prijsstijgingen niet langer binnen de bestaande middelen opvangen, mede doordat grote kostenposten materieel worden geclassificeerd maar feitelijk aan een personele index zijn blootgesteld (zie toelichting paragraaf 2.5.3).

De uitzonderlijk gestegen prijzen op het gebied van onder andere preventief en correctief onderhoud, schoonmaakkosten, groenonderhoud, gemeentelijk belastingen, software en het lidmaatschap NIPV leiden tot een structurele uitzetting van € 467.000,- (zie toelichting paragraaf 7.1.1).

Voorbeeld: het schoonmaakcontract is in de afgelopen twee jaar met 17% in kosten gestegen, terwijl hiervoor slechts een materiële index van 5,4% beschikbaar was. Gezien de vereisten rondom arbeidshygiëne op de brandweer- en ambulancelocaties is het noodzakelijk dat de kwaliteit en continuïteit van schoonmaakwerkzaamheden volledig geborgd blijven.

Kapitaallasten wagenpark en materieel
De kosten voor het wagenpark en werkmaterieel stijgen aanzienlijk harder dan de reguliere prijsindexatie, met materiële prijsstijgingen van 40% tot 120% op onder andere tankautospuiten, redvoertuigen en dienstvoertuigen. Om de kwantiteit en kwaliteit van het materieel te kunnen waarborgen, tijdig economisch en technisch afgeschreven materieel te vervangen en het materieel up-to-date te houden zodat het kan meebewegen met de actuele veiligheidsrisico's, is een extra bijdrage in de stijgende kapitaallasten noodzakelijk (€ 400.000,-). In voorgaande jaren is het structurele tekort gemaskeerd doordat, via weloverwogen keuzes en het uitstellen van

vervangingsinvesteringen, incidentele voordelen zijn gerealiseerd. Deze werkwijze is echter niet langer houdbaar zonder het minimale kwaliteitsniveau aan te tasten.

Voorbeeld: de kostprijs van een tankautospuit (TS) is in korte tijd substantieel gestegen: waar in 2023 een TS € 485.000,- kostte, bedraagt de actuele aanschafprijs inmiddels € 750.000,-. Dit betekent een prijsstijging van bijna 60%. VRGZ beschikt over 47 tankautospuiten voor de dekking van de gehele regio. Uitstel of afstel van investeringen heeft directe gevolgen voor de inzetbaarheid van voertuigen en kan daarmee de repressieve dekking onder druk zetten.

Vakbekwaamheid brandweer
Door stijgende opleidingskosten, meer verloop onder vrijwilligers en een relatief ouder personeelsbestand zijn de budgetten voor vakbekwaamheid meerdere jaren substantieel overschreden. Deze tekorten zijn incidenteel opgevangen door onderschrijdingen binnen andere budgetten, maar deze wijze van financiering is niet structureel houdbaar. Om de brandweer haar wettelijke taken veilig en professioneel te laten uitvoeren, is een structurele ophoging van € 400.000,- voor vakbekwaamheid noodzakelijk (zie paragraaf 4.5).

Voorbeeld: de kostprijs van een leergang Manschap bedroeg in 2023 € 140.000,- voor een groep van 12 deelnemers. Eind 2025 is deze prijs gestegen naar € 170.000,-, een toename van 20%. Deze kostenstijgingen, in combinatie met een korter gemiddeld dienstverband van vrijwilligers, leiden tot een structureel tekort binnen de vakbekwaamheidsbudgetten. Onvoldoende vakbekwame manschappen heeft direct effect op de inzetbaarheid van posten en regionale dekking.

Licenties kantoorautomatisering
Dit betreft de kostenuitzetting voor licenties ten behoeve van kantoorautomatisering van € 130.000,- (zie paragraaf 5.3). Met deze investering verbeteren we zowel de veiligheid als de functionaliteit van onze licenties, zodat dit aan toenemende eisen vanuit wet- en regelgeving blijft voldoen. Voor de aankoop van de nieuwe licenties sluiten wij aan bij een landelijke aanbesteding.

Reguliere index
De reguliere indexering (die is gebaseerd op door het bestuur vastgestelde standaard uitgangspunten) bedraagt 1,05% (€ 566.000,-).

Rentelasten
Ten behoeve van de stijgende investeringsbehoefte is het aantrekken van aanvullende financiering noodzakelijk. Dit leidt tot een extra jaarlijkse rentelast van € 285.000,-.

Meerjarige ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Een deel van de hierboven genoemde uitzettingen van de gemeentelijke bijdrage heeft een oplopend effect in de beschreven meerjarenraming 2028 tot 2030:

IV-strategie
De uitwerking van de IV-strategie heeft een meerjarig karakter, waarbij is gekozen voor een gefaseerde implementatie. De meerjarige kosten zijn toegelicht tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 12 maart 2026 en lopen op tot € 4.088.000,- in 2030.

Vervanging vastgoed
Het instandhouden en vernieuwen van de vastgoedportefeuille vraagt om een jaarlijkse bijdrage van € 410.000,-, oplopend naar € 2.460.000,- in 2032 (zie paragraaf 4.8).

Kapitaallasten wagenpark en materieel
Om de kwantiteit en kwaliteit van het materieel te kunnen waarborgen, tijdig economisch en technisch afgeschreven materieel te vervangen en het materieel up-to-date te houden zodat het kan meebewegen met de actuele risico's, is een extra bijdrage in de stijgende kapitaallasten noodzakelijk (€ 400.000,- in 2027 en € 500.000,- vanaf 2028, oplopend naar € 1.900.000,- in 2030).

Herziening MJOP
De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan heeft geleid tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken (besluit AB VRGZ 4 juli 2024). Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie (€ 540.000,-) zal vanaf 2028 aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd. Met ingang van 2029 wordt de bijdrage verhoogd met € 79.000,- zodat vanaf 2029 het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uitmaakt van de gemeentelijke bijdrage.

Nacalculatie index 2025
Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 voor de gemeentelijke bijdrage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit[1] (zie ook paragraaf 2.5.3 van de Ontwerpbegroting 2027). Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting, wat resulteert in een negatief resultaat van € 1.548.000,-. De nacalculatie over 2025 zal worden meegenomen in de indexering van de gemeentelijke bijdrage van 2028.

RAV: Verwachte financiële ontwikkeling 2027 en verder
Het verwachte resultaat voor het programma RAV is nul. In de ramingen is uitgegaan van de afspraken die gemaakt zijn met de verzekeraars voor 2026. De onderhandelingen voor 2027 zijn nog niet opgestart; dit gebeurt in het najaar van 2026.

Risico's
In paragraaf 6.1.2 worden de ontwikkelingen geschetst die in de toekomst financiële risico's met zich mee kunnen brengen. De omvang van deze risico's is nu nog niet exact bekend. Het negatieve resultaat van 2025 en het opvangen van de korting van 10% op de BDuR in 2026 ten laste van de algemene reserve leiden ertoe dat de algemene reserve lager is dan de bestuurlijke gewenste streefnorm van 5% van de baten. De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit is mede hierdoor niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's (zie paragraaf 6.1.2) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor vanuit de

[1] *Een gewogen percentage op basis van personele index (5,7%) en materiële index (2,5%) + de nacalculatie over 2025 (-3,69%)*

deelnemende gemeenten gecompenseerd dienen te worden om zodoende de continuïteit van haar kerntaken te borgen dan wel vanuit het Algemeen Bestuur een opdracht krijgen tot een taakstelling die, zoals de afgelopen jaren al kenbaar is gemaakt de kerntaken zal raken.

Procedure

Wij leggen de conceptjaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 aan u voor. Daarbij vragen wij u uw zienswijze kenbaar te maken:

- Op de resultaatbestemming zoals voorgesteld in de conceptjaarrekening 2025;
- Op de conceptbegroting 2027.

Wij verzoeken u om uw zienswijze over deze onderwerpen vóór 15 juni 2026 aan ons kenbaar te maken via bestuurvrgz@vrgz.nl. Na afloop van deze termijn zal het Dagelijks Bestuur VRGZ u in kennis stellen van het oordeel over de zienswijzen. Met in achtneming van uw zienswijzen zullen de jaarstukken 2025 en begroting 2027 in de vergadering van 2 juli 2026 aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling worden voorgelegd.

Het Dagelijks Bestuur,
namens deze,

de voorzitter,	de secretaris
drs. H.M.F. Bruls	M. van Dalen MSc.

Bijlagen:

- Bijlage 1 bij deze raadbrief: Reacties gemeenteraden op kaderbrief VRGZ
- Bijlage 2 bij deze raadbrief: Jaarstukken 2025
- Bijlage 3 bij deze raadbrief: Ontwerpbegroting 2027

Gemeente Druten

Gemeente Druten
Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

contactpersoon
Bart Neijman
t +31618697073
ons kenmerk
Z/26/348856

datum 18 juni 2026
onderwerp Zienswijze Jaarrekening 2025 en begroting 2027 VRGZ
verzonden

Geacht bestuur,

Wij ontvingen uw conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027. U biedt onze gemeenteraad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op deze financiële stukken. Ook zien wij dat onze verzoeken uit de kaderbrief grotendeels zijn gehonoreerd. Hierbij ontvangt u onze definitieve zienswijze. We willen onze waardering uitspreken voor uw inzet in de afgelopen jaren. We willen deze samenwerking graag voortzetten.

Jaarrekening 2025
Wij constateren dat de VRGZ over 2025 afsluit met een negatief resultaat en dat sprake is van structurele financiële tekorten. Deze tekorten worden momenteel incidenteel opgevangen, maar dit is op de langere termijn niet houdbaar. Daarnaast blijkt dat het weerstandsvermogen en de reserves onder de gestelde normen blijven, waardoor de organisatie kwetsbaar is voor toekomstige risico's.

Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde jaarrekening, maar benadrukken dat deze slechts een tijdelijke oplossing biedt en het onderliggende structurele probleem niet wegneemt. Wij verzoeken u daarom een helder meerjarig perspectief te schetsen op het herstel van het weerstandsvermogen en de reserves tot minimaal het normniveau. Gemeente Druten wil weten welke maatregelen nodig zijn om structureel financieel evenwicht te realiseren, en daarbij expliciet wat de consequenties zijn voor de basistaken indien structurele oplossingen uitblijven.

Ontwerpbegroting 2027: stijgende opgaven en beperkte middelen
Wij herkennen het beeld dat de maatschappelijke opgaven voor de veiligheidsregio toenemen, onder meer als gevolg van klimaatverandering, digitalisering en geopolitieke ontwikkelingen. Tegelijkertijd constateren wij dat de beschikbare middelen hiermee niet in de pas lopen en dat nieuwe taken, waaronder op het gebied van weerbaarheid, niet volledig financieel zijn gedekt.

Dit leidt tot een structurele spanning tussen ambities, wettelijke taken en beschikbare middelen, zoals ook blijkt uit het meerjarenbeeld. Gemeente Druten is hier kritisch op. Voor de Gemeente Druten, als nadeelgemeente binnen de kostenverdeelsystematiek, stapelen de ambities en uitdagingen zich op. Denk bijvoorbeeld aan de verduurzaming, ten tijde van alle crises en geopolitieke ontwikkelingen. Wij verzoeken u daarom helder onderscheid te maken tussen wettelijke

taken, autonome ontwikkelingen en beleidsambities. Tot slot willen we voorkomen dat nieuwe taken structureel worden uitgevoerd zonder structurele dekking.

Lobby richting Rijk en verantwoordelijkheidsverdeling
Wij ondersteunen de inzet van de VRGZ om, in samenwerking met andere veiligheidsregio's, richting het Rijk nadrukkelijk aandacht te vragen voor de ontoereikendheid van de beschikbare middelen. Wij vinden het van belang dat nationale opgaven, zoals civiele bescherming en maatschappelijke weerbaarheid, gepaard gaan met passende financiering vanuit het Rijk.

Bestuurlijke keuzes en transparantie
De begroting laat zien dat extra bijdragen worden gevraagd in verband met nieuw beleid, autonome ontwikkelingen en prijsstijgingen. Binnen deze kaders is het van belang dat het algemeen bestuur in staat wordt gesteld om weloverwogen keuzes te maken. Wij verzoeken u daarom scenario's voor te leggen die inzicht geven in de effecten van verschillende keuzes.

Ontvlechting VRGZ–GGD en begrotingswijziging
Wij constateren dat de voorgenomen ontvlechting van de bedrijfsvoeringsorganisatie tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid nog kan leiden tot frictiekosten in 2026 en 2027. Daarnaast staat nog een begrotingswijziging op de planning, hetgeen de financiële onzekerheid vergroot en dit brengt risico's met zich mee. Wij verzoeken u daarom tijdig met de gemeente Druten af te stemmen over eventuele financiële consequenties.

Weerbaarheid en nieuwe taken
Wij onderschrijven het belang van het versterken van maatschappelijke en digitale weerbaarheid. Tegelijkertijd constateren wij dat de financiering van deze opgaven nog onvoldoende duidelijk is. Wij verzoeken u daarom om dit te concretiseren en of te verduidelijken, bijvoorbeeld door heldere prioriteiten te stellen binnen de beschikbare middelen.

Regionaal Beleidsplan 2028–2031
In aanloop naar het nieuwe Regionaal Beleidsplan achten wij het van groot belang dat wordt gestuurd op realisme en uitvoerbaarheid, mede gezien de financiële positie van gemeenten en de toenemende maatschappelijke druk. Wij verzoeken u daarom om een realistisch en financieel gedekt beleidsplan te ontwikkelen en ook inzichtelijk te maken welke activiteiten niet (meer) worden uitgevoerd indien middelen ontoereikend zijn.

Slot
Samenvattend constateren wij dat de VRGZ voor grote en toenemende opgaven staat, terwijl de financiële ruimte onder druk staat. Dit vraagt om duidelijke keuzes, transparantie richting gemeenten en een stevige inzet richting het Rijk. Wij zien uit naar uw reactie op bovenstaande punten en de wijze waarop deze worden betrokken bij de verdere besluitvorming.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Druten

S.W.P.J. Sengers	P.G.J.M. van Boxtel
voorzitter	griffier

Veiligheidsregio
Gelderland-Zuid

Jaarstukken 2025

Weerbaarheid in onzekere tijden

Colofon

Datum:	31-03-2026
Status:	Concept
Omslagfoto:	VRGZ Beeldbank

Inhoudsopgave

Voorwoord **5**
Leeswijzer **6**
1. Inleiding **8**
2 Landelijke en regionale ontwikkelingen **10**
2.1 Landelijke ontwikkelingen 10
2.2 Regionaal beleidsplan 2024-2027 13
2.3 Regionale ontwikkelingen 13
2.4 Risico's met extra focus 15
3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding **18**
3.1 Een sterk netwerk 18
3.2 Een weerbare organisatie 18
3.3 Informatiemanagement 22
3.4 Operationele prestaties 23
4 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV) **28**
4.1 Bijdrage spoedketen 28
4.2 Zorgcoördinatie 28
4.3 Schaarste bedrijfsmiddelen 29
4.4 Arbeidsmarktproblematiek 29
4.5 Operationele prestaties 29
5 Paragrafen **32**
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 32
5.2 Onderhoud kapitaalgoederen 39
5.3 Financiering 41
5.4 Organisatie en bedrijfsvoering 42
5.5 Verbonden partijen 48
5.6 Wet open overheid 48
6 Jaarrekening **51**
6.1 Balans vóór resultaatbestemming per 31 december 51
6.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 53
6.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering 54
6.4 Toelichting balans 58
6.5 Overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding 67
6.6 Toelichting programma Crisis- en Rampenbestrijding 69
6.7 Overzicht baten en lasten programma Regionale Ambulance Voorziening 76
6.8 Toelichting programma Regionale Ambulance Voorziening 78
6.9 Rechtmatigheidsverantwoording 83
6.10 SiSa-bijlage bij de jaarrekening 86
6.11 Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT) 87
6.12 Taakvelden 89
6.13 Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 92

7 Bijlagen 97
7.1 Budgetopbouw aanvaardbare kosten ambulancedienst 97
7.2 Budgetopbouw aanvaardbare kosten meldkamer ambulancedienst 99
7.3 Verloop nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot 100
7.4 Specificatie van het financieringstekort/-overschot 101
7.5 Investeringen 102
7.6 Leningen 106
7.7 Bijdrage deelnemende gemeenten 107
7.8 Beleidsindicatoren 108
7.9 Afschrijvingstermijnen 109
7.10 Bestuur en vaststelling jaarrekening 111
8 Verklaring van afkortingen 115

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u liggen de jaarstukken over 2025. In dit verslag rapporteren wij over de voortgang van de in 2025 uitgevoerde activiteiten. Daarnaast beschrijven we de operationele prestaties van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en de ontwikkelingen die zich dit jaar hebben voorgedaan en die voor onze regio van belang zijn nu en in de toekomst, zoals de toegenomen geopolitieke spanningen, technologische kwetsbaarheden en toenemende veiligheidsrisico's. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk om de weerbaarheid van onze maatschappij te verhogen, maar ook van ons als overheidsorganisaties.

De veiligheidsregio's hebben de afgelopen jaren bewezen een onmisbare schakel te zijn in het veiligheidsdomein. Tegelijkertijd wordt er vanaf 2026 fors bezuinigd door de Rijksoverheid op de kerntaken van de veiligheidsregio's. Hierdoor moeten wij vanaf 2026 méér doen met minder middelen, waardoor reguliere basistaken in het geding komen en de kwetsbaarheid toeneemt.

2025 was desondanks een jaar waarin we opnieuw konden rekenen op de samenwerking tussen onze hulpdiensten, gemeenten en andere partners. We hebben hulp en bijstand geboden aan inwoners in nood en hebben de coördinatie gepakt die daarvoor nodig is. We hebben hiermee effectief gereageerd op zowel grote incidenten als de dagelijkse, vaak onzichtbare, veiligheidstaken.

De jaarrekening 2025 laat zien dat we onze middelen in het afgelopen jaar grotendeels conform planning hebben ingezet. Tegelijkertijd sluiten we het jaar af met een negatief resultaat ten opzichte van de begroting. Dit benadrukt dat onze financiële ruimte verder onder druk is komen te staan. We zien dat er sprake is van structurele tekorten, die we nu nog incidenteel opvangen. Maar deze wijze van financiering is echter niet structureel houdbaar. We hebben al eerder duidelijk laten horen dat de rek eruit is en dat we juist moeten investeren om onze wettelijke taken en maatschappelijke opgave waar te kunnen blijven maken. Daarom zullen we in 2026 en 2027 samen met alle betrokkenen scherpe en weloverwogen keuzes moeten maken om onze financiële positie structureel te versterken.

De keuzes die we in de komende tijd maken, zullen lange tijd van invloed zijn op hoe we als VRGZ kunnen blijven functioneren en welke prioriteiten we stellen, met name ook in onze gezamenlijke weerbaarheidsopgave. Als veiligheidsregio blijven we vastberaden in onze missie om de regio zo veilig mogelijk te houden, maar we zullen dit moeten doen met een scherp oog voor de beschikbare middelen.

Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Maart 2026

Leeswijzer

In deze jaarstukken van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid rapporteren we over de operationele dienstverlening, de ontwikkelingen in 2025 en over de activiteiten die op basis van de doelstelling uit het regionaal beleidsplan zijn opgenomen in de begroting en zijn uitgevoerd in 2025. In het beleidsplan zijn het werken aan een sterk netwerk, aan een weerbare organisatie en het versterken van informatiemanagement, als speerpunten benoemd. Daarnaast wordt, als onderdeel van de jaarstukken, in de jaarrekening een financieel overzicht gepresenteerd, waarbij ook gerapporteerd wordt over de substantiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025.

De jaarstukken 2025 zijn als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk	Inhoud
1	Een algemene inleiding
2	De belangrijkste landelijke en regionale ontwikkelingen gerelateerd aan het beleidsplan 2024 – 2027
3	Een beschrijving van de beleidsmatige en operationele resultaten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding: Brandweer en Risico- en Crisisbeheersing
4	Een beschrijving van de beleidsmatige en de operationele resultaten van het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV)
5	Een financieel-technisch hoofdstuk: de voorgeschreven paragrafen van verantwoording: ▪ weerstandsvermogen en risicobeheersing; ▪ onderhoud kapitaalgoederen; ▪ financiering; ▪ organisatie en bedrijfsvoering; ▪ verbonden partijen.
6	De balans en baten en lasten over het jaar 2025: de financiële resultaten van beide programma's met een analyse van de totstandkoming hiervan. Tevens een beschrijving van de samenstelling van het bestuur van VRGZ en de portefeuilleverdeling hierbinnen
7	Bijlagen
8	Verklaring van de gebruikte afkortingen

1

Inleiding

1. Inleiding

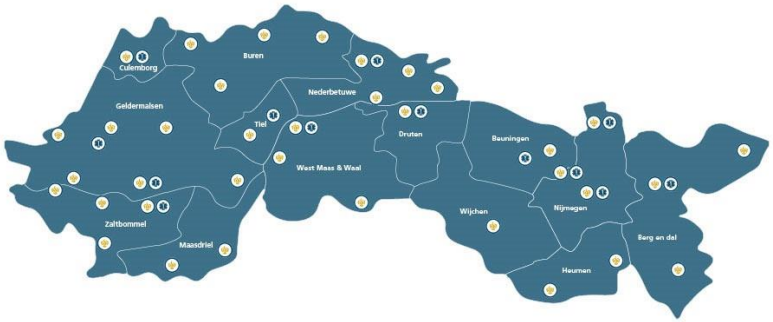

Figuur 1.1: Geografische omvang VRGZ

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een regionaal samenwerkingsverband van de veertien gemeenten[1] in onze regio, op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's (Wvr). De samenwerking is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

We zijn een organisatie die, zichtbaar en onzichtbaar, werkt aan brandweerzorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. VRGZ draagt hiermee bij aan een veilige regio waarin inwoners, bezoekers en bedrijven kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening, brandweerzorg, advisering bij bouwplannen en evenementen en waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden. Dit doet VRGZ samen met de deelnemende gemeenten, de politie en andere lokale, regionale en landelijke partijen. In die netwerkomgeving zijn we een sterke, betrouwbare partner: alerte en verbonden wakers die stevig geworteld zijn in de regio.

Onze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn, dat vormt ons bestaansrecht. Inwoners, bezoekers en bedrijven vertrouwen erop dat wij hen houvast bieden op momenten dat het ertoe doet. Dat doen we niet alleen in de repressie maar juist ook in de preventieve activiteiten en de stille kracht achter de schermen.

In dit jaarverslag wordt teruggeblikt op de activiteiten die in de begroting 2025 zijn aangekondigd en op de relevante ontwikkelingen die zich in 2025 hebben voorgedaan. Daarbij laten we zien hoe we, binnen en buiten onze organisatie, verder werken aan één centrale opgave: samen beschermen wat telt.

[1] *In alfabetische volgorde: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.*

2

Landelijke en regionale ontwikkelingen

2 Landelijke en regionale ontwikkelingen

2.1 Landelijke ontwikkelingen

2.1.1 Maatschappelijke weerbaarheid

De kans op verstoringen van het maatschappelijk leven is toegenomen. Dat komt allereerst door de gewijzigde geopolitieke situatie in de wereld waardoor vrede en veiligheid niet meer vanzelfsprekend zijn. Daarnaast zorgen klimaatveranderingen en de adaptatie op die veranderingen voor nieuwe risico's en afhankelijkheden die ons kwetsbaarder maken voor grotere, langduriger en impactvollere verstoringen.

De noodzaak voor het versterken van de weerbaarheid van de samenleving wordt breed besproken in het publieke en politieke debat. Het is niet enkel aan de overheid om hier stappen in te zetten, maar voor de hele samenleving: overheid, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en instellingen en inwoners. Eind 2025 hebben alle huishoudens in Nederland het informatieboekje 'Bereid je voor op een noodsituatie' ontvangen.

De veiligheidsregio en de 14 gemeenten hebben in 2025 de verkenning uitgevoerd voor een gezamenlijk programma weerbaarheid en veerkracht. In de verkenning is onder andere veel samengewerkt met andere veiligheidsregio's, VNG en het platform WeerbaarNL. Het gezamenlijke programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht 2025-2027 van gemeenten en veiligheidsregio zal begin 2026 geagendeerd worden in het Algemeen Bestuur en ter informatie worden aangeboden aan de gemeenteraden.

Er zijn in 2025 voorbereidingen getroffen voor een pilot noodsteunpunten in Gelderland-Zuid. Noodsteunpunten zijn locaties waar inwoners bij calamiteiten zoals langdurige stroomuitval naar toe kunnen voor informatie. Uiteindelijk moet er een landelijk dekkend netwerk komen van coördinatie- en noodsteunpunten. Met de uitkomsten van de pilots in alle regio's in Nederland kan er een blauwdruk komen voor deze noodsteunpunten.

Voor de pilot is vanuit de Rijksoverheid voor Gelderland-Zuid een bedrag van € 180.000,- in 2025 en € 400.000,- in 2026 beschikbaar gesteld. Het algemeen bestuur heeft besloten om een deel van dit bedrag (€ 180.000,- + € 80.000,-) in 2026 in te zetten voor de aanschaf van enkele (mobiele) noodstroomvoorzieningen voor brandweerkazernes die kunnen dienen als coördinatiepunten. De coördinatiepunten zijn de verbinding van de lokale noodsteunpunten met de crisisorganisatie, waaronder de meldkamer en de regionale en landelijke crisisteams, en daarmee voorwaardelijk voor het functioneren van het stelsel van noodsteunpunten.

In 2025 is een vooronderzoek uitgevoerd naar het treffen van maatregelen om brandweerkazernes voor te bereiden op de rol van coördinatiepunten. Momenteel beschikken nog niet alle brandweer- en ambulanceposten over noodstroom, waardoor ze ook nog niet beschikbaar zijn als coördinatiepunt in het netwerk van noodsteunpunten. Op basis van het energieverbruik is in kaart gebracht welke behoefte er is aan noodstroomaggregaten en hoe deze aan te sluiten op de posten. Door deze voorbereiding kunnen we in 2026 al stappen zetten in het vergroten van het weerbaarheidsvermogen van de brandweerorganisatie en het zijn van coördinatiepunt in het netwerk van gemeentelijke noodsteunpunten.

Voor de versterking van de weerbaarheid en de ontwikkeling van een landelijk netwerk van coördinatie en noodsteunpunten worden vanaf 2027 door de Rijksoverheid structureel middelen beschikbaar gesteld: € 35 miljoen in 2027 en 2028, € 36 miljoen in 2029 en € 37 miljoen vanaf 2030. Deze middelen worden via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) uitgekeerd aan de veiligheidsregio's en vragen nog om nadere afspraken over de te hanteren verdeelsleutel.

Daarnaast wordt vanaf 2027 voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid structureel € 25 miljoen beschikbaar gesteld via de BDuR, wat een bijdrage betekent van circa € 900.000,- voor VRGZ. Deze bijdrage is ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Het is daarbij van belang te benadrukken dat deze toevoeging gepaard gaat met een bezuiniging van 10% op de BDuR, wat resulteert in een negatief saldo van € 130.000,-. De volledige korting op de BDuR is daarmee nog niet gecompenseerd.

2.1.2 Toekomst van civiel-militaire samenwerking

Op 4 maart 2025 heeft de Algemene Rekenkamer een rapport uitgebracht over de wijze waarop Defensie haar derde hoofdtaak invult. De derde hoofdtaak van Defensie betreft de ondersteuning van civiele autoriteiten en het leveren van bijstand bij rampen en crises. Zo kunnen veiligheidsregio's bijstandsverzoeken doen voor de inzet van bijvoorbeeld blushelikopters bij grote natuurbranden of voor hulp bij evacuatie van mensen.

Defensie moet met het oog op de toekomst keuzes maken voor civiel-militaire samenwerking omdat de eerste hoofdtaak (beschermen en verdedigen van het Nederlandse en NAVO-grondgebied) de derde hoofdtaak kan verdringen. Er zal dan bij een mogelijke schaarste aan Defensie-capaciteiten een sterker beroep worden gedaan op de bredere samenleving om Defensie te ondersteunen, waaronder veiligheidsregio's en gemeenten. Het Veiligheidsberaad is in gesprek met de Minister van Defensie om duidelijke afspraken te maken over wat Defensie en veiligheidsregio's van elkaar nodig hebben en kunnen verwachten. Dat is nodig om een adequate brandweerzorg en crisisbeheersing in Nederland te kunnen behouden in de huidige veiligheidssituatie. Op regionaal niveau monitoren we de ontwikkelingen en staan we hierover in nauw contact met Defensie.

2.1.3 Versterken landelijke samenwerking

Voorop staat dat meer gezamenlijke inzet van de veiligheidsregio's randvoorwaardelijk is om de complexe en langdurige crises van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. Uitgangspunt hierbij is dat 25 autonome veiligheidsregio's samenwerken in een stelsel van verlengd lokaal bestuur. En dat er een aantoonbaar gezamenlijk belang moet zijn voor de 25 veiligheidsregio's om te komen tot samenwerking. Enerzijds vanuit operationele noodzaak en bedrijfszekerheid en anderzijds vanuit logica (bijvoorbeeld kostenbesparing of het delen van gezamenlijke capaciteit en voorzieningen).

Het Veiligheidsberaad heeft op 27 juni 2025 de samenwerkingsagenda van de samenwerkende veiligheidsregio's vastgesteld. Hierin staan de volgende samenwerkingsthema's beschreven.

Een aantal van deze thema's sluit aan op in voorbereiding zijnde wetgeving:

1. Vormgeven en borgen van een goed werkend onderwijsstelsel;
2. Versterken landelijke advisering brandveiligheid en risicobeheersing;
3. Regionaal bestuurde paraatheid, bovenregionaal bestuurde slagkracht;
4. Informatiegestuurde inzet brandweereenheden;
5. Landelijke operationele samenwerkingsstructuur;
6. Versterken van de weerbare samenleving;
7. Doorontwikkelen en professionaliseren bevolkingszorg;
8. Integreren bestaande en nieuwe initiatieven op het gebied van informatievoorziening;
9. Toekomstbestendig werkgeverschap;
10. Gezamenlijke methodiek presterend vermogen.

In 2026 wordt gewerkt aan het concreet maken van de thema's uit de samenwerkingsagenda. Vanuit VRGZ leveren wij hier een actieve personele bijdrage aan.

2.1.4 Vitaal verklaring veiligheidsregio's

Beschermen van de vitale infrastructuur is een belangrijk onderdeel van de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden. In juli 2025 zijn de veiligheidsregio's daartoe aangemerkt als vitale aanbieder binnen de sector Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Een vitale aanbieder is een partij die een dienst aanbiedt waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de Nederlandse samenleving.

Drie processen van de veiligheidsregio's zijn door het Ministerie van Justitie en Veiligheid als vitaal aangemerkt, te weten: inzet brandweer (verlenen van hulp in noodsituaties), crisiscoördinatie en besluitvorming en tot slot communicatie- en informatievoorziening hulpdiensten en crisispartners. Deze processen dragen bij aan het maatschappelijk belang om ontwrichtende effecten te voorkomen en beperken en herstelvermogen te organiseren ten behoeve van de nationale veiligheid.

Door de aanwijzing als vitale aanbieder gaan vooralsnog geen aanvullende wettelijke eisen gelden voor het niveau waarop de als vitaal aangemerkte processen moeten worden ingericht. Er geldt wel een eigen verantwoordelijkheid voor de continuïteit en weerbaarheid tegen risico's en verstoringen. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid kan daarvoor eventueel aanvullende kaders stellen.

In het voorjaar van 2025 is vooruitlopend op de vitaalverklaring onderzoek gedaan naar de eigen weerbaarheid en continuïteit van VRGZ bij onder andere een langdurige stroomuitval. De analyse toont aan dat wij als veiligheidsregio momenteel onvoldoende zijn voorbereid om onze meest essentiële diensten gedurende vier dagen ononderbroken voort te zetten. Om de weerbaarheid te vergroten worden waar nodig passende en evenredige technische en organisatorische veiligheids- en beveiligingsmaatregelen genomen. Deze maatregelen vragen om extra investeringen op het gebied van noodstroomvoorzieningen, alternatieve communicatieoplossingen en noodvoorraden en/of samenwerkingsafspraken met partners.

2.2 Regionaal beleidsplan 2024-2027

De uitvoering van het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 loopt over het algemeen op schema. Enkele beleidsactiviteiten zijn begin dit jaar vertraagd of uitgesteld in afwachting van een definitief besluit van de Rijksoverheid, over een eventuele korting op de rijksbijdrage BDuR en regionale besluitvorming over voorgelegde bezuinigingsmaatregelen. We rapporteren in dit jaarverslag per programma over de activiteiten.

Het Regionaal Beleidsplan is te vinden op onze website: https://vrgz.nl/bestuurlijk/beleidsdocumenten/. Begin 2026 zullen we volgens afspraak met ons bestuur starten met de voorbereiding van de herziening van het Regionaal Risicoprofiel, de tussenevaluatie van het huidige Regionaal Beleidsplan en het actualiseren van het Regionaal Beleidsplan.

2.3 Regionale ontwikkelingen

2.3.1 Onderzoek naar regionale kostenverdeelsystematiek

De kosten van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid worden deels gefinancierd met een bijdrage door de Rijksoverheid (BDuR) en deels worden deze kosten gedragen door gemeenten in de veiligheidsregio. Deze kosten (gemeentelijke bijdrage) worden volgens een bepaalde systematiek (verdeelsleutel) verdeeld over de gemeenten. In november 2025 heeft het algemeen bestuur, na consultatie van de gemeenteraden, besloten om:

1. de verdeling van de gemeentelijke bijdragen vanaf 2027 volledig te baseren op basis van het gemeentefonds (subcluster crisisbeheersing en brandweer);
2. als ingroeimodel te kiezen voor een niet-lineaire ingroeiperiode van 5 jaar, die ingaat in 2027.

De financiële consequenties zijn toegelicht tijdens het onderzoek, in de raadsbrief onderzoek Kostenverdeelsleutel, opgenomen in de Kaderbrief 2027 en verwerkt in de ontwerpbegroting 2027.

2.3.2 Afronding onderzoek stijgende kosten vastgoedportefeuille

Vanwege de stijging van de kosten van onze vastgoedportefeuille, maar ook vanwege het ontbreken van budget voor kapitaallasten, is in 2024 en 2025 in opdracht van het Algemeen Bestuur onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van het vastgoed van VRGZ. Naar aanleiding van het onderzoek is door het bestuur in april 2025 besloten dat:

a. de huidige indeling van brandweerkazernes gehandhaafd blijft en dat het sluiten van posten geen wenselijke mogelijkheid biedt om deze stijging te dempen;
b. het wenselijk is de huidige lokale servicecentra en magazijnen samen te brengen in één nieuw regionaal servicecentrum en magazijn;
c. de nieuwbouw, vernieuwing en aanpassing van gebouwen gedaan zal worden met de wettelijke eisen van duurzaamheid als uitgangspunt;
d. waar mogelijk wordt gekeken naar het maken van ‘slimme keuzes’ op het gebied van samenwerking met partners maar ook optimalisatie waar het gaat om het omgaan met en investeren in gebouwen binnen de financiële kaders;

e. de financiële gevolgen van deze besluiten nopen tot de opbouw van een reserve om investeringen nu en in de toekomst mogelijk te maken en dat deze volgens de voorgestelde opbouw wordt gedaan.

De financiële consequenties zijn toegelicht tijdens het onderzoek, in de raadsinformatiebrief afronding onderzoek vastgoed, opgenomen in de Kaderbrief 2027 en verwerkt in de ontwerpbegroting 2027.

2.3.3 Ontwikkelingen bedrijfsvoering VRGZ en GGD

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) kennen sinds 1 juli 2013 een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van ondersteunende diensten (bedrijfsvoering). VRGZ treedt daarbij op als formeel werkgever voor het personeel. Verrekening van de kosten vindt plaats via verdeelsleutels per organisatieonderdeel en onder het fiscaal construct 'kosten voor gemene rekening (KGR)'. Toepassing van de KGR houdt concreet in dat er voor de afgesproken verdeelsleutels geen btw-verrekening hoeft plaats te vinden. Het nadeel is dat het construct uitgaat van vaste verdeelsleutels, die niet gewijzigd kunnen worden.

In 2025 is onderzoek gedaan naar de huidige dienstverlening en samenwerking tussen VRGZ en GGD GZ op het gebied van bedrijfsvoering. Doel van dit onderzoek is om te evalueren of de huidige samenwerkingsvorm nog aansluit bij de ambities en de bestuurlijke en maatschappelijke opgaven van beide organisaties. De scenario's zijn verkend en vervolgens besproken met de algemeen besturen van zowel de veiligheidsregio als GGD. Op basis van het onderzoek is gebleken dat de meest robuuste oplossing op de lange termijn de inrichting van een volledig eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor zowel VRGZ als GGD is. Voor een nadere toelichting zie de raadsinformatiebrief van maart 2026.

In december 2025 hebben beide besturen het richtinggevende besluit genomen voor de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie en de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor VRGZ. Definitieve besluitvorming staat gepland in april 2026.

Omdat VRGZ de bedrijfsvoeringstaken uitvoert voor GGD is de sector Bedrijfsvoering VRGZ nauw betrokken bij de integratie van de jeugdgezondheidszorg (0-4 jaar). In het westelijk deel van de regio werd de jeugdgezondheidszorg nog door Santé uitgevoerd dit is per 1 januari 2026 overgedragen aan GGD. Bedrijfsvoering VRGZ heeft GGD succesvol ondersteund in het proces, door alle voorbereidingen te treffen om het facilitair beheer van deze locaties over te nemen. Daarnaast zijn de betreffende 9 locaties aangesloten op het ICT-netwerk, zijn HRM werkzaamheden voor 68 nieuwe GGD-collega's uitgevoerd en zijn zij voorzien van een laptop en telefoon.

Voor de extra personele inzet die vanuit Bedrijfsvoering VRGZ voor dit traject noodzakelijk was, bleek financiële verrekening tussen VRGZ en GGD vanwege het KGR-construct niet mogelijk. Dit heeft geleid tot een negatieve financiële impact op het resultaat van VRGZ.

2.3.4 Bereikbaarheid en aanrijtijden binnen Gelderland-Zuid

Er is een toenemende spanning tussen vermeende verkeersveiligheid, wegwerkzaamheden en bereikbaarheid voor hulpdiensten. VRGZ ervaart dat zowel gemeenten, provincie als het Rijk investeren in de

infrastructuur en dat dit soms lijkt te schuren met aanrijtijden van onze operationele diensten naar incidenten in de regio. VRGZ is daarom in gesprek gegaan met Rijkswaterstaat over de vele werkzaamheden en afsluitingen dit jaar en de komende jaren op de A15, A27, A2, A50, met als doel het waarborgen van de bereikbaarheid voor hulpdiensten en het minimaliseren van negatieve invloeden op aanrijtijden.

Daarnaast heeft er een inventarisatie plaatsgevonden van zogenoemde aandachtsobjecten met lange aanrijtijden waarvoor compenserende maatregelen noodzakelijk zijn. Voor situaties waarin de normtijd met meer dan één minuut wordt overschreden – zowel bij specifieke objecten als in bepaalde gebieden – zijn vanuit de operationele voorbereiding voorstellen uitgewerkt voor passende compenserende maatregelen. Met eigenaren van deze objecten is contact gelegd en is gezocht naar het vergroten van de eigen weerbaarheid omdat men weet dat de brandweer en de ambulance er door fysieke verkeersveiligheidsmaatregelen van wegbeheerders, zoals snelheidsremmers, er langer over doet om een object te bereiken.

2.4 Risico’s met extra focus

2.4.1 Natuurbrand bij kwetsbaar object

VRGZ neemt sinds 2022 deel aan het project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing, een gezamenlijk project met de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), Veiligheidsregio Noord-Oost-Gelderland (VNOG) en de Provincie Gelderland.

De vier natuurbrand-risicogemeenten (Berg en Dal, Nijmegen, Heumen en Wijchen) zijn betrokken bij het project waarbij vanuit de adviseurs natuurbrandbestrijding een plan van aanpak is opgesteld samen met de betrokken gemeenten. Samen met de afdelingen communicatie van onze gemeenten en de veiligheidsregio’s in Gelderland wordt de risicocommunicatieaanpak ‘Voorkomen van Vuur is jouw Natuur’ uitgevoerd. Het campagneconcept en de materialen zijn gebaseerd op wetenschappelijk gedragsonderzoek onder verschillende doelgroepen.

Verder is geïnvesteerd in het snel kunnen uitvoeren van een verkenning bij incidenten om te komen tot een snelle effectieve incidentbestrijding. Alarmeringsvoorstellen voor de meldkamer zijn aangepast. En kennis en ervaring is opgedaan door met partners een natuurbrandscenario bij een zorginstelling te beoefenen.

Begin september heeft een bestuurlijke bijeenkomst natuurbrandbeheersing plaatsgevonden. Deze netwerkbijeenkomst stond in het teken van actuele ontwikkelingen rondom klimaatontwikkeling en natuurbrandrisico’s, de landelijke strategie natuurbrandbeheersing en de gebiedsgerichte aanpak in Gelderland. Binnen het project bluswaterbeleid is het beschikken over voldoende bluswater in deze risicogebieden een punt van aandacht. Medio 2026 verwachten we de uitkomsten van dit project. De uitkomsten kunnen van invloed zijn op toekomstige keuzes van de inrichting van de wijze waarop en hoe we bluswater op de juiste locatie krijgen.

Samen met brandweerlieden uit heel Nederland heeft brandweer Gelderland-Zuid in augustus een bijdrage geleverd aan de natuurbrand-missie in Spanje. Deze missie had tot doel het leveren van extra capaciteit

voor de brandbestrijding in Spanje en het opdoen van extra kennis en ervaring voor de Nederlandse collega's. Naast interregionale bijstand (zoals in Ede in april 2025) is het dus belangrijk dat wij in Nederland, maar ook daarbuiten in staat zijn om grensoverschrijdend te werken.

2.4.2 Veilige Energie Transitie

In 2024 is gestart met een VRGZ-brede aanpak van risico's die voortvloeien uit de Veilige Energietransitie. Er is een gedetailleerde risico-inventarisatie gemaakt van de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen binnen de energietransitie en specifiek van de risico's binnen ons werkgebied of met effect op ons werkgebied. Waar nodig worden preventieve maatregelen genomen en wordt een adequate crisisrespons voorbereid.

Door trainingen en oefeningen wordt kennis en ervaring opgedaan met risico's die voortvloeien uit nieuwe energiedragers zoals waterstof, Liquid Natural Gas (LNG) en energieopslagsystemen. Hierbij richten wij ons niet alleen op de ontwikkeling van risico's op het land ook vestigen wij hierbij aandacht op het domein water. De energietransitie vindt ook plaats op en om het water. De drukke vaarwegen die onze regio doorkruisen vormen daarom ook een bijzonder punt van aandacht. In 2025 is daartoe de voorbereiding van de leerlijn Energietransitie in gang gezet. Deze leerlijn is een belangrijke stap richting de verdere ontwikkeling, borging en positionering van dit onderwerp binnen de vakbekwaamheidsstructuur.

Ook de maatschappij heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid. Om Verenigingen van Eigenaren te informeren over de risico's die samenhangen met de energietransitie is een checklist en een korte film ontwikkeld[2]. Specifieke aandacht wordt hierin gevestigd op het laden van elektrische voertuigen in parkeergarages. Door het vergroten van het bewustzijn willen wij Verenigingen van Eigenaren activeren om zelf risicobeperkende maatregelen te treffen. In het verlengde hiervan zal ook tijdens de brandpreventieweek aandacht worden gevestigd op het veilig laden van E-bikes.

[2] *https://www.brandweer.nl/gelderland-zuid/parkeergarage*

3

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

In dit derde hoofdstuk wordt verslag gedaan van het programma Crisis- en Rampenbestrijding dat wordt gevormd door de sector Risico- en Crisisbeheersing en de sector Brandweer. In de sector Risico-Crisisbeheersing zijn ook de taken en verantwoordelijkheden van de GHOR ondergebracht en de taken van de brandweer op het gebied van risicobeheersing.

3.1 Een sterk netwerk

3.1.1 Meerjarenprogramma Netwerkmanagement

Het meerjarenprogramma Netwerkmanagement kan worden gezien als een vertaling van de beleidsuitgangspunten uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 en de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. Er wordt gewerkt aan een nieuwe geüpdatete versie.

VRGZ heeft in 2025 gebouwd aan strategisch partnerschap. Steeds meer beweegt VRGZ richting een gezamenlijke aanpak op Oost-5 niveau, gericht op het uniformeren en versterken van de samenwerking met onze belangrijkste netwerkpartners. Daarnaast krijgt ook de samenwerking tussen de verschillende disciplines binnen onze regio, zoals brandweer, risico- en crisisbeheersing en GHOR, steeds meer aandacht. Voor medewerkers bij de veiligheidsregio, politie, gemeenten, defensie en andere partners met een rol in het COPI (commando plaats incident) is in november 2025 een netwerkevenement georganiseerd, met als doel elkaar ook te ontmoeten buiten incidenten om.

Ook is er gewerkt aan het digitale IGV-portaal, waarin informatie, partners en scenario’s met elkaar verbonden worden. Hierin wordt ook een netwerkanalysetool ontwikkeld die ons helpt om netwerkgericht te werken, zowel in de koude als warme fase. Een belangrijke stap richting informatiegestuurde veiligheid (IGV) en betere voorbereiding bij complexe dreigingen.

De komende jaren blijven we bouwen aan het versterken en uitbreiden van het netwerk. Specifieke aandacht gaat daarbij uit naar partijen die bijdragen aan maatschappelijke weerbaarheid.

3.2 Een weerbare organisatie

3.2.1 Robuuste, flexibele crisisorganisatie

Door het huidige dreigingslandschap krijgen we steeds vaker te maken met crises die complexer, grootschaliger en langduriger van aard zijn. Voorbeelden hiervan zijn langdurige stroomuitval, overstromingen en natuurbranden. Dit vereist steeds vaker een bovenregionale of landelijke aanpak en vraagt om een robuustere en flexibele crisisorganisatie. Deze opgave zien we ook in andere veiligheidsregio’s.

Het bestuur heeft zich in 2025 gecommitteerd aan een doorontwikkeling naar een toekomstbestendige, meer compacte crisisorganisatie van goed getrainde en op elkaar ingespeelde professionals, met aanvullende expertise afhankelijk van het incident of crisis. De doorontwikkeling richt zich daarnaast op het mogelijk maken van langdurige inzet in het geval van een langdurige crises.

De doorontwikkeling regionale crisisorganisatie is besproken tijdens de bestuursdag op 27 november 2025. Als rode draad kwam onder andere

naar voren dat vakbekwame en toegewijde crisisfunctionarissen nodig zijn; een crisisfunctie is meer dan een nevenfunctie. Specifieke competenties bij crisisfunctionarissen en oefenen, trainen en opleiden zijn essentieel; dit vergt sturing. VRGZ werkt samen met gemeenten en partners aan een voorstel (inclusief financiering) voor passende maatregelen dat in het najaar van 2026 zal worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Het streven is om begin 2027 te starten met de implementatie.

3.2.2 Risicogericht werken

Bij risicogericht werken staat de maatschappelijke impact van risico's centraal en wordt er nagedacht over de wijze waarop die risico's beïnvloed kunnen worden. Dit heeft ook geleid tot een verandering in het adviseringsproces. Veranderingen in wet- en regelgeving vormen hierin ook een startpunt van dit proces, daarnaast is het ook de wens van gemeenten.

VRGZ is aangesloten op landelijke en bovenregionale netwerken dat vanuit risico- en crisisbeheersing vormgeeft aan deze verandering. De komende jaren zullen we op basis van de landelijke aanpak de risico's met extra focus opnieuw bezien. Beïnvloeden van deze risico's zal gebeuren door toepassen van kaders uit bestaande regelgeving maar ook vanuit werkwijzen zoals bewustwording, gedragsverandering en kennisdeling.

De beweging van regel- naar risicogericht werken is steeds meer ingebed in de organisatie. Aandachtspunt is de stijging van het aantal adviesaanvragen ten aanzien van de toepassing van nieuwe individueel gecertificeerde bouwmaterialen, mede in relatie tot de risico's die het oplevert bij het toepassen hiervan in de bestaande bouw. De brandweer kan in de duiding van deze risico's juist een breder veiligheidsbewust stimuleren wat ook aansluit in de risicogerichte benadering.

3.2.3 Paraatheid

Onderdeel van een weerbare organisatie is het waarborgen van organisatiebrede, maar ook bovenregionale paraatheid en slagkracht. De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft in haar rapport 'Grenzen bereikt'[3] geconcludeerd dat de Nederlandse brandweer onvoldoende is voorbereid om grote, gelijktijdige of langdurige incidenten – zoals natuurbranden of overstromingen – in meerdere veiligheidsregio's of landelijk te bestrijden. Als er een of meerdere grote incidenten zijn buiten de eigen regio en ze gaan elkaar helpen, gaat dit direct ten koste van de reguliere dekking binnen de regio.

De doorontwikkeling van onze organisatie staat centraal. We anticiperen op ontwikkelingen en werken aan de robuustheid en veerkracht. Zo hebben wij dit jaar het dashboard paraatheid opgeleverd. Hierdoor kunnen wij de paraatheid kwantitatief en kwalitatief een aantal dagen vooruit monitoren. Bij voorzienbare schaarste kunnen posten een uitvraag doen om vanuit een regionale poule personeel aan te vragen om de inzetbaarheid te waarborgen. Hiermee hebben we een aanbeveling uit het Inspectierapport 'Grenzen Bereikt', over de uitvoering van grootschalig en specialistisch brandweeroptreden al kunnen

[3] *https://www.inspectie-jenv.nl/documenten/2025/11/25/rapport-grenzen-bereikt*

implementeren. Met het dashboard hebben we inzicht in de paraatheid en slagkracht binnen VRGZ. De overige uitkomsten uit het onderzoek van de Inspectie zullen in 2026 vertaald worden naar actiepunten op regionaal en landelijk niveau.

3.2.4 Onderwijslandschap

De maatschappelijke ontwikkelingen stellen de veiligheidsregio voor nieuwe uitdagingen. Vanuit de landelijke samenwerkingsagenda wordt in opdracht van de RCDV gewerkt aan een vereenvoudigd en verbeterd onderwijsstelsel voor de brandweer en crisisbeheersing (inclusief bevolkingszorg en GHOR). De trend is dat personeel korter aan een organisatie verbonden is. Dat vraagt om andere manieren van opleiden. Verder vraagt dit om een grotere opleidingsbehoefte, die niet toekomstbestendig te realiseren is met de huidige inrichting van het brandweeronderwijs. Vooruitlopend op de uitwerking van het nieuwe onderwijsstelsel vindt waar nodig al een vertaling plaats in de vakbekwaamheidsorganisatie van VRGZ. In samenspraak met het werkveld worden kwalificatiedossiers en het opleidingskader voor beroepsonderwijs periodiek geactualiseerd.

De afgelopen jaren zijn opleidingen uitgesteld en is minder frequent geoefend, vooral om financiële redenen. Het realistisch oefenen bij realistische trainingscentra is afgeschaald van één keer per jaar naar één keer per twee jaar, rijvaardigheidstrainingen zijn vervallen en complete leergangen worden doorgeschoven. Door stijgende opleidingskosten, meer verloop onder vrijwilligers en een relatief ouder personeelsbestand zijn de budgetten voor vakbekwaamheid meerdere jaren substantieel overschreden. Deze tekorten zijn incidenteel opgevangen door onderschrijdingen binnen andere budgetten, maar deze wijze van financiering is niet structureel houdbaar.

Om de brandweer haar wettelijke taken veilig en professioneel te laten uitvoeren, is een structurele ophoging van de middelen voor vakbekwaamheid noodzakelijk. Zonder aanvullende financiële middelen ontstaat een onomkeerbare kwaliteitsachterstand. De repressieve slagkracht komt hierdoor ernstig onder druk te staan en neemt het risico snel toe dat we operationele inzet niet langer veilig kunnen waarborgen. Dit brengt niet alleen verhoogde risico’s met zich mee voor personeel en inwoners maar vergroot ook de bestuurlijke aansprakelijkheid en reputatierisico’s voor de organisatie.

3.2.5 Vlam 2.0

Een weerbare organisatie vraagt ook om investeringen in de vrijwilligersorganisatie. Daarom wordt hierop geïnvesteerd in het project ‘Vrijwilligheid is van Levensbelang van ons Allemaal voor nu & (over)Morgen’ (Vlam 2.0). Dit project richt zich op een toekomstbestendige vrijwillige brandweerorganisatie en volgt het eerste programma Vlam op.

Na het eerste programma zijn een aantal organisatorische aanpassingen gedaan om de verbinding tussen de centrale organisatie en de vrijwilligers te versterken. Er zijn nu concrete speerpunten benoemd in relatie tot het vinden, binden en boeien van vrijwilligers. Verder is gekozen om het programma Vlam 2.0 ook aan te laten sluiten bij de landelijke samenwerkingsagenda (zie paragraaf 2.1.3) en het regionale programma weerbaarheid en veerkracht (zie paragraaf 2.1.1).

Er zijn verschillende bijeenkomsten geweest om het bewustzijn bij vrijwilligers te vergroten op het gebied van weerbaarheid en veerkracht. Wij werken actief aan het vergroten van de mentale weerbaarheid van ons personeel. Deze activiteiten gaan door in 2026. Daarnaast zijn wij in gesprek over het vraagstuk toekomstbestendigheid van de brandweer. Welke maatschappelijke uitdagingen zien wij op ons afkomen, wat leren we uit gesprekken met onze medewerkers. Deze input vertalen wij in de doorontwikkeling van onze brandweerorganisatie.

3.2.6 Positionering jeugdbrandweer

Als VRGZ zijn we trots op de jeugdbrandweer die we binnen de organisatie hebben. De inspanningen van vele jaren om te investeren in de verbinding met de jeugdleden heeft geleid tot een structurele borging van de jeugdbrandweer onder de regie van de afdeling Vakbekwaamheid. Op deze manier versterken we de positie van de jeugdbrandweer en investeren we in doorstroming van jeugdleden naar de vrijwillige eenheden (gemiddeld 40-45%). Daarmee investeren we ook in de toekomstbestendigheid van de brandweerorganisatie.

3.2.7 Business Cases Brandweer

Tijdens het opstellen van het dekkingsplan 2024-2027 is aangekondigd dat de brandweer zich moet prepareren op nieuwe risico’s en ontwikkelingen binnen de maatschappij. Daarom hebben we acht verschillende businesscases opgesteld. Dit zijn vooronderzoeken om uiteindelijk antwoord te kunnen geven op de vraag of het een ontwikkeling is die we als Brandweer Gelderland-Zuid op gaan pakken of niet. Hieruit kan dan een vervolgopdracht komen.

Of het nu gaat om weersextremen, steeds hogere en dichtere bebouwde gebieden, nieuwe vormen van educatie zoals de Risk Factory of specialistische vormen van incidentbestrijding: de brandweerzorg vraagt om toekomstbestendige oplossingen. We willen de kwaliteit die we als organisatie leveren niet alleen bestendigen, maar ons ook blijven ontwikkelen tot een robuuste, wendbare organisatie die is voorbereid op zowel huidige als toekomstige risico’s.

Binnen Brandweer Gelderland-Zuid is de afgelopen periode intensief gewerkt aan diverse businesscases, waarin wordt onderzocht welke nieuwe taken, methoden en vormen van specialisatie nodig zijn om de brandweerzorg toekomstbestendig te maken. De resultaten worden gewogen en samengebracht in een nota aan het bestuur.

3.2.8 Bluswater

De tijdige beschikbaarheid en bereikbaarheid van voldoende bluswater is een randvoorwaarde voor goede brandweerzorg. Binnen de brandweer is een project gestart om voor Gelderland-Zuid te analyseren waar nu en in de toekomst mogelijk risico’s zullen ontstaan. En waar nodig te komen met adviezen om de incidentbestrijding op andere manieren te kunnen waarborgen. Dit project zal waarschijnlijk in het tweede kwartaal van 2026 worden afgerond.

3.3 Informatiemanagement

3.3.1 Informatiegestuurde Veiligheid (IGV) en Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK)

Binnen het Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK) brengen we informatie van verschillende partijen bij elkaar en stellen we dit beschikbaar aan onze crisis- en ketenpartners via het IGV-portaal. Hierdoor ontstaan betere informatiebeelden zodat er beter voorbereid kan worden, of zelfs vooraf maatregelen kunnen worden genomen om een mogelijk incident te voorkomen. Dit doen we samen met de deskundigen van onze netwerkpartners; deze samenwerking krijgt door het sterke netwerk steeds beter vorm. Uitkomsten van deze (snelle) analyse kunnen bijvoorbeeld zijn dat er opgeschaald moet worden of dat er een kernteam ingericht moet worden om een dreiging voor te bereiden.
De afgelopen maanden hebben we stappen gezet met de regio's in Oost-Nederland om het VIK-portaal verder door te ontwikkelen met diverse dashboards en kaartinformatie en ook aan te laten sluiten op het landelijk knooppunt KCR2.

Naast de opgeschaalde crises- en rampen (zie paragraaf 3.4.4 GRIP-incidenten) is de crisisorganisatie in een kleiner verband actief geweest op basis van signalen uit het VIK. Het VIK is nog niet 24/7 actief maar monitort binnen haar mogelijkheden actief het dreigingsbeeld in de regio en daarbuiten. Dit heeft erin geresulteerd dat de crisisorganisatie vroegtijdig is geïnformeerd en er is geanticipeerd op mogelijke dreigingen, door tijdig maatregelen te nemen, zoals handelingsperspectieven voor hulpverleners en inwoners. Een voorbeeld daarvan zijn storingen in het telefonienetwerk die de communicatie tussen burgers en hulpverleningsdiensten onder druk zetten.

VRGZ heeft op verzoek van en in samenwerking met de gemeenten een bijdrage geleverd aan de operationele informatievoorziening ten behoeve van crowdcontrol tijdens de Vierdaagse feesten. De toepassing van het IGV-portaal is daarbij waardevol gebleken om de drukte zo veel mogelijk in goede banen te leiden.

Tenslotte heeft het VIK een actieve rol gespeeld in de voorbereiding op de jaarwisseling door op basis van informatie van gemeenten, politie en veiligheidsregio aandachtsgebieden in kaart te brengen en hotspots te benoemen voor de jaarwisseling. Het IGV-portaal van het VIK heeft frequent een sfeerbeeld kunnen delen voorafgaand en tijdens de jaarwisseling, maar ook in de rapportage naderhand.

3.4 Operationele prestaties

3.4.1 Cijfers incidenten

Het aantal incidenten voor branden, hulpverleningen en loze meldingen over 2025 is als volgt:

Incidenten	2023	2024	2025
Aantal branden	1.317	1.320	1.626
Aantal hulpverleningen	2.086	2.046	2.055
Aantal loze meldingen	500	441	428

Tabel 3.1: aantal incidenten

Het totaal aantal branden laat een behoorlijke stijging zien ten opzichte van 2024. Het aantal buitenbranden waar ook de natuurbranden onder vallen laten de grootste stijging zien. Uit de data-analyse lijkt dit vooral de oorzaak te hebben in langdurige warmte en droogte ten opzichte van bijvoorbeeld 2024. Ook het aantal grote gebouwbranden heeft een stijging laten zien.

Het aantal hulpverleningsincidenten laat een stabiel beeld zien. Wel is er een verschuiving waarneembaar in de incidenttypen. Het aantal gezondheid gerelateerde incidenten laat een sterke stijging zien. De stijging komt niet voort uit reanimatiemeldingen, maar houden verband met tilassistentie en afhijsingen. Het gaat dus vooral over de effecten die samenhangen met vergrijzing en het langer thuis wonen. Hieronder zijn de cijfers van branden en hulpverleningen uitgesplitst in de belangrijkste categorieën:

Incidenten per categorie	2023	2024	2025
Branden			
(Bij-)Gebouwen	328	333	385
Buitenbranden	596	503	802
Overig (kleine branden)	393	484	439
Hulpverleningen			
Ongevallen	545	577	550
Gezondheid	480	550	609
Leefmilieu	556	512	451
Overig	505	407	445

Tabel 3.2: aantal incidenten uitgesplitst (zonder loze meldingen)

3.4.2 Gebiedsgerichte opkomsttijden

Het Regionaal Dekkingsplan 2024-2027 is opgesteld conform de handreiking “Landelijk uniforme systematiek dekkingsplannen”. Een belangrijke wijziging in de presentatie van de operationele prestaties van de brandweer hangt samen met de nieuwe systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden, zoals aangegeven in het Regionaal Dekkingsplan 2024-2027.

De prestaties 2025 gaan over de maatgevende incidenten (prio-1 gebouwbranden). Onderstaande cijfers geven inzicht in het aantal meldingen dat valt onder deze richtlijn. Gerapporteerd wordt op de volgende categorieën:

- Sneller dan prognose;
- Conform prognose;
- Trager dan prognose.

Gebiedsgerichte opkomsttijd	2025	
	Aantal	Aandeel
Maatgevende incidenten	281	100%
Sneller dan prognose	15	5%
Conform prognose	255	91%
Trager dan prognose	11	4%

Tabel 3.3: gebiedsgerichte opkomsttijd

Vertraging ontstond in vijf van de gevallen door verificatie van een OMS-melding, in drie gevallen was er sprake van verkeers- en werkzaamheden. De overige gevallen van vertraging werden veroorzaakt door inzet van een andere post door onderbezetting, een post die van een eerdere melding kwam en een melding die onterecht als opgelost werd doorgegeven.

3.4.3 Risicobeheersing

Veilig Bouwen

In 2025 zijn 2.313 adviezen gegeven. Het betreft adviezen in het kader van het Besluit bouwwerken leefomgeving, waarbij we in toenemende mate zien dat de regelgeving te kort schiet in het borgen van de brandveiligheid van onze bouwwerken.

Hierop hebben we geïnvesteerd in de relatie met onze gemeenten en projectontwikkelaars om in die gevallen extra maatregelen te nemen. Ook hebben we geïnvesteerd in de kennis van onze medewerkers om mee te gaan met de snelle ontwikkelingen in de bouw zoals de toepassing van (CLT)hout en andere bio-based bouwmaterialen. We blijven hiervoor actief participeren in het landelijk netwerk Bouw en Gebruik.
Ondanks de stabilisatie in het aantal aanvragen zien we een toename in complexiteit en het steeds vaker meewegen van andere maatschappelijke belangen, zoals de druk op de woningmarkt, binnen de vergunningverlening.

Toezicht en Handhaving

Binnen Toezicht en Handhaving zijn in totaal 1.093 inspecties uitgevoerd en zijn 77 handhavingszaken opgestart. Hierbij zijn meer dan 2.000 overtredingen geconstateerd op brandveiligheid. Daarnaast is geparticipeerd in diverse integrale projecten zoals de aanpak van ondermijnende criminaliteit op bedrijventerreinen en Platform Veilig Ondernemen. Binnen het Platform Veilig Ondernemen is gekozen voor een meer thematische en vraaggerichte aanpak vanuit VRGZ, waarmee de rol en tijdsinvestering vanuit VRGZ acceptabel blijft. Ook zijn we intensief bezig geweest met de brandveiligheid van de opvanglocaties voor vluchtelingen en de problematische verzamelaar-problematiek.

Brandveilig Leven

De brandpreventieweek stond in 2025 nogmaals in het teken van veilig laden van e-bikes en e-scooters. Om deze boodschap uit te dragen

hebben we diverse weekmarkten en fietsstallingen binnen de regio bezocht. Ook is gebruik gemaakt van onder andere (social) media, met als doel het creëren van bewustwording en het sturen van gedrag.

In het kader van gedragsbeïnvloeding hebben we in 2025 een project gedraaid met een gedragswetenschapper. Dit heeft geleid tot een communicatieaanpak met handelingsperspectieven voor het veilig opladen van elektrische voertuigen in parkeergarages.

De afdeling Brandveilig Leven heeft in 2025 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- 13 voorlichtingen op scholen;
- 5.005 contactmomenten, persoonlijke voorlichting en publieksvragen;
- 136.000 social-mediaberichten onder de aandacht van gebruikers gebracht.

Omgevingsveiligheid

In 2025 hebben wij opnieuw deelgenomen aan de omgevingstafels bij de gemeenten. Naast aanvragen via de reguliere weg, heeft dit uiteindelijk geleid tot 44 afgegeven adviezen.

Vanuit netwerksamenwerking hebben we evenals in 2024 medewerkers vanuit risicobeheersing voor een dagdeel in de week laten werken op de kantoorlocaties van onze samenwerkingspartners (ODR, ODRN, gemeente Tiel, werkorganisatie Druten Wijchen en gemeente Nijmegen). Hoewel we zien dat daar nog meer zichtbaarheid uit te halen valt, krijgen we vanuit de samenwerkingspartners terug dat deze momenten als zeer prettig ervaren worden.

De afdeling Omgevingsveiligheid heeft in 2025 in totaal 714 adviezen gegeven, onderverdeeld in de volgende adviesvormen:

Adviesvorm	Aantal adviezen
Evenementenadvisering	351
Advisering industriële veiligheid	152
Advisering ruimtelijke veiligheid	116
Advisering natuurbrandbeheersing	95
Totalen	**714**

Tabel 3.4 adviesvormen

- De evenementenadvisering is een optelsom van A-, B- en C-adviezen, terrasvergunningen en overige adviezen op basis van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen;
- De adviezen industriële veiligheid zijn een optelsom van de adviseringen op milieu, Seveso, voorheen BRZO (Besluit risico's zware ongevallen), vuurwerk en explosieven en de ontheffing vervoer gevaarlijke stoffen;
- De adviezen ruimtelijke veiligheid zijn een optelsom van de adviseringen externe veiligheid, instrument ruimtelijke veiligheid en overige adviezen op het gebied van bestemmingsplannen;
- De adviezen natuurbrandbeheersing omvatten alle adviezen voor risico-objecten in natuurrijke gebieden.

Het aantal aanvragen op het gebied van de Milieubelastende activiteiten (MBA) waarbij de veiligheidsregio's een adviserende taak hebben, blijft nog steeds achter op de verwachte aantallen. In het contact met de ODR en ODRN hebben we gemerkt dat ook zij deze teruggang ervaren, terwijl de bedrijfsactiviteiten gevoelsmatig niet minder worden. Vanuit de ODR en ODRN wordt nu onderzocht of er een verschuiving moet plaats vinden naar meer toezicht in het veld, om de niet aangevraagde MBA-locaties op deze wijze op te sporen. Aanvullend wordt ook de vraag gesteld of de huidige wet- en regelgeving voor de gemiddelde aanvrager mogelijk als te complex wordt ervaren, waardoor de aanvragen niet ingediend worden.

3.4.4 GRIP-incidenten

In 2025 hebben zich de volgende GRIP-incidenten voorgedaan:

Datum	Incident	Plaats	GRIP
7 februari	Gaslekkage	Nijmegen	1
27 februari	Brand industrie	Nijmegen	1
18 maart	Brand industrie	Nijmegen	1
27 maart	Brand zorgboerderij	Tricht	1
18 juli	Stremming spoor	Nijmegen	1
16 augustus	Gaslekkage	Zaltbommel	1
14 september	Vreemde lucht	Tiel	1
22 september	Brand agrarisch	Hurwenen	1
29 september	Brand industrie	Beneden-Leeuwen	1
7 oktober	Demonstratie	Nijmegen	2
30 oktober	Stremming spoor	Meteren	1

Tabel 3.5: GRIP-incidenten

4

Programma Regionale Ambulance Voorziening

4 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) is een erkende gezondheidszorginstelling en voert haar werkzaamheden uit op grond van de door het ministerie van VWS verstrekte aanwijzing in het kader van de Wet ambulancezorgvoorzieningen (1 januari 2021). De financiering van AZGZ verloopt via de zorgverzekeraars en de Zorgverzekeringswet.

Het Kwaliteitskader Ambulancezorg dat per 1 januari 2020 geïmplementeerd is in de sector, heeft een belangrijke plaats gekregen binnen de nieuwe Wet ambulancezorg. De responstijd van 15 minuten bij spoedurgentie is formeel nog steeds de maatgevende norm. Daarnaast is er een sectorale kentering gaande waarbij de kwaliteit van zorg breder getoetst wordt ook op andere thema's zoals patiëntwaardering of onafhankelijke externe toetsing op basis van de HKZ (ISO) normering waar de RAV aan moet voldoen.

In 2025 heeft, los van de onderwerpen die in de begroting zijn opgenomen, nog een aantal onderwerpen gespeeld die voor de toezichthoudende taak van het bestuur van VRGZ van belang zijn:

- Behalen continuering HKZ-certificaat.
- Behalen certificaat NEN7510: in 2025 is de audit voor informatiebeveiliging geweest. Deze is met positief resultaat afgerond.

4.1 Bijdrage spoedketen

De druk op de zorg blijft onverminderd groot. AZGZ probeert zoveel mogelijk bij te dragen aan het verminderen van die druk door aan het begin van de keten al zo goed mogelijk zorg te leveren die aansluit bij de verdere ketenzorg. Een onderdeel daarvan is het verminderen van het vervoeren van patiënten naar het ziekenhuis als dat niet nodig is. Waar mogelijk doet AZGZ dat door in te zetten op Mobiel Zorgconsult (MZC): iemand ter plaatse behandelen zonder dat een bezoek aan het ziekenhuis noodzakelijk is. De cijfers laten zien dat deze ritten toenemen. Dit lukt onder meer doordat er steeds betere producten op de markt komen waarmee de ambulanceverpleegkundigen analyses en beoordelingen kunnen doen of behandelingen ter plaatse kunnen uitvoeren waardoor vervoer naar een ziekenhuis niet nodig is.

4.2 Zorgcoördinatie

Zorgcoördinatie betreft het gezamenlijk organiseren van de acute zorg zodat iemand met een acute zorgvraag goed wordt begeleid vanaf het moment van de zorgvraag tot aan een zelfzorgadvies of de beschikbare plek met passende zorg.

In 2024 is voor de regio's Gelderland-Zuid en Gelderland-Midden, met wie AZGZ veel samenwerkt, een pilot uitgevoerd op de locatie Beekstraat in Arnhem om de zorgcoördinatie te organiseren. Uit deze pilot is gebleken dat deze keuze niet het gewenste resultaat oplevert. Daar waar in eerste instantie de gedachte was om zorgpartijen fysiek samen de coördinatie van zorg te laten uitvoeren is ultimo 2025 de denklijn om dit op afstand te

doen en hierbij technische middelen in te zetten om informatie, gegevens en data onderling uit te wisselen. Daarnaast wordt hiermee personeel behouden omdat de centralisten nu niet meer acht uur lang 112-meldingen aan hoeven te nemen maar dit kunnen afwisselen met het aannemen van gepland vervoerritten. Daarom is in maart 2025 besloten om de gehele zorgcoördinatievoorziening naar de meldkamer in Apeldoorn te verplaatsen. AZGZ zet nog steeds in op coördinatie op afstand tussen partijen.

4.3 Schaarste bedrijfsmiddelen

De schaarste in bedrijfsmiddelen en materialen blijft bij vlagen een risico maar vormt momenteel geen acuut probleem. Hierbij valt te denken aan de stabiele toelevering van medicatie en infusievloeistoffen maar ook de tijdige levering van nieuwe ambulances. AZGZ blijft de beschikbaarheid van middelen goed monitoren.

4.4 Arbeidsmarktproblematiek

In 2025 waren er nog steeds tekorten aan personeel. Dit wordt opgevangen door de inhuur van personeel via uitzendorganisaties. Dit brengt hoge(re) loonkosten met zich mee maar draagt wel bij aan het adequaat kunnen leveren van het gevraagde zorgvolume. Daarnaast leidt AZGZ volop nieuw personeel op voor zowel de rijdende dienst als voor de meldkamer. In de loop van 2025 is het volume externe inhuur afgenomen omdat er meer eigen medewerkers geworven konden worden.

4.5 Operationele prestaties

Prestatiecijfers	Norm	Gerealiseerd in 2024	Gerealiseerd in 2025
Operationele prestaties			
A0-ritten ambulance	-	585	833
A0-ritten binnen 15 minuten	95%	96,5%	96,7%
A0-ritten gemiddelde meldtijd (min:sec) *	Max.02:00	02:07	01:49
A0 ritten gemiddelde opstarttijd (min:sec)	Max.01:00	00:53	00:50
A0-ritten gemiddelde rijtijd (min:sec)	Max.12:00	06:16	06:02
A0-ritten gemiddelde responstijd (min:sec)	Max.15:00	09:17	08:42
A1-ritten ambulance	10.000	21.052	21.574
A1-ritten binnen 15 minuten	95%	91,0%	90,0%
A1-ritten gemiddelde meldtijd (min:sec)	Max.02:00	02:36	02:40
A1 ritten gemiddelde opstarttijd (min:sec)	Max.01:00	00:59	00:57
A1-ritten gemiddelde rijtijd (min:sec)	Max.12:00	07:06	07:09
A1-ritten gemiddelde responstijd (min:sec)	Max.15:00	10:42	10:47

Prestatiecijfers	Norm	Gerealiseerd in 2024	Gerealiseerd in 2025
A2-ritten ambulance	8.000	12.315	12.537
A2-ritten binnen 30 minuten	98%	97,5%	97,0%
MCA-ritten ambulance	10.000	9.960	9.593
Eerste hulp geen vervoer[4]	-	11.091	11.580
Vakbekwaamheid			
Medewerkersbekwaamheids-verklaring	100%	100%	100%

Tabel 4.1: prestatiecijfers Ambulancezorg Gelderland-Zuid

** Maximale normtijden voor de A0 en A1-ritten zijn vooralsnog hetzelfde totdat de wet dit aanpast.*

Het aantal spoedritten is toegenomen, waarbij A0-ritten de grootste stijging laten zien (42%). 2025 is het eerste jaar waar de A0-ritten volledig zijn opgesplitst, dit verklaart al een deel van de stijging. A1- en A2-ritten laten relatief gezien een kleinere stijging zien (respectievelijk 2,5% en 1,8%).

Het aantal planbare ritten daarentegen is licht afgenomen (3,7%). De patiënt wordt in ongeveer een kwart van de incidenten thuis behandeld en niet vervoerd (26%). Ook hier zien we een stijging ten opzichte van vorig jaar (stijging van 4.4% in aantal mobiel zorgconsulten). Deze aantallen schetsen een trend die al langer zichtbaar is, namelijk een toename in spoedaanvragen en een toename van mobiel zorgconsulten.

Wat betreft prestaties ten opzichte van de landelijke norm presteren we goed voor A0-ritten. Zelfs een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar in zowel de tijd die nodig is op de meldkamer, de uitruktijd als de rijtijd en dit alles samen zorgt voor een responstijdverbetering van gemiddeld een halve minuut ten opzichte van vorig jaar.

De prestatie van A1- en A2-ritten daarentegen is licht gedaald, waarbij deze daling niet direct terug te zien is in een sterke verslechtering van de gemiddelde meldkamertijd, uitruktijd of rijtijd. Een gedetailleerde analyse met betrekking tot specifieke gemeentes, postcodegebieden en de klachtenbeelden (en demografische gegevens die daarbij horen) van de A1- en A2-ritten zou hier extra inzicht kunnen geven. Ook zou dit inzicht geven op de vraag hoe om te gaan met de veranderende trend met betrekking tot spoedritten, het mobiel zorgconsult en daaraan gekoppelde norm prestaties en tijden. Hier wordt in 2026 een project voor opgestart.

Eenheden	Aantal 1-1-2025	Aantal 31-12-2025
Posten/ standplaatsen	9	9
A-ambulances en B-ambulances	30	31
Mobiele Intensive Care Unit (MICU)	2	2
Rapid Responder voertuigen	3	4

Tabel 4.2: kerngegevens Ambulancezorg Gelderland-Zuid

[4] *Ambulance verleent wel eerste hulp ter plaatse maar hulpverlening leidt niet tot vervoer*

5

Paragrafen

5 Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

5.1.1 Beleid weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 5.1.2 Risico's).
- Bij het uitbrengen van de financiële rapportages (Begroting en de Tussentijdse rapportages) werden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's. Vanaf de jaarrekening 2022 worden voortaan de tien grootste risico's opgenomen in de rapportage.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.
- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en 15% als streefwaarde.

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Omvang algemene reserve (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2025
Streefwaarde 5% van de baten programma C&R	3.357
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	3.040
Percentage eigen vermogen van de baten	4,5%

Tabel 5.1: omvang algemene reserve

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2025, zoals uiteengezet in paragraaf 6.4, door het Algemeen Bestuur worden overgenomen. Over het boekjaar 2025 is een negatief resultaat van € 158.000 gerealiseerd. Dit tekort wordt gedekt door een onttrekking aan de algemene reserve. In de Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 zal een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve worden geschetst.

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2025
Benodigde weerstandscapaciteit	3.670
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.040
Weerstandsvermogen	83%

Tabel 5.2: weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit C&R

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's (zie paragraaf 5.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve. Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel 5.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Programma RAV

De reserves van AZGZ zien er als volgt uit:

Omvang reserve aanvaardbare kosten RAV (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2025
Minimale norm is 10% van de baten	3.725
Streefwaarde is 15% van de baten	5.588
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.887
Percentage eigen vermogen van de baten	8%

Tabel 5.3: reserve aanvaardbare kosten RAV

AZGZ heeft over 2025 een positief resultaat behaald van € 340.000,-. Met het bestuur is afgesproken dat de minimale omvang van het eigen vermogen 10% van de baten is. Voor 2025 komt dat uit op een benodigde reserve van € 3.725.000,-. De reserve bedraagt per eind 2025 € 2.887.000,- (na resultaatbestemming 2025).

Het percentage eigen vermogen ten opzichte van de baten komt uit op 8% ten opzichte van de minimale bestuurlijke norm van 10%. Afgesproken is de reserve niet aan te vullen vanuit de gemeentelijke bijdragen, maar alleen vanuit het resultaat op het programma RAV.

In de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 zal een geactualiseerd meerjarig beeld van de reserve aanvaardbare kosten worden geschetst.

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2025
Benodigde weerstandscapaciteit	1.589
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.887
Weerstandsvermogen	182%

Tabel 5.4: weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit RAV

De beschikbare weerstandscapaciteit is toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's te dekken.

5.1.2 Risico's

In tabel 4.5 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen x € 1.000,-	Verwachtings-waarde	Noodzakelijke risico capaciteit VRGZ	Noodzakelijke risico capaciteit AZGZ	Noodzakelijke risico capaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.775	323	52	271
Maatschappelijke risico's	1.025	338	107	231
Economische risico's	2.505	526	200	326
Bedrijfsvoering	9.575	4.072	1.230	2.842
Totaal	**14.880**	**5.259**	**1.589**	**3.670**

Tabel 5.5: samenvatting risico's

Alle risico's worden periodiek beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen zijn daarop aangepast. Hierdoor zijn risico's verdwenen, bestaande risico's samengevoegd of juist uitgesplitst en nieuwe risico's toegevoegd.

De economische risico's zijn nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2024. Binnen de risico's zijn er wel verschuivingen in de omvang. Door nieuwe cao-ontwikkelingen en het inmiddels verwerken van de bezuiniging BDuR en de gemeentelijke bijdrage zijn de risico's die de organisatie hierop loopt kleiner geworden.

Daarnaast is de financiële impact verhoogd van het risico op per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) en Posttraumatische stressstoornis (PTSS). Dit nadat interne verkenningen hebben aangetoond dat beiden naar alle waarschijnlijkheid in meerdere gevallen voorkomen binnen de organisatie. Voor het bepalen van de omvang lopen nog diverse onderzoeken, zowel bij de provincie als het gaat om PFAS, als intern als het gaat om PTSS.

Omdat er een richtinggevend besluit is genomen in 2025, is de ontvlechting op het gebied van bedrijfsvoering tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid opgenomen als een risico in 2025. Om het ontvlechten te realiseren zullen frictiekosten worden gemaakt waarvan de dekking nog onzeker is en afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming.

De geopolitieke ontwikkelingen vereisen een weerbare samenleving maar ook het vergroten van onze eigen weerbaarheid als overheid om kritieke bedrijfsprocessen te kunnen blijven uitvoeren. In dit kader is het programma weerbaarheid en veerkracht opgenomen. Tevens is er meer aandacht voor cybersecurity en nemen de kosten op dit vlak ook toe om aan de vereisten te kunnen voldoen.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die VRGZ loopt, worden in de volgende tabel de tien grootste risico's weergegeven.

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	**PFAS** De rijksoverheid wil inzicht krijgen in hoeverre er in Nederland PFAS vervuiling is. Zodra op onze locaties een significante hoeveelheid PFAS in de bodem wordt gevonden, kan dit resulteren tot maatregelen die kosten met zich meebrengen voor VRGZ en/of de individuele gemeenten.	2.500 x 0,3	750	▪ Onderzoeksrapport laten uitvoeren naar actieplan ▪ Landelijke ontwikkelingen volgen, met name financiering en vervolgstappen ▪ Blusmiddelen met PFAS worden niet meer gebruikt
2	**PTSS, Verzuim, Arbo** Door verzuim om verschillende redenen geen inzetbaarheid van personeel maar wel (op)lopende kosten. PTSS bekend bij aantal medewerkers en gezien de aard van de organisatie zijn nieuwe gevallen in de toekomst niet uit te sluiten.	1.500 x 0,5	750	▪ Managers meenemen in hoogte verzuim en monitoring verzuimgevallen ▪ Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren ▪ Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerder een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden ▪ Actief arbobeleid, zoals vormgegeven in bijvoorbeeld Team collegiale opvang (TCO) en Bedrijfsopvang teams (BOT-teams)
3	**Cybercriminaliteit/beveiligingsincident** Cybercriminaliteit, beveiligingsincidenten en verstoringen van de organisatie en samenleving	1.000 x 0,5	500	▪ Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer ▪ Continuïteitsplan in werking ▪ Vitaal verklaring bij voldoen aan Cyberbeveiligingswet ▪ Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering ▪ Strengere controles inrichting automatisering ▪ Verdere verbetering ISO / NEN certificering ▪ Inzet AI gestuurde monitoring software

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
				▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie (awareness campagne) ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back-up en restore ▪ Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden VRGZ ▪ Ketensamenwerking ▪ Prospectieve risicoanalyse ▪ Noodstroomaggregaten
4	**Arbeidsmarktkrapte** Door arbeidsmarktkrapte niet en of niet volledig de toegewezen taken kunnen uitvoeren. Risico met name van toepassing op RAV waar op dit moment de voornaamste krapte zit. In de komende jaren door vergrijzing zowel bij de RAV als VRGZ-functies die ingevuld moeten worden.	750 x 0,5	375	▪ Tijdig bespreken met zorgverzekeraars ▪ Zorgcoördinatie ▪ Tijdig schakelen met ketenpartners (ziekenhuizen) om met elkaar keten sterk te houden ▪ Automatiseren van repeterende taken, inzetten van chatbots, maken van gespreksverslagen, inzet AI-tools. ▪ Aanpassing arbeidsvoorwaarden ▪ Inzet externe wervingsbureaus ▪ Extra inzet op arbeidsmarktcommunicatie ▪ Extra formatie t.b.v. werving en selectie ▪ Bevorderen duurzame inzetbaarheid ▪ Extra aandacht voor binden en boeien van medewerker (o.a. richtlijn bewust belonen)
5	**Meerkosten ontvlechting VRGZ/GGD** Door de voorgenomen ontvlechting tussen VRGZ en GGD op het gebied van bedrijfsvoering ontstaat een risico op kosten die moeilijke in te schatten zijn zoals frictiekosten.	1.100 x 0,3	330	▪ Samenstellen van organisatieplan ▪ Onderzoeken verschillende scenario's ▪ Duidelijke afspraken maken overgangsperiode

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
6	**Kapitaallasten vastgoed** Bij de regionalisering zijn panden zonder of met geringe boekwaarde overgegaan naar VRGZ. Hiervoor zijn dus geen of weinig kapitaalslasten gebudgetteerd terwijl deze in de komende jaren aan vervanging toe zijn. Dit betekent een extreme stijging in de kapitaalslasten t.o.v. de huidige situatie. Het risico bestaat dat hiervoor niet/onvoldoende wordt gecompenseerd.	1.000 x 0,3	300	▪ Regionaal huisvestingsonderzoek ▪ Uitstellen van vervanging ▪ Onderzoek naar grootte vastgoedportefeuille en spreiding opnieuw beoordelen ▪ Egalisatiereserve gebruiken
7	**Klimaatverandering C&R** Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Repressie brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel in het kader van veilig repressief optreden.	500 x 0,5	250	▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing
8	**Weerbaarheid eigen organisatie** In het kader van de weerbare samenleving zijn veiligheidsregio's verplicht een weerbaarheidsplan te hebben en voorbereid te zijn op een noodsituatie om de bevolking van Nederland bij te staan. Om weerbaar te zijn als organisatie zijn vereisten gesteld, onduidelijk is nog hoe dekking van deze kosten uitvallen. Voor de organisatie betreft dit substantiële aanpassingen/werk.	500 x 0.5	250	▪ Continuïteitsplan eigen organisatie ▪ Uitwerken mogelijke scenario's ▪ Opstellen protocollen
9	**Verduurzaming vastgoed** Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen (o.a. klimaatakkoord, energiebesparing) zijn extra investeringen nodig in bestaande en nieuwe panden. Dit betreft een afweging tussen de ambities, planning en financiële middelen.	1.950 x 0,1	195	▪ Onderzoek en advies verduurzaming van panden ▪ Toekomstvisie huisvesting bespreken met bestuur. ▪ Onderzoek naar toekomstbestendigheid/nieuwbouw multipost

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
10	**CAO** CAO/Loonontwikkelingen	630 x 0,3	189	▪ Tijdig het gesprek voeren met zorgverzekeraars/ gemeentes ▪ Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is ▪ Aanspreken van algemene reserve
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)		**3.889**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		1.370	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**5.259**	

Tabel 5.6: overzicht 10 grootste risico's

Frauderisico analyse

VRGZ heeft beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en er is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is ook onderdeel van de rechtmatigheidsverklaring via het criterium 'misbruik en oneigenlijk gebruik'.

5.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Kengetallen	Realisatie 2025	Gewijzigde begroting 2025	Realisatie 2024
Netto schuldquote	41%	57%	47%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	41%	57%	47%
Solvabiliteitsratio	11%	9%	12%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Tabel 5.7: kengetallen

De nettoschuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van VRGZ ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Deze is lager dan begroot door het lagere investeringsvolume.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin VRGZ in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven

Conform het BBV wordt alle materiële vaste activa geactiveerd. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen

VRGZ heeft ultimo 2025 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door VRGZ. Investeringen in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van VRGZ worden bij VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert VRGZ een meerjarig investeringsplan dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Onderhoud

Ambitieniveau
VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij.
- VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteert VRGZ de landelijke NEN-norm 2767 voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

Conform besluit worden de meerkosten van € 619.000,- per jaar tot en met 2027 volledig gefinancierd uit de daarvoor bestemde reserve herziening MJOP.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

5.3 Financiering

5.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het is VRGZ niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. VRGZ voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2025 aan wet- en regelgeving.
Voor VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist[5]. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2022 zijn een drietal nieuwe leningen afgesloten met stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. Alle leningen zijn ter vervanging van aflopende leningen afgesloten en met het oog op stijgende rentepercentages. Het leningenverloop is weergegeven in paragraaf 7.6.

5.3.2 Rente en treasury

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	962	959	878
b. De externe rentebaten	-273	-	-372
Totaal door te rekenen externe rente	**689**	**959**	**506**
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-	-	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	-	-
Totaal c	**-**	**-**	**-**
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	**689**	**959**	**506**
d1. Rente over eigen vermogen	-	-	-
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	-	-
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	**689**	**959**	**506**
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	773	825	772
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	**84**	**-134**	**-266**

Tabel 5.8: renteschema

[5] *Het tegoed van de rekening courant bij de Rabobank wordt volledig afgeroomd, het tegoed bij de BNG-bank tot € 100.000,-. De rekeningen die gebruikt worden voor kaartbetalingen vallen buiten de afromingsregeling.*

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen; de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Uit tabel 5.9 blijkt dat VRGZ binnen de norm voor de kasgeldlimiet is gebleven.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000,-)				2025
Omvang primaire begroting per 01-01-2025 (grondslag)				103.575
In procenten van de grondslag				8,20%
Toegestane kasgeldlimiet				8.493
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Totaal netto vlottende schuld	-4.661	-1.529	630	-5.021
Toegestane kasgeldlimiet	8.493	8.493	8.493	8.493
Ruimte	**13.154**	**10.022**	**7.863**	**13.514**

Tabel 5.9: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2025 bleef VRGZ binnen de norm van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido).

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000,-)		2025
1	Renteherziening op lening o/g	0
2	Betaalde aflossingen	3.650
3	Renterisico (1+2)	3.650
4	Begrotingstotaal 2025	103.575
	Bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5	Renterisiconorm	20.715
Toets renterisiconorm (5-3)		
6	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	17.065

Tabel 5.10: renterisiconorm

5.4 Organisatie en bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de taken waarvoor binnen de begroting geen afzonderlijke programma's zijn opgenomen. Het gaat om de wijze waarop de bedrijfsvoering plaatsvindt en een korte beschrijving van de ontwikkelingen die daarop van invloed zijn.

5.4.1 Ambtelijke organisatie

VRGZ wordt geleid door een algemeen directeur. De vier sectoren Brandweer, Ambulancezorg, Risico- en Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering worden elk aangestuurd door een operationeel directeur. Samen vormen zij het directieteam dat wordt ondersteund door de concernstaf. De GHOR (onderdeel van de sector Risico- en Crisisbeheersing) wordt ook aangestuurd door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) die tevens directeur is van GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ).

5.4.2 Besturing

De operationeel directeur van de sector Bedrijfsvoering is integraal directeur voor de bedrijfsvoering van zowel VRGZ als GGD GZ. Onder de eindverantwoordelijkheid van de algemeen directeur is de operationeel directeur Bedrijfsvoering integraal verantwoordelijk voor alle ondersteunende taken van het primaire proces.

Dit alles wordt uitgevoerd binnen de door het bestuur en de directie vastgestelde (financiële) beleidskaders. De directie ziet erop toe dat de ambtelijke organisatie integer handelt en de bestuursbesluiten goed uitvoert. Ook bevordert de directie de onderlinge samenwerking en samenhang tussen de sectoren en de samenwerking met de externe partners ten behoeve van integrale advisering aan het bestuur en de operationele taakuitvoering.

Binnen de vastgestelde kaders opereren de managers van de sectoren en afdelingen met een grote mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, waarbij medewerkers de vrijheid hebben om als professionals te opereren. Leidinggevenden stimuleren en ondersteunen hen in de ontwikkeling van hun professionaliteit.

5.4.3 Bedrijfsvoering

De sector Bedrijfsvoering adviseert en faciliteert het primaire proces en bewaakt hierin de samenhang. Het is noodzaak om als Bedrijfsvoering wendbaar in te kunnen spelen op in- en externe ontwikkelingen in een 24/7 organisatie. Dit doen we door onze mensen en middelen zo goed mogelijk in te zetten. Ten opzichte van andere veiligheidsregio's zijn we minimaal georganiseerd[6] en merken we, dat door steeds strengere wet- en regelgeving (bijvoorbeeld op het vlak van Informatievoorziening (IV)) het steeds lastiger is om alle taken binnen de bestaande budgetten uit te voeren.

HRM

Om invulling te geven aan het ontwikkelen van een weerbare en wendbare organisatie is in 2025 verder gewerkt aan het versterken van de Strategische Personeelsplanning (SPP). Binnen de SPP wordt gestuurd op doorstroom-, ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden, met specifieke aandacht voor het duurzaam inzetbaar houden van medewerkers. Er wordt gewerkt aan opleidingsplannen en een langetermijnstrategie voor in-, door- en uitstroom. Ook wordt onderzocht of de noodzakelijke doorontwikkelingen binnen de bestaande budgetten uitvoerbaar zijn.
Op basis van het relevante verhaal van VRGZ, inclusief missie, visie en kernwaarden, is in 2025 de communicatiestrategie rondom de

[6] *Berenschot – Uitkomsten van de benchmark Veiligheidsregio's (11 maart 2022)*

werving van nieuw personeel en het behouden van ons personeel geactualiseerd. Om de merkidentiteit van de VR, brandweer, crisisbeheersing en ambulancedienst als aantrekkelijke werkgever optimaal te kunnen uitdragen, zijn daarbij aparte merkfilms[7] ontwikkeld.

Mentale weerbaarheid en PTSS
De landelijke erkenning van PTSS als beroepsziekte is op 14 juli 2025 formeel bekrachtigd. De afspraken gelden voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's. De regeling PTSS en de wijzigingen gelden niet voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's die onder de werkingssfeer van een cao vallen, in ons geval de ambulancezorg. Op voorwaarde dat de toepasselijke cao daartoe de ruimte biedt, kunnen wij als individuele veiligheidsregio besluiten de afspraken ook op aanvullende organisatieonderdelen van toepassing te verklaren. Dit zijn wij op dit moment aan het verkennen.

De regeling treedt op 1 februari 2026 in werking, met terugwerkende kracht van vijf jaar. VRGZ is actief betrokken bij de landelijke implementatie en bereidt zich voor op een zorgvuldige invoering binnen de eigen organisatie. Elke veiligheidsregio ontvangt jaarlijks (tot en met 2028) 0,5 fte voor de begeleiding van medewerkers die het aanvraagproces ingaan. Deze functionaris ondersteunt medewerkers bij het indienen van aanvragen, fungeert als vraagbaak en levert gegevens voor landelijke monitoring. Daarnaast wordt op landelijk niveau een ondersteuningsbureau PTSS ingericht. Ook wordt een diagnostisch instituut gecontracteerd voor onafhankelijke beoordeling van PTSS-aanvragen.

VRGZ is voornemens een casemanager aan te stellen die medewerkers van begin tot eind begeleidt bij complexe werkgerelateerde trajecten. Denk hierbij aan PTSS, medische behandelingen, geweldsincidenten op straat of verzekeringskwesties. Door deze vormen van hulpverlening te bundelen in één functie, wordt voorkomen dat medewerkers tussen wal en schip raken wanneer zij ondersteuning nodig hebben.

Hoewel de regeling pas in februari 2026 ingaat, is de toolbox met voorlichtingsmateriaal al in gebruik. VRGZ werkt daarnaast aan het versterken van mentale weerbaarheid en sociale veiligheid. Incidenten en doorverwijzingen bij de brandweer worden geregistreerd en via de arbodienst is inzicht in psychisch verzuim beschikbaar. Een VRGZ-brede harmonisatie van psychosociale ondersteuning is nog in ontwikkeling maar de basisstructuren binnen de sectoren zijn in kaart gebracht.

Informatievoorziening
In 2025 is gestart met het opstellen van een meerjarenstrategie voor de informatievoorziening. Dit is noodzakelijk vanwege de toenemende digitale dreiging, aangescherpte normeringen en de vitaal verklaring van VRGZ. Deze in maart 2026 bestuurlijk vastgestelde strategie richt zich op het robuust, wendbaar, veilig en toekomstbestendig maken van digitale systemen en processen, in lijn met de toenemende eisen uit wet- en regelgeving. Daarnaast wordt ingezet op een schaalbare en wendbare

[7] https://vrgz.nl/werken-bij/

informatievoorziening die in tijden van crises snel kan meebewegen met de behoeften van de organisatie. Deze koers vertaalt zich direct in bestuurlijke keuzes rondom digitale veiligheid en informatiebeveiliging en de benodigde capaciteit in mens en middelen.

Digitale veiligheid
De overeenkomst met de leverancier voor de ondersteuning van IT-infrastructuur en systeembeveiliging voor zowel VRGZ als GGD is met een jaar verlengd tot december 2026. Door sterk gestegen prijzen en de noodzaak tot continuering van de dienstverlening leidt dit tot aanvullende financiële uitzettingen.
Omdat het onderzoek naar de bedrijfsvoering van GGD en VRGZ nog in het besluitvormingsproces zit, is een nieuwe aanbesteding uitgesteld. Hierdoor is het begrote negatieve resultaat van € 100.000 niet gerealiseerd.

In de voorbereiding van een nieuwe aanbesteding is onderzocht wat we zelf kunnen doen, wat we moeten uitbesteden en waar we op kunnen samenwerken (outsourcing versus insourcing). Een essentieel uitgangspunt hierbij is het waarborgen van de continuïteit van de organisatie en de voorgenomen richting tot ontvlechting van de bedrijfsvoering van GGD en VRGZ. De uitkomsten hebben een plek gekregen in de aanstaande IV-strategie.

Vitaliteitsbeoordeling processen
In het voorjaar van 2025 is vooruitlopend op de vitaalverklaring onderzoek gedaan naar de eigen weerbaarheid en continuïteit van de VRGZ bij onder andere een langdurige stroomuitval. De analyse toont aan dat wij als veiligheidsregio momenteel onvoldoende zijn voorbereid om onze meest essentiële diensten gedurende vier dagen ononderbroken voort te zetten. Om de weerbaarheid te vergroten moeten waar nodig passende en evenredige technische en organisatorische veiligheids- en beveiligingsmaatregelen genomen worden. Deze maatregelen vragen de komende jaren om extra investeringen op het gebied van noodstroomvoorzieningen, alternatieve communicatieoplossingen en noodvoorraden en/of samenwerkingsafspraken met partners. Verdere uitwerking, onder andere in de IV-strategie 2026-2030 en een geactualiseerd continuïteitsplan, volgt in aankomende jaren.

Informatiebeveiliging
De afhankelijkheid van digitale systemen en informatiestromen binnen de veiligheidsregio is groot. Verstoring of misbruik van deze systemen kan directe gevolgen hebben voor de veiligheid van inwoners en de continuïteit van onze primaire processen. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) verplicht ons om actief en aantoonbaar toezicht te houden op informatiebeveiliging en incidentmanagement.

In 2025 blijft informatiebeveiliging een prioriteit voor VRGZ. De Chief Information Security Officer (CISO) leidt verschillende trajecten om de digitale veiligheid te verbeteren, waaronder acties op basis van de NEN 7510-audit bij de sector Ambulance. Deze inzet krijgt vervolg in het versnellingsplan dat is voortgekomen uit eerdere audits en specifiek gericht is op het dichten van NEN7510-afwijkingen, het verhogen van de weerbaarheid en het voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2).

Vastgoed & Facility Management
Op basis van de besluitvorming in het Algemeen Bestuur van VRGZ op 10 april 2025, is de afdeling Vastgoed gestart met de verdere concretisering van de huisvestingsplannen in afstemming met de betrokken gemeenten. Het Strategisch Plan Vastgoed (SPV) vormt hierbij een belangrijke input voor de vervangingskalender en dient als leidraad voor de prioritering van projecten.
De eerste vervangingstrajecten voor de locaties Lienden, Maurik en Varik zijn in de initiatiefase. Dit betekent dat gestart is met de voorbereiding van werkzaamheden, waaronder het opstellen van programma's van eisen, het voeren van overleg met gemeenten en brandweerposten en de ruimtelijke procedures. De verwachting is dat deze trajecten eind 2026 in de uitvoeringsfase komen.

Daarnaast zijn er recente ontwikkelingen rondom de locaties Nijmegen-West, Beek Ubbergen, Waardenburg en het centrale servicecentrum. Deze trajecten omvatten zowel verplaatsing als aankoop van locaties en nieuwbouw. Deze trajecten maken deels onderdeel uit van de totale vastgoedopgave en worden in samenhang behandeld. Dit betekent dat de planning, besluitvorming en uitvoering integraal worden afgestemd vanuit een Programma Regionale Huisvesting, waarbij rekening wordt gehouden met onderlinge afhankelijkheden en financiële kaders.

Uitvoering meerjarenonderhoudsplan
De uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) loopt door. Waar het gaat om het vervangingsplan, vergen nieuwe duurzame voorzieningen soms uitstel van groot onderhoud. Gezien de beperkte financiële ruimte, wordt dit de komende jaren alsnog op een financieel en uitvoeringstechnisch passender moment gerealiseerd. Het niet ter beschikking hebben van de middelen uit het resultaat van 2024 heeft geleid tot het schrappen van geplande investeringen in zonnepanelen en warmtepompen.

De ontwikkeling van de huisvestingskosten blijft een belangrijk aandachtspunt. De kostenstijging wordt met name veroorzaakt door indexaties op onderhoudscontracten en stijgende uurtarieven. De personele kosten zijn in twee jaar tijd met meer dan 16% gestegen. Hierdoor passen arbeidsintensieve contracten niet langer binnen de beschikbare budgetten, omdat deze budgetten jaarlijks slechts worden verhoogd op basis van een materiële index van 2% tot 3%.

Een nieuwe uitdaging binnen de uitvoering is de toenemende netcongestie. Bij nieuwbouw en verduurzamingsprojecten blijkt het steeds lastiger om extra stroomcapaciteit te verkrijgen, met wachttijden die kunnen oplopen tot zes à acht jaar. Dit kan leiden tot dure technische alternatieven zoals energieopslag en -managementsystemen, die structureel hogere (energie)kosten met zich meebrengen.

Financiën & Inkoop
Doorontwikkeling Inkoopproces
In 2025 hebben we het inkoopteam voltallig gemaakt, zodat contract- en leveranciersmanagement beter verankerd kunnen worden in de organisatie. Hiermee geven we invulling aan het vastgestelde inkoopverbeterplan dat gericht is op de periode 2021-2025. De projectfase is afgerond en inkoopvolwassenheidsniveau 3 is behaald. Op sommige onderdelen halen we niveau 4. De komende periode wordt op een aantal thema's, zoals contract- en leveranciersmanagement doorgewerkt om deze te verbeteren.

Rechtmatigheid
Het Dagelijks Bestuur (DB) is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens, maar dat de afwijkingen acceptabel zijn (zie ook paragraaf 6.9).

Bedragen x € 1.000,-

Rechtmatigheidsverantwoording	Totaal Bedrag	C&R	RAV
Begrotingscriterium	**107**	-500	607
Voorwaardencriterium	**0**	0	0
Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium	**0**	0	0

Tabel 5.11: samenvatting rechtmatigheidsverantwoording

Er is sprake van een onderschrijding op het programma Crisis- en Rampenbestrijding en een overschrijding op het programma Regionale Ambulance Voorziening voor het begrotingscriterium. Ten aanzien van het voorwaardencriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium zijn geen afwijkingen geconstateerd. Voor de volledige specificatie en toelichting zie paragraaf 6.9.

De over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

	2024	2025
Aantal medewerkers VRGZ		
Aantal dienstverbanden (excl. brandweervrijwilligers/inhuur)	697	703
Aantal brandweervrijwilligers	757	777
Totaal dienstverbanden VRGZ	1.454	1.480
Totaal medewerkers VRGZ excl. dubbele dienstverbanden*	1.277	1.312
Aantal FTE (excl. brandweervrijwilligers)		
FTE in dienst	589	599
FTE inhuur	39	24
Gemiddelde leeftijd		
Inclusief vrijwilligers	44	44
Exclusief vrijwilligers	47	47
Verhouding man-vrouw (%)		
Inclusief vrijwilligers	82 – 18	79 – 21
Exclusief vrijwilligers	66 – 34	66 – 34
Ziekteverzuim (%)		
Ziekteverzuim (excl. vrijwilligers)	4,68%	5,81%

Tabel 5.12: opbouw personeelsbestand

** combinatie vrijwilligersfunctie met kantoorfunctie*

5.5 Verbonden partijen

GGD Gelderland Zuid
VRGZ werkt intensief samen met GGD Gelderland-Zuid op het gebied van de bedrijfsvoering (geleverd door de afdelingen Vastgoed & Facility Management, HRM, Informatievoorziening en Financiën & Inkoop).

Meldkamer Oost- Nederland
Voor Meldkamer Oost-Nederland (MKON) is een construct Kosten Gemene Rekening (KGR) opgezet. Kern van een dergelijk construct is dat gezamenlijk het risico gedragen wordt en dat geen btw in rekening gebracht hoeft te worden over de dienstverlening. Het personeel is in dienst gekomen van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. VRGZ draagt op basis van een verdeelsleutel bij.

Er is in beide gevallen geen sprake van een verbonden partij in die zin dat VRGZ risico's draagt die vanuit de andere partij worden veroorzaakt anders dan vanuit de inhoudelijke samenwerking. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

5.6 Wet open overheid

Op basis van de Wet open overheid (Woo) dienen bestuursorganen in de jaarlijkse begroting een openbaarheidsparagraaf op te nemen, waarbij aandacht wordt besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet. In de jaarlijkse verantwoording doet het bestuursorgaan verslag van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Actieve openbaarmaking
Een belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van 17 informatiecategorieën door alle bestuursorganen. Deze 17 categorieën hoeven niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt te worden, maar de wetgever heeft bepaald dat dit gefaseerd (per informatiecategorie) kan gebeuren. Per 1 november 2024 moeten bestuursorganen de eerste vijf informatiecategorieën in de Wet open overheid (Woo) actief openbaar maken. Het gaat om de volgende informatiecategorieën:

- wetten en algemeen verbindende voorschriften;
- overige besluiten van algemene strekking;
- informatie over de organisatie en werkwijze;
- bereikbaarheidsgegevens;
- vergaderstukken van de Staten-Generaal.

Woo-index
Om de actieve openbaarmaking volgens de Woo te ondersteunen is er een verwijsindex, de ‘Woo-index’, en een zoekfunctie op overheid.nl. VRGZ is al gestart met actieve openbaarmaking van bijvoorbeeld informatie over organisatie en bereikbaarheidsgegevens (vermeld in het Register van Overheidsorganisaties). De Woo-index verwijst voor wat betreft de categorie wetten en algemeen verbindende voorschriften en de categorie overige besluiten van algemene strekking naar officielebekendmakingen.nl. Daarnaast publiceert VRGZ ook tal van stukken op de eigen VRGZ-website.

Woo-verzoeken

In 2025 ontving VRGZ Gelderland-Zuid negen Woo-verzoeken. Alle negen Woo-verzoeken zijn in behandeling genomen en afgehandeld. Onze website is aangepast om een centrale rol te spelen in het naleven van de Woo, zodat inwoners hier vanaf 2025 hun Woo-verzoeken via een webformulier kunnen indienen. Daarnaast draagt dit bij om te voldoen aan de Wet Elektronische Publicaties (WEP) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv).

Jaarrekening

6

Dagelijks Bestuur d.d. 19 maart 2026

6 Jaarrekening

6.1 Balans vóór resultaatbestemming per 31 december

ACTIVA				
Bedragen x € 1.000,-		**2024**		**2025**
Vaste Activa				
Materiële vaste activa met een economisch nut	63.865		61.156	
		63.865		**61.156**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Debiteuren	3.368		3.273	
Debiteuren openbare lichamen	454		170	
Uitzettingen ‘s Rijks schatkist	9.396		15.201	
Nog in tarieven te verrekenen	0		0	
Vorderingen op openbare lichamen	3.388		1.599	
Overige vorderingen	389		393	
		16.995		**20.636**
Liquide middelen				
Kassaldi	5		4	
Banksaldi	74		139	
		79		**143**
Overlopende activa				
Overige nog te ontvangen/vooruitbetaald	1.252		1.397	
		1.252		**1.397**
Totaal		**82.191**		**83.332**

Tabel 6.1: balans - activa

PASSIVA				
Bedragen x € 1.000,-		**2024**		**2025**
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.945		2.547	
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	3.185		3.197	
Bestemde reserve herziening MJOP	1.936		1.317	
Bestemde reserve duurzaamheid	105		40	
Bestemde reserve incidentele korting BDuR	0		610	
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	1.240		1.607	
	9.411		**9.318**	
Gerealiseerd resultaat	224		182	
		9.635		**9.500**
Voorzieningen				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.298		5.112	
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	3.411		3.710	
		7.709		**8.822**
Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Onderhandse lening van openbare lichamen		**51.650**		**53.000**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Crediteuren	3.115		1.903	
Crediteuren openbare lichamen	229		127	
Nog in tarieven te verrekenen	13		638	
Belastingen en sociale premies	5.486		4.647	
Overige schulden	1.048		1.193	
		9.891		**8.508**
Overlopende passiva				
Nog te betalen bedragen	3.018		3.178	
Vooruitontvangen Rijksoverheid	288		324	
Vooruitontvangen overigen (niet overheid)	0		0	
		3.306		**3.502**
Totaal		**82.191**		**83.332**
Gewaarborgde geldleningen		**0**		**0**
Garantstellingen		**0**		**0**

Tabel 6.2: balans – passiva

6.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Begroting	Gew.begr.	Realisatie	Verschil
	2024	2025	2025	2025	2025
Budget aanvaardbare kosten	32.797	35.838	35.838	35.272	-566
Aanpassing budget voorgaande jaren	-70	0	0	54	54
Subsidies Rijk	12.283	10.663	10.663	11.783	1.120
Bijdrage deelnemende gemeenten	48.761	51.544	51.544	51.544	0
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	4.159	4.159	3.654	-505
Overige opbrengsten	2.128	1.371	1.391	2.084	693
Totaal baten	**99.861**	**103.575**	**103.595**	**104.391**	**796**
Personeelslasten	74.376	77.417	77.179	76.829	-350
Kapitaallasten	7.687	8.831	8.845	8.207	-638
Overige bedrijfslasten	18.572	18.036	18.235	19.562	1.327
Rentebaten	-1.143	-825	-825	-1.046	-221
Rentebaten	885	985	985	974	-11
Te realiseren taakstelling	0	-150	0	0	0
Totaal lasten	**100.377**	**104.294**	**104.419**	**104.526**	**107**
					0
Totaal saldo baten en lasten	**-516**	**-719**	**-824**	**-135**	**689**
Toevoegingen reserves	227	0	0	367	-367
Onttrekkingen reserves	967	619	724	684	-40
Gerealiseerd resultaat VR	**224**	**-100**	**-100**	**182**	**282**

Tabel 6.3: overzicht van baten en lasten VRGZ

Bovenstaand overzicht wordt toegelicht in twee programma's: programma Crisis- en Rampenbestrijding (paragraaf 6.5 en 6.6) en programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (paragraaf 6.7 en 6.8).

6.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de veiligheidsregio omvat het totaal van alle activiteiten die VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV.

Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's zijn opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ (paragraaf 6.2) zijn de onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

6.3.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel, omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor is aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen. Deze afwijking heeft met name betrekking op de opbrengstverantwoording, aangezien de opbrengsten op basis van nacalculatie worden vastgesteld en afgestemd conform de geldende zorgbekostigingsregels.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

6.3.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

6.3.3 Activa

Materiële vaste activa met een economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen een percentage van 1,25%.
Indien VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

Voor het afschrijven van de materiële vaste activa met economisch nut worden de methodieken en termijnen gehanteerd zoals jaarlijks worden opgenomen in de programmabegroting (zie bijlage 7.9 Afschrijvingstermijnen). Veranderingen in methodieken en termijnen worden expliciet toegelicht.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

6.3.4 Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken derhalve geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma’s. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

6.3.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, de kadernota rechtmatigheid en het normenkader.

Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet.

De financiële rechtmatigheid omvat:

Voorwaardencriterium

1. Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgevingen en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma’s, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen.
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd.
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
   a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
   b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
   c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en normenkader. Dit betekent dat:

- een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves (zijnde € 2.090.000,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- in de paragraaf Bedrijfsvoering de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 50.000,- nader worden toegelicht.

6.4 Toelichting balans

Vaste activa

Bedragen x € 1.000,-

VASTE ACTIVA							
Verloopoverzicht materiële vaste activa met economisch nut:							
	Stand 01-01-2025	**Investering**	**Mutatie onderhanden activa**	**Desinvestering**	**Afschrijving desinvestering**	**Afschrijving**	**Stand 31-12-2025**
Gebouwen	25.958	328	-50	618	260	1.525	24.353
Grond en terreinen	4.255	0	0	0	0	0	4.255
Voertuigen en bepakkingen	25.526	1.845	-230	302	247	3.742	23.344
Inventaris	2.280	492	0	0	0	524	2.248
Verbindingsmiddelen	815	735	-348	0	0	228	974
Automatisering	2.138	477	-285	0	0	537	1.793
Vakbekwaamheidsmiddelen	259	0	0	0	0	42	217
Persoonlijke beschermingsmiddelen	2.634	2.174	0	0	0	836	3.972
	63.865	**6.051**	**-913**	**920**	**507**	**7.434**	**61.156**

Tabel 6.4: verloopoverzicht MVA

Voor een toelichting op de investeringen wordt verwezen naar het investeringsoverzicht (paragraaf 7.5 Investeringen).

Aansluiting afschrijvingskosten en kapitaallasten 2025	
Afschrijvingskosten	7.434
Berekende rentelasten over investeringen	773
Totaal kapitaallasten	**8.207**

Tabel 6.5: aansluiting afschrijving en kapitaallasten

Vlottende activa

VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**Stand 01-01-2025**	**Stand 31-12-2025**
Debiteuren	3.424	3.399
Voorziening dubieuze debiteuren	-56	-126
Debiteuren openbare lichamen	454	170
Uitzettingen ‘s Rijks schatkist	9.396	15.201
Nog in tarieven te verrekenen	0	0
Vorderingen op openbare lichamen	3.388	1.599
Overige vorderingen	389	393
Totaal	**16.995**	**20.636**

Tabel 6.6: balans vlottende activa

Alle uitzettingen hebben een looptijd < 1 jaar. Alle overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag van € 2.088.000,- (2% van het gewijzigde begrotingstotaal) worden uitgezet bij het Rijk. De middelen in ’s Rijks schatkist zijn onder andere toegenomen als gevolg van de storting van een lening van € 5.000.000,- begin december.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Middelen buiten ’s Rijks schatkist	98	99	115	114
Drempelbedrag	2.088	2.088	2.088	2.088
Ruimte onder het drempelbedrag	1.990	1.989	1.973	1.974
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Tabel 6.7: drempelbedragen

De uitzettingen buiten ’s Rijks schatkist zijn per saldo licht toegenomen, maar blijven nog ruim onder het drempelbedrag. In geen enkel kwartaal van 2025 heeft een overschrijding van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Liquide middelen	Stand 01-01-2025	Stand 31-12-2025
Kas	5	4
Rekening courant Rabobank	19	29
Rekening courant BNG-bank	55	100
Rekening courant Adyen-bank	0	10
Totaal	**79**	**143**

Tabel 6.8: liquide middelen

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van VRGZ. Overtollige middelen worden in ’s Rijks schatkist aangehouden (zie Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar).

Overlopende activa	Stand 01-01-2025	Stand 31-12-2025
Nog te ontvangen bedragen	248	211
Vooruitbetaalde bedragen	1.004	1.186
Totaal	**1.252**	**1.397**

Tabel 6.9: overlopende activa

De post Nog te ontvangen bedragen bestaat uit de nog te ontvangen rente over de middelen in ’s Rijks schatkist over het 4e kwartaal van 2025 en de nog te ontvangen, door het netwerk Acute Zorgregio Oost toegekende gelden 2025 voor opleiden, trainen en oefenen (OTO). De vooruitbetaalde bedragen betreffen met name vooruitbetaalde onderhoudscontracten, verzekeringspremies, licenties en abonnementen.

VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen	**Stand 31-12-2024**	**Bestem-ming 2024**	**Stand 01-01-2025**	**Toevoe-ging**	**Onttrek-king**	**Stand 31-12-2025**
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.945	-398	2.547	0	0	2.547
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	3.185	12	3.197	0	0	3.197
Bestemde reserve incidentele korting BDuR	0	610	610	0	0	610
Bestemde reserve duurzaamheid	105	0	105	0	65	40
Bestemde reserve herziening MJOP	1.936	0	1.936	0	619	1.317
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	1.240	0	1.240	367	0	1.607
Totaal	**9.411**	**224**	**9.635**	**367**	**684**	**9.318**

Tabel 6.10: verloop eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft op 3 juli 2025 besloten om uit het jaarresultaat van 2024 € 610.000,- te onttrekken voor een nieuw te vormen bestemde reserve incidentele dekking korting BDuR, een bedrag van € 12.000,- toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding en € 398.000,- te onttrekken aan de reserve aanvaardbare kosten RAV. De toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemde reserves zijn toegelicht in paragraaf 6.6.2.

Resultaatbestemming 2025

Nadere uiteenzetting nog te bestemmen resultaat naar programma	
Vanuit het jaarresultaat 2025 programma RAV wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV	340
Totaal programma RAV	**340**
Vanuit het jaarresultaat 2025 programma Crisis- en Rampenbestrijding wordt voorgesteld om:	
Te onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	158
Totaal programma Crisis- en Rampenbestrijding	**158**
Totaal resultaat 2025	**182**

Tabel 6.11: nog te bestemmen resultaat

Het programma Crisis en Rampenbestrijding (C&R) realiseerde in 2025 een negatief resultaat van € 158.000,-. Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken aan de algemene reserve Crisis- en rampenbestrijding. Voor het programma RAV wordt voorgesteld het positieve resultaat van € 340.000,- toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

Voorzieningen

VRGZ heeft drie voorzieningen: een voorziening voor niet-actief personeel, verlofsparen en een voorziening voor groot onderhoud.

Voorzieningen					
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**Stand 01-01-2025**	**Toevoeging**	**Aanwending**	**Vrijval**	**Stand 31-12-2025**
Voorziening niet-actief personeel	752	682	283	87	1.064
Voorziening verlofsparen	3.546	502	0	0	4.048
Totaal	**4.298**	**1.184**	**283**	**87**	**5.112**
Voorzieningen ter egalisatie van kosten					
Voorziening groot onderhoud	3.411	1.953	1.654	0	3.710
Totaal voorzieningen	**7.709**	**3.137**	**1.937**	**87**	**8.822**

Tabel 6.12: voorzieningen

Voorziening niet-actief personeel

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven inzake WW-uitkeringen. Met ingang van juli 2024 maken voor het eerst medewerkers gebruik van de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). De RVU-verplichting is ook aan deze voorziening toegevoegd. Daarnaast is in 2025 voor 4 medewerkers een voorziening voor een WW-verplichting getroffen. De totale dotatie bedraagt € 682.000,-. De aanwending uit de voorziening voor de lopende dossiers bedraagt € 283.000,-. In 2025 heeft als gevolg van het eindigen van de uitkeringstermijn of vanwege een nieuwe baan een vrijval plaatsgevonden van € 87.000,-.

Voorziening verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, is hiervoor een voorziening gevormd. In 2025 is de voorziening verlofsparen toegenomen met € 502.000,-. De dotatie is deels het gevolg van de aankoop van verlofuren (€ 206.000,-, zie ook toelichting Personeelslasten paragraaf 6.6.2).

Voorziening groot onderhoud

In 2023 heeft de periodieke herziening van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) plaatsgevonden. Bij bepaling van de jaarlijks benodigde dotatie wordt gerekend met een planningshorizon van 10 jaar. Om te kunnen voldoen aan het overeengekomen onderhoudsniveau voor de periode 2024-2033 is de dotatie vastgesteld op € 1.953.000,- per jaar. Tot en met 2027 wordt dit jaarlijkse tekort (€ 619.000,-) volledig gefinancierd uit de bestemde reserve herziening MJOP.

In 2025 zijn de uitgaven voor groot onderhoud lager uitgevallen dan in het actuele MJOP was geraamd. In totaal is € 1.654.000,- aan de voorziening groot onderhoud besteed, tegenover een begrote uitgave van € 2.605.000,-.

Voor de locatie Multipost (Nijmegen) was in het MJOP een set geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen voor 2025. In verband met de lopende huisvestingsontwikkelingen voor deze locatie is besloten de onderhoudsuitgaven tot een minimaal noodzakelijk niveau te beperken. Daardoor zijn in 2025 uitsluitend noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd en is per saldo minder uitgegeven dan oorspronkelijk geraamd (zie ook *Uitvoering MJOP* in paragraaf 5.4.3). Daarnaast zijn verschillende onderhoudstrajecten doorgeschoven naar de komende jaren om deze efficiënt te kunnen bundelen met andere geplande werkzaamheden.

Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar

Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Onderhandse leningen	**Stand 01-01-2025**	**Opname**	**Aflossing**	**Stand 31-12-2025**
Verloopoverzicht langlopende leningen	51.650	5.000	3.650	53.000
	51.650	**5.000**	**3.650**	**53.000**
Totale rentelast van alle vaste schulden				962

Tabel 6.13: vaste schuld

Met het oog op de financieringsbehoefte en de oplopende rente zijn eind 2022 meerdere leningen aangetrokken met uitgestelde stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. In december 2025 is een lening gestort met een hoofdsom van € 5.000.000,-. Een aflossingsvrije lening uit 2015 is in 2025 volledig afgelost (€ 3.150.000,-). De resterende aflossing van € 500.000,- betreft een reguliere jaarlijkse aflossing. Een overzicht van de leningenportefeuille is opgenomen in paragraaf 7.6.

Vlottende passiva

VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**Stand 01-01-2025**	**Stand 31-12-2025**
Crediteuren	3.115	1.903
Crediteuren openbare lichamen	229	127
Nog in tarieven te verrekenen	13	638
Belastingen en sociale premies:		
Nog te betalen loonbelasting	4.577	3.809
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	688	774
Nog te betalen omzetbelasting	221	64
Overige schulden:		
Nog te betalen aan personeel	722	975
Nog te ontvangen inkoopfacturen	326	218
Totaal	**9.891**	**8.508**

Tabel 6.14: vlottende passiva

Het saldo van de vlottende passiva is eind 2025 met € 1.383.000,- afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een lagere crediteurenstand op balansdatum en lagere verschuldigde belastingen. De lagere balanspositie voor de verschuldigde belastingen ten opzichte van 2024 wordt veroorzaakt door een eindafrekening netto doeltegoed die heeft plaatsgevonden in december 2024, waardoor de te betalen loonbelasting in 2024 € 800.000,- hoger uitviel.

Verloop van nog in tarieven te verrekenen	Stand 01-01-2025	Fin. verschil boekjaar	Correctie voorgaande jaren	Verrekend met zorg verzekeraars	Stand 31-12-2025
Nog in tarieven te verrekenen	13	-8.362	-54	9.041	638
Totaal	**13**	**-8.362**	**-54**	**-9.041**	**638**

Tabel 6.15: verloop van nog in tarieven te verrekenen

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 7.3 en 7.4.

Overlopende passiva	Stand 01-01-2025	Stand 31-12-2025
Vooruitontvangen Rijksoverheid	288	324
Nog te betalen bedragen:		
Nog te betalen aan personeel	1.530	1.416
Nog te betalen bedragen overig	1.488	1.762
Totaal	**3.306**	**3.502**

Tabel 6.16: overlopende passiva

De overlopende passiva laat in 2025 een lichte stijging zien van € 196.000,- . Deze stijging wordt onder andere veroorzaakt door een hoger bedrag aan rekening courant verhoudingen voor landelijke projecten (€ 124.000,-). De vooruitontvangen bedragen van de Rijksoverheid worden hieronder toegelicht.

Vooruitontvangen Rijksoverheid	Stand 01-01-2025	Toename	Afname	Stand 31-12-2025
Rijksoverheid (25KV bovenleiding)	138	144	138	144
Rijksoverheid (uitwerkingskader meldkamer)	150	0	150	0
Rijksoverheid (weerbaarheid)	0	180	0	180
Totaal	**288**	**325**	**288**	**324**

Tabel 6.17: vooruitontvangen inkomsten

In het kader van weerbaarheid is in 2025 een incidentele bijdrage van € 180.000,- ontvangen voor noodsteunpunten en burgerhulpverlening (zie ook paragraaf 2.1.1).

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Vakantiegeldverplichting
Als gevolg van de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) is de vakantiegeldverplichting voor het programma C&R komen te vervallen. Voor het programma RAV bedraagt de bruto verplichting € 670.000,-.

Inkopen en aanbesteden
In onderstaande tabel is het percentage Europese aanbestedingstrajecten opgenomen dat rechtmatig tot stand is gekomen.

	Voorgenomen	Gerealiseerd
Rechtmatige inkopen gerealiseerde aanbestedingsprojecten	100%	100%

Tabel 6.18: inkopen en aanbesteden

Huur dependances
VRGZ is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor dependances op 6 locaties. De huurovereenkomsten zijn gesloten voor bepaalde tijd en hebben een looptijd van maximaal 5 jaar of worden jaarlijks verlengd. De opzegtermijn varieert van 3 tot 12 maanden. De totale jaarlijkse huurprijs bedraagt € 357.000,-.

Locatie	Huurprijs per jaar	Looptijd tot
Looptijd < 1 jaar		
Elsenpas 11, te Beuningen	€ 10.000	31-12-2026
Van Heemstraweg 95, te Beuningen	€ 22.000	31-12-2026
Triosingel 34 te Culemborg	€ 217.000	31-12-2026
Nieuwe Rijksweg 1 te Ubbergen	€ 22.000	31-12-2026
Steenweg 20 te Waardenburg	€ 66.000	31-12-2026
Faradaystraat 14-04 te Tiel	€ 20.000	16-12-2027
Totaal bedrag per jaar	**€ 357.000**	

Tabel 6.19: huurcontracten dependances

Gebeurtenissen na balansdatum
Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de Jaarrekening 2025.

6.5 Overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding

In deze paragraaf wordt uiteengezet wat de activiteiten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding, zoals beschreven in hoofdstuk 3, hebben gekost en hoe dit is gefinancierd.

De gewijzigde begroting 2025 is gelijk aan de gewijzigde begroting in de door het Algemeen Bestuur vastgestelde Tussentijdse rapportage januari t/m augustus. De wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting worden in paragraaf 6.5.1 toegelicht.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Begroting	Gew.begr.	Realisatie	Verschil
	2024	2025	2025	2025	2025
Subsidies Rijk	9.719	10.378	10.378	10.437	59
Bijdrage deelnemende gemeenten	48.761	51.544	51.544	51.544	0
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	4.159	4.159	3.654	-505
Overige opbrengsten	1.501	1.191	1.211	1.506	295
Totaal baten	**63.943**	**67.272**	**67.292**	**67.141**	**-151**
Personeelslasten	45.119	48.822	48.533	48.161	-372
Kapitaallasten	6.408	7.154	7.168	6.579	-589
Overige bedrijfslasten	12.792	12.005	12.255	12.948	693
Rentebaten	-1.143	-825	-825	-1.046	-221
Rentelasten	885	985	985	974	-11
Te realiseren taakstelling	0	-150	0	0	0
Totaal lasten	**64.061**	**67.991**	**68.116**	**67.616**	**-500**
Totaal saldo baten en lasten	**-118**	**-719**	**-824**	**-475**	**349**
Toevoegingen reserves	227	0	0	367	-367
Onttrekkingen reserves	967	619	724	684	-40
Gerealiseerd resultaat C&R	**622**	**-100**	**-100**	**-158**	**-58**

Tabel 6.20: baten en lasten programma C&R

6.5.1 Begrotingswijzigingen programma Crisis- en Rampenbestrijding

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025	Verschuivingen	Mutaties bestemde reserves	Gewijzigde begroting 2025
Subsidies Rijk	10.378	0	0	10.378
Bijdrage deelnemende gemeenten	51.544	0	0	51.544
Opbrengsten bedrijfsvoering	4.159	0	0	4.159
Overige opbrengsten	1.191	20	0	1.211
Totaal baten	**67.272**	**20**	**0**	**67.292**
Personeelslasten	48.822	-289	0	48.533
Kapitaallasten	7.154	14	0	7.168
Overige bedrijfslasten	12.005	145	105	12.255
Rentebaten en -lasten	160	0	0	160
Te realiseren taakstelling	-150	150	0	0
Totaal lasten	**67.991**	**20**	**105**	**68.116**
Totaal saldo baten en lasten	**-719**	**0**	**-105**	**-824**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	619	0	105	724
Gerealiseerd resultaat C&R	**-100**	**0**	**0**	**-100**

Tabel 6.21: begrotingswijzigingen programma C&R

Verschuivingen

Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen van budgetten ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

Mutaties bestemde reserves

In 2024 is minder uitgegeven aan de transitie naar fluorvrije schuimblusmiddelen (€ 30.000,-) en aan de aanpassingen om te voldoen aan de aangescherpte wettelijke normen voor dieselmotoremissie (€ 75.000,-) dan begroot. Beide onderdelen zijn ondergebracht in de bestemde reserve duurzaamheid.

Als gevolg hiervan zijn de budgetten voor 2025 voor respectievelijk Wagenpark en Werkmaterieel en Huisvestingskosten met deze bedragen opgehoogd en is de beoogde vrijval van de bestemde reserve duurzaamheid in 2025 begroot op € 105.000,-.

6.6 Toelichting programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemeen

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2025 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- en andere relevante afwijkingen toegelicht.

BDuR-middelen ter versterking crisisbeheersing en informatiemanagement

Op 26 augustus 2022 heeft de Rijksoverheid besloten om aan de veiligheidsregio's via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) een structureel budget toe te kennen, bestemd voor de versterking van crisisbeheersing, informatiemanagement en de ontwikkeling van KCR2.
Omdat deze extra middelen pas in september 2023 formeel door het Algemeen Bestuur beschikbaar konden worden gesteld, zijn veel activiteiten behoudend of met vertraging gestart. De Rijksoverheid heeft aangegeven dat er geen terugvordering zal plaatsvinden op een onderuitputting en dat de gelden beschikbaar blijven voor VRGZ. Deze gelden zullen in een dergelijke situatie niet terugvloeien in de algemene middelen, omdat het gaat om geoormerkt geld. De doelstellingen zoals door de Rijksoverheid zijn bepaald, blijven van toepassing. Dit betekent dat het geld ook bij overheveling van een overschot naar een volgend jaar, besteed moet worden aan de versterking van crisisbeheersing, informatiepositie en informatie-uitwisseling. Het Algemeen Bestuur heeft daarom in 2023 ingestemd met de vorming van een bestemde reserve voor het deel van de extra BDuR-middelen dat niet ingezet is.

In 2025 is het beschikbare budget niet volledig besteed. In afwachting van definitieve besluitvorming over de bezuinigingsvoorstellen voor 2026, als onderdeel van de begroting 2026, is bewust terughoudend omgegaan met het doorvoeren van structurele maatregelen. Hierdoor zijn enkele functies later of niet ingevuld en zijn investeringen op het terrein van informatiemanagement uitgesteld om onomkeerbare financiële investeringen te voorkomen. Het resterende budget van € 367.000,- wordt toegevoegd aan de bestemde reserve, waarvan het bestedingsdoel reeds is vastgelegd. Voor de komende jaren is een bestedingsplan opgesteld. De belangrijkste doelen daarin zijn het realiseren van uitgestelde investeringen binnen de crisisbeheersing, het versterken van de crisisorganisatie en het uitvoeren van noodzakelijke ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening.

6.6.1 Baten

Bedragen x € 1.000,-

BATEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Subsidies Rijk	9.719	10.378	10.437	59
Bijdrage deelnemende gemeenten	48.761	51.544	51.544	0
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	4.159	3.654	-505
Overige opbrengsten	1.501	1.211	1.506	295
Totaal baten	**63.943**	**67.292**	**67.141**	**-151**

Tabel 6.22: baten

Subsidies Rijk
Als gevolg van de loon- en prijscompensatie is de BDuR in 2025 € 14.000,- hoger uitgevallen dan begroot. De indexering van de vergoeding voor de 25KV-lijnen is € 45.000,- hoger dan begroot.

Bijdragen deelnemende gemeenten
De gemeentelijke bijdrage voor 2025 is conform begroting gerealiseerd.

Opbrengsten bedrijfsvoering
De doorbelasting van ondersteunende diensten aan GGD is € 505.000,- lager uitgevallen dan begroot. In 2024 heeft VRGZ een aanvullende factuur van € 302.500,- aan GGD gestuurd, omdat de bestaande doorbelasting op basis van het construct Kosten voor Gemene Rekening (KGR) niet meer aansloot bij de daadwerkelijk geleverde dienstverlening. Door deze facturering is het KGR-construct echter onbedoeld doorbroken. Om het construct te herstellen is een correctie uitgevoerd over 2024. Daarnaast heeft om dezelfde reden in 2025 geen aanvullende doorbelasting van de scheefgroei plaatsgevonden, wat gezamenlijk resulteert in een negatieve impact van in totaal € 552.500,- Het resterende verschil (€ 47.500,- positief) wordt veroorzaakt door hogere inhuurlasten binnen Bedrijfsvoering die tot een hogere doorbelasting leiden.

Overige opbrengsten
De overige opbrengsten zijn € 295.000,- hoger dan begroot. Voor 2025 is sprake van een lagere opbrengst voor FLO van € 409.000,-. Hier staan ook minder kosten tegenover en verloopt voor VRGZ per saldo kostenneutraal (zie toelichting Personeelslasten).

In 2025 is het pand aan de Blomboogerd 10 in Tiel (AZGZ) verkocht. Het positieve boekresultaat hierop bedraagt € 312.000,-. Dit bedrag is in mindering gebracht op de doorbelaste huisvestingskosten aan AZGZ, zodat dit positieve voordeel bij AZGZ landt (zie toelichting Overige bedrijfslasten).

VRGZ ontvangt projectopbrengsten vanuit Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) voor de inzet in het project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing. De vergoeding is afgestemd op de geleverde personele bijdrage en zorgt voor een evenwichtige verdeling van de projectkosten tussen de deelnemende regio's (€ 120.000,-).

De verkoop van afgeschreven materieel heeft dit jaar € 76.000,- meer opgeleverd dan begroot. In 2025 zijn meerdere medewerkers gedetacheerd bij het NIPV. De opbrengst hiervoor bedraagt € 121.000,-. Een mix van over- en onderschrijdingen leidt per saldo tot extra opbrengsten van € 75.000,-.

6.6.2 Lasten

Bedragen x € 1.000,-

LASTEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Personeelslasten	45.119	48.533	48.161	-372
Kapitaallasten	6.408	7.168	6.579	-589
Overige bedrijfslasten	12.792	12.255	12.948	693
Rentebaten en -lasten	-258	160	-72	-232
Totaal lasten	**64.061**	**68.116**	**67.616**	**-500**

Tabel 6.23: lasten

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Personeelslasten	**45.119**	**48.533**	**48.161**	**-372**

Tabel 6.24: personeelslasten

De personeelslasten zijn lager uitgevallen dan begroot. De volgende oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

- Als gevolg van de temporisering van de besteding van de extra BDuR-gelden, o.a. ten behoeve van de versterking van Crisisbeheersing (zie ook paragraaf 6.6) is een deel van de uitbreiding van de formatie hiervoor in 2025 nog niet of later ingevuld (€ 232.000,-). In afwachting van bestuurlijke duidelijkheid over de bezuinigingsvoorstellen voor 2026 is bewust terughoudend omgegaan met het doorvoeren van structurele maatregelen.
- In de personeelsbegroting is rekening gehouden met een loonstijging van 5,4% voor 2025. In het onlangs gepubliceerde onderhandelingsakkoord van het WSVSV is een loonstijging overeengekomen van 4,1% per 1 augustus 2025. Deze werkelijke loonstijging leidt tot een voordeel van € 1.298.000,-.
- De kosten voor FLO zijn in 2025 lager uitgevallen dan begroot (€ 409.000,-).

- Vacatures hebben langer opengestaan dan verwacht. Om de operationele werkprocessen te kunnen waarborgen is waar nodig extern personeel ingehuurd (€ 654.000,-).
- In 2024 is gestart met de uitvoering van een strategische personeelsplanning om de toekomstbestendigheid van de organisatie te borgen. Op basis hiervan is extra geïnvesteerd in de kwaliteit van medewerkers om een professionaliseringsslag van de organisatie te bewerkstelligen (zie ook paragraaf 5.4.3). Daarnaast hebben de noodzakelijke opleidingen ten behoeve van de vakbekwaamheid van de brandweer geleid tot hogere kosten dan begroot. Dit heeft geleid tot een totale overschrijding op de kosten voor opleiden en vakbekwaamheid van € 445.000,-. We ervaren een structureel tekort binnen de opleidingsbudgetten van de brandweer (zie ook paragraaf 3.2.4).
- In 2025 heeft als gevolg van nieuwe WW- en RVU-verplichtingen een dotatie aan de voorziening niet-actief personeel plaatsgevonden van € 318.000,- (zie ook toelichting voorzieningen in paragraaf 6.4). Als gevolg van de afwikkeling van een WW-dossier vindt een vrijval plaats van € 27.000,-.
- In 2025 is door medewerkers een verlofsaldo opgebouwd met een waarde van € 453.000,-. Dit bestaat uit wettelijk (€ 157.000,-) en bovenwettelijk verlof (€ 296.000,-). Het bovenwettelijk verlof is gedoteerd aan de voorziening verlofsparen, dit is € 196.000,- meer dan begroot. Hier staat een lagere loonsom tegenover als gevolg van het kopen van verlofuren van € 206.000,-. Per saldo leidt dit tot een overschrijding van € 147.000,-.
- Daarnaast leidt een mix van kleine over- en onderschrijdingen binnen de personeelslasten per saldo tot € 30.000,- hogere kosten dan begroot.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Kapitaallasten	**6.408**	**7.168**	**6.579**	**-589**

Tabel 6.25: kapitaallasten

De kapitaallasten zijn lager dan begroot. Een deel van de investeringen die waren gepland voor 2025 schuiven door naar 2026 en verder (zie ook bijlage 7.5 Investeringen). In de begroting 2025 is voor deze doorgeschoven investeringen rekening gehouden met een kapitaallast van een heel jaar. Over investeringen die in 2025 plaatsvinden wordt echter een half jaar aan kapitaallasten in de exploitatie meegenomen. Door te anticiperen op deze doorschuivingen met het herverdelen van materieel over de regio en het tijdig uitvoeren van onderhoud hebben deze doorschuivingen op dit moment geen invloed op de dienstverlening van de veiligheidsregio.

Bij vervangingen wordt altijd gekeken of de technische levensduur van het materieel het toelaat om de investering veilig uit te stellen, waardoor er altijd een kans is dat er een onderbesteding plaatsvindt in een gegeven jaar. Dit is tijdelijk en varieert per kapitaalgoed van jaar tot jaar. Het herhaaldelijk uitstellen van vervangingen heeft echter geleid tot het afdekken van structurele tekorten binnen het investerings- en exploitatiebudget. Door het tijdelijk uitblijven van uitgaven leek de financiële ruimte toereikend, terwijl feitelijk onvoldoende middelen beschikbaar waren om de toekomstige vervangingsopgave te dekken. In de komende jaren zullen deze structurele tekorten zichtbaar worden.

Daarnaast zijn, in afwachting van de uitkomsten van het regionaal huisvestingsonderzoek, alle nieuwbouwplannen in 2024 tijdelijk stilgezet. Hierdoor zijn de investeringen voor twee locaties in 2024 niet doorgegaan. Deze uitgestelde investeringen werken door in 2025 en leiden dus ook in dit jaar tot lagere kapitaallasten dan oorspronkelijk begroot.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Overige bedrijfslasten	**12.972**	**12.255**	**12.948**	**693**

Tabel 6.26: bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten vallen per saldo € 693.000,- hoger uit dan begroot. Deze afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten op het gebied van huisvesting, communicatieapparatuur, wagenpark en werkmaterieel en dienstverlening door derden.

Bij huisvesting leiden noodzakelijke veiligheidsmaatregelen, aanvullende anti-inbraakvoorzieningen, hogere onderhoudslasten als gevolg van schades, prijsstijgingen en de leeftijd van de panden, evenals hogere kosten voor belastingen, heffingen en verzekeringen tot een kostenstijging van € 248.000,-. De geplande werkzaamheden met betrekking tot de DME zijn doorgeschoven naar 2026 om werkzaamheden te bundelen met overige onderhoudswerkzaamheden (€40.000,-).

De kosten voor communicatieapparatuur vallen hoger uit door extreme prijsstijgingen in de externe dienstverlening van de IT-infrastructuur, aanvullende inzet voor projectbegeleiding en de doorontwikkeling van bedrijfskritische applicaties (€ 285.000,-). Daartegenover staan lagere uitgaven (€ 135.000,-) voor de doorontwikkeling van het VIK als gevolg van temporisering van de inzet van BDuR-middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening.

Binnen het wagenpark en werkmaterieel zijn de onderhoudskosten van blusboten hoger dan begroot, als gevolg van hogere kosten tijdens werfbeurten, certificering en aanvullende herstelwerkzaamheden. Daarnaast zijn er extra kosten gerealiseerd ten behoeve van doorontwikkelingen op het gebied van energietransitie en natuurbrandbeheersing. Dit leidt in totaal tot een overschrijding van € 140.000,-.

De doorbelasting naar de Regionale Ambulance Voorziening is lager dan vooraf begroot (€ 135.000,-). Dit wordt veroorzaakt door de incidentele boekwinst van de verkoop van de oude ambulancepost in Tiel.

Daartegenover staan hogere algemene kosten, onder andere door hogere accountantskosten en hogere kantinekosten. Tevens ervaren we structurele tekorten door stijgende bijdragen aan het NIPV (€ 261.000,-).

De post Onvoorzien wordt ingezet om een deel van de incidentele tegenvallers op te vangen (€ 239.000,-).

Daarnaast leidt een mix van kleine over- en onderschrijdingen binnen de overige bedrijfskosten per saldo tot € 38.000,- hogere kosten dan begroot.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Rentebaten en -lasten	**-258**	**160**	**-72**	**-232**

Tabel 6.27: rentebaten en -lasten

Het renteresultaat is € 232.000,- positiever uitgevallen dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere rentebaten over spaartegoeden, lagere bankkosten en lagere doorbelaste rentelasten naar de sectoren als gevolg van het doorschuiven van een deel van de investeringen.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Toevoegingen reserves	227	0	367	-367
Onttrekkingen reserves	967	724	684	-40
Mutatie reserves	**-740**	**-724**	**-317**	**-407**

Tabel 6.28: mutaties reserves

De extra BDuR-middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening zijn in 2025 niet volledig besteed. In afwachting van bestuurlijke duidelijkheid over de bezuinigingsvoorstellen voor 2026 is bewust terughoudend omgegaan met het doorvoeren van structurele maatregelen. Hierdoor zijn enkele functies later of niet ingevuld en zijn investeringen op het terrein van informatiemanagement uitgesteld om onomkeerbare financiële investeringen te voorkomen. Deze niet bestede middelen van € 367.000,- worden toegevoegd aan de bestemde reserve versterking crisisbeheersing.

Voor de bestemde reserve in het kader van duurzaamheid was in 2025 een vrijval begroot van € 105.000,-, waarvan € 30.000,- ten behoeve van de schuimvormende middelen en € 75.000,- voor de DME. Zoals in de toelichting op de Huisvestingskosten is beschreven schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2026 en valt, in tegenstelling tot wat was aangegeven in de begroting, een deel van de reserve vrij (€ 65.000,-). Het resterende deel van de reserve schuift door naar 2026 (€ 40.000,-).

6.6.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN				
Incidentele baten en lasten	**Realisatie 2024**	**Gew. begr. 2025**	**Realisatie 2025**	**Verschil 2025**
Incidentele baten	0	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 6.29: incidentele baten en lasten

6.7 Overzicht baten en lasten programma Regionale Ambulance Voorziening

In deze paragraaf wordt uiteengezet wat de activiteiten van de RAV, zoals beschreven in hoofdstuk 4, hebben gekost en hoe dit is gefinancierd.

De gewijzigde begroting 2025 is gelijk aan de gewijzigde begroting in de door het Algemeen Bestuur vastgestelde Tussentijdse rapportage januari t/m augustus. De wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting worden in paragraaf 6.7.1 toegelicht.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Begroting	Gew.begr.	Realisatie	Verschil
	2024	2025	2025	2025	2025
Budget aanvaardbare kosten	32.797	35.838	35.838	35.272	-566
Aanpassing budget voorgaande jaren	-70	0	0	54	54
Subsidies Rijk	2.564	285	285	1.346	1.061
Overige opbrengsten	627	180	180	578	398
Totaal baten	**35.918**	**36.303**	**36.303**	**37.250**	**947**
Personeelslasten	29.257	28.595	28.646	28.668	22
Kapitaallasten	1.279	1.677	1.677	1.628	-49
Overige bedrijfslasten	5.780	6.031	5.980	6.614	634
Totaal lasten	**36.316**	**36.303**	**36.303**	**36.910**	**607**
Totaal saldo baten en lasten	**-398**	**0**	**0**	**340**	**340**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat RAV	**-398**	**0**	**0**	**340**	**340**

Tabel 6.30: baten en lasten programma RAV

6.7.1 Begrotingswijzigingen programma RAV

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025	Verschuivingen	Gew.begr. 2025
Budget aanvaardbare kosten	35.838	0	35.838
Subsidies Rijk	285	0	285
Overige opbrengsten	180	0	180
Totaal baten	**36.303**	**0**	**36.303**
Personeelslasten	28.595	51	28.646
Kapitaallasten	1.677	0	1.677
Overige bedrijfslasten	6.031	-51	5.980
Totaal lasten	**36.303**	**0**	**36.303**
Totaal saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat RAV	**0**	**0**	**0**

Tabel 6.31: begrotingswijzigingen RAV

Verschuivingen

Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen van budgetten ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

6.8 Toelichting programma Regionale Ambulance Voorziening

Algemeen

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2025 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- toegelicht.

6.8.1 Baten

Bedragen x € 1.000,-

BATEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Budget aanvaardbare kosten	32.727	35.838	35.326	-512
Subsidies Rijk	2.564	285	1.346	1.061
Overige opbrengsten	627	180	578	398
Totaal baten	**35.918**	**36.303**	**37.250**	**947**

Tabel 6.32: baten

Budget aanvaardbare kosten **-512**

Het budget aanvaardbare kosten (BAK) voor 2025 is lager dan begroot. In de begroting 2025 is gerekend met een index van 10% voor de personele kosten en 2,8% voor materiële kosten. In de begroting 2025 is tweemaal 5% opgenomen, omdat de begroting 2025 vooruitliep op de cao-onderhandelingen. De definitieve indices voor 2025 zijn met 5,18% voor personele kosten en 4,28% voor de materiële kosten afwijkend van wat in de begroting is opgenomen. Het aantal diensten dat is afgesproken met de zorgverzekeraars is zowel bij de rijdende dienst als de meldkamer geleverd. De afwijking in de indices leidt tot een lager budget van € 566.000,-.

Een correctie in het definitieve budget 2024 verklaart € 54.000,-.

Subsidies Rijk **1.061**

De afwijking ten opzichte van de begroting komt door de uitkering van FLO-gelden. De kosten die gemaakt worden in het kader van de FLO-regeling worden voor 95% vergoed. Door hogere kosten voor de FLO-regeling is de vergoeding vanuit Rijksoverheid € 1.061.000,- hoger dan begroot. De kosten die samenhangen met de subsidie vallen onder personele kosten.

Overige opbrengsten **398**

De overige opbrengsten zijn in 2025 hoger dan begroot. Dit is een gevolg van de samenwerking tussen AZGZ en Ambulancezorg Gelderland-Midden (AZGM) op het gebied van scholingen en de gezamenlijke meldkamer. Om kosten te delen worden hiervoor facturen gestuurd (€ 384.000,-). De kosten die bij deze opbrengsten horen vallen onder de personeelslasten (zie ook toelichting Personeelslasten en Dienstverlening door derden).

Daarnaast zijn een aantal voertuigen verkocht. De verkoopopbrengst van deze voertuigen is € 14.000,- hoger dan begroot.

6.8.2 Lasten

Bedragen x € 1.000,-

LASTEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Personeelslasten	29.257	28.646	28.668	22
Kapitaallasten	1.279	1.677	1.628	-49
Overige bedrijfslasten	5.780	5.980	6.614	634
Totaal	**36.316**	**36.303**	**36.910**	**607**

Tabel 6.33: lasten

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Personeelslasten	**29.257**	**28.646**	**28.668**	**22**

Tabel 6.34: personeelslasten

De totale personeelslasten zijn hoger uitgevallen dan begroot. De volgende oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

- In 2025 is minder formatie ingezet dan begroot. Door het niet vullen van formatieplaatsen zijn de gerealiseerde kosten € 1.359.000 lager dan begroot. Daarnaast is de definitieve index lager dan in de begroting is opgenomen. De definitieve index is 5,18%, in de begroting is rekening gehouden met 10%. Als gevolg van de lagere index zijn de kosten € 1.217.000,- lager dan begroot.
- Om de diensten volgens afspraak met de zorgverzekeraar te kunnen leveren is gebruik gemaakt van uitzendkrachten. Voor zowel de rijdende dienst als op de meldkamer zijn uitzendkrachten ingezet. Daarnaast zijn enkele functies in de lijn-staf organisatie tijdelijk ingevuld met externe medewerkers. In totaal zijn de kosten voor uitzendkrachten € 2.038.000,- hoger dan in de begroting is opgenomen.
- De kosten gemaakt voor de FLO-regeling zijn hoger dan begroot (€1.117.000,-). De hiervoor gemaakte kosten zijn onderdeel van de personeelslasten. Deze kosten worden voor 95% vergoed door Rijksoverheid en staan onder Overige opbrengsten.
- In 2025 heeft ten behoeve van nieuwe instroom in de voorziening niet-actief personeel een dotatie plaatsgevonden van € 304.000,-. Deze instroom bestaat enerzijds uit een WW-verplichting en uit een RVU-verplichting (Regeling Vervroegde Uittreding).
- Overige vergoedingen aan personeel, zoals budget voor duurzame inzetbaarheid en vitaliteitskosten, leiden tot een overschrijding van € 98.000,-.
- In de verrekening met VGGM worden personeelslasten voor onderwijs, opleiden en de meldkamer verrekend. De kosten hiervoor zijn 112.000,- hoger dan begroot.

- De kosten voor werkkleding zijn € 30.000,- hoger dan begroot. In 2025 is de kleding niet in bulk aangeschaft, waardoor de kosten hoger uitvallen dan begroot.
- Overige kleine verschillen verklaren de overige € 28.000,-.

	Realisatie 2024	Gew.begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Kapitaallasten	**1.279**	**1.677**	**1.628**	**-49**

Tabel 6.35: kapitaallasten

- De kapitaallasten voor de RAV vallen per saldo lager uit dan begroot. Er is minder geïnvesteerd en daardoor is de toegerekende rente lager. De lagere kapitaallasten worden met name veroorzaakt door lagere investeringen in kleding (€ 61.000,-) en automatisering (€ 33.000,-). Kleding is niet in bulk aangekocht en niet geactiveerd, waardoor de kapitaallasten lager blijven. De gemaakte kosten voor werkkleding vallen onder personele kosten. De aanschaf van nieuwe tablets is doorgeschoven, waardoor de kapitaallasten lager zijn dan begroot. De kosten voor de aanschaf van nieuwe voertuigen zijn hoger dan in de begroting voorzien. Dit zorgt voor een nadeel van € 32.000,-. De implementatie van Push to Talk heeft geleid tot de aanschaf van nieuwe mobilofoons en portofoons. Hiervoor zijn meer toestellen aangeschaft dan in de begroting is voorzien. Dit leidt tot een nadeel van € 11.000,-. Overige kleine verschillen leiden tot een verschil van € 2.000,-.

	Realisatie 2024	Gew.begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Overige bedrijfslasten	**5.780**	**5.980**	**6.614**	**634**

Tabel 6.36: overige bedrijfslasten

- De kosten van communicatieapparatuur zijn in 2025 hoger dan begroot. Door de aanschaf van nieuwe software voor de rijtijdanalyse van de ambulancedienst en hogere telefoonkosten zijn de licentiekosten € 179.000,- hoger dan begroot. De kosten voor het dataverbruik zijn lager dan voorzien. Dit zorgt voor een voordeel van € 165.000,-. Overige kleine verschuivingen hebben geleid tot € 25.000,- meer kosten dan begroot.

- De uitgaven voor het wagenpark en werkmaterieel zijn hoger dan begroot door de hogere kosten voor onderhoud van de ambulances. Door het stijgende tarief voor het onderhoud van de ambulances zijn de kosten € 160.000,- hoger dan begroot.

- In 2025 zijn de kosten voor het gebruik van brandstof € 35.000,- lager dan begroot.

- Door gewijzigde premies als gevolg van veranderde voorwaarden (hoger eigen risico) zijn de verzekeringskosten voor vervoersmiddelen € 50.000,- lager dan begroot. Door het hogere eigen risico van de verzekering worden meer schadegevallen zelf opgevangen. Hierdoor is een overschrijding van de kosten van € 97.000,- ontstaan. Het overige verschil

van € 5.000,- wordt verklaard door procentueel kleine afwijkingen op andere posten, zoals wegenbelasting.

- De kosten voor de dienstverlening van derden zijn in 2025 € 542.000,- hoger dan begroot. Dit kent verschillende oorzaken die hieronder worden toegelicht: bij de rijdende dienst is er een andere invulling gegeven aan het vervoer van GGZ-cliënten. De laatste jaren is er een stijging te zien in het aantal GGZ ritten, waardoor de keuze gemaakt is om deze ritten door een gespecialiseerde vervoerder te laten rijden. Dit heeft geleid tot € 150.000,- hogere kosten, maar leidt tot een betere dekking voor het spoedvervoer in de regio. Daarnaast is gebruik gemaakt van een coördinator op het roosterbureau, ter ondersteuning van de personeelsplanning. De kosten hiervoor zijn € 143.000,-.

- Voor de implementatie van Push to Talk is gebruik gemaakt van een projectmanager. De kosten zijn € 156.000,- hoger dan in de begroting is opgenomen. De kosten voor deze implementatie worden gedeeld met VGGM. De verrekening van deze kosten staan als opbrengst in de overige opbrengsten.

- De meldkamer heeft in de eerste maanden van 2025 gebruik gemaakt van een externe medewerker voor de klachtafhandeling. De inzet van deze externe medewerker heeft een langere periode beslagen dan in de begroting is voorzien. Dit leidt tot een overschrijding van € 39.000,- ten opzichte van de begroting.

- Advieskosten op het gebied van certificeringen, zoals de NEN7510 en de HKZ, en juridische kosten hebben geleid tot een overschrijding van € 93.000,-. Overige procentueel kleine afwijken leiden tot een voordeel van € 39.000,-.

- De doorbelasting vanuit bedrijfsvoering is lager dan vooraf begroot (€ 135.000,-). Dit wordt veroorzaakt door de incidentele boekwinst van de verkoop van de oude ambulancepost in Tiel (€ 312.000,-). De doorbelasting van bedrijfsvoering is op andere vlakken hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een uitbreiding in het aantal medewerkers bij communicatie. Een aantal andere verschuivingen binnen bedrijfsvoering in combinatie met de uitbreiding bij communicatie zorgt voor hogere kosten van € 94.000,-.

- Daarnaast is de doorbelasting van de brandweer hoger dan begroot (€ 67.000,-). De hogere kosten komen voort uit de jaarlijkse verrekening die gemaakt wordt voor het aantal afhijsingen die de brandweer uitvoert ter ondersteuning aan de ambulancedienst. Het aantal trainingen dat door de ambulancedienst aan de GHOR is gegeven is lager dan begroot. Dit zorgt voor een nadeel van € 16.000,-.

6.8.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN				
Incidentele baten en lasten	**Realisatie 2024**	**Gew. begr. 2025**	**Realisatie 2025**	**Verschil 2025**
Incidentele baten	0	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 6.37: incidentele baten en lasten

6.9 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 18 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de gerealiseerde totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.090.000,-.

Bedragen x € 1.000, -

Rechtmatigheidsverantwoording	
Begrotingscriterium	**Bedrag**
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het Algemeen Bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	107
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & control cyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**107**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid (zie paragraaf 6.9.1 Rechtmatigheidsverantwoording).	107
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	0
Voorwaardencriterium	**0**
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0
Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium	
Geen bevindingen	

Tabel 6.38: rechtsmatigheidsverantwoording

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens, maar dat de afwijkingen acceptabel zijn.
In paragraaf 5.4.3 Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om eventueel hierboven vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

6.9.1 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

De lasten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding zijn in 2025 lager dan in de begroting werd aangenomen.

Bedrijfslasten C&R Bedragen x € 1.000,-	Gew.begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil
Personeelslasten	48.533	48.161	-372
Kapitaallasten	7.168	6.579	-589
Overige bedrijfslasten	12.255	12.948	693
Rentebaten en -lasten	160	-72	-232
Totaal bedrijfslasten C&R	**68.116**	**67.616**	**-500**

Tabel 6.39: bedrijfslasten programma C&R

De lagere bedrijfslasten worden onder andere veroorzaakt door de lagere cao loonstijging, de lagere kapitaallasten als gevolg van het doorschuiven van investeringen, de ontvangen rentebaten en de lagere kosten vanuit de BDuR-middelen ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing. Hier staan onder andere hogere lasten voor inhuur van personeel en derden, kosten voor wagenpark en werkmaterieel en huisvesting tegenover. Deze over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

Programma Regionale Ambulance Voorziening

Bedrijfslasten RAV Bedragen x € 1.000,-	Gew.begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil
Personeelslasten	28.646	28.668	22
Kapitaallasten	1.677	1.628	-49
Overige bedrijfslasten	5.980	6.614	634
Totaal bedrijfslasten RAV	**36.303**	**36.910**	**607**

Tabel 6.40: bedrijfslasten programma RAV

De lasten van het programma Regionale Ambulance Voorziening zijn in 2025 hoger dan in de gewijzigde begroting werd aangenomen. De personele kosten zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de inzet van uitzendkrachten. Door het doorschuiven van investeringen en de daarmee lagere toegerekende rente zijn de kapitaallasten lager dan begroot. Overige bedrijfskosten zijn hoger dan vooraf voorzien. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere kosten voor onderhoud van het wagenpark en kosten voor extern advies en dienstverlening. De kostenoverschrijdingen zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur op basis van de tussentijdse rapportages en vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

6.10 SiSa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa - d.d. 26-01-2026								
JenV	A2	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)** **Besluit Veiligheidsregio's artikelen 8.1 t/m 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding 2025 *Aard controle R* *Indicator: A2/01* € 10.007.805,-					

tabel 6.41: SiSa-verantwoordingsinformatie

6.11 Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT)

De verantwoording is opgesteld op basis van de op VRGZ van toepassing zijnde regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2025 is voor VRGZ € 246.000,-. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering op dit maximum is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hierna vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2025 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1,-	D.M. van Zanten	F.R. Berg	M. van Dalen
Functiegegevens	**Directeur Brandweer en ambulancezorg**	**Operationeel Directeur Ambulancezorg**	**Algemeen Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 - 31/07	01/10 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,11	1,11	1,11
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 106.483	€ 37.132	€ 193.995
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.639	€ 5.772	€ 23.393
Subtotaal	€ 120.122	€ 42.904	€ 217.388
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 142.882	€ 62.005	€ 246.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0
Bezoldiging	**€ 120.122**	**€ 42.904**	**€ 217.388**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2024	D.M. van Zanten	M. van Dalen
Bedragen x € 1,-		
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband 2024 (als deeltijdfactor in fte)	1,11	1,11
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 184.253	€ 188.540
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.417	€ 23.402
Subtotaal	€ 207.670	€ 211.942
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000
	€ 207.670	**€ 211.942**

Tabel 6.42: bezoldiging topfunctionarissen met dienstbetrekking

Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen	Vertegenwoordiger van de gemeente	Functie
Dhr. M. Slinkman	Berg en Dal	Lid AB
Mevr. D.A. Bergman	Beuningen	Lid AB
Dhr. H.M. Ostendorp	Buren	Lid AB
Dhr. G.J. van Grootheest Dhr. J.L. Geurts (wnd.) Dhr G. Renkema (wnd.) Mevr. M.A. Mulder	Culemborg	Lid AB tot 14-01-2025 Lid AB van 27-01-2025 tot 01-05-2025 Lid AB van 01-05-2025 tot 03-12-2025 Lid AB vanaf 04-12-2025
Mevr. S. Sengers	Druten	Lid AB
Dhr. J. Minses	Heumen	Lid AB
Dhr. A.A.M.J. Walraven	Maasdriel	Lid AB
Dhr. A.J. Kottelenberg	Neder-Betuwe	Lid AB en DB
Dhr. H.M.F. Bruls	Nijmegen	Voorzitter AB en DB
Dhr. F.L.J. van der Meijden Mevr. J.S. van Egmond (wnd.)	Tiel	Lid AB tot 26-03-2025 Lid AB vanaf 12 mei 2025
Dhr. S. Stoop	West Betuwe	Lid AB, plv vz AB en lid DB
Dhr. V.M. van Neerbos	West Maas en Waal	Lid AB
Mevr. R.D. Helmer- Englebert	Wijchen	Lid AB en DB
Dhr. M. Bakermans (wnd.)	Zaltbommel	Lid AB

Tabel 6.43: bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Alle leden van het bestuur zijn onbezoldigd.

6.12 Taakvelden

VRGZ totaal									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Gewijzigde begroting 2025			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	53.446	47.318	6.128	53.139	47.736	5.403	50.472	44.740	5.732
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	6	5	1
7.1 Volksgezondheid	37.250	31.270	5.980	36.303	31.009	5.294	35.918	31.731	4.187
0.5 Treasury	0	-72	72	0	160	-160	0	-258	258
0.7 Algemene uitkeringen	10.008	0	10.008	9.994	0	9.994	9.303	0	9.303
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	3.687	26.010	-22.323	4.159	25.514	-21.335	4.162	24.159	-19.997
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**104.391**	**104.526**	**-135**	**103.595**	**104.419**	**-824**	**99.861**	**100.377**	**-516**
0.10 Mutaties bestemde reserves	317	0	317	724	0	724	967	227	740
Resultaat	**104.708**	**104.526**	**182**	**104.319**	**104.419**	**-100**	**100.828**	**100.604**	**224**

Tabel 6.44:taakvelden VRGZ totaal

Programma Crisis- en Rampenbestrijding									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Gewijzigde begroting 2025			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	53.446	47.318	6.128	53.139	47.736	5.403	50.472	44.740	5.732
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	6	5	1
7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.5 Treasury	0	-72	72	0	160	-160	0	-258	258
0.7 Algemene uitkeringen	10.008	0	10.008	9.994	0	9.994	9.303	0	9.303
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	3.687	20.370	-16.683	4.159	20.220	-16.061	4.162	19.574	-15.412
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**67.141**	**67.616**	**-475**	**67.292**	**68.116**	**-824**	**63.943**	**64.061**	**-118**
0.10 Mutaties bestemde reserves	317	0	317	724	0	724	967	227	740
Resultaat	**67.458**	**67.616**	**-158**	**68.016**	**68.116**	**-100**	**64.910**	**64.288**	**622**

Tabel 6.45: taakvelden Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Gewijzigde begroting 2025			Realisatie 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	37.250	31.270	5.980	36.303	31.009	5.294	35.918	31.731	4.187
0.5 Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.7 Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	0	5.640	-5.640	0	5.294	-5.294	0	4.585	-4.585
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**37.250**	**36.910**	**340**	**36.303**	**36.303**	**0**	**35.918**	**36.316**	**-398**
0.10 Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**37.250**	**36.910**	**340**	**36.303**	**36.303**	**0**	**35.918**	**36.316**	**-398**

Tabel 6.46: taakvelden Programma RAV

6.13 Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de accountant wordt opgenomen in de definitieve versie van de jaarstukken.

Bijlagen

7

7 Bijlagen

7.1 Budgetopbouw aanvaardbare kosten ambulancedienst

Budget aanvaardbare kosten 2024	Para-meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
S&B vergoeding		17.876.871	1,0600	18.949.483	0	18.949.483
S&B flex		0	1,0600	0	0	0
Vergoeding ouderenbeleid		529.058	1,0600	560.801	0	560.801
Opleidingsvergoeding		695.410	1,0600	737.135	0	737.135
Overige loonkosten		710.119	1,0600	752.726	0	752.726
Overige kosten		352.349	1,0600	373.490	0	373.490
Wagenpark						
Wagenparkvergoeding	36	1.785.353	1,0310	1.840.699	0	1.840.699
Productie						
Km-vergoeding brandstof	1.651.603	0,30	1,0310	499.973	-11.545	488.429
Km-vergoeding materieel	1.651.603	0,36	1,0310	601.787	0	601.787
Productievergoeding rit	40.787	23,68	1,0310	971.387	-12.670	958.717
Productievergoeding afhijsing	259			60.139	0	60.139
Vrije marge						
Vrije marge		719.346	1	719.346	133.381	852.727
Rest vergoeding						
Afschrijving huisvesting		921.885		921.885	-29.000	892.885
Materiële kosten huisvesting		0		0	0	
Vergoeding piketauto's		25.991	1,0310	26.796	0	26.796
Directie en administratie		1.578.237	1,0490	1.655.539	-32.946	1.622.593
Rente vreemd vermogen		145.771	1,0310	150.290	0	150.290
Inzet door derden		0		0	0	0
Controleprotocol		37.070	1,0310	38.000	0	38.000
Afschrijving dubieuze debiteuren		150.000		150.000	0	150.000
Overige kosten (initiële opleidingsvergoeding)		1.024.969	1,0490	1.075.172	0	1.075.172
Vergoeding AED gebruikskosten		0		3.727	0	3.727
BVPP		35.609	1,0490	37.353	0	37.353
ZCC pilot		0		0	0	0
Overige kosten (brancards corona)		0		12.793	0	12.793
Corona (apart via min. VWS)		0		0	0	0
Totaal aanvaardbare kosten 2024				**30.138.522**	**47.220**	**30.185.742**

Tabel 7.1: BAK ambulancedienst 2024

Budget aanvaardbare kosten 2025	Para-meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
S&B vergoeding		18.949.484	1,0518	19.931.067	0	19.931.067
S&B flex		0	1,0518	0	0	0
Vergoeding ouderenbeleid		560.801	1,0518	589.850	0	589.850
Opleidingsvergoeding		737.135	1,0518	775.319	0	775.319
Overige loonkosten		1.007.990	1,0518	1.060.204	0	1.060.204
Overige kosten		373.490	1,0518	392.836	0	373.490
Wagenpark						
Wagenparkvergoeding	36	52.257	1,0425	1.961.205	0	1.961.205
Productie						
Km-vergoeding brandstof	1.718.872	0,30	1,0425	520.337	0	520.337
Km-vergoeding materieel	1.718.872	0,38	1,0425	652.923	0	652.923
Productievergoeding rit	41.549	24,83	1,0425	1.031.759	0	1.031.759
Productievergoeding afhijsingen brandweer	405			99.338	0	99.338
Vrije marge						
Vrije marge		830.815	1	830.815	0	830.815
Rest vergoeding						
Afschrijving huisvesting		870.543		870.543	0	870.543
Materiële kosten huisvesting		0		0	0	
Vergoeding piketauto's		26.797	1,0425	27.935	0	27.935
Directie en administratie		1.897.692	1,0483	1.989.286	0	1.989.286
Rente vreemd vermogen		150.290	1,0425	156.678	0	156.678
Inzet door derden		0		0	0	0
Controleprotocol		38.000	1,0425	39.615	0	39.615
Afschrijving dubieuze debiteuren		100.000		100.000	0	100.000
Overige kosten (initiële opleidingsvergoeding)		1.043.548	1,0483	1.093.916	0	1.093.916
Vergoeding AED gebruikskosten		0		2.864	0	2.864
BVPP		37.352	1,0483	39.155	0	39.155
ZCC pilot		0		0	0	0
Overige kosten (brancards corona)		0		12.793	0	12.793
Corona (apart via min. VWS)		0		0	0	0
Totaal aanvaardbare kosten 2025				**32.146.674**	**0**	**32.146.674**

Tabel 7.2: BAK ambulancedienst 2025

7.2 Budgetopbouw aanvaardbare kosten meldkamer ambulancedienst

Budget aanvaardbare kosten 2024	Para meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
Loonkosten	1	2.302.107	1,0600	2.440.234	0	2.440.234
Materiële kosten						
AVLS-GIS			1,0310	0	0	0
Triagesysteem			1,0310	53.305	0	53.305
Landelijk beheer ICT			1.0310	25.000	0	25.000
Rittensturing en -analyse software			1,0310	53.612	0	53.612
Verbindingskosten			1,0310	27.585	0	27.585
Overige materiële kosten			1,0310	40.230	0	40.230
Totaal aanvaardbare kosten 2024				**2.658.061**	**0**	**2.658.601**

Tabel 7.3: BAK MKA 2024

Budget aanvaardbare kosten 2025	Para meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
Loonkosten	1	2.314.211	1,0518	2.336.425	0	2.440.234
Overige loonkosten	1	144.154	1,0518	145.538	0	145.538
UZK	1	300.000		300.000		300.000
Resultaat overige personele kosten	1	-24.000		-24.000		-24.000
Masterclass	1	15.000		15.000		15.000
Materiële kosten						
AVLS-GIS			1,0425	15.703	0	15.703
Triagesysteem			1,0425	0	0	0
Planmodule B-ritten			1,0425	29.040	0	29.040
Landelijk beheer ICT			1,0425	57.000	0	57.000
Rittensturing en -analyse software			1,0425	34.233	0	34.233
Verbindingskosten			1,0425	14.665	0	14.665
Overige materiële kosten			1,0425	201.644	0	201.644
Totaal aanvaardbare kosten 2025				**3.125.248**	**0**	**3.125.248**

Tabel 7.4: BAK MKA 2025

7.3 Verloop nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)				
Saldo per 1 januari	-811	-524	223	-13
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	4.976	6.483	7.487	8.362
Bij/af: correcties voorgaande jaren	52	-2	-70	54
Bij/af: verrekend met zorgverzekeraars	-4.741	-5.734	-7.653	-9.041
Saldo per 31 december[8]	**-524**	**223**	**-13**	**-638**

Tabel 7.5: verloop nog in tarieven te verrekenen

Het financieringstekort/-overschot bestaat uit het verschil tussen de daadwerkelijk gefactureerde ritopbrengsten in een jaar en het budget waar de ambulancedienst volgens de rekenstaat recht op heeft. Het saldo van dit tekort of overschot wordt in volgende jaren verrekend middels afrekeningen met zorgverzekeraars waar beschikkingen van de Nederlandse Zorgautoriteit aan ten grondslag liggen.

[8] *-/- is te betalen; + is te ontvangen van zorgverzekeraars*

7.4 Specificatie van het financieringstekort/-overschot

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)				
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	28.406	30.751	32.797	35.272
Berekende nacalculatie	0	0	0	0
Herrekend budget aanvaardbare kosten	**28.406**	**30.751**	**32.797**	**35.272**
Vergoedingen				
Basis tarief A-vervoer	17.255	18.225	18.815	19.852
Basis tarief B-vervoer	3.258	3.212	3.300	3.436
Basistarief MICU	453	493	823	1.122
Kilometers beladen	2.468	2.332	2.365	2.490
Tarief voorgaande jaren	-4	6	7	10
Totaal vergoedingen	**23.430**	**24.268**	**25.310**	**26.910**
Financieringstekort / -overschot RAV	**4.976**	**6.483**	**7.487**	**8.362**

Tabel 7.6: specificatie van het financieringstekort/-overschot

7.5 Investeringen

Investeringen (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil	Doorschuiven naar 2026
Brandweer					
Inventaris		0	0	0	0
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	*1*	837	709	128	111
Vakbekwaamheidsmiddelen		0	0	0	0
Persoonlijke beschermingsmiddelen					
Ademlucht	*2*	429	151	278	198
Repressieve kleding	*3*	2.228	2.002	226	284
		2.657	2.153	504	482
Voertuigen en bepakkingen					
Voertuigen	*4*	1.348	643	705	289
Bepakkingen voertuigen	*4*	456	351	105	100
Vaartuigen		0	0	0	0
Bepakkingen vaartuigen	*4*	52	0	52	0
Containers		0	0	0	0
		1.856	994	862	389
Totaal Brandweer		**5.350**	**3.856**	**1.494**	**982**
Risico- en Crisisbeheersing					
Inventaris		0	0	0	0
Automatisering	*5*	60	0	60	60
Totaal Risico- en Crisisbeheersing		**60**	**0**	**60**	**60**

Investeringen (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2025	Realisatie 2025	Verschil	Doorschuiven naar 2026
Ambulancevoorziening					
Automatisering	*6*	158	0	158	158
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	*7*	0	26	-26	0
Repressieve kleding	*8*	300	21	279	280
Inventaris		0	0	0	0
Inventaris medisch	*9*	213	342	-129	213
Verbouwingen		0	0	0	0
Voertuigen en bepakkingen	*10*	740	851	-111	460
Totaal Ambulancevoorziening		**1.411**	**1.240**	**171**	**1.111**
Bedrijfsvoering					
Automatisering	*11*	1.025	477	548	427
Inventaris	*12*	207	150	57	67
Vastgoed					
Verbouwingen	*13*	210	328	-118	75
Gebouwen		0	0	0	0
Grond en terreinen		0	0	0	0
Inventaris		0	0	0	0
Totaal Bedrijfsvoering en Vastgoed		**1.442**	**955**	**487**	**569**

Totaal veiligheidsregio	**8.263**	**6.051**	**2.212**	**2.722**

Tabel 7.7: totaal investeringen VRGZ

Toelichting

In de kolom Realisatie 2025 zijn alle investeringen meegenomen die in dit jaar in gebruik zijn genomen. Investeringen die wel zijn uitgevoerd maar nog niet in gebruik zijn genomen worden verantwoord als onderhanden activa. De mutatie in de onderhanden activa is zichtbaar in de tabel 6.4 verloopoverzicht MVA.

Als gevolg van de gestegen aanschafprijzen van materieel is de realisatie op een aantal onderdelen hoger dan begroot. Dit wordt echter niet altijd zichtbaar in de kolom realisatie omdat een deel van de investeringen vanwege aanbestedings- en leveringsproblemen doorschuift naar 2026. Bij deze onderdelen wordt hierdoor een hoger bedrag doorgeschoven dan in de verschillenkolom is aangegeven. Investeringen die doorschuiven naar 2027 en verder, worden niet opgenomen in de kolom doorschuivingen, maar worden in de investeringsbegroting 2027 opnieuw opgevoerd.

Sector Brandweer

1. De uitrol van het nieuwe pagerpakket is nog niet afgerond. Het resterende deel van de apparatuur wordt uitgeleverd in 2026.

2. In verband met de vastgoedontwikkeling en de mogelijke gevolgen voor de servicecentra worden geplande investeringen zoveel mogelijk uitgesteld, waarbij uitsluitend noodzakelijke vervangingen worden uitgevoerd om kapitaalvernietiging te voorkomen.

3. Als gevolg van een door de Arbeidsinspectie opgelegde eis tot naleving is nieuwe beschermende kleding voor het gebruik van motorkettingzagen aangeschaft. Deze investering was niet begroot. De uitlevering van de nieuwe bluspakken is nog niet volledig afgerond, het resterende deel schuift door naar 2026.

4. Een deel van de geplande aanschaf voor voertuigen wordt doorgeschoven naar 2026 of later omdat hiervoor een nieuw aanbestedingstraject moest worden opgestart. Op de oorspronkelijke aanbesteding heeft geen inschrijving plaatsgevonden, waardoor aansluiting is gezocht bij de landelijke aanbesteding.

   Voor investering in warmtebeeldcamera’s zijn we aangesloten bij een landelijke aanbesteding. Omdat deze aanbesteding als gevolg van marktontwikkelingen is vertraagd schuift de investering hiervoor door naar 2026. Daarnaast heeft in 2025 een elektrificatie van het hydraulisch redgereedschap plaatsgevonden. Deze transitie wordt deels gedekt uit de midlife-update[9] van het redgereedschap die hiermee komt te vervallen en deels uit de midlife-update van de voertuigen en bepakkingen tankautospuit.

---

[9] *Tussentijdse inspectie van de staat van het activum en het uitvoeren van preventieve onderhoudswerkzaamheden voor het gebruiksklaar houden voor de rest van de economische levensduur.*

Sector Risico- en Crisisbeheersing

5. De geplande vervanging van overige apparatuur is in 2025 niet gerealiseerd. In 2026 wordt het Regionaal Crisiscentrum (RCC) opnieuw ingericht, waarbij tevens apparatuur zal worden vervangen. Naar verwachting zal het hiervoor beschikbare investeringsbudget hiervoor worden aangewend.

Sector Ambulancezorg

6. De geplande aanschaf van tablets is doorgeschoven naar 2026. De investeringen op het gebied van automatisering zijn om deze reden € 158.000,- lager.

7. In 2025 zijn P2000-ontvangers aangeschaft. De kosten voor deze alarmontvangers waren niet in de investeringsbegroting opgenomen. De kosten zijn hierdoor € 26.000,- hoger.

8. De aanschaf voor kleding is lager dan in de begroting opgenomen. Er is een bulkaankoop gedaan van € 21.000,-. De overige kosten (€ 279.000,-) worden doorgeschoven naar 2026.

9. Er is in 2025 nieuwe apparatuur voor troponinemetingen aangeschaft. Deze apparatuur wordt nieuw in gebruik genomen op de ambulancevoertuigen. De kosten van de aanschaf van deze apparatuur zijn € 129.000,- hoger dan in de begroting is opgenomen.

10. Er zijn vier nieuwe ambulances geleverd in 2025. Een van deze ambulance is een special care ambulance. De aangeschafte voertuigen zijn duurder dan in de begroting is voorzien. Dit leidt tot hogere kosten van € 111.000,-.

Sector Bedrijfsvoering

11. De geplande investering in beeldschermen, docking stations en datalijnen (€ 484.000,-) vindt in 2025 niet plaats, aangezien de huidige hardware nog voldoet aan de functionele eisen en de technische levensduur nog niet is bereikt. Het uitstellen van deze investering draagt bij aan een doelmatige besteding van middelen en is daarom doorgeschoven naar een later moment. Daarnaast is in 2024 een bedrag van € 80.000,- uit het investeringsbudget voor laptops ingezet, waardoor dit bedrag in 2025 komt te vervallen.

12. Een deel van de voor 2025 geplande vervangingen van de inventaris is niet gerealiseerd en wordt doorgeschoven naar 2026.

13. Aan de brandweerkazernes in Nederhemert en Beesd hebben verbouwingen plaatsgevonden waarvan het investeringsbudget niet toereikend was. Om deze noodzakelijke aanpassingen te financieren is besloten om te schuiven binnen bestaande budgetten. Investeringen conform de EML-verplichtingen worden naar 2026 doorgeschoven.

7.6 Leningen

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de langlopende leningen van VRGZ. Alle onderstaande in het verleden aangetrokken leningen zijn afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. In 2025 is een van deze leningen met een hoofdsom van € 3.150.000,- volledig afgelost. Met het oog op de financieringsbehoefte voor de komende jaren en de verwachte rentestijgingen zijn in 2022 drie nieuwe leningen aangetrokken met uitgestelde stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. De storting van de laatste van deze leningen heeft plaatsgevonden in december 2025. Deze lening is afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank.

Bedragen * € 1.000,-

Lening nr.	Startdatum	Rente %	Aflossing per jaar	Looptijd*	Restant looptijd	Hoofdsom	Stand 01-01-2025	Storting 2025	Aflossing 2025	Restant 31-12-2025	Rente 2025
40.109.522	15-12-2014	1,99%	Aflossingsvrij	20 jaar	9 jaar	10.000	10.000	0	0	10.000	199
40.109.743	28-04-2015	1,02%	Aflossingsvrij	15 jaar	5 jaar	1.000	1.000	0	0	1.000	10
40.109.744	28-04-2015	1,10%	Aflossingsvrij	20 jaar	10 jaar	9.500	9.500	0	0	9.500	105
40.109.745	07-05-2015	0,83%	Aflossingsvrij	10 jaar	0 jaar	3.150	3.150	0	3.150	0	9
40.110.043	01-12-2016	2,26%	Aflossingsvrij	20 jaar	11 jaar	4.000	4.000	0	0	4.000	90
40.115.696	11-05-2022	2,07%	Aflossing lineair	20 jaar	17 jaar	10.000	9.000	0	500	8.500	186
40.116.190	01-12-2023	2,49%	Aflossingsvrij	50 jaar	48 jaar	10.000	10.000	0	0	10.000	245
40.116.191	03-12-2024	2,36%	Aflossingsvrij	49 jaar	48 jaar	5.000	5.000	0	0	5.000	118
1-0031761	01-12-2025	2,31%	Aflossingsvrij	50 jaar	50 jaar	5.000	0	5.000	0	5.000	0
Totaal						**57.650**	**51.650**	**5.000**	**3.650**	**53.000**	**962**

* De rentevaste periode is gelijk aan de looptijd van de lening

Tabel 7.8: leningen

7.7 Bijdrage deelnemende gemeenten

In onderstaande tabel is de verdeling van de gemeentelijke bijdrage weergegeven.

Gemeenten	Inwoners aantallen	Gemeentelijke bijdrage 2025
Berg en Dal	35.920	2.978.520
Beuningen	26.673	1.811.023
Buren	27.798	2.750.162
Culemborg	29.924	2.519.337
Druten	19.700	1.388.817
Heumen	16.930	1.551.579
Maasdriel	26.153	2.263.670
Neder-Betuwe	25.574	2.085.610
Nijmegen	185.750	17.904.515
Tiel	42.900	3.407.419
West Betuwe	52.910	5.088.282
West Maas en Waal	20.250	1.851.463
Wijchen	42.303	3.276.006
Zaltbommel	30.650	2.667.184
Totaal	**583.435**	**51.543.587**

Tabel 7.9: bijdrage deelnemende gemeenten

7.8 Beleidsindicatoren

Programma Crisis- en Rampenbestrijding[10]	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,66	0,66	0,64
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,66	0,61	0,64
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	116	117	111
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	7%	3%	7%
Overhead (% van totale lasten)	25%	23%	24%

Tabel 7.10: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,42	0,42	0,43
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,38	0,38	0,38
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	63	57	63
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	10%	2%	11%
Overhead (% van totale lasten)	15%	14%	13%

Tabel 7.11: beleidsindicatoren programma RAV

[10] *In deze indicatoren zijn de vrijwilligers van de Brandweer niet meegenomen*

7.9 Afschrijvingstermijnen

	Afschrijvingstermijn[11]
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc.)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc.)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5 /7
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	7 / 15 / 30
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal (MDT)	4 / 5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	4 / 5 / 7
Netwerkcomponenten	10
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7 / 10
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Update blusboten	20
Hulpboot en trailer	20
Midlife update	10

[11] Bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden.

Bepakking vaartuigen	
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15 / 20
Voertuigen	
Ambulance en Rapid responder	5
MICU-voertuig	10 / 15
Tankautospuit, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
MCU	4 / 8
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10 /15
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris tankautospuit	15
Inventaris haakarmbak	20
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc.)	2 / 5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets e.d.)	5 / 10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	5 / 10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	5 / 15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8 / 10
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 7.12: afschrijvingstermijnen

7.10 Bestuur en vaststelling jaarrekening

7.10.1 Algemene gegevens

De Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat uit de sectoren Ambulancezorg, Bedrijfsvoering, Brandweer en Risico- en Crisisbeheersing.

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid was in 2025 werkzaam voor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. De Gemeenschappelijke Regeling is gevestigd in Nijmegen.

Bij wet is voorgeschreven dat het bestuur van VRGZ bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Zij vormen het Algemeen Bestuur. Binnen dit bestuur is een aantal portefeuilles met thematische verantwoordelijkheden verdeeld. Hiermee zijn geen formele besluitvormende bevoegdheden overgedragen. Elke portefeuille- of themahouder agendeert onderwerpen in het Dagelijks Bestuur en/of Algemeen Bestuur voor besluitvorming.

In algemene zin zorgt het Dagelijks Bestuur voor de voorbereiding van besluitvorming voor het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur fungeert als agendacommissie voor het Algemeen Bestuur. Zij beoordeelt of de aangereikte voorstellen geschikt zijn voor besluitvorming in het Algemeen Bestuur.

Voorzitter van VRGZ is de burgemeester van Nijmegen. Plaatsvervangend voorzitter is de burgemeester van West Betuwe.

In 2025 was de samenstelling van het Algemeen Bestuur als volgt:

Organisatie	Naam		
Gemeente Berg en Dal	Dhr. M. Slinkman	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Beuningen	Mevr. D.A. Bergman	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Buren	Dhr. H.M. Ostendorp	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Culemborg	Dhr. G.J. van Grootheest	01-01-2025	13-01-2025
	Dhr. J.L. Geurts (wnd.)	27-01-2025	30-04-2025
	Dhr. G. Renkema (wnd.)	01-05-2025	02-12-2025
	Mevr. M.A. Mulder	04-12-2025	31-12-2025
Gemeente Druten	Mevr. S. Sengers	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Heumen	Dhr. J. Minses	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Maasdriel	Dhr. A.A.M.J. Walraven	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. A.J. Kottelenberg	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Nijmegen	Dhr. H.M.F. Bruls	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Tiel	Dhr. F.L.J. van der Meijden	01-01-2025	26-03-2025
	Mevr. J.S. van Egmond (wnd.)	12-05-2025	31-12-2025
Gemeente West Betuwe	Dhr. S. Stoop	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente West Maas & Waal	Dhr. V.M. van Neerbos	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Wijchen	Mevr. R.D. Helmer-Englebert	01-01-2025	31-12-2025
Gemeente Zaltbommel	Dhr. M. Bakermans	01-01-2025	31-12-2025

Tabel 7.13: samenstelling Algemeen Bestuur

Portefeuilleverdeling per 31-12-2025		
Voorzitter Algemeen Bestuur	1.	Dhr. H.M.F. Bruls (Nijmegen)
Plv. voorzitter Algemeen Bestuur	2.	Dhr. S. Stoop (West Betuwe)
Brandweer	1.	Dhr. M. Slinkman (Berg en Dal)
	2.	Dhr. H.M. Ostendorp (Buren)
Crisisbeheersing (inclusief Bevolkingszorg)	1.	Dhr. V.M. van Neerbos (West Maas en Waal)
	2.	Mevr. M. Mulder (Culemborg)
Weerbaarheid	1.	Dhr. V.M. van Neerbos (West Maas en Waal)
	2.	Dhr. H.M. Ostendorp (Buren)
Ambulancevoorziening en GHOR	1.	Mevr. S. Sengers (Druten)
	2.	Dhr. A. Walraven (Maasdriel)
Meldkamer Oost Nederland	1.	Mevr. D.A. Bergman (Beuningen)
	2.	Dhr. J. Minses (Heumen)
Informatiegestuurd werken/informatievoorziening	1.	Mevr. D.A. Bergman (Beuningen)
	2.	Mevr. J.S. van Egmond (Tiel)
Financiën		Dhr. A.J. Kottelenberg (Neder-Betuwe)
Auditcommissie	1.	Dhr. A.J. Kottelenberg (Neder-Betuwe)
	2.	Dhr. J. Minses (Heumen)
	3.	Dhr. H.M. Ostendorp (Buren)
Personeelszaken en Organisatie		Mevr. R.D. Helmer-Englebert (Wijchen)
Gelderse commissie Veiligheid Grote Rivieren	1.	Dhr. J. Minses (Heumen)
	2.	Dhr. M. Brakelmans (Zaltbommel)

Tabel 7.14: verdeling portefeuilles

7.10.2 Goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2025 wordt goedgekeurd door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun zienswijze naar voren te brengen. De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 2 juli 2026.

Verklaring van afkortingen

8

8 Verklaring van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AED	Automatische Externe Defibrillator
ARBO	Arbeidsomstandighedenwet
AZGM	Ambulancezorg Gelderland-Midden
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
BAK	Budget Aanvaardbare Kosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO2	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CISO	Chief Information Security Officer
CoPI	Commando Plaats Incident
DB	Dagelijks Bestuur
DME	Diesel Motor Emissie
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
EML	Erkende maatregelenlijst
FG	Functionaris Gegevensbescherming
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
FTE	Fulltime-equivalent
GGD GZ	Gemeentelijke gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGV	Informatie Gestuurde Veiligheid
IKB	Individueel keuzebudget
ISO	Information Security Officer
IV	Informatievoorziening

KGR	Kosten Gemene Rekening
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio’s-Rijk
LNG	Liquid Natural Gas
MCA	Middencomplexe Ambulancezorg
MDT	Mobiele Data Terminals
MICU	Mobiele Intensive Care Unit
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKA	Meldkamer Ambulancezorg
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
MZC	Mobiel Zorgconsult
MVA	Materiële vaste activa
NEN	Nederlandse Norm
ODR	Omgevingsdienst Rivierenland
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Oost-5	Samenwerking 5 veiligheidsregio’s in Oost-Nederland
OTO	Opleiden, Trainen en Oefenen
PFAS	Per- en polyfluoralkylstoffen
PO	Privacy Officer
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RCC	Regionaal Crisiscentrum
RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio’s
RVU	Regeling voor vervroegde uittreding
SiSa	Singel Information, Single Audit
SPP	Strategische Personeelsplanning
SPV	Strategisch Plan Vastgoed
TS	Tankautospuit (ook wel TAS)
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt
VLAM	Vrijwilligheid is van Levensbelang voor ons Allemaal voor nu en (over)Morgen
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WEP	Wet Elektronische Publicaties
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WNT	Wet normering topinkomens
Woo	Wet open overheid
Wvr	Wet veiligheidsregio's
WW	Werkloosheidswet

Tabel 8.1: verklaring van afkortingen

Programmabegroting 2027

Meerjarenraming 2028-2030

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Investeren in wat telt

Colofon	
Datum:	**31-03-2026**
Status:	**Concept**
Omslagfoto:	**VRGZ beeldbank**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **3**

Voorwoord **5**

1 Inleiding **8**

1.1 Leeswijzer begroting 8

2 Hoofdlijnen **10**

2.1 Algemeen 10

2.2 Onze maatschappelijke opgaven 11

2.3 Onze kernactiviteiten 12

2.4 Landelijke en regionale ontwikkelingen met impact op de VRGZ 12

2.5 Financieel kader 17

3 Een sterk netwerk **23**

3.1 Inleiding 23

3.2 Programma netwerkmanagement 23

3.3 Programma GHOR 25

3.4 Programma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie 25

4 Robuust en wendbaar **28**

4.1 Inleiding 28

4.2 Robuust en wendbaar brandweer- en ambulancestelsel 28

4.3 Risicogericht werken en risicobeheersing 29

4.4 Versterking voorbereiding en paraatheid 30

4.5 Bevorderen van kwaliteit, leren en professionaliteit 31

4.6 Versterken van een weerbare samenleving 32

4.7 Weerbare en wendbare organisatie en continuïteit 33

4.8 Huisvesting en faciliteiten 35

5 Informatiestrategie en digitale weerbaarheid **38**

5.1 Inleiding 38

5.2 Robuuste, schaalbare en wendbare informatievoorziening 39

5.3 Informatieveiligheid, privacy en cyberweerbaarheid 40

5.4 Informatiegestuurde veiligheid (IGV) en informatiegestuurd werken (IGW) 41

5.5 Missiekritische communicatie 42

6 Paragrafen **44**

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 44

6.2 Onderhoud kapitaalgoederen 50

6.3 Financiering 51

7 Financiële begroting **55**

7.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 55

7.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding 56

7.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening 64

7.4 Uiteenzetting financiële positie 69

7.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves 71

7.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht 72

7.7 Investeringsplanning 73

8 Bijlagen **76**

8.1 Bijdragen deelnemende gemeenten 76

8.2 Baten en lasten per taakveld.....83
8.3 Begrotingsverschuivingen 2026 89
8.4 Beleidsindicatoren.....91
8.5 Financiële spelregels 92
8.6 Overzicht wettelijke en specifieke taken veiligheidsregio 101
8.7 Begrippenlijst 103
8.8 Verklaring van afkortingen.....104

Voorwoord

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo. Klimaatverandering, energietransitie, digitalisering, toenemende geopolitieke spanningen en zelfs oorlogen raken onze samenleving direct. Deze ontwikkelingen beïnvloeden ook in toenemende mate de opgaven waarvoor we in Nederland en in onze regio voor staan. Onze gezamenlijke opdracht is helder: Nederland veilig, weerbaar en veerkrachtig houden.

De afgelopen jaren hebben wij laten zien dat we ondanks alle uitdagingen flexibel en wendbaar zijn. Ondanks maatschappelijke en financiële druk is het ons gelukt de kwaliteit van onze basistaken te borgen. Tegelijkertijd moeten we vaststellen dat dit steeds meer gevraagd heeft van onze organisatie en vooral van onze mensen. Jarenlang hebben we financiële uitdagingen opgevangen door efficiënter te werken en onderhoud en investeringen uit te stellen waar dat op dat moment verantwoord was. Ook zijn investeringen in personeel en materieel beperkt gebleven, wat heeft geleid tot kwetsbaarheden die in het huidige risicobeeld – zoals ook door de Inspectie JenV is vastgesteld – niet langer houdbaar zijn. De rek is eruit.

Tegelijkertijd nemen de verwachtingen toe. Het Rijk zet, mede op basis van het coalitieakkoord, in op versterking van civiele bescherming, maatschappelijke weerbaarheid en vitale processen. Deze nieuwe opgaven komen boven op onze bestaande taken, terwijl hiervoor vooralsnog geen voldoende middelen zijn gereserveerd.

Daarom zetten we in op:

- Continueren van onze reguliere basistaken, zodat inwoners kunnen blijven rekenen op professionele en betrouwbare hulp.
- Investeren in mensen en organisatie, inclusief huisvesting, goed werkgeverschap, mentale gezondheid, bedrijfscontinuïteit en een veilige en toekomstbestendige informatievoorziening.
- Robuuste samenwerking, regionaal en bovenregionaal, met gezamenlijke, uitwisselbare en schaalbare capaciteit.
- Voorbereiding op nieuwe taken en bestuurlijke opdrachten: vanuit onze maatschappelijke opgave werken we in nauwe samenwerking met onze gemeenten aan het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht.

Deze opgaven vragen om structurele investeringen, terwijl de financiële kaders onzeker blijven. Doorwerking van de BDuR-korting, autonome prijsstijgingen en nieuwe wettelijke verplichtingen zetten de begroting verder onder druk. Hierdoor komen reguliere basistaken in het geding en neemt de kwetsbaarheid toe. Wij zullen daarom scherp moeten blijven prioriteren en intensief samenwerken met onze gemeenten én met landelijke partners via het Veiligheidsberaad. Landelijke lobby blijft noodzakelijk om te komen tot een structurele financiering die aansluit bij het actuele risicobeeld en bij de ambities uit het coalitieakkoord.

Met deze ontwerpbegroting presenteren wij een realistisch en toekomstgericht voorstel. Het is een balans tussen noodzakelijke investeringen en beschikbare middelen. Samen met gemeenten, partners en medewerkers bouwen wij aan een sterke, wendbare en toekomstbestendige veiligheidsregio. Want veiligheid en weerbaarheid creëren we samen, elke dag opnieuw. Samen beschermen wat telt.

Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Namens deze,
H.M.F. Bruls
Voorzitter
Maart 2026

1

Inleiding

BRANDWEER
AMBULANCE
JK-142-Z
AMBULANCE
VEILIGHEIDSREGIO
S-432-TP

1 Inleiding

Voor u ligt de begroting 2027 van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Dit is de laatste begroting uit onze eigen meerjarenbeleidscyclus. Dit jaar zal in het teken staan van het afronden van de laatste beleidsvoornemens uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 maar ook in het teken van het uitvoeren van nieuwe bestuurlijke opdrachten, zowel op regionaal als op landelijk niveau. In deze begroting beschrijven we welke doelen we willen bereiken, welke activiteiten we daarvoor gaan uitvoeren en welke resultaten daarbij horen.

1.1 Leeswijzer begroting

De begroting is als volgt opgebouwd:

In het tweede hoofdstuk wordt beschreven wat onze maatschappelijke opgave is, wat onze kernactiviteiten zijn, worden de landelijke en regionale ontwikkelingen geschetst die doorwerking zullen hebben in onze veiligheidsregio en wordt het financieel kader weergegeven.

In het derde, vierde en vijfde hoofdstuk zijn de speerpunten per thema uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 en de landelijke beleidsagenda's vertaald naar activiteiten voor 2027.

In de hoofdstukken zes en zeven volgen de paragrafen en de financiële uiteenzetting.

2

Hoofdlijnen

2 Hoofdlijnen

2.1 Algemeen

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een regionaal samenwerkingsverband van de veertien gemeenten[1] in onze regio, op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's.

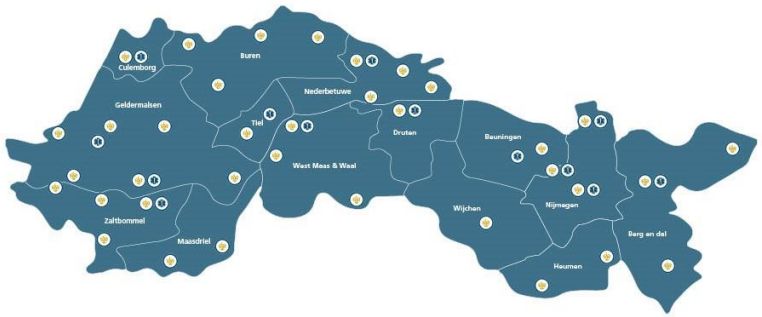

Figuur 1.1. Geografische omvang VRGZ

We zijn een organisatie die – zichtbaar en onzichtbaar – werkt aan brandweerzorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing. VRGZ draagt hiermee bij aan een veilige regio waarin inwoners, bezoekers en bedrijven kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening, brandweerzorg, advisering bij bouwplannen en evenementen en waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden. Dit doet VRGZ samen met de deelnemende gemeenten, de politie en andere lokale, regionale en landelijke (maatschappelijke) partijen. In die netwerkomgeving zijn we een sterke, betrouwbare partner: alerte en verbonden wakers die stevig geworteld zijn in de regio.

Onze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn – dat vormt ons bestaansrecht. Inwoners, bezoekers en bedrijven vertrouwen erop dat wij hen houvast bieden op momenten dat het ertoe doet. Dat doen we niet alleen in de repressie, maar juist ook in de preventieve activiteiten en de stille kracht achter de schermen.

Het verzorgingsgebied van VRGZ, een mix van stedelijke en landelijke gebieden, heeft een oppervlakte van 1.038,8 vierkante kilometer. Ruim 585.000 inwoners leven verspreid over onze 14 gemeenten. De regio kenmerkt zich door de aanwezigheid van vier belangrijke rivieren: Nederrijn, Lek, Waal en Maas. De Waal is hierbij de belangrijkste transportader voor het vervoer van goederen, waaronder gevaarlijke stoffen, over het water in Nederland. Daarnaast bevindt zich een aantal snelwegen (A15, A50, A73, A2) in de regio en worden er goederen, waaronder gevaarlijke stoffen, vervoerd per spoor via de Betuweroute. Ook kent de regio een aantal Seveso-inrichtingen. Dit zijn grote bedrijven die werken met veel en/of grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen, waardoor er een verhoogd risico is op ongevallen, branden en explosies. In de regio vinden bovendien regelmatig grootschalige publieksevenementen plaats. Van (internationale) sportevenementen tot muziekevenementen.

[1] *In alfabetische volgorde: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.*

2.2 Onze maatschappelijke opgaven

De veiligheidsregio staat naast het uitvoeren van haar kerntaken voor grote maatschappelijke opgaven op het gebied van klimaatveiligheid, digitale ontwrichting, veilige energietransitie en het versterken van een weerbare samenleving.

Klimaatveiligheid
We krijgen in Nederland de komende jaren steeds meer te maken met drogere zomers, nattere winters, een stijgende zeespiegel en extreem weer. Die ontwikkeling zorgt naar verwachting voor een toename van overstromingsrisico en wateroverlast, een toename van natuurbrandrisico, en nieuwe gezondheidsrisico's, zoals verspreiding van infectieziekten, hittestress en impact op voedselzekerheid. Dit zorgt voor meer druk op de hulpdiensten. Bovendien kunnen deze risico's leiden tot cascade-effecten, zoals uitval van vitale infrastructuur.

Digitale ontwrichting
Technologische ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op en de maatschappij is in toenemende mate afhankelijk van (digitale) informatie en digitale systemen. Vervlechting van digitale systemen in de processen van onze samenleving maakt diezelfde samenleving kwetsbaarder voor digitale ontwrichting. Er ontstaat een risico op een opeenvolging van effecten, die ontwrichtende gevolgen kunnen hebben voor de maatschappij. Waar fysieke incidenten zich over het algemeen nog voordoen in een lokaal brongebied en een (boven)regionaal effectgebied, vallen deze grenzen bij digitale incidenten bijna volledig weg.

Veilige energietransitie
De lidstaten van de Europese Unie hebben in het Klimaatakkoord van Parijs afgesproken om in 2050 klimaatneutraal te zijn en om in 2030 55% minder broeikasgassen uit te stoten. Deze maatregelen behelzen een grootschalige overgang van gebruik van fossiele brandstoffen naar duurzame en hernieuwbare brandstoffen: de energietransitie. Vanzelfsprekend leidt de uitwerking van bovenstaande doelen tot grote en ingrijpende veranderingen in onze maatschappij. Dit levert milieu- en klimaatwinst op maar brengt ook nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee. Bijvoorbeeld het toenemend vervoer van gevaarlijke stoffen (zoals waterstof en ammoniak) via weg, water en spoor, maar ook in huizen en woonwijken waar opwekking en opslag van energie ook lokaal plaatsvindt (buurtbatterijen, huisaccu's, zonnepanelen).

Maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht
Lange tijd leefden we in vrede en vrijheid, maar die tijd is veranderd. De samenleving staat voor veel uitdagingen. Het is geen kwestie van óf we maatschappij-ontwrichtende effecten gaan ervaren, maar wanneer. Door samen goed voorbereid te zijn kan Nederland de gevolgen beter aan. De hele samenleving is hiervoor nodig: overheid, burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, industrie, kennisinstellingen en andere spelers. Daarom werken we nauw samen met overheden en private, publieke of maatschappelijke organisaties. Die onderlinge samenwerking wordt eigenlijk alleen maar belangrijker. Elk risico, elk incident vraagt om een andere aanpak van risicomaatregelen waarvoor steeds andere netwerk- en crisispartners nodig zijn. Deze maatregelen kunnen bijv. zijn: adviseren van het bevoegd gezag in het proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving, kennisdeling met – en handelingsperspectief voor incidentbestrijders of de inzet van specialistisch materieel en personeel.

Hierdoor dragen we concreet bij aan een veilig en effectief repressief optreden.

Ondertussen verwacht de burger dat we er zijn als het nodig is en problemen oplossen. Maar dat kan niet altijd. Het zit natuurlijk wel in ons bloed; we lossen graag dingen op. Maar wij hebben en kennen onze beperkingen. 100% Veiligheid bestaat niet… en toch werken we er elke dag keihard aan. Waar onze hulp stopt, zien wij het als onze taak om te communiceren over de restrisico's en het handelingsperspectief, zodat inwoners en organisaties zelfredzaam en samen redzaam kunnen optreden.

2.3 Onze kernactiviteiten

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de Wet ambulancezorgvoorzieningen vormen de basis voor de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van onze veiligheidsregio. Behalve het instellen en in stand houden van een brandweer, GHOR en het voorzien in de meldkamerfunctie, gaat het daarbij om het adviseren van het bevoegd gezag over risico's en over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises, het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en om informatiemanagement. Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) verleent zorg op grond van een spoedeisende urgentie of verleent niet-spoedeisende zorg op woon- of verblijfadres of door vervoer.

Daarmee is Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het terrein van fysieke veiligheid de partner voor onze gemeenten en andere instellingen. De veiligheidsregio verleent haar diensten aan iedereen die woont, verblijft of werkt in de regio Gelderland-Zuid. Deze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn.

VRGZ streeft ernaar de reguliere basistaken op het gebied van ambulancezorg, brandweerzorg, risicobeheersing, crisisbeheersing, meldkamer en informatievoorziening in de komende beleidsperiode zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Door de toenemende complexiteit van het werk, extra taken en de beperkte financiële ruimte is het continueren van deze taken echter alleen haalbaar wanneer hiervoor voldoende middelen beschikbaar worden gesteld. Zie voor een overzicht van onze wettelijke en specifieke taken bijlage 8.6.

2.4 Landelijke en regionale ontwikkelingen met impact op de VRGZ

2.4.1 Herziening Wet Veiligheidsregio's

Eind 2026 treedt naar verwachting de eerste tranche van wijzigingen van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelingen in werking. Deze wijzigingen houden verband met het versterken van de bovenregionale en landelijke crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweerzorg.

In 2027 zal naar verwachting de tweede tranche van wijzigingen ter (pre)consultatie worden aangeboden. Deze wijzigingen hebben vooral effect op regionale crisisbeheersing en brandweerzorg.

Op een aantal onderwerpen is herziening van wetgeving in voorbereiding:

- adviesfunctie algemeen bestuur voor brandveiligheid en risicobeheersing;
- positie en taken Bevolkingszorg in het stelsel van crisisbeheersing;
- positie en taken GHOR in het stelsel van crisisbeheersing;
- toekomstbestendig onderwijsstelsel veiligheidsregio's;
- presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's;
- gemeenschappelijke informatievoorziening Rijk en Regio's en inrichting KCR2 (Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk).

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Monitoren van de voorgenomen wijzigingen in de Wet Veiligheidsregio's en het adviseren van het bestuur over de mogelijke impact voor VRGZ.
- Via het Veiligheidsberaad advies geven over het dan voorliggende wetsvoorstel tweede tranche van wijzigingen van de Wet veiligheidsregio's.

2.4.2 Vitaalverklaring

Beschermen van de vitale infrastructuur is een belangrijk onderdeel van de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden. In juli 2025 zijn de veiligheidsregio's daartoe aangemerkt als vitale aanbieder binnen de sector Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Een vitale aanbieder is een partij die een dienst aanbiedt waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de Nederlandse samenleving.

Drie processen van de veiligheidsregio's zijn door het Ministerie van Justitie en Veiligheid als vitaal aangemerkt, te weten: inzet brandweer (verlenen van hulp in noodsituaties), crisiscoördinatie en besluitvorming en communicatie- en informatievoorziening hulpdiensten en crisispartners. Deze processen dragen bij aan het maatschappelijk belang om ontwrichtende effecten te voorkomen en het beperken en herstelvermogen te organiseren ten behoeve van de nationale veiligheid.

De inzet van de ambulance is vooralsnog niet aangewezen als vitaal, met uitzondering van de meldkamerfunctie en de communicatie tussen hulpdiensten via C2000. Via ambtelijke en bestuurlijke netwerken zullen we hier aandacht voor blijven vragen.

Als vitale aanbieder heeft VRGZ de verplichting om inzicht te hebben in de weerbaarheid van de processen en passende maatregelen te nemen om zich zoveel als mogelijk te beschermen tegen dreigingen. Door de aanwijzing als vitale aanbieder gaan vooralsnog geen aanvullende wettelijke eisen gelden voor het niveau waarop de als vitaal aangemerkte processen moeten worden ingericht. VRGZ moet ook nu ook al voldoen aan diverse normen op het gebied van informatiebeveiliging, welke om investering vragen (zie ook paragraaf 5.3). Er geldt daarnaast een eigen verantwoordelijkheid voor de continuïteit en weerbaarheid tegen risico's en verstoringen. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid kan daarvoor eventueel aanvullende kaders stellen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Versterken en borgen van onze bedrijfscontinuïteit door het inrichten van noodvoorzieningen (zie ook paragraaf 4.7).
- Versterken en borgen van onze digitale weerbaarheid (op basis van de in 2026 bestuurlijk vastgestelde IV-strategie; zie ook hoofdstuk 5).

2.4.3 Versterken regio-overstijgende samenwerking

Op 1 oktober 2024 heeft de voormalig staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (JenV) de veiligheidsregio's via het Veiligheidsberaad verzocht om gezamenlijk opdracht te geven om versneld collectiviteit in de brandweer(zorg) te organiseren. Dit ook in het licht van de toenemende en veranderende risico's en dreigingen die steeds meer van de veiligheidsregio's vragen.

Voorop staat dat meer gezamenlijke inzet van de veiligheidsregio's randvoorwaardelijk is om de complexe en langdurige crises van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. Samenwerking moet daarbij breed worden ingezet. Dus niet alleen op brandweerzorg maar ook op crisisbeheersing (inclusief bevolkingszorg en GHOR), informatievoorziening en bedrijfsvoering. De basis is dat de 25 autonome veiligheidsregio's meer gaan samenwerken binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur. Samenwerking komt alleen tot stand als er een duidelijk gezamenlijk belang is voor alle regio's. Dat gezamenlijke belang kan voortkomen uit een operationele noodzaak en het waarborgen van continuïteit, maar ook uit praktische overwegingen zoals kostenbesparing of het creëren van reservecapaciteit bij mensen of materieel, zodat een andere regio kan bijspringen wanneer dat nodig is.

Het Veiligheidsberaad heeft op 27 juni 2025 de samenwerkingsagenda van de 25 veiligheidsregio's vastgesteld. Hierin staan de volgende samenwerkingsthema's beschreven, waarvan een aantal aansluit op in voorbereiding zijnde wetgeving:

1. vormgeven en borgen van een goed werkend onderwijsstelsel;
2. versterken landelijke advisering brandveiligheid en risicobeheersing;
3. regionaal bestuurde paraatheid, bovenregionaal bestuurde slagkracht;
4. informatiegestuurde inzet brandweereenheden;
5. landelijke operationele samenwerkingsstructuur;
6. versterken van de weerbare samenleving;
7. doorontwikkelen en professionaliseren Bevolkingszorg;
8. integreren bestaande en nieuwe initiatieven op het gebied van Informatievoorziening;
9. toekomstbestendig werkgeverschap;
10. gezamenlijke methodiek presterend vermogen.

De thema's in de samenwerkingsagenda moeten leiden tot meer gezamenlijke inzet van de veiligheidsregio's om de complexe en langdurige crises van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. De veiligheidsregio neemt in haar regionale beleidsontwikkeling de landelijke doelstellingen uit de samenwerkingsagenda mee.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Leveren van een inhoudelijke en personele bijdrage aan de uitvoering van de samenwerkingsthema's via landelijke vakraden en netwerken op het gebied van brandweerzorg, risico- en crisisbeheersing en bedrijfsvoering.
- Het koppelen van VRGZ-beleidsontwikkeling aan de landelijke ontwikkelingen en landelijke beleidsprogramma's.

2.4.4 De toekomst van civiel-militaire samenwerking

Veiligheidsregio's en Defensie werken al jarenlang constructief samen. Defensie is op regionaal niveau aangesloten op alle veiligheidsregio's. Bij rampen en crises kunnen veiligheidsregio's (en andere civiele autoriteiten) Defensie om bijstand vragen. Deze ondersteuningstaak is vastgelegd als de derde hoofdtaak van Defensie. Zo kunnen veiligheidsregio's bijvoorbeeld bijstandsverzoeken doen voor de inzet van blushelikopters bij grote natuurbranden of voor hulp bij evacuatie van mensen.

In 2025 heeft de Algemene Rekenkamer een rapport uitgebracht over de wijze waarop Defensie haar derde hoofdtaak invult. Defensie moet met het oog op de toekomst keuzes maken voor civiel-militaire samenwerking omdat de eerste hoofdtaak (beschermen en verdedigen van het Nederlandse en NAVO-grondgebied) de derde hoofdtaak kan verdringen. Er zal dan bij een mogelijke schaarste aan Defensie-capaciteiten een sterker beroep worden gedaan op de bredere samenleving om Defensie te ondersteunen, waaronder veiligheidsregio's en gemeenten.

Het Veiligheidsberaad is in gesprek met de Minister van Defensie om duidelijke afspraken te maken over wat Defensie en veiligheidsregio's van elkaar nodig hebben en kunnen verwachten. Daarbij zijn verschillende vraagstukken benoemd die de komende jaren verder moeten worden uitgewerkt. Het gaat onder meer om:

- welke capaciteiten veiligheidsregio's in de toekomst nog mogen verwachten van Defensie, bijvoorbeeld blushelikopters of inzet van genisten;
- de impact van Host Nation Support, waarbij NAVO-troepen door Nederland bewegen en veiligheidsregio's een rol kunnen krijgen in logistiek, informatievoorziening en ondersteuning;
- gezamenlijke personeelsschaarste, waarbij zowel Defensie als veiligheidsregio's tekortkomen en deels uit dezelfde arbeidsmarkt putten. Dit vraagt om afspraken over combinatiefuncties, reservisten en mogelijke verdringingseffecten.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Monitoren van de landelijke ontwikkelingen via ambtelijke en bestuurlijke overlegstructuren.
- Inzicht krijgen in regionale afhankelijkheid van defensie capaciteiten.
- Landelijke impactanalyse grootschalige NAVO-verplaatsingen vertalen naar een regionale impactanalyse.
- Samen met Defensie oefenen van ketenprocessen.

2.4.5 Doorontwikkeling Meldkamer Oost Nederland

Sinds 21 maart 2023 werken de vijf veiligheidsregio in Gelderland en Overijssel samen in één Meldkamer Oost Nederland (MKON). Deze meldkamer is de grootste van Nederland en is er voor 3,3 miljoen inwoners in 76 gemeenten. De meldkamerfunctie bestaat uit het ontvangen, registreren en beoordelen van meldingen waarbij gevraagd wordt om acute inzet, het bieden van een adequaat hulpaanbod en het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten.

De samenleving verandert en daarmee ook de meldkamerfuncties van de veiligheidsregio's. Om nu en in de toekomst burgers in nood sneller en efficiënter te helpen en de hulpdiensten beter te faciliteren bij de hulpverlening en bestrijding van crisis en rampen moeten de meldkamers toekomstbestendig en goed voorbereid op hun taken zijn. Technologische ontwikkelingen in zowel het melden (sensoren, beelden, enz.) als in de meldingaanname en -uitgifte bieden kansen, maar ook bedreigingen. In het afgelopen jaar is de continuïteit van de landelijke meldkamerorganisatie herhaaldelijk onder druk komen te staan door diverse technische storingen. Deze incidenten hebben geleid tot tijdelijke beperkingen in de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de meldkamerfunctionaliteit. Hoewel er geen gevolgen zijn geweest voor de incidentbestrijding, is duidelijk dat versterking van de robuustheid en betrouwbaarheid noodzakelijk is.

In overleg met het bestuur en de directies van de vijf veiligheidsregio's en in afstemming met de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS), wordt in 2026 gewerkt aan een tweede tussenevaluatie en eindevaluatie MKON. Voor alle evaluaties vormt het "Organisatie- en formatieplan Meldkamer Brandweer en Multidisciplinaire Samenwerking" het primaire toetsingskader. Daarnaast wordt in 2026 gewerkt aan een toekomstperspectief met een scope van 10 jaar voor MKON. De in dit plan opgenomen beleidsvoornemens zullen vertaald worden naar een uitvoeringsprogramma voor 2027 waarin activiteiten staan opgenomen die per jaar plaatsvinden in het kader van het toekomstperspectief.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Intensiveren van samenwerking en afstemming binnen de Meldkamer Oost Nederland en de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) om storingsgevoeligheid te verminderen.
- Leveren van een personele en financiële bijdrage aan het uitvoeringsprogramma van de MKON.

2.4.6 Ontvlechting samenwerking bedrijfsvoering VRGZ & GGD GZ

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) kennen sinds 1 juli 2013 een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van ondersteunende diensten (bedrijfsvoering). VRGZ treedt daarbij op als formeel werkgever voor het personeel. Verrekening van de kosten vindt plaats via verdeelsleutels per organisatieonderdeel en onder het fiscaal construct 'kosten voor gemene rekening (KGR)'. Toepassing van de KGR houdt concreet in dat er voor de afgesproken verdeelsleutels geen btw-verrekening hoeft plaats te vinden.

In 2024/2025 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de dienstverlening en samenwerking tussen VRGZ en GGD GZ op het gebied van bedrijfsvoering. Doel van het onderzoek was om te evalueren of de huidige samenwerkingsvorm nog aansluit bij de ambities en de bestuurlijke en maatschappelijke opgaven van beide organisaties.

Dit onderzoek was noodzakelijk gezien:

- toenemende vraag aan dienstverlening; door een toenemende vraag vanuit GGD GZ is een scheefgroei ontstaan in de verdeelsleutels, waardoor GGD GZ nu niet evenredig betaalt aan de afgenomen diensten en VRGZ daarom de kosten voor diensten van GGD GZ op zich neemt.
- landelijke ontwikkelingen; GGD GZ en VRGZ ontwikkelen 'van elkaar af' in plaats van 'naar elkaar toe'. Landelijk en bovenregionaal wordt steeds meer samengewerkt tussen GGD-en enerzijds en veiligheidsregio's anderzijds. Daardoor komt de gezamenlijke bedrijfsvoering steeds meer in een spagaat terecht.
- verschillende culturen en kernwaarden; GGD GZ en VRGZ hebben verschillende primaire processen en kernwaarden waardoor de identiteit van beide organisaties verschilt. Dit leidt tot een andere behoefte voor wat betreft bedrijfsvoering en ook andere verwachtingen.

In het kader van het onderzoek zijn in 2025 verschillende scenario's verkend en met het bestuur van GGD GZ en VRGZ besproken. Op basis van het onderzoek is gebleken dat de meest robuuste oplossing op de lange termijn de inrichting van een volledig eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor zowel VRGZ als GGD GZ is. Voor een nadere toelichting zie de raadsinformatiebrief van februari 2026.

Op basis van (richtinggevende) bestuurlijke besluitvorming in december 2025 en april 2026 zijn in 2026 de eerste stappen gezet voor de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie en de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor VRGZ. Aangezien het definitieve besluit nog niet is genomen, zijn vooralsnog geen financiële consequenties in de ontwerpbegroting 2027 opgenomen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027 (na definitieve bestuurlijke besluitvorming in 2026)?

- Gefaseerd uitvoering geven aan een zorgvuldige ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie GGD GZ – VRGZ.
- Inrichten en borgen van een robuuste bedrijfsvoeringsorganisatie voor VRGZ.

2.5 Financieel kader

De begroting 2027 is incidenteel niet sluitend. Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 in het najaar van 2025 de cao loonstijging nog niet bekend was, kon deze niet meegenomen worden in de index voor 2027. Dat betekent dat pas in 2028 dit effect meegenomen wordt via de indexering (zie ook paragraaf 2.5.3). Dit leidt in 2027 tot een negatief resultaat van € 1.548.000,- wat conform systematiek uit de algemene reserve gedekt moet worden.

2.5.1 Kostenverdeelsystematiek

De kosten die gerelateerd zijn aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid worden deels gefinancierd met een bijdrage door de Rijksoverheid (BDuR) en deels worden deze kosten gedragen door gemeenten in de veiligheidsregio. Deze kosten (gemeentelijke bijdrage) worden volgens een bepaalde systematiek (verdeelsleutel) verdeeld over de gemeenten.

In juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur besloten om:

1. de verdeling van de gemeentelijke bijdragen vanaf 2027 volledig te baseren op basis van het gemeentefonds (subcluster crisisbeheersing en brandweer)[2];
2. als ingroeimodel te kiezen voor een niet-lineaire ingroeiperiode van 5 jaar, die ingaat in 2027.

In paragraaf 8.1 is de gemeentelijke bijdrage uitgewerkt inclusief de ingroeibijdrage per gemeente. Financiële uitzettingen worden met ingang van 2027 conform de nieuwe verdeelsystematiek verwerkt. De ingroeibijdrage wijzigt niet ten opzichte van vaststelling.

2.5.2 Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)

Zoals in eerdere beleidsstukken is aangegeven, is de korting van 10% op de BDuR door het Rijk in de Voorjaarsnota 2025 ongewijzigd en daarmee definitief vanaf 2026. Voor VRGZ betekent dit een korting op de Rijksbijdrage van € 1.032.000,- per jaar. Op moment van schrijven is het voor 2027 en verder echter nog altijd onzeker of het Rijk deze korting structureel handhaaft of terugdraait. Het Veiligheidsberaad heeft nadrukkelijk uitgesproken dat de korting op de BDuR gezien de maatschappelijke opgaven onacceptabel is en teruggedraaid moet worden. Het Veiligheidsberaad blijft richting de minister van JenV inzetten op het volledig ongedaan maken van de 10% korting op de BDuR.

Tegelijkertijd heeft het Rijk in de Voorjaarsnota 2025 middelen beschikbaar gesteld, bestaande uit twee componenten.

Voor de versterking van de weerbaarheid en de ontwikkeling van een landelijk netwerk van coördinatie- en noodsteunpunten worden vanaf 2027 structureel middelen beschikbaar gesteld: € 35 miljoen in 2027 en 2028, € 36 miljoen in 2029 en € 37 miljoen vanaf 2030. Deze middelen worden via de BDuR uitgekeerd aan de veiligheidsregio's. Nadere afspraken over de te hanteren verdeelsleutel zijn nodig. Gezien de onzekerheid over deze bedragen zijn nog geen opbrengsten (en kosten) verwerkt in de financiële begroting van 2027 en verder. Uiterlijk 1 oktober 2026 zullen het ministerie van JenV, de VNG en het Veiligheidsberaad afspraken maken over de definitieve inzet en de verdeling van de financiële middelen voor 2027.

Daarnaast wordt voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid structureel € 25 miljoen beschikbaar gesteld via de BDuR. Deze bijdrage is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren.

Op basis van een schatting is een bedrag van € 900.000,- aan opbrengsten verwerkt in de begroting 2027 en verder. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen afgewend. Tegelijkertijd resteert een tekort van €130.000,-, dat wordt opgevangen door een positief effect uit de BDuR indexatie.

[2] *De taken in het Gemeentefonds, subcluster Crisisbeheersing en Brandweer vallen vrijwel volledig samen met de taken die wettelijk bij de veiligheidsregio zijn belegd. De middelen groeien indirect mee wanneer een gemeente groeit, omdat de verdeling is gebaseerd op maatstaven zoals het aantal inwoners, woningen en bebouwingsdichtheid. Deze maatstaven worden jaarlijks geactualiseerd en beïnvloeden de bedragen die gemeenten via het gemeentefonds ontvangen voor crisisbeheersing en brandweer.*

2.5.3 Indexering en prijsstijgingen

De hieronder beschreven kaders leiden tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage met € 2.718.000,-. Dit bedrag is exclusief de financiële impact van de IV-strategie.

Op basis van de vastgestelde financiële spelregels kunnen drie typen begrotingsuitzettingen in aanmerking komen voor een aanvullende gemeentelijke bijdrage.

1. **Nieuwe beleidsvoorstellen**
   Voorstellen die voortkomen uit de uitwerking van de meerjarenstrategie of beleidsontwikkelingen binnen gemeenten.
2. **Buitengewone prijsstijgingen**
   Prijsontwikkelingen waarop de VRGZ geen invloed kan uitoefenen en die niet kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering.
3. **Autonome ontwikkelingen**
   Kostenstijgingen die voortvloeien uit bestaand beleid en evenmin door de VRGZ beïnvloedbaar zijn, zoals nieuwe wet- en regelgeving of uitbreidingen als gevolg van groei van het inwoneraantal in de regio.

De categorie 'buitengewone prijsstijgingen' heeft daarbij een belangrijke functie: het werkt corrigerend op kostenontwikkelingen die niet binnen de reguliere indexering kunnen worden opgevangen én het dempt de ontstane scheefgroei als gevolg van een gebrek aan nacalculatie in de indexering van de materiële kosten. Verwachten dat van deze bepaling geen gebruik wordt gemaakt, past niet binnen de systematiek zoals die is vastgesteld.

Materiële kosten

VRGZ werkt voor de indexering met de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN). Een systematiek die door meerdere gemeenschappelijke regelingen (GR's) gehanteerd wordt en voor heel Gelderland-Zuid geldt. Gemeenten geven aan dat kostenstijgingen binnen de reguliere indexering moeten worden opgevangen. Wanneer de daadwerkelijke materiële inflatie hoger is dan de index die vooraf gebruikt is om de BRN te bepalen, is dit in de praktijk niet haalbaar. Materiële kosten worden namelijk niet meegenomen in de nacalculatie binnen de index. Wanneer de werkelijke inflatie afwijkt van de gehanteerde indexering, leidt dit tot structurele scheefgroei. Sinds 2021 heeft VRGZ in totaal ruim € 2 miljoen aan materiële kosten intern opgevangen. In alle onderdelen van de organisatie nemen de kosten substantieel toe, met prijsstijgingen van 17% tot 120% in de afgelopen vier jaar. VRGZ is niet langer in staat deze in de afgelopen jaren cumulatief opgebouwde prijsstijgingen binnen de bestaande middelen op te vangen. Een aanvullend knelpunt is dat diverse grote kostenposten onder de materiële index vallen, terwijl deze in de praktijk worden geconfronteerd met een personele index (zoals schoonmaak en groenonderhoud). Hierdoor stijgen deze kosten met 16% in twee jaar, terwijl de gemeentelijke bijdrage voor 2026 en 2027 slechts rekening houdt met een stijging van 5,1%.

Personele kosten

Binnen de huidige indexeringssystematiek worden de cao-ontwikkelingen meegenomen in de nacalculatie (zie ook paragraaf 8.5 Financiële spelregels). De CAR(-UWO) Veiligheidsregio's kende een looptijd tot 1 augustus 2025. De nieuwe cao-onderhandelingen hebben echter een dusdanig lange doorlooptijd gehad dat de uiteindelijk overeengekomen

loonstijging niet tijdig beschikbaar was voor de vaststelling van de BRN-index voor de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor valt de index relatief laag uit (1,05%), terwijl de werkelijke lasten aanzienlijk hoger liggen. Dit leidt in 2027 tot een incidenteel financieel tekort van € 1.548.000,- dat gefinancierd wordt uit de algemene reserve. Het structurele element komt terug in de nieuwe index voor 2028, waarin een ophoging plaatsvindt voor een eerder tekort op de personele index. Hiermee wordt het structurele probleem opgelost, maar moet VRGZ nog steeds een eenmalig verschil, dat voor 2027 hoog uitvalt, zelf opvangen vanuit de algemene reserve.

Deze systematiek resulteert in een lage stand van de algemene reserve eind 2027, waardoor het weerstandsvermogen verder verzwakt. Door het beperkte weerstandsvermogen moeten gemeenten in de eigen rapportage over het weerstandsvermogen een risico opnemen voor VRGZ, voor zover deze risico’s de omvang van de algemene reserve overschrijden.

2.5.4 Meerjarenperspectief

In 2027 staat VRGZ en dus onze gemeenten voor aanzienlijke financiële opgaven. De organisatie is uitermate efficiënt ingericht, diverse financiële uitzettingen zijn afgelopen jaren zelfstandig opgevangen en daarbij zijn steeds weloverwogen keuzes gemaakt. Opleidingen zijn anders ingericht of uitgesteld met risico's van dien, en waar mogelijk is de technische levensduur van kapitaalgoederen verlengd. Zo hebben we bijvoorbeeld bewust langer doorgereden met dienst- en piketvoertuigen. Hierdoor zijn structurele tekorten in de afgelopen jaren onzichtbaar gebleven voor onze gemeenten. Maar hier zitten ook risico’s aan. Levensduur verlengen kan op termijn leiden tot hogere onderhoudskosten en het uitstellen van opleidingen kan de paraatheid en vakbekwaamheid van een brandweerpost negatief beïnvloeden.

De grens om dit op te kunnen vangen binnen de bestaande middelen is nu echter meer dan bereikt. Door stijgende prijzen, autonome ontwikkelingen en toenemende maatschappelijke opgaven enerzijds en een indexatiemethodiek die hier geen rekening mee houdt anderzijds, vertoont ook het meerjarenperspectief een structurele kostenstijging. Conform besluit AB d.d. 4 juli 2024 wordt de benodigde bijdrage voor het MJOP vanaf 2028 grotendeels opgenomen in de gemeentelijke bijdrage. Daarnaast is de jaarlijkse cumulatieve bijdrage van € 410.000,- voor de uitvoering van het huisvestingsplan toegevoegd (conform besluit AB d.d. april 2025). Verder nemen de kapitaallasten voor het materieel naar verwachting verder toe met € 500.000,- in 2028, 2029 en 2030.

Onzekerheden
We zijn ons ervan bewust dat ontwikkelingen zo snel gaan dat deze begroting geen antwoord geeft op álle financiële uitdagingen van de toekomst.

Onderwerpen die nu nog gepaard gaan met onzekerheden zijn:

- nadere uitwerking programma weerbaarheid in het licht van de steeds veranderde geo-politieke situatie;
- ontvlechting GGD-VRGZ;
- veilig repressief optreden en goed werkgeverschap: toepassing van vereiste automatisering en inzet van nieuw materieel passend bij nieuwe uitdagingen;
- paraatheid en slagkracht bij natuurbranden;
- bluswatervoorziening;
- consequenties in het kader van duurzame inzetbaarheid en de RVU-regeling (Regeling Vervroegde Uittreding).

De ontwikkelingen worden nadrukkelijk gevolgd en waar aan de orde zullen wij hierover rapporteren in de tussentijdse rapportage en kaderbrief 2028.

3

Een sterk netwerk

3 Een sterk netwerk

3.1 Inleiding

De opgaven waarvoor Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en de gemeenten staan, worden steeds complexer. Crises zijn vaker grootschalig, langdurig en grensoverschrijdend en raken vrijwel alle onderdelen van de samenleving. De uitdaging om weerbaar en veerkrachtig te zijn tegen dit type crises is groot en vraagt om een andere manier van werken: niet vanuit afzonderlijke organisaties maar vanuit een sterk en samenhangend netwerk. VRGZ vervult hierin een verbindende en faciliterende rol. Vanuit ieders eigen wettelijke verantwoordelijkheid en expertise werken partners samen als het gaat om hulpverlening bij incidenten en het beheersen van rampen en crises. Onze aandacht is gericht op fysieke veiligheid in alle fases van de veiligheidsketen: van voorkomen tot nazorg.

De afgelopen jaren is zichtbaar geworden dat veiligheidsregio's, gemeenten, bedrijven, vrijwilligers, verenigingen en maatschappelijke instellingen actief aan de slag zijn gegaan met de vraag hoe Nederland zich beter kan voorbereiden op grootschalige en langdurige crises. Deze ontwikkeling onderstreept het belang van nauwe samenwerking, heldere rolverdeling en wederzijds vertrouwen. Het blijft daarbij essentieel dat VRGZ en gemeenten samen optrekken en alle lagen van de samenleving activeren. Alleen door krachten te bundelen kan effectief worden ingespeeld op risico's die zich niet beperken tot één organisatie, domein of bestuurslaag.

In deze begroting staat het verder versterken van het netwerk centraal. Dat betekent investeren in regionale en bovenregionale samenwerking, het verdiepen en verbreden van bestaande partnerschappen en het benutten van kennis en capaciteit van publieke, private en maatschappelijke partijen.

De middelen die hiervoor worden ingezet dragen bij aan een robuuste netwerkorganisatie die in staat is om in zowel de voorbereiding als tijdens crises snel te schakelen, informatie te delen en gezamenlijk op te treden.

3.2 Programma netwerkmanagement

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft zich de afgelopen jaren doorontwikkeld als de samenwerkings- en netwerkpartner op het gebied van met name fysieke veiligheid. De afgelopen jaren is gebleken dat de schaalgrootte van de veiligheidsregio een goed platform is om crises en andere vraagstukken die de veiligheid in de regio raken, samen met het netwerk aan te pakken. De veiligheidsregio treedt hierbij op als verbinder of regisseur en brengt kennis, ervaring, capaciteit van netwerkpartners en (maatschappelijke) partijen bij elkaar.

VRGZ investeert in 2027 in het verder versterken en verduurzamen van ons netwerk van gemeenten, vitale en maatschappelijke partners, binnen en buiten de regio. Door een actieve regierol en risicogerichte samenwerking draagt VRGZ bij aan het voorkomen van incidenten, het beperken van de gevolgen daarvan en een effectieve gezamenlijke aanpak bij rampen en crises.

Wat willen we bereiken?

- Een goed functionerend en samenhangend netwerk van gemeenten en netwerkpartners.
- Betere risicobewustwording en gezamenlijke voorbereiding op grootschalige, langdurige en grensoverschrijdende crises.
- Snellere en effectievere samenwerking en besluitvorming bij incidenten, rampen en crises.
- Vergroting van de regionale weerbaarheid en slagkracht.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Het verder uitbouwen, versterken en onderhouden van het bestaande netwerk door het voeren van (account)gesprekken en het actualiseren en monitoren van samenwerkingsafspraken, passend bij het in 2026 geactualiseerde Regionaal Risicoprofiel (RRP.
- Het ondersteunen en faciliteren van kennisdeling met partners, mede door risico's inzichtelijk te maken via risicogerichte advisering of op basis van domeingerichte netwerkanalyses[3]. Kennisdeling wordt gefaciliteerd via onder meer jaarlijkse netwerk- en accounthouderbijeenkomsten.
- Gemeenten en andere netwerkpartners betrekken bij de crisisvoorbereiding door actualisatie van (boven)regionale planvorming[4], gezamenlijke oefeningen en gezamenlijke evaluaties ter bevordering van vakbekwaamheid en samenwerking binnen het netwerk.
- Integratie van burgerhulpverlening in de planvorming en crisisprocessen waar dat passend is.
- Risicocommunicatie en bewustwording integreren in bestaande communicatie- en contactmomenten vanuit VRGZ en voorlichting verbreden in scope van 'brand' naar alle relevante risico's. Daarnaast sluit VRGZ aan, bij, en ondersteunt zij landelijke (risico)communicatiecampagnes.
- Verankeren van netwerkmanagement binnen de organisatie door de inzet van accounthouders vanuit verschillende sectoren, verdere professionalisering van netwerkanalyses (gekoppeld aan het Regionaal Risicoprofiel en het Zorgrisicoprofiel) en deelname aan het landelijke platform Netwerkmanagement.
- Meegaan in de beweging van regelgerichte advisering naar risicogerichte advisering. In samenwerking met gemeenten en omgevingsdiensten wordt gewerkt aan een uitbreiding van het basistakenpakket richting risicogerichte advisering.
- Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en vastgoedprojecten van VRGZ krijgt samenwerking tussen verschillende netwerkpartners en de fysieke doorvertaling in een gebouw nadrukkelijk de aandacht.

[3] *Op basis van het Regionaal Risicoprofiel, het Zorgrisicoprofiel of dynamische risico- en netwerkanalyses.*

[4] *Op basis van een vernieuwd Regionaal Risicoprofiel en Zorgrisicoprofiel.*

3.3 Programma GHOR

De GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) coördineert en leidt de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises en adviseert over risicobeheersing. De GHOR vormt een cruciale schakel tussen gezondheidszorg, veiligheid en openbaar bestuur.

Ook voor de GHOR speelt het vraagstuk hoe we ons voorbereiden op grootschalige en langdurige crises op bovenregionaal of landelijk niveau. De verantwoordelijkheden in de crisisbeheersing in de witte keten zijn versnipperd georganiseerd en zijn niet voor iedereen duidelijk. Dit kan leiden tot verminderde slagkracht tijdens een ramp of crises. Ook zijn de voorbereidingen met name gericht op flitsrampen en zijn er geen duidelijke afspraken over bovenregionale of landelijke aanpak tijdens een crisis in de gezondheidszorg. Een sterk netwerk helpt om dit te verbeteren.

Wat willen we bereiken?

- Samen met de crisispartners bereid de GHOR zich voor op een grootschalige of langdurige crisis op bovenregionaal of landelijk niveau. Dit vraagt om duidelijke samenwerkingsafspraken en taakomschrijvingen van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) en GHOR.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Het verder uitbouwen, versterken en monitoren van het bestaande zorgnetwerk, bijvoorbeeld door het actualiseren van samenwerkingsafspraken passend bij het Zorgrisicoprofiel.
- De GHOR werkt aan het bevorderen van zorgcontinuïteit tijdens rampen en crisis. De GHOR brengt voor de zorgsector structuur in de grote hoeveelheid landelijke en regionale initiatieven om de weerbaarheid en veerkracht te vergroten.
- Bijdragen aan de landelijke ontwikkeling om te komen tot een landelijke crisisorganisatie voor een weerbare opschaalbare gezondheidszorg.

3.4 Programma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie

Gemeenten hebben als openbaar bestuur een algemene zorgplicht voor hun inwoners en vervullen daarmee een belangrijke rol in de crisisbeheersing. Binnen de regio Gelderland-Zuid zijn onze 14 gemeenten vanaf het eerste moment uitvoerend betrokken bij incidenten, rampen en crises.

Gemeentelijke crisisbeheersing omvat alle opgeschaalde werkzaamheden van een gemeente bij een incident, ramp of crisis. Het deel van deze werkzaamheden dat is georganiseerd binnen de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing vindt plaats onder de noemer Bevolkingszorg en/of Crisiscommunicatie, zoals vastgelegd in het Besluit veiligheidsregio’s.

Evaluaties, systeemtesten en Rode Draden-analyses laten zien dat de inrichting en werking van deze kolommen onder druk staat, onder meer door toenemende complexiteit van crises, beperkte beschikbaarheid van gemeentelijke functionarissen en verschillen in organisatie en werkwijze tussen gemeenten. Tegen deze achtergrond heeft het bestuur in december 2025 opdracht gegeven om de doorontwikkeling van bevolkingszorg en

crisiscommunicatie te verkennen en passende maatregelen uit te werken. De resultaten van deze verkenning worden in het najaar van 2026 ter bespreking en besluitvorming voorgelegd aan het bestuur.

Wat willen we bereiken?

- Versterking van de regionale samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio, mede op basis van verwachte ontwikkelingen in wet- en regelgeving[5].
- Effectieve, goed afgestemde en toekomstbestendige bevolkingszorg en crisiscommunicatie, met duidelijke afspraken over inzet, bereikbaarheid, beschikbaarheid en vakbekwaamheid van gemeentelijke crisisfunctionarissen.
- Versterken van de crisisvoorbereiding ten aanzien van nafase en herstel, door betere voorbereiding op de overdracht van werkzaamheden van de crisisorganisatie naar de reguliere (gemeentelijke) organisatie.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan de professionalisering en landelijke uniformiteit van bevolkingszorg (in lijn met het programma 'Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg' (UKB)).
- Samen met gemeenten werken aan een uniforme regionale inrichting en werkwijze voor bevolkingszorg en crisiscommunicatie, op basis van de uitkomsten van het project 'Doorontwikkeling bevolkingszorg en crisiscommunicatie'.
- Opstellen en uitvoeren van een jaarplan vakbekwaamheid gemeentelijke crisisfunctionarissen.
- Versterken van de voorbereiding op de nafase van zowel kleinschalige als grootschalige incidenten en crises, onder meer door (het voorbereiden van) het invoeren van een regionale werkwijze en bijbehorende formats.

[5] *In de tweede tranche van wijzigingen Wet veiligheidsregio's krijgt de veiligheidsregio de regierol over bevolkingszorg (incl. crisiscommunicatie), onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur.*

4

Robuust en wendbaar

4 Robuust en wendbaar

4.1 Inleiding

Veiligheid vraagt om aanpassingsvermogen in een voortdurend veranderende wereld. Dat betekent dat ambulancezorg, brandweerzorg, risico- en crisisbeheersing - inclusief bevolkingszorg en de GHOR - niet alleen paraat moeten zijn bij lokale en kortdurende incidenten, maar ook betrouwbaar toegerust moeten zijn om grootschalige en langdurige crises het hoofd te kunnen bieden, zodat de basisvoorzieningen altijd blijven functioneren (robuust). Veiligheidsregio's werken daarom steeds intensiever samen op bovenregionaal en landelijk niveau en verlenen elkaar bijstand wanneer nodig. Een structurele aanpak voor bovenregionale risico's is daarbij cruciaal.

We streven naar een wendbare organisatie die – ongeacht de aard of omvang van een ramp of crisis – snel en effectief kan meebewegen met veranderingen binnen én buiten de regio. Dat vraagt onder andere om:

- een robuust en wendbaar brandweer- en ambulancestelsel;
- een krachtige keten risico- en crisisbeheersing;
- een sterk netwerk met partners binnen en buiten de regio (zie ook hoofdstuk 3);
- risicogericht werken om incidenten te voorkomen, in samenhang met ontwikkelingen als klimaatadaptatie en energietransitie;
- bovenregionale en landelijke samenwerking (incl. civiel-militair), zodat de slagkracht bij grootschalig optreden toeneemt, ook als Defensiecapaciteit tijdelijk wegvalt;
- geborgde eigen bedrijfscontinuïteit (onder andere 96 uur kunnen doordraaien bij ontwrichtende situaties);
- toekomstbestendig vastgoed en sterk werkgeverschap.

4.2 Robuust en wendbaar brandweer- en ambulancestelsel

VRGZ moet weerbaar zijn tegen grootschalige en langdurige rampen en crises, zodat met slagkracht kan worden opgetreden wanneer dat nodig is. Dit vergt een robuust en wendbaar brandweer- en ambulancestelsel dat blijft functioneren onder soms moeilijke omstandigheden.

VRGZ gaat mee in de landelijke ontwikkeling waar ingezet wordt op bovenregionale en landelijke samenwerking om grootschalig optreden te versterken en slagkracht te vergroten. Voor sommige taken zijn veiligheidsregio's afhankelijk van militaire ondersteuning, zoals bij grootschalige natuurbranden of overstromingen. Tijdens (de preparatie op) een NAVO-inzet kan die bijstand wegvallen, waardoor de binnenlandse crisisrespons kwetsbaar wordt. Daarom willen we ook de civiel-militaire samenwerking versterken, met als doel beter inzicht te krijgen in mensen en middelen die nodig zijn om - bij het wegvallen van Defensiecapaciteit - te blijven voorzien in regionale veiligheidsbehoeften.

VRGZ monitort continu welke landelijke ontwikkelingen er zijn op het gebied van incidentbestrijding. Een speerpunt van de afgelopen jaren is daarbij geweest het implementeren van de basisprincipes van brandbestrijding. Landelijk is er nu ook een nieuwe visie op hulpverlening vast gesteld. Samen met partners is gekeken waar het brandweeroptreden in relatie tot zorg voor slachtoffers kan worden verbeterd. Het

implementeren van deze visie vormt één van onze speerpunten binnen de brandweer.

Om de beschikbaarheid en bereikbaarheid van bluswater ook in de toekomst te borgen, wordt het regionaal bluswaterbeleid in 2026 herzien. Door ontwikkelingen zoals verdichting van de leefomgeving en nieuwe risico's zijn alternatieve oplossingen voor bluswatervoorzieningen nodig. Op basis van het door het bestuur vastgestelde beleid wordt in 2026 een impactanalyse uitgevoerd, waarna implementatie volgt in 2027.

Wat willen we bereiken?

- Bovenregionale en landelijke slagkracht met een flexibel en adaptief ambulance- en brandweerstelsel.
- Civiel-militaire samenwerking die zicht geeft op capaciteit en alternatieven als Defensie tijdelijk wegvalt.
- De landelijke Visie op Hulpverlening volledig geïmplementeerd.
- De organisatie bereikt de beheersfase waarin kennis en vaardigheden structureel worden onderhouden.
- Er zijn heldere afspraken gemaakt met buurregio's over het leveren van bijstand.
- De implementatie van het vernieuwde bluswaterbeleid is in 2027 afgerond.
- Op basis van het bluswaterbeleid wordt duidelijk welke aanpassingen gemeenten en VRGZ moeten doorvoeren in hun bedrijfsvoering.
- Alle betrokken partijen weten hoe we de beschikbaarheid en bereikbaarheid van voldoende bluswater realiseren.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan het versterken van de bovenregionale samenwerking en de slagkracht bij grootschalige rampen en crises, door toe te werken naar een flexibel en adaptief brandweerstelsel (in lijn met het landelijke programma 'Toekomstbestendige Brandweerzorg').
- De ambulancezorg zorgt ervoor dat zij is voorbereid en toegerust op langdurige en grootschalige crises. Dit geldt voor zowel de interne bedrijfsvoering alsook op de integraliteit met de veiligheidsregio.
- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan het vormgeven van een operationele samenwerkingsstructuur om bovenregionale of landelijke sturing bij grootschalige of langdurige crises te organiseren.
- Versterken van civiel-militaire samenwerking voor inzicht in benodigde mensen en middelen en scenario's bij (tijdelijk) wegvallen van Defensiecapaciteit.
- Het projectteam bluswater bereidt in 2026 de impactanalyse en implementatie van het nieuwe bluswaterbeleid voor.

4.3 Risicogericht werken en risicobeheersing

Risicogericht werken betekent dat je de focus legt op risico's die ertoe doen en deze risico's op een adequate wijze beïnvloedt. Dat beperkt zich niet tot het toepassen van regels maar vraagt ook om het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's op basis van heldere doelstellingen.

In 2026 wordt het Regionaal Risicoprofiel herzien op basis van de nieuwe landelijke Handleiding Regionale Risico-inventarisatie en -analyse, visiedocumenten en wetenschappelijke en operationele inzichten. Door gezamenlijk scenario's te doorleven, worden risico's opnieuw beoordeeld. Conclusies uit deze beoordeling leiden tot een heroverweging van beleid, operationele maatregelen en/of accepteren van het restrisico. De gevolgen van klimaatadaptatie, de energietransitie (waaronder meer thuisbatterijen) en het vaker voorkomen van natuurbranden vragen om continue doorontwikkeling van risicogericht werken en afstemming met partners.

Wat willen we bereiken?

- Incidenten, rampen en crises zoveel mogelijk voorkómen door risicogericht te werken.
- Op de hoogte zijn van risico's die samenhangen met onze wettelijke taak en maatschappelijke opgave.
- Kennis- en risicobewustzijn vergroten over de potentiële gevaren bij bewoners en maatschappelijke partners zodat mensen geïnformeerde beslissingen kunnen nemen en hun gedrag kunnen aanpassen om zichzelf en anderen beter voor te bereiden op, en te beschermen, tegen rampen en crises.
- Een sterke advies- en kennispositie op (nieuwe) risico's in (brand)veiligheid en de fysieke leefomgeving.
- Structurele, wederkerige samenwerking en informatie-uitwisseling met gemeenten, omgevingsdiensten en netwerkpartners.
- Een goed geprepareerde operationele organisatie op mogelijke effecten van de energietransitie, klimaatverandering en weersextremen (waaronder natuurbranden) voor het repressieve optreden.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Versterken van onze advies- en kennispositie ten aanzien van (nieuwe) risico's van (brand)veiligheid en de fysieke leefomgeving.
- Handelen in lijn met landelijke en regionale programma's zoals risicogericht werken, landelijke samenwerking industriële veiligheid (LEC), klimaatveiligheid, natuurbrandbeheersing en veilige energietransitie.
- Investeren in kennis en deskundigheid van de operationele- en crisisorganisatie zodat zij goed voorbereid zijn op incidenten gerelateerd aan nieuwe risico's.

4.4 Versterking voorbereiding en paraatheid

Om toekomstige rampen en/of crises beter en effectiever het hoofd te kunnen bieden streven we naar meervoudige bemensing en paraatheid op sleutelposities. Gezien alle dreigingen moeten we bereiken dat crisisfuncties waarbij 24/7 paraatheid gewenst is, enkelvoudig worden ingevuld. We moeten ons richten op vakbekwaamheid van de functionarissen, zodat de juiste mensen met de benodigde competenties op de juiste plek zitten.

Om paraatheid en slagkracht te kunnen waarborgen nu en in de toekomst is het van belang dat het strategisch personeelsbeleid ook mee ontwikkelt om het weerbaarheidsvermogen van VRGZ op langdurige crises en incidenten te ondersteunen.

Wat willen we bereiken?

- Een crisisorganisatie die duurzaam inzetbaar is bij langdurige en grootschalige crises.
- Bovenregionale en regionale paraatheid op basis van gezamenlijke planvorming en capaciteitsplanning.
- Kwalitatieve besluitvorming op basis van actuele, gedeelde informatie (informatiegestuurd werken).

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Doorontwikkeling crisisorganisatie, incl. borging van een operationeel kernteam en team langdurige inzet.
- Doorontwikkelen van het VIK) (samen met andere veiligheidsregio's) voor betere informatiepositie over voorzienbare risico's en ondersteuning van crisisorganisatie en partners, inclusief bijdrage aan het landelijk informatiebeeld door nauwe samenwerking met Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2).
- Bovenregionale samenwerking versterken en slagkracht vergroten door toe te werken naar een flexibel en adaptief brandweerstelsel (programma *Toekomstbestendige Brandweerzorg*) en een operationele samenwerkingsstructuur voor bovenregionale/landelijke sturing.

4.5 Bevorderen van kwaliteit, leren en professionaliteit

Hulpverleners en crisisfunctionarissen worden door VRGZ opgeleid om vakbekwaam te worden en te blijven. VRGZ biedt hiervoor een veilig leerklimaat, met ruimte voor het opdoen en delen van kennis, reflectie op ervaringen en leren.

Evalueren doen we niet 'omdat het moet' maar vooral om nog beter te worden in het monodisciplinair en/of multidisciplinair samenwerken tijdens grote incidenten. Iedereen heeft daarin een eigen rol, bijdrage en verantwoordelijkheid. Van het durven benoemen van tips en tops, tot het toepassen van leerpunten in de praktijk.

Evalueren zorgt daarnaast voor de verbinding tussen theorie in de koude en lauwe fase (risicobeheersing en voorbereiding) en praktijk (de uitvoering tijdens oefeningen en incidenten). Zo zorgen we er samen voor dat we blijven leren en verbeteren.

De afgelopen jaren zijn opleidingen uitgesteld en is minder frequent geoefend, vooral om financiële redenen. Het realistisch oefenen bij realistische trainingscentra is afgeschaald van één keer per jaar naar één keer per twee jaar, rijvaardigheidstrainingen zijn vervallen en complete leergangen zijn doorgeschoven. Door stijgende opleidingskosten, meer verloop onder vrijwilligers en een relatief verouderd personeelsbestand zijn de budgetten voor vakbekwaamheid meerdere jaren substantieel overschreden. Deze tekorten zijn incidenteel opgevangen door onderschrijdingen binnen andere budgetten, maar deze wijze van financiering is echter niet structureel houdbaar.

Om de brandweer haar wettelijke taken veilig en professioneel te laten uitvoeren, is een structurele ophoging van de middelen voor vakbekwaamheid noodzakelijk. Zonder aanvullende financiële middelen ontstaat een onomkeerbare kwaliteitsachterstand. De repressieve

slagkracht komt hierdoor ernstig onder druk te staan en neemt het risico snel toe dat we operationele inzet niet langer veilig kunnen waarborgen. Dit brengt niet alleen verhoogde risico's met zich mee voor personeel en inwoners maar vergroot ook de bestuurlijke aansprakelijkheid en reputatierisico's voor de organisatie.

Wat willen we bereiken?

- Eenduidig, toekomstbestendig onderwijs voor brandweer en crisisbeheersing.
- Vakbekwaamheid passend bij grootschalige en langdurige crises.
- Leren & verbeteren volgens de Plan, Do, Check, Act (PDCA)-cyclus, met evaluaties die doorwerken in beleid, oefendoelen en uitvoering.
- Een gezamenlijke ondergrens voor presterend vermogen van brandweer en crisisbeheersing.
- Herstel van oefenfrequenties en opleidingsroutes naar het gewenste niveau.
- Voorkomen van veiligheids- en kwaliteitsrisico's door achterstallige opleidingen.
- Duurzame inzetbaarheid en toekomstbestendige skills via strategische personeelsplanning voor de gehele organisatie.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- In samenwerking met andere veiligheidsregio's inzetten op uniform onderwijs (in lijn met het landelijke programma '*Onderwijs Onderweg'*). Het versterken van vakbekwaamheid passend bij grootschalige en langdurige crises krijgt bijzondere aandacht, zodat mensen met de juiste competenties en professionaliteit het vak kunnen uitoefenen.
- Evalueren van oefeningen, incidenten, rampen en crises; geleerde lessen worden door vertaald naar de organisatie. Leerpunten uit evaluaties worden geborgd in oefendoelen en het ontwerp van nieuwe oefeningen.
- In samenwerking met andere veiligheidsregio's bijdragen aan een gezamenlijke methodiek als ondergrens voor het presterend vermogen van brandweer en crisisbeheersing, door gezamenlijke normstelling, kwaliteitsbewaking en actualisatie op basis van evaluaties.
- Bijdragen aan een gezamenlijke methodiek als ondergrens voor presterend vermogen (normstelling, kwaliteitsbewaking en actualisatie o.b.v. evaluaties).
- Oefenfrequentie terugbrengen naar het vereiste niveau.
- Efficiënte planning en spreiding van opleidingen, zodat opleidingen tijdig en haalbaar worden uitgevoerd.
- Met strategische personeelsplanning investeren we in duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en betere match tussen mensen, kennis/vaardigheden en toekomstige opgaven.

4.6 Versterken van een weerbare samenleving

De noodzaak voor het versterken van de weerbaarheid van de samenleving wordt inmiddels breed gedragen. Dit heeft te maken met de geopolitieke spanningen, die leiden tot grotere risico's op maatschappelijke ontwrichting door een hybride of militair conflict. Ook andere ontwikkelingen zoals netcongestie, cyberdreigingen en bijvoorbeeld risico's

die voortvloeien uit de energietransitie doen een beroep op onze inwoners. De samenleving verwacht een nadrukkelijke rol van de veiligheidsregio. Bijvoorbeeld het faciliteren van noodsteunpunten zoals genoemd in het coalitieakkoord. Na een gezamenlijke verkenning in 2025 en besluitvorming in maart 2026, werken we samen met onze gemeenten binnen het programma Weerbaarheid en veerkracht 2025-2027 aan het versterken van de maatschappijbrede weerbaarheid en veerkracht in de regio Gelderland-Zuid. De nadruk ligt op het handelingsperspectief en het stimuleren en benutten van samenwerkingskracht van inwoners, lokale netwerken, bedrijven en maatschappelijke instellingen – voor, tijdens en na een crisis.

Wat willen we bereiken?

- Een zelfredzame en weerbare samenleving in Gelderland-Zuid, gedragen door een sterk netwerk van gemeenten en partners.
- Heldere coördinatie en informatie bij verstoringen.
- Consistente risico- en crisiscommunicatie die mensen voorbereidt en activeert.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Met veiligheidsregio's en gemeenten organiseren van een landelijk dekkend netwerk van coördinatie- en noodsteunpunten. Realisatie is afhankelijk van landelijke en/of regionale financiering en ambitie op dit punt.
- Risicocommunicatie versterken (in lijn met de landelijke publiekscampagne '*Denk Vooruit*') en zelfredzaamheid bevorderen.
- Eigen continuïteitsmaatregelen bij partners stimuleren en koppelen aan netwerkafspraken.

4.7 Weerbare en wendbare organisatie en continuïteit

In het licht van de verhoogde dreiging, moeten we als samenleving kunnen blijven functioneren en continueren wanneer er sprake is van 72 uur stroomuitval of een militair/hybride conflict. Voor VRGZ betekent dit dat wij ons voorbereiden op minimaal 96 uur operationele continuïteit zonder stroom.

De realiteit is echter dat we de afgelopen jaren zo efficiënt zijn ingericht, dat we op dit moment niet in staat zijn om 96 uur te overbruggen. Veel buffers en redundantie zijn wegbezuinigd of nooit opgebouwd:

- we hebben geen structurele voorraden meer;
- meerdere locaties beschikken niet over noodstroom;
- continuïteit van informatievoorziening is onvoldoende verzekerd.

We kunnen deels leunen op flexibiliteit, adaptiviteit en creatief vermogen van de eigen organisatie. Maar het vraagt ook om aanvullende investeringen in noodzakelijke maatregelen zoals beter inzicht in kritieke processen, het opbouwen van strategische voorraden, het realiseren van noodstroomvoorzieningen en het inrichten van back up systemen. Alleen door nu gericht te investeren kunnen we onze maatschappelijke opdracht blijven waarmaken wanneer het er echt op aankomt.

De komende jaren investeren we gericht in het versterken van goed werkgeverschap om een gezonde, wendbare en betrokken organisatie te blijven. Daarbij leggen we extra nadruk op psychosociale veiligheid en

gezondheid, mede door maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen die deze thema's urgenter maken. Om medewerkers na impactvolle gebeurtenissen beter te ondersteunen, bundelen we verschillende vormen van hulpverlening in één centraal aanspreekpunt. Daarnaast bereiden we ons voor op de invoering van de landelijke regeling rondom erkenning en aanspraken bij PTSS, zodat we onze zorgplicht professioneel en duurzaam kunnen invullen.

In een blijvend krappe arbeidsmarkt is het van groot belang dat wij een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven. Daarom investeren we gericht in strategische personeelsplanning, zodat we tijdig kunnen anticiperen op toekomstige personeels- en competentiebehoeften.

Tot slot intensiveren we als veiligheidsregio's gezamenlijk onze arbeidsmarktcommunicatie om ons werkgeversmerk 'veiligheidsregio' te versterken en zichtbaar te blijven voor nieuw talent. Zo zorgen we voor voldoende, competente en gemotiveerde medewerkers om onze opgaven nu en in de toekomst waar te maken.

Wat willen we bereiken?

- Bedrijfscontinuïteit: kritieke processen kunnen minimaal 96 uur doorlopen bij ontwrichting.
- Afgestemde noodscenario's voor meldkamer, incidentbestrijding en ondersteunende diensten.
- Een geactualiseerd continuïteitsplan VRGZ om prioriteiten te sturen en samenhang te borgen.
- Versterking van goed werkgeverschap als structureel onderdeel van onze bedrijfsvoering, met extra focus op psychosociale veiligheid en gezondheid.
- Eén centraal, betrouwbaar aanspreekpunt waar medewerkers terecht kunnen voor alle vormen van ondersteuning bij impactvolle gebeurtenissen.
- We zijn een aantrekkelijke werkgever die talent weet te behouden en aan te trekken.
- We hebben strategisch personeelsplanning (SPP) stevig ingebed als sturingsinstrument.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Borgen van stroom/energie, brandstof, primaire behoeften, personeel en ICT om 96 uur continuïteit te garanderen (kritieke processen ambulance, brandweer en crisisbeheersing).
- Voor de ambulancevoorziening en brandweer zorgen we voor een gezamenlijk noodscenario voor meldkamer, incidentbestrijding en services zoals laden van apparatuur en wassen van dienstkleding. Voor crisisbeheersing en communicatie sluiten we hiervoor aan bij landelijke ontwikkelingen.
- In samenwerking met andere veiligheidsregio's inzetten op goed werkgeverschap, onder andere door het binden van vrijwilligers Vrijwilligheid is van Levensbelang voor ons Allemaal (Vlam) en het strategisch personeelsbeleid.
- Voldoen aan landelijke zorgplicht bij PTSS en psychosociale risico's door focus op preventie, de versterking van het Bedrijfsopvangteam, het Team Collegiale Ondersteuning en een

casemanager die medewerkers van begin tot eind begeleidt bij complexe werk gerelateerde gebeurtenissen.

- Uitvoeren en actualiseren van SPP voor alle onderdelen van de organisatie.
- Gericht inzetten van campagnes, social media en storytelling met aandacht voor maatschappelijke impact.

4.8 Huisvesting en faciliteiten

Een toekomstbestendige veiligheidsregio vraagt om een strategisch gespreide vastgoedportefeuille, die het primaire proces optimaal faciliteert, een gezonde omgeving voor werknemers bevordert en die voldoet aan de wettelijke vereisten rondom duurzaamheid. Daarbij staan continuïteit van de zorg- en veiligheidsketen, optimale dekking in de regio en het waarborgen van opkomsttijden centraal.

Vanwege de stijging van de kosten van onze vastgoedportefeuille maar ook vanwege het ontbreken van budget voor kapitaallasten, is in 2024 en 2025 in opdracht van het Algemeen Bestuur onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van het vastgoed van VRGZ. Naar aanleiding van het onderzoek is door het bestuur in april 2025 besloten:

a. dat de huidige indeling van brandweerkazernes gehandhaafd blijft en dat het sluiten van posten geen wenselijke mogelijkheid biedt om deze stijging te dempen;
b. dat het wenselijk is de huidige lokale servicecentra en magazijnen samen te brengen in één nieuw regionaal servicecentrum en magazijn;
c. dat de nieuwbouw, vernieuwing en aanpassing van gebouwen gedaan zal worden met de wettelijke eisen van duurzaamheid als uitgangspunt;
d. dat waar mogelijk wordt gekeken naar het maken van ‘slimme keuzen’ door gezamenlijke huisvesting te continueren en te intensiveren met ketenpartners waar mogelijk;
e. dat de financiële gevolgen van deze besluiten nopen tot de opbouw van een reserve om investeringen nu en in de toekomst mogelijk te maken en dat deze volgens de voorgestelde opbouw wordt gedaan.

We constateren dat de uitgangspunten uit het regionale huisvestingsonderzoek niet aansluiten bij de actuele inflatie- en renteontwikkelingen. Wij volgen deze ontwikkelingen zorgvuldig en blijven gericht op het realiseren van de huisvestingsplannen binnen de vastgestelde financiële kaders. Zodra de beschikbare bijdrage onvoldoende blijkt, zal dit ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

De maatschappelijke opgave rondom weerbaarheid kan leiden tot noodzakelijke bouwkundige aanpassingen aan onze panden, zodat deze kunnen functioneren als regionale coördinatiepunten en de continuïteit van het primaire proces gewaarborgd blijft. Voor mogelijke investeringen in noodstroomvoorzieningen, informatie- en communicatie faciliteiten, beveiliging en toegang en basisvoorzieningen voor personeel en bezoekers zijn op dit moment geen financiële middelen beschikbaar.

Wat willen we bereiken?

- Een strategisch gespreide vastgoedportefeuille die het primaire proces faciliteert, gezonde werkplekken biedt, duurzaam is en voldoet aan wet- en regelgeving.
- Optimale dekking in de regio, geborgde opkomsttijden en robuuste faciliteiten.
- Financiële wendbaarheid en voorspelbaarheid voor toekomstige investeringen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Uitvoering geven aan het in 2026 geactualiseerde strategisch Plan Vastgoed. In het kader van een strategisch gespreide vastgoedportefeuille (onderdeel van het Strategisch Plan Vastgoed) is de inzet om nieuwbouw, vernieuwing en aanpassing van VRGZ-gebouwen te laten voldoen aan de minimale wettelijke eisen van duurzaamheid.
- Uitvoering geven aan de reeds gestarte nieuwbouwplannen van de locaties Lienden, Varik en Maurik. Realisatie is afhankelijk van bestemmingsplanwijzigingen, vergunningen en beschikbare marktpartijen.
- Opbouwen van een egalisatiereserve om toekomstige investeringen in het vastgoed verantwoord te kunnen dekken (conform besluitvorming Algemeen Bestuur april 2025 naar aanleiding van het onderzoek naar de stijgende kosten van de vastgoedportefeuille).
- Voortdurend monitoren van landelijke- en regionale ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving en prijsstijgingen om te kunnen beoordelen of de jaarlijkse cumulatieve bijdrage van € 410.000,- gedurende de uitvoering van het huisvestingsplan toereikend en actueel blijft.

5

Informatiestrategie en digitale weerbaarheid

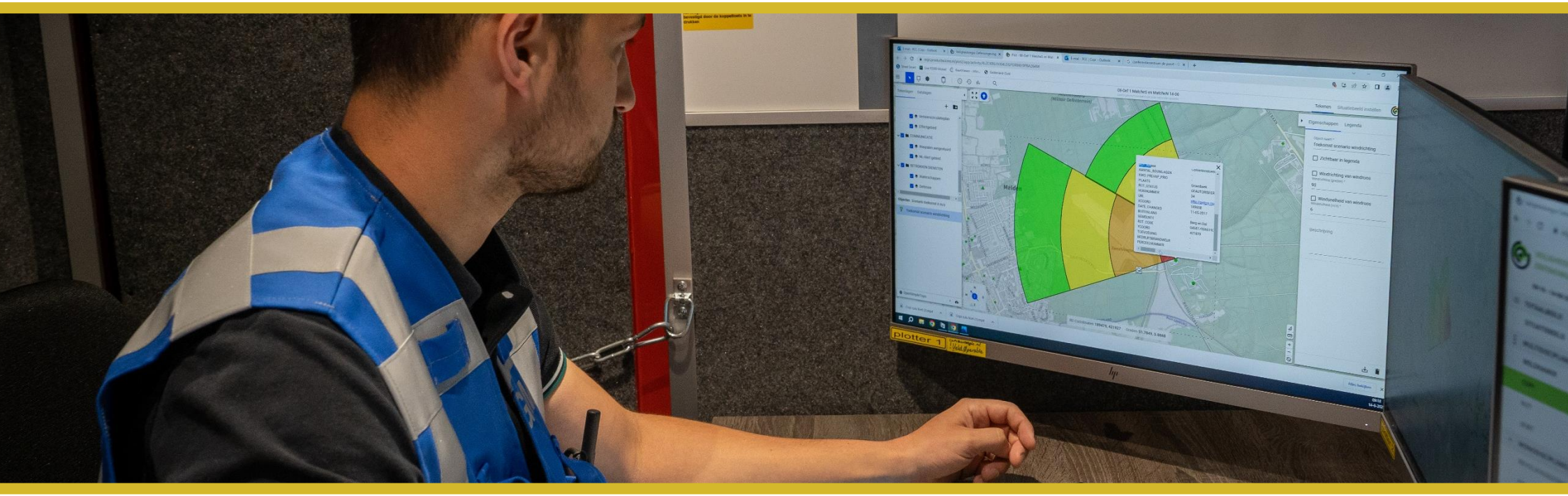

5 Informatiestrategie en digitale weerbaarheid

5.1 Inleiding

VRGZ staat voor grote maatschappelijke opgaven en een toenemende digitale afhankelijkheid. De uitdagingen zijn groot en de urgentie is hoog. Daarom is het nodig een duidelijke richting, versnelling en samenhang in de informatievoorziening te krijgen. Zo kunnen we niet alleen bijblijven, maar ook blijvend meegaan in de steeds veranderende digitale wereld.

Er is de afgelopen jaren sprake van een digitale transformatie die veel kansen biedt, maar tegelijkertijd ook serieuze risico's met zich meebrengt. Informatiegestuurde veiligheid, artificiële intelligentie (AI) en robotica bieden kansen voor de uitvoering van onze taken. Cyberdreigingen, datalekken, onvoldoende ketenweerbaarheid en vervlechting van systemen vormen grote risico's voor onze organisatie. De afgelopen jaren is deze dreiging wezenlijk toegenomen.

De afhankelijkheid van digitale systemen in onze hulpverlening is groot en neemt verder toe. Denk aan het *realtime* beschikbaar hebben van kaart- en incidentinformatie in de brandweer- en ambulancevoertuigen om adequaat te reageren op incidenten, het digitaal communiceren met ziekenhuizen vanuit de ambulance ter bevordering van acute zorg en het veilig delen en ter beschikking krijgen van informatie binnen het netwerk van crisispartners, voor coördinatie en besluitvorming tijdens crisissituaties. Deze voorzieningen moeten altijd werken. Doen ze dat niet, dan heeft dit direct impact op het functioneren van onze hulpdiensten en de crisisorganisatie en daarmee op de veiligheid van en hulpverlening aan onze inwoners.

De informatievoorziening binnen de VRGZ, een wettelijke taak op grond van de Wet veiligheidsregio's, moet voorbereid zijn op nieuwe ontwikkelingen (maatschappelijk, dreiging van buitenaf en technisch) en daarmee toekomstbestendig zijn. Daarom zetten wij in overeenstemming met de ambities in ons Regionaal Beleidsplan 2024-2027, de samenwerkingsagenda van het Veiligheidsberaad en het landelijke Masterprogramma IV 2025 – 2030, de komende jaren in op het ontwikkelen van een IV-architectuur die continuïteit, stabiliteit, wendbaarheid en informatieveiligheid centraal stelt en daarmee de continuïteit van onze dienstverlening waarborgt. Dit alles om beter te anticiperen op nieuwe risico's en onvoorspelbare veiligheidsrisico's.

Dit is noodzakelijk gezien:

- de continuïteit van onze kritieke processen;
- de aanwijzing als vitale aanbieder;
- aangescherpte eisen en nieuwe normeringen voor digitale weerbaarheid en privacy;
- landelijke afspraken over datadeling en een geborgd basisniveau voor informatieveiligheid binnen de veiligheidsregio's;
- bestuurlijke verantwoordelijkheid voor cyberveiligheid.

Als vitale aanbieder krijgen we een belangrijke taak in het continueren van vitale processen, zoals crisesbestrijding, het uitoefenen van zorg- en brandweertaken en de communicatie- en informatievoorziening voor hulpdiensten en crisispartners. Daarom is het van belang dat we zicht hebben op risico's en hier voldoende maatregelen tegen nemen: strakkere processen en eigenaarschap, structurele professionalisering van

informatievoorziening en beveiliging, redundante systemen die blijven functioneren bij internet- of clouduitval, meer interne kennis en vaardigheden en minder afhankelijkheid van externe leveranciers.

5.2 Robuuste, schaalbare en wendbare informatievoorziening

Om de inrichting van de informatievoorziening (IV) van onze organisatie beter af te stemmen op wettelijke vereisten, landelijke afspraken, technologische ontwikkelingen en marktomstandigheden is in maart 2026 de IV-strategie voor 2026–2030 bestuurlijk vastgesteld. Conform het besluit van het Algemeen Bestuur is voor de uitvoering van de IV-strategie in 2027 een bedrag van € 2.562.000,- toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage. Meerjarig is hiervoor een oplopend bedrag opgenomen dat in 2030 in totaliteit uitkomt op € 4.088.000,-. De bedragen zijn na aftrek van de incidentele dekking uit de bestemde reserve BDuR ter versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening. Daarnaast levert AZGZ naar verwachting een structurele bijdrage van € 300.000,- per jaar.

Om de inrichting van onze informatievoorziening betaalbaar, robuust, schaalbaar en wendbaar te maken, kiest VRGZ er bewust voor om in de komende jaren meer werkzaamheden in eigen beheer te nemen. Deze keuze is noodzakelijk en strategisch van aard en draagt bij aan het verminderen van afhankelijkheid van externe leveranciers. Die afhankelijkheid gaat vaak gepaard met beperkte flexibiliteit, lange doorlooptijden, hoogoplopende kosten en risico’s op continuïteit. Door kritieke onderdelen van de informatievoorziening zelf te beheren, vergroten we onze regie op kwaliteit, informatieveiligheid en continuïteit. Dit stelt ons beter in staat om snel te reageren op technologische ontwikkelingen, veranderende wet- en regelgeving en operationele behoeften vanuit het primaire proces. Daarnaast beperken we met deze keuze de impact van prijsstijgingen en bouwen we interne kennis en expertise op, wat de weerbaarheid en slagkracht van de organisatie versterkt. Uit de dialoogrondes met potentiële leveranciers is bovendien gebleken dat het uitbesteden van deze werkzaamheden zou leiden tot structureel hogere kosten oplopend tot € 2,2 miljoen. Daarmee is het financieel en organisatorisch aanzienlijk gunstiger om deze capaciteit binnen de VRGZ te behouden en verder te professionaliseren.

Wat willen we bereiken?

- Een robuuste, schaalbare en flexibele informatievoorziening die continuïteit en wendbaarheid waarborgt.
- Meer regie op kwaliteit, informatieveiligheid en continuïteit door afhankelijkheid van externe leveranciers substantieel te verminderen.
- Minimaliseren van risico’s en structureel veiligstellen van de stabiliteit en continuïteit van (vitale) systemen en dienstverlening.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Kritieke onderdelen van de informatievoorziening in eigen beheer nemen (inbesteden).
- ICT-professionals opleiden en specialiseren voor beheer van nieuwe IV-architectuur.
- Beheer uitvoeren in lijn met de IV-architectuur uit het landelijke Masterprogramma IV 2025–2030.

- Redundantie vergroten van systemen en processen ter borging van digitale continuïteit.
- Portfoliosturing en governance versterken om versnippering te voorkomen.

5.3 Informatieveiligheid, privacy en cyberweerbaarheid

Als veiligheidsregio maken wij deel uit van de partijen die een dienst aanbieden waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de samenleving. Dit betekent dat we, naast de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) en de NEN 7510 (voor AZGZ), aan een groot aantal vereisten moeten voldoen die horen bij de status van vitale aanbieder. Daarom zet VRGZ in op versterking van processen, systemen en kennis om cyberdreigingen en risico's effectief te beheersen. In dit kader zijn licenties voor kantoorautomatisering opgewaardeerd naar een hoger beveiligingsniveau. Hiervoor is een bedrag van € 130.000,- toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage ter dekking van deze maatregelen.

Wat willen we bereiken?

- Organisatiebreed functioneren op BIO-volwassenheidsniveau 3 is noodzakelijk.
- Naleving van NEN 7510 binnen de ambulancezorg moet structureel geborgd zijn.
- De digitale infrastructuur moet voldoen aan alle wettelijke eisen en landelijke afspraken.
- Onze digitale weerbaarheid moet aansluiten bij onze status als vitale aanbieder.
- Alle medewerkers moeten beschikken over actuele digitale, security- en privacycompetenties.
- AI-geletterdheid moet binnen relevante functies een basisvaardigheid zijn om te voldoen aan de wettelijke verplichting uit de AI-verordening en om AI verantwoord toe te passen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Implementeren van een Security Operations Center (SOC)[6].
- Versterking van informatieveiligheid via uitbreiding van netwerkfunctionaliteit en licenties.
- Investeren in kennis, vaardigheden en risicobewustzijn van medewerkers (security & privacy).
- Structureel inbedden van informatiebeveiligings- en privacychecks binnen alle sectoren.
- Investeren in leveranciersmanagement en samenwerking met ketenpartners ten aanzien van informatieveiligheid.
- Investeren in AI-geletterdheid in lijn met AI-verordening.

[6] Een Security Operations Center (SOC) is een gespecialiseerde voorziening die continu (24/7) onze digitale omgeving bewaakt op cyberdreigingen. In de praktijk monitort een SOC de computer- en netwerkactiviteiten in een organisatie. Loginformatie van applicaties en apparaten in het bedrijfsnetwerk wordt verzameld en onderzocht op afwijkende zaken.

5.4 Informatiegestuurde veiligheid (IGV) en informatiegestuurd werken (IGW)

Informatiegestuurde veiligheid (IGV) en informatiegestuurd werken (IGW) dragen bij aan een veiliger en weerbaarder Nederland, want betrouwbare informatie ondersteunt de besluitvorming en is de basis van het handelen en de samenwerking.

Door het realiseren van een goede informatiepositie in het netwerk ontstaat er een actueel beeld van kwetsbaarheden en dreigingen die tot incidenten kunnen leiden. Deze informatiepositie is essentieel om effectief en efficiënt op te treden bij incidenten, rampen, crisis en bij de voorbereiding hierop. Daarnaast is het terugdringen van risico's en het sturen en verantwoorden daarop ook mogelijk bij een goede informatiepositie. Om informatiegestuurd werken mogelijk te maken is het van belang dat er gegevensuitwisseling plaatsvindt binnen de veiligheidsregio, met partners en landelijk, met andere veiligheidsregio's en met de Rijksoverheid.

Het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) is de plek binnen VRGZ waar veel gegevens worden ontsloten. Die informatie komt van de eigen organisatie, van gemeenten en van externe partners. Door betekenis te geven aan informatie kunnen we een crisis meer zien aankomen of zelfs voorspellen en dus sneller handelen. Dit betekent dat we constant monitoren wat er gebeurt in de maatschappij.

Binnen de operationele processen van zowel de ambulancezorg als de brandweer is informatiegestuurd werken structureel verankerd. Hulpverleners beschikken in voertuigen en tijdens incidenten over realtime informatie via digitale systemen en kaartlagen. Deze werkwijze stelt hen in staat om sneller en adequater te reageren, risico's nauwkeuriger in te schatten en veiliger en efficiënter op te treden. Variërend van alarmering en aanrijroutes tot inzetkeuzes, opschaling en samenwerking met ketenpartners.

AI speelt een steeds grotere rol bij het analyseren van informatie. Hierdoor kunnen we processen slimmer inrichten en capaciteit beter benutten. Denk aan voorspellingen van drukte, inzetplanning en het minimaliseren van responstijden door betere positionering van repressieve medewerkers en voertuigen. We zijn daarbij proactief en innovatief en we oriënteren ons op de wereld om ons heen.

Wat willen we bereiken?

- VRGZ-brede, betrouwbare en actuele informatie als basis voor onder andere incidentbestrijding, voorbereiding op crises en het nemen van snellere, effectievere maatregelen.
- Vroegtijdige signalering en alertering door informatie via het VIK-portaal aan te bieden binnen de veiligheidsregio en aan netwerkpartners.
- Regionale en landelijke beeldvorming versterken door informatie-uitwisseling met en aansluiting op het landelijke KCR2 en VIK's van de andere veiligheidsregio's.
- De paraatheid moet worden vergroot door datagedreven inzet van mensen en voertuigen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Inbedden van onderdelen uit de landelijke IGV-architectuur (Masterprogramma IV 2025–2030).
- Doorontwikkeling van het VIK-portaal tot een robuust en veilig ICT-systeem.
- Afspraken maken over het verzamelen, opslaan, verwerken en delen van vertrouwelijke informatie binnen de organisatie en binnen het netwerk van crisispartners.
- Informatiegestuurd optreden binnen de brandweer en ambulancezorg versterken door informatie te laten aansluiten op de werkpraktijk (bijvoorbeeld door het aanbieden van dashboards en kaartlagen) en te investeren in datavaardigheid van medewerkers.

5.5 Missiekritische communicatie

Missiekritische communicatie is van groot belang om de veiligheid en weerbaarheid van Nederland 24/7 te waarborgen. Openbare orde- en veiligheidsdiensten moeten in de uitvoering van hun taken kunnen vertrouwen op een robuust en toekomstbestendig communicatiesysteem zodat zij zo optimaal mogelijk met elkaar kunnen communiceren, ook in tijden van crises. VMX is de opvolger van het huidige C2000-systeem. De techniek achter C2000 is verouderd en biedt geen innovatiemogelijkheden.

We zien ook nu al dat missiekritische communicatieapparatuur steeds meer integreert in gecombineerde systemen. Dit vergt een meer geïntegreerde aanpak van het beheer van deze systemen en die van andere ICT-apparatuur zoals laptops, telefoon en tablets. Zo kunnen we efficiënt blijven werken en informatiebeveiliging op orde houden.

Wat willen we bereiken?

- Betrouwbare, veilige en geïntegreerde communicatievoorzieningen moeten beschikbaar zijn voor ambulancezorg, brandweer en crisisbeheersing.
- Een beheerstrategie die aansluit op de trend van integratie van VMX, NCV (Noodcommunicatievoorziening), Push-to-Talk en mobiele apparatuur.

Wat gaan we hiervoor doen in 2027?

- Landelijke ontwikkelingen volgen en samen met partners toewerken naar een gezamenlijke ambitie richting 2030.
- Tegelijkertijd versterken we regionaal waar nodig onze eigen robuustheid om noodcommunicatie tussen hulpdiensten te blijven garanderen.
- Integratie van beheer van missiekritische communicatieapparatuur met beheer van andere ICT-apparatuur.

6

Paragrafen

6 Paragrafen

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van VRGZ beschreven. Voor het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar bijlage 8.5 Financiële spelregels.

6.1.1 Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Streefwaarde eigen vermogen (5% van de baten)	3.802	3.997	4.067	4.126
Algemene reserve rampenbestrijding	1.069	1.070	1.070	1.070
Percentage eigen vermogen van de baten	1,41%	1,34%	1,32%	1,30%

Tabel 6.1: algemene reserve C&R

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen. Indien positieve resultaten behaald worden geldt als uitgangspunt dat dit resultaat toegevoegd wordt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke streefwaarde.

Het saldo van de algemene reserve is lager dan de streefwaarde van 5%. Door de late vaststelling van de cao valt de indexering op de gemeentelijke bijdrage relatief laag uit, waardoor in 2027 een incidenteel negatief resultaat van € 1.548.000,- ontstaat dat wordt gedekt uit de algemene reserve.

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit (algemene reserve rampenbestrijding). De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit van het programma C&R is niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's (zie paragraaf 6.1.2 Risico's) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor vanuit de deelnemende gemeenten gecompenseerd dienen te worden om zodoende de continuïteit van haar kerntaken te borgen dan wel vanuit het Algemeen Bestuur een opdracht krijgen tot een taakstelling die, zoals de afgelopen jaren al kenbaar is gemaakt de kerntaken zal raken.

Programma RAV

De reserve van de RAV ziet er als volgt uit:

Reserve aanvaardbare kosten RAV Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
De minimale norm is 10% van de baten	4.083	4.083	4.083	4.083
De streefwaarde is 15% van de baten	6.124	6.124	6.124	6.124
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.887	2.887	2.887	2.887
Percentage eigen vermogen van de baten	7%	7%	7%	7%

Tabel 6.2: reserve aanvaardbare kosten RAV

Cijfermatig haalt AZGZ de minimale norm van 10% van de baten niet. Dit wordt veroorzaakt doordat AZGZ de afgelopen jaren niet in staat is geweest structureel positieve resultaten te behalen.

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit (reserve aanvaardbare kosten RAV) is toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's te dekken (zie paragraaf 6.1.2 Risico's).

6.1.2 Risico's

In tabel 6.3 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen *€ 1.000,-	Verwachtingswaarde afzonderlijke risico's	Noodzakelijke risicocapaciteit VRGZ	Noodzakelijke risicocapaciteit RAV	Noodzakelijke risicocapaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.775	469	52	417
Maatschappelijke risico's	1.025	338	107	230
Economische risico's	2.505	527	200	326
Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency	9.575	3.678	1.198	2.480
Totaal	**14.880**	**5.012**	**1.557**	**3.453**

Tabel 6.3: samenvatting risico's

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de VRGZ loopt, worden in tabel 6.4 de tien grootste risico's weergegeven.

Wijzigingen ten opzichte van het overzicht in de jaarrekening 2025

Ten opzichte van de jaarrekening zijn de risico's met betrekking tot de kapitaallasten vastgoed en het verduurzamen vastgoed beoordeeld. Voor beide risico's is het kans-percentage verlaagd, wat heeft geleid tot een lager geraamd risicobedrag. Als gevolg hiervan valt het risico met betrekking tot de kapitaallasten vastgoed niet langer binnen de top 10 van grootste risico's. Het risico verduurzamen vastgoed is uit de lijst met risico's gehaald omdat hiervoor jaarlijkse dekking beschikbaar is gekomen en daarmee het risico zoals eerder was opgenomen niet meer actueel is.

Frauderisicoanalyse

VRGZ heeft beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en er is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is tevens onderdeel van de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	**PFAS** De Rijksoverheid wil inzicht krijgen in hoeverre er in Nederland PFAS vervuiling is. Zodra op onze locaties een significante hoeveelheid PFAS in de bodem wordt gevonden, kan dit resulteren tot maatregelen die kosten met zich meebrengen voor de VRGZ en/of de individuele gemeenten.	2.500 x 0,3	750	▪ Locaties laten onderzoeken en uitwerken naar actieplan ▪ Landelijke ontwikkelingen volgen, met name financiering en vervolgstappen ▪ Blusmiddelen met PFAS worden niet meer gebruikt
2	**PTSS, Verzuim, Arbo** Door verzuim om verschillende redenen geen inzetbaarheid van personeel maar wel (op)lopende kosten. PTSS bekend bij aantal medewerkers en gezien de aard van de organisatie zijn nieuwe gevallen in de toekomst niet uit te sluiten.	1.500 x 0,5	750	▪ Managers meenemen in hoogte verzuim en monitoring verzuimgevallen ▪ Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren ▪ Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerder een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden ▪ Actief arbobeleid, zoals vormgegeven in TCO en BOT teams

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
3	**Cybercriminaliteit/beveiligingsincident** Cybercriminaliteit, beveiligingsincidenten en verstoringen van de organisatie en samenleving	1.000 x 0,5	500	▪ Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer ▪ Continuïteitsplan in werking ▪ Vitaal verklaring bij voldoen aan Cyberbeveiligingswet ▪ Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering ▪ Strengere controles inrichting automatisering ▪ Verdere verbetering ISO / NEN certificering ▪ Inzet AI gestuurde monitoring software ▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back-up en restore ▪ Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden VRGZ ▪ Ketensamenwerking ▪ Prospectieve risicoanalyse

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
4	**Arbeidsmarktkrapte** Door arbeidsmarktkrapte niet en of niet volledig de toegewezen taken kunnen uitvoeren. Risico met name van toepassing op RAV waar op dit moment de voornaamste krapte zit. In de komende jaren door vergrijzing zowel bij de RAV als VRGZ-functies die ingevuld moeten worden.	750 x 0,5	375	▪ Tijdig bespreken met zvz ▪ Zorgcoördinatie ▪ Tijdig schakelen met ketenpartners (ziekenhuizen) om met elkaar keten sterk te houden ▪ Automatiseren van repeterende taken, inzetten van chatbots, maken van gespreksverslagen, inzet AI-tools. ▪ Aanpassing arbeidsvoorwaarden ▪ Inzet externe wervingsbureaus ▪ Extra inzet op arbeidsmarktcommunicatie ▪ Extra formatie t.b.v. werving en selectie ▪ Ontwikkelen duurzaaminzetbaarheidsbudget ▪ Extra aandacht voor binden en boeien van medewerker (o.a. richtlijn bewust belonen)
5	**Meerkosten ontvlechting VRGZ/GGD** Door de voorgenomen ontvlechting tussen de VRGZ en de GGD op het gebied van bedrijfsvoering ontstaat een risico op kosten die moeilijke in te schatten zijn zoals frictiekosten	1.100 x 0,3	330	▪ Samenstellen van organisatieplan ▪ Onderzoeken verschillende scenario's ▪ Duidelijke afspraken maken overgangsperiode
6	**Klimaatverandering C&R** Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Repressie brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel.	500 x 0,5	250	▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing ▪ Trainingen en oefenen scenario’s ▪ Doorontwikkeling materieel

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
7	**Weerbaarheid eigen organisatie** In het kader van de weerbare samenleving zijn veiligheidsregio's verplicht een weerbaarheidsplan te hebben en voorbereid te zijn op een noodsituatie om de bevolking van Nederland bij te staan. Om weerbaar te zijn als organisatie zijn vereisten gesteld, onduidelijk is nog hoe dekking van deze kosten uitvallen. Voor de organisatie betreft dit substantiële aanpassingen/werk.	500 x 0,5	250	▪ Continuïteitsplan eigen organisatie ▪ Uitwerken mogelijke scenario's ▪ Opstellen protocollen
8	**CAO** CAO/Loonontwikkelingen	630 x 0,3	189	▪ Tijdig het gesprek voeren met zorgverzekeraars/ Gemeentes ▪ Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is ▪ Aanspreken van algemene reserve
9	**Prijsstijgingen** Prijsstijgingen, veel grote kostenuitzettingen waar niet persé dekking voor is: ▪ Cao-stijgingen, duurdere inhuur ▪ Huisvesting ▪ Meldkamerkosten en -ontwikkelingen. ▪ Stijging oefencentra ▪ Doorbelasting kosten VRGZ aan RAV	375 x 0,5	188	▪ Langetermijn afspraken maken ▪ Tijdig bespreken met zorgverzekeraars ▪ Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur ▪ Toerekening model kostenverdeelsleutel voor doorbelasting VRGZ kosten aan RAV herzien
10	**BTW/VPB** Construct met belastingdienst en GGD zal met het voorgenomen besluit tot ontvlechting op het gebied van bedrijfsvoering herzien moeten worden. Over de totstandkoming en hoe een dergelijke regeling uitpakt in de toekomst onzekerheid.	220 x 0,7	154	▪ Knelpunten tijdig bespreken met accountant en belastingdienst ▪ Meenemen in plannen ontvlechting
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)		**3.736**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		1.276	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**5.012**	

Tabel 6.4: overzicht 10 grootste risico's

6.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De structurele exploitatieruimte in onderstaande tabel is in 2025 t/m 2030 nihil doordat de positieve resultaten in de exploitatie incidenteel van aard zijn. Incidentele lasten en vrijval van de bestemde reserves worden niet meegenomen in de berekening van de kengetallen.

Kengetallen	Realisatie 2025	Gew. Begr. 2026	Begro-ting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Netto schuldquote	41%	43%	60%	64%	67%	62%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	41%	43%	60%	64%	67%	62%
Solvabiliteitsratio	11%	9%	6%	5%	5%	5%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Tabel 6.5: kengetallen

6.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven

In overeenstemming met het BBV wordt alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen

VRGZ heeft ultimo 2026 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door VRGZ. Investeringen in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van VRGZ worden bij VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert VRGZ een meerjarig investeringsplan dat periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een verwachting opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren. Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting, maar dit is niet haalbaar vanwege inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Ambitieniveau

VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij.
- VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat wordt de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) gehanteerd voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Herziening meerjarenonderhoudsplan
Het MJOP van VRGZ wordt elke vijf jaar herzien door een onafhankelijke partij. In 2023 heeft Heijmans Energie Services inspecties uitgevoerd in alle panden van VRGZ en is de benodigde jaarlijkse dotatie vastgesteld. Conform besluit worden de meerkosten van € 619.000,- per jaar tot en met 2027 volledig gefinancierd uit de daarvoor bestemde reserve herziening MJOP.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

6.3 Financiering

6.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen en garanderen van rente en aflossing van leningen is niet toegestaan.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. VRGZ voert een risicomijdend beleid.

Voor VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

6.3.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven (bedragen x € 1.000,-).

Renteschema (bedragen * €1.000,-)	2027
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.405
b. De externe rentebaten	0
Saldo rentelasten en -baten	**1.405**
c. De rente die aan taakvelden moet worden doorberekend/toegerekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.405
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**1.405**
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) (1,25%)	856
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-549

Tabel 6.6: renteschema

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van navolgend schema lijkt VRGZ niet binnen de norm voor de kasgeldlimiet te blijven en zullen op het moment dat de investeringen worden gerealiseerd langlopende leningen moeten worden aangetrokken.

	Kasgeldlimiet (bedragen * € 1.000,-)	1e kwt 2027	2e kwt 2027	3e kwt 2027	4e kwt 2027
	Omvang begroting per 1 januari (is grondslag)	**116.935**	**116.935**	**116.935**	**116.935**
1	Toegestane kasgeldlimiet				
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	9.589	9.589	9.589	9.589
2	Omvang vlottende korte schuld	25.127	25.127	25.127	25.127
3	Vlottende middelen	20.184	20.184	20.184	20.184
	Toets kasgeldlimiet				
4	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	4.943	4.943	4.943	4.943
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	9.589	9.589	9.589	9.589
	Ruimte (+)/ Overschrijding (-) (1 – 4)	4.646	4.646	4.646	4.646

Tabel 6.7: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. VRGZ blijft binnen de norm van de Wet Fido[7].

Renterisiconorm (bedragen * € 1.000,-)		Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
1	Renteherziening	0	0	0	0
2	Aflossingen	500	500	500	500
3	Renterisico (1+2)	500	500	500	500
4	Renterisiconorm	23.387	24.152	24.436	24.672
5a	Ruimte onder renterisiconorm	22.887	23.652	23.936	24.172
5b	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal (lasten + stortingen reserves)	116.935	120.761	122.178	123.358
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm (4a x 4b)	23.387	24.152	24.436	24.672

Tabel 6.8: renterisiconorm

[7] *Wet Financiering decentrale overheden*

7

Financiële begroting

7 Financiële begroting

In hoofdstuk 7 wordt aan de hand van de balans en de overzichten baten en lasten uiteengezet wat voor 2027 tot en met 2030 verwacht wordt. Ook wordt het verloop van de reserves en voorzieningen uiteengezet en wordt de meerjaren-investeringsplanning weergegeven.

7.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Het overzicht van baten en lasten van VRGZ omvat het totaal van alle activiteiten die VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV.

Overzicht baten en lasten VRGZ (x € 1.000,-)	Realisatie 2025	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	35.326	36.589	39.588	39.588	39.588	39.588
Rijksbijdragen	11.783	9.997	11.996	11.996	11.996	11.996
Gemeentelijke bijdragen	51.544	53.946	59.226	63.052	64.469	65.649
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.654	4.249	4.457	4.457	4.457	4.457
Overige opbrengsten	2.084	1.707	1.668	1.668	1.668	1.668
Totaal baten	**104.391**	**106.488**	**116.935**	**120.761**	**122.178**	**123.358**
Lasten						
Personeelslasten	76.829	80.798	87.929	88.757	89.185	89.455
Kapitaallasten	8.207	9.014	9.611	10.742	11.652	12.562
Overige bedrijfslasten	19.562	18.040	20.765	20.765	20.765	20.765
Rentebaten en -lasten	-72	287	576	576	576	576
Totaal lasten	**104.526**	**108.139**	**118.881**	**120.840**	**122.178**	**123.358**
Saldo van baten en lasten	**-135**	**-1.651**	**-1.946**	**-79**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	367	0	221	0	0	0
Onttrekkingen reserves	684	1.229	619	79	0	0
Geraamd resultaat	**182**	**-422**	**-1.548**	**0**	**0**	**0**

Tabel 7.1: overzicht baten en lasten veiligheidsregio

7.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten weergegeven van het programma Crisis- en Rampenbestrijding.

Overzicht baten en lasten Programma C&R (x € 1.000,-)	Realisatie 2025	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Rijksbijdragen	10.437	9.712	11.196	11.196	11.196	11.196
Gemeentelijke bijdragen	51.544	53.946	59.226	63.052	64.469	65.649
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.654	4.249	4.457	4.457	4.457	4.457
Overige opbrengsten	1.506	1.222	1.227	1.227	1.227	1.227
Totaal baten	**67.141**	**69.129**	**76.106**	**79.932**	**81.349**	**82.529**
Lasten						
Personeelslasten	48.161	51.163	56.397	57.225	57.653	57.923
Kapitaallasten	6.579	7.217	7.885	9.016	9.926	10.836
Overige bedrijfslasten	12.948	12.113	13.194	13.194	13.194	13.194
Rentebaten en -lasten	-72	287	576	576	576	576
Totaal lasten	**67.616**	**70.780**	**78.052**	**80.011**	**81.349**	**82.529**
Saldo van baten en lasten	**-475**	**-1.651**	**-1.946**	**-79**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	367	0	221	0	0	0
Onttrekkingen reserves	684	1.229	619	79	0	0
Geraamd resultaat	**-158**	**-422**	**-1.548**	**0**	**0**	**0**

Tabel 7.2: overzicht baten en lasten programma C&R

Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 voor de gemeentelijke bijdrage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit (zie ook paragraaf 2.5.3). Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting, wat resulteert in een negatief resultaat van € 1.548.000,-. De nacalculatie over 2025 zal worden meegenomen in de indexering van de gemeentelijke bijdrage van 2028, waardoor de meerjarige begroting weer sluitend is. Het negatieve resultaat van € 1.548.000,- wordt in 2027 ten laste gebracht van de algemene reserve.

7.2.1 Toelichting verschillen begroting 2027 en de gewijzigde begroting 2026

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de gewijzigde begroting 2026 en de begroting 2027. De meeste afwijkingen zijn een gevolg van de toegepaste indexering conform de financiële spelregels. Daar waar de afwijking een andere oorzaak heeft, lichten we dit toe.

De toelichting die leidde tot de gewijzigde begroting 2026 is opgenomen in bijlage 8.3.1 Begrotingsverschuivingen Crisis- en Rampenbestrijding.

Bedragen x € 1.000,-

BATEN	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Subsidies Rijk	10.437	9.712	11.196	1.484
Bijdrage deelnemende gemeenten	51.544	53.946	59.226	5.280
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.654	4.249	4.457	208
Overige opbrengsten	1.506	1.222	1.227	5
Totaal baten	**67.141**	**69.129**	**76.106**	**6.977**

Tabel 7.3: baten programma C&R

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Subsidies Rijk	**10.437**	**9.712**	**11.196**	**1.484**

Tabel 7.4: Subsidies Rijk

In juli 2024 is bekend geworden dat op specifieke uitkeringen, waaronder ook de BDuR valt, met ingang van 2026 een budgetkorting van 10% van toepassing is. Zie hiervoor ook paragraaf 2.5.2.

In 2027 ontvangt VRGZ via de BDuR een bijdrage van € 900.000,- voor de versterking van de regionale weerbaarheid. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld om te waarborgen dat veiligheidsregio's zowel de nieuwe taken als hun reguliere kerntaken adequaat kunnen blijven uitvoeren. Daarnaast stelt het Rijk € 48.000,- beschikbaar voor de uitvoering van de PTSS-regeling en de begeleiding van medewerkers met PTSS. Deze financiering geldt in eerste instantie voor de periode 2026 tot en met 2028.

Het resterende verschil wordt veroorzaakt door verwachte indexeringen over 2026 en 2027.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Bijdrage deelnemende gemeenten	**51.544**	**53.946**	**59.226**	**5.280**

Tabel 7.5:Bijdrage deelnemende gemeenten

De gemeentelijke bijdrage stijgt met € 5.280.000,- ten opzichte van de begroting 2026. Deze stijging wordt onder andere veroorzaakt door de indexering (€ 566.000,-). Deze bedraagt 1,05%[8] conform de door het bestuur vastgestelde rekenmethodiek (zie ook bijlage 8.5 Financiële spelregels). Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit. Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting (zie ook paragraaf 2.5.3).

De gehanteerde rekenmethodiek heeft in deze situatie een negatief effect op de algemene reserve. Het verschil tussen het indexpercentage dat op basis van de feitelijke cao-ontwikkelingen nodig was geweest (3,92%) en het formeel vastgestelde indexpercentage (1,05%) veroorzaakt deze impact van € 1.548.236,-. De afgesproken methodiek schrijft voor dat dit verschil incidenteel opgevangen moet worden door VRGZ. In de index 2028 worden de loonontwikkelingen verrekend en zo vanaf 2028 structureel opgenomen in de gemeentelijke bijdrage.

Daarnaast neemt de bijdrage toe als gevolg van stijgende kosten op het gebied van huisvesting, onderhoud, informatievoorziening, materieel, PTSS en financiering. Deze kostenontwikkelingen zijn toegelicht in hoofdstuk 2 tot en met 5 en worden waar relevant nader uiteengezet in deze paragraaf en in paragraaf 8.1.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Opbrengsten bedrijfsvoering	**3.654**	**4.249**	**4.457**	**208**

Tabel 7.6: Opbrengsten bedrijfsvoering

VRGZ verzorgt de ondersteunende dienstverlening aan GGD GZ. In 2027 stijgt de doorbelasting conform indexering met € 208.000,-. In de financiële begroting 2027 is nog geen rekening gehouden met de financiële consequenties van een eventuele ontvlechting van deze samenwerking (zie ook paragraaf 2.4.6).

[8] *Een gewogen percentage op basis van personele index (5,7%) en materiële index (2,5%) + de nacalculatie over 2025 (-3,69%)*

Bedragen x € 1.000,-

LASTEN	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Personeelslasten	48.161	51.163	56.397	5.234
Kapitaallasten	6.579	7.217	7.885	668
Overige bedrijfslasten	12.948	12.113	13.194	1.081
Rentebaten	-72	287	576	289
Totaal lasten	**67.616**	**70.780**	**78.052**	**7.272**

Tabel 7.7: bedrijfskosten programma C&R

Let op: onderstaande toelichtingen sluiten aan op de beleidsinformatie in de hoofdstukken 2 tot en met 5. Wij adviseren deze onderdelen in onderlinge samenhang te lezen en te beoordelen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Personeelslasten	**48.161**	**51.163**	**56.397**	**5.234**

Tabel 7.8: personeelslasten

De stijging van de personeelslasten wordt onder andere veroorzaakt door de indexatie van de lonen conform de vastgestelde rekenmethodiek in de financiële spelregels (zie bijlage 8.5 Financiële spelregels).

Omdat VRGZ goed werkgeverschap centraal stelt, is het noodzakelijk één vast aanspreekpunt binnen de organisatie beschikbaar te hebben om medewerkers passende ondersteuning te bieden na impactvolle gebeurtenissen. Maar het is ook iemand die medewerkers van begin tot eind kan begeleiden bij werk gerelateerde complexe trajecten, zoals medische behandelingen, nazorg bij geweldsincidenten op straat, PTSS-aanvragen of verzekeringskwesties. Door deze vormen van hulpverlening te bundelen in één functie, wordt voorkomen dat medewerkers tussen wal en schip raken wanneer zij ondersteuning nodig hebben. Hiervoor is de functie van casemanager opgenomen (€ 108.000,-). Deze nieuwe functie wordt deels gedekt uit de extra BDuR-gelden voor PTSS (€ 48.000,-).

De resterende uitbreiding betreft de benodigde personele capaciteit voor de uitvoering van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde IV-strategie (€ 2.220.000,-). Deze investering maakt de structurele versterking van de informatievoorziening mogelijk. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan scenario 2 van de IV-strategie (zie ook hoofdstuk 5).

Scenario 2 richt zich op het op orde brengen en houden van de basis en biedt de eerste structurele volwassenheidsstap richting voorspelbaarheid, kwaliteit en betrouwbaarheid. Dit draagt bij aan continuïteit, organisatorische stabiliteit en een solide fundament voor informatiegestuurd werken.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Kapitaallasten	**6.579**	**7.217**	**7.885**	**668**

Tabel 7.9: kapitaallasten

VRGZ wordt geconfronteerd met aanzienlijke prijsstijgingen, waaronder 60% voor tankautospuiten, 120% voor dienstvoertuigen en 40% voor materieelbussen over een periode van drie tot vijf jaar. Deze voorbeelden illustreren een bredere ontwikkeling, waarbij prijsstijgingen over de volle breedte worden ervaren. Als gevolg hiervan nemen de kapitaallasten toe met € 480.000,-. Als gevolg van de hoge prijsstijgingen ten opzichte van de reguliere prijsindexatie nemen de kapitaallasten de komende jaren sterker toe dan de beschikbare budgetten hiervoor (zie ook paragraaf 2.5.3).

Door in eerdere jaren investeringen uit te stellen en de levensduur van materieel te verlengen, is deze ontwikkeling lange tijd niet zichtbaar geweest. Hoewel de sterke kostenstijgingen in eerdere beleidsdocumenten al zijn gesignaleerd, zijn deze tot nu toe niet financieel vertaald. Door efficiënt om te gaan met kapitaalgoederen is de financiële impact de afgelopen jaren incidenteel intern opgevangen. Deze werkwijze heeft echter zijn grens bereikt en kan niet worden voortgezet zonder onder de minimale kwaliteitsnormen uit te komen (zie ook paragraaf 2.5.4).

De uitvoering van het Strategisch Plan Vastgoed leidt in 2027 tot een stijging van de kapitaallasten met € 189.000,-. Daartegenover staat een jaarlijkse ophoging van de gemeentelijke bijdrage met € 410.000,-, conform het door het Algemeen Bestuur vastgestelde regionaal huisvestingsonderzoek. Het resterende verschil wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve om toekomstige fluctuaties en tekorten op te vangen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Overige bedrijfslasten	**12.948**	**12.113**	**13.194**	**1.081**

Tabel 7.10: overige bedrijfslasten

Communicatieapparatuur

De stijging van de kosten voor communicatieapparatuur is grotendeels het gevolg van de ontwikkelingen vanuit de IV-strategie en het inbesteden van de IT-infrastructuur (zie ook hoofdstuk 5) en zijn toe te wijzen aan benodigde hard- en software (€ 100.000,-). In het kader van informatiebeveiliging zijn licenties opgewaardeerd om te voldoen aan het vereiste beveiligingsniveau (€ 130.000,-). Daarnaast is € 79.000,- verwerkt aan prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen binnen software die direct het primaire proces ondersteunt, waaronder het

vakbekwaamheidsmanagementsysteem, Precom P2000-alarmeringen en het ERP-systeem. Het resterende verschil wordt verklaard door de toegepaste indexering.

Huisvestingskosten

De prijsstijging van een aantal grote contractpartners leidt tot structureel hogere kosten voor onder andere schoonmaak en groenonderhoud (€ 140.000,-) en preventief en correctief onderhoud (€ 75.000,-), zoals nader toegelicht in paragraaf 2.5.3. Het arbeidsintensieve karakter van de dienstverlening leidt ertoe dat contracten over een periode van twee jaar zijn geïndexeerd met minimaal 16%, terwijl op de bijbehorende budgetten een materiële index van 5,1% is toegepast.

De kostenontwikkeling op onderhoud is mede het gevolg van de relatief hoge leeftijd van een deel van het vastgoed, wat leidt tot een toename van het correctieve onderhoud. In combinatie met de beperkte beïnvloedbaarheid van deze kosten, staan de beschikbare budgetten onder druk.

Ook vallen de kosten voor gemeentelijke belastingen en heffingen hoger uit (€ 40.000,-). Het resterende verschil wordt veroorzaakt door indexering.

Overige bedrijfskosten

De doorbelasting naar AZGZ stijgt ten opzichte van 2026 met € 505.000,-. Dit is grotendeels het gevolg van de extra kosten die voortvloeien uit de IV-strategie en overige uitzettingen.

Om in 2027 de basis op het gebied van informatieveiligheid op orde te hebben, richt VRGZ zich op de landelijke aanbesteding en regionale implementatie van een Security Operations Centre (SOC, zie ook paragraaf 5.3). Daarnaast vinden in het kader van de IV-strategie security scans plaats en wordt specialistische expertise ingehuurd (€ 540.000,-).

De kosten stijgen verder door het lidmaatschap van het NIPV, vakbondsbijdragen en arbeidshygiëne. De bijdrage aan het NIPV, dat veiligheidsregio's ondersteunt met kennis, onderzoek, opleidingen en innovatie valt hoger uit dan in de begroting 2026 door uitbreiding van de dienstverlening. De overige stijging betreft reguliere indexatie.

Bedragen x € 1.000,-

Rentebaten en -lasten	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Rentebaten	-1.046	-805	-856	-51
Rentelasten	974	1.092	1.432	340
Totaal rentebaten en -lasten	**-72**	**287**	**576**	**289**

Tabel 7.11: rentebaten en -lasten

De rentelasten stijgen vanaf 2027 als gevolg van het aantrekken van een aanvullende lening van naar verwachting € 10 miljoen ter financiering van de geplande investeringsopgave in materieel en vastgoed. Dit bedrag is na aftrek van de intern doorbelaste rente.

Bedragen x € 1.000,-

Mutaties reserves	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Toevoegingen reserves	367	0	221	221
Onttrekkingen reserves	684	1.229	619	-610
Totaal mutaties reserves	**317**	**1.229**	**398**	**-831**

Tabel 7.12: mutaties reserves

In 2026 valt de bestemde reserve voor de korting op de BDuR vrij (€ 610.000,-). Om toekomstige investeringen in het vastgoed verantwoord te kunnen dekken heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het opbouwen van een egalisatiereserve (€ 221.500,-, zie ook paragraaf 4.8). Deze dotatie is noodzakelijk om de in de komende jaren te verwachten tekorten als gevolg van de nieuwbouw te kunnen opvangen en om de uitvoering van het huisvestingsplan te borgen.

Meerjarige mutaties

De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan leidt tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Hiervoor is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,-, het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd (€ 540.000,- in 2028). Met ingang van 2029 zal het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uit gaan maken van de gemeentelijke bijdrage.

Conform het besluit van het Algemeen Bestuur wordt tot en met 2032 jaarlijks € 410.000,- toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage ter dekking van de kosten voor de uitvoering van het huisvestingsplan en de realisatie van nieuwe kazernes.

Als gevolg van de hoge prijsstijgingen ten opzichte van de reguliere indexatie nemen de kapitaallasten de komende jaren sterker toe dan de beschikbare budgetten (zie ook paragraaf 2.5.3). Deze ontwikkeling heeft een duidelijk meerjarig karakter. De kapitaallasten op materieel laten een cumulatieve stijging zien van € 500.000,- per jaar tot en met 2030. In eerdere jaren zijn investeringen uitgesteld en is de levensduur van materieel verlengd, waardoor deze kostenontwikkeling lange tijd niet zichtbaar was. Hoewel de stijgende kosten in eerdere beleidsdocumenten zijn gesignaleerd, zijn deze tot op heden niet structureel financieel vertaald.

IV-strategie

Op basis van de eerder geschetste visie heeft de VRGZ een IV-strategie ontwikkeld om te komen tot een digitale organisatie die robuust, wendbaar, veilig en toekomstbestendig is. Doel is dat de VRGZ onder alle omstandigheden betrouwbaar kan handelen en de maatschappelijke veiligheid kan waarborgen. Er is daarbij gekozen voor één centrale, samenhangende aanpak voor de periode 2026-2030. In de huidige programmabegroting is conform besluit van het Algemeen Bestuur scenario 2 van de IV-strategie financieel verwerkt. Deze strategie kent een oplopend karakter, zodat gefaseerd kan worden toegegroeid naar het noodzakelijke niveau. Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage stijgt van € 2.562.000,- in 2027 naar € 4.088.000,- in 2030.

GHOR

De GHOR is een onderdeel van de begroting van VRGZ onder leiding van de DPG (Directeur Publieke Gezondheid). Het deel in de VRGZ-begroting 2027 dat voor de GHOR aangemerkt wordt bedraagt € 2.160.000,-.

7.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening

Overzicht baten en lasten Programma RAV (x € 1.000,-)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	35.326	36.589	39.588	39.588	39.588	39.588
Rijksbijdragen	1.346	285	800	800	800	800
Overige opbrengsten	578	485	441	441	441	441
Totaal baten	**37.250**	**37.359**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**
Lasten						
Personeelslasten	28.668	29.635	31.532	31.532	31.532	31.532
Kapitaallasten	1.628	1.797	1.726	1.726	1.726	1.726
Overige bedrijfslasten	6.614	5.927	7.571	7.571	7.571	7.571
Totaal lasten	**36.910**	**37.359**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**
Saldo van baten en lasten	**340**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	**340**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 7.13: baten en lasten programma RAV

7.3.1 Toelichting verschillen begroting 2027 en de begroting 2026

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de begroting 2027 en de begroting 2026. De toelichting die leidt tot de gewijzigde begroting 2026 is opgenomen in bijlage 8.3.2 Begrotingsverschuivingen RAV. De RAV wordt gefinancierd via zorgverzekeraars. Dit betekent dat de begroting vooruitloopt op de vaststelling van het budget. De budgetten voor 2027 worden vastgesteld in het najaar 2026. Als gevolg van de afspraken die gemaakt worden met de zorgverzekeraars worden mogelijk aanpassingen gedaan in de begroting. Na vaststelling van de budgetten worden alleen budgettair neutrale begrotingsverschuivingen doorgevoerd, de overige ontwikkelingen worden verwerkt in de tussentijdse rapportages.

Bedragen x € 1.000,-

BATEN	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Budget aanvaardbare kosten	35.326	36.589	39.588	2.999
Rijksbijdragen	1.346	285	800	515
Overige opbrengsten	578	485	441	-44
Totaal baten	**37.250**	**37.359**	**40.829**	**3.470**

Tabel 7.14: baten programma RAV

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Budget aanvaardbare kosten	**35.326**	**36.589**	**39.588**	**2.999**

Tabel 7.15: budget aanvaardbare kosten

Het Budget aanvaardbare kosten (BAK) stijgt in de begroting 2027 met € 2.999.000,-. Het BAK is aangepast aan de afspraken die met de zorgverzekeraars zijn gemaakt voor 2026 en de index is toegepast.

Voor de begroting 2027 is uitgegaan van een indexering van 2,68% op de personele kosten en 2,5% voor de materiële kosten. Daarnaast is de definitieve index van 2025 verwerkt in de begroting. In de begroting 2026 is uitgegaan van de voorlopige indexcijfers voor 2025; 4,18% voor personeel en 1,82% voor materiele kosten. De definitieve indexcijfers van 2025 zijn 5,18% voor personele kosten en 4,25% voor materiele kosten. Het aanpassen en toepassen van de index leidt tot een verhoging van € 1.542.000,-. De afspraken die gemaakt zijn met de zorgverzekeraars leiden tot een stijging in het budget van € 1.456.000,-. Deze stijging komt door afspraken die gemaakt zijn voor specialistisch vervoer voor GGZ-cliënten. Een onderaannemer die gespecialiseerd is in dit soort vervoer verzorgt deze ritten. De meerkosten die hiermee gepaard gaan worden vergoed door de zorgverzekeraar.

Daarnaast worden ambulances uitgerust met apparatuur voor troponinebepaling[9]. Patiënten met hartklachten kunnen door deze bepaling vaker thuis worden behandeld. De kosten voor verbruiksmaterialen van de troponinebepaling zijn opgenomen in de begroting. Ook is er een extra vergoeding voor de loonkosten van ambulancepersoneel. Bij de bekostiging van salarissen wordt per 2026 uitgegaan van schaal 60 trede 12, passend bij de daadwerkelijke lonen. Dit resulteert in een hogere S&B vergoeding.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Rijksbijdragen	**1.346**	**285**	**800**	**515**

Tabel 7.16: rijksbijdragen

De rijksbijdragen zijn in de begroting 2027 verhoogd met € 515.000,-. Hier valt de subsidie voor de FLO-regeling onder. 95% van de kosten die gemaakt worden voor de FLO (€ 542.000,-) worden vergoed via een subsidie vanuit het ministerie. Voorgaande jaren zijn de kosten voor de FLO gestegen. Om deze reden worden hogere inkomsten verwacht vanuit rijksbijdragen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Overige opbrengsten	**578**	**485**	**441**	**-44**

Tabel 7.17: overige opbrengsten

In de overige opbrengsten zijn de opbrengsten uit de samenwerking met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) opgenomen. Dit is een samenwerking op het gebied van scholingen en de gezamenlijke meldkamer. De verwachting is dat de hoogte van het bedrag € 44.000,- lager is dan in voorgaande jaren.

Bedragen x € 1.000,-

LASTEN				
	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Personeelslasten	28.668	29.635	31.532	1.897
Kapitaallasten	1.628	1.797	1.726	-71
Overige bedrijfslasten	6.614	5.927	7.571	1.644
Totaal lasten	**36.910**	**37.359**	**40.829**	**3.470**

Tabel 7.18: lasten

[9] *Een troponinebepaling is een bloedtest die laat zien of de hartspier schade heeft. Komt het eiwit troponine in het bloed voor, dan kan dat wijzen op een hartinfarct. Is de waarde normaal, dan kan iemand soms veilig thuisblijven.*

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Personeelslasten	**28.668**	**29.635**	**31.532**	**1.897**

Tabel 7.19: personeelslasten

De personeelskosten stijgen in de begroting 2027 harder dan de index van 2,68%. Dit komt door een toename in de kosten voor uitzendkrachten. De kosten voor eigen personeel stijgen weliswaar met 2,68% als gevolg van de loonindex, maar door krapte op de arbeidsmarkt is de formatie niet volledig. Hierdoor is de inhuur van uitzendkrachten noodzakelijk om het aantal afgesproken diensten te kunnen leveren voor zowel de rijdende dienst als de meldkamer. De verwachting is dat hier ook in 2027 sprake van zal zijn. De begroting voor de eigen formatie en uitzendkrachten is om deze reden aangepast op het beeld van voorgaande jaren.

Om de formatie zo goed mogelijk in te vullen wordt veel ingezet op het opleiden en behouden van medewerkers. Het faciliteren van deze opleidingen leidt tot hogere kosten. Daarnaast zijn de kosten voor de aanschaf en het wassen van kleding voor ambulancemedewerkers in de laatste jaren gestegen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Kapitaallasten	**1.628**	**1.797**	**1.726**	**-71**

Tabel 7.20: kapitaallasten

De kapitaallasten zijn in 2027 € 71.000,- lager dan in de begroting 2026. Dit komt door het doorschuiven van investeringen van 2025 en 2026 naar latere jaren. Door het doorschuiven van investering zijn de afschrijvingskosten in 2027 lager dan in de begroting is opgenomen.

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2025	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Verschil
Overige bedrijfslasten	**6.614**	**5.927**	**7.571**	**1.644**

Tabel 7.21: overige bedrijfslasten

Wagenpark en werkmaterieel

In de begroting 2027 stijgen de kosten voor het wagenpark en werkmaterieel met € 171.000,-. Dit is te wijten aan de stijgende prijzen voor onderhoud aan de voertuigen.

Communicatieapparatuur

Door de ingebruikname van nieuwe softwarepakketten en -licenties stijgen de kosten in de begroting 2027 met € 310.000,-. Met deze nieuwe softwarepakketten kan AZGZ de ambulances beter positioneren en spreiden over de regio om zo de aanrijtijden te verbeteren.

Onderhoudskosten voor ICT-apparatuur en overige kleine aanschaffingen van ICT- en communicatiemiddelen leiden tot een stijging in het budget van € 25.000,-.

Overige bedrijfskosten

De kosten voor doorbelastingen vanuit Bedrijfsvoering stijgen (€ 505.000,-). Dit wordt veroorzaakt door uitbreidingen in informatievoorziening om te kunnen voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.
Daarnaast maakt AZGZ gebruik van een onderaannemer voor het GGZ-vervoer. De laatste jaren is een stijging te zien in het aantal GGZ-ritten, waardoor de keuze gemaakt is om deze ritten door een gespecialiseerde vervoerder te laten rijden. Dit leidt tot hogere kosten (€ 270.000,-) en zorgt voor een betere dekking voor het spoedvervoer in de regio. Andere advieskosten, zoals kosten rondom de HKZ-audit, NEN7510, Push-to-Talk en andere projecten, zorgen voor een stijging van € 200.000,-.
Kosten voor medische zaken en onderhoud aan medische apparatuur zijn gestegen. In de begroting 2027 leidt dit tot een verhoging van het budget met € 155.000,-.

7.4 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

Activa	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	61.156	61.123	82.058	88.722	93.750	88.936
Vlottende activa						
Debiteuren	3.273	3.273	3.273	3.273	3.273	3.273
Debiteuren openbare lichamen	170	170	170	170	170	170
Uitzettingen Rijksschatkist	15.201	15.201	15.201	15.201	15.201	15.201
Overige vorderingen	1.992	1.992	1.992	1.992	1.992	1.992
Nog in tarieven te verrekenen	0	0	0	0	0	0
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	2.060	0	0	0	0
	20.636	**22.696**	**20.636**	**20.636**	**20.636**	**20.636**
Liquide middelen	143	143	143	143	143	143
Overlopende activa	1.397	1.397	1.397	1.397	1.397	1.397
Totaal	**83.332**	**85.359**	**104.234**	**110.898**	**115.926**	**111.112**

Passiva	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Vaste Passiva						
*Eigen vermogen**						
Res. aanvaardbare kosten RAV	2.547	2.887	2.887	2.887	2.887	2.887
Subtotaal programma RAV	**2.547**	**2.887**	**2.887**	**2.887**	**2.887**	**2.887**
Algemene reserve C&R	3.197	2.617	1.069	1.069	1.069	1.069
Duurzaamheid	40	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve vastgoed	0	0	221	221	221	221
Versterking crisisbeheersing	1.607	1.607	1.607	1.607	1.607	1.607
Herziening MJOP	1.317	698	79	0	0	0
Incidentele dekking korting BDuR	610	0	0	0	0	0
Subtotaal programma C&R	**6.771**	**4.922**	**2.976**	**2.897**	**2.897**	**2.897**
Resultaat	182	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	**9.500**	**7.809**	**5.863**	**5.784**	**5.784**	**5.784**
Voorzieningen						
Groot onderhoud	3.710	2.875	1.304	1.814	2.186	2.108
Niet-actieven	1.064	517	192	73	15	0
Verlofsparen	4.048	4.148	4.248	4.348	4.448	4.548
	8.822	**7.540**	**5.744**	**6.235**	**6.649**	**6.656**
Langlopende leningen	53.000	58.000	67.500	67.000	66.500	66.000
Vlottende Passiva						
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	0	13.117	19.869	24.983	20.662
Kortlopende schulden	8.508	8.508	8.508	8.508	8.508	8.508
Overlopende passiva	3.502	3.502	3.502	3.502	3.502	3.502
Totaal	**83.332**	**85.359**	**104.234**	**110.898**	**115.926**	**111.112**
EMU-saldo **	**3.687**	**-2.900**	**-24.677**	**-6.252**	**-4.614**	**4.820**

Tabel 7.22: verwachte balanspositie

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2026 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2025 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS

7.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves

Reserves							
Bedragen * € 1.000,-	Stand eind 2026	Storting 2027	Onttrekking 2027	Verwachting ultimo 2027	2028	2029	2030
Algemene reserve C&R	2.617	0	1.548	1.069	1.069	1.069	1.069
Reserve aanvaardbare kosten	2.887	0	0	2.887	2.887	2.887	2.887
Egalisatiereserve vastgoed	0	221	0	221	221	221	221
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing *	1.607	0	0	1.607	1.607	1.607	1.607
Bestemde reserve herziening MJOP	698	0	619	79	0	0	0
Bestemde reserve incidentele dekking korting BDuR	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves	**7.809**	**221**	**2.167**	**5.863**	**5.784**	**5.784**	**5.784**

Tabel 7.23: stand en verloop reserves

Het negatieve resultaat over 2027 van € 1.548.000,- wordt ten laste gebracht van de algemene reserve C&R (zie ook paragraaf 2.5.3).

De exacte jaarlijkse uitnutting van de bestemde reserve versterking crisisbeheersing is lastig te voorspellen. Vaststaat echter dat deze middelen de komende jaren worde ingezet voor de versterking van de crisisorganisatie en de uitvoering van de IV-strategie. De onderliggende opgaven zijn bestuurlijk vastgesteld en leiden onvermijdelijk tot toekomstige uitgaven. In 2026 is een concreet bestedingsplan beschikbaar, de definitieve invulling is echter afhankelijk van de bestuurlijke besluitvorming rond de begroting 2027.

De jaarlijkse toevoeging aan of onttrekking uit de egalisatiereserve is afhankelijk van diverse variabelen, zoals het vervangingsjaar en de hoogte van de investering. Vanwege deze onzekerheden zijn in de meerjarenraming geen mutaties opgenomen in de tabel.

Voorzieningen							
Bedragen * € 1.000,-	Stand eind 2026	Storting 2027	Onttrekking 2027	Verwachting ultimo 2027	2028	2029	2030
Voorziening groot onderhoud	2.875	1.953	3.524	1.304	1.814	2.186	2.108
Voorziening niet actieven	517	0	325	192	73	15	0
Voorziening verlofsparen	4.148	200	100	4.248	4.348	4.448	4.548
Totaal voorzieningen	**7.540**	**2.153**	**3.949**	**5.744**	**6.235**	**6.649**	**6.656**

Tabel 7.24: stand en verloop voorzieningen

7.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht

Het BBV definieert incidentele baten en lasten als volgt: Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

Incidentele baten en lasten VRGZ Bedragen * € 1.000,-	2027	2028	2029	2030
Vrijval reserve herziening MJOP	619	79	0	0
Totaal incidentele baten	**619**	**79**	**0**	**0**
Incidentele lasten	0	0	0	0
Totaal incidentele lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo incidentele baten en lasten	**619**	**79**	**0**	**0**

Tabel 7.25: incidentele baten en lasten VRGZ

7.7 Investeringsplanning

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2025	Begroting 2026	Gew. begr. 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Sector Brandweer							
Automatisering	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Verbindingsmidd. & comm.techn.	111	990	1.101	1.100	0	1.073	32
Vakbekwaamheidsmiddelen	0	0	0	0	63	0	0
Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)							
Ademlucht	198	0	198	513	0	2.467	100
Repressieve kleding	284	160	444	197	177	459	4
Totaal PBM	482	160	642	710	177	2.926	104
Voer- en vaartuigen							
Voertuigen	289	2.098	2.387	4.313	9.446	6.080	1.645
Bepakkingen voertuigen	100	355	455	936	965	118	0
Vaartuigen	0	705	705	565	0	0	0
Bepakkingen vaartuigen	0	45	45	134	0	0	0
Containers	0	0	0	0	1.050	0	0
Totaal voertuigen	389	3.203	3.592	5.948	11.461	6.198	1.645
Totaal sector Brandweer	**982**	**4.353**	**5.335**	**7.758**	**11.701**	**10.197**	**1.781**
Sector Risico- en crisisbeheersing							
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Automatisering	60	0	60	26	20	15	0
Totaal sector Risico- en crisisbeheersing	**60**	**0**	**60**	**26**	**20**	**15**	**0**

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2025	Begr 2026	Gew. begr. 2026	Begr 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Sector RAV							
Automatisering	158	0	158	0	0	0	20
Verbindingsmidd. & comm.techn.	0	80	80	122	0	70	0
Repressieve kleding	280	0	280	400	0	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris medisch	213	60	273	5	0	1.573	1.440
Verbouwingen	0	0	0	0	0	0	0
Voertuigen	460	2.078	2.538	2.438	1.173	2.023	707
Totaal sector RAV	**1.111**	**2.218**	**3.329**	**2.965**	**1.173**	**3.666**	**2.167**
Ondersteunende diensten							
Automatisering	427	489	916	785	587	1.262	414
Inventaris	67	128	195	131	133	136	139
Voertuigen	`0	0	0	0	0	43	0
Vastgoed							
Verbouwingen	75	244	319	2.497	149	152	155
Gebouwen	0	0	0	5.200	2.660	0	0
Terreinen	0	0	0	1.250	0	0	1.700
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Bedrijfsvoering	**569**	**861**	**1.430**	**9.863**	**3.529**	**1.593**	**2.408**
Totaal investeringsplanning	**2.722**	**7.432**	**10.154**	**20.612**	**16.423**	**15.471**	**6.359**

Tabel 7.26: investeringsplanning

8

Bijlagen

8 Bijlagen

8.1 Bijdragen deelnemende gemeenten

In juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur besloten om met ingang van 2027 de verdeling van de gemeentelijke bedrage over de gemeenten te baseren op het aandeel in het subcluster Crisisbeheersing en brandweer in het Gemeentefonds (zie ook paragraaf 2.5.1). Dit leidt tot onderstaande herverdeling. Voor de eerste 5 jaren is een niet-lineair ingroeimodel van toepassing.

Gemeenten	Aandeel subcluster Gemeentefonds	Bijdrage 2026	Correctie nieuwe verdeel systematiek	Bijdrage na herverdeling
Berg en Dal	5.77%	3.117.319	-5.753	3.111.566
Beuningen	4.23%	1.895.417	386.142	2.281.559
Buren	4.88%	2.878.319	-246.900	2.631.419
Culemborg	4.86%	2.636.738	-14.663	2.622.075
Druten	3.30%	1.453.536	327.603	1.781.139
Heumen	2.68%	1.623.883	-180.781	1.443.102
Maasdriel	4.35%	2.369.157	-22.122	2.347.035
Neder-Betuwe	3.71%	2.182.799	-180.051	2.002.748
Nijmegen	35.26%	18.738.865	280.460	19.019.325
Tiel	6.73%	3.566.205	62.692	3.628.897
West Betuwe	8.72%	5.325.396	-622.893	4.702.503
West Maas en Waal	3.66%	1.937.741	38.974	1.976.715
Wijchen	6.46%	3.428.668	58.838	3.487.506
Zaltbommel	5.39%	2.791.475	118.454	2.909.929
Totaal	**100,00%**	**53.945.518**	**0**	**53.945.518**

Tabel 8.1: overzicht herverdeling gemeentelijke bijdrage

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage na herverde-ling	Ingroei bijdrage 2027	Index 2027 (1,05%)	Nazorg en PTSS	Vervanging vastgoed	Extreme prijs stijgingen	Kapitaal lasten materieel	Rente lasten	IV-strategie	Licenties kantoor automa-tisering	Vakbe kwaam heid	Bijdrage 2027
Berg en Dal	5.77%	3.111.566	0	32.671	3.461	23.649	26.936	23.072	16.439	147.776	7.499	23.072	3.416.141
Beuningen	4.23%	2.281.559	-289.064	23.956	2.538	17.340	19.751	16.918	12.054	108.357	5.498	16.918	2.215.825
Buren	4.88%	2.631.419	116.750	27.630	2.926	19.999	22.780	19.512	13.902	124.972	6.341	19.512	3.005.743
Culemborg	4.86%	2.622.075	6.062	27.532	2.916	19.928	22.699	19.442	13.853	124.529	6.319	19.442	2.884.797
Druten	3.30%	1.781.139	-223.534	18.702	1.981	13.537	15.419	13.207	9.410	84.590	4.292	13.207	1.731.950
Heumen	2.68%	1.443.102	70.972	15.153	1.605	10.968	12.493	10.700	7.624	68.536	3.478	10.700	1.655.331
Maasdriel	4.35%	2.347.035	5.277	24.644	2.610	17.838	20.318	17.403	12.400	111.466	5.656	17.403	2.582.050
Neder-Betuwe	3.71%	2.002.748	107.948	21.029	2.228	15.221	17.338	14.850	10.581	95.115	4.826	14.850	2.306.734
Nijmegen	35.26%	19.019.325	0	199.703	21.154	144.552	164.648	141.026	100.481	903.273	45.834	141.026	20.881.022
Tiel	6.73%	3.628.897	0	38.103	4.036	27.581	31.415	26.908	19.172	172.345	8.745	26.908	3.984.110
West Betuwe	8.72%	4.702.503	222.416	49.376	5.230	35.740	40.709	34.869	24.844	223.333	11.332	34.869	5.385.221
West Maas en Waal	3.66%	1.976.715	0	20.756	2.199	15.024	17.112	14.657	10.442	93.879	4.764	14.657	2.170.205
Wijchen	6.46%	3.487.506	0	36.619	3.879	26.507	30.191	25.859	18.425	165.630	8.404	25.859	3.828.879
Zaltbommel	5.39%	2.909.929	-16.827	30.554	3.237	22.116	25.191	21.577	15.373	138.199	7.012	21.577	3.177.938
Totaal	**100,00%**	**53.945.518**	**0**	**566.428**	**60.000**	**410.000**	**467.000**	**400.000**	**285.000**	**2.562.000**	**130.000**	**400.000**	**59.225.946**

Tabel 8.2: overzicht gemeentelijke bijdrage 2027

** betreft het aandeel in het subcluster Crisisbeheersing en brandweer in het Gemeentefonds uit de meicirculaire 2025*

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage 2027	Mutatie ingroei bijdrage 2028	Nacalculatie Index 2025	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten materieel	Herziening MJOP	IV-strategie	Bijdrage 2028
Berg en Dal	5.77%	3.416.141	0	89.302	23.649	28.840	31.147	47.759	3.636.838
Beuningen	4.23%	2.215.825	76.070	65.480	17.340	21.147	22.839	35.019	2.453.720
Buren	4.88%	3.005.743	-33.527	75.522	19.999	24.389	26.341	40.389	3.158.856
Culemborg	4.86%	2.884.797	0	75.255	19.928	24.303	26.247	40.246	3.070.776
Druten	3.30%	1.731.950	55.883	51.119	13.537	16.509	17.829	27.339	1.914.166
Heumen	2.68%	1.655.331	-20.381	41.417	10.968	13.375	14.446	22.150	1.737.306
Maasdriel	4.35%	2.582.050	0	67.360	17.838	21.754	23.494	36.024	2.748.520
Neder-Betuwe	3.71%	2.306.734	-31.000	57.478	15.221	18.563	20.048	30.740	2.417.784
Nijmegen	35.26%	20.881.022	0	545.854	144.552	176.283	190.385	291.924	22.230.020
Tiel	6.73%	3.984.110	0	104.149	27.581	33.635	36.326	55.699	4.241.500
West Betuwe	8.72%	5.385.221	-63.872	134.962	35.740	43.586	47.072	72.178	5.654.887
West Maas en Waal	3.66%	2.170.205	0	56.732	15.024	18.321	19.787	30.340	2.310.409
Wijchen	6.46%	3.828.879	0	100.091	26.507	32.324	34.910	53.529	4.076.240
Zaltbommel	5.39%	3.177.938	16.827	83.515	22.116	26.971	29.129	44.664	3.401.160
Totaal	**100,00%**	**59.225.946**	**0**	**1.548.236**	**410.000**	**500.000**	**540.000**	**828.000**	**63.052.182**

Tabel 8.3: verloop gemeentelijke bijdrage 2027 – 2030

Let op: de in de tabel opgenomen mutatie van de ingroeibijdrage wijkt af van de ingroeibijdrage zoals weergegeven in het Eindrapport kostenverdeelsleutel VRGZ. In de tabel is de jaar-op-jaar mutatie verwerkt, omdat de uitkomst anders niet rekenkundig aansluit bij de in het eindrapport vastgestelde uitgangspunten. **Per saldo** sluit de ingroeibijdrage wel aan bij de bedragen uit de ingroeitabel in het eindrapport.

Gemeenten	Aandeel*	Bijdrage 2028	Mutatie ingroei bijdrage 2029	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten materieel	Herziening MJOP	IV-strategie	Bijdrage 2029	Mutatie ingroei bijdrage 2030	Vervanging vastgoed	Kapitaal lasten	IV-strategie	Bijdrage 2030
Berg en Dal	5.77%	3.636.838	0	23.649	28.840	4.557	24.687	3.718.571	0	23.649	28.840	15.573	3.786.633
Beuningen	4.23%	2.453.720	76.069	17.340	21.147	3.341	18.102	2.589.719	76.069	17.340	21.147	11.419	2.715.694
Buren	4.88%	3.158.856	-29.736	19.999	24.389	3.854	20.877	3.198.239	-29.736	19.999	24.389	13.170	3.226.061
Culemborg	4.86%	3.070.776	0	19.928	24.303	3.840	20.803	3.139.650	0	19.928	24.303	13.124	3.197.005
Druten	3.30%	1.914.166	55.884	13.537	16.509	2.608	14.132	2.016.836	55.884	13.537	16.509	8.915	2.111.681
Heumen	2.68%	1.737.306	-18.076	10.968	13.375	2.113	11.450	1.757.136	-18.076	10.968	13.375	7.223	1.770.626
Maasdriel	4.35%	2.748.520	0	17.838	21.754	3.437	18.621	2.810.170	0	17.838	21.754	11.747	2.861.509
Neder-Betuwe	3.71%	2.417.784	-27.493	15.221	18.563	2.933	15.890	2.442.898	-27.493	15.221	18.563	10.024	2.459.213
Nijmegen	35.26%	22.230.020	0	144.552	176.283	27.853	150.898	22.729.606	0	144.552	176.283	95.193	23.145.634
Tiel	6.73%	4.241.500	0	27.581	33.635	5.314	28.791	4.336.821	0	27.581	33.635	18.163	4.416.200
West Betuwe	8.72%	5.654.887	-56.648	35.740	43.586	6.887	37.309	5.721.761	-56.648	35.740	43.586	23.536	5.767.975
West Maas en Waal	3.66%	2.310.409	0	15.024	18.321	2.895	15.683	2.362.332	0	15.024	18.321	9.894	2.405.571
Wijchen	6.46%	4.076.240	0	26.507	32.324	5.107	27.670	4.167.848	0	26.507	32.324	17.455	4.244.134
Zaltbommel	5.39%	3.401.160	0	22.116	26.971	4.261	23.087	3.477.595	0	22.116	26.971	14.564	3.541.246
Totaal	**100,00%**	**63.052.182**	**0**	**410.000**	**500.000**	**79.000**	**428.000**	**64.469.182**	**0**	**410.000**	**500.000**	**270.000**	**65.649.182**

Tabel 8.3: verloop gemeentelijke bijdrage 2027 – 2030

Toelichting op de wijzigingen

Index 2027

De reguliere indexering van de gemeentelijke bijdrage vindt plaats op basis van de in de financiële spelregels genoemde rekenmethodiek (zie paragraaf 8.5).

Nazorg en PTSS

Om medewerkers de zorg te bieden die zij verdienen na impactrijke gebeurtenissen, is het belangrijk dat er binnen de organisatie één vast aanspreekpunt beschikbaar komt waar medewerkers terecht kunnen met vragen en ondersteuning. Maar het is ook iemand die medewerkers van begin tot eind kan begeleiden bij werkgerelateerde complexe trajecten, zoals medische behandelingen, nazorg bij geweldsincidenten op straat, PTSS-aanvragen of verzekeringskwesties. Aanvullend op de landelijke bijdrage PTSS vraagt dit om een structurele uitzetting van 0,5fte voor een casemanager (€ 60.000,-, zie ook paragraaf 4.7).

Vervanging vastgoed

Het instandhouden en vernieuwen van de vastgoedportefeuille conform de in april 2025 door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders vraagt om een jaarlijkse bijdrage van € 410.000,-, oplopend naar € 2.460.000,- in 2032 (zie paragraaf 4.8).

Extreme prijsstijgingen

VRGZ volgt voor indexering de BRN-systematiek, maar doordat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie ontstaat structurele scheefgroei wanneer de werkelijke inflatie hoger uitvalt dan de gehanteerde index. Sinds 2021 heeft VRGZ ruim € 2 miljoen aan materiële kosten intern opgevangen, terwijl deze kosten in alle onderdelen van de organisatie met 17% tot 120% zijn gestegen. De organisatie kan deze cumulatieve prijsstijgingen niet langer binnen de bestaande middelen opvangen, mede doordat grote kostenposten materieel worden geclassificeerd maar feitelijk aan een personele index zijn blootgesteld (zie toelichting paragraaf 2.5.3).

De uitzonderlijk gestegen prijzen op het gebied van onder andere preventief en correctief onderhoud, schoonmaakkosten, groenonderhoud, gemeentelijk belastingen, software en het lidmaatschap NIPV leiden tot een structurele uitzetting van € 467.000,- (zie toelichting paragraaf 7.1.1).

Kapitaallasten wagenpark en materieel

De kosten voor het wagenpark en werkmaterieel stijgen aanzienlijk harder dan de reguliere prijsindexatie met materiële prijsstijgingen van 40% tot 120% op onder andere tankautospuiten,

redvoertuigen en dienstvoertuigen. Om de kwantiteit en kwaliteit van het materieel te kunnen waarborgen, tijdig economisch en technisch afgeschreven materieel te vervangen en het materieel up-to-date te houden zodat het kan meebewegen met de actuele veiligheidsrisico's, is een extra bijdrage in de stijgende kapitaallasten noodzakelijk (€ 400.000,-, oplopend naar € 1.900.000,- in 2030). In voorgaande jaren is het structurele tekort gemaskeerd doordat, via weloverwogen keuzes en het uitstellen van vervangingsinvesteringen, incidentele voordelen zijn gerealiseerd. Deze werkwijze is echter niet langer houdbaar zonder het minimale kwaliteitsniveau aan te tasten.

Rentelasten

Ten behoeve van de stijgende investeringsbehoefte is het aantrekken van aanvullende financiering noodzakelijk. Dit leidt tot een extra jaarlijkse rentelast van € 285.000,-.

IV-strategie

De VRGZ moet voldoen aan aangescherpte eisen voor informatiebeveiliging (zoals NIS2/BIO2, NEN7510 en AVG), terwijl meerdere organisatieonderdelen hier nog niet aan voldoen. Tegelijkertijd verplichten het landelijke Masterprogramma Informatievoorziening, de vitaalverklaring, het coalitieakkoord en de accountantsverklaring de VRGZ om structureel haar digitale weerbaarheid te versterken. Dit betreft een autonome ontwikkeling omdat deze verplichtingen en normen extern opgelegd worden door wetgeving, landelijke programma's, audits en de vitale-aanbiederstatus. Het betreft ontwikkelingen waar de VRGZ geen directe invloed op heeft, maar die wel noodzakelijke aanpassingen binnen de organisatie vereisen. Scenario 2 van de IV-strategie betreft slechts het op orde brengen en houden van de basis. Scenario 3 van de IV-strategie bevat beleidskeuzes. Om de inrichting van de informatievoorziening (IV) van de organisatie beter af te stemmen op wettelijke vereisten, landelijke afspraken, technologische ontwikkelingen en marktomstandigheden is in maart 2026 IV-strategie voor 2026-2030 bestuurlijk vastgesteld. Dit leidt tot een kostenuitzetting op het gebied van personeel, software en infrastructuur van € 2.562.000,- oplopend naar € 4.088.000,- in 2030 (zie ook paragraaf 5.2).

Licenties kantoorautomatisering

Dit betreft de kostenuitzetting voor licenties ten behoeve van kantoorautomatisering (€ 130.000,-, zie ook paragraaf 5.3). Met deze investering verbeteren we zowel de veiligheid als de functionaliteit van onze licenties, zodat dit aan toenemende eisen vanuit wet- en regelgeving blijft voldoen. Voor de aankoop van de nieuwe licenties sluiten wij aan bij een landelijke aanbesteding.

Vakbekwaamheid brandweer

Door stijgende opleidingskosten, meer verloop onder vrijwilligers en een relatief ouder personeelsbestand zijn de budgetten voor vakbekwaamheid meerdere jaren substantieel overschreden. Deze tekorten zijn incidenteel opgevangen door onderschrijdingen binnen andere

budgetten, maar deze wijze van financiering is niet structureel houdbaar. Om de brandweer haar wettelijke taken veilig en professioneel te laten uitvoeren, is een structurele ophoging van de middelen voor vakbekwaamheid noodzakelijk (€ 400.000,-, zie paragraaf 4.5).

Nacalculatie index 2025

Omdat ten tijde van het vaststellen van het indexpercentage 2027 voor de gemeentelijke bijdrage de nieuwe cao-afspraken nog niet bekend waren, valt de nacalculatie over 2025 negatief uit (zie ook paragraaf 2.5.3). Dit leidt in 2027 tot een lagere indexering van de bijdrage dan de indexatie van de personele en materiele kosten in de begroting, wat incidenteel resulteert in een negatief resultaat van € 1.548.000,-. De nacalculatie over 2025 zal worden meegenomen in de indexering van de gemeentelijke bijdrage van 2028 en is vooruitlopend daarop verwerkt in de gemeentelijke bijdrage vanaf 2028.

Herziening MJOP

De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan heeft geleid tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie (€ 540.000,-) zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd. Met ingang van 2029 wordt de bijdrage verhoogd met € 79.000,- zodat vanaf 2029 het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uitmaakt van de gemeentelijke bijdrage.

8.2 Baten en lasten per taakveld

8.2.1 Baten en lasten per taakveld VRGZ

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	53.446	47.318	6.128	55.588	49.597	5.991	60.874	53.188	7.686
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	37.250	31.270	5.980	37.359	32.009	5.350	37.173	32.620	4.553
Algemene uitkeringen	10.008	0	10.008	9.292	0	9.292	10.775	0	10.775
Treasury	0	-72	72	0	287	-287	0	576	-576
Overhead	3.687	26.010	-22.323	4.249	26.246	-21.997	8.113	32.497	-24.384
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**104.391**	**104.526**	**-135**	**106.488**	**108.139**	**-1.651**	**116.935**	**118.881**	**-1.946**
Mutaties reserves	317	0	317	1.229	0	1.229	398	0	398
Resultaat	**104.708**	**104.526**	**182**	**107.717**	**108.139**	**-422**	**117.333**	**118.881**	**-1.548**

Tabel 8.4: baten en lasten per taakveld VRGZ

8.2.2 Baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2027			Raming 2028		Raming 2029		Raming 2030	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	60.874	53.188	7.686	64.700	53.688	66.117	54.188	67.297	54.688
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	37.173	32.620	4.553	37.173	32.620	37.173	36.620	37.173	32.620
Algemene uitkeringen	10.775	0	10.775	10.775	0	10.775	0	10.775	0
Treasury	0	576	-576	0	576	0	576	0	576
Overhead	8.113	32.497	-24.384	8.113	33.956	8.113	34.794	8.113	35.474
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**116.935**	**118.881**	**-1.946**	**120.761**	**120.840**	**122.178**	**122.178**	**123.358**	**123.358**
Mutaties reserves	398	0	398	79	0	0	0	0	0
Resultaat	**117.333**	**118.881**	**-1.548**	**120.840**	**120.840**	**122.178**	**122.178**	**123.358**	**123.358**

Tabel 8.5: baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

8.2.3 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	53.446	47.318	6.128	55.588	49.596	5.992	60.874	53.188	7.686
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	10.008	0	10.008	9.292	0	9.292	10.775	0	10.775
Overhead	3.687	20.369	-16.682	4.249	20.895	-16.646	4.457	24.288	-19.832
Treasury	0	-72	72	0	287	-287	0	576	-576
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**67.141**	**67.616**	**-475**	**69.128**	**70.778**	**-1.650**	**76.106**	**78.052**	**-1.946**
Mutaties reserves	317	0	317	1.229	0	1.229	398	0	398
Resultaat	**67.458**	**67.616**	**-158**	**70.357**	**70.778**	**-421**	**76.504**	**78.052**	**-1.548**

Tabel 8.6: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

8.2.4 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2027			Raming 2028		Raming 2029		Raming 2030	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	60.874	53.188	7.686	64.700	53.688	66.117	54.188	67.297	54.688
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	10.775	0	10.775	10.775	0	10.775	0	10.775	0
Overhead	4.457	24.288	-19.830	4.458	25.747	4.458	26.585	4.458	27.265
Treasury	0	576	-576	0	576	0	576	0	576
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**76.106**	**78.052**	**-1.945**	**79.932**	**80.011**	**81.349**	**81.349**	**82.529**	**82.529**
Mutaties reserves	398	0	398	79	0	0	0	0	0
Resultaat	**76.504**	**78.052**	**-1.548**	**80.011**	**80.011**	**81.349**	**81.349**	**82.529**	**82.529**

Tabel 8.7: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

8.2.5 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	37.250	31.270	5.980	37.359	32.009	5.350	37.173	32.620	4.553
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	5.640	-5.640	0	5.350	-5.350	3.656	8.209	-4.553
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**37.250**	**36.910**	**340**	**37.359**	**37.359**	**0**	**40.829**	**40.829**	**0**
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**37.250**	**36.910**	**340**	**37.359**	**37.359**	**0**	**40.829**	**40.829**	**0**

Tabel 8.8: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

8.2.6 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2027			Raming 2028		Raming 2029		Raming 2030	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Volksgezondheid	37.173	32.620	4.553	37.173	32.620	37.173	32.620	37.173	32.620
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	3.656	8.209	-4.553	3.656	8.209	3.656	8.209	3.656	8.209
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**40.829**	**40.829**	**0**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**
Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**40.829**	**40.829**	**0**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**	**40.829**

Tabel 8.9: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

8.3 Begrotingsverschuivingen 2026

In onderstaande paragrafen zijn de wijzigingen verwerkt die zich hebben voorgedaan nadat de begroting 2026 is vastgesteld. Het betreft kostenneutrale verschuivingen.

De verschuivingen hebben plaatsgevonden ten behoeve van een beter inzicht en een betere presentatie en zijn budgettair neutraal.

8.3.1 Begrotingsverschuivingen Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026	Verschuivingen	Gewijzigde begroting 2026
Baten			
Rijksbijdragen	9.712	0	9.712
Gemeentelijke bijdragen	53.946	0	53.946
Opbrengsten bedrijfsvoering	4.249	0	4.249
Overige opbrengsten	1.242	-20	1.222
Totaal baten	**69.149**	**-20**	**69.129**
Lasten			
Personeelslasten	51.043	119	51.162
Kapitaallasten	7.217	0	7.217
Wagenpark	2.462	0	2.462
Communicatieapparatuur	3.132	35	3.167
Huisvestingskosten	5.087	0	5.087
Overige bedrijfskosten	1.330	-174	1.156
Onvoorzien	242	0	242
Rentebaten en -lasten	287	0	287
Totaal lasten	**70.800**	**20**	**70.780**
Saldo van baten en lasten	**-1.651**	**0**	**-1.651**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.229	0	1.229
Resultaat	**-422**	**0**	**-422**

Tabel 8.10: begrotingsverschuivingen 2026 C&R

8.3.2 Begrotingsverschuivingen RAV

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026	Verschuivingen	Gewijzigde begroting 2026
Baten			
Budget aanvaardbare kosten	36.589	0	36.589
Rijksbijdragen	285	0	285
Overige opbrengsten	485	0	485
Totaal baten	**37.359**	**0**	**37.359**
Lasten			
Personeelslasten	29.627	8	29.635
Kapitaallasten	1.797	0	1.797
Wagenpark	1.149	0	1.149
Communicatieapparatuur	498	0	498
Huisvestingskosten	3	0	3
Overige bedrijfskosten	4.285	-8	4.277
Totaal lasten	**37.359**	**0**	**37.359**
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Resultaat	**0**	**0**	**0**

Tabel 8.11: begrotingsverschuivingen 2026 RAV

8.4 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding						
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Formatie	0,66	0,66	0,67	0,67	0,67	0,67
Bezetting	0,66	0,61	0,64	0,64	0,64	0,64
Apparaatskosten	116	120	132	136	138	140
Externe inhuur	7%	2%	2%	2%	2%	2%
Overhead	25%	23%	25%	27%	26%	26%

Tabel 8.12: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Beleidsindicatoren programma RAV						
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Formatie	0,42	0,41	0,40	0,40	0,40	0,40
Bezetting	0,38	0,36	0,34	0,34	0,34	0,34
Apparaatskosten	63	64	69	69	69	69
Externe inhuur	10%	3%	8%	8%	8%	8%
Overhead	15%	14%	11%	11%	11%	11%

Tabel 8.13: beleidsindicatoren programma RAV

8.5 Financiële spelregels

In deze paragraaf zijn de spelregels en grondslagen opgenomen die VRGZ hanteert op het gebied van financiën.

8.5.1 Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij VRGZ is ingericht horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder opgenomen.

Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert VRGZ onderstaande uitgangspunten.

P&C-cyclus

De P&C-cyclus van VRGZ bestaat uit een vooraf opgestelde begroting. De verantwoording vindt plaats via twee tussentijdse rapportages en een jaarrekening.

Relatie beleid-financiën

VRGZ heeft de ambitie om bij het begroten het zicht op de relatie tussen de inhoud en het budget te kunnen bieden:

- dit stelt het Algemeen Bestuur, colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden, met respect voor ieders verantwoordelijkheid, beter in staat om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan, maar vooral over de inhoud;
- dit betekent dat het management van VRGZ verbinding zal zoeken met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden om hierbij inzicht en betrokkenheid te creëren;
- daardoor kunnen bestuurders invulling geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden;

Structureel sluitende begroting

De meerjarenbegroting is structureel sluitend, de laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij wordt bij het begroten uitgegaan van onderstaande punten.

- Behoedzame, reële ramingen.
- Tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage

De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld normering:

- **Loonindex**

Voor de loonindex wordt het Centraal Economisch Plan (CEP) gepubliceerd in maart 2018 gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2018 bijlage Middelen en Bestedingen 2020. Uit deze bijlage wordt genomen: 'beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen' als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig nagecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:

- de CAR (UWO) Veiligheidsregio's;
- de pensioenpremies vanuit het ABP;
- de sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht, daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de meerjarenraming.

- **Materiële index**

Ook voor de materiële index wordt het Centraal Economisch Plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2020 gepubliceerd in maart 2018, gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

- **Verhouding loonindex/materiële index**

VRGZ houdt een verhouding van 70/30 aan.

Prijspeilaanpassingen

Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen

Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten;
- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen waar VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door VRGZ beïnvloedbare stijgingen die voortkomen uit bestaand beleid. Bijvoorbeeld wet- en regelgeving of noodzakelijke uitzettingen in verband met toename van het inwoneraantal in de regio.

Onvoorzien

Uit de post onvoorzien worden geen structurele uitgaven gedaan. VRGZ begroot de post onvoorzien voor het programma Crisis- en Rampenbestrijding op 0,35% van de begrote baten.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering

Conform BBV wordt de overhead apart inzichtelijk gehouden en gerapporteerd.

Tussentijdse begrotingswijzigingen

Wijzigingen binnen financiële kaders

Gezien de financiële risico's die er worden gelopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen moet er behoedzaam om gegaan worden met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven er inspanningen gaande omtrent:

- het bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag;
- tegenvallers door hogere lasten of lagere baten door verlaging van lasten binnen de sectoren of afdelingen op te vangen;
- bestemming van niet-voorziene voordelen in de exploitatie gedurende het jaar ter besluitvorming aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur voor te leggen.

In geval het Directieteam (DT) een voorstel doet om extra geld uit te geven aan nieuwe beleidsontwikkelingen op een ander moment dan bij de integrale afweging bij de begroting, moet solide dekking worden aangewezen. Tenzij er sprake is van externe dekking moet in het voorstel aangegeven worden welk bestaand beleid moet worden geschrapt of verminderd.

Wijzigingen binnen financiële kaders worden in principe niet voorgelegd voor zienswijze aan de raden. Als gewijzigd of nieuw beleid politiek gezien een belangrijk onderwerp betreft kan het Dagelijks Bestuur besluiten de wijziging voor zienswijze aan de raden voor te leggen.

Wijzigingen buiten de financiële kaders

Als een wijziging substantieel is (boven de € 25.000,-) dan zijn er twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen, waar VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door VRGZ beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Aangezien deze wijzigingen buiten de financiële kaders vallen hebben ze dus invloed op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage en worden voorgelegd voor zienswijze aan de raden.

Resultaatbestemming

Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten dan worden eerst vereiste bestemmingsreserves gevormd en de streefnorm aangevuld. Wat daarna nog resteert wordt aan de gemeenten terugbetaald.

Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn dan wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt. VRGZ streeft ernaar in een zo vroeg mogelijk stadium via tussentijdse rapportages het Algemeen Bestuur te informeren over het vormen van bestemde reserves.

Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's

In 2014 is door VRGZ de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het bestuur nam hierover besluiten in 2015.

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen.
- In de begroting, jaarrekening en de twee tussentijdse rapportages worden de 10 grootste risico's toegelicht.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.

Weerstandscapaciteit

- De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's.
- De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal van de algemene reserve.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen dan zal VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Het weerstandsvermogen bij VRGZ is bedoeld voor:

a) het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen;

b) het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers waardoor tijd wordt gecreëerd om zorgvuldig af te wegen hoe de structurele doorwerking wordt aangepakt.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding hoger is dan de streefnorm wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder de streefnorm komt zal VRGZ inspanningen doen deze aan te vullen.

In het geval dat de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder € 0,- komt wordt aan de gemeenten gevraagd om het vermogen aan te vullen.

Reservepositie

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze wordt alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen gezien.

- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en is 15% de streefwaarde.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming resultaat door het bestuur worden overgenomen.

8.5.2 Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van VRGZ omvat het totaal van alle activiteiten die VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV. Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's worden opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ worden onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

Grondslagen van resultaatbepaling

Bij de VRGZ worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Incidentele baten en lasten worden vanaf € 50.000,- vermeld.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor wordt aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

Activa

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingkosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen het bestuurlijk vastgestelde percentage van 1,25%. Indien de VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

Afschrijvingstermijnen

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvings termijn[10]
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5 / 7
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	7 / 15 / 30
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal	4 / 5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	4 / 5 / 7
Netwerkcomponenten	10
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 10 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7 / 10
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Update blusboten	20
Hulpboot en trailer	20
Midlife update	10
Bepakking vaartuigen	

[10] Bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden. De vetgedrukte afschrijvingstermijnen zijn toegevoegd op basis van nieuwe activagroepen of langere technische levensduur.

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvings termijn[10]
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15 / 20
Voertuigen	
Ambulance en rapid responder	5
MICU-voertuig	10 / 15
Tankautospuit, waterwagen, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10 / 15
MCU	4 / 8
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris Tankautospuit	15
Inventaris haakarmbak	20
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Midlife update redgereedschap TAS	7
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc)	2 / 5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets ed.)	5 / 10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	5 / 10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	5 / 15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8 / 10
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 8.14: afschrijvingstermijnen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken daarom geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma's. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden daarom tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

8.6 Overzicht wettelijke en specifieke taken veiligheidsregio

Brandweerzorg	Art 3, eerste lid Wvr: a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.
Rampenbestrijding en crisisbeheersing	Art. 10 Wvr a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid; d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; e. het instellen en in stand houden van een brandweer; f. het instellen en in stand houden van een GHOR; g. het voorzien in de meldkamerfunctie; h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken. Art. 25 Wvr: De door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer voert in ieder geval de volgende taken uit: a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; c. het waarschuwen van de bevolking; d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting; e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen. f. de brandweer voert tevens taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. Art 46 en 49 Wvr: Het verschaffen van informatie en het zorg dragen voor de communicatie over rampen en crisis
Geneeskundige hulpverlening	Art. 33 Wvr Organisatorische verbanden die zorg of een andere dienst verlenen waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 3.1.1 van de Wet langdurige zorg of ingevolge een zorgverzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet, zorgaanbieders als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, Regionale Ambulancevoorzieningen en

	gezondheidsdiensten in die regio, die een taak hebben binnen de geneeskundige hulpverlening, treffen de nodige maatregelen met het oog op hun taak en de voorbereiding daarop. Het bestuur van de veiligheidsregio, de Regionale Ambulancevoorziening en de in die regio werkzame organisatorische verbanden, zorgaanbieders en diensten, bedoeld in het eerste lid, maken schriftelijke afspraken over de inzet van deze organisatorische verbanden, zorgaanbieders en diensten bij de uitvoering van hun taak en op de voorbereiding daarop.

Tabel 8.15: overzicht wettelijke en specifieke taken

Specifieke taken en niet wettelijke taken

De wet en het besluit VR is niet uitputtend in de taakbeschrijving van de veiligheidsregio. Hieronder zijn de belangrijkste taken opgesomd die afgeleid zijn van de wet en via expliciete besluiten c.q. het regionaal beleidsplan 2024-2027 zijn toebedeeld aan de veiligheidsregio. Het betreft:

- adviseren van het bevoegd gezag over de risico's van branden, rampen en crisis en de gevolgen op de leefomgeving in de regio Gelderland-Zuid;
- adviseren bij regiogrensoverschrijdende risico's en effecten, in samenwerking met buurregio's, onder meer op het gebied van evenementenveiligheid en in het kader van de Omgevingswet;
- het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij incidentbestrijding, risico- en crisisbeheersing;
- het sluiten van convenanten met de politie, andere overheden en derden over de afstemming, voorbereiding of uitvoering van taken die betrekking hebben op de hulpverlening en veiligheid;
- bestuurlijk platform voor sociaal-maatschappelijke veiligheidsthema's voor de gemeenten in de regio, uiteraard in goede afstemming met andere gremia. VRGZ faciliteert dit platform zodat bestuurlijke afstemming kan plaatsvinden over gezamenlijke thema's;
- coördinatie en uitvoering Programma bevolkingszorg en crisiscommunicatie (vanaf invoering tweede tranche van wijzigingen Wet veiligheidsregio's, medio 2027, wordt dit een wettelijke taak);
- overige niet wettelijke taken:
  - bestuurlijke opdracht weerbaarheid en veerkracht;
  - het uitvoeren van brandonderzoek naar de oorzaak van de brand;
  - afhijsen van patiënten als andere hulpdiensten, zoals ambulancepersoneel, de patiënt niet veilig kunnen bereiken of verplaatsen;
  - First Responder Brandweer (AED) om zo de responstijd bij medische noodgevallen te verkorten, waardoor de overlevingskansen van slachtoffers groter worden;
  - specialistische taken; taken die de repressieve organisatie uitvoert die niet vallen onder de basisbrandweerzorg, zoals die beschreven is in het Besluit veiligheidsregio's, en die extra inzet van materieel, personeel, opleiden of oefenen vragen;

De wettelijke en afgeleide taken en bevoegdheden zijn nader uitgewerkt in artikel 5 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

8.7 Begrippenlijst

a. Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie respectievelijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;

b. Rentetypische looptijd; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder b;

c. Vaste schuld: het gezamenlijk bedrag van:

   - De schuld uit hoofde van geldleningen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer, en
   - De voor een termijn van één jaar of langer ontvangen waarborgsommen;

d. Netto-vlottende schuld; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder e;

e. EMU-saldo: het geraamde respectievelijk gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een provincie respectievelijk een gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie;

f. Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces;

g. Taakvelden: wettelijk vastgelegde indeling van activiteiten die door alle overheden gebruikt wordt ten behoeve van de vergelijkbaarheid van cijfers.

8.8 Verklaring van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
AZN	Ambulancezorg Nederland
AZO	Acute Zorgregio Oost
BAK	Budget aanvaardbare kosten
BBV	Besluit begroting & verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
Cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAR	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling
CEP	Centraal Economisch Plan
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
DB	Dagelijks Bestuur
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DT	Directieteam
EMU	Economische en Monetaire Unie
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
J&V	Justitie & Veiligheid
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio’s - Rijk
KGR	Kosten Gemene Rekening
LEC	Landelijk Expertise Centrum
LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
NEN	Nederlandse Norm
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
NCV	Noodcommunicatievoorziening
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
PBM	Persoonlijke Beschermingsmiddelen
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
P&C	Planning & Control
RRP	Regionaal Risicoprofiel
SOC	Security Operations Center

TCO	Team Collegiale Ondersteuning
UKB	Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg
VGGM	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt
Vlam	Vrijwilligheid is van Levensbelang van ons Allemaal voor nu en (over)Morgen)
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Vpb	Vennootschapsbelasting
Wvr	Wet veiligheidsregio's
ZRP	Zorgrisicoprofiel

Jaarrekening 2025 en begroting 2027

Samen beschermen wat telt

/// Jaarrekening 2025

Weerbaarheid in onzekere tijden

BRANDWEER

1.626 Branden

2.055 Hulpverleningen

428 Loze meldingen

Prestaties prio-1 gebouwbranden:
96% conform prognose of sneller.

CRISISBEHEERSING

11 opschalingen crisisorganisatie, zogenaamde GRIP-situaties.

11x

AMBULANCE - SPOEDRITTEN

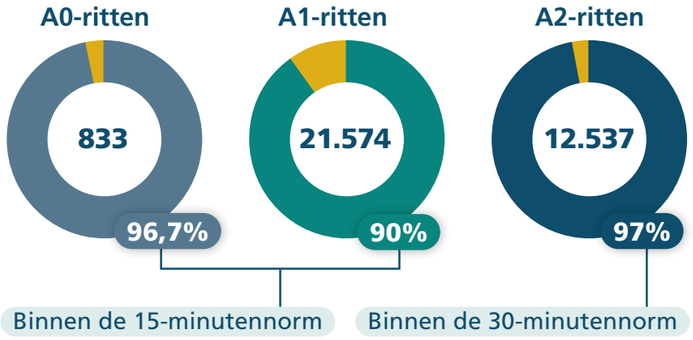

26% van de incidenten thuis behandeld.
Ambulance verleent wel eerste hulp ter plaatse maar hulpverlening leidt niet tot vervoer.

/// Begroting 2027

Investeren in wat telt

OMZET

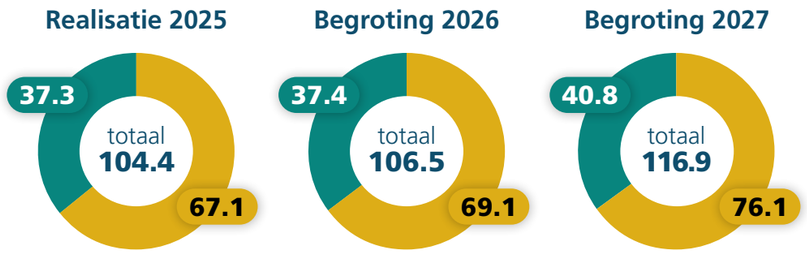

Programma Crisis- en Rampenbestrijding
Programma Regionale Ambulancevoorziening

FINANCIERINGSSTROMEN C&R

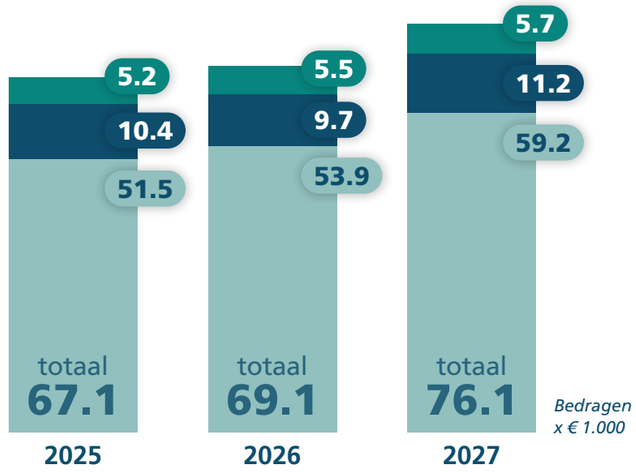

Gemeentelijke bijdrage · BDuR* · Overig

** BDuR = onderdeel van totale omzet C&R*

SPEERPUNTEN

Een sterk netwerk
- Doorontwikkeling van de veiligheidsregio als netwerkorganisatie
- Intensivering samenwerking tussen (acute) zorgaanbieders
- Versterken samenwerking met andere overheden en maatschappelijke partijen

Robuust en wendbaar
- Robuust en wendbaar brandweer en ambulancestelsel
- Risicogericht werken en risicobeheersing
- Versterking voorbereiding en paraatheid
- Versterken van een weerbare samenleving
- Weerbare en wendbare organisatie en continuïteit

Informatiestrategie en digitale weerbaarheid
- Robuuste, schaalbare en wendbare informatievoorziening
- Informatieveiligheid, privacy en cyberweerbaarheid
- Informatiegestuurde veiligheid en informatiegestuurd werken

KERNTAKEN

- Brandweerzorg
- Ambulancezorg
- Meldkamer
- GHOR
- Informatievoorziening
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Scan de QR-code voor bestuurlijke informatie

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Zienswijzen gemeenten Gelderland-Zuid op de Kaderbrief VRGZ 2027

Op 12 november 2025 is de Kaderbrief 2027 ter zienswijze aan de raden aangeboden.
De zienswijze en opmerkingen (samengevat), inclusief een reactie van het DB VRGZ treft u hierna aan. Het overzicht is bijgewerkt tot aan de peildatum. Aandachtspunten uit de zienswijze nemen wij mee in de verdere uitwerking van de beleids- en financiële kaders voor 2027.

Resumé zienswijzen:

- Alle 14 gemeenten benoemen de 3 thema's bestuurlijke & wettelijke kaders, financiële ontwikkelingen en mogelijke ontvlechting VRGZ–GGD
- Onzekerheid rondom BDuR en weerbaarheidsmiddelen wordt breed benoemd (financiële onzekerheid, randvoorwaarden bij inzet rijksmiddelen).
- Indexering en de extra prijsstijging van €235.000 worden door meerdere gemeenten als niet-doorbelastbaar beschouwd.
- Personele inzet & PTSS-nazorg worden belangrijk gevonden, met nadruk op transparantie over structurele kosten.
- Lokale belangen (bluswater, bereikbaarheid buitengebied) komen vooral naar voren bij plattelandsgemeenten.
- Taakstelling 1,5%-/3% wordt genoemd in Rivierenland: Maasdriel, Tiel, West Betuwe. Waarbij Maasdriel en West-Betuwe vasthouden aan 1,5%
- Rechtmatigheid wordt expliciet benadrukt door vier gemeenten: Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel en Zaltbommel.

14	Ontvangen zienswijzen op de Kaderbrief 2027
	Onderwerpen die terugkomen in de zienswijze
14	Bestuurlijke & wettelijke kaders (scheiding wettelijke taken/ ambities)
14	Financiële ontwikkelingen & kaders (reserves, risico's, transparantie)
14	Mogelijke ontvlechting VRGZ – GGD
14	Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR & middelen voor weerbaarheid
8	Methodiek indexering/ prijsstijging
12	Personele inzet & nazorg (PTSS e.d.)
7	Lokale belangen & maatwerk (bluswater, buitengebied etc.)
3	Taakstelling (bezuiniging 1,5%-/ 3%)
4	Rechtmatigheidsverantwoording
4	Nieuwe bestuursperiode (2026)

Zienswijzen gemeenten Gelderland-Zuid op de Kaderbrief VRGZ 2027

Gemeente	Zienswijze gemeente (samengevat)	Reactie DB VRGZ
D-Berg en Dal, 6-2-2026	*a. Financiële ontwikkelingen en kaders* De gemeenteraad waardeert de manier waarop de VRGZ inspeelt op actuele en landelijke beleidsontwikkelingen, maar maakt zich zorgen over de financiële onzekerheden. De korting op de Rijksbijdrage (BDuR) vormt een groot risico voor de toekomstige begroting, omdat nog onduidelijk is of deze structureel wordt. De raad wil geïnformeerd blijven over extra rijksmiddelen voor weerbaarheid en noodsteunpunten, zodra de inzet en verdeelsleutel bekend zijn. *b. Onderzoek samenwerking bedrijfsvoering VRGZ GGD* De gemeenteraad vraagt om alle gemeenten te betrekken bij het onderzoek naar een mogelijke afsplitsing van de gezamenlijke bedrijfsvoering van VRGZ en GGD. Gemeenten willen tijdig inzicht in de gevolgen voor financiële efficiëntie, haalbaarheid en uitvoerbaarheid. *c. Personele inzet en nazorg* De raad ondersteunt het belang van goed werkgeverschap, inclusief PTSS-preventie en nazorg, maar vraagt om transparantie over de structurele financiële consequenties hiervan. *d. Lokale belangen en maatwerk* Tot slot benadrukt de raad het belang van lokale basisvoorzieningen, zoals bluswater en bereikbaarheid in het buitengebied. Deze mogen niet onder druk komen te staan door regionale keuzes of financiële beperkingen en moeten maatwerk blijven vragen.	a. Wij herkennen uw zorgen over de financiële onzekerheden, waaronder de korting op de BDuR. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. b. Gemeenten zijn betrokken in het proces om te komen tot besluitvorming over de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering en de inrichting van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de GGD en de VRGZ. Inzicht in financiële en organisatorische effecten, waaronder haalbaarheid, staan hierbij centraal. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. c. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van

		redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. d. Uw zorgen over het behoud van basisvoorzieningen, zoals bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid in het buitengebied, begrijpen wij goed. Deze voorzieningen vormen een cruciale schakel in de dagelijkse incidentbestrijding. In 2026 wordt het regionaal bluswaterbeleid herzien. In nauwe samenwerking met gemeenten (verantwoordelijk als bevoegd gezag) kijken we waar aanpassingen in de bluswatervoorziening nodig zijn.
D-Beuningen, 11-2-2026	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vindt het belangrijk dat de voorgestelde maatregelen aansluiten op wettelijke taken, landelijke beleidsontwikkelingen en de aanstaande herziening van de Wet veiligheidsregio's. Niet anticiperen op wijzigingen kan bestuurlijke en juridische risico's veroorzaken. De raad vraagt om een duidelijk onderscheid tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities, inclusief financiële dekking voor nieuwe initiatieven. *b. Financiële kaders en ontwikkelingen* Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden gesteund, mits onderdeel van een meerjarig financieel onderbouwd plan. Door structurele kortingen op BDuR, prijsstijgingen en vastgoedkosten is een robuuste risicostrategie en reservevorming noodzakelijk. Tekorten mogen niet automatisch worden doorgerekend aan gemeenten. De raad vraagt om transparantie over reserves en een norm voor minimale reservevorming. *c. Mogelijke ontvlechting VRGZ – GGD Gelderland-Zuid* De raad heeft met zorg kennisgenomen van het onderzoek naar een mogelijke ontvlechting van de bedrijfsvoering. Dringt eropaan om geen financiële besluiten nemen vóór er een compleet uitvoeringsplan is met varianten, impactanalyses en kostenverdeling. Kosten mogen niet eenzijdig bij gemeenten	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten

	terechtkomen. Continuïteit van dienstverlening en uitvoering van wettelijke taken moet zijn gegarandeerd *d. Onzekerheid rond Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid* De raad wil geïnformeerd worden over extra rijksmiddelen voor weerbaarheid en noodsteunpunten, zodra de inzet en verdeelsleutel bekend zijn. Structurele uitgaven mogen niet op incidentele middelen worden gebaseerd. Rijksmiddelen moeten uitsluitend voor het toegekende doel worden gebruikt *e. Methodiek indexering* De raad gaat ervan uit dat extreme prijsstijgingen binnen de vastgestelde methodiek van bijlage 1 vallen. De extra stijging van €235.000 valt buiten deze afgesproken systematiek en kan daarom niet aan gemeenten worden doorbelast.	van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zoveel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.
D-Buren, 5-2-2026	*a. Bestuurlijke en wettelijke Kaders* De raad vindt het belangrijk dat het voorgestelde beleid aansluit op wettelijke taken, landelijke ontwikkelingen en de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Niet anticiperen op wijzigingen kan bestuurlijke en juridische risico's veroorzaken. Gemeenten moeten inzicht krijgen in de ambities, rekening houdend met de financiële mogelijkheden. Daarom vragen wij om een scheiding in de begroting tussen wettelijke verplichtingen en optionele ambities en transparantie over welke taken wettelijk verplicht zijn en welke extra zijn, inclusief de benodigde financiering.	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking.

	b. Financiële ontwikkelingen en kaders Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden gesteund, mits onderbouwd met een meerjarig financieel plan. Door bezuinigingen op BDuR, prijsstijgingen en hogere vastgoedkosten is een sterke strategie voor risicobeheersing en reservevorming noodzakelijk. Gemeenten mogen niet met onredelijke kosten worden belast; tekorten mogen niet zomaar worden doorberekend. De gemeente benadrukt het belang van zorgvuldige realisatie van de nieuwbouw van de kazernes in Lienden en Maurik. *c. Ontvlechting Bedrijfsvoering VRGZ/GGD* De raad spreekt haar zorgen uit over het onderzoek naar een (zelfstandige) bedrijfsvoeringsorganisatie voor de GGD en de VRGZ. Punten van zorg: Gemeenten zijn nauwelijks betrokken bij dit proces. Er ontbreekt financiële onderbouwing en inzicht in alternatieven. Risico's: verlies van schaalvoordelen, hogere overhead, verminderde flexibiliteit. Tot slot plaatst de raad vraagtekens bij de timing en uitvoerbaarheid, gezien de krapte in capaciteit, samenloop met nieuwe wetgeving en bezuinigingsopgaven. De raad vraagt om een transparante businesscase en een zorgvuldig proces voordat tot besluitvorming wordt overgegaan. *d. Onzekerheid Rijksbijdragen (BDuR) en Weerbaarheid* De raad wil geïnformeerd blijven over extra rijksmiddelen voor weerbaarheid en noodsteunpunten, zodra de inzet en verdeelsleutel bekend zijn. *e. Personele Inzet en Nazorg* De raad ondersteunt het belang van goed werkgeverschap en de aandacht voor PTSS-preventie en nazorg. De raad vraagt om transparantie over de structurele kosten die hiermee gepaard gaan en hoe deze kosten over gemeenten worden verdeeld.	De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. De VRGZ handelt vanuit het belang van de gehele regio en hecht grote waarde aan een zorgvuldige en verantwoorde realisatie van nieuwe kazernes. c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft het Dagelijks Bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces. Vooralsnog koersen we op gezamenlijke besluitvorming in april 2026, mede ook om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen beide organisaties te waarborgen. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. d. Vooralsnog koersen we op gezamenlijke besluitvorming in april 2026, mede ook om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen beide organisaties te waarborgen. e. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. e. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de

		risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. -preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap
D-Culemborg, 6-2-2026	*a. Nieuwe Bestuursperiode* Met de verkiezingen van maart 2026 in zicht vraagt de gemeente om terughoudendheid met nieuwe beleidsvoornemens. Besluitvorming over nieuwe onderwerpen moet worden doorgeschoven tot na het zomerreces van 2026. *b. Taakstelling* Gemeenten worden geconfronteerd met forse kortingen vanuit het Rijk en stijgende kosten. De eerder afgesproken structurele verlaging van de gemeentelijke bijdrage (€150.000 vanaf 2025) blijft leidend. Extra financiële lasten zonder dekking zijn niet acceptabel. *c. Rechtmatigheid* De raad wijst op de gevolgen van rechtmatigheidsfouten bij verbonden partijen. Wanneer een verbonden organisatie niet rechtmatig handelt, kan dit meetellen in de gemeentelijke rechtmatigheidsverantwoording. De VRGZ wordt verzocht strikt rechtmatig te handelen, goede interne controles uit te voeren en fouten tijdig binnen het boekjaar te herstellen. Ook moet de	a. We begrijpen uw verzoek, maar besluiten uw verzoek niet over te nemen. Binnen de VRGZ liggen op dit moment enkele onderwerpen voor die tijdige besluitvorming vragen om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen de organisatie te waarborgen. b. Wij onderkennen de blijvende druk op gemeentelijk financiën. Tegelijkertijd moeten wij constateren dat ook de VRGZ geconfronteerd met tekorten en aanvullende maatschappelijke opgaven. Gezien de landelijke bezuinigingen op kerntaken van veiligheidsregio's vanaf 2026 is verder taakstelling op dit moment niet verantwoord, nog uitvoerbaar. Om de binnenlandse veiligheid en weerbaarheid in Gelderland-Zuid te vergroten moet er juist geïnvesteerd worden in de veiligheidsregio. c. Wij onderschrijven het belang van rechtmatig handelen en transparante verantwoording. De VRGZ heeft afspraken hierover o.a. geborgd in de financiële verordening en het normenkader en de toepassing hiervan is getoetst door de accountant. Daar zijn geen bijzonderheden uit naar voren gekomen tijdens de accountantscontrole en dus is een goedkeurende verklaring

jaarrekening tijdig worden aangeleverd en een duidelijke verantwoording bevatten.

d. Bestuurlijke en wettelijke kaders
De voorgestelde maatregelen moeten aansluiten op wettelijke taken en landelijke ontwikkelingen. Duidelijke scheiding is nodig tussen wettelijke verplichtingen en optionele ambities, inclusief transparante financiële dekking, zodat gemeenten investeringen goed kunnen afwegen en beheersen.

e. Financiële ontwikkelingen
De raad steunt investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed, mits deze passen in transparant en financieel onderbouwd meerjarenplan.
Door kortingen en kostenstijgingen is een robuuste strategie voor risicobeheersing, reservevorming en het voorkomen van ad-hoc maatregelen noodzakelijk. Eventuele tekorten mogen niet automatisch worden doorbelast aan gemeenten.

f. Mogelijke ontvlechting VRGZ – GGD Gelderland-Zuid
Gezien de complexiteit van de mogelijke ontvlechting vraagt de raad om uitstel van besluitvorming tot december 2025, nadat varianten, impactanalyses en een duidelijke kostenverdeling volledig zijn uitgewerkt. De continuïteit van dienstverlening moet zijn gegarandeerd.

g. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en Weerbaarheid
De raad wil geïnformeerd blijven over extra rijksmiddelen voor weerbaarheid en noodsteunpunten, zodra de inzet en verdeelsleutel bekend zijn. De raad benadrukt dat structurele uitgaven niet mogen worden gebaseerd op incidentele middelen. Gemeenten kunnen alleen instemmen met uitgaven als rijksmiddelen daadwerkelijk zijn toegekend en niet leiden tot extra lasten. Ook vraagt de raad om duidelijke randvoorwaarden en borging dat rijksmiddelen uitsluitend worden besteed aan het

afgegeven. De verantwoording is duidelijk en de jaarrekening wordt tijdig aangeleverd.

d. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden.

e. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

f. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. Vooralsnog koersen we op gezamenlijke besluitvorming in april 2026, mede ook om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen beide organisaties te waarborgen.

g. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te

daarvoor bestemde doel, zodat rechtmatigheid en transparantie gewaarborgd blijven.

h. Methodiek indexering
Extreme prijsstijgingen (€235.000) vallen volgens de raad buiten de afgesproken indexeringsmethodiek en mogen niet aan gemeenten worden doorbelast. VRGZ moet deze kosten opvangen binnen de eigen financiële kaders, bijvoorbeeld door her-prioritering, om financiële discipline te waarborgen en onvoorziene lasten voor gemeenten te voorkomen.

i. Personele inzet en nazorg
De raad onderschrijft het belang van goed werkgeverschap en het investeren in PTSS-preventie en nazorg. Maar vraagt wel om volledige transparantie van structurele kosten en hoe deze over gemeenten worden verdeeld. Deze kosten moeten uitsluitend betrekking hebben op wettelijke taken. Extra ambities zijn alleen aanvaardbaar als daar volledige financiële dekking voor is.

j. Lokale belangen en maatwerk
Lokale voorzieningen zoals bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid in het buitengebied moeten geborgd blijven. De raad vraagt om expliciet inzicht in borging van lokale basisvoorzieningen en maatwerk voor gemeenten met specifieke risico's (zoals Culemborg).

borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zoveel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.

h. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.

i. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken.

In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en

		veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. -preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap j. Uw zorgen over het behoud van basisvoorzieningen, zoals bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid in het buitengebied, begrijpen wij goed. Deze voorzieningen vormen een cruciale schakel in de dagelijkse incidentbestrijding. In 2026 wordt het regionaal bluswaterbeleid herzien. In nauwe samenwerking met gemeenten (verantwoordelijk als bevoegd gezag) kijken we waar aanpassingen in de bluswatervoorziening nodig zijn.
D-Druten, 5-2-2026	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* Gemeenten moeten ambities kunnen afwegen binnen hun financiële ruimte. Wij verzoeken daarom om een duidelijke scheiding tussen wettelijke verplichtingen en optionele ambities in begroting en meerjarenraming, en bij nieuwe initiatieven volledige transparantie over welke taken wettelijk verplicht zijn en welke aanvullend, inclusief financiële dekking. Dit waarborgt dat investeringen proportioneel en beheersbaar blijven *b. Financiële ontwikkelingen en kaders* Gezien de structurele korting op BDuR-middelen, prijsstijgingen en extra vastgoedkosten is een robuuste strategie voor risicobeheersing, reservevorming en het voorkomen van ad-hoc maatregelen noodzakelijk. Gemeenten mogen niet te veel extra kosten krijgen. Het is belangrijk dat duidelijk is hoe reserves worden gebruikt. Ook moet er een duidelijke regel zijn voor hoeveel reserve minimaal nodig is. Zo houden we vertrouwen en zorgen we voor een stabiele financiële situatie. Eventuele tekorten kunnen niet automatisch worden doorberekend aan gemeenten. *c. Mogelijke ontvlechting VRGZ en GGD Gelderland-Zuid*	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats

Het mogelijke ontvlechtingsproces vraagt volgens de raad om maximale zorgvuldigheid en transparantie. Er mogen geen definitieve financiële besluiten worden genomen voordat een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan beschikbaar is, inclusief varianten, impactanalyses en een duidelijke kostenverdeling. Het is voor de raad onacceptabel dat kosten eenzijdig bij gemeenten terechtkomen. Door de hele procedure heen moet de continuïteit van de dienstverlening en de uitvoering van wettelijke taken gewaarborgd blijven.

d. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid
De raad wijst op de structurele korting van 10 procent op de BDuR-middelen en op de onzekerheden rondom toekomstige rijksbijdragen. Hoewel het Rijk extra middelen beschikbaar stelt voor weerbaarheid en noodsteunpunten, is nog onbekend hoe deze verdeeld worden. De raad verwacht dat VRGZ gemeenten tijdig informeert over de verdeelsleutels en de wijze van verdeling. Structurele uitgaven mogen volgens de raad nooit gebaseerd zijn op incidentele middelen, tenzij die middelen daadwerkelijk zijn toegekend en niet leiden tot extra lasten. Rijksmiddelen dienen bovendien uitsluitend te worden gebruikt voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt.

e. Methodiek indexering
De raad gaat ervan uit dat extreme prijsstijgingen binnen de afgesproken indexeringsmethodiek vallen. De extra stijging van € 235.000 valt daar volgens de raad buiten en kan daarom niet worden doorbelast aan gemeenten. VRGZ wordt verzocht deze kosten binnen de eigen financiële kaders op te vangen, bijvoorbeeld door herprioritering, zodat financiële discipline behouden blijft en gemeenten niet worden geconfronteerd met onverwachte lasten.

f. Personele inzet en nazorg
De raad onderschrijft het belang van goed werkgeverschap en adequate ondersteuning van medewerkers, onder andere bij PTSS-

wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zoveel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.

e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.

f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C

	preventie en nazorg. Wel wordt gevraagd om volledige transparantie over de structurele kosten en de wijze waarop deze worden verdeeld. De kosten moeten betrekking hebben op wettelijke taken, en aanvullende ambities komen alleen in aanmerking als hiervoor volledige financiële dekking bestaat. *g. Lokale belangen en maatwerk* De raad verzoekt de VRGZ expliciet inzicht te geven in hoe de lokale belangen worden geborgd binnen de meerjarenbegroting en te waarborgen dat investeringen in regionale ambities niet ten koste gaan van de operationele basis op lokaal niveau	cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. g. Wij begrijpen de wens van de gemeenteraad om lokale belangen stevig geborgd te zien binnen de meerjarenbegroting. Daarom blijven we alert op opkomsttijden, financiële voorspelbaarheid en lokale belangen en ambities. Ook betrekken we gemeenten tijdig bij begrotingsprocessen, maar ook bij andere regionale (meerjarige) beleidsdocumenten en plannen.
D-Heumen, 3-2-26	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vindt het essentieel dat de voorgestelde maatregelen aansluiten op landelijke beleidswijzigingen, zoals de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Afwijken van deze ontwikkelingen kan tot bestuurlijke en juridische risico's leiden. Veiligheid van inwoners moet het leidende uitgangspunt blijven, en van de veiligheidsregio wordt verwacht dat zij nieuwe ontwikkelingen kritisch blijft volgen. *b. Financiële ontwikkelingen en kaders* Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden ondersteund, mits deze zijn ingebed in een transparant en meerjarig financieel plan. Door structurele kortingen op BDuR-middelen en stijgende kosten is een stevige strategie voor risicobeheersing en reservevorming noodzakelijk. Gemeenten mogen niet ineens met extra lasten worden geconfronteerd en reserves dienen zorgvuldig en inzichtelijk te worden beheerd.	a. Wij onderschrijven het belang van het werken binnen actuele bestuurlijke en wettelijke kaders. Wij volgen de landelijke ontwikkelingen nauwgezet en stemmen onze keuzes daarop af. De veiligheid van onze inwoners en allen die in onze regio vertoeven blijft daarbij leidend. Als landelijke besluiten gevolgen hebben voor de VRGZ en haar gemeenten, informeren wij u als raad tijdig via de reguliere beleids- en/of begrotingscyclus. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

	c. Mogelijke ontvlechting VRGZ en GGD De raad uit zorgen over de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid. Dit proces moet zorgvuldig verlopen, met een uitvoeringsplan dat financieel duidelijk is onderbouwd. De kosten van een eventuele ontvlechting behoren volgens de raad te worden gedragen door de GGD, omdat daar een scheefgroei in afgenomen diensten is ontstaan. Continuïteit van dienstverlening moet gedurende het gehele proces gewaarborgd blijven.	c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.
	d. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid De verlaging van de BDuR-middelen en het ontbreken van duidelijkheid over nieuwe rijksmiddelen voor weerbaarheid brengen financiële risico's met zich mee. De raad wil tijdige informatie over verdeelsleutels en toepassing van deze middelen. Structurele uitgaven mogen niet worden gebaseerd op incidentele rijksbijdragen, en toegekende middelen moeten rechtmatig en doelgericht worden ingezet.	d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.
	e. Methodiek indexering Hoewel de Kaderbrief de indexeringsmethodiek vastlegt, verwacht de raad dat de VRGZ uitzonderlijke prijsstijgingen, zoals de genoemde € 235.000, binnen de eigen begroting opvangt. Dit voorkomt dat gemeenten geconfronteerd worden met onverwachte financiële lasten.	e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.
	f. Personele inzet en nazorg Het belang van goed werkgeverschap en adequate aandacht voor PTSS-preventie en nazorg wordt onderschreven. De raad vraagt wel om volledige transparantie over de structurele kosten van deze inspanningen.	f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog
	g. Lokale belangen en maatwerk De raad benadrukt dat lokale basisvoorzieningen, zoals bluswatercapaciteit en bereikbaarheid in het buitengebied, niet onder druk mogen komen door regionale prioriteiten. De	

	veiligheidsregio wordt gevraagd inzicht te geven in de borging van deze lokale belangen binnen de meerjarenbegroting, zodat regionale ambities geen afbreuk doen aan de benodigde lokale inzet.	beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. -preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. g. Uw zorgen over het behoud van basisvoorzieningen, zoals bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid in het buitengebied, begrijpen wij goed. Deze voorzieningen vormen een cruciale schakel in de dagelijkse incidentbestrijding. In 2026 wordt het regionaal bluswaterbeleid herzien. In nauwe samenwerking met gemeenten (verantwoordelijk als bevoegd gezag) kijken we waar aanpassingen in de bluswatervoorziening nodig zijn.
D-Maasdriel, 10-02-26	*a. Financiële positie van de gemeente* Maasdriel heeft, net als andere Rivierenlandgemeenten, een taakstellende bezuiniging opgelegd aan de gemeenschappelijke regelingen. Ondanks dat VRGZ aangeeft geen besparingsruimte te zien, houdt de raad vast aan de taakstelling van 1,5 procent voor 2027. Dit uitgangspunt blijft de komende jaren richtinggevend. *b. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vraagt om een expliciete scheiding tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities. Door nauw aan te sluiten	a. In lijn met eerdere signalen, vinden wij als bestuur het inboeken van bezuinigingen nog steeds onwenselijk en onverantwoord. Niet alleen gezien de maatschappelijke weerbaarheidopgave waar we met elkaar voor staan, maar ook gezien de consequenties die dit heeft voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Om de binnenlandse veiligheid en weerbaarheid in Gelderland-Zuid te vergroten, moet er juist geïnvesteerd worden in de veiligheidsregio. Wij blijven graag met u in gesprek om te komen tot realistische financiële kaders die

op landelijke ontwikkelingen en de herziening van de Wet veiligheidsregio's moeten bestuurlijke en juridische risico's worden voorkomen. Transparantie over financiële dekking bij nieuwe initiatieven is hierbij essentieel.

c. Financiële ontwikkelingen en kaders
Investeringen in onder meer crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed onderhoud worden ondersteund, mits zij onderdeel zijn van een volledig onderbouwd meerjarenplan. Door structurele kortingen en prijsstijgingen is een stevige strategie voor risicobeheersing en reservevorming noodzakelijk. Gemeenten mogen niet onverwachts worden belast en het gebruik van reserves moet helder worden toegelicht.

d. Mogelijke ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ–GGD
De gemeenteraad toont zorg over het onderzoek naar het ontvlechten van de bedrijfsvoering tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid. De raad verlangt maximale zorgvuldigheid en geen financiële besluiten zonder een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan. Kosten mogen niet eenzijdig bij gemeenten terechtkomen; kostenneutraliteit is het uitgangspunt.

e. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid
De korting op de BDuR-middelen en onduidelijkheid over toekomstige rijksbijdragen vergroten de financiële risico's. Structurele uitgaven mogen volgens de raad niet worden gebaseerd op incidentele middelen. VRGZ wordt verzocht vooraf randvoorwaarden te borgen en rijksmiddelen uitsluitend voor het beoogde doel in te zetten.

f. Personele inzet en nazorg
De raad onderschrijft het belang van goed werkgeverschap en PTSS-preventie, maar vraagt om inzicht in de structurele kosten. Deze moeten zich beperken tot wettelijke taken, terwijl aanvullende ambities alleen aanvaardbaar zijn bij volledige financiële dekking.

recht doen aan zowel de gemeentelijke situatie als de noodzakelijke uitvoering van onze wettelijke en maatschappelijke taken.

b. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden.

c. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

d. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

e. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra

		er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg.
D-Neder-Betuwe, 2-2-26	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad benadrukt dat maatregelen moeten aansluiten bij wettelijke taken en landelijke beleidswijzigingen, zoals de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Een heldere scheiding tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities is noodzakelijk om bestuurlijke en financiële risico's te voorkomen. Nieuwe initiatieven moeten volledig transparant zijn in inhoud en financiële dekking. *b. Financiële ontwikkelingen en kaders* Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden gesteund, mits deze zijn onderbouwd met een meerjarig en transparant financieel plan. De raad wijst op structurele kortingen, kostenstijgingen en het belang van robuuste reservevorming.	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde

Tekorten mogen niet automatisch worden afgewenteld op gemeenten.

c. Mogelijke ontvlechting VRGZ en GGD
Het onderzoek naar mogelijke ontvlechting vraagt volgens de raad maximale zorgvuldigheid. Pas nadat er een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan ligt, kan besluitvorming plaatsvinden. De raad accepteert geen eenzijdige kostenverdeling en hecht aan borging van de continuïteit van wettelijke taken.

d. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid
Door de structurele korting op BDuR-middelen en onzekerheid over aanvullende rijksbijdragen benadrukt de raad dat structurele uitgaven niet mogen steunen op incidentele middelen. Rijksmiddelen moeten uitsluitend worden ingezet voor het doel waarvoor ze zijn toegekend en pas wanneer deze definitief beschikbaar zijn.

e. Methodiek indexering
De raad stelt dat extreme prijsstijgingen buiten de afgesproken indexeringssystematiek niet mogen worden doorbelast. Deze kosten dienen binnen de eigen financiële kaders van VRGZ te worden opgelost om financiële discipline en voorspelbaarheid te waarborgen.

f. Personele inzet en nazorg
De raad onderschrijft het belang van goed werkgeverschap en PTSS-preventie, maar verlangt transparantie over de structurele kosten en over de verdeling daarvan. Extra ambities mogen alleen worden uitgevoerd met volledige financiële dekking, zonder automatische doorbelasting aan gemeenten.

g. Lokale belangen en maatwerk
Lokale basisvoorzieningen zoals bluswater en bereikbaarheid in het buitengebied mogen niet onder druk komen door regionale prioriteiten. De raad vraagt om inzicht in borging van deze lokale

financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.

e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.

	behoeften en om maatwerk voor gemeenten met specifieke risico's, waaronder Neder-Betuwe. *h. Rechtmatigheidsverantwoording* De raad wijst op het belang van strikt rechtmatig handelen door de VRGZ als verbonden partij. Fouten bij de VRGZ kunnen doorwerken in de gemeentelijke rechtmatigheidsverantwoording. De VRGZ moet daarom tijdig rapporteren, interne controle borgen en haar jaarrekening uiterlijk 1 mei aanleveren.	f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. g. Uw zorgen over het behoud van basisvoorzieningen, zoals bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid in het buitengebied, begrijpen wij goed. Deze voorzieningen vormen een cruciale schakel in de dagelijkse incidentbestrijding. In 2026 wordt het regionaal bluswaterbeleid herzien. In nauwe samenwerking met gemeenten (verantwoordelijk als bevoegd gezag) kijken we waar aanpassingen in de bluswatervoorziening nodig zijn. h. Wij onderschrijven het belang van rechtmatig handelen en transparante verantwoording. De VRGZ heeft afspraken hierover o.a. geborgd in de financiële verordening en het normenkader en de toepassing hiervan is getoetst door de accountant. Daar zijn geen bijzonderheden uit naar voren gekomen tijdens de accountantscontrole en dus is een goedkeurende verklaring afgegeven. De verantwoording is duidelijk en de jaarrekening wordt tijdig aangeleverd.

D-Nijmegen 4-2-26	*a. Mogelijke ontvlechting VRGZ en GGD Gelderland-Zuid* De raad onderstreept het belang van een zorgvuldig proces rondom de mogelijke ontvlechting van de bedrijfsvoering van VRGZ en GGD Gelderland-Zuid. Omdat gemeenten hierbij nauw moeten worden betrokken, vraagt de raad om een uitvoeringsplan waarin de financiële effecten, risico's en gevolgen voor gemeenten helder worden uiteengezet. *b. Onzekerheid Rijksbijdragen en weerbaarheid* De korting op de BDuR-middelen vanaf 2026 zorgt voor structurele financiële druk. Hoewel deze voor 2026 incidenteel is opgevangen, blijven toekomstige rijksbesluiten een onzekerheid. Tegelijkertijd stelt het Rijk extra middelen beschikbaar voor weerbaarheid, maar de inzet en verdeling daarvan zijn nog niet bekend. De raad vraagt om aandacht voor deze afhankelijkheden. *c. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad benadrukt dat voorgenomen maatregelen moeten passen binnen huidige en toekomstige wetgeving, waaronder de herziening van de Wet Veiligheidsregio's. Gemeenten hebben volgens de raad duidelijk inzicht nodig in activiteiten en bijbehorende financiële gevolgen, zodat zij weloverwogen keuzes kunnen maken binnen hun eigen financiële ruimte en het gezamenlijke eigenaarschap van de VRGZ wordt versterkt. *d. Financiële ontwikkelingen en reserves* Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden als noodzakelijk beschouwd, maar structurele kostenstijgingen en rijks-onzekerheden vragen om een robuuste financiële strategie. De raad pleit voor een gezamenlijke, goed onderbouwde aanpak van risicobeheersing en reservevorming, om zo financiële stabiliteit binnen de samenwerking te waarborgen. *e. Indexeringsmethodiek* De raad gaat ervan uit dat extreme prijsstijgingen zijn meegenomen binnen de afgesproken indexeringssystematiek. De extra	a. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. b. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. c. Wij onderschrijven het belang van het werken binnen actuele bestuurlijke en wettelijke kaders. Wij volgen de landelijke ontwikkelingen nauwgezet en stemmen onze keuzes daarop af. Als landelijke besluiten gevolgen hebben voor de VRGZ en haar gemeenten, informeren wij u als raad tijdig via de reguliere beleids- en/of begrotingscyclus, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. d. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

	prijsstijging van € 235.000 valt volgens de raad buiten deze systematiek en zou daarom niet aan gemeenten moeten worden doorbelast. De verwachting is dat de VRGZ deze kosten zelf opvangt.	e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.
C-Tiel, 3-2-26	*a. Nieuwe bestuursperiode* De gemeenteraad benadrukt dat 2027 een overgangsjaar is naar een nieuw bestuur. Daarom wordt gevraagd terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Besluitvorming over nieuwe onderwerpen wordt na het zomerreces van 2026 verwacht. De raad spreekt waardering uit voor de samenwerking in de afgelopen bestuursperiode. *b. Rechtmatigheid* De raad wijst op de gevolgen van rechtmatigheidsfouten bij verbonden partijen. Wanneer een verbonden organisatie niet rechtmatig handelt, kan dit meetellen in de gemeentelijke rechtmatigheidsverantwoording. De VRGZ wordt verzocht strikt rechtmatig te handelen, goede interne controles uit te voeren en fouten tijdig binnen het boekjaar te herstellen. Ook moet de jaarrekening tijdig worden aangeleverd en een duidelijke verantwoording bevatten. *c. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vindt het belangrijk dat beleid aansluit op wettelijke taken, landelijke ontwikkelingen en de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Een heldere scheiding tussen wettelijke	a. We begrijpen uw verzoek, maar besluiten uw verzoek niet over te nemen. Binnen de VRGZ liggen op dit moment enkele onderwerpen voor die tijdige besluitvorming vragen om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen de organisatie te waarborgen. b. Wij onderschrijven het belang van rechtmatig handelen en transparante verantwoording. De VRGZ heeft afspraken hierover o.a. geborgd in de financiële verordening en het normenkader en de toepassing hiervan is getoetst door de accountant. Daar zijn geen bijzonderheden uit naar voren gekomen tijdens de accountantscontrole en dus is een goedkeurende verklaring afgegeven. De verantwoording is duidelijk en de jaarrekening wordt tijdig aangeleverd. c. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden.

verplichtingen en aanvullende ambities is noodzakelijk, zowel inhoudelijk als financieel. Gemeenten moeten inzicht krijgen in de kosten en verplichtingen die voortvloeien uit beide categorieën.

d. Taakstelling
In lijn met eerdere besluiten geldt vanaf 2026 een taakstellende bezuiniging voor alle gemeenschappelijke regelingen. Hoewel de VRGZ deze bezuiniging onwenselijk vindt, verwacht de raad dat zorgvuldig en efficiënt met middelen wordt omgegaan. Nieuwe en bestaande taken moeten binnen verantwoorde financiële kaders worden uitgevoerd.

e. Financiële ontwikkelingen en kaders
De raad staat investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoedonderhoud positief tegenover wanneer deze onderdeel zijn van een transparant en onderbouwd meerjarenplan. Door stijgende kosten en lagere rijksbijdragen is een stevige strategie voor risicobeheersing en reservevorming nodig. Onvoorziene tekorten mogen niet automatisch worden doorbelast aan gemeenten.

f. Mogelijke ontvlechting bedrijfsvoeringstaken VRGZ en GGD
De gemeenteraad is verrast door de mogelijke ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering en benadrukt dat er geen onomkeerbare financiële besluiten mogen worden genomen zonder een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan. De financiële impact, alternatieven en risico's moeten helder zijn, en kosten mogen niet eenzijdig bij gemeenten terechtkomen. De raad vraagt aandacht voor timing, uitvoerbaarheid en borging van de continuïteit van dienstverlening.

g. Onzekerheid rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid
De korting op de BDuR-middelen en onzekerheid over toekomstige rijksbijdragen zorgen voor financiële risico's. De VRGZ wordt gevraagd inzicht te geven zodra verdeelmodellen of bedragen bekend zijn. Structurele uitgaven mogen niet worden gebaseerd op

d. In lijn met eerdere signalen vinden wij als bestuur het inboeken van bezuinigingen nog steeds onwenselijk en onverantwoord. Niet alleen gezien de maatschappelijke weerbaarheidsopgave waar we met elkaar voor staan, maar ook vanwege de consequenties die dit heeft voor de continuïteit en kwaliteit van onze dienstverlening en daarmee op de veiligheid van onze inwoners. Om de binnenlandse veiligheid en weerbaarheid in Gelderland-Zuid te vergroten, moet er juist geïnvesteerd worden in de veiligheidsregio. Wij blijven graag met u in gesprek om te komen tot realistische financiële kaders die recht doen aan zowel de gemeentelijke situatie als de noodzakelijke uitvoering van onze wettelijke en maatschappelijke taken.

e. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

f. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

g. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de

	incidenteel geld, en rijksmiddelen moeten aantoonbaar worden besteed aan het doel waarvoor zij zijn toegekend.	korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.
D-West Maas en Waal, 12-2-26	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vindt het noodzakelijk dat alle maatregelen in lijn zijn met wettelijke taken en landelijke ontwikkelingen, waaronder de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Een strikte scheiding tussen wettelijke verplichtingen en facultatieve ambities is volgens de raad essentieel om juridische en financiële risico's te voorkomen. Transparantie over financiële dekking moet vooraf geborgd worden. *b. Financiële ontwikkelingen en kaders* Hoewel de raad investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoedonderhoud ondersteunt, moet dit gebeuren binnen een transparant, meerjarig financieel plan. Toenemende kosten en afbouw van BDuR-middelen maken een sterke strategie voor risicobeheersing en reservevorming noodzakelijk. Gemeenten mogen niet geconfronteerd worden met onverwachte of disproportionele lasten. *c. Mogelijke ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ–GGD Gelderland-Zuid* De raad heeft zorgen over de mogelijke ontvlechting van de bedrijfsvoering tussen VRGZ en de GGD. Zolang er geen uitgewerkt uitvoeringsplan met varianten, impactanalyses en kostenverdeling beschikbaar is, mogen er geen definitieve financiële besluiten worden genomen. De raad gaat uit van kostenneutraliteit voor gemeenten en continuïteit van dienstverlening. *d. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid* De korting op de BDuR-middelen en de onzekerheid over aanvullende rijksfinanciering vormen risico's voor de begroting. De raad benadrukt dat structurele uitgaven niet gebaseerd mogen zijn op incidentele middelen. Nieuwe rijksmiddelen mogen uitsluitend	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de

	worden ingezet voor het beoogde doel en pas na definitieve toekenning. *e. Methodiek indexering* De raad verwijst naar de afgesproken methodiek voor indexering en stelt dat extreme prijsstijgingen buiten deze systematiek niet aan gemeenten mogen worden doorberekend. De VRGZ moet dergelijke kosten binnen de eigen begroting opvangen, om financiële discipline te waarborgen. *f. Personele inzet en nazorg* Het belang van goed werkgeverschap en aandacht voor PTSS-preventie wordt onderschreven. Tegelijkertijd verwacht de raad volledige transparantie over structurele kosten, die beperkt moeten blijven tot wettelijke taken. Extra ambities zijn alleen acceptabel bij volledige structurele dekking. *g. Lokale belangen en maatwerk* De raad benadrukt het belang van lokale voorzieningen zoals bluswaterpunten en bereikbaarheid in het buitengebied. Deze basisvoorzieningen mogen niet onder druk komen te staan door regionale prioriteiten. De VRGZ moet inzichtelijk maken hoe lokale belangen worden geborgd binnen de meerjarenbegroting.	korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen. f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van

		redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. g. Uw zorgen over het behoud van basisvoorzieningen, zoals bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid in het buitengebied, begrijpen wij goed. Deze voorzieningen vormen een cruciale schakel in de dagelijkse incidentbestrijding. In 2026 wordt het regionaal bluswaterbeleid herzien. In nauwe samenwerking met gemeenten (verantwoordelijk als bevoegd gezag) kijken we waar aanpassingen in de bluswatervoorziening nodig zijn.
D-West Betuwe, 2-2-2026	*a. Nieuwe bestuursperiode* Omdat in 2026 een nieuwe bestuursperiode start, vraagt de gemeenteraad om terughoudendheid met nieuwe beleidsontwikkelingen. Het nieuwe bestuur moet de ruimte krijgen om eigen keuzes te maken. De raad verzoekt daarom om rekening te houden met de verkiezingen in maart en de daaropvolgende inwerkperiode. *b. Financiële situatie van de gemeente West Betuwe* West Betuwe hanteert een bezuinigingskader voor gemeenschappelijke regelingen, voortkomend uit lagere Rijksinkomsten. De raad dringt erop aan dat de veiligheidsregio een taakstelling van 1,5 procent verwerkt in de begroting 2027. Ondanks eerdere signalen dat besparen lastig is, blijft de gemeente vasthouden aan dit uitgangspunt. *c. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vindt het essentieel dat maatregelen aansluiten op wettelijke taken en landelijke ontwikkelingen, waaronder de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Een duidelijke scheiding tussen verplichte taken en optionele ambities is noodzakelijk, evenals transparantie over financiële dekking bij nieuwe initiatieven. *d. Financiële ontwikkelingen en kaders*	a. We begrijpen uw verzoek, maar besluiten uw verzoek niet over te nemen. Binnen de VRGZ liggen op dit moment enkele onderwerpen voor die tijdige besluitvorming vragen om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen de organisatie te waarborgen. b. In lijn met eerdere signalen vinden wij als bestuur het inboeken van bezuinigingen nog steeds onwenselijk en onverantwoord. Niet alleen gezien de maatschappelijke weerbaarheidsopgave waar we met elkaar voor staan, maar ook gezien de consequenties die dit heeft voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Om de binnenlandse veiligheid en weerbaarheid in Gelderland-Zuid te vergroten moet er juist geïnvesteerd worden in de veiligheidsregio. Wij blijven graag met u in gesprek om te komen tot realistische financiële kaders die recht doen aan zowel de gemeentelijke situatie als de noodzakelijke uitvoering van onze wettelijke en maatschappelijke taken. c. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden.

	Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoedonderhoud worden ondersteund, maar moeten onderdeel zijn van een onderbouwde meerjarenstrategie. De raad vraagt om helderheid over risicobeheersing, reservevorming en het voorkomen van aanvullende lasten voor gemeenten. Tekorten mogen niet automatisch worden doorbelast. *e. Mogelijke ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ-GGD* De raad volgt het onderzoek naar ontvlechting van de bedrijfsvoering met zorg. Er mogen geen financiële besluiten worden genomen voordat er een concreet uitvoeringsplan ligt. Kosten mogen niet eenzijdig bij gemeenten terechtkomen, en de dienstverlening moet gedurende het proces geborgd blijven. *f. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR en weerbaarheid* De onzekerheid rond de BDuR-bijdrage en de inzet van nieuwe Rijksmiddelen maakt het financiële kader kwetsbaar. De raad waarschuwt dat structurele uitgaven niet op incidentele middelen mogen worden gebaseerd. Toekenningen moeten vaststaan en uitsluitend voor hun specifieke doel worden gebruikt. *g. Personele inzet en nazorg* De raad onderschrijft het belang van goed werkgeverschap, inclusief PTSS-preventie en nazorg. Tegelijkertijd vraagt zij om transparantie in kosten en beperkte doorbelasting aan gemeenten, waarbij alleen wettelijke taken als basis mogen dienen.	d. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. e. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024. f. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct. g. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C

		cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg.
D-Wijchen, 3-2-2026	*a. Bestuurlijke en wettelijke kaders* De raad vraagt om een heldere scheiding tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities in de begroting en meerjarenraming. Transparantie over nieuwe initiatieven en de bijbehorende wettelijke status moet gemeenten in staat stellen proportionele en beheersbare keuzes te maken. *b. Financiële kaders* Door structurele kortingen, prijsstijgingen en vastgoedkosten is een robuuste strategie nodig voor risicobeheersing en reservevorming. De raad wil inzicht in het gebruik van reserves en tijdige voorlegging van mogelijke tekorten om een stabiele financiële situatie te behouden. *c. Ontvlechting VRGZ en GGD* Het mogelijke ontvlechtingsproces vraagt volgens de raad om maximale zorgvuldigheid en volledige transparantie. Financiële besluiten dienen pas te worden genomen wanneer een uitvoeringsplan met varianten, impactanalyses en kostenverdeling beschikbaar is. Continuïteit van dienstverlening en wettelijke taken moet tijdens het hele traject geborgd blijven. *d. Rijksbijdrage en weerbaarheid*	a. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden. b. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet. c. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten

De raad wijst op de onzekerheden rond de rijksbijdrage BDuR vanaf 2027 en benadrukt dat structurele uitgaven niet mogen worden gebaseerd op incidentele middelen. Gemeenten kunnen alleen instemmen met uitgaven waarvoor daadwerkelijk rijksmiddelen zijn toegekend. De VRGZ wordt verzocht randvoorwaarden vooraf vast te leggen en rijksmiddelen doelgericht in te zetten.

e. Indexeringsmethodiek
De raad gaat ervan uit dat de afgesproken indexeringssystematiek extreme prijsstijgingen afdekt. De extra kosten van €235.000 vallen volgens de raad buiten deze methodiek en zouden niet aan gemeenten moeten worden doorbelast. De VRGZ wordt gevraagd deze lasten intern op te vangen.

f. Personele inzet en nazorg
De raad ondersteunt de inzet op goed werkgeverschap en PTSS-preventie, maar vraagt om transparantie over de structurele kosten en de verdeelsleutel. Kosten moeten betrekking hebben op wettelijke taken, en aanvullende ambities mogen alleen worden uitgevoerd wanneer volledige financiële dekking aanwezig is.

g. Lokale belangen
De gemeenteraad wil inzicht in hoe lokale belangen worden geborgd binnen de meerjarenbegroting. Regionale investeringen mogen niet ten koste gaan van de operationele basis op lokaal niveau.

van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

d. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.

e. Deze aanname is feitelijk onjuist. Binnen de door het AB vastgestelde financiële spelregels zijn er drie typen ontwikkelingen waarvoor een aanvullende gemeentelijke bijdrage mogelijk is: nieuwe beleidsvoorstellen, buitengewone prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen. Het beroep op deze spelregels past binnen de afgesproken systematiek. In de praktijk blijkt dat substantiële materiële prijsstijgingen niet volledig kunnen worden opgevangen binnen de reguliere indexering. Hierdoor ontstaat structurele scheefgroei, mede omdat materiële kosten niet worden meegenomen in de nacalculatie. Sinds 2021 heeft de VRGZ ruim € 2 miljoen aan prijsstijgingen intern moeten absorberen, terwijl kosten van materieel en afgenomen diensten met 40% tot 120% zijn gestegen.

f. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken.

		In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. g. Wij begrijpen de wens van de gemeenteraad om lokale belangen stevig geborgd te zien binnen de meerjarenbegroting. Daarom blijven we alert op opkomsttijden, financiële voorspelbaarheid en lokale belangen en ambities. Ook betrekken we gemeenten tijdig bij begrotingsprocessen, maar ook bij andere regionale (meerjarige) beleidsdocumenten en plannen.
D-Zaltbommel, 5-2	*a. Nieuwe bestuursperiode* De gemeenteraad benadrukt dat dit de laatste zienswijze is van de huidige bestuursperiode en spreekt waardering uit voor de samenwerking met de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Het nieuwe bestuur moet volgens de raad voldoende ruimte krijgen om eigen keuzes te maken. Daarom wordt gevraagd om terughoudendheid met nieuwe beleidsontwikkelingen en om rekening te houden met de inwerkperiode na de verkiezingen van maart 2026. *b. Financiële situatie* De raad schetst een blijvend negatief meerjarig financieel perspectief doordat rijksinkomsten structureel dalen terwijl kosten en maatschappelijke opgaven toenemen. De Veiligheidsregio wordt opgeroepen kritisch te blijven kijken naar de eigen organisatie en uitgaven. Tevens moet de ontwikkeling van toekomstscenario's doorgaan om inzicht te geven in mogelijke besparingen, investeringen en gevolgen voor kwaliteit en dienstverlening.	a. We begrijpen uw verzoek, maar besluiten uw verzoek niet over te nemen. Binnen de VRGZ liggen op dit moment enkele onderwerpen voor die tijdige besluitvorming vragen om (financiële) risico's te beperken en de noodzakelijke voortgang binnen de organisatie te waarborgen. b. Het dagelijks bestuur herkent het door de raad geschetste aanhoudend uitdagende financiële perspectief, waarin dalende rijksinkomsten en toenemende maatschappelijke opgaven leiden tot structurele druk op de begrotingen. Vanzelfsprekend blijven wij kritisch kijken naar onze uitgaven, maar de rek is er uit. Wij blijven graag met u in gesprek om te komen tot realistische financiële kaders die recht doen aan zowel de gemeentelijke situatie als de noodzakelijke uitvoering van onze wettelijke en maatschappelijke taken. c. Uw verzoek om een duidelijke scheiding aan te brengen tussen wettelijke verplichtingen en aanvullende ambities nemen wij over. In bijlage 8.6 van de ontwerpbegroting 2027 is daartoe een overzicht opgenomen van de wettelijke en specifieke taken van de

c. Bestuurlijke en wettelijke kaders
De raad vindt het essentieel dat maatregelen aansluiten op wettelijke taken en landelijke ontwikkelingen, waaronder de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Er wordt gevraagd om een duidelijke scheiding tussen wettelijke verplichtingen en optionele ambities, evenals volledige transparantie over financiële dekking van nieuwe initiatieven.

d. Financiële kaders en risico's
Investeringen in crisisbeheersing, cyberveiligheid en vastgoed worden onderschreven, mits onderdeel van een transparant, meerjarig financieel plan. Door stijgende kosten en kortingen is een stevige strategie nodig voor risicobeheersing, reservevorming en voorspelbare lasten voor gemeenten. Ad-hoc maatregelen en automatische doorberekeningen van tekorten aan gemeenten moeten worden voorkomen.

e. Mogelijke ontvlechting met GGD Gelderland-Zuid
De raad uit zorgen over de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en de GGD. Besluitvorming moet pas plaatsvinden wanneer een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan beschikbaar is, met varianten, impactanalyses en een heldere kostenverdeling. Kosten mogen niet eenzijdig bij gemeenten terechtkomen, en continuïteit van dienstverlening moet gewaarborgd blijven.

f. Onzekerheid Rijksbijdrage BDuR
De korting op de BDuR-middelen en de onzekerheid over toekomstige verdeelsleutels maken het volgens de raad risicovol om structurele uitgaven op incidentele middelen te baseren. Nieuwe uitgaven zijn alleen acceptabel wanneer middelen daadwerkelijk worden toegekend en geen extra lasten veroorzaken.

g. Personele inzet en nazorg
De raad ondersteunt aandacht voor goed werkgeverschap, PTSS-preventie en nazorg, maar vraagt om transparantie over

veiligheidsregio. Ook zullen wij, zoals gebruikelijk, nieuwe beleidsmatige initiatieven voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking, zodat bestuurlijke afwegingen zorgvuldig kunnen plaatsvinden.

d. Nieuwe beleidsmatige meerjarenprogramma's worden, zoals gebruikelijk, voorzien van een onderbouwde financiële uitwerking. De reservevorming loopt via de algemene reserve en de bestemde reserves waarvoor concrete bestedingsplannen zijn vastgesteld. Voor de algemene reserve C&R (eveneens de weerstandscapaciteit) geldt in de door het AB vastgestelde financiële spelregels een streefwaarde van 5% van de baten. Aan deze norm voldoet de VRGZ op dit moment niet.

e. Met betrekking tot de mogelijke ontvlechting tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid onderschrijft ons bestuur de noodzaak van een zorgvuldig proces en continuïteit van dienstverlening aan het primaire proces. Definitieve besluitvorming vindt pas plaats wanneer het plan voor de ontvlechting, de inrichting van een eigen bedrijfsvoering, inclusief financiële onderbouwing, frictiekosten en tijdspad zijn uitgewerkt. De structurele kosten voor het inrichten van een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie voor de VRGZ blijven gelijk op basis van de begroting peildatum 2024.

f. De bijdrage voor de versterking van de veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid is ook ter beschikking gesteld om te borgen dat veiligheidsregio's zowel deze taken als al hun kerntaken zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. Hiermee wordt de korting van 10% op de BDuR grotendeels gecompenseerd en zijn bezuinigingen op onze kerntaken zo veel mogelijk afgewend. Zodra er duidelijkheid is over de verdeling van gelden voor weerbaarheid en noodsteunpunten, informeren wij u direct.

g. Wij onderschrijven het belang van goed werkgeverschap en blijven investeren in PTSS-preventie en nazorg. Omdat het een nieuwe richtlijn betreft, medewerkers waarvan PTSS aannemelijk is nog

	structurele kosten. Uitgaven dienen beperkt te blijven tot wettelijke taken, tenzij aanvullende ambities volledig financieel zijn gedekt. *h. Rechtmatigheid* De brief benadrukt dat fouten in rechtmatig handelen bij verbonden partijen ook gevolgen hebben voor de gemeentelijke rechtmatigheidsverantwoording. De raad vraagt om strikte naleving van regels, interne controle, tijdige correctie van fouten binnen hetzelfde boekjaar en een vroege oplevering van de jaarrekening, uiterlijk op 1 mei.		beoordeeld moeten worden via het landelijke expertisebureau, kunnen we op dit moment de financiële consequenties nog niet inschatten. Daartoe is PTSS ook opgenomen als risico in de risicoparagraaf. De komende jaren zullen wij via de reguliere P&C cyclus de kosten die samenhangen met PTSS-preventie en nazorg inzichtelijk maken. In organisaties waar traumatische ervaringen inherent zijn aan het werk, is het treffen van PTSS-preventie en nazorg geen extra keuze, maar een juridische verplichting vanuit het beginsel van goed werkgeverschap. Artikel 7:611 en 7:658 BW verplichten werkgevers om werknemers te beschermen tegen gezondheids- en veiligheidsrisico's. In het geval van PTSS betekent dit: tijdig signaleren en handelen (zorgvuldigheidsbeginsel), het treffen van redelijke maatregelen om schade bij werknemers te voorkomen en aansprakelijkheid bij schade door onvoldoende zorg. h. Wij onderschrijven het belang van rechtmatig handelen en transparante verantwoording. De VRGZ heeft afspraken hierover o.a. geborgd in de financiële verordening en het normenkader en de toepassing hiervan is getoetst door de accountant. Daar zijn geen bijzonderheden uit naar voren gekomen tijdens de accountantscontrole en dus is een goedkeurende verklaring afgegeven. De verantwoording is duidelijk en de jaarrekening wordt tijdig aangeleverd.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/348856

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze concept Jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Datum: 18 juni 2026

Voorgesteld besluit
De Gemeenteraad besluit:

1. een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, waarin het volgende wordt voorgesteld:
    a) Aandacht te vragen voor de structurele financiële tekorten en te verzoeken om een meerjarig herstelperspectief voor het weerstandsvermogen en financieel evenwicht;
    b) Te verzoeken om meer inzicht in keuzes en prioriteiten, onder meer door scenario's met effecten voor veiligheid, paraatheid en gemeentelijke bijdragen;
    c) Te benadrukken dat de toenemende opgaven niet in verhouding staan tot de beschikbare middelen en dat nieuwe taken alleen met structurele dekking moeten worden uitgevoerd;
    d) De inzet richting het Rijk te ondersteunen voor aanvullende financiering en te verzoeken gemeenten hierover te blijven informeren;
    e) Aandacht te vragen voor financiële onzekerheden (zoals ontvlechting GGD en begrotingswijziging) en te verzoeken deze inzichtelijk te maken;
    f) Te benadrukken dat nieuwe beleidsontwikkelingen, waaronder weerbaarheid en het nieuwe beleidsplan, realistisch, uitvoerbaar en financieel gedekt moeten zijn.

Aanleiding
Een gemeenschappelijke regeling zendt jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. Dit is in overeenstemming met de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
16-12-2025	Besluit 'Zienswijze Kaderbrief 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid' (Z/25/329767)

Gewenst resultaat
Volgens de bepalingen van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 11A van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft de gemeenteraad de mogelijkheid zienswijzen in te dienen op het jaarverslag, de jaarrekening en de ontwerpbegroting. Na de zienswijzeprocedure zullen de Jaarstukken worden vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 2 juli. De Begroting stelt het algemeen bestuur op 2 juli vast.

Argumenten
1.1. Het indienen van zienswijzen is geregeld in de gemeenschappelijke regeling VRGZ en de Wgr.

De VRGZ benoemt in haar raadsbrief dat de gemeenteraden de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen. In artikel 11A, lid 1 van de GR VRGZ en art 35 Wgr staat dat de gemeenteraad deze bevoegdheid heeft.

1.2. De behaalde resultaten passen binnen de ambitie van de gemeente.

De jaarrekening 2025 geeft een weergave van de resultaatbestemming en de financiële positie en structurele tekorten. De VRGZ sluit af met negatief resultaat en structurele tekorten. De tekorten worden nu incidenteel opgevangen maar dit is niet houdbaar. Basistaken komen richting 2027 onder druk te staan door prijsstijgingen en onvoldoende compensatie. In de zienswijze laten we als gemeente zien dat we ons kunnen vinden in de voorgestelde Jaarrekening 2025.

1.3. De jaarrekening en begroting geven aanleiding tot het indienen van een zienswijze.

De jaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 laten zien dat de VRGZ kampt met structurele financiële tekorten, die momenteel incidenteel worden opgevangen. Tegelijkertijd blijven het weerstandsvermogen en de reserves onder het gewenste niveau, waardoor de organisatie beperkt in staat is om risico's op te vangen.
Uit de ontwerpbegroting blijkt daarnaast dat de maatschappelijke opgaven voor de VRGZ toenemen, onder andere door ontwikkelingen op het gebied van weerbaarheid, klimaat en digitalisering, terwijl de beschikbare middelen hiervoor onvoldoende zijn. De VRGZ wil in haar begroting rekening houden met nieuw beleid, autonome ontwikkelingen en extreme prijsstijgingen. Dit leidt tot een structurele spanning tussen taken, ambities en financiering.
Ook zijn er relevante onzekerheden, zoals de financiële gevolgen van de ontvlechting met de GGD en de dekking van nieuwe taken. Deze kunnen (indirect) gevolgen hebben voor de gemeentelijke bijdrage.
Gelet hierop is het van belang een zienswijze in te dienen, gericht op het versterken van de financiële positie, het inzichtelijk maken van bestuurlijke keuzes en het verkrijgen van structurele financiering, mede vanuit het Rijk.

1.4. De regionale opgaven zijn vertaald in de conceptbegroting.

In de ontwerpbegroting 2027 zijn de regionale opgaven van de VRGZ, zoals het versterken van de weerbaarheid, het inspelen op klimaat- en digitale risico's en het borgen van de basistaken, uitgewerkt in concrete activiteiten en financiële kaders.
De begroting maakt inzichtelijk dat deze opgaven leiden tot een toename van de benodigde middelen en dat hierin keuzes moeten worden gemaakt, mede gezien de

beperkte financiële ruimte. Daarmee vormt de begroting een logisch vervolg op het bestaande beleidsplan en de actuele ontwikkelingen binnen het veiligheidsdomein. Tegelijkertijd blijkt uit de begroting dat niet alle opgaven volledig financieel zijn gedekt en dat prioritering noodzakelijk is. Dit onderstreept het belang van bestuurlijke afwegingen en een goede aansluiting tussen ambities, uitvoering en beschikbare middelen.

Tegenargumenten en risico's

1.1. Het kenbaar maken van een zienswijze op de jaarstukken en begroting is geen wettelijke verplichting.

Met een zienswijzebrief geeft de raad een reactie op de conceptjaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027. Het Dagelijks Bestuur geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur is bevoegd om de conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027 vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet mee te nemen. Als meerdere gemeenten hetzelfde standpunt innemen, de kans groter dat het Algemeen Bestuur de geuite zorgen en aanbevelingen in de zienswijze meeneemt in haar stukken.

1.2. De bevindingen van de accountant zijn nog niet getoetst.

Er is nog geen controleverklaring van de accountant afgegeven over de concept-jaarrekening 2025. Medio mei wordt een verklaring verwacht van de accountant. Naar aanleiding van de bevindingen van de accountant en de Adviesfunctie, kan de (voorlopige) zienswijze nog veranderen.

Financiële gevolgen

Jaarrekening 2025
Uit de jaarrekening 2025 blijkt dat de VRGZ een beperkt positief resultaat realiseert. Dit resultaat lijkt, in lijn met voorgaande jaren, grotendeels incidenteel van aard. Onderliggend is sprake van structurele druk op de exploitatie als gevolg van prijsstijgingen, personele ontwikkelingen en toenemende kosten binnen de organisatie. De financiële positie van de VRGZ blijft daarmee kwetsbaar. De beschikbare weerstandscapaciteit is beperkt, waardoor financiële tegenvallers niet volledig binnen de organisatie kunnen worden opgevangen. Dit brengt met zich mee dat risico's in toenemende mate (indirect) bij de deelnemende gemeenten komen te liggen. In lijn met voorgaand jaar blijft het van belang om aandacht te houden voor de verhouding tussen risico's en beschikbare weerstandscapaciteit.

Conceptbegroting 2027
De conceptbegroting 2027 laat een aanzienlijke stijging van de lasten zien ten opzichte van 2026. De totale lasten nemen toe van circa €106,5 miljoen in 2026 naar €116,9 miljoen in 2027 (+€10,4 miljoen, circa +9,8%). Deze stijging wordt met name veroorzaakt door autonome kostenontwikkelingen, inflatie en intensivering van taken, waaronder binnen crisis- en rampenbestrijding.
De batenontwikkeling blijft hierbij achter en is deels onzeker. De aanvullende rijksmiddelen voor weerbaarheid zijn onvoldoende om de stijgende lasten en eerdere kortingen volledig te compenseren. Hierdoor ontstaat een structureel financieel spanningsveld.

Voor de gemeente Druten betekent dit een oplopende financiële bijdrage aan de VRGZ. De gemeentelijke bijdrage stijgt volgens de conceptbegroting van €1,73 miljoen in 2027 naar €2,11 miljoen in 2030. Ten opzichte van de kaderbrief betekent dit een aanvullende financiële uitzetting van circa €178.653 in 2027, oplopend naar €153.367 in 2030. De hoogste aanvullende uitzetting wordt voorzien in 2028 (€258.575). Hiermee ontstaat voor de gemeente een structureel hogere financiële druk binnen de meerjarenbegroting.

De financiële consequenties voor de gemeente Druten zijn opgenomen in onderstaand overzicht.

VRGZ	2027	2028	2029	2030
Concept begroting VRGZ	€ 1.731.950,00	€ 1.914.166,00	€ 2.016.836,00	€ 2.111.681,00
Actuele begroting	€ 1.553.297,00	€ 1.655.591,00	€ 1.782.815,00	€ 1.958.314,00
Verschil	€ 178.653,00	€ 258.575,00	€ 234.021,00	€ 153.367,00

We verwerken de verschillen als uitzetting op de begroting in de Perspectiefnota 2026.

Vervolgstappen
Na vaststelling van de zienswijzebrief door de raad zal deze voor 15 juni aan het bestuur van de VRGZ worden toegezonden. Het dagelijks bestuur moet eerst reageren op de ingebrachte zienswijzen op de conceptjaarrekening 2025 (art 11A, lid 3 GR VRGZ) en de ontwerpbegroting (art 35, lid 4 Wgr)
Aangezien besluitvorming tijdens de raadsvergadering van 18 juni 2026 zal plaatsvinden, wordt onder voorbehoud van besluitvorming door de raad, een concept-zienswijze brief verzonden. De definitieve zienswijze wordt na de raadsvergadering van 18 juni toegezonden.

Geheimhouding
N.v.t.

Advies
De zienswijze is ambtelijk afgestemd met de andere regionale opdrachtgevers. Daarnaast zijn de financieel adviseurs van de WDW betrokken bij de totstandkoming.

Bijlagen
- Bijlage 1: Zienswijzebrief
- Bijlage 2: Raadsbrief conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027 inclusief bijlagen
- Bijlage 3: Conceptjaarrekening 2025
- Bijlage 4: Ontwerpbegroting 2027
- Bijlage 5: Infographic
- Bijlage 6: Reacties gemeenteraden op Kaderbrief 2027
- Bijlage 7: Beslisnota voor de Gemeenteraad

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid		
Indiener: Roos van de Klok Fractie: Kernachtig Druten		
Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)? o Inzicht in de financiële beheersmaatregelen en gemeentelijke bijdrage van de afgelopen jaren		
NR	**FORMULERING VRAAG** *Datum ingekomen:*	**ANTWOORD VRAAG** *Datum antwoord:*
1	*Welke maatregelen treft de VRGZ zelf om tekorten op te vangen/ te voorkomen?*	Incidenteel zijn de tekorten opgevangen voor de jaarrekening 2025 uit de algemene reserve VRGZ. De VRGZ is actief bezig met kostenbesparende maatregelen. De bezuinigingsmaatregelen waar over gediscussieerd wordt, zijn bijvoorbeeld de brandweerboot, oefenavonden vrijwilligers, Veiligheidsinformatie Knooppunt, ondersteuning evenementenveiligheid gemeenten, multidisciplinaire oefeningen piketten ROT, etc. Naast eerder genoemde, zijn extra bezuinigingen zijn volgens de VRGZ alleen mogelijk op de operatie: minder kazernes, minder brandweerwagens/ambulances en minder specialistische kennis. Dit is niet wenselijk.

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

<table>
<tr><td>2</td><td>Kunt u een overzicht aanleveren van de (ophoging van de) gemeentelijke bijdrage aan de VRGZ vanaf 2016 t/m 2026?</td><td>
<table>
<tr><th>Jaar</th><th>Begroot</th><th>Werkelijk</th><th>Verschil</th></tr>
<tr><td>2018</td><td>916.244</td><td>915.581</td><td>643</td></tr>
<tr><td>2019</td><td>950.424</td><td>946.819</td><td>3.605</td></tr>
<tr><td>2020</td><td>1.049.757</td><td>1.027.343</td><td>22.414</td></tr>
<tr><td>2021</td><td>1.082.151</td><td>1.083.633</td><td>-1.482</td></tr>
<tr><td>2022</td><td>1.130.874</td><td>1.116.144</td><td>14.730</td></tr>
<tr><td>2023</td><td>1.210.817</td><td>1.235.052</td><td>24.235</td></tr>
<tr><td>2024</td><td>1.313.836</td><td>1.313.838</td><td>2</td></tr>
<tr><td>2025</td><td>1.388.816</td><td>1.396.901</td><td>8.085</td></tr>
<tr><td>2026</td><td>1.453.617</td><td>726.768</td><td>726.849</td></tr>
</table>
N.B. De gegevens in ons financieel systeem gaan maar terug tot 2018, dus 2017 en 2016 zijn niet beschikbaar.
</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Jaarrekening 2025 en begroting 2027 VRGZ

Indiener: Richard Pieters
Fractie: Dorpslijst Afferden

Inleiding
Een van de kerntaken van de overheid is veiligheid. We zien we in de jaarrekening 2025 en de begroting 2027 dat de veiligheidsregio kampt met structurele financiële tekorten en een kwetsbare financiële positie terwijl de opgaven toenemen door ontwikkelingen zoals klimaatverandering, digitalisering en de versterking van onze weerbaarheid, dit terwijl beschikbare middelen achterblijven.

In de stukken lezen we dat structurele tekorten tot nu incidenteel werden opgevangen. Er wordt gesteld dat dit op de lange termijn niet houdbaar blijft.

NR	FORMULERING VRAAG *Datum ingekomen:*	ANTWOORD VRAAG *Datum antwoord:*
	Kan het college of de VRGZ aangeven met welke incidentele middelen of maatregelen dit gebeurt, en hoe lang deze oplossing nog beschikbaar is?	**Met welke incidentele middelen of maatregelen worden de structurele tekorten opgevangen?** In 2025 zijn de structurele kostenstijgingen opgevangen met incidentele voordelen door niet ingevulde vacatures en uitgestelde investeringen. Het resterende tekort van €158.000 wordt gefinancierd uit de algemene reserve van het programma Crisis- en Rampenbestrijding. **Hoelang is deze oplossing nog beschikbaar?** Dit is een incidentele oplossing en niet langer houdbaar. VRGZ heeft te maken met structurele prijsstijgingen en nieuwe wettelijke verplichtingen die de begroting verder onder druk zetten. De rek is eruit en VRGZ geeft aan dat zonder structurele investeringen de impact op de dienstverlening groot is.

		Ondanks de stijging van de gemeentelijke bijdragen blijven de reserves van zowel de RAV als Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) onder de gestelde normen. Voor de algemene reserve C&R geldt een streefwaarde van 5% van de baten. De jaarrekening 2025 sluit op 4,5%, terwijl in de begroting 2027 slechts 1,41% wordt geraamd. Hierdoor is de organisatie slechts in beperkte mate in staat om incidentele tegenvallers zelfstandig op te vangen. Indien financiële tegenvallers de omvang van de algemene reserve overstijgen, zullen deze via een aanvullende gemeentelijke bijdrage moeten worden gecompenseerd. Voor de reserve aanvaardbare kosten van de RAV wordt een minimumnorm van 10% en een streefwaarde van 15% van de baten gehanteerd. De jaarrekening 2025 sluit met een percentage van 8%, dat naar verwachting op dit niveau stabiel blijft.
	Wat zijn de gevolgen op de begroting indien er toch nog incidentele voordelen blijven bestaan?	Bij een positief jaarresultaat worden de reserves van de RAV en Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) aangevuld tot het gewenste niveau. Via de twee tussentijdse rapportages heeft het Algemeen Bestuur gedurende het jaar de mogelijkheid om bij te sturen. De uiteindelijke resultaatbestemming wordt bij het aanbieden van de jaarrekening ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraden.

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder)

	- zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7854
Extern Zaak ID	Z/26/350315
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	6.02
Titel	Zienswijze concept Jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 Groene Metropoolregio
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Strategische projecten en advies
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Sengers, S.W.P.J. (Sigrid)

Bijlagen
Beslisnota raad - zienswijze jaarstukken 2025 en begroting 2027-2030 GMR
Bijlage 1 - Zienswijzebrief concept-jaarstukken 2025 en conceptbegroting GMR 2027-2030
Bijlage 2 - Aanbiedingsbrief jaarstukken 2025 GMR
Bijlage 3 - Jaarrekening inclusief controleverklaring GMR
Bijlage 4 - Accountantsverslag 2025
Bijlage 5 - Aanbiedingsbrief conceptbegroting GMR 2027-2030
Bijlage 6 - Conceptbegroting GMR 2027-2030
Bijlage 7 - Aanbiedingsbrief jaarstukken TEB
Bijlage 8 - Jaarrekening en jaarverslag 2025 TEB
Bijlage 9 - Brief inzake financiële en algemene uitgangspunten 2027
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 GMR - PRO Druten

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	4 mei 2026
Rondetafelgesprek raad Druten	4 juni 2026
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**

Gemeente Druten

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, waarin staat opgenomen dat:

a) de raad waardering heeft voor het werk van de GMR, de geboekte voortgang op de regionale opgaven en de meerwaarde van de onderlinge samenwerking;

b) de raad positief is over de tijdige afronding van de accountantscontrole en instemt met de voorgestelde verwerking van het positieve resultaat over 2025, waaronder de restitutie van het programma Regiobureau aan de deelnemende gemeenten en de reservering van middelen voor reeds aangegane verplichtingen binnen de opgaven;

c) het wenselijk is om in de toekomst terughoudender om te gaan met het aangaan van verplichtingen die het beschikbare begrotingskader overstijgen.

d) met belangstelling wordt uitgekeken naar de uitwerking van een nieuwe systematiek voor de dekking van kosten rond subsidieprojecten;

e) het advies van de accountant om te komen tot een integrale fraude-risicoanalyse wordt onderschreven en het van belang wordt geacht dat hierover structureel wordt gerapporteerd in het jaarverslag;

f) aandacht wordt gevraagd voor een verdere versterking van de governance en uitvoeringskracht, met duidelijke afspraken over rolverdeling , afstemming tussen lokaal en regionaal niveau en verantwoordelijkheden, zodat de uitvoering van de opgaven kan worden geborgd.

2. De bijdrage aan de GMR voor 2027 ter hoogte van 202.152 vast te stellen en vanaf 2028 te indexeren volgens de septembercirculaire van het Rijk met 2,5% per jaar;

3. De Meerjarenbegroting van de gemeente Druten aan te laten sluiten op de geïndexeerde begroting van de GMR en hiervoor de bedragen, opgenomen onder financiële gevolgen, op te nemen in de perspectiefnota 2026.

4. De inwonersbijdrage aan The Economic Board van € 1,11 per inwoner voor het jaar 2027 vast te stellen.

Stemming

17 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie Dorpslijst Afferden	
Kuipers, Femke Pieters, Richard	
Fractie Dorpslijst Horssen	
Groenen, Paul	
Fractie Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid	

Enkur, Mustafa Meeuwsen - van Rhijn, Linda Thoonen, Ronald	
Fractie Kernachtig Druten	
Arts, Kees Barten, Claudia Diebels, Gert Jan Klok, van de, Roos Kolvenbach, Maikel Zwaluw, van der, Gydo	
Fractie PRO Druten	
Moerenhout, Eric Mooren, Jeroen	
Fractie Welzijn Druten	
Aslan, Haci Biesen, den, Dylan Dekkers, Karen	

Besluit (Aangenomen conform voorgesteld besluit)

De gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, waarin staat opgenomen dat:

a) de raad waardering heeft voor het werk van de GMR, de geboekte voortgang op de regionale opgaven en de meerwaarde van de onderlinge samenwerking;

b) de raad positief is over de tijdige afronding van de accountantscontrole en instemt met de voorgestelde verwerking van het positieve resultaat over 2025, waaronder de restitutie van het programma Regiobureau aan de deelnemende gemeenten en de reservering van middelen voor reeds aangegane verplichtingen binnen de opgaven;

c) het wenselijk is om in de toekomst terughoudender om te gaan met het aangaan van verplichtingen die het beschikbare begrotingskader overstijgen.

d) met belangstelling wordt uitgekeken naar de uitwerking van een nieuwe systematiek voor de dekking van kosten rond subsidieprojecten;

e) het advies van de accountant om te komen tot een integrale fraude-risicoanalyse wordt onderschreven en het van belang wordt geacht dat hierover structureel wordt gerapporteerd in het jaarverslag;

f) aandacht wordt gevraagd voor een verdere versterking van de governance en uitvoeringskracht, met duidelijke afspraken over rolverdeling , afstemming tussen lokaal en

regionaal niveau en verantwoordelijkheden, zodat de uitvoering van de opgaven kan worden geborgd.

2. De bijdrage aan de GMR voor 2027 ter hoogte van 202.152 vast te stellen en vanaf 2028 te indexeren volgens de septembercirculaire van het Rijk met 2,5% per jaar;

3. De Meerjarenbegroting van de gemeente Druten aan te laten sluiten op de geïndexeerde begroting van de GMR en hiervoor de bedragen, opgenomen onder financiële gevolgen, op te nemen in de perspectiefnota 2026.

4. De inwonersbijdrage aan The Economic Board van € 1,11 per inwoner voor het jaar 2027 vast te stellen.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/350315

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze concept Jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 Groene Metropoolregio

Collegedatum: 04-05-2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, waarin staat opgenomen dat:
    a) de raad waardering heeft voor het werk van de GMR, de geboekte voortgang op de regionale opgaven en de meerwaarde van de onderlinge samenwerking;
    b) de raad positief is over de tijdige afronding van de accountantscontrole en instemt met de voorgestelde verwerking van het positieve resultaat over 2025, waaronder de restitutie van het programma Regiobureau aan de deelnemende gemeenten en de reservering van middelen voor reeds aangegane verplichtingen binnen de opgaven;
    c) het wenselijk is om in de toekomst terughoudender om te gaan met het aangaan van verplichtingen die het beschikbare begrotingskader overstijgen.
    d) met belangstelling wordt uitgekeken naar de uitwerking van een nieuwe systematiek voor de dekking van kosten rond subsidieprojecten;
    e) het advies van de accountant om te komen tot een integrale fraude-risicoanalyse wordt onderschreven en het van belang wordt geacht dat hierover structureel wordt gerapporteerd in het jaarverslag;
    f) aandacht wordt gevraagd voor een verdere versterking van de governance en uitvoeringskracht, met duidelijke afspraken over rolverdeling , afstemming tussen lokaal en regionaal niveau en verantwoordelijkheden, zodat de uitvoering van de opgaven kan worden geborgd.
2. De bijdrage aan de GMR voor 2027 ter hoogte van 202.152 vast te stellen en vanaf 2028 te indexeren volgens de septembercirculaire van het Rijk met 2,5% per jaar;
3. De Meerjarenbegroting van de gemeente Druten aan te laten sluiten op de geïndexeerde begroting van de GMR en hiervoor de bedragen, opgenomen onder financiële gevolgen, op te nemen in de perspectiefnota 2026.
4. De inwonersbijdrage aan The Economic Board van € 1,11 per inwoner voor het jaar 2027 vast te stellen.

Aanleiding
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) zendt als gemeenschappelijke regeling jaarlijks de concept-jaarstukken en meerjarenbegroting aan de raden van haar deelnemende gemeenten. Dit is in overeenstemming met de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de gemeenschappelijke regeling. Uw raad wordt

nu in de gelegenheid gesteld hier een zienswijze op in te dienen. Ook wordt de bijdrage aan The Economic Board (TEB) met dit voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd. Daartoe treft u vanuit The Economic Board de jaarrekening en het jaarverslag (bijlage 8) aan.

Jaarstukken
De concept jaarstukken van de GMR bestaan uit de volgende bijlagen:

- Concept-jaarverslag: Voor de inhoudelijke verantwoording van het regiobureau en de vijf opgaven;
- Concept-jaarrekening: Hierin worden de financiële resultaten toegelicht en verantwoord;
- Accountantsverklaring.

Het jaar 2025 sluit met een positief resultaat op de inwonerbijdrage van € 258.035. Dit is als volgt opgebouwd;

i. Resultaat opgaven	€ 174.151
ii. Resultaat regiobureau	€ 83.884
TOTAAL	€ 258.035

In overeenstemming met artikel 31, lid 8, van de gemeenschappelijke regeling wordt een positief saldo naar rato van de inbreng gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten, tenzij de vastgestelde algemene reserve van € 100.000 nog niet is gerealiseerd.

In de jaarstukken wordt voorgesteld het rekeningresultaat van het programma Regiobureau (€ 83.884) te restitueren aan de deelnemende gemeenten, voor de gemeente Druten is dit een bedrag van € 2.175. Het resultaat van het programma opgaven (€ 174.151) zal worden gebruikt om de kosten die voortvloeien uit de aangegane verplichtingen te dekken.

Begroting GMR 2027-2030
De begroting 2027-2030 is beknopt van omvang en bevat per opgave de financiële vertaling van de activiteiten, voorzien van een korte toelichting. Voor een uitgebreide beschrijving van de ambities van het programma Opgaven en de speerpunten wordt verwezen naar de regionale agenda 2025-2028, die op 11 september 2024 door het algemeen bestuur van de GMR is vastgesteld. Als gemeente Druten tekenden wij voor vier jaar in voor alle vijf de inhoudelijke opgaven. De voorliggende conceptbegroting 2027-2030 is de derde begroting onder deze regionale agenda.

Bij de vaststelling van de regionale agenda en de begroting 2025-2028, hebben de gemeenteraden aandacht gevraagd voor het zogenoemde *ravijnjaar* 2026. Het bestuur van de GMR heeft hierop geanticipeerd middels een pakket aan besparingsmaatregelen en een herziening van de inwonerbijdrage tot een bedrag van € 8,63. Deze inwonerbijdrage vormt het uitgangspunt voor de bepaling van de inwonerbijdrage voor 2027.

De inwonerbijdrage 2027 is net zoals voorgaande jaren opgebouwd uit de bijdrage voor het regiobureau (€ 2,95 per inwoner) en bijdragen voor de vijf opgaven (gezamenlijk € 6,04 per inwoner). Daarmee komt de inwonerbijdrage voor 2026 uit op € 8,99 per inwoner. Dit is exclusief de bijdrage aan The Economic Board (TEB) van € 1,11. De hoogte van de inwonerbijdrage is vastgesteld door de inwonerbijdrage 2026 van € 8,63 te vermeerderen met de BRN-norm (Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen) van 4,15%

Hieronder vindt u een samenvatting van de kosten per inwoner.

	2027		2026	
Programma Regiobureau[1]		€ 2,95		€ 2,83
Programma Opgaven				
Groene groeiregio	€ 1,04		€ 1,00	
Productieve regio	€ 0,94		€ 0,90	
Ontspannen regio	€ 0,91		€ 0,87	
Verbonden regio	€ 1,58		€ 1,52	
Circulaire regio	€ 1,57		€ 1,51	
subtotaal		€ 6,04		€ 5,80
Totaal		€ 8,99		€ 8,63

The Economic Board

In 2027 begint de vierde periode van vijf jaar van het Strategisch Plan van The Economic Board (TEB). TEB heeft de deelnemende gemeenten gevraagd om voor de periode 2025-2028 via de GMR subsidie te verstrekken. In deze begroting is de bijdrage per inwoner aan TEB opgenomen volgens de stand van zaken per september 2025. Met ingang van 2026 wordt ook de bijdrage aan TEB geïndexeerd volgens de BNR-norm. Hiertoe heeft het algemeen bestuur besloten in haar vergadering van 5 februari 2025. Daarmee komt de inwonerbijdrage aan TEB vanuit Druten uit op € 1,11 per inwoner in 2027. Voor de gemeente Druten komt daarmee de totale bijdrage aan de GMR neer op € 202.152 (inclusief bijdrage aan TEB)

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
03-12-2024	Besluit College: Tot het aangaan van de bijgevoegde "Opgaveovereenkomst regionale agenda Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen 2025-2028" en in te tekenen op alle 5 de opgaven

Gewenst resultaat

Volgens artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 31, lid 3 gemeenschappelijke regeling heeft uw raad de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de concept jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030. Met dit besluit wordt invulling gegeven aan de mogelijkheid een reactie in te dienen op de betreffende financiële stukken van de GMR.

Argumenten

1.1. *De jaarstukken en de begroting worden conform voorschriften uit de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) voorgelegd voor zienswijzen aan de raad.*

Volgens artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 31, lid 3 gemeenschappelijke regeling zendt de GMR vóór 30 april de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten. De algemene financiële en beleidsmatige kaders van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting dient, worden ook voor 30 april met de deelnemende gemeenten gedeeld. Onder deze kaders worden verstaan de veranderingen op hoofdlijnen die afwijken van eerder gestelde beleids-, uitvoerings- of financiële kaders. De concept zienswijze op de jaarrekening en begroting

treft u aan in bijlage 1. Conform de bepalingen uit de gemeenschappelijk regeling hebben gemeenteraden vervolgens de mogelijkheid om hun zienswijze naar voren te brengen.

1.2. De regionale opgaven zijn vertaald in de conceptbegroting.
De begroting van de GMR voor de periode 2027–2030 is materieel sluitend en opgebouwd uit twee programma's: het regiobureau en de opgaven. Het programma regiobureau wordt gefinancierd uit bijdragen van de zeventien deelnemende gemeenten en een provinciale bijdrage. De gemeentelijke bijdragen worden berekend op basis van het inwoneraantal per 1 januari 2026. Voor Druten bedraagt dit 20.015. Daarnaast verstrekken de gemeenten via de GMR een subsidie aan The Economic Board (TEB). Voor 2027 dragen veertien gemeenten waaronder Druten, hieraan bij. De subsidie bedraagt € 1,11 per inwoner en wordt vanaf 2026 jaarlijks geïndexeerd volgens de BRN-norm. Het programma opgaven wordt gefinancierd door gemeenten die deelnemen aan specifieke opgaven, aangevuld met onder andere subsidies en bijdragen van het Rijk en de provincie.

De begroting 2027 laat zien dat de regionale opgaven consequent zijn vertaald naar gerichte inzet van de inwonerbijdrage, waarmee de GMR in staat wordt gesteld om regionale ambities uitvoeringsgericht per opgave waar te maken. Hieronder wordt per opgave inzichtelijk gemaakt hoe de regionale opgaven zijn vertaald in de conceptbegroting.

1. Groene groeiregio
Voor het verbinden van ruimtelijke opgaven wordt ingezet op de verdere versterking van de vier gebiedsprogramma's (Veluwezoom, Middengebied, Liemers en Rijk van Nijmegen). De versnelling van de woningbouw krijgt vorm via de uitvoering van de Woondeal. Hiervoor worden instrumenten ingezet zoals tempotafels met marktpartijen, een regionale projectleiderspool, monitoring en pilots voor snellere planvorming. De uitvoering wordt grotendeels gefinancierd met provinciale subsidies (circa € 900.000 per jaar), aangevuld met cofinanciering uit de inwonerbijdrage. De totale inwonerbijdrage voor deze opgave bedraagt in 2027 circa € 812.000.

2. Productieve regio
De uitvoering van het Regionaal Programma Werklocaties vormt de kern van deze opgave. In de begroting zijn middelen opgenomen voor coördinatie, monitoring en ondersteuning van gemeenten, waaronder een hogere bijdrage voor het speerpunt Toekomstbestendige werklocaties vanwege noodzakelijke externe inhuur. Daarnaast wordt binnen bestaande financiële kaders gewerkt aan een vervolg op het onderzoek *Economie van de Toekomst*, dat richting geeft aan keuzes over economie en ruimte. Voor mkb-dienstverlening worden middelen ingezet voor samenwerking, borging en doorontwikkeling van de doorverwijstool Regiolink en deelname aan het Nationale Actieplan mkb-dienstverlening. Dit leidt tot een structurele verhoging van de begroting met € 18.000 per jaar, onder voorbehoud van rijksbijdragen. De economische monitor wordt voortaan tweejaarlijks opgesteld; hiervoor is € 80.000 gereserveerd. Voor Human Capital wordt in de begroting uitgegaan van voortzetting van de huidige bijdrage van € 158.000 per jaar, in afwachting van nieuwe besluitvorming.

3. Ontspannen regio
Voor het groen-blauw raamwerk en het landelijk gebied worden de uitvoeringsagenda en gebiedsaanpakken voortgezet, mede gefinancierd met externe subsidies. Het speerpunt recreatie en toerisme richt zich op de uitwerking van vijf verhaallijnen en een betere spreiding van recreatiedruk. Deze activiteiten worden voorlopig bekostigd uit de inwonerbijdrage; het aantrekken van aanvullende externe middelen is een expliciet aandachtspunt. Voor cultuur is de uitvoering van het regioplan opgenomen. De GMR

bekostigt coördinatie uit de inwonerbijdrage, aangevuld met provinciale subsidie die via gemeente Arnhem loopt.

4. Verbonden regio
De begroting voor de Verbonden regio vertaalt de regionale mobiliteitsambities naar investeringen in duurzame mobiliteit en bereikbaarheid van economische kerngebieden. Voor duurzame mobiliteit wordt het programma *Slim & Schoon Onderweg* voortgezet, met nadruk op gedragsverandering, werkgeversaanpak, deelmobiliteit, duurzame logistiek en laadinfrastructuur. Binnen het speerpunt voorzieningen en infrastructuur wordt ingezet op de uitwerking van gebiedsaanpakken, lobby en programmering richting Rijk en provincie (BOL en BO MIRT). De begroting ondersteunt onder meer de inzet op verbetering van OV, fietsnetwerken, doorfietsroutes en strategische spoor- en wegverbindingen, passend binnen het Regionaal Mobiliteitsprogramma.

5. Circulaire regio
De begroting voorziet in voortzetting van activiteiten op circulariteit, klimaatadaptatie en duurzaamheid, waaronder ondersteuning van circulair opdrachtgeverschap en de afronding van het Regio Deal-project *Toekomstbestendig bouwen*. De uitvoering van de RES vormt een belangrijk onderdeel van de begroting, met een rijksbijdrage van € 510.000 per jaar. Tegelijkertijd is voor 2027 een bezuiniging op de inwonerbijdrage ingeboekt, die wordt opgevangen met resterende rijksmiddelen. De opgave RES is verbreed naar integraal programmeren en ontwikkeling van een regionaal energiesysteem, waarbij op te merken is dat voortzetting van extra rijksmiddelen onzeker is. Daarnaast zijn middelen beschikbaar voor de warmtestrategie, ondersteuning van natuur-inclusieve energieprojecten en het Regionaal Expertisecentrum Energie, grotendeels gefinancierd via subsidies.

2.1. De voorgestelde bijdrage past niet binnen de programmabegroting van de gemeente Druten.
In de programma-begroting van Druten 2026-2029 is het budget voor de GMR ten gevolge van het niet indexeren te laag begroot met een bedrag van € 12.973 voor 2027. Om de benodigde middelen beschikbaar te stellen wordt de Raad voorgesteld in 2027 dit bedrag uit de algemene middelen beschikbaar te stellen voor de begrotingspost Regiovorming (601036). Over de jaren 2027-2030 ontstaat er op basis van de meerjarenbegroting van de GMR voor de gemeente Druten eveneens structureel een nadelig resultaat. Dit nadelige saldo zal worden gecorrigeerd in de perspectiefnota.

4.1. Met de voorgestelde inwonersbijdrage kan het Strategisch Plan van The Economic Board (TEB) worden uitgevoerd.
Om de strategische visie zoals uiteengezet in het Strategisch Plan *"Brede welvaart en innovatie in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen 2026–2030"* uit te kunnen voeren is subsidie vanuit de gemeenten nodig. Met het vaststellen van de bijdrage van € 1,11 per inwoner komen we hieraan tegemoet en ondersteunen we The Economic Board om verder te werken aan de beoogde Schaalsprong en het behalen van concrete resultaten op het gebied van innovatie, talentontwikkeling en samenwerking voor de clusters Energy, Health en High Tech.

Tegenargumenten en risico's
1.1. Het indienen van een zienswijze op de jaarstukken en begroting is geen wettelijke verplichting.

Volgens artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 31, lid 3 gemeenschappelijke regeling stelt de GMR de raden van de deelnemende gemeenten tijdig in de gelegenheid een zienswijze in te dienen op de conceptbegroting en de concept-jaarstukken. De wet verplicht de gemeenteraad echter niet om daadwerkelijk een zienswijze in te dienen. Uw raad kan er ook bewust voor kiezen geen zienswijze in te dienen, of het college te laten volstaan met kennisname.

1.2. Wij blijven aandacht vragen voor het behalen van concrete resultaten.
Met het vaststellen van de regionale agenda 2025-2028 is de regionale samenwerking binnen de Groene Metropoolregio (GMR) terechtgekomen in een nieuwe fase. Hierin wordt de aandacht verlegd van beleid naar uitvoering. Deze omslag heeft niet alleen tijd nodig, maar vergt ook daadkracht. In onze zienswijzebrief vragen wij daarom aandacht om de synergie tussen de uitvoeringscapaciteit van de gemeenten en die van de GMR verder te versterken. Dit vraagt om niet alleen om een duidelijkere afbakening van wie voor welk deel van de uitvoering verantwoordelijk is, maar ook om heldere afspraken over de afstemming tussen lokaal en regionaal niveau.

Financiële gevolgen

Jaarstukken
Conform artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling vloeit het positieve saldo van het jaarresultaat naar rato terug naar de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Druten betekent dit een teruggave van € 2.175.

Begroting
De totale kosten voor de gemeente Druten voor 2027 komen neer op € 202.152,-. Gebaseerd op inwoneraantal per 1-1-2026 van 20.015. Deze kosten bestaan uit:

-Kosten regiobureau € 2,95 * 20.015 = € 59.044
-Kosten opgaven: in totaal € 6,04* 20.015 = € 120.891
-Kosten The Economic Board: € 1,11 * 20.015 = € 22.217

De begroting van de GMR wordt na 2027 niet meer geïndexeerd, daarom hebben we de indexering conform de septembercirculaire 2025 van 2,5% toegepast op de meerjarenbegroting van de GMR. Daarna hebben we de begroting van de GMR naast de begroting van de gemeente Druten gezet. Dit leidt tot het volgende overzicht:

Begrotingsopzet:	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begroting GMR geïndexeerd	189.385	202.152	207.206	212.386	217.696
Meerjarenbegroting Druten	186.350	194.179	201.217	208.869	216.820
Opnemen in Perspectiefnota 2026	**3.035**	**7.973**	**5.989**	**3.517**	**876**

Zoals hierboven is weergegeven, ontstaat er voor de gemeente Druten tot met 2030 een nadelig resultaat. Dit houdt in dat in de meerjarenbegroting van Druten te weinig middelen zijn gereserveerd in relatie tot de te verwachten kosten. Dit effect wordt veroorzaakt door enerzijds een relatief sterke stijging van het aantal inwoners (dit heeft effect op de inwonerbijdrage) en anderzijds het feit dat de meerjarenbegroting onvoldoende geïndexeerd is. Om dit te corrigeren, wordt de meerjarenbegroting van

Druten in overeenstemming gebracht met die van de GMR via de perspectiefnota, bij het onderdeel Gemeenschappelijke regelingen.

Communicatie
Communicatie over de jaarstukken en de begroting van de GMR vindt plaats door het Regiobureau nadat het algemeen bestuur (AB) op 9 september 2026 de begroting definitief heeft vastgesteld.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na vaststelling van de zienswijzebrief door de raad zal deze aan de GMR worden toegezonden. Na de zienswijzeprocedure en de daarop volgende reactie van het AB op de ingebrachte zienswijzen via een zienswijzennotitie, worden de jaarstukken 2025 op 8 juli 2026 en de begroting 2027-2030 op 9 september 2026 vastgesteld door het algemeen bestuur van de GMR.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen
1. Zienswijzebrief concept-jaarstukken 2025 en conceptbegroting GMR 2027-2030
2. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2025 GMR
3. Jaarrekening inclusief controleverklaring GMR
4. Accountantsverslag 2025
5. Aanbiedingsbrief conceptbegroting GMR 2027-2030
6. Conceptbegroting GMR 2027-2030
7. Aanbiedingsbrief jaarstukken TEB
8. Jaarrekening en jaarverslag 2025 TEB
9. Brief inzake financiële en algemene uitgangspunten 2027

Gemeente Druten

Gemeente Druten
Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

contactpersoon
Han Teunissen
t +31624691765
ons kenmerk
Z/26/350315

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Nieuwe Stationsstraat 10, 7e verdieping,
6811 KS Arnhem

datum 18 juni 2026
onderwerp Zienswijze op concept-jaarstukken 2025 en conceptbegroting 2027-2030 GMR
verzonden

Geacht bestuur,

Met deze brief brengt de raad van gemeente Druten zijn zienswijze uit op de jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027–2030 van de Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen (GMR).

Allereerst spreken wij onze waardering uit voor het werk dat door het bestuur, het regiobureau en de betrokken partners is verricht. We zien dat in de afgelopen periode belangrijke stappen zijn gezet binnen de regionale opgaven en dat de samenwerking binnen de GMR daadwerkelijk leidt tot voortgang. De fase waarin de regio zich momenteel bevindt – die van verdere concretisering en uitvoering – onderstreept dat gezamenlijke inzet en onderling vertrouwen lonen.

Wij danken u daarnaast voor het toezenden van de jaarstukken 2025 van de GMR en The Economic Board op 8 april 2026, evenals voor de ontvangst van de conceptbegroting 2027–2030 op 15 april 2026. Wij stellen het op prijs dat de gemeenteraad hiermee de gelegenheid krijgt om een zienswijze naar voren te brengen.

De zienswijze van de raad is opgebouwd uit twee onderdelen:
1. Zienswijze op de jaarstukken 2025
2. Zienswijze op de begroting 2027–2030

1. Zienswijze op de jaarstukken 2025
De raad heeft kennisgenomen van de concept jaarstukken 2025, bestaande uit:
- het concept jaarverslag met daarin de inhoudelijke verantwoording van het regiobureau en de vijf regionale opgaven;
- de concept jaarrekening met de financiële verantwoording over het afgelopen boekjaar;
- het accountantsverslag, inclusief het jaarverslag en de jaarrekening 2025 van The Economic Board, waarbij de GMR als subsidieverstrekker optreedt.

De raad is positief over het feit dat de accountantscontrole tijdig is afgerond. Dit draagt bij aan transparantie en versterkt het vertrouwen in de financiële verantwoording. Wij constateren dat het jaar 2025 afsluit met een positief resultaat op de inwonerbijdrage van € 258.035. Conform de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling wordt een dergelijk positief saldo naar rato van de inbreng aan de deelnemende gemeenten terugbetaald. De raad kan zich in dit uitgangspunt goed vinden.

De voorgestelde bestemming van het resultaat, te weten:

- restitutie van het overschot van het programma Regiobureau (€ 83.884) aan de deelnemende gemeenten naar rato van inbreng;
- inzet van het overschot van het programma Opgaven (€ 174.151) voor kosten die voortvloeien uit reeds aangegane verplichtingen, is voor de raad in beginsel aanvaardbaar.

Wij merken daarbij echter op dat hiermee feitelijk verplichtingen zijn aangegaan die het beschikbare budget binnen het begrotingsjaar overstijgen. Hiervoor hebben wij begrip, aangezien de continuïteit en voortgang van de regionale opgaven hierdoor niet in het gedrang komen. Dit is des te relevanter nu we ons nadrukkelijker in de uitvoeringsfase bevinden. Tegelijkertijd geven we mee dat het wenselijk is om in toekomstige jaren terughoudender te zijn bij het aangaan van verplichtingen die het beschikbare begrotingskader overstijgen. Een evenwichtiger verhouding tussen middelen en verplichtingen binnen het begrotingsjaar draagt immers bij aan financiële voorspelbaarheid.

Overheadkosten subsidies
In februari 2026 ontvingen we een brief van de GMR met financiële en algemene uitgangspunten voor de begroting. Punt 10 van deze brief betrof het in rekening brengen van 5% overheadkosten over subsidies boven € 125.000. Hiermee is richting alle gemeenten gecommuniceerd dat kosten ten behoeve van de subsidieverwerving direct ten laste zouden komen van de beschikte subsidies.

In het jaarverslag staat vermeld dat de gekozen systematiek niet is goedgekeurd door de provincie en dat het Dagelijks Bestuur de opdracht heeft verstrekt om een nieuwe systematiek te ontwikkelen voor het dekken van de kosten voor het uitvoeren van subsidieprojecten. De raad neemt kennis van de opdracht van het Dagelijks Bestuur om een nieuwe systematiek te ontwikkelen en ziet de uitwerking daarvan met belangstelling tegemoet. De raad geeft hierbij als richting mee dat deze nieuwe systematiek in hoofdlijnen dient aan te sluiten bij de door de GMR vastgestelde financiële en algemene uitgangspunten voor de begroting, waarbij wordt benadrukt dat de nieuwe systematiek niet ten koste mag gaan van de inzet op de regionale opgaven. Daarnaast hecht de raad daarbij aan transparantie, consistentie en draagvlak bij de deelnemende gemeenten.

Risicoanalyse
De accountant adviseert om, mede op basis van de jaarstukken, structureel een integrale fraude-risicoanalyse op te nemen en hierover te rapporteren in het jaarverslag. De raad van de gemeente Druten onderschrijft dit advies en ziet dit graag verder opgevolgd worden. Het is positief dat, in het kader van de overgang naar een gemengde regeling en de daaruit voortvloeiende verordenende bevoegdheden, wordt gestart met het opzetten

van een risicoanalyse. Wij beschouwen dit als een belangrijke stap richting versterking van zowel het financieel als het bestuurlijk toezicht.

2. Zienswijze op de begroting 2027–2030

Governance en uitvoeringskracht
Bij de begroting 2027–2030 vraagt de raad nadrukkelijk aandacht voor de governance en de fase van uitvoering waarin de GMR zich bevindt. Verdere versterking van de samenhang tussen de uitvoeringscapaciteit van gemeenten en die van de GMR is daarbij essentieel.

Dit vraagt om:
- een scherpere afbakening van verantwoordelijkheden binnen de uitvoering;
- duidelijke afspraken over afstemming en rolverdeling tussen het lokale en regionale niveau.

Deze helderheid is noodzakelijk om de stap van beleidsontwikkeling naar daadwerkelijke uitvoering succesvol te maken. Voor gemeenten betekent dit tevens dat het belangrijk is om grip te houden op de inzet van ambtelijke capaciteit (uitvoeringskracht) en om tijdig middelen te reserveren voor de uitvoering van strategische projecten binnen de P&C-producten, zodat gezamenlijk de voortgang op de opgaven kan worden geborgd.

De raad van de gemeente Druten spreekt tot slot het vertrouwen uit dat de GMR met de ingezette koers verder kan bouwen aan een sterke regio, waarin samenwerking leidt tot concrete resultaten. Wij zien uit naar de verdere samenwerking en blijven graag constructief betrokken bij de komende stappen binnen de Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Druten

S.W.P.J. Sengers	P.G.J.M. van Boxtel
voorzitter	griffier

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

JAARSTUKKEN 2025

8 april 2026

Flynth Audit B.V.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
M.V. 07-04-2026

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1 Jaarverslag 4

1.1 Inleiding 4
1.2 Programmaverantwoording regiobureau 4
1.3 Programmaverantwoording opgaven 9
1.4 Resultaat 2025 uitgelegd en samengevat 20
1.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 21
1.6 Vennootschapsbelasting 21

2 Paragrafen 22

2.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen 22
2.2 Financiering 23
2.3 Bedrijfsvoering 24

3. Jaarrekening 27

3.1 Staat van baten en lasten 28
3.2 Toelichting op staat van baten en lasten 28
3.3 Rechtmatigheidsverantwoording 31
3.4 Incidentele en structurele baten en lasten 33
3.5 Analyse begrotingsrechtmatigheid 33
3.6 Balans per 31 december 2025 35
3.7 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 36
3.8 Toelichting op de posten van de balans 39
3.9 Niet in de balans opgenomen verplichtingen 44
3.10 Publicatie Wet normering topinkomens 45
3.11 IV3 taakvelden 48
3.12 Overige gegevens 49

BIJLAGEN 50

Bijlage 1 Algemene informatie GMR en inwoneraantallen 50
Bijlage 2 Bestuurlijke opgaveteams per 31-12-2025 51
Bijlage 3 SiSa verantwoordingen 52

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2025 aan van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR). De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De indeling van de jaarstukken volgt het programma van de opgaven en het programma van het regiobureau.

Resultaat 2025

Uit de staat van baten en lasten (paragraaf 3.1) volgt een positief resultaat van € 258.035 voor 2025. Dit resultaat bestaat uit het rekeningresultaat van het programma Regiobureau, groot € 83.884 en het samengevoegd resultaat van 5 opgaven binnen het programma Opgaven, groot € 174.151.

Het totale positieve resultaat is voornamelijk toe te schrijven aan een incidentele bate, het nog niet volledig uitvoeren van de in de Regionale Agenda opgenomen projecten, alsmede de ontvangst van aanvullende financiële middelen. Hierdoor is een deel van de ontvangen inwonerbijdrage niet besteed.

Binnen de opgaven Verbonden regio, Circualire regio en Ontspannen regio zijn drie vorderingen verwerkt die niet invorderbaar blijken als gevolg van een lager dan verwacht vastgestelde subsidie. Deze vorderingen zijn afgeboekt ten laste van de niet bestede inwonerbijdrage.

Bestemming resultaat 2025

Het overschot van de ontvangen inwonerbijdrage dat per 31 december 2025 niet is aangewend, bedraagt € 258.035. Conform artikel 31, lid 8, van de gemeenschappelijke regeling wordt een positief saldo naar rato van de inbreng gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten, tenzij de vastgestelde algemene reserve van € 100.000 nog niet is gerealiseerd.

In 2025 zijn diverse verplichtingen aangegaan die doorlopen in 2026. De hiermee samenhangende uitgaven bedragen € 225.578. De GMR stelt voor het rekeningresultaat van het programma Regiobureau (€ 83.884) naar rato van de inbreng te restitueren aan de deelnemende gemeenten, en het rekeningresultaat van het programma Opgaven (€ 174.151) aan te wenden ter dekking van de kosten die voortvloeien uit de reeds aangegane verplichtingen.

Arnhem, 25 maart 2026
Dagelijks bestuur

1 Jaarverslag

1.1 Inleiding

Voor 2025 is de vierjarige regionale agenda 2025-2028 leidend. Deze agenda, voor het eerst voor vier jaar, is door het algemeen bestuur op 11 september 2024 vastgesteld. De bijbehorende begroting voldoet aan de BBV-richtlijnen en valt onder het repressief toezicht van Gedeputeerde Staten van Gelderland, mede namens Gedeputeerde Staten van Limburg.

De vijf opgaven werkten in 2025 elk met een eigen begroting, waarvoor de benodigde middelen bij de gemeenten werden gecollecteerd of van samenwerkingspartners werden ontvangen. Het algemeen bestuur stelde in de vergadering van 26 november 2025 met een tweede begrotingswijziging de definitieve begroting vast.

1.2 Programmaverantwoording regiobureau

1.2.1 Algemeen

Het regiobureau verzorgt de ondersteuning van de bestuurlijke en ambtelijke gremia en faciliteert de vijf opgaven. Door de gemeenten zijn via de inwonerbijdrage de middelen voor het regiobureau bijeengebracht. De inwonerbijdrage voor 2025 bedroeg € 2,77.
Het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur, de netwerkdirectie (bestaande uit gemeente-secretarissen) en de regiocoördinatoren ontmoeten elkaar op wisselende plaatsen in de regio. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar en worden live uitgezonden. De vergader-stukken van het algemeen bestuur zijn op de website beschikbaar.

1.2.2 In het oog springende ontwikkelingen

Ieder kwartaal beschrijven we in onze kwartaalrapportages de ontwikkelingen in de GMR. Deze kwartaalrapportages staan op onze website.

Enkele bijzonderheden in 2025:

Regionale investeringsagenda (RIA)
In de regio zien we een groei op ons afkomen, die we vatten onder het begrip schaalsprong. De grote woningbouwopgave, de benodigde voorzieningen en bereikbaarheidsmaatregelen, de grote wateropgave in de regio, de stikstofaanpak en natuurherstelopdracht en dat heeft ook alles te maken met economische groei van de topsectoren. Om meer grip te krijgen op omvang en uitwerking van de schaalsprong en om allemaal hetzelfde verhaal te vertellen is een Regionale Investerings Agenda gemaakt, samen met de provincie Gelderland en The Economic Board (TEB). Het is de bedoeling om de grote opgaven zichtbaar te maken en andere partijen, binnen en buiten de regio, nadrukkelijk uit te nodigen bij te dragen aan het realiseren van deze opgaven. Op 10 november 2025 was er een bijeenkomst met bijna honderd deelnemers van overheden, kennisinstellingen en bedrijven. Dit verhaal is breed gedeeld en verspreid.

Rijk investeert 317 miljoen euro voor wonen en bereikbaarheid in onze regio
De gemeenten in de GMR krijgen een stevige impuls om de komende jaren tienduizenden woningen te bouwen en de regio beter bereikbaar te maken. Vanuit de landelijke middelen voor Woningbouw en Mobiliteit (WoMo) en Woningbouw op Korte Termijn (WoKT) stelt het Rijk 317 miljoen euro beschikbaar voor projecten in de regio. Dat bedrag, bijna tien procent van alle beschikbare middelen, vormt een belangrijke stap in de schaalsprong waar de regio aan werkt. De toekenning is het resultaat van intensieve samenwerking tussen de GMR, de provincie Gelderland en de gemeenten in het gebied. Zo komen er investeringen in fietsverbindingen, mobiliteitshubs en het ontsluiten van nieuwe woonwijken.

1.2.3 Informatie

Voor effectieve regionale samenwerking is het belangrijk dat de samenwerking dicht bij de gemeenten blijft. Vanaf de start van de versterkte samenwerking is dit een belangrijk uitgangspunt. Naast bestuurlijke en ambtelijke ontmoetingen is goede informatievoorziening aan de gemeentelijke gremia van groot belang. Leidraad hiervoor is het Informatieprotocol. Het algemeen bestuur stelde deze in september 2021 vast. In 2025 is een start gemaakt met de actualisering van het protocol. Het algemeen bestuur stelde op 26 november 2025 het concept vast. Dit is aangeboden aan de gemeenteraden voor de zienswijzeprocedure, zoals is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.

1.2.4 Profilering, positionering en lobby

Vanuit public affairs (PA) wordt nauw samengewerkt met de opgaveteams, team communicatie, de PA-adviseurs in de regiogemeenten, TEB en de provincie. Naast de rol die PA heeft gespeeld in het behalen van resultaten binnen de opgaven, zijn voor het jaar 2025 een aantal overkoepelende resultaten uit te lichten:

- In februari bezochten directeuren van de ministeries van VRO, BZK, EZ en SZW de regio in het kader van de Regio Deal Arnhem-Nijmegen.
- In mei is een masterclass georganiseerd over de modernisering van het grondbeleid. Erwin van der Krabben presenteerde de rapportage die hij hierover in opdracht van de GMR opstelde in Nieuwspoort in Den Haag.
- In mei brachten de DG Mobiliteit en directeur OV & Spoor (IenW) een bezoek aan Arnhem. Onder meer Trolley 2.0 en de regionale uitdagingen op het spoor zijn onder de aandacht gebracht.
- In augustus ontving de regio de DG Economie en Digitalisering (EZ) en DG Openbaar Bestuur (BZK) op de Noviotech Campus in Nijmegen. Tijdens dit bezoek stonden de ontwikkelingen in de Semiconsector en de Rijk-regio samenwerking op basis van de Regionale Investeringsagenda centraal.
- Medio november werd bekend gemaakt dat de regio vanuit de landelijke middelen voor Woningbouw en Mobiliteit (WoMo) en Woningbouw op Korte Termijn (WoKT) 317 miljoen euro van het Rijk ontvangt voor projecten in de regio. Een mooi resultaat na de in 2024 opgestarte constructieve lobby door de regiogemeenten, regio en provincie Ook het werkbezoek van IenW medio augustus aan het VeluweWaalpad heeft hieraan bijgedragen.
- Als jaarafsluiter bracht ook de DG Ruimtelijke Ordening (VRO) een bezoek aan Arnhem. Tijdens dit bezoek werd onder meer gesproken over de Ontwerp Nota Ruimte en de door de regio ingediende zienswijze hierop.
- 2025 was ook het jaar waarin de public affairs & lobby-samenwerking in de regio verder is bestendigd. Een viertal werksessies heeft ertoe geleid dat er in het najaar van 2025 een regionale public Affairs & lobbywerkgroep is gestart. Deze groep bestaat uit vertegenwoordigers van de GMR, TEB en enkele regiogemeenten. Ook de provincie is aangehaakt. Inmiddels is er een regionale public affairs kalender en wordt er toegewerkt naar een regionale lobbystrategie waarvoor de Regionale investeringsagenda de inhoudelijke kapstok vormt.
- Tot slot was de regio in 2025 weer zichtbaar op nationale en Europese conferenties en congressen. Enkele voorbeelden zijn de Provada (Amsterdam), POLIS Conference (Utrecht), European Week of Regions (Brussel) en Green Infrastructure Summit (Essen).

1.2.5 Ontmoeting

Het is inmiddels traditie geworden om het jaar te starten met het regiocongres. Deze keer waren we op 14 februari 2025, Valentijnsdag, te gast bij Act. Eventstudios in Arnhem. Het congres had als titel “Verliefd op de regio” en trok ruim 400 bezoekers. De belangstelling voor het regiocongres groeit en trekt een steeds breder publiek.

Vaste onderdelen in de bestuurlijke jaaragenda zijn RegioOverleg(t) en RegioOntmoet. RegioOverleg(t) is een belangrijk periodiek ontmoetingsmoment voor bestuurders en gemeentesecretarissen. De vijf bestuurlijke platforms en de netwerkdirectie komen dan samen op één locatie in de regio. Eén van de gemeenten gastheer is, zoals bij de start van de samenwerking afgesproken, gastheer. Van deze dag maken we telkens een kort verslag dat op de website komt en door de colleges kan worden gebruikt voor het informeren van de gemeenteraden.
De RegioOntmoet bijeenkomsten voor colleges zijn ook in 2025 gebruikt om, los van de agenda, thema's te verdiepen en verbreden.

De regiocoördinatoren kwamen in 2025 weer maandelijks bijeen, afwisselend fysiek en digitaal. De regiocoördinatoren bouwden inmiddels een stevig netwerk op, waarin de personele wisselingen door de collega's goed worden opgevangen. De regiocoördinatoren spelen al jaren een niet meer weg te denken rol in de afstemming met en communicatie tussen de gemeenten en het regiobureau. Meer en meer ontwikkelen zij zich ook, afhankelijk van hun positie binnen de eigen organisatie, tot een belangrijke schakel tussen de opgaven in de eigen gemeente en in de verbinding met het bestuur.

De regioagendacommissie (RAC) is een adviescommissie van het algemeen bestuur. Zij komt volgens een jaarlijks vastgesteld vergaderschema bijeen. Een lid van het dagelijks bestuur en de directie zijn altijd aanwezig. De RAC vond in 2025 4 keer plaats. Onderdeel van het jaarprogramma van de RAC zijn twee radenbijeenkomsten, die door het regiobureau worden georganiseerd. In 2025 is de keuze gemaakt door de RAC om het jaarcongres als eerste radenbijeenkomst aan te merken. De radenbijeenkomst in het najaar vond plaats op 10 oktober 2025. De bijeenkomst had als onderwerp de 4 gebiedsprocessen in de regio. Dit onderwerp kon op voldoende en enthousiaste belangstelling rekenen.

Door het regiobureau is ook medewerking verleend aan een radenbijeenkomst, georganiseerd door de griffiers, in de regio Rijk van Nijmegen en in de regio Gelderland-Midden. Onderwerp van deze ontmoetingen met raadsleden waren m.n. de producten uit de P&C-cyclus.

Een bezoek van de directeur van de GMR aan de colleges van de deelnemende gemeenten is inmiddels een vast gebruik geworden. In 2025 zijn alle colleges éénmaal bezocht.
In aanvulling hierop geven medewerkers van het regiobureau graag gehoor aan uitnodigingen van colleges, collegeleden en gemeenteraden.

1.2.6 Communicatie

De meeste activiteiten van communicatie zijn uitgevoerd binnen de opgaven en projecten. De in het oog springende activiteiten vanuit het regiobureau in 2025:

- De website is verder doorontwikkeld. Daarnaast heeft er een upgrade van het content management system (cms) Umbraco plaatsgevonden. Dit was noodzakelijk omdat de versie waarmee we werkten niet langer werd ondersteund en we ook kwetsbaar werden voor hacks en aanvallen. Deze migratie is op de achtergrond uitgevoerd en vervolgens succesvol en vrijwel probleemloos geïmplementeerd.
- De collectie rechtenvrije en kwalitatief hoogwaardig beeldmateriaal van de hele regio is op alle thema's geactualiseerd en verder aangevuld. Inmiddels staat het beeldmateriaal in een beeldbank.
- In de kwartaalrapportages staan de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen binnen onze opgaven en het regiobureau. De waardering voor deze kwartaalberichten is groot. Ze verschijnen aan het einde van de eerste maand van een nieuw kwartaal. De vier rapportages vormen daarmee de bouwstenen voor dit beknopte jaarverslag.
- De nieuwsbrief is in totaal elf keer verschenen. Het aantal abonnees is in 2025 gestegen van bijna 1000 naar 1070.

- Via LinkedIn houden wij geïnteresseerden op de hoogte van wat er speelt. In 2025 groeide het aantal volgers vergelijkbaar met vorig jaar. Door een groei van iets meer dan 1000 volgers, ging het aantal volgers op de valreep van 2025 over de grens van maar liefst 6000.
- In samenwerking met TEB zijn over de schaalsprong onder de vlag van Lifeport diverse middelen ontwikkeld en is er breed over gecommuniceerd. Zo is er een drieluik "Klaar voor de schaalsprong" beschikbaar, die niet alleen in de regio maar ook daarbuiten zeer positief is ontvangen. In Binnenlands Bestuur stond net voor de verkiezingen een interview opgenomen met onze voorzitter Bruls en de kersverse TEB-voorzitter Van Huffelen. Onder de kop Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen zet in op schaalsprong volgde de veelzeggende uitspraak van onze voorzitter: "Hier kan het, dus we gaan het doen".
- Over de verhuizing van Elst naar Arnhem is vooral intern intensief gecommuniceerd. Zo verscheen vanaf oktober tweewekelijks de nieuwsflits Groene Metromove. Het compacte projectteam maakte daarnaast regelmatig vlogjes om de medewerkers op de hoogte te houden. Over de verhuizing is uiteraard ook extern gecommuniceerd. En er is, waar mogelijk, een aanvang gemaakt met het nieuwe adres op communicatiemiddelen en uitingen.

1.2.7 Wet- en regelgeving

Wet open overheid (Woo)

In 2024 waren de nodige stappen gezet als het gaat over de Woo. Dit is in 2025 verder opgepakt. De passieve openbaarmaking (Woo-verzoeken) is inmiddels volledig ingeregeld. Er is in 2025 één verzoek in behandeling genomen. Dit wordt op onze website gepubliceerd. Daarnaast vroegen andere overheden formele medewerking voor de afhandeling van meerdere verzoeken.
De actieve openbaarmaking is in overeenstemming met de wettelijke fasering ook ingeregeld. Zo is inmiddels, vooruitlopend op de wettelijk verplichte fasering, de voorlopige agenda van het dagelijks bestuur openbaar gemaakt op de website www.gmr.nl. In 2026 volgt (nog niet wettelijk voorgeschreven) actieve openbaarmaking van het overzicht van de genomen besluiten van het dagelijks bestuur.

1.2.8 Klachtenfunctionaris

In de gemeenschappelijke regeling (artikel 25) is een klachtenregeling opgenomen. De gemeentelijke Ombudsman voor het Rijk van Nijmegen ontving in 2025 geen klachten.

1.2.9 Diversiteit en inclusie

De GMR wil een inclusieve organisatie zijn, overeenkomstig met de ambities die zijn vastgelegd in het beleidsplan Diversiteit en Inclusie (2022).

1.2.10 Personeel

In 2025 is de beweging van beleid naar realisatie van beleid ingezet. Inmiddels zijn, na afstemming met de netwerkdirectie, vijf projectleiders aangetrokken die gemeenten ondersteunen met versnellen van woningbouwlocaties en gebiedsontwikkelingen. Deze projectleiders worden voor uitvoering van de Woondeal bekostigd door de provincie Gelderland en voor andere werkzaamheden kunnen gemeenten tegen een vooraf bepaald tarief projectleiding bij ons inbesteden.
Meer dan de helft van het personeel dat voor de opgaven van de GMR werkt bestaat uit gedetacheerde en ingehuurde medewerkers. Dit vergt veel management van contracten. In 2025 is daarom besloten om voor bepaalde sleutelposities mensen in dienst te nemen om de continuïteit en flexibiliteit van werkzaamheden te waarborgen. Er zijn speerpuntcoördinatoren voor mobiliteit en het groen-blauw raamwerk in dienst genomen.

1.2.11 Ontwikkelingen bedrijfsvoering

De in 2024 gestarte aanbesteding van de ICT-diensten is in 2025 afgerond. Na een zorgvuldige aanbestedingsprocedure is een nieuw contract aangegaan met de ICT-dienstverlener sinds 2021.

Een start is gemaakt met de aanbesteding van de administratie. Deze wordt begin 2026 afgerond. Hetzelfde geldt voor de accountant. Het huidige contract eindigt met de controle over boekjaar 2025.

In 2025 is het besluit genomen om het huurcontract van het kantoor in Elst niet te verlengen. Uiteindelijk is de keuze gevallen op een gedeelte van de 7e verdieping van het WTC in Arnhem, beter bekend als de Rijntoren of blauwe toren. Vanaf 12 januari 2026 zit het regiobureau daar.

Tenslotte zijn er de nodige inspanningen verricht en investeringen gedaan om de financiële organisatie en adequate financiële informatievoorziening verder te ontwikkelen.

1.2.12 Verantwoording regiobureau

Door de veranderde wetgeving rondom rechtmatigheid, is afgelopen jaar veel aandacht geschonken aan de verordeningen over de financiële organisatie. Uitgangspunt is dat de rechtmatigheid opgenomen wordt onder de paragraaf Bedrijfsvoering en daarmee afgegeven wordt door het dagelijks bestuur.
Afgelopen jaar zijn verordeningen vernieuwd en aangevuld. Het algemeen bestuur heeft deze verordeningen in de vergadering van 26 november 2025 vastgesteld. De herziene financiële verordening voor 2025 e.v. is ook de vergadering van 26 november 2025 vastgesteld. De GMR heeft voor het vaststellen van de rechtmatigheid een opdracht verstrekt aan MijnOverheidsaccountants (voorheen mijnVIC) voor een gedegen onderzoek.
Na drie volledige boekjaren is het mogelijk om de verhouding tussen inwonerbijdrage en externe gelden inzichtelijk te maken. Daarbij gaan wij uit van de daadwerkelijke besteding van de middelen (restituties zijn verrekend).

	2025		2024		2023	
Besteding inwonerbijdrage	8.017	65%	7.851	75%	5.250	67%
Besteding externe middelen	4.357	35%	2.586	25%	2.644	33%
	12.374		10.437		7.894	

Met de groei van het aantal subsidies en opdrachten neemt ook de verantwoordingsdruk toe. Daardoor is de inzet van de administratieve dienstverlener en controller toegenomen. De groeiende lasten worden gedragen door het programma Regiobureau. Uiteindelijk is ingaande het begrotingsjaar 2025 een systematiek ingevoerd waarbij 5% van de ontvangen subsidie boven € 125.000,00 als dekking van de overheadkosten door de opgaven aan het programma Regiobureau wordt bijgedragen.

Deze regeling is bedoeld om de groeiende shared costs te kunnen dekken Dit zijn de kosten die niet direct aan één specifieke activiteit, project of organisatie-eenheid kunnen worden toegeschreven, Gedacht kan worden aan kosten als secretariaat, administratie, controle, projectondersteuning), ICT-kosten, huisvestingskosten (huur, energie, werkplekken).

Het blijkt dat deze regeling niet het effect heeft dat werd beoogd. De subsidieverstrekker accepteert in de meeste nieuwe aanvragen deze overheadkosten niet als subsidiabele kosten. En in al lopende subsidies worden deze kosten niet als daadwerkelijk gemaakte kosten beoordeeld.

Om toch de overdracht vanuit de opgaven naar het regiobureau administratief te kunnen uitvoeren betekent dit dat de opgaven vanuit de ontvangen inwonerbijdrage de 5% ‘betalen’. De administratieve verwerking van deze regeling heeft geen invloed op het resultaat van de GMR. Het resultaat van het programma Opgaven wordt minder terwijl het resultaat van het programma Regiobureau positief wordt beïnvloed. Omdat de 5% regeling geen effectieve regeling is gebleken, is in de voorliggende jaarrekening de keuze gemaakt de 5% regeling administratief niet toe te passen.

De aandacht voor dit onderwerp samen met de voortdurende ontwikkeling van de financiële administratie heeft inmiddels bijgedragen aan een scherpere toedeling van de kosten binnen en

tussen de programma's Opgaven en Regiobureau. Overigens betekent deze keuze niet dat de noodzaak om een oplossing te vinden voor de shared cost daarmee van tafel is. In boekjaar 2026 wordt de 5% regeling onverminderd toegepast. In het tweede kwartaal van 2026 wordt een verbeterd voorstel voorgelegd aan het dagelijks bestuur.

De kassiersfunctie voor de Regio Deal "Gezonde Groene Groei" is per 1 april 2024 operationeel bij de provincie Gelderland. De GMR heeft voor de looptijd van de Regio Deal een projectmanager aangetrokken. Deze houdt zich bezig met het opzetten van de structuur voor het begeleiden en beoordelen van subsidieaanvragen, de hele governance van de Regio Deal, het organiseren van bijeenkomsten en bestuurlijke overleggen. Deze projectmanager wordt mede door het Rijk uit Regio Deal middelen bekostigd. Inmiddels zijn bijna alle Regio Deal middelen belegd en wordt volop gewerkt aan de diverse programma's.

1.2.13 Verantwoording rekeningresultaat regiobureau

In 2025 bedraagt het positieve rekeningresultaat van het regiobureau € 83.884. Dit resultaat is hoofdzakelijk toe te rekenen aan incidentele baten en lasten.
In 2025 heeft de GMR een uitkering ontvangen ter compensatie van loonkosten van een medewerker die langdurig arbeidsongeschikt is geweest. Naar aanleiding van de ziekmelding is een geschil ontstaan tussen de uitkeringsinstantie en de GMR. Dit geschil is in 2025 afgewikkeld. Daarnaast is de GMR inmiddels verhuist naar de Rijntoren in Arnhem. Aangezien de huurovereenkomst voor de locatie in Elst doorloopt tot en met augustus en er geen nieuwe huurder is gevonden, is volgens de geldende wet- en regelgeving een voorziening getroffen voor het verlieslatende huurcontract. Ook is op de achterblijvende inventaris een versnelde afschrijving toegepast.

1.2.14 Wat heeft het regiobureau gekost?

	Begroting 2025	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2025	Verschil realisatie/ begroting
Lasten	3.071.384	22.456	3.093.840	3.109.586	15.746
Baten	3.071.384	22.456	3.093.840	3.193.470	99.630
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**83.884**	**83.884**

1.3 Programmaverantwoording opgaven

1.3.1 Algemeen

De GMR presenteert elk kwartaal een kwartaalrapportage, waarin concreet wordt aangegeven wat in dat kwartaal is bereikt in de vijf opgaven. De kwartaalrapportage staat op de website en wordt actief gedeeld. Deze programmaverantwoording geeft een beknopt verslag van de bereikte resultaten en er wordt een relatie gelegd met de beschikbare middelen van de opgave en haar speerpunten. De vier kwartaalrapportages vormen een inhoudelijke aanvulling op de programmaverantwoording van de opgaven.

1.3.2 Groene groeiregio

De begroting van de Groene groeiregio bestaat uit vier onderdelen. Per onderdeel gaan we hier kort op in.

Algemeen – programmakosten

Deze post heeft betrekking op de loonkosten van de medewerkers van de Groene groeiregio, waaronder de opgavemanager en de procesondersteuner. Een deel van de loonkosten van de opgavemanager wordt ingezet als cofinanciering binnen de subsidieregeling voor de Woondeal.

Voor de proceskosten van de Woondeal wordt subsidie ontvangen van de provincie Gelderland. Een voorwaarde voor deze subsidie is dat de GMR € 250.000 aan cofinanciering bijdraagt.

Wonen in balans: Versnellen van de woningbouw

Binnen de Groene groeiregio is dit ver uit de grootste en meest ingewikkelde post omdat we te maken hebben met veel (losse) subsidies van het Rijk en de provincie Gelderland. We hebben dit jaar externe expertise ingehuurd om de verantwoording en geldstromen verder inzichtelijk te maken en om zo aan de subsidievoorwaarden van de provincie te kunnen voldoen. Met investering in deze expertise zal het voor de komende jaren gemakkelijker worden om de subsidie te verantwoorden.
In de subsidies is er onderscheid in de procesgelden en uitvoeringsgelden. De procesgelden worden ingezet rondom de aansturing van de Woondeal; uitvoering is alles wat gemeenten helpt om woningbouw mogelijk te maken. In het geval van de GMR besteden we o.a. aan de projectleiderspool.
We dienen de subsidies jaarlijks te verantwoorden, deels met een accountantsverklaring. Onderstaande cijfers zijn gebruikt voor de tussentijdse verantwoording.

Proceskosten
We hebben in 2025 hiervoor € 631.000 besteed, o.a. aan de volgende posten:

- Coördinatie (o.a. programmanagers, secretaris).
- Maatregelen versnelling woningbouw (o.a. organisatie tempotafels).
- Kennis- en productontwikkeling (o.a. mengpaneel betaalbaar bouwen, woonbehoefte onderzoek en de woningmarktmonitor).
- Coördinatie wonen en zorg (o.a. uitwerken afsprakenkader Een thuis voor iedereen)
- Conceptueel en circulair bouwen (bijdrage aan Regio Deal).
- Uitwerking aanpak huisvesting van arbeidsmigranten.
- Reservering voor de organisatie en deelname aan de PROVADA 2026 en een nieuw te ontwikkelen training conceptueel bouwen voor gemeenten.

Het beschikbare subsidiebedrag inclusief bijdrage van de regio en overloop van subsidies uit 2024 was € 837.500. We zitten dus ruim onder het totaal beschikbare bedrag. Omdat dit vorig jaar ook het geval was, hebben we eind 2024 minder subsidie aangevraagd dan dat er beschikbaar was gesteld door de provincie.
Inmiddels heeft de provincie Gelderland de spelregels rondom subsidie aangepast en is het slechts bij uitzondering mogelijk subsidie mee te nemen naar volgende jaren. Hier hebben we bij de aanvraag voor 2026 rekening mee gehouden. We zijn in overleg met de provincie of het zinvol is om het resterende subsidiebedrag (€ 206.500) mee te nemen.

Uitvoeringskosten
We hebben hier € 447.000 besteed aan de volgende posten:
Salariskosten drie projectleiders woningbouw en één externe tijdelijke projectleider.
Regionale projectontwikkeling (advisering parallel plannen bij diverse gemeenten).
Ondersteuning pilots (Fastlane ontwikkeling typegoedkeuring industriële woningbouw).
Hiervoor is begroot en beschikbaar € 450.000. Ook hier vroegen we in 2024 minder aan, omdat we te maken hadden met overloop van onbestede subsidie.

Uitwerken Verstedelijkingsstrategie

In deze post zitten allerlei zaken die te maken hebben met uitwerken van de Verstedelijkingstrategie. Met name de gebiedsprogramma's in de deelgebieden (vergoeding van de gebiedstrekkers), maar ook de bekostiging van een coördinator, kosten voor onderzoeken voor de aanvragen voor de WoMo en WOKT-middelen, kosten voor symposia, kosten voor het maken van kaarten. Ook hebben we een onderzoek gedaan naar het professionaliseren van de gebiedsteams.
Deze post is begroot op € 300.000. We hebben kosten gemaakt voor ca. € 289.000.

Verbinden ruimtelijke opgaven

Tot slot nog een kleine post die als doel heeft de verschillende opgaven van de GMR met elkaar te verbinden. Hiervoor hebben we o.a. salariskosten voor een regionaal landschapsarchitect, organisatie integratietafels, maken van kaarten en doen van onderzoeken zoals groen-blauw raamwerk en landelijk gebied, economie en mobiliteit (i.s.m. de betreffende opgave).
Deze post sluit licht positief op € 17.000.

Samengevat

De Groene groeiregio had volgens de primaire begroting 2025 € 911.300 inwonerbijdrage te besteden. Daarnaast is € 32.806 overgeheveld van inwonerbijdrage 2024. Hiervan is € 941.880 in 2025 uitgegeven. Daarmee resteert een positief saldo van € 2.202.
Momenteel zijn we bezig om de resterende subsidies Woondeal in kaart te brengen en treden we in overleg met de provincie Gelderland, omdat de regels recentelijk zijn aangepast. Daarnaast loopt er eind 2025 een Rijkssubsidie af, waarvan nog ca. € 140.000 over is. We zijn hierover ook met het Rijk in gesprek.

1.3.3 Productieve regio

Toekomstbestendige werklocaties

Zoals in de regionale agenda 2025-2028 is afgesproken, is het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) afgerond en vastgesteld. Vaststelling door Gedeputeerde Staten en verankering in de omgevingsverordening van de provincie vond in juni 2025 plaats. In de regionale agenda was uitgegaan van een operationeel RPW op 1 januari 2025. Samen met de provincie is in 2024 echter geconstateerd dat er meer tijd nodig is voor een goede afronding en de provincie gaf ons uitstel tot halverwege 2025.
In periode voor de zomer lag de focus op de laatste bestuurlijke issues. Na de zomer gingen we een nieuwe fase in: van beleid naar uitvoering. Dat vergt een nieuwe insteek en een andere actiemodus, mede doordat er een aantal nieuwe onderwerpen zijn meegenomen waar regionale afspraken over zijn gemaakt en waar vervolgens gemeenten en GMR mee aan de slag moeten. Denk daarbij aan ruimtebehoefte voor circulaire economie, de energietransitie, verdichting en herstructurering. Dit zijn nieuwe en complexe onderwerpen waar we de eerste stappen al in hebben gezet.
Met de provincie Gelderland spraken we af dat zij de helft van de kosten van onderzoeken van het RPW betalen tot een maximum van € 168.000. Van dit bedrag maakten we in 2025 slechts deels gebruik. In totaal was de bijdrage van de provincie € 36.200 voor 2025. Over het restant van € 110.000 spraken we met de provincie af dat we deze in 2026 als cofinanciering voor het RPW mogen gebruiken.
Naast onderzoek, bijeenkomsten en kennisdeling waren er ook andere kosten, waaronder de inhuur van een speerpuntcoördinator (ingevuld door twee personen).

Klimaatadaptatie op werklocaties is in de regionale agenda nog genoemd als onderdeel van de Productieve regio. In de bezuinigingsronde is dit onderdeel geschrapt. Daar ondernemen we de komende jaren dan ook geen verdere acties op.

Human Capital

Human Capital is een belangrijke voorwaarde om onze maatschappelijke doelen te bereiken. Het Human Capital Akkoord is in de vorige regionale agenda al vastgesteld. Regie op de uitvoering is belegd bij TEB. Hiervoor is een inwonerbijdrage van € 158.000 begroot. Dit bedrag is als subsidie verstrekt aan TEB. Het HCA is 1 op 1 opgenomen als project in de Regio Deal. De bijdrage vanuit de GMR draagt daarom bij aan de totale financiering binnen het Regio Deal-project. Dit wordt niet alleen gefinancierd door de GMR maar ook andere partijen financieren mee (bedrijven en provincie).

De besteding van de inwonerbijdrage is onderdeel van de totale verantwoording van het Regio Deal-project dat in april 2026 plaatsvindt.

Dienstverlening mkb

Om mkb'ers beter te ondersteunen, werkt de GMR samen met partners in vijf focusgroepen. Dit is gericht op onderzoek, gericht doorverwijzen, strategie en landelijke aansluiting, overzicht van het aanbod en kennisdeling met andere regio's. Op alle punten die in de regionale agenda staan, zijn stappen gezet.
Er is een projectorganisatie opgezet en er is meer inzicht verkregen in het financieringslandschap van de mkb'er. Deze input wordt door de stakeholders gebruikt en ontsloten door Regiolink.
Regiolink is een AI tool die is gebouwd om de mkb'er gericht door te kunnen verwijzen. De tool wordt nog verder doorontwikkeld.
Er is aanhaking gezocht bij de landelijke mkb actieagenda. Dit heeft geleid tot een subsidie van € 100.000 voor het organiseren van bijeenkomsten waar de mkb'er centraal staat. Deze subsidie co-financieren de stakeholders met uren.
De HAN heeft twee keer een RAAK-aanvraag ingediend voor onderzoek naar de latente vragen van mkb'ers. Deze is afgewezen. Onderdelen van het voorstel zijn echter al ontwikkeld en worden doorontwikkeld.
Tot slot is er door de samenwerking meer samenhang tussen stakeholders. Dit verbetert de dienst-verlening aan het mkb.
Begroot voor dit speerpunt was € 91.000. Dit is geheel besteed aan de speerpuntcoördinator, die een verbindende rol vervult tussen alle betrokken stakeholders; en aan bovengenoemde acties.

Slimmere en schonere logistiek

Dit speerpunt heeft betrekking op drie opgaven: Verbonden, Circulaire en Productieve regio. In de regionale agenda valt dit speerpunt onder de Productieve regio. Voor de (financiële) verantwoording wordt verwezen naar de Verbonden regio.

Economische Monitor

Tot slot is er onder Algemeen een bedrag van € 80.000 voor de Economische Monitor doorgeschoven naar 2026, waarvoor het dagelijks bestuur een voorstel heeft aangeboden aan het algemeen bestuur.

Samengevat

Voor de Productieve regio is voor 2025 primair € 714.221 begroot. Uit de gereserveerde inwonerbijdrage 2024 is € 37.095 overgeheveld. Van de ontvangen inwonerbijdrage 2025 is € 80.000 overgeheveld naar 2026, ter dekking van het uitvoeren van de Economische Monitor, te presenteren in 2027 (besluit vergadering algemeen bestuur d.d. 26 november 2025). Van de totale inwonerbijdrage is € 20.905 niet besteed. Hiervan is in 2025 € 20.000 in verplichtingen vastgelegd.

1.3.4 Ontspannen regio

Bij Ontspannen regio zijn de activiteiten in overeenstemming met regionale agenda en bijbehorende begroting uitgevoerd.

Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied

De uitvoeringsagenda Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied is in het najaar door alle colleges vastgesteld, als richtinggevend voor het vervolg van de uitvoering. We zijn gestart met de uitvoering hiervan in vijf gebiedsbrede thema's en vijf gebiedsaanpakken. De provincie Gelderland stelde eind 2025 middelen ter beschikking voor de coördinatie van het Groen-blauw raamwerk en voor twee gebiedsaanpakken. Een subsidie van € 100.000 voor coördinatie Groen-blauw raamwerk met een looptijd tot 1 juli 2026, een subsidie voor de Groene mantel, blauwe motor van ruim € 5 ton en een subsidie voor de gebiedsaanpakken Soerens Beekdal en Zuidflank (Veluwezoom) van ruim € 6 ton.

De twee laatste subsidies hebben een looptijd tot 1 september 2028. Omdat deze subsidies pas aan eind van het jaar zijn verleend, is hier nog maar een klein gedeelte van besteed.

Recreatie en toerisme

De uitbreiding van het wandelroutenetwerk in de GMR is in maart 2025 geopend. We onderzochten Ruimte voor recreatie en gebruiken de uitkomsten daarvan om in 2026 in de gebiedsprogramma's ook deze ruimteclaim goed mee te nemen. De organisaties van het Masterplan Romeinen en de verhaallijn 'De rivier, je kunt er niet omheen' staan. Zij werken aan de uitvoering van projecten en initiatieven om deze verhaallijnen nog beter voor het voetlicht te brengen.

Binnen het vitaliteitsprogramma zijn 13 workshops en 2 bedrijfsbezoeken georganiseerd voor toeristisch recreatieve ondernemers met in totaal ruim 170 deelnemers. Er kregen 22 recreatieve ondernemers advies om hun onderneming te versterken en er zijn 2 kennissessies voor gemeenten georganiseerd.

Cultuur

Het uitvoeringsprogramma, behorend bij het transformatievoorstel cultuur is afgerond: tien innovatieve projecten voerden met subsidie vanuit dit programma innovaties door in de culturele sector, cultuureducatie kreeg in 3 gemeenten een extra impuls, in het meester-gezel traject zijn drie "gezellen" opgeleid tot meesters in cultuureducatie, er zijn field labs georganiseerd om amateurs en vrijwilligers in de cultuursector te ondersteunen en er is gewerkt aan een digitaal platform voor amateurkunst en vrijwilligers, dat begin 2026 operationeel is. Daarnaast kregen we van de provincie een subsidie van € 6 ton voor de komende 2 jaar voor ons nieuwe regioplan voor cultuur. Deze subsidie is niet zichtbaar in de begroting, omdat de gemeente Arnhem hiervoor penvoerder is.

Verschuivingen tussen en binnen de speerpunten

Qua inkomsten is de inwonerbijdrage iets lager dan ingeschat, omdat de gemeente Doesburg niet meedoet aan Ontspannen regio in 2025. Wel mochten wij de gemeente Mook en Middelaar verwelkomen als nieuwe deelnemende gemeente aan de opgave. De subsidie van de provincie voor verhaallijnen en voor vitaliteit voor de jaren 2023 en 2024 is dit boekjaar € 16.132 lager vastgesteld, omdat we minder subsidiabele kosten hebben gemaakt. Dit bedrag is opgevangen met een iets hogere cofinanciering vanuit de inwonerbijdrage.

Aan de uitgavenkant vallen vooral de verschuivingen tussen speerpunten op.
De kosten voor de speerpunten Groen-blauw raamwerk en cultuur zijn hoger dan ingeschat.
Bij het Groen-blauw is dit het gevolg van de sterke ontwikkeling die dit speerpunt doormaakt. We zijn gestart met de gebiedsaanpakken en dit levert veel enthousiasme en actie in de gebieden op. Tegelijkertijd kost het veel tijd en energie om dit goed te managen. Ook de afstemming met de provincie Gelderland en het verkrijgen van middelen vanuit het geld dat de provincie heeft gekregen voor de gebiedsaanpakken van het Rijk, was tijdrovend. De kosten voor capaciteit zijn daarmee hoger geworden dan vooraf voorzien.
Voor cultuur werd in de loop van 2025 duidelijk dat de provincie Gelderland opnieuw geld beschikbaar stelt voor een regioplan. Het maken en coördineren van de aanvraag voor deze middelen wordt door de GMR gedaan. Hiermee was geen rekening gehouden bij het maken van de begroting.

Bij recreatie en toerisme is minder besteed dan begroot. In het najaar heeft het algemeen bestuur, op advies van het bestuurlijk opgaveteam Ontspannen regio, besloten de activiteit vitaliteit te schrappen in het kader van de bezuinigingen. Om deze reden is het vitaliteitsprogramma minder ambitieus ingevuld en zijn we terughoudend geweest met vooruitlopen op gelden die mogelijk in de toekomst niet meer beschikbaar zouden komen. Dit heeft dan ook minder inzet van middelen gevraagd.

Bovendien kunnen we de subsidie van de provincie voor het vitaliteitsprogramma over een langere periode dan eerder voorzien inzetten. We vroegen namelijk zowel voor deze subsidie als de subsidie van de provincie voor verhaallijnen verlenging aan tot 1 september 2026. Deze subsidies waren door de bijbehorende procedures in 2024 lang onzeker en werden uiteindelijk pas in november 2024 beschikt. Tot die tijd hebben wij wel onze cofinanciering ingezet, maar zijn we voorzichtig geweest met uitgaven daarbuiten. Voor het vitaliteitsprogramma geldt daarnaast dat de inzet die we plegen erg seizoensgebonden: alleen in het laagseizoen is hiervoor animo. Dankzij de verlenging kunnen we met deze subsidiemiddelen het vitaliteitsprogramma goed borgen en afronden en de verhaallijnen goed in de steigers blijven zetten.

Samengevat

Ontspannen regio heeft volgens de primaire begroting in 2025 € 703.340 te besteden. Ook zijn er nog middelen beschikbaar (€ 117.426) die in 2024 in verplichtingen zijn vastgelegd. Hiervan is uiteindelijk € 708.824 besteed. Waardoor een overschot van € 111.942 blijft. In 2025 is € 119.988 in verplichtingen vastgelegd.

1.3.5 Verbonden regio

De inwonerbijdrage bedroeg € 1.224 miljoen. Daarbovenop kwam nog de overloop uit 2024 (€ 243.412). Het totale beschikbare bedrag was in 2025: € 1.467.412 (excl. subsidies). In 2025 heeft Verbonden regio voor € 1.374.736 aan externe middelen besteed. De totale lasten zijn € 2.538.816, waardoor een overschot van € 92.676 ontstaat.

De processen/projecten uit de regionale agenda zijn in overeenstemming met het bestedingsplan 2025 grotendeels uitgevoerd of in gang gezet. De capaciteitsinzet binnen de opgave was in 2025 wat lager dan vooraf ingeschat. Dit heeft te maken met een ouderschapsverlof, een zwangerschapsverlof en een sabbatical op één van de speerpunten. Een deel van deze capaciteit is door externe inhuur opgevangen. De detacheringscontracten bij de verschillende gemeenten zijn iets lager uitgevallen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.

Het jaar 2025 stond o.a. in het teken van woningbouw en bereikbare mobiliteit. In het voorjaar van 2025 stelde de GMR samen met gemeenten, provincie en Rijk een mobiliteitspakket op voor nieuwe woonlocaties. In het najaar gaf het Rijk aan hiervoor € 317 miljoen beschikbaar te stellen.

In NOVEX-verband is gestart met de netwerkanalyse Arnhem-Nijmegen – Foodvalley. Deze wordt in 2026 afgerond.

Voor de formele opstart van de huidige GMR was er een mobiliteitsfonds opgericht. Daarvoor was Nijmegen de penvoerder; destijds was er een ander regime, waarbij onderbesteding niet hoefde te worden teruggestort. Nu de GMR een eigen juridische entiteit is, is in de loop van 2022 het open-staande bedrag overgemaakt naar de GMR. Een deel van dit bedrag is besteed in 2022 en 2023, maar er blijft nog een bedrag van ongeveer € 400.000 over. In het bestuurlijk platform Verbonden regio en het dagelijks bestuur is besloten om het beschikbare bedrag toe te voegen aan het bestedingsplan Verbonden regio 2026.

Speerpunt Duurzame mobiliteit en gedrag

Slim & Schoon Onderweg (S&SO)

De begroting van het programma S&SO is begin 2025 vastgesteld door de gezamenlijke partners, inclusief het bijbehorende uitvoeringsplan. Bijna € 1,5 miljoen is door het Rijk en provincie als subsidie beschikbaar gesteld. Het programma S&SO is grotendeels volgens de subsidiebeschikking uitgevoerd. In het najaar van 2025 hebben we een subsidievaststellingsverzoek bij de provincie Gelderland ingediend voor het subsidiejaar 2024.

Deelmobiliteit
In de loop van 2025 is een geactualiseerde, gezamenlijke aanpak voor deelmobiliteit vastgesteld. Dit is een uitwerking van de visie van begin 2025. Er zijn zes profielen onderscheiden voor de inzet van deelmobiliteit, die elk een andere aanpak vereisen en een andere trekker hebben.

Logistiek
Samen met de provincie ondersteunen we logistieke makelaarsbedrijven bij CO_2- en kilometerreductie. Het doel was om in 2025 20 miljoen kilo CO_2 (274.359 km) te besparen. Dit is ruimschoots gehaald. De samenwerking met de provincie is via aanbesteding met drie jaar verlengd. De pilot laadinfrastructuur is afgerond en leverde een concrete samenwerking tussen ondernemers op voor het realiseren van laadinfrastructuur op het bedrijventerrein Pannenhuis, ondanks de huidige netcongestie. Er worden nu afspraken gemaakt tussen betrokken ondernemers over hoe de samenwerking concreet vorm krijgt.
Er is voor de MIRT goederenvervoercorridors (GVC) gewerkt aan een realisatiepact. Onder andere de verkenning van truckparkings, clean energy hubs, logistieke laadinfrastructuur en het uitbreiden van walstroom. Ook is een convenant getekend door de provincie Gelderland en de gemeenten Arnhem, Nijmegen en Tiel, genaamd Gelreport. Dit is een samenwerkingsverband tussen Gelderse binnenhavens (Arnhem, Nijmegen en Tiel), gericht op het versterken van hun positie in duurzame logistiek, innovatie en toekomstbestendigheid.

De GMR stimuleert de deelname aan het Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)-convenant. Dat draagt bij aan natuurherstel, klimaat en een toekomstbestendige bouwsector, vooruitlopend op toekomstige wetgeving. In samenwerking met het speerpunt Circulaire GWW is in juni een voorstel aangeboden aan de regiogemeenten. Op 26 juni is in samenwerking met Connectr en het Gelders Energie Akkoord een masterclass over het thema schoon en emissieloos bouwen georganiseerd. Een groot aantal gemeenten besloot in het derde kwartaal om deel te nemen aan het convenant. Daarmee is 75 procent van de regiogemeenten nu lid.

Verkeersveiligheid
In maart is een onderzoek naar de objectieve verkeersveiligheid bij scholen in de regio Arnhem-Nijmegen opgeleverd. Daarnaast zijn er afspraken met de gemeenten gemaakt over het leveren of ontvangen van ongevallendata.

Speerpunt Voorzieningen en Infrastructuur
In augustus is het Koersdocument Zuidflank Nijmegen bestuurlijk besproken en vastgesteld. Deze gebiedsgerichte aanpak helpt gemeenten bij een gestructureerde mobiliteitsaanpak. Deze werkwijze intensiveren we in 2026 verder voor onder meer de Oostflank van Arnhem/de Liemers. Het Rijk heeft bij de Voorjaarsnota 2025 helaas besloten om de voor de A50 gereserveerde middelen elders in te zetten. Daardoor loopt de verbreding van de A50 vertraging op, met gevolgen voor de bereikbaarheid tussen Nijmegen en Eindhoven.

Spoor
Op het gebied van spoor zijn er een drietal studies opgestart of afgerond. Zo is het MIRT-onderzoek naar het nut en de noodzaak van GNOE (Goederenroutering Noord Oost Europa) gestart. Ook is het MIRT-onderzoek naar de spoorlijn Utrecht-Arnhem-Duitse grens gestart. De resultaten van deze twee MIRT-onderzoeken verwachten we in 2026. De verkenning naar de spoorlijn Arnhem-Tiel is afgerond en besproken tijdens het bestuurlijk platform in juni 2025. In overleg met regio Rivierenland is een vervolgonderzoek afgesproken naar de doortrekking naar Geldermalsen en een bijpassende stationsstrategie voor de gehele lijn. In het najaar van 2025 is een verkenning gestart naar de gelijkvloerse overwegen in Rheden en Wijchen (IJssellijn). Dit is een vervolg op de studie die we in 2024 in de Liemers uitvoerden.

Fiets
Op 19 mei 2025 tekenden provincie Gelderland, de GMR en vijf gemeenten de samenwerkings-overeenkomst VeluweWaalpad. De route verbindt Arnhem, Elst en Nijmegen én nieuwe woonwijken. Een nieuwe brug over de Nederrijn scoort goed in de MKBA (Maatschappelijke kosten-baten analyse). We onderbouwden de brede welvaartseffecten van investeringen in de routes VeluweWaalpad (west) en Arnhem-Huissen (oost). Dit heeft mede geleid tot een investeringsbijdrage vanuit het Rijk van € 65 miljoen. De regio gaat nu samen met de gemeenten en de provincie toewerken naar een projectteam die de uitvoering gaat voorbereiden.

In 2025 rondden we een grote studie af naar de fietsbereikbaarheid in de regio. BOD (Bicycle Oriented Development) gaat over fietsbereikbaarheid, de mogelijkheid om met de fiets werk, school en allerlei andere voorzieningen te bereiken. Goede fietsbereikbaarheid is gunstig voor het functioneren van ons regionale mobiliteitssysteem. Zowel in de stedelijke setting als het landelijk gebied. Alle gemeenten namen in 2025 actief deel en ontvingen een eigen specifiek deelrapport over hoe het staat met de fietsbereikbaarheid in hun eigen kernen of stad. In het eindrapport staan interessante inzichten voor de regio als geheel.

Actieve mobiliteit – lopen en fietsen – blijft een pijler van de regio. De GMR publiceerde een overzichtsdocument met de ondersteuningsmogelijkheden van de provincie Gelderland voor gemeenten die hiermee aan de slag willen. Ook zijn in 2025 een tweetal verkenningen opgeleverd naar eventuele hubs in de regio (Malden en Druten-Nijmegen).

Digitalisering
De GMR werkt aan het op orde brengen en houden van digitale weg- en verkeersgegevens. Dit is in lijn met de landelijke digitaliseringsopgave en de wettelijke taak vanuit de ITS-richtlijn (Intelligent Transport Systems). Wegbeheerders zijn afgelopen jaar met een tweetal interactieve werksessies geïnformeerd over hun bronhouderschap op het regionaal Verkeersmanagementnetwerk en het structureel, compleet en kwalitatief hoogwaardig digitaal beschikbaar stellen van wegkenmerken en ITS-gegevenstypen.

Samengevat
Verbonden regio heeft volgens de primaire begroting in 2025 € 1.224.000 te besteden. Ook zijn er nog middelen beschikbaar (€ 239.474) die in 2024 in verplichtingen zijn vastgelegd. Uit deze middelen is de vordering op gemeente ten bedrage van € 189.401 bekostigd waardoor een overschot van € 92.676 blijft. In 2025 is € 85.590 in verplichtingen vastgelegd.

1.3.6 Circulaire regio

Circulair bouwen en infra
Project Circulaire GWW
Dit project is gebaseerd op een uitvoeringsprogramma voor 2020-2025 en in 2025 volgens plan uitgevoerd. Het accent in dit programma ligt op het praktisch ondersteunen van gemeenten om projecten in de openbare ruimte circulair aan te besteden. Hiervoor worden kennistafels ontwikkeld, praktijkbijeenkomsten en workshops georganiseerd en gemeenten de mogelijkheid geboden gebruik te maken van de digitale grondstoffenbank Duspot. In onze regio ondertekenden 13 gemeenten nu ook het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen.
Het project is geëvalueerd en er is een nieuw uitvoeringsplan gemaakt voor de periode 2026-2030, waarmee het bestuurlijk platform akkoord is. Hierin verschuift het accent van kennis delen naar het ondersteunen van gemeenten bij het maken van circulaire impact met GWW uitvoeringsprojecten. Het project Circulaire GWW is integraal onderdeel van Regio Deal project Toekomstbestendig Bouwen.

Programma Conceptueel Circulair Bouwen 2023-2030
Ook het programma CCB is integraal onderdeel van Regio Deal-project Toekomstbestendig Bouwen. Het programmateam voor het Regio Deal-project is in de loop van 2025 op sterkte gebracht en vrijwel alle activiteiten en bouwstenen kregen in 2025 invulling. Er zijn werkbezoeken georganiseerd naar projecten en initiatieven, waarbij wordt ingezet op conceptueel circulair bouwen (CCB). Er is gewerkt aan het uitwerken van CCB ambities in een handelingsperspectief én het instrumentarium voor CCB is uitgebreid en toegepast.

Regio Deal-project Toekomstbestendig Bouwen
In oktober 2024 is het projectvoorstel Toekomstbestendig Bouwen ingediend. Het hierboven genoemde project Circulaire GWW en het programma CCB zijn hierin geïntegreerd. De Rijksbijdrage van € 1,37 miljoen en een aanvullende bijdrage van € 120.000 van provincie Gelderland zijn in december 2024 officieel toegekend, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024. Samen met cofinanciering van de GMR (dekking vanuit inwonerbijdrage) en de regiogemeenten is de totale begroting van € 4,7 miljoen gedekt voor de periode 2024 t/m 2027. Het organiseren van het projectconsortium heeft langer geduurd dan voorzien. Daardoor is het programmateam pas in de loop van 2025 op sterkte gebracht en kregen vervolgens de (meeste) activiteiten invulling.
De voor dit speerpunt beschikbare inwonerbijdrage is volledig besteed aan personele lasten van projectleiders en de deelprogrammamanager.

Grondstoffen en ketens
We ondersteunen gemeenten bij het circulair inkopen van producten en diensten en zorgen voor uitwisseling van kennis en ervaringen. In het noorden en zuiden van de regio zijn twee intervisie-groepen gestart en nu samengevoegd. Deze komt vier keer per jaar bij elkaar, voor het uitwisselen van kennis en vragen.

We stimuleren ontwikkeling van productieketens/reststromen in de regio. De focus ligt op twee ketens per jaar. We werken aan het stimuleren van een regionaal circulair textielecosysteem. Daarin trekken we op met lokale partners en het Europese Engage4Bio project. We zijn daarnaast betrokken bij de verkenning hoe we een rol kunnen pakken in het opschalen van het circulaire verf-recyclingpilot.

Daarnaast is er ingezet op het voorbereiden en organiseren en leiden van praktijkbijeenkomsten. Het jaarevent ‘Samen op weg naar een circulaire topregio’ stond het meest centraal. Ruim 200 bestuurders en medewerkers van gemeenten, collega-overheden, bedrijven en studenten namen deel aan het event. Naast een plenair gedeelte organiseerden we tien verschillende workshops met thema’s vanuit de speerpunten. Tijdens het circulaire jaarevent trapten we gezamenlijk de Check Friday campagne af. Een campagne waarbij we samen met dertien gemeenten, drie onderwijs-instellingen en diverse stichtingen en ondernemers een positief tegengeluid lieten horen in aanloop naar Black Friday. De GMR heeft hierin een initiërende, organiserende en faciliterende rol.

Vanuit de betrokkenheid bij het Regio Deal-project Circulaire topregio Arnhem-Nijmegen nemen we deel aan de adviescommissie. In dit project wordt in een triple helix-verband samengewerkt aan de versterking van de circulaire economie in onze regio.

De voor dit speerpunt gereserveerde inwonerbijdrage is volledig benut, met name voor de speerpuntcoördinator en de lasten van het jaarevent.

Water en klimaatadaptie
In dit speerpunt werken we vanuit een verbindende en aanjagende rol in een groter geheel van partijen die elk vanuit hun rol en expertise ook hun bijdragen leveren. Met name in de DPRA regio’s (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie) werken gemeenten en waterschappen aan een

klimaatbestendige en water-robuuste regio. In onze rol bewaken we het overzicht in de bijdragen van triple helix partijen en GMR-opgaven, ondersteunen we om het thema water en bodem sturend goed op de bestuurlijke agenda krijgen) en jagen we innovaties en investeringen aan met bijvoorbeeld het Europese project Pathways2Resilience.
In 2025 hebben we als volgt invulling gegeven aan dit speerpunt:

- De werkwijze 'water en bodem sturend' uit de Achterhoek/Liemers is als voorbeeld gebruikt en geïntroduceerd in de GMR als een manier van werken. Met de uitdaging die er ligt als gevolg van een meer versnipperd landschap binnen de GMR met drie waterschappen en zes werkregio's en 17 gemeenten. Een bestuurlijke bijeenkomst in september 2025 heeft geleid tot het initiatief om een zogenaamde integratietafel op 5 februari 2026 te organiseren voor gemeentebestuurders uit alle vijf opgaven en een vertegenwoordiging van waterschappen en provincie.
- Als mede-uitvoerder met het Pathways2Resilience project. Dit project helpt ons maatregelen in beeld te krijgen om klimaatadaptief te worden. Hiervoor is gezamenlijk met het Soil Valley consortium een subsidie van € 210.000 verworven voor de periode oktober 2024-maart 2026. Zo legden we de basis om met kennisinstellingen en bedrijven in onze regio verdere toegang te hebben tot financiering van onderzoeksprojecten en een internationaal netwerk van partijen, waarbij in onderzoeksprojecten kan worden samengewerkt. Dit heeft onder meer geleid tot een betere verbinding met het project Toekomstbestendig Bouwen.
- Als verbinder werken we als overheden samen met onderwijsinstellingen en bedrijven in onze regio en daarbuiten. En we bouwen veel kennis op over thema's als hitte, droogte en extreme regenval, maar ook nieuwe thema's als klimaatadaptieve bedrijventerreinen en drinkwater-besparing.
  We werken nauw samen met de triple helix-groep Slimme Duurzaamheid van TEB. Denk aan het project Groen Blauwe Stad waar met hulp van Hogeschool Van Hall Larenstein kennis over groene en blauwe structuren in de gebouwde omgeving is gedeeld tussen vijf gemeenten. Of een bijdrage aan het Regio Deal-project Lifeport Cool Lab waar met de hulp van de HAN kennis over vergroening en hittestress wordt gedeeld met vijf gemeenten. De ervaringen van het Cool Cities project van Arnhem zijn gedeeld met andere gemeenten op het Circulaire Jaarevent. We hebben actief deelgenomen aan leerprojecten, zoals het Living Lab Park Lingezegen.

De inwonerbijdrage die voor dit speerpunt was gereserveerd, is volledig benut, met name voor de taak speerpuntcoördinatie, de bijdrage aan Pathways2Resilience en de bijdrage aan een kostenverkenningsonderzoek, samen met Ontspannen regio.

Transitie naar duurzame energie

Dit onderdeel van de Opgave Circulaire regio kent relatief veel externe financieringsbronnen.

Regionale Energiestrategie (RES)

Financiering door het Rijk en de beschikbare inwonerbijdrage zorgen vooralsnog voor een solide basis om de regionale ambities op het gebied van energietransitie te realiseren. De belangrijkste bijdragen en bestedingen worden hieronder toegelicht:

- Bijdragen vanuit het Rijk

Decentrale uitkering ondersteuning RES. Deze bijdrage bedroeg € 510.387. Het niet bestede gedeelte uit voorgaande jaren bedraagt € 391.994.
Specifieke Uitkering Warmte: een bedrag van € 796.656 is nog beschikbaar voor de periode 2025-2026.
Decentrale uitkering toekomstbestendig maken energiesysteem. In 2025 is twee keer een bedrag van € 370.500 toegekend, met een looptijd van 2025-2026.
Kwaliteitsbudget voor biodiversiteit bij duurzame opwekprojecten. Een bedrag van € 778.000 is beschikbaar voor de periode 2025-2026.

- Inwonerbijdrage

Voor de uitvoering van taken voor de RES is in 2025 een inwonerbijdrage beschikbaar van € 455.000.

Het accent in 2025 lag op het opstellen van de RES 2.0. De RES 2.0 ligt sinds december ter inzage en wordt naar verwachting in februari 2026 vastgesteld door de colleges, Gedeputeerde Staten en het dagelijks bestuur van de waterschappen. Daarnaast is er gewerkt aan de actielijnen uit het regionaal uitvoeringsplan Warmte. Hierdoor is er met behulp van Rijksmiddelen (Specifieke Uitkering) een solide basis gelegd voor de aanpak van regionale en subregionale warmteprojecten. Het uitvoeringsplan Energiesysteem is langs een drietal lijnen gestart: netbewuste nieuwbouw, netbewuste bedrijventerrein en versnellen energie infra. Voor beide uitvoeringsplannen stelden we in november een voortgangsrapportage op.
Om het kwaliteitsbudget uit te kunnen keren is een regeling opgesteld. Gemeenten en andere initiatiefnemers kunnen projecten indienen om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage.

Andere energieprojecten:

- Dit jaar is voor de tweede maal de rapportage gemaakt van de *CO_2-uitstoot* in de GMR. De GMR volgt de landelijke trend. Al is er extra besparing nodig om de landelijke doelstellingen te kunnen behalen. Er is een adviesbureau ingezet om de data, gemakkelijk en geordend naar regio, uit de Klimaatmonitor te halen.
- Het *Regionaal Expertiseteam Energie (REE)* heeft dit jaar bijna 150 bedrijven geholpen op het gebied van energieadvies en met meer dan 500 bedrijven contact gehad. Er zijn 20 nieuwe subsidies aangevraagd en het REE heeft 4 collectieven van bedrijven ondersteund. De inzet van het REE-team is betaald uit onderstaande financieringsbronnen:
    - SPUK-subsidie via de provincie Gelderland: in 2025 is besteed € 112.703,
    - Regio Deal middelen binnen het programma Toekomstbestendige bedrijventerreinen is in 2025 besteed € 72.090,
    - Inwonerbijdrage € 25.000 is geheel benut.
- De subsidie van de provincie voor het REE voor de jaren 2023 en 2024 is € 19.339 lager vastgesteld, omdat we minder subsidiabele kosten hebben gemaakt. Dit bedrag is opgevangen met een hogere co-financiering vanuit de inwonerbijdrage. Het Europese CO_2-beprijzingsproject *DeCarb Pro* besteedde de Europese subsidie dit jaar volgens begroting. De projectleider is ingehuurd voor dat bedrag. Hij werkte inhoudelijk aan het project, verzorgde een workshop voor regionale bestuurders uit het bestuurlijk opgaveteam en nam deel aan de (Europese) projectbijeenkomsten. Er is gewerkt aan concrete CO_2 beprijzingsstrategieën en aan een training om gemeenten in Noordwest-Europa te helpen CO_2 beprijzing toe te gaan passen. Ambtenaren uit onze regio kunnen in 2026 deelnemen aan die training.
- Het organiseren van de *gezamenlijke inkoop van groene energie* is wederom gefinancierd vanuit de inwonerbijdrage. Op deze manier hoeven gemeenten zelf geen projectleiderscapaciteit in te zetten met deze specifieke expertise. De inzet van zowel de regionale projectleider als de externe adviseur Hellemans is volgens begroting. Dankzij deze inzet betalen de gemeenten een zo goed mogelijke prijs voor elektriciteit en groen gas en krijgen zij verdere verduurzamingsprikkels. Dit jaar zijn de prijsafspraken voor 2028 gemaakt met Greenchoice. Ook is de nieuwe inkoopstrategie voor aardgas 2028 vastgelegd. Hiermee kunnen we beter inspelen op de huidige trend van dalende prijzen. En GMR-gemeenten konden hun bespaarplannen voor vastgoed indienen en krijgen gericht hulp van experts uit onze eigen organisaties. Er zijn elf gemeenten die hierop reageerden.
- De GMR speelde een coördinerende rol rondom de knelpunten tussen natuurwetgeving in relatie tot woningisolatie-aanpak binnen gemeenten.

Samengevat

Circulaire regio heeft volgens de primaire begroting in 2025 € 1.243.310 vanuit inwonerbijdrage te besteden. Ook zijn nog middelen beschikbaar (€ 9.000) die in 2024 in verplichtingen zijn vastgelegd. In totaal is € 1.305.884 besteed waardoor een tekort van € 53.574 resteert.

1.3.7 Wat hebben de opgaven gekost?

(alle bedragen in €)

	Begroting 2025	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2025	Verschil realisatie/ begroting
Groene groeiregio					
Lasten	1.782.544	52.962	1.835.506	1.923.083	87.577
Baten	1.782.544	52.962	1.835.506	1.925.285	89.779
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**2.202**	**2.202**
Productieve regio					
Lasten	714.221	-57.141	657.080	641.898	-15.182
Baten	714.221	-57.141	657.080	662.803	5.723
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**20.905**	**20.905**
Ontspannen regio					
Lasten	703.340	264.846	968.186	891.351	-76.835
Baten	703.340	264.846	968.186	1.003.293	35.107
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**111.942**	**111.942**
Verbonden regio					
Lasten	1.224.000	1.273.066	2.497.066	2.538.816	41.750
Baten	1.224.000	1.273.066	2.497.066	2.631.492	134.426
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**92.676**	**92.676**
Circulaire regio					
Lasten	2.453.310	486.907	2.940.217	3.011.133	70.916
Baten	2.453.310	486.907	2.940.217	2.957.559	17.342
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-53.574**	**-53.574**
Totaal					
Lasten	**6.877.415**	**2.020.640**	**8.898.055**	**9.006.281**	**108.226**
Baten	**6.877.415**	**2.020.640**	**8.898.055**	**9.180.432**	**282.377**
Mutaties bestemmingsreserve	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**174.151**	**174.151**

1.4 Resultaat 2025 uitgelegd en samengevat

De inwonerbijdrage bij de GMR kan gerelateerd worden aan twee programma's binnen de jaarrekening. Enerzijds het regiobureau met een exploitatierekening en anderzijds het programma Opgaven met een projectadministratie.

Kenmerkend voor het regiobureau is dat het de bedrijfsvoering betreft en de activiteiten over het algemeen aan een kalenderjaar zijn gerelateerd. De ontvangen inwonerbijdrage bij het regiobureau wordt volledig in de staat van baten en lasten opgenomen. Daartegenover komen de uitgaven te staan en per saldo resteert het rekeningresultaat. Een positief resultaat vloeit terug naar de deelnemende gemeenten. Een negatief saldo komt, mits toereikend, ten laste van de algemene reserve.

Het programma Opgaven omvat een groot aantal activiteiten die elk afzonderlijk als een project gedefinieerd kunnen worden. Deze projecten zijn vastgelegd in de regionale agenda en voor deze projecten heeft de GMR met zeventien gemeenten een opgavenovereenkomst afgesloten. De doorlooptijd van de projecten wijkt in veel gevallen af van het kalenderjaar. Daarom worden in het programma Opgaven de ontvangen bijdragen van deelnemende gemeenten en ontvangen subsidies en andere externe bijdragen niet volledig in de staat van baten en lasten opgenomen, maar slechts dat deel ter dekking van de kosten van de projecten. Einde boekjaar resulteert een rekeningresultaat. Subsidies en andere externe middelen blijven conform looptijd van de beschikking

beschikbaar voor het project. Is het project voltooid of niet uitgevoerd, dan wordt het restant van de beschikbare externe middelen terugbetaald.

Voor 2025 is het resultaat als volgt opgebouwd:

Regiobureau	+ € 83.884
Opgaven	+ € 174.151
Totaal	+ € 258.035

Een nadere toelichting op de terug te betalen inwonerbijdrage is opgenomen in paragraaf 3.8. Volgens artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten.

1.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

(alle bedragen in €)

	Begroting 2025	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2025	Verschil realisatie/ begroting
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Volgens Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet de post Onvoorzien apart als programma worden gepresenteerd. In 2025 zijn geen kosten ten laste van de post onvoorzien geboekt. De post muteert dus niet in het resultaat.
In artikel 25, lid 1, onder c (BBV) wordt gevraagd om in de programmaverantwoording het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien op te nemen.

1.6 Vennootschapsbelasting

In artikel 25, lid 1, onder b (BBV) wordt gevraagd het bedrag voor vennootschapsbelasting te vermelden. Dit is voor de GMR niet van toepassing.
Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, wanneer aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijke participerende publiekrechterlijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden, moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden
De GMR verricht voor derden vooral werk voor “activiteiten verricht in verband met de uitoefening van een overheidstaak of van een publiekrechtelijke bevoegdheid”. Daarbij worden de werkzaamheden kostendekkend uitgevoerd.

De organisatie voldoet aan bovenstaande drie voorwaarden en is daarom vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

2 Paragrafen

2.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 BBV moet de GMR in de paragraaf weerstandsvermogen[1] inzicht verschaffen in de robuustheid van de rekening. Het weerstandsvermogen van de GMR is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers op te vangen, zodat taken kunnen voortgezet.

2.1.1 Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:
1. Risico's voortvloeiend uit eigen beleid;
2. Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. Risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden;
5. Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen

Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid

Er zijn geen risico's voortvloeiend uit het eigen beleid. Om eventuele kortingen op de exploitatie op te vangen, is er op grond van de gemeenschappelijke regeling artikel 31, lid 8 een reserve van in totaal € 100.000 gevormd.

Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid

Het risico dat een gemeente niet aan zijn betalingsverplichting (de inwonerbijdrage) voldoet, wordt zeer klein geacht. Daarnaast is in de gemeenschappelijke regeling artikel 29, lid 6 vastgelegd dat gemeenten zorgen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Het risico voor de GMR bedraagt bij de zeventien deelnemende gemeenten, conform de begroting 2025, gemiddeld € 452.000. Daarbij geldt een bandbreedte van € 18.000 voor de gemeente Rozendaal tot € 1.880.000 voor de gemeente Nijmegen.

Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties

Gekeken naar de voorgaande punten en de flexibele inzet van adviseurs, kan het achterwege blijven van financiering van gemeenten, provincie en andere partijen opgevangen worden door het afvloeien van flexibele inzet. Er is een zeer laag risico dat gelden niet betaald worden. Mocht dit het geval zijn, dan worden projecten on-hold gezet en stroomt de flexibele inzet per direct uit.

Risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden

De risico's worden beperkt door het hanteren van onze eigen inkoopvoorwaarden. Het maximale risico volgens het verplichtingenregister begin 2025 bedroeg € 254.000 voor een leverancier.

Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden/autonome ontwikkelingen

Vanaf 2025 gaat de Belastingdienst handhaven op de Wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties). Deze wet heeft als doel schijnzelfstandigheid tegen te gaan en duidelijkheid te scheppen over de arbeidsrelatie tussen opdrachtgevers en zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). De opheffing van het handhavingsmoratorium is een van de maatregelen die genomen zijn om schijnconstructies te bestrijden en draagt bij aan meer zekerheid op de arbeidsmarkt. Bedrijven en organisaties die mensen als zzp'er inhuren voor werk dat zij niet zelfstandig uitvoeren, kunnen een boete en naheffingen krijgen. De GMR heeft ongeveer 20 inhuurcontracten die voldoen, die te duiden zijn als zzp'er. Deze worden aan de hand van een beoordelingskader getoetst op schijnzelfstandigheid.

[1] Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de GMR beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de GMR.

Overige verzekerde risico
De GMR heeft de inventaris verzekerd tegen brand en diefstal. Voor personeel is een aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering afgesloten. De aansprakelijkheid van bestuurders in de GMR is afgedekt door de verzekering van de gemeente voor de betreffende bestuurder.

2.1.2 Overzicht reserves 2025

Op grond van de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling bedraagt de toegestane omvang van de algemene reserve € 100.000. Deze algemene reserve is per eind 2022 gevormd op basis van het rekeningresultaat over het jaar 2021. In verband met de uittreding van de gemeente Montferland is in 2024 een bedrag van € 4.557 aan de algemene reserve onttrokken. In 2025 is de algemene reserve aangevuld vanuit het resultaat over het jaar 2024.

2.1.3 Rente

Ten aanzien van de rente van de middelen vastgelegd in schatkistbankieren, is het algemene beleidsuitgangspunt om deze ten gunste van de exploitatie te brengen.

2.1.4 Financiële kengetallen

In de paragraaf worden enkele financiële kengetallen opgenomen. De berekeningswijze is via een ministeriële regeling voorgeschreven. Hiermee wordt de (onderlinge) vergelijkbaarheid (van gemeenschappelijke regelingen) bevorderd.

	2025
Netto schuldquote	-2,15%
Solvabiliteitsratio	5,15%
Structurele exploitatieruimte	2,17%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De uitkomst geeft geen aanleiding tot verhoogde risico's.

De solvabiliteitsratio geeft het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal weer. Deze ratio ligt net onder de gebruikelijke norm van de provincie, maar past bij een startende organisatie.

Een positief percentage structurele exploitatieruimte geeft aan dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.1.5 Conclusie

Kenmerkend voor het risicoprofiel is dat de organisatie beperkt risico loopt en dat voor dit risico een algemene reserve is gevormd. Op basis van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen, artikel 29 lid 6, is de beschikking over voldoende middelen en het nakomen van verplichtingen te allen tijde door de deelnemende gemeenten gewaarborgd.

2.2 Financiering

Algemeen
Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de GMR beschrijft hoe zij in 2025 de investeringen heeft gefinancierd. Het doel van deze paragraaf is inzicht te verschaffen in de financieringssystematiek en de risico's die daarmee samenhangen. Met deze paragraaf wordt eveneens voldaan aan een aantal verplichtingen volgend uit de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido). In de vergadering van het algemeen bestuur op 6 september 2023 is het Treasury statuut vastgesteld.

Rentelasten/baten

De GMR heeft in 2021 met de Rabobank een rekeningcourant-overeenkomst gesloten. Per 1 maart 2022 wordt deelgenomen aan het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht gestelde schatkistbankieren.

Rentelasten:	In 2025 sprake van minimale rentelasten
Rentebaten:	In 2025 ongeveer € 109.064 aan rentebaten ontvangen
Renteresultaat:	In 2025 geen sprake van renteresultaat
Toerekening rente aan taakvelden:	In 2025 geen rente toegerekend aan taakvelden

Financieringspositie

Er is een rekeningcourant-overeenkomst met de Rabobank met een tegoed van € 1.510.974. De GMR kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm

Om het herfinancieringsrisico voor de samenwerkingsverbanden te beperken, is een norm ingesteld waaraan de samenwerkingsverbanden worden getoetst: de rente-risiconorm.
De rente-risiconorm is voor de GMR niet van toepassing aangezien er geen externe langdurige financiering is afgesloten.

Geldstroombeheer

De GMR is verplicht liquiditeitsoverschotten met een drempelbedrag van € 1 miljoen af te storten bij het Rijk (schatkistbankieren).

2.3 Bedrijfsvoering

Algemeen

Artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de GMR om in elk geval de stand van zaken en de voornemens voor de bedrijfsvoering weer te geven. Met bedrijfsvoering worden bedrijfsprocessen bedoeld, die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de vijf opgaven te realiseren. Hierbij staat het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer voorop.
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering, het algemeen bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak. De directeur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om personeel aan te nemen, verplichtingen aan te gaan tot € 100.000 en om opdracht tot betaling tot € 250.000 te geven.

Huisvesting

Vanaf september 2021 heeft de GMR haar kantoor in Elst met dertien werkplekken, maar met de groei van het personeelbestand en de omvang van de flexibele schil, ontstond grote druk op de beschikbare werkplekken en ontmoetings- en vergadermogelijkheden in het kantoor. Inmiddels is een passende nieuwe werkplek gevonden in de WTC-toren in Arnhem.

Personeelszaken

Met de gemeente Nijmegen is een dienstenverleningsovereenkomst voor het uitbesteden van salarisadministratie en ondersteuning op personeelszaken verlengd.

Archief en informatiemanagement

De archiefinspectie is toevertrouwd aan de archiefinspecteur van Rijk van Nijmegen. De GMR heeft afgelopen jaren stappen gezet om te voldoen aan de bepalingen van de Archiefwet en de eigen Archiefverordening. In 2025 vonden meerdere gesprekken plaats met de Archiefinspecteur om de selectie en waardering van archiefwaardige stukken verder te verbeteren.
In 2025 is de samenwerking met M&I partners voortgezet. M&I partners is verantwoordelijk voor: functionaris gegevensbescherming, privacy officer, SISA functioneel beheer en informatie-management.

Verbonden partijen
De GMR heeft, zoals bedoeld in de BBV-voorschriften, geen verbonden partijen.

Schatkistbankieren
De GMR maakt sinds 2022 gebruik van een schatkistbankieren-faciliteit.

Planning & control en administratie
Naast reguliere werkzaamheden uit de planning en control cyclus en het (laten) voeren van de financiële administratie, zijn ondersteunende werkzaamheden voor de vijf opgaven bijvoorbeeld subsidieaanvragen en -verantwoordingen.

Btw-compensatiefonds
De zogenaamde transparante c.q. doorschuif btw kan door de GMR aan de deelnemende gemeenten worden gefactureerd. Deze gemeenten kunnen deze facturen vervolgens bij het zogenaamde btw-compensatiefonds verhalen. In dit jaarverslag worden de cijfers exclusief btw gepresenteerd.

Juridische zaken en inkoop
Ook in 2025 leverde de gemeente Arnhem juridische expertise op het gebied van publiek- en privaatrecht. Op het gebied van inkoop en aanbesteding werd in 2025 gebruik gemaakt van externe adviseur voor de meer complexe vraagstukken.

Rechtmatigheidsverantwoording
Vanaf het verslagjaar 2023 is het dagelijks bestuur verantwoordelijk om een rechtmatigheids-verantwoording af te geven en deze op te nemen in de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur verantwoordt aan het algemeen bestuur in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in, of afwijkingen in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals begroting en interne verordeningen en met de bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Het algemeen bestuur bepaalt de verantwoordingsgrens en spelregels. De uitgangspunten waar het dagelijks bestuur aan moet voldoen zijn vastgelegd in de door de commissie BBV uitgegeven kadernota Rechtmatigheid 2025.

In hoofdstuk 3.3 van dit jaarverslag is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen over het boekjaar 2025. De uitkomst is dat naar oordeel van het dagelijks bestuur een aanzienlijk deel van de overschrijdingen van de begrote lasten en de totale niet acceptabele afwijkingen blijven onder de verantwoordingsgrens (2% van de lasten).

Op basis van de spelregels, opgesteld door het algemeen bestuur, moeten individuele afwijkingen groter dan € 50.000 aanvullend worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Volgens de door de commissie BBV uitgegeven kadernota Rechtmatigheid 2025 in combinatie met de Financiële verordening 2025 e.v., vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 26 november 2025, worden alleen de overschrijdingen van de lasten in dit jaarverslag toegelicht. Deze overschrijdingen zijn niet meegenomen in tussentijdse begrotingswijzigingen en niet aan het algemeen bestuur gecommuniceerd. In de financiële verordening is tijdig melden als volgt gedefinieerd: onder ‘tijdig melden’ wordt verstaan het melden van de afwijkingen in de P&C producten gedurende het jaar of in de jaarstukken.

Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat sprake is van afwijkingen van begrote baten en lasten. De afwijkingen zijn toegelicht in hoofdstuk 3.5 Analyse begrotingsrechtmatigheid.

De afwijkingen bestaan uit:
- Regiobureau – overschrijding van lasten (€ 15.746) en overschrijding van baten (€ 99.630)
- Groene groeiregio – overschrijding van lasten (€ 87.577) en overschrijding van baten (€ 89.779)
- Productieve regio – onderschrijding van lasten (€ 15.182) en overschrijding van baten (€ 5.723)
- Ontspannen regio – onderschrijding van lasten (€ 76.835) en overschrijding van baten (€ 35.107)

- Verbonden regio – overschrijding van lasten (€ 41.750) en overschrijding van baten (€ 134.426)
- Circulaire regio – overschrijding van lasten (€ 70.916) en overschrijding van baten (€ 17.432).

Voorwaardencriterium

Als onderdeel van de controle op het voorwaardencriterium heeft de Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen een zogeheten 'SPEND-analyse' uitgevoerd. Hiermee toetsen wij de rechtmatigheid van aanbestedingen. Uit deze analyse blijken twee onrechtmatigheden die hieronder nader worden toegelicht.

Categorie	Bedrag	Toelichting
Administratieve dienstverlening	€ 100.000	Betreft een bestaand contract in het kader van administratieve dienstverlening, waarvan de besteding ultimo 2025 boven de Europese drempelwaarde uitkomt. Daarmee zijn bestedingen in 2025 onrechtmatig gebleken. De GMR heeft passende maatregelen getroffen en eind 2025 een Europese aanbestedingsprocedure gestart.
Project-management	€ 77.000	De GMR heeft met deze leverancier contracten verlengd om projecten te kunnen laten doorlopen, waar dit niet aansluit op de contractpositie met deze leverancier. Daarmee zijn deze verlengingen onrechtmatig gebleken. Nieuwe contracten vanaf juni 2025 zijn via een DAS procedure aanbesteed, waarmee toekomstige onrechtmatigheden kunnen worden voorkomen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)

De basis voor de toetsing op mogelijke risico's van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) is de uitgevoerde verbijzonderde interne controles en evaluaties. Uit deze werkzaamheden zijn geen bevindingen gebleken die moeten worden opgenomen voor de rechtmatigheidsverantwoording.

3. Jaarrekening

In dit hoofdstuk staan de volgende paragrafen:

- Staat van baten en lasten
- Toelichting op staat van baten en lasten
- Rechtmatigheidsverantwoording 2025
- Incidentele en structurele baten en lasten
- Analyse begrotingsrechtmatigheid
- Balans per 31 december 2025
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de posten van de jaarrekening
- Niet in de balans opgenomen verplichtingen
- Publicatie Wet normering topinkomens (WNT)
- Taakvelden
- Overige gegevens

3.1 Staat van baten en lasten

(alle bedragen in €)

	Begroting 2025	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2025	Verschil realisatie/ begroting
Programma Regiobureau					
Lasten	3.071.384	22.456	3.093.840	3.109.586	-15.746
Baten	3.071.384	22.456	3.093.840	3.193.470	-99.630
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**83.884**	**-83.884**
Programma Opgaven					
Groene groeiregio					
Lasten	1.782.544	52.962	1.835.506	1.923.083	-87.577
Baten	1.782.544	52.962	1.835.506	1.925.285	-89.779
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**2.202**	**-2.202**
Productieve regio					
Lasten	714.221	-57.141	657.080	641.898	15.182
Baten	714.221	-57.141	657.080	662.803	-5.723
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**20.905**	**-20.905**
Ontspannen regio					
Lasten	703.340	264.846	968.186	891.351	76.835
Baten	703.340	264.846	968.186	1.003.293	-35.107
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**111.942**	**-111.942**
Verbonden regio					
Lasten	1.224.000	1.273.066	2.497.066	2.538.816	-41.750
Baten	1.224.000	1.273.066	2.497.066	2.631.492	-134.426
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**92.676**	**-92.676**
Circulaire regio					
Lasten	2.453.310	486.907	2.940.217	3.011.133	-70.916
Baten	2.453.310	486.907	2.940.217	2.957.559	-17.342
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-53.574**	**53.574**
Totaal programma opgaven					
Lasten	6.877.415	2.020.640	8.898.055	9.006.281	-108.226
Baten	6.877.415	2.020.640	8.898.055	9.180.432	-282.377
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**174.151**	**-174.151**
Programma Regiobureau en Opgaven					
Lasten	**9.948.799**	**2.043.096**	**11.991.895**	**12.115.867**	**-123.972**
Baten	**9.948.799**	**2.043.096**	**11.991.895**	**12.373.902**	**-382.007**
Mutaties bestemmingsreserve	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**258.035**	**-258.035**

3.2 Toelichting op staat van baten en lasten

De baten en lasten over 2025 bedragen respectievelijk € 12.373.902 en € 12.115.867. Het verschil in baten en lasten en mutatie bestemmingsreserve resulteert in een voordelig rekeningresultaat van totaal € 258.035.

Programma regiobureau

De baten en lasten van het regiobureau bedragen respectievelijk € 3.109.586 en € 3.193.470.

(alle bedragen in €)

	Begroting 2025	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2025	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.419.615	-	1.419.615	1.276.861	142.754
3.5.1 Ingeleend personeel	210.874	-	210.874	177.056	33.818
3.8. Overige goederen en diensten	754.628	22.456	777.084	884.439	-107.355
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	746.267	-	746.267	746.267	-
5.1 Rentelasten	-60.000	-	-60.000	3.799	-63.799
7.3 Afschrijvingen	-	-	-	21.164	-21.164
Saldo lasten	**3.071.384**	**22.456**	**3.093.840**	**3.109.586**	**-15.746**
Baten					
3.8 Overige goederen en diensten	124.000	-	124.000	86.182	37.818
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	2.872.384	-9.464	2.862.920	2.922.741	-59.821
4.3.4 Inkomensoverdrachten - provincies	75.000	-	75.000	-	75.000
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	-	31.920	31.920	75.483	-43.563
5.1 Rentebaten	-	-	-	109.064	-109.064
Saldo baten	**3.071.384**	**22.456**	**3.093.840**	**3.193.470**	**-99.630**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**83.884**	**-83.884**
Bestemmingsreserve					
Toevoeging reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking reserve	-	-	-	-	-
Mutaties bestemmingsreserve	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Regiobureau	**-**	**-**	**-**	**83.884**	**-83.884**

Programma opgaven

Voor de opgaven zijn door de GMR € 9.006.281 aan lasten gerealiseerd. Deze lasten worden gefinancierd door de inwonerbijdrage van de deelnemende gemeenten en subsidies van o.a. provincie en Rijk.

Bij de opgaven Verbonden regio, Circulaire regio en Ontspannen regio zijn drie vorderingen verwerkt die niet realiseerbaar zijn, ontstaan door een lager vastgestelde subsidie dan verwacht.

Groene groeiregio

(alle bedragen in €)

	Begroting 2025	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2025	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
Algemeen	215.000	-1.244	213.756	209.964	3.792
Versnellingsopgave woningbouw	1.130.000	21.400	1.151.400	1.325.161	-173.761
Gebiedsprocessen	276.544	32.806	309.350	288.951	20.399
Ruimtelijke integratie opgave	161.000	-	161.000	99.007	61.993
Saldo lasten	**1.782.544**	**52.962**	**1.835.506**	**1.923.083**	**-87.577**
Baten					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	912.544	31.562	944.106	944.082	24
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	-		-	20.000	-20.000
Bijdrage uit subsidies	870.000	-	870.000	899.803	-29.803
Overige ontvangen bijdragen	-	21.400	21.400	61.400	-40.000
Saldo baten	**1.782.544**	**52.962**	**1.835.506**	**1.925.285**	**-89.779**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**2.202**	**2.202**
Bestemmingsreserve					
Reserves toevoeging	-		-	-	-
Reserves onttrekking	-		-	-	-
Mutatie	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-**	**-**	**-**	**2.202**	**2.202**

Productieve regio

(alle bedragen in €)

	Begroting 2025	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2025	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
Algemeen	316.000	-82.341	233.659	238.714	-5.055
Toekomstbestendige werklocaties	165.000	18.258	183.258	151.690	31.568
Human Capital	158.000	-3.935	154.065	162.951	-8.886
Stimuleren ondernemersschap MKB	75.221	10.877	86.098	88.543	-2.445
Saldo lasten	**714.221**	**-57.141**	**657.080**	**641.898**	**15.182**
Baten					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	714.221	-61.949	652.272	657.543	-5.271
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	-	-	-	-	-
Bijdrage uit subsidies	-	4.808	4.808	4.808	-
Overige ontvangen bijdragen	-	-	-	452	-452
Saldo baten	**714.221**	**-57.141**	**657.080**	**662.803**	**-5.723**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**20.905**	**-20.905**
Bestemmingsreserve					
Reserves toevoeging	-		-	-	-
Reserves onttrekking	-		-		-
Mutatie	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Productieve regio	**-**	**-**	**-**	**20.905**	**-20.905**

Ontspannen regio

(alle bedragen in €)

	Begroting 2025	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2025	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
Algemeen	145.000	20.002	165.002	91.329	73.673
Recreatie en toerisme	321.600	80.554	402.154	280.385	121.769
Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied	211.740	157.285	369.025	464.531	-95.506
Cultuur	25.000	7.005	32.005	55.106	-23.101
Saldo lasten	**703.340**	**264.846**	**968.186**	**891.351**	**76.835**
Baten					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	703.340	111.039	814.379	814.379	-
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	-	117.253	117.253	117.253	-
Bijdrage uit subsidies	-	10.554	10.554	71.661	-61.107
Overige ontvangen bijdragen	-	26.000	26.000	-	26.000
Saldo baten	**703.340**	**264.846**	**968.186**	**1.003.293**	**-35.107**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**111.942**	**-111.942**
Bestemmingsreserve					
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Ontspannen regio	**-**	**-**	**-**	**111.942**	**-111.942**

Verbonden regio

(alle bedragen in €)

	Begroting 2025	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2025	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
Algemeen	489.000	24.438	513.438	350.039	163.399
Voorzieningen en infrastructuur	385.000	218.974	603.974	560.897	43.077
Duurzame mobiliteit en gedrag	350.000	1.029.654	1.379.654	1.627.880	-248.226
Saldo lasten	**1.224.000**	**1.273.066**	**2.497.066**	**2.538.816**	**-41.750**
Baten					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	1.224.000	243.412	1.467.412	1.470.725	-3.313
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	-	87.542	87.542	97.170	-9.628
Bijdrage uit subsidies	-	938.212	938.212	1.062.747	-124.535
Overige ontvangen bijdragen	-	3.900	3.900	850	3.050
Saldo baten	**1.224.000**	**1.273.066**	**2.497.066**	**2.631.492**	**-134.426**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**92.676**	**-92.676**
Bestemmingsreserve					
Toevoeging reserve	-		-	-	-
Onttrekking reserve	-		-	-	-
Mutaties bestemmingsreserve	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Verbonden regio	**-**	**-**	**-**	**92.676**	**-92.676**

Circulaire regio

(alle bedragen in €)

	Begroting 2025	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2025	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
Algemeen	184.486	2.231	186.717	143.877	42.840
Circulaire bouw- en infrastructuur	632.933	9.000	641.933	917.528	-275.595
Grondstoffen en ketens	125.459	-	125.459	129.413	-3.954
Water en klimaatadaptie	68.432	-	68.432	138.797	-70.365
Energietransitie	1.442.000	475.676	1.917.676	1.681.518	236.158
Saldo lasten	**2.453.310**	**486.907**	**2.940.217**	**3.011.133**	**-70.916**
Baten					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	1.243.310	11.231	1.254.541	1.253.281	1.260
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	-	475.676	475.676	-	475.676
Bijdrage uit subsidies	1.210.000	-	1.210.000	961.870	248.130
Overige ontvangen bijdragen	-		-	742.408	-742.408
Saldo baten	**2.453.310**	**486.907**	**2.940.217**	**2.957.559**	**-17.342**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-53.574**	**53.574**
Bestemmingsreserve					
Reserves toevoeging	-		-	-	-
Reserves onttrekking	-		-	-	-
Mutatie	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Circulaire regio	**-**	**-**	**-**	**-53.574**	**53.574**

3.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten, evenals de balansmutaties, worden getrouw in de jaarrekening verantwoord. Het getrouw opnemen van deze posten maakt drie rechtmatigheidscriteria echter niet rechtstreeks inzichtelijk: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik. In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het dagelijks bestuur aan in welke mate bij de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties aan deze criteria is voldaan. Hierbij geldt dat de verantwoorde posten in overeenstemming moeten zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders, waaronder de begroting en de verordeningen van de GMR, alsmede met de relevante wet- en regelgeving.

In de waarderingsgrondslagen van de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 26 november 2025 vastgestelde normenkader van toepasselijke wet- en regelgeving nader toegelicht. Voor de rechtmatigheidsverantwoording wordt een materialiteitsgrens gehanteerd, waarbij uitsluitend financieel materiële afwijkingen worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 242.317. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV van september 2025.

Rechtmatigheidsbevindingen

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, evenals de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, € 393.489 bedraagt. Dit is hoger dan dan de daarvoor gestelde grens van € 242.317. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het bestuur overigens en bedrag van € 162.415 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

(alle bedragen in €)

	Afwijking
Begrotingscriterium	
1a. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het dagelijks bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	215.989
1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-
2. Ongeautoriseerde reservermutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**215.989**
4. Totaal van de begrotingsrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daar vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	162.415
De niet-accpetabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht	-
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (indien van toepassing inhoudelijk hier toegelicht en in de paragraaf bedrijfsvoering)	177.500
M&O criterium	
6. Geen bevindingen	-
Totaal onrechtmatigheden	393.489
Waarvan acceptabel	162.415
Waarvan niet-acceptabel	231.074

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Onderschrijding/Overschrijding van lasten welke tijdig via jaarstukken wordt gemeld en verklaard

Regiobureau
In 2025 zijn individuele bijdragen van deelnemers van de Regioreis verantwoord als baten, in tegenstelling tot voorgaande jaren (negatieve lasten).
Groene groeiregio
In 2025 is co-financiering aan lasten verantwoord als baten in plaats van negatieve lasten.
Productieve regio
In 2025 zijn werkzaamheden getemporiseerd. De lagere lasten zijn onvoldoende tot uiting gekomen in een begrotingswijziging.
Ontspannen regio
In 2025 zijn werkzaamheden van projecten doorgeschoven naar volgende jaren. De lagere lasten onvoldoende tot uiting gekomen in een begrotingswijziging.
Verbonden regio
In 2025 hebben sommige activiteiten extra lasten en baten gegenereerd die onvoldoende tot uiting zijn gekomen in begrotingswijziging.
Circulaire regio
In 2025 zijn extra lasten met betrekking tot Circualaire bouw- en infrastructuur onvoldoende tot uiting gekomen in de begrotingswijziging.

3.4 Incidentele en structurele baten en lasten

(alle bedragen in €)

	Realisatie 2025	Incidenteel 2025	Structureel 2025
Lasten			
1.1 Salarissen en sociale lasten	3.237.977	-109.926	3.347.903
3.5.1 Ingeleend personeel	4.187.582	-	4.187.582
3.8. Overige goederen en diensten	3.894.078		3.894.078
4.3.8 Inkomensoverdrachten - Overige instellingen en personen	771.267	-	771.267
5.1 Rentelasten	3.799		3.799
7.3 Afschrijvingen	21.164		21.164
Totaal lasten	**12.115.867**	**-109.926**	**12.225.793**
Baten			
3.8 Goederen en diensten	86.182	86.182	-
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	8.297.174	-	8.297.174
4.3.4 Inkomensoverdrachten - provincies	3.000.889	-216.994	3.217.883
4.3.8 Inkomensoverdrachten - Overige instellingen en personen	880.593	-	880.593
5.1 Rentebaten	109.064	10.370	98.694
Totaal baten	**12.373.902**	**-120.442**	**12.494.344**
Saldo	**258.035**	**-10.516**	**268.551**
Bestemmingsreserve			
Toevoeging reserve	-	-	-
Onttrekking reserve	-	-	-
Mutaties bestemmingsreserve	**-**	**-**	**-**
Resultaat Regiobureau	**258.035**	**-10.516**	**268.551**

Conform de Financiële verordening artikel worden incidentele baten en lasten onder € 50.000 niet in het overzicht als incidenteel opgenomen.;

In 2025 is een uitkering van het UWV ontvangen voor de loonkosten over 2023 en 2024, inclusief, betreffende rentederving een werknemer die langdurig arbeidsongeschikt is geweest.

Binnen de opgaven Verbonden regio, Circualire regio en Ontspannen regio zijn drie vorderingen verwerkt die niet invorderbaar blijken als gevolg van een lager dan verwacht vastgestelde subsidie. Deze vorderingen zijn afgeboekt ten laste van de niet bestede inwonerbijdrage.

GMR heeft in 2025 twee medewerkers op detacheringsbasis uitgeleend aan de NOVEX.

3.5 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Bij de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording over 2025, zoals opgenomen in hoofdstuk 2.3, heeft de GMR een toets uitgevoerd op het begrotingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid als volgt omschreven:

"Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn."

Conform de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV wordt onderscheid gemaakt tussen begrotingsafwijkingen die wel en niet meetellen in de foutevaluatie ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording.

In de onderstaande tabel zijn per programma de overschrijdingen ten opzichte van de begroting weergegeven, uitgesplitst naar de verschillende typen begrotingsafwijkingen. Aansluitend wordt per type begrotingsafwijking een toelichting gegeven.

(alle bedragen in €)

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Over- of Onderschrijding	Conclusie t.a.v. rechtmatigheid
Programma Regiobureau				
Regiobureau	15.746	99.630	overschrijding	rechtmatig indien tijdig gemeld
Programma Opgaven				
Groene groeiregio	87.577	89.779	overschrijding	Overschrijding baten indien tijdig gemeld, overschrijding lasten onrechtmatig maar acceptabel
Productieve regio	15.182	5.723	onderschrijding	rechtmatig indien tijdig gemeld
Ontspannen regio	76.835	35.107	onderschrijding	rechtmatig indien tijdig gemeld
Verbonden regio	41.750	134.426	overschrijding	Overschrijding baten indien tijdig gemeld, overschrijding lasten onrechtmatig maar acceptabel
Circulaire regio	70.916	17.342	overschrijding	Overschrijding baten indien tijdig gemeld, overschrijding lasten onrechtmatig maar acceptabel

Op basis van de bepalingen van de Kadernota Rechtmatigheid 2025 worden de afwijkingen hieronder individueel toegelicht.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die tot een begrotingswijziging hebben geleid maar bij tijdig melden niet meetellen in foutevaluatie

Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat voor de opgaven Groene groeiregio, Verbonden regio en Circulaire regio sprake is van afwijkingen van begrote baten en lasten. Het algemeen bestuur autoriseert de begroting op het saldo van baten en lasten; in bovenstaande analyse is daarmee rekening gehouden.

Toelichting op begrotingsafwijkingen

In hoofdstuk 2.3 (Bedrijfsvoering) is per programma een toelichting opgenomen op de begrotingsafwijkingen.

3.6 Balans per 31 december 2025

	ref	31-12-2025	31-12-2024
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1		
Investeringen met economisch nut		123.620	33.288
		123.620	**33.288**
Financiële vaste activa			
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2	4.768	4.768
		4.768	**4.768**
Vlottende activa			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3		
Vorderingen op openbare lichamen		1.576.302	1.637.247
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		3.309.517	4.292.506
Liquide middelen	4	1.510.974	121.710
Overlopende activa	5		
Overige nog te ontvangen bedragen		390.019	900.663
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		42.150	110.266
		6.828.962	**7.062.392**
TOTAAL ACTIVA		**6.957.350**	**7.100.447**

	ref	31-12-2025	31-12-2024
		€	€
PASSIVA			
Vaste passiva			
Eigen vermogen	6		
Algemene reserve		100.000	95.443
Bestemmingsreserve		-	31.911
Onverdeeld resultaat boekjaar		258.035	244.429
		358.035	**371.783**
Voorzieningen	7		
Voorziening verlofuren		-	-
Voorziening verlieslatend contract		31.281	-
		31.281	**-**
Vlottende passiva			
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan éér	8		
Overige schulden		2.348.052	1.471.570
Overlopende passiva	9		
Vooruit ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen		3.875.252	4.892.152
Overige overlopende passiva		344.730	364.942
		6.568.034	**6.728.664**
TOTAAL PASSIVA		**6.957.350**	**7.100.447**

3.7 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zijn betrekking hebben. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen al zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijke participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurends beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Algemene waarderingsgrondslagen voor rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van het kader zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekend dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van artikel 17, Financiële verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium omvat:

    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 26 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van lasten onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld;
    - Ten aanzien van het M&O criterium is de in diverse beleidsnotities (o.a. Controleprotocol) opgenomen onderdelen van M&O leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening.
  Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 2% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. De afschrijvingen zijn in het algemeen lineair berekend en gerelateerd aan de verwachte economische levensduur, met inachtneming van de restwaarde. Eventuele tegemoetkomingen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs. Duurzame waardevermindering van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in acht genomen.
In de financiële verordening is het afschrijvingsbeleid opgenomen. Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs onder € 10.000 worden niet geactiveerd. Voor inrichting van gebouwen en inventaris is de afschrijvingstermijn 15 jaar.Voor computers en telefoons (mobiele apparatuur) is de afschrijvingstermijn op 3 jaar gesteld.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor zover liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, is hiermee indien noodzakelijk, bij de waardering rekening gehouden.

Overige activa en passiva

Activa worden conform artikel 63, lid 1 (BBV) gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Passiva worden gewaardeerd conform artikel 63, lid 7 (BBV) op basis van nominale waarde.

Eigen vermogen

De grondslag van het eigen vermogen is bepaald als de resultante van de, volgens wettelijke voorschriften van BBV, afzonderlijk gewaardeerde activa en de schulden, voorzieningen en overlopende posten.
In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van het algemeen bestuur. In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de algemene reserve maximaal € 100.000 bedraagt. Reserves worden onderverdeeld in algemene reserve en bestemmingsreserve. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis een bestuursbesluit genomen voor het einde van het beteffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Alle posten in de rekening van baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die op de balansdatum in rechte afdwingbaar zijn of zijn aan te merken als een ‘feitelijke’ verplichting waarbij het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen of verliezen middelen of andere activa de onderneming zullen verlaten en van de verplichtingen en verliezen een betrouwbare schatting is te maken.
Het bedrag dat als voorziening wordt opgenomen, is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Bij deze schatting is zoveel mogelijk rekening gehouden met alle risico’s en onzekerheden die samenhangen met de voorziening. Voor zover de uitgaven voor de afwikkeling van voorzieningen op derden kunnen verhaald, zijn deze vergoedingen niet in de voorziening betrokken maar als afzonderlijk actief op de balans opgenomen.
Tenzij anders vermeld in deze toelichting, zijn de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde. Bij waardering tegen de contante waarde is de voorziening contant gemaakt tegen de actuele marktrente per balansdatum (disconteringsvoet vóór belastingen), gebaseerd op hoogwaardige ondernemingsobligaties.
De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een al bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.
Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van ‘het jaarlijks vergelijkbaar volume’ is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

3.8 Toelichting op de posten van de balans

1. Materiële vaste activa

Het waardeverloop van de overige materiële vast activa is als volgt samen te vatten:

Investeringen met economisch nut

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Inventaris	103.060	33.288
Computers en telefoons	20.560	-
Totale materiële vaste activa	**123.620**	**33.288**

Verloopoverzicht materiële vaste activa

	Boekwaarde 01-01-25	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-25
	€	€	€	€	€	€	€
Inventaris	33.288	90.936	-	21.164	-	-	103.060
Computers en telefoons	-	20.560	-	-	-	-	20.560
Totaal	**33.288**	**111.496**	**-**	**21.164**	**-**	**-**	**123.620**

De afschrijvingen zijn in het algemeen lineair berekend en gerelateerd aan de verwachte economische levensduur, met inachtneming van de restwaarde.

Verloopoverzicht investeringskrediet

	Benodigd krediet	Geautoriseerd krediet	Investeringen	Saldo krediet	Raming investeringen
	€	€	€	€	€
Inventaris					
Verbouwingskosten	50.000	50.000	50.000	-	50.000
Inrichtingskosten	41.000	41.000	40.936	64	41.000
Aanpassing automatisering	19.000	19.000	-	19.000	19.000
Computers en telefoons					
Laptops	30.000	30.000	20.560	9.440	30.000
	140.000	**140.000**	**111.496**	**28.504**	**140.000**

2. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één of langer

Alle vorderingen hebben een looptijd langer dan 1 jaar.

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Borgsom	4.768	4.768
Totaal	**4.768**	**4.768**

3. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Vorderingen op openbare lichamen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Btw-compensatiefonds samenwerkingsverband	1.566.302	1.446.225
Debiteuren	10.000	191.022
Totaal	**1.576.302**	**1.637.247**

Uitzettingen in ’s Rijksschatkist

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Schatkistbankieren NL 51 RABO 0374 5541 61	3.309.517	4.292.506
Totaal	**3.309.517**	**4.292.506**

Uitzettingen in ’s Rijksschatkist

Voor het schatkistbankieren is een drempelbedrag berekend. Dit drempelbedrag is ingesteld om te voorkomen dat elke dag alle positieve banksaldi afgeroomd moeten worden naar nihil. Het drempelbedrag is € 1.000.000 (0,75% van de begrote lasten met een minimum van € 1.000.000).

alle bedragen x € 1.000

	Verslagjaar				
(1)	**Drempelbedrag**	**1.000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's rijks schatkist aangehouden middelen**	620	609	740	520
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	380	391	260	480
(3b) = (1) > (2)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
	Verslagjaar				
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	9.949			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	9.949			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b) x 0,02 + (4c) 0,002 met een minimum van € 1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	55.778	55.415	68.064	47.795
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's rijks schatkist aangehouden middelen	620	609	740	520

4. Liquide middelen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Rabobank NL 15 RABO 039 8279 02	1.510.974	121.710
Totaal	**1.510.974**	**121.710**

5. Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Nog te ontvangen rente	22.262	43.193
Nog te ontvangen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen	210.908	640.516
Nog te ontvangen subsidies overige Europese overheidslichamen	155.989	-
Nog te vorderen inwonerbijdrage	-	189.401
Netto lonen	860	-
Overige vorderingen	-	27.554
Totaal	**390.019**	**900.663**

Voor de verwerking in het verloopoverzicht is de definitief vastgestelde subsidieresultaatpositie (eindstand) bepalend. Als gevolg hiervan sluit het saldo per 1 januari 2025 in het individuele verloopoverzicht niet één-op-één aan op de eindstand zoals opgenomen in de jaarrekening 2024. De geaggregeerde beginstand sluit echter wel aan bij de gepresenteerde stand in de jaarrekening 2024.

Verloopoverzicht Nog te ontvangen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen

(alle bedragen in €)

Zaaknummer	Omschrijving	Saldo 1-jan-25	Ontvangen	Realisatie	Saldo 31-dec-25
	VAT kosten	-		54.481	54.481
2024-001929	Slim en Schoon Onderweg Arnhem-Nijmegen 2024	-319.053		341.006	21.953
2024-011861	Multidisciplinaire leerlijn Bouwen en Regiseren	1.650		2.083	3.733
2024-004576	Jaarplan circulair opdrachtgeverschap GMR 2023	-44.965		60.049	15.084
2024-009190	Ondersteuning procesbegeleiding GMR voor netcongestie	-54.752		66.360	11.608
2024-012745	Toekomst bestendig bouwen	-175.431	306.880	586.360	104.049
Totaal		**-592.551**	**306.880**	**1.110.339**	**210.908**

Verloopoverzicht nog te ontvangen overige Europese overheidslichamen

(alle bedragen in €)

Omschrijving	Saldo 1-jan-25	Ontvangen	Realisatie	Uitbetaald	Saldo 31-dec-25
DeCarb-Pro	91.788	-71.188	4.813	-	25.413
Pathways2Reslience	-56.191	-	71.267	115.500	130.576
	35.597	**-71.188**	**76.080**	**115.500**	**155.989**

Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Vooruitbetaalde kosten	42.150	110.266
Totaal	**42.150**	**110.266**

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bedraagt € 349.463 en bestaat uit een algemene reserve van € 100.000 en onverdeeld resultaat boekjaar van € 258.049.

Verloop overzicht eigen vermogen:

Algemene reserve

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Beginstand	95.443	100.000
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	4.557	-
Onttrekking		-4.557
Eindstand	**100.000**	**95.443**

Op grond van de gemeenschappelijke regeling mag de algemene reserve € 100.000 zijn. Deze algemene reserve is eind 2022 gevormd uit het rekeningresultaat van 2021. Op basis van allocatie van het resultaat van voorgaand jaar is de algemene reserve aangevuld tot € 100.000.

Bestemmingsreserve

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Beginstand	31.911	83.255
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	-31.911	75.000
Onttrekking	-	-126.344
Eindstand	**-**	**31.911**

Op basis van de allocatie van het resultaat voorgaand jaar de bestemmingsreserve gerestitueerd aan de 17 deelnemende gemeenten.

Resultaat boekjaar

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Beginstand	244.427	197.682
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	-244.427	-197.682
Mutatie uit resultaatbestemming	258.035	244.429
Eindstand	**258.035**	**244.429**

De resultaatbestemming over het verslagjaar 2024 is op 9 juli 2025 door het algemeen bestuur vastgesteld. Het gerealiseerde resultaat over 2024 bedroeg € 244.429. Het algemeen bestuur heeft besloten dit resultaat als volgt te bestemmen.

Een bedrag van € 4.557 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Het resterende bedrag € 239.872 wordt, conform artikel 31 van de Gemeenschappelijke Regeling, terugbetaald aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast is het niet-benutte deel van de bestemmingsreserve 2021, ter grootte van € 31.911, terugbetaald.

7. Voorziening

Voorziening verlofuren

Op basis van overzicht verlofuren per ultimo 2025 is er geen bovenmatig saldo van bovenwettelijk verlofuren.

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Beginstand	-	25.000
Dotatie	-	-
Vrijval	-	-25.000
Eindstand	**-**	**-**

Voorziening verlieslatend contract

Als gevolg van de verhuizing naar de nieuwe locatie in Arnhem en het uitblijven van een nieuwe huurder voor de locatie in Elst, is voor de resterende huurverplichtingen een voorziening voor een verlieslatend contract gevormd.

In december 2025 is een factuur voor de huurpenningen voor januari 2026 ontvangen. Deze is ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Beginstand	-	-
Dotatie	35.750	-
Onttrekking	-4.469	-
Eindstand	**31.281**	**-**

7. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Loonheffing	231.467	156.890
Afdracht pemies sociale verzekeringen	386	-
Premies pensioen- en sociale fondsen	49.238	36.049
Nog te betalen declaraties	-	746
Crediteuren	1.278.140	846.593
Terug te betalen subsidies het Rijk	162.476	-
Terug te betalen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen	626.345	431.293
Totaal	**2.348.052**	**1.471.570**

Voor de verwerking in het verloopoverzicht is de definitief vastgestelde subsidieresultaatpositie (eindstand) bepalend. Als gevolg hiervan sluit het saldo per 1 januari 2025 in het individuele verloopoverzicht niet één-op-één aan op de eindstand zoals opgenomen in de jaarrekening 2024. De geaggregeerde beginstand sluit echter wel aan bij de gepresenteerde stand in de jaarrekening 2024.

Verloopoverzicht terug te betalen subsidies het Rijk

(alle bedragen in €)

Kenmerk	Omschrijving	Saldo 1-jan-25	Ontvangen	Terug-betaald	Realisatie	Saldo 31-dec-25
2020-000081473	Rijksmiddelen Woondeal	249.018	-	-	86.542	162.476
Totaal		**249.018**	**-**	**-**	**86.542**	**162.476**

Verloopoverzicht terug te betalen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen

(alle bedragen in €)

Kenmerk	Omschrijving	Saldo 1-jan-25	Ontvangen	Terug-betaald	Realisatie	Saldo 31-dec-25
2023-000763	S&SO regio Arnhem-Nijmegen 2022 2e tranche	159.239		159.239		-
2023-009774	Slim en Schoon Onderweg Arnhem-Nijmegen 2023	177.918	-	170.040	7.878	-
2024-006095	Uitvoering Woondeal Proces Arnhem-Nijmegen	244.822	300.360	-	359.700	185.482
2024-006096	Uitvoering Woondeal Uitvoering Arnhem-Nijmegen	351.058	138.254	-	394.372	94.940
2024-006098	Oprichting personele pools Arnhem-Nijmegen	66.357	-	-	-	66.357
2025-008363	Slim en Schoon Onderweg Arnhem-Nijmegen (Provincie)	-	960.000	-	743.262	216.738
2025-008363	Slim en Schoon Onderweg Arnhem-Nijmegen (Gemeenten)	-	160.000	-	97.172	62.828
Totaal		**999.393**	**1.558.614**	**-**	**1.594.506**	**626.345**

8. Overlopende passiva

Vooruit ontvangen bijdragen overige Nederlandse overheidslichamen

De post vooruit ontvangen bijdrage overige overheidslichamen bedraagt ultimo 2025 € 4.141.175. Het programma Opgaven binnen de GMR wordt gefinancierd vanuit inwonerbijdragen en subsidies.

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Nog te besteden subsidies overige Nederlandse overheidslichamen	3.795.252	4.021.694
Terug te betalen inwonerbijdrage	-	434.657
Overlopende verplichtingen inwonerbijdrage	80.000	435.801
Totaal	**3.875.252**	**4.892.152**

Voor de verwerking in het verloopoverzicht is de definitief vastgestelde subsidieresultaatpositie (eindstand) bepalend. Als gevolg hiervan sluit het saldo per 1 januari 2025 in het individuele verloopoverzicht niet één-op-één aan op de eindstand zoals opgenomen in de jaarrekening 2024. De geaggregeerde beginstand sluit echter wel aan bij de gepresenteerde stand in de jaarrekening 2024.

Verloopoverzicht Nog te besteden subsidies overige Nederlandse overheidslichamen

(alle bedragen in €)

Kenmerk	Omschrijving	Saldo 1-jan-25	Ontvangen	Terug-betaald	Realisatie	Correctie	Uitbetaald	Verrekenen	Saldo 31-dec-25
Groene groeiregio									
2022-016158	Procesgelden regionale woondeals 2022	21.194	-	-	-	-	-	-	21.194
2023-004272	Ondersteuning woningbouwprojecten woondeals GMR	110.744	-	94.136	-	-	-	-	16.609
2024-000638	Procesgelden regionale Woondeal GMR 2023	-27.600	35.500	-	7.924	-	-	-24	-
2025-000997/1261	Wijk- en dorpsgericht werken	-	274.253	-	52.988	-	189.113	-	32.153
2025-013982	Adviseur gebiedsprogramma Veluwezoon	-	152.000	-	-	-	-	-	152.000
Totaal Groene groeiregio		**104.338**	**461.753**	**94.136**	**60.912**	**-**	**189.113**	**-24**	**221.956**
Productieve regio									
2023-006348	Human Capital Akkoord regio Arnhem-Nijmegen	-10.005	20.000	-	4.808	-	-	5.187	-
P6004	RPW 2024	-29.464	30.000	-	536	-	-	-	-
Totaal Productieve regio		**-39.469**	**50.000**	**-**	**5.344**	**-**	**-**	**5.187**	**-**
Ontspannen regio									
2023-011810	Vitaliteitsprogramma en verhaallijnen GMR	-10.200	3.500	9.432	-	-	-	-16.132	-
2024-010556	Uitvoering ambitiedocument verhaallijnen GMR	29.840	29.840	-	39.455	-2.320	-	-	22.545
2024-010559	Uitvoering vitaliteitsprogramma	31.000	31.000	-	28.268	2.320	-	-	31.412
2025-011315	Gebiedsaanpak Oostelijke Beekdalen Veluwezoom	-	91.440	-	20.070	-	-	-	71.370
2025-011326	Gebiedsaanpak Groene mantel Blauwe motor	-	67.000	-	-	-	-	-	67.000
2025-013755	Coördinatie Groen-blauw raamwerk regioarrangement	-	95.232	-	-	-	-	-	95.232
	Realisatieplan Middengebied	-	40.000	-	-	-	-	-	40.000
Totaal Ontspannen regio		**50.640**	**358.012**	**9.432**	**87.793**	**-**	**-**	**-16.132**	**327.559**
Verbonden regio									
P5024	Mobiliteitsaanpakker	-50.000	50.000	-	-	-	-	-	-
P5014	Campusaanpak Nijmegen 2022	12.390		12.390	-	-	-	-	-
	Mobiliteitsfonds	429.014	-	-	-	-	-	-	429.014
2025-010860	Impulsmaatregelen A12/A50	-	83.306	-	-	-	-	-	83.306
Totaal Verbonden regio		**391.404**	**133.306**	**12.390**	**-**	**-**	**-**	**-**	**512.320**
Circulaire regio									
2023-0000701938	NPL Warmtetransitie	487.223	309.433	-	327.877	-	-	-	468.779
2023-001107	Aanjagen Conceptueel bouwen	20.116	-	-	20.116	-	-	-	-
2023-004501	Regionaal expertisecentrum energie voor bedrijven	-45.000	25.661	-	-	-	-	-19.339	-
2024-007307	REE ontzorging het klein en micro MKB	-	-	-	112.704	-230.360	-	-	117.656
GMR-2024-0047	RES 2024	391.994	510.387	-	215.224	-	-	-	687.157
P7024	Kwaliteitsbudget	-	788.499	-	-	-	-	-	788.499
	REE Regio Deal VNO-NCW	230.360	154.112	-	72.090	230.360	-	-	82.022
	Rijksmiddelen netcongestie	370.500	370.500	-	181.694	-	-	-	559.306
Totaal Circulaire regio		**1.455.193**	**2.158.592**	**-**	**929.705**	**-**	**-**	**-19.339**	**2.703.419**
Regiobureau									
	Regio Deal VAT kosten	45.000	-	-	15.000	-	-	-	30.000
Totaal Regiobureau		**45.000**	**-**	**-**	**15.000**	**-**	**-**	**-**	**30.000**
Totaal		**2.007.106**	**3.161.663**	**115.958**	**1.098.754**	**-**	**189.113**	**-30.308**	**3.795.254**

Verloopoverzicht Inwonerbijdrage

(alle bedragen in €)

	Saldo 01-01-2025	Besteed in 2025	Te besteden in 2026	Saldo 31-12-2025
Regiobureau	-	-		-
Groene groeiregio	32.806	32.806		-
Productieve regio	37.095	37.095	80.000	80.000
Ontspannen regio	117.426	117.426	-	-
Verbonden regio	239.474	239.474	-	-
Circulaire regio	9.000	9.000	-	-
Totaal	**435.801**	**435.801**	**80.000**	**80.000**

Overige overlopende passiva

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Nog te besteden bijdragen overige partijen	-	101.303
Nog te betalen kosten	344.716	261.661
Nog te betalen accountants- en administratiekosten	-	1.979
Totaal	**344.716**	**364.943**

3.9 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichtingen

De GMR is een huurovereenkomst aangegaan voor de kantoorruimte aan de Nieuwe Stationsstraat 10 te Arnhem. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 5 jaar en loopt tot en met 31 september 2026. De totale huurverplichting bedraagt € 364.549.

Huurverplichting binnen 1 jaar	€ 77.797	
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€ 286.752	Tot en met 30-09-2030

De GMR is een huurovereenkomst aangegaan voor een ruimte aan de Square de Meeûs 1-1000 te Brussel. De huurverplichting is aangegaan voor een periode en loopt tot en met 31 maart 2025. De totale huurverplichting bedraagt € 16.969.

Huurverplichting binnen 1 jaar	€	8.484	
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€	8.484	Tot en met 31-12-2027

Accountants- en administratiekosten

Accountants- en administratiekosten worden conform artikel 49 van het BBV verantwoord in het jaar waarin de prestatie plaatsvindt. Voor 2026 wordt een uitgave van € 50.000 verwacht.

Regio Deal

De Regio Deal gaat inmiddels het derde jaar in en bij veel projecten zijn de eerste resultaten zichtbaar.
Wat betreft de Toekomstbestendig bouwen, looptijd tot en met 31 december 2027, bedraagt de verplichting na aftrek van de mutatie 2025 € 605.377.
Medio 2025 is voor het project Wijk- en dorpsgericht werken een verlenging van de looptijd toegekend. Dit heeft geen effect op de co-financiering en voor dit project resteert een verplichting van € 71.100.

Naast deze twee projecten neemt de GMR deel aan het project Human Capital Akkoord waarvoor TEB penvoerder is. Dit project loopt tot 31-12-2026 en de verplichting voor de GMR bedraagt € 158.000.

3.10 Publicatie Wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de WNT in werking getreden. De WNT is van toepassing op de GMR. De maximale bezoldiging van een topfunctionaris bedraagt per kalenderjaar ten hoogste € 246.000, dit betreft het algemeen bezoldigingsminimum.
De leden van het dagelijks- en algemeen bestuur van de GMR vallen onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT, maar ontvangen van de GMR geen bezoldiging.
De directie van de GMR valt onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De directie bestaat uit één lid:
Drs. H. Tiemens (1 januari 2025 - 31 december 2025).

Verantwoordingsmodellen

WNT-verantwoording 2025 GMR

1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog vier jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

(alle bedragen in €)

Gegevens 2025	H. Tiemens
Functiegegevens	**Regiodirecteur**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.615
Beloningen betaalbaar op termijn	22.951
Subtotaal	**153.566**
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t
Bezoldiging	153.566
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t

(alle bedragen in €)

Gegevens 2024	H. Tiemens
Functiegegevens	**Regiodirecteur**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	132.998
Beloningen betaalbaar op termijn	22.736
Subtotaal	**155.734**
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t
Bezoldiging	155.734
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing

1d Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Algemeen Bestuur

Gegevens 2025 Naam topfunctionaris	functie
A. Marcouch (burgemeester Arnhem)	
M. Slinkman (burgemeester Berg en Dal)	
D.A. Bergman (burgemeester Beuningen)	
L.W.C.M. van der Meijs (burgemeester Doesburg)[1]	
A.C. Hofland (wnd burgemeester Doesburg)[1]	
S.W.P.J. Sengers (burgemeester Druten)	
H.B. Hieltjes (burgemeester Duiven)	
J.W.M.S. Minses (burgemeester Heumen)	
P.T.A.M. Kalfs (burgermeester Lingewaard)	
I van Dijk (burgermeester Mook en Middelaar)	
H.M.F. Bruls (burgemeester Nijmegen)	voorzitter
P. Hoytink-Roubos (burgemeester Overbetuwe)[2]	
R. van den Dam (wethouder Overbetuwe)[2]	
A.M.J. Schaap (burgemeester Renkum)[3]	
M.A. Fränzel (wnd burgemeester Renkum)[3]	
C.F. van Eert (burgemeester Rheden)	
E. Weststeijn (burgemeester Rozendaal)[4]	
I. Timmer (wnd burgemeester Rozendaal)	
A.J. van Hout (burgemeester Westervoort)	
R.D. Helmer-Englebert (burgemeester Wijchen)	
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)	

[1] L.W.C.N. van der Meijs (burgemeester van Doesburg) per 10 maart 2025 vervangen door A.C. Hofland (wnd burgemeester Doesburg)
[2] P. Hoytink-Roubos (burgemeester Overbetuwe) per 4 februari 2025 vervangen door R. van Dam (wethouder Overbetuwe)
[3] A.M.J. Schaap (burgemeester Renkeum) per 10 juni 2025 vervangen door M.A. Fränzel (wnd burgemeester Renkum)
[4] E. Weststeijn (burgemeester Rozendaal) per 25 september vervangen door I. Timmer (wnd burgemeester Rozendaal)

Dagelijks Bestuur

Gegevens 2025 Naam topfunctionaris	functie
P.T.A.M. Kalfs (burgermeester Lingewaard)	
H.M.F. Bruls (burgemeester Nijmegen)	voorzitter
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)	

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Niet van toepassing.

1f Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

1g Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.11 IV3 taakvelden

alle bedragen in €

	Begroting		Realisatie		
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning					
0.4 Overhead	3.660.145	3.660.145	3.731.802	3.397.242	334.560
	3.660.145	**3.660.145**	**3.731.802**	**3.397.242**	**334.560**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	1.983.628	1.983.628	2.121.139	2.188.777	-67.638
	1.983.628	**1.983.628**	**2.121.139**	**2.188.777**	**-67.638**
3. Economie					
3.1 Economische ontwikkeling	4.084.188	4.084.188	4.113.269	4.115.714	-2.445
3.4 Economische promotie	402.154	402.154	440.612	280.385	160.227
	4.486.342	**4.486.342**	**4.553.881**	**4.396.099**	**157.782**
5. Sport, cultuur en recreatie					
5.5 Cultureel erfgoed	401.030	401.030	420.216	519.637	-99.421
	401.030	**401.030**	**420.216**	**519.637**	**-99.421**
8.Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.151.400	1.151.400	1.183.757	1.325.161	-141.404
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	309.350	309.350	363.107	288.951	74.156
	1.460.750	**1.460.750**	**1.546.864**	**1.614.112**	**-67.248**
Totaal	**11.991.895**	**11.991.895**	**12.373.902**	**12.115.867**	**258.035**

0.4 Overhead

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, dat wil zeggen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.
Bij de GMR betekent dat programma regiobureau en alle algemene onderdelen van programma opgaven onder het taakveld overhead worden gepresenteerd.

2.1 Verkeer en vervoer

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van ver verkeer te land (inclusief voetgangers en bijbehorende droge infrastructuur.
Bij de GMR zijn de speerpunten van de Verbonden regio gekwalificeerd als ‘Verkeer en vervoer’.

3.1 Economische ontwikkeling

Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.
Bij de GMR vallen speerpunten van Productieve regio, Circulaire regio en Groene groeiregio onder het taakveld ‘Economische ontwikkeling’. De subsidieverstrekking aan TEB wordt ook verantwoord onder 3.1 Economische ontwikkeling.

3.4 Economische promotie

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid.
Bij de GMR valt het speerpunt ‘Duurzaam toerisme’ onder het taakveld ‘Economische promotie’.

5.5 Cultureel erfgoed

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk van cultureel erfgoed.

Bij de GMR worden de speerpunten ‘Groen-blauw raamwerk’ en ‘’Sterke culturele infrastructuur’ onder het taakveld ‘Cultureel erfgoed’ gepresenteerd.

8.1 Ruimte en leefomgeving

Tot dit taakveld behoren taken op het gebied van de ruimtelijke ordening en ontwikkeling en functietoedeling van de leefomgeving.
De GMR verantwoord het speerpunt ‘Versnellingsopgave woningbouw’ onder het taakveld ‘Ruimte en leefomgeving’.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie.
Het speerpunt ‘Uitwerking verstedelijkingsstrategie’ van de opgave groene groei is de door de GMR gekwalificeerd als ‘Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen).

3.12 Overige gegevens

Controleverklaring

Groningensingel 1
Postbus 9221
6800 KB ARNHEM
telefoon (088) 236 7777
e-mail: Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de staat van baten en lasten over 2025;
2. de balans per 31 december 2025;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de rechtmatigheidsverantwoording 2025;
5. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
6. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (IV3 taakvelden).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 242.317. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve-, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de paragrafen in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling informatieverstrekking sisa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling informatieverstrekking sisa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering sisa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking sisa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico’s dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico’s bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder;

- tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 7 april 2026
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Mark Vink

M. Vink RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

M.V.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Algemene informatie GMR en inwoneraantallen

Algemene informatie GMR

Naam	: Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Rechtspersoon	: Publiekrechtelijke rechtspersoon
Bezoekadres (t/m 2025)	: Nijverheidsweg 2a, 6662 NG Elst
Kamer van Koophandel	: 81903421

Inwoneraantallen

Gemeente	Per 01-01-2024
Arnhem	167.651
Berg en Dal	35.478
Beuningen	26.723
Doesburg	11.081
Druten	19.581
Duiven	24.869
Heumen	16.839
Lingewaard	47.342
Mook en Middelaar	8.153
Nijmegen	187.011
Overbetuwe	48.909
Renkum	31.419
Rheden	43.656
Rozendaal	1.831
Westervoort	15.152
Wijchen	41.543
Zevenaar	45.050
Totaal	**772.288**

Bijlage 2 Bestuurlijke opgaveteams per 31-12-2025

Groene groeiregio

Carol van Eert (Rheden) - *bestuurlijke opdrachtgever*
Boy Jansen (Druten) - *ambtelijke opdrachtgever*
Aad van Orden (Zevenaar)
Noël Vergunst (Nijmegen)
Sijmen Versluijs (Beuningen)
Geert Gerrits (Wijchen)
Cathelijne Bouwkamp (Arnhem)
Maarten van den Bos (Lingewaard)
Gea Hofstede (Rheden)
Ronald Thoonen (Druten)

Productieve regio

Sigrid Sengers (Druten) - *bestuurlijke opdrachtgever*
Dirk van Eeten (Overbetuwe) - *ambtelijke opdrachtgever*
Huub Hieltjes (Duiven)
Ronald ter Hoeven (Rheden)
Maurits van der Geijn (Arnhem)
John Brom (Nijmegen)
Arthur Boone (Zevenaar)
Anouk Dam (Wijchen)

Ontspannen regio

Nick Hubers (Lingewaard) - *bestuurlijke opdrachtgever*
David de Vries (1Stroom) - *ambtelijke opdrachtgever*
Rik van den Dam (Overbetuwe)
Jan Derksen (Westervoort)
Eva van Esch (Arnhem)
Dorus Klomberg (Rheden)
Noël Vergunst (Nijmegen)
Kees Telder (Beuningen)
Erik Weijers (Berg en Dal)

Verbonden regio

Nermina Kundiç (Arnhem) - *bestuurlijke opdrachtgever*
Igor van der Valk (Lingewaard) - *ambtelijke opdrachtgever*
Wijnte Hol (Overbetuwe)
René Derksen (Lingewaard)
Cilia Daemen (Nijmegen)
Pepijn Baneke (Heumen)
Frans Houben (Beuningen)
Twan Bronkhorst (Wijchen)
Toon Albers (Zevenaar)
Ronald Thoonen (Druten)

Circulaire regio

Tobias van Elferen (Nijmegen) - *bestuurlijke opdrachtgever*
Dyanne Kocken (Beuningen) - *ambtelijke opdrachtgever*
Joa Maouche (Renkum)
Laura Kaper (Westervoort)
Pascal Cobussen (Beuningen)
Bart Kagei (Zevenaar)
Evert Westerbeek (Overbetuwe)
Maarten van den Bos (Lingewaard)
Bea Schouten (Wijchen)
Alex ten Westeneind (Berg en Dal)

Bijlage 3 SiSa verantwoordingen

Regio Deal 4e tranche

VRO	J96B	Regiodeals 4e tranche	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J96B/01*	Kenmerk/ beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J96B/02*	Naam actielijn/ programmalijn/ pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J96B/03*	Besteding per actielijn/ programmalijn/ pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J96B/04*	Besteding regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. *Aard controle R* *Indicator: J96B/05*
			030005 Provincie Gelderland	2024-012745	Toekomstbestendig bouwen	571.446	333.602
			030005 Provincie Gelderland	2025-000997	Wijk- en dorpsgericht werken	32.961	40.027
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C96B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J96B/06*	Totale cumulatieve besteding per actielijn/ programmalijn/ pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J96B/07*	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. *Aard controle R* *Indicator: J96B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J96B/09*	
			030005 Provincie Gelderland	657.154	780.866		
			030005 Provincie Gelderland	32.961	51.869		
			Cumulatieve besteding uitvoeringskosten zijnde kosten ten behoeve van Voorbereiding, Administratie en Toezicht (VAT-kosten) (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J96B/10*	Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage *Aard controle R* *Indicator: J96B/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J96B/12*		
			-	138.002	Nee		
			-	6.922	Nee		

Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw

VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: J210B/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J210B/03*	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/04*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/06*
			030005 Provincie Gelderland	43.314	351.058	12	3.000	Nee

Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml)

LVVN	L35B	Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml) (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L35B/01*	Besteding (jaar T) aan directe uitvoeringskosten ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: L35B/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L35B/03*
			030005 Provincie Gelderland	20.070	Nee
			Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L35B/04*	Naam maatregelpakket *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L35B/05*	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen per maatregelpakket *Aard controle R* *Indicator: L35B/06*
			030005 Provincie Gelderland	Gebiedsaanpak Oostelijke Beekdalen Veluwezoom	20.070
			030005 Provincie Gelderland	Gebiedsaanpak Groene mantel blauwe motor	0

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Nieuwe Stationsstraat 10
6811 KS Arnhem
info@gmr.nl
www.gmr.nl

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Accountantsverslag controle 2025

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Flynth

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
T.a.v. het algemeen bestuur
Nieuwe Stationsstraat 10
6811 KS ARNHEM

Groningensingel 1
Postbus 9221
6800 KB ARNHEM
telefoon (088) 236 7777
e-mail audit@flynth.nl

kenmerk	**behandeld door**	**datum**
661077217/MV/0582	M. Vink RA	7 april 2026

onderwerp
Accountantsverslag 2025

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2025. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van de door ons uitgevoerde werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2025 en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met hetgeen is uiteengezet in onze opdrachtbrief.

Ons accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit onze controle. In de rapportage nemen we u mee in de belangrijkste uitkomsten van werkzaamheden, zoals ons oordeel over uw schattingen, gehanteerde materialiteit en onderkende risico's. De structuur van de rapportage vindt u terug in de inhoudsopgave op de volgende pagina.

Wij benadrukken het belang van een open communicatie als essentieel onderdeel van het controleproces. Wij hebben deze rapportage op 24 maart 2025 met uw directie besproken. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij bedanken de medewerkers van uw organisatie voor de samenwerking. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Mark Vink

M. Vink RA

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Flynth

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Bestuurlijke samenvatting
Hoofdstuk 2	Jaarrekening
Hoofdstuk 3	Jaarverslag (en paragrafen)
Hoofdstuk 4	Significante risico's
Hoofdstuk 5	Interne beheersing
Hoofdstuk 6	Externe ontwikkelingen
Bijlage A	Niet-gecorrigeerde bevindingen
Bijlage B	Gecorrigeerde bevindingen
Bijlage C	SiSa – Fouten en onzekerheden
Bijlage D	Onafhankelijkheid
Bijlage E	Onze communicatie met u

Hoofdstuk 1: Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Onze controle

Wij hebben de accountantscontrole van de jaarrekening 2025 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: GMR) afgerond. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid. Dit alles is onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. Verder hebben we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving.

De gehanteerde materialiteit, respectievelijk uitvoerings-materialiteit, bedraagt € 242.000 respectievelijk € 170.000.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.

De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.

Uw financiële positie

In 2025 heeft de gemeenschappelijke regeling een positief resultaat van € 258.000 gerealiseerd.
Het gerealiseerde resultaat op het Regiobureau bedraagt € 84.000. Het gerealiseerde resultaat op de overige opgaven bedraagt € 174.000. Het resultaat op de overige opgaven komt voort uit lagere besteding dan is bijgedragen door de deelnemende gemeente. Dit is verwerkt op basis van hernieuwde afspraken.

Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij u naar hoofdstuk 3.1 van de jaarrekening, de staat van baten en lasten over 2025 inclusief de bijbehorende toelichting.

Belangrijkste bevindingen

Wij merken in de controle dat de organisatie haar afsluitproces heeft doorontwikkeld ten opzichte van voorgaand jaar. Hierdoor is de reguliere controle soepeler verlopen dan voorgaand jaar. Wel zien we dat door de toename van het aantal subsidies ook de verantwoordingsdruk is toegenomen. U bent bezig om de bezetting en de inrichting van het Regiobureau aan te passen aan deze toenemende verantwoordingsdruk.

De belangrijkste bevindingen uit de controle hebben betrekking op het afsluitproces en naleving van het BBV, een aantal specifieke casussen (zie pagina 10), de administratie van subsidiebaten en de hieruit volgende balansposities en de uitvoering van de VIC.
Daarnaast vragen wij de aandacht van uw organisatie voor het ordelijk en navolgbaar documenteren van onderbouwingen van prestatieleveringen.

Belangrijkste aandachtspunten 2026

Naar aanleiding van onze controle over het boekjaar 2025 willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende aandachtspunten voor 2026 benoemen:

1. navolgbare onderbouwing van specificaties met betrekking tot subsidiebaten;
2. op juiste en navolgbare wijze documenteren van specifieke onderwerpen;
3. het doorontwikkelen van de VIC op de inkopen;
4. het doorontwikkelen van het proces rondom de SiSa-verantwoording.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Flynth

Hoofdstuk 2: Jaarrekening

Flynth

Jaarrekening – Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordings- en rapportagegrens	We hebben vastgesteld dat in de financiële verordening de verantwoordingsgrens is opgenomen ter hoogte van 2% van de totale lasten exclusief dotaties reserves. Het besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze controleverklaring hanteert een percentage van 2% voor fouten, waardoor de rechtmatigheidsverantwoording dezelfde zekerheid verschaft. In de financiële verordening heeft u verder een rapportagegrens opgenomen van € 50.000.
Normenkader	Het normenkader heeft u geactualiseerd op basis van wijzigingen in wet- en regelgeving. Uw inventarisatie van regelgeving bestaat uit externe en interne regelgeving. We constateren dat u de actualisatie nauwkeurig heeft uitgevoerd en het normenkader aansluit op de geldende externe en interne regelgeving.
Begrotingscriterium	We constateren in uw rechtmatigheidsverantwoording een overschrijding op de lasten van € 216.000. De diverse afwijkingen op de baten en onderschrijdingen op de lasten hebben in overeenstemming met de afspraken in de financiële verordening grotendeels niet tot onrechtmatigheden geleid, aangezien deze tijdig zijn gemeld.
Misbruik en Oneigenlijk (M&O) gebruik criterium	We constateren dat de uitgevoerde werkzaamheden toereikend zijn om tot een oordeel te komen voor de rechtmatigheidsverantwoording. U heeft effectieve M&O maatregelen waarbij geen rechtmatigheidsafwijkingen en/of onduidelijkheden geconstateerd zijn die consequenties hebben voor getrouwe beeld van de jaarrekening. Momenteel heeft u uw M&O beleid opgenomen in diverse beleidsdocumenten. Gelet op de toenemende groei van de organisatie adviseren wij u om een expliciete beleidsnotitie op te stellen en vast te laten stellen door het algemeen bestuur.
Voorwaardecriterium	Het voorwaardecriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. U heeft afwijkingen van de Europese aanbestedingsrichtlijnen geconstateerd van in totaal € 177.000. Dit bedrag aan onrechtmatigheden is meegenomen in de door het dagelijks bestuur opgestelde rechtmatigheidsverantwoording ten behoeve van het boekjaar 2025.
Oordeel	Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de getrouwe weergave van de rechtmatigheidsverantwoording gecontroleerd. Het dagelijks bestuur geeft, na de doorgevoerde correcties, een niet rechtmatig maar acceptabel oordeel. Wij komen niet tot een ander oordeel dan het dagelijks bestuur. Ons oordeel wordt dan ook niet aangepast als gevolg van het oordeel van het dagelijks bestuur.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening – Uw belangrijkste schattingen samengevat

Algemeen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het dagelijks bestuur belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die bij het opstellen van de jaarrekening 2025 zijn gemaakt geëvalueerd. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende motivering.

Belangrijke schattingen	Onze beoordeling 2024	Onze beoordeling 2025	Toelichting
Beoordeling subsidiebaten met subsidievoorwaarden			Bij het rapporteren wordt gemonitord in hoeverre is voldaan aan de gestelde subsidievoorwaarden en worden de subsidiebaten geactualiseerd. Wij achten de inschatting lichtelijk optimistisch.

= controleverschil = Optimistisch = Evenwichtig = Voorzichtig

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Wijziging in overige wet- en regelgeving

In de jaarrekening 2025 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt.

De gemeenschappelijke regeling heeft de jaarrekening verder opgesteld volgens de verslaggevingsvereisten van het besluit begroting en verantwoording (BBV).

Bevestiging van de directie

Wij hebben de directie ter confirmatie een schriftelijke bevestigingen gevraagd aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving. Van de directie van de GMR is een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met de directie noch het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en het dagelijks bestuur de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wij wijzen u erop dat het op grond van de WNT een wettelijke verplichting is om het jaarverslag uiterlijk 1 juli in het jaar t+1 openbaar te maken. Daarnaast geldt het uitgangspunt dat de WNT-gegevens gedurende 7 jaar algemeen toegankelijk en eenvoudig vindbaar moeten zijn. Openbaarmaking kan gebeuren door het plaatsen van uw jaarverslag op uw website.

Binnen de WNT gelden specifieke regels voor de samenloop van uitvoerende topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. In overeenstemming met het controleprotocol WNT hebben wij geen controlewerkzaamheden uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatieregeling. Dit is net als in voorgaande jaren in de controleverklaring tot uitdrukking gebracht.

Controlebevindingen – presentatiecorrecties

Wij merken dat de organisatie verbeterslagen heeft doorgemaakt ten opzichte van voorgaand boekjaar. Wij constateren echter ook dat niet alle voorgenomen plannen en besluiten op juiste wijze zijn doorgezet en vertaald naar de jaarrekening. Zo hebben wij diverse controlebevindingen en presentatiecorrecties geconstateerd. Deze correcties zagen onder andere toe op interpretatie van BBV en salderen van baten en lasten. Details van deze bevindingen zijn opgenomen in bijlage B van dit verslag. Wij adviseren deze bevindingen in het afsluitingsproces 2026 mee te nemen.

Presentatiewijziging staat van baten en lasten

Met ingang van 2025 is de presentatie van de staat van baten en lasten aangepast met als doel om meer transparantie te geven over niet bestede inwonerbijdrage binnen de opgaven. Dit heeft tot gevolg dat de gerealiseerde baten in lijn liggen met de gewijzigde begroting. Bovendien is sprake van een resultaat binnen de opgaven, indien meer of minder is besteed dan is bijgedragen door de deelnemende gemeenten. Dit is conform het algemeen bestuur besluit van 2 april 2025.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Vordering op gemeenten afgehecht (€ 189.000)

De vorig jaar gesaldeerde vordering op gemeenten van € 189.000, bestaande uit te weinig eigen bijdrage Slim en Schoon Onderweg (SSO) 2022 en 2024 en overlopende reserveringen inwonerbijdrage, is afgehecht met het overschot 2025 conform het algemeen bestuur besluit van 26 november 2025. Deze zijn als negatieve baten verantwoord in 2025 en opgenomen in het overzicht incidentele baten en lasten in de jaarrekening.

Bovendien is in 2024 op twee subsidieprojecten meer lasten, en daarmee baten en een vordering, verantwoord dan in 2025 is ontvangen van de subsidieverstrekker. Deze bedragen van resp. € 19.000 en € 16.000 zijn eveneens als negatieve baten verantwoord in 2025 en opgenomen in het overzicht incidentele baten en lasten in de jaarrekening.

Mobiliteitsfonds (€ 429.000)

Onder de nog te besteden subsidies op de balans staat ook een nog een bedrag van € 429.000 van gelden die in het verleden zijn ontvangen en die betrekking hebben op het mobiliteitsfonds.
Het afgelopen jaar heeft geen mutatie plaatsgevonden op deze reservering. Conform het dagelijks bestuur (plus) besluit van 12 november 2025 worden deze middelen toegevoegd aan het bestedingsplan Verbonden regio 2026, onderverdeeld naar 7 onderwerpen. Wij adviseren u om de voortgang van het bestedingsplan te blijven volgen. Op het moment dat geen sprake is van een feitelijke verplichting zal het bedrag terugbetaald moeten worden aan de deelnemende gemeenten.

Ziekengeld UWV (€ 109.000)

We hebben geconstateerd dat in 2025 een UWV ziektewetuitkering van € 110.000 is ontvangen voor een medewerker in verband met loonkosten uit 2023 en 2024. Deze zijn in eerdere jaren niet als vordering of negatieve lasten opgenomen. Deze baten zijn in de jaarrekening 2025 verantwoord en opgenomen in het overzicht incidentele baten en lasten. U was niet op de hoogte van deze mogelijke vordering, ondanks dat in 2023 bezwaar is aangetekend door de gemeente Nijmegen.
Door uitbesteding van werkzaamheden aan externe partijen bestaat het risico dat er geen informatie bekend is over eventuele onzekerheden over rechten en verplichtingen. We adviseren tenminste halfjaarlijks uitvraag te doen bij de serviceorganisaties over eventuele onzekerheden over rechten en verplichtingen, zoals die het gevolg zijn van rechtszaken.

Toekomstig Bouwen

Binnen het Regio Deal project Toekomst Bouwen heeft u vertraging opgelopen welke u voornemens bent in de rest van de looptijd (t/m 2027) in te lopen. U heeft de Provincie Gelderland (de subsidieverstrekker) hiervan gedurende 2025 op de hoogte gesteld. Momenteel bent u bezig de publiek-private samenwerking vorm te geven. In het geval dit niet slaagt, dan zult u het project afschalen, zodat de Rijksbijdrage over de gehele looptijd onder de 50% van de totale subsidiabele projectkosten blijft. In 2025 heeft u relatief meer Rijksbijdrage genoten ten opzichte van de initiële begroting. U bent van mening dat momenteel geen sprake is van een lagere vaststelling van de subsidie indien het project wordt afgeschaald en de Rijksbijdrage over de gehele looptijd onder de 50% blijft van de totale subsidiabele projectkosten. Wij vragen uw aandacht voor het periodiek evalueren van het maximale percentage en het maximumbedrag dat de subsidieverstrekker bijdraagt. In 2025 achten wij uw inschatting ten aanzien van dit project aan de optimistische kant.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Proces opstellen SiSa	Vanaf 2025 legt u verantwoording af over ontvangen specifieke uitkeringen middels de SiSa (Single information, Single audit). Dit doet u over een vijftal specifieke uitkeringen die ontvangen zijn van de Provincie Gelderland. Bij de eindejaarscontrole hebben we diverse afwijkingen geconstateerd die in de definitieve SiSa verantwoording zijn gecorrigeerd. Wij vragen uw aandacht voor navolgbare aansluitingen tussen de verantwoording en onderbouwende documentatie.
Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	De GMR heeft de VIC grotendeels belegd bij een externe partij, die zijn werkzaamheden verricht op basis van het interne controleplan. Tijdens de interim-controle hebben wij reeds geconstateerd dat de VIC haar werkzaamheden op het inkoopproces niet geheel conform afspraken heeft afgerond. Ook bij de eindejaarscontrole bleek dat de werkzaamheden niet tijdig (niet voor aanvang controle) waren afgerond en niet voldoende items waren gecontroleerd. Tot slot is er een afwijking geconstateerd als gevolg van onjuiste afgrenzing van de lasten, zie ook bijlage A. De rol van de VIC kan en moet beter worden ingebed in de organisatie.
Prestatielevering inkopen	Om de getrouwheid en rechtmatigheid van de materiële kosten vast te stellen is het onderbouwen en ordelijk administreren en archiveren van prestatieleveringen van belang. Wij constateren dat de organisatie hier beleid voor heeft geformaliseerd en in 2025 ook aandacht heeft gehad voor het verbeteren van onderbouwen van prestatieleveringen.
Subsidiebaten en overlopende activa/passiva	Wij constateren dat de GMR met een totaalspecificatie is gaan werken, waarin alle subsidievoorschotten en bestedingen overzichtelijk worden opgenomen en volgbaar is vanuit de financiële administratie. De volgende stap is het opnemen van totaalcontroles door zichtbare aansluiting te maken met de mutaties in het grootboek en verschillen te verklaren, zoals met betrekking tot de beginbalans en wanneer een project wordt gedekt vanuit de subsidies én inwonerbijdrage. Bovendien adviseren wij u om het aantal memoriaalboekingen te beperken tot een minimum.
Voorwaardecriterium - Spendanalyse	Ten behoeve van het voorwaardecriterium binnen de rechtmatigheidsverantwoording heeft de VIC een spend-analyse uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van het algemeen bekende en aanvaarde model Beter Aanbesteden van expertisecentrum PIANOo. Bij de spend-analyse zijn twee onrechtmatigheden geconstateerd van in totaal € 177.000. Wij hebben de spend-analyse gecontroleerd en hierbij geen verdere bijzonderheden geconstateerd.
Verordende bevoegdheid	Begin 2026 is de verordende bevoegdheid verruimd naar het verstrekken van subsidies die toezien op de uitvoering van de taken die de GMR heeft op basis van de gemeenschappelijke regeling. In 2025 is enkel sprake geweest van verstrekte subsidies aan The Economic Board, waarvoor reeds bevoegdheid bestond.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Hoofdstuk 3: Jaarverslag (en paragrafen)

Jaarverslag – Kwaliteit toelichting

Jaarverslag voldoet aan eisen BBV

In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag na de doorgevoerde correcties voldoet aan de eisen die het BBV hieraan stelt.

Aandacht voor frauderisico's als onderdeel van risicobeheersing

De GMR heeft geen integrale frauderisicoanalyse opgesteld. In de jaarstukken wordt ook niet gerapporteerd over fraude. Wij adviseren u om te overwegen om een integrale fraude risico analyse op te stellen en om hierover te rapporteren in het jaarverslag.

Verenigbaarheid jaarrekening en jaarverslag

Wij zijn verplicht vast te stellen of wij op grond van de tijdens de controle verkregen informatie onjuistheden of tegenstrijdigheden hebben geconstateerd tussen de jaarrekening en het jaarverslag die gebruikers van de jaarstukken zouden kunnen beïnvloeden. Dit is naar onze mening niet het geval.
Uit onze werkzaamheden blijkt dat wij geen informatie hebben verkregen die strijdig is met de toelichting in het jaarverslag. Op basis hiervan achten we de toelichting verenigbaar.

Informatiewaarde

We hebben de informatiewaarde van uw jaarrekening gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit het perspectief van het algemeen bestuur. De inzichtelijkheid is toereikend en heeft de aandacht van het dagelijks en algemeen bestuur.
U heeft in de toelichting van de balans toegelicht wat de kern elementen zijn van de post en de mutatie binnen de post.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Hoofdstuk 4: Significante risico’s

Flynth

Jaarrekening – Significante risico's

Omschrijving risico	Aanpak directie	Eigen controlewerkzaamheden
De directie bevindt zich in een positie om fraude te plegen door interne beheersing te doorbreken. Het risico is verondersteld in alle entiteiten aanwezig te zijn. Wij hebben dit risico specifiek onderkend ten aanzien van de memoriaalboekingen rond het afsluitproces.	Gegeven de aard van het risico waarbij interne beheersing wordt doorbroken kan dit risico niet worden gemitigeerd door middel van interne beheersing.	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierdoor functiescheidingen worden doorbroken. Wij hebben middels en geautomatiseerde tool journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het dagelijks bestuur.

Omschrijving risico	Aanpak directie	Eigen controlewerkzaamheden
Het risico bestaat dat subsidiebaten worden opgenomen zonder dat daadwerkelijk aan de onderliggende subsidie-voorwaarden is voldaan, of zonder dat recht bestaat op deze baten. Een frauderisico bij de verantwoording van opbrengsten is verondersteld in alle entiteiten aanwezig te zijn. Wij hebben dit risico specifiek onderkend ten aanzien van de verantwoording van subsidiabele activiteiten waar subsidie-voorwaarden op van toepassing zijn.	Gegeven de aard van het risico, waarbij subsidiebaten zonder bestaand recht kunnen worden verantwoord, kan de directie dit risico slechts beperkt mitigeren. Hoewel procedures zijn ingericht voor de beoordeling van subsidiabele activiteiten en voorwaarden, blijft sprake van beoordelingsruimte die niet volledig door interne beheersing kan worden afgedekt.	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing rondom de verantwoording van subsidiebaten, waar subsidievoorwaarden op van toepassing zijn. Wij hebben op basis van risicocriteria transacties geselecteerd die betrekking hebben op de verantwoording van subsidiebaten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer het inspecteren van brondocumenten, zoals subsidiebeschikkingen, voortgangsrapportages en realisatieoverzichten, en het verifiëren van de aansluiting tussen gerealiseerde activiteiten en de verantwoorde subsidiebaten. Wij hebben geen significante transacties geïdentificeerd die naar hun aard of omvang afwijken van de normale bedrijfsuitoefening of die duiden op het opnemen van subsidiebaten zonder dat de onderliggende voorwaarden zijn vervuld. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het ten onrechte verantwoorden van subsidiebaten.

Conclusie
Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij het onderkende risico tot een aanvaardbaar niveau teruggebracht. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden alsmede gevoerde gesprekken met de organisatie hebben wij geen signalen en/of vermoedens van fraude.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening – Verantwoordelijkheden m.b.t. fraude

Uw verantwoordelijkheid

- De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het dagelijks bestuur en de directie. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het opzetten en onderhouden van interne beheersmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële rapportage, de werking van de bedrijfsvoering en naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.
- Het uitvoeren en bijwerken van de frauderisicoanalyse als onderdeel van de interne beheersing, inclusief het beoordelen van de impact en waarschijnlijkheid van frauderisico's, zoals omkoping corruptie en cybersecurity, en de maatregelen om deze te beperken.
- Het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van uw organisatie integer zijn en ethisch gedrag bevorderen.
- Het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van het bestuur en de directie wordt gebracht; en
- Daarnaast is het bestuur verantwoordelijk voor het monitoren van het risico op managementfraude, voor het bepalen of de interne beheersmaatregelen voldoende zijn om frauderisico's te identificeren, voor de beoordeling van de competentie en integriteit van zichzelf en van het overige management en voor het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag.

Onze verantwoordelijkheid

- Wij hebben een fraudediscussie gevoerd en bevestigingen verkregen van de directie en anderen binnen de organisatie ten aanzien van de interne beheersing, risico-inschattingen (inclusief de processen om de risico's op fraude in de organisatie te identificeren en erop in te spelen), en eventuele kennis met betrekking tot fraude of vermoede fraude.
- Verder hebben wij de directie verzocht om informatie die het eventueel aan zijn werknemers heeft meegedeeld over haar visie op bedrijfspraktijken en ethisch gedrag.
- Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de wijze waarop het bestuur toezicht uitoefenen op de door de directie gevolgde processen om de risico's op fraude te identificeren en hierop in te spelen.
- Wij hebben de geplande controlewerkzaamheden gecommuniceerd met het dagelijks bestuur.
- Wij moeten adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude.

Geen aanwijzingen

Tijdens onze controlewerkzaamheden zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen. De werkzaamheden voor de frauderisico's zijn opgenomen in de voorgaande sectie van significante (fraude)risico's.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening – Verantwoordelijkheden m.b.t. fraude

Beoordeling interne beheersing frauderisico's

Wij hebben naast onze eigen werkzaamheden tevens beoordeeld in hoeverre frauderisico's intern beheerst worden. De uitkomsten zijn onderstaand opgenomen:

- Bewustzijn
  - We nemen waar dat de medewerkers die we hebben gesproken een integere houding hebben. U heeft ook trainingen hiervoor uitgevoerd, waarbij de aandacht voornamelijk ligt in het primaire proces.
- Preventieve maatregelen
  - We nemen in de opzet van de processen geen leemte waar die aanleiding geven tot en aanvullende frauderisico factoren. Wanneer de interne beheersing meeweegt in de risico inschatting van de verbijzonderde interne controle dient u wel de werking vast te stellen middels deelwaarneming.
- Detectieve maatregelen
  - Uit uw maatregelen zijn geen fraudes gebleken, zoals u ons ook heeft bevestigd.
    We constateren ruimte voor verbetering bij de verbijzonderde controle door de fraude-risicoanalyse hierin te verwerken en specifieke werkzaamheden voor erkende frauderisico's uit te voeren.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Hoofdstuk 5: Interne beheersing

Flynth

Algeheel beeld interne beheersing

Rapportage interim

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in oktober 2025 een interim-controle uitgevoerd.

Deze interim-controle is primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover deze van belang is voor onze accountantscontrole van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Onze bevindingen hebben wij opgenomen in de door ons uitgebrachte managementletter.
Wij verwijzen voor meer informatie over onze bevindingen naar deze rapportage.

Rapportage IT

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarnaast maken wij in onze controleaanpak de afweging voor welke processen en stromen wij een gegevensgerichte aanpak passend vinden en voor welke processen en stromen wij in belangrijke mate steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen. In onze uitgebrachte managementletter hebben wij enkele adviespunten opgenomen die de IT-omgeving van uw organisatie raken.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Hoofdstuk 6: Externe ontwikkelingen

Disclaimer
De externe ontwikkelingen zoals opgenomen op de volgende pagina's, zijn geformuleerd vanuit de naleving BBV en voor grote werkgevers. Deze externe ontwikkelingen zijn niet allemaal relevant voor de gemeenschappelijke regeling, maar mogelijk wel voor de deelnemende gemeenten.

Cybersecurity – van verplichting naar kracht

Cybersecurity voor gemeenschappelijke regelingen: van verplichting naar kracht
Instellingen in de sector lokale overheid beheren grote hoeveelheden gevoelige data en systemen die vitale infrastructuur aansturen. Door snelle digitalisering en toenemende geopolitieke spanningen groeien de risico's. Tegelijkertijd stellen normen als BIO 2.0 en NIS2 steeds hogere eisen aan uw cyberbeveiliging. De invoering van BIO 2.0 maakt een stevige en gestructureerde aanpak nu urgent.

Waar het vaak misgaat
Veel instellingen in de sector lokale overheid hebben onvoldoende overzicht van hun systemen, getroffen maatregelen en verantwoordelijkheden. Zonder duidelijke regie blijft cybersecurity tussen afdelingen zweven. Uit penetratietesten die bij instellingen in de sector lokale overheid uitgevoerd zijn, blijkt dat de basis regelmatig ontbreekt. Denk aan eenvoudig te raden wachtwoorden en onvoldoende bewustzijn bij medewerkers.

Graag geven we u een vijftal concrete stappen mee voor de cybersecurity
1.Richt een ISMS in — een Information Security Management System helpt u beveiligingsmaatregelen te evalueren, testen en verbeteren. Dit is tevens een kernvereiste binnen BIO 2.0.
2.Test structureel — laat regelmatig penetratietesten en vulnerability scans uitvoeren op uw IT- én OT-omgeving.
3.Investeer in bewustwording — trainingen en phishing-simulaties verkleinen de kans op datalekken. NIS2 verplicht u bovendien om ook uw bestuur te trainen.
4.Regel een Incident Response Team — maak vooraf afspraken, zodat u bij een cyberincident niet achteraan in de wachtrij staat.
5.Monitor continu — houd alle toegangspunten en kwetsbaarheden actief in de gaten om problemen vroegtijdig te signaleren.

Aan de slag met BIO 2.0
De implementatie van BIO 2.0 biedt een concreet aanknopingspunt om cybersecurity structureel te beleggen binnen uw organisatie. Wijs een verantwoordelijke aan, stel een plan van aanpak op en maak cybersecurity expliciet onderdeel van een bestuurlijke portefeuille. Zo wordt cybersecurity geen risico, maar een kracht.

Wilt u weten hoe uw GR ervoor staat? Onze adviseurs helpen u graag op weg door het uitvoeren van een scan van uw cybersecurity.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Datalekken – verwerking in de jaarstukken

Datalekken en privacyincidenten: wanneer raken zij uw jaarrekening?
Instellingen in de sector lokale overheid verwerken dagelijks grote hoeveelheden persoonsgegevens van inwoners. Instellingen in de sector lokale overheid zijn verantwoordelijk voor een derde van alle datalekincidenten binnen het openbaar bestuur. Toch wordt de relatie tussen privacyincidenten en de jaarrekening in de praktijk vaak onderschat. Hieronder zetten wij uiteen wanneer datalekken en privacyincidenten doorwerken in uw jaarstukken.

Wanneer leidt een datalek tot een vermelding in de jaarrekening?
Een datalek op zichzelf leidt niet automatisch tot een vermelding in de jaarrekening. Er zijn echter drie situaties waarbij dit wel het geval is.

Ten eerste wanneer sprake is van een opgelegde of verwachte boete van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Bij niet-naleving van privacy- en gegevenswetgeving legt het AP mogelijk een boete op en kunt u verplicht worden tot schadevergoeding. Een boete dient als voorziening op de balans te worden opgenomen zodra deze waarschijnlijk en redelijk inschatbaar is en als last zodra deze is opgelegd. Ten tweede wanneer herstelkosten of schadevergoedingen aan gedupeerde inwoners worden gemaakt. Deze kosten dienen te worden verantwoord in de exploitatie en bij looptijd over meerdere jaren als voorziening op de balans. Ten derde bij significante verstoringen van de bedrijfsvoering als gevolg van een cyberaanval, waarbij systemen uitvallen en herstelkosten worden gemaakt. Deze kosten dienen te worden toegelicht in de bedrijfsvoeringsparagraaf.

Wanneer raken privacyincidenten de rechtmatigheidsverantwoording?
Datalekken bij Instellingen in de sector lokale overheid tonen aan dat het zichtbaar voldoen aan normenkaders zoals BIO 2.0 een kritische succesfactor is in het informatiebeveiligingsproces, met directe gevolgen voor zowel de rechtmatigheidsverantwoording als de jaarrekeningcontrole. Concreet zijn er twee situaties waarbij privacyincidenten de rechtmatigheidsverantwoording raken. Wanneer een datalek het gevolg is van het niet naleven van de AVG, bijvoorbeeld door het ontbreken van een verwerkersovereenkomst, of het niet tijdig melden aan de Autoriteit Persoonsgegevens, is sprake van een rechtmatigheidsfout. Een ernstig datalek moet zonder onredelijke vertraging, uiterlijk 72 uur na ontdekking, worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Het niet voldoen aan deze meldplicht is een schending van een wettelijke verplichting die thuishoort in de rechtmatigheidsverantwoording.

Wat kunt u nu doen?
Wij adviseren u de volgende maatregelen te treffen. Evalueer jaarlijks uw intern datalekregister om trends te herkennen en structurele verbeteringen door te voeren. Beoordeel aan het einde van het boekjaar of lopende incidenten of claims aanleiding geven tot het treffen van een voorziening. Zorg dat de bedrijfsvoeringsparagraaf een actueel en eerlijk beeld geeft van de stand van informatiebeveiliging en privacybescherming, inclusief de mate van naleving van BIO 2.0.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Flynth

Regels studiekosten

Hoge Raad verduidelijkt regels studiekosten: check uw scholingsbeleid
De Hoge Raad heeft zich uitgesproken over de vraag of werkgevers de kosten van een verplichte beroepsopleiding mogen verhalen op werknemers. De uitspraak heeft gevolgen voor alle werkgevers — waaronder instellingen in de sector lokale overheid — die medewerkers verplichte scholing laten volgen.

Wat speelde er?
Sinds de invoering van de Wet transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden geldt als uitgangspunt dat scholing die noodzakelijk is voor het uitoefenen van een functie kosteloos moet worden aangeboden. In de praktijk bestond onduidelijkheid over de reikwijdte van de uitzonderingen, met name rondom start- en beroepskwalificaties. De Hoge Raad heeft in een zaak over de verplichte Beroepsopleiding Advocaten geoordeeld dat een studiekostenbeding voor wettelijk verplichte scholing niet rechtsgeldig is. De werkgever kon de studiekosten dan ook niet verhalen op de werknemer.

Wat betekent dit voor u?
De uitspraak reikt verder dan de advocatuur. Het principe geldt voor alle werkgevers: scholing die wettelijk verplicht is of noodzakelijk voor de functievervulling, moet kosteloos worden aangeboden. Een studiekostenbeding is in die gevallen nietig. Uitzonderingen gelden alleen voor startkwalificaties of niet-verplichte scholing in het kader van een beroepskwalificatie — kort gezegd: scholing die niet noodzakelijk is voor de functie.

Voor grote werkgever, van instellingen in de sector lokale overheid, met diverse functiegroepen en bijbehorende opleidingsverplichtingen, is het verstandig het huidige scholingsbeleid en eventuele studiekostenbedingen tegen het licht te houden. Denk daarbij ook aan functies waarbij permanente educatie wettelijk verplicht is.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Vakantieopbouw na einde loondoorbetalings-verplichting

Vakantieopbouw na einde loondoorbetalingsplicht: tijdig handelen loont
De kantonrechter in Gelderland heeft een opvallende uitspraak gedaan over de opbouw van vakantiedagen bij langdurige arbeidsongeschiktheid. De uitkomst wijkt af van wat de Nederlandse wet voorschrijft en heeft directe gevolgen voor werkgevers — waaronder instellingen in de sector lokale overheid — met langdurig zieke medewerkers.

Wat speelde er?
Volgens artikel 7:634 lid 1 BW bouwen werknemers alleen vakantiedagen op over de periode waarover zij recht hebben op loon. De kantonrechter oordeelde echter dat deze nationale bepaling in strijd is met Europees recht en liet haar buiten toepassing. In de voorliggende zaak betrof het een werknemer die na het verstrijken van de loondoorbetalingsverplichting een IVA-uitkering ontving en in een slapend dienstverband verkeerde. De rechter ontbond de arbeidsovereenkomst en oordeelde dat de werknemer gedurende de gehele periode, ook ná het einde van de loondoorbetalingsverplichting, vakantiedagen had opgebouwd. De werkgever werd veroordeeld tot uitbetaling van ruim € 13.000 bruto aan niet-genoten vakantiedagen.

Wat betekent dit voor u?
Grotere Instellingen in de sector lokale overheid hebben vrijwel zeker te maken met medewerkers in een slapend dienstverband. Deze uitspraak benadrukt het belang van een tijdige beëindiging van het dienstverband bij langdurige arbeidsongeschiktheid, bij voorkeur op of direct na het moment waarop de loondoorbetalingsverplichting eindigt. Dit kan via een vaststellingsovereenkomst of een ontslagprocedure bij het UWV. Laat u dit na, dan loopt u het risico dat er onbedoeld extra vakantiedagen worden opgebouwd die alsnog moeten worden uitbetaald.

Wij adviseren u de gevallen binnen uw organisatie waarbij de loondoorbetalingsverplichting recent is verstreken of binnenkort verstrijkt, tijdig in kaart te brengen en hierop actie te ondernemen.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
Lasten zijn onjuist afgegrensd (geprojecteerde fout vanuit de steekproef) Vooruitbetaalde kosten (B) @ Lasten Regiobureau	16.000	-
Inkoopfactuur twee keer in de administratie opgenomen, eenmaal betaald Crediteuren @ BTW @ Lasten	17.000	
Totaal	**33.000**	**-**

Aanbiedingsbrief
Samenvatting
Jaarverslag
Jaarrekening
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage B – Gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Bedrag
Verkoopfacturen doorbelaste kosten niet bruto verantwoord Lasten @ Baten	104.000
Baten niet verantwoord conform het AB besluit van 2 april 2025 Nog te besteden inwonerbijdragen @ Baten	226.000
Afhechting vordering conform het AB besluit van 26 november 2025 Lasten @ Nog te vorderen inwonerbijdrage	182.000
Vrijvallen vordering overschrijding subsidies 2025 Lasten @ Nog te vorderen inwonerbijdrage	35.000
Presentatiecorrectie m.b.t. schulden subsidie Nog te besteden subsidies @ Terug te betalen subsidies	508.000
Diverse presentatiecorrecties in de rechtmatigheidsverantwoording, SiSa, WNT en toelichtingen op de jaarrekening	-

Aanbiedingsbrief
Samenvatting
Jaarverslag
Jaarrekening
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage C – SiSa - Fouten en onzekerheden

In onze controle zijn specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening.

Voor de werkzaamheden stelt het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) andere rapportage toleranties dan gehanteerd zijn bij de controle van uw jaarrekening. De rapporteringstolerantie per specifieke uitkering is:

- € 12.500 wanneer de omvangsbasis niet hoger is dan € 125.000;
- 10% van de omvang wanneer de omvangsbasis tussen € 125.000 en € 1.000.000 ligt;
- € 125.000 wanneer de omvangsbasis hoger is dan € 1.000.000.

Wanneer de regelingen geen toelichting bevatten hebben we geen bevindingen geconstateerd met een omvang groter dan de rapportage tolerantie.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
J210B	Uitvoeringsagenda's woondeals (uitvoering) 2024-25	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J96B	Toekomstendig Bouwen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J96B	Wijk en dorpsgericht werken	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
L35B	Gebiedsaanpak Oostelijke Beekdalen Veluwezoom	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
L35B	Gebiedsaanpak Groene mantel Blauwe motor	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit controleverklaring)	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend

Aanbiedingsbrief
Samenvatting
Jaarverslag
Jaarrekening
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage D - Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

Bevestiging van onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de GMR, inclusief haar verbonden derden, in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Rotatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht.

Er heeft voor de accountantscontrole 2025 geen rotatie plaatsgevonden. Het is eveneens niet noodzakelijk om voor de accountantscontrole 2026 te roteren. U heeft ervoor gekozen om de accountancy diensten (controle van de jaarrekening) opnieuw te gaan aanbesteden.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth en haar medewerkers en GMR, inclusief haar verbonden derden, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd moeten worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Flynth, een bestuurder of interne toezichthouder van Flynth of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan ondernemingen in de groep of een bij de rechtspersoon betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid, die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben, ontvangen of verstrekt.

Aanbiedingsbrief
Samenvatting
Jaarverslag
Jaarrekening
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage E - Onze communicatie met u

Bevestiging van onafhankelijkheid

Door middel van dit accountantsverslag informeren wij het algemeen bestuur over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2025.

Bevestigingen van de directie
Wij hebben bij de directie ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen opgevraagd aangaande uw verantwoordelijkheden inzake de jaarrekening en de andere informatie.

Daarnaast hebben wij van u een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening van de GMR ontvangen.

Onze communicatie met het algemeen bestuur

Wij hebben in ons opdrachtbevestiging gecommuniceerd over onze verantwoordelijkheden en onafhankelijkheid.

Middels onze boardletter en dit accountantsverslag informeren wij het algemeen bestuur over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2025.

Geen meningsverschillen met bestuur en/of beperkingen in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het DB geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle.

Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze opdracht door het DB en de medewerkers van de GMR de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Proces van de controle

Wij hebben met de organisatie een beter controleproces dan vorig jaar doorlopen. Wij zien dat punten uit de evaluatie van voorgaand jaar zijn opgepakt en dat de organisatie op het gebied van financial control een ontwikkeling heeft doorgemaakt. De door ons in dit verslag genoemde specifieke onderwerpen en onvoldoende uitvoering van de VIC op de inkopen en SiSa heeft echter tot grotere inspanningen in het proces geleid. Hierdoor hebben wij meer tijd moeten besteden dan vooraf initieel begroot.

Wij zullen met de organisatie evalueren op welke wijze het controleproces verder geoptimaliseerd kan worden.

Aanbiedingsbrief
Samenvatting
Jaarverslag
Jaarrekening
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Aanbiedingsbrief
Samenvatting
Jaarverslag
Jaarrekening
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Disclaimer en beperking in gebruik en verspreidingskring

Dit accountantsverslag is alleen bestemd voor het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit accountantsverslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij aandacht van het dagelijks of algemeen bestuur behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit accountantsverslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen moeten worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

BEGROTING 2027-2030

XX maart 2026

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

1. Inleiding 3

2. Uitgangspunten en planning 3

3. Programma regiobureau 3

4. Programma opgaven 4

5. Begroting Groene Metropoolregio 2027-2030 8

6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting 13

7. Paragrafen 13

BIJLAGEN 17

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2027-2030. De derde begroting die is opgesteld in het kader van de regionale agenda 2025-2028. Deze vierjarige regionale agenda vormt het fundament voor de ambities en samenwerking in 2027.

De begroting 2027-2030 is beknopt van omvang en bevat per opgave de financiële vertaling van de activiteiten, voorzien van een korte toelichting. Voor een uitgebreide beschrijving van de ambities van het programma Opgaven en de speerpunten wordt verwezen naar de regionale agenda 2025-2028.

De inwonerbijdrage voor 2027 voor het regiobureau en de vijf opgaven bedraagt € 8,99. Dit is exclusief de bijdrage aan The Economic Board (TEB) van € 1,11. De hoogte van de inwonerbijdrage is vastgesteld door de inwonerbijdrage 2026 te vermeerderen met de BRN-norm van 4,15%.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

Arnhem, 10 september 2025

1. Inleiding

In de regionale agenda voor 2025-2028 gaven wij aan wat de doelen zijn die we met regionale samenwerking in deze periode willen bereiken en wat de bijdrage van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) is om dit te realiseren. De regionale agenda is op 11 september 2024 door het algemeen bestuur (AB) vastgesteld, voorzien van de begroting 2025-2028.
In 2025 zijn we van start gegaan met de uitvoering van de agenda. Onze ambitie blijft in 2026 ongewijzigd: werken aan een gezonde groei van onze regio, waarbij het accent meer en meer komt te liggen op uitvoering van onze gezamenlijke ambities.

Intekenen op opgaven door gemeenten

Alle gemeenten hebben een vierjarige opgaveovereenkomst gesloten.

Financieel perspectief 2027

Bij de vaststelling van de regionale agenda en de begroting 2025-2028, hebben de gemeenteraden aandacht gevraagd voor het zogenoemde *ravijnjaar* 2026. Het bestuur anticipeerde hierop, wat resulteerde in een pakket aan besparingsmaatregelen en een herziening van de inwonerbijdrage tot een bedrag van € 8,63. Deze inwonerbijdrage vormt het uitgangspunt voor de bepaling van de inwonerbijdrage voor 2027.
De inwonerbijdrage voor 2027 is vastgesteld door de inwonerbijdrage voor 2026 te verhogen met de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN)-norm van 4,15%.

The Economic Board

In 2027 begint de vierde periode van vijf jaar van het Strategisch Plan van The Economic Board (TEB). TEB verzocht de gemeenten om voor de periode 2025-2028 subsidie te verstrekken. In deze begroting is de bijdrage per inwoner opgenomen volgens de stand van zaken per september 2025. Het AB nam op 5 februari 2025 een besluit over de indexering van de subsidie. Met ingang van 2026 wordt de jaarlijkse subsidie geïndexeerd volgens de BRN-norm. Daarmee wordt aansluiting gezocht bij de indexering van de inwonerbijdrage van de GMR.

2. Uitgangspunten en planning

De begroting 2027-2030 vormt de financiële uitwerking van het jaar 2027 binnen de regionale agenda 2025-2028. De activiteiten, in samenhang met vastgestelde besparingsmaatregelen voor het ravijnjaar 2026, lopen in belangrijke mate door in het begrotingsjaar 2027.
De vaststelling van de begroting door het AB is gepland op 9 september 2026.
Bij de berekening van de inwonerbijdrage is uitgegaan van het inwonertal per 1 januari 2026 en van de gemeentelijke deelname zoals vastgelegd in de ondertekende opgaveovereenkomsten.
Eventuele afwijkingen ten opzichte van deze begroting die zich gedurende het jaar 2027 voordoen, worden volgens de gedragslijn in het financieel spoorboekje 2026-2027 door begrotingswijzigingen ter besluitvorming aan het AB voorgelegd.

3. Programma regiobureau

Het regiobureau heeft de volgende taken:

- Het voorbereiden van de opgaven - inhoudelijk en financieel - en het zorgen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven;
- Organisatie, voorbereiden en uitwerken van DB- en AB-vergaderingen;
- Profilering, positionering en lobby van de regio (provincie, Rijksoverheid, Euregio, Europa);
- Informatie, communicatie en ontmoeting in/van de regio (bestuurders en raden);
- Aanspreekpunt van externe partners;
- Ondersteuning en advisering van colleges en raden en de regioagendacommissie bij het regionale werk;
- Het tijdig zien en vertalen van nieuwe opgaven en kansen voor de regio;

- Bedrijfsvoering (zoals financiën, archief, privacy, juridische zaken, aanbestedingsbeleid en personeelszaken);
- Het verstrekken van de subsidie aan TEB.

Vanuit het regiobureau wordt regie gehouden op capaciteit voor communicatie, financiën, bedrijfsvoering en procesondersteuning.

De gemeente Mook en Middelaar krijgt een korting van 50% op de inwonerbijdrage voor het regiobureau.

4. Programma opgaven

4.1 Groene groeiregio

Zoals opgenomen in de regionale agenda 2025-2028 heeft de opgave Groene groeiregio twee speerpunten: verbinden van ruimtelijke opgaven en versnellen van de woningbouw (wonen in balans).

Verbinden van de ruimtelijke opgaven

In 2027 ligt de focus op het verder versterken en uitwerken van de vier gebiedsprogramma's, Veluwezoom, Middengebied, Liemers en Rijk van Nijmegen (RvN). De Veluwezoom en het RvN doen dat in samenhang met de grootschalige woningbouwontwikkelingen van de steden Arnhem en Nijmegen. We doen een bijdrage vanuit de inwonerbijdrage aan de gemeenten die de ambtelijke gebiedstrekkers leveren. En we doen een financiële bijdrage aan andere ondersteuning, zoals onderzoeken, expertise en coördinatie. In 2027 scherpen we de gebiedsagenda's verder aan. We werken mee aan de uitvoering van de Gelderse Omgevingsvisie en verordening. We organiseren zogenaamde integratietafels over vraagstukken die bij meerdere opgaven spelen, zoals klimaat-adaptatie. We werken nauw samen met andere opgaven bij de agendering van vraagstukken op provincie- en rijksniveau. Denk aan de ontwikkelingen in de Gelderse Poort, de uitwerking van de netwerkanalyse Mobiliteit en de agendering op o.a. het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) en BO MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) en het coördineren van nieuwe subsidiemogelijkheden vanuit Rijk of provincie. Bijvoorbeeld rondom wonen en mobiliteit of natuurherstel. Daarnaast zorgen we voor of bekostigen we een regionaal planoloog (o.a. voor de aanhaking bij diversie ruimtelijke trajecten van Rijk en provincie) en een regionaal landschaps-architect (die werkt tussen de opgaven van de GMR). Voor de bekostiging van deze activiteiten gebruiken we de inwonerbijdrage. In totaal gaat het om een bedrag van ca. € 500.000 (inclusief de post algemeen waaruit o.a. de opgavemanager, procesondersteuning en communicatie betaald worden).

Versnellen van de woningbouw

Via het kernteam Woondeal coördineren wij de acties vanuit de GMR/Woondeal om de woning-bouw aan te jagen. Dit doen wij op verschillende manieren en met verschillende instrumenten. Belangrijke instrumenten die we in 2027 inzetten zijn:

- Organiseren van tempotafels met onder meer marktpartijen om knelpunten in woningbouw te bespreken. Dit om zo de woningbouw in de regio te kunnen versnellen.
- Een regionale projectleiderspool die gemeenten helpt en ondersteunt met ambtelijke capaciteit voor woningbouw. In 2027 gaan we na of we deze pool structureel kunnen maken.
- Data en monitoring (realisatiecijfers, prognoses, woonbehoefteonderzoek etc.)
- Diverse pilots of initiatieven om planprocessen te versnellen zoals de Fast Lane voor conceptuele of fabrieksmatige bouw of grondbeleid.
- Hulp en ondersteuning bij het opstellen van gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma’s.
- Samenwerking met de provincie Gelderland als het gaat om Wonen en het versnellingsteam.
- Verdere uitbouw van de huisvesting van aandachtsgroepen, waaronder arbeidsmigranten en ouderen.

De bekostiging van de activiteiten van de Woondeal gebeurt grotendeels met twee subsidies van de provincie Gelderland (voor de uitvoering van de Woondeal, door de projectleiderspool en voor het proces, ca. € 900.000 in totaal). Daarnaast zetten we de inwonerbijdrage in voor de benodigde co-financiering van deze subsidies (ca. € 300.000). De totale inwonerbijdrage 2027 voor Groene groeiregio bedraagt. € 812.000, Daarnaast ontvangen wij jaarlijks ca. € 910.000 aan subsidie. Hiermee kunnen we de activiteiten zoals beschreven in de regionale agenda bekostigen.

4.2 Productieve regio

Voor de Productieve regio ligt, zoals afgesproken in de regionale agenda 2025-2028, de focus in 2027 op:

- De uitvoering van de afspraken uit het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) dat is vastgesteld door Gedeputeerde Staten in juni 2025. Focus ligt daarbij op herstructurering en intensivering van bestaande locaties. Maar we blijven ook werken aan het bieden van ruimte aan gemeenten voor nieuwe uitleg. In 2027 vindt ook de monitoring van het RPW plaats en sturen we bij waar nodig. Daarnaast blijft het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW) nieuwe plannen toetsen aan het RPW en op basis daarvan adviseert het bestuurlijk platform Productieve regio (BPPR) de provincie. Verder blijven wij gemeenten op verschillende manieren ondersteunen. In 2026 krijgen we zicht op de (capaciteits)behoefte van gemeenten voor deze opgave. In 2027 geven we invulling aan meer gerichte ondersteuning van gemeenten. De coördinatie van het speerpunt Toekomstbestendige werklocaties is ingevuld via inhuur, omdat dit via detachering door gemeenten niet is gelukt. Kosten zijn daardoor hoger dan voorheen ingeschat. We verhogen het bedrag hiervoor voor de komende jaren van € 75.000 naar € 100.000. Vanwege druk op het proces, gevoeligheid en complexiteit is continuïteit in dit speerpunt van belang gedurende de looptijd van het RPW (tot en met 2028).
- De koers die we varen op werklocaties is sterk afhankelijk van welke economie we willen zijn. Hiervoor hebben we voorafgaand aan het huidige RPW een onderzoek gedaan: Economie van de Toekomst. Het onderzoek geeft richting. Maar er zijn nog geen scherpe keuzes gemaakt. Die behoefte is er nu wel. Kunnen scherpere keuzes in welke economie we willen zijn? En wat betekent dat voor werklocaties en de monitoring in 2027, voor huisvesting van arbeidsmigranten etc. Daarvoor is verdieping nodig van Economie van de Toekomst. Dit proces starten we in 2026. In 2027 volgt besluitvorming. Dit doen we binnen de bestaande kaders.
- Om de dienstverlening aan het mkb te vergroten blijven wij de samenwerking en kennisdeling tussen alle betrokken partijen faciliteren. De samenwerking is in 2026 flink verstevigd en de acties die voortkomen uit deze samenwerking blijven we begeleiden.
- Een van de acties is het ontwikkelen van de doorverwijstool Regiolink die op dit moment nog in de testfase zit. De tool verwijst mkb'ers met vragen naar het juiste publieke loket. Regiolink moet in 2027 en de jaren erna worden onderhouden, doorontwikkeld en uitgebreid. Deels gefinancierd door de stakeholders, deels door de GMR. Hiervoor nemen we € 10.000 extra op in de begroting voor 2027 en verder.
- De regio sluit ook aan bij het Nationale Actieplan mkb-dienstverlening. Doel is om 5000 ondernemers uit onze regio in 2028 te bereiken, activeren en ondersteunen bij het toekomst-bestendig maken en houden van hun bedrijf. TEB voert regie, maar wel samen met de brede stakeholdersgroep. Voor 2027, 2028 en 2029 is € 100.000 per jaar gevraagd aan het Rijk voor verdere uitrol. De toezegging hiervoor is nog niet definitief. Uitgaande van de rijksbijdrage van € 100.000 is co-financiering nodig van eenzelfde bedrag. Dit draagt de triple helix. Voor 2026 draagt de GMR € 8.000 bij. Het voorstel is om dit bedrag ook voor de komende jaren in te brengen. De kosten voor 2027 e.v. worden daarom verhoogd met € 8.000. Mocht de rijks-bijdrage niet doorgaan, dan vervalt deze verhoging. In totaal (Regiolink borging en bijdrage Nationale Actieplan mkb) komt de verhoging daarmee op € 18.000.
- Uitvoering van de Roadmap logistiek. Het gaat daarbij om het signaleren van externe ontwikkelingen, het versterken en verschonen van multimodaliteit, het slimmer maken van de aanpak laadinfrastructuur en ruimtelijke inpassing.

Economische monitor
Gezien de bezuinigingen, is besloten de Economische monitor niet meer jaarlijks op te stellen maar om het jaar. In 2026 en 2028 verschijnt er daarom geen Economische monitor. Voor wat betreft de Economische monitor nam het DB op 20 augustus 2025 het besluit om de komende twee edities enkelvoudig aan te besteden aan Moventem. Voor 2026 staat hiervoor €80.000 op de begroting voor de Economische Monitor die begin 2027 verschijnt.

Human Capital
Het bestuurlijk platform Productieve regio gaf aan dat het belangrijk is om de bijdrage aan het Human Capital Akkoord structureel te maken. De huidige afspraken lopen eind 2026 af. Het proces om hier concrete invulling aan te geven (zowel inhoudelijk al financieel) starten we begin 2026. Om welk bedrag het gaat vanaf 2027 is daarom nog niet duidelijk. Vooralsnog gaan we in de begroting uit van het doortrekken van het huidige bedrag van € 158.000 per jaar.

4.3 Ontspannen regio

Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied
Voor de versterking van het groen-blauw raamwerk en landelijk gebied voeren we in 2027 de uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk en landelijk gebied verder uit. Waar nodig, actualiseren we deze. Hiervoor zijn naast de inwonerbijdrage, externe middelen beschikbaar uit drie subsidies: een subsidie voor de coördinatie van het groen-blauw raamwerk en twee subsidies voor de gebiedsaanpakken beekherstel Oostelijke beekdalen Veluwezoom en Blauwe motor, groene mantel.

Recreatie en toerisme
Het speerpunt recreatie en toerisme richt zich op de ontwikkeling van vijf verhaallijnen: De rivier, je kunt er niet omheen, Romeins verleden, WO II, Gezond en lekker leven en Verrassende en verborgen verhalen. We doen dit op basis van het ambitiedocument verhaallijnen en de uitwerkingen die per verhaallijn zijn gemaakt. Waar mogelijk, koppelen we de ontwikkeling van de verhaallijnen aan het verbeteren van ons wandelroutenetwerk. Vooralsnog hebben we hier alleen inwonerbijdrage voor beschikbaar. Het organiseren van externe financiële middelen voor de verhaallijnen is een aandachtspunt voor zowel 2026 als 2027.

Samen met het speerpunt groen-blauw raamwerk en landelijk gebied en de andere opgaven, waaronder Groene groeiregio, blijven we inzetten op een betere spreiding van recreatie en toerisme over de regio. We doen dit door in de gebiedsprogramma’s in beeld te brengen welke kansen en belemmeringen er zijn voor recreatie en toerisme en welke acties genomen kunnen worden om een betere spreiding te realiseren. We bekostigen dit uit de inwonerbijdrage.

Cultuur
We voeren het regioplan cultuur verder uit. Hiervoor zijn middelen beschikbaar vanuit de inwonerbijdrage en een subsidie van de provincie. De GMR coördineert de uitvoering van het regioplan. De subsidie loopt via penvoerder gemeente Arnhem en komt dus niet in zijn geheel terug in de begroting van Ontspannen regio. Wel wordt uit deze subsidie een deel van de coördinatie bekostigd.

4.4 Verbonden regio

We werken voor de Verbonden regio in 2027 aan twee speerpunten: ‘Duurzame mobiliteit en gedrag’ en ‘Voorzieningen en infrastructuur’.
Met de bijdrage van het Rijk in het kader van de WOKT (Woningbouw op korte termijn) en investeringen in grootschalige woningbouwlocaties ter hoogte van meer dan € 300 miljoen kan de regio een flinke stap zetten in het verbeteren van de bereikbaarheid. Er blijft echter nog steeds een investeringsbehoefte bestaan. In 2026 is het uitvoeringsprogramma Regionaal Mobiliteits-programma (RMP) gerealiseerd. Samen met de betrokken gemeenten zijn de specifieke projecten

geprioriteerd en geprogrammeerd voor 2027 en daarna. Onze projecten/processen voor 2027 passen binnen de afspraken van het RMP.

Speerpunt Duurzame mobiliteit en gedrag

Gedragsaanpak op mobiliteit vergt een lange adem. Voor 2027 houden we vast aan kaders van het programma Slim & Schoon Onderweg. Scherpere CO_2-regels zorgen ervoor dat we specifiek inzetten op de werkgeversaanpak, bewonersaanpak, regionale deelmobiliteit, duurzame logistiek en versnelde uitrol van laadinfrastructuur.
Naast de GMR zijn de provincie, het Rijk en de gemeenten Arnhem en Nijmegen co-financiers van het programma Slim & Schoon Onderweg. In 2026 is een meerjarige subsidie (2026 en 2027) aangevraagd, waarbij alle partijen hun bijdrage voor 2026 en 2027 toezegden.

Speerpunt Voorzieningen en infrastructuur

In 2027 concretiseren wij een drietal gebiedsaanpakken en werkten we een aantal mobiliteitsafspraken met het Rijk uit. We willen verbinding tussen de economische kerngebieden Nijmegen-Eindhoven (zuidflank regio) versterken. We positioneren de spoor-as Nijmegen-Wijchen-Oss-Den Bosch (onderdeel van de 'IJssellijn' tussen Zwolle en Roosendaal) op provinciaal en Rijksniveau en streven via BOL en/of BO MIRT naar een MIRT-onderzoekstatus voor het traject Arnhem-Nijmegen-Eindhoven. Daarnaast continueren wij ons pleidooi voor verbreding van de A50 en koersen op het opnieuw opstarten van de gepauzeerde MIRT-verkenning. Om de bereikbaarheid in de zuidflank op peil te houden, vragen we het Rijk om (compenserende) investeringen in:

- Het regionale (door-)fietsnetwerk (bijv. Wijchen-Oss).
- OV, waaronder hoogwaardige busverbindingen.
- Fietsinfrastructuur, waaronder een fietsbrug over de Maas.

Voor drie doorfietsroutes zijn samenwerkingsovereenkomsten getekend. Daarnaast zijn wij als regio actief betrokken bij de voorbereidingen en planvoorbereiding van het VeluweWaalpad en het uitwerken van 2-3 hubs.

4.5 Circulaire regio

Over de begroting 2027 van de Circulaire regio zijn onderstaande ontwikkelingen het vermelden waard.

We zetten weer flinke stappen om samen met onze partners onze regio circulair te ontwikkelen. We gaan door met inspireren, aanjagen, kennisdelen en verbinden van partijen. Bijvoorbeeld op het befaamde jaarevent, dat inmiddels een goede traditie is geworden. Maar ook door gemeenten te helpen om hun vastgoed te verduurzamen en ze te helpen bij het circulair inkopen van producten. In de Grond-, Weg- en Waterbouwsector is ook in 2027 nog veel te winnen bij gemeentelijke aanbestedingen.
We helpen gemeenten met circulair opdrachtgeverschap. Dat voorkomt dat alle gemeenten in onze regio zelf veel specialistische kennis en ervaring moeten opbouwen.

Het Regio Deal project 'Toekomstbesteding bouwen' gaat in 2027 het vierde jaar in en komt tot een afronding. Hierbij gaat het om een bedrag van gemiddeld € 430.000 per jaar. Mocht verlenging na 2027 noodzakelijk zijn, dan moeten we hiervoor aanvullende financiering zoeken.

Het speerpunt Water en Klimaatadaptatie leverde in 2026 de resultaten op van het project Pathways2Resilience. Die resultaten zijn een eerste verkenning voor de investeringen en innovaties die nodig zijn voor een klimaatbestendige regio. Hierbij is het accent komen te liggen op klimaatbestendig bouwen en ontwikkelen. Hier geven we in 2027 een vervolg aan, mits we er financiële dekking voor kunnen krijgen.

De aanpak voor de Regionale Energiestrategie (RES) krijgt in 2027 verdere invulling. Naast de inwonerbijdrage beschikken we jaarlijks over een rijksbijdrage van € 510.000. Gemeenten worden geholpen met het realiseren van grote wind- en zonprojecten om de laatste 0,3 TWh van ons bod voor elkaar te krijgen. Daarnaast krijgt de uitvoering van de regionale warmtestrategie een vervolg

en zetten we noodzakelijke stappen in het terugdringen van de netcongestieproblematiek in onze regio.
De invulling van de RES heeft inmiddels een breder karakter gekregen. Integraal programmeren en de ontwikkeling van een regionaal energiesysteem maken een essentieel onderdeel uit van het takenpakket. Het Rijk heeft voor de duur van twee jaar hiervoor extra middelen aan RES-regio's toegekend. Het gaat om tweemaal € 370.500, grotendeels te besteden in de jaren 2025 en 2026. We verwachten dat deze financiering in 2027 wordt voortgezet. Maar dit kunnen we nu nog niet begroten. Een aantal bestuurders van deze opgave heeft aangegeven deze aanpak te willen voortzetten. Mocht het Rijk de extra middelen niet willen continueren, dan wordt een extra beroep op de inwonerbijdrage niet uitgesloten.
Ook voor de warmtestrategie zijn extra middelen toegekend, via een specifieke uitkering die in meerdere tranches beschikbaar komt. We dienen een verlengingsverzoek in om over een klein deel van de beschikbare middelen uit 2026 nog in 2027 te kunnen beschikken.
We ondersteunen in 2027 daarnaast met behulp van het restant Rijksmiddelen die we eind 2024 hebben ontvangen gemeenten bij het natuurinclusief inrichten van duurzame energieprojecten.
Gelet op de bezuinigingstaakstelling, is afgesproken om vanaf het jaar 2027 € 65.000 te bezuinigen op de inwonerbijdrage voor de uitvoering van RES-taken en te onderzoeken of deze bezuiniging is te vermeerderen met € 35.000 tot in totaal € 100.000. Dit blijkt net als in 2026 haalbaar te zijn voor het jaar 2027. Echter voor de jaren 2028 e.v. kunnen we dit nog niet garanderen en is dit afhankelijk van beschikbare rijksmiddelen. We vullen deze bezuiniging in 2027 in, door lasten te dekken vanuit een restant rijksmiddelen uit eerdere jaren.
Voor het Regionaal Expertisecentrum Energie (REE) zijn eveneens extra middelen verworven via de Regio Deal en op grond van de SPUK-regeling. Het gaat om subsidies van samen € 230.000 per jaar voor de jaren 2024-2027.
De vernieuwing of verlenging van het gezamenlijke gascontract staat in 2027 op de rol. Het huidige contract loopt immers eind 2028 af.

5. Begroting Groene Metropoolregio 2027-2030

5.1 Inleiding

De begroting is opgebouwd uit twee programma's:
1. Programma regiobureau
2. Programma opgaven
De begroting is opgesteld voor de jaren 2027-2030 en materieel sluitend.

Het benodigde budget voor het programma regiobureau wordt gefinancierd uit bijdragen van de zeventien deelnemende gemeenten en een bijdrage van de provincie. Voor de berekening van deze gemeentelijke bijdragen wordt het inwoneraantal per 1 januari 2026 als verdeelsleutel gehanteerd (zie bijlage 3).
Naast de gemeentelijke bijdrage voor de kosten van het regiobureau, betalen de gemeenten een bijdrage (subsidie) voor TEB. De GMR beschikt op grond van de gemeenschappelijke regeling over de bevoegdheid om namens de colleges subsidie te verstrekken aan TEB. Deze subsidie wordt verantwoord binnen het programma regiobureau. Voor 2027 is begroot dat veertien gemeenten een bijdrage aan TEB leveren, eveneens op basis van het inwoneraantal per 1 januari 2026. De subsidie aan TEB bedraagt € 1,11 per inwoner. Het algemeen bestuur besloot op 5 februari 2025 dat deze subsidie met ingang van 2026 jaarlijks wordt geïndexeerd volgens de BRN-norm.
De middelen voor het programma opgaven zijn enerzijds afkomstig van gemeenten die intekenen op specifieke opgaven en anderzijds van subsidies en externe bijdragen van het Rijk, provincies en overige partners, waaronder koepelorganisaties, onderwijsinstellingen en bedrijven.

Samengevat zijn voor 2026 de bijdragen per inwoner als volgt:

	2027		2026	
Programma Regiobureau[1]		€ 2,95		€ 2,83
Programma Opgaven				
Groene groeiregio	€ 1,04		€ 1,00	
Productieve regio	€ 0,94		€ 0,90	
Ontspannen regio	€ 0,91		€ 0,87	
Verbonden regio	€ 1,58		€ 1,52	
Circulaire regio	€ 1,57		€ 1,51	
subtotaal		€ 6,04		€ 5,80
Totaal		€ 8,99		€ 8,63

5.2 Programma regiobureau

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat afzonderlijke aandacht moet worden besteed aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume. Zoals uit de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling blijkt, wordt voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. Alle arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn in de exploitatiebegroting verwerkt.

Investeringsbegroting

De organisatie verwacht in 2027 geen investeringen te plegen, daarom ontbreekt de investeringsbegroting en daarmee toe te kennen investeringskredieten.

Begroting Programma regiobureau

(bedragen x € 1.000)

Regiobureau	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
1.1 Salarissen en sociale lasten	0.4	1.541	1.709	1.709	1.709	1.709
3.5.1 Ingeleend personeel	0.4	195	195	90	90	90
3.8 Overige goederen en diensten	0.4	842	876	876	876	876
5.1 Rentelasten	0.4	0	0	0	0	0
7.3 Afschrijvingen	0.4	12	14	14	14	14
Totaal lasten		**2.590**	**2.794**	**2.689**	**2.689**	**2.689**
Baten						
3.8 Overige goederen en diensten	0.4	137	240	240	240	240
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0.4	2.202	2.309	2.309	2.309	2.309
4.3.4 Inkomensoverdrachten - provincies	0.4	105	105	0	0	0
5.1 Rentebaten	0.4	146	140	140	140	140
Totaal baten		**2.590**	**2.794**	**2.689**	**2.689**	**2.689**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Aantal inwoners deelenemende gemeenten t-1		777.929	782.665	782.665	782.665	782.665
Bijdrage per inwoner		**€ 2,83**	**€ 2,95**	**€ 2,95**	**€ 2,95**	**€ 2,95**

Subsidie TEB

(bedragen x € 1.000)

The Economic Board	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal deelnemende gemeenten vanuit GMR	13	14	14	14	14
Aantal inwoners per t-1	712.006	731.948	731.948	731.948	731.948
Totale subsidie door GMR verstrekt	762	812	812	812	812
Bijdrage per inwoner	**€ 1,07**	**€ 1,11**	**€ 1,11**	**€ 1,11**	**€ 1,11**

5.3 Programma opgaven

De financiële uitwerking van de opgaven is ook dit jaar voorbereid in het betreffende bestuurlijke opgaveteam (BOT). Uitgangspunt is dat de regionale agenda 2025-2028 verder uitgevoerd wordt in 2027.

(bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten (per opgave)					
Groene groeiregio	1.819	1.724	814	814	814
Productieve regio	686	718	863	779	863
Ontspannen regio	664	1.150	702	702	702
Verbonden regio	1.184	1.237	1.237	1.237	1.237
Circulaire regio	3.087	2.386	1.216	1.216	1.216
Totaal lasten	**7.440**	**7.214**	**4.831**	**4.747**	**4.831**
Baten (per financieringsstroom)					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	4.481	4.686	4.831	4.747	4.831
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	0	0	0	0	0
Subsidies	2.959	2.527	0	0	0
Overige baten	0	0	0	0	0
Totaal baten	**7.440**	**7.214**	**4.831**	**4.747**	**4.831**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

5.4 Totaaloverzicht begroting per taakveld

(bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten					
0.0 Bestuur en ondersteuning					
0.4 Overhead	3.953	4.230	4.205	4.121	4.205
subtotaal	3.953	4.230	4.205	4.121	4.205
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	652	691	691	691	691
subtotaal	652	691	691	691	691
3.0 Economie					
3.1 Economische ontwikkeling	4.223	3.555	2.451	2.451	2.451
subtotaal	4.223	3.555	2.451	2.451	2.451
5.0 Sport, cultuur en recreatie					
5.5 Cultureel erfgoed	497	967	519	519	519
subtotaal	497	967	519	519	519
8.0 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.254	1.156	246	246	246
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	213	221	221	221	221
subtotaal	1.466	1.377	467	467	467
Totaal Lasten	**10.791**	**10.820**	**8.332**	**8.248**	**8.332**
Baten					
0.0 Bestuur en ondersteuning					
0.4 Overhead	3.953	4.230	4.205	4.121	4.205
subtotaal	3.953	4.230	4.205	4.121	4.205
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	652	691	691	691	691
subtotaal	652	691	691	691	691
3.0 Economie					
3.1 Economische ontwikkeling	4.223	3.555	2.451	2.451	2.451
subtotaal	4.223	3.555	2.451	2.451	2.451
5.0 Sport, cultuur en recreatie					
5.5 Cultureel erfgoed	497	967	519	519	519
subtotaal	497	967	519	519	519
8.0 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.254	1.156	246	246	246
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	213	221	221	221	221
subtotaal	1.466	1.377	467	467	467
Totaal Baten	**10.791**	**10.820**	**8.332**	**8.248**	**8.332**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

5.5 Geprognoticeerde balans

(bedragen x € 1.000)

	31-dec-25	31-dec-26	31-dec-27	31-dec-28	31-dec-29	31-dec-30
Activa						
Materiële vaste activa						
Investeringen met economisch nut	124	110	96	82	68	54
	124	110	96	82	68	54
Financiële vaste activa						
Overige uitzetten met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	5	20	20	20	20	20
	5	20	20	20	20	20
Uitzettingen met een rentetypische looptijd< 1 jaar						
Vorderingen op openbare lichamen	1.576	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.310	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Liquide middelen	1.511	100	100	100	100	100
Overlopende activa	649	224	238	252	266	280
	7.046	6.324	6.338	6.352	6.366	6.380
Totaal activa	**7.174**	**6.454**	**6.454**	**6.454**	**6.454**	**6.454**
Passiva						
Eigen Vermogen						
Algemene reserve	100	100	100	100	100	100
Onverdeeld resultaat boekjaar	249	-	-	-	-	-
	349	100	100	100	100	100
Voorzieningen	31	-	-	-	-	-
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	1.840	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
Overlopende passiva	4.955	4.955	4.955	4.955	4.955	4.955
	6.795	6.355	6.355	6.355	6.355	6.355
Totaal passiva	**7.174**	**6.454**	**6.454**	**6.454**	**6.454**	**6.454**

5.6 Financiële kengetallen

	2026	2027	2028	2029	2030
Netto schuldquote	48,92%	58,28%	75,89%	76,67%	75,89%
Solvabiliteitsratio	4,87%	1,55%	1,55%	1,55%	1,55%
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.
Het solvabiliteitsrisico laat zien in welke mate de organisatie in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
De structurele exploitatieruimte is een financieel kengetal dat inzicht geeft in hoeveel ruimte de organisatie heeft om structurele tegenvallers op te vangen.
De voorgeschreven financiële kengetallen in de begroting 2027-2030 zijn gebaseerd op de formele meerjarenraming volgens het BBV. Daarbij is relevant dat een belangrijk deel van de inkomsten van de GMR afkomstig is uit subsidies en projectbijdragen die pas kunnen worden opgenomen zodra sprake is van een juridisch afdwingbare verplichting. Omdat deze verwachte middelen niet in de begroting mogen worden verwerkt, blijven zij ook buiten de geprognosticeerde balans. Hierdoor kunnen enkele kengetallen, zoals solvabiliteit en schuldpositie, een beperkt of minder representatief beeld geven van de feitelijke financiële positie tijdens de uitvoering.

6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijke participerende publiekrechterlijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Deze vrijstelling is nadrukkelijk bedoeld voor activiteiten die worden verricht aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband, en voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft uitsluitend betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door leveringen aan de deelnemende gemeenten. Indien winst wordt gerealiseerd in verband met leveringen aan derden, is hierover in beginsel vennootschapsbelasting verschuldigd. Deze regeling vindt haar juridische grondslag in artikel 2, derde lid, onderdeel c, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, waarin de zogenoemde *overheidsvrijstelling* is vastgelegd.
De GMR verricht voor derden vooral werk voor “activiteiten verricht in verband met de uitoefening van een overheidstaak of van een publiekrechtelijke bevoegdheid”. Daarbij worden de werkzaamheden kostendekkend uitgevoerd.
De organisatie voldoet aan bovenstaande drie voorwaarden en is derhalve vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

7. Paragrafen

7.1 Risico’s en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de GMR in de paragraaf *Weerstandsvermogen* inzicht te verschaffen in de robuustheid van de begroting.
Het weerstandsvermogen van de GMR betreft het vermogen om niet-structurele financiële tegenvallers op te vangen, zodat de uitvoering van taken kan worden gecontinueerd.
De GMR onderschrijft de principes van risicomanagement en risicobeheersing. Dit betekent dat risico’s worden gekoppeld aan doelstellingen en dat maatregelen worden getroffen om deze risico’s te beperken of te beheersen.

Beleid t.a.v. reserves en voorzieningen

De GMR heeft een reserve voor het exploitatierisico, i.c. de algemene reserve, gevormd. Deze reserve (€ 100.000) wordt toereikend geacht gelet op de voorwaarden in de gemeenschappelijke regeling.

Stille reserves

De GMR heeft geen stille reserves.

Stelposten

In de begroting 2027 is een stelpost van € 100.000 opgenomen. Dit bedrag is gereserveerd voor uitgaven die ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet voorzien waren.

Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. Risico’s voortvloeiend uit het eigen beleid

Er zijn risico’s die voortvloeien uit het eigen beleid. Ter opvang van eventuele kortingen op de exploitatie is, in overeenstemming met artikel 31, lid 8, van de gemeenschappelijke regeling, een reserve gevormd van in totaal € 100.000.

2. Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid
Het risico dat een deelnemende gemeente niet aan haar betalingsverplichting (de inwonerbijdrage) voldoet, wordt als zeer gering ingeschat. Bovendien is in artikel 29, lid 6, van de gemeenschappelijke regeling vastgelegd dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te voldoen.

3. Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties
Gelet op de voorgaande punten en de mogelijkheid tot flexibele inzet van adviseurs kan het wegvallen van financiering door gemeenten, de provincie of andere partijen worden opgevangen door het beëindigen van de flexibele inzet. Het risico dat verschuldigde bedragen niet worden voldaan, wordt als zeer gering ingeschat. Als dit zich toch voordoet, worden de betreffende projecten tijdelijk stilgelegd en wordt de flexibele inzet direct afgebouwd.

4. Risico's voortvloeiend uit doen/nalaten van derden
De risico's worden beperkt door het hanteren van onze eigen inkoopvoorwaarden.

5. Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen
Met ingang van 2025 handhaaft de Belastingdienst actief op de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA). Deze wet beoogt schijnzelfstandigheid tegen te gaan en duidelijkheid te verschaffen over de arbeidsrelatie tussen opdrachtgevers en zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). De beëindiging van het handhavingsmoratorium maakt onderdeel uit van de maatregelen ter bestrijding van schijnconstructies en draagt bij aan meer zekerheid op de arbeidsmarkt. Organisaties die zzp'ers inhuren voor werkzaamheden die zij feitelijk niet zelfstandig uitvoeren, lopen het risico op boetes en naheffingen.

Secundaire arbeidsvoorwaarden
Op grond van de gemeenschappelijke regeling volgt de GMR de cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO), waarin de secundaire arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd.

Werkkostenregeling
De werkkostenregeling (WKR) is per 1 januari 2020 aangepast. Over de eerste € 400.000 van de fiscale loonsom geldt een vrijstellingspercentage van 1,92%. Voor het deel van de fiscale loonsom boven € 400.000 blijft het percentage 1,2%. Daarnaast hoeven bepaalde kostensoorten niet langer ten laste van de WKR te worden gebracht. Voor vergoedingen die de vrije ruimte overschrijden, is een eindheffing van 80% verschuldigd.

7.2 Financiering

Algemeen
De begroting van de GMR wordt in overwegende mate gefinancierd door de deelnemende gemeenten. De in artikel 29, lid 1, van de gemeenschappelijke regeling vastgelegde afspraak over de gemeentelijke bijdragen waarborgt dat de inkomende en uitgaande geldstromen in evenwicht blijven. Financiering van de organisatie door middel van het aantrekken van leningen is niet aan de orde.

Rentelasten/baten
De GMR heeft met de Rabobank een rekening-courantovereenkomst afgesloten en maakt gebruik van schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën. De renteopbrengsten en -lasten worden niet toegerekend aan de afzonderlijke taakvelden.

Financieringspositie
De GMR kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm
De GMR heeft geen vaste schuld en daarom is de rente-risiconorm niet van toepassing.

7.3 Bedrijfsvoering

Algemeen

Op grond van artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de organisatie gehouden de stand van zaken en de voornemens met betrekking tot de bedrijfsvoering weer te geven. De deelnemende gemeenten hebben gekozen voor een compacte organisatie van het regiobureau, die ten dienste staat van de opgavegerichte samenwerking.
De taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van de GMR en in de onderliggende regelingen en mandaatbesluiten. Voor de realisatie van de hoge ambities in het programma, gericht op de uitvoering van de regionale visie en agenda, is een efficiënt en slagvaardig bureau noodzakelijk.
Voor bureau-ondersteunende taken, zoals archiefbeheer en personeelszaken, wordt gebruikgemaakt van de dienstverlening van de gemeente Nijmegen. Voor juridische zaken ondersteunt de gemeente Arnhem de GMR.
De GMR is een netwerksamenwerking. Uitgangspunt daarbij is dat de samenwerking wordt ondersteund door een regiobureau, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van de in de gemeenten aanwezige capaciteit en kennis.

Financiën

De ontwikkeling van een adequate bedrijfsvoering – waaronder de scheiding van functies, de inrichting van de administratieve organisatie, bewaking, verantwoording en rechtmatigheid – is een continu proces. De regiodirecteur is tekeningsbevoegd en beschikt over mandaat om betalingsopdrachten te verstrekken. De controller is verantwoordelijk voor het beheer en de regie over de financiële organisatie, terwijl de administratieve verwerking wordt uitgevoerd door aaff.

BTW

De bedragen in de begroting zijn exclusief btw. De betaalde btw wordt door de regiogemeenten gecompenseerd. Deze zogenoemde *doorschuif-btw* of *transparante btw* wordt in de jaarrekening verantwoord en is opgenomen op de balans.

Personeelszaken

Op het personeel van de GMR is de rechtspositie van toepassing, zoals is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling. Voor de inzet van de bedrijfsgezondheidsdienst wordt gebruikgemaakt van de dienstverlening van de gemeente Nijmegen. Een personeelsconsulent van deze gemeente fungeert ook als adviseur van de GMR en is het primaire aanspreekpunt voor het personeel. Ook de salarisadministratie verzorgt de gemeente Nijmegen.

Automatisering

In 2027 maakt de GMR gebruik van de diensten van een ICT-dienstverlener. Deze dienstverlener ondersteunt de organisatie en adviseert bij de aanschaf van hardware.

Interne zaken

De postregistratie vindt plaats op het regiobureau. Vanuit het regiobureau worden de verslaglegging, correspondentie en het agendabeheer voor het bestuur verzorgd.
Informatiemanagement, privacy officer en FG diensten worden ingehuurd bij een particuliere dienstverlener.

Huisvesting

De GMR huurt kantoorruimte in het WTC-gebouw (blauwe toren) in Arnhem. Voor de afdeling Public Affairs wordt daarnaast kantoorruimte gehuurd in Brussel.

Overhead

Volgens het *Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV* dienen de kosten van overhead, overeenkomstig de definitie in de notitie *Overhead* van de commissie BBV, inzichtelijk te worden gemaakt. In paragraaf 5.2 is de specificatie van de overheadkosten van het regiobureau opgenomen. Daarnaast is binnen het programma *Opgaven* per opgave een post overhead opgenomen voor de managementkosten.

Rechtmatigheid

Het algemeen bestuur stelt vooraf de kaders en normen vast voor de rechtmatigheids-verantwoording door het dagelijks bestuur en voor de controle op getrouwheid door de accountant. Gedurende het jaar geeft het dagelijks bestuur uitvoering aan de vastgestelde kaders en normen. In de jaarstukken legt het dagelijks bestuur verantwoording af over de rechtmatigheid.

7.4 Verbonden partijen

In overeenstemming met artikel 1 van het *Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten* (BBV) wordt onder een verbonden partij verstaan: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. De GMR heeft zelf geen verbonden partijen, met dien verstande dat zij voor de regiogemeenten wél als verbonden partij wordt beschouwd. In de Gemeentewet is bepaald dat de kosten van gemeen-schappelijke regelingen behoren tot de verplichte uitgaven van gemeenten. In de Gemeenschap-pelijke Regeling is vastgelegd dat de verdeling van deze kosten tussen de regiogemeenten plaatsvindt op basis van het inwoneraantal per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

7.5 Ontwikkeling van het EMU saldo

(bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-		-	-	-	-
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	-21	-12	-14	-14	-14	14
3 Mutatie voorzieningen (dotatie - onttrekkingen)	-		-	-	-	-
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-		-	-	-	-
5 Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van de financiële vaste activa	-		-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	-21	-12	-14	-14	-14	14

BIJLAGEN

Bijlage 1: Inwoneraantallen per gemeente

Deelnemers	*1-1-2025*	*1-1-2026*
Arnhem	169.302	172.002
Berg en Dal	35.556	35.706
Beuningen	26.742	26.871
Doesburg	11.120	11.172
Druten	19.748	20.015
Duiven	24.937	24.856
Heumen	16.866	16.977
Lingewaard	47.655	47.804
Mook en Middelaar	8.103	8.190
Nijmegen	188.981	189.850
Overbetuwe	49.553	49.259
Renkum	31.498	31.355
Rheden	43.785	43.848
Rozendaal	1.836	1.836
Westervoort	15.202	15.250
Wijchen	41.833	42.104
Zevenaar	45.212	45.570
Totaal	**777.929**	**782.665**

Bijlage 2: Deelnemende gemeenten

Gemeenten	Regiobureau	TEB	Groene groeiregio	Productieve regio	Ontspannen regio	Verbonden regio	Circulaire regio
Arnhem	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Berg en Dal	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Beuningen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Doesburg	ja	nee	ja	nee	nee	ja	ja
Druten	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Duiven	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Heumen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Lingewaard	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Mook en Middelaar	ja	nee	ja	nee	ja	ja	nee
Nijmegen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Overbetuwe	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Renkum	ja	nee	ja	ja	ja	ja	ja
Rheden	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Rozendaal	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Westervoort	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Wijchen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Zevenaar	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Totaal	**17**	**14**	**17**	**15**	**16**	**17**	**16**

Bijlage 3: Bijdrage per gemeente

Gemeenten	Regiobureau	TEB	Groene groeiregio	Productieve regio	Ontspannen regio	Verbonden regio	Circulaire regio	**Totaal**
Bedrag per	***€ 2,95***	***€ 1,11***	***€ 1,04***	***€ 0,94***	***€ 0,91***	***€ 1,58***	***€ 1,57***	
Arnhem	507.406	190.922	178.882	161.682	156.522	271.763	270.043	1.737.220
Berg en Dal	105.333	39.634	37.134	33.564	32.492	56.415	56.058	360.631
Beuningen	79.269	29.827	27.946	25.259	24.453	42.456	42.187	271.397
Doesburg	32.957	0	11.619	0	0	17.652	17.540	79.768
Druten	59.044	22.217	20.816	18.814	18.214	31.624	31.424	202.152
Duiven	73.325	27.590	25.850	23.365	22.619	39.272	39.024	251.046
Heumen	50.082	18.844	17.656	15.958	15.449	26.824	26.654	171.468
Lingewaard	141.022	53.062	49.716	44.936	43.502	75.530	75.052	482.820
Mook en Middelaar	12.080	0	8.518	0	7.453	12.940	0	40.991
Nijmegen	560.058	210.734	197.444	178.459	172.764	299.963	298.065	1.917.485
Overbetuwe	145.314	54.677	51.229	46.303	44.826	77.829	77.337	497.516
Renkum	92.497	0	32.609	29.474	28.533	49.541	49.227	281.881
Rheden	129.352	48.671	45.602	41.217	39.902	69.280	68.841	442.865
Rozendaal	5.416	2.038	1.909	1.726	1.671	2.901	2.883	18.544
Westervoort	44.988	16.928	15.860	14.335	13.878	24.095	23.943	154.025
Wijchen	124.207	46.735	43.788	39.578	38.315	66.524	66.103	425.250
Zevenaar	134.432	50.583	47.393	42.836	41.469	72.001	71.545	460.257
Totaal	**2.296.782**	**812.462**	**813.972**	**717.505**	**702.059**	**1.236.611**	**1.215.926**	**7.795.315**

NB: Door de methodiek van vaststellen inwonerbijdrage ontstaan kleine verschillen.

Bijlage 4: Lasten en baten per opgave

(bedragen x € 1.000)

Groene groeiregio	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
Algemeen	0.4	215	226	226	226	226
Versnellingsopgave woningbouw	8.1	1.254	1.156	246	246	246
Gebiedsprocessen	8.2	213	221	221	221	221
Ruimtelijke integratie opgaven	3.1	138	121	121	121	121
Totaal lasten		**1.820**	**1.724**	**814**	**814**	**814**
Baten						
Inwonerbijdrage		780	814	814	814	814
Overige middelen		1.039	910	0	0	0
Totaal		**1.819**	**1.724**	**814**	**814**	**814**
Aantal inwoners		777.929	782.665	782.665	782.665	782.665
Bijdrage per inwoner in euro's		€ 1,00	€ 1,04	€ 1,04	€ 1,04	€ 1,04

(bedragen x € 1.000)

Productieve regio	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
Algemeen	0.4	276	292	367	287	367
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	175	170	235	235	235
Human Capital	3.1	158	158	158	158	158
Stimuleren ondernemerschap MKB	3.1	78	98	99	99	99
Totaal lasten		**687**	**718**	**859**	**779**	**859**
Baten						
Inwonerbijdrage		686	718	718	718	718
Overige middelen		0	0	0	0	0
Totaal		**686**	**718**	**718**	**718**	**718**
Aantal inwoners		758.706	763.303	763.303	763.303	763.303
Bijdrage per inwoner		€ 0,90	€ 0,94	€ 0,94	€ 0,94	€ 0,94

(bedragen x € 1.000)

Ontspannen Regio	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
Algemeen	0.4	166	183	183	183	183
Recreatie en toerisme	3.4	255	266	266	266	266
Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied	5.5	217	658	226	226	226
Cultuur	5.5	26	43	27	27	27
Totaal lasten		**664**	**1.150**	**702**	**702**	**702**
Baten						
Inwonerbijdrage		664	702	702	702	702
Overige middelen		0	447	0	0	0
Totaal		**664**	**1.150**	**702**	**702**	**702**
Aantal inwoners		766.809	771.493	771.493	771.493	771.493
Bijdrage per inwoner in euro's		€ 0,87	€ 0,91	€ 0,91	€ 0,91	€ 0,91

(bedragen x € 1.000)

Verbonden Regio	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
Algemeen	0.4	532	546	546	546	546
Fysieke Netwerken	2.1	294	331	331	331	331
Duurzame mobiliteit en gedrag	2.1	359	360	360	360	360
Totaal lasten		**1.185**	**1.237**	**1.237**	**1.237**	**1.237**
Baten						
Inwonerbijdrage		1.184	1.237	1.237	1.237	1.237
Overige middelen		0	0	0	0	0
Totaal		**1.184**	**1.237**	**1.237**	**1.237**	**1.237**
Aantal inwoners		777.929	782.665	782.665	782.665	782.665
Bijdrage per inwoner		€ 1,52	€ 1,58	€ 1,58	€ 1,58	€ 1,58

(bedragen x € 1.000)

Circulaire Regio	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
Algemeen	0.4	174	190	190	190	190
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	649	625	195	195	195
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	129	134	134	134	134
Water en klimaatadaptatie	3.1	88	73	73	73	73
Transitie naar duurzame energie	3.1	2.048	1.364	624	624	624
Totaal lasten		**3.088**	**2.386**	**1.216**	**1.216**	**1.216**
Baten						
Inwonerbijdrage		1.166	1.216	1.216	1.216	1.216
Extern		1.921	1.170	0	0	0
Totaal		**3.087**	**2.386**	**1.216**	**1.216**	**1.216**
Aantal inwoners		769.826	774.475	774.475	774.475	774.475
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 1,51**	**€ 1,57**	**€ 1,57**	**€ 1,57**	**€ 1,57**

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Nieuwe Stationsstraat 10
6811 KS Arnhem
info@gmr.nl
www.gmr.nl

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
t.a.v. Algemeen Bestuur
Nieuwe Stationsstraat 10
6811 KS Arnhem

Nijmegen, 31 maart 2026
Betreft: aanvraag vaststelling subsidie The Economic Board 2025

Geacht bestuur,

Hierbij bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening van The Economic Board over 2025 aan. Het jaar 2025 was een jaar waarin de kracht van samenwerking in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen duidelijk zichtbaar werd. Ondanks maatschappelijke en economische uitdagingen – van energietransitie en digitalisering tot arbeidsmarktkrapte en vergrijzing – hebben bedrijven, kennisinstellingen en overheden in onze regio opnieuw laten zien dat gezamenlijke actie leidt tot concrete resultaten.

Afgelopen jaar hebben wij belangrijke stappen gezet om innovatie en brede welvaart dichter bij elkaar te brengen. Met de presentatie van het strategisch plan *"Brede welvaart en innovatie in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen 2026–2030"* is de koers voor de komende jaren bepaald. Tegelijkertijd hebben we in de uitvoering vooruitgang geboekt via onder andere de Schaalsprong, de Regionale Investeringsagenda en het nieuw gelanceerde Lifeport Partnerfonds. Onze speerclusters in Energy, Health en High Tech hebben concrete resultaten geboekt op het gebied van innovatie, talentontwikkeling en samenwerking binnen de regio.

De financiële resultaten van 2025 laten een evenwichtige verhouding tussen baten en lasten zien, waardoor het boekjaar wordt afgesloten met een klein positief saldo. De totale baten bedroegen € 2.422.383 en de totale lasten € 2.412.998, resulterend in een positief exploitatieresultaat van € 9.385. Dit resultaat wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve ter dekking van negatieve saldo's uit voorgaande jaren. De financiële positie van The Economic Board blijft solide, mede dankzij een brede financieringsbasis bestaande uit gemeentelijke inwonerbijdragen, partnerbijdragen uit onderwijs en bedrijfsleven, en subsidies voor projecten en programma's.

Wij vertrouwen erop u met deze documenten een duidelijk beeld te geven van de activiteiten, resultaten en financiële positie van The Economic Board in 2025.
Tot slot wil ik u hartelijk danken voor uw financiële bijdrage en betrokkenheid en kijken uit naar de voortzetting van onze succesvolle samenwerking in het komende jaar.

Met vriendelijke groet,

Jan van Dellen
Algemeen Directeur

Bijlage: Jaarverslag en jaarrekening The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen 2025
Cc: College Burgemeester & Wethouders gemeenten regio Arnhem-Nijmegen

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen
Mercator II, Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen

+31 (0) 85 0409 980
bureau@theeconomicboard.com
www.theeconomicboard.com

KVK: 65371992
NL70 RABO 0187 4542 05

Jaarverslag en jaarrekening 2025

THE ECONOMIC BOARD
Regio Arnhem Nijmegen

Enkele resultaten 2025

Schaalsprong

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen zet in op een Schaalsprong: de schaalsprong stimuleert economische en sociale groei in de regio Arnhem-Nijmegen via samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijven.

Lifeport Partnerfonds

Investeert in projecten die innovatie, economische groei en maatschappelijke impact in de regio Arnhem-Nijmegen stimuleren. Inmiddels zijn de eerste 35 partners aangesloten.

Nationaal Versterkingsplan Microchip sector (Beethoven)

Lifeport Semion Talentplan - financiering Semicon programma Beethoven, Erkenning Lifeport tweede semiconregio, Lifeport Café Semicon.

Lanceringsevent Lifeport Regio Arnhem Nijmegen

Eén sterk merk voor innovatie en samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen.

Human Capital Akkoord

Kennisreis Zuid- Limburg, Practoraat Energy, Talenttours, Energy Talentplan, lancering Arbeidsmatchplatform.

Rapport Wennink

In Lifeport Regio Arnhem Nijmegen kunnen we waarmaken wat Wennink adviseert.

Presentatie Strategisch Plan

‘Brede welvaart en innovatie in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen’ nieuw Strategisch Plan 2026–2030 voor The Economic Board.

Regionale Investeringsagenda Lifeport

Eén strategisch plan dat investeringen in de regio Arnhem-Nijmegen coördineert om innovatie, economische groei en maatschappelijke impact te versnellen.

Lifeport
Regio Arnhem Nijmegen

Inhoudsopgave

Voorwoord 6

Hoofdstuk 1
Opgaven en activiteiten 8

1.1 Innovatie, technologie en ondernemen 9

1.2 Talent 20

1.3 Regionale welvaart en welzijn 24

Hoofdstuk 2
Organisatie en Financiën 26

2.1 Organisatie 27

2.2 Financiën 28

2.3 Risico's 30

2.4 Jaarrekening 32

Bijlage 1
De Board 34

Bijlage 2
Jaarrekening 36

Woord vooraf

2025 was een jaar waarin de kracht van samenwerking in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen zichtbaar werd. In een tijd van grote maatschappelijke en economische uitdagingen – van energietransitie en digitalisering tot arbeidsmarktkrapte en vergrijzing – hebben bedrijven, kennisinstellingen en overheden in onze regio opnieuw laten zien dat gezamenlijke actie leidt tot concrete resultaten.

De regio heeft het afgelopen jaar belangrijke stappen gezet om innovatie en brede welvaart dichter bij elkaar te brengen. Met de presentatie van het strategisch plan “Brede welvaart en innovatie in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen 2026–2030” hebben we onze koerst bepaald voor de komende jaren. Deze koers richt zich op het versterken van onze unieke kracht op het snijvlak van Energy, Health en High Tech, met technologie als motor voor oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.

Ook in de uitvoering zijn grote stappen gezet. Met de Schaalsprong en de Regionale Investeringsagenda is een gezamenlijke investeringsstrategie neergezet die economische ontwikkeling, leefbaarheid en talentontwikkeling met elkaar verbindt. Het nieuw gelanceerde Lifeport Partnerfonds, waarin inmiddels tientallen partners samenwerken, vormt een belangrijke motor om strategische projecten in de regio te versnellen.

In onze speerclusters zien we eveneens sterke vooruitgang. In de energietransitie werken partners samen aan innovatieve oplossingen voor netcongestie en elektrificatie, onder andere via het Nationaal Expertisecentrum Netcongestie, Smart Energy Hubs en het Energy Talentplan. In de zorg zetten we in op technologische innovatie, preventie en digitalisering, zodat mensen langer gezond en zelfstandig kunnen leven. En in de halfgeleiderindustrie versterken we het regionale ecosysteem met nieuwe talentprogramma’s, samenwerking tussen bedrijven en onderwijs, en een duidelijke positionering van Lifeport Semicon als tweede semiconregio van Nederland. Deze ontwikkelingen laten zien dat onze regio de potentie heeft om een belangrijke rol te spelen in de toekomst van Nederland en Europa. Tegelijkertijd weten we dat de uitdagingen groot blijven. Talent aantrekken en behouden, economische groei versnellen en tegelijkertijd brede welvaart versterken vraagt om langdurige samenwerking en gezamenlijke investeringen.

Daarom blijven we bouwen aan een sterk ecosysteem waarin publieke en private partners elkaar versterken. Alleen samen kunnen we de schaal en impact bereiken die nodig is om onze ambities waar te maken.

In dat licht hebben we Lifeport Regio Arnhem Nijmegen als gezamenlijk regiomerk gelanceerd. Met Lifeport presenteren we ons als één regio naar Nederland en Europa: een regio waar innovatie, talent en ondernemerschap samenkomen om te werken aan een vitaal en duurzaam leven. Het nieuwe merk verbindt initiatieven, partners en projecten en geeft onze regio een herkenbaar gezicht.

Wij danken alle partners, bestuurders, ondernemers, onderzoekers en studenten die zich dagelijks inzetten voor de ontwikkeling van onze regio. Dankzij hun betrokkenheid en energie groeit Lifeport Regio Arnhem Nijmegen uit tot een regio waar innovatie en maatschappelijke vooruitgang hand in hand gaan. Samen bouwen we verder aan een toekomst waarin onze regio economisch sterk, sociaal verbonden en duurzaam is – een regio waar mensen graag wonen, werken, leren en ondernemen.

Alexandra van Huffelen
Voorzitter

Jan van Dellen
Directeur

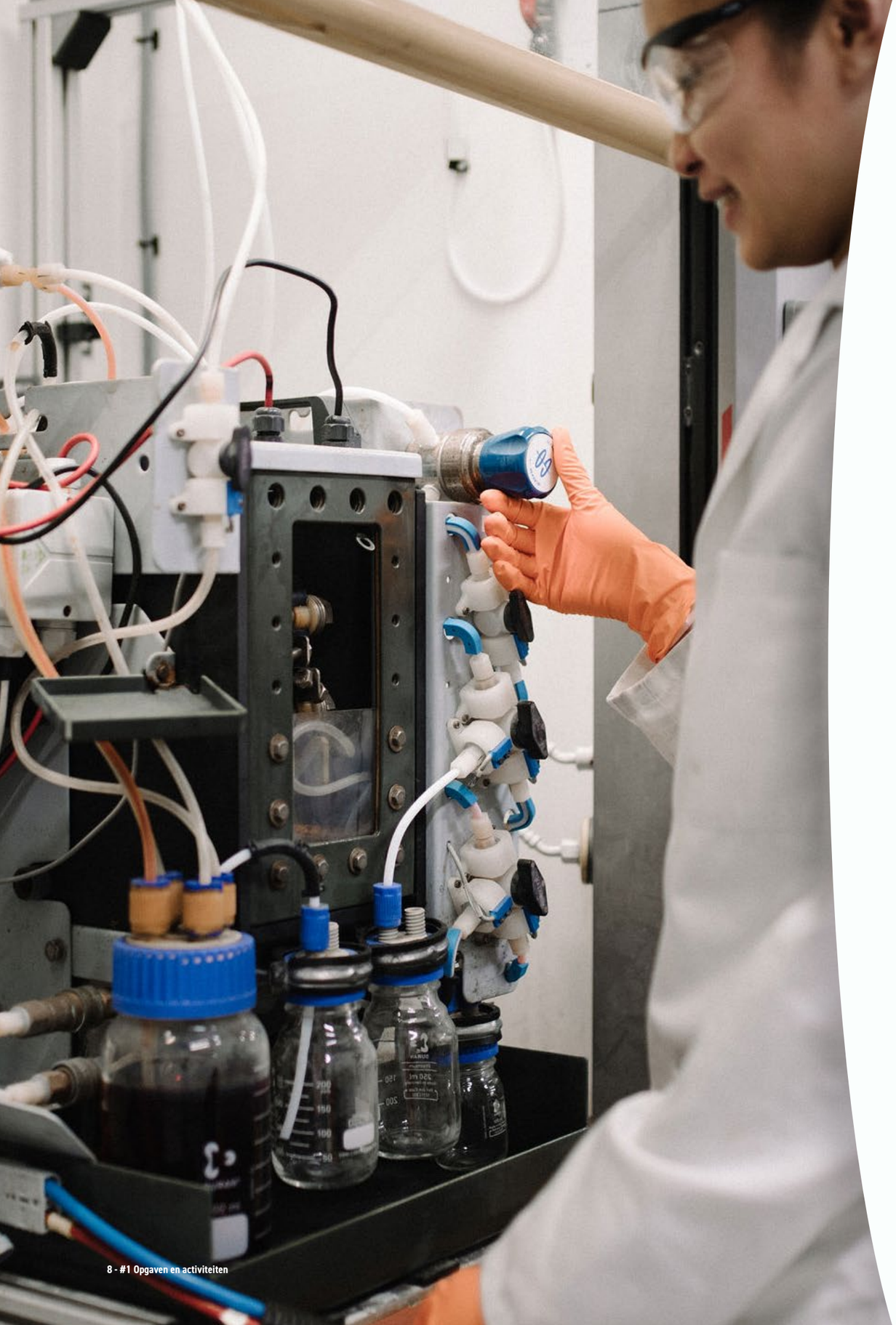

#1 Opgaven en activiteiten

Innovatie, technologie en ondernemen

Opgave 1

Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken

In de regio Arnhem-Nijmegen vormen innovatie, technologie en ondernemerschap samen de motor voor duurzame economische groei én maatschappelijke vooruitgang. Hier werken bedrijven, kennisinstellingen en overheden intensief samen aan oplossingen voor grote transities op het gebied van energie, gezondheid, circulariteit en digitalisering. De kracht van de regio ligt in het verbinden van technologische vernieuwing aan concrete marktvraagstukken. Ondernemers krijgen ruimte om te experimenteren, op te schalen en internationaal te concurreren, terwijl tegelijkertijd wordt bijgedragen aan maatschappelijke opgaven. Zo gaan economische kansen en publieke waarde hand in hand.

Door gerichte publiek-private investeringen en meerjarige programma's wordt innovatie niet alleen gestimuleerd, maar ook daadwerkelijk toegepast. Dit versnelt de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten en versterkt het regionale ecosysteem.

Energy

De vraag naar elektriciteit groeit explosief door verduurzaming, digitalisering, economische groei en woningbouw. Ook in de regio Arnhem-Nijmegen leidt netcongestie tot beperkingen voor bedrijven, woningbouw en de teruglevering van duurzame energie. Deze uitdaging vraagt om slimme, regionale oplossingen. Daarom werkt The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen samen met partners aan concrete doorbraakprojecten zoals Smart Energy Hubs, het Nationaal Expertisecentrum Netcongestie, Hydrogen Valley Hy-East en innovatieve energie-uitwisselingsconcepten. Zo wordt netcongestie niet alleen een probleem, maar ook een katalysator voor systeeminnovatie.

Nationaal Expertisecentrum Netcongestie (NEcN)

Doel
Het Nationaal Expertisecentrum Netcongestie (NEcN) heeft als doel om innovatieve oplossingen voor netcongestie te ontwikkelen, te testen en op te schalen, zodat economische groei en de energietransitie mogelijk blijven binnen de beperkingen van het elektriciteitsnet.

Resultaat
Het Nationaal Expertisecentrum Netcongestie (NEcN), opgericht in mei 2025, is hét landelijke knooppunt voor slimme oplossingen bij een vol elektriciteitsnet. Alliander, TenneT, Provincie Gelderland, Oost NL, VNO-NCW, HAN, gemeente Arnhem, Connectr en The Economic Board werken samen in living labs en campusprojecten. Met €30 miljoen aan investeringen versnelt het NEcN innovatie, ondersteunt bedrijven bij netbeperkingen en maakt oplossingen nationaal toepasbaar.

“In Lifeport Regio Arnhem Nijmegen zetten we innovatie in om netcongestie aan te pakken, slimme energie-oplossingen te versnellen en zo de regio als nationale koploper in de energietransitie te versterken.”

Nermina Kundic – wethouder gemeente Arnhem

Energy Talentplan

Doel
Het doel van het Energy Talentplan is het structurele tekort aan energieprofessionals aanpakken door onderwijs, overheid en bedrijfsleven te verbinden voor werving, opleiding, bij- en omscholing, en het behoud van talent.

Resultaat
In november is het Energy Talentplan gepresenteerd. Het plan biedt een gezamenlijke regionale aanpak om vraag en aanbod op de energiearbeidsmarkt beter op elkaar af te stemmen. Samen met Connectr en SEECE werken we aan concrete projecten, KPI’s en de benodigde startfinanciering, waarvoor we momenteel actief de middelen werven.

Lobby en Positionering

Doel
Het doel is Lifeport Regio Arnhem Nijmegen nationaal te positioneren als dé Energy-regio van Nederland, met focus op elektrificatie, systeeminnovatie en test- en demonstratie-infrastructuur. Zo vergroot de regio haar zichtbaarheid en invloed bij beleidsmakers, investeerders en strategische partners, en kan ze structureel meebeslissen over energietransitieprioriteiten.

Resultaat
Eind 2025 heeft de Board het lobby- en positioneringsplan vastgesteld. Lifeport Regio Arnhem Nijmegen profileert zich als dé regio voor elektrificatie, met Connectr als motor en de triple-helix-governance als fundament. De gezamenlijke lobbystrategie brengt één consistent verhaal richting Den Haag, benadrukt de regionale kracht en benoemt wat nodig is om te kunnen leveren. Kernpunten zijn Connectr, het Nationaal Expertisecentrum Netcongestie, het Energy Talentplan en het advies van Wennink.

Energy Hubs

Doel
Regionale Smart Energy Hubs ontwikkelen om lokaal energieaanbod en -vraag te balanceren, netcongestie te verminderen en bedrijventerreinen duurzaam van energie te voorzien.

Resultaat
Bedrijven op Bijsterhuizen (Wijchen/Nijmegen) hebben inzicht in hun energieprofiel en kansen voor opslag, efficiëntie en besparing. Met een nieuwe energiecoöperatie en versterkte samenwerking tussen gemeenten, ondernemers en ontwikkelaars kan bijna 100% van de uitbreiding duurzaam van stroom worden voorzien, terwijl bedrijven meer grip krijgen op hun energiekosten.

Hydrogen Valley - Hy East NL.

Doel
Opzetten van een sterke Hydrogen Valley in Oost-Nederland, met decentrale waterstofecosystemen en duurzame Europese transportcorridors, in samenwerking met Duitse grensregio's, voor toekomstbestendige infrastructuur en grensoverschrijdende samenwerking.

Resultaat
In april 2025 is een gezamenlijke EU-subsidieaanvraag ingediend door onder andere Oost NL en regionale economic boards. Hiermee wordt geïnvesteerd in infrastructuur, kennisdeling en innovatie, en ontstaat de basis voor een internationaal verbonden waterstofregio met een economische waarde van meer dan €20 miljoen, die bijdraagt aan klimaatdoelen en regionale groei.

Energie-uitwisseling Wijken en Bedrijven (Regio Deal)

Doel
Het verkennen van lokale energie-uitwisseling tussen woonwijken en bedrijven om verduurzaming te stimuleren, energiearmoede te verminderen en netcongestie aan te pakken binnen de geldende energiewet-geving.

Resultaat
Het haalbaarheidsonderzoek Bedrijven en wijken in balans laat zien dat fysieke koppeling van zonne-energie tussen woningcorporaties en grootverbruikers zoals NXP niet haalbaar is. Virtuele uitwisseling via een energiecoöperatie biedt wel perspectief, mits voldoende schaal en volume. Grote daken en bedrijven zijn cruciaal voor opschaling. De inzichten zijn toepasbaar in andere gebieden en ondersteunen verdere energie-hub-initiatieven.

Health

Door vergrijzing staat de zorg onder druk. De regio Arnhem-Nijmegen zet in op preventie, zorg dichtbij huis en technologische innovatie. Met een sterke zorgsector (21% van de werkgelegenheid) en innovatieve clusters zoals Life Sciences en biotech, Digital Health en Neurotech stimuleert Lifeport brede zorginnovatie en ontlast zo personeel en voorzieningen.

Healthy Data Gezonde Data

Doel
Een veilige, functionele Gezonde Data-infrastructuur ontwikkelen die persoonlijke patiëntdata van thuis combineert met zorgsystemen en proeftuinen, zodat preventieve zorg en gepersonaliseerde behandelingen dichtbij huis mogelijk worden.

Resultaat
In de tweede helft van 2025 is met Pubhubs een basis gelegd voor een regionale veilige communicatie-infrastructuur voor zorginitiatieven. Pubhubs werkt technisch en kan als veilig platform dienen. In 2026 wordt het systeem verder getest en uitgerold in de Lifeport-regio.

Digital Health Challenge Lab

Doel
Het doel van Digital Health Challenge Lab is om nieuwe zorgconcepten te ontwikkelen om inwoners in de Lifeport-regio langer zelfredzaam te maken, zorg dichter bij huis te brengen en gezondheidsverschillen te verkleinen.

Resultaat
In 2025 is het Digital Health Challenge Lab operationeel met co-creaties tussen zorginstellingen, woningcorporaties en startups voor innovaties die zelfstandig en gezond thuis wonen mogelijk maken.

Build4Health

Doel
Build4Health stimuleert beweging door de openbare ruimte zo in te richten dat bewoners, scholieren, werkenden en reizigers gezonder leven.

Resultaat
In 2025 is het programma gestart met living labs en praktijkexperimenten in vijf verschillende leefomgevingen, waarbij ruimtelijke interventies zijn uitgevoerd om beweeggedrag te stimuleren. Minimaal 2.000 deelnemers worden gemonitord op hun beweeggedrag en omgeving, en er zijn structuren opgezet voor evaluatie en aansluiting op landelijke initiatieven. Deze basis maakt het mogelijk om gezondheidseffecten en beweeggedrag in de regio systematisch te analyseren.

Health Talentplan

Doel
Het Health Talentplan vermindert structureel het tekort aan zorg- en gezondheidstalent door werving, opleiding, bij- en omscholing en behoud van professionals.

Resultaat
In navolging van de Energy- en Semicon-talentplannen werken we aan een Health Talentplan met als doel het tekort aan professionals structureel aan te pakken. Samen met Health Valley wordt een gezamenlijke regionale strategie opgezet die onderwijs, overheid en bedrijfsleven verbindt en direct inzetbaar is voor het ontwikkelen van talent in de regio.

“Nederland zal zijn strategische relevantie op het Health domein moeten versterken door bewust te kiezen voor technologische niches, waaronder life Sciences en biotechnologie en door innovaties daadwerkelijk te vertalen naar Valorisatie oftewel opschaling en concrete toepassingen in de praktijk.”

Bertine Lahuis – voorzitter Raad van Bestuur Radboudumc

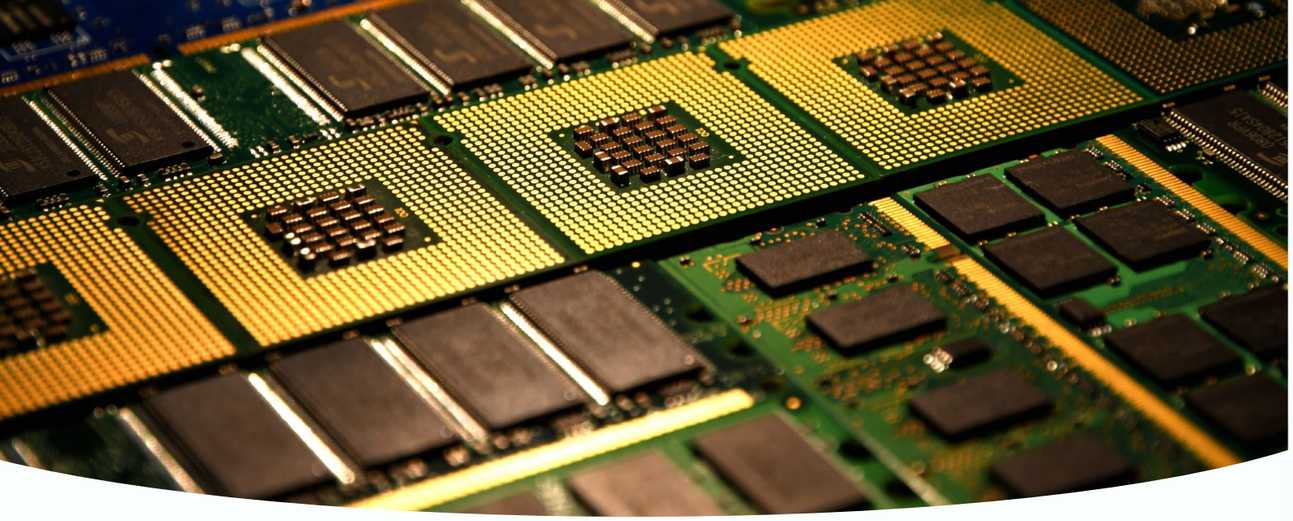

High Tech

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is het hart van de Nederlandse halfgeleiderindustrie. De regio beschikt over de enige front-end wafer fabriek in de Benelux, unieke expertise in RF-technologie, chip-packaging en heterogene integratie en levert wereldwijd essentiële componenten voor auto's, telecom en consumentenelektronica. Met vier van de zes grootste chipbedrijven van Nederland, een omzet van meer dan €3 miljard en 7.000 banen, vormt Lifeport een onmisbare schakel in de nationale en Europese waardeketen.

Het academisch jaar startte met bedrijfsbezoeken en Challenge-Based Learning, waarbij studenten en bedrijven actief samenwerken aan innovatieve projecten. Tegelijkertijd wordt de voorbereiding van het Lifeport Semicon Event 2026 concreet vormgegeven. Dit event, dat in januari 2026 plaatsvindt, is hét netwerk- en innovatieplatform voor de halfgeleiderindustrie, waar bedrijven, onderzoekers en beleidsmakers samenkomen om de nieuwste chiptechnologieën te tonen, samenwerking te stimuleren en talentontwikkeling in de sector te versterken.

"In Lifeport Regio Arnhem Nijmegen bundelen we kennis, talent en innovatie om de toekomst van de chipindustrie te versterken. Door samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid maken we het semicon-ecosysteem sterker, zorgen we voor technisch talent en creëren we een regio die onmisbaar is voor Nederland en Europa."

Doeco Terpstra – Executive Director NXP Semiconductors Netherlands B.V.

Nationaal versterkingsplan MicrochipTalent – Lifeport Regio Arnhem Nijmegen

Doel
Het Lifeport-consortium van bedrijven, kennisinstellingen en overheid wil het tekort aan technisch talent structureel aanpakken om de groei en innovatie van het semicon-ecosysteem in de regio Arnhem-Nijmegen te versterken. Dit gebeurt door het aantrekken, opleiden, omscholen, bijscholen en behouden van talent, in nauwe samenwerking met bedrijven, kennisinstellingen, overheid, Brainport en het bredere landelijke semicon-netwerk. Het plan richt zich op mbo-, hbo- en wo-opleidingen, Challenge-Based Learning, multidisciplinaire onderwijsprojecten en campagnes om techniek- en semicon-talent zichtbaar en bereikbaar te maken. Ook Leven Lang Ontwikkelen (LLO) is onderdeel van dit programma.

Resultaat
Via het Versterkingsplan Microchip Talent is €6 miljoen toegekend voor 2026–2029 voor initieel onderwijs. De eerste projecten zijn gestart, met een programmateam en regie-infrastructuur om coördinatie en uitvoering te borgen. Een gezamenlijk LLO-plan is ingediend bij Brainport Development.
Vanuit de Provincie is een subsidie van €500.000 ontvangen voor de voortzetting van de benodigde coördinatie, uitvoering en regie op deze plannen in 2026 en 2027, en om het talentprogramma goed aan te laten sluiten bij de Lifeport Semicon Regiegroep. Hiermee is een stevig fundament gelegd voor duurzame ontwikkeling van technisch talent en een toekomstbestendig semicon-ecosysteem in de regio.

Regiegroep Lifeport Semicon

Doel
De Regiegroep Lifeport Semicon vormt de strategie en ambitie voor het semiconcluster in de regio Arnhem-Nijmegen, positioneert de regio sterk in de snelgroeiende chipindustrie en stimuleert duurzame innovatiekracht binnen het cluster.

Resultaat
In 2025 is de Regiegroep Lifeport Semicon, met triple-helix bestuurders, van start gegaan en heeft een meerjarenplan opgesteld dat de ambities, sterktes, groeikansen en concrete acties van het cluster beschrijft. Het MJP dient als leidraad voor de duurzame versterking en verdere ontwikkeling van het Lifeport Semicon-ecosysteem.

Oprichten semicon bedrijvennetwerk Lifeport Semicon Industries

Doel
Het netwerk versterkt de samenwerking tussen bedrijven in de regio, met een gezamenlijke missie, visie en profilering, gericht op innovatie, talentontwikkeling en het verbeteren van het vestigingsklimaat.

Resultaat
Het bedrijvennetwerk is in november afgetrapt, met Briskr en Oost NL als gezamenlijke leiding. In 2026 starten gesprekken met koploperbedrijven voor een gezamenlijke agenda, en worden diverse events georganiseerd om het netwerk verder op te bouwen en de samenwerking tussen bedrijven in de regio te versterken.

Slimme Duurzaamheid

Voor economische groei en een veerkrachtige regio is een circulaire, klimaatadaptieve basis met een gezond ecosysteem essentieel. Slimme Duurzaamheid bundelt innovaties in energie, gezondheid en hightech, versnelt de klimaat- en circulaire transitie, en creëert een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor talent, bedrijven en werknemers. Zo verbinden we technologische vooruitgang, maatschappelijke impact en economische groei – en bouwen we aan een circulaire topregio.

“De regio Arnhem-Nijmegen staat voor een schaalsprong en kiest voor stevige stappen op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Wat mij inspireert is de combinatie van grote opgaven en grote betrokkenheid. Met Slimme Duurzaamheid brengen we kennisinstellingen, bedrijven en overheden bij elkaar. Het is mooi om te zien hoe studenten en docenten daar samen met partners aan werken, aan een regio waar zij ook zelf graag willen wonen en blijven.”

Jan van Iersel – voorzitter College van Bestuur Hogeschool Van Hall Larenstein

Lifeport Circulair Lab

Doel
De Helixgroep verbindt overheid, kennisinstellingen, onderwijs en bedrijfsleven structureel om duurzame transities in de regio Arnhem-Nijmegen te versnellen, innovatie in energie, gezondheid, hightech en grondstoffen te stimuleren, en zo toekomstbestendige bedrijven én brede welvaart te creëren.

Resultaat
In 2025 versterkte de Helixgroep strategische advisering, consortiavorming en samenwerking door het Metalab op te zetten voor betere afstemming van kennisvragen, het Lifeport Resource Center te integreren voor circulaire vraagstukken, thematische hubs zoals VIA-T, Soil Valley en Innovatiehub Circulair te verbinden en Regio Deal-projecten af te stemmen voor maximale impact op duurzame transities.

Zichtbaarheid vergroten en gezamenlijke beweging richting duurzaamheid versterken

Doel
Duurzaamheid zichtbaar maken en de gezamenlijke regionale beweging versterken.

Resultaat
In 2025 zijn verschillende zichtbaarheid- en duurzaamheidsinitiatieven uitgevoerd: HCM Medical ontving op 21 november tijdens het Circulaire Jaarevent van de Groene Metropoolregio de Lifeport Parel Award voor hun circulair duurzame aanpak, en op 21 maart vond de derde editie van het jaarlijkse symposium bij Hogeschool Van Hall Larenstein plaats, met 80 deelnemers.

Opgave 2

Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen telt meer dan 20.000 mkb-bedrijven, de drijvende kracht van onze regionale economie. Om hen te ondersteunen bij uitdagingen zoals duurzaamheid, digitalisering, personeelstekorten en netcongestie, bundelt The Economic Board krachten met regionale partners. Samen versterken we de aansluiting van het mkb op regionale ontwikkelingen, stimuleren we innovatie en zorgen we dat ondernemers optimaal profiteren van de kansen die onze regio biedt.

MKB Dienstverlening Actieagenda

Doel
We maken mkb-dienstverlening overzichtelijk, praktisch en vraaggericht, zodat ondernemers sneller en effectiever worden geholpen bij personeel, digitalisering, energie en financiering.

Resultaat
Samen met KVK, kennisinstellingen en Lifeport@ is een pilot opgezet om dienstverlening te verbeteren, met focus op digitalisering, AI, Human Capital en netcongestie. Door bestaande middelen slimmer te benutten en ondernemersvragen actief te stimuleren, wordt innovatie toegankelijker en het mkb toekomstbestendig gemaakt.

“Wanneer we het mkb effectief ondersteunen, zetten we de motor van onze economie sterker aan het werk en vergroten we de veerkracht van Lifeport Regio Arnhem Nijmegen.”

Ilko Bosman – voorzitter VNO NCW regio Arnhem-Nijmegen

Opgave 3

Arbeidsmarkt in balans

De arbeidsmarkt staat onder druk. In Nederland en zeker in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen ontstaat een structurele krapte aan gekwalificeerd personeel, met name in de sectoren die cruciaal zijn voor onze regio én bepalend voor de toekomst: Energy, Health en High Tech. De vergrijzing, snelle technologische veranderingen en beperkte productiviteitsgroei vergroten de uitdaging: er zijn niet alleen te weinig mensen, maar ook te weinig mensen met de juiste vaardigheden. Tegelijkertijd verdwijnen oude functies terwijl nieuwe, complexere en digitalere banen ontstaan.

Om de regionale economie en maatschappelijke opgaven — van de energietransitie tot slimme zorg en hightech innovatie — succesvol te realiseren, is een arbeidsmarkt in balans geen luxe, maar een voorwaarde. Daarom werkt de regio onder de regie van The Economic Board aan een samenhangend publiek-privaat arbeidsmarktprogramma. Centraal staan drie speerpunten: een leven lang ontwikkelen, aantrekken en behouden van talent, en activeren van onbenut arbeidspotentieel.

Concreet leidt dit tot strategische talentplannen, zoals Talentplan Semicon, Energy en Health, waarin onderwijsinstellingen, bedrijven, kennispartners en overheden gezamenlijk werken aan duurzame oplossingen. Het doel: voldoende goed opgeleid talent beschikbaar maken, de regionale transities versnellen en een arbeidsmarkt creëren die niet alleen functioneert, maar floreert — voor iedereen.
(zie ook opgave 1)

Arbeidsmatchplatform

Doel
Het Arbeidsmatchplatform brengt werkgevers samen om talenten op te leiden en te matchen voor de energietransitie. Met innovatieve zijinstroom en skills matching versterken we de technische arbeidsmarkt in Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen voor een duurzame toekomst.

Resultaat
Het Arbeidsmatchplatform is in april officieel gelanceerd. Werkgevers bundelen hun krachten om talent beter te matchen met de juiste banen en zo de regionale werkgelegenheid en technische arbeidsmarkt te versterken.

Stagepact MBO

Doel
Realiseren van een regionaal Stagepact dat voldoende stageplaatsen biedt, met kwalitatieve begeleiding, eerlijke vergoedingen en inclusiviteit.

Resultaat
De kwartiermaker brengt mbo-instellingen en bedrijven samen en organiseert werksessies om het regionale Stagepact vorm te geven. Het pact sluit aan bij het landelijke Stagepact en borgt een netwerk van voldoende stages, goede begeleiding, eerlijke vergoedingen en inclusiviteit. Lancering en ondertekening staan gepland voor voorjaar 2026.

Creative x Human Capital

Doel
Ontwikkelen van innovatieve oplossingen voor regionale arbeidsmarkt- en human capital-uitdagingen, met focus op praktische toepasbaarheid en brede inzetbaarheid.

Resultaat
Na de zomer van 2025 startte de kwartiermakersfase van Creative x Human Capital. Tijdens de co-creatiesessie op de INNOVATE Experience werd het vraagstuk van werving en behoud van technisch talent vernieuwd, ondersteund met persona's en Lego Serious Play. Twee kwartiermakers begeleiden de trekkers individueel en bouwen een lerende community, waardoor de opgedane inzichten direct toepasbaar zijn voor andere human capital-uitdagingen in de regio.

Samen slimmer: skills & technologie voor Zorg en Welzijn.

Doel
Versterken van de regionale samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en zorginstellingen om technologische innovatie en talentontwikkeling in de zorg- en welzijnssector te stimuleren.

Resultaat
In samenwerking met HAN University of Applied Sciences, ROC, Health Valley en The Economic Board is de kwartiermaker gestart met het inventariseren van initiatieven, om te komen tot een breed gedragen regionaal Health Talentplan.

Vervolgproces HCA 2.0

Het Human Capital Akkoord (2023–2026) loopt eind 2026 af. De afgelopen jaren is samen met Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board, provincie, arbeidsmarktregio's, onderwijs en bedrijfsleven een sterke regionale infrastructuur opgebouwd. Technologische veranderingen, vergrijzing en aanhoudende arbeidsmarktkrapte vragen nu om herijking. Met HCA 2.0 wordt continuïteit en doorontwikkeling geborgd: thema's, governance en financiering worden afgestemd, zodat de aanpak na 2026 aantoonbaar bijdraagt aan maatschappelijke en economische opgaven. Eind 2026 volgt bestuurlijke besluitvorming over inhoud, vorm en uitvoering.

"Wij leiden vakmensen op die klaar zijn voor de uitdagingen van vandaag én morgen. Vanuit onze overtuiging dat je nooit uitgeleerd bent, zetten we ons in voor talentontwikkeling en stimuleren we blijvende ontwikkeling. Dit doen we samen met onze partners - arbeidsmarkt, overheid, onderwijs - in de regio. Met de Human Capital-initiatieven helpen we talent te groeien en behouden. Zo bouwen we samen aan een sterke, toekomstbestendige regionale arbeidsmarkt."

Peter van Mulkom – voorzitter College van Bestuur ROC Nijmegen

Regionale welvaart en welzijn

Opgave 4

De triple helix als hulpmotor voor brede welvaart

Opgave 5

Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen groeit economisch, maar brede welvaart blijft achter bij het landelijk gemiddelde. The Economic Board verbindt economische groei, innovatie en maatschappelijke vooruitgang en bundelt in de triple helix kennis, middelen en netwerken om technologische doorbraken in Energy, Health en High Tech/Semicon te realiseren. Met publiek-private instrumenten zoals de Schaalsprong en het Lifeport Partnerfonds versnelt de Board innovatie, ontwikkelt en behoudt talent, en maakt brede welvaart concreet voor inwoners, bedrijven en samenleving. Zo werkt Lifeport aan een regio die economisch sterk én maatschappelijk vooruitstrevend is – aantrekkelijk voor talent, ondernemerschap en duurzame ontwikkeling.

Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen – Schaalsprong & Regionale Investeringsagenda (RIA)
De schaalsprong is een integrale regionale aanpak waarbij overheden, bedrijven en kennisinstellingen gezamenlijk investeren in wonen, werken, leren, mobiliteit, gezondheid en een gezonde leefomgeving. Deze samenwerking vraagt focus, samenhang en langdurige inzet over bestuurs- en organisatiegrenzen heen.
Met één gezamenlijke ambitie versterkt de regio het ecosysteem, met speciale aandacht voor de topsectoren Energy, Health en High Tech/Semicon, ondersteund door digitalisering, innovatie en duurzaamheid. De Regionale Investeringsagenda (RIA) vormt het centrale instrument: zij bundelt publieke en private investeringen tot één samenhangend meerjarig programma tot 2040, waarmee strategische keuzes, economische ontwikkeling, leefbaarheid en talentontwikkeling met uitvoeringskracht worden verbonden.
Op 10 november werd de Schaalsprong en RIA gepresenteerd aan bestuurders, kennisinstellingen en ondernemers – een belangrijk moment waarin de regio koos voor één verhaal, één regio en één gezamenlijke investeringsrichting. Met deze aanpak neemt Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen bewust gezamenlijke verantwoordelijkheid en creëert het de ruimte om haar unieke ambitie en kracht daadwerkelijk te verzilveren.

Lifeport Partnerfonds: investeren in de toekomst van de regio
Op 10 november is het Lifeport Partnerfonds gelanceerd: een privaat investeringsfonds van 204 miljoen euro over tien jaar dat de Schaalsprong en de Regionale Investeringsagenda (RIA) ondersteunt. Het fonds stimuleert leefbaarheid, bereikbaarheid, talentontwikkeling en innovatie in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Door financiële middelen en kennis van bedrijven te bundelen, versnelt het strategische projecten, versterkt het de regionale economie en maakt het de regio aantrekkelijk voor bedrijven, talent en inwoners. Inmiddels hebben zich al 35 partners bij het fonds aangesloten.

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen
Lifeport Regio Arnhem Nijmegen presenteert de regio als één herkenbaar innovatief gezicht naar het Rijk, Brussel en Europa. Het merk laat zien waar de regio sterk in is: samenwerking tussen bedrijven, overheden en kennisinstellingen op het snijvlak van Energy, Health en High Tech, gericht op vitaal en duurzaam leven.

Met een feestelijke lancering is op 4 juni is het officiële startsein gegeven voor Lifeport als regiomerk. Tijdens het evenement werd het digitale platform lifeport.nl gelanceerd, werden concrete samenwerkingen en projecten gepresenteerd. Netwerken zoals Leren en Innoveren, het Lifeport Marketeers Netwerk en de Captains of Lifeport zorgen ervoor dat bestuurders, bedrijven en kennisinstellingen actief als ambassadeurs betrokken zijn. Een belangrijke pijler van Lifeport is de samenwerking tussen acht toonaangevende kennis- en onderwijsinstellingen. Door krachten te bundelen op onderwijs en kennisontwikkeling profileert de regio zich als topregio voor innovatie, duurzaamheid en talentontwikkeling – en zet zij een stevig fundament voor economische groei én maatschappelijke vooruitgang. Lifeport was zichtbaar op evenementen zoals ASM Studentfestival, Health Valley, de Vierdaagsefeesten en Innovate.

Lifeport reageert op het Wennink-rapport
Op 13 december presenteerde oud-ASML-topman Peter Wennink zijn advies over het versterken van het investeringsklimaat en de strategische positie van Nederland. Lifeport Regio Arnhem Nijmegen reageerde direct: wie het advies van Wennink gerealiseerd wil zien, heeft Lifeport nodig. Met een krachtige combinatie van High Tech innovatie, energiezekerheid en digitale gezondheidszorg biedt de regio concrete oplossingen voor nationale uitdagingen, van chipproductie en netcongestie tot digitalisering van de zorg en talentontwikkeling.

“Lifeport Regio Arnhem Nijmegen laat zien wat mogelijk is als overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen samenwerken. Met de Schaalsprong, het Partnerfonds en de Regionaal Investerings Agenda maken we de regio innovatiever, economisch sterker én leefbaar voor talent en ondernemerschap.”

Helga Witjes – Gedeputeerde Provincie Gelderland

#2 Organisatie en Financiën

2.1 Organisatiestructuur

In Lifeport Regio Arnhem Nijmegen speelt The Economic Board een sleutelrol bij het verbinden van innovatie en brede welvaart. Begin 2025 presenteerde The Economic Board haar strategisch plan 'Brede welvaart en innovatie in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen' voor 2026-2030, gericht op het stimuleren van innovatie én brede welvaart in de regio. De focus ligt op de speersectoren Energy, Health en High Tech, waarbij technologische innovaties worden ingezet om economische groei te versterken én maatschappelijke uitdagingen zoals de energietransitie en de regionale arbeidsmarkt aan te pakken. Het doel is dat innovaties alle inwoners ten goede komen, van betere zorg tot werk- en energievraagstukken.

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen is een onafhankelijke stichting. De Board wordt gevormd door 18 topbestuurders en CEO's afkomstig uit onderwijs, kennisinstellingen, overheid en bedrijfsleven. Zij bepalen de strategische koers, fungeren als ambassadeurs van de regio en zetten hun uitgebreide netwerk in om projecten te versterken en maatschappelijke impact te vergroten.

De bestuursfuncties binnen The Economic Board zijn onbezoldigd.

In september 2025 is Alexandra van Huffelen benoemd tot voorzitter, als opvolger van Ahmed Marcouch, waarmee onderwijs, onderzoek en innovatie een prominente plek in de regionale economie krijgen.

Het projectbureau, een team van circa 17 medewerkers (ca. 9 fte), is het motor van de organisatie: het coördineert initiatieven, brengt partners samen en legt de basis voor samenwerking en allianties. Dankzij de flexibiliteit van het team – waaronder medewerkers die in-kind door partners worden ingezet en tijdelijk project-personeel – kan het projectbureau snel schakelen en expertise op maat inzetten.

Rondom deze kern is het netwerk van partners opgebouwd volgens het Triple Helix-model: bedrijven, kennisinstellingen en overheden werken samen aan projecten die innovatie stimuleren en maatschappelijke uitdagingen aanpakken. Door deze Triple Helix-aanpak stimuleert The Economic Board samenwerking voor een vitaal, duurzaam en innovatief leven in de regio, waarbij economische kracht wordt ingezet voor maatschap-pelijke vooruitgang.

In contact met ons netwerk

Communicatie & Events

In een steeds competitievere wereld is het voor Lifeport Regio Arnhem Nijmegen essentieel om haar kracht te tonen. The Economic Board vertaalt strategische keuzes naar heldere communicatie die de economische en sociaal-maatschappelijke meerwaarde van de regio zichtbaar maakt. De focus ligt op de clusters Energy, Health en High Tech en de thema's Slimme Duurzaamheid, Human Capital en AI, waarbij het unieke DNA van de regio centraal staat. Deze boodschap wordt actief uitgedragen door The Economic Board. Via o.a. lifeport.nl, de nieuwsbrief, sociale media en mediapartners wordt zichtbaar hoe initiatieven bijdragen aan een vitaal, duurzaam leven en de brede welvaart van inwoners en ondernemers.
Afgelopen jaar nam de Board deel aan diverse communicatie- en projectwerkgroepen om het DNA van de regio aan de speerclusters te koppelen en de impact nog zichtbaarder te maken. Alle events, meetups en kennissessies die wij organiseren of aan bijdragen, sluiten direct aan bij de ambities en doelstellingen van de Board. Enkele voorbeelden van activiteiten van het afgelopen jaar zijn: Kennisreis HCA Zuid-Limburg, Lifeport Café voor Kamerleden en ambtenaren van ministeries, internationale persreis Health & High Tech, uitreiking Lifeport Parel Award en het Inspiratiediner.

2.2 Financiën

Dit financieel verslag geeft een toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in de baten en lasten van The Economic Board over het boekjaar 2025. De organisatie wordt gefinancierd vanuit gemeentelijke inwonerbijdragen, partnerbijdragen uit onderwijs- en kennisinstellingen en bedrijfsleven en subsidies voor projecten en programma's. Deze financieringsstructuur sluit aan bij de triple helix-samenwerking die centraal staat in de activiteiten van The Economic Board.

Resultaat over 2025

In 2025 bedragen de totale baten € 2.422.383. De totale lasten bedragen € 2.412.998, waardoor het boekjaar afsluit met een positief exploitatieresultaat van € 9.385. Het resultaat wordt gebruikt om de negatieve bestemmingsreserve van voorgaande boekjaren aan te zuiveren.

Opbouw van de baten

De baten van The Economic Board bestaan uit verschillende financieringsbronnen. De structurele basis wordt gevormd door de inwonerbijdragen van gemeenten. In 2025 bedraagt deze bijdrage € 784.615. Daarnaast leveren partners uit het bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen een belangrijke bijdrage aan de uitvoering van programma's en projecten. Deze bijdragen bestaan zowel uit financiële middelen (cash bijdragen) als inzet van capaciteit en expertise (in-kindbijdragen). In 2025 bedragen de in-kindbijdragen € 514.992 en de cash bijdragen € 555.259.

Verder ontvangt The Economic Board subsidies en overige project gerelateerde baten. Deze bedragen in 2025 € 567.517 en worden voornamelijk ingezet voor specifieke projecten en programma's die bijdragen aan de regionale economische agenda.

De baten in %	
Inwonerbijdragen gemeenten	32,4%
Bijdragen in-kind partners	21,3%
Bijdragen cash partners	22,9%
Subsidies en overige baten	23,4%

Besteding van middelen

In 2025 bedragen de totale lasten € 2.412.998. Deze zijn toe te wijzen organisatiekosten, programmateams en communicatie en de programmalijnen van The Economic Board.

De lasten in %	
Organisatiekosten	20%
Programmateams/clusters (communicatie)	8%
Programma innovatie, technologie en ondernemen	19%
Programma talent	28,6%
Programma regionale welvaart en welzijn	24,4%

De kosten zijn verdeeld over de programma's zoals deze op bladzijde 25 bijlage 1 van de jaarrekening zijn weergeven.

In 2025 is 7,97 fte in loondienst bij The Economic Board, verdeeld over negen medewerkers. Daarnaast is 1,33 fte (acht strategen) verbonden aan The Economic Board. De strategen zijn ter beschikking gesteld door onderwijs- en kennisinstellingen, overheden en bedrijfsleven.

Financiële ontwikkeling ten opzichte van begroting
Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is sprake van een hogere realisatie van baten. Met name de cash bijdragen van partners en de subsidies en overige baten vallen hoger uit dan begroot. Hierdoor ontstaat extra ruimte voor projectondersteuning en programmatische activiteiten.

De lasten liggen eveneens hoger dan begroot, voornamelijk door een hogere inzet op projecten en regionale programma's. Deze extra inzet wordt echter volledig gedekt door aanvullende partnerbijdragen en subsidies, waardoor het exploitatieresultaat beperkt blijft.

Het exploitatieresultaat bedraagt € 9.385 positief; dit bedrag is toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Financiële stabiliteit en samenwerking

De financieringsstructuur van The Economic Board is gebaseerd op samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Deze brede financieringsbasis draagt bij aan financiële stabiliteit en maakt het mogelijk om flexibel in te spelen op regionale opgaven. Door de combinatie van structurele gemeentelijke bijdragen en projectfinanciering kan The Economic Board zowel haar kernactiviteiten uitvoeren als nieuwe initiatieven ontwikkelen in samenwerking met regionale partners. Met een stabiele financiële basis, een breed partnernetwerk en een duidelijke strategische agenda blijft The Economic Board zich inzetten voor het versterken van innovatie, talent en brede welvaart in de regio.

ANBI-status

Sinds 2017 is de Stichting Economic Board Arnhem Nijmegen aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Partijen die ons willen helpen bij onze doelstelling door middel van een donatie, kunnen deze gift aftrekken van de winst- of inkomstenbelasting.

Financiële kerngegevens

Over de jaarrekening 2025 van The Economic Board is op 12 maart 2026 door de externe accountant Reith & Ten Böhmer Accountants en Belastingadviseurs, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Voor een verdere toelichting op de cijfers 2025, verwijzen wij u naar de jaarrekening, zie pagina x

2.3 Risico's

Onderstaande risicoanalyse geeft inzicht in welke risico's kunnen worden geïdentificeerd, de impact en waarschijnlijkheid van deze risico's en de maatregelen om deze risico's te beheersen.

- Financiële risico's
- Operationele risico's
- Regelgevende risico's
- Fiscale risico's
- Continuïteit

Financiële risico's

- Financieringstekorten: als subsidies of partnerbijdragen bijdragen wegvallen dan is de organisatie redelijk goed in staat om kosten te reduceren. Veel projecten worden uitgevoerd door tijdelijke adviseurs en deze contracten kunnen dan ontbonden worden.
- Budgetafwijkingen: op basis van een maandelijkse rapportage kunnen kostenoverschrijdingen geprognotiseerd worden en zo maatregelen genomen worden om bijvoorbeeld een project af te bouwen of stop te zetten.
- Liquiditeitsrisico's: betreft onzekerheid over voldoende financiële reserves om operaties voort te zetten bij financiële tegenslagen zoals recessie en inflatie. De inwonerbijdrage van de gemeenten via de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen waarborgt een basis van activiteiten die door de deelnemende gemeenten aan The Economic Board zijn overgedragen. Bij een tekort aan liquiditeiten zullen de projecten die niet uit de inwonerbijdragen worden gefinancierd noodgedwongen gestopt of afgebouwd moeten worden. Mogelijke oplossing zou het aantrekken van externe financiering kunnen zijn.

Operationele risico's

- Projectvertragingen: zoals bijvoorbeeld bij innovatieve projecten als Smart Energy Hubs en Hydrogen Valley kunnen hinder ondervinden van wet- en regelgeving of technische uitdagingen. Door het continue monitoren van projecten kan hierdoor adequaat gestuurd worden op de beheersing van de looptijd, capaciteit en de financiële investering.
- Personeelstekorten: bij het initiëren en/of opstarten van een project of programma wordt ook de personeelscapaciteit meegenomen in de risicoanalyse.

Regelgevende risico's

Niet voldoen aan subsidieverordening: met het afsluiten van een Regio Deal is de financieringsstroom uit subsidiegelden sterk gestegen. De subsidie wordt achteraf door de subsidieverstrekker op basis van een inhoudelijk verslag en een accountantscontrole op de financiële cijfers vastgesteld. Als niet voldaan wordt aan de eisen van de subsidieverordening kan de subsidieverstrekker een deel van de subsidie inhouden. Dit wordt voorkomen door de administratie zo in te richten dat de financiële cijfers van een project eenvoudig gefilterd uit de administratie kunnen worden. Daarnaast vindt regelmatig een inhoudelijke afstemming met de subsidieverstrekker plaats om aan de vereisten van het projectplan te blijven voldoen.

Fiscale risico's

In 2026 zal een risicomatrix worden opgesteld om de fiscale risico's in beeld te brengen.

Continuït

In 2026 is het nieuwe strategisch plan voor de periode 2026–2030 gestart. Voor de uitvoering van deze strategie is aan de deelnemende gemeenten gevraagd hun inwonerbijdrage voort te zetten. Deze bijdragen vormen de basis voor de continuïteit van de organisatie en haar activiteiten.

In 2025 is gestart met de opzet van het Lifeport Partnerfonds: een nieuw privaat investeringsfonds dat de komende tien jaar 204 miljoen euro inzet voor de toekomst van de Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Op 10 november 2025 is het Lifeport Partnerfonds officieel gelanceerd. Het is de intentie dat in 2026 het fonds formeel wordt opgericht als een onafhankelijke stichting met een onafhankelijk bestuur.

Het fonds wordt een financiële aanjager en richt zich op vier pijlers die essentieel zijn voor de groei en leefkwaliteit van onze regio: Innovatie, Talentontwikkeling, Wonen, Bereikbaarheid. Het fonds fungeert als cofinanciering voor publieke investeringen van Rijk, provincie en gemeenten. Daarmee versnelt het de uitvoering van de Regionale Investeringsagenda (RIA) en draagt het bij aan de Schaalsprong: het gezamenlijke programma waarmee de regio zich voorbereidt op groei richting 2040. Steeds meer bedrijven sluiten zich aan bij het fonds. De overheid heeft aangegeven financieel bij te dragen wanneer het bedrijfsleven dat ook doet. Hierdoor ontstaat een krachtige publiek-private samenwerking die extra landelijke en Europese middelen kan aantrekken.

Jaarrekening The Economic Board 2025

Baten (in euro's)	**Totaal**
Inwonerbijdragen	784.615
Partnerbijdragen cash ArtEZ, Avisi Group, CCV Nederland, gemeente Arnhem, gemeente Nijmegen, Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, HAN University of Applied Sciences, NXP Semiconductors Nederland, Provincie Gelderland, Rabobank, Radboud Universiteit, Radboudumc, Rijn IJssel , ROC Nijmegen, Sportbedrijf Arnhem, Stichting Yuverta en Van Hall Larenstein Universitiy of Applied Sciences	555.259
Partnerbijdragen in-kind De Droombaanfabriek, gemeente Nijmegen, Google Grants, KplusV, Mooi Werruk, Radboud Universiteit, Radboudumc, Rijn IJssel en TTN Tomassen Beheer	514.992
Subsidies	567.517
Totaal Baten	**2.422.383**

Lasten (in euro's)	**Totaal**
Organisatiekosten	
Huisvesting	98.449
Overige kosten	
Projectbureau	
Projectondersteuning	515.722
Advieskosten	32.730
Overige kantoorkosten	27.428
Subtotaal	**674.329**
Projecten en Programma's	
Innovatie, technologie en ondernemen	459.097
Opgave 1 Technologie-marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken	
Opgave 2 Financiering & ondersteuning mkb, startups en scale-ups	
Talent	689.804
Opgave 3 Arbeidsmarkt in balans	
Regionale welvaart en welzijn	589.768
Opgave 4 Hulpmotor voor brede welvaart	
Opgave 5 Instrumenten voor publiek en private ecosystemen	
Totaal Lasten	**2.412.998**
Exploitatieresultaat	**9.385**

Klik hier om naar de jaarrekening te gaan

Bijlage 1

De Board

Alexandra van Huffelen

Voorzitter College van Bestuur Radboud Universiteit, Voorzitter The Economic Board

Ilko Bosman

Voorzitter VNO-NCW regio Arnhem-Nijmegen, lid DB

John Brom

Wethouder gemeente Nijmegen

Doeco Terpstra

Executive Director NXP Semiconductors Netherlands BV

Huub Hieltjes

Burgemeester gemeente Duiven, voorzitter auditcommissie

Sander Hulsebos

CEO van Hoogwegt Group, lid auditcommissie

Nermina Kundić

Wethouder gemeente Arnhem

Bertine Lahuis

Voorzitter Raad van Bestuur Radboudumc

Ahmed Marcouch

Burgemeester Arnhem, lid DB en vicevoorzitter The Economic Board

Peter van Mulkom

Voorzitter College van Bestuur ROC Nijmegen

Huub Sanders

Co-founder Byondis

Bram Sieben

Directeur Corporate & Social Affairs Alliander

Jan van Iersel

Voorzitter College van Bestuur Van Hall Larenstein University of Applied Sciences

Rob Verhofstad

Voorzitter College van Bestuur HAN University of Applied Sciences, lid auditcommissie en lid DB

René Verhulst

Burgemeester gemeente Ede, voorzitter Regio Foodvalley

Helga Witjes

Gedeputeerde provincie Gelderland

d.d. 31 december 2025

Bijlage 2

Jaarrekening Stichting Economic Board Regio Arnhem Nijmegen 2025

Naar inhoudsopgave

JAARREKENING 2025

STICHTING ECONOMIC BOARD REGIO ARNHEM-NIJMEGEN

NIJMEGEN

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT

A.	Opdracht	pagina 3
B.	Samenstellingsverklaring	pagina 3
C.	Algemeen	pagina 4
D.	Resultaten	pagina 4
E.	Financiële positie	pagina 5

JAARREKENING

1.	Balans per 31 december 2025	pagina 7
2.	Staat van baten en lasten over 2025	pagina 9
3.	Kasstroomoverzicht 2025	pagina 10
4.	Grondslagen voor waardering en bepaling exploitatieresultaat	pagina 11
5.	Toelichting op de balans per 31 december 2025	pagina 14
6.	Toelichting op de staat van baten en lasten	pagina 17

Overige gegevens

1.	Ontbreken van de verklaring	pagina 24
2.	Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat	pagina 24

Bijlage

1.	Overzicht verdeling kosten programma's	pagina 25

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen
Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen

Nijmegen, 12 maart 2026

Geacht bestuur,

A. Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2025 van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen samengesteld.

Het bestuur van de stichting is op grond van wettelijke bepalingen verantwoordelijk voor de jaarrekening.

B. Samenstellingsverklaring

De jaarrekening van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2025 en de staat van baten en lasten over 2025 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Bij deze jaarrekening wordt door de externe accountant Reith & Ten Böhmer, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een controleverklaring verstrekt. Voor deze controleverklaring verwijzen wij naar de overige gegevens.

C. Algemeen

Doelstelling
De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Energy, Health, High Tech, Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

Directie
Per balansdatum wordt de directie gevoerd door de heer J. van Dellen.

D. Resultaten

Het exploitatieresultaat over 2025 bedraagt € 9.385,-.
De vergelijking van de staat van baten en lasten ten opzichte van de begroting ziet er als volgt uit:

	Gerealiseerd		Begroot		Verschil
	€	%	€	%	€
Inwonerbijdragen gemeenten	784.615	32,4	784.615	45,9	0
Bijdragen in kind partners	514.992	21,3	551.226	32,2	-36.234
Bijdragen cash partners	555.259	22,9	155.000	9,1	400.259
Subsidies en overige baten	567.517	23,4	220.000	12,9	347.517
Totaal Baten	**2.422.383**	**100,0**	**1.710.841**	**100,0**	**711.542**
Personeels- en salariskosten (*)	1.069.677	44,2	1.106.691	64,7	-37.014
Huisvestingskosten (*)	98.449	4,1	100.500	5,9	-2.051
Reiskosten	13.899	0,6	9.000	0,5	4.899
Projectondersteuning	946.764	39,1	242.000	14,1	704.764
Communicatie / Media (*)	217.553	9,0	192.000	11,2	25.553
Advieskosten	16.622	0,7	13.500	0,8	3.122
Administratiekosten	18.666	0,8	19.000	1,1	-334
Afschrijvingskosten	5.691	0,2	4.500	0,3	1.191
Kantoorkosten	25.677	1,1	22.650	1,3	3.027
Onvoorzien	0	0,0	1.000	0,1	-1.000
Totaal Lasten	**2.412.998**	**99,6**	**1.710.841**	**100,0**	**702.157**
Exploitatieresultaat	**9.385**	**0,4**	**0**	**0,0**	**9.385**

*De met een * gemarkeerde posten bevatten een in kind bijdrage, deze worden onder de baten en lasten nader toegelicht (pagina's 17 t/m 21).*

E. Financiële positie

In dit hoofdstuk wordt de financiële positie van de stichting toegelicht.

In het algemeen geldt, dat het voor een gezonde financiering noodzakelijk is, dat vaste activa gefinancierd wordt met op lange termijn beschikbaar vermogen, zoals eigen vermogen en langlopende schulden. Voor de financiering van vlottende activa behoeft dan slechts van kortlopend vreemd vermogen gebruik te worden gemaakt, voor zover het op lange termijn beschikbare vermogen hierin niet voorziet.

	31-12-2025		31-12-2024	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Kapitaalcomponenten:				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	14	2%	14	2%
	14	2%	14	2%
Vlottende activa				
Overige vorderingen	77	9%	149	22%
Liquide middelen	748	89%	529	76%
	839	100%	692	100%
Vermogenscomponenten				
Stichtingskapitaal	50	6%	41	6%
Kortlopende schulden	788	94%	649	94%
	838	100%	690	100%

Current ratio
De liquiditeitspositie, uitgedrukt in het kengetal "current ratio", is de verhouding vlottende activa/kortlopende schulden. Dit kengetal wordt wel beschouwd als een aanwijzing van de mogelijkheid dat de stichting de schulden, die op korte termijn invorderbaar worden, ook op korte termijn kan inlossen. Dit kengetal dient in een gezonde situatie meer dan 1 te bedragen.

Voor de stichting geldt per 31 december 2025:	1,05
Voor de stichting geldt per 31 december 2024:	1,04

Solvabiliteit
De solvabiliteitspositie wordt uitgedrukt in de verhouding eigen vermogen/totaal vermogen x 100%. Wil de stichting in staat zijn alle schulden te voldoen zal de solvabiliteit positief moeten zijn.

Voor de stichting geldt per 31 december 2025:	6%
Voor de stichting geldt per 31 december 2024:	6%

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
De Administratiekamer B.V.

De heer A.W.N. Wijers

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2025
(na verwerking exploitatieresultaat)

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	**13.885**	**11.696**
Vlottende activa		
Overige vorderingen	76.579	149.271
	76.579	**149.271**
Liquide middelen	**748.022**	**528.561**
Totaal	**838.486**	**689.528**

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2025
(na verwerking exploitatieresultaat)

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Stichtingskapitaal		
Continuïteitsreserve	50.000	50.000
Bestemmingsreserve	0	-9.385
	50.000	**40.615**
Kortlopende schulden		
Crediteuren	75.954	42.129
Belastingen	0	20.037
Overige schulden	712.532	586.747
	788.486	**648.913**
Totaal	**838.486**	**689.528**

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2025

	2025	2024
	€	€
Inwonerbijdragen gemeenten	784.615	729.521
Bijdragen in kind partners	514.992	538.578
Bijdragen cash partners	555.259	574.432
Subsidies en overige baten	567.517	119.285
Totaal baten	**2.422.383**	**1.961.816**
Personeels- en salariskosten	1.069.677	980.266
Huisvestingskosten	98.449	104.553
Reiskosten	13.899	7.260
Projectondersteuning	946.764	602.630
Communicatie/Media	217.553	191.158
Advieskosten	16.622	29.572
Administratiekosten	18.666	14.599
Afschrijvingskosten	5.691	4.439
Kantoorkosten	25.677	26.902
Onvoorzien	0	437
Totaal lasten	**2.412.998**	**1.961.816**
Exploitatieresultaat	**9.385**	**0**

3. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2025

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2025	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	9.385	
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	5.691	
Veranderingen in het werkkapitaal		
Mutatie vorderingen	72.692	
Mutatie kortlopende schulden	139.573	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		227.341
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa		-7.880
		219.461

Samenstelling geldmiddelen

	2025	
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	528.561	
Mutatie liquide middelen boekjaar	219.461	
Geldmiddelen per 31 december		748.022

4. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN BEPALING EXPLOITATIERESULTAAT

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen is statutair gevestigd te Nijmegen en feitelijk gevestigd op Toernooiveld 300, 6525 EC te Nijmegen. De stichting is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 65371992; RSIN 856085261.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Op 17 december 2025 is bekend geworden dat dertien van de zeventien regiogemeenten via de inwonersbijdrage zullen blijven bijdragen aan de basisfinanciering van The Economic Board. De bijdragen van de gemeenten in 2026 bedraagt € 761.848.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschaffings- of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de stichting krachtens een financiële lease-overeenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële lease-overeenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële lease-overeenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Voor zover niet anders is vermeld hebben de vorderingen een looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan enkel uit banktegoeden en zijn direct opneembaar.
De liquide middelen worden gewaardeeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen voor de staat van baten en lasten

Baten

De baten bestaan uit subsidiebijdragen van €1,04 per inwoner van de deelnemende gemeenten.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen, boekwinsten alleen voor zover deze niet in mindering zijn gebracht op vervangende investeringen.

Bestemming exploitatieresultaat 2025
Het exploitatieresultaat over 2025 bedraagt € 9.385,-.
De bestemmingsreserve is hiermee aangezuiverd tot nihil.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2025

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Materiële vaste activa		
Stand 1 januari	11.696	11.503
Investeringen	7.880	4.632
Afschrijving (-)	5.691	4.439
Stand 31 december	13.885	11.696

De materiële vaste activa betreft inventaris. Er wordt voor de inventaris geen restwaarde gehanteerd.

Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde kosten	7.589	1.325
Waarborg	136	136
Subsidie Provincie Gelderland	32.152	76.348
Overige vorderingen	28.713	3.595
Nog te ontvangen van partners	7.989	67.867
	76.579	149.271

De post "Nog te ontvangen van partners" betreft vorderingen op partners voor toegezegde partnerbijdragen voor 2025 en vergoeding van kosten.

Liquide middelen		
Rabobank The Economic Board	96.676	478.043
Rabobank spaarrekening The Economic Board	651.346	50.518
	748.022	528.561

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand 1 januari	50.000	50.000
Dotatie boekjaar	0	0
Stand 31 december	50.000	50.000

De continuïteitsreserve is gevormd om mogelijke financiële verplichtingen op te kunnen vangen die voortvloeien uit het beëindigen van de activiteiten van de stichting. Specifiek betreft dit de eventuele transitievergoedingen die op grond van de geldende wet- en regelgeving betaald dienen te worden bij beëindiging van arbeidsovereenkomsten.

Bestemmingsreserve		
Stand 1 januari	-9.385	-9.385
Resultaat boekjaar	9.385	0
Stand 31 december	0	-9.385
Crediteuren		
Crediteuren	75.954	42.129
	75.954	42.129
Belastingen		
Loonheffingen	0	20.037
	0	20.037
Overige schulden		
Voorziening vakantiegeld	28.445	26.302
Nettolonen	0	2.249
Overige te betalen kosten	35.803	19.919
Vooruit ontvangen van partners	293.959	113.300
Vooruit ontvangen project "Aanjaag- versnellingsmiddelen t.b.v. Energy cluster The Economic Board"	0	100.000
Vooruit ontvangen project "Zonnepark Regio Deal"	0	60.756
Vooruit ontvangen project "HCA Regio Deal"	242.362	264.221
Vooruit ontvangen project "Actieagenda MKB-dienstverlening"	64.601	0
Vooruit ontvangen project "Lifeport Semicon Talentprogramma"	47.362	0
	712.532	586.747

De partnerovereenkomsten zijn gerelateerd aan meerjarige projecten, de ontvangen gelden worden over de looptijd verdeeld.
In het tweede jaar van de Regio Deal is het project Zonnepark afgerond, de verantwoording vindt in het eerste kwartaal 2026 plaats. Binnen het Regio Deal project HCA zijn nog vrij besteedbare middelen voor o.a.invulling vacatures. Verder zijn er nieuwe subsidies toegekend voor MKB-dienstverlening en het Lifeport Semicon Talentprogramma.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

The Economic Board heeft per 1 september 2024 een huurovereenkomst afgesloten met Stichting Radboud Universiteit voor de huur van kantoorruimten gelegen op de tweede verdieping aan het Toernooiveld 300 te Nijmegen.
De huurovereenkomst loopt tot en met 31 augustus 2027.
De totale huurverplichting voor 2026 bedraagt op jaarbasis € 97.891, hiervan draagt het College van Bestuur van de Stichting Radboud Universiteit € 66.020 bij. Het restant ad. € 31.872 komt voor rekening van The Economic Board. Opzegging kan plaatsvinden met inachtneming van een termijn van drie maanden.

In 2024 hebben drie partijen uit de regio te weten, provincie Gelderland, Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en The Economic Board een Regio Deal met het Rijk afgesloten.
Looptijd van deze subsidie is 2024 t/m 2027 en betreft het project "Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt". In deze subsidie is een cofinancieringsverplichting van € 89.262 opgenomen voor The Economic Board voor 2026 en 2027.

Medio 2025 heeft het Ministerie van Economische Zaken een subsidie toegekend in het kader van de Actieagenda MKB-dienstverlening. Ook deze subsidie kent een cofinancieringsverplichting voor The Economic Board, totaal € 19.160. In 2025 is hiervan een groot gedeelte door The Economic Board ingelost en resteert eind 2025 een verplichting van € 603.

6. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2025

	2025	2024
	€	€
Inwonerbijdragen gemeenten		
via Groene Metropoolregio	784.615	729.521
	784.615	729.521
Bijdragen in kind		
Radboud Universiteit	63.904	54.852
KplusV	80.924	0
Gemeente Nijmegen	56.628	56.628
Radboudumc	56.628	56.628
Google Grants	120.000	120.000
HAN - University of Applied Sciences	0	28.314
De Droombaanfabriek	28.314	28.314
TTN Tomassen Beheer	75.504	56.628
Mooi Werruk	18.090	0
Rijn IJssel	15.000	0
Diverse partners	0	137.214
	514.992	538.578
Bijdragen cash		
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	162.359	167.343
Provincie Gelderland	20.440	79.471
CCV Nederland	30.000	60.000
NXP Semiconductors Nederland	60.000	60.000
HAN - University of Applied Sciences	66.165	50.000
Gemeente Nijmegen	4.840	41.968
ROC Nijmegen	37.260	30.000
Van Hall Larenstein University of Applied Sciences	37.260	30.000
St. PlatForm Talent voor Technologie	0	18.150
Alliander	0	15.000
Rijn IJssel	27.500	15.000
Radboudumc	20.125	5.000
Oost NL	0	2.500
Radboud Universiteit	15.125	0
ArtEZ University of the Arts	3.630	0
Avisi Group	5.000	0
Coöperatieve Rabobank UA	29.925	0
Gemeente Arnhem	3.630	0
Sportbedrijf Arnhem	30.000	0
Stichting Yuverta	2.000	0
	555.259	574.432

	2025	2024
	€	€
Subsidies- en overige baten		
Subsidie Provincie Gelderland project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	0	50.000
Regio Deal Human Capital Akkoord	338.724	69.285
Regio Deal Zonnepark	60.756	0
Subsidie Provincie Gelderland project "Aanjaag- versnellingsmiddelen Energy cluster TEB"	100.000	0
Subsidie Minsterie van Economische Zaken project "Actieagenda MKB-dienstverlening"	15.399	0
Subsidie Provincie Gelderland project "Lifeport Semicon Talentprogramma"	52.638	0
	567.517	119.285

Subsidies worden alleen opgenomen indien hiervoor kosten zijn gemaakt.
De resterende subsidiesgelden worden gereserveerd voor de komende boekjaren, passend binnen de looptijd van de subsidie.

Personeels- en salariskosten		
Loonkosten	536.086	452.584
Voorziening vakantiegeld	44.654	36.754
Sociale verzekeringen	91.648	73.220
Pensioenpremie	22.048	17.451
Ziekengeldverzekering	23.985	19.380
Reiskostenvergoedingen	6.886	5.353
Onkostenvergoedingen	3.600	3.600
Werkkostenregeling vrije ruimte	8.055	7.510
Scholingskosten	813	0
Overige personeelskosten	814	688
	738.589	616.540
Loonkosten (in kind*)	331.088	363.726
	1.069.677	980.266

** Gemeente Nijmegen, Radboudumc, TTN Tomassen Beheer, De Droombaanfabriek, KplusV, Rijn IJssel en Mooi Werruk hebben in 2025 strategen ter beschikking gesteld voor de clusters en opgaven van The Economic Board. Daarnaast hebben diverse strategen hun expertise ter beschikking gesteld voor de opgaven van The Economic Board.*

	2025	2024
	€	€
Huisvestingskosten		
Huur	30.850	43.250
Parkeerkosten	3.695	2.400
Overige huisvestingskosten	0	4.051
	34.545	49.701
Huur (in kind*)	63.904	54.852
	98.449	104.553

**De Radboud Universiteit heeft in 2025 een in kind bijdrage geleverd aan de huur van de kantoorruimte van The Economic Board.*

Reiskosten		
Reis- en verblijfkosten	13.899	7.260

Projectondersteuning		
Projectstimulering	766.686	392.047
Events	22.087	4.090
Project Regio Deal	0	455
Kosten project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	0	36.379
Kosten project "HCA Regio Deal"	99.196	138.819
Kosten project "Zonnepark Regio Deal"	58.795	30.840
	946.764	602.630

De kosten "Projectondersteuning" zijn gestegen door inhuur op diverse projecten zoals HCA, Lifeport en Lifeport Semicon Talentplan.
Tegenover deze kosten staat ook een stijging van de partnerbijdragen en subsidies.

	2025	2024
	€	€
Communicatie/Media		
Abonnementen en contributies – Print / digitaal	949	577
Abonnementen en contributies – Tools	6.499	7.408
Vertalingen	800	1.468
Website – Techniek	12.994	4.918
Website – Content	24.178	20.543
Events	16.291	4.112
Advertentie- en reclame-uitgaven	17.440	13.189
Vormgeving	2.138	711
Corporate	12.406	18.232
Campagnes	3.858	0
	97.553	71.158
Campagnes Google Grants (in kind*)	120.000	120.000
	217.553	191.158

**Het Google Grants Fund stelt (in kind) online advertentiebudget ter beschikking aan organisaties met een ANBI status. Dit budget wordt aangewend om de vindbaarheid van de website te vergroten.*

Advieskosten		
Accountant- en notariskosten	14.064	9.853
Advieskosten	2.558	19.719
	16.622	29.572
Administratiekosten		
Administratiekosten	15.972	12.655
Salarisadministratie	2.694	1.944
	18.666	14.599
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	5.691	4.439

	2025	2024
	€	€
Kantoorkosten		
Kantoorartikelen	4.557	3.207
Internet en automatiseringskosten	15.947	17.469
Telefoon	364	319
Verzekeringen	2.405	2.265
Kleine aanschaffingen	1.506	720
Contributies en abonnementen	893	54
Representatiekosten	4.606	3.129
Rente en bankkosten	552	562
Ontvangen rente spaarrekening	-5.160	-828
Overige kantoorkosten	7	5
	25.677	26.902
Onvoorzien		
Uitgaven onvoorzien	0	437

Binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen waren over het boekjaar 2025 7,97 fte werkzaam (2024: 7,27 fte). Deze fte is verdeeld over 9 medewerkers.
Daarnaast is 1,33 fte (8 strategen) in kind verbonden aan The Economic Board.
De salarissen binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen voldoen voor 2025 aan de vereisten van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

ONDERTEKENING BESTUUR VOOR AKKOORD

Nijmegen, 27 maart 2026

Directie

Directeur:	De heer J. van Dellen

Dagelijks bestuur:

Voorzitter:	Mevrouw A.C. van Huffelen
Vicevoorzitter:	De heer A. Marcouch
Lid dagelijks bestuur	De heer L. J. M. Verhofstad
Lid dagelijks bestuur:	De heer I. P. Bosman
Voorzitter auditcommissie:	De heer H.B. Hieltjes

Algemeen bestuur:

Bestuurder:	De heer J.A.R. Brom
Bestuurder:	De heer S. C. Hulsebos
Bestuurder:	De heer J. van Iersel
Bestuurder:	Mevrouw N. Kundić
Bestuurder:	Mevrouw B. E. Lahuis
Bestuurder:	De heer P. A. A. van Mulkom
Bestuurder:	De heer H.C.W.M. Sanders
Bestuurder:	De heer D. Terpstra
Bestuurder:	De heer L. J. Verhulst
Bestuurder:	Mevrouw H. W. M. Witjes

OVERIGE GEGEVENS

1. Ontbreken van de verklaring

Conform artikel 15.3 van de oprichtingsakte wordt de accountantsverklaring door de directie van de stichting aan deze jaarrekening toegevoegd.

2. Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat

In de statuten is geen vermelding over de bestemming van het exploitatieresultaat opgenomen. Echter in de vergadering is overeengekomen, dit resultaat mee te nemen naar een opvolgend jaar. Voor 2025 bedraagt het resultaat € 9.385,-. Hiermee is de bestemmingsreserve aangezuiverd.

BIJLAGE

1. Overzicht verdeling kosten programma's

	Besteding per programma en financiering 2025						
	begroting cash	begroting in kind	begroting totaal	realisatie cash	realisatie in kind	realisatie totaal	afwijking op begroting
Lasten							
Organisatiekosten	363.402	67.500	430.902	416.342	63.904	480.246	-49.344
Programmateams/clusters (communicatie)	72.000	120.000	192.000	74.083	120.000	194.083	-2.083
Programma innovatie, technologie en ondernemen	280.752	210.634	491.386	345.841	113.256	459.097	32.289
Programma talent	228.296	111.252	339.548	646.490	43.314	689.804	-350.256
Programma regionale welvaart en welzijn	215.165	41.839	257.005	415.249	174.519	589.768	-332.764
Totaal begroting en realisatie lasten	***1.159.615***	***551.226***	***1.710.841***	***1.898.005***	***514.993***	***2.412.998***	***-702.157***
Baten							
Inwonerbijdrage	784.615	-	784.615	784.615	-	784.615	-
Partnerbijdrage	155.000	551.226	706.226	327.258	514.993	842.251	-136.025
Partnerbijdrage Regio Deal	-	-	-	228.000	-	228.000	-228.000
Subsidies	-	-	-	168.037	-	168.037	-168.037
Subsidies Regio Deal	220.000	-	220.000	399.480	-	399.480	-179.480
Totaal begroting en realisatie baten	***1.159.615***	***551.226***	***1.710.841***	***1.907.390***	***514.993***	***2.422.383***	***-711.542***
Totaal	**-**	**-**	**-**	**9.385**	**-**	**9.385**	**-9.384**

Reith Ten Böhmer
Accountants en Belastingadviseurs

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op bladzijde 7 tot en met bladzijde 21 opgenomen jaarrekening van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen, gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2025 en de staat van baten en lasten over 2025 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor de financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met in Nederland aanvaarde waarderingsgrondslagen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijke te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Buskesdries 13b
6673 DP Andelst
Postbus 85
6670 AB Zetten
T 0488 - 473347
F 0488 - 473348
E info@rentb.nl

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor de financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Reith Ten Böhmer
Accountants en Belastingadviseurs

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met Nederlands recht.

Andelst, 12 maart 2026
Reith & Ten Böhmer Accountants en Belastingadviseurs

N.H.M. Reith
Accountant-administratieconsulent

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Zienswijze concept Jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 Groene Metropoolregio

Indiener: J. Mooren
Fractie: PRO Druten

Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)?

Hier volgen enkele opties:

- Het voorstel is niet duidelijk en daarom vraag 1....
- De bijlagen ontbreken……
- X De vraag is essentieel voor ons standpunt over dit voorstel
- Anders…..
- …….

NR	FORMULERING VRAAG *Datum ingekomen:*	ANTWOORD VRAAG *Datum antwoord:*
1.	*In punt 1C van het voorgestelde besluit stelt het College dat het 'wenselijk is om in de toekomst terughoudender om te gaan met het aangaan van verplichtingen die het beschikbare begrotingskader overstijgen'. Welke verplichtingen in het verleden geven aanleiding voor deze oproep tot terughoudendheid?*	Er zijn geen specifieke verplichtingen uit het verleden die hiervoor aanleiding geven. De oproep tot terughoudendheid komt voort uit het feit dat in artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling wordt vermeld dat een positief saldo naar rato terugvloeit naar de gemeenten. In de jaarrekening 2025 van de GMR staat dat er in 2025 diverse verplichtingen zijn aangegaan die doorlopen tot 2026. In afwijking van art. 31 lid 8 stelt de GMR voor dit bedrag niet naar de gemeente terug te laten vloeien, maar over te hevelen naar het boekjaar 2026. Omdat hiermee wordt afgeweken van de afspraak in de gemeenschappelijke regeling, vragen wij in deze zienswijze aandacht om in de toekomst terughoudender om te gaan met het aangaan van verplichtingen.
2.	*De bijdrage aan de GMR past niet binnen de programmabegroting van Druten. Waarom is het budget niet geïndexeerd? Komen*	De bijdrage aan de Groene Metropoolregio (GMR) is in de programmabegroting wel geïndexeerd. Desondanks blijkt deze indexatie – mede door de relatief sterke groei van het aantal inwoners in de gemeente Druten – niet

	hierdoor andere budgetten onder druk te staan?	toereikend om de stijging van de totale inwonerbijdrage volledig te dekken. De hoogte van de bijdrage is immers direct gekoppeld aan het inwonertal, waardoor een bovengemiddelde groei leidt tot een extra kostenstijging. Voor de periode tot en met 2030 wordt hierdoor een beperkt nadelig resultaat voorzien. Deze kostenontwikkeling wordt beschouwd als een onvermijdelijke uitzetting, voortvloeiend uit de demografische ontwikkeling van de gemeente. Gezien de beperkte omvang van het financiële effect is de verwachting dat deze ontwikkeling niet leidt tot druk op andere budgetten binnen de programmabegroting.
3.	*Wat is binnen de opgave Productieve regio de status van het programma Werklocaties?*	Binnen de opgave *Productieve Regio* bevindt het programma Werklocaties zich momenteel in de overgangsfase van beleidsontwikkeling naar uitvoering. In deze fase ligt de focus op het concreet maken van projecten en het faciliteren van gemeenten bij de realisatie daarvan. Er wordt door de GMR actief geïnventariseerd welke ondersteuning gemeenten nodig hebben om stappen te zetten richting uitvoering. In dat kader wordt per 1 juni een zogeheten *beter-benutten versneller* ingezet richting gemeenten. Deze versneller heeft als doel inzicht te krijgen in de huidige stand van zaken per gemeente en om kansrijke, concrete projecten een impuls te geven en verder te brengen richting realisatie. Ook wordt gewerkt met het zogenoemde *mengkompas*, dat gemeenten ondersteunt bij het verkennen van mogelijkheden om bedrijvigheid te mengen met andere functies, , om zo ruimte efficiënter en toekomstbestendiger te benutten.
4.	*Binnen de opgave Circulaire regio staat dat de resterende RES-middelen worden ingezet voor de uitvoering van de energieopgave. Hoeveel middelen zijn dit precies, en welke projecten worden hiermee gefinancierd?*	De begroting voor de opgave Circulaire Regio bedraagt in 2027 in totaal € 2.386.000. Naast de inwonerbijdrage, die is verwerkt in de begroting, beschikt de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen jaarlijks over een rijksbijdrage van € 510.000. Deze bijdrage komt uit het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie (NPRES). Deze bijdrage is specifiek voor de uitvoering van de regionale energiestrategie. In 2027 ligt de focus op het ondersteunen van gemeenten bij het

		realiseren van wind- en zonprojecten om de resterende 0,3 TWh van het RES-bod te behalen. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de regionale warmtestrategie en worden stappen gezet om de netcongestie-problematiek in de regio terug te dringen. De RES-opgave heeft zich de afgelopen jaren verbreed naar integraal programmeren en de ontwikkeling van een regionaal energie-systeem. Voor deze uitbreiding (netcongestieproblematiek) heeft het Rijk tijdelijk extra middelen beschikbaar gesteld (tweemaal € 370.500 voor 2025 en 2026). De actuele stand van zaken is dat deze financiering in 2027 niet wordt voortgezet.
5.	*De voortzetting van extra rijksmiddelen voor de ontwikkeling van een regionaal energiesysteem is onzeker. Wat betekent dit voor de gemeente Druten?*	De ontwikkeling van een regionaal energie-systeem is inmiddels een structureel onderdeel van de bredere RES-opgave. Het Rijk heeft tijdelijk extra middelen beschikbaar gesteld voor de aanpak van netcongestie in 2025 en 2026. Voor 2027 worden deze middelen vanuit het Rijk niet voortgezet. Voor de gemeente Druten zijn er op dit moment geen directe gevolgen. De ontwikkeling van een regionaal energiesysteem wordt gefinancierd vanuit de inwonerbijdrage en rijksmiddelen. Deze zijn in elk geval gegarandeerd tot 2030. Met het wegvallen van de extra middelen in 2027 komt er nog een voorstel vanuit de GMR hoe hiermee wordt omgegaan.

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7855
Extern Zaak ID	Z/25/328668
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	6.03
Titel	Vaststellen zienswijze op het informatieprotocol 2025 van de Groene Metropoolregio
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Strategische projecten en advies
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Sengers, S.W.P.J. (Sigrid)

Bijlagen
Beslisnota raad zienswijze informatieprotocol GMR
Bijlage 1 - Uitgaande brief informatieprotocol GMR
Bijlage 2 - Informatieprotocol GMR
Bijlage 3 - Hoofdstuk 7 Verantwoordings- en informatieplicht
Bijlage 4 - Brief GMR uitstel indiening zienswijzen
Bijlage 5 - Aanbiedingsbrief gemeenteraden zienswijzeprocedure informatieprotocol

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	4 mei 2026
Rondetafelgesprek raad Druten	4 juni 2026
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. geen zienswijze in te dienen op het informatieprotocol van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Stemming

17 stemmen voor

Gemeente Druten

Stem voor	Stem tegen
Fractie Dorpslijst Afferden	
Kuipers, Femke Pieters, Richard	
Fractie Dorpslijst Horssen	
Groenen, Paul	
Fractie Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid	
Enkur, Mustafa Meeuwsen - van Rhijn, Linda Thoonen, Ronald	
Fractie Kernachtig Druten	
Arts, Kees Barten, Claudia Diebels, Gert Jan Klok, van de, Roos Kolvenbach, Maikel Zwaluw, van der, Gydo	
Fractie PRO Druten	
Moerenhout, Eric Mooren, Jeroen	
Fractie Welzijn Druten	
Aslan, Haci Biesen, den, Dylan Dekkers, Karen	

Besluit (Aangenomen conform voorgesteld besluit)

De gemeenteraad besluit:

1. geen zienswijze in te dienen op het informatieprotocol van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/25/328668

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze op het informatieprotocol 2025 van de Groene Metropoolregio

Collegedatum: 4 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. geen zienswijze in te dienen op het informatieprotocol van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Aanleiding
Op 27 november 2025 heeft de Groene Metropoolregio (GMR) een brief naar alle gemeenteraden gestuurd met daarin de uitnodiging om een zienswijze in te dienen op het gewijzigde informatieprotocol 2025. De GMR beschikt sinds de start over een informatieprotocol, waarin afspraken zijn vastgelegd over welke informatie de raden, colleges en ambtelijke organisatie van de deelnemende gemeenten op welk moment vanuit de GMR kunnen verwachten. Vanwege een aantal ontwikkelingen, waaronder de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo), is er aanleiding dit protocol op onderdelen aan te passen. In de brief van de GMR aan de gemeenteraden d.d. 27 november 2025 verzoekt de GMR om een eventuele zienswijze op het informatieprotocol uiterlijk 8 maart 2026 in te dienen. Voor een aantal gemeenten in de GMR bleek deze datum niet haalbaar. Het Dagelijks Bestuur van de GMR heeft hier kennis van genomen en aangegeven dat het indienen van een eventuele zienswijze na de gemeenteraadsverkiezingen akkoord is. Vaststelling van het informatieprotocol gebeurt door het AB op 8 juli 2026 na ontvangst van eventuele zienswijzen. Deze fasering komt overeen met de zienswijze op de jaarrekening 2025 en de begroting 2026 van de Groene Metropoolregio.

Gewenst resultaat
Een goed werkend informatieproces zorgt ervoor dat de gemeenschappelijke regeling dicht bij de deelnemende gemeenten blijft staan. De afspraken hierover zijn vastgelegd in het informatieprotocol. In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is in artikel 18 lid 4 vastgelegd dat het Algemeen Bestuur (AB) overgaat tot het vaststellen van het protocol, maar niet nadat de gemeenteraden in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze hierover te geven. Als deelnemende gemeente aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen laten we via onze reactie op de uitnodiging om een zienswijze in te dienen, weten dat we in kunnen stemmen met het aangepaste informatieprotocol.

Argumenten
1.1. *Het informatieprotocol beschrijft alle processen*
Een goed werkend informatieproces is cruciaal; het zorgt ervoor dat de gemeenschappelijke regeling dicht bij de deelnemende gemeenten blijft staan. Het versterkt de effectiviteit van de samenwerking, werkt aan vertrouwen en betrokkenheid.

In het geactualiseerde informatieprotocol zijn alle voor informatie en communicatie relevante processen beschreven. De verantwoordelijkheden van de diverse organen zijn uitgebreid toegelicht én de wijze van communiceren is eveneens vastgelegd.

1.2. *In het bijgestelde informatieprotocol zijn relevante wijzigingen verwerkt*
Nieuw is dat in het protocol de ontwikkelingen sinds 2021 op het gebied van communicatie en informatiedelen zijn opgenomen. Ook is voor het eerst aandacht voor de Wet open overheid en de consequenties voor de regionale samenwerking.

1.3. *De Regioagendacommissie ziet geen aanleiding tot het geven van een zienswijze*
In de vergadering van de Regioagendacommissie (RAC) d.d. 19 januari 2026 is gesproken over het gewijzigde informatieprotocol. Eén van de voorgestelde wijzigingen is om één regiobijeenkomst per jaar te organiseren en één bijeenkomst die ingebed wordt in het regiocongres, specifiek afgestemd op raadsleden. De RAC heeft aangegeven zich in dit voorstel te kunnen vinden. Voor wat betreft de besluitenlijsten en de eventuele verslagen van het Dagelijks Bestuur (DB) is het sinds 1 januari 2026 wettelijk verplicht dat deze openbaar gepubliceerd moeten worden. Tijdens de vergadering heeft de GMR aangegeven zich hieraan te zullen conformeren. Tot slot is aangegeven dat er nog verbeteringen mogelijk zijn in de termijnkalender, hoewel dit formeel gezien niet een onderwerp is waar de raden of RAC over gaan.

1.4. Deze reactie is regionaal afgestemd
Met de andere regiogemeenten is in het kader van collectief opdrachtgeverschap contact geweest over het informatieprotocol en de zienswijze daarop. Gezien de voornoemde argumenten is de verwachting dat ook de andere gemeenten geen zienswijze indienen op het informatieprotocol 2025 van de GMR.

Tegenargumenten en risico's
1.1. *Mogelijk wordt het informatieprotocol nog aangepast*
De andere gemeenten die lid zijn van de GMR, reageren ook op het gewijzigde informatieprotocol. Het is mogelijk dat het protocol daardoor nog wijzigt. Via een zienswijzennota worden we door de GMR geïnformeerd over alle door gemeenten ingediende zienswijzen en de reactie van de GMR daarop. Het informatieprotocol wordt uiteindelijk vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur. Na vaststelling van het protocol in de AB-vergadering is het protocol afgerond en kan er niet meer op gereageerd worden.

1.2 De meerwaarde van het protocol ontstaat pas als de afspraken in de praktijk worden nageleefd.
Het voorliggende informatieprotocol biedt een duidelijke en zorgvuldige uitwerking van de afspraken omtrent informatievoorziening door de GMR. Tegelijkertijd geldt dat een protocol op zichzelf een papieren kader blijft. De daadwerkelijke meerwaarde ontstaat pas wanneer deze afspraken ook consequent en transparant in de praktijk worden nageleefd. Dit vraagt naast het instemmen met het protocol, om alertheid en blijvend aandacht vragen voor de uitvoering en naleving ervan binnen de GMR.

Financiële gevolgen
Niet van toepassing.

Communicatie
Door de Groene Metropoolregio via bijgaande brief te laten weten dat we geen zienswijze indienen, is de GMR geïnformeerd. De communicatie over het geactualiseerde informatieprotocol ligt bij de GMR.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na besluitvorming door uw raad laten we de Groene Metropoolregio weten geen zienswijze in te dienen. Dit doen we door bijgaande conceptbrief naar de Groene Metropoolregio te versturen.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen:
- **Bijlage 1:** Uitgaande brief informatieprotocol GMR
- **Bijlage 2:** Informatieprotocol GMR
- **Bijlage 3:** Hoofdstuk 7 Verantwoordings- en informatieplicht
- **Bijlage 4:** Brief GMR uitstel indiening zienswijzen
- **Bijlage 5:** Aanbiedingsbrief gemeenteraden zienswijzeprocedure informatieprotocol

Gemeente Druten

Gemeente Druten
Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Nieuwe Stationsstraat 10, 7e verdieping,
6811 KS Arnhem

contactpersoon
Han Teunissen
t +31624691765
ons kenmerk
Z/25/328668

datum 18 juni 2026
onderwerp Reactie naar aanleiding van informatieprotocol GMR
verzonden

Geacht bestuur,

Met deze brief willen wij u danken voor het toezenden van het geactualiseerde Informatieprotocol van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Wij constateren dat er goede redenen zijn geweest om het informatieprotocol te actualiseren. Vanwege een aantal relevante ontwikkelingen, waaronder de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo), bestond er aanleiding om het protocol op onderdelen aan te passen en te actualiseren. Het is positief dat deze wijzigingen zijn verwerkt, zodat het protocol aansluit bij de huidige wettelijke kaders en bestuurlijke praktijk.

Een goed en zorgvuldig ingericht informatieproces is van groot belang voor het functioneren van de gemeenschappelijke regeling. Het draagt eraan bij dat de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen dicht bij de deelnemende gemeenten blijft staan en dat gemeenteraden hun kaderstellende en controlerende rol op een adequate wijze kunnen vervullen. De afspraken hierover zijn adequaat vastgelegd in het informatieprotocol en vormen een belangrijke basis voor transparante en tijdige informatievoorziening.

In de Gemeenschappelijke Regeling is in artikel 18, vierde lid, vastgelegd dat het Algemeen Bestuur overgaat tot vaststelling van het informatieprotocol, nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hierover hun zienswijze te geven. Als deelnemende gemeente aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen delen wij u hierbij mee dat wij kunnen instemmen met het geactualiseerde Informatieprotocol 2025. Wij zien geen aanleiding om hierover een zienswijze in te dienen.

Gemeente Druten

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Druten

S.W.P.J. Sengers
voorzitter

P.G.J.M. van Boxtel
griffier

Informatieprotocol 2025 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Geldend van….

Intitulé

Informatieprotocol 2025 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Het algemeen bestuur (AB) van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen, bijeen in zijn vergadering van ;

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de Gemeentewet;

Gelet op de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen (GR);

Gelet op Hoofdstuk 3 van het Reglement van orde AB Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen;

Voorts gehoord hebbende de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten conform het bepaalde van artikel 18 lid 4 van de GR.

Besluit

vast te stellen het Informatieprotocol 2025 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen:

Informatieprotocol 2025 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1. Inleiding

Naast slagkracht is transparantie en democratische legitimering van de samenwerking een belangrijke doelstelling van de versterkte regio. De wens tot versterking van de regionale samenwerking heeft in 2021 geresulteerd in het openbaar lichaam de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (verder GMR). De basis vormt de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen (GR).

Uitgangspunt voor de GMR is een opgavegerichte samenwerking, waarin de gemeenten concrete opgaven met een regionale agenda en in een jaarlijks programma vaststellen. De gemeenten voorzien de opgaven van afdoende middelen en een helder mandaat, zodat bestuurlijk opdrachtgevers daarop slagvaardig kunnen handelen. Het bevat voor iedere opgave een opdrachtformulering die is uitgewerkt in samenwerking met andere betrokken overheden en maatschappelijke partners. De raden van individuele gemeenten besluiten tot het intekenen op deze opgaven.

In dit informatieprotocol geven we aan welke informatie de gemeenten wanneer kunnen verwachten van de GMR, zowel van het regiobureau als vanuit de vijf opgaven. Een goed werkend informatieproces zorgt ervoor dat de gemeenschappelijke regeling dicht bij de deelnemende gemeenten blijft staan. Zij zijn immers zelf de GMR. Transparantie over de besluitvorming en de werkwijze binnen de opgaves en door het regiobureau is cruciaal. Goede communicatie is daarmee de smeerolie van de regionale samenwerking en versterkt de effectiviteit van de samenwerking, werkt aan vertrouwen en betrokkenheid en voorkomt misverstanden of teleurstellingen.

Doel

In dit informatieprotocol maken we afspraken over welke informatie de raden, colleges en ambtelijke organisatie van de deelnemende gemeenten op welk moment vanuit de GMR (organen als bestuurders) kunnen verwachten. De basis is gelegd in de GR Hoofdstuk 7 Verantwoordings- en Informatieplicht waarin dit informatieprotocol is benoemd (artikel 18 lid 4).

Uitgangspunten

We hanteren een aantal uitgangspunten over de informatievoorziening vanuit de GMR, die leidend zijn bij het opstellen van dit informatieprotocol:

1. We stellen aan alle deelnemende gemeenten dezelfde informatie beschikbaar.

2. We zijn transparant over de werkwijze en de besluitvorming binnen de GMR.

3. Voor een goede balans tussen transparantie en bureaucratie rapporteren we op hoofdlijnen.

4. We rapporteren op inhoud, proces en financiën.

5. Transparantie en informatie delen is continue in ontwikkeling. Bij de te maken keuzes wordt gezocht naar een evenwichtige balans tussen inzet en kosten versus opbrengst.

Proces

Het eerste Informatieprotocol is, na een zorgvuldig proces, door het AB vastgesteld op 15 september 2021. De herziening van het protocol heeft op zich laten wachten door o.m. de wijziging van de GR als gevolg van de herziening van de Wgr. Bij de laatste herziening van de GR is de positie van de gemeenteraden gewijzigd en zijn de raden nu, net als de colleges, deelnemer aan de regionale samenwerking.

Dit tweede protocol volgt wederom de vastgelegde processtappen, waarbij een belangrijke rol voor de gemeenteraden is vastgelegd (zienswijzeprocedure).

2. Wet open overheid

Sinds 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) van kracht die de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangt. De Woo heeft als doel om de overheid transparanter te maken en de toegang tot overheidsinformatie voor iedereen te verbeteren. De Woo geeft iedereen recht op toegang van publieke informatie, zonder dat je aan hoeft te tonen waarom je die informatie wilt. De Woo is daarmee niet alleen van toepassing op burgers, journalisten of bedrijven maar ook op politici en volksvertegenwoordigers.

In deze tweede versie van het informatieprotocol wordt voor de eerste maal ingegaan op het belang van deze wet voor de *openheid* van de regionale samenwerking.

De Woo kent actieve en passieve openbaarmaking. Passieve openbaarmaking is op verzoek: het Woo-verzoek. De GMR heeft sinds de inwerktreding van de Woo een aantal verzoeken mogen ontvangen. Dit vraagt veel inzet van de Woo-coördinator en de betrokken medewerkers van het regiobureau. Een goed samenspel met de deelnemende gemeenten, The Economic Board en provincie Gelderland is daarbij van belang aangezien veel informatie bij hen (ook) aanwezig is. Het merendeel van den Woo-verzoeken worden door gemeenten en provincie ontvangen. In die gevallen wordt van de GMR medewerking gevraagd, zoals in de Woo is voorgeschreven.

Bij actieve openbaarmaking maakt de overheid uit eigen beweging de informatie openbaar via de Woo-index. Deze index is een centrale digitale plek waar alle openbaar gemaakt documenten vindbaar en doorzoekbaar zijn. Per 1 november 2024 zijn de eerste 5 informatiecategorieën verplicht (1^{e} tranche). De overige 12 van de 17 verplichte categorieën volgen later. Hoewel de exacte fasering op zich laat wachten, is het regiobureau gestart met de voorbereidingen en zijn enkele categorieën van de 2^{e} tranche inmiddels verzorgd. Accent ligt op het openbaren van documenten via de agendafunctie van de website (IBabs) van het dagelijks bestuur. Intentie is, binnen de mogelijkheden van de samenwerking, de invoering van de tranches te volgen.

3. Bestuur

In deze paragraaf staan we stil bij de rol van de organen van de regionale samenwerking bij de informatievoorziening.

Algemeen bestuur (AB)

Het AB bestaat uit een vertegenwoordiger van elke van de deelnemende gemeente. Het AB kiest uit haar midden een voorzitter. Aan het AB behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het AB zijn opgedragen en de bevoegdheden die op basis van de GR aan het AB zijn overgedragen.

Het AB-lid van een gemeente is aanspreekbaar op en verantwoording verschuldigd aan de eigen raad over het door hem in het AB gevoerde beleid. Het reglement van orde van de betreffende gemeenteraad is hierbij leidend.

Het AB-lid en het AB verstrekken aan de gemeenteraden alle informatie die nodig is voor de beoordeling van het huidige en toekomstige beleid. De wijze waarop de informatie wordt verstrekt, is bepaald hoofdstuk 7 van de GR en in artikel 13 van het Reglement van orde algemeen bestuur. In hoofdstuk 5 van dit informatieprotocol wordt dit nader toegelicht.

Dagelijks bestuur (DB)

Het DB telt drie leden, inclusief de voorzitter. Zij vertegenwoordigen in het DB niet de gemeente waar ze bestuurder zijn, maar nemen in het DB plaats namens het AB. Het DB is belast met de dagelijkse gang van zaken van de GMR. De wet kent het DB bevoegdheden toe. Daarnaast bereidt het DB de vergaderingen van het AB voor en voert de besluiten uit die daar worden genomen.

Het DB en elk DB-lid is aanspreekbaar op en verantwoording schuldig aan het AB over het door hen gevoerde beleid. De wijze waarop het DB ter verantwoording kan worden geroepen, is bepaald in artikel 14 van het Reglement van orde algemeen bestuur. Ieder lid van het AB kan schriftelijk vragen stellen, informatie opvragen en heeft recht van interpellatie. Een DB-lid kan door het AB worden ontslagen als dit lid het vertrouwen van het AB niet meer heeft.

Het DB en elk DB-lid verstrekt aan het AB en aan de gemeenteraden alle informatie die nodig is voor de beoordeling van het huidige en toekomstige beleid. De wijze waarop de informatie wordt verstrekt, is bepaald in artikel 13 van het Reglement van orde van het algemeen bestuur. In hoofdstuk 5 van dit protocol geven we hierop een toelichting.

Voorzitter

De voorzitter wordt door en uit het AB benoemd. De voorzitter leidt de vergaderingen van het AB en DB en zorgt voor naleving van het reglement van orde. Daarnaast vertegenwoordigt de voorzitter de GMR in en buiten rechte.

De voorzitter is aanspreekbaar op en verantwoording schuldig aan het AB over het door hem gevoerde bestuur. De wijze waarop de voorzitter ter verantwoording kan worden geroepen is bepaald in artikel 14 van het Reglement van orde van het algemeen bestuur. Ieder lid van het AB kan schriftelijk vragen stellen, informatie opvragen en heeft recht van interpellatie. De voorzitter kan door het AB worden ontslagen als dit lid het vertrouwen van het AB niet meer heeft.

De voorzitter verstrekt aan het AB en aan de gemeenteraden alle informatie die nodig is voor de beoordeling van het huidige en toekomstige beleid. De wijze waarop de informatie wordt verstrekt is bepaald in artikel 13 van het Reglement van orde van het algemeen bestuur. In hoofdstuk 5 van dit protocol staat een toelichting.

Samenvatting

Uit het voorgaande zijn de volgende ***verantwoordingsrelaties*** te onderscheiden:

1. een lid van het AB is verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur aan de (eigen) gemeenteraad en het (eigen) college;

2. het DB, alle leden van het DB en de voorzitter zijn verantwoording schuldig over het door hen gevoerde bestuur aan het AB.

Het AB, als collectief, is dus aan niemand verantwoording schuldig.

Voor het ter verantwoording roepen van een lid dat door de gemeente is aangewezen (hierboven onder 1 genoemd) gelden de afspraken die in die betreffende gemeente zijn gemaakt. Dit is een interne aangelegenheid binnen die betreffende gemeente.

Voor het ter verantwoording roepen van (een lid van) het DB of de voorzitter bevat het Reglement van orde van het algemeen bestuur de instrumenten.

4. RegioAgendacommissie

De RegioAgendacommissie is een door het AB ingestelde adviescommissie. Deze commissies is in 2021, vooruitlopend op de toen lopende herziening van de Wgr, opgenomen in de regeling om op deze wijze de gemeenteraden meer te betrekken bij de regionale samenwerking en deels een antwoord te zijn op breed gedragen ongenoegen bij raadsleden over hun rol bij regionale samenwerkingsverbanden. De eigen verordening laat bewust ruimte voor de raadsleden om hieraan een invulling te geven voor wat betreft frequentie, onderwerpen en werkvormen, zodat de functie van de RegioAgendacommissie zich gaandeweg heeft ontwikkeld. De RegioAgendacommissie wordt

ondersteund door een onafhankelijk secretaris, die op voorspraak van de regionale griffiers wordt benoemd. In artikel 2 staan twee leden die in het bijzonder van belang zijn over de taak van de commissie en haar leden:

- Lid 3 - De taak van de commissie is een terugkoppeling aan de raden van de deelnemers aan de Groene Metropoolregio van hetgeen in elke raad is besloten ten aanzien van de voorstellen die de Groene Metropoolregio betreffen. Dit omvat ook de vastgestelde moties en amendementen.
- Lid 5 - De commissie adviseert gevraagd en ongevraagd het bestuur van de Groene Metropoolregio over hetgeen in de voorgaande leden staat vermeld en over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de Groene Metropoolregio, waaronder het borgen van toegankelijkheid, transparantie en leesbaarheid van de stukken vanuit de Groene Metropoolregio. Dit omvat ook het doorgeven van signalen vanuit de raden aan het algemeen bestuur en het informeren van het algemeen bestuur over standpunten van de raden.

5. Informatieproces

In dit hoofdstuk komen de verschillende vormen van informeren aan de orde die door de GMR worden gebruikt. Deze vormen zijn aanvullend op de informatie die de colleges met de gemeenteraden delen. Het college mag van de GMR verwachten dat de GMR gerichte informatie beschikbaar stelt zodat de colleges de juiste informatie kunnen delen.

5.1 Bijeenkomsten en vergaderingen

Raadsontmoetingen

Er zijn twee raadsontmoetingen in een jaar vastgelegd, waarbij het jaarlijkse regiocongres als één van de twee ontmoetingen is geworden. Tijdens deze ontmoetingen krijgen de raadsleden onder andere informatie over de stand van zaken van de opgaven, relevante ontwikkelingen en nieuwe agendapunten in voorbereiding. Peilingen van de mening van raadsleden zijn mogelijk. Op de raadsontmoetingen kunnen ook uitspraken (‘resoluties’) worden aangenomen, waarin wordt opgeroepen om een bepaalde aanpassing in het voorstel op te nemen alvorens het door te sturen naar de gemeenteraden. Dergelijke uitspraken zijn niet bindend, maar worden door het regiobestuur wel als zwaarwegend advies in haar afwegingen betrokken. Ze worden aan de individuele raden aangereikt.

De vorm en inhoud van deze bijeenkomsten komen in nauwe samenwerking met de RegioAgendacommissie tot stand.

De ervaring leert dat het enerzijds een uitdaging is de ruim 400 raadsleden te enthousiasmeren om de bijeenkomsten te bezoeken terwijl anderzijds er behoefte bestaat aan gerichte informatie over regionale en sub regionale thema’s. De uitdaging is en blijft hier als actoren in de regionale samenwerking te blijven zoeken welke vormen werken.

RegioOntmoet

De RegioOntmoet is een (informeel) ontmoetingsmoment voor alle collegeleden en haar gemeentesecretarissen. Er zijn jaarlijks een aantal collegeontmoetingen opgenomen in het jaarprogramma. De realisatie van de opgaven en actuele ontwikkelingen staan daar centraal. Er is daarnaast ruimte voor uitwisseling over opgaven in voorbereiding, kansen voor de regio en urgente vragen van andere overheden of partners. Naast kennisuitwisseling is het versterken van de onderlinge verbinding tussen de bestuurders nadrukkelijk een doel van deze ontmoetingen.

De vorm en inhoud van deze bijeenkomst wordt bepaald door het DB. Deze informele ontmoetingen zijn niet openbaar. Hetzelfde geldt voor voorbereidende documenten (tenzij de Woo anders voorschrijft). Uiteraard staat het de collegeleden vrij de eigen raad, of overige collegeleden, te informeren binnen de kaders die tijdens de ontmoeting worden bepaald.

Bijeenkomsten van de opgaven

De GMR is een opgavegerichte samenwerking. De informatievoorziening vanuit de opgaven is dan ook belangrijk. In de Algemene Voorwaarden behorende bij de opgaveovereenkomst zijn in artikel 4

en 5 enkele uitgangspunten vastgesteld. Binnen de opgave kunnen aanvullende afspraken worden gemaakt over de informatievoorziening tussen de betrokken portefeuillehouders onderling als naar gemeentelijke organen (college en gemeenteraden) toe.

Een opgave kent een bestuurlijk platform, bestaande uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten en een Bestuurlijk Opgaveteam (BOT). De vergadering van het Bestuurlijk Platform zijn niet openbaar alsook de vergaderstukken niet. Ten aanzien van de vergaderingen van het Bestuurlijk Opgaveteam is in de praktijk enigszins aansluiting gezocht bij de werkwijze van het DB (hoewel een BOT geen functie heeft als het DB van een opgaven). In de lijn met de bijeenkomsten van het Bestuurlijk Platform zijn ook de BOT-overleggen niet openbaar. Om de informatielijn naar de portefeuillehouders open te houden die geen zitting hebben in het BOT wordt na elke vergadering van het BOT een kort verslag opgesteld. Dit verslag wordt in IBabs geplaatst.

De informatievoorziening vanuit de verschillende opgaven naar gemeenten, sluit zoveel als mogelijk op elkaar aan. Er is evenwel ruimte voor maatwerk. Frequent wordt vanuit de opgave de voortgang teruggekoppeld. Hiervoor worden de gebruikelijke kanalen gebruikt, zoals nieuwsbrieven, raadsinformatiebrieven en raadsontmoetingen.

Aandachtspunt voor de opgaven is de betrokkenheid en afstemming van de boodschap met de taak van het AB binnen de samenwerking.

RegioOverleg(t).

De Regio Overleg(t)-dagen zijn belangrijke bestuurlijke vergader- en netwerkmomenten voor de regio.
De Bestuurlijk Platforms vergaderen op deze dag. Daarnaast zijn alle bestuurders welkom om aan te sluiten bij alle thema's die op die dag geagendeerd zijn. De gemeentesecretarissen, verenigt in de Netwerkdirectie, vergadert ook op die dag (vast tijdstip van 13.00 - 14.30 uur). Centraal moment op die dag is de gezamenlijke lunch. De RegioOverleg(t) vindt roulerend plaats in één van de gemeenten die als gastheer optreedt (en daarmee de gelegenheid krijgt aandacht te krijgen voor de uitdagingen waarvoor de gemeente zich gesteld ziet).
De Bestuurlijk Platforms hebben de mogelijkheid vaker bijeen te komen wanneer een onderwerp dit vraagt.

Sinds enige tijd is de GMR gestart met een schriftelijke terugkoppeling van de Bestuurlijk Platforms van het RegioOverleg(t). Het 'verslag' wordt geplaatst op de website van de GMR [documenten] en kan door de portefeuillehouder worden gebruikt voor de terugkoppeling van het Bestuurlijk Platform in de eigen gemeente.

Dit document draagt daarmee bij aan de transparantie over hetgeen binnen de GMR wordt besproken omdat het voor eenieder bereikbaar is.

Vergaderingen AB

De vergadering en de vergaderstukken zijn openbaar. De stukken worden uiterlijk 7 dagen voor de vergaderingen in het digitaal vergadersysteem iBabs geplaatst en van hieruit wordt digitaal een melding verzonden naar de AB-leden, de leden van de RegioAgendacommissie en regiocoördinatoren. De agenda en de vergaderset zijn via de website (Agenda) voor iedereen te benaderen.

De mogelijkheid wordt geboden om in te spreken. De vergaderingen zijn digitaal te volgen en nadien terug te zien. De concept-besluitenlijst wordt direct na de vergadering met de AB-leden gedeeld door de secretaris. De besluitenlijst wordt na vaststelling in de eerstvolgende AB vergadering naar de colleges en raden verzonden. Ook wordt het vastgestelde verslag in IBabs geplaatst.

De mogelijkheid bestaat om achter gesloten deuren te vergaderen en geheimhouding op te leggen op documenten. E.e.a. is uitgewerkt in het Regelement van orde van het algemeen bestuur.

Vergadering DB

De vergaderingen van het DB zijn niet openbaar. Aansluiting is gezocht bij de gemeentelijke praktijk. In de agenda (IBabs) op de website wordt melding gemaakt van de vergaderingen. Zoals eerder

vermeld is (paragraaf 2 Woo) is gestart met het publiceren van de voorlopige agenda van het DB en de vastgestelde besluitenlijst.

Vergadering RegioAgendacommissie

Zoals hiervoor al opgemerkt regelt de commissie haar eigen werkwijze en bepaalt zelf de onderwerpen die op de agenda komen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een jaarkalender die door de directie wordt opgesteld en per kwartaal herzien. Door het DB is met de commissie afgesproken dat bij elke vergadering van de commissie een DB-lid én een directielid aanwezig is. De reden voor deze aanwezigheid is om op een snelle adequate wijze de commissie te kunnen informeren.

Van belang is te noemen dat een delegatie van DB en RegioAgendacommissie op 8 april 2024 in Nijmegen bijeen zijn gekomen om o.m. afspraken te maken over de onderlinge samenwerking en informatie-uitwisseling.

5.3 Informatie op verzoek

Bij gemeenteraden en/of raadsleden kan behoefte zijn aan extra informatie. Men wil bijvoorbeeld in het bezit komen van bepaalde documenten. Of men heeft specifieke vragen.

Als de raad of een raadslid informatie wenst te verkrijgen van het lid van het AB of van een portefeuillehouder die lid is van een Bestuurlijk Platform dan gelden, zoals eerder vastgesteld, hiervoor de procedures binnen die gemeente. De regioorganisatie is dan behulpzaam bij het aanleveren van de gevraagde informatie. In eerste aanleg is dit ook de meest aangewezen weg.

Het formele proces bij de GMR is geregeld in artikel 13 van Reglement van orde van het algemeen bestuur. Verzoeken kunnen worden gericht aan het AB, het DB of de voorzitter. Volstaan kan worden met het verzenden van het verzoek per mail naar de secretaris (info@gmr.nl). Binnen vier weken wordt geantwoord. Dat gebeurt digitaal. Mocht deze termijn te krap zijn, dan krijgt de verzoeker hiervan bericht waarbij wordt aangegeven binnen welke termijn beantwoording wel mogelijk is.

Het AB ontvangt een afschrift van de ontvangen verzoeken en ook van de antwoorden. Ook worden deze documenten in IBabs geplaatst.

Naast deze formele weg leert de praktijk dat gemeenteraadsleden de weg weten te vinden, al dan niet via de griffier of de gemeentelijke regiocoördinator, naar de adviseur regionale samenwerking of naar de opgavemanagers. Per situatie wordt binnen de GMR de afweging gemaakt of de beantwoording van die vraag niet in eerste aanleg thuishoort bij het eigen college. Wanneer de GMR overgaat tot beantwoording van de vraag zal zij de betreffende portefeuillehouder van de gemeente informeren. Ook wordt gekeken of het antwoord op de vraag breder gedeeld moet worden.

5.4 Schriftelijke informatie

Dit betreft veelal de meer formele documenten die zijn vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), GR of onderliggende regelingen.

Kwartaalberichten

Sinds enige jaren maakt de GMR elk kwartaal een rapportage. Daarin staan de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen binnen de opgaven en regiobureau. Deze *kwartaalberichten* verschijnen in de loop van de eerste maand van een nieuw kwartaal. De kwartaalrapportages worden verzonden naar AB, griffies, gemeentesecretarissen, regiocoördinatoren, communicatieteams en controllers.

Alle kwartaalberichten zijn terug te vinden op de website. De kwartaalberichten vormen voor alle belangstellenden een belangrijke concrete informatiebron over de voortgang van de opgaven.

Regionale agenda

De regionale agenda, bestaande uit de programma's Regiobureau en Opgaven, vormt de kern van onze samenwerking. De meest recente agenda bestrijkt een periode van 4 jaar (2025-2028). Gemeenteraden worden uitgenodigd, na het vaststellen van de agenda door het AB, in te tekenen op

de opgaven voor de duur van de regionale agenda. Daartoe sluiten de gemeente en de GMR een opgavenovereenkomst. Indien nodig kan de opgave worden bijgestuurd, waarna gemeenten door middel van een addendum instemmen.

Het proces in aanloop naar de vaststelling van de regionale agenda ziet er als volgt uit en volgt het jaarlijks proces van de begroting. Dit proces is vastgelegd in de Wgr waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor de gemeenteraden.

• De concept regionale agenda wordt vóór 15 april aan de raden verstuurd.

• De raden worden uitgenodigd een zienswijze in te dienen tot medio juli worden aangeboden.

• Het DB voegt de zienswijzen samen in een zienswijzenota en voegt daar haar reactie aan toe. De zienswijzenota wordt aangeboden aan de gemeenteraden en samen met de ontwerp regionale agenda aangeboden aan het AB ter vaststelling. Vanwege de bepaling in de GR over de begroting dient dit voor 15 september te gebeuren.

• De regionale agenda en begroting worden aangeboden aan de gemeenteraden (en colleges).

• De gemeenteraden besluiten in november in te tekenen op een opgave of in te stemmen met de wijziging van een opgave. Ook is het mogelijk dat er geen wijziging wordt aangebracht in een lopende opgave.

De agendering van de zienswijze en het collegevoorstel om in te tekenen op de opgaven is het moment voor de gemeenteraad om met het college en de vertegenwoordiger in het AB in gesprek te gaan.

Begroting

De begroting vormt het inhoudelijke en financiële kader voor het handelen van de GMR. Wij zien de begroting daarmee als instrument om ook te voldoen aan de wettelijke eis om jaarlijks beleidsmatige en financiële kaders te stellen. De begroting omvat de (financiële) informatie voor het betreffende jaar en heeft de regionale agenda als vertrekpunt.

De begroting bevat een algemeen geconsolideerd deel voor de algemene taken van de GMR (zogenaamd procesgeld op basis van de inwonersbijdrage). Het proces dat de begroting jaarlijks doorloopt is gelijk aan de procedure zoals hierboven bij de regionale agenda is geschetst.

De begroting wordt voorafgegaan door een brief van het DB met daarin de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de nieuwe begroting. Deze brief wordt elk jaar in januari/februari aangeboden aan de colleges en gemeenteraden. De informatie in deze brief kunnen de gemeenten gebruiken bij hun begrotingsproces (input voor de gemeentelijke kadernota of perspectiefnota).

In de GR is, op basis van de Wgr, het proces tot vaststelling van de begroting door het AB (voor 15 september) exact beschreven. Een stap in dit proces is de gelegenheid voor gemeenteraden om een zienswijze in te dienen. Deze zienswijzen worden vastgelegd in een zienswijzenota en voorzien van een oordeel door het college. De zienswijzenota wordt na vaststelling door het DB terstond aangeboden aan de gemeenteraden.

De concept-jaarrekening over het afgelopen jaar wordt gelijk met de ontwerpbegroting voor het volgend jaar aangeboden aan de deelnemende gemeenten.

Tussenrapportage

In de tussenrapportage (peildatum 30 juni van het lopend boekjaar) wordt over de voortgang van de opgaven en de begroting gerapporteerd aan het algemeen bestuur. De tussenrapportage geeft inzicht in de financiële stand van zaken halverwege het jaar met een prognose ten aanzien van het rekeningresultaat. De tussenrapportage bevat met ingang 2025 ook een dashboard waarmee de opgaven de stand van de voortgang van de onderdelen van de opgave duiden via het stoplichtmodel.

De inhoudelijke verantwoording lopende het jaar vindt plaats, zoals hierboven opgemerkt, door de kwartaalberichten van het regiobureau.

De tussenrapportage verschaft informatie in hoeverre de werkelijkheid afwijkt van de primaire begroting. Zo nodig wordt voor beide programma's een begrotingswijziging voorbereid. In de eerste vergadering na het zomerreces worden de tussenrapportage en begrotingswijziging voor het AB geagendeerd.

Jaarrekening

In de jaarrekening (en jaarverslag) wordt verantwoording afgelegd, zowel financieel als inhoudelijk, over het voorgaande jaar en vormt daarmee een belangrijke informatiebron. Er wordt gerapporteerd over de voortgang en afwijkingen op de geformuleerde doelstellingen en voorgenomen activiteiten uit de regionale agenda en de besteding van de middelen. Het proces in aanloop naar de vaststelling van de jaarrekening door het AB (voor 15 juli) volgt in grote lijnen het begrotingsproces.

De gemeenteraden hebben de gelegenheid om een zienwijze in te dienen en krijgen daarmee de informatie die nodig is om een beeld te vormen over hetgeen door de regionale samenwerking is verricht in het afgelopen jaar. De agendering van de zienswijze is het moment voor de gemeenteraad om met het college en de vertegenwoordiger in het AB in gesprek te gaan.

Spoorboekje P&C-cyclus.

Om het proces rond de financiële producties goed in beeld te brengen presenteert het regiobureau elk najaar het spoorboekje P&C-cyclus. Dit beschrijft op hoofdlijnen de verschillende producten en processen die onderdeel zijn van de P&C-cyclus. Dit document is bedoeld voor de bestuurders, raadsleden en overige direct betrokkenen die een belang hebben bij een beeld van de (financiële) sturing van de organisatie.

5.5. Andere wijzen van verstrekken van informatie

Website

Op de website www.gmr.nl wordt door het regiobureau veel informatie geplaatst die voor iedereen beschikbaar is. Doelgroep is iedereen die betrokken is bij de werkzaamheden van de regionale samenwerking. Het gaat hierbij om nieuws vanuit de opgaven. Ook worden vastgestelde documenten, regelingen, beleidstukken en vergaderstukken op of via de website beschikbaar gesteld.

Verder geeft de website toegang tot enkele websites die gekoppeld zijn aan projecten van de regio.

Nieuwsberichten

Nieuws/actuele berichten van en over de GMR worden op social media geplaatst waarbij vooral gebruikt wordt gemaakt van LinkedIn.

Nieuwsbrief

Zo'n 12 keer paar jaar verstuurt de GMR een nieuwsbrief. De ontvangers van deze nieuwsbrief hebben zichzelf aangemeld. Alle verzonden nieuwsbrieven zijn terug te vinden op de website.

Naast de nieuwsbrief van de GMR worden door diverse projecten binnen de opgaven ook nieuwsbrieven opgesteld om te berichten over de voortgang van deze projecten.

Congressen en webinars

In de eerste maanden van het een nieuw jaar organiseert de regio haar jaarcongres. Naast de 'state of the region' door de voorzitter geeft dit congres aan eenieder die betrokken is bij de regionale samenwerking een actueel beeld waar de samenwerking en ambitie van de 17 gemeenten.

Naast dit congres worden er ook vanuit de opgaven het jaar door (kleinere en grotere) congressen en webinars georganiseerd of medewerking verleend aan initiatieven van derden.

6. Slotbepaling

In situaties waarin het informatieprotocol niet voorziet, wordt op dat moment een passend manier gevonden om de informatie te delen, zowel qua vorm als inhoud.

Dit protocol wordt elke vier jaar geëvalueerd.

Dit protocol treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking en vervangt het Informatieprotocol dat op 15 september 2021 is vastgesteld.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in het AB van 26 november 2025,

De secretaris,

Drs. H. Tiemens

De voorzitter,

Drs. H.M.F. Bruls

Hoofdstuk 7 Verantwoordings- en informatieplicht

Artikel 17 Het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

1. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk, zijn aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd over het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of één of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, als dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 18 Het algemeen bestuur en dagelijks bestuur ten opzichte van de raden

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en de bestuurscommissies geven aan de raden van de gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en de bestuurscommissies verstrekken aan de raden van de gemeenten alle inlichtingen die door één of meer leden van die raden worden verlangd.
3. De agenda en bijbehorende stukken van de openbare (gedeelten van) vergaderingen van het algemeen bestuur worden vooraf digitaal openbaar gemaakt. Besluitenlijsten van de openbare (gedeelten van) vergaderingen van het algemeen bestuur worden zo spoedig mogelijk digitaal openbaar gemaakt
4. Het algemeen bestuur stelt voor het verstrekken van informatie een Informatieprotocol vast, maar niet nadat raden de gelegenheid is geboden hun zienswijze hierover te geven.
5. De agenda en besluitenlijst van het dagelijks bestuur worden digitaal openbaar gemaakt indien en voor zover de Wet open overheid hiertoe verplicht.
6. Een lid van het algemeen bestuur kan door de raad die hem heeft aangewezen worden ontslagen, als dit lid het vertrouwen van de raad niet meer bezit.

Artikel 19 De leden van het algemeen bestuur ten opzichte van de colleges

Een lid van het algemeen bestuur verschaft zijn college met inachtneming van artikel 16 van de wet alle inlichtingen, die door het college of door één of meer leden van het college worden verlangd.

Artikel 20 De leden van het algemeen bestuur ten opzichte van de raden

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad met inachtneming van artikel 16 van de wet alle inlichtingen, die door de raad of door één of meer leden van de raad worden verlangd.
2. Een lid van het algemeen bestuur is de raad met inachtneming van artikel 16 van de wet verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7894
Extern Zaak ID	Z/26/354556
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	6.04
Titel	Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 WDW
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Financieel beleid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Brink, W. (Willy)

Bijlagen
Beslisnota raad Zienswijze WDW concept jaarrekening 2025 en Ontwerpbegroting 2027
Bijlage 1 - Zienswijze Druten JR25 en Begroting27 WDW
Bijlage 2 - Jaarstukken 2025 Werkorganisatie Druten Wijchen gewaarmerkt
Bijlage 3 - Controleverklaring 2025 Werkorganisatie Druten Wijchen versie w.g.
Bijlage 4 - Definitief accountantsverslag 2025 WDW versie w.g.
Bijlage 5 - Ontwerpbegroting 2027 WDW DEF
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 WDW - Kernachtig Druten

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	12 mei 2026
Rondetafelgesprek raad Druten	4 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Werkorganisatie Druten Wijchen, waarin staat opgenomen dat:

a. De raad instemt met de Concept jaarrekening 2025 van de WDW;

b. De raad instemt met de Ontwerpbegroting 2027 van de WDW.

Gemeente Druten

Stemming

17 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie Dorpslijst Afferden	
Kuipers, Femke Pieters, Richard	
Fractie Dorpslijst Horssen	
Groenen, Paul	
Fractie Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid	
Enkur, Mustafa Meeuwsen - van Rhijn, Linda Thoonen, Ronald	
Fractie Kernachtig Druten	
Arts, Kees Barten, Claudia Diebels, Gert Jan Klok, van de, Roos Kolvenbach, Maikel Zwaluw, van der, Gydo	
Fractie PRO Druten	
Moerenhout, Eric Mooren, Jeroen	
Fractie Welzijn Druten	
Aslan, Haci Biesen, den, Dylan Dekkers, Karen	

Besluit (Aangenomen conform voorgesteld besluit)

De gemeenteraad besluit:

1. De zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Werkorganisatie Druten Wijchen, waarin staat opgenomen dat:

a. De raad instemt met de Concept jaarrekening 2025 van de WDW;

b. De raad instemt met de Ontwerpbegroting 2027 van de WDW.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/354556

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze WDW jaarrekening 2025 en begroting 2027

Collegedatum: 12 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Werkorganisatie Druten Wijchen, waarin staat opgenomen dat:
    a. De raad instemt met de Concept jaarrekening 2025 van de WDW;
    b. De raad instemt met de Ontwerpbegroting 2027 van de WDW

Aanleiding
De Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) heeft de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de concept jaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027-2030 van de WDW.
De exploitatie van de WDW omvat de budgetten voor personele kosten en alles wat het personeel nodig heeft om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, zoals huisvesting, ICT en voertuigen. De programmabudgetten zoals inkoop van jeugdzorg, inkoop van WMO voorzieningen en onderhoudscontracten voor de buitenruimte maken deel uit van de afzonderlijke programmabegrotingen van Druten en van Wijchen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit

Gewenst resultaat
Het bestuur van de WDW met de vastgestelde zienswijze in staat te stellen de begroting 2027-2030 en de jaarrekening 2025 definitief vast te stellen.

Argumenten
1.1 Via de zienswijze procedure voldoet de gemeente aan de wettelijke eis voor de vaststelling van de begroting en de jaarrekening van een gemeenschappelijke regeling.

1.2 De WDW heeft een positief jaarrekeningresultaat over 2025 gerealiseerd, met een goedkeurende accountantsverklaring.
De jaarrekening sluit met een klein positief resultaat en is binnen de gestelde termijn gecontroleerd door de accountant, met een goedkeurende controleverklaring.

1.3 De begroting is op bestaand beleid opgebouwd.
De WDW heeft in haar begroting, buiten indexatie, geen aanpassingen op de bedrijfsvoering opgenomen. Eventueel nieuw beleid wordt eerst voorgelegd aan de beide gemeenten bij een Perspectiefnota of Begroting.

Tegenargumenten en risico's
1.1 De indexatie op lonen leidt tot een uitzetting
De WDW volgt voor de indexatie van de personeelskosten de loonvoet sector overheid uit de septembercirculaire 2025. De indexatie voor 2027 en verder ligt hoger dan uit de begroting 2026 en leidt daarmee tot een hogere bijdrage van de gemeenten. Zodra de nieuwe cao die vanaf 1 april 2027 ingaat is vastgesteld, stelt de WDW haar begroting bij, als de feitelijke loonontwikkeling afwijkt van de nu opgenomen indexatie. In 2025 heeft de WDW haar begroting ook met € 1,8 miljoen verlaagd bij het vaststellen van de cao.

Financiële gevolgen
De jaarrekening 2025 van de WDW sluit met een positief saldo van € 145k op een totaalbegroting van € 55 miljoen. Dit positieve saldo vloeit terug naar de deelnemende gemeenten.
In de jaarrekening 2025 van Druten is hier al op geanticipeerd.

De begroting 2027 van de WDW is op bestaand beleid opgebouwd en stijgt over het geheel genomen met € 159k ten opzichte van de jaarschijf 2027 uit de meerjarenbegroting 2026 van de WDW. Bij de actualisatie van de budgetten zijn indexaties, structurele afwijkingen uit de jaarrekeningen en autonome ontwikkelingen op bestaand beleid meegenomen.

In onderstaande tabel laten we de financiële consequenties voor Druten zien ten opzichte van de meerjarenbegroting 2026. De mutaties laten het verschil zien tussen hetgeen opgenomen is in de begroting van Druten en wat de begroting 2027 van de WDW laat zien.

Bedragen x € 1.000	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029	BEGROTING 2030
Totaal begroting WDW	**57.154**	**59.265**	**61.668**	**64.283**
Totaal mutatie binnen sleutel	-387	-395	-600	-856
Waarvan mutatie Druten	*-136*	*-141*	*-209*	*-293*
Totaal buiten sleutel	228	311	239	213
Waarvan mutatie Druten	*-116*	*-29*	*-46*	*-43*
Totaal mutatie WDW	-159	-84	-361	-644
Waarvan Druten	***-252***	***-170***	***-255***	***-336***

Voor Druten stijgt de bijdrage aan de WDW. Dit komt vanwege een hogere indexatie, wat we jaarlijks blijven monitoren op basis van feitelijk afspraken zoals de cao.

Communicatie
N.v.t.

Inwonersparticipatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
De jaarrekening wordt voor 15 juli 2025 vastgesteld door het bestuur van de WDW. Aansluitend wordt deze verzonden aan de provincie. De begroting wordt uiterlijk 15 september definitief vastgesteld, nadat de raden in kennis zijn gesteld over de reactie van het bestuur op de ingediende zienswijzen.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Gemeente Druten

Gemeente Druten
Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

datum 18 juni 2026
onderwerp Zienswijze concept jaarrekening 2025 en Ontwerpbegroting 2027 WDW

Geacht bestuur,

U heeft onze gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de concept jaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027-2030 van de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW).

Concept Jaarrekening 2025
In de vergadering van 18 juni 2026 heeft de gemeenteraad de ontwerpbegroting 2027 behandeld en kennisgenomen van de concept jaarrekening van de WDW over 2025. Bij de concept jaarrekening WDW 2025 is vastgesteld dat de WDW een financieel voordeel van € 0,1 miljoen realiseert ten opzichte van de actuele begroting. Het financiële voordeel vloeit conform afspraken terug naar de deelnemende gemeenten. De accountant geeft hierbij een goedkeurende controleverklaring af.

We zien dat de WDW haar taken voor Druten en Wijchen heeft uitgevoerd binnen de vastgestelde financiële kaders. Tussentijdse aanpassingen van de begroting, zoals bij het vaststellen van een nieuwe cao, zijn inzichtelijk gemaakt en de bijdrage aan de WDW is hierop aangepast. De directie rapporteert begrotingsonrechtmatigheden, maar die zijn acceptabel omdat tegenover de hogere lasten dan begroot, ook hogere baten staan. Ten aanzien van de rechtmatigheidsfout op de Europese aanbestedingsregels begrijpen we dat het om een bewuste tijdelijke fout gaat door inhuur te verlengen, om te kunnen komen tot een structurele oplossing voor de personele bezetting van de groenvoorziening.
Ondanks alle inspanningen van de WDW zien we het ziekteverzuimpercentage in lijn met de landelijke trend stijgen. Dit blijft een aandachtspunt voor 2026.
We zien dat het eigen vermogen constant blijft ten opzichte van 2024. Reservevorming bij gemeenschappelijke regelingen is niet vanzelfsprekend, maar wordt zowel voor de reserve kwaliteitsfonds, de verlofreserve als investeringen in personeel als noodzakelijk gezien zodat de WDW zich kan blijven ontwikkelen.

Concluderend stemmen wij in met de concept jaarrekening 2025.

Ontwerpbegroting 2027-2030
We constateren dat de ontwerpbegroting beleidsarm is, wat resulteert in een financieel technisch document op basis van bestaand beleid. Nieuw beleid dat door de gemeenten wordt vastgesteld, kan leiden tot meerkosten bij de WDW, maar het initiatief daarvoor ligt in principe bij de gemeenten en wordt daarmee afgewogen bij de Perspectiefnota of Begroting van de gemeenten.

De kostenstijging op het gebied van personeel ontstaat door indexatie. We verwachten dat wanneer de nieuwe cao vanaf april 2027 wordt vastgesteld, de WDW de bijdrage van de gemeente bijstelt, als de loonstijging afwijkt van de nu gehanteerde indexatie.

De gemeenteraad van Druten onderschrijft dat de begroting van de WDW meebeweegt met het takenpakket van de deelnemende gemeenten en dat de keuzes in dat takenpakket in eerste instantie door de gemeenteraden gemaakt moeten worden.

De gemeenteraad stemt in met de ontwerpbegroting 2027 van de WDW.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Druten

S.W.P.J. Sengers	P.G.J.M. van Boxtel
voorzitter	griffier

WDW

Jaarstukken 2025

WERKORGANISATIE
Druten Wijchen

Mijn Overheidsaccountants B.V.	Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden
Geheel document gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden	16/4/2026

Voorwoord

Context
Voor u liggen de jaarstukken 2025 van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). De jaarstukken vormen de verantwoording over het jaar 2025, zoals neergelegd in de begroting 2025.

De exploitatie van de WDW omvat de budgetten voor personele kosten en alles wat het personeel nodig heeft om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, zoals huisvesting, ICT en voertuigen. De programmabudgetten zoals inkoop van jeugdzorg, inkoop van WMO voorzieningen en onderhoudscontracten voor de buitenruimte maken deel uit van de afzonderlijke programmabegrotingen van Druten en van Wijchen.

In de kern is de opgave van de WDW terug te voeren op ondersteuning van de besturen en gemeenteraden en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven in het verzorgingsgebied, de gemeenten Druten en Wijchen.

In de beleidsmatige verantwoording beperkt zich tot de bedrijfsvoering en dienstverlening ten behoeve van de beide gemeenten. Dit is terug te vinden in hoofdstuk 1.

Vanaf 2018 voeren we tweejaarlijks een inwoners- en ondernemerspeiling uit waarbij we gebruik maken van het benchmarkonderzoek van de VNG. Deze onderzoeken geven ons een goed kwantitatief beeld in waar we staan als gemeenten in vergelijking met andere gemeenten. Daarnaast leveren deze resultaten ons goede input voor de Agenda Dienstverlening, die richting geeft aan de opgaven in Dienstverlening waarbinnen we in onze organisatie werken. Vanaf 2021 hebben we gewerkt aan de Agenda Dienstverlening Dichtbij, waarin we in 10 projecten hebben gewerkt aan het nog dichterbij brengen van onze dienstverlening en het verder vergroten van onze professionaliteit. In 2025 is deze Agenda geëvalueerd en op basis daarvan is een nieuwe Agenda Dienstverlening opgesteld. De nieuwe Agenda Dienstverlening zet de huidige lijn voort waarbij we streven naar betrouwbare, mensgerichte en toekomstbestendige dienstverlening. Daarbij benutten we digitale innovaties zoals kunstmatige intelligentie (AI) en data gedreven werken om het werk efficiënter te organiseren en te verbeteren, zonder het persoonlijke contact te vervangen. Onze dienstverlening blijft mensgericht, met persoonlijke aandacht als kern. Daarom vragen we inwoners en ondernemers actief, na gebruikmaking van onze dienstverlening, om feedback te geven op onze dienstverlening. Deze informatie geeft ons aanvullende kwalitatieve informatie waarmee we direct en gericht onze dienstverlening kunnen verbeteren. Deze metingen vormen een waardevolle aanvulling op de inwoners- en ondernemerspeiling die we 1x per 2 jaar doen.

Samenvattende terugblik op 2025
De WDW was ook in 2025 weer volop in beweging. Naast de grote hoeveelheid reguliere werkzaamheden is er zowel binnen de gemeenten, regionaal en intern weer veel (extra's) opgepakt. Denk hierbij aan de verdere doorontwikkeling van werkprocessen zoals de implementatie van de omgevingswet, het uitbreiden van de WDW-academie, aandacht voor een goede onboarding van nieuwe medewerkers met een verplichte WDW-leerlijn, het uitvoeren van het uniforme proces voor opgave- en projectgericht werken. Maar ook de verdere professionalisering van de sociale teams langs de lijn van het project Sociale basis in beweging, nieuwe of herijkte plannen voor woningbouw, de uitvoering van ons Informatiebeleidsplan met projecten als de implementatie van een telefonieoplossing en de regionale splitsing van onze Microsoft365 omgevingen. In 2025 zijn we ook gestart met het experimenteren met AI en de pilot Zero Based Budgetting voor de gemeente Druten.

Ondanks de blijvende krapte op de arbeidsmarkt is het de WDW gelukt om de formatie op enkele onderdelen aan te vullen en de huidige formatie op orde te houden.

Doorontwikkeling WDW
Onze organisatie heeft de afgelopen jaren een sterke ontwikkeling doorgemaakt. We werken aan complexe maatschappelijke opgaven en leveren resultaten en een goede dienstverlening aan inwoners en bestuur. Dat lukt, elke dag opnieuw, dankzij de inzet, professionaliteit en betrokkenheid van onze medewerkers.

Tegelijkertijd zien we dat de manier waarop we samenwerken en verantwoordelijkheid organiseren niet altijd meer optimaal aansluit bij de fase waarin we ons nu bevinden. De ruimte die is gegeven aan professionaliteit en eigenaarschap heeft veel gebracht, maar deze fase vraagt om meer duidelijkheid over rollen, sturing en besluitvorming.
Om richting te geven aan de volgende fase in de ontwikkeling van de organisatie en te komen tot meer duidelijkheid in rollen, sturing en besluitvorming, heeft het bestuur een onafhankelijk adviesrapport laten opstellen. Het bestuur heeft dit rapport omarmd en vastgesteld als richtinggevend kader. Daarmee is het rapport niet langer een extern advies, maar van en voor de organisatie.

Het rapport helpt ons om deze situatie scherp en zorgvuldig te duiden. Het maakt duidelijk dat de knelpunten niet gaan over mensen of inzet, maar over de manier waarop het werk is georganiseerd. Dat inzicht geeft richting voor de volgende stap in onze ontwikkeling.

We kiezen er daarom voor om gericht door te ontwikkelen: met behoud van wat goed werkt, met aandacht voor wat knelt, en met duidelijke afspraken die samenwerking versterken en het werk werkbaar houden. Dit doen we zorgvuldig, in verbinding met medewerkers, medezeggenschap, bestuur en gemeenteraden, en met oog voor continuïteit in onze dienstverlening.

Zo bouwen we samen verder aan een organisatie die stevig, wendbaar en toekomstbestendig is.

Ziekteverzuim
Het percentage ziekteverzuim 2025 bedraagt 7,2%. Over geheel 2025 is dit een aanzienlijke toename ten opzichte van 2024 (5,7%). Het werkelijk verzuimpercentage is hoger dan onze norm van 5% maar zit op die van het landelijk gemiddelde. De stijging in 2025 wordt vooral veroorzaakt door een stijging op lang (43-365 dagen) en extra lang (366 dagen en langer) verzuim. Lang en extra lang verzuim is en blijft een aandachtspunt maar vooral ook punt van zorg.

De verzuimfrequentie bedraagt 1,05. Een verzuimfrequentie van 1 betekent dat een medewerker zich gemiddeld één keer per jaar ziekmeldt. Dit wordt in Nederland beschouwd als een normale, gemiddelde meldingsfrequentie, waarbij de werknemer niet vaak verzuimt. Om verzuim en frequentie terug te dringen werken wij preventief en waar het verzuim beïnvloedbaar is, acteren we snel en passend. Ook zetten we tijdig geschikte interventies in voor een sneller en duurzaam herstel in samenwerking met de arbodienst.

De WDW werkt vanuit het eigen regiemodel. Door de inzet van een Casemanager Verzuim wordt de organisatie ondersteund om actief en procesmatig te sturen op verzuim. Het verzuim is inzichtelijk, er is adequate begeleiding en waar mogelijk is er grip op het verzuim. In 2025 is het verkrijgen van eigen regie op verzuim geprofessionaliseerd door een actieve en nauwe samenwerking tussen bedrijfsarts en de casemanager verzuim. Een uitvoeringsplan om duurzaam inzetbaarheidsbeleid en vitaliteit vorm te

geven en het vastgestelde plan van aanpak van de RI&E (Risico-Inventarisatie & Evaluatie) moeten ertoe bijdragen om de inzetbaarheid van medewerkers te vergroten en uitval te verminderen.

Ondanks alle inzet is het verzuimpercentage over 2025 gestegen t.o.v. 2024.
De verklaring hiervoor is enerzijds hoge uitval als gevolg van ziekte of uitval door een ongeval maar ook door de hoge werkdruk en kwetsbaarheid op sommige dossiers vanwege personeelstekorten of schaarste. Gelet op de hoeveelheid gemeentelijke taken en het stapelen van ambities ligt uitval vooral door burn-outklachten op de loer. In het proces van de doorontwikkeling van de WDW (2026 e.v.) is het beter grip krijgen op, plannen en organiseren van de hoeveelheid werk een speerpunt. Met deze verbetermaatregel en de inzet van een Sociaal Medisch Team, de uitvoering van de RI&E en de uitvoering van het project Duurzame Inzetbaarheid en Vitaliteit spant de WDW zich maximaal in om het verzuim terug te dringen.

Lichte daling kosten van inhuur
De WDW heeft haar toegestane formatie in de basis goed op orde maar inhuur is en blijft nodig voor specialistische taken die de WDW zelf niet in huis heeft, voor een versnelling op projecten, op vacante formatieplekken die we niet ingevuld krijgen, krapte op de arbeidsmarkt en inhuur bij langdurige ziekte. Het verbeterde inhuurproces 2024 helpt ons om regie te houden op zowel kosten als de rechtmatigheid door een goed samenspel tussen onze inkopers, budgethouders en de afdeling financiën. Ten opzichte van 2024 zien we een kleine daling in de inhuurkosten.

Financieel resultaat 2025
Per saldo houden we ten opzichte van de actuele begroting van ruim € 55 miljoen een bedrag van € 0,1 miljoen over. Dit bedrag vloeit terug naar de beide gemeenten:

Overzicht verrekening (Bedragen x 1.000)	Druten	Wijchen	Totaal
	32,0%	68,0%	
Afrekening binnen de sleutel	€ 1	€ 3	€ 4
Afrekening buiten de sleutel	-€ 79	€ 220	€ 141
Totaal afrekening gemeenten	**-€ 78**	**€ 223**	**€ 145**

Op basis van de CAO en op basis van de tweede Bestuursrapportage hebben we de gemeentelijke bijdrage tussentijds met € 1,8 miljoen verlaagd. Daarbij hadden we in de tweede Bestuursrapportage een buffer opgenomen van € 400k voor onvoorziene kosten. Uiteindelijk blijkt bij de jaarrekening dat we € 145k overhouden.

Voor een analyse op de verschillen ten opzichte van de begroting verwijzen we naar paragraaf 9.3.

Leeswijzer
In deze jaarrekening volgen we de opbouw zoals voorgeschreven in de BBV. Aangezien binnen de WDW geen belastingen worden opgelegd, geen kapitaalgoederen worden onderhouden en geen eigen grondbeleid wordt gevoerd, nemen we de paragrafen over die onderwerpen niet op.

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Jaarverslag 9

1. Programma Dienstverlening 10
   - 1.1 Wat wilden we bereiken? 10
   - 1.2 Wat hebben we ervoor gedaan? 10
   - 1.3 Wat heeft het gekost? 11
   - 1.4 Wat hebben we bereikt? 12

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 13
   - 2.1 Waar liggen de financiële risico's? 13
   - 2.2 Kengetallen financiële positie 15

3. Paragraaf Financiering 16
   - 3.1 Financiering 16
   - 3.2 Rekening courant 16
   - 3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm 16

4. Paragraaf Bedrijfsvoering 17

5. WOO 21

6. Paragraaf verbonden partijen 22

Jaarrekening 24

7. Rechtmatigheidsverantwoording 24
   - 7.1 Verantwoordelijkheid directie 24
   - 7.2 Bevindingen 25

8. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening 26
   - 8.1 Inleiding 26
   - 8.2 Waarderingsgrondslagen balans 26
   - 8.3 Grondslagen van resultaatbepaling 27

9. Baten en lasten 29
   - 9.1 Rekening van baten en lasten 29
   - 9.2 Baten en lasten per taakveld 31
   - 9.3 Toelichting verschillen baten en lasten ten opzichte van begroting 31
   - 9.4 Baten en lasten structureel versus incidenteel 34

10. Balans en toelichting 36
    - 10.1 Activa 38
    - 10.2 Passiva 41
    - 10.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen 43

11 EMU 44
12 Wet normering topinkomens 45
13 Overige gegevens 47

Jaarverslag

1. Programma Dienstverlening

1.1 Wat wilden we bereiken?

Met de vorming van de WDW bundelen de gemeenten hun ambtelijke krachten in de uitvoering van gemeentelijke taken. Vergaande ondersteuning met eigentijdse ICT-toepassingen moet leiden tot een efficiëntere en effectievere dienstverlening.

Vanaf 2018 voeren we tweejaarlijks een inwoners- en ondernemerspeiling uit. Tot op heden laat de ervaren kwaliteit globaal een gelijkblijvend resultaat zien. Op een aantal punten zijn we echter ook ontevreden over de doorontwikkeling van onze dienstverlening. We blijven dan ook via de Kalender Dienstverlening, als onderdeel van het actieplan doorontwikkeling WDW, innovatief werken aan het verder dichtbij brengen van onze dienstverlening bij inwoners en ondernemers.

We blijven innovatief werken aan het verder dichtbij brengen van onze dienstverlening bij inwoners en ondernemers met de projecten uit de agenda dienstverlening.

1.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

De werkorganisatie is formeel belast met alle taken die op grond van wet- en regelgeving aan de gemeentebesturen zijn toegekend.
De uitvoering ziet in ieder geval toe op:
a. beleidsvoorbereiding;
b. uitvoering van beleid en wettelijke regelingen;
c. toezicht op aan derden uitbesteed werk;
d. handhaving van wet- en regelgeving;
e. het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, voor zover de werkorganisatie hiertoe bevoegd dan wel hiervoor gemachtigd is;
f. het verrichten van feitelijke handelingen;
g. het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting;
h. toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969.

De meerwaarde van de WDW ligt met name in de manier waarop we de werkprocessen van hierboven genoemde taken goed en efficiënt inrichten en vormgeven.

Beide gemeenten ontvangen al jaren op rij een positieve waardering voor de dienstverlening, blijkt uit de Inwoners- en Ondernemerspeiling (IOP). Er zijn echter ook onderdelen die beter kunnen, blijkt uit onder andere het IOP, monitoring klantsignalen en het jaarverslag interne klachtbehandeling. Het nakomen van afspraken, bereikbaarheid, empathie, bureaucratie, tijdige en duidelijke communicatie, systeemdenken, professionele houding en participatie zijn de belangrijkste aandachtspunten.

In 2025 is de Agenda Dienstverlening Dichterbij geëvalueerd. Daarbij is ook bovenstaande input meegenomen in het opstellen van de nieuwe Agenda Dienstverlening en het bepalen van de koers en de (deel)projecten waarmee we de dienstverlening voor de lange én korte termijn willen verbeteren. De koers is vertaald naar acht projecten die aansluiten bij de (toekomstige) behoefte van inwoners, ondernemers en partners en de ontwikkelingen van deze tijd.

1. Procesoptimalisatie op basis van klantreizen
2. Digitaal portaal
3. Sneller en beter antwoord
4. Betere dienstverlening op basis van data
5. Inwonerspanel gemeente Wijchen

6. Kunstmatige intelligentie (AI) en dienstverlening
7. Vervolgtraject dienstverleningsprincipes
8. Participatie en co creatie

1.3 Wat heeft het gekost?

De kosten van de werkorganisatie bestaan uit personeelskosten en alles wat het personeel nodig heeft om het werk uit te kunnen voeren, zoals ICT, vervoersmiddelen en huisvesting. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen lasten binnen en buiten een verdeelsleutel. De verrekening van eventuele besparingen of nadelen binnen de geoormerkte kosten van de verdeelsleutel, die de werkorganisatie realiseert, vindt plaats op basis van deze verdeelsleutel. Als gevolg daarvan kunnen middelen naar rato terugvloeien naar of - andersom - ten laste komen van de individuele gemeentelijke begrotingen.

De verdeelsleutel is in 2024 herijkt en door de beide colleges bijgesteld met ingang van 1 januari 2024. De verdeelsleutel is tot een bedrag van € 33.900.000 gebaseerd op de verhouding tussen de hoogte van de ingebrachte budgetten door de beide gemeenten bij de start van de WDW (Wijchen 64,8%, Druten 35,2%). Alle kosten boven het bedrag van € 33.900.000 worden verdeeld op basis van inwoneraantallen (Wijchen 68,0%, Druten 32,0%).

Om de berekening van de verdeelsleutel zo zuiver mogelijk te maken, worden buiten de verdeelsleutel budgetten ingebracht, waarbij de gemeenten Druten en Wijchen duidelijk anders georganiseerd zijn. Voorbeelden hiervan zijn de buitendienst en personeel logopedische dienst en Instituut Bijzondere Opsporing (IBO). Afwijkingen van kosten buiten de verdeelsleutel worden specifiek verrekend met de desbetreffende gemeente.

In hiernavolgende tabel worden de baten en lasten op totaalniveau in beeld gebracht.

Overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Jaarverslag 2024	Begroting 2025	Jaarverslag 2025	Verschil
Totaal baten	€ 53.312	€ 54.600	€ 55.483	€ 883
Totaal lasten	€ 52.859	€ 54.554	€ 55.483	-€ 929
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**€ 453**	**€ 45**	**€ 0**	**€ 45**
Onttrekking bestemmingsreserves	-€ 453	-€ 45	€ 0	-€ 45
Gerealiseerd resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

In bovenstaand resultaat is de afrekening van € 145k retour naar de gemeenten al verwerkt.

1.4 Wat hebben we bereikt?

De veranderingen in de samenleving en dus ook in de dienstverlening gaan snel. Verwachtingen nemen toe en inwoners en ondernemers worden steeds mondiger. Dit betekent dat ook onze dienstverlening en de vaardigheden van onze medewerkers continue aandacht vragen. De Agenda Dienstverlening Dichtbij (2021-2024) is inmiddels afgerond. Uit de evaluatie blijkt dat we een stevige basis hebben gelegd voor een toekomstbestendige en mensgerichte dienstverlening. Zo hebben we de dienstverlening onder andere verbeterd door:

- Het vergroten van onze dienstverlenende vaardigheden
- Het versterken van onze inzet op participatie en co creatie door o.a. het digitaal participatieplatform, het participatiekader voor de gemeente Wijchen
- Investering in de komst van de drie gebiedscoördinatoren voor gemeente Wijchen en de investering voor een adviseur participatie en ontmoeten in gemeente Druten
- Het toegankelijker en gebruiksvriendelijker maken van bestaande digitale kanalen
- Het toevoegen van nieuwe kanalen, zoals een Chatbot en Livechat
- Het verzamelen van klantsignalen via diverse meetinstrumenten en het doorvoeren van verbeteringen op basis van deze inzichten
- De eerste stappen in te komen tot een Omnichannelstrategie waar mensen een goede doorloop in gebruik van verschillende contactkanalen ervaren en het voldoen aan de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer

Met deze projecten hebben we de afgelopen jaren stappen in de goede richting gezet en de dienstverlening dichterbij inwoners gebracht. Maar de maatschappelijke ontwikkelingen zijn niet stil blijven staan. De trends die we eerder hebben beschreven, zijn nog steeds actueel en sommige ontwikkelingen gaan sneller of langzamer dan verwacht. Een aantal projecten in de oude agenda zijn als opgave zo groot dat het jaren duurt voordat we dit gerealiseerd hebben. Daarnaast speelde er een aantal factoren waardoor sommige projecten vertraging hebben opgelopen. Denk bijvoorbeeld aan Corona en de Oekraïne- en vluchtelingencrisis waardoor onze inzet getemporiseerd moest worden omdat medewerkers in andere opgaven nodig waren. Sommige projecten zoals Omnichannelstrategie, track & trace (statusinformatie) en monitoring klantsignalen krijgen daarom een vervolg in de nieuwe Agenda Dienstverlening waarin we onze nieuwe koers bepalen.

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling WDW om onvoorziene niet-structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten.

2.1 Waar liggen de financiële risico's?

Volgens artikel 15 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen (GR) ligt de financiële verantwoordelijkheid bij de beide gemeenten. De gemeenten dragen er zorg voor dat de werkorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te voldoen. De financiële risico's zijn dan ook voor rekening van beide gemeenten.

In totaal bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.292k. Dat bedrag is samengesteld uit de onderstaande (grootste) risico's voor de WDW. Het weerstandsratio bedraag 1,10 op basis van het eigen vermogen. Aangetekend moet worden dat het eigen vermogen geen algemene reserve betreft, maar alleen bestemmingsreserves.

Ziekteverzuim
Langdurig ziekteverzuim blijft een punt van aandacht voor iedere organisatie. Als ziekteverzuim langdurig is, wordt daarvoor ingehuurd. De WDW heeft middelen om inhuur ten gevolge van ziekteverzuim op te vangen (€ 250k). Het risico bestaat echter dat dit inhuurbudget onvoldoende is om het ziekteverzuim op te kunnen vangen.
Kans: 50%
Financieel gevolg: € 750k
Risico: € 375k

AVG
Met de invoering van de AVG loopt de WDW risico. Op het moment dat er een incident plaatsvindt met overtreding van de AVG kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een boete opleggen. De kans daarop is klein. De AP gaat in geval van een datalek eerst in gesprek met partijen voordat een officieel onderzoek wordt gestart. Als er eventueel een officieel onderzoek wordt gestart hoeft dat niet te leiden tot een boete. Een boete opleggen gebeurt alleen in het uiterste geval. De boete kan oplopen tot 4% van de "wereldwijde" omzet met een maximum van € 20mln.
Kans: 10%
Financieel gevolg: € 2,0 miljoen
Risico: € 200k

Databeveiliging / cybersecurity
De verdergaande digitale vastlegging van gegevens vraagt om alert te zijn op de risico's die automatisering met zich meebrengt. Op basis van het vastgestelde Informatieveiligheidsbeleid werken we verder aan de realisatie van alle te nemen stappen. We nemen hier het risico op voor schendingen van de privacy, datalekken of cyberincidenten en de mogelijke claims daardoor.
Kans 25%
Financieel gevolg € 250.000
Risico: € 62.500

Crisis organisatie
De afgelopen jaren heeft de WDW op verschillende onderwerpen (corona, vluchtelingen Oekraïne) een crisisorganisatie opgezet. Momenteel is het programma VIH (Vluchtelingen, Internationale werknemers en Huisvesting) actief. Het inzetten van vast personeel op deze taken leidt ertoe dat extra personeel nodig is om de bestaande taken uit te kunnen voeren. Het risico bestaat dat de organisatie onvoldoende gecompenseerd wordt hiervoor.
Kans 10%

Financieel gevolg: € 300k
Risico: € 30k

CAO
De begroting van de WDW wordt in een vroegtijdig stadium opgesteld. De CAO is op dat moment nog niet afgesloten voor het begrotingsjaar. Het risico bestaat dat de CAO hoger uitpakt, dan de indexatie waarmee in de begroting is rekening gehouden. We berekenen het risico, uitgaande van 2% hogere stijging dan opgenomen in de begroting.
Kans 25%
Financieel gevolg: € 850k
Risico: € 212k.

Indexatie
In de begroting van de WDW gaan we uit van de laatst bekende indexatiecijfers uit de circulaire van het rijk. De kans bestaat dat contracten afgesloten worden, met een hogere indexatie. We berekenen het risico op 2% hogere indexatie dan aangenomen in de begroting.
Kans 25%
Financieel gevolg: € 130k
Risico: € 33k

Ravijnjaar gemeenten
Gemeenten zijn zich aan het voorbereiden op het ravijn vanaf 2028, wanneer het rijk met ingrijpende kortingen op het gemeentefonds komt. Het risico bestaat dat de WDW een taakstelling opgelegd krijgt om de ontstane structurele tekorten bij de deelnemende gemeenten op te vangen. We gaan er bij de berekening vanuit dat 6% korting op het gemeentefonds wordt doorberekend naar de WDW.
Kans 10%
Financieel gevolg: € 3,3 miljoen
Risico: € 330k.

Arbeidsmarkt
Hoewel het de WDW goed lukt om personeel te werven, bestaat het risico dat vacatures niet ingevuld kunnen worden, waar duurdere inhuur voor moet worden aangetrokken. De vergrijzing zorgt daarbij voor extra druk op het werven van nieuw personeel.
Kans 25%
Financieel gevolg: € 200.000
Risico € 50.000

Volgens artikel 19 van de GR worden reserves en voorzieningen overeenkomstig de door het bestuur daartoe uitgevaardigde richtlijnen gevormd. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de nog door het bestuur vast te stellen Nota reserves en voorzieningen.
De werkorganisatie houdt in haar begroting rekening met bestemmingsreserves ter afdekking van toekomstige tekorten en met afschrijvingsreserves ter afdekking van kapitaallasten.

2.2 Kengetallen financiële positie

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn kengetallen voor de financiële positie benoemd. Deze kengetallen moeten verplicht worden opgenomen in deze paragraaf.

Kengetallen:	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Netto schuldquote	2,1%	4,7%	1,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2,1%	4,7%	1,2%
Solvabiliteitsratio	18,6%	8,9%	14,0%
Structurele exploitatieruimte	0,2%	0,0%	0,6%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Het voornaamste kengetal waarop gestuurd wordt binnen de WDW is de structurele exploitatieruimte. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte Werkorganisatie Druten Wijchen heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten en uit te drukken in een percentage. Voor 2025 presenteren we een licht positief percentage, waarbij de afrekening met de gemeenten van circa € 145k (terug te betalen) al in de cijfers is verwerkt. Voor afrekening met de gemeenten bedraagt de structurele exploitatieruimte in 2025 0,9%.

De netto schuldquote is vrij laag. Dat komt doordat de WDW geen leningen heeft aangetrokken. Alles wordt gefinancierd via de exploitatiebijdragen van de gemeenten.

De solvabiliteit is laag vanwege het feit dat de WDW door de gemeenten in beginsel maximaal wordt gedekt voor de jaarlijkse lasten. De positieve kasstroom (zie EMU-saldo in hoofdstuk 11) heeft zicht geuit in een daling van de netto schuld (zie netto schuldquote) en heeft ruimte gecreëerd voor investeringen en doteren van de bestemmingsreserve ICT.

Ultimo 2025 is de financiële positie van de WDW, vanwege de lage solvabiliteit, in basis risicovol. Echter is dit voor de WDW geen probleem vanwege het feit dat het financieringsrisico volledig bij de gemeenten ligt. Daarmee is de continuïteit van de WDW gegarandeerd op het vlak van financieringsrisico.

3. Paragraaf Financiering

De paragraaf financiering gaat over de manier waarop de Werkorganisatie Druten Wijchen wordt gefinancierd en de risico's die zich daarbij voordoen. De Financiële verordening (o.g.v. artikel 212 Gemeentewet) bevat het beleid hiervoor.

3.1 Financiering

De beide gemeenten dragen er zorg voor dat de Werkorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen te kunnen voldoen. Op basis van de door het bestuur vastgestelde begroting ontvangen de gemeenten een factuur voor de bijdrage van het betreffende jaar. Deze bijdrage wordt in kwartaaltermijnen geïncasseerd. In 2025 zijn alle kwartaalbijdragen tijdig geïncasseerd en kon de Werkorganisatie aan haar verplichtingen voldoen.

De WDW neemt bij het aantrekken van middelen de kaders in acht zoals vastgelegd in de Treasurystatuten van de gemeenten Druten en Wijchen (o.g.v. artikel 10 van de Financiële verordening). In onderhavig boekjaar heeft de WDW geen externe financieringen aangetrokken. De deelnemende gemeenten zorgen voor het werkkapitaal van de WDW. Er is geen sprake van rentelasten. De gehanteerde omslagrente is nihil.

3.2 Rekening courant

De Werkorganisatie heeft bij de Bank Nederlandse Gemeenten een rekening courantfaciliteit. Vooralsnog is hier geen kredietarrangement aan verbonden. Dit betekent dat een negatief saldo niet is toegestaan. In 2025 heeft dan ook geen roodstand plaatsgevonden.

Op grond van art. 2 Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden) worden overtollige liquiditeiten bij 's Rijks schatkist aangehouden. Op grond van art. 7, lid 2 Regeling schatkistbankieren decentrale overheden is op de Werkorganisatie Druten Wijchen voor de periode 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025 een drempelbedrag van € 1.000.000 van toepassing.

3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De Wet FIDO bevat een kasgeldlimiet en een renterisiconorm die een grens stelt aan financiering op korte termijn respectievelijk lange termijn.

Het is de Werkorganisatie niet toegestaan om een negatief banksaldo te hebben of anderszins geld te lenen. Daarom doet zich geen renterisico voor en zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet van toepassing.

4. Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering biedt inzicht in de beleidsvoornemens inzake de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, juridische zaken, financiën (waaronder administratieve organisatie, treasury, planning en control en interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze dienstverlening.

Op hoofdlijnen streeft de WDW naar:
1. doorontwikkeling van de interne organisatie;
2. systeemimplementatie, ICT-ontwikkeling, procesharmonisatie en procesverbeteringen;
3. kwaliteit van Dienstverlening (dichtbij en op maat);
4. doorontwikkeling van zelforganisatie.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording
Met de rechtmatigheidsverantwoording legt de directie expliciet verantwoording af (aan het bestuur) over de naleving van regels voor het financiële reilen en zeilen van de organisatie. Daarbij geeft de directie aan of de bestedingen (ontvangsten en uitgaven) van de Werkorganisatie hebben plaatsgevonden conform de geldende financiële wet- en regelgeving.

In 2025 is sprake van een totaal aan bruto rechtmatigheidsfouten (op criteria begroting, voorwaarden en misbruik- en oneigenlijk gebruik) die de verantwoordingsgrens conform de financiële verordening (€ 1.109.660) overschrijden. Zie hoofdstuk 7 Rechtmatigheidsverantwoording.

Qua begrotingsrechtmatigheid is een lastenoverschrijding van € 929.000 gerealiseerd. Deze overschrijding wordt als acceptabel beschouwd, omdat hier directe gerelateerde baten tegenover staan. Op de investeringsbudgetten en reserves hebben geen begrotingsonrechtmatigheden plaatsgevonden.

Op het voorwaardencriterium zijn 2 rechtmatigheidsfouten geconstateerd met een totaalbedrag van € 426.000. Hierbij valt 1 individuele fout van € 393.000 boven de rapportagegrens (= €55.483).
Deze fout betreft onterecht niet Europees aanbesteden van inhuur van personeel groenvoorziening (bedrag 2025: € 393.000).
In de periode vanaf medio 2021 tot medio 2025 is voor de inhuur van personeel in de groenvoorziening gebruikgemaakt van een Europees aanbesteed contract. Omdat in 2024 en 2025 een onderzoek liep naar de toekomstige personele invulling van het wijkbeheer, bestond lange tijd onduidelijkheid over de structurele behoefte aan externe inhuur. Deze onduidelijkheid was nog niet weggenomen voordat het bestaande contract afliep, waardoor de dienstverlening in de tweede helft van 2025 onrechtmatig is voortgezet.
Om herhaling in de toekomst te voorkomen, wordt momenteel gewerkt aan een structurele oplossing voor de personele bezetting van de groenvoorziening. Hierbij wordt onderzocht welke vorm het beste aansluit bij de duurzame behoefte aan capaciteit binnen de geldende aanbestedingsregels. Totdat hierover besluitvorming heeft plaatsgevonden en de noodzakelijke vervolgstappen zijn gezet, blijft een tijdelijke inzet van de huidige flexibele arbeidskrachten noodzakelijk om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen. De definitieve keuze voor de toekomstige organisatie van deze werkzaamheden en de daarbij behorende rechtmatige inhuur- of formatieoplossingen wordt in 2026 verwacht.

Er zijn geen rechtmatigheidsfouten op het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium geconstateerd die de rapportagegrens (€ 55.483) conform de financiële verordening overschrijden.

Fraude
Fraude en corruptie kunnen ernstige gevolgen hebben voor de werkorganisatie. Ze kunnen leiden tot financiële schade en het vertrouwen in de organisatie aantasten. Daarom is het belangrijk dat de werkorganisatie deze risico's goed beheerst.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude en corruptie, voor het zorgen dat de organisatie volgens de geldende wet- en regelgeving werkt en het zorgen voor een cultuur waarin eerlijkheid en integriteit normaal zijn.
Het bestuur is zich hiervan goed bewust. Binnen de werkorganisatie zijn verschillende maatregelen getroffen om de fraude- en corruptierisico's te beperken. Denk hierbij aan interne richtlijnen, gedragscodes, functiescheiding (zodat niet één persoon alles kan doen in een proces) en regelmatige rapportages over financiële en andere belangrijke informatie. Ook is er sprake van functiescheiding en het '4-ogen-principe' in het betalingsproces: een betaling wordt altijd door minimaal twee medewerkers gecontroleerd voordat deze wordt uitgevoerd. Om te voorkomen dat interne regels worden omzeild, kunnen management, directie en bestuur zelf geen betalingen uitvoeren.

In 2025 is het beleid Fraude, Integriteit en Misbruik- en Oneigenlijk gebruik (M&O) verder geactualiseerd en besproken in het managementteam van de werkorganisatie. Dit beleid wordt in 2026 voor besluitvorming aangeboden aan het bestuur van de werkorganisatie. Onderdelen van dit beleid zijn onder andere het opstellen van een jaarlijkse frauderisicoanalyse en scholing voor medewerkers op het gebied van fraude, integriteit en M&O. Om meer zekerheid te krijgen dat alle frauderisico's in beeld zijn en ter voorkoming van daadwerkelijke fraude is de (formele) frauderisicoanalyse geactualiseerd in 2025. Daarnaast volgt het managementteam in 2026 een training op het gebied van fraude.

De werking en naleving van het beleid worden zichtbaar gevolgd via de verbijzonderde interne controle (VIC). Binnen deze controle worden onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd om de risico's op fraude en corruptie te beperken:

- Er wordt gecontroleerd of inkopen en aanbestedingen zijn uitgevoerd volgens de Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012;
- Via steekproeven wordt gecontroleerd of de geleverde prestaties op facturen inderdaad zijn geleverd;
- Via steekproeven wordt nagegaan of betalingen op facturen naar het juiste bankrekeningnummer zijn overgemaakt.

Op basis van alle interne maatregelen en de uitgevoerde VIC zijn er in 2025 geen aanwijzingen gevonden voor fraude of corruptie.

Informatiebeleidsplan
In 2023 hebben we een start gemaakt met het Informatiebeleidsplan (IBP). Het i-projectenportfolio dat onder het IBP valt is continu in beweging. Er worden projecten afgerond en er komen tussentijds nieuwe projecten bij. Nieuwe projecten blijken tot nu toe prima toe te voegen onder de thema's die we hebben gedefinieerd en de ambities en speerpunten die we binnen die thema's hebben. Deze zijn nog actueel. Daarom is ervoor gekozen om in 2025, in overleg met de colleges en raden, de looptijd van het huidige IBP met 2 jaar te verlengen t/m 2027. Medio 2027 bekijken we hoe we een vervolg geven aan het IBP.

De enige grote nieuwe ontwikkeling is de snelle opkomst van AI en de toegenomen aandacht voor informatieveiligheid door alle geopolitieke ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen nemen wij al mee in het huidige projectenportfolio. Niet als een extra thema, maar als nieuwe kans of aandachtspunt binnen alle thema's en speerpunten die we hebben geformuleerd.

In 2025 zijn een aantal grote projecten afgerond. Steeds vaker worden deze projecten op regionale schaal opgepakt. Denk aan technische projecten zoals de splitsing van onze M365 omgevingen en de implementatie van de nieuwe telefonieoplossing. Maar ook beleidsmatige projecten zoals het opstellen van een regionale cloudvisie en – strategie, een eerste versie voor een beleid voor Mobile Device Management (MDM), de implementatie van de digitale handtekening waardoor er vanaf dit jaar digitaal ondertekend wordt en wettelijke opgaven waar samen aan gewerkt wordt met andere afdelingen zoals de WOO en de WMEBV. In 2025 is organisatiebreed ook gestart met het Programma Informatie op orde. Dit programma heeft onder andere als doel om ons zaaksyteem te vervangen, de Woo goed te implementeren, het Bestuurlijk Ambtelijk Samenspel verder te verbeteren en een eerste aanzet te maken met het werken met proceseigenaren op basis van verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Ook is er in 2025 aan grote lokale projecten gewerkt die veel impact hebben op de organisatie. Deze projecten betreffen de vervanging van het zaaksysteem, de vervanging van het financiële systeem en de verdere implementatie van Teams en Microsoft 365. Bij dit laatste project gaat het vooral om de migratie van de documenten op de netwerkschijven naar Teams en de adoptie van de nieuwe manier van werken voor medewerkers. Deze lokale projecten lopen in 2026 door. Ook voeren we sinds 2025 projecten uit waarin we pilotten met AI-technologie. Meer informatie over de op AI gebaseerde oplossingen die we in gebruik hebben genomen, zijn te vinden in het landelijke algoritmeregister.

Een verschil met voorgaande jaren is dat we voor steeds meer van deze projecten, projectleiding vanuit de eigen formatie inzetten, waardoor we minder kosten voor inhuur hebben vanuit het ICT-exploitatiebudget. Eind 2025 hebben we de invulling van ons eigen formatiebudget van team informatiemanagement gewijzigd. Hierdoor hebben we één extra informatiemanager aan ons cluster i-adviseurs kunnen toevoegen. We zijn hierdoor minder afhankelijk geworden van externe inhuur. Voor complexe projecten waar specifieke inhoudelijke kennis of kennis over aanbestedingen vereist is die we niet in huis hebben, huren we incidenteel nog projectleiders in.

<u>WDW Academie</u>
De doorontwikkeling van de WDW Academie is in 2025 voortgezet. Daarin hebben de onderzoeken van meerdere stagiairs binnen team P&O sterk bijdragen.
Het team heeft opdrachten uitgeschreven om de leercultuur in de organisatie te verbeteren, meer aandacht te besteden aan vitaliteit, en om het 'werken vanuit de bedoeling' in te bedden in onze werkzaamheden. Op basis van hun resultaten is het opleidingsaanbod wederom verrijkt. Zo hebben meerdere teams sessies georganiseerd om hun werkzaamheden te promoten binnen de organisatie, bijvoorbeeld door middel van lunchcolleges en zogenoemde 'speeddates'. Met deze sessies heeft de WDW Academie geïnvesteerd in het verbeteren van ontmoetingen tussen collega's, en versterken van de binding met de organisatie. Daarnaast zijn er meerdere bedrijfs- en wijkbezoeken georganiseerd om medewerkers te verbinden met inwoners en ondernemers, en toe te werken naar integrale aanpakken voor de vraagstukken die voor hen spelen.
Bovendien is de 'Young Professional' community opgezet – een initiatief om de 100 medewerkers onder de 35 met elkaar te verbinden. Zij hebben onder meer deelgenomen aan de landelijke jonge ambtenaren dag, en activiteiten rondom vitaliteit en loopbaanontwikkeling. Ook is er veel aandacht geweest voor het werken met kunstmatige intelligentie. De WDW Academie heeft 9 trainingen georganiseerd over Microsoft Copilot, en hoe dit in werkzaamheden geïntegreerd kan worden. Er is daarbij onderscheid gemaakt tussen beginners en meer ervaren collega's. Ten slotte zijn er veel sessies door interne collega's georganiseerd om hun vakkennis onder medewerkers te verspreiden. Het

gaat dan onder meer over strategische beleidsdocumenten, de Omgevingswet en inwonersparticipatie.
Dankzij bovenstaande acties is het gebruik van de WDW Academie weer toegenomen. Ondanks de aanzienlijke uitbreiding van het personeelsbestand van de WDW in 2025, doet ruim 70% van de medewerkers minimaal twee keer per jaar mee aan leeractiviteiten. 35% van de medewerkers volgt zelfs minimaal vier keer per jaar een leeractiviteit.

Onboardingsprogramma
Het onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers is in 2025 geoptimaliseerd. Op basis van een feedbacksessie met medewerkers en een sessie met MT-leden is het onboardingsprogramma gesplitst in twee leerlijnen. De eerste leerlijn betreft het verplichte onboardingsprogramma. Dat is voor alle startende medewerkers gelijk. De tweede leerlijn betreft het keuze onboardingsprogramma. Medewerkers kunnen in overleg met hun buddy trainingen kiezen die voor hun functie relevant zijn.
Team P&O heeft van medewerkers teruggekregen dat deze opzet werkt om de binding met elkaar en de organisatie te versterken, zonder dat trainingen gevolgd hoeven te worden die minder goed aansluiten bij de functie. Ook is het programma van de introductiedag veranderd. Er is een bustour geïntroduceerd om medewerkers kennis te laten maken met de omgeving en de werkzaamheden die de gemeente verricht. Daarbij worden ook minimaal twee bedrijfsbezoeken afgelegd, om te laten zien hoe de gemeente met ondernemers en inwoners op diverse werkgebieden samenwerkt. Bovendien nemen medewerkers van de buitendienst deel aan een gedeelte van de introductiedag, om de ontmoeting tussen het kantoorpersoneel en de buitendienst te versterken.

5. WOO

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De wet is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur en bepaalt welke informatie een gemeente actief openbaar moet maken en welke gegevens een burger achteraf alsnog kan opvragen om openbaar te laten maken. Dit noodzaakt grote veranderingen in het informatiemanagement van de organisatie, de procesinrichting en het beheer van informatie binnen deze processen, en belangrijker; het gedrag van haar ambtenaren. De nodige wijzigingen in het informatiemanagement, de procesinrichting en het informatiebeheer worden meegenomen in een nieuw programma 'Informatie op orde' dat in 2025 is gestart.
Sinds de invoering van de Woo op 1 mei 2022 hebben we voor de gemeente Druten en de gemeente Wijchen gemiddeld meer dan 1 Woo verzoek per week ontvangen. In de periode van 1 januari 2018 tot 1 mei 2022 onder de Wob (de voorganger van de Woo), was dat een gemiddelde van 0,5 verzoek per week). Daarnaast is sprake van meer omvangrijke verzoeken, waardoor behandeling veel tijd kost.
In 2024 is de behandeling van Woo-verzoeken actief gemonitord wat moet leiden tot het aanpakken van zwakke plekken in het proces. Er wordt nu voornamelijk gekeken naar manieren om het aantal verzoeken te verminderen (o.a. door bepaalde documenten proactief openbaar te maken). In maart 2026 is een nieuwe Woo-coördinator aangesteld voor meer uren dan de vorige Woo-coördinator tot zijn beschikking had. Een van haar taken is om het interne proces te monitoren en te stroomlijnen. Ook begeleidt en adviseert zij de behandelaar van het verzoek door te stimuleren dat deze contact opneemt met de Woo-verzoeker om een goede uitvraag te doen wat de verzoeker precies zoekt. Op deze manier is het mogelijk om de omvang van ontvangen verzoeken te verminderen.
Op 1 november 2024 is de eerste tranche van informatie die openbaar moet worden onder de WOO ingegaan. Beide gemeenten en de werkorganisatie voldoen hieraan. Voor de inwerkingtreding van de tweede en volgende tranches zijn er vertragingen op rijksniveau. De WDW is in kaart aan het brengen welke documenten openbaar gemaakt moeten worden en hoe wij de ambtenaren daarin het beste kunnen ondersteunen. De huidige verwachting is dat de volgende tranche in 2027 in werking treedt. Op verslagdatum zijn wij nog in afwachting van landelijke ontwikkelingen over de tranches 2,3 en 4. Naar verwachting komt er in Q2 2026 meer duidelijkheid over de nieuwe planning.

<u>Archiefbewerkingstraject</u>
In het archiefverslag van 2022 van de gemeentearchivaris is geconstateerd dat enkele archiefverzamelingen wettelijk gezien overgebracht moeten worden richting onze archiefbewaarplaats, het Regionaal Archief Nijmegen (RAN) zodat deze archieven openbaar en toegankelijk zijn voor informatiezoekenden
In 2024 is een aanbestedingsprocedure opgestart en is een geschikte partij gevonden. Deze partij is in juli 2024 gestart met de opdracht en dit is in 2025 nagenoeg afgerond. In de tweede helft van 2024 is gestart met het bewerken van de archieven en het ompakken van de archieven naar geschikt materiaal. De fysieke werkzaamheden van de archieven van Wijchen & Druten zijn gereed en worden nu door ons gecontroleerd op de gemaakte archiefbewerkingsvoorwaarden. Zijn beiden akkoord dan wordt het archief overgedragen aan het RAN.

6. Paragraaf verbonden partijen

Binnen de context van de gemeenschappelijke regelingen heeft de WDW de formeel juridische status van een bedrijfsvoeringorganisatie. Deelnemende gemeenten van de WDW zijn de gemeenten Druten en Wijchen, met dien verstande dat geen sprake is van zuivere verbonden partijen in de zin van de BBV.

Jaarrekening

7. Rechtmatigheidsverantwoording

7.1 Verantwoordelijkheid directie

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 4 maart 2026 vastgestelde normenkader van relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.109.660. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

7.2 Bevindingen

De directie stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 1.355.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 1.109.660. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens de directie overigens een bedrag van € 929.000 acceptabel op basis van door het bestuur vastgestelde afspraken. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

A	Begrotingsonrechtmatigheid	Bedrag
A1	Overschrijding lasten programma 1	€ 929.000
A2	Overschrijding investeringsbudgetten	€ 0
A3	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0
A4	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Onderschrijding van de lasten op programma 1.	€ 0
A4	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Onderschrijding van de baten op programma 1.	€ 0
A4	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Overschrijding van de baten op programma 1.	€ 0
	Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**€ 929.000**
	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel A1 t/m A4) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 929.000
	De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	€ 0
B	**Voorwaarden criterium**	**Bedrag**
B1	Niet naleven Europese aanbestedingsrichtlijnen	€ 426.000
C	**M&O criterium**	**Bedrag**
C1	Geen bevindingen	€ 0
	Totaal onrechtmatigheden (A+B+C)	**€ 1.355.000**
	Waarvan acceptabel	€ 929.000
	Waarvan niet-acceptabel	€ 426.000

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.
In deze paragraaf heeft de directie ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

8. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

8.1 Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente (BBV) daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover deze op balansdatum gerealiseerd zijn. Lasten en verliezen worden in acht genomen zodra deze bekend zijn geworden respectievelijk te voorzien zijn.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet gedacht worden aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke.

8.2 Waarderingsgrondslagen balans

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingspijs verminderd met afschrijvingen.

Materiële vaste activa
Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingspijs inclusief bijkomende kosten verminderd met bijdragen van derden en afschrijvingen, maar maximaal tegen (duurzaam) lagere marktwaarde.
Materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van ingeschatte levensduur, waarbij geen restwaarden worden gehanteerd.

Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar
De kortlopende vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.
Op grond van art. 2 Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden) worden overtollige liquiditeiten bij 's Rijks schatkist aangehouden.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves, de afschrijvingsreserves evenals het saldo van de rekening van

baten en lasten.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening verwachte noodzakelijke uitgaven.

Normenkader
Op deze jaarrekening is het door het bestuur op 4 maart 2026 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving van toepassing. Het normenkader betreft de inventarisatie van de relevante regelgeving. De inventarisatie beperkt zich tot regelgeving die relevant is voor financiële beheershandelingen.

8.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Baten en lasten
In de rekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.
Mutaties van reserves worden conform de verslaggevingsvoorschriften afzonderlijk in de staat van baten en lasten gepresenteerd.

Vennootschapsbelasting
Gemeenschappelijke regelingen zijn belastingplichtig 'indien en voor zover zij een onderneming drijven'. Indien sprake is van een ondernemingsactiviteit dient te worden beoordeeld of een vrijstelling van toepassing is. Indien de activiteiten van de WDW al kwalificeren als onderneming in fiscale zin, zijn de resultaten vrijgesteld op grond van de zogenoemde samenwerkingsvrijstelling. Deze vrijstelling is van toepassing indien is voldaan aan de volgende cumulatieve voorwaarden:
1. De activiteiten worden verricht voor de in het samenwerkingsverband deelnemende gemeenten;
2. Indien de gemeenten de werkzaamheden zelf zouden hebben uitgevoerd, zou geen sprake zijn van VPB-plicht;
3. De afnemers dragen naar rato van afname bij in de kosten ('evenredigheidseis').

De activiteiten van WDW voldoen aan deze voorwaarden. De activiteiten worden immers verricht voor de gemeenten Druten en Wijchen (deelnemers in het samenwerkingsverband) en de activiteiten zouden niet tot belastingplicht hebben geleid indien de gemeente de activiteiten zelf zou hebben verricht. In dat geval zou immers sprake zijn van interne activiteiten. Daarnaast voldoet de overeengekomen kostenverdeelsleutel aan de evenredigheidseis. Derhalve zijn de resultaten vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Grondslagen van rechtmatigheidsverantwoording
De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede de Financiële verordening en Controleverordening zoals opgenomen in het Normenkader. In de Financiële verordening zijn de verantwoordingsgrens, alsmede de rapportagegrens voor de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

De rechtmatigheidsverantwoording ziet toe op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties.

De financiële rechtmatigheid omvat het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium (M&O criterium).

Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig zijn gemeld aan het bestuur.

Het voorwaardencriterium wordt getoetst aan de hand van het door het bestuur vastgestelde normenkader.

Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van de WDW leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits deze cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden de verantwoordingsgrens overstijgen) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

9. Baten en lasten

9.1 Rekening van baten en lasten

In dit hoofdstuk zijn de totalen van alle baten en lasten per programma opgenomen. Op grond van de BBV zijn de cijfers per programma exclusief de mutaties in de reserves weergegeven. Dit geeft het gerealiseerd resultaat voor bestemming weer. Na verwerking van de mutaties in de reserves wordt ten slotte het gerealiseerd resultaat na bestemming weergegeven. In dit resultaat is de afrekening van € 145k naar de gemeenten reeds verwerkt.

Overzicht baten en lasten	Begroting 2025	Jaarverslag 2025	Verschil	Bedragen x (€ 1.000) Jaarverslag 2024
Baten binnen de verdeelsleutel				
Druten (35,2%)	11.933	11.933	0	11.933
Wijchen (64,8%)	21.967	21.967	0	21.967
Druten (32,0%)	2.389	2.387	-1	1.835
Wijchen (68%)	5.076	5.073	-3	3.900
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	1.252	1.745	493	1.374
Doorbelasting projecturen	696	741	45	460
Voorziening personeel	0	42	42	0
Bijdragen derden	856	1.106	250	1.142
Rente	70	80	10	163
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	**44.238**	**45.074**	**835**	**42.774**
Baten buiten de verdeelsleutel				
Druten	3.200	3.279	79	3.327
Wijchen	6.396	6.176	-220	6.167
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	347	361	14	578
Bijdragen derden	418	594	175	465
Totaal baten buiten de verdeelsleutel	**10.362**	**10.410**	**48**	**10.538**
TOTAAL BATEN	**54.600**	**55.483**	**883**	**53.312**
Lasten binnen de sleutel				
Loonsom	31.065	32.155	-1.090	28.735
Inhuur	4.909	4.414	495	5.107
Overige personeelskosten	1.182	1.634	-453	1.631
Huisvesting	1.398	1.291	106	1.281
I&A	4.797	4.752	44	4.722
Overige kosten	843	828	15	846
Totaal lasten binnen sleutel	**44.193**	**45.074**	**-881**	**42.322**
Lasten buiten sleutel				
Loonsom	6.995	6.643	352	6.750
Inhuur	2.315	2.657	-341	2.508
Overige personeelskosten	9	85	-77	295
Huisvesting	0	0	0	0
I&A	0	0	0	0
Overige kosten	1.043	1.024	18	984
Totaal lasten buiten sleutel	**10.362**	**10.410**	**-48**	**10.538**
TOTAAL LASTEN	**54.554**	**55.483**	**-929**	**52.859**
Gerealiseerd Totaal baten/Lasten	**45**	**0**	**-45**	**453**
Dotatie aan reserves	-590	-307	283	-650
Onttrekking aan reserves	544	307	-238	197
Totaal mutatie reserves	**-45**	**0**	**45**	**-453**
RESULTAAT	**0**	**0**	**0**	**0**

9.2 Baten en lasten per taakveld

Omschrijving (Bedragen x 1.000)	Jaarverslag 2024	Prim.begr. 2025	Actuele begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil
Baten					
0.10 Reserves	197	373	544	307	238
0.4 Overhead	53.149	52.612	54.530	55.403	-873
0.5 Treasury	163	163	70	80	-10
Totaal baten	**53.509**	**53.148**	**55.144**	**55.790**	**-646**
Lasten					
0.10 Reserves	650	250	590	307	283
0.4 Overhead	52.859	52.898	54.554	55.483	-929
0.5 Treasury	0	0	0	0	0
Totaal lasten	**53.509**	**53.148**	**55.144**	**55.790**	**-646**
Resultaat van de rekening van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

9.3 Toelichting verschillen baten en lasten ten opzichte van begroting

Bedragen x (€ 1.000)	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen	Totaal ver-schil
Personeelskosten (voordeel t.o.v. begroting)	**-1.047**	**-105**	**39**	**-1.113**
Personeel t.l.v. programmagelden Druten en Wijchen.	493	0	14	506
Doorbelasting projectenuren.	45	0	0	45
Bijdrage derden (o.a. detacheringen, loonkostensubsidies).	250	14	162	425
Vrijval voorziening personeel	42	0	0	42
Saldo Personeelskosten na doorbelastingen (baten)	**-217**	**-91**	**214**	**-95**
Toelichting verschillen personeelskosten (nadeel)				
Nadeel op personeel binnen sleutel: De afwijking is gering ten opzichte van de totale personeelskosten (namelijk kleiner dan 1%).	-12			-12
Bij een tussentijdse begrotingswijziging CAO op personeelskosten hebben we het effect op de kosten buiten buiten verdeelsleutel niet helemaal goed doorverwerkt, waardoor we Druten te veel hebben afgeraamd en Wijchen te weinig. Dat wordt nu op basis van de realisatie gecorrigeerd. Daarnaast zien we een nadeel op personeel buiten sleutel Druten omdat in de begroting onvoldoende rekening is gehouden met indexatie. Bij de begroting 2026 is dit al gecorrigeerd.		-151	54	-97
Voordeel op Wijkbeheer: Bij de 2e bestuursrapportage was gerekend op hogere kosten in het laatste kwartaal door de verwachting van groeizamer weer en daarmee meer werkzaamheden. De weersomstandigheden bleken minder groeizaam dan verwacht, waardoor de inzet van wijkbeheer - en daarmee de kosten - lager zijn dan verwacht.		60	160	220
De kosten voor de arbodienst zijn €147k hoger dan begroot. Deze afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere inzet van de bedrijfsarts als gevolg van het toegenomen ziekteverzuim.	-147			-147

Bedragen x (€ 1.000)	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen	Totaal ver-schil
De kosten voor arbomiddelen zijn met €83k overschreden. Deze afwijking wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door gemaakte kosten voor vaccinaties van buitendienstmedewerkers. Daarnaast wordt de afwijking verklaard doordat meer medewerkers dan verwacht vallen onder het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag.	-83			-83
Van het totale opleidingsbudget van €600k is in het verslagjaar €575k besteed. Daarmee is 96% van het beschikbare budget benut.	25			25
Huisvesting (voordeel t.o.v. begroting)	**106**			**106**
Voordeel op gas en elektra: Het voordeel wordt met name veroorzaakt doordat de werkelijke gaskosten van het gemeentehuis Wijchen lager zijn uitgevallen dan vooraf was begroot. Voor het gasverbruik van het gemeentehuis zijn momenteel geen betrouwbare meterstanden beschikbaar. De betreffende meters zijn technisch verouderd en tussentijdse uitlezing is niet mogelijk. Bij de netbeheerder is een aanvraag ingediend om dit te herstellen; de doorlooptijd hiervan bedraagt naar verwachting 2 à 3 jaar. Omdat hierdoor geen betrouwbare inschatting kan worden gemaakt van de nog te betalen gaskosten over 2025, is ervoor gekozen om – gezien de beperkte financiële impact op de jaarrekening 2025 – de uiteindelijke eindafrekening 2025 in 2026 als last te verwerken.	43			43
Voordeel op klein onderhoud	19			19
Voordeel op huur gemeentehuis+werf Druten: begrote indexatie bij primitieve begroting valt lager uit dan werkelijke indexatie.	16			16
Overig: betreft voordelen op verschillende soorten kosten, waaronder beveiliging, koffievoorziening personeel en schoonmaak	27			27
I&A onderschrijding (voordeel t.o.v. begroting)	**44**			**44**
Voordeel op onderhoud van hard- en software: Dit voordeel hangt samen met het feit dat deze post bestaat uit diverse contracten die gedurende het jaar worden bijgesteld. Hierdoor ontstaan logischerwijs afwijkingen ten opzichte van de begroting.	45			45
Overig	-1			-1
Overige kosten (voordeel t.o.v. begroting)	**15**	**12**	**6**	**34**
Voordeel op portikosten: steeds meer communicatie vindt digitaal plaats, waardoor het gebruik van postdiensten - en daarmee de portikosten - lager zijn dan verwacht.	17			17
Overig	-2	12	6	16
Rente	**10**			**10**
Reserves	**45**			**45**
Uitgestelde implementatie-/onderhoudskosten software storten we in de egalisatiereserve ICT, voor uitvoering in 2026/2027.	45			45
Bijdrage Druten Wijchen	**-4**	**79**	**-220**	**-145**

Bedragen x (€ 1.000)	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen	Totaal ver-schil

Conclusie
Per saldo blijven de kosten binnen de verdeelsleutel binnen de vastgestelde begroting. Dit leidt tot een terugbetaling aan de deelnemende gemeenten van € 4k. Voor de gemeente Druten vallen de kosten buiten de sleutel € 79k hoger uit. Voor de gemeente Wijchen € 220k lager. Na de tussentijdse terugbetalingen op basis van de begrotingswijzigingen CAO en tweede bestuursrapportage komt de realisatie dicht op de actuele begroting uit.

9.4 Baten en lasten structureel versus incidenteel

Overzicht baten en lasten	Structureel			Incidenteel		
(Bedragen x 1.000)	Begroot	Werkelijk	Saldo	Begroot	Werkelijk	Saldo
Baten binnen de verdeelsleutel						
Druten (35,2%)	11.933	11.933	0	0	0	0
Wijchen (64,8%)	21.967	21.967	0	0	0	0
Druten (32,0%)	2.355	2.354	-1	33	33	0
Wijchen (68%)	5.005	5.002	-3	71	71	0
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	1.252	1.745	493	0	0	0
Doorbelasting projecturen	696	741	45	0	0	0
Voorziening personeel	0	42	42	0	0	0
Bijdrage derden	856	1.106	250	0	0	0
Rente	70	80	10	0	0	0
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	**44.134**	**44.970**	**835**	**104**	**104**	**0**
Baten buiten de verdeelsleutel						
Druten	3.200	3.279	79	0	0	0
Wijchen	6.396	6.176	-220	0	0	0
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	347	361	14	0	0	0
Bijdrage derden	418	594	175	0	0	0
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	**10.362**	**10.410**	**48**	**0**	**0**	**0**
TOTAAL BATEN	**54.496**	**55.379**	**883**	**104**	**104**	**0**
Lasten binnen de sleutel						
Formatie in dienst	30.715	32.011	-1.296	350	144	206
Inhuur	4.860	4.332	528	49	82	-33
Overige personeelskosten	1.182	1.634	-453	0	0	0
Huisvesting	1.398	1.291	106	0	0	0
I&A	4.571	4.591	-21	226	161	65
Overige kosten	843	828	15	0	0	0
Totaal lasten binnen sleutel	**43.568**	**44.687**	**-1.119**	**625**	**387**	**238**
Lasten buiten sleutel						
Formatie in dienst	6.995	6.643	352	0	0	0
Inhuur	2.315	2.657	-341	0	0	0
Overige personeelskosten	9	85	-77	0	0	0
Huisvesting	0	0	0	0	0	0
I&A	0	0	0	0	0	0
Overige kosten	1.043	1.024	18	0	0	0
Totaal lasten buiten sleutel	**10.362**	**10.410**	**-48**	**0**	**0**	**0**
TOTAAL LASTEN	**53.929**	**55.096**	**-1.167**	**625**	**387**	**238**
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**566**	**283**	**-283**	**-521**	**-283**	**238**
Dotaties aan reserves	-250	0	250	-340	-307	33
Onttrekkingen aan reserves	23	24	0	521	283	-238
Inzet bestemmingsreserve	-226	24	250	181	-24	-205
Gerealiseerd resultaat	**340**	**307**	**33**	**-340**	**-307**	**33**

De onder incidenteel verantwoorde lasten betreffen de uitgaven voor de incidenteel beschikbaar gestelde budgetten. Hieronder een uiteenzetting van de verschillende onderdelen, met de afwijking t.o.v. het beschikbaar gestelde bedrag.

Bedragen x € 1.000	Primitief 2025	Begrotings-wijziging	Begroot actueel	Realisatie	Saldo
Bijdrage Druten en Wijchen	49		49	49	0
Integraal plan	55		55	55	0
Totaal baten	**104**	**0**	**104**	**104**	**0**
Integraal plan - Informatiebeleidsplan	55		55	55	0
Formatie kabels en leidingen	49		49	49	0
Afkoop verlof	100		100	49	51
Inhuur taalcoach	0		0	33	-33
Frictiekosten personeel	250		250	95	155
Saas oplossingen		171	171	106	65
Totaal lasten	**454**	**171**	**625**	**387**	**238**
Dotaties reserves					
Reserve verlof	0		0		0
Kwaliteitsfonds	0		0		0
Egalisatiereserve ICT	0	-340	-340	-307	33
					0
Onttrekkingen reserves					0
Egalisatiereserve ICT		171	171	106	-65
Reserve verlof	100		100	49	-51
Frictiekosten personeel	250		250	95	-155
Kwaliteitsfonds	0		0	33	33
Saldo Reserves	**350**	**-169**	**181**	**-24**	**-205**
Saldo incidenteel	**0**	**-340**	**-340**	**-307**	**33**

10. Balans en toelichting

Dit betreft de balans inclusief resultaatverdeling.

Activa (x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Materiële vaste activa met een economisch nut		
Gebouwen	569	599
Vervoermiddelen	1.063	898
Machines, apparaten en installaties	500	621
Overige mat. vaste activa	703	911
Totaal vaste activa	**2.835**	**3.029**
Vlottende activa		
Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	700	1.330
Schatkistbankieren	5.762	2.391
Totaal uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar	**6.462**	**3.721**
Liquide middelen		
Banksaldi	503	503
Totaal liquide middelen	**503**	**503**
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	228	104
Nog te ontvangen bedragen	216	295
Totaal Overlopende activa	**444**	**399**
Totaal generaal	**10.244**	**7.652**

Passiva (x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	0	0
Bestemmingsreserves	1.200	1.177
Afschrijvingsreserve	225	248
Resultaat boekjaar	0	0
Totaal eigen vermogen	**1.425**	**1.425**
Voorzieningen		
Voorziening personele verplichtingen	736	501
Totaal voorzieningen	**736**	**501**
Vlottende passiva		
Netto-vlott. schulden met rentetyp. looptijd < 1 jaar		
Crediteuren	765	993
Omzetbelasting	2.081	0
Overige schulden	2.931	2.645
Totaal vlottende passiva	**5.777**	**3.638**
Overlopende passiva		
Schulden aan openbare lichamen	1.423	1.358
Vooruit ontvangen bedragen Rijk	482	417
Overige nog te betalen bedragen	401	313
Totaal Overlopende passiva	**2.306**	**2.088**
Totaal generaal	**10.244**	**7.652**

10.1 Activa

Vaste activa

Materiele vaste activa
Dit betreffen materiële vaste activa met een economisch nut: gebouwen, vervoermiddelen, machines en overige investeringen.

Recapitulatie verloop vaste activa

	Bedragen (x € 1.000)					
Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Investeringen	Aanschafwaarde desinvestering	Cum. Afschrijving desinvestering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
Materiele vaste activa						
met een economisch nut						
Gebouwen	599	-	-	-	-30	569
Vervoermiddelen	898	356	-56	56	-191	1.063
Machines, apparaten en installaties	621	-	-	-	-121	500
Overige	911	-	-	-	-208	703
	3.029	356	-56	56	-550	2.835
Totaal vaste activa	**3.029**	356	-56	56	-550	**2.835**

Waardering en afschrijving vaste activa
Investeringen boven een bedrag van € 20.000 worden geactiveerd.

Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur, variërend van 5 tot 20 jaar:
Transportmiddelen > 3.500 kg: 6-10 jaar
Transportmiddelen < 3.500 kg: 7 jaar
Aanhangers: 15 jaar
Ondersteunende middelen openbare werken: 6-20 jaar
ICT software: 5 jaar
Gebouwen: 20 tot 40 jaar.

De in 2018 door de deelnemende gemeenten ingebrachte activa volgen de afschrijvingstermijnen zoals bepaald bij aanschaf door de betreffende gemeenten.

Investeringen versus kredieten

In onderstaande tabel zetten we de investeringen van 2025 af tegen de opgenomen kredieten in de begroting.

Investering (in €)	Begroting	Realisatie	Restant
Voertuig 5: Piket Centrale taken V-79-JNZ	40.000	33.480	6.520
Voertuig 1: Voertuig Reiniging 98-BZT-6	96.000	95.171	829
Voertuig 11: Ploeg Noord 54-BZS-4	96.000	95.171	829
Voertuig 13: Ploeg Zuid 03-BZS-6	96.000	96.020	-20
Voertuig 18: Landmeten V-73-GXL electrisch	2.805	-2.223	5.028
Schaftmateriaal wagen 4 en 5 Wijchen	28.000	0	28.000
Schaftmateriaal wagen 7 en 8 Wijchen	28.000	0	28.000
Strooier 2: Aanhangwagenstrooier SH 3800 trekker	40.000	38.500	1.500
	426.805	**356.120**	**70.685**

We zien een verwaarloosbare overschrijding van € 20,- op bovenstaande investeringsbudgetten. De aanschaf van de schaftmaterialen is uitgesteld naar 2026. Voor de ICT-projecten geldt dat we vooral investeren in SAAS oplossingen, die niet geactiveerd worden.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar;
Het saldo betreffende openbare lichamen per ultimo boekjaar betreft:

Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	**31-12-2025**	**31-12-2024**
Te ontvangen openbare lichamen	*698*	*1.329*
Overige debiteuren	*2*	*1*
	700	1.330
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-
	700	**1.330**

Binnen de te ontvangen bedragen openbare lichamen is voor een bedrag van € nihil te vorderen omzetbelasting opgenomen (2024: € 513.000).

Schatkistbankieren
Voor de periode 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025 bedraagt het drempelbedrag: € 1.000.000 (2,00% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000).

Zie onderstaande tabel voor het gemiddeld per kwartaal buiten de Schatkist gehouden geld in het onderhavige boekjaar:

(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld saldo	825	906	840	912

Per ultimo boekjaar staat € 5.762.997 op de rekening bij de Schatkist.

Overlopende activa
De overlopende activa ultimo boekjaar betreffen vooruitbetaalde kosten van circa € 228.000 (2024: € 104.000) en nog te ontvangen bedragen van circa € 216.000 (2024: € 295.000).

De nog te ontvangen bedragen bestaan voor circa € 79.000 uit aan gemeente Druten nog in rekening te brengen bijdragen (2024: € 230.000 aan gemeente Druten nog in rekening te brengen bijdragen).

Liquide middelen
Dit betreft het banksaldo bij de BNG welke ter vrije beschikking bestaat.

10.2 Passiva

Vaste passiva

Recapitulatie verloop reserves
In het onderhavige boekjaar is het verloop van de reserves is als volgt:

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	**1-1-2025**	**Dotatie**	**Onttrekking**	**Overheveling**	**31-12-2025**
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	*500*	-	*-33*	-	*467*
Reserve frictiekosten personeel	*106*	-	*-95*	-	*11*
Reserve verlof	*167*	-	*-49*	-	*118*
Egalisatiereserve ICT	*404*	*307*	*-107*	-	*604*
Bestemmingsreserves	1.177	307	-284	-	1.200
Afschrijvingsreserve ICT	*248*	-	*-23*	-	*225*
Totaal	**1.425**	**307**	**-307**	**-**	**1.425**

Egalisatiereserve kwaliteitsfonds
Deze reserve dient ter dekking van toekomstige kosten met betrekking tot doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. De reserve is gedoteerd vanuit positieve jaarrekeningsaldi 2020 (€ 78.000), 2022 (€ 300.000) en 2023 (€ 122.000). In 2025 is voor het eerst aanspraak gemaakt op deze middelen. De onttrekking in 2025 betreft dekking van met uitvoering van doorontwikkelingsplannen gemoeide formatiekosten.

Reserve frictiekosten personeel
Deze reserve, gevormd uit bijdragen van de deelnemende gemeenten, dient ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt.

Reserve verlof
De bestemmingsreserve verlof dient ter dekking van mogelijke meerkosten voor de afloop van bovenmatige verlofstanden.

Egalisatiereserve ICT
Deze reserve is ingesteld om jaarlijkse fluctuaties van implementatiekosten ICT, in verband met niet mogen activeren van SAAS-oplossingen, op te vangen.
In 2025 is per saldo circa € 200.000 gestort in deze reserve. Er is circa € 100.000 gedoteerd ter dekking van verwachte afkoop van een contract met een softwareleverancier. Men ziet mogelijkheden om een structureel voordeliger contract met een andere leverancier aan te gaan. Daarnaast zijn voor circa € 100.000 begrotingsonderschrijdingen op projecten gedoteerd, welke gevolg zijn van vertraging in de uitvoering.

Afschrijvingsreserve ICT
De afschrijvingsreserve ICT dient ter dekking van afschrijvingskosten van conform de BBV geactiveerde implementatiekosten (waarvoor een bestemmingsreserve beschikbaar is).

Voorzieningen

Voorzieningen personele verplichtingen

In het onderhavige boekjaar is het verloop van de voorziening als volgt:

Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	**1-1-2025**	**Dotatie**	**Onttrekking**	**Vrijval**	**31-12-2025**
Voorziening Spaarverlof	353	311	-	-	664
Voorziening RVU	108	27	-94	-2	39
Voorziening VSO	40	33	-	-40	33
Voorziening Verlof	-	-	-	-	-
Totaal	**501**	**371**	**-94**	**-42**	**736**

De voorziening Spaarverlof betreft het tegen het gemiddelde integraal uurtarief (€ 47,10) gewaardeerde aantal bovenwettelijke vakantie-uren die ambtenaren opzij hebben gezet conform de in de CAO geboden faciliteit voor verlofsparen.

De voorziening RVU betreft de werkgeverslast om de periode tot AOW-leeftijd te overbruggen van ambtenaren die gebruik hebben gemaakt van de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) conform CAO.

De voorziening VSO is gevormd ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt conform vaststellingsovereenkomst (VSO).

De voorziening Verlof betreft het tegen het gemiddelde integraal uurtarief gewaardeerde overmatige verlofsaldo van werknemers ultimo boekjaar. Het overmatige verlofsaldo betreft het deel van het verlofrechtensaldo ultimo boekjaar dat het gemiddelde verlofrechtensaldo over de laatste 4 jaren (2022, 2023, 2024, 2025) overstijgt.
Per 31 december 2025 is er geen sprake van een overmatig verlofsaldo. Derhalve bedraagt de voorziening per 31 december 2025 € nihil.

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden per ultimo boekjaar bestaan uit Crediteuren, Omzetbelasting en Overige schulden.

Onder de Crediteuren zijn voor een bedrag van circa € 210.000 (2024: circa € 200.000) schulden aan openbare lichamen opgenomen.

De Overige schulden bestaan uit:

Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	2025	2024
Nederlandse overheidslichamen		
Deelnemende gemeenten	28	34
Eigen personeel		
Pensioenpremie	489	462
Loonbelasting	2.405	2.147
Premie Loyalis	7	2
Premie IZA	-	-
Contributie Personeelsvereniging	1	-
Voorschotten/Nettoloon	1	-
	2.931	**2.645**

Overlopende passiva
De overlopende passiva ultimo boekjaar betreffen hoofdzakelijk afrekeningen met de gemeenten Druten en Wijchen voor een totaalbedrag van circa € 1.423.000 (2024: € 1.358.000), vooruit ontvangen bijdragen Rijk voor een totaalbedrag van circa € 482.000 (2024: € 417.000) en overige nog te betalen bedragen van circa € 401.000 (2024: € 313.000).

Het verloop van vooruit ontvangen bedragen Rijk is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	01.01	Bij	Af	31.12
RIEC gelden Distr.Progr.Coördinator Ondermijning	85	100	102	83
RIEC gelden Werkbudget weerbaar Gld Zuid	124	220	184	160
Subsidie Krachtig Ommeland in versterking Rijk van Nijmegen	10	16	26	0
LEADER Rijk van Nijmegen Maas en Waal	191	129	81	239
Werkbudget districtelijk veiligheidsoverleg Gelderland-Zuid	7	-	7	0
Totaal	**417**	**465**	**400**	**482**

10.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen
Ultimo boekjaar is ten aanzien van diverse diensten sprake van contracten waarbij sprake is van meerjarige financiële verplichtingen:

Bedragen x € 1.000

Dienst	Jaarlast	Looptijd tot en met
Automatisering	3.886	1 november 2026 - 31 december 2029
Inhuur personeel	1.779	1 februari 2026 - 31 december 2026
Arbodienst	105	31 december 2026
Facilitaire diensten	241	31 maart 2026 - 31 december 2028
Verzekeringen	70	30 juni 2026
	6.081	

Verlofrechten werknemers
Ultimo boekjaar is sprake van verlofrechten van werknemers voor een bedrag van € 1.793.451 (38.078 uren * € 47,10). Daarvan is € nihil als bovenmatig beschouwd. Derhalve hoeft geen voorziening te worden getroffen. Wel heeft het bestuur besloten om de bestemmingsreserve Verlof deels in te zetten voor uitbetalen van verlofrechten bij uitdiensttreding en/of om verlofrechten sneller af te bouwen. Zie hoofdstuk 9.2 onder Eigen vermogen.

11 EMU

Bedragen € 1.000				
	EMU saldo	**-/+**	**2025**	**2024**
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan (+) cq onttrekking uit reserves (-)	+/-	0	453
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	550	699
3	Bruto dotaties aan de voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	371	177
4	Uitgaven aan investeringen in (im) materiële vaste activa	-	-356	-274
5	De in mindering op 4 gebrachte bijdragen van Rijk, Provincie, EU en ov.	+	-	-
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	+	-	-
6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	-	-	-
7	Uitgaven aan aankoop van grond en uitgaven van bouwrijp maken	-	-	-
8a	Verkoopopbrengsten van grond	+	-	-
8b	Boekwinst op grondverkopen	-	-	-
9	Betalingen ten laste van voorzieningen	-	-94	-347
10	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	-	-
	Berekend EMU-saldo	-	**471**	**708**

12 Wet normering topinkomens

De WNT is van toepassing op WDW. Het voor WDW toepasselijke bezoldigingsmaximum in het onderhavige boekjaar is € 246.000.

In deze bijlage staan de topfunctionarissen van WDW opgenomen. Op grond van de Wet Normering Topinkomens (WNT) moeten inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak openbaar gemaakt worden.
De topfunctionarissen van het bestuur WDW ontvangen geen inkomen vanuit de WDW en daarom kan volstaan worden in onderstaande tabel met de naam en de functie.

Daarnaast vindt er binnen WDW geen inhuur plaats, waarvan de beloning omgerekend uitstijgt boven het bezoldigingsmaximum.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling
Niet van toepassing in 2025 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.
Niet van toepassing in 2025 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.
Niet van toepassing in 2025 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gegevens 2025			
Naam instelling	Naam topfunctionaris	Functie	Periode
Druten	Sigrid Sengers	Bestuurder en voorzitter	01.01.2025 – 31.12.2025
Druten	Willy Brink	Bestuurder	01.01.2025 - 31.12.2025
Wijchen	Renske Helmer-Englebert	Bestuurder	01.01.2025 - 31.12.2025
Wijchen	Geert Gerrits	Bestuurder	01.01.2025 - 31.12.2025
Druten	Boy Janssen	Directeur	01.01.2025 - 31.12.2025
Wijchen	Janne Hendrix	Directeur	01.01.2025 - 31.12.2025

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100
Niet van toepassing in 2025 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
Niet van toepassing in 2025 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1g. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing in 2025 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing in 2025 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

13 Overige gegevens

MIJN OVERHEIDSACCOUNTANTS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2025 van Werkorganisatie Druten Wijchen te Wijchen gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van Werkorganisatie Druten Wijchen op 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1) het overzicht van baten en lasten over 2025;
2) de balans per 31 december 2025;
3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van de directie over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2025; en
4) de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening die is vastgesteld door het bestuur op 13 december 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Werkorganisatie Druten Wijchen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 24. De directie heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 1.355.000 ligt boven de door het bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 1.109.600. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten en voor onzekerheden 2% van de totale lasten, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 55.450 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening
De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directie is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de in de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het bestuur op 4 maart 2026 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening. In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening die is vastgesteld door het bestuur op 13 december 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Katwijk, 16 april 2026

Mijn Overheidsaccountants B.V.

w.g.
W.L. Schuitemaker RA

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2025 van Werkorganisatie Druten Wijchen te Wijchen gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van Werkorganisatie Druten Wijchen op 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1) het overzicht van baten en lasten over 2025;
2) de balans per 31 december 2025;
3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van de directie over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2025; en
4) de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening die is vastgesteld door het bestuur op 13 december 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Werkorganisatie Druten Wijchen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 24. De directie heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 1.355.000 ligt boven de door het bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 1.109.600. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten en voor onzekerheden 2% van de totale lasten, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 55.450 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening
De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directie is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de in de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het bestuur op 4 maart 2026 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening. In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening die is vastgesteld door het bestuur op 13 december 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Katwijk, 16 april 2026

Mijn Overheidsaccountants B.V.

w.g.
W.L. Schuitemaker RA

Vertrouwelijk
Aan het bestuur van
Werkorganisatie Druten Wijchen
Kasteellaan 27
6602 DB WIJCHEN

Katwijk, 16 april 2026

Betreft: Accountantsverslag van de Werkorganisatie Druten Wijchen
voor het boekjaar 2025

Geachte leden van het bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag voor de controle van de jaarrekening 2025 van de Werkorganisatie Druten Wijchen. In dit accountantsverslag geven we een overzicht van de belangrijkste uitkomsten van de door ons uitgevoerde jaarrekeningcontrole 2025. Het accountantsverslag voor de jaarrekeningcontrole 2025 gaat in op onze controleaanpak en de uitkomsten die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2025, en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring ten aanzien van de getrouwheid te verstrekken bij de jaarrekening 2025 van Werkorganisatie Druten Wijchen. Wij hebben dit accountantsverslag op 13 april 2026 met het bestuur besproken.

Tijdens het controleproces hebben wij uitgebreid gesproken met de ambtelijke organisatie en de directie van de organisatie. Wij bedanken de betrokken medewerkers voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Mijn Overheidsaccountants B.V.

w.g.

W.L. Schuitemaker RA

Tel: +31 06 305 359 73
willem@mijnoverheidsaccountants.nl

w.g.

J.D. Kastanja RA RC EMFC

Tel: +31 06 114 595 16
johan@mijnoverheidsaccountants.nl

ACCOUNTANTS-VERSLAG 2025

Werkorganisatie Druten Wijchen

Uw controleteam

De accountantscontrole over het boekjaar 2025 van uw organisatie is uitgevoerd door onderstaand team.

Willem Schuitemaker RA
Externe accountant
Eindverantwoordelijk voor de gehele controle

+31 6 305 359 73
willem@mijnoverheidsaccountants.nl

Johan Kastanja RA RC EMFC
Senior manager
Verantwoordelijk voor de leiding en uitvoering

+31 6 114 595 16
johan@mijnoverheidsaccountants.nl

Willem Gisolf
Controleleider

Samenvatting uitkomsten accountantscontrole 2025

Het bestuur van Werkorganisatie Druten Wijchen heeft aan ons de opdracht verstrekt voor de controle van de jaarrekening 2025. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste uitkomsten die verder in dit verslag worden toegelicht.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden binnen de met uw organisatie gemaakte afspraken afgerond en zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring ten aanzien van de getrouwheid bij de jaarrekening 2025 te verstrekken. De opdracht is uitgevoerd zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging.

MIJN Overheidsaccountants is onafhankelijk van Werkorganisatie Druten Wijchen en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Wij constateren dat er geen sprake is van relaties tussen (het controleteam van) MIJN Overheidsaccountants en Werkorganisatie Druten Wijchen en de gemeenten Druten en Wijchen, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. In Bijlage A lichten wij onze onafhankelijkheid nader toe.

Tijdens de uitvoering van onze jaarrekeningcontrole hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de vooraf afgesproken reikwijdte voorgedaan. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze controle voor 2025 voldoende is voor de doelstelling van onze controle, namelijk het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening.

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door de directie gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. Wij concluderen dat zowel de jaarrekening als het jaarverslag voldoet aan de bepalingen in het BBV.

De directie legt in de rechtmatigheidsverantwoording 2025 verantwoording af over de rechtmatigheid van de bestedingen. Wij zijn van mening dat de rechtmatigheidsverantwoording, en de conclusie dat de door de directie geconstateerde fouten en onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens uitkomen, getrouw tot stand is gekomen. De rechtmatigheidsverantwoording voldoet samen met de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering aan de eisen in de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV. De directie heeft de rechtmatigheidsverantwooording opgenomen conform het in 2025 gewijzigd BBV.

Inhoudsopgave

In dit accountantsverslag bij de jaarrekening 2025 van gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen laten wij onderstaande onderdelen terugkomen.

- Evaluatie bevindingen accountantscontrole 2025
- Materialiteit en verantwoordingsgrens
- Hoe staat uw gemeenschappelijke regeling er financieel voor
- Interne beheersing inclusief automatisering en uw maatregelen ten aanzien van fraudebeheersing
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Wet Normering Topinkomens (WNT)
- Overige relevante bevindingen

Bijlagen:

A. Onafhankelijkheid
B. Terugblik accountantscontrole 2025
C. Beperking verspreidingskring

Evaluatie bevindingen accountants-controle 2025

Bij de uitvoering van onze accountantscontrole van de jaarrekening 2025 hebben wij onderstaande bevindingen geconstateerd die wij nader toelichten. Met ingang van het boekjaar 2025 worden fouten en onzekerheden, als gevolg van de aanpassing van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO), niet meer afzonderlijk gewogen maar bij elkaar opgeteld en getoetst ten opzichte van de materialiteit.

Niet gecorrigeerde fouten en onzekerheden getrouwheidsoordeel

Geen sprake van fouten Wij hebben geen fouten geconstateerd tijdens de uitgevoerde jaarrekeningcontrole die boven de rapporteringsgrens uitkomen en die wij meenemen in onze oordeelsvorming ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening.	**€ -**
Geen sprake van onzekerheden Wij hebben geen onzekerheden geconstateerd tijdens de uitgevoerde jaarrekeningcontrole die wij meenemen in onze oordeelsvorming ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening.	**€ -**

Materialiteit en verantwoordingsgrens

Wij hanteren een materialiteit voor de bepaling van de aard, omvang en diepgang van onze controlewerkzaamheden. De materialiteit bedraagt 2% van de lasten, exclusief toevoegingen aan reserves en is conform het in 2025 gewijzigd Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de door het bestuur vastgestelde controleverordening van 16 december 2025.

Voor de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording heeft het bestuur in de financiële verordening een verantwoordings- en rapporteringsgrens opgenomen.

Op basis van uw definitieve jaarrekening 2025 bedragen deze toleranties voor de Werkorganisatie Druten Wijchen:

Goedkeuringstoleranties jaarrekeningcontrole		
Fouten en onzekerheden	2% van de lasten exclusief toevoeging reserves	€ 1.109.660
Rapporteringsgrens MIJN Overheidsaccountants		€ 55.483

Rapporteringstolerantie rechtmatigheidsverantwoording	
Fouten en onduidelijkheden (2%)	€ 1.109.660
Rapporteringsgrens	€ 55.483

Strekking controleverklaring goedkeurend

- De totale omvang van de fouten en onzekerheden opgeteld bedraagt € - en is lager dan de drempel van 2% van de totale lasten. De omvang van de fouten heeft derhalve geen gevolgen voor het getrouwheidsoordeel in onze controleverklaring.

Hoe staat Werkorganisatie Druten Wijchen er financieel voor

Algemeen
Werkorganisatie Druten Wijchen is een samen-werkingsverband tussen de gemeenten Druten en Wijchen. De gemeenten hebben zich, op basis van een overeengekomen verdeelsleutel, gecommitteerd aan het uiteindelijke exploitatieresultaat van Werkorganisatie Druten Wijchen. Tussentijds heeft in de eerste en tweede bestuursrapportage, naast een separate wijziging CAO, een bijstelling plaatsgevonden van verwachte resultaten over het begrotingsjaar 2025.

Ontwikkeling eigen vermogen
In 2025 blijft het eigen vermogen gelijk, een initieel positief resultaat van € 145.000 is in 2025 als terugbetaling aan de gemeenten opgenomen in de afrekening met Druten en Wijchen. Het saldo van baten en lasten na mutaties in bestemmingsreserves is € nihil.

Het eigen vermogen van Werkorganisatie Druten Wijchen is een 'beklemd' eigen vermogen in de vorm van bestemmingsreserves. De passend bij de strategie van Werkorganisatie Druten Wijchen.

Structurele vs. incidentele baten en lasten
Voor Werkorganisatie Druten Wijchen geldt dat in 2025 incidentele baten en lasten een negatief saldo laten zien. Wat betekent dat incidentele hogere lasten worden gedekt met structurele baten. Dit past bij de financieringsstructuur en is niet direct een verhoogd risico voor de werkorganisatie.

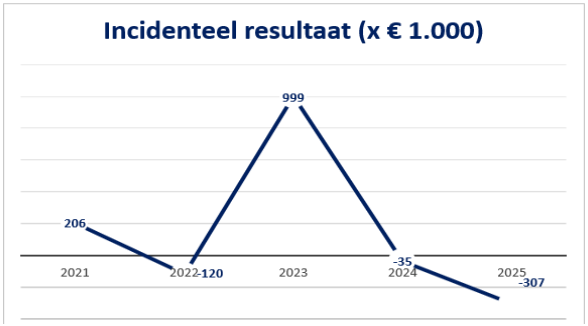

Solvabiliteit
De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. In onderstaand overzicht is een daling van de solvabiliteit weergegeven, die vooral wordt veroorzaakt door een toename van het balanstotaal. Conclusie is dat de solvabiliteit, net als in voorgaande jaren, aan de lage kant is. Echter past dit beeld bij de strategische keuzes ten aanzien van de financiering van Werkorganisatie Druten Wijchen om het eigen vermogen niet hoger te laten worden dan een minimaal noodzakelijk niveau.

Netto schuldquote
De ratio geeft aan in hoeverre de schulden meer bedragen dan de jaarlijkse inkomsten. De netto schuldquote van de werkorganisatie is laag en geeft aan dat de organisatie goed in staat is om te kunnen voldoen aan haar verplichtingen.

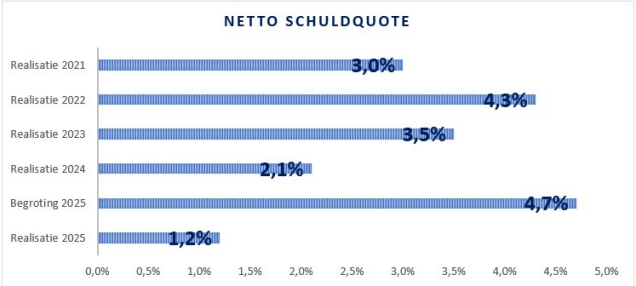

Lasten binnen en buiten de sleutel
De totale exploitatie van Werkorganisatie Druten Wijchen wordt gefinancierd door de beide gemeenten. Dit betreft zowel baten die binnen als buiten de vooraf overeengekomen verdeelsleutel vallen. De verhouding hierin is al een aantal jaar stabiel en laat zien dat circa 80% binnen en 20% buiten de sleutel valt.

In de grafische weergave op de volgende pagina valt op dat de verdeling van lasten die buiten de sleutel vallen in lijn ligt met de verdeling van lasten binnen de sleutel voor beide gemeenten. Mogelijk kan dit aanleiding zijn om de huidige systematiek te heroverwegen en vereen-voudigingen aan te brengen wanneer de verdeling binnen en buiten de sleutel nauwelijks invloed heeft.

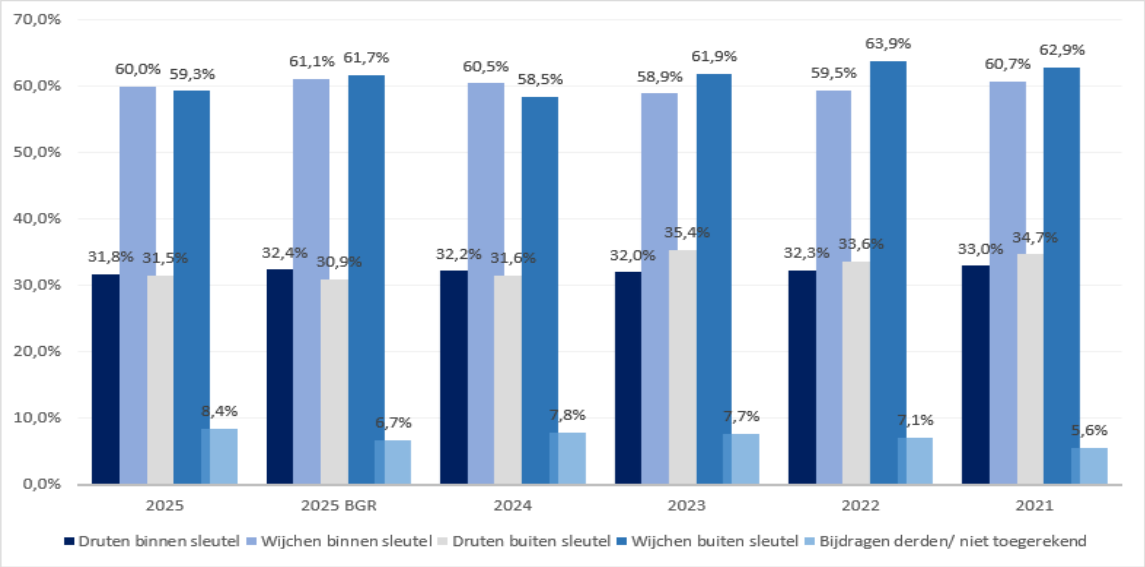

Bovenstaande grafiek laat de verhouding zijn van het aandeel van de gemeente in relatie tot de van toepassing zijnde categorie (aandeel binnen of buiten de sleutel van een gemeente ten opzichte van totale lasten binnen of buiten de sleutel). Daaruit blijkt dat het aandeel van de gemeenten de afgelopen jaren in een gelijkwaardige verhouding liggen binnen en buiten de sleutel.

Weerstandsvermogen en de ontwikkeling van de belangrijkste risico's binnen Werkorganisatie Druten Wijchen

Een sterk weerstandsvermogen geeft de organisatie de ruimte om onverwachte tegenvallers op te vangen zonder direct in te grijpen in beleid of aanvullende financiële middelen te moeten vragen bij de gemeenten Wijchen en Druten. Het zorgt voor stabiliteit en continuïteit van de organisatie. Waarbij een belangrijk vangnet is dat tekorten die ontstaan, zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling, voor rekening en risico komen van de gemeenten. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in welke mate Werkorganisatie Druten Wijchen in staat is om de belangrijkste financiële risico's op te kunnen vangen. Dit wordt de weerstandsratio genoemd. Voor Werkorganisatie Druten Wijchen komt de weerstandsratio uit op 1,1 en geeft aan dat de risico's in voldoende mate kunnen worden opgevangen.

In onderstaande tabel hebben wij de ontwikkeling van de geïdentificeerde belangrijkste risico's in de afgelopen vijf jaar. In 2025 heeft Werkorganisatie Druten Wijchen de belangrijkste risico's opnieuw beoordeeld en de risico inschatting hierop aangepast. De organisatie houdt hierbij ook rekening met actuele ontwikkelingen. Wij zien dit als een goede ontwikkeling en daarmee een concrete invulling van de informatiebehoefte van gebruikers.

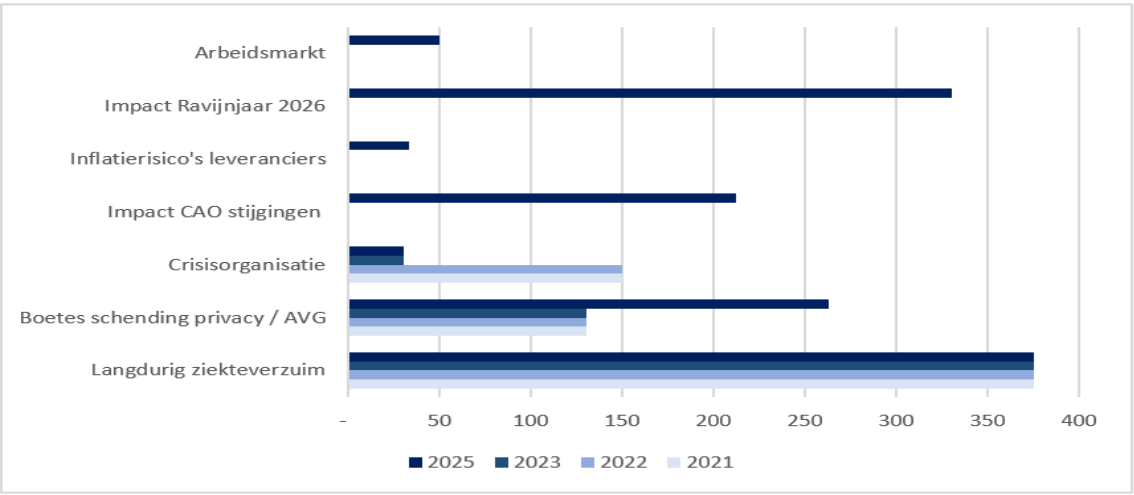

Risico perspectief Werkorganisatie Druten Wijchen

Wij hebben op basis van onze kennis van de organisatie, de bevindingen tijdens de interim-controle (gerapporteerd in de managementletter) en de eindejaarscontrole hebben wij een risico inschatting gemaakt met de belangrijkste aandachtspunten voor de werkorganisatie voor de korte en middellange termijn. Dit is een inschatting op basis van onze bevindingen en niet onderbouwd met 'harde cijfers'. Deze analyse is dan ook uitsluitend bedoeld om jullie richting te geven waar mogelijk extra aandacht aan moet worden geschonken vanuit interne beheersingsperspectief.

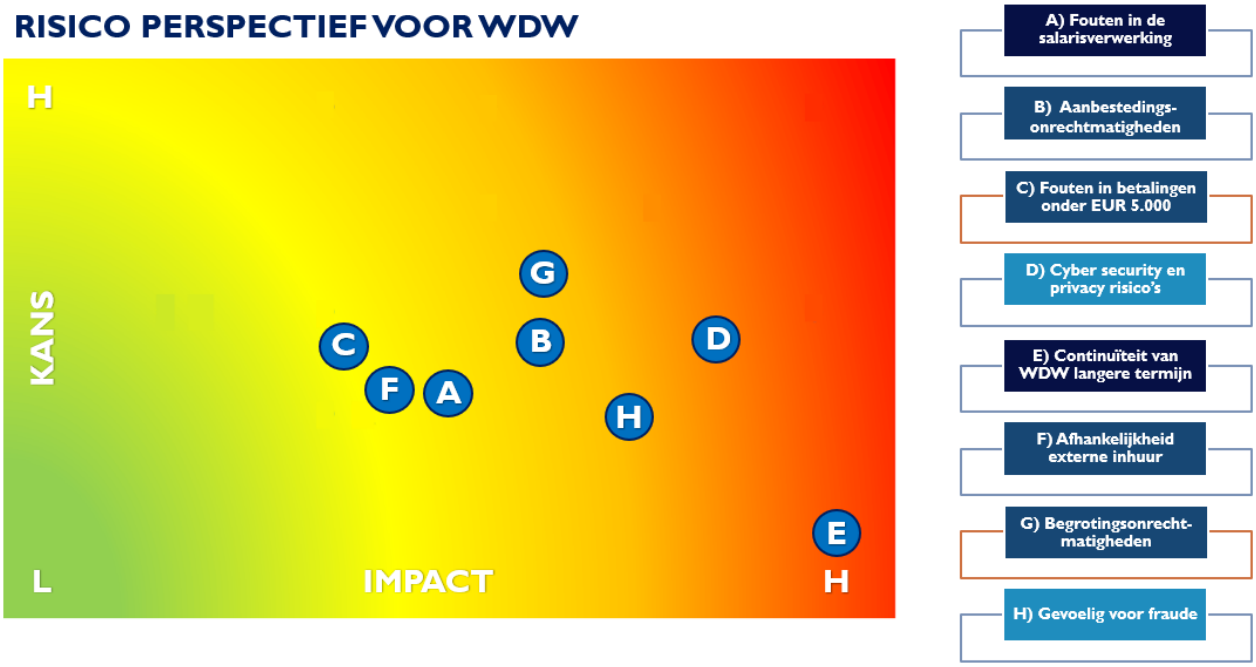

De meest opvallende in bovenstaande analyse is het risico van continuïteit op de langere termijn. Wij zien op dit moment geen directe signalen dat één van de gemeenten uitstapt, daarom schatten wij de kans dat het risico dat één van of beide gemeenten daadwerkelijk uittreedt uit de werkorganisatie laag in. Echter wanneer dit zich voordoet in de praktijk dan is de impact voor de continuïteit van de organisatie zeer hoog. Daarnaast vragen wij uw aandacht voor het beheersbaar blijven houden van cyber security en privacy risico's en fraude risico's en alert te zijn op signalen. Waarbij het van belang is om tijdig bij te sturen wanneer interne beheersmaatregelen niet meer (volledig) aansluiten op veranderende omstandigheden.

Op basis van bovenstaande analyse zien wij voornamelijk gebruikelijke risico's die zich voor kunnen doen bij het type organisaties dat Werkorganisatie Druten Wijchen is en zien wij niet direct een verhoogd risico.

Interne beheersing inclusief automatisering en uw maatregelen ten aanzien van fraudebeheersing

Samenvatting interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2025 hebben wij in oktober 2025 de interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen Werkorganisatie Druten Wijchen en betreft met name de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen over de AO/IB zijn vastgelegd in onze managementletter aan de directie van Werkorganisatie Druten Wijchen.

Uit onze interim-controle zijn geen significante tekortkomingen in de interne beheersing gebleken. Wij zijn van mening dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles) van Werkorganisatie Druten Wijchen voldoet aan de daaraan te stellen minimale eisen. Bij de uitvoering van de interim-controle hebben wij nog wel enkele verbeterpunten geconstateerd ten aanzien van de kwaliteit van de interne beheersing. In de managementletter hebben wij deze verbeterpunten toegelicht.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen met betrekking tot de automatiseringsomgeving raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening. Wij kunnen daarmee geen volledigheid garanderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatie-voorziening te waarborgen.

Onze conclusie ten aanzien van fraude

Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2025 hebben wij geen (materiële) fraudegevallen geconstateerd en zijn geen vermoedens of aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude. De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij de directie. Onze rol als accountant is om onze controle zodanig te plannen en uit te voeren om een redelijke mate van zekerheid te krijgen dat de jaarrekening als geheel vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Wij hebben tijdens onze controle specifiek aandacht besteed aan de maatregelen die u heeft getroffen om frauderisico's tijdig te signaleren. Over de uitgevoerde werkzaamheden en de uitkomsten hebben wij gerapporteerd in onze controleverklaring. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit:

- Uitvoeren van een gerichte frauderisicoanalyse op basis van de standaard NV COS 240
- Wij hebben de frauderisicoanalyse van Werkorganisatie Druten Wijchen beoordeeld. In de managementletter 2025 hebben wij een aanbeveling opgenomen waar deze kan worden aangescherpt
- Wij hebben voor de werkorganisatie het risico op 'management override of controls' als frauderisico benoemd. Overigens is dit een standaard frauderisico in de publieke sector en niet direct een hoger risico voor uw werkorganisatie
- Wij hebben onze controlewerkzaamheden hierop zodanig ingericht dat wij dit risico tot een voor onze accountantscontrole acceptabel niveau hebben kunnen terugbrengen
- Alert op signalen en aanwijzingen van (potentiële) fraude tijdens de controle
- Het uitvoeren van diepgaande analyses op niet routinematige journaalposten, onder andere gericht op het uitsluiten van verslaggevingsfraude

Rechtmatigheidsverantwoording 2025

Algemeen
In de jaarstukken 2025 is door de directie verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid van de baten en lasten en balansmutaties in relatie tot de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV.

Deze rechtmatigheidsverantwoording betreft:

- De rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening; en
- De toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording in de paragraaf bedrijfsvoering

Verantwoordings- en rapporteringsgrens
Het bestuur van gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen heeft de verantwoordingsgrens gesteld op 2% van de lasten (€ 1.109.660) voor de rechtmatigheidsverantwoording en de rapporteringsgrens op € 55.483 voor afwijkingen die in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht moeten worden.

Uitkomsten
Het bestuur heeft de verantwoordings- en rapportagegrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens heeft de directie toegepast bij de oordeelsvorming zoals opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De totale niet acceptabele fouten en onduidelijkheden (€ 1.355.000) die de directie heeft onderkend overschrijden de verantwoordingsgrens en daarmee neemt de directie terecht de conclusie op dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. Van dit bedrag wordt terecht een bedrag van € 929.000 als onrechtmatig maar acceptabel geclassificeerd. Inmiddels zijn in 2026 herstelmaatregelen getroffen om geconstateerde afwijkingen met betrekking tot de naleving vaan Europese aanbestedingsrichtlijnen in de toekomst te voorkomen en is dit toereikend toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Accountantscontrole
Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat afwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij concluderen dat dit het geval is en de rechtmatigheidsverantwoording getrouw tot stand is gekomen.

Beleid binnen uw gemeenschappelijke regeling
Een belangrijk element van de rechtmatigheidsverantwoording zijn de spelregels die het Bestuur meegeeft aan de directie die de basis vormen voor de rechtmatigheidsverantwoording. In 2025 is de financiële verordening en de controleverordening aangepast en vastgesteld op 16 december 2025 door het Bestuur. Wij hebben deze documenten beoordeeld en komen tot de volgende conclusies:

- In de financiële verordening zijn duidelijke richtlijnen vastgelegd op welk niveau het bestuur de begroting goedkeurt.
- In de financiële verordening zijn duidelijke richtlijnen vastgelegd wanneer sprake is van tijdig melden van begrotingsafwijkingen
- In de financiële verordening zijn duidelijke richtlijnen vastgelegd onder welke voorwaarden overschrijdingen van lasten als acceptabel worden beoordeeld

Een nadere analyse van de uitkomsten

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium gaat voornamelijk in op de naleving van de aanbestedingswetgeving. Werkorganisatie Druten Wijchen heeft een uitgebreide SPEND-analyse opgesteld waarbij is getoetst of is voldaan aan de aanbestedingswetgeving. Uit deze analyse blijkt een onrechtmatige besteding (inkopen die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed) voor een bedrag van in totaal € 426.000. De bevindingen en de getroffen herstelmaatregelen zijn toereikend toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Begrotingscriterium

In 2025 worden, binnen de bepalingen in de financiële verordening, de hogere lasten (€ 0,9 miljoen) als onrechtmatig maar acceptabel geclassificeerd. In het bruto oordeel over de rechtmatigheid telt deze mee. De overschrijding van de baten (€ 0,9 miljoen) is tijdig gemeld binnen de financiële tussentijdse rapportages en telt niet mee in het oordeel. In onze controle zijn geen andere onrechtmatigheden gebleken ten aanzien van het begrotingscriterium zoals overschrijdingen van investeringskredieten of mutaties in bestemmingsresreves waar geen formeel bestuursbesluit in 2025 aan ten grondslag ligt.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

Met de door Werkorganisatie Druten Wijchen uitgevoerde (VIC) werkzaamheden zijn risico's in het kader van M&O in voldoende mate afgedekt en is geen sprake van rechtmatigheidsfouten als gevolg van M&O.

Rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening

Wij hebben vastgesteld dat de directie gebruik maakt van de door de Commissie BBV voorgeschreven tekst en zijn het eens met de conclusie ten aanzien van de rechtmatigheid. In de jaarrekening is, onder andere in de waarderingsgrondslagen, een toereikende toelichting opgenomen over de wijze waarop de rechtmatigheidsverantwoording tot stand is gekomen.

Toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering

Werkorganisatie Druten Wijchen heeft in de paragraaf bedrijfsvoering een uitgebreide toelichting opgenomen met daarin een analyse van onrechtmatigheden en in te zetten verbetermaatregelen. De toelichting voldoet aan de minimale vereisten in de Kadernota Rechtmatigheid 2025 en wij zijn het eens met de conclusie die door de directie wordt getrokken ten aanzien van de rechtmatigheid.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Onze conclusie ten aanzien van uw WNT verantwoording

Wij hebben de WNT verantwoording in de jaarrekening 2025 getoetst en de uitkomsten van deze toetsing leest u hieronder. Samenvattend is onze conclusie:

- De WNT verantwoording en toelichtingen zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
- De gepresenteerde WNT verantwoording is opgenomen conform het Verantwoordingsmodel WNT 2025.
- Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2025 voor de topfunctionarissen geen sprake is van een bezoldiging in 2025 en dit op een juiste wijze wordt verwerkt in de WNT verantwoording.

Onbezoldigde bestuurders

Wij hebben vastgesteld dat de in de toelichting op onderdeel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder vermelde bestuurders nauwkeurig en volledig zijn verantwoord.

Bezoldigingsmaximum

De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Voor de in de jaarrekening opgenomen topfunctionarissen is in de wet de maximale bezoldiging bepaalt op € 246.000 voor 2025. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. Voor WDW is deze categorie niet van toepassing.

Overige toelichtingen

De in de jaarrekening 2025 opgenomen toelichting op de WNT bevat enkele aanvullende tekstuele toelichtingen. Wij hebben vastgesteld dat deze toelichtingen voldoen aan de eisen in de wet- en regelgeving.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. In onze controleverklaring hebben wij dit expliciet opgenomen.

Overige bevindingen

Controleverklaring opgenomen in de jaarrekening

In 2025 is het Besluit Begroten en Verantwoorden provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In een gewijzigd artikel 24 is opgenomen dat vanaf dit boekjaar aan de jaarrekening een hoofdstuk overige gegevens moet worden toegevoegd met daarin de controleverklaring van de onafhankelijke accountant. Deze versie van de jaarrekening moet worden aangeboden aan het bestuur ter vaststelling. Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening 2025 van Werkorganisatie Druten Wijchen, voor de tekst van de controleverklaring verwijzen wij derhalve naar het hoofdstuk overige gegevens in de jaarrekening 2025.

Onverschuldigde salarisbetaling

Wij hebben bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden op de lonen en salarissen voor één medewerker geconstateerd dat gedurende een periode van drie maanden salaris is uitbetaald, ondanks dat zij al uit dienst was. De financiële impact is beperkt. Deze voormalig medewerkster heeft zelf het initiatief genomen om de onverschuldigde salarisbetalingen terug te betalen en vervolgens is daar intern direct en proactief actie op ondernomen vanuit de organisatie. Uit verdere controlewerkzaamheden zijn geen signalen gebleken dat sprake is van meerdere gevallen, echter kunnen wij niet vaststellen of mogelijk nog sprake kan zijn van medewerkers die in 2025 salaris hebben genoten maar niet meer in dienst waren op het moment dat de registraties van uitdiensttreding ontoereikend zouden zijn. Wij achten deze kans overigens beperkt omdat een uitdiensttreding op meerdere plekken moet worden gemeld en geregistreerd, maar vragen het management wel maximale aandacht te besteden aan een integrale periodieke analyse op formatie overzichten en bijzonderheden direct af te stemmen. Gevolgd door concrete en zichtbare acties hierop vanuit de afdeling HRM.

BCS Rapportage ISAE 3402 met beperking

Werkorganisatie Druten Wijchen maakt gebruik van de HRM en salarismodule van softwareleverancier BCS HR Software B.V. Een externe auditor heeft de werking van interne beheersmaatregelen, onder andere gericht op het verwerken van salarismutaties, getoetst over de periode 1 januari 2025 t/m 31 december 2025. Deze externe auditor heeft een zogeheten ISAE 3402 type II verklaring afgegeven, waarin een beperking is opgenomen. Deze beperking heeft geen betrekking op de juistheid van de verwerking van mutaties, maar op privacy aspecten binnen BCS HR Software B.V. Wij adviseren u om op korte termijn in gesprek te gaan met BCS HR Software en u actief periodiek te laten informeren op welke wijze deze organisatie passende maatregelen heeft getroffen en de privacy van uw data heeft gewaarborgd.

Rapport bestuurlijke toekomst

Wij hebben kennis genomen van het Rapport bestuurlijke toekomst Druten dat is uitgebracht door een extern adviesbureau en onder andere betrekking heeft op de toekomst van Werkorganisatie Druten Wijchen. Het beeld dat hierin geschetst wordt is dat er onder andere uitdagingen zijn ten aanzien van de positie van beide gemeenten in relatie tot de werkorganisatie. De directie zet ondertussen stappen in de doorontwikkeling van de organisatie. Dit sluit ook aan bij ons beeld op de werkorganisatie. Tijdens de interim-controle 2026 pakken wij dit onderwerp expliciet op om in de managementletter 2026 over de voortgang te kunnen rapporteren. En uiteraard gaan wij graag met u in gesprek wanneer u op dit onderdeel over bepaalde (financiële) onderdelen wilt sparren.

BIJLAGEN

A. Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

Als accountantsorganisatie hechten wij een groot belang aan onze onafhankelijkheid – zowel in de uitvoering als in de beeldvorming. Conform de Nederlandse Corporate Governance Code informeren wij de directie en het bestuur over mogelijke conflicten die onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden. Wij bevestigen dat onze positie ten opzichte van Werkorganisatie Druten Wijchen en de gemeenten Wijchen en Druten volledig voldoet aan de geldende wet- en regelgeving, evenals de beroepsnormen. Onze interne toetsingen wijzen uit dat onze objectiviteit en professionele oordeelsvorming het afgelopen jaar op geen enkel moment zijn aangetast.

Onafhankelijkheid geborgd: Ons stelsel van maatregelen

Bij MIJN Overheidsaccountants is onafhankelijkheid geen papieren verplichting, maar een geïntegreerd onderdeel van onze werkwijze. Wij hanteren een breed pakket aan maatregelen om te waarborgen dat onze controles objectief en onbevooroordeeld worden uitgevoerd. Deze maatregelen zijn verankerd in ons kwaliteitsmanagementsysteem en omvatten onder meer:

- **Duidelijke en bindende onafhankelijkheidsrichtlijnen**, waarin alle risico's en vereiste waarborgen zijn vastgelegd.
- **Actieve monitoring en training**, waarbij alle medewerkers en gevolmachtigden regelmatig worden geïnformeerd over de nieuwste regelgeving en richtlijnen.
- **Strikte nalevingsprocedures**, zodat medewerkers in iedere situatie de juiste onafhankelijke afweging maken.
- **Transparantie in dossiervorming**, waarbij per controlecliënt wordt vastgelegd of er risico's voor de onafhankelijkheid bestaan en welke maatregelen zijn getroffen om deze te elimineren.
- **Escalatie- en consultatiemechanismen**, zodat twijfelgevallen direct worden besproken met gespecialiseerde afdelingen binnen onze organisatie. Waar relevant betrekken wij ook de auditcommissie of het bestuur van de controlecliënt.

Onze werkwijze wordt periodiek beoordeeld door externe toezichthouders, wat een extra waarborg biedt voor de effectiviteit en betrouwbaarheid van ons beleid.

Interne Roulatie: vertrouwdheid voorkomen, onafhankelijkheid Bewaken

Langdurige betrokkenheid bij dezelfde controlecliënt kan de objectiviteit beïnvloeden. Daarom hanteren wij een strikt roulatiebeleid binnen controleteams. Periodieke wisseling van sleutelfunctionarissen voorkomt te nauwe betrokkenheid en zorgt ervoor dat onze controles met een frisse, kritische blik worden uitgevoerd.

Onafhankelijkheidscheck: Geen risico's geconstateerd

Wij hebben een evaluatie uitgevoerd van mogelijke persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen MIJN Overheidsaccountants, onze medewerkers en de Werkorganisatie Druten Wijchen. Hieruit zijn geen omstandigheden naar voren gekomen die een risico vormen voor onze onafhankelijkheid.

B. Terugblik jaarrekeningcontrole 2025

Voor de jaarrekeningcontrole 2025 hebben wij onderstaande planning gehanteerd, die aansluit op de agenda van het Bestuur en is vooraf afgestemd met de ambtelijke organisatie. Wij hebben de vooraf met elkaar afgesproken uitdagende planning en bijbehorende deadlines gehaald.

De uitvoering van de eindejaarscontrole is soepel verlopen. Daarbij is het gelukt om de eindejaarscontrole overeenkomstig de planning af te ronden. Dit positieve resultaat kon bereikt worden door onder andere:

- Een uitstekende voorbereiding en aanlevering van informatie vanuit Werkorganisatie Druten Wijchen.
- Goede samenwerking en communicatie tussen de betrokken medewerkers van Werkorganisatie Druten Wijchen en MIJN Overheidsaccountants.

C. Beperking in de verspreidingskring

Dit accountantsverslag is opgesteld voor de directie en het bestuur van Werkorganisatie Druten Wijchen en ten behoeve van de aanlevering aan de gemeenten Wijchen en Druten. Het accountantsverslag is niet direct bestemd voor derden, en we accepteren dan ook geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid richting andere partijen. Wij begrijpen dat dit verslag openbaar wordt gemaakt in de stukken van de raadsvergadering en hebben hier in de formulering rekening mee gehouden.

De onderwerpen in dit verslag zijn geconstateerd tijdens onze controleopdracht en brengen we onder uw aandacht omdat we ze relevant vinden. Dit verslag gaat uitsluitend over de bevindingen die wij in de controle van de jaarrekening hebben geconstateerd. We kunnen bovendien niet garanderen dat alle risico's of verbeterpunten in de interne beheersing hiermee zijn afgedekt.

Onze conclusies en aanbevelingen moeten worden gezien in de bredere context van de controleverklaring bij de jaarrekening. Opmerkingen over de interne beheersing vormen geen afzonderlijk oordeel over het functioneren van uw organisatie en de interne beheersingsmaatregelen.

WDW

PROGRAMMABEGROTING 2027

WERKORGANISATIE
Druten Wijchen

Status: Ontwerpbegroting

Voorwoord

Context
Voor u ligt de ontwerpbegroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). De kaders voor deze begroting komen voort uit het bedrijfsplan 'werkorganisatie Druten-Wijchen', dat op 30 maart 2017 is vastgesteld in de gemeenteraden van Druten en Wijchen.

De WDW verzorgt voor beide gemeenten de bestuursondersteuning en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven. De begroting omvat daarom de budgetten voor de personele kosten en alles wat het personeel nodig heeft om haar werk uit te kunnen voeren, zoals huisvesting, ICT en voertuigen.
De programmabudgetten, zoals de contracten voor het verlenen van jeugdzorg en WMO, het verrichten van de bijstandsuitkeringen, kosten voor verduurzaming en vastgoed, maken deel uit van de afzonderlijke programmabegrotingen van de gemeenten Druten en Wijchen.
De voorliggende begroting laat gedurende de jaren 2027-2030 een sluitend perspectief zien. Toelichting op de cijfers vindt u terug in paragraaf 1.3.

Professionalisering van dienstverlening
De meerwaarde van de WDW is te beschrijven in vijf strategische doelstellingen (5k's):
1. Verhogen van Kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering;
2. Verbeteren van de bestuurlijke Kracht in de regio;
3. Verminderen van de Kwetsbaarheid;
4. Verbeteren van Kansen voor medewerkers;
5. Verminderen en beheersen van Kosten.

Vanaf 2018 voeren we tweejaarlijks een inwoners- en ondernemerspeiling uit waarbij we gebruik maken van het benchmarkonderzoek van de VNG. Deze onderzoeken geven ons een goed kwantitatief beeld in waar we staan als gemeenten in vergelijking met andere gemeenten. Daarnaast leveren deze resultaten ons goede input voor de Agenda Dienstverlening die richting geeft aan de opgaven in Dienstverlening waarbinnen we in onze organisatie werken. Vanaf 2021 hebben we gewerkt aan de Agenda Dienstverlening Dichtbij, waarin we in 10 projecten hebben gewerkt aan het nog dichterbij brengen van onze dienstverlening en het verder vergroten van onze professionaliteit. In 2025 is deze Agenda geëvalueerd en op basis daarvan is een nieuwe Agenda Dienstverlening opgesteld. De nieuwe Agenda Dienstverlening zet de huidige lijn voort waarbij we streven naar betrouwbare, mensgerichte en toekomstbestendige dienstverlening. Daarbij benutten we, met oog voor de privacy, digitale innovaties zoals kunstmatige intelligentie (AI) en datagedreven werken om het werk efficiënter te organiseren en te verbeteren, zonder het persoonlijke contact te vervangen. Onze dienstverlening blijft mensgericht, met persoonlijke aandacht als kern. Daarom vragen we inwoners en ondernemers actief, na gebruikmaking van onze dienstverlening, om feedback te geven op onze dienstverlening. Deze informatie geeft ons aanvullende kwalitatieve informatie waarmee we direct en gericht onze dienstverlening kunnen verbeteren. Deze metingen vormen een waardevolle aanvulling op de inwoners- en ondernemerspeiling die we 1x per 2 jaar doen.

Doorontwikkeling Werkorganisatie Druten Wijchen
In 2026 heeft het bestuur van de Werkorganisatie Druten Wijchen het uitvoeringsplan voor de doorontwikkeling van de organisatie vastgesteld. Met dit besluit wordt uitvoering gegeven aan het advies over de verdere ontwikkeling van de werkorganisatie.

De doorontwikkeling richt zich op drie samenhangende ontwikkellijnen: het versterken van sturing en prioritering, het versterken van leiderschap en professioneel handelen en het aanpassen van de organisatiestructuur.

In dat kader wordt het aantal teams teruggebracht. Tegelijkertijd wordt de hiërarchische aansturing versterkt door het toevoegen van leidinggevende functies, waardoor de span of attention van leidinggevenden wordt verkleind, er meer aandacht voor ontwikkeling en functioneren van medewerkers is en sturing dichter bij de teams wordt georganiseerd.

Voor de implementatie en nadere uitwerking van de overige twee ontwikkellijnen – sturing en prioritering en leiderschap en professioneel handelen – worden incidentele middelen ingezet. Deze incidentele lasten worden gedekt vanuit het Kwaliteitsfonds.

De investering in de doorontwikkeling is noodzakelijk om de uitvoeringskracht van de werkorganisatie duurzaam te versterken en om de toenemende complexiteit van de maatschappelijke opgaven van de gemeenten Druten en Wijchen adequaat te kunnen blijven ondersteunen.

We werken een voorstel hierover verder uit, dat ter zienswijze wordt voorgelegd aan de beide gemeenteraden. Daarna vindt definitieve besluitvorming plaats in het bestuur van de WDW.

Overige formatieve ontwikkelingen
Voor wat betreft de energietransitie ontvangen we vanuit het Rijk structureel CDOKE gelden. Hiervoor hebben we op de verschillende pijlers uit de Regionale Energie Strategie personele inzet aangetrokken. Eerder hebben we al een deel van deze gelden overgeheveld naar de WDW begroting ter dekking van formatie. Een nieuw voorstel voor een vergelijkbare actie is in voorbereiding

Voor de ondersteunende werkzaamheden voor de projectleiders zien we een uitdaging op ons afkomen. Vooralsnog is er nu geen aanleiding tot bijstelling, maar op termijn zullen we hiervoor mogelijk met een passend voorstel komen.

Binnen het domein fysieke leefomgeving staat een aantal formatieve ontwikkelingen in het verschiet in aanloop naar 2027. Het betreft een beoogde uitbreiding van de formatie bij Ruimtelijk beheer, hetgeen financieel neutraal of gunstiger is voor de WDW (geen inhuur meer via detacheringsconstructies, maar uitsluitend loonkosten). Besluitvorming hierover wordt in Q2 van 2026 voorgelegd.

Binnen het domein publiekszaken zijn er wetwijzingen in het sociaal domein die ook de manier van werken veranderen, nog meer zaken bij de gemeenten terechtkomen en daarmee ook de werkhoeveelheid en de werkdruk verhogen. Te denken valt aan:
- Stevige sociale teams en solide sociale basis
- Participatie in balans
- Pilot Statushouders sneller aan het werk (met een landelijke belangstelling)

Deels is dit voor 2026 met incidentele middelen vanuit de gemeenten al voorzien, maar voor 2027 en verder moet dit nog structureel verder worden uitgewerkt. Daarbij kijken we ook naar beschikbare dekking binnen de gemeenten.
Ook bij Burgerzaken is de werkhoeveelheid, de complexheid van het werk en de werkdruk verhoogd door wetswijzigingen en takenvermeerdering, bijvoorbeeld door internationalisering van de samenleving en door afname van beschikbare woningen en daarbij toename van adresonderzoeken en briefadressen.

Binnen het domein sociale leefomgeving worden beide IHP's (Integraal Huisvestings Plan scholen) voorgelegd aan de beide colleges. De ambities die hierin verwoord staan kunnen niet met de huidige vaste bezetting worden gerealiseerd. Mogelijk is hier uitbreiding formatie op nodig.

Uitdagingen en kansen
Tegelijkertijd met het opstellen van deze begroting loopt de huidige bestuursperiode 2023 – 2026 ten einde. Een periode waarin veel werk is verzet vanuit de WDW voor beide gemeenten om de opgaaf, ambities en doelstellingen te realiseren, ondanks de onzekere situatie over de financiën, het ombuigingsproces en de krapte op de arbeidsmarkt. De komende coalitieperiode, het financiële ravijn van de gemeenten vanaf 2028 en de onzekere situatie over of het Rijk extra middelen beschikbaar stelt aan de gemeenten, maakt dat de WDW haar begroting binnen het bestaande financieel kader, rekening houdend met de indexering en de vastgestelde formatie opstelt. Dit zorgt voor een beleidsarme begroting binnen het huidige takenpakket, zoals dat in 2025/2026 gold. Consequenties als gevolg van bezuinigingen op de gemeentelijke begrotingen 2028 – 2030 zijn op verslagdatum nog niet bekend en zijn dus niet vertaald in deze begroting. Om het huidige takenpakket en bijbehorende ambities te realiseren, zal de WDW sowieso de zeilen moeten bijzetten om alle uitdagingen te realiseren. Dit vraagt om focus en het maken van heldere strategische keuzes. Keuzes maken over wat wel en niet kan, of op zoek gaan naar eventuele creatieve oplossingen. Denk hierbij aan nieuw beleid vervangen door oud, of het meer in samenhang en samenwerking oppakken van bestaande taken, zoals regionale samenwerkingsverbanden.

De arbeidsmarkt blijft een uitdaging. Bij de reguliere functies zien we een toename van reacties als er een vacature wordt geplaatst. Helaas geldt dat nog niet voor hele specifieke functies zoals juristen, veiligheidsadviseurs of planeconomen. Naast uitdagingen biedt dit ook kansen op andere gebieden, zoals het vaker inzetten van afstudeerders en schoolverlaters, het starten van pilots met ketenpartners of het meeliften op de ontwikkeling van een buurgemeente. In 2026 zijn AI-pilots gestart. In 2027 zullen de resultaten hiervan bekend zijn en kunnen we gericht keuzes maken om deze inzet te vergroten en/of specifiek inzetten. Eventuele kosten kunnen wij dragen vanuit het kwaliteitsfonds.

Financieel kader
Deze begroting 2027 is opgesteld op basis van ongewijzigd beleid en is in lijn met de begroting 2026 en alle wijzingen daarop die zijn vastgesteld in de bestuursrapportages. Er zijn dus geen nieuwe taken, krimp of taakstelling op bestaande taken in de primitieve begroting opgenomen.
Mochten er door de gemeenten wijzigingen op het takenpakket gevraagd worden vanuit bijvoorbeeld de nieuwe coalitieakkoorden, veranderende wetgeving, gewenste taakuitbreidingen- of inkrimpingen met het oog op het financiële ravijn vanaf 2028, dan vertalen we die via de lijn van het WDW-bestuur via de reguliere bestuursrapportages middels begrotingswijzigingen.

Als ervan uit bijvoorbeeld de doorontwikkeling WDW wijzigingen ontstaan op het takenpakket met een financieel gevolg, dan wordt dit middels een zienswijze voorgelegd aan de deelnemende gemeenten, voordat het WDW bestuur hier een definitief besluit over neemt.

De bijdrage van de deelnemende gemeenten in de begroting voor het komende jaar stijgt maximaal met de geldende CAO-indexering, overige CAO-afspraken en de prijsontwikkeling uit de meest recente circulaire.

Financieel technische begroting
De voorliggende (financieel-technische) begroting laat gedurende de jaren 2027-2030 een sluitend perspectief zien. Om dit te bewerkstelligen wijzigen we de bijdragen van de gemeenten vanwege de volgende autonome oorzaken:

Bedragen x € 1.000	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen
Bijdrage begroting 2026 jaarschijf 2027	**47.023**	**3.083**	**7.331**
Begrotingswijziging CAO	-1.229	162	-51
Begrotingswijziging 1e bestuursrapportage 2025	0	0	0
Begrotingswijziging 2e bestuursrapportage 2025	5	125	545
Actuele begroting	**45.799**	**3.370**	**7.825**
Begroting 2027: Indexatie personeel	396	16	4
Begroting 2027: Adviseur participatie en ontmoeten	0	107	0
Begroting 2027: Huisvesting	-35	0	0
Begroting 2027: Overige kosten	2	-15	-6
Begroting 2027: Contractindexatie	24	7	21
Begroting 2027: IBO rechtstreeks gefactureerd aan IBO	0	0	-363
TOTAAL	**46.186**	**3.485**	**7.482**

Uit bovenstaande tabel valt op te maken dat de bijdrage aan de WDW hoofdzakelijk stijgt, vanwege hogere indexatie van de personeelskosten. We gaan nu uit van een index van 5,1%, gelijk aan de loonvoet overheidssector uit de laatste septembercirculaire. De cao loopt af op 31 maart 2027. Eventuele afwijkingen t.o.v. de uitgangspunten uit deze begroting, nemen we mee in de eerstvolgende bestuursrapportage, nadat de CAO vanaf 31 maart 2027 is vastgesteld. Daarnaast is vanuit Druten geld ingebracht voor een medewerker participatie en ontmoeten in 2026 en 2027.

Op huisvesting hebben we de budgetten bijgesteld vanuit wat we gezien hebben in de jaarrekening 2025. Daarnaast stellen we de overige budgetten bij op basis van indexatie.

In de WDW zijn een aantal medewerkers aangesteld, die werkzaam zijn voor het IBO. Voorheen gold een dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen Wijchen en het IBO voor het door factureren van de betreffende personeelskosten aan de gemeenschappelijk regeling IBO waar ze werkzaam voor zijn. Deze DVO is omgezet naar de WDW, waardoor we deze kosten niet meer buiten de sleutel aan Wijchen factureren, maar rechtstreeks aan het IBO. Per saldo is dat voor de WDW neutraal, maar we zien dit wel terug in de bijdrage buiten de sleutel Wijchen in bovenstaande tabel.

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Programma 1 Dienstverlening 8
   - 1.1 Wat willen we bereiken? 8
   - 1.2 Wat gaan we daarvoor doen? 8
   - 1.3 Wat gaat het kosten? 9
   - 1.4 Nieuw beleid 12

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 13
   - 2.1 Waar liggen de financiële risico's? 13
   - 2.2 Reserves en voorzieningen 15
   - 2.3 Kengetallen financiële positie 15

3. Paragraaf Financiering 16
   - 3.1 Financiering 16
   - 3.2 Rekening-courant 16
   - 3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm 16

4. Paragraaf Bedrijfsvoering 17

5. Paragraaf WOO 19

6. Financiële begroting 20
   - 6.1 Uitgangspunten 20
   - 6.2 Structureel 20
   - 6.3 Incidenteel 21
   - 6.4 Geprognosticeerde Balans 22

7. Reserves 23
   - 7.1 Verloop van reserves 23
   - 7.2 Toelichting reserves 24

8. Investeringen 25

9. EMU-saldo 26

1. Programma 1 Dienstverlening

1.1 Wat willen we bereiken?

Met de vorming van de WDW bundelen de gemeenten hun ambtelijke krachten in de uitvoering van gemeentelijke taken. De veranderingen in de samenleving en dus ook in de dienstverlening gaan snel. Verwachtingen nemen toe en inwoners en ondernemers worden steeds mondiger. Goede ondersteuning met eigentijdse ICT-toepassingen moet leiden tot een efficiëntere en effectievere dienstverlening. Door meer (digitale) zelfservice te bieden, helpen we de inwoners en ondernemers 24/7 dichtbij huis en kunnen we onze ambtelijke capaciteit inzetten voor de moeilijkere vragen en situaties die persoonlijke ondersteuning en maatwerk vragen. Ook deze dienstverlening ontwikkelt zich steeds, waarbij 'het werken vanuit de bedoeling' en 'projectmatig en opgavengericht werken' ons helpt het goede te doen. Deze werkwijzen blijven we actief stimuleren en ontwikkelen binnen de WDW.

1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

De WDW is formeel belast met alle taken die op grond van wet- en regelgeving aan de gemeentebesturen zijn toegekend. De uitvoering ziet in ieder geval toe op:

a) Beleidsvoorbereiding;
b) Uitvoering van beleid en wettelijke regelingen;
c) Toezicht op aan derden uitbesteed werk;
d) Handhaving van wet- en regelgeving;
e) Het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, voor zover de werkorganisatie hiertoe bevoegd dan wel hiervoor gemachtigd is;
f) Het verrichten van feitelijke handelingen;
g) Het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting.

De meerwaarde van de WDW ligt met name in de manier waarop we de werkprocessen van de hierboven genoemde taken goed en efficiënt inrichten en vormgeven.

In 2027 geven we uitvoering aan de nieuwe Agenda Dienstverlening die begin 2026 is vastgesteld. De nieuwe Agenda Dienstverlening helpt ons te prioriteren en gericht onze dienstverlening te verbeteren. De koers is vertaald naar acht projecten en deelprojecten die aansluiten bij de (toekomstige) behoefte van inwoners, ondernemers en partners en de ontwikkelingen van deze tijd.

1. Procesoptimalisatie op basis van klantreizen
2. Digitaal portaal
3. Sneller en beter antwoord
4. Betere dienstverlening op basis van data
5. Inwonerspanel gemeente Wijchen
6. Kunstmatige intelligentie (AI) en dienstverlening
7. Vervolgtraject dienstverleningsprincipes
8. Participatie en cocreatie

In 2026 wordt opnieuw de tweejaarlijkse inwoners- en ondernemerspeiling uitgevoerd. Daarnaast monitoren we tussentijds actief de klantsignalen. Deze informatie geeft ons aanvullende kwalitatieve informatie waarmee we direct en gericht onze dienstverlening kunnen verbeteren. Deze metingen vormen een waardevolle aanvulling op de inwoners- en ondernemerspeiling.

1.3 Wat gaat het kosten?

De kosten van de WDW bestaan uit kosten voor personeel en alles wat het personeel nodig heeft om het werk uit te kunnen voeren, zoals ICT, vervoersmiddelen en huisvesting. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen lasten binnen en buiten een verdeelsleutel.

Deze verdeelsleutel betreft de verhouding tussen de hoogte van de ingebrachte budgetten door de beide gemeenten. De verrekening van eventuele besparingen of nadelen binnen de geoormerkte kosten van de verdeelsleutel, die de WDW realiseert, vindt plaats op basis van deze verdeelsleutel. Als gevolg daarvan kunnen middelen naar rato terugvloeien naar of - andersom - ten laste komen van de individuele gemeentelijke begrotingen.

De beide colleges hebben op 12 maart 2024 een besluit genomen over de evaluatie en herijking van de kostenverdeelsleutel. Dit besluit passen we toe in deze begroting.
Dit betekent concreet het volgende:

- De kosten tot € 33,9 miljoen verdelen we op basis van de originele verdeelsleutel (35,2% Druten en 64,8% Wijchen).
- De kosten boven dit bedrag verdelen we op basis van inwoneraantallen. Voor 2026 gaan we uit van het aantal inwoners per 1-1-2026. Dat leidt tot een verhouding 32,2% Druten en 67,8% Wijchen.

Om de berekening van de verdeelsleutel zo zuiver mogelijk te maken, worden buiten de verdeelsleutel budgetten ingebracht, waarbij de gemeenten Druten en Wijchen duidelijk anders georganiseerd zijn. Voorbeelden hiervan zijn de buitendienst, medewerkers logopedische dienst en specifieke taken sociale wijkteams. Afwijkingen van kosten buiten de verdeelsleutel worden afzonderlijk verrekend met de desbetreffende gemeente.
In onderstaande tabel worden zowel de structurele als de incidentele baten en lasten (binnen en buiten de verdeelsleutel) in beeld gebracht:

Meerjarig overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten binnen de verdeelsleutel						
Druten verdeelsleutel basis (35,2%)	11.933	11.933	11.933	11.933	11.933	11.933
Wijchen verdeelsleutel basis (64,8%)	21.967	21.967	21.967	21.967	21.967	21.967
Druten o.b.v. inwoners (32,2%)	2.387	3.169	3.956	4.527	5.154	5.850
Wijchen o.b.v. inwoners (67,8%)	5.073	6.703	8.330	9.533	10.851	12.317
Subtotaal bijdrage Druten en Wijchen	***41.360***	***43.772***	***46.186***	***47.960***	***49.905***	***52.067***
Overige baten	1.745	456	479	425	436	447
Doorbelasting projecturen	741	954	968	975	982	989
Voorziening Personeel	42	0	0	0	0	0
Bijdrage derden	1.106	0	0	0	0	0
Rente	80	150	150	150	150	150
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	**45.074**	**45.333**	**47.784**	**49.510**	**51.473**	**53.654**
Baten buiten de verdeelsleutel						
Druten	3.279	3.326	3.486	3.541	3.668	3.788
Wijchen	6.176	7.143	7.479	7.762	8.092	8.424
Overige baten	361	919	959	994	1.035	1.078
Bijdrage derden	594	0	0	0	0	0
Totaal baten buiten de verdeelsleutel	**10.410**	**11.387**	**11.924**	**12.296**	**12.794**	**13.290**
TOTAAL BATEN	**55.483**	**56.720**	**59.708**	**61.806**	**64.268**	**66.944**

Meerjarig overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten binnen de sleutel						
Formatie in dienst	32.155	35.298	37.696	39.130	40.734	42.566
Inhuur	4.414	630	626	516	521	526
Overige personeelskosten	1.634	1.612	1.662	1.705	1.746	1.789
Huisvesting	1.291	1.534	1.576	1.617	1.657	1.698
I&A	4.752	5.570	5.703	5.780	5.896	6.052
Overige kosten	828	948	932	992	965	1.047
Totaal lasten binnen sleutel	**45.074**	**45.592**	**48.195**	**49.739**	**51.519**	**53.679**
Lasten buiten sleutel						
Formatie in dienst	6.643	8.774	9.194	9.459	9.879	10.317
Inhuur	2.657	1.799	1.915	1.994	2.079	2.168
Overige personeelskosten	85	-249	-263	-270	-276	-283
Huisvesting	0	0	0	0	0	0
I&A	0	0	0	0	0	0
Overige kosten	1.024	1.062	1.076	1.111	1.111	1.087
Totaal lasten buiten sleutel	**10.410**	**11.385**	**11.922**	**12.294**	**12.792**	**13.288**
TOTAAL LASTEN	**55.483**	**56.977**	**60.117**	**62.034**	**64.311**	**66.967**
Totaal van baten en lasten	**0**	**-257**	**-409**	**-227**	**-43**	**-23**
Dotaties reserves	-307	-250	-250	-250	-250	-250
Onttrekkingen reserves	307	507	659	477	293	273
Totaal inzet reserves	**0**	**257**	**409**	**227**	**43**	**23**
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

In onderstaande tabel laten we het verloop zien van de bijdragen Druten en Wijchen binnen en buiten de sleutel van de primitieve begroting 2026 tot en met de voorliggende begroting 2027-2030. Per jaarschijf nemen we drie kolommen: op "binnen sleutel" staat voor de bijdrage van Druten en Wijchen binnen de verdeelsleutel. "Dru" en "Wij" staan voor Druten en Wijchen buiten de verdeelsleutel.

	2027			2028			2029			2030		
Bedragen x € 1.000	Binnen sleutel	Dru	Wij	Binnen sleutel	Dru	Wij	Binnen sleutel	Dru	Wij	Binnen sleutel	Dru	Wij
Meerjarenbegroting 2026	47.023	3.083	7.331	48.789	3.224	7.602	50.529	3.334	7.868	51.211	3.745	8.683
Begrotingswijziging CAO	-1.229	-28	-51	-1.229	-28	-51	-1.229	-28	-51	0	0	0
Taakstelling Druten vervalt	0	190	0	0	190	0	0	190	0	0	0	0
Bestuursrapportage 1 2025												
Uitbreiding formatie projectleiders	150	0	0	150	0	0	150	0	0	0	0	0
Ophoging taakstelling projecturen	-150	0	0	-150	0	0	-150	0	0	0	0	0
Bestuursrapportage 2 2025												
Inbreng sociaal team huur Mozaïek vanaf 2026 van Wijchen naar WDW	0	0	135	0	0	139	0	0	142	0	0	0
Gebiedscoördinatoren inbrengen buiten de sleutel Wijchen	0	0	285	0	0	285	0	0	285	0	0	0
Aframen wijkcontactfunctionaris	0	0	-35	0	0	-35	0	0	-35	0	0	0
Werkbudget gebiedscoördinatoren	0	0	15	0	0	15	0	0	15	0	0	0
Inhuur wijkbeheer	0	74	145	0	74	150	0	74	155	0	0	0
Mantelzorgondersteuner	96	0	0	96	0	0	96	0	0	0	0	0
Andere invulling functie technisch medewerker RB	-91	0	0	-91	0	0	-91	0	0	0	0	0
Invulling werfbeheerder	0	51	0	0	51	0	0	51	0	0	0	0
BEGROTING 2027:												
Personeelsbegroting	396	16	4	422	21	10	616	31	29	827	41	50
ICT	0	0	0	-6	0	0	0	0	0	-2	0	0
Adviseur participatie en ontmoeten	0	107	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Index	24	7	22	11	14	47	31	24	84	27	35	130
Huisvesting	-35	0	0	-36	0	0	-37	0	0	-38	0	0
Overige personeelskosten	-20	0	0	-21	0	0	-23	0	0	-25	0	0
IBO rechtstreeks afrekenen	0	0	-363	0	0	-378	0	0	-395	0	0	-413
Overige kosten	22	-15	-6	25	-5	-19	14	-8	-4	67	-33	-23
TOTAAL BEGROTING	**46.186**	**3.485**	**7.483**	**47.960**	**3.541**	**7.765**	**49.906**	**3.668**	**8.094**	**52.067**	**3.788**	**8.427**

In voorliggende begroting rekenen we met de indexpercentages uit de septembercirculaire 2025, op basis waarvan de hoogte van de algemene uitkering in de gemeentebegroting is gebaseerd.

1.4 Nieuw beleid

De voorliggende begroting is gebaseerd op bestaand beleid. Via deze Begroting 2027 vragen we daarmee, buiten indexering en actualisatie van budgetten op bestaand beleid, geen extra middelen aan voor nieuw beleid.
Bij de Perspectiefnota's van Druten en Wijchen leggen we eventuele (personele) uitbreidingen / inkrimpingen – vanuit bestuurlijke wens of wettelijk kader – ter integrale besluitvorming voor. Dit vertaalt zich vervolgens door als begrotingswijziging binnen de WDW.

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de WDW om onvoorziene niet-structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen, teneinde haar taken te kunnen voortzetten.

2.1 Waar liggen de financiële risico's?

Volgens artikel 15 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen (GR) ligt de financiële verantwoordelijkheid bij de beide gemeenten. De gemeenten dragen er zorg voor dat de werkorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te voldoen. De financiële risico's zijn dan ook voor rekening van beide gemeenten.

In totaal bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.292k. Dat bedrag is samengesteld uit de onderstaande (grootste) risico's voor de WDW. Het weerstandsratio bedraag 1,10 op basis van het eigen vermogen. Aangetekend moet worden dat het eigen vermogen geen algemene reserve betreft, maar alleen bestemmingsreserves.

Ziekteverzuim
Langdurig ziekteverzuim blijft een punt van aandacht voor iedere organisatie. Als ziekteverzuim langdurig is, wordt daarvoor ingehuurd. De WDW heeft middelen om inhuur ten gevolge van ziekteverzuim op te vangen (€ 250k). Het risico bestaat echter dat dit inhuurbudget onvoldoende is om het ziekteverzuim op te kunnen vangen.
Kans: 50%
Financieel gevolg: € 750k
Risico: € 375k

AVG
Met de invoering van de AVG loopt de WDW risico. Op het moment dat er een incident plaatsvindt met overtreding van de AVG kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een boete opleggen. De kans daarop is klein. De AP gaat in geval van een datalek eerst in gesprek met partijen, voordat een officieel onderzoek wordt gestart. Als er eventueel een officieel onderzoek wordt gestart, hoeft dat niet te leiden tot een boete. Een boete opleggen gebeurt alleen in het uiterste geval. De boete kan oplopen tot 4% van de "wereldwijde" omzet met een maximum van € 20mln.
Kans: 10%
Financieel gevolg: € 2,0 miljoen
Risico: € 200k

Databeveiliging / cybersecurity
De verdergaande digitale vastlegging van gegevens vraagt om alert te zijn op de risico's die automatisering met zich meebrengt. Op basis van het vastgestelde Informatieveiligheidsbeleid werken we verder aan de realisatie van alle te nemen stappen. We nemen hier het risico op voor schendingen van de privacy, datalekken of cyberincidenten en de mogelijke claims daardoor.
Kans 25%
Financieel gevolg € 250.000
Risico: € 62.500

Crisis organisatie
De afgelopen jaren heeft de WDW op verschillende onderwerpen (corona, vluchtelingen Oekraïne) een crisisorganisatie opgezet. Momenteel is het programma VIH (Vluchtelingen, Internationale werknemers en Huisvesting) actief. Het inzetten van vast personeel op deze taken leidt ertoe dat extra personeel nodig is om de bestaande taken uit te kunnen voeren. Het risico bestaat dat de organisatie onvoldoende gecompenseerd wordt hiervoor.
Kans 10%
Financieel gevolg: € 300k
Risico: € 30k

CAO
De begroting van de WDW wordt in een vroegtijdig stadium opgesteld. De CAO is op dat moment nog niet afgesloten voor het begrotingsjaar. Het risico bestaat dat de CAO hoger uitpakt, dan de indexatie waarmee in de begroting is rekening gehouden. We berekenen het risico, uitgaande van 2% hogere stijging dan opgenomen in de begroting.
Kans 25%
Financieel gevolg: € 850k
Risico: € 212k.

Indexatie
In de begroting van de WDW gaan we uit van de laatst bekende indexatiecijfers uit de circulaire van het Rijk. De kans bestaat dat contracten afgesloten worden met een hogere indexatie. We berekenen het risico op 2% hogere indexatie dan aangenomen in de begroting.
Kans 25%
Financieel gevolg: € 130k
Risico: € 33k

Ravijnjaar gemeenten
Gemeenten zijn zich aan het voorbereiden op het ravijn vanaf 2028, wanneer het Rijk met ingrijpende kortingen op het gemeentefonds komt. Het risico bestaat dat de WDW een taakstelling opgelegd krijgt om de ontstane structurele tekorten bij de deelnemende gemeenten op te vangen. We gaan er bij de berekening vanuit dat 6% korting op het gemeentefonds wordt doorberekend naar de WDW.
Kans 10%
Financieel gevolg: € 3,3 miljoen
Risico: € 330k.

Arbeidsmarkt
Hoewel het de WDW goed lukt om personeel te werven, bestaat het risico dat vacatures niet ingevuld kunnen worden, waar relatief duurdere inhuur voor moet worden aangetrokken. De vergrijzing zorgt daarbij voor extra druk op het werven van nieuw personeel.
Kans 25%
Financieel gevolg: € 200.000
Risico € 50.000

Volgens artikel 19 van de GR worden reserves en voorzieningen overeenkomstig de door het bestuur daartoe uitgevaardigde richtlijnen gevormd. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de nog door het bestuur vast te stellen Nota reserves en voorzieningen.
De werkorganisatie houdt in haar begroting rekening met bestemmingsreserves ter afdekking van toekomstige tekorten en met afschrijvingsreserves ter afdekking van kapitaallasten.

2.2 Reserves en voorzieningen

Volgens artikel 19 van de GR worden reserves en voorzieningen overeenkomstig de door het bestuur daartoe uitgevaardigde richtlijnen gevormd. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de nog door het bestuur vast te stellen Nota reserves en voorzieningen.
De WDW houdt in haar begroting rekening met bestemmingsreserves ter afdekking van toekomstige tekorten en met afschrijvingsreserves ter afdekking van kapitaallasten.

2.3 Kengetallen financiële positie

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn kengetallen voor de financiële positie benoemd. Deze kengetallen moeten verplicht worden opgenomen in deze paragraaf.

Het voornaamste kengetal waarop gestuurd wordt binnen de WDW is de structurele exploitatieruimte. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de WDW heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten, uitgedrukt in een percentage.

Kengetallen:	Realisatie 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Netto schuldquote	1,2%	1,4%	1,8%	1,8%	1,2%	2,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1,2%	1,4%	1,8%	1,8%	1,2%	2,1%
Solvabiliteitsratio	13,9%	11,7%	7,7%	5,5%	5,2%	4,7%
Structurele exploitatieruimte	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Belastingcapaciteit	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt

De netto schuldquote is vrij laag. Dat komt omdat er geen leningen worden aangetrokken binnen de WDW. Alles wordt gefinancierd via de exploitatiebijdragen van de gemeenten. De solvabiliteit is relatief laag, omdat er, buiten de toegestane bestemmings- en afschrijvingsreserves, geen eigen vermogen wordt opgebouwd binnen de WDW. Resultaten worden rechtstreeks afgerekend met de gemeenten. Het risico ligt dan ook volledig bij de gemeenten.

3. Paragraaf Financiering

De paragraaf financiering gaat over de manier waarop de WDW wordt gefinancierd en de risico's die zich daarbij voordoen. De financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) bevat het beleid hiervoor.

3.1 Financiering

De beide gemeenten dragen er zorg voor dat de WDW altijd over voldoende financiële middelen beschikt om aan al haar verplichtingen te voldoen. Op basis van de door het bestuur vastgestelde begroting ontvangen de gemeenten een factuur voor de bijdrage van het betreffende jaar. Deze bijdrage wordt in kwartaaltermijnen geïncasseerd.

De WDW neemt bij het aantrekken van middelen de kaders in acht, zoals vastgelegd in de Treasury Statuten van de gemeenten Druten en Wijchen (artikel 14 van de Financiële verordening). De deelnemende gemeenten zorgen voor het werkkapitaal van de WDW. Er is geen sprake van rentelasten. De gehanteerde omslagrente is nihil.

3.2 Rekening-courant

De WDW heeft bij de Bank Nederlandsche Gemeenten een rekening-courant. Vooralsnog is hier geen kredietarrangement aan verbonden. Dit betekent dat een negatief saldo niet is toegestaan.
Een tijdelijk overschot aan liquide middelen wordt in rekening courant aangehouden ten behoeve van het dagelijkse betalingsverkeer. Boven een drempelbedrag van € 1.000.000 worden overtollige middelen bij het Rijk gestald (schatkistbankieren).

3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De wet Fido (Financiering decentrale overheden) bevat een kasgeldlimiet en een renterisiconorm die een grens stelt aan financiering op korte termijn respectievelijk lange termijn.
Het is de WDW niet toegestaan om een negatief banksaldo te hebben of anderszins geld te lenen. Omdat renterisico zich niet voordoet, zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet van toepassing.

4. Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering biedt inzicht in de beleidsvoornemens inzake de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, juridische zaken, inkoop, financieel beheer en beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning en control en de interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze dienstverlening.

Thema's die opgestart zijn in 2025 – 2026 en doorlopen naar 2027:

- In 2026 is de pilot Zero Based Budgetting (ZBB) voor de gemeente Druten afgerond. Zero Based Budgetting zorgt voor een betere afstemming tussen ambities, doelstellingen en activiteiten waardoor middelen effectief worden ingezet en eventuele lucht uit de begroting wordt gehaald. Op verslagdatum is nog niet bekend of deze pilot een vervolg krijgt voor de gehele begroting van de gemeente Druten en of ZBB ook integraal wordt opgepakt voor de gemeente Wijchen. ZBB vraagt wel om een grote tijdsinspanning die we naast de reguliere P&C-activiteiten zullen moeten oppakken. We schatten de doorlooptijd dan ook in op 2 jaar.
- Uitvoering Strategisch Personeelsbeleid: denk hierbij aan het voeren van FIT-gesprekken, het houden van een talentschouw, loopbaanbegeleiding en maatwerk ten aanzien van trainingen en opleidingen via de WDW-academie of extern. Uitvoering geven aan beleid ten aanzien van diversiteit en inclusie, waarbij de focus op talenten rekening wordt gehouden met onderlinge verschillen en overeenkomsten van onze medewerkers.
- Verdere verduurzaming van onze gemeentekantoren in lijn met de ambitie om in 2050 als overheidsinstantie CO2 neutraal vastgoed te bezitten. Vanuit facilitair zullen wij in gezamenlijkheid met vastgoedbeheer hier in optrekken en planvorming op maken.
- CO2 prestatieladder: De CO2-Prestatieladder is een instrument om bedrijven die deelnemen aan aanbestedingen te stimuleren tot CO2-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om energiebesparing, het efficiënt gebruik maken van materialen en het gebruik van duurzame energie. In 2024 is hier mee gestart en is de WDW hiervoor gecertificeerd. Ook in 2027 zullen wij ons hiervoor blijven inzetten en blijven we voldoen aan de vereiste normen. Denk hierbij aan het betrekken van onze leveranciers, duurzame acties voor onze medewerkers en energiebesparende maatregelen.
- Verder uitvoering van het Informatiebeleidsplan (toelichting zie volgende paragraaf).
- Programma Informatie op orde & Open tenzij: Een gemeente die haar informatiehuishouding op orde heeft, weet welke documenten ze heeft en kan die vinden, zodat deze indien nodig beschikbaar is. Er is een gecontroleerd proces waarmee documenten na de voorgeschreven bewaartermijn vernietigd worden of gereed zijn om te worden overgedragen aan een archiefbewaarplaats.

  Dit programma is in 2026 gestart en heeft de volgende doelstellingen:
  - Inrichting nieuw Zaaksysteem.
  - Implementatie en uitvoering geven aan de wet WMEBV en de WOO: De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Zij krijgen daarmee het recht om officiële berichten, zoals aanvragen voor vergunningen en bezwaarschriften, elektronisch aan het bestuursorgaan te zenden. Daarnaast verbetert hun rechtspositie in het digitale contact met de overheid. De mogelijkheid om per post met de overheid te communiceren

blijft; de Awb geeft burgers en bedrijven de keuze tussen de papieren of de digitale weg.
- WOO: voldoen aan de regelgeving van passief openbaarmaken en maximaal inzetten op actief openbaarmaken vanuit het oogpunt 'openbaar, tenzij'.

Uitvoering Informatiebeleidsplan
Het jaar 2027 is formeel gezien het laatste jaar van ons huidige Informatiebeleidsplan. De hoogste prioriteit ligt bij de verdere implementatie van het nieuwe zaaksysteem dat in 2026 is aanbesteed. Dit systeem raakt veel onderdelen van onze organisatie en zal een andere manier van werken betekenen voor veel medewerkers. Hetzelfde geldt voor de verdere implementatie van Microsoft365 en het nieuwe digitale samenwerken in MS Teams. Dit project gaat hand in hand met de nieuwe werkwijze met het zaaksysteem. Collega's werken niet meer met documenten op netwerkschijven, maar in MS Teams. Beide projecten vallen onder het bredere programma 'Informatie op orde'. Ze dragen bij aan een flexibelere, moderner ingerichte en kwalitatief betere informatiehuishouding, zodat we nog beter kunnen voldoen aan bijvoorbeeld de Archiefwet en de Wet Open Overheid. Medewerkers zullen hierdoor uiteindelijk ook prettiger en efficiënter kunnen (samen)werken.

We zetten al steeds meer AI in via diverse pilotprojecten. Die lijn trekken we door in 2027, daar waar we kansen zien. Maar het beter inzetten van de data die we al in huis hebben, is minstens zo belangrijk. In 2027 willen we dan ook een volgende stap zetten in datagedreven werken binnen onze organisatie. We starten een verkenning door aan te sluiten op een nieuw regionaal dataplatform en door regionale (technische) capaciteit in te zetten voor ondersteuning bij het ontsluiten van onze data. En door interne capaciteit in te zetten vanuit de rol van een data analist, welke data-vragen ophaalt vanuit onze organisatie.

Daarnaast spelen regionale i-projecten een steeds grotere rol in onze i-agenda. De regionale i-samenwerking zal in 2027 verder evolueren en intensiever worden. De precieze impact op de organisatie moet in de loop van 2026 nog duidelijk worden gemaakt. Hetzelfde geldt voor het regionale Mobile Device Management (MDM) beleid en de regionale cloudstrategie. Deze zullen in 2027 verder geïmplementeerd gaan worden en effect gaan hebben op de lokale organisaties, waaronder de WDW. Ook financieel moeten we gaan bezien in hoeverre we kostenuitzettingen binnen de WDW kunnen opvangen.

De genoemde projecten zijn vaak meerjarige trajecten. Hoewel het Informatiebeleidsplan in 2027 formeel gezien afloopt, zullen ze, voor zover van toepassing, na 2027 gewoon gecontinueerd worden. In de loop van 2027 zullen we bepalen hoe we het huidige Informatiebeleidsplan formeel gezien voorzetten na 2027.

5. Paragraaf WOO

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De wet is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur en bepaalt welke informatie een gemeente actief openbaar moet maken en welke gegevens een burger achteraf alsnog kan opvragen om openbaar te laten maken. Dit noodzaakt grote veranderingen in het informatiemanagement van de organisatie, de procesinrichting en het beheer van informatie binnen deze processen, en belangrijker; het gedrag van haar ambtenaren. De nodige wijzigingen in het informatiemanagement, de procesinrichting en het informatiebeheer worden meegenomen in een nieuw programma 'Informatie op orde' dat in 2025 is gestart.

Sinds de invoering van de Woo op 1 mei 2022 hebben we voor de gemeente Druten en de gemeente Wijchen gemiddeld meer dan 1 Woo verzoek per week ontvangen. In de periode van 1 januari 2018 tot 1 mei 2022 onder de Wob (de voorganger van de Woo), was dat een gemiddelde van 0,5 verzoek per week). Daarnaast is sprake van meer omvangrijke verzoeken, waardoor behandeling veel tijd kost.
In 2024 is de behandeling van Woo-verzoeken actief gemonitord wat moet leiden tot het aanpakken van zwakke plekken in het proces. Er wordt nu voornamelijk gekeken naar manieren om het aantal verzoeken te verminderen (o.a. door bepaalde documenten proactief openbaar te maken). In maart 2026 is een nieuwe Woo-coördinator aangesteld voor meer uren dan de vorige Woo-coördinator tot zijn beschikking had. Een van haar taken is om het interne proces te monitoren en te stroomlijnen. Ook begeleidt en adviseert zij de behandelaar van het verzoek door te stimuleren dat deze contact opneemt met de Woo-verzoeker om een goede uitvraag te doen wat de verzoeker precies zoekt. Op deze manier is het mogelijk om de omvang van ontvangen verzoeken te verminderen.

Op 1 november 2024 is de eerste tranche van informatie die openbaar moet worden onder de WOO ingegaan. Beide gemeenten en de werkorganisatie voldoen hieraan. Voor de inwerkingtreding van de tweede en volgende tranches zijn er vertragingen op rijksniveau. De WDW is in kaart aan het brengen welke documenten openbaar gemaakt moeten worden en hoe wij de ambtenaren daarin het beste kunnen ondersteunen. De huidige verwachting is dat de volgende tranche in 2027 in werking treedt. Op verslagdatum zijn wij nog in afwachting van landelijke ontwikkelingen over de tranches 2,3 en 4. Naar verwachting komt er in Q2 2026 meer duidelijkheid over de nieuwe planning.

Archiefbewerkingstraject
De WDW is in afwachting van het archiefverslag van de archiefinspecteur. Naar verwachting zullen hier verbetermaatregelen in staan die wij vanaf medio 2026 gaan oppakken met een overloop naar 2027.

6. Financiële begroting

6.1 Uitgangspunten

De begroting is opgesteld op basis van bestaand beleid, voortbordurend op de meerjarenbegroting 2026-2029 en de vastgestelde begrotingswijzigingen daarop. De formatieomvang is bepaald aan de hand van de vastgestelde begroting 2026, aangepast met bestuursbesluiten tot aan 1 maart 2026. De totale toegestane formatie voor 2027 bedraagt 475,33 fte.
Boven op de formatie houden we rekening met inhuur ter vervanging van (langdurig) ziekteverzuim, structureel € 250k.

De begroting is meerjarig doorgerekend met de indexatie uit de septembercirculaire 2025:

Indexatie	2027	2028	2029	2030
Personeel (loonvoet sector overheid)	5,10%	4,20%	4,50%	4,50%
Contract (Prijs bruto binnenlands product)	2,50%	2,60%	2,50%	2,50%

De begroting is integraal opgenomen onder paragraaf 1.3. In dit hoofdstuk laten we op hoofdlijnen het onderscheid in de structurele en incidentele begroting zien.

6.2 Structureel

Meerjarig overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten Programma 1 Dienstverlening	**€ 55.379**	**€ 56.656**	**€ 59.708**	**€ 61.771**	**€ 64.268**	**€ 66.909**
Lasten Programma 1 Dienstverlening	**€ 55.096**	**€ 56.679**	**€ 59.731**	**€ 61.794**	**€ 64.291**	**€ 66.932**
Saldo van baten en lasten	**€ 283**	**-€ 23**	**-€ 23**	**-€ 23**	**-€ 23**	**-€ 23**
Inzet bestemmingsreserve	€ 24	€ 23	€ 23	€ 23	€ 23	€ 23
Resultaat	**€ 307**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Bovenstaand overzicht laat de structurele begroting van de WDW per programma zien. De begroting is ingedeeld in één programma.

6.3 Incidenteel

In onderstaand overzicht presenteren we alle incidenteel beschikbaar gestelde budgetten.

	Realisatie 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Bijdrage Druten en Wijchen binnen sleutel	104	65	0	35	0	35
Totaal baten	**104**	**65**	**0**	**35**	**0**	**35**
Integraal plan automatisering	55	30				
Opzeggen contract ICT		100				
Saas oplossingen t.l.v. egalisatiereserve ICT	106		85	54	21	
Formatie kabels en leidingen	49					
Inwoners- en ondernemerspeiling		35		35		35
Inzet reserve verlof	49	67	51			
Inhuur taalcoach	33					
Frictiekosten personeel	95					
Doorontwikkeling WDW	0	67	250	150		
Totaal lasten	**387**	**299**	**386**	**239**	**21**	**35**
Dotaties reserves						
Egalisatiereserve ICT	-307					
Kwaliteitsfonds	0					
Reserve verlof	0					
Onttrekkingen reserves						
Reserve verlof	49	67	51			
Frictiekosten personeel	95					
Kwaliteitsfonds	33	67	250	150		
Egalisatiereserve ICT	106	100	85	54	21	
Saldo Reserves	**-24**	**234**	**386**	**204**	**21**	**0**
Saldo incidenteel	**-307**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

6.4 Geprognosticeerde Balans

Activa (x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Materiële vaste activa						
Gebouwen	569	539	509	479	449	419
Vervoermiddelen	1.063	858	682	588	444	570
Machines, apparaten en installaties	500	558	860	863	765	1.303
Overige mat. vaste activa econ.nut	703	650	460	368	291	228
Totaal vaste activa	**2.835**	**2.604**	**2.511**	**2.299**	**1.949**	**2.521**
Vlottende activa						
Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar						
Vorderingen op openbare lichamen	700	700	700	700	700	700
Schatkistbankieren	5.762	5.762	5.762	5.762	5.762	5.762
Totaal uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar	**6.462**	**6.462**	**6.462**	**6.462**	**6.462**	**6.462**
Liquide middelen						
Banksaldi	503	503	503	503	503	503
Totaal vlottende activa	**503**	**503**	**503**	**503**	**503**	**503**
Overlopende activa						
Vooruitbetaalde kosten	228	228	228	228	228	228
Nog te ontvangen bedragen	216	216	216	216	216	216
Totaal Overlopende activa	**444**	**444**	**444**	**444**	**444**	**444**
Totaal generaal	**10.244**	**10.013**	**9.920**	**9.708**	**9.358**	**9.930**

Passiva (x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Vaste passiva						
Algemene reserves	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserves	1.200	967	580	376	356	356
Afschrijvingsreserve	225	202	179	156	134	111
Resultaat boekjaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	**1.425**	**1.169**	**760**	**533**	**489**	**466**
Voorziening personele verplichtingen	736	664	664	664	664	664
Totaal Voorzieningen	**736**	**664**	**664**	**664**	**664**	**664**
Vlottende passiva						
Netto-vlott. schulden met rentetyp. looptijd < 1 jaar						
Crediteuren	765	765	765	765	765	765
Omzetbelasting	2.081	2.081	2.081	2.081	2.081	2.081
Overige schulden	2.931	2.931	2.931	2.931	2.931	2.931
Totaal vlottende passiva	**5.777**	**5.777**	**5.777**	**5.777**	**5.777**	**5.777**
Overlopende passiva						
Schulden aan openbare lichamen	1.423	1.423	1.423	1.423	1.423	1.423
Vooruit ontvangen bedragen Rijk	482	482	482	482	482	482
Vooruit gefactureerde bedragen	0	0	0	0	0	0
Overige nog te betalen posten	401	498	814	829	523	1.117
Totaal Overlopende passiva	**2.306**	**2.403**	**2.719**	**2.734**	**2.428**	**3.022**
Totaal generaal	**10.244**	**10.013**	**9.920**	**9.708**	**9.358**	**9.930**

7. Reserves

7.1 Verloop van reserves

2026

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2026	Dotatie	Onttrekking	31-12-2026
Egalisatiereserve Verlof	118	0	67	51
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	467	0	67	400
Egalisatiereserve ICT	605	0	100	505
Afschrijvingsreserve ICT	225	0	23	202
Frictiekosten Personeel	11	250	250	11
Totaal	**1.426**	**250**	**507**	**1.169**

2027

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2027	Dotatie	Onttrekking	31-12-2027
Egalisatiereserve Verlof	51	0	51	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	400	0	250	150
Egalisatiereserve ICT	505	0	86	419
Afschrijvingsreserve ICT	202	0	23	179
Frictiekosten Personeel	11	250	250	11
Totaal	**1.169**	**250**	**659**	**760**

2028

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2028	Dotatie	Onttrekking	31-12-2028
Egalisatiereserve Verlof	0	0	0	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	150	0	150	0
Egalisatiereserve ICT	419	0	54	365
Afschrijvingsreserve ICT	179	0	23	156
Frictiekosten Personeel	11	250	250	11
Totaal	**760**	**250**	**477**	**533**

2029

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2029	Dotatie	Onttrekking	31-12-2029
Egalisatiereserve Verlof	0	0	0	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	0	0	0	0
Egalisatiereserve ICT	365	0	21	345
Afschrijvingsreserve ICT	156	0	23	134
Frictiekosten Personeel	11	250	250	11
Totaal	**533**	**250**	**293**	**489**

2030

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2030	Dotatie	Onttrekking	31-12-2030
Egalisatiereserve Verlof	0	0	0	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	0	0	0	0
Egalisatiereserve ICT	345	0	0	345
Afschrijvingsreserve ICT	134	0	23	111
Frictiekosten Personeel	11	250	250	11
Totaal	**489**	**250**	**273**	**466**

7.2 Toelichting reserves

Reserve verlof
De bestemmingsreserve verlof is gevormd om het aantal openstaande verlofuren terug te kunnen dringen voor eventuele inhuur van personeel om medewerkers met langdurig verlof tijdelijk te vervangen en/of voor de afkoop van overtallig openstaande verlofuren van medewerkers.

Egalisatiereserve kwaliteitsfonds
De reserve kwaliteitsfonds is gevormd om de kwaliteit van personeel in de toekomst te kunnen (blijven) verbeteren.
Het kwaliteitsfonds wordt gevuld uit positieve jaarrekeningresultaten, tot een maximum van € 300k per jaar. De reserve is gemaximeerd op € 500k. Inzet van de reserve is gericht op maatregelen om tot efficiencyverbetering te komen. Het MT besluit over de inzet van deze middelen en rapporteert hierover aan het bestuur. Zoals omschreven in het voorwoord gaan we ervan uit dat we met de doorontwikkeling WDW inzet plegen vanuit het kwaliteitsfonds.

Egalisatiereserve ICT
De egalisatiereserve ICT is bedoeld om de jaarlijkse schommelingen in implementatiekosten software op te vangen. Omdat vrijwel alle softwarepakketten tegenwoordig in de vorm van SAAS (Software as a Service) oplossingen worden aangeschaft, waardoor je feitelijk geen eigenaar bent van de software, worden de implementatiekosten niet geactiveerd.

Afschrijvingsreserve ICT
De afschrijvingsreserve ICT is gevoed door een compensatie voor kapitaallasten vanuit de iRvN. Deze reserve wordt ingezet ter afdekking van aflopende kapitaallasten voor de achtergebleven automatiseringskant van de ICT. De IRvN is verantwoordelijk voor de vervangingsinvesteringen.

Frictiekosten personeel
Deze reserve, gevormd uit bijdragen van de deelnemende gemeenten, dient ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel, waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt.

8. Investeringen

De onderstaande (vervangings)investeringen zijn bepaald vanuit de inbreng van beide gemeenten en actualisaties daarop voor wat betreft ICT, huisvesting en (rollend) materieel.

ICT	Bedrag 2026 €	Bedrag 2027 €
Tablets-computers raadsleden (2026)	50.000	
Totaal	**50.000**	**0**

Voertuigen en materieel	Bedrag 2026 €	Bedrag 2027 €
Grofvuilcontainer werf wijchen 5 stuks	30.500	
Schaftmateriaal wagen 4 en 5 : 18-WF-RD/69-WB-VJ	36.000	
Schaftmateriaal wagen 7 en 8 en 9: WP-HX-90/WP-ZX-91/65-WS-DK	54.000	
2 Schaftketen Wijkbeheer Druten	34.000	
Sneeuwploeg FK/63 inh. Trekker Peters 2x	25.000	
GMS punten Druten voor gladheidsbestrijding.		40.000
Sneeuwploeg SNK 180 EPZ Crafter Druten		11.500
Sneeuwploeg SNK 21218 Volvo vrachtwagen Druten		15.500
Sneeuwploeg SNK 24 inh. Kleine trekker Willems Druten		16.500
Sneeuwploeg SNK 27 - 59 inh. Grote trekker Willmes Druten		16.500
Vrachtwagen (verv van Volvo 45-BLB-1)		210.600
Sneeuwploeg 3: Meyer M9 inhuur (VV 000244)		25.000
Sneeuwploeg 6: Meyer		25.000
Strooier 3: Epoke Serius hatz SE 3810 inh. C. Jansen		65.000
Voertuig Wijkbeheer Druten Ford Transit V-998-ZF		41.000
Totaal	**179.500**	**466.600**

Huisvesting	Bedrag 2026 €	Bedrag 2027 €
Inrichting/aanpassing Sociaal Wijkteam Wijchen	100.000	
Totaal	**100.000**	**0**

9. EMU-saldo

Omschrijving	2026 x € 1000,- Volgens begroting 2026	2027 x € 1000,- Volgens begroting 2027	2028 x € 1000,- Volgens meerjaren raming in begroting 2027
1. Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-257	-409	-227
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-231	-93	-212
3. Mutatie voorzieningen	-72	0	0
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	**-98**	**-316**	**-15**

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: 5.2 zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 WDW

Indiener: Gert jan Diebels
Fractie: Kernachtig Druten

Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)?

- Grip op de kosten

NR	FORMULERING VRAAG *Datum ingekomen:*	ANTWOORD VRAAG *Datum antwoord:*
1	*In de WDW is in 2026 een start gemaakt met pilots op het gebied van kunstmatige intelligentie en slimmer werken. Kan duidelijk gemaakt worden hoe deze inzet zich vertaalt naar structurele efficiency, verlaging van de werkdruk en beheersing van de kosten?*	*Er is in het voorjaar van 2026 gestart met een op regionale pilot met het AI platform SafeGPT. Binnen de pilotperiode van één jaar worden op dit moment twee usecases uitgewerkt en getest op bruikbaarheid om deze vervolgens in gebruik te kunnen nemen. Een usecase betreft een door ons voorgeprogrammeerde schrijfhulp op basis van AI die stellers helpt bij het schrijven van goede bestuurlijke voorstellen. De schrijfhulp kan het schrijven van voorstellen sneller en gemakkelijker maken. En tegelijkertijd helpen om het eindresultaat meer gestandaardiseerd en volgens onze eigen kwaliteitsnormen tot stand te laten komen. Denk aan gebruik van B1-taalniveau en vormvereisten.* *De andere usecase betreft een op AI gebaseerde (interne) chatbot die KCC medewerkers helpt om op basis van een door ons gevulde kennisbank vragen van inwoners sneller en beter te beantwoorden.* Een mooi voorbeeld van een AI oplossing die al eerder succesvol in gebruik is genomen sinds oktober 2025 (buiten SafeGPT om) betreft een oplossing die helpt bij het beantwoorden van zienswijzen van inwoners op omgevingsplannen. De tool helpt medewerkers bij de analyse van de zienswijze en de formulering van de beantwoording.

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

		Waardoor de zienswijzen efficiënter worden afgehandeld en tegelijkertijd de kwaliteit van de beantwoording verhoogd wordt.
2	*Er wordt gerekend met een indexatie van 5,1%. Deze indexatie bepaalt voor een groot deel de kostenstijging. Wat is de impact van 1% meer of minder indexatie voor de bijdrage van Druten?*	*De formatiekosten bedragen € 47 miljoen. Als de index 1% lager zou uitpakken, dan scheelt dat ongeveer € 470.000. Het aandeel van Druten is 32%. De bijdrage van Druten zou daarmee met € 150.000 omlaag gaan.*
3	*Wat was in 2025 het uiteindelijke verschil in % tussen de geraamde index bij de begroting 2026 in juni 2025 en de daadwerkelijke index?*	*In de vastgestelde begroting 2025 is rekening gehouden met een procentuele verhoging van 5,3%. Volgens de gemaakte afspraken in de cao worden de salarisschalen als volgt verhoogd:* *• 1 april 2025 een loonstijging van 2%;* *• 1 oktober 2025 een loonstijging van 1,85%.* *In de vastgestelde begroting 2026 is rekening gehouden met een procentuele verhoging van 3,8%. Volgens de gemaakte afspraken worden de salarisschalen als volgt verhoogd:* *• 1 januari 2026 verhoging van 35 euro in elke salarisschaal;* *• 1 juli 2026 een loonstijging van 1,25%.* Dit heeft geleid tot een bijstelling van de begroting van de WDW van € 1,1 miljoen in 2025 en € 1,3 miljoen vanaf 2026.

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7889
Extern Zaak ID	Z/26/348845
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	6.05
Titel	Vaststellen zienswijze 2026 MGR
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Werk en inkomen
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Druten	Huntink, N (Nadine)

Bijlagen
Beslisnota raad - Zienswijze MGR 2026
Bijlage 1 - Zienswijze MGR 2026 - Zienswijzebrief aan MGR
Bijlage 2 - Zienswijze MGR 2026 - Adviesrapport jaarstukken 2025 en begroting 2027
Bijlage 3A - Zienswijze MGR 2026 - Aanbiedingsbrief ontwerpjaarrekening 2025 en begroting 2027 MGR RvN
Bijlage 3B - Zienswijze MGR 2026 - MGR RvN Jaarrekening 2025
Bijlage 3C - Zienswijze MGR 2026 - MGR RvN Begroting 2027 evj (en bijstelling 2026)
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze 2026 MGR - Kernachtig Druten
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze 2026 MGR - PRO Druten

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	12 mei 2026
Rondetafelgesprek raad Druten	4 juni 2026
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze (bijlage 1) in te dienen op de ontwerp-jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027-2030 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Regio Rijk van Nijmegen (bijlage 3), waarin het volgende staat opgenomen:

a. In te stemmen met de ontwerpjaarrekening 2025, de ontwerpbegroting 2027 en

begrotingswijziging 2026
b. Kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2028-2030
c. In te stemmen met de resultaatbestemming, inclusief de dotatie van ons aandeel aan de risicoreserve Werk en de bestemmingsreserve Datamigratie
d. In te stemmen met het overhevelen van de impulsgelden naar de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen ten behoeve van de uitvoering van het "Plan Impuls Werkontwikkeling" (bijlage 10 van de ontwerpbegroting 2027)
e. In te stemmen met de structureel hogere bijdrage ten behoeve van de module iRvN voor de WDW (€ 183.000,- in totaal) vanaf 2027 en het aandeel van Druten hierin (€ 58.560,-) mee te nemen in de concept Perspectiefnota 2026 van de gemeente Druten.

Stemming
17 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie Dorpslijst Afferden	
Kuipers, Femke Pieters, Richard	
Fractie Dorpslijst Horssen	
Groenen, Paul	
Fractie Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid	
Enkur, Mustafa Meeuwsen - van Rhijn, Linda Thoonen, Ronald	
Fractie Kernachtig Druten	
Arts, Kees Barten, Claudia Diebels, Gert Jan Klok, van de, Roos Kolvenbach, Maikel Zwaluw, van der, Gydo	
Fractie PRO Druten	
Moerenhout, Eric Mooren, Jeroen	
Fractie Welzijn Druten	
Aslan, Haci Biesen, den, Dylan	

Gemeente Druten

Dekkers, Karen	

Besluit (Aangenomen conform voorgesteld besluit)

De gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze (bijlage 1) in te dienen op de ontwerp-jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027-2030 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Regio Rijk van Nijmegen (bijlage 3), waarin het volgende staat opgenomen:

a. In te stemmen met de ontwerpjaarrekening 2025, de ontwerpbegroting 2027 en begrotingswijziging 2026

b. Kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2028-2030

c. In te stemmen met de resultaatbestemming, inclusief de dotatie van ons aandeel aan de risicoreserve Werk en de bestemmingsreserve Datamigratie

d. In te stemmen met het overhevelen van de impulsgelden naar de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen ten behoeve van de uitvoering van het “Plan Impuls Werkontwikkeling” (bijlage 10 van de ontwerpbegroting 2027)

e. In te stemmen met de structureel hogere bijdrage ten behoeve van de module iRvN voor de WDW (€ 183.000,- in totaal) vanaf 2027 en het aandeel van Druten hierin (€ 58.560,-) mee te nemen in de concept Perspectiefnota 2026 van de gemeente Druten.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/348845

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze jaarstukken MGR 2026

Collegedatum: 12 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze (bijlage 1) in te dienen op de ontwerp-jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027-2030 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Regio Rijk van Nijmegen (bijlage 3), waarin het volgende staat opgenomen:
   a. In te stemmen met de ontwerpjaarrekening 2025, de ontwerpbegroting 2027 en begrotingswijziging 2026
   b. Kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2028-2030
   c. In te stemmen met de resultaatbestemming, inclusief de dotatie van ons aandeel aan de risicoreserve Werk en de bestemmingsreserve Datamigratie
   d. In te stemmen met het overhevelen van de impulsgelden naar de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen ten behoeve van de uitvoering van het "Plan Impuls Werkontwikkeling" (bijlage 10 van de ontwerpbegroting 2027)
   e. In te stemmen met de structureel hogere bijdrage ten behoeve van de module iRvN voor de WDW (€ 183.000,- in totaal) vanaf 2027 en het aandeel van Druten hierin (€ 58.560,-) mee te nemen in de concept Perspectiefnota 2026 van de gemeente Druten.

Aanleiding

De gemeente Druten is deelnemer van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Regio Rijk van Nijmegen (MGR). De MGR bestaat uit de modules WerkBedrijf RvN, ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) en het samenwerkingsplatform. De module WerkBedrijf van de MGR behartigt voor Druten de belangen voor de inwoners op het gebied werk, participatie, sociale werkvoorziening en arbeidsmatige dagbesteding.
De MGR heeft, conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, aan de deelnemende gemeenten de jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027-2030 (en de bijstelling 2026) aangeboden. Met de zienswijze laten wij als een van de opdrachtgevers weten wat wij van de stukken vinden. Dit is een van de manieren om invloed uit te oefenen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
01-02-2024	Arbeidsmarktbeleid "Klaar voor nieuwe kansen!" (Z/23/144439)
22-01-2026	Zienwijze kaderbrief 2027 MGR Rijk van Nijmegen (Z/25/328679)

Gewenst resultaat

Bij dit samenwerkingsverband onze zienswijze naar voren te brengen naar aanleiding van de ingediende stukken voor jaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027-2030 en de bijstelling begroting 2026.

Argumenten

1.1 *De behaalde resultaten voor de module WerkBedrijf zijn in 2025 in lijn met de landelijke (dalende) trend.*
De belangrijkste inhoudelijke resultaten voor de module WerkBedrijf zijn als volgt;

	Regionaal	*Druten*
Realisatie uitstroom	692	20
Aantal cliënten naar parttime werk	922	25
Jongeren naar werk	639	20
Aantal dienstverbanden SW	941	49

Met de 692 kandidaten die, regionaal, zijn uitgestroomd naar werk blijft WerkBedrijf 16% onder de doelstelling (825) van zijn begroting voor 2025. Hoewel het aantal (parttime) plaatsingen op werk wel stijgt ten opzichte van 2024 is het aantal uren dat een aanzienlijk aantal kandidaten werkt, c.q. kán werken, onvoldoende om uit te stromen uit de uitkering. WerkBedrijf illustreert aan de hand van de Divosa Benchmark dat dit een landelijke trend is. In deze Benchmark worden gemeenten landelijk vergeleken qua ontwikkeling van hun uitkeringsbestand en o.a. de uitstroom naar betaald werk: een steeds kleiner deel van de doelgroep blijkt snel naar werk te begeleiden. WerkBedrijf is daarin van boven gemiddeld gedaald naar enigszins onder het gemiddelde. De uitstroom naar betaald werk in onze regio is wel duurzaam; 86% van de uitstroom is één jaar of langer uit de uitkering. In de zienswijze maken wij hierover een opmerking naar de MGR.

1.2 *Oók de begroting van de module WerkBedrijf geeft aanleiding tot het indienen van een zienswijze.*
WerkBedrijf noemt zijn ambities voor 2027, o.a. de uitstroom naar werk voor 850 kandidaten, ambitieus en realistisch. Beide kwalificaties zouden inzichtelijker kunnen worden als WerkBedrijf meer data-gestuurd kan gaan werken. Daar zou ons inziens een rol weg gelegd zijn voor de ontwikkelingsindicator, zoals opgenomen in het beleidsplan "Klaar voor nieuwe kansen!". Deze richt zich op het ontwikkelingsperspectief van de kandidaten. Hierdoor kan sturen en bijsturen naar de toekomst scherper onderbouwd worden. In de begroting 2027 (bijlage 10) is ook het 'Plan Impuls Werkontwikkeling' opgenomen. Naar aanleiding van de zienswijzen op de Kaderbrief 2027 zijn hier ook indicatoren in opgenomen die bijsturing mogelijk maken. In dit plan is een nieuw "onderzoekscentrum", in samenwerking met ondernemers, opgenomen. Gezien de positieve ervaringen in 2025 met

"Ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen" kunnen beide initiatieven aanleiding zijn voor een efficiënte samenwerkingsvorm met (sociale) ondernemingen. Dit geven wij mee in onze zienswijze.

1.3 *De dotatie aan de risicoreserve Werk is in lijn met het beleid*
Voorgesteld wordt om het positieve resultaat op het onderdeel Participatie van € 123.000 te storten in de risicoreserve Werk die in 2024 is ingesteld. Deze reserve is bedoeld om volatiliteit die volgt uit de berekening van het participatiebudget en financiering van WerkBedrijf via het Berenschotmodel op te vangen.

1.4 *De bestemmingsreserve datamigratie bij de module iRvN voorziet in een gemeenschappelijke behoefte deze middelen te reserveren.*
Met deze bestemmingsreserve, zoals opgenomen in de jaarrekening 2025, reserveren we op regionaal niveau de middelen om de datamigratie projecten van de gemeenten uit te kunnen voeren en de kosten via een rechtvaardige en transparante manier te verdelen over de deelnemers.

1.5 *De besproken ontwikkelingen en extra benodigde middelen zoals opgenomen in de bijgestelde begroting 2026 en begroting 2027 zijn herkenbaar*
De ontwikkelingen zijn herkenbaar ten opzichte van de kaderbrief 2027 en eerdere onderwerp-gerichte besluitvorming in het college. Op de onderwerpen regionale cloudvisie en -strategie, Mobile Device Management (MDM) beleid en de regionale i-samenwerking hebben (openbare) collegebesluiten plaatsgevonden eind 2025 en begin 2026.

1.6 *De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen adviseert in te stemmen met de ontwerpjaarrekening 2025, de begroting 2027 en begrotingswijzigingen 2026*
De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen beoordeelt de jaarstukken en begroting op financiële aspecten. Zij doet dit aan de hand van de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN) en neemt daarin het accountantsverslag mee. De accountant heeft een goedkeurende controle-verklaring afgegeven. De Adviesfunctie adviseert in de te stemmen met de jaarrekening 2025, de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 van de MGR (zie bijlage 2).

Tegenargumenten en risico's

1.1 *Kosten structurele uitbreiding formatie iRvN op M365 ontbreken in begroting 2027*
Het is de wens van de deelnemers en iRvN om het iRvN-team dat de M365-omgevingen beheert en doorontwikkelt per 2027 uit te breiden met vaste formatie. Deze uitbreiding is nodig om het beheer en de doorontwikkeling van de M365-omgevingen te kunnen blijven borgen. Dit kan leiden tot een aanzienlijke structurele kostenstijging voor de gemeenten.
We verzoeken iRvN deze kosten alsnog zo spoedig mogelijk in beeld te brengen, overeenkomstig hun eerdere toezeggingen hierin. En om na vaststelling van de begroting van de MGR in juni, hiervoor een begrotingswijziging in te dienen.

Financiële gevolgen

Qua module WerkBedrijf

De wijzigingen die uit de bijgestelde begroting 2026 en de begroting 2027 voor de deelnemersbijdrage Druten voortkomen zijn in onderstaande tabel in beeld gebracht. De verschillen nemen we mee in de perspectiefnota 2026.

Maal € 1.000	2025	2026				2027			2028		
	MGR Jaarrek.	*MGR Begroting*	*MGR Bijstelling*	Druten Begroting	**Verschil**	*MGR Begroting*	Druten Begroting	**Verschil**	*MGR Begroting*	Druten Begroting	**Verschil**
P-budget (totaal)	866	1.001	1.139	1.039	**-100**	1.213	1.115	**-98**	1.260	1.152	**-108**
Loonkostensubsidie	625	551	661	622	**-39**	721	660	**-61**	768	698	**-70**
Op Weg Naar Werk	168	167	183	167	**-16**	183	167	**-16**	183	167	**-16**
SW bijdrage totaal	2.140	1.938	1.830	1.997	**167**	1.696	1.810	**114**	1.511	1.588	**77**
waarvan Rijk	*2.140*	*1.840*	*1.877*	*1.899*	***22***	*1.737*	*1.760*	***23***	*1.554*	*1.579*	***25***
waarvan aanvullend		*98*	*-47*	*98*	***145***	*-41*	*50*	***91***	*-43*	*9*	***52***
Bestuursonderst.	15	15	15	15	**0**	16	16	**0**	16	16	**0**
Panden (vastgoed)	8	9	9	9	**0**	8	8	**0**	8	8	**0**
Totaal	**3.822**	**3.681**	**3.837**	**3.849**	**12**	**3.837**	**3.776**	**-61**	**3.746**	**3.629**	**-117**

De verschillen voor de jaren 2026 t/m 2028 resp. 12K voordeel, 61K nadeel, en 117K nadeel nemen we mee in de perspectiefnota 2026. Via het nog te ontvangen nader voorlopig BUIG budget van het Rijk wordt het nadeel op de bijdrage voor loonkostensubsidies afgedekt. Dit verwerken we eveneens via de komende perspectiefnota. De mutaties (via de komende meicirculaire 2026) op de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor het participatiebudget inclusief nieuw beschut werk labelen we en voegen we toe aan het participatiebudget. Dit zal via een aparte notitie na verschijning van de meicirculaire 2026 gemeld en verwerkt worden. De definitieve cijfers van de MGR over boekjaar 2025 zijn reeds in onze concept jaarrekening 2025 verwerkt.

Qua module iRvN

<u>Jaarrekening 2025 MGR module iRvN.</u>

Bijdrage Werkorganisatie Druten Wijchen aan iRvN	**Jaarrekening 2025 iRvN**
Bijdrage o.b.v. de jaarrekening 2025 van de iRvN:	
* aandeel Wijchen:	€ 1.784.000
* aandeel Druten:	€ 691.000
* aandeel WDW:	€ 71.000
Totaal bijdrage o.b.v. jaarrekening 2025 iRvN:	€ 2.546.000
Totaal bijdrage opgenomen in de jaarrekening 2025 van de WDW:	€ 2.546.000
Per saldo verschil voor de WDW:	€ 0

Op het onderdeel automatisering heeft de iRvN in 2025 een positief resultaat gerealiseerd van € 417.000. Dit is behaald uit de verkoop van IP-adressen. Normaliter en conform bestaand beleid zou een positief resultaat terug moeten vloeien naar de deelnemende gemeenten.
Als uitzondering daarop stelt het Dagelijks bestuur van de MGR voor om dit overschot toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie. Dit ter dekking van toekomstige uitgaven voor dat project. Binnen dit project zorgen we er voor dat de gemeentelijke data van de netwerkschijven van iRvN gemigreerd wordt naar Microsoft Sharepoint en Teams binnen de gemeentelijke Microsoft omgevingen. Dit project is essentieel voor onze

ambities om beter digitaal te kunnen samenwerken en het verbeteren van onze digitale informatievoorziening en archivering. Het initiatief voor de bestemmingsreserve is op voorhand afgestemd tussen iRvN en het Regionale Strategische i-Overleg (RSiO) met daarin de hoofden bedrijfsvoering van de deelnemende gemeenten.

De jaarrekening 2025 is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Als het Algemeen bestuur van de MGR ook akkoord gaat met de jaarrekening 2025 zoals die thans voorligt en dus instemt met de storting van de € 417.000 in de bestemmingsreserve datamigratie, dan behoeft er geen verrekening meer plaats te vinden ten aanzien van de bijdrage van de WDW over 2025.

Bijstelling begroting 2026 module iRvN

Op grond van de ontvangen bijgestelde begroting 2026 van de MGR dient de bijdrage van de Werkorganisatie Druten Wijchen in het iRvN-deel te worden bijgesteld.
Deze komt daarmee in totaliteit op € 2.883.000 en dat is € 179.000 structureel hoger dan waarmee in de begroting 2026 van de WDW rekening is gehouden. Deze verhoging houdt in hoofdzaak verband met:

* Implementatie regionale cloud strategie:		€ 90.000
* Incidentele inzet MDT/M365:		€ 38.000
* Implementatie en projectkosten MDM-beleid:		€ 37.000
* Back-up M365:		€ 23.000
* Overige mutaties per saldo:	-/-	€ 9.000
Totaal verhoging:		€ 179.000

Deze ontwikkelingen zijn het afgelopen jaar besproken in de regionale ambtelijke overleggen van de hoofden bedrijfsvoering en de informatiemanagers. Voor de regionale cloud strategie en het MDM beleid geldt dat hiervoor ook (openbare) collegevoorstellen zijn behandeld en goedgekeurd in de individuele colleges. De incidentele inzet voor M365 betreft onvoorziene extra inhuurkosten. Het initiatief voor de back-up M365 is ambtelijk afgestemd en goedgekeurd en al eerder aangekondigd door iRvN via de kadernota 2027. Het advies is hiermee in te stemmen. De back-up M365 is noodzakelijk voor het waarborgen van de soevereiniteit van onze data en de continuïteit van onze bedrijfsvoering en dienstverlening.

Getracht zal worden om deze verhoging incidenteel binnen de begroting 2026 van de Werkorganisatie Druten Wijchen op te vangen en dit via de eerstvolgende rapportage van de WDW daarin budgettair neutraal te verwerken.

Begroting 2027-2030 MGR module iRvN

Bijdrage Werkorganisatie Druten Wijchen aan iRvN:	**Bijdrage 2027 iRvN**
Op basis van de begroting 2027 van de iRvN:	€ 2.925.000
Bijdrage zoals opgenomen in de (meerjaren)begroting van de WDW:	-/- € 2.742.000
Per saldo structureel tekort binnen de WDW:	€ 183.000

Het structurele tekort binnen de WDW is per saldo toe te schrijven aan:

- De doorwerking naar 2027 van de hogere structurele lasten van:
  * MDM-beleid: € 152.000
  * Back-up M365: € 23.000
- Overige mutaties (o.a. meerjarige kostenontwikkeling/indexering): € 8.000

Totaal structureel tekort binnen de WDW: € 183.000

Het aandeel van de gemeente Druten in dat tekort bedraagt op basis van de huidige verdeelsleutel 32%. Dit komt neer op een bedrag van € 58.560. Geadviseerd wordt dit bedrag vanaf 2027 als structureel hogere bijdrage aan de WDW mee te nemen in de concept Perspectiefnota 2026 van de gemeente Druten.

Communicatie

Niet van toepassing.

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na vaststelling van de zienswijzebrief door de raad zal deze 19 juni 2026 aan de MGR Rijk van Nijmegen worden toegezonden. De zienswijzeprocedure voor de begroting en jaarstukken loopt in principe tot 15 juni. Er is afstemming geweest met de MGR over een beperkt uitstel. Wij stellen u voor de zienswijze op de jaarstukken en de begroting in één brief op te nemen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Advies

Beleidsteam Werk en Inkomen
Team Informatiebeheer
Team Financieel Beleid

Gemeente Druten

Gemeente Druten
Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

Dagelijks bestuur MGR Rijk van Nijmegen
Postbus 38165
6503 AD Nijmegen

contactpersoon
Huub van Nijnatten
t +31646824186
ons kenmerk
Z/26/348845

datum 18 juni 2026
onderwerp Brief aan DB MGR Zienswijze jaarstukken 2026
verzonden

Geachte leden van het bestuur,

Wij hebben uw brief van 31 maart 2026 met betrekking tot de ontwerp jaarstukken 2025, de ontwerpbegroting 2027-2030 en de bijgestelde begroting 2026 ontvangen. U vraagt ons om voor 15 juni 2026 een zienswijze aan u kenbaar te maken. Conform afspraken is dit voor de raad van Druten enige dagen later. In onze vergadering van 18 juni 2026 hebben wij besloten het gestelde in de rapportage van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen in Nijmegen te volgen. Dat betekent dat wij;

- Instemmen met de ontwerpjaarrekening 2025, de ontwerpbegroting 2027 en begrotingswijziging 2026
- Kennis nemen van de meerjarenbegroting 2028-2030
- Instemmen met de resultaatbestemming, inclusief de dotatie van ons aandeel aan de risicoreserve Werk en de bestemmingsreserve Datamigratie
- Instemmen met het overhevelen van de impulsgelden naar de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen ten behoeve van de uitvoering van het “Plan Impuls Werkontwikkeling” (bijlage 10 van de ontwerpbegroting 2027)
- Instemmen met de vanaf 2027 structureel hogere bijdrage van € 124.440,- voor de WDW ten behoeve van de module iRvN

Wij willen u graag de onderstaande kanttekeningen bij uw jaarstukken meegeven.

Uw module WerkBedrijf

Algemeen
Wij zijn verheugd dat uw eerste rapportage over de duurzaamheid van de uitstroom (uit 2024) aangeeft dat 86% van de uitstroom naar betaald werk langer dan minimaal één jaar niet terugvalt in een bijstandsuitkering. Dat geldt evenzeer voor het aantal mensen waarbij is voorkomen dat zij überhaupt instromen in de uitkering, zeker omdat dit veelal over jongeren gaat. Wij hebben kennisgenomen van de start van het Werkcentrum Rijk van Nijmegen, vanaf het jaar 2026: wij gaan er vanuit dat dit brede

samenwerkingsverband, met een focus op doorstroom van werk naar werk, ook een bijdrage zal leveren aan het voorkomen van instroom.

Onze zienswijze op uw Kaderbrief
In onze zienswijze op uw Kaderbrief merkten wij op dat een wijziging van koers door WerkBedrijf voorbehouden is aan ons als gemeenteraden. Daarnaast zagen wij graag in uw plan voor de impulsgelden indicatoren opgenomen op basis waarvan de uitvoering van het plan bijgestuurd kan worden. In uw reactie op onze zienswijze en in uw begroting heeft u dit verhelderd, waarvoor dank.

Uw resultaten en ambitie binnen de module WerkBedrijf
In 2025 zijn 692 kandidaten uitgestroomd naar werk, 16% onder de doelstelling die u had begroot (825). U illustreert aan de hand van de Divosa Benchmark dat dit een landelijke trend is: gemiddeld zijn gemeenten van 11,5% uitstroom naar betaald werk van hun bestandstotaal in 2021, gezakt naar 7,9% in 2025. In onze arbeidsmarktregio zijn deze percentages gezakt van in 2021 12,6% naar 7,4% in 2025. In percentages zijn deze verschillen mogelijk marginaal, maar in aantallen kandidaten die toch in de bijstand blijven is dat aanzienlijk. Qua uitstroomresultaat is WerkBedrijf in vijf jaar tijd van bovengemiddeld gezakt naar beneden het gemiddelde.

U noemt uw doelstellingen in de begroting 2027, o.a. 850 kandidaten die vanuit de bijstand uitstromen naar werk, ambitieus en realistisch. Dat is moeilijk te beoordelen. Wij menen dat dit inzichtelijker kan worden als de “ontwikkelingsindicator” voor kandidaten is afgerond. Vanzelfsprekend vinden wij het zinvol om te weten waar onze kandidaten staan (ontwikkelen, bemiddelen, begeleiden). Voor de begroting, uw ambitie, is het relevanter het toekomstperspectief van de kandidaten te zien: hoe lang schat de professional in dat ontwikkelen kan duren alvorens de kandidaat op werk geplaatst kan worden? Door deze indicator mee te nemen bij de doelstellingen in uw begroting wordt dit beter onderbouwd. Op basis van dergelijke data is ook gericht bijsturen beter mogelijk. In dit verband kijken wij ook uit naar de resultaten van uw onderzoek naar de effectiviteit van uw dienstverlening.

Beschut werk en uw plan Impuls Werkontwikkeling
U schetst in uw jaarverslag de versterking van de dienstverlening richting beschut werk. U geeft daarbij aan dat in onze regio de instroom van het aantal kandidaten met een indicatie beschut werk lager ligt dan in andere arbeidsmarktregio’s; mogen wij er dan vanuit gaan dat (praktisch) alle kandidaten met een indicatie dan in ieder geval zijn geplaatst? Oók het plan Impuls Werkontwikkeling (bijlage 10 bij uw begroting) zal voor onder andere deze doelgroep uw dienstverlening versterken. Wij menen dat het goed is dat nu ook de verwachtte effecten in dit plan zijn benoemd.

In uw jaarverslag constateert u dat de aanpak ‘Ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen’ succesvol is gebleken. In uw ‘Plan Impuls Werkontwikkeling’ stelt u voor een nieuw onderzoekscentrum op te zetten in samenwerking met ondernemers waar kandidaten kortdurend aan de slag gaan met werkzaamheden. Wij zien tussen beide initiatieven raakvlakken. Wij menen dat werkzoekenden direct plaatsen op werk, c.q. in een werk-setting, opdat ze daarna naar een goed passende werkplek bij een ondernemer doorgeplaatst kunnen worden, mogelijk breder voor de doelgroep van WerkBedrijf

ingezet kan worden. Ook in het licht van (a) het teruglopend aantal ondernemersrelaties (zij het wel intensiever) én (b) het teruglopend aantal plaatsingen op onbetaald werk, zou een breder werk/diagnose-centrum mogelijk een goede en efficiënte samenwerkingsvorm kunnen zijn tussen (sociale) ondernemers en WerkBedrijf voor de aanloop naar plaatsing bij een bedrijf. Vanzelfsprekend blijft ontwikkeling van uw reguliere bedrijfsdienstverlening noodzakelijk zodat kandidaten, na korte tijd in een werk/diagnose-centrum, ook daadwerkelijk kunnen doorstromen.

Uw module iRvN

Meerkosten regionale cloudstrategie en Mobile Device Management (MDM) beleid
In uw ontwerpmeerjarenbegroting heeft u meerkosten opgenomen voor de regionale cloudstrategie en het MDM beleid. De incidentele en structurele middelen voor deze projecten zijn nog niet duidelijk, omdat de projecten in 2026 verder worden uitgewerkt. Deze middelen zijn daarom nog niet volledig of enkel als schatting opgenomen in de ontwerpbegroting. Wij vragen hier uw aandacht voor en verwachten dat u deze kosten tijdig inzichtelijk kunt maken. Zodat we de eventuele implicaties tijdig kunnen meenemen in ons gemeentelijke begrotingsproces.

Daarnaast vragen we aandacht voor de bijzondere positie van raadsleden bij de verdere uitwerking en implementatie van het MDM-beleid. We begrijpen dat informatiebeveiliging noodzakelijk is, maar de voorgestelde werkwijze moet voor raadsleden wel praktisch uitvoerbaar zijn.

Microsoft 365 back-up
In uw ontwerpbegroting zijn middelen gereserveerd voor een nieuwe back-upvoorziening voor de data binnen onze M365-omgevingen. U heeft deze voorziening ook al aangekondigd in uw kaderbrief 2027. Wij zijn sterk voorstander van de realisatie van deze back-up voorziening, die gepositioneerd is bij een Europese partij, omdat dit bijdraagt aan de datasoevereiniteit van onze gemeente en het waarborgen van de continuïteit van onze dienstverlening en bedrijfsvoering.

Uitbreiding structurele formatie iRvN voor M365
Het is de wens van de deelnemers en iRvN om het iRvN-team dat de M365-omgevingen beheert en doorontwikkelt per 2027 uit te breiden met vaste formatie. Deze uitbreiding is nodig om het beheer en de doorontwikkeling van de M365-omgevingen te kunnen blijven borgen. Dit kan leiden tot een aanzienlijke structurele kostenstijging voor de gemeenten. In uw kaderbrief 2027 heeft u aangekondigd de hiervoor benodigde middelen uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 inzichtelijk te willen hebben en deze te willen opnemen in de begroting van 2027. Ook in de aanbiedingsbrief van deze ontwerpbegroting 2027 bevestigt u dit, in reactie op onze vraag hierover in de zienswijze kaderbrief 2027.

Gemeente Druten

We betreuren dat dit niet is gebeurd en verzoeken u om, na vaststelling van de begroting van de MGR in juni, hiervoor een begrotingswijziging in te dienen.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Druten

S.W.P.J. Sengers
voorzitter

P.G.J.M. van Boxtel
griffier

Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Kas Baltussen
Marc van Rooij
Ben Kersten
April 2026

Adviesrapport

Jaarstukken 2025

&

Begroting 2027

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling

Nijmegen

Inhoudsopgave

……..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2025 4
1.2 Advies bij de begroting 2027 4
2. Kaders **5**
2.1 BRN-normen 5
2.2 Overige kaders 7
3. Algemeen **8**
3.1 Ontwikkelingen 8
3.2 Aanvullende bijdrage Sociale Werkvoorziening (SW) 9
4. Jaarstukken 2025 **10**
4.1 Algemeen 10
4.2 Controleverklaring accountant 11
4.3 Fiscaliteiten 11
4.4 Begroting 2025 en managementrapportages 11
4.5 Resultaatanalyse 11
4.6 Balanstoelichting 13
4.7 Voorstel bestemming resultaat 14
4.8 Deelnemersbijdragen 2025 14
5. Gewijzigde begroting 2026 **15**
5.1 Algemene toelichting gewijzigde begroting 2026 15
5.2 Deelnemersbijdragen 2026 na wijziging 16
6. Begroting 2027 **17**
6.1 Algemeen 17
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 17
6.3 Begrotingswijzigingen 17
6.4 Begrotingsanalyse 17
6.5 Deelnemersbijdragen 2027 18
6.6 Meerjarenbegroting 18
7. Weerstandsvermogen **19**
7.1 Algemene reserve 19
7.2 Bestemmingsreserves 19
7.3 Risico’s 19

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2025

Accountant heeft een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.

Rekeningresultaat: € 801.000 voordelig
Resultaatbestemming: er vindt een afrekening plaats met de deelnemende gemeenten. Per saldo wordt er € 261.000 terugbetaald aan de gemeenten.
Voorstel MGR om € 540.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserves (risico's participatiebudget en datamigratie).

BEGROTING 2027

- De meerjarenbegroting van de MGR is sluitend. Het begrotingstotaal 2027 bedraagt € 112,2 miljoen.
- Begroting conform BBV-regels.
- Begroting voldoet aan de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN).

VERMOGENSPOSITIE

De MGR heeft geen weerstandsvermogen. De MGR heeft twee bestemmingsreserves. Door de MGR wordt voorgesteld om het resultaat van € 123.000 op het werkbudget (participatiebudget) en het resultaat van € 417.000 op onderdeel automatisering toe te voegen aan deze bestemmingsreserves. Op de overige onderdelen vindt afrekening plaats met de deelnemende gemeenten.
Risicoprofiel MGR € 2,9 miljoen. Risicobuffer bij de deelnemende gemeenten.

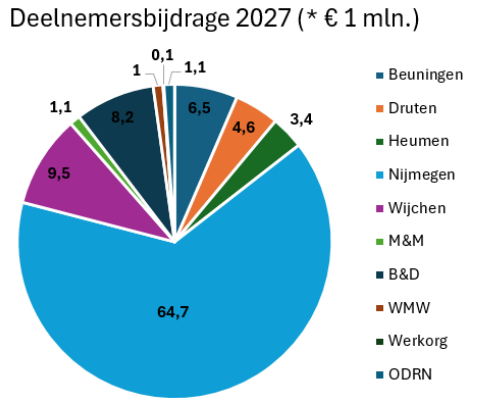

ADVIES

- in te stemmen met de jaarstukken 2025 en het resultaatbestemmingsvoorstel (afrekening met de deelnemende gemeenten)
- in te stemmen met de dotatie aan de bestemmingsreserves 'risico's participatiebudget' en datamigratie
- in te stemmen met de bijgestelde begroting 2026
- in te stemmen met de begroting 2027

DEELNEMERSBIJDRAGEN * (bedragen in € * 1.000)

Gemeente	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Berg en Dal	7.761	8.015	8.172
Beuningen	6.282	6.355	6.518
Druten	4.563	4.563	4.640
Heumen	3.111	3.341	3.456
Mook en Middelaar	904	987	1.069
Nijmegen (excl WIW/ID)	59.503	63.598	64.710
Wijchen	9.005	9.289	9.539
West Maas en Waal	1.143	1.066	1.036
Werkorg. Druten-Wijchen	71	72	103
Werkbedrijf WBRN	1.795	1.821	2.004
ODRN	1.055	1.076	1.128
Totaal	95.193	100.184	102.373

***Inclusief VSV-middelen**

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van MGR Rijk van Nijmegen (hierna MGR).
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de MGR vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2027, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2025 en resultaatbestemming 2025.
Vragen over de jaarstukken 2025 en begroting 2027 zijn schriftelijk teruggekoppeld. Wij hebben op onze vragen een schriftelijke reactie ontvangen.

Tijdschema zienswijze

De MGR heeft de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 aan de deelnemende gemeenten op 31 maart 2026 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij uiterlijk 24 april 2026 een advies aan de deelnemende gemeenten en zullen gemeenten uiterlijk vóór 15 juni 2026 hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 9 juli 2026.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.
Bijzonderheid bij de MGR is dat niet alle regiogemeenten deelnemen aan alle modules van het WerkBedrijf of de modules van de IRVN:

- Gemeente Mook en Middelaar neemt geen deel aan het onderdeel sociale werkvoorziening.
- Gemeente Nijmegen neemt als enige gemeente deel in de module applicatiebeheer.
- Gemeente West Maas en Waal neemt enkel diensten af op het gebied van de sociale werkvoorziening.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2027 is 4,15%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2027. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor de MGR verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2027. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de MGR om:

- In te stemmen met de jaarstukken 2025 en het resultaatbestemmingsvoorstel van € 261.000 te verrekenen met de deelnemende gemeenten.
- In te stemmen met het voorstel van de MGR om het voordelige resultaat van € 123.000 op het werkbudget (participatiebudget) toe te voegen aan de bestemmingsreserve ‘risico’s participatiebudget’.
- In te stemmen met het voorstel van de MGR om het voordelige resultaat van € 417.000 op het onderdeel automatisering (module iRvN) toe te voegen aan de bestemmingsreserve 'datamigratie’.

1.2 Advies bij de begroting 2027

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de MGR om:

- In te stemmen met de bijgestelde begroting 2026.
- In te stemmen met de begroting 2027.
- De meerjarenbegroting 2027-2030 voor kennisgeving aan te nemen.
- Het bedrag aan risico’s van totaal € 2,9 miljoen voor iedere afzonderlijke gemeente –naar rato op basis van de verdeelsleutel inwoneraantal- op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

Het indexeringspercentage (BRN-norm) voor 2027 is **4,15%**. De MGR volgt de systematiek van de BRN-berekening en hanteert op de daarvoor geldende onderdelen, eveneens 4,15%. Dit percentage voor de MGR is opgenomen in de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2027. De MGR heeft bij het opstellen van de begroting 2027 deze indexeringsafspraken gehanteerd.

Op het onderdeel loonkostensubsidie wijken de begrote cijfers vanaf 2027 af van de richtlijn BRN 2027. Voorgaande jaren heeft de MGR voor de meerjarenbegroting het meest recente loonkostensubsidiebudget uit de voorlopige BUIG beschikking aangehouden. In de voorliggende begroting wijkt de MGR hiervan af en baseren ze alleen jaarschijf 2026 op het voorlopige BUIG-budget.
De controller van de MGR geeft aan dat met deze begroting de gepubliceerde meerjarige budgetten vanuit de landelijke vereniging Cedris aangehouden worden. Vanwege de verwachte groei van de uitgaven van de loonkostensubsidies en het feit dat een hogere realisatie door het Rijk achteraf door het Rijk gecompenseerd wordt, kan ingestemd worden met deze wijziging en afwijking van de BRN.

Onderstaande passages zijn overgenomen uit de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN) 2027.

Onderdeel Werk
Voor dit onderdeel worden de ‘begeleidingsmiddelen beschut werk’ én het ‘werkbudget’ ingezet. Deze middelen worden opgehaald bij de deelnemende gemeenten. Voor het jaar 2024 is voor het werkbudget het laatst bekende, geïndexeerde, participatiebudget gehanteerd.
Sinds 2023 is dit budget echter niet meer herkenbaar in de uitkering van het gemeentefonds. Vanaf 2025 gebruiken we voor dit onderdeel de objectieve rekentool die door Berenschot is ontwikkeld, om de hoogte van het werkbudget te bepalen. Dit is conform de financiële paragraaf in het door de deelnemende gemeenten vastgestelde beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie.
Periodiek zal, op basis van de rijkcirculaires, de hoogte en de afdracht van het werkbudget aan het WerkBedrijf herijkt worden. De begeleidingsmiddelen beschut werk blijven onderdeel uitmaken van de integratie-uitkering Participatie (zie bedragen ‘begeleiding beschut werk’ bij onderdeel WSW).

Vanaf 2025 is er een taakstellende korting van 1,2 miljoen euro op het werkbudget afgesproken. De verdeling van deze korting op het werkbudget naar de deelnemende gemeenten is gebaseerd op de procentuele verdeling van het af te dragen werkbudget van de deelnemende gemeenten in 2025. Deze procentuele verdeling wordt bevroren op de stand van 2025 en zal derhalve ook de jaren daarna gelden.

Uitkeringsjaar 2027

Gemeente	Werkbudget (P-budget) 2027 inclusief korting	
Berg en Dal	€	1.892.225
Beuningen	€	1.128.308
Druten	€	1.019.380
Heumen	€	676.576
Nijmegen	€	15.819.110
Mook en Middelaar	€	268.149
Wijchen	€	1.923.497
Totaal	**€**	**22.727.245**

Onderdeel SW

Ten aanzien van de financiering van SW-activiteiten wordt aan de gemeenten door de MGR het aantal werkelijke SE per gemeente tegen een kostendekkend tarief in rekening gebracht. Bij dit kostendekkend tarief wordt rekening gehouden met werkelijke salarisstijgingen (cao SW en voor ambtelijk personeel Cao-ambtenaren), werkelijke uitstroom pensioengerechtigden per gemeente en een aanname overige uitstroom SW en verder de te generen opbrengsten naar reële verwachtingen.

Als kader wordt hierbij gesteld dat:

- De kostprijs SW zich per SE zal ontwikkelen binnen de bandbreedte van de BRN-norm
- De toegevoegde waarde per fte zal zich tevens ontwikkelen binnen de bandbreedte van de BRN-norm.

De door gemeente ontvangen WSW-subsidie, onderdeel van de integratie-uitkering participatie, blijft als dekking bij de gemeenten. Het optredende tekort voor gemeenten (verschil kostprijs maal SE minus WSW-budget) wordt inzichtelijk gemaakt in de begroting van de MGR, zodat gemeenten hun eigen raming hierop aan kunnen passen. Hierbij kan uitgegaan worden van de WSW bijdragen volgens de bijlage septembercirculaire 2025. Voor de bedragen voor de oplading voor de begroting 2027 gaan we uit van de volgende opstelling.

Gemeente	Begeleiding Beschut 2027	WSW 2027	Totaal
Berg en Dal	€ 373.296	€ 3.298.205	€ 3.671.501
Beuningen	€ 260.906	€ 2.514.284	€ 2.775.190
Druten	€ 176.613	€ 1.736.938	€ 1.913.551
Heumen	€ 140.488	€ 1.244.608	€ 1.385.096
Nijmegen	€ 3.528.247	€ 20.246.977	€ 23.775.224
Mook en Middelaar	€ 68.237		€ 68.237
West Maas en Waal		€ 1.061.421	€ 1.061.421
Wijchen	€ 465.616	€ 3.777.679	€ 4.243.295
Totaal	**€ 5.013.403**	**€ 33.880.112**	**€ 38.893.515**

Voor de Loonkostensubsidie wordt uitgegaan van de laatst bekende bedragen voor het jaar 2026 (bron: voorlopig Buig budget 2026). Deze bedragen worden ook voor het jaar 2027 opgenomen.

Opmerking: op dit onderdeel wordt voor de jaren 2027 en verder afgeweken van de BRN 2027. Zie opmerking eerder in deze paragraaf.

Gemeente	Loonkostensubsidie
Berg en Dal	€ 792.632
Beuningen	€ 614.275
Druten	€ 661.496
Heumen	€ 361.620
Nijmegen	€ 5.958.800
Mook en Middelaar	€ 132.172
Wijchen	€ 944.024
Totaal	**€ 9.465.019**

Onderdeel IRVN en bestuursondersteuning

Voor IRVN en bestuursondersteuning geldt eveneens de BRN-norm 2027.

Vastgoed

Voor de panden in eigendom van de MGR (de panden van voorheen Breed) wordt een afzonderlijke exploitatie opgesteld.

Overhead
De norm voor overhead overeenkomstig de BBV-voorschriften is bepaald op maximaal 25%.

2.2 Overige kaders

De volgende (wettelijke) regelingen en kaders zijn van kracht:

- BBV-richtlijnen (Besluit Begroten en Verantwoording)
- Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido)
- Wet Open Overheid (Woo)
- Diverse notities die waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. Deze notities zijn benoemd in de jaarstukken en begroting van de MGR. Enkele voorbeelden zijn: Treasurystatuut, Financiële verordening en Re-integratieverordening.

Taakvelden
Vanaf 2017 is in de BBV vastgesteld dat provincies en gemeenten moeten rapporteren op taakvelden. In de jaarstukken en de begroting rapporteert de MGR op de taakvelden: inkomensregelingen, WSW en beschut werk, arbeidsparticipatie en overhead. De MGR heeft hierop op een goede manier inzicht gegeven.

Kader weerstandsvermogen GR-en
Het tot eind 2024 geldende kader weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regelingen dateerde van 2014. Onder meer de bepaling van de risico's en wie daar verantwoordelijk voor dient te zijn, maakte onderdeel uit van dit kader. Bepaald werd dat voor politiek/bestuurlijke risico's (strategisch) de deelnemende gemeenten aan zet zijn en dat voor bedrijfsvoeringsrisico's een reserve bij de GR aanwezig hoort te zijn.

In 2024, is, door de AGR, een uitgebreide inventarisatie gemaakt of het bestaande kader actualisatie behoefte. Dit is in overleg met en met medeweten van de controllers van de 5 GR-en gedaan.
Uitkomst van de inventarisatie en het verdergaande onderzoek door de AGR naar het geldende kader was dat het kader geen inhoudelijke actualisatie behoefte en dat het huidige kader gehandhaafd kon worden. Het onderwerp is ook toegelicht door de AGR tijdens het PFO van 28 november 2024 en besproken door de wethouders financiën.

Het PFO Financiën heeft op 28 november 2024 het besluit genomen dat het kader WVM van 2014 inhoudelijk blijft gehandhaafd. Het kader is op 28 november 2024 in zijn geheel opnieuw bekrachtigd en vervolgens zodanig vastgelegd in de BRN 2027.

Uitkomsten van het onderzoek zijn op 15 januari 2025 gedeeld met de controllers van de GR-en.

3. Algemeen

3.1 Ontwikkelingen

WerkBedrijf

- Met de Impuls Werkontwikkeling wordt de komende jaren ingezet om meer kwetsbare kandidaten aan het werk te krijgen en te houden. Ook om werkgevers in staat te stellen -om nu en in de toekomst- kansen te bieden aan deze kandidaten. Het plan wordt bekostigd met de impulsmiddelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor het toekomstbestendig maken van de sociale infrastructuur. Er wordt ingezet op drie sporen:
    - Meer beschutte werkplekken
    - Intensieve begeleiding op de werkplek voor kwetsbare kandidaten
    - Een onderzoekscentrum voor diagnose in een praktijksetting.
- Met ingang van 2026 krijgt het WerkBedrijf te maken met het fiscaal gunstige loonkostenvoordeel voor de SW-medewerkers die gedetacheerd zijn bij werkgevers. Nagenoeg alle SW-medewerkers zijn bij werkgevers geplaatst.
- In 2026 is een apart begrotingsonderdeel Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen opgenomen. Het betreft het onderdeel Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen. De MGR treedt op als kassier voor de arbeidsmarktregiomiddelen. Het Regionaal Beraad Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen legt de koers van de arbeidsmarktregio vast. Enkele taken van het Regionaal Beraad zijn: het vaststellen van de meerjarenagenda, het bevorderen van de publiek-private samenwerking, het ontsluiten van de dienstverlening via het Werkcentrum en het vaststellen van de (meerjaren)begroting en het beheren van de middelen. Het Rijk stelt tijdelijke en structurele middelen beschikbaar aan de 35 arbeidsmarktregio's, waaronder de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen. Met deze middelen die de MGR beheert wordt de samenwerking in de regio gestimuleerd voor de gezamenlijke regionale ambities en versterkt hiermee de samenhang, slagkracht en integraliteit.

iRvN

- **Hybride infrastructuur en cloud:** iRvN beheert de gefaseerde overgang naar een hybride omgeving, waarin on-premise en cloudvoorzieningen tijdelijk naast elkaar bestaan. De regionale cloudstrategie van gemeenten is hierbij leidend. Voor de overgangsfase tot 2028 worden frictie- en ontwikkelkosten voorzien (respectievelijk €400.000 en €250.000); in 2026 wordt een plan van aanpak opgesteld.
- **Software as a Service:** Toenemend SaaS-gebruik verandert het applicatielandschap ingrijpend. iRvN ondersteunt gemeenten bij de technische inpassing — zoals toegangsbeheer, koppelingen en beveiliging — en brengt de gevolgen voor beheer en kosten in beeld om samenhang te bewaken.
- **Digitale soevereiniteit:** De afhankelijkheid van een beperkt aantal grote leveranciers neemt toe en raakt zeggenschap over data, kostenontwikkeling en continuïteit. Externe factoren zoals geopolitiek en wet- en regelgeving versterken dit risico. iRvN maakt de consequenties inzichtelijk ter ondersteuning van gemeentelijke besluitvorming.
- **Informatiebeveiliging en weerbaarheid:** Behoud van volwassenheidsniveau 3 (BIO/TPM) blijft een prioriteit. Het iRvN-CSIRT is structureel actief voor monitoring en incidentafhandeling. In 2026 volgt een heroriëntatie op het Programma Beveiliging, mede vanuit aangescherpte eisen (BIO2, NIS2) en de uitrol van Mobile Device Management.
- **Microsoft 365:** M365 is uitgegroeid tot een kernvoorziening voor dagelijkse samenwerking. iRvN beheert en ontwikkelt het platform als stabiele, veilige regionale voorziening. In 2026 wordt samen met gemeenten bepaald welke structurele inzet vanaf 2027 nodig is.
- **Kostenbeheersing:** ICT-kosten worden steeds meer bepaald door abonnementsmodellen, prijsindexaties en een beperkte leveranciersmarkt. iRvN zet in op transparantie in kostenopbouw,

zorgvuldig contractmanagement en periodieke analyse van daadwerkelijk gebruik. Stijgende auditlasten en krapte op de arbeidsmarkt voor cybersecurity vergroten de druk.

- **Organisatieontwikkeling:** De verschuiving naar cloud, SaaS en een sterkere regierol vraagt om medewerkers met passende kennis en vaardigheden. iRvN investeert in procesmatig werken, eigenaarschap en gerichte opleiding. Via KPI's en klantportalen wordt inzicht in prestaties gedeeld met deelnemers.

3.2 Aanvullende bijdrage Sociale Werkvoorziening (SW)

Sinds 2015 is het niet meer mogelijk om in te stromen in de sociale werkvoorziening. Doordat er geen mensen meer in de SW stromen, nemen de begrote lasten van de sociale werkvoorziening (SW) af van € 42,4 miljoen in 2026 naar € 31,2 miljoen in 2030. Deze daling van de begrote lasten heeft voornamelijk te maken met de voorziene afname van het aantal SW-medewerkers.
Gemeenten ontvangen via de integratie-uitkering Participatie een Rijksuitkering voor de bekostiging van de SW. Deze Rijksmiddelen dragen de gemeenten af aan de MGR voor de bekostiging van de SW. De sociale werkvoorziening is in 2025 -net als in 2023 en 2024- uitgevoerd binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde bijdrage voor de SW. Daarmee is er geen aanvullende bijdrage SW vanuit gemeenten nodig geweest. De verwachting is dat de Rijksmiddelen SW ook voor de komende jaren (2026-2030) toereikend zullen zijn om de kosten van de SW te dekken.
Opgemerkt dient te worden dat het Rijk de Rijksbijdragen SW met de meicirculaire nog indexeert voor de lpo (loon- en prijsontwikkeling).
Met ingang van 2026 krijgt het WerkBedrijf te maken met het fiscaal gunstige loonkostenvoordeel voor de SW-medewerkers die gedetacheerd zijn bij werkgevers. Het is echter nog niet duidelijk hoe het loonkostenvoordeel door het Rijk verwerkt gaat worden in de Rijksuitkering SW (IU Participatie, onderdeel SW). De verwachting is dat de Rijksuitkering SW, in verband met het loonkostenvoordeel, verlaagd zal worden.

De deelnemende gemeenten dienen -vanuit hun gemeentelijke begroting- aanvullende middelen aan de MGR af te dragen, indien de Rijksbijdrage in enig jaar ontoereikend is.
De Rijksbijdrage die de MGR heeft opgenomen in de begroting is gebaseerd op de septembercirculaire 2025.

Tabel: aanvullende bijdragen van gemeenten in de SW in de periode 2026 tot en met 2030
Bedragen €*1.000

Jaar	Begroting 2027	Rijksbijdrage	Aanvullende SW bijdrage begroting 2027	Aanvullende SW bijdrage begroting 2026	Mutatie tov begroting 2026
2026	34.868	35.773	-905	1.838	-2.743
2027	33.083	33.880	-797	961	-1.758
2028	30.769	31.643	-874	187	-1.061
2029	27.944	29.669	-1.725	-182	-1.543
2030	25.482	27.728	-2.246	n.b.	

In 2027 dalen de gemeentelijke bijdragen met 1,785 miljoen euro ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026. De rijksbijdrage 2027 van 33,9 miljoen euro is gebaseerd op de septembercirculaire 2025. Met de meicirculaire 2026 zal de Rijksbijdrage weer worden geïndexeerd (lpo) en zal het overschot van 0,797 miljoen euro verder toenemen.

4. Jaarstukken 2025

4.1 Algemeen

In 2025 heeft de MGR in totaal 108,9 miljoen euro uitgegeven aan de uitvoering van haar taken. Het grootste deel van de uitgaven heeft betrekking op de module WerkBedrijf (85,9 miljoen euro). Ten opzichte van de begroting is er een a-structureel voordeel behaald van € 801.000 (vóór afrekening met deelnemende gemeenten/organisaties en dotatie aan bestemmingsreserves).

De sociale werkvoorziening is in 2025 -net als in 2023 en 2024- uitgevoerd binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde bijdrage voor de SW. Daarmee is er geen aanvullende bijdrage SW vanuit gemeenten nodig geweest. Ten opzichte van de ontvangen Rijksbijdragen SW is er voor gemeenten een voordelig saldo van 1,3 miljoen euro. Het resultaat van het onderdeel SW komt voor verwerking van de afrekeningen uit op € 0.

Met de deelnemende gemeenten wordt er per saldo nog een bedrag afgerekend van € 261.000. Dit saldo bestaat uit de volgende voor- en nadelen:

- Op Weg naar Werk: € 224.000 (nog af te dragen aan gemeenten)
- Loonkostensubsidie: € 110.000 (nog te vorderen van gemeenten)
- Vastgoed: € 19.000 (nog af te dragen aan gemeenten)
- Applicatiebeheer: € 128.000 (nog af te dragen aan gemeenten)

Naast de afrekeningen met de deelnemende gemeenten, stelt de MGR voor om het voordelige resultaat op de onderdelen participatie en automatisering toe te voegen aan de bestemmingsreserves, te weten:

- Het resultaat op het werkbudget (participatiebudget) van € 123.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve ‘risico’s participatiebudget’.
- Het resultaat op het onderdeel applicatie (iRvN) van € 417.000 toe te voegen aan de nieuw ingestelde bestemmingsreserve ‘datamigratie’.

Er zijn diverse afwijkingen inzake de rechtmatigheid geconstateerd. Het totaal aan begrotings-onrechtmatigheden bedraagt 3,4 miljoen euro. Hiervan is 2,6 miljoen euro als acceptabel bestempeld, omdat het past binnen het vooraf vastgestelde beleid. De belangrijkste acceptabele overschrijding is de toevoeging van 2,5 miljoen euro aan de voorziening vervroegde uittreding en spaarverlof SW-medewerkers (conform uitspraak commissie BBV).

De overige 0,8 miljoen euro is geduid als niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheid.
Zo is er een rechtmatigheidsfout in de aanbestedingen geconstateerd ter grootte van € 108.000 bij module iRvN. In 2025 is de overeenkomst met Metaobjects niet opnieuw aanbesteed. Per 1 januari 2026 wordt deze dienstverlening overgenomen door de gemeente Nijmegen. Vanwege het tijdelijke karakter van de dienstverlening in 2025 is besloten geen nieuwe aanbestedingsprocedure te starten.
Overige niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden zijn:

- € 323.000. Betreft fouten in verstrekkingen van voorzieningen aan kandidaten. Met name bij de inzet van jobcoaching en de werkgeverbonus. Deze fout is hersteld.
- € 136.000. Betreft fouten in verstrekkingen van Op Weg naar Werk voor het onterecht declareren van dagdelen. Deze fout is hersteld.
- € 231.000. Betreft de overschrijding van het investeringskrediet van de iRvN inzake de aanleg van het Wifi-netwerk. Deze investering is –vanwege ruimte in het investeringsbudget- naar voren gehaald.

4.2 Controleverklaring accountant

De jaarstukken zijn door de accountant gecontroleerd. De accountant heeft een **goedkeurende controle-verklaring** afgegeven voor de getrouwheid. In bijlage 12 is de controleverklaring van de accountant opgenomen. De verantwoording over de rechtmatigheid is een verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. In de jaarstukken is de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen (bijlage 10).

4.3 Fiscaliteiten

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels wordt geborgd door instructies en toetsing achteraf bij de BTW-aangiften en bij de uitvoering van interne controles. De MGR laat zich bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen. De belastingdienst heeft in 2017 geconcludeerd dat de MGR onder voorwaarden niet vennootschapsbelastingplichtig is. Afspraken hierover met de belastingdienst zijn door de MGR ook in afgelopen jaar toegepast.

Omdat de module Werkbedrijf overheidstaken uitvoert valt het onderdeel Werk onder de BTW-koepelvrijstelling. Het voordeel hiervan is dat het Werkbedrijf over de ontvangen gemeentelijke bijdragen geen BTW hoeft af te dragen. Het nadeel is echter dat het Werkbedrijf de BTW aan de inkoopkant niet zelf kan terugvragen. Deze BTW schuift de MGR door naar de gemeenten die deze BTW wel kunnen terugvragen. Door hiervoor facturen te sturen naar de gemeenten krijgt de MGR de BTW alsnog terug, terwijl het de gemeente per saldo niets kost.

4.4 Begroting 2025 en managementrapportages

De vergelijkende cijfers in de jaarstukken zijn overeenkomstig de ontwerpbegroting 2026-2029 die in juli 2025 is vastgesteld door het bestuur. Nadien heeft het dagelijks bestuur goedkeuring gegeven aan een aantal (technische) begrotingswijzigingen waarbij de baten en lasten zijn verlaagd met € 432.000 (van 106,7 miljoen naar 106,3 miljoen euro). De begrotingswijzigingen worden nader toegelicht in bijlage 6 van de MGR begroting.

In de halfjaarrapportage 2025 heeft de MGR de verwachting uitgesproken dat er een voordeel zou ontstaan dat zou liggen tussen 0,3 en 1,0 miljoen euro (ten opzichte van de door het AB vastgestelde begroting in juli 2025).
Het uiteindelijke resultaat is in 2025 uitgekomen op 0,8 miljoen euro (vóór dotatie aan bestemmingsreserve en vóór afrekening).
De oorzaken van het ontstaan van dit voordeel worden uitvoering toegelicht in de jaarstukken.

4.5 Resultaatanalyse

In onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt welk resultaat is behaald per module en wat de afrekening per deelnemende gemeente/organisatie is. De afrekening op het onderdeel Participatie (Werk) vanuit de meicirculaire 2025 en de afrekening op WIW/ID Nijmegen zijn hierin niet verwerkt. De terugbetalingsverplichting op het onderdeel Participatie (Werk) aan gemeenten bedraagt in totaal € 233.000.

Een overzicht hiervan is opgenomen in bijlage 3 van de jaarstukken 2025.

Bedragen in € 1.000	iRvN	BO	SW	Werk	Vastgoed	Afrekening
Gemeente Berg en Dal	0	0	4	91	2	**97**
Gemeente Beuningen	0	0	3	25	2	**30**
Gemeente Druten	0	0	2	-76	1	**-73**
Gemeente Heumen	0	0	1	95	1	**97**
Gemeente Mook en Middelaar	0	0	0	-67	0	**-67**
Gemeente Nijmegen	74	0	-16	-17	12	**53**
Gemeente Wijchen	0	0	4	63	2	**69**
Gemeente West Maas en Waal	0	0	1	0	0	**1**
WBRN	41	0	0	0	0	**41**
ODRN	12	0	0	0	0	**12**
Toevoeging bestemmingsreserves	417	0	0	123	0	**540**
Totaal	**545**	**0**	**0**	**237**	**19**	**801**

Het resultaat MGR op de begrote gemeentelijke onderdelen bedraagt € 801.000. Van het resultaat wordt € 261.000 afgerekend met de deelnemende gemeenten/organisaties (+ is terug te ontvangen van de MGR. – is te betalen aan de MGR) en € 540.000 wordt na positieve besluitvorming toegevoegd aan de bestemmingsreserves.

Zowel op de module WerkBedrijf als op de module iRvN is in 2025 een voordelig resultaat behaald. De resultaten op de modules worden hieronder toegelicht.

Module WerkBedrijf

- Op het onderdeel Werk (participatie, arbeidsmatige dagbesteding en loonkostensubsidie) is een voordelig resultaat behaald van € 237.000. Onderdeel Werk bestaat uit:
- Participatie: € 123.000 voordeel (voorstel dotatie aan bestemmingsreserve)
- Arbeidsmatige dagbesteding (OWNW): € 224.000 voordeel
- Loonkostensubsidie (LKS): € 110.000 nadeel

Het voordelige resultaat van € 123.000 op Participatie is ontstaan door hogere overige opbrengsten. Het betreft met name rentebaten op het schatkistbankieren. Daarnaast is er een voordeel gerealiseerd door een te hoog ingeschatte indexering van de CAO lonen. Dit laatste voordeel wordt echter deels tenietgedaan doordat er een extra dotatie aan de voorziening 'verlof' is gedaan.
Voorgesteld wordt om het resultaat van € 123.000 op het participatiebudget toe te voegen aan de bestemmingsreserve 'risico's participatiebudget'.

Het voordelige resultaat op de arbeidsmatige dagbesteding (Op Weg naar Werk) bedraagt € 224.000. Het betreft hier een eenmalig voordeel wat met name is ontstaan doordat de definitieve afrekeningen over 2024 (in 2025) gunstiger zijn uitgevallen. Het betreft afrekeningen met instellingen die de dagbesteding leveren.

Het nadelige resultaat van € 110.000 op de loonkostensubsidies is voornamelijk veroorzaakt door de groei van het aantal verstrekte loonkostensubsidies. Daarnaast is ook de stijging van het wettelijk minimumloon per 1 juli 2025 oorzaak van de overschrijding.

Op het onderdeel Sociale Werkvoorziening is een budgetneutraal resultaat behaald. Er zijn geringe afwijkingen op de baten en lasten, maar die heffen elkaar per saldo op.

Module iRvN

- Onderdeel Automatisering: voordelig resultaat van € 417.000. Dit voordeel is ontstaan doordat in 2025 een deel van de IP-adressen is verkocht. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie. Het te verrekenen resultaat bedraagt daarmee € 0.
- Onderdeel Applicatiebeheer: voordelig resultaat van € 128.000, afgerekend met de deelnemende partijen. Het voordeel is ontstaan door minder inzet van het additionele budget bij gemeente Nijmegen en WerkBedrijf, en door lagere loonkosten als gevolg van een lagere CAO-indexering dan begroot.
- Investeringen: Op de investeringskredieten wordt een onderschrijding van € 505.000 gerealiseerd, bestaande uit een onderschrijding op mobiele telefonie (€518.000) en vervanging fysieke werkplek (€218.000), en een overschrijding op centrale computercapaciteit (€213.000). De onderschrijding is ontstaan doordat de vernieuwing van de netwerkapparatuur vertraging heeft opgelopen; een belangrijk deel wordt in 2026 uitgevoerd.

Module Vastgoed

Op het onderdeel vastgoed is een voordelig resultaat behaald van € 19.000 door een combinatie van hogere verhuuropbrengsten en lager uitvallende energie- en onderhoudskosten (doorschuiven van een aantal onderhoudswerkzaamheden wegens capaciteitsproblemen).

4.6 Balanstoelichting

Naast de gerealiseerde kosten en opbrengsten van de jaarrekening 2025 geeft de balans per 31 december 2025 de bezittingen en schulden van de MGR weer.

In de balans vallen de volgende punten op:

Vaste activa

In 2025 heeft de MGR 2,2 miljoen euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. De investeringen in 2025 van 2,2 miljoen euro betreft voor 2,0 miljoen euro ICT-gerelateerde aankopen, zoals laptops, telefoons, virtuele werkplekken en beveiligingsvoorzieningen. Voor 0,2 miljoen euro betreft het met name de telefooncellen en aanpassing van de klimaatbeheersing in een ruimte van de Boekweitweg.

Vaste passiva

De MGR zal de vorming van eigen vermogen beperkt houden, aangezien alle resultaten op de onderdelen verrekend worden met de deelnemende gemeenten.
In 2025 is een nieuwe bestemmingsreserve datamigratie ingesteld. Voorgesteld wordt om het gerealiseerde resultaat van € 123.000 op het onderdeel participatiebudget, toe te voegen aan de bestemmingsreserve ‘risico’s participatiebudget’. Daarnaast wordt voorgesteld om het voordeel van € 417.000 op het onderdeel automatisering, toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie.

De balanspost voorzieningen is ten opzichte van ultimo 2024 -per saldo- toegenomen met 2,9 miljoen euro. Vanwege een uitspraak van de commissie BBV, eind 2025, is door de MGR een voorziening gevormd voor de RVU-regeling en het opgebouwde spaarverlof van SW-medewerkers. Eind 2025 is hiervoor een voorziening getroffen van in totaal 2,5 miljoen euro. De getroffen voorziening wordt echter niet ten laste gebracht van de gemeenten. Er ontstaat wel een vordering op de gemeenten van 2,5 miljoen euro, maar afgesproken is dat deze niet direct zal worden geïnd (eeuwigdurend). De voorziening wordt de komende jaren aangesproken naar rato van de uitkeringen en mutaties in het spaarverlof. Daarmee zal parallel de vordering op de gemeenten worden aangepast. De vordering op de gemeenten loopt in de tijd af, omdat het aantal SW-medewerkers jaarlijks daalt.
Naast de voorziening ‘RVU en spaarverlof SW’ is ook de (nieuwe) voorziening ‘Transitie SW’ van 0,4 miljoen euro getroffen.

In hoofdstuk 7 van dit adviesrapport wordt verder ingegaan op het weerstandsvermogen van de MGR.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Het jaar 2025 is afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 801.000. Het resultaat voor de module WerkBedrijf bedraagt € 256.000 (positief) en het resultaat voor de module IRVN bedraagt € 545.000 (positief).

Van het resultaat wordt € 261.000 afgerekend met de deelnemende gemeenten/organisaties.

Daarnaast stelt de MGR voor om het voordelige resultaat op het onderdeel Participatie (Werk) van € 123.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve 'risico's participatiebudget'
Van het voordelige resultaat van € 417.000 op het onderdeel Automatisering, dat is ontstaan doordat in 2025 een deel van de IP-adressen is verkocht, wordt voorgesteld om dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve 'datamigratie'.

Er worden geen budgetoverhevelingen naar 2026 voorgesteld.

4.8 Deelnemersbijdragen 2025

De deelnemersbijdragen over het jaar 2025 zijn in onderstaand overzicht opgenomen. Het gaat om de bijdragen ná afrekening door de MGR.

Bedragen x € 1.000	iRvN	Bestuurs-ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Totaal
Gemeente Beuningen	1.362	20	2.878	11	2.011	**6.282**
Gemeente Berg en Dal	1.274	27	3.582	14	2.864	**7.761**
Gemeente Druten	691	15	2.140	8	1.709	**4.563**
Gemeente Heumen	791	13	1.192	5	1.110	**3.111**
Gemeente Mook & Middelaar	403	6	-	-	495	**904**
Gemeente Nijmegen	13.784	140	22.137	84	23.358	**59.503**
Gemeente West Maas en Waal	-	-	1.143	-	-	**1.143**
Gemeente Wijchen	1.784	32	3.970	15	3.204	**9.005**
ODRN	1.055	-	-	-	-	**1.055**
Werkbedrijf WBRN	1.795	-	-	-	-	**1.795**
Werkorg Druten-Wijchen	71	-	-	-	-	**71**
Deelnemersbijdrage	**23.009**	**254**	**37.042**	**137**	**34.751**	**95.193**

5. Gewijzigde begroting 2026

5.1 Algemene toelichting gewijzigde begroting 2026

De begroting van de MGR is ingericht op taakvelden. Bij WerkBedrijf wordt onderscheid gemaakt op de onderdelen: Werk (in tabellen de taakvelden Arbeidsparticipatie, WSW en beschut werk en Inkomensregelingen), SW (taakveld WSW en beschut werk), Vastgoed (taakveld Overhead) en arbeidsmarktregio (in tabellen de taakvelden Arbeidsparticipatie en overhead).
Het onderdeel Automatisering valt volledig onder het taakveld Overhead. Applicatiebeheer valt voor een gedeelte onder het taakveld Overhead en voor een gedeelte onder het taakveld Arbeidsparticipatie.

Bedragen x € 1.000	P2026	B2026	Wijziging
Arbeidsparticipatie	19.492	20.478	986
WSW en beschut werk	45.545	44.375	-1.170
Inkomensregelingen	8.655	9.465	810
Overhead	34.096	35.493	1.397
Totaal Baten	**107.789**	**109.811**	**2.022**
Arbeidsparticipatie	19.266	19.828	562
WSW en beschut werk	45.469	44.583	-886
Inkomensregelingen	8.655	9.465	810
Overhead	23.394	24.959	1.565
Totaal Programmalasten	**96.784**	**98.835**	**2.051**
Overhead MGR	11.005	10.977	-28
Totaal Lasten	**107.789**	**109.811**	**2.022**

De gewijzigde begroting 2026 (B2026) is 2 miljoen euro hoger dan de in juli 2025 vastgestelde begroting (P2026). De verhoging komt voornamelijk door de indexering van budgetten volgens de BRN-norm, de indexering van de personele lasten voor zowel ambtelijk als SW met de laatst bekende cao-afspraken, de indexering van het budget Op Weg naar Werk met de indexering voor WMO-aanbieders en de toevoeging van de impulsmiddelen sociale infrastructuur (plan impuls werkontwikkeling).

Arbeidsparticipatie
Zowel de baten als de lasten nemen toe. Per saldo gaat het om een toename van 0,4 miljoen euro. Arbeidsparticipatie betreft met name de uitvoering van de re-integratietaak van Werk. De lasten van het instrumentenbudget nemen toe. Het gaat hier om personele lasten, voorzieningen, projecten en subsidies. Voorbeelden die onderdeel uitmaken van het instrumentenbudget zijn: VSV-middelen, MAP, participatiecoaches, scholing en andere specifieke projecten. Ook de uitgaven voor de ‘oude verplichtingen’ (vroegere WIW en ID-deelnemers) nemen toe door een indexering van de lonen van de betreffende deelnemers. De inzet van de tijdelijke middelen nemen echter af ten opzichte van de primitieve begroting. Deze daling wordt met name veroorzaakt door een wijziging in de verantwoording van de regionale rol die de MGR samen met haar samenwerkingspartners heeft. De budgetten van bijvoorbeeld SUWI, Perspectief op werk en de middelen versterking arbeidsmarkregio worden in het vervolg apart verantwoord.

WSW en beschut werk
Zowel de baten als de lasten nemen af. Per saldo gaat het echter om een toename van 0,3 miljoen euro, omdat de baten meer afnemen dan de lasten. Het gaat hier met name om Op weg naar werk en beschut werk.
De toename komt met name doordat vanaf 2026 de MGR de impulsmiddelen werkontwikkeling gaat ontvangen. Dit betreft de extra middelen van het Rijk om de meest kwetsbare doelgroep betere ondersteuning te bieden. De begrote lasten voor uitvoering van beschut werk nemen af. Dit komt doordat de groei van het aantal kandidaten in

een detacheringsbaan naar beneden is bijgesteld. Tenslotte nemen de lasten voor Op weg naar Werk toe door een indexering van het budget met het indexeringspercentage voor WMO-aanbieders.

Inkomensregelingen
Zowel de baten als de lasten nemen toe. Per saldo gaat het om een budgetneutraal effect (€ 0). De begrote lasten nemen toe doordat er naar verwachting meer loonkostensubsidies worden ingezet. De baten nemen met hetzelfde bedrag toe en zijn gebaseerd op het voorlopige BUIG budget 2026.

Overhead (=ICT en Vastgoed)
De begrotingscijfers voor 2026 zijn ten opzichte van de primitieve begroting verhoogd met € 1,4 miljoen. Deze stijging wordt grotendeels verklaard door ontwikkelingen binnen module iRvN.

Bij onderdeel Automatisering stijgen de baten met € 1,4 miljoen. De gemeentelijke bijdrage daalt met € 118.000 doordat de telefooncentrales (GT-Connect 2 & Nemesys) vanaf 2026 als plusproduct worden gefactureerd. Daar tegenover staat een stijging van de overige bedrijfsopbrengsten met € 1,6 miljoen door nieuwe plusproducten, waaronder implementatie regionale cloudstrategie (€ 650.000), incidentele inzet M365 (€ 290.000) en implementatie MDM-beleid (€ 270.000).

Bij onderdeel Applicatiebeheer dalen baten en lasten per saldo met € 371.000, voornamelijk door het vervallen van twee formatieplaatsen (€ 195.000), de overdracht van het jeugdvolgsysteem aan gemeente Nijmegen en het beëindigen van het additionele budget van WBRN (€ 52.000).

5.2 Deelnemersbijdragen 2026 na wijziging

Bedragen x € 1.000	iRvN	Bestuurs-ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Impulsgelden	VSV-middelen	Totaal
Gemeente Beuningen	1.401	21	2.589	13	2.270	48	13	**6.355**
Gemeente Berg en Dal	1.310	28	3.408	16	3.162	78	14	**8.016**
Gemeente Druten	710	15	1.829	9	1.949	42	9	**4.563**
Gemeente Heumen	813	13	1.273	6	1.203	25	6	**3.339**
Gemeente Mook & Middelaar	414	6	-	-	554	11	2	**987**
Gemeente Nijmegen	14.228	144	20.847	99	26.280	1.913	87	**63.598**
Gemeente West Maas en Waal	-	-	1.066	-	-	-	-	**1.066**
Gemeente Wijchen	1.835	33	3.855	18	3.450	79	20	**9.290**
ODRN	1.076	-	-	-	-	-	-	**1.076**
Werkbedrijf WBRN	1.821	-	-	-	-	-	-	**1.821**
Werkorg Druten-Wijchen	72	-	-	-	-	-	-	**72**
Deelnemersbijdrage	**23.679**	**261**	**34.868**	**161**	**38.868**	**2.196**	**151**	**100.184**

In het onderdeel Werk zijn de budgetten voor participatie (inclusief korting), nieuw beschut, loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding (OWNW) opgenomen.

6. Begroting 2027

6.1 Algemeen

Eind november 2025 heeft het algemeen bestuur van de MGR de kaderbrief met de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2027-2030 aan de deelnemende gemeenten verstuurd. Gemeenten konden hierop hun zienswijze indienen. De kaderbrief en ingediende zienswijzen vormen de basis voor de 'meerjarenbegroting 2027-2030 en bijgesteld 2026' van de MGR.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

Het indexeringspercentage (BRN-norm) voor 2027 is 4,15%. Dit percentage is voor de MGR opgenomen in de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2027. De MGR heeft bij het opstellen van de begroting 2027 deze indexeringsafspraken gehanteerd voor die onderdelen die hierop van toepassing op zijn.
De begroting is opgesteld conform de voorschriften van de BBV. De begroting is sluitend. De regionale overhead-norm van 25% wordt niet overschreden.

6.3 Begrotingswijzigingen

Bedragen x € 1.000	B2026	B2027	B2028	B2029	B2030
Arbeidsparticipatie	20.478	21.651	19.558	20.910	22.645
WSW en beschut werk	44.375	43.835	44.552	41.745	38.927
Inkomensregelingen	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
Overhead	35.493	36.360	36.427	36.381	36.409
Totaal Baten	**109.811**	**112.169**	**111.530**	**110.682**	**110.280**
Arbeidsparticipatie	19.828	20.584	18.818	20.171	21.906
WSW en beschut werk	44.583	43.995	44.720	41.917	39.103
Inkomensregelingen	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
Overhead	24.959	25.981	26.129	26.152	26.175
Totaal Programmalasten	**98.835**	**100.883**	**100.660**	**99.885**	**99.483**
Overhead MGR	10.977	11.286	10.870	10.797	10.797
Totaal Lasten	**109.811**	**112.169**	**111.530**	**110.682**	**110.280**

De totale lasten nemen toe van 109,8 miljoen euro in 2026 naar 110,3 miljoen euro in 2030 (+ 0,5 miljoen euro). De toename wordt met name veroorzaakt bij het onderdeel Werk door de verwachte verdere toename van de loonkostensubsidies.

6.4 Begrotingsanalyse

Tabel 6.3 'Begrotingswijzigingen' laat zien dat de begrote lasten 2027 2,4 miljoen hoger uitvallen dan de bijgestelde begroting 2026.
Hieronder lichten we de belangrijkste af- en toename van de lasten, op de verschillende onderdelen van de taakvelden, ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 toe.

Arbeidsparticipatie
Arbeidsparticipatie betreft met name de uitvoering van de re-integratietaak van Werk. De begrote lasten van dit taakveld nemen met 0,8 miljoen euro toe. Een belangrijke toename van de lasten zit in de toename van het participatiebudget door de indexering met de BRN-norm. Daarnaast is er budget toegevoegd voor de toename van het aantal participatiecoaches.

WSW en beschut werk
Belangrijkste onderdeel binnen dit taakveld is het onderdeel Sociale Werkvoorziening (SW). De begrote lasten van dit taakveld nemen af met € 0,6 miljoen. Het betreft een mix van toe- en afname van de lasten. De belangrijkste daling van de lasten wordt veroorzaakt door een daling van de salariskosten van SW-medewerkers door de verwachte uitstroom van de verloonde formatie.

Inkomensregelingen
De lasten nemen toe met € 0,9 miljoen vanwege de verwachte toename van de inzet van loonkostensubsidies. Hiertegenover staat eenzelfde bedrag aan baten. Deze zijn gebaseerd op de meest actuele cijfers uit de septembercirculaire 2025.

Overhead (ICT en Vastgoed)
In de meerjarenbegroting nemen de begrote lasten in 2027 met 1,0 miljoen euro toe ten opzichte van 2026. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de indexering volgens de BRN-norm en de structurele toevoeging van de operationele lasten voor de back-up M365 en projectkosten MDM-beleid.

6.5 Deelnemersbijdragen 2027

In het onderdeel Werk zijn de budgetten voor participatie (inclusief korting), nieuw beschut, loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding (OWNW) opgenomen.

Bedragen x € 1.000	iRvN	Bestuurs-ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Impulsgelden	VSV-middelen	Totaal
Gemeente Beuningen	1.566	22	2.455	12	2.423	27	13	**6.518**
Gemeente Berg en Dal	1.466	29	3.221	15	3.385	43	14	**8.173**
Gemeente Druten	787	16	1.696	8	2.100	24	9	**4.640**
Gemeente Heumen	909	14	1.215	5	1.291	14	6	**3.454**
Gemeente Mook & Middelaar	466	7	-	-	588	6	2	**1.069**
Gemeente Nijmegen	15.630	150	19.771	91	28.032	949	87	**64.710**
Gemeente West Maas en Waal	-	-	1.036	-	-	-	-	**1.036**
Gemeente Wijchen	2.035	35	3.689	17	3.701	43	20	**9.540**
ODRN	1.128	-	-	-	-	-	-	**1.128**
Werkbedrijf WBRN	2.004	-	-	-	-	-	-	**2.004**
Werkorg Druten-Wijchen	103	-	-	-	-	-	-	**103**
Deelnemersbijdrage	**26.093**	**272**	**33.083**	**148**	**41.520**	**1.106**	**151**	**102.373**

De Adviesfunctie adviseert – evenals voorgaande jaren- de deelnemende gemeenten om goed rekenschap te nemen van alle financiële ontwikkelingen in de begroting 2027 en bijgestelde begroting 2026 en zorg te dragen voor voldoende financiële dekking in de gemeentelijke begroting.

6.6 Meerjarenbegroting

De kaderbrief MGR en de ingediende zienswijze van de deelnemende gemeenten liggen aan de basis van deze begroting. Er zijn twee nieuwe onderdelen toegevoegd aan de begroting, te weten: impulsgelden werkontwikkeling en Voortijdig schoolverlaten (VSV).
De meerjarenraming 2028-2030 nemen we ter kennisgeving aan.

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

De MGR zal de vorming van eigen vermogen beperkt houden, aangezien alle resultaten op de onderdelen verrekend worden met de deelnemende gemeenten.

7.2 Bestemmingsreserves

In 2024 is de bestemmingsreserve 'risico's participatiebudget' ingesteld. Het doel van deze reserve is om de verwachte schommelingen binnen het participatiebudget te kunnen opvangen. Voorgesteld wordt om het gerealiseerde resultaat 2025 van €123.000 op het onderdeel participatiebudget toe te voegen aan deze bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve risico's participatiebudget is gemaximeerd op 10% van het regionale participatiebudget.
Door de MGR is in 2025 de nieuwe bestemmingsreserve 'datamigratie' ingesteld. Voorgesteld wordt om het gerealiseerde resultaat 2025 van € 417.000 uit de verkoop van diverse IP-adressen (module iRvN, onderdeel automatisering) toe te voegen aan deze nieuwe bestemmingsreserve. Het voorstel is om in 2026 deze reserve in te zetten voor het project datamigratie.

7.3 Risico's

De MGR houdt zelf geen buffer aan om risico's op te kunnen vangen. Dit past bij de gedachte dat een gemeenschappelijke regeling een verlengstuk is van de deelnemende gemeenten. Een risico van de MGR is daarmee ook een risico voor de gemeenten. Dit betekent dat de deelnemende gemeenten de risico's van de MGR naar rato (op basis van verdeelsleutel inwonersaantal) dienen op te nemen in de weerstandsparagraaf van hun begroting en jaarrekening. Het totale risicobedrag 2027 bedraagt € 2,9 miljoen euro.
In de risicoparagraaf van de MGR wordt informatie gegeven over de grootste risico's op het gebied van:

- Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's
- Maatschappelijke risico's
- Middelen, organisatie, wedewerkers en efficiency

Voor een volledig overzicht van door de MGR benoemde en gekwantificeerde risico's, verwijzen we naar paragraaf 7 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van de begroting 2027-2030 (pagina 70 t/m 73).
Enkele risico's van de MGR willen we hieronder toelichten:

- Het aanbieden van beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet. Het Rijk is voornemens om vanaf 2027 of 2028 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. Deze wijziging door het Rijk heeft voor de MGR financiële consequenties (lagere Rijksuitkering).
- Uittreden van een gemeente uit de MGR of uit een of meerdere modules heeft tot gevolg dat er frictiekosten ontstaan bij de MGR.
- Sociale werkvoorziening. De MGR gaat uit van een kostendekkende deelnemersbijdrage voor de sociale werkvoorziening, waardoor dit risico bij de gemeenten ligt.
- ICT. Het betreft hier met name het risico van uitval of het hacken van ICT voorzieningen. Uitval kan leiden tot hoge herstelkosten.
- Economische risico's als gevolg van de vergrijzing en geopolitieke ontwikkelingen (oorlogen, protectionisme, energietransitie). Dit heeft geleid tot schaarste en oplopende prijzen. Hier ondervindt de MGR nadeel van.

De Adviesfunctie raadt de deelnemende gemeenten aan om het risicobedrag per deelnemende gemeente op te nemen in hun eigen jaarrekening en begroting. Met deze bedragen dient de deelnemende gemeente rekening te houden voor de bepaling van het gemeentelijke weerstandsvermogen. In bijlage 12 van de begroting is het op te nemen risicobedrag per gemeente opgenomen.

Aan de colleges en raden in de regio Rijk van Nijmegen

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Datum
31 maart 2026

Contactpersoon
Ina Hol

Onderwerp
Ontwerpbegroting 2027 en ontwerpjaarrekening 2025

Direct telefoonnummer
06 5423 4003

Geachte leden van de colleges en raden,

Hierbij bieden wij u de ontwerpjaarrekening en -verslag 2025, en de ontwerpbegroting 2027–2030 en bijstelling 2026 aan. Beide stukken hebben betrekking op de MGR en de modules iRvN en WerkBedrijf. Met deze brief willen wij u, op hoofdlijnen, laten zien wat WerkBedrijf en iRvN concreet doen voor inwoners, werkgevers en de gemeenten in onze regio. In de bijgevoegde jaarrekening en begroting kunt u hierover meer verdiepende informatie vinden.

Zienswijzen en controleverklaring
Alle gemeenten hebben een zienswijze ingediend op de kaderbrief, waarvoor onze dank. De zienswijzen zijn waar mogelijk verwerkt in de begroting; in bijlage 1 gaan wij hier nader op in. Op de ontwerpjaarstukken kunt u vóór 15 juni 2026 een zienswijze indienen. De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven over 2025.

Enkele aandachtspunten n.a.v. de jaarstukken
Hieronder gaan we in op enkele belangrijke punten die we naar aanleiding van de jaarstukken graag met u delen. We gaan eerst in op de module WerkBedrijf en vervolgens de module iRvN.

Module WerkBedrijf
Wat WerkBedrijf doet voor inwoners
WerkBedrijf helpt mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt om werk te vinden, zich te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. Dat begint met het leren kennen van een kandidaat: wat kan iemand, wat wil iemand, en wat is er nodig om stappen te zetten? Voor een deel van onze kandidaten leidt dat relatief snel tot een baan. Maar voor een groeiend deel, mensen met een arbeidsbeperking, langdurig werklozen, jongeren met multiproblematiek, zit de meerwaarde van onze inzet in het stap voor stap opbouwen van werknemersvaardigheden, het bieden van structuur en het begeleiden naar en op een werkplek.

Wij doen dit niet alleen. WerkBedrijf opereert als netwerkorganisatie en werkt intensief samen met werkgevers, onderwijs, zorg en welzijn. Wij kijken breed naar de inwoner, ook buiten de kaders van werk. Per 1 januari 2026 neemt WerkBedrijf deel aan het Werkcentrum Rijk van Nijmegen, samen met UWV, vakbonden, ROC Nijmegen en SBB. Het Werkcentrum is geen nieuwe organisatie, maar een netwerkverband en gezamenlijk loket. Het zorgt ervoor dat inwoners en werkgevers altijd de juiste dienstverlening kunnen vinden, ongeacht waar zij binnenkomen met hun vraag.

Resultaten 2025 en een veranderende doelgroep

In 2025 steeg het aantal plaatsingen op werk naar 1.700 en bleek 86% van de uitstroom duurzaam. Onze preventie aanpak werpt vruchten af. We plaatsten 321 niet-uitkeringsgerechtigden op werk en voorkwamen daarmee dat met name jongeren instroomden in de bijstand. Het aantal kandidaten met een arbeidsbeperking dat met onze begeleiding aan het werk is groeide naar 839. En we realiseerden forse groei in het aantal beschutte werkplekken en plaatsingen van statushouders. De stijging in plaatsingen vertaalt zich niet automatisch in een hogere uitstroom uit de uitkering. Dat komt doordat een groeiend deel van de plaatsingen betrekking heeft op niet-uitkeringsgerechtigden, parttime werk en kandidaten met een arbeidsbeperking die langdurige begeleiding nodig houden. Onze dienstverlening levert daarmee breed maatschappelijk resultaat op — in preventie, in participatie en in duurzame arbeidstoeleiding — ook wanneer dat niet volledig zichtbaar is in één uitstroomcijfer.

De samenstelling van ons kandidatenbestand verandert fundamenteel. Door het sluiten van de instroom in de Wsw en de Wajong in 2015 komen steeds meer mensen met een arbeidsbeperking en een complexe ondersteuningsbehoefte bij WerkBedrijf terecht. Uit onderzoek bij nieuwe aanmeldingen blijkt dat meer dan de helft een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft en langdurige begeleiding nodig heeft. Waar in onze beginjaren jaarlijks rond de 1.100 mensen uitstroomden naar werk, is in de huidige realiteit een bandbreedte van 700 tot 900 realistisch. Die daling is in lijn met het landelijke beeld en is geen teken van verminderde inzet. Het weerspiegelt dat wij een wezenlijk andere doelgroep bedienen dan tien jaar geleden.

Overigens wordt uitstroom uit de uitkering naar werk geregistreerd door de deelnemende gemeenten, plaatsingen op werk worden geregistreerd door WerkBedrijf.

Wat onze dienstverlening concreet inhoudt

Onze consulenten werken dagelijks aan het overbruggen van de afstand tussen wat een kandidaat kan en wat de arbeidsmarkt vraagt. Dat betekent:

- diagnose en onderzoek om mogelijkheden in kaart te brengen.
- ontwikkeltrajecten waarin kandidaten in een veilige setting werkervaring opdoen en werknemersvaardigheden opbouwen.
- Langdurige jobcoaching voor kandidaten met een arbeidsbeperking die begeleiding nodig houden om hun werkplek te behouden.

Het aantal ontwikkeltrajecten met diagnose is de afgelopen twee jaar meer dan verdubbeld. Uit evaluatie blijkt dat deze trajecten werken. De overgrote meerderheid van de deelnemers maakt

binnen een half jaar een concrete vervolgstap, en ruim vier op de tien vindt binnen die periode betaald werk.

Aan de werkgeverskant verandert de aard van onze gesprekken. Het gaat steeds vaker om samen zoeken naar manieren om werk aan te passen aan de mogelijkheden van kandidaten. Bijvoorbeeld via functiecreatie, jobcarving en het combineren van taken. Wij organiseren banenmarkten, matchingevents en ondernemersbijeenkomsten om werkgevers en kandidaten samen te brengen. We geven daarbij bewust een impuls aan de kwaliteit van onze werkgeversdienstverlening. Hierdoor zien we dat het aantal unieke werkgeversrelaties iets afneemt, maar de diepgang en duurzaamheid van de samenwerking toenemen. Het aantal kandidaten dat met loonkostensubsidie bij werkgevers in de regio werkt groeit gestaag. Op dit onderdeel is een financieel nadeel van € 110.000 ontstaan. Dat betekent dat we meer voor inwoners hebben gedaan dan vooraf voorzien. Dit tekort wordt het jaar erop volledig vergoed via de BUIG en komt niet ten laste van de gemeentelijke begroting. De Maatschappelijke-Kosten-Baten-Analyse van Berenschot laat zien dat loonkostensubsidie niet alleen goed is voor de kandidaten zelf, die meer inkomen en meer welzijn ervaren. Ook gemeenten ervaren voordeel, doordat uitkeringslasten en zorgkosten dalen.

Vanaf 2026 rapporteren wij nadrukkelijker over de ontwikkelstappen die kandidaten zetten. Zo wordt ook zichtbaar wat onze dienstverlening oplevert voor inwoners die (nog) niet uitstromen naar regulier werk. Uit het kandidatenonderzoek 2025 blijkt dat kandidaten onze dienstverlening waarderen met een 7,3. Wij zijn trots op deze waardering.

Financiële resultaten
De Sociale Werkvoorziening is in 2025 uitgevoerd binnen de Rijksbudgetten, met een voordelig saldo van € 1,3 miljoen. Op het onderdeel werk stellen wij voor € 123.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget. Bij Op weg aar werk is een, a-structureel, voordeel van € 224.000 ontstaan.

Vooruitblik begroting 2027: beschut werk en impulsgelden
Leidend voor de ontwerpbegroting 2027 is het beleidskader 'Klaar voor nieuwe kansen!', begin 2024 vastgesteld door de gemeenteraden. In de begroting werken wij onder andere verschillende kwantitatieve doelstelling voor onze dienstverlening verder uit. Beschut werk blijft een speerpunt: wij streven naar 125 beschutte werkplekken eind 2026 en 160 eind 2027. Wij investeren in beschut werk door uitbreiding van expertise, intensievere samenwerking met scholen en UWV en een actief werkgeversnetwerk. Daarnaast richten wij ons nadrukkelijk op jongeren en statushouders als prioritaire doelgroepen in de dienstverlening.

Het Rijk heeft impulsmiddelen beschikbaar gesteld om de sociale infrastructuur van werkontwikkelbedrijven toekomstbestendig te maken. Voor onze regio is dat circa € 1,1 miljoen per jaar. Wij hebben het plan 'Impuls op werkontwikkeling' uitgewerkt voor inzet van deze middelen, deze is bijgevoegd bij de ontwerpbegroting. De inzet richt zich op drie sporen:

- meer beschutte werkplekken
- intensievere begeleiding op de werkplek voor kwetsbare kandidaten

- een onderzoekscentrum voor diagnose in een praktijksetting.

Als de raden daartoe besluiten, worden deze middelen in 2026, en verdere jaren, ingezet.

Module iRvN

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur voor de deelnemers in de regio. De kern van deze taak is het waarborgen van continuïteit en beschikbaarheid van de regionale ICT-voorzieningen, zo veilig en zo soeverein als mogelijk is, zodat medewerkers van de aangesloten organisaties hun dienstverlening aan inwoners en bedrijven kunnen uitvoeren.

Resultaten 2025

De inzet van iRvN als ICT-dienstverlener in 2025 laat zich het best beschrijven langs drie samenhangende lijnen: informatieveiligheid, continuïteit van de ICT-voorzieningen en het faciliteren van (regionale) samenwerking. Op het gebied van continuïteit is de tenantsplitsing binnen Microsoft verder doorgevoerd: de Werkorganisatie Druten Wijchen en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen beschikken inmiddels over een eigen digitale werkomgeving. Daarmee heeft vrijwel iedere organisatie in het Rijk van Nijmegen een gescheiden tenant, wat bijdraagt aan betere beheersing van data en informatieveiligheid. De uitvoering voor WerkBedrijf is verschoven naar 2026.

Ook op het vlak van continuïteit zijn verdere stappen gezet. Alle laptops en mobiele telefoons zijn regionaal volledig managed ingericht en draaien op Windows 11. Hiermee is een noodzakelijke basis gelegd om het beveiligingsniveau op peil te houden in een omgeving waarin steeds meer buiten traditionele infrastructuren wordt gewerkt. De ontwikkeling van Microsoft 365 is voortgezet vanuit een multidisciplinaire aanpak, met aandacht voor zowel het technisch fundament als functionele bouwstenen voor samenwerking.

Op het gebied van informatieveiligheid is het Programma Beveiliging verder uitgevoerd. De basisbeveiliging was op orde, met continue 24/7-monitoring via het CSIRT en geen verstoringen van de dienstverlening. Het TPM-traject (BIO-certificering) is uitgebreid en de auditresultaten waren goed. In 2025 zijn daarnaast de regionale cloudstrategie en i-governance vastgesteld door de deelnemers en zijn aanbestedingen voor een softwarebroker en netwerkcomponenten afgerond.

Om deze lijnen duurzaam te kunnen bedienen investeert iRvN ook in de eigen organisatie. In 2025 is het leiderschapsprogramma voortgezet en zijn processen herijkt vanuit het perspectief van de klant. Dit heeft geleid tot duidelijkere verantwoordelijkheden en scherpere sturing.

Financiële resultaten

Op het onderdeel Automatisering is een resultaat van € 0 gerealiseerd, na een dotatie van € 417.000 aan de bestemmingsreserve in verband met de verkoop van IP-adressen. Voorgesteld wordt dit bedrag in te zetten voor het project Datamigratie. Op het onderdeel Applicatiebeheer is een voordelig resultaat van € 127.000 gerealiseerd.

Vooruitblik begroting 2027

In de ontwerpbegroting 2027 is in totaal € 27,7 miljoen begroot: € 22,8 miljoen voor het onderdeel Automatisering en € 4,9 miljoen voor Applicatiebeheer. Het accent ligt op continuïteit, veiligheid en beheersbaarheid.

De belangrijkste ontwikkelingen voor de komende periode zijn de verdere overgang naar een hybride infrastructuur (on-premise en cloud naast elkaar), de doorontwikkeling van Microsoft 365 als regionaal samenwerkingsplatform en het voortzetten van het Programma Beveiliging. In 2026 wordt een heroriëntatie op het Programma Beveiliging aangeboden, om te beoordelen of het huidige scenario nog passend is bij de actuele dreigingen en aangescherpte wet- en regelgeving. Daarnaast wordt de vervanging van netwerkcomponenten uitgevoerd, een meerjarig traject waarvoor circa € 2,8 miljoen is geïnvesteerd.

De kostenstijging ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door hogere kapitaallasten als gevolg van de vervanging van netwerkcomponenten, toenemende operationele lasten door cloudcomputing en beveiligingseisen, en structurele prijsindexaties bij leveranciers als ook de noodzaak voor de implementatie en beheer van het regionale beleid voor de mobiele devices, de regionale cloudstrategie en de verdere inzet voor de M365-omgeving. Daarnaast leiden toenemende auditlasten in verband met BIO, NIS2 en TPM-verklaringen tot extra druk op de begroting.

iRvN werkt aan transparantie in de kostenopbouw, zodat gemeenten inzicht hebben in welke kosten beperkt beïnvloedbaar zijn en welke samenhangen met beleidskeuzes. De tijd waarin wij leven, maakt het moeilijk om langetermijnperspectieven te bieden, terwijl gemeenten wel behoefte hebben aan samenhang en voorspelbaarheid; in 2026 maken wij deze perspectieven en strategische uitgangspunten expliciet en blijven wij deze duiden, zodat zij helpen bij het maken van keuzes en we gezamenlijk in control blijven.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw zienswijze tegemoet.

Hoogachtend,

Dagelijks Bestuur modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen,

De Voorzitter,	De Secretaris,
Drs. H.M.F. Bruls	J. Hol

Bijlagen:

1. Bespreking zienswijzen kaderbrief MGR 2027 (direct achter deze brief);
2. Ontwerpjaarrekening 2025;
3. Ontwerpbegroting 2027-2030 en bijstelling 2026.

Bijlage 1: Bespreking zienswijzen kaderbrief MGR 2027

Opmerkingen ten aanzien van WerkBedrijf

Participatiecoaching

Gemeenten vragen WerkBedrijf aan te sluiten op de lokale context van participatiecoaching en de niet-loonvormende activering op een lokaal passende wijze in te blijven zetten (Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Nijmegen).

De couleur locale in de participatiecoaching is voor ons een belangrijk gegeven. De dienstverleningsovereenkomst biedt gemeenten de ruimte om participatiecoaching via het lokale keuzebudget in te zetten op een wijze die aansluit bij de lokale context en aanpak. Wij sluiten daarbij aan en zullen dit blijven doen.

Voorgestelde dienstverleningsrichting

Gemeenten constateren dat de geschetste arbeidsmarktontwikkelingen en de samenstelling van de kandidatenpopulatie niet wezenlijk afwijken van het beeld in het twee jaar geleden vastgestelde beleidskader. Gemeenten vragen om een scherpere analyse van de eigen dienstverlening. Gemeenten zien de voorgestelde richting niet als een verplichtend kader voor het nieuwe beleidskader 2028-2031 en vragen terughoudendheid bij het uitwerken van beleidsimpulsen die doorwerken tot na 2027 (Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen).

Wij nemen deze zienswijze ter harte. De door ons voorgestelde dienstverleningsrichting is een praktische actualisatie binnen het bestaande beleidskader 'Klaar voor nieuwe kansen!' en is niet bedoeld als vervanger daarvan. Het vaststellen van het strategisch beleidskader is een bevoegdheid van de raden. Wij zullen terughoudend zijn met het doorvoeren van beleidsimpulsen die doorwerken tot na de vaststelling van het nieuwe beleidskader in 2027. De effectiviteit van onze dienstverlening laten wij in 2026 onderzoeken door een externe partij. De uitkomsten hiervan worden meegenomen bij de ontwikkeling van het nieuwe beleidskader. Tegelijkertijd vragen de structurele veranderingen in de doelgroep — als direct gevolg van de sluiting van de instroom in de WSW en Wajong — om een dienstverlening die hierop is toegesneden. Dat is geen nieuwe koers, maar een consequente doorvertaling van het bestaande beleidskader.

Plan impuls werkontwikkeling

Gemeenten waarderen de intensivering op beschut werk, onderzoek en diagnose en begeleiding op de werkplek, maar vragen om nadere inzichtelijkheid van de verwachte effecten en kosten. Gemeenten vragen om specifieke verantwoording over het impulsbudget binnen de reguliere p&c-cyclus, inclusief een sluitende deelbegroting (Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen).

In de ontwerpbegroting 2027 worden de activiteiten, doelen en verwachte resultaten per spoor van het plan impuls werkontwikkeling concreet beschreven, voorzien van een sluitende deelbegroting. Een nadere uitwerking van het plan is opgenomen in een bijlage bij de ontwerpbegroting. Wij rapporteren specifiek over de voortgang en effecten van de inzet van de impulsmiddelen in de reguliere p&c-cyclus, zodat gemeenten dit goed kunnen monitoren en evalueren. De impulsmiddelen zijn bedoeld voor een impuls op de sociale infrastructuur. Gemeenten en werkontwikkelbedrijven staan samen aan de lat om zoveel mogelijk mensen te ontwikkelen naar duurzaam werk.

Beschut werk en loonkostensubsidie
Gemeenten constateren dat de groei van het aantal plaatsingen op nieuw beschut en het aantal actieve loonkostensubsidies achterblijft bij de rijksdoelstellingen. Gemeenten vragen om concrete inzet om de groei te versnellen en hierover te rapporteren (Berg en Dal, Beuningen, Heumen).
De ambitie op beschut werk herkennen en delen wij. In de begroting 2027 zijn hiervoor concrete doelstellingen opgenomen: 125 beschutte werkplekken eind 2026 en 160 eind 2027. De inzet van impulsmiddelen is hier gericht op ingezet en wij verwachten in de komende periode verdere groei te realiseren. Op het gebied van loonkostensubsidie herkennen wij het beeld van achterblijvende groei niet: onze regio presteert conform het landelijk gemiddelde wanneer afgezet tegen aantal inwoners. Wanneer we het aantal loonkostensubsidies afzetten tegenover bijstandsaantallen presteert onze regio onder het landelijk gemiddelde. Wij zetten uiteraard in op verdere doorgroei ten behoeve van de doelgroep en zullen hierover rapporteren in de reguliere p&c-cyclus.

Bestemmingsreserve risico's participatiebudget
Gemeenten verwachten betrokken te worden bij eventuele besluiten tot dotatie aan of onttrekking uit de risicoreserve Werk via een zienswijze (Druten, Wijchen).
Wij bevestigen dat besluitvorming over dotaties en onttrekkingen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget plaatsvindt via de reguliere besluitvormingsprocedure van het algemeen bestuur, waarbij gemeenteraden in de gelegenheid worden gesteld een zienswijze in te dienen.

Opmerkingen ten aanzien van iRvN
Noodzakelijkheid en meerkosten strategische projecten
Gemeenten beamen dat de strategische projecten cloudstrategie, Mobile Device Management, Microsoft 365 en het beveiligingsprogramma noodzakelijk zijn en afgerond moeten worden, ongeacht de uitkomst van het traject rondom intensivering van de regionale i-samenwerking. Gemeenten verzoeken de extra incidentele en structurele kosten van deze projecten spoedig in beeld te brengen en tijdig op te nemen in de meerjarenbegroting, zodat dit aansluit op het gemeentelijke begrotingsproces (Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen).
Wij delen de opvatting dat de genoemde projecten noodzakelijk zijn, ongeacht de uitkomst van het traject rondom de regionale i-samenwerking. De projectresultaten zijn vereist voor zowel een geïntensiveerde als een voortgezette samenwerking. In 2026 brengt iRvN samen met de deelnemende gemeenten de technische, organisatorische en financiële impact van deze projecten verder in beeld. De uitkomsten worden betrokken bij de voorbereiding van de begroting 2027 en volgende jaren, zodat gemeenten tijdig inzicht hebben in de financiële consequenties en deze kunnen verwerken in hun eigen begrotingsproces.

Structurele financiering Microsoft 365
Gemeenten erkennen dat wendbaarheid bij de doorontwikkeling van Microsoft 365 belangrijk blijft, maar geven aan dat nu moet worden toegewerkt naar een voorspelbare wijze van financiering op basis van structurele middelen in de meerjarenbegroting. Gemeenten willen dit samen met iRvN in beeld brengen (Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Wijchen).

Wij onderschrijven de wens om toe te werken naar een meer voorspelbare financiering van Microsoft 365. In 2026 wordt samen met de deelnemende gemeenten vastgesteld welke structurele inzet vanaf 2027 nodig is voor het beheer en de doorontwikkeling van het platform, waaronder technisch beheer, functioneel beheer, inrichting, ondersteuning en doorontwikkeling. De uitkomsten hiervan worden opgenomen in de ontwerpbegroting 2027.

Digitale soevereiniteit en leveranciersafhankelijkheid

Gemeenten benadrukken het belang van bewust en transparant omgaan met afhankelijkheden van grote, veelal niet-Europese technologiebedrijven. Gemeenten vragen iRvN de afhankelijkheden van kritische voorzieningen in kaart te brengen en hierover te rapporteren. Bij nieuwe keuzes en hercontractering vragen gemeenten uit te gaan van het principe "Europees waar mogelijk". Gemeente Nijmegen verzoekt iRvN specifiek te onderzoeken welke impact de wens tot meer onafhankelijkheid heeft voor de belangrijkste applicaties, en welke kansen, risico's en kosten hiermee gemoeid zijn (Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen).

Wij herkennen het belang dat gemeenten hechten aan digitale soevereiniteit. De in 2025 vastgestelde regionale cloudstrategie biedt hiervoor het kader. iRvN volgt en beoordeelt de afhankelijkheden die ontstaan door het gebruik van specifieke leveranciers en platformen, met aandacht voor beveiliging, continuïteit en beheersbaarheid. In de praktijk betekent dit dat iRvN, waar relevant, meewerkt aan oplossingen die passen binnen door gemeenten gekozen kaders, zoals het ondersteunen van data-omgevingen binnen Europees grondgebied, het toepassen van open-sourcecomponenten waar dat passend en beheersbaar is, en het openhouden van alternatieven. De back-upvoorziening voor Microsoft 365, die bij een Europees bedrijf wordt ondergebracht, is hiervan een concreet voorbeeld. iRvN brengt op verzoek van gemeenten de afhankelijkheden van kritische voorzieningen op hoofdlijnen in kaart en rapporteert hierover aan de deelnemers.

Informatiebeveiliging, Cyberbeschermingswet en kostentransparantie

Gemeenten benadrukken het belang van informatieveiligheid en waarderen de stappen richting volwassenheidsniveau 3. Gemeente Nijmegen constateert dat nog onvoldoende inzichtelijk is hoe de aanscherping van eisen vanuit de Cyberbeschermingswet (ingangsdatum medio 2026) wordt uitgevoerd en welke financiële implicaties dit heeft vanaf 2027. Gemeenten verzoeken iRvN prognoses aan te vullen voor frictiekosten in verband met de ontwikkeling en afbouw van Citrix en de nieuwe wetgeving voor i-Veiligheid (Heumen, Nijmegen).

In 2026 wordt een heroriëntatie op het Programma Beveiliging aangeboden. Daarin wordt beoordeeld of het huidige scenario nog passend is bij de actuele dreigingen en aangescherpte wet- en regelgeving, waaronder de Cyberbeschermingswet. De heroriëntatie biedt een actueel en samenhangend beeld van risico's, benodigde inspanningen en kosten, als basis voor verdere besluitvorming. De financiële consequenties, inclusief prognoses voor frictiekosten in verband met de afbouw van Citrix en de doorwerking van nieuwe beveiligingswetgeving, worden betrokken bij de voorbereiding van de begroting 2027.

Integrale planning, governance en organisatieontwikkeling

Gemeenten achten een integrale en realistische planning van alle IT-ontwikkelingen noodzakelijk en verzoeken iRvN duidelijke prioriteiten te stellen en tijdig inzicht te bieden in benodigde

middelen en capaciteit. Gemeenten benadrukken het belang van nauwe samenwerking, meer uniformiteit en verdere standaardisatie en stimuleren dat iRvN hierin een verbindende rol vervult. Gemeenten vinden het daarbij belangrijk dat iRvN ook de tijd krijgt voor de eigen organisatieontwikkeling (Beuningen, Heumen).

De omvang en complexiteit van de huidige ontwikkelingen vragen inderdaad om een integrale en realistische planning. iRvN stelt duidelijke prioriteiten en biedt tijdig inzicht in benodigde middelen en capaciteit. De in 2025 vastgestelde regionale cloudstrategie en i-governance bieden hiervoor het kader. iRvN vervult hierin een verbindende rol en werkt samen met de deelnemende gemeenten aan meer uniformiteit en standaardisatie. De organisatieontwikkeling van iRvN wordt in dat licht voortgezet, met aandacht voor procesmatig en projectmatig werken, het versterken van eigenaarschap en het ontwikkelen van kennis en vaardigheden.

Artificial Intelligence

Gemeente Nijmegen constateert dat er met de deelnemers nog geen afspraak is gemaakt over de verwachtingen van iRvN op het gebied van Artificial Intelligence, terwijl iRvN wel ambities zichtbaar maakt. Gemeente Nijmegen wil hierover eerst een bestuurlijk gesprek voeren over de wenselijkheid en de condities waarbinnen dit kan plaatsvinden (Nijmegen).

Wij nemen dit signaal ter harte. In de begroting beschrijven wij de rol die iRvN op het gebied van AI kan vervullen: het beoordelen welke toepassingen technisch, organisatorisch en juridisch passend zijn binnen de regionale ICT-omgeving, en het ondersteunen van het gecontroleerd inzetten van functionaliteiten. Wij zullen hierover in 2026 het bestuurlijk gesprek met de deelnemers voeren, zodat gezamenlijk wordt vastgesteld welke verwachtingen en condities hierbij gelden.

Afbakening informatie-dienstverlening

Gemeente Nijmegen geeft aan dat de beleidsvoorbereiding, beleidsvorming en een deel van de uitvoering op het informatiedomein bij de gemeente zelf plaatsvindt en verzoekt iRvN deze informatie-dienstverlening niet als zodanig in de kaderbrief of begroting te duiden (Nijmegen).

Wij nemen dat mee.

Jaarstukken 2025

MGR Rijk van Nijmegen, 23 maart 2026

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Inhoud

Jaarverslag **3**
Samenvatting 4
MGR 9
WerkBedrijf 10
Werk mensen aan het werk in 2025 11
SW: de cijfers 29
Sociale werkvoorziening 29
ICT Rijk van Nijmegen 32

Paragrafen **36**
Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 37
Financiering 42
Bedrijfsvoering 45
Onderhoud kapitaalgoederen 55
Verbonden partijen 56
Openbaarheidsparagraaf
Wet open overheid (Woo) 57
Verklaring van toepasselijkheid 58
Duurzaamheid 61

Jaarrekening **67**
1. Balans per 31-12-2025 68
2. Overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 69
3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 74
4. Toelichting balans per 31-12-2025 79
5. Gebeurtenissen na balansdatum 91
6 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen 92
7. Toelichting op overzicht baten en lasten over 2025 94
8. Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector 111
9. Taakvelden gemeenten 112
10. Rechtmatigheidsverantwoording 113
11. Incidentele baten en lasten 114
12. Overige gegevens 116

Bijlagen **118**
Bijlage 1 Gemeente in beeld:
Berg en Dal 119
Beuningen 122
Druten 125
Heumen 128
Mook en Middelaar 130
Nijmegen 132
Wijchen 136
West Maas en Waal 139
Bijlage 2 Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten 140
Bijlage 3 Overzicht gemeentelijke deel-afrekeningen 141
Bijlage 4 Verdeling risico-inventarisatie per gemeente 143
Bijlage 5 Consolidatieoverzicht 144
Bijlage 6 Toelichting begroting voor en na wijziging 147
Bijlage 7 Overheadpercentages 149
Bijlage 9 Opensource-producten 150
Bijlage 10 De arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen 153
Bijlage 11 Informatieprotocol iRvN 157

Noten 163

Jaarverslag

Samenvatting

Toelichting baten en lasten MGR

In de tabel vermelden we de begroting vóór en ná wijziging. De begroting vóór wijziging betreft de ontwerpbegroting 2026-2029 en bijgesteld 2025. Deze is door ons bestuur in juli 2025 vastgesteld. In de kolom 'begroting ná wijziging' zijn de technische begrotingswijzigingen te zien, die het dagelijks bestuur heeft goedgekeurd. Wijzigingen zijn toegelicht in bijlage 7 van de jaarstukken.

Het baten en lasten overzicht betreft de geconsolideerde resultaten van de MGR. In bijlage 6 is de aansluiting tussen de modules en de geconsolideerde MGR terug te vinden.
De resultaatverdeling per gemeente is terug te vinden in bijlage 1.

Het resultaat van de MGR komt uit op € 417.000. De afrekeningen met de deelnemende gemeenten zijn reeds in de cijfers verwerkt.
De reden hiervoor is dat we conform de afspraken overschotten en tekorten per jaareinde afrekenen met de deelnemers. Voor 2025 stellen we voor hierop twee uitzonderingen te maken. We stellen voor:

MGR Rijk van Nijmegen					
bedragen in 1.000	**Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)**	**Begroting 2025 Na wijziging (B)**	**Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)**	**Realisatie 2025 (D)**	**Verschil prognose met begroting (D-C)**
Baten					
Overhead	23.440	33.394	33.934	34.525	-591
Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.765	-110
WSW en beschut werk	49.457	45.852	45.852	47.934	-2.082
Arbeidsparticipatie	26.533	18.833	17.862	18.204	-342
Totaal baten	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**109.429**	**-3.125**
Lasten					
Overhead	22.168	22.744	23.201	23.194	7
Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.765	-110
WSW en beschut werk	45.613	45.813	45.813	47.852	-2.040
Arbeidsparticipatie	20.527	18.483	17.512	17.967	-455
Totaal Programmalasten	**96.134**	**95.696**	**95.182**	**97.779**	**-2.597**
Overhead MGR	11.122	11.041	11.122	11.110	13
Totaal lasten	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**108.889**	**-2.585**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves	0	0	0	540	540
Toevoeging aan reserves	0	0	0	-123	-123
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves	0	0	0	417	417

- € 123.000 van het overschot op Werk toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget.
- € 417.000 van het overschot op automatisering toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie.

WerkBedrijf

WerkBedrijf ondersteunt ruim 4.200 inwoners van het Rijk van Nijmegen bij het vinden, behouden en ontwikkelen van en naar werk. We ondersteunen werkgevers bij het inclusief ondernemen. Van kwetsbare jongeren die hun eerste baan zoeken, tot mensen die met een arbeidsbeperking duurzaam aan de slag zijn: wij helpen waar het nodig is.

ONS WERK VERANDERT

Complexere ondersteuningsvragen

Door het grotendeels sluiten van de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening voor nieuwe instroom, komen steeds vaker mensen met een complexere ondersteuningsvraag bij WerkBedrijf terecht. Dat verandert ons werk fundamenteel. Waar onze consulenten zich in 2021 nog voor een groot deel richtten op directe bemiddeling naar werk, is het werk nu intensiever en veelzijdiger. Hun werkzaamheden omvatten nu vaker ook diagnostiek, ontwikkeltrajecten, jobcoaching op de werkvloer, samenwerking met zorgpartners en langdurige begeleiding op de werkplek. In 2025 zetten we 1.679 interventies in, van scholingstrajecten tot arbeidspsychologische ondersteuning. Daarnaast boden onze consulenten intensieve begeleiding aan onze kandidaten.

1.679

INTERVENTIES
IN 2025

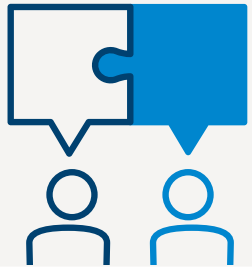

WERKZAAMHEDEN 2021 VS 2025

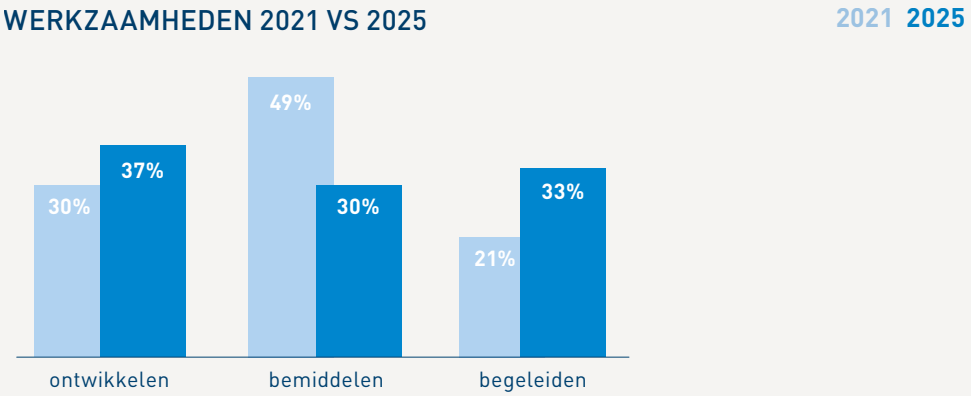

AANTAL JOBCOACHES NEEMT TOE

Jobcoaching omvat intensieve begeleiding van kandidaten op de werkvloer, nadat een kandidaat geplaatst is.

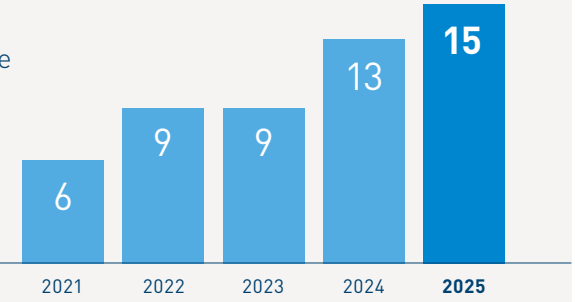

PREVENTIE

WerkBedrijf voorkomt dat mensen onnodig in een uitkering komen. In 2025 plaatsten we **321 niet-uitkeringsgerechtigden** naar werk, waarvan 200 jonger dan 27 jaar.

200

NUG'ers
jonger dan 27 jaar

RESULTATEN 2025

Op bijna alle fronten is er groei, ondanks een steeds complexere doelgroep. Plaatsingen op werk leiden niet altijd tot uitstroom uit de uitkering. Bijvoorbeeld als we iemand parttime plaatsen of een niet-uitkeringsgerechtigde plaatsen.

	2024	2025		
Kandidaten in dienstverlening	3.860	**4.221**	+9%	↑
Totaal plaatsingen (betaald werk)	1.504	**1.700**	+13%	↑
Waarvan fulltime	665	**778**	+17%	↑
Plaatsingen jongeren	535	**639**	+19%	↑
Plaatsingen statushouders	116	**161**	+39%	↑
Plaatsingen arbeidsbeperking	523	**593**	+13%	↑
Beschut werk	65	**92**	+42%	↑
Duurzaamheid uitstroom	—	**86%**		V
Uitstroom naar werk*	785	**692**		↓

*De uitstroom naar werk daalt. Dat past bij het landelijke beeld en bij onze veranderende doelgroep. Meer mensen hebben langdurige ondersteuning nodig voordat uitstroom mogelijk is. Van wie wél uitstroomt, is 86% duurzaam (meer dan 12 maanden) aan het werk.

+42%
beschut werk

+39%
plaatsingen statushouders

MEER KANDIDATEN MET ARBEIDSBEPERKING

Voor kandidaten met een arbeidsbeperking is de ondersteuning van WerkBedrijf essentieel. Zonder begeleiding, jobcoaching en loonkostensubsidie komen zij niet of nauwelijks aan het werk. Die inzet groeit en werpt vruchten af. Het aantal kandidaten met een arbeidsbeperking dat werkt steeg van 745 naar 839. Ook het aantal beschutte werkplekken nam toe, van 65 naar 92, waarvan 78% bij een reguliere werkgever (landelijk 6%).

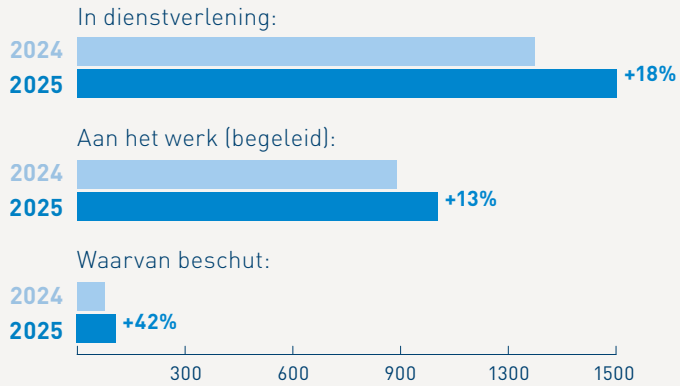

INVESTEREN IN LOONKOSTENSUBSIDIE

Dankzij loonkostensubsidie kunnen meer inwoners met een arbeidsbeperking aan het werk. Een hoger tekort op loonkostensubsidie is daarmee goed nieuws: het betekent dat meer inwoners aan het werk zijn. Gemeenten worden hiervoor via het BUIG-budget gecompenseerd. Het is een investering die loont: **meer inkomen, meer welzijn, minder zorgkosten en minder uitkeringsafhankelijkheid.**

SAMENWERKING MET WERKGEVERS EN PARTNERS

WerkBedrijf werkt in een breed netwerk. We onderhouden actief contact met 844 werkgevers. Kandidaten en werkgevers brengen we samen via banenmarkten en matchevents, zoals de Banenmarkt Rijk van Nijmegen, het Talent Match Event en de eerste MATCHDAY voor leerlingen uit het speciaal en praktijkonderwijs. Met functiecreatie en jobcarving helpen we werkgevers anders te kijken naar werk en talent. De laatste jaren focussen we in onze contacten met werkgevers op kwaliteit en minder op kwantiteit. We werken samen met onderwijs, zorg en welzijn en kijken daarbij breed naar de inwoner. Niet alleen vanuit het perspectief van werk, maar we betrekken alles wat nodig is voor duurzaam werk. Met UWV stemmen we af over beschut werk-indicaties en ondersteunen we in een pilot statushouders al vanuit het asielzoekerscentrum. Per 2026 bundelen we onze krachten in het nieuwe Werkcentrum Rijk van Nijmegen.

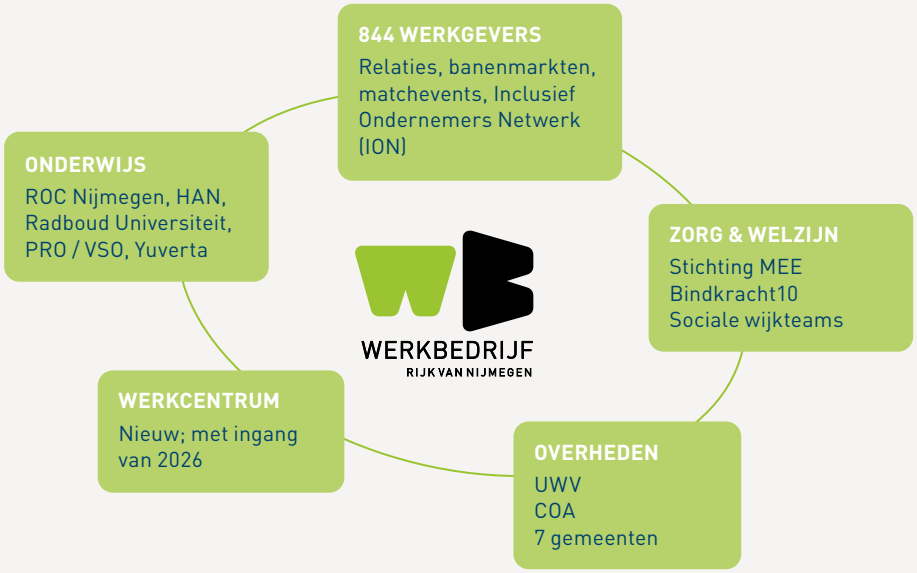

WAARDERING EN TEVREDENHEID

Hoe waarderen kandidaten en medewerkers onze dienstverlening? Kandidaten geven WerkBedrijf een 7,3 en waarderen vooral de persoonlijke benadering. Onze medewerkers geven een 7,6. En onze SW-medewerkers beoordelen hun werk met een 7,3. De ingezette koers werkt.

7,3	7,6	7,3
kandidaten	medewerkers WerkBedrijf	SW-medewerkers

BLIJVEN INVESTEREN

We zijn trots op wat we in 2025 hebben bereikt: meer mensen aan het werk of naar een opleiding, meer duurzame plaatsingen en een stevig netwerk van werkgevers en (sociale) samenwerkingspartners. De komende jaren blijven we investeren in wat onze inwoners nodig hebben, met de juiste ondersteuning, op het juiste moment.

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

In 2025 heeft ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) haar werkzaamheden voortgezet binnen de kaders van continuïteit, veiligheid en beheersbaarheid van de regionale ICT-voorzieningen. De focus lag op het verder op orde brengen van de basis, het versterken van de organisatie en het uitvoeren van eerder vastgestelde beleidskeuzes.

Een belangrijk resultaat in 2025 is de verdere doorvoering van de tenantsplitsing binnen Microsoft. De Werkorganisatie Druten Wijchen en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen beschikken inmiddels over een eigen tenant. Daarmee heeft vrijwel iedere organisatie binnen het Rijk van Nijmegen een gescheiden digitale werkomgeving, wat bijdraagt aan betere beheersing van data en informatieveiligheid. De uitvoering voor WerkBedrijf is verschoven naar 2026.

Daarnaast zijn alle laptops en mobiele telefoons regionaal volledig managed ingericht en draaien alle werkplekken op Windows 11. Dit vormt een noodzakelijke basis om het beveiligingsniveau op peil te houden in een omgeving waarin steeds meer mobiel en buiten traditionele infrastructuren wordt gewerkt. In 2025 is hiervoor regionaal beleid vastgesteld; de uitvoering volgt in 2026.

De ontwikkeling van Microsoft 365 is in 2025 voortgezet vanuit een multidisciplinaire aanpak. De nadruk lag op het versterken van het technische fundament en het toevoegen van functionele bouwstenen, onder meer voor samenwerking via Teams. Tegelijkertijd is zichtbaar geworden dat structureel functioneel beheer een volgende stap is in de verdere doorontwikkeling.

Op het gebied van beveiliging is het Programma Beveiliging verder uitgevoerd. De basisbeveiliging was op orde, met continue monitoring en geen verstoringen van de dienstverlening. Tegelijkertijd is onderkend dat 100% veiligheid niet bestaat en dat de verschuiving naar werken op endpoints vraagt om verdere aanscherping.

Ten slotte zijn in 2025 de regionale cloudstrategie en i-governance vastgesteld, is gewerkt aan organisatieontwikkeling en zijn aanbestedingen voor software-inkoop en infrastructuur afgerond. Daarmee is in 2025 vooral gebouwd aan stabiliteit en randvoorwaarden voor verdere ontwikkeling in de komende jaren.

MGR

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) is zowel een uitvoeringsorganisatie (met twee modules) als een platform voor regionale afstemming en overleg.

Regionale samenwerking onderwerp van gesprek

De colleges hebben begin 2025 een Visie en samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen vastgesteld. Momenteel wordt gewerkt aan het verder concretiseren en organiseren van organisatiekracht op de voorliggende opgaven. De MGR volgt dit met interesse en treedt waar gewenst ondersteunend en faciliterend op.

Raadsadviescommissie MGR

Op verzoek van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten is een instellingsbesluit en reglement van orde voor een raadsadviescommissie MGR voorbereid. Deze op te richten commissie moet de huidige agendacommissie vervangen.

Financieel

Bij het onderdeel Bestuursondersteuning zijn de activiteiten conform begroting gerealiseerd. Over de overige baten en lasten rapporteren we op het niveau van uitvoeringsmodule.

WerkBedrijf

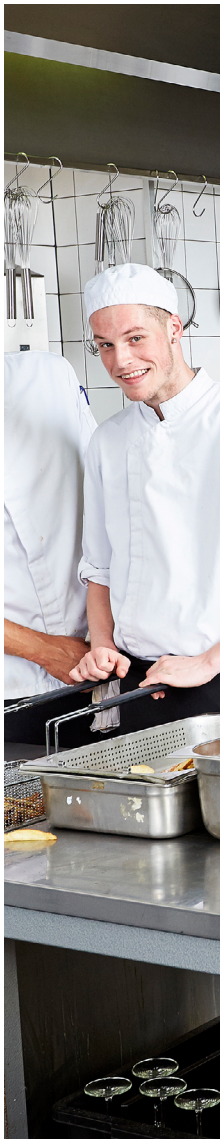

WerkBedrijf ontwikkelt, bemiddelt en begeleidt werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt naar en op een werkplek. Hierbij stellen we centraal wat een kandidaat kan en wil bereiken. Met verschillende ontwikkelinterventies ondersteunen we kandidaten op weg naar een werkplek.

In onze dienstverlening aan de kandidaten richten we ons, hoofdzakelijk, op drie taakgebieden:

1. Het voorkomen van instroom in de bijstand. We plaatsen mensen op werk of opleiding, voordat zij een beroep moeten doen op een bijstandsuitkering.
2. Het beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering. We plaatsen mensen, indien mogelijk, fulltime op werk, waardoor zij geen bijstandsuitkering meer nodig hebben.
3. Het minimaliseren van publieke afhankelijkheid. We plaatsen mensen met een arbeidsbeperking op werk en begeleiden ze langjarig. Zo kunnen zij (geheel of) gedeeltelijk in hun eigen levensonderhoud voorzien.

We hebben in onze dienstverlening extra aandacht voor onze prioritaire doelgroepen: *statushouders, jongeren en kandidaten met een arbeidsbeperking*. Dit betekent dat we voor deze doelgroepen binnen WerkBedrijf extra kennis en kunde hebben georganiseerd. Daarmee kunnen we ze passende en geïntensiveerde dienstverlening bieden. Centraal in onze dienstverlening staat dat we kandidaten bieden wat nodig is om snel en duurzaam aan werk geholpen te worden. Iedere kandidaat heeft daarbij baat bij een persoonlijke benadering.

Werkgevers zijn onze belangrijkste partners: bij en met hen realiseren we de plaatsingen. Afgelopen jaar zijn we gestart met een klanttevredenheidsonderzoek. De resultaten worden nu geanalyseerd en we zullen deze delen in de tussenrapportage. Ook is afgelopen november een kandidaatonderzoek uitgevoerd, hierover is meer te lezen op pag. 23
Op onze website vindt u meer informatie over onze dienstverlening en kunt u verhalen van kandidaten en werkgevers lezen.

Werk mensen aan het werk in 2025

→ gerealiseerd aantal 2025
→ gerealiseerd aantal 2024

UITSTROOM NAAR WERK

692

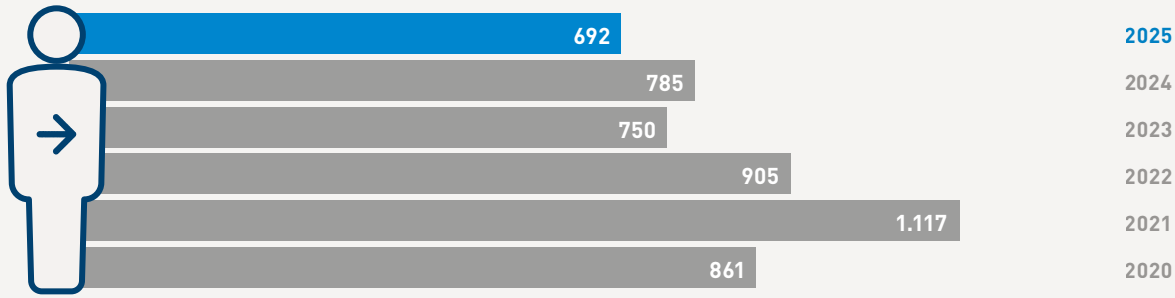

KANDIDATEN IN DIENSTVERLENING

4.221 (3.860)

1.012 JONGEREN

369 55-PLUS

385 STATUS-HOUDERS

1.256 MET ARBEIDS-BEPERKING [1]

844 Unieke relaties met ondernemers

PLAATSING & BEGELEID ONBETAALD WERK

515 (502)
met behoud van uitkering

405 (407)
actief (geweest) binnen Op weg Naar Werk [2]

AAN HET WERK

839 (745)
met arbeids-beperking [5]

92
beschut

PLAATSINGEN BETAALD WERK [3]

922 (839)
0-28 uur

778 (665)
> 28 uur

639 (535)
jongeren

115 (115)
55-plus

593 (523)
met arbeids-beperking

161 (116)
statushouders

Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt

De arbeidsparticipatie in onze regio is hoger dan ooit, namelijk 73,4% (Regio in Beeld 2025-2026 Rijk van Nijmegen). In 2015 was dit percentage nog 66,7%. De percentages in onze regio zijn vergelijkbaar met het landelijke beeld. Dat zorgt ervoor dat het 'onbenut arbeidspotentieel' in de regio klein is. Dit zien we ook terug binnen WerkBedrijf. Het grootste deel van de kandidaten in onze dienstverlening heeft een hoge begeleidingsbehoefte. Dus, het aandeel kandidaten dat snel geplaatst kan worden is laag.
Dit onderschrijft Regio in Beeld:

"De meeste mensen die kunnen en willen werken hebben een betaalde baan. Daarmee maakt het onbenut arbeidspotentieel nog iets meer dan 9% uit van de bevolking van 15 tot en met 74 jaar. Het is de vraag in hoeverre de participatiegraad nog verder kan stijgen, en het onbenut arbeidspotentieel kan dalen".

Toch is het aantal plaatsingen afgelopen jaar toegenomen, zowel parttime als fulltime. Er zijn dus meer mensen die (meer) zijn gaan werken. We zien dat we blijvend in staat zijn om met onze kandidaten betekenisvolle stappen naar werk te zetten. Deze stappen hebben een grote meerwaarde zowel op individueel als maatschappelijk niveau.

De afgelopen jaren zijn de arbeidsmarkt en onze doelgroep veranderd. We zien dat onze kandidaten structureel een grote ondersteuningsbehoefte hebben. Het vergt veel inspanning om met hen stappen naar werk te zetten. Daarnaast zien we dat de arbeidsmarkt een beperkt adoptievermogen heeft voor kwetsbare werkzoekenden. Dit hangt samen met het feit dat veel werkgevers weinig capaciteit hebben voor het inwerken en begeleiden van kandidaten. Inmiddels kunnen we spreken van een gewijzigde realiteit en kunnen we de inspanningen en resultaten van WerkBedrijf niet meer vergelijken met onze beginjaren (2015 t/m 2021).

In deze gewijzigde realiteit zijn veel activiteiten gericht op het ontwikkelen en begeleiden van kandidaten. Het bemiddelen van kandidaten beslaat een minder prominente plek in de dienstverlening dan eerdere jaren. We blijven hierover in gesprek met de werkgevers en zoeken naar wat wél kan voor deze kandidatengroep. Hierbij zijn jobcarving en functiecreatie belangrijke instrumenten. Waar in de beginjaren van WerkBedrijf jaarlijks rond de 1.100 kandidaten uitstroomden naar betaald werk (uit de uitkering), is in de huidige realiteit een bandbreedte van 700 à 900 kandidaten die uitstromen naar werk realistisch.
Deze daling in uitstroom naar werk is een landelijke trend. Uit de Divosa Benchmark Werk en Inkomen blijkt dat slechts 35% van de uitstroom uit de bijstand, uitstroom naar werk is. Dit percentage was in 2021 nog 40%. Hier leest u er meer over. Het landelijk beeld komt overeen met wat wij bij WerkBedrijf zien en ervaren. Zo blijkt uit de Benchmark dat 60% van de mensen met een bijstandsuitkering, die uitkering eind 2024 langer dan drie jaar heeft. "De uitstroom gerelateerd aan verblijfsduur hangt samen met de samenstelling van het bijstandsbestand. Naarmate iemand langer in de uitkering verblijft, wordt de kans op uitstroom steeds lager. En juist het aandeel bijstandsgerechtigden dat langdurig in de bijstand zit, is sinds 2015 steeds verder toegenomen."

Hierna schetsen we eerst het algemene beeld. Vervolgens geven we voor de activiteiten *ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden* aan wat we in 2025 cijfermatig zagen gebeuren. Daarnaast gaan we dieper in op een aantal thema's en schetsen we de resultaten van dhet onderzoek naar kandidaattevredenheid.

Algemeen beeld

Kandidaten

In 2025 is in onze regio het aantal mensen dat in de bijstand zit gestegen met 4%. In december 2024 ging het om 8.982 mensen, in december 2025 om 9.329. Ook het **aantal kandidaten in onze dienstverlening** is het afgelopen jaar gestegen, namelijk met 9%. De doelgroep van WerkBedrijf is breder dan bijstandsgerechtigden. We begeleiden ook mensen met een **arbeidsbeperking** en **niet-uitkeringsgerechtigden (NUG'ers)**. Bijna twee derde van de NUG-kandidaten is jonger dan 27 jaar. Eind 2025 ontvingen 4.221 kandidaten in de regio Rijk van Nijmegen dienstverlening van WerkBedrijf, waarvan 3.419 in de **Participatiewet** (dat was 3.501 in 2024), 408 in de Wet maatschappelijke ondersteuning (dat was 359 in 2024) en 394 via de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP).

Niet alle bijstandsontvangers zitten bij WerkBedrijf in de dienstverlening. Kijkend naar de verschillende doelgroepen zien we een flinke groei van 18% in **statushouders**. Bij **jongeren** (<27 jaar) zien we een lichte daling van 3%, maar nog steeds vormen zij een kwart van het kandidatenbestand. De groep kandidaten met een **arbeidsbeperking** is met 18% toegenomen. Kandidaten met een arbeidsbeperking blijven na plaatsing vaak in onze dienstverlening, omdat zij begeleiding op de werkplek nodig hebben.

Begeleidingsbehoefte ingestroomde kandidaten

Van medio 2024 tot medio 2025 is onderzoek gedaan naar de begeleidingsbehoefte van de kandidaten die bij WerkBedrijf werden aangemeld. Bij ongeveer 400 kandidaten werd een ABC-meting afgenomen. Deze methode maakt onder andere duidelijk wat een kandidaat kan en wat de afstand tot de arbeidsmarkt is. Dit wordt aangegeven in een classificering van G1 (direct plaatsbaar) tot en met G7 (lange(re) en intensieve begeleidingstrajecten door specialisten nodig). De resultaten laten zien dat 54% van de aanmeldingen in categorie G6 (46%) en G7 (8%) zit en dus een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Dit komt overeen met het landelijke percentage (55%). Verder zit in onze regio 16% in G4 en G5, zij hebben een middellang traject nodig ter ondersteuning richting werk. 30% zit in G1 t/m G3 en kan relatief snel naar werk worden bemiddeld. Dit komt overeen met het landelijk percentage waar dit respectievelijk 15% en 30% is.

Sinds dit jaar bieden we extra intensieve dienstverlening aan kandidaten met een G6 score. Hierbij zetten we o.a. de krachtwerkmethode (gericht op bevorderen van de zelfredzaamheid van kandidaten) in en kan er een nauwe samenwerking zijn met een arbeidspsycholoog.

Preventie

Voorkomen van instroom in de uitkering

WerkBedrijf zet zich ook in om instroom in de uitkering te helpen voorkomen door een vroege en gerichte aanpak bij kandidaten die – mits snel geholpen – geen beroep hoeven te doen op de uitkering. Hiermee voorkomen we tegelijkertijd dat kandidaten bij ons in de reguliere dienstverlening komen. We richten ons op drie preventieactiviteiten.

- Met het plaatsen van NUG'ers (niet-uitkeringsgerechtigd, wel doelgroep Participatiewet) voorkomen we dat zij mogelijk op termijn een beroep op een uitkering doen. De inzet voor NUG'ers is uit ons reguliere proces gehaald en bij enkele consulenten belegd. Zo is er focus op de NUG'ers waarbij we een groot preventief effect zien. Dit zijn bijvoorbeeld jongeren van wie we verwachten dat zij zonder dienstverlening van WerkBedrijf op termijn een bijstandsuitkering nodig hebben. Afgelopen jaar zijn 321 NUG'ers geplaatst

(216 fulltime, 105 parttime), vorig jaar waren dit er 251. Van deze geplaatste NUG'ers was bijna twee derde jonger dan 27 jaar, namelijk 200. Juist bij deze groep is preventieve inzet belangrijk om te voorkomen dat zij uit beeld raken en een grotere afstand tot de arbeidsmarkt krijgen.

- We richten ons op uitkeringsaanvragers onder de 27 jaar. Van de 321 geplaatste NUG'ers, zijn in 2025 126 jongeren gedurende de wettelijke zoekperiode met een baan gestart. Zij hoefden daardoor geen uitkering aan te vragen. Daarnaast zetten we in op een soepele en duurzame overgang van school naar werk. Dat doen we onder meer door te participeren in het Loopbaanteam en door middel van de Werklab-aanpak, samen met ROC Nijmegen, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en Radboud Universiteit.
- We minimaliseren door het inzetten van loonkostensubsidie de afhankelijkheid van publieke middelen. Hiermee compenseren we werkgevers voor de lagere productiviteit van werknemers. Daardoor kunnen deze werknemers zelf salaris verdienen en hoeven zij geen (volledige) gemeentelijke uitkering aan te vragen. Waar mogelijk zetten we in op het ontwikkelen van de mogelijkheden van kandidaten. Hierdoor stijgt hun loonwaarde en verdienen zij steeds meer van hun inkomen zelf. Over loonkostensubsidie is meer te lezen op pagina 26.

Participatiecoaching

Preventie is meer dan het voorkomen van instroom in de uitkering en werkt door op meerdere terreinen. Wanneer kandidaten (weer) aan het werk zijn, heeft dit positieve maatschappelijke effecten op het gebied van onder andere eenzaamheid, jeugdzorg en veiligheid. De inzet van participatiecoaching draagt hieraan bij.

Sinds de dienstverleningsovereenkomst WerkBedrijf 2024 – 2025 bestaat de mogelijkheid voor gemeenten om participatiecoaching af te nemen via het lokale keuzebudget. De participatiecoach richt zich op de niet-loonvormende activering, als mogelijke stap op termijn naar loonvormende activering. Een participatiecoach helpt mensen die een Participatiewet-uitkering ontvangen met bijvoorbeeld een stap richting vrijwilligerswerk, een sportclub of een cursus of training. De focus ligt op het activeren van kandidaten, zodat zij meer zelfredzaam worden en hun eigenwaarde groeit. Individuele en maatschappelijke meerwaarde staan daarbij centraal.

Het eerste half jaar van 2025 lag de focus op het gezamenlijk vormgeven van de dienstverlening. Het tweede halfjaar zijn er structureel regionale overleggen geweest met de participatiecoaches om te verbinden en van elkaar te leren. Om inzicht te krijgen in omvang en voortgang van de dienstverlening zijn we in het vierde kwartaal van 2025 gestart met het bijhouden van een voortgangsrapportage. We registreren instroom en beëindiging van dienstverlening en o.a. leeftijd, duur, beperkingen, intensiteit en behaalde resultaten. De eerste rapportage verwachten we begin 2026. Vanaf februari 2026 starten we met een maatschappelijke impactmeting uitgevoerd door BMC. Deze meting brengt in kaart welke impact participatiecoaching heeft op het welzijn van inwoners. En onderzoekt daarnaast welke financiële opbrengsten participatiecoaching kan hebben, bijvoorbeeld door het voorkomen van zorgkosten of het verminderen van schuldenproblematiek. Vanaf 2026 neemt ook gemeente Nijmegen participatiecoaching af via het lokale keuzebudget. Hiermee zijn nu alle zeven gemeenten aangesloten.

Resultaten en inspanningen

Pijlers ontwikkelen, bemiddelen, begeleiden

In onze rapportages tonen wij hoe ons kandidatenbestand op het moment verdeeld is over de pijlers ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden. Dit zegt iets over de bemiddelbaarheid van onze kandidaten. Vergeleken met voorgaande jaren zien we een behoorlijk stabiel beeld. Afgezet tegen de beginjaren richten we tegenwoordig relatief veel van onze inspanning op ontwikkelen en begeleiden en relatief minder op bemiddelen.

Dienstverlening	Jan 2021	Dec 2023	Dec 2024	Dec 2025
Ontwikkelen	30%	38%	39%	37%
Bemiddelen	49%	28%	32%	30%
Begeleiden	21%	34%	29%	33%

In het vervolg van deze rapportage gaan we verder in op wat wij kandidaten binnen de verschillende pijlers (ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden) bieden.

Ontwikkelen

In de ontwikkelfase onderzoeken we wat een kandidaat kan en werken we aan werknemersvaardigheden totdat die bemiddeld kan worden naar werk. Het gaat hierbij over het inzetten van diagnose-instrumenten, interventies, workshops, trainingen en ontwikkeltrajecten met of zonder diagnose. In 2025 zijn er 1.112 interventies ingezet, 270 scholingsinterventies en 297 interventies MAP. In december 2025 zat 37% van de kandidaten in de pijler ontwikkelen. Ten opzichte van vorig jaar is dat iets afgenomen. Toch blijft het de grootste groep in onze dienstverlening, wat ook aansluit bij de hoge begeleidingsbehoefte van het grootste gedeelte van onze kandidaten (vanuit de ABC-meting). De focus komt steeds meer op deze groep te liggen. Ontwikkeltrajecten zijn hierbij belangrijk, om aansluiting te maken tussen kandidaten en de arbeidsmarkt.

Indicator kandidaatontwikkeling

In januari 2025 zijn we gestart met de indicator kandidaatontwikkeling. Het doel hiervan is een beter beeld te krijgen van het verwachte ontwikkelpotentieel van kandidaten. De inzichten zijn gebaseerd op de professionele inschatting van onze consulenten, maar bieden geen garantie dat deze daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden. Op dit moment is de indicator kandidaatontwikkeling voor 84% van de kandidaten ingevuld, waardoor we een steeds beter beeld van ons kandidatenbestand krijgen. Voor de tweede keer schetsen we nu een overzicht. Op termijn kan deze data gebruikt worden om afwijkende groepen per gemeente te identificeren en trends te volgen die beleidskeuzes kunnen ondersteunen. Nu wordt de indicator pas sinds een jaar gevuld en is het nog te vroeg om trends te kunnen zien. Wel laat het bestand zien dat we een grote groep kandidaten hebben waar we dienstverlening aan bieden, maar waarop we geen uitstroom halen. Dit zijn de kandidaten met loonvormend werk, met of zonder ondersteuning, samen 30% van dit bestand.

	Eind 2025
(Nog) niet ingevuld	16%
Minimaal 1 jaar afstand tot loonvormend werk	17%
6–12 maanden afstand tot loonvormend werk	15%
3–6 maanden afstand tot loonvormend werk	12%
Minder dan 3 maanden afstand tot loonvormend werk	9%
Loonvormend werk met ondersteuning	18%
Loonvormend werk zonder ondersteuning	12%

Diagnose

Diagnose is ons instrumentarium om onduidelijkheden op het gebied van werknemersvaardigheden, gezondheid en/of motivatie te onderzoeken. We zetten het in om een breed beeld te schetsen van de ondersteuningsbehoefte van kandidaten. Bij WerkBedrijf kennen we verschillende instrumenten voor diagnose zoals de

ABC-meting, een onderzoek door een specialist (arbo arts of arbeidspsycholoog) of een traject Talentenexpeditie om meer duidelijk te krijgen over school- of werkrichting bij jongeren. Passend bij de veranderende doelgroep was er afgelopen jaar een toename in het aantal kandidaten bij wie onderzoek naar de mentale belastbaarheid nodig was, voordat zij verder konden in hun traject. Deze onderzoeken worden uitgevoerd door een arbeidspsycholoog. Om hierop in te spelen en ervoor te zorgen dat kandidaten sneller verder kunnen, is een extra arbeidspsycholoog in dienst genomen.

Verder is afgelopen jaar het arbeidsonderzoek toegevoegd aan ons instrumentarium. Hiermee komen we tot een snellere aanpak voor kandidaten met een lagere fysieke belastbaarheid. Het arbeidsonderzoek combineert de inzet van een bedrijfsfysiotherapeut met Worksamples, een vorm van praktijkdiagnose. Hierdoor komen zowel fysieke belastbaarheid als praktische vaardigheden integraal in beeld. Het arbeidsonderzoek biedt een breed inzicht in de mogelijkheden van een kandidaat. Dit ondersteunt bij het opstellen van gerichte begeleiding en taakaanpassingen.

Ontwikkeltrajecten

In een ontwikkeltraject gaat een kandidaat maximaal één jaar met behoud van uitkering aan de slag om te werken aan zijn of haar werknemersvaardigheden. Tijdens een ontwikkeltraject krijgt een kandidaat intensieve begeleiding (van de aanbieder van het ontwikkeltraject). Het doel is dat hij/zij na uiterlijk 1 jaar voldoende werknemersvaardigheden bezit om voldoende arbeidsproductiviteit te leveren om bij een reguliere werkgever (ten minste met een leerwerkplek) aan de slag te gaan. Voor kandidaten zonder startkwalificatie kan het volgen van een opleiding in het reguliere onderwijs ook een doelstelling zijn. In 2025 werden 53 ontwikkeltrajecten ingezet.

Ontwikkeltrajecten met diagnose

Daarnaast hebben we 149 ontwikkeltrajecten met diagnose ingezet. Deze trajecten zijn eind 2023 opgenomen in ons beleid. Onlangs is de uitwerking van dit beleid in de praktijk geëvalueerd. Hieruit blijkt dat de doelen worden bereikt, trajecten goede resultaten opleveren en het aantal trajecten gegroeid is. De evaluatie van deze trajecten is hierna te vinden in de verdieping.

VERDIEPING
Ontwikkeltrajecten met diagnose-elementen: een opstap naar werk

Een ontwikkeltraject met diagnose-elementen is bedoeld voor kandidaten die nog niet aan het werk kunnen. Dit kan zijn omdat nog onduidelijk is wat een kandidaat kan of wil of omdat deze lang niet heeft gewerkt en een eerste opstap nodig heeft. Een traject duurt maximaal 3 maanden. Een kandidaat werkt dan een aantal dagdelen per week, volgt een training en krijgt trajectbegeleiding. De persoonlijke ontwikkeling (en niet de geleverde productie) staat centraal. In een traject wordt gewerkt aan vier inhoudelijke doelen:

1. Activering. Dit houdt in dat kandidaten door het programma een werk- en dagritme krijgen, een bijdrage leveren en ergens onderdeel van zijn.
2. Arbeidsmogelijkheden in kaart brengen. Bijvoorbeeld competenties, ontwikkelmogelijkheden, belastbaarheid en benodigde ondersteuning op de werkvloer.
3. Ontwikkeling van werknemersvaardigheden die nodig zijn voor krijgen en

behouden van werk. Bijvoorbeeld op tijd komen, omgaan met collega's en aansturing op de werkvloer.
4. Oriëntatie op de arbeidsmarkt en vergroten van zelfstandigheid om werk te vinden. Kandidaten ontdekken wat hun mogelijkheden zijn en hoe ze werk vinden en behouden.

Naast deze inhoudelijke doelen is het algemene doel dat een kandidaat na het volgen van het traject binnen 6 maanden een andere voorziening kan aanvaarden. Bijvoorbeeld een ander traject dat gericht is op het vinden van werk of aan het werk met ondersteuning.

De trajecten vinden plaats bij (sociale) ondernemers uit de regio. Ze hebben in de basis hetzelfde programma, maar kunnen op accenten verschillen. Zo verschilt het type werk per traject en vindt het plaats in verschillende branches; dit kan in de detailhandel, horeca, recycling of industrie zijn. Daarnaast is er een traject waar extra ingezet wordt op taalontwikkeling.

De ontwikkeltrajecten zijn eind 2023 opgenomen in ons beleid. Onlangs is de uitwerking van het beleid in de praktijk geëvalueerd. Hieruit blijkt dat doelen worden bereikt, trajecten goede resultaten opleveren en het aantal trajecten gegroeid is. Hieronder lichten we de uitkomsten van de evaluatie toe.

Doelen worden bereikt

De inhoudelijke doelen (zoals hiervoor beschreven) worden in de praktijk behaald. Activering is het meest behaalde doel en ook vaak de reden voor consulenten om dit traject in te zetten. Een traject geeft inzicht in de arbeidsmogelijkheden en werknemersvaardigheden worden ontwikkeld. Sommige kandidaten hebben meer tijd nodig voor het ontwikkelen van werknemersvaardigheden. Vaak wordt dan aansluitend een ander traject ingezet dat zich specifiek daarop richt. Arbeidsmarktoriëntatie vindt ook plaats, maar beperkt zich soms nog tot werkzaamheden in de sector waar een kandidaat aan de slag is. Het algemene doel wordt voor de overgrote meerderheid behaald: 70% van de kandidaten die dit traject hebben gevolgd heeft binnen 6 maanden na afronding van het traject gebruik gemaakt van een andere voorziening of is geplaatst op werk. Consulenten geven ook aan dat de uitkomsten van een traject richting geven bij het bepalen van de vervolgstappen. Een traject geeft hen een goed beeld van de belastbaarheid, ontwikkelpunten en ondersteuningsbehoefte van een kandidaat. Uit een traject kan ook blijken dat werk (tijdelijk) niet mogelijk is. Een klein deel van de kandidaten is daarom na het volgen van een traject teruggemeld naar de gemeente.

Trajecten leiden ook tot werk

Het traject heeft een diagnose-, activering- en ontwikkeldoel. Door hieraan te werken wordt de afstand tot werk verkleind. We zien dat de trajecten bijdragen aan het vinden van werk. Uit data-analyse blijkt dat 30% van de kandidaten binnen 3 maanden na afronding van het traject betaald werk heeft. Dit groeit na deze periode nog door naar 42% binnen 6 maanden. Het gaat daarbij vooral om regulier werk, werk met subsidie en enkele detacheringsbanen. Behalve tot betaald werk leiden de trajecten ook tot werk met behoud van uitkering. Zo heeft 28% van de kandidaten

binnen 3 maanden na afronding van een traject werk met behoud van uitkering. Dit zijn vooral leerwerkplekken, proefplaatsingen en trajecten die gericht zijn op ontwikkelen van werknemersvaardigheden. Een deel van de kandidaten heeft voorafgaand aan hun betaalde baan eerst een werkplek met behoud van uitkering.

We bereiken meer

Naast het bereiken van de doelen en het vinden van werk zorgen de trajecten ook voor resultaten op andere gebieden. Kandidaten ontwikkelen door de trajecten zelfvertrouwen en eigenwaarde, ervaren dat zij ertoe doen en krijgen een realistisch zelfinzicht (wat kan ik wel, waar liggen mijn grenzen). Door taalondersteuning bij een traject ontwikkelen anderstaligen hun Nederlandse taalvaardigheid. Ook doen kandidaten meer sociale contacten op en raken ze gemotiveerd. Kandidaten ervaren dat er, ondanks beperkingen, kansen zijn en dit perspectief maakt de drempel naar werk lager. Kandidaten zijn over het algemeen positief over de trajecten. Ze waarderen de begeleiding en de mogelijkheid om zonder druk vaardigheden te ontwikkelen en inzicht te krijgen in hun mogelijkheden.

Aantal ingezette trajecten groeit

Het aantal trajecten is de afgelopen jaren gegroeid. Van 63 trajecten in 2023 naar 149 in 2025. De trajecten zijn passend voor de doelgroep (kandidaten voor wie het nog niet helder is wat ze willen of kunnen en kandidaten die langdurig niet gewerkt hebben en een opstap nodig hebben). Maar ook voor kandidaten met weinig werkervaring, kandidaten waarbij het lastig te achterhalen is waarom bemiddeling naar werk of andere trajecten niet lukt en statushouders met een taalproblematiek is een ontwikkeltraject passend.

Belangrijkste succeselementen en aandachtspunten

Uit de evaluatie blijkt dat een aantal onderdelen van de trajecten belangrijk is voor het succes. De realistische en praktijkgerichte observatie zorgt voor een betrouwbaar en helder beeld van de belastbaarheid, vaardigheden en kansen van een kandidaat. De intensieve (dagelijkse) begeleiding en (vaste) structuur zorgen vooral bij kwetsbare groepen voor activering, motivatie en persoonlijke groei. De korte doorlooptijd van 3 maanden en duidelijke rapportages maken dat het traject goed inzetbaar is en uitkomsten bruikbaar zijn voor het vervolg. De onderlinge verschillen tussen de trajecten zorgen voor variatie, zodat een traject gekozen kan worden dat goed past bij de kandidaat. Op een aantal punten van de trajecten is er nog ruimte voor ontwikkeling. Zo kan de arbeidsmarktoriëntatie breder uitgevoerd worden en is het belangrijk om ook voor hoger opgeleiden passende werkzaamheden te kunnen bieden. We willen daarnaast onderzoeken of ook in de zorgsector een ontwikkeltraject mogelijk is.

MAP

WerkBedrijf geeft uitvoering aan de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP), onderdeel van de Wet inburgering 2021. In 2025 is de MAP 298 keer ingezet voor kandidaten die onder de Participatiewet vallen en 55 keer voor inburgeraars die daarbuiten vallen (werkenden en gezinsmigranten). De MAP bestaat conform de wet uit drie onderdelen: een theoretisch deel

waarin acht wettelijk verplichte thema's aan bod komen, een praktijkgedeelte van minimaal 40 uur en een afsluitend gesprek. Het theoretische deel hebben opleidingskundigen van WerkBedrijf in samenwerking met consulenten vertaald naar een trainingsprogramma. Vanaf de zomer van 2025 beslaat dit programma vijf dagdelen (tot die tijd waren dit er tien). Voor werkenden en gezinsmigranten bestaat de training uit één bijeenkomst. Een programma van tien dagdelen bleek voor kandidaten erg uitgebreid in combinatie met inburgering en andere activiteiten.

Vanaf de zomer zijn we de MAP als een integraal onderdeel van re-integratie gaan benaderen. Dit betekent dat vanaf de start van aanmelding bij WerkBedrijf de verbinding tussen inburgering en werk wordt gelegd. De MAP wordt hiermee een van de eerste onderdelen van het re-integratietraject. Met deze werkwijze komen inburgeraars eerder in beeld bij een consulent van WerkBedrijf, zodat in een vroeg stadium gestart kan worden met begeleiding naar werk. Dit sluit aan op de bedoeling van de Wet inburgering: snel en volwaardig meedoen aan de Nederlandse samenleving. We voorkomen zo dat kandidaten (tijdelijk) uit beeld raken na afronding van inburgering waardoor een grotere afstand tot de arbeidsmarkt ontstaat. De concrete uitwerking van deze richting gaat van kracht in 2026, maar de eerste ervaringen zijn positief.

Zorgjongeren

Zorgjongeren zijn jongeren met problemen op meerdere leefgebieden. Het doel van het traject 'Zorgjongere' is om jongeren met zware problematiek op meerdere leefgebieden door middel van extra aandacht en tijd binnen 12 maanden naar school of (on)betaald werk te leiden. Het traject bestaat uit 3 elementen: investering in goed contact en vertrouwen, intensieve samenwerking met ketenpartners en inzet van een flexbudget voor maatwerkvoorzieningen. Afgelopen jaar maakten **389 jongeren** in onze dienstverlening gebruik van onze zorgjongerenaanpak. Daarnaast zijn 51 zorgjongeren naar werk geplaatst.

Werken met behoud van uitkering

Bij werken met behoud van uitkering verricht iemand werkzaamheden terwijl hij of zij een bijstandsuitkering blijft ontvangen. Het is een belangrijk middel om kandidaten zich te laten ontwikkelen. Het doel hiervan is mensen weer te laten wennen aan een arbeidsritme, werkervaring op te doen en de kans op betaald werk te vergroten. Dit wordt ingezet als een vorm van re-integratie. Deze trajecten zijn tijdelijk en mogen geen regulier werk verdringen. Voorbeelden hiervan zijn een leerwerkplek, een proefplaats en een ontwikkeltraject. In 2025 werden er **515 kandidaten met behoud van uitkering** geplaatst, tegenover 502 in 2024.

Op weg naar werk

Op weg naar werk is een Wmo-voorziening voor kandidaten voor wie betaald werk (nog) niet haalbaar is maar die wel enig arbeidsvermogen hebben. Sinds 1 januari 2025 gelden nieuwe raamovereenkomsten voor Op weg naar werk. Deze overeenkomsten lopen tot eind 2028 en kunnen daarna maximaal twee keer voor een periode van twee jaar verlengd worden. Na één verlenging lopen we gelijk op met de aanbesteding van Wmo dagbesteding, die sinds 1 januari 2026 nieuwe overeenkomsten hebben. We hebben nu 32 hoofdaannemers met in totaal 93 werkplekken. In totaal zijn er in 2025 405 kandidaten actief geweest binnen Op weg naar werk, vergelijkbaar met vorig jaar. Verder zijn er zijn 159 kandidaten aangemeld en 105 kandidaten uitgestroomd. Van die uitstroom zijn er 3 aan het werk gegaan met een indicatie beschut.

Bemiddelen

Met de kandidaten die in de fase bemiddeling zitten kunnen we plaatsingen en uitstroom realiseren. In december 2025 zat 30% van de kandidaten in de pijler bemiddelen. Ten opzichte van vorig jaar is dat een lichte daling.

Plaatsing naar werk en uitstroom uit de bijstand

In 2025 hebben we met 3.419 kandidaten in de caseload (PW) 1.700 plaatsingen gerealiseerd. In vergelijking met 2024 is het aantal plaatsingen toegenomen van 1.504 naar 1.700. Van het totaal aan plaatsingen waren er **922 parttime** en **778 fulltime**, tegenover respectievelijk 839 en 665 in 2024. Als we kijken naar het aantal plaatsingen van bijstandsgerechtigden, waren dat er in 2025 1.379. Hiervan waren er 562 fulltime en 817 parttime. Het past bij ons huidige kandidatenbestand en de huidige arbeidsmarkt dat we relatief veel parttime plaatsen. Dit is vaak het maximaal haalbare voor een kandidaat en werkgevers staan hier tegenwoordig vaker voor open.

Met de parttime plaatsingen dragen we mede bij aan de hoge participatiegraad, zo blijkt uit Regio in Beeld 2025-2026: "Er lijkt een verband te zijn tussen de hoge participatiegraad en korte werkweken. In Nederland zijn er veel mogelijkheden om in deeltijd te werken en is de arbeidsparticipatie relatief hoog. In veel EU-landen met een hoge participatiegraad, is de gemiddelde werkweek kort, en andersom." Hoewel mensen door een parttime plaatsing vaak niet volledig uit de bijstand stromen, zorgen zij met hun parttime banen wel voor een lagere druk op de uitkeringslasten.

Ondanks de toename in het aantal plaatsingen hebben we onze doelstellingen op volledige uitstroom uit de uitkering (825) niet behaald. We hebben bij 692 kandidaten volledige uitstroom uit de bijstand gerealiseerd door uitstroom naar werk, vorig jaar was dit 784. We zien dat de kwaliteiten en situatie van kandidaten niet altijd aansluiten bij de vraag van de werkgevers, waardoor uitstroom achterblijft. Voorbeelden hiervan zijn onvoldoende werknemersvaardigheden, niet de juiste opleiding en competenties, meervoudige problematiek en arbeidsbeperking, of het ontbreken van recente werkervaring.

Naast uitstroom naar werk hebben we bij 73 kandidaten volledige uitstroom uit de bijstand gerealiseerd door uitstroom naar scholing. De daling in uitstroom de afgelopen jaren, met een kleine uitzondering in 2024, is in lijn met de landelijke daling in uitstroom uit de bijstand (Divosa Benchmark Werk & Inkomen). Binnen deze daling is het percentage uitstroom naar werk de afgelopen jaren ook gedaald van 40% in 2021 naar 35% in 2024.

Conform het informatieprotocol 2024 rapporteren we over de duurzaamheid van de uitstroom naar werk. We werken zoveel mogelijk toe naar een duurzame plaatsing. Zo investeren we in het ontwikkelen van werknemersvaardigheden, zoeken we naar een juiste match tussen kandidaat en werkgever en investeren we bij werkgevers in begrip voor de kandidaten en de juiste ondersteuning. Met duurzaam bedoelen we dat een kandidaat na één jaar na de datum van uitstroom niet in het klantenbestand van de gemeenten voorkomt. Momenteel zien we dat 86% van de uitstroom naar werk duurzaam is. Wij vinden dit een mooi resultaat. Vergelijking van dit percentage met andere regio's bleek lastig, omdat de meetmethode vaak verschilde of de gegevens niet beschikbaar waren. We zijn in gesprek met de gemeenten om deze indicator verder aan te scherpen.

Plaatsing prioritaire doelgroepen

Conform het beleidskader onderscheidt

WerkBedrijf enkele prioritaire doelgroepen in de dienstverlening.

Jongeren

In 2025 hebben we met 1.012 jongeren in de caseload **639 plaatsingen** naar werk gerealiseerd. Verder hebben we 51 zorgjongeren naar betaald werk geplaatst, 4 meer dan vorig jaar.

In 2024 hebben we bovenwettelijk beleid opgenomen in de Re-integratieverordening, waarmee het mogelijk werd om in aanvulling op de Participatiewet jongeren die nog ingeschreven staan in het onderwijs te ondersteunen. Op die manier versoepelen we de overgang van school naar werk. Hiermee liepen we vooruit op de Wet van school naar duurzaam werk (en aanpassingen in de Participatiewet) die ingegaan op 1 januari 2026.

Om voor jongeren een soepele overgang van school naar werk mogelijk te maken is intensief samenwerken met onze ketenpartners in onderwijs en zorg noodzakelijk. Dat hebben we bij WerkBedrijf in 2025 meer dan ooit ervaren. We hebben hier dan ook fors in geïnvesteerd. Dit hebben we gedaan door te participeren in het Loopbaanteam ROC, door onze Werklab-aanpak en door periodieke overleggen met voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs. Ook nemen we deel aan diverse netwerken en overleggen, waaronder het programma Jongeren naar School of Werk. Daarmee hebben we een stevig fundament voor de uitvoering van de Wet van school naar duurzaam werk.

Daarnaast hebben we de informatie over rechten en plichten die jongeren ontvangen bij het aanvragen van een uitkering up-to-date gemaakt waardoor deze meer aansluit bij hun belevingswereld. Dit betekent concreet dat de groepsgewijze voorlichting over dit onderwerp is vervangen door een filmpje, folder en een praatplaat, aan de hand waarvan jongeren bij de intake informatie op maat ontvangen.

Statushouders

We hebben 385 statushouders in onze caseload. Afgelopen jaar zijn **161 plaatsingen** naar betaald werk voor statushouders gerealiseerd, vorig jaar waren dit er 116. In de loop van 2025 zijn steeds meer kandidaten die nog bezig zijn met inburgering, aangemeld voor een re-integratietraject.

In 2025 is WerkBedrijf gestart met een pilotproject in samenwerking met UWV en COA. Bewoners van asielzoekerscentra in de regio Nijmegen krijgen ondersteuning vanuit WerkBedrijf en UWV wanneer zij een eerste stap willen zetten op de Nederlandse arbeidsmarkt. WerkBedrijf richt zich hierbij op statushouders, UWV op asielzoekers. Deze pilot sluit aan bij de wens, in lijn van de Wet inburgering, om nieuwkomers zo vroeg mogelijk te laten starten met inburgering en participatie. In de eerste helft van 2026 wordt de pilot geëvalueerd.

Kandidaten met een arbeidsbeperking

In totaal zitten 1.256 kandidaten met een arbeidsbeperking in onze caseload. Deze kandidaten kunnen door hun beperking vaak niet zelfstandig het minimumloon verdienen en/of hebben een indicatie banenafspraak of beschut werk. We hebben dit jaar **593 kandidaten** met een arbeidsbeperking geplaatst naar werk, 70 meer dan vorig jaar.

Begeleiden

Voor kandidaten in de fase begeleiden zetten we voorzieningen in om een plaatsing mogelijk en duurzaam te maken, bijvoorbeeld door het inzetten van een jobcoach. Hierdoor worden de plaatsingen duurzamer. In december 2025 zat 33,3% van onze kandidaten in de pijler begelei-

den. In 2024 was dit 30%. Deze kandidaten zijn vaak aan het werk met loonkostensubsidie. Dit is een subsidie die een werkgever compensatie biedt voor de verminderde loonwaarde van een kandidaat.

Begeleiding kandidaten met een arbeidsbeperking

De groep kandidaten die vanwege een arbeidsbeperking langjarig worden begeleid op de werkplek, met bijvoorbeeld jobcoaching, is weer gegroeid. Eerder rapporteerden we het aantal kandidaten met een arbeidsbeperking dat in het afgelopen jaar aan het werk was (geweest), inclusief kandidaten die eerder in het jaar zijn uitgestroomd. Dit cijfer bleek lastig te interpreteren en onvoldoende consistent. Daarom rapporteren we vanaf 2026 over kandidaten met een arbeidsbeperking dat eind 2025 aan het werk was.

Eind 2025 werkten 839 kandidaten met een arbeidsbeperking met begeleiding vanuit WerkBedrijf. In 2024 waren dit er 745. Dit zijn kandidaten die, met de begeleiding die zij nodig hebben om een plaatsing duurzaam te maken, in onze dienstverlening blijven zitten. Deze groep blijft waarschijnlijk stijgen, zij blijven in onze caseload. Deze mensen werken, maar zorgen niet voor nieuwe uitstroom uit de uitkering. Voor deze kandidaten wordt vaak loonkostensubsidie (LKS) ingezet. Deze inzet ontlast het BUIG-budget: gemeenten ontvangen budget ten behoeve van de LKS op basis van realisatie. Onder het kopje 'Maatschappelijk en financiële effecten van loonkostensubsidie' is meer te lezen over de financiële effecten hiervan.

Beschut werk

Eind 2025 waren 92 kandidaten met een indicatie beschut aan het werk, tegenover 65 vorig jaar. Hiervan zijn er 17 werkzaam via een detacheringsbaan vanuit WerkBedrijf bij een reguliere werkgever. We hebben 62 werkgevers voor beschut, dit aantal blijft toenemen. Verder zijn 13 kandidaten aan het werk vanuit de pilot detacheringsbanen. Dit zijn kandidaten die nog geen indicatie beschut hebben waarbij tijdens deze pilot onderzocht wordt of ze inderdaad aangewezen zijn op een indicatie beschut.
In onze regio is ervoor gekozen om kandidaten met een beschut indicatie zo regulier mogelijk te plaatsen. Landelijk werkt 60% intern bij een werkontwikkelbedrijf en slechts 6% bij een reguliere werkgever (Cedris Sector informatie 2024). We zijn daarom trots op de resultaten in onze regio. Sinds 2023 hebben we verbeteringen

Niet afwachten, maar doen: Jeroens weg naar betaald werk

Niet afwachten, maar zelf in actie komen: dat is typisch Jeroen (27). Al vanaf zijn twaalfde droomde hij van een baan in de horeca. Via een Op weg naar werk-traject deed hij ervaring op bij een eetcafé. Uiteindelijk maakte hij de overstap naar beschut werk bij pannenkoekenrestaurant De Duivelsberg. Daar werkt hij inmiddels al een jaar met veel plezier. Over zijn aanpak zegt Jeroen: "Wil je dat er iets goeds gebeurt? Dan moet je het zelf doen!"

Lees **hier** het volledige verhaal

in onze dienstverlening doorgevoerd. We zorgen voor de juiste focus op beschut werk waarbij het interne proces efficiënter en kwalitatief beter ingericht is. Dit doen we met meer medewerkers die hierdoor de juiste begeleiding en ondersteuning aan onze kandidaten bieden. We merken al een hogere instroom en een stijging van het kennisniveau bij scholen. Ook zien we meer plaatsingen op werk.

In de verdieping beschut werk leest u meer over de aanleiding en effecten van deze verbeteringen

VERDIEPING
Beschut werk

In onze regio is er bewust voor gekozen inwoners die in aanmerking komen voor een beschutte werkplek zoveel mogelijk te plaatsen bij reguliere werkgevers. In het Rijk van Nijmegen werkt 78% van de kandidaten met een indicatie beschut werk bij een reguliere werkgever (landelijk is dit 6%). Dit heeft gezorgd voor een sterke reputatie en een netwerk van werkgevers dat bereid is om mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt kansen te bieden. Echter, de Rijksdoelstelling, maatschappelijke verwachtingen en onze overtuiging dat voor meer inwoners beschut werk de passende oplossing is, maken dat we onze strategie moeten verbreden. We merken dat het een uitdaging is om een evenwichtige aanpak te realiseren waarin iedere inwoner met een indicatie beschut werk een volwaardige plek krijgt.

In 2023 zijn we gestart met verbeteringen in de dienstverlening. Dit moest een impuls geven aan de instroom van inwoners in de indicatie beschut werk en vervolgens plaatsingen op beschutte werkplekken. We zien sindsdien een stijging in aantallen instroom en plaatsingen, maar er is meer nodig om iedereen die een beschutte werkplek nodig heeft te kunnen plaatsen. Er is onderzoek gedaan naar indicaties en plaatsingen beschut werk, naar belemmeringen en om realistische doelen vast te stellen.
De instroom van kandidaten met een indicatie beschut werk ligt in onze regio lager dan in andere arbeidsmarktregio's. Dit is een gevolg van de beleidskeuze om zoveel mogelijk regulier te plaatsen en minder focus op beschut werk te hebben. Kandidaten, werkgevers, scholen en andere toeleiders zijn nog onvoldoende bekend met de route naar beschut werk. Tijd en vertrouwen bij ketenpartners zijn nodig om dit bij te sturen. We zien een stijgende trend in aanvragen door WerkBedrijf vanaf 2022. Op basis van onze ondernomen acties sinds 2023 verwachten we vanaf 2026 een hogere instroom.

Onze koers is duidelijk: inwoner centraal, focus op kwaliteit en duurzaamheid van beschutte werkplekken. Ons uitgangspunt is om iedere inwoner voor wie beschut werk de beste oplossing is, hieraan te helpen. We blijven inzetten op het plaatsen van kandidaten met een indicatie beschut werk bij reguliere werkgevers. Wanneer een rechtstreeks dienstverband bij een werkgever wordt gerealiseerd, is er aandacht voor de begeleidingsbehoefte en werkplekaanpassing.

Daarnaast blijven we de detacheringsbaan doorontwikkelen als belangrijk middel om beschutte werkplekken te realiseren. We blijven in gesprek met sociaal ondernemers

en reguliere werkgevers om aanpassingen door te voeren, zodat de mensen met de grootste ondersteuningsbehoefte een passende werkplek en begeleiding krijgen.
Zo kunnen we meer kandidaten plaatsen en maken we switchen, bijvoorbeeld van indicatie banenafspraak naar indicatie beschut, makkelijker. Om nu en in de toekomst voldoende werkgelegenheid te borgen blijven we inzetten op het ontzorgen van werkgevers en om het financiële plaatje voor hen zo passend mogelijk te maken.

Door te focussen op kwaliteit in plaats van kwantiteit, realiseren we trajecten die duurzaam zijn. Dit betekent niet dat we de ambitie om meer plaatsingen op beschut te realiseren afschalen, integendeel. Om een beschutte werkplek voor inwoners, die dat nodig hebben, mogelijk te blijven maken, zetten we in op een aantal acties die zorgen voor meer indicaties, meer beschutte werkplekken en betere begeleiding. Dit past binnen het Plan impuls op werkontwikkeling. Samenwerking met externe partijen en interne procesoptimalisatie zijn cruciaal om onze ambitie waar te maken. Met het uitvoeren en borgen van de acties creëren we een basis voor de toekomst en voldoen we aan zowel wettelijke verplichtingen als maatschappelijke verwachtingen. We hebben vertrouwen in deze aanpak.

Landelijk ligt de focus steeds meer op de behoeften van de inwoners als het gaat om hun arbeidsparticipatie. Deze mensgerichte benadering sluit aan bij onze visie op participatie. We geven hiermee invulling aan onze maatschappelijke opdracht en bouwen aan een inclusieve arbeidsmarkt met blijvende impact. Dit sluit ook aan bij de landelijke beweging richting Participatiewet in balans. Hierin staan maatwerk, vertrouwen en de menselijke maat centraal. Ook binnen de landelijke verbeteragenda voor beschut werk is er aandacht voor kwaliteit, begeleiding en duurzame inzetbaarheid. Daarnaast is er vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en vanuit partners als Vereniging Nederlandse Gemeenten, Divosa en Cedris een beweging richting een toekomstbestendige sociale infrastructuur, waarin sociaal ontwikkelbedrijven en gemeenten samenwerken aan duurzame werkplekken.

Hierbij wordt erkend dat reguliere werkgevers een rol kunnen spelen in het aanbieden van beschutte werkplekken. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Divosa en het project Simpel Switchen volgen de ontwikkelingen naar aanleiding van beleidskeuzes in onze regio met interesse en nemen deze mee als inspiratie voor andere regio's.

Kandidaattevredenheid: uitkomsten van het kandidatenonderzoek

Sinds 2017 onderzoeken wij hoe tevreden kandidaten zijn over onze dienstverlening. Het doel is om beter inzicht te krijgen in hun ervaringen en om gericht te kunnen verbeteren. Waar het onderzoek in eerdere jaren over een langere periode liep, kozen we in 2025 voor één meetmoment in november. Dat geeft een duidelijke momentopname, maar door het lagere aantal deelnemers wegen individuele ervaringen zwaarder mee. We zien de resultaten daarom vooral als waardevolle signalen die richting geven aan onze ontwikkeling.

Algemeen

In totaal hebben 444 kandidaten de vragenlijst

ingevuld. De resultaten laten een wisselend beeld zien over de verschillende fasen van onze dienstverlening. De algemene tevredenheid over WerkBedrijf is licht gedaald: van een rapportcijfer 7,5 in 2022 naar 7,3 in 2025. Nog steeds een ruime voldoende, maar ook een signaal dat er voor 2026 verbeterkansen liggen die we gaan oppakken. Hieronder staan de belangrijkste inzichten per fase van onze dienstverlening.

Fase intake en diagnose

Driekwart van de kandidaten is (zeer) tevreden over de gesprekken en over de consulent. Kandidaten waarderen vooral de persoonlijke benadering in deze fase. In de open antwoorden geven sommige kandidaten aan dat zij lange wachttijden tussen afspraken ervaren. Ook benoemen ze dat de ruimtes soms onrustig zijn. Er is bijvoorbeeld behoefte aan kleine, rustige ruimtes, vooral voor kandidaten met autisme.

Fase bemiddeling

Ongeveer de helft van de kandidaten is tevreden over de bemiddeling. De meeste kandidaten zijn positief over de bereikbaarheid van de consulent en over de uitleg die ze krijgen. Tegelijkertijd geeft 16% aan zich niet gezien of gehoord te voelen. Daarnaast ervaart 18% een slechte overdracht tussen consulenten.

Fase plaatsing en begeleiding

Een grote meerderheid van de kandidaten (83%) is tevreden over de plaatsing en begeleiding. Vooral het nakomen van afspraken wordt door een grote meerderheid ervaren (80%). Kandidaten geven aan dat consulenten actief meedenken, ondersteunen bij het zoeken naar vacatures en oog hebben voor de persoonlijke situatie. Eén op de vijf kandidaten voelt zich in deze fase niet gehoord of ervaart een gebrek aan ondersteuning, vooral wat betreft administratieve processen of persoonlijke begeleiding. Enkele kandidaten geven daarnaast aan druk te voelen om snel werk te vinden, wat leidt tot stress of het gevoel dat de begeleiding niet aansluit bij hun behoeften.

Fase einde dienstverlening

Van de kandidaten bij wie de dienstverlening is gestopt, weet één op de vijf niet dat de ondersteuning is beëindigd. Bijna een kwart weet niet waarom de dienstverlening is gestopt. De manier van informeren verschilt: 29% krijgt persoonlijk bericht, 29% via e-mail en 14% telefonisch.

Tot slot

De algemene tevredenheid verschilt nauwelijks tussen kandidaten jonger dan 27 jaar en

Maja's droom wordt werkelijkheid bij gemeente Nijmegen

Voor Maja (36) was werken bij de gemeente Nijmegen altijd een droom. Door de zorg voor haar dochters en gebrek aan recente werkervaring leek dat onhaalbaar. Via WerkBedrijf kreeg ze de kans om te beginnen op een werkervaringsplek bij de gemeente. Dat groeide uit tot betaald werk én een beëdiging als ambtenaar. Maja: "Ik ben heel dankbaar dat ik deze kans heb gekregen. Het voelt geweldig om mijn eigen geld te verdienen en niet langer afhankelijk te zijn van een uitkering."

Lees **hier** het volledige verhaal

kandidaten van 27 jaar en ouder. Ook kunnen we geen conclusies trekken over de tevredenheid per gemeente, omdat de hoeveelheid respons hiervoor niet altijd voldoende was. De inzichten die het onderzoek wél oplevert, geven ons waardevolle handvatten om onze dienstverlening verder te verbeteren. In 2026 vertalen we deze signalen naar gerichte acties, zodat we kandidaten nog beter kunnen ondersteunen in hun route naar werk.

Dienstverlening aan werkgevers

In 2025 hebben we weer veel samengewerkt met werkgevers, met 844 van deze relaties hebben we in 2025 actief contact gehad. We kiezen er bewust voor om ons te richten op werkgevers die bij uitstek kansen kunnen bieden aan onze doelgroep en waar duurzame matches mogelijk zijn.

Vanuit het programma Kwaliteit is in 2024 onderzocht wat onze ondernemers belangrijk vinden in de samenwerking met WerkBedrijf. Hieruit werden drie doelen geformuleerd. Deze doelen monitoren we via doorlopende tevredenheidsonderzoeken. De resultaten worden nu geanalyseerd en zullen we delen in de tussenrapportage.

In de *verdieping* hieronder is meer te lezen over onze aanpak richting ondernemers.

VERDIEPING
Versterken van de regionale arbeidsmarkt en inclusieve dienstverlening

In 2025 heeft WerkBedrijf Rijk van Nijmegen de samenwerking met werkgevers verder verdiept, met als doel een duurzame en inclusieve regionale arbeidsmarkt. Daarbij speelden veranderingen in de doelgroep, een aanbodgerichte werkwijze en bewuste keuzes in zichtbaarheid en samenwerking een belangrijke rol.

Aanpak van personeelsvraagstukken: aanbodgericht en realistisch
De werkgeversbenadering van WerkBedrijf is aanbodgericht. Dit is mede ingegeven door de krapte op de arbeidsmarkt, waardoor de vraag naar arbeid groter is dan het beschikbare aanbod, en door de toenemende ondersteuningsbehoefte van kandidaten. Uitgangspunt zijn de beschikbare kandidaten en hun ontwikkelmogelijkheden. Door veranderingen in de doelgroep, waaronder de afname van het aantal medewerkers in de sociale werkvoorziening en de toename van het aantal jongeren en statushouders, vraagt dit om maatwerk en realistische verwachtingen. Samen met werkgevers is verkend hoe vervangende en ondersteunende functies kunnen worden ingevuld, onder andere via functiecreatie en jobcarving. Zo stimuleren we werkgevers om anders te kijken naar werk en talent.

Leren en ontwikkelen op de werkvloer
WerkBedrijf heeft sterk ingezet op leren op de werkvloer als route naar ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid. Praktijkleren vergroot de kans op duurzame plaatsingen. Voor statushouders versnelt praktijkleren bovendien de taalontwikkeling en versterkt het hun sociale en professionele netwerk. Vertrouwen, goede begeleiding en een veilige leeromgeving zijn hierbij essentiële randvoorwaarden.

Gericht netwerk en bewuste zichtbaarheid
WerkBedrijf investeert gericht in zichtbaarheid bij werkgevers waar kansen liggen

voor onze kandidaten. We maken bewuste keuzes: werkplekken worden geworven waar duurzame matches mogelijk zijn. Via bijeenkomsten, evenementen, netwerken en sociale media werken we aan realistische en positieve beeldvorming van onze kandidaten en dienstverlening.

Publiek-private samenwerking als versneller

Publiek-private samenwerkingen (PPS) zijn in 2025 verder versterkt. Deze richten zich op kennisdeling, het bundelen van netwerken en het creëren van concrete plaatsingskansen. Voorbeelden hiervan zijn de maandelijkse Uitzendmatch en de samenwerkingen met AktiveerKracht (Tempo-Team), WIL Groep en MVO Solutions. Binnen deze trajecten worden werkzoekenden actief en duurzaam begeleid naar passende werkplekken.

Groei Social Return On Investment (SROI)

Het aantal werkgevers dat SROI inzet is toegenomen. WerkBedrijf ondersteunt opdrachtgevers actief bij het vormgeven en realiseren van SROI-opgaven en maakt de resultaten structureel inzichtelijk. Hiermee draagt SROI bij aan maatschappelijke waarde en extra kansen voor kwetsbare doelgroepen op de arbeidsmarkt.

Voorbereiding Werkcentrum Rijk van Nijmegen

In aanloop naar 2026 is gestart met de ontwikkeling van het Werkcentrum Rijk van Nijmegen. WerkBedrijf, UWV, CNV, FNV, ROC Nijmegen en SBB bundelen hier hun krachten om de regionale arbeidsmarkt te versterken. Het Werkcentrum is een centraal, herkenbaar punt voor vragen over werk, ontwikkeling en loopbaan. Werkzoekenden, werkenden en werkgevers kunnen hier terecht en de werkwijze biedt toegang tot de dienstverlening van alle arbeidsmarktpartners, volgens het principe van 'no wrong door'. Het Werkcentrum biedt WerkBedrijf de kans voor het verstevigen van de onderlinge samenwerking met deze partners en de ontwikkeling van integrale dienstverlening. Per 1 januari 2026 is het Werkcentrum van start gegaan.

Maatschappelijke en financiële effecten van loonkostensubsidies

De Maatschappelijke Kosten-Baten-Analyse (MKBA) Loonkostensubsidies - opgezet door Berenschot, in opdracht van Divosa en Cedris - heeft als doel inzicht te bieden in de financiële effecten van de inzet van loonkostensubsidies voor gemeenten, rijksoverheid en de private partijen. Daarnaast kan het behulpzaam zijn bij het maken van beleidsmatige keuzes. Eind 2025 zijn er 724 actieve loonkostensubsidies. Kandidaten die met loonkostensubsidie aan de slag zijn werken gemiddeld 28 uur per week en hebben een loonwaarde van gemiddeld 57%. Van deze groep komt 71,5% uit de uitkering. 36,3% is jonger dan 27 jaar en 43,6% van de groep ontvangt een jaar of langer een loonkostensubsidie en is daarmee duurzaam uit de uitkering.

Wat kost het?

De kosten voor de inzet van loonkostensubsidies op basis van bovenstaande situatie zijn:

- € 8,7 miljoen loonkostensubsidies
- € 3,0 miljoen begeleidingsvergoedingen
- € 1,0 miljoen uitvoeringskosten

Wat levert het maatschappelijk en financieel op?

1. Voor de kandidaten
De loonkostensubsidie heeft een positieve invloed op het welzijn en de financiële draagkracht van de kandidaten (inwoners van onze regio). De bestaanszekerheid en financiële zelfstandigheid verbeteren; de inkomenspositie van alle kandidaten samen neemt toe met € 4,8 miljoen. Ook het welzijn en welbevinden van de kandidaten nemen toe. Deze verbetering wordt in de MKBA gewaardeerd op €2,3 miljoen.

2. Voor de lokale economie
De loonkostensubsidie is goed voor de lokale economie. Alle 724 mensen werken bij bedrijven in de regio. Ze dragen bij aan de productie van lokale ondernemers en organisaties, en die op hun beurt aan een inclusieve arbeidsmarkt, waarin iedereen kansen heeft.

3. Voor de regionale overheid
De loonkostensubsidie levert ook voordelen op voor de regionale overheid. De vraag naar uitkeringen en aanvullende regelingen neemt af. Er zijn daardoor minder kosten voor bijstandsuitkeringen, armoederegelingen en schuldhulpverlening. Voor onze regio levert dit een 'besparing' op van € 4,8 miljoen. Ook neemt de hulpvraag van inwoners af. Er zijn daardoor minder zorgkosten, inclusief minder kosten voor de Wmo. Voor onze regio wordt dat gewaardeerd op circa € 950.000. Verder krijgen inwoners een dagbesteding en structuur in hun leven. Dit leidt tot minder overlast en meer veiligheid en levert een besparing op van € 56.300.

Loonkostensubsidies zijn daarmee niet alleen een investering in mensen, maar ook in de samenleving. Ze zorgen voor meer inkomen, meer welzijn, minder zorg en een sterkere lokale economie.

SW: de cijfers

→ 2025
→ 2024

SW-MEDEWERKERS IN DIENST

941

ZIEKTEVERZUIM

21,4%
22,0%

TOEGEVOEGDE WAARDE PER FTE

€ 9.502
€.9.670

Sociale werkvoorziening

Eind 2025 waren 941 SW-medewerkers bij ons in dienst tegenover 1.051 SW-medewerkers eind 2024. Dit aantal daalt omdat er sinds 2015 geen instroom meer is en vanwege pensionering.

Financieel

Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld een voordeel te behalen van tussen de € 0 en €150.000. Binnen dit resultaat hebben we tevens de eenmalige uitkering voor de SW-medewerkers kunnen opvangen.
Van het Rijk ontvingen de gemeenten voor de uitvoering van de SW € 38,3 miljoen. Dit is inclusief de compensatie voor SW-medewerkers van € 608.800. We hebben in 2025 € 37,0 miljoen uitgegeven. Ook in 2025 hebben we de SW binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten uit kunnen voeren. Er is voor de gemeenten in de regio een voordelig resultaat ontstaan van € 1,3 miljoen.
Op grond van een uitspraak van de commissie BBV hebben we een bedrag van € 2,5 miljoen moeten toevoegen aan de voorziening vervroegde uittreding (RVU) en spaarverlof SW-medewerkers. Dit heeft geleid tot een uitzetten van zowel de baten als de lasten, maar heeft geen effect op de afrekening met de gemeenten dan wel het resultaat over 2025. Conform het besluit van het algemeen bestuur van 5 maart 2026 hebben we de uit deze last voortvloeiende vordering opgenomen als een eeuwigdurende vordering op de gemeenten. De vordering zal met het teruglopen van het aantal SW-medewerkers tot € 0 reduceren. De reden waarom we hiervoor gekozen hebben is omdat beide regelingen in de jaarlijkse reguliere bekostiging van het Rijk zitten.

De omzet die een SW-medewerker draait wordt uitgedrukt in de toegevoegde waarde per fte. De gedeclareerde uren en het afgesproken tarief zijn de basis voor de toegevoegde waarde. Eind 2025 is de toegevoegde waarde per fte € 9.502. Dit is lager dan onze doelstelling (€ 9.670).

Medewerkerstevredenheidonderzoek SW 2025

Het medewerkersonderzoek van oktober 2025 schetst een duidelijk positief beeld. Met een respons van 34% sluit het onderzoek goed aan bij vergelijkbare organisaties. De algemene tevredenheid is gestegen van rapportcijfer 6,7 in 2019 naar 7,3 in 2025. We zijn trots op dit resultaat. De ingezette koers — zoveel mogelijk werken bij een inlener — werpt duidelijk zijn vruchten af. Medewerkers zijn tevreden over hun werk, werktijden en kunnen hun werk op een veilige manier uitvoeren.
Ze waarderen de samenwerking met collega's

en beoordelen de begeleiding vanuit WerkBedrijf positief. Consulenten en werkcoaches worden als toegankelijk en betrokken ervaren. Daarnaast hechten medewerkers veel waarde aan gezondheid, vitaliteit en ontwikkeling. Een grote meerderheid staat open voor ondersteuning en twee derde wil zich graag verder blijven ontwikkelen. Het onderzoek laat ook zien dat blijvende aandacht nodig is voor sociale veiligheid, vitaliteit, ontwikkeling, digitale ondersteuning en vertrouwen in WerkBedrijf in de toekomst.

Ziekteverzuim en vitaliteit SW-medewerkers in 2025

Wij zien met tevredenheid dat het goed gaat met onze SW-medewerkers. Velen hebben een werkplek die goed bij hen past en ervaren een stabiele, positieve werkomgeving. Deze ontwikkeling wordt bevestigd door de ondernemingsraad SlagWerk en door het bezoek van brancheorganisatie Cedris in het tweede kwartaal. Ook de uitkomsten van het medewerkersonderzoek 2025 onderstrepen dit positieve beeld.
Deze resultaten laten zien dat we een sterke en effectieve rol vervullen in het ondersteunen van onze medewerkers bij hun werk en persoonlijke ontwikkeling. Natuurlijk blijven er punten van aandacht, waarbij het terugdringen van ziekteverzuim prioriteit heeft.

Ontwikkeling van het ziekteverzuim

In 2025 bedroeg het gemiddelde ziekteverzuim 21,4% (peildatum 4 december 2025). Dit is een lichte verbetering ten opzichte van 2024 (22%). Gedurende het jaar zagen we een piek in februari (23,6%) en een daling naar 19,4% in mei. Ter vergelijk: landelijk lag het verzuimcijfer in 2024 op 16,4%.
De relatief hoge verzuimcijfers hebben te maken met de samenstelling van onze medewerkersgroep, waarin relatief veel oudere medewerkers zitten met meervoudige problematiek en beperkingen. Dit komt ook tot uiting in de duur van het verzuim: 46% betreft lang en extra lang verzuim (6 weken tot 2 jaar).
Onze SW-medewerkers werken allemaal gedetacheerd. De grotere afstand tot de werkvloer maakt dat signalen en gedragingen soms minder snel worden opgemerkt. Bovendien zijn er minder werkplekken beschikbaar voor eenvoudiger werk, terwijl een groeiende groep medewerkers hier juist op aangewezen is. De mogelijkheden voor maatwerk blijven daarbij afhankelijk van de inlener.

Interventies

In 2025 hebben we diverse initiatieven en interventies ingezet rondom ziekteverzuim.

- We zijn een samenwerking gestart met Eridanos, een organisatie met 17 jaar ervaring in verzuimbegeleiding. Zij hebben onderzoek gedaan naar het ziekteverzuim binnen WerkBedrijf. De uitkomsten en mogelijke vervolgacties verwachten we in het eerste kwartaal van 2026.
- Een gezamenlijk verbetertraject heeft geleid tot een merkbaar betere samenwerking met de arbodienst. We schakelen sneller met bedrijfsartsen en praktijkondersteuners, wat de voortgang ten goede komt. Arbodienst AHG heeft opnieuw de aanbesteding gegund gekregen. Hierdoor kunnen we de komende vier jaar de ingezette lijn voortzetten en verder versterken.
- In 2025 is binnen alle modules van de MGR een gezamenlijk verzuimbeleid en verzuimprotocol ingevoerd. Dit zorgt voor een uniforme en transparante aanpak van verzuim. We ondersteunen medewerkers door bijvoorbeeld de inzet van arbeidspsychologen en interventies vanuit de arbodienst zoals veerkrachttraining en de inzetbaarheidswijzer.
- Een praatplaat ondersteunt werkcoaches en consulenten bij periodieke gesprekken over zeven leefgebieden, waardoor knelpunten eerder worden herkend en medewerkers sneller passende ondersteuning krijgen.

Vitaliteitsprogramma 'Fitter – Leuker – Slimmer'

Op 1 januari 2025 zijn we gestart met het vitaliteitsprogramma 'Fitter – Leuker – Slimmer'. Dit programma richt zich op de duurzame inzetbaarheid van SW-medewerkers. Omdat medewerkers gedetacheerd zijn, sluiten ze zoveel mogelijk aan bij activiteiten die passen bij hun werkplek. Wij ondersteunen dit met aanvullende faciliteiten en activiteiten die bijdragen aan vitaliteit, werkplezier en ontwikkeling.

- **Fitter** omvat onder meer wandel- en sportactiviteiten.
- **Leuker** richt zich op samen leuke dingen doen, zoals gezamenlijke eetmomenten.
- **Slimmer** biedt mogelijkheden om te werken aan ontwikkeling, zoals trainingen digitale vaardigheden, Check je basisvaardigheden en Sterk in je werk.

Medewerkers hebben in 2025 enthousiast deelgenomen aan diverse activiteiten. Het vitaliteitsprogramma heeft hiermee een stevige basis gekregen binnen de organisatie. In de komende jaren bouwen we hier verder op voort, met aandacht voor het vergroten van de bekendheid en deelname.

Voorlichting en ondersteuning

Ook in 2025 bleef er aandacht voor een gezonde overgang van werken naar pensioen. Twee keer per jaar organiseerden we bijeenkomsten over seniorenregelingen en pensioenvraagstukken. Deze werden gemiddeld bezocht door 20 medewerkers en als positief ervaren.
Daarnaast zetten we de meerjarige samenwerkingen voort met:

- **Bindkracht10** voor ondersteuning bij financiële vraagstukken (127 aanmeldingen in 2025)
- **Stichting MEE** voor begeleiding bij sociaal-maatschappelijke vraagstukken (30 lopende trajecten, waarvan 17 nieuwe).

Frank vindt nieuw werkplezier in de zorg

Frank (60) werkt al tientallen jaren via de sociale werkvoorziening, onder andere in de schoonmaak en als voorman in een productieomgeving. Maar écht gelukkig werd hij daar niet van: "In mijn laatste baan zat ik vaak in de ziektewet door de stress." Op zijn 59ste kwam Frank voor het eerst in aanraking met de zorg. "Mijn schoonmoeder lag in een herstelcentrum. Ik zag hoe druk het personeel het had en begon spontaan te helpen. Eerst met kleine dingen, maar dat werd vanzelf meer." Een jaar geleden kreeg hij de kans om als zorgassistent aan de slag te gaan bij Huize Rosa. Een schot in de roos!

Lees **hier** het volledige verhaal

ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) is verantwoordelijk voor het beheer, de exploitatie en de doorontwikkeling van de technische ICT-infrastructuur, inclusief telefonie, voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen, WerkBedrijf en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daarnaast voert iRvN voor gemeente Nijmegen, WerkBedrijf en ODRN een groot deel van het functioneel beheer uit. Op verzoek gebeurt dit ook voor (primaire) procesapplicaties van andere deelnemende gemeenten.

Met deze dienstverlening stelt iRvN medewerkers van de aangesloten organisaties in staat hun werkzaamheden uit te voeren en daarmee de gemeentelijke dienstverlening aan inwoners en bedrijven te ondersteunen. iRvN handelt incidenten af, beoordeelt en realiseert wijzigingsverzoeken en ondersteunt medewerkers bij het gebruik van hun ICT-voorzieningen, telefonisch, per mail en op locatie.

Diepgaandere inzichten in (kwantitatieve) resultaten van IRVN kunnen gevonden worden in bijlage 11, informatieprotocol iRvN.

Tenantsplitsing

In 2025 is de scheiding van de Microsoft-omgevingen (tenants) verder doorgevoerd. In dit jaar hebben de Werkorganisatie Druten Wijchen en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) een eigen tenant gekregen. Daarmee beschikt vrijwel iedere organisatie binnen het Rijk van Nijmegen over een afzonderlijke digitale werkomgeving. Voor WerkBedrijf is de uitvoering verschoven naar 2026.

De tenantscheiding is een belangrijke stap om het beheer en de beveiliging van gegevens beheersbaar te houden in een omgeving waarin samenwerking en datadeling toenemen. Door dataverzamelingen per organisatie duidelijk te scheiden, wordt risico-afbakening verbeterd. Bij de uitvoering is zoveel mogelijk rekening gehouden met de spanning tussen gebruikersgemak en veiligheid, waarbij gekozen is voor een inrichting die werkbaar is en tegelijkertijd voldoet aan actuele eisen op het gebied van informatiebeveiliging.

Managed devices en beleid

In 2025 zijn alle laptops en mobiele telefoons binnen het Rijk van Nijmegen volledig managed ingericht. Dit betekent dat iRvN deze devices centraal beheert en gericht kan ingrijpen wanneer dat nodig is. Het gaat onder meer om het gecontroleerd uitrollen van updates en beveiligingsinstellingen en het op afstand blokkeren of wissen van apparatuur bij verlies of diefstal. Deze standaardisatie is een voorwaarde om het beveiligingsniveau beheersbaar te houden in een omgeving waarin steeds meer buiten vaste werkplekken wordt gewerkt. Daarnaast draaien sinds 2025 alle laptops en desktops op Windows 11, waarmee wordt aangesloten op actuele beveiligingsstandaarden en wordt voorkomen dat gewerkt wordt met software waarvoor de ondersteuning afloopt.
In 2025 is bovendien regionaal beleid geformuleerd voor het verdere gebruik en beheer van devices. Dit beleid biedt heldere kaders, de concrete doorvertaling naar uitvoering vindt plaats in 2026.

Microsoft 365

In 2024 is gestart met het werken vanuit een multidisciplinair team rond Microsoft 365, in 2025 is deze werkwijze verder uitgebouwd. Deze aanpak is gekozen omdat M365 geen opzichzelfstaande technische voorziening is maar een platform dat direct raakt aan het dagelijks functioneren van organisaties en medewerkers. Ontwikkeling, inrichting en beheer vragen daarom om samenhang tussen technische keuzes en functioneel gebruik.

In 2024 en 2025 is gericht verder gewerkt aan het op orde brengen en stabiliseren van het technische fundament en aan het realiseren van gemeenschappelijke bouwstenen. Dit is nodig om verdere groei van het gebruik beheersbaar te maken en om verschillen tussen organisaties te verkleinen. Vanuit dit fundament zijn concrete functionaliteiten toegevoegd, onder meer ter ondersteuning van het samenwerken en communiceren via Microsoft Teams.

Bij de verdere ontwikkeling van M365 is bewust gekozen voor een gefaseerde aanpak. Deze werkwijze voorkomt versnippering en dubbel werk en draagt bij aan voorspelbaarheid in beheer en ondersteuning. In 2025 zijn hierin verdere stappen gezet, waardoor het gebruik van M365 regionaal meer samenhang vertoont en beter aansluit op de dagelijkse praktijk.

Tegelijkertijd is zichtbaar geworden dat, naast ontwikkeling en inrichting, ook het functioneel beheer van Microsoft 365 structurele aandacht vraagt. Naarmate het gebruik toeneemt, groeit de behoefte aan eenduidigheid in inrichting, ondersteuning en wijzigingsbeheer. Het regionale karakter van de M365-omgeving biedt hierbij schaalvoordelen, doordat kennis en ervaring kunnen worden gebundeld en niet overal afzonderlijk hoeven te worden ingericht.

Beveiliging

In 2025 is het Programma Beveiliging verder uitgevoerd en verdiept. De focus lag op het beheersbaar houden en waar nodig versterken van het beveiligingsniveau, in samenhang met andere ontwikkelingen binnen de ICT-omgeving.

De basisbeveiliging was ook in 2025 op orde. Omgevingen zijn continu bewaakt via 24/7-monitoring en het CSIRT. Dagelijks worden aanvallen gedetecteerd en afgehandeld. Tegelijkertijd is onderkend dat 100 % veiligheid niet bestaat en dat beveiliging voortdurende aandacht vraagt.

In 2025 is een verschuiving zichtbaar geworden waarbij werkzaamheden steeds minder uitsluitend binnen de Citrix-omgeving plaatsvinden en vaker direct op laptops en andere fysieke endpoints. Dit vergroot het belang van aanvullende maatregelen buiten de traditionele infrastructuur. Dit inzicht vormt een belangrijke onderbouwing voor verdere aanscherping van beleid en maatregelen.

Binnen het programma is verder gewerkt aan patchmanagement, periodieke technische onderzoeken en pentesten. De samenhang met andere trajecten, zoals tenantsplitsing, managed devices en Microsoft 365, is daarbij nadrukkelijk meegenomen.
In 2025 is daarnaast gewerkt aan de beleidsmatige voorbereiding van Mobile Device Management (MDM), als noodzakelijke stap om ook buiten de Citrix-omgeving veilig en beheersbaar te kunnen werken. De uitvoering hiervan volgt in 2026.

Aanbestedingen software en infrastructuur

In 2025 is de aanbesteding voor software-inkoop via een softwarebroker afgerond en is deze broker in gebruik genomen. Hiermee is invulling gegeven aan een eerder voorgenomen maatregel om meer grip te krijgen op licentiebeheer, contractvoorwaarden en kostenontwikkeling. In 2025 is gestart met werken via deze constructie.

Daarnaast is in 2025 de aanbesteding voor netwerkcomponenten en hardwarevernieuwing afgerond. Daarmee is een basis gelegd voor verdere modernisering en toekomstbestendigheid van de regionale ICT-infrastructuur. De implementatie hiervan is een meerjarig traject. Voor vervanging, vernieuwing en ingebruikname wordt een periode van circa twee jaar voorzien, waarbij de nieuwe infrastructuur gefaseerd wordt ingevoerd en de bestaande gecontroleerd

wordt ontmanteld om de continuïteit van de dienstverlening te borgen.

Duurzaamheid

In 2025 is binnen de MGR een project rond groene mobiliteit gestart. Daarmee wordt duurzaamheid niet alleen benaderd vanuit ICT-middelen, maar breder opgepakt op MGR-niveau.

Daarnaast blijft iRvN in de dagelijkse praktijk aandacht houden voor de duurzame inzet van middelen. Apparatuur wordt zo lang mogelijk gebruikt, ook wanneer dit langer is dan de boekhoudkundige afschrijvingstermijn. Wanneer vervanging noodzakelijk is, worden middelen hergebruikt of gerecycled. Bij aanschaf wordt bewust gekozen voor gericht inkopen en het beperken van voorraden.

iRvN maakt daarnaast gebruik van open-source producten en ondersteunt de toepassing van open standaarden. Een overzicht van de gebruikte en beheerde open-source producten is opgenomen in de bijlage. Als MGR en iRvN is het streven om toe te werken naar een CO_2-neutrale en circulaire organisatie in 2045, waarbij in 2025 is ingezet op bewustwording en het verkennen van haalbare maatregelen.

BIO-certificering

Het TPM-traject (Third Party Memorandum) is voor iRvN het instrument om verantwoording af te leggen over de inrichting en uitvoering van haar werkzaamheden. De BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) vormt hierbij het normenkader.

In regionaal verband is vastgesteld welke BIO-onderdelen onder verantwoordelijkheid van iRvN vallen. Op deze onderdelen laat iRvN zich auditen. Het TPM-traject draagt bij aan het bereiken van volwassenheidsniveau 3, waarbij werkzaamheden procesmatig zijn vastgelegd en voorspelbaar en herhaalbaar worden uitgevoerd.

In 2025 zijn eerder geaudite processen opnieuw getoetst en is het auditbereik uitgebreid. De uitkomsten waren, net als in 2024, goed. Aanbevelingen worden meegenomen in de verdere doorontwikkeling. Tegelijkertijd worden de eisen scherper, onder meer door de doorontwikkeling richting BIO2 en Europese regelgeving zoals NIS2.

Organisatieontwikkeling

In 2025 is iRvN verdergegaan met de doorontwikkeling van de organisatie. Een belangrijk accent lag op het versterken van de rol van teamleiders. Het eerder gestarte leiderschapsprogramma is in 2025 voortgezet en richt zich op het versterken van het eigen functioneren, het maken van afwegingen en het expliciet beleggen van eigenaarschap binnen teams.

Deze ontwikkeling sluit aan bij de kernwaarden van iRvN: betrokken, betrouwbaar, oplossingsgericht en professioneel. Van teamleiders en medewerkers wordt verwacht dat zij vanuit deze waarden handelen, zowel intern als in de dagelijkse dienstverlening en in de samenwerking met deelnemers.

Daarnaast zijn in 2025 processen herijkt vanuit het perspectief van de klant. Daarbij is expliciet gekeken naar de bijdrage van processen aan de missie van iRvN: het in staat stellen van ambtenaren om hun dienstverlening aan inwoners goed in te richten en uit te voeren. Dit heeft geleid tot duidelijkere verantwoordelijkheden, scherpere overdrachtsmomenten en meer gerichte sturing. De verdere uitrol hiervan vindt plaats in 2026.

Opleiden en ontwikkelen bleef ook in 2025 een belangrijk aandachtspunt. Medewerkers zijn ondersteund in hun professionele ontwikkeling, passend bij veranderende eisen aan het werk.

Daarbij wordt gewerkt met concrete KPI's, zodat zichtbaar wordt in hoeverre doelstellingen worden gerealiseerd. Deze informatie is onder meer beschikbaar via de klantportalen van iRvN en wordt besproken met de deelnemers.

Regionale kaders

In 2025 hebben de deelnemers, met inbreng van iRvN, zowel de regionale cloudstrategie als de regionale i-governance vastgesteld. Daarmee zijn gezamenlijke kaders vastgelegd voor cloud-gebruik en voor afstemming en besluitvorming over ICT-ontwikkelingen in regionaal verband. De activiteiten van iRvN in 2025 sluiten aan bij deze kaders; verdere uitwerking vindt plaats in de daaropvolgende jaren.

Open Source Applicaties

Op verzoek van gemeenten rapporteert iRvN periodiek over de door haar gebruikte en beheerde open-source applicaties. Vastgesteld is dat iRvN de geldende open standaarden hanteert en kan ondersteunen. Een overzicht is opgenomen in de bijlage.

Financieel

Op het onderdeel Automatiseren is in 2025 een resultaat gerealiseerd van € 417.000. Dit resultaat is behaald uit de verkoop van de IP-adressen. Wij hebben voorgesteld om het resultaat van € 417.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Datamigratie. Op het onderdeel Applicatiebeheer is in totaal een positief resultaat van € 127.000 gerealiseerd. Dit resultaat heeft voor € 74.000 betrekking op gemeente Nijmegen, voor € 41.000 betrekking op WerkBedrijf en voor € 12.000 betrekking op ODRN. Gedurende 2025 is in totaal € 2 miljoen geïnvesteerd. Het grootste gedeelte van het investeringsvolume was nodig voor het vervangen van de fysiek werkplek (laptops) en hardware netwerk.

Paragrafen

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) stelt zeven paragrafen verplicht voor. Wij behandelen er vier. De paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen zijn niet op onze organisatie van toepassing. Daarnaast voegen wij een drietal paragrafen vrijwillig toe omdat we het van belang vinden om ook inzicht te geven in de ontwikkelingen op het gebeid van dataveiligheid en privacy, op het gebeid van duurzaamheid en op het gebied van de wet open overheid (WOO).

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. De weerstandscapaciteit: dit zijn middelen en mogelijkheden waarover MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf over het weerstandsvermogen bevat minimaal een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en risico's en het beleid hierop. Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie die door ons bestuur is vastgesteld.

Weerstandscapaciteit

De MGR kiest ervoor om (ter voorkoming van mogelijke financiële risico's) geen weerstandsvermogen aan te houden, maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen. Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten en niet binnen de begroting en jaarrekening van de MGR.

Risico's

We inventariseren risico's om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in de risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid, uitvoering en de gevolgen hiervan voor de financiële middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf benoemen we de grootste risico's.

Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's

Afbouw en ontschotting Participatiebudget

De systematiek van het gemeentefonds kent sinds 2025 een grotere dynamiek door de door het Rijk gekozen indicatoren. Dit leidt ertoe dat pas in september van het lopend boekjaar duidelijk is welk budget beschikbaar is voor WerkBedrijf. De komende jaren is de raming dat het budget toeneemt. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een toename van de begeleidingsvergoeding voor loonkostensubsidies. Deze toename vertaalt zich door in de uitgaven, immers begeleiding is niet direct opgeschaald. Zolang we in aantallen toenemen zullen we een tijdelijk voordeel houden. De groei van het aantal loonkostensubsidies zal echter niet onbeperkt zijn. Op het moment dat de aantallen zich gaan stabiliseren dan wel licht dalen zal het uitdagender worden om binnen het bestaande financiële kader te opereren. Tezamen met de korting van € 1,2 miljoen, leidt dat op dat moment tot een uitdaging in de begroting. Om het risico enigszins te dempen mag jaarlijks een voorstel gedaan worden om ontstane overschotten in een jaar tot een bedrag van 10% van het participatiebudget toe te voegen aan een risicoreserve om onverwachte tegenvallers voor de regio te kunnen opvangen.

Aanbieden beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet

Kandidaten die uitsluitend in een beschutte werkomgeving betaald werk kunnen verrichten, ondersteunen we zoveel mogelijk om actief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Voor kandidaten die een positief advies beschut werk (nieuw) van UWV krijgen, organiseren we (indien mogelijk) een tijdelijk dienstverband in een beschutte omgeving van maximaal 23 maanden, met 100% Wettelijk minimumloon (WML). In totaal waren eind 2025 92 kandidaten aan het werk met een beschut werk dienstverband. Dit zijn kandidaten die we zelf in dienst hebben en kandidaten die in

dienst zijn bij werkgevers. We sturen op duurzame plaatsingen en bemiddelen de kandidaat naar een volgende of vaste werkplek. De kosten dekken we uit de loonkostensubsidie. Die wordt overgeheveld vanuit het bijstandsbudget (BUIG) van de gemeenten.

Uit het Participatiebudget financieren we de begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen. Het eerste risico is dat deze dekking afneemt of wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een nieuw dienstverband beschut blijven bestaan. Een tweede risico is het niet tegen kostendekkende tarieven kunnen plaatsen van kandidaten met een dienstverband. Een derde risico is de stijging van de loonkosten. Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen, ontstaat een financieel risico voor de gemeenten. Voor (naar schatting) drie jaar hebben we dit financieel risico afgedekt, daarna niet meer.

De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal kandidaten met een vast dienstverband bekend is. In de begroting van 2026 bijgesteld en 2027 en volgende jaren is daar een inschatting voor gemaakt. Een vierde risico is dat we zien dat werkgevers de financiering van deze doelgroep nauwelijks rond krijgen. Dit leidt ertoe dat plaatsingen minder snel groeien. Dit leidt ertoe dat we extra moeten investeren om werkgevers te verleiden deze doelgroep in dienst te nemen. Het vijfde risico is dat wij op dit moment substantieel minder nieuw beschut plaatsen realiseren dan onze taakstelling, terwijl we wel bekostigd krijgen op deze taakstelling.

Het Rijk onderkent de problematiek en heeft vanaf 2024 voor een aantal tekortkomingen aanvullende middelen beschikbaar gesteld om deze doelgroep extra te kunnen ondersteunen in de vorm van een vaste loonwaarde en impulsgelden. De middelen zijn conform het bestedingsplan, in afwachting van besluitvorming, vanaf 2026 toegevoegd aan de bijgestelde begroting. Omdat de noodzaak groot is, starten we vanaf 2026 met de uitvoering van het bestedingsplan.

Het Rijk is voornemens om vanaf 2027 of 2028 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio minder middelen ontvangen, die nu voor andere uitvoeringstaken ingezet worden. De middelen die we nog wel zullen ontvangen zijn volledig nodig voor de uitvoering van beschut werk. In de loop van 2026 komt er meer duidelijkheid over de nieuwe financieringswijze van beschut.

Uittreden van een gemeente

Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat er frictiekosten ontstaan bij de MGR. Vooral als er langlopende verplichtingen zijn aangegaan, kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Arbeidsmarkregio

In de arbeidsmarktregio participeert naast WerkBedrijf tevens UWV, het onderwijs, de vakbonden en werkgevers. Voor het vormgeven en uitvoeren van de taken binnen de arbeidsmarktregio ontvangen wij middelen van de Centrumgemeente. Hiervoor wordt ook personeel ingezet in dienst van de MGR. De MGR draagt ook het personele risico als deze middelen wegvallen. Omdat de arbeidsregio geen juridische entiteit is er ook geen overeenkomst tussen de deelnemende partijen.

Afbouw WSW-budget en stijging gemiddelde loonkosten SW-medewerkers

WerkBedrijf rekent voor de dienstverlening van de Sociale Werkvoorziening (onderdeel SW) een kostendekkende bijdrage (kostprijs per SE) bij gemeenten. Deze bijdrage ligt de afgelopen jaren in lijn met het WSW-budget dat de deelnemende gemeenten ontvangen vanuit het Rijk. Een afname van het WSW-budget betekent

geen direct risico voor de MGR. Aangezien gemeenten de bijdrage voor de uitvoering van de SW financieren vanuit het WSW-budget, benoemen we het risico wel in deze paragraaf. Wettelijke wijzigingen (cao, minimumloon en premies) zijn niet beïnvloedbaar, maar hebben een grote impact op de kosten. Sinds 2015 is er geen nieuwe instroom meer op basis van de Participatiewet. Dit heeft een vertragend effect op de daling van het loongebouw. Dit betekent ook geen direct risico voor de MGR, omdat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bijdragen. De afgelopen jaren is het verschil tussen de bijdrage van gemeenten en de bekostiging vanuit het Rijk kleiner geworden. Of deze trend zich doorzet is op dit moment nog niet met zekerheid vast te stellen. Met name omdat een deel van de vaste kosten niet of schoksgewijs af te bouwen is.

Maatschappelijke risico's

Klant- en marktrisico's onderdeel SW en detacheringsbanen

Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW-medewerkers.
- Kostendekkende tarieven detacheringsbanen.
- Minder productieve uren gedetacheerde SW-medewerkers en/of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk door ouder wordende doelgroep en cao-afspraken.
- Onvoldoende detacheringsmogelijkheden in de markt.
- WerkBedrijf heeft geen eigen productiefaciliteiten, waardoor we afhankelijk zijn van afspraken met externe organisaties en de bereidheid van externe organisaties om ook werk te bieden aan medewerkers met een lage productiviteit of hoge begeleidingsbehoefte.

ICT

Dit betreft met name het risico van uitval of het hacken van ICT voorzieningen. De MGR anticipeert op dit risico door het uitvoeren van tests en door permanent te werken aan het verbeteren van haar ICT omgeving. Het voldoen aan de vereisten van de BIO maakt daar onderdeel van uit. Desondanks blijft de mogelijkheid van uitval bestaan. Dit brengt risico's in de continuïteit van dienstverlening met zich mee en kan tevens leiden tot hoge herstelkosten. De impact daarvan laat zich vooraf moeilijk bepalen.

Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Belastingen

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels borgen wij door instructies en toetsing achteraf bij de btw-aangiften en bij de uitvoering van interne controles op bijvoorbeeld het gebruik van de poolauto's, etc. Daarnaast laten wij ons bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen.

Juridisch

Op juridisch gebied zijn op dit moment geen risico's bekend. Naleving van wet- en regelgeving borgen we door het geven van voorlichtingsbijeenkomsten. We werken het zo concreet als mogelijk uit in instructies, verordeningen en beleidsregels. Tot slot toetsen onze kwaliteitsmedewerkers op de naleving ervan.

Informatiebeveiliging en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Informatiebeveiliging vormt een belangrijk onderwerp binnen de MGR Rijk van Nijmegen. Met name aan de borging van de privacy van betrokkenen wordt veel aandacht besteed. De

noodzakelijke maatregelen zijn getroffen om tijdig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging. Het grootste risico is dat bijzondere persoonsgegevens uitlekken. Ook het uitlekken van bedrijfsinformatie valt onder deze risico's. Ondanks de getroffen maatregelen kunnen zich dergelijke incidenten voordoen. De impact van een dergelijk incident is niet vooraf in te schatten. De maximale geldboete kan oplopen tot ruim € 20 miljoen of 4% van de omzet van een organisatie. Voor MGR houdt dit in een maximale boete van circa € 4,0 miljoen en er kan sprake zijn van veel negatieve publiciteit.

Economische risico's

De geopolitieke ontwikkelingen in 2025, zoals de voortdurende oorlogen, toenemende protectionisme, haperende toeleveringsketens, het ruime liquiditeitsbeleid van de centrale banken en de energietransitie hebben geleid tot schaarste en oplopende prijzen. Daar ondervindt de MGR nadeel van door oplopende prijzen van haar contracten, schaarste aan personeel, het moeilijker kunnen plaatsen van kandidaten en de kwaliteit van toestroom van kandidaten.

Toelichting op het schema van de risico-inventarisatie van 2025

Het netto (rest)risico is het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet. Het totale netto (rest)risico na aftrek van de voorzieningen is het risico waarmee de MGR rekening moet houden. Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van hun weerstandscapaciteit. In bijlage 4 is de verdeling per gemeente te vinden.

Risico-inventarisatie		
bedragen in 1€	**Bruto risico**	**Netto (rest) risico**
Politiek		
Landelijk politiek niveau	2.416.000	560.000
Regionaal politiek niveau	400.000	140.000
Totaal politiek	2.816.000	700.000
Maatschappelijk		
Imagoschade	735.000	452.000
Ecologisch/milieu	30.000	30.000
Totaal maatschappelijk	765.000	482.000
Juridisch/wettelijk		
Juridisch/wettelijk	940.000	500.000
Totaal juridisch/wettelijk	940.000	500.000
Financieel/economisch		
Economisch	1.730.000	760.000
Financieel	0	0
Totaal financieel/economisch	1.730.000	760.000
ICT		
Algemeen	0	0
Tevredenheid regiogemeenten	400.000	210.000
Informatiebeveiliging / privacy	1.830.000	760.000
Totaal ICT	2.230.000	970.000
Organisatorisch/Bestuurlijk		
Bestuurlijk	365.000	15.000
Personeel	1.840.000	900.000
Vastgoed	410.000	140.000
Totaal organisatorisch/bestuurlijk	2.615.000	1.055.000
Subtotaal	**11.906.000**	**4.467.000**
Voorzieningen	242.000	242.000
Voorziening SPP	1.357.000	1.357.000
Totaal risico-inventarisatie MGR	**9.497.000**	**2.868.000**

Kengetallen

De netto schuldquote wordt als volgt berekend: de som van de onderhandse leningen, overige vaste schuld, kortlopende schuld en overlopende passiva minus kortlopende (debiteuren) vorderingen en uitzettingen, liquide middelen en overlopende activa wordt gedeeld door de totale inkomsten (voor bestemming reserves). De netto schuldquote blijft relatief stabiel aangezien er enkel is afgelost op bestaande leningen en geen nieuwe lening is afgesloten.

De solvabiliteit betreft de ratio van het totale eigen vermogen gedeeld door het totaal van de passiva. Een solvabiliteit van 20% is gebruikelijk. De MGR Rijk van Nijmegen heeft een solvabiliteit van 2,3%. Dit komt doordat de MGR 'het resultaat' per einde boekjaar naar rato afrekent met de deelnemende gemeenten. Dit gebeurt omdat er sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn. Het uitgangspunt is dat er geen vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen bestaat. De deelnemende gemeenten houden in hun weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.

Kengetallen			
	R2024	R2025	B2025
Netto schuldquote	14,8%	12,0%	13,1%
Solvabiliteitsratio	0,7%	2,3%	0,0%
Liquiditeit	0,7	0,7	0,7

De liquiditeit betreft de vlottende activa gedeeld door de vlottende passiva. De liquiditeit bedraagt 0,7. Dit ligt onder de norm van 1%. De aard van de kortlopende schulden maakt dat dit geen acuut risico vormt voor de MGR omdat het deels betrekking heeft op meerjarige subsidies.

Financiering

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's.
De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Treasurystatuut

Op de MGR is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van toepassing. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MGR met een statuut te regelen. In het statuut zijn regels opgenomen over de algemene doelstellingen, de te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf over de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer te bevatten. Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag geen leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak verstrekken aan partijen;
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie als deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen, waarbij de hoofdsom gegarandeerd moet zijn;
- In het kader van risicobeheer wordt gestreefd naar beperking van het renterisico op de lange en korte schuld, waarbij de kasgeldlimiet en de rentrisico norm niet overschreden worden.
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Er is in 2025 niet afgeweken van deze uitgangspunten.

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De MGR heeft geen leningen in buitenlandse valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MGR heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MGR is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaat dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de MGR moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet is beperkt tot 8,2% van het totaal van de primitieve begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,2%

is in 2025 niet overschreden. Ook het meerjarenperspectief is dat het niet structureel wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). Hierbij geldt een minimumbedrag van € 2,5 miljoen. In 2025 heeft een aflossing plaatsgevonden. Dit is weergegeven in de tabel. In de betreffende tabel is ook te zien dat we voldoen aan de renterisiconorm.

Rentelasten, renteresultaat en wijze van toerekenen

Over 2025 bedroegen de rentelasten € 131.600. De rentelasten zijn naar rato van de gemiddelde boekwaarde toegerekend aan de investeringen. De rentelasten worden volledig toegerekend aan de taakvelden. De rentebaten bedragen voor 2025 € 396.300. In 2025 is een renteresultaat behaald van € 350.800.

Schatkistbankieren

De MGR is verplicht om haar overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt

Renterisicobeheer				
Bedragen in € 1.000	2025			
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Begrotingstotaal	106.736	106.736	106.736	106.736
Percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Kasgeldlimiet	8.752	8.752	8.752	8.752
Omvang vlottende middelen	13.043	19.265	18.711	22.755
- Bank-Giro	619	787	607	650
- Tegoeden RC	12.424	18.479	18.104	22.105
- Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Omvang vlottende korte schuld	0	0	0	0
- Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Totaal netto-vlottende schuld	**13.043**	**19.265**	**18.711**	**22.755**
Ruimte (+)	21.795	28.018	27.463	31.508

Renterisiconorm	
	2025
Begrotingstotaal	106.736
Percentage renterisiconorm	20%
Toetsbedrag renterisiconorm	21.347
Aflossingen	58
Ruimte	**21.290**

schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan de MGR geen gelden meer beleggen en zijn we voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. Deze waren in 2025 € 396.300.

De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal. In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden. De MGR heeft het drempelbedrag in 2025 niet overschreden. Dit is af te lezen uit de tabel.

Drempelbedrag schatkistbankieren				
Bedragen in € 1.000	2025			
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Begrotingstotaal	106.736	106.736	106.736	106.736
Normpercentage	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Drempelbedrag	2.135	2.135	2.135	2.135
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	619	787	607	650
Ruimte onder drempelbedrag	1.516	1.348	1.528	1.485
Overschrijding drempelbedrag	0	0	0	0

Leningen bedragen in 1	**Voor**	**Per 1-1-2025**	**Datum**	**Bedrag aflossing**	**Per 31-12 2025**	**Ingang-datum**	**Einddatum**	**Rente**	**Aflossing**
BNG (MGR)	1.171.000	693.637	2-1-2019	57.761	635.876	2-jan-15	2-jan-35	1,740%	jaarlijks
NL Waterschapsbank	4.500.000	4.500.000	27-3-2037	0	4.500.000	26-apr-17	27-apr-37	1,730%	einde looptijd
BNG (MGR)	2.500.000	2.500.000	25-6-2038	0	2.500.000	25-jun-18	25-jun-38	1,705%	einde looptijd
Totaal	**8.171.000**	**7.693.637**		**57.761**	**7.635.876**				

Gewaarborgde geldleningen

De MGR is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

In 2025 heeft de MGR geen nieuwe leningen aangetrokken. In de tabel zijn de lopende geldleningen weergegeven.

Financieringsbehoefte

Met het verwachte investeringsvolume voor de komende jaren is de huidige financiering afdoende. Er bestaat voor de komende jaren geen behoefte aan het aantrekken van nieuwe geldleningen. Op 16 juli 2020 is met de BNG een krediet- en depotarrangement in rekeningcourant afgesloten van € 2,0 miljoen. Dit is met name gedaan om mogelijke pieken of scherpe terugval in inkomsten tijdelijk te kunnen opvangen.

Conclusie continuïteit

Het karakter van een gemeenschappelijke regeling (GR) is dat gemeenten binnen een GR gezamenlijke taken uitvoeren en de kosten van deze taakuitvoering gezamenlijk delen.

De MGR Rijk van Nijmegen is een GR die op deze wijze is ingericht. Overschotten dan wel tekorten worden jaarlijks afgerekend met de deelnemende gemeenten. Alleen al om deze reden is het dagelijks bestuur van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet. Daarnaast is door ons een risico-inventarisatie uitgevoerd. Op deze risico-inventarisatie sturen wij en waar mogelijk vertalen we de financiële effecten daarvan in de (meerjaren) begroting. Onze meerjarenbegroting is sluitend.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van het beleid, de dienstverlening aan kandidaten en ondernemers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MGR is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen de MGR. U vindt informatie over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MGR.

Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MGR is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een algemeen directeur en de secretaris van de MGR.
Binnen de MGR is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. In 2025 hebben wij met rapportages tussentijds aan de regio verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met de jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over boekjaar 2025.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Notitie weerstandsvermogen
- Notitie en richtlijn activeren en afschrijving
- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleplan
- Beschrijvingen van de primaire processen
- Gastheerrol
- Re-integratieverordening
- Mandatering
- Informatiebeveiligingsbeleid
- Inkoopbeleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het dagelijks en het algemeen bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen kent de volgende drie bestuursorganen: algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter. Daarnaast hebben we een bestuurscommissie Werk en een agendacommissie vanuit de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit 15 leden (inclusief de voorzitter). Dit zijn leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of de bestuurscommissie Werk zijn opgedragen.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur telt drie leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het dagelijks bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het college van bur-

gemeester en wethouders dan wel het college van Gedeputeerde Staten.

De voorzitter

De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het dagelijks en het algemeen bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in- en buiten rechte.

Bestuurscommissie Werk

De leden van de bestuurscommissie Werk worden door het algemeen bestuur benoemd. De bestuurscommissie Werk is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van Werk als het gaat om re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding. De bestuurscommissie Werk adviseert hierin het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Agendacommissie

De agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en rolopvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten en schept randvoorwaarden zodat de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Verder adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten.

Uitvoeringsorganisatie en platform

De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met 2 modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

Personeelsbeleid

In ons HR-beleid staan duurzame inzetbaarheid, aantrekkelijk werkgeverschap, vitaliteit en ontwikkeling centraal. Wij investeren actief in de continue ontwikkeling van onze medewerkers door het vergroten van kennis en het versterken van competenties. Dit draagt bij aan de hoge kwaliteit van onze dienstverlening en stelt medewerkers in staat soepel mee te bewegen met veranderingen. Zo blijven zij wendbaar, veerkrachtig en duurzaam inzetbaar op de arbeidsmarkt. De HR-afdeling vervult hierbij een essentiële adviserende en faciliterende rol.
In 2025 hebben wij op de thema's duurzaamheid, aantrekkelijk werkgeverschap, vitaliteit en ontwikkeling de volgende resultaten behaald:

Thema duurzame inzetbaarheid

- In samenwerking met externe partij Eridanos is in 2025 veel aandacht besteed aan het thema ziekteverzuim vanwege een hoger verzuimcijfer. Daarnaast is het verzuimbeleid en -protocol geactualiseerd zodat duidelijk is wat er tijdens een verzuimprocedure van de medewerker en leidinggevende verwacht wordt.
- In samenwerking met een externe projectleider werken we groene arbeidsvoorwaarden uit. Deze voorwaarden passen bij de thema's duurzaamheid, vitaliteit en het zijn van een toekomstbestendige organisatie. Daarnaast worden we hierdoor minder afhankelijk van het parkeren (waar in 2026 veranderingen in gaan plaatsvinden). In de eerste helft van 2026 worden de groene arbeidsvoorwaarden vormgegeven.

Thema aantrekkelijk werkgeverschap

- Maandelijks organiseren we een koffiemoment voor mensen die geïnteresseerd zijn in werken bij WerkBedrijf. Tijdens de koffiemomenten wordt aandacht besteed aan werken bij WerkBedrijf en passeren alle functies die er binnen de organisatie zijn. Zo kunnen deze mensen, als er een vacature beschikbaar komt, bewuster solliciteren.
- Ook wanneer we gericht werven voor een vacature bieden we de gelegenheid om tijdens een specifiek koffiemoment vragen te stellen over de functie. Dit wordt door de (potentiële) sollicitanten zeer gewaardeerd.
- Ieder jaar nemen we deel aan de Dag van de Mobiliteit, waarbij geïnteresseerden uit de regio een dag kunnen meelopen met één van onze medewerkers. Ook stimuleren we onze eigen medewerkers om een dagje in de keuken van een andere organisatie te kijken.
- In 2025 heeft het Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) plaatsgevonden.76% van de medewerkers heeft hieraan deel genomen. Medewerkers geven aan dat zij graag bij WerkBedrijf werken, het rapportcijfer is een 7,6. Als aandachtspunten geven medewerkers aan dat er behoefte is aan doorgroeimogelijkheden, het uitspreken van waardering, snellere besluitvorming en eenduidige uitvoering van beleid.
- Om een aantrekkelijke werkgever te kunnen blijven, is het belangrijk om inzicht te hebben waarom medewerkers de organisatie verlaten. Daarom stellen we de vertrekkende medewerker in de gelegenheid om een eindgesprek te voeren met de HR adviseur. Uit alle gevoerde gesprekken komen een aantal thema's naar voren waar we in 2026 extra aandacht aan gaan besteden. Bijvoorbeeld het vergroten van de doorgroeimogelijkheden en het zorgen voor eenduidigheid bij het verstrekken van informatie en toepassen beleid.

Thema ontwikkeling

Het leerplatform WerkAcademie wordt veelvuldig door de medewerkers gebruikt en ondersteunt om op een laagdrempelige manier hun ontwikkeling als professional te vergroten en zelf te regisseren.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering heeft tot doel de dienstverlening van de MGR aan haar klanten en kandidaten te optimaliseren. De informatisering en automatisering van de MGR maakt gebruik van het netwerk van iRvN. iRvN heeft contracten met diverse IT-aanbieders. De MGR maakt daar gebruik van. De belangrijkste systemen waarvan gebruik wordt gemaakt zijn EVA, Compas, Civitas, EXACT en TopDesk. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de gastheer, gemeente Nijmegen. Het belangrijkste systeem daarbij is Beaufort.

Back-up, recovery en beveiliging/privacy zijn binnen iRvN vormgegeven en voldoen aan de minimaal daaraan te stellen vereisten om de continuïteit van de bedrijfsvoering voor de MGR te waarborgen. Conform de overeengekomen basisafspraken (DVO) wordt wekelijks een volledige back-up gemaakt en dagelijks een incremental back-up van de applicatieserver, databases en netwerkschijven (dus niet van de lokale harde schijven van pc's, laptops en dergelijke). In de DVO zijn eveneens afspraken gemaakt over afdoende logische en fysieke beveiligingsmaatregelen om activiteiten van personen met oneigenlijke of kwaadwillende bedoelingen op het iRvN netwerk en de daarop aangesloten systemen en applicaties uit te sluiten. Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MGR procedures en voorzieningen ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten).

Administratieve organisatie

Algemeen

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet opgemerkt worden dat de MGR de basisadministratie uitbesteed heeft aan de gastheer. Middels de dienstverleningsovereenkomst (DVO) zijn afspraken met de gastheer gemaakt over het, binnen haar kaders, uitvoeren van de taken.

Misbruik en oneigenlijk gebruik: Wat doen we en wat zijn de uitkomsten

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) onderkennen we in de volgende belangrijkste stromen van de MGR:

- Te verstrekken subsidies
- Inkopen en aanbesteden
- Salarissen en declaraties
- Betalingen
- Integriteit van relaties

Op deze stromen hebben we risico's onderkend en vervolgens maatregelen getroffen om de benoemde risico's zoveel als mogelijk te mitigeren. Bij voorkeur door controles vooraf, maar ook middels controles achteraf.

Uitkomsten

Ook in 2025 zijn er een aantal casussen geweest bij het verstrekken van bijdragen in het kader van de subsidies of bij Op weg naar werk. Subsidies worden vaak verstrekt met als grondslag het arbeidscontract. Wij hebben in een aantal casussen geconstateerd dat het arbeidscontract afwijkt van de daadwerkelijke inzet van medewerkers, waardoor te veel subsidie verstrekt wordt of er geen recht op subsidie bestaat. Bij deze werkgevers hebben we een integrale controle uitgevoerd. Daarnaast hebben wij de beschikkingen op dit punt aangepast. We behouden ons nu het recht voor om loonstroken te kunnen opvragen indien we daar aanleiding toe zien. Bij Op weg naar werk hebben we ook dit jaar geconstateerd dat dagdelen gedeclareerd worden, terwijl betrokkene al uitgestroomd is. Dit keer bij de kleinere zorgaanbieders. Of sprake is van fraude is achteraf niet goed vast te stellen. Omdat we dit vaker constateren hebben we afgesproken dat de aanbieders vooraf aan ons melden wat gedeclareerd gaat worden. Pas na onze goedkeuring mag de factuur verzonden worden. Hiermee voorkomen we correcties achteraf.

Ook in 2025 hebben we last gehad van CEO fraudepogingen en/of dat gebruik gemaakt wordt van de social engineering methode. In 2025 hebben we een aantal pogingen ondervangen waarbij in naam van de directie geprobeerd wordt om medewerkers onder druk geld te laten overmaken, maar ook pogingen waarbij medewerkers beschuldigd worden van niet ethische zaken. Bewustwording is één van de belangrijkere tools die we inzetten om te voorkomen dat de pogingen slagen. Naast bewustwording hebben we ook technische maatregelen getroffen. In 2025 zijn alle pogingen vooraf afgevangen en hebben daarmee geen nadelige effecten voor de MGR gehad.

Frauderisico's

Het dagelijks bestuur is zich bewust van de frauderisico's die de MGR Rijk van Nijmegen loopt en bespreekt dit thema periodiek. De MGR heeft een frauderisicoanalyse opgesteld en concludeert dat de belangrijkste risico's aandacht hebben en worden ondervangen door de inrichting van de administratieve organisatie. Het dagelijks bestuur heeft geen concrete aanwijzingen of vermoedens dat zich fraude heeft voorgedaan in het afgelopen boekjaar.

Rechtmatigheid

Geconstateerde afwijkingen

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Totaal lasten: € 109.429.000.
- Door algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens: 2% zijnde € 2.189.000.
- Door algemeen bestuur vastgestelde rapportagegrens: € 50.000.

De belangrijkste afwijking is (bedragen in € 1.000) zie tabel hiernaast.

	Begrotingscriterium (bedragen in 1.000)	
1	a. Overschrijding lasten op taakvelden	2.605,0
	b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	231,0
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringskredieten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld	0
4	Totaal begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 3) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid	2.605,0
	De niet – acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht	231,0
	Voorwaardencriterium	
5	Niet naleven wet- en regelgeving binnen processen	567,0
	M&O criterium	
6	Geen bevindingen	
	Totaal Onrechtmatigheden (4,2 + 4,5)	3.403
	Waarvan acceptabel	2.605
	Waarvan niet-acceptabel	798,0

Toelichting belangrijkste afwijkingen en ondernomen maatregelen

Begrotingscriterium

Overschrijding lasten op taakvelden € 2.605,0

De belangrijkste overschrijding betreft de overschrijding op het taakveld WSW en Beschut werk. Deze overschrijding van € 2,1 miljoen wordt veroorzaakt doordat we op grond van een uitspraak van de commissie BBV een bedrag van € 2,5 hebben moeten toevoegen aan de voorziening vervroegde uittreding (RVU) en spaarverlof SW-medewerkers. Daarnaast is sprake van een onderschrijding van € 420.000. Deze onderschrijding heeft te maken met lagere uitgaven aan trajecten Op weg naar werk ad € 224.000 door een voordeel uit 2024. Tegenover deze lagere baten staan tevens lagere lasten. De omzet sociale werkvoorziening is € 89.000 lager en de overige opbrengsten bij de SW zijn € 51.000 lager dan begroot. Dit betreft met name de afrekening van de oud WIW. Tegenover de lagere baten staat een gelijk bedrag aan lagere lasten. Ten slotte zijn de inkomsten en uitgaven van de detacheringsbanen € 57.000

lager uitgevallen door een lager gerealiseerd aantal detacheringsbanen.

Inkomensregelingen € 110.000 hoger lasten

De overschrijding van € 110.000 op de lasten van de inkomstenregelingen wordt veroorzaakt door de hogere lasten op de uitvoering van de wettelijke loonkostensubsidies. Er zijn meer subidies verstrekt dan vooraf voorzien.

Arbeidsparticipatie € 455.000 hogere lasten

Doordat we aanvullende baten ontvangen hebben voor de uitvoering van SUWI, VSV en de regionale verbinder zijn de lasten met een vergelijkbaar bedrag toegenomen.

Overschrijding investeringsbudgetten € 231.000

Deze overschrijding is veroorzaakt bij de iRvN. De iRvN heeft een jaarlijkse investeringsruimte van € 2,5 miljoen. Hiervan is € 961.000 beschikbaar voor vervanging van fysieke werkplekken, € 826.000 voor mobile telefonie en € 713.000 voor centrale computercapaciteit. Bij de centrale computercapaciteit wordt de overschrijding van € 231.000 veroorzaakt. Halverwege 2025 zijn we gestart met de vernieuwing van de netwerkapparatuur. Dit project heeft een doorloop in 2026, omdat we wisten dat we op de onderdelen centrale computercapaciteit en fysieke werkplekken zouden gaan overhouden hebben we er bewust voor gekozen om op dit onderdeel te overschrijden, omdat het paste binnen de totale investeringsruimte van € 2,5 miljoen. Eind 2025 hebben we € 505.000 overgehouden van de totale investeringsruimte.

2025 Bedragen in €1	**Inwonersaantal**	**Verdeelsleutel o.b.v. inwonersaantal**	**Onrechtmatigheid €**	**Onzekerheid €**
Berg en Dal	35.920	11%	60.700	0
Beuningen	26.673	8%	45.100	0
Druten	19.700	6%	33.300	0
Heumen	16.930	5%	28.600	0
Mook en Middelaar	8.134	2%	13.800	0
Nijmegen	185.750	55%	314.000	0
Wijchen	42.303	13%	71.500	0
Totaal	**335.410**	**100%**	**567.000**	**0**

Voorwaardencriterium

Er dienen drie rechtmatigheidsfouten boven de € 50.000 gemeld te worden. In totaal is dit een bedrag van € 567.000. Het betreft:

Voorzieningen aan kandidaten € 323.000

Bij één kandidaat is vastgesteld dat betrokkene ten onrechte een voorziening aangeboden gekregen heeft, omdat de kandidaat niet tot de doelgroep behoort. Bij één kandidaat is vastgesteld dat jobcoaching ten onrechte is ingezet. Uit de loonwaardemeting blijkt dat inzet niet meer noodzakelijk is. Bij twee kandidaten is de werkgeversbonus ten onrechte ingezet.
Het dienstverband dan wel de omvang van de arbeidsduur voldeden niet aan de vereisten zoals opgenomen in de verordening. Geëxtrapoleerd leidt het geconstateerde tot een rechtmatigheidsfout van €323.000

Uitbetalingen van declaraties Op weg naar werk € 136.000
Bij een leverancier van Op weg naar werk is vastgesteld dat ten onrechte dagdelen zijn gedeclareerd. Geëxtrapoleerd leidt het geconstateerde tot een rechtmatigheidsfout van €136.000

Aanbesteding Metaobjects €108.000
In 2025 is de overeenkomst met Metaobjects niet opnieuw aanbesteed. Per 1 januari 2026 wordt deze dienstverlening overgenomen door de gemeente Nijmegen. Vanwege het tijdelijke karakter van de dienstverlening in 2025 is besloten geen nieuwe aanbestedingsprocedure te starten.
Dit leidt tot een rechtmatigheidsfout op het onderdeel aanbestedingen met een financieel belang van € 108.000.

M&O criterium

Geen nadere toelichting noodzakelijk.
De verdeling van de afwijkingen per gemeente is in de tabel hiernaast terug te vinden.

Conclusie

De in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties zijn, behoudens de genoemde onrechtmatigheden, rechtmatig tot stand gekomen. De genoemde onrechtmatigheden ter grootte van € 3,4 miljoen liggen hoger dan de grens van € 2,2 miljoen. Op de geconstateerde rechtmatigheidsfouten ter grootte van € 567.000 inzake het voorwaardecriterium zijn maatregelen getroffen om herhaling voor de toekomst te voorkomen. Ten aanzien van de onrechtmatigheden bij het onderdeel begrotingsonrechtmatigheid wordt het grootste deel van de onrechtmatigheid veroorzaakt door de vorming van de voorziening RVU en Spaarverlof-SW medewerkers ad € 2,5 miljoen. Dit betreft een eenmalige gebeurtenis waar geen aanvullende maatregelen op getroffen hoeven te worden en was onvoorzienbaar. Ten aanzien van de overschrijding van € 231.000 op het investeringskrediet gaan we eveneens geen aanvullende maatregelen treffen, omdat de besteding pas binnen het totale gevoteerde investeringskader 2025 van de iRvN.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet) en worden door het algemeen bestuur zelf nader ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Begrotingsonrechtmatigheden

Hiervan is sprake als het dagelijks bestuur bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten voor wat betreft:

- de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt;
- toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld;
- onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot, de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast.

Wat niet tijdig concreet betekent, wordt bepaald door de 'spelregels' tussen het algemeen

In de tabel genoemde bedragen betreft de geconsolideerde cijfers. Deze kunnen afwijken van de cijfers op het niveau van een module.

MGR Rijk van Nijmegen							
bedragen in 1.000	**Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)**	**Begroting 2025 Na wijziging (B)**	**Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)**	**Realisatie 2025 (D)**	**Verschil prognose met begroting (D-C)**	**Over-schrijding**	**Onder-schrijding**
Baten							
Overhead	23.440	33.395	33.934	34.525	-591	ja	nee
Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.765	-110	ja	nee
WSW en beschut werk	49.457	45.852	45.852	47.934	-2.082	ja	nee
Arbeidsparticipatie	26.533	18.833	17.862	18.204	-342	ja	nee
Totaal baten	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**109.429**	**-3.125**		
Lasten							
Overhead	33.291	33.784	34.323	34.304	-19	nee	ja
Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.765	110	ja	nee
WSW en beschut werk	45.613	45.813	45.813	47.852	2.040	ja	nee
Arbeidsparticipatie	20.527	18.483	17.512	17.967	455	ja	nee
Totaal	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**108.889**	**2.585**		
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves	0	0	0	540	540		
Toevoeging aan reserves	0	0	0	-123	-123		
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves	0	0	0	417	417		

bestuur en het dagelijks bestuur over het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot. Deze spelregels zijn hoofdzakelijk in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen.

De MGR Rijk van Nijmegen kan tussentijds wel technische wijzigingen doorvoeren, maar geen begrotingswijzigingen die het budgetrecht van het algemeen bestuur raken. Overschrijding van lasten dan wel onderschrijdingen melden we met de tussenrapportage, zodat ons bestuur tijdig op de hoogte is.

In de tabel op de volgende pagina is per taakveld aangegeven of zich in 2025 begrotingsonderschrijdingen c.q. -overschrijdingen hebben voorgedaan (x € 1.000).

Toelichting begrotingsonderschrijdingen c.q. -overschrijdingen

Inkomensregelingen

De inkomensregelingen betreft de uitvoering van de loonkostensubsidies. Bij de presentatie van de halfjaarcijfers 2025 aan het algemeen bestuur en de gemeenten hebben wij aangekondigd dat we verwachten budget over te houden. Dit is een tekort geworden van € 110.000. De groei van het aantal verstrekte loonkostensubsidies is hoger geweest dan voorzien, waardoor de uitgaven hoger zijn uitgevallen. Daarnaast is het verstrekte bedrag per deelnemer hoger dan geraamd. Dit komt met name door een te laag ingeschatte indexering.

WSW en beschut werk

Het taakveld WSW en beschut werk betreft de uitvoering van de sociale werkvoorziening, op weg naar werk en beschut werk. We hebben daar € 2,1 miljoen meer inkomsten en € 2,0 miljoen meer uitgaven gehad.

Sociale werkvoorziening

De belangrijkste oorzaak van deze overschrijding wordt veroorzaakt doordat we op grond van een uitspraak van de commissie BBV een bedrag van € 2,5 miljoen hebben moeten toevoegen aan de voorziening vervroegde uittreding

(RVU) en spaarverlof SW-medewerkers. Daarnaast is sprake van een onderschrijding van € 140.000. De omzet sociale werkvoorziening is € 89.000 lager en de overige opbrengsten bij de SW zijn € 51.000 lager dan begroot. Dit betreft met name de afrekening van de oud WIW. Tegenover de lagere baten staat een gelijk bedrag aan lagere lasten.

Op weg naar werk
Bij de tussentijdse cijfers hebben we gemeld tussen de € 0 en de € 175.000 minder te gaan besteden bij Op weg naar werk. Bij de jaarrekening kunnen we melden € 224.000 minder besteed te hebben. Tegenover deze lagere uitgaven staan tevens lagere inkomsten, omdat we op werkelijkheid afrekenen met de deelnemende gemeenten. Zoals reeds met de tussenrapportage gemeld is het voordeel met name ontstaan doordat de afrekening uit 2024 gunstiger is uitgevallen.

Detacheringsbanen
Ten slotte hebben we bij de presentatie van de halfjaarcijfers 2025 aan het algemeen bestuur en de gemeenten gemeld dat we minder gaan uitgeven aan de uitvoering van de detacheringsbanen, omdat het aantal detacheringsbanen minder hard groeit dan verwacht. Hierdoor vallen zowel de inkomsten als de uitgaven lager uit. Wij hebben op basis hiervan de begroting aangepast. Bij het opstellen van de jaarrekening 2025 zijn de inkomsten en uitgaven € 57.000 lager uitgevallen.

Arbeidsparticipatie
We hebben in 2025 € 455.000 meer uitgegeven en € 342.0000 meer inkomsten gehad. Dit komt deels omdat tegenover deze hogere uitgaven ook hogere inkomsten staan zoals de middelen VSV, SUWI en de middelen voor de regionale verbinder. Tegenover deze hogere inkomsten ter grootte van € 342.000 staan met name hogere personele lasten. Voor een bedrag van € 113.000 hebben we extra uitgaven gehad op de oud WIW – en ID banen.

Overhead
We hebben voor € 591.000 aan hogere baten en € 19.000 lagere lasten. De hogere baten betreft met name de eenmalige baten van € 417.000 uit de verkoop van de IP gelden. Voor het restant hebben we met name hogere opbrengsten uit de plus producten. Het voorstel is om de eenmalige baten uit de verkoop van de IP gelden in te zetten voor de datamigratie die in 2026 van start gaat.

De lagere lasten van € 19.000 lichten we, gezien het belang, niet verder toe.

Conclusie
Bij de diverse programma's zijn verschillen geconstateerd ten opzichte van de begroting, zowel in positieve als in negatieve zin. In deze gevallen is echter sprake van door het algemeen bestuur goedgekeurd beleid, dan wel heeft melding bij de tussenrapportage plaatsgevonden, of zijn er aan de extra uitgaven direct gerelateerde inkomsten. De onderschrijdingen en overschrijdingen van baten en lasten passen binnen het bestaande beleid zoals verwoord in artikel 10 van de financiële verordening.

Over- en onderschrijdingen investeringskredieten

Bij de iRvN wordt een onderschrijding op de investeringskredieten van € 505.000 gerealiseerd. Deze onderschrijding bestaat uit:

- € 518.000 onderschrijding op ICT- Mobiele telefonie
- € 218.000 onderschrijding op ICT- Vervanging fysieke werkplek
- € 213.000 overschrijding op ICT- Centrale computercapaciteit

Deze onderschrijding hebben we niet gemeld bij de tussenrapportage, omdat we verwachten halverwege 2025 te kunnen gaan starten met de vernieuwing van het netwerkapparatuur. Dit project zou zo'n €1,2 miljoen gaan kosten. Dit was hoger dan de investeringsruimte van in totaal € 2,5 miljoen. Omdat we wisten dat we op het onderdeel laptops en telefoons € 500.000 over zouden houden, paste deze investering binnen de totale ruimte. De vernieuwing van het netwerkapparatuur heeft in de tweede helft van 2025 meer vertraging opgelopen dan verwacht, waardoor een belangrijk deel in 2026 uitgevoerd gaat worden. Hierdoor blijft er € 505.000 over.

Bij WerkBedrijf melden we een onderschrijding van € 419.000 op het investeringskrediet. Met name de investering in de vervanging van de zonwering is uitgesteld, omdat we eerst besluitvorming willen op het strategisch huisvestingsplan en het meerjarenonderhoudsplan alvorens de investering in te zetten. Naar verwachting vindt dit in de eerste helft van 2026 plaats.

Conclusie

De investeringskredieten hebben geleid tot een onderschrijding van € 924.000. Deze onderschrijding is deels gemeld bij de tussenrapportage, omdat een aantal zaken bij de tussenrapportage niet voorzien waren. De projecten zullen nog wel uitgevoerd gaan worden alleen met vertraging. Daarmee is geen sprake van onrechtmatig handelen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Voor groot onderhoud wordt geen voorziening gevormd. Levensduurverlengende ingrepen worden gekwalificeerd als investering.
Voor regulier onderhoud ramen we jaarlijks € 150.000. De bedragen zijn beschikbaar voor het pand aan de locatie Boekweitweg. Voor de locatie Sint Teunismolenweg wordt geen onderhoud meer geraamd, omdat de huidige huurder al het onderhoud heeft overgenomen.

Op de locatie Boekweitweg is het productiegedeelte in 2020 volledig gerevitaliseerd. Het kantorendeel is in 2022 gerevitaliseerd, waarbij onze huurder voor de komende 10 jaar een belangrijk deel van het onderhoud voor haar rekening neemt. In 2024 is het laatste deel van het pand gerevitaliseerd. Dit betreft het restaurant, het restant van het kantorendeel en de instructieruimten. Door deze verbouwingen is het pand van energielabel B naar A+++ gegaan. Ook bij het in 2026-2027 uit te voeren groot onderhoud kijken we waar mogelijk naar energiebesparende maatregelen.

Het pand aan de Sint Teunismolenweg gaan we verkopen. We zijn momenteel met een potentiële koper in gesprek. Het noodzakelijk onderhoud aan het pand is overgenomen door de huidige huurder.

Wij verwachten dat het budget van € 150.000 en de kapitaallasten voortkomend uit de investering de komende jaren toereikend is. Dit willen we ook graag onderbouwen. Doordat de verbouwing nog een uitloop had in 2025 is de planning van het actualiseren van de tekeningen en het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan verschoven naar 2026. Het jaar 2026 staat in het teken van de Boekweit-analyse. Door middel van een GACS analyse, een gevelmetingen en het vragen van bouwkundig advies verzamelen we input voor de uitwerkingen van het meerjarenonderhoudsplan 2027 en zijn we in afwachting van het besluit strategisch huisvestingsplan. Dit besluit wordt in 2026 voorgelegd aan ons bestuur.

Verbonden partijen

De MGR Rijk van Nijmegen is de gemeentelijke regeling van de volgende 7 gemeenten:

- Berg en Dal
- Beuningen
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Nijmegen
- Wijchen

Daarmee is de MGR een verbonden partij van deze gemeenten. De MGR zelf heeft geen verbonden partijen. Er bestaat ook geen visie of voornemen om dit komend jaar te wijzigen.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

De Wet open Overheid (Woo) is in werking getreden op 1 mei 2022 en heeft als doel om de overheid transparanter te maken. Deze wet regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Overheidsinformatie is openbaar, tenzij de Woo of andere wetgeving bepaalt dat de gevraagde informatie niet geschikt is om openbaar te maken. De Woo regelt zowel de openbaarmaking van informatie op verzoek (passieve openbaarmaking) als de openbaarmaking uit eigen initiatief van de MGR (actieve openbaarmaking).

De MGR heeft een Woo-contactpersoon aangesteld. Deze persoon is (o.a.) aanspreekpunt voor belanghebbenden die een Woo-verzoek willen indienen. Daarnaast is relevante informatie over de Woo beschikbaar gesteld op de diverse relevante websites. Er is in kaart gebracht welke informatie door de MGR actief geopenbaard moet worden. Door redacteuren bij de MGR wordt de Woo-index (overheid.nl) bijgehouden. De Woo-index verwijst naar documentcollecties die al elders door de MGR op het internet zijn gepubliceerd.

In 2025 heeft er geen Woo verzoek plaatsgevonden.

Verklaring van toepasselijkheid

Algemeen

De MGR Rijk van Nijmegen dient in het kader van de informatiebeveiliging en privacy te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De MGR Rijk van Nijmegen heeft geen verplichting om zelfstandig de verklaring van toepasselijkheid in te dienen bij het Rijk. Wel doen we dit indirect via onze deelnemende gemeenten. Onderstaand wordt de naleving van de BIO en de AVG door MGR Rijk van Nijmegen over 2025 nader toegelicht. Aanvullend worden de verantwoording voor Suwinet en de incidenten uitgelicht.

Informatiebeveiliging (BIO)

BIO

De BIO 1.04 omvat 114 controle- en 126 verplichte overheidsmaatregelen waaraan voldaan moet worden. Eind 2021 is gestart met het inrichten van een Information Security Management System (ISMS). Een ISMS is een methode om informatiebeveiliging systematisch aan te pakken. Het is een continu proces van meten en evalueren. De komende jaren zal ernaar toegewerkt worden om dit volledig af te hebben. In 2022 is iRvN gestart met het project "BIO TPM[6]".

Dit project heeft tot doel om een TPM-verklaring te kunnen afgeven aan de regio. In 2024 heeft de eerste interne audit plaatsgevonden en in 2025 is de scope van deze audit verder uitgebreid. Daarbij is door de toetser gekeken naar de opzet, het bestaan en de werking van de processen. Voor 2025 is er een oordeel met beperking afgegeven. Van de 55 gecontroleerde maatregelen voldoet één proces niet in opzet, bestaan en werking en negen processen voldoen deels of in opzet of in bestaan en werking. We hebben maatregelen genomen om de geconstateerde tekortkomingen met de volgende audit opgelost te hebben.

Sinds september 2025 is de BIO 2.0 (NIS2) vastgesteld, maar geldt voor de MGR pas vanaf het moment dat de cyberbeveiligingswet van kracht wordt. Naar verwachting zal dit in de tweede helft van 2026 zijn. De MGR speelt hier alvast op in en werkt ernaartoe om aan de BIO 2.0 te voldoen. Zo zijn de risicoanalyses van de hoofdprocessen gereed.

Hiernaast staan de scores weergegeven op de implementatie van de BIO. De scores geven wel een beeld dat er nog veel van de BIO geïmplementeerd moet worden. Dit valt te verklaren doordat we in de praktijk wel degelijk werkzaamheden uitvoeren op maatregelen uit de BIO, maar documentatie vaak ontbreekt. Dit komt doordat de focus bij de iRvN ligt op een goede dienstverlening; namelijk het veilig houden van onze systemen en dat daarna zorg gedragen wordt voor een goede documentatie. Dit houdt in dat we per definitie achterlopen en daarmee in de BIO portal slechter scoren dan dat de feitelijke situatie is. Zoals eerder aangegeven loopt er een BIO implementatieplan waarbij we voor de regio de opzet, bestaan en werking van de BIO kunnen aantonen.

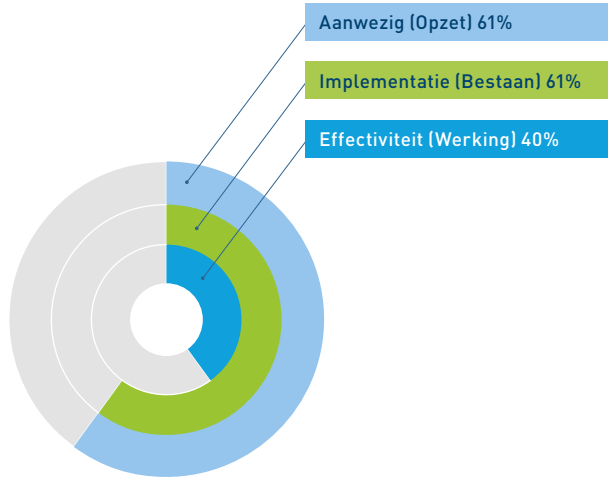

Informatiebeveiliging en -plan

De MGR Rijk van Nijmegen heeft een vastgesteld informatiebeveiligingsbeleid 2024-2028. Aanvullend op het strategische informatiebeveiligingsbeleid, is er een tactische en operationeel plan. In het plan worden jaarlijks uit te voeren acties beschreven. De acties zijn gebaseerd op de openstaande BIO maatregelen en onder te verdelen in generieke maatregelen en maatregelen voor kritische systemen. De belangrijkste actiepunten waar aandacht aan besteed wordt:

1. Generieke maatregelen zijn maatregelen zoals het in beeld houden van ons IT-landschap, autorisatiematrix, de in- door en uitstroomprocedure en de incidentmanagementprocedure. In 2025 is er verder gewerkt aan het beschermen en verbeteren van het IT-landschap van de MGR Rijk van Nijmegen. Onder andere door acties zoals: een hackathon(Nymacon), een jaarlijkse pentest, nauwe samenwerking met een cybersecurity leverancier, controle werking conditional access etc.
2. Er is extra aandacht voor kritische processen en procedures zoals de back-up en recovery procedure, het wijzigingsbeheer, het gebruikersbeheer, de incidentafhandeling. In 2025 is hierop verder doorontwikkeld.

Daarnaast werkt de MGR Rijk van Nijmegen volgens principes voor informatiebeveiliging zoals het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) deze principes beschrijft. Deze principes zijn als volgt:

1. Breng je risico's in kaart: De MGR heeft risicoanalyses uitgevoerd en op de resultaten maatregelen genomen.
2. Bevorderen veilig gedrag: bewustwording gebeurt op allerlei verschillende manieren. De belangrijkste zijn, e-learning/trainingen, intranet berichten, gesprekken en het afdwingen via technische maatregelen (bijvoorbeeld gebruik conditional access, beveiligingssystemen etc.).
3. Bescherm systemen, apparaten en applicaties: de MGR maakt gebruik van de diensten van een externe beveiligingspartner en intern van een CSIRT.
4. Beheer de toegang: middels in- door- en uitstroomprocedure, periodieke controle op toegangsrechten.
5. Bereid je voor op incidenten: De MGR heeft hier stappen op gezet. Regionaal in het samenwerkingsverband hebben er al oefeningen plaatsgevonden. Lokaal moeten oefeningen nog plaatsvinden.

De bovengenoemde acties dragen bij aan het verhogen van de digitale weerbaarheid en het structureel in beeld brengen van kwetsbaarheden. Wij rapporteren ook elk kwartaal over de voortgang en bevindingen.

Privacy (AVG)

De MGR heeft een algemeen privacybeleid dat van toepassing is op de gehele organisatie. Dit beleid is in lijn met het algemene beleid van de MGR en de relevante wet- en regelgeving. In het privacyplan zijn de jaarlijks te ondernemen acties omschreven. Daarbij wordt specifiek aandacht besteed aan de privacy van betrokkenen en de bewustwording van medewerkers.

Het actueel houden van de verwerkersovereenkomsten met derden betreft een continu proces waar in 2025 aandacht aan is besteed. Ook is er gebruik gemaakt van de privacy rechten door (ex)kandidaten. Er zijn in 2025 tien inzageverzoeken gedaan. Privacy en het naleven van de AVG heeft voor een belangrijk deel met bewustwording te maken. In 2025 is op diverse wijzen aandacht besteed aan bewustzijnsbevordering. Nieuwe medewerkers hebben een introductiegesprek gehad met de privacy officer. Via een digitale leeromgeving

worden e-learnings en trainingen op het gebied van informatieveiligheid en privacy aangeboden. Voor nieuwe medewerkers geldt dan ook dat de modules op privacy, AVG en informatieveiligheid gemaakt moeten worden. Naast de e-learnings zijn er ook workshops op het gebied van privacy gegeven. Er zijn workshops specifiek op privacy gegeven, maar ook workshops over hoe en wat te rapporteren. Periodiek worden er berichten op intranet geplaatst met uitleg en voorbeelden (bijvoorbeeld over phishing). De MGR heeft door middel van het privacyvolwassenheidsniveau getoetst hoe we er op het onderwerp privacy ervoor staan. Hier scoort MGR niveau 2, maar met nog 2 punten te implementeren om niveau 3 te bereiken.

Privacy Dashboard

De thema's *beveiligingen van de verwerking van persoonsgegevens* en *bewaren van persoonsgegevens* worden nog verbeterd. In de afbeelding hiernaast zijn de aantallen aangegeven op de onderdelen: datalekken, overeenkomsten (bijvoorbeeld verwerkersovereenkomst) en rechten van betrokkenen (bijvoorbeeld inzageverzoeken).

Verantwoording Suwinet

Sinds 2018 heeft de MGR de verantwoordelijkheid voor het beheer en de controle op het gebruik van Suwinet door de medewerkers van WerkBedrijf op zich genomen. Omdat de gemeenten eindverantwoordelijke blijven en middels ENSIA verantwoording afleggen over Suwinet, is het belangrijk dat de MGR een Third Party Mededeling (TPM) verklaring kan afgeven. Deze TPM verklaring, een bevestiging van het voldoen aan het gestelde normenkader, heeft de MGR inmiddels ontvangen. De MGR heeft inzake Suwinet conform gestelde normen gehandeld.

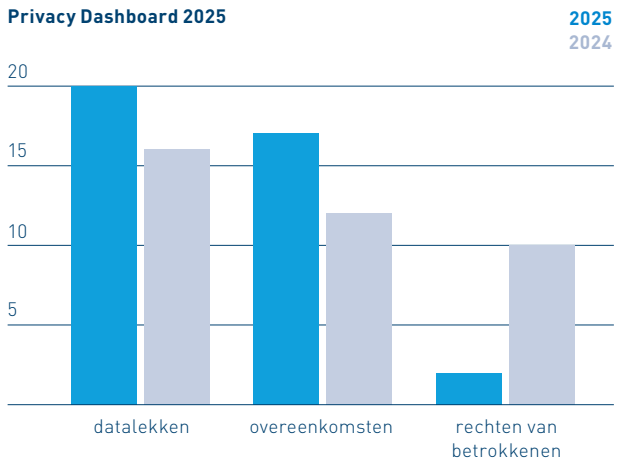

Incidenten

In het afgelopen jaar zijn er 16 (2024: 20) beveiligingsmeldingen geweest.

12 (15) gevallen betreft het algemene persoonsgegevens;

0 (1) gevallen betreft het bijzondere persoonsgegevens (waar onder gezondheidsgegevens);

3 (0) gevallen betreft het een wettelijk identificatienummer;

1 (4) gevallen betreft meldingen waarbij geconcludeerd is dat er geen persoonsgegevens gelekt zijn.

Er zijn geen incidenten in 2025 (2024: geen) gemeld bij de AP. Wel was er een periode van meerdere phishing aanvallen met de CEO fraude en social engineering methode.

Conclusie

De MGR Rijk van Nijmegen heeft, ondanks de benoemde risico's en de incidenten die zich hebben voorgedaan, op dit moment de risico's rondom informatiebeveiliging in beeld. Op bestaande tekortkomingen wordt gestuurd met als doel de risico's en het aantal incidenten weg te nemen, te voorkomen of tot een minimum te beperken zowel op het gebied van privacy als informatieveiligheid. Er lopen continu beveiligingsprojecten en de MGR Rijk van Nijmegen is dan ook constant in beweging om zich te verbeteren en mee te groeien met de dreigingen. We volgen hiermee de PDCA-cyclus.

Duurzaamheid

In 2022 heeft het Europees Parlement ingestemd met de invoering van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Binnen de CSRD wordt duurzaamheid gedefinieerd aan de hand van drie hoofdthema's waarover gerapporteerd moet worden. Dit zijn milieu (Environmental), sociale aspecten (Social), en governance (Governance), afgekort als ESG. Bedrijven moeten rapporteren over hun impact op mens en milieu.
De afgelopen maanden is de Europese regelgeving van de CSRD ingrijpend aangepast om administratieve lasten te verlichten en proportionaliteit te waarborgen. Deze vereenvoudigingen moeten ingaan in 2026-2027.

Momenteel vallen overheidsorganisaties nog niet onder de wetgeving van de CSRD. Omdat we duurzaamheid belangrijk vinden, willen we al stappen zetten in het rapporteren over duurzaamheid waarbij we de vereenvoudiging die vanaf 2026-2027 gaat gelden meenemen.

Waarom

Wij geloven dat zorgen voor onze medewerkers, kandidaten en de aarde inherent aan elkaar verbonden is. De noodzaak om te verduurzamen is duidelijk aanwezig. Daarop voortbouwend willen wij een vooruitstrevende en verantwoordelijke maatschappelijke organisatie zijn en blijven. Daarbij hebben we als organisatie een voorbeeldfunctie en willen we zowel onze eigen organisatie als deelnemende gemeenten inspireren tot duurzame actie.

Duurzaamheidsambitie

Onze visie op duurzaamheid verenigt de kracht van de twee organisaties die de MGR Regio Rijk van Nijmegen vormen:
We dragen bij aan een gezondere wereld door onze ecologische impact te verlagen en onze sociale impact te vergroten.

We committeren ons aan de nationale doelstellingen en willen daarnaast aantoonbaar in de voorhoede opereren, in lijn met de duurzaamheidsambities van de vooroplopende gemeenten in onze regio. Onze stip aan de horizon is:
Een inclusief, CO_2-neutraal en circulaire MGR in 2045.

Toelichting duurzaamheidsonderwerpen

Als framework voor onze duurzaamheidsambitie hebben we gekozen voor de Sustainable Development Goals (SDG's). Dit zijn 17 globale duurzame ontwikkelingsdoelstellingen geformuleerd vanuit de Verenigde Naties om een einde te maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering in 2030. We kiezen de SDG's omdat het een herkenbaar framework is dat al veel wordt gebruikt bij gemeenten en andere overheden. Bovendien bieden de SDG's een holistische kijk op duurzaamheid en duurzame ontwikkeling, waarin zowel ecologische als sociale en economische aspecten een plek hebben.

Op basis van potentiële impact en de invloedsfeer van de MGR zijn deze 6 SDG's gekozen

Gezien de uiteenlopende werkzaamheden van iRvN en WerkBedrijf is er een onderscheid gemaakt tussen invloed vanuit beide organisaties. Zo focust WerkBedrijf zich op de sociale SDG's (1, 3, 8, 10) en krijgen de ecologische SDG's (3, 12, 13) meer prioriteit binnen iRvN. We maken gebruik van elkaars expertise om als gemeenschappelijke regeling op alle vlakken het maximale duurzaamheidspotentieel te benutten. Zo bevorderen we kruisbestuiving tussen beide organisaties en slagkracht in het realiseren van de gezamenlijke ambitie. Voor iRvN zullen deze focuspunten ook zichtbaar worden in de vertaling van de duurzaamheidsambitie naar het actieplan. We willen met onze duurzaamheidsambitie en de focus op de gekozen SDG's vanuit onze eigen kracht aantoonbaar in de voorhoede bewegen binnen ons werkveld.

Om de SDG's praktisch te maken voor onze organisatie hebben we de vertaling gemaakt naar drie duurzaamheidsthema's. Daarnaast hebben we mijlpalen door de tijd toegevoegd voor 2025 en 2030 op onze weg richting 2045. De vertaling van deze duurzaamheidsambities inclusief meetbare KPIs en realistische reductiedoelstellingen volgt in de uitwerking van het actieplan.

Sociale inclusie en diversiteit

Goed werkgeverschap is onze prioriteit. Dit houdt in dat we een gezonde en veilige werkomgeving creëren voor onze medewerkers en bijdragen aan hun welzijn, vitaliteit en werkgeluk. Onze inzet in het faciliteren van de gezonde en gelukkige medewerker is geborgd binnen onze HR-afdeling. Naast gezondheid en welzijn zetten we ook in op het creëren van maatschappelijke waarde door sociale inclusie en diversiteit te bevorderen. WerkBedrijf voert de Participatiewet uit voor de regio Rijk van Nijmegen. We bieden werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt een passende werkplek door bemiddeling, ontwikkeling en begeleiding. Hiermee bevorderen we gelijkheid in onze maatschappij en dragen we bij aan het verminderen van armoede en het bevorderen van zelfredzaamheid. Ten slotte streven we naar

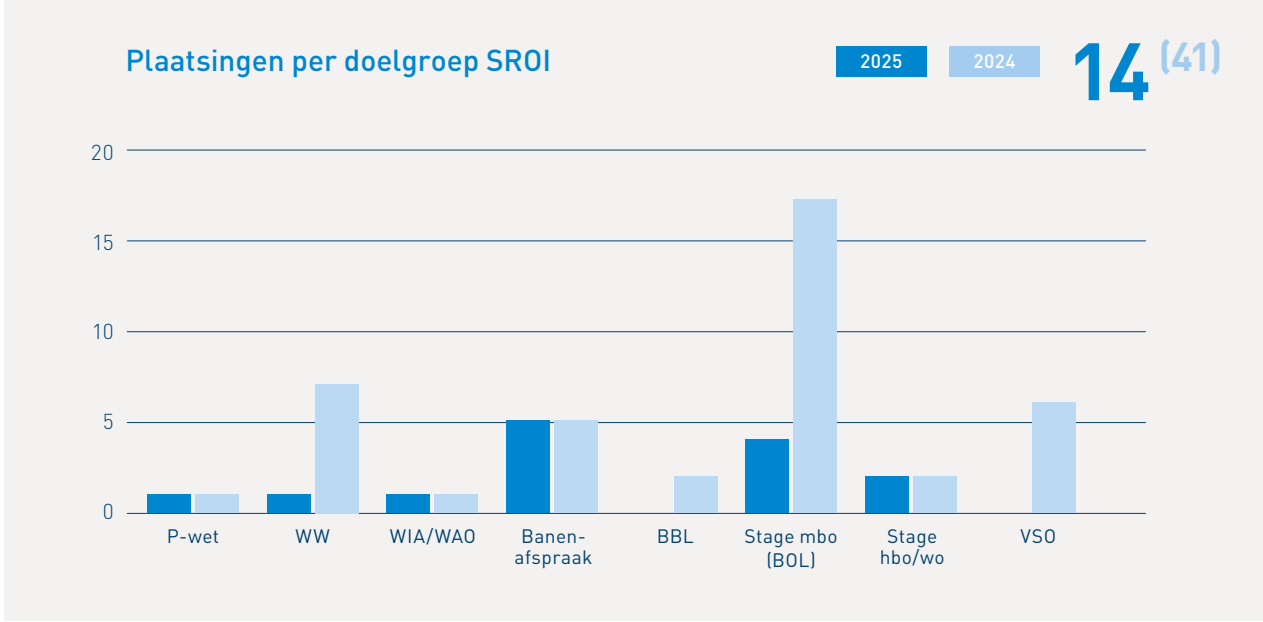

een afspiegeling van de maatschappij in ons personeelsbestand.

Doelstellingen 2025-2030:

We verhogen werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door sterker in te zetten op Social Return on Investment (SROI).

Wat hebben we gedaan in 2025

De resultaten van SROI weerspiegelen de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Er zijn minder kandidaten geplaatst door SROI in 2025 dan eerdere jaren. Dat heeft te maken met de krapte op de arbeidsmarkt, maar ook met de inkopen die de MGR heeft gedaan. Er zijn 3 nieuwe contracten waar SROI op toepasbaar is afgesloten.

Wel zien we dat er kandidaten uit doelgroepen geplaatst worden waar we veel waarde aan hechten. Daarmee is de waarde van deze plaatsingen in verhouding gestegen. Het geeft weer dat de kandidaten met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt nu (relatief) meer kansen krijgen. In de tabel op de vorige pagina zijn de plaatsingen door SROI per doelgroep weergegeven. In 2025 is een GAP-analyse uitgevoerd naar inkoopopdrachten met een contractwaarde boven €50.000 waarbij momenteel nog geen SROI wordt uitgevraagd, maar waar dit wel mogelijk is. Deze gap-analyse maakt inzichtelijk waar nog onbenutte kansen liggen. De totale omvang van lopende contracten waarvoor het uitvragen van SROI mogelijk is, bedroeg circa €48 miljoen. Bij inkoopopdrachten ter waarde van ongeveer €26 miljoen is SROI toegepast. Voor de resterende €22 miljoen geldt dat SROI nog niet werd uitgevraagd, terwijl hiervoor wel mogelijkheden zijn. Uit de analyse blijkt dat het hierbij voornamelijk gaat om inkoopopdrachten van iRvN. Hier ligt dus de kans. Komend jaar gaan we in gesprek met de betreffende leveranciers om SROI structureel uit te vragen.

Circulariteit

Onze ecologische impact zit deels in de producten en materialen die we inkopen, gebruiken en na hun levensduur weer wegdoen. We willen bijdragen aan een circulaire economie door het verminderen en efficiënter gebruik maken van grondstoffen, hoogwaardig hergebruik, ICT-apparatuur. Waar mogelijk kijken we naar duurzame alternatieven, verlengen we levensduur door goed onderhoud, hanteren we technische in plaats van economische levensduur en zorgen we voor her-inzet na onze gebruiksperiode. We passen de R-ladder toe om circulariteit verder te integreren in onze organisatie.

Doelstellingen 2025-2029:

- We hebben een duurzaam inkoopbeleid dat is geïmplementeerd in de organisatie.
- We realiseren een significante vermindering van ons restafval.
- Minimaal 2 initiatieven per jaar om circulariteit te bevorderen, beginnend bij de meest impactvolle categorieën. Waarvan minimaal 1 verband houdt met duurzame en circulaire ICT-hardware en applicaties.

Doelstellingen 2030:

MGR streeft in lijn met de nationale doelstellingen om 50% circulair te zijn in 2030.
We gebruiken zoveel mogelijk duurzame en hernieuwbare grondstoffen en houden onze hardware gemiddeld een jaar langer in omloop.

Wat hebben we gedaan in 2025

Inkoopbeleid

We hebben als organisatie de ambitie om een duurzaam inkoopbeleid structureel te verankeren in onze werkwijze. Duurzaamheid is inmiddels opgenomen als vast onderdeel van de inkoopstartnotitie. Bij iedere inkoopopdracht

wordt beoordeeld in hoeverre duurzaamheid kan worden toegepast. Indien dit mogelijk is, worden relevante duurzaamheidscriteria meegenomen in de aanbestedingsprocedure.
In het komende jaar actualiseren we ons inkoopbeleid, waarbij duurzaamheid een nog prominentere rol krijgt. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden om de MVI-criteriatool in te zetten ter ondersteuning van onze aanbestedingen. Hiermee streven we naar een meer verantwoorde en toekomstbestendige inkooppraktijk.

Restafval

We hebben als organisatie de doelstelling om de hoeveelheid restafval aanzienlijk te verminderen. Om dit te realiseren zetten we in op optimale afvalscheiding. We zijn gestart met het inventariseren van alle soorten afval en hoe de huurders nu hun afval aanbieden. We richten ons op het vergroten van de bewustwording rondom afvalscheiding bij onze huurders van het pand aan de Boekweitweg. Dit hebben we gedaan door in gesprek te gaan met onze huurders om ze op deze manier te stimuleren om hun afval zoveel mogelijk gescheiden aan te bieden.

Circulair initiatief ICT

Van alle buiten gebruik gestelde hardware van de iRvN wordt gekeken of wij deze kunnen hergebruiken of overgenomen kunnen worden door een medewerker of we leveren het tegen een kleine vergoeding aan Vooruit Elst B.V. Op deze wijze zorgen we dat zomin mogelijk wordt verspilt. Met Vooruit Elst B.V. is een afspraak gemaakt om hardware een tweede leven te geven, dan wel wordt gekeken of onderdelen herbruikbaar zijn. In 2025 hebben we 8.112 kilo aan hardware aangeleverd. Wat is daarmee gedaan?

51% van het materiaal is hergebruikt
34% aan materiaal is herwonnen
12% overige materiaalherwinning
2% energieherwinning
1% thermische verwijdering
1% naar het stort

Daardoor hebben we naar schatting 322 ton CO_2 bespaard en 435 uur aan werkgelegenheid gerealiseerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Klimaat

Het thema klimaat gaat voor de MGR om het reduceren van de CO_2-footprint in samenwerking met ketenpartners. Hierbij focussen we op energieverbruik en mobiliteit. Anderzijds proberen we ook onze 'verborgen impact' in de keten te reduceren door het verduurzamen van onze facilitaire diensten en ontwikkeling van duurzame dienstverlening (zie ook circulariteit). Hierbij is de samenwerking met de gemeenten binnen de regio essentieel, omdat de MGR hierin een beperkte invloedsfeer heeft.

Doelstelling 2025-2029

Op basis van de CO_2-nulmeting van 2022 inventariseren we de potentiële reductiemogelijkheden op korte termijn en vertalen dit in een actieplan naar een realistische reductiedoelstelling.

Doelstelling 2030

We werken toe naar zo weinig mogelijk CO_2-uitstoot. We bepalen welke reductiedoelstelling op middellange termijn realistisch is en kijken naar mogelijke compensatie richting onze doelstelling CO_2-neutraal.

Wat hebben we gedaan in 2025

Energieverbruik

MGR sluit zich aan bij de regionale ambitie om het gasverbruik in 2030 met 55% te verminderen ten opzichte van het meetjaar 2020. Om dit te behalen is de doelstelling om jaarlijks het gasverbruik met minimaal 6,88% te verminderen. Ondanks dat ons gasverbruik wel is gedaald ten opzichte van vorig jaar, is het niet gelukt om te voldoen aan deze doelstelling. Dit is te zien in onderstaande grafiek. De reden hiervan is dat een van onze huurders in 2025 heeft gezorgd voor een aanzienlijk hoog gasverbruik. Wij gaan met deze huurder in gesprek om te kijken hoe we het gasverbruik kunnen reduceren.
Vorig jaar hebben wij aanzienlijk geïnvesteerd om ons pand aan de Boekweitweg energiezuiniger te maken. Ook in 2025 hebben we deze lijn voortgezet. Zo zijn in het eerste halfjaar de airconditioning en luchtbehandeling in het pand vervangen. Verder zijn zowel het dak als de doorvoeren geïsoleerd.

Ook volgend jaar zijn er plannen om het pand energiezuiniger te maken. In 2026 investeren we in nieuwe, duurzamere cv-ketels en twee warmtepompen. Daarnaast wordt geïnvesteerd in een energiemanagementsysteem (EMS), waarmee

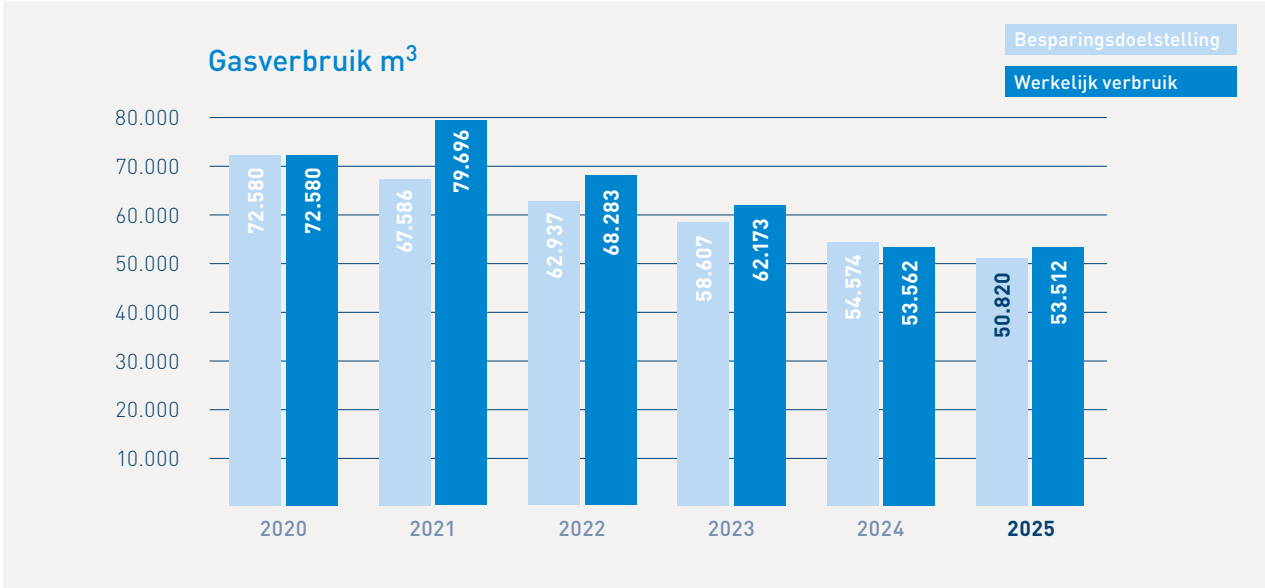

temperatuur, luchtbehandeling, energieverbruik en piekbelasting continu kunnen worden gemonitord en geoptimaliseerd. Hiermee beogen we het gasverbruik significant te verminderen.

Naast deze technische maatregelen richten we ons op het vergroten van de bewustwording bij onze huurders, met als doel het energieverbruik verder te beperken. Met deze gecombineerde aanpak streven we ernaar onze reductiedoelstellingen in 2026 en de daaropvolgende jaren te realiseren.

Mobiliteit

Als organisatie zijn we ons bewust van de impact van personenmobiliteit op de CO_2-uitstoot. Om inzicht te krijgen in kansen voor verduurzaming, hebben wij onder onze medewerkers een enquête gehouden over vervoerswijzen bij woon-werkverkeer en dienstreizen.

De belangrijkste bevindingen

Vervoersmiddel naar het werk:
- 69% reist met de auto
- 19% reist met de fiets
- 6% maakt gebruik van het openbaar vervoer
- 6% gebruikt andere vervoersmiddelen

Motivatie voor vervoerskeuze
Afstand en reistijd zijn de belangrijkste factoren voor de keuze van vervoersmiddel. Daarnaast zijn gemak, sportiviteit en gewoonte ook veel genoemde redenen.

Potentieel voor duurzame mobiliteit

Fietsen
Van de medewerkers woont 71% op maximaal 15 kilometer van kantoor, waarvan momenteel 34% fietst. Dit betekent dat nog 37% potentieel per fiets zou kunnen reizen, wat een CO_2-reductie van circa 24% op het woon-werkverkeer zou kunnen opleveren.

- 41% van de medewerkers zou meer fietsen als de faciliteiten aantrekkelijker zijn.
- 30% toont interesse in een lease(e-)fiets of fietsplan.
- 17% geeft aan meer reiskostenvergoeding voor duurzame vervoersopties te willen ontvangen.
- 13% van de open reacties betreft het verbeteren van fietsvoorzieningen.

Openbaar vervoer
6% van de medewerkers reist met het openbaar vervoer naar werk. Potentie voor de keuze van openbaar vervoer is 24%, wat een CO_2-reductie van circa 26% zou kunnen opleveren.

- 22% geeft aan dat de totale reistijd te lang is met het openbaar vervoer.
- 11% geeft aan gebruik te willen maken van het openbaar vervoer.
- 4% van de open antwoorden gaat over het verhogen van de ov-vergoeding.

Vervolgstap
De resultaten laten zien dat een groot deel van onze medewerkers de mogelijkheid heeft om vaker de fiets of het openbaar vervoer te kiezen, maar dit nog onvoldoende doet. Wij zien hierin een kans en zullen de komende periode onderzoeken hoe wij medewerkers kunnen stimuleren om voor milieuvriendelijkere vervoerswijzen te kiezen.

Jaarrekening 2025

1. Balans per 31-12-2025

Activa				
bedragen in 1.000			31-12-2025	31-12-2024
Vaste Activa	Materiële vaste activa	Investeringen met een economisch nut	13.404	14.073
	Totaal materiele vaste activa		**13.404**	**14.073**
	Financiele vaste acitva	Deposito's	3.000	4.000
		Langlopende vordering	2.502	0
	Totaal financiele vaste activa		**5.502**	**4.000**
	Totaal vaste activa		**18.906**	**18.073**
Vlottende activa	Uitzettingen met een rent-etypische looptijd korter dan één jaar	Vorderingen op openbare lichamen	1.835	1.671
		Rekening-courantverhouding met het rijk	8.363	8.682
		Overige vorderingen	628	1.069
	Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**10.825**	**11.422**
	Liquide middelen	Banksaldo	180	74
	Totaal Liquide middelen		**180**	**74**
	Overlopende activa	Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van het volgende begrotingsjaren komen	3.384	2.289
		Overige nog te ontvangen bedragen	397	226
		Overige Nederlandse overheidslicha-men nog te ontvangen voorschotbe-dragen	115	283
	Totaal overlopende activa		**3.896**	**2.798**
	Totaal vlottende activa		**14.901**	**14.294**
Totaal activa			**33.808**	**32.367**

Passiva				
bedragen in 1.000			31-12-2025	31-12-2024
Vaste passiva	Eigen vermogen	Algemene reserve	0	0
		Bestemmings reserve	365	242
		Gerealiseerd resultaat	417	0
	Totaal Eigen vermogen		**782**	**242**
	Voorzieningen	Voorzieningen	5.343	2.450
	Totaal voorzieningen		**5.343**	**2.450**
	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	Onderhandse lening	7.636	7.694
	Totaal vaste schulden		**7.636**	**7.694**
	Totaal vaste passiva		**13.761**	**10.386**
Vlottende passiva	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Overige schulden	6.044	10.144
	Totaal Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**6.044**	**10.144**
	Overlopende passiva	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.420	1.419
		Overige Nederlandse overheids-lichamen vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	12.583	10.418
	Totaal overlopende passiva		**14.003**	**11.837**
	Totaal vlottende passiva		**20.047**	**21.981**
Totaal passiva			**33.808**	**32.367**

In 2024 is een deel van de overige schulden gecorrigeerd naar de overlopende passiva. Dit is gecorrigeerd om de juiste vergelijking met 2025 te kunnen maken.

2. Overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar

2.1 Toelichting op overzicht baten en lasten

In de tabel vermelden we de begroting vóór en ná wijziging. De begroting vóór wijziging betreft de ontwerpbegroting 2026-2029 en bijgesteld 2025. Deze is door ons bestuur in juli 2025 vastgesteld. In de kolom 'begroting ná wijziging' zijn de technische begrotingswijzigingen te zien, welke het dagelijks bestuur heeft goedgekeurd. Wijzigingen zijn toegelicht in bijlage 6 van de jaarstukken. Het baten en lasten overzicht betreft de geconsolideerde resultaten van de MGR. In bijlage 5 is de aansluiting tussen de modules en de geconsolideerde MGR terug te vinden.

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is vastgesteld dat vanaf 2017 gerapporteerd moet worden op taakvelden. De onderdelen van de MGR zijn als volgt onderverdeeld in de taakvelden:

Overhead

- iRvN
- WerkBedrijf Vastgoed
- Bestuursondersteuning
- Overhead MGR bij alle onderdelen

MGR Rijk van Nijmegen					
bedragen in 1.000	**Begroting 2025 voor wijzigingen (A)**	**Begroting 2025 na wijziging (B)**	**Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)**	**Realisatie 2025 (D)**	**Verschil prognose met begroting (D-C)**
Baten					
Overhead	23.440	33.394	33.934	34.525	-591
Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.765	-110
WSW en beschut werk	49.457	45.852	45.852	47.934	-2.082
Arbeidsparticipatie	26.533	18.833	17.862	18.204	-342
Totaal baten	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**109.429**	**-3.125**
Lasten					
Overhead	22.168	22.744	23.201	23.194	7
Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.765	-110
WSW en beschut werk	45.613	45.813	45.813	47.852	-2.040
Arbeidsparticipatie	20.527	18.483	17.512	17.967	-455
Totaal Programmalasten	**96.134**	**95.696**	**95.182**	**97.779**	**-2.597**
Overhead MGR	11.122	11.041	11.122	11.110	13
Totaal lasten	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**108.889**	**-2.585**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves	0	0	0	540	540
Toevoeging aan reserves	0	0	0	-123	-123
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves	0	0	0	417	417

Inkomensregelingen

WerkBedrijf Werk – wettelijke loonkostensubsidie

WSW en beschut werk

- WerkBedrijf Werk – Op weg naar werk (arbeidsmatige dagbesteding) en beschut.
- WerkBedrijf SW – uitvoering Wet sociale werkvoorziening

Arbeidsparticipatie

- WerkBedrijf Werk – basisdienstverlening Participatiewet en meerwerk
- WerkBedrijf Werk – arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen

2.2 Toelichting op resultaat vóór eind-afrekening

Het resultaat van de MGR komt uit op € 417.000. De afrekeningen met de deelnemende gemeenten zijn al in de cijfers verwerkt. De reden hiervoor is een fiscaal vereiste. In deze toelichting op het resultaat lichten we, conform afspraak met de adviesfunctie, het resultaat voor en na afrekening en per onderdeel toe. Het resultaat van de MGR voor afrekening komt uit op € 801.000. Dit resultaat valt uiteen in de volgende onderdelen (zie tabel rechts). In de tabel onder is het resultaat van WerkBedrijf verder gespecificeerd.

Gemeente Bedragen in 1.000	**WerkBedrijf**				**ICT-Rijk van Nijmegen**			**Bestuurs-onder-steuning**	**Totaal MGR**
	SW	**WERK***	**Vastgoed**	**Totaal**	**Automati-sering**	**Applicatie-beheer**	**Totaal**		
Berg en Dal	4	101	2	107	0	0	0	0	107
Beuningen	3	33	2	37	0	0	0	0	37
Druten	2	-71	1	-68	0	0	0	0	-68
Heumen	1	99	1	101	0	0	0	0	101
Mook en Middelaar	0	-66	0	-66	0	0	0	0	-66
Nijmegen	-16	69	12	64	0	74	74	0	138
Wijchen	4	73	2	80	0	0	0	0	80
West Maas en Waal	1	0	0	1	0	0	0	0	1
WerkBedrijf WBRN	0	0	0	0	0	41	41	0	41
ODRN	0	0	0	0	0	12	12	0	12
Werkorg. Druten-Wijchen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	417	0	417	0	417
Totaal	**0**	**237**	**19**	**257**	**417**	**128**	**545**	**0**	**801**

WerkBedrijf

Het resultaat van onderdeel **Sociale Werkvoorziening** komt voor verwerking van de afrekeningen uit op € 0. Dit resultaat valt op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

Gemeente Bedragen in 1.000	**WerkBedrijf Werk**			
	Op Weg naar Werk	**LKS**	**Participatie**	**Totaal**
Berg en Dal	89	2	10	101
Beuningen	36	-9	6	33
Druten	-2	-74	5	-71
Heumen	65	30	4	99
Mook en Middelaar	-14	-53	1	-66
Nijmegen	-13	-4	86	69
Wijchen	63	0	11	73
Totaal	**224**	**-110**	**123**	**237**

Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld een voordeel te behalen van tussen de € 0 en €150.00. Binnen het resultaat hebben we tevens de eenmalige uitkering voor de SW-medewerkers kunnen opvangen. Dit was mogelijk omdat het aantal SW-medewerkers harder gedaald is dan begroot, waardoor er ruimte in de salariskosten is ontstaan. Daarnaast zijn de overige

opbrengsten hoger door betere afspraken over de bijdrage van werkgevers in het collectief vervoer. De SW omzet is lager doordat het aantal SW medewerkers harder is gedaald dan begroot. Het aantal werkbare uren per beschikbare SW-medewerker is echter gestegen. Deze stijging vond wel hoofdzakelijk plaats bij de groepsdetacheringen. Hier liggen de tarieven lager dan bij de individueel gedetacheerden.

Van het Rijk ontvingen de gemeenten voor de uitvoering van de SW 38,3 miljoen euro. Dit is inclusief de compensatie voor SW-medewerkers van € 608.800. We hebben in 2025 € 37,0 miljoen uitgegeven. De SW hebben we ook in 2025 binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten uit kunnen voeren. Er is voor de gemeenten in de regio een voordelig resultaat ontstaan van € 1,3 miljoen.

Gemeenten hebben tevens eenmalige middelen ontvangen ten behoeve van toekomstbestendigheid sociaal ontwikkelbedrijven/werkontwikkelbedrijven. Bij de meicirculaire 2025 is 1,1 miljoen euro uitgekeerd. Wij verzoeken u deze middelen te reserveren voor de noodzakelijk investeringen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

Het resultaat van onderdeel **Werk** komt voor verwerking van de afrekeningen uit op € 237.000. Op de onderdelen loonkostensubsidies, Op weg naar werk en arbeidsparticipatie zijn de volgende resultaten bereikt:

- *€ 123.000 voordeel op de gemeentelijke bijdrage.* We hebben in de halfjaar rapportage aangegeven tussen de € 0 en de € 200.000 uit te komen. Het voordeel van € 123.000 is enerzijnds ontstaan door hogere overige opbrengsten. Met name de rentebaten op het schatkistbankieren lagen hoger dan voorzien. Daarnaast hebben we een voordeel op de personele lasten door een te hoog ingeschatten indexering van de CAO lonen. Dit voordeel wordt deels teneit gedaan doordat we extra hebben moeten doteren aan de voorziening verlof. Het voorstel is om het overschot van € 123.000 op werk toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget.

- *€ 224.000 minder uitgaven Op weg naar werk.* Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld tussen de € 0 en de € 175.000 over te gaan houden bij Op weg naar werk. Het voordeel is iets groter geworden. Dit betreft een eenmalig voordeel. Zoals gemeld met de halfjaarcijfers is dit voordeel is met name ontstaan doordat de afrekeningen over 2024 gunstiger uit gevallen zijn. We rekenen met gemeenten af op basis van realisatie.

- *€ 110.000 meer uitgaven wettelijke loonkostensubsidies.* Bij de halfjaarcijfers hebben wij aangekondigd dat we verwachten tussen de € 175.000 en €275.000 over te houden. Dit is een tekort van € 110.000 geworden. De groei van het aantal verstrekte loonkostensubsidies is hoger geweest dan voorzien. Daarnaast waren de verstrekkingen per loonkostensubsidie gemiddeld hoger dan voorzien. De inschatting van de indexatie is te laag geweest. Overigens vergoedt het Rijk alle gemaakte kosten voor ingezette loonkostensubsidies. Daarmee wordt het gemelde tekort van € 110.000 in 2026 gedekt met een hogere bijdrage vanuit het buigbudget.

- In het kader van de uitvoering van beschut werk zijn eind 2025 20 (2024: 9) detacheringsbanen gerealiseerd en 72 (2024: 56) kandidaten rechtstreeks in dienst bij werkgevers; een totaal van 92 (2024: 65) kandidaten. Dit is een toename van 27 kandidaten ten opzichte van eind 2024. We hebben 20 detacheringsbanen minder gerealiseerd dan begroot, wat leidde

tot lagere baten in de vorm van loonkostensubsidies en detacheringsvergoedingen. Hier tegenover staan ook lagere loonkosten. Voor de 70 kandidaten die rechtstreeks bij werkgevers in dienst zijn, zijn in 2025 begeleidingsvergoedingen en werkplekaanpassingen betaald, met een totaalbedrag van €402.000 (2024: € 282.000), gemiddeld € 5.600 (2024: €5.000. Dit bedrag is exclusief de loonkostensubsidies voor deze kandidaten.

Bij het onderdeel **Vastgoed** is voor verwerking van de afrekeningen € 19.000 minder besteed. De lagere lasten zijn als volgt te verklaren:

- Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld dat we voor het onderdeel vastgoed verwachten €77.000 minder uit te gaan geven. De lagere lasten van € 19.000 is een combinatie van hogere huurbaten en het doorschuiven van een aantal onderhoudswerkzaamheden wegens capaciteitsproblemen waardoor een onderuitputting van het onderhoudsbudget is ontstaan.

iRvN

Bij iRvN is over 2025 een voordelig resultaat be haald. Het resultaat per onderdeel ziet er zo uit:

- *bij onderdeel Automatisering is een voordeel ontstaan van € 417.000.* Het voordeel bij Automatisering is ontstaan doordat we in 2025 een deel van de IP adressen verkocht hebben. Het voorstel is om dit resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie.
- *bij onderdeel Applicatiebeheer is € 128.000 minder besteed.* De lagere lasten van € 128.000 is voor € 64.300 ontstaan doordat bij de gemeente Nijmegen en het WerkBedrijf minder is uitgegeven op het additionele budget. Het restant van het voordeel is ontstaan doordat de loonkosten lager waren. Dit komt met name doordat de indexering van de CAO lonen van het ambtelijk personeel hoger zijn ingeschat voor 2025 dan dat de indexering is geworden.

Bestuursondersteuning

Bestuursondersteuning is conform begroting gerealiseerd. Het resultaat is dan ook € 0. Een nadere toelichting van de totstandkoming van de realisering van de baten en lasten leest u in hoofdstuk 7 van de jaarrekening.

2.3 Voorstel resultaatbestemming

Het voorstel aan het algemeen bestuur is om het resultaat 2025 te verwerken in de gemeentelijke bijdrage volgens onderstaand schema en conform de verdelingssystematiek zoals genoemd in de grondslagen (zie hoofdstuk 3).

De afrekeningen zullen apart plaatsvinden op de volgende onderdelen:

WerkBedrijf, onderdeel Werk		
Voordeel resultaat	€ 237.000	
Af: dotatie bestemmingsreserve risico's	€ 123.000	-/-
Te verrekenen voordelig resultaat:	€ 114.000	
Voordeel arbeidsmatige dagbesteding	€ 224.000	
Nadeel wettelijke loonkostensubsidies	€ 110.000	
WerkBedrijf, onderdeel SW		
Te verdelen voordelig resultaat	€ 0	
WerkBedrijf, onderdeel Vastgoed		
Te verdelen voordelig resultaat	€ 19.000	
iRvN, onderdeel Automatisering		
Voordelig resultaat	€ 417.000	
Af: dotatie bestemmingsreserve datamigratie	€ 417.000	-/-
Te verrekenen voordelig resultaat:	€ 0	
iRvN, onderdeel Applicatiebeheer		
Te verdelen voordelig resultaat	€ 128.000	
Bestuursondersteuning		
Resultaat afrekening	€ 0	

Afrekening wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding

Voor de afrekening van de wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding (Op weg naar werk) is geen bestuursbesluit nodig. Voor de volledigheid geven we wel deze resultaten per gemeente weer ten opzichte van de begroting

↓ De verantwoording van dit inkomensdeel is terug te vinden in bijlage 2.

Bedragen in 1.000 **Gemeente**	**WerkBedrijf Werk - Loonkostensubsidies**		
	Baten	**Lasten**	**Betalingsverplichting gemeente**
Berg en Dal	757	756	2
Beuningen	580	589	-9
Druten	551	625	-74
Heumen	382	352	30
Mook en Middelaar	105	158	-53
Nijmegen	5.346	5.350	-4
Wijchen	935	935	0
Totaal	**8.655**	**8.765**	**-110**

↓ De verantwoording van het aantal dagdelen is terug te vinden in bijlage 3.

Bedragen in 1.000 **Gemeente**	**WerkBedrijf Werk - Op weg naar Werk**				
	Gemeente	**Ingelegd**	**Subsidie**	**Personele Lasten**	**Betalingsverplichting Gemeenten**
Berg en Dal	9%	306	184	32	89
Beuningen	10%	338	266	36	36
Druten	5%	167	152	18	-2
Heumen	4%	146	65	15	65
Mook en Middelaar	2%	73	79	8	-14
Nijmegen	59%	1.945	1.752	207	-13
Wijchen	10%	314	218	33	63
Totaal	**100%**	**3.288**	**2.715**	**349**	**224**

Bedragen in 1.000 **Gemeente**	**WerkBedrijf**						**ICT-Rijk van Nijmegen**		**Bestuurs-ondersteuning**	**Totaal MGR**
	Participatie-budget	**Nieuw beschut**	**Op weg naar werk**	**Loonkosten-subsidie**	**SW**	**Vastgoed**	**Automati-sering**	**Applicatie-beheer**		
Berg en Dal	1.641	250	217	756	3.582	14	1.274	0	27	7.761
Beuningen	945	175	302	589	2.878	11	1.362	0	20	6.282
Druten	797	118	169	625	2.140	8	691	0	15	4.563
Heumen	584	94	80	352	1.192	5	791	0	13	3.111
Mook en Middelaar	205	46	86	158	0	0	403	0	6	904
Nijmegen	13.683	2.366	1.959	5.350	22.137	84	10.396	3.388	140	59.503
Wijchen	1.705	312	252	935	3.970	15	1.784	0	32	9.006
West Maas en Waal	0	0	0	0	1.143	0	0	0	0	1.143
ODRN	0	0	0	0	0	0	834	221	0	1.054
WerkBedrijf WBRN	0	0	0	0	0	0	1.452	343	0	1.795
Werkorg Druten-Wijchen	0	0	0	0	0	0	71	0	0	71
Totaal	**19.561**	**3.361**	**3.065**	**8.765**	**37.042**	**137**	**19.056**	**3.953**	**254**	**95.193**

↑ De langlopende vordering tbv de voorzieningen SW is niet toegevoegd. Voorzieningen SW is niet toegevoegd.

3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het algemeen bestuur op d.d. 3 oktober 2024 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Het besluit van 3 oktober 2024 moet gelezen worden tezamen met het correctiebesluit van 19 november 2025.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeenschappelijke regeling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen de nominale waarden, tenzij bij het balanshoofd anders is vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening doet het algemeen bestuur schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Dit gebeurt in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen.

Schattingswijzigingen

Voor 2025 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Vergelijkende cijfers

Bij het opstellen van de jaarrekening 2025 heeft een re-classificatie plaatsgevonden van de balanspost kortlopende schulden naar de balanspost overlopende passiva. Om de vergelijkbaarheid te houden is de balanspost 2024 tevens gecorrigeerd. Van de balanspost kortlopende schulden is een bedrag van € 742.000 gereclassificeerd naar de balanspost overlopende passiva.

Waarderingsgrondslagen

Vaste Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de bruto-verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, eventueel verminderd met bijdragen van derden en verminderd met afschrijvingen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De kosten voor de verbouwing van het bedrijfspand zijn geactiveerd in de materiële vaste activa. Op gronden wordt niet afgeschreven. De afschrijving op materiële vaste activa vangt aan in het jaar na de in gebruik name van de materiële vaste activa.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgesteld aan de hand van notitie richtlijnen activeren en afschrijven activa, artikel 4, lid 2 en 3. De gehanteerde termijnen in jaren staan genoteerd in de tabel hieronder. Aan de materiele vaste activa wordt geen rente toegerekend.

Materiële vaste activa	Termijn (in jaren)
Gronden en terreinen	0
bedrijfsgebouwen	40
Voorzieningen aan terreinen	25
Machines, apparaten en installaties	15
Inventarissen	10
Vervoersmiddelen	5
ICT-investeringen (mobiele devices)	3
ICT-overige investeringen	5
Overige activa	10

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Vlottende Activa

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een typische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Omdat sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn, is het uitgangspunt om vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen beperkt te houden. De deelnemende gemeenten houden in hun weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen of verwachte verliezen of risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten op de balansdatum. Onder voorzieningen worden ook de van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed opgenomen. Uitzondering hierop vormen de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen. Deze worden gepresenteerd bij de 'Overlopende

passiva overheidsmiddelen'. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende Passiva

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De vlottende passiva hebben een rentetypische looptijd van één jaar of korter.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben in het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van het opmaken van de jaarrekening.

Personele lasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Bijdrage per gemeente

De subsidies van de deelnemende gemeenten hebben een structureel karakter en zijn bedoeld om de activiteiten van de MGR te bekostigen. De subsidies zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, rekening houdend met een eventuele terugbetalingsverplichting. De voor de subsidie geldende wet- en regelgeving is gevolgd. De bijdrage per gemeente is per module anders afgesproken.

Op hoofdlijnen wordt de bijdrage als volgt bepaald:

WerkBedrijf

- Voor het onderdeel Werk draagt iedere deelnemende gemeente het volledige Participatiebudget over aan de MGR.
- Voor het onderdeel SW wordt een kostprijs per SE bepaald. De bijdrage wordt bepaald op basis van het aantal in de septembercirculaire van het jaar T-1 genoemde SE deelnemers in een gemeente.

iRvN

- Voor het onderdeel Automatisering is de bijdrage van iedere gemeente op basis van verdeelsleutels bepaald. De verdeelsleutels betreffen; inbreng, fte's, inwoneraantallen of op basis van werkelijke lasten.
- Voor het onderdeel Applicatiebeheer worden op begrotingsbasis afspraken gemaakt.

Bestuursondersteuning

De bijdrage is bepaald op basis van het aantal inwoners.

Eventuele overschotten of tekorten worden in de eindafrekening met de gemeenten verrekend dan wel wordt een voorstel gedaan tot toevoeging aan een bestemmingsreserve. Daarbij geldt dat over- en onderschrijdingen op het Werk-, SW- en iRvN-budget gezamenlijk gedragen

worden. Hierbij wordt bovenstaande systematiek gehanteerd. Daarnaast worden budgetten voor een specifiek doel toegekend, zoals arbeidsmatige dagbesteding (Op weg naar werk) en de wettelijke loonkostensubsidies. Deze budgetten worden ook alleen voor dat doel ingezet en per gemeente afgerekend. Mede omdat de wettelijke grondslag hierbij anders ligt.

Overige grondslagen

Belasting Toegevoegde Waarde (btw)

De btw wordt als volgt toegepast bij de MGR Rijk van Nijmegen:

- Het onderdeel Werk valt deels onder de koepelvrijstelling, zoals afgestemd met de Belastingdienst.
- Het onderdeel SW en iRvN vallen onder de ondernemers btw.

Vennootschapsbelasting (VPB)

In 2017 heeft de Belastingdienst geconcludeerd dat de MGR onder voorwaarden niet VPB plichtig is. De afspraken die daarover met de Belastingdienst zijn gemaakt, hebben wij voor 2025 strikt toegepast. Wijziging in activiteiten vanuit de MGR of inzichten vanuit de Belastingdienst kunnen dit standpunt doen wijzigen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde 'topfunctionarissen'. 'Topfunctionarissen' zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. De WNT verplicht ook tot openbaarmaking van de bezoldiging van de 'overige functionarissen', indien deze de bezoldiging of de ontslaguitkering de maximale norm te boven gaat. Het algemene bezoldigingsmaximum voor de WNT is voor 2025 vastgesteld op € 246.000.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

1. De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet;
2. De financiële rechtmatigheid, waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium, omvat:

- Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 19 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt, indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O-beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

3. De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 [7] van de Commissie BBV, alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten, exclusief stortingen in de reserves, (zijnde € 2.128.000) is gehanteerd
- Fouten en onduidelijkheden worden in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en als totaal afgezet tegen de verantwoordingsgrens;
- Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd, waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Onderstaand de belangrijkste wetten die automatisch vallen onder het normenkader waarbinnen MGR Rijk van Nijmegen opereert:

- Grondwet
- Burgerlijk Wetboek
- Gemeentewet
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Participatiewet en de daarbij horende regelingen/protocollen
- Wet sociale werkvoorziening (WSW) en daarbij behorende regelingen/protocollen
- Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)
- Besluit begroting en verantwoording (BBV)
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
- Wet financiering decentrale overheden (Fido) en aanverwante regelingen (Ruddo)
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
- Wet Normering Topinkomens (WNT)
- Wet modernisering invoering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen
- Wet martk en overheid
- EU aanbestedingsregels
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
- Ambtenarenwet
- Sociale wetgeving in brede zin
- Pensioenwetgeving
- CAO gemeenten, sociale werkvoorziening en aan de slag
- Wet op de loonbelasting
- Loonheffingshandboek (WKR)
- Wet op de omzetbelasting
- Wet op het btw compensatiefonds
- Wet op de venootschapsbelasting
- Besluit uitsluiting aftrek omzetbelasting
- Treasurystatuut
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden

4. Toelichting balans per 31 december 2025

Vaste activa

Materiële vaste activa

De MGR heeft alleen investeringen met economisch nut. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiele vaste activa bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-24**	**Boekwaarde 31-12-25**
Bedrijfsgebouwen	4.758	4.703
Gronden en terreinen	899	899
Machines, apparaten en installaties	158	132
Overige ICT-investeringen	8.258	7.670
Totaal	**14.073**	**13.404**

Materiele vaste activa bedragen in 1.000	**Aanschafkosten 31-12-24**	**Afschrijving 31-12-24**	**Investering 2025 gekapitaliseerd**	**Boekwaarde 31-12-24**	**Buitengebruik-stelling**	**Investeringen 2025**	**Afschrijving in periode**	**Buitengebruik-stelling Afschrijving in periode**	**Boekwaarde 31-12-25**
Bedrijfsgebouwen	6.221	-1.463	0	4.758	0	176	-231	0	4.703
Gronden en terreinen	899	0	0	899	0	0	0	0	899
Machines, apparaten en installaties	264	-106	0	158	0	0	-26	0	132
Overige ICT-investeringen	20.231	-11.942	-31	8.258	-95	1.995	-2.541	53	7.670
Totaal	**27.614**	**-13.511**	**-31**	**14.073**	**-95**	**2.171**	**-2.799**	**53**	**13.404**

De materiële vaste activa bestaan bij de MGR Rijk van Nijmegen hoofdzakelijk uit een tweetal bedrijfspanden en de daarbij behorende inrichting. De inrichting van een gehuurd pand en een groot aantal ICT-voorzieningen. De boekwaarde is in 2025 gedaald van € 14,1 miljoen naar € 13,4 miljoen.

In 2025 hebben we voor een bedrag van € 95.000 aan activa buiten gebruik gesteld. Verminderd met de cumulatieve afschrijvingen hebben we € 42.000 ten laste van de exploitatie gebracht. Bij de iRvN betreft dit in 2025 en voorgaande jaren buiten gebruik gestelde laptops en telefoons, omdat deze om diverse reden onbruikbaar zijn geworden door verlies, diefstal of omdat het device niet meer te repareren is.

De investeringen in 2025 van € 2,2 miljoen betreft voor € 2,0 miljoen ICT-gerelateerde aankopen, zoals laptops, telefoons, virtuele werkplekken en beveiligingsvoorzieningen. Voor € 175.000 betreft het met name de telefooncellen en de aanpassing van de klimaatbeheersing in een ruimte van de Boekweitweg. Onderstaand overzicht geeft een nadere detaillering van de investeringen. Bij de iRvN wordt een onderschrijding op de investeringskredieten van € 505.000 gerealiseerd. Deze onderschrijding hebben we niet gemeld bij de tussenrapportage, omdat we verwachtten halverwege 2025 te kunnen gaan starten met de vernieuwing van de netwerkapparatuur. Dit project zou zo'n €1,2 miljoen gaan kosten. Dit was hoger dan de investeringsruimte van in totaal € 2,5 miljoen. Omdat we wisten dat we op het onderdeel laptops en telefoons € 500.000 over zouden houden, paste deze investering binnen de totale ruimte. De vernieuwing van de netwerkapparatuur

heeft in de tweede helft van 2025 meer vertraging opgelopen dan verwacht, waardoor een belangrijk deel in 2026 uitgevoerd gaat worden. Hierdoor blijft er € 505.000 over. De iRvN gaat het deel van het overschot van de laptops en telefoons overhevelen naar 2026 ten behoeve van de investering van de netwerkapparatuur.

Bij WerkBedrijf melden we een onderschrijding van € 419.000 op het investeringskrediet. Met name de investering in de vervanging van de zonwering is uitgesteld, omdat we eerst besluitvorming willen op het strategisch huisvestingsplan en het meerjarenonderhoudsplan alvorens de investering in te zetten. Naar verwachting vindt dit in de eerste helft van 2026 plaats.

Hierboven staat een overzicht van de beschikbaar gestelde kredieten en de uitnutting ervan.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen een drietal deposito's met een looptijd langer dan een jaar. Daarnaast is conform het advies commissie BBV is een voorziening RVU en spaarverlof SW opgenomen voor een bedrag van € 2,5 miljoen. Op 5 maart 2026 heeft het Algemeen Bestuur van de MGR Rijk van Nijmegen ervoor gekozen om de uit de getroffen voorziening

Materiele vaste activa bedragen in 1.000	**Beschikbaar gesteld krediet 2025**	**Budget-overheveling vanuit 2024**	**Cumulatief beschikbaar gesteld krediet**	**Besteed in 2025**	**Afwijking cumulatief**
ICT - Vervanging fysieke werkplek	961	0	961	743	218
ICT - Mobiele telefonie	826	0	826	308	518
ICT - Centrale computercapaciteit	713	0	713	944	-231
Totaal IRvN	2.500	0	2.500	1.995	505
WerkBedrijf - Boekweitweg	445	0	445	176	269
WerkBedrijf - Inventaris	150	0	150	0	150
Totaal WBRN	595	0	595	176	419
Totaal MGR	**3.095**	**0**	**3.095**	**2.171**	**924**

Financiele vaste activa bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2025**	**Boekwaarde 31-12-2024**
Deposito's	3.000	4.000
Langlopende vorderingen	2.502	0
Totaal	**5.502**	**4.000**

Langlopende vordering bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2025**
Beuningern	194
Druten	145
Heumen	81
Nijmegen	1.495
Wijchen	268
West Maas en Waal	77
Berg en Dal	242
Totaal	**2.502**

voortkomende last te behandelen als een eeuwigdurende vordering op de gemeenten. Deze vordering loopt in de tijd af, omdat het aantal SW-medewerkers jaarlijks daalt

Vlottende activa

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden →

De verschillende posten die behoren tot de vlottende activa worden hier verder uitgesplitst.

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen worden in de tabel verder gespecificeerd →

Vorderingen op openbare lichamen: Debiteuren
Van de debiteuren openbare lichamen 2025 staat per eind januari 2026 nog een bedrag van € 0. open.

Vorderingen op openbare lichamen: Onder de vorderingen op het openbaar lichaam de nog te ontvangen transitievergoeding van het UWV ter hoogte van € 165.000 (betreffende voornamelijk SW), de rente uit schatkistbankieren over het vierde kwartaal ad € 89.000 en de van de gemeenten te ontvangen loonkostensubsidies ter hoogte van € 110.000 opgenomen.

Vlottende activa bedragen in 1.000	**openstaande vorderingen 31-12-2025**	**Voorziening oninbaarheid 31-12-2025**	**Boekwaarde 31-12-2025**	**31-12-2024**
Vorderingen op openbare lichamen	1.835	0	1.835	1.671
Rekening-courantverhouding met het Rijk	8.363	0	8.363	8.682
Overige vorderingen	1.210	-582	628	1.069
Totaal	**11.408**	**-582**	**10.825**	**11.422**

Openbaar lichaam bedragen in 1.000	**openstaande vorderingen 31-12-2025**	**Voorziening oninbaarheid 31-12-2025**	**Boekwaarde 31-12-2025**	**31-12-2024**
Debiteuren	435	0	435	655
Vorderingen op openbare lichamen	364	0	364	597
Saldo	**799**	**0**	**799**	**1.252**
Terug te vorderen btw	586	0	586	0
Door te schuiven btw naar gemeenten	450	0	450	419
Totaal openbaar lichaam	**1.835**	**0**	**1.835**	**1.671**

Gemeente	**Gefactureerd**			**Nog te factureren**	**Totaal btw compensatie-fonds 2025**	**Inwoners-aantallen (x1)**	**Percentage**
	Q1	**Q2**	**Q3**	**Q4**	**2025**		
Gemeente Berg en Dal	43	49	34	48	174	35.920	11%
Gemeente Beuningen	32	36	25	36	129	26.673	8%
Gemeente Druten	24	27	19	26	95	19.700	6%
Gemeente Heumen	20	23	16	23	82	16.930	5%
Gemeente Mook en Middelaar	10	11	8	11	39	8.134	2%
Gemeente Nijmegen	222	251	176	249	898	185.750	55%
Gemeente Wijchen	51	57	40	57	205	42.303	13%
Totaal	**401**	**453**	**317**	**450**	**1.622**	**335.410**	

Terug te vorderen btw: Over de btw aangifte van het vierde kwartaal ontvangen wij van de belastingdienst € 586.000 terug.

Door te schuiven btw naar gemeenten

Onder de vorderingen op openbare lichamen valt ook een bedrag voor terug te vorderen btw bij de verschillende gemeenten. De MGR kan deze btw zelf niet terugvorderen van het Rijk, deze dient via de gemeenten teruggevorderd te worden. Het bedrag van € 450.000 wordt verdeeld aan de hand van de inwonersaantallen in de BRN norm 2025. De bedragen zijn gecommuniceerd met de deelnemende gemeenten ten behoeve van het btw-compensatiefonds. De facturen tot en met het derde kwartaal zijn reeds verstuurd op basis van de tabel hiernaast.

Verslagjaar: Bedragen in 1.000	**Verslagjaar 2025**				
1) Drempelbedrag	2.135				
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
2) Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		619	787	607	650
(3a) = (1) > (2)		1.516	1.348	1.528	1.485
(3b) = (2) > (1)		0	0	0	0
1) Berekening drempelbedrag					
4A) Begrotingstotaal verslagjaar	106.736				
4B) Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	106.736				
4C) Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	2.135				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
5A) Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)		55.675	71.586	55.854	59.816
5B) Dagen in het kwartaal		90	91	92	92
(2)-(5A) / (5B) Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		619	787	607	650

Rekening-courantverhouding met het Rijk

Naast deze vorderingen, heeft de MGR een positief deposito saldo bij de rekeningcourantverhouding met het Rijk ter waarde van € 8,4 miljoen. Deze is een fractie lager dan in 2024.

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden.
Voor ons geldt voor 2025 een drempelbedrag van € 2,1 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2025 hebben geen overschrijdingen van het drempelbedrag plaatsgevonden. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2025 is geweest:

Overige vorderingen

De debiteurenpositie overige debiteuren is € 1,2 miljoen. Hiervan is per eind januari 2026 € 100.000 ontvangen. Voor de mogelijk oninbare vorderingen is een voorziening gevormd van € 582.000.

Overige vorderingen bedragen in 1.000	**openstaande vorderingen 31-12-2025**	**Voorziening oninbaarheid 31-12-2025**	**Boekwaarde 31-12-2025**	**31-12-2024**
Overige debiteuren	1.205	-582	623	1.058
Overige vorderingen	5	0	5	11
Totaal	**1.210**	**-582**	**628**	**1.069**

Liquide middelen

Het saldo van liquide middelen bestaat uit het banksaldo en het kasgeld van de MGR. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de MGR.

Op 16 juli 2020 is met de BNG een krediet- en depotarrangement in rekening-courant afgesloten. De kredietlimiet bedraagt € 2 miljoen en heeft een looptijd voor onbepaalde tijd. Rente bedraagt de 1-maands Euribor, vermeerderd met een spread van 30 basispunten. In 2025 hebben we hier geen gebruik van hoeven te maken.

Liquide middelen bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2025**	**Boekwaarde 31-12-2024**
Bank	176	69
Kas	3	5
Paypall	0	1
Totaal	**180**	**74**

Overlopende activa

De overlopende activa worden verder gespecificeerd zoals hieronder getoond:

Overlopende activa bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2025**	**Boekwaarde 31-12-2024**
Voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- het Rijk	0	0
- overige Nederlandse overheidslichamen	115	283
Overige nog te ontvangen bedragen	397	226
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van het volgende begrotingsjaren komen	3.384	2.289
Totaal	**3.896**	**2.798**

Vooruitbetaalde bedragen

De meeste vooruitbetaalde facturen, ter grootte van € 3,4 miljoen, hebben betrekking op de iRvN. Dit is een bedrag van € 3,1 miljoen en

betreft voornamelijk betaalde facturen voor service-contracten die betrekking hebben op 2026. Het restant van € 251.000 heeft betrekking op WerkBedrijf en betreft met name de vooruitbetaalde kosten Exact 2026 ad € 33.000, kosten Regio Effect ad € 95.000, vooruitbetaalde werkgeversbonus en ontwikkeltrajecten ad € 109.000 en overige diverse vooruitbetalingen.

Nog te ontvangen bedragen bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2024**	**Vermeerderingen**	**Verminderingen**	**Boekwaarde 31-12-2025**
Voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:				
- Europese overheidslichamen	0	0	0	0
- het Rijk	0	0	0	0
- overige Nederlandse overheidslichamen	0	0	0	0
Overige	189	115	-189	115
Totaal	**189**	**115**	**-189**	**115**

Nog te ontvangen bedragen

Het opgenomen bedrag onder de overige nog te ontvangen bedragen heeft betrekking op de nog te factureren omzet van de sociale werkvoorziening 2025. Dit is in 2026 gefactureerd, maar heeft nog betrekking op 2025

bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2024**	**Vermeerderingen**	**Verminderingen**	**Boekwaarde 31-12-2025**
Overige nog te ontvangen bedragen	226	397	-226	397
Totaal	**226**	**397**	**-226**	**397**

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2024**	**Ontrekkingen**	**Toevoegingen**	**Boekwaarde 31-12-2025**
Bestemmingsreserve WBRN	242	0	123	365
Gerealiseerd resultaat IRvN	0	0	417	417
Totaal	**242**	**0**	**540**	**782**

Algemene reserve

De MGR vormt geen algemene reserve, aangezien het principe is dat alle resultaten op de onderdelen verrekend worden met de deelnemende gemeenten. Een uitzondering betreft de bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserves

Risico's participatiebudget
Vanaf 2024 hebben we de mogelijkheid om een bestemmingsreserve risico's participatiebudget in te stellen. Het doel van deze reserve is om de verwachte schommelingen binnen het participatiebudget te kunnen opvangen. Van het gerealiseerd resultaat op het onderdeel participatiebudget stellen we voor om € 123.000 toe te voegen aan deze bestemmingsreserve.
De bestemmingsreserve is risico's participatiebudget is gemaximeerd op 10% van het regionale participatiebudget. De bestemmingsreserve heeft in eerste instantie de duur van drie jaar. In 2027 wordt bezien of de bestemmingsreserve noodzakelijk blijft.

Project datamigratie
Wij hebben het bestuur voorgesteld om het resultaat 2025 van de iRvN ter grootte van € 417.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie.

Voorzieningen bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2024**	**Ontrekkingen**	**Toevoegingen**	**Boekwaarde 31-12-2025**
Voorzieing SPP WBRN	1.257	-512	103	848
Voorziening SPP IRvN	100	-83	86	103
Verlof bovenwettelijk WBRN	378	-136	327	569
Verlof bovenwettelijk IRVN	307	-79	182	410
Spaarverlof WBRN	241	-13	117	345
Spaarverlof IRVN	167	-20	38	186
Spaarverlof SW en RVU SW	0	0	2.502	2.502
Transitie SW	0	0	381	381
Totaal	2.450	-843	3.736	5.343

Voorzieningen
Onze post voorzieningen valt uiteen in een voorziening SPP, een verlofvoorziening, een voorziening bovenwettelijk verlof en een voorziening voor transitiekosten.
Om de afbouw van het personeel zoals opgenomen in het SPP te realiseren, is een voorziening gevormd ter grootte van € 951.000. Hiervan is € 848.000 bestemd voor WerkBedrijf en € 103.000 bestemd voor iRvN. In 2025 is € 595.000 onttrokken. Dit betrof met name onttrekkingen bij WerkBedrijf van boventalligen en outplacement. Bij iRvN is een bedrag van € 83.000 onttrokken inzake een langdurig zieke. De actualisatie van de voorziening heeft ertoe geleid dat we in 2025 € 189.000 hebben moeten doteren om de verwachte lasten voor 2026 en volgende jaren te kunnen dekken.

Aan het spaarverlof is in 2025 € 33.000 onttrokken en € 155.000 gedoteerd. Dit betreft individuele keuzen van de medewerkers. Aan het bovenwettelijk verlof is in 2025 € 215.000 onttrokken en €509.000 toegevoegd. De toevoegingen en onttrekkingen aan beide voorzieningen hebben plaatsgevonden binnen de wettelijke kaders. De dotatie is hoger dan voorgaande jaren dat komt omdat er in de beginstand van de voorziening een fout zat. Deze is gecorrigeerd en had een effect van € 159.000.

Conform het advies commissie BBV is een voorziening RVU-gerechtigden en opgebouwde spaarverlof opgenomen voor een bedrag van € 2,5 miljoen. De getroffen voorziening wordt niet ten laste gebracht van de gemeenten.
Er is een vordering op de gemeenten van € 2,5 miljoen met de afspraak dat deze niet direct wordt geïnd (eeuwigdurend). De voorziening wordt vervolgens in de jaren daarna aangesprokennaar rato van de uitkeringen en mutaties in het spaarverlof. Daarmee zal parallel de vordering op de gemeenten worden aangepast.
Voor medewerkers die uit dienst treden zijn we een transitievergoeding verschuldigd. Dit geldt ook voor de langdurig zieken. Tot medio 2026 krijgen we deze kosten één op één vergoed van het UWV. Na 1 juli 2026 vervalt deze optie en moeten grote werkgevers deze lasten zelf dragen. Voor de groep langdurig zieken hebben we in 2025 € 381.000 gedoteerd, omdat dit naar verwachting het bedrag is wat we verschuldigd zijn aan medewerkers die uit dienst treden wegens langdurige ziekte. Het betreft voornamelijk SW-medewerkers.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt.
In 2025 heeft de MGR geen nieuwe leningen aangetrokken. In bovenstaande tabel staan de lopende geldleningen. De rentelast voor 2025 bedraagt € 131.600 (2024: € 132.500).

In onderstaande tabel wordt het verloop van de vaste schulden weergegeven met een looptijd langer dan één jaar.

Leningen bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2024**	**Ontrekkingen**	**Toevoegingen**	**Boekwaarde 31-12-2025**
Onderhandse leningen van banken en financiële instellingen	7.694	-58	0	7.636
Totaal	**7.694**	**-58**	**0**	**7.636**

Leningen bedragen in 1	**Voor**	**Per 1-1-2025**	**Datum**	**Bedrag aflossing**	**Per 31-12-2025**	**Ingangdatum**	**Einddatum**	**Rente**	**aflossing**
BNG (MGR)	1.171.000	693.637	2-1-2019	57.761	635.876	2-jan-15	2-jan-35	1,740%	jaarlijks
NL Waterschapsbank	4.500.000	4.500.000	27-3-2037	0	4.500.000	26-apr-17	27-apr-37	1,730%	einde looptijd
BNG (MGR)	2.500.000	2.500.000	25-6-2038	0	2.500.000	25-jun-18	25-jun-38	1,705%	einde looptijd
Totaal	**8.171.000**	**7.693.637**		**57.761**	**7.635.876**				

Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit de volgende posten.

**De kortlopende schulden 2024 zijn gecorrigeerd naar de overlopende passiva met 742K. Dit betreft nog te betalen kosten. Dit is gecorrigeerd om de juiste vergelijking met het 2025 te kunnen maken*

De netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar zijn verder uitgesplitst, zie tabel.

Crediteuren

Op de post crediteuren staat aan het eind van 2025 een bedrag van € 639.000 open. Van de € 639.000 heeft de MGR per 27 januari 2025 € 595.000 voldaan.

Pensioenen

Pensioenen betreft de nog af te dragen pensi-oenverplichtingen eind 2025.

Vlottende passiva bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2025**	**Boekwaarde 31-12-2024**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotngsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume. De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- Europese overheidlichamen	0	0
- het rijk	0	0
- Overige nederlandse overheidslichamen	6.044	10.418
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	0
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotings-jaar tot betaling komen	1.420	1.419
Totaal overlopende passiva	**7.464**	**11.837**
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.583	10.144
Totaal	**20.047**	**21.981**

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2025**	**Boekwaarde 31-12-2024**
Crediteuren	639	970
Pensioenen	378	356
Belastingen	3.082	3.674
Afrekening Op weg naar Werk gemeenten	224	380
Afrekening deelnemersbijdragen	0	1.878
Afrekeningen bijdrijge gemeenten**	1.010	1.983
Afrekening Loonkostensubsidies gemeenten	0	530
Afrekening ontwikkeltrajeten plus en werkgeversbonus plus gemeenten	0	72
Te betalen ID-Participatie afrekening met instellingen	300	300
Afrekening gemeenten meicirculaire 2025	233	0
Afrekening gemeente IRvN	128	0
Afrekening gemeente vastgoed	19	0
Overige	30	0
Totaal	**6.044**	**10.144**

Belastingen bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2025**	**Boekwaarde 31-12-2024**
Loonheffing	3.016	2.773
LIV	0	-166
Af te dragen BTW	0	1.066
Overige verrekeningen	67	0
Totaal	**3.082**	**3.673**

Op Weg naar Werk bedragen in 1.000	**Budget**	**Besteed**	**Budget-overheveling**	**Betalings-verplichting**	**Totaal dagdelen**
Berg en Dal	306	217	0	89	4.092
Beuningen	338	302	0	36	5.861
Druten	167	169	0	-2	3.328
Heumen	146	80	0	65	1.464
Mook en Middelaar	73	86	0	-14	1.719
Nijmegen	1.945	1.959	0	-13	38.462
Wijchen	314	252	0	63	4.827
Totaal	**3.288**	**3.065**	**0**	**224**	**59.753**

Belastingen

De positie aan de Belastingdienst is in de tabel verder toegelicht. De loonheffing bestaat uit de loonheffingen SW en ambtelijk en is de totaalpositie aan de Belastingdienst. Daarnaast is zijn de overige verrekeningen die betrekking hebben op de afdracht van de salarissen toegevoegd.

Afrekening Op Weg naar Werk

In de tabel is de specificatie opgenomen van de aan de deelnemende gemeenten terug te betalen bedragen. Dit betreft Op weg naar werk. Er is minder gerealiseerd dan dat er baten voor zijn opgehaald. Daardoor bestaat er nog een betalingsverplichting aan de deelnemende gemeenten van € 224.000.

** Afrekeningen bijdrage gemeenten

€ 1,0 miljoen uit de budgetoverheveling 2022-2024 inzake risico's detacheringsbanen (cao Aan de slag). Na afronding van het project vindt afrekening met de deelnemende gemeenten plaats.

Te betalen ID-Participatie afrekening met instellingen

Dit betreft de afrekening ID-participatie met de instellingen ter grootte van € 300.000.

Afrekening gemeenten meicirculaire 2025

Dit betreft de afrekening met de gemeenten inzake de bijstelling van de meicirculaire 2025 ad €233.000. Voor een nadere specificatie zie de bijlage bij de jaarrekening

Afrekening gemeenten iRvN onderdeel Automatisering

Op het onderdeel Automatisering is een resultaat behaald van € 417.000. Het resultaat komt voort uit de verkoop van diverse IP-adressen. Wij hebben het bestuur voorgesteld het resultaat toe te voeren aan de bestemmingsreserve datamigratie. Het voorstel is om 2026 deze reserve in te zetten voor het project datamigratie. Op de Gemeentelijke bijdrage is 2025 een resultaat van € 0 gerealiseerd, waardoor er geen afrekening zal komen.

Afrekening gemeenten iRvN onderdeel Applicatiebeheer

Op het onderdeel Applicatiebeheer is een resultaat van € 127.000 gerealiseerd. Dit resultaat wordt verdeeld over Gemeente Nijmegen, ODRN en WerkBedrijf. In de eindafrekening heeft hiervan €74.000 betrekking op Gemeente Nijmegen, € 12.000 op ODRN en € 41.000 op WBRN.
Voor nadere specificatie wordt naar hoofdstuk 7.3 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen verwezen.

Afrekening gemeenten Vastgoed

Op het onderdeel vastgoed is een resultaat behaald van €19.000 positief. Dit is een gevolg van hogere verhuuropbrengsten en lager uitvallende energie- en onderhoudskosten. In bijlage 3 is een specificatie weergegeven van de terug te vorderen bedragen per deelnemende gemeenten.

Overige schulden

Dit betreft de huur voor de parkeerplaats op het terrein van NXP.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt; zie tabel.

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt gespecificeerd worden.

De vooruit ontvangen bedragen van € 12,6 miljoen bestaan voor:

Overlopende passiva bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2024**	**Vermeer-deringen**	**Verminderingen**	**Boekwaarde 31-12-2025**
Europese overheidslichamen	0	0	0	0
Het Rijk	0	0	0	0
Overige Nederlandse overheidslichamen				
DU impulsgelden en versterking AMR	0	1.655	0	1.655
Resterende RTA middelen	879	375	0	1.254
SUWI middelen	1.771	0	-495	1.275
ESF	6.867	1.058	0	7.925
IPS	317	0	-46	271
Subsidie 2022-2024 project "Doe je Mee"	356	0	-356	0
Overige	229	7	-30	203
Totaal van de EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingjaren	**10.418**	**3.095**	**-927**	**12.583**

€ 12,4 miljoen projectgelden. Deze bestaan uit:

- € 4,2 miljoen nog niet bestede middelen Arbeidsmarktregio. De arbeidsmarktregio beslist over de inzet van deze middelen;
- € 7,9 miljoen inzake nog niet bestede middelen ESF-project "actieve inclusie";
- € 271.000 nog niet bestede middelen IPS. In dit project kunnen vanaf 1 januari 2023 geen nieuwe deelnemers meer stromen. Omdat een traject maximaal drie jaar duurt, kunnen zorgleveranciers nog tot en met eind 2025 een declaratie indienen. Daarna vindt afrekening met de gemeente Nijmegen plaats;

€203.000 uit overige. De belangrijkste posten betreffen:

- € 110.000 vooruitbetaalde onderhoudskosten tot 1 september 2029 voor één Cad Server.
- € 86.000 nog te betalen rente op leningen. Deze rente wordt in 2026 betaald.
-

**de kortlopende schulden 2024 zijn gecorrigeerd naar de overlopende passiva met 742K. dit betreft nog te betalen kosten. Dit is gecorrigeerd om de juiste vergelijking met het 2025 te kunnen maken*

De overlopende passiva bestaan daarnaast uit verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgende jaar tot betaling komen. De belangrijkste posten betreffen:

Op weg naar werk uitvoerende instellingen

De afrekening van december en de eindafrekening van Op Weg naar Werk van zorginstellingen zijn nog niet ontvangen. Bij deze afrekeningen wordt € 441.000 aan lasten verwacht.

Werkgeversbonusplus en ontwikkeltrajecten plus

Voor de ontwikkeltrajecten met diagnose en de werkgeversbonus plus zijn nog niet alle afrekeningen die betrekking hebben op 2025 ontvangen. Hier verwachten we nog 151.000 aan lasten.

Loonkostensubsidies

Voor de loonkostensubsidies zijn nog niet alle afrekeningen die betrekking hebben op 2025 ontvangen. Hier verwachten we nog 125.000 aan lasten

Factuurdatum 2026

De facturen die met een factuurdatum 2026, maar als boekingsdatum in 2025 zijn geboekt zijn als nog te betalen kosten opgenomen. Dit betreft een bedrag van 131.000

Overlopende passiva bedragen in 1.000	**Boekwaarde 31-12-2024**	**Vermeerderingen**	**Verminderingen**	**Boekwaarde 31-12-2025**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.419	1.420	-1.419	1.420
Totaal	**1.419**	**1.420**	**-1.419**	**1.420**

Facturen ontvangen betrekking op 2025

Tot slot zijn er facturen ontvangen in 2026 die nog betrekking hebben op 2025. Dit betreft met name lasten van de arbodienstverlening, collectief vervoer, advies uren, energie en inhuur. Dit is totaal een bedrag van 273.000

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

Ook met betrekking tot iRvN zijn diverse facturen begin 2026 ontvangen die nog betrekking hebben op 2025. Dit betreft met name inhuurfacturen, abonnementskosten en verbruikskosten voor de periode december 2025. De totale omvang hiervan bedraagt € 300.000.

5. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen materiële gebeurtenissen voorgedaan in 2026 die van invloed zijn op 2025.

6 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen

Uit de afgesloten contracten is gebleken dat de MGR voor een aantal toekomstige jaren verbonden is aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. De belangrijkste verplichtingen zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

A. Huurovereenkomsten
B. Inkoopcontracten
C. Vakantiegeld en verlofdagen

bedragen in 1.000	Module	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
A. Gastheerovereenkomst					
Huur	MGR	398	0	0	**398**
	IRVN	169	0	0	**169**
Servicekosten	MGR	614	0	0	**614**
	IRVN	350	0	0	**350**
Personeel en organisatie	MGR	179	0	0	**179**
	IRVN	105	0	0	**105**
B. Inkoopcontracten					
	MGR	4.049	8.521	3.052	**15.622**
	IRVN	7.689	7.750	930	**16.369**
C. Vakantiegeld en verlofdagen					
	MGR	2.630	0	0	**2.630**

A) Huurovereenkomsten

De MGR heeft een tweetal huurovereenkomsten afgesloten met de gemeente Nijmegen. De huurovereenkomsten hebben beide een looptijd van één jaar en lopen tot en met 31 december 2026. De resterende verplichting voor beide huurovereenkomsten bedraagt € 567.000. Daarnaast zijn aan deze huurovereenkomst facilitair beheer, servicekosten en de kosten voor de datacentra verbonden. De resterende verplichting hiervoor bedraagt € 964.000.

Naast de huurovereenkomsten heeft de MGR een gastheerovereenkomst met de gemeente Nijmegen gesloten voor de PIOFAH taken en het facilitair beheer. Deze overeenkomst loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026. Het facilitair deel is gekoppeld aan de huurovereenkomsten en heeft een looptijd van één jaar. De resterende verplichting voor de PIOFAH taken bedraagt € 284.000.

B) Inkoopcontracten

De MGR heeft diverse inkoopcontracten gesloten met onder andere zorgverleners voor Op weg naar werk. In deze overeenkomsten is afgesproken dat de MGR cliënten kan plaatsen bij de desbetreffende zorgverleners. Met de zorgverleners is afgesproken dat er een bepaald aantal cliënten geplaatst kan worden. Er wordt echter afgerekend per daadwerkelijk geplaatste cliënt. Hieronder staat het overzicht vermeld van de contractwaardes, de reeds bestede contractwaarde, en het resterende bedrag dat nog verhaald zou kunnen worden. Er moet echter de nadruk gelegd worden op het feit dat het gaat om mogelijke kosten, en dat de MGR niet verplicht is om alle contracten volledig af te

nemen. Naast de contracten voor Op weg naar werk geldt dit tevens voor de arbodienstverlening en het collectief vervoer. Over het algemeen is immers sprake van raamcontracten. De verwachting is dat niet alle contracten volledig uitgenut zullen worden. Daarnaast heeft de iRvN een aantal inkoopcontracten afgesloten. Deze hebben betrekking op ICT-gerelateerde taken en de inhuur van ondersteunend personeel. De grootste daarvan zijn de contracten voor de O365 diensten en de levering van laptops en telefoons.

Inkoopcontracten bedragen in 1.000	**Resterende waarde**	
	MGR excl. iRvN	**iRvN**
Contracten die aflopen in 2026	4.049	7.689
Contracten die doorlopen na 2026	11.573	8.680
Totaal	**15.622**	**16.369**

C) Vakantiegeld en verlofdagen Sociale werkvoorziening

De deelnemende gemeenten staan altijd garant voor de betaling/verplichtingen uit hoofde van vakantiegeld en verlofdagen voor de SW-medewerkers. Vanuit dit achterliggende feit en het feit dat MGR Rijk van Nijmegen dezelfde uitgangspunten voor verslaggeving/verantwoording toepast als de deelnemende gemeenten (BBV), is het niet toegestaan de verplichtingen uit hoofde van vakantiegeld en -dagen te waarderen in de balans per 31 december. Het bedrag dat wordt opgenomen onder niet uit de balans blijkende verplichtingen, betreft het vakantiegeld en de resterende uren bovenwettelijk en wettelijk verof 2025. De omvang van de verplichting inzake vakantiegeld bedraagt per 31 december 2025 € 1,3 miljoen. De omvang van de verlofdagen bedraagt per 31 december 2025 1,3 miljoen

7. Toelichting op overzicht baten en lasten over 2025

7.1 Baten en lasten MGR totaal

Het resultaat van de MGR komt uit op € 417.000. De afrekeningen met de deelnemende gemeenten zijn reeds in de cijfers verwerkt. De reden hiervoor is dat we conform de afspraken overschotten en tekorten per jaareinde afrekenen met de deelnemers. Voor 2025 stellen we voor hierop twee uitzonderingen te maken.
We stellen voor:

- € 123.000 van het overschot op Werk toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget.
- € 417.000 van het overschot op automatisering toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie.

MGR bedragen in 1.000	**Primaire begroting**	**gewijzigde begroting**	**gewijzigde begroting + technische wijziging**	**Realisatie**
Applicatiebeheer	5.033	4.907	5.025	4.889
Automatisering	19.366	19.879	20.300	20.911
Bestuursondersteuning	613	613	613	617
WerkBedrijf SW	46.367	45.246	45.246	47.675
WerkBedrijf Vastgoed	1.582	1.582	1.582	1.447
WerkBedrijf Werk	37.915	37.713	36.742	36.917
totaal	110.876	109.940	109.508	112.455
consolidatie	-3.619	-3.204	-3.204	-3.026
totaal	107.256	106.736	106.304	109.429
Exploitatieresultaat voor toevoeging reserve	0	0	0	540
toevoeging reserve	0	0	0	-123
resultaat na toevoeging reserve	0	0	0	417

WerkBedrijf

Het resultaat van **onderdeel Werk** komt voor verwerking van de afrekeningen uit op € 237.000. Op de onderdelen loonkostensubsidies, Op weg naar werk en arbeidsparticipatie zijn de volgende resultaten bereikt:

€ 123.000 voordeel op de gemeentelijke bijdrage.
We hebben in de halfjaar rapportage aangegeven tussen de € 0 en de € 200.000 uit te komen. Het voordeel van € 123.000 is enerzijds ontstaan door hogere overige opbrengsten. Met name de rentebaten op het schatkistbankieren lagen hoger dan voorzien. Daarnaast hebben we een voordeel op de personele lasten door een te hoog ingeschatte indexering van de CAO lonen. Dit voordeel wordt deels teniet gedaan doordat we extra hebben moeten doteren aan de voorziening verlof.

Het voorstel is om het overschot van € 123.000 op werk toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget.

€ 224.000 voordeel Op weg naar werk.
Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld tussen de € 0 en de € 175.000 over te gaan houden bij Op weg naar werk. Het voordeel is iets groter geworden. Dit betreft een eenmalig voordeel. Zoals gemeld met de halfjaarcijfers is dit voordeel is met name ontstaan doordat de afrekeningen over 2024 gunstiger uitgevallen zijn. We rekenen met gemeenten af op basis van realisatie.

€ 110.000 nadeel wettelijke loonkostensubsidies. Bij de halfjaarcijfers hebben wij aangekondigd dat we verwachten tussen de € 175.000 en € 275.000 over te houden. Dit is een tekort van € 110.000 geworden. De groei van het aantal verstrekte loonkostensubsidies is hoger geweest dan voorzien. Daarnaast waren de verstrekkingen per loonkostensubsidie gemiddeld hoger dan voorzien. De inschatting van de indexatie is te laag geweest. Overigens vergoedt het Rijk alle gemaakte kosten voor ingezette loonkostensubsidies. Daarmee wordt het gemelde tekort van € 110.000 in 2026 gedekt met een hogere bijdrage vanuit het buigbudget.

In het kader van de uitvoering van beschut werk zijn eind 2025 20 (2024: 9) detacheringsbanen gerealiseerd en 72 (2024: 56) kandidaten rechtstreeks in dienst bij werkgevers, wat een totaal van 92 (2024: 65) kandidaten oplevert. Dit is een toename van 27 kandidaten ten opzichte van eind 2024. We hebben 20 detacheringsbanen minder gerealiseerd dan begroot, wat leidde tot lagere baten in de vorm van loonkostensubsidies en detacheringsvergoedingen. Hier tegenover staan ook lager loonkosten. Voor de 70 kandidaten die rechtstreeks bij werkgevers in dienst zijn, zijn in 2025 begeleidingsvergoedingen en werkplekaanpassingen betaald, met een totaalbedrag van €402.000 (2024: € 282.000), gemiddeld € 5.600 (2024: €5.000). Dit bedrag is exclusief de loonkostensubsidies voor deze kandidaten.

MGR Rijk van Nijmegen					
bedragen in 1.000	**Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)**	**Begroting 2025 Na wijziging (B)**	**Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)**	**Realisatie 2025 (D)**	**Verschil prognose met begroting (D-C)**
Baten					
Overhead	23.440	33.394	33.934	34.525	-591
Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.765	-110
WSW en beschut werk	49.457	45.852	45.852	47.934	-2.082
Arbeidsparticipatie	26.533	18.833	17.862	18.204	-342
Totaal baten	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**109.429**	**-3.125**
Lasten					
Overhead	22.168	22.744	23.201	23.194	7
Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.765	-110
WSW en beschut werk	45.613	45.813	45.813	47.852	-2.040
Arbeidsparticipatie	20.527	18.483	17.512	17.967	-455
Totaal Programmalasten	**96.134**	**95.696**	**95.182**	**97.779**	**-2.597**
Overhead MGR	11.122	11.041	11.122	11.110	13
Totaal lasten	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**108.889**	**-2.585**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves	0	0	0	540	540
Toevoeging aan reserves	0	0	0	-123	-123
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves	0	0	0	417	417

Het resultaat van **onderdeel Sociale Werkvoorziening** komt voor verwerking van de afrekeningen uit op € 0. Dit resultaat valt op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld een voordeel te behalen van tussen de € 0 en €150.000. Binnen resultaat hebben we tevens de eenmalige uitkering voor de SW-medewerkers kunnen opvangen. Dit was mogelijk omdat het aantal SW-medewerkers harder gedaald is dan begroot, waardoor er ruimte in de salariskosten is ontstaan. Daarnaast zijn de overige

opbrengsten hoger door betere afspraken over de bijdrage van werkgevers in het collectief vervoer. De SW omzet is lager doordat het aantal SW-medewerkers hardere gedaald is dan begroot. Het aantal werkbare uren per beschikbare SW-medewerker is echter gestegen. Deze stijging vond wel hoofdzakelijk plaats bij de groepsdetacheringen. Hier liggen de tarieven lager dan bij de individueel gedetacheerden.

Van het Rijk ontvingen de gemeenten voor de uitvoering van de SW 38,3 miljoen euro. Dit is inclusief de compensatie voor SW-medewerkers van € 608.800. We hebben in 2025 uitgegeven € 37,0 miljoen. De SW hebben we ook in 2025 binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten uit kunnen voeren. Er is voor de gemeenten in de regio een voordelig resultaat ontstaan van € 1,3 miljoen.

Gemeenten hebben tevens eenmalige middelen ontvangen ten behoeve van toekomstbestendigheid sociaal ontwikkelbedrijven / werkontwikkelbedrijven. Bij de meicirculaire 2025 is 1,1 miljoen euro uitgekeerd. Wij verzoeken u deze middelen te reserveren voor de noodzakelijk investeringen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

Het resultaat van **onderdeel Vastgoed** komt voor verwerking van de afrekeningen uit op € 19.000. Dit resultaat valt op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

€ 19.000 voordelig resultaat.
Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld dat we voor het onderdeel vastgoed een resultaat verwachten van € 77.000. Het voordeel is ontstaan door hogere huurbaten en het doorschuiven van een aantal onderhoudswerkzaamheden wegens capaciteitsproblemen.

iRvN

Bij iRvN is over 2025 een voordelig resultaat behaald. Het resultaat per onderdeel ziet er als volgt uit:

- bij onderdeel Automatisering is een voordeel ontstaan van € 417.000;
- Het voordeel bij Automatisering is ontstaan doordat we in 2025 een deel van de IP adressen verkocht hebben. Het voorstel is om dit resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie.
- bij onderdeel Applicatiebeheer is een voordeel ontstaan van € 128.000.
- Het voordeel van € 128.000 is voor € 64.300 ontstaan doordat bij de gemeente Nijmegen en het WerkBedrijf minder is uitgegeven op het additionele budget. Het restant van het voordeel is ontstaan doordat de loonkosten lager waren. Dit komt met name doordat de indexering van de CAO lonen van het ambtelijk personeel hoger zijn ingeschat voor 2025 dan dat de indexering is geworden.

Bestuursondersteuning

Bestuursondersteuning is conform begroting gerealiseerd. Het resultaat is dan ook € 0.

7.2 Baten en lasten WerkBedrijf

WerkBedrijf omvat drie onderdelen, namelijk Werk, SW en Vastgoed. De resultaten worden toegelicht in paragraaf 7.2.1 en 7.2.2.

Personele lasten WerkBedrijf

De totale personele lasten zijn in bovenstaande tabellen niet meer zichtbaar. De personele lasten maken nu onderdeel uit van de programmalasten en de overhead MGR. De personele lasten bestaan uit de loonsom, inhuur en overige personele lasten. Onderstaand een overzicht van het verloop van de personele lasten voor 2025.

In 2025 zijn de totale personele lasten € 22,1 miljoen. De onderschrijding van € 238.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere indexering van de begroting in vergelijking met de CAO-indexering.

MGR Rijk van Nijmegen - WerkBedrijf					
bedragen in 1.000	**Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)**	**Begroting 2025 Na wijziging (B)**	**Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)**	**Realisatie 2025 (D)**	**Verschil prognose met begroting (D-C)**
Baten					
Overhead	646	10.190	10.190	10.225	-34
Inkomensregelingen	8.219	8.655	8.655	8.765	-110
WSW en beschut werk	50.466	46.861	46.861	48.840	-1.980
Arbeidsparticipatie	26.533	18.833	17.862	18.209	-347
Totaal baten	**85.864**	**84.540**	**83.569**	**86.039**	**-2.470**
Lasten					
Overhead	678	678	678	641	38
Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.765	-110
WSW en beschut werk	46.563	46.763	46.763	48.720	-1.957
Arbeidsparticipatie	21.253	18.847	17.876	18.192	-315
Totaal Programmalasten	**76.319**	**74.944**	**73.973**	**76.317**	**-2.344**
Overhead MGR	9.545	9.597	9.596	9.599	-2
Totaal lasten	**85.864**	**84.540**	**83.569**	**85.916**	**-2.347**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves	0	0	0	123	123
Toevoeging aan reserves	0	0	0	-123	-123
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0

MGR Rijk van Nijmegen -WerkBedrijf				
Personele lasten bedragen in 1.000	**Begroting 2025 Primair**	**Begroting 2025 Wijziging**	**Begroting incl. wijzigingen 2025**	**Realisatie 2025**
Overhead	5.817	5.869	5.869	5.763
WSW en beschut werk	4.062	4.394	4.394	4.142
Arbeidsparticipatie	10.963	12.706	12.092	12.212
Totaal	**20.841**	**22.969**	**22.355**	**22.116**

7.2.1 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Werk

Voor onderdeel Werk bestaat de afrekening uit de onderdelen re-integratie, Op weg naar werk en loonkostensubsidies.

Toelichting op de afwijkingen van de baten

Hieronder wordt per taakveld een verklaring gegeven voor de afwijkingen van de baten boven de € 50.000.

Arbeidsparticipatie € 347.000 hogere baten

Onder het **taakveld Arbeidsparticipatie** valt de uitvoering van de re-integratietaak. Dit onderdeel valt uiteen in de gemeentelijke bijdragen, de omzet en de overige bijdragen. Per onderdeel geven we een toelichting:

Gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdragen zijn conform de begroting (inclusief wijziging) gefactureerd. de wijziging betreft de meicirculaire 2025. Hier is de begroting op aangepast. Dit bedrag wordt terugbetaald aan de gemeenten.

Overige bijdragen € 347.000 hogere baten

Dit betreft met name tijdelijke middelen

MGR Rijk van Nijmegen - WerkBedrijf onderdeel Werk						
bedragen in 1.000		**Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)**	**Begroting 2025 Na wijziging (B)**	**Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)**	**Realisatie 2025 (D)**	**Verschil prognose met begroting (D-C)**
Baten						
arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdrage	24.596	16.742	16.510	16.509	1
	Overige bijdrage	1.452	2.091	1.352	1.699	-347
	Overige bedrijfsopbrengsten	29	0	0	0	0
	netto omzet	455	0	0	0	0
totaal arbeidsparticipatie		**26.533**	**18.833**	**17.862**	**18.209**	**-347**
inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdrage	7.825	8.655	8.655	8.765	-110
	Overige bedrijfsopbrengsten	393	0	0	0	0
totaal inkomensregelingen		**8.219**	**8.655**	**8.655**	**8.765**	**-110**
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdrage OWNW	3.164	3.288	3.288	3.065	224
	Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut	0	739	739	739	0
	netto omzet	0	182	182	85	97
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	341	341	380	-39
totaal WSW en beschut werk		**3.164**	**4.551**	**4.551**	**4.270**	**281**
overhead	Gemeentelijke bijdrage	0	5.673	5.673	5.673	0
Totaal baten		**37.915**	**37.713**	**36.742**	**36.917**	**-175**

zoals Individueel Plaatsing en Steun (IPS), werkgeversbonus plus, ontwikkeltrajecten met diagnose-element, *Doe je mee* (januari), middelen SUWI. Dit betreft tijdelijke middelen die we ontvangen voor het specifiek doel. De inkomsten en uitgaven op dit onderdeel zijn in principe ook altijd aan elkaar gelijk. Op het moment dat de uitgaven lager worden houdt dit in dat we op deze specifieke projecten minder uitgegeven hebben. Daarnaast is in 2025 budget toegevoegd aan de begroting voor de renteopbrengsten die wij ontvangen, detacheringsopbrengsten van ambtelijke medewerkers en MAP middelen. In 2025 zijn de baten € 347.000 hoger dan begroot. Tegenover deze hogere baten staat een gelijk bedrag aan uitgaven.

De belangrijkste oorzaken van de hogere bijdragen zijn:

- € 127.000 hogere rente-inkomsten.
- € 95.000 hoger baten SUWI.
- € 82.000 hoger baten VSV (loopbaanteam) en middelen regionaal verbinder. Tot slot hebben wij extra opbrengsten ontvangen voor detacheringen van het ambtelijke personeel.

MGR Rijk van Nijmegen - WerkBedrijf onderdeel Werk						
bedragen in 1.000		**Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)**	**Begroting 2025 Na wijziging (B)**	**Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)**	**Realisatie 2025 (D)**	**Verschil prognose met begroting (D-C)**
lasten						
arbeidsparticipatie	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	7.909	8.086	7.976	7.992	-15
	Instrumenten	9.192	8.113	7.950	8.050	-100
	Oude verplichtingen	1.397	1.397	1.397	1.515	-118
	Inzet tijdelijke middelen	962	1.251	553	635	-82
	Inzet nieuw beschut	339	0	0	0	0
	Directie kosten detacheringsbanen	1.453	0	0	0	0
totaal arbeidsparticipatie		21.253	18.847	17.876	18.192	-315
inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	7.825	8.655	8.655	8.765	-110
totaal inkomensregelingen		7.825	8.655	8.655	8.765	-110
WSW en beschut werk	Op Weg naar Werk	3.164	3.288	3.288	3.065	224
	Inzet nieuw beschut	0	339	339	402	-63
	Algemene uitvoering WSW en beschut	0	170	170	272	-102
	Directie kosten detacheringsbanen	0	754	754	558	196
totaal WSW en beschut werk		3.164	4.551	4.551	4.297	254
Totaal programma		**32.242**	**32.053**	**31.082**	**31.253**	**-171**
Overhead	Overhead MGR	5.673	5.659	5.659	5.540	119
totaal lasten		**37.915**	**37.713**	**36.742**	**36.794**	**-52**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves		0	0	0	123	123
Toevoeging aan reserves		0	0	0	-123	-123
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0

Tegenover deze extra baten staan ook extra lasten over het algemeen betreft dit personele lasten.

Voor de uitvoer van de MAP worden consulent bedrijfsdienstverleners en trainers ingezet. Voor 2025 hebben we € 189.000 aan personele kosten uitgegeven. Naast personele kosten worden operationele kosten gemaakt voor de deelnemers. Voor 2025 hebben we € 39.000 aan operationele kosten gemaakt.

Inkomensregelingen € 110.000 hogere baten

Onder het **taakveld Inkomensregelingen** vallen de loonkostensubsidies. Op dit onderdeel wordt een nadeel behaald van € 110.000. De gemeenten Beuningen, Druten, Nijmegen, Wijchen en Mook en Middelaar behalen een nadeel op dit onderdeel. De overige gemeenten een voordeel. Dit voordeel zullen we terugbetalen, het nadeelwordt aanvullend gefactureerd. In de bijlage is een specificatie per gemeente opgenomen.

WSW en beschut werk € 281.000 lagere baten

Op het onderdeel **Op weg naar werk** zijn de baten € 224.000 lager. Dit wordt veroorzaakt doordat de afrekening over 2024 is te hoog ingeschat, waardoor er een eenmalig voordeel ontstaat. De gemeente Nijmegen, Druten en Mook en Middelaar behalen een nadeel op dit onderdeel. De overige gemeenten een voordeel. Dit voordeel zullen we terugbetalen, het nadeel zal aanvullend gefactureerd worden. In de bijlagen is een specificatie per gemeente opgenomen.

Op het onderdeel **detacheringsbanen** wordt € 57.000 minder ontvangen. De instroom in de detacheringsbanen is lager dan verwacht. Hierdoor ontvangen we met name € 97.000 minder aan detacheringsopbrengsten. De ontvangen loonkostensubsidies en begeleidingsvergoeding zijn €39.000 hoger dan begroot.

Toelichting op de afwijkingen van de lasten

Hieronder wordt per taakveld een verklaring gegeven voor de afwijkingen van de lasten van meer dan € 50.000.

Arbeidsparticipatie € 315.000 hogere lasten

Onder het **taakveld Arbeidsparticipatie** valt de uitvoering van de re-integratietaak. Dit onderdeel valt uiteen in de algemene uitvoering van de arbiedsparticipatie, de inzet van instrumenten, de oude verplichtingen en de uitvoering van beschut werk. Per onderdeel geven we een toelichting:

Instrumenten € 100.000 hogere lasten

De uitgaven aan instrumenten liggen € 100.000 hoger dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door de extra kosten in het kader van VSV (loopbaanbegeleiding) en regionaal verbinder. Tegenover deze extra uitgaven staan ook extra opbrengsten.

Oude verplichtingen € 118.000 hogere lasten

De uitgaven aan de oude verplichtingen liggen € 118.000 hoger dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt doordat we de uitvoeringsbijdrage verhoogd hebben, omdat uit het onderzoek van significant APE blijkt dat de uitvoeringsbijdrage te laag was. Met een nabetaling van € 70.000 hebben we dit hersteld. Het overige betreft de afwikkeling van de afrekening 2024 en 2025 alsmede de kosten van het onderzoek van significant APE.

Tijdelijke middelen € 82.000 hogere lasten

Dit betreft de extra uitgaven op het onderdeel SUWI ter grootte van € 95.000. Tegenover deze hogere uitgaven staan tevens hogere baten. De hogere uitgaven betreft met name hogere uitgaven aan salarissen.

Inkomensregelingen € 110.000 hogere lasten

Dit betreft de loonkostensubsidies. Op dit

onderdeel wordt € 110.000 meer uitgegeven. Bij de halfjaarcijfers hebben wij aangekondigd dat we verwachten tussen de € 175.000 en € 275.000 tekort te komen. Vanaf het tweede halfjaar is een nadrukkelijke stijging zichtbaar in het aantal lopende loonkostensubsidies. Ook zijn de stijging van het wettelijk minimumloon per 1 juli 2025 en de snellere toename van het aantal verstrekte loonkostensubsidies oorzaken van de kostenstijging vanaf het tweede halfjaar. De gemeenten Beuningen, Druten, Nijmegen en Mook en Middelaar laten een tekort zien. De overige gemeenten ontvangen middelen terug. In de bijlage is een specificatie per gemeente opgenomen. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken.

MGR Rijk van Nijmegen - WerkBedrijf onderdeel Werk detacheringsbanen						
bedragen in 1.000		Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)	Begroting 2025 Na wijziging (B)	Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)	Realisatie 2025 (D)	Verschil prognose met begroting (D-C)
Baten						
WSW en beschut werk	Overige bedrijfsopbrengsten	0	739	739	739	0
	Netto omzet	0	182	182	85	97
	Gemeentelijke bijdrage	0	341	341	380	-39
Totaal baten		**0**	**1.262**	**1.262**	**1.205**	**57**
Lasten						
WSW en beschut werk	Inzet nieuw beschut	0	339	339	402	-63
	Algemene uitvoering WSW en beschut	0	170	170	272	-102
	Directie kosten detacheringsbanen	0	754	754	558	196
Totaal Programmalasten		**0**	**1.262**	**1.262**	**1.232**	**30**
saldo		**0**	**0**	**0**	**27**	**27**

WSW en beschut werk € 255.000 lagere lasten

Onder het **taakveld WSW en beschut werk** valt Op weg naar werk (arbeidsmatige dagbesteding) en de uitvoering van de detacheringsbanen.

Op weg naar Werk € 224.000 lagere lasten

Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld tussen de € 0 en de € 175.000 over te gaan houden bij Op weg naar werk. Het voordeel is iets groter geworden. Het voordeel wordt met name veroorzaakt door een eenmalig voordeel uit 2024. Daarnaast is er in juli en augustus minder gedeclareerd dan waar rekening mee is gehouden.

Uitvoering Detacheringsbanen en beschut werk € 27.000 voordelig saldo

In onderstaand overzicht laten we het saldo van de uitvoering van de detacheringsbanen en beschut werk zien. Het voordelig saldo betreft het verschil tussen de baten en de lasten. We doen dit om een beter beeld te geven wat de uitvoering van deze regeling kosten. We bieden kandidaten met een indicatie beschut werk een detacheringsbaan aan bij de MGR, maar kandidaten kunnen ook rechtstreeks bij een werkgever in dienst treden.

De groei van het aantal detachringsbanen is lager dan waar we in de begroting rekening mee gehouden hebben. Daardoor zijn de loonkosten van geplaatste medewerkers lager, maar daarmee is tevens de omzet lager.

We hebben eind 2025 20 (2024: 9) detacherings-

banen gerealiseerd en 72 (2024: 56) kandidaten bij een werkgever rechtstreeks in dienst. In totaal eind 2025 92 (2024: 65) kandidaten. Dit is een toename ten opzichte van eind 2024 van 27 kandidaten. We hadden verwacht eind 2025 uit te komen op 40 medewerkers in dienst met een detacheringsbaan. Dit zijn er 20 minder dan begroot. Dit heeft geleid tot lagere baten in de vorm van loonkostensubsidies en detacheringsvergoedingen. Hier tegenover staat een nagenoeg gelijk bedrag aan lagere loonkosten. Naast medewerkers beschut werk in een detacheringsbaan hebben we eind 2025 72 kandidaten in dienst bij werkgevers. Hiervoor betalen we begeleidingsvergoedingen en eventueel werkplekaanpassingen. In 2025 bedragen de uitgaven hiervoor € 402.000 (2024: € 282.000). Gemiddeld is dit een bijdrage van € 5.600 per kandidaat. Dit is exclusief de loonkostensubsidies voor deze kandidaten.

Overhead € 119.000 lagere lasten

Onder het taakveld Overhead MGR vallen de overheadlasten. Deze lasten zijn € 119.000 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de facilitaire- en energielasten van de gastheer lager zijn uitgevallen dan verwacht. Daarnaast is een voordeel ontstaan op de loonkosten doordat de indexering ambtelijke salarissen over 2025 lager zijn dan geraamd. Een deel van dit voordeel hebben we gebruikt voor de dotatie aan de personele voorzieningen.

7.2.2 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel SW

Toelichting op de afwijkingen van de baten

Hieronder volgen de belangrijkste afwijkingen van de baten groter van € 50.000.

In de halfjaarrapportage was de verwachting dat we tussen de € 0 en € 150.000 gaan overhouden. Het eindresultaat 2025 voor het onderdeel SW is dat we € 0 over houden.

Gemeentelijke bijdragen.

Van het Rijk ontvingen de gemeenten voor de uitvoering van de SW 38,3 miljoen euro. Dit is inclusief de compensatie voor SW-medewerkers van € 608.800. We hebben in 2025 uitgegeven € 37,0 miljoen. Daarnaast hebben we, op grond van een uitspraak van de commissie BBV, een bedrag van € 2,5 miljoen moeten toevoegen aan de voorziening vervroegde uittreding (RVU) en spaarverlof SW-medewerkers. Dit heeft geleid tot een uitzetten van zowel de baten als de lasten, maar heeft geen effect op de afrekening met de gemeenten. Conform het besluit van het algemeen bestuur van 5 maart 2026 hebben we de uit deze last voortvloeiende vordering opgenomen als een eeuwigdurende vordering op de gemeenten. De vordering zal met het teruglopen

MGR Rijk van Nijmegen - WerkBedrijf onderdeel SW						
bedragen in 1.000		Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)	Begroting 2025 Na wijziging (B)	Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)	Realisatie 2025 (D)	Verschil prognose met begroting (D-C)
Baten						
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	0	3.871	3.871	3.871	0
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdrage	38.164	33.171	33.171	35.673	-2.502
	Overige bedrijfsopbrengsten	57	57	184	206	-22
	Overige bijdrage	218	218	218	184	34
	Netto omzet	7.929	7.929	7.802	7.740	61
Totaal baten		**46.367**	**45.246**	**45.246**	**47.675**	**-2.429**
Lasten						
WSW en beschut werk	Operationele lasten	61	61	74	98	-24
	Overige kosten SW medewerkers	2.456	2.283	2.041	2.109	-67
	Personele lasten	3.725	3.874	3.874	3.520	354
	Salariskosten SW medewerkers	35.376	34.213	34.442	37.123	-2.681
	Productiekosten	877	877	877	767	110
Totaal Programmalasten		**42.495**	**41.309**	**41.309**	**43.616**	**-2.308**
Overhead	overhead MGR	3.871	3.937	3.937	4.058	-121
Totaal lasten		**46.367**	**45.246**	**45.246**	**47.675**	**-2.429**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0

van het aantal SW-medewerkers tot € 0 reduceren. De reden waarom we hiervoor gekozen hebben is omdat beide regelingen in de jaarlijkse reguliere bekostiging van het Rijk zitten.

Gemeenten hebben tevens eenmalige middelen ontvangen ten behoeve van toekomstbestendigheid sociaal ontwikkelbedrijven / werkontwikkelbedrijven. Bij de meicirculaire 2025 is 1,1 miljoen euro uitgekeerd. Wij verzoeken u deze middelen te reserveren voor de noodzakelijk investeringen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.
Het gemiddeld aantal SE's komt uit op 901,5. Dit is 46,5 SE lager dan in de begroting is aangegeven. De kostprijs per SE komt hiermee uit op € 43.864 per SE (begroot € 39.089).

Omzet

In de halfjaarcijfers 2025 hebben we gemeld dat we verwachten dat de SW-omzet tussen de € 100.000 en € 200.000 lager zou gaan uitvallen. Door de technische begrotingswijziging in het najaar 2025 is de realisatie € 61.000 lager uitgevallen. Afname van de omzet heeft een aantal oorzaken, wij noemen de belangrijkste:

Begroting:

- De netto omzet 2025 is met de technische begrotingswijziging met een bedrag van €145.000 naar beneden bijgesteld.

Realisatie:

- In de begroting 2025 hebben we gerekend met gemiddeld 722,2 werkbare fte. We hebben in 2025 een gemiddelde gerealiseerd van 703,0 werkbare fte. De hogere daling van het aantal werkbare fte dan begroot heeft een nadelig effect op de omzet.
- Ondanks de afname van het aantal werkbare fte zien we dat in 2025 meer declarabele uren zijn gerealiseerd dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het ziekteverzuim bij de groepsdetacheringen 2% lager is uitgevallen dan begroot. Ondanks de hogere declarabele uren heeft dit slechts een beperkt effect op de omzet, omdat de tarieven bij de groepsdetacheringen laag zijn.
- Ten slotte zien we een verschuiving van de individueel geplaatsten naar de groepsdetacheringen of naar de beschermde omgeving, omdat medewerkers het alleen of in de groep niet vol kunnen houden. Dit heeft een negatief effect op de omzetontwikkeling, omdat medewerkers van hoger betaald werk naar laagbetaald werk gaan.
- Op de tarieven zien we geen effect.

In totaal hebben bovengenoemde oorzaken een nadelig effect op de omzet gehad van €206.000

De toegevoegde waarde bedraagt voor 2025 € 9.502. Begroot was een bedrag van € 9.670.

Toelichting op de afwijkingen van de lasten

Hieronder volgen de belangrijkste afwijkingen van de lasten groter dan € 50.000.

Overige kosten SW-medewerkers € 67.000 hogere lasten

In de halfjaarrapportage is vermeld dat we tussen de € 50.000 en de € 150.000 lagere lasten verwachten dan begroot.

De reiskosten zijn € 35.000 hoger uitgevallen dan begroot dit komt met name door een éénmalig extra vervoersvergoeding van € 17.000 voor een SW-medewerker uit Nijmegen die werkzaam is in Arnhem. Daarnaast is meer aan woon-werkvergoeding verstrekt. In 2024 is deze vergoeding in de Cao verhoogd. Deze verhoging was onvoldoende doorvertaald in de begroting 2025.

De overige operationele lasten zijn € 34.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name

veroorzaakt door een aantal naadloze overnames. Deze zijn vooraf moeilijk te ramen.

Personele lasten € 354.000 lagere lasten

De personele lasten betreft de lasten van het ambtelijk personeel. In de tussenrapportage is aangegeven dat we tussen de € 50.000 en € 150.000 lagere kosten verwachten. Op de personele lasten hebben we een voordeel behaald van € 354.000. Het voordeel is veroorzaakt doordat de personeelskosten met een hoger percentage zijn geïndexeerd dan het werkelijke percentage van de nieuwe Cao. Hierdoor realiseren we een éénmalig voordeel.

Salariskosten SW-medewerkers € 2,7.miljoen

In de tussenrapportage is vermeld dat tussen de € 100.000 en € 250.000 hogere uitgaven worden verwacht. De loonkosten van de SW-medewerkers zijn € 179.000 hoger dan geraamd. De hogere lasten worden enerzijds veroorzaakt doordat alle medewerkers in de sociale werkvoorziening een eenmalige bijdrage hebben ontvangen van in totaal € 457.000. Daarnaast hebben we € 381.000 toegevoegd aan de voorziening transitievergoeding, omdat per medio 2026 de mogelijkheid komt te vervallen deze te kunnen declareren bij UWV. Doordat de formatie van de sociale werkvoorziening sneller gedaald is dan voorzien is op de loonkosten een voordeel ontstaan. Conform het advies commissie BBV is een voorziening RVU-gerechtigden en opgebouwde spaarverlof opgenomen voor een bedrag van € 2,5 miljoen. De getroffen voorziening wordt niet ten laste gebracht van de gemeenten. Er is een vordering op de gemeenten van € 2,5 miljoen met de afspraak dat deze niet direct wordt geïnd (eeuwigdurend). De voorziening wordt vervolgens in de jaren daarna aangesproken naar rato van de uitkeringen en mutaties in het spaarverlof. Daarmee zal parallel de vordering op de gemeenten worden aangepast.

Productiekosten € 110.000 lagere lasten

De productiekosten betreft met name de huisvestingslasten van de sociale werkvoorziening. Dit betreft een doorbelasting vanuit het onderdeel Vastgoed. Omdat de lasten meevallen in 2025 is een voordeel ontstaan van € 110.000. Voor een nadere analyse verwijzen wij naar het onderdeel vastgoed.

Overhead € 121.000 hogere lasten

Op de overhead is € 121.000 meer uitgegeven. Dit wordt met name veroorzaakt door de dotatie van €159.000 aan de personele voorzieningen voor het ambtelijk personeel 2025. Op de indexering van de personele lasten is een voordeel ontstaan, deze heeft een dempend effect gehad op de lasten.

7.2.3 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Vastgoed

Toelichting op de afwijking van de baten

Hieronder volgen de belangrijkste afwijkingen van de baten.

Gemeentelijke bijdrage €19.000 lagere baten

Omdat we per saldo minder uitgegeven hebben valt de gemeentelijke bijdrage tevens lager uit. We betalen naar rato € 19.000 terug.

Overige bedrijfsopbrengsten €53.000 hogere baten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan hoofdzakelijk uit de verhuuropbrengsten van het pand aan de Boekweitweg en de rentebaten van uit de recht van koop van het pand aan de St. Teunismolenweg. In 2025 hebben we een extra huurder mogen ontvangen. Hierdoor zijn de opbrengsten hoger uitgevallen dan begroot.

Overige bijdrage € 168.000 lagere baten

De overige bijdrage bestaan uit de doorbelasting

aan WSW en Beschut Werk voor het gebruik van het pand aan de Boekweitweg. Door hogere verhuuropbrengsten en lagere lasten binnen Vastgoed is de bijdrage WSW en van Beschut Werk met € 168.000 naar beneden bijgesteld.

Toelichting op de afwijking van de lasten

Hieronder volgen de belangrijkste afwijkingen.

Kapitaallasten € 44.000 lagere lasten

De kapitaallasten zijn € 44.000 lager dan begroot. Deze afwijking wordt voornamelijk verklaard door lagere afschrijvingslasten als gevolg van de verkoop van activa in het vorige boekjaar. De begroting van 2025 is hierop niet gewijzigd.

Operationele lasten € 90.000 lagere lasten

De operationele lasten zijn per saldo € 90.000 lager dan begroot. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende factoren:

- Lagere energiekosten; als gevolg van gunstige energietarieven en een lager energieverbruik door energiebesparende maatregelen die zijn ingevoerd.
- Lagere onderhoudskosten; deze vallen lager uit doordat diverse onderhoudskosten die aanvankelijk gepland stonden voor 2025 zijn doorgeschoven naar volgend jaar.

MGR Rijk van Nijmegen - WerkBedrijf onderdeel Vastgoed						
bedragen in 1.000		Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)	Begroting 2025 Na wijziging (B)	Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)	Realisatie 2025 (D)	Verschil prognose met begroting (D-C)
Baten						
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	157	157	157	137	19
	Overige bedrijfsopbrengsten	490	490	490	543	-53
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdrage	935	935	935	767	168
Totaal baten		**1.582**	**1.582**	**1.582**	**1.447**	**135**
Lasten						
Overhead	Kapitaallasten	135	135	135	115	20
	Operationele lasten	544	544	544	526	18
WSW en beschut werk	Kapitaallasten	164	164	164	140	24
	Operationele lasten	739	739	739	667	72
Totaal Programmalasten		**1.582**	**1.582**	**1.582**	**1.447**	**135**
Overhead	overhead MGR	0	0	0	0	0
Totaal lasten		**1.582**	**1.582**	**1.582**	**1.447**	**135**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0

Een daarvan is het onderhoud aan cv-ketels. Die stonden eerder gepland voor 2025, maar in plaats daarvan is gekozen voor volledige vervangen ervan in 2026.

ICT Rijk van Nijmegen					
bedragen in 1.000	**Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)**	**Begroting 2025 Na wijziging (B)**	**Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)**	**Realisatie 2025 (D)**	**Verschil prognose met begroting (D-C)**
Baten					
Overhead	23.977	24.402	24.941	25.456	-515
Arbeidsparticipatie	422	385	385	343	41
Totaal baten	**24.399**	**24.787**	**25.326**	**25.799**	**-474**
Lasten					
Overhead	422	385	385	343	41
Arbeidsparticipatie	21.491	22.066	22.523	22.604	-81
Totaal Programmalasten	**21.913**	**22.450**	**22.907**	**22.947**	**-40**
Overhead	2.486	2.336	2.418	2.435	-17
Totaal lasten	**24.399**	**24.787**	**25.326**	**25.382**	**-57**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves	0	0	0	417	417
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves	0	0	0	417	417

7.3 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) bestaat uit de onderdelen Automatisering en Applicatiebeheer. Bij het onderdeel Automatisering is na dotatie aan de bestemmingsreserve een resultaat behaald van € 0. De verkoop van de IP-adressen heeft een voordeel van € 417.000 opgeleverd. Het voorstel is om dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie.

Bij het onderdeel Applicatiebeheer is € 127.000 minder uitgegeven. Hiervan heeft € 74.000 betrekking op de gemeente Nijmegen, € 41.000 op WerkBedrijf en € 12.000 op de ODRN. De lagere uitgaven zijn enerzijds ontstaan door minder inzet van het additionele budget van de Gemeente Nijmegen en WerkBedrijf. Daarnaast is een voordeel op het personeel ontstaan doordat de indexering van het ambtelijk personeel lager is dan begroot.

ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Automatering						
bedragen in 1.000		Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)	Begroting 2025 Na wijziging (B)	Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)	Realisatie 2025 (D)	Verschil prognose met begroting (D-C)
Baten						
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	17.574	17.768	17.604	17.604	0
	Overige bedrijfsopbrengsten	356	660	1.245	1.855	-610
	Overige bijdrage	1.436	1.452	1.452	1.452	0
Totaal baten		**19.366**	**19.879**	**20.300**	**20.911**	**-610**
Lasten						
Overhead	Kapitaallasten	2.464	2.475	2.496	2.533	-37
	Operationele lasten	7.302	7.654	7.732	7.839	-107
	Personele lasten	7.902	8.146	8.341	8.401	-60
Totaal Programmalasten		**17.669**	**18.275**	**18.569**	**18.774**	**-205**
Overhead	overheadh MGR	1.696	1.605	1.732	1.720	12
Totaal lasten		**19.366**	**19.879**	**20.300**	**20.493**	**-193**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves		0	0	0	417	417
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves		0	0	0	417	417

7.3.1 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

Bij het onderdeel Automatisering is na dotatie aan de bestemmingsreserve een resultaat behaald van € 0. De verkoop van de IP-adressen heeft een voordeel van € 417.000 opgeleverd. Het voorstel is om dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie.
Het onderdeel Automatisering valt volledig onder het taakveld Overhead. Hieronder volgt een toelichting per categorie op de afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Afwijkingen van € 50.000 of meer lichten we toe.

Toelichting op de baten

Overige bedrijfsopbrengsten € 610.000 hogere baten

De afwijking op de Overige bedrijfsopbrengsten betreft voor € 417.000 extra opbrengsten in verband met de verkoop van IP-adressen. Het voorstel is deze extra opbrengsten toe te voegen aan de bestemmingsreserve datamigratie. Daarnaast zijn de rentebaten € 35.000 hoger dan verwacht. Ten slotte is meer aan plusproducten afgenomen door de gemeenten. Tegenover deze baten staat een gelijk bedrag aan lasten.

Toelichting op lasten

Operationele lasten € 107.000 hogere lasten

De operationele lasten zijn € 107.000 hoger dan geraamd. Dit komt door hogere uitgaven aan plusproducten en telefonie. Deze extra kosten worden deels gecompenseerd door een voordeel op de additionele kosten. We hebben minder aan onderhoud van laptops en telefoons uitgegeven dan begroot.

Personele lasten € 60.000 hogere lasten

Bij de personele lasten is € 60.000 meer uitgegeven. Dit is enerzijds ontstaan doordat een deel van de hogere baten op de plusproducten de dekking vormt voor de extra gemaakte personele lasten. Daarnaast is er meer aan inhuur uitgegeven. Dit wordt voor een deel gecompenseerd door de lagere stijging van de CAO lonen van het ambtelijk personeel dan voorzien.

ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Applicatiebeheer						
bedragen in 1.000		Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)	Begroting 2025 Na wijziging (B)	Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)	Realisatie 2025 (D)	Verschil prognose met begroting (D-C)
Baten						
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	3.826	3.736	3.696	3.609	87
	Overige bedrijfsopbrengsten	785	787	945	936	8
Arbeidsparticipatie	Overige bijdrage	422	385	385	343	41
Totaal baten		**5.033**	**4.907**	**5.025**	**4.889**	**136**
Lasten						
Overhead	Kapitaallasten	7	7	7	7	
	Operationele lasten	288	295	295	257	38
	Personele lasten	3.526	3.489	3.652	3.566	86
Arbeidsparticipatie	Kapitaallasten	0	0	0	0	0
	Operationele lasten	51	51	51	38	13
	Personele lasten	371	334	334	305	29
Totaal Programmalasten		**4.244**	**4.175**	**4.338**	**4.173**	**165**
Overhead MGR		790	732	687	715	-29
Totaal lasten		**5.033**	**4.907**	**5.025**	**4.889**	**136**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0

7.3.2 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer

Het saldo van de baten en lasten binnen het onderdeel Applicatiebeheer bedraagt € 0. Dit is na verrekening van de lagere uitgaven van € 127.000. Het onderdeel Applicatiebeheer bestaat uit de twee taakvelden Overhead en Arbeidsparticipatie. Hieronder volgt een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 van € 50.000 of hoger.

Toelichting op de baten

Gemeentelijke bijdrage € 87.000 lagere baten

Doordat we minder uitgaven gehad hebben is de gemeentelijke bijdrage naar beneden toe bijgesteld. Bij de gemeente Nijmegen is € 74.000 minder uitgegeven en bij de ODRN is € 12.000 minder uitgegeven. Het grootste gedeelte van dit resultaat hangt samen met een overschot op het additionele budget vanuit gemeente Nijmegen. De rest van het voordeel bij zowel gemeente Nijmegen als de ODRN betreft lagere personele lasten als gevolg van een lagere indexering van de cao lonen over 2025.

Overige bijdrage, € 41.000 lagere baten

Doordat we minder uitgaven gehad hebben in 2025 is de Overige bijdrage naar beneden toe bijgesteld. Bij WerkBedrijf bestaat dit resultaat uit € 12.000 lagere uitgaven van het additionele budget en voor € 29.000 aan lagere personele lasten.

Toelichting op de lasten

Operationele lasten € 38.000 lagere lasten

De Operationele lasten zijn € 38.000 lager dan begroot. Binnen de Operationele lasten is op het

additionele budget van gemeente Nijmegen € 52.000 minder uitgegeven. Dit voordeel betalen we terug aan de gemeente Nijmegen. Daarnaast zijn de Operationele lasten gestegen in verband met extra (operationele) plusproducten die één-op-één doorbelast worden en de kosten in verband met voortijdig schoolverlaters en het jeugdvolgsysteem waren iets hoger dan verwacht. Vanaf 2026 is het contract met betrekking tot het jeugdvolgsysteem overgenomen door Gemeente Nijmegen.

Personele lasten € 86.000 lagere lasten

Op de Personele lasten is een voordelig resultaat van € 86.000 gerealiseerd. Dit betreft een eenmalig voordeel op de salariskosten vanwege de lagere cao indexering over 2025 dan verwacht. Het overschot is deels ingezet om de dotatie aan de personele voorzieningen te kunnen dekken.

Bestuursondersteuning						
bedragen in 1.000		**Begroting 2025 Voor wijzigingen (A)**	**Begroting 2025 Na wijziging (B)**	**Begroting 2025 incl. wijzigingen 2025 (C)**	**Realisatie 2025 (D)**	**Verschil prognose met begroting (D-C)**
Baten						
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	254	254	254	254	0
	Overige bijdrage	359	359	359	363	-4
Totaal baten		**613**	**613**	**613**	**617**	**-4**
Lasten						
Overhead	overhead MGR	613	613	613	617	-4
Totaal lasten		**613**	**613**	**613**	**617**	**-4**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves		0	0	0	0	0

7.4 Baten en lasten Bestuursondersteuning

De afwijkingen zijn beperkt, waardoor een nadere toelichting niet nodig is.

8. Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

WNT	
Functiegegevens 2025	**Alg. directeur MGR / secretaris bestuur J. Hol**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,55
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 83.716
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.775
Subtotaal	**€ 96.492**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 134.795
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug-ontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 96.492**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onver-schuldigde betaling	N.v.t.

WNT	
Functiegegevens 2024	**Alg. directeur MGR / secretaris bestuur J. Hol**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,93
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 137.581
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.593
Subtotaal	**€ 159.175**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.690
Bezoldiging	**€ 159.175**

Functionaris	
Naam topfunctionaris	**Functie**
H. Bruls	Voorzitter AB – DB
J. Brom	Bestuurslid AB
T. van Elferen	Bestuurslid AB
R. Barber	Bestuurslid AB – DB
I. van de Scheur	Bestuurslid AB
D. Bergman	Bestuurslid AB
K. Telder	Bestuurslid AB
G. de Wildt	Bestuurslid AB
S. Sengers	Bestuurslid AB
P. Baneke	Bestuurslid AB
J. Minses	Bestuurslid AB
I. van Dijk	Bestuurslid AB
F. Dillerop	Bestuurslid AB
M. Derks	Bestuurslid AB – DB
R. Helmer-Englebert	Bestuurslid AB - DB (DB vanaf 1/4)
N. Huntink	Bestuurslid AB
A. van Dam	Bestuurslid AB

De WNT is van toepassing op MGR Rijk van Nijmegen. Het voor MGR Rijk van Nijmegen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000. Dit betref de algemene WNT norm.

Bezoldiging topfunctionarissen

1. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende top-functionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.
2. Topfunctionarissen met een totale bezoldi-ging van € 2.100 of minder. Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder.

9. Taakvelden gemeenten

MGR bedragen in 1.000	**Begroting 2025 voor wijziging (A)**			**Begroting 2025 na wijziging (B)**			**Begroting 2025 inclusief begrotingswijzigingen 2025 (C)**			**Realisatie 2025 (D)**		
	Totaal baten	**Totaal lasten**	**Verschil**	**Totaal baten**	**Totaal lasten**	**Verschil**	**Totaal baten**	**Totaal lasten**	**Verschil**	**Totaal baten**	**Totaal lasten**	**Verschil**
Overhead	23.440	33.291	-9.851	33.394	33.784	-390	33.934	34.323	-389	34.525	34.304	222
Inkomensregelingen	7.825	7.825	0	8.655	8.655	0	8.655	8.655	0	8.765	8.765	0
WSW en beschut werk	49.457	45.613	3.845	45.852	45.813	39	45.852	45.813	39	47.934	47.852	81
Arbeidsparticipatie	26.533	20.527	6.005	18.833	18.483	350	17.862	17.512	350	18.204	17.967	237
Totaal	107.256	107.256	0	106.736	106.736	0	106.304	106.304	0	109.429	108.889	540

10. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheids-verantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regel-geving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 19 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrok-ken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% (maximaal 2) van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.189.000. De grondslag voor deze verant-woording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 3,4 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 2,2 miljoen.
Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 2,6 miljoen accep-tabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreft het niet naleven van wet- en regelgeving binnen de processen en het overschrijden van een investeringsbudget.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de com-missie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om ver-melde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

11. Incidentele baten en lasten

Structurele baten en lasten			Realisatie 2025	2026B	2027B	2028B	2029B	2030B
MGR	Saldo baten en lasten							
	Toevoegingen reserves - voorzieningen		1.774	0	0	0	0	0
	Ontrekkingen reserves - voorzieningen		-843	-1.091	-224	-200	50	30
	Begrotignssaldo na bestemming		931	-1.091	-224	-200	50	30
	Waarvan incidentele baten		8.366	2.541	1.998	2.287	2.097	2.097
	Waarvan incidentele lasten		-9.297	-1.450	-1.774	-2.087	-2.147	-2.127
	Structureel begrotingssaldo		0	0	0	0	0	0
	Programma							
WerkBedrijf	Exploitatie	Baten	3.780	568	434	723	533	533
		Lasten	-4.169	52	-209	-523	-583	-563
	Reserves - voorzieningen	Baten	1.051	0	0	0	0	0
		Lasten	-661	-620	-224	-200	50	30
			0	0	0	0	0	0
applicatiebheer	Exploitatie	Baten	3.307	1.204	763	763	763	763
		Lasten	-3.848	-733	-763	-763	-763	-763
	Reserves - voorzieningen	Baten	723	0	0	0	0	0
		Lasten	-182	-471	0	0	0	0
			0	0	0	0	0	0
applicatiebheer	Exploitatie	Baten	1.280	769	801	801	801	801
		Lasten	-1.280	-769	-801	-801	-801	-801
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0
			0	0	0	0	0	0

In de Gemeentewet is opgenomen dat de begroting en het financieel meerjarenperspectief 'structureel en reëel in evenwicht' dienen te zijn. Hiermee wordt door de wetgever beoogd dat een gemeenschappelijke regeling structurele lasten moet dekken met structurele baten. Om inzicht in de structurele en incidentele lasten en baten te geven, maakt onderstaande overzicht deel uit van de begroting.

Het onderscheid tussen incidenteel en structureel is niet altijd even helder. De commissie BBV heeft daarom in een notitie dit onderscheid meer ingekaderd. Daarnaast hebben de gezamenlijke provincies een handreiking geschreven over dit

onderwerp. De richtlijn is dat, als de tijdelijke baten en/of lasten zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, het gaat om eenmalige zaken. Voor dotaties en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen wordt in beginsel gesteld dat deze incidenteel van aard zijn. Onderstaand een nadere verheldering:

- Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die onder ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Rijksbijdragen, subsidies en projecten die langer dan 3 jaar lopen, maar waar vooraf van bekend is dat die bijdrage, subsidie of het project op termijn stopt, worden als incidenteel beschouwd.
- Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen worden altijd als incidenteel beschouwd.
- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen drie jaar een wijziging ondergaat, dan worden de daarmee samenhangende baten en lasten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt.

Wij gaan als volgt met de incidentele baten en lasten om:

1. In het overzicht incidentele baten en lasten dat in de begroting en jaarrekening op grond van het BBV dient te worden opgenomen, worden incidentele baten en lasten gespecificeerd vanaf € 50.000. Incidentele baten en lasten kleiner dan € 50.000 worden als 'overige' per programma opgenomen. Dit grensbedrag geldt niet voor incidentele baten en lasten als gevolg van dotaties en onttrekkingen aan de reserves, deze worden altijd apart opgenomen.
2. Het dagelijks bestuur presenteert behalve het overzicht incidentele baten en lasten in de begroting ook het overzicht structureel begrotingssaldo.

WerkBedrijf

Bij onderdeel WerkBedrijf worden veel projecten uitgevoerd waarvoor tijdelijke middelen beschikbaar zijn gesteld. In 2025 is voor een bedrag van € 4,1 miljoen aan tijdelijke middelen uitgegeven en een bedrag van € 3,8 miljoen ontvangen. De tijdelijke projecten die in 2025 lopen betreft met name SUWI, IPS en Doe Je Mee. Deze laatste is in januari 2025afgerond. Daarnaast bestaan de tijdelijke middelen uit renteopbrengsten, verhuuropbrengsten, bijdrage productiekosten SW en detacheringsopbrengsten.

We doteren per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening en voorziening voor SW. Tot slot stellen we voor 2025 voor om het resultaat op het onderdeel re-integratie toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget.

Automatisering en Applicatiebeheer

De toelichting op Automatisering en Applicatiebeheer nemen we samen, omdat de toelichting vergelijkbaar is. De incidentele baten en lasten betreffen de plusproducten. Dit betreft de specifiek met gemeenten overeengekomen aanvullende dienstverlening in enig jaar. De voor deze dienstverlening gemaakte kosten worden één op één doorbelast aan de gemeente waaraan de dienstverlening wordt geleverd. Voor 2025 betreft het deels de extra inzet van personeel en de inzet van een aantal aanvullende producten zoals TopDesk, Oracle, Visio en de Datamigratie. Tot slot doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening en hebben we het bestuur voorgesteld om het resultaat 2025 ter grootte van € 417.000 toe te voegen aan de te vormen bestemmingsreserve datamigratie.

12. Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Flynth

Papendorpseweg 75-79
3528 BJ UTRECHT
T +31 (0)88 236 7777
E utrecht@flynth.nl
www.flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2025 van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 als van het vermogen van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 19 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.
De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2025;
2. de balans per 31 december 2025;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2025; en
4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 oktober 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.
Wij zijn onafhankelijk van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Flynth

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.128.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve-, of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o 'Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Flynth

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het BBV, de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 19 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke Regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 oktober 2024, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

Flynth

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.
  Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 24 maart 2026

Flynth Audit B.V.

w.g. de heer J. Smit RA

Bijlagen

Gemeente in beeld: **Berg en Dal**

→ gerealiseerd aantal 2025
→ gerealiseerd aantal 2024

UITSTROOM NAAR WERK

47

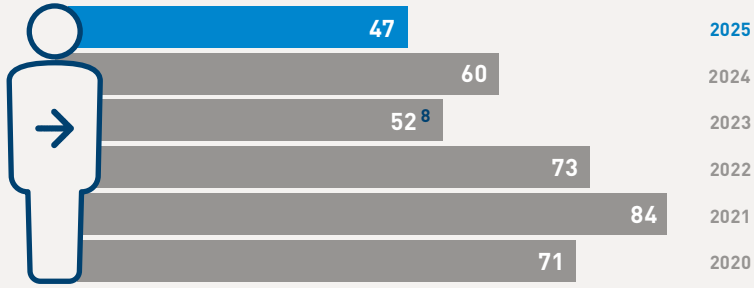

PLAATSINGEN PRIORITAIRE DOELGROEPEN

52 (45) met arbeids-beperking

47 (40) jongeren

6 (7) 55-plussers

17 (11) statushouders

PLAATSINGEN BETAALD WERK [9]

69 (56) 0-28 uur

45 (47) > 28 uur

BEGELEIDING BETAALD WERK

72 (64) met arbeids-beperking

7 beschut

PLAATSINGEN ONBETAALD WERK

38 (41) werken met behoud van uitkering

31 (31) actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

SOCIALE WERKVOORZIENING

85 aantal SW-medewerkers in dienst

Gemeente **Berg en Dal**

De gemeente Berg en Dal vindt het bij de lokale dienstverlening van belang dat samenwerking tussen lokale organisaties wordt gestimuleerd. Lokale accenten worden vooral ingezet om ervoor te zorgen dat mensen niet onnodig vaak aan verschillende mensen hun verhaal moeten doen.

Gemeente Berg en Dal heeft de volgende keuzes vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst:

- ca. 1,5 fte participatiecoaching
- 44 maatwerkinterventies
- Lokale marktbewerking 20 contacten

Participatiecoaching

De participatiecoach verricht diens werkzaamheden vooral op locatie in een gemeente. De focus van de participatiecoach zit op de niet-loonvormende activering, als mogelijke stap op termijn richting loonvormende activering. Een participatiecoach helpt mensen die een Participatiewet-uitkering ontvangen met bijvoorbeeld een stap richting vrijwilligerswerk, de sportclub of een cursus of opleiding. De focus ligt op het activeren van kandidaten, zodat zij meer zelfredzaam worden en zodat hun eigenwaarde groeit. Individuele en maatschappelijke meerwaarde staat daarbij centraal.

Waar mogelijk leggen we de verbinding met de loonvormende keten. De participatiecoaches van de gemeente Berg en Dal en van WerkBedrijf werken intensief samen om het meest passende resultaat voor de inwoners te verkrijgen.

Aanvankelijk heeft de gemeente Berg en Dal gekozen voor ca. 1,5 fte participatiecoaching. Er is echter gekozen voor uitbreiding naar ca. 2,0 fte (zie hierna onder Maatwerkinterventies).

Maatwerkinterventies

De dienstverlening van WerkBedrijf richt zich altijd op maatwerk; WerkBedrijf doet datgene dat de kandidaat het beste naar duurzaam werk helpt. Onder maatwerkinterventie bieden we vier interventies aan die niet standaard onderdeel zijn van de regionale dienstverlening. Het gaat om extra intensieve vormen van dienstverlening. Consulenten van WerkBedrijf beoordelen in afstemming met de inkomensconsulenten welke van de onderstaande interventies ingezet moeten worden voor de kandidaat.

De volgende interventies kunnen worden ingezet

- De Versnelling; kandidaten die dat nodig hebben worden door hun hoge frequentie en intensiteit aan re-integratieactiviteiten in beweging gebracht.
- Samen sterk naar werk; met een intensieve en groepsgewijze en individuele aanpak worden bijstandsgerechtigden richting werk of opleiding geleid.
- Intensieve begeleiding multiproblematiek; een extra intensieve vorm van begeleiding om mensen te helpen stappen naar werk te zetten. Dit gebeurt vaak in afstemming met andere professionals om uitdagingen op andere levensgebieden aan te pakken.

De gemeente Berg en Dal heeft aanvankelijk gekozen voor 44 maatwerkinterventies. Omdat dit aantal te ruim bleek is in goed overleg afgeschaald naar 20. Dat heeft ertoe geleid dat participatiecoaching is uitgebreid naar 2,0 fte (zie hierboven) en een WRAP-training (Wellness Recovery Action Plan) wordt afgenomen. Ook vindt er extra arbeidsbemiddeling op locatie plaats en is er een extra evenement in het kader van de lokale marktbewerking georganiseerd (zie hierna).

Lokale marktbewerking

Het gaat om afspraken over contacten met lokale ondernemers. Hiernaast hebben we in nauw overleg met de gemeente in december een goed bezocht ondernemersontbijt georganiseerd.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2025 is als volgt:

Berg en Dal bedragen in 1€	**Totaal gefactureerd**	**Totaal besteed**	**Afrekening**
SW	3.585.900	3.581.883	4.017
Wettelijke Loonkostensubsidie	757.246	755.713	1.533
Op Weg naar Werk	305.783	216.503	89.280
Participatie/WERK (meicirculaire)	1.658.242	1.641.183	17.059
Vastgoed	16.231	14.243	1.988
Applicatiebeheer	0	0	0
Automatisering	1.273.544	1.273.542	2

Gemeente in beeld: **Beuningen**

→ gerealiseerd aantal 2025
→ gerealiseerd aantal 2024

UITSTROOM NAAR WERK

28

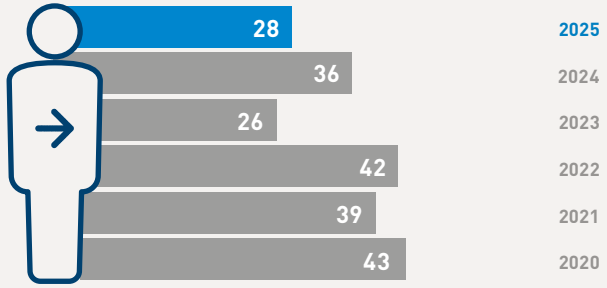

PLAATSINGEN PRIORITAIRE DOELGROEPEN

35 (40) met arbeids-beperking

33 (28) jongeren

4 (4) 55-plussers

19 (6) statushouders

PLAATSINGEN BETAALD WERK [9]

49 (45) 0-28 uur

38 (28) > 28 uur

BEGELEIDING BETAALD WERK

49 (42) met arbeids-beperking

4 beschut

PLAATSINGEN ONBETAALD WERK

37 (30) werken met behoud van uitkering

25 (25) actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

SOCIALE WERKVOORZIENING

73 aantal SW-medewerkers in dienst

Gemeente **Beuningen**

Lokale accenten vastgelegd in de DVO 2024-2025

Gemeente Beuningen wil de lokale accenten richten op de kandidaten die zelfstandig lastig aan het werk komen. Gemeente Beuningen koos ervoor haar lokale aandeel in 2025 als volgt in te vullen:

- ca. 1,0 fte participatiecoaching
- 20 kandidaten doelgroepbenadering
- 1x event
- 12x maatwerkinterventies

Participatiecoaching

Gemeente Beuningen heeft ervoor gekozen via de lokale keuzekaart participatiecoaching te organiseren. Dit wordt ingevuld met menskracht van de gemeente Beuningen. Bijstandsgerechtigden worden geactiveerd, bijvoorbeeld richting sport, opleiding of vrijwilligerswerk. Indien mogelijk wordt ook gekeken of er in de toekomst stappen richting werk te maken zijn. Het verbinden van de loonvormende en niet-loonvormende keten is hierbij van groot belang.

Doelgroepbenadering

ABC-meting op locatie

Voor iedere inwoner die nieuw instroomt in de Participatiewet-uitkering van de gemeente Beuningen wordt zo snel mogelijk op locatie een ABC-meting ingezet, voorafgaand aan de aanmelding bij WerkBedrijf. De ABC-meting is een gevalideerd online diagnose-instrument dat inzicht geeft in de mentale belastbaarheid, competenties en de afstand tot de arbeidsmarkt. Het helpt bij het matchen van werkzoekenden aan passende functies door het analyseren van attitude, balans en competenties (ABC). WerkBedrijf zorgt ervoor dat de meting op locatie in Beuningen uitgevoerd kan worden en dat de uitkomst wordt besproken in een driegesprek met de klant, medewerker van de gemeente en medewerker van WerkBedrijf. Voor 7 klanten is deze werkwijze toegepast.

Pilot statushouders

De pilot *Statushouders* heeft als doel om met een gerichte aanpak statushouders te plaatsen bij een select aantal werkgevers binnen de gemeente. Hiermee wordt enerzijds het lokale bedrijfsleven ondersteund bij het invullen van personeelsbehoeften en wordt anderzijds een doelgroep met een grote ondersteuningsbehoefte begeleid richting werk. De pilot is gestart in november. Op dit moment zijn 6 van de 10 aangemelde statushouders gereed voor bemiddeling. Daarnaast zijn er twee lokale bedrijven gevonden die openstaan voor het plaatsen van deze kandidaten. In de uitvoering wordt nauw samengewerkt met de inburgeringsconsulenten van de gemeente. In 2026 wordt gerapporteerd over de resultaten van deze pilot.

WRAP

Ten behoeve van de mensen met een uitkering van de gemeente Beuningen, die ondersteund worden door de participatiecoach, heeft WerkBedrijf op locatie een WRAP-training aangeboden. 7 Kandidaten hebben hieraan deelgenomen. WRAP staat voor Welness Recovery Action Plan en stelt iemand in staat om een eigen actieplan op alle leefgebieden op te stellen. Daarbij is niet alleen het plan, maar ook het proces naar het plan toe een middel om tot persoonlijke verantwoordelijkheid te komen. WerkBedrijf gebruikt de WRAP als een middel om kandidaten te activeren.

Event

Ondernemersontbijt

We organiseerden een event met als doel om werkgevers in Beuningen te informeren en inspireren om anders te denken over personeelsvraagstukken, en om nieuwe contacten te leggen met ondernemers in Beuningen. Om hier op termijn praktisch vervolg aan te kunnen

geven ten aanzien van arbeidsbemiddeling. Er waren 11 werkgevers aanwezig. Dit was minder dan waarnaar gestreefd werd, maar maakte wel dat er tijdens het event voldoende ruimte was om met deze werkgevers het goede gesprek te voeren. De reacties vanuit de deelnemende organisaties waren zeer positief. We hopen in opdracht van de gemeente in 2026 vervolg te geven aan deze bijeenkomst om zo een structureel terugkerend moment in het jaar neer te zetten gericht op inclusief ondernemen in Beuningen en lokaal kansen creëren voor kandidaten.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2025 is als volgt:

Beuningen bedragen in 1€	**Totaal gefactureerd**	**Totaal besteed**	**Afrekening**
SW	2.880.997	2.877.770	3.227
Wettelijke Loonkostensubsidie	580.175	589.477	-9.302
Op Weg naar Werk	337.805	301.882	35.923
Participatie/WERK (meicirculaire)	940.881	944.778	-3.897
Vastgoed	12.341	10.830	1.511
Applicatiebeheer	0	0	0
Automatisering	1.362.122	1.362.120	2

Maatwerkinterventies

Samen sterk naar werk

Samen sterk naar werk is een intensief traject waarbij kandidaten in een groep werken aan hun stappen richting werk of opleiding. De werkzame ingrediënten zijn: gebruik maken van de groepsdynamiek (kandidaten ondersteunen ook elkaar en leren van elkaar), intensieve begeleiding en individuele coaching. In een traject van enkele maanden krijgen we kandidaten in beweging en zetten zij stappen richting werk of opleiding. Er wordt intensief ingezet op coaching en workshops. De aanpak bouwt voort op de ervaringen met de Nijmeegse proef met de bijstand. 5 Kandidaten uit Beuningen hebben in 2025 deelgenomen aan Samen sterk naar werk.

Intensieve begeleiding 'uit balans'

Kandidaten die te maken hebben met onbalans, vaak als gevolg van multiproblematiek, worden via de ABC-meting in kaart gebracht. Deze kandidaten zijn (tijdelijk) niet bemiddelbaar naar werk. Aan deze kandidaten bieden wij intensieve begeleiding richting meer stabiliteit en zelfredzaamheid, in afstemming met professionals op andere leefgebieden.
De begeleiding loopt parallel aan het zetten van stapjes richting werk. In 2025 is 1 kandidaat uit Beuningen door WerkBedrijf begeleid met deze aanpak.

Gemeente in beeld: **Druten**

→ gerealiseerd aantal 2025
→ gerealiseerd aantal 2024

UITSTROOM NAAR WERK

20

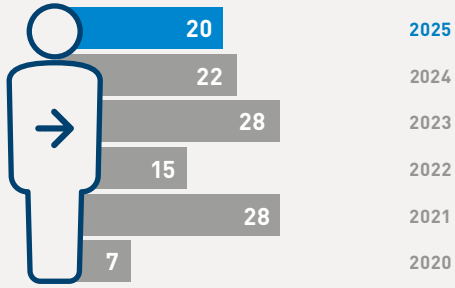

PLAATSINGEN PRIORITAIRE DOELGROEPEN

24 (25) met arbeids-beperking

20 (24) jongeren

3 (3) 55-plussers

6 (5) statushouders

PLAATSINGEN BETAALD WER[9]

25 (29) 0-28 uur

22 (26) > 28 uur

BEGELEIDING BETAALD WERK

52 (54) met arbeids-beperking

12 beschut

PLAATSINGEN ONBETAALD WERK

15 (17) werken met behoud van uitkering

18 (14) actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

SOCIALE WERKVOORZIENING

49 aantal SW-medewerkers in dienst

Gemeente **Druten**

Invulling lokale keuzekaart Gemeente Druten

Gemeente Druten vindt het belangrijk lokale betrokkenheid te organiseren en lokale afspraken te maken ten behoeve van de inwoners zonder werk en de werkgevers binnen de eigen gemeentegrens.

In 2025 heeft gemeente Druten gekozen voor de volgende lokale keuzen:

1. ca. 1,0 fte participatiecoaching
2. 1 x extra arbeidsbemiddeling op locatie
3. 1 x intensieve lokale aansluiting buurtteams
4. 1 x event of 20 contacten marktbewerking

Participatiecoaching

Gemeente Druten heeft ervoor gekozen via de lokale keuzekaart participatiecoaching te organiseren. Participatiecoaching richt zich op niet-loonvormende activering van bijstandsgerechtigden. Dit wordt deels ingevuld met menskracht van de gemeente Druten en deels met menskracht van WerkBedrijf. Eind 2025 ontvingen 64 inwoners deze vorm van dienstverlening. Bijstandsgerechtigden worden geactiveerd, bijvoorbeeld richting sport, opleiding of vrijwilligerswerk. Indien mogelijk wordt ook gekeken of er in de toekomst stappen richting werk te maken zijn. Het verbinden van de loonvormende en niet-loonvormende keten is hierbij van groot belang.

Arbeidsbemiddeling op locatie

We vinden het van groot belang dat we zichtbaar en aanwezig zijn bij de deelnemende gemeenten. Daarom is een onderdeel van de regionale dienstverlening dat in iedere gemeente ongeveer een dagdeel per week een medewerker aanwezig is voor arbeidsbemiddeling op locatie. Deze medewerker is het eerste aanspreekpunt voor de gemeente.

Daarnaast is het mogelijk om extra dagdelen te organiseren via de lokale keuzekaart. WerkBedrijf organiseert dan dat er extra inzet gepleegd wordt op arbeidsbemiddeling op locatie. De betreffende medewerkers kunnen ook benaderd worden als het wenselijk is dat een medewerker van WerkBedrijf bij een bedrijfsbezoek van een wethouder aansluit (of omgekeerd). De inzet is primair gericht op zichtbaarheid, samenwerking en lokale dienstverlening aan kandidaat en ondernemer.
We ervaren constructieve en productieve samenwerking op locatie in Druten. We geloven erin dat dit de dienstverlening aan Drutense inwoners en ondernemers ten goede komt

Intensieve aansluiting lokale buurtteams

WerkBedrijf stelt een medewerker beschikbaar die regelmatig zijn of haar werkzaamheden verricht bij een sociaal (wijk)team (hieronder verstaan we ook: buurtteams, kernteam of interdisciplinair team). Deze medewerker is voor de uitvoering van arbeidsbemiddeling het eerste aanspreekpunt voor dat sociaal (wijk)team bij vragen over arbeidsbemiddeling. Er wordt samengewerkt op basis van een vertrouwensrelatie en altijd met als doel maatschappelijke meerwaarde te creëren voor onze inwoners. De laagdrempeligheid en korte communicatielijnen tussen sociaal (wijk)team, WerkBedrijf en bijvoorbeeld schuldhulpverlening of andere lokale organisaties c.q. dienstverlening maken het mogelijk om met name kandidaten met problemen op meerdere leefgebieden de juiste ondersteuning te bieden en hen zo snel dit mogelijk is richting werk te leiden.

Event

Om invulling te geven aan het event voeren we voor gemeente Druten het buddyproject uit. We koppelen werkzoekenden aan ondernemers. De ondernemer is de buddy voor de werkzoekende en heeft gesprekken, stelt zijn/haar netwerk beschikbaar en leert ook de leefwereld van een bijstandsgerechtigde kennen.

Verschillende werelden ontmoeten elkaar, en de bijstandsgerechtigde krijgt handvatten die helpen om stappen richting betaald werk te kunnen zetten.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2025 is als volgt:

Druten bedragen in 1€	**Totaal gefactureerd**	**Totaal besteed**	**Afrekening**
SW	2.142.616	2.140.216	2.400
Wettelijke Loonkostensubsidie	550.692	624.911	-74.219
Op Weg naar Werk	167.198	169.370	-2.172
Participatie/WERK (meicirculaire)	819.880	797.113	22.767
Vastgoed	9.069	7.959	1.110
Applicatiebeheer	0	0	0
Automatisering	690.517	690.516	1

Gemeente in beeld: **Heumen**

→ gerealiseerd aantal 2025
→ gerealiseerd aantal 2024

UITSTROOM NAAR WERK

19

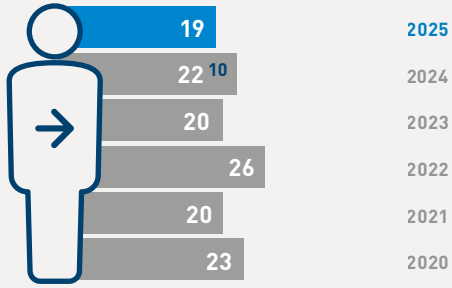

PLAATSINGEN PRIORITAIRE DOELGROEPEN

13 (14) met arbeidsbeperking

17 (8) jongeren

1 (2) 55-plussers

7 (11) statushouders

PLAATSINGEN BETAALD WERK [9]

23 (18) 0-28 uur

17 (14) > 28 uur

BEGELEIDING BETAALD WERK

31 (33) met arbeidsbeperking

5 beschut

PLAATSINGEN ONBETAALD WERK

13 (7) werken met behoud van uitkering

10 (16) actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

SOCIALE WERKVOORZIENING

33 aantal SW-medewerkers in dienst

Gemeente **Heumen**

Lokale accenten vastgelegd in de DVO 2025

Voor gemeente Heumen is de aansluiting tussen participatiekandidaten en WerkBedrijf op lokaal niveau van belang. De dienstverlening moet aansluiten bij lokale behoeften en op operationeel niveau wordt een vruchtbare samenwerking tussen de organisaties gestimuleerd.
Gemeente Heumen koos ervoor haar lokale aandeel in 2025 als volgt in te vullen:

- ca. 0,9 fte participatiecoaching (via menskracht WBRN)
- vrije ruimte voor accentkeuzen

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2025 is als volgt:

Heumen bedragen in 1€	**Totaal gefactureerd**	**Totaal besteed**	**Afrekening**
SW	1.193.387	1.192.050	1.337
Wettelijke Loonkostensubsidie	382.123	352.189	29.934
Op Weg naar Werk	145.516	80.409	65.107
Participatie/WERK (meicirculaire)	606.831	583.800	23.031
Vastgoed	5.273	4.627	646
Applicatiebeheer	0	0	0
Automatisering	790.801	790.800	1

Participatiecoaching

De participatiecoach verricht diens werkzaamheden vooral op locatie in de gemeente. De focus van de participatiecoach zit op de niet-loonvormende activering, als mogelijke stap op termijn richting loonvormende activering. Een participatiecoach helpt mensen die een Participatiewet-uitkering ontvangen met bijvoorbeeld een stap richting vrijwilligerswerk, de sportclub of een cursus of opleiding. De focus ligt op het activeren van kandidaten, zodat zij meer zelfredzaam worden en zodat hun eigenwaarde groeit. Individuele en maatschappelijke meerwaarde staat daarbij centraal. Waar mogelijk leggen we de verbinding met de loonvormende keten. De participatiecoach werkt hierin nauw samen met de inkomensconsulenten van de gemeente Heumen.

Vrije ruimte: ontmoetingsevent werkgevers en statushouders

Op donderdag 20 november kwamen 10 ondernemers en 20 statushouders uit de gemeente Heumen samen tijdens een inspirerende bijeenkomst. Het doel voor de deelnemers was elkaar ontmoeten en talenten ontdekken, waarmee we nieuwe kansen konden creëren op het matchen van kandidaten en werkgevers. De reacties van de deelnemers waren erg positief, zowel van werkgevers als van statushouders. Naar aanleiding van het event zijn er nieuwe contacten met werkgevers in Heumen over mogelijke kansen voor statushouders.

Gemeente in beeld: **Mook en Middelaar**

→ gerealiseerd aantal 2025
→ gerealiseerd aantal 2024

UITSTROOM NAAR WERK

6

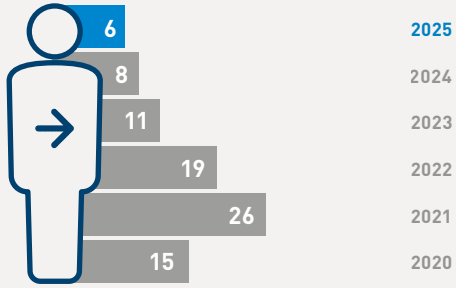

PLAATSINGEN PRIORITAIRE DOELGROEPEN

11 (9) met arbeids-beperking

5 (6) jongeren

1 (1) 55-plussers

3 (6) statushouders

PLAATSINGEN BETAALD WERK [9]

13 (9) 0-28 uur

5 (7) > 28 uur

BEGELEIDING BETAALD WERK

15 (11) met arbeids-beperking

2 beschut

PLAATSINGEN ONBETAALD WERK

7 (4) werken met behoud van uitkering

9 (9) actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

Gemeente **Mook en Middelaar**

Lokale accenten vastgelegd in de DVO 2025

Gemeente Mook en Middelaar vindt het belangrijk de lokale dienstverlening vooral te richten op de inwoners die een steuntje in de rug nodig hebben om een stap richting de arbeidsmarkt te zetten. Gemeente Mook en Middelaar koos ervoor haar lokale aandeel in 2025 als volgt in te vullen:

- ca. 0,3 fte participatiecoaching (via menskracht WBRN)
- 10 kandidaten doelgroepbenadering

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2025 is als volgt:

Mook en Middelaar bedragen in 1€	**Totaal gefactureerd**	**Totaal besteed**	**Afrekening**
Wettelijke Loonkostensubsidie	104.608	157.877	-53.269
Op Weg naar Werk	72.758	86.370	-13.612
Participatie/WERK (meicirculaire)	201.686	205.149	-3.463
Applicatiebeheer	0	0	0
Automatisering	402.892	402.891	1

Participatiecoaching

De participatiecoach verricht diens werkzaamheden vooral op locatie in de gemeente. De focus van de participatiecoach zit op de niet-loonvormende activering, als mogelijke stap op termijn richting loonvormende activering. Een participatiecoach helpt mensen die een Participatiewet-uitkering ontvangen met bijvoorbeeld een stap richting vrijwilligerswerk, de sportclub of een cursus of opleiding. De focus ligt op het activeren van kandidaten, zodat zij meer zelfredzaam worden en zodat hun eigenwaarde groeit. Individuele en maatschappelijke meerwaarde staat daarbij centraal. Waar mogelijk leggen we de verbinding met de loonvormende keten. De participatiecoach werkt hierin nauw samen met de inkomensconsulenten van de gemeente Mook en Middelaar.

Doelgroepbenadering

WerkBedrijf richt zich in de gemeente Mook en Middelaar op de doelgroep statushouders. Zij krijgen extra aandacht in hun traject bij WerkBedrijf, door middel van een screening op de bemiddelbaarheid en het uitvoeren van een vervolgtraject naar werk (op termijn). In 2025 zijn er 3 kandidaten aangemeld voor de Doelgroepbenadering statushouders. Voor deze 3 kandidaten is het traject opgestart. Er zijn stappen gezet met deze kandidaten en ze zijn nu gereed voor bemiddeling naar werk.

Gemeente in beeld: **Nijmegen**

→ gerealiseerd aantal 2025
→ gerealiseerd aantal 2024

UITSTROOM NAAR WERK

514

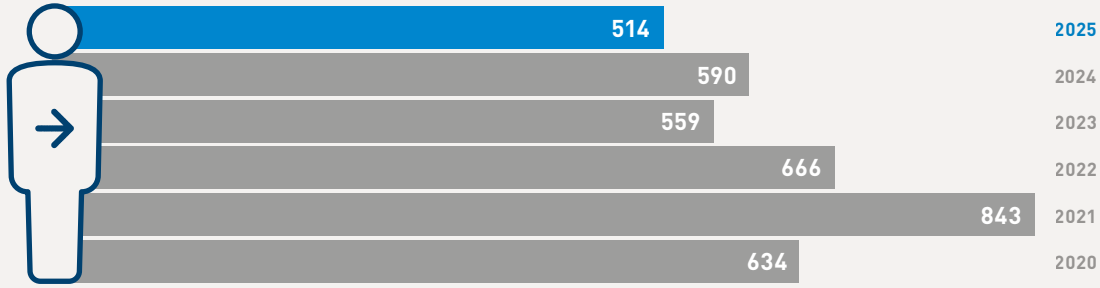

PLAATSINGEN PRIORITAIRE DOELGROEPEN

408 (342) met arbeids-beperking

469 (387) jongeren

95 (83) 55-plussers

84 (54) statushouders

PLAATSINGEN BETAALD WERK [9]

671 (616) 0-28 uur

596 (494) > 28 uur

BEGELEIDING BETAALD WERK

535 (476) met arbeids-beperking

50 beschut

PLAATSINGEN ONBETAALD WERK

351 (351) werken met behoud van uitkering

289 (291) actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

SOCIALE WERKVOORZIENING

564 aantal SW-medewerkers in dienst

Gemeente **Nijmegen**

Middels lokale dienstverlening zet de gemeente Nijmegen extra in op de prioritaire doelgroepen uit het regionaal arbeidsmarktbeleidsplan door hen aandacht en ondersteuning te bieden bij hun zoektocht naar passend werk. Dit in nauwe samenwerking met alle relevante partijen in de arbeidsmarktregio en in het bijzonder met de afdeling Inkomen van de gemeente Nijmegen.

Keuzes

De gemeente Nijmegen heeft ervoor gekozen haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Extra arbeidsbemiddeling op locatie
2. Intensieve aansluiting Buurtteams
3. 65 Maatwerkinterventies
4. Organiseren events
5. Kwartiermaker Economisch Collectief Nijmegen

Extra arbeidsbemiddeling op locatie

We vinden het van groot belang dat we zichtbaar en aanwezig zijn bij de deelnemende gemeenten. Daarom is een onderdeel van de regionale dienstverlening dat in iedere gemeente ongeveer een dagdeel per week een medewerker aanwezig is voor arbeidsbemiddeling op locatie. Deze medewerker is het eerste aanspreekpunt voor de gemeente.

Daarnaast is het mogelijk om extra dagdelen te organiseren via de lokale keuzekaart. WerkBedrijf organiseert dan dat er extra inzet gepleegd wordt op arbeidsbemiddeling op locatie. De betreffende medewerkers kunnen ook benaderd worden als het wenselijk is dat een medewerker van WerkBedrijf bij een bedrijfsbezoek van een wethouder aansluit (of omgekeerd). De inzet is primair gericht op zichtbaarheid, samenwerking en lokale dienstverlening aan kandidaat en ondernemer. Iedere week is er op twee dagdelen een consulent van WerkBedrijf aanwezig op de werkvloer in de gemeente Nijmegen.

Intensieve aansluiting Buurtteams

WerkBedrijf stelt een medewerker beschikbaar die regelmatig zijn of haar werkzaamheden verricht bij een sociaal (wijk)team (hieronder verstaan we ook: buurtteams, kernteam of interdisciplinair team). Deze medewerker is voor de uitvoering van arbeidsbemiddeling het eerste aanspreekpunt voor dat sociaal (wijk)team bij vragen over arbeidsbemiddeling. Er wordt samengewerkt op basis van een vertrouwensrelatie en altijd met als doel maatschappelijke meerwaarde te creëren voor onze inwoners. De laagdrempeligheid en korte communicatielijnen tussen sociaal (wijk)team, WerkBedrijf en bijvoorbeeld schuldhulpverlening of andere lokale organisaties c.q. dienstverlening maken het mogelijk om met name kandidaten met problemen op meerdere leefgebieden de juiste ondersteuning te bieden en hen zo snel dit mogelijk is richting werk te leiden.

Maatwerkinterventies

De dienstverlening van WerkBedrijf richt zich altijd op maatwerk; WerkBedrijf doet datgene dat de kandidaat het beste naar duurzaam werk helpt. Onder maatwerk-interventie bieden we vier interventies aan die niet standaard onderdeel zijn van de regionale dienstverlening. Het gaat om extra intensieve vormen van dienstverlening. We willen de consulenten van WerkBedrijf de ruimte te geven te doen wat goed is voor de kandidaat. Daarom beoordelen zij welke van de onderstaande interventies ingezet moeten worden voor de kandidaat. Natuurlijk gebeurt dit in afstemming met de inkomensconsulenten van de gemeenten. De volgende interventies kunnen worden ingezet:

- De Versnelling; kandidaten die dat nodig hebben worden door hun hoge frequentie en intensiteit aan re-integratieactiviteiten in beweging gebracht.
- Samen sterk naar werk; met een intensieve en groepsgewijze en individuele aanpak

worden bijstandsgerechtigden richting werk of opleiding geleid.
- Intensieve begeleiding multiproblematiek; een extra intensieve vorm van begeleiding om mensen te helpen stappen naar werk te zetten. Dit gebeurt vaak in afstemming met andere professionals om uitdagingen op andere levensgebieden aan te pakken.

In 2025 zijn voor kandidaten uit de gemeente Nijmegen in totaal 92 keer maatwerkinterventies ingezet. De Versnelling werd 45 keer ingezet, Samen sterk naar werk werd 20 keer ingezet en Intensieve begeleiding multiproblematiek (27+) werd 27 keer ingezet.

Organiseren events

In 2025 organiseerden we diverse evenementen voor Nijmeegse kandidaten en ondernemers. Met deze bijeenkomsten spelen we in op actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en brengen we werkzoekenden en werkgevers actief met elkaar in contact. De opkomst en betrokkenheid van deelnemers laten zien dat deze aanpak aansluit bij de behoefte in de regio.

In februari organiseerden we de *Werkmarkt Bouw en Groen*. In juni volgden twee grotere evenementen: het *Talent Match Event* en de *Banenmarkt Rijk van Nijmegen*. Tijdens het Talent Match Event stonden persoonlijke ontmoetingen centraal en gingen werkzoekenden en werkgevers met elkaar in gesprek op basis van talent en potentieel. Deze aanpak leidde tot waardevolle gesprekken en concrete vervolgstappen. Het evenement organiseerden we samen met UWV, het Leerwerkloket Rijk van Nijmegen en het Werkgevers Servicepunt Rijk van Nijmegen. Later die maand vond, samen met UWV, de Banenmarkt Rijk van Nijmegen plaats in de Vasim, waar 400 bezoekers in gesprek gingen met werkgevers uit de regio.

In november herhaalden we het *Talent Match Event*, ditmaal in samenwerking met het Inclusief Ondernemers Netwerk (ION). Ook deze editie werd goed bezocht en positief ontvangen. Daarnaast organiseerden we eind november voor het eerst de *Matchday*: een stage- en banenmarkt voor leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs. De grote opkomst van zowel leerlingen als werkgevers en het ontstaan van concrete contacten richting stage en werk onderstrepen het succes van deze dag.

Kwartiermaker Economisch Collectief Nijmegen

In 2024 en 2025 is er vanuit de lokale middelen een projectleider Economisch Collectief Nijmegen (ECN) gefinancierd. De projectleider heeft in nauwe samenwerking met de afdeling Economische Zaken van Nijmegen initiatieven ontwikkeld, gericht op het versterken van de ondernemerscollectieven en werklocaties binnen Nijmegen. Hieraan verbonden is ook de versterking c.q. professionalisering van het ECN zelf, als koepel van de werklocaties.

Er worden voorstellen ontwikkeld voor de verkenning van invoering van een Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) binnen Nijmegen en de professionalisering van ECN. Dit om meer centrale coördinatie van ondernemersinitiatieven te organiseren en een nieuw financieringsmodel voor de werklocaties te onderzoeken, richting toekomst.

Eén van de neveneffecten van de initiatieven voor versterking van de werklocaties is dat de – aangesloten – ondernemers ook gezamenlijke initiatieven ontwikkelen om medewerkers aan te stellen en te begeleiden via de Participatiewet en/of gezamenlijke inkoop te realiseren via Social Return on Investment (SROI). Het

gaat hier vooral om werkgelegenheid voor praktijkgeschoolden.

Meerwerk

We zetten voor Nijmegen als meerwerk een consulent in voor werkzaamheden in het project nazorg van de afdeling Veiligheid. In dit team wordt intensief samengewerkt. Inzet is om ex-gedetineerden te bemiddelen naar werk.

Financiële afrekening

De financiële afrekening 2025 is als volgt:

Nijmegen bedragen in 1€	**Totaal gefactureerd**	**Totaal besteed**	**Afrekening**
SW	22.121.055	22.137.491	-16.436
Wettelijke Loonkostensubsidie	5.345.599	5.349.721	-4.122
Op Weg naar Werk	1.945.324	1.958.692	-13.368
Participatie/WERK (meicirculaire)	13.829.638	13.683.482	146.156
Vastgoed	96.142	84.369	11.773
WIW-ID	300.000	302.201	-2.201
Applicatiebeheer	3.462.522	3.388.488	74.034
Automatisering	10.395.703	10.395.689	14

Gemeente in beeld: **Wijchen**

→ gerealiseerd aantal 2025
→ gerealiseerd aantal 2024

UITSTROOM NAAR WERK

58

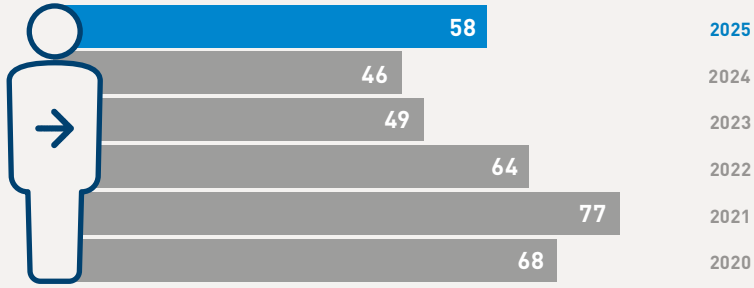

PLAATSINGEN PRIORITAIRE DOELGROEPEN

50 (48) met arbeids-beperking

49 (42) jongeren

5 (15) 55-plussers

25 (23) statushouders

PLAATSINGEN BETAALD WERK [9]

72 (66) 0-28 uur

55 (49) > 28 uur

BEGELEIDING BETAALD WERK

88 (75) met arbeids-beperking

12 beschut

PLAATSINGEN ONBETAALD WERK

54 (52) werken met behoud van uitkering

30 (32) actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

SOCIALE WERKVOORZIENING

111 aantal SW-medewerkers in dienst

Gemeente **Wijchen**

Gemeente Wijchen ziet 'nabijheid' naar zowel werkgevers als werkzoekenden als een cruciale factor om maximale uitstroom te bereiken. Zo kan een proactieve houding naar werkgevers en een prikkelende werkwijze naar kandidaten het best worden verankerd.

Wijchen heeft in 2025 gekozen voor de volgende lokale keuzen:

1. ca. 1,6 fte participatiecoaching (t.b.v. dekking menskracht Wijchen)
2. 3 x extra arbeidsbemiddeling op locatie
3. 1 x intensieve lokale aansluiting buurtteams
4. 23 maatwerkinterventies
5. 2 x event of 40 contacten marktbewerking

Participatiecoaching

Gemeente Wijchen heeft ervoor gekozen via de lokale keuzekaart participatiecoaching te organiseren. Participatiecoaching richt zich op niet-loonvormende activering van bijstandsgerechtigden. Dit wordt ingevuld met menskracht van de gemeente Wijchen. Eind 2025 ontvingen 142 inwoners deze vorm van dienstverlening Bijstandsgerechtigden worden geactiveerd, bijvoorbeeld richting sport, opleiding of vrijwilligerswerk. Indien mogelijk wordt ook gekeken of er in de toekomst stappen richting werk te maken zijn. Het verbinden van de loonvormende en niet-loonvormende keten is hierbij van groot belang.

Extra arbeidsbemiddeling op locatie

We vinden het van groot belang dat we zichtbaar en aanwezig zijn bij de deelnemende gemeenten. Daarom is een onderdeel van de regionale dienstverlening dat in iedere gemeente ongeveer een dagdeel per week een medewerker aanwezig is voor arbeidsbemiddeling op locatie. Deze medewerker is het eerste aanspreekpunt voor de gemeente.

Daarnaast is het mogelijk om extra dagdelen te organiseren via de lokale keuzekaart. WerkBedrijf organiseert dan dat er extra inzet gepleegd wordt op arbeidsbemiddeling op locatie. De betreffende medewerkers kunnen ook benaderd worden als het wenselijk is dat een medewerker van WerkBedrijf bij een bedrijfsbezoek van een wethouder aansluit (of omgekeerd). De inzet is primair gericht op zichtbaarheid, samenwerking en lokale dienstverlening aan kandidaat en ondernemer. We ervaren constructieve en productieve samenwerking op locatie in Wijchen, we geloven erin dat dit de dienstverlening aan Wijchense inwoners en ondernemers ten goede komt.

Intensieve aansluiting bij de buurtteams

WerkBedrijf stelt een medewerker beschikbaar die regelmatig zijn of haar werkzaamheden verricht bij een sociaal (wijk)team (hieronder verstaan we ook: buurtteams, kernteam of interdisciplinair team). Deze medewerker is voor de uitvoering van arbeidsbemiddeling het eerste aanspreekpunt voor dat sociaal (wijk)team bij vragen over arbeidsbemiddeling. Er wordt samengewerkt op basis van een vertrouwensrelatie en altijd met als doel maatschappelijke meerwaarde te creëren voor onze inwoners. De laagdrempeligheid en korte communicatielijnen tussen sociaal (wijk)team, WerkBedrijf en bijvoorbeeld schuldhulpverlening of andere lokale organisaties c.q. dienstverlening maken het mogelijk om met name kandidaten met problemen op meerdere leefgebieden de juiste ondersteuning te bieden en hen zo snel dit mogelijk is richting werk te leiden.

18 maatwerkinterventies

2 Wijchense kandidaten hebben meegedaan aan Samen sterk naar werk. Een groepsgewijze benadering om mensen te helpen stappen in hun activering en richting werk te zetten.
6 Wijchense kandidaten hebben intensieve dienstverlening 27+ ontvangen. Dit is extra intensieve dienstverlening voor kandidaten met

een grote ondersteuningsbehoefte. We hebben op dit onderdeel niet alle 18 maatwerkinterventies gerealiseerd. Deze afspraak laten we doorlopen in 2026, waar mogelijk en nodig worden deze interventies alsnog ingezet voor Wijchense kandidaten.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2025 is als volgt:

Wijchen bedragen in 1€	**Totaal gefactureerd**	**Totaal besteed**	**Afrekening**
SW	3.974.260	3.969.808	4.452
Wettelijke Loonkostensubsidie	935.022	935.106	-84
Op Weg naar Werk	314.105	251.549	62.556
Participatie/WERK (meicirculaire)	1.736.092	1.705.188	30.904
Vastgoed	17.453	15.316	2.137
Applicatiebeheer	0	0	0
Automatisering	1.784.227	1.784.225	2

Events

In Wijchen zijn twee events georganiseerd. In het voorjaar van 2025 is er samen met Het Werkt! Wijchen een banenmarkt georganiseerd. Verschillende werkgevers uit de omgeving hebben zich gepresenteerd. Werkzoekenden konden zich tijdens de banenmarkt oriënteren op een passende (vervolg)baan. Het evenement was goed bezocht en er zijn waardevolle connecties gelegd.

Medio januari 2026 is het event Grip op geld georganiseerd. Dit is wederom samen met Het Werkt! Wijchen opgepakt. Dit event was bedoeld om werkende mensen te bereiken die moeite hebben met rondkomen. WerkBedrijf heeft voor het event alle Wijchense kandidaten die werken met LKS en alle SW-medewerkers uit Wijchen uitgenodigd. Verder heeft WerkBedrijf of diverse vlakken een belangrijke aanjagende en faciliterende rol gehad Bij het event is informatie verstrekt over de sociale kaart en de verschillende inkomensregelingen die er zijn. Daarnaast is informatie verstrekt over arbeidsmarkt, arbeidsmarktpositie en mogelijkheden tot positieverbetering. De opkomst was niet heel hoog, maar er zijn waardevolle gesprekken gevoerd die goede inzichten opleverden. Deze inzichten worden verder opgepakt en geconcretiseerd.

Gemeente **West Maas en Waal**

Voor de gemeente West Maas en Waal voert WerkBedrijf de sociale werkvoorziening uit. Vanuit de gemeente hebben 29 SW-medewerkers een dienstverband. De ontwikkelingen binnen de sociale werkvoorziening zijn toegelicht in het onderdeel Jaarverslag, hoofdstuk Sociale werkvoorziening.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2025 is als volgt:

West Maas en Waal bedragen in 1€	**Totaal gefactureerd**	**Totaal besteed**	**Afrekening**
SW	1.144.127	1.142.845	1.282

SOCIALE WERKVOORZIENING

26 **aantal SW-medewerkers in dienst**

Bijlage 2 **Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten**

In het overzicht hieronder leest u de verantwoording van het inkomensdeel (I-deel) van de deelnemende gemeenten.

bedragen in 1.000	Aard controle n.v.t. G2B/12	**Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) K. Telder Indicatornummer: G2B/13**	**Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2B/14**
Berg en Dal	G2 – 10	756	0
Beuningen	G2 – 10	589	0
Druten	G2 – 10	625	0
Heumen	G2 – 10	352	0
Mook en Middelaar	G2 – 10	158	0
Nijmegen	G2 – 10	5.350	0
Wijchen	G2 – 10	935	0
Totaal		**8.765**	**0**

Bijlage 3 **Overzicht gemeentelijke deelafrekeningen**

Op weg naar Werk bedragen in 1.000	**Budget**	**Besteed**	**Betalings-verplichting**	**Totaal dagdelen**
Berg en Dal	306	217	89	3.955
Beuningen	338	302	36	5.789
Druten	167	169	-2	3.339
Heumen	146	80	65	1.464
Mook en Middelaar	73	86	-14	1.830
Nijmegen	1.945	1.959	-13	38.165
Wijchen	314	252	63	4.899
Totaal	**3.288**	**3.065**	**224**	**59.441**

Loonkostensubsidies bedragen in 1.000	**Baten**	**Bestedingen**	**Betalings-verplichting**	**Aantal kandidaten* WLKS en FLKS**	**Aantal kandidaten* nieuw beschut**
Berg en Dal	757	756	2	79	6
Beuningen	580	589	-9	58	6
Druten	551	625	-74	53	11
Heumen	382	352	30	34	7
Mook en Middelaar	105	158	-53	15	2
Nijmegen	5.346	5.350	-4	589	49
Wijchen	935	935	0	95	10
Totaal	**8.655**	**8.765**	**-110**	**923**	**91**

SW bedragen in 1.000	**Se begroot**	**Bijdrage begroot**	**Se realisatie**	**Bijdrage realisatie**	**afrekening**
Berg en Dal	92	3.586	89	3.582	4
Beuningen	74	2.881	68	2.878	3
Druten	55	2.143	48	2.140	2
Heumen	31	1.193	29	1.192	1
Nijmegen	566	22.121	540	22.137	-16
Wijchen	102	3.974	102	3.970	4
West Maas en Waal	29	1.144	26	1.143	1
Totaal	**949**	**37.042**	**901**	**37.042**	**0**

Participatie bedragen in 1.000	**meicirculaire 2025 (incl. korting € 1.2 mln)**	**Gefactureerd 2025**	**Terugbetal-ingsverplichting gemeenten**	**Resultaat WERK 2025 voorstel toevoegen reserve**
Berg en Dal	1.641	1.658	17	10
Beuningen	945	941	-4	6
Druten	797	820	23	5
Heumen	584	607	23	4
Mook en Middelaar	205	202	-3	1
Nijmegen	13.683	13.830	146	86
Wijchen	1.705	1.736	31	11
West Maas en Waal	0	0	0	0
Totaal*	**19.561**	**19.793**	**233**	**123**

ICT bedragen in 1.000	**Automatisering**			**Applicatiebeheer**		
	Begroot 2025	**Realisatie 2025**	**Afrekening 2025**	**Begroot 2025**	**Realisatie 2025**	**Afrekening 2025**
Berg en Dal	1.274	1.274	0	0	0	0
Beuningen	1.362	1.362	0	0	0	0
Druten	691	691	0	0	0	0
Heumen	791	791	0	0	0	0
Mook en Middelaar	403	403	0	0	0	0
Nijmegen	10.396	10.396	0	3.463	3.388	74
Wijchen	1.784	1.784	0	0	0	0
WerkBedrijf WBRN	1.452	1.452	0	385	343	41
ODRN	834	834	0	233	221	12
Werkorg. Druten-Wijchen	71	71	0	0	0	0
Overige	0	0	417	0	0	0
Totaal	**19.056**	**19.056**	**417**	**4.080**	**3.953**	**128**

Vastgoed bedragen in 1.000	**Budget**	**Besteed**	**afrekening**
Berg en Dal	16	14	2
Beuningen	12	11	2
Druten	9	8	1
Heumen	5	5	1
Mook en Middelaar	0	0	0
Nijmegen	96	84	12
Wijchen	17	15	2
Totaal	**157**	**137**	**19**

Bijlage 4 **Verdeling risico-inventarisatie per gemeente**

2025 bedragen in 1.000	**Inwonersaantal**	**Verdeelsleutel o.b.v. inwonersaantal**	**Risico per gemeente**
Berg en Dal	35.920	11%	307
Beuningen	26.673	8%	228
Druten	19.700	6%	168
Heumen	16.930	5%	145
Mook en Middelaar	8.134	2%	70
Nijmegen	185.750	55%	1.588
Wijchen	42.303	13%	362
Totaal	**335.410**	**100%**	**2.868**

Bijlage 5 **Consolidatieoverzicht**

Bedragen in 1.000		Ongeconsolideerd				Geconsolideerd				Consolidatie			
		Primaire begroting	**Gewijzigde begroting**	**Gewijzigde begroting + technische wijziging**	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Gewijzigde begroting + technische wijziging**	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Gewijzigde begroting + technische wijziging**	**Realisatie**
Baten													
Applicatiebeheer	0.4 Overhead	4.611	4.522	4.640	4.545	4.611	4.522	4.640	4.545				
	6.5 Arbeidsparticipatie	422	385	385	343				7	422	385	385	337
		5.033	4.907	5.025	4.889	4.611	4.522	4.640	4.552	422	385	385	337
Automatisering	0.4 Overhead	19.366	19.879	20.300	20.911	17.930	18.428	18.849	19.464	1.436	1.452	1.452	1.446
		19.366	19.879	20.300	20.911	17.930	18.428	18.849	19.464	1.436	1.452	1.452	1.446
Bestuurs-ondersteuning	0.4 Overhead	613	613	613	617	254	254	254	291	359	359	359	326
		613	613	613	617	254	254	254	291	359	359	359	326
WerkBedrijf SW	0.4 Overhead		3.871	3.871	3.871		3.871	3.871	3.871				
	6.4 WSW en beschut werk	46.367	41.374	41.374	43.804	46.294	41.301	41.301	43.664	73	73	73	139
		46.367	45.246	45.246	47.675	46.294	45.172	45.172	47.536	73	73	73	139
WerkBedrijf Vastgoed	0.4 Overhead	646	646	646	680	646	646	646	680				
	6.4 WSW en beschut werk	935	935	935	767					935	935	935	767
		1.582	1.582	1.582	1.447	646	646	646	680	935	935	935	767
WerkBedrijf Werk	0.4 Overhead		5.673	5.673	5.673		5.673	5.673	5.673				
	6.3 Inkomensregelingen	8.218	8.655	8.655	8.765	7.825	8.655	8.655	8.765	393			
	6.4 WSW en beschut werk	3.164	4.551	4.551	4.270	3.164	4.551	4.551	4.270				
	6.5 Arbeidsparticipatie	26.533	18.833	17.862	18.209	26.533	18.833	17.862	18.198				11
		37.915	37.713	36.742	36.917	37.522	37.713	36.742	36.906	393			11
Totaal baten		**110.876**	**109.940**	**109.508**	**112.455**	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**109.429**	**3.619**	**3.204**	**3.204**	**3.026**

Bedragen in 1.000		Ongeconsolideerd				Geconsolideerd				Consolidatie			
		Primaire begroting	**gewijzigde begroting**	**gewijzigde begroting + technische wijziging**	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**gewijzigde begroting**	**gewijzigde begroting + technische wijziging**	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**gewijzigde begroting**	**gewijzigde begroting + technische wijziging**	**Realisatie**
Baten													
Applicatiebeheer	0.4 Overhead	4.611	4.522	4.640	4.545	4.611	4.507	4.625	4.499		15	15	46
	6.5 Arbeidsparticipatie	422	385	385	343	422	385	385	343				
		5.033	4.907	5.025	4.889	5.033	4.892	5.010	4.842		15	15	46
Automatisering	0.4 Overhead	19.366	19.879	20.300	20.493	19.366	19.879	20.300	20.382				111
		19.366	19.879	20.300	20.493	19.366	19.879	20.300	20.382				111
Bestuurs-ondersteuning	0.4 Overhead	613	613	613	617	613	613	613	617				
		613	613	613	617	613	613	613	617				
WerkBedrijf SW	0.4 Overhead	3.871	3.937	3.937	4.058	3.136	3.202	3.202	3.380	735	735	735	679
	6.4 WSW en beschut werk	42.495	41.309	41.309	43.616	41.546	40.359	40.359	42.749	950	950	950	867
		46.367	45.246	45.246	47.675	44.682	43.561	43.561	46.129	1.685	1.685	1.685	1.546
WerkBedrijf Vastgoed	0.4 Overhead	678	678	678	641	678	678	678	641				
	6.4 WSW en beschut werk	903	903	903	806	903	903	903	806				
		1.582	1.582	1.582	1.447	1.582	1.582	1.582	1.447				
WerkBedrijf Werk	0.4 Overhead	5.673	5.659	5.659	5.540	4.886	4.904	4.904	4.785	787	756	756	755
	6.3 Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.765	7.825	8.655	8.655	8.765				
	6.4 WSW en beschut werk	3.164	4.551	4.551	4.297	3.164	4.551	4.551	4.297				
	6.5 Arbeidsparticipatie	21.252	18.847	17.876	18.192	20.105	18.099	17.128	17.624	1.147	748	748	568
		37.915	37.713	36.742	36.794	35.981	36.209	35.238	35.471	1.934	1.504	1.504	1.323
Totaal lasten		**110.876**	**109.940**	**109.508**	**111.915**	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**108.889**	**3.619**	**3.204**	**3.204**	**3.026**
					540				-540				

	Ongeconsolideerd				Geconsolideerd				Consolidatie			
	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Gewijzigde begroting + technische wijziging	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Gewijzigde begroting + technische wijziging	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Gewijzigde begroting + technische wijziging	Realisatie
Baten												
0.4 Overhead	25.236	35.206	35.745	36.298	23.440	33.395	33.934	34.525	1.795	1.811	1.811	1.773
6.3 Inkomensregelingen	26.955	19.218	18.247	18.552	26.533	18.833	17.862	18.204	422	385	385	348
6.4 WSW en beschut werk	50.466	46.860	46.860	48.840	49.457	45.852	45.852	47.934	1.008	1.008	1.008	906
6.5 Arbeidsparticipatie	8.218	8.655	8.655	8.765	7.825	8.655	8.655	8.765	393			
	110.876	**109.940**	**109.508**	**112.455**	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**109.429**	**3.619**	**3.204**	**3.204**	**3.026**

	Ongeconsolideerd				Geconsolideerd				Consolidatie			
	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Gewijzigde begroting + technische wijziging	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Gewijzigde begroting + technische wijziging	Realisatie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Gewijzigde begroting + technische wijziging	Realisatie
Baten												
0.4 Overhead	34.813	35.290	35.829	35.895	33.291	33.784	34.323	34.304	1.522	1.506	1.506	1.591
6.3 Inkomensregelingen	21.675	19.232	18.261	18.535	20.527	18.483	17.512	17.967	1.147	748	748	568
6.4 WSW en beschut werk	46.563	46.763	46.763	48.720	45.613	45.813	45.813	47.852	950	950	950	867
6.5 Arbeidsparticipatie	7.825	8.655	8.655	8.765	7.825	8.655	8.655	8.765				
	110.876	**109.940**	**109.508**	**111.915**	**107.256**	**106.736**	**106.304**	**108.889**	**3.619**	**3.204**	**3.204**	**3.026**
				540				540				

In de financiële overzichten van de onderdelen van de MGR geven we ook de doorbelasting tussen de onderdelen weer. Dit is nodig om per onderdeel alle kosten en opbrengsten weer te geven, die de basis zijn voor de afrekening van het desbetreffende onderdeel. Dit heeft een baten en lasten verhogend effect. Op MGR niveau elimineren wij dit conform de BBV voorschriften.

Bestuursondersteuning (BO)

Doorbelasting van bestuurskosten naar de Overhead MGR van WerkBedrijf (WBRN) en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN).

WerkBedrijf (WBRN)

Bij WSW en beschut werk zijn er een aantal doorbelastingen. De huisvestingslasten van de Boekweitweg (opbrengsten Vastgoed, programmalasten SW), de detacheringsopbrengst van de SW-medewerkers die voor de MGR zelf worden ingezet (opbrengst SW, kosten overhead MGR WBRN) en de opbrengst voor de praktijkdiagnose (opbrengst SW, programmalasten Werk).

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

De dienstverlening die het onderdeel Automatisering van iRvN voor WerkBedrijf verricht, wordt doorbelast. Deze inkomsten staan bij iRvN onder het taakveld Overhead. De lasten vallen bij WBRN onder Overhead MGR. Verder beheert iRvN de applicaties voor de informatievoorziening van het onderdeel Werk. Deze kosten komen in de programmalasten van Werk.

Bijlage 6 **Toelichting begroting voor en na wijziging**

MGR geconsolideerd			
Bedragen in 1.000	**Gewijzigde begroting**	**Gewijzigde begroting + technische wijziging**	**Wijziging**
0.4 Overhead	33.395	33.934	-539
6.3 Inkomensregelingen	8.655	8.655	0
6.4 Wsw en beschut werk	45.852	45.852	0
6.5 Arbeidsparticipatie	18.833	17.862	971
Totaal baten	**106.735**	**106.304**	**432**
0.4 Overhead	33.784	34.323	-539
6.3 Inkomensregelingen	8.655	8.655	0
6.4 Wsw en beschut werk	45.813	45.813	0
6.5 Arbeidsparticipatie	18.483	17.512	971
Totaal lasten	**106.736**	**106.304**	**432**

Eerste begrotingswijziging

Overhead

Automatisering baten en lasten

Wij hebben van de gemeente Nijmegen een creditfactuur ontvangen ten behoeve van GT connect 2. Hierdoor wordt de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Nijmegen naar beneden bijgesteld met €164.000. Daarnaast verwachten we € 585.000 hogere opbrengsten voor de facturatie van plusproducten. Tegenover de plusproducten staan ook hogere lasten. Bij de personele lasten verwachten we een stijging door hogere inhuurkosten (M365).

De kapitaallasten stijgen door het versneld afschrijven van hardware. De vaste operationele lasten zijn lager dan begroot, maar de totale operationele lasten stijgen door een toename in plusproducten Bij de personele lasten in de overhead verwachten we een tekort van circa € 45.000 door hogere opleidingskosten, hogere overige personele kosten en de voorziening verlof. Daarnaast zitten alle leidinggevende functies in de max en hebben we dit begroot op max-1. Tot slot verwachten we een voordeel op de factuur gastheerschap

Applicatiebeheer baten en lasten

In verband met een formatiewijziging bij de gemeente Nijmegen van 1 FTE voor de periode augustus tot en met december 2025, wordt de gemeentelijke bijdrage afgeraamd met € 40.000. Daarnaast verwachten we € 158.000 hogere opbrengsten voor de facturatie van plusproduct. Hier staan ook hogere lasten tegenover door het inhuren van extra personeel. Tot slot verwachten we een voordeel op opleidingskosten, overige personele kosten en voordeel op de factuur gastheerschap van €45.000.

Arbeidsparticipatie

74.000 Ontwikkeltrajecten met diagnose element en Werkgeversbonus Plus. Een deel van de trajecten die in 2024 zijn gestart zijn in 2025 afgerond. Voor deze trajecten is budget gereserveerd in de jaarrekening 2024. Met de voorgestelde begrotingswijziging wordt het gereserveerde bedrag toegevoegd aan de begroting van 2025.

-110.000 Rentebaten In de begroting zijn renteopbrengsten opgenomen die wij ontvangen op het saldo op de schatkist. Het rentepercentage ligt lager dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. De verwachte baten en lasten worden naar beneden bijgesteld

-232.000 Meicirculaire 2025 In de meicirculaire is het participatiebudget afgeraamd. Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage in 2025 dalen met €232.000. Het bedrag wordt terugbetaald aan de gemeenten. In onderstaande tabel is de verdeling per gemeente toegevoegd. In de begroting is rekening gehouden met een indexering van de personele lasten van 5%, de werkelijke indexering ligt lager. Hierdoor kunnen we de bijstelling binnen onze reguliere budgetten opvangen.

-212.000 TOSS In de begroting is het Toss nog een bedrag opgenomen van € 212.000. In de BCW is afgesproken om het bedrag terug te betalen aan de gemeenten. Met deze begrotingswijziging wordt het bedrag uit de begroting gehaald.

-204.000 Budget Regionaal MobiliteitsTeam (RMT) In de begroting is een budget gereserveerd voor de uitvoering van het RMT. De RMT middelen zijn inmiddels met het Rijk afgerekend en de begroting wordt in lijn gebracht met de afrekening. De restant middelen blijven beschikbaar voor inzet binnen de arbeidsmarktregio.

105.000 Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) In 2025 hebben we van de deelnemende gemeenten middelen voor de uitvoering van de MAP ontvangen. Deze middelen worden toegevoegd aan de begroting ten behoeve van de uitvoering van de MAP.

-110.000 Detacheringsopbrensten In de begroting zijn detacheringsopbrengsten van ambtelijke medewerkers opgenomen. Een aantal medewerkers die gedetacheerd waren zijn definitief overgenomen. Door deze overname worden de detacheringopbrengsten afgeraamd en daar tegenover staan ook lagere personele lasten

78.000 Doe Je Mee Het project Doe je mee is per 1 februari 2025 afgerond. De middelen voor januari 2025 worden toegevoegd aan de begroting. Het restant van de middelen is terugbetaald aan de gemeenten.

-210.000 Perspectief Op Werk (POW) Voor de inzet van de POW middelen verwachten we in 2025 minder aan kosten dan in de begroting is opgenomen. Met bovenstaande begrotingswijziging worden de baten en lasten in 2025 afgeraamd. Deze middelen blijven beschikbaar voor de arbeidsmarktregio. Jaarlijks wordt de begroting opgeladen met de middelen die het arbeidsmarktregio beschikbaar stelt vanuit de POW middelen.

-150.000 Individuele Plaatsing en Steun (IPS) In de begroting is budget opgenomen voor IPS. We verwachten minder lasten dan waar in de begroting rekening mee is gehouden, baten en lasten naar beneden bijgesteld. Deze middelen worden aan het einde van het jaar afgerekend met de instellingen. Wat overblijft in verband met niet ingezette trajecten wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

Bijlage 7 **Overheadpercentages**

Betreffende de overhead zijn er regionale afspraken gemaakt. Er is afgesproken dat de organisatiekosten van de MGR voor maximaal 25% uit overhead mogen bestaan. De organisatiekosten bestaan uit de personele lasten, materiele lasten, kapitaallasten en overige lasten.

De overheadnorm volgens de BBV richtlijnen komt in 2025 uit op 23 %.

bedragen in 1.000	**Applicatie-beheer**	**Automatisering**	**Bestuurs-ondersteuning**	**WerkBedrijf SW**	**WerkBedrijf Vastgoed**	**WerkBedrijf Werk**	**Totaal**
Primair	4.173	18.774	0	3.596	1.447	13.803	41.794
overhead	715	1.720	617	4.058		5.540	12.651
Totaal	4.889	20.493	617	7.655	1.447	19.343	54.445
percentage overhead	**15%**	**8%**	**100%**	**53%**	**0%**	**29%**	**23%**

Bijlage 9 **Opensource-producten**

iRvN maakt, waar dat kan, graag gebruik van OpenSource-producten en hanteert en ondersteunt (indien nodig) alle verplichte en gewenste Open Standaarden die voor de overheid gelden. Onderstaand is een overzicht gegeven van de betreffende Open Source producten.

Bij het applicatielandschap	
7zip	7-Zip is een gratis en open-source programma om bestanden in te pakken, te zippen
activeMQ (Apache)	Apache ActiveMQ is een open source berichtenmakelaar geschreven in Java samen met een volledige Java Message Service (JMS) -client
Apache Tomcat	Apache Tomcat is een opensource-webcontainer ontwikkeld door de Apache Software Foundation (ASF). Tomcat voert servlets en JavaServer-pagina's uit, het verzorgt de communicatie tussen JSP-pagina's en een webserver
Archimate	ArchiMate is een open en onafhankelijke programma om enterprise-architecturen weer te geven. De taal wordt ondersteund door diverse modelleerhulpmiddelen voor IT-architectuur van verschillende leveranciers
Bitwarden	Passwordmanager
Chromium (Chrome freeware)	Chromium is een opensourcewebbrowser, waarop Google Chrome is gebaseerd
CutePDF	CutePDF is een tool waarmee je verschillende bestandsformaten kunt exporteren naar pdf-formaat
Eclipse Jetty Web Server	Eclipse Jetty Web Server is een HTTP-server en Servlet-container die statische en dynamische inhoud kan aanbieden
Filezilla	FileZilla is een programma waarmee je bestanden ophaalt van en wegzet naar andere computers
FireFox	een gratis webbrowser
FreeDWGViewer	De Free DWG Viewer geeft technische tekeningen en modellen weer. DWG is een bestandsformaat dat verwijst naar 'drawing' en het gaat daarbij vooral om tekeningen gemaakt in professionele software als AutoCad.
Glash fish (glashfish)	Java EE6 applicatieserver
GNU Ghostscript	Ghostscript is een opensource-interpreter voor PostScript, een pagina-beschrijvings- en opmaaktaal van Adobe. Ghostscript wordt onder meer toegepast om vanuit PostScript PDF-bestanden te genereren. Het is daarmee de basis voor verschillende PDF-generatoren zoals CutePDF en FreePDF.
HeidiSQL	HeidiSQL is gratis software en heeft als doel gegevens en structuren te bekijken en te bewerken van computers met een van de databasesystemen MariaDB, MySQL, Microsoft SQL, PostgreSQL en SQLite
Jaspersoft studio	Jaspersoft Studio is een krachtige rapportontwerper voor het ontwikkelen van datavisualisaties en rapporten
JBOSS (database)	JBoss is een onderdeel van Red Hat dat ondersteuning biedt voor het JBoss open source applicatieserverprogramma en gerelateerde middleware-services die op de markt worden gebracht onder het merk JBoss Enterprise Middleware
J-meter (Apache)	JMeter wordt gebruikt om de prestaties van webapplicaties of verschillende services te analyseren en te meten.
Keycloack	Wordt gebruikt binnen Planon om goed om te kunnen gaan met single sign on en azure AD.
LibreOffice	LibreOffice is een opensource officepakket
Lora (IoT oplossing Nijmegen)	LoRa is een Long Range, Low Power Internet of Things-verbinding speciaal ontwikkeld om kleine hoeveelheden informatie uit te wisselen tussen objecten en systemen
MySql	MySQL is een opensource-managementsysteem voor relationele databases (RDBMS). SQL is de taal die wordt gebruikt om een database van dit systeem op te bouwen, te bevragen en te onderhouden
Netbox	NetBox is een open-source IP Address Management (IPAM) en Data Center Infrastructure Management (DCIM) tool. Het helpt IT-teams bij het beheren van netwerkapparatuur, IP-adressen, connectiviteit en fysieke infrastructuur.
Notepad++	Notepad ++ is een gratis broncode-editor
Open Java	Open Java is een opensource-implementatie van Java (programmeertaal en computerplatform)
OpenSSL	OpenSSL is een commandline-programma voor het maken en beheren van certificaten dat veel wordt gebruikt door UNIX, Linux en BSD distributies;
Postgress	PostgreSQL is een open source relational database management systeem
Postman	Postman is een gratis app die het ontwikkelen van API's eenvoudiger, sneller en beter maakt

PuTTY	PuTTY is een vrije telnet- en SSH-client. Het is software waarmee iemand een verbinding kan maken met een andere computer, meestal zijn dit servers met een op UNIX gebaseerd besturingssysteem.
R	R is een statistische onderzoekstool die wordt gebruikt binnen IRvN en ook binnen Nijmegen, met name bij Onderzoek en Statistiek
Signal	Signal is een platformonafhankelijke gecodeerde berichtenservice om privé- en groepsberichten te versturen. Ook het versturen van spraakberichten, afbeeldingen, video's, en andere bestanden is mogelijk. Daarnaast kunnen gebruikers met elkaar (video)bellen. Het opensource encryptie-protocol van Signal, genaamd Signal Protocol[7], wordt gebruikt door meerdere populaire apps zoals WhatsApp om hun communicatie sterk te beveiligen
Signal	Signal is een platformonafhankelijke gecodeerde berichtenservice om privé- en groepsberichten te versturen. Ook het versturen van spraakberichten, afbeeldingen, video's, en andere bestanden is mogelijk. Daarnaast kunnen gebruikers met elkaar (video)bellen. Het opensource encryptie-protocol van Signal, genaamd Signal Protocol[7], wordt gebruikt door meerdere populaire apps zoals WhatsApp om hun communicatie sterk te beveiligen
TatukGis Viewer	GIS-viewertoepassing voor algemene doeleinden die kan worden gebruikt om geavanceerde kaartprojecten te maken op basis van bestaande gegevens
VrijBRP	Applicatie burgerzaken
WildFly (webserver software)	WildFly is een flexibele, lichtgewicht applicatie-runtime waarmee applicaties gebouwd kunnen wordenen
XMLNotepad	gratis ontwikkel- en IT-software gemaakt door Microsoft. Met de software kunnen gebruikers hun XML-documenten doorbladeren en bewerken via een eenvoudige gebruikersinterface

Infrastructuur/Netwerk	
LibreWolf	Webbrowser. Oorspronkelijk gebaseerd op Firefox met wat meer gericht op privacy
Logstash, Elastic en Kibana (wordt onder Nagios Logserver gebruikt).	De tools zijn opensource, Nagios Logserver is een commercieel sausje daar overheen)
MISP	MISP (Malware Information Sharing Platform & Threat Sharing) is een open-source platform dat wordt gebruikt voor het verzamelen, opslaan, verspreiden en delen van dreigingsinformatie (Threat Intelligence). Het helpt organisaties bij het detecteren en bestrijden van cyberdreigingen door gestructureerde dreigingsinformatie uit te wisselen tussen bedrijven, overheden en beveiligingsinstanties.
Nagios Core	Nagios is een opensourcecomputersysteem en netwerksurveillance-applicatie. Het houdt servers en services in de gaten die men specificeert en stuurt berichten als er dingen stuk gaan en wanneer services of servers die stuk waren weer beter gaan functioneren.
NoScript	Browserplugin die scripts in webpaginas blokkeert
NXLog	Sturen van Winevent logs naar zowel Nagios Logserver als CDF
OpenCTI	OpenCTI is een open-source platform voor het verzamelen, analyseren en beheren van Cyber Threat Intelligence (CTI). Het helpt security-teams bij het structureren en correleren van dreigingsinformatie uit verschillende bronnen om cyberaanvallen beter te begrijpen en te bestrijden.
OpenKAT	Kwetsbaarheden Analyse Tool, die informatiesystemen kan scannen en analyseren. OpenKAT wordt als opensource-project samen met de OpenKAT-community gebouwd door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
OpenSSL (tool rond certificaten)	OpenSSL is een opensource-implementatie van het SSL/TLS protocol.
OpenVAS (security scanner)	OpenVAS is een raamwerk van computerprogramma's die gebruikt worden om de beveiliging van computers en computernetwerken na te gaan.
Oracle VirtualBox	Een virtualisatieplatform waarmee je meerdere besturingssystemen als virtuele machines op één computer kunt draaien (bijv. Windows, Linux).
Podman	Vergelijkbaar met Docker, maar wordt ondersteund door Redhat
Tftpd64	Een TFTP/DHCP/FTP-servertool voor Windows.
Ubuntu	Ubuntu is een Linuxdistributie

Velociraptor	Velociraptor is een open-source Digital Forensics & Incident Response (DFIR) platform dat wordt gebruikt voor het verzamelen, zoeken en analyseren van forensische gegevens op endpoints (zoals computers en servers). Het is speciaal ontworpen voor live forensics, threat hunting en incident response.
Vi/Vim/GVIm	Verschillende varianten van de VI en de VI Improved editor
VirtualBox	Virtualisatie tool, vergelijkbaar met VMWare
VLC	Video en Audio player
Vsftp (FTP server – ftp.irvn.nl)	vsftpd is een FTP-server voor Unix-achtige systemen, zoals Linux
W3AF (security scanner voor websites)	w3af is een open source beveiligingsscanner voor webapplicaties. Het systeem biedt een kwetsbaarheidsscanner en exploitatietool voor webapplicaties. Het biedt informatie over beveiligingsproblemen
Wireshark (netwerk tracer en analyzer)	Het computerprogramma Wireshark is een 'packet sniffer' en 'protocol analyzer', een programma dat gebruikt wordt om gegevens op een computernetwerk op te vangen en te analyseren.
Yopass	Website om vertrouwelijke gegevens op een veilige manier uit te wisselen. Is zowel als een webservice te gebruiken maar kan ook lokaal draaien
Zenmap GUI	Zenmap is de grafische interface van Nmap waarmee je netwerkscans makkelijker kunt uitvoeren en bekijken.

Bijlage 10 **De arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen**

De landelijke hervorming van de arbeidsmarkt-infrastructuur biedt de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen een unieke kans. Het jaar 2025 stond in het teken van deze hervorming, die in de Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen wordt vastgelegd. Twee mijlpalen waren de oprichting van het Regionaal Beraad Arbeidsmarkt Rijk van Nijmegen per 1 juli 2025 en de voorbereidingen om in 2026 een Werkcentrum Rijk van Nijmegen te openen. De officiële opening is gepland in het eerste kwartaal van 2026. De hervorming is een moment om niet alleen te voldoen aan nieuwe richtlijnen, maar om de gezamenlijke dienstverlening aan werkzoekenden, werkenden en werkgevers fundamenteel te verbeteren en te versterken.
Deze nieuwe infrastructuur stelt de partners in de regio in staat om slagvaardiger en integraler te opereren. In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de partners in deze netwerkstructuur, de gezamenlijke doelstellingen en taken van het Regionaal Beraad, de werkwijze van het Werkcentrum en tot slot het overzicht van de in 2025 geboden arbeidsmarktdienstverlening en de besteding van de regiomiddelen.

Betrokken bij Regionaal Beraad (bestuurlijk)	Betrokken bij Werkcentrum (uitvoerend)
Centrumgemeente Nijmegen	UWV
CNV	WerkBedrijf Rijk van Nijmegen
FNV	FNV
VNO-NCW Midden	CNV
WerkBedrijf Rijk van Nijmegen	ROC Nijmegen
UWV	SBB*
SBB*	
ROC Nijmegen	
HAN (Hogeschool Arnhem en Nijmegen)	

** Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven*

De partners: wie vormt de regio?

De effectiviteit van de bestuurlijke en uitvoerende pijlers is afhankelijk van de partners die ze bemensen. De kracht van de arbeidsmarktregio wordt gevormd door de inzet en expertise van een breed netwerk van kernpartners. De onderstaande tabel toont welke organisaties op bestuurlijk en uitvoerend niveau de samenwerking dragen.

Het Regionaal Beraad: de bestuurlijke kern

Het Regionaal Beraad is het bestuurlijk overleg dat de koers van de arbeidsmarktregio vastlegt en de strategische samenwerking vormgeeft. De samenwerking tussen partners in het sociale, economische en onderwijsdomein in de arbeidsmarktregio is een strategische netwerksamenwerking, gericht op het verbeteren van de arbeidsmarktdienstverlening en het goed functioneren van de regionale arbeidsmarkt. De partners in de samenwerking hebben ieder hun eigen (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden in relatie tot de arbeidsmarktdienstverlening. De netwerksamenwerking treedt niet in de plaats van deze eigen taken en verantwoordelijkheden, maar is aanvullend en versterkend daarop.

De kernpartners in het Regionaal Beraad zijn (centrum)gemeenten, UWV, SBB, sociale partners (werkgeversorganisaties en vakbonden) en onderwijsinstellingen. In onze regio werkten deze partners al samen binnen de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA). Gekozen is om met dezelfde partners door te gaan in het Regionaal Beraad. Gemeenten worden hierbij vertegenwoordigd door de centrumgemeente en WerkBedrijf Rijk van Nijmegen. De partners hebben per 1 juli 2025 een samenwerkingsconvenant afgesloten, waarvoor het landelijk opgestelde (voorbeeld)convenant uitgangspunt was. Onder andere het doel van de samenwerking tussen de arbeidsmarktpartners, de samenstelling van het Beraad en de rol, taak en verantwoordelijkheid van de partners staan in het samenwerkingsconvenant beschreven.

De gezamenlijke partners zetten zich in voor het realiseren van de volgende doelstellingen:

- Het verbeteren van de arbeidsmarktdienstverlening voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers;
- Het bieden van mogelijkheden aan de inwoners om zich te blijven ontwikkelen (leven lang ontwikkelen)/kansrijk op te leiden om de arbeidspositie te versterken;
- Het bevorderen van een inclusieve arbeidsmarkt en inclusief werkgeverschap;
- Het bevorderen van duurzaam aan het werk helpen van inwoners.

De taken van het Beraad staan in het convenant opgesomd, de belangrijkste zijn:

- Meerjarenagenda vaststellen: De strategische koers voor de lange termijn bepalen in de beleidsagenda en de ambities van de regio concretiseren in de uitvoeringsagenda.
- Begroting en middelen beheren: Zorgdragen voor de financiële onderbouwing van de regionale ambities door de (meerjaren)begroting vast te stellen en middelen te bundelen.
- Publiek-private samenwerking bevorderen: Actief de verbinding zoeken met het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en andere maatschappelijke partners om de slagkracht te vergroten.
- Dienstverlening via het Werkcentrum ontsluiten: Zorgen dat de strategische visie wordt vertaald naar concrete, toegankelijke en effectieve dienstverlening voor alle inwoners en werkgevers.

Versterken van de Arbeidsmarktregio: strategie, beleid en uitvoering

Om de bekende kloof tussen strategische visie en realiteit in de uitvoeringspraktijk te overbruggen, heeft het Regionaal Beraad eind 2025 besloten een complementair ondersteuningsteam voor de arbeidsmarktregio in te richten. De functies coördinator en adviseur bestonden al voor de regio, deze worden nu aangevuld met de functie projectleider. Dit team fungeert als de 'ruggengraat' van de regio en zorgt voor een informatiestroom en afstemming met en ter ondersteuning van de partners, van de werkvloer tot de bestuurstafel. De coördinator van het Werkcentrum is per 1 januari 2026 ingevuld, de overige functies zullen in de loop van 2026 worden ingevuld.

Gezamenlijk vormt dit team de motor die besluiten van het Regionaal Beraad voorbereidt en vertaalt naar concrete actie, en de inzichten uit de praktijk terugkoppelt naar de bestuurstafel, waarmee de slagkracht van de regio wordt versterkt. De dagelijkse praktijk van het Werkcentrum vormt hierin de cruciale basis.

Het Werkcentrum: het uitvoerende hart

Het Werkcentrum is de netwerkorganisatie die de publieke en private arbeidsmarktdienstver-

Aspect	Adviseur Arbeidsmarktregio	Projectleider Arbeidsmarktregio	Coördinator Werkcentrum
Niveau	Strategisch & bestuurlijk	Beleidsmatig & tactisch	Uitvoerend & tactisch
Focus	Lange termijn, visie, externe positionering (landelijk, regionaal)	Vertaling van strategie naar diensten	Dagelijkse coördinatie, signaleren van knelpunten in de praktijk
Primaire taak	Adviseren van het Regionaal Beraad en verbinden van alle stakeholders	Ontwikkelen, invoeren en bewaken van regionale acties, diensten en producten	Faciliteren van de samenwerking tussen gidsen en dedicated medewerkers

lening in de regio ontsluit. Het is de plek (fysiek, telefonisch en digitaal) voor iedereen (werkzoekend, werkend of werkgever) met vragen over werk, ontwikkelen of op zoek naar personeel. De werkwijze is gebaseerd op drie fundamentele uitgangspunten uit het convenant van het Regionaal Beraad:

- De vraag van de inwoner en werkgever staat centraal, niet het aanbod van de kernpartners.
- Het is een netwerksamenwerking die aanvullend is op de reguliere dienstverlening van de partners; ieders eigen verantwoordelijkheid blijft behouden.
- Alle kernpartners helpen inwoner en werkgever om de juiste dienstverlener te vinden die het beste aansluit bij de vraag.

Het succes van het Werkcentrum hangt af van het samenspel tussen drie cruciale rollen die de dienstverlening aan inwoners en werkgevers vormgeven, namelijk de gidsen in de eerste lijn, de dedicated medewerkers in de tweede lijn en de coördinator.

De gidsen: het eerste aanspreekpunt

De gidsen vormen de onafhankelijke eerste lijn van het Werkcentrum. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor iedereen met een vraag. Hun kerntaken zijn het verhelderen van de vraag achter de vraag, het bieden van directe ondersteuning waar mogelijk, en het warm doorverwijzen naar de juiste specialistische dienstverlener binnen het netwerk. De (wettelijk verplichte) gidsfunctie wordt uitgevoerd door UWV en WerkBedrijf, als vertegenwoordiging van gemeenten. Werkzoekenden, werkenden en werkgevers kunnen zich rechtstreeks tot deze gidsen wenden. Ook kan deze gidsfunctie de 'gidsen op de arbeidsmarkt' van iedere partner ondersteunen en adviseren. Tenslotte blijft gelden dat een vraag van een inwoner of werkgever bij iedere partner kan binnenkomen, en iedere partner kan die vraag naar de passende arbeidsmarktdienstverleners leiden. Alle partners fungeren daarmee als 'gidsen op de arbeidsmarkt'.

De dedicated medewerkers: de brug naar reguliere dienstverlening

De dedicated medewerkers opereren in de cruciale tweede lijn. Zij zijn het aanspreekpunt binnen hun eigen partnerorganisatie (UWV, SBB, FNV, CNV, WerkBedrijf of ROC Nijmegen) en vormen de brug tussen de generalistische gidsen en de specialistische kennis en dienstverlening van hun organisatie. Zij zorgen ervoor dat een doorverwijzing effectief wordt opgepakt.

De coördinator: de verbindende schakel

De coördinator is de spil die zorgt voor de dagelijkse samenhang en afstemming tussen de gidsen en de dedicated medewerkers. De coördinator faciliteert het interprofessioneel (casus) overleg voor gidsen en dedicated medewerkers, stimuleert kennisdeling en signaleert structu-

rele knelpunten of hiaten in de dienstverlening. Deze signalen zijn essentieel voor de continue verbetering van het gehele systeem.

De geboden arbeidsmarktdienstverlening in 2025

Het Werkcentrum vervangt de labels Leerwerkloket en Mobiliteitsteam. In 2025 is de arbeidsmarktdienstverlening aan inwoners nog vanuit het Leerwerkloket en Mobiliteitsteam uitgevoerd. Tot en met het derde kwartaal van 2025 hebben 895 mensen zich gemeld bij leerwerkloket of mobiliteitsteam voor ondersteuning op weg naar (ander) werk, vaak in de vorm van loopbaanadviesgesprekken met één van de adviseurs. Voor 17 mensen zijn hun opleidingskosten vergoed, waardoor zij hun arbeidsmarktpositie hebben kunnen verstevigen. Voor circa 120 mensen is één van de (beroeps)testen ingezet en 20 mensen maakten gebruik van wandelcoaching. Tot slot hebben 41 vrouwen deelgenomen aan het traject 'vrouwen aan zet'. Cijfers over het vierde kwartaal 2025 zijn niet beschikbaar vanwege de afbouw van de dienstverlening in aanloop naar het Werkcentrum.

De totale lasten voor het continueren van deze vorm van arbeidsmarktdienstverlening in 2025 bedroeg circa €480.000. Begroot was €595.000. Het verschil wordt verklaard doordat de personele lasten voor ROC Nijmegen en WerkBedrijf lager waren dan voorzien. Dit kwam doordat medewerkers al eerder hun werkzaamheden voor Leerwerkloket hebben beëindigd. In de tabel is de realisatie van dit onderdeel terug te vinden in de regel SUWI-middelen t/m 2024.

De besteding van de regiomiddelen in 2025

In onderstaande tabel staat het volledige overzicht van de regiomiddelen waarin we een onderscheid maken naar:

- Regiobudget c.q. DU impulsbudget arbeidsmarktregio: dit budget wordt gevoed vanuit het impulsbudget voor de regio (vanaf 2025 via een decentralisatie-uitkering impulsbudget arbeidsmarktregio's beschikbaar gesteld vanuit de centrumgemeente Nijmegen) en de resterende middelen die voorheen onder de RTA vielen. Besteding van deze middelen moet goedgekeurd worden door het Regionaal Beraad. Hiervoor wordt een meerjarenagenda opgesteld (zie taken Regionaal Beraad).
- Versterking arbeidsmarktregio: dit budget wordt gevoed vanuit het budget voor de versterking van de arbeidsmarktregio (vanaf 2025 wordt deze via een decentralisatie-uitkering beschikbaar gesteld vanuit de centrumgemeente Nijmegen) en de resterende SUWI-middelen en RMT-middelen. Besteding van deze middelen wordt afgestemd met centrumgemeente Nijmegen en UWV.

Categorie	Omschrijving	Baten 2025	Realisatie 2025	Balansstand per 31-12-2025
DU Impulsbudget arbeidsmarktregio	Impulsbudget arbeidsmarktregio vanaf 2025	€1.006.650	-	€1.006.650
	Restant RTA-middelen t/m 2024	€1.253.922	€14.572	€1.239.350
Totaal		**€2.260.572**	**€14.572**	**€2.246.000**
DU Versterking arbeidsmarktregio	Versterking arbeidsmarktregio vanaf 2025	€648.545	-	€648.545
	Restant SUWI-middelen t/m 2024	€1.770.252	€479.813	€1.290.439
Totaal		**€2.418.797**	**€479.813**	**€1.938.984**

Bijlage 11 **Informatieprotocol iRvN**

Deze bijlage geeft inzicht in de werkzaamheden, verantwoordelijkheden en dagelijkse praktijk van iRvN. Het geeft aanvullende informatie naast de P&C-documenten (begroting, kaderbrief, tussenrapportages en jaarrekening). Waar die documenten primair sturen op financiën, kaders en verantwoording, laat dit informatieprotocol zien wat iRvN doet, hoe dat gebeurt en welke schaal en complexiteit daarbij horen.

iRvN wordt soms ervaren als een black box: een organisatie die essentieel is voor de gemeentelijke dienstverlening maar waarvan het dagelijkse functioneren grotendeels buiten beeld blijft. Met dit document wordt beoogd dat beeld te nuanceren door feitelijke, toegankelijke en samenhangende informatie te bieden over beheer, beveiliging, dienstverlening en interne processen.

Afbakening en leeswijzer

Dit document is informatief van aard;

- het bevat geen beleidskeuzes en geen besluitvoorstellen;
- het vervangt geen P&C-documenten en voegt daar geen nieuwe financiële kaders aan toe;
- het beschrijft geen ambities maar informeert over de actuele stand van zaken;

De informatie is gegroepeerd langs de hoofdtaken van iRvN. Per onderdeel wordt inzicht gegeven in volumes, processen, risico's en beheersmaatregelen. Waar mogelijk zijn trends en ontwikkelingen benoemd om duiding te geven aan cijfers en feiten. De informatie in dit document is bedoeld om bestuur en raden beter in staat te stellen hun rol te vervullen:

- door inzicht te geven in de afhankelijkheden van gemeentelijke dienstverlening van ICT en infrastructuur;
- door transparant te zijn over beveiliging, continuïteit en beheersing;
- door context te bieden bij vragen of incidenten die zich gedurende het jaar kunnen voordoen.

Dit document beoogt daarmee niet alleen te informeren maar ook om het gesprek over iRvN te voeren op basis van gedeeld begrip van de praktijk.

De missie van iRvN is om het voor alle medewerkers van de gemeentelijke organisaties in het Rijk van Nijmegen mogelijk te maken dat zij hún dienstverlening aan de inwoners en ondernemers kunnen uitvoeren. iRvN ondersteunt de organisaties daarvoor met een robuuste en veilige infrastructuur en met adequate dienstverlening die voldoet aan de behoeften en verwachtingen. Het beheer en de ontwikkeling van de veilige infrastructuur zijn ondergebracht in de afdeling Beheer en Beveiliging, de uitvoering van de dienstverlening in de afdeling Dienstverlening.

Beheer en Beveiliging, interessante cijfers

- iRvN beheert circa 600 servers (w.o. webservers, applicatieservers, databaseservers, servers voor beheertaken etc), in de beginjaren van iRvN waren dat er meer dan 1.000;
- Circa 5.600 medewerkers met hun laptops, mobiele telefoons en andere devices maken gebruik van de iRvN-infrastructuur. Toen iRvN startte, waren dat er circa 4.500.
- Wij houden continu de buitenwereld in de gaten ten behoeve van onze veiligheid. Dagelijks verwerken we ongeveer 1,5 TB aan logging, dus continu stroomt er ruwweg een kleine USB-stick per minuut aan logdata binnen. De bewaartermijn hiervan is 1 jaar. Voor 2025 bewaren we ongeveer 500 TB aan security-logging;
- We beheren zo'n 1.000 (WiFi) access points, verspreid in de regio. Via die apparaten, meestal hangen ze aan het plafond, bereikt u draadloos het wereldwijde web;
- We hebben 250 switches (dat zijn apparaten

die het netwerkverkeer tussen apparaten slim verdelen) in de regio om te zorgen dat de communicatie binnen ons netwerk goed verloopt (en dit zijn geen switches zoals u die thuis heeft liggen, dit zijn grote jongens).

- Sinds dit jaar beschikt iRvN over een backbone met een capaciteit van 100 GB. Dat is de centrale hoofdverbinding van het netwerk waar alles op leunt. In ons geval is dat een zeer snelle verbinding binnen de IT-infrastructuur, vergelijkbaar met wat wordt gebruikt in moderne datacenters en telecomnetwerken.
- Deze verbinding zorgt ervoor dat grote hoeveelheden data snel en betrouwbaar kunnen worden uitgewisseld tussen verschillende onderdelen van het netwerk, zoals netwerksegmenten of gebouwen.
- Door deze backbone kan de infrastructuur huidige én toekomstige belasting goed aan. Daarmee is zij geschikt voor verdere groei en nieuwe toepassingen.
- iRvN beheert meerdere Microsoft-omgevingen (de zogenaamde tenants). Voorheen deelden de deelnemers één omgeving, nu heeft iedere deelnemer een eigen tenant. Dit heeft te maken met veiligheid, schaalbaarheid en ook met het scheiden van verantwoordelijkheden en autonomie. De beheercomplexiteit is daardoor wel toegenomen, en ook de vraagstukken rondom integraties en samenwerken;
- Elke tweede dinsdag van de maand rolt Microsoft zijn geplande updates en patches uit, waaronder: Beveiligingsupdates, kritieke kwetsbaarheidsdichtingen en kwaliteits- en stabiliteitsverbeteringen. Als het nodig is, voeren wij die wijzigingen meteen door wanneer we ze binnen krijgen.
- De andere updates van Microsoft worden maandelijks doorgevoerd. De Microsoft-omgeving moet up tot date zijn en dat is ze.
- Maandelijks voeren wij een serviceweekend uit. Het gaat om (andere) updates en patches en aanvullende infrastructurele zaken. Dat raakt de kantoorautomatisering van de eindgebruikers en ook de beheersoftware en -tooling die iRvN zelf gebruikt omgevingen te beheren en te ontwikkelen.
- Daarnaast worden er applicatie-updates gedraaid in de overige weekenden en de PinkRoccade-omgeving voor een aantal gemeenten wordt eens per maand ge-updatet. Bijna elk weekend vinden dergelijke activiteiten plaats;
- We monitoren dag en nacht op cyberdreigingen en acteren als dat nodig is. Het Computer Security Incident Response Team (CSIRT) is een gespecialiseerd team binnen iRvN dat verantwoordelijk is voor het opsporen, analyseren en oplossen van beveiligingsincidenten;
- De externe omgeving en interne organisatie worden 24 uur per dag gemonitord op cyberincidenten. Wij monitoren zelf onze interne infrastructuur en een externe partij houdt onze 'buitenkant' in de gaten;
- Wij worden door externe partijen actief en onmiddellijk op de hoogte gesteld wanneer cyberdreigingen zich voordoen of voor kunnen doen. Zoals door de Informatiebeveiligingsdienst (IBD, onderdeel van de VNG, dat de gemeenten dreigingsbeelden, incidentrespons en advies biedt), Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC, dat richt zich op vitale infrastructuur maar deelt ook algemene dreigingsinformatie en waarschuwingen) en VNG Realisatie (dat ondersteunt gemeenten bij digitale veiligheid en samenwerking op het gebied van informatieveiligheid);
- Door middel van het Programma Beveiliging brengen wij ons beveiligingsniveau op peil en volgen wij de ontwikkelingen. De onderdelen van het programma zijn

  - de continue monitoring, detectie en response van de totale infrastructuur (MDR);
  - de beveiliging van de ActiveDirectory (de

digitale sleutelkluis die bepaalt wie wat mag binnen het computernetwerk);
  - rechten van beheerders en hun werkplek;
  - pentest-programma (bewuste pogingen om in te breken in de infrastructuur);
  - patchmanagement (het zorgdragen voor up to date zijn);
  - asset management (de registratie van hard- en software);
  - baselines (de beschrijving van alle procedures en werkwijzen) en de segmentatie van de datacenters.
- Regionaal wordt eens per jaar de Nymacon georganiseerd waar studenten en professionele ethische hackers gevraagd worden in de infrastructuur in te breken.

Regelmatig analyseren wij onze omgeving om inzicht te krijgen in de stand van zaken rond informatieveiligheid binnen onze organisatie. Deze analyse is gebaseerd op een internationaal erkend raamwerk van best practices voor cyberbeveiliging (CIS controls). Op basis daarvan optimaliseren wij ons beheer en beveiliging, o.a. door het aanpassen van het Programma Beveiliging en het borgen van de projectresultaten in de organisatie.

Mobile devices, hoe houden we het veilig?

Wanneer elk van de medewerkers in de regio een laptop én een telefoon heeft, zijn dat al snel meer dan 12.000 devices. Mobiele devices vormen een directe toegang tot applicaties, gegevens en netwerken. Dat maakt ze praktisch onmisbaar, maar ook kwetsbaar. Want elk van die devices is een potentiële ingang tot onze infrastructuur voor kwaadwillenden.

In de regio is beleid voor de devices geformuleerd om het die kwaadwillenden zo moeilijk mogelijk te maken. Zodra dat beleid is vastgesteld, kunnen we verder werk maken van de veiligheid rondom de devices door op basis van dat beleid onder meer vast te leggen:

- welke apparaten toegang mogen krijgen tot de infrastructuur;
- aan welke minimale beveiligingseisen deze apparaten moeten voldoen, zoals versleuteling en vergrendeling;
- wat een gebruiker wel of niet mag doen met het devices;
- hoe updates en beveiligingspatches worden afgedwongen;
- wat er gebeurt bij verlies, diefstal of uitdiensttreding, bijvoorbeeld het op afstand blokkeren of wissen van een device.

Zo kan iRvN grip houden op het gebruik van mobiele devices en kan voldaan worden aan de eisen uit de BIO, de 'baseline' van de Overheid.

We worden continu aangevallen!

100% veilig kan niet, er zal altijd een keuze gemaakt worden op basis van kans, impact en middelen.

De infrastructuur van iRvN wordt continu aangevallen. Geen van die aanvallen heeft geleid tot een binnendringing door kwaadwillenden. In een overzicht per kwartaal in 2025:

	Aantal aanvallen	Aanvallen geanalyseerd vanwege het dreigingsniveau en daarna afgewend en opgelost	Aantal dat geëscaleerd moest worden om daarna afgewend en opgelost te worden
Q1 2025	**11.600**	2.086	14
Q2 2025	**8.930**	950	18
Q3 2025	**4.960**	1.130	16
Q4 2025	**56.311**	4.050	26

Ten opzichte van 2024 is een afname zichtbaar in het aantal geconstateerde cyberaanvallen. Het aantal aanvallen dat nader is geanalyseerd en afgewend is daarbij in grote lijnen gelijk gebleven, ook in absolute aantallen. Dit geldt in vergelijkbare mate voor het aantal aanvallen dat heeft geleid tot escalatie.

Waarom de aantallen in 2025 lager zijn dan in 2024 is niet zomaar te verklaren. Het beeld wordt waarschijnlijk beïnvloed door meerdere factoren. Een mogelijke verklaring is dat het dreigingslandschap verschuift. Waar aanvallen eerder vaak grootschalig en generiek van aard waren, is er een toenemende focus op aanvallen die zijn gericht op individuele gebruikers, zoals (o.a.) de phishing mails waar iedereen zeer alert op moet zijn! Dit type aanvallen kent doorgaans een ander patroon en komt in lagere aantallen voor.

Daarnaast hebben onze doorontwikkelingen in monitoring, detectie en analyse geleid tot een nauwkeuriger duiding van signalen. Hierdoor worden minder meldingen als aanval (false positives) aangemerkt, zonder dat dit afbreuk doet aan het zicht op daadwerkelijke dreigingen. Tot slot geldt dat aantallen cyberaanvallen van nature fluctueren. Schommelingen over kwartalen heen zijn gebruikelijk en laten zich niet eenvoudig herleiden tot één oorzaak.

De toename van het aantal geconstateerde aanvallen in het laatste kwartaal van het jaar hangt samen met de Nymacon, waarbij studenten en ethische hackers gericht worden uitgenodigd om de infrastructuur te testen.

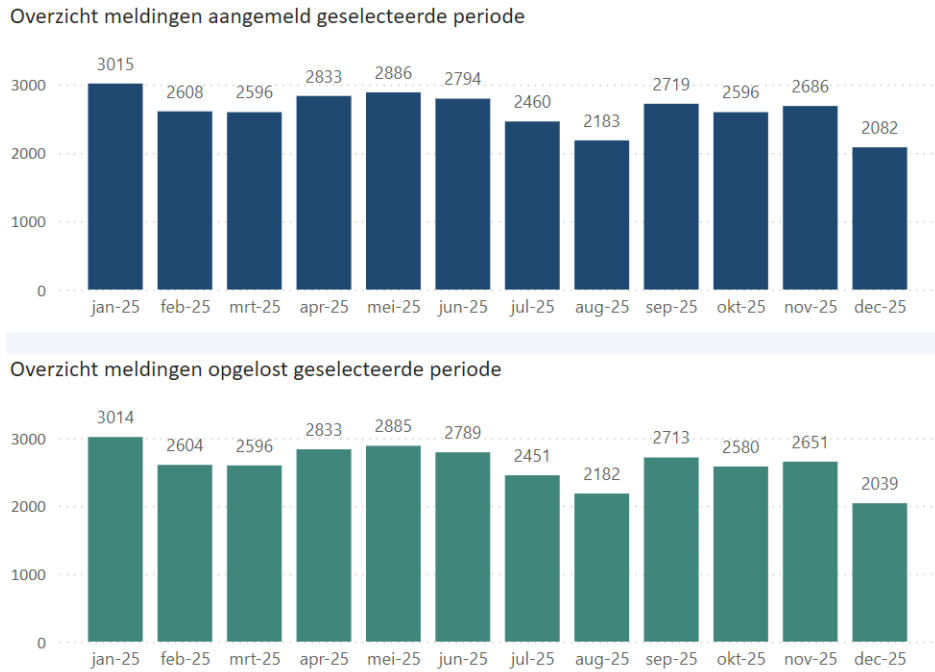

Aantal meldingen en de spreiding over het jaar

Dienstverlening

Binnen de ServiceDesk van iRvN komen dagelijks veel meldingen binnen. Deze meldingen bereiken iRvN via verschillende kanalen, zoals e-mail en telefoon. Het gaat daarbij om vragen, verzoeken en verstoringen die medewerkers ervaren bij het gebruik van de IT-dienstverlening. Een vergeten wachtwoord is zo'n melding, maar ook de mededeling dat een systeem het niet doet of dat de laptop gestolen is, zijn voorbeelden van meldingen. Aan de Servicedesk de taak om die meldingen zo snel en goed mogelijk af te handelen!

Meldingen en incidenten

- Alle binnenkomende meldingen worden door iRvN geregistreerd en opgevolgd. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van TopDesk als registratiesysteem, waarin zowel meldingen als wijzigingen worden vastgelegd;
- Door iedere melding vast te leggen ontstaat inzicht in aard, omvang en doorlooptijd, en kan de afhandeling worden gemonitord en waar nodig bijgestuurd;
- In 2025 zijn er ruim 31.450 meldingen gedaan. En daarvan waren er 23.565 zogenaamde incidenten.
- Een incident is een specifieke vorm van een

melding. Het gaat om een verstoring die de normale werking van de IT-dienstverlening aantast of dreigt aan te tasten, bijvoorbeeld wanneer een applicatie niet beschikbaar is of wanneer meerdere gebruikers worden geraakt;
- Voor het oplossen van meldingen hebben we afspraken met de gemeenten gemaakt. In 2025 zijn de meldingen voor 83% binnen die afspraken opgelost;

Wijzigingen
Een wijziging is een aanpassing aan de IT-dienstverlening. Dit wordt ook wel een change genoemd. Het kan gaan om een technische aanpassing, een uitbreiding van functionaliteit of een wijziging in de inrichting van systemen. Wijzigingen ontstaan vaak naar aanleiding van meldingen, incidenten of nieuwe wensen.
Alle wijzigingen worden, net als de meldingen, geregistreerd en opgevolgd in TopDesk. Zo houdt iRvN overzicht op wat wordt aangepast, waarom dat gebeurt en welke impact dit heeft op de dienstverlening. Binnen iRvN wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende soorten wijzigingen:

- Standaardwijzigingen: dit zijn vooraf bekende en veel voorkomende aanpassingen met een laag risico, zoals het aanmaken van een account of het doorvoeren van een kleine instelling. Deze wijzigingen kunnen volgens vaste afspraken worden uitgevoerd.
- Normale wijzigingen: dit zijn wijzigingen die niet standaard zijn en daarom vooraf worden beoordeeld op impact, risico en planning. Voorbeelden zijn het aanpassen van infrastructuur of het doorvoeren van grotere technische aanpassingen.
- Functionele wijzigingen: dit zijn wijzigingen die de werking of het gebruik van applicaties veranderen, bijvoorbeeld aanpassingen in processen, schermen of functionaliteit voor gebruikers.

In 2025 heeft de afdeling Dienstverlening 26.797 wijzigingen aangemaakt en bijna 26.000 zijn er ook daadwerkelijk uitgevoerd! Een wijzigingen bestaat zelden uit slechts één activiteit: de 26.797 wijzigingen uit 2025 telden gezamenlijk 75.316 activiteiten!

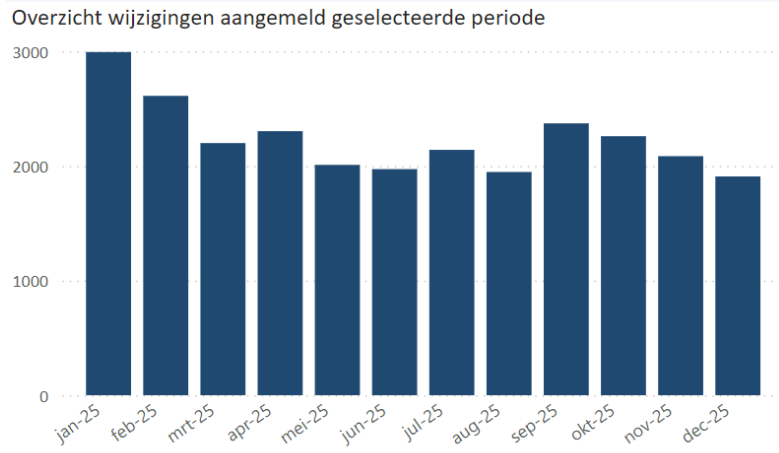

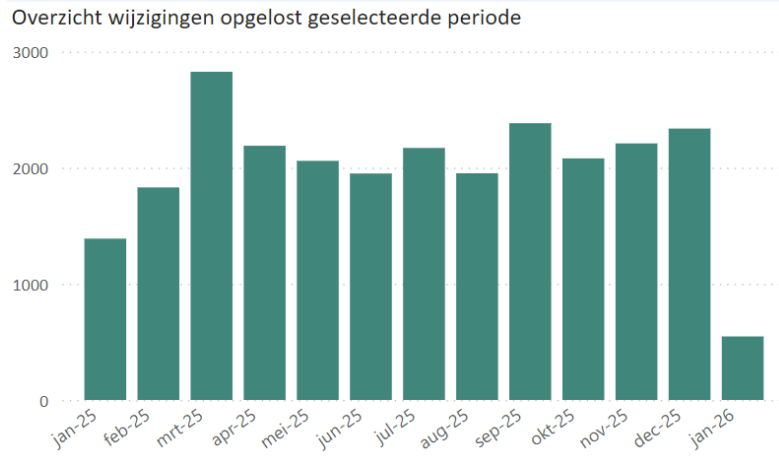

TPM-audit en BIO

iRvN legt verantwoording af over de beheersmaatregelen die zij treft ten behoeve van haar deelnemers via een BIO Third Party Mededeling (TPM)-audit. Deze audit geeft inzicht in de mate waarin de inrichting en werking van deze maatregelen voldoen aan de eisen uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en verschaft deelnemers zekerheid en vertrouwen over de beveiliging van de door iRvN verleende dienstverlening.

Waar iRvN aantoonbaar wordt geaudit, hoeven afzonderlijke gemeenten deze onderdelen niet opnieuw te laten auditen. Dit draagt bij aan een efficiënte inrichting van toezicht en aan een duidelijke rolverdeling tussen iRvN en haar deelnemers.

Eind 2024 heeft de eerste formele TPM-audit plaatsgevonden. Deze audit betrof een deel van de BIO- en BIO2-maatregelen (waaronder back-up en restore, beheer van technische kwetsbaarheden, change management, cryptografie, security incident management, gebruikersauthenticatie, autorisatiemanagement en logging & monitoring). Van de circa zeventig beoordeelde maatregelen voldeed iRvN op slechts drie maatregelen gedeeltelijk, de rest was 'in orde'.

Eind 2025 heeft de tweede TPM-audit plaatsgevonden. In deze audit is het aantal beoordeelde onderwerpen uitgebreid ten opzichte van de voorgaande audit. Naast eerder beoordeelde processen zijn onder meer betrokken:

- identity and access management,
- netwerkbeveiliging,
- gegevensopslag en -uitwisseling,
- incident management en
- fysieke beveiliging

Hiermee is sprake van een bredere dekking van de BIO-maatregelen.

De bevindingen bevestigen de voortgang die iRvN boekt in de continue ontwikkeling van haar informatiebeveiliging. Tegelijkertijd is vastgesteld dat met name op het gebied van rapportage nog duidelijke verbeterpunten bestaan. Deze bevindingen worden betrokken bij het verder verbeteren van processen en bij de inrichting van de verantwoording richting deelnemers.

Voor 2026 wordt in overleg met de deelnemers vastgesteld welke beheersmaatregelen uit de BIO2 in de volgende audit worden betrokken. Daarmee wordt het meerjarige groeipad richting een voorspelbare en herhaalbare uitvoering van informatiebeveiligingsprocessen voortgezet.

Noten

1) Vanaf 2026 rapporteren we kandidaten met een arbeidsbeperking inclusief kandidaten beschut.

2) Eerder rapporteerden we het aantal kandidaten dat in het afgelopen jaar actief was (geweest) binnen OWNW, inclusief kandidaten die eerder in het jaar zijn uitgestroomd. Dit cijfer bleek lastig te interpreteren en onvoldoende consistent. Daarom rapporteren we vanaf 2026 over kandidaten dat eind 2025 actief was binnen OWNW.

3) Vanaf 2024 rapporteren we de plaatsingscijfers inclusief Niet Uitkeringsgerechtigden (NUG-gers). De plaatsingencijfers met peildatum 31-12-2023 (zonder NUG-gers) zijn de cijfers uit de jaarrapportage van 2023, gecorrigeerd met de NUG-plaatsingen.

4) Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

5) Eerder rapporteerden we het aantal kandidaten met een arbeidsbeperking dat in het afgelopen jaar aan het werk was (geweest), inclusief kandidaten die eerder in het jaar zijn uitgestroomd. Dit cijfer bleek lastig te interpreteren en onvoldoende consistent. Daarom rapporteren we vanaf 2026 over kandidaten met een arbeidsbeperking dat eind 2025 aan het werk was.

6) TPM staat voor Third Party Mededeling. Dit is een verklaring die wordt afgegeven door een onafhankelijke auditpartij.

7) Versie september 2025

8) Gebaseerd op de uitstroomcijfers van januari t/m oktober 2023

9) Vanaf 2024 rapporteren we de plaatsingscijfers inclusief Niet Uitkeringsgerechtigden (NUG-gers). De plaatsingencijfers met peildatum 31-12-2023 (zonder NUG-gers) zijn de cijfers uit de jaarrapportage van 2023, gecorrigeerd met de NUG-plaatsingen.
Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

10) Dit is exclusief de uitstroom van de maand december.

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

© WerkBedrijf Rijk van Nijmegen, maart 2026.
Opmaak: Zingrafischontwerp.nl. Fotografie: Joy Dekok.

Begroting 2027 – 2030
en bijstelling 2026

MGR Regio Rijk van Nijmegen, 31 maart 2026

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Inhoud

Voorwoord **3**
Samenvatting – WerkBedrijf **4**
Samenvatting iRvN **7**
Inleiding **9**

Deel 1 Wat willen we bereiken? **10**

1 MGR **11**
2 WerkBedrijf **12**
2.1 Onderdeel Werk 12
2.2 Onderdeel SW 19
2.3 Arbeidsmarktregio 20

3 ICT Rijk van Nijmegen **21**
3.1 Wat willen we bereiken? 21
3.2 Wat gaan we hiervoor doen? 23

Deel 2 Wat gaat het kosten? **27**

4 Baten en lasten MGR **28**
4.1 MGR totaal 28
4.2 Bestuursondersteuning 29

5 Baten en lasten Werkbedrijf **30**
5.1 Totalen 30
5.2 Onderdeel Werk 33
5.3 Onderdeel SW 46
5.4 Onderdeel Vastgoed 52
5.5 Onderdeel Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen 54

6 Baten en lasten iRvN **61**
6.1 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering 64
6.2 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer 67

Deel 3 Paragrafen **69**

7 Weerstandsvermogen en risico-beheersing 70
8 Financiering 74
9 Bedrijfsvoering 76
10 Onderhoud kapitaalgoederen 79
11 Verbonden partijen 80
12 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo) 81
13 Duurzaamheid 82
14 Besluit algemeen bestuur 86

Bijlagen **87**

1 Uitgangspunten begroting 88
2 Bijdrage per gemeente 2025-2030 89
3 Bijdrage per gemeente details 92
4 Bijdrage per gemeente details (iRvN) 99
5 Bekostigingssystematiek SW 104
6 Staat van personele lasten 105
7 Staat van voorzieningen 108
8 Overheadnorm 109
9 Staat van investeringen 110
10 Plan Impuls Werkontwikkeling 112
11 Consolidatieoverzicht MGR 118
12 Risico per gemeente 122
13 Geprognotiseerde Balans 2026-2030 123
14 Incidentele baten en lasten 125

Voorwoord

Foto door Henk Hulshof

Achter elke begroting schuilen mensen. Mensen die na een moeilijke periode weer de stap zetten naar werk. Jongeren die met de juiste begeleiding op het goede spoor komen. Ondernemers die ruimte maken voor een medewerker die misschien wat extra ondersteuning nodig heeft, maar die elke dag laat zien wat hij waard is. En gemeenten die erop moeten kunnen vertrouwen dat hun digitale systemen veilig en betrouwbaar draaien, zodat inwoners en ondernemers goed geholpen worden.

Dát is waar de MGR Rijk van Nijmegen voor is. Niet als doel op zich, maar als regionale organisatie die het mogelijk maakt dat zeven gemeenten samen meer bereiken dan ze afzonderlijk zouden kunnen.

WerkBedrijf begeleidt inwoners met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt naar werk en participatie. Dat klinkt abstract, maar het is heel concreet. Het is de jobcoach die meeloopt op de werkvloer. Het leerwerktraject in de zorg of het groen, waarin iemand toewerkt naar een diploma én een baan. De samenwerking met werkgevers om functies zo in te richten dat ze passen bij wat mensen kunnen. Door dit regionaal te doen, beschikken onze gemeenten over een slagvaardige organisatie met de kennis en de schaal die je lokaal moeilijk opbouwt.

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) zorgt ervoor dat de digitale basis van onze gemeenten op orde is. Telefoons, laptops, netwerken, beveiliging – het klinkt vanzelfsprekend, totdat het wegvalt. In een tijd waarin digitale dreigingen toenemen en de eisen aan informatiebeveiliging steeds strenger worden, staan we sterker door dit samen te organiseren.

Er gebeurt meer. In 2025 hebben de zeven colleges de Visie en Samenwerkingsagenda 'Samen sterk als Rijk van Nijmegen!' vastgesteld. Daarin spreken zij gezamenlijke ambities uit op het ruimtelijke, economische en sociale domein. Momenteel wordt verkend hoe de platformfunctie van de MGR ingezet kan worden om de uitvoering van deze opgaven te faciliteren. De ervaring met WerkBedrijf en iRvN laat zien dat regionaal organiseren meerwaarde oplevert, mits de uitvoering herkenbaar en bereikbaar blijft voor inwoners.

Ik nodig u van harte uit verder te lezen in deze begroting – niet alleen als financieel document, maar als een verhaal over wat we samen doen voor de mensen in onze regio.

Renske Helmer-Englebert
Lid Dagelijks Bestuur MGR Rijk van Nijmegen

Samenvatting – WerkBedrijf

WerkBedrijf ondersteunt inwoners van de zeven gemeenten in het Rijk van Nijmegen bij het vinden en behouden van duurzaam werk. Werk is meer dan een inkomen. Het vergroot zelfstandigheid, versterkt participatie en vermindert of beëindigt afhankelijkheid van een uitkering. Voor veel van onze kandidaten betekent aan het werk zijn weer structuur in de dag, eigen geld verdienen en erbij horen.

Dat heeft direct effect op hun welzijn, hun gezin en hun omgeving. Tegelijkertijd dalen daardoor de uitkeringslasten en zorgkosten voor gemeenten. Onze inzet richt zich op drie taakgebieden.

ONZE TAAKGEBIEDEN

1. VOORKOMEN VAN INSTROOM IN DE UITKERING

Preventie:

- Jongeren vroegtijdig begeleiden naar werk, vóórdat zij een uitkering aanvragen
- Niet-uitkeringsgerechtigden plaatsen op werk
- Samenwerking met scholen, buurtteams en zorgpartners
- Participatiecoaching: activering en zelfredzaamheid

2. BEVORDEREN VAN DUURZAME UITSTROOM NAAR WERK

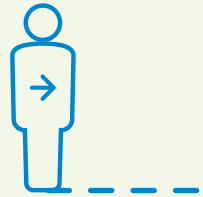

We beëindigen afhankelijkheid van een uitkering:

- Diagnose en ontwikkeltrajecten
- Werknemersvaardigheden opbouwen
- Bemiddeling en matching met werkgevers
- Leer-werktrajecten in o.a. zorg, groen en horeca
- Banenmarkten, matchevents en ondernemersbijeenkomsten

3. BEPERKEN VAN PUBLIEKE AFHANKELIJKHEID

Ontwikkelen en begeleiden van kandidaten met arbeidsbeperking:

- Loonkostensubsidie: werkgevers compenseren zodat inwoners zelf salaris verdienen
- Jobcoaching en langdurige begeleiding op de werkplek
- Beschut werk: duurzame werkplekken bij reguliere werkgevers
- Sociale werkvoorziening: medewerkers gedetacheerd bij werkgevers
- Op weg naar werk: arbeidsmatige dagbesteding: onbetaald werk als opstap naar betaald werk indien mogelijk.

De kosten zitten voor het overgrote deel in de inzet van onze professionals en in loonkostensubsidies — directe investeringen in werk voor inwoners.

WAT GAAN WE DOEN?

Achter elk cijfer in onze rapportages staat het werk van onze consulenten. Zij leren een kandidaat kennen in intake- en diagnosegesprekken, brengen in kaart wat iemand kan en waar de belemmeringen zitten, en stellen een plan op. Voor de één betekent dat een kort bemiddelingstraject naar een baan. Voor een ander een ontwikkeltraject van maanden, waarin zij stap voor stap werknemersvaardigheden opbouwen op een leerwerkplek in bijvoorbeeld de zorg, het groen, de horeca.
En voor kandidaten met een arbeidsbeperking betekent het vaak jarenlange begeleiding op de werkplek door een jobcoach, zodat zij hun baan kunnen behouden. Zonder die begeleiding komen zij niet of nauwelijks aan het werk. Aan de werkgeverskant helpen onze consulenten functies aan te passen aan de mogelijkheden van kandidaten, via functiecreatie, jobcarving en het combineren van taken.
We organiseren banenmarkten en matchevents en onderhouden actief contact met honderden werkgevers in de regio. Zo ontstaan werkplekken die er anders niet zouden zijn.

De doelgroep verandert fundamenteel

Door het sluiten van de Wajong en WSW voor nieuwe instroom neemt het aandeel kandidaten met een complexe ondersteuningsbehoefte toe. Het werk per kandidaat wordt intensiever: meer gesprekken, meer voorzieningen en meer afstemming met zorg en welzijn. Die inzet is minder zichtbaar in uitstroomcijfers, maar essentieel om kandidaten duurzaam aan het werk te krijgen én te houden. En elke inwoner die met ondersteuning aan het werk is, bespaart de gemeente uitkeringslasten en draagt bij aan de lokale economie.

Preventie

Door jongeren en niet-uitkeringsgerechtigden vroegtijdig te ondersteunen voorkomen we instroom in de bijstand. Bij statushouders combineren we werk, taalontwikkeling en integratie. Bij beschut werk streven we naar 125 werkplekken eind 2026 en 160 eind 2027.

WerkBedrijf doet dit niet alleen

We werken samen met werkgevers, onderwijs, zorg, welzijn en overheden en kijken daarbij breed naar de inwoner. Per 2026 bundelen we onze krachten in het Werkcentrum Rijk van Nijmegen. Het Werkcentrum is een netwerkorganisatie, zodat werkzoekenden, werkenden en werkgevers altijd terechtkomen bij de juiste dienstverlening. Zoals UWV, WerkBedrijf, of sociale partners.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Het totale begrotingsvolume bedraagt circa €86,9 miljoen in 2027 en neemt daarna licht af door de afnemende omvang van de sociale werkvoorziening. Binnen het onderdeel Werk nemen de lasten toe doordat meer kandidaten met loonkostensubsidie aan het werk zijn, waarbij elke plaatsing structurele begeleiding vraagt. Loonkostensubsidie wordt het opvolgende jaar volledig vergoed door het Rijk. Het overgrote deel van het budget gaat naar directe ondersteuning van inwoners: het salaris van onze consulenten en jobcoaches, loonkostensubsidies voor werkgevers en begeleiding op de werkplek. Het is geld dat direct terechtkomt bij inwoners en werkgevers in de regio.

Plan impuls werkontwikkeling
(zie bijlage 10)

(circa €1,1 mln/jaar aan rijksmiddelen)
→ extra inzet op beschutte werkplekken
→ begeleiding op de werkvloer
→ onderzoekscentrum voor diagnose

WAAR GAAT HET GELD NAARTOE?

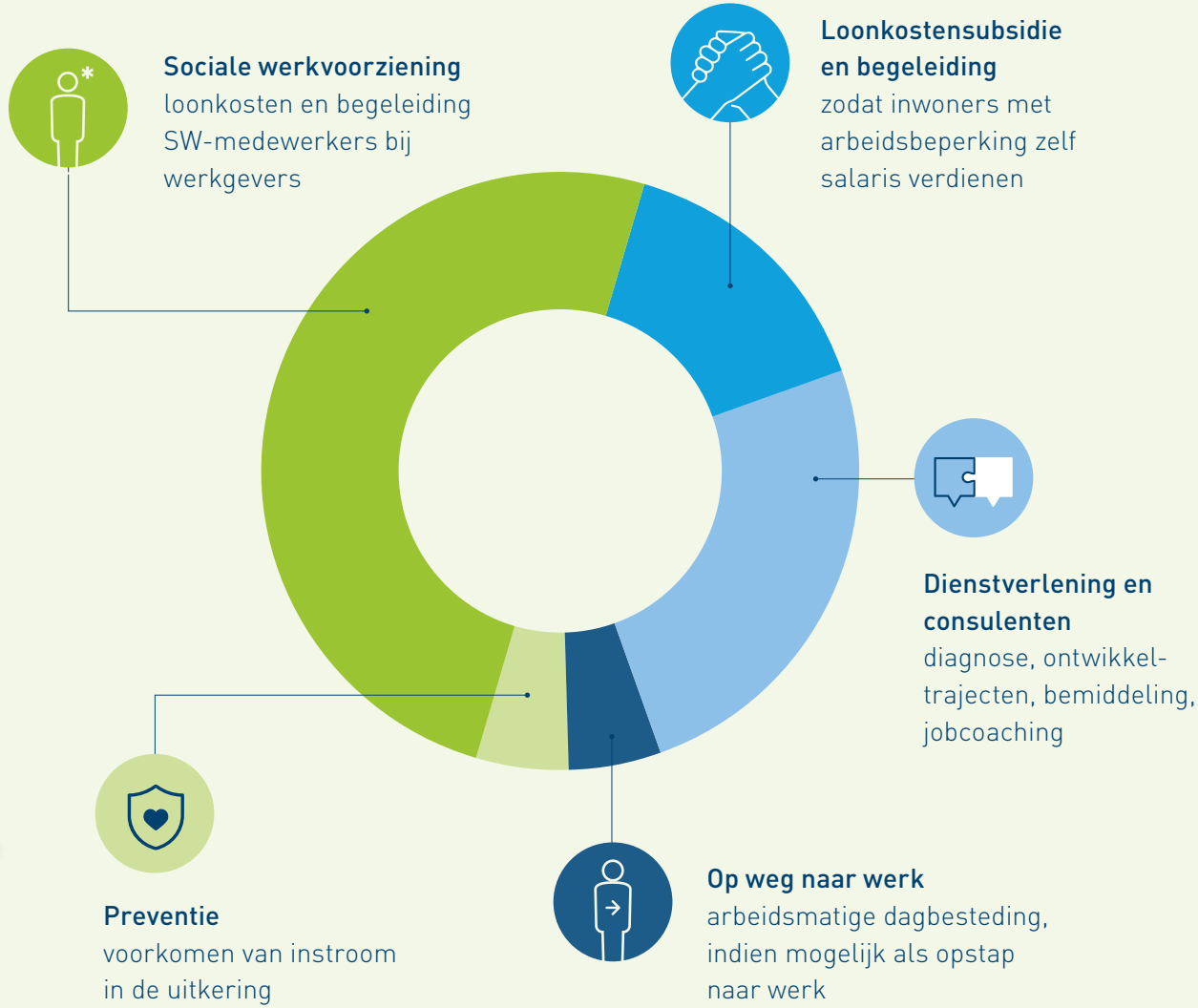

Vrijwel het volledige budget gaat naar directe ondersteuning van inwoners en werkgevers. Deze figuur geeft de verhoudingen weer binnen de bestedingen van module WerkBedrijf, de precieze cijfers zijn verderop in de begroting terug te vinden.

Samenvatting iRvN

Wat willen we bereiken?

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) voor de MGR-deelnemers in de regio Rijk van Nijmegen. Primair gaat het daarbij om het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en de beschikbaarheid van de gehele regionale ICT-infrastructuur voor de deelnemers.

Onze missie voorziet in het mogelijk maken van de (digitale) dienstverlening aan inwoners en ondernemers in de regiogemeenten. Wij zorgen voor een stabiele en dienstverlenende organisatie die de infrastructuur kan beheren. Ook zorgen we voor een digitale werkomgeving waar goed mee te werken valt binnen en tussen organisaties.

De komende jaren concentreren we ons op een aantal belangrijke ontwikkelingen. We werken aan de transitie naar een hybride infrastructuur waarbij on-premise voorzieningen en cloud-oplossingen naast elkaar functioneren. Daarnaast beheren we Software as a Service (SaaS) en de samenhang in het applicatielandschap. We willen volwassenheidsniveau 3 voor informatiebeveiliging en digitale weerbaarheid bereiken en behouden. Microsoft 365 ontwikkelen we verder als stabiele regionale voorziening. We creëren transparantie in kostenopbouw en leveranciersafhankelijkheden. Ten slotte bouwen we aan een professionele en lerende organisatie.

Het accent voor deze ontwerpbegroting ligt op continuïteit, veiligheid, bruikbaarheid en wendbaarheid.

Wat gaan we doen?

Wij bouwen verder aan een moderne en veilige infrastructuur. Voor iedere organisatie is er een eigen tenant/omgeving met een optimale inzet van onze resources. We zorgen voor een organisatie op volwassenheidsniveau 3 die snel kan inspelen op veranderende wensen van de deelnemers en op eisen in de wereld buiten onze regio. Voor de deelnemers zijn wij het verlengstuk op het gebied van informatisering en automatisering.

Naast het beheren en onderhouden van de technische en functionele infrastructuur ondersteunen we alle medewerkers in de regio bij het gebruik van hun devices en software. We zetten specifiek in op het voortzetten van het meerjarige Programma Beveiliging. Het iRvN-CSIRT blijft structureel actief voor het signaleren, analyseren en afhandelen van beveiligingsincidenten. In 2026 bieden we een heroriëntatie op het Programma Beveiliging aan. Daarmee beoordelen we of het huidige scenario nog passend is bij de actuele dreigingen en aangescherpte wet- en regelgeving.

Daarnaast vernieuwen wij onze netwerkcomponenten. We investeren met de deelnemers in de verdere uitrol en inrichting van MS365. Ook werken wij aan de verdere professionalisering van iRvN. Wij ondersteunen de deelnemers bij hun strategische trajecten op het gebied van onder andere mobile device management en cloudstrategie. Dit doen we met inzet en betrokkenheid bij projecten en met advisering. Er wordt daarbij strategisch en tactisch overlegd met de deelnemers over de inrichting van ons product voor hun dienstverlening. Dit gebeurt volgens de kernwaarden van betrokkenheid, betrouwbaarheid, professionaliteit en oplossingsgerichtheid.

Wat gaat het kosten?

We begroten in 2027 in totaal € 27,7 miljoen te besteden. € 22,8 miljoen gaat naar het onderdeel Automatisering en € 4,9 miljoen naar het onderdeel Applicatiebeheer. De volgende

onderwerpen zullen naar verwachting financiële druk op de begroting van iRvN leggen:

- Cloudcomputing en hybride werken (aanschaf laptops & mobiele telefoons);
- Software as a service;
- Beveiliging;
- Personeel, het werven en behouden;
- Stijgende prijzen van ICT-voorzieningen.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van 2026 zijn de volgende. De kapitaallasten stijgen door de vervanging van netwerkcomponenten (investering van € 2,8 miljoen in 2026). De operationele lasten nemen toe door cloudcomputing en beveiligingseisen. Er is structurele kostendruk door prijsindexaties bij leveranciers en toenemende auditlasten in verband met BIO, NIS2 en TPM-verklaringen. In deel 2 "Wat gaat het kosten?" wordt de financiële begroting van iRvN gedetailleerd toegelicht.

Inleiding

In de begroting informeren wij u over de inhoudelijke en financiële ambities en ontwikkelingen van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (hierna: MGR) in 2027 tot en met 2030. Deze begroting bevat tevens een bijstelling van de begroting 2026.

De MGR kent twee uitvoeringsmodules: WerkBedrijf en ICT Rijk van Nijmegen (hierna: iRvN). De MGR is daarnaast een platform voor samenwerking en afstemming tussen gemeenten in de regio. De volgende gemeenten nemen deel aan de MGR: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar[1], Nijmegen en Wijchen.

Eind 2025 heeft het bestuur van de MGR een kaderbrief verstuurd aan de deelnemende gemeenten. Hierin hebben we de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor deze begroting beschreven. Gemeenten konden hierop een zienswijze indienen. De kaderbrief en ingediende zienswijzen vormen de basis voor deze begroting.

1) De gemeente Mook en Middelaar neemt niet deel aan het onderdeel SW. De gemeente West Maas en Waal is geen deelnemer aan de MGR, maar neemt wel de dienstverlening af op het gebied van de SW.

Leeswijzer

In de begroting gaan we in op de MGR algemeen en de platformfunctie. Daarnaast gaan we dieper in op de twee inhoudelijke modules van de MGR: WerkBedrijf en iRvN. We beantwoorden de volgende vragen:

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Deze vraag beantwoorden we in deel 1 van de begroting. Het deel bestaat uit hoofdstukken 1, 2 en 3.

Wat gaat het kosten?

Deze vraag beantwoorden we in deel 2. We kijken eerst naar de MGR in totaliteit, in hoofdstuk 4. Vervolgens kijken we in hoofdstuk 5 en 6 naar de twee inhoudelijke modules.

In deel 3 volgen de (verplichte) paragrafen van de begroting. Het gaat hier onder andere om het weerstandsvermogen en risicobeheersing, de financiering en bedrijfsvoering. Dit deel besluiten we met het (voorgenomen) besluit van ons algemeen bestuur. Hiermee stelt het algemeen bestuur de begroting vast. De planning is dat het bestuur dit in de vergadering van 9 juli 2026 doet. Deel 3 bestaat uit de hoofdstukken 7 tot en met 14.

In de bijlagen 1 tot en met 14 treft u onder andere de uitgangspunten bij de begroting aan, de bijdragen die we vragen aan uw gemeenten, het consolidatieoverzicht van de MGR en de staat van voorzieningen en investeringen.

Deel 1 Wat willen we bereiken?

In hoofdstuk 1 gaan we in op ontwikkelingen en ambities voor de MGR in z'n geheel. Hoofdstuk 2 gaat in op ontwikkelingen en ambities voor de module WerkBedrijf. In hoofdstuk 3 doen we hetzelfde, maar dan voor de module iRvN.

1 MGR

De MGR biedt de regio een staande structuur voor samenwerking: twee inhoudelijke uitvoeringsmodules en een regionale platformfunctie voor (bestuurlijke) afstemming en regionale samenwerking. De kracht van deze structuur is dat regionale samenwerking gepaard gaat met democratische controle door de gemeenteraden en lokale verankering van de uitvoering. De deelnemende gemeenten kunnen dit platform gebruiken om af te stemmen over regionale opgaven.

Platformfunctie en modules

Binnen de MGR zijn twee inhoudelijke modules georganiseerd: ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) en WerkBedrijf. De ervaring leert dat het regionaal organiseren van deze taken schaalvoordelen oplevert, zonder dat dit ten koste gaat van nabijheid en bereikbaarheid voor inwoners en ondernemers. Het modulaire karakter van de MGR maakt het mogelijk om – wanneer de regionale opgaven daarom vragen en gemeenten dit wensen – nieuwe modules toe te voegen. Hierbij is het uitgangspunt dat regionale oplossingen bijdragen aan lokale opgaven.

Planning & control en de rol van gemeenteraden

De MGR kent een transparante planning- en controlcyclus, bestaande uit de kaderbrief, de begroting, tussentijdse rapportages en de jaarrekening. Gemeenteraden worden op vaste momenten in dit proces betrokken en kunnen zienswijzen indienen op de kaderbrief, de ontwerpbegroting en de ontwerpjaarrekening. Deze controlemomenten waarborgen dat de raden grip houden op regionaal georganiseerde taken. Daarnaast stellen de gemeenteraden eens per vier jaar het strategisch beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie vast, een belangrijk richtinggevend document voor de uitvoering binnen de module WerkBedrijf. Het informatieprotocol MGR beschrijft welke informatie op welk moment aan de deelnemende gemeenten wordt verstrekt, zodat raden te allen tijde over de informatie beschikken die zij nodig hebben.

Raadsadviescommissie

In de nieuwe raadsperiode wordt een regionale raadsadviescommissie MGR geïmplementeerd. Het algemeen bestuur van de MGR heeft op 5 maart 2026 besloten tot instelling van deze commissie en het bijbehorende reglement van orde vastgesteld. De raadsadviescommissie bestaat uit raadsleden van de deelnemende gemeenten en adviseert het bestuur van de MGR, met als doel de gemeenteraden optimaal in staat te stellen hun kaderstellende en controlerende rol te vervullen. De commissie richt zich primair op de kwaliteit van de informatievoorziening en het besluitvormingsproces. Daarnaast kan de commissie regionale raadsbijeenkomsten organiseren over aangelegenheden die met de MGR te maken hebben.

Visie en Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen

De colleges van de zeven gemeenten in het Rijk van Nijmegen hebben in 2025 gezamenlijk een Visie en Samenwerkingsagenda (VSA) vastgesteld, gericht op het versterken van de regionale samenwerking op drie centrale opgaven: slim omgaan met de verstedelijkingsdruk (ruimtelijk domein), werken aan economische profilering en arbeidsmarkt (economisch domein) en versterken van de sociale basis en leefbaarheid (sociaal domein). Deze opgaven overstijgen gemeentegrenzen, maar vragen tegelijkertijd om oplossingen die dicht bij inwoners en ondernemers worden georganiseerd. De komende periode wordt verkend of en op welke wijze de MGR – met haar bestaande bestuurlijke structuur, democratische waarborgen en ervaring in het regionaal organiseren van uitvoeringstaken – kan dienen als platform voor het faciliteren van de uitvoering van deze opgaven. Het is aan de gemeenten om hierover te besluiten.

2 WerkBedrijf

WerkBedrijf voert namens de deelnemende gemeenten wettelijke taken uit op het terrein van werk en participatie. Het gaat daarbij om de uitvoering van het werkdeel van de Participatiewet, de Sociale Werkvoorziening (SW), arbeidsmatige dagbesteding in het kader van de Wmo en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) binnen de Wet inburgering. Met deze taken draagt WerkBedrijf bij aan het ondersteunen van kandidaten met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. En aan het bevorderen van een inclusieve arbeidsmarkt, waarin werk – waar mogelijk – de basis vormt voor maatschappelijke deelname en zelfredzaamheid. WerkBedrijf voert deze taken uit als uitvoeringsorganisatie, binnen de beleidsmatige en financiële kaders die door de deelnemende gemeenten zijn vastgesteld.

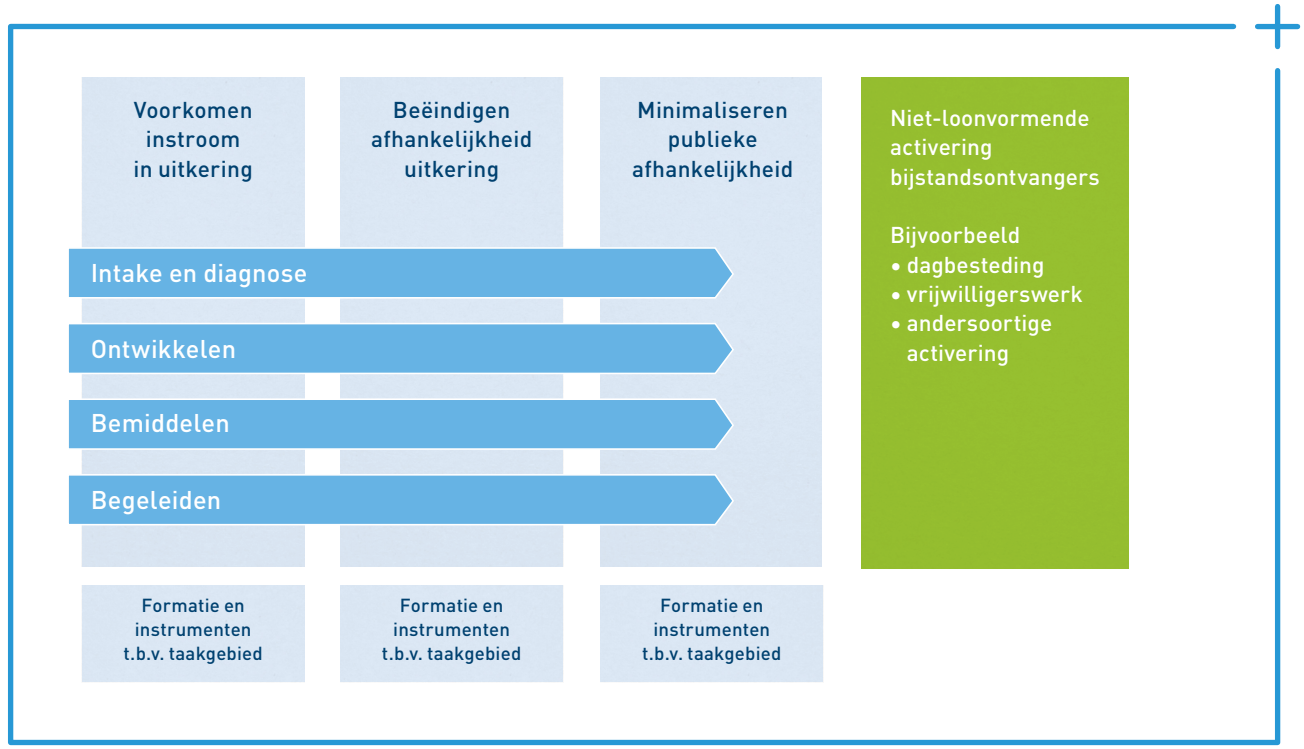

Dit hoofdstuk beschrijft op hoofdlijnen hoe WerkBedrijf in de begrotingsperiode invulling geeft aan deze taken en welke keuzes daarbij worden gemaakt. Daarbij staat het geldende beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie 2024–2027 centraal en wordt aangesloten bij de afspraken die zijn vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst (DVO). In paragraaf 2.1 wordt ingegaan op het onderdeel Werk en de wijze waarop WerkBedrijf, in nauwe samenwerking met gemeenten, werkgevers en partners uit zorg, welzijn en onderwijs, inzet op ontwikkelen, begeleiden en bemiddelen richting duurzaam werk. Paragraaf 2.2 beschrijft de uitvoering van de sociale werkvoorziening. In paragraaf 2.3 wordt kort stilgestaan bij de rol van WerkBedrijf binnen de arbeidsmarktregio. Een nadere financiële toelichting op deze onderdelen is opgenomen in hoofdstuk 5 van deze begroting.

2.1 Onderdeel Werk

2.1.1 Opdracht en beleidsmatige kaders

WerkBedrijf voert namens de deelnemende gemeenten wettelijke taken uit op het terrein van werk en participatie. Het betreft de uitvoering van het werkdeel van de Participatiewet, arbeidsmatige dagbesteding in het kader van de Wmo en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) binnen de Wet inburgering. Met deze

taken draagt WerkBedrijf bij aan het voorkomen van instroom in de bijstand, het beëindigen of beperken van afhankelijkheid van een bijstandsuitkering en het minimaliseren van publieke afhankelijkheid door kandidaten, waar mogelijk, te laten werken met ondersteuning.

Het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie 2024–2027 vormt het leidende inhoudelijke kader voor deze uitvoering. Binnen dit kader biedt WerkBedrijf kandidaten ondersteuning die is afgestemd op hun mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte en werkt het, in nauwe samenwerking met gemeenten en werkgevers, aan duurzame plaatsingen en ontwikkeling richting werk. Nadere afspraken over de uitvoering zijn vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst.

De rolverdeling tussen gemeenten en WerkBedrijf is helder. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het vaststellen van beleid en de financiële kaders en voor de inkomensvoorziening van kandidaten. WerkBedrijf is verantwoordelijk voor de uitvoering van de re-integratie- en participatietaken binnen deze kaders. Binnen de uitvoering is ruimte voor maatwerk en lokale accenten; 15% van het werkbudget wordt ingezet voor lokale keuzes van gemeenten.

2.1.2 Context en ontwikkeling van de doelgroep

De uitvoering van de taken van WerkBedrijf vindt plaats in een maatschappelijke en financiële context die onder druk staat. Gemeenten zien de uitgaven aan bijstandsuitkeringen toenemen, terwijl de beschikbare budgetten beperkt zijn. Tegelijkertijd wordt verwacht dat er blijvend wordt geïnvesteerd in kandidaten met een ondersteuningsbehoefte, zodat zij kunnen deelnemen aan werk en maatschappij. Het vraagt slimme inzet van middelen om zowel bij te dragen aan uitstroom uit de uitkering naar werk als aan duurzame ontwikkeling. De krapte op de arbeidsmarkt versterkt dit beeld: kandidaten voor wie werk relatief eenvoudig te realiseren is, hebben inmiddels vaak al werk gevonden.

Het kandidatenbestand van WerkBedrijf is hierdoor de afgelopen jaren verder veranderd. Het grotendeels sluiten van de Wajong en de instroom in de Sociale Werkvoorziening (WSW) betekent dat kandidaten met een structurele of langdurige ondersteuningsbehoefte vaker aangewezen zijn op de Participatiewet. In combinatie met de krappe arbeidsmarkt leidt dit tot een instroom met complexere ondersteuningsvragen, bijvoorbeeld op het gebied van belastbaarheid, gezondheid, vaardigheden of taal. Voor deze kandidaten vraagt toeleiding naar werk meer tijd, intensievere begeleiding en een zorgvuldige opbouw. De dienstverlening richt zich daarom steeds vaker op ontwikkelen en begeleiden (ook na plaatsing op werk), met als doel om duurzame plaatsingen te realiseren die zowel voor kandidaten als voor werkgevers haalbaar zijn. Onderstaande tabel geeft weer voor welk deel van onze kandidaten we primair welk type dienstverlening inzetten.

Dienstverlening	Jan 2021	Dec 2023	Dec 2024	Dec 2025
Ontwikkelen	30%	38%	39%	37%
Bemiddelen	49%	28%	32%	30%
Begeleiden (ook na plaasting op werk)	21%	34%	29%	33%

In de huidige arbeidsmarkt is steeds vaker sprake van een structurele mismatch tussen de vraag van werkgevers en het aanbod van kandidaten waarvoor WerkBedrijf zich inzet. Hoewel de arbeidsmarkt krap is, sluiten de beschikbare functies en de mogelijkheden van kandidaten niet vanzelfsprekend op elkaar aan. Deze mismatch manifesteert zich zowel aan de kant van kandidaten als aan de kant van werkgevers.
Aan de kant van kandidaten zien we dat het vaak ontbreekt aan (actuele) vaardigheden, recente werkervaring of een relevante opleiding of start-

kwalificatie. Daarnaast hebben veel kandidaten een grotere ondersteuningsbehoefte, bijvoorbeeld door beperkte belastbaarheid, gezondheidsproblematiek of taalbelemmeringen. Dit maakt directe plaatsing in regulier werk zonder aanvullende ondersteuning niet altijd haalbaar.

Aan de kant van werkgevers zien we dat functies vaak zijn ingericht op volledige inzetbaarheid en productiviteit, terwijl de ruimte voor begeleiding, aanpassing van werk of het bieden van leer- en ontwikkelmogelijkheden beperkt is. Het ontbreekt werkgevers vaak niet aan bereidheid, maar wel aan tijd, kennis of capaciteit om kandidaten met een ondersteuningsbehoefte duurzaam te begeleiden. Deze mismatch vraagt om actieve bemiddeling, ontwikkeling van kandidaten en het aanpassen of creëren van werk in samenwerking met werkgevers. WerkBedrijf vervult hierin een verbindende rol door kandidaten te ontwikkelen en te begeleiden en door samen met werkgevers te zoeken naar werk dat passend en uitvoerbaar is voor beide partijen.

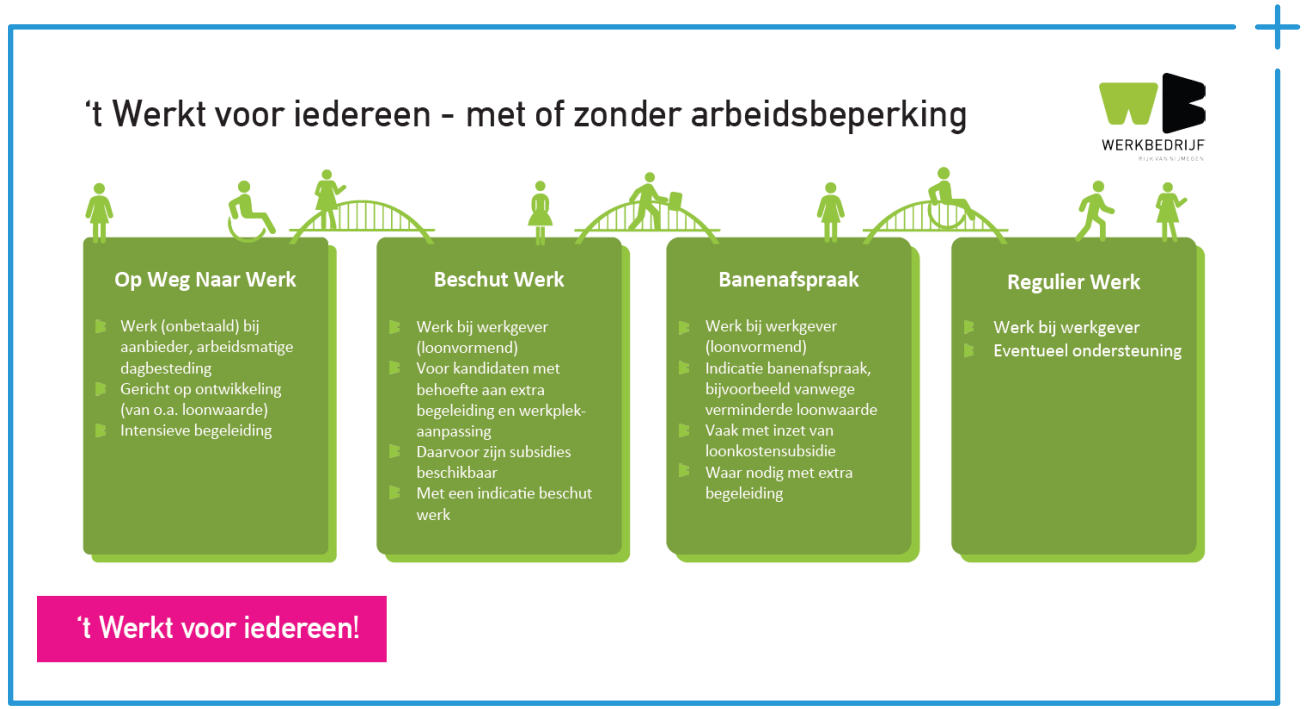

2.1.3 Samenwerking met ondernemers en samenhang in de dienstverlening

WerkBedrijf is een werkontwikkelbedrijf zonder eigen productiefaciliteit. Dit is vanuit de visie dat in een daadwerkelijk inclusieve arbeidsmarkt mensen zo regulier mogelijk werken. Het realiseren van werkgelegenheid voor kandidaten met een ondersteuningsbehoefte is daarom in hoge mate afhankelijk van samenwerking met ondernemers in de regio. Voor ondernemers is een rendabele bedrijfsvoering een noodzakelijke randvoorwaarde om duurzaam werk te kunnen bieden. Tegelijkertijd is deze samenwerking voor WerkBedrijf essentieel om kandidaten te kunnen plaatsen en perspectief op werk te realiseren.

In de samenwerking met ondernemers staat het organiseren van passend en uitvoerbaar werk centraal. WerkBedrijf kijkt samen met werkgevers hoe werk kan worden aangepast of ingericht, bijvoorbeeld door functiecreatie, het combineren of splitsen van taken en het inzetten van begeleiding op de werkplek. Door werk af te stemmen op de mogelijkheden van kandidaten en de randvoorwaarden van werkgevers, worden duurzame plaatsingen mogelijk gemaakt.

De dienstverlening van WerkBedrijf is ingericht als een samenhangend pakket van voorzieningen, waarin ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden elkaar versterken. Afhankelijk van de situatie van de kandidaat wordt een passende

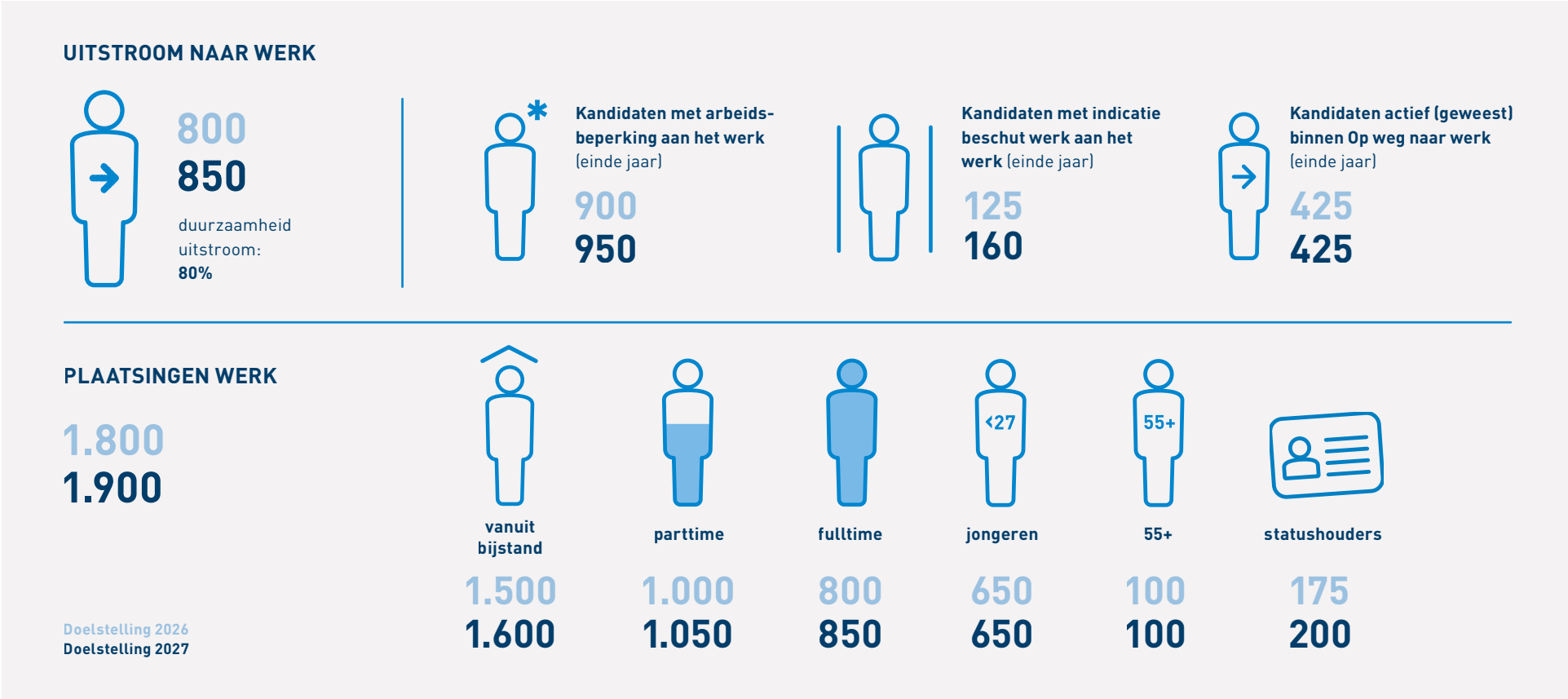

combinatie van instrumenten ingezet, zoals loonkostensubsidie, beschut werk, ontwikkel- en leer-werktrajecten en begeleiding op de werkplek. Deze samenhangende inzet maakt maatwerk mogelijk voor kandidaten en houdt werkplekken voor ondernemers haalbaar. Waar nodig kunnen kandidaten naargelang hun ontwikkeling stappen zetten tussen de verschillende voorzieningen. Het doel is stappen richting zo regulier mogelijk werk, soms is het ook nodig om tijdelijk meer ondersteuning te krijgen of in een tijdje actief te zijn in dagbesteding. Dit past allemaal binnen het maatwerk. De infographic geeft een belangrijk deel van onze mogelijkheden voor (betaald) werk weer.

Arbeidsmatige dagbesteding en participatiecoaching vormen een belangrijk onderdeel van dit pakket. Voor kandidaten voor wie loonvormend werk (nog) niet haalbaar is, bieden deze voorzieningen een opstap gericht op het ontwikkelen van vaardigheden, werkritme en belastbaarheid. Gemeenten kunnen participatiecoaching inzetten via de lokale keuzekaart binnen de dienstverleningsovereenkomst. WerkBedrijf blijft aansluiten bij de lokale verschillen in de invulling van participatiecoaching,

zoals gemeenten in hun zienswijzen benadrukken. WerkBedrijf verbindt deze vormen van ondersteuning waar mogelijk aan trajecten richting betaald werk, zodat doorstroom naar loonvormende arbeid wordt bevorderd en uitval wordt voorkomen.

2.1.4 Doelstellingen voor de uitvoering

Voor het onderdeel Werk zijn doelstellingen geformuleerd die richting geven aan de uitvoering en het gesprek met gemeenten ondersteunen. Deze doelstellingen bieden houvast voor de sturing op de dienstverlening en maken inzichtelijk waar WerkBedrijf in de begrotingsperiode de nadruk op legt. Zij vormen daarmee een belangrijk referentiepunt voor de uitvoering en de bestuurlijke afstemming met gemeenten. De doelstellingen kunnen gevonden worden in de figuur op pagina 15

Bij het formuleren van deze doelstellingen is kritisch gekeken naar de resultaten van eerdere jaren en naar de ontwikkeling van het kandidatenbestand en de arbeidsmarkt. Op basis daarvan zijn de ambities voor de komende periode bepaald, binnen de wettelijke taak en de opdracht die WerkBedrijf van de deelnemende gemeenten heeft gekregen. De doelstellingen houden rekening met de toenemende ondersteuningsbehoefte van kandidaten en met de randvoorwaarden waarbinnen WerkBedrijf samen met gemeenten en werkgevers zijn taken uitvoert. Gemeenten geven in hun zienswijzen aan een scherpere analyse van de effectiviteit van de dienstverlening te verwachten, gezien de teruglopende uitstroom uit de uitkering naar werk. In 2026 laat WerkBedrijf de effectiviteit van de dienstverlening onderzoeken door een externe partij. Dit past bij onze ambitie om continu te leren en de uitvoering verder te ontwikkelen. Het onderzoek is gericht op het verkrijgen van onafhankelijke inzichten in de werking en resultaten van de dienstverlening en het identificeren van verbetermogelijkheden.

De uitvoering van dit onderzoek is onderdeel van de afspraken die met de deelnemende gemeenten zijn vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst. De uitkomsten bieden input voor het gesprek met gemeenten over de verdere ontwikkeling van de dienstverlening, met als doel het realiseren van zo goed mogelijke resultaten voor kandidaten en gemeenten.

De geformuleerde doelstellingen zijn ambitieus en realistisch, en geven tegelijkertijd een eerlijk beeld van de context waarbinnen WerkBedrijf opereert. Het aantal kandidaten dat uitstroomt naar werk zonder verdere ondersteuning lag in de periode 2015–2022 structureel hoger. Dit hangt samen met een fundamentele verschuiving in de samenstelling van het kandidatenbestand: het aandeel kandidaten met een complexe ondersteuningsbehoefte is sterk toegenomen, terwijl het aandeel kandidaten dat relatief kortdurend begeleiding nodig heeft is afgenomen. Dit betekent dat de inzet van medewerkers van WerkBedrijf anders wordt verdeeld dan voorheen. Het aantal loonkostensubsidieplaatsingen groeit gestaag en elke plaatsing vraagt structurele begeleiding op de werkplek, zowel gericht op kandidaat als ondernemer. Het ontwikkelen van kandidaten richting werk kost meer tijd dan voorheen: meer gesprekken, meer inzet van voorzieningen en simpelweg meer tijd per kandidaat. De begeleidingsintensiteit per kandidaat neemt toe. En een groter deel van de tijd van consulenten en jobcoaches gaat naar afstemming met samenwerkingspartners op andere leefgebieden, zoals zorg, wonen en schuldhulp. Deze inzet is minder zichtbaar in uitstroomcijfers, maar is essentieel om kandidaten duurzaam aan het werk te krijgen én te houden — en draagt daarmee direct bij aan de doelen van de deelnemende gemeenten.

WerkBedrijf heeft invloed op het aantal plaatsingen; de uitstroom uit de uitkering wordt geregistreerd door gemeenten. In 2026 gaat WerkBedrijf met gemeenten in gesprek om dit cijfer zo betrouwbaar mogelijk te maken. We dragen bij aan de groei van de uitstroom naar werk door nog verder te focussen op bijstandsgerechtigden en kandidaten voor wie fulltime of meer uren werken mogelijk is. Ook zetten we in op een stijging van plaatsingen van statushouders, door inburgering en re-integratie nadrukkelijk in samenhang aan te bieden. Beide partijen – WerkBedrijf en gemeenten – dragen verantwoordelijkheid voor een effectief aan- en terugmeldproces als randvoorwaarde voor het realiseren van de doelstellingen.

2.1.5 Focusgroepen in de uitvoering

Binnen de uitvoering is er specifieke aandacht voor een aantal (soms kansrijke) focusgroepen. Deze groepen vragen, ieder op hun eigen manier, om een gerichte benadering. De inzet voor deze focusgroepen vindt plaats binnen de geldende beleidsmatige kaders en is gericht op duurzame participatie en, waar mogelijk, plaatsing op en uitstroom naar werk. Gemeenten geven in hun zienswijzen aan deze prioritering te zien als een praktische actualisatie voor de uitvoering tot medio 2027, in afwachting van het nieuwe beleidskader voor 2028-2031. Hierna beschrijven we specifieke ontwikkelingen en inzet.

Jongeren

Jongeren vormen een belangrijke aandachtsgroep binnen de dienstverlening van WerkBedrijf. De ervaring leert dat tijdige ondersteuning cruciaal is om te voorkomen dat jongeren langdurig afhankelijk worden van een uitkering. Met deze doelgroep kunnen we een belangrijk preventief effect sorteren. Met andere woorden: bij jongeren is het vaak mogelijk te voorkomen dat zij instromen in de uitkering. Dit geldt in het bijzonder voor jongeren met problematiek op meerdere leefgebieden, zoals schulden, psychische problematiek of een instabiele woonsituatie.

WerkBedrijf zet daarom in op vroegtijdige signalering, begeleiding in de zoekperiode en intensieve ondersteuning waar nodig, bijvoorbeeld via de dienstverlening voor zorgjongeren. Hierbij wordt nauw samengewerkt met gemeenten, onderwijsinstellingen, zorgpartners en sociale (wijk)teams. De inzet is erop gericht jongeren perspectief te bieden op werk en ontwikkeling, waarbij stappen richting werk hand in hand gaan met het aanpakken van belemmeringen op andere leefgebieden.

Statushouders

Statushouders zijn een groeiende doelgroep binnen de dienstverlening van WerkBedrijf. De groep heeft specifieke aandacht nodig. Als onderdeel van de Wet Inburgering voeren we voor inburgeraars de Module Arbeidsmarkt en Participatie uit. Voor statushouders ligt de nadruk op het combineren van werk, taalontwikkeling en integratie. Wij geloven in de synergie tussen de inburgerings- en re-integratietrajecten: werk helpt bij inburgering en hoe beter ingeburgerd, hoe meer kans op werk. Daarom hebben we sinds 1 januari 2026 de afspraak met gemeenten dat statushouders na aanmelding voor de MAP direct voor onze re-integratiedienstverlening worden aangemeld.

WerkBedrijf ondersteunt statushouders bij het vinden en behouden van passend werk, waarbij rekening wordt gehouden met taalniveau, opleidingsachtergrond en persoonlijke omstandigheden. Waar nodig wordt gestart met ontwikkel- of leer-werktrajecten, zodat statushouders werkervaring kunnen opdoen en tegelijkertijd kunnen groeien richting duurzame uitstroom naar loonvormend werk. Deze aanpak draagt bij aan zowel individuele zelfredzaamheid als maatschappelijke participatie.

Beschut werk

2026 – 2027: ambitie en koers

Gemeenten wijzen in hun zienswijzen op de ontwikkeling bij beschut werk. In 2026 en 2027 versterken we beschut werk met als ambitie: iedere inwoner voor wie beschut werk de best passende oplossing is, duurzaam begeleiden naar een kwalitatief goede beschutte werkplek. We richten ons daarbij op zowel kwaliteit als groei. Dat betekent een efficiënter en toegankelijker indicatieproces, een hogere instroom van kandidaten een blijvende uitbreiding van het aantal geschikte werkplekken. Door intensievere samenwerking in de keten – met onder andere UWV, ministerie SZW, scholen, gemeenten, werkgevers en sociaal ondernemers – werken we aan juiste beeldvorming over beschut werk en vergroten we de baankansen in verschillende sectoren. Het uitgangspunt is een inclusieve arbeidsmarkt waarin beschut werk een volwaardige en herkenbare route is.

Realisatie en uitvoering

Om deze ambitie te realiseren vereenvoudigen we het indicatieproces. We werken hiervoor samen met ministerie SZW en UWV. Ook investeren we in deskundigheid en capaciteit van consulenten en jobcoaches. De begeleiding wordt versterkt door inzet van methodische coaching (MELBA), trainingen empowerment voor kandidaten en taalondersteuning door de inzet van Arabischsprekende jobcoaches. Tegelijkertijd vergroten we de instroom door gerichte voorlichting en ondersteuning aan scholen, ouders, professionals en werkgevers. Aan de vraagkant blijven we bouwen aan een divers en duurzaam aanbod van beschutte werkplekken: bij reguliere werkgevers, via detacheringsbanen met doorstroomperspectief, en bij sociale werkgevers waar meer begeleiding mogelijk is. Waar nodig ontzorgen we werkgevers financieel en praktisch en onderzoeken we oplossingen voor knelpunten zoals vervoer. Zo borgen we voldoende werkgelegenheid, vergroten we de continuïteit en dragen we bij aan duurzame uitstroom en lagere uitkeringslasten.

2.1.6 Impuls op werkontwikkeling

WerkBedrijf zet de komende jaren met het plan Impuls Werkontwikkeling extra in op beschut werk, intensieve begeleiding (op de werkvloer) en onderzoek en diagnose dat gericht is op het in kaart brengen van de werkmogelijkheden. Met deze extra inzet sluit onze dienstverlening beter aan bij de veranderende doelgroep, de vraag op de arbeidsmarkt en de noodzaak om geschikte werkplekken voor kandidaten in de regio te behouden en uit te breiden. Het doel is om meer kwetsbare kandidaten aan het werk te krijgen én te houden. En om werkgevers in staat te stellen om nu en in de toekomst, kansen te bieden aan onze kandidaten.

Het plan Impuls Werkontwikkeling wordt bekostigd met impulsmiddelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor het toekomstbestendig maken van de sociale infrastructuur. Een nadere uitwerking van de extra inzet, de beoogde effecten, de kosten en de monitoring en verantwoording van het plan is opgenomen in bijlage 10. Gemeenten vragen in hun zienswijzen om meer inzicht in de verwachte effecten van het impulsbudget. WerkBedrijf zal hierover specifiek rapporteren binnen de reguliere P&C-cyclus.

2.1.7 Ontwikkeling budget onderdeel Werk

De inzet en de daarmee samenhangende middelen binnen het onderdeel Werk ontwikkelen zich in lijn met de wettelijke opdracht en de uitvoering van de Participatiewet. De afgelopen jaren is sprake van een groeiend aandeel kandidaten dat werkt met ondersteuning, onder andere via loonkostensubsidie en beschut werk. Deze ontwikkeling vloeit voort uit landelijke wet- en regelgeving en uit de wijze waarop het Rijk de

toegang tot andere regelingen, zoals de Wajong en de instroom in de sociale werkvoorziening, heeft beperkt. Kandidaten met een structurele of langdurige ondersteuningsbehoefte komen daardoor vaker terecht in de Participatiewet. Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de budgettaire opbouw van het onderdeel Werk. Het aandeel middelen dat samenhangt met loonkostensubsidie, begeleiding op de werkplek en beschut werk neemt toe. Ook zetten we meer middelen in voor onderzoek en diagnose, gespreksvoering en ontwikkeling van de kandidaat. Dit hangt samen met de wettelijke taak en opdracht. Tegelijkertijd is sprake van een afnemende inzet binnen de sociale werkvoorziening door natuurlijke uitstroom. In hoofdstuk 5 is deze ontwikkeling financieel nader uitgewerkt. De beschreven budgettaire verschuivingen weerspiegelen daarmee de uitvoering van rijksbeleid en de veranderende samenstelling van de doelgroep waarvoor WerkBedrijf zijn taken uitvoert.

2.2 Onderdeel SW

2.2.1 Wettelijke opdracht en positionering

WerkBedrijf voert de sociale werkvoorziening (SW) uit voor de bestaande doelgroep. De instroom in de SW is gesloten, waardoor sprake is van een afbouwende populatie als gevolg van natuurlijke uitstroom. Deze afbouw doet geen afbreuk aan de verantwoordelijkheid voor een zorgvuldige en stabiele uitvoering van de wettelijke taak voor de medewerkers die nog onder de SW vallen. WerkBedrijf richt de uitvoering zodanig in dat deze medewerkers passend werk kunnen blijven verrichten, met de benodigde begeleiding en ondersteuning.

De laatste jaren vindt de uitvoering van de SW plaats binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. Dit heeft deels te maken met het feit dat we onze SW-medewerkers zoveel mogelijk bij inleners aan het werk hebben Daarbij is de inzet erop gericht om de uitvoering financieel beheersbaar te houden en tegelijkertijd recht te doen aan de ondersteuningsbehoefte van de doelgroep. Uitgangspunt is dat we SW-medewerkers inzetten bij reguliere werkgevers, via detachering, met ondersteuning vanuit WerkBedrijf. Deze inzet sluit aan bij de bredere visie om werk zoveel mogelijk in de samenleving te organiseren.

Mensen aan het werk via de sociale werkvoorziening

Realistische en ambitieuze omzet

- In 2026 richten we op een toegevoegde waarde van € 10.015 per medewerker.
- In 2027 richten we op een toegevoegde waarde van € 10.545 per medewerker.

Ziekteverzuim verlagen

We zetten onverminderd in op vitaliteit, welzijn en duurzame inzetbaarheid van onze SW-medewerkers. Hierover rapporteren we periodiek aan de deelnemende gemeenten.

2.2.2 Uitvoering, vitaliteit en duurzaamheid

Hoewel de omvang van de SW-populatie afneemt, neemt de complexiteit van de opgave toe. De resterende groep SW-medewerkers heeft gemiddeld een grotere en vaak structurele ondersteuningsbehoefte. Dit vraagt om blijvende aandacht voor begeleiding, arbeidsomstandigheden en duurzame inzetbaarheid. Het is niet zelden nodig om nieuwe werkplekken te zoeken voor medewerkers, die beter aansluiten bij hun veranderende belastbaarheid. WerkBedrijf zet daarom structureel in op het bevorderen van vitaliteit en het beperken van ziekteverzuim. Hierbij worden we begeleid door een extern bureau.

De inzet op vitaliteit en duurzame inzetbaarheid richt zich op preventie, tijdige signalering van gezondheidsproblemen en zorgvuldige begeleiding bij verzuim en terugkeer naar werk. Deze aanpak draagt bij aan het welzijn van SW-medewerkers en aan de continuïteit van de uitvoering. Tegelijkertijd helpt dit om de uitvoering van de SW ook financieel beheersbaar te houden. We blijven de afgelopen jaren binnen de beschikbare rijksmiddelen. Nadere financiële toelichting op de uitvoering van de SW is opgenomen in hoofdstuk 5 van deze begroting.

2.3 Arbeidsmarktregio

De Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen is één van de 35 arbeidsmarktregio's in Nederland en hierbinnen werken publieke en private partners in het Regionaal Beraad gezamenlijk aan een goed functionerende regionale arbeidsmarkt. Binnen onze regio heeft WerkBedrijf een inhoudelijke rol als uitvoerende partner in de arbeidsmarktdienstverlening, onder meer via het Werkcentrum. Tegelijkertijd is de MGR kassier voor de rijksmiddelen die via de centrumgemeente beschikbaar komen voor de arbeidsmarktregio. Om deze rolverdeling helder te maken, is vanaf 2026 een apart begrotingsonderdeel Arbeidsmarktregio opgenomen, waarmee duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de inhoudelijke bijdrage van WerkBedrijf en de financiële kassierfunctie van de MGR.

Vanuit de middelen die de MGR beheert voor het Regionaal Beraad, wordt samenwerking in de regio gestimuleerd ten behoeve van de gezamenlijke regionale ambities. Het Regionaal Beraad bepaalt de strategische koers en adviseert over de inzet van de middelen, terwijl de MGR zorgt voor bundeling, beheer en transparante verantwoording daarvan. Hierdoor worden financiële middelen niet vanuit één organisatieperspectief ingezet, maar ten dienste van de gehele arbeidsmarktregio en haar partners. Deze constructie versterkt de samenhang, slagkracht en integraliteit van de regionale arbeidsmarktdienstverlening. In hoofdstuk 5 wordt hier verder op ingegaan.

Tot slot

WerkBedrijf staat in de komende jaren voor een omvangrijke opgave. De uitvoering van wettelijke taken vindt plaats in een context van veranderende wet- en regelgeving, een complexer kandidatenbestand en blijvende druk op publieke middelen. Tegelijkertijd blijft de maatschappelijke opdracht onverminderd groot: het ondersteunen van kandidaten met een ondersteuningsbehoefte richting werk en participatie, en het organiseren van passend werk in samenwerking met gemeenten en werkgevers. Hiermee hebben we een grote maatschappelijke impact die verder reikt dan alleen het terrein van werk en inkomen. Dit wordt bevestigd door de Maatschappelijke Kosten-Baten-Analyse (MKBA) loonkostensubsidies. Daaruit blijkt dat de inzet van loonkostensubsidies een breed maatschappelijk rendement oplevert: voor kandidaten verbetert de bestaanszekerheid en financiële zelfstandigheid, voor de regionale overheid dalen de kosten voor uitkeringen, zorg en schuldhulpverlening, en voor de lokale economie dragen kandidaten bij aan productie én aan een inclusieve arbeidsmarkt. In de jaarrekening 2025 wordt hier uitgebreid op ingegaan.

Met deze begroting schetst WerkBedrijf een samenhangend en realistisch beeld van de inzet voor de komende periode. De dienstverlening is gericht op ontwikkeling, begeleiding en duurzame plaatsingen, met oog voor de mogelijkheden van kandidaten en de randvoorwaarden van werkgevers. Binnen de geldende beleidsmatige en financiële kaders blijft WerkBedrijf zich inzetten voor een zorgvuldige uitvoering van zijn taken en voor een constructieve samenwerking met gemeenten en partners in de regio.

3 ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur, inclusief telefonie, voor de deelnemers van de MGR in de regio Rijk van Nijmegen. De kern van deze taak is het waarborgen van de continuïteit en beschikbaarheid van de regionale ICT-voorzieningen, ook in een situatie waarin steeds meer functionaliteit en dienstverlening naar cloudomgevingen verschuift.

Daarnaast voert iRvN voor Gemeente Nijmegen een substantieel deel van het functioneel beheer uit. In beperktere omvang gebeurt dit ook voor (primaire) procesapplicaties van andere deelnemende organisaties.

De missie van iRvN is het mogelijk maken van de digitale dienstverlening van de deelnemers. Dat doen wij door medewerkers te ondersteunen bij het dagelijks gebruik van hun apparatuur en software en door het beschikbaar stellen van een veilige, betrouwbare en toekomstbestendige ICT-infrastructuur. Daarbij werken wij aan een wendbare en lerende organisatie die kan meebewegen met de ambities en behoeften van de deelnemers en die hen ondersteunt bij projecten gericht op de verdere verbetering van de digitale dienstverlening.

Naast het beheer van de technische infrastructuur signaleert iRvN een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de wijze waarop deze dienstverlening zich de komende jaren zal moeten blijven ontwikkelen. Deze ontwikkelingen vragen om gerichte aandacht en vertaling naar inrichting, beheer en samenwerking.

- Hybride infrastructuur en cloudgebruik
- Software as a Service en het applicatielandschap
- Digitale soevereiniteit en strategische afhankelijkheden
- Informatiebeveiliging en digitale weerbaarheid
- Digitale samenwerking en Microsoft 365
- Kostenbeheersing en voorspelbaarheid
- Professionele en lerende organisatie

3.1 Wat willen we bereiken?

Hybride infrastructuur en cloudgebruik

De overgang naar een hybride ICT-infrastructuur, waarin on-premise voorzieningen en cloudoplossingen naast elkaar bestaan, is een ontwikkeling die meerdere jaren bestrijkt. Deze overgang verloopt niet lineair en is sterk afhankelijk van de keuzes, het tempo en de prioriteiten van de afzonderlijke gemeenten. Tegelijkertijd moeten continuïteit, beschikbaarheid en veiligheid van de ICT-voorzieningen gedurende deze periode onverminderd geborgd blijven.
Het doel is om deze hybride situatie beheersbaar en voorspelbaar te organiseren, waarbij duidelijk is welke voorzieningen wanneer worden afgebouwd, welke tijdelijk in stand blijven en welke nieuwe afhankelijkheden ontstaan. Het door gemeenten vastgestelde regionale beleid rond de cloudstrategie is hierbij leidend. iRvN richt zich op het uitvoeren van deze strategie binnen de vastgestelde kaders en zorgt voor een technische en organisatorische inrichting die aansluit bij de gekozen richting, zonder vooruit te lopen op beleidskeuzes van gemeenten.

Software as a Service en het applicatielandschap

Het toenemende gebruik van Software as a Service verandert de aard van het applicatielandschap ingrijpend. Applicaties worden vaker buiten de regionale infrastructuur aangeboden, terwijl de onderlinge samenhang tussen systemen en processen behouden moet blijven om dienstverlening goed te laten functioneren.
Het doel is dat deze ontwikkeling gecontroleerd en samenhangend plaatsvindt, passend binnen regionale en landelijke architectuurprincipes.

SaaS-oplossingen bieden voordelen op het gebied van flexibiliteit en innovatie, maar brengen ook nieuwe vraagstukken met zich mee rond integratie, gegevensuitwisseling, beheer, beveiliging en structurele kosten. Het is noodzakelijk om deze consequenties expliciet te betrekken bij keuzes rondom applicaties, zodat het geheel beheersbaar blijft.

Digitale soevereiniteit en strategische afhankelijkheden

De afhankelijkheid van een beperkt aantal technologie- en cloudleveranciers is de afgelopen jaren toegenomen en raakt meerdere dimensies van de ICT-voorzieningen. Het gaat niet alleen om kostenontwikkelingen, maar ook om zeggenschap over data, de beschikbaarheid van functionaliteiten en de mate waarin gemeenten invloed kunnen uitoefenen op doorontwikkeling en gebruik van systemen.

Daarnaast worden deze afhankelijkheden beïnvloed door externe factoren zoals wet- en regelgeving, marktontwikkelingen en geopolitieke omstandigheden. Het doel is om hier blijvend inzicht in te houden, zodat gemeenten hun beleidsmatige keuzes kunnen maken op basis van een goed begrip van de technische en beheersmatige consequenties. iRvN ondersteunt dit door deze consequenties inzichtelijk te maken, zonder zelf beleidskeuzes te maken.

Informatiebeveiliging en digitale weerbaarheid

Het bereiken en behouden van volwassenheidsniveau 3 vormt een belangrijke basis voor het professioneel uitvoeren van ICT-werkzaamheden. Dit niveau staat voor een manier van werken waarin processen zijn vastgelegd, voorspelbaar zijn en herhaalbaar worden uitgevoerd. In een omgeving waarin dreigingen, technologie en eisen voortdurend veranderen, is dit noodzakelijk om grip te houden op risico's. Het doel is om digitale weerbaarheid structureel op orde te houden, met het besef dat volledige veiligheid niet bestaat. Dit vraagt om een samenhangende benadering waarin technische beveiligingsmaatregelen, informatiebeveiliging, procesinrichting en verantwoordelijkheden elkaar versterken en waarin continue bijsturing onderdeel is van het reguliere werk.

Digitale samenwerking en Microsoft 365

Microsoft 365 heeft zich ontwikkeld tot een kernvoorziening voor het dagelijkse werk van medewerkers en voor samenwerking binnen en tussen organisaties. Het platform raakt meerdere aspecten tegelijk: techniek, informatiebeheer, beveiliging, ondersteuning en dagelijks gebruik.
Het doel is om Microsoft 365 te blijven ontwikkelen en beheren als een stabiel, veilig en samenhangend regionaal samenwerkingsplatform. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillen in tempo en accenten tussen organisaties, terwijl tegelijkertijd een gezamenlijke basis nodig blijft om beheersbaarheid en veiligheid te borgen.

Kostenbeheersing en voorspelbaarheid

ICT-kosten worden in toenemende mate bepaald door abonnementsmodellen, prijsindexaties en marktontwikkelingen die beperkt beïnvloedbaar zijn. Met name de afhankelijkheid van een klein aantal dominante leveranciers, zoals binnen de kantoorautomatisering met Microsoft en Citrix, maakt dat kostenontwikkelingen moeilijk voorspelbaar zijn en dat zelfs beperkte prijsstijgingen direct grote effecten hebben op de begroting.

Daarnaast leiden ontwikkelingen op het gebied van informatieveiligheid en wet- en regelgeving tot structurele kostenstijgingen, onder meer door toenemende auditlasten (BIO, NIS2, TPM-verklaringen) en de noodzaak om processen, functies en kennis hierop in te richten. Ook

arbeidsmarktkrapte, met name op het gebied van beveiliging en cybersecurity, zet druk op kosten en personele inzet.
Het doel is om maximale transparantie te bieden in de opbouw van kosten, de bijbehorende risico's en de onderliggende oorzaken daarvan. De hierboven beschreven ontwikkelingen brengen met zich mee dat een deel van de toekomstige kostenontwikkeling nog niet volledig kan worden gekwantificeerd. Dit betreft met name ontwikkelingen die samenhangen met:

- de verdere overgang naar cloud- en SaaS-oplossingen;
- vraagstukken rond digitale soevereiniteit en afhankelijkheden van leveranciers;
- de inzet en toepassing van kunstmatige intelligentie (AI) binnen gemeentelijke processen en binnen de ICT-voorzieningen van iRvN;
- de inrichting en het beheer van voorzieningen en platforms die nodig zijn om dergelijke technologieën veilig en beheersbaar toe te passen;
- prijsontwikkelingen van hardware en digitale diensten, waaronder laptops, mobiele apparaten en cloudcapaciteit.

Voor een aantal van deze ontwikkelingen geldt dat de functionele en financiële consequenties zich momenteel nog ontwikkelen en mede afhankelijk zijn van keuzes die gemeenten gezamenlijk maken. In 2026 zal iRvN samen met de deelnemende gemeenten de technische, organisatorische en financiële impact hiervan verder in beeld brengen. De uitkomsten daarvan worden betrokken bij de voorbereiding van de begroting 2027 en de daaropvolgende jaren Daarmee krijgen gemeenten beter zicht op de financiële consequenties van keuzes rond gebruik, beveiligingsniveau, doorontwikkeling en organisatie-inrichting, zowel op korte als op langere termijn. Dit is nodig om bewuste en realistische afwegingen te kunnen maken in een omgeving waarin kostenstijgingen niet volledig te vermijden zijn.

Professionele en lerende organisatie

De ontwikkelingen richting cloudgebruik, SaaS-applicaties, hybride infrastructuur en een sterkere regierol vragen om een organisatie die beschikt over passende kennis, vaardigheden en werkwijzen. Dit vraagt om samenhangende processen, duidelijk eigenaarschap en voortdurende ontwikkeling van medewerkers.
Het doel is om iRvN verder te ontwikkelen als een professionele, lerende organisatie die in staat is om kwaliteit en continuïteit te blijven leveren in een omgeving die blijvend verandert.

3.2 Wat gaan we hiervoor doen?

iRvN is de regionale ICT-dienstverlener voor de deelnemende organisaties in het Rijk van Nijmegen. Vanuit deze rol levert iRvN diensten en producten die gemeenten ondersteunen bij het dagelijks functioneren van hun organisaties en bij de digitale dienstverlening aan inwoners en bedrijven.

De dienstverlening van iRvN kent twee samenhangende dimensies: Dienstverlening, gericht op ondersteuning van gebruikers en het beschikbaar stellen van werkplekken en applicaties, en Beheer en Beveiliging, gericht op het stabiel, veilig en betrouwbaar functioneren van de regionale ICT-infrastructuur. Deze dimensies zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en vormen gezamenlijk het iRvN-product.
Bij de uitvoering van deze taken werkt iRvN vanuit haar strategische pijlers: wendbaarheid, kennis en regie, een veilige infrastructuur, een financieel gezond model, dienstverlening dicht bij de eindgebruiker, strategische regionale samenwerking en aandacht voor duurzaamheid. Daarbij handelen wij vanuit de kernwaarden *Betrokken*, *Betrouwbaar*, *Oplossingsgericht* en *Professioneel*. Voor de genoemde ontwikkelingen krijgt dit verder vorm.

Infrastructuur en hybride cloud

iRvN richt de technische infrastructuur zodanig in dat on-premise voorzieningen en cloudvoorzieningen gecontroleerd naast elkaar kunnen functioneren. Dit vraagt om expliciete architectuurkeuzes, duidelijke regie op afhankelijkheden en het bewust accepteren van tijdelijke dubbelingen zolang afbouw van bestaande infrastructuur nog niet mogelijk is.
Binnen de vastgestelde regionale cloudstrategie vertaalt iRvN de beleidskaders van gemeenten naar concrete keuzes in inrichting, beheer en ondersteuning. Daarbij worden rollen en verantwoordelijkheden rond regie, overdracht en afbouw verder uitgewerkt, zodat de overgang beheersbaar en voorspelbaar verloopt. In de overgangsfase wordt rekening gehouden met incidentele ontwikkel- en frictiekosten (resp. 250.000 en 400.000 euro), zoals benoemd in de cloudstrategie, voor de periode tot en met 2028. In 2026 wordt hiervoor een plan van aanpak opgesteld met daarin een verdeling in tijd en kosten.

Software as a Service en samenhang in het applicatielandschap

iRvN ondersteunt gemeenten bij de technische inpassing van SaaS-oplossingen in het regionale ICT-landschap. Dit betreft onder meer identiteits- en toegangsbeheer, koppelingen tussen applicaties, gegevensuitwisseling, monitoring en beveiliging.
Daarnaast brengt iRvN de gevolgen van SaaS-gebruik voor beheer, integratie en kosten in beeld, zodat samenhang in het applicatielandschap behouden blijft. Deze inzichten worden gebruikt om gemeenten te ondersteunen bij hun afwegingen, zonder dat iRvN richtinggevend is in het applicatiebeleid.

Digitale soevereiniteit ontwikkelingen en afhankelijkheden

De hierboven beschreven ontwikkelingen brengen met zich mee dat een deel van de toekomstige kostenontwikkeling nog niet volledig kan worden gekwantificeerd. Dit betreft met name ontwikkelingen die samenhangen met:

- de verdere overgang naar cloud- en SaaS-oplossingen;
- vraagstukken rond digitale soevereiniteit en afhankelijkheden van leveranciers;
- de inzet en toepassing van kunstmatige intelligentie (AI) binnen gemeentelijke processen en binnen de ICT-voorzieningen van iRvN;
- de inrichting en het beheer van voorzieningen en platforms die nodig zijn om dergelijke technologieën veilig en beheersbaar toe te passen;
- prijsontwikkelingen van hardware en digitale diensten, waaronder laptops, mobiele apparaten en cloudcapaciteit.

Voor een aantal van deze ontwikkelingen geldt dat de functionele en financiële consequenties zich momenteel nog ontwikkelen en mede afhankelijk zijn van keuzes die gemeenten gezamenlijk maken. In 2026 zal iRvN samen met de deelnemende gemeenten de technische, organisatorische en financiële impact hiervan verder in beeld brengen. De uitkomsten daarvan worden betrokken bij de voorbereiding van de begroting 2027 en de daaropvolgende jaren iRvN volgt en beoordeelt de afhankelijkheden die ontstaan door het gebruik van specifieke leveranciers en platformen, met aandacht voor beveiliging, continuïteit en beheersbaarheid van de ICT-voorzieningen. Daarbij wordt gekeken naar de technische en architectonische consequenties van gemaakte en te maken keuzes, zonder dat iRvN daarin richtinggevend is voor het beleid.

In de praktijk betekent dit dat iRvN, waar relevant, meewerkt aan oplossingen die passen binnen door gemeenten gekozen kaders, zoals het ondersteunen van data-omgevingen binnen Europees grondgebied, het toepassen van

open-sourcecomponenten waar dat passend en beheersbaar is, en het openhouden van alternatieven voor onderdelen van de kantoorautomatisering. Keuzes over inzet en vervanging van dergelijke voorzieningen zijn primair aan gemeenten.

iRvN brengt de technische gevolgen, risico's en randvoorwaarden van deze keuzes in beeld en deelt deze met de gemeenten, zodat beleidsvorming en besluitvorming kunnen plaatsvinden op basis van een samenhangend en realistisch inzicht in afhankelijkheden en consequenties.

Informatiebeveiliging en weerbaarheid

Het meerjarige Programma Beveiliging wordt voortgezet en periodiek bijgesteld op basis van actuele dreigingen en technische inzichten. De focus ligt op bescherming, detectie en het beperken van impact.
Het iRvN-CSIRT is structureel actief voor het signaleren, analyseren en coördineren van de afhandeling van beveiligingsincidenten en dreigingen. Monitoring vindt plaats op infrastructuur-, applicatie- en werkplekniveau. Informatiebeveiliging is geborgd via processen conform de BIO. Via het TPM-BIO-traject laat iRvN zich periodiek toetsen op de onderdelen waarvoor zij verantwoordelijk is. Audituitkomsten worden benut om processen verder te versterken en te borgen. Met de uitvoering van het regionale Mobile Device Managementbeleid wordt de beheersing van werkplekken en mobiele devices verder uitgebreid.

In het licht van de actuele dreigingen, technologische ontwikkelingen en aangescherpte wet- en regelgeving wordt in 2026 een heroriëntatie op het Programma Beveiliging aangeboden. Deze heroriëntatie is bedoeld om te beoordelen in hoeverre het huidige middenscenario nog passend is bij de tijd waarin we leven, of dat bijstelling noodzakelijk is. Daarbij wordt expliciet gekeken naar de effectiviteit van de bestaande maatregelen, naar aanvullende maatregelen die inmiddels relevant zijn geworden en naar de bijbehorende financiële consequenties. De heroriëntatie biedt daarmee een actueel en samenhangend beeld van risico's, benodigde inspanningen en kosten, als basis voor verdere besluitvorming.

Digitale samenwerking en Microsoft 365

iRvN beheert en ontwikkelt Microsoft 365 als regionale voorziening met een stabiel technisch fundament. Binnen platforms zoals Microsoft 365 ontwikkelen nieuwe functionaliteiten zich in hoog tempo, waaronder toepassingen op basis van kunstmatige intelligentie (AI). Deze ontwikkelingen bieden mogelijkheden om werkprocessen te ondersteunen, informatie beter toegankelijk te maken en samenwerking verder te versterken.

Tegelijkertijd vragen deze ontwikkelingen om een zorgvuldige benadering. Het gebruik van AI raakt aan vraagstukken rond gegevensgebruik, privacy, informatiebeveiliging en transparantie van besluitvorming. Daarnaast kan de inzet van dergelijke functionaliteiten gevolgen hebben voor de inrichting van systemen, beheerprocessen en kostenstructuren.

iRvN beoordeelt welke toepassingen technisch, organisatorisch en juridisch passend zijn binnen de regionale ICT-omgeving. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de randvoorwaarden die nodig zijn om dergelijke functionaliteiten verantwoord en beheersbaar te kunnen inzetten. Dit omvat inrichting, beveiliging, beschikbaarheid en integratie met andere voorzieningen.
Daarnaast ondersteunt iRvN het gecontroleerd inzetten van functionaliteiten, zodat gebruik aansluit bij regionale afspraken en de dagelijkse praktijk. In 2026 wordt samen met de deelnemende gemeenten vastgesteld welke structurele inzet vanaf 2027 nodig is voor Microsoft 365,

waaronder technisch beheer, functioneel beheer, inrichting, ondersteuning en doorontwikkeling.

Kostenbeheersing, transparantie en contractmanagement

De digitale ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op. Nieuwe functionaliteiten, veranderende marktmodellen en prijsontwikkelingen hebben daardoor steeds sneller effect op de kosten. Waar ontwikkelingen eerder redelijk stabiel in een meerjarige begroting konden worden opgenomen, wordt het steeds lastiger om veranderingen op die manier te plannen en te sturen.

Om die reden werkt iRvN aan beter inzicht in de opbouw en ontwikkeling van kosten en de bijbehorende risico's. Het is belangrijk om ontwikkelingen zoveel mogelijk in samenhang te kunnen bezien, zodat veranderingen tijdig en beheerst kunnen worden gestuurd in plaats van ad hoc te moeten reageren. Daarbij hoort ook het beter kunnen onderscheiden van kosten die beperkt beïnvloedbaar zijn, bijvoorbeeld door abonnementsmodellen of prijsontwikkelingen in de markt, en kosten die samenhangen met beleidskeuzes van gemeenten, zoals het gewenste beveiligingsniveau, het gebruik van voorzieningen en de adoptie van nieuwe functionaliteiten.

Binnen de beperkte leveranciersmarkt zet iRvN in op zorgvuldig contractmanagement, onder meer door gebruik te maken van landelijke afspraken en prijsvoorwaarden. Tegelijkertijd wordt kritisch gekeken naar het feitelijk gebruik van software: niet alle aangeboden functionaliteit is noodzakelijk, functionaliteiten kunnen overlappen en gebruik groeit soms zonder expliciete afweging. Door dit periodiek te analyseren ontstaat ruimte voor gerichtere keuzes.
Waar dat passend is, wordt verkend of gebruiksafhankelijke modellen kunnen bijdragen aan een betere aansluiting tussen kosten en daadwerkelijk gebruik. Daarbij wordt bij afwegingen nadrukkelijk rekening gehouden met de extra administratieve lasten die dit met zich meebrengt, zowel voor iRvN als voor de deelnemende gemeenten.

Tot slot wordt rekening gehouden met stijgende auditlasten en personele druk, onder meer door investeringen in scholing, procesborging en het op orde brengen van functies en verantwoordelijkheden. Deze inspanningen zijn noodzakelijk om te kunnen blijven voldoen aan normenkaders en om het gewenste volwassenheidsniveau te bereiken en te behouden, ook in een krappe arbeidsmarkt.

Organisatieontwikkeling en professionalisering

iRvN investeert in procesmatig en projectmatig werken, het versterken van eigenaarschap en het ontwikkelen van kennis en vaardigheden. Opleiding en kennisborging krijgen structureel aandacht, passend bij de verschuiving naar cloud, SaaS en een sterkere regierol.
Daarnaast voert iRvN een gericht aanname- en behoudbeleid, gericht op het aantrekken en ontwikkelen van medewerkers die passen bij de eisen van de moderne ICT-omgeving. Dit vraagt niet per se om jong personeel, maar om medewerkers die de tijd begrijpen en die beschikken over de kennis, houding en het gedrag die nodig zijn om in de huidige tijd als professionele ICT-dienstverlener te opereren.

Door het werken met KPI's en het delen van informatie via klantportalen wordt inzicht geboden in prestaties en ontwikkeling, als basis voor gesprek en bijsturing met de deelnemende gemeenten.

Deel 2 Wat gaat het kosten?

In dit deel gaan we in op de baten en de lasten voor de verschillende onderdelen. In hoofdstuk 4 gaan we in op de baten en lasten voor de MGR.
In hoofdstuk 5 lichten we de baten en lasten voor WerkBedrijf toe. We sluiten af met hoofdstuk 6, waarin we nader ingaan op de baten en lasten voor iRvN.

4 Baten en lasten MGR

In dit hoofdstuk gaan we in op de baten en lasten van de MGR als geheel en van het onderdeel Bestuursondersteuning.

4.1 MGR totaal

Tabel 1 Totale baten en lasten MGR realisatie 2025 en begroting 2026 t/m 2030 →

MGR Rijk van Nijmegen							
bedragen in 1.000	R2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Overhead	34.525	34.096	35.493	36.360	36.427	36.381	36.409
Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
WSW en beschut werk	47.934	45.545	44.375	43.835	44.552	41.745	38.927
Arbeidsparticipatie	18.204	19.492	20.478	21.651	19.558	20.910	22.645
Totaal baten	**109.429**	**107.789**	**109.811**	**112.169**	**111.530**	**110.682**	**110.280**
Lasten							
Overhead	23.194	23.394	24.959	25.981	26.129	26.152	26.175
Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
WSW en beschut werk	47.852	45.469	44.583	43.995	44.720	41.917	39.103
Arbeidsparticipatie	17.967	19.266	19.828	20.584	18.818	20.171	21.906
Totaal Programmalasten	**97.779**	**96.784**	**98.835**	**100.883**	**100.660**	**99.885**	**99.483**
Overhead MGR	11.110	11.005	10.977	11.286	10.870	10.797	10.797
Totaal lasten	**108.889**	**107.789**	**109.811**	**112.169**	**111.530**	**110.682**	**110.280**
Exploitatieresultaat voor toevoeging/ ontrekking aan reserves	540	0	417	0	0	0	0
Toevoeging/ontrekking aan reserves	-123	0	417	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging/ ontrekking aan reserves	417	0	0	0	0	0	0

De totale baten nemen toe van € 109,8 miljoen in 2026 naar € 110,3 miljoen in 2030. De toename wordt met name veroorzaakt bij het onderdeel Werk door een verwachte verdere toename van de loonkostensubsidies. Voor 2026 hebben we de budgetten aangepast naar de meest actuele situatie. De baten zijn niet meer geïndexeerd behoudens Op weg naar werk met de meest actuele ROB indexatie (OVA index 2026). De lasten zijn daar aangepast waar dat inhoudelijk noodzakelijk was of omdat de indexering ons daartoe dwong. Zoals bijvoorbeeld bij de personele lasten van de SW en ons ambtelijk personeel. Voor 2026 hebben we de budgetten verhoogd conform de BRN-norm. Daarnaast hebben aanpassingen plaatsgevonden om inhoudelijke gronden.

In de tabellen staan twee kolommen die betrekking hebben op het jaar 2026. De kolom 'B2026P' heeft betrekking op de in juli 2025 vastgestelde begroting en kolom 'B2026W' heeft betrekking op de nu voorliggende begrotingswijziging 2026. We zien dat de gewijzigde begroting 2026 zo'n € 2,0 miljoen hoger is dan de in juli 2025 vastgestelde begroting 2026. Dat komt o.a. door de toevoeging van de impulsmiddelen werkontwikkeling. We indexeren de personele lasten met de laatst bekende cao-afspraken voor zowel ambtelijk als SW. Tot slot heeft dit betrekking op de IRvN. In hoofdstukken 5 en 6 gaan we dieper op deze zaken in.

Voor de begroting 2026 is bij het onderdeel Werk rekening gehouden met de impulsmiddelen werkontwikkeling.

Tabel 2 per onderdeel van de MGR realisatie 2025 en begroting 2026t/m 2030 →

bedragen in 1.000	R2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Applicatiebeheer	4.889	5.047	4.676	4.870	4.870	4.870	4.870
Automatisering	20.911	20.463	21.896	22.787	22.917	22.917	22.917
Bestuursondersteuning	617	473	473	519	519	519	519
Werkbedrijf SW	47.675	44.146	42.432	40.440	37.629	34.310	31.205
Werkbedrijf Vastgoed	1.447	1.577	1.393	1.505	1.546	1.596	1.647
Werkbedrijf Werk	36.917	39.175	40.904	44.236	46.259	48.703	51.378
Versterking Arbeidsmarktregio	0	0	778	778	778	778	778
subtotaal	112.455	110.881	112.553	115.135	114.517	113.692	113.315
consolidatie	-3.026	-3.092	-2.741	-2.966	-2.988	-3.011	-3.035
Totaal baten	**109.429**	**107.789**	**109.811**	**112.169**	**111.530**	**110.682**	**110.280**

4.2 Bestuursondersteuning

Tabel 3 Totale baten en lasten MGR Bestuurs-ondersteuning realisatie 2025 en begroting 2026 t/m 2030 ↘

Toelichting 2026 ten opzichte van de primaire begroting 2026: de baten en lasten 2026 zijn niet gewijzigd ten opzichte van de primaire begroting.

Toelichting 2027 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026:
Baten:

- Bij overhead zijn de gemeentelijke bijdragen met € 11.000 toegenomen. Dit wordt veroorzaakt door het indexeren van de baten met de BRN norm.
- Bij inkomensregelingen zijn de overige bijdragen € 35.000 hoger door een bijdrage in de salariskosten van het programma kwaliteit.

Lasten:

- De overhead betreft met name salariskosten. Deze lasten zijn conform de cao geïndexeerd daarnaast zijn de salariskosten toegenomen door de uitvoering van het programma kwaliteit. Hier staan ook extra inkomsten tegenover.

Bestuursondersteuning								
bedragen in 1.000		R2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten								
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	254	261	261	272	272	272	272
	Overige bijdragen	363	212	212	247	247	247	247
Totaal baten		**617**	**473**	**473**	**519**	**519**	**519**	**519**
Lasten								
Overhead MGR		617	473	473	519	519	519	519
Totaal lasten		**617**	**473**	**473**	**519**	**519**	**519**	**519**
Exploitatieresultaat voor toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0
Toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0

5 Baten en lasten Werkbedrijf

Bij WerkBedrijf maken we onderscheid in vier onderdelen: Werk (in tabellen de taakvelden Arbeidsparticipatie, WSW en beschut werk en Inkomensregelingen), SW (taakveld WSW en beschut werk), Vastgoed (taakveld Overhead) en arbeidsmarktregio (in tabellen de taakvelden Arbeidsparticipatie en overhead). Per onderdeel lichten we de ontwikkeling van baten en lasten in 2026 en 2027 toe. We beginnen met een overzicht van de totale baten en lasten voor WerkBedrijf.

5.1 Totalen

Tabel 4 Totale baten en lasten WerkBedrijf realisatie 2025 en begroting 2026 t/m 2030 →
Bedragen zijn inclusief arbeidsmarktregiogelden

WerkBedrijf inclusief arbeidsmarkt regio							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Overhead	10.225	10.224	10.480	10.344	10.293	10.246	10.274
Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
WSW en beschut werk	48.840	46.527	45.084	44.640	45.369	42.585	39.791
Arbeidsparticipatie	18.209	19.492	20.478	21.651	19.558	20.910	22.645
Totaal baten	**86.039**	**84.898**	**85.507**	**86.959**	**86.211**	**85.386**	**85.009**
Lasten							
Overhead	641	683	1.120	1.171	1.189	1.212	1.235
Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
WSW en beschut werk	48.720	46.390	45.291	44.800	45.537	42.757	39.967
Arbeidsparticipatie	18.192	19.484	19.985	20.786	19.068	20.421	22.156
Totaal Programmalasten	**76.317**	**75.212**	**75.862**	**77.080**	**76.787**	**76.034**	**75.657**
Overhead MGR	9.599	9.687	9.645	9.878	9.425	9.352	9.352
Totaal lasten	**85.916**	**84.898**	**85.507**	**86.959**	**86.211**	**85.386**	**85.009**
Exploitatieresultaat voor toevoeging/ ontrekking aan reserves	123	0	0	0	0	0	0
Toevoeging/ontrekking aan reserves	-123	0	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging/ ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0

Ontwikkeling begrotingstotalen

Het begrotingstotaal neemt af van € 85,5 miljoen in 2026 naar € 85,0 miljoen in 2030. Dit komt vooral door de afname van het aantal medewerkers in de sociale werkvoorziening. In 2028 zit een tijdelijke toename doordat we de middelen beschut werk nog niet definitief geprogrammeerd hebben. De mogelijkheid bestaat dat de middelen vanaf 2028 voor een belangrijk deel wegvallen door de veranderende financieringssystematiek.

In de tabellen staan twee kolommen die betrekking hebben op het jaar 2026. De kolom 'B2026P' heeft betrekking op de in juli 2025 vastgestelde begroting en kolom 'B2026Wijziging' heeft betrekking op de nu voorliggende begrotingswijziging 2026.

Arbeidsparticipatie

Algemeen. Als we naar de ontwikkeling van de module Werk kijken dan zijn deze in de periode 2015 tot en met 2026 toegenomen met een bedrag van € 17,6 miljoen. Deze toename van € 17,6 is als volgt te verklaren:

- Voor een belangrijk deel wordt de toename veroorzaakt door de groei van het aantal loonkostensubsidies. In 2015 hadden we 0 kandidaten in een loonkostensubsidie. In 2026 zijn dat er naar verwachting 800. Dit kost geld in de vorm van een bijdrage in de verminderde loonwaarde. Dit bedrag ramen we voor 2026 op € 8,1. Gemeenten kunnen deze bijdrage één op één declareren bij het Rijk. De kandidaten komen voor 71,5% uit de uitkering en voor 28,5% zijn het kandidaten waarbij we voorkomen hebben dat ze in de bijstand komen. Daarmee ontlasten we de uitkeringslasten voor onze gemeenten. Naast een bijdrage in de verminderde loonwaarde ontvangen we een bijdrage voor uitvoering en begeleiding. Ook deze bijdrage is gestegen sinds 2015 en ramen wij voor 2026 op € 4,3 miljoen. Voor dit bedrag zetten we eigen jobcoaches, consulenten en loonwaardemetingen in of we verstrekken een bijdrage voor begeleiding door een externe jobcoach. Dit is een bedrag van rond de € 3,15 miljoen. Het restant € 1,15 miljoen is voor relatiebeheer, administratie en controle.
- Het restant van de toename ad € 5,2 miljoen heeft betrekking op de groei van de middelen beschut werk ad € 3,9 miljoen. Inmiddels hebben we zo'n 92 kandidaten in een beschutte werkplek. Het restant ter grootte van € 1,3 miljoen betreft de algemene indexering van de rijksmiddelen.

Participatiebudget. De budgetten voor het participatiebudget zijn bepaald op basis van de binnen de regio afgesproken nieuwe verdeelsystematiek. Daarnaast is rekening gehouden met de regionale korting van € 1,2 miljoen. Deze is vanaf 2025 geëffectueerd.

Middelen beschut werk. De aangekondigde wijziging in de financieringssystematiek beschut werk zal naar alle waarschijnlijkheid vanaf 2028 doorgevoerd gaan worden. Hierdoor zal een deel van de beschikbare middelen wegvallen, omdat de bekostiging op dit moment gebaseerd is op een norm uit 2015 en niet op basis van realisatie.

Impulsgelden sociale infrastructuur. Vanaf 2024 heeft het Rijk impulsmiddelen beschikbaar gesteld voor het toekomstbestendig maken van de sociale infrastructuur. Met deze middelen kunnen werkbedrijven nu en in de toekomst kwetsbare werk(zoek)enden een opstap naar werk, een vangnet als regulier werk(tijdelijk) niet lukt en beschutte werkplek bieden. De impulsmiddelen hangen samen met de transitie van de Sociale werkvoorziening naar de Participatiewet waarbij de doelgroep gelijk bleef, maar de regeling en budgetten veranderen. WerkBedrijf zet de impulsmiddelen in op beschut werk, intensieve begeleiding (op de werkvloer) en onderzoek en diagnose dat gericht is op het in kaart brengen van de werkmogelijkheden. Het doel is om kwetsbare kandidaten aan het werk te krijgen én te houden. En om werkgevers in staat te stellen om nu en in de toekomst, kansen te bieden aan onze kandidaten. De impuls is een PLUS op de dienstverlening die we al hebben, maar op dit moment onvoldoende kunnen vormgeven gezien de veranderende doelgroep.

De beschikbare middelen uit 2025 en 2026 declareren we, indien de raden daartoe besluiten, in 2026 bij de gemeenten en vanaf 2027 declareren we jaarlijks het door het Rijk beschikbare budget. De uitgaven kennen een ander ritme. Dit hebben we opgenomen in de bijgestelde begroting 2026 en volgende jaren. In de bijlage is de besteding opgenomen, hierop verantwoorden we op de voortgang bij geijkte BBI momenten.

Indexeringen. Bij alle onderdelen van Werk zijn de lasten met de BRN-norm geïndexeerd. Een uitzondering hierop zijn de personele lasten van de SW-medewerkers. Deze salarissen indexeren we conform de verwachte wijzigingen in de betreffende cao's.

Bezuinigingen. De korting van € 1,2 miljoen is verwerkt in onze begroting en heeft geleid tot minder beschikbaar budget om instrumentgelden in te zetten.

Tabel 5 Overzicht van de personele lasten van WerkBedrijf realisatie 2025 en begroting 2026 t/m 2030 →

Personele lasten

Door de richtlijnen van de BBV zijn de personele lasten in tabel 4 niet zichtbaar. De personele lasten maken onderdeel uit van de programmalasten en de Overhead MGR. In tabel 5 geven we een overzicht totale personele lasten.

De totale salarislasten nemen in 2026 toe met € 1,4 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2026. De toename wordt met name veroorzaakt door:

- De personele lasten nemen in zijn algemeenheid toe door de indexering conform de cao. Daarnaast lichten we hieronder de overige wijzigingen toe.
- WSW en beschut werk zijn toegenomen, doordat de inzet voor de uitvoering van beschut werk groeit door het aantal kandidaten beschut. Daarnaast zijn de impulsgelden toegevoegd aan de begroting waardoor de personele lasten met € 510.000 zijn toegenomen.
- Het personele budget voor arbeidsparticipatie neemt toe met € 604.000 doordat de middelen voor het regionaal beraad, SUWI en Perspectief op Werk vanaf 2026 afzonderlijk worden toegelicht in een afzonderlijke onderdeel. Dit doen we om beter het onderscheid te maken tussen taken van de arbeidsmarktregio, waar wij geen directe sturing op hebben en de overige taken. Door veranderingen in de arbeidsmarkt en de samenstelling van het kandidatenbestand zijn de huidige normen niet langer passend. Deze normen zijn herzien zodat deze beter aansluiten bij de taken van consulenten en jobcoaches. Daarnaast zijn de VSV-middelen, middelen voor uitvoering MAP en extra participatiecoaches toegevoegd aan de begroting.

WerkBedrijf- Personele lasten							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Overhead	5.763	5.884	5.924	6.006	5.628	5.556	5.556
WSW en beschut werk	4.142	4.238	5.037	5.440	5.293	5.155	5.090
Arbeidsparticipatie	12.212	12.607	13.211	13.783	12.555	12.752	12.752
Totaal	**22.116**	**22.729**	**24.172**	**25.229**	**23.476**	**23.463**	**23.398**

- **2027**. De totale salarislasten stijgen in 2027 met € 1,1 miljoen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026. De stijging wordt enerzijds veroorzaakt door een stijging van de personele lasten door toevoeging van de impulsgelden ter grootte van € 425.000 en een stijging van de inzet voor beschut werk en anderzijds een afname voor de afbouw van het aantal SW medewerkers. Daarnaast is er extra budget toegevoegd voor participatiecoaches. Tot slot
  zijn de personele lasten geïndexeerd in 2027. De huidige cao loopt tot 1-4-2027.

Personele lasten arbeidsmarktregio ↗

5.2 Onderdeel Werk

In deze paragraaf staan we in detail stil bij onze begroting voor het onderdeel Werk. Na het overzicht van de totale baten en lasten in 2026-2030. We lichten in paragraaf 5.2.1 de baten toe en in 5.2.2 de lasten. Per (sub)paragraaf lichten we de begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 toe.

Tabel 6 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Werk realisatie 2025 en begroting 2026 t/m 2030 →

Arbeidsmarktregio- personele lasten							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Overhead	0	0	350	350	350	350	350
Arbeidsparticipatie	0	0	135	135	135	135	135
Totaal	**0**	**0**	**485**	**485**	**485**	**485**	**485**

MGR Rijk van Nijmegen - Werkbedrijf onderdeel Werk							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Overhead	5.673	5.688	5.697	5.557	5.556	5.556	5.556
Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
WSW en beschut werk	4.270	5.340	6.042	7.482	10.931	11.370	11.656
Arbeidsparticipatie	18.209	19.492	19.700	20.874	18.780	20.132	21.868
Totaal baten	**36.917**	**39.175**	**40.904**	**44.236**	**46.260**	**48.703**	**51.379**
Lasten							
Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
WSW en beschut werk	4.297	5.340	6.042	7.482	10.931	11.370	11.656
Arbeidsparticipatie	18.182	19.484	19.700	20.501	18.783	20.136	21.871
Totaal Programmalasten	**31.253**	**33.479**	**35.207**	**38.306**	**40.707**	**43.150**	**45.826**
Overhead MGR	5.540	5.697	5.697	5.930	5.553	5.553	5.553
Totaal lasten	**36.794**	**39.175**	**40.904**	**44.236**	**46.260**	**48.703**	**51.379**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves	123	0	0	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves	-123	0	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0	0

5.2.1 Baten onderdeel Werk

Tabel 7 Baten WerkBedrijf onderdeel Werk 2025 (realisatie) en 2026 t/m 2030 begroot →

MGR Rijk van Nijmegen - Werkbedrijf onderdeel Werk								
bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten								
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	5.673	5.688	5.697	5.557	5.556	5.556	5.556
	Totaal overhead	**5.673**	**5.688**	**5.697**	**5.557**	**5.556**	**5.556**	**5.556**
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdrage	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
	Totaal inkomensregelingen	**8.765**	**8.655**	**9.465**	**10.323**	**10.992**	**11.645**	**12.299**
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut	739	973	1.115	1.743	4.317	4.582	4.888
	Gemeentelijke bijdrage impuls-gelden	0	0	808	1.415	1.465	1.565	1.545
	Netto omzet	85	363	228	302	376	376	376
	Gemeentelijke bijdrage OWNW	3.065	3.288	3.457	3.457	3.457	3.457	3.457
	Overige bedrijfsopbrengsten	380	715	434	565	1.317	1.389	1.389
	Totaal WSW en beschut werk	**4.270**	**5.340**	**6.042**	**7.482**	**10.931**	**11.370**	**11.656**
Arbeidsparticipatie	Overige bijdrage	1.699	1.526	568	434	471	251	251
	Gemeentelijke bijdrage	16.506	16.525	16.760	18.370	19.509	21.081	22.817
	Gemeentelijke bijdrage korting	0	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
	Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut	0	2.642	3.573	3.270	0	0	0
	Totaal arbeidsparticipatie	18.209	**19.492**	**19.700**	**20.874**	**18.780**	**20.132**	**21.868**
Totaal baten		**36.917**	**39.175**	**40.904**	**44.236**	**46.260**	**48.703**	**51.379**

Toelichting 2026 ten opzichte van de primaire begroting 2026

Inkomensregelingen

Gemeentelijke bijdrage Loonkostensubsidies € 810.000 hogere baten.

We ontvangen gemeentelijke bijdragen ter grootte van € 9,5 miljoen voor het uitvoeren van de loonkostensubsidies. Deze subsidies verstrekken we aan externe werkgevers € 9,1 miljoen en aan WerkBedrijf zelf € 434.000. Voor een klein deel, de uitvoering van de detacheringsbanen, zijn we immers zelf werkgever.

We baseren de bijdrage aan loonkostensubsidies voor 2026 op het voorlopig Buigbudget zoals gepubliceerd is september 2025. Dit is een goede indicatie voor de verwachte uitgaven 2026. We begroten in totaal € 9,5 miljoen. Op basis van de realisatie 2025 verwachten we voor 2026 bij alle gemeenten, behoudens Nijmegen te gaan overschrijden, omdat voor 2026 sprake is van een voorlopig vastgesteld budget vindt er op twee momenten nog een bijstelling plaats. Wij adviseren u de bijstellingen te reserveren voor dit doel.

WSW en Beschut werk

De inkomsten van WSW en Beschut werk bestaat bij het onderdeel Werk hoofdzakelijk uit Op weg naar werk, Beschut Werk en impulsgelden. In totaal verwachten we op dit onderdeel € 6,0 miljoen aan baten. Dit is een toename ten opzichte van de primaire begroting van € 703.000. Dit komt doordat we vanaf 2026 de impulsgelden gaan ontvangen. Dit betreft extra middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld om de meest kwetsbare doelgroep betere ondersteuning te kunnen gaan bieden. In de bijlage bij de begroting vindt u een nadere detaillering van de geplande besteding en de

dekking ervan. Hierna lichten we de onderdelen van WSW en Beschut Werk afzonderlijk toe:

Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut € 142.000 toename baten

In 2026 verwachten wij 40 personen (26 fte) via een detacheringsbaan te plaatsen. Voor deze inzet is een bedrag van € 743.000 geraamd vanuit de gemeentelijke bijdrage voor beschut werk. Daarnaast zijn er kandidaten rechtstreeks bij werkgevers geplaatst. Voor deze plaatsingen vergoeden wij werkplekaanpassingen en begeleiding. Hiervoor is een aanvullend bedrag van € 373.000 opgenomen in de begroting 2026.

Het totale budget voor beschut werk in 2026 bedraagt volgens de septembercirculaire 2025 €4,7 miljoen. Dit is een toename van €1,1 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2026. Een deel van dit budget wordt ingezet voor beschut werk. Het resterende deel wordt in 2026 ingezet binnen het instrumentenbudget onder andere voor de subsidie beschut als aanvulling op het verschil tussen de geïndiceerde loonwaarde en de standaardnorm van 68%.

Gemeentelijke bijdrage impulsgelden € 808.000 toename baten

Het Rijk heeft impulsmiddelen beschikbaar gesteld om werkbedrijven in staat te stellen kwetsbare werkzoekenden een opstap naar werk, een vangnet wanneer regulier werk (tijdelijk) niet mogelijk is en een beschutte werkplek te bieden. Deze maatregel hangt samen met de overgang van de sociale werkvoorziening naar de Participatiewet, waarbij de doelgroep gelijk bleef, maar de regeling en budgetten zijn gewijzigd. Conform het plan 'Impuls op Werkontwikkeling' zijn de betreffende bedragen toegevoegd aan de meerjarenbegroting

Een deel van de kosten worden gefinancierd uit de reguliere middelen beschut werk uit de septembercirculaire.

Netto omzet € 135.000 lagere baten

Dit betreft de omzet van de kandidaten in de detacheringsbanen. De omzet is berekend op basis van de werkelijke tarieven x aantal contracturen. We verwachten in 2026 € 228.000 aan omzet te realiseren. Dit is lager dan we verwachten in de primaire begroting. Dit komt om we een beter beeld gekregen hebben van de tarieven.

Op weg naar werk 169.000 toename baten

We ontvangen een gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van Op weg naar werk. Deze neemt in 2026 toe met € 169.000 naar € 3,5 miljoen. De stijging wordt veroorzaakt door de indexering van 5,13%. Dit is conform de indexeringen die het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB) toepast voor de WMO aanbieders. Omdat Op weg naar werk onderdeel uitmaakt van de WMO en ook vergelijkbare aanbieders kent, houden we de indexering op dit onderdeel gelijk aan de regionale WMO indexering. De verdeling per gemeente is gewijzigd op basis van de verwachte uitgaven van 2025.

Overige bedrijfsopbrengsten € 281.000 afname baten

We ramen € 434.000 aan opbrengsten uit loonkostensubsidies. Dit betreft opbrengsten die wij ontvangen voor de kandidaten in de detacheringsbanen ter dekking van een deel van de salariskosten. Daarnaast moeten we rekening houden met een risico vanwege een niet kostendekkend tarief. Onze ervaring is dat we voor deze kandidaten het benodigde tarief niet uit de markt kunnen halen. Om het tariefverschil te kunnen dekken is er budget gereserveerd. We verwachten dat dit budget in de loop van 2028 uitgeput is. Vanaf dat moment zetten we daarvoor middelen vanuit de impulsmiddelen in.

Arbeidsparticipatie

Arbeidsparticipatie betreft met name de inkomsten inzake de uitvoering van de re-integratietaak van Werk. We verwachten € 19,7 miljoen aan baten. Dit is een toename ten opzichte van de primaire begroting van € 208.000.

Hieronder lichten we de onderdelen van Arbeidsparticipatie afzonderlijk toe:

Overige bijdragen € 958.000 afname baten

De overige bijdragen dalen met € 958.000 naar € 568.000. De daling wordt met name veroorzaakt door de keuze om de budgetten SUWI, Perspectief op werk en de middelen versterking arbeidsmarktregio afzonderlijk binnen werk te gaan verantwoorden. De resterende overige bijdragen bestaan uit middelen voor VSV, detacheringsopbrengsten, IPS en renteopbrengsten. Tot slot ontvangen gemeenten vanuit het Rijk SPUK-middelen voor de uitvoering van de MAP. Voor 2026 bedraagt dit een bedrag van € 86.900. Dit budget wordt ingezet voor de uitvoering van de MAP.

Gemeentelijke bijdrage participatiebudget (inclusief taakveld overhead en korting) € 244.000 toename baten.

Hier begroten wij € 21,3 miljoen. Dit is conform de septembercirculaire 2025 onder aftrek van een korting van € 1,2 miljoen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage ad € 15,6 miljoen onder het taakveld arbeidsparticipatie verantwoord en € 5,7 miljoen onder het taakveld overhead.

De toename van het budget heeft met name te maken met de groei van het aantal loonkostensubsidies. Dit leidt tot extra uitgaven aan ondersteuning, begeleiding en uitvoering.

Gemeentelijke bijdrage beschut werk € 931.000 toename baten

Een deel van de beschikbare middelen wordt ingezet voor de uitvoering van beschut werk. Dit betreft kandidaten in een detacheringsbaan in dienst bij WerkBedrijf en kandidaten in dienst bij werkgevers. We besteden de middelen aan begeleidingskosten, vergoedingen aan derden en uitvoeringskosten. We verwachten hiervoor in 2026 € 1,1 miljoen nodig te hebben, dit bedrag wordt verantwoord onder taakveld WSW en beschut werk. De restant middelen beschut werk € 3,6 miljoen worden ingezet voor reguliere taken binnen het instrumentenbudget. Hiervan is € 900.000 bestemd voor de subsidie beschut als aanvulling op het verschil tussen de geïndiceerde loonwaarde en de standaardnorm van 68%. Deze aanvullende middelen zijn tijdelijk tot en met 2027 beschikbaar. Daarna vervallen ze en wordt, na wijziging van de wet, het bedrag toegevoegd aan de middelen LKS.

Toelichting op wijzigingen van 2027 ten opzichte van de bijgestelde begroting van 2026

Hier lichten we de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2027 toe. Daar waar geen afwijkingen zijn ten opzichte van 2026, lichten we de cijfers ook niet verder toe.

Inkomensregelingen

Gemeentelijke bijdrage Loonkostensubsidies 858.000 toename baten

De loonkostensubsidies stijgen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 met € 858.000. De begroting wordt bij het opstellen van de gewijzigde begroting 2027 aangepast met de meest actuele cijfers uit de septembercirculaire 2026.

WSW en beschut werk

De inkomsten van WSW en Beschut werk bestaat bij het onderdeel Werk hoofdzakelijk uit Op weg naar werk en Beschut Werk. In totaal verwachten we op dit onderdeel € 7,5 miljoen aan baten. Dit is een toename ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 van € 1,4 miljoen. Hieronder lichten we de toename toe bij de onderdelen:

Gemeentelijke bijdrage beschut werk € 628.000 toename baten

In totaal verwachten we in 2027 voor de uitvoering € 858.000 nodig te hebben van het budget nieuw beschut. In 2027 verwachten we 50 personen (33 fte) te detachering. In totaal verwachten we € 475.000 nodig te hebben voor de uitvoering van de detacheringsbanen. Daarnaast hebben we kandidaten rechtstreeks bij werkgevers geplaatst, waarvoor we werkplekaanpassingen en begeleiding vergoeden. Hier verwachten we €410.000 nodig te hebben.

Het totale budget voor beschut werk in 2027 bedraagt volgens de septembercirculaire 2025 €5,0 miljoen. Dit is een toename van €326.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2026. Een deel van dit budget wordt ingezet voor beschut werk. Het resterende deel wordt in 2027 ingezet binnen het instrumentenbudget onder andere voor de subsidie beschut als aanvulling op het verschil tussen de geïndiceerde loonwaarde en de standaardnorm van 68%.

Gemeentelijke bijdrage impulsgelden € 608.000 toename baten

Het Rijk heeft impulsmiddelen beschikbaar gesteld zodat werkbedrijven kwetsbare werk(-zoek)enden een opstap naar werk, een vangnet als regulier werk (tijdelijk) niet lukt en beschutte werkplek kan bieden. Voor 2027 ramen we een bedrag van € 1,4 miljoen aan inkomsten.

Netto omzet € 74.000 toename baten

Dit betreft de omzet van de kandidaten detacheringsbanen. De omzet is berekend op basis van de werkelijke tarieven x aantal contracturen. Voor 2027 ramen we de omzet op €302.000. Dit is een toename van € 74.000 ten opzichte van de begroting van 2026. De toename wordt veroorzaakt door een verwachte stijging van het aantal kandidaten.

Op weg naar werk € 0

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor Op weg naar werk. We begroten in 2027 de bijdrage van de gemeenten op € 3,5 miljoen. Dit is gelijk aan de begroting van 2026, omdat de indexering over 2027 nog niet bekend is.

Overige bedrijfsopbrengsten € 130.000 toename baten

We ramen € 565.000 aan opbrengsten uit loonkostensubsidies. Dit betreft opbrengsten die wij ontvangen voor de kandidaten in de detacheringsbanen die bij WerkBedrijf in dienst zijn. De loonkostensubsidies zijn ter dekking van een deel van de salariskosten van de kandidaten. Daarnaast moeten we rekening houden met een risico vanwege het niet volledig kunnen factureren van het minimaal benodigd detacheringstarief. Onze ervaring is dat we voor deze kandidaten het benodigde tarief niet uit de markt kunnen halen. Om het tariefverschil te kunnen dekken is er budget gereserveerd. We verwachten dat dit budget in de loop van 2028 uitgeput is. Vanaf dat moment zetten we daarvoor middelen vanuit de impulsmiddelen in.

Arbeidsparticipatie

Arbeidsparticipatie betreft met name de inkomsten inzake de uitvoering van de re-integratietaak van Werk. We verwachten € 20,9 miljoen aan baten. Dit is een toename ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 van € 1,2 miljoen.

Hieronder lichten we de onderdelen afzonderlijk toe:

Overige bijdragen € 134.000 afname baten

Voor 2027 ramen we de overige bijdragen op € 434.000. Dit is een afname van € 134.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026. Dit wordt veroorzaakt door een afname van de rentebaten, omdat we verwachten dat de rente verder gaat dalen.

Gemeentelijke bijdrage (inclusief taakveld overhead) € 1,5 miljoen toename baten

Hier begroten wij € 22,7 miljoen. Dit is conform de septembercirculaire 2025 onder aftrek van een korting van € 1,2 miljoen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage ad € 17,1 miljoen onder het taakveld arbeidsparticipatie verantwoord en € 5,6 miljoen onder het taakveld overhead.

De toename van het budget heeft met name te maken met de groei van het aantal kandidaten met complexe ondersteuningsbehoefte danwel een arbeidsbeperking. Met andere woorden kandidaten in een kwetsbare positie. Dit leidt tot extra uitgaven aan ondersteuning, begeleiding en uitvoering.

Gemeentelijke bijdrage beschut werk € 303.000 afname baten

Een deel van de beschikbare middelen wordt ingezet voor de uitvoering van beschut werk. Dit betreft kandidaten in een detacheringsbaan in dienst bij WerkBedrijf en kandidaten in dienst bij werkgevers. We besteden de middelen aan begeleidingskosten, vergoedingen aan derden en uitvoeringskosten. We verwachten hiervoor in 2027 € 1,7 miljoen nodig te hebben dit bedrag wordt verantwoord onder taakveld WSW en beschut werk. De restant middelen € 3,3 miljoen worden ingezet voor reguliere taken binnen het instrumentenbudget. Hiervan is € 900.000 bestemd voor de subsidie beschut als aanvulling op het verschil tussen de geïndiceerde loonwaarde en de standaardnorm van 68%. Deze aanvullende middelen zijn tijdelijk tot en met 2027 beschikbaar. Daarna vervallen ze en wordt, na wijziging van de wet, het bedrag toegevoegd aan de middelen LKS.

MGR Rijk van Nijmegen - Werkbedrijf onderdeel Werk								
bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Lasten								
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
	Totaal inkomensregelingen	**8.765**	**8.655**	**9.465**	**10.323**	**10.992**	**11.645**	**12.299**
WSW en beschut werk	restant nieuw beschut	0	0	0	0	3.438	3.703	4.009
	Inzet nieuw beschut	402	373	373	410	451	451	451
	Impulsgelden	0	0	808	1.415	1.465	1.565	1.545
	Algemene uitvoering WSW	272	170	380	475	475	475	475
	Directe kosten detacheringsbanen	558	1.508	1.025	1.725	1.646	1.718	1.718
	Op Weg naar Werk	3.065	3.288	3.457	3.457	3.457	3.457	3.457
	Totaal WSW en beschut werk	**4.297**	**5.340**	**6.042**	**7.482**	**10.931**	**11.370**	**11.656**
Arbeidsparticipatie	Instrumenten	8.050	8.879	10.212	10.659	9.369	10.803	12.558
	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	7.992	8.063	8.063	8.396	8.061	8.061	8.061
	Oude verplichtingen	1.515	1.256	1.375	1.396	1.353	1.272	1.252
	Inzet tijdelijke middelen	635	1.286	50	50	0	0	0
	Totaal arbeidsparticipatie	**18.182**	**19.484**	**19.700**	**20.501**	**18.783**	**20.136**	**21.871**
Totaal programmalasten		**31.253**	**33.479**	**35.207**	**38.306**	**40.707**	**43.150**	**45.826**
Overhead MGR		5.540	5.697	5.697	5.554	5.553	5.553	5.553
Totaal lasten		**36.794**	**39.175**	**40.904**	**44.236**	**46.260**	**48.703**	**51.379**

5.2.2 Lasten onderdeel Werk

Tabel 8 Lasten WerkBedrijf onderdeel Werk 2025 (realisatie) en 2026 t/m 2030 begroot ↑

Toelichting op de bijstelling van de begroting 2026 ten opzichte van de primaire begroting 2026

We lichten hierna de onderdelen toe die aan de batenkant niet zijn besproken.

Inkomensregeling € 810.000 toename lasten

Dit betreft de uitvoering van de loonkostensubsidies. Zie toelichting bij de baten

WSW en beschut werk € 703.000 toename lasten

De inkomsten van WSW en beschut werk bestaat bij het onderdeel Werk hoofdzakelijk uit Op weg naar werk en beschut Werk. In totaal verwachten we op dit onderdeel € 6,1 miljoen aan lasten. Dit is een toename ten opzichte van de primaire begroting van € 703.000. Dit komt met name doordat we vanaf 2026 de impulsgelden gaan ontvangen. Dit betreft extra middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld om de meest kwetsbare doelgroep betere ondersteuning te kunnen gaan bieden. In de bijlage bij de begroting vindt u een nadere detaillering van de geplande besteding en de dekking ervan.

Hieronder lichten we de onderdelen afzonderlijk toe:

Uitvoering beschut werk € 273.000 afname lasten

De uitvoering van beschut werk bestaat uit de uitvoering van de detacheringsbanen. Bij een detacheringsbaan is een kandidaat beschut werk in dienst bij WerkBedrijf. Er zijn ook kosten voor werkplekaanpassingen. Deze kosten komen naast de kosten t.b.v. de loonkostensubsidies. Deze kosten hebben allemaal betrekking op de uitvoering van beschut werk. De verwachte lasten nemen met € 273.000 af omdat we de groei van het aantal kandidaten in een detacheringsbaan naar beneden toe bijgesteld hebben. De besteding ziet er als volgt uit:

- € 1,0 miljoen voor directe kosten van kandidaten in een detacheringsbaan. Dit betreft begeleidingsvergoeding en salariskosten. We verwachten eind 2026 26 fte in een detacheringsbaan (40 kandidaten).
- € 373.000 voor werkplekaanpassingen en begeleiding vergoeden voor kandidaten rechtstreeks geplaatst bij een werkgever.
- € 380.000 voor uitvoeringskosten in de vorm van begeleiding van de kandidaten.

MGR Rijk van Nijmegen - Werkbedrijf onderdeel Werk detacheringsbanen								
bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten								
WSW en beschut werk	Overige bedrijfsopbrengsten	739	715	434	565	1.317	1.389	1.389
	Omzet	85	363	228	302	376	376	376
	Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut	380	973	1.115	1.743	879	879	879
Totaal baten		**1.205**	**2.051**	**1.778**	**2.610**	**2.572**	**2.645**	**2.645**
Lasten								
WSW en beschut werk	Personele lasten	272	170	380	475	475	475	475
	Directe kosten detacheringsbanen	558	1.508	1.025	1.725	1.646	1.718	1.718
	Inzet nieuw beschut subsidie betalingen	402	373	373	410	451	451	451
Totaal Programmalasten		**1.232**	**2.051**	**1.778**	**2.610**	**2.572**	**2.645**	**2.645**
Exploitatieresultaat voor toevoeging/ontrekking aan reserves		27	0	0	0	0	0	0
Toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0

Impulsgelden € 808.000 toename lasten

Het Rijk heeft impulsmiddelen beschikbaar gesteld zodat werkbedrijven kwetsbare werk(-zoek)enden een opstap naar werk, een vangnet als regulier werk (tijdelijk) niet lukt en beschutte werkplek kan bieden. Hier verwachten we conform de bijgestelde begroting in 2026 € 808.000 aan lasten. In de primaire begroting was de inzet van deze middelen nog niet bekend.

Op weg naar werk € 169.000 toename lasten

Zie toelichting bij de baten

Arbeidsparticipatie € 216.000 toename lasten

Arbeidsparticipatie betreft met name de uitvoering van de re-integratietaak van Werk. We verwachten € 19,7 miljoen aan lasten. Dit is een toename ten opzichte van de primaire begroting van €216.000.

Hieronder lichten we de onderdelen afzonderlijk toe:

Instrumenten € 1,3 miljoen toename lasten

Het instrumentenbudget bestaat uit personele lasten, voorzieningen, projecten en subsidies. In totaal begroten wij het instrumentenbudget op 10,2 miljoen. De personele lasten zijn toegenomen doordat we zien dat de In 2027 verwachten we geen uit stroom en zijn de kosten wel geïndexeerd, waardoor de huidige normen niet meer passend zijn. De normen zijn herzien zodat deze beter aansluiten bij de taken van consulenten en jobcoach. Daarnaast zijn de VSV middelen, middelen uitvoering MAP en extra participatiecoaches toegevoegd aan de begroting. Door de wijzigingen in de formatie stijgen de personele lasten met € 1,3 miljoen.

Op hoofdlijnen ramen wij de uitgaven als volgt:

- € 7,3 miljoen voor de inzet van diverse voorzieningen zoals scholing, werkgeversbonus (plus), ontwikkeltrajecten (met diagnose-instrument), kinderopvang, reiskostenvergoedingen en ABC metingen. Daarnaast wordt het ingezet voor de personele lasten voor onder andere jobcoaching, het uitvoeren van loonwaardemetingen, begeleiding en bemiddeling. Voor een aantal budgetten hebben we plafonds ingesteld om er zeker van te zijn dat we binnen de begroting blijven.
- € 1,8 miljoen ten behoeve van lokale zichtbaarheid en accenten. Dit is circa 15% van het Participatiebudget inclusief de korting. Daarnaast zijn de verplichtingen in het kader van de vroegere WIW- en ID deelnemers van de gemeenten die WerkBedrijf heeft overgenomen gecorrigeerd. Het restant bedrag is met name om de regionale doelen te halen en de uitgangspunten van de regionale nota Klaar voor nieuwe kansen! te verwerken. Deze 15% wordt deels toegevoegd aan het instrumentengeld en deels aan het personele budget binnen het instrumentenbudget ten behoeve van onder andere de participatiecoaches.
- € 1,1 miljoen ten behoeve van specifieke projecten zoals Dar, Werklab, Moving forward, Koers in zicht, Road2Work, uitvoering MAP etc.
- Hoewel de uitvoering van de MAP niet leidt tot een voor- of nadeel willen we de uitvoering van de MAP nog wel specifiek toelichten. Voor de uitvoer van de MAP worden consulent bedrijfsdienstverleners en trainers ingezet. Voor 2026 hebben we € 243.000 aan personele kosten begroot. Naast personele kosten worden operationele kosten gemaakt voor de deelnemers. Voor 2026 hebben we € 48.000 aan operationele kosten begroot.

Algemene uitvoering arbeidsparticipatie € 0

De algemene uitvoering arbeidsparticipatie bestaat voor € 7,1 miljoen uit personele lasten en voor € 964.000 uit operationele lasten, met name ICT-diensten. Deze uitgaven zijn gelijk aan de primaire begroting van 2026.

Oude verplichtingen € 119.000 toename lasten

De 'oude verplichtingen' betreft de verplichtingen in het kader van de vroegere WIW- en ID deelnemers. Deze verplichtingen heeft WerkBedrijf overgenomen van de gemeenten. Doordat er geen instroom meer is, nemen de uitgaven jaarlijks af. We verwachten € 1,4 miljoen uit te gaan geven in 2026. Toch is er sprake van een toename. Dit komt omdat we te maken hebben met een indexering van de lonen van de WIW- en ID deelnemers, daarnaast is een extern onderzoek uitgevoerd naar de overheadkosten. Deze werden te laag bekostigd en herstellen we vanaf 2026 in de subsidieverstrekking.

Inzet tijdelijke middelen € 1,24 miljoen afname lasten

De daling van € 1,24 miljoen wordt met name

veroorzaakt door de keuze om de budgetten SUWI, Perspectief op werk en de middelen versterking arbeidsmarktregio apart te verantwoorden, omdat dit meer recht doet aan de regionale rol die we daar samen met UWV, de werkgevers, het onderwijs en de vakbonden hebben.

Aan tijdelijke middelen verwachten we in 2026 € 50.000 uit te geven. De inzet van de tijdelijke middelen bestaan uit uitgaven in het kader van IPS. Dit betreft de middelen beschikbaar voor de inzet van IPS-trajecten voor 2026. Voor deze kwetsbare groep zijn met een drietal zorgleveranciers afspraken gemaakt over de uitvoering van de trajecten om deze groep naar werk te begeleiden. Het betreft de afwikkeling van de oude regeling. Inmiddels loopt de uitvoering van deze subsidieregeling via UWV.

Overhead € 0

De overheadlasten bestaan voor € 3,9 miljoen uit personele lasten, voor € 1,6 miljoen uit operationele lasten en voor 176.000 uit kapitaallasten. De operationele lasten bestaan hoofdzakelijk uit de lasten die voortvloeien uit het gastheercontract. Hierop vindt geen bijstelling ten opzichte van de primaire begroting plaats.

Toelichting op wijzigingen van 2027 ten opzichte van de bijgestelde begroting van 2026

Inkomensregelingen € 858.000 toename lasten

Dit betreft de uitvoering van de loonkostensubsidies. Zie toelichting bij de baten.

WSW en beschut werk € 1,4 miljoen toename lasten

De inkomsten van WSW en beschut werk bestaat bij het onderdeel Werk hoofdzakelijk uit Op weg naar werk en beschut Werk. In totaal verwachten we op dit onderdeel € 7,5 miljoen aan lasten. Dit is een toename ten opzichte van de gewijzigde begroting 2026 van € 1,4 miljoen.

Hierna lichten we de onderdelen van WSW en beschut Werk afzonderlijk toe:

Inzet beschut werk € 832.000 toename lasten

De uitvoering van beschut werk bestaat uit de uitvoering van de detacheringsbanen. Dit zijn beschutte medewerkers in dienst van WerkBedrijf, de directe kosten voor werkplekaanpassingen. Dit zijn kosten die we naast de loonkostensubsidies maken voor werkgevers omdat zij beschutte medewerkers in dienst hebben en kosten voor de uitvoering van beschut werk. De verwachte lasten nemen met € 832.000 toe omdat we een groei verwachten van het aantal kandidaten in een detacheringsbaan. De besteding ziet er als volgt uit:

- € 1,7 miljoen voor directe kosten van kandidaten in een detacheringsbaan. Dit betreft begeleidingsvergoeding en salariskosten. We verwachten eind 2027 33 fte in een detacheringsbaan (50 kandidaten).
- € 410.000 voor werkplekaanpassingen en begeleiding vergoeden voor kandidaten rechtstreeks geplaatst bij een werkgever.
- € 475.000 voor uitvoeringskosten in de vorm van begeleiding van de kandidaten.

Impulsgelden € 608.000 toename lasten

Het Rijk heeft impulsmiddelen beschikbaar gesteld zodat werkbedrijven kwetsbare werk(-zoek)enden een opstap naar werk, een vangnet als regulier werk (tijdelijk) niet lukt en beschutte werkplek kan bieden. Hier verwachten we in 2026 1,4 miljoen aan lasten.

Op weg naar werk € 0

Zie toelichting bij de baten.

Arbeidsparticipatie € 801.000 toename lasten

Arbeidsparticipatie betreft met name de uitvoering van de re-integratietaak van Werk. We verwachten € 20,5 miljoen aan lasten. Dit is een toename ten opzichte van de gewijzigde begroting 2026 van €1,1 miljoen.
Hieronder lichten we de onderdelen van Arbeidsparticipatie afzonderlijk toe:

Instrumenten 447.000 toename lasten

Het instrumentenbudget bestaat uit personele lasten, voorzieningen, projecten en subsidies. In totaal begroten wij het instrumentenbudget op € 10,7 miljoen. De toename van € 447.000 wordt met name veroorzaakt door een stijging van het participatiebudget. De lasten zijn geïndexeerd conform de BRN norm 2027. Daarnaast is er budget toegevoegd voor de toename van het aantal participatiecoaches.

Op hoofdlijnen ramen wij de uitgaven als volgt:

- € 7,6 miljoen voor de inzet van diverse voorzieningen zoals scholing, werkgeversbonus (plus), ontwikkeltrajecten (met diagnose-instrument), kinderopvang en reiskostenvergoedingen. Daarnaast wordt het ingezet voor de personele lasten voor onder andere jobcoach, loonwaardemetingen, begeleiding en bemiddeling.
- € 2,0 miljoen ten behoeve van lokale zichtbaarheid en accenten. Dit is circa 15% van het Participatiebudget, hierbij is 15% na de korting van € 1,2 miljoen. Daarnaast zijn de verplichtingen in het kader van de vroegere WIW- en ID deelnemers van de gemeenten die WerkBedrijf heeft overgenomen gecorrigeerd. Het restant bedrag is met name om de regionale doelen te halen en de uitgangspunten van de regionale nota Klaar voor nieuwe kansen! te verwerken. Deze 15% wordt deels toegevoegd aan het instrumentengeld en deels aan het personele budget binnen het instrumentenbudget ten behoeve van onder andere de participatiecoaches.
- € 1,1 miljoen ten behoeve van specifieke projecten zoals Dar, Werklab, Moving forward, Koers in zicht, Road2Work, uitvoering MAP etc.

Algemene uitvoering arbeidsparticipatie € 333.0000 toename lasten

De algemene uitvoering arbeidsparticipatie bestaan uit personele lasten en uit operationele lasten, met name ICT-diensten. De stijging wordt veroorzaakt door de indexeringen conform de BRN norm 2027.

Oude verplichtingen € 21.000 toename lasten

De 'oude verplichtingen' betreft de verplichtingen in het kader van de vroegere WIW- en ID deelnemers. Deze verplichtingen van de gemeenten heeft WerkBedrijf overgenomen. Doordat er geen instroom meer is, nemen de uitgaven jaarlijks af. We verwachten € 1,4 miljoen aan uitgaven. Dit is een toename ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 en wordt veroorzaakt door de indexering van de lonen van de WIW- en ID deelnemers. Voor 2027 wordt geen uitstroom verwacht.

Inzet tijdelijke middelen € 0

Aan tijdelijke middelen verwachten we in 2026 € 50.000 uit te geven. De inzet van de tijdelijke middelen bestaan uit uitgaven in het kader van IPS. Dit betreft de middelen beschikbaar voor de inzet van IPS-trajecten voor 2026. Voor deze kwetsbare groep zijn met een drietal zorgleveranciers afspraken gemaakt over de uitvoering

van de trajecten om deze groep naar werk te begeleiden. Het betreft de afwikkeling van de oude regeling. Inmiddels loopt de uitvoering van deze subsidieregeling via het UWV. In 2027 ronden we dit project af.

Overhead € 234.000 toename lasten

De overheadlasten bestaan voor € 4,1 miljoen uit personele lasten, voor € 1,7 miljoen uit operationele lasten en voor 176.000 uit kapitaallasten. De stijging wordt veroorzaakt door de indexeringen conform de BRN norm 2027.

5.2.3 Toerekening baten en lasten naar taakgebieden

Onderstaand maken we een eerste stap in het toerekenen van onze baten en lasten naar de drie taakgebieden die we eerder omschreven en uitwerkten:

1. Voorkomen van afhankelijkheid uitkering
2. Beëindigen van afhankelijkheid uitkering
3. Minimaliseren van afhankelijkheid publieke middelen

In de tabel op de volgende pagina doen we een toerekening naar taakgebieden.

We zien bij voorkomen van afhankelijkheid vooral personele inzet die we doen voor jongeren en NUG'ers. Bij het beëindigen van afhankelijkheid van de uitkering zien we een flink deel personele inzet, inzet instrumenten en inzet van overhead.

Bij het minimaliseren van publieke afhankelijkheid zien we een stuk personele inzet, loonkostensubsidies, arbeidsmatige dagbesteding, ID-banen, kosten voor uitvoering beschut werk en overhead.

Bedragen in 1.000	1. Voorkomen van afhankelijkheid uitkering						2. Beëindigen van afhankelijkheid uitkering						3. Minimaliseren van afhankelijkheid publieke middelen					
	B2026(P)	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Gemeentelijke bijdrage participatie-budget	950	842	842	842	842	842	18.735	15.861	17.310	18.492	20.145	21.900	4.283	4.554	4.575	4.532	4.451	4.431
Gemeentelijke bijdrage Nieuw beschut								3.573	3.270				660	1.116	1.743	4.317	4.582	4.888
Impulsgelden														808	1.415	1.465	1.565	1.545
Bijdrage loonkostensubsidies													8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
Gemeentelijke bijdrage Op weg naar Werk													3.288	3.457	3.457	3.457	3.457	3.457
Omzet													363	228	302	376	376	376
A-structurele bijdrage	535						891	50	50									
Overige								518	384	470	250	250	816	434	565	1.317	1.389	1.389
Totaal baten	**1.485**	**842**	**842**	**842**	**842**	**842**	**19.626**	**20.002**	**21.014**	**18.962**	**20.395**	**22.150**	**18.065**	**20.061**	**22.380**	**26.455**	**27.466**	**28.386**
Personele lasten (primair)	1.107	673	673	673	673	673	9.737	10.536	11.273	9.953	10.199	10.200	2.283	2.599	2.694	2.694	2.694	2.694
Impulgelden														**808**	**1.415**	**1.465**	**1.565**	**1.545**
Voorzieningen/instrumenten							4.404	4.150	4.342	3.914	5.150	6.905						
Nieuw beschut restant																3.438	3.703	4.009
Operationele lasten	101						1.114	964	964	1.002	962	962						
Directe kosten kandidaten en reguliere betalingen (nieuw beschut)													1.568	1.398	2.135	2.097	2.169	2.169
Verstreke loonkostensubsidies													8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
Vergoeding ID-participatiebanen													1.256	1.375	1.396	1.353	1.272	1.252
Vergoeding dagdelen zorgleveranciers													2.939	3.089	3.089	3.089	3.089	3.089
Inzet tijdelijke middelen budget-overheveling																		
Overhead (operationeel/kapitaal/personeel)	277	168	168	168	168	168	4.370	4.352	4.435	4.093	4.083	4.083	1.363	1.327	1.327	1.327	1.327	1.327
Totaal lasten	**1.485**	**842**	**842**	**842**	**842**	**842**	**19.626**	**20.002**	**21.014**	**18.962**	**20.395**	**22.150**	**18.065**	**20.061**	**22.380**	**26.455**	**27.466**	**28.386**

5.3 Onderdeel SW

In deze paragraaf staan we in detail stil bij onze begroting voor het onderdeel SW. Na het overzicht van de totale baten en lasten in 2026 – 2030 en de overhead, lichten we in 5.3.1 de baten en in 5.3.2 de lasten toe. Per (sub)paragraaf lichten we de begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 toe.

Tabel 10 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel SW 2025 (realisatie) en begroting 2026 tot en met 2030 →

Werkbedrijf Rijk van Nijmegen Onderdeel SW						
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Overhead	3.871	3.871	4.030	4.022	3.946	3.873	3.873
WSW en beschut werk	43.804	40.275	38.402	36.418	33.682	30.437	27.332
Totaal baten	**47.675**	**44.146**	**42.432**	**40.440**	**37.629**	**34.310**	**31.205**
Lasten							
WSW en beschut werk	43.616	40.156	38.484	36.492	33.757	30.511	27.407
Overhead MGR	4.508	3.990	3.948	3.948	3.872	3.799	3.799
Totaal lasten	**47.675**	**44.146**	**42.432**	**40.440**	**37.629**	**34.310**	**31.205**
Exploitatieresultaat voor toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0	0

De begrotingstotalen van de sociale werkvoorziening (SW) dalen van € 42,4 miljoen in 2026 naar € 31,2 in 2030. Een afname van € 11,2 miljoen. Dit komt doordat er geen nieuwe mensen meer in de SW stromen. Daarnaast dalen de lasten omdat we de SW volledig gedetacheerd hebben waardoor we vanaf 2026 volop gebruik kunnen maken van het fiscaal gunstige loonkostenvoordeel. Dit leidt tot € 1,2 miljoen aan extra baten.

5.3.1 Baten onderdeel SW

Tabel 11 Totale baten WerkBedrijf onderdeel SW 2025 (realisatie) en begroting 2026 tot en met 2030 →

Werkbedrijf Rijk van Nijmegen Onderdeel SW								
Bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten								
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	3.871	3.871	4.030	4.022	3.946	3.873	3.873
	Totaal overhead	**3.871**	**3.871**	**4.030**	**4.022**	**3.946**	**3.873**	**3.873**
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdrage	35.673	32.400	30.838	29.061	26.823	24.071	21.609
	Overige bijdrage	184	218	184	191	185	179	158
	Netto omzet	7.740	7.619	7.227	7.012	6.522	6.034	5.412
	Overige bedrijfsopbrengsten	206	57	153	153	153	153	153
	Materiaal verbruik	0	-18	0	0	0	0	0
	Totaal WSW en beschut werk	**43.804**	**40.275**	**38.402**	**36.418**	**33.682**	**30.437**	**27.332**
Totaal baten		47.675	44.146	42.432	40.440	37.629	34.310	31.205

Toelichting op de begrotingswijziging 2026 ten opzichte van de primaire begroting

Rijksbijdrage WSW					
Bedragen in mln.	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
	35,8	33,9	31,6	29,7	27,7

Gemeentelijke bijdragen (inclusief het taakveld overhead) 1,4 miljoen afname baten

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage ad € 30,8 miljoen onder het taakveld WSW en beschut werk verantwoord en € 4,0 miljoen onder het taakveld overhead. In totaal bedraagt de gemeentelijke bijdrage daarmee € 34,9 miljoen.

De gemeentelijke bijdrage daalt met € 1,4 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2026. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een daling van SE's met 5%. Anderzijds heeft de daling een dempend effect door de indexering van de lonen SW met gemiddeld 5,3% en het niet meer kunnen declareren van de uitbetaalde transitievergoedingen per 1 juli 2026. Doordat wij de medewerkers in de sociale werkvoorziening volledig gedetacheerd hebben bij werkgevers kunnen we met ingang van 2026 gebruik gaan maken van het fiscaal gunstige loonkostenvoordeel. Voor 2026 betekent dit een te verwachten ontvangen bedrag van € 1,2 mln. De kostprijs per SE daalt met 1,4% ten opzichte van de primaire begroting 2026. Een daling van €41.264 per SE in 2026 primair naar € 40.694 in de gewijzigde begroting van 2026.

De Rijksbijdrage 2026 voor de SW bedraagt op basis van de septembercirculaire 2025 € 35,8 miljoen. In de stand van september 2025 is nog niet meegenomen de indexering over 2026. Deze wordt met de meicirculaire bekend gemaakt. WerkBedrijf vraagt voor 2026 een SW bijdrage van € 34,9 miljoen. Dit houdt vooralsnog een overschot in van € 0,9 miljoen. Dit overschot zal naar verwachting met de meicirculaire verder toenemen doordat op dat moment de indexering over 2026 ontvangen wordt. Hierboven het verwachte verloop van de Rijksbijdragen tot en met 2030.

Overige bijdrage € 34.000 afname baten

De overige bijdrage betreft de van de gemeente Nijmegen overgenomen oud WIW-medewerkers. Ten opzichte van de primaire begroting 2026 nemen de overige bijdragen met € 34.000 af. Dit betreft een afspraak in afbouw. Er kunnen immers geen nieuwe deelnemers in de regeling instromen.

Netto omzet € 392.000 afname baten

Ten opzichte van de primaire begroting 2026 neemt de omzet met € 392.000 af. De tarieven worden in 2026 geïndexeerd met 4,9%. Ondanks de tarievenverhoging met 4,9% is de verwachting dat de omzet zal afnemen ten opzichte van de primaire begroting. We zien in de bijgestelde begroting 2026 een daling van 49,5 werkbare fte's ten opzichte van de primaire begroting 2026. Dit met als gevolg dat het aantal declarabele uren met 8% is afgenomen ten opzichte van de primaire begroting. De gehanteerde indexering in de tarieven leidt tot een voordelig prijsverschil van € 258.000. De afname van het aantal werkbare fte's leidt tot een financieel nadeel van € 650.000. In de primaire begroting is rekening gehouden met een ziekteverzuim van 19%. In de bijgestelde begroting is het percentage ziekteverzuim 20%.

Overige bedrijfsopbrengsten € 96.000 toename baten

De overige bedrijfsopbrengsten betreft met name opbrengsten uit bijdragen van ondernemers in de vervoerkosten van SW-medewerkers. Ten opzichte van de primaire begroting 2026 nemen deze overige bedrijfsopbrengsten met € 96.000 toe. Dit komt omdat we betere afspraken in het kader van vervoervergoeding hebben kunnen maken.

Toelichting op de begroting 2027 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026

Gemeentelijke bijdragen (inclusief het taakveld overhead) 1,8 miljoen afname baten

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage ad € 29,1 miljoen onder het taakveld WSW en beschut werk verantwoord en € 4,0 miljoen onder het taakveld overhead. In totaal bedraagt de gemeentelijke bijdrage daarmee € 33,1 miljoen.

De gemeentelijke bijdrage daalt met € 1,8 miljoen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een daling van SE's met 4% anderzijds heeft de daling een dempend effect door de indexering van de lonen SW met gemiddeld 5,3%. Daarnaast wordt met ingang van 2026 het loonkostenvoordeel van toepassing binnen de SW. Voor 2027 betekent dit een te verwachten ontvangen bijdrage loonkostenvoordeel van € 1,0 miljoen. De kostprijs per SE in 2027 neemt met 3,5% toe ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026. Een toename van € 40.694 per SE in de bijgestelde begroting 2026 naar € 42.126 in de begroting van 2027. De toename past binnen de BRN norm van 4,15%.

De Rijksbijdrage 2027 voor de SW bedraagt op basis van de septembercirculaire 2025 € 33,9 miljoen. In de stand van september 2025 is nog niet meegenomen de indexering over 2026 en 2027. Deze wordt met de meicirculaire 2026 en 2027 bekend gemaakt. WerkBedrijf vraagt voor 2027 een SW bijdrage van € 33,1 miljoen. Dit houdt vooralsnog een overschot in van € 0,8 miljoen. Dit overschot zal met de meicirculaire 2026 en 2027 verder toenemen doordat op dat moment de indexering over 2026 respectievelijk 2027 ontvangen gaat worden. Op de vorige pagina het verwachte verloop van de Rijksbijdragen tot en met 2030.

Overige bijdrage € 7.000 hogere baten

De overige bijdragen betreft de van de gemeente Nijmegen overgenomen oud WIW-medewerkers. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 nemen de overige bijdragen met € 7.000 toe. Dit betreft een afspraak in afbouw. Er kunnen immers geen nieuwe deelnemers in de regeling instromen. In 2027 verwachten we geen uit stroom en zijn de kosten wel geïndexeerd.

Netto omzet € 215.000 lagere baten

In 2027 verwachten we € 215.000 lagere omzet. De tarieven zijn conform 2026 ook in 2027 geïndexeerd met 4,9%. De verwachting is dat het aantal werkbare fte's afneemt met 70,2 fte's ten opzichte van de primaire begroting 2027. De indexering leidt tot een financieel prijsvoordeel van € 357.000. De afname van het aantal werkbare fte's leidt tot een financieel nadeel van € 572.000. Voor het overige zijn bij het bepalen van de omzet 2027 dezelfde uitgangspunten gehanteerd als voor 2026.

Overige bedrijfsopbrengsten € 0

De overige bedrijfsopbrengsten betreft met name opbrengsten uit bijdragen van ondernemers in de vervoerkosten van SW-medewerkers. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 verwachten we geen wijziging.

5.3.2 Lasten onderdeel SW

Tabel 12 Totale lasten WerkBedrijf onderdeel SW realisatie 2025 en begroting 2026 tot en met 2030 →

Werkbedrijf Rijk van Nijmegen Onderdeel SW								
Bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Lasten								
WSW en beschut werk	Loonkostenvoordeel	0	0	-1.155	-1.001	-888	-772	-655
	Operationele lasten	98	61	61	64	64	64	64
	Overige kosten SW medewerkers	2.109	2.132	2.036	1.985	1.937	1.882	1.814
	Personele lasten	3.520	3.718	3.774	3.657	3.510	3.373	3.373
	Productiekosten	767	852	639	740	755	778	802
	Salariskosten SW medewerkers	37.123	33.392	33.128	31.047	28.379	25.186	22.009
Totaal Programmalasten WSW en beschut werk		**43.616**	**40.156**	**38.484**	**36.492**	**33.757**	**30.511**	**27.407**
Overhead	Overhead MGR	4.058	3.990	3.948	3.948	3.872	3.799	3.799
Totaal lasten		**47.675**	**44.146**	**42.432**	**40.440**	**37.629**	**34.310**	**31.205**

Toelichting op de bijstelling van de begroting 2026 ten opzichte van de primaire begroting

We lichten hieronder de onderdelen toe die aan de batenkant niet zijn besproken.

Loonkostenvoordeel € 1,2 miljoen hogere baten

Met ingang van 2026 kunnen we voor SW-medewerkers die volledig gedetacheerd zijn gebruik maken van het fiscaal gunstige loonkostenvoordeel. Dit leidt tot € 1,2 miljoen aan extra baten, nagenoeg alle medewerkers in de sociale werkvoorziening zijn bij werkgevers geplaatst.

Overige kosten SW-medewerkers € 96.000 lagere lasten

De afname wordt deels veroorzaakt door de uitstroom van SW-medewerkers en efficiëntere werkafspraken. In het vervolg bespreken we de belangrijkste dalingen en stijgingen:

- Betere afspraken met de arbodienstverlener leiden tot een daling van de kosten van de arbodienstverlening met € 120.000. Een deel van de taken van de arbodienstverlener hebben we zelf opgepakt waardoor we efficiënter zijn gaan werken.
- We verwachten € 28.000 lagere lasten bij de uitbetaling van loonkostensubsidie ten behoeve van begeleid werken. Dit als gevolg van het besluit om bestaande loonkostensubsidies niet te indexeren.
- De opleidingskosten nemen met € 48.000 af. In de primaire begroting is destijds een te groot bedrag aan opleidingskosten ingeschat.
- We verwachten bij het collectief vervoer een toename van € 35.000 als gevolg van het mogelijk meer inzetten van collectief vervoer bij één van onze opdrachtgevers. Deze toename wordt voor een belangrijk deel gecompenseerd door extra inkomsten van de opdrachtgevers.
- We verwachten dat de reiskosten van de SW-medewerkers met € 31.000 toenemen doordat meer medewerkers een tegemoetkoming in de reiskosten krijgen dan waar rekening mee is gehouden in de primaire begroting.

Productiekosten € 213.000 lagere lasten

Dit betreft met name de exploitatiekosten van de locatie Boekweitweg. Het kostenverloop daarvan is vrij autonoom en ook beperkt te beïnvloeden. Ondanks dat sprake is van een dalend aantal SW-medewerkers is tot op heden de bezetting van de Boekweitweg goed, omdat oudere medewerkers vanuit buiten terugkomen naar de locatie, omdat ze het buiten minder goed kunnen volhouden. Door hogere verhuuropbrengsten en lagere lasten binnen Vastgoed is de bijdrage van WSW en beschut werk naar beneden bijgesteld voor 2026.

Salariskosten SW-medewerkers € 264.000 lagere lasten

De salariskosten van de SW worden jaarlijks in de bijgestelde begroting herrekend op basis van de realisatie van het voorgaande jaar, de verwachte ontwikkeling van de salariskosten en de verwachte uitstroom van de verloonde formatie. De afname van de salariskosten valt als volgt te verklaren:

- In de primaire begroting 2026 is uitgegaan van € 44.211 aan gemiddelde loonkosten per fte. Op basis van de bijgestelde begroting zijn de gemiddelde loonkosten 44.671 per fte.
  In de realisatie 2025 zijn de verloonde fte's harder gedaald dan oorspronkelijk begroot (begroot 825 – realisatie 815). Op basis hiervan is het gemiddelde verloonde fte's in de bijgestelde begroting aangepast naar 721,6. Dit houdt in dat de loonkosten daarmee afnemen met € 1,2 miljoen. Het restant van de LPO 2025 ad 2,98% wordt vanaf januari 2026 verwerkt in de lonen.
  Daarnaast wordt per 1 juli 2026 een toename van 2,35% verwacht. In de primaire begroting is rekening gehouden met een toename van 2,0%. In de afname van de loonkosten is ook het onderhandelingsresultaat van de nieuw cao sociale werkvoorziening 2026-2028 meegenomen. Het onderhandelingsresultaat brengt € 240.000 aan extra kosten met zich mee. Dit als gevolg van aanpassing loonschalen per 1 mei 2026 en het niet meer kunnen verhalen van de WGA-premie op de werknemer.
- Vanaf 1 juli 2026 worden de uitbetaalde transitievergoedingen niet meer vergoed door UWV. Op basis van SW-medewerkers die de termijn van 104 weken ziek zijn bereiken is in de loonkosten een bedrag van € 745.000 (uit te betalen transitievergoedingen) in de salariskosten opgenomen.
- SW-medewerkers die een transitievergoeding ontvangen kennen een hoger verlofurensaldo. Hiervoor is rekening gehouden met een bedrag aan uit te betalen verlofuren van € 149.000.

Toelichting op de begroting 2027 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026

WSW en beschut werk

Loonkostenvoordeel € 154.000 lagere baten

De daling van het loonkostenvoordeel wordt volledig veroorzaakt door de verwachte daling van het aantal medewerkers in de sociale werkvoorziening. We ontvangen een bijdrage per verloond uur. Omdat het aantal verloonde uren door de daling van het aantal SW-medewerkers afneemt, neemt tevens het loonkostenvoordeel af.

Personele lasten € 117.000 lagere lasten

We verwachten dat de personele lasten met € 117.000 gaan afnemen. De mutatie is het gevolg van een afname van het aantal SW-medewerkers en daarmee een daling van de ambtelijke formatie. Daarnaast nemen de cao lonen in 2027 toe met 1,6% als gevolg van lopende cao afspraken.

Productiekosten € 101.000 hogere lasten

De productiekosten betreft met name de exploitatie van de Boekweitweg. Deze nemen met €101.000 toe als gevolg van hogere kapitaallasten. Vanwege de herinrichting van de Winkelsteeg zijn we genoodzaakt om de parkeervoorziening op de Boekweitweg aan te passen. Daarnaast staat op het onderhoudsprogramma vervanging van de cv-ketels en de screens. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met het duurzaamheidsaspect.

Salariskosten SW-medewerkers € 2,1 miljoen lagere lasten

De salariskosten van de SW worden jaarlijks in de bijgestelde begroting herrekend op basis van de realisatie van het voorgaande jaar, de verwachte ontwikkeling van de salarislasten en de verwachte uitstroom van de verloonde formatie. Het restant van de LPO 2026 schatten wij in op 3,0% en wordt vanaf januari 2027 verwerkt in de lonen. Daarnaast verwachten we per 1 juli 2027 een toename van 2,4%. Hierdoor nemen de lonen ten opzichte van 2026 af met € 2,0 miljoen. Aan uit te betalen transitievergoedingen is de verwachting dat deze kosten met € 42.000 afnemen ten opzichte van 2026.

Overhead MGR € 37.000 hogere lasten

Aan overhead verwachten we in 2027 € 3,9 miljoen te gaan uitgeven. De overheadkosten bestaan voor € 1,9 miljoen uit operationele lasten. Deze lasten bestaan voornamelijk uit kosten van de gastheer en iRvN. De operationele lasten stijgen conform de BRN norm. Daarnaast bestaan de overheadkosten uit € 2,0 miljoen personele lasten.

5.4 Onderdeel Vastgoed

In deze paragraaf staan we in detail stil bij onze begroting voor het onderdeel Vastgoed. In tabel 13 is de meerjarenbegroting 2026 tot en met 2030 weergegeven.

Tabel 13 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Vastgoed 2025 (realisatie) en begroot 2026 t/m 2030 →

Werkbedrijf Rijk van Nijmegen Onderdeel Vastgoed								
Bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten								
WSW en beschut werk	Overige bedrijfsopbrengsten	767	912	639	740	755	778	802
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	137	161	161	148	148	148	148
	Overige bedrijfsopbrengsten	543	504	593	617	643	670	697
Totaal baten		**1.447**	**1.577**	**1.393**	**1.505**	**1.546**	**1.596**	**1.647**
Lasten								
WSW en beschut werk	Kapitaallasten	140	169	155	191	187	187	187
	Operationele lasten	667	725	610	636	662	689	718
Overhead	Kapitaallasten	115	138	127	157	154	153	153
	Operationele lasten	526	544	501	522	543	566	589
Totaal Programmalasten		**1.447**	**1.577**	**1.393**	**1.505**	**1.546**	**1.596**	**1.647**
Totaal lasten		**1.447**	**1.577**	**1.393**	**1.505**	**1.546**	**1.596**	**1.647**
Exploitatieresultaat voor toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0
Toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0

Toelichting op de begrotingsbijstelling 2026 ten opzichte van de primaire begroting 2026

Baten onderdeel Vastgoed

Overige bedrijfsopbrengsten €273.000 lagere baten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit de doorbelasting aan WSW en beschut werk voor het gebruik van het pand aan de Boekweitweg. Door hogere verhuuropbrengsten en lagere lasten binnen Vastgoed kan de bijdrage van WSW en beschut werk naar beneden worden bijgesteld.

Overige bedrijfsopbrengsten € 89.000 hogere baten

De hogere baten worden verklaard door extra verhuuropbrengsten, voortkomend uit de komst van een nieuwe huurder (Driestroom) die per medio 2025 is ingestroomd.

Lasten onderdeel Vastgoed

Kapitaallasten € 25.000 lagere lasten

De investeringsuitgaven in 2025 vallen lager uit, doordat investeringen zijn doorgeschoven naar 2026. Hierdoor zijn de afschrijvingslasten voor 2026 lager dan primair begroot. Dit bestaat uit €14.000 lagere lasten voor het taakveld WSW

en beschut werk en € 11.000 lagere lasten voor taakveld Overhead.

Operationele lasten € 159.000 lagere lasten

De lagere operationele lasten worden voornamelijk veroorzaakt door:

- Lagere energiekosten, als gevolg van gunstigere energietarieven en een lager verbruik door energiebesparende maatregelen die zijn ingevoerd.
- Lagere onderhoudskosten. Deze vallen lager uit doordat is gekozen voor volledige vervanging van de cv-ketels in plaats van regulier onderhoud. Dit leidt wel tot hogere investeringsuitgaven in 2026.

De lagere lasten zijn onderverdeeld in € 115.000 lagere lasten voor taakveld WSW en beschut werk en € 44.000 lagere lasten binnen taakveld overhead.

Toelichting op de begroting 2027 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026

De baten en lasten voor de jaren 2027 tot en met 2030 zijn geïndexeerd conform de BRN-norm. Hierna worden de baten en lasten voor 2027 toegelicht.

Baten onderdeel Vastgoed

Overige bedrijfsopbrengsten € 101.000 toename baten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit de doorbelasting aan WSW en beschut werk voor het gebruik van het pand aan de Boekweitweg. Voor 2027 bedraagt deze doorbelasting € 740.000. De toename ten opzichte van 2026 is het gevolg van hogere lasten in 2027, waardoor de bijdrage eveneens hoger uitvalt.

Gemeentelijke bijdrage € 13.000 afname baten

De gemeentelijke bijdrage voor 2027 bedraagt € 148.000. Doordat het pand aan de Sint Teunismolenweg niet meer wordt onderhouden door de MGR kan de gemeentelijke bijdrage vanaf 2027 afnemen.

Overige bedrijfsopbrengsten € 24.000 toename baten

De overige bedrijfsopbrengsten uit verhuur van het pand aan de Boekweitweg zijn voor 2027 geraamd op € 617.000.

Lasten onderdeel Vastgoed

Kapitaallasten € 66.000 toename lasten

De kapitaallasten voor 2027 zijn begroot op € 348.000, waarvan € 191.000 voor WSW en beschut werk en € 157.000 voor overhead. De hogere kapitaallasten houden verband met de investeringen 2026 met een verwachte omvang van € 1,2 miljoen. De investeringen zijn nader toegelicht in bijlage 9 “staat van investeringen”.

Operationele lasten € 47.000 toename lasten

Voor de operationele lasten wordt in 2027 geen substantiële stijging verwacht ten opzichte van 2026. De lasten zijn daarom uitsluitend geïndexeerd conform de BRN-norm. De operationele lasten zijn voor 2027 begroot op € 1,2 miljoen. Onderverdeeld in € 636.000 voor WSW en beschut werk en € 522.000 voor Overhead.

5.5 Onderdeel Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen

In de Kaderbrief is bij de uitgangspunten voor het financieel kader een vierde onderdeel bij de module WerkBedrijf opgenomen, namelijk de Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen. De MGR treedt op als kassier voor de arbeidsmarktregiomiddelen. Om de transparantie te verbeteren nemen we vanaf 2026 dit separate onderdeel op. Voorheen rapporteerden we hierover in het onderdeel Werk (en bijlage) in zowel het beleidsmatige als financiële deel van de jaarstukken. Hierdoor was de kassierfunctie van de MGR ten behoeve van de Arbeidsmarktregio onvoldoende helder.

Door het opnemen van een separaat onderdeel ontstaat in de jaarstukken ook een duidelijke scheidslijn tussen enerzijds de kassierfunctie en anderzijds de inhoudelijke betrokkenheid van WerkBedrijf als één van de partners in het samenwerkingsverband. Over de inhoudelijke betrokkenheid van WerkBedrijf rapporteren we in het deel Wat willen we bereiken? (zie paragraaf 2.4). In deze paragraaf 5.5 rapporteren we over de kassierfunctie ten behoeve van de arbeidsmarktregio. Dit kunnen we niet goed doen zonder eerst in te gaan op wat de arbeidsmarktregio is (5.5.1), het Regionaal Beraad (5.5.2) en het Werkcentrum (5.5.3). Vanaf 5.5.4 lichten we de baten en lasten ten behoeve van de arbeidsmarktregio toe.

5.5.1 Wat is de Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen?

In Nederland zijn 35 arbeidsmarktregio's. Rijk van Nijmegen is één van die 35 arbeidsmarktregio's. De regio-indeling van de arbeidsmarktregio's is juridisch vastgelegd in een combinatie van wet, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen (wet en besluit Structuur Uitvoeringsorganisaties Werk en Inkomen en besluit werkgebieden UWV). Binnen deze regio's werkten allereerst gemeenten en UWV samen aan dienstverlening voor werkgevers en werkzoekenden. Naar aanleiding van het sociaal akkoord van april 2013 hebben sociale partners en gemeenten afgesproken zogenaamde regionale werkbedrijven op te richten die aansloten bij de bestaande arbeidsmarktregio's. Deze regionale werkbedrijven kunnen worden gezien als het bestuurlijk overleg tussen gemeenten, UWV en sociale partners. Het hoofddoel van de vorming van de 35 arbeidsmarktregio's was het creëren van sluitende regionale infrastructuur om meer mensen (met een arbeidsbeperking) duurzaam aan het werk te helpen. De aanleiding lag in de noodzaak voor een betere afstemming tussen verschillende uitvoeringsinstanties en de behoefte aan één gezamenlijk loket voor werkgevers. Het bestuurlijk overleg is in vele regio's aangevuld met onder andere onderwijsinstellingen, ondernemersnetwerken en sociale werkvoorziening.

In Rijk van Nijmegen is invulling gegeven aan het bestuurlijk overleg door de oprichting van de Stuurgroep Arbeidsmarkt Rijk van Nijmegen (SAR) in 2015, opgevolgd door de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA) in 2017. Per 1 juli 2025 is de RTA vervangen door het Regionaal Beraad.

De oprichting van het Regionaal Beraad is één van de rijksmaatregelen om de arbeidsmarktinfrastructuur te hervormen. Deze landelijke hervorming is een traject om de dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers in Nederland te verbeteren en te vereenvoudigen. Het doel is om de versnippering tussen gemeenten, UWV en private partijen te beëindigen en te komen tot één herkenbaar en toegankelijk loket per regio.

De hervorming rust op de volgende vier samenhangende maatregelen:

1. Eén regionaal loket: Het Werkcentrum
In elke arbeidsmarktregio's komt één fysieke en digitale locatie waar werkzoekenden en werkgevers met hun vragen over werk, ontwikkeling en personeelsvraag terecht kunnen. In paragraaf 5.5.3 wordt de ontwikkeling van het Werkcentrum in Rijk van Nijmegen beschreven.

2. Versterken van het 'Van-werk-naar-werk'-stelsel
Er wordt extra ingezet op preventie om te voorkomen dat mensen werkloos raken. Dit gebeurt door vroegtijdige ondersteuning bij baanverlies en het stimuleren van mobiliteit tussen sectoren. Deze maatregel wordt door de sociale partners uitgevoerd.

3. Meer centraal zetten van de mens
De dienstverlening moet ontschot worden, waarbij de individuele behoefte van de werkzoekende of werkgever leidend is in plaats van de regels van de specifieke instantie.

4. Publiek-private samenwerking: Landelijk Beraad en Regionale Beraden
De samenwerking met private partijen (zoals sociale partners en opleiders) wordt geïntensiveerd om de expertise en het netwerk van de gehele arbeidsmarkt te benutten. Deze samenwerking krijgt vorm in een Landelijk Beraad en in 35 Regionale Beraden. De werkwijze van het Regionaal Beraad in Rijk van Nijmegen wordt in 5.5.2 beschreven.

De juridische basis voor deze hervorming wordt vastgelegd in een herziening van de Wet SUWI, met de beoogde inwerkingtreding per 1 januari 2027.

5.5.2 Regionaal Beraad Arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen

Per 1 juli 2025 kent de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen het Regionaal Beraad. Het Regionaal Beraad legt de koers van de arbeidsmarktregio vast. De samenwerking tussen partners in het sociale, economische en onderwijsdomein in de arbeidsmarktregio is een strategische netwerksamenwerking, gericht op het verbeteren van de arbeidsmarktdienstverlening en het goed functioneren van de regionale arbeidsmarkt. De partners in de samenwerking hebben ieder hun eigen (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden in relatie tot de arbeidsmarktdienstverlening. De netwerksamenwerking treedt niet in de plaats van deze eigen taken en verantwoordelijkheden, maar is aanvullend en versterkend daarop.

In het Regionaal Beraad bespreken de kernpartners uitdagingen en kansen op de arbeidsmarkt om die beter te laten werken voor mensen. De aangesloten kernpartners zijn:

- *Sociale partners.* Vanuit de werknemersorganisaties zijn dit de vakbonden FNV en CNV. Vanuit de werkgeversorganisaties is dit VNO-NCW Midden.
- *Onderwijsinstellingen.* Dit zijn de Hogeschool Arnhem en Nijmegen en het ROC Nijmegen.
- Centrumgemeente. In onze regio is dit de gemeente Nijmegen.
- *Publieke uitvoeringsorganisaties.* In de regio zijn dit UWV rayon Arnhem-Nijmegen en WerkBedrijf Rijk van Nijmegen. Beide organisaties zijn actief in de arbeidsbemiddeling en - ontwikkeling van werkzoekenden op de arbeidsmarkt.
- *Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB).* Deze publieke organisatie is verantwoordelijk voor het erkennen en begeleiden van leerbedrijven, het ontwikkelen van de kwalificatiestructuur mbo, het leveren van stage- en arbeidsmarktinformatie, en het maken van afspraken tussen beroepsonderwijs en bedrijfsleven over de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

In onze regio werkten deze partners al samen binnen de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA). Gekozen is om met dezelfde partners door te gaan in het Regionaal Beraad. Gemeenten worden hierbij vertegenwoordigd door de centrumgemeente en WerkBedrijf Rijk van Nijmegen. De partners hebben per 1 juli 2025 een samenwerkingsconvenant afgesloten, waarvoor het landelijk opgestelde (voorbeeld)convenant uitgangspunt was. Onder andere het doel van de samenwerking tussen de arbeidsmarktpartners, de samenstelling van het Beraad en de rol, taak en verantwoordelijkheid van de partners staan in het samenwerkingsconvenant beschreven.

De gezamenlijke partners zetten zich in voor het realiseren van de volgende doelstellingen:

- Het verbeteren van de arbeidsmarktdienstverlening voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers;
- Het bieden van mogelijkheden aan de inwoners om zich te blijven ontwikkelen (leven lang ontwikkelen)/kansrijk op te leiden om de arbeidspositie te versterken;
- Het bevorderen van een inclusieve arbeidsmarkt en inclusief werkgeverschap;
- Het bevorderen van duurzaam aan het werk helpen van inwoners.

De taken van het Beraad staan in het convenant opgesomd, de belangrijkste zijn:

- *Meerjarenagenda vaststellen:* De strategische koers voor de lange termijn bepalen in de beleidsagenda en de ambities van de regio concretiseren in de uitvoeringsagenda.
- *Begroting en middelen beheren:* Zorgdragen voor de financiële onderbouwing van de regionale ambities door de (meerjaren)begroting vast te stellen en middelen te bundelen.
- *Publiek-private samenwerking bevorderen:* Actief de verbinding zoeken met het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en andere maatschappelijke partners om de slagkracht te vergroten.
- *Dienstverlening via het Werkcentrum ontsluiten:* Zorgen dat de strategische visie wordt vertaald naar concrete, toegankelijke en effectieve dienstverlening voor alle inwoners en werkgevers.

Het indertijd door de RTA opgestelde meerjarenperspectief is, zolang het Regionaal Beraad geen nieuwe meerjarenagenda heeft opgesteld, leidend. De verwachting is dat het Regionaal Beraad in de tweede helft van het jaar 2026 de meerjarenagenda 2027-2031 opstelt. Hierin wordt de strategische koers voor de lange termijn (vijf jaar) en de concrete acties (twee jaar) vastgesteld.

Regionaal Beraad in de bredere context van de arbeidsmarktdienstverlening

De samenwerking in de arbeidsmarktregio is complex. Er zijn veel partijen betrokken bij de samenwerking. Ieder met zijn eigen cultuur, inrichting, aansturing en belangen. Buiten de arbeidsmarktregio is er nog een bredere context die van invloed is op wat het Regionaal Beraad doet en waarbij diverse partners betrokken zijn. Hieronder een opsomming.

Sociale partners (werkgeversorganisaties en vakbonden) opereren binnen de sectorale arbeidsmarktinfrastructuur. Zij maken onder andere afspraken over opleidingseisen voor functies en beroepen, over scholingsmogelijkheden binnen de sector (veelal bekostigd via opleidings- en ontwikkelfondsen (O&O-fondsen)), over sociale plannen en cao's. Sociale partners reguleren binnen wettelijke kaders de afspraken over verschillende onderwerpen zelf, en zijn ook de uitvoerders en controleurs van de afgesproken regulering.

Onderwijsinstellingen en SBB ontwikkelen gezamenlijk de kwalificatiestructuur. In deze

structuur worden kwalificatiedossiers samengesteld waaraan opleidingen moeten voldoen als ze opleiden richting een bepaalde beroepsgroep. Het experiment "Ruimte voor de regio" stelt mbo-scholen in staat om samen met arbeidsorganisaties nieuwe, op de regio afgestemde opleidingen te ontwikkelen. Hierdoor wordt de verbinding tussen onderwijs en de (regionale) arbeidsmarkt versterkt.

De provincie Gelderland samen met de zes Gelderse arbeidsmarktregio's heeft het Gelrepact opgezet, waarbij een financiële bijdrage wordt geleverd aan projecten op het gebied van een Leven Lang Ontwikkelen en de aanpak van tekorten in kraptesectoren.

The Economic Board, de Groene Metropoolregio en de Provincie Gelderland hebben het personeelsvraagstuk omarmd en een Human Capital Agenda opgesteld. De Human Capital Agenda van de regio Arnhem-Nijmegen neemt een 'vitale economie' als uitgangspunt, waarin wordt gewerkt aan het aantrekken, activeren en behouden van talent. Dit raakt ook aan wat wij in de arbeidsmarktregio doen. Het oplossen van de krapte op de arbeidsmarkt is voor de arbeidsmarktregio geen doel op zich. De arbeidsmarktregio maakt gebruik van de kansen die de krapte op de arbeidsmarkt biedt voor mensen met zwakkere arbeidsmarktpositie, zodat ook zij zoveel als mogelijk door middel van werk kunnen participeren in de maatschappij.

Gemeenten, WerkBedrijf en UWV zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de publieke arbeidsmarktdienstverlening. Hierbij gaat het om het bemiddelen en re-integreren van uitkeringsgerechtigden richting werk, maar de publieke organisaties hebben een breder takenpakket. Gemeenten zijn onder andere vanuit Economische Zaken ook verantwoordelijk voor een goede infrastructuur waarin arbeidsorganisaties kunnen floreren en het afgeven van vergunningen.

WerkBedrijf voert ook de arbeidsmatige dagbesteding uit, zodat mensen die (nog) niet kunnen participeren op de arbeidsmarkt ook ervaring opdoen met werk en (weer) in een werkritme komen. UWV heeft als landelijke uitvoeringsorganisatie een divers takenpakket: het fungeert onder andere als 'poortwachter' bij de Ziektewet, geeft tewerkstellingsvergunningen af voor werknemers buiten de Europese Unie en brengt arbeidsmarktinformatie in beeld.

De landelijke hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur biedt de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen een unieke kans. Het jaar 2026 staat in het teken van:

- De ontwikkeling van een meerjarenagenda die uitmondt in een uitvoeringsagenda waaraan de partners in de jaren daarna gaan werken.
- De (verdere) invoering en ontwikkeling van het Werkcentrum in de regio. De officiële opening van het Werkcentrum is gepland in het eerste kwartaal van 2026 (paragraaf 5.5.3).
- Het versterken van de Arbeidsmarktregio. De hervorming is een moment om niet alleen te voldoen aan nieuwe richtlijnen, maar om de gezamenlijke dienstverlening aan werkzoekenden, werkenden en werkgevers fundamenteel te verbeteren en te versterken. Deze nieuwe infrastructuur moet de partners in de regio in staat stellen om slagvaardiger en integraler te opereren.

Het laatstgenoemde punt, versterken van de Arbeidsmarktregio, krijgt vorm in een ondersteuningsteam waar strategie, beleid en uitvoering in de regio samenkomen. Dit om de bekende kloof tussen strategische visie en realiteit in de uitvoeringspraktijk te overbruggen. De functies coördinator en adviseur bestonden al voor de regio, deze worden nu aangevuld met de functie projectleider. Dit team fungeert als

Aspect	Adviseur Arbeidsmarktregio	Projectleider Arbeidsmarktregio	Coördinator Werkcentrum
Niveau	Strategisch & bestuurlijk	Beleidsmatig & tactisch	Uitvoerend & tactisch
Focus	Lange termijn, visie, externe positionering (landelijk, regionaal)	Vertaling van strategie naar diensten	Dagelijkse coördinatie, signaleren van knelpunten in de praktijk
Primaire taak	Adviseren van het Regionaal Beraad en verbinden van alle stakeholders	Ontwikkelen, invoeren en bewaken van regionale acties, diensten en producten	Faciliteren van de samenwerking tussen gidsen en dedicated medewerkers

de 'ruggengraat' van de regio en zorgt voor een informatiestroom en afstemming met en ter ondersteuning van de partners, van de werkvloer tot de bestuurstafel. De coördinator van het Werkcentrum is per 1 januari 2026 ingevuld, de overige functies zullen in de loop van 2026 worden ingevuld.

Gezamenlijk vormt dit team de motor die besluiten van het Regionaal Beraad voorbereidt en vertaalt naar concrete actie, en de inzichten uit de praktijk terugkoppelt naar de bestuurstafel, waarmee de slagkracht van de regio wordt versterkt. De dagelijkse praktijk van het Werkcentrum vormt hierin de cruciale basis.

5.5.3 Het Werkcentrum: het uitvoerende hart

Het Werkcentrum is de netwerkorganisatie die de publieke en private arbeidsmarktdienstverlening in de regio ontsluit. De uitvoerende partners in het Werkcentrum zijn CNV, FNV, SBB, UWV, WerkBedrijf en ROC Nijmegen. Het is de plek (fysiek, telefonisch en digitaal) voor iedereen (werkzoekend, werkend of werkgever) met vragen over werk, ontwikkelen of op zoek naar medewerkers. De werkwijze is gebaseerd op drie fundamentele uitgangspunten uit het convenant van het Regionaal Beraad:

- De vraag van de inwoner en werkgever staat centraal, niet het aanbod van de kernpartners.
- Het is een netwerksamenwerking die aanvullend is op de reguliere dienstverlening van de partners; ieders eigen verantwoordelijkheid blijft behouden.
- Alle kernpartners helpen inwoner en werkgever om de juiste dienstverlener te vinden die het beste aansluit bij de vraag.

Het succes van het Werkcentrum hangt af van het samenspel tussen drie cruciale rollen die de dienstverlening aan inwoners en werkgevers vormgeven, namelijk de gidsen in de eerste lijn, de dedicated medewerkers in de tweede lijn en de coördinator.

De gidsen: het eerste aanspreekpunt

De gidsen vormen de onafhankelijke eerste lijn van het Werkcentrum. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor iedereen met een vraag. Hun kerntaken zijn het verhelderen van de vraag achter de vraag, het bieden van directe ondersteuning waar mogelijk, en het warm doorverwijzen naar de juiste specialistische dienstverlener binnen het netwerk. De (wettelijk verplichte) gidsfunctie wordt uitgevoerd door UWV en WerkBedrijf, als vertegenwoordiging van gemeenten. Werkzoekenden, werkenden en werkgevers kunnen zich rechtstreeks tot deze gidsen wenden. Ook kan deze gidsfunctie de 'gidsen op de arbeidsmarkt' van iedere partner ondersteunen en adviseren. Tenslotte blijft gelden dat een vraag van een inwoner of werkgever bij iedere partner kan binnenkomen, en iedere partner kan die vraag naar de passende arbeidsmarktdienstverleners leiden. Alle partners fungeren daarmee als 'gidsen op de arbeidsmarkt'.

De dedicated medewerkers: de brug naar reguliere dienstverlening

De dedicated medewerkers opereren in de cruciale tweede lijn. Zij zijn het aanspreekpunt binnen hun eigen partnerorganisatie (UWV, SBB, FNV, CNV, WerkBedrijf of ROC Nijmegen) en vor-

men de brug tussen de generalistische gidsen en de specialistische kennis en dienstverlening van hun organisatie. Zij zorgen ervoor dat een doorverwijzing effectief wordt opgepakt.

De coördinator: de verbindende schakel

De coördinator is de spil die zorgt voor de dagelijkse samenhang en afstemming tussen de gidsen en de dedicated medewerkers. De coördinator faciliteert het interprofessioneel (casus) overleg voor gidsen en dedicated medewerkers, stimuleert kennisdeling en signaleert structurele knelpunten of hiaten in de dienstverlening. Deze signalen zijn essentieel voor de continue verbetering van het gehele systeem.

5.5.4 Baten en lasten ten behoeve van de Arbeidsmarktregio

De MGR treedt als kassier voor de Arbeidsmarktregio op voor de rijksmiddelen die de centrumgemeente ontvangt. De sociale partners, UWV en SBB ontvangen rechtstreeks van de rijksoverheid middelen om hun bijdrage in de arbeidsmarktregio te leveren. De centrumgemeente ontvangt twee decentralisatieuitkeringen ten behoeve van de arbeidsmarkt(regio):

Arbeidsmarktregio							
bedragen in 1.000	**Balansstand 31-12-2025**	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Baten							
impulsbudget 2026 evj	0	0	827	1.117	1.129	1.033	862
impulsbudget 2025	1.007	0	157	0	0	0	0
RTA t/m 2024	1.254	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.261	0	984	1.117	1.291	1.033	862

1. DU impulsbudget arbeidsmarktregio
2. DU Versterking arbeidsmarktregio

Ad 1. DU impulsbudget arbeidsmarkt

De besteding het impulsbudget arbeidsmarktregio vindt plaats op advies van het Regionaal Beraad. Dit krijgt vorm in besluitvorming in het bestuurlijk overleg van het Regionaal Beraad en hun vaststelling van de meerjarenagenda 2027-2031. In de tabel zijn voor nu enkel de baten over de komende jaren opgenomen. De tot nu overgehevelde middelen staan vooralsnog op de balanspost bij de MGR. Zodra het Regionaal Beraad heeft geadviseerd over de besteding van deze middelen, verwerken we deze in de begroting. Het streven van de kassier is om dit in de tussenrapportage 2026 te kunnen verwerken.

Toelichting

Op de balans staan nog de resterende regiomiddelen (zoals perspectief op werk en dichterbij dan je denkt en de DU impulsbudget 2025). Deze bedragen per 31 december 2025 €2,2 miljoen. De bijdragen over 2026 tot en met 2030 zijn de bedragen die door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zijn gepubliceerd. De bijdrage in 2026 ad € 157.000 betreft de eenmalige verhoging van de DU, zoals in decembercirculaire gecommuniceerd. Voor alle bedragen 2026 tot en met 2030 geldt dat deze nog naar de MGR overgeheveld moeten worden.

Ad 2. DU Versterking arbeidsmarktregio

De besteding van de andere decentralisatieuitkering, namelijk het budget voor de verster-

king van de arbeidsmarktregio, vindt plaats via de MGR-begroting. Hiermee borgt de centrumgemeente de afstemming met de andere gemeenten in de regio ten aanzien van besluiten hierover en is de centrumgemeente transparant over de besteding en verantwoording.

Toelichting

Op de balans staan nog de resterende middelen voor de versterking van de arbeidsmarktregio. Deze bedragen per 31 december 2025 € 1,9 miljoen. De bijdragen over 2026 tot en met 2030 zijn de bedragen die door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zijn gepubliceerd. Hiervoor geldt dat deze nog naar de MGR overgeheveld moeten worden. Vanuit de balanspost wordt vooralsnog jaarlijks een bedrag ad €129.000 bij geraamd om de tot nu toe geraamde lasten te dekken.

Arbeidsmarktregio								
bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten								
Arbeidsparticipatie	versterking AMR 2026 evj	0	0	649	649	649	649	649
	versterking AMR 2025	0	0	129	129	129	129	129
Totaal baten		**0**	**0**	**778**	**778**	**778**	**778**	**778**
Lasten								
Arbeidsparticipatie	Werkcentrum (gidsen)	0	0	135	135	135	135	135
	Programmalasten	0	0	150	150	150	150	150
Totaal Programmalasten		**0**	**0**	**285**	**285**	**285**	**285**	**285**
Overhead	Ondersteuningsteam	0	0	350	350	350	350	350
	Bedrijfsvoering	0	0	143	143	143	143	143
Totaal overhead		**0**	**0**	**493**	**493**	**493**	**493**	**493**
Totaal lasten		**0**	**0**	**778**	**778**	**778**	**778**	**778**
Exploitatieresultaat voor toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0
Toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0

Op taakveld arbeidsparticipatie worden de personele lasten voor de gidsen en de programmalasten geboekt. De programmalasten bestaan uit een ontschot interventiebudget ten behoeve van de versteviging van de arbeidsmarktpositie van inwoners en voor werkgevers. Ook worden hieruit de professionaliseringskosten van gidsen, coördinator en dedicated medewerkers betaald. Vooralsnog worden deze lasten van-uit de versterking van de arbeidsmarktregio betaald.

Op het taakveld overhead worden de personele lasten van het ondersteuningsteam betaald. Het gaat om de adviseur en projectleider van de arbeidsmarktregio en de coördinator van het Werkcentrum. In de bedrijfsvoeringskosten zijn vooralsnog de huur van kantoorruimte, telefoondienst, beheer van de website, communicatie, licenties en verantwoording opgenomen. Hierbij is ook een post onvoorzien geraamd om op actuele verzoeken te kunnen reageren.

6 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen							
Bedragen in 1.000	**Realisatie 2025**	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Baten							
Overhead	25.456	25.114	26.255	27.326	27.456	27.456	27.456
Arbeidsparticipatie	343	396	318	331	331	331	331
Totaal baten	**25.799**	**25.510**	**26.573**	**27.658**	**27.788**	**27.788**	**27.788**
Lasten							
Overhead	343	22.711	23.839	24.810	24.940	24.940	24.940
Arbeidsparticipatie	22.604	396	318	331	331	331	331
Totaal Programmalasten	**22.947**	**23.107**	**24.157**	**25.141**	**25.271**	**25.271**	**25.271**
Overhead MGR	2.435	2.403	2.416	2.516	2.517	2.517	2.517
Totaal lasten	**25.382**	**25.510**	**26.573**	**27.658**	**27.788**	**27.788**	**27.788**
Exploitatieresultaat voov toevoeging/ontrekking aan reserves	417	0	417	0	0	0	0
Toevoeging/ontrekking aan reserves	0	0	417	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging/ontrekking aan reserves	417	0	0	0	0	0	0

Tabel 14 totale baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen 2025 realisatie en begroting 2026 t/m 2030 ↑

In tabel 14 is de meerjarenbegroting 2026 tot en met 2030, inclusief de realisatie 2025 te zien. De baten bestaan uit de gemeentelijke bijdragen, de overige bijdragen (aandeel WerkBedrijf) en de overige bedrijfsopbrengsten (plusproducten).

Toelichting op hoofdlijnen van de begrotingsbijstelling 2026 en de primaire begroting 2027

In de bijgestelde begroting 2026 verwachten we in totaal € 26,6 miljoen nodig te hebben. Ten opzichte van de primaire begroting 2026 is dit een stijging van € 1,1 miljoen. Deze stijging heeft te maken met een verandering binnen de (gemeentelijke en overige) bijdragen en een toename in de plusproducten binnen het onderdeel Automatisering.

De bijdragen binnen het onderdeel Automatisering veranderen in verband met de telefooncentrales (GT-Connect 2 & Nemesys). Deze worden uit de bijdragen gehaald en worden vanaf 2026 apart gefactureerd (plusproduct). Daarnaast worden vanaf 2027 de bijdragen opgehoogd in verband met de back-up M365. Voor het

jaar 2026 wordt de back-up M365 doorbelast als plusproduct. Ook stijgen de bijdragen en plusproduct-opbrengsten in verband met het MDM-beleid en de regionale cloudstrategie.

De bijdrage binnen het onderdeel Applicatiebeheer wordt verlaagd. Dit heeft te maken met de afname van twee formatieplaatsen en minder operationele lasten in verband met de overgang van het jeugdvolgsysteem terug naar gemeente Nijmegen. Ten slotte zijn de bijdragen vanaf 2027 geïndexeerd conform de BRN-norm van 4,15%. Een gedetailleerd overzicht van de ontwikkelingen in de bijdragen per jaar, per deelnemer en een overzicht van alle verwachte plusproducten in 2026 is terug te zien in bijlage 4.

De verwachte opbrengsten in verband met de plusproducten binnen het onderdeel Automatisering nemen toe vanwege incidentele inzet MDT/M365, inschatting Topdesk-doorbelasting, de back-up M365 en de regionale cloudstrategie en MDM-beleid. Daarnaast zijn vanaf 2026 de telefooncentrales toegevoegd aan de plusproducten en zijn deze niet langer onderdeel van de bijdragen. De plusproducten worden één-op-één doorbelast aan de betreffende gemeenten en hebben geen effect op het uiteindelijke resultaat.

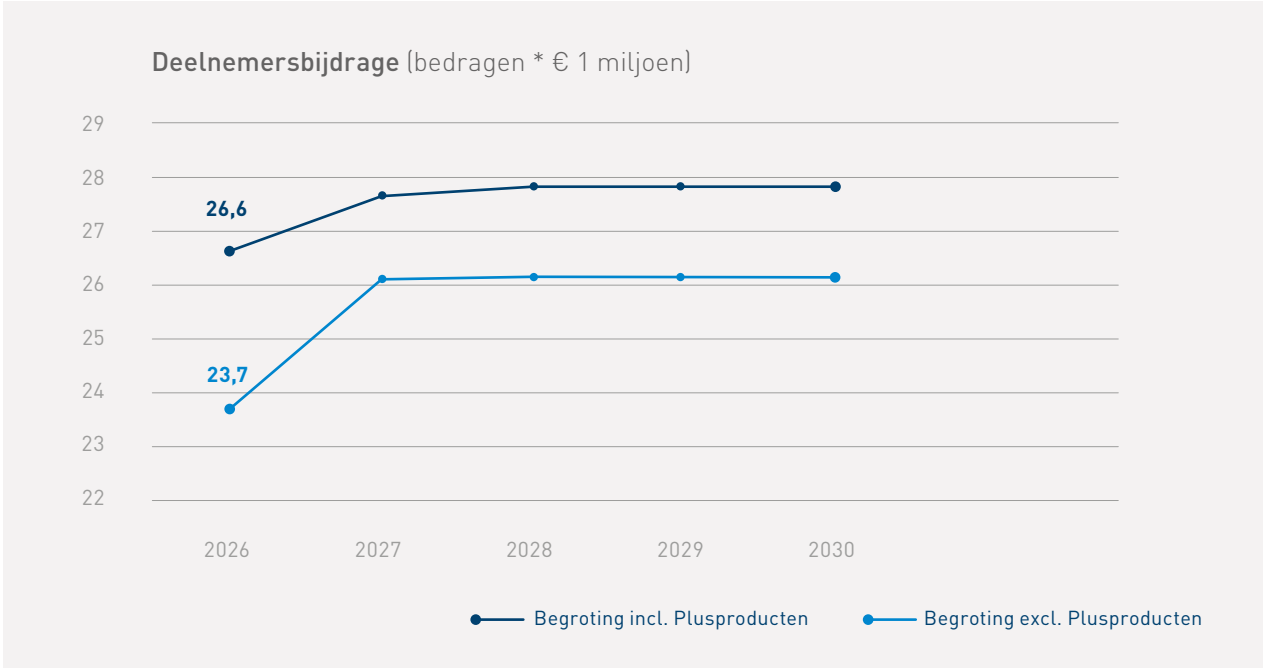

Voor een totaaloverzicht van alle geraamde plusproducten voor het jaar 2026 wordt verwezen naar bijlage 4.

Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de financiële toelichting op het onderdeel Automatisering en de financiële toelichting op het onderdeel Applicatiebeheer in de paragrafen hieronder.

Bovenstaande grafiek heeft betrekking op de totale deelnemersbijdrage over de komende jaren. De totale bijdragen bestaan uit een gedeelte gemeentelijke bijdragen en overige bijdragen. De overige bijdragen hebben betrekking op de bijdragen vanuit WerkBedrijf.

Figuur 15 deelnemersbijdragen inclusief en exclusief plusproducten ↑

Voor de vergelijkbaarheid is in de grafiek een tweetal lijnen opgenomen. Een lijn inclusief en een lijn exclusief plusproducten. In 2026 wordt € 2,9 miljoen aan totale doorbelastingen in verband met plusproducten verwacht. Voor een overzicht van alle verwachte plusproducten wordt nogmaals verwezen naar bijlage 4.

IRvN- Personele lasten							
bedragen in 1.000	**Realisatie 2025**	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Baten							
Overhead	10.958	13.874	14.080	14.029	14.029	14.029	14.029
Arbeidsparticipatie	309	344	318	331	331	331	331
Totaal	**11.267**	**14.217**	**14.398**	**14.360**	**14.360**	**14.360**	**14.360**

Tabel 16 overzicht personele lasten ICT Rijk van Nijmegen 2025 t/m 2030 ↑

Personele lasten

In tabel 16 zijn de totale verwachte personele lasten te zien. Dit betreft de salarislasten (volledige loonsom), inhuurkosten en de overige personele lasten. Ook de personele lasten in verband met overhead-functies zijn hierin meegenomen.

De personele lasten zijn gebaseerd op de max-1 systematiek. Enkel de personele lasten in verband met personeel voor WerkBedrijf en de ODRN, binnen het onderdeel Applicatiebeheer zijn gebaseerd op de werkelijke loonkosten. Ook de personele lasten in verband met plusproducten zijn gebaseerd op de werkelijke loonkosten.

De personele lasten zullen in 2026 naar verwachting met 181.000 stijgen ten opzichte van de primaire begroting 2026.

De verwachte stijging binnen de personele lasten heeft ten eerste te maken met een te hoge raming binnen de primaire begroting 2026, in verband met een destijdse (te hoge) inschatting van de cao-ontwikkelingen. Inmiddels weten wij waarmee de salarissen zullen stijgen in 2026 en kunnen de personele lasten nauwkeuriger ingeschat worden. Daarnaast dalen de personele lasten binnen het onderdeel Applicatiebeheer vanwege een aframing van twee formatieplaatsen. Binnen het onderdeel Automatisering zullen de personele lasten tegelijkertijd stijgen. Dit heeft onder anderen te maken met de toevoeging van extra inzet MDT/M365 (€ 290.000). Dit wordt gedekt uit de plusproduct-opbrengsten.

ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering								
Bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten								
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	17.604	18.387	18.269	20.350	20.469	20.469	20.469
	Overige bedrijfsopbrengsten	1.855	573	2.124	763	763	763	763
	Overige bijdrage	1.452	1.503	1.503	1.673	1.684	1.684	1.684
Totaal baten		**20.911**	**20.463**	**21.896**	**22.787**	**22.917**	**22.917**	**22.917**
Lasten								
Overhead	Kapitaallasten	2.533	2.548	2.390	2.753	2.860	2.626	2.625
	Operationele lasten	7.839	7.886	8.935	9.660	9.683	9.917	9.918
	Personele lasten	8.401	8.378	8.921	8.656	8.656	8.656	8.656
Totaal Programmalasten		**18.774**	**18.813**	**20.247**	**21.069**	**21.199**	**21.199**	**21.199**
Overhead	Overhead MGR	1.720	1.651	1.650	1.718	1.718	1.718	1.718
Totaal lasten		**20.493**	**20.463**	**21.896**	**22.787**	**22.917**	**22.917**	**22.917**
Exploitatieresultaat voo toevoeging/ontrekking aan reserves		417	0	417	0	0	0	0
Toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	417	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging aan reserves		417	0	0	0	0	0	0

Tabel 17 totale baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering 2025 realisatie en begroting 2026 t/m 2030 ←

6.1 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

Het onderdeel Automatisering valt volledig onder het taakveld Overhead. Er wordt gerapporteerd over de totale baten en lasten, waarbij de Overhead MGR apart is opgenomen, conform de richtlijnen van de BBV.
In tabel 17 is de realisatie 2025 en de meerjarenbegroting tot en met 2030 van het onderdeel Automatisering te zien.

Toelichting begrotingswijzigingen 2026

Hieronder volgt een toelichting op de afwijkingen tussen de primaire begroting 2026 en de gewijzigde begroting 2026 (B2026(P) vs. 2026 Wijziging). De wijzigingen worden per taakveld toegelicht en zijn onderverdeeld in baten en lasten. Daarnaast worden de ontwikkelingen in de meerjarenbegroting 2027 – 2030 nader gespecificeerd.

Baten

De totale baten stijgen in 2026 met 1,4 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2026. Deze stijging heeft te maken met de volgende oorzaken:

Gemeentelijke bijdrage € 118.000 lagere bijdrage

Ten eerste worden de gemeentelijke bijdrage verlaagd met € 118.000. Dit betreft de telefooncentrales (GT-Connect 2 & Nemesys). Deze

worden vanaf 2026 apart gefactureerd in de vorm van een plusproduct (Overige bedrijfsopbrengsten) en zijn daarom terug te vinden in de plusproducten-tabel in bijlage 4. Een gedetailleerd overzicht van de ontwikkelingen binnen de bijdragen is ook terug te vinden in bijlage 4.

Overige bedrijfsopbrengsten 1,6 miljoen hogere opbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten zullen naar verwachting met € 1,6 miljoen stijgen. Dit betreft uitsluitend plusproducten en de stijging heeft voornamelijk met de volgende (nieuwe) plusproducten te maken: € 290.000 incidentele inzet M365, € 151.000 back-up M365, € 170.000 inschatting doorbelasting Topdesk-producten, € 118.000 telefooncentrales (GT-Connect 2 & Nemesys), € 650.000 implementatie regionale cloudstrategie, € 270.000 implementatie en projectkosten MDM-beleid en € 30.000 voor de tenantsplitsing van WerkBedrijf. Daarnaast veranderen inschattingen van andere (al bestaande) plusproducten voor 2026. Voor een gedetailleerd overzicht van de verwachte plusproducten per deelnemer voor 2026, zie bijlage 4.

Overige bijdrage

De overige bijdragen veranderen niet ten opzichte van de primaire begroting 2026.

Lasten

De totale lasten stijgen 2026 met € 1,4 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2026. De wijzigingen en ontwikkelingen worden hieronder per taakveld nader toegelicht.

Kapitaallasten € 158.000 lager lasten

De kapitaallasten zullen naar verwachting met € 158.000 afnemen. Deze daling heeft te maken met minder investeringen in het jaar 2025 dan begroot. Dit komt door een vertraging binnen de netwerk-investeringen. De investering in de netwerkapparatuur zal grotendeels 2026 plaatsvinden. Het overschot op de kapitaallasten wordt in 2026 gebruikt om tekorten elders op de begroting (operationeel) te kunnen dekken.

Operationele lasten € 1,1 miljoen hoger lasten

De verwachting is dat de operationele lasten in 2026 met € 1,1 miljoen zullen stijgen. Dit heeft gedeeltelijk te maken met een stijging binnen de plusproducten. Nieuwe operationele plusproducten zijn: € 151.000 back-up M365, € 170.000 inschatting Topdesk-producten, € 30.000 tenantsplitsing WerkBedrijf, een gedeelte in verband met de regionale cloudstrategie en hogere doorbelastingen licenties. Ook verwachten wij prijsstijgingen en hogere lasten binnen de vaste kosten ICT-Beheer. Dit betreft grotendeels de licenties en onderhoudscontracten. Deze kunnen wij gedeeltelijk dekken door een incidenteel overschot op de kapitaallasten.

Personele lasten € 543.000 hogere lasten

De verwachte personele lasten stijgen in totaliteit met € 543.000. Ten eerste dalen de personele lasten vanwege het definitieve cao-besluit voor 2026 (35 euro nominaal vanaf 1 januari 2026 en vanaf 1 juli 2026 een stijging van 1,25%). In de primaire begroting is een te hoge inschatting van de personele lasten (loonsom) per fte gemaakt. De personele lasten zijn ingeschat volgens de max-1 systematiek en het inhuurbudget verandert niet. Buiten dat stijgen de personele lasten vanwege nieuwe (personele) plusproducten. Namelijk €290.000 voor incidentele inzet MDT / M365, € 250.000 implementatie regionale cloudstrategie en € 270.000 implementatie en projectkosten MDM-beleid.

Overhead MGR

De overhead MGR zal onder aan de streep nauwelijks veranderen ten opzichte van de primaire begroting 2026. Aan de ene kant verwachten wij ook hier lagere personele lasten van de overhead-functies. Aan de andere kant verwachten

wij hogere opleidings- en reiskosten. Wel moet hierbij vermeld worden dat de huidige inschatting van de gastheerschapskosten gebaseerd is op de afrekening van 2025. De totale gastheerschapskosten worden intern tussen het onderdeel Automatisering (57%) en het onderdeel Applicatiebeheer (43%) verdeeld.

Reserve € 417.000 hogere baten

Gedurende het jaar 2025 zijn diverse IP-adressen verkocht met een waarde van € 417.000. Wij hebben voor hetzelfde bedrag een reserve gevormd en zijn voornemens deze middelen, in afstemming met de gemeenten in te zetten voor de datamigratie van de gemeenten.

Toelichting op de begroting 2027 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026

Gemeentelijke- en overige bijdragen € 2,3 miljoen hogere bijdragen

De gemeentelijke- en overige bijdragen zijn voor 2027 geïndexeerd conform de BRN-norm (4,15%). Daarnaast wordt vanaf 2027 de bijdragen opgehoogd met de structurele toevoeging van de back-up M365 en een structurele toevoeging in verband met het MDM-beleid. De ontwikkeling van de bijdragen is terug te zien in bijlage 4.

Overige bedrijfsopbrengsten € 1,4 miljoen lagere opbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten zijn ook met 4,15 % geïndexeerd en zullen desondanks met € 1,4 miljoen dalen. De daling heeft te maken met het verdwijnen van een aantal plusproducten. € 30.000 Tenant-splitsing, € 290.000 incidentele inzet MDT / M365, € 151.000 back-up M365, € 650.000 implementatie regionale cloudstrategie en € 270.000 implementatie en projectkosten MDM-beleid.

Kapitaallasten € 363.000 hogere lasten

De kapitaallasten stijgen met € 363.000. Deze stijging komt voort uit de budgetoverheveling naar 2026, waardoor wij ervan uitgaan in 2026 in totaal € 2,8 miljoen te investeren. Dit heeft te maken met de vertraagde investeringen in de netwerkapparatuur. Voor de jaren na 2026 is met het standaard investeringsvolume van € 2,5 miljoen per jaar gerekend.

Operationele lasten € 725.000 hogere lasten

De operationele lasten zullen stijgen met € 725.000. Ten eerste verdwijnt een aantal plusproducten. Daarnaast zijn ook de operationele lasten geïndexeerd conform de BRN-norm (4,15%) en zullen deze verder stijgen in verband met structurele kosten MDM-beleid.

De operationele lasten zullen verder moeten dalen om de stijgende kapitaallasten op te kunnen vangen.

Personele lasten € 265.000 lagere lasten

De personele lasten zullen naar verwachting in 2027 met € 265.000 dalen. Deze daling heeft voornamelijk te maken met het verdwijnen van de plusproducten implementatie regionale cloudstrategie en de implementatie en projectkosten MDM-beleid.

Overhead MGR € 68.000 hogere lasten

De Overhead MGR is voor 2027 enkel geïndexeerd conform de BRN-norm. Het gevolg hiervan is een verwachte stijging van € 68.000.

ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer								
Bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten								
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	3.609	3.842	3.589	3.738	3.738	3.738	3.738
	Overige bedrijfsopbrengsten	936	809	769	801	801	801	801
Arbeidsparticipatie	Overige bijdrage	343	396	318	331	331	331	331
Totaal baten		**4.889**	**5.047**	**4.676**	**4.870**	**4.870**	**4.870**	**4.870**
Lasten								
Overhead	Kapitaallasten	7	7	7	7	7	7	7
	Operationele lasten	257	303	194	202	202	202	202
	Personele lasten	3.566	3.588	3.391	3.532	3.532	3.532	3.532
Arbeidsparticipatie	Operationele lasten	38	52	0	0	0	0	0
	Personele lasten	305	344	318	331	331	331	331
Totaal Programmalasten		**4.173**	**4.294**	**3.910**	**4.072**	**4.072**	**4.072**	**4.072**
Overhead	Overhead MGR	715	753	767	799	799	799	799
Totaal lasten		**4.889**	**5.047**	**4.676**	**4.870**	**4.870**	**4.870**	**4.870**
Exploitatieresultaat voor toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0
Toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat na toevoeging/ontrekking aan reserves		0	0	0	0	0	0	0

Tabel 18 totale baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer 2025 realisatie en begroting 2026 t/m 2030 ←

6.2 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer

Het onderdeel Applicatiebeheer valt voor een gedeelte onder het taakveld Overhead en voor een gedeelte onder het taakveld Arbeidsparticipatie. Er wordt gerapporteerd over het totaal aan baten en lasten, waarbij Overhead MGR apart is opgenomen, conform de BBV-richtlijnen.

In tabel 18 is de realisatie 2025 en de meerjarenbegroting tot en met 2030 te zien.

Toelichting begrotingswijzigingen 2026

Hieronder volgt een toelichting op de afwijkingen tussen de primaire begroting 2026 en de gewijzigde begroting 2026 (B2026(P) vs. 2026 Wijziging). De wijzigingen worden per taakveld toegelicht en zijn onderverdeeld in baten en lasten. Daarnaast worden de ontwikkelingen in de meerjarenbegroting 2027 – 2030 nader gespecificeerd.

Baten

De totale baten dalen 2026 met € 371.000 ten opzichte van de primaire begroting 2026. Deze daling heeft te maken met de volgende oorzaken:

Gemeentelijke bijdrage € 253.000 lagere baten

De gemeentelijke bijdrage daalt met € 253.000 waarvan € 195.000 te maken heeft met de afname van twee formatieplaatsen. Daarnaast vallen de kosten voor het jeugdvolgsysteem weg, omdat dit contract vanaf 2026 overgedragen is aan de gemeente Nijmegen.
Ten slotte zijn de personele lasten voor het personeel van de ODRN € 21.000 lager. Een jaaroverzicht met de ontwikkelingen van de bijdragen is te zien in bijlage 4.

Overige bedrijfsopbrengsten € 40.000 lagere baten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uitsluitend uit de plusproducten en deze dalen met € 40.000 vanwege een afname van het aantal plusproducten. Plusproducten worden één-op-één doorbelast en hebben geen effect op het uiteindelijke resultaat. Een overzicht van alle verwachte plusproducten per gemeente voor het jaar 2026 is terug te vinden in bijlage 4.

Overige bijdragen € 78.000 lagere baten

De overige bijdragen dalen met € 78.000. Dit betreft de bijdrage vanuit WerkBedrijf.
De daling heeft voor € 26.000 te maken met een minder inzet van personeel en het beëindigen van het additionele budget van € 52.000.

Lasten

De totale lasten dalen 2026 met € 371.000 ten opzichte van de primaire begroting 2026. De wijzigingen en ontwikkelingen worden hieronder per taakveld nader toegelicht.

Operationele lasten (Overhead) € 109.000 lagere lasten

De operationele lasten nemen af met € 109.000. Dit betreft de kosten in verband met het jeugdvolgsysteem voor alle regiogemeenten. Deze taak is overgeheveld aan de gemeente Nijmegen. De operationele lasten binnen het onderdeel Applicatiebeheer bestaan vanaf 2026 enkel uit het additionele budget van de gemeente Nijmegen en een drietal plusproducten zijnde de scaninrichting, Siteimprove en Anonimiseringssoftware.

Personele lasten (Overhead) € 197.000 lagere lasten

De actuele verwachting is een daling van € 197.000 binnen de personele lasten en deze heeft grotendeels te maken met de afname van twee formatieplaatsen. Voor ODRN en werkBedrijf worden de personele lasten begroot op basis van de werkelijke loonkosten. Voor gemeente Nijmegen worden de personele lasten begroot middels de max-1 systematiek.

Operationele lasten (Arbeidsparticipatie) € 52.000 lagere lasten

Het taakveld Arbeidsparticipatie heeft enkel betrekking op werkBedrijf. De operationele lasten dalen met € 52.000. Dit betreft het beëindigen van het additionele budget van de werkBedrijf. De bijdrage vanuit WerkBedrijf daalt met hetzelfde bedrag.

Toelichting begroting 2027 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026

Voor het begrotingsjaar 2027 is de begroting van het onderdeel Applicatiebeheer geïndexeerd conform de BRN-norm van 4,15 %. De indexering leidt tot een toename van baten en lasten met €194.000. Verder zijn geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd met een wezenlijke impact op de personele en/of materiële lasten.

Deel 3 Paragrafen

Een begroting moet een aantal paragrafen bevatten die in de BBV voorgeschreven zijn. Dit noemen we de paragrafen.
In dit deel van de begroting gaan we achtereenvolgens in op:

7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
8 Financiering
9 Bedrijfsvoering
10 Onderhoud kapitaalgoederen
11 Verbonden partijen
12 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)
13 Duurzaamheid

Tot slot formuleren we op het eind van dit deel het besluit van het algemeen bestuur.

7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

a. de weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover de MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken;
b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf over het weerstandsvermogen bevat minimaal:

a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
b. een inventarisatie van de risico's;
c. het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's.

Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie van de MGR.

Weerstandscapaciteit

De MGR kiest ervoor geen weerstandsvermogen aan te houden maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen. Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten.

Risico's

De inventarisatie van risico's heeft tot doel om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid en uitvoering en de gevolgen daarvan voor de middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf benoemen we de grootste risico's inzake:

1. wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's;
2. maatschappelijke risico's;
3. middelen, organisatie, medewerkers en efficiency.

AD 1 WET- EN REGELGEVING EN POLITIEK BESTUURLIJKE RISICO'S

Participatiebudget

De systematiek van het gemeentefonds kent sinds 2025 een grotere dynamiek door de door het rijk gekozen indicatoren. Dit leidt ertoe dat pas in september van het lopend boekjaar duidelijk is welk budget beschikbaar is voor WerkBedrijf. De komende jaren is de raming dat het budget toeneemt. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een toename van de begeleidingsvergoeding voor loonkostensubsidies. Deze toename vertaalt zich vertraagd door in de uitgaven want begeleiding is niet direct opgeschaald.

Zolang we in aantallen toenemen zullen we een tijdelijk voordeel houden. De groei van het aantal loonkostensubsidies zal echter niet onbeperkt zijn. Op het moment dat de aantallen zich gaan stabiliseren dan wel licht dalen zal het uitdagender worden om binnen het bestaande financiële kader te opereren. Samen met de korting van € 1,2 miljoen, leidt dat op dat moment tot een uitdaging in de begroting. Om het risico enigszins te dempen mag jaarlijks een voorstel gedaan worden om ontstane overschotten in een jaar tot een bedrag van 10% van het participatiebudget toe te voegen aan een risicoreserve, om onverwachte tegenvallers voor de regio te kunnen opvangen.

Aanbieden beschut werk vanuit de Participatiewet

Kandidaten die uitsluitend in een beschutte werkomgeving betaald werk kunnen verrichten,

ondersteunen we zoveel mogelijk om actief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Voor kandidaten die een positief advies beschut werk van UWV krijgen, organiseren we (indien mogelijk) een tijdelijk dienstverband in een beschutte omgeving van maximaal 23 maanden, met 100% Wettelijk minimumloon (WML). In totaal waren eind 2025 92 kandidaten aan het werk met een beschut werk dienstverband. Dit zijn kandidaten die we zelf in dienst hebben en kandidaten die in dienst zijn bij werkgevers. We sturen op duurzame plaatsingen en bemiddelen de kandidaat naar een volgende of vaste werkplek. De kosten dekken we uit de loonkostensubsidie. Die wordt overgeheveld vanuit het bijstandsbudget (BUIG) van de gemeenten.

Uit het Participatiebudget financieren we de begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen. Het eerste risico is dat deze dekking afneemt of wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een nieuw dienstverband beschut blijven bestaan. Een tweede risico is het niet tegen kostendekkende tarieven kunnen plaatsen van kandidaten met een dienstverband. Een derde risico is de stijging van de loonkosten. Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen, ontstaat een financieel risico voor de gemeenten. Voor (naar schatting) drie jaar hebben we dit financieel risico afgedekt, daarna niet meer. De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal kandidaten met een vast dienstverband bekend is. In de begroting van 2026 bijgesteld en 2027 en volgende jaren is daar een inschatting voor gemaakt. Een vierde risico is dat we zien dat werkgevers de financiering van deze doelgroep nauwelijks rond krijgen. Dit leidt ertoe dat plaatsingen minder snel groeien. Dit leidt ertoe dat we extra moeten investeren om werkgevers te verleiden deze doelgroep in dienst te nemen. Het vijfde risico is dat wij op dit moment substantieel minder beschut plaatsingen realiseren dan onze taakstelling, terwijl we wel bekostigd krijgen op deze taakstelling.

Het Rijk onderkent de problematiek en heeft vanaf 2024 voor een aantal tekortkomingen aanvullende middelen beschikbaar gesteld om deze doelgroep extra te kunnen ondersteunen in de vorm van een vaste loonwaarde en impulsgelden. De middelen zijn conform het bestedingsplan, in afwachting van besluitvorming, vanaf 2026 toegevoegd aan de bijgestelde begroting. Omdat de noodzaak groot is, starten we vanaf 2026 met de uitvoering van het bestedingsplan.

Het Rijk is voornemens om vanaf 2027 of 2028 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio minder middelen ontvangen, die nu voor andere uitvoeringstaken ingezet worden. De middelen die we nog wel zullen ontvangen zijn volledig nodig voor de uitvoering van beschut werk. In de loop van 2026 komt er meer duidelijkheid over de nieuwe financieringswijze van beschut.

Uittreden van een gemeente

Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat er frictiekosten ontstaan bij de MGR. Vooral als er langlopende verplichtingen zijn aangegaan, kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Arbeidsmarktregio

In de arbeidsmartkregio participeert naast WerkBedrijf tevens UWV, het onderwijs, de vakbonden en werkgevers. Voor het vormgeven en uitvoeren van de taken binnen de arbeidsmarktregio ontvangen wij middelen van de Centrumgemeente. Hiervoor wordt ook personeel ingezet in dienst van de MGR. De MGR draagt ook het personele risico als deze middelen wegvallen, omdat de arbeidsregio geen juridische entiteit is, is er ook geen overeenkomst tussen de deelnemende partijen.

Afbouw WSW-budget en stijging gemiddelde loonkosten SW-medewerkers

WerkBedrijf rekent voor de dienstverlening van de sociale werkvoorziening (onderdeel SW) een kostendekkende bijdrage (kostprijs per SE) bij gemeenten. Deze bijdrage ligt de afgelopen jaren in lijn met het WSW-budget dat de deelnemende gemeenten ontvangen vanuit het Rijk. Een afname van het WSW-budget betekent geen direct risico voor de MGR. Aangezien gemeenten de bijdrage voor de uitvoering van de SW financieren vanuit het WSW-budget, benoemen we het risico wel in deze paragraaf. Wettelijke wijzigingen (cao, minimumloon en premies) zijn niet beïnvloedbaar, maar hebben een grote impact op de kosten. Sinds 2015 is er geen nieuwe instroom meer op basis van de Wsw. Dit heeft een vertragend effect op de daling van het loongebouw. Dit betekent ook geen direct risico voor de MGR, omdat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bijdragen. De afgelopen jaren is het verschil tussen de bijdrage van gemeenten en de bekostiging vanuit het Rijk kleiner geworden. Of deze trend zich doorzet is op dit moment nog niet met zekerheid vast te stellen. Met name omdat een deel van de vaste kosten niet of schoksgewijs af te bouwen is.

AD 2 MAATSCHAPPELIJKE RISICO'S

Klant- en marktrisico's onderdeel SW en detacheringsbanen

Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW-medewerkers.
- Kostendekkende tarieven detacheringsbanen.
- Minder productieve uren gedetacheerde SW-medewerkers en/of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk door ouder wordende doelgroep en cao-afspraken.
- Onvoldoende detacheringsmogelijkheden in de markt.
- WerkBedrijf heeft geen eigen productiefaciliteiten, waardoor we afhankelijk zijn van afspraken met externe organisatie en de bereidheid van externe organisaties om ook werk te bieden aan medewerkers met een lage productiviteit of hoge begeleidingsbehoefte.

ICT

Dit betreft met name het risico van uitval of het hacken van ICT-voorzieningen. De MGR anticipeert op dit risico door het uitvoeren van tests en door permanent te werken aan het verbeteren van haar ICT omgeving. Het voldoen aan de vereisten van de BIO maakt daar onderdeel van uit. Desondanks blijft de mogelijkheid van uitval bestaan. Dit brengt risico's in de continuïteit van dienstverlening met zich mee en kan tevens leiden tot hoge herstelkosten. De impact daarvan laat zich vooraf moeilijk bepalen.

AD 3 MIDDELEN, ORGANISATIE, MEDEWERKERS EN EFFICIENCY

Belastingen

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels borgen wij door instructies en toetsing achteraf bij de BTW-aangiften en bij de uitvoering van interne controles op bijvoorbeeld het gebruik van de poolauto's, etc. Daarnaast laten wij ons bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen.

Juridisch

Op juridisch gebied zijn op dit moment geen risico's bekend. Naleving van wet- en regelge-

ving borgen we door het geven van voorlichtingsbijeenkomsten. We werken het zo concreet als mogelijk uit in instructies, verordeningen en beleidsregels. Ten slotte toetsen onze kwaliteitsmedewerkers op de naleving ervan.

Informatiebeveiliging en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Informatiebeveiliging vormt een belangrijk onderwerp binnen de MGR Rijk van Nijmegen. Met name aan de borging van de privacy van betrokkenen wordt veel aandacht besteed. De noodzakelijke maatregelen zijn getroffen om tijdig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging. Het grootste risico is dat bijzondere persoonsgegevens uitlekken. Ook het uitlekken van bedrijfsinformatie valt onder deze risico's. Ondanks de getroffen maatregelen kunnen zich dergelijke incidenten voordoen. De impact van een dergelijk incident is niet vooraf in te schatten. De maximale geldboete kan oplopen tot ruim € 20 miljoen of 4% van de omzet van een organisatie. Voor MGR houdt dit in een maximale boete van circa € 4,0 miljoen en er kan sprake zijn van veel negatieve publiciteit.

AD 4 ECONOMISCHE RISICO'S

De vergrijzing en de geopolitieke ontwikkelingen in 2025, zoals de voortdurende oorlogen, toenemende protectionisme, haperende toeleveringsketens en de energietransitie hebben geleid tot schaarste en oplopende prijzen. Daar ondervindt de MGR nadeel van door oplopende prijzen van haar contracten, schaarste aan personeel, het moeilijker kunnen plaatsen van kandidaten en de kwaliteit van toestroom van kandidaten.

Conclusie

In tabel 19 staat de risico-inventarisatie. Het netto (rest)risico is het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet. Het totale netto (rest)risico na aftrek van de voorzieningen is het risico waarmee de MGR rekening moet houden. Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van hun weerstandscapaciteit. In bijlage 11 is de verdeling per gemeente te vinden.

Tabel 19 Risico-inventarisatie MGR →

Risico-inventarisatie		
bedragen in 1€	**Bruto risico**	**Netto (rest) risico**
Politiek		
Landelijk politiek niveau	2.416.000	560.000
Regionaal politiek niveau	400.000	140.000
Totaal politiek	2.816.000	700.000
Maatschappelijk		
Imagoschade	735.000	452.000
Ecologisch/milieu	30.000	30.000
Totaal maatschappelijk	765.000	482.000
Juridisch/wettelijk		
Juridisch/wettelijk	940.000	500.000
Totaal juridisch/wettelijk	940.000	500.000
Financieel/economisch		
Economisch	1.730.000	760.000
Financieel	0	0
Totaal financieel/economisch	1.730.000	760.000
ICT		
Algemeen	0	0
Tevredenheid regiogemeenten	400.000	210.000
Informatiebeveiliging / privacy	1.830.000	760.000
Totaal ICT	2.230.000	970.000
Organisatorisch/Bestuurlijk		
Bestuurlijk	365.000	15.000
Personeel	1.840.000	900.000
Vastgoed	410.000	140.000
Totaal organisatorisch/bestuurlijk	2.615.000	1.055.000
Subtotaal	**11.906.000**	**4.467.000**
Voorzieningen	242.000	242.000
Voorziening SPP	1.357.000	1.357.000
Totaal voorzieningen		
Totaal risico-inventarisatie MGR	**9.497.000**	**2.868.000**

8 Financiering

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Op de MGR is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van toepassing. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MGR met een statuut te regelen. In het statuut zijn regels opgenomen over de algemene doelstellingen, de te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf betreffende de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer te bevatten.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het algemeen bestuur goedgekeurde derde partijen. Hierbij wordt vooraf advies ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie, als deze uitzettingen vertrouwd zijn en niet gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het vertrouwde karakter van deze leningen c.q. uitzettingen wordt gewaarborgd met richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.
- Wij sturen erop niet af te wijken van deze uitgangspunten.

Risicobeheer; de kasgeldlimiet en renterisiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De MGR heeft geen leningen in buitenlandse valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MGR heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MGR is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaat dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente, grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de MGR moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet is beperkt tot 8,2% van het totaal van de primaire begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,2%

is in 2024 niet overschreden. Ook het meerjarenperspectief is dat het niet structureel wordt overschreden.

Tabel 20 Renterisiconorm en ruimte in de periode 2023 t/m 2030→

Renterisiconorm							
	B 2025	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Begrotingstotaal	106.736	107.789	109.811	112.169	111.530	110.682	110.280
Percentage renterisiconorm	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Toetsbedrag renterisiconorm	21.347	21.558	21.962	22.434	22.306	22.136	22.056
Aflossingen	58	55	55	55	55	55	55
Ruimte	**21.290**	**21.503**	**21.907**	**22.379**	**22.251**	**22.081**	**22.001**

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). In tabel 20 is te zien dat de renterisiconorm de komende vier jaren ruimschoots wordt gehaald.

Leningen				
Jaar van afsluiten	**Omvang**	**Vervaldatum**	**Rente**	**Aflossing**
2015	€ 1.200.000	2-jan-35	1,74%	Jaarlijks
2017	€ 4.500.000	27-apr-37	1,73%	Einde looptijd
2018	€ 2.500.000	25-jun-38	1,71%	Einde looptijd

Schatkistbankieren

Sinds de oprichting in 2015 is de MGR verplicht om haar overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan de MGR geen gelden meer beleggen en is ze voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft.

De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal. In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden.

Gewaarborgde geldleningen

De MGR is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

De MGR heeft niet de intentie om de komende jaren nieuwe leningen aan te gaan. Vooralsnog wordt de financiering toereikend geacht.

Bovenstaand een overzicht van opgenomen geldleningen.

9 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van het beleid, de dienstverlening aan kandidaten en ondernemers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MGR is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen de MGR. U treft informatie aan over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MGR.

Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MGR is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een algemeen directeur en de secretaris van de MGR.

Binnen de MGR is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. Jaarlijks leggen we tussentijds met rapportages verantwoording af aan de regio over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met de jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over het voorgaande boekjaar.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Notitie weerstandsvermogen
- Notitie en richtlijn activeren en afschrijving
- Notitie reserves en voorzieningen
- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleplan
- Beschrijvingen van de primaire processen
- Gastheerrol
- Re-integratieverordening
- Mandatering
- Informatiebeveiligingsbeleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het dagelijks en het algemeen bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen kent drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter. Daarnaast hebben we een bestuurscommissie Werk en een agendacommissie vanuit de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit 15 leden (inclusief de voorzitter). Dit zijn leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of de bestuurscommissie Werk zijn opgedragen.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur telt drie leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het dagelijks bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het college van bur-

gemeester en wethouders dan wel het college van Gedeputeerde Staten.

De voorzitter

De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het dagelijks en het algemeen bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in- en buiten rechte.

Bestuurscommissie Werk

De leden van de bestuurscommissie Werk worden door het algemeen bestuur benoemd. De bestuurscommissie Werk is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van Werk als het gaat om re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding. De bestuurscommissie Werk adviseert hierin het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Agendacommissie

De agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en rolopvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten en schept randvoorwaarden zodat de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Verder adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten.

Uitvoeringsorganisatie en platform

De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met twee modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

Administratieve organisatie

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet opgemerkt worden dat de MGR de basisadministratie uitbesteed heeft aan de gastheer. Middels een dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken met de gastheer gemaakt over het binnen haar kaders uitvoeren van de taken.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering heeft tot doel de dienstverlening van de MGR aan haar klanten en kandidaten te optimaliseren. De informatisering en automatisering van de MGR maakt gebruik van het netwerk van iRvN. iRvN heeft contracten met diverse IT-aanbieders. De MGR maakt daar gebruik van. De belangrijkste systemen waarvan gebruik wordt gemaakt zijn EVA, Compas, REAT en TopDesk. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de gastheer, gemeente Nijmegen. De belangrijkste systemen daarbij zijn CODA en Beaufort.

Back-up, recovery en beveiliging/privacy zijn binnen iRvN vormgegeven en voldoen aan de minimaal daaraan te stellen vereisten om de continuïteit van de bedrijfsvoering voor de MGR te waarborgen. Conform de overeengekomen basisafspraken (DVO) wordt wekelijks een volledige back-up gemaakt en dagelijks een incremental back-up van de applicatieserver,

databases en netwerkschijven (dus niet van de lokale harde schijven van pc's, laptops en dergelijke). In de DVO zijn eveneens afspraken gemaakt over afdoende logische en fysieke beveiligingsmaatregelen om activiteiten van personen met oneigenlijke of kwaadwillende bedoelingen op het iRvN netwerk en de daarop aangesloten systemen en applicaties uit te sluiten. Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MGR procedures en voorzieningen ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten).

Personeelsbeleid

In het HR-beleid van de MGR staan de thema's duurzame inzetbaarheid, aantrekkelijk werkgeverschap, vitaliteit en ontwikkeling centraal. Wij vinden het belangrijk dat onze medewerkers zich blijven ontwikkelen (door het opdoen van kennis en het verder ontwikkelen van de competenties). Enerzijds verhoogt dit de kwaliteit van onze dienstverlening en anderzijds zorgt dit ervoor dat onze medewerkers makkelijk kunnen meebewegen bij veranderingen. Op deze manier blijven zij wendbaar, weerbaar en interessant voor en op de arbeidsmarkt. De afdeling HR heeft hier een belangrijke adviserende en faciliterende rol in.

10 Onderhoud kapitaalgoederen

Voor groot onderhoud wordt geen voorziening gevormd. In de begroting is voor de komend jaar € 1,2 miljoen begroot voor groot onderhoud, zoals het vervangen van de cv-ketels, screens en de parkeergelegenheid. Daarnaast ramen we jaarlijks € 150.000 voor regulier klein onderhoud. De bedragen zijn beschikbaar voor het pand aan de locatie Boekweitweg. Voor de locatie Sint Teunismolenweg wordt geen onderhoud meer geraamd, omdat de huidige huurder al het onderhoud heeft overgenomen.

Op de locatie Boekweitweg is het productiegedeelte in 2020 volledig gerevitaliseerd. Het kantorendeel is in 2022 gerevitaliseerd, waarbij onze huurder voor de komende 10 jaar een belangrijk deel van het onderhoud voor haar rekening neemt. In 2024 is het laatste deel van het pand gerevitaliseerd. Dit betreft het restaurant, het restant van het kantorendeel en de instructieruimten. Door deze verbouwingen is het pand van energielabel B naar A+++ gegaan. Ook bij het in 2026-2027 uit te voeren groot onderhoud kijken we waar mogelijk naar energiebesparende maatregelen.

Het pand aan de Sint Teunismolenweg gaan we verkopen. We zijn momenteel met een potentiële koper in gesprek. Het noodzakelijk onderhoud aan het pand is overgenomen door de huidige huurder.

Wij verwachten dat het budget van € 150.000 en de investering van € 1,2 miljoen de komende jaren toereikend is. Dit willen we ook graag onderbouwen. Doordat de verbouwing nog een uitloop had in 2025 is de planning van het actualiseren van de tekeningen en het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan verschoven naar 2026. Het jaar 2026 staat in het teken van de Boekweit-analyse. Door middel van een GACS analyse, een gevelmetingen en het vragen van bouwkundig advies verzamelen we input voor de uitwerkingen van het meerjarenonderhoudsplan 2027 en zijn we in afwachting van het besluit toekomst Boekweitweg. Dit besluit wordt in 2026 voorgelegd aan ons bestuur.

11 Verbonden partijen

De MGR Rijk van Nijmegen is de gemeenschappelijke regeling van zeven gemeenten:

- Berg en Dal
- Beuningen
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Nijmegen
- Wijchen

Daarmee is de MGR een verbonden partij van deze gemeenten. De MGR zelf heeft geen verbonden partijen. Er bestaat ook geen visie of voornemen dit komend jaar te wijzigen.

12 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Wet open overheid (Woo)

Onder de Woo zijn overheidsinstanties verplicht om actief bepaalde informatie te delen. Daarnaast is er nog steeds de mogelijkheid om informatie op te vragen, via een Woo-verzoek.

De MGR heeft een Woo-contactpersoon aangesteld. Deze persoon is (o.a.) aanspreekpunt voor belanghebbenden die een Woo-verzoek willen indienen. Daarnaast is relevante informatie over de Woo beschikbaar gesteld op de diverse relevante websites. Er is in kaart gebracht welke informatie door de MGR actief geopenbaard moet worden. Door redacteuren bij de MGR wordt de Woo-index (overheid.nl) bijgehouden. De Woo-index verwijst naar documentcollecties die al elders door de MGR op het internet zijn gepubliceerd.

13 Duurzaamheid

In 2022 heeft het Europees Parlement ingestemd met de invoering van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Binnen de CSRD wordt duurzaamheid gedefinieerd aan de hand van drie hoofdthema's waarover gerapporteerd moet worden. Dit zijn milieu (Environmental), sociale aspecten (Social), en governance (Governance), afgekort als ESG. Bedrijven moeten rapporteren over hun impact op mens en milieu.
De afgelopen maanden is de Europese regelgeving van de CSRD ingrijpend aangepast om administratieve lasten te verlichten en proportionaliteit te waarborgen. Deze vereenvoudigingen moeten ingaan in 2026-2027.

Momenteel vallen overheidsorganisaties nog niet onder de wetgeving van de CSRD. Omdat we duurzaamheid belangrijk vinden, willen we al stappen zetten in het rapporteren over duurzaamheid waarbij we de vereenvoudiging die vanaf 2026-2027 gaat gelden meenemen.

Waarom

Wij geloven dat zorgen voor onze medewerkers, kandidaten en de aarde inherent aan elkaar verbonden is. De noodzaak om te verduurzamen is duidelijk aanwezig. Daarop voortbouwend willen wij een vooruitstrevende en verantwoordelijke maatschappelijke organisatie zijn en blijven. Daarbij hebben we als organisatie een voorbeeldfunctie en willen we zowel onze eigen organisatie als deelnemende gemeenten inspireren tot duurzame actie.

Duurzaamheidsambitie

Onze visie op duurzaamheid verenigt de kracht van de twee organisaties die de MGR Regio Rijk van Nijmegen vormen:
We dragen bij aan een gezondere wereld door onze ecologische impact te verlagen en onze sociale impact te vergroten.

We committeren ons aan de nationale doelstellingen en willen daarnaast aantoonbaar in de voorhoede opereren, in lijn met de duurzaamheidsambities van de vooroplopende gemeenten in onze regio. Onze stip aan de horizon is:
Een inclusief, CO_2-neutraal en circulaire MGR in 2045.

Toelichting duurzaamheidsonderwerpen

Als framework voor onze duurzaamheidsambitie hebben we gekozen voor de *Sustainable Development Goals* (SDG's). Dit zijn 17 globale duurzame ontwikkelingsdoelstellingen geformuleerd vanuit de Verenigde Naties om een einde te maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering in 2030. We kiezen de SDG's omdat het een herkenbaar framework is dat al veel wordt gebruikt bij gemeenten en andere overheden. Bovendien bieden de SDG's een holistische kijk op duurzaamheid en duurzame ontwikkeling, waarin zowel ecologische als sociale en economische aspecten een plek hebben.

Op basis van potentiële impact en de invloedsfeer van de MGR zijn deze 6 SDG's gekozen

Gezien de uiteenlopende werkzaamheden van iRvN en WerkBedrijf is er een onderscheid gemaakt tussen invloed vanuit beide organisaties. Zo focust WerkBedrijf zich op de sociale SDG's (1, 3, 8, 10) en krijgen de ecologische SDG's (3, 12, 13) meer prioriteit binnen iRvN. We maken gebruik van elkaars expertise om als gemeenschappelijke regeling op alle vlakken het maximale duurzaamheidspotentieel te benutten. Zo bevorderen we kruisbestuiving tussen beide organisaties en slagkracht in het realiseren van de gezamenlijke ambitie. Voor iRvN zullen deze focuspunten ook zichtbaar worden in de vertaling van de duurzaamheidsambitie naar het actieplan.

We willen met onze duurzaamheidsambitie en de focus op de gekozen SDG's vanuit onze eigen kracht aantoonbaar in de voorhoede bewegen binnen ons werkveld. Om de SDG's praktisch te maken voor onze organisatie hebben we de vertaling gemaakt naar drie duurzaamheidsthema's. Daarnaast hebben we mijlpalen door de tijd toegevoegd voor 2026 en 2030 op onze weg richting 2045. De vertaling van deze duurzaamheidsambities inclusief meetbare KPIs en realistische reductiedoelstellingen volgt in de uitwerking van het actieplan.

Sociale inclusie en diversiteit

Goed werkgeverschap is onze prioriteit. Dit houdt in dat we een gezonde en veilige werkomgeving creëren voor onze medewerkers en bijdragen aan hun welzijn, vitaliteit en werkgeluk. Onze inzet in het faciliteren van de gezonde en gelukkige medewerker is geborgd binnen onze HR-afdeling.

Naast gezondheid en welzijn zetten we ook in op het creëren van maatschappelijke waarde door sociale inclusie en diversiteit te bevorderen. WerkBedrijf voert de Participatiewet uit voor de regio Rijk van Nijmegen. We bieden werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt een passende werkplek door bemiddeling, ontwikkeling en begeleiding. Hiermee bevorderen we gelijkheid in onze maatschappij en dragen we bij aan het verminderen van armoede en het bevorderen van zelfredzaamheid. Ten slotte streven we naar een afspiegeling van de maatschappij in ons personeelsbestand.

Doelstellingen 2026-2030:

We verhogen werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door sterker in te zetten op Social Return on Investment (SROI).

Wat we gaan doen in 2026:

We conformeren ons aan het Convenant SROI Oost Nederland, waarbij we ons inzetten om SROI toe te passen bij alles wat we inkopen en aanbesteden. Zo zorgen we ervoor dat we ook onze toeleveranciers uitdagen om inclusiever te ondernemen.

In het afgelopen jaar is een analyse uitgevoerd naar inkoopopdrachten met een contractwaarde boven €50.000 waarbij momenteel nog geen SROI wordt uitgevraagd, maar waar dit wel mogelijk is. Deze gap-analyse maakt inzichtelijk waar nog onbenutte kansen liggen. De totale omvang van lopende contracten waarvoor het uitvragen van SROI mogelijk is, bedroeg circa €48 miljoen. Bij inkoopopdrachten ter waarde van ongeveer €26 miljoen werd SROI toegepast. Voor de resterende €22 miljoen geldt dat SROI nog niet werd uitgevraagd, terwijl hiervoor wel mogelijkheden zijn. Uit de analyse blijkt dat het hierbij voornamelijk gaat om inkoopopdrachten

van iRvN. Hier ligt dus de kans. Komend jaar gaan we in gesprek met de betreffende leveranciers om SROI structureel uit te vragen.

We richten ons daarbij op zowel grote als kleinere opdrachten. Zoals het maken van een digitaal instrumentenplatform, maar doen ook mee aan gezamenlijke opdrachten vanuit onze regiogemeenten zoals bijvoorbeeld de schoonmaak van ons pand of inhuur van personeel (P&O netwerk). Daarnaast onderzoeken we hoe we kleine aankopen, zoals relatiegeschenken of incidenteel drukwerk, vaker kunnen onderbrengen bij lokale sociale ondernemers.

Circulariteit

Onze ecologische impact zit deels in de producten en materialen die we inkopen, gebruiken en na hun levensduur weer wegdoen. We willen bijdragen aan een circulaire economie door het verminderen en efficiënter gebruik maken van grondstoffen, hoogwaardig hergebruik, ICT-apparatuur. Waar mogelijk kijken we naar duurzame alternatieven, verlengen we levensduur door goed onderhoud, hanteren we technische in plaats van economische levensduur en zorgen we voor herinzet na onze gebruiksperiode. We passen de R-ladder toe om circulariteit verder te integreren in onze organisatie.

Doelstellingen 2026-2029

- We hebben een duurzaam inkoopbeleid dat is geïmplementeerd in de organisatie.
- We realiseren een significante vermindering van ons restafval.
- Minimaal 2 initiatieven per jaar om circulariteit te bevorderen, beginnend bij de meest impactvolle categorieën. Waarvan minimaal 1 verband houdt met duurzame en circulaire ICT-hardware en applicaties.

Doelstellingen 2030

MGR streeft in lijn met de nationale doelstellingen om 50% circulair te zijn in 2030. We gebruiken zoveel mogelijk duurzame en hernieuwbare grondstoffen en houden onze hardware gemiddeld een jaar langer in omloop.

Wat we gaan doen in 2026?

Duurzaam inkopen

We hebben als organisatie de ambitie om een duurzaam inkoopbeleid structureel te verankeren in onze werkwijze.

Duurzaamheid is inmiddels een vast onderdeel van de inkoopstartnotitie. Bij elke inkoopopdracht beoordelen we welke duurzame criteria toepasbaar zijn. Waar mogelijk nemen we deze criteria op in de aanbestedingsprocedure.
In het komende jaar actualiseren we ons inkoopbeleid, waarbij duurzaamheid een nog prominentere rol krijgt. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden om de MVI-criteriatool in te zetten ter ondersteuning van onze aanbestedingen. Hiermee streven we naar een meer verantwoorde en toekomstbestendige inkooppraktijk.

Restafval

We hebben als organisatie de doelstelling om de hoeveelheid restafval aanzienlijk te verminderen. Om dit te bereiken zetten we in op optimale afvalscheiding. We zijn gestart met het inventariseren van alle afvalstromen en de wijze waarop huurders hun afval momenteel aanbieden. Daarnaast richten we ons op het vergroten van de bewustwording rondom afvalscheiding bij de huurders van het pand aan de Boekweitweg. Dit doen we door met hen in gesprek te gaan en hen actief te stimuleren hun afval zo goed mogelijk gescheiden aan te bieden. In het komende jaar geven we hier verdere invulling aan.

Stappenplan 50% circulariteit

In 2026 voeren wij een CO_2 organisatiescan uit om inzicht te krijgen in de grootste product- en afvalstromen binnen de organisatie die resulteren in een hoge scope 3 uitstoot. Ook brengen we de huidige mate van hergebruik, afvalscheiding en recycling in kaart. Op basis van deze analyse bepalen we waar de grootste en snelst realiseerbare circulaire winst te behalen valt. Op basis van de uitkomsten van de scan stellen wij in 2026 een concreet stappenplan op met circulaire initiatieven die we de komende jaren gaan uitvoeren.
Met deze aanpak werken we gericht toe naar onze doelstelling om in 2030 voor 50% circulair te opereren.

Klimaat

Het thema klimaat gaat voor de MGR om het reduceren van de CO_2-footprint in samenwerking met ketenpartners. Hierbij focussen we ons op energieverbruik en mobiliteit. Anderzijds proberen we ook onze 'verborgen impact' in de keten te reduceren middels het verduurzamen van onze facilitaire diensten en ontwikkeling van duurzame dienstverlening (zie ook circulariteit). Hierbij is de samenwerking met de gemeenten binnen de regio essentieel, omdat de MGR hierin een beperkte invloedsfeer heeft.

Doelstelling 2026-2029:

Op basis van de CO_2-nulmeting van 2025 inventariseren we de potentiële reductiemogelijkheden op korte termijn en vertalen dit in een actieplan naar een realistische reductiedoelstelling.

Doelstelling 2030:

We werken toe naar zo weinig mogelijk CO_2-uitstoot. We bepalen welke reductiedoelstelling op middellange termijn realistisch is en kijken naar mogelijke compensatie richting onze doelstelling CO_2-neutraal.

Wat we gaan doen in 2026:

Energieverbruik

MGR sluit zich aan bij de regionale ambitie om het gasverbruik in 2030 met 55% te verminderen ten opzichte van 2020. Om dit te bereiken is de doelstelling om jaarlijks het gasverbruik met minimaal 6,88% terug te brengen.
In 2026 investeren we in nieuwe, duurzamere cv-ketels en twee warmtepompen. Daarnaast wordt geïnvesteerd in een energiemanagementsysteem (EMS), waarmee temperatuur, luchtbehandeling, energieverbruik en piekbelasting continu kunnen worden gemonitord en geoptimaliseerd. Hiermee beogen we het gasverbruik significant te verminderen.

Naast deze technische maatregelen richten we ons op het vergroten van de bewustwording bij onze huurders, met als doel het energieverbruik verder te beperken. Met deze gecombineerde aanpak streven we ernaar onze reductiedoelstellingen in 2026 en de daaropvolgende jaren te realiseren.

Mobiliteit

Als organisatie zijn we ons bewust van de impact van personenmobiliteit op de CO_2-uitstoot. Om kansen voor verduurzaming te identificeren, hebben we in 2025 een enquête gehouden onder onze medewerkers over woon-werkverkeer en dienstreizen. Hieruit bleek dat veel medewerkers de mogelijkheid hebben vaker de fiets, het openbaar vervoer of andere duurzame vervoerswijzen te gebruiken, maar dit nog onvoldoende doen. In het komende jaar stellen we een actieplan op om medewerkers te stimuleren milieuvriendelijkere vervoerswijzen te kiezen.

14 Besluit algemeen bestuur

Het algemeen bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen;

- Gezien de tijdige toezending van de ontwerp-begroting aan de Raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten van Gelderland;
- Gelet op artikel 29 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen;
- Gelet op het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen;
- Gelet op de ingebrachte Zienswijzen van de Raden van de deelnemende gemeenten en de Provinciale Staten van Gelderland;
- Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 18 juni 2026.

Besluit

1. Het Rijksbudget Impulsgelden ter versterking van de werkontwikkelbedrijven c.q. de sociale infrastructuur, zijnde de decentralisatie-uitkering impulsbudget en de infrastructurele opslag, conform raadsbesluiten medio juni 2026, op te nemen in voorliggende begroting;
2. De begroting van lasten en baten op programma's voor het jaar 2027 vast te stellen;
3. De investeringsbegroting voor de iRvN voor 2026 vast te stellen op € 2.795.000 en voor 2027 op € 2,5 miljoen. De investeringsbegroting voor WerkBedrijf voor 2026 vast te stellen op € 1,3 miljoen en voor 2027 op € 350.000.
4. De bijgestelde begroting 2026 van lasten en baten op programma's vast te stellen;
5. De meerjarenbegroting voor de jaren 2028-2030 voor kennisgeving aan te nemen;
6. De bevoorschotting 2026 conform bijlage 2 vast te stellen;
7. De bevoorschotting 2027 conform bijlage 2 vast te stellen;
8. Het dagelijks bestuur van de MGR Rijk van Nijmegen op te dragen na vaststelling van de begroting 2027 en de bijstelling 2026 dezen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan Provinciale Staten.

Bijlagen

1 Uitgangspunten begroting 87
2 Bijdrage per gemeente 2025-2030 88
3 Bijdrage per gemeente details 91
4 Bijdrage per gemeente details (iRvN) 98
5 Bekostigingssystematiek SW 103
6 Staat van personele lasten 104
7 Staat van voorzieningen 107
8 Overheadnorm 108
9 Staat van investeringen 109
10 Plan Impuls Werkontwikkeling 111
11 Consolidatieoverzicht MGR 117
12 Risico per gemeente 121
13 Geprognotiseerde Balans 2026-2030 122
14 Incidentele baten en lasten 124

Bijlage 1 **Uitgangspunten begroting**

Algemeen MGR

- De begroting is opgesteld conform de voorschriften van de BBV.
- De begroting die op 9 juli 2025 door het AB is vastgesteld is als basis gehanteerd.
- De begrotingswijzigingen zijn tot en met december 2025 meegenomen.
- De begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2027 zijn toegepast.
- De gemeente Nijmegen treedt op als gastheer-gemeente voor ondersteunende functies.
- De regionale overheadnorm van 25% wordt gehanteerd.
- De begroting is taakstellend.
- De rente wordt toegerekend op basis van de werkelijke rente.
- Subsidies worden begroot conform het baten en lasten stelsel, wat inhoudt dat uitgaven en ontvangsten toegerekend worden aan het tijdvak waarin het verbruik van goederen en diensten plaatsvindt (lasten) en de baten ontstaan. Alleen bij specifiek geoormerkte subsidies zoals de ESF, wordt het realisatiebeginsel gevolgd. Dit betekent dat deze subsidies slechts in het resultaat tot uiting worden gebracht als zij ook effectief gerealiseerd zijn.
- De uitgangspunten voor de bijdrage per gemeente zijn terug te vinden in bijlage 2 en 3.

Module WerkBedrijf

Voor de opstelling van de begrotingsbijstelling 2026 en de begroting 2027 zijn de volgende uitgangspunten bepaald:

- Effecten van de septembercirculaire van 2025 van het Ministerie van Binnenlandse zaken zijn in de begroting verwerkt. Als basis voor het bepalen van het aandeel van WerkBedrijf in het cluster participatie van het Sociaal domein wordt het Berenschot model gehanteerd.
- Het besluit van de gemeenten om vanaf 2025 een korting door te voeren van € 1,2 miljoen op het participatiebudget is verwerkt in de begroting.
- Administratief blijven de financiële resultaten voor SW, Participatiebudget, wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding inzichtelijk.

Module iRvN

Voor de opstelling van de begrotingsbijstelling 2026 en de begroting 2027 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Administratief blijven de financiële resultaten voor de onderdelen Automatisering en Applicatiebeheer apart inzichtelijk.
- iRvN levert naast standaardproducten en -diensten ook plusproducten en -diensten. Deze worden kostenneutraal in rekening gebracht. Als deze plusproducten en -diensten een meerjarig karakter hebben, zijn ze nu al in de begroting van 2024 en volgende jaren opgenomen.
- Voor ICT-producten en diensten geldt: standaard tenzij… Dit betekent dat altijd wordt gekozen voor uniforme producten en/of diensten, tenzij er zwaarwegende argumenten (met name productie belemmerende) zijn om hier in bepaalde gevallen of situaties van af te wijken.
- Voor het onderdeel Automatisering geldt dat we namens de hele regio meedoen aan de landelijke ICT-ontwikkelingen binnen de (lokale) overheid, tenzij er zwaarwegende redenen zijn (met name productie belemmerende) om hiervan af te wijken.

Bijlage 2 **Bijdrage per gemeente 2025-2030**

WerkBedrijf						
bedragen in 1.000	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Baten						
Beuningen	4.952	4.933	4.930	4.821	4.723	4.747
Druten	3.666	3.837	3.837	3.746	3.766	3.805
Heumen	2.509	2.513	2.533	2.533	2.436	2.509
Nijmegen	47.168	49.277	48.980	48.067	48.140	48.276
Wijchen	7.383	7.423	7.469	7.436	7.368	7.417
West maas en waal	1.177	1.066	1.036	997	934	886
Mook en middelaar	441	566	596	612	645	682
Berg en dal	6.577	6.678	6.677	6.624	6.522	6.483
Overige budgetten (o.a. omzet, verhuur, detacheringen etc.)	11.025	8.437	10.122	10.597	10.074	9.426
Totaal	**84.898**	**84.729**	**86.181**	**85.434**	**84.608**	**84.231**

De middelen MAP zijn nog niet verdeeld per gemeente. De facturatie van de impulsgelden wijkt af van de begrote bedragen. De middelen arbeidsmarktregio en bestuursondersteuning zijn hier niet in meegenomen. daarnaast zijn de VSV middelen toegevoegd in de bijdrage totaal.

ICT Rijk van Nijmegen						
bedragen in 1.000	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Baten						
Beuningen	1.410	1.401	1.566	1.575	1.575	1.575
Druten	715	710	787	792	792	792
Heumen	818	813	909	914	914	914
Nijmegen	14.530	14.228	15.630	15.699	15.699	15.699
Wijchen	1.847	1.835	2.035	2.047	2.047	2.047
West maas en waal	0	0	0	0	0	0
Mook en middelaar	417	414	466	468	468	468
Berg en dal	1.318	1.310	1.466	1.475	1.475	1.475
Werkorg Druten-Wijchen	73	72	103	103	103	103
ODRN	1.103	1.076	1.128	1.134	1.134	1.134
Totaal	**22.229**	**21.858**	**24.089**	**24.208**	**24.208**	**24.208**

Arbeidsmarktregio							
bedragen in 1.000	**Balansstand 31-12-2025**	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Baten							
impulsbudget 2026 evj	0	0	827	1.117	1.129	1.033	862
impulsbudgt 2025	1.007	0	157	0 0	0	0	0
RTA t/m 2024	1.254	0	0	0	0	0	0
versterking AMR 2026 evj	0	0	649	649	649	649	649
versterking AMR 2025	0	0	129	129	129	129	129
Totaal	2.261	0	1.761	1.895	1.907	1.811	1.640

Verdeelsleutels

WerkBedrijf

Dienstverlening (Basis dvl): op basis van het per gemeente toegekende participatiebudget.

Meerwerk: op basis van afspraken met afzonderlijke gemeenten.

Arbeidsmatige dagbesteding (AD): op basis van de verdeling in de realisatie van 2025. Afrekening vindt plaats op basis van realisatie per gemeente.

Wettelijke loonkostensubsidie (WLKS): op basis van de verdeling van het voorlopige BUIG-budget septembercirculaire 2025. Afrekening vindt plaats op basis van realisatie per gemeente.

SW: op basis van een inschatting van het aantal SE per gemeente (zie bijlage 4) tegen een kostprijs per SW. Afrekening op basis van realisatie per gemeente.

Vastgoed: Op basis van dezelfde SE's als bij de SW. Alleen wordt West Maas en Waal hierin niet meegenomen.

ICT Rijk van Nijmegen

Automatisering: de deelnemersbijdrage is gebaseerd op een aantal verdeelsleutels. Dit kan zijn op basis van werkelijke inbreng, inwoners-aantallen, fte's, aandeel ideaal-complex en een aparte verdeelsleutel voor PIOFACH.

Applicatiebeheer: op basis van werkelijke inbreng.

Bestuursondersteuning

Op basis van de inwoneraantallen per gemeente (afkomstig uit Begrotingsrichtlijnen 2026 gemeente Nijmegen). Afrekening is met dezelfde inwoneraantallen.

Bijlage 3 **Bijdrage per gemeente details**

Werkbedrijf -Participatiebudget							
bedragen in 1.000	**R 2025***	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Baten							
Beuningen	**945**	1.058	1.105	1.185	1.252	1.340	1.438
Druten	**797**	923	989	1.068	1.139	1.227	1.325
Heumen	**584**	682	666	713	752	804	860
Nijmegen	**13.683**	15.510	15.677	16.660	17.395	18.435	19.582
Wijchen	**1.705**	1.951	1.894	2.028	2.138	2.284	2.445
West maas en waal	**0**	0	0	0	0	0	0
Mook en middelaar	**584**	227	262	280	296	316	338
Berg en dal	**1.641**	1.862	1.865	1.993	2.094	2.232	2.385
Totaal	**19.561**	**22.213**	**22.457**	**23.927**	**25.065**	**26.637**	**28.373**

**realisatie 2025 is inclusief korting*

Werkbedrijf - Korting						
bedragen in 1.000	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Baten						
Beuningen	-57	-57	-57	-57	-57	-57
Druten	-49	-49	-49	-49	-49	-49
Heumen	-37	-37	-37	-37	-37	-37
Nijmegen	-840	-840	-840	-840	-840	-840
Wijchen	-105	-105	-105	-105	-105	-105
West maas en waal	0	0	0	0	0	0
Mook en middelaar	-12	-12	-12	-12	-12	-12
Berg en dal	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Totaal	**-1.200**	**-1.200**	**-1.200**	**-1.200**	**-1.200**	**-1.200**

Werkbedrijf - Nieuw beschut							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Beuningen	175	188	244	261	225	238	254
Druten	118	127	165	177	152	161	172
Heumen	94	101	131	140	121	128	137
Nijmegen	2.366	2.544	3.299	3.528	3.038	3.225	3.440
Wijchen	312	336	435	466	401	426	454
West maas en waal	0	0	0	0	0	0	0
Mook en middelaar	46	49	64	68	59	62	67
Berg en dal	250	269	349	373	321	341	364
Totaal	**3.361**	**3.615**	**4.688**	**5.013**	**4.317**	**4.582**	**4.888**

Werkbedrijf - Loonkostensubsidies							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Beuningen	589	580	614	670	713	756	798
Druten	625	551	661	721	768	814	860
Heumen	352	382	362	394	420	445	470
Nijmegen	5.350	5.346	5.959	6.499	6.920	7.331	7.743
Wijchen	935	935	944	1.030	1.096	1.161	1.227
West maas en waal	0	0	0	0	0	0	0
Mook en middelaar	158	105	132	144	153	163	172
Berg en dal	756	757	793	864	921	975	1.030
Totaal	**8.765**	**8.655**	**9.465**	**10.323**	**10.992**	**11.645**	**12.299**

Werkbedrijf - Op Weg naar Werk							
bedragen in 1.000	**R 2025**	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Baten							
Beuningen	302	338	364	364	364	364	364
Druten	168	167	183	183	183	183	183
Heumen	80	146	81	81	81	81	81
Nijmegen	1.959	1.945	2.185	2.185	2.185	2.185	2.185
Wijchen	252	314	282	282	282	282	282
West maas en waal	0	0	0	0	0	0	0
Mook en middelaar	86	73	108	108	108	108	108
Berg en dal	217	306	255	255	255	255	255
Totaal	**3.065**	**3.288**	**3.457**	**3.457**	**3.457**	**3.457**	**3.457**

Werkbedrijf - impulsgelden							
bedragen in 1.000	**R 2025**	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Baten							
Beuningen	0	0	48	27	29	31	33
Druten	0	0	42	24	26	27	29
Heumen	0	0	25	14	15	16	18
Nijmegen	0	0	1.913	949	970	991	1.014
Wijchen	0	0	79	43	46	49	53
West maas en waal	0	0	0	0	0	0	0
Mook en middelaar	0	0	11	6	7	7	8
Berg en dal	0	0	78	43	46	49	53
Totaal	**0**	**0**	**2.196**	**1.106**	**1.139**	**1.170**	**1.208**

Betreft de facturatie. De baten hebben in de exploitatieoverzichten een andere verdeling.

Werkbedrijf - SW Rijksbijdrage							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Beuningen		2.689	2.656	2.514	2.334	2.151	2.058
Druten		1.840	1.877	1.737	1.554	1.472	1.381
Heumen		1.167	1.306	1.245	1.203	1.049	1.054
Nijmegen		20.595	21.388	20.247	18.739	17.661	16.294
Wijchen		3.734	3.955	3.778	3.642	3.434	3.292
West maas en waal		1.117	1.094	1.061	1.025	992	964
Mook en middelaar		0	0	0	0	0	0
Berg en dal		3.291	3.496	3.298	3.146	2.910	2.685
Totaal		**34.433**	**35.773**	**33.880**	**31.643**	**29.669**	**27.728**

Werkbedrijf - SW aanvullende bijdrage							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Beuningen		144	-67	-59	-64	-125	-167
Druten		98	-47	-41	-43	-86	-112
Heumen		62	-33	-29	-33	-61	-85
Nijmegen		1.099	-541	-476	-518	-1.026	-1.320
Wijchen		199	-100	-89	-101	-200	-267
West maas en waal		60	-28	-25	-28	-58	-78
Mook en middelaar		0	0	0	0	0	0
Berg en dal		176	-88	-78	-87	-169	-218
Totaal		**1.838**	**-905**	**-797**	**-874**	**-1.724**	**-2.246**

Werkbedrijf - SW totaal							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Beuningen	2.878	2.832	2.589	2.455	2.270	2.026	1.891
Druten	2.140	1.938	1.829	1.696	1.511	1.387	1.269
Heumen	1.192	1.229	1.273	1.215	1.170	988	969
Nijmegen	22.137	21.694	20.847	19.771	18.221	16.634	14.974
Wijchen	3.970	3.933	3.855	3.689	3.542	3.234	3.025
West maas en waal	1.143	1.177	1.066	1.036	997	934	886
Mook en middelaar	0	0	0	0	0	0	0
Berg en dal	3.582	3.467	3.408	3.221	3.059	2.741	2.468
Totaal	**37.042**	**36.271**	**34.868**	**33.083**	**30.769**	**27.944**	**25.482**

Werkbedrijf - SW aantal SE's							
x 1	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Beuningen	68	69	64	58	53	47	43
Druten	48	47	45	40	35	32	29
Heumen	29	30	31	29	27	23	22
Nijmegen	540	526	512	469	422	385	344
Wijchen	102	95	95	88	82	75	69
West maas en waal	26	29	26	25	23	22	20
Mook en middelaar	0	0	0	0	0	0	0
Berg en dal	89	84	84	76	71	63	57
Totaal	**901**	**879**	**857**	**785**	**712**	**646**	**585**

Werkbedrijf - Vastgoed							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Beuningen	11	13	13	12	12	12	12
Druten	8	9	9	8	8	8	8
Heumen	5	6	6	5	5	5	5
Nijmegen	84	99	99	91	91	91	91
Wijchen	15	18	18	17	17	17	17
West maas en waal	0	0	0	0	0	0	0
Mook en middelaar	0	0	0	0	0	0	0
Berg en dal	14	16	16	15	15	15	15
Totaal	**137**	**161**	**161**	**148**	**148**	**148**	**148**

Werkbedrijf - Bestuursondersteuning							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Beuningen	20	21	21	22	22	22	22
Druten	15	15	15	16	16	16	16
Heumen	13	13	13	14	14	14	14
Nijmegen	140	144	144	150	150	150	150
Wijchen	32	33	33	35	35	35	35
West maas en waal	0	0	0	0	0	0	0
Mook en middelaar	6	6	6	7	7	7	7
Berg en dal	27	28	28	29	29	29	29
Totaal	**254**	**261**	**261**	**272**	**272**	**272**	**272**

ICT Rijk van Nijmegen - automatisering							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Beuningen	1.362	1.410	1.401	1.566	1.575	1.575	1.575
Druten	691	715	710	787	792	792	792
Heumen	791	818	813	909	914	914	914
Nijmegen	10.396	10.927	10.857	12.119	12.188	12.188	12.188
Wijchen	1.784	1.847	1.835	2.035	2.047	2.047	2.047
West maas en waal	0	0	0	0	0	0	0
Mook en middelaar	403	417	414	466	468	468	468
Berg en dal	1.274	1.318	1.310	1.466	1.475	1.475	1.475
Werkorg Druten-Wijchen	71	73	72	103	103	103	103
ODRN	834	864	858	901	907	907	907
Totaal	**19.056**	**18.387**	**18.269**	**20.350**	**20.469**	**20.469**	**20.469**

ICT Rijk van Nijmegen - applicatiebeheer							
bedragen in 1.000	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten							
Nijmegen	3.388	3.603	3.371	3.511	3.511	3.511	3.511
ODRN	221	240	218	227	227	227	227
Totaal	**3.609**	**3.842**	**3.589**	**3.738**	**3.738**	**3.738**	**3.738**

Bijlage 4 **Bijdrage per gemeente details (iRvN)**

Bijdragen ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

	Automati-sering	Overige Bijdragen	WBRN / SW	WBRN / WERK	Gemeentelijke Bijdragen	Nijmegen	ODRN	WDW	Wijchen	Druten	Berg en Dal	Beuningen	Heumen	Mook en Middelaar
Begroting 2026	19.890	1.503	596	907	18.387	10.927	864	73	1.847	715	1.318	1.410	818	417
GT-Connect 2	-79	0	0	0	-79	-47	-4	0	-8	-3	-6	-6	-3	-2
Vast contract telefooncentrale (Nemesys)	-34	0	0	0	-34	-20	-2	0	-3	-1	-2	-3	-2	-1
Eenmalige aanvragen telefooncentrale (Nemesys)	-6	0	0	0	-6	-3	0	0	-1	0	0	0	0	0
Begroting 2026 incl. Wijzigingen	**19.772**	**1.503**	**596**	**907**	**18.269**	**10.857**	**858**	**72**	**1.835**	**710**	**1.310**	**1.401**	**813**	**414**
Begroting 2027	20.013	1.511	596	916	18.502	10.994	870	73	1.859	719	1.326	1.418	823	420
GT-Connect 2	-79	0	0	0	-79	-47	-4	0	-8	-3	-6	-6	-3	-2
Vast contract telefooncentrale (Nemesys)	-34	0	0	0	-34	-20	-2	0	-3	-1	-2	-3	-2	-1
Eenmalige aanvragen telefooncentrale (Nemesys)	-6	0	0	0	-6	-3	0	0	-1	0	0	0	0	0
Ophoging bijdragen i.v.m. Back-up M365	151	8	0	8	143	81	0	23	0	0	14	12	7	6
Ophoging bijdragen i.v.m. MDM-beleid	1.100	87	0	87	1.013	632	0	4	107	41	76	82	47	24
Begroting 2027 incl. Wijzigingen	21.146	1.607	596	1.011	19.540	11.636	865	99	1.954	756	1.408	1.503	872	447
Indexering conform BRN-norm 2027 (4,15%)	878	67	25	42	811	483	36	4	81	31	58	62	36	19
Begroting 2027 incl. Wijzigingen en indexering	**22.024**	**1.673**	**620**	**1.053**	**20.350**	**12.119**	**901**	**103**	**2.035**	**787**	**1.466**	**1.566**	**909**	**466**
Begroting 2028	20.138	1.522	596	926	18.616	11.060	876	73	1.871	723	1.334	1.427	829	422
GT-Connect 2	-79	0	0	0	-79	-47	-4	0	-8	-3	-6	-6	-3	-2
Vast contract telefooncentrale (Nemesys)	-34	0	0	0	-34	-20	-2	0	-3	-1	-2	-3	-2	-1
Eenmalige aanvragen telefooncentrale (Nemesys)	-6	0	0	0	-6	-3	0	0	-1	0	0	0	0	0
Ophoging bijdragen i.v.m. Back-up M365	151	8	0	8	143	81	0	23	0	0	14	12	7	6
Ophoging bijdragen i.v.m. MDM-beleid	1.100	87	0	87	1.013	632	0	4	107	41	76	82	47	24
Begroting 2028 incl. Wijzigingen	21.271	1.617	596	1.021	19.654	11.703	871	99	1.966	760	1.416	1.512	878	450
Indexering conform BRN-norm 2027 (4,15%)	883	67	25	42	816	486	36	4	82	32	59	63	36	19
Begroting 2028 incl. Wijzigingen en indexering	**22.153**	**1.684**	**621**	**1.063**	**20.469**	**12.188**	**907**	**103**	**2.047**	**792**	**1.475**	**1.575**	**914**	**468**

Bijdragen ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

	Automati-sering	Overige Bijdragen	WBRN / SW	WBRN / WERK	Gemeentelijke Bijdragen	Nijmegen	ODRN	WDW	Wijchen	Druten	Berg en Dal	Beuningen	Heumen	Mook en Middelaar
Begroting 2029	20.138	1.522	596	926	18.616	11.060	876	73	1.871	723	1.334	1.427	829	422
GT-Connect 2	-79	0	0	0	-79	-47	-4	0	-8	-3	-6	-6	-3	-2
Vast contract telefooncentrale (Nemesys)	-34	0	0	0	-34	-20	-2	0	-3	-1	-2	-3	-2	-1
Eenmalige aanvragen telefooncentrale (Nemesys)	-6	0	0	0	-6	-3	0	0	-1	0	0	0	0	0
Ophoging bijdragen i.v.m. Back-up M365	151	8	0	8	143	81	0	23	0	0	14	12	7	6
Ophoging bijdragen i.v.m. MDM-beleid	1.100	87	0	87	1.013	632	0	4	107	41	76	82	47	24
Begroting 2029 incl. Wijzigingen	21.271	1.617	596	1.021	19.654	11.703	871	99	1.966	760	1.416	1.512	878	450
Indexering conform BRN-norm 2027 (4,15%)	883	67	25	42	816	486	36	4	82	32	59	63	36	19
Begroting 2029 incl. Wijzigingen en indexering	**22.153**	**1.684**	**621**	**1.063**	**20.469**	**12.188**	**907**	**103**	**2.047**	**792**	**1.475**	**1.575**	**914**	**468**
Begroting 2030	20.138	1.522	596	926	18.616	11.060	876	73	1.871	723	1.334	1.427	829	422
GT-Connect 2	-79	0	0	0	-79	-47	-4	0	-8	-3	-6	-6	-3	-2
Vast contract telefooncentrale (Nemesys)	-34	0	0	0	-34	-20	-2	0	-3	-1	-2	-3	-2	-1
Eenmalige aanvragen telefooncentrale (Nemesys)	-6	0	0	0	-6	-3	0	0	-1	0	0	0	0	0
Ophoging bijdragen i.v.m. Back-up M365	151	8	0	8	143	81	0	23	0	0	14	12	7	6
Ophoging bijdragen i.v.m. MDM-beleid	1.100	87	0	87	1.013	632	0	4	107	41	76	82	47	24
Begroting 2030 incl. Wijzigingen	21.271	1.617	596	1.021	19.654	11.703	871	99	1.966	760	1.416	1.512	878	450
Indexering conform BRN-norm 2027 (4,15%)	883	67	25	42	816	486	36	4	82	32	59	63	36	19
Begroting 2030 incl. Wijzigingen en indexering	**22.153**	**1.684**	**621**	**1.063**	**20.469**	**12.188**	**907**	**103**	**2.047**	**792**	**1.475**	**1.575**	**914**	**468**

Bijdragen ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer					
	Totaal Applicatie-beheer	**WBRN**	**Totaal Gemeentelijke Bijdragen**	**Nijmegen**	**ODRN**
Begroting 2026	4.238	396	3.842	3.603	240
Formatie Nijmegen minus 2 fte schaal 10-10	-195	0	-195	-195	0
Jeugdvolgsysteem aandeel gemeente Nijmegen	-37	0	-37	-37	0
Afname personele lasten ODRN	-21	0	-21	0	-21
Afname personele lasten WBRN	-26	-26	0	0	0
Afname additioneel budget WBRN	-52	-52	0	0	0
Begroting 2026 incl. Wijzigingen	**3.907**	**318**	**3.589**	**3.371**	**218**
Begroting 2027	4.238	396	3.842	3.603	240
Formatie Nijmegen minus 2 fte schaal 10-10	-195	0	-195	-195	0
Jeugdvolgsysteem aandeel gemeente Nijmegen	-37	0	-37	-37	0
Afname personele lasten ODRN	-21	0	-21	0	-21
Afname personele lasten WBRN	-26	-26	0	0	0
Afname additioneel budget WBRN	-52	-52	0	0	0
Begroting 2027 incl. Wijzigingen	3.907	318	3.589	3.371	218
Indexering conform BRN-norm 2027 (3,76%)	162	13	149	140	9
Begroting 2027 incl. Wijzigingen en indexering	**4.069**	**331**	**3.738**	**3.511**	**227**
Begroting 2028	4.238	396	3.842	3.603	240
Formatie Nijmegen minus 2 fte schaal 10-10	-195	0	-195	-195	0
Jeugdvolgsysteem aandeel gemeente Nijmegen	-37	0	-37	-37	0
Afname personele lasten ODRN	-21	0	-21	0	-21
Afname personele lasten WBRN	-26	-26	0	0	0
Afname additioneel budget WBRN	-52	-52	0	0	0
Begroting 2028 incl. Wijzigingen	3.907	318	3.589	3.371	218
Indexering conform BRN-norm 2027 (3,76%)	162	13	149	140	9
Begroting 2028 incl. Wijzigingen en indexering	**4.069**	**331**	**3.738**	**3.511**	**227**
Begroting 2029	4.238	396	3.842	3.603	240
Formatie Nijmegen minus 2 fte schaal 10-10	-195	0	-195	-195	0
Jeugdvolgsysteem aandeel gemeente Nijmegen	-37	0	-37	-37	0
Afname personele lasten ODRN	-21	0	-21	0	-21
Afname personele lasten WBRN	-26	-26	0	0	0
Afname additioneel budget WBRN	-52	-52	0	0	0
Begroting 2029 incl. Wijzigingen	3.907	318	3.589	3.371	218
Indexering conform BRN-norm 2027 (3,76%)	162	13	149	140	9
Begroting 2029 incl. Wijzigingen en indexering	**4.069**	**331**	**3.738**	**3.511**	**227**
Begroting 2030	4.238	396	3.842	3.603	240
Formatie Nijmegen minus 2 fte schaal 10-10	-195	0	-195	-195	0
Jeugdvolgsysteem aandeel gemeente Nijmegen	-37	0	-37	-37	0
Afname personele lasten ODRN	-21	0	-21	0	-21
Afname personele lasten WBRN	-26	-26	0	0	0
Afname additioneel budget WBRN	-52	-52	0	0	0
Begroting 2030 incl. Wijzigingen	3.907	318	3.589	3.371	218
Indexering conform BRN-norm 2027 (3,76%)	162	13	149	140	9
Begroting 2030 incl. Wijzigingen en indexering	**4.069**	**331**	**3.738**	**3.511**	**227**

Overige bedrijfsopbrengsten (plusproducten) onderdeel Automatisering 2026

	Totaal	Berg en Dal	Beuningen	Heumen	Mook en Middelaar	Nijmegen	ODRN	WDW	WBRN	Overige
Automatisering										
Huur & Software scanners	**32**	0	32	0	0	0	0	0	0	0
Licenties Adobe	**47**	5	5	2	0	31	0	3	1	0
Licenties Miro	**6**	0	0	0	0	6	0	0	0	0
Licenties Bluebeam	**35**	2	7	6	3	2	0	14	0	0
Licenties Microsoft (PowerBi pro, Visio & Project)	**42**	5	1	1	1	7	7	10	9	0
Samsungs afdeling handhaving Nijmegen	**16**	0	0	0	0	16	0	0	0	0
ICT Beheer VSA (operationeel / materieel)	**45**	0	0	0	0	45	0	0	0	0
ICT Beheer VSA (personeel) - 1 fte - Schaal 9-11	**91**	0	0	0	0	91	0	0	0	0
Internetverbinding RTC & VMC	**9**	0	0	0	0	9	0	0	0	0
E-Herkenning	**13**	4	4	0	4	0	0	0	1	0
Microsoft Teams Premium	**0,3**	0	0	0	0	0	0,3	0	0	0
Multi Microsoft 365 Tenants	**30**	0	0	0	0	0	0	0	30	0
Transportnetwerk Nijmegen (operationeel / materieel)	**6**	0	0	0	0	6	0	0	0	0
Transportnetwerk Nijmegen (personeel) - 1 fte - Schaal 10-11	**100**	0	0	0	0	100	0	0	0	0
Doorbelastingen Topdesk	**170**	18	22	12	2	93	14	9	0	0
Incidentele inzet MDT / M365	**290**	19	20	12	6	160	13	38	22	0
GT-Connect 2	**79**	17	18	12	13	0	0	19	0	0
Vast contract telefooncentrale (Nemesys)	**34**	0	0	0	0	34	0	0	0	0
Eenmalige aanvragen telefooncentrale (Nemesys)	**6**	0	0	0	0	6	0	0	0	0
Periodieke kosten plotter	**2**	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Back-up M365	**151**	14	12	7	6	81	0	23	8	0
Implementatie regionale cloudstrategie	**650**	45	48	28	14	373	0	90	51	0
Implementatie en projectkosten MDM-beleid	**270**	19	20	12	6	155	0	37	21	0
Totaal Plusproducten Automatisering	**2.124**	**148**	**192**	**92**	**55**	**1.215**	**34**	**243**	**145**	**0**

Overige bedrijfsopbrengsten (plusproducten) onderdeel Applicatiebeheer 2026										
	Totaal	**Berg en Dal**	**Beuningen**	**Heumen**	**Mook en Middelaar**	**Nijmegen**	**ODRN**	**WDW**	**WBRN**	**Overige**
Applicatiebeheer										
Beheer scaninrichting	**3**	0	0	0	0	3	0	0	0	0
Siteimprove	**37**	0	8	0	0	14	0	16	0	0
Anonimiseringssoftware (Edata)	**46**	3	4	2	1	29	0	7	0	0
Datadistributie - 0,15 fte schaal 9-11	**14**	0	0	0	14	0	0	0	0	0
Applicatiebeheer sociaal domein - 0,89 fte schaal 9-11	**81**	0	81	0	0	0	0	0	0	0
I-adviseur - 1 fte schaal 11-11	**114**	0	114	0	0	0	0	0	0	0
Applicatiebeheer JCC 0,1 fte schaal 9-11	**18**	9	9	0	0	0	0	0	0	0
Webmaster - 0,56 fte schaal 9-11	**51**	0	51	0	0	0	0	0	0	0
Accessibility specialist 0,89 fte schaal 10-11	**89**	0	0	0	0	89	0	0	0	0
CISO - 0,67 & 0,22 & 0,11 fte schaal 9-11	**91**	0	60	10	20	0	0	0	0	0
Beheer GWS - 0,3 fte schaal 9-11 - 0,2 fte schaal 10-11	**47**	0	0	0	47	0	0	0	0	0
WMO klassiek - 0,1 fte schaal 9-11	**9**	0	0	0	0	9	0	0	0	0
Inburgering - 0,1 fte schaal 9-11	**18**	0	0	0	9	9	0	0	0	0
Schuldhulpverlening 0,2 fte schaal 9-11	**18**	18	0	0	0	0	0	0	0	0
Functioneel beheer BRIKS-applicatie 0,4 fte - Schaal 9-11	**36**	0	0	0	0	36	0	0	0	0
Data beheerder t/m 31-3-2026 - 1 fte Schaal 10-11	**25**	0	0	0	0	25	0	0	0	0
Fysiek domein (ombudsman JZ4all) 0,1 fte schaal 9-11	**9**	0	0	0	0	9	0	0	0	0
MKS-Beheer 0,2 / 0,25 fte - Schaal 9-11	**63**	23	18	23	0	0	0	0	0	0
Totaal plusproducten Applicatiebeheer	**769**	**53**	**345**	**35**	**91**	**223**	**0**	**22**	**0**	**0**

Totaal bijdragen ICT Rijk van Nijmegen (inclusief plusproducten) per onderdeel											
	Druten	**Berg en Dal**	**Beuningen**	**Heumen**	**Mook en Middelaar**	**Nijmegen**	**ODRN**	**Werkorg Druten-Wijchen**	**WBRN**	**Wijchen**	**Totaal**
Automatisering	710	1.458	1.593	905	469	12.072	892	315	1.648	1.835	**21.896**
Applicatiebeheer	0	53	345	35	91	3.594	218	22	318	0	**4.676**
Totaal	**715**	**1.502**	**1.928**	**933**	**550**	**15.697**	**1.116**	**319**	**1.966**	**1.847**	**26.572**

Bijlage 5 **Bekostigingssystematiek SW**

De definitie van de SE's als verdeling van het Rijksbudget is ook het afgelopen jaar weer aan verandering onderhevig geweest. Hierbij worden er correcties op de SE's toegevoegd, uitstroomcijfers opnieuw berekend en peildata aangepast. Per saldo blijft het macrobudget hetzelfde, maar dit kan wel de onderlinge verhouding tussen gemeenten veranderen. Deze werkwijze is vooraf niet te voorspellen en daarmee ook als verdeelfactor niet hanteerbaar. Door de SE-definitie gelijk te houden, de uitstroom zelf te bepalen en bepaling van de betalende gemeente op een uniforme peildatum te houden, is de realisatie beter in te schatten en blijft de kostprijs per SE over de jaren vergelijkbaar.

Uitgangspunten voor de bepaling van het aantal SE per gemeente:

- De definitie van het aantal SE blijf gelijk aan de definitie op het moment van ingang van de Participatiewet.
- De peildatum voor de betalende gemeente in jaar X is de gemeente waar de medewerker ultimo jaar X-1 inwoner was.
- Voor de begroting wordt de betalende gemeente bepaald op basis van de dan beschikbare informatie van de woongemeente.
- Per gemeente wordt de uitstroom bepaald op basis van pensioen. Dit uitstroompercentage zal dus per gemeente variëren.
- Per gemeente wordt de overige uitstroom bepaald als een vast percentage per gemeente, op basis van historische uitstroomgegevens.

Hiermee hanteren we niet meer het uitstroompercentage van het Ministerie, maar een uitstroompercentage op basis van pensioenuitstroom en ervaringscijfers.

Bijlage 6 Staat van personele lasten

Werkbedrijf	
aantal fte x1	**fte regulier**
schaal	
7	17,2
8	27,5
9	134,8
10	29,3
11	13,8
12	13,3
17	1,0
Totaal	**237,0**

Bestuursondersteuning	
aantal fte x1	**fte regulier**
schaal	
9	1,0
10	0,2
12	1,3
13	1,0
17	0,4
Totaal	**3,9**

ICT Rijk van Nijmegen	
aantal fte x1	**fte regulier**
schaal	
7	1
8	15
9	63
10	47
11	12
12	1
14	2
15	1
Eindtotaal	**142**

Functies WBRN

Functies Werkbedrijf				
aantal fte x1	**fte regulier**			**fte regulier**
Administratief Medewerker	10,0		Medewerker Informatievoorziening	3,7
Adviseur	0,8		Medewerker Salarisadministratie	2,3
Adviseur ARBO	1,0		Medewerker Subsidiebureau	7,4
Adviseur Medezeggenschap	0,8		Personeelsadviseur SW	3,3
Adviseur SROI	1,0		Projectleider	6,7
Algemeen Medewerker	0,7		Projectleider IT	1,0
Allround Administratief Medewerker	0,8		Projectmanager WBRN	2,0
Arbeidsdeskundige	1,6		Receptionist/telefonist	2,3
Arbeidspsycholoog	2,4		Recruiter	1,0
Commercieel manager	3,9		Regionaal verbinder	0,8
Communicatieadviseur	1,8		Senior Consulent Bedrijfsdienstverlening	10,9
Communicatiemedewerker	2,9		Servicemanager facilitair	0,9
Consulent Bedrijfsdienstverlening	58,3		Teammanager	5,9
Consulent Intake en Diagnose	43,3		Teammanager Advies en Projecten	0,9
Contractbeheerder	1,0		Teammanager Geld en Goed	1,0
Directeur Werkbedrijf	1,0		Teammanager Mens en Markt	1,0
Ervaringsdeskundige	1,7		Trainer/Opleidingskundige	3,2
Facilitair medewerker	2,8		Werkcoach	12,4
Financieel Administratief Medewerker	1,6		**Totaal**	**231,5**
Financieel Adviseur A	1,0			
Financieel Adviseur B	3,0		**Impulsgelden**	
HR Adviseur	1,7		Ondersteuning scholen bij indicering en uitstroomroute jongeren	1,0
Informatiemanager	1,0		Specialistische jobcoaching	1,5
Inhuur derden	2,8		Werkplekbegeleiding	1,5
Jobcoach	9,2		Intensieve dienstverlening voor meest kwetsbare kandidaten	1,0
Juridisch Adviseur SW	1,3		Projectleider	0,5
Kwaliteitsmedewerker	4,8		**Totaal**	**5,5**
Managementassistent Werkbedrijf	1,8			
Manager FA/SA	1,0		**Totaal**	**237,0**

Functies

Functies Bestuursondersteuning	
aantal fte x1	**fte regulier**
Controller/CISO	1,0
Directeur Werkbedrijf	0,4
Juridisch Adviseur SW	0,2
Jurist	0,3
Privacy Officer	1,0
Programmamanager Kwaliteit	1,0
Totaal	**3,9**

Functies regionaal	
aantal fte x1	**fte regulier**
gidsen	2
coordinerend medewerker	1
projectleider	1
communicatieme-dewerker	0,5
secretariele ondersteuning	0,5
Totaal	**6,0**

Functies ICT Rijk van Nijmegen	
aantal fte x1	**fte regulier**
Directeur II	1
Manager I	2
Operationeel lg I (MGR)	5
Adviseur II	1
Adviseur III	5
Adviseur IV	12
Adviseur V	1
Projectleider III	1
Projectleider IV	1
Mdw gegevens I	12
Mdw gegevens II	28
Mdw systemen I	18
Mdw systemen II	35
Mdw systemen III	16
Mdw admin & secr II	1
Inhuur derden	4
Totaal	**142**

Bijlage 7 **Staat van voorzieningen**

In het overzicht is het verwachte verloop van de voorzieningen weergegeven.

Voorzieningen						
bedragen in 1.000	Boekwaarde 1-1-2026	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Totaal	**5.343**	**5.041**	**4.673**	**4.843**	**5.003**	**5.003**

Bijlage 8 **Overheadnorm**

Inclusief arbeidsmarktregiogelden

Overheadspercentage							
bedragen in 1.000	**Realisatie 2025**	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Overhead	12.651	12.563	12.535	12.913	12.461	12.388	12.388
Primair	41.794	42.927	45.450	47.562	46.318	46.427	46.413
Totaal	**54.445**	**55.490**	**57.985**	**60.476**	**58.778**	**58.814**	**58.801**
Overhead %	23%	23%	22%	21%	21%	21%	21%
primair %	77%	77%	78%	79%	79%	79%	79%

Bijlage 9 Staat van investeringen

Werkbedrijf - Investeringen							
bedragen in 1.000	Realisatie 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Werkbedrijf - SW module							
Werkbedrijf - Inventaris	0	150	100	100	100	100	100
Werkbedrijf - Boekweitweg Installaties (o.a ventilatie-systemen, warmtepomp parkeerterrein en zonwering)	176	150	1.200	250	250	250	250
Totaal	**176**	**300**	**1.300**	**350**	**350**	**350**	**350**

Hier treft u het investeringsoverzicht aan met de voorgenomen investeringen voor de jaren 2026 -2030. Dit kan tevens bestaan uit overheveling van restant budgetten uit voorgaande jaren, tenzij een project is afgerond.

WerkBedrijf

In 2026 verwachten we voor WerkBedrijf in totaal een investeringsvolume van 1,3 miljoen nodig te hebben. Het overgrote deel, circa 1,2 miljoen, is bestemd voor het pand aan de Boekweitweg en bestaat uit de volgende investeringen:

Herinrichting parkeerterrein en fietsenstalling (€600.000)

Door de bouwplannen van het Winkelsteegproject veranderen de toegangswegen rondom het pand. Hierdoor moet het huidige parkeerterrein worden verplaatst en worden aangepast aan de nieuwe infrastructuur. In deze herinrichting wordt tevens de fietsenstalling meegenomen. De geraamde kosten bedragen € 600.000.

Vervanging cv-ketels en installatie warmtepompen (€220.000)

In 2026 staan de vervanging van de bestaande cv-ketels gepland. De kosten hiervoor bedragen €100.000. In het kader van de duurzame transitie wordt daarnaast geïnvesteerd in de plaatsing van twee warmtepompen. De kosten hiervoor bedragen € 120.000.

Implementatie energiemanagementsysteem (€154.000)

Om de energie reductiedoelstellingen voor de komende jaren te realiseren, wordt geïnvesteerd in een energiemanagementsysteem. Dit systeem maakt het mogelijk om temperatuur, luchtbehandeling, energieverbruik en piekbelasting te monitoren en te optimaliseren. De investering omvat tevens de plaatsing van tien energiemeters en de koppeling met alle relevante installaties. De totale kosten worden geraamd op €154.000.

Vervanging zonneweringschermen (€200.000)

De zonneweringschermen van het pand zijn verouderd en aan vervanging toe. De geraamde kosten hiervoor bedragen €200.000.

ICT Rijk van Nijmegen - investeringen							
bedragen in 1.000	**Realisatie 2025**	**B2026(P)**	**2026 Wijziging**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Centrale computercapaciteit	944	713	1.050	755	755	755	755
Vervanging fysieke werkplek	746	961	920	920	920	920	920
Mobiele telefonie	308	826	825	825	825	825	825
Totaal	**1.995**	**2.500**	**2.795**	**2.500**	**2.500**	**2.500**	**2.500**

ICT Rijk van Nijmegen

In 2026 wordt verwacht een totaal investeringsvolume van € 2,8 miljoen nodig te hebben. De verdeling van het investeringsvolume ziet er als volgt uit:

Ruim € 1,0 miljoen is nodig voor de netwerkaanbesteding. Deze is 2025 al gestart, maar door diverse vertragingen kan het grootste gedeelte pas 2026 gerealiseerd worden. Vandaar de budgetoverheveling vanuit het afgelopen jaar naar 2026. Daarnaast moet ook 2026 weer € 50.000 geïnvesteerd worden in het serverpark. In de tabel hierboven worden de investeringen met betrekking tot netwerk en het serverpark samengevoegd onder de noemer "Centrale computercapaciteit".

We verwachten het komende jaar € 920.000 nodig te hebben voor het vervangen van laptops en € 825.000 voor het vervangen van telefoons. Het vrij hoge investeringsvolume met betrekking tot de laptops en mobiele telefoons heeft te maken met het aantal gebruikers en de daarbij horende uitrusting met een laptop en een mobiele telefoon (multifactor-authentificatie). Daarnaast moeten deze devices regelmatig vervangen worden.

Voor de jaren na 2026 wordt gerekend met het standaard investeringsvolume van € 2,5 miljoen per jaar.

Bijlage 10 Plan Impuls Werkontwikkeling

Inleiding

Het Rijk heeft impulsmiddelen beschikbaar gesteld zodat werkbedrijven in samenwerking met gemeenten kwetsbare werk(zoek)enden een opstap naar werk, een vangnet als regulier werk (tijdelijk) niet lukt en beschutte werkplek kan bieden. Dit hangt samen met de overgang van de Sociale werkvoorziening naar de Participatiewet waarbij de doelgroep gelijk bleef, maar de regeling en budgetten veranderden. Hierdoor is het lastig om succesvolle onderdelen uit de SW-structuur te behouden voor kandidaten. Ook werkgevers hebben uitdagingen om kansen te bieden voor de PW-doelgroep. Uit een onderzoek van Berenschot blijkt dat er een 'tussengroep' is die werkbedrijven onvoldoende kunnen helpen. Met de middelen wil WerkBedrijf een impuls geven op 3 onderdelen van de dienstverlening: **beschut werk, onderzoek en diagnose en intensieve begeleiding (op de werkplek)**. Daarmee willen we nu en in de toekomst meer mensen aan het werk krijgen en houden en werkgevers in staat stellen om kansen te kunnen blijven bieden aan onze kandidaten. Dit plan licht toe waarom deze impuls nodig is en wat deze impuls inhoudt.

Waarom is versterking nodig?

1. Verandering van het kandidatenbestand

Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 moeten mensen met een arbeidsbeperking via deze wet ondersteuning krijgen. Dit heeft geleid tot een structurele verschuiving van de doelgroep. De mensen die WerkBedrijf begeleidt hebben vaker te maken met complexe problemen die het vinden en behoud van werk beïnvloeden. Zo kampen veel werkzoekenden met fysieke of psychische klachten (zoals chronische pijn, vermoeidheid, autisme of depressie) waardoor werkdruk, omgang met collega's, veel prikkels en veranderingen lastig zijn. Daarnaast heeft een deel een laag opleidingsniveau, beperkte taalvaardigheid of cognitieve beperkingen wat leren en functioneren op de werkvloer bemoeilijkt. Ook schulden, zorgtaken, huisvestingsproblemen en een instabiele thuissituatie zorgen vaak voor extra belemmeringen. Onzekerheid over de financiële gevolgen van (weer) gaan werken maakt mensen terughoudend.

2. Veranderingen op de arbeidsmarkt

De arbeidsmarktkrapte blijft door vergrijzing en een afnemend aantal starters bestaan. De meeste vacatures ontstaan door vervanging van personeel dat vertrekt of met pensioen gaat, terwijl er minder instroom is van jongeren. Dit remt de groei van bedrijven en verhoogt de werkdruk. Vooral in de bouw, techniek, zorg, welzijn en logistiek is het tekort groot. We merken dat werkgevers vooral zoeken naar direct inzetbaar personeel, maar werkzoekenden van WerkBedrijf hebben vaak meer ondersteuning nodig. Zij hebben potentie, maar vragen om tijd, kennis en passende werkzaamheden. Intensieve begeleiding bij het inwerken en behouden van werk is essentieel, terwijl veel werkgevers daar nu onvoldoende personele ruimte of expertise voor hebben.

3. Effect van veranderd(e) kandidatenbestand en arbeidsmarkt op keuzes in onze dienstverlening

Door bovenstaande veranderingen werken huidige bestuurlijke keuzes in onze dienstverlening niet voor alle kandidaten en werkgevers. We lichten dit nader toe:

Geen eigen productiefaciliteit: de keuze om productiewerkzaamheden te laten uitvoeren door ondernemers heeft veel opgeleverd voor een deel van onze kandidaten, namelijk afwisselend werk en rechtstreekse dienstverbanden. Voor WerkBedrijf (en daarmee gemeenten) heeft het geleid tot een kleiner werkgeversrisico, een SW zonder tekorten en financiële besparing.

Tegelijkertijd betekent deze keuze dat we voor een deel van onze kandidaten en dienstverlening sterker afhankelijk zijn van samenwerking met werkgevers. Zij spelen een belangrijke rol bij het creëren van plekken waar kandidaten kunnen werken aan arbeidsritme, zelfvertrouwen, taal- en werknemersvaardigheden om uiteindelijk een baan te kunnen vinden. En bij het bieden van 'vangnet-werkplekken' als het (even) niet lukt op de eigen (gedetacheerde) werkplek. We hebben goede ervaringen in samenwerking met betrokken ondernemers. Maar ook voor hen is het moeilijk om de kosten te dekken en de juiste inspanning te kunnen leveren. Om in de toekomst deze samenwerkingen te kunnen blijven voortzetten en voldoende capaciteit aan onderzoek- en vangnetplekken te kunnen waarborgen voor onze kandidaten is meer nodig.

Rechtstreeks in dienst bij de werkgever: waar mogelijk streven we naar een rechtstreeks dienstverband tussen werkgever en kandidaat. Dit lukt, maar niet voor iedereen. Sommige werkgevers durven de financiële risico's niet aan, bijvoorbeeld productieverlies door een lager tempo en het risico op ziekteverzuim. Dit geldt zeker in sectoren met kleine winstmarges zoals in-en ompakwerk. Er zijn ook werkgevers die traditioneel met gedetacheerde (SW)-medewerkers werken. Zij vinden de overstap naar rechtstreekse dienstverbanden lastig vanwege hogere loonkosten, extra HR-inspanningen en kennis en behoefte aan personele flexibiliteit.

Beschut werk: we plaatsen mensen met een beschut werk indicatie zoveel mogelijk rechtstreeks bij werkgevers. Onze regio is daarin succesvol: 78% heeft een beschutte werkplek bij een reguliere werkgever ten opzichte van 6% landelijk. Het ministerie SZW volgt onze aanpak met interesse en ziet onze regio als voorbeeld, ook voor regio's die voor beschut werk vooral gebruik maken van hun eigen productiefaciliteit. Wij hebben die mogelijkheid niet. We zijn dus sterk in het plaatsen bij een reguliere werkgever, maar het aantal gerealiseerde beschutte werkplekken is lager dan Rijksdoelstelling voor onze regio. Om iedereen die dat nodig heeft een beschutte werkplek te bieden en om te anticiperen op de (mogelijke) financiële korting op dit budget hebben we een aantal knelpunten op te lossen. Zo moet er meer eenduidigheid en gebruiksvriendelijkheid komen in het indicatieproces en is hogere instroom in de indicaties nodig. Daarvoor zijn we onder andere afhankelijk van scholen. Het netwerk van werkgevers die beschutte werkplekken hebben moet uitgebreid worden om een toename van mensen met indicaties te kunnen plaatsen. Daarvoor moeten we in inspelen op de belemmeringen die werkgevers nu ervaren. Tot slot is er meer capaciteit nodig voor begeleiding en taalondersteuning en is het belangrijk dat onze professionals voldoende kennis hebben en houden over beschut werk.

Waar zetten we op in met impulsmiddelen?

1. Impuls beschut werk

Onze ambitie is om iedere inwoner, voor wie beschut werk de best passende oplossing is, duurzaam te begeleiden naar kwalitatief goede werkplekken. Om dit te bereiken richten we ons zowel op kwaliteit als groei van beschut werk. We zetten daarom in op de volgende impulsen die zorgen voor kloppende beeldvorming, meer indicaties, meer beschut werkplekken en betere begeleiding:

- We vergroten de kennis en begrip en (baan) kansen over beschut werk bij scholen (ouders en leerlingen), werkgevers, buurtteams en professionals via bijeenkomsten, communicatie en training. We breiden onze capaciteit uit met een extra professional die hiervoor zorgt. Deze professional ondersteunt ook de scholen bij het indiceren en bepalen van de juiste uitstroomroute van jongeren. Hiervoor is het essentieel dat bij alle partijen de juiste

beeldvorming hebben over beschut werk en de baankansen.

- We ontwikkelen een indicatietool die onderwijsprofessionals helpt om zelf laagdrempelig te toetsen of een leerling in aanmerking komt voor beschut werk.
- We maken het indicatieproces eenvoudiger en gebruiksvriendelijker door interne en externe samenwerking (o.a. met UWV en scholen) te verbeteren. Een extern bureau helpt ons en onze partners bij het opstellen en uitvoeren van een implementatieplan daarvoor. Samen met beleidsadviseurs beschut werk van Ministerie SZW en UWV houden we een verbetersessie en kijken we naar het huidige indicatieproces. De beleidsadviseurs helpen om de ruimte in de wet te vinden om het indicatieproces effectief en mensgericht in te zetten. Het uitvoerings-perspectief helpt de beleidsadviseurs ook om verbeteringen in de wet door te voeren.
- We nemen (circa 3) extra jobcoaches aan, waaronder Arabisch sprekenden voor statushouders, en leiden hen op in een methodiek (MELBA) om nu en in de toekomst te zorgen voor eenduidige, kwalitatief goede begeleiding. We verwachten dat een aantal statushouders in onze dienstverlening in aanmerking komt voor beschut werk. Op dit moment belemmert het indicatieproces een positief advies beschut werk voor statushouders. Dit heeft te maken met het kunnen aantonen van werkervaring. We zijn in gesprek met UWV om hier verbetering in aan te brengen.
- We zorgen dat we ook in de toekomst een detacheringsbaan aan kunnen blijven bieden voor kandidaten met een indicatie beschut of indicatie banenafspraak. Deze vorm is nodig voor een groeiende groep kandidaten en komt tegemoet aan een behoefte van werkgevers hieraan. Het tarief kunnen we niet volledig uit de markt halen; een detachering kost per kandidaat € 7.200 - €14.900 per jaar. Voorlopig dekken we dit uit een budget dat hier eerder voor vrijgemaakt is. Impulsmiddelen maken het mogelijk om deze banen structureel aan te bieden als opstap naar een rechtstreeks dienstverband. Een detacheringsbaan is, anders dan detachering binnen de SW, bedoeld als doorstroombaan naar een rechtstreeks dienstverband. Inzet hierop levert meer (beschut) plaatsingen (en besparing op de uitkeringslast voor gemeenten) op.
- Om in de toekomst voldoende passende beschutte werkplekken te hebben, moeten we nu investeren in samenwerking met werkgevers. Passend werk behouden in de regio is hier onderdeel van. We blijven in onze werkgeversbenadering met werkgevers in gesprek hoe we passende beschutte werkplekken kunnen creëren en welke knelpunten weggehaald moeten worden. Ook werken we met werkgevers samen die re-integratieplekken met aangepast werk kunnen bieden om kandidaten die uitvallen op een (gedetacheerde) werkplek actief te houden en sneller (weer) aan de slag kunnen op een passende baan. We vergoeden een deel van de kosten zoals re-integratiebegeleiding die gericht is op opbouwen en doorstroom naar een reguliere plek zodat werkgevers deze plekken ook kunnen bieden.

2. Impuls op onderzoek en diagnose

Om kandidaten (met een complexe problematiek) op een passende werkplek te kunnen plaatsen moeten we weten wat voor soort werk geschikt is én wat nodig is om werk te kunnen vinden en volhouden. We geven daarom een impuls op het onderzoek- en diagnose-onderdeel van onze dienstverlening:

- We stellen extra budget beschikbaar voor een digitaal onderzoeksinstrument dat een objectief beeld biedt van de mogelijkheden, motivatie en mentale balans van kandidaten. Zo kunnen we voor meer kandidaten dit instrument inzetten. Uit een evaluatie blijkt dat onze professionals dit instrument vaker willen inzetten. Voor de gemeenten levert dit,

bij terugmelding ook een goed beeld op van hun inwoner en de behoefte die zij hebben.
- We zetten, in samenwerking met ondernemers, een nieuw onderzoekscentrum op waar kandidaten kortdurend aan de slag gaan met werkzaamheden en testen waarbij we de mentale en fysieke belastbaarheid in de praktijk meten. We gaan ook bedrijfsfysiotherapeuten hieraan koppelen. Uit een pilot blijkt dat we door deze inzet een goed beeld van de mogelijkheden van de kandidaat krijgen. We verwachten dat er in het centrum doorlopend ruimte is voor 20-30 kandidaten, maar we moeten ook ervaren of dit voldoende is. We kijken bij het opzetten van ons onderzoekscentrum naar goede voorbeelden in het land, zoals de Bovengrondse vakscholen in de regio Heerlen.

3. Impuls op intensievere begeleiding (op de werkplek) voor kandidaat en werkgevers

We breiden de capaciteit voor begeleiding van kandidaten in onze dienstverlening en op de werkplek uit om tegemoet te komen aan de intensievere begeleidingsbehoefte van kandidaten en het knelpunt van werkgevers dat zij dit niet kunnen bieden. We doen dit als volgt:

- We breiden onze capaciteit in de onderzoek- en ontwikkelfase van onze dienstverlening met 2 professionals uit om de benodigde intensieve begeleiding te kunnen bieden aan de groep kandidaten die door complexe problematiek uit balans zijn en meer nodig hebben om stappen richting werk te zetten. Deze begeleiding zal bijdragen aan minder terugmeldingen naar de gemeenten.
- We breiden de capaciteit voor werkplekbegeleiders bij werkgevers uit met maximaal 3 medewerkers. We onderzoeken met werkgevers vormen van werkplekbegeleiding die bij hen aansluit (bijvoorbeeld werkplekbegeleiders die bij hen in dienst zijn als zij met veel van onze kandidaten werken). Dit helpt om kandidaten een goede start te laten maken, maar biedt ook een oplossing voor werkgevers om kandidaten te kunnen aannemen en behouden.

4. Projectmanagement

Om bovenstaande versterkingen en in het bijzonder de nieuwe onderdelen in de dienstverlening uit te voeren en zorgvuldig te implementeren hebben we extra capaciteit nodig. Om die reden Betere afspraken met de arbodienstverlener leiden aangesteld voor de duur van 4 jaar.

Wat levert het op?

Met de impulsen beogen we passende dienstverlening te behouden, uit te breiden en te vernieuwen. Daarmee willen we nu en in de toekomst meer mensen aan het werk krijgen en houden, en werkgevers in staat stellen om kansen te kunnen blijven bieden aan onze kandidaten. Meer concrete effecten lichten we nader toe.

Effecten impuls beschut werk

Met de impuls op beschut werk realiseren we een extra groei in indicaties en plaatsingen, versterken we de kwaliteit van onze dienstverlening en zorgen we dat mensen duurzaam beschut aan het werk zijn. De verwachte effecten van de impuls op beschut werk zijn:

- Een jaarlijkse toename van minimaal 10 extra indicaties beschut werk. Landelijk wordt uitgegaan van 20 indicaties per jaar, wij streven naar 30 indicaties per jaar.
- Het aantal mensen dat beschut aan het werk is groeit jaarlijks met minimaal 10 extra plaatsingen. Deze groei is al verwerkt in onze doelstellingen: 125 mensen met beschut aan het werk in 2026 (een groei van 33 waarvan minimaal 10 door impuls), 160 in 2027 (een

groei van 35 waarvan minimaal 15 door impuls). We verwachten een doorgroei naar 220 mensen beschut aan het werk in 2030.
- Met minimaal één werkgever realiseren we een nieuwe groepsplaatsing of substantiële uitbreiding van bestaande samenwerking waardoor voor minimaal 10 kandidaten beschutte werkplekken ontstaan.
- Jaarlijks een groei in het aantal mensen dat door begeleiding duurzaam beschut aan het werk blijft. Ons doel is dat 80% van de beschut werkenden duurzaam aan het werk blijft.

Effecten impuls onderzoek en diagnose

Met de impulsen op onderzoek en diagnose krijgen we van meer kandidaten een objectiever beeld van de mogelijkheden richting werk. De uitkomsten zorgen voor een passender traject, waar mogelijk een korter traject, en een werkplek die goed afgestemd is op de mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte van kandidaten. De verwachte effecten van de impuls op onderzoek en diagnose zijn:

- Voor circa 80-100 extra kandidaten wordt het digitaal diagnose-instrument ingezet.
- In het onderzoekscentrum verwachten we doorlopend 20-30 kandidaten actief te hebben. Na de start in 2026 hebben we een beter beeld van de verwachting op langer termijn.
- 80% van de kandidaten die wij plaatsen (vanuit een uitkering) is duurzaam aan het werk doordat we tijdig signaleren waar zij in werk tegenaan lopen en dit vertalen naar passende ondersteuning. Ook bij een groeiende complexere doelgroep houden we vast aan deze ambitie.

Effecten impuls intensievere begeleiding

De impuls op intensieve begeleiding bouwen we de komende jaren op. Met begeleiding op maat zijn kandidaten beter en duurzamer inzetbaar en kunnen werkgevers rekenen op passende ondersteuning van WerkBedrijf. Dit vergroot hun vermogen én bereidheid om met kandidaten van WerkBedrijf te blijven werken. De verwachte effecten van de impuls op intensievere begeleiding zijn:

- 90-100 zowel nieuwe als huidige kandidaten worden intensiever op een werkplek begeleid, waardoor zij duurzaam aan het werk blijven.
- Doorlopend worden 80 extra kandidaten, die door complexe problematiek uit balans zijn en nog niet kunnen werken, begeleid om actief te blijven en stappen te blijven zetten. Dit leidt tot minder terugmeldingen naar gemeenten.

Wat kost het?

In de begroting maken we onderscheid tussen tijdelijke impulsen (met middelen die gemeenten in 2025 ontvingen) en structurele impulsen (met middelen die gemeenten vanaf 2026 ontvangen). De kosten worden volledig gedekt met de impulsmiddelen. De begroting is op punten een inschatting en we willen de flexibiliteit behouden om waar nodig bij te sturen. In 2028 evalueren we tussentijds het plan. Daarbij onderzoeken we de effecten van de impulsen, beoordelen we welke impulsen verlengd of structureel voortgezet moeten worden en verkennen we of er aanpassingen nodig zijn bij de inzet van impulsmiddelen. De bestedingen en effecten worden verantwoord via de reguliere planning & control cyclus. Het gaat daarbij om een financiële verantwoording, maar ook inhoudelijk toelichting waarin we de voortgang van impulsacties, wat er is gerealiseerd en welke effecten op dat moment zichtbaar zijn beschrijven. Impulsmiddelen die eind 2030 niet besteed zijn, worden zoals gebruikelijk overgeheveld naar gemeenten of we maken we daar gezamenlijk nieuwe afspraken over.

Impulsgelden								
bedragen in 1.			2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030	Totaal
Lasten								
Structurele impuls (budget vanaf 2026)	Totaal 1) Impuls beschut werk		335.000	520.000	570.000	670.000	727.970	2.822.970
	Totaal 2) Impuls op onderzoek en diagnose		50.000	200.000	200.000	200.000	200.000	850.000
	Totaal 3) Impuls op intensievere begeleiding		225.000	450.000	450.000	450.000	450.000	2.025.000
	Structurele impuls (budget vanaf 2026)		**610.000**	**1.170.000**	**1.220.000**	**1.320.000**	**1.377.970**	**5.697.970**
Tijdelijk impuls (budget 2025)	Totaal 1) Impuls beschut werk		120.000	90.000	90.000	90.000	90.000	480.000
	Totaal 2) Impuls op onderzoek en diagnose		12.500	25.000	25.000	25.000	12.500	100.000
	Totaal 4) Projectmanagement		65.000	130.000	130.000	130.000	65.000	520.000
	Tijdelijk impuls (budget 2025)		**197.500**	**245.000**	**245.000**	**245.000**	**167.500**	**1.100.000**
TotaalImpulsgelden			**807.500**	**1.415.000**	**1.465.000**	**1.565.000**	**1.545.470**	**6.797.970**

Bijlage 11 Consolidatieoverzicht MGR

		Ongeconsolideerd							Consolidatie						
Bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Baten															
Applicatiebeheer	Arbeidsparticipatie	343	396	318	331	331	331	331	337	396	318	331	331	331	331
	Overhead	4.545	4.651	4.359	4.539	4.539	4.539	4.539	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	4.889	5.047	4.676	4.870	4.870	4.870	4.870	337	396	318	331	331	331	331
Automatisering	Overhead	20.911	20.463	21.896	22.787	22.917	22.917	22.917	1.446	1.503	1.503	1.583	1.594	1.594	1.594
	Totaal	20.911	20.463	21.896	22.787	22.917	22.917	22.917	1.446	1.503	1.503	1.583	1.594	1.594	1.594
Bestuursonder-steuning	Overhead	617	473	473	519	519	519	519	326	212	212	247	247	247	247
	Totaal	617	473	473	519	519	519	519	326	212	212	247	247	247	247
Werkbedrijf SW	Overhead	3.871	3.871	4.030	4.022	3.946	3.873	3.873	0	0	0	0	0	0	0
	WSW en beschut werk	43.804	40.275	38.402	36.418	33.682	30.437	27.332	139	69	69	65	62	62	62
	Totaal	47.675	44.146	42.432	40.440	37.629	34.310	31.205	139	69	69	65	62	62	62
Werkbedrijf Vastgoed	Overhead	680	665	754	765	791	817	845							
	WSW en beschut werk	767	912	639	740	755	778	802	767	912	639	740	755	778	802
	Totaal	1.447	1.577	1.393	1.505	1.546	1.596	1.647	767	912	639	740	755	778	802
Werkbedrijf Werk	Arbeidsparticipatie	18.209	19.492	19.700	20.874	18.780	20.132	21.868	11	0	0	0	0	0	0
	Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299	0	0	0	0	0	0	0
	Overhead	5.673	5.688	5.697	5.557	5.556	5.556	5.556	0	0	0	0	0	0	0
	WSW en beschut werk	4.270	5.340	6.042	7.482	10.931	11.370	11.656	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	36.917	39.175	40.904	44.236	46.259	48.703	51.378	11	0	0	0	0	0	0
Centrumgemeente en MGR	Arbeidsparticipatie	**0**	**0**	**778**	**778**	**778**	**778**	**778**	**0**	0	0	0	0	0	0
	Totaal	0	0	778	778	778	778	778	0	0	0	0	0	0	0
UWV en Werkbedrijf	Arbeidsparticipatie	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	0	0	0	0	0	0
	Totaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal		**112.455**	**110.882**	**112.553**	**115.135**	**114.518**	**113.693**	**113.316**	**3.026**	**3.092**	**2.741**	**2.966**	**2.988**	**3.011**	**3.035**

		Ongeconsolideerd							Consolidatie						
Bedragen in 1.000		R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Lasten															
Applicatiebeheer	Arbeidsparticipatie	343	396	318	331	331	331	331	0	0	0	0	0	0	0
	Overhead	3.831	3.899	3.592	3.741	3.741	3.741	3.741	0	0	0	0	0	0	0
	Overhead MGR	715	753	767	799	799	799	799	46	15	15	18	18	18	18
	Totaal	4.889	5.047	4.676	4.870	4.870	4.870	4.870	46	15	15	18	18	18	18
Automatisering	Overhead	18.773	18.813	20.247	21.069	21.199	21.199	21.199	111	0	0	0	0	0	0
	Overhead MGR	1.720	1.651	1.650	1.718	1.718	1.718	1.718	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	20.493	20.463	21.896	22.787	22.917	22.917	22.917	111	0	0	0	0	0	0
Bestuursonder-steuning	Overhead MGR	617	473	473	519	519	519	519	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	617	473	473	519	519	519	519	0	0	0	0	0	0	0
Werkbedrijf SW	Overhead MGR	4.058	3.990	3.948	3.948	3.872	3.799	3.799	679	756	756	794	794	794	794
	WSW en beschut werk	43.616	40.156	38.484	36.492	33.757	30.511	27.407	867	921	708	805	817	840	864
	Totaal	47.675	44.146	42.432	40.440	37.629	34.310	31.205	1.547	1.677	1.464	1.599	1.611	1.634	1.658
Werkbedrijf Vastgoed	Overhead	641	683	628	679	697	719	743	0	0	0	0	0	0	0
	WSW en beschut werk	806	894	765	827	849	876	905	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	1.447	1.577	1.393	1.505	1.546	1.596	1.647	0	0	0	0	0	0	0
Werkbedrijf Werk	Arbeidsparticipatie	18.182	19.484	19.700	20.501	18.783	20.136	21.871	568	613	475	533	581	581	581
	Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299	0	0	0	0	0	0	0
	Overhead MGR	5.540	5.697	5.697	5.930	5.553	5.553	5.553	755	787	787	816	779	779	779
	WSW en beschut werk	4.297	5.340	6.042	7.482	10.931	11.370	11.656	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	36.794	39.175	40.904	44.236	46.260	48.703	51.379	1.323	1.400	1.262	1.349	1.360	1.360	1.360
Centrumgemeente en MGR	Arbeidsparticipatie	**0**	**0**	**135**	**135**	**135**	**135**	**135**	**0**	0	0	0	0	0	0
	Overhead	**0**	**0**	**350**	**350**	**350**	**350**	**350**	**0**	0	0	0	0	0	0
	Totaal	0	0	485	485	485	485	485	0	0	0	0	0	0	0
UWV en Werkbedrijf	Arbeidsparticipatie	**0**	**0**	**150**	**150**	**150**	**150**	**150**	**0**	0	0	0	0	0	0
	Overhead	**0**	**0**	**143**	**143**	**143**	**143**	**143**	**0**	0	0	0	0	0	0
	Totaal	0	0	293	293	293	293	293	0	0	0	0	0	0	0
Totaal		**111.915**	**110.882**	**112.553**	**115.135**	**114.518**	**113.693**	**113.316**	**3.026**	**3.092**	**2.741**	**2.966**	**2.988**	**3.011**	**3.035**

	Ongeconsolideerd							Consolidatie						
	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Arbeidsparticipatie	18.552	19.888	20.795	21.982	19.889	21.241	22.976	348	396	318	331	331	331	331
Overhead	36.298	35.811	37.208	38.189	38.268	38.221	38.249	1.773	1.715	1.715	1.830	1.841	1.841	1.841
WSW en beschut werk	48.840	46.527	45.084	44.640	45.369	42.585	39.791	906	981	708	805	817	840	864
Inkomensregelingen	8.655	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	112.455	110.881	112.553	115.135	114.518	113.693	113.316	3.026	3.092	2.741	2.966	2.988	3.011	3.035
Arbeidsparticipatie	18.535	19.879	20.303	21.117	19.399	20.752	22.487	568	613	475	533	581	581	581
Overhead	23.244	23.394	24.959	25.981	26.129	26.152	26.175	0	0	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	48.720	46.390	45.291	44.800	45.537	42.757	39.967	867	921	708	805	817	840	864
Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299	0	0	0	0	0	0	0
Overhead MGR	12.651	12.563	12.535	12.913	12.461	12.388	12.388	1.591	1.558	1.558	1.628	1.591	1.591	1.591
Totaal lasten	**111.915**	**110.882**	**112.553**	**115.135**	**114.518**	**113.693**	**113.316**	**3.026**	**3.092**	**2.741**	**2.966**	**2.988**	**3.011**	**3.035**

	Geconsolideerd						
	R 2025	B2026(P)	2026 Wijziging	B2027	B2028	B2029	B2030
Arbeidsparticipatie	18.204	19.492	20.478	21.651	19.558	20.910	22.645
Overhead	34.525	34.096	35.493	36.360	36.427	36.381	36.409
WSW en beschut werk	447.937	45.545	44.375	43.835	44.552	41.745	38.927
Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
Totaal baten	109.429	107.789	109.811	112.169	111.530	110.682	110.280
Arbeidsparticipatie	17.967	19.266	19.828	20.584	18.818	20.171	21.906
Overhead	23.194	23.394	24.959	25.981	26.129	26.152	26.175
WSW en beschut werk	47.852	45.469	44.583	43.995	44.720	41.917	39.103
Inkomensregelingen	8.765	8.655	9.465	10.323	10.992	11.645	12.299
Overhead MGR	11.110	11.005	10.977	11.286	10.870	10.797	10.797
Totaal lasten	**108.889**	**107.789**	**109.811**	**112.169**	**111.530**	**110.682**	**110.280**

Naast de financiële overzichten van de onderdelen van de MGR geven we ook de doorbelasting tussen de onderdelen weer. Dit is nodig om per onderdeel alle kosten en opbrengsten weer te geven, die de basis zijn voor de afrekening van het desbetreffende onderdeel. Dit heeft een baten en lasten verhogend effect. Op MGR niveau elimineren wij dit conform de BBV voorschriften.

Bestuursondersteuning (BO)

Doorbelasting van bestuurskosten naar de Overhead MGR van WerkBedrijf (WBRN) en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN).

WerkBedrijf (WBRN)

Bij WSW en beschut werk vinden er een aantal doorbelastingen plaats. De huisvestingslasten van de Boekweitweg (opbrengsten Vastgoed, programmalasten SW), de detacheringsopbrengst van de SW-medewerkers die voor de MGR zelf worden ingezet (opbrengst SW, kosten Overhead MGR WBRN) en de opbrengst voor de praktijkdiagnose (opbrengst SW, programmalasten Werk).

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

De dienstverlening welke het onderdeel Automatisering van iRvN voor WerkBedrijf verricht, wordt doorbelast. Deze inkomsten staan bij iRvN onder het taakveld Overhead. De lasten vallen bij WBRN onder Overhead MGR. Verder beheert iRvN de applicaties voor de informatievoorziening van het onderdeel Werk. Deze kosten komen in de programmalasten van Werk.

Bijlage 12 Risico per gemeente

Gemeente Bedragen in 1.000	**Inwoners aantal**	**Verdeelsleutel obv inwonersaantal**	**Risico per gemeente**
Berg en Dal	35.914	11%	303
Deuningen	26.775	8%	226
Druten	19.943	6%	168
Heumen	16.957	5%	143
Mook en Middelaar	8.125	2%	69
Nijmegen	189.500	56%	1.602
Wijchen	42.292	12%	357
Totaal	**339.506**	**100%**	**2.868**

Bijlage 13 Geprognotiseerde Balans 2026-2030

Uitgangssituatie is de balans per 31 december 2025 conform de vastgestelde Jaarstukken 2025. De geraamde mutaties voor de diverse activa- en passivaposten worden hierop gecorrigeerd. Tevens laten we de ontwikkeling van de belangrijkste kengetallen zien.

Activa									
bedragen in 1.000			**Realisatie 2025**	**B2026P**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2029W**	**B2030W**
Vaste Activa	Materiële vaste activa	Investeringen met een economisch nut	**13.404**	13.100	13.100	12.926	12.980	13.869	13.869
	Totaal materiele vaste activa		**13.404**	**13.100**	**13.100**	**12.926**	**12.980**	**13.869**	**13.869**
	Financiele vaste acitva	Deposito's	**5.502**	1.000	4.502	3.502	2.502	2.502	2.502
	Totaal financiele vaste activa		**5.502**	**1.000**	**4.502**	**3.502**	**2.502**	**2.502**	**2.502**
	Totaal vaste activa		**19.906**	**14.100**	**17.602**	**16.428**	**15.482**	**16.371**	**16.371**
	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**10.825**	13.984	12.984	13.798	14.930	13.934	13.934
	Liquide middelen		**180**	400	400	400	400	400	400
	overlopende activa		**3.896**	1.500	1.500	1.300	1.300	300	300
	Totaal vlottende activa		**14.901**	**15.884**	**14.884**	**15.498**	**16.630**	**14.634**	**14.634**
Totaal activa			**33.808**	**29.985**	**32.487**	**31.927**	**32.112**	**31.006**	**31.006**

Passiva									
bedragen in 1.000			Realisatie 2025	B2026P	B2026W	B2027W	B2028W	B2029W	B2030W
Vaste passiva	Eigen vermogen	Bestemmings reserve	782	0	700	365	365	365	365
	Totaal Eigen vermogen		**782**	**0**	**700**	**365**	**365**	**365**	**365**
	Voorzieningen	Voorzieningen	5.343	1.519	5.041	4.673	4.843	5.003	5.003
	Totaal voorzieningen		**5.343**	**1.519**	**5.041**	**4.673**	**4.843**	**5.003**	**5.003**
	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	Onderhandse lening	7.636	8.173	7.636	7.582	7.528	7.474	7.420
	Totaal vaste schulden		**7.636**	**8.173**	**7.636**	**7.582**	**7.528**	**7.474**	**7.420**
	Totaal vaste passiva		**13.761**	**9.692**	**13.377**	**12.620**	**12.736**	**12.842**	**12.788**
Vlottende passiva	Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	Overige schulden	6.044	7.719	6.162	6.816	6.597	5.293	5.238
	Totaal Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**6.044**	7.719	6.162	6.816	6.597	5.293	5.238
	Overlopende passiva	Overlopende passiva	14.003	12.574	12.948	12.491	12.779	12.871	12.979
	Totaal overlopende passiva		**14.003**	**12.574**	**19.110**	**19.307**	**19.376**	**18.164**	**18.218**
	Totaal vlottende passiva		**20.047**	**20.293**	**18.808**	**18.487**	**18.576**	**17.374**	**17.278**
Totaal passiva			**33.808**	**29.985**	**32.487**	**31.927**	**32.112**	**31.006**	**31.006**

Kengetallen						
	B2026P	B2026W	B2027W	B2028W	B2029W	B2030W
Netto schuldquote	11,7%	10,8%	10,2%	9,2%	9,9%	10,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	11,7%	10,8%	10,2%	9,2%	9,9%	10,0%
Solvabiliteitsratio	0%	2%	1%	1%	1%	1%
Liquiditeit	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8	0,8

Bijlage 14 Incidentele baten en lasten

In de gemeentewet is opgenomen dat de begroting en het financieel meerjarenperspectief 'structureel en reëel in evenwicht' dienen te zijn. Hiermee wordt door de wetgever beoogd dat een gemeenschappelijke regeling structurele lasten moeten dekken met structurele baten. Om inzicht in de structurele en incidentele lasten en baten te geven, maakt het onderstaande overzicht deel uit van de begroting.

Het onderscheid tussen incidenteel en structureel is niet altijd even helder. De commissie BBV heeft daarom in een notitie dit onderscheid meer ingekaderd. Daarnaast hebben de gezamenlijke provincies een handreiking geschreven over dit onderwerp. De richtlijn is dat, als de tijdelijke baten en/of lasten zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, het gaat om 'eenmalige zaken'. Voor dotaties en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen wordt in beginsel gesteld dat deze incidenteel van aard zijn. Op de volgende pagina een nadere verheldering:

Structurele baten en lasten								
			R 2025	2026B	2027B	2028B	2029B	2030B
MGR	Saldo baten en lasten							
	Toevoegingen reserves - voorzieningen		1.774	0	0	0	0	0
	Ontrekkingen reserves - voorzieningen		-843	-1.091	-224	-200	50	30
	Begrotignssaldo na bestemming		931	-1.091	-224	-200	50	30
	Waarvan incidentele baten		8.366	2.541	1.998	2.287	2.097	2.097
	Waarvan incidentele lasten		-9.297	-1.450	-1.774	-2.087	-2.147	-2.127
	Structureel begrotingssaldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Programma							
Werkbedrijf	Exploitatie	Baten	3.780	568	434	723	533	533
		Lasten	-4.169	-397	-802	-553	-373	-533
	Reserves - voorzieningen	Baten	1.051					
		Lasten	-661	-170	368	-170	-160	
			0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Automatisering	Exploitatie	Baten	3.307	2.124	763	763	763	763
		Lasten	-3.848	-1.653	-763	-763	-763	-763
	Reserves - voorzieningen	Baten	723	0	0	0	0	0
		Lasten	-182	-471	0	0	0	0
			0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Applicatiebheer	Exploitatie	Baten	1.280	769	801	801	801	801
		Lasten	-1.280	-769	-801	-801	-801	-801
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0
			0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

- Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die onder ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Rijksbijdragen, subsidies en projecten die langer dan 3 jaar lopen, maar waar vooraf van bekend is dat die bijdrage, subsidie of het project op termijn stopt, worden als incidenteel beschouwd.
- Toevoegingen en onttrekking aan reserves en voorzieningen worden altijd als incidenteel beschouwd.
- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen drie jaar een wijziging ondergaat, dan worden de daarmee samenhangende baten en lasten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt.

Wij gaan als volgt met de incidentele baten en lasten om:

1. In het overzicht incidentele baten en lasten dat in de begroting en jaarrekening op grond van het BBV dient te worden opgenomen, worden incidentele baten en lasten gespecificeerd vanaf € 50.000. Incidentele baten en lasten kleiner dan € 50.000 worden als 'overige' per programma opgenomen. Dit grensbedrag geldt niet voor incidentele baten en lasten als gevolg van dotaties en onttrekkingen aan de reserves, deze worden altijd apart opgenomen.
2. Het dagelijks bestuur presenteert behalve het overzicht incidentele baten en lasten in de begroting ook het overzicht structureel begrotingssaldo.

WerkBedrijf

Bij onderdeel WerkBedrijf worden veel projecten uitgevoerd waarvoor tijdelijke middelen beschikbaar zijn gesteld. In 2025 is voor een bedrag van € 4,1 miljoen aan tijdelijke middelen uitgegeven en een bedrag van € 3,8 miljoen ontvangen. De tijdelijke projecten die in 2025 lopen betreft met name SUWI, IPS en Doe Je Mee. Deze laatste is in januari 2025 afgerond. Daarnaast bestaan de tijdelijke middelen uit rente opbrengsten, verhuuropbrengsten bijdrage productiekosten SW en detacheringsopbrengsten.

We doteren per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening en voorziening voor SW. Tot slot stellen we voor 2025 voor om het resultaat op het onderdeel re-integratie toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget.

Automatisering en Applicatiebeheer

De toelichting op Automatisering en Applicatiebeheer nemen we samen, omdat de toelichting vergelijkbaar is. De incidentele baten en lasten betreffen de plusproducten. Dit betreft de specifiek met gemeenten overeengekomen aanvullende dienstverlening in enig jaar. De voor deze dienstverlening gemaakte kosten worden één op één doorbelast aan de gemeente waaraan de dienstverlening wordt geleverd. Voor 2025 betreft het deels de extra inzet van personeel en de inzet van een aantal aanvullende producten zoals TopDesk, Oracle, Visio en de Datamigratie. Tot slot doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening en hebben we de bestemmingsreserve datamigratie ter grootte van € 416.000 gevormd.

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

© MGR Rijk van Nijmegen, maart 2026.
Opmaak: zingrafischontwerp.nl. Fotografie: de verBeelding.

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: 5.3 zienswijze 2026 MGR

Indiener: Maikel Kolvenbach
Fractie: Kernachtig Druten

Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)?

- Grip op kosten, veilige back-up en taken dienstverlening

NR	FORMULERING VRAAG *Datum ingekomen: 02-06-2026*	ANTWOORD VRAAG *Datum antwoord: 02-06-2026*
1	*Kan in de komende dienstverleningsovereenkomst met het werkbedrijf worden meegenomen welke wettelijke taken en contractuele afspraken de rolverdeling tussen gemeente en werkbedrijf bij jongeren met mentale problematiek en schooluitval worden bepaald en waar daarbij de regie ligt?*	WerkBedrijf voert voor de gemeenten de re-integratie kant van de Participatiewet uit. Waar jongeren (in de Participatiewet vanaf 18 tot 27 jaar) op meerdere levensdomeinen beperkingen kennen in het kader van deelname aan onderwijs en/of werk, noemt WerkBedrijf deze groep 'zorgjongeren'. Voor deze groep stemt WerkBedrijf zijn ondersteuning af met de betrokken (zorg) partijen. Waar de regie ligt zal veelal van de problematiek van de betreffende jongere afhangen. De komende dienstverleningsovereenkomst wordt, na vaststelling van het beleidskader voor 2028 t/m 2031 door de raden, eind 2027 afgesloten tussen het dagelijks bestuur van de MGR en het college.
2	*Welke efficiency doelen heeft iRvN staan tegenover de extra investeringen?*	De investeringen zijn niet geënt op het behalen van efficiency, al wordt natuurlijk zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen omgesprongen. Samengevat zijn de investeringen noodzakelijk omdat de maatschappij en wat deze van ons verwacht is veranderd. En onze 'vraag' als deelnemende gemeenten aan iRvN daarom ook is veranderd. Het is de trend dat we steeds meer digitaal en hybride (op kantoor of elders) werken aan integrale opgaven in netwerkverband. De overheid moet mee in

		deze technologische en maatschappelijke ontwikkeling. Dat kunnen we mede dankzij deze investeringen in mobiele devices en cloud-oplossingen zoals het platform Microsoft 365. Zo'n platform helpt individuele medewerkers om hun werk binnen deze context beter, flexibeler en efficiënter uit te kunnen uitvoeren. Tegelijkertijd stelt dit op functioneel vlak en vanuit wetgeving eisen aan onze devices (MDM beleid), infrastructuur (cloud strategie), systemen en soevereiniteit (Microsoft 365) en onze informatieveiligheid binnen al deze individuele onderdelen en in algemene zin. Vandaar de continu benodigde investeringen om te blijven voldoen aan de maatschappelijke, technologische en wettelijk eisen op dit gebied.
3	*iRvN: in de zienswijze wordt benoemd dat we sterk voorstander zijn van de realisatie van de back-up voorziening bij een Europese partij. Het zou sterk overkomen als meerdere gemeenten hier zo over denken. Hoort u deze bezorgdheid terug bij andere gemeente?*	Het vraagstuk digitale soevereiniteit staat hoog op de agenda bij de VNG, die dit ook actief agendeert bij gemeenten. En ja, ook andere gemeenten delen onze bezorgdheid. In de overleggen binnen de regio Rijk van Nijmegen is dit vaak onderwerp van gesprek. Op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Digitale soevereiniteit is een belangrijk criteria dat we regionaal en binnen de WDW zoveel mogelijk meenemen in ons i-beleid en onze projecten.

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Zienswijze jaarstukken MGR 2026

Indiener: Anita Dingemans
Fractie: PRO Druten

Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)?

Hier volgen enkele opties:

- Het voorstel is niet duidelijk en daarom vraag 1....
- De bijlagen ontbreken……
- X De vraag is essentieel voor ons standpunt over dit voorstel
- Anders…..
- …….

NR	FORMULERING VRAAG *Datum ingekomen: 02-06-2026*	ANTWOORD VRAAG *Datum antwoord: 02-06-2026*
1.	In de beslisnota van de raad MGR 2026 stelt het college voor in te stemmen met de structurele verhoging van 183.000 euro tbv de WDW. Euro 58650 voor rekening van Druten. De structurele verhoging van 183.000 euro tbv de WDW wordt toegelicht. Echter voor mij en wellicht ook voor raadsleden zijn de genoemde redenen (cloud-strategie, MDT/M365; MDM beleid, BackM365 en mutatie)zonder nadere uitleg onbegrijpelijk. Het betreft een bijstelling begroting 2026 tbv iRVN. Kan het college de genoemde redenen (cloudstrategie, MDT/M365, MDM-beleid, BackM365 en mutatie) nader toelichten en specificeren welke kosten en activiteiten hier concreet onder vallen?	In de *bijgestelde begroting voor 2026* (totale verhoging van €179.000) zijn de volgende kostenposten opgenomen: - Implementatie regionale cloudstrategie €90.000: betreft eenmalige projectenkosten voor het uitwerken en implementeren van de cloudstrategie. iRvN moet hun hardware en software (denk aan benodigde servercapaciteit lokaal bij iRvN), producten en diensten (denk aan de door iRvN aangeboden Citrix omgeving die draait op die fysieke servers) en strategische personeelsplanning aanpassen aan de nieuwe strategie om meer in te spelen op de regionale strategie om met name Software as a Service en andere cloud diensten in te zetten. - Incidentele inzet MDT/ M365: €38.000. Betreft onvoorziene extra inhuur van personeel door iRvN voor het Multi Disciplinaire Team (MDT) dat beheer en ontwikkeling uitvoert

		voor de Microsoft 365 platforms van de gemeenten. - Implementatie en projectkosten MDM-beleid €37.000. Betreft eenmalige kosten die gemaakt zijn voor het uitwerken van het regionale Mobile Device Management (MDM) beleid en de projectkosten om de implementatie voor te bereiden. Het MDM beleid is noodzakelijk om alle mobiele apparaten (telefoons, laptops) beter op afstand te kunnen monitoren, beheren en beveiligen. - Back-up M365: €23.000. Betreft structurele kosten die iRvN al in 2026 heeft moeten betalen voor de soevereine back-up van onze data die wij verwerken binnen het Amerikaanse Microsoft 365 platform. Deze back-up voorziening heeft iRvN voor de hele RvN regio ondergebracht bij een Europese leverancier. - Overige mutaties: €-9.000. Dit betreft lopende kostenontwikkelingen die een positief of negatief effect kunnen hebben op de begroting, zoals jaarlijkse prijsindexaties (verhogingen) van leveranciers om hun prijspeil aan te passen aan de inflatie. In de *begroting voor 2027* (totale verhoging van €183.000) zijn de volgende structurele posten opgenomen: - MDM-beleid: €152.000. Betreft verwachte structurele kosten voor *uitvoering* van het MDM beleid. - Back-up M365: €23.000. Betreft verwachte structurele kosten voor deze back-up voorziening. - Overige mutaties: €8.000. Zie uitleg hierboven.
2.	Welke concrete oorzaken ziet het College voor het feit dat de resultaten van het Werkbedrijf zijn gezakt van bovengemiddeld naar onder gemiddeld, en welke maatregelen	WerkBedrijf geeft in zijn begroting aan dat het aandeel kandidaten met een complexe ondersteuningsbehoefte toeneemt, waardoor het werk per kandidaat intensiever wordt. Hierdoor nemen de resultaten qua uitstroom naar betaald werk af. Hierdoor ontstaat een structurele mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. WerkBedrijf geeft aan

	worden genomen om deze trend te keren?	o.a. zijn inzet te verstevigen om kandidaten waar mogelijk meer uren te laten werken (zodat zij met meer uren een inkomen verdienen boven de hoogte van de uitkering en dus uitstromen), specifiek in te zetten op statushouders en de samenwerking met gemeenten verder aan te halen. Op dit moment loopt een (extern) onderzoek naar de effectiviteit van de dienstverlening van WerkBedrijf.
3.	Op welke wijze gebruikt het College de benchmark om de prestaties van het Werkbedrijf te duiden, en welke verbeteracties volgen hieruit?	WerkBedrijf gebruikt zelf de Divosa benchmark (pag. 12, Jaarstukken 2025) en constateert dat “het landelijk beeld overeenkomt met wat wij bij WerkBedrijf zien en ervaren”. De benchmark kent vele cijfers. Wij volgen dit kritisch. WerkBedrijf zet zijn resultaat (uitstroom naar werk) af tegen de totale uitstroom. In onze zienswijze zetten wij dit resultaat af tegen de totale bestandsomvang van gemeenten. Zie voor verbeteracties bij vraag 2.
4.	In onze regio ligt het aantal kandidaten voor beschut werk onder het gemiddelde. Lager dan in andere arbeidsmarktregio's. Het college vraagt zich af of dan niet alle kandidaten met een dergelijke indicatie dan ook zijn geplaatst. Kan de gemeente dat zelf niet controleren?	In de zienswijzebrief wordt deze vraag gesteld vanuit de veronderstelling dat bij relatief weinig indicaties, het eenvoudiger kan zijn een groter deel van hen op een beschutte werkplek te plaatsen. WerkBedrijf beschikt over de meest actuele en gedetailleerde informatie. Op de website van het UWV staat dat in Rijk van Nijmegen er tot september 2025 265 aanvragen voor een indicatie zijn geweest, waarvan er 148 geldig zijn. De website vermeldt dat tot september 2025 73 mensen werkzaam zijn op een beschutte werkplek.

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk

	- bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7875
Extern Zaak ID	Z/26/345526
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	6.06
Titel	Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Huntink, N (Nadine)

Bijlagen
Beslisnota raad - Meerjarenbegroting BVO DRAN 2027-2030 en gewijzigde begroting 2026
Bijlage 1 - Aanbiedingsbrief Ontwerp MJPB 2027-2030 incl. gewijzigde begroting 2026_1
Bijlage 2 - Ontwerp MJPB 2027-2030 incl. gewijzigde begroting 2026 versie bestuur 5 maart 2026_1
Bijlage 3 - Kaderbrief 2027
Bijlage 4 - Voorlopige Jaarstukken 2025 BVO DRAN_1
Bijlage 5 -Zienswijze Meerjarenbegroting BVO DRAN 2027-2030
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN - PRO Druten
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN - Kernachtig Druten
Beantwoording technische vervolg vraag - Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN - PRO Druten

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	12 mei 2026
Rondetafelgesprek raad Druten	4 juni 2026
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**

Gemeente Druten

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) waarin wordt voorgesteld in te stemmen met de concept Meerjarenprogramma begroting 2027-2030 en de gewijzigde begroting 2026.

Stemming

17 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie Dorpslijst Afferden	
Kuipers, Femke Pieters, Richard	
Fractie Dorpslijst Horssen	
Groenen, Paul	
Fractie Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid	
Enkur, Mustafa Meeuwsen - van Rhijn, Linda Thoonen, Ronald	
Fractie Kernachtig Druten	
Arts, Kees Barten, Claudia Diebels, Gert Jan Klok, van de, Roos Kolvenbach, Maikel Zwaluw, van der, Gydo	
Fractie PRO Druten	
Moerenhout, Eric Mooren, Jeroen	
Fractie Welzijn Druten	
Aslan, Haci Biesen, den, Dylan Dekkers, Karen	

Besluit (Aangenomen conform voorgesteld besluit)

Gemeente Druten

De gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) waarin wordt voorgesteld in te stemmen met de concept Meerjarenprogramma begroting 2027-2030 en de gewijzigde begroting 2026.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/345526

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Meerjarenbegroting BVO DRAN 2027-2030 en gewijzigde begroting 2026

Collegedatum: 12 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) waarin wordt voorgesteld in te stemmen met de concept Meerjarenprogramma begroting 2027-2030 en de gewijzigde begroting 2026.

Aanleiding
BVO DRAN is een gemeenschappelijke regeling die verantwoordelijk is voor het contractmanagement en (financieel) beheer van de uitvoering van het doelgroepenvervoer van 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen. Voor de gemeente Druten gaat het om de uitvoering van het vraagafhankelijk- (Wmo) en het routevervoer (leerlingenvervoer en jeugdvervoer).
Het bestuur van de BVO-DRAN heeft in overeenstemming met de Wet Gemeenschappelijke Regelingen aan de deelnemende gemeenten de voorlopige jaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting (MJPB) 2027-2030 aangeboden. Het bestuur verzoekt de gemeenteraden om een zienswijze te geven en deze voor 5 juni 2026 kenbaar te maken.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
5 juni 2025	Meerjarenprogramma begroting BVO DRAN 2026-2029 (Z/25/289627)

Gewenst resultaat
Volgens de bepalingen van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de gemeenteraad de mogelijkheid zienswijzen in te dienen op het jaarverslag, de jaarrekening en de ontwerpbegroting. Na de zienswijzeprocedure wordt de begroting vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 2 juli 2026.

Argumenten

1.1 Uw raad krijgt inzicht in het ontwerp-MJPB
Met dit voorstel krijgt uw raad inzicht in de ontwerp-MJPB van BVO DRAN en de financiële consequenties hiervan voor de gemeente Druten. In de gewijzigde begroting 2026 en de ontwerp MJPB 2027-2030 zijn de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2027

meegenomen. Deze Kaderbrief is op 2 oktober 2025 vastgesteld door het Algemeen bestuur van de BVO DRAN. Het Algemeen Bestuur heeft met vaststelling van de Kaderbrief 2027 de algemene financiële uitgangspunten voor de opbouw van de meerjarige begroting bepaald. De deelnemende gemeenten nemen zelf beleidsbeslissingen en zijn verantwoordelijk voor het stellen van de beleidsmatige kaders.

1.2 Uw raad krijgt inzicht in de gewijzigde begroting 2026
Met dit voorstel krijgt uw raad inzicht in de gewijzigde begroting 2026 van BVO DRAN en de financiële consequenties hiervan voor de gemeente Druten. De begroting 2026 is gewijzigd door de definitieve vaststelling van indexaties per 1 januari 2026 en het aanbestedingsresultaat van perceel-Zuid in het vraagafhankelijk (Wmo 2015) vervoer (VAV). De vervoerder voor perceel Zuid heeft geen gebruik gemaakt van de verlengingsoptie. Daarom is perceel Zuid, waar de gemeente Druten onder valt, opnieuw aanbesteed. De start van dit contract is 1 augustus 2026. Bij deze aanbesteding is rekening gehouden met de infasering van zero emissie bij rolstoelbussen. Daarnaast is uitgegaan van een stijging van het basistarief. Deze verwachte kostenstijging is meegenomen in de ontwerpbegroting.

1.3 NEA-indexatie
De prijs per perceel is in de aanbesteding vastgelegd en wordt jaarlijks geïndexeerd met de NEA-indexatie. De NEA-index wordt jaarlijks in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit door een onafhankelijke partij (Panteia) bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche (www.sfmobiliteit.nl/nea-index).
In de ontwerp-MJPB is voor de jaren 2027 en verder gerekend met een verwachte structurele jaarlijkse NEA-indexatie van +3,4%. Dit percentrage is gelijk aan de raming kostenontwikkelingen 2026 uit de NEA-index eindrapportage 2025 – 2026.

1.4 Indexatie van de eigen bijdrage voor Wmo-vervoer volgt de ov-indexatie
Jaarlijks worden de ov-tarieven van het reguliere busvervoer vastgesteld. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2025 is vastgesteld op +3,34%. Vanaf 2026 wordt in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +3,0%.

1.5 De ontwerpbegroting is goed afgestemd met de gemeente Druten
Op ambtelijk niveau is de ontwerpbegroting goed afgestemd. De portefeuillehouder zit namens de gemeente in het bestuur van de BVO DRAN en is in die hoedanigheid betrokken bij de ontwerpbegroting.

1.6 De definitieve jaarcijfers 2025 zijn nog niet beschikbaar
Op grond van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dient het bestuur van de BVO DRAN de voorlopige jaarrekening 2024 uiterlijk 30 april 2025 aan de raden van de deelnemende gemeenten te verstrekken. De voorlopige jaarrekening dient op dat moment al voorzien te zijn van een accountantsverslag.
De genoemde deadline van 30 april is, net zoals voorgaande jaren, praktisch niet haalbaar. In het AB van de BVO DRAN is besloten om u, in het kader van uw controlerende taak, uiterlijk 30 april 2025 alvast de financiële gegevens 2024 te verstrekken die als basis dienen voor de jaarrekening 2024 en de nog plaats te vinden accountantscontrole. Bespreking en besluitvorming van de jaarrekening 2024 staat gepland voor het AB van 27 juni 2025 waarna jaarrekening, accountantsverklaring en accountantsverslag aan de raden van de deelnemende gemeenten worden gestuurd.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Open einde systematiek

De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen als een gemeente meer vervoer inbrengt of als er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor de partijen die vervoer inbrengen. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachtte toenames van ritten en/of kosten tijdig gecommuniceerd met de gemeenten.

1.2 Financiële onzekerheden

In de ontwerp-MJPB zijn enkele (algemene) financiële onzekerheden opgenomen. Deze kunnen in de toekomst zowel een positief als negatief verschil maken op de begroting.
De mogelijke financiële effecten van de stijgende brandstofprijzen (met name die van diesel) door de onrust in de wereld zijn niet verwerkt in de JMPB. Dit omdat de effecten op dit moment niet voorspelbaar zijn en waarschijnlijk beperkt blijven tot enkele procenten. De Vervoersorganisatie monitort de verdere ontwikkelingen en informeert het AB hierover en zal, indien noodzakelijk, bijsturingsmaatregen ter besluitvorming voorleggen.

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van de ontwerpbegroting 2027-2030 (inclusief wijzigingsbegroting 6 DRAN worden hieronder in beeld gebracht. Met de voorliggende ontwerp MJPB worden de cijfers voor gemeente Druten als volgt:

	2026	2026	2027	2028	2029	2030
Meerjarenbegroting BVO DRAN 2026-2030	prim	gewijzigd	concept	concept	concept	concept
Vraagafhankelijk vervoer	411.481	418.361	480.154	519.440	562.044	608.194
Routevervoer	473.844	380.830	431.423	475.496	525.332	572.395
Concept begroting DRAN 2026-2030	**885.325**	**799.191**	**911.577**	**994.936**	**1.087.376**	**1.180.589**
Begroting Druten 2026-2029						
Vraagafhankelijk vervoer	411.472	411.472	461.289	504.296	551.365	598.365
Routevervoer	473.859	473.859	541.823	596.758	657.753	713.865
Begroting Druten 2025-2030	**885.331**	**885.331**	**1.003.112**	**1.101.054**	**1.209.118**	**1.312.230**
Indicatief voordeel (2026 tm 2030) verwerken via PPN 2026	6	86.140	91.535	106.117	121.742	131.641

De financiële consequenties van de ontwerp meerjarenbegroting BVO DRAN 2026-2029 (inclusief gewijzigde begroting 2026) worden opgenomen in de aankomende Perspectiefnota 2026.
Er is sprake van een financieel voordeel de komende jaren. Het voordeel zit met name op het leerlingenvervoer. Op het vraagafhankelijk Wmo-vervoer hebben we een beperkt nadeel. Per saldo een voordeel tot en met 2030.
Voor de jaarlijks verwachte toename van het routevervoer wordt uitgegaan van een jaarlijkse toename van 15% van het jeugdvervoer en 5% van het leerlingenvervoer. Bij het vraagafhankelijk vervoer wordt uitgegaan van een groei van 5%. Dit cumuleert per jaar. Per jaar volgen we of deze toename realistisch is. De gemeente heeft de mogelijkheid om bij de begroting de uitgangspunten aan te passen. Voor deze begroting hebben wij dat niet gedaan.

Concept Jaarrekening 2025

Op basis van de **concept** jaarrekening 2025 van de BVO DRAN is het totale resultaat (uitgaande van de gewijzigde begroting 2025) voor Druten € 81.895,- positief. In onze jaarrekening 2025 is al grotendeels (65k) rekening gehouden met dit voordelig resultaat.

Communicatie
De vastgestelde begroting wordt aan uw raad ter kennisgeving aangeboden.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na vaststelling van de zienswijzebrief door de raad zal deze aan de BVO DRAN worden toegezonden. De zienswijzeprocedure voor de begroting loopt tot 5 juni 2026. Omdat de raadvergadering pas op 18 juni 2026 plaatsvindt, zullen wij onder voorbehoud een voorlopige zienswijze sturen aan de BVO DRAN.

5 juni 2026 : Deadline indienen zienswijze door gemeenteraad
18 juni 2026 : Raadsvergadering behandeling beslisnota
12 juni 2026 : Oordeel over zienswijze door Algemeen Bestuur
2 juli 2026 : Vaststelling MJPB door Algemeen Bestuur
3 juli 2026 : Verzending MJPB aan gemeenten

Geheimhouding: Niet van toepassing

Bijlagen:
Bijlage 1: Begeleidende brief Ontwerp MJPB 2027-2030 incl. gewijzigde begroting 2026
Bijlage 2: Ontwerp MJPB 2027-2030 incl. gewijzigde begroting 2026
Bijlage 3: Kaderbrief 2027
Bijlage 4: Voorlopige jaarstukken 2024
Bijlage 5: Zienswijze

Aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten
in de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie
Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen

Datum:	6 maart 2026
Onderwerp:	Ontwerpbegroting BVO DRAN

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand ontvangt u de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 (inclusief gewijzigde begroting 2026), zoals vastgesteld in de bestuursvergadering van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) van 5 maart 2026.

De ontwerpbegroting is gebaseerd op de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2027 en de door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten.

De periode voor het indienen van zienswijze(n) start op 6 maart 2026 en loopt tot en met 5 juni 2026. Vriendelijk verzoek om uw zienswijze(n) (ook) digitaal te versturen naar secretariaat@vervoersorganisatie.nl.

De begroting zal voor vaststelling worden geagendeerd in de bestuursvergadering van de gemeenschappelijke regeling BVO DRAN van 2 juli 2026.

Namens het bestuur van de BVO DRAN

M. van den Beucken
Secretaris BVO DRAN

Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem
www.vervoersorganisatie.nl
info@vervoersorganisatie.nl
026 3775204
KVK: 66191084
BTW: 856435065B01
IBAN: NL70 BNGH 0285 1694 91

Ontwerp MJPB 2027-2030 BVO DRAN

(inclusief gewijzigde begroting 2026)

Versie: 5 februari 2026

regio arnhem nijmegen
VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

1.1. Procedure begroting 5

1.2. Uitgangspunten MJPB 2027-2030 5

1.3. Uitgangspunten gewijzigde begroting 2026 10

1.4. Afwijkende uitgangspunten gemeenten 12

2. Beleidsbegroting 15

2.1. Programmaplan 15

2.1.1. Programma vraagafhankelijk vervoer 16

2.1.2. Programma routevervoer 18

2.1.3. Overzicht overhead 20

2.2. Paragrafen 21

2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 21

2.2.2. Financiering 25

2.2.3. Bedrijfsvoering 26

2.2.4. Openbaarheid 27

3. Financiële begroting 28

3.1. Overzicht baten en lasten 28

3.1.1. Toelichting lasten 29

3.1.2. Toelichting baten 29

3.2. Financiële positie 29

3.3. Baten en lasten per taakveld 30

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld 32

Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdragen 33

Bijlage 3: Geprognosticeerde balans 35

1. Inleiding

Hierbij treft u de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2027-2030, inclusief de gewijzigde begroting 2026, van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) aan.

Het Algemeen Bestuur heeft op 2 oktober 2025 de Kaderbrief 2027 vastgesteld en daarmee de algemene financiële uitgangspunten voor de opbouw van de meerjarige begroting bepaald. De deelnemende gemeenten nemen zelf beleidsbeslissingen en zijn verantwoordelijk voor het stellen van de beleidsmatige kaders.

Voor het opstellen van de MJPB zijn door de BVO DRAN de algemene uitgangspunten gehanteerd, tenzij een deelnemende gemeente het verzoek heeft ingediend hiervan af te wijken of er op basis van nadere analyses door de BVO DRAN is gekozen voor een afwijkend algemeen uitgangspunt. In paragraaf 1.2 en 1.3 wordt ingegaan op de algemene financiële uitgangspunten van deze MJPB. Door gemeenten gewenste afwijkingen worden in paragraaf 1.4 toegelicht.

Besluit Begroting en Verantwoording
Bij het opstellen van een meerjarige begroting voor Gemeenschappelijke Regelingen (GR) dient te worden geconformeerd aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit zorgt voor de volgende opzet van de MJPB van de BVO DRAN.

In de basis bestaat de begroting uit 2 onderdelen (art. 7 lid 1 BBV):
- de beleidsbegroting (hoofdstuk 2)
- de financiële begroting (hoofdstuk 3)

De beleidsbegroting bestaat ook uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):
- het programmaplan (paragraaf 2.1)
- de paragrafen (paragraaf 2.2)

De financiële begroting bestaat uit 3 onderdelen (art. 7 lid 3 BBV):
- het overzicht van baten en lasten en de toelichting (paragraaf 3.1)
- de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting (paragraaf 3.2)
- de bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld (paragraaf 3.3)

Taakvelden
Naast de indeling van de begroting naar programma's moet de begroting ook worden ingedeeld naar taakvelden. De voorgeschreven taakvelden zijn opgenomen in het Iv3 informatievoorschift Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen. De door het BBV (art. 7 lid 3) voorgeschreven overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld is als bijlage 1 in deze begroting opgenomen.

Beleidsindicatoren
De commissie BBV heeft aangegeven dat de opname van beleidsindicatoren in de begroting voor een GR op grond van het BBV verplicht is gesteld. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft daarbij aangegeven dat een GR alleen die indicatoren hoeft op te nemen die behoren bij de taakvelden waarbinnen de GR haar activiteiten uitvoert. Beleidsindicatoren die buiten de taakvelden van de GR vallen, kunnen worden weggelaten. De BVO DRAN zijn geen door deelnemende gemeenten opgelegde beleidsindicatoren bekend.

Overhead
Op de programma's mogen alleen de direct toe te rekenen lasten worden verantwoord. Het is niet toegestaan om overheadkosten in een programma te verantwoorden. Overheadkosten moeten op aparte overzichten worden gepresenteerd. Dit heeft tot gevolg dat alle kosten die samenhangen met de vervoersorganisatie van de BVO DRAN in de meerjarige begroting als "Overhead" moeten worden gelabeld. Het overzicht overhead is opgenomen in paragraaf 2.1.4 van deze begroting.

Ambtelijke voorbereiding
In samenwerking en afstemming met de financials en contactambtenaren van de deelnemende gemeenten is deze meerjaren begroting tot stand gekomen.

Btw routegebonden vervoer
De kosten die samenhangen met het vraagafhankelijk vervoer worden in de MJPB exclusief Btw verantwoord. De deelnemende gemeenten hebben volledig recht op aftrek voor de aan deze prestatie gerelateerde Btw. Kosten die samenhangen met het routevervoer worden daarentegen inclusief Btw verantwoord. Deze Btw is voor gemeenten namelijk niet aftrekbaar en ook niet compensabel in het Btw-compensatiefonds. Hierdoor is de Btw-component in het routevervoer kostenverhogend voor de gemeenten.

'open einde' systematiek
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemende gemeente. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

Binnen de bedragen in deze MJPB is zeer beperkt rekening gehouden met dergelijke onvoorziene wijzigingen in de kosten van vervoer of callcenter. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een extra post onvoorzien volgend uit de risico's van een open einde systematiek, ligt daardoor bij de deelnemende gemeenten. Deze extra post onvoorzien komt dan bovenop de in deze MJPB meerjarig begrote bijdragen van de deelnemende gemeenten.

1.1. Procedure begroting

Voor de aanbieding en vaststelling van de MJPB 2027-2030 (inclusief de gewijzigde begroting 2026) gelden de volgende processtappen. Om te komen tot tijdige vaststelling van de MJPB 2027-2030 en rekening te houden met de wettelijke termijn uit de Wgr (art. 35, lid 1), wordt de volgende planning gehanteerd. In de planning is een ruimere zienswijzeperiode voor de gemeenteraden beschikbaar dan wettelijk voorgeschreven.

Processtap	Datum
1. Vaststelling ontwerp MJPB 2027-2030 door Algemeen Bestuur	5 maart 2026
2. Verzending ontwerp MJPB 2027-2030 aan gemeenten	6 maart 2026
3. Deadline indienen zienswijze door gemeenteraden	5 juni 2026
4. Oordeel over zienswijze door Algemeen Bestuur	12 juni 2026
5. Vaststelling MJPB 2027-2030 door Algemeen Bestuur	2 juli 2026
6. Verzending MJPB 2027-2030 aan gemeenten	3 juli 2026

1.2. Uitgangspunten MJPB 2027-2030

Voor het opstellen van de MJPB 2027-2030 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden per jaar de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van verwachte vervoersvolumes en reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaande opsomming worden de uitgangspunten benoemd.

Vervoer vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per declarabele kilometer per perceel, jaarlijks rekening houdend met een NEA indexatie van +3,4%
- Hoeveelheid declarabele kilometers in de periode september tot en met november 2025, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
- Een jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Voor de contracten met vervoerders die gestart zijn op 1 augustus 2020 wordt vanaf medio 2028 een budget opgenomen voor meerkosten zero emissie ter grootte van 5% van de begroting vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met het verwachte aandeel zero emissie gereden vervoer
- Voor de contracten met vervoerders die gestart zijn op 1 augustus 2024 wordt vanaf medio 2026 een budget opgenomen voor meerkosten zero emissie ter grootte van 5% van de begroting vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met het verwachte aandeel zero emissie gereden vervoer
- Voor het contract met de vervoerder dat start op 1 augustus 2026 wordt geen budget opgenomen voor meerkosten zero emissie

Callcenter vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen vaste component te verhogen met een tarief per declarabele rit, jaarlijks rekening houdend met een CPI indexatie van +3,1%
- Hoeveelheid declarabele ritten in de periode september tot en met november 2025, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter vraagafhankelijk vervoer
- Een jaarlijkse toename van de hoeveelheid declarabele ritten in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

Reizigersbijdragen vraagafhankelijk (baten)

- Gemiddeld werkelijk maandbedrag eigen bijdrage per deelnemer in de periode september tot en met november 2025
- Bedragen zijn inclusief Btw, jaarlijks rekening houdend met de indexatie van OV tarieven (LTI index), van +3,0%
- Een jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

Vervoer routegebonden (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, jaarlijks rekening houdend met een NEA indexatie van +3,4%
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met november 2025, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Een jaarlijkse toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +15% (jeugdwet) en +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Voor de contracten met vervoerders die gestart zijn op 1 augustus 2020 wordt vanaf 2026 een budget opgenomen voor meerkosten zero emissie ter grootte van 15% van de begroting routegebonden vervoer, rekening houdend met het verwachte aandeel zero emissie gereden vervoer
- Voor de contracten met vervoerders die gestart zijn op 1 augustus 2024 wordt geen budget opgenomen voor meerkosten zero emissie

Overhead (bedrijfsvoeringsorganisatie) (lasten)

- Structurele en incidentele BVO lasten uit de MJPB 2026-2029 geactualiseerd op basis van ervaringscijfers 2025, jaarlijks rekening houdend met een CPI indexatie van +2,9%
- Structurele BVO lasten jaarlijks rekening houdend met een taakstelling van -3%
- Verdeling naar gemeenten op basis van het aantal inwoners per 1-1-2025
- Verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Overige opmerkingen

Vervoersvolume

De hoeveelheid (Q) is afhankelijk van het feitelijk gebruik. Analyses van dit gebruik laten de laatste jaren zien dat de omvang van het vervoer uit recente periodes de meest betrouwbare basis is voor het opstellen van een nieuwe ontwerpbegroting. Ter bepaling van de hoeveelheden vervoer wordt, net als bij de vorige begrotingscycli, de periode september tot en met november van het voorgaand jaar gebruikt. Deze 3 maanden zijn nog steeds een goede indicatie om als uitgangspunt te dienen voor de eerste 6 maanden van het nieuwe jaar.

Vervoerscontracten (vraagafhankelijk vervoer)
Het vraagafhankelijk vervoer is in 2020, onderverdeeld in 4 percelen (Zuid, West, Noord en Oost), aanbesteed. Met vervoerders zijn toen met startdatum 1 augustus 2020 overeenkomsten afgesloten met een looptijd van 10 jaren (tot medio 2030), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Één vervoerder heeft na de initiële periode afgezien van verdere verlengingsopties, waardoor het vervoer binnen het perceel Oost in 2024 opnieuw is aanbesteed. Voor dit perceel is een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2034), waarvan 6 jaren initieel en 2 x 2 jaren verlengingsopties met startdatum 1 augustus 2024.

Een andere vervoerder heeft afgezien van de tweede verlengingsoptie, waardoor het vervoer binnen het perceel Zuid recent opnieuw is aanbesteed. Voor dit perceel is eveneens een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2036), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties. Start van de uitvoering van dit contract is 1 augustus 2026.

Voor de percelen West en Noord zijn met vervoerders verlengingsafspraken gemaakt voor de periode medio 2026 t/m medio 2028 (tweede verlenging).

Doordat contracten op verschillende momenten zijn afgesloten wordt de infasering van zero emissie rolstoelbussen binnen het vraagafhankelijk vervoer ook op verschillende momenten verwacht. Bij het vraagafhankelijk vervoer worden naar verhouding veel rolstoelbussen ingezet en wordt hierdoor op termijn rekening gehouden met een kostenstijging van circa +5% bij de percelen West (vanaf medio 2028), Noord (vanaf medio 2028) en Oost (vanaf medio 2026). Bij de recente aanbesteding van perceel Zuid is binnen de overeengekomen vergoeding al rekening gehouden met deze kostencomponent.

Vervoerscontracten (routegebonden vervoer)
In 2020 is het routevervoer, onderverdeeld in 9 percelen (A t/m I), aanbesteed. Met vervoerders zijn toen met startdatum 1 augustus 2020 overeenkomsten afgesloten met een looptijd van 10 jaren (tot medio 2030), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Één vervoerder heeft na de initiële periode afgezien van verdere verlengingsopties, waardoor het vervoer binnen de percelen D, H en I in 2024 opnieuw is aanbesteed. Op basis van voortschrijdende inzichten is toen gekozen de percelen H en I opnieuw in te delen en aan te besteden in drie percelen, namelijk J, K en L. Voor de percelen D, J, K en L is eveneens een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2034), waarvan 6 jaren initieel en 2 x 2 jaren verlengingsopties met startdatum 1 augustus 2024.

Voor de percelen A, B, C, E, F en G zijn met vervoerders verlengingsafspraken gemaakt voor de periode medio 2026 t/m medio 2028 (tweede verlenging). Het routevervoer kent momenteel dus tien percelen (A t/m G en J, K en L) waarvoor met vijf vervoerders overeenkomsten zijn afgesloten.

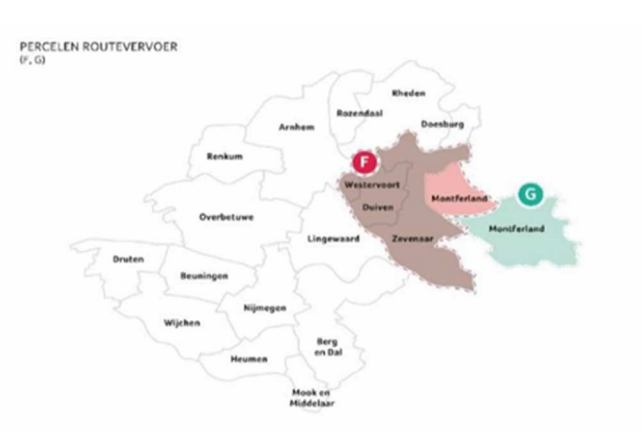

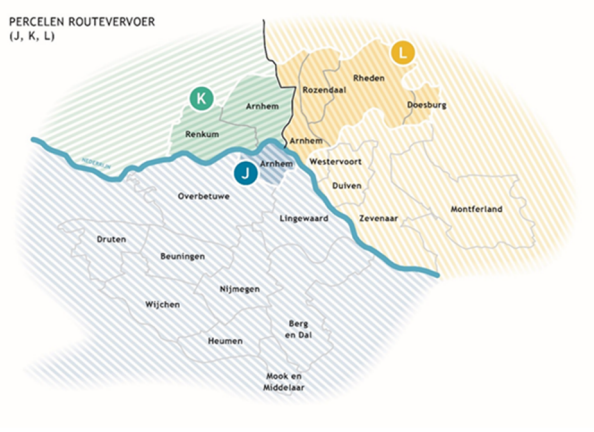

Met de vervoerders routevervoer van de percelen A, B, C, E, F en G is bij de eerste contractverlenging een additionele vergoeding afgesproken voor de inzet van zero emissie voertuigen vanaf 1 augustus 2024. Voor de verwachte meerkosten van deze additionele vergoeding is in de MJPB structureel een budget meerkosten (+15%) zero emissie opgenomen. Bij de aanbesteding van de overige percelen is binnen de overeengekomen vergoeding al rekening gehouden met deze kostencomponent.

De infasering van zero emissie rolstoelbussen zorgt binnen het routevervoer niet tot een verwachte kostenstijging door het geringe aandeel van rolstoelbussen in de uitvoering van het routevervoer.

NEA indexatie
De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en wordt jaarlijks geïndexeerd. De jaarlijkse prijsindexatie (NEA index) wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit door een onafhankelijke partij (Panteia) bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche. (www.sfmobiliteit.nl/nea-index)

In de MJPB 2027-2030 is voor de jaren vanaf 2027 en verder gerekend met een verwachte structurele jaarlijkse NEA indexatie van +3,4%. Dit percentage is gelijk aan de raming kostenontwikkelingen 2026 uit de NEA-index eindrapportage 2025-2026.

Callcenter
Het contract met het callcenter is in 2025 tot einde looptijd (31 juli 2029) verlengd. Het bij de verlenging overeengekomen tarief (het verlengingsresultaat) is verwerkt in de ontwerpbegroting. Bij het callcenter wordt de prijs (P) jaarlijks geïndexeerd met de CPI index zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Voor de kosten callcenter wordt, door de directe koppeling met het vraagafhankelijk vervoer, de periode september tot en met november van het voorgaande jaar gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. De jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+5%) wordt ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

CPI indexatie
De prijs (P) voor de diensten van het callcenter zijn contractueel vastgelegd en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (CPI index). De CPI index wordt periodiek bepaald door het CBS. Vanaf 2027 wordt in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +3,1%, gelijk aan de vastgestelde indexatie per 1 januari 2026.

Reizigersbijdragen (Btw effect)
De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage die als baten in de begroting vraagafhankelijk vervoer zijn opgenomen. Verrekening door de BVO DRAN van deze eigen bijdragen met vervoerders en deelnemers gebeurt inclusief Btw. In de MJPB zijn daardoor alle reizigersbedragen ook inclusief 9% Btw verantwoord.

Reizigersbijdragen
In 2025 is er eenmalig een korting toegepast op de reizigersbijdrage ter compensatie van de in het verleden aan reizigers in rekening gebrachte belkosten. Deze korting op het starttarief komt vanaf 1 januari 2026 te vervallen.

Voor de reizigersbijdrage wordt de periode september tot en met november van het voorgaand jaar gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de meerjarige begroting. Om deze gegevens als basis voor 2026 te kunnen gebruiken, wordt rekening gehouden met de eenmalige in 2025 gegeven korting.

Vanwege de directe koppeling met het vraagafhankelijke vervoer, wordt de jaarlijkse groei van dit vervoer (+5%) ook meegenomen in de meerjarige begroting voor de reizigersbijdrage. Doordat nog niet duidelijk op welke termijn gemeenten keuzes gaan maken ten aanzien van een mogelijke tariefdifferentiatie van reizigersbijdragen, wordt in de MJPB 2027-2030 geen rekening gehouden met deze mogelijke effecten.

Reizigersbijdragen (indexatie)
Omdat het overgrote deel van de reizigersbijdrage bestaat uit het tarief “Wmo zonder korting”, wordt de jaarlijkse indexatie van de reizigersbijdrage gebaseerd op de prognose van het Samenwerkingsverband van decentrale ov-autoriteiten (DOVA). De definitieve LTI indexatie per 1 januari 2026 is +3,86%. Vanaf 2027 wordt in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +3,0%.

Overhead (bedrijfsvoeringsorganisatie)
Op basis van de ervaringscijfers uit 2025 is de begroting BVO lasten vanaf 2026 beoordeeld. Deze analyse heeft ervoor gezorgd dat het structurele deel van de begroting BVO lasten meerjarig enkel geactualiseerd is op basis van de herijkte prijsindexaties. Dit zorgt voor een structurele verlaging van de begrotingsbedragen overhead vanaf 2027. Binnen de begroting BVO lasten wordt structureel rekening gehouden met een taakstelling van -3%.

Overhead (bedrijfsvoeringsorganisatie) (indexatie)
De overhead wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI index. Door het aanzienlijke deel aan personeelskosten binnen de begroting BVO lasten kan de Cao loonontwikkeling voor een aanpassing van de CPI index zorgen. Dat is vanaf 2027 niet nodig waardoor de structurele indexatie op +2,9% is bepaald.

1.3. Uitgangspunten gewijzigde begroting 2026

Voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2026 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van verwachte vervoersvolumes en reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaande opsomming worden de uitgangspunten benoemd.

Vervoer vraagafhankelijk (lasten)
- Contractueel overeengekomen tarief per declarabele kilometer per perceel, rekening houdend met een NEA indexatie van +4,1%
- Hoeveelheid declarabele kilometers in de periode september tot en met november 2025, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
- Toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar van 2026
- Voor de contracten met vervoerders die gestart zijn op 1 augustus 2024 wordt vanaf medio 2026 een budget opgenomen voor meerkosten zero emissie ter grootte van 5% van de begroting vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met het verwachte aandeel zero emissie gereden vervoer

Callcenter vraagafhankelijk (lasten)
- Contractueel overeengekomen vaste component te verhogen met een tarief per declarabele rit, rekening houdend met een CPI indexatie van +3,1%
- Hoeveelheid declarabele ritten in de periode september tot en met november 2025, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter vraagafhankelijk vervoer
- Toename van de hoeveelheid declarabele ritten in het tweede half jaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar van 2026

Reizigersbijdragen vraagafhankelijk (baten)

- Gemiddeld werkelijk maandbedrag eigen bijdrage per deelnemer in de periode september tot en met november 2025
- Bedragen zijn inclusief Btw, rekening houdend met de indexatie van OV tarieven (LTI index), van +3,86%
- Toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar van 2026

Vervoer routegebonden (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, rekening houdend met een NEA indexatie van +4,1%
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met november 2025, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar met +15% (jeugdwet) en +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) ten opzichte van het eerste half jaar van 2026
- Voor de contracten met vervoerders die gestart zijn op 1 augustus 2020 wordt in 2026 een budget opgenomen voor meerkosten zero emissie ter grootte van 15% van de begroting routegebonden vervoer, rekening houdend met het verwachte aandeel zero emissie gereden vervoer

Overhead (bedrijfsvoeringsorganisatie) (lasten)

- Structurele en incidentele BVO lasten uit de primitieve begroting 2026 geactualiseerd op basis van ervaringscijfers 2025, rekening houdend met een CPI indexatie van +2,9% en een verwachte Cao loonontwikkeling van +2,9% in 2026
- Structurele BVO lasten rekening houdend met een taakstelling -3%
- Verdeling naar gemeenten op basis van het aantal inwoners per 1-1-2025
- Verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Overige opmerkingen

Vervoersvolume

Zie toelichting §1.2 Uitgangspunten MJPB 2027-2030.

Vervoerscontracten (vraagafhankelijk vervoer)

Zie toelichting §1.2 Uitgangspunten MJPB 2027-2030.

Vervoerscontracten (routegebonden vervoer)

Zie toelichting §1.2 Uitgangspunten MJPB 2027-2030.

NEA indexatie

De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en wordt jaarlijks geïndexeerd. De jaarlijkse prijsindexatie (NEA index) wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit door een onafhankelijke partij (Panteia) bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche. (www.sfmobiliteit.nl/nea-index) In de gewijzigde begroting 2026 is de werkelijke NEA indexatie (+4,1%) per 1 januari 2026 verwerkt.

Callcenter

Zie toelichting §1.2 Uitgangspunten MJPB 2027-2030.

CPI indexatie
De prijs (P) voor de diensten van het callcenter zijn contractueel vastgelegd en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (CPI index). De CPI index wordt periodiek bepaald door het CBS. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2026 is vastgesteld op +3,1%.

Reizigersbijdragen (Btw effect)
Zie toelichting §1.2 Uitgangspunten MJPB 2027-2030.

Reizigersbijdragen
Zie toelichting §1.2 Uitgangspunten MJPB 2027-2030.

Reizigersbijdragen (indexatie)
Omdat het overgrote deel van de reizigersbijdrage bestaat uit het tarief "Wmo zonder korting", wordt de jaarlijkse indexatie van de reizigersbijdrage gebaseerd op de prognose van het Samenwerkingsverband van decentrale ov-autoriteiten (DOVA). De definitieve LTI indexatie per 1 januari 2026 is +3,86%.

Overhead (bedrijfsvoeringsorganisatie)
Op basis van de ervaringscijfers uit 2025 is de begroting BVO lasten vanaf 2026 beoordeeld. Deze analyse heeft ervoor gezorgd dat het structurele deel van de begroting BVO lasten meerjarig enkel geactualiseerd is op basis van de herijkte prijsindexaties. Dit zorgt voor een verlaging van het begrotingsbedrag overhead in 2026. Binnen de begroting BVO lasten wordt structureel rekening gehouden met een taakstelling van -3%.

Overhead (bedrijfsvoeringsorganisatie) (indexatie)
De overhead wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI index. Door het aanzienlijke deel aan personeelskosten binnen de begroting BVO lasten kan de Cao loonontwikkeling voor een aanpassing van de CPI index zorgen. Dat is in 2026 niet nodig gebleken omdat beide indexaties op +2,9% uitkomen. Hierdoor is de indexatie per 1 januari 2026 op +2,9% bepaald.

1.4. Afwijkende uitgangspunten gemeenten

Op verzoek van een gemeente kan worden afgeweken van de algemene uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarige begroting. Bij voorkeur gaat dit verzoek gepaard met een (financiële) onderbouwing ten behoeve van toekomstige analyses.

Ten behoeve van het opstellen van deze en eerdere MJPB zijn in de afgelopen jaren door meerdere gemeenten afwijkende uitgangspunten aangegeven. Alle afwijkende uitgangspunten die nog relevant zijn voor het opstellen van de MJPB 2027-2030 en gewijzigde begroting 2026 worden in deze paragraaf toegelicht.

Gemeente Berg en Dal
Door de gemeente is een analyse uitgevoerd op de specifieke ontwikkelingen binnen het doelgroepenvervoer voor de gemeente Berg en Dal. Hieruit is door de gemeente geconcludeerd dat de in de kaderbrief opgenomen jaarlijkse toename van meerdere vervoersoorten naar beneden bijgesteld kunnen worden.

De jaarlijkse toename in de MJPB kan voor het jeugdwet vervoer worden bijgesteld van +15% naar +5% en voor het leerlingenvervoer van +5% naar +2%.

Gemeente Beuningen
Op basis van een gemeentelijke analyse van het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer van de gemeente Beuningen is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% een te hoge aanname is. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen wordt door de gemeente gevraagd een jaarlijkse toename van +2% in de MJPB op te nemen.

Gemeente Doesburg
De gemeente Doesburg verwacht dat het jeugdwet vervoer in 2026 substantieel hoger ligt dan in 2025 is gerealiseerd. Daardoor is de begroting voor het jeugdwet vervoer naar boven bijgesteld in vergelijking met de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2027.

Gemeente Heumen
Op basis van een gemeentelijke analyse van het routevervoer van de gemeente Heumen, is door de gemeente geconcludeerd dat de jaarlijkse toename in het routevervoer over de volle breedte naar beneden bijgesteld kan worden. De jaarlijkse toename routevervoer is in de MJPB op 0% bepaald.

Gemeente Lingewaard
Op basis van een gemeentelijke analyse van het doelgroepenvervoer heeft de gemeente Lingewaard gevraagd om voor meerdere vervoersoorten de uitgangspunten voor het bepalen van de begroting aan te passen.

Doordat de gemeente Lingewaard actief stuurt op de inzet van andere vormen van vervoer en de verwachting is dat het aantal deelnemers in het jeugdwet vervoer minder toename zal laten zien dan de in de Kaderbrief opgenomen +15%, is gevraagd de structurele toename van het jeugdwet vervoer in de MJPB naar +3% bij te stellen.

Binnen de gemeente Lingewaard wordt alternatief vervoer van kinderen binnen het leerlingenvervoer gestimuleerd. Daarnaast is het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer binnen de gemeente Lingewaard de laatste jaren stabiel gebleven. Beide constateringen hebben ertoe geleid dat de gemeente heeft verzocht om de meerjarige toename van het leerlingenvervoer naar 0% bij te stellen. Op basis van de Kaderbrief 2027 was dit +5%.

Gemeente Nijmegen
Op basis van een gemeentelijke analyse van het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer van de gemeente Nijmegen is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% een te hoge aanname is. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen en wijzigend beleid is door de gemeente gevraagd een jaarlijkse toename van 0% in de MJPB op te nemen.

Gemeente Overbetuwe
Door beleidsontwikkelingen rondom het vervoer naar jeugdhulplocaties, wordt een lagere groei verwacht dan het algemeen uitgangspunt uit de Kaderbrief voor het aantal deelnemers jeugdwet vervoer in de gemeente Overbetuwe. De gemeente Overbetuwe heeft daardoor aangegeven de jaarlijkse toename van het jeugdwet vervoer in de MJPB bij te stellen van +15% naar +5%.

Gemeente Rheden
Op basis van een gemeentelijke analyse van het doelgroepenvervoer van de gemeente Rheden is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% voor het vraagafhankelijk vervoer en +15% voor het jeugdwet vervoer te hoge aannames zijn. Voor het jeugdwet vervoer wordt gevraagd de jaarlijkse toename te verlagen naar +5%.

Door de inzet van alternatieve voorzieningen als de Plusbus en vervoer door vrijwilligers via het Meldpunt vrijwillige thuiszorg, wordt gevraagd om voor de jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer rekening te houden met 0%.

Gemeente Westervoort
Door in te zetten op voorliggende voorzieningen, zoals bijvoorbeeld de Plusbus, wordt door de gemeente Westervoort aangegeven dat de jaarlijkse toename voor het dagbesteding vervoer bij te stellen van +5% naar 0%.

Op basis van een gemeentelijke analyse van het leerlingenvervoer is door de gemeente Westervoort geconcludeerd dat de jaarlijkse toename naar beneden bijgesteld kan worden. De toename wijzigt hierdoor van +5% naar 0%.

Gemeente Zevenaar
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routevervoer van de gemeente Zevenaar is door de gemeente geconcludeerd dat het algemene uitgangspunt voor het opstellen van de begroting bijgesteld kan worden voor het leerlingenvervoer. Op basis van de geactualiseerde demografische gegevens wordt voor het leerlingenvervoer een jaarlijkse toename verwacht van +3% (Kaderbrief 2027 +5%).

2. Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):

- het programmaplan
- de paragrafen

2.1. Programmaplan

Hierna wordt per programma aangegeven wat onze uitgangspunten zijn bij de uitvoering van onze taken.

Uit te voeren taken
Door de deelnemers is de sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer aan de BVO DRAN overgedragen.

Beleidskaders
Bij de uitvoering van de taken op het gebied van doelgroepenvervoer gelden, naast de wettelijke voorschiften, de beleids- en/of toetsingskaders die worden aangegeven door de deelnemende gemeenten.

Ontwikkelingen
Het is van belang om tijdig in te spelen op veranderingen en voorspelbaar te blijven voor de deelnemende gemeenten. Het kan gaan om door gemeenten geïnitieerde beleidsaanpassingen, maar ook om veranderende wet- en regelgeving voor gemeenten en gecontracteerde marktpartijen. Daarnaast is de instroom van nieuwe door de gemeenten geïndiceerde reizigers een belangrijke factor die invloed heeft op de omvang van de werkzaamheden van de BVO DRAN.

Indeling en opzet programma's
De programma's zijn ingericht met de 3 W-vragen (art. 8 lid 3 BBV):

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Onder "Wat willen we bereiken?" wordt bij het vervoer naast een algemene beschrijving over wat we willen bereiken ook ingegaan op specifieke prestatie indicatoren voor de uitvoering van Avan. Bij "Wat mag het kosten?" zijn naast de lasten ook de reizigersbijdragen en de bijdragen van de deelnemende gemeenten geraamd.

Het programmaplan bestaat uit de volgende programma's:

1. Vraagafhankelijk vervoer
2. Routevervoer

En het overzicht:

3. Overhead

De indeling van de programma's in de begroting beoogt de financiële inzichtelijkheid van het totale takenpakket zo goed mogelijk in beeld te brengen, te kunnen budgetteren en er later in de jaarrekening over te kunnen verantwoorden.

2.1.1. Programma vraagafhankelijk vervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan door het callcenter en de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van contractueel vastgelegde kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) vraagafhankelijk vervoer en het PvE callcenter staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Gedurende de contractperiode met de vervoerders is de ambitie om uiterlijk 1 augustus 2028 te komen tot een volledig emissieloos vraagafhankelijk vervoer binnen Avan.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afspraken omtrent het vraagafhankelijk vervoer zijn vastgelegd in de contracten met het callcenter en de vervoerders. Met behulp van systeemtechnisch ingerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit en de financiële afhandeling van de uitvoering gemonitord en geborgd.
- De vervoerders en het callcenter hebben de contractuele verplichting om jaarlijks een audit uit te laten voeren op hun (financiële) processen en (financiële) systemen.
- Analyseren van de (realtime) rittenbakken, zowel kwalitatief als financieel. Het verzorgen van periodieke managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan rapporteren en (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg (5x per jaar) is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken. Aanvullend worden de financiële aspecten separaat besproken met de financials van de gemeenten.
- Structureel, voorafgaand aan het voorbereidend ambtelijk overleg, afstemming met gemeenten over vraagafhankelijk vervoer gerelateerde zaken.
- Structurele aanwezigheid bij het overleg Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering van het vervoer met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Primitieve begroting 2026	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
Vervoer	11.199.362	10.771.717	11.975.698	13.132.076	14.390.854	15.575.272
Callcenter	653.288	749.233	775.456	802.595	830.687	859.762
Totaal lasten	11.852.650	11.520.950	12.751.154	13.934.671	15.221.541	16.435.034
Baten						
Arnhem	2.897.647	2.756.246	3.010.516	3.349.829	3.720.972	4.031.793
Berg en Dal	416.497	432.637	497.201	538.330	582.943	631.334
Beuningen	186.466	184.173	211.383	228.685	247.450	267.796
Doesburg	80.853	64.770	70.547	78.274	86.724	93.767
Druten	397.606	404.522	465.858	504.679	546.812	592.517
Duiven	168.546	170.843	190.790	206.407	223.343	241.706
Heumen	170.703	163.164	187.159	202.431	218.996	236.952
Lingewaard	727.016	649.887	710.258	791.294	879.969	953.720
Montferland	604.838	593.125	664.254	719.522	779.484	844.536
Mook en Middelaar	101.300	99.078	113.947	123.283	133.413	144.400
Nijmegen	1.667.341	1.832.171	2.096.074	2.273.590	2.466.279	2.670.336
Overbetuwe	548.351	462.234	505.022	562.258	624.894	677.200
Renkum	708.519	600.561	655.857	729.554	810.161	877.772
Rheden	802.412	761.940	794.071	842.216	892.741	922.506
Rozendaal	7.733	6.807	7.048	7.307	7.580	7.849
Westervoort	95.093	93.371	104.272	112.766	121.976	131.964
Wijchen	337.538	359.617	413.885	448.192	485.423	525.801
Zevenaar	460.842	486.150	544.288	589.521	638.591	691.826
Reizigersbijdrage	1.473.349	1.399.654	1.508.724	1.626.533	1.753.790	1.891.259
Totaal baten	11.852.650	11.520.950	12.751.154	13.934.671	15.221.541	16.435.034
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.1.2. Programma routevervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het routevervoer met Avan door de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van contractueel vastgelegde kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) routegebonden vervoer staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Gedurende de contractperiode met de vervoerders is de ambitie om uiterlijk 1 augustus 2028 te komen tot een volledig emissieloos routevervoer binnen Avan.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het routevervoer met Avan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afspraken omtrent het routevervoer zijn vastgelegd in de contracten met de vervoerders. Met behulp van systeemtechnisch ingerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit en de financiële afhandeling van de uitvoering gemonitord en geborgd.
- De vervoerders hebben de contractuele verplichting om jaarlijks een audit uit te laten voeren op hun (financiële) processen en (financiële) systemen.
- Analyseren van de (realtime) rittenbakken, zowel kwalitatief als financieel. Het verzorgen van periodieke managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan rapporteren en (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in het PvE het uitgangspunt voor de monitoring en controles.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg (5x per jaar) is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken. Aanvullend worden de financiële aspecten separaat besproken met de financials van de gemeenten.
- Structureel, voorafgaand aan het voorbereidend ambtelijk overleg, afstemming met gemeenten over routevervoer gerelateerde zaken.
- Structurele aanwezigheid bij het overleg Regionale Adviesraad Doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering van het vervoer met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 2: Routevervoer	Primitieve begroting 2026	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
Vervoer	15.545.866	14.654.165	16.173.890	17.603.566	19.205.724	20.770.381
Totaal lasten	15.545.866	14.654.165	16.173.890	17.603.566	19.205.724	20.770.381
Baten						
Arnhem	3.356.283	3.191.434	3.506.844	3.857.209	4.247.024	4.681.450
Berg en Dal	827.989	757.886	827.101	882.731	943.863	997.012
Beuningen	476.065	432.395	478.869	514.210	553.674	587.623
Doesburg	565.592	530.075	581.570	638.627	701.936	772.296
Druten	454.585	362.060	412.178	455.779	505.081	551.578
Duiven	463.541	473.767	541.655	600.450	667.236	728.918
Heumen	268.755	248.378	267.656	280.108	293.838	303.830
Lingewaard	1.346.761	1.288.678	1.378.348	1.456.037	1.542.352	1.605.209
Montferland	59.909	66.572	75.230	82.972	91.666	99.521
Mook en Middelaar	131.760	121.073	135.188	149.458	165.515	182.400
Nijmegen	1.890.792	1.915.810	2.094.850	2.233.930	2.392.199	2.534.861
Overbetuwe	1.918.771	1.688.789	1.885.212	2.078.946	2.297.090	2.493.949
Renkum	185.412	156.931	177.653	201.524	229.075	260.935
Rheden	1.248.526	1.168.306	1.268.430	1.377.132	1.495.154	1.623.288
Rozendaal	46.832	42.476	46.986	52.046	57.736	64.147
Westervoort	338.520	379.318	428.730	471.811	522.087	570.531
Wijchen	876.259	743.843	842.231	928.437	1.025.418	1.118.655
Zevenaar	1.089.513	1.086.375	1.225.162	1.342.160	1.474.780	1.594.177
Totaal baten	15.545.866	14.654.165	16.173.890	17.603.566	19.205.724	20.770.381
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.1.3. Overzicht overhead

Overzicht Overhead	Primitieve begroting 2026	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
BVO	1.207.973	1.186.461	1.220.399	1.254.318	1.290.939	1.327.646
Totaal lasten	1.207.973	1.186.461	1.220.399	1.254.318	1.290.939	1.327.646
Baten						
Arnhem	232.238	228.810	235.350	241.872	248.939	256.007
Berg en Dal	54.496	53.344	54.869	56.395	58.041	59.692
Beuningen	42.731	41.792	42.986	44.185	45.473	46.769
Doesburg	21.688	21.302	21.912	22.527	23.183	23.845
Druten	33.134	32.610	33.543	34.481	35.486	36.496
Duiven	40.239	39.422	40.550	41.680	42.896	44.118
Heumen	29.432	28.824	29.650	30.478	31.367	32.261
Lingewaard	70.421	69.243	71.225	73.204	75.341	77.484
Montferland	56.379	55.229	56.808	58.388	60.092	61.802
Mook en Middelaar	17.753	17.337	17.836	18.337	18.871	19.411
Nijmegen	258.353	254.570	261.845	269.101	276.963	284.827
Overbetuwe	72.579	70.898	72.927	74.951	77.140	79.333
Renkum	49.044	48.009	49.382	50.756	52.239	53.725
Rheden	65.508	64.127	65.961	67.794	69.774	71.758
Rozendaal	6.788	6.714	6.907	7.106	7.311	7.523
Westervoort	27.165	26.651	27.417	28.182	29.005	29.832
Wijchen	62.661	61.575	63.337	65.099	66.998	68.903
Zevenaar	67.364	66.006	67.894	69.782	71.819	73.861
Totaal baten	1.207.973	1.186.461	1.220.399	1.254.318	1.290.939	1.327.646
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.2. Paragrafen

In de begroting wordt in afzonderlijke paragrafen ingegaan op de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten van de organisatie. In de BBV (art. 9 lid 2) staat aangegeven dat in de begroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn, tenzij het desbetreffende aspect niet aan de orde is:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid
- openbaarheid

De paragrafen “lokale heffingen”, "onderhoud kapitaalgoederen", “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op de BVO DRAN van toepassing. De overige paragrafen staan hieronder toegelicht.

2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de BVO DRAN in staat is tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico’s zo goed mogelijk in beeld gebracht te worden.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
- financiële kengetallen

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Binnen de financiën van de BVO DRAN kunnen een tweetal posten opgenome worden als weerstandscapaciteit: reserves en posten onvoorzien.

Ten aanzien van alle bestedingen door de BVO DRAN is de ‘open einde’ systematiek van toepassing. Dit houdt in dat bij een tekort een deelnemende gemeente bij moet betalen en bij een overschot geld terugkrijgt. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende gemeente. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een additionele post onvoorzien ligt daardoor bij de gemeente. Omdat jaarlijks het resultaat wordt verrekend met de deelnemende gemeenten, wordt er door de BVO DRAN ook geen reserve opgebouwd.

In de MJPB zijn geen reserves en geen expliciete posten onvoorzien opgenomen. Binnen het saldo van de BVO lasten ("Overhead") is een post onvoorzien opgenomen om niet begrote BVO gerelateerde kosten te kunnen dekken.

Inventarisatie van de risico's

Aanbesteding en verlenging vervoerscontracten

Het vraagafhankelijk vervoer is, onderverdeeld in 4 percelen (Zuid, West, Noord en Oost), aanbesteed. Met twee van de huidige vervoerders (West en Noord) zijn in 2020 overeenkomsten afgesloten met een looptijd van 10 jaren (tot medio 2030), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Voor perceel Oost heeft in 2024 een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Voor dit perceel is een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2034), waarvan 6 jaren initieel en 2 x 2 jaren verlengingsopties. Bij de recente aanbesteding voor perceel Zuid is vanaf 1 augustus 2026 een looptijd van het contract van 10 jaren overeengekomen (tot medio 2036), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties. In onderstaande tabel is per perceel vraagafhankelijk vervoer weergegeven welke gemeenten daartoe behoren en wat de (mogelijke) looptijd is van het huidige contract.

Perceel	Gemeenten	Contract aanvang	Looptijd huidig	Looptijd maximaal
Noord	Arnhem (ten noorden Rijn), Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
West	Arnhem (ten zuiden Rijn), Lingewaard, Nijmegen (ten noorden Waal), Overbetuwe	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
Oost	Duiven, Montferland, Westervoort, Zevenaar	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
Zuid	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen (ten zuiden Waal), Wijchen	1-8-2026	31-7-2030	31-7-2036

Het routevervoer is, onderverdeeld in 10 percelen (A t/m G, J, K en L), aanbesteed. Voor 6 percelen (A, B, C, E, F en G) zijn met de huidige vervoerders in 2020 overeenkomsten afgesloten met een looptijd van 10 jaren (tot medio 2030), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Voor de overige 4 percelen (D, J, K en L) heeft in 2024 een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Voor deze percelen is een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2034), waarvan 6 jaren initieel en 2 x 2 jaren verlengingsopties.

In onderstaande tabel is per perceel routevervoer weergegeven welke gemeenten daartoe behoren en wat de (mogelijke) looptijd is van het huidige contract.

Perceel	Gemeenten	Contract aanvang	Looptijd huidig	Looptijd maximaal
A	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
B	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
C	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
D	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
E	Lingewaard, Overbetuwe	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
F	Duiven, Montferland, Westervoort, Zevenaar	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
G	Duiven, Montferland, Westervoort, Zevenaar	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
J	Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
K	Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
L	Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034

Het lichten van verlengingsopties is een tweezijdig besluit dat tenminste één jaar voor expiratiedatum schriftelijk aan de andere partij kenbaar dient te worden gemaakt. Het is denkbaar dat partijen besluiten contracten niet te verlengen en dat daardoor delen van het vervoer dienen te worden aanbesteed.

Met de huidige en, naar verwachting aanhoudende, marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen, brandstofprijzen, investering zero emissie voertuigen) is het niet ondenkbaar dat een toekomstige aanbesteding zal leiden tot hogere tarieven dan de huidige contractueel overeengekomen tarieven.

De huidige meerjarige begrotingen voor het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn gebaseerd op de afspraken uit de (verlengde) contracten, waarbij rekening is gehouden met additionele kosten voor de infasering van zero emissie. In het geval dat besloten dient te worden tot een nieuwe aanbesteding, is de verwachting dat er sprake zal zijn van meerkosten ten opzichte van de huidige meerjarige begrotingen vervoerskosten van betreffende gemeenten.

Infasering zero emissie rolstoelbussen
Met uitzondering van het recent aanbestede perceel Zuid, zijn alle huidige tarieven in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer gebaseerd op vervoer met niet-zero emissie rolstoelbussen. De uitsluiting van deze voertuigen heeft naar verwachting een kostendrukkend effect op het (toekomstige) tarief doordat het risico en de onzekerheid hieromtrent bij de vervoerder wordt beperkt. Gedurende de contractperiode met alle vervoerders is de ambitie om uiterlijk 1 augustus 2028 te komen tot een volledig emissieloos vraagafhankelijk en routevervoer binnen Avan.

De infasering van zero emissie rolstoelbussen is onderdeel van de herzieningsclausule die is opgenomen in de huidige contracten. Naar verwachting heeft infasering van zero emissie rolstoelbussen op termijn nog steeds een kosten stijgend effect. Binnen de begroting vraagafhankelijk vervoer is vanaf medio 2026 (perceel Oost) of medio 2028 (percelen West en Noord) rekening gehouden met +5% meerkosten voor deze infasering. Voor het routevervoer worden op dit moment geen dergelijke meerkosten verwacht. In onderstaande tabel staan alle uitgangspunten opgesomd.

Vraagafhankelijk vervoer	Percelen	Meerkosten ZE (regulier)	Meerkosten ZE (rolstoelbus)
Contracten per 1-8-2020	Noord, West	0% (vanaf 2026)	5% (vanaf 2028)
Contracten per 1-8-2024	Oost	In tarief verwerkt	5% (vanaf 2026)
Contracten per 1-8-2026	Zuid	In tarief verwerkt	In tarief verwerkt
	Totaal 4		

Routevervoer	Percelen	Meerkosten ZE (regulier)	Meerkosten ZE (rolstoelbus)
Contracten per 1-8-2020	A, B, C, E, F, G	15% (vanaf 2026)	0% (vanaf 2028)
Contracten per 1-8-2024	D, J, K, L	In tarief verwerkt	0% (vanaf 2027)
	Totaal 10		

Clausule afwijkend vervoersvolume overeenkomsten vervoerders
Door invoering van beheersmaatregelen bestaat tijdens de contractperiode de mogelijkheid dat vervoervolumes schommelen. Binnen alle huidige contracten routevervoer zijn afspraken gemaakt voor het geval dat vervoervolumes structureel en substantieel toe- of afnemen en dit leidt tot een onredelijke financiële situatie voor vervoerder of opdrachtgever. Beide partijen treden in dit geval tijdig in overleg. Binnen alle huidige contracten vraagafhankelijk vervoer is een fluctuerende vergoeding op basis van een kilometerstaffel overeengekomen. Bij deze vervoerssoort bestaat dit risico dan ook niet.

In het geval sprake is van een substantiële toe- of afname van het vervoersvolume zullen de financiële gevolgen naar alle waarschijnlijkheid passend zijn binnen de begroting van de BVO DRAN, rekening houdend met de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2027.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een ‘open einde’ systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemende gemeente. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

De gemeenten streven naar het versterken van de eigen kracht van de reiziger en een toename van het gebruik van algemene voorzieningen in combinatie met een afname van het doelgroepenvervoer. Bijvoorbeeld het gebruik van openbaar vervoer en vrijwilligers. Daarnaast sturen vervoerders bij het plannen op efficiency. Bijvoorbeeld het afstemmen van verschillende vervoersvormen en slim koppelen van deze vervoersstromen binnen de planning.

Financiële kengetallen
Doordat de BVO DRAN niet over eigen vermogen, vaste activa en vaste passiva beschikt, kan er geen netto schuldquote en solvabilteitsratio worden bepaald. Door de 'open einde' systematiek is de structurele exploitatieruimte gewaarborgd.

2.2.2. Financiering

Het financieringsvraagstuk van de BVO DRAN is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat er gewerkt wordt met bevoorschotting op basis van de meest recent vastgestelde begroting, de 'open einde' systematiek en daardoor de mogelijkheid van het algemeen bestuur om tussentijds extra middelen beschikbaar te stellen door een begrotingswijziging vast te stellen. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Renterisicobeheer
Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

EMU saldo
Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) is de Nederlandse uitwerking van deze afspraken. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden deel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau, is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen. Voor een bedrijfsvoeringsorgansiatie is echter geen referentiewaarde vastgesteld waardoor het berekenen van het EMU saldo geen toegevoegde waarde heeft.

Kasgeldlimiet
De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. Met het kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen. De verantwoording over de kasgeldlimiet gebeurt in de jaarrekening.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Op dit moment zijn er geen langlopende schulden, zodat er geen aanleiding is om op korte termijn maatregelen voor te stellen.

Schatkistbankieren
Naast gemeenten, provincies en waterschappen zijn ook rechtspersonen (openbare lichamen) die zijn ingesteld op basis van de wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verplicht tot deelname aan schatkistbankieren. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. De verantwoording van schatkistbankieren gebeurt in de jaarrekening.

Relatiebeheer
Het betalingsverkeer is belegd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

2.2.3. Bedrijfsvoering

Waar staat de BVO DRAN voor?
De BVO DRAN is ingesteld voor de gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is. Tenslotte wordt een optimale aansluiting van het vervoer op het openbaar vervoer netwerk voorzien.

Doelen en taken
De BVO DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden daardoor overgedragen aan de BVO DRAN.

Vervoersmodel
In de huidige contracten wordt voor het vraagafhankelijk vervoer gewerkt volgens een callcentermodel. Hierbij is de ritaanname belegd bij een callcenter en wordt de feitelijke planning en uitvoering verzorgd door de vervoerders. Binnen het routevervoer zijn de callcentertaken ook belegd bij de vervoerder zelf.

De periodieke vergoeding aan vervoerders vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op het aantal beladen kilometers verhoogd met een starttarief per rit. Voor het routevervoer is de vergoeding gebaseerd op het aantal beladen uren verhoogd met een starttarief. De vergoeding aan het callcenter is gebaseerd op het aantal declarabele ritten binnen het vraagafhankelijk vervoer.

Rapporteren
Aan de deelnemende gemeenten wordt gerapporteerd over de geleverde prestaties. De (financiële) voortgangsrapportages worden minimaal halfjaarlijks ten behoeve van het Algemeen Bestuur opgesteld.

Vennootschapsbelasting
Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting (Vpb) zullen worden onderworpen. Deze wetswijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de BVO DRAN geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald, hoeft de BVO DRAN geen rekening te houden met Vpb.

Rechtmatigheid
In de rechtmatigheidsverantwoording geeft het bestuur aan in hoeverre verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de vastgestelde kaders zoals de begroting, het controleprotocol accountantsdiensten en bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. De rechtmatigheidsverantwoording vindt plaats in de jaarrekening.

2.2.4. Openbaarheid

De openbaarheidsparagraaf is gericht op het bevorderen van een transparante overheid. Deze paragraaf is gebaseerd op de Wet open overheid (Woo), die op 1 mei 2022 in werking is getreden. De paragraaf beschrijft de activiteiten die worden uitgevoerd, zoals actieve en passieve openbaarmaking van informatie en het verbeteren van de informatiehuishouding. Door het opnemen van deze paragraaf wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om te informeren over de uitvoering van de wet.

Passieve openbaarmaking betekent dat de BVO DRAN op verzoek bepaalde informatie openbaar maakt (Woo-verzoeken) en actief betekent dat de BVO DRAN uit zichzelf informatie openbaar maakt. Sinds 1 november 2024 geldt de verplichting dat de eerste vijf informatiecategorieën (tranche 1) actief openbaar gemaakt moeten zijn. De BVO DRAN voldoet sinds die datum aan deze wettelijke verplichting doordat informatie over organisatie en werkwijze en de bereikbaarheidsgegevens te vinden zijn in de Woo-index.

3. Financiële begroting

3.1. Overzicht baten en lasten

Onderstaand is de financiële meerjarenbegroting van de BVO DRAN weergegeven. Per onderdeel wordt in deze paragraaf een toelichting gegeven.

	Primitieve begroting 2026	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten deelnemers						
Overhead						
Personeelskosten	916.486	908.221	934.326	960.419	989.191	1.018.036
Ondersteunende taken	76.155	70.873	73.486	76.099	76.092	78.714
Huisvesting	34.138	31.499	34.119	34.113	36.734	36.733
Accountant en fiscaal advies	23.634	23.624	23.621	26.241	26.238	28.862
VDVN	28.886	26.249	28.870	28.865	31.486	31.486
Kantoorkosten, ICT	65.651	62.998	62.988	65.602	65.596	68.219
Consumenten, klachten	73.529	70.873	73.486	76.099	76.092	78.714
Onvoorzien	26.856	28.819	27.247	25.673	29.430	27.942
Taakstelling BVO	-37.362	-36.695	-37.743	-38.792	-39.920	-41.061
Incidentele kosten BVO	0	0	0	0	0	0
Callcenter						
Vraagafhankelijk WMO	653.288	749.233	775.456	802.595	830.687	859.762
Vervoer						
Vraagafhankelijk WMO	11.199.362	10.771.717	11.975.698	13.132.076	14.390.854	15.575.272
Routegebonden	15.545.866	14.654.165	16.173.890	17.603.566	19.205.724	20.770.381
Onvoorzien						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Lasten	28.606.489	27.361.576	30.145.443	32.792.556	35.718.204	38.533.061
Baten deelnemers						
Overhead						
Vraagafhankelijk WMO en routegebonden	1.207.973	1.186.461	1.220.399	1.254.318	1.290.939	1.327.646
Callcenter						
Vraagafhankelijk WMO	653.288	749.233	775.456	802.595	830.687	859.762
Vervoer						
Vraagafhankelijk WMO	9.726.013	9.372.063	10.466.974	11.505.543	12.637.064	13.684.013
Routegebonden	15.545.866	14.654.165	16.173.890	17.603.566	19.205.724	20.770.381
Reizigersbijdragen						
Reizigersbijdragen WMO	1.473.349	1.399.654	1.508.724	1.626.533	1.753.790	1.891.259
Onvoorzien						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Baten	28.606.489	27.361.576	30.145.443	32.792.556	35.718.204	38.533.061
Onttrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0

3.1.1. Toelichting lasten

Overhead (bedrijfsvoeringsorganisatie)

Personeelskosten

De personeelskosten zijn gebaseerd op de normbedragen behorend bij de functies binnen de beschikbare formatie. Daarnaast is binnen personeelskosten een bedrag voor de inhuur van derden opgenomen.

Ondersteunende taken

De kosten voor ondersteunende taken zijn gebaseerd op een dienstverleningsovereenkomst met de Connectie.

Huisvesting

De kosten voor huisvesting zijn gebaseerd op een huurovereenkomst met de gemeente Arnhem.

Accountant en fiscaal advies

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren en de aan de accountant verstrekte opdracht.

Vereniging voor Doelgroepenvervoer Nederland

Kosten zijn gebaseerd op de meerjarige begroting van de Vereniging voor Doelgroepenvervoer Nederland (VDVN).

Kantoorkosten, ICT

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren en aangegane verplichtingen.

Consumenten, klachten

Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren en aangegane verplichtingen.

Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt ongeveer 2,0% tot 2,5% van de totale structurele BVO lasten.

Taakstelling

Het Algemeen Bestuur heeft besloten een structurele taakstelling van -3% te leggen op het budget voor de BVO lasten.

Callcenter

Kosten zijn gebaseerd op contractueel overeengekomen tarieven en verwachte hoeveelheden vervoer.

Vervoer

Kosten zijn gebaseerd op contractueel overeengekomen tarieven en verwachte hoeveelheden vervoer.

3.1.2. Toelichting baten

Algemeen

De baten zijn verdeeld over de onderdelen overhead, callcenter, vervoer en de reizigersbijdragen. De lasten worden na aftrek van de reizigersbijdragen volledig bekostigd door de gemeentelijke bijdragen.

3.2. Financiële positie

Jaarlijks wordt het geraamde saldo van baten en lasten in lijn met de ‘open einde’ systematiek, verrekend met de deelnemende gemeenten. Dit zorgt ervoor dat er geen onttrekkingen of dotaties aan een bestemmingsreserve zijn voorzien en het geraamde resultaat meerjarig € 0 bedraagt. Zie ook het financiële overzicht in §3.1 Overzicht baten en lasten en de geprognosticeerde balans in bijlage 3.

3.3. Baten en lasten per taakveld

Het door het BBV (art. 7 lid 3) voorgeschreven overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld is als bijlage 1 in deze begroting opgenomen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen van 5 maart 2026,

de secretaris, de voorzitter,

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld

Overzicht lasten en baten per taakveld			Primitieve begroting 2026	Gewijzigde begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Programmaplan	Taakveld							
P1 Vraagafhankelijk vervoer	Taakveld 6.60 - Vervoersdiensten (Wmo)	Lasten	11.199.362	10.771.717	11.975.698	13.132.076	14.390.854	15.575.272
		Baten	11.199.362	10.771.717	11.975.698	13.132.076	14.390.854	15.575.272
	Taakveld 6.60 - Vervoersvoorzieningen (Wmo)	Lasten	653.288	749.233	775.456	802.595	830.687	859.762
		Baten	653.288	749.233	775.456	802.595	830.687	859.762
	Totaal	Lasten	11.852.650	11.520.950	12.751.154	13.934.671	15.221.541	16.435.034
		Baten	11.852.650	11.520.950	12.751.154	13.934.671	15.221.541	16.435.034
		Saldo	0	0	0	0	0	0
P2 Routevervoer	Taakveld 4.3 - Leerlingenvervoer	Lasten	12.522.751	12.033.334	13.175.420	14.194.709	15.322.820	16.368.977
		Baten	12.522.751	12.033.334	13.175.420	14.194.709	15.322.820	16.368.977
	Taakveld 6.713 - Dagbesteding (Wmo)	Lasten	1.258.949	1.081.409	1.191.218	1.301.729	1.423.637	1.545.292
		Baten	1.258.949	1.081.409	1.191.218	1.301.729	1.423.637	1.545.292
	Taakveld 6.752 - Jeugdhulp ambulant regionaal	Lasten	1.764.166	1.539.422	1.807.252	2.107.128	2.459.267	2.856.112
		Baten	1.764.166	1.539.422	1.807.252	2.107.128	2.459.267	2.856.112
	Totaal	Lasten	15.545.866	14.654.165	16.173.890	17.603.566	19.205.724	20.770.381
		Baten	15.545.866	14.654.165	16.173.890	17.603.566	19.205.724	20.770.381
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Overzichten								
Overhead	Taakveld 0.4 - Overhead bedrijfsvoeringsorganisatie	Lasten	1.207.973	1.186.461	1.220.399	1.254.318	1.290.939	1.327.646
		Baten	1.207.973	1.186.461	1.220.399	1.254.318	1.290.939	1.327.646
		Saldo	0	0	0	0	0	0
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Geraamd saldo van baten en lasten			0	0	0	0	0	0

Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdragen

In onderstaande overzichten is per deelnemende gemeente te zien wat de totaal begrote bijdragen zijn voor de jaren 2026 (gewijzigde begroting) en 2027 (primitieve begroting).

Bijdragen deelnemers gewijzigde begroting 2026	Programma 1 2026	Programma 2 2026	Overhead 2026	Totaal 2026
Lasten				
Vervoer	10.771.717	14.654.165	1.186.461	26.612.343
Callcenter vraagafhankelijk vervoer	749.233			749.233
Totaal lasten	11.520.950	14.654.165	1.186.461	27.361.576
Baten				
Arnhem	2.756.246	3.191.434	228.810	6.176.489
Berg en Dal	432.637	757.886	53.344	1.243.866
Beuningen	184.173	432.395	41.792	658.360
Doesburg	64.770	530.075	21.302	616.146
Druten	404.522	362.060	32.610	799.192
Duiven	170.843	473.767	39.422	684.032
Heumen	163.164	248.378	28.824	440.366
Lingewaard	649.887	1.288.678	69.243	2.007.808
Montferland	593.125	66.572	55.229	714.926
Mook en Middelaar	99.078	121.073	17.337	237.488
Nijmegen	1.832.171	1.915.810	254.570	4.002.551
Overbetuwe	462.234	1.688.789	70.898	2.221.921
Renkum	600.561	156.931	48.009	805.500
Rheden	761.940	1.168.306	64.127	1.994.372
Rozendaal	6.807	42.476	6.714	55.997
Westervoort	93.371	379.318	26.651	499.340
Wijchen	359.617	743.843	61.575	1.165.036
Zevenaar	486.150	1.086.375	66.006	1.638.531
Reizigersbijdrage	1.399.654			1.399.654
Totaal baten	11.520.950	14.654.165	1.186.461	27.361.576
Mutaties reserves				
Ontrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Bijdragen deelnemers begroting 2027	Programma 1 2027	Programma 2 2027	Overhead 2027	Totaal 2027
Lasten				
Vervoer	11.975.698	16.173.890	1.220.399	29.369.987
Callcenter vraagafhankelijk vervoer	775.456			775.456
Totaal lasten	12.751.154	16.173.890	1.220.399	30.145.443
Baten				
Arnhem	3.010.516	3.506.844	235.350	6.752.710
Berg en Dal	497.201	827.101	54.869	1.379.171
Beuningen	211.383	478.869	42.986	733.238
Doesburg	70.547	581.570	21.912	674.028
Druten	465.858	412.178	33.543	911.579
Duiven	190.790	541.655	40.550	772.995
Heumen	187.159	267.656	29.650	484.465
Lingewaard	710.258	1.378.348	71.225	2.159.831
Montferland	664.254	75.230	56.808	796.292
Mook en Middelaar	113.947	135.188	17.836	266.972
Nijmegen	2.096.074	2.094.850	261.845	4.452.770
Overbetuwe	505.022	1.885.212	72.927	2.463.160
Renkum	655.857	177.653	49.382	882.891
Rheden	794.071	1.268.430	65.961	2.128.462
Rozendaal	7.048	46.986	6.907	60.940
Westervoort	104.272	428.730	27.417	560.418
Wijchen	413.885	842.231	63.337	1.319.453
Zevenaar	544.288	1.225.162	67.894	1.837.344
Reizigersbijdrage	1.508.724			1.508.724
Totaal baten	12.751.154	16.173.890	1.220.399	30.145.443
Mutaties reserves				
Ontrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Bijlage 3: Geprognosticeerde balans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
ACTIVA							
Vaste activa							
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende activa							
Vorderingen met een looptijd < 1 jaar	9.647	10.250	11.250	12.250	13.250	14.250	15.250
Liquide middelen	251	250	250	250	250	250	250
Overlopende activa	223	500	500	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	**10.121**	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
Totaal activa	**10.121**	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
PASSIVA							
Vaste passiva							
Eigen vermogen	0	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende passiva							
Schulden met een looptijd < 1 jaar	215	250	250	250	250	250	250
Nog te betalen bedragen	1.553	3.000	3.250	3.500	3.750	4.000	4.250
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten	6.362	7.000	7.750	8.500	9.250	10.000	10.750
Overige schulden	1.991	750	750	750	750	750	750
Totaal vlottende passiva	**10.121**	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
Totaal passiva	**10.121**	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Kaderbrief 2027

Versie: 19 september 2025

regio arnhem nijmegen
VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

2 Vervoerscontracten 4

3 Algemene ontwikkelingen 6

4 Financiële uitgangspunten 10

1 Inleiding

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is in artikel 34b bepaald dat het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie voor 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de raden van de deelnemende gemeenten inzicht geeft in de algemene financiële en beleidsmatige kaders.

De Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) is een intergemeentelijke samenwerking in de vorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie. De BVO DRAN is verantwoordelijk voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer en is daarbij beleidsondersteunend.

De deelnemende gemeenten nemen zelf beleidsbeslissingen en zijn verantwoordelijk voor het stellen van de beleidsmatige kaders. Hierdoor wordt door het bestuur van de BVO DRAN een kaderbrief vastgesteld waarin enkel inzicht wordt gegeven in de te verwachten ontwikkelingen en algemene financiële kaders voor de komende jaren.

Met deze Kaderbrief 2027 geeft het bestuur (procesmatig) dit inzicht ter voorbereiding op de Meerjarenprogramma-begroting (MJPB) 2027-2030 en de gewijzigde begroting 2026 van de BVO DRAN. Dit stelt de deelnemende gemeenten in staat daarop in hun begrotingscyclus te kunnen anticiperen.

Door de vervoersorganisatie wordt een concept ontwerp MJPB 2027-2030 en gewijzigde begroting 2026 opgesteld. Dit concept van de ontwerpbegroting is gebaseerd op de algemene uitgangspunten uit de vastgestelde Kaderbrief 2027 en de hierop door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten. Deze afwijkende uitgangspunten hebben enkel effect op de begrote gemeentelijke bijdrage van die betreffende gemeente.

Om te komen tot tijdige vaststelling van de MJPB 2027-2030 wordt onderstaande planning gehanteerd. Binnen deze planning is rekening gehouden met de wettelijke termijn uit de Wgr (art. 35, lid 1). Volgens de wet zendt het bestuur de ontwerpbegroting minimaal twaalf weken voor vaststelling van de begroting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. Op basis van onderstaande planning gaat de BVO DRAN uit van een periode van zeventien weken tussen toezending van de ontwerpbegroting aan de raden en vaststelling van de begroting.

PROCESSTAP MJPB 2027-2030	DATUM
Behandeling voorbereidend ambtelijk overleg	12 februari 2026
Vaststelling ontwerp MJPB 2027-2030 door Algemeen Bestuur	5 maart 2026
Verzending ontwerp MJPB 2027-2030 aan gemeenten	6 maart 2026
Deadline indienen zienswijze door gemeenteraden	5 juni 2026
Oordeel over zienswijze door Algemeen Bestuur	12 juni 2026
Behandeling voorbereidend ambtelijk overleg	11 juni 2026
Vaststelling MJPB 2027-2030 door Algemeen Bestuur	2 juli 2026
Verzending MJPB 2027-2030 aan gemeenten en provincie	3 juli 2026

In hoofdstuk 2 wordt uitleg gegeven over de organisatie van het vervoer, de perceelindeling en de (huidige) contracttermijnen. Hoofdstuk 3 behandelt de algemene ontwikkelingen die van invloed zijn op de (gewijzigde) begroting vanaf 2026. In hoofdstuk 4 worden de financiële uitgangspunten voor het opstellen van de MJPB 2027-2030 en de gewijzigde begroting 2026 per begrotingspost weergegeven.

2 Vervoerscontracten

Het vervoer binnen de Avan regio wordt onderscheiden in vraagafhankelijk vervoer en routevervoer dat vervolgens is opgedeeld in percelen (logistiek samenhangende gebieden). Per perceel is met één vervoerder een overeenkomst afgesloten. Enkele vervoerders hebben meerdere percelen.

2.1 Vraagafhankelijk vervoer

Het vraagafhankelijk vervoer onderscheid zich in één overeenkomst met het callcenter (ritreservering) en overeenkomsten met vervoerders (uitvoering). In 2020 zijn deze overeenkomsten aanbesteed. De overeenkomst met het callcenter kent een looptijd van 9 jaren (tot medio 2029), waarvan 3 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Het vervoer is, onderverdeeld in 4 percelen (Zuid, West, Noord en Oost), aanbesteed. Met vervoerders zijn toen overeenkomsten afgesloten met een looptijd van 10 jaren (tot medio 2030), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Één vervoerder heeft na de initiële periode afgezien van verdere verlengingsopties, waardoor het vervoer binnen het perceel Oost in 2024 opnieuw is aanbesteed. Voor dit perceel is eveneens een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2034), waarvan 6 jaren initieel en 2 x 2 jaren verlengingsopties.

Inmiddels is bekend dat de vervoerder in perceel Zuid afziet van de tweede verlengingsoptie en deze overeenkomst medio 2026 eindigt. De aanbesteding hiervoor is in gang gezet.

Voor de percelen West en Noord zijn met vervoerders verlengingsafspraken gemaakt voor de periode medio 2026 t/m medio 2028 (tweede verlenging). Daarnaast zijn met het callcenter verlengingsafspraken gemaakt tot medio 2029 (einde looptijd contract).

In onderstaande tabel is per perceel vraagafhankelijk vervoer weergegeven welke gemeenten daartoe behoren en wat de (mogelijke) looptijd is van het huidige contract.

Perceel	Gemeenten	Contract aanvang	Looptijd huidig	Looptijd maximaal
Noord	Arnhem (ten noorden Rijn), Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
West	Arnhem (ten zuiden Rijn), Lingewaard, Nijmegen (ten noorden Waal), Overbetuwe	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
Oost	Duiven, Montferland, Westervoort, Zevenaar	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
Zuid	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen (ten zuiden Waal), Wijchen	1-8-2026	N.n.b.	N.n.b.

2.2 Routevervoer

In 2020 is het routevervoer, onderverdeeld in 9 percelen (A t/m I), aanbesteed. Met vervoerders zijn toen overeenkomsten afgesloten met een looptijd van 10 jaren (tot medio 2030), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Één vervoerder heeft na de initiële periode afgezien van verdere verlengingsopties, waardoor het vervoer binnen de percelen D, H en I in 2024 opnieuw is aanbesteed. Op basis van voortschrijdende inzichten is toen gekozen de percelen H en I opnieuw in te delen en aan te besteden in drie percelen, namelijk J, K en L. Voor de percelen D, J, K en L is eveneens een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2034), waarvan 6 jaren initieel en 2 x 2 jaren verlengingsopties.

Voor de percelen A, B, C, E, F en G zijn met vervoerders verlengingsafspraken gemaakt voor de periode medio 2026 t/m medio 2028 (tweede verlenging).

Het routevervoer kent momenteel dus tien percelen (A t/m G en J, K en L) waarvoor met vijf vervoerders overeenkomsten zijn afgesloten.

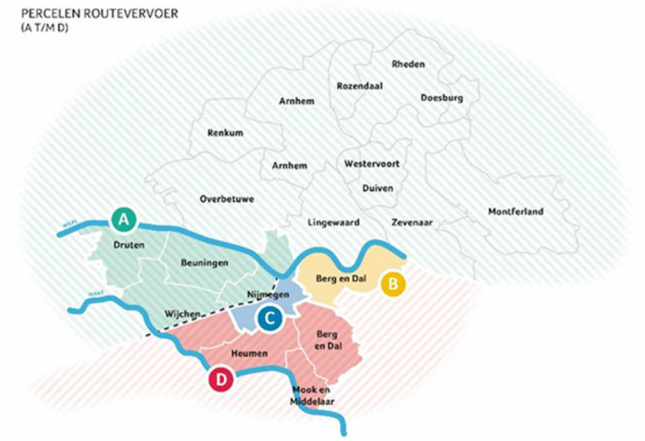

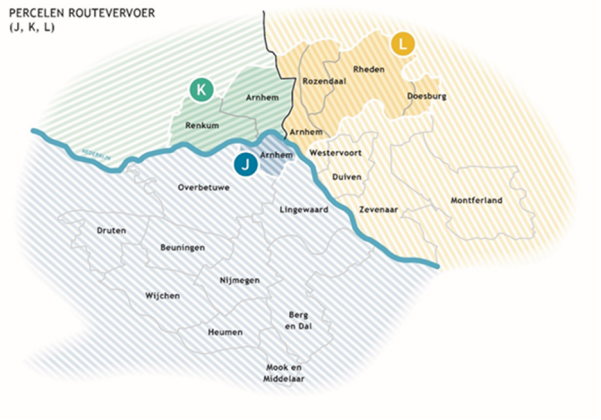

In onderstaande tabel is per perceel routevervoer weergegeven welke gemeenten daartoe behoren en wat de (mogelijke) looptijd is van het huidige contract.

Perceel	Gemeenten	Contract aanvang	Looptijd huidig	Looptijd maximaal
A	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
B	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
C	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
D	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
E	Lingewaard, Overbetuwe	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
F	Duiven, Montferland, Westervoort, Zevenaar	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
G	Duiven, Montferland, Westervoort, Zevenaar	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
J	Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
K	Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
L	Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034

3 Algemene ontwikkelingen

3.1 Vervoer

Financiele ontwikkelingen binnen de begroting zijn afhankelijk van de componenten prijs (P) per eenheid en hoeveelheid (Q).

De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en wordt jaarlijks geïndexeerd. De jaarlijkse prijsindexatie (NEA index) wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit door een onafhankelijke partij bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche. (www.sfmobiliteit.nl/nea-index)

In de nieuwe ontwerpbegroting wordt de werkelijke NEA indexatie per 1 januari 2026 verwerkt. Voor de jaren vanaf 2027 en verder zal blijvend worden gerekend met een verwachte structurele jaarlijkse NEA indexatie, gebaseerd op de raming kostenontwikkelingen 2026 uit de NEA-index eindrapportage 2025-2026.

Een deel van de huidige contracten met vervoerders is ingegaan op 1 augustus 2020. Na een initiële looptijd van 4 jaar, is in 2025 een tweede verlenging van 2 jaar overeengekomen. In het routevervoer is dit bij zes (A, B, C, E, F en G) van de tien percelen overeengekomen. In het vraagafhankelijk vervoer heeft in 2025 bij twee (Noord en West) van de vier percelen een tweede verlenging van 2 jaar plaatsgevonden.

Het bij de verlengingen overeengekomen tarief (het verlengingsresultaat) wordt verwerkt in de ontwerpbegroting. De bij verlengingen overeengekomen vergoeding voor de meerkosten van zero emissie gereden vervoer wordt binnen de afgesproken kaders expliciet in de ontwerpbegroting verwerkt.

Voor de overige vier percelen routevervoer (D, J, K en L) en één perceel (Oost) in het vraagafhankelijk vervoer heeft in 2023 een aanbestedingsprocedure plaatsgevonden. Het contractueel overeengekomen tarief wordt verwerkt in de ontwerpbegroting.

In de tarieven volgend uit deze contracten die zijn ingegaan op 1 augustus 2024 zijn, met uitzondering van de kosten voor zero emissie rolstoelbussen, alle kosten voor de transitie naar volledig zero emissie gereden vervoer meegenomen. Voor de infasering van zero emissie rolstoelbussen is bij de tariefstelling een voorbehoud gemaakt met een herzieningsclausule in de overeenkomsten. Op het moment dat hiervan sprake is zal rekening gehouden moeten worden met een kostentoename.

Voor het aan te besteden perceel (Zuid) vraagafhankelijk vervoerworden naar verwachting de offertes in december van dit jaar ontvangen en vindt gunning van de opdracht uiterlijk in januari 2026 plaats. Daarmee is het aanbestedingsresultaat tijdig bekend om te worden verwerkt in het concept ontwerp MJPB 2027-2030.

Doordat contracten op verschillende momenten zijn afgesloten wordt de infasering van zero emissie rolstoelbussen binnen het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer ook op verschillende momenten verwacht. Bij het vraagafhankelijk vervoer worden naar verhouding veel rolstoelbussen ingezet en wordt hierdoor rekening gehouden met een kostenstijging van circa +5%. De budgetten voor deze meerkosten worden expliciet in de ontwerpbegroting opgenomen. Bij het routevervoer wordt een relatief klein deel van het vervoer met rolstoelbussen gereden en leidt de infasering van de rolstoelbussen daar naar verwachting nauwelijks tot meerkosten. In de ontwerpbegroting worden hiervoor dan ook geen budgetten opgenomen.

In onderstaande tabel zijn alle uitgangspunten rondom de vergoeding van kosten zero emissie aangedreven vervoer kort samengevat.

Vraagafhankelijk vervoer	Percelen	Meerkosten ZE (regulier)	Meerkosten ZE (rolstoelbus)
Contracten per 1-8-2020	Noord, West	0% (vanaf 2026)	5% (vanaf 2028)
Contracten per 1-8-2024	Oost	In tarief verwerkt	5% (vanaf 2026)
Contracten per 1-8-2026	Zuid	N.n.b.	N.n.b.
Totaal 4			

Routevervoer	Percelen	Meerkosten ZE (regulier)	Meerkosten ZE (rolstoelbus)
Contracten per 1-8-2020	A, B, C, E, F, G	15% (vanaf 2026)	0% (vanaf 2028)
Contracten per 1-8-2024	D, J, K, L	In tarief verwerkt	0% (vanaf 2027)
Totaal 10			

De hoeveelheid (Q) is afhankelijk van het feitelijk gebruik. Analyses van dit gebruik laten de laatste jaren zien dat de omvang van het vervoer uit recente periodes de meest betrouwbare basis is voor het opstellen van een nieuwe ontwerpbegroting. Ter bepaling van de hoeveelheden vervoer wordt, net als bij de vorige begrotingscycli, de periode september tot en met november van het voorgaand jaar gebruikt. Deze 3 maanden zijn nog steeds een goede indicatie om als uitgangspunt te dienen voor de eerste 6 maanden van het nieuwe jaar.

Voor de jaarlijks verwachte toename van het routevervoer worden dezelfde algemene uitgangspunten gehanteerd als in de vorige meerjarige begrotingen van de BVO DRAN. Vanaf de 7e maand van het nieuwe jaar wordt rekening gehouden met een verdere toename ten opzichte van het eerste half jaar van het gebruik van vervoer in het kader van jeugdwet (+15%), dagbesteding (+5%) en leerlingenvervoer (+5%). Deze percentages blijven reële inschattingen van de jaarlijkse vervoerstoename vanaf 2026.

Het algemeen uitgangspunt voor de jaarlijks verwachte toename van het vraagafhankelijk vervoer (+5%) ligt in lijn met de prognoses uit het Wmo voorspelmodel van de VNG over het verwachte Wmo gebruik in onze regio. Ook bij het vraagafhankelijk vervoer wordt vanaf de 7e maand van het nieuwe jaar rekening gehouden met toename van het vervoer.

Met betrekking tot de vervoerskosten kunnen gemeenten op basis van haar eigen beleid en keuzes invloed uitoefenen op de omvang van de vervoerskosten, aangezien daarmee de inzet van vervoer (Wmo, dagbesteding, jeugdwet en/of leerlingenvervoer) beperkt of verruimd kan worden. De afgelopen jaren zijn meerdere mogelijke beheersmaatregelen (o.a. het Knoppenplan (2018) en het “Syntheserapport Financiële toekomst Vraagafhankelijk WMO-vervoer Avan” (2020)) door de vervoersorganisatie met de gemeenten gedeeld. In 2025 is daarnaast een ambtelijke taskforce geformeerd om verdere beheersmaatregelen te concretiseren en ter besluitvorming voor te leggen aan Algemeen Bestuur van de BVO DRAN.

Op verzoek van een gemeente kan worden afgeweken van de algemene uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarige begroting vervoerskosten. Dit verzoek gaat gepaard met een (financiële) onderbouwing van het verwachte effect veroorzaakt door de gewenste (beleids)wijziging. Ter ondersteuning voor het opstellen van de onderbouwing kan de vervoersorganisatie desgevraagd haar deskundigheid inbrengen. In het verleden door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten blijven, voor zover nog relevant, gehandhaafd bij het opstellen van de komende ontwerpbegroting.

3.1.1 Reizigersbijdrage

In 2025 is er eenmalig een korting toegepast op de reizigersbijdrage ter compensatie van de in het verleden aan reizigers in rekening gebrachte belkosten. Deze korting op het starttarief komt vanaf 1 januari 2026 te vervallen.

Voor de reizigersbijdrage wordt de periode september tot en met november van het voorgaand jaar gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. Om deze gegevens als basis voor 2026 te kunnen gebruiken, wordt de gerealiseerde reizigersbijdrage gecorrigeerd met de eenmalige in 2025 gegeven korting.

Vanwege de directe koppeling met het vraagafhankelijke vervoer, wordt de jaarlijkse groei van dit vervoer (+5%) ook meegenomen in de meerjarige begroting voor de reizigersbijdrage. Omdat het overgrote deel van de reizigersbijdrage bestaat uit het tarief “Wmo zonder korting”, wordt de jaarlijkse indexatie van de reizigersbijdrage gebaseerd op de prognose van het Samenwerkingsverband van decentrale ov-autoriteiten (DOVA). De definitieve indexatie per 1 januari 2026 wordt eind november door de provincie bepaald.

Doordat op dit moment nog niet duidelijk is welke keuzes gemeenten gaan maken ten aanzien van een mogelijke tariefdifferentiatie van reizigersbijdragen, wordt in de komende ontwerpbegroting geen rekening gehouden met deze mogelijke effecten.

3.2 Callcenter

Het contract met het callcenter is in 2025 tot einde looptijd verlengd. Het bij de verlenging overeengekomen tarief (het verlengingsresultaat) wordt verwerkt in de ontwerpbegroting. Bij het callcenter wordt de prijs (P) jaarlijks geïndexeerd met de CPI index zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Voor de kosten callcenter wordt, door de directe koppeling met het vraagafhankelijk vervoer, de periode september tot en met november van het voorgaande jaar gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. De jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+5%) wordt ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

3.3 Overhead (BVO lasten)

De kosten van de BVO DRAN bestaan uit twee componenten, namelijk circa 95% vervoerskosten (inclusief kosten voor het callcenter) en ongeveer 5% kosten voor de overhead. De overhead betreft de kosten voor de vervoersorganisatie, de uitvoerende organisatie binnen de gemeenschappelijke regeling. Binnen de begroting overhead is structureel een taakstelling van -3% opgenomen.

In 2025 komen de bestedingen BVO lasten naar verwachting iets lager uit dan de begroting. Ten behoeve van het opstellen van de MJPB 2027-2030 en de gewijzigde begroting 2026 wordt geanalyseerd welke effecten structureel van aard zijn. Op basis van deze analyse wordt de meerjarige begroting BVO lasten geactualiseerd.

Binnen de gewijzigde begroting 2026 wordt voor de indexatie van de BVO lasten een splitsing gemaakt tussen de personeelskosten en de overige budgetten. Indexatie van de personeelskosten vindt voor dat jaar plaats op basis van de meest actuele cao afspraken. De overige budgetten in 2026 en de totale BVO lasten vanaf 2027 worden geïndexeerd op basis van de CPI index.

4 Financiële uitgangspunten

4.1 Meerjarenprogrammabegroting 2027-2030

Voor het opstellen van de MJPB 2027-2030 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden per jaar de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaand schema worden de algemene uitgangspunten benoemd.

	Begrotingspost	L/B	Prijs	Hoeveelheid
P1	Vervoer vraagafhankelijk (contracten per 1-8-2020)	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv NEA index)	Ervaringscijfers 2025
P1	Budget zero emissie vraagafhankelijk (contracten per 1-8-2020)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P1	Vervoer vraagafhankelijk (contracten per 1-8-2024)	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv NEA index)	Ervaringscijfers 2025
P1	Budget zero emissie vraagafhankelijk (contracten per 1-8-2024)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P1	Vervoer vraagafhankelijk (contracten per 1-8-2026)	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv NEA index)	Ervaringscijfers 2025
P1	Callcenter vraagafhankelijk	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv CPI index)	Ervaringscijfers 2025
P1	Reizigersbijdrage vraagafhankelijk	Baten	Indexatie OV tarieven (DOVA)	Ervaringscijfers 2025 exclusief correctie starttarief
P2	Vervoer routegebonden (contracten per 1-8-2020)	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv NEA index)	Ervaringscijfers 2025
P2	Budget zero emissie routegebonden (contracten per 1-8-2020)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P2	Vervoer routegebonden (contracten per 1-8-2024)	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv NEA index)	Ervaringscijfers 2025
P2	Budget zero emissie routegebonden (contracten per 1-8-2024)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer

O1	Overhead (Bedrijfsvoerings-organisatie)	Lasten	Indexatie obv CPI index	Ervaringscijfers 2025

4.2 Gewijzigde begroting 2026

Voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2026 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaand schema worden de algemene uitgangspunten benoemd.

	Begrotingspost	L/B	Prijs	Hoeveelheid
P1	Vervoer vraagafhankelijk (contracten per 1-8-2020)	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv NEA index)	Ervaringscijfers 2025
P1	Budget zero emissie vraagafhankelijk (contracten per 1-8-2020)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P1	Vervoer vraagafhankelijk (contracten per 1-8-2024)	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv NEA index)	Ervaringscijfers 2025
P1	Budget zero emissie vraagafhankelijk (contracten per 1-8-2024)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P1	Vervoer vraagafhankelijk (contracten per 1-8-2026)	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv NEA index)	Ervaringscijfers 2025
P1	Callcenter vraagafhankelijk	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv CPI index)	Ervaringscijfers 2025
P1	Reizigersbijdrage vraagafhankelijk	Baten	Indexatie OV tarieven (DOVA)	Ervaringscijfers 2025 exclusief correctie starttarief
P2	Vervoer routegebonden (contracten per 1-8-2020)	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv NEA index)	Ervaringscijfers 2025
P2	Budget zero emissie routegebonden (contracten per 1-8-2020)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P2	Vervoer routegebonden (contracten per 1-8-2024)	Lasten	Tarieven contract (indexatie obv NEA index)	Ervaringscijfers 2025
O1	Overhead (Bedrijfsvoerings-organisatie)	Lasten	Indexatie obv loonindexatie cao en CPI index	Ervaringscijfers 2025

Voorlopige Jaarstukken 2025 BVO DRAN

Versie: 7 april 2026

regio arnhem nijmegen VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Jaarverslag 3

2.1. Inleiding 3

2.2. Programmaverantwoording 6

2.2.1. Programma vraagafhankelijk vervoer 7

2.2.2. Programma routevervoer 13

2.2.3. Overzicht overhead 18

2.3. Paragrafen 19

2.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 20

2.3.2. Financiering 23

2.3.3. Bedrijfsvoering 26

3. Jaarrekening 29

3.1. Overzicht van baten en lasten 29

3.2. Specificatie BVO 29

3.3. Balans 30

3.3.1. Toelichting balansposten 31

3.3.2. Grondslagen jaarrekening 33

3.4. Gebeurtenissen na balansdatum 34

3.5. Wet Normering Topinkomens 34

3.5.1. Bezoldiging topfunctionarissen 35

3.5.2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen 37

3.5.3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT 37

3.6. Rechtmatigheidsverantwoording 2025 37

Bijlage 1: Totaaloverzicht vervoerskosten 39

Bijlage 2: Totaaloverzicht kosten callcenter 40

Bijlage 3: Afrekening 2025 deelnemers 41

Bijlage 4: Overzicht baten en lasten per taakveld 42

Bijlage 5: Overzicht baten en lasten BVO DRAN 43

1. Inleiding

Hierbij bieden we u het concept jaarverslag en de voorlopige jaarrekening 2025 van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) aan. Dit document is opgesteld volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de BBV staan de voorschriften waaraan de jaarrekening van een gemeenschappelijke regeling moet voldoen.

Arnhem, 7 april 2026

2. Jaarverslag

2.1. Inleiding

De BVO DRAN is opgericht op 14 april 2016, tijdens de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN. De BVO DRAN kent één bestuursorgaan: het Algemeen Bestuur. De voorzitter wordt uit het Algemeen Bestuur gekozen. Op 31 december 2025 bestond het Algemeen Bestuur uit:

Gemeente	Lid
Arnhem	Mevrouw E. van Esch
Berg en Dal	Mevrouw R. Barber
Beuningen	De heer F. Houben
Doesburg	De heer B. Elbers
Druten	Mevrouw N. Huntink
Duiven	Mevrouw M. Overduin
Heumen	De heer W. Wink
Lingewaard	De heer A. Slob
Montferland	Mevrouw J. Derksen
Mook en Middelaar	De heer F. Dillerop
Nijmegen	Mevrouw C. Daemen
Overbetuwe	De heer K. Grimm
Renkum	Mevrouw E. Vink
Rheden	De heer R. ter Hoeven
Rozendaal	Mevrouw T. van der Pas
Westervoort	De heer J. Derksen
Wijchen	Mevrouw A. van Dam
Zevenaar	De heer S. Bijl

Algemene ontwikkelingen

Vervoersvolume

De hoeveelheid vervoer is afhankelijk van het feitelijk gebruik. Als uitgangspunt voor de hoeveelheden vervoer in de gewijzigde begroting 2025 is gekeken naar recente periodes. De begroting 2025 is daardoor gebaseerd op de vervoersvolumes van eind 2024.

Bij het vraagafhankelijk vervoer zien we in 2025 een stijging van de ritaantallen (+4,8%) ten opzichte van het vervoersvolume in geheel 2024. Doordat de gewijzigde begroting 2025, zoals gezegd, gebaseerd is op het vervoersvolume van eind 2024 en daarbovenop rekening houdt met een vervoerstoename van +5%, zien we alsnog een onderschrijding van de begroting vraagafhankelijk vervoer van ongeveer -3%.

Bij alle drie de soorten routevervoer ligt het totaal aantal ritten in 2025 lager dan het aantal in 2024. Voor het jeugdwet vervoer en leerlingenvervoer ligt het vervoersvolume ongeveer -5% lager, dat is bij het dagbestedingsvervoer zelfs -14%. Ook bij het routevervoer is de gewijzigde begroting 2025 gebaseerd op het vervoersvolume van eind 2024 en daarbovenop een vervoerstoename. In totaal komt de onderschrijding van de begroting in het routevervoer in 2025 nagenoeg uit op -7%.

Arbeidsmarkt chauffeurs

Conform het landelijk beeld is ook in 2025 voor de Avan vervoerders nog steeds sprake van schaarste op de arbeidsmarkt, de schaarste neemt wel af maar is nog steeds van noemenswaardige invloed op het vervoer. Het blijft een uitdaging om chauffeurs vacatures (tijdig) in te vullen. Het op peil brengen en houden van de zogenaamde flexibele schil verloopt daardoor moeizaam. Zeker in die gevallen dat er sprake is van een wat hoger ziekteverzuim leidt dit aaltijd nog tot verstoringen in de uitvoering. Het in samenwerking met gemeenten, vervoerders, ouders en scholen naar oplossingen zoeken voor ontstane knelpunten blijft een voortdurend punt van aandacht voor de BVO DRAN.

Vervoerscontracten (vraagafhankelijk vervoer)

Het vraagafhankelijk vervoer is in 2020, onderverdeeld in 4 percelen (Zuid, West, Noord en Oost), aanbesteed. Met vervoerders zijn toen met startdatum 1 augustus 2020 overeenkomsten afgesloten met een looptijd van 10 jaren (tot medio 2030), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Één vervoerder heeft na de initiële periode afgezien van verdere verlengingsopties, waardoor het vervoer binnen het perceel Oost in 2024 opnieuw is aanbesteed. Voor dit perceel is een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2034), waarvan 6 jaren initieel en 2 x 2 jaren verlengingsopties met startdatum 1 augustus 2024.

Een andere vervoerder heeft afgezien van de tweede verlengingsoptie, waardoor het vervoer binnen het perceel Zuid in 2025 opnieuw is aanbesteed. Voor dit perceel is eveneens een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2036), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties. Start van de uitvoering van dit contract is 1 augustus 2026.

Voor de percelen West en Noord zijn in 2025 met vervoerders verlengingsafspraken gemaakt voor de periode medio 2026 t/m medio 2028 (tweede verlenging).

Doordat contracten op verschillende momenten zijn afgesloten wordt de infasering van zero emissie rolstoelbussen binnen het vraagafhankelijk vervoer ook op verschillende momenten verwacht. Bij het vraagafhankelijk vervoer worden naar verhouding veel rolstoelbussen ingezet en wordt hierdoor op termijn rekening gehouden met een kostenstijging van ongeveer +5% bij de percelen West (vanaf medio 2028), Noord (vanaf medio 2028) en Oost (vanaf medio 2026). Bij de recente aanbesteding van perceel Zuid is binnen de overeengekomen vergoeding al rekening gehouden met deze kostencomponent.

Vervoerscontracten (routevervoer)
In 2020 is het routevervoer, onderverdeeld in 9 percelen (A t/m I), aanbesteed. Met vervoerders zijn toen met startdatum 1 augustus 2020 overeenkomsten afgesloten met een looptijd van 10 jaren (tot medio 2030), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Één vervoerder heeft na de initiële periode afgezien van verdere verlengingsopties, waardoor het vervoer binnen de percelen D, H en I in 2024 opnieuw is aanbesteed. Op basis van voortschrijdende inzichten is toen gekozen de percelen H en I opnieuw in te delen en aan te besteden in drie percelen, namelijk J, K en L. Voor de percelen D, J, K en L is eveneens een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2034), waarvan 6 jaren initieel en 2 x 2 jaren verlengingsopties met startdatum 1 augustus 2024.

Voor de percelen A, B, C, E, F en G zijn met vervoerders in 2025 verlengingsafspraken gemaakt voor de periode medio 2026 t/m medio 2028 (tweede verlenging). Het routevervoer kent momenteel dus tien percelen (A t/m G en J, K en L) waarvoor met vijf vervoerders overeenkomsten zijn afgesloten.

Met de vervoerders routevervoer van de percelen A, B, C, E, F en G is bij de eerste contractverlenging een additionele vergoeding afgesproken voor de inzet van zero emissie voertuigen vanaf 1 augustus 2024. Deze afsprak is bij de tweede verlenging gecontinueerd. Bij de aanbesteding van de overige percelen is binnen de overeengekomen vergoeding al rekening gehouden met deze kostencomponent.

De infasering van zero emissie rolstoelbussen zorgt binnen het routevervoer niet tot een verwachte kostenstijging door het geringe aandeel van rolstoelbussen in de uitvoering van het routevervoer.

Ambitie zero emissie
In het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN is in maart 2022 de ambitie vanaf 2024 bepaald voor zero emissie gereden vervoer binnen de BVO DRAN. Vanaf 2020 is al sprake van een jaarlijks toenemende mate van duurzaamheid binnen het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer. Vanaf medio 2024 wordt fors ingezet op de transitie naar volledig zero emissie gereden doelgroepenvervoer. De ambitie is om het vraagafhankelijk vervoer uiterlijk 1 januari 2027 en het routevervoer uiterlijk 1 januari 2028 volledig zero emissie uit te voeren.

Zoals bij voorgaande punten al aangegeven, zijn de vastgestelde ambities onderdeel geweest van contractverlengingen en nieuwe aanbestedingen in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer.

Contract callcenter
Het contract met het callcenter is in 2025 tot einde looptijd (31 juli 2029) verlengd.

Financieel resultaat
Het financiële resultaat van 2025 wordt bepaald door de programma's vraagafhankelijk vervoer (Wet maatschappelijke ondersteuning), routevervoer (leerlingen, jeugdwet en dagbesteding) en de overhead (kosten bedrijfsvoeringsorganisatie).

In vergelijking met de gewijzigde begroting 2025 heeft de BVO DRAN in werkelijkheid ongeveer € 1,5 miljoen minder besteed dan was voorzien, dit is een onderschrijding van de begroting met ruim -6%. De onderschrijding wordt voornamelijk verklaard doordat het vervoersvolume en de daarbij behorende kosten in 2025 over de gehele linie op een iets lager niveau lagen dan in de begroting voorzien. Gemeentelijk beleid, een toenemend gebruik van vrijwilligersvervoer en verdere efficiency door vervoerders dragen onder andere bij aan deze effecten. Ook opgelegde malussen en rentebaten vanuit het schatkistbankieren bepalen een deel van het financiële resultaat omdat deze baten niet in de begroting waren voorzien.

Uit te voeren taken
Door de deelnemende gemeenten is de sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer bij de gemeenschappelijke regeling BVO DRAN neergelegd.

In de volgende paragrafen wordt verder ingegaan op de uitvoering van de programma's en het onderdeel overhead.

2.2. Programmaverantwoording

Indeling en opzet programma's
De programma's zijn ingericht op basis van de 3 W-vragen (art. 8 lid 3 BBV):
- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag dat kosten?

In deze programmaverantwoording wordt in eerste instantie verwezen naar de in de begroting opgenomen doelstellingen bij "Wat wilden we bereiken?". Voor de verantwoording zijn de W-vragen omgebogen naar "Wat hebben we bereikt?", "Wat hebben we hiervoor gedaan?" en "Wat heeft het gekost?".
Onder "Wat hebben we bereikt?" wordt bij het vervoer naast een algemene beschrijving over wat we hebben bereikt ook ingegaan op specifieke prestatie indicatoren voor de uitvoering van Avan.

De programmaverantwoording bestaat uit de volgende programma's:
1. Vraagafhankelijk vervoer
2. Routevervoer

En het overzicht:
3. Overhead

De indeling van de programma's in de jaarrekening is overeenkomstig de begroting.

2.2.1. Programma vraagafhankelijk vervoer

Wat wilden we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan door het callcenter en de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) vraagafhankelijk vervoer en het PvE callcenter staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Gedurende de contractperiode met de vervoerders is de ambitie om uiterlijk 1 januari 2027 te komen tot een volledig emissieloos vraagafhankelijk vervoer binnen Avan. Een voorbehoud is gemaakt met betrekking tot het inzetten van zero emissie rolstoelbussen. Mede afhankelijk van de kostenontwikkeling en beschikbaarheid daarvan kan het AB van de BVO DRAN besluiten de infasering van zero emissie rolstoelbussen op te schorten.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan.

Wat hebben we bereikt?

Vraagafhankelijk vervoer (kwaliteit)

Naar aanleiding van de gerealiseerde kwaliteit zijn in 2025 conform bestek malussen opgelegd aan de vervoerders van het vraagafhankelijk vervoer. Op basis van een kwartaalrapportage waarin de gerealiseerde en genormeerde KPI’s met elkaar worden vergeleken, vindt elk kwartaal een gesprek plaats tussen de vervoersorganisatie en vervoerder.

Mede afhankelijk van dit kwartaalgesprek kan door de vervoersorganisatie besloten worden de malus te matigen. Per kwartaal ontvangt de vervoerder een brief met daarbij het besluit van de vervoersorganisatie ten aanzien van de malus en eventuele matiging. Mochten de prestaties daartoe aanleiding geven dan worden tussentijdse overleggen gevoerd.

Ten opzichte van 2024 is in 2025 sprake van een rittoename met 4,8%, een vergelijkbaar niveau van verwijtbare klachten en vertrekpunctualiteit en een lichte verbetering bij de (maximale) individuele reistijd.

In het 3e kwartaal van 2025 werd incidenteel een rittenstop toegestaan, dit kan nooit bij ritten om een reiziger naar huis te brengen. Hierdoor zijn in totaal 87 ritten (0,02%) niet aangenomen, deels veroorzaakt door hoge ritaantallen in combinatie met hoog ziekteverzuim bij een vervoerder. Het uitgangspunt hierbij is dat in het kader van voorspelbaarheid beter de rit niet kan worden aangenomen dan dat de reiziger met een onvoorspelbare (lange) vertraging wordt geconfronteerd.

a. <u>Dataritten</u>

Door niet functionerende data-apparatuur of problemen in de verzending van data kan het incidenteel voorkomen dat ritgegevens niet worden geregistreerd. In 2025 was het percentage niet-dataritten 0,7% (2024: 1,0%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. De realisatie per kwartaal lag tussen de 0,5% en 0,8% en daarmee ruim binnen de norm van 5,0% niet-dataritten.

b. <u>Gegronde en verwijtbare klachten</u>

Een klacht is gegrond als de vervoerder iets heeft gedaan wat ingaat tegen de regels, of heeft nagelaten wat had mogen worden verwacht op grond van de regels die voortkomen uit de contracten. Is er sprake van een overmachtssituatie dan zou mogelijk de klacht als niet verwijtbaar kunnen worden geclassificeerd. Een voorbeeld hiervan zijn vertragingen door hevige sneeuwval of plotseling optredende gladheid.

In 2025 was het percentage gegronde en verwijtbare klachten 0,2% (2024: 0,2%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. In elk afzonderlijk kwartaal bleef het percentage gegronde en verwijtbare klachten ook binnen de gestelde norm van maximaal 0,4%.

c. Verwijtbare loosmeldingen

Een rit wordt loos gemeld nadat een reiziger niet wordt aangetroffen op het afgesproken adres/locatie. Wanneer de vervoerder niet voldoet aan meerdere voorwaarden is er sprake van een verwijtbare loosmelding. Hierbij valt te denken aan het gebruik van de belservice, aantoonbare GPS positie voertuig en verplichte wachttijd.

In 2025 was het percentage verwijtbare loosmeldingen 0,9% (2024: 0,8%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. In alle kwartalen bleef het percentage verwijtbare loosmeldingen ook onder de gestelde norm van maximaal 1,0%.

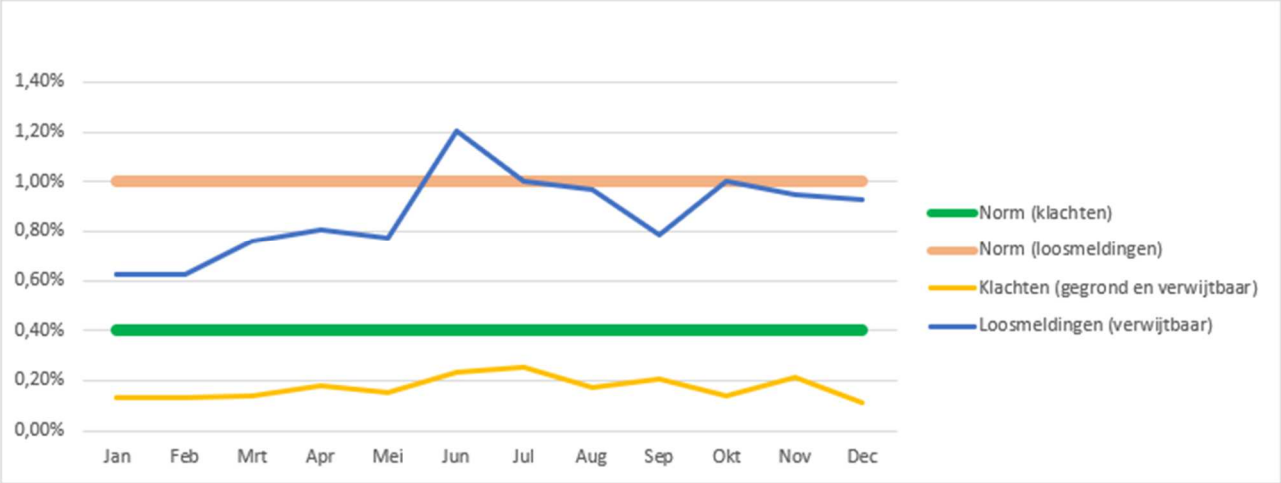

Grafiek 1: gegronde en verwijtbare klachten en verwijtbare loosmeldingen vraagafhankelijk vervoer 2025

d. Vertrekpunctualiteit

Binnen de bandbreedte van 15 minuten voor tot 15 minuten na het gewenste vertrektijdstip moet de reiziger zijn ingestapt. Het gewenste vertrektijdstip van de reiziger wordt door het callcenter vastgelegd. De vertrekpunctualiteit in het vraagafhankelijk vervoer lag in 2025 op 92,1% (2024: 92,0%) en daarmee lager dan de gestelde norm van 95,0%.

e. Individuele reistijd

Voor het combineren van verschillende reizigers is zogenaamde omrijdtijd toegestaan. Deze omrijdtijd is gemaximeerd. Per rit wordt deze maximale omrijdtijd bepaald en afgezet tegen de feitelijke individuele reistijd van de reiziger. De individuele reistijd wordt bepaald vanaf de geregistreerde instaptijd tot de geregistreerde uitstaptijd van de reiziger. Het percentage van de ritten dat in 2025 binnen de maximaal toegestane individuele reistijd is gereden is 93,0% (2024: 92,2%) en daarmee lager dan de gestelde norm van 95,0%.

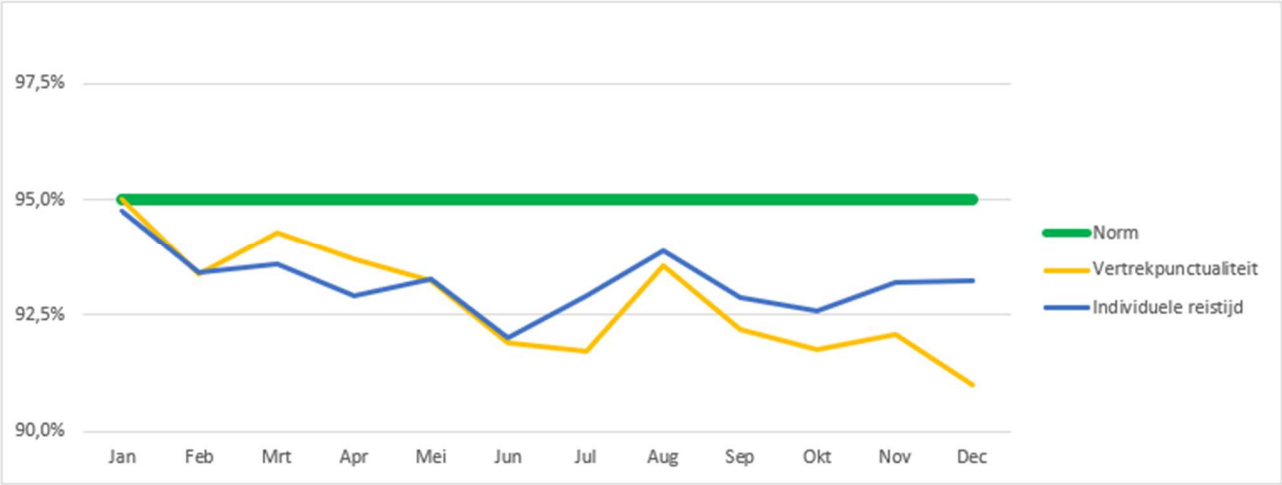

f. Ophaaltijden

Voor ritten met een ophaaltijd die meer dan 15 minuten te vroeg of te laat is wordt een malus opgelegd. Dit zijn ritten waarbij een reiziger dus 30 minuten voor of na de geboekte ophaaltijd vertrekt. In 2025 was het percentage ritten waarbij deze malus is opgelegd 1,8% (2024: 1,6%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. In alle kwartalen bleef het percentage overschrijdingen ook boven de gestelde norm van maximaal 0,5%.

Callcenter

Naar aanleiding van de gerealiseerde kwaliteit zijn in 2025 conform bestek malussen opgelegd aan het callcenter voor het vraagafhankelijk vervoer. Op basis van een kwartaalrapportage waarin de gerealiseerde en genormeerde KPI's met elkaar worden vergeleken, vindt elk kwartaal een gesprek plaats tussen de vervoersorganisatie en het callcenter.

Mede afhankelijk van dit kwartaalgesprek kan door de vervoersorganisatie besloten worden de malus te matigen. Per kwartaal ontvangt het callcenter een brief met daarbij het besluit van de vervoersorganisatie ten aanzien van de malus en eventuele matiging. Mochten de prestaties daartoe aanleiding geven dan worden tussentijdse overleggen gevoerd.

a. Gegronde en verwijtbare klachten

Een klacht is gegrond als het callcenter iets heeft gedaan wat ingaat tegen de regels, of heeft nagelaten wat had mogen worden verwacht op grond van de regels die voortkomen uit het contract. Een klacht is verwijtbaar als het callcenter niet aan kan tonen dat er sprake is van overmacht.

In 2025 was het percentage gegronde en verwijtbare klachten 0,02% (2024: 0,06%) van het jaartotaal aantal declarabele ritten vraagafhankelijk vervoer. In elk afzonderlijk kwartaal bleef het percentage gegronde en verwijtbare klachten ook binnen de gestelde norm van maximaal 0,05%.

b. Verwijtbare loosmeldingen

Een rit wordt loos gemeld nadat een reiziger niet wordt aangetroffen op het afgesproken adres/locatie. Is de oorzaak van de loosmelding herleidbaar naar een fout van het callcenter dan is sprake van een verwijtbare loosmelding. Te denken valt aan het vergeten te annuleren van ritten of het maken van een foutieve ritboeking.

In 2025 was het percentage verwijtbare loosmeldingen 0,01% (2024: 0,03%) van het jaartotaal aantal declarabele ritten vraagafhankelijk vervoer. In alle kwartalen bleef het percentage verwijtbare loosmeldingen ook ruim binnen de gestelde norm van maximaal 0,05%.

c. Wachttijd telefonie

De gemiddelde wachttijd van alle inkomende gesprekken mag over een periode van één maand niet meer bedragen dan 25 seconden. In 2024 was de gemiddelde wachttijd van de inkomende gesprekken 41 seconden (2024: 45 seconden).

Vraagafhankelijk vervoer (duurzaamheid)

In 2025 is 100,0% (2024: 98,1%) van de gereden kilometers in het vraagafhankelijk vervoer als duurzaam te beschouwen. Daarmee wordt voldaan aan de gestelde norm van 100%. Het aandeel zero emissie ligt in 2025 iets boven de afgesproken norm van 50%. Van de totaal aantal gereden kilometers is in 2025 51,2% (2024: 48,5%) gereden door zero emissie voertuigen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Contractbeheersing/management informatie

In 2024 zijn continu analyses op de (realtime) rittenbakken, de managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie uitgevoerd. De resultaten zijn periodiek besproken met de opdrachtnemers. Op basis daarvan is (bij)gestuurd op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles. De bevindingen die hieruit volgen hebben invloed op de bonus/malus regeling die van toepassing is.

Vergoeding vraagafhankelijk vervoer

Omdat het vraagafhankelijk vervoer zich na de Coronacrisis op een fors lager niveau heeft gestabileerd, was er voor de vervoerders geen sprake meer van een bedrijfseconomisch verantwoorde exploitatie van het vervoer. Om hieraan tegemoet te komen is vanaf het derde kwartaal van 2023 met de huidige vervoerders in het vraagafhankelijk vervoer een meer structurele oplossing overeengekomen ter vergoeding voor het risico op achterblijvende en fluctuerende vervoersvolumes.

Daarbij is de vergoeding aan vervoerders afhankelijk van de feitelijke vervoersvolume. Ligt het vervoersvolume onder een vooraf gestelde norm, wordt de vergoeding naar boven bijgesteld. Ligt het vervoersvolume echter hoger dan deze norm, dan wordt de vergoeding naar beneden bijgesteld.

Controleverklaring vervoerskosten

Voor de verantwoording over 2025 wordt van elke vervoerder vraagafhankelijk vervoer en het callcenter een controleverklaring ontvangen van respectievelijk het vervoer binnen het betreffende perceel of de kosten callcenter. Het laten uitvoeren van een jaarlijkse audit op de (financiële) processen en (financiële) systemen is een contractuele verplichting.

Afstemming BVO DRAN en deelnemende gemeenten

In 2025 heeft afstemming met gemeenten plaatsgevonden over vraagafhankelijk vervoer gerelateerde zaken via het contactambtenaren overleg Avan. Periodiek worden door de BVO DRAN (financiële) voortgangsrapportages aan het algemeen bestuur verstrekt.

Regionale Adviesraad

In 2025 hebben meerdere overleggen van de Regionale Adviesraad (RAD) doelgroepenvervoer plaatsgevonden om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan. Hierin is onder andere advisering gevraagd rondom de aanbesteding van perceel zuid en de tariefsverhoging van de reizigersbijdrage. Bij alle overleggen van de RAD is een afgevaardigde van de BVO DRAN aanwezig geweest.

Communicatie

Via de website www.avan-vervoer.nl wordt gecommuniceerd met reizigers. Op deze site worden door de BVO DRAN periodiek nieuwsbrieven gepubliceerd. Onder het kopje "Nieuws" worden reizigers geïnformeerd over recente ontwikkelingen en eventuele aanpassingen aan het vervoer. De nieuwsbrieven worden ook gemaild aan alle reizigers waarvan de mailadressen bij de BVO DRAN bekend zijn.

Daarnaast is er door gebruikers o.a. de volgende informatie te vinden: klantenservice, de kosten voor vervoer, reserverings- en klachtentelefoonnummers, reistijden, procedures, reglementen en afspraken. Ook kunnen reizigers via de website een rit boeken, een klacht indienen of een opmerking/vraag sturen naar de BVO DRAN. Op basis van ervaringen en reacties van gebruikers wordt de website waar nodig geoptimaliseerd periodiek geoptimaliseerd en aangepast.

Er is naast de website ook de mogelijkheid om via een boekingsapp ritten te reserveren.

Klanttevredenheidsonderzoek

In 2025 zijn voor het vraagafhankelijk vervoer continu onafhankelijke klanttevredenheidsonderzoeken (KTO's) uitgevoerd. Daarvoor worden dagelijks vijf reizigers gebeld die de afgelopen dagen gebruik hebben gemaakt van Avan en gevraagd naar hun ervaringen over dit recente gebruik. Deze ervaringen worden gebundeld in kwartaalrapportages en vervolgens in een jaarrapportage.

In april 2026 is de Jaarrapportage KTO vraagafhankelijk vervoer 2025 aan het algemeen bestuur gepresenteerd. De algemene tevredenheid over het vraagafhankelijk vervoer is door de reizigers, net als vorig jaar, gewaardeerd met een 8,0. Deze waardering is boven de norm van 7,6. De scores voor de afzonderlijke onderdelen: stiptheid van de vertrektijd, reservering van de taxirit, reisduur van de taxirit en communicatie over de ophaaltijd bij het boeken, scoren elk minimaal een 7,8. Klachtafhandeling scoort een 6,2 (2024: 6,0).

Wat heeft het gekost?

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Gewijzigde begroting	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Reizigers-bijdragen (incl. Btw)	Vervoer (netto)
		A	B	C	A t/m C = D
Arnhem	2.553.192	2.701.323	-97.094	-315.698	2.288.532
Berg en Dal	367.168	398.179	-11.897	-56.068	330.214
Beuningen	164.652	168.219	-5.212	-25.385	137.622
Doesburg	71.655	79.397	-1.299	-10.164	67.934
Druten	350.084	367.728	-10.842	-51.997	304.888
Duiven	148.712	168.245	-2.254	-18.611	147.380
Heumen	154.260	148.240	-4.248	-21.791	122.201
Lingewaard	639.672	625.346	-36.596	-82.076	506.674
Montferland	532.891	555.078	-7.420	-70.081	477.577
Mook en Middelaar	89.337	88.883	-2.548	-14.741	71.594
Nijmegen	1.469.436	1.654.470	-53.044	-241.155	1.360.271
Overbetuwe	482.968	453.445	-26.516	-54.223	372.706
Renkum	624.866	607.172	-9.874	-67.659	529.639
Rheden	742.792	791.470	-12.825	-90.898	687.746
Rozendaal	7.354	1.366	-22	-172	1.172
Westervoort	84.097	87.723	-1.176	-10.786	75.761
Wijchen	297.186	332.842	-10.018	-49.854	272.970
Zevenaar	421.061	460.310	-6.174	-54.626	399.510
TOTAAL	**9.201.383**	**9.689.435**	**-299.059**	**-1.235.984**	**8.154.392**

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Vervoer (netto)	Callcenter	Overige kosten vervoer	Totaal	Resultaat
	D	E	F	D t/m F	
Arnhem	2.288.532	141.312	-12.696	2.417.148	136.044
Berg en Dal	330.214	27.816	-1.506	356.524	10.644
Beuningen	137.622	14.307	-831	151.098	13.554
Doesburg	67.934	7.128	53	75.115	-3.460
Druten	304.888	21.410	-2.184	324.115	25.969
Duiven	147.380	11.431	-188	158.623	-9.911
Heumen	122.201	12.558	-1.290	133.469	20.791
Lingewaard	506.674	31.081	-6.587	531.169	108.503
Montferland	477.577	30.893	-3.161	505.309	27.582
Mook en Middelaar	71.594	8.089	-779	78.904	10.433
Nijmegen	1.360.271	122.315	-3.043	1.479.542	-10.106
Overbetuwe	372.706	22.831	-5.237	390.300	92.668
Renkum	529.639	33.285	-4.963	557.961	66.905
Rheden	687.746	41.867	-3.458	726.155	16.637
Rozendaal	1.172	6.050	14	7.235	119
Westervoort	75.761	7.960	-329	83.392	705
Wijchen	272.970	22.498	-833	294.635	2.551
Zevenaar	399.510	26.505	-1.716	424.299	-3.238
TOTAAL	**8.154.392**	**589.336**	**-48.735**	**8.694.992**	**506.391**

Toelichting

Bestedingen

De gewijzigde begroting 2025 vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op de vervoersvolumes van eind 2024. In vergelijking tot dit vervoersvolume zien we dat in 2025 het vervoersvolume gemiddeld op het niveau van eind 2024 ligt. Doordat in de begroting in de tweede helft van 2025 rekening is gehouden met een vervoerstoename van +5% en de financiële effecten van o.a. bonus/malus voorzichtigheidshalve niet worden begroot, ontstaat er een positief resultaat van € 506.391 in het programma vraagafhankelijk vervoer.

Financiering

De ontvangen reizigersbijdragen zijn in 2025 bijna -10% lager uitgevallen dan begroot. Doordat de reizigersbijdragen meer zijn onderschreden dan de vervoerskosten, heeft dat een negatief effect op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen.

2.2.2. Programma routevervoer

Wat wilden we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het routevervoer met Avan door de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) routegebonden vervoer staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Gedurende de contractperiode met de vervoerders is de ambitie om uiterlijk 1 januari 2028 te komen tot een volledig emissieloos routevervoer binnen Avan. Een voorbehoud is gemaakt met betrekking tot het inzetten van zero emissie rolstoelbussen. Mede afhankelijk van de kostenontwikkeling en beschikbaarheid daarvan kan het AB van de BVO DRAN besluiten de infasering van zero emissie rolstoelbussen op te schorten.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het routevervoer met Avan.

Wat hebben we bereikt?

Routevervoer (kwaliteit)

Naar aanleiding van de gerealiseerde kwaliteit zijn in 2025 conform bestek malussen opgelegd aan de vervoerders van het routevervoer. Op basis van een kwartaalrapportage waarin de gerealiseerde en genormeerde KPI’s met elkaar worden vergeleken, vindt elk kwartaal een gesprek plaats tussen de vervoersorganisatie en vervoerder.

Mede afhankelijk van dit kwartaalgesprek kan door de vervoersorganisatie besloten worden de malus te matigen. Per kwartaal ontvangt de vervoerder een brief met daarbij het besluit van de vervoersorganisatie ten aanzien van de malus en eventuele matiging. Mochten de prestaties daartoe aanleiding geven dan worden tussentijdse overleggen gevoerd.

Wanneer voldaan wordt aan alle vereisten uit het bestek, komen vervoerders in aanmerking voor een bonus. Op dit moment (stand begin april 2026) is het waarschijnlijk dat voor 8 percelen bonussen over 2025 uitgekeerd kunnen worden. Deze kosten zijn daardoor verwerkt in de jaarafrekening 2025 deelnemers. Na bekendwording van de resultaten van het KTO routevervoer later dit jaar, is definitief bekend welke vervoerders een bonus toegekend krijgen.

a. Dataritten

Door niet functionerende data-apparatuur of problemen in de verzending van data kan het incidenteel voorkomen dat ritgegevens niet worden geregistreerd. In 2025 was het percentage niet-dataritten 1,8% (2024: 1,7%) van het jaartotaal aantal ritten routevervoer. De realisatie in de afzonderlijke kwartalen lag tussen de 1,7% en 2,1% en daarmee ruim binnen de norm van 5,0% niet-dataritten.

b. Gegronde en verwijtbare klachten

Een klacht is gegrond indien de vervoerder iets heeft gedaan wat ingaat tegen de regels, of heeft nagelaten wat had mogen worden verwacht op grond van de regels die voortkomen uit de contracten. Is er sprake van een overmachtssituatie dan zou mogelijk de klacht als niet verwijtbaar kunnen worden geclassificeerd. Een voorbeeld hiervan zijn vertragingen door hevige sneeuwval of plotseling optredende gladheid.

In 2025 was het percentage gegronde en verwijtbare klachten 0,04% (2024: 0,06%) van het jaartotaal aantal ritten routevervoer. Per kwartaal bekeken bleef het percentage gegronde en verwijtbare klachten ook ruim binnen de gestelde norm van maximaal 0,3%.

c. Aankomstpunctualiteit

De aankomstpunctualiteit (5 minuten voor aanvang op school) in het routevervoer lag in 2025 op 94,3% (2024: 87,2%) en daarmee nog maar iets lager dan de gestelde norm van 95,0%. De aankomstpunctualiteit (op tijd) lag in het routevervoer in 2025 overigens op 97,4% (2024: 93,8%).

d. Vertrekpunctualiteit

Binnen 15 minuten na afloop van een activiteit moeten alle reizigers vanaf de locatie zijn vertrokken. Op basis van geregistreerde voorrijdtijd, instaptijd en GPS locatie vindt monitoring plaats. De vertrekpunctualiteit in het routevervoer lag in 2025 op 97,6% (2024: 95,7%) en daarmee boven de gestelde norm van 95,0%. In alle maanden bleef het percentage overschrijdingen ook boven de gestelde norm van maximaal 95,0%.

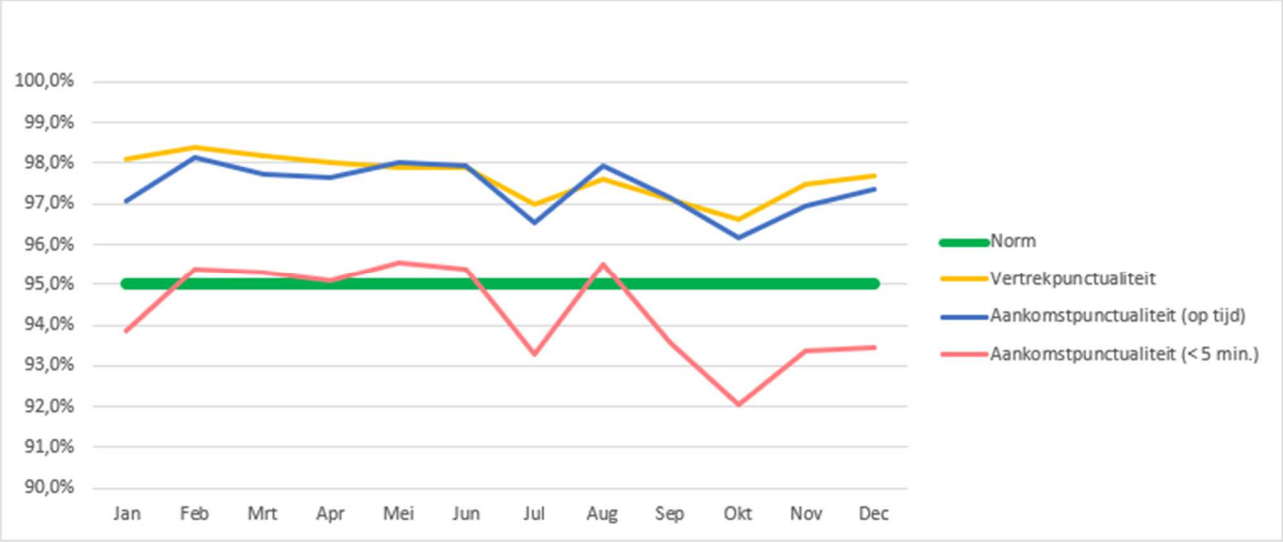

Grafiek 3: aankomstpunctualiteit en vertrekpunctualiteit routevervoer 2025

e. Vertrektijden

Voor ritten met een vertrektijd vanaf een locatie later dan 30 minuten na einde van de activiteit wordt een malus opgelegd. In 2025 was het percentage ritten waarbij deze malus is opgelegd 0,1% (2024: 0,1%) van het jaartotaal aantal ritten routevervoer. In alle kwartalen bleef het percentage overschrijdingen ook binnen de gestelde norm van maximaal 0,5%.

Routevervoer (duurzaamheid)
In 2025 is 100,0% (2024: 95,0%) van de gereden kilometers in het routevervoer als duurzaam te beschouwen. Daarmee wordt voldaan aan de gestelde norm van 100%. Het aandeel zero emissie ligt in 2025 ruim boven de afgesproken norm van 25%. Van de totaal aantal gereden kilometers is in 2025 33,0% (2024: 29,7%) gereden door zero emissie voertuigen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Contractbeheersing/management informatie
In 2025 zijn continu analyses op de (realtime) rittenbakken, de managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie uitgevoerd. De resultaten zijn periodiek besproken met de opdrachtnemers. Op basis daarvan is (bij)gestuurd op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles. De bevindingen die hieruit volgen hebben invloed op de bonus/malus regeling die van toepassing is.

Controleverklaring vervoerskosten
Voor de verantwoording over 2025 wordt van elke vervoerder routevervoer een controleverklaring ontvangen van het vervoer binnen het betreffende perceel. Het laten uitvoeren van een jaarlijkse audit op de (financiële) processen en (financiële) systemen is een contractuele verplichting.

Afstemming BVO DRAN en deelnemende gemeenten
In 2025 heeft afstemming met gemeenten plaatsgevonden over routevervoer gerelateerde zaken via het contactambtenaren overleg Avan. Periodiek worden door de BVO DRAN (financiële) voortgangsrapportages aan het algemeen bestuur verstrekt.

Regionale Adviesraad
In 2025 hebben meerdere overleggen van de Regionale Adviesraad (RAD) doelgroepenvervoer plaatsgevonden om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan. Bij alle overleggen van de RAD is een afgevaardigde van de BVO DRAN aanwezig geweest.

Communicatie
Via de website www.avan-vervoer.nl wordt gecommuniceerd met reizigers. Op deze site worden door de BVO DRAN periodiek nieuwsbrieven gepubliceerd. Onder het kopje "Nieuws" worden reizigers geïnformeerd over recente ontwikkelingen en eventuele aanpassingen aan het vervoer. Daar kunnen reizigers uit het routevervoer ook de contactgegevens van de vervoerders vinden en een klacht indienen of een opmerking/vraag sturen naar de BVO DRAN. Op basis van ervaringen en reacties van gebruikers wordt de website waar nodig geoptimaliseerd periodiek geoptimaliseerd en aangepast.

Nieuwe reizigers in het routevervoer worden na aanmelding geïnformeerd over het Avan vervoer. Communicatie over de ritten gebeurt via de betreffende vervoerders. Via het routevervoerportaal kunnen ouders en reizigers de laatste informatie vinden over bijvoorbeeld de ophaaltijden of kunnen zij indien nodig hun rit afmelden.

Klanttevredenheidsonderzoek (regulier)
In 2025 is voor het routevervoer een onafhankelijk klanttevredenheidsonderzoek (KTO's) uitgevoerd. Door de aard van het vervoer wordt voor het routevervoer jaarlijks een KTO uitgevoerd. Het onderzoek vindt plaats aan het einde van het schooljaar, in 2025 heeft het onderzoek in de maand april plaatsgevonden.

De overall score voor het routevervoer is 7,5 (2024: 7,6) en ligt daarmee iets onder de gestelde norm van 7,6. Toch zijn de meeste gebruikers (zeer) tevreden over onderdelen zoals reistijd, stiptheid, veiligheid, het instapgemak en de chauffeurs. Met uitzondering van de klachtafhandeling scoren alle afzonderlijke onderdelen zoals beoordeling voertuigen, chauffeurs en het gemak van het tijdelijk afmelden, een 7,3 of hoger. Klachtafhandeling scoort een 5,2 voor klachten die via het officiële klachtenloket van Avan zijn gemeld. Voor de klachten die rechtstreeks bij de vervoerder of gemeente zijn ingediend, wordt een 4,8 gescoord. Dit onderdeel blijft dan ook het enige waarop Avan niet voldoet aan de norm.

De belangrijkste kritiekpunten zijn dat de klachtafhandeling onduidelijk wordt gevonden, dat men de klacht als ongegrond afgewezen ervaart of dat er, ondanks beloofde acties, geen merkbare verbetering optreedt.
Uit eerder aanvullend onderzoek blijkt dat de beoordeling van de afhandeling sterk wordt beïnvloed door de oorspronkelijke negatieve ervaring die aanleiding gaf tot de klacht, en minder door de daadwerkelijke afhandeling ervan.

De vervoersorganisatie blijft alle klachten actief monitoren om te zorgen voor een correcte, tijdige en klantvriendelijke afhandeling. Ook blijft de vervoersorganisatie gebruikers stimuleren om klachten via de juiste kanalen te melden.

Klanttevredenheidsonderzoek (start schooljaar)
Vanaf 2024 wordt voor het routevervoer ook een klanttevredenheidsonderzoek verricht dat gericht is op de kwalitiet van het vervoer bij de start van het schooljaar. De start van het schooljaar wordt gekenmerkt als een hectische periode. Veel kinderen maken voor het eerst gebruik van het vervoer en de samenstellingen van routes worden gewijzigd. De algehele beleving is door de ouders gewaardeerd op een 7,4 (2024: 7,2). Alle afzonderlijke onderdelen worden met minimaal een 7,2 gewaardeerd (2024: minimaal 6,8). Ook hier vormt de klachtafhandeling daarop een uitzondering. De klachtafhandeling via het officiële klachtenmeldpunt wordt bij de start van het schooljaar gewaardeerd op een 5,3 (2024: 5,3).

Wat heeft het gekost?

Programma 2: Routevervoer	Gewijzigde begroting	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Vervoer (netto)
		A	B	A t/m B = C
Arnhem	2.777.550	2.719.203	21.373	2.740.576
Berg en Dal	703.267	636.884	3.846	640.730
Beuningen	401.823	341.339	3.596	344.935
Doesburg	469.534	413.166	2.954	416.121
Druten	373.622	320.989	3.181	324.169
Duiven	378.811	366.718	-1.936	364.782
Heumen	233.350	205.409	1.659	207.068
Lingewaard	1.158.762	1.063.161	9.321	1.072.482
Montferland	49.377	52.826	169	52.995
Mook en Middelaar	107.166	96.934	-178	96.756
Nijmegen	1.617.626	1.556.028	11.221	1.567.249
Overbetuwe	1.581.649	1.376.883	12.108	1.388.990
Renkum	147.379	147.461	1.205	148.666
Rheden	1.045.918	1.014.343	7.882	1.022.225
Rozendaal	39.059	36.746	291	37.037
Westervoort	285.344	286.249	-1.880	284.369
Wijchen	720.732	622.109	4.662	626.771
Zevenaar	944.530	893.193	-1.125	892.068
TOTAAL	13.035.499	12.149.642	78.348	12.227.990

Programma 2: Routevervoer	Vervoer (netto)	Overige kosten vervoer	Totaal	Resultaat
	C	D	C t/m D	
Arnhem	2.740.576	-13.757	2.726.819	50.731
Berg en Dal	640.730	-4.298	636.432	66.835
Beuningen	344.935	-2.895	342.040	59.783
Doesburg	416.121	-3.118	413.003	56.531
Druten	324.169	-2.626	321.543	52.079
Duiven	364.782	-1.912	362.870	15.941
Heumen	207.068	-1.589	205.479	27.871
Lingewaard	1.072.482	-7.361	1.065.121	93.641
Montferland	52.995	-154	52.841	-3.464
Mook en Middelaar	96.756	-643	96.113	11.053
Nijmegen	1.567.249	-8.659	1.558.590	59.036
Overbetuwe	1.388.990	-11.771	1.377.219	204.430
Renkum	148.666	-595	148.072	-693
Rheden	1.022.225	-5.219	1.017.006	28.912
Rozendaal	37.037	-235	36.802	2.257
Westervoort	284.369	-1.403	282.966	2.378
Wijchen	626.771	-4.997	621.774	98.958
Zevenaar	892.068	-5.106	886.963	57.567
TOTAAL	12.227.990	-76.337	12.151.654	883.845

Toelichting

Bestedingen

De gewijzigde begroting 2025 routevervoer is gebaseerd op de vervoersvolumes van eind 2024. In vergelijking tot deze vervoersvolumes zien we in 2025 bij alle drie de soorten routevervoer (leerlingenvervoer, dagbesteding en jeugdwet) een lichte afname van het vervoersvolume. Doordat in de begroting in de tweede helft van 2025 ook nog rekening is gehouden met een vervoerstoename van +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) of +15% (jeugdwet) ontstaat er een positief resultaat van € 883.845 in het programma routevervoer.

Financiering

Doordat de gemeentelijke bijdrage de enige financieringsbron is voor de kosten van het routevervoer, valt de werkelijke bijdrage in 2025 ook lager uit dan de begroting.

2.2.3. Overzicht overhead

Wat hebben we bereikt?

Sturing en (financiële) beheersing van uitvoering van het vervoer met Avan

In 2024 zijn elk kwartaal financiële managementrapportages aan het bestuur verstrekt. In deze rapportage wordt de voortgang van de (geprognosticeerde) bestedingen per vervoerssoort en per gemeente inzichtelijk gemaakt.

Een doorlopend proces blijft de gezamenlijke zoektocht van de BVO DRAN en gemeenten om de kosten van het vervoer zo veel mogelijk te beperken door het doorvoeren van optimalisaties en invoeren van beheersmaatregelen.

Ondersteunen en faciliteren van het bestuur in haar taakuitvoering

Om te komen tot gedegen besluitvorming worden alle onderwerpen die door de BVO DRAN zijn geagendeerd, voorbesproken in het voorbereidend ambtelijk overleg (VAO). Op de momenten dat specifieke detail toelichting noodzakelijk wordt geacht, worden er door de BVO DRAN naast dit VAO nog extra (financiële) bijeenkomsten georganiseerd. De BVO DRAN is in de bestuurlijke overleggen aangesloten en geeft toelichting op de door hen geagendeerde onderwerpen. De BVO DRAN zorgt ook voor de verslaglegging van de bestuurlijk overleggen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Afstemming BVO DRAN en callcenter/vervoerders

Frequent worden er overleggen gevoerd met de vervoerders en het callcenter over operationele aspecten van de samenwerking. Binnen deze overleggen worden aan de hand van de contractueel overeengekomen KPI's de prestaties van de opdrachtnemers besproken. Hierdoor kan een goede monitoring plaatsvinden van de afgesproken normen.

Inrichting vervoer en callcenter

In de huidige contracten wordt voor het vraagafhankelijk vervoer gewerkt volgens een callcentermodel. Hierbij is de ritaanname belegd bij een callcenter en wordt de feitelijke planning en uitvoering verzorgd door de vervoerders. Binnen het routevervoer zijn de callcentertaken ook belegd bij de vervoerder zelf.

Vergoeding vervoer en callcenter

De periodieke vergoeding aan vervoerders vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op het aantal declarabele kilometers, voor het routevervoer op het aantal beladen uren verhoogd met een starttarief en de vergoeding aan het callcenter op het aantal declarabele ritten.

Monitoren van (landelijke) ontwikkelingen

De BVO DRAN neemt deel aan het bovenregionaal overleg. Hierin zijn de Gelderse vervoersregio's vertegenwoordigd waarbij ontwikkelingen worden besproken, kennis en ervaringen worden gedeeld en de samenwerking wordt gezocht voor de aanpak van eventuele knelpunten in het doelgroepenvervoer.

De BVO DRAN is vertegenwoordigd in het bestuur van de landelijke vereniging doelgroepenvervoer (VDVN). Een vereniging die zich inzet voor de belangen van gemeentelijke opdrachtgevers in het doelgroepenvervoer en in nauw contact staat met de VNG en vertegenwoordigers van de Rijksoverheid.

De BVO DRAN neemt actief deel aan regionale bijeenkomsten, georganiseerd door de griffierskringen, met als doel informatievoorziening aan raadsleden door diverse gemeenschappelijke regelingen.

De BVO DRAN is actief betrokken bij het oplossen van (reizigers)problemen binnen het doelgroepenvervoer en ondersteund daarbij de ambtelijke organisatie.

Wat heeft het gekost?

Overzicht Overhead	Gewijzigde begroting	Vraagafhankelijk vervoer	Route-vervoer	Totaal BVO (bruto)	Resultaat
Arnhem	223.331	94.792	95.932	190.723	32.608
Berg en Dal	52.159	17.331	27.928	45.259	6.900
Beuningen	40.827	11.722	23.907	35.629	5.198
Doesburg	20.564	2.936	15.472	18.408	2.156
Druten	31.587	14.811	12.965	27.776	3.811
Duiven	38.427	10.509	23.081	33.590	4.837
Heumen	28.019	10.344	14.401	24.745	3.274
Lingewaard	67.495	21.568	36.723	58.291	9.204
Montferland	53.971	42.718	4.081	46.799	7.172
Mook en Middelaar	16.773	7.237	7.950	15.187	1.586
Nijmegen	248.478	109.070	103.026	212.095	36.383
Overbetuwe	69.574	14.850	45.207	60.058	9.516
Renkum	46.908	32.797	7.998	40.796	6.112
Rheden	62.762	23.711	30.560	54.270	8.492
Rozendaal	6.214	218	5.996	6.214	0
Westervoort	25.838	5.353	17.537	22.890	2.948
Wijchen	60.023	18.039	33.903	51.941	8.082
Zevenaar	64.550	18.943	36.846	55.789	8.761
TOTAAL	1.157.500	456.950	543.512	1.000.462	157.038

2.3. Paragrafen

In de jaarstukken wordt in afzonderlijke paragrafen ingegaan op de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten van de organisatie. In de BBV (art. 26) staat aangegeven dat in het jaarverslag de paragrafen opgenomen moeten zijn die ook in de begroting zijn opgenomen. Dit betreft voor de jaarstukken 2025 van BVO DRAN de volgende paragrafen:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- financiering
- bedrijfsvoering

2.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de BVO DRAN in staat is tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico's zo goed mogelijk in beeld gebracht te worden.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
- financiële kengetallen

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Binnen de financiën van de BVO DRAN zijn een tweetal posten te duiden als weerstandscapaciteit: reserves en posten onvoorzien.

Ten aanzien van alle bestedingen door de BVO DRAN is de 'open einde' systematiek van toepassing. Dit houdt in dat bij een tekort een deelnemende gemeente bij moet betalen en bij een overschot geld terugkrijgt. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende gemeente. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een additionele post onvoorzien ligt daardoor bij de gemeente. Omdat jaarlijks het resultaat wordt verrekend met de deelnemende gemeenten, wordt er door de BVO DRAN ook geen reserve opgebouwd.

Inventarisatie van de risico's

Aanbesteding en verlenging vervoerscontracten

Het vraagafhankelijk vervoer is, onderverdeeld in 4 percelen (Zuid, West, Noord en Oost), aanbesteed. Met twee van de huidige vervoerders (West en Noord) zijn in 2020 overeenkomsten afgesloten met een looptijd van 10 jaren (tot medio 2030), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Voor perceel Oost heeft in 2024 een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Voor dit perceel is een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2034), waarvan 6 jaren initieel en 2 x 2 jaren verlengingsopties. Bij de recente aanbesteding voor perceel Zuid is vanaf 1 augustus 2026 een looptijd van het contract van 10 jaren overeengekomen (tot medio 2036), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties. In onderstaande tabel is per perceel vraagafhankelijk vervoer weergegeven welke gemeenten daartoe behoren en wat de (mogelijke) looptijd is van het huidige contract.

Perceel	Gemeenten	Contract aanvang	Looptijd huidig	Looptijd maximaal
Noord	Arnhem (ten noorden Rijn), Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
West	Arnhem (ten zuiden Rijn), Lingewaard, Nijmegen (ten noorden Waal), Overbetuwe	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
Oost	Duiven, Montferland, Westervoort, Zevenaar	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
Zuid	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen (ten zuiden Waal), Wijchen	1-8-2026	31-7-2030	31-7-2036

Het routevervoer is, onderverdeeld in 10 percelen (A t/m G, J, K en L), aanbesteed. Voor 6 percelen (A, B, C, E, F en G) zijn met de huidige vervoerders in 2020 overeenkomsten afgesloten met een looptijd van 10 jaren (tot medio 2030), waarvan 4 jaren initieel en 3 x 2 jaren verlengingsopties.

Voor de overige 4 percelen (D, J, K en L) heeft in 2024 een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Voor deze percelen is een looptijd afgesproken van 10 jaren (tot medio 2034), waarvan 6 jaren initieel en 2 x 2 jaren verlengingsopties.

In onderstaande tabel is per perceel routevervoer weergegeven welke gemeenten daartoe behoren en wat de (mogelijke) looptijd is van het huidige contract.

Perceel	Gemeenten	Contract aanvang	Looptijd huidig	Looptijd maximaal
A	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
B	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
C	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
D	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
E	Lingewaard, Overbetuwe	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
F	Duiven, Montferland, Westervoort, Zevenaar	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
G	Duiven, Montferland, Westervoort, Zevenaar	1-8-2020	31-7-2028	31-7-2030
J	Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
K	Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034
L	Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden, Rozendaal	1-8-2024	31-7-2030	31-7-2034

Het lichten van verlengingsopties is een tweezijdig besluit dat tenminste één jaar voor expiratiedatum schriftelijk aan de andere partij kenbaar dient te worden gemaakt. Het is denkbaar dat partijen besluiten contracten niet te verlengen en dat daardoor delen van het vervoer dienen te worden aanbesteed.

Met de huidige en, naar verwachting aanhoudende, marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen, brandstofprijzen, investering zero emissie voertuigen) is het niet ondenkbaar dat een toekomstige aanbesteding zal leiden tot hogere tarieven dan de huidige contractueel overeengekomen tarieven.

De huidige meerjarige begrotingen voor het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn gebaseerd op de afspraken uit de (verlengde) contracten, waarbij rekening is gehouden met additionele kosten voor de infasering van zero emissie. In het geval dat besloten dient te worden tot een nieuwe aanbesteding, is de verwachting dat er sprake zal zijn van meerkosten ten opzichte van de huidige meerjarige begrotingen vervoerskosten voor de gemeenten die dat betreft.

Infasering zero emissie rolstoelbussen
Met uitzondering van het recent aanbestede perceel Zuid, zijn alle huidige tarieven in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer gebaseerd op vervoer met niet-zero emissie rolstoelbussen. De uitsluiting van deze voertuigen heeft naar verwachting een kostendrukkend effect op het (toekomstige) tarief doordat het risico en de onzekerheid hieromtrent bij de vervoerder wordt beperkt. Gedurende de contractperiode met alle vervoerders is de ambitie om uiterlijk 1 augustus 2028 te komen tot een volledig emissieloos vraagafhankelijk en routevervoer binnen Avan.

De infasering van zero emissie rolstoelbussen is onderdeel van de herzieningsclausule die is opgenomen in de huidige contracten. Naar verwachting heeft infasering van zero emissie rolstoelbussen op termijn nog steeds een kosten stijgend effect. Binnen de begroting vraagafhankelijk vervoer is vanaf medio 2026 (perceel Oost) of medio 2028 (percelen West en Noord) rekening gehouden met +5% meerkosten voor deze infasering. Voor het routevervoer worden op dit moment geen dergelijke meerkosten verwacht. In onderstaande tabel staan alle uitgangspunten opgesomd.

Vraagafhankelijk vervoer	Percelen	Meerkosten ZE (regulier)	Meerkosten ZE (rolstoelbus)
Contracten per 1-8-2020	Noord, West	0% (vanaf 2026)	5% (vanaf 2028)
Contracten per 1-8-2024	Oost	In tarief verwerkt	5% (vanaf 2026)
Contracten per 1-8-2026	Zuid	In tarief verwerkt	In tarief verwerkt
	Totaal 4		
Routevervoer	**Percelen**	**Meerkosten ZE (regulier)**	**Meerkosten ZE (rolstoelbus)**
Contracten per 1-8-2020	A, B, C, E, F, G	15% (vanaf 2026)	0% (vanaf 2028)
Contracten per 1-8-2024	D, J, K, L	In tarief verwerkt	0% (vanaf 2027)
	Totaal 10		

Clausule afwijkend vervoersvolume overeenkomsten vervoerders
Door invoering van beheersmaatregelen bestaat tijdens de contractperiode de mogelijkheid dat vervoervolumes schommelen. Binnen alle huidige contracten routevervoer zijn afspraken gemaakt voor het geval dat vervoervolumes structureel en substantieel toe- of afnemen en dit leidt tot een onredelijke financiële situatie voor vervoerder of opdrachtgever. Beide partijen treden in dit geval tijdig in overleg. Binnen alle huidige contracten vraagafhankelijk vervoer is een fluctuerende vergoeding op basis van een kilometerstaffel overeengekomen. Bij deze vervoerssoort bestaat dit risico dan ook niet.

In het geval sprake is van een substantiële toe- of afname van het vervoersvolume zullen de financiële gevolgen naar alle waarschijnlijkheid passend zijn binnen de begroting van de BVO DRAN, rekening houdend met de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2027.

Brandstofprijzen
Door ontwikkelingen op wereldniveau nemen de kosten van diesel, vanaf maart 2026, enorm toe. De mogelijke kosteneffecten voor 2026 en verder zijn momenteel niet in te schatten, maar zal zeker een opdrukkend effect hebben op de kostenontwikkeling binnen het doelgroepenvervoer. De ontwikkelingen worden gemonitord door de vervoersorganisatie. De hieruit volgende bevindingen worden zowel ambtelijk als bestuurlijk gedeeld waarna afspraken kunnen worden gemaakt over financiële consequenties.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een ‘open einde’ systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemende gemeente. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

De gemeenten streven naar het versterken van de eigen kracht van de reiziger en een toename van het gebruik van algemene voorzieningen in combinatie met een afname van het doelgroepenvervoer. Bijvoorbeeld het gebruik van openbaar vervoer en vrijwilligers. Daarnaast sturen vervoerders bij het plannen op efficiency. Bijvoorbeeld het afstemmen van verschillende vervoersvormen en slim koppelen van deze vervoersstromen binnen de planning.

Financiële kengetallen
Doordat de BVO DRAN niet over eigen vermogen, vaste activa en vaste passiva beschikt, kan er geen netto schuldquote en solvabiliteitsratio worden bepaald. Door de ‘open einde’ systematiek is de structurele exploitatieruimte gewaarborgd.

2.3.2. Financiering

Het financieringsvraagstuk van de BVO DRAN is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat er gewerkt wordt met bevoorschotting op basis van de meest recent vastgestelde begroting, de ‘open einde’ systematiek en daardoor de mogelijkheid van het algemeen bestuur om tussentijds extra middelen beschikbaar te stellen door een begrotingswijziging vast te stellen. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Renterisicobeheer
Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:
- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

EMU saldo
Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) is de Nederlandse uitwerking van deze afspraken. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden deel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau, is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen. Voor een bedrijfsvoeringsorganisatie is echter geen referentiewaarde vastgesteld waardoor het berekenen van het EMU-saldo geen toegevoegde waarde heeft.

Geprognosticeerde balans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende activa					
Vorderingen met een looptijd < 1 jaar	11.250	12.250	13.250	14.250	15.250
Liquide middelen	250	250	250	250	250
Overlopende activa	500	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
Totaal activa	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
PASSIVA					
Vaste passiva					
Eigen vermogen	0	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende passiva					
Schulden met een looptijd < 1 jaar	250	250	250	250	250
Nog te betalen bedragen	3.250	3.500	3.750	4.000	4.250
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten	7.750	8.500	9.250	10.000	10.750
Overige schulden	750	750	750	750	750
Totaal vlottende passiva	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
Totaal passiva	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. Met het kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt voor gemeenschappelijke regelingen in 2025 8,2% van het begrotingstotaal. De huidige stand van de netto-vlottende schuld geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

(bedragen x € 1.000,-)	Begroot	Werkelijk	Verschil	Analyse
Toegestane kasgeldlimiet				
Begrote lasten	€ 24.762	€ 23.083	€ -1.679	€ -
Percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,2%	8,2%	8,2%	
Toegestane kasgeldlimiet	€ 2.030	€ 1.893	€ -138	€ -
Berekening netto vlottende schuld				
Vlottende schuld	€ 12.000	€ 10.316	€ -1.684	€ -
-/- Vlottende middelen	€ 12.000	€ 10.316	€ -1.684	€ -
Netto vlottende schuld	€ -	€ 0	€ -	€ -
Ruimte kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	€ 2.030	€ 1.893	€ -138	€ -
-/- Netto vlottende schuld	€ -	€ 0	€ 0	€ -
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€ 2.030	€ 1.893	€ -138	€ -

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Op dit moment zijn er geen langlopende schulden, zodat er geen aanleiding is om op korte termijn maatregelen voor te stellen.

Schatkistbankieren

Naast gemeenten, provincies en waterschappen zijn ook rechtspersonen (openbare lichamen) die zijn ingesteld op basis van de wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verplicht tot deelname aan schatkistbankieren. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Om te bepalen wat overtollige middelen zijn, wordt een drempelbedrag gehanteerd. Het drempelbedrag is in 2025 gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1.000.000 bedraagt.

In 2025 resulteert dit voor de BVO DRAN tot een drempelbedrag van € 1.000.000 door een begrotingstotaal in de gewijzigde begroting 2025 van € 25.994.065. Gedurende 2025 heeft vanaf € 250.000 afroming van overtollige middelen plaatsgevonden naar de schatkist bij het ministerie van Financiën. Hierdoor wordt het drempelbedrag niet overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	250	250	250
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	750	750	750	750
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	25.994			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	25.994			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	22.502	22.751	23.001	23.001
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	250	250	250

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is belegd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

2.3.3. Bedrijfsvoering

Waar staat de BVO DRAN voor?

De BVO DRAN is ingesteld voor de gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is. Tenslotte wordt een optimale aansluiting van het vervoer op het openbaar vervoer netwerk voorzien.

Doelen en taken

De BVO DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden daardoor overgedragen aan de BVO DRAN.

Vervoersmodel
In de huidige contracten wordt voor het vraagafhankelijk vervoer gewerkt volgens een callcentermodel. Hierbij is de ritaanname belegd bij een callcenter en wordt de feitelijke planning en uitvoering verzorgd door de vervoerders. Binnen het routevervoer zijn de callcentertaken ook belegd bij de vervoerder zelf.

De periodieke vergoeding aan vervoerders vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op het aantal beladen kilometers verhoogd met een starttarief per rit. Voor het routevervoer is de vergoeding gebaseerd op het aantal beladen uren verhoogd met een starttarief. De vergoeding aan het callcenter is gebaseerd op het aantal declarabele ritten binnen het vraagafhankelijk vervoer.

Dienstverleningsovereenkomsten
Voor 2025 zijn met de Connectie en de gemeente Arnhem dienstverleningsovereenkomsten (DVO) afgesloten. De Connectie levert ingerichte werkplekken, diverse (financiële) applicaties en functioneel beheer, een volledig financieel administratieve verwerking (inclusief salarisadministratie) en archivering. Als bijlage bij de DVO met de Connectie is ook een verwerkersovereenkomst opgenomen. De DVO met de gemeente Arnhem betreft afspraken over inzet van specialistische expertise.

Rapporteren
Aan de deelnemende gemeenten wordt gerapporteerd over de geleverde prestaties. De (financiële) voortgangsrapportages worden minimaal halfjaarlijks ten behoeve van het Algemeen Bestuur opgesteld.

Vennootschapsbelasting
Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting (Vpb) zullen worden onderworpen. Deze wetswijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de BVO DRAN geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald, hoeft de BVO DRAN geen rekening te houden met Vpb.

Beleidsindicatoren

Omschrijving	Eenheid	Waarde
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,01
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,01
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	1,23
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	3,90%
Overhead	Kosten overhead als % van de totale lasten	4,33%

Fraude
Bij de BVO DRAN zijn geen gevallen van fraude of vermoedens daaromtrent bekend.

Duurzaamheid
Maatschappelijke ontwikkelingen zijn mede kaderstellend voor de uitvoering van het vervoer, waarbij binnen de huidige contracten met vervoerders en zeker ook de komende jaren onder meer de focus ligt op verduurzaming. In toenemende mate worden daartoe voertuigen ingezet waarbij sprake is van volledig elektrische aandrijving.

Voor 2025 zijn met vervoerders afspraken gemaakt dat bij 100% van de gereden kilometers sprake dient te zijn van duurzame aandrijfstoffen. Duurzaam gereden kilometers is vervoer waarbij de aandrijfstof bestaat uit biodiesel (HVO 100), biogas of elektriciteit/waterstof. Bovendien dient voor een bepaald deel sprake te zijn van vervoer met zero emissie aandrijfstoffen (elektriciteit/waterstof). De zero emissie ambitie in 2025 is voor het vraagafhankelijk vervoer tenminste 50% en het routevervoer tenminste 25%.

De ambitie is dat uiterlijk in 2028 sprake is van volledig zero emissie gereden doelgroepenvervoer binnen de Avan gemeenten. In de programma's vraagafhankelijk vervoer en routevervoer worden de behaalde resultaten in het kader van duurzaamheid uit 2025 toegelicht.

Wet open overheid
Per 1 november 2024 geldt voor de BVO DRAN de verplichting om te voldoen aan de eisen van de "eerste tranche" uit de Wet open overheid (Woo) voor bestuursorganen. De BVO DRAN heeft vanaf die datum de gewenste informatie actief openbaar beschikbaar gemaakt in de Woo-index.

Rechtmatigheid
Vanaf 2023 is een wetswijziging in werking getreden waarbij het algemeen bestuur van de BVO DRAN verantwoordelijk is geworden voor het afgeven van verantwoording over de (financiële) rechtmatigheid. Voorheen gaf de controlerend accountant een verklaring af inzake de rechtmatigheid. De accountant controleert jaarlijks de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording door het algemeen bestuur en geeft geen separaat accountantsoordeel over de rechtmatigheid meer af.

Er zijn in 2025 geen onrechtmatigheden geweest die de rapportagegrens van € 230.000 hebben overschreden. De rapportagegrens is bepaald op 50% van de verantwoordingsgrens. De verantwoordingsgrens bedraagt 2% van de totale lasten in de jaarrekening, exclusief toevoegingen aan de reserves (€ 23.083.092). In het controleprotocol voor de accountantscontrole BVO DRAN is vastgelegd hoe de rapportagegrens jaarlijks bepaald dient te worden.

3. Jaarrekening

3.1. Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten	Gewijzigde begroting 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024
Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)			
Lasten	1.157.500	1.000.462	949.142
Baten	1.157.500	1.000.462	949.142
Saldo van baten en lasten	0	0	0

Toelichting

In 2025 zijn de bestedingen binnen de begroting gerealiseerd. In paragraaf 3.2 wordt verdere toelichting gegeven.

3.2. Specificatie BVO

Overzicht Overhead	Gewijzigde begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Lasten			
Structureel			
Personeelskosten	840.000	769.734	70.266
Ondersteunende taken	70.000	56.713	13.287
Huisvesting	30.000	27.265	2.735
Accountant en fiscaal advies	22.500	20.664	1.836
VDVN	25.000	25.000	-
Kantoorkosten, ICT	62.500	48.916	13.584
Consumenten, klachten	67.500	52.170	15.330
Onvoorzien	-10.000	-	-10.000
Subtotaal	1.107.500	1.000.462	107.038
Incidenteel			
Systeemontwikkeling	50.000	-	50.000
Subtotaal	50.000	-	50.000
TOTAAL	1.157.500	1.000.462	157.038

Toelichting

In 2025 is ongeveer 10% (€ 107.038) van het beschikbare budget voor de structurele overheadkosten niet besteed door de vervoersorganisatie. De onderschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt in de post “Personeelskosten”. Dit komt doordat medewerkers van de vervoersorganisatie voor minder uren en/of in een lagere salarisschaal zijn aangesteld dan in de formatie voorzien.

Het begrote bedrag van € 50.000 voor incidentele uitgaven betrof mogelijke kosten voor de overname van de boekingsapp. Hier zou sprake van kunnen zijn op het moment dat er geen contractverlenging met het huidige callcenter overeen gekomen zou worden. Contractverlenging heeft in 2025 alsnog plaatsgevonden.

3.3. Balans

Balans per 31-12-2025

ACTIVA		31-12-2025	31-12-2024
Vaste activa		0	0
Totaal vaste activa		0	0
Vlottende activa			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Vorderingen op openbare lichamen	(1)	2.584.960	4.162.454
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		7.303.103	5.394.913
Overige vorderingen		3.532	89.755
		9.891.595	9.647.121
Liquide middelen			
Banksaldi		250.783	250.937
Overlopende activa			
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	(2)	173.816	222.564
Totaal vlottende activa		10.316.194	10.120.622
TOTAAL GENERAAL		10.316.194	10.120.622

PASSIVA		31-12-2025	31-12-2024
Vaste passiva		0	0
Totaal vaste passiva		0	0
Vlottende passiva			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Overige schulden	(3)	407.853	214.712
Overlopende passiva			
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	(4)	1.913.177	1.552.852
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	(5)	6.447.890	6.361.986
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	(6)	1.547.274	1.991.071
		9.908.341	9.905.909
Totaal vlottende passiva		10.316.194	10.120.622
TOTAAL GENERAAL		10.316.194	10.120.622

3.3.1. Toelichting balansposten

Vorderingen op openbare lichamen	(1)	2.584.960
Berg en Dal Q1-2026		336.069
Doesburg Q1-2026		169.239
Duiven Q1-2026		172.703
Heumen Q1-2026		121.937
Montferland Q1-2026		196.327
Mook en Middelaar Q1-2026		30.045
Nijmegen Q1-2026		1.011.795
Overbetuwe Q1-2026		159.428
Renkum Q1-2026		253.972
Rozendaal Q1-2026		15.580
Westervoort Q1-2026		117.865
		2.584.960

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	(2)	173.816
Nog te ontvangen bedragen		
Vervoerskosten	(a)	113.096
Overige kosten	(b)	58.168
Overige bedragen		
Vooruitbetaalde bedragen		2.552
		173.816

Nog te ontvangen vervoerskosten	(a)	113.096
Malus Q4-2025		105.812
Nog te ontvangen creditnota's		682
Nog te factureren vervoerskosten		6.602
		113.096

Overige kosten	(b)	58.168
Rente schatkistbankieren Q4-2025		27.121
Callcenter Q4-2025		25.148
Overige kosten		5.899
		58.168

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	(3)	407.853
Crediteuren		407.853
		407.853

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	(4)	1.913.177
Nog te betalen bedragen		
Vervoerskosten	(c)	1.709.185
Bonus 2025		105.246
Overige kosten	(d)	24.951
Overige bedragen		
Omzetbelasting Q4-2025		29.697
Loonbelasting december 2025		44.098
		1.913.177

Nog te betalen vervoerskosten	(c)	1.709.185
Vervoer december 2025		1.693.032
Correctie malus Q1 en Q2-2025		3.444
Vervoerskosten Q4-2025		12.709
		1.709.185

Nog te betalen overige kosten	(d)	24.951
BVO lasten 2025		14.425
Pensioenpremie december 2025		9.778
Overige kosten		748
		24.951

Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	(5)	6.447.890
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten		6.447.890
		6.447.890

De deelnemende gemeenten hebben op 16 december 2025 voorschotfacturen voor het eerste kwartaal van 2026 ontvangen.

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	(6)	1.547.274
Nog te betalen bedragen		
Bijdrage gemeenten 2025	(e)	1.547.274
		1.547.274

Bijdrage gemeenten 2025	(e)	1.547.274
Arnhem		219.383
Berg en Dal		84.378
Beuningen		78.534
Doesburg		55.227
Druten		81.859
Duiven		10.867
Heumen		51.936
Lingewaard		211.348
Montferland		31.291
Mook en Middelaar		23.071
Nijmegen		85.313
Overbetuwe		306.614
Renkum		72.325
Rheden		54.041
Rozendaal		2.376
Westervoort		6.031
Wijchen		109.590
Zevenaar		63.090
		1.547.274

Aan alle deelnemende gemeenten moet een bedrag terug worden betaald.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Wettelijke vakantie-uren

Het saldo van de openstaande verlofuren per 31 december 2025 die kunnen leiden tot uitbetaling is 135 uur. Rekening houdend met het bruto uurloon plus werkgeverslasten betreft het een maximaal bedrag van € 5.502.

3.3.2. Grondslagen jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften uit de BBV. Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een mogelijke voorziening wegens oninbaarheid. Liquide middelen, overlopende activa en schulden en kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Rechtmatigheid

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, het controleprotocol voor de accountantscontrole en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  a. Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 5 maart 2026 door het algemeen bestuur is vastgesteld

b. Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van baten in beginsel onrechtmatig zijn, waarbij in het controleprotocol voor de accountantscontrole een aantal scenario's zijn beschreven wanneer deze overschrijdingen of onderschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
c. Ten aanzien van het M&O criterium worden worden door de bedrijfsvoeringsorganisatie maandelijkse controles uitgevoerd om verkregen rapportages en overige gegevens te toetsen aan bestekseisen en bepalingen uit afgesloten overeenkomst(en).

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025 alsmede onze eigen financiële verordening en het controleprotocol voor de accountantscontrole. Dit betekent dat:
  a. Een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten in de jaarrekening, exclusief toevoegingen aan de reserves, (€ 460.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
  b. Een rapporteringstolerantie van 5% van de goedkeuringstolerantie (€ 23.000) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

3.4. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum dan wel gebeurtenissen die van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

3.5. Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 legt de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) beperkingen op aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke sector en de semipublieke sector.

WNT-verantwoording 2025 BVO DRAN
De WNT is van toepassing op de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN). Het voor de BVO DRAN toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 en betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

3.5.1. Bezoldiging topfunctionarissen

a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	M. van den Beucken	E. Boonen	M. van den Beucken
Functiegegevens	Directeur	Directeur	Adviseur[1]
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 t/m 31/10	01/11 t/m 31/12	01/11 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	1,000	1,000
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 90.065	€ 21.923	€ 31.721
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.253	€ 1.923	€ 3.251
Subtotaal	*€ 106.318*	*€ 23.846*	*€ 34.972*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 204.888	€ 41.112	€ 41.112
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 106.318	€ 23.846	€ 34.972
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t N.v.t.	N.v.t N.v.t.	N.v.t N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2024			

	M. van den Beucken
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 119.143
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.551
Subtotaal	*€ 137.694*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000
Bezoldiging	€ 137.694

[1] Functionaris wordt aangemerkt als topfunctionaris tot uiterlijk 31-10-2029 in verband met eerdere functie als directeur.

b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2025.

c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2025.

d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gegevens 2025			
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	VAN	TOT EN MET
R. Engels	Voorzitter	01-01-2025	01-10-2025
M. Overduin	Voorzitter	02-10-2025	31-12-2025
M. van der Wel	Lid	01-01-2025	26-02-2025
E. van Esch	Lid	27-02-2025	31-12-2025
M. Barber	Lid	01-01-2025	31-12-2025
F. Houben	Lid	01-01-2025	31-12-2025
B. Elbers	Lid	01-01-2025	31-12-2025
G. de Wildt	Lid	01-01-2025	01-10-2025
N. Huntink	Lid	02-10-2025	31-12-2025
M. Overduin	Lid	01-01-2025	01-10-2025
W. Wink	Lid	02-10-2025	31-12-2025
A. Slob	Lid	01-01-2025	31-12-2025
Mevrouw J. Derksen	Lid	01-01-2025	31-12-2025
F. Dillerop	Lid	01-01-2025	31-12-2025
C. Daemen	Lid	01-01-2025	31-12-2025
K. Grimm	Lid	01-01-2025	31-12-2025
E. Vink	Lid	01-01-2025	31-12-2025
R. ter Hoeven	Lid	01-01-2025	31-12-2025
T. van der Pas	Lid	01-01-2025	31-12-2025
De heer J. Derksen	Lid	01-01-2025	31-12-2025
M. Derks	Lid	01-01-2025	16-04-2025
A. van Dam	Lid	17-04-2025	31-12-2025
S. Bijl	Lid	01-01-2025	31-12-2025

e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2025.

f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2025.

g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2025.

3.5.2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt hebben in 2025 niet plaatsgevonden.

3.5.3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.6. Rechtmatigheidsverantwoording 2025

Verantwoordelijkheid algemeen bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheids-criteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het algemeen bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 5 maart 2026 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 460.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding
Het algemeen bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 0 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 460.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het algemeen bestuur overigens een bedrag van € 0 acceptabel op basis van de door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het algemeen bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen

Bijlage 1: Totaaloverzicht vervoerskosten

> *alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. reizigersbijdragen (incl. Btw)*

Totale kosten vervoer	Vraagafhankelijk vervoer			
	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Reizigers-bijdragen (incl. Btw)	Vervoer (netto)
	A	B	C	A t/m C = D
Arnhem	2.701.323	-97.094	-315.698	2.288.532
Berg en Dal	398.179	-11.897	-56.068	330.214
Beuningen	168.219	-5.212	-25.385	137.622
Doesburg	79.397	-1.299	-10.164	67.934
Druten	367.728	-10.842	-51.997	304.888
Duiven	168.245	-2.254	-18.611	147.380
Heumen	148.240	-4.248	-21.791	122.201
Lingewaard	625.346	-36.596	-82.076	506.674
Montferland	555.078	-7.420	-70.081	477.577
Mook en Middelaar	88.883	-2.548	-14.741	71.594
Nijmegen	1.654.470	-53.044	-241.155	1.360.271
Overbetuwe	453.445	-26.516	-54.223	372.706
Renkum	607.172	-9.874	-67.659	529.639
Rheden	791.470	-12.825	-90.898	687.746
Rozendaal	1.366	-22	-172	1.172
Westervoort	87.723	-1.176	-10.786	75.761
Wijchen	332.842	-10.018	-49.854	272.970
Zevenaar	460.310	-6.174	-54.626	399.510
TOTAAL	**9.689.435**	**-299.059**	**-1.235.984**	**8.154.392**

Totale kosten vervoer	Routevervoer			Totaal
	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Vervoer (netto)	Vervoer (netto)
	E	F	E t/m F = G	D + G
Arnhem	2.719.203	21.373	2.740.576	5.029.108
Berg en Dal	636.884	3.846	640.730	970.944
Beuningen	341.339	3.596	344.935	482.557
Doesburg	413.166	2.954	416.121	484.055
Druten	320.989	3.181	324.169	629.058
Duiven	366.718	-1.936	364.782	512.162
Heumen	205.409	1.659	207.068	329.269
Lingewaard	1.063.161	9.321	1.072.482	1.579.156
Montferland	52.826	169	52.995	530.571
Mook en Middelaar	96.934	-178	96.756	168.351
Nijmegen	1.556.028	11.221	1.567.249	2.927.519
Overbetuwe	1.376.883	12.108	1.388.990	1.761.697
Renkum	147.461	1.205	148.666	678.305
Rheden	1.014.343	7.882	1.022.225	1.709.971
Rozendaal	36.746	291	37.037	38.209
Westervoort	286.249	-1.880	284.369	360.130
Wijchen	622.109	4.662	626.771	899.741
Zevenaar	893.193	-1.125	892.068	1.291.579
TOTAAL	**12.149.642**	**78.348**	**12.227.990**	**20.382.382**

Bijlage 2: Totaaloverzicht kosten callcenter

> *alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. reizigersbijdragen (incl. Btw)*

Totale kosten callcenter	Gewijzigde begroting	Callcenter	Bonus/ malus	Totaal	Resultaat
Arnhem	149.173	144.603	-3.291	141.312	7.861
Berg en Dal	28.771	28.462	-645	27.816	955
Beuningen	15.877	14.629	-322	14.307	1.570
Doesburg	7.398	7.296	-168	7.128	270
Druten	23.318	21.913	-503	21.410	1.908
Duiven	9.775	11.710	-280	11.431	-1.656
Heumen	15.331	12.860	-302	12.558	2.773
Lingewaard	35.492	31.809	-728	31.081	4.411
Montferland	32.473	31.619	-726	30.893	1.580
Mook en Middelaar	8.649	8.279	-189	8.089	560
Nijmegen	121.262	125.158	-2.843	122.315	-1.053
Overbetuwe	26.534	23.366	-535	22.831	3.703
Renkum	36.472	34.066	-781	33.285	3.187
Rheden	42.697	42.857	-990	41.867	830
Rozendaal	6.213	6.192	-142	6.050	163
Westervoort	8.235	8.147	-187	7.960	275
Wijchen	22.881	23.014	-516	22.498	383
Zevenaar	29.631	27.127	-622	26.505	3.126
TOTAAL	**620.182**	**603.107**	**-13.771**	**589.336**	**30.846**

Bijlage 3: Afrekening 2025 deelnemers

> *alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. reizigersbijdragen (incl. Btw)*

Afrekening 2025

	Vervoer			BVO		
	Voorschot	Realisatie	Resultaat	Voorschot	Realisatie	Resultaat
Gemeenten						
Arnhem	5.181.569	5.002.655	178.914	223.331	190.723	32.608
Berg en Dal	1.041.664	965.140	76.524	52.159	45.259	6.900
Beuningen	550.598	478.832	71.766	40.827	35.629	5.198
Doesburg	533.791	480.990	52.801	20.564	18.408	2.156
Druten	700.388	624.248	76.140	31.587	27.776	3.811
Duiven	517.748	510.062	7.686	38.427	33.590	4.837
Heumen	372.279	326.390	45.889	28.019	24.745	3.274
Lingewaard	1.762.942	1.565.208	197.734	67.495	58.291	9.204
Montferland	549.795	527.257	22.538	53.971	46.799	7.172
Mook en Middelaar	187.854	166.928	20.926	16.773	15.187	1.586
Nijmegen	2.965.800	2.915.817	49.983	248.478	212.095	36.383
Overbetuwe	2.038.083	1.744.688	293.395	69.574	60.058	9.516
Renkum	735.773	672.747	63.026	46.908	40.796	6.112
Rheden	1.746.013	1.701.293	44.720	62.762	54.270	8.492
Rozendaal	40.200	37.988	2.212	6.214	6.214	0
Westervoort	361.206	358.398	2.808	25.838	22.890	2.948
Wijchen	995.037	893.911	101.126	60.023	51.941	8.082
Zevenaar	1.335.960	1.284.757	51.203	64.550	55.789	8.761
TOTAAL	**21.616.700**	**20.257.310**	**1.359.390**	**1.157.500**	**1.000.462**	**157.038**

	Callcenter			Totaal		
	Voorschot	Realisatie	Resultaat	Voorschot	Realisatie	Resultaat
Gemeenten						
Arnhem	149.173	141.312	7.861	5.554.073	5.334.690	219.383
Berg en Dal	28.771	27.816	955	1.122.594	1.038.216	84.378
Beuningen	15.877	14.307	1.570	607.302	528.768	78.534
Doesburg	7.398	7.128	270	561.753	506.526	55.227
Druten	23.318	21.410	1.908	755.293	673.434	81.859
Duiven	9.775	11.431	-1.656	565.950	555.083	10.867
Heumen	15.331	12.558	2.773	415.629	363.693	51.936
Lingewaard	35.492	31.081	4.411	1.865.929	1.654.581	211.348
Montferland	32.473	30.893	1.580	636.239	604.948	31.291
Mook en Middelaar	8.649	8.089	560	213.276	190.205	23.071
Nijmegen	121.262	122.315	-1.053	3.335.540	3.250.227	85.313
Overbetuwe	26.534	22.831	3.703	2.134.191	1.827.577	306.614
Renkum	36.472	33.285	3.187	819.153	746.828	72.325
Rheden	42.697	41.867	830	1.851.472	1.797.431	54.041
Rozendaal	6.213	6.050	163	52.627	50.251	2.376
Westervoort	8.235	7.960	275	395.279	389.248	6.031
Wijchen	22.881	22.498	383	1.077.941	968.351	109.590
Zevenaar	29.631	26.505	3.126	1.430.141	1.367.051	63.090
TOTAAL	**620.182**	**589.336**	**30.846**	**23.394.382**	**21.847.108**	**1.547.274**

Bijlage 4: Overzicht baten en lasten per taakveld

> *alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. reizigersbijdragen (incl. Btw)*

Overzicht lasten en baten per taakveld			Gewijzigde begroting 2025	Realisatie 2025
Programmaplan	Taakveld			
P1 Vraagafhankelijk vervoer	Taakveld 6.60 - Vervoersdiensten (Wmo)	Lasten	9.948.606	9.341.641
		Baten	9.948.606	9.817.185
	Taakveld 6.60 - Vervoersvoorzieningen (Wmo)	Lasten	620.182	589.336
		Baten	620.182	620.182
	Totaal	Lasten	10.568.788	9.930.976
		Baten	10.568.788	10.437.367
		Saldo	-	506.391
P2 Routegebonden vervoer	Taakveld 4.3 - Leerlingenvervoer	Lasten	10.601.234	9.889.670
		Baten	10.601.234	10.601.234
	Taakveld 6.713 - Dagbesteding (Wmo)	Lasten	1.056.562	1.004.657
		Baten	1.056.562	1.056.562
	Taakveld 6.752 - Jeugdhulp ambulant regio	Lasten	1.377.703	1.257.327
		Baten	1.377.703	1.377.703
	Totaal	Lasten	13.035.499	12.151.654
		Baten	13.035.499	13.035.499
		Saldo	-	883.845
Overzichten				
Overhead	Taakveld 0.4 - Overhead bedrijfsvoeringsorganisatie	Lasten	1.157.500	1.000.462
		Baten	1.157.500	1.157.500
		Saldo	-	157.038
		Saldo	-	157.038
Saldo van baten en lasten			-	**1.547.274**

Bijlage 5: Overzicht baten en lasten BVO DRAN

> *alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. reizigersbijdragen (incl. Btw)*

Overzicht baten en lasten BVO DRAN 2025

Gemeenten		Gewijzigde begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Vraagafhankelijk vervoer (bruto)		9.948.606	9.689.435	259.171
Vraagafhankelijk vervoer (bonus/malus)		0	-299.059	299.059
Reizigersbijdragen (incl. Btw)		-1.367.405	-1.235.984	-131.421
Vraagafhankelijk vervoer (netto)		8.581.201	8.154.392	426.809
Overige kosten vraagafhankelijk vervoer		0	-48.735	48.735
	Subtotaal	8.581.201	8.105.656	475.545
Routevervoer (bruto)		13.035.499	12.149.642	885.857
Routevervoer (bonus/malus)		0	78.348	-78.348
Routevervoer (netto)		13.035.499	12.227.990	807.509
Overige kosten routevervoer		0	-76.337	76.337
	Subtotaal	13.035.499	12.151.654	883.845
Totaal vervoerskosten		21.616.700	20.257.310	1.359.390
Overhead (vervoersorganisatie)		1.157.500	1.000.462	157.038
Callcenter vraagafhankelijk vervoer		620.182	603.107	17.075
Callcenter (bonus/malus)		0	-13.771	13.771
		620.182	589.336	30.846
TOTAAL		**23.394.382**	**21.847.108**	**1.547.274**

Gemeente Druten

Gemeente Druten
Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

contactpersoon
Lies Beekmans
t +31646824187
ons kenmerk
Z/26/345526

Bestuur van de BVO DRAN
tav de heer M. van den Beucken
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem

datum 18 juni 2026
onderwerp Zienswijze Meerjarenbegroting BVO DRAN 2027-2030
verzonden

Beste heer Van den Beucken,

Uw Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 (inclusief gewijzigde begroting 2026) is behandeld in de raadsvergadering van 18 juni 2026.
De raad van de gemeente Druten heeft kennisgenomen van uw Ontwerp Meerjarenbegroting 2024-2027 (inclusief gewijzigde begroting 2023). Ten aanzien van de ontwerpbegroting heeft de raad van de gemeente Druten de volgende zienswijze:

Wij stemmen in met de gewijzigde begroting 2026 en de ontwerp MJPB 2027-2030.

De raad complimenteert u met de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting zoals die nu voorligt en constateert dat deze meerjarenbegroting in goede ambtelijke afstemming tot stand is gekomen. De begroting is goed onderbouwd en geeft vertrouwen, ook meerjarig. Goed dat u de ontwikkeling van de brandstofprijzen als risico benoemd en de ontwikkelingen op dit gebied goed monitort.

Wij zien de start van het nieuwe contract voor vraagafhankelijk vervoer voor perceel Zuid per 1 augustus 2026 met vertrouwen tegemoet.

Met vriendelijke groet,
De gemeenteraad van de gemeente Druten,

Mevr. S.W.P.J. Sengers,
voorzitter

De heer R. Roozenboom,
griffier

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN

Indiener: Anita Dingemans
Fractie: PRO Druten

Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)?

Hier volgen enkele opties:
- De vraag is essentieel voor ons standpunt over dit voorstel

NR	**FORMULERING VRAAG** *Datum ingekomen:*	**ANTWOORD VRAAG** *Datum antwoord:*
1	Het is fijn te lezen dat de begroting van BVO-DRAN een positief effect heeft op de begroting van de gemeente Druten. Wij zien dat routevervoer voor 2026 met 80K minder begroot is door BVO DRAN dan de gemeente Druten in de begroting heeft. Met de onzekerheden in de begroting - open einde en onzekerheid mbt de benzine prijzen, is er rekening gehouden met een tegenslag? Met name voor de jaren 27 en verder, waar weer met 90K per jaar minder uitgave wordt gerekend?	Voor de jaarlijks verwachte toename van het routevervoer gaat de BVO DRAN uit van een jaarlijkse toename van 15% van het jeugdvervoer en 5% van het leerlingenvervoer. Dit cumuleert per jaar in de meerjaren begroting. In werkelijkheid is de toename van het routevervoer lager. De gewijzigde begroting 2026 routevervoer is gebaseerd op de werkelijke vervoersvolumes van eind 2025. Omdat we realistisch ramen valt er daarom voor 2026 een volgende jaren 80-90k vrij. De eerste kwartaalrapportage van de BVO 2026 laat een totaal voordeel zien van 15k over de eerste 3 maanden. Eventuele tegenslagen over 2026 kunnen hiermee opgevangen worden.
2	Is het reëel dat het leerlingenvervoer jaar op jaar omlaag gaat? Zijn er aanwijzingen dat er minder vraag is / zal zijn in de komende jaren in de gemeente Druten?	Wat kosten betreft begroten wij realistisch. We zien dat er steeds vaker gebruik gemaakt wordt van OV of dat ouders (deels) zelf met eigen vervoer kinderen naar school brengen, hetgeen een gunstig effect heeft op de kosten. In het schooljaar 2025-2026 is het aantal leerlingen met een toekenning leerlingenvervoer (69) gedaald ten opzichte van het schooljaar 2024-2025 (88). Er zijn vooralsnog geen aanwijzingen dat de vraag verder zal veranderen de komende jaren.

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

3	Met de nieuwe aanbesteding, is er ook aandacht geweest voor de reisduur / kwaliteit van de reis? Er zijn ons veel verhalen ter ore gekomen over erg lange reisduren, die ertoe leiden dat leerlingen soms niet naar school gaan, of door ouders/verzorgers moeten worden gebracht. Zijn er boeteclausules?	Bij de aanbesteding is er in het programma van eisen (PvE's) aandacht voor de reisduur en de kwaliteit van de reis. Als gemeente staan wij een reisduur van maximaal 90 minuten toe voor een enkele reis. De BVO DRAN voert continu analyses uit op de (realtime) rittenbakken, de managementinformatie en andere uitvoeringsafspraken. De resultaten worden periodiek besproken met de vervoerders. Op basis daarvan wordt (bij)gestuurd. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles. De bevindingen die hieruit volgen hebben invloed op de bonus/malus regeling die van toepassing is.

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: 5.5 zienswijze BVO-DRAN

Indiener: Claudia Barten
Fractie: Kernachtig Druten

Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)?

- Verduidelijking kostenstijgingen en besparingen

NR	**FORMULERING VRAAG** *Datum ingekomen:*	**ANTWOORD VRAAG** *Datum antwoord:*
1	*De begroting gaat uit van een jaarlijkse groei tot 15% in het jeugdvervoer. Waar is deze groei op gebaseerd?*	15% is het groeipercentage dat de BVO DRAN in haar meerjarenbegroting hanteert voor de verwachte jaarlijkse toename van het jeugdvervoer. Als gemeente kunnen wij dit percentage laten aanpassen. Dit hebben wij voor de voorliggende meerjarenbegroting niet gedaan. Jeugdvervoer is overigens lastig vooraf te ramen omdat het van meerdere factoren afhankelijk is zoals o.a. aantal jeugdigen met jeugdvervoer, aantal ritten, locatie jeugdzorg en mogelijkheid sociaal netwerk om zelf voor vervoer te zorgen. We hebben voor 2026 en volgende jaren het percentage van 15% aangehouden. Over Q1 2026 zien we een licht tekort op dit onderdeel ten opzichte van de begroting 2026.
2	*Wat zijn de verwachte kostenbesparingen bij de beleidskeuzes en is daarbij gekeken naar ervaringen of resultaten in andere gemeente?*	Vooralsnog worden bij de uitvoering van het AVAN-vervoer geen kostenbesparingen verwacht. Naar aanleiding van een motie in de gemeente Arnhem voert deze gemeente een intergemeentelijk onderzoek uit naar de uitvoering van het doelgroepenvervoer. Hierbij worden data en beleidskeuzes van gemeenten vergeleken. Het definitieve rapport is nog niet beschikbaar. Verder is er een contactambtenarenoverleg en sinds kort een regionaal beleidsoverleg doelgroepenvervoer waar inhoudelijke onderwerpen worden besproken en ervaringen worden uitgewisseld.

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Vaststellen zienswijze meerjarenprogrammabegroting 2027-2030 BVO-DRAN		
Indiener: Anita Dingemans Fractie: GroenLinksPvdA (PRO)		
Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)? Hier volgen enkele opties: o De vraag is essentieel voor ons standpunt over dit voorstel		
NR	**FORMULERING VRAAG** *Dtum ingekomen:*	**ANTWOORD VRAAG** *Datum antwoord:*

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

1	Bedankt voor de antwoorden op de eerdere vragen. Wij hebben nog een vervolgvraag ivm het antwoord dat de vraag is afgenomen omdat er meer gebruik is gemaakt van openbaar vervoer of van vervoer via de auto van ouders over verzorgers. In het nieuws en vanuit bewoners horen wij dat die keuze soms of vaak gemaakt wordt doordat het georganiseerde vervoer te lang duurt of anderszins ontoereikend is. Zou de daling van het leerlingen vervoer dan ook verklaard kunnen worden door de lange rijtijden, wachttijden? Als ouders en leerlingen slechte ervaringen hebben kiezen zij voor OV en privevervoer. Is er een recent tevredenheidsonderzoek gedaan onder ouders voor wie dit vervoer is bedoeld?	In het schooljaar 2025-2026 is het aantal leerlingen met een toekenning leerlingenvervoer (69) gedaald ten opzichte van het schooljaar 2024-2025 (88). In de genoemde aantallen zitten ook de leerlingen die kiezen voor OV of leerlingen die (deels) vervoerd worden met eigen vervoer. Het betreft dus niet alleen leerlingen die met AVAN worden vervoer. Het komt soms voor dat ouders ervoor kiezen hun kind zelf naar school te brengen omdat ze de reistijd te lang vinden. De keuze voor OV hangt eerder samen met ons beleid om zelfstandig reizen van leerlingen te stimuleren. Onze consulenten hebben contact met scholen en ouders over de mogelijkheid gebruik te (leren) maken van het OV. Op het aanvraagformulier stellen we de vraag of de leerling aan het buddyproject mee wil doen. De leerling oefent met een buddy om zelfstandig naar school te gaan. Als het traject succesvol wordt afgesloten is taxivervoer niet meer nodig en krijgt de leerling een maandabonnement voor het OV. In opdracht van de Vervoersorganisatie heeft onderzoeksbureau Moventem in het voorjaar van 2026 een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder gebruikers van het routevervoer. Het onderzoek richtte zich ook op leerlingenvervoer. Gebruikers en ouders/verzorgers zijn gevraagd hun ervaringen met het vervoer te delen. De resultaten van dit onderzoek worden, na instemming van het AB op 2 juli a.s. openbaar gemaakt. De Vervoersorganisatie stuurt daarna de factsheet met de resultaten en het persbericht, aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7892
Extern Zaak ID	Z/26/348860
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	6.07
Titel	Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 van de GGD Gelderland-Zuid
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P7 Volksgezondheid en milieu
Portefeuillehouder(s) Druten	Huntink, N (Nadine)

Bijlagen
Beslisnota raad - Vaststellen zienswijze op de jaarrekening 2025 en begroting 2027 van de GGD Gelderland-Zuid
Bijlage 1 - Brief zienswijze
Bijlage 2 - brief raden concept jaarrekening 2025 GGD GZ
Bijlage 3 - Jaarrekening 2025 GGD GZ concept
Bijlage 4 - Jaarverslag 2025 GGD GZ
Bijlage 5 - brief raden concept programmabegroting 2027 GGD GZ
Bijlage 6 - Programmabegroting 2027 GGD GZ concept
Bijlage 7 - Adviesrapport jaarstukken 2025 en begroting 2027
Beantwoording technische vragen - Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 van de GGD Gelderland-Zuid - Kernachtig Druten

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	12 mei 2026
Rondetafelgesprek raad Druten	4 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026

Voorgesteld besluit

Gemeente Druten

De gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de GGD Gelderland-Zuid waarin het volgende wordt voorgesteld:

a) Instemmen met de jaarrekening van 2025.

- € 500.000 van het positieve resultaat wordt gestort in een bestemde reserve voor frictiekosten voor de ontvlechting van de bedrijfsvoering
- € 50.000 van het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve van de GGD

b) Instemmen met de begroting 2027, inclusief indexatie van + 4,91%, met de volgende opmerkingen

- We zien een blijvende stijging bij Bijzondere Zorg en vragen om een regionale analyse om meer inzicht te krijgen.
- Het preventieve programma Nu Niet Zwanger verloopt succesvol en we ondersteunen de uitzetting die daardoor nodig is.
- We ondersteunen het eenmalig bevriezen van de begroting van Veilig Thuis (in plaats van een daling) om de nodige veranderingen bij Veilig Thuis door te kunnen voeren en de wachtlijst aan te pakken.
- We vragen om goede informatievoorziening richting de raad voor de ontvlechting van de bedrijfsvoering met de VRGZ.

2. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de conceptbegroting GGD 2027-2030 voor onze eigen gemeentelijke begroting, en deze op te nemen in de perspectiefnota 2026.

Stemming

17 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie Dorpslijst Afferden	
Kuipers, Femke Pieters, Richard	
Fractie Dorpslijst Horssen	
Groenen, Paul	
Fractie Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid	
Enkur, Mustafa Meeuwsen - van Rhijn, Linda Thoonen, Ronald	
Fractie Kernachtig Druten	
Arts, Kees	

Barten, Claudia Diebels, Gert Jan Klok, van de, Roos Kolvenbach, Maikel Zwaluw, van der, Gydo	
Fractie PRO Druten	
Moerenhout, Eric Mooren, Jeroen	
Fractie Welzijn Druten	
Aslan, Haci Biesen, den, Dylan Dekkers, Karen	

Besluit (Aangenomen conform voorgesteld besluit)

De gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de GGD Gelderland-Zuid waarin het volgende wordt voorgesteld:

a) Instemmen met de jaarrekening van 2025.

- € 500.000 van het positieve resultaat wordt gestort in een bestemde reserve voor frictiekosten voor de ontvlechting van de bedrijfsvoering
- € 50.000 van het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve van de GGD

b) Instemmen met de begroting 2027, inclusief indexatie van + 4,91%, met de volgende opmerkingen

- We zien een blijvende stijging bij Bijzondere Zorg en vragen om een regionale analyse om meer inzicht te krijgen.
- Het preventieve programma Nu Niet Zwanger verloopt succesvol en we ondersteunen de uitzetting die daardoor nodig is.
- We ondersteunen het eenmalig bevriezen van de begroting van Veilig Thuis (in plaats van een daling) om de nodige veranderingen bij Veilig Thuis door te kunnen voeren en de wachtlijst aan te pakken.
- We vragen om goede informatievoorziening richting de raad voor de ontvlechting van de bedrijfsvoering met de VRGZ.

2. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de conceptbegroting GGD 2027-2030 voor onze eigen gemeentelijke begroting, en deze op te nemen in de perspectiefnota 2026.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/348860

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vaststellen zienswijze op de jaarrekening 2025 en begroting 2027 van de GGD Gelderland-Zuid

Collegedatum: 12 mei 2026

Voorgesteld besluit
de gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van de GGD Gelderland-Zuid waarin het volgende wordt voorgesteld:
   a) Instemmen met de jaarrekening van 2025.
      - € 500.000 van het positieve resultaat wordt gestort in een bestemde reserve voor frictiekosten voor de ontvlechting van de bedrijfsvoering
      - € 50.000 van het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve van de GGD
   b) Instemmen met de begroting 2027, inclusief indexatie van + 4,91%, met de volgende opmerkingen
      - We zien een blijvende stijging bij Bijzondere Zorg en vragen om een regionale analyse om meer inzicht te krijgen.
      - Het preventieve programma Nu Niet Zwanger verloopt succesvol en we ondersteunen de uitzetting die daardoor nodig is.
      - We ondersteunen het eenmalig bevriezen van de begroting van Veilig Thuis (in plaats van een daling) om de nodige veranderingen bij Veilig Thuis door te kunnen voeren en de wachtlijst aan te pakken.
      - We vragen om goede informatievoorziening richting de raad voor de ontvlechting van de bedrijfsvoering met de VRGZ.
2. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de conceptbegroting GGD 2027-2030 voor onze eigen gemeentelijke begroting, en deze op te nemen in de perspectiefnota 2026.

Aanleiding
Een gemeenschappelijke regeling zendt jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. Dit is in overeenstemming met de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De GR GGD Gelderland-Zuid is een gemeenschappelijke regeling met als doel het monitoren, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid. Zij voert deze taken uit voor 14 gemeenten in de regio Gelderland-Zuid. De meeste taken voert de GGD uit op grond van de Wet publieke gezondheid, maar ook op basis van andere wetten. Daarnaast voert de GGD facultatieve taken uit voor individuele gemeenten.

In haar jaarverslag en jaarrekening beschrijft de GGD de inhoudelijke en financiële doelen die zij behaald heeft. In de begroting beschrijft de GGD haar plannen en financiële onderbouwing voor het komende jaar. De GGD vraagt aan gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling om hun zienswijze op deze stukken.

In oktober ontvingen wij van de GGD haar kaderbrief waarin de voorgenomen wijzigingen in de begroting werden aangekondigd. Hier hebben wij een zienswijze op gegeven. De GGD heeft de zienswijzen van alle 14 gemeenten verwerkt in de begroting.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit**
19-06-2025	Vaststellen zienswijze op de jaarrekening 2024 en begroting 2026 van de GGD Gelderland-Zuid (Z/25/293166)
18-12-2025	Vaststellen zienswijze op kaderbrief GGD 2027 (Z/25/322135)

Gewenst resultaat
Volgens de bepalingen van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de gemeenteraad de mogelijkheid zienswijzen in te dienen op het jaarverslag, de jaarrekening en de ontwerpbegroting. Na de zienswijzeprocedure zullen de Jaarstukken worden vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 2 juli 2026. De Begroting stelt het algemeen bestuur op 3 september 2026 vast.

Argumenten

1.1. Het indienen van zienswijzen is geregeld in de gemeenschappelijke regeling GGD en de Wgr
Door indienen van een zienswijze geeft de raad hier gehoor aan.

1.2 De zienswijze komt overeen met het advies van de Regionale Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
De Adviesfunctie adviseert in te stemmen met jaarrekening en begroting.

1.3 De zienswijze is afgestemd met regiogemeenten.
In de voorbereiding van deze zienswijze is contact geweest met andere gemeenten. Daardoor is op de meeste punten overeenstemming. Dat zorgt ervoor dat er grote kans is dat de punten in onze zienswijze worden verwerkt in de definitieve begroting.

1.4 De Algemene Reserve kan incidentele financiële tegenvallers opvangen.
In 2022 heeft een werkgroep aanbevolen om een Algemene Reserve van de GGD aan te houden, zodat niet bij iedere tegenvaller een zienswijze procedure volgt en het bestuur beperkt wordt in haar mogelijkheden om tegenvallers op te vangen. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur de GGD een takenpakket gegeven waarin inherente (uitvoerings)risico's zijn ingesloten. Daar hoort een weerstandvermogen bij om die risico's te kunnen managen en op te kunnen vangen.

1.5 We kiezen voor stabiliteit bij Veilig Thuis door de begroting te bevriezen in plaats van af te laten krimpen.
Volgens de regionaal vastgestelde begrotingswijze voor Veilig Thuis (P*Q) zou de bijdrage aan Veilig Thuis in 2027 moeten afnemen. Vanwege de opgelopen wachtlijsten kiezen we ervoor daar eenmalig van af te wijken zodat benodigde veranderingen doorgevoerd kunnen worden.

1.6 We vragen de GGD om ons als gemeente tijdig mee te nemen in belangrijke ontwikkelingen die (ook) financiële gevolgen hebben.

Zo vragen we om goed meegenomen te worden in de ontvlechting van de bedrijfsvoering en de raden hierin goed te informeren.

Tegenargumenten en risico's

1.1. Het kenbaar maken van een zienswijze op de jaarstukken en begroting is geen wettelijke verplichting.
Door wel een zienswijze in te dienen, kan de raad invloed uitoefenen op de begroting en resultaatbestemming.

Financiële gevolgen

Jaarrekening 2025

Het resultaat 2025 bedraagt € 550.000 positief. Voorstel van de GGD is om het volledige resultaat toe te voegen aan de algemene reserve van de GGD en een bestemde reserve. Dit heeft dan ook geen gevolgen voor de Jaarrekening Druten 2025.

Begroting 2027

In onderstaand overzicht is het aandeel van onze gemeente in de GGD begroting te zien. Het betreft de door de GGD gevraagde bijdragen, en dus niet alleen het deel waarin we in onze zienswijze mee akkoord gaan. Immers, pas na besluitvorming in het Algemeen Bestuur is duidelijk of onze zienswijze ook wordt overgenomen.
De taken van de GGD zijn uitgesplitst in:

- Uniforme taken die de GGD voor alle gemeenten gelijk uitvoert en naar rato van inwoneraantal in rekening brengt. De bijdrage van Druten voor dit onderdeel is in 2027 begroot als € 1.086.604.
- Uniforme taken die de GGD voor alle gemeenten uitgevoert, maar worden afgerekend op basis van voor onze gemeente gemaakte kosten. De bijdrage van Druten voor dit onderdeel is in 2027 begroot op € 163.948.
- Taken die facultatief door onze gemeente worden afgenomen. Formeel vallen facultatieve taken niet onder de zienswijzeprocedure. De afspraken over facultatieve taken 2027 moeten nog gemaakt worden.

Gevolgen voor de perspectiefnota en begroting

De conceptbegroting 2027-2030 van de GGD leidt per saldo tot een kostenuitzetting van afgerond 78k in 2027 (en verder). Deze uitzetting is als volgt opgebouwd:

Conceptbegroting GR GGD 2027	2027
Indexering (BRN)	€ 49.898
Overige inwoners uniform inwoner	€ 20.461
Overige mutaties uniform (faktuur)	€ 7.383
Totaal effect	**€ 77.742**

Deze totale kostenstijging kunnen we *gedeeltelijk* opvangen binnen bestaand budget van de GGD omdat we in onze budgetten namelijk al rekening hebben gehouden met een indexering ad 40K.

Het restant van 38K melden we in de Perspectiefnota 2026 als structurele uitzetting, zodat de bijdragen aansluiten op voorliggende concept begroting 2027 van de GR GGD.

Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur verwerken we de definitieve bedragen in de gemeentelijke begroting 2027.

Gevolgen voor onze risicoparagraaf
In onze risicoparagraaf nemen wij de risico's van de GGD op voor zover deze de Algemene Reserve van de GGD overstijgen, naar rato van onze deelname. Dit doen wij na besluitvorming door het Algemeen Bestuur.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na besluitvorming door de raad sturen we onze zienswijze naar de GGD.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Voorstel
Advies

Gemeente Druten

Gemeente Druten
Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

DB GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

contactpersoon
Joëlla van de Griend
t +31638990461
ons kenmerk
Z/26/348860

datum 7 mei 2026
onderwerp Zienswijze op de jaarrekening 2025 en begroting 2027 van de GGD Gelderland-Zuid
verzonden

Geacht bestuur,

Op 31 maart 2026 ontvingen wij uw concept jaarrekening 2025 en conceptbegroting 2027. De gemeenteraad stelde op 18 juni 2026 deze zienswijze vast. Met deze brief maken wij gebruik van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op deze stukken. De onderwerpen die wij in deze reactie niet benoemen, nemen wij ter kennisgeving aan.

Zienswijze op de jaarrekening 2025
We hebben kennisgenomen van het jaarverslag en concept jaarrekening 2025.

U geeft aan dat het gerealiseerde resultaat € 550.000 positief bedraagt en stelt voor om hiervan € 500.000 te bestemmen aan een bestemde reserve voor de frictiekosten voor de ontvlechting van de bedrijfsvoering met de VRGZ. De overige € 50.000 stelt u voor toe te voegen aan de Algemene Reserve van de GGD. Deze heeft nog niet het plafond bereikt.

Toevoeging Algemene Reserve GGD	€ 50.000
Toevoeging Bestemde Reserve ontvlechten bedrijfsvoering	€ 500.000
Positieve resultaat jaarrekening	€ 550.000

Wij kunnen ons vinden in de resultaatbestemming. Wij volgen hierin het advies van de Adviesfunctie.

Zienswijze op de begroting 2027
We realiseren ons als gemeente Druten dat de GGD met ingang van 2026 besparingen aan het doorvoeren is vanwege een bezuinigingsopgave vanuit de gemeenten en een daling van financiële middelen op bepaalde onderdelen vanuit het Rijk. Wij worden graag tijdig geïnformeerd wanneer de besparingen gevolgen hebben voor de dienstverlening voor onze inwoners of wanneer de doelstellingen om te besparen niet worden behaald.

Wij stemmen in met de begroting 2027, met de onderstaande opmerkingen.

Autonome ontwikkelingen
U geeft aan dat er een aantal uitzettingen zijn die beperkt of zeer beperkt beïnvloedbaar zijn. Dit kan zijn door een hogere instroom, toename van vraag en nieuwe wet- en regelgeving. De financiering van de genoemde onderwerpen is noodzakelijk om het huidige takenpakket uit te kunnen voeren.

Indexatie
De uniforme bijdrage is geïndexeerd met 4,91% conform de vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur.

Wet- en regelgeving
Door toenemende privacy vraagstukken en te kunnen voldoen aan informatiebeveiligingswetgeving begroot u stijgende lasten van € 82.000.

Stijgende instroom bij Bijzondere Zorg
Sinds 2021 zien we een stijging van de werkzaamheden bij Meldpunt Bijzondere Zorg. Voor de stijging van meldingen bij Bijzondere Zorg is een regionale analyse helpend om inzicht te krijgen waar het zwaartepunt zit van de meldingen en welke mogelijkheden er zijn om de instroom te kunnen beïnvloeden. In het jaarverslag 2025 zien we namelijk grote verschillen in het aantal trajecten Bijzondere Zorg tussen gemeenten, die op basis van inwonersaantallen niet te verklaren zijn. Uitgangspunt is nog steeds dat we in uniforme GGD taken uitgaan van solidariteit tussen de 14 gemeenten waarbij op basis van inwoneraantallen de lasten verdeeld worden. We zien graag een regionale analyse tegemoet zodat we meer inzicht kunnen krijgen op de beïnvloedingsmogelijkheden.

Nu Niet Zwanger
He programma verloopt zeer succesvol. Het aantal cliënten, ketenpartners en aandachtfunctionarissen is in 2025 verdubbeld ten opzichte van 2022. Ook is het opgenomen als basisfunctionaliteit in het AZWA en krijgen gemeenten hier extra financiën voor. We ondersteunen het gevraagde extra bedrag voor Nu Niet Zwanger van €130.000.

Veilig thuis
Onlangs heeft u ons als raad geïnformeerd over de gestegen werkvoorraad bij Veilig Thuis en welke acties u onderneemt om de werkvoorraad weer op een gewenst niveau te krijgen. In het licht van deze ontwikkelingen steunen we het voorstel om de begroting voor Veilig Thuis in 2027 eenmalig te bevriezen op het niveau van 2026, in plaats van te laten dalen. Dit laatste zou volgende de vastgestelde begrotingsmethodiek de bedoeling zijn. We vragen u om samen met gemeenten te werken aan de voorgestelde acties, waaronder een nieuwe manier van samenwerken met het Sociaal Team en de huidige begrotingswijze zoals gepland te evalueren.

Beleidsmatige ontwikkelingen
U geeft aan dat er een tweetal beleidsmatige ontwikkelingen speelt, waarvan er één is opgenomen in de conceptbegroting.

Toezicht kinderopvang / toezicht Wmo
Wij vragen de GGD of de kantoorautomatisering voor WMO-toezicht en Toezicht op de Kinderopvang in samenhang aangeschaft en beheerd kan worden in het licht van een eventuele eigen bedrijfsvoering en de mogelijke shared services met andere GGD-en om alsnog schaalvoordelen te behalen. Daarnaast zijn wij kritisch op de uitzetting in beleidscapaciteit. We gaan akkoord met de uitzetting voor 2027, maar vragen u om met

gemeenten in gesprek te gaan of deze uitzetting structureel nodig is. De Wmo is een wettelijke taak van gemeenten en dus is nauwe afstemming nodig over welke (beleids)rol de GGD hierin heeft.

Gezondheidsbevordering en preventie
U geeft aan in het kader van continuïteit de wens te hebben dat de vraag vanuit gemeenten op het gebied van gezondheidsbevordering en preventie meer een uniforme taak wordt ipv grotendeels facultatief. In onze kaderbrief hebben wij aangegeven dat de begroting 2027 hiervoor nog te vroeg is, omdat wij nog geen zekerheid hebben over de AZWA-middelen. In de loop van 2026 verwachten wij deze duidelijkheid wel te krijgen en kunnen wij met de GGD in gesprek gaan over meer langdurige afspraken. Op deze manier kan de GGD beter bijdragen aan onze gezamenlijke lange termijn doelen op dit gebied.

Ontwikkeling ontvlechten bedrijfsvoering VRGZ-GGD
Op het moment waarop u de conceptbegroting aan gemeenten toestuurde, was het formele besluit over de ontvlechting van de bedrijfsvoering door beide AB's nog niet genomen. Daarom heeft u dit niet in uw conceptbegroting 2027 mee kunnen nemen, en verwacht u met een begrotingswijziging voor 2026 en 2027 te komen. Als gemeenteraad zullen wij daar op dat moment onze zienswijze op geven.

Als opdrachtgever van de GGD in de gemeenschappelijke regeling wil de Raad tijdig in de positie zijn om een standpunt in te nemen over de financiële efficiëntie, haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de splitsing van de bedrijfsvoering van de GGD en de VRGZ. We steunen en begrijpen de keuze tot splitsing. We vinden het verstandig dat u dit proces zorgvuldig verloopt waardoor de splitsing per 1 januari 2028 definitief zal zijn. We vragen u om goede informatievoorziening naar onze gemeenteraad gedurende het hele proces, gezien de financiële consequenties die dit voor de begroting van de GGD zal hebben.

Meer informatie
Als u vragen heeft kunt u contact opnemen met Joëlla van de Griend, accounthouder GGD, per e-mail j.van.de.griend@drutenwijchen.nl of telefoonnummer 06 38 99 04 61.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Druten

S.W.P.J. Sengers
voorzitter

P.G.J.M. van Boxtel
griffier

Gelderland-Zuid

De raden van de gemeenten die participeren in de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

Ons kenmerk:	GGD/DIR/2026/2785/MP	Afdeling:	Directie
Uw kenmerk:	-	Contactpersoon:	Moniek Pieters
Datum:	31 maart 2026	Telefoon:	088 - 144 71 44
Onderwerp:	Concept Jaarrekening GGD 2025	E-mail:	GGDdirectie@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Overeenkomstig artikel 33 lid 1 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid, stuurt het Dagelijks Bestuur u hierbij het concept jaarverslag en jaarrekening 2025 van GGD Gelderland-Zuid.

In het inhoudelijk jaarverslag 2025 wordt toegelicht welke activiteiten GGD Gelderland-Zuid in 2025 op het terrein van de publieke gezondheidzorg heeft ondernomen en welke resultaten ze daarbij heeft geboekt. Dit jaar bestaat het jaarverslag uit een publieks- en een bestuursversie. Beide zijn bijgevoegd.

De bijgevoegde jaarrekening 2025 toont de baten en lasten van 2025 van GGD Gelderland-Zuid. De controlerend accountant heeft aangegeven een getrouwheidsoordeel af te geven, conform de Gemeente- en Provinciewet. De accountantsverklaring van de jaarrekening wordt z.s.m. nagezonden. De stukken worden ook aangeboden aan de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen. De Adviesfunctie zal haar advies over deze jaarstukken eind april uitbrengen.

Onderstaand treft u het resultaat aan van de jaarrekening 2025, een (korte) verklaring van het resultaat en een voorstel voor de resultaatbepaling.

Resultaat € 550.000 positief

De begroting 2025 was niet sluitend. Voor aanbesteding kantoorautomatisering was € 100.000 overschrijding goedgekeurd door het Algemeen Bestuur. Het gerealiseerde resultaat bedraagt €550.000 positief, dit is € 650.000 positiever dan begroot.

Het resultaat bestaat uit:

De begroting 2025*	€	-100.000
Resultaat baten en lasten exclusief Veilig Thuis	€	650.000
Resultaat programma GGD exclusief Veilig Thuis	€	550.000

** Begroting 2025 is niet sluitend vanwege de aanbesteding kantoorautomatisering.*

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Bezoekadres regio Nijmegen
Professor Bellefroidstraat 22
6525 AE Nijmegen
T 088 - 144 71 44

Bezoekadres regio Rivierenland
Kersenboogerd 2
4003 BW Tiel
T 088 - 144 73 00

Resultaat Veilig Thuis**	€	-276.000
Opname uit de egalisatiereserve	€	276.000
Totaal	€	0

*** Het resultaat van de uniforme taak Veilig Thuis 2025 bedraagt € 276.000 negatief. Het tekort is ontstaan door vervanging van langdurig zieken. In overeenstemming met de afspraken van de formatiebegroting Veilig Thuis is het tekort uit de egalisatiereserve van Veilig Thuis opgenomen.*

Stand egalisatiereserve Veilig Thuis op 31 december 2024	€	380.000
Onttrekking resultaat Veilig Thuis 2025	€	276.000
Stand egalisatiereserve Veilig Thuis op 31 december 2025	€	104.000

De resultaten per afdeling bedragen:

Programma, uniform en facultatief	Begrotings-resultaat	2e bestuurs-rapportage	Jaarrekening 2025
Veilig Thuis	0	285	282
Bijzondere Zorg	0	82	-53
Jeugdgezondheidszorg	0	19	-95
Gezond Leven	0	400	250
Algemene Gezondheidszorg	0	-135	-694
Onderzoek, Informatie en Advies	0	117	36
Overhead GGD (tussentijds geen nacalculatie naar programma's)	100	-298	0
	100	471	-274
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	0	0	0
Onttrekking egalisatiereserve Veilig Thuis	0	-285	-276
Vennootschapsbelasting 2024	0	0	0
	0	-285	-276
Resultaat	**100**	**186**	**-550**

*Bedragen * € 1.000.*

Overhead GGD:

- Ondersteunende diensten vanuit de VRGZ: De onterechte gestuurde factuur vanuit de VRGZ voor de extra doorbelasting van de ondersteunende diensten in 2024 is in 2025 gecorrigeerd. In 2025 heeft geen verrekening van kosten plaatsgevonden, resulterend in € 500.000 (€ 250.000 per jaar) positief saldo bij de GGD. Als gevolg hiervan zijn de kosten voor overhead in 2025 gedaald.
- In de begroting is € 100.000 opgenomen voor aanbesteding kantoorautomatisering. Dit is in 2025 niet uitgevoerd. De aanbesteding wordt na de mogelijke ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ/GGD alsnog uitgezet en zal in 2027 hoogstwaarschijnlijk tot hogere kosten leiden.
- Kosten voormalig personeel. In 2025 is er afscheid genomen van een aantal personeelsleden. De lasten voor WW-risico en nog te betalen salaris in 2026 (€ 446.000) zijn geheel in 2025 opgenomen in kosten.
- De post onvoorzien is gebruikt om kosten voor vervanging van langdurige ziekte in het management van de GGD op te vangen.

Afdelingen GGD:

- Veilig Thuis: Door het hoge ziekteverzuim in 2025 zijn minder diensten gerealiseerd dan begroot. De wachtlijst is in 2025 toegenomen. De kosten voor vervanging van de zieke medewerkers

hebben tot een negatief resultaat geleid. Conform de afspraken van de begrotingssystematiek VT is het negatieve resultaat uit de egalisatiereserve opgenomen (€ 276.000).

- Bijzondere Zorg: In 2025 is het aantal trajecten weer gestegen ten opzichte van voorgaande jaren (zie onderstaande tabel).

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1021	1009	1023
Bijzondere Zorg-trajecten	497	810	1.117	624	569	508	529	694
Totaal	**742**	**1.039**	**1.442**	**1.411**	**1.517**	**1.529**	**1.538**	**1.717**

Daarnaast hebben in 2025 een aantal BZ-medewerkers de GGD verlaten. De vervanging van deze mensen heeft door de arbeidskrapte lang geduurd. Eind 2025 zijn de vacatures pas ingevuld. Mede hierdoor is het resultaat van Bijzondere Zorg positief. Voor 2026 is de formatie Bijzondere Zorg op het niveau gebracht van de begroting; daarnaast geldt het risico van € 200.000.

- Jeugdgezondheidszorg: 2025 kende een groot verloop in het management van JGZ. In 2025 is er fors minder extern ingehuurd, waardoor de kosten zijn gedaald. Dit heeft geleid tot het positieve resultaat in 2025.
- Gezond Leven: In 2024 is voor de facultatieve dienstverlening op het gebied van preventie veel personeel aangetrokken. Deze contracten liepen door in 2025. In de tussentijdse rapportage (TR2) is uitgegaan van een tekort van € 400.000. De lagere kosten voor overhead (zie boven) en minder inzet door uitval van personeel heeft voor een vermindering van het tekort gezorgd.
- Algemene Gezondheidszorg: Het resultaat van AGZ wordt voor een groot deel bepaald door lagere kosten voor forensisch geneeskundige diensten (t.b.v. lijkschouwen en euthanasie) en forensisch medische diensten voor de politie. In 2025 is er een subsidie van het Ministerie Justitie en Veiligheid ontvangen en konden bij de politie ook nog beheerskosten in rekening worden gebracht. De overige AGZ-onderdelen hebben een positiever resultaat, omdat aflopende contracten van medewerkers in het kader van de bezuinigingen op de SPUK-uitkeringen in 2026 (voor seksuele gezondheidszorg en pandemische paraatheid) niet zijn verlengd.

Voorstel resultaatbepaling

Er wordt voorgesteld aan het Algemeen Bestuur om het positieve resultaat van € 550.000 als volgt te bestemmen:

1. Storting van € 500.000 in een bestemde reserve inzake ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ, bedoeld voor de gezamenlijke frictiekosten van VRGZ en GGD.
   (Op 16 april a.s. wordt in de vergadering van het Algemeen Bestuur een definitief besluit genomen over de ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ en de inrichting van een aparte bedrijfsvoerings-organisatie voor de GGD; daarna ontvangt u hierover een raadsinformatiebrief van VRGZ en GGD GZ.)
2. Storting van € 50.000 in de algemene reserve.

De algemene reserve (incl. het resultaat 2025) bedraagt op 31 december 2025 € 2.148.000. Daarmee is de algemene reserve gestegen naar 126% (was 91%) van de streefwaarde. De dekking van de gekwantificeerde risico's worden voor 46% (was 39%) afgedekt.
Als het Algemeen Bestuur bovenstaand voorstel resultaatbepaling (no. 1. en 2.) overneemt, worden bovenstaande percentages voor 2025 respectievelijk 96% en 31%.

Acquisitie

De GGD heeft de opdracht om een 'ondernemende GGD' te zijn. Dit vertaalt de GGD door ontwikkelingen goed te volgen, uitdagingen op te pakken en te innoveren op zowel de inhoud van het

werk als op de aanpak. Hierdoor kan de GGD de gemeenten op een eigentijdse manier blijven ondersteunen. Deze opstelling, waarbij de GGD veel samenwerkt met netwerkpartners, leidt er tevens toe dat we goed op de hoogte zijn van subsidiemogelijkheden bij het Rijk en gezondheidsfondsen die worden benut ten behoeve van gemeenten.
In de begroting 2025 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000 opgenomen. De realisatie bedraagt netto € 452.000. Daarmee kunnen we concluderen dat we voldaan hebben aan de acquisitie-doelstelling.

Risico's
In paragraaf 4.1.2 van de Jaarrekening 2025 is een tabel opgenomen van de 10 grootste risico's voor GGD Gelderland-Zuid. Deze tabel is identiek aan de risico-tabel, die is opgenomen in de concept Programmabegroting 2027. Wij raden u aan om voor de risico's een bedrag op te nemen in de risicoparagraaf van de begroting van uw gemeente.

Proces
Wij verzoeken u de behandeling van de jaarstukken 2025 in april/mei te plannen en uw zienswijze liefst vóór 1 juni 2026[1] aan het Algemeen Bestuur kenbaar te maken. De zienswijzen worden door het Algemeen Bestuur betrokken bij de behandeling en vaststelling van de Jaarrekening 2024 in de vergadering van 2 juli 2026.

De GGD verzorgt op maandagavond 11 mei a.s. een toelichting op de concept jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027. Deze bijeenkomst voor de raden wordt georganiseerd door de griffie van gemeente Nijmegen in het stadhuis van Nijmegen. De gegeven toelichting op de concept jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027 wordt opgenomen en vanaf 12 mei beschikbaar gesteld via: Vergaderingen Nijmegen - iBabs Publieksportaal. Een uitnodiging volgt nog via de griffie Nijmegen.

Daarnaast verzorgt de GGD op 14 april een toelichting op de concept jaarrekening 2025 en concept begroting 2027 voor het RAO en de financieel ambtenaren.

Tot slot laten wij u weten dat de GGD graag bereid is om in uw raad of in een raadscommissie nadere toelichting te geven over de werkzaamheden van de GGD en/of de concept jaarstukken 2025. U kunt hiervoor contact opnemen met het directiesecretariaat van de GGD (zie pag. 1 voor de contactgegevens).

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

Cilia Daemen
Voorzitter

dr. ir. Moniek Pieters
Secretaris / Directeur Publieke Gezondheid

Bijlagen:
1. Concept Jaarverslag 2025 publieksversie
2. Concept Jaarverslag 2025 bestuursversie
3. Concept Jaarrekening 2025.

[1] Op deze manier kan het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 11 juni 2026 uw zienswijze bespreken en hiermee de vergadering van het Algemeen Bestuur van 2 juli voorbereiden. Mocht de raad 1 juni niet halen voor de zienswijze, dan is het verzoek om z.s.m. na 1 juni de zienswijze in te dienen bij de GGD. In uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid t.b.v. besluitvorming in het AB van 2 juli 2026.

GGD Gelderland-Zuid

Jaarstukken 2025

uitgave	GGD Gelderland-Zuid	ons kenmerk	GGD/N/DIR2778/26/MP
datum	31-03-2026	versie	Jaarrekening 2025
afdeling	Directie	status	Concept

Inhoudsopgave

4. Paragrafen 41
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 41
4.1.1 Algemene reserve 41
4.1.2 Risico's 42
4.1.3 Kengetallen 45
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 46
4.3 Financiering 47
4.4 Bedrijfsvoering 49
4.4.1 Arbo 49
4.4.2 Communicatie 49
4.4.3 Informatievoorziening 50
4.4.4 Kwaliteit 51
4.4.5 Juridische zaken 53
4.4.6 Bedrijfsvoering 53
4.4.7 Samenstelling personeelsbestand 56
4.5 Verbonden partijen 56
5. Jaarrekening 58
5.1 Balans per 31 december 2025 58
5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 60
5.2.1 Grondslagen van resultaatbepaling 61
5.2.2 Grondslagen van waardering 61
5.2.3 Activa 61
5.2.4 Passiva 62
5.2.5 Rechtmatigheidsverantwoording 63
5.3 Toelichting op de balans 64
5.4 Toelichting baten en lasten 73
5.5 Rechtmatigheidsverantwoordinganalyse en begrotingsrechtmatigheid 79
5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa) 81
5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT) 84
5.8 Taakvelden 86
5.9 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 88
6. Bijlagen 95
6.1 Begrotingswijzigingen 95
6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen 95
6.3 Afname Mook en Middelaar 96
6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg 97
6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid 98
6.6 Bijdrage per gemeente gespecificeerd 99
6.7 Thematabel resultaat GGD 2025 103
6.8 Dienstenoverzicht Veilig Thuis 104
6.9 Beleidsindicatoren 104
6.10 Overzichten naar thema's 105
6.11 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten 109

6.12 Bestuur en vaststelling jaarrekening 111
7. Verklaring van afkortingen 113

4

Paragrafen

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- in de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 4.1.2 Risico's);
- bij het uitbrengen van de financiële rapportages (begroting, jaarrekening en de tussentijdse cijfers) worden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's;
- de frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is;
- voor de omvang van de algemene reserve wordt de streefwaarde gehanteerd op basis van een aantal uitgangspunten. Deze zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Berekening streefwaarde Algemene reserve (bedragen x € 1.000,-		
Aantal medewerkers (in dienst)		494
Opgenomen gelden (leningen)		13.125
Totale lasten *		54.698
Totale baten (excl.inwonersbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken) *		19.730
* o.b.v. realisatie 2025		
Bedrag per medewerker	€ 1.000	494
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	66
Percentage totale lasten	1,0%	547
Percentage over totale baten	3,0%	592
Streefwaarde Algemene reserve		**1.699**

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

4.1.1 Algemene reserve

In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve in 2025 weergegeven. In de begroting 2027 en meerjarenraming 2027-2030 wordt een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve geschetst.

De GGD realiseerde in 2025 een positief resultaat van € 550.000.
Wij stellen voor het resultaat als volgt te bestemmen:

1. Bestemde reserve ontvlechting GGD-VRGZ € 500.000.
2. Storting in de Algemene Reserve € 50.000.

Door het behalen van een positief resultaat, wordt de streefwaarde behaald.

Omvang algemene reserve (bedragen *€ 1.000,-)	**Realisatie 2025**
Algemene reserve begin boekjaar	1.598
Resultaat 2025	550
Algemene reserve einde boekjaar	**2.148**

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's (zie paragraaf 4.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve.
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel in paragraaf 4.1.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	**Realisatie 2025**
Totaal noodzakelijke weerstandscapaciteit na weging (zie hieronder)	4.694
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit einde boekjaar	2.148
Mate waarin de capaciteit de risico's kan afdekken (=weerstandsvermogen)	46%

4.1.2 Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	**Verwachte financiële gevolgen**	**Benodigde weerstands-capaciteit**
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	5.000	2.350
Maatschappelijke risico's	625	270
Economische risico's	4.605	1.417
Middelen, organisatie medewerkers en efficiëncy	1.825	658
	12.055	**4.694**

Alle risico's zijn in 2025 opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in de tabel op de volgende 's de tien grootste risico's beschreven, inclusief de berekening.

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
1	**Inkomsten, bezuinigingen overheid en gemeentes**				
	Het betreft hier het risico dat niet kan worden voldaan aan de kwaliteitseisen door bezuinigingen van de overheid en de gemeentes op zowel uniforme als faculatieve taken. Nieuwe regeerperiode neemt onzekerheid met zich mee over uit te voeren taken.	3.250.000	50%	€ 1.625.000	* Tijdig signaleren en actie ondernemen * Werken met flexibelere schil * Strenger sturen op contractafspraken * Alert zijn op subsidiemogelijkheden * Facultatieve werkzaamheden financieren uit uniform budget waar mogelijk * Voorstel bestuur CAO- en prijsstijging indexaties niet te budgetteren * Personeel laten afvloeien waar nodig
2	**CAO / prijsindex**				
	Het betreft hier de toekomstige stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie GR zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	1.000.000	50%	€ 500.000	* Tijdig het gesprek voeren met gemeenten * Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is
3	**Niet naleven van de Wet en Regelgeving**				
	De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	1.125.000	50%	€ 562.500	* Personeel bewust maken van wet en regelgeving van hun vakgebied * Huisjurist aanwezig, landelijke richtlijnen worden gevolgd en regelgeving is redelijk stabiel * Taakafbakening waar is de GGD van en waarvan ook niet * Meer ingezet op juist naleven van privacy wetgeving
4	**Ziekteverzuim & arbo**				
	Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	900.000	30%	€ 270.000	* Extra inzet op positieve werkplek * Managers opgeleid om personeel beter te monitoren, gesprek aangaan, oplossingen aanbieden voordat probleem ontstaat. * Managers verantwoordelijk stellen voor hoogte verzuim * Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren * Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerde een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden * Actief arbobeleid * Training omgaan met agressie en geweld
5	**Prijsstijgingen**				
	Het betreft hier de toekomstige stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750.000	30%	€ 225.000	* Tijdig bespreken met gemeenten * GGD landelijke inkoop organiseren * Kwaliteitseisen verlagen *Facultatieve producten, interne kostprijs groeit door naar markt * Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur
6	**Weerbaarheid eigen organisatie**				
	Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden. Tevens risico dat huidige systeem niet kan voldoen aan eisen, waardoor nieuw systeem ontwikkeld zal moeten worden.	375.000	50%	€ 187.500	* Continuiteitsplan eigen organisatie * Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd * Financiering nieuw systeem opgenomen in budget, continuering beheer systeem vanuit overheid nog onzeker.

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
7	**(toekomst) Veilig Thuis**				
	Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit komt te zien en wat dit eventueel aan invoed heeft qua personeelsverloop.	375.000	50%	187.500	* Volgen van ontwikkelingen en tijdig actie ondernemen * Samenwerking Bijzondere Zorg en Jeugdgezondheidszorg om efficiëntie te verhogen
8	**Organisatie en opzetten bedrijfsvoering GGD**				
	De GGD heeft het streven om een eigen bedrijfsvoering op te zetten ter vervanging van de samenwerking met de VRGZ. Hier zullen eenmalig kosten voor worden gemaakt op dit uit te werken en op te zetten. De inschatting van de kosten bij reorganisaties is lastig in te schatten en brengt daarop risico met zich mee. Daarnaast is er zowel incidenteel (voor de transitie) als structureel (voor het hebben van een eigen bedrijfsvoering) sprake van extra kosten.	1.800.000	30%	540.000	* samenstellen van organisatieplan * onderzoeken verschillende scenario's * duidelijke afspraken maken overgangsperiode
9	**Cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten**				
	Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Cybercriminaliteit brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig. Daarnaast is er een verhoogd risico op verstoring van de samenleving en organisatie als gevolg van oorlogs- en terroristische dreigingen waarbij de infrastructuur verstoord kan worden. Waaronder risico op uitval van systemen en servers: • Stroomuitval (in- of extern) • Bedrijfscontinuïteit in gevaar • uitval van noodzakelijke applicaties • Imagoschade	500.000	30%	€ 150.000	* Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer * Continuïteitsplan in werking * Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering * Strengere controles inrichting automatisering * Inzet AI gestuurde monitoring software * Verhogen bewustwording binnen de organisatie * Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving * Back up en restore * Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD * Ketensamenwerking * Prospectieve risicoanalyse * Continuïteitsplan * Noodstroomagregraten
10	**Arbeidsmarktkrapte**				
	Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem. Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375.000	30%	€ 112.500	* Samenwerking met VGGM * Gezonde balans privé/werk * Automatiseren repeterende taken * Digitale kennis personeel verbeteren (incl. zelfredzaamheid) * Verkenning mogelijkheden AI mbt o.a. chatbots, gespreksverslagen, planning, indicatiestellingen, etc. * Eventueel tijdelijk opvangen met inhuur * Andere keuzes maken of anders organiseren om krapte op te vangen
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 4.360.000**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 334.000**	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit			**€ 4.694.000**	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD-beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. In de jaarrekening 2025 komt dit onderdeel terug bij de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen volgens Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De kengetallen zijn berekend zoals aangegeven in de Ministeriële Regeling juli 2015.

Kengetallen	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Netto schuldquote	28,4%	20,8%	32,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	28,4%	20,8%	32,0%
Solvabiliteitsratio	6,7	7,8	6,3
Structurele exploitatieruimte	1,0	-0,2	-0,1

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven
De materiele vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan >€ 10.000 worden geactiveerd. Er wordt gestart met afschrijven vanaf het eerstvolgende boekjaar na aanschaf.
Als de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.
Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden overgebracht naar de staat van eigendommen.

Investeringen in gebouwen
De GGD heeft ultimo 2025 twee panden in eigendom, Het nieuwe hoofdgebouw in Nijmegen en het pand in Tiel. De consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investeringen in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder.
Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan wat periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Voor het hoofdgebouw in Nijmegen is in 2025 een nieuw MJOP opgesteld.

Uitgangspunten beleid
- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed.
via de afdeling Vastgoed & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.3 Financiering

Risicobeheer

Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2025 aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.
In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen. In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven.

(bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	95	105	97
b. De externe rentebaten	-174	0	-729
Totaal door te rekenen externe rente	**-78**	**105**	**-632**
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	0	0
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	**-78**	**105**	**-632**
d1. Rente over eigen vermogen	0	0	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0	0	0
De aan taakvelden toe te rekenen rente	**-78**	**105**	**-632**
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-78	105	-632
f. Renteresultaat op het taakveld treasury			

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld.

De overschrijding in het eerste kwartaal 2025 werd veroorzaakt door de invordering van een terug te betalen bedrag van 4 miljoen door het rijk. In het derde kwartaal wordt gestart met de werkzaamheden voor de Covid -19 vaccinaties. De financiering loopt niet synchroon met de start.

Kasgeldlimiet (bedragen *€ 1.000,-)				
Omvang begroting per 1-1-2025 (=grondslag)				52.391
In procenten van de grondslag				8,20%
Toegestane kasgeldlimiet				4.296
	1e kwartaal	**2e kwartaal**	**3e kwartaal**	**4e kwartaal**
Totaal nettovlottende schuld	-6.155	-2.568	-4.709	1.489
Toegestane kasgeldlimiet	4.296	4.296	4.296	4.296
Ruimte	**-1.859**	**1.728**	**-413**	**5.785**

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2025 bleef de GGD binnen de norm van de Wet Fido[1].

Renterisiconorm (bedragen * € 1.000,-)	**2025**
1 Renteherziening op lening o/g	0
2 Betaalde aflossingen	375
3 Renterisico (1+2)	375
4 Begrotingstotaal 2025	52.391
Bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5 Renterisiconorm	10.478
Toets renterisiconorm (5-3)	
6 Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	10.103

[1] Wet Financiering decentrale overheden

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1 Arbo

Veiligheid voor medewerkers
Voor de nieuwbouwlocatie Nijmegen, locatie Tiel en de consultatiebureaus is een nieuwe RI&E uitgevoerd.
De elektrische apparaten die in gebruik zijn op de GGD-locaties zijn geregistreerd en NEN3140 gekeurd. De apparaten die niet door de GGD zijn aangeschaft, zijn van de locaties verwijderd.

Gezonde, fitte en vitale medewerkers
Medewerkers met fysieke klachten hebben na een werkplekonderzoek aanpassingen gekregen voor een arbo-verantwoorde inrichting van hun (thuis)werkplek.
Dit jaar is een vitaliteitsbeleid én een vitaliteitshandboek ontwikkeld voor medewerkers. Hieruit is de werkgroep 'GGD Vitaal' opgezet, voorheen 'Samen Gezond Werken'.

Bevorderen van het welzijn van medewerkers
De alarmeringsapp is in gebruik genomen met bijbehorende protocollen en trainingen. Met behulp van de app kan een medewerker in een noodsituatie hulp inroepen.
Tijdens de interviews van de RI&E met onder andere medewerkers, teammanagers en OR was er aandacht voor psychosociale arbeidsbelasting. De genoemde knelpunten worden in het plan van aanpak van de RI&E verder uitgewerkt.

4.4.2 Communicatie

Meerjarenstrategie 2024-2027
In 2025 hebben we extra aandacht besteed aan interne communicatie om de overgang naar een professionelere organisatie te ondersteunen. Naar buiten hebben we onze meerjarenstrategie (MJS) onder de aandacht gebracht via nieuwe praktijkverhalen in het online MJS-magazine. We hebben ze breed gedeeld via onze website, nieuwsbrieven, social media en intranet.

Vergroten zichtbaarheid GGD
Het zichtbaar maken van onze projecten en taken voor bestuur en samenwerkingspartners blijft een doorlopend aandachtsgebied. Naast de standaard kanalen zorgden jubileumboekjes voor Veilig Thuis, Housing First en Gezonde School voor extra aandacht. Ook is een start gemaakt met een corporate video die in 2026 wordt opgeleverd.

Communicatief versterken medewerkers
Medewerkers spelen een sleutelrol bij het laten zien van wat we doen. Interne communicatie om hen aangesloten te houden bij de organisatie(ontwikkelingen), is van groot belang. In 2025 plaatsten we daarom ruim 200 intranetberichten, maakten 20 interne vlogs met onze directeur en organiseerden 7 keer een 'lunch & learn'. Ook hebben we interne projecten ondersteund, zoals het GGD-breed bundelen van vaccinaties en het uitbreiden van de JGZ-dienstverlening 0-4 jaar (overname van Santé Partners).

Website en social media
De GGD-website trok in 2025 ruim 350.000 bezoekers (in 2024: 300.000) die samen 753.755 pagina's bekeken. De website van Veilig Thuis werd bezocht door ruim 20.000 bezoekers (in 2024: 16.000) die samen 49.719 pagina's bekeken. Op Facebook en Instagram plaatsten we 70 berichten, waarmee we zo'n 200.000 mensen bereikten. Het bereik via deze media liep wat terug, onder meer omdat het onbetaald bereik van doelgroepen lastiger werd gemaakt door Meta. Op LinkedIn plaatsten we 80 berichten (excl. berichten over vacatures); deze werden 297.861 keer gezien (in 2024: 260.000).

Pers
Team Communicatie heeft 70 eerste contactmomenten geregistreerd (pers belt met een verzoek), met circa 20 vervolgcontactmomenten. Meestal ging dit om persvragen rond gezondheidskwesties in de regio. Persberichten die we uitstuurden, gingen onder meer over gezondheidsmonitors, lokale en regionale projecten, gezondheidsonderwerpen en de najaarscampagne corona.

4.4.3 Informatievoorziening

Versterken digitale dienstverlening
We zijn niet aangesloten op de MijnOverheid Berichtenbox vanwege de hoge structurele kosten. Als alternatief voor de papieren post hebben we daarom de digitale cliëntportalen van onze primaire processen samen met de leverancier geoptimaliseerd. Cliënten kunnen vanaf 2026 hun post veilig digitaal ontvangen en ook digitaal hun vraag stellen als voorbereiding op een consult.

Het onderzoek naar het gebruik van een chatrobot is ondergebracht in het organisatiebrede project voor de implementatie van een multichannel klantcontactcentrum (KCC).

Krapte op arbeidsmarkt voorkomen
Door het toepassen van AI en de automatisering van repeterende processen is een efficiëntieslag gemaakt in verschillende primaire processen. Zo is de medicatieverstrekking bij Seksuele Gezondheid verder geoptimaliseerd. Ook worden, via de implementatie van een modern en innovatief nieuw Digitaal Dossier JGZ, de processen bij JGZ volledig opnieuw ingericht op basis van automatisering en AI.

Compliancy aan zorgspecifieke normen en Wet- en regelgeving
In april 2025 is de 1e hercontrole van de NEN7510 certificering succesvol doorlopen. De voorbereidingen op de overgang naar de nieuwe 2024-versie van de NEN7510 norm liggen op schema.
Alle leveranciers voldoen aan de eisen van NEN7513 voor het vastleggen van alle gebruikershandelingen in een softwarepakket. Een aantal van deze leveranciers (JGZ en Seksuele Gezondheid) nemen we, na een succesvolle aanbesteding in 2025, in 2026 in gebruik.
Livegang van de NIS2 is uitgesteld tot juli 2026. Tijdens de audit NEN7510 is vastgesteld dat wij al grotendeels aan de vereisten van NIS2 voldoen. De resterende onderdelen zullen op tijd af zijn.
De Wet digitale overheid (Wdo) is volledig geïmplementeerd voor de delen die al geïmplementeerd moeten worden. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) zit in de afronding van de implementatie. De Archiefwet 2022 is opnieuw uitgesteld naar 1 januari 2027; we voldoen al wel aan de nieuwe vereisten (voor zover bekend) en hebben deze laten toetsen tijdens de archiefaudit van eind 2025.
Door een beleidswijziging bij het Ministerie van VWS hoeft de GGD UZI-certificaten niet te vervangen. Gegevensuitwisseling ‘Medicatieoverdracht’ is afgerond in juli 2025. De doorontwikkeling in de beheerfase is gestart.
Gegevensuitwisseling ‘Babyconnect’ is door het Ministerie van VWS verlengd tot 1 januari 2028.
Aansluiting op ToegangVerleningService (TVS) voor JGZ is gerealiseerd waardoor cliënten toegang hebben tot hun medisch dossier (of dat van hun kind(eren)). Aansluiting op TVS voor andere domeinen wordt niet doorgezet door de komst van PGO’s. We gaan niet aansluiten op leveranciersafhankelijke cliëntportalen maar op de landelijke basisvoorzieningen.

De Informatiegestuurde GGD
De data-infrastructuur wordt continu geoptimaliseerd om onze gegevens uit het primaire proces van de verschillende afdelingen veilig toe te passen in sturingsrapporten. Ook aan kwaliteit en continuïteit van rapportages is gewerkt.

Duurzaam borgen informatiebeveiliging en privacy
Een ISO is aangesteld bij de VRGZ en wordt gedeeld met de GGD.
Via de VRGZ zou aansluiting op een SOC plaatsvinden via een landelijke aanbesteding van het NIPV. Helaas is deze aanbesteding vertraagd, waardoor aansluiting op een SOC nog niet gerealiseerd is.
Vergroting van privacybewustzijn en informatiebeveiligingsbewustzijn is versterkt via een e-learningprogramma. In het vierde kwartaal is dit programma getest en geoptimaliseerd met een pilotgroep.
Voor de nieuw in te stromen werknemers per 1 januari (van Santé Partners) is een introductieprogramma op maat gemaakt.
Via blogposts zijn medewerkers steeds meegenomen in nieuwe ontwikkelingen en risico's ten aanzien van informatiebeveiliging.
De levereranciersbeoordelingen zijn gestroomlijnd met de periodieke leveranciersgesprekken.
We hebben een Handboek Informatiebeheer& Privacy uitgegeven en via een campagne onder ieders aandacht gebracht. De handleiding is een toegankelijke samenvatting van de beleidsregels.
Er is een update gemaakt van de 10 Gouden Regels. Deze worden nu op alle laptops standaard weergegeven op de achtergrond.

Inrichting geïntegreerde planningstool
Ter ondersteuning van efficiënte bedrijfsvoering is gestart met de inrichting van een planningstool (Keen) met een standaardkoppeling naar het AFAS-systeem. Hiermee wordt inzicht in en beheer van planningen verbeterd en de administratieve last verminderd.

Openbaarheidsparagraaf
In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op basis van de Woo dienen bestuursorganen in hun jaarverslag en begroting een openbaarheidsparagraaf op te nemen. De openbaarheidsparagraaf beschrijft op hoofdlijnen de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de Woo.

Actieve openbaarmaking
In de Woo staan informatiecategorieën die wij actief openbaar moeten maken. Deze categorieën hoeven niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt te worden, maar dat mag gefaseerd gebeuren. GGD Gelderland-Zuid heeft de eerste informatiecategorieën - in lijn met de fasering - openbaar gemaakt. In 2025 werkten we verder aan het inventariseren en openbaar maken van de informatiecategorieën uit de Woo.

Passieve openbaarmaking
In 2025 ontving GGD Gelderland-Zuid twee Woo-verzoeken. Bij navraag bleek 1 verzoek een AVG-verzoek te zijn. Het andere verzoek is in behandeling genomen en afgehandeld. In 2025 is de GGD aan de slag gegaan met het verder verbeteren en versnellen van het Woo-proces. Onder andere door meer gebruik te maken van tooling en door intensiever contact met verzoekers.

4.4.4 Kwaliteit

Kwaliteitsmanagementsysteem
Het kwaliteitsmanagementsysteem van de organisatie is gecertificeerd op basis van normenkaders van HKZ 2019 en NEN7510. De externe audits zijn succesvol verlopen.

Kwaliteitsinformatiepunt
Alle afdelingen gebruiken het kwaliteitsinformatiepunt (KIP). KIP zorgt voor laagdrempelige beschikbaarheid van actuele resultaten van 'Meldingen ter verbetering', interne audits, ervaringsonderzoeken, leveranciersbeoordelingen en klachten. (Team)managers en medewerkers

met bijzondere kwaliteitstaken werden op deze manier in staat gesteld om op basis van actuele data te sturen op kwaliteit.

Melding ter verbetering (MTV)
Het melden van incidenten draagt bij aan het continu verbeteren van de kwaliteit van zorg en dienstverlening en aan de veiligheid van GGD-medewerkers. Medewerkers melden (bijna-) incidenten via de zogenaamde MTV-procedure. Meldingen worden systematisch onderzocht op verbeterpotentieel en leiden waar dat kan tot verbetering.

Binnen de GGD brede MTV-commissie worden meldingen en het meldgedrag binnen de organisatie besproken. Naast de zogenaamde 'Meldingen Incident Cliënt', 'Melding Incident Medewerkers' en 'Informatie beveiligingsincidenten' is het nu ook mogelijk om 'Transmurale Incident Meldingen' te maken. Dit zijn meldingen over (bijna-)incidenten in samenwerking met ketenpartners. Zo nodig wordt samen met ketenpartners gekeken naar verbetermogelijkheden.

Er is continu zicht op het aantal, de aard en trends van de meldingen op team-, afdeling- en GGD-niveau. Het totaal aantal meldingen in 2025 was 261 (277 in 2024).

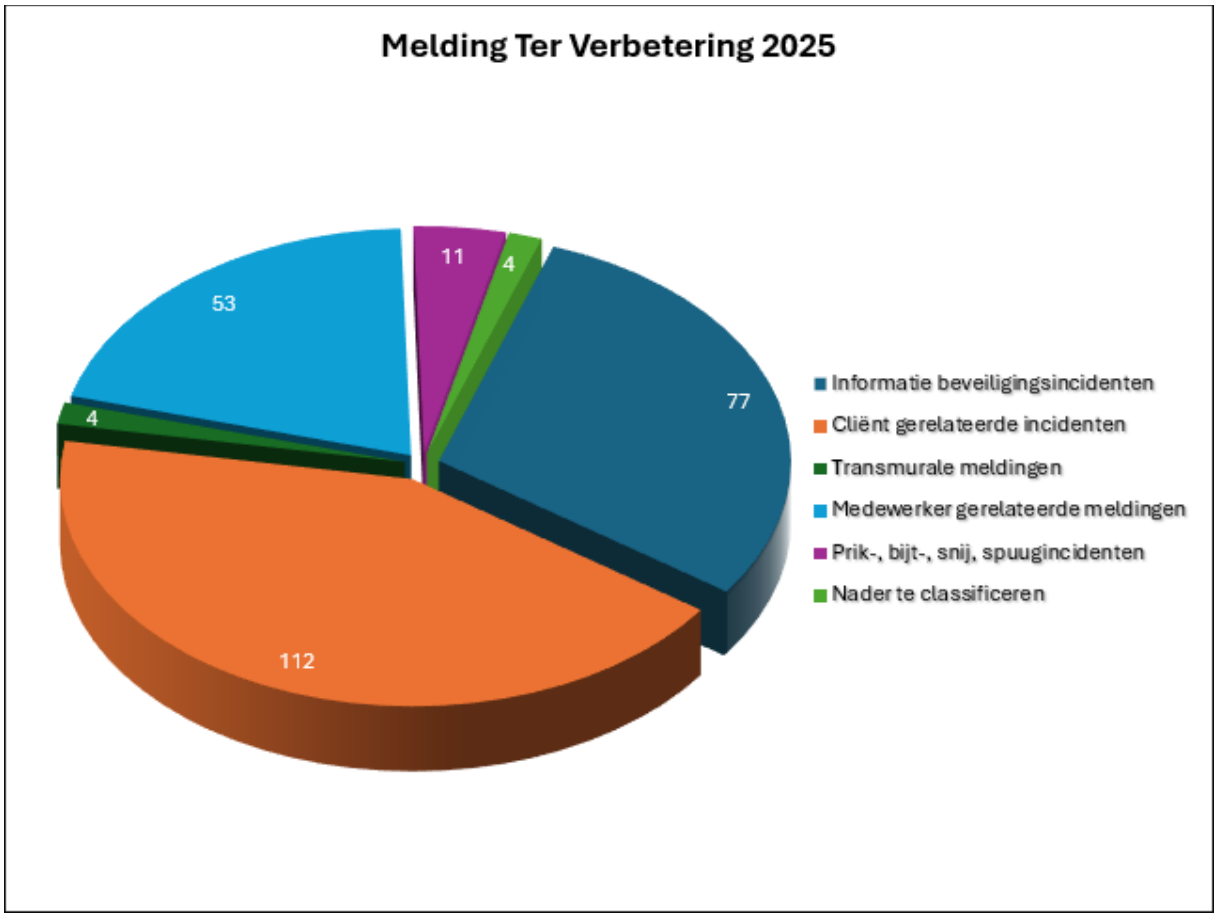

Ervaring in beeld
Op verschillende afdelingen is ervaringsonderzoek gedaan. Voorbeeld hiervan zijn ervaringsonderzoeken bij cliënten van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ).
Het cliëntonderzoek over het gebruik van de Edinburgh Postnatal (Postpartum) Depression Scale toont dat ouders waarderen dat JGZ meer aandacht besteedt aan postnatale depressie. Ouders zijn tevreden over de gesprekken met en adviezen van de JGZ. Zij geven hiervoor als waardering rapportcijfer 7,7.

Een cliëntervaringsonderzoek onder cliënten van het frontoffice van de JGZ toont dat het contact met de frontofficemedewerker gemiddeld met rapportcijfer 8,8 wordt gewaardeerd. De wachttijd is niet te lang, de medewerker is vriendelijk, er wordt in bijna alle gevallen direct antwoord gegeven op de vraag en bellers zijn goed verder geholpen.

Klachten
In 2025 ontvingen de klachtenfunctionarissen 78 klachten (54 klachten in 2024). Hiervan zijn 2 klachten behandeld door de onafhankelijke klachtencommissie.

4.4.5 Juridische zaken

Juridische Zaken (JZ) heeft in 2025 de organisatie vertegenwoordigd in meerdere juridische procedures (bezwaarschriftenprocedure, klachtenprocedures, aansprakelijkstelling).
Ook heeft JZ relevante wet- en regelgeving voorbereid en geïmplementeerd. Daarnaast was JZ onder andere betrokken bij het ontwikkelen van een GGD-brede werkwijze voor dossierverzoeken en de aanvraag van een nieuwe BRP-autorisatie (Basisregistratie Personen, voorheen Gemeentelijke Basisadministratie), zodat beide processen in lijn zijn met de huidige wet- en regelgeving. JZ heeft ook geadviseerd bij de uitbreiding JGZ 0-4 in de regio Rivierenland en de overgang naar nieuwe cliëntensystemen op 2 afdelingen.
Daarnaast zijn medewerkers ad hoc geadviseerd in casussen. Dat ging bijvoorbeeld over voorbehouden handelingen, patiëntenrechten, gegevensdeling, dossiervoering, vorderingen vanuit justitie, wettelijke bevoegdheden van toezichthouders, klachten en gezagskwesties. Ook zijn diverse contracten, dienstverleningsovereenkomsten en samenwerkingsovereenkomsten opgesteld en gecontroleerd.

4.4.6 Bedrijfsvoering

Financiën en Inkoop
Toetsing van inkooptrajecten gebeurt via de verbijzonderde interne controle (VIC). De bevindingen hiervan worden, als dat mogelijk is, vertaald naar verbetervoorstellen van het inkoopproces. Voor 2025 zijn er vanuit de VIC geen afwijkingen naar voren gekomen.

Doorontwikkeling Inkoopproces
In 2025 hebben we het inkoopteam voltallig gemaakt, zodat contract- en leveranciersmanagement beter verankerd kunnen worden in de organisatie. Hiermee geven we invulling aan het vastgestelde inkoopverbeterplan dat gericht is op de periode 2021-2025. De projectfase is afgerond en inkoopvolwassenheidsniveau 3 is behaald. Op sommige onderdelen halen we niveau 4. De komende periode wordt op een aantal thema’s, zoals contract- en leveranciersmanagement doorgewerkt om deze te verbeteren.

Vastgoed

Hoofdkantoor Nijmegen
In 2025 is de nieuwbouw in Nijmegen in gebruik genomen; die wordt als zeer gebruiksvriendelijk ervaren. Het gebruik van het parkeerterrein gaat in goede samenwerking met het naastgelegen bowlingcentrum.
Het afgelopen jaar was met name het voortzetten van het onderhoud in de garantieperiode t/m december 2025 een belangrijk aandachtspunt. Hiervoor zijn onderhoudscontracten afgesloten met de leveranciers/aannemers en onderaannemers vanuit de nieuwbouw. Inmiddels zijn deze onderhoudscontracten ook voor het jaar 2026 verlengd of met benodigde aanpassingen voortgezet. Door het onderhoud bij deze partijen neer te leggen worden de vanuit de nieuwbouw afgegeven garanties op diverse elementen geborgd.

In 2025 heeft het ICT-team van VRGZ de verhuizing van de ICT naar de nieuwbouw afgerond en nazorg geleverd.

JGZ-locaties
Het beheer van de 19 consultatiebureaulocaties is volgens afspraak uitgevoerd en hierover is financiële verantwoording afgelegd aan de gemeenten.
In Nijmegen zijn in het nieuwe hoofdkantoor de JGZ-locaties Nijmegen Centrum en Oost gehuisvest, naar grote tevredenheid van medewerkers en ouders.
In Aldenhof is druk gewerkt aan het Ketelhuis waar medio 2026 de nieuwe locatie Aldenhof wordt gehuisvest.
In Nijmegen-Noord is besloten om de bestaande ruimte in De Klif samen met de gemeente te vergroten om te voldoen aan de hedendaagse eisen.
In Wijchen is de locatie Mozaïek klaargemaakt om die in 2026 te gaan betrekken en wordt de huidige locatie afgestoten.
De locatie in Opheusden is eind van 2025 gesloten en opgeleverd aan de Gemeente Neder-Betuwe. Jeugdgezondheidzorg in Neder-Betuwe vindt nu alleen plaats in Ochten.

In 2025 hebben bouwkundige werkzaamheden plaatsgevonden in alle 9 consultatiebureaus van Santé Partners. De GGD gaat de JGZ voor de 0-4-jarigen in 6 gemeenten in Rivierenland vanaf 2026 overnemen van Santé Partners. Hiervoor zijn ook alle voorbereidingen getroffen om het facilitair beheer van deze locaties over te nemen per 1-1-2026. De afdeling ICT van de VRGZ heeft de 9 locaties van Santé Partners op het netwerk aangesloten. Voor 68 nieuwe collega’s is er een nieuw account aangemaakt en zijn een laptop en telefoon geregeld.

HRM

Organisatieontwikkeling
Op basis van het Inspirerend Kader en de Besturingsfilosofie is in 2025 verder gewerkt aan het concreet maken van deze uitgangspunten. Begin 2025 heeft Berckeley Square, op basis van diverse interviews met medewerkers en leidinggevenden, een beeld geschetst dat dient als fundament voor de verdere ontwikkeling van de organisatie. Dit heeft geleid tot het formuleren van de beweging van A naar B: een gewenst toekomstperspectief dat aansluit bij de beloftes uit het Inspirerend Kader. Tijdens de leiderschapsbijeenkomsten hebben leidinggevenden zich het toekomstperspectief eigen gemaakt. In het najaar vond de eerste medewerkersbijeenkomst plaats. In 2025 is bovendien voor het eerst gewerkt met ontwikkellijnen. Doel hiervan is om samen naar een nog professionelere organisatie te groeien.

Vitaliteit en verzuim
In het MBTO van 2025 (zie hieronder) is het onderwerp vitaliteit bij medewerkers uitgevraagd. Deze output wordt gebruikt voor het vitaliteitsprogramma.
Voor verzuim is een streefcijfer van 5% vastgesteld (voor VT 8–9%). De arbodienst levert elk kwartaal trendrapportages, en voor JGZ, AGZ en VT zijn verdiepende analyses gemaakt en besproken. Het verzuim stijgt, vooral het langdurig en psychisch verzuim. Teammanagers hebben een verzuimtraining gevolgd en de eerste Sociaal Medisch Teams zijn in het najaar gestart. Ook zijn aanvullende werkafspraken gemaakt met de arbodienst, waardoor de bedrijfsarts zichtbaarder is en het onderlinge contact is verbeterd.

Medewerkers Betrokken- en Tevredenheidsonderzoek (MBTO)
In 2025 is een MBTO uitgevoerd, met een respons van 93%. De gemiddelde tevredenheidscore steeg van een 7,4 in 2021 naar een 8,0 in 2025!
Het MBTO is ingericht als een (minimaal) jaarlijks terugkerende feedbackcyclus vanuit medewerkers, voor input over beleid en strategische doelen. De resultaten zijn gebruikt om per afdeling verbeteringen aan te brengen. Daarnaast zijn de resultaten op de vraag rondom de belofte aan de medewerkers gebruikt als input voor de ontwikkellijnen (zie hierboven). De vraag over

vitaliteit is gebruikt als input voor de werkgroep vitaliteit om het vitaliteitsprogramma vorm te geven.

Herijking structuur JGZ en invlechten JGZ 0-4 in Rivierenland
Met de komst van de JGZ voor de 0-4-jarigen in 6 gemeenten in Rivierenland (vanuit Santé Partners) is de afdelingsstructuur van JGZ herzien. Ook worden per 1-1-2026 68 nieuwe medewerkers welkom geheten bij de GGD.

Nieuwe medewerkers
In 2025 zijn 55 vacatures opengesteld en verwerkt door HRM. Hiervan waren 7 vacatures voor managers en teammanagers. Er zijn 4 introductiebijeenkomsten georganiseerd, waaraan 50 nieuwe medewerkers hebben deelgenomen. De aanwezigen hebben tijdens de bijeenkomst de ambtenaren-eed of -belofte afgelegd.

Functiehuis - HR21
Het huidige functiehandboek is geanalyseerd om te kijken of grootschalig onderhoud noodzakelijk is. De conclusie was dat dit niet nodig is. In totaal zijn bijna 25 functies opnieuw tegen het licht gehouden, waarvan 12 functies van de corona-organisatie.

Rechtmatigheid

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, maar dat de afwijkingen acceptabel zijn. Er zijn in 2025 geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag, zie paragraaf 5.2.5).

De overschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening. De begrotingsonrechtmatigheid is als acceptabel aangemerkt (zie tabel in paragraaf 5.5).

4.4.7 Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

	2025	2024	2023	2022
Aantal medewerkers				
Aantal medewerkers in dienst (excl. stagiaires en inhuur)	494	505	477	460
Aantal medewekers coronabestrijding			211	467
Aantal Pnil*	34	26		
Totaal medewerkers GGD	528	531	688	927
Aantal FTE				
Fte in dienst	397	391	372	358
Fte inhuur	9	7	14	33
Overige indicatoren				
Gemiddelde leeftijd	46	46	46	46
Verhoudingen %:				
Man	10,7	11,9	10,8	11,1
Vrouw	89,1	87,9	89,0	88,7
Non-binair	0,2	0,2	0,2	0,2
Ziekteverzuim %	8,8	6,4	6,3	6,5

Peildatum 31 december 2025
*Personeel niet in loondienst

4.5 Verbonden partijen

De GGD werkt samen met Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het gebied van bedrijfsvoering. Er is geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de GGD risico's draagt die door de andere partij worden veroorzaakt. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van de samenwerking.

5

Jaarrekening

Algemeen bestuur d.d. 02 juli 2026

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december 2025

ACTIVA				
(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2025		31-12-2024	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	20.896		21.689	
		20.896		**21.689**
Vlottende activa				
Vlottende activa				
Voorraden				
Voorraden	139		143	
		139		**143**
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Openbare lichamen Rijk	93		21	
Openbare lichamen Gemeenten	1.915		1.628	
Openbare lichamen Overige	367		481	
Uitzettingen Rijks schatkist	2.709		6.718	
Overige vorderingen	132		203	
		5.214		**9.051**
Liquide middelen				
Kassaldi	6		4	
Banksaldi	90		57	
		96		**61**
Overlopende activa				
Nog te ontvangen subsidies Rijk	44		46	
Nog te ontvangen subsidies gemeenten	542		30	
Overige nog te ontvangen bedragen	318		499	
		903		**574**
Totaal		**27.248**		**31.518**

PASSIVA				
(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2025		31-12-2024	
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.598		1.750	
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227		227	
Bestemde reserve VT	104		380	
Gerealiseerd resultaat	550		-81	
		2.478		**2.276**
Voorzieningen				
Voorzieningen verplichtingen, verliezen, risico's	2.578		2.380	
Voorzieningen ter egalisering van kosten	385		237	
		2.963		**2.616**
Langlopende schulden				
Schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Langlopende schulden	13.125		13.500	
		13.125		**13.500**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Crediteuren	1.764		1.755	
Overige schulden	3.537		3.412	
		5.302		**5.166**
Overlopende passiva				
Overige nog te betalen bedragen	453		1.113	
Overige vooruit ontvangen bedragen	2.927		6.847	
		3.380		**7.960**
Totaal		**27.248**		**31.518**

Gewaarborgde leningen	**0**	**0**
Garantiestelling	**0**	**0**

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

De primaire begroting 2025 is op 5 september 2024 door het Algemeen Bestuur goedgekeurd.

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025	Primaire begroting 2025	Realisatie 2024
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	31.792	31.792	29.783
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturer	3.456	3.702	3.053
Subsidies Rijk	6.055	6.630	6.522
Subsidies Gemeenten	7.411	5.645	7.702
Overige opbrengsten	6.257	4.183	5.802
Acquisitiedoelstelling	0	340	0
Totaal baten	**54.972**	**52.291**	**52.862**
Lasten			
Personeelskosten	40.123	37.690	38.812
Huisvestingskosten	2.000	2.290	2.345
Kantoormiddelen	90	168	86
Medische kosten	1.623	1.214	1.282
Communicatieapparatuur	2.408	2.091	1.998
Vervoermiddelen	79	81	47
Afschrijvingen	1.031	1.267	372
Algemene kosten	3.671	3.107	4.447
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.654	4.159	4.204
Voorlichting	99	41	34
Rentebaten en -lasten	-78	283	-632
Totaal lasten	**54.698**	**52.391**	**52.993**
Totaal saldo van baten en lasten	**274**	**-100**	**-130**
Reserves			
Toevoegingen reserves	0	0	-18
Onttrekkingen reserves	276	0	60
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**550**	**-100**	**-88**
Vennootschapsbelasting			
Vennootschapsbelasting	0	0	-8
Resultaat na vennootschapsbelasting	**550**	**-100**	**-81**

In 2025 heeft er geen begrotingswijziging plaatsgevonden.

Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (VpB) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de VpB-aangifte.

5.2.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

5.2.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

5.2.3 Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht. Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden overgebracht naar de staat van eigendommen.

De bouw van het nieuwe hoofdkantoor van GGD Gelderland-Zuid in Nijmegen is in 2024 afgerond. De afschrijving van dit gebouw is gestart op 1 januari 2025. Het gebouw wordt in 40 jaar afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingspercentages van de materiële vaste activa

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	4 jaar	25%
Smartphones	3 jaar	33%

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa
Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2.4 Passiva

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over 2025. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van artikel 44 BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

De voorziening onderhoud kantoor Kersenboogerd te Tiel en kantoor Professor Bellefroidstraat te Nijmegen heeft betrekking op de komende jaren en wordt op nominale waarde berekend. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen uit een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) van een externe partij.

De voorziening voor niet-actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De gevormde voorzieningen worden toegelicht in het hoofdstuk Toelichting op de balans (paragraaf 5.4).
Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Voor zover niet anders vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, de kadernota rechtmatigheid en het normenkader.

Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

De financiële rechtmatigheid omvat:

Voorwaardencriterium

1. het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgevingen en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 14 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd;
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking (zijnde een overschrijding) van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd indien deze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur is gemeld. Onder 'tijdig melden' wordt verstaan bij de 1e of 2e tussentijdse rapportage of bij de jaarstukken. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
    a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
    b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
    c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
    d. Er is sprake van een overschrijding van lasten welke past binnen het bestaande beleid maar wordt veroorzaakt door een feit/gebeurtenis dat zich voordoet op een moment dat er geen begrotingswijziging meer door het Algemeen Bestuur kan worden vastgesteld.
    e. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het Algemeen Bestuur (zoals volgt uit d.), worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en normenkader. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde €1.093.960) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapportagetolerantie van 80% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen;

5.3 Toelichting op de balans

Bedragen x € 1.000

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

De boekwaarde van de materiële vaste activa met economisch nut per ultimo huidig boekjaar ten opzichte van vorig boekjaar, bestaat uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	31-12-2025	31-12-2024
Gebouwen		
Gebouwen	19.358	19.828
Onderhanden investeringen	0	0
*Bijdrage derden**	-1.242	-1.242
Overige materiële vaste activa		
Automatisering	1.491	1.495
*Bijdrage derden***	-164	
Inventaris	1.438	1.587
Overige bedrijfsmiddelen		
Vervoermiddelen	15	21
	20.896	**21.689**

* De gemeente Nijmegen heeft bijgedragen in de kosten voor de grond van het nieuwbouwpand.
** Gemeenten Rivierenland hebben bijgedragen in de kosten voor automatisering JGZ -4 Rivierenland.

Afschrijving per categorie	Gebouwen	Automatisering	Inventaris	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari	20.257	3.523	3.739	139	27.658
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	-428	-2.028	-2.152	-118	-4.726
Onderhanden investeringen	0	0	0	0	0
Bijdrage derden	-1.242	0	0	0	-1.242
Boekwaarde per 1 januari	**18.586**	**1.495**	**1.587**	**21**	**21.689**
Investeringen	-2	379	25	0	402
Afschrijvingen	-468	-382	-174	-6	-1.031
Onderhanden investeringen	0	0	0	0	0
Bijdrage derden	0	-164	0	0	-164
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	**18.116**	**1.327**	**1.438**	**15**	**20.896**
Aanschafwaarde per 31 december	19.012	3.737	3.764	139	26.653
Cumulatieve afschrijving per 31 december	-896	-2.410	-2.326	-125	-5.757
Boekwaarde 31-12-2025	**18.116**	**1.327**	**1.438**	**15**	**20.896**

Vlottende activa

Voorraden	31-12-2025	31-12-2024
Vaccins	139	143
	139	**143**

De voorraad betreft alleen de voorraad vaccins van de reizigersvaccinaties. De vaccins voor het RijksVaccinatieProgramma en Covid-19 zijn in beheer van het RIVM.

Uitzettingen met rente typische looptijd < 1 jaar

Debiteuren	31-12-2025	31-12-2024
Debiteuren	132	171
Openbare lichamen Rijk	93	21
Openbare lichamen Provincie	0	0
Openbare lichamen Gemeenten	1.915	1.628
Openbare lichamen Overige	367	514
	2.505	**2.334**

Uitzettingen Rijks schatkist	31-12-2025	31-12-2024
Uitzettingen Rijks schatkist	2.709	6.718
	2.709	**6.718**

Het saldo in de Rijksschatkist is ten opzichte van 2024 gedaald. In 2025 zijn de terug te betalen bedragen voor de Covid-19 vaccinaties uit de tweede helft 2023 (€ 4.413.000) door VWS ingevorderd. Middelen opnemen uit de schatkist kan per dag tot het bedrag van de intradaglimiet van € 3.500.000. Over middelen die in de schatkist worden aangehouden wordt dezelfde rente vergoed als de rente die het Rijk anders op de geld- en kapitaalmarkt had betaald. Voor saldi op de rekening-courant wordt de daggeldrente (Eonia) vergoed.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	63	52	58	88
Ruimte onder het drempelbedrag	937	948	942	912
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Het drempelbedrag is € 1.000.000. Het hele jaar is het drempelbedrag niet overschreden. Dit is een gevolg van het feit dat de bankrekeningen gekoppeld zijn aan de rekening van Rijksschatkist. Dit blijkt ook uit bovenstaande tabel.

Specificatie nog te ontvangen bedragen	31-12-2025	31-12-2024
Rijk	44	46
Gemeenten	571	30
Overig	318	499
	933	**574**

Waarvan	31-12-2024	Toevoeging	Ontvangen bedragen	31-12-2025
Rijk				
Hielprik	7	8	7	8
Jong Leren Eten	11	0	11	0
PrEP	0	0	0	0
Meerkosten coronabestrijding incl. vaccinaties	0	0	0	0
Extra cohort Maternale kinkhoest	15	23	15	23
Implementatie HPV	13	14	13	14
Totaal Rijk	**46**	**44**	**46**	**44**
Gemeenten				
Afrekening Consultatiebureaus	24	10	24	10
Verkenning uitbreiding dienstverleing 4- Rivierenland	0	560	0	560
Samenwerkplaats sluitende aanpak	5	0	5	0
Totaal Gemeenten	**30**	**571**	**30**	**571**

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2025	31-12-2024
ING bank	0	0
Kas	6	4
Rek. courant BNG-bank	90	57
Rek. courant Rabo-bank	0	0
	96	**61**

Liquide middelen staan ter vrije beschikking. Overtollige middelen worden, rekening houdend met het drempelbedrag van € 1.000.000 aangehouden in de schatkist van het Rijk (zie uitzettingen met een rente typische looptijd <1 jaar).

Eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 3 juli 2025 ingestemd met de onttrekking van het resultaat van 2024 (€ 152.000). De algemene reserve bedroeg na de onttrekking € 1.598.000. De algemene reserve in de jaarrekening 2024 bedraagt € 1.750.000.

Egalisatiereserve Veilig Thuis

Op 3 juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur ook besloten tot toevoeging van € 17.896 aan de egalisatiereserve. Het saldo van de egalisatiereserve inclusief toevoeging bedraagt € 379.806.
In 2025 komt het resultaat van Veilig Thuis op € 276.304 tekort uit. Het tekort is ontstaan door de vervanging van ziek personeel. Dit tekort is volgens de regels van de begrotingssystematiek Veilig Thuis uit de opgebouwde egalisatiereserve opgenomen.

Hoogte egalisatiereserve 01-01-2025	€	379.896
Opname tekort Veilig Thuis 2025	€	276.304
Saldo egalisatiereserve 31-12-2025	€	103.592

Resultaat 2025

Het resultaat 2025 bedraagt in totaal € 550.000. Hiervan is € 276.000 opname uit de egalisatiereserve VT en € 274.000 resultaat op de taken van GGD Gelderland-Zuid. Ten opzichte van de begroting is het resultaat € 374.000 gunstiger uitgevallen. De resultaten per werkveld en afdeling worden uitgewerkt in de thematabel op pagina 104.
Het resultaat Veilig Thuis bedraagt € 276.000. Het tekort Veilig Thuis is opgenomen uit de egalisatiereserve van Veilig Thuis.

Eigen vermogen	31-12-2025	31-12-2024
Algemene reserve	1.598	1.750
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	227
Bestemde reserve VT	104	380
Gerealiseerd resultaat	550	-152
Uit te betalen resultaat VT	0	72
	2.478	**2.276**

Verloop reserves 2025

Mutaties eigen vermogen	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Terugbetaling deelnemende gemeenten	Stand 31-12-2025
Algemene reserve	1.750	0	152	0	1.598
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	0	0	0	227
Bestemde reserve VT	380	0	276	0	104
Gerealiseerd resultaat VT	72	0	0	72	0
	2.428	**0**	**428**	**72**	**1.928**

Het resultaat 2024 is in overeenstemming met besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen	31-12-2024	Storting	Besteding	Vrijval	31-12-2025
Onderhoud kantoorpanden	237	148	0	0	385
Niet actief personeel	792	823	-610	-377	628
Verlofsparen	1.587	362	0	0	1.950
	2.616	**1.333**	**-610**	**-377**	**2.963**

Onderhoud kantoorpanden: de dotatie onderhoud kantoorpanden betreft het kantoorpand aan de Kersenboogerd in Tiel. Voor de Kersenboogerd is door een externe partij een nieuwe schouw uitgevoerd in 2023. In 2024 is het MJOP hierop aangepast. Vanaf 2025 wordt het MJOP voor het pand in Nijmegen hieraan toegevoegd.

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen. In 2025 zijn een aantal medewerkers met veel dienstjaren uit dienst gegaan. Dit heeft de hoge storting in de voorziening tot gevolg. De vrijval ontstaat doordat de gevormde voorziening voor een aantal medewerkers niet volledig noodzakelijk is gebleken. De GGD begeleidt medewerkers actief naar een andere werkgever. In 2025 is een aantal voorzieningen vrijgevallen doordat de medewerkers een andere werkgever hebben gevonden.

Het is mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt. De getroffen voorziening dekt de opname van verlofsparen in de toekomst.

Langlopende schulden

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd > 1 jaar

Ter financiering van de uitgaven voor de nieuwbouw van het kantoorpand van de GGD in Nijmegen is in 2020 een lening van € 15.000.000 opgenomen. Deze lening wordt in 40 jaar afgelost.

Leningen	31-12-2024	Aangetrokken lening	Aflossing	31-12-2025
BNG Lening	13.500	0	-375	13.125
	13.500	**0**	**-375**	**13.125**

Vlottende passiva

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd < 1 jaar

Crediteuren	31-12-2025	31-12-2024
Crediteuren Openbare Lichamen Rijk	1	140
Crediteuren Openbare Lichamen Gemeenten	25	56
Crediteuren Openbare Lichamen Overige	610	688
Overige Crediteuren	1.128	871
	1.764	**1.755**

De openstaande posten overige crediteuren zijn reguliere verplichtingen die in de loop van januari 2026 zijn voldaan.

Belastingen en sociale premies	31-12-2025	31-12-2024
Nog te betalen omzetbelasting	15	87
Nog te betalen loonbelasting	2.504	2.421
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	458	458
Nog te betalen vennootschapsbelasting	0	0
	2.977	**2.966**

De te betalen belastingen en sociale premies hebben betrekking op de salarisverwerking over de maand december. Deze worden in januari 2026 betaald.

Nog te betalen personele rechten	31-12-2025	31-12-2024
Nog te betalen salarissen	79	46
Reservering verlofuren	482	400
	561	**446**

Het saldo nog te betalen salarissen betreft salarissen die na balansdatum zijn berekend maar in het boekjaar 2025 horen. De reservering verlof uren betreffen verlofuren die nog niet aan het spaarverlof zijn toegevoegd.

Overlopende passiva	31-12-2025	31-12-2024
Vooruit ontvangen bedragen	2.927	6.847
Nog te betalen bedragen	453	1.113
	3.380	**7.960**

Specificatie van vooruit ontvangen / terug te betalen bedragen	31-12-2025	31-12-2024
Rijk	1.418	5.753
Gemeenten	1.087	914
Overig	875	1.293
	3.380	**7.960**

Vooruit ontvangen Bedragen	31-12-2024	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2025
Rijk				
Coördinatie ASG	59	0	0	59
Schoolsout (via RIVM)	5	0	5	0
Afkoopregeling frictiekosten meerkostenregeling Corona	17	5	0	22
Vervolg impuls Implementatie RVP	150	0	38	113
Vervolg impuls versterking kennisfunctie GGD GZ	16	0	16	0
Egalisatiereserve Seksuele Gezondheid 2024	188	37	0	225
Egalisatiereserve Seksuele Gezondheid Regio Oost	42	27	46	23
Stimuleringsregeling Technologie in Ondersteuning en zorg	20	0	20	0
Jong leren eten	0	31	0	31
Totaal Rijk	**498**	**100**	**125**	**473**
Gemeenten				
Beuningen kind naar gezond gewicht 2025	13	0	13	0
Culemborg Valpreventie meerjarig	35	48	48	35
Heumen Kind naar gezond gewicht 2025	15	0	15	0
Maasdriel Valpreventie Bommelerwaard meerjarig	13	22	0	35
Nijmegen 2e Fase buitenslapers	21	0	21	0
Nijmegen CT BW & MO	0	30	0	30
Nijmegen Coördinatie regionaal netwerkaanpak seksueel geweld	16	0	16	0
Nijmegen Kanaalzone Omgevingswet	9	0	9	0
Nijmegen Gecombineerde Lifestyle Interventies	0	31	0	31
Nijmegen SchoolsOUT	4	0	4	0
Nijmegen Beweeg je Fit	0	41	0	41
Nijmegen Voorzorg	121	108	121	108
Tiel Stevig Ouderschap Rivierenland	0	22	0	22
West Betuwe Leefstijlspreekuur	30	0	30	0
West Betuwe Valpeventie	100	95	100	95
Zaltbommel Valpreventie Bommelerwaard meerjarig	13	59	0	73
	391	**456**	**377**	**470**

Terug te betalen bedragen	31-12-2024	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2025
Rijk				
Spuk covid-19 vaccinaties	4.948	21	4.413	555
Spuk Pandemische Paraatheid	278	81	0	358
PrepSubsidie	29	7	29	7
SG Cliëntenzorg	0	25	0	25
Totaal Rijk	**5.255**	**134**	**4.443**	**946**
Gemeenten				
Afrekening CB kantoren	42	23	42	23
Beuningen Facultatieve taken JGZ	6	0	0	6
Berg en Dal Beweegstimulerende CB's	1	0	0	1
Berg en Dal Gezonde School	2	0	0	2
Culemborg valpreventie	13	222	13	222
Neder-Betuwe Facultatieve Taken JGZ	11	15	0	26
Nijmegen Advisering gezonde leefomgeving	36	3	36	3
Nijmegen Beweeg je fit	13	0	13	0
Nijmegen Eergerelateerd geweld	61	0	61	0
Nijmegen Housing First	0	1	0	1
Nijmegen Doorbraak budget	44	18	0	62
Nijmegen Winterprotocol buitenslapers	0	49	0	49
Nijmegen CT BW & MO	48	21	0	69
Nijmegen Gezondheidmonitor GM20	2	0	2	0
Nijmegen Gezondheidsmakelaars	0	26	0	26
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit	0	14	0	14
Nijmegen Gezond ouder worden	4	16	4	16
Nijmegen Ketenaanpak in Valpreventie en gezonde voeding	131	64	131	64
Nijmegen Aanpak Gezonde Jeugd en Jongeren	6	0	6	0
Nijmegen Kansrijke start 2024	1	0	1	0
Nijmegen Pilot Kind naar gezond gewicht	23	0	23	0
Nijmegen Kinderrechten Nu	5	0	5	0
Nijmegen Ouderenmishandeling	55	0	55	0
Nijmegen Schoolsout	10	0	10	0
Tiel Logopedie	0	2	0	2
West Betuwe Valpreventie	7	18	0	26
West Betuwe JGZ Facultatief	2	3	0	6
	523	**495**	**402**	**617**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De GGD Gelderland-Zuid is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor de dependances: in totaal 27 locaties. De verplichting op basis van de opzegtermijn bedraagt € 763.982. Zie onderstaande specificatie:

(bedragen x € 1,-)	Huur per jaar	Looptijd tot	Opzegtermijn
Consultatiebureau			
Beek - MFA Kultuurhus (Roerdompstraat)	18.446	31-12-2026	12 mnd
Beuningen (Leigraaf 4)	61.791	30-06-2028	12 mnd
Beneden Leeuwen (van Heemstraweg)	21.339	31-12-2027	6 mnd
Druten - Waalstaete (Kerkeland 9)	29.231	31-12-2028	6 mnd
Groesbeek (Op de Paap)	32.530	31-12-2030	12 mnd
Malden - Maldensteijn (Kerkstraat)	18.548	31-12-2026	12 mnd
Millingen (Heerbaan)	18.247	31-12-2028	12 mnd
Molenhoek (de Grote Lier)	3.807	01-11-2026	12 mnd
Nijmegen - (Aldenhof)	25.877	01-06-2026	
Nijmegen - Hatert (Zijpendaalstraat)	23.680	31-07-2026	6 mnd
Nijmegen - Horstacker (Nieuw Lindenholt)	69.820	11-03-2026	12 mnd
Nijmegen - Lent (Thermionpark)	53.613	01-02-2031	12 mnd
Nijmegen - Oosterhout (Pijlpuntstraat)	25.838	onbepaalde tijd	12 mnd
Nijmegen - Titus Brandsma (2e Oude Heselaan)	46.349	onbepaalde tijd	6 mnd
Nijmegen - Willemskwartier (Thijmstraat)	31.377	onbepaalde tijd	12 mnd
Ochten (L.v.Ingenstraat 6)	23.051	onbepaalde tijd	12 mnd
Opheusden (Vuurdoornstraat 2)	17.183	onbepaalde tijd	6 mnd
Wijchen (Kruisbergseweg)	57.680	14-07-2026	12 mnd
Ammerzoden (Het Bussche Kempke 2)	5.384	onbepaalde tijd	12 mnd
Asperen (van Langerakstraat 4)	24.167	31-12-2031	12 mnd
Beusichem (De Wielstraat 18)	5.400	31-12-2026	12 mnd
Culemborg (Godfried Bomanstraat 2)	19.894	31-12-2028	12 mnd
Geldermalsen (Rijksstraatweg 64)	26.655	01-01-2031	6 mnd
Kerkdriel (Leijensteinstraat 4)	14.772	31-12-2030	12 mnd
Maurik (Homoetsestrat 38b)	12.408	8-9-2026	6 mnd
Tiel (Wadenoijenlaan 110)	37.811	31-12-2030	12 mnd
Zaltbommel (Johan de Wittstraat 6a)	39.084	1-1-2027	

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum.

5.4 Toelichting baten en lasten

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2025 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000 toegelicht.

Algemeen

In de vastgestelde begroting is € 100.000 overschrijding opgenomen voor besteding aan aanbesteding kantoorautomatisering.

Verschillen in deze jaarrekening ten opzichte van de begroting 2025

	Bedragen x €1.000
	Jaarrekening 2025
Resultaat begroting 2025	**100 N**
Baten	
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	245 N
Subsidies Rijk	575 N
Subsidies gemeenten	1.767 P
Opbrengsten derden	2.075 P
Acquisitiedoelstelling	340 N
Totaal verschil baten	**2.681 P**
Lasten	
Personeelskosten	2.433 N
Overige kosten	136 N
Post onvoorzien	262 P
Totaal verschil lasten	**2.307 N**
Onttrekking bestemde reserve VT	276 P
Resultaat 2025	**550 P**

De toevoeging N staat voor negatief en betekent meer kosten of minder opbrengsten. De toevoeging P staat voor positief en betekent minder kosten of meer opbrengsten. Bovenstaande bedragen worden gedetailleerd toegelicht in de volgende paragrafen.

Het resultaat bedraagt afgerond € 550.000 positief.

Baten

Bedragen x € 1.000

Bijdrage deelnemende gemeenten	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Uniforme taken	31.792	31.792	29.783
Uniforme taken o.b.v. facturen	3.456	3.702	3.053
	35.249	**35.494**	**32.836**

Uniforme taken op basis van facturen **245 N**

- Rotavirus nog vergoed via Rijk i.p.v. gemeentefonds 110 N
- Incidentele inspecties lager dan begroot 122 N
- De kosten voor huur en onderhoud consultatiebureaus zijn lager dan begroot 13 N

Overige opbrengsten	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Subsidie rijk	6.055	6.630	6.522
Subsidies gemeenten	7.411	5.645	7.702
Overige opbrengsten	6.257	4.183	5.802
Acquisitiedoelstelling	0	340	0
	19.724	**16.797**	**20.027**

Subsidies Rijk **575 N**

- SPUK COVID-19 vaccinaties 870 N
- Subsidie Prep/Seksuele Gezondheid 85 P
- Pandemische paraatheid 137 N
- Lokaal hitteplan 50 P
- Extra cohorten RVP Rota en RSV 280 P
- STOZ 20 P
- Overig 2 N

Subsidies gemeenten 1.767 P

In totaal is in 2025 € 1.767.000 meer subsidies toegekend door gemeenten dan in de begroting opgenomen. Dit bedrag bestaat uit:

▪ Opdrachten Gezonde Leefomgeving	71 P
▪ Wijk GGD Berg en Dal en Heumen	139 P
▪ Uitbreiding CT BW&MO	210 P
▪ Overige facultatieve taken Bijzonder Zorg	196 P
▪ Ketenaanpak Nijmegen	188 P
▪ Valpreventie	309 P
▪ Programma Samen Impact maken voor gezondere inwoners	211 P
▪ Overige facultatieve taken Gezond Leven	66 P
▪ Jeugdgezondheidszorg Oekraïense vluchtelingen	207 N
▪ Algemene gezondheidszorg Oekraïense vluchtelingen	25 P
▪ Overige facultatieve taken AGZ	11 P
▪ Overige facultatieve taken JGZ	403 P
▪ Proeftuinen	144 P

Overige opbrengsten 2.075 P

De overige opbrengsten in 2025 zijn € 2.081.000 hoger dan begroot. De extra opbrengsten bestaan uit:

▪ Reizigersvaccinaties	580 P
▪ Detacheringen	340 P
▪ Forensische medische diensten voor Politie	426 P
▪ Subsidie J&V (via GGD NOG) regionalisering forensisch geneeskunde	34 P
▪ Pilot politie (ZonMw)	68 P
▪ GGD Verkenning uitbreiding JGZ taken 0-4 Rivierenland	450 P
▪ Eindafrekening Gemeenten samen gezond en versterking kennisinfrastructuur	128 P
▪ Vervolgimpuls en VEZN leefstijlzorg	36 P
▪ Facultatieve taken AGZ	67 N
▪ Facultatieve taken BZ	37 P
▪ Facultatieve taken GL	54 P
▪ Facultatieve taken JGZ	45 N
▪ Expertise VA	40 P
▪ Overig	6 N

Acquisitiedoelstelling 340

In de begroting 2025 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000 opgenomen.

De werkelijke toename bedraagt	2.933.000
Hier staan de volgende directe uitgaven tegenover:	
• Personeel niet in loondienst voor COVID-19 vaccinaties	1.186.000
• Inhuur forensisch artsen	241.000
De werkelijke toename bedraagt bruto	1.506.000
Dit is netto	452.000

ter dekking extra overheadskosten (denk aan uitzendkrachten) en overige personeelskosten, ondersteunende diensten, kosten voor werkplekken, licenties en overige ICT kosten, vaccins (reizigers) en kosten huur extra locaties (SPUK COVID-19 vaccinaties).

Lasten

Bedragen x € 1.000

Personele kosten 2.433 N

De lonen en salarissen/uitzendkrachten zijn aanmerkelijk hoger dan begroot.
Dit wordt vooral veroorzaakt door:

- Uitvoering van meer taken (zoals beschreven onder opbrengsten paragraaf 5.5) Voor de SPUK COVID-19 vaccinaties worden voornamelijk uitzendkrachten ingehuurd zodat voor deze taak het WW-risico zoveel mogelijk beperkt blijft.
- Om ziekteverzuim boven de begrote 5% op te vangen zijn er meer personele kosten gemaakt. Het ziekteverzuim is in 2025 bedraagt GGD breed 8,6% (exclusief zwangerschappen). Dat is 3,6% boven de norm.
- Sinds 2022 mogen medewerkers gebruik maken van het verlofsparen. Dit drukt ook extra op de overige personele kosten.

Personeelskosten	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Lonen en salarissen	36.632	35.410	34.889
Personeel niet in loondienst	2.607	1.341	2.759
Opleidingen	488	565	504
Overige personeelskosten	397	374	660
	40.123	**37.690**	**38.812**

FTE	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Aantal fte dat werd verloond via de GGD	391,57	341,23	363,79
Becijferd aantal fte voor personeel niet in loondienst	21,14 *	0,00 *	26,23
	412,71	**341,23**	**390,02**

* De externe krachten worden in de begroting niet vertaald naar fte.

Afschrijvingen 236 P

De verwachte investeringen vallen lager uit dan in de begroting opgenomen. Een deel van de investeringsbegroting gebouwen voor het nieuwe pand in Nijmegen bestond uit de inrichting kantoormeubilair. De diverse activa zijn op de juiste activasoorten geboekt. Hierdoor is er een verschuiving ontstaan in de afschrijvingskosten. Daarnaast zijn de investeringen in 2024 lager uitgevallen dan gepland. De afschrijvingen beginnen in het jaar nadat de investering zijn gedaan.

Afschrijvingen	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Gebouwen	468	659	72
Inventaris	174	108	80
Automatisering	382	487	203
Overige bedrijfsmiddelen	6	12	16
	1.031	**1.267**	**372**

Overige bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Huisvestingskosten	2.000	2.290	2.345
Kantoormiddelen	90	168	86
Medische kosten	1.623	1.214	1.282
Communicatieapparatuur	2.408	2.091	1.998
Vervoermiddelen	79	81	47
Algemene kosten	3.671	3.107	4.447
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.654	4.159	4.204
Voorlichting	99	41	34
	13.623	**13.151**	**14.441**

Huisvestingskosten 290 P

- Geen vaccinatievoorziening 694 P
- Covid-19 vaccinaties SPUK 122 N
- Huisvesting Nijmegen (oude pand 3 maanden huur) 56 N
- Huisvesting Nijmegen (wordt gecompenseerd met lagere rentekosten) 144 N
- Overige huisvestingskosten 82 N

Kantoormiddelen 77 P

Door digitalisering wordt de behoefte aan traditionele kantoormiddelen minder.

Medische kosten 409 N

De stijging medische kosten komt door:

- Meer reizigersvaccinaties i.v.m. vraag naar gordelroosvaccinaties 340
- Facultatieve taken AGZ 69

Communicatieapparatuur 317 N

De uitzetting in kosten communicatieapparatuur bestaat uit:

- COVID-19 vaccinaties SPUK 58 N
- JGZ hogere prijsstijging Elektronisch Kinddossier 140 N
- Implementatiekosten Clavis 90 N
- Nieuw archiefsysteem 22 N
- HPZone bijdrage GHOR 7 N

Algemene kosten 563 N

Deze post bestaat uit onderstaande onderdelen:

- Lidmaatschappen 88 N
- Accountantskosten 138 N
- Verzekeringen 31 N
- Vergaderkosten 56 N
- Inhuur derden facultatieve taken Gezond Leven 385 N
- Inhuur projectleider JGZ 0- 4 Rivierenland 290 N
- Overige inhuur 147 P
- Post onvoorzien 262 P
- Overige algemene kosten 16 P

Inkoop ondersteunende diensten VRGZ 505 P

In 2025 heeft de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid BDO accountants gevraagd de verrekening van de ondersteunende diensten te onderzoeken in het kader van de afspraken met de belastingdienst om deze diensten BTW vrij te verrekenen. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de verrekening van de ondersteunende diensten vanaf 2024 niet binnen de voorwaarden van het construct kosten voor gemene rekening (KGR) pasten. In 2025 is middels een creditfactuur de verrekeningen in 2024 gecorrigeerd. In 2025 is in totaal € 255.000 minder in rekening gebracht. Hiervan was € 250.000 correctie te hoge begroting en € 5.000 lagere kosten voor gemene rekening.

Financiële baten en lasten 361 P

Financiële baten en lasten	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Rentekosten	90	275	93
Rentebaten	-174	0	-729
Bankkosten	5	8	4
	-78	**283**	**-632**

De lagere financieringskosten in 2025 bestaan uit:

- Rentebaten saldo schatkistbankieren/ bankkosten 176 P
- Minder hypotheekrente nieuwbouw Nijmegen 185 P

Reserveringen 276 P

Reserveringen	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Toevoegingen reserves	0	0	18
Onttrekkingen reserves	-276	0	-60
	-276	**0**	**-42**

In 2025 kent Veilig Thuis een negatief resultaat van € 276.000. In overeenstemming met de afspraken van de begrotingssystematiek Veilig Thuis is het negatieve resultaat uit de egalisatiereserve opgenomen.

Vennootschapsbelasting 0

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2025	Primaire Begroting 2025	Realisatie 2024
Vennootschapsbelasting	0	0	-8
	0	**0**	**-8**

5.5 Rechtmatigheidsverantwoordinganalyse en begrotingsrechtmatigheid

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten en ook de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 18 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.093.960.

Begrotingscriterium	x €1 miljoen
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het Algemeen Bestuur vastgesteld autorisatieniveau).	2
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties <veelal zijn dit ook fouten voor het getrouwe beeld van de jaarrekening die het Algemeen Bestuur in de jaarrekening kan aanpassen>.	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 van de gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverhevelingen etc.).	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**2**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	2
Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	
De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtsmatigheidsverantwoording en in paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	0
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheden	**2**
Waarvan acceptabel	**2**
Waarvan niet-acceptabel	**0**

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, maar dat de afwijkingen acceptabel zijn.

In 2025 heeft geen enkele post de rapportagegrens van € 1.093.960 overschreden.

In paragraaf 4.4.7 Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en		Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/01*	Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/02*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H29/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden *Aard controle D2* *Indicator: H29/04*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/05*	Toelichting - verplicht als bij H29/05 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/06*
			1	1046307	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 633.379	€ 1.902.519	Ja	
			2	1046307	Verstevigen (boven)regionale monitoring en surveillance	€ 151.829	€ 151.829	Ja	
			3	1046307	Samenwerking bovenregionaal niveau	€ 30.746	€ 30.746	Ja	
			4	1046307	Aanstellen van een opleidingscoördinator en uitvoeren van onderzoek (5a)	€ 163.101	€ 319.442	Ja	
			5	1046307	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	€ 250.612	€ 400.590	Ja	
			6						
			7						
			8						
			9						
			10						
			11						
			12						
				Kopie Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/07*	Kopie Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/08*	Zelfstandige uitvoering? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/09*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/10*		
			1	1046307	Kwetsbaarheden wegnemen	Ja	Ja		
			2	1046307	Verstevigen (boven)regionale monitoring en surveillance	Ja	Ja		
			3	1046307	Samenwerking bovenregionaal niveau	Ja	Ja		
			4	1046307	Aanstellen van een opleidingscoördinator en uitvoeren van onderzoek (5a)	Ja	Ja		
			5	1046307	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	Ja	Ja		
			6						
			7						
			8						
			9						
			10						
			11						
			12						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	**H29B**	**Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en** SiSa tussen medeoverheden		Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/01*	Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H29B/03*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/04*	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/05*	
			1	50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Opleiding tot deskundige infectiepreventie en tot verpleegkundige infectieziektebestrijding (5b)	€ 65.535	Ja		
			2						
			3						
			4						
			5						
			6						
VWS	**H33**	**Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie**		Aantal gerealiseerde COVID-19-vaccinaties *Aard controle D1* *Indicator: H33/01*	Bestedingen (jaar T) COVID-19-vaccinaties *Aard controle D2* *Indicator: H33/02*				
				82333	€ 2.131.602				
VWS	**H36**	**Specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidszorg**		Aantal Start-consulten PrEP-zorg (jaar T) in het verzorgingsgebied *Aard controle R* *Indicator: H36/01*	Aantal vervolgconsulten PrEP-zorg (jaar T\) in het verzorgingsgebied *Aard controle R* *Indicator: H36/02*	Besteding PrEP-zorg en de coördinatie daarvan (jaar T) in het verzorgingsgebied *Aard controle R* *Indicator: H36/03*	Besteding soa-zorg en seksualiteitshulpverlening en de coördinatie daarvan (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H36/04*	Stand Egalisatiereserve per 31 december (jaar T) voor de soa-zorg, seksualiteitshulpverlening en PrEP-zorg, alsmede de coördinatie van deze activiteiten *Aard controle R* *Indicator: H36/05*	
				313	3.194	€ 370.127	€ 6.602.627	€ 719.860	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026										
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
AenM	**M29B**	**Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden		Naam regionaal openbaar lichaam, provincie of gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/01*	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/02*	Besteding per kostensoort (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M29B/03*			
			1	060268 Gemeente Nijmegen	Meerkosten regie	€ 9.267			
			2		Meerkosten coördinatie van de spreiding van ontheemden				
			3		Meerkosten communicatie				
			4		Meerkosten zorgkosten				
			5		Meerkosten materiele uitgaven				
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator “nee” is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M29B/05*				
				Nee					

5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op GGD Gelderland-Zuid van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2025 voor GGD Gelderland-Zuid is € 246.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur: dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2025 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2025 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Toezichthoudende topfunctionarissen 2025	Gemeente	Functie(s)
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Wilma Alink	Buren	AB-lid
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB lid (t/m 15 september 2025)
Nadine Huntink	Druten	AB-lid/DB lid (vanaf 15 september 2025)
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB lid
Rob Engels	Heumen	AB-lid (t/m 17 april 2025)
Wim Vink	Heumen	AB-lid (vanaf 17 april 2025
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Cilia Daemen	Nijmegen	Voorzitter AB / Voorzitter DB
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB lid
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid (t/m 31 maart 2025)
Wilco de Graaff	Zaltbommel	AB-lid (vanaf 1 april 2025)
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB
Jan de Geus	West Betuwe	Vice Voorzitter AB en DB
Bas Disco	Extern adviseur DB	

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13de maand van de functievervulling.

Gegevens 2025 (bedragen x € 1)	**M.N. Pieters**
Functiegegevens	**Directeur Publieke Gezondheid**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€160.212
Beloningen betaalbaar op termijn	€23.315
Subtotaal	*€183.527*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€246.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	€0
Bezoldiging	€183.527
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. / bedrag
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2024 (bedragen x € 1)	
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€155.759
Beloningen betaalbaar op termijn	€23.379
Subtotaal	*€179.138*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€233.000
Bezoldiging	€179.138

5.8 Taakvelden

Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de baten en lasten per taakveld. In de tabel hieronder zijn de activiteiten van de GGD toebedeeld aan de taakvelden. De lijst is niet uitputtend. Vanwege de leesbaarheid zijn kleine activiteiten (in euro's) niet opgenomen. In de tabel op de volgende pagina zijn alle activiteiten opgenomen.

Algemene Gezondheidszorg	**Taakvelden**
Infectieziektenbestrijding	Volksgezondheid
Tuberculosebestrijding	Volksgezondheid
Technische Hygiënezorg	Volksgezondheid
Toezicht inspectie kindercentra	Samenkracht en burgerparticipatie
GGD Rampenopvangplan	Volksgezondheid
Toezicht WMO	Maatwerkvoorziening (WMO)
Forensische geneeskunde	Openbare orde en veiligheid
Medische milieukunde	Volksgezondheid
Jeugdgezondheidszorg	
Preventie Logopedie	Volksgezondheid
Jeugdgezondheidszorg	Volksgezondheid
Bijzondere Zorg	
Bijzondere Zorg / OGGZ	Volksgezondheid, Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
Centrale toegang beschermd wonen & maatschappelijke opvang	Beschermd Wonen (WMO)
Gezond Leven	
Gezondheidsbevordering	Volksgezondheid, Onderwijsbeleid en Leerlingzaken
Veilig Thuis	
Veilig Thuis	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Taakvelden		Primaire begroting 2025				Realisatie 2025			
Bedragen x €1.000		Baten	Lasten	Reserve	Saldo	Baten	Lasten	Reserve	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning									
0.4	Overhead	-726	826	0	100	-1.092	1.092	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Veiligheid									
1.2	Openbare orde en veiligheid	-715	715	0	0	-1.176	728	0	-448
4.3 Onderwijsbeleid en Leerlingzaken									
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-207	207	0	0	-225	225	0	0
6. Sociaal domein									
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.551	1.551	0	0	-1.429	1.439	0	10
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-632	632	0	0	-632	626	0	-6
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen integraal	-8.541	8.541	0	0	-8.902	9.184	-276	5
6.811	Beschermd Wonen (WMO)	-1.668	1.668	0	0	-1.878	1.878	0	0
7. Volksgezondheid en milieu									
7.1	Volksgezondheid	-38.251	38.251	0	0	-39.638	39.527	0	-112
Saldo van Baten en lasten		**-52.291**	**52.391**	**0**	**100**	**-54.972**	**54.698**	**-276**	**-550**

5.9 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

6

Bijlagen

6. Bijlagen

6.1 Begrotingswijzigingen

N.V.T

6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen

Investeringen *Bedragen x € 1.000,-*	Vanuit 2024	Begroting 2025	Totaal te besteden 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025	Door schuiven naar 2026
Gebouwen						
Datalijnen	50	10	60	0	60	50
Nieuwbouw	0	0	0	0	0	0
Verbouwingen	75	25	100	-2	102	0
Overige materiële vaste activa (automatisering)						
Nieuwbouw automatisering	0	0	0	0	0	0
Audiovisuele middelen	30	10	40	24	16	10
Laptops	0	30	30	6	24	0
Docking stations	80	10	90	0	90	0
Beeldschermen	39	236	275	10	265	0
Mini PC	90	10	100	0	100	0
Smartphones	10	10	20	0	20	10
Telefooncentrale	80	0	80	67	13	0
Netwerkcomponenten	26	160	186	47	139	0
WiFi	85	5	90	0	90	0
Stelpost hard- en software	50	50	100	61	39	39
Overige materiële vaste activa (inventaris)						
Gehoorscreening	84	0	84	22	62	84
Echo- en nierapparaat	30	0	30	0	30	30
Meubilair	162	75	237	3	234	75
Nieuwbouw inrichting	0	0	0	0	0	0
Vervoermiddelen						
Auto	30	140	170	0	170	80
Totaal	**921**	**771**	**1.692**	**238**	**1.454**	**378**

Toelichting

- Voor vervanging van meubilair van de CB's Lindeholt, Wijchen en Aldenhof wordt er budget doorgeschoven naar 2026.
- Datalijnen en stelpost wordt doorgeschoven deze investeringen zullen nog worden uitgevoerd in een later stadium.
- Onderzoek naar juiste gehoorscreening apparatuur loopt nog. Hierdoor schuift het restant van het budget door naar 2026.
- Echo- nierapparaten hoeven nog niet vervangen te worden. Budget wordt doorgeschoven naar 2026.

- Er worden twee elektrische voertuigen aangeschaft in 2026.

6.3 Afname Mook en Middelaar

Dit overzicht wordt apart gepresenteerd omdat de gemeente Mook en Middelaar geen deelnemende gemeente in gemeenteschappelijke regeling Gelderland-Zuid is.

Bijdragen Gemeente Mook en Middelaar	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners	Primaire Begroting	Realisatie	Gefactureerd	Nog af te rekenen
Bedragen x € 1,-			2025	2025	2025	2025	2025
Inwoners per 1/1/2024 (conform BRN Richtlijn)			**7.998**				
JGZ algemeen	7.1	Volksgezondheid		203.712	203.712	203.712	0
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		12.359	10.132	10.132	0
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		3.029	3.029	3.029	0
Totaal JGZ obv inwoners				**219.100**	**216.873**	**216.873**	0
Overige taken op inwonersbijdragen							
Veilig Thuis	6.6	Toegang eerstelijnsvoorzieningen		84.809	84.809	84.809	0
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		4.342	4.342	4.342	0
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid		30.318	30.318	30.318	0
Totaal bijdrage op basis van inwoners				**338.569**	**336.342**	**336.342**	**0**
Huisvesting JGZ	7.1	Volksgezondheid		14.375	13.982	14.375	-393
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid		3.397	3.397	3.397	0
Totaal bijdrage op basis van facturen				**17.772**	**17.379**	**17.772**	**-393**
Maatwerk Lichte hulp / VHT	7.1	Volksgezondheid		1.350	4.905	4.905	0
VVE	7.1	Volksgezondheid		875	875	875	0
Leerplichtontheffingen	7.1	Volksgezondheid		0	69	69	0
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid		0	39.917	39.917	0
Wijk GGD bijdrage kosten IXTA Noa	7.1	Volksgezondheid		0	498	498	0
Vluchtelingen Oekraïne	7.1	Volksgezondheid		2.463	884	884	0
Programma Samen Impact maken voor gezondere inwoners	7.1	Volksgezondheid		0	885	885	0
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid		0	4.633	4.633	0
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid		0	6.328	6.328	0
GLI	7.1	Volksgezondheid		0	2.250	2.250	0
Totaal				**361.029**	**414.965**	**415.358**	**-393**

6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg

Gemeente	Primaire begroting	Realisatie	Verschil
Bedragen x € 1.000,-	2025	2025	2025
Beuningen	67.367	65.896	-1.471
Druten	51.743	51.466	-277
Berg en Dal	124.193	114.093	-10.100
Heumen	35.460	33.614	-1.846
Neder-Betuwe	75.498	72.473	-3.025
Nijmegen	505.573	510.911	5.338
West Maas en Waal	55.289	52.830	-2.459
Wijchen	96.011	96.740	729
Subtotaal	**1.011.134**	**998.023**	**-13.111**
Mook en Middelaar *	14.375	13.982	-393
Totaal	**1.025.509**	**1.012.005**	**-13.504**

* De Gemeente Mook en Middelaar is vanaf 1 januari 2013 uit de gemeenschappelijke regeling getreden maar blijft onder andere Jeugdgezondheidszorg afnemen.

6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid

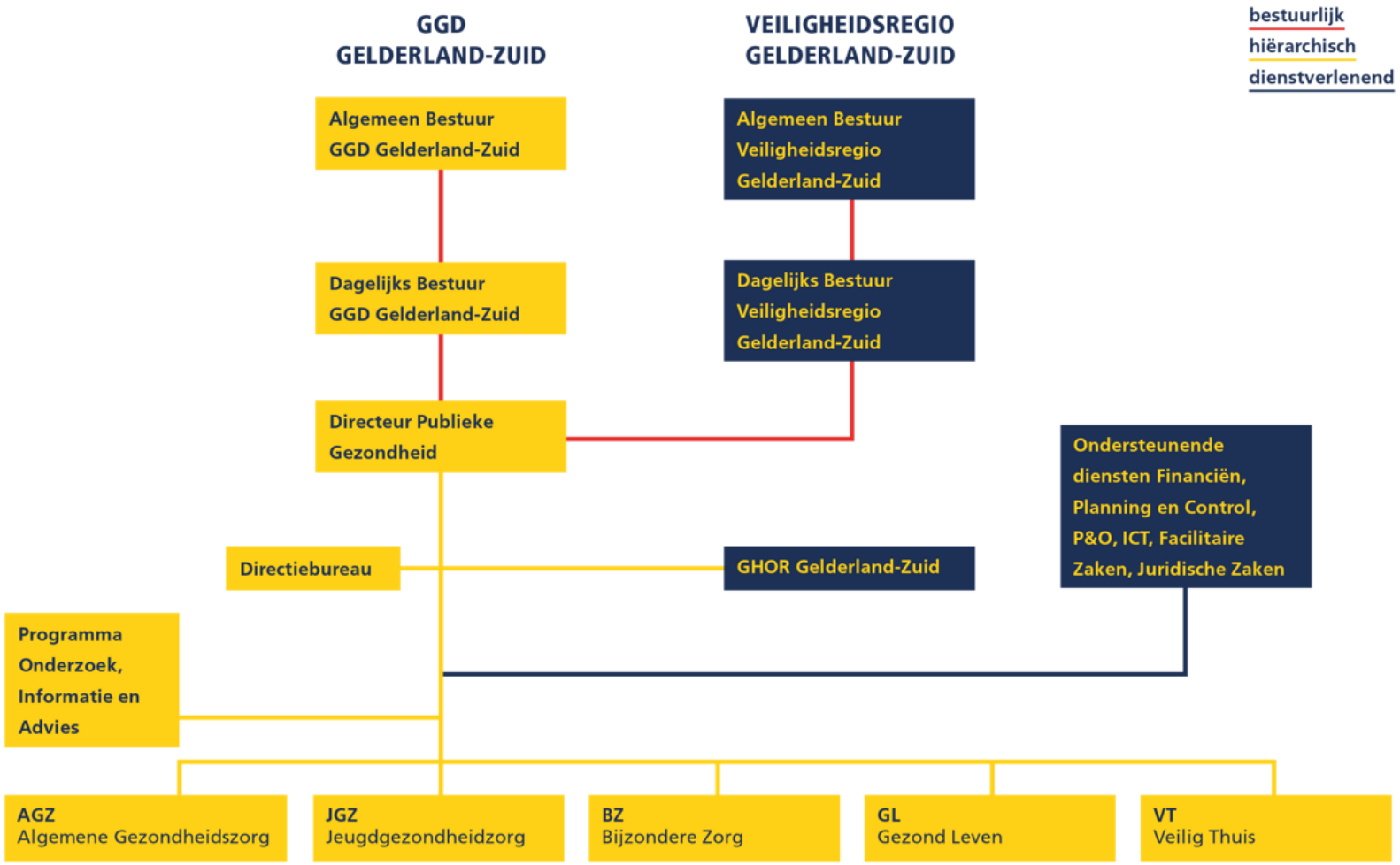

De GGD beschikt conform de WOR over een Ondernemingsraad (OR)

6.6 Bijdrage per gemeente gespecificeerd

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Inwoners per 01-01-2024 (conform BRN Richtlijn)														
Uniform	35.920	26.673	27.798	29.924	19.700	16.930	26.153	25.574	185.750	42.900	52.910	20.250	42.303	30.650
Uniform Gezondheid van de jeugd -9 mnd – 18 jaar	35.920	26.673			19.700	16.930		25.574	185.750			20.250	42.303	
Uniform Gezondheid van de jeugd 4 jaar – 18 jaar			27.798	29.924			26.153			42.900	52.910			30.650
Uniform Bijzondere Zorg	35.920	26.673	27.798	29.924	19.700	16.930		25.574	185.750	42.900	52.910	20.250	42.303	
Uniform logopedie	35.920		27.798	29.924		16.930	26.153	25.574	185.750	42.900	52.910			30.650
Uniforme bijdrage zorgtaken														
Jeugdgezondheidszorg	912.977	668.012	451.016	485.510	493.377	430.309	424.327	650.014	4.721.201	696.043	858.453	507.152	1.059.458	497.289
Algemene gezondheidszorg	260.360	193.335	201.489	216.899	142.792	122.714	189.566	185.369	1.662.259	310.954	383.509	146.779	306.626	222.161
Bijzondere Zorg	135.958	100.958	105.216	113.263	74.565	64.080	0	96.798	1.620.056	162.377	200.265	76.647	160.117	0
Veilig Thuis	374.517	278.104	289.834	312.000	205.400	176.519	341.005	266.645	3.881.048	447.293	551.662	211.135	441.069	398.523
Gezond Leven	130.753	97.093	101.188	108.927	71.710	61.627	95.200	93.092	676.149	156.161	192.598	73.712	153.987	111.569
IO&A	42.025	31.206	32.523	35.010	23.048	19.807	30.598	29.921	217.319	50.191	61.903	23.692	49.493	35.859
Totaal zorgtaken	**1.856.590**	**1.368.708**	**1.181.266**	**1.271.609**	**1.010.892**	**875.056**	**1.080.696**	**1.321.839**	**12.778.032**	**1.823.019**	**2.248.390**	**1.039.117**	**2.170.750**	**1.265.401**
Bijdrage huisvesting	**30.838**	**22.899**	**23.865**	**25.690**	**16.913**	**14.535**	**22.453**	**21.956**	**159.468**	**36.830**	**45.424**	**17.385**	**36.318**	**26.314**
Totaal uniforme bijdrage obv inwoners	**1.887.428**	**1.391.607**	**1.205.131**	**1.297.299**	**1.027.805**	**889.591**	**1.103.149**	**1.343.795**	**12.937.500**	**1.859.849**	**2.293.814**	**1.056.502**	**2.207.068**	**1.291.715**
Huisvesting Consultatiebureaus	114.093	65.896			51.466	33.614		72.474	510.908			52.830	96.740	-
Vaccinatieprogramma	81.709	60.674	18.974	20.425	44.812	38.511	17.851	58.174	422.534	29.283	36.115	46.063	96.229	20.921
Toezicht en handh. Kinderopvang	59.797	61.939	52.736	65.212	38.145	41.520	70.470	57.715	333.410	97.205	148.687	46.649	80.581	67.277
Nu Niet Zwanger	15.065	11.187	11.658	12.550	8.262	7.100	10.969	10.726	77.903	17.992	22.190	8.493	17.742	12.855
Totaal uniforme bijdrage obv factuur	**270.663**	**199.697**	**83.368**	**98.187**	**142.685**	**120.744**	**99.290**	**199.089**	**1.344.755**	**144.480**	**206.992**	**154.035**	**291.292**	**101.053**
Totaal uniforme bijdrage	**2.158.091**	**1.591.304**	**1.288.499**	**1.395.486**	**1.170.490**	**1.010.335**	**1.202.439**	**1.542.884**	**14.282.255**	**2.004.329**	**2.500.806**	**1.210.537**	**2.498.360**	**1.392.768**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facultatieve taken JGZ	53.673	23.484	4.405	24.204	22.947	8.446	3.889	85.338		57.853	18.527	4.944	39.944	
Attentiewijken									184.028					
BSOT									116.573					
Kijk op kleintjes									229.690					
Schoolverzuim VO									35.190					
Versterking in kwetsbare wijken									50.880					
Voorzorg	10.558								69.688					
VVE									15.450					
SMI									5.150					
Storm aanpak									136.190					
JGZ op ROC/Yverta									104.047					
Leerplichtontheffingen	414		897	414	1.794	69		690	12.006	6.003	1.587	449	207	1.070
Kind naar gezond gewicht									77.154	24.452				
Stevig ouderschap Rivierenland										127.407				
JGZ Vluchtelingen Oekraïne	11.011	8.037	7.455	1.037	5.047	3.487	8.226	8.527	30.568	5.106	10.944	6.730	6.860	2.773
	75.656	**31.521**	**12.757**	**25.655**	**29.788**	**12.002**	**12.115**	**94.555**	**1.066.614**	**220.821**	**31.058**	**12.123**	**47.011**	**3.843**
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)									133.529					
Regionale netwerkaanpak Seksueel Geweld									73.298					
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		22.479		20.181	12.808				110.448	23.930				17.488
GGD Crisisdienst		1.788												
Gezonde Leefomgeving			1.581				3.750		60.638				884	3.750
Voorlichting Vluchtelingen	863				3.066								11.576	
Hygiëne inspectie locatie opvang ontheemeden Oekraïne									906					
Algemene gezondheidszorg ontheemden Oekraïne									9.267					
	863	**24.267**	**1.581**	**20.181**	**15.874**	**0**	**3.750**	**0**	**388.086**	**23.930**	**0**	**0**	**12.460**	**21.238**
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Samenwerkplaats Sluitende aanpak (cofinanciering)									23.326					
Housing First									62.202					
Housing First feest									1.746					
Begeleiding ex-gedetineerden									17.628					
Buitenzorg									53.675					
2e Fase buitenslapers									46.924					
Flexibel budget									41.516					
Proeftuinen Samen verder									181.113					
Doorontwikkelen procesregie	57.540													
Wijk GGD	85.035					54.081								
Centrale Toegang BW en MO									1.878.067					
	142.575	**0**	**0**	**0**	**0**	**54.081**	**0**	**0**	**2.306.196**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep:Veilig Thuis (VT)														
Ouderenmishandeling									25.001					
Proeftuin Zaltbommel														46.782
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**25.001**	**0**	**0**	**0**	**0**	**46.782**
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Valpreventie				84.921	13.673	11.752	57.959	11.039			81.024		15.142	20.578
Welzijn op recept													12.882	
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									887.230					
Gezonde school	84.185											11.300		
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig		36.428			23.730	19.097	48.025	16.950	17.776		39.550		22.600	31.188
Brede Spuk West Betuwe														
Ketenaanpak overgewicht volwassenen														
Leefstijlspreekuur										43.693	48.220			
Kind naar gezond gewicht										13.221	26.781			13.673
Programma samen impact maken voor gezonde inwoners	5.775	3.654			2.880	1.924			129.998	136.284			5.967	4.468
Kansrijke start					3.164			6.328	24.200		2.460	14.125	14.916	
Schoolsout									224.543					
Beweeg je Fit									33.544					
Gezond Ouder Worden									54.532					
Ketenaanpak valpreventie bewegen en gezonde voeding									287.645					
	89.960	**40.082**	**0**	**84.921**	**43.447**	**32.773**	**105.984**	**34.317**	**1.659.468**	**193.198**	**198.035**	**25.425**	**71.507**	**69.907**
Totaal facultatieve taken	**309.054**	**95.870**	**14.338**	**130.757**	**89.110**	**98.856**	**121.849**	**128.872**	**5.445.365**	**437.950**	**229.092**	**37.548**	**130.978**	**141.769**
Totaal bijdrage per gemeente	**2.467.145**	**1.687.174**	**1.302.837**	**1.526.243**	**1.259.600**	**1.109.191**	**1.324.288**	**1.671.755**	**19.727.620**	**2.442.279**	**2.729.898**	**1.248.084**	**2.629.338**	**1.534.538**

Totale bijdrage per gemeenten

Gemeenten	Uniforme bijdragen					Facultatieve taken					Totaal
	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Nu Niet Zwanger	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	
Berg en Dal	1.887.428	114.093	59.797	15.065	81.709	75.656	863	142.575	0	89.960	2.467.145
Beuningen	1.391.607	65.896	61.939	11.187	60.674	31.521	24.267	0	0	40.082	1.687.174
Buren	1.205.131	0	52.736	11.658	18.974	12.757	1.581	0	0	0	1.302.837
Culemborg	1.297.299	0	65.212	12.550	20.425	25.655	20.181	0	0	84.921	1.526.243
Druten	1.027.805	51.466	38.145	8.262	44.812	29.788	15.874	0	0	43.447	1.259.600
Heumen	889.591	33.614	41.520	7.100	38.511	12.002	0	54.081	0	32.773	1.109.191
Maasdriel	1.103.149	0	70.470	10.969	17.851	12.115	3.750	0	0	105.984	1.324.288
Neder-Betuwe	1.343.795	72.474	57.715	10.726	58.174	94.555	0	0	0	34.317	1.671.755
Nijmegen	12.937.500	510.908	333.410	77.903	422.534	1.066.614	388.086	2.306.196	25.001	1.659.468	19.727.620
Tiel	1.859.849	0	97.205	17.992	29.283	220.821	23.930	0	0	193.198	2.442.279
West Betuwe	2.293.814	0	148.687	22.190	36.115	31.058	0	0	0	198.035	2.729.898
West Maas en Waal	1.056.502	52.830	46.649	8.493	46.063	12.123	0	0	0	25.425	1.248.084
Wijchen	2.207.068	96.740	80.581	17.742	96.229	47.011	12.460	0	0	71.507	2.629.338
Zaltbommel	1.291.715	0	67.277	12.855	20.921	3.843	21.238	0	46.782	69.907	1.534.538
Totale bijdrage 2025	**31.792.253**	**998.020**	**1.221.344**	**244.692**	**992.275**	**1.675.516**	**512.231**	**2.502.852**	**71.783**	**2.649.025**	**42.659.990**

6.7 Thematabel resultaat GGD 2025

Jaarrekening 2025	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)							Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT	Corona		
Baten																	
Bijdrage deelnemende gemeenten	683	3.202	12.855	0	2.124	1.343	2.910	8.175	0	0	0	0	0	0	0	501	31.792
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.466	992	998	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.456
Subsidies Rijk	0	1.230	377	0	0	0	0	0	0	4.380	0	0	37	0	0	32	6.055
Subsidies gemeenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	512	2.431	1.676	2.649	144	0	0	7.411
Overige opbrengsten	0	106	778	14	0	39	30	85	0	3.475	355	281	494	40	0	560	6.257
Acquisitiedoelstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	**683**	**6.004**	**15.002**	**1.012**	**2.124**	**1.382**	**2.941**	**8.260**	**0**	**8.367**	**2.786**	**1.957**	**3.180**	**184**	**0**	**1.092**	**54.972**
Lasten																	
Personeelskosten	506	3.866	10.446	0	1.716	502	2.064	6.025	0	5.670	2.641	1.869	2.590	189	0	2.038	40.123
waarvan overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.813	-787	-553	-760	-55	0	3.968	0
Kapitaallasten	0	0	13	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1.017	1.031
Huisvestingskosten	29	245	295	993	92	47	130	350	0	122	0	0	1	0	0	-304	2.000
Materiële kosten	42	539	1.064	19	61	330	49	438	0	2.303	153	107	640	0	0	5.879	11.623
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-78	-78
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead GGD	141	1.204	3.069	0	454	232	637	1.722	0	1.813	787	553	760	55	0	-11.427	0
Totaal lasten	**718**	**5.853**	**14.887**	**1.012**	**2.323**	**1.110**	**2.879**	**8.536**	**0**	**8.095**	**2.794**	**1.977**	**3.231**	**190**	**0**	**1.092**	**54.698**
Saldo baten en lasten	**36**	**-151**	**-115**	**0**	**199**	**-272**	**-61**	**276**	**0**	**-272**	**8**	**20**	**51**	**6**	**0**	**0**	**-274**
Onttrekkingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	-276	0	0	0	0	0	0	0	0	-276
Toevoegingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vpb	**36**	**-151**	**-115**	**0**	**199**	**-272**	**-61**	**0**	**0**	**-272**	**8**	**20**	**51**	**6**	**0**	**0**	**-550**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vpb	**36**	**-151**	**-115**	**0**	**199**	**-272**	**-61**	**0**	**0**	**-272**	**8**	**20**	**51**	**6**	**0**	**0**	**-550**

6.8 Dienstenoverzicht Veilig Thuis

Dienstenoverzicht Veilig Thuis

	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil t.o.v. begroting 2025	%
Wettelijke diensten					
Adviezen & Ondersteuning	6.359	7.231	6.645	-586	-8%
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.853	2.655	2.681	26	1%
Overdracht na veiligheidsbeoordeling	2.079	2.173	1.746	-427	-20%
Onderzoek	220	223	211	-12	-5%
Voorwaarde en vervolg	189	354	190	-164	-18%
Voorwaarde en vervolg proeftuinen	45	0	101	101	
Monitoring	266	456	311	-145	-32%
Huisverboden uitvoering	52	54	53	-1	-2%
Huisverboden screenings	69	76	73	-3	-4%
Overige diensten					
VTO naar RVDK	7	23	5	-18	-78%
VTB	19	43	23	-20	-47%

6.9 Beleidsindicatoren

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,63	0,60	0,68
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,59	0,59	0,64
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	94	77	93
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	6%	4%	8%
Overhead (% van totale lasten)	21%	24%	22%

6.10 Overzichten naar thema's

Hieronder zijn de thematabellen weergegeven. Positieve bedragen betekenen een negatief resultaat, negatieve bedragen betekenen een positief resultaat.

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD			
Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	718	683	634
Baten	-683	-683	-644
Resultaat na belasting	**36**	**0**	**-10**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD			
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	5.853	6.297	6.324
Baten	-6.004	-6.297	-6.360
Resultaat na belasting	**-151**	**0**	**-37**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD			
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	15.900	15.413	14.957
Baten	-16.014	-15.413	-14.679
Resultaat na belasting	**-115**	**0**	**278**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD			
Gezond Leven	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	2.323	2.124	1.989
Baten	-2.124	-2.124	-2.043
Resultaat na belasting	**199**	**0**	**-54**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	1.110	1.347	937
Baten	-1.382	-1.347	-1.001
Resultaat na belasting	**-272**	**0**	**-63**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	2.879	2.941	2.813
Baten	-2.941	-2.941	-2.781
Resultaat na belasting	**-61**	**0**	**32**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			
Veilig Thuis	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	8.536	8.260	8.488
Baten	-8.260	-8.260	-8.577
Reserve	-276	0	18
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**-72**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	8.095	8.139	8.338
Baten	-8.367	-8.139	-8.400
Resultaat na belasting	**-272**	**0**	**-62**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	2.794	2.222	2.209
Baten	-2.786	-2.222	-2.198
Resultaat na belasting	**8**	**0**	**11**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	0	0	0
Baten	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Gezond Leven	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	3.231	2.338	3.088
Baten	-3.180	-2.338	-3.061
Resultaat na belasting	**51**	**0**	**26**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	1.977	1.803	2.100
Baten	-1.957	-1.803	-2.070
Resultaat na belasting	**20**	**0**	**30**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Veilig Thuis	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	190	0	356
Baten	-184	0	-354
Resultaat na belasting	**6**	**0**	**2**

Werkveld specifiek (facultatief)			
Coronabestrijding	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	0	0	46
Baten	0	0	-46
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**

Overhead GGD			
Overhead GGD	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2025**	**Realisatie 2024**
Lasten	1.092	826	715
Baten	-1.092	-726	-647
Reserve	0	0	-60
Vennootschapsbelasting	0	0	-8
Resultaat na belasting	**0**	**100**	**0**

6.11 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten

Subsidie: JGZ	Restant uit 2024	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2026	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Attentiewijken	0	184.028	184.028	0	0	0
Nijmegen Kijk op Kleintjes	0	229.690	229.690	0	0	0
Nijmegen Inzet BSOT en extra inzet jeugdarts	0	116.573	116.573	0	0	0
Nijmegen Schoolverzuim	0	35.190	35.190	0	0	0
Nijmegen Voorzorg	0	0	0	0	0	0
Nijmegen Voorzorg (6 extra trajecten, uitvoering 2025)	121.482	56.205	69.688	107.999	0	0
Nijmegen Jeugdarts en verpleegkundige onderwijs ROC	0	90.957	90.957	0	0	0
Nijmegen Jeugdarts en verpleegkundige onderwijs Yverta	0	13.090	13.090	0	0	0
Nijmegen Versterking in kwetsbare wijken	0	50.880	50.880	0	0	0
Nijmegen Kinderrechten Nu! (2021)	5.277	0	0	0	-5.277	0
Nijmegen Kind naar gezond gewicht Rijk van Nijmegen pilot	0	56.554	57.468	0	0	0
Berg en Dal Kansrijke Start	0	0	0	0	0	0
Berg en Dal Informatie en Advies	0	0	0	0	0	0
Beuningen Kind naar gezond gewicht 2025	13.390	0	0	0	-13.390	0
Beuningen JGZ Facultatieve taken	6.115	0	0	0	0	6.115
Heumen Kind naar gezond gewicht 2025	14.881	0	0	0	-14.881	0
Neder-Betuwe facultatief JGZ	10.988	100.477	85.338	0	0	26.127
Tiel Logopedie	0	59.969	58.172	0	0	1.797
Tiel Stevigouderschap	0	149.382	127.407	21.975	0	0
West Betuwe facultatief JGZ	2.396	23.276	20.114	0	0	5.558
Maasdriel 0-4	0	250	0	250	0	0
Zaltbommel 0-4	0	250	0	250	0	0
	174.529	1.166.771	1.138.595	130.474	-33.548	39.597

Subsidie: AGZ	Restant uit 2024	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2026	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)	0	147.391	133.529	0	0	13.862
Nijmegen Regionaal netwerkaanpak Seksueel Geweld	15.916	65.356	73.298	7.974	0	0
Nijmegen Gezonde Leefomgeving	8.789	55.423	60.638	0	-580	2.994
	24.705	268.170	267.465	7.974	-580	16.856

Subsidie: BZ	Restant uit 2024	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2026	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Centrale Toegang MO & BW	48.455	1.928.674	1.878.067	30.000	0	69.062
Nijmegen 2e Fase buitenslapers	20.818	75.597	46.924	0	0	49.491
Nijmegen Nazorg ex-gedetineerden	0	17.628	17.628	0	0	0
Nijmegen Housing First	0	63.115	62.202	0	0	913
Nijmegen Buitenzorg	0	53.675	53.675	0	0	0
Nijmegen Doorbraak Budget	44.001	60.000	41.516	0	0	62.485
	113.274	2.198.689	2.100.012	30.000	0	181.951

Subsidie: GL	Restant uit 2024	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2026	Terug betaald	Terug te betalen
Berg en Dal Gezonde School	1.500	30.510	30.510	0	0	1.500
Berg en Dal Beweegstimulerende consultatiebureaus	630	0	0	0	0	630
Beuningen Kind naar gezond gewicht	0	0	0	0	0	0
Culemborg Valpreventie	48.040	57.644	70.721	34.963	0	0
Maasdriel Valpreventie Bommerlerwaard	13.423	80.000	57.959	35.464	0	0
Nijmegen Beweeg Je Fit	12.591	74.262	33.544	40.718	-12.591	0
Nijmegen Gezond Ouder Worden	4.368	70.382	54.532	0	-4.368	15.850
Nijmegen Ketenaanpak Valpreventie bewegen en gezonde voeding	130.831	351.250	287.645	0	-130.831	63.605
Nijmegen Gezondheidsmakelaars	0	910.354	884.785	0	0	25.569
Nijmegen Kansrijke start	1.357	25.600	25.600	0	-1.357	0
Nijmegen Nijmeegse aanpak gezonde jeugd en jongeren	5.930	0	0	0	-5.930	0
Nijmegen Pilot Kind naar gezonder gewicht	22.930	0	0	0	-22.930	0
Nijmegen Projectleider Kind naar gezonder gewicht	0	0	0	0	0	0
Nijmegen SchoolsOut (2022 - 2025)	3.665	213.234	216.245	0	0	0
Nijmegen SchoolsOut (2020)	9.761	0	0	0	-9.761	0
Nijmegen gezondheidsmonitor GM20 (2020)	2.405	0	0	0	-2.405	0
Nijmegen Programma Samen Impact maken voor gezondere inwoners	0	115.198	115.198	0	0	0
West Betuwe Leefstijlspreekuur	30.140	0	30.140	0	0	0
West Betuwe Valpreventie 2023/2024	111.213	95.000	81.024	99.500	0	25.689
Zaltbommel Valpreventie Bommerlerwaard	13.423	80.000	20.578	72.845	0	0
Gecombineerde leefstijl interventies 2025/2026	0	48.640	17.776	30.864	0	0
	412.207	2.152.074	1.908.481	314.354	-190.173	132.844

Subsidie: VT	Restant uit 2024	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2026	Terug betaald	Terug te betalen
Ouderenmishandeling	0	25.001	25.001	0	0	0
	0	25.001	25.001	0	0	0

6.12 Bestuur en vaststelling jaarrekening

Algemene gegevens

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten. De gemeenschappelijke regeling is gevestigd te Nijmegen.
Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+ jaar). Speciale aandacht gaat hierbij uit naar kwetsbare groepen. Onze dienstverlening organiseren wij zo laagdrempelig mogelijk in samenwerking met burgers en partners in de zorg, veiligheid, het onderwijs en welzijn.

Het takenpakket van de GGD is divers en dus ook de expertise die wij bieden. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet Publieke Gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren zijn de Wet Kinderopvang, Wet op de Lijkbezorging, Jeugdwet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Directie

OP 31 december 2025 is mevrouw M. Pieters Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De directie verklaart hierbij dat de jaarrekening 2025 naar waarheid en in overeenstemming met de richtlijnen, zoals deze in 2025 van toepassing waren, is opgesteld.

Goedkeuring jaarrekening

De planning is dat de jaarstukken 2025 in de vergadering van 2 juli 2026 door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld.

Op 31 december 2025 is samenstelling van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur als volgt:

AB/DB leden		
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Wilma Alink	Buren	AB-lid
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB lid (t/m 15 september 2025)
Nadine Huntink	Druten	AB-lid/DB lid (vanaf 15 september 2025)
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB lid
Rob Engels	Heumen	AB-lid (t/m 17 april 2025)
Wim Vink	Heumen	AB-lid (vanaf 17 april 2025
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Cilia Daemen	Nijmegen	Voorzitter AB / Voorzitter DB
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB lid
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid/DB lid (vanaf 15 september 2025 DB lid)
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid (t/m 31 maart 2025)
Wilco de Graaff	Zaltbommel	AB-lid (vanaf 1 april 2025)
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB
Jan de Geus	West Betuwe	Vice Voorzitter AB en DB
Bas Disco	Extern adviseur DB	

7

Verklaring van afkortingen

7. Verklaring van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Pensioenfonds voor overheid en onderwijs
ABR	Antibioticaresistentie
ASG	Aanvullende Seksuele Gezondheid
AZWA	Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCG-vaccinatie	Bacillus Calmette-Guérin
BCI	Bureau Crisistoewijzing Intramuraal
BCO	Bron- en contactonderzoek
BHV	Bedrijfshulpverlening
BRP	Basisregistratie Personen (voorheen: GBA)
CNO	Crisisnoodopvang
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CSG	Centrum Seksuele Gezondheid
CTMO	Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang
CZV	Centrale Zorgverleners (voor Kind naar Gezonder Gewicht)
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
EPD	Elektronisch patiëntendossier
EPDS	Edinburgh Postnatal (Postpartum) Depression Scale
EVS	Elektronisch Voorschrijfsysteem
GAGS	Gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen
GGIB	Wij zijn groen, gezond en in beweging Nijmegen
GIZ	Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GLI	Gecombineerde leefstijlinterventie
HBV-vaccinatie	Hepatitis B vaccinatie
HIS	Huisarts Informatie Systeem
HKZ	Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen
HPV	Humaan papillomavirus
IV	Informatievoorziening
IVT	Interventieteam
JOGG	Voorheen: Jongeren op gezond gewicht. Nu: gezonde jeugd, gezonde toekomst
KD+	Kinddossier+
KISS	Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
KnGG	Kind naar Gezonder Gewicht
KOPP	Kinderen van Ouders met Psychische Problemen
KOV	Kinderen van Ouders met Verslavingsproblemen
LPA	Lokaal Preventieakkoord
LPK	Landelijk Professioneel Kader
MBTO	Medewerker betrokkenheid-tevredenheidsonderzoek
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MT	Management Team
MTV	Melding Ter Verbetering
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
PGA	Publieke Gezondheid Asielzoekers
PGB	Persoonsgebonden budget
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PrEP-zorg	Zorg voor mensen met hoog risico om hiv op te lopen

PSH	Psychosociale Hulpverlening
RAO	Regionaal Ambtenaren Overleg
RBT	Regionaal Beleidsteam
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RNZS	Regionaal Netwerk Zorg en Straf
ROB	Regionaal Ondersteuningsbureau Rijk van Nijmegen
ROC	Regionaal opleidingscentrum
ROT	Regionaal Operationeel Team
RSV of RS-virus	respiratoir syncytieel virus
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SPV	Sociaal psychiatrisch verpleegkundige
STORM	Strong Teens and Resilient Minds
TTP	Trusted Third Party
TVS	Toegangverleningservice
TWINN	Landelijk overkoepelend afsprakenstelsel voor uitwisseling van gezondheidsgegevens tussen zorgaanbieders
UZI	Unieke Zorgverlener Identificatie
VEZN	Versterking Eerstelijn Zuid-Nederland
VGGM	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
VGV	Vrouwelijke genitale verminking
VIR	Verwijsindex Risicojongeren
VO	Voorontwerp
VPB	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VSV	Verloskundig Samenwerkingsverband
VT	Veilig Thuis
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabpvz	Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de Zorg
Wet FID	Wet Financiering decentrale overheden
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
Woo	Wet Open Overheid
WPG	Wet Publieke Gezondheid
Wvggz	Wet verplichte GGZ
WW	Werkloosheidswet
ZAT	Zorg Advies Team
Zorg AB	Zorg AdresBoek

GGD Gelderland-Zuid

Jaarverslag 2025

OVERZICHT VAN RESULTATEN

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

HOOFDSTUK 1 / UNIFORME TAKEN DIE VANWEGE DE WET PUBLIEKE GEZONDHEID (WPG) OF ANDERE WETTEN ZIJN OPGEDRAGEN AAN DE GGD 4

1.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA) 5
1.2 Algemene Gezondheidszorg 8
1.3 Gezond Leven 12
1.4 Jeugdgezondheidszorg 15

HOOFDSTUK 2 / UNIFORME TAKEN DIE DOOR DE GEMEENTEN VANWEGE BELEIDSMATIGE KEUZES ZIJN OPGEDRAGEN AAN DE GGD 19

2.1 Algemene Gezondheidszorg 20
2.2 Bijzondere Zorg 21
2.3 Veilig Thuis 23

HOOFDSTUK 3 / WERKVELDSPECIFIEKE OPDRACHTEN (FACULTATIEF) 26

3.1 Algemene Gezondheidszorg 27
3.2 Bijzondere Zorg 29
3.3 Gezond Leven 31
3.4 Jeugdgezondheidszorg 34

Dit deel van het jaarverslag bevat een beschrijving van de resultaten.
De jaarstukken (hoofdstuk 4 t/m 7) vindt u terug in een apart document.

Leeswijzer

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de behaalde resultaten van GGD Gelderland-Zuid in het jaar 2025. Leidend voor deze resultaten zijn de doelstellingen zoals die in de programmabegroting 2025 zijn geformuleerd. In dit jaarverslag ziet u een splitsing tussen de wettelijke taken opgedragen aan de GGD (hoofdstuk 1) en de wettelijke taken die beleidsmatig bij de GGD zijn belegd (hoofdstuk 2). Deze taken zijn door het bestuur vastgesteld in de programmabegroting, in lijn met onze meerjarenstrategie 2024-2027. Het zijn ontwikkelingsgebieden waar we extra gezondheidswinst willen behalen door het verbinden van vakkennis binnen en buiten onze GGD. Daarna vindt u in hoofdstuk 3 de resultaten van de facultatieve werkveldspecifieke opdrachten. In elk hoofdstuk is een aantal resultaten uitgedrukt in cijfers en infographics. In het onderdeel Jaarstukken tenslotte (vanaf hoofdstuk 4) vindt u informatie over de bedrijfsvoering, de jaarrekening en enkele bijlagen met aanvullende gegevens.

Wat doet de GGD?

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten.

Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is: het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+). Daarbij hebben kwetsbare groepen onze speciale aandacht. Onze dienstverlening organiseren wij zo toegankelijk mogelijk en samen met gemeenten en partners in zorg, onderwijs, welzijn, wonen en veiligheid.

Het takenpakket van de GGD is divers en daarmee ook onze kennis en kunde.
De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet publieke gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren, zijn: Wet kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning.

GGD Gelderland-Zuid

Voorwoord

Als GGD dragen we bij aan een gezond en veilig leven voor alle inwoners in Gelderland-Zuid. We hebben daarbij extra aandacht voor kwetsbare groepen. Maatschappelijke veranderingen maken ons werk steeds lastiger. Daardoor moeten we dagelijks keuzes maken welke zorg we aan wie kunnen bieden. Investeren in lokale samenwerking en netwerkontwikkeling is hierbij belangrijk. Meer hierover leest u in onze Meerjarenstrategie 2024-2027.

We werken als GGD samen in ketens en netwerken. Bij Bijzondere Zorg en Veilig Thuis werken we nauw samen met gemeenten, het sociale domein en partners in zorg en veiligheid. We zien dat het aantal hulpvragen blijft groeien en dat de problemen van cliënten steeds complexer worden. Dat merken wij én dat merken onze samenwerkingspartners.

Ook in de landelijke akkoorden (IZA, GALA, AZWA) staat samenwerking centraal. Met de ketenaanpakken verbinden we het sociale domein met de zorg. Bijvoorbeeld bij het tegengaan van overgewicht.
Het netwerk Sluitende Aanpak maakt de verbinding tussen deze domeinen voor inwoners met een psychische en/of sociale kwetsbaarheid. Het netwerk heeft zich ontwikkeld tot een regionaal platform waar vraagstukken rond zorg, veiligheid en samenleving samenkomen. Hierdoor worden professionals en inwoners beter geholpen. En versterken we de sociale basis.

Op 1 januari 2026 namen we de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar in 6 gemeenten in Rivierenland van Santé Partners over. Daarmee levert de GGD nu in het hele werkgebied jeugdgezondheidszorg voor 0-18 jaar. Door deze doorgaande lijn kunnen we kinderen en ouders beter ondersteunen. Ongeveer 70 medewerkers van Santé Partners zijn vanaf 1 januari 2026 met veel enthousiasme bij ons gestart.

Voor een aantrekkelijk overzicht van de meest opvallende zaken verwijs ik u naar het beknopte **publieksjaarverslag**.

Ik wens u veel leesplezier!

Dr. ir. Moniek Pieters
Directeur Publieke Gezondheid
GGD Gelderland-Zuid

HOOFDSTUK 1

Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn opgedragen aan de GGD

1.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)

Binnen het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) verzamelen, bestuderen en vergelijken wij gegevens over de gezondheid van inwoners uit Gelderland-Zuid. We analyseren ook de factoren die hiermee kunnen samenhangen. Het onderzoek is breed omdat we aansluiten op diverse databronnen en onze data-expertise steeds doorontwikkelen. De informatie die uit de analyses komt, versterkt onze advisering en uitvoering binnen de gezondheidspreventie.

Per 1 oktober 2025 zijn de onderzoekers uit het team Gezonde Kennis en de dataspecialisten uit het Directiebureau volledig naar het programmateam OIA overgegaan. We werken nu vanuit 1 team aan 1 werkagenda. Dat zorgt voor overzicht, efficiëntie en duidelijkheid. De wettelijke taken, gericht op monitoring van de gezondheidssituatie van inwoners in onze regio, zijn op deze manier ook steviger verankerd in de organisatie.

MONITORS KINDEREN, JONGVOLWASSENEN EN VOLWASSENEN/SENIOREN

Tussen oktober en december 2025 zijn data verzameld voor de Kindermonitor. Ruim 39.000 gezinnen in de regio Gelderland-Zuid werden benaderd. Met een respons van ongeveer 42% betekende dit ongeveer 16.400 ingevulde vragenlijsten. De eerste resultaten worden in het eerste kwartaal 2026 verwacht. Omdat we al cijfers vanaf 2009 hebben, kunnen we een trendanalyse maken over bijvoorbeeld de gezondheid van kinderen, mening ouder over het gewicht, ziekteverzuim, pesten, (melk)voeding, beweging, lidmaatschap sportclub, buitenspelen, seksuele opvoeding, hulp bij opvoeding en kindvriendelijke omgeving. Door de achtergrondkenmerken kunnen we aandachtsgezinnen onderscheiden, maar ook met terugwerkende kracht kijken naar veranderingen over de tijd.

In 2025 zijn de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen en van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen gepubliceerd op gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl. Over die laatstgenoemde monitor zijn de gemeentepresentaties gehouden.

VERDIEPING INZICHTEN PUBLIEKE GEZONDHEID

We hebben de publieksinformatie in 2025 uitgebreid met 3 gemeenteprofielen gericht op Kind en Jeugd, Volwassenen en Ouderen (65+). Een gemeenteprofiel geeft in het kort weer hoe het gaat met de gezondheid en het welzijn van inwoners. Per thema worden de belangrijkste onderwerpen samengevat, zodat snel duidelijk wordt waar kansen en uitdagingen liggen. Dit gemeenteprofiel helpt gemeenten, professionals en partners om samen te werken aan een gezonde en veerkrachtige gemeenschap.

Daarnaast zijn er verschillende verdiepende inzichten toegevoegd op gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl:

- Verdieping op basis van monitordata en kwalitatieve interviews over veerkracht en weerbaarheid bij jongvolwassenen (publicatie volgt begin 2026).
- Verdieping op het onderwerp seksuele diversiteit op basis van de Gezondheidsmonitor Jeugd.
- Verdieping op genderverschillen op basis van de Gezondheidsmonitors Jeugd, Jongvolwassen en Volwassenen en Ouderen.

SAMENWERKING MET ANDERE GGD'EN EN ACADEMISCHE WERKPLAATSEN

Panelonderzoek

De resultaten van het panelonderzoek 'Klimaatverandering en gezondheid' zijn gepubliceerd. De vragenlijst is in 2024 verstuurd naar alle panelleden van de 5 GGD'en in Gelderland en Overijssel. Over bijna 9.000 deelnemers hebben we een beeld gegeven van hoe men omgaat met de gevolgen van klimaatverandering, en bieden we gerichte handelingsperspectieven voor gemeenten.
De analyse van de resultaten van het panelonderzoek 'Diversiteit en acceptatie' loopt. Met dit panelonderzoek brengen we in kaart hoe mensen denken over lhbtiqa+ groepen en wat zij weten over de problemen die deze mensen ervaren. Daarnaast willen we weten of mensen discriminatie en uitsluiting van deze groep herkennen en wat ze hiervan vinden. Tot slot zijn we benieuwd naar de meningen over en het draagvlak voor bepaalde beleidsmaatregelen die gemeenten kunnen nemen om de situatie van lhbtiqa+ personen te verbeteren. Op die manier hebben we onze informatie- en adviesfunctie voor de gemeenten verrijkt en verdiept voor een kwetsbare groep mensen. We hebben de gemeenten handvatten gegeven om de maatschappelijke problemen die deze groep ervaart, aan te pakken.

Landelijke OGGZ-monitor

Binnen de landelijke OGGZ-monitor heeft GGD Gelderland-Zuid als pilotregio in 2 werkgroepen deelgenomen. Voor de doelgroepen 'thuiswonenden met waarschijnlijk dementie en ernstige zorgtekorten' en 'thuiswonenden met ernstige woningvervuiling/hoarding' hebben we data geanalyseerd en meegeschreven aan de factsheets. Voor de groep thuiswonenden met vermoedelijk dementie zijn ook interviews afgenomen. In de factsheets beschrijven we of en hoe we kun-

nen toewerken naar landelijke ontsluiting van indicatoren, inclusief het harmoniseren en duiden van data. Ook geven we inzicht in de omvang, problematiek, zorgbehoeften en toeleiding naar reguliere ondersteuning en zorg.

DASHBOARDS OP AFDELINGSNIVEAU

We blijven de dashboards op afdelingsniveau (door)ontwikkelen. Dit doen we voor onderbouwing en evaluatie van beleid, uitbreiding van informatie, het optimaliseren van datakwaliteit en het vaststellen van definities. Hieronder enkele voorbeelden van dashboards die we in 2025 hebben ontwikkeld of uitgebreid.

- Er is een GGD-breed rapport over ‘bevolking’ op basis van CBS-cijfers opgeleverd.
- De rapportages over Toegang Beschermd Wonen en Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang delen we sinds 2025 met betrokken ambtenaren van alle gemeenten in de regio.
- Voor Wmo-Toezicht hebben we een dashboard opgeleverd waarmee eenduidig en efficiënt verantwoording kan plaatsvinden.
- Na de migratie van het cliëntregistratiesysteem Myneva worden de rapporten van Veilig Thuis nu gevoed door data uit Clavis.
- De data van HPZone hebben we technisch ontsloten en staan in onze database.

TOEWERKEN NAAR EEN MEER DATA-GEDREVEN GGD

Structurele en veilige data-infrastructuur

Onze data-infrastructuur is continu in ontwikkeling om onze gegevens uit het primaire proces van de verschillende afdelingen veilig toe te passen in sturingsrapporten. Voor de databases zijn ontwikkel- en productieomgevingen ingericht. Door met 2 omgevingen te werken, wordt ons werk eerst gecontroleerd en goedgekeurd door de eindgebruikers. Waar mogelijk hebben alle databronnen een geautomatiseerde ontsluiting. Brondata worden ruw opgehaald en verder verwerkt naar een datamodel of naar begrijpelijke indicatoren. Op die manier is de informatie eenduidig op te halen voor verdere analyse of rapportage. Dit fundament levert een toegankelijke en veilige basis. Ook stimuleert het de zelfredzaamheid van de afdeling omdat er meer data beschikbaar komen voor onderbouwing van het beleid en voor verdiepend onderzoek.

Groei in datavaardigheid

Het aanbod en structureel gebruik van dashboards en rapportages nam in 2025 bij verschillende teams binnen de GGD verder toe. In vaste evaluatiecycli worden de dashboards/rapportages continu doorontwikkeld. Zo blijven ze optimaal aansluiten bij de steeds veranderende informatiebehoefte uit het werkveld.

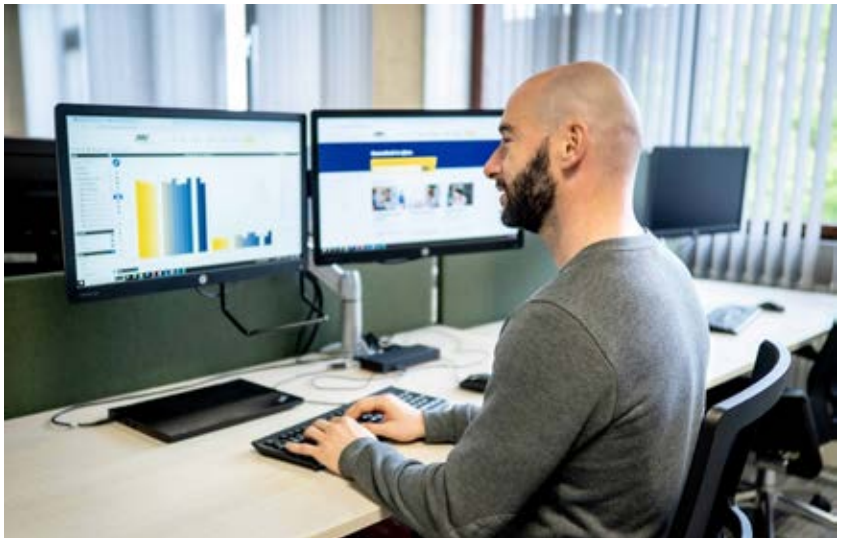

1.2 Algemene Gezondheidszorg

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) combineert de volgende taakgebieden: het voorkómen en bestrijden van infectieziekten en tuberculose, (reis)vaccinaties, seksuele gezondheidszorg, technische hygiënezorg, forensische geneeskunde en medische milieukunde. Ook het toezicht op kinderopvang en Wmo-voorzieningen zijn taken van de afdeling AGZ.

VACCINATIES

Ook in 2025 zijn mensen in de regio gevaccineerd tegen corona. Met wekelijkse overzichten uit de coronadashboards is de vaccinatiegraad en -opkomst inzichtelijk gemaakt. Van oktober tot en met december liep de najaarscampagne. In deze periode zijn in totaal 89.605 mensen gevaccineerd. Dit is 99% van de door het RIVM geplande vaccinaties. In 2025 ontstond vraag naar gordelroosvaccinaties, aangezwengeld door landelijke publiciteit. Er zijn 1.144 gordelroosvaccinaties gezet.

BESTRIJDING INFECTIEZIEKTEN

In 2025 kwamen er 288 meldingen binnen van meldingsplichtige infectieziekten en 678 vragen van burgers en professionals over infectieziekten (ten opzicht van 792 meldingen en 999 vragen in 2024). Het aantal meldingen is in 2025 fors afgenomen omdat de kinkhoestuitbraak voorbij was.
Opvallend was een hepatitis A-uitbraak op een basisschool in de zomer. De GGD organiseerde daarom op de eerste zaterdag van de zomervakantie een grote vaccinatieronde om verdere verspreiding te voorkomen.
Verder was er in het najaar sprake van vogelgriep op een kinderboerderij. Voor team Infectieziektebestrijding (IZB) was het een uitdaging om het grote aantal betrokken medewerkers op korte termijn telefonisch te informeren en zo nodig uit te nodigen bij de GGD voor postexpositieprofylaxe (behandeling na besmetting), om te monitoren en te testen bij klachten. Om dit waar te kunnen maken is er opgeschaald binnen team IZB, waardoor dit succesvol is verlopen.
Daarnaast zijn de 6 GGD'en van de regio Midden-Oost nauwer gaan samenwerken op het gebied van surveillance, beleid en uitbraakbestrijding.
Tot slot begeleidde team IZB in 2025 1 verpleegkundig stagiaire, 3 artsen in opleiding (tot arts Infectieziektebestrijding of arts Maatschappij en Gezondheid) en meerdere coassistenten.

Meldingen infectieziekten (zonder corona)

	2024	2025
Meldingsplichtige ziekten	792	288
Niet meldingsplichtige infectieziekten	180	203
Vragen over infectieziekten	999	678
'Artikel 26'-meldingen	121	110
Totaal	**2.091**	**1.279**

TOP 5 Meldingsplichtige infectieziekten 2025

1. **Invasieve pneumokokkenziekte 60**
2. **CPE[1] 36**
3. **Hepatitis B – niet acuut 28**
4. **Legionellose 28**
5. **Shigella 24**

1. Bacterie die ongevoelig is voor bepaalde antibiotica.

CRISISBEHEERSING

In 2025 is gestart met de herziening van het integrale crisisplan, met als doel de paraatheid voor langlopende crises te versterken. Deze aanpassingen worden uitgevoerd in nauwe afstemming met de Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI) en de bovenregionale samenwerking infectieziektebestrijding. De LFI heeft als opdracht om bij grootschalige infectieziekte-uitbraken binnen 48 uur landelijke opschaling en coördinatie van bestrijdingsmaatregelen te realiseren. Ook moet de LFI de paraatheid hiervoor structureel versterken (pandemische paraatheid).
De GGD heeft een actueel cyclisch opleidingsjaarplan (OTO) van de bij de opschaling betrokken personen en afdelingen en is hiermee voorbereid op een crisis of ramp. Volgens de overeenkomst Publieke Gezondheid tussen de GHOR en GGD Gelderland-Zuid heeft de GGD voorzien in de afgesproken piketfuncties voor de VRGZ-/GHOR-crisisorganisatie.
De inzet van de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) is volgens de overeenkomst GGD'en regio Oost geborgd. Hiermee zijn ook GGD-piketfuncties van de GAGS geborgd.
GGD Gelderland-Zuid is in 2025 voor 12 situaties opgeroepen. Deze situaties hebben niet geleid tot het activeren van een GGD-crisisteam.

TECHNISCHE HYGIËNEZORG

Volgens de contractafspraken tussen COA en GGD GHOR Nederland zijn de (noodopvang)locaties voor asielzoekers bezocht. Er is op 1 locatie een nulmeting verricht en op 5 locaties is een reguliere inspectie uitgevoerd.
Er zijn verschillende inspecties uitgevoerd bij evenementen. Ook gaven we bij enkele evenementen telefonisch advies. In 2025 bezochten we naast vierdaagsecampings ook een aantal locaties van de vierdaagsefeesten.
Bij de 10 seksinrichtingen zijn de jaarlijkse inspecties uitgevoerd. Eén inspectie voldeed niet aan de norm; daar is een her-inspectie ingepland.
In 2025 hebben we onze samenwerking met gemeenten voortgezet door een jaarlijks overleg en laagdrempelig contact. Verder namen we deel aan de jaarlijkse vergunningverleningsdag voor onder andere vergunningverleners. Daar is ons proces technische hygiënezorg bij evenementen toegelicht.
In samenwerking met het team Infectieziektebestrijding waren we betrokken bij diverse uitbraken/verheffingen. We hebben instellingen op locatie bezocht en geadviseerd in het kader van infectiepreventie en bestrijding.

REGIONAAL ZORGNETWERK GAIN

GGD Gelderland-Zuid is onderdeel van het Gelders Antimicrobiële resistentie en Infectiepreventie Netwerk (GAIN) en is vertegenwoordigd in het regionaal coördinatieteam en de stuurgroep. Samen met andere zorgpartners hebben we gewerkt aan het verminderen van (zorg)infecties en antibioticaresistentie. Een voorbeeld hiervan is het project 'Flitsleren in de huisartsenpraktijk'. Daarnaast leverden we een bijdrage aan de netwerkbijeenkomsten en overige projecten.

TATTOOS EN PIERCINGS

In 2025 zijn 43 vergunningen verstrekt aan ondernemingen voor het uitvoeren van tatoeages, piercings en permanente make-up. Daarnaast zijn 5 vrijstellingen verleend voor het uitvoeren van tatoeages en piercings op alternatieve locaties, zoals evenementen en festivals.

TUBERCULOSEBESTRIJDING

Het aantal gevonden TBC-infecties (51) en het aantal patiënten met actieve tuberculose (21) is ongeveer gelijk aan vorig jaar. Dit in tegenstelling tot de landelijke cijfers: in nagenoeg alle andere GGD-regio's is

een stijging te zien.
Van de 51 tuberculose-infecties zijn er 23 gevonden bij bron- en contactonderzoek (BCO), 13 bij screenings bij de GGD en 15 bij screenings elders zoals ziekenhuizen. Voor behandeling en begeleiding zijn zij aangemeld bij de GGD.

GEZONDHEID EN MILIEU

Het team Gezondheid en Milieu heeft 200 adviezen gegeven aan inwoners, gemeenten en instanties. Deze gingen over de invloed van milieufactoren op de gezondheid en het creëren en behouden van een gezonde leefomgeving. Onderwerpen waren bijvoorbeeld: bestrijdingsmiddelen, binnenmilieu, geitenhouderijen, lucht- en bodemverontreiniging, beweegvriendelijkheid en sociale veiligheid. Het team heeft actief bijgedragen aan de landelijke publiekswebsite GGDleefomgeving.nl en de landelijke informatiecampagne over schimmel en vocht in huis. Het team heeft twee nieuwsbrieven uitgebracht. Binnen het team is een arts Maatschappij en Gezondheid (2e fase) opgeleid.

SEKSUELE GEZONDHEIDSZORG

In 2025 waren er 2 belangrijke wijzigingen in het aanbod van het Centrum Seksuele Gezondheid. Allereerst is met ingang van 1 januari het landelijke testbeleid veranderd. Op basis van medisch inhoudelijke argumenten wordt er bij personen zonder klachten niet meer getest op chlamydia. Mede hierdoor is het soa-vindpercentage dit jaar gedaald. Daarnaast is het vaccinatieaanbod uitgebreid. Het aanbod voor Mpox-vaccinaties is gecontinueerd en het aanbod voor hepatitis B-vaccinaties is uitgebreid met vaccinatie tegen hepatitis A. Opvallend was dat we in 2025 aanzienlijk minder jongeren zagen (daling van 20%).
Het Elektronisch Voorschrijfsysteem (EVS) zou in 2025 worden geïmplementeerd. Na een korte pilot bleek dat de anonimiteit van de cliënten niet kon worden gewaarborgd. Daarom is het (tijdelijk) stopgezet. De cijfers tonen de consulten die behaald kunnen worden met de beperkte financiering die hiervoor beschikbaar is. De behoefte aan deze hulpverlening is groter dan de GGD kan bieden.

Consulten seksuele gezondheid

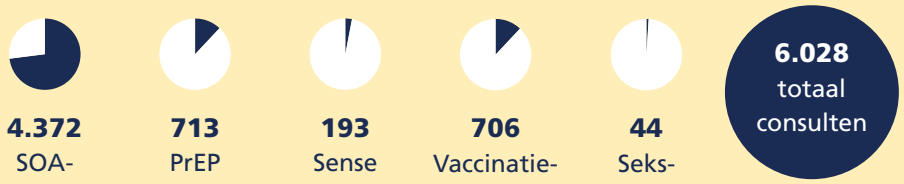

In 2025 hebben 17 cliënten gebruik gemaakt van de nazorggesprekken na een abortus. Daarnaast hebben we met 36 cliënten 1 of meerdere keuzehulpgesprekken gevoerd om hen te helpen een weloverwogen beslissing te nemen over het wel of niet ondergaan van een abortus. Deze cijfers zijn vrijwel gelijk aan de cijfers van 2024.

In de cliëntenpopulatie van ons zorgaanbod (waaronder Nu Niet Zwanger, soa-testen, PrEP-zorg) zitten ook cliënten met een migratie- en/of vluchtelingenafkomst en investeren we daarom in cultuursensitief werken. In 2025 gaven we specifiek voor deze groep voorlichting over seksuele gezondheid aan 95 personen in de COA-opvang en aan 71 (minderjarige) statushouders. Er kwamen 9 vrouwen naar een nazorgspreekuur voor vrouwelijke genitale verminking, waarvan er 2 zijn doorverwezen voor een hersteloperatie.

Preventie bij jongeren

In 2025 hebben we weer ingezet op het bevorderen van de seksuele gezondheid van jongeren. Dit hebben wij onder andere gedaan via social media campagnes, acties tijdens (jongeren)evenementen zoals Appelpop, en in verschillende samenwerkingsprojecten met onder andere het ROC.
Daarnaast zijn in samenwerking met de Gezonde School 9 scholen ondersteund door het geven van lessen 'Relaties en Seksualiteit' en zijn er 2 ouderavonden georganiseerd.
In 2025 hebben we 13 onderwijsprofessionals geadviseerd en ondersteund bij casussen, waar mogelijk sprake was van grensoverschrijdend gedrag tussen leerlingen.
Van september 2023 tot juni 2025 kregen we middelen van GGD GHOR Nederland voor het 'Vervolgplan versterking GGD'en'. Daarmee hebben we scholen ondersteund die geen gebruik konden maken van de stimuleringsregeling 'Gezonde Relaties & Seksualiteit' van de Gezonde School.

Nu Niet Zwanger

Het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) verloopt zeer succesvol. Doel is het voorkomen van een onbedoelde zwangerschap bij mensen in een kwetsbare situatie. In 2025 zagen we een verdubbeling van het aantal aangemelde cliënten ten opzichte van 2022: 112 versus 55.
Sinds de start van NNZ in 2017 zijn er 574 cliënten bij de GGD aangemeld. Zij blijven in onze caseload vanwege opvolging en zo nodig vervanging van het anticonceptiemiddel wanneer dit verloopt.
In 2025 zijn samenwerkingsafspraken tot stand gekomen met het medisch domein, zoals ziekenhuizen en diverse verloskundigenpraktijken. Voor verdere implementatie van de methodiek NNZ is vooral ingezet op ketenpartners in het sociaal domein.
Meer cliënten kiezen voor duurzame en kostbaardere vormen van anticonceptie, zoals sterilisatie (7 in 2025). In 2025 is in totaal 117 keer een anticonceptiemiddel verstrekt of geplaatst.
Eind 2025 werd bekendgemaakt dat Nu Niet Zwanger met ingang van 2026 als basisfunctionaliteit wordt opgenomen in het AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord).

Samenwerkingsafspraken in het sociale domein

Maatschappelijk werk	3
Verstandelijke beperking	5
Maatschappelijke opvang	7
Kraamzorg	2
Verloskundige	34
JGZ	23
Verslavingszorg	7
Huisarts	12
Ziekenhuis	8
Abortuskliniek	4
Overig	7

TOEZICHT KINDEROPVANG 2025

De wettelijke plicht om op alle locaties in de kinderopvang (kindercentra en gastouderbureaus) inspectie uit te voeren, is in 2025 volledig gerealiseerd. Ook de wettelijke verplichting om 50% van de gastouderlocaties te bezoeken is gerealiseerd. Daarmee is in 2025 voldaan aan de wettelijke kaders voor toezicht kinderopvang.
Daarnaast is onderzocht welk systeem voor toezicht (en handhaving) Kinderopvang en Wmo-Toezicht nodig is om de werkprocessen adequaat en toekomstbestendig te blijven ondersteunen. De uitkomsten van dit onderzoek geven richting aan vervolgstappen in 2026.

1.3 Gezond Leven

Een sterke preventieve infrastructuur in de regio helpt inwoners bij het krijgen en behouden van een gezonde leefstijl. De gezondheidsmakelaars van de afdeling Gezond Leven zetten zich in om deze infrastructuur te versterken. Alle gemeenten hebben een eigen uitvoeringsplan gezondheidsbevordering met de onderwerpen waar de gezondheidsmakelaars 'School en Jeugd' en 'Volwassenen' aan werken. De inzet van hun tijd wordt in samenspraak met gemeenten bepaald.

HET VERKLEINEN VAN GEZONDHEIDSVERSCHILLEN

De afgelopen 2 jaar hebben gemeente Nijmegen, Pharos en GGD Gelderland-Zuid samengewerkt in het project 'Verkleinen van gezondheidsverschillen'. Met behulp van data hebben zij een beleidsadvies opgesteld voor een structurele aanpak binnen de stad. Ook hebben partners die werken aan voedselongelijkheid in de wijk (zoals de Voedselbank) een subsidie ontvangen. Verder zijn gesprekken gevoerd met andere partners (denk aan Quiet, Bindkracht10) over bestaanszekerheid om de stem van inwoners in beeld te brengen en hebben gezondheidsmakelaars input en advies geleverd over belangrijke thema's in hun wijk. Het verkleinen van gezondheidsverschillen heeft tijd nodig en vraagt om continue inzet en samenwerking.

HET VERGROTEN VAN BASISVAARDIGHEDEN

In 2025 hebben we praktische ondersteuning geleverd aan inwoners met beperkte basisvaardigheden (zoals moeite met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden). Daarnaast hebben we met onze trainingen en workshops scholing geboden aan: 80 'Stoppen-met-roken'-coaches, 30 buurtteammedewerkers en 30 medewerkers van fysiotherapiepraktijk Fy-fit. Via de nieuwsbrief van 'Groen, Gezond en in Beweging' delen we goede voorbeelden.

Toolbox en handreiking

Voor wijkwerkers ontwikkelden we in 2025 de toolbox 'In de wijk werken aan een aanpak basisvaardigheden' met concrete tips en materialen voor professionals. Het doel is om basisvaardigheden bespreekbaar te maken en eenvoudige oplossingen te bieden die aansluiten bij de praktijk.
Voor de gezondheidsmakelaars is de handreiking 'Werken aan basisvaardigheden voor makelaars' ontwikkeld, met kennis, praktische adviezen en voorbeelden van collega's. Met deze 2 instrumenten – de toolbox en de handreiking – zijn gezondheidsmakelaar én onze partners in 2026 goed toegerust om samen met de wijk te werken aan gelijke kansen voor gezondheid.

GEZONDE SCHOOL

GGD Gelderland-Zuid heeft in 2025 de visie Gezonde School vernieuwd. In december 2024 en januari 2025 onderzocht GGD Gelderland-Zuid hoe Nijmeegse basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs omgaan met voeding, beweging en ontspanning. Van de 56 schoollocaties deden 43 scholen actief mee (77%). We hebben de mooie verhalen van scholen over het werken aan gezondheidsbevordering gebundeld in een boekje 'Trots op', met verhalen van 22 scholen uit onze gemeenten.
Alle 315 scholen (totaal aantal leerlingen: 78.702) in het werkgebied van GGD Gelderland-Zuid kunnen werken aan gezondheidsbevordering met de effectieve aanpak Gezonde School. Voor elke school is een gezondheidsbevorderaar beschikbaar om scholen daarbij te adviseren en ondersteunen op de pijlers: beleid, signaleren, omgeving en educatie. Met 103 van de 315 scholen is intensief contact (bereik 33.954 leerlingen). Deze scholen worden actief begeleid bij een thema van de

Gezonde School. Met 177 scholen is af en toe contact via de mail of op verzoek; met de overige 35 scholen hebben we geen contact. Op 31 december 2025 hebben 63 scholen een vignet en mogen zich een Gezonde School noemen. Nog eens 221 scholen werken aan de 4 pijlers, vaak op meerdere thema's. Het thema waar het meest aan wordt gewerkt, is 'welbevinden'.

Vignetten Gezonde School

Schoolsoort	Aantal vignetten
Primair onderwijs	42
Speciaal onderwijs	8
Voortgezet onderwijs	4
Voortgezet speciaal onderwijs	4
MBO/HBO/Universiteit	5
Totaal	**63**

Themacertificaten Gezonde School

Thema's	Aantal certificaten	Aantal scholen dat werkt aan 4 pijlers
Sport en bewegen	29	39
Welbevinden	34	80
Voeding	25	35
Relaties en seksualiteit	12	26
Milieu en natuur	3	10
Roken en alcohol	1	18
Mediawijsheid	*certificaat niet mogelijk*	11
Gehoor	*certificaat niet mogelijk*	0
Hygiëne	*certificaat niet mogelijk*	1
Slaap	*certificaat niet mogelijk*	1
Totaal	**104**	**221**

Toekenning stimuleringsregeling aan scholen

Stimuleringsregeling	2023-2024	2024-2025
Stimuleringsregeling Gezonde School	29	19
Stimuleringsregeling Jong Leren Eten	20	8

Het team Gezonde School wijst scholen op financiële mogelijkheden. Dit jaar konden de scholen zich inschrijven op de Stimuleringsregeling Gezonde School en Jong Leren Eten (JLE). Hierboven een overzicht van de toekenningen van scholen per schooljaar per regeling.
In 2025 hebben we voor professionals 18 nieuwsbrieven Gezonde School samengesteld en verzonden, waarvan 9 voor PO/SO en 9 voor VO/VSO. Er waren 4 specials: over schoolmoestuin, welbevinden op school, water en food en mediawijsheid. De nieuwsbrief heeft 530 PO-abonnees (doelgroep 0-12 jaar) en 297 VO-abonnees (doelgroep 12-23 jaar).

GEZONDE SCHOOLKANTINE

Veel middelbare scholen in Gelderland-Zuid doen mee aan de landelijke aanpak Gezonde Schoolkantine. In Nijmegen hebben inmiddels 15 van de 24 schoollocaties met een kantine een gouden Schoolkantine Schaal behaald; in de hele regio zijn dat er 32. Nog nooit eerder hebben we in de regio zo veel schalen gehad.
Een Gezonde Schoolkantine zorgt voor een gezonder en duurzamer kantine-aanbod, waarbij minimaal 80% bestaat uit gezonde keuzes volgens de 'schijf van vijf'. Dit helpt jongeren om betere voedingskeuzes te maken, draagt bij aan gelijke kansen, betere concentratie en minder overgewicht. En het sluit aan bij wat jongeren leren over gezonde voeding. GGD Gelderland-Zuid ondersteunt scholen actief bij de invoering ervan. De huidige Schoolkantine Schaal en Kantinescan zijn na de zomer van 2025 verdwenen door bezuinigingen.

Aantal schoollocaties met Gezonde Schoolkantine

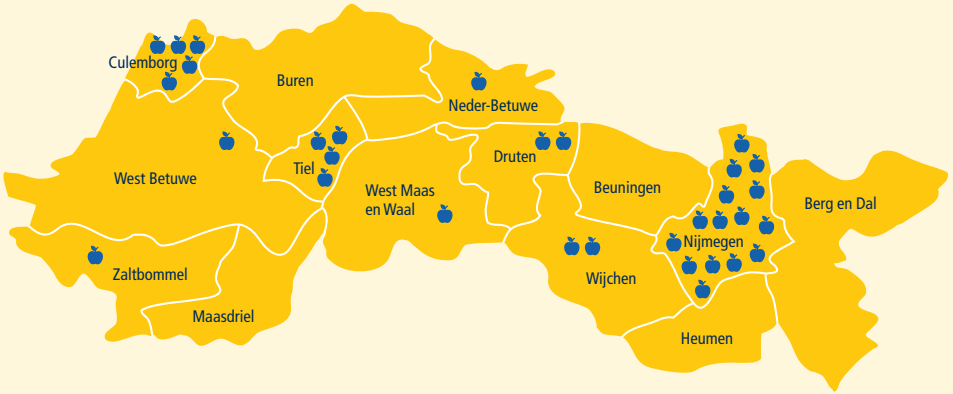

GGD Gelderland-Zuid blijft scholen wel ondersteunen bij het vinden van beschikbare hulpmiddelen en begeleiding voor een gezonde schoolkantine.

VERSTERKEN SOCIALE BASIS IN NIJMEGEN NOORD

Nijmegen Noord is een stadsdeel in ontwikkeling; het aantal inwoners is de afgelopen jaren flink gegroeid en groeit nog steeds. De snelle groei leidt tot een druk op de (sociale) basisvoorzieningen. Er zijn vraagstukken rond samenleven, participeren en gemeenschapsvorming.

Van de 31.850 kinderen/jongeren van 0-18 jaar, die per 1-1-2025 in Nijmegen wonen, wonen er 7.805 in Nijmegen Noord. Dat is 24,5%. In Nijmegen Noord is de verwijzing van jeugd naar de individuele GGZ opvallend hoog. Dit is op termijn onhoudbaar en gaat ten koste van zorg in andere gebieden. Gemeente Nijmegen wil meer impact maken en inzetten op ongelijk investeren.

Samen met partners werken we aan een sterke sociale basis, met een andere manier van sturen en verantwoorden. We hebben meerdere acties ingezet richting professionals. We kijken gezamenlijk naar het bredere vraagstuk, waarbij ongelijk investeren mogelijk wordt gemaakt door in het ene gebied iets minder te doen ten gunste van het andere gebied. En dat vanuit kansen, kracht en positiviteit in plaats van problemen, diagnostiek en labels en gericht op de vraag achter de vraag om hulp. GGD Gelderland-Zuid heeft hieraan bijgedragen in de vorm van presentaties over mentale gezondheid op scholen en heeft deelgenomen aan diverse overleggen.

1.4 Jeugdgezondheidszorg

De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) biedt preventieve gezondheidszorg aan baby's, peuters, kinderen en jongeren in de schoolgaande leeftijd (0-18 jaar). Doel van de JGZ is om de ontwikkeling en opvoeding van kinderen te volgen en zo vroeg mogelijk ondersteuning te bieden wanneer dat nodig is. In onze regio zien we alle kinderen vanaf de geboorte tot hun 18e verjaardag. Deze doorgaande lijn is van grote betekenis en zorgt ervoor dat we problemen vóór kunnen zijn. Samen met ouders en andere naasten zien we erop toe dat kinderen en jongeren gezond en weerbaar opgroeien.

UITVOERING BASISPAKKET -9 MAANDEN TOT 18 JAAR

De contactmomenten 0-4 en de gezondheidsonderzoeken in het regulier basisonderwijs en het speciaal onderwijs zijn volgens planning uitgevoerd. In het voortgezet onderwijs (VO) haperde het primaire proces vanwege te weinig capaciteit van jeugdartsen en jeugd-verpleegkundigen. Daarom is besloten in schooljaar 2025/2026 de gezondheidscheck in de bovenbouw niet te doen. Gemeenten en scholen zijn hiervan op de hoogte gesteld. De tijd die hiermee vrij-kwam, is gebruikt om op alle scholen de gezondheidsonderzoeken in klas 2 volgens planning uit te voeren. Er is een projectgroep gestart om met scholen in gesprek te gaan over welke behoeften er zijn en hoe de JGZ hier het beste invulling aan kan geven. Dit moet leiden tot een andere manier van werken die aansluit bij scholen en jongeren.

Contactmomenten JGZ[1]

	0-4 jaar	4-18 jaar	18+[2]
Standaard	44.166	15.617	2
Zorg op indicatie[3]	22.959	21.453	606
Contact derden[4]	8.534	10.884	376

1. Alle zorg gegeven aan jeugdigen wonend en/of schoolgaand in werkgebied Gelderland-Zuid
2. 18+ op VO of ROC en prenatale zorg.
3. Extra contactmomenten op verzoek van ouders, school of JGZ, inclusief maatwerk en prenatale zorg. Groepsvaccinaties en inhaalvaccinaties zijn hierbij niet meegerekend.
4. Overleg met andere zorgverleners ten bate van de jeugdige.

Contactmomenten JGZ (absolute aantallen)[1]

	Standaard[2]		Zorg op indicatie[3]		Contact derden	
	0-4	4-18	0-4	4-18	0-4	4-18
Berg en Dal	3.753	928	2.120	1.366	731	657
Beuningen	3.149	802	1.325	989	632	380
Buren	x[4]	680	x	611	x	264
Culemborg	x	711	x	934	x	380
Druten	2.304	477	1043	735	366	333
Heumen	1.727	397	883	608	331	268
Maasdriel	x	686	x	566	x	232
Mook en Middelaar	769	119	426	211	143	79
Neder-Betuwe	4.024	825	1037	702	872	282
Nijmegen	21.251	4.247	13.069	6.650	4.200	4.449
Tiel	x	1.321	x	1.497	x	439
West Betuwe	x	1.449	x	1.378	x	586
West Maas & Waal	2.435	551	933	817	279	260
Wijchen	4.598	1.045	1.712	1.455	843	657
Zaltbommel	x	985	x	920	x	502

1. Deze cijfers zijn gebaseerd op kinderen die in deze gemeente staan ingeschreven.
2. Groepsvaccinaties en inhaalvaccinaties zijn hierbij niet meegerekend.
3. Extra contactmoment op verzoek van ouders, school of JGZ, ook via maatwerk.
4. x = valt onder verantwoordelijkheid van Santé Partners.

JGZ werkt volgens de uitgangspunten van het – in 2023 geactualiseerde – Landelijk Professioneel Kader (LPK). Hierbij staan impactvolle preventie en 'samen beslissen' met ouders of jongere centraal. We zetten in op normaliseren, het wegnemen van opvoedonzekerheid en het meedenken over oplossingen die vóór jeugdzorgoplossingen liggen. Onze inwoners ervaren zo meer eigen regie en merken dat de JGZ per gezin maatwerk levert. Hierdoor ontwikkelen ouders meer zelfvertrouwen dat ze op de goede weg zijn.

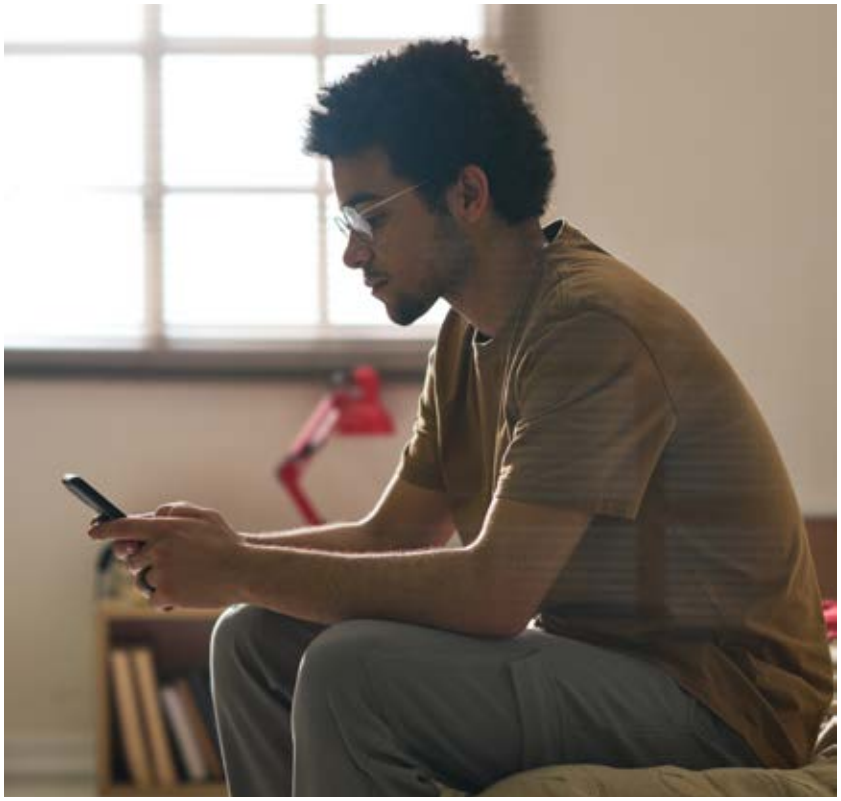

RISICOSIGNALERING 0-18 JAAR

JGZ werkt vaak samen met de afdeling Veilig Thuis als het gaat om (vermoedens van) kindermishandeling. Tijdens een scholing voor JGZ in november 2025 is de vernieuwde richtlijn, de werkwijze en de laagdrempeligheid van Veilig Thuis opnieuw toegelicht. Dit gaf aanleiding om vaker contact met elkaar te zoeken. Ook is het onderwerp opgenomen in het scholings- en inwerkprogramma van medewerkers JGZ. Ieder JGZ-team heeft een Aandachtsfunctionaris Kindermishandeling.

GEZAMENLIJK INSCHATTEN ZORGBEHOEFTE

JGZ gebruikt de GIZ-methodiek (GIZ = Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte) voor de hele doelgroep 0-18 jaar. Professionals gaan volgens de GIZ-driehoek met ouders en leerlingen in gesprek over wat goed gaat en over eventuele zorgen. Denk aan geldzorgen, de samenwerking tussen ouders of de band met kind of partner. Doel is om samen in te schatten welke hulp binnen of buiten het eigen netwerk gewenst is. Kraamzorg Gelderland-Zuid is gestart met intakegesprekken met de GIZ-driehoek. Daarnaast heeft de landelijke organisatie van verloskundigen (KNOV) haar leden geadviseerd ook met GIZ te gaan werken. Een training door de GGD aan een aantal verloskundigen in regio Nijmegen is in voorbereiding. Het gebruik van dezelfde methodiek en taal versterkt onze samenwerking. Onze (toekomstige) collega's van Santé Partners zijn ook in deze methode getraind.

UITVOERING RIJKSVACCINATIEPROGRAMMA

Het RIVM voert tussen 2025 en 2030 allerlei wijzigingen door in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Deze hebben ingrijpende gevolgen voor de personele bezetting en bedrijfsvoering. In 2025 zijn de eerste wijzigingen geïmplementeerd. Voor meer informatie: www.rijksvaccinatieprogramma.nl/vaccinaties/veranderingen-vanaf-2025.

Vaccinatiegraad in 2023[1], 2024[2] en 2025[3]

	Nederland			Gelderland-Zuid		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
22 wekenprik	64,0%	64,0%	67,0%	72,0%	73,0%	68,0%
Zuigelingen	90,6%	84,2%	86,0%	89,3%	83,9%	85,7%
Kleuters	91,2%	89,1%	80,6%	90,1%	88,9%	82,1%
Schoolkinderen	89,7%	85,0%	80,6%	89,7%	86,5%	81,6%
HPV	66,4%	63,6%	61,1%	68,7%	67,1%	66,4%
MenACWY	85,3%	81,3%	70,7%	85,9%	82,3%	75,7%

1. *Opkomst bij de RVP-vaccinaties. Zuigelingen betreft volledige deelname op 2-jarige leeftijd. Kleuters betreft D(K)TP gerevaccineerd op 5-jarige leeftijd. Schoolkinderen D(K)TP volledig op 10-jarige leeftijd. HPV volledig bij 14 jaar (meisjes) en MenACWY volledig bij 15 jaar. Cijfers RIVM 2022.*
2. *Opkomst bij de RVP-vaccinaties. Zuigelingen betreft volledige deelname op 2-jarige leeftijd. Kleuters betreft D(K)TP gerevaccineerd op 5-jarige leeftijd. Schoolkinderen D(K)TP volledig op 10-jarige leeftijd. HPV volledig bij 14 jaar (meisjes) en MenACWY volledig bij 15 jaar. Cijfers RIVM 2023.*
3. *Opkomst bij de RVP-vaccinaties. Zuigelingen betreft volledige deelname op 2-jarige leeftijd. Kleuters betreft D(K)TP voldoende beschermd op 5-jarige leeftijd. Schoolkinderen D(K)TP volledig op 10-jarige leeftijd. HPV volledig bij 11 jaar en MenACWY volledig bij 15 jaar. Cijfers RIVM 2024.*

Vanaf 1 januari 2025 krijgen alle 3-jarigen van Gelderland-Zuid de 2e BMR-vaccinatie aangeboden op het CB (voorheen met 9 jaar). Geboortecohorten 2016 en 2017 kregen hun 2e BMR-vaccinatie aangeboden tijdens een groepsvaccinatie.

In het najaar van 2025 is gestart met de RSV-immunisatie. Dit is een nieuwe prik die baby's beschermt tegen een ernstige ziekte door het RS-virus. De RS-prik is een seizoensgebonden prik (september t/m maart) die afhankelijk van de leeftijd van de baby op het consultatiebureau of bij de baby thuis plaatsvindt. Hiermee voorkomen wij veel ziekenhuisopnames voor baby's en jonge gezinnen. De implementatie van deze immunisatie is succesvol verlopen. De opkomst was gemiddeld 80% in de regio Gelderland-Zuid. Het inrichtingsproces heeft een enorme inzet en tijdsinvestering gevraagd van de afdeling JGZ en RIVM. Dit eerste prikseizoen wordt in- en extern uitgebreid geëvalueerd.

De cijfers van de vaccinatiegraad in 2025 komen halverwege 2026 beschikbaar. In dit verslag bespreken we de cijfers van 2024. Deze zijn terug te vinden op de website gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl, onder het thema 'Preventie'.

Het aantal kinderen dat het volledige RVP volgt, daalt geleidelijk. Ook hebben meer kinderen (9,9% ten opzichte van landelijk 8,2%) nog geen enkele RVP-vaccinatie gekregen op 2-jarige leeftijd. Binnen de GGD loopt een project 'Bundelen van Vaccineren' om vaccinaties efficiënter uit te voeren en een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad te behalen en te behouden.

BEGELEIDING KWETSBARE ZWANGEREN

JGZ, AGZ en Gezond Leven werken meer samen aan het GGD-brede aanbod Kansrijke Start (waaronder Nu Niet Zwanger) en gaan hierover gezamenlijk in gesprek met de gemeenten. Op deze manier wordt de samenwerking met de gemeenten rondom Kansrijke Start krachtiger.

Bij het programma Nu Niet Zwanger gaan GGD-professionals in gesprek met ouders over hun kinderwens. Door deze gesprekken proberen we ongeplande zwangerschappen of zwangerschappen in kwetsbare situaties te voorkomen. Binnen JGZ zijn 4 aandachtsfunctionarissen Nu Niet Zwanger opgeleid en actief.

Tijdens de uitgevoerde prenatale huisbezoeken bespreekt de JGZ waar zorgen of kwetsbaarheden zitten en waar kracht en ondersteuning al aanwezig is. Hiermee ondersteunen we gezinnen in een vroeg stadium

en we zien graag dat daar meer gebruik van wordt gemaakt. Het is van belang om dit goed onder de aandacht te brengen bij de ketenpartners geboortezorg, GGZ, buurtteam of POP-poli. Zij mogen nog actiever ouders ondersteunen bij een aanmelding.
De JGZ voerde in totaal 239 prenatale huisbezoeken uit: 124 intakegesprekken en 115 vervolggesprekken met ouders die in een kwetsbare situatie zitten. Die gesprekken gingen over verdere ondersteuning door de JGZ in de vorm van Video Home Training, Voorzorg of andere hulpverlening. JGZ had 125 contacten met andere hulpverleners over vervolgondersteuning.

ONDERSTEUNING OUDERSCHAP EN OPVOEDING

JGZ heeft geïnvesteerd in workshops en scholingen over basishouding en communicatie van de professional. Dat gebeurde via persoonlijke video-interactie begeleiding en verbetering van intervisie. Dit zorgt voor een beter contact tussen professional en inwoner en leidt tot beter luisteren naar en aansluiten bij wat nodig is voor de inwoner.

De screening op ‘postpartum depressie’ is in 2025 stevig ingebed in de werkwijze van JGZ. In het eerste jaar na de bevalling zijn gevoelens na de zwangerschap standaard onderwerp van gesprek tijdens 3 contactmomenten. De screening leidt tot eerdere erkenning van het risico op postpartum depressie bij ouders en waar nodig verwijzing naar de huisarts voor een diagnose. Het helpt bij het voorkomen van (verergering van) depressie en het voorkomen van zwaardere zorg en een ‘kwetsbare start’ voor kind en gezin.

Het digitale aanbod voor ouders van betrouwbare opgroei- en opvoedinformatie is in 2025 verder gegroeid. We bereikten ouders van kinderen tot 12 jaar via de GroeiGids app en ouderchat. Gemiddeld werden 8000 berichten per maand door ouders geopend of bekeken en meer dan 300 chatgesprekken per maand gevoerd. Voor jongeren van 12-18 jaar is er de website en slowchat-functie van Jouw GGD. De JGZ levert voor beide diensten chatagents.

NETWERKVERSTERKING KETENPARTNERS

De JGZ zit in het bestuur en diverse werkgroepen van het Verloskundig Samenwerkingsverband Nijmegen (VSV Samen) en speelt zo een actieve rol in de multidisciplinaire samenwerking en agendasetting in de geboortezorgketen.

In 2025 is in projectvorm de overname door GGD Gelderland-Zuid van de JGZ voor de 0-4-jarigen in 6 gemeenten in Rivierenland (uitgevoerd door Santé Partners) voorbereid en zijn er diverse werkgroepen aan de slag geweest om de overgang soepel te laten verlopen. Per 1-1-2026 levert de GGD Jeugdgezondheidszorg van 0-18 jaar in het hele werkgebied.

Met onze deelname aan diverse overleggen leverde de JGZ een bijdrage aan het verbinden van het sociaal domein met de medische wereld. Voorbeelden zijn: overleg tussen jeugdartsen en kinderartsen, overleg ´Netwerk Jonge Kind´ (Nijmegen), werkgroep ‘Mentale weerbaarheid’ (Nijmegen) en het ‘Transit-project’ Amalia Kinderziekenhuis.

NETWERKVERSTERKING SCHOLEN

Multidisciplinaire overleggen (MDO) met onder meer de JGZ en scholen zijn van grote waarde om zorgkinderen in beeld te krijgen en houden. Door de pilot ‘Aanpak schoolziekteverzuim in het Voortgezet Onderwijs’ (in 2025 hernoemd naar ‘Aanpak schoolaanwezigheid’) in de gemeente Nijmegen, is er structureel gebruik gemaakt van MDO’s. Dit naar tevredenheid van scholen, ouders, de JGZ en leerplicht. Het streven is om ook in het basisonderwijs een pilot te organiseren voor het stimuleren van schoolaanwezigheid.

HOOFDSTUK 2

Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn opgedragen aan de GGD

2.1 Algemene Gezondheidszorg

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) combineert de volgende taakgebieden: het voorkómen en bestrijden van infectieziekten en tuberculose, reisvaccinaties, seksuele gezondheidszorg, technische hygiënezorg, forensische geneeskunde en medische milieukunde. Ook het toezicht op kinderopvang en Wmo-voorzieningen zijn taken van de afdeling AGZ.

FORENSISCHE GENEESKUNDE

De voornaamste uitdaging voor forensische geneeskunde in 2025 was het behouden van continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening, vanwege het grote tekort aan forensisch artsen en verpleegkundigen. Dit is gelukt door intensieve samenwerking met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Daarnaast is de efficiency toegenomen door samenwerking op het gebied van administratie en planning met de andere GGD'en in de regio Oost (KON). Er is geen situatie met code zwart geweest. Er is voldaan aan de gestelde kwalitatieve normen voor Lijkschouw en Forensisch Medische Expertise (FME). Om de kwaliteit en beschikbaarheid van de forensische geneeskunde in de toekomst op peil te houden is in 2025 een landelijke verkenning gestart.

WMO-TOEZICHT

Gemeenten binnen Gelderland-Zuid hebben de GGD als Wmo-toezichthouder aangesteld, om toe te zien op de kwaliteit van geboden maatschappelijke ondersteuning. Wmo-toezicht voert twee soorten toezicht uit: calamiteitentoezicht en signaalgestuurd toezicht. Op basis van het Wmo-toezicht kunnen gemeenten maatregelen nemen, om zo de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning te verbeteren.

Toezicht naar aanleiding van calamiteiten en geweldsincidenten

In 2025 heeft het Wmo-toezicht 40 meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten ontvangen in onze regio. Dit is een daling ten opzichte van 2024 (48 meldingen). Van de 40 meldingen hebben er 15 geleid tot een onderzoek. Er zijn 7 onderzoeken gestart en afgerond in 2025. 6 Onderzoeken lopen door in 2026. Daarnaast zijn 8 in 2024 gestarte onderzoeken in 2025 afgerond. 1 Melding is meegenomen in een signaalgestuurd toezicht. De overige meldingen konden na een vooronderzoek al worden afgehandeld.

Signaalgestuurd toezicht

Er kunnen ook signalen zijn over de kwaliteit en veiligheid. Die signalen komen binnen via de verschillende meldpunten in de regio of collega-inspecties. In 2025 heeft het Wmo-toezicht signalen ontvangen over 29 aanbieders. Voor alle signalen zijn onderzoeksverkenningen uitgevoerd. Bij 1 aanbieder is een uitgebreid vooronderzoek uitgevoerd.
In totaal zijn in 2025 3 signaalgestuurde onderzoeken uitgevoerd. Er was 1 onderzoek al in 2024 gestart en dat is in 2025 afgerond. 2 Nieuwe onderzoeken zijn in 2025 gestart, waarvan er 1 in het eerste kwartaal van 2026 wordt afgerond. Daarnaast zijn 2 hertoetsen uitgevoerd en afgerond. De rapporten van afgeronde onderzoeken zijn openbaar en te lezen op de website.
Naast deze werkzaamheden heeft het proces na openbaarmaking, zoals het doorlopen van een bezwaarprocedure, ook capaciteit gevraagd.

Verder is gewerkt aan het versterken van de keten: de samenwerking met gemeenten, het Regionaal Ondersteuningsbureau Rijk van Nijmegen (ROB) en het verder uniformeren van werkwijzen.

2.2 Bijzondere Zorg

Onder Bijzondere Zorg vallen het Meldpunt Bijzondere Zorg en de Centrale Toegang Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang (BW/MO). Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) biedt ondersteuning aan sociaal kwetsbare mensen die niet direct om zorg vragen, maar deze wel nodig hebben (OGGZ-doelgroep). Samen met partners in het sociale domein brengen we de hulp voor deze mensen zo snel mogelijk op gang.

De Centrale Toegang BW/MO brengt na een melding de persoonlijke situatie in beeld (onderzoek) en geeft breed advies over een passende woonvoorziening of opvang met begeleiding.

Aantal trajecten Meldpunt Bijzondere Zorg

Consultatie en advies	1.023
Bijzondere Zorg-trajecten	694
Interventieteam-trajecten	178
Begeleide Herkansing	10
PSHi[1]	3
Housing First[2]	8
Praktijk Buitenzorg	69
Nazorg Ex-gedetineerden	8
Wvggz	35
Wijk GGD	92
Totaal	**2.120**

1. Bieden van PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten
2. Aantal huizen

MELDPUNT BIJZONDERE ZORG

In de afgelopen jaren is het aantal trajecten, dat door MBZ wordt uitgevoerd, gestegen. De gemeenten en MBZ hebben regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. Het doel is om meldingen en casussen sneller op de juiste plek te krijgen, waardoor het aantal trajecten en de doorlooptijd ervan afnemen. De afspraken hebben geleid tot kortere lijnen tussen de sociale teams en MBZ, waardoor de samenwerking beter verloopt. In het aantal trajecten zien we nog niet het gewenste effect: het aantal uniforme trajecten was in de afgelopen jaren gestabiliseerd, maar niet substantieel verminderd. In 2025 is het aantal trajecten weer gestegen ten opzichte van voorgaande jaren.

INTERVENTIETEAM

Het Interventieteam (IVT) wordt door MBZ ingezet bij langdurige en complexe situaties. In 2025 zijn er 178 nieuwe trajecten gestart bij het IVT. Dat zijn er minder dan in 2024, toen waren het er 211. Trajecten bij het IVT zijn vaak langdurige trajecten. In totaal waren er in 2025 338 lopende trajecten.

BUITENSLAPERS / WINTERPROTOCOL

De GGD houdt tijdens de winterperiode (1 november tot 1 mei) bij wie er buiten slaapt. Inwoners die buitenslapers signaleren kunnen dat bij MBZ melden via een digitaal meldformulier op de website van de GGD. Afhankelijk van de gevoelstemperatuur zijn er verschillende afspraken voor de winteropvang. Deze afspraken staan in het ‘protocol voor winteropvang’. De actuele situatie van het protocol winteropvang staat sinds november 2025 op de website van de GGD.
Als het extreem koud is, zoeken MBZ en het Rode Kruis buitenslapers op met de vraag om naar de winteropvang te gaan. Als het nodig is, helpt de politie hierbij. In 2025 zijn er op 7 avonden zoekrondes uitgevoerd.

Trajecten Bijzondere Zorg

Gemeente	2022	2023	2024	2025
Berg en Dal	39	38	38	38
Beuningen	26	7	16	32
Buren	25	22	18	16
Culemborg	28	22	21	28
Druten	9	8	11	10
Heumen	11	11	11	11
Mook en Middelaar	2	2	2	2
Neder-Betuwe	14	15	14	10
Nijmegen	233	248	268	352
Tiel	77	43	36	63
West Betuwe	36	33	32	33
West Maas en Waal	14	16	11	18
Wijchen	27	30	33	50
Buiten regio[1]	15	4	6	9
Geen gemeente ingevuld[2]	13	9	12	22
Totaal	**569**	**508**	**529**	**694**

Consultatie en advies

Gemeente	2022	2023	2024	2025
Berg en Dal	82	56	40	58
Beuningen	39	32	38	29
Buren	15	35	26	34
Culemborg	44	40	55	54
Druten	34	22	21	21
Heumen	20	23	22	17
Mook en Middelaar	2	5	6	6
Neder-Betuwe	4	16	26	30
Nijmegen	449	485	457	477
Tiel	64	93	99	81
West Betuwe	43	76	84	65
West Maas en Waal	15	25	20	38
Wijchen	65	64	63	62
Buiten regio[1]	50	30	9	20
Geen gemeente ingevuld[2]	22	19	43	31
Totaal	**948**	**1.021**	**1.009**	**1.023**

1. *Vaak personen die volgens BRP zijn ingeschreven in een andere regio, maar verblijven of zwerven in regio Gelderland-Zuid.*
2. *Bijvoorbeeld dak- of thuisloos en anonieme meldingen.*

WET VERPLICHTE GGZ

In 2025 heeft MBZ 35 verkennende onderzoeken in het kader van de Wet verplichte ggz (Wvggz) uitgevoerd. Dit heeft relatief veel impact, want de uitvoering van een verkennend onderzoek kost veel tijd en krijgt voorrang op de andere werkzaamheden. Een verkennend onderzoek moet binnen de wettelijke termijn van 14 dagen worden afgerond.

2.3 Veilig Thuis

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Iedereen kan bij Veilig Thuis terecht. In dringende situaties ook buiten kantoortijd. Iemand die belt, adviseren wij over de te nemen stappen. Veiligheid staat hierbij centraal. We dragen een melding over aan de betrokken hulpverlening of het wijkteam. Zo nodig stellen we veiligheidsvoorwaarden op, doen onderzoek en blijven we monitoren.

In 2023 is Veilig Thuis (VT) overgegaan naar de werkwijze generalistisch werken. VT werkt met een Team Toegang en Team Generalisten. Het Team Toegang pakt alle binnenkomende telefoontjes en chatgesprekken op. Het Team Generalisten pakt een melding op, voert waar nodig een vervolgdienst uit (Onderzoek of Voorwaarden & Vervolg) en monitort na de overdracht.

ONTWIKKELINGEN IN AANTAL MELDINGEN EN ADVIEZEN

Het aantal meldingen in 2025 is in totaal 2.681. Dat is een daling van 6 procent ten opzichte van 2024. Vanaf september 2025 zien we echter weer een stijging van het aantal binnengekomen meldingen met 14 procent. In de laatste maanden van 2025 zijn dus relatief veel meldingen binnengekomen bij VT. Het aantal adviezen in 2025 bedraagt in totaal 6.645. Dit is een stijging van 4 procent ten opzichte van 2024.

Veilig Thuis heeft een eigen website, als onderdeel van de GGD website, met daarop up-to-date informatie. En verschijnt regelmatig op social media met nieuwsberichten.

Afgesloten diensten Veilig Thuis

	2024	2025	’25 tov ’24
Advies & Ondersteuning	6.116	6.418	105%
Consultatie & Advies	243	227	93%
Meldingen t/m triagebesluit	2.865	2.681	94%
Onderzoek	221	211	95%
Voorwaarden en Vervolg	234	291	124%
Overdracht na bemoeienis VT	362	320	88%
Overdracht na veiligheids-beoordeling	1.758	1.426	81%
THV[1] uitvoer	51	52	102%
THV screening	68	73	107%
Monitoring	320	311	97%

1. Tijdelijk Huisverbod

PLAN VAN AANPAK WERKVOORRAAD

In 2025 zijn de werkvoorraden verder opgelopen. Begin 2025 was de totale werkvoorraad 328 en eind 2025 bedroeg deze 518. De wettelijke termijnen werden niet voldoende gehaald. Bij de adviezen is de wettelijke termijn een dag. Hier komt Veilig Thuis op 96% uit, hetzelfde percentage als vorig jaar. Bij de meldingen is de wettelijke termijn 5 werkdagen. In 2025 bedraagt deze 37%, versus 38% in 2024. Bij de diensten Voorwaarden & Vervolg en Onderzoek is de wettelijke termijn 10 weken. Bij Voorwaarden & Vervolg wordt dit in 84% van de gevallen gehaald. In 2024 was dit 76%. Bij onderzoek wordt 57% gehaald, in 2024 was dit 60%.

Om bij meer diensten de wettelijke termijn te halen, is VT in 2024 gestart met een toekomstbestendige ‘drietraps’-aanpak van de werk-

voorraad. In 2025 is deze aanpak voortgezet. In de tweede helft van 2025 is de werkvoorraad helaas weer gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de hoge instroom vanaf september (zie hierboven) en door de ingebruikname van het nieuwe cliëntregistratiesysteem. Bovendien is ook het aantal crisismeldingen in 2025 gestegen ten opzichte van 2024 (stijging van circa 18%).

Drietraps-aanpak werkvoorraad

1. Veilig Thuis pakt alle eenmalige meldingen uit de werkvoorraad op, beoordeelt de veiligheid en stuurt een brief naar de direct betrokkenen. Het triagebesluit is dat er geen vervolgstappen bij VT nodig zijn óf dat VT overdraagt naar het gezin/huishouden.
2. Ook kijkt VT naar de overige meldingen. Een taskforce pakt iedere maand 30-40 meldingen op en handelt deze versneld af. Te beginnen bij de meldingen die het langst op de werkvoorraadlijst staan. Deze meldingen worden gecheckt op inhoud via een multidisciplinair overleg en versneld afgehandeld.
3. Aanvullend is VT gestart met de zogenaamde triagetafel. VT gaat langs bij het wijkteam met casussen uit die gemeente. Aan de triagetafel worden de meldingen op inhoud besproken en aangevuld door de deelnemers, om zo tot een gezamenlijk triagebesluit te komen. In 2025 is de triagetafel gestart in Beuningen en Neder-Betuwe.

Aan het eind van het jaar bereikte de werkvoorraad een piek van 518 zaken. Binnen VT zijn eind 2025 maatregelen ingezet waarvan we verwachten dat deze begin 2026 voor een daling gaan zorgen. Deze maatregelen worden in 2026 voortgezet en waar nodig aangescherpt, met als doel de ingezette daling verder te bestendigen en te versnellen.

INVESTEREN IN SAMENWERKING MET SOCIALE WIJKTEAMS

Naast de triagetafel heeft VT ook op andere manieren geïnvesteerd in de samenwerking met de sociale wijkteams: vaste contactpersonen bij VT maken de lijntjes korter. En er vindt regelmatig afstemmingsoverleg plaats tussen VT en de wijkteams.
Ook de leerbijeenkomsten zijn in 2025 gecontinueerd. Hierbij wisselen VT en het wijkteam van een gemeente ervaringen uit op basis van casuïstiek. Bovendien is VT in 2025 aangesloten bij de trainingen Samen Werken Aan Veiligheid (SWAV) die door alle sociale wijkteams in onze regio wordt gevolgd.
Al deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat VT en de wijkteams elkaars werkwijze en processen beter begrijpen. Dit bevordert de samenwerking.

CONTINU TEVREDENHEIDSONDERZOEK

In 2025 heeft VT opnieuw een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder medewerkers, ketenpartners en direct betrokkenen. Het onderzoek onder de 80 medewerkers leverde een respons op van 79%. De uitkomst: 70% is tevreden (64% in 2024), 26% is neutraal (34% in 2024) en 3% is ontevreden. Het onderzoek onder ketenpartners leverde een respons op van 30% (van de 166 verstuurde vragenlijsten). De uitkomst: 83% is tevreden (79% in 2024), 12% is neutraal (17% in 2024) en 4% is ontevreden. Dit zijn nog iets mooiere resultaten dan in 2024.
Op basis van alle resultaten zijn 2 thema's geselecteerd waarop verbeterprojecten zijn gestart: 'Kwaliteit-Kwantiteit' en 'Persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit en gezondheid'.

DOORONTWIKKELING PROEFTUINEN NIJMEGEN EN ZALTBOMMEL

In 2024 en 2025 is ervaring opgedaan in de verschillende proeftuinen in Nijmegen (Dukenburg, Centrum/Oost en Hatert/Zuid) en Zaltbommel. In de proeftuinen wordt gewerkt volgens het 'Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming'. VT-medewerkers nemen hieraan proactief deel. De resultaten zijn positief. De samenwerking tussen de verschillende organisaties binnen de proeftuinen laat zien dat het werkt. De onderlinge lijnen zijn kort en de direct betrokkenen ervaren een lage drempel binnen hun woonplaats of wijk.

FEMICIDE

We hebben helaas aan het eind van 2025 2 keer te maken gehad met casussen in onze regio waarbij een vrouw is vermoord door haar (ex-) partner, oftewel 'femicide'. Naast de impact op alle betrokkenen had dit ook veel impact op de gemeenschap en de medewerkers van VT. Femicide en intieme terreur zijn inmiddels onderdeel geworden van de VT-werkgroep 'Zorg en Straf'. Alle medewerkers van VT hebben een webinar gevolgd over femicide en intieme terreur. In 2025 was de werkgroep betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe overlegtafel Huiselijk geweld, Intieme terreur en Stalking bij het Zorg- en Veiligheidshuis. Deze overlegtafel zal in 2026 van start gaan en VT sluit daarbij aan. Ten slotte sluit VT aan bij het 2-jaarlijks overleg femicide / intieme terreur dat de gemeente Nijmegen organiseert.

HOOFDSTUK 3
Werkveldspecifieke opdrachten (facultatief)

In dit hoofdstuk worden de facultatieve werkvelden van de GGD nader toegelicht. Deze bestaan voor een groot deel uit taken voor gemeenten waarbij er een keuzemogelijkheid bestaat om werkvelden af te nemen. Daarnaast worden in deze paragraaf diensten aan derden nader toegelicht.

3.1 Algemene Gezondheidszorg

PROGRAMMA VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

In 2025 is het project 'Vluchtelingen' geborgd binnen GGD Gelderland-Zuid. Vanuit een cultuursensitieve en gecoördineerde aanpak werken we met een vaste groep GGD-professionals die hun vakkennis inzetten voor voorlichtingen en coördinatie m.b.t. vluchtelingenopvang.

Het aantal aanvragen voor groepsvoorlichtingen vanuit gemeenten, de doelgroep en samenwerkingspartners is gegroeid. In 2025 hebben 96 groepsvoorlichtingen plaatsgevonden. Het ging over 14 verschillende thema's, waarbij we inzetten op het versterken van gezondheidsvaardigheden van de doelgroep.
In 1 gemeente is met behulp van extra gelden en in nauwe samenwerking met een welzijnsorganisatie een 'Train-de-Trainer Weerbaar Opvoeden' gestart. Het gaat om 6 dagdelen waaraan 11 ouders meedoen.

Vanuit de meerkostenregeling Oekraïne zijn ook de algemene uitvoerende gezondheidszorgtaken voor Oekraïense ontheemden vergoed.

GEZONDHEID EN MILIEU

De gemeente Nijmegen heeft net als in 2024 een subsidie verstrekt om adviezen in het kader van de Omgevingswet te financieren. Met deze subsidie speelt de advisering vanuit de GGD een grotere rol in processen en projecten rond stedelijke ontwikkeling, met meer aandacht voor gezondheid.
In 2025 zijn diverse projecten uitgevoerd en afgerond waaraan het team een bijdrage heeft geleverd. Zoals het EU-project 'Life-IP Klimaatadaptatie en gezondheid', het afwegingskader en borging van gezondheidsregels in beleid (thema sociale veiligheid), het Gelderse project 'Heat Adaptation for Health' en de vernieuwing van de landelijke handreiking lokaal hitteplan. Ook heeft het team bijgedragen aan diverse beleidsontwikkelingen, zoals klimaatadaptatie, een woonzorgvisie en een omgevingsvisie.

PSYCHOSOCIALE HULPVERLENING

Wanneer GGD-inzet wordt gevraagd bij niet-opgeschaalde Psychosociale Hulpverlening bij kleinschalige incidenten met mogelijke maatschappelijke onrust (PSHi), wordt deze naar de betreffende gemeente(n) gefactureerd. In 2025 is 1 keer een beroep gedaan op GGD Gelderland-Zuid voor ondersteuning bij een PSHi-casus en 3 keer voor een consult.

REIZIGERS EN VACCINATIES

Het aantal reisconsulten was in 2025 14.398; een verhoging ten opzichte van 12.391 consulten in 2024. Vervolgconsulten, beroepsconsulten en vaccinaties op maat zijn gestegen: 8.756 in 2025 ten opzichte van 6.959 in 2024. De 22-wekenvaccinatie is licht gedaald en bedraagt 2.787.

KENNISNETWERK IN SEKSWERK EN SEKSUALITEIT

Voor het Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS) stond 2025 in het teken van het trainen van professionals in de regio Gelderland-Zuid.

De nieuwe training ‘Als seks (niet) je werk is’, een verdiepende training over sekswerk en seksuele uitbuiting, is sinds de zomer van 2025 SKJ-geaccrediteerd. Sinds de accreditatie is de training 2 keer gegeven aan 21 professionals in Nijmegen en Rivierenland en is goed ontvangen. Daarnaast hebben we op 6 oktober een waardevolle bijeenkomst met (ex)sekswerkers gehad. Het doel was om een training in weerbaarheid te bieden, maar ook om een veilige plek te creëren waar mensen elkaar konden ontmoeten en ervaringen konden delen. Deelnemers voelden zich gehoord en gaven aan dat ze het belangrijk vinden om vaker samen te komen.

REGIONALE NETWERKAANPAK SEKSUEEL GEWELD

Op 12 mei 2025 werd de Wegwijzer Seksueel Geweld voor professionals gelanceerd. Deze website biedt een overzicht van regionale en landelijke interventies en trainingen op het gebied van (preventie) seksueel geweld. Eind 2025 had de website al 1.700 bezoekers.

In 2025 werden 2 netwerkbijeenkomsten georganiseerd rond seksueel geweld en mensen met een verstandelijke beperking. Er werd aandacht besteed aan deskundigheidsbevordering en best practices met als doel het borgen van dit thema binnen de organisaties. Er zijn daarnaast 2 netwerkbijeenkomsten samen met KISS georganiseerd rondom de pleger-aanpak. Met deze bijeenkomsten hebben we zo'n 100 professionals bereikt vanuit het sociaal en veiligheidsdomein, zoals 's Heeren Loo, Pluryn, Dichterbij, MEE Plus, Centrum Seksueel Geweld, Kairos, Moviera, COSA (Reclassering Nederland) en Perspectief Herstelbemiddeling. Conclusie van de deelnemers was dat deze bijeenkomsten leiden tot korte lijnen tussen de professionals en verbetering van de samenwerking.

In 2025 bezochten ruim 230 professionals uit onderwijs, sociaal, medisch en veiligheidsdomein het symposium ‘Over de grens van 3.0’ in Druten.

Een mooie samenwerking met de projectleiders Huiselijk geweld en Kindermishandeling van Gelderland-Zuid.

Tijdens de trainingen ‘Stop seksuele straatintimidatie’ voor jongerenwerk besteedden we ook in 2025 aandacht aan bewustwording, agendasetting en deskundigheidsbevordering. Het doel is het verminderen van handelingsverlegenheid en het vergroten van deskundigheid op het gebied van vroegtijdig signaleren en bespreekbaar maken van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld.
Naast de diverse activiteiten voor professionals is voor inwoners de foto-expositie ‘Silent Scream’ getoond bij de GGD in Nijmegen en Tiel.

TOEZICHT KINDEROPVANG

De GGD voert voor 6 gemeenten de registratie in het Landelijk Register Kinderopvang en de lichte handhaving uit. Ook voor deze taken zijn de afgesproken resultaten bereikt.
In 2025 zijn de uitkomsten van de evaluatie (die is uitgevoerd in 2024) besproken en de aanbevelingen geïmplementeerd. De aanbevelingen gingen over het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van deze taken door zowel gemeenten als de GGD.

3.2 Bijzondere Zorg

CENTRALE TOEGANG BESCHERMD WONEN EN MAATSCHAPPELIJKE OPVANG (BW/MO)

Iets meer meldingen en onderzoeken

Het aantal meldingen en onderzoeken bij de Centrale toegang BW/MO is iets verder gestegen in 2025. De meldingen BW zijn met 3% toegenomen ten opzichte van 2024, de onderzoeken MO eveneens met 3%.

Toegang Beschermd Wonen voor inwoners met licht verstandelijke beperking

Sinds 1 april 2025 voeren we de Toegang Beschermd wonen uit voor inwoners van 18 jaar en ouder met een licht verstandelijke beperking (LVB). Deze taak is overgenomen van de sociale teams van de gemeenten. In 2025 zijn er 33 meldingen ontvangen (24 nieuwe meldingen en 9 herindicaties).

Pilot Beschermd Wonen voor inwoners zonder diagnostiek

Eén van de voorwaarden voor Beschermd Wonen is aantoonbare en/of recente diagnostiek. Halverwege 2025 is een regionale pilot gestart waarbij inwoners die onplanbare zorg nodig hebben, maar niet beschikken over aantoonbare en/of recente diagnostiek, toegang kunnen krijgen tot Beschermd Wonen. Het doel van de pilot is om te onderzoeken in hoeverre Beschermd Wonen een passende oplossing is voor deze mensen. De pilot duurt 2 jaar; na een evaluatie bepalen de gemeenten het vervolg. In 2025 zijn er 26 meldingen ontvangen, waarvan 24 nieuwe meldingen en 2 herindicaties.

Meldingen Toegang Beschermd wonen (TBW)

	Aantal
Nieuwe meldingen	508
Herindicaties	578
Totaal TBW	**1.086**

Centrale toegang Maatschappelijke opvang (CTMO)

	Aantal
Consultatie en advies	362
Onderzoeken	691
Passanten[1]	229
Totaal CTMO	**1.282**

1. Een passant is een persoon die kort gebruik maakt van de eerste opvang. Voor deze personen heeft de CTMO geen onderzoek uit kunnen voeren.

COÖRDINATIE EN TOELEIDING HOUSING FIRST

Housing First wordt landelijk en regionaal gezien als één van de oplossingen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid Eerst een Thuis. Housing First spreekt ieder jaar met de woningcorporaties af hoeveel woningen zij beschikbaar stellen. Als er een woning beschikbaar komt, selecteert het team Centrale Toegang BW/MO de kandidaten. De woningcorporaties hebben in 2025 8 woningen beschikbaar gesteld. Voor alle 8 huizen zijn kandidaten gevonden.

PRAKTIJK BUITENZORG

MBZ en enkele Nijmeegse huisartsen werken samen in de ‘Praktijk Buitenzorg’. Het doel is laagdrempelige huisartsenzorg bieden aan mensen die om allerlei redenen de weg naar de reguliere huisartsenzorg niet vinden. Dat zijn bijvoorbeeld dak- en thuisloze mensen of mensen

zonder zorgverzekering. Er waren 69 trajecten Buitenzorg. Ook in 2025 sloot de verpleegkundige van MBZ aan bij de spreekuren van de artsen van Buitenzorg. Het gaat om twee spreekuren per week.

PILOT POLITIE EN MBZ: 'SAMEN EROP AF'

In maart 2025 zijn de politie en MBZ gestart met een samenwerkingspilot in Nijmegen. Medewerkers van MBZ met GGZ-expertise werken op donderdag en vrijdag op het politiebureau. Zij gaan samen met de politie op pad bij de zogenaamde E33-meldingen: dat zijn meldingen over personen met verward of onbegrepen gedrag. Zij kunnen direct een inschatting maken of er inzet nodig is vanuit veiligheid of zorg, of beide. Voor de betreffende persoon is het prettig dat direct de juiste partij betrokken is én dat er in het eerste contact breed gekeken wordt: wat is er aan de hand en wat heeft deze persoon nodig?
In 2025 zijn sinds maart 76 gezamenlijke diensten gedraaid met de politie. De pilot duurt 1 jaar.

DEELNAME MBZ AAN PROEFTUIN 'SAMEN VERDER'

Sinds 2025 neemt MBZ deel aan de proeftuin Samen Verder in Nijmegen. Vanuit MBZ wordt een sociaal psychiatrisch verpleegkundige (SPV) ingezet. De SPV richt zich op de (jong)volwassen gezinsleden in situaties met huiselijk geweld. Het doel is om mensen te motiveren om iets te willen veranderen aan de situatie. De proeftuin Samen Verder is actief in de wijken Dukenburg, Hatert en Nijmegen-Oost.

SLUITENDE AANPAK

Met het netwerk Sluitende Aanpak willen we bijdragen aan een betere kwaliteit van leven voor mensen met een psychische en/of sociale kwetsbaarheid en hun naasten. Dit doen we met een leerprogramma in de Samenwerkplaats: een regionale kenniswerkplaats in Gelderland-Zuid. In 2025 (jaar 2) is het leerprogramma voortgezet en verdiept.

De Samenwerkplaats vervolgde de 3 leercoalities en 1 leerkring en startte eind december een nieuwe leercoalitie 'Zelfhulp en peer-support'. Deze had als doel om instellingsoverstijgend werken tussen ervaringsdeskundigen en peers te bevorderen. Diverse medewerkers uit verschillende organisaties in Gelderland-Zuid dragen bij aan het leren en verbeteren in de netwerksamenwerking van de GGZ en het sociaal domein.
Het netwerk ontwikkelt zich richting meer regie voor inwoners, betere samenwerking tussen professionals en structurele inbedding van ervaringskennis. Tegelijkertijd vraagt dit om blijvende bestuurlijke betrokkenheid en aandacht voor implementatie in de praktijk.

Belangrijkste resultaten:

- Lancering van de website www.netwerksluitendeaanpak.nl.
- Werkboekje 'Small Wins' (deel 1) en digitale tool 'Richting Ervaring' zijn ontwikkeld.
- Actieplannen gestart in leercoalitie 'Netwerkzorg'; verdieping van Small Wins.
- Deelname aan externe leertrajecten, zoals 'Netwerkintake' en 'NAH+'.
- Bijdrage aan de transformatieplannen Mentaal Gezondheidsnetwerk.
- Positieve effecten op samenwerking en onderwijs, maar ook uitdagingen zoals hoge werkdruk en stroperige processen.
- Borging van ervaringsdeskundigheid in netwerkintakes en regio-overleggen.

3.3 Gezond Leven

SCHOOLSOUT IN 5 GEMEENTEN

In de regio Rijk van Nijmegen is het de bedoeling dat je jezelf kunt zijn en kunt houden van wie je wilt. Op Paarse Vrijdag (12 december) ondertekenden alle partners het SchoolsOUT-convenant over onze samenwerking in 2026 - 2029. Naast de gemeenten Nijmegen en Beuningen zijn nu ook Berg en Dal, Druten, Heumen en Wijchen aangesloten. Een krachtig en mooi signaal van kinderopvang, basis-, vo- en mbo-scholen dat we hier met de hele regio achter staan en ons hiervoor blijven inzetten.

POSITIEVE GEZONDHEID

De GGD werkt samen met het Leerhuis Zaltbommel van Stichting Kompas aan een speciale training die draait om positieve gezondheid. Deze training richt zich op mensen met minder basisvaardigheden in de gemeente Zaltbommel en helpt hen hun eigen gezondheidsvaardigheden te versterken. Deelnemers krijgen begeleiding van de trainer van het Leerhuis en werken in groepsverband aan een persoonlijk plan. Voor elk thema komt een deskundige van een netwerkpartner langs om de inhoud helder en praktisch toe te lichten. Zo biedt de training zowel kennis als praktische steun, precies afgestemd op wat de deelnemers zelf belangrijk vinden.

GEMEENTEN SAMEN GEZOND

De gezond gewicht aanpak is de afgelopen jaren versterkt via een leerkring in Wijchen, Druten en Beuningen en een leerkring in Buren en Neder-Betuwe. In de leerkringen zaten stakeholders uit praktijk, zorg, gemeente, GGD en inwoners. Zij formuleerden samen doelen, maakten plannen, voerden deze uit en stuurden bij. Landelijke partners zoals GGD GHOR Nederland, Pharos, VNG en JOGG brachten aanvullende kennis in. In 2025 is het project geëvalueerd met in september een feestelijke slotbijeenkomst. Het evaluatieonderzoek liet zien dat er met dit project grote stappen zijn gezet in het verder versterken van de gezond gewicht aanpak. Deelnemers kwamen aantoonbaar in actie: samenwerkingen zijn verstevigd, werkzaamheden werden effectiever georganiseerd en er ontstonden nieuwe inzichten en oplossingsrichtingen. De leerkringen zorgden voor meer samenhang tussen beleid en praktijk én een structurele manier van monitoren en bijsturen. Daarnaast leverde 2025 belangrijke nieuwe wetenschappelijke én praktijkkennis op over het continu verbeteren van gezond gewicht aanpakken en leernetwerken. Deze inzichten zijn gebundeld in het proefschrift van Maud ter Bogt en in praktische tools, beschikbaar via de website van academische werkplaats AMPHI.

VERSTERKING KENNISINFRASTRUCTUUR

In maart 2025 is het landelijke ZonMw-project ‘Versterking kennisinfrastructuur Gezondheidsbevordering en Preventie’ afgerond en zijn de resultaten gepresenteerd. Vanuit academische werkplaats AMPHI was GGD Gelderland-Zuid projecttrekker. Het project versterkte de preventie-infrastructuur door wetenschap en praktijk beter te verbinden en door GGD’en te ondersteunen in hun kennis- en adviesrol binnen regionale samenwerking. Het project richtte zich op 3 doelen:

- Opbouwen van een landelijk leernetwerk voor 4 ketenaanpakken (overgewicht kinderen, overgewicht volwassenen, valpreventie en Welzijn op Recept).
- Borging van dit leernetwerk.
- Inzicht krijgen in regionale kennisinfrastructuren en de rol van GGD’en bij implementatie van de ketenaanpakken.

Het voorstel voor voortzetting van het opgebouwde leernetwerk is goedgekeurd door ZonMw, waardoor GGD GHOR Nederland kon doorgegaan met begeleiding van het leernetwerk. Alle GGD´en nemen deel aan dit leernetwerk.
De belangrijkste lessen en aanbevelingen uit het onderzoek naar de ketenaanpakken zijn samengevat in twee factsheets, beschikbaar via de website van AMPHI. Het leernetwerk gebruikt de resultaten van het onderzoek naar de regionale kennisinfrastructuur, uitgevoerd in 4 GGD-regio's, om de implementatie van de ketenaanpakken in alle GGD-regio's te versterken. Daarmee draagt het leernetwerk bijvoorbeeld bij aan het maken van duidelijke financieringsafspraken, meer kennis over implementatieprocessen, voldoende uitvoeringscapaciteit en het maken van heldere afspraken over verantwoordelijkheden en de rol van de GGD in de regionale preventie-infrastructuur.

KETENAANPAKKEN (IZA/GALA)

In mei 2024 zijn we gestart met de rol van Regionaal Ketenregisseur. Door ontwikkelingen rondom IZA en GALA is hiermee ingezet op het versterken van de regionale preventie-infrastructuur. Dit omvat regionale samenwerkingsafspraken over gezondheidsbevordering als geheel en specifiek voor risicogroepen. De Regionaal Ketenregisseur zet zich in op het versterken van de implementatie van de 5 ketenaanpakken.

Regionale ketenwerkgroepen

In oktober 2024 is een start gemaakt met 5 regionale ketenwerkgroepen: 'Kansrijke Start', 'Kind naar Gezonder gewicht', 'Valpreventie', 'GLI voor Volwassenen' en 'Welzijn op Recept'. Eerst is een inventarisatie uitgevoerd onder de leden van de werkgroepen (de lokale projectleiders) over de stand van zaken van de ketenaanpakken en is een regionale werkagenda voor de ketenwerkgroepen opgesteld. Vanaf 2025 is gestart met de uitvoering van deze werkagenda's. In de zomer van 2025 is de stand van zaken en de voortgang van de regionale werkgroepen geëvalueerd. In beide IZA-regio's blijkt dat de ketenregisseur de lokale projectleiders ondersteunt bij de implementatie van de ketenaanpakken en dat bij alle ketenaanpakken mooie stappen vooruit zijn gezet bij de implementatie. Per regio zijn 5 werkgroepen ingericht die structureel samenkomen. In deze werkgroepen vindt regionale kennisuitwisseling plaats en worden regionale samenwerkingsafspraken gemaakt.

Kansrijke Start

Kansrijke Start-coalities zijn in onze regio al langer actief. Door de intensieve samenwerking in Rivierenland is 'Stevig Ouderschap' (gefinancierd met IZA-middelen) in 2025 teruggekeerd in de regio. Door krachten en financiën te bundelen zijn verpleegkundigen van 6 gemeenten in Rivierenland gestart met de opleiding Stevig Ouderschap. Dat was meteen een mooie samenwerking tussen GGD en Santé Partners, waarvan GGD Gelderland-Zuid de dienstverlening JGZ 0-4 jaar in de regio Rivierenland heeft overgenomen.

Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG)

In 2025 zijn 4 jeugdverpleegkundigen in de regio Nijmegen en 5 jeugdverpleegkundigen in Rivierenland opgeleid tot Centrale Zorgverlener. Tijdens hun opleiding zijn zij elk gestart met de begeleiding van 2 of 3 gezinnen. De uitvoering van KnGG vindt nu in 9 gemeenten plaats: Nijmegen, Beuningen, Heumen, Mook en Middelaar, Tiel, West Betuwe, Culemborg, Neder-Betuwe en Buren. In deze gemeenten is een netwerk opgezet en worden de eerste kinderen met hun gezinnen op maat begeleid. Door de rol van centrale zorgverlener (CZV) en projectleiding voor de hele regio bij de GGD te beleggen, is de ketenaanpak op een efficiënte en eenduidige manier ingericht in alle gemeen-

Aanwezigheid ketenaanpak per gemeente

Geen ketenaanpak aanwezig | In ontwikkeling | Ketenaanpak aanwezig

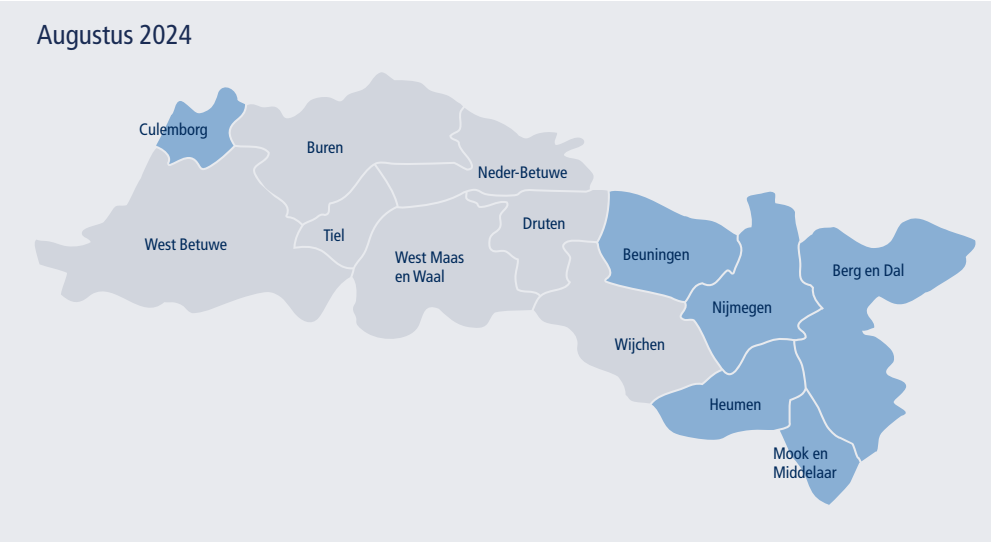

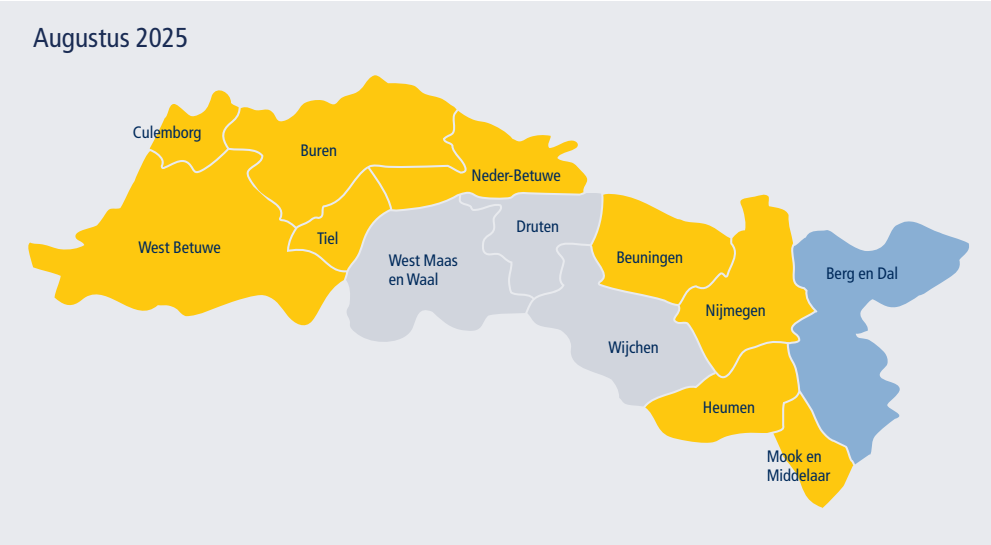

ten. Ook op het gebied van communicatie, monitoring en evaluatie trekken we in de regio gezamenlijk op. De aanbevelingen vanuit de pilot in Nijmegen worden meegenomen in de regionale uitrol van KnGG vanaf 2026.

Valpreventie en GLI voor volwassenen

Ook rondom valpreventie en de Gezonde Leefstijl Interventie (GLI) voor volwassenen zijn mooie stappen gezet. Bijvoorbeeld in de gemeente Tiel: eind 2025 zijn daar afspraken gemaakt met Menzis en de huisartsen over de valrisicobeoordeling, een belangrijk onderdeel van de ketenaanpak. Wanneer de huisarts de valrisicobeoordeling uitvoert bij ouderen met een hoog valrisico, kan deze de oudere doorverwijzen naar een valinterventie binnen de zorgverzekeringswet. Een aantal huisartsen in de regio staat hier nog niet voor open, mede vanwege de landelijke richtlijn vanuit de branche. We hopen vanuit positieve ervaringen in Tiel (Eerste Lijns Centrum) ook afspraken met de huisartsen in de rest van Rivierenland te kunnen maken. In de regionale werkgroep werken we hier gezamenlijk een plan voor uit. We richten ons daarbij ook op wijkprofessionals. Zo is in december 2025 in het Agnietenhof in Tiel een regionale scholing voor 50 professionals georganiseerd.

Op 8 september 2025 werd het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) ondertekend. Dit biedt een mooie kans om veel initiatieven op het gebied van gezond leven en welzijn structureel te continueren in 2026.

3.4 Jeugdgezondheidszorg

BEGELEIDING KWETSBARE ZWANGEREN

Vanuit de prenatale huisbezoeken kan de interventie 'Voorzorg', 'Video Home Training' of 'Stevig Ouderschap' gestart worden in gemeenten die dit hebben ingekocht als facultatief product. Uitbreiding van deze facultatieve producten naar alle gemeenten in Gelderland-Zuid is gewenst, zodat ouders in alle gemeenten hetzelfde aanbod kunnen krijgen om een Kansrijke Start te maken. Teammanagers en de bouwsteenregisseur 'Ouderschap en gezin' zijn hierover in gesprek met de gemeenten.

Voorzorg

Voorzorg is een intensief begeleidingstraject voor kwetsbare jonge vrouwen die zwanger zijn van hun eerste kindje. In 2025 kregen 9 gezinnen Voorzorg-ondersteuning. Uit landelijk onderzoek blijkt dat Voorzorg leidt tot mooie resultaten bij deze groep zwangeren en tot forse kostenbesparing op maatschappelijk gebied. Moeders geven langer borstvoeding, roken minder en er worden minder vaak kinderen uit huis geplaatst. Ook blijkt Voorzorg effectief in het terugdringen van kindermishandeling en huiselijk geweld en het bevorderen van een gezonde leefstijl.

Video Home Training

Video Home Training (VHT) is een kortdurende interventie voor ouders van kinderen van 0-6 jaar die opvoedingsspanning ervaren. JGZ kan hiermee in een vroeg stadium de ouder-kind relatie en hechting ondersteunen en versterken en zo de spanning verminderen. De gemeente Nijmegen koopt jaarlijks 70 VHT-trajecten in en deze zijn ook uitgevoerd.

Stevig Ouderschap

In het 3e kwartaal van 2025 is in 6 gemeenten de interventie Stevig Ouderschap gestart. Stevig Ouderschap is een interventie gericht op het ondersteunen van kwetsbare ouders, het voorkomen van kindermishandeling en het versterken van hechting tussen ouders en kind. Er zijn al 18 trajecten (duur: anderhalf jaar) gestart.

RISICOSIGNALERING 0-18 JAAR

In schooljaar 2024/2025 is de JGZ gestart met de methode 'STORM' (Strong Teens and Resilient Minds) in klas 2 op 10 scholen in het Voortgezet Onderwijs. STORM is een screening die mentale klachten signaleert bij jongeren en die de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, weerbaarheid en veerkracht bij jongeren stimuleert. Vanaf schooljaar 2025/2026 zijn er 2 scholen bijgekomen. Op de nu 12 deelnemende onderwijslocaties zijn in 2025 3201 jongeren door de GGD gescreend. Van hen hebben er 231 suïcidale gedachten (7,2%; vorig jaar 8,5%) en 381 jongeren ervaren depressieve gevoelens (11,9%; vorig jaar 13,3%). De jeugdverpleegkundigen van de JGZ hebben met deze jongeren gesprekken gevoerd.

ACTIEVE SAMENWERKING MET GEMEENTEN

In 2025 is – samen met de afdeling Gezond Leven - verdere invulling gegeven aan de integrale ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG). De aanpak was eerst een pilot in Culemborg en Nijmegen, maar ook vanuit andere gemeenten was belangstelling. In 2025 is gestart met de implementatie van KnGG in de regio Rivierenland en zijn jeugdverpleegkundigen als centrale zorgverleners (CZV) opgeleid om deze aanpak te dragen.

Enkele gemeenten hebben voor hun VVE-beleid facultatieve diensten ingekocht. De JGZ geeft indicaties af voor passende opvang voor kin-

deren van 0-4 jaar die een risico lopen in de taalontwikkeling. In 2025 zijn in totaal 597 indicaties uitgeschreven. We zien een toename ten opzichte van de afgelopen jaren. (2023: 279 kinderen; 2024: 530 kinderen). Deze toename gaan wij bespreken met de betreffende gemeenten.

JGZ-ZORG AAN ASIELZOEKERS

De JGZ voerde doorlopend overleg over JGZ-taken met doelgroep-specifieke ketenpartners van het AZC Nijmegen. Dit zijn het COA en werkinhoudelijke partners zoals GZA (huisartsenzorg voor asielzoekers), Bindkracht10, vaktherapeuten, GGZ en scholen. In 2025 is de JGZ-zorg voortgezet op het AZC Nijmegen, de 2 opvanglocaties voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen in Groesbeek en Berg en Dal, het NIMMA-hotel in Nijmegen en ook de noodopvanglocatie in Druten. Alle baby's en kinderen (0-18 jaar) kregen een verpleegkundige intake, een medisch onderzoek en de benodigde vaccinaties.

Zorg aan asielzoekers

	2023	2024	2025
Verpleegkundige intake	292	254	144
Medisch onderzoek	242	250	140
Totaal	**534**	**504**	**284**

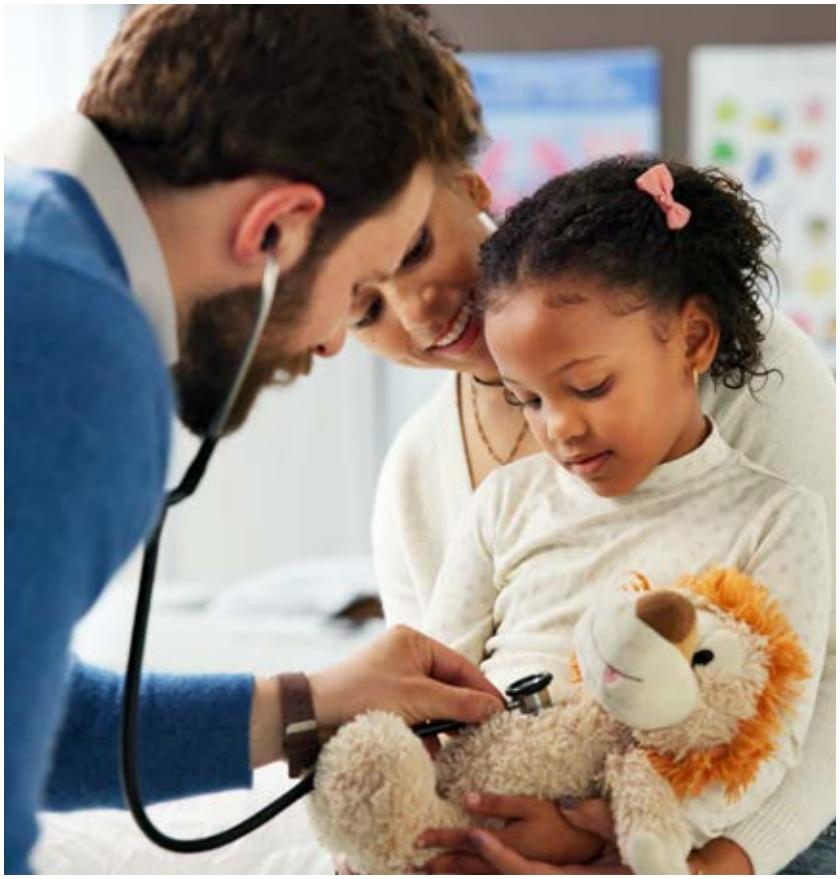

Colofon

Tekst en coördinatie
De Taalfactor Communicatieadvies

Vormgeving
OptimaForma, Heilig Landstichting

Fotografie
Linda Verweij, David van Haren, Voedingscentrum, Shutterstock, GGD Gelderland-Zuid

GGD Gelderland-Zuid

Gelderland-Zuid

De raden van de gemeenten die participeren in de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

Ons kenmerk: GGD/DIR/2026/2786/MP
Uw kenmerk: -
Datum: 31 maart 2026
Onderwerp: Conceptbegroting GGD 2027

Afdeling: Directie
Contactpersoon: Moniek Pieters
Telefoon: 088 - 144 71 44
e-mail: GGDdirectie@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Overeenkomstig artikel 31 lid 1 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid, stuurt het Dagelijks Bestuur u hierbij de concept Programmabegroting GGD 2027.

De concept Programmabegroting GGD 2027 (zie bijlage 2) beschrijft de ontwikkelingen, doelstellingen en speerpunten voor de verschillende productgroepen van de GGD voor het jaar 2027, inclusief de financiële vertaling daarvan. De indeling van de begroting is ten opzichte van de vastgestelde begroting 2026 niet gewijzigd[1].

Op 14 oktober 2025 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) de Kaderbrief 2027 gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hiermee informeerde het DB de raden in hoofdlijnen over de inhoudelijke ontwikkelingen voor het jaar 2027 van GGD Gelderland-Zuid, de financiële uitgangspunten en de risico's voor 2027. Alle deelnemende gemeenten (14) hebben, naar aanleiding van de Kaderbrief 2027, een zienswijze gestuurd. Deze zienswijzen hebben wij verwerkt in voorliggende begroting. Een overzicht van de zienswijzen per gemeente is opgenomen in bijlage 3. Hierin is ook te lezen op welke manier het DB de zienswijze heeft verwerkt in de concept Programmabegroting GGD 2027. Een voorbeeld hiervan is dat het DB heeft gekozen om de kosten voor de stijging van het aantal cliënten, ketenpartners en aandachtsfunctionarissen voor het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) (€ 130.000) op te nemen in de conceptbegroting 2027. Veruit de meeste gemeenten zijn verheugd dat NNZ succesvol verloopt. En zij geven aan dat de extra financiering binnen de beschikbare AZWA-middelen moet plaatsvinden. Het DB heeft dit punt - mede naar aanleiding van de zienswijzen en het feit dat gemeenten vanaf 2026 vanuit het AZWA geoormerkt geld krijgen voor NNZ - opgenomen in de conceptbegroting 2027.

Daarnaast geven verschillende gemeenten in hun zienswijze aan dat ze betrokken willen worden bij de impact van een eventuele ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering van de GGD en de VRGZ. Het DB geeft aan dat na het richtinggevende besluit door het Algemeen Bestuur VRGZ en het Algemeen Bestuur (AB) GGD in december 2025 een voorstel wordt uitgewerkt voor de inrichting van een robuuste bedrijfsvoeringsorganisatie (incl. nadere onderbouwing van incidentele en structurele kosten) bij de GGD. Een raadsinformatiebrief is 27 februari jl. gestuurd naar de colleges van de deelnemende gemeenten om te gebruiken voor de informatievoorziening aan de raden. Na definitieve besluitvorming door AB VRGZ en AB GGD in april wordt wederom een raadsinformatiebrief gestuurd.

[1] De facultatieve taken zijn opgenomen in de conceptbegroting 2027 voor zover we er nu (dd. 31 maart 2026) zicht op hebben; dit kan nog wijzigen.

Een eventuele ontvlechting van de bedrijfsvoering is niet verwerkt in de bijgevoegde conceptbegroting 2027. Bij een positief besluit zal een begrotingswijziging worden opgesteld.

1. Programmabegroting GGD 2027

De (concept) Programmabegroting GGD 2027 is sluitend.

Hieronder worden de ontwikkelingen m.b.t. de conceptbegroting 2027 beschreven en de wijze waarop deze zijn verwerkt in de begroting. Een aantal onderwerpen leidt tot een uitzetting, omdat de GGD niet gecompenseerd wordt voor de toename van het aantal inwoners in de regio. De inwoneraantallen worden namelijk alleen gebruikt voor de onderlinge verdeling van de kosten over de gemeenten. Een stijging (of daling) van inwoneraantallen wordt niet meegenomen in de begroting.

De wijzigingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2026 worden hieronder weergegeven.

1.1 Autonome ontwikkelingen

Er is een aantal niet of zeer beperkt beinvloedbare stijgingen die voortkomen uit bestaande dienstverlening of bestaand beleid. Bijvoorbeeld een hogere instroom van Bijzondere Zorg of Veilig Thuis-meldingen, (nieuwe) wet- en regelgeving of onvermijdelijke/noodzakelijke uitzettingen in verband met toename van het inwoneraantal in de regio en tot slot de toenemende krapte en concurrentie op de arbeidsmarkt (hierdoor moeten we meer capaciteit inhuren om de primaire dienstverlening te borgen). De financiering van de genoemde onderwerpen is noodzakelijk om het huidige takenpakket uit te kunnen voeren.

1.1.1 Indexatie 2027

De uniforme bijdrage is geindexeerd met 4,91% conform vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur[2]. De volledige berekening is opgenomen in de begroting.

Totaal stijging lasten: € 1.564.000.

1.1.2 Wet en Regelgeving

Door wijzigingen in wet- en regelgeving is versterking van een aantal functies onvermijdelijk /noodzakelijk, op het terrein van:

a) Privacy
b) Informatiebeveiliging.

Door deze versterking is de GGD compliant aan wet- en regelgeving. Hieronder worden de onderwerpen toegelicht:

Ad. a) Toenemende privacy-vraagstukken

De GGD verwerkt bij de uitoefening van haar publieke gezondheidszorg-taken grootschalig veel (bijzondere) persoonsgegevens. Daarbij is het belangrijk dat de privacy goed geborgd is. Een Privacy Officer (PO) waarborgt de naleving van privacywetgeving, ook wel beter bekend als de AVG. De PO beschermt de persoonsgegevens van klanten en/of burgers binnen de organisatie en doet er alles aan om de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van de gegevens te garanderen. Elke verwerking en de risico's die de verwerking met zich meebrengen dient vooraf getoetst te worden middels een Data Protection Impact Assessment (DPIA). Een DPIA is een instrument om vooraf de privacyrisico's van gegevensverwerking in kaart te brengen, zodat wij maatregelen kunnen nemen om deze risico's te verkleinen. Om de toenemende vraag binnen de organisatie op het gebied van privacy en gegevensbescherming goed te kunnen beantwoorden, compliant te blijven met (aangescherpte)

[2] Bij vaststelling van de (financiele spelregels in) Programmabegroting GGD GZ 2020.

wet- en regelgeving en ontwikkelingen in het vakgebied tijdig te signaleren en te vertalen naar de praktijk, is uitbreiding van de beschikbare capaciteit noodzakelijk met 0,5 fte.

Ad. b) Informatiebeveiligingswetgeving
De Network and Information Security Directive 2 (NIS 2) wordt in Nederland vertaald naar de Cyberbeveiligingswet. Onder de cyberbeveiligingswet is de GGD aangewezen als een kritieke entiteit, waardoor er nieuwe wettelijke verplichtingen op het gebied van informatiebeveiliging opgelegd worden. Deze nieuwe wetgeving vraagt structurele investeringen in actieve beveiligingsmonitoring middels een Security Operations Center (SOC). Aanvullend zijn we onder deze nieuwe wetgeving verplicht om Bedrijfscontinuïteitsmanagement (BCM) te implementeren. De financiering van het SOC is al in de GGD-begroting opgenomen. BCM-software vraagt een structurele investering van 10K per jaar.

Totaal stijging lasten: € 82.000.
(Dit bedrag bestaat uit: € 72.000 (formatiekosten) + € 10.000 (kosten applicatie bedrijfscontinuïteits-management).

1.1.3 Stijgende instroom bij Bijzondere Zorg

In de afgelopen jaren is het aantal uniforme trajecten dat Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) uitvoert fors toegenomen: van 742 in 2018 naar 1.717 in 2025.

Tabel aantal trajecten MBZ uniform

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1.021	1.009	1.023
Bijzondere Zorg-trajecten	497	810	1.117	624	569	508	529	694
Totaal	**742**	**1.039**	**1.442**	**1.411**	**1.517**	**1.529**	**1.538**	**1.717**

Sinds 2021 is melding gemaakt van de stijging van het aantal trajecten dat het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) uitvoert. De hiermee gepaard gaande gestegen kosten zorgden voor een tekort van €500.000. Met de structurele bijdrage van € 300.000 met ingang van 2025 is het tekort gedaald tot €200.000.
MBZ heeft in 2022 regionale samenwerkingsafspraken gemaakt met de gemeenten, met als doel om een afname van trajecten bij MBZ te bewerkstelligen. De afspraken hebben geleid tot korte lijnen en betere samenwerking tussen de gemeentelijke sociale teams en MBZ. Hoewel zowel GGD als gemeenten hier blij mee zijn, is het aantal uniforme trajecten tot dusver enigszins gestabiliseerd, maar niet verminderd. In 2025 zien we weer een stijging van het aantal trajecten ten opzichte van voorgaande jaren. Daarnaast signaleren we dat Bijzondere Zorg meer tijd kwijt is per traject MBZ vanwege het gebrek aan doorstroom in opvangvoorzieningen en wachtlijsten bij zorg-organisaties. Ook neemt de zwaarte en de complexiteit van casuïstiek toe.
Omdat de stijging van het aantal trajecten, ondanks de kortere lijnen en afspraken met gemeenten, door blijft zetten, heeft het DB besloten om de € 200.000 structureel toe te voegen in de conceptbegroting 2027. Hiermee beoogt het DB de continuïteit en kwaliteit van dienstverlening te kunnen borgen voor deze zeer kwetsbare doelgroep.

Totaal stijging lasten: € 200.000.
(Dit bedrag wordt gedekt door alle gemeenten, behalve Maasdriel en Zaltbommel.)

1.1.4 Nu Niet Zwanger

Vanaf de Programmabegroting 2025 GGD is het programma Nu Niet Zwanger (NNZ), met als doel een onbedoelde zwangerschap voorkomen bij mensen in een kwetsbare situatie in alle gemeenten, opgenomen in het uniform pakket en zijn de kosten opgenomen onder 'uniforme taken op basis van facturen'. Op deze manier zijn de kosten van het programma eenvoudig af te leiden (onder andere t.b.v. de verantwoording aan SPUK GALA c.q. AZWA-middelen).

Het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) verloopt zeer succesvol. Het aantal clienten[3], ketenpartners (circa 100) en aandachtfunctionarissen (circa 125) zijn in 2025 verdubbeld ten opzichte van 2022. Ook zien we dat meer clienten kiezen voor duurzame en kostbaardere vormen van anticonceptie, zoals sterilisatie. Dit maakt dat we de kosten voor de uitvoering zien toenemen zowel qua personele inzet als materiele kosten. De bovengenoemde stijging betekent een toename van de kosten voor Nu Niet Zwanger van in totaal € 130.000 (personeelskosten € 90.000, anticonceptie € 30.000, landelijk registratiesysteem € 10.000). Het risico als deze extra middelen niet beschikbaar komen is dat de maatschappelijke kosten (voor o.a. gemeenten) substantieel stijgen[4]. Via AZWA-gelden komt er vanaf 2026 extra structurele geoormerkte financiering naar de gemeenten, specifiek voor Nu Niet Zwanger.

Totaal stijging lasten: € 130.000.
(De gemeenten kunnen dit bedrag financieren vanuit de geoormerkte bijdrage voor NNZ die zij ontvangen vanuit het AZWA)

1.1.5 Veilig Thuis

Veilig Thuis heeft vanaf 2024 een formatiebegroting[5], gebaseerd op P*Q, waarbij de Q gebaseerd is op het gemiddelde aantal diensten van de afgelopen drie jaren. Daarnaast is een post opgenomen van 1% van de loonsom van het uitvoerend personeel voor verwachte ontwikkelingen. En is er een egalisatiereserve met een maximum van 5% van de laatst vastgestelde jaarrekening. Daarnaast is afgesproken dat een eventueel overschot terug zal vloeien naar de gemeenten in Gelderland-Zuid en een eventueel tekort van Veilig Thuis (bij egalisatiereserve 0) aangevuld wordt door de gemeenten in Gelderland-Zuid. De egalisatiereserve wordt gebruikt voor fluctuaties in instroom, afwijkingen van de prijs en om in te kunnen spelen op incidentele vragen en ontwikkelingen.

De (formatie)begroting 2026 voor VT bedraagt € 7.975.732 (incl. Mook en Middelaar). Geindexeerd met de index 2027 (4,91%) zou de inwonersbijdrage voor VT voor 2027 uitkomen op € 8.367.341. Het bedrag dat berekend wordt m.b.v. de systematiek formatiebegroting VT 2027 bedraagt €8.007.453; dit bedrag is gebaseerd op het gemiddelde aantal diensten van de afgelopen drie jaren. Dat betekent dat, conform de formatiebegrotingssystematiek, de inwonerbijdrage voor VT in de conceptbegroting 2027 verlaagd zou moeten worden met € 359.887 (€ 8.367.341 minus € 8.007.453).

Momenteel speelt er een aantal ontwikkelingen, waarbij het DB besloten heeft deze verlaging van de inwonerbijdrage *niet* door te voeren in de conceptbegroting 2027, te weten:

a) Een werkvoorraad van circa 350 casussen. Deze is veroorzaakt door een hoge instroom in de laatste maanden van 2025 en een toenemende complexiteit van casuistiek. Ook landelijk zien we bij andere VT-organisaties een beeld van hoge werkvoorraden.
b) Het product 'crisismeldingen' zit als zodanig niet in de VT-begroting opgenomen. Deze meldingen zijn geen 'gewone' meldingen en gaan over zeer complexe casuistiek, waaronder femicide, en kosten zeer veel tijd van de professionals.
c) Het besluit van de DPG om een extra teammanager in te zetten bij VT, onder andere vanwege de span of support van de huidige teammanagers VT van circa 40-45 medewerkers[6], het hoge ziekteverzuim bij VT, het stijgende aantal klachten (deze zijn zeer tijdsintensief) en dossierinzage-verzoeken bij VT. De vacature is in januari 2026 uitgezet.
d) In 2023 heeft het Algemeen Bestuur afgesproken om de formatiebegroting VT na 3 jaar (d.w.z. in 2027) te evalueren.

---

[3] Nieuwe aanmeldingen clienten in 2022: 55, in 2024: 92 en naar verwachting in 2025: 105.
[4] De maatschappelijke kosten van een onbedoelde zwangerschap bij een persoon in een kwetsbare situatie, die ondersteuning nodig zal hebben wanneer het kindje geboren wordt, varieren van € 6.820 tot € 52.070 in het eerste levensjaar (Bron: 'Nu Niet Zwanger - Onderzoek naar de maatschappelijke effecten en kosten van ongewenste zwangerschap' - VNG & Society Impact).
[5] Conform besluit van het AB van 15 maart 2023.
[6] Een span of support van rond 25-30 medewerkers is nodig om op een goede manier invulling te geven aan integrale verantwoordelijkheid op inhoud, financien, interne en externe samenwerking en HR-opgaven (verzuim, vitaliteit, aantrekkelijk werkgeverschap, binden en boeien van medewerkers in een krappe arbeidsmarkt)

Als het DB in de conceptbegroting 2027 de formatiebegrotingssystematiek zou volgen, dan zou hetzelfde werk met minder mensen gedaan moeten worden. De begroting zou dalen met circa € 360.000, waardoor ook de bezetting moet dalen. Gezien de grote werkvoorraad kiest het DB ervoor niet op personeel te bezuinigen en de evaluatie in 2027 af te wachten. Exclusief Mook en Middelaar bedraagt het aandeel van de deelnemende gemeenten € 354.000 (Het aandeel Mook en Middelaar is €6.000.)

Totaal stijging lasten: € 0.
(In plaats van een structurele daling van de lasten met circa € 354.000.)

1.2 Beleidsmatige ontwikkelingen

1.2.1 Toezicht kinderopvang / toezicht Wmo

Wmo-toezicht
Wmo-toezicht houdt toezicht op de kwaliteit van de geboden ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Dit toezicht vindt plaats naar aanleiding van signalen over kwaliteit en veiligheid van de ondersteuning aan kwetsbare inwoners, het signaalgestuurde toezicht. Daarnaast voert zij het toezicht uit naar aanleiding van calamiteiten en geweldsincidenten. Op dit moment zijn in de begroting voor Wmo-toezicht enkel middelen opgenomen voor de *uitvoering* van toezicht op de Wmo-voorzieningen. Beleidscapaciteit op dit onderwerp is noodzakelijk en wordt momenteel sterk gemist. Voor de professionalisering en doorontwikkeling van deze toezichtstaak is het noodzakelijk aan te sluiten bij gemeentelijke en landelijke ontwikkelingen; er gebeurt namelijk veel op dit vlak, waaronder ontwikkelingen op het terrein van het toezichtskader. Die aansluiting bij gemeentelijke en landelijke ontwikkelingen lukt nu niet met de huidige capaciteit, die uitsluitend wordt gebruikt voor de uitvoering.
Toezicht levert waardevolle data en signalen op voor gemeenten over kwaliteit, rechtmatigheid en risico's bij de Wmo-voorzieningen, waarvoor de gemeenten wettelijk verantwoordelijk zijn. Toezicht Wmo heeft structurele beleidscapaciteit nodig om data, trends en signalen te vertalen naar (prioriteiten binnen) uniform beleid en kwaliteitsverbetering van het toezicht (waaronder actualiseren van toezichtskaders en structureel verbeteren van werkwijzen en protocollen). Ook is de beleidscapaciteit nodig om aan te sluiten bij gemeentelijk en landelijk beleid, waaronder het voorkomen en tegengaan van zorgfraude[7]. Het momentele gemis aan beleidscapaciteit (formatiekosten: € 51.000) levert een risico op voor gemeenten en hun kwetsbare inwoners.

Toezicht kinderopvang en Wmo-toezicht
Om de toezichtstaak efficiënt uit te kunnen voeren is het van belang te investeren in een nieuwe applicatie ter vervanging van de huidige systemen. De huidige systemen ondersteunen de uitvoering van het Wmo-toezicht onvoldoende. Beide toezichtdomeinen kennen een groeiende behoefte aan gestructureerde dossiervorming, data-analyse en monitoring. Dit is met de huidige systemen beperkt mogelijk. De nieuwe applicatie (die al gebuikt wordt door de gemeenten Amsterdam en Rotterdam) draagt bij aan een efficiëntere uitvoering van toezicht door standaardisering en automatisering van processen, dossiervorming én archivering. In de huidige systemen dient alles handmatig ingevuld te worden; de nieuwe applicatie laadt nieuwe aanvragen/meldingen en opgevraagde documenten automatisch in. Een centrale applicatie stroomlijnt het proces, verbetert de kwaliteit, vergroot efficiëntie van werken en vermindert de foutgevoeligheid. Bovendien maakt deze applicatie het ook mogelijk om informatiegestuurd te werken. Hiermee is dit een toekomstbestendige oplossing voor een professionaliseringsslag van de toezichtdomeinen. Dit stelt gemeenten beter in staat om beleid tijdig bij te sturen en gerichte preventieactiviteiten te ontwikkelen. Naast de aanschaf en implementatie

[7] In de regio Gelderland-Zuid is bestuurlijke urgentie bepaald t.a.v. het tegengaan van zorgfraude.

(€21.000 afschrijving per jaar), zal dit ook structurele (licentie)kosten (€ 30.000) met zich meebrengen.

Totaal stijging lasten: € 81.000 en € 21.000 (afschrijving per jaar)
(T.b.v. formatie voor beleidsmedewerker Toezicht Wmo en t.b.v. de aanschaf van een applicatie/zaaksysteem voor standaardisering en automatisering van processen, dossiervorming én archivering van Toezichtstaken van de GGD)

1.2.2 Gezondheidsbevordering en preventie

In de afgelopen jaren is in het kader van onder andere het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) geïnvesteerd in het verder versterken van preventie en gezondheidsbevordering in onze regio. Met het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), dat op 8 september 2025 is ondertekend, kan de versterking van preventie en gezondheidsbevordering in 2027 voortgezet worden. Met het AZWA komen structurele middelen beschikbaar voor gemeenten voor de publieke gezondheid. Deze zijn bedoeld om de implementatie van 'evidence based' methoden, zoals kansrijke start (eerste 1000 dagen) en de ketenaanpakken gericht op overgewicht en obesitas, valpreventie (ouderen), welzijn op recept en mentale gezondheid te implementeren als basisfunctionaliteiten. Ook voorziet AZWA in de structurele versterking van de rol van de GGD in de preventieve infrastructuur. Gezien het bovenstaande en het feit dat het effect van preventie en gezondheidsbevordering bij inwoners een lange adem vraagt, is tijdelijke financiering van gezondheidsbevorderings- en preventieprogramma's een risico. Hierbij vormt de financieringsstructuur van de afdeling Gezond Leven een aandachtspunt, waarbij structureel 2/5 deel gefinancierd wordt uit uniforme middelen en 3/5 deel uit facultatieve middelen/projectgelden. In de Kaderbrief 2027 adviseerde het DB aan gemeenten om een heroverweging te doen en het deel van de uniforme inzet voor gezondheidsbevordering en preventie te verhogen en de facultatieve uren te verlagen. Dit draagt bij aan de effectiviteit van gezondheidsbevorderings- en preventieprogramma's voor de inwoners van onze gemeenten en aan continuïteit van de organisatie. Ook wordt de uitvoering efficiënter door vermindering van administratie en overhead. Bovendien maakt het langdurige en deskundige inzet van inhoudelijke kennis en het netwerk mogelijk. Het DB heeft in de conceptbegroting 2027 geen verandering aangebracht in de verhouding uniforme inzet versus facultatieve inzet voor gezondheidsbevordering en preventie. In 2026 zal de GGD (afdeling Gezond Leven) gesprekken voeren met gemeenten om in begroting 2028 de omslag te maken naar meer uniform.

Totaal stijging lasten: € 0.

1.3 Samenvatting conceptbegroting 2027

De totale stijging uniforme bijdrage op basis van inwoners in de Programmabegroting GGD 2027 t.o.v. de vastgestelde begroting 2026 bedraagt € 2.078.000.

Autonome ontwikkelingen	
Indexatie	1.564.000
wet- en regelgeving	82.000
Bijzondere Zorg	200.000
Nu Niet Zwanger	130.000
	1.976.000
Beleidsmatige ontwikkelingen	
Toezicht	102.000
	102.000
Totaal	**2.078.000**

In de bijlage is een verloopstaat van de gemeentelijke bijdrage opgenomen.

1.4 Proces

Wij leggen de concept Programmabegroting 2027 GGD Gelderland-Zuid nu aan u voor. Graag ontvangen wij uw zienswijze over de conceptbegroting het liefst vóór 22 juni a.s.[8]. Met inachtneming van uw zienswijze kan de begroting 2027 in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 3 september worden vastgesteld.

De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen regio Nijmegen zal haar advies over deze Programmabegroting GGD 2026 eind april aan u kenbaar maken.

De GGD verzorgt op maandagavond 11 mei a.s. een toelichting op de concept jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027. Deze bijeenkomst voor de raden wordt georganiseerd door de griffie van gemeente Nijmegen in het stadhuis van Nijmegen. De gegeven toelichting op de concept jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027 wordt opgenomen en vanaf 12 mei beschikbaar gesteld via: Vergaderingen Nijmegen - iBabs Publieksportaal. Een uitnodiging volgt nog via de griffie Nijmegen.

Daarnaast verzorgt de GGD op 14 april een toelichting op de concept jaarrekening 2025 en concept begroting 2027 voor het RAO en de financieel ambtenaren.

De GGD is graag bereid om in uw raad of in een raadscommissie nadere toelichting te geven over de werkzaamheden van de GGD en/of de conceptbegroting 2027. U kunt hiervoor contact opnemen met het directiesecretariaat van de GGD (zie pag. 1 voor de contactgegevens).

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

Cilia Daemen
Voorzitter

dr. ir. Monique Pieters
Secretaris / Directeur Publieke Gezondheid

Bijlagen:
1. Overzicht bijdrage per gemeente / verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2027
2. Concept Programmabegroting 2027 GGD Gelderland-Zuid
3. Overzicht opmerkingen gemeenten n.a.v. Kaderbrief 2027.

[8] Op deze manier kan het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 2 juli 2026 uw zienswijze bespreken en hiermee de vergadering van het Algemeen Bestuur van 3 september voorbereiden. Mocht de raad 22 juni niet halen voor de zienswijze, dan is het verzoek om z.s.m. na 22 juni de zienswijze in te dienen bij de GGD. In uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid t.b.v. besluitvorming in het AB van 3 september 2026.

Bijlage 1: Programmabegroting 2027 GGD GZ; verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2027

Inwoneraantallen conform BRN 2027.

Gemeenten	Begroting 2026	Indexering	Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verhouding inwoners	Totaal
Berg en Dal	1.838.690	90.280	5.355	3.107	3.107	13.489	17.259	1.971.287
Beuningen	1.373.339	67.431	3.961	2.316	2.316	10.056	-571	1.458.847
Buren	1.204.291	59.131	3.462	2.420	2.420	10.504	-20	1.282.207
Culemborg	1.303.584	64.006	3.774	2.639	2.639	11.455	10.145	1.398.242
Druten	1.016.245	49.898	2.950	1.725	1.725	7.490	6.571	1.086.604
Heumen	876.815	43.052	2.528	1.467	1.467	6.369	-944	930.755
Maasdriel	1.103.393	54.177	2.950	2.272	2.272	0	-3.278	1.161.786
Neder-Betuwe	1.344.264	66.003	3.860	2.240	2.240	9.724	-7.256	1.421.076
Nijmegen	13.142.464	645.295	28.257	16.394	16.394	71.174	-23.293	13.896.684
Tiel	1.839.074	90.299	5.274	3.685	3.685	15.999	-5.090	1.952.926
West Betuwe	2.301.259	112.992	6.612	4.621	4.621	20.061	-1.473	2.448.693
West Maas en Waal	1.054.685	51.785	3.071	1.795	1.795	7.793	9.651	1.130.575
Wijchen	2.172.729	106.681	6.260	3.659	3.659	15.884	-4.573	2.304.299
Zaltbommel	1.284.233	63.056	3.454	2.660	2.660	0	2.871	1.358.934
Totale bijdrage 2026	**31.855.066**	**1.564.086**	**81.768**	**51.000**	**51.000**	**199.998**	**-1**	**33.802.916**

Gemeenten	Inwoners	Uitzetting nu niet zwanger
Berg en Dal	35.914	7.920
Beuningen	26.775	5.904
Buren	27.968	6.168
Culemborg	30.499	6.726
Druten	19.943	4.398
Heumen	16.957	3.739
Maasdriel	26.267	5.792
Neder-Betuwe	25.890	5.709
Nijmegen	189.500	41.789
Tiel	42.598	9.394
West Betuwe	53.412	11.778
West Maas en Waal	20.750	4.576
Wijchen	42.292	9.326
Zaltbommel	30.750	6.781
Totale uitzetting	**589.515**	**130.000**

GGD Gelderland-Zuid

Programmabegroting 2027

uitgave	GGD Gelderland-Zuid	ons kenmerk	GGD/N/DIR2785/26/MP
datum	31-03-2026	versie	Programmabegroting 2027
afdeling	Directie	status	concept

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 4

1.1 KADERBRIEF 4
1.2 PROCEDURE 4
1.3 OPZET BEGROTING 4

2 GEZONDHEID IN GELDERLAND-ZUID 7

2.1 GEZONDHEIDSSITUATIE IN GELDERLAND-ZUID 7
2.2 INSPIREREND KADER EN MEERJARENSTRATEGIE GGD GELDERLAND-ZUID 10
2.3 RELEVANTE MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN 12

3 PROGRAMMA GGD 18

3.1 OVERZICHT PROGRAMMA 18
3.2 UNIFORME TAKEN DIE VANWEGE DE WET PUBLIEKE GEZONDHEID (WPG) OF ANDERE WETTEN ZIJN BELEGD BIJ DE GGD 20
3.3 UNIFORME TAKEN DIE DOOR DE GEMEENTEN VANWEGE BELEIDSMATIGE KEUZES ZIJN BELEGD BIJ DE GGD .. 34
3.4 WERKVELD SPECIFIEKE OPDRACHTEN (FACULTATIEF) 47
3.5 BEDRIJFSVOERING 54

4 PARAGRAFEN 66

4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 66
4.2 KENGETALLEN 69
4.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 69
4.4 FINANCIERING 70
4.5 ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING 72
4.6 VERBONDEN PARTIJEN 72

5 FINANCIËN 74

5.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (INCL. TOELICHTING) 74
5.2 UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE 79

6 BIJLAGEN 81

6.1 INVESTERINGSPLANNING 81
6.2 VERLOOPOVERZICHT VOORZIENINGEN EN RESERVES 82
6.3 BIJDRAGE PER GEMEENTE 83
6.4 BIJDRAGE MOOK EN MIDDELAAR 103
6.5 THEMATABEL 104
6.6 FINANCIËLE SPELREGELS 105

7 LIJST VAN AFKORTINGEN 111

1

Inleiding

1 Inleiding

Voor u ligt de concept-programmabegroting GGD Gelderland-Zuid 2027. GGD Gelderland-Zuid werkt voor 14 gemeenten in Rivierenland en Rijk van Nijmegen. Daarnaast voert de GGD voor gemeente Mook en Middelaar de volgende taken uit: JGZ 0-18, Toezicht Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Toegang Beschermd Wonen, Bijzondere Zorg/Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Veilig Thuis.
In de begroting zijn uniforme en facultatieve taken opgenomen; deze laatste voor zover deze door gemeenten zijn aangegeven voorafgaand aan het opstellen van deze begroting.

1.1 Kaderbrief

Op 9 oktober 2025 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) de Kaderbrief 2026 gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hiermee informeerde het Dagelijks Bestuur de raden in hoofdlijnen over de ontwikkelingen voor het jaar 2026 van GGD Gelderland-Zuid, de financiële uitgangspunten en de risico's voor 2027. Alle 14 gemeenten hebben een zienswijze gestuurd. Deze zienswijzen hebben wij verwerkt in voorliggende begroting.

1.2 Procedure

In overeenstemming met de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Gelderland-Zuid wordt de conceptbegroting 2027 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten voor zienswijze. Het Algemeen Bestuur zal de begroting 2027 begin september 2026 vaststellen.

1.3 Opzet begroting

De Programmabegroting GGD 2027 is opgesteld op basis van de indeling:

1. Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD.
2. Uniforme taken (afkomstig uit andere wetten) die door de gemeenten (in Gelderland-Zuid) vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD.
3. Facultatieve taken op grond van bepaalde wensen/behoeften van de gemeenten.
   Deze taken worden uitgevoerd op grond van een opdrachtbrief van gemeenten op basis van een offerte van de GGD.
4. Interne dienstverlening.
   Conform wet- en regelgeving uit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is het verplicht om een aparte paragraaf Bedrijfsvoering op te nemen.

Naast bovenstaande indeling wordt in de financiële tabellen niet alleen het begrotingsjaar (t) en de drie opvolgende jaren (meerjarenraming) opgenomen maar ook de voorgaande begroting (t-1) en de realisatie van de meest recente jaarrekening (t-2).

Uniforme taken
GGD Gelderland-Zuid draagt zorg voor het uitvoeren van taken die vanwege de Wpg of andere wetten zijn opgedragen aan GGD Gelderland-Zuid alsmede taken (afkomstig uit andere wetten) die vanwege beleidsmatige keuzes van de deelnemende gemeenten na besluitvorming in het Algemeen Bestuur zijn opgedragen aan de GGD. Deze taken tezamen worden aangeduid als uniforme taken (zie boven bij 1 en 2).
Uniforme taken zijn structurele taken van de GGD die (in principe) voor elke gemeente gelijk worden vormgegeven (qua uitvoering en kwaliteit). Voor de OGGZ/Wvggz zijn Maasdriel en Zaltbommel uitgezonderd.

Verrekening/financiering gebeurt veelal naar rato van inwoneraantallen. Hierbij ligt een solidariteitsprincipe aan ten grondslag. Andere vormen van verrekening vinden plaats op basis van factuur:
- Op basis van afname (P x Q). Voorbeeld: toezicht kinderopvang.
- Op basis van werkelijke lasten. Voorbeeld: huisvesting consultatiebureaus.

Facultatieve taken
Daarnaast kunnen gemeenten ook extra opdrachten geven (facultatieve taken) afhankelijk van hun behoefte en de 'couleur locale' van de betreffende gemeente. Facultatieve taken kunnen selectief door gemeenten worden afgenomen. De dienstverlening en de prijs wordt op maat afgestemd met de gemeenten. Financiering gebeurt op basis van subsidieverlening of op basis van factuur.
De facultatieve taken zijn opgenomen in de conceptbegroting 2027 voor zover we er nu (dd. 31 maart 2026) zicht op hebben; dit kan nog wijzigen.
De JGZ voor de 0-4 jarigen voor zes gemeenten in Rivierenland (Tiel, Buren, Culemborg, West Betuwe, Zaltbommel en Maasdriel) is, zoals afgesproken, opgenomen als facultatieve taak in de conceptbegroting 2027. Na evaluatie in 2028 wordt deze taak wellicht opgenomen in het uniforme deel van de begroting.

Uniforme en facultatieve taken in begroting 2027
GGD Gelderland-Zuid werkt integraal vanuit verbindende thema's. Binnen de uniforme taken onderscheiden we een GGD-breed programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) waar meerdere afdelingen in samenwerken in lijn met de Meerjarenstrategie 2024-2027 (zie paragraaf 2.2) en producten die per werkveld zijn aangegeven.
Facultatieve taken worden per werkveld aangegeven. Facultatieve taken zijn opgenomen in de begroting 2027 als deze bij het opstellen van de begroting al bekend zijn. Subsidieverstrekking voor facultatieve opdrachten vindt echter door het jaar heen plaats.

Overzicht per gemeente inclusief taakvelden
Dit jaar is wederom per gemeente een overzicht opgenomen van de bijdrage 2027 inclusief de wijzigingen per gemeente ten opzichte van begroting 2026.

Conform wet- en regelgeving uit het BBV is de GGD verplicht te rapporteren naar taakvelden. Gemeenten hebben deze informatie nodig voor eigen rapportages. Voorheen was dit overzicht op totaalniveau van de GGD opgenomen. Gemeenten moesten daardoor het aandeel zelf berekenen. Met ingang van de begroting 2021 wordt dit overzicht opgenomen per gemeente, zodat gemeenten dit niet meer zelf hoeven te berekenen.

Dit wordt weergegeven in de paragraaf 6.3.

2

Gezondheid in Gelderland-Zuid

2 Gezondheid in Gelderland-Zuid

2.1 Gezondheidssituatie in Gelderland-Zuid

De levensverwachting in Gelderland-Zuid (81,2 jaar) ligt iets lager dan het landelijke gemiddelde (81,5 jaar). Vrouwen worden gemiddeld ouder (82,6 jaar) dan mannen (79,8 jaar), maar leven minder lang in goede gezondheid[1][2][3]. Door dubbele vergrijzing neemt het aantal ouderen met chronische ziekten toe. Bijna drie op de tien (29,7%) 18-64-jarigen heeft een langdurige aandoening, bij de 65-plussers is dat bijna de helft (49%)[4].

Verschillen in gezondheidskansen
Veel inwoners voelen zich gezond en gelukkig, maar er zijn duidelijke verschillen in gezondheidskansen, afhankelijk van sociaaleconomische achtergrond. Binnen Gelderland-Zuid had 11% van de volwassenen in 2024 enige of grote moeite met rondkomen. In 2022 was dit nog 18%. Hier zagen we een effect van de coronaperiode, want in 2020 lag het percentage op 12%. Bij jongvolwassenen (16-25 jaar) heeft 26% moeite om alles te betalen wat moet. Deze cijfers zijn waarschijnlijk een onderschatting van de werkelijkheid; inwoners met (gezondheids)problemen vullen minder vaak een vragenlijst in. Financiële problemen gaan vaak samen met een ongezonde leefstijl en een verhoogd risico op stress en psychische problemen. Dit is ook te zien op het dashboard onder de tegel Inwoners in kwetsbare situaties.
In onze regio zien we grote verschillen in stedelijkheid, religie, politieke kleur en opleiding. De meest recente landelijke cijfers laten zien dat het verschil in levensverwachting tussen de opleidingsniveaus (hoog versus laag) bij mannen ruim 6 jaar is en bij vrouwen bijna 5 jaar5. Het verschil in gezonde levensverwachting is nog groter (bij mannen 13 jaar en bij vrouwen 16 jaar)6.

Mentale gezondheid
De mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassenen heeft aandacht nodig. Uit de Gezondheidsmonitor Jeugd (2023) en de monitor Jongvolwassenen (2024) blijkt dat er bij jongeren sinds de coronaperiode geen verbetering is, terwijl er bij jongvolwassenen een lichte verbetering zichtbaar is. Langdurige stress komt veel voor: 48% van de jeugd en 42% van de jongvolwassenen ervaart vaak stress, vooral door school of studie. Prestatiedruk is voor velen een probleem: 34% van de jeugd en 55% van de jongvolwassenen ervaart dit regelmatig. De druk komt vanuit henzelf, maar ook vanuit anderen.
Eenzaamheid is een risicofactor voor mentale klachten. Van de jeugd voelt 9% zich vaak eenzaam, bij jongvolwassenen is 20% sterk eenzaam en bij volwassenen 11%. Daarnaast heeft 4% van de jeugd en jongvolwassenen suïcidegedachten gehad in het afgelopen jaar. 2% van de jongvolwassenen deed een poging tot zelfdoding. Onder volwassenen (18+) heeft 10% serieus nagedacht over suïcide.
Veerkracht is een nieuw speerpunt in beleid en sluit aan bij het concept Positieve Gezondheid. Veerkrachtige mensen vinden het minder moeilijk om zich door stressvolle gebeurtenissen heen te slaan en veren na een moeilijke periode meestal snel en gemakkelijk weer terug. Van de volwassen inwoners heeft 15% een lage veerkracht. Bij de jeugd is dit 20%.
Uit verdiepend onderzoek blijkt dat meiden vaker mentale problemen rapporteren dan jongens. Waaronder een slechtere relatie met ouders, eenzamer voelen, het hebben van suïcidale gevoelens, stress en prestatiedruk. In het algemeen zien we dat het mentaal welzijn bij jongeren sinds 2019

---

[1] https://gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl/mosaic/thema-s/bevolking
[2] https://www.vzinfo.nl/levensverwachting/regionaal/bij-geboorte#levensverwachting-ggd
[3] Gezonde levensverwachting | Leeftijd en geslacht | Volksgezondheid en Zorg
[4] StatLine - Gezondheidsmonitor; bevolking 18 jaar of ouder, regio, 2024
[5] https://www.vzinfo.nl/levensverwachting/opleiding
[6] https://www.vzinfo.nl/gezonde-levensverwachting/opleiding

slechter wordt. Dit is sterker bij meiden dan bij jongens. Dit is te zien op ons dashboard onder de tegel Gender verschillen.

Leefstijl
Een gezonde leefstijl is een belangrijke pijler binnen positieve gezondheid. Overgewicht en roken blijven grote risicofactoren voor ziekten. Overgewicht neemt toe met de leeftijd: 16% van de jongeren (13/14 jarigen), 26% van de jongvolwassenen (16-25 jarigen), 47% van de 18-65 jarigen en 57% van de 65-plussers heeft overgewicht. Het nicotinegebruik stijgt door de populariteit van vapes. Een op de drie jongvolwassenen rookt of vapet. Bij de jeugd rookt 9% en 9% vapet minstens wekelijks. Bij volwassenen daalt het percentage rokers: van 23% in 2012 naar 16% in 2024. Alleen is de daling sinds 2024 niet meer te zien en is het gelijk aan 2022. Daarnaast drinkt slechts 44% van de volwassenen (18+) niet of maximaal één glas alcohol per dag en voldoet hiermee aan de huidige richtlijn. Wel zien we hier een stijgende trend van 37% die aan de richtlijn voldeed in 2012 naar 44% in 2024. Ook bewegen en voeding zijn onderdeel van een gezonde leefstijl. Na een dip tijdens de coronaperiode, sporten en bewegen inwoners weer meer. Maar vaak nog niet genoeg. Ook voeding verdient aandacht: van de inwoners (18+) eet 46% dagelijks groente, 41% dagelijks fruit en 12% eet dagelijks vlees[7]. Duurzamer eten en de eiwittransitie blijven belangrijke aandachtspunten.
Bijna de helft van de seksueel actieve jeugd en jongvolwassenen gebruikt niet altijd een condoom. Daarnaast gebruikt 4% van de jongvolwassenen geen of een onbetrouwbare anticonceptiemethode.

Sociale veiligheid
In de Meerjarenstrategie 2024-2027 van de GGD staat 'Alle inwoners verdienen een gezond en veilig leven' en 'We monitoren sociale veiligheid'. Uit ons onderzoek blijkt dat ruim een derde van de jongvolwassenen te maken heeft gehad met mishandeling of ongewenste seksuele ervaringen. Onder vrouwen (16-25 jaar) is dit 32%, onder mannen 9%. 11% van de 18-65-jarigen in onze regio is ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld. Dit percentage is hoger onder vrouwen (15%) dan onder mannen (7%). Het huiselijk geweld betrof voornamelijk psychisch of emotioneel geweld en lichamelijk geweld. Daders zijn vaak (stief) ouders en ex-partners. Een derde (32%) van de vrouwen (18+) en één op de tien (10%) mannen heeft te maken gehad met een ongewenste seksuele ervaring. Daarnaast neemt de acceptatie van LHBTIQA+ personen onder jongeren af. In 2019 vond 71% het normaal als twee mannen of vrouwen op elkaar verliefd zijn, in 2023 is dit gedaald naar 46%. Het aantal jongeren dat het verkeerd vindt, is gestegen (2019: 6%, 2023: 20%). Jongens zijn minder tolerant dan meiden. In 2024 is deze vraag ook gesteld in de Volwassenen en Ouderen monitor. De resultaten laten zien dat 83% van de 18+ inwoners het normaal vindt als twee mannen of vrouwen op elkaar verliefd zijn. 4% vindt het verkeerd. Mannen zijn minder tolerant dan vrouwen.

Leefomgeving
De leefomgeving kan de gezondheid positief beïnvloeden, als er ruimte is voor bewegen, ontspannen of ontmoeten. Geluid, hitte en luchtverontreiniging hebben een negatief effect op de gezondheid. Door klimaatverandering komen er meer zeer warme dagen. In Gelderland-Zuid kan 18% van de inwoners (18+) onvoldoende verkoeling vinden in hun woning bij aanhoudend warm weer en 19% kan buiten (balkon, tuin of buurt) onvoldoende verkoeling vinden. Dit is vooral problematisch voor kwetsbare groepen, zij lopen hierdoor meer risico op (ernstige) gezondheidsproblemen.

Kinderen
Kinderen groeien over het algemeen gezond op, maar kansenongelijkheid ontstaat al vroeg. Roken en stress tijdens de zwangerschap kunnen invloed hebben op de ontwikkeling van het kind. Financiële stress maakt gezond opgroeien moeilijker.
De vaccinatiegraad bij kinderen daalt. Door de invoering van informed consent is er geen compleet beeld meer van alle vaccinaties. In Gelderland-Zuid heeft 9,9% van alle 2-jarigen geen vaccinatie uit

[7] https://gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl/mosaic/dashboard/leefstijl-2

het RijksVaccinatieProgramma (RVP) gehad, in Nederland is dit 8,2%. In onze regio zijn er grote verschillen tussen de gemeenten onderling, te zien op ons dashboard Vaccinatiegraad.

Vitaal ouder worden
Het gevoel regie te hebben over het eigen leven neemt af met de leeftijd. 10% van de 65-74-jarigen, en 17% van de 75-plussers ervaart onvoldoende regie over het eigen leven. Een gevoel van controle in het omgaan met de uitdagingen van het leven is belangrijk voor de kwaliteit van leven. Eenzaamheid en psychische problemen spelen een grote rol bij vitaal ouder worden. 9% van de 65-plussers is (zeer) sterk eenzaam. Een sterk sociaal netwerk maakt informele zorg en mantelzorg mogelijk.

Volksgezondheidstoekomstverkenning
Het RIVM beschrijft in de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2024) vijf grote opgaven voor 2050:

- Aandacht voor vergrijzing
- Gezondheidsverschillen verkleinen
- Investeren in fysieke en mentale gezondheid van jongeren
- Goede zorg leveren
- Gezonde leefomgeving

Ook in Gelderland-Zuid zijn dit de opgaven voor de toekomst.

2.2 Inspirerend Kader en Meerjarenstrategie GGD Gelderland-Zuid

2.2.1 Inspirerend Kader

Voorafgaand aan de meerjarenstrategie presenteren we het Inspirerend Kader van GGD Gelderland-Zuid, waarin de missie van de GGD is geconcretiseerd in beloften die we doen aan onze inwoners, medewerkers, gemeenten en samenwerkingspartners. In de meerjarenstrategie 2024-2027 beschrijven we op welke manier we de komende vier jaar vorm en inhoud en inhoud geven aan dit Inspirerend Kader.

Alle inwoners van Gelderland Zuid verdienen een gezond en veilig leven.
De GGD is er voor alle inwoners van Gelderland-Zuid, zonder uitzonderingen. Door onze inzet en deskundigheid, verkleinen we de gezondheidskloof. En vergroten we de kans op een gezond en veilig leven voor jong en oud. Mensen met een kwetsbaarheid krijgen onze extra aandacht. Hiermee bedoelen wij mensen die, om welke reden dan ook, het verst afstaan van een gezond en veilig leven. Zij hebben ons namelijk het hardst nodig.
Wij monitoren de gezondheid en sociale veiligheid van alle inwoners. Zo weten wij waar onze inzet het meest nodig is. En zo kunnen wij onze preventiemaatregelen richten op specifieke groepen inwoners. Met als doel dat iedereen kan meedoen en zo gezond en veilig mogelijk kan leven.

Onze belofte aan de inwoner
Wij zijn er voor alle (tijdelijke) inwoners van Gelderland-Zuid, ook voor jou. We ondersteunen je graag op een manier die bij jou en jouw situatie past. We vinden het belangrijk dat jij zo lang mogelijk zelf je eigen gezondheid en veiligheid bepaalt. We kijken ook naar de omgeving waarin je leeft. Deze proberen we zo in te richten dat gezond en veilig gedrag normaal en natuurlijk is.
Wij willen voor jou een herkenbaar en vertrouwd aanspreekpunt zijn. Ons hogere doel is om jou te ondersteunen zo lang mogelijk een gezond en veilig leven te leiden. Daar zetten wij ons maximaal voor in.

Onze belofte aan de medewerker
Wij vragen van jou om te werken vanuit jouw drijfveren, talenten en motivatie. Zodat je bijdraagt aan een gezonder en veiliger leven voor de inwoners van Gelderland-Zuid. Samen bouwen we aan een stimulerende en ondersteunende werkomgeving waarin je kunt groeien.
Wij bieden een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen op het gebied van kennis, vaardigheden, houding en gedrag. Wij zijn duidelijk in wat we van jou verwachten en geven aan binnen welke kaders jij jouw werk kunt uitvoeren. Wij willen dat jij de regie op jouw eigen werk en werkgeluk kunt vergroten. Wij geven leiding vanuit vertrouwen. En staan voor een veilig werkklimaat waarin we het beste in elkaar naar boven halen.
Dat betekent dat we het geven en ontvangen van feedback aanmoedigen. Dit draagt bij aan jouw persoonlijke en professionele groei en het continu verbeteren van onze organisatie. Zo maken we samen een omgeving waarin iedereen zich gehoord en gewaardeerd voelt. En waarin je jezelf kunt zijn.

Onze belofte aan de gemeenten
Samen met jullie werken wij aan een sterke publieke gezondheid in Gelderland-Zuid. Wij ontwikkelen samen met de gemeenten de financiële en kwalitatieve kaders die ons in staat stellen om ons maximaal in te zetten voor gezonde en veilige inwoners.
Ons werk sluit altijd aan op gemeentelijk beleid. We pakken kansen en luisteren goed naar de behoeften van inwoners, gemeenten en samenwerkingspartners.
We zijn laagdrempelig en werken vanuit vertrouwen. We streven naar open en reflectieve dialogen, om samen tot opdrachten te komen die ertoe doen. Hierbij werken we informatiegestuurd en van daaruit geven we gevraagd en ongevraagd deskundige en betrouwbare adviezen. Om deze te kunnen geven, bouwen we expertise en specialisme op vanuit de laatste wetenschappelijke inzichten.

Ook in crisissituaties kunnen jullie op ons rekenen. We zijn flexibel en doelgericht, bewegen mee en anticiperen op de omgeving.

Onze belofte aan de samenwerkingspartners
Wij geloven dat we samen meer bereiken dan alleen. We beseffen dat gezondheid, preventie en veiligheid niet alleen thema's van de GGD zijn. Het zijn belangrijke thema's waar meer organisaties zich hard voor maken.
Ons belangrijkste doel is altijd de inwoner verder helpen. Daarom stellen we het belang van de inwoner boven het belang van organisaties. Je zult ons zien samenwerken in alle situaties waarbij dit van meerwaarde is voor onze inwoners.
Werk je met ons samen? Dan kun je verwachten dat wij werken vanuit een gezamenlijk doel en onze deskundigheid maximaal inzetten, om het voor onze inwoners gezonder en veiliger te maken.

2.2.2 Meerjarenstrategie 2024-2027

De geactualiseerde meerjarenstrategie 2024-2027 is in april 2024 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Met de meerjarenstrategie geeft de GGD inzicht in de focus, ambities, leidende principes en strategische thema's voor de periode 2024–2027.

Als professionele organisatie staan we voor geborgde kwaliteit en een doelmatige en doeltreffende organisatie. De bestuursopdracht om een ondernemende GGD te zijn, uit zich in oog hebben voor ontwikkelingen, innovatie en kansen. Hierbij is over de grenzen heen werken met andere organisaties belangrijk om daadwerkelijk (gezamenlijk) effect te kunnen bereiken. In onze praktijk geven we invulling aan onze kernwaarden kwaliteitsgerichtheid, ondernemingszin en omgevingsbewustzijn.

De GGD is als gemeentelijke gezondheidsdienst van de 14 gemeenten in Gelderland-Zuid het gezicht van de publieke gezondheid in onze regio. De publieke gezondheidszorg richt zich op het bevorderen van gezond en vitaal leven van haar inwoners, het verminderen van risico's, het bieden van ondersteuning en bescherming aan kwetsbare groepen. Deze taken sluiten aan bij de maatschappelijke opgave waar gemeenten voor staan. Uit de landelijke, regionale en lokale preventieakkoorden, het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA) is er veel aandacht voor het bevorderen van de volksgezondheid. Er is een steeds groter besef van het belang van preventie en een integrale aanpak voor een gezonde leefstijl en leefomgeving met aandacht voor onderliggende factoren, zoals armoede, werk en inkomen, en laaggeletterdheid. Ook staan vraagstukken rond zorg en sociale veiligheid steeds prominenter op de agenda. Hiervoor is een aanpak vereist met een andere benadering doordat veel oorzaken buiten het individuele domein en zorgdomein liggen.

Voor de uitvoering van de taken, werkt de GGD daarom vanuit twee leidende principes:
1. Aansluiting bij de gemeenten, waarbij gemeenten zowel opdrachtgever zijn als netwerkpartner. De GGD is de gezondheidsdienst van en voor gemeenten, waarbij lokale nabijheid een vereiste is.
2. Netwerkaanpak, waarbij verbinden van kennis en samenwerking met partners, op lokaal, regionaal en landelijk niveau, centraal staat. De netwerkaanpak kan leiden tot het samen organiseren van dienstverlening (netwerkorganisatie) om kwaliteit en integraliteit voor de inwoners te verhogen en/of dienstverlening te kunnen borgen.

De maatschappelijke opgave van gemeenten, de gezondheidssituatie van onze inwoners, de lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en het takenpakket van de GGD vormen de uitgangspunten voor de meerjarenstrategie 2024-2027.

De strategische thema's waar de GGD in de periode 2024 - 2027 op inzet zijn:
1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering.
2. Adviseren over preventie en vormgeven groepsgerichte preventie.

3. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonerondersteuning.
4. Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein.

Ad. 1.
Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2027 met name uitgewerkt in het programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA). Dit programma wordt beschreven in het onderdeel 'Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD'.

Ad. 2.
Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2027 voornamelijk uitgewerkt in de paragrafen Gezond Leven (GL) en Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in het onderdeel 'Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD'.

Ad. 3.
In de Programmabegroting GGD 2027 is dit strategisch thema met name uitgewerkt in de paragrafen Bijzondere Zorg (BZ) en Veilig Thuis (VT), te vinden in het onderdeel 'Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD'

Ad. 4.
Dit strategisch thema is in de programmabegroting GGD 2027 uitgewerkt in paragrafen Algemene gezondheidszorg (AGZ) en Gezond Leven (GL), in het onderdeel 'Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD'.

2.2.3 Operationalisering en implementatie van de meerjarenstrategie: online magazine

De meerjarenstrategie geeft de ontwikkelrichting aan van de GGD voor de jaren 2024-2027. De operationalisering van de meerjarenstrategie zal worden bepaald door prioritering binnen de budgettaire mogelijkheden. Deze budgettaire mogelijkheden bepalen de mate waarin resultaten kunnen worden behaald.

Er is een online magazine beschikbaar over de meerjarenstrategie 2024-2027.
In dit magazine brengen we via verhalen van medewerkers in beeld hoe we - in de praktijk - werken aan de (leidende principes en de strategische thema's uit de) meerjarenstrategie. De komende jaren wordt het online magazine verder gevuld, zodat we over vier jaar een beeld hebben van de ontwikkelingen en resultaten die we met elkaar hebben doorgemaakt en bereikt.

2.3 Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Het Rijksvaccinatieprogramma blijft zich ontwikkelen met nieuwe vaccins, groeiende kennis en aandacht voor nieuwe infectieziekten. Er zullen in de komende jaren nieuwe vaccinaties aan het programma worden toegevoegd. Extra financiering wordt verstrekt voor de uitbreiding en monitoring van het programma via het gemeentefonds, terwijl het RIVM de kosten van de vaccinaties dekt. Vanaf 2024 wordt de vaccinatie tegen het rotavirus aangeboden aan alle pasgeborenen. En vanaf het najaar 2025 wordt de vaccinatie tegen het RS-virus aangeboden aan alle baby's in het eerste levensjaar. In februari 2026 heeft het Kabinet voorgenomen om vaccinatie tegen gordelroos in 2027 alleen te vergoeden voor mensen van 60 jaar. Er is nog geen landelijk besluit genomen of de gordelroos-vaccinatie belegd wordt bij huisartsen of de GGD. De vaccinaties tegen meningokokken B zullen ook in de toekomst worden beoordeeld en er blijft aandacht voor andere vaccinaties. Voortschrijdende kennis maakt het mogelijk om tegen steeds meer ziekten te vaccineren. Zo kunnen infectieziekten en de gevolgen hiervan nog verder worden teruggedrongen.

Vanaf 2025 is het Rijksvaccinatieschema veranderd. Het implementeren van de wijzigingen gebeurt over een periode van 5 jaar, onder andere vanwege het verplaatsen van de difterie, tetanus, poliovaccinatie (DTP) van 9 jaar naar 14 jaar, het verplaatsen van de bof, mazelen en rodehond (BMR) van 9 jaar naar 3 jaar en het organiseren van inhaalcampagnes voor tussenliggende cohorten. Deze omvangrijke implementatie vereist veel inspanning van de JGZ. Per 2030 zal het nieuwe RVP-schema volledig in werking zijn getreden.

Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2024)
In de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2024) beschrijft het RIVM vijf grote opgaven op weg naar 2050. Ook schetst de VTV-2024 een aantal mogelijke maatregelen om deze opgaven aan te pakken. De VTV-2024 maakt duidelijk dat Nederland nog niet goed is voorbereid op deze opgaven. De VTV laat ook zien dat de opgaven met elkaar samenhangen, en dus gezamenlijk moeten worden aangepakt.
De vergrijzing is en blijft de belangrijkste maatschappelijke ontwikkeling voor de volksgezondheid. De grote gezondheidsverschillen in Nederland vormen de tweede opgave. Als derde hebben jongeren een steeds ongezondere leefstijl. Ook zullen jongeren steeds vaker problemen met hun mentale gezondheid hebben. Aangezien de jeugd de toekomst is, is het belangrijk te investeren in hun gezondheid. De vierde opgave is hoe goede zorg geleverd kan worden, ook bij een grotere vraag naar zorg en steeds grotere personeelstekorten. De vijfde opgave gaat over een gezonde inrichting van de leefomgeving, om beter voorbereid te zijn op de gevolgen van klimaatverandering.

Landelijke nota Gezondheidsbeleid 2025 – 2028
In december 2025 stuurde het Kabinet de Landelijke nota gezondheidsbeleid 2025-2028 ‘Samen werken aan gezondheid’ aan de Tweede Kamer. Uit de Wet publieke gezondheid (Wpg) volgt dat de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) elke vier jaar een landelijke nota gezondheidsbeleid vaststelt. Deze is in de kern gebaseerd op de VTV (2024, zie boven). Voor de jaren 2025-2028 beschrijft de landelijke nota de uitdagingen en prioriteiten op het gebied van volksgezondheid en preventie; de nota bevat vijf hoofdthema’s:

1. Kansrijk opgroeien: met aandacht voor de ketenaanpak Kansrijke Start en de leefstijl van jongeren.
2. Terugdringen van gezondheidsachterstanden: gericht op het verkleinen van verschillen en het versterken van gezondheidsvaardigheden.
3. Mentale gezondheid: met nadruk op een gezonde en veerkrachtige samenleving.
4. Vitaal ouder worden: aansluitend bij de gevolgen van de vergrijzing.
5. Gezonde leefomgeving: over de inrichting van de fysieke en sociale leefomgeving.

Naast de bovengenoemde gezondheidsopgaven uit de VTV vraagt de landelijke nota Gezondheidsbeleid 2025–2028 extra aandacht voor enkele urgente thema’s die nog onvoldoende belicht zijn: dalende vaccinatiegraden, seksuele gezondheid en suïcidepreventie.
De nota beoogt gemeenten, GGD'en en de regionale en lokale partners te inspireren en houvast te bieden voor het regionale en lokale gezondheidsbeleid. De wet vraagt binnen twee jaar na het uitkomen van deze landelijke nota om een lokale reflectie op de landelijke prioriteiten via een nota gemeentelijk gezondheidsbeleid. De nota is in samenspraak met de VNG en GGD GHOR Nederland tot stand gekomen.

Integraal Zorg Akkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)
In september 2022 ondertekende het Kabinet met zorgverzekeraars, zorgpartijen en de VNG het Integraal Zorg Akkoord (IZA) om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. In het IZA is onder andere vastgelegd dat gemeenten en zorgverzekeraars een regiobeeld en -plan opstellen.

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is in februari 2023 ondertekend en omvat afspraken over hoe het preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd ten behoeve van een gezonde generatie in 2040. Gemeenschappelijke doelen in het GALA zijn onder andere het verminderen van gezondheidsachterstanden, het creëren van een gezonde fysieke leefomgeving, het versterken van de sociale basis en het bevorderen van een gezonde leefstijl. Het

GALA benadrukt de rol van GGD als kennispartner en coördinator van regionale samenwerking. Ten aanzien van GALA ondersteunt GGD Gelderland-Zuid de gemeenten veelvuldig op het terrein van de 5 ketenaanpakken, te weten op het terrein van 1. Overgewicht jeugd, 2. Overgewicht volwassenen, 3. Valpreventie, 4. Kansrijke Start en 5. Welzijn op recept. De gezondheidsmakelaars van de GGD zijn in nauw contact met de verschillende gemeentelijke beleidsambtenaren over een invulling hiervan en eventuele GGD-ondersteuning hierbij.

Op 8 september 2025 hebben tientallen organisaties in zorg en welzijn, patiënten en cliënten met het Ministerie van VWS het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) ondertekend, waarin verschillende afspraken zijn gemaakt over zorg en welzijn in de toekomst. GGD GHOR Nederland en de VNG hebben ook ondertekend.
Het AZWA zet stevig in op de beweging naar de voorkant (preventie). Nadruk ligt vooral op het versterken van de samenwerking tussen (eerstelijns)zorg en het sociaal domein. Implementatie van de ketenaanpakken blijft belangrijk, net zoals regionale (netwerk)samenwerking. Ook is er veel aandacht voor het versterken van de preventieve infrastructuur en het inrichten van een basisinfrastructuur: een gezonde en sociale basis voor iedereen. Het versterken van de kennis- en adviesfunctie van de GGD wordt doorgezet, met een coördinerende rol voor de GGD in de regio. (Relatief) nieuwe ontwikkelingen zijn gericht op realiseren van mentaal gezonde scholen en inloopvoorzieningen Sociaal & Gezond, waarbij gebruikgemaakt kan worden van de stevige infrastructuur van de Gezonde School-aanpak in de regio en de initiatieven rondom leefstijlloketten en leefstijlspreekuren in zowel Rivierenland als Rijk van Nijmegen.
Met het AZWA komen structurele middelen beschikbaar voor gemeenten voor de publieke gezondheid. Deze zijn bedoeld om de implementatie van 'evidence based' methoden, zoals kansrijke start (eerste 1000 dagen) en de ketenaanpakken gericht op overgewicht en obesitas, valpreventie (ouderen), welzijn op recept en mentale gezondheid te implementeren als basisfunctionaliteiten. Ook voorziet AZWA in de structurele versterking van de rol van de GGD in de preventieve infrastructuur. En er komt vanuit AZWA aanvullende inzet op thema's als dementie en nicotinevrij. De precieze financiële en inhoudelijke afspraken uit het IZWA zijn op dit moment nog niet geheel bekend.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
In opdracht van de VNG, de Ministeries van J&V en VWS is in 2021 een toekomstscenario voor een nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd en gezinsbescherming ontwikkeld. Het plan is dat over vijf tot tien jaar: a) het Lokaal Team hulp verleent aan kind en gezin, b) functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming zijn samengebracht in een Regionaal Veiligheidsteam, en c) dat er één vaste vertrouwde professional is die de gezinnen helpt. Het scenario betekent een overstap naar een gezinsgerichte benadering en een teammodel tussen organisaties.
Een belangrijk onderdeel van het Toekomstscenario is de inrichting van Regionale Veiligheidsteams (RVT's; een publiekrechtelijke organisatie) in nauwe samenwerking met de lokale teams en met organisaties in het zorg- en veiligheidsdomein. De ontwikkelrichting is dat de meeste functionaliteiten van de Veilig Thuis-organisaties en de gecertificeerde instellingen opgaan in het Regionaal Veiligheidsteam, evenals een aantal jeugdbeschermingstaken van de Raad voor de Kinderbescherming. Het is de bedoeling dat het Regionaal Veiligheidsteam zich richt op onveiligheid van zowel kinderen als volwassenen ('0 tot 100').
In Gelderland-Zuid wordt ervaring opgedaan met het werken volgens het Toekomstscenario in drie proeftuinen in Nijmegen (Dukenburg, Centrum/Oost en Hatert/Zuid) en Zaltbommel, waarbij Veilig Thuis ook betrokken is. De resultaten zijn positief. De samenwerking tussen de verschillende organisaties binnen de proeftuinen laat zien dat het werkt. De onderlinge lijnen zijn kort, en de direct betrokkenen ervaren een lage drempel binnen hun woonplaats of wijk.

Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028
De Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 heeft als doel om knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken, het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar te maken voor de toekomst en meer in te zetten op preventie, vroegsignalering en lichte hulpvormen.

Er zal structureel worden geïnvesteerd in de landelijke kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp. Ook komt er een aanpassing van de Jeugdwet, waardoor duidelijker wordt waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen. Gemeenten worden verplicht bepaalde specialistische zorg regionaal in te kopen om beschikbaarheid en continuïteit van zorg beter te organiseren. Daarnaast zullen wijkteams worden versterkt en moet betere samenwerking met bijvoorbeeld het onderwijs ervoor zorgen dat kinderen en jongeren meer met collectieve voorzieningen worden ondersteund en dat uithuisplaatsingen zoveel mogelijk worden voorkomen.
De hervormingsagenda jeugd benadrukt het belang van preventie en vroegsignalering van mentale gezondheid, ontwikkelingsproblemen en thuissituaties. De hervormingsagenda versterkt de positie van de JGZ aan de voorkant van het stelsel om jeugdgezond te laten opgroeien en duurdere zorg te voorkomen. Dit betekent voor de JGZ een sterkere samenwerking met onderwijs, ggz en sociaal domein.

Kansrijke Start
Kansrijke Start is een landelijk actieprogramma, waarin gemeenten en het Rijk samen met medewerkers van wijkteams, welzijnswerk, volwassen-ggz, geboortezorg en GGD'en werken aan een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen. Kansrijke Start doet een beroep op gemeenten en alle professionals in het sociale en medische domein om het belang van de eerste 1000 dagen uit te dragen en er actief op in te zetten.
Inmiddels werken alle gemeenten in de regio Gelderland-Zuid - samen met de GGD en andere partners uit het medische en sociale domein - aan een Kansrijke Start. Kansrijke Start maakt onderdeel uit van het GALA en AZWA (zie boven). Binnen Kansrijke Start kunnen verschillende interventies worden ingezet om (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie te helpen. Interventies, zoals Voorzorg, Nu Niet Zwanger, Rookvrije Start, Prenataal Huisbezoek, groepsconsulten met zwangeren, oudercafé's etc.

Suïcidepreventie
Met ingang van 1 januari 2026 is de Wet Integrale Suïcidepreventie (onderdeel van de Wpg) van kracht. Volgens de wet hebben gemeenten een wettelijke taak in het organiseren van suïcidepreventie; gemeenten hebben een inspanningsverplichting en kunnen zelf bepalen hoe zij dit beleid vormgeven. Binnen een jaar na vaststelling van de Landelijke nota Gezondheidsbeleid (zie boven) moeten zij hun gemeentelijk beleid suïcidepreventie opstellen. Jaarlijks is er € 10 miljoen beschikbaar voor alle gemeenten gezamenlijk om dit beleid op te stellen en te implementeren. Gemeenten in Gelderland-Zuid zijn momenteel in gesprek met de GGD en Pro Persona om te komen tot een regionale aanpak rondom suïcidepreventie.

Weerbaarheid
Geopolitieke ontwikkelingen en klimaatverandering vergroten de kans op een crisissituatie, zoals lange uitval van stroom, telecom en ICT-diensten. Dit vraagt om een overheids- en maatschappij-brede aanpak. Landelijk (door verschillende Ministeries) en regionaal (door o.a. de gemeenten en veiligheidsdiensten) wordt hard gewerkt aan het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid en paraatheid. Daarnaast zal op het gezondheidsterrein de zorginfrastructuur en noodzorgcapaciteit worden versterkt. Ook de GGD zal zich oriënteren en voorbereiden om weerbaar te zijn bij mogelijke bedreigingen en op haar specifieke rol naar inwoners van Gelderland-Zuid.

Nieuwkomers
Door de inval van Rusland in Oekraïne kwam een grote vluchtelingenstroom op gang. Daarnaast steeg ook het aantal asielzoekers. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de opvang van de (Oekraïense) vluchtelingen. De GGD verzorgt de publieke gezondheidszorg voor de vluchtelingen en asielzoekers.

Ontvlechting samenwerking bedrijfsvoering VRGZ en GGD
De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) kennen sinds 1 juli 2013 een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van ondersteunende diensten (bedrijfsvoering). De VRGZ treedt daarbij op als formeel werkgever voor het personeel. Verrekening

van de kosten vindt plaats via verdeelsleutels per organisatieonderdeel en onder het fiscaal construct ‘kosten voor gemene rekening (KGR)’. Toepassing van de KGR houdt concreet in dat er voor de afgesproken verdeelsleutels geen btw-verrekening hoeft plaats te vinden.
In 2024/2025 heeft er onderzoek plaatsgevonden naar de dienstverlening en samenwerking tussen de VRGZ en GGD op het gebied van bedrijfsvoering. Doel van het onderzoek was om te evalueren of de huidige samenwerkingsvorm nog aansloot bij de ambities en de bestuurlijke en maatschappelijke opgaven van beide organisaties. Dit onderzoek was noodzakelijk gezien:

- Toenemende vraag aan dienstverlening; De GGD is de afgelopen jaren sterk gegroeid, waardoor ook de vraag naar ondersteuning door de bedrijfsvoering VRGZ toenam. Hierdoor raakte het evenwicht in de samenwerking zoek en betaalt VRGZ via het KGR-construct mee aan extra dienstverlening voor de GGD GZ.
- Landelijke ontwikkelingen; Richting de toekomst ontwikkelen GGD’en en veiligheidsregio’s zich landelijk steeds meer in verschillende richtingen, door verschillende wettelijke eisen, landelijke strategische agenda’s en ICT/IV-ontwikkelingen.
- Verschillende culturen en kernwaarden; De GGD GZ en de VRGZ hebben ieder hun eigen manier van werken en hun eigen cultuur en kernwaarden. Daardoor verschillen de organisaties in identiteit.

In het kader van het onderzoek zijn in 2025 verschillende scenario’s verkend en met de algemeen besturen van de GGD en de VRGZ besproken. Op basis van het onderzoek is gebleken dat de meest robuuste oplossing op de lange termijn de inrichting van een volledig eigen bedrijfsvoerings-organisatie is voor zowel de VRGZ als de GGD. Definitieve besluitvorming door beide algemeen besturen (VRGZ en GGD) vindt plaats in 2026. Dit kan consequenties hebben voor de begroting 2027.

3

Programma GGD

3 Programma GGD

3.1 Overzicht programma

UNIFORM

Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD

- Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)
- Algemene Gezondheidszorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg

Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD

- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Veilig Thuis

FACULTATIEF

Werkveldspecifieke opdrachten (Facultatief)

- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg
- Veilig Thuis

BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering

- Arbo
- Communicatie
- Informatiemanagement
- Kwaliteit
- Juridische Zaken
- Bedrijfsvoering

Vier pijlers van betrouwbare publieke gezondheid

De minister van VWS heeft in 2014 verschillende pijlers van de GGD benoemd voor een robuuste vormgeving van de publieke gezondheid. Deze vier taken acht de minister "voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang, dat zij op een uniforme wijze moeten worden geborgd. Ze vragen een gespecialiseerde deskundigheid met een hoge mate van continuïteit en duidelijke aanspreekpunten (zowel voor de lokale als de landelijke overheid). Deze taken dienen daarom bij de GGD'en te worden belegd en vormen de vier pijlers van iedere GGD. Rijk en gemeenten moeten, vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid, de kwaliteit van deze pijlers gezamenlijk verankeren". De vier pijlers zijn in de brief van de minister in onderstaande figuur verbeeld.

Deze vier pijlers komen in de begroting van de GGD terug bij de uniforme taken (professioneel geborgde uitvoering van wettelijke taken), maar kennen ook een facultatieve component die per gemeente (of groep van gemeenten) wordt afgenomen.

3.2 Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD

3.2.1 Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA)

Wat houdt het in?

Binnen het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) verzamelen, analyseren en vergelijken wij gegevens over de gezondheid en veiligheid van inwoners uit Gelderland-Zuid. Sinds oktober 2025 zijn alle onderzoekers en dataspecialisten functioneel en hiërarchisch binnen OIA samengebracht. Hierdoor werken we met één werkagenda efficiënter en stimuleren we continue ontwikkeling van expertise. Met de overgang van de onderzoekers vanuit Gezond Leven, is ook de epidemiologische taak van de GGD bij OIA ondergebracht. Conform de Wet publieke gezondheid (art. 2) verwerven we via epidemiologische analyses inzicht in de regionale gezondheidssituatie, signaleren we ontwikkelingen in kansen en bedreigingen voor de gezondheid van onze inwoners. Hiertoe voeren we periodiek gezondheidsmonitors uit in samenwerking met het RIVM, het CBS en andere GGD'en. In 2026 zal de dataverzameling van de Gezondheidsmonitor Jeugd in klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs worden afgerond, waardoor we in 2027 ons kunnen richten op de analyse en publicatie van deze resultaten. Ook starten we met de voorbereiding voor de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen.

Naast de monitoring van de regionale gezondheidssituatie maakt OIA op verzoek data beschikbaar voor de uitvoering van de primaire GGD-taken. Data uit de registratiesystemen of uit relevante openbare databronnen worden verwerkt tot informatie. Waar onderzoeksgegevens uit de gezondheidsmonitors een beeld geven van de (ontwikkeling van) gezondheid van de inwoners in ons werkgebied, maken we met data uit het primaire proces inzichtelijk wat we vanuit de GGD voor welke groepen inwoners doen. In onze rol als proactieve kennispartner geeft informatiegestuurd werken de GGD beter inzicht in samenhangende gezondheidsgegevens, vooral bij inwoners in kwetsbare situaties waar de gezondheidsproblemen zich vaak opstapelen. Met geavanceerde analysetechnieken kunnen we patronen en relaties in beeld brengen, bijvoorbeeld bij kwetsbare gezinstypen of bij inwoners die aangeven moeite met rondkomen te ervaren. Door samen met inhoudsdeskundigen de cijfers te duiden, versterken we de advisering over en de uitvoering van gezondheidspreventie.

De verschillende thema's uit de gezondheidsmonitors worden vanuit OIA verder geanalyseerd en verrijkt. Hierbij gebruiken we open data of ontsluiten we gericht registratiedata vanuit de Jeugdgezondheidszorg, Bijzondere Zorg, Veilig Thuis, en/of data van gemeenten. Denk bijvoorbeeld aan gegevens over de gezondheid/eenzaamheid van ouderen koppelen aan kenmerken van een wijk en aan de inzet van een gezondheidsbevorderaar. Of door verwijzingen vanuit onze jeugdartsen te koppelen aan inzichten van jeugdhulpverlening/jeugdzorg en aan inkoopgegevens van de gemeente. Deze inzichten helpen gezondheidsmakelaars bij het adviseren van gemeenten en het organiseren van preventie in het sociale domein. Het informatiegestuurd werken vanuit de GGD sluit daarmee goed aan bij de beweging die ook gemeenten zelf maken richting data- en informatiegestuurd werken.

Om data goed te kunnen benutten hebben we een goed ingerichte, veilige en overzichtelijke data-infrastructuur nodig. Onze dataspecialisten zetten bestaande data om naar relevante inzichten (rapportages en dashboards) die ondersteunend zijn aan ontwikkeling, uitvoering en monitoring van het gemeentelijk gezondheids- en veiligheidsbeleid. De structurele inzichten kunnen naar wens verder worden toegepast en verdiept. Met in achtneming van wetgeving gebruiken we data om de gezondheidssituatie van inwoners in Gelderland-Zuid steeds gedetailleerder voor iedereen in beeld te brengen op de website https://gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Het programma Onderzoek, informatie en advies geeft de eerste pijler uit de geactualiseerde meerjarenstrategie 'Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering' vorm. Dit is een toekomstbestendige, wendbare manier van werken. Dashboards geven informatie, overzicht en sturingsmogelijkheden en kunnen beleidsbeslissingen ondersteunen. We werken hiermee aan inzichten die ondersteuning bieden bij het opstellen van een lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis.

In toenemende mate wordt binnen de verschillende werkvelden van de GGD gewerkt op basis van actuele informatie en onderzoek. Onze informatiegestuurde aanpak wordt op deze manier gezien als ondersteuning van het uitvoerende werk door professionals en stimuleert integraliteit.
Het dient als basis voor de uitvoering van vraagstukken rondom (groepsgerichte) preventie (strategisch thema 2), de verbinding tussen de domeinen zorg en veiligheid (strategisch thema 3) en gezondheidsbescherming in het sociale en fysieke domein (strategisch thema 4). Informatiegestuurd werken helpt ons om een speerpunt als 'verkleinen van de kansenongelijkheid op gezondheid' te monitoren en om handelingsperspectieven te signaleren om vanuit ons netwerk verbeteracties/interventies in te zetten. Hetzelfde geldt voor het verbinden van de domeinen 'Zorg en Veiligheid'. Juist door de verschillen en overeenkomsten inzichtelijk te maken, kunnen we betere keuzes maken. Met als uitkomst dat we kwetsbare doelgroepen beter in beeld krijgen, zorg en advisering op maat te kunnen leveren en efficiënt het werk kunnen organiseren.

Ontwikkelingen

Gezondheidsmonitor Jeugd: In 2026/2027 maakt ook de OKO-aanpak (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving) onderdeel uit van de Gezondheidsmonitor Jeugd. Gemeenten krijgen hiermee extra inzicht in het middelengebruik van jongeren, hun welbevinden en de omgevingsfactoren die daarop van invloed zijn. De verzamelde informatie ondersteunt gemeenten bij het gericht versterken van beschermende factoren, het terugdringen van risicofactoren en het voeren van een duurzaam, preventief jeugdbeleid.
Verdieping op de Gezondheidsmonitor Jeugd willen we vanuit GGD-brede focus en in samenspraak met de gemeenten inrichten. Met verdiepend onderzoek kunnen we relaties tussen verschillende factoren bestuderen en brengen we mechanismen in beeld waarmee we kunnen inzetten op gezondheidsbevordering. Dit willen we steeds vaker vanuit kwalitatief onderzoek verrijken met inzichten en ervaringen vanuit de doelgroep. Dit draagt bij aan het duiden van resultaten en het opstellen van een passend handelingsperspectief.

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen: We gaan vanuit een raamwerkovereenkomst vanuit GGD GHOR Nederland alle gezondheidsmonitoren in de periode van 4 jaar centraal aanbesteden. Ook is inmiddels landelijk een traject gestart om de gezondheidsmonitor door te ontwikkelen en toekomstbestendiger te maken. Met behulp van meerdere pilots in 2026-2027 wordt o.a. uitgezocht hoe een gezondheidsmonitor beter kan aansluiten bij de wensen en motivaties van verschillende doelgroepen. En hoe jongvolwassenen structureel beter betrokken kunnen worden bij de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen. Dit kan ertoe leiden dat de processen rondom de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2028 aangepast worden t.o.v. eerdere uitvoeringen. De eventuele effecten op de begroting zijn nog niet bekend.

Voor verschillende thema's wordt OIA in 2027 betrokken bij de monitoring- en evaluatiecyclus van onder andere de OGGZ monitor, gericht op dak- en thuisloze doelgroepen in onze regio (ZonMw subsidie), suïcidepreventie in samenspel met Pro Persona en het versterken sociale basis.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Het verkrijgen van gegevens en inzichten in de gezondheid van de inwoners van 0-100 jaar per gemeente en per wijk/dorp/school (Wpg)	Het krijgen van inzicht in de gezondheid van kinderen, jongvolwassenen en 18+.	• Analyse, publicatie en presentatie van de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd.
	Inzichten realiseren om een thema of (kwetsbare) doelgroep beter in beeld te krijgen op de website gezondheidincijfers. ggdgelderlandzuid.nl.	• Verdiepende statistische analyses t.b.v. inzichten op wijk/gemeente of doelgroepniveau vanuit de Gezondheidsmonitor Jeugd. • Analyse en presentatie van resultaten Opgroeien Kansrijke Omgeving (OKO).
	Op basis van kwalitatief onderzoek resultaten duiden of in beeld brengen van risicogroepen.	• Panelonderzoek om monitoringsresultaten te duiden en andere relevante thema's te verdiepen. • Focusgroep-onderzoek om gezondheid van specifieke doelgroep kwalitatief in beeld te brengen.
Toewerken naar een meer informatiegestuurde GGD	Inhoudelijke rapportages (door)ontwikkelen t.b.v. onderbouwing/evaluatie beleid. Uitbreiding van beschikbare informatie, optimaliseren datakwaliteit en vaststellen definities.	• Rapportages ten behoeve van kennisontwikkeling voor de GGD-taakvelden, samenwerkende partijen en gemeenten.
	Een structurele en veilige data-infrastructuur continu optimaliseren.	• Optimalisatie van gegevens-management, zodat beschikbare data voor onderbouwing beleid en verdiepend onderzoek beschikbaar is. • Optimalisatie van bestaande infrastructuur, waaronder toepassing AI binnen BI processen.
	Groei in datavaardigheid: Dashboards maken deel uit van leer- en verbetercyclus van de lijnafdelingen.	• Binnen de lijnafdelingen geborgde producten, die worden geraadpleegd voor accurate cijfers en voor verbeteringen in de datakwaliteit.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Onderzoek, Informatie en Advies	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Lasten	718	1.180	1.240	1.240	1.240	1.240
Baten	-683	-1.180	-1.240	-1.240	-1.240	-1.240
Resultaat na belasting	**36**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.2 Algemene Gezondheidszorg (AGZ)

3.2.2.1 Gezondheidsbescherming

Wat houdt het in?

Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongezonde milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheidszorg). Gezondheidsbescherming is één van de pijlers van de publieke gezondheidszorg.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein is één van de vier strategische thema's in de Meerjarenstrategie 2024-2027. Gezondheidsbeschermende maatregelen, zoals vaccineren en het voorkomen van infecties door preventie, zijn van groot belang voor de volksgezondheid.
Gezondheidsbescherming is één van de belangrijkste wettelijk verplichte taken in de Wet publieke gezondheid. Belangrijke aandachtspunten in dit kader zijn:

- Integrale advisering gezonde leefomgeving: hierdoor levert de GGD een betrouwbare bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving.
- Infectiepreventie: aandacht voor kwetsbare groepen en het voorkomen dat één van de grootste bedreigingen binnen de gezondheidszorg in Nederland onbeheersbaar wordt.
- Integrale organisatie seksuele gezondheidszorg: hierbij focust de GGD nog meer op preventie en sluit zo goed als mogelijk aan bij de behoefte van de inwoners.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen betreffen:
Aanhoudende dreiging en onvoorspelbaarheid van infectieziekten, opkomende zoönosen en gevaar van infecties.
Pandemische paraatheid, inclusief extra inzet infectieziektebestrijding (met medefinanciering vanuit VWS met betrekking tot de pandemische paraatheid).
Het onderwerp 'seksueel grensoverschrijdend gedrag' blijft een actueel onderwerp in de samenleving. Mede in dit kader blijft aandacht voor seksuele vorming en deskundigheidsbevordering uitermate belangrijk. Ook de netwerkaanpak seksueel geweld sluit aan op deze ontwikkeling.
Gestage toename van het aantal cliënten van Nu Niet Zwanger incl. toename van het aantal cliënten dat kiest voor duurzame en kostbaardere vormen van anticonceptie, zoals sterilisatie.
In 2027 start seksuele gezondheid met het werken in een nieuw elektronisch patiëntendossier.
Blijvende toename van vragen (door meer bewustwording) van burgers, gemeenten en instellingen over milieuthema's, zoals luchtkwaliteit, geluidshinder en geurhinder. Daarnaast wordt er ook meer

informatie en adviezen gevraagd op het gebied van de grote maatschappelijke opgaven vanuit klimaatadaptatie, de energietransitie en de woningbouwopgave.
Het bundelen van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen binnen de GGD.
In 2027 zijn de vaccinatieactiviteiten voor jeugd en volwassenen gebundeld waardoor er gericht ingezet wordt op:
Verhogen van de kwaliteit en bereikbaarheid van de vaccinatiezorg in Gelderland Zuid;
Vergroten van de efficiëntie en kosten van de vaccinatiezorg;
Bereiken van de kwetsbare groepen en het verhogen van de vaccinatiegraad in de regio;
Neerzetten van een basisstructuur voor pandemische paraatheid en de mogelijkheid snel op te schalen;
Optimaal inzetten van medewerkers zowel op basis van kwaliteiten als interesses;
Vergroten zichtbaarheid van de GGD-vaccinatietaak.
Het Ministerie van VWS onderzoekt welke rol de GGD'en samen met het RIVM kunnen spelen op het terrein van coördinatie en uitvoering van het RijksVaccinatieProgramma (RVP) voor volwassenen (inclusief de griepvaccinatie).
Er is nog geen toezegging en besluit genomen op het voortzetten van de coronavaccinatie en financiering vanuit het Ministerie van VWS voor 2027.
Vanaf 2027 komen 60-jarigen in aanmerking voor een gordelroosvaccinatie via het RVP.
Naar verwachting zullen de reizen naar landen buiten Europa toenemen, waardoor de advisering voor vaccinaties complexer kan gaan worden.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Gezondheidsbescherming van inwoners tegen infectieziekte in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's (Wpg).	Voorkomen en bestrijden van infectieziekten en TBC, vroegtijdig signaleren hiervan en adequaat voorbereid zijn op uitbraken.	• Surveillance. • Monitoring RVP-vaccinatiegraad Gelderland-Zuid. • Verwerking van meldingen conform Wpg. • Beleidsadvisering. • Preventie. • Bron- en contactopsporing / screening. • Epidemiologisch onderzoek. • Netwerksamenwerking. • Vangnet. • Uitbraakmanagement. • Onderzoek. • Behandeling en begeleiding. • Extra taken in het kader van de pandemische paraatheid (voorbereid zijn op grootschalig testen, vaccineren, bron- en contactonderzoek, etc.) die door de Minister van VWS bij de GGD zijn of kunnen worden belegd. • Bundeling van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen (samen met afd. JGZ). • Verdere implementatie van landelijke traject Elektronisch Voorschrijven (EVS), voor zowel TBC, IZB, reizigers als SG.
	Preventie en bestrijding van infecties.	• Deelname aan het Gelders Antibiotica & Infectiepreventie Netwerk (GAIN). • Deelname aan projecten en onderzoeken.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
	Technische hygiënezorg bij risico-instellingen en evenementen (Wpg) en toezicht en vergunningverlening bij tattoo- en piercing-shops (Warenwet).	• Inspecties bij risicovolle situaties en instellingen waar meer risico's op infecties te verwachten zijn, zoals: ○ Grote evenementen. ○ Seksinrichtingen. ○ Opvangvoorzieningen. Toezicht en vergunningverlening bij tattoo- en piercingshops.
	Integrale seksuele gezondheidszorg (Wpg).	• Uitgevoerde Wpg-taken seksuele gezondheidszorg (in samenhang georganiseerd met aanvullende seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid): ○ Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering seksuele gezondheid in de keten. ○ Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere: - Voorlichting aan kwetsbare groepen (preventie van soa, seksueel geweld en ongewenste zwangerschap). - Bevorderen van seksuele vorming. - Nu Niet Zwanger: bespreekbaar maken van kinderwens, seksualiteit en anticonceptie ter voorkoming van onbedoelde zwangerschap (onderdeel van het landelijke programma Kansrijke Start).
	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van bloot-stelling aan ongunstige milieufactoren (MMK, Wpg).	• Advisering over de (negatieve) invloeden van milieufactoren op de gezondheid van inwoners. Te denken valt aan adviezen over houtstook, geuroverlast en koolmonoxide. • Voorlichting aan gemeenten, instellingen en inwoners op het gebied van milieu-factoren en m.b.t. gezonde leefomgeving (ook in de planvormingsfase). • (Oriënterend) onderzoek naar blootstelling aan milieufactoren en gezondheidsproblemen. • Signalering van ongewenste ontwikkelingen. • Verwerking van meldingen, vragen en klachten. • Preventie.

3.2.2.2 Toezicht Kinderopvang

Wat houdt het in?

Toezicht Kinderopvang richt zich op het ondersteunen van gemeenten en het Rijk bij het borgen van de kwaliteit van de kinderopvang. Toezicht is één van de pijlers van de publieke gezondheid.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Toezicht kinderopvang draagt bij aan veilige en kwalitatieve opvang voor alle kinderen in de regio Gelderland-Zuid. Dit sluit aan bij het strategische thema 'Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein'.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen betreffen:

- De begroting voor ongeplande onderzoeken wordt jaarlijks vastgesteld op basis van het gemiddelde aantal uitgevoerde onderzoeken in de twee voorgaande jaren. In 2025 zijn minder ongeplande onderzoeken (OVR) uitgevoerd en is het herstelaanbod beperkter geweest. Als gevolg hiervan valt de begroting voor 2027 lager uit dan in eerdere jaren. Het blijft echter mogelijk dat de uiteindelijke realisatie hoger zal zijn dan begroot, bijvoorbeeld wanneer in 2027 meer herstelaanbod of onderzoeken voor registratie plaatsvinden dan het gemiddelde van de voorafgaande twee jaren.
- Voor de gastouderopvang gelden vanaf 1 juli 2026 uitgebreidere wettelijke kwaliteitseisen. Deze aanscherping leidt ertoe dat inspecties in 2026 en 2027 meer tijd vergen. Daarnaast is het aannemelijk dat de nieuwe eisen in 2027 leiden tot een toename van het herstelaanbod.
- Het Ministerie van OCW heeft aangekondigd dat er voor de komende jaren geen budget beschikbaar wordt gesteld voor de ontwikkeling van toezicht op proceskwaliteit en kwaliteitszorg binnen de voorschoolse educatie (structureel toezicht VE), ook niet in een afgeslankte vorm. Momenteel worden binnen de bestaande kaders verbeterkansen verkend.
- In samenhang met de WMO-toezichtstaak wordt de noodzakelijke investering en de licentiekosten voor een nieuwe applicatie toegelicht in paragraaf 3.3.1.2.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie/ Resultaat 2027**
Bijdragen aan veilige en kwalitatieve kinderopvang.	Toezicht houden op kwaliteit kinderopvang (Wet kinderopvang en Wet IKK).	• Inspectie bij 100% van alle locaties voor kinderopvang. • Inspectie bij 50% van alle gastouderlocaties.

3.2.2.3 Publieke gezondheid bij crises en rampen

Wat houdt het in?

De publieke gezondheidszorg bij crises en rampen richt zich op het borgen van de inzetcapaciteit van de GGD bij calamiteiten en crises, zodat wordt voldaan aan de eisen die zowel de Wet publieke gezondheid als de Wet veiligheidsregio's stelt. Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises is benoemd als één van de vier pijlers van de GGD. Dit product is ondergebracht bij AGZ, toch blijft de inzet hiervan GGD-breed.
Psychosociale hulp bij ingrijpende gebeurtenissen (PSHi) is als apart facultatief product opgenomen in de begroting van de GGD. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van

gemeenten. Indien gemeenten GGD-inzet vragen voor PSHi wordt dit gezien als facultatieve taak en vindt verrekening op factuurbasis plaats (zie facultatieve producten).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Een van de belangrijkste GGD-taken betreft die van crisisorganisatie. Met het sub programma Publieke gezondheid bij crisis en rampen, wordt deze rol ingevuld en wordt voldaan aan de wettelijke eisen op dit gebied. Het biedt het kader voor alle GGD-medewerkers om zich voor te bereiden op hun rol en taak in een crisissituatie of ramp. Daarbij geven we extra aandacht aan kwetsbare groepen ten tijde van een crisis, ramp of ingrijpende gebeurtenis.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen zijn:

- Subsidies vanuit AZO/OTO nemen af in 2027.
- De GGD speelt een belangrijke rol in de veiligheid en weerbaarheid van Nederland. Wij zetten hier actief op in via de keten en ook om de GGD-crisisorganisatie, in samenhang met pandemische paraatheid, robuust in te richten zodat snel opgeschaald kan worden vanuit de basis.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Borgen publieke gezondheid bij crisis en rampen (Wpg in relatie tot Wvr).	(Kunnen) uitvoeren van GGD-taken, waaronder IZB, MMK, GZO en PSH in opgeschaalde situaties.	• Actueel GGD-integraal crisisplan en bedrijfscontinuiteitsplan met daarin opgenomen de aandachtspunten m.b.t. een langlopende crisis. • Oefenen, trainen en opleiden conform deze plannen. • Voorzien in piketfuncties publieke gezondheid voor VRGZ-/GHOR-crisis-organisatie. • Borgen inzet GAGS voor de GHOR.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Lasten	5.853	6.220	9.494	9.494	8.160	8.160
Baten	-6.004	-6.220	-9.494	-9.494	-8.160	-8.160
Resultaat na belasting	**-151**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

In het kader van 'bundelen van vaccinaties' zijn de massavaccinaties 4-18 jarigen en Covid-19 vaccinaties aan de taken van Algemene Gezondheidszorg toegevoegd. De bijbehorende inkomsten zijn ook naar Algemene Gezondheidszorg overgebracht.

3.2.3 Gezond Leven: Gezonde wijk/gemeente en Gezonde School

Wat houdt het in?

Gezondheidsbevordering
Het productenboek Gezondheidsbevordering beschrijft de basistaken die worden uitgevoerd door de gezondheidsmakelaars School en Jeugd en de gezondheidsmakelaars Volwassenen.
De uren uit het basispakket van de uniforme begroting worden door gezondheidsmakelaars volwassenen en school/jeugd o.a. gebruikt voor het op peil houden van de minimale preventie-en kennisinfrastructuur. Deze infrastructuur vormt het fundament van het gemeentelijk gezondheidsbeleid. Gezondheidsmakelaars voeren in dit kader de volgende taken/werkzaamheden uit:

- Adviseren over gezondheidsbeleid gemeenten en scholen o.a. over de invulling van het IZA, GALA en AZWA.
- Netwerk onderhouden in gemeente/wijk/school met sport-, zorg- en welzijnspartners
    - (Mede zorgdragen voor versterken sociale basis).
- Dragen zorg voor vertaling van gezondheidsdata naar gemeenten en scholen en de evaluatie op effectiviteit van interventies en aanpakken.
- Borging van kennis over gezondheidsbevordering en specifieke thema's.
- Uitvoeren/coördineren van 1 lokaal project.

Gemeenten hebben goede ervaringen met gezondheidsmakelaars van de GGD om daadwerkelijk in samenwerking met bewoners en professionals concreet, effectief en efficiënt aan de slag te gaan met gezondheidsbevordering en preventie in de wijk en/of gemeente.
Omdat de vragen en vraagstukken in iedere gemeente/wijk anders zijn, zal ook de inhoudelijke inzet van de lokale gezondheidsmakelaars op maat zijn. Daarom gaan wij ieder jaar met de gemeente in gesprek om samen de focus van onze lokale en regionale inzet te bepalen. Deze inzet is gericht op lokaal maatwerk, aansluitend bij lokale netwerken en gericht op het realiseren van een gezonde(re) leefomgeving. Daar waar dat de effectiviteit en/of efficiency ten goede komt, wordt gezocht naar mogelijkheden om regionaal tot synergie te komen.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Vanuit de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) heeft de GGD de wettelijke verplichting tot het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid. Vanuit deze wettelijke grondslag ondersteunen de gezondheidsmakelaars gemeenten bij de uitvoering van het lokaal en regionaal gezondheidsbeleid met hun inhoudelijke expertise en vakkennis op het gebied van collectieve gezondheidsbevordering en het vertalen van (landelijke) ontwikkelingen naar de lokale context.

Gezond Leven werkt volgens de leidende principes uit de meerjarenstrategie: Gezond Leven sluit aan bij (behoeften en vragen vanuit) gemeenten en werkt nauw samen met netwerkpartners (netwerkaanpak). Gezond Leven stimuleert en ondersteunt het organiseren van zorg en ondersteuning dicht bij de burger en het gedifferentieerd investeren voor gelijke kansen voor mensen in kwetsbare situaties, om gezondheidsverschillen te verkleinen.

Gezond Leven heeft een belangrijke rol in het strategisch thema 'Adviseren over preventie en vormgeven van collectieve preventie'. De GGD wil haar collectieve impact op de publieke gezondheid vergroten. Daarom zet Gezond Leven zich steeds meer in voor de regionale preventie infrastructuur en de regionale samenwerking tussen gemeenten, zorg en welzijnspartners, bijvoorbeeld voor de implementatie van de ketenaanpakken. En bundelt de krachten om, gezamenlijk met JGZ en de andere GGD-afdelingen, impact te maken voor gezonde inwoners. Een sterke preventie infrastructuur is een de structuur waarin partijen in een regio, gemeente of wijk samenwerken aan het voorkomen van gezondheidsproblemen en waar iedereen een bijdrage levert om dit op te lossen. Een sterke preventie infrastructuur zorgt ervoor dat preventie zo georganiseerd wordt dat het daadwerkelijk effect heeft, dat zorg, ondersteuning en preventie dicht bij de burgers is en zij toegang

hebben tot basisfunctionaliteiten, preventief aanbod en dat de fysieke en sociale leefomgeving burgers ondersteunt bij het maken van gezonde keuzes.

Ontwikkelingen

Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord
Het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), getekend in september 2025, is een uitbreiding op het Integraal Zorgakkoord (IZA) gericht op het verminderen van personeelstekorten in de zorg en het verbeteren van de toegankelijkheid van passende zorg. Het akkoord focust op minder administratie, inzet van technologie, betere samenwerking tussen medisch/sociaal domein en het versnellen van de 'beweging naar de voorkant'.
Met AZWA wordt een volgende stap gezet in het beter organiseren van de zorg en ondersteuning voor inwoners. Dit komt onder andere tot uiting in het toewerken naar basisfunctionaliteiten en een basisinfrastructuur, waarmee inwoners passende ondersteuning en meer duidelijkheid en herkenbaarheid wordt geboden over wie waarop aanspreekbaar is voor bijvoorbeeld hulp bij het voorkomen van vallen en bij de aanpak en preventie van obesitas en overgewicht, beweegactiviteiten en inloopvoorzieningen. Het AZWA onderscheidt 5 leefgebieden waarop de basisfunctionaliteiten van toepassing zijn: kansrijk opgroeien, gezonde leefstijl, mentale gezondheid, vitaal ouder worden en gezondheidsachterstanden verminderen en voorkomen.

Met het AZWA komen structurele middelen beschikbaar voor gemeenten voor de publieke gezondheid. Deze zijn bedoeld om de implementatie van ‘evidence based’ methoden, zoals kansrijke start (eerste 1000 dagen) en de ketenaanpakken gericht op overgewicht en obesitas, valpreventie (ouderen), welzijn op recept en mentale gezondheid te implementeren als basisfunctionaliteiten. Ook voorziet AZWA in de structurele versterking van de rol van de GGD in de preventieve infrastructuur. En er komt vanuit AZWA aanvullende inzet op thema’s als dementie en nicotinevrij. De precieze financiële en inhoudelijke afspraken uit het IZWA zijn op dit moment nog niet geheel bekend.

De samenwerking wordt steeds meer regio-, gemeente-, afdeling- en domeinoverstijgend
De focus voor Gezond leven lag jarenlang vooral bij lokale samenwerking, waarbij iedere gezondheidsmakelaar een stevig lokaal netwerk heeft met een adviserende en ondersteunende rol van de gezondheidsmakelaar vanuit zijn/haar inhoudelijke expertise. Tegelijkertijd zien we, in aanvulling op deze lokale inzet, ook de beweging naar meer gemeente overstijgend werken, zoals voor het versterken van de regionale preventie infrastructuur. Daarnaast komt, vanuit de Health in All Policies benadering en de ketenaanpakken, de broodnodige samenwerking tussen medisch en sociaal domein, tussen het sociale domein en het fysieke domein en tussen JGZ en Gezond Leven steeds meer op gang. Bovendien wordt het belang van kennisdeling tussen gemeenten, maar ook tussen GGD’en onderling steeds meer erkend, om van elkaar te leren en zo kennis en kunde efficiënt en effectief te kunnen inzetten.
Dit vraagt om aanvullende inzet van een overstijgende beleidsmedewerker die de lokale inzet van gezondheidsmakelaars verder kan brengen: op inhoud, domein- en afdelingsoverstijgend, vanuit de gehele regio (bovenlokaal) samenwerken aan gezondheidsbevordering. Deze beleidsmedewerker is nog niet opgenomen in de begroting 2027.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied door het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	De aanpak en het beleid van volksgezondheidsproblemen wordt versterkt.	Per gemeente: (uitvoering en evaluatie van) een uitvoeringsplan op maat op basis van de lokale en regionale prioritering. Per gemeente: een verantwoordingsverslag ter evaluatie, waarin wordt beschreven welke resultaten in het uitvoeringsplan zijn behaald en op welke punten

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
		gezondheidsaanpakken zijn versterkt.
Het versterken van de regionale preventie infrastructuur.	Het afdelingsoverstijgend, domein-overstijgend en regionaal samenwerken wordt versterkt.	Advisering over en uitvoering van prioritaire opgaven rondom preventie in de regioplannen, het inrichten van duurzame regionale samenwerkingsstructuren en het evalueren én verbeteren van vier ketenaanpakken.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Gezond Leven	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Lasten	2.323	1.743	1.835	1.835	1.835	1.835
Baten	-2.124	-1.743	-1.835	-1.835	-1.835	-1.835
Resultaat na belasting	**199**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Met ingang van 2026 is Gezonde Kennis ondergebracht bij Onderzoek, informatie en Advies.

3.2.4 Jeugdgezondheidszorg 0-18 (JGZ)

Wat houdt het in?

Met de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) levert de GGD een bijdrage aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd. De JGZ helpt kinderen om veilig en gezond op te groeien. De JGZ-professionals weten veel over de verstandelijke, lichamelijke, psychische en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren. Daardoor kunnen ze problemen in een vroeg stadium opsporen. Ook in de periode van zwangerschap. JGZ is beschikbaar voor alle kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar en hun ouders: In de eerste vier jaar op het consultatiebureau, vervolgens op de basisschool en in het voortgezet onderwijs. Hiermee heeft JGZ (bijna) alle jeugd tot 18 jaar in beeld.

JGZ monitort de gezondheid van alle kinderen. Daarnaast geeft JGZ voorlichting, advies en ondersteuning (collectief en individueel) om te ontzorgen en te normaliseren. Als JGZ signaleert dat kinderen, om wat voor reden dan ook, risico lopen om niet veilig en gezond op te groeien biedt JGZ extra ondersteuning aan kinderen en hun ouders en/of leidt JGZ toe naar de zorg die nodig is.

JGZ geeft uitvoering aan het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) op de consultatiebureaus (0-4 jaar) en in groepsvaccinaties (4-18 jaar). Het doel is om kinderen te beschermen tegen ernstige infectieziekten. Ook voert JGZ - onder coördinatie van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) - de Neonatale screening (NNS) uit. Dit is een bevolkingsonderzoek waarbij pasgeborenen een hielprik en gehoorscreening krijgen. Het doel is om ernstige aandoeningen en gehoorverliezen vroegtijdig op te sporen om snelle behandeling mogelijk te maken. Dit voorkomt ernstige gezondheids- en leerproblemen.

Het werkgebied van JGZ bestaat uit alle gemeenten in Gelderland-Zuid, inclusief Mook en Middelaar. De Wet publieke gezondheid (Wpg) biedt de wettelijke grondslag voor de taken van JGZ.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

JGZ werkt volgens de twee leidende principes in de meerjarenstrategie:

1. Aansluiten bij de gemeenten: JGZ sluit als jeugdpartner lokaal aan via consultatiebureaus en scholen. JGZ biedt naast regionale, uniforme dienstverlening ook de mogelijkheid om via facultatieve dienstverlening in te spelen op lokale behoeften.
2. Netwerkaanpak: JGZ is onderdeel van een groot netwerk voor jeugdgezondheidszorg en jeugdzorg en werkt samen met andere professionals, zoals verloskundigen, kraamzorg, de huisartsen, (para)medische professionals, het onderwijs, de lokale jeugdnetwerken en de jeugdhulpverlening. JGZ heeft in dit netwerk een signalerende en adviserende rol en kan toeleiden naar de ondersteuning en zorg die nodig is.

JGZ draagt bij aan twee strategische thema's van de meerjarenstrategie:

1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering:
   Omdat JGZ alle kinderen ziet, zijn er veel data beschikbaar. JGZ wil deze data nog meer vertalen naar informatie voor de gemeenten en scholen. Door kwalitatieve en kwantitatieve informatie aan elkaar te koppelen, kunnen we onze signalerende en adviserende rol beter vormgeven. Daarbij gebruiken we ook de uitkomsten van de Kind- en Jeugdmonitor die het programma OIA periodiek uitvoert.
2. Adviseren over preventie en vormgeven van groepsgerichte preventie:
   JGZ hanteert de uitgangspunten van Positieve Gezondheid: Een bredere kijk op gezondheid die focust op veerkracht, welbevinden en andere zaken die het leven betekenisvol maken, zoals meedoen en zingeving. Met die bredere benadering dragen we bij aan het vermogen van kinderen en ouders om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren. JGZ gebruikt hiervoor de GIZ-methodiek (Gezamenlijk Inschatten van Zorgbehoefte).

   JGZ maakt gebruik van het Groeigidsplatform. Via de website en de app vinden ouders betrouwbare informatie over opvoeden en opgroeien en via de ouderchat kunnen ze vragen stellen. Voor jongeren is er JouwGGD.

Ontwikkelingen

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) -9 mnd tot 4 jaar in regio Rivierenland
GGD Gelderland-Zuid heeft met ingang van 2026 de uitvoering van de JGZ -9 mnd tot 4 jaar in de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe en Zaltbommel overgenomen van Santé Partners. De komende jaren gaan we de dienstverlening en de begroting harmoniseren.

Focus op kwetsbaarheid om verschil in gezondheidskansen te verkleinen
JGZ wil nog meer zorg op maat gaan bieden: Aansluiten bij de behoefte en doen wat nodig is. Dit betekent dat per kind, samen met de ouder(s) en/of de jeugdige zelf, een afweging wordt gemaakt op basis van:

- Beschikbare (wetenschappelijke) kennis;
- Praktijkervaring van de professionals;
- De weerbaarheid en kwetsbaarheid van kind en gezin;
- De ervaringen, wensen en behoeften van de jeugdige en de ouder(s).

Organisatorisch betekent dit dat we - binnen de wettelijke kaders - toewerken naar minder standaard contactmomenten op het consultatiebureau. Door flexibeler te werken ontstaat ruimte voor zorg op maat, niet alleen op het consultatiebureau, maar ook binnen het basis- en voortgezet onderwijs.

Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Om infectieziekten en de gevolgen hiervan terug te dringen, worden regelmatig nieuwe vaccinaties aan het RVP toegevoegd. Voor de uitvoering en de monitoring wordt extra geld gestort in het gemeentefonds. De vaccinaties zelf worden bekostigd door het RIVM. Er staan meerdere wijzigingen voor het RVP op de rol om, mede n.a.v. het advies van de Gezondheidsraad om het Nederlandse RVP meer in lijn te brengen met het vaccinatieprogramma van de World Health Organisation. Het implementeren van de wijzigingen gebeurt over een periode van 5 jaar. Per 2028 zal het nieuwe RVP-schema volledig in werking zijn getreden.

Bundelen van vaccineren
JGZ neemt deel aan het GGD brede project Bundelen van vaccineren. Het doel is om de vaccinatieactiviteiten binnen GGD Gelderland-Zuid te stroomlijnen en beter af te stemmen op de behoefte van inwoners.

Ketenaanpakken in het kader van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)
JGZ draagt bij aan de landelijke ketenaanpakken Kansrijke start en Kind naar Gezonder Gewicht. Kansrijke Start zet in op het tijdig signaleren en ondersteunen van (aanstaande) gezinnen in kwetsbare situaties, door samenwerking tussen professionals en het netwerk rondom het gezin. Kind naar Gezonder Gewicht is een integrale netwerkaanpak voor kinderen (0-18 jaar) met overgewicht/obesitas en hun gezin, gericht op een duurzame leefstijlverandering.

Stimuleren mentale gezondheid van jongeren
Het doel van JGZ is om de mentale veerkracht van kinderen te versterken om mentale problemen te voorkomen. JGZ biedt ondersteuning door gesprekken op scholen en leidt waar nodig toe naar passende zorg. Op een aantal scholen in Nijmegen wordt aanvullend (facultatief) de STORM-aanpak (Strong Teens and Resilient Minds) uitgevoerd. Deze methode stimuleert de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, weerbaarheid en veerkracht.

Pilot heupmetingen met behulp van AI
JGZ neemt met een aantal consultatiebureaus deel aan een onderzoek van het Radboudumc (afdeling Radiologie) naar het gebruik van AI-ondersteunde echografie op het consultatiebureau. De betreffende jeugdartsen voeren bij alle kinderen van 3 maanden een echo van de heupstand uit op het consultatiebureau. Het ziekenhuis beoordeelt de beelden. Het doel van de pilot is om heupafwijkingen preventief beter op te sporen en zo onnodige verwijzingen naar het ziekenhuis tegen te gaan.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Een bijdrage leveren aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd (Wpg).	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren, ontzorgen en normaliseren.	• Uitvoering Basispakket -9 maanden tot 18 jaar. • Risicosignalering -9 maanden tot 18 jaar. • Uitvoering RVP.
	Preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding.	• Ouderbegeleiding bij kwetsbare zwangere. • Ondersteuning bij opvoeding en ouderschap -9 maanden tot 18 jaar. • Gezondheidsbevordering / het versterken van een gezonde leefstijl 4-18.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
	Samenwerken met interne en externe ketenpartners	• Interne GGD-brede samenwerking. • Netwerkversterking met ketenpartners 0-4. • Netwerkversterking op en rond scholen. • Samenwerking met en binnen gemeenten op het terrein jeugd.
	Adviseren van gemeenten en scholen. Monitoren.	• Monitoring en oplevering bruikbare gegevens t.b.v. advisering en verantwoording. • Advisering.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Lasten	15.900	15.403	21.206	21.206	21.206	21.206
Baten	-16.014	-15.403	-21.206	-21.206	-21.206	-21.206
Resultaat na belasting	**-115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3 Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD

3.3.1.1 Forensische geneeskunde

Wat houdt het in?

De gemeenten hebben de rol in het kader van de Wet op de lijkbezorging beleidsmatig bij de GGD belegd. Met de invulling van deze rol ondersteunt de GGD gemeenten, Rijk en netwerkpartners bij het borgen van de kwaliteit van de forensische geneeskunde.
Er is een groot tekort aan forensisch geneeskundigen ontstaan door hoge uitstroom wegens pensionering en lage instroom van nieuwe artsen. Om de taken van de GGD toekomstbestendig te maken, werkt GGD Gelderland-Zuid bovenregionaal samen met vier andere GGD'en in de regio Oost-Nederland en met name met de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Gemeenten worden geholpen om te borgen dat de (kwetsbare) gebruikers van de betreffende voorzieningen erop kunnen vertrouwen dat de geboden diensten en zorg van goede kwaliteit zijn en dat er continuïteit is in de dienstverlening van Forensische Geneeskunde.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen zijn:

- Er is een grote schaarste aan forensisch geneeskundigen. Het lukt de GGD nog maar moeizaam om dienstroosters voor forensisch geneeskundigen rond te krijgen. De IGJ, OM en Politie zijn in eerdere jaren gewaarschuwd dat dit op enig moment niet meer lukt (‘code zwart’). Ook in 2027 blijft dit risico aanwezig.
- Landelijk wordt onderzocht wat een goede structuur en governance van forensische geneeskunde is om toekomstbestendig te zijn bij toenemende schaarste van forensische artsen. Aan het uitwerken hiervan zijn incidentele kosten verbonden. In de regio Oost Nederland werken 5 GGD’en intensief samen om te zorgen voor continuïteit in forensische dienstverlening. De samenwerking (in een SLA vastgelegd) met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) verloopt goed en blijft gecontinueerd.
- De schaarste aan forensisch artsen zorgt net als in 2026 voor een aanzienlijk financieel risico. Vooral de opdrijvende werking die deze schaarste op de tarieven voor ZZP’ers heeft, speelt hierin een grote rol.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Bijdragen aan kwaliteitsborging forensische opsporing.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor lijkschouw (Wet op de lijkbezorging).	• Uitvoering van lijkschouwen bij vermoeden van niet-natuurlijk overlijden en euthanasie. • Versterkte samenwerking binnen werkgebied 1, met VGGM, met als doel de kwetsbaarheid van personeel te ondervangen en ‘code zwart’ te voorkomen. • Versterkte samenwerking met GGD’en in regio Oost (KON-regio). • Onderzoek van landelijke structuur voor forensische geneeskunde.

3.3.1.2 Toezicht Wmo

Wat houdt het in?

De gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor de kwaliteit van de geboden ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Voor de uitvoering van het toezicht hierop hebben de gemeenten van de regio Gelderland-Zuid (inclusief gemeente Mook en Middelaar) GGD Gelderland-Zuid aangewezen. Wmo-toezicht is daarmee een onderdeel in een bredere keten gericht op kwaliteit, rechtmatigheid en handhaving.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Mensen met een kwetsbaarheid krijgen onze extra aandacht. Het goed uitvoeren van Wmo-toezicht heeft daarin een belangrijke rol. Iedere inwoner die afhankelijk is van Wmo-ondersteuning, heeft het recht op veilige en kwalitatief goede ondersteuning. Wij zien erop toe dat zorgaanbieders de kwaliteitsnormen die in de Wmo en door de gemeenten zijn gesteld, naleven zodat kwetsbare inwoners de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Daarnaast stimuleren we aanbieders om optimaal te leren van calamiteiten en geweldsincidenten. Hiermee draagt Wmo-toezicht bij aan het versterken van samenwerking tussen zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonersondersteuning.

Wmo-toezicht sluit aan bij het strategische thema 'Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering'. Op basis van de informatie in de monitor kan Wmo-toezicht een stevigere signalerende rol richting de gemeenten innemen en kan gericht advies worden geven over gemeentelijk beleid en preventieactiviteiten. Voor de verdere ontwikkeling van de monitor/dashboard gebruiken we de data die door de nieuw aan te schaffen applicatie gegenereerd kan worden. Dit was niet mogelijk in het oude systeem.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen zijn:

- Voor de professionalisering van de Wmo-toezichtstaak is het noodzakelijk aan te sluiten bij gemeentelijke en landelijke ontwikkelingen. Daarvoor is aanvullende beleidscapaciteit nodig. Toezicht levert waardevolle signalen op over kwaliteit, rechtmatigheid en risico's bij de Wmo-voorzieningen waarvoor de gemeenten wettelijk verantwoordelijk zijn. Zonder structurele beleidscapaciteit kunnen deze signalen onvoldoende worden vertaald naar prioriteiten binnen het uitvoeren van de toezichtstaak en de benodigde kwaliteit, ook in afstemming met gemeentelijk en landelijk beleid.
- Het is van belang om, in samenhang met Toezicht Kinderopvang (zie paragraaf 3.2.2.2), te investeren in een nieuwe applicatie. Het huidige systeem ondersteunt de uitvoering van het Wmo-toezicht onvoldoende. Beide toezichtdomeinen kennen een groeiende behoefte aan gestructureerde dossiervorming, data-analyse en monitoring. Dit is met de huidige systemen beperkt mogelijk. Een nieuwe applicatie draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van toezicht door standaardisering en automatisering van processen én dossiervorming. In het huidige systeem dient alles handmatig ingevuld te worden en werken de toezichthouders in totaal met 4 verschillende applicaties. De nieuwe applicatie laadt nieuwe aanvragen/meldingen en opgevraagde documenten automatisch in. In de nieuwe situatie wordt er gewerkt met 2 systemen (waarvan één de GIR is). De nieuwe systemen worden waar mogelijk aan elkaar gekoppeld en leveren de benodigde data voor doorontwikkeling van monitoring. Een centrale applicatie stroomlijnt het proces, verbetert de kwaliteit, efficiëntie van werken en vermindert de foutgevoeligheid. Hiermee is dit een toekomstbestendige oplossing voor een professionaliseringsslag van de toezichtdomeinen. Dit stelt ook gemeenten beter in staat om beleid tijdig bij te sturen en gerichte preventieactiviteiten te ontwikkelen.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie/ Resultaat 2027**
Bijdragen aan veilige en kwalitatieve ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).	Erop toezien dat zorgaanbieders de kwaliteitsnormen die in de Wmo en door de gemeenten zijn gesteld naleven, zodat kwetsbare inwoners de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.	• Toezicht naar aanleiding van meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten (incl. hertoetsen). • Signaalgestuurd toezicht.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Lasten	1.110	1.355	1.528	1.528	1.528	1.528
Baten	-1.382	-1.355	-1.528	-1.528	-1.528	-1.528
Resultaat na belasting	**-272**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3.2 Bijzondere Zorg (Meldpunt BZ)

Wat houdt het in?

De afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit twee onderdelen:

1. Het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ), inclusief het Interventieteam, biedt ondersteuning aan sociaal kwetsbare mensen, die niet direct om zorg vragen, maar deze wel nodig hebben: De zogenaamde Oggz-doelgroep (Openbare geestelijke gezondheidszorg). Het werkgebied is de regio Gelderland-Zuid en de gemeente Mook en Middelaar, behalve de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Dit betreft een uniforme taak van de GGD. MBZ heeft daarnaast meerdere facultatieve taken. Deze worden beschreven bij de werkveld specifieke taken.
2. De Centrale toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW/MO). Dit betreft een facultatieve taak voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid en de gemeenten Mook en Middelaar en Gennep (Gennep alleen maatschappelijke opvang), behalve de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Deze wordt beschreven bij de werkveld specifieke taken.

De wettelijke grondslag voor de taken van Bijzondere Zorg is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en voor een klein deel de Wet verplichte GGZ (Wvggz).

Samenhang met meerjarenstrategie 2024-2027

De afdeling Bijzondere Zorg werkt (conform GGD-breed beleid) voor de uitvoering van de taken vanuit de twee leidende principes uit de meerjarenstrategie: aansluiting bij de gemeenten en de netwerkaanpak. Daarnaast geeft de afdeling Bijzondere Zorg uitvoering aan de strategische thema's:

1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering;
2. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonerondersteuning.

Voor MBZ en Centrale toegang BW/MO betekent dat het volgende:

- MBZ en de Centrale toegang BW/MO hebben per gemeente of wijk (voor gemeente Nijmegen) een aandachtsfunctionaris die de verbinding maakt met het lokale netwerk.

- MBZ opereert op het snijvlak van zorg en openbare orde en veiligheid:
  - Extern: door samenwerking met lokale netwerken en zorg- en veiligheidspartners kunnen sociale veiligheidsproblemen van inwoners vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt.
  - Intern door de samenwerking tussen MBZ en Veilig Thuis te intensiveren. We noemen Bijzondere Zorg en Veilig Thuis 'geëscaleerde zorg' binnen de GGD. Het uitgangspunt is dat elke aanmelding, traject of onderzoek bij deze afdelingen één traject te veel is. Onveilige en geëscaleerde situaties willen we te allen tijde zien te voorkomen.
- MBZ investeert in een goede aansluiting tussen de geestelijke gezondheidszorg en het sociaal domein, waaronder de openbare geestelijke gezondheidszorg.
- De monitors van MBZ en de Centrale toegang BW/MO bieden informatie over de doelgroep en de trajecten van de afdeling Bijzondere Zorg, zie ook het Programma Onderzoek Informatie & Advies (OIA).

Op basis van de informatie in de monitors heeft Bijzondere Zorg een signalerende rol richting de gemeenten en kan gericht advies worden geven over gemeentelijk beleid en preventieactiviteiten.

Ontwikkelingen

Stijging aantal trajecten bij Meldpunt Bijzondere Zorg
In de afgelopen jaren is het aantal uniforme trajecten dat Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) uitvoert fors toegenomen: van 742 in 2018 naar 1.717 in 2025.

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1021	1009	1023
Bijzondere Zorg-trajecten	497	810	1.117	624	569	508	529	694
Totaal	**742**	**1.039**	**1.442**	**1.411**	**1.517**	**1.529**	**1.538**	**1.717**

Sinds 2021 is melding gemaakt van de stijging van het aantal trajecten dat MBZ uitvoert. De hiermee gepaard gaande gestegen kosten zorgden voor een tekort van € 500K. Met de structurele bijdrage van € 300K met ingang van 2025 is het tekort gedaald tot € 200K. Hiervoor is nog geen structurele oplossing.

De gemeenten en MBZ hebben in 2022 regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. Het doel is om meldingen en casussen sneller op de juiste plek te krijgen, waardoor het aantal trajecten bij MBZ afneemt. De afspraken hebben geleid tot kortere lijnen tussen de sociale teams en MBZ, waardoor de samenwerking beter verloopt. In het aantal trajecten zien we nog niet het gewenste effect: Het aantal uniforme trajecten was in de afgelopen jaren gestabiliseerd, maar niet substantieel verminderd. Ook in 2025 is het aantal trajecten weer gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Daarnaast signaleren we dat Bijzondere Zorg meer tijd kwijt is per traject MBZ, vanwege het gebrek aan doorstroom in opvangvoorzieningen en wachtlijsten bij zorg-organisaties. Ook neemt de zwaarte en de complexiteit van casuïstiek toe. Omdat de stijging van het aantal trajecten, ondanks de kortere lijnen en afspraken met gemeenten, jaar in jaar uit doorzet, stelt de GGD voor om de € 200.000 structureel toe te voegen aan het budget van BZ.

Pilot Beschermd Wonen voor inwoners zonder diagnostiek
Een van de voorwaarden voor beschermd wonen is het beschikken over aantoonbare en/of recente diagnostiek. Medio 2025 is een regionale pilot gestart waarbij inwoners die onplanbare zorg nodig hebben, maar niet beschikken over aantoonbare en/of recente diagnostiek, toegang kunnen krijgen tot Beschermd Wonen. Het doel van de pilot is om te onderzoeken in hoeverre Beschermd wonen een passende oplossing is voor deze doelgroep en wat de omvang en kenmerken van deze doelgroep zijn. De pilot duurt tot medio 2027. Aan het einde van de pilot wordt op basis van een evaluatie het vervolg bepaald.

Recht op maatschappelijke opvang voor EU-burgers
Er is al lange tijd veel onduidelijkheid over het recht op opvang voor EU-burgers, zowel landelijk als regionaal. Daarom heeft de Rijksoverheid in afstemming met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een checklist ontwikkeld, die helpt te bepalen of er sprake is van recht op gelijke behandeling en of een EU-burger dus mogelijk voor een Wmo-voorziening in aanmerking komt. Centrumgemeente Nijmegen heeft de Centrale toegang BW/MO gevraagd om uitvoering te geven aan een pilot. Het doel is om te onderzoeken of de Centrale toegang door het gebruik van de checklist helder krijgt welke rechten een EU-burger heeft opgebouwd, om vervolgens te kijken of iemand recht heeft op maatschappelijke opvang. De pilot moet ook inzicht geven in de consequenties van deze beleidswijziging voor bijvoorbeeld het perspectief van herstel van de cliënt, de werkzaamheden van de Centrale toegang BW/MO en voor het aantal opvangplekken.

Nationaal en regionaal actieplan dakloosheid-Eerst een thuis
Het Nationaal Actieplan Dakloosheid vraagt in essentie om op een totaal andere manier te kijken naar dakloosheid. Het plan stelt de ambitie om dakloosheid in Nederland fors en structureel terug te dringen, waarmee aangesloten wordt bij de Verklaring van Lissabon om dakloosheid in 2030 te beëindigen. In aansluiting daarop heeft de regio Gelderland-Zuid in 2025 een regionaal actieplan opgesteld met vier hoofddoelen:

1. Wonen eerst
2. Voorkomen is beter dan genezen
3. Het vergroten van financiële bestaanszekerheid
4. Uitvoering versterken.

De uitwerking van dit actieplan kan consequenties hebben voor de werkzaamheden van de afdeling Bijzondere Zorg.

Wijk GGD
Sinds april 2022 voeren Ixta Noa en MBZ de Wijk GGD uit in de gemeenten Berg en Dal, Heumen en Mook en Middelaar. Door de Wijk GGD sluit MBZ intensiever en laagdrempeliger aan op de vragen en zorgen van inwoners en het lokale netwerk. De drie gemeenten hebben de dienstverleningsovereenkomst verlengd voor de jaren 2025 tot en met 2027.

Doordecentralisatie beschermd wonen
Onderdeel van de doordecentralisatie van beschermd wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten is de invoering van het woonplaatsbeginsel. Deze ontwikkeling heeft een flinke impact op de werkwijze van de Centrale Toegang BW/MO. Het wetsvoorstel is ingediend, maar het is onduidelijk wanneer de Wet woonplaatsbeginsel ingaat.

Netwerk Sluitende Aanpak (psychische en sociale kwetsbaarheid)
Binnen het Netwerk Sluitende Aanpak (vanaf 2017) is in het najaar 2023 de Samenwerkplaats Sluitende Aanpak gestart. Het betreft een leerprogramma van 4 jaar voor heel Gelderland-Zuid over thema’s in de netwerksamenwerking tussen de GGZ, de eerste lijn en het sociaal domein. Het belang van een vitale wijk om psychische kwetsbaarheid te kunnen ondervangen is groot. Er wordt o.a. een transformatieplan opgesteld voor de inrichting van een mentaal gezondheidsnetwerk om de toegang tot de GGZ goed te organiseren en de verbinding met het sociaal domein te versterken. MBZ is partner in het netwerk Sluitende Aanpak en neemt actief deel aan verschillende leeractiviteiten in de Samenwerkplaats. Financiering van de Samenwerkplaats is geborgd met ZonMw gelden, cofinanciering door gemeenten en zorgverzekeraars en door inkind-deelname van de I-GGZ partners.

Integrale Suïcidepreventie
Met ingang van 1 januari 2026 is de Wet Integrale Suïcidepreventie (onderdeel van de Wpg) van kracht. Volgens de wet hebben gemeenten een wettelijke taak in het organiseren van suïcidepreventie; gemeenten hebben een inspanningsverplichting en kunnen zelf bepalen hoe zij dit beleid vormgeven. Binnen een jaar na vaststelling van de Landelijke nota Gezondheidsbeleid (zie boven) moeten zij hun gemeentelijk beleid suïcidepreventie opstellen. Jaarlijks is er € 10 miljoen beschikbaar voor alle gemeenten gezamenlijk om dit beleid op te stellen en te implementeren.

Gemeenten in Gelderland-Zuid zijn momenteel in gesprek met de GGD en Pro Persona om te komen tot een regionale aanpak rondom suïcidepreventie.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de Oggz-taken (Wmo).	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen, die vaak meervoudige problemen hebben (Oggz), door vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren (Wmo).	• Aanname van meldingen (meldpunt). • Consultatie en Advies. • Triage van de melding: beoordelen van de gezondheids-, zorg- en overlastsituatie. • Uitvoering van trajecten en toeleiding naar reguliere zorg.
	Sluitend netwerk organiseren voor kwetsbare mensen.	• Coördinatie Interventieteams (IVT). • Deelname medewerkers Bijzondere Zorg aan IVT.
	Dakloze mensen gedurende de winterperiode op een verantwoorde wijze opvangen.	• Monitoring van de gevoelstemperatuur in de periode van 1 november tot 1 mei. • Start en beëindiging van de winteropvang op basis van de gevoelstemperatuur en communicatie met ketenpartners hierover. • Het aanjagen van het samenstellen en bijhouden van de buitenslaperslijst. • Het zoeken van buitenslapers bij erg koude gevoelstemperatuur (fase 2 protocol winteropvang).
	Systematisch volgen van kwetsbare groepen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren en bijstellen. Het in kaart brengen van de omvang van kwetsbare groepen. Het verstevigen van de signalerende en adviserende rol van MBZ aan gemeenten zodat gemeenten meer/beter kunnen inzetten op preventie.	• Bijdrage aan de uitvoering en doorontwikkeling van de BZ-monitor. • Informatie en advies over kwetsbare groepen aan de gemeenten.

Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taken in het kader van de Wvggz	Het bieden van een hoorfunctie voor personen bij wie het voornemen is om een crisismaatregel te nemen.	• 24/7 bereikbaarheid t.b.v. het horen (onderwerp van gesprek).
	Gemeenten met een Verkennend Onderzoek adviseren over het al dan niet aanvragen van de zorgmachtiging.	• Aanname en triage van meldingen Wvggz. • Uitvoering van Verkennende Onderzoeken en advisering gemeenten binnen de wettelijke termijn.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Lasten	2.879	3.069	3.429	3.429	3.429	3.429
Baten	-2.941	-3.069	-3.429	-3.429	-3.429	-3.429
Resultaat na belasting	**-61**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3.3 Veilig Thuis

Wat houdt het in?

Veilig Thuis Gelderland-Zuid is het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk geweld, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
Als er sprake is van (vermoedens van) kindermishandeling of huiselijk geweld, dan is Veilig Thuis er 24/7 om meldingen aan te nemen of adviezen te geven. Dit kan via het landelijk telefoonnummer (0800-2000) overdag, dan wel buiten kantoortijden via een bereikbaarheidsdienst die op Gelders niveau is vormgegeven door de drie Veilig Thuis-organisaties. Veilig Thuis richt zich op het snel stoppen van het huiselijk geweld, de kindermishandeling of ouderenmishandeling en het bijdragen aan duurzame oplossingen. Veilig Thuis biedt zelf geen hulp. Veilig Thuis neemt de melding aan, beoordeelt deze en organiseert vervolgens de hulp die nodig is. Soms is snel duidelijk welke problemen er zijn en welke hulp nodig is. Dan wordt advies gegeven aan de melder over te nemen stappen of er wordt geadviseerd om de situatie bij het wijkteam onder de aandacht te brengen. Veilig Thuis handelt volgens het landelijk Handelingsprotocol (vernieuwd in 2025).

Samenhang met Meerjarenstrategie 2024-2027

Veilig Thuis werkt vanuit het Inspirerend Kader, de besturingsfilosofie en de leidende principes van de GGD, zoals genoemd in de Meerjarenstrategie 2024-2027. Daarnaast vult Veilig Thuis, samen met Bijzondere Zorg, voor een groot deel het strategisch thema ‘Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonersondersteuning’ in. Bij Veilig Thuis en Bijzondere Zorg komen de politiemeldingen van de regio Gelderland-Zuid binnen. Veilig Thuis zal zich de komende jaren richten op verdere samenwerking tussen het zorg en veiligheids-domein binnen de GGD om verbeteringen voor de inwoners van onze gemeenten te realiseren. Om structurele onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen is blijvende investering nodig in de samenwerking en afspraken met

netwerkpartners in de zorg-straf keten, met politie, justitie, jeugdzorg, veiligheidshuis, reclassering en de gemeentelijke sociale wijkteams.
Via ons gemeentelijk dashboard, beschikbaar gesteld voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid, dragen we bij aan het strategisch thema 'Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering'.

Ontwikkelingen

Toekomstscenario voor de Gezins- en Jeugdbeschermingsketen
In opdracht van de VNG, de Ministeries van J&V en VWS is in 2021 een toekomstscenario voor een nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd- en gezinsbescherming ontwikkeld. Het uitgangspunt is dat gezinnen eerder, beter en meer samenhangend geholpen worden, zodat onveilige situaties sneller worden doorbroken en gedwongen maatregelen zo veel mogelijk worden voorkomen.
In Gelderland-Zuid wordt in de proeftuinen in Nijmegen en Zaltbommel ervaring opgedaan met het werken volgens dit Toekomstscenario. De resultaten zijn positief. De samenwerking tussen de verschillende organisaties binnen de proeftuinen laat zien dat het werkt. De onderlinge lijnen zijn kort en de direct betrokkenen ervaren een lage drempel binnen hun woonplaats of wijk. Naar de wens van het algemeen bestuur van de GGD, zal in samenwerking met de gemeenten onderzocht worden of de werkwijze van de proeftuinen, waarbij binnen de wettelijke kaders de gehele keten anders wordt georganiseerd, verder verbreed kan worden in de regio. Dit zal hoogstwaarschijnlijk organisatorische consequenties hebben voor zowel de GGD/Veilig Thuis als ook voor de andere deelnemende partijen.
Momenteel is er geen zicht op de impact van het Toekomstscenario t.a.v. kwaliteit van dienstverlening, transitieperiode en kosten. Ook de invloed van het Toekomstscenario op de Programmabegroting GGD 2027 is op dit moment niet bekend. Na de vorming van een nieuw Kabinet in 2026 zal hier naar verwachting meer duidelijkheid over komen.

Continu tevredenheidsonderzoek
Sinds 2024 voert Veilig Thuis een jaarlijks terugkerend tevredenheidsonderzoek uit onder ketenpartners, direct betrokkenen en medewerkers. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken zijn in 2025 twee thema's geselecteerd waarop verbeterprojecten zijn gestart, te weten: 'Kwaliteit-Kwantiteit' en 'Persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit en gezondheid'. Per thema is een groepje medewerkers aan de slag gegaan met concrete verbeterpunten. Op deze manier blijft Veilig Thuis zijn dienstverlening continue verbeteren.

Continue aanpak werkvoorraad
Om bij meer diensten van Veilig Thuis de wettelijke termijn te halen, is VT in 2024 gestart met een toekomstbestendige 'drietraps'-aanpak van de werkvoorraad. In 2025 en 2026 is deze aanpak voortgezet. De aanpak houdt het volgende in:

1. Veilig Thuis pakt alle eenmalige meldingen uit de werkvoorraad op, beoordeelt de veiligheid en stuurt een brief naar de direct betrokkenen. Het triagebesluit is dat er geen vervolgstappen bij VT nodig zijn óf dat VT overdraagt naar het gezin/huishouden.
2. Ook kijkt VT naar de overige meldingen. Een taskforce pakt iedere maand 30-40 meldingen op en handelt deze versneld af. Te beginnen bij de meldingen die het langst op de werkvoorraadlijst staan. Deze meldingen worden gecheckt op inhoud, via een multidisciplinair overleg en versneld afgehandeld.
3. Aanvullend is VT gestart met de zogenaamde triagetafel. VT gaat langs bij het wijkteam met casussen uit de betreffende gemeente. Aan de triagetafel worden de meldingen op inhoud besproken en aangevuld samen met het wijkteam, om zo tot een gezamenlijk triagebesluit te komen. In 2025 is de triagetafel gestart in Beuningen en Neder-Betuwe.

Femicide en intieme terreur
Femicide en intieme terreur zijn inmiddels onderdeel geworden van de VT-werkgroep Zorg en Straf. Alle medewerkers van VT hebben een webinar gevolgd over femicide en intieme terreur. In 2025 was de werkgroep betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe overlegtafel Huiselijk geweld, Intieme

terreur en Stalking bij het Zorg- en Veiligheidshuis. Deze overlegtafel gaat in 2026 van start en VT sluit daarbij aan. Ten slotte sluit VT aan bij het 2-jaarlijks overleg femicide/intieme terreur dat de gemeente Nijmegen organiseert.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / resultaat 2027**
Een veilig thuis voor iedereen, jong en oud, in samenwerking met de keten.	De wachttijd voor de direct betrokkenen verkorten.	• Teruggedrongen wachttijd naar max. 3 maanden door middel van de drie-traps-aanpak en intensievere samenwerking met gemeenten en ketenpartners.
	Optimalisering samenwerking met het lokale veld en de andere ketenpartners.	• Opgedane ervaring met lokale werkvormen (waaronder triagetafels en casuïstiekbesprekingen) die bijdragen aan snellere afstemming en betere samenwerking, passend bij de situatie in de betreffende gemeente. • Vaste VT-contactpersonen per lokaal team. • Eenmaal per jaar een samenwerkingsgesprek met alle gemeenten en ketenpartners om wederzijdse verwachtingen en verbeterpunten te bespreken. • Versnelde behandeling en afsluiting van laag-complexe casussen. • Leerbijeenkomsten met de medewerkers van Veilig Thuis en het lokale veld.
	Verminderen handelings-verlegenheid en verhogen kennis over huiselijk geweld en kindermishandeling.	• Voorlichting VT aan ketenpartners (met name onderwijspartners) en gemeenten, waarin de (rol van de ketenpartners binnen de) samenwerkingsafspraken en het vernieuwde Handelingsprotocol aan de orde komt.
	Leren van het beproefde in de huidige proeftuinen in Nijmegen en Zaltbommel	• Actieve participatie in de verschillende proeftuinen. • Verdere kennisontwikkeling op het terrein van 'op welke manier VT problemen gezinsgericht en vanuit het

		teammodel met alle betrokken veiligheidspartners en wijkteams beter en efficiënter kunnen oppakken, en met herkenbare regie'.
	Bijdrage leveren aan regionale plan 'Integrale crisisaanpak Gelderland-Zuid'.	• Het vormgeven van 'Samen op in Acuut' binnen het project 'Integrale Crisisaanpak Gelderland-Zuid' onder regie van gemeente Nijmegen. Deze aanpak leidt tot een meer integrale crisisaanpak met één toegangspoort voor alle burgers. • Doorontwikkeling Tijdelijk Huisverbod: verlenging huisverbod en inzet preventief huisverbod. • Intensivering van samenwerking bij ZSM door fysieke aansluiting i.s.m. de VT-organisaties in Oost-Nederland.
Een effectieve en efficiënte dienstverlening.	Focus op de lange termijn en duurzaamheid. Door middel van heldere doelen die periodiek geëvalueerd zullen worden.	• Vinger aan de pols houden door middel van kernindicatoren, zoals instroom meldingen en adviezen, productiviteit, wachtlijst en wettelijke termijnen (informatie gestuurde aanpak). • Het ziekteverzuim bij VT is (gemiddeld) maximaal 7%. • Evaluatie op verbeterde inrichting van het werkproces (start 2026) binnen VT en zo nodig implementatie van verbetervoorstellen.
	Evaluatie begrotingssystematiek VT.	• Onderzoek, waarin de voor- en nadelen van de huidige formatiebegrotings-systematiek naar voren komen en uitmondt in een aantal verbetervoorstellen aan het Algemeen Bestuur. • Onderzoek, waarin wordt beschreven of alle diensten van VT in de huidige begroting (systematiek) zijn opgenomen.

	Verder uitbouwen van onze deskundigheid en expertisegroepen.	• Borging van kennis over Femicide en intieme terreur, onderdeel van de VT-werkgroep Zorg en Straf.
	Zicht op tevredenheid van de medewerkers, direct betrokkenen en ketenpartners.	• Uitvoering structureel tevredenheidsonderzoek onder medewerkers, direct betrokkenen en ketenpartners t.b.v. de verbetering VT-proces en VT-inhoud.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Veilig Thuis	**Realisatie 2025**	**Primaire begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**
Lasten	8.536	7.976	8.384	8.384	8.384	8.384
Baten	-8.260	-7.976	-8.384	-8.384	-8.384	-8.384
Reserve	-276	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Vanaf 2024 werkt Veilig Thuis met een formatie-begroting. Dat is besloten door het Algemeen Bestuur op 15 maart 2023, volgens het advies van de 'Werkgroep begrotingssystematiek VT'. Voor de begroting 2027 is in overeenstemming met de gemaakte afspraken gerekend met de gerealiseerde gemiddelden van de afgelopen drie jaar (2023-2025 zie onderstaande tabel).

Diensten voor begroting 2027	**Realisatie 2023**	**Realisatie 2024**	**Realisatie 2025**	**Gem. 3 jaar ***	**Normtijd per dienst**	**Benodigde fte**
Adviezen & Ondersteuning	6.939	6.359	6.645	6.648	2,00	9,86
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.500	2.853	2.681	2.678	4,00	7,93
Overdracht na veiligheidsbeoordeling/ actieve betrokkenheid	2.105	2.079	1.746	1.977	4,55	6,67
Bemoeienis VT						
Onderzoek	215	221	211	216	40,30	6,45
Voorwaarden en vervolg	281	234	291	269	33,30	6,64
Monitoren	397	320	311	343	15,00	3,81
Overige diensten						
Huisverboden uitvoering				54	40,00	1,60
Huisverboden screenings				76	10,00	0,56
Voorlichting				40	5,00	0,15
VTO naar RVDK				23	6,70	0,11
VTB				43	13,40	0,43
Deelname aan expertise beraad op verzoek van gemeente				240	6,00	1,07
						45,28

*Berekening gemiddelden geldt alleen voor de diensten Veilig Thuis die onder het handelingsprotocol van Veilig Thuis horen. De overige diensten zijn vastgestelde aantallen.

**in de diensten Voorwaarden en Vervolg 2025 zijn 101 casussen opgenomen voor de niet gefinancierde werkzaamheden in de proeftuinen in Nijmegen.
In de begroting 2027 wordt voorgesteld om het verschil tussen de formatiebegroting VT en de geïndexeerde begroting 2026 bij te dragen. De bijbehorende fte zijn niet in bovenstaande tabel opgenomen.

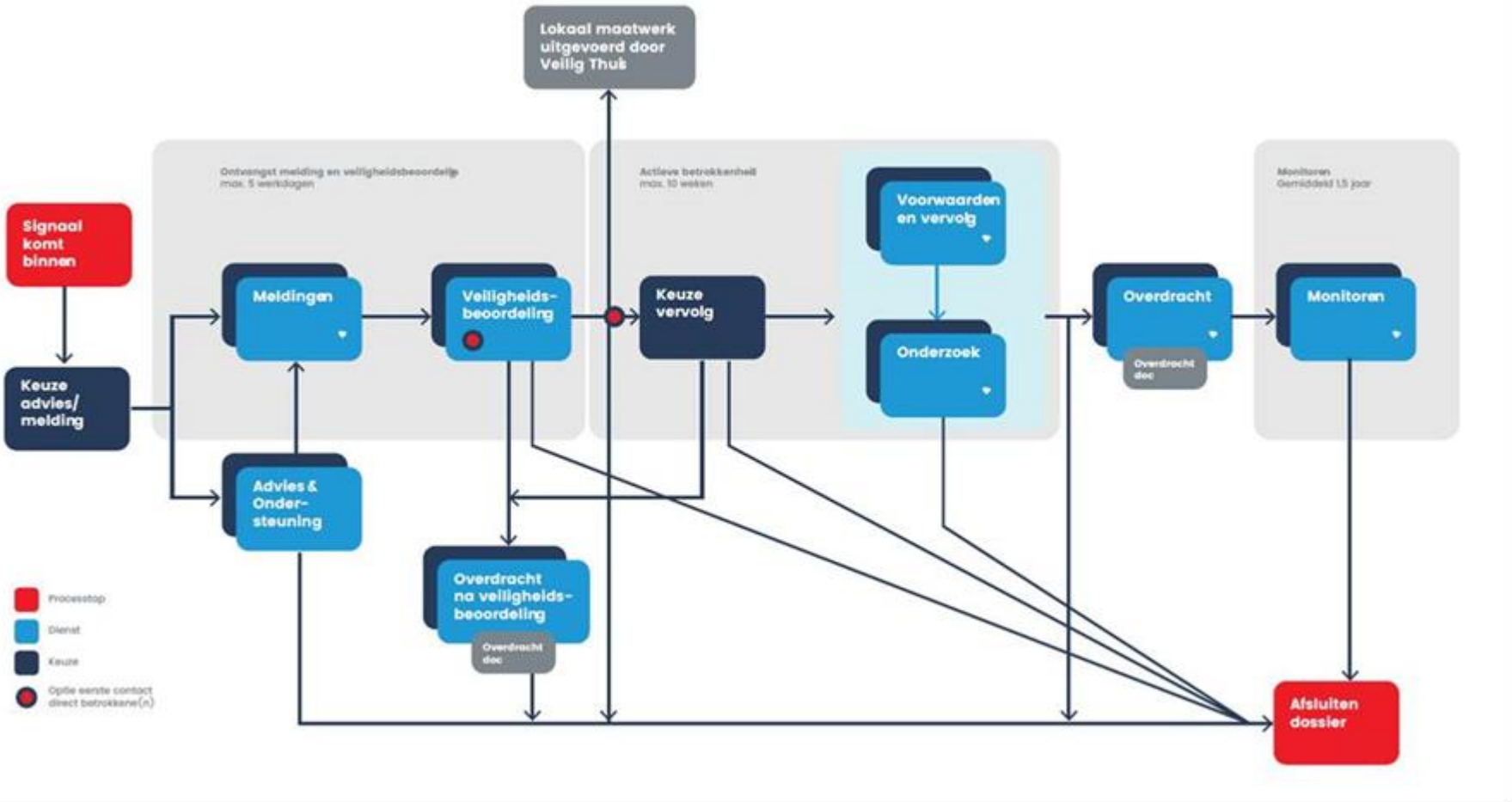
Lokaal maatwerk uitgevoerd door Veilig Thuis
Ontvangst melding en veiligheidsbeoordeling
max. 5 werkdagen
Actieve betrokkenheid
max. 10 weken
Monitoren
Gemiddeld 1,5 jaar
Signaal komt binnen
Keuze advies/ melding
Meldingen
Veiligheids-beoordeling
Keuze vervolg
Voorwaarden en vervolg
Onderzoek
Overdracht
Overdracht doc
Monitoren
Advies & Onder-steuning
Overdracht na veiligheids-beoordeling
Overdracht doc
Afsluiten dossier
Processtap
Dienst
Keuze
Optie eerste contact direct betrokkene(n)

3.4 Werkveld specifieke opdrachten (facultatief)

In deze paragraaf worden de facultatieve werkvelden van de GGD nader toegelicht. Deze bestaan voor een groot deel uit facultatieve taken voor gemeenten waarbij er een keuzemogelijkheid bestaat om werkvelden af te nemen. Daarnaast worden in deze paragraaf diensten aan derden nader toegelicht. De facultatieve taken zijn opgenomen in de conceptbegroting 20276 voor zover we er nu (dd. 31 maart 2026) zicht op hebben; dit kan nog wijzigen.

3.4.1 Algemene gezondheidszorg

Wat houdt het in?

Algemene gezondheidszorg (AGZ) heeft onder andere gezondheidsbescherming ten doel. Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongezonde milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheid).

Aanvullende seksuele gezondheidszorg, reizigersadvisering en -vaccinatie, ondersteuning bij de Omgevingswet zijn facultatieve producten die bijdragen aan gezondheidsbescherming in Gelderland-Zuid.

Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) is een taak die op basis van een landelijke specifieke uitkering (SPUK) wordt uitgevoerd. De financiering loopt (vooralsnog) via een SPUK-regeling vanuit het Ministerie van VWS onder aansturing van het RIVM naar de GGD-regio's. De kans bestaat dat deze SPUK als Bijzondere Fonds Uitkering via de gemeente zal gaan verlopen. De beschikbare ASG-middelen zullen in 2027 vermoedelijk licht stijgen i.v.m. extra gelden vanuit het AZWA. GGD Gelderland-Zuid blijft de coördinerende GGD voor de ASG voor Oost-Nederland. In 2026 wordt de herverdeling van de ASG-middelen landelijk besproken, de verwachting is dat die herverdeling per 2028 gefaseerd uitgevoerd wordt.

Met financiering van het Rijk en gemeenten worden in het kader van seksuele gezondheidszorg extra facultatieve taken uitgevoerd, zoals de coördinatie van het Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (tot en met 2027) en de coördinatie van de regionale netwerkaanpak seksueel geweld (waarvan verlenging van de financiering jaarlijks overwogen wordt).

Reizigersadvisering en -vaccinatie is een markttaak. Deze taak wordt uitgevoerd in samenhang met markttaken t.a.v. beroepsvaccinaties en vaccinaties op maat. Ook ontwikkelt de GGD relevante externe netwerken in dit kader.

Reizigersadvisering en -vaccinatie is een markttaak. Deze taak wordt uitgevoerd in samenhang met markttaken t.a.v. beroepsvaccinaties en vaccinaties op maat. De GGD organiseert de uitvoering van deze vaccinaties, in het kader van bundeling van vaccinatiewerkzaamheden, in samenhang met de uitvoering van de RVP-vaccinaties, zoals de vaccinatie tegen maternale kinkhoest (22-wekenprik) en met de uitvoering van de coronavaccinaties. Ook ontwikkelt de GGD relevante externe netwerken in dit kader.

Gemeenten kunnen taken ten aanzien van 'registratie en lichte handhaving' kinderopvang aan de GGD overdragen, in de vorm van een opdracht per gemeente. Vooralsnog hebben 6 gemeenten dit gedaan.

Forensisch medisch onderzoek is een deeltaak van de Forensische geneeskunde, dat in opdracht van de politie wordt uitgevoerd. Er is een intensieve samenwerking met VGGM voor de uitvoering van deze taak.

Afdeling AGZ verzorgt ook de uitvoering van de Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA) die in opdracht van het COA wordt geboden. Daarbij wordt een verbinding gemaakt met de ondersteuningsbehoefte van gemeenten op gezondheidsgebied in het kader van de nieuwe Wet Inburgering die per 1.1.2022 van kracht is.

Tenslotte is Psychosociale Hulpverlening bij incidenten (PSHi) een facultatieve taak. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Als gedurende het jaar GGD-inzet wordt gevraagd, zal deze op factuurbasis bij de betreffende gemeente(n) in rekening worden gebracht.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Gezondheids-bescherming van inwoners tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, seksuele gezondheidsrisico's en ongunstige milieufactoren.	Bevorderen van de seksuele gezondheid en beschermen tegen risico's op dit gebied.	• Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) voor Gelderland-Zuid: ○ Preventie en bevordering seksuele gezondheid. ○ Voorkomen van verdere verspreiding van Soa's gericht op risicogroepen. ○ Continuering van de inzet op 'outreach' om risicogroepen in de regio te bereiken. • Coördinatie organisatie ASG voor regio Oost-Nederland. • Uitvoering PrEP-regeling: voorkomen van HIV-verspreiding gericht op risicogroepen. • Coördinatie PrEP-regeling regio Oost. • Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid. • Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere: ○ Keuzehulp en nazorg bij onbedoelde zwangerschap. ○ Kennisnetwerk in sekswerk en seksualiteit (KiSS). ○ Netwerkaanpak Seksueel Geweld (mits verlenging van subsidie voor 2027).
	Beperking van gezondheidsrisico's van reizigers en specifieke groepen en infectie-risico's van inwoners in Gelderland-Zuid.	• Advisering en vaccinatie van reizigers ter voorkoming van infectieziekten en andere gezondheidsproblemen tijdens (verre) reizen. • Het voorkomen van 'import' van infectieziekten. • Vaccinatie van cliënten met een beroepsrisico en medisch risico. • Uitvoering van vaccinaties op maat. • Vaccinatie van inwoners (alle leeftijden) tegen overige gezondheidsrisico's (RVP, 22-wekenprik zwangere, etc.) samen met afdeling JGZ. • Onderzoek naar de mogelijkheden om het aanbod voor mensen met prikangst te vergroten.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van bloot-stelling aan ongezonde milieufactoren. Gezondheid is onderdeel van toepassing van de bevoegdheden van gemeenten op grond van de Omgevingswet.	• In opdracht van (individuele) gemeenten of Omgevingsdienst, bijdrage aan de invulling van de Omgevingswet op het gebied van Gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving.
Bijdragen aan kwaliteitsborging kinderopvang.	Uitvoeren van registratie en lichte handhaving bij kinderopvang.	• Uitgevoerde registraties en lichte handhaving voor 6 gemeenten.
Bijdragen aan forensische opsporing.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige exper-tise voor forensisch medisch onderzoek.	• Forensisch medisch onderzoek (FMO) in opdracht van de politie door forensische teams van de GGD'en in Regio Oost. • Forensisch medische expertise voor kinderen (FMEK) door forensische teams van de GGD'en in Regio Oost.
Gezonde opvang van vluchtelingen en asielzoekers.	Borgen van gezonde opvang van asiel-zoekers in een AZC en hen ondersteunen bij inburgering t.a.v. gezondheid.	• Publieke gezondheidzorg aan vluchtelingen, zodat de gezondheidsrisico's voor deze doelgroep afnemen. • Publieke gezondheidszorg aan asielzoekers (PGA) in AZC's in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland.
PSHi: voorkomen en beperken van gezondheidsschade van burgers als gevolg van ingrijpende gebeurtenissen.	Het, onder regie van gemeente(n), inzetten van hulpverlening bij ingrijpende gebeurte-nissen, zodat maat-schappelijke onrust zo klein mogelijk blijft en herstel wordt bevorderd. Adviseren gemeenten, lokale teams, scholen en (zorg)partners bij ernstige incidenten.	Indien gevraagd (op factuurbasis): • Hulpverlening bij ernstige gebeurtenissen. • Consultatie en advies aan netwerkpartners met GGD-brede expertise.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Werkveld specifiek (facultatief)						
Algemene Gezondheidszorg	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Lasten	8.095	8.153	5.851	5.851	5.851	5.851
Baten	-8.367	-8.153	-5.851	-5.851	-5.851	-5.851
Resultaat na belasting	-272	0	0	0	0	0

3.4.2 Bijzondere Zorg (Centrale Toegang BW/MO)

Wat houdt het in?

Het facultatieve deel van de afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW/MO) en een aantal specifieke producten van het Meldpunt Bijzondere Zorg. Deze facultatieve producten worden op verschillende wijzen gefinancierd.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taak Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (Wmo)	Adviseren over passende ondersteuning, opvang en/of een woonvoorziening, die de cliënt met psychische problematiek en/of LVB de hoogst haalbare vorm van herstel/participatie/zelfredzaamheid biedt.	• Consultatie en advies. • Screening ontvangen meldingen. • Uitvoering van onderzoek. • Advies. • Aanvraag beschikking. • Selectie van de kandidaten voor de zorgwoningen, Housing First en andere bijzondere woonvormen. • Organisatie en voorzitterschap ketenoverleg en deelname plaatsingsoverleg beschermd wonen. • Uitvoering plaatsingsregie beschermd wonen. • Poortwachter maatwerkovereen-komsten beschermd wonen. • Deelname pilot beschermd wonen voor inwoners zonder diagnostiek.
	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkelingen en tijdig signaleren en adviseren.	• Advies aan gemeenten op basis van de monitor, analyses en signalen. • Structureel overleg met centrumgemeente Nijmegen

	Afstemming met aanbieders van onder andere beschermd wonen, GGZ en maatschappelijke opvang en samenwerking met (lokale) organisaties zoals sociale (wijk)teams.	• (Structureel) overleg met zorgaanbieders. • Afstemming met- en overdracht casuïstiek aan sociale (wijk)teams en zorgaanbieders.
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de Oggz-taak door het bieden van aanvullende dienstverlening in opdracht van gemeenten en derden (Wmo).	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen, die vaak meervoudige problemen hebben, door vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren.	• Housing First: Coördinatie. • Praktijk Buitenzorg: consulten. • Nazorg ex-gedetineerden: Re-integratietrajecten en aansluiting overleg Zorg- en Veiligheidshuis.
	Vergroten zelfredzaamheid, verminderen van overlast en aanbieden van laagdrempelige medische zorg aan kwetsbare inwoners.	• Begeleide Herkansing: Trajectregie.
	Het mogelijk maken van een doorbraak in vastgelopen casussen.	• Inzet doorbraakbudget
	Het voorkomen dat mensen die verward of onbegrepen gedrag vertonen in de problemen komen, dat de situatie escaleert of er maatschappelijke onrust ontstaat.	• Uitvoering Wijk GGD in de gemeenten Berg en Dal, Heumen en Mook en Middelaar.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Werkveld specifiek (facultatief)						
Bijzondere Zorg	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Lasten	2.794	2.714	3.176	3.176	3.176	3.176
Baten	-2.786	-2.714	-3.176	-3.176	-3.176	-3.176
Resultaat na belasting	8	0	0	0	0	0

3.4.3 Gezond Leven

Gezond Leven voert ook in 2027 een aantal extra taken uit voor de gemeenten boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald. Voor ieder van deze taken is een aparte subsidieaanvraag ingediend, waarin de doelen en de werkzaamheden uitgebreid zijn beschreven. Op basis daarvan hebben gemeenten een beschikking afgegeven. Deze inzet kan bijvoorbeeld gaan over het versterken van de implementatie van de ketenaanpakken in een gemeente of regionaal, mentale gezondheid, stoppen met roken/rookvrije omgeving, vitaal ouder worden en een gezonde leefomgeving. Gezond Leven werkt hierbij met gemeenten samen vanuit een adviserende en/of uitvoerende rol om gezamenlijk uitvoering te geven aan de ambities op het gebied van gezondheidsbevordering en integraal gezondheidsbeleid uit de landelijke volkgezondheidsnota, gemeentelijk gezondheidsbeleid, IZA, GALA en AZWA.
Op deze manier zorgt Gezond Leven voor het behouden van de opgebouwde preventieve kennis- en infrastructuur in relatie tot IZA, GALA en AZWA-doelstellingen. En daarnaast voor het maken van keuzes voor de lange termijn, zodat de beweging van 'zorg naar gezondheid en welzijn' ook in de jaren na 2027 kan worden gecontinueerd en bemenst.
Voor de meeste van deze taken betreft het een uitbreiding/aanvulling van de werkzaamheden die vanuit de uniforme taken per gemeente worden geleverd, zoals de inzet van gezondheidsmakelaars of aandacht voor specifieke thema's.

In 2026 zijn de gezondheidsmakelaars gestart met meer gebiedsgericht werken, waarbij de volgende 3 gebieden worden onderscheiden: Regio Rivierenland, gemeente Nijmegen en regio Rijk van Nijmegen (m.u.v. gemeente Nijmegen). Door specifieke expertise, bijvoorbeeld rondom implementatie van ketenaanpakken, meer gebiedsgericht in te zetten wordt verwacht een efficiency- en kwaliteitsslag te kunnen maken. Ook verwachten we hiermee de continuïteit beter te kunnen borgen. Concreet betekent dit dat niet alle facultatieve werkzaamheden binnen de gemeente door de vaste gezondheidsmakelaars gedaan worden. Collega's met expertise op bepaalde thema's zullen projecten/ programma's binnen dit gebied gaan oppakken. De vaste gezondheidsmakelaars zorgen voor borging van de colour locale en blijven het aanspreekpunt voor de gemeente.

In het schema hieronder geven we puntsgewijs aan om welke activiteiten het gaat die door gemeenten extra gefinancierd worden.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied en het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	Extra inzet in alle gemeenten door gezondheidsmakelaars, op scholen en/of in de wijken/gemeenten.	Extra activiteiten in alle gemeenten t.b.v. versterking van de aanpak en beleid van volksgezondheidsproblemen. (Deze activiteiten maken deel uit van het uitvoeringsplan op maat, zie uniforme inzet Gezond Leven).
	Extra inzet op regionaal niveau ter versterking van de regionale preventie infrastructuur.	Extra activiteiten op regionaal niveau t.b.v. versterking van de regionale aanpak en regionaal beleid van volksgezondheidsproblemen.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Werkveld specifiek (facultatief)						
Gezond Leven	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Lasten	3.231	2.697	2.982	2.982	2.982	2.982
Baten	-3.180	-2.697	-2.982	-2.982	-2.982	-2.982
Resultaat na belasting	51	0	0	0	0	0

3.4.4 Jeugdgezondheidszorg

Wat houdt het in?

De Jeugdgezondheidszorg voert op verzoek van de gemeenten op basis van vraag/behoefte een aantal facultatieve taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald.

De facultatieve dienstverlening van JGZ is veelal gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders/jeugd en daarmee het voorkomen van inzet van zwaardere zorg. Daarnaast draagt het bij aan het versterken van de samenwerking in de keten van de jeugd. Voorbeelden zijn de inzet van videohometraining, de interventies Voorzorg, Nu niet Zwanger en Stevig Ouderschap, indiceren voor VVE (voor- en vroegschoolse educatie), extra inzet in attentiewijken, vergroten mentale weerbaarheid en het voorkomen van suïcide bij leerlingen in het voortgezet onderwijs (project STORM), advisering leerplichtontheffing en Preventie Schoolziekteverzuim.

JGZ voor asielzoekers in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland
GGD Gelderland-Zuid voert, in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland de jeugdgezondheidszorg uit voor de kinderen die wonen in een asielzoekerscentrum in (een gemeente in) Gelderland-Zuid.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Werkveld specifiek (facultatief)						
Jeugdgezondheidszorg	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Lasten	1.977	1.597	2.315	2.315	2.315	2.315
Baten	-1.957	-1.597	-2.315	-2.315	-2.315	-2.315
Resultaat na belasting	20	0	0	0	0	0

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Arbo

Wat houdt het in?

Voor GGD Gelderland-Zuid zijn passende arbeidsomstandigheden belangrijke voorwaarden voor gezond en veilig werken. Werkgever en werknemer zorgen samen voor het verbeteren van de arbeidsomstandigheden. De werkgever is uiteindelijk verantwoordelijk maar overleg met de werknemers is verplicht. Ieder heeft daarin zijn eigen taak.
Werkgever brengt de risico's van het werk in kaart en maakt een plan van aanpak met verbeter voorstellen en evalueert het gevoerde beleid: de RI&E (risico-inventarisatie & -evaluatie).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Een gezonde en veilige werkomgeving stelt de medewerkers in staat de meerjarenvisie uit te voeren. Goed welzijn van de medewerkers zal het ziekteverzuim verminderen.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Zorgdragen voor goede arbeidsomstandigheden en veiligheid voor alle medewerkers en derden in de organisatie.	Veiligheid voor medewerkers.	• Uitvoeren actiepunten uit plan van aanpak RI&E, locaties Nijmegen en Tiel. • Uitvoeren Arbo rondgangen nieuwe GGD locaties. • Evalueren en vaststellen meerjarenbeleid keuring elektrische apparaten middels NEN 3140.
	Gezonde, fitte en vitale medewerkers.	• Arbo-verantwoorde inrichting (thuis-) werkplek. • Aanbieden van activiteiten, georganiseerd vanuit Groen Gezond en In Beweging.
	Bevorderen van het welzijn van de medewerkers.	• Uitvoeren Periodiek ArbeidsGezondheidskundig Onderzoek (PAGO). • Aandacht voor vitaliteit en verzuim in de organisatie middels vitaliteitsbeleid.

3.5.2 Communicatie

Wat houdt het in?

Communicatie heeft als strategisch doel het versterken van de communicatiekracht op organisatie- en medewerkersniveau.
De pijlers in onze aanpak zijn:

- Meerjarenstrategie en visie GGD communiceren
- Zichtbaarheid van en vertrouwen in GGD vergroten
- Versterken ambassadeursrol medewerkers
- Toegankelijke en betrouwbare informatie
- Pers- en crisiscommunicatie.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Implementatie Meerjarenstrategie (en Inspirerend Kader)
In de Meerjarenstrategie 2024-2027 zijn 2 leidende principes en 4 strategische thema's benoemd waar de GGD op inzet. Communicatie ondersteunt intern de implementatie van de Meerjarenstrategie en verbindt de uitgangspunten van de Meerjarenstrategie zoveel mogelijk in alle interne en externe communicatie-uitingen.
Het online magazine Meerjarenstrategie laat met verhalen de beloofde ontwikkeling zien. De verhalen delen we binnen en buiten de GGD. Dit doen we intern via ons sociale intranet en naar buiten via de website, nieuwsbrieven en onze sociale mediakanalen.

Communicatiestrategie
Communicatie maakt jaarlijks een beknopt strategisch communicatieframe. De strategische uitgangspunten voor communicatie zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de Meerjarenstrategie.

Ontwikkelingen

- Het hybride werken maakt onderdeel uit van de huidige werkcultuur, ook bij onze GGD. Communicatie blijft intern communicatiemiddelen inzetten om medewerkers verbonden te houden met elkaar en de organisatie.
- De krapte in de arbeidsmarkt blijft toenemen. Ook de GGD heeft moeite sommige vacatures in te vullen. Team Communicatie werkt ook in 2027 met een arbeidsmarktcommunicatieplan, met als doel om het GGD-werk zichtbaarder te maken en vacatures beter onder de aandacht te brengen bij werkzoekenden.
- Afdelingen maar ook medewerkers maken steeds meer gebruik van AI-mogelijkheden en toepassingen. Team Communicatie ondersteunt medewerkers in 2027 om binnen de grenzen van de informatiebeveiliging en privacy gebruik te maken van AI- toepassingen bijvoorbeeld bij het schrijven van brieven en rapportages.
- We hebben aandacht voor diversiteit en inclusie. Communicatie ondersteunt bij het communiceren in de juiste aanspreekvorm en met boodschappen en uitstraling waarin meerdere doelgroepen, ontvangers en culturen zich herkennen.
- Inwoners zoeken gezondheidsinformatie steeds vaker via internet, sociale media en AI-tools. Daarom is het belangrijk dat onze informatie goed vindbaar is, ook voor AI-agents. De GGD is één van de meest betrouwbare bronnen voor publieke gezondheidsinformatie in Nederland. In 2027 willen we deze betrouwbaarheid nog nadrukkelijker uitdragen in onze gezondheidsboodschappen, zodat inwoners (weten dat zij) bij ons betrouwbare informatie vinden.
- Inwoners willen informatie snel kunnen consumeren. Communicatie levert zoveel mogelijk compacte online berichten in de vorm van video's, kort nieuws of social posts om boodschappen over te brengen aan verschillende doelgroepen.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Begeleiden van persvragen en (crisis)communicatie in urgente situaties.	Begeleiden van persvragen en (crisis)communicatie in urgente situaties.	• Medewerkers weten wat de Meerjarenstrategie inhoudt en voelen zich er (positief) mee verbonden. • Interne en externe communicatie-uitingen van de GGD, waarin de uitgangspunten van de Meerjarenstrategie herkenbaar zijn. • Nieuwe verhalen in het online magazine.
	Begeleiden van persvragen en (crisis)communicatie in urgente situaties.	• Ondersteuning afdelingen, GGD-projecten en externe samenwerkingsprojecten met advies & uitvoering.
	Begeleiden van persvragen en (crisis)communicatie in urgente situaties.	• Aandacht voor externe verbinding: delen verhalen van medewerkers waarin netwerkfunctie en lokale samenwerking centraal staan, o.a. in het online magazine, nieuwsbrieven, jaarverslag, social media, website. • Aandacht voor interne verbinding: o.a. door informatie en vlogs op intranet en informatieve bijeenkomsten. • Versterking en ondersteuning medewerkers, o.a. via tools waarmee ze zelf aan de slag kunnen zoals AI-tools.
	Begeleiden van persvragen en (crisis)communicatie in urgente situaties.	• Actuele (technisch en inhoudelijk) \interne en externe communicatiemiddelen. • Gedeelde en van een reactie voorziene relevante (actuele) ontwikkelingen binnen en buiten de GGD. • Begeleiding van betrouwbare content via AI (tekst, fotografie, video’s etc).
	Begeleiden van persvragen en (crisis)communicatie in urgente situaties.	• Advies en uitvoering reactief persbeleid en (extra aandacht voor) proactief persbeleid. • Advies en uitvoering communicatie bij incidenten en crisis.

3.5.3 Informatievoorziening

Wat houdt het in?

Informatievoorziening (IV) heeft als belangrijkste taak de ontwikkelingen en ambities van de GGD te vertalen in oplossingen op het terrein van informatiemanagement, informatiebeheer (archief), functioneel beheer en informatiebeveiliging. IV wordt strategisch, tactisch en operationeel geborgd door de vraag vanuit de GGD-afdelingen te vertalen naar passende oplossingen aangeboden door VRGZ-ICT, haar onderaannemers, softwareleveranciers en GGD-GHOR Nederland. De informatiemanager, CISO, informatieadviseurs en functioneel beheerders vervullen hierin ieder hun rol.

In de dynamische wereld waarin we leven richt IV zich vooral ook op de toekomst: hoe grijpen wettelijke, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen in op de GGD-processen? Wat moeten we doen om ook in de toekomst die processen optimaal te ondersteunen? Hierbij bewaakt IV dat er een samenhangend, flexibel informatielandschap ontstaat dat ondersteund wordt door de diverse applicaties. De wettelijke eisen ten aanzien van privacy, informatiebeveiliging en informatiebeheer worden hierbij geborgd.

Daarnaast investeert IV in de verbinding met het team Onderzoek Informatie en Advies (OIA), de verschillende afdelingen en andere informatiespecialisten binnen en buiten de GGD. Het thema 'informatie' staat centraal voor de te leggen verbindingen en voor de strategische ontwikkeling van de organisatie. Het slim inzetten van alle beschikbare informatie ten behoeve van preventie en versterking van de zelfredzaamheid van de burger is hierbij het primaire doel.

Samenhang met het Inspirerend Kader en de Meerjarenstrategie 2024-2027

In het Inspirerend Kader en Meerjarenstrategie 2024 – 2027 is een aantal belangrijke onderdelen beschreven die impact hebben op de toekomst van onze informatievoorziening:

- Wij ondersteunen onze inwoners op een manier die bij hen en hun situatie past. Onze informatievoorziening moeten we daarom inrichten op de behoeften van onze inwoners, bijvoorbeeld door het verbeteren en verruimen van onze digitale dienstverlening en aansluiting op landelijke standaarden zodat er een eenduidigheid voor onze inwoners ontstaat.
- Wij geloven dat we samen meer bereiken dan alleen en hanteren hiervoor een netwerkaanpak. Samen met onze medewerkers, gemeenten en samenwerkingspartners delen we kennis en ervaringen op het gebied van informatievoorziening. Maar ook voeren we gezamenlijk projecten uit en werken we aan een stevige, eenduidige, transparante en kosteneffectieve landelijke informatievoorziening binnen de publieke gezondheidszorg.
- Wij hanteren een informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering. Onze informatievoorziening speelt hierin een centrale rol. We borgen betrouwbare applicaties, data- en registratiekwaliteit, beschikbaarheid en beveiliging, zodat er betrouwbare output aangeleverd kan worden als stuurinformatie en ter advisering.
- Wij adviseren over preventie en geven vorm aan groepsgerichte preventie. Nieuwe innovaties als eHealth en Artificial Intelligence (AI), digitale triage, maar ook regie door de cliënt op de eigen gezondheidsgegevens ontsloten via een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO), maken dat we preventie dichter bij de cliënt kunnen brengen.

Ontwikkelingen

Op het terrein van informatievoorziening spelen voor 2027 de volgende relevante ontwikkelingen:

- Het inzetten op meer digitale dienstverlening waar dit past bij de behoefte van de cliënt.
- Het automatiseren/robotiseren van repeterende en administratieve processen.
- De implementatie van nieuwe Wet- en regelgeving, zoals de resterende tranches van de Wet digitale overheid (Wdo), de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) en de nieuwe Archiefwet.

- Het onderbrengen van actieve monitoring in het kader van NEN7513 op onze cliëntapplicaties bij een Security Operations Center (SOC).
- Participeren in landelijke samenwerkingstrajecten, zoals het aansluiten op Persoonlijke Gezondheidsomgevingen (PGO's) en de implementatie van een Pandemisch Paraat informatievoorzieningslandschap.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Versterken van de digitale dienstverlening.	Aanmeld, triage en communicatieprocessen van de verschillende afdelingen/teams bevatten een digitaal kanaal waar dit past bij de cliëntbehoefte.	• Participatie, samen met GGD GHOR NL, in een pilot om toegang tot gezondheidsdossiers voor cliënten via een PGO mogelijk te maken. • Implementatie van een AI-chatrobot op de website.
Verminderen administratieve lasten	Repeterende en administratieve processen worden (waar mogelijk) geautomatiseerd /gerobotiseerd.	• Geautomatiseerde/gerobotiseerde administratieve taken van diverse afdelingen.
	AI wordt toegepast bij processen die zich hiervoor lenen.	• Implementatie en verdere uitrol van een AI-tool om spraak naar tekst om te zetten. • Implementatie en verdere uitrol van een AI-tool om automatisch te notuleren en verslaglegging mogelijk te maken (mogelijk in GGD GHOR NL-verband).
Compliancy aan zorgspecifieke normen en Wet- en regelgeving	Organisatieprocessen in brede zin voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van archivering, informatiebeveiliging, privacy en transparantie.	• Het behoud van certificering voor NEN7510 tegen de nieuwe 2024-versie en voldoen aan de geactualiseerde vereisten van NEN7513 (logging), NIS2 en CER. • Implementatie van de volgende tranches van de Wet digitale overheid (Wdo), de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), de Wet Digitale identificatie en authenticatie in de zorg (Wet Diaz), de Wet open overheid (Woo) en de Archiefwet 2024.
Duurzaam borgen informatiebeveiliging en privacy.		• Aansluiting op een Security Operations Center (SOC) voor continue beveiligingsmonitoring van de applicaties in het primaire proces. • Vergroting informatiebeveiligings- en privacybewustzijn mede door middel van eLearningsoftware.

3.5.4 Kwaliteit

Wat houdt het in?

Het Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) van GGD Gelderland-Zuid is gecertificeerd op basis van het normenkader Publieke Gezondheidszorg HKZ 2019 en NEN 7510. HKZ-certificering geldt voor alle onderdelen van de GGD. Voor sommige afdelingen van de GGD geldt dat zij ook bezocht kunnen worden door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).
Het KMS bestaat uit verschillende onderdelen en instrumenten die onderling met elkaar in verbinding staan en wordt gebruikt om kwaliteit van zorg- en dienstverlening structureel te borgen en te verbeteren. Door middel van interne en externe audits, halfjaarlijkse managementreviews en de jaarlijkse directiebeoordelingen wordt de werking van het KMS getoetst en waar nodig bijgesteld.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Het KMS draagt bij aan continu verbeteren ten gunste van cliënten, ketenpartners, en medewerkers. Uitkomsten van bijvoorbeeld interne en externe audits, ervaringsonderzoeken, meldingen ter verbetering en klachten worden gebruikt om de kwaliteit van primaire en ondersteunende processen te verbeteren.

Ontwikkelingen

Het Kwaliteit Informatie Punt (KIP) binnen GGD Gelderland-Zuid is continu in ontwikkeling en wordt zoveel mogelijk afgestemd op de gebruikers. Uitgangspunt is gebruiksgemak ten behoeve van laagdrempelige beschikbaarheid van actuele data vanuit kwaliteitsinstrumentaria voor managers en medewerkers met specifieke kwaliteitstaken.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Continuering van een effectief en gedragen kwaliteitsmanagementsysteem, dat ondersteuning biedt aan de werkprocessen, informatie biedt over de kwaliteit van geleverde zorg- en dienstverlening en bijdraagt aan continu verbeteren.	Kwaliteitsinstrumenten worden conform PDCA-methodiek toegepast. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het leveren van een goede kwaliteit van zorg- en dienstverlening.	• Continuering van een effectief en gedragen kwaliteits-managementsysteem, dat voldoet aan het kwaliteitsbeleid van GGD GZ en het normenkader HKZ 2019 en NEN 7510.
	Cliënt-, medewerkers- en transmurale incidentmeldingen leiden tot: 1. verbeteringen in de zorg en dienstverlening voor onze cliënten; 2. een veilig werkklimaat voor medewerkers; 3. een goede werkrelatie met ketenpartners ten gunste van de inwoners van Geldeland-Zuid.	• Het onverminderd aandacht vragen voor nut en noodzaak van het melden van (bijna) incidenten, door (team)managers, functionarissen Melding Ter Verbetering en aandachtsfunctionarissen en kwaliteit. • Gestimuleerde medewerkers om (bijna) incidenten te melden. Het betreft incidenten in cliëntencontact, agressie-, Arbo- en informatiebeveiligings-

		incidenten en Transmurale incidenten.
	Zicht op medewerkers, cliënt- en ketenpartnerervaring draagt bij aan de (verbetering van) kwaliteit van zorg- en dienstverlening en welzijn van medewerkers.	• In beeld gebrachte ervaringen van cliënten, ketenpartners en medewerkers.
	Resultaten vanuit kwaliteitsinstrumenten dragen bij aan continu verbeteren van de kwaliteit van zorg- en dienstverlening	• Laagdrempelige beschikbare actuele data vanuit KIP (MTV-incidentmeldingen, audits, risico-inventarisaties, klachten, leveranciersbeoordelingen en ervaringsonderzoek), die worden gebruikt als stuurinformatie door aandachtfunctionarissen kwaliteit en (team)managers.

3.5.5 Juridische zaken

Wat houdt het in?

Juridische zaken heeft als taak het adviseren van de GGD in juridische kwesties. Dit gebeurt op zowel casuïstisch als beleidsmatig niveau en zowel proactief als reactief.

De wet- en regelgeving verandert in hoog tempo. De overheid ontwikkelt nieuwe wetten en bestaande wet- en regelgeving is onderhevig aan aanpassingen. De veranderingen die hieruit voortvloeien moeten geïmplementeerd worden in de organisatie. Daarnaast dient de GGD bestaande wet- en regelgeving na te leven.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

In de meerjarenstrategie 2024-2027 staan diverse ontwikkelingen genoemd die juridische expertise vragen:

- Veranderende wet- en regelgeving;
- De genoemde strategische thema’s en beleidsmatige ontwikkelingen, waaruit beiden (juridische) vraagstukken voortkomen.

Ontwikkelingen

Het uitgebreide takenpakket van de GGD leidt tot veel vragen waarbij juridische expertise nodig is. De casuïstiek bij de verschillende afdelingen wordt steeds complexer. Ook gebruiken burgers vaker AI-toepassingen in het contact. Hierdoor krijgt de communicatie sneller een juridische lading. Dit leidt tot meer juridische vragen en vereist een juiste beantwoording.

Daar komt bij dat het stelsel van rechten en rechtsbescherming uitvoerig is. Burgers, inwoners en organisaties kunnen een veelheid aan verzoeken indienen en diverse juridische procedures

aanwenden. Om dit in goede banen te leiden, risico's te signaleren en te beperken en adequaat vertegenwoordigd te zijn, is juridische ondersteuning noodzakelijk.

In de publieke dienstverlening en het zorgdomein vindt steeds meer samenwerking plaats. De samenwerkingen vereisen dat vooraf duidelijke afspraken worden gemaakt. De afspraken worden verankerd in convenanten en overeenkomsten. Het opstellen en toetsen van deze afspraken is van groot belang, mede met het oog op een adequate uitvoering en mogelijke risico's.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Naleven van wet- en regelgeving.	Processen voldoen aan wet- en regelgeving, mede op het gebied van bestuursrecht, gezondheidsrecht, personen- en familierecht en privacy.	• Advisering m.b.t. (juridische) vraagstukken en ondersteuning bij de uitvoering in de praktijk. • Opgestelde en gecontroleerde overeenkomsten. • Op de hoogte blijven van wet- en regelgeving, tijdige signalering van veranderingen en zorgvuldige implementatie binnen de organisatie.
Signaleren en beperken van risico's en verbeteren van processen.	Juridische procedures conform geldende wet- en regelgeving. Samenwerkingen monitoren.	• Advisering juridische procedures, zoals klachten, bezwaar- en beroep, aansprakelijkheidstellingen, tuchtzaken en dagvaardingen. • Voorbereiding en uitvoering juridische procedures, indien nodig. • Ondersteuning en/of vertegenwoordiging van de organisatie, indien nodig. • Opgestelde en gecontroleerde overeenkomsten.

Openbaarheidsparagraaf
Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. De Woo kent daartoe drie pijlers, te weten 1) actieve openbaarmaking, 2) passieve openbaarmaking en 3) verbetering van de informatiehuishouding. Ingevolge artikel 3.5 Woo besteedt een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting aandacht aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en doet in de jaarlijkse verantwoording verslag van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. In deze openbaarheidsparagraaf doen wij hiervan op hoofdlijnen verslag.

Actieve openbaarmaking
In de Woo staan informatiecategorieën die wij actief openbaar moeten maken. Deze categorieën hoeven niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt te worden, maar de wetgever heeft bepaald dat dit gefaseerd kan gebeuren. GGD Gelderland-Zuid heeft de eerste informatiecategorieën - in lijn met de fasering - openbaar gemaakt. In 2026 wordt meer duidelijk over de inwerkingtreding van de volgende informatiecategorieën die openbaar gemaakt moeten worden. De GGD zal deze categorieën inventariseren zodat zij compliant blijft met de Wet open overheid.

Ook wordt aandacht besteed aan de informatiehuishouding, onder meer om de actieve en passieve openbaarmaking te vergemakkelijken. In de nieuwe Bewaarstrategie zal de openbaarheid aan bod komen. Dit document valt samen met het Documentair Structuur Plan (DSP) van de GGD om per werkproces aan te geven of er sprake is van een wettelijke grondslag voor openbaarmaking. Daarbij wordt ook vermeld op welke wijze actieve openbaarmaking plaatsvindt, en welke openbaarheidsbeperkingen vastgelegd zijn.

3.5.6 Bedrijfsvoering

Wat houdt het in?

De taken op het gebied van Huisvesting, ICT, Inkoop, Informatiebeheer, HRM en Financiën en Inkoop heeft de GGD belegd bij de sector Bedrijfsvoering van de VRGZ. De dienstverlening is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

De sector Bedrijfsvoering adviseert, organiseert, faciliteert en toetst (wettelijke) kaders voor de uitvoerende afdelingen van de GGD om de doelen voor de publieke gezondheid en de strategische thema's in de meerjarenstrategie te realiseren en de organisatie effectief en efficiënt te laten opereren. Dit gebeurt door:

- integrale advisering over bedrijfsvoering;
- mede zorgdragen voor een goede organisatieontwikkeling en –inrichting;
- goede en efficiënte huisvesting en ICT-voorzieningen;
- instrumenten en advisering waardoor de organisatie in control kan zijn.

Ontwikkelingen

In 2025 is onderzoek gedaan naar de dienstverlening en samenwerking tussen de VRGZ en GGD GZ op het gebied van bedrijfsvoering. Doel van dit onderzoek is om te evalueren of de huidige samenwerkingsvorm nog aansluit bij de ambities en de bestuurlijke en maatschappelijke opgaven van beide organisaties. Verschillende scenario's zijn verkend en besproken met de besturen van de Veiligheidsregio en de GGD. Op basis van het onderzoek is gebleken dat de meest robuuste oplossing op de lange termijn de inrichting van een volledig eigen bedrijfsvoeringsorganisatie is voor zowel VRGZ als GGD GZ.
Definitieve besluitvorming door beide algemeen besturen (VRGZ en GGD) vindt plaats in 2026. Dit kan consequenties hebben voor de begroting 2027.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2027**
Organisatieontwikkeling	HRM-beleid en instrumenten die het mogelijk maken dat we nu en straks: • De juiste mensen weten aan te trekken. • De mensen die we in huis hebben ontwikkelen in het belang van de organisatie en van henzelf. Daar waar persoonlijke en organisatiedoelen niet meer matchen we zorgvuldig	• Verder uitwerking op de strategische HR-thema's: *Leiderschap(sontwikkeling)*: Leidinggevenden geven leiding vanuit de beloftes uit het Inspirerend Kader. *Vitaliteit en Verzuim*: Een meer preventieve proactieve aanpak van gezondheid. *Strategische Personeelsplanning*:

	afscheid nemen.	Dit instrument vormt de basis om inzichtelijk te maken wat nodig is om toekomstige opgaven (2-3 jaar) kwantitatief en kwalitatief uit te kunnen (blijven) voeren.
Organisatie is in control	• Inkoop volgens geldende Wet- en Regelgeving op het gebied van Aanbesteden en Inkopen • Grip op leveranciers en contracten	• Rechtmatige en doelmatige inkooptrajecten. • Ingericht contract- en leveranciersmanagent.
Beheer vastgoed	Vastgoed dat aansluit bij behoeften van cliënten, medewerkers en partners, duurzaam is en voldoet aan wet- en regelgeving.	• Optimalisatie installaties pand Tiel. • Uitvoering duurzaam meerjarig onderhoudsplan

3.5.7 Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. De Woo kent daartoe drie pijlers, te weten 1) actieve openbaarmaking, 2) passieve openbaarmaking en 3) verbetering van de informatiehuishouding. Ingevolge artikel 3.5 Woo besteedt een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting aandacht aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en doet in de jaarlijkse verantwoording verslag van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. In deze openbaarheidsparagraaf doen wij hiervan op hoofdlijnen verslag.

Actieve openbaarmaking
De Woo noemt een aantal informatiecategorieën die wij actief openbaar moeten maken. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Daarin is bekend gemaakt dat de categorieën niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt behoeven te worden, maar dat daar een fasering in wordt aangebracht. Conform deze fasering heeft GGD Gelderland-Zuid de eerste vijf informatiecategorieën openbaar gemaakt en zullen de komende jaren de overige categorieën openbaar gemaakt worden.

Om de actieve openbaarmaking volgens de Woo te ondersteunen is er een verwijsindex, de 'Woo-index', gekomen, en een zoekfunctie op overheid.nl. De GGD is al gestart met actieve openbaarmaking. Denk aan beleidsregels en organisatiegegevens. Daarnaast publiceert de GGD al langer bestuur stukken op de website. Dit zal de komende jaren uitgebreid worden.
Ook wordt aandacht besteed aan de informatiehuishouding, onder meer om de actieve en passieve openbaarmaking te vergemakkelijken.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000

Overhead GGD						
Overhead GGD	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Lasten	1.092	728	746	746	722	722
Baten	-1.092	-728	-746	-746	-722	-722
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4

Paragrafen

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van de GGD beschreven. Voor het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar de bijlage Financiële spelregels.

Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

De streefwaarde op basis van de begroting 2027 is als volgt:

Berekening streefwaarde Algemene reserve Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2027
Bedrag per medewerker	€ 1.000	512
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	62
Percentage totale uitgaven	1,0%	623
Percentage over inkomsten niet zijnde uniforme bijdrage	3,0%	737
Streefwaarde Algemene reserve		**1.933**

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 3 juli 2025 ingestemd met de onttrekking van het resultaat van 2024 (€ 152.000). De algemene reserve bedroeg na de onttrekking € 1.598.000. De algemene reserve in de jaarrekening 2024 bedraagt € 1.750.000.

Het resultaat 2025 bedraagt €550.000 positief. De stand van de algemene reserve bedraagt op 31 december 2025 €1.643.000.

Weerstandscapaciteit Bedragen x € 1.000,-	Verwachting* 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Norm algemene reserve	1.699	1.933	1.933	1.933	1.933
Eigen vermogen einde jaar	1.643	1.978	1.978	1.978	1.978
Verwacht resultaat	0	0	0	0	0
Verwacht algemene reserve	1.643	1.978	1.978	1.978	1.978
Algemene reserve in % van de norm	97%	102%	102%	102%	102%

* In de kolom verwachting 2026 is uitgegaan van de resultaatbestemming in overeenstemming met het voorstel in de jaarrekening 2025.

Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands-capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	5.000	2.350
Maatschappelijke risico's	625	270
Economische risico's	4.605	1.417
Middelen, organisatie medewerkers en efficiency	1.825	658
Totaal	**12.055**	**4.694**

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in onderstaande tabel de tien grootste risico's. De grootste risico's betreffen:

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
1	**Inkomsten, bezuinigingen overheid en gemeentes**				
	Het betreft hier het risico dat niet kan worden voldaan aan de kwaliteitseisen door bezuinigingen van de overheid en de gemeentes op zowel uniforme als faculatieve taken. Nieuwe regeerperiode neemt onzekerheid met zich mee over uit te voeren taken.	3.250.000	50%	€ 1.625.000	* Tijdig signaleren en actie ondernemen * Werken met flexibelere schil * Strenger sturen op contractafspraken * Alert zijn op subsidiemogelijkheden * Facultatieve werkzaamheden financieren uit uniform budget waar mogelijk * Voorstel bestuur CAO- en prijsstijging indexaties niet te budgetteren * Personeel laten afvloeien waar nodig
2	**CAO / prijsindex**				
	Het betreft hier de toekomstige stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie GR zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	1.000.000	50%	€ 500.000	* Tijdig het gesprek voeren met gemeenten * Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is
3	**Niet naleven van de Wet en Regelgeving**				
	De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	1.125.000	50%	€ 562.500	* Personeel bewust maken van wet en regelgeving van hun vakgebied * Huisjurist aanwezig, landelijke richtlijnen worden gevolgd en regelgeving is redelijk stabiel * Taakafbakening waar is de GGD van en waarvan ook niet * Meer ingezet op juist naleven van privacy wetgeving
4	**Ziekteverzuim & arbo**				
	Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	900.000	30%	€ 270.000	* Extra inzet op positieve werkplek * Managers opgeleid om personeel beter te monitoren, gesprek aangaan, oplossingen aanbieden voordat probleem ontstaat. * Managers verantwoordelijk stellen voor hoogte verzuim * Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren * Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerde een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden * Actief arbobeleid * Training omgaan met agressie en geweld
5	**Prijsstijgingen**				
	Het betreft hier de toekomstige stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750.000	30%	€ 225.000	* Tijdig bespreken met gemeenten * GGD landelijke inkoop organiseren * Kwaliteitseisen verlagen *Facultatieve producten, interne kostprijs groeit door naar markt * Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur
6	**Weerbaarheid eigen organisatie**				
	Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden. Tevens risico dat huidige systeem niet kan voldoen aan eisen, waardoor nieuw systeem ontwikkeld zal moeten worden.	375.000	50%	€ 187.500	* Continuiteitsplan eigen organisatie * Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd * Financiering nieuw systeem opgenomen in budget, continuering beheer systeem vanuit overheid nog onzeker.

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
7	**(toekomst) Veilig Thuis**				
	Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit komt te zien en wat dit eventueel aan invoed heeft qua personeelsverloop.	375.000	50%	187.500	* Volgen van ontwikkelingen en tijdig actie ondernemen * Samenwerking Bijzondere Zorg en Jeugdgezondheidszorg om efficiëntie te verhogen
8	**Organisatie en opzetten bedrijfsvoering GGD**				
	De GGD heeft het streven om een eigen bedrijfsvoering op te zetten ter vervanging van de samenwerking met de VRGZ. Hier zullen eenmalig kosten voor worden gemaakt op dit uit te werken en op te zetten. De inschatting van de kosten bij reorganisaties is lastig in te schatten en brengt daarop risico met zich mee. Daarnaast is er zowel incidenteel (voor de transitie) als structureel (voor het hebben van een eigen bedrijfsvoering) sprake van extra kosten.	1.800.000	30%	540.000	* samenstellen van organisatieplan * onderzoeken verschillende scenario's * duidelijke afspraken maken overgangsperiode
9	**Cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten**				
	Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Cybercriminaliteit brengt risico's op bedrijfscontinuiteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig. Daarnaast is er een verhoogd risico op verstoring van de samenleving en organisatie als gevolg van oorlogs- en terroristische dreigingen waarbij de infrastructuur verstoord kan worden. Waaronder risico op uitval van systemen en servers: • Stroomuitval (in- of extern) • Bedrijfscontinuiteit in gevaar • uitval van noodzakelijke applicaties • Imagoschade	500.000	30%	€ 150.000	* Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer * Continuiteitsplan in werking * Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering * Strengere controles inrichting automatisering * Inzet AI gestuurde monitoring software * Verhogen bewustwording binnen de organisatie * Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving * Back up en restore * Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD * Ketensamenwerking * Prospectieve risicoanalyse * Continuiteitsplan * Noodstroomagregraten
10	**Arbeidsmarktkrapte**				
	Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem. Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375.000	30%	€ 112.500	* Samenwerking met VGGM * Gezonde balans privé/werk * Automatiseren repeterende taken * Digitale kennis personeel verbeteren (incl. zelfredzaamheid) * Verkenning mogelijkheden AI mbt o.a. chatbots, gespreksverslagen, planning, indicatiestellingen, etc. * Eventueel tijdelijk opvangen met inhuur * Andere keuzes maken of anders organiseren om krapte op te vangen
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 4.360.000**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 334.000**	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit			**€ 4.694.000**	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit onderdeel wordt in de rechtmatigheidsverklaring in de jaarrekening behandeld via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.2 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform bepalingen BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Netto schuldquote	28,4%	30,4%	23,1%	21,8%	22,2%	20,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	28,4%	30,4%	23,1%	21,8%	22,2%	20,6%
Solvabiliteitsratio	6,7	6,0	6,1	6,4	6,4	6,6
Structurele exploitatieruimte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Toelichting
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven
In overeenstemming met het BBV worden alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven na het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000 per object.

Investeringen in gebouwen
De GGD heeft ultimo 2025 twee panden in eigendom (locatie Tiel en Nijmegen). De consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investeringen in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan welke periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Een overzicht van de geplande en gerealiseerde investeringen is opgenomen in de bijlagen bij deze begroting. In zijn algemeenheid worden kapitaalgoederen van de GGD onderhouden en vervangen na afloop van de economische levensduur.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Het huidige hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg wordt minimaal onderhouden (alleen hoogstnoodzakelijke onderhoudswerkzaamheden).

Uitgangspunten beleid
- Het MJOP actualiseren we jaarlijks en wordt een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat wordt de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen gehanteerd.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed via de afdeling Vastgoed- & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.4 Financiering

4.4.1 Beleid ten aanzien van risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer
Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille
De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldoet aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen. Deze lening wordt in 40 jaar afgelost.

4.4.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven:

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2027
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	99
b. De externe rentebaten	0
Totaal door te rekenen externe rente	99
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	99
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	99
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	99
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	0

Kasgeldlimiet
Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van onderstaand schema blijkt dat de GGD binnen de norm voor de kasgeldlimiet zal blijven.

Kasgeldlimiet Bedragen x € 1.000,-	
Omvang begroting per 01-01-2027	62.329
In procenten van de grondslag	8,2%
Toegestane kasgeldlimiet	5.111
Totaal netto vlottende schuld	1.870
Toegestane kasgeldlimiet	5.111
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	**3.241**

Renterisiconorm
Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. De GGD blijft binnen de norm van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Renterisico vaste schuld in relatie tot renterisiconorm				
Bedragen x € 1.000,-	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1. Renteherziening	0	0	0	0
2. Aflossingen	375	375	375	375
3. Renterisico (1+2)	375	375	375	375
4.Renterisiconorm	12.466	12.466	12.194	12.194
5a. Ruimte onder renterisiconorm	12.091	12.091	11.819	11.819
5b. Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
4a. Begrotingstotaal begroting 2027	62.329			
4b. Percentage regeling	20%			
Renterisiconorm (4a x 4b)	12.466			

4.5 Organisatie en Bedrijfsvoering

Zie paragraaf 3.5 Interne dienstverlening voor de informatie over de bedrijfsvoeringstaken binnen de GGD.

4.6 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij als er bestuurlijk en financieel belang is waarbij de begrippen ‘bestuurlijk’ en ‘financieel’ in het BBV nader worden gedefinieerd (de GGD heeft geen relatie met organisaties die aan deze definitie voldoen).

5

Financiën

5 Financiën

5.1 Overzicht van baten en lasten (incl. toelichting)

Een specificatie per gemeente van de uniforme bijdrage gemeenten en subsidie gemeenten voor 2027 is opgenomen in paragraaf 6.3.

Bedragen x € 1.000,-		Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten							
Bijdrage deelnemende gemeenten		31.792	31.855	33.803	33.803	33.803	33.803
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen		3.456	3.847	3.973	3.973	3.973	3.973
Subsidies Rijk		6.055	5.776	6.368	6.368	5.034	5.034
Subsidies Gemeenten	*	7.411	6.216	12.937	12.937	12.937	12.937
Overige opbrengsten		6.257	4.810	4.909	4.909	4.885	4.885
Acquisitiedoelstelling		0	340	340	340	340	340
Totaal baten		**54.972**	**52.843**	**62.329**	**62.329**	**60.972**	**60.972**
Lasten							
Personeelskosten		40.123	37.948	46.207	46.207	45.017	45.017
Huisvestingskosten		2.000	2.367	2.370	2.370	2.370	2.370
Kantoormiddelen		90	171	138	138	138	138
Medische kosten		1.623	1.191	1.510	1.510	1.510	1.510
Communicatieapparatuur		2.408	1.887	2.221	2.221	2.270	2.270
Vervoermiddelen		79	52	93	93	93	93
Afschrijvingen		1.031	1.281	1.269	1.269	1.269	1.269
Algemene kosten		3.671	3.345	3.930	3.930	3.713	3.713
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ		3.654	4.392	4.457	4.457	4.457	4.457
Voorlichting		99	36	34	34	34	34
Rentebaten en -lasten		-78	173	99	99	99	99
Totaal lasten		**54.698**	**52.843**	**62.329**	**62.329**	**60.972**	**60.972**
Totaal saldo van baten en lasten		**274**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves		276	0	0	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting		**550**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting		0	0	0	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting		**550**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* Uitzetting Jeugdgezondheidszorg 0 - 4-jarigen Rivierenland

5.1.1 Verloopstaat

Op de volgende pagina is het verloop van de gewijzigde begroting 2026 naar de begroting 2027 weergegeven (bedragen x € 1.000). Aan het einde van deze paragraaf is de berekening van de index opgenomen.

Gewijzigde Begroting 2026 **Bedragen x € 1.000,-**	**0**
Lasten	
Personele lasten	**8.259**
- stijging salariskosten indexering 2027	1.497
- JGZ Rivierland 4-	4.311
- stijging personeel (meer opbrengsten)	2.519
- opleiding	183
- daling overige personeelskosten	-52
- Daling Personeel niet in loondienst (Spuk Covid-19)	-199
Materiële lasten	**1.228**
Afschrijvingen	
- lagere afschrijvingskosten	-13
Huisvestingslasten	
- indexering huisvestingskosten kantoorpanden	71
- CB's huisvestingslasten (zie ook opbrengsten rivierenland 4-)	317
- Covid vaccinatiecentrum	-384
Kantoormiddelen	
- hogere kosten voor kantoormiddelen	-33
Communicatie apparatuur	
- JGZ Rivierenland 4-	30
- Hosting en licentiekosten GGD	204
- Vaccinatiecentrum / toezicht WMO	100
Medische zaken	
- reizigersvaccinaties, vaccinatiecentrum en andere medische artikelen (staan opbrengsten tegenover)	262
- Rivierenland 4-	57
Inkoop ondersteunende diensten	
- Indexering Bedrijfsvoering (verrekenpercentages)	66
Financiële baten en lasten	
- mutatie rentelasten	-75
Algemene kosten en Inhuur derden	
- hogere inhuurkosten facultatieve taken	348
- accountantskosten	87
- Lidmaatschappen	34
- verzekering	58
- Vervoersmiddelen	41
- Onvoorzien (0,50% van de totale lasten, zie financiële spelregels)	47
- Overige posten	11
Totaal lasten	**9.486**

Baten	
Uniforme bijdrage	**1.948**
- Indexering uniforme bijdrage 2026	1.564
- Bijdrage Bijzondere Zorg	200
- Zaaksysteem Toezicht (afschrijving + licenties)	51
- Beleidsmedewerker Toezicht	51
- BMC software	10
- Pryvacy officer	72
Uniforme bijdrage obv facturen	**126**
- Huisvesting JGZ	-14
- Rijksaccinatieprogramma	13
- Nu niet zwanger (incl. indexering)	143
- Inspecties kindercentra	-16
Rijksbijdrage	**592**
- JGZ Rivierenland 4-	119
- JGZ (Rotavirus en RSV)	219
- Bestrijding infectieziekten	-799
- Pandemische paraatheid	1.088
- Cliëntenzorg Seksuele gezondheid	271
- Vaccinatievoorziening	-320
- GL gezonde school	15
Subsidies gemeenten:	**6.721**
- Facultatieve taken GL (gezondheidsmakelaars, Samen impact maken voor gezondere inwoners)	353
- Facultatieve taken AGZ	-22
- Facultatieve taken JGZ Rivierenland 4-	5.519
- Facultatieve taken JGZ (STORM, Stevigouderschap, KNGG)	402
- Facultatieve taken BZ (Wijk GGD , uitbreiding TBW/CTMO)	468
Toename overige opbrengsten	**99**
- Overige dienstverlening	99
Totaal baten	**9.486**
Programmabegroting 2027	**0**
Resultaat 2027	**0**

Meerjarige mutaties
In het hoofdlijnenakkoord is opgenomen dat de bijdrage Infectieziekte bestrijding voor pandemische paraatheid vanaf 2026 in vijf jaar wordt afgebouwd. Deze afbouw is in de meerjarenraming van deze begroting verwerkt.

De indexering is als volgt berekend (conform vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur):

Indexering 2027		GGD	
Rekenmethodiek			**GGD**
Weginsfactor loon			0,78
Weginsfactor materieel			0,22
Totaal			**1,00**

Voorcalculatie 2027		**Factor**	**GGD**
Loonindex	5,70%	0,78	4,45%
Materiële index	2,50%	0,22	0,55%
Totaal voorcalc. 2027			**5,00%**

Nacalculatie 2025	**Factor**	**GGD**
Loonindex	0,78	4,13%
Opgenomen in B2025 (BRN 2025)	0,78	-4,21%
Opgenomen in B2026 over 2025 (bijgesteld)	0,78	0,00%
Materiële index	geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2025		**-0,09%**
Index begroting 2027		**4,91%**

5.1.2 Beleidsindicatoren

Bedragen x € 1.000,-	Resultaat 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,63	0,60	0,69	0,69	0,68	0,68
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,59	0,60	0,69	0,69	0,68	0,68
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	94	87	97	97	97	97
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	6%	6%	5%	5%	5%	5%
Overhead (% van totale lasten)	21%	25%	23%	22%	22%	22%

5.2 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

ACTIVA Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	20.896	20.207	19.723	18.782	18.785	17.811
Vlottende activa						
Voorraden	139	143	143	143	143	143
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overlopende activa	132	203	203	203	203	203
Vorderingen op openbare lichamen	2.282	2.109	2.109	2.109	2.109	2.109
Vorderingen op Rijk	93	21	21	21	21	21
Uitzettingen Rijks schatkist	2.709	6.718	6.718	6.718	6.718	6.718
Overige vorderingen	903	574	574	574	574	574
	6.118	9.624	9.624	9.624	9.624	9.624
Liquide middelen	96	61	61	61	61	61
Totaal Activa	**27.248**	**30.035**	**29.551**	**28.610**	**28.613**	**27.639**

PASSIVA Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Vaste Passiva						
Algemene reserve*	1.598	1.569	1.569	1.569	1.569	1.569
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	227	227	227	227	227
Egalisatiereserve Veilig Thuis	104	424	104	104	104	104
Gerealiseerd resultaat	550	0	0	0	0	0
Eigen vermogen	2.478	2.220	1.900	1.900	1.900	1.900
Vaste schulden met rente typische looptijd > 1 jaar						
Langlopende schulden	13.125	12.750	12.375	12.000	11.625	11.250
Voorzieningen	2.963	2.039	3.238	3.128	3.163	3.179
	16.088	14.789	15.613	15.128	14.788	14.429
Netto vlottende schuld met rente typische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	5.302	6.179	5.191	4.735	5.078	4.463
Overige vooruitontvangen bedragen	3.380	6.847	6.847	6.847	6.847	6.847
	8.682	13.026	12.038	11.582	11.925	11.310
Totaal Passiva	**27.248**	**30.035**	**29.551**	**28.610**	**28.613**	**27.639**
EMU saldo **	**1.203**	**896**	**699**	**831**	**32**	**990**

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom raming 2027 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2025 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** In overeenstemming met modelberekening CBS

6

Bijlagen

6 Bijlagen

6.1 Investeringsplanning

In onderstaand overzicht is de meerjarige investeringsplanning opgenomen.

Bedragen x € 1.000,-	Uit JR 2025	Begroting 2026	Budget 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Gebouwen							
Datalijnen	50	10	60	10	75	10	10
Nieuwbouw GGD *	0	0	0	0	0	0	0
Stelpost verbouwing	0	25	25	25	27	27	25
Overige materiële vaste activa (automatisering)							
Audiovisuele middelen	10	10	20	10	10	120	10
Laptops	0	30	30	30	30	750	30
Docking stations	0	10	10	10	10	150	10
Beeldschermen	0	50	50	100	25	25	50
Mini-PC	0	10	10	10	10	50	10
Smartphones	10	10	20	450	10	10	10
Telefooncentrale	0	0	0	0	0	0	0
Netwerkcomponenten	0	10	10	10	0	0	10
WiFi	0	5	5	5	5	5	5
Stelpost hard- en software	39	50	89	50	50	50	50
Overige materiële vaste activa (inventaris)							
Gehoorscreening	84	0	84	0	0	0	0
Echo apparaat + nierapparaat	30	0	30	0	0	0	0
Meubilair/inventaris	75	75	150	75	75	75	75
Vervoermiddelen							
Voertuig	80	0	80	0	0	0	0
Totaal GGD Gelderland-Zuid	**378**	**295**	**673**	**785**	**327**	**1.272**	**295**

* In verband met onvoorziene vertragingen kunnen uitgaven later in de tijd plaatsvinden.

6.2 Verloopoverzicht voorzieningen en reserves

Voorzieningen

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2026	toevoeging 2027	onttrekking 2027	boekwaarde 31-12-2027	verwachte boekwaarde per 31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Onderhoud kantoorpanden	452	148	64	536	440	539	569
Niet actief personeel	259	0	167	92	78	14	0
Spaarverlof	2.312	362	64	2.610	2.610	2.610	2.610
Totaal	**3.023**	**510**	**295**	**3.238**	**3.128**	**3.163**	**3.179**

Onderhoud kantoorpanden: de dotatie onderhoud kantoorpanden betreft het kantoorpand aan de Kersenboogerd in Tiel en de professor Bellefroidstraat in Nijmegen. Voor de Kersenboogerd is door een externe partij een nieuwe schouw uitgevoerd in 2024. De resultaten hiervan zijn verwerkt in het meerjarenonderhoudsplan en de benodigde dotatie is in lijn gebracht met de verwachte uitgaven (€ 83.250). Voor het kantoorpand in Nijmegen heeft in 2025 een schouw plaats gevonden. Uit deze schouw is de dotatie van € 65.000 berekend.

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen. De vrijval ontstaat doordat de gevormde voorziening voor een aantal medewerkers niet volledig noodzakelijk is gebleken. De GGD begeleidt medewerkers actief naar een andere werkgever.

Het is mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt. Daarom is voor verlofsparen een voorziening getroffen.

Reserves

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2026	toevoeging 2027	onttrekking 2027	boekwaarde 31-12-2027	verwachte boekwaarde per 31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	0	0	227	227	227	227
Egalisatiereserve Veilig Thuis	104	0	0	104	104	104	104
Totaal	**331**	**0**	**0**	**331**	**331**	**331**	**331**

Eind 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten een bestemde reserve frictiekosten huisvesting te vormen. Deze is gefinancierd uit de vrijval van de egalisatiereserve groot onderhoud van het hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg.

Het AB heeft besloten om een *egalisatiereserve Veilig Thuis* op te bouwen vanaf 2023 met een maximum van 5% van de laatst vastgestelde jaarrekening, waarbij een eventueel overschot terug zal vloeien naar de gemeenten in Gelderland-Zuid en een eventueel tekort van Veilig Thuis (egalisatiereserve is 0) aangevuld wordt door de gemeenten. De egalisatiereserve wordt gebruikt voor fluctuaties in instroom, afwijkingen van de prijs en om in te kunnen spelen op incidentele vragen en ontwikkelingen. Dit in tegenstelling tot de *algemene reserve* van de GGD, die bedoeld is om risico's t.a.v. de bedrijfsvoering op te vangen. In 2025 is een groot deel van deze egalisatiereserve gebruikt voor de hoge instroom en vervanging van ziekteverzuim op te vangen. Het risico bestaat dat het saldo van de egalisatiereserve in 2026 onvoldoende is om fluctuaties in instroom te kunnen opvangen.

6.3 Bijdrage per gemeente

In deze paragraaf worden de bijdragen per gemeente weergegeven.
Algemene uitgangspunten:

- Veilig Thuis wordt met ingang van de begroting 2027 bij bijdrage deelnemende gemeenten op basis van facturen ondergebracht.
- In onderstaande tabel wordt op totaalniveau weergegeven tussen de begroting 2026 en de begroting 2027. Vervolgens is er een overzicht per gemeente met de wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting 2026.
- Voor uniforme bijdragen op basis van factuur geldt dat in de begroting inschattingen worden opgenomen. Als aantallen of tarieven afwijken wordt dit met individuele gemeenten afgerekend.
- Het tarief voor Toezicht en Handhaving kinderopvang bedraagt in 2027 **€ 136,-.** Het aantal inspecties per gemeente wijzigt per jaar.
- In paragraaf 6.3.2 is een gedetailleerde berekening van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) opgenomen.

						Mutaties 2027					
Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2026**	**Indexering**	**Geïndexeerde bedragen**	**Privacy officer/ BMC**	**Zaaksysteem Toezicht**	**Beleidsmedewerker Toezicht**	**Bijzondere Zorg**	**Verschuiving programma***	**Begroting 2027**
				4,91%							
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	9.247.949	454.074	9.702.023	27.235					9.729.258
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.355.965	164.778	3.520.743	9.883					3.530.626
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	184.053	9.037	193.090	542					193.632
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	3.334.871	163.742	3.498.613	9.821					3.508.434
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	324.365	15.926	340.291	955	51.000	51.000			443.246
Toezicht WMO Centrum gemeente	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	331.234	16.264	347.498						347.498
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	694.979	34.123	729.102	2.047					731.149
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	2.075.930	101.928	2.177.858	6.114			200.000		2.383.972
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	961.556	47.212	1.008.768						1.008.768
Veilig Thuis**	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.702.982	280.016	5.982.998	16.567					5.999.565
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.193.270	107.690	2.300.960						2.300.960
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	2.211.793	108.599	2.320.392	6.514				-493.839	1.833.067
OIA	7.1	Volksgezondheid	710.888	34.905	745.793	2.094				493.839	1.241.726
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	525.231	25.789	551.020						551.020
Totaal begroting			**31.855.066**	**1.564.083**	**33.419.149**	**81.772**	**51.000**	**51.000**	**200.000**	**0**	**33.802.921**

'* Gezonde Kennis is een onderdeel van OIA in plaats van Gezond Leven.

						Mutaties 2027							
Berg en Dal	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2026**	**Inwoners**	**Indexering**	**Privacy officer/ BMC**	**Zaaksysteem Toezicht**	**Beleidsmedewerker Toezicht**	**Bijzondere Zorg**	**Verschuiving programma**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2027**	**Verschil tov begroting 2026**
				35.914	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	870.683	378.021	42.751	2.587	0	0	0	0	8.310	924.331	53.648
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	13.652	479.755	670	41	0	0	0	0	132	14.495	843
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	201.391	589.515	9.888	598	0	0	0	0	1.861	213.738	12.347
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	19.588	589.515	962	58	3.107	3.107	0	0	181	27.003	7.415
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	41.970	589.515	2.061	125	0	0	0	0	387	44.543	2.573
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	138.787	532.498	6.814	412	0	0	13.489	0	1.283	160.786	21.998
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	344.401	589.515	16.910	1.009	0	0	0	0	3.181	365.501	21.100
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	133.569	589.515	6.558	397	0	0	0	-30.085	1.234	111.673	-21.896
OIA	7.1	Volksgezondheid	42.930	589.515	2.108	128	0	0	0	30.085	397	75.648	32.718
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	31.718	589.515	1.557	0	0	0	0	0	294	33.569	1.851
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.838.690**		**90.279**	**5.355**	**3.107**	**3.107**	**13.489**	**0**	**17.259**	**1.971.287**	**132.596**
Uniforme taken obv facturen													
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	125.446									131.633	6.188
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	94.865									95.366	501
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	73.125									70.720	-2.405
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	15495									24.319	8.824
Totaal Uniforme taken obv facturen			**308.931**									**322.038**	**13.108**
Facultatieve taken													
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	6.826									7.104	278
VVE en indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	2.465									2.553	88
Informatie en Advies	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	9.127									9.546	419
Voorzorg	7.1	Volksgezondheid	0									7.104	7.104
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	11.901									12.390	489
Gezondheidsbevordering II	7.1	Volksgezondheid	9.828									14.640	4.812
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid	86.112									89.792	3.680
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	31.590									86.254	54.664
JOGG Regiseur	7.1	Volksgezondheid	55.575									0	-55.575
Totaal facultatieve taken			**213.424**									**229.383**	**15.959**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.361.045**									**2.522.708**	**161.663**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

						Mutaties 2027							
Beuningen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2026**	**Inwoners**	**Indexering**	**Privacy officer/ BMC**	**Zaaksysteem Toezicht**	**Beleidsmedewerker Toezicht**	**Bijzondere Zorg**	**Verschuiving programma**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2027**	**Verschil tov begroting 2026**
				26.775	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	655.188	378.021	32.170	1.929	0	0	0	0	-170	689.117	33.929
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	151.547	589.515	7.441	446	0	0	0	0	-86	159.348	7.801
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	14.740	589.515	724	43	2.316	2.316	0	0	-7	20.132	5.392
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	31.582	589.515	1.551	93	0	0	0	0	-18	33.208	1.626
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	104.437	532.498	5.128	307	0	0	10.056	0	-57	119.871	15.434
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	259.161	589.515	12.725	752	0	0	0	0	-146	272.492	13.331
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	100.511	589.515	4.935	296	0	0	0	-22.430	-56	83.256	-17.255
OIA	7.1	Volksgezondheid	32.305	589.515	1.586	95	0	0	0	22.430	-18	56.398	24.093
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	23.868	589.515	1.172	0	0	0	0	0	-13	25.027	1.159
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.373.339**		**67.432**	**3.961**	**2.316**	**2.316**	**10.056**	**0**	**-571**	**1.458.849**	**85.510**
Uniforme taken obv facturen													
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	70.430									73.793	3.363
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	71.386									71.098	-288
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	71.955									70.210	-1.745
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	11.660									18.130	6.470
Totaal Uniforme taken obv facturen			**225.431**									**233.231**	**7.800**
Facultatieve taken													
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	28.301									29.637	1.336
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	8.686									9.043	357
Lichte Handhaving en registratie	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	23.114									24.130	1.016
Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	10.530									10.980	450
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	18.486									19.276	790
SchoolsOut	7.1	Volksgezondheid	10.455									10.780	325
Totaal facultatieve taken			**99.572**									**103.846**	**4.274**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.698.342**									**1.795.925**	**97.584**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

Buren	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Inwoners	Indexering	Mutaties 2027						Begroting 2027	Verschil tov begroting 2026
						Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma	Verhouding inwoners		
				27.968	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	443.948	211.494	21.798	1.307	0	0	0	0	-162	466.891	22.943
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	10.724	479.755	527	32	0	0	0	0	5	11.288	564
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	158.187	589.515	7.767	466	0	0	0	0	28	166.448	8.261
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	15.386	589.515	755	45	2.420	2.420	0	0	3	21.029	5.643
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	32.966	589.515	1.619	97	0	0	0	0	5	34.687	1.721
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	109.013	532.498	5.353	321	0	0	10.504	0	21	125.212	16.199
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	270.517	589.515	13.282	786	0	0	0	0	49	284.634	14.117
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	104.915	589.515	5.151	309	0	0	0	-23.429	19	86.965	-17.950
OIA	7.1	Volksgezondheid	33.720	589.515	1.656	99	0	0	0	23.429	6	58.910	25.190
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	24.914	589.515	1.223	0	0	0	0	0	5	26.142	1.228
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.204.290**		**59.131**	**3.462**	**2.420**	**2.420**	**10.504**	**0**	**-20**	**1.282.207**	**77.917**
Uniforme taken obv facturen													
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	21.174									23.428	2.254
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	63.635									60.724	-2.911
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	12.171									18.938	6.767
Totaal Uniforme taken obv facturen			**96.980**									**103.090**	**6.110**
Facultatieve taken													
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	13.305									13.944	639
Jeugdgezondheidszorg 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									631.776	631.776
Consultatiebureau's 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									33.787	33.787
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	8.056									8.387	331
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoach overig	7.1	Volksgezondheid	0									14.640	14.640
Totaal facultatieve taken			**21.361**									**702.534**	**681.173**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.322.631**									**2.087.831**	**765.200**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

Culemborg	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Inwoners	Indexering	Mutaties 2027						Begroting 2027	Verschil tov begroting 2026
						Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma	Verhouding inwoners		
				30.499	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	480.552	211.494	23.595	1.425	0	0	0	0	3.571	509.142	28.591
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	11.608	479.755	570	34	0	0	0	0	98	12.310	702
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	171.230	589.515	8.407	508	0	0	0	0	1.367	181.512	10.282
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	16.655	589.515	818	49	2.639	2.639	0	0	132	22.932	6.277
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	35.684	589.515	1.752	106	0	0	0	0	285	37.827	2.143
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	118.002	532.498	5.794	350	0	0	11.455	0	942	136.543	18.541
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	292.821	589.515	14.377	857	0	0	0	0	2.338	310.392	17.572
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	113.565	589.515	5.576	337	0	0	0	-25.549	906	94.835	-18.730
OIA	7.1	Volksgezondheid	36.501	589.515	1.792	108	0	0	0	25.549	292	64.242	27.741
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	26.968	589.515	1.324	0	0	0	0	0	215	28.507	1.539
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.303.584**		**64.005**	**3.774**	**2.639**	**2.639**	**11.455**	**0**	**10.145**	**1.398.241**	**94.657**
Uniforme taken obv facturen													
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	22.920									25.548	2.628
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	75.140									75.956	816
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	13.174									20.652	7.478
Totaal Uniforme taken obv facturen			**111.234**									**122.156**	**10.922**
Facultatieve taken													
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	14.300									21.297	6.997
Jeugdgezondheidszorg 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									819.740	819.740
Consultatiebureau's 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									69.036	69.036
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	1.122									1.168	46
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	20.748									21.648	900
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	35.813									34.486	-1.327
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0									19.520	19.520
Gezond Actief	7.1	Volksgezondheid	0									14.640	14.640
													0
Totaal facultatieve taken			**71.983**									**1.001.535**	**929.552**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.486.801**									**2.521.932**	**1.035.131**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

Druten	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Inwoners	Indexering	Mutaties 2027: Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma	Verhouding inwoners	Begroting 2027	Verschil tov begroting 2026
				19.943	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	484.827	378.021	23.805	1.437	0	0	0	0	3.211	513.280	28.453
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	112.142	589.515	5.506	332	0	0	0	0	709	118.689	6.547
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	10.907	589.515	536	32	1.725	1.725	0	0	70	14.995	4.088
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	23.370	589.515	1.147	69	0	0	0	0	148	24.734	1.364
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	77.282	532.498	3.795	229	0	0	7.490	0	488	89.284	12.002
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	191.774	589.515	9.416	560	0	0	0	0	1.212	202.962	11.188
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	74.376	589.515	3.652	220	0	0	0	-16.706	470	62.012	-12.364
OIA	7.1	Volksgezondheid	23.905	589.515	1.174	71	0	0	0	16.706	151	42.007	18.102
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	17.662	589.515	867	0	0	0	0	0	112	18.641	979
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.016.245**		**49.898**	**2.950**	**1.725**	**1.725**	**7.490**	**0**	**6.571**	**1.086.604**	**70.359**
Uniforme taken obv facturen													
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	54.163									57.061	2.898
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	52.824									52.957	133
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	40.950									40.426	-524
Nu niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	8.628									13.504	4.876
Totaal Uniforme taken obv facturen			**156.565**									**163.948**	**7.383**
Facultatieve taken													
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	4.240									4440	200
Expertiseteam Jonge Kind	7.1	Volksgezondheid	4.290									4500	210
VVE	7.1	Volksgezondheid	9.434									9102	-332
STORM	7.1	Volksgezondheid	11.660									0	-11.660
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	5.459									5.683	224
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	13.168									13.740	572
Kansrijke start	7.1	Volksgezondheid	7.605									3.416	-4.189
Welzijn op recept	7.1	Volksgezondheid	6.435									0	-6.435
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	7.722									8.053	331
Gezondheidsmakelaars	7.1	Volksgezondheid	24570									26.230	1.660
Totaal facultatieve taken			**94.583**									**75.164**	**-19.419**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.267.394**									**1.325.716**	**58.322**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

						Mutaties 2027							
Heumen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2026**	**Inwoners**	**Indexering**	**Privacy officer/ BMC**	**Zaaksysteem Toezicht**	**Beleidsmedewerker Toezicht**	**Bijzondere Zorg**	**Verschuiving programma**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2027**	**Verschil tov begroting 2026**
				16.957	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	415.202	378.021	20.386	1.222	0	0	0	0	-382	436.428	21.226
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	6.510	479.755	320	19	0	0	0	0	-5	6.844	334
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	96.037	589.515	4.715	282	0	0	0	0	-116	100.918	4.881
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	9.341	589.515	459	27	1.467	1.467	0	0	-11	12.750	3.409
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	20.014	589.515	983	59	0	0	0	0	-25	21.031	1.017
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	66.183	532.498	3.250	195	0	0	6.369	0	-81	75.916	9.733
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	164.234	589.515	8.064	477	0	0	0	0	-202	172.573	8.339
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	63.695	589.515	3.127	187	0	0	0	-14.205	-77	52.727	-10.968
OIA	7.1	Volksgezondheid	20.472	589.515	1.005	60	0	0	0	14.205	-25	35.717	15.245
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	15.126	589.515	743	0	0	0	0	0	-19	15.850	724
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**876.814**		**43.052**	**2.528**	**1.467**	**1.467**	**6.369**	**0**	**-944**	**930.753**	**53.939**
Uniforme taken obv facturen													
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	39.928									41.810	1.883
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	45.238									45.028	-210
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	43.550									53.788	10.238
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	7.389									11.482	4.093
Totaal Uniforme taken obv facturen			**136.105**									**152.108**	**16.004**
Facultatieve taken													
Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	4.038									3.219	-819
VVE indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	0									999	999
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	3.769									3.924	155
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid	64.584									67.344	2.760
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0									12.690	12.690
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	10.764									11.224	460
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	11.817									12.444	627
Totaal facultatieve taken			**94.972**									**111.844**	**16.872**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.107.891**									**1.194.705**	**86.815**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

Maasdriel	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Inwoners	Indexering	Mutaties 2027 Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma	Verhouding inwoners	Begroting 2027	Verschil tov begroting 2026
				26.267	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	418.199	211.494	20.534	1.227	0	0	0	0	-1.465	438.494	20.296
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	10.102	479.755	496	30	0	0	0	0	-26	10.602	500
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	149.012	589.515	7.316	438	0	0	0	0	-441	156.325	7.313
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	14.494	589.515	712	43	2.272	2.272	0	0	-43	19.750	5.256
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	31.054	589.515	1.525	91	0	0	0	0	-92	32.578	1.524
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	254.827	589.515	12.512	738	0	0	0	0	-754	267.323	12.496
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	71.643	246.517	3.518	0	0	0	0	0	0	75.161	3.518
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	98.830	589.515	4.853	290	0	0	0	-22.004	-293	81.676	-17.154
OIA	7.1	Volksgezondheid	31.765	589.515	1.560	93	0	0	0	22.004	-94	55.328	23.563
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	23.469	589.515	1.152	0	0	0	0	0	-69	24.552	1.083
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.103.394**		**54.178**	**2.950**	**2.272**	**2.272**	**0**	**0**	**-3.278**	**1.161.788**	**58.394**
Uniforme taken obv facturen													
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	19.946									22.003	2.057
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	67.600									67.592	-8
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	11.465									17.786	6.321
Totaal Uniforme taken obv facturen			**99.011**									**107.381**	**8.370**
Facultatieve taken													
Integrale Vroeghulp	7.1	Volksgezondheid	2145									0	-2.145
Jeugdgezondheidszorg 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									536.698	536.698
Consultatiebureau's 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									52.629	52.629
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	8.888									9.253	365
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	43.875									51.606	7.731
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	11.700									4.026	-7.674
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	16.467									18.300	1.833
Totaal facultatieve taken			**83.075**									**672.512**	**589.437**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.285.480**									**1.941.682**	**656.202**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

Neder-Betuwe	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Inwoners	Indexering	Mutaties 2027 Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma	Verhouding inwoners	Begroting 2027	Verschil tov begroting 2026
				25.890	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	636.556	378.021	31.255	1.865	0	0	0	0	-3.336	666.340	29.784
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	9.981	479.755	490	29	0	0	0	0	-51	10.449	468
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	147.237	589.515	7.229	431	0	0	0	0	-815	154.082	6.845
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	14.321	589.515	703	42	2.240	2.240	0	0	-80	19.466	5.145
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	30.684	589.515	1.507	90	0	0	0	0	-171	32.110	1.426
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	101.467	532.498	4.982	297	0	0	9.724	0	-562	115.908	14.441
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	251.791	589.515	12.363	728	0	0	0	0	-1.397	263.485	11.694
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	97.652	589.515	4.795	286	0	0	0	-21.688	-542	80.503	-17.149
OIA	7.1	Volksgezondheid	31.386	589.515	1.541	92	0	0	0	21.688	-174	54.533	23.147
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	23.189	589.515	1.139	0	0	0	0	0	-129	24.199	1.010
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.344.264**		**66.004**	**3.860**	**2.240**	**2.240**	**9.724**	**0**	**-7.256**	**1.421.077**	**76.813**
Uniforme taken obv facturen													
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	77.847									54.224	-23.622
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	69.356									68.748	-608
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	70.200									66.708	-3.492
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	11.328									17.531	6.203
Totaal Uniforme taken obv facturen			**228.731**									**207.211**	**-21.519**
Facultatieve taken													
Maatwerk Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	72.928									108.381	35.453
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	9.216									9.594	378
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	24.804									18.300	-6.504
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	0									0	0
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	10.764									11.228	464
Totaal facultatieve taken			**117.712**									**147.503**	**29.791**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.690.707**									**1.775.791**	**85.084**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

						Mutaties 2027							
Nijmegen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2026**	**Inwoners**	**Indexering**	**Privacy officer/ BMC**	**Zaaksysteem Toezicht**	**Beleidsmedewerker Toezicht**	**Bijzondere Zorg**	**Verschuiving programma**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2027**	**Verschil tov begroting 2026**
				189.500	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	4.645.770	378.021	228.107	13.653	0	0	0	1	-10.304	4.877.227	231.457
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	72.846	479.755	3.577	214	0	0	0	0	-154	76.483	3.637
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	1.074.580	589.515	52.762	3.157	0	0	0	0	-2.711	1.127.788	53.208
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	104.518	589.515	5.132	307	16.394	16.394	0	0	-263	142.482	37.964
Toezicht WMO Centrum gemeente	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	331.234	189.500	16.264	0	0	0	0	0	0	347.498	16.264
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	223.940	589.515	10.995	658	0	0	0	0	-565	235.028	11.088
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	740.538	532.498	36.360	2.176	0	0	71.174	0	-1.864	848.384	107.846
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	961.556	189.500	47.212	0	0	0	0	0	0	1.008.767	47.211
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.837.645	589.515	90.228	5.325	0	0	0	0	-4.631	1.928.563	90.918
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.038.837	246.517	100.107	0	0	0	0	0	0	2.138.941	100.104
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	712.696	589.515	34.993	2.094	0	0	0	-158.745	-1.797	589.241	-123.455
OIA	7.1	Volksgezondheid	229.066	589.515	11.247	673	0	0	0	158.745	-576	399.155	170.089
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	169.243	589.515	8.310	0	0	0	0	0	-427	177.126	7.883
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**13.142.470**		**645.294**	**28.257**	**16.394**	**16.394**	**71.174**	**1**	**-23.293**	**13.896.684**	**754.214**
Uniforme taken obv facturen													
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	523.947									554.418	30.471
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	506.178									503.197	-2.981
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	366.145									362.236	-3.909
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	82.678									128.318	45.640
Totaal Uniforme taken obv facturen			**1.478.948**									**1.548.169**	**69.221**

						Mutaties 2027							
Nijmegen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2026**	**Inwoners**	**Indexering**	**Privacy officer/ BMC**	**Zaaksysteem Toezicht**	**Beleidsmedewerker Toezicht**	**Bijzondere Zorg**	**Verschuiving programma**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2027**	**Verschil tov begroting 2026**
				189.500	**4,91%**								
Facultatieve taken													
Voorzorg	7.1	Volksgezondheid	113.208									60.975	-52.233
VVE en Indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	15.900									16.650	750
Inzet arts	7.1	Volksgezondheid	103.202									108.624	5.422
Maatwerk attentiewijken	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	189.473									199.220	9.747
Kijk op Kleintjes	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	154.654									95.904	-58.750
Sociaal medische indicatie	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.300									5.550	250
Versterking ZAT ROC Nijmegen	6.72	Samenkracht en burgerparticipatie	78.056									109.882	31.826
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	45.617									0	-45.617
STORM	7.1	Volksgezondheid	39.962									176.596	136.634
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0									57.870	57.870
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	33.037									34.334	1.297
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	113.568									118.560	4.992
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)	7.1	Volksgezondheid	148.590									154.850	6.260
Regionaal netwerkaanpak Seksueel Geweld	7.1	Volksgezondheid	55.575									57.950	2.375
Algemene Gezondheid Oekraïners	7.1	Volksgezondheid	50.000									10.310	-39.690
Sluitende Aanpak	7.1	Volksgezondheid	23.325									18.209	-5.117
Buitenzorg	7.1	Volksgezondheid	55.575									57.950	2.375
Begeleiden ex-gedetineerden	7.1	Volksgezondheid	18.252									19.032	780
Housing First	7.1	Volksgezondheid	64.818									96.014	31.196
2eFase buitenslapers	7.1	Volksgezondheid	36.270									37.820	1.550
Flexibel Budget	7.1	Volksgezondheid	60.000									60.000	0
Centrale Toegang maatschappelijke opvang	6.81a/b	Beschermd Wonen / Maatschappelijke	1.957.590									2.388.627	431.037
Gezondheidsmakelaar	7.1	Volksgezondheid	776.061									967.456	191.395
Gezondheidsmakelaar/Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	69.030									38.550	-30.480
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	98.985									24.190	-74.795
Kansrijke Start	7.1	Volksgezondheid	23.950									0	-23.950
Schoolsout	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	213.750									269.578	55.828
Beweeg je Fit	7.1	Volksgezondheid	82.330									0	-82.330
Gezond Ouder Worden	7.1	Volksgezondheid	222.036									133.944	-88.092
Samen impact maken voor gezondere inwoners	7.1	Volksgezondheid	0									157.051	157.051
Totaal facultatieve taken			**4.848.114**									**5.475.696**	**627.581**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**19.469.532**									**20.920.549**	**1.451.017**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

						Mutaties 2027							
Tiel	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Inwoners	Indexering	Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma	Verhouding inwoners	Begroting 2027	Verschil tov begroting 2026
				42.598	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	677.953	211.494	33.287	1.991	0	0	0	0	-2.111	711.120	33.167
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	16.376	479.755	804	48	0	0	0	0	-35	17.193	817
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	241.568	589.515	11.861	710	0	0	0	0	-621	253.518	11.950
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	23.496	589.515	1.154	69	3.685	3.685	0	0	-60	32.029	8.533
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	50.342	589.515	2.472	148	0	0	0	0	-130	52.832	2.490
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	166.475	532.498	8.174	489	0	0	15.999	0	-428	190.709	24.234
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	413.106	589.515	20.284	1.197	0	0	0	0	-1.062	433.525	20.419
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	160.215	589.515	7.867	471	0	0	0	-35.685	-412	132.456	-27.759
OIA	7.1	Volksgezondheid	51.495	589.515	2.528	151	0	0	0	35.685	-133	89.726	38.231
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	38.046	589.515	1.868	0	0	0	0	0	-98	39.816	1.770
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.839.072**		**90.299**	**5.274**	**3.685**	**3.685**	**15.999**	**0**	**-5.090**	**1.952.924**	**113.852**
Uniforme taken obv facturen													
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	32.335									35.683	3.348
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	104.650									111.826	7.176
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	18.586									28.845	10.259
Totaal Uniforme taken obv facturen			**155.571**									**176.354**	**20.783**
Facultatieve taken													
Logopedisch spreekuur	7.1	Volksgezondheid	64.954									89.565	24.611
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0									66.329	66.329
Stevig Ouderschap	7.1	Volksgezondheid	0									206.621	206.621
Jeugdgezondheidszorg 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									926.393	926.393
Consultatiebureau's 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									78.304	78.304
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	5.522									5.749	227
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	24.606									25.688	1.082
Gezondheidsmakelaars/buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	114.524									57.340	-57.184
Samen impact maken voor gezondere inwoners	7.1	Volksgezondheid	0									157.051	157.051
Totaal facultatieve taken			**209.606**									**1.613.040**	**1.403.433**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.204.250**									**3.742.319**	**1.538.068**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

West Betuwe	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Inwoners	Indexering	Mutaties 2027						Begroting 2027	Verschil tov begroting 2026
						Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma	Verhouding inwoners		
				53.412	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	848.333	211.494	41.653	2.496	0	0	0	0	-836	891.646	43.313
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	20.491	479.755	1.006	60	0	0	0	0	0	21.557	1.066
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	302.277	589.515	14.842	890	0	0	0	0	-133	317.875	15.599
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	29.401	589.515	1.444	87	4.621	4.621	0	0	-14	40.160	10.759
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	62.994	589.515	3.093	185	0	0	0	0	-27	66.245	3.251
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	208.315	532.498	10.228	613	0	0	20.061	0	-94	239.123	30.808
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	516.926	589.515	25.381	1.501	0	0	0	0	-228	543.580	26.654
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	200.480	589.515	9.844	590	0	0	0	-44.743	-90	166.081	-34.399
OIA	7.1	Volksgezondheid	64.436	589.515	3.164	190	0	0	0	44.743	-29	112.504	48.068
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	47.608	589.515	2.338	0	0	0	0	0	-22	49.924	2.316
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**2.301.259**		**112.993**	**6.612**	**4.621**	**4.621**	**20.061**	**0**	**-1.473**	**2.448.695**	**147.435**
Uniforme taken obv facturen													
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	40.461									44.742	4.281
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	177.125									165.920	-11.205
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	23.257									36.167	12.910
Totaal Uniforme taken obv facturen			**240.843**									**246.829**	**5.987**
Facultatieve taken													
Videohometraining / Lichte Hulp	7.1	Volksgezondheid	24.052									25.212	1.160
Jeugdgezondheidszorg 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									1.364.816	1.364.816
Consultatiebureau's 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									114.743	114.743
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	11.825									12.311	486
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	28.020									24.400	-3.620
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	39.312									81.008	41.697
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	10.112									39.299	29.187
Totaal facultatieve taken			**113.321**									**1.661.789**	**1.548.470**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.655.422**									**4.357.313**	**1.701.891**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

West Maas en Waal	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Inwoners	Indexering	Mutaties 2027						Begroting 2027	Verschil tov begroting 2026
						Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma	Verhouding inwoners		
				20.750	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	503.165	378.021	24.705	1.495	0	0	0	0	4.685	534.050	30.885
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	116.384	589.515	5.714	346	0	0	0	0	1.048	123.492	7.108
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	11.320	589.515	556	34	1.795	1.795	0	0	102	15.602	4.282
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	24.254	589.515	1.191	72	0	0	0	0	218	25.735	1.481
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	80.205	532.498	3.938	238	0	0	7.793	0	723	92.897	12.692
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	199.028	589.515	9.772	583	0	0	0	0	1.793	211.175	12.148
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	77.189	589.515	3.790	229	0	0	0	-17.382	695	64.521	-12.668
OIA	7.1	Volksgezondheid	24.810	589.515	1.218	74	0	0	0	17.382	223	43.707	18.897
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	18.330	589.515	900	0	0	0	0	0	165	19.395	1.065
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.054.685**		**51.784**	**3.071**	**1.795**	**1.795**	**7.793**	**0**	**9.651**	**1.130.574**	**75.889**
Uniforme taken obv facturen													
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	54.865									57.641	2.776
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	54.822									55.099	277
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	64.220									52.938	-11.282
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	8.955									14.051	5.096
Totaal Uniforme taken obv facturen			**182.862**									**179.729**	**-3.133**
Facultatieve taken													
Video Home Training / Opvoedcoach	7.1	Volksgezondheid	2.544									2.664	120
VVE	7.1	Volksgezondheid	2.862									3.108	246
STORM	7.1	Volksgezondheid	2.332									0	-2.332
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	7.274									7.573	299
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	11.700									12.200	500
Gezondheidsmakelaars/Buurtsportcoach	7.1	Volksgezondheid	0									0	0
Kansrijke start	7.1	Volksgezondheid	14.625									15.250	625
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	0									0	0
Totaal facultatieve taken			**41.337**									**40.795**	**-542**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.278.883**									**1.351.097**	**72.214**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

Wijchen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Inwoners	Indexering	Mutaties 2027						Begroting 2027	Verschil tov begroting 2026
						Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma	Verhouding inwoners		
				42.292	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	1.036.558	378.021	50.895	3.047	0	0	0	0	-2.016	1.088.484	51.926
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	239.759	589.515	11.772	705	0	0	0	0	-540	251.696	11.937
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	23.320	589.515	1.145	69	3.659	3.659	0	0	-53	31.799	8.479
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	49.965	589.515	2.453	147	0	0	0	0	-112	52.453	2.488
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	165.228	532.498	8.113	486	0	0	15.884	0	-371	189.340	24.112
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	410.013	589.515	20.132	1.189	0	0	0	0	-924	430.411	20.398
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	159.016	589.515	7.808	467	0	0	0	-35.428	-358	131.505	-27.511
OIA	7.1	Volksgezondheid	51.109	589.515	2.509	150	0	0	0	35.428	-114	89.082	37.973
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	37.761	589.515	1.854	0	0	0	0	0	-85	39.530	1.769
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**2.172.730**	**5.037.124**	**106.681**	**6.260**	**3.659**	**3.659**	**15.884**	**0**	**-4.573**	**2.304.300**	**131.570**
Uniforme taken obv facturen													
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	103.764									65.926	-37.838
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	112.938									112.302	-636
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	84.630									78.642	-5.988
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	18.447									28.637	10.190
Totaal Uniforme taken obv facturen			**319.780**									**285.507**	**-34.272**
Facultatieve taken													
VHT / LH / VVE / Komeetoverleg / Voorzorg	7.1	Volksgezondheid	19.610									41.958	22.348
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	0									0	0
STORM	7.1	Volksgezondheid	18.232									0	-18.232
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	7.413									7.718	305
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	15.795									16.350	555
Gezondheidsmakelaars/Buurtsportcoach	7.1	Volksgezondheid	35.100									37.942	2.842
Welzijn op recept	7.1	Volksgezondheid	13.338									0	-13.338
Kansrijke Start	7.1	Volksgezondheid	15.678									16.104	426
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	0									0	0
Totaal facultatieve taken			**125.166**									**120.072**	**-5.094**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.617.675**									**2.709.879**	**92.203**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

Zaltbommel	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Inwoners	Indexering	Mutaties 2027 Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma	Verhouding inwoners	Begroting 2027	Verschil tov begroting 2026
				30.750	**4,91%**								
Uniforme taken obv inwoners													
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	486.981	211.494	23.911	1.437	0	0	0	0	1.004	513.333	26.352
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	11.763	479.755	578	35	0	0	0	0	35	12.411	648
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	173.520	589.515	8.520	512	0	0	0	0	454	183.006	9.486
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	16.877	589.515	829	50	2.660	2.660	0	0	44	23.120	6.243
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	36.161	589.515	1.776	107	0	0	0	0	94	38.138	1.977
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	296.739	589.515	14.570	864	0	0	0	0	773	312.946	16.207
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	82.789	246.517	4.065	0	0	0	0	0	0	86.854	4.065
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	115.084	589.515	5.651	340	0	0	0	-25.759	300	95.616	-19.468
OIA	7.1	Volksgezondheid	36.989	589.515	1.816	109	0	0	0	25.759	97	64.770	27.781
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	27.329	589.515	1.342	0	0	0	0	0	71	28.742	1.413
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.284.233**	**5.064.371**	**63.058**	**3.454**	**2.660**	**2.660**	**0**	**0**	**2.871**	**1.358.936**	**74.703**
Uniforme taken obv facturen													
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	23.226									25.758	2.532
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	69.485									79.152	9.667
Nu Niet Zwanger*	7.1	Volksgezondheid	13.351									20.822	7.471
Totaal Uniforme taken obv facturen			**106.062**									**125.732**	**19.670**
Facultatieve taken													
Jeugdgezondheidszorg 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									842.866	842.866
Consultatiebureau's 0-4 Rivierenland	7.1	Volksgezondheid	0									48.583	48.583
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	3.000									3.124	124
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	17.982									18.772	790
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	16.584									18.300	1.716
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	32.292									39.772	7.480
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	11.700									9.638	-2.062
Totaal facultatieve taken			**81.558**									**981.055**	**899.497**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.471.853**									**2.465.722**	**993.869**

* In de bijdrage Nu Niet Zwanger is de uitzetting voor personeelskosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen verwerkt (zie kaderbrief).

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Inwoners per 01-01-2025 (conform BRN Richtlijn)														
Uniform	35.914	26.775	27.968	30.499	19.943	16.957	26.267	25.890	189.500	42.598	53.412	20.750	42.292	30.750
Uniform Gezondheid van de jeugd -9 mnd – 18 jaar	35.914	26.775			19.943	16.957		25.890	189.500			20.750	42.292	
Uniform Gezondheid van de jeugd 4 jaar – 18 jaar			27.968	30.499			26.267			42.598	53.412			30.750
Uniform Bijzondere Zorg	35.914	26.775	27.968	30.499	19.943	16.957		25.890	189.500	42.598	53.412	20.750	42.292	
Uniform logopedie	35.914		27.968	30.499		16.957	26.267	25.890	189.500	42.598	53.412			30.750
Uniforme bijdrage zorgtaken														
Jeugdgezondheidszorg	938.826	689.117	478.179	521.452	513.280	443.272	449.096	676.789	4.953.710	728.313	913.203	534.050	1.088.484	525.744
Algemene gezondheidszorg	285.284	212.688	222.165	242.270	158.418	134.698	208.653	205.658	1.852.797	338.378	424.280	164.828	335.948	244.263
Bijzondere Zorg	160.786	119.871	125.212	136.543	89.284	75.916	0	115.908	1.857.151	190.710	239.123	92.897	189.340	0
Veilig Thuis	365.501	272.492	284.634	310.392	202.962	172.573	267.322	263.486	1.928.563	433.525	543.580	211.175	430.411	312.946
Veilig Thuis Centrum gemeenten	0	0	0	0	0	0	75.161	0	2.138.941	0	0	0	0	86.855
Gezond Leven	111.673	83.256	86.965	94.835	62.012	52.727	81.676	80.504	589.241	132.456	166.081	64.521	131.505	95.616
IO&A	75.648	56.398	58.910	64.242	42.007	35.717	55.328	54.533	399.155	89.726	112.504	43.707	89.082	64.770
Totaal zorgtaken	**1.937.718**	**1.433.822**	**1.256.065**	**1.369.734**	**1.067.963**	**914.903**	**1.137.236**	**1.396.878**	**13.719.558**	**1.913.108**	**2.398.771**	**1.111.178**	**2.264.770**	**1.330.194**
Bijdrage huisvesting	**33.569**	**25.027**	**26.142**	**28.507**	**18.641**	**15.850**	**24.552**	**24.199**	**177.126**	**39.816**	**49.924**	**19.395**	**39.530**	**28.742**
Totaal uniforme bijdrage obv inwoners	**1.971.287**	**1.458.849**	**1.282.207**	**1.398.241**	**1.086.604**	**930.753**	**1.161.788**	**1.421.077**	**13.896.684**	**1.952.924**	**2.448.695**	**1.130.573**	**2.304.300**	**1.358.936**
Huisvesting Consultatiebureaus	131.633	73.793			57.061	41.810		54.224	554.418			57.641	65.926	
Vaccinatieprogramma	95.366	71.098	23.428	25.548	52.957	45.028	22.003	68.748	503.197	35.683	44.742	55.099	112.302	25.758
Toezicht en handh. Kinderopvang	70.720	70.210	60.724	75.956	40.426	53.788	67.592	66.708	362.236	111.826	165.920	52.938	78.642	79.152
Nu Niet Zwanger*	24.319	18.130	18.938	20.652	13.504	11.482	17.786	17.531	128.318	28.845	36.167	14.051	28.637	20.822
Totaal uniforme bijdrage obv factuur	**322.038**	**233.231**	**103.090**	**122.156**	**163.948**	**152.108**	**107.381**	**207.211**	**1.548.169**	**176.354**	**246.829**	**179.729**	**285.507**	**125.732**
Totaal uniforme bijdrage	**2.293.325**	**1.692.080**	**1.385.297**	**1.520.397**	**1.250.552**	**1.082.861**	**1.269.169**	**1.628.288**	**15.444.853**	**2.129.278**	**2.695.524**	**1.310.302**	**2.589.807**	**1.484.668**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facutltatieve taken JGZ	19.203	29.637	13.944	21.297	13.542	4.218		108.381	16.650	89.565	25.212	5.772	41.958	
Attentiewijken									199.220					
Inzet arts									108.624					
Kijk op Kleintjes									95.904					
Toets sociaal medische indicatie kinderopvang									5.550					
Schoolverzuim					4.500									
Versterking ZAT ROC Nijmegen									109.882					
Voorzorg	7.104								60.975					
STORM									176.596					
Kind naar gezond gewicht									57.870	47.175				
Stevig ouderschap										206.621				
Jeugdgezondheidszorg 0-4 Rivierenland			631.776	819.740			536.698			926.393	1.364.816			842.866
Consultatiebureau's 0-4 Rivierenland			33.787	69.036			52.629			78.304	114.743			48.583
Jeugdgezondheidszorg Oekraïnse kinderen	12.390	9.043	8.387	1.168	5.683	3.924	9.253	9.594	34.334	5.749	12.311	7.573	7.718	3.124
	38.697	**38.680**	**687.894**	**911.241**	**23.725**	**8.142**	**598.580**	**117.975**	**865.605**	**1.353.807**	**1.517.082**	**13.345**	**49.676**	**894.573**
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)									154.850					
Regionaal netwerkaanpak Seksueel Geweld									57.950					
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		24.130		21.648	13.740				118.560	25.688				18.772
Algemene gezondheidszorg Oekraïners									10.310					
	0	**24.130**	**0**	**21.648**	**13.740**	**0**	**0**	**0**	**341.670**	**25.688**	**0**	**0**	**0**	**18.772**
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Sluitende aanpak									18.209					
Housing First									96.014					
Begeleiding ex-gedetineerden									19.032					
Buitenzorg									57.950					
2e Fase buitenslapers									37.820					
Flexibel Budget									60.000					
Wijk GGD	89.792					67.344								
Centale Toegang Maatschappelijke Opvang									2.388.628					
	89.792	**0**	**0**	**0**	**0**	**67.344**	**0**	**0**	**2.677.652**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Valpreventie				34.486	8.053	12.690	18.300	11.228			24.400		16.350	18.300
Gezond Actief				14.640										
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									967.456					
Gezonde School	86.254											12.200		
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig	14.640	10.980	14.640		26.230	11.224	51.606	18.300		57.340	81.008		37.942	39.772
Kind naar gezond gewicht		19.276		19.520		12.444	4.026		38.550	19.154	39.299			9.638
Samen impact maken voor gezondere inwoners									157.051	157.051				
Kansrijke start					3.416				24.190			15.250	16.104	
Schoolsout		10.780							269.578					
Gezond Ouder Worden / Vitaal ouder worden									133.944					
	100.894	**41.036**	**14.640**	**68.646**	**37.699**	**36.358**	**73.932**	**29.528**	**1.590.769**	**233.545**	**144.707**	**27.450**	**70.396**	**67.710**
Totaal facultatieve taken	**229.383**	**103.846**	**702.534**	**1.001.535**	**75.164**	**111.844**	**672.512**	**147.503**	**5.475.696**	**1.613.040**	**1.661.789**	**40.795**	**120.072**	**981.055**
Totaal bijdrage per gemeente	**2.522.708**	**1.795.926**	**2.087.831**	**2.521.932**	**1.325.716**	**1.194.705**	**1.941.681**	**1.775.791**	**20.920.549**	**3.742.318**	**4.357.313**	**1.351.097**	**2.709.879**	**2.465.723**

6.3.1 Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

De berekening van het Rijksvaccinatieprogramma voor 2027 is als volgt.

Tarieven		2027
Op Consultatiebureau		
DkTP/Hib/ Hep B	€	18,36
BMR	€	18,36
MenACWY	€	18,36
Pneu	€	18,36
DKTP Booster	€	18,36
Rotavirus	€	20,90
Grootschalig		
BMR	€	15,86
DTP	€	15,86
HPV	€	25,49
MenACWY	€	28,31
vaccinatiebericht	€	0,59

	Geboorte jaar	aantal	Opgeroepen	Totaal opgeroepen	opkomst	Totaal te vaccineren		Bedrag
Jeugd 4 tot 18 jarigen								
Groepvaccinaties								
HPV	2017	2	5.722	11.444	67%	7.667	€	195.418
MenACWY	2013	1	6.202	6.202	65%	4.031	€	114.114
Vaccinatiebericht						11.699	€	6.851
Jeugd 0 tot 4 jarigen								
Oproepen op het consultatiebureau								
DkTP/Hib/ Hep B	2027	4	859	3.435	82%	2.817	€	51.718
DkTP/Hib/ Hep B	2027	3	2.576	7.729	82%	6.338	€	116.366
Pneu	2027	3	3.435	10.305	82%	8.450	€	155.154
BMR	2025	1	3.383	3.383	83%	2.808	€	51.556
MenACWY	2025	1	3.383	3.383	84%	2.842	€	52.178
DKTP Booster	2021	1	5.635	5.635	80%	4.508	€	82.773
BMR	2024	1	3.719	3.719	83%	3.087	€	56.677
Kinderen van asielzoekers								
DkTP/Hib/ Hep B/BMR/MenACWY/Pneu		11	50		100%	550	€	10.099
DKTP/DTP/MenACWY		3	50		100%	150	€	2.754
HPV		2	100		100%	200	€	5.097
vaccinatiebericht		1				31.749	€	18.593
Maternale Kinkhoest vaccinatie (22 weken)								
Maternale Kinkhoest vaccinatie (22 weken)				3.847	75%	2.885	€	82.485
Vaccinatiebericht						2.885	€	1.690
Inhaalcohort BMR								
Cohort	2019	1	5.551	5.551	83%	4.607	€	84.596
Cohort	2020	1	5.732	5.732	83%	4.758	€	87.355
vaccinatiebericht						9.365	€	5.484
							€	**1.180.957**

6.4 Bijdrage Mook en Middelaar

Bedragen x € 1,-	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners	Begroting 2026	Index 2027	Mutaties 2027	Verhouding inwoners	Begroting 2027
Inwoners per 1/1/2025 (conform BRN Richtlijn)			**8.125**		4,91%			
JGZ algemeen	7.1	Volksgezondheid		199.413	9.791	736	-824	209.116
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		12.261				13.764
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		3.127	154	12	-13	3.279
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		79.480	3.902	229	0	83.611
Toezicht WMO *	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		4.522	222	1.422	97	6.109
Bijzondere Zorg **	7.1	Volksgezondheid		30.319	1.489	3.052	1.516	36.375
Totaal uniforme taken obv inwonersbijdragen				**329.122**	**15.558**	**5.451**	**776**	**352.255**
Huisvesting JGZ	7.1	Volksgezondheid		14.962				15.604
Totale kosten huisvesting (= op basis van verwachte huisvestingskosten)								
Nu Niet Zwanger ***	7.1	Volksgezondheid		3.549		1.812		5.361
Totaal uniforme taken obv facturen				**18.511**	**0**	**1.812**	**0**	**20.965**
Facultatieve taken								
Maatwerk Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid		1.124				1.221
VVE	7.1	Volksgezondheid		530				555
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid		0				54.412
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid		960				999
Totaal facultatieve taken				**2.614**				**57.187**

'* Uitzetting betreft beleidsmedewerker en zaaksysteem (zie kaderbrief).
'** Uitzetting betreft € 200.000 (in 2026 als risico aangemerkt voor tekort door meer trajecten dan in begroting opgenomen).
'*** Uitzetting betreft personele kosten, registratiesysteem en anticonceptiemiddelen (zie kaderbrief).

6.5 Thematabel

Begroting 2027	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)						Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT		
Baten																
Bijdrage deelnemende gemeenten	1.240	3.508	13.454	0	1.835	1.522	3.393	8.301	0	0	0	0	0	0	551	33.803
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	2.250	687	1.037	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.973
Subsidies Rijk	0	3.713	442	0	0	0	0	0	0	2.160	0	0	52	0	0	6.368
Subsidies gemeenten	0	0	4.947	397	0	0	0	0	0	446	2.835	1.774	2.537	0	0	12.937
Overige opbrengsten	0	22	226	16	0	6	36	84	58	3.245	341	540	139	0	195	4.909
Acquisitiedoelstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	87	0	0	0	253	0	0	340
Totaal baten	**1.240**	**9.494**	**19.757**	**1.449**	**1.835**	**1.528**	**3.429**	**8.384**	**145**	**5.851**	**3.176**	**2.315**	**2.982**	**0**	**746**	**62.329**
Lasten																
Personeelskosten	819	6.348	14.879	0	1.326	790	2.456	5.799	145	3.838	3.081	2.288	2.893	0	1.544	46.207
waarvan overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	40	-1.061	-851	-632	-799	0	3.304	0
Kapitaallasten	0	0	80	0	0	21	0	0	0	1	0	0	0	0	1.166	1.269
Huisvestingskosten	55	445	176	1.428	88	54	164	387	0	0	0	0	0	0	-427	2.370
Materiële kosten	109	692	1.314	21	3	407	36	370	0	2.012	94	27	89	0	6.900	12.073
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	99	99
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	312	312
Overhead GGD	258	2.007	3.307	0	418	256	774	1.828	-40	1.061	851	632	799	0	-12.152	0
Totaal lasten	**1.240**	**9.494**	**19.757**	**1.449**	**1.835**	**1.528**	**3.429**	**8.384**	**145**	**5.851**	**3.176**	**2.315**	**2.982**	**0**	**746**	**62.329**
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vpb	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vpb	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

N.B.: in de regel huisvestingslasten worden ook de kapitaallasten (561K) die betrekking hebben op huisvesting doorbelast aan de diverse producten waardoor in de kolom overhead een negatief bedrag staat).

6.6 Financiële spelregels

In dit document beschrijven we de spelregels en grondslagen die de GGD op gebied van financiën hanteert. Het doel hiervan is om in aanvulling tot de regels en afspraken die in wet- en regelgeving staan kaders te bepalen omtrent het opstellen van een begroting(swijziging) en de wijze waarop omgegaan wordt met (algemene) reserves.

1. Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij de GGD is ingericht, horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder verkort opgenomen.

A) Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert de GGD de volgende uitgangspunten:

P&C-cyclus
De planning vanaf het opstellen van de begroting tot en met het afleggen van verantwoording via de jaarstukken ziet er bij de GGD als volgt uit:

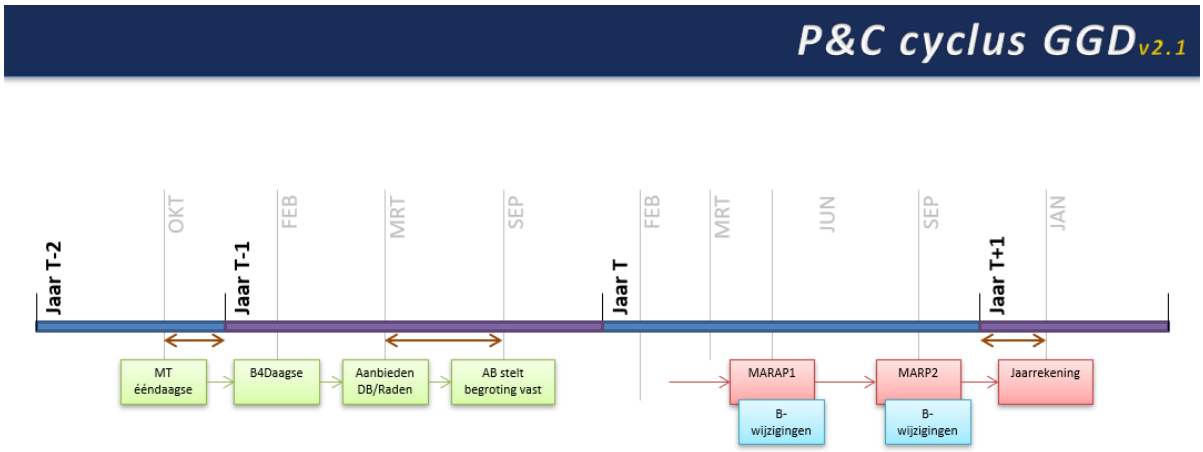

Relatie beleid-financiën
De GGD besteedt in de begroting veel aandacht aan een goede inhoudelijke toelichting. We beogen daarmee goede onderbouwing te geven voor de bijdragen die we van de gemeenten daarvoor vragen. Daarnaast is het doel met de focus op de inhoud te bereiken dat:

- het voor bestuurders mogelijk is en blijft om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan maar vooral over de inhoud;
- dit het management van de GGD helpt om met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden inzicht te geven en betrokkenheid te behouden;
- bestuurders invulling kunnen geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden.

Structureel sluitende begroting
De meerjarenbegroting is structureel sluitend, het laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij gaan we bij het begroten uit van:
- behoedzame, reële ramingen;
- tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage
De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld van de normering voor 2027 is hier onder weergegeven

Loonindex
Voor de loonindex wordt het Centraal Economisch Plan (CEP), gepubliceerd in maart 2025, gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2024 bijlage Middelen en Bestedingen 2024. Uit deze bijlage wordt genomen: "beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen" als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig na gecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:
- De cao voor gemeenteambtenaren.
- De pensioenpremies vanuit het ABP (Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds).
- De sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht.
Daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de eerstvolgende begroting (vanaf t+2).

Materiële index
Ook voor de materiële index wordt het centraal economisch plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2024, gepubliceerd in maart 2025 gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

Verhouding loonindex / materiële index GGD 78/22.

Prijspeil
Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen
Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:
- Nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten.
- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Onvoorzien
Uit de post 'onvoorzien' worden géén structurele uitgaven gedaan. De GGD begroot de post onvoorzien op 0,50% van de omzet.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering
We berekenen bij de begroting alle kosten van de bedrijfsvoering op basis van ingeschatte uren en prijzen door naar de primaire producten waarbij de overhead apart inzichtelijk gehouden wordt (conform BBV). Dit heet de voorcalculatie. Bij de jaarrekening wordt geen nacalculatie gedaan. Het verschil met de begrote kosten bedrijfsvoering wordt als één saldo verantwoord bij de post directie.

Toerekening overhead
Onder de post overhead worden alle overhead-elementen verantwoord die conform de definitie van de commissie BBV in de Notitie Overhead van juli 2016 benoemd zijn. De interpretatie van de term overhead die door de GGD toegepast wordt is ruimer van begrip dan de definitie van het BBV. Dat komt doordat een aantal afdelings(overstijgende)budgetten zoals ziektevervangingsbudgetten en bepaalde software niet direct verantwoord worden op het primaire proces maar via de doorrekening. GGD rekent deze overheadlasten toe op basis van een aantal parameters:

1. GGD-brede overhead wordt op basis van omzet minus materiële lasten omgeslagen.
2. Waar de GGD een kassiersfunctie heeft wordt die omzet geëlimineerd.

B) Tussentijdse begrotingswijzigingen

Gezien de financiële risico's die we lopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen, willen we behoedzaam om blijven gaan met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven wij ons inspannen om ons bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag.
Via tussentijdse rapportages wordt over de voortgang en besteding van de middelen gerapporteerd aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.
Substantiële afwijkingen worden via een begrotingswijziging kenbaar gemaakt; de bepalingen met betrekking tot begrotingswijzigingen zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van de GGD vormen daarbij het uitgangspunt.

Er zijn twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Resultaatbestemming
Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten, kan het Algemeen Bestuur besluiten om een bestemmingsreserve te vormen ten laste van dit resultaat. Daarna wordt het weerstandsvermogen aangevuld tot de streefnorm (zie volgende paragraaf). Wat daarna resteert, wordt aan de gemeenten terugbetaald.
Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt.

C) Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's
In 2014 is door de GGD de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het Algemeen Bestuur nam hierover besluiten in 2015.
Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen inclusief een tabel met de 10 grootste risico's. Daarnaast worden de risico's in relatie gebracht met het weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voor doen, zal de GGD hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.
De bestuurlijke vraag is dat we een ondernemende GGD zijn. Voor een deel van onze begroting zoeken we externe financiering voor nieuwe ontwikkelingen en samenwerking met andere partijen. Daarbij hoort ook dat we soms risico's moeten nemen. Daar is een buffer voor nodig.
Het weerstandsvermogen bij de GGD is bedoeld voor:

A. Het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers in de eigen bedrijfsvoering en onze extern gefinancierde activiteiten zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen.
B. Het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers, waardoor we tijd creëren om een zorgvuldige afweging te kunnen maken hoe we de structurele doorwerking een plek kunnen geven.

Omvang algemene reserve
Als de algemene reserve hoger is dan de streefnorm, wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten. Als de algemene reserve onder de streefnorm komt ten gevolge van:

A. Extra uitgaven in verband met hogere productie of nieuwe taken, vragen we tussentijds of uiterlijk bij de jaarrekening aan de gemeenten aanvulling zodat de algemene reserve intact blijft.
B. Bedrijfsmatige oorzaken (wijze van bedrijfsvoering door de GGD), zal de GGD inspanningen doen deze aan te vullen tot de streefnorm.

In het geval dat de algemene reserve onder 0 komt, zal de gemeenten gevraagd worden om het vermogen aan te vullen tot 0.

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze zien wij alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen.
Voor de omvang van de algemene reserve wordt als streefwaarde genomen:

- € 1.000 per medewerker.
- 0,5% van opgenomen gelden in verband met renterisico's.
- 1% van de totale uitgaven.
- 3% van de inkomsten, niet zijnde inwonerbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken.

In tussentijdse rapportages wordt gerekend met de streefwaarde uit de begroting.

2. GRONDSLAGEN

A) Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd.

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (VpB) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de VpB-aangifte.

Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume, is een verplichting opgenomen. Voor het verlofsparen is een voorziening opgenomen.

B) Toelichting op balansposten

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan >€ 10.000,- worden geactiveerd. Er wordt gestart met afschrijven vanaf het eerstvolgende boekjaar.
Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.
Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden overgebracht naar de staat van eigendommen.

Afschrijvingstermijnen

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	5 jaar	20%
Smartphones	4 jaar	25%

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekeningcourantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over het boekjaar. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van de BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

- De voorziening grond onderhoud heeft betrekking op de komende 10 jaar en is nominaal gewaardeerd. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen van het herzien Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) dat door een externe partij is opgesteld.
- De voorziening voor niet actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.
- De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden daarom tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Schulden
Schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

7 Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AGZ	Algemene Gezondheidszorg
AI	Artificial Intelligence
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
ASG	Aanvullende seksuele gezondheidszorg
AZC	Asielzoekerscentrum
AZO	Acute Zorgregio Oost
AZWA	Aanvullend Zorg en WelzijnAkkoord
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BI	Business Intelligence
BMR	Bof, mazelen en rodehond
BW	Beschermd Wonen
BZ	Bijzondere Zorg
CBS	Centraal Bureau voor de statistiek
CEP	Centraal economisch plan
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal orgaan opvang asielzoekers
DB	Dagelijks Bestuur
DIAZ	Wet Digitale identificatie en authenticatie in de zorg
DSP	Documentair Structureel Plan
DTP	Difterie, tetanus en polio
EVS	Elektronisch Voorschrijven
Fido	Financiering decentrale overheden
FMEK	Forensische Medische Expertise voor Kinderen
FMO	Forensisch Medisch Onderzoek
GAGS	Gezondheidsadviseur Gevaarlijke stoffen
GAIN	Gelders Antibiotica en infectiepreventie netwerk
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIR	Gemeenschappelijke Incidenten Registratiesysteem
GIZ	Gezamenlijk Inschatten van Zorgbehoefte
GL	Gezond Leven
GLI	Gecombineerde Leefstijl Interventie
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GZO	Gezondheidsonderzoek
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
IKK	Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang
IV	Informatievoorziening
IVT	Interventieteam
IZA	Integraal Zorg Akkoord
IZWA	Integraal Zorg en Welzijn Akkoord
IZB	Infectieziekten bestrijding
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KIP	Kwaliteit Informatie Punt

Afkorting	Betekenis
KiSS	Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
KON	Kring Oost-Nederland
KGR	Kosten voor gemene rekening
LVB	Licht Verstandelijke Beperking
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
Ministerie van J&V	Ministerie van Justitie en Veiligheid
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MMK	Medische Milieukunde
MO	Maatschappelijke Opvang
MTV	Melden Ter Verbeteren
NNS	Neonatale screening
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OIA	Onderzoek Informatie en Advies
OKO	Opgroeien in een Kansrijke Omgeving
OM	Openbaar Ministerie
OTO	Opleiden, trainen en oefenen
PAGO	Periodiek Arbeidsdeskundig Onderzoek
PDCA	Plan-Do-Check-Act
PGA	Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
P&C	Planning en Control
PrEP	Pre-Expositie Profylaxe
PSH	PsychoSociale Hulpverlening
PSHi	PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RI&E	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
RVT	Regionale veiligheidsteams
SG	Seksuele Gezondheid
SLA	Service Level Agreement
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
SOC	Security Operations Center
SPUK	Specifieke Uitkering
STORM	Strong Teens and Resilent Minds
TBC	Tuberculose
VE	Voorschoolse Educatie
VGGM	Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VT	Veilig Thuis
VTV	Volksgezondheid Toekomst Verkenning
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
Wdo	Wet digitale overheid
Wegiz	Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Woo	Wet openbare openheid
Wpg	Wet publieke gezondheid

Afkorting	Betekenis
Wvggz	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
Wvr	Wet veiligheidsregio’s
WW	Werkloosheidswet
ZonMw	Zorgonderzoek Nederland en het gebied Medische Wetenschappen
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel

Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Bas Smits
Lisa Sijakovic
Niels van Hulzen
April 2026

Adviesrapport
Jaarstukken 2025
&
Begroting 2027
GGD Gelderland Zuid

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
……..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2025 4
1.2 Advies bij de begroting 2027 4
2. Kaders **5**
2.1 BRN-normen 5
2.2 Overige kaders 5
3. Algemeen **7**
4. Jaarstukken 2025 **8**
4.1 Algemeen 8
4.2 Controleverklaring accountant 8
4.3 Fiscaliteiten 8
4.4 Begroting 2025 en managementrapportages 8
4.5 Resultaatanalyse 9
4.6 Balanstoelichting 10
4.7 Voorstel bestemming resultaat 10
4.8 Deelnemersbijdragen 10
5. Gewijzigde begroting 2026 **11**
6. Begroting 2027 **12**
6.1 Algemeen 12
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 12
6.3 Begrotingswijzigingen 12
6.4 Begrotingsanalyse 13
6.5 Deelnemersbijdragen 14
6.6 Meerjarenbegroting 14
7. Weerstandsvermogen **16**
7.1 Algemene reserve 16
7.2 Bestemmingsreserves 16
7.3 Risico’s 16
Bijlagen Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2025

Nog geen accountantsverklaring
Rekeningresultaat: € 550.000 positief
Resultaatbestemming: toegevoegd aan de algemene reserve, waarvan wordt voorgesteld in 2026 € 500.000 toe te voegen aan de bestemde reserve ontvlechting GGD-VRGZ.

VERMOGENSPOSITIE

Algemene reserve € 2.148.000 (inclusief € 550.000 rekeningresultaat)
Norm Algemene reserve € 1.699.000
Bestemmingsreserves € 331.000

BEGROTING 2027

- Sluitend
- BBV proof
- Voldoet aan de BRN
- Stijging van de gemeentelijke bijdragen met 5,1 miljoen door toevoeging JGZ -9 mnd – 4 jaar van zes gemeenten

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Gemeente	Jaarrekening 2025	Begroting 2027
Berg en Dal	€ 2.467.145	€ 2.522.708
Beuningen	€ 1.687.174	€ 1.795.925
Buren	€ 1.302.837	€ 2.087.831
Culemborg	€ 1.526.243	€ 2.521.932
Druten	€ 1.259.600	€ 1.325.716
Heumen	€ 1.109.191	€ 1.194.705
Maasdriel	€ 1.324.288	€ 1.941.682
Neder-Betuwe	€ 1.671.755	€ 1.775.791
Nijmegen	€ 19.727.620	€ 20.920.549
Tiel	€ 2.442.279	€ 3.742.319
West Betuwe	€ 2.729.898	€ 4.357.313
West Maas en Waal	€ 1.248.084	€ 1.351.097
Wijchen	€ 2.629.338	€ 2.709.879
Zaltbommel	€ 1.534.538	€ 2.465.722
Totaal	***€ 42.659.990***	***€ 50.713.169***

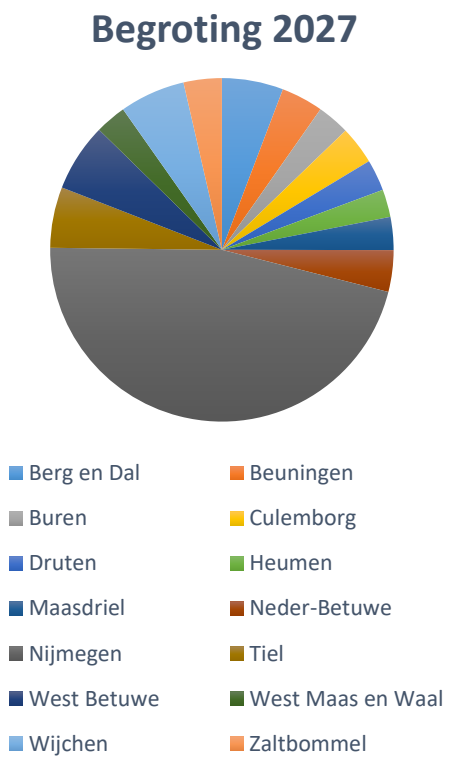

ADVIES

- In te stemmen met de jaarstukken 2025 en het resultaatbestemmingsvoorstel
- In te stemmen met de begroting 2027
- Naar rato van deelname € 2.546.000 aan risico's op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing
- De meerjarenraming 2028 -2030 voor kennisgeving aan te nemen

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van GGD Gelderland Zuid (hierna GGD GZ).
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die GGD GZ vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2027, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2025 en resultaatbestemming 2025.
Op 15 april 2026 hebben wij onze bevindingen besproken met Ron Leenders, Jules van Wijngaarden en Andrea van Oeffelt.

Tijdschema zienswijze

GGD GZ heeft de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 aan de deelnemende gemeenten op 31 maart 2026 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 24 april 2026 en zullen gemeenten uiterlijk in juni 2026 hun zienswijze indienen. De vaststelling van de jaarstukken 2025 door het AB is gepland op 2 juli 2026 en de begroting 2027 op 3 september 2026.

Werkwijze Adviesfunctie

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor de GGD GZ voor 2027 is 4,91%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2027. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor GGD GZ verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2027. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD GZ om:

- In te stemmen met de jaarstukken 2025;
- In te stemmen met het resultaatbestemmingsvoorstel, onder voorbehoud van *conforme* besluitvorming* in het kader van Ontvlechten bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ en inrichten bedrijfsvoering bij de GGD GZ.

(*Op 16 april a.s. wordt in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD GZ een definitief besluit genomen over de ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ en de inrichting van een aparte bedrijfsvoering organisatie voor de GGD.)

1.2 Advies bij de begroting 2027

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD GZ om:

- In te stemmen met de begroting 2027;
- Naar rato van deelname € 2.546.000 aan risico's op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in paragraaf 4.1). Dit bedrag is gebaseerd op het verschil tussen het totale risico van de GGD GZ van € 4.694.000 minus de Algemene Reserve van € 2.148.000. Hiermee wordt het risico 'organisatie en opzetten bedrijfsvoering GGD' meegenomen in het risicoprofiel. Zodra de besluitvorming heeft plaatsgevonden en de ontvlechting van de bedrijfsvoering in de begroting is verwerkt, kunnen de deelnemende gemeenten het opgenomen risico naar rato van deelname met € 540.000 verlagen.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De toe te passen indexering heeft betrekking op de gemeentelijke bijdragen. Het vaststellen van een algemeen indexpercentage heeft dus betrekking op de algemene gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van wettelijke taken. De GGD GZ heeft een afwijkende indexering en zal dan ook haar eigen berekening volgen. De afwijking ten opzichte van de standaard is voor de GGD GZ:

- de GGD GZ hanteert een verhouding van 78%-22% voor de lonen en materiele kosten (i.p.v. 70-30%);
- de GGD GZ heeft ook voor de loonindex een afwijkende systematiek vastgesteld. Zij actualiseren niet op grond van de circulaires 2 jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, maar nemen de werkelijke loonkostenstijgingen van januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar mee.

In overeenstemming met de BRN-normen is berekening voor de GGD GZ als volgt:

Indexering 2027			GGD	
Rekenmethodiek				**GGD**
Weginsfactor loon				0.78
Weginsfactor materieel				0.22
Totaal				**1.00**
Voorcalculatie 2027			**Factor**	**GGD**
Loonindex	5.70%		0.78	4.45%
Materiële index	2.50%		0.22	0.55%
Totaal voorcalc. 2027				**5.00%**
Nacalculatie 2025			**Factor**	**GGD**
Loonindex		5.29%	0.78	4.13%
Opgenomen in B2025 (BRN 2025)		5.40%	0.78	-4.21%
Opgenomen in B2026 over 2025 (bijgesteld)		0.00%	0.78	0.00%
Materiële index			geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2025				**-0.09%**
Index begroting 2027				**4.91%**

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn nog (steeds) van kracht:

- Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland Zuid 3-7-2024,
- Notitie Risicomanagement, voorzieningen en Weerstandsvermogen (dec 2014)
- BBV Richtlijnen (besluit begroten en verantwoording)
- Financiële verordening 2024 vastgesteld AB-vergadering 12 december 2024
- Treasury statuut 2019 vastgesteld AB-vergadering 27 juni 2019
- Controleverordening
- Normenkader

Op pagina 86 van de jaarrekening 2025 en vanaf pagina 83 van de programmabegroting 2027 rapporteert de GGD GZ op de verschillende taakvelden.

Kader weerstandsvermogen GR-en

Het tot eind 2024 geldende kader weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regelingen dateerde van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het PFO en vastgelegd in de BRN 2016. Onder meer de bepaling van de risico's en wie daar verantwoordelijk voor dient te zijn en het WVM voor moet hebben, maakt onderdeel uit van dit kader.

In dit kader van 2014 was, onder meer, bepaald dat voor politiek/bestuurlijke risico's (strategisch) de deelnemende gemeenten aan zet zijn en dat voor bedrijfsvoeringsrisico's een reserve bij de GR aanwezig hoort te zijn.

In 2024, is, door de AGR, een uitgebreide inventarisatie gemaakt of het bestaande kader actualisatie behoefte. Dit is in overleg met/met medeweten van de controllers van de 5 GR-en gedaan.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor in eerste instantie tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit.

Tijdens het adviestraject t.a.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is hieraan door de AGR in dit verband reeds de nodigde aandacht besteed aan:

1. De door de GR opgenomen risico's; en
2. Het vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen.

Uitkomst van de inventarisatie en het verdergaande onderzoek door de AGR naar het geldende kader was dat het kader geen inhoudelijke actualisatie behoefde en dat het huidige kader gehandhaafd kon worden. Het onderwerp is ook toegelicht door de AGR tijdens het PFO van 28 november 2024 en besproken door de wethouders financiën.

Het PFO Financiën heeft op 28 november 2024, na bespreking, het besluit genomen dat het kader WVM van 2014 inhoudelijk werd gehandhaafd en het kader per die datum van 28 november 2024 in zijn geheel opnieuw bekrachtigd.
Dit hield, onder meer, in dat:

a. de in het kader WVM van 2014 vastgestelde normen voor het WVM (onder 3.a tot en met 3.d van het kader (peildatum 31 -12-2025) gehandhaafd blijven;
b. indien van onder 3.a tot en met 3.d bedoelde normen door een GR wordt afgeweken, de motivatie voor de afwijking zal blijken uit een AB besluit van betreffende GR;
c. de politiek/bestuurlijke (strategische) keuzes aan gemeenten zijn en blijven, met bijbehorend WVM. Dit aangezien de GR-en taken uitvoeren voor de deelnemers in het kader van verlengd lokaal bestuur.

Het kader is hiermee als geheel opnieuw bekrachtigd en vervolgens zodanig vastgelegd in de BRN 2027.

Daar waar in het bestuur van een GR besloten wordt om, gemotiveerd, af te wijken van het kader daar waar het bijvoorbeeld gaat om afwijking van de 3% inkomsten norm, in het adviesrapport aan dacht hieraan besteden. Dat is ook besloten in het PFO.

Uitkomsten van het onderzoek zijn op 15 januari 2025 gedeeld met de controllers van de GR-en.

3. Algemeen

We adviseren om voordelen consistent als positief getal weer te geven en nadelen als negatief getal. Nu wordt dit niet consistent toegepast in de begeleidende stukken, jaarrekening en begroting. Ondanks de oplossing van de GGD GZ om (op onderdelen) een N toe te voegen voor negatief en een P toe te voegen voor positief, leidt dit af van de inhoud en het inzicht in de resultaten.

4. Jaarstukken 2025

4.1 Algemeen

Het jaarverslag 2025 is opgemaakt in hetzelfde format als voorgaande jaren. De Jaarrekening geeft het overzicht van baten en lasten van de gehele GGD GZ, inclusief Veilig Thuis. De toegevoegde tabellen en bijlagen geven aanvullende inzichten.

4.2 Controleverklaring accountant

Bij het opstellen van dit adviesrapport is er nog geen controleverklaring van de accountant afgegeven. De bevindingen van de accountant maken daarom geen onderdeel uit van dit adviesrapport. De GGD GZ geeft aan dat de controlerend accountant heeft aangegeven een getrouwheidsoordeel af te geven. Dit is het derde jaar op rij dat er nog geen controleverklaring is ten tijde van het opstellen van het adviesrapport. Het zou de adviesfunctie ten goede komen als de controleverklaring van de accountant voortaan wordt meegestuurd met de te beoordelen stukken.

4.3 Fiscaliteiten

In 2025 heeft de GGD GZ geen vennootschapsbelasting afgedragen.
Jaarlijks schuift de GGD GZ de compensabele btw door naar de gemeenten. In 2025 bedraagt het: 508.373

In 2025 heeft BDO- accountants de verrekening van de ondersteunende diensten VRGZ- GGD onderzocht, in het kader van de afspraken met de belastingdienst om deze diensten BTW vrij te verrekenen. Uit dit onderzoek komt naar voren dat de verrekening van de ondersteunende diensten vanaf 2024 niet binnen de voorwaarden van het construct kosten voor gemene rekening (KGR) past en dit fiscale construct dus niet langer houdbaar is.
Dit is een zwaarwegend argument geweest voor de besturen van beide GR-en, om aan te sturen op de (beoogde) beëindiging van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie en toe te werken naar twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties. Het KGR-construct blijft tot volledige ontvlechting intact. Er is sprake van een transitieperiode waarin het volume, de totale omvang van het construct langzaam wordt afgebouwd.

4.4 Begroting 2025 en managementrapportages

Geen bijzonderheden. De vergelijkende cijfers in de jaarstukken zijn conform (primaire) begroting.
In 2025 heeft er geen begrotingswijziging plaatsgevonden.

4.5 Resultaatanalyse

Het resultaat in de gepresenteerde jaarrekening is met een positief resultaat van € 550.000, uiteindelijk € 650.000 positiever dan begroot. De GGD GZ geeft (in de aanbiedingsbrief) als verklaring voor dit resultaat:

Veilig Thuis:	€ -/- 282.000	Hoog ziekteverzuim, kosten vervanging
Bijzondere zorg:	€ 53.000	Late invulling vacatures
JGZ:	€ 95.000	groot verloop management, minder inhuur
GL:	€ -/- 250.000	Doorlopen contracten facultatief preventie
AGZ:	€ 694.000	Lagere kosten forensische diensten, ontvangen subsidie, doorbelasten beheerskosten, niet verlengen van contracten.
Overig:	€ -/- 36.000	
	€ 274.000	
Egalisatie VT	€ 276.000	Egalisatie uniforme taak VT
Resultaat	**€ 550.000**	

De adviesfunctie constateert het volgende:

1. *Weergave stand algemene reserve*
   Op diverse plekken in de jaarrekening wordt een andere stand van de algemene reserve gepresenteerd. Bijvoorbeeld: bij het verloop van de algemene reserve (pagina 41) staat als stand algemene reserve einde boekjaar 2.148, terwijl als stand einde boekjaar 2025 bij het verloop van de reserves (pagina 67) 1.598 wordt gehanteerd.
   E.e.a. hangt logischerwijs samen met het voorstel tot resultaatbestemming. Advies is om een consistente stand van de AR te presenteren en bij afwijken, kort de reden van afwijkende presentatie te vermelden.

2. *Egalisatie Veilig Thuis*
   De egalisatie van het resultaat Veilig Thuis (uniforme deel) is in overeenstemming met afgesproken methodiek. Stand egalisatiereserve Veilig Thuis ultimo 2025 bedraagt afgerond € 104.000.

3. *Acquisitiedoelstelling*
   In de begroting is jaarlijks een acquisitiedoelstelling opgenomen van € 340.000.
   In de realisatie worden geen baten op de post acquisitiedoelstelling geboekt, waardoor deze in de toelichting op baten en lasten (pagina 73) als nadeel meetelt in het resultaat. Dit terwijl in de aanbiedingsbrief staat vermeld dat met een netto- realisatie van € 452.000 aan de doelstelling is voldaan. Dan zou je toch een voordeel verwachten in de Jaarrekening?
   De adviescommissie heeft navraag gedaan bij de GGD GZ: de extra inkomsten zitten in de subsidies gemeenten en overige opbrengsten, want moeten in de realisatie wel op de juiste categorieën landen. Goed dat dit onderdeel jaarlijks even extra belicht wordt in de aanbiedingsbrief, zodat de gemeenten inzicht houden in de daadwerkelijke (netto) realisatie van de acquisitiedoelstelling.

4. *Renteresultaat*
   In de paragraaf financiering is de tabel voor bepaling van het renteresultaat opgenomen. Deze tabel lijkt niet volledig ingevuld (onderdeel f Renteresultaat op het taakveld treasury ontbreekt).

De adviescommissie heeft navraag gedaan bij de GGD GZ: De GGD heeft geen interne doorbelasting van rente en daarom geen renteresultaat.
Advies is om dan 0 te hanteren bij onderdeel f. Zoals in de Jaarrekening GGD GZ 2023.

4.6 Balanstoelichting

Verder geen aanvullingen of opmerkingen over de gepresenteerde balans.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Er wordt voorgesteld aan het Algemeen Bestuur om het positieve resultaat van € 550.000 als volgt te bestemmen:

1. Storting van € 500.000 in een bestemde reserve inzake ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ, bedoeld voor de gezamenlijke frictiekosten van VRGZ en GGD.

   (Op 16 april a.s. wordt in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD GZ een definitief besluit genomen over de ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ en de inrichting van een aparte bedrijfsvoeringsorganisatie voor de GGD. Genoemde bestemde reserve is beoogde dekking voor een deel van de frictiekosten die de ontvlechting met zich meebrengt.)

2. Storting van € 50.000 in de algemene reserve.

Navraag bij de GR GGD over de storting van het totale resultaat 2025 in de algemene reserve heeft geleid tot volgend aanvullend inzicht: omdat nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden over de ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ-GGD, is in de jaarrekening 2025 het volledige resultaat bij de algemene reserve opgeteld. Na een besluit in juli 2026, wordt de mutatie geboekt (de nieuwe bestemmingsreserve gevormd) en wordt dit uiteindelijk in de jaarrekening 2026 zichtbaar.

4.8 Deelnemersbijdragen

In onderstaande tabel zijn de bijdragen per gemeente en per werkveld weergegeven als onderdeel van de totale bijdragen in 2025 (bron: jaarrekening 2025 GGD GZ, pagina 102). Dit betreft zowel uniforme als facultatieve bijdragen.

Totale bijdrage per gemeenten

	Uniforme bijdragen					Facultatieve taken					
Gemeenten	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Nu Niet Zwanger	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	Totaal
Berg en Dal	1.887.428	114.093	59.797	15.065	81.709	75.656	863	142.575	0	89.960	2.467.145
Beuningen	1.391.607	65.896	61.939	11.187	60.674	31.521	24.267	0	0	40.082	1.687.174
Buren	1.205.131	0	52.736	11.658	18.974	12.757	1.581	0	0	0	1.302.837
Culemborg	1.297.299	0	65.212	12.550	20.425	25.655	20.181	0	0	84.921	1.526.243
Druten	1.027.805	51.466	38.145	8.262	44.812	29.788	15.874	0	0	43.447	1.259.600
Heumen	889.591	33.614	41.520	7.100	38.511	12.002	0	54.081	0	32.773	1.109.191
Maasdriel	1.103.149	0	70.470	10.969	17.851	12.115	3.750	0	0	105.984	1.324.288
Neder-Betuwe	1.343.795	72.474	57.715	10.726	58.174	94.555	0	0	0	34.317	1.671.755
Nijmegen	12.937.500	510.908	333.410	77.903	422.534	1.066.614	388.086	2.306.196	25.001	1.659.468	19.727.620
Tiel	1.859.849	0	97.205	17.992	29.283	220.821	23.930	0	0	193.198	2.442.279
West Betuwe	2.293.814	0	148.687	22.190	36.115	31.058	0	0	0	198.035	2.729.898
West Maas en Waal	1.056.502	52.830	46.649	8.493	46.063	12.123	0	0	0	25.425	1.248.084
Wijchen	2.207.068	96.740	80.581	17.742	96.229	47.011	12.460	0	0	71.507	2.629.338
Zaltbommel	1.291.715	0	67.277	12.855	20.921	3.843	21.238	0	46.782	69.907	1.534.538
Totale bijdrage 2025	**31.792.253**	**998.020**	**1.221.344**	**244.692**	**992.275**	**1.675.516**	**512.231**	**2.502.852**	**71.783**	**2.649.025**	**42.659.990**

5. Gewijzigde begroting 2026

De kolom ‘begroting 2026’ in de programmabegroting 2027 komt overeen met de kolom ‘begroting 2026’ in de programmabegroting 2026. Er zijn gedurende het afgelopen jaar geen begrotingswijzigingen geweest. Er worden op termijn wel begrotingswijzigingen verwacht, zowel voor de begroting 2026 als voor de begroting 2027. Dit is het gevolg van de extra kosten die worden verwacht door de splitsing van de bedrijfsvoering van de VRGZ en de GGD GZ.

6. Begroting 2027

6.1 Algemeen

Ten opzichte van de programmabegroting 2026 heeft de GGD GZ een aantal (beleids)wijzigingen aangebracht in de programmabegroting 2027.

‘Gezonde kennis’, de borging van kennis over gezondheidsbevordering en specifieke thema's, is ondergebracht bij programma ‘Onderzoek, informatie en advies (OIA), in plaats van bij programma ‘Gezond Leven’. Hiermee verschuift 493.839 euro aan budget naar een ander programma. Beide programma's zijn onderdeel van de uniforme taken op basis van inwoners.

Daarnaast heeft de GGD GZ met ingang van 2026 de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg –9 mnd tot 4 jaar in de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe en Zaltbommel overgenomen van Santé Partners. De bijdrage van deze gemeenten aan de GGD GZ stijgen in totaal met 5,1 miljoen euro. Dit is opgenomen in de facultatieve taken.

Ten slotte zijn de GGD GZ en de VRGZ voornemens om hun gezamenlijke bedrijfsvoering te splitsen. Hiervoor loopt momenteel een traject. Omdat het besluit tot splitsing nog niet formeel is genomen, zijn de meerkosten die gepaard gaan met de splitsing nog niet opgenomen in de programmabegroting 2027. Na het definitieve besluit zou er een begrotingswijziging kunnen volgen om deze kosten te dekken. Het gaat om ongeveer 2,2 miljoen aan gezamenlijke eenmalige kosten voor de VRGZ en de GGD GZ waarvan 0,75 miljoen gedekt wordt door de bestemmingsreserve bij de GGD en maximaal 0,7 miljoen aan structurele kosten voor de GGD GZ.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

De adviesfunctie heeft de programmabegroting 2027 van de GGD getoetst aan de BRN-normen, BBV-normen en overige kaders.

- In de BRN-normen is voor de GGD GZ een indexatie voor 2027 opgenomen van 4,91%. Dit is opgebouwd uit een loonindexatie van 5,70% met een weging van 78%, een materiële index van 2,50% met een weging van 22% en een nacalculatie van –0,09%. Deze indexering mag alleen worden toegepast op de wettelijke taken van de GGD GZ;
- De norm voor overhead is conform de BBV-voorschriften maximaal 25%. In de programmabegroting 2027 van de GGD GZ is het overheadpercentage 23%. Dit percentage daalt naar verwachting de komende jaren tot 22%. In deze verwachting is de ontvlechting van de bedrijfsvoering GGD en VRGZ nog niet meegenomen;
- De meerjarenbegroting is sluitend;
- De BBV-taakvelden zijn op de juiste manier toegepast;
- De BBV-kengetallen netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen), solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte zijn weergegeven, echter is de toelichting op de kengetallen te algemeen. Uit de toelichting blijkt niet wat de hoogte van de kengetallen zegt over de financiële situatie van de GGD GZ;
- Er is een aparte paragraaf voor bedrijfsvoering.

De adviesfunctie concludeert dat de GGD GZ de gestelde kaders juist heeft toegepast.

6.3 Begrotingswijzigingen

De kolom ‘begroting 2026’ in de programmabegroting 2027 komt overeen met de kolom ‘begroting 2026’ in de programmabegroting 2026. Er zijn gedurende het afgelopen jaar geen begrotingswijzigingen geweest. Er worden

op termijn wel begrotingswijzigingen verwacht, zowel voor de begroting 2026 als voor de begroting 2027. Dit is het gevolg van de extra kosten die worden verwacht door de splitsing van de bedrijfsvoering van de VRGZ en de GGD GZ.

6.4 Begrotingsanalyse

Op 14 oktober 2025 heeft de GGD de kaderbrief ingediend bij de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Alle gemeenten hebben hun zienswijze ten aanzien van de kaderbrief vervolgens met de GGD GZ gedeeld. Hieronder volgen de belangrijkste onderdelen uit de zienswijzen en de reactie van de GGD GZ hierop:

- Gemeenten uiten hun zorgen over de splitsing bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ. Vooral op het gebied van de betrokkenheid van deelnemende gemeenten als financier. De GGD GZ geeft aan op welke momenten de colleges en raden zullen worden betrokken bij dit besluit. De extra kosten die betrekking hebben op de splitsing van de bedrijfsvoering zijn nog niet meegenomen in de begroting 2027;
- Gemeenten vragen aandacht voor de stijging van meldingen bij Bijzondere Zorg. De GGD GZ geeft aan dat zij zich inzetten om de werkvoorraad zo laag mogelijk te houden. Maar vanwege het achterblijven van een daling, hebben zij een uitzetting van 200.000 euro opgenomen in de begroting 2027;
- Gemeenten vragen de GGD GZ actief te sturen op een zo laag mogelijk risicoprofiel. GGD GZ geeft aan dat de ontvlechting van de bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ wel is opgenomen als risico, omdat er een kans is dat er wel besloten wordt tot ontvlechting, zonder dat er dekking voor de kosten tegenover staat;
- Gemeenten vragen om extra toelichting op de uitzettingen voor toezicht kinderopvang en Wmo. De GGD GZ heeft als reactie op de zienswijzen deze toelichting gegeven;
- Gemeenten vragen de GGD GZ om samenwerking en schaalvoordelen te realiseren bij de aanschaf van een nieuw zaaksysteem om kostenstijgingen te beperken. GGD GZ wacht niet met het aanschaffen van een nieuw zaaksysteem op de mogelijke samenwerking met andere partijen op het gebied van bedrijfsvoering. In de programmabegroting 2027 is een uitzetting van 51.000 euro opgenomen. De adviesfunctie is van mening dat de GGD GZ hier duidelijker had moeten aangeven waarom zij niet kunnen wachten op de mogelijke samenwerking om schaalvoordelen te behalen.

De kaderbrief en de zienswijzen hebben geleid tot de programmabegroting 2027 van de GGD GZ. Volgens de adviesfunctie zijn de volgende zaken uit de programmabegroting 2027 noemenswaardig. Ofwel omdat het om belangrijke zaken gaat, ofwel omdat de adviesfunctie hier nog vragen over heeft:

- De programmabegroting uniforme taken 2027 is ten opzichte van 2026 gestegen met 2.078.000 euro, waarvan 1.564.000 indexatie en 514.000 euro boven op de indexatie. De verdere specificatie van de stijging is te zien in onderstaande tabel:

Autonome ontwikkelingen	
Indexatie	1.564.000
wet- en regelgeving	82.000
Bijzondere Zorg	200.000
Nu Niet Zwanger	130.000
	1.976.000
Beleidsmatige ontwikkelingen	
Toezicht	102.000
	102.000
Totaal	**2.078.000**

- In de programmabegroting 2026 is een structurele besparing van 850.000 euro opgenomen. Eén jaar later wordt ongeveer 60% van omvang van deze besparing weer tenietgedaan door stijgingen in de begroting. De stijgingen vinden niet plaats op de onderdelen waar in 2026 een bezuiniging op plaatsvond;
- Wat niet is meegenomen in het overzicht met stijgingen, maar wat wel een extra bijdrage aan de GGD GZ is ten opzichte van de reguliere bijdrage, is de handhaving van de begroting van Veilig Thuis. Indien Veilig Thuis zich zou houden aan de reguliere begrotingssystematiek, zou de bijdrage dalen met 354.000 euro. Deze reguliere systematiek wordt gehanteerd sinds 2024 en zou in 2027 worden geëvalueerd, maar voor de evaluatie wordt deze al niet meer gehandhaafd als gevolg van inhoudelijke ontwikkelingen. De

adviesfunctie had het logischer gevonden als de berekeningssystematiek was aangepast na de evaluatie en gaat ervan uit dat de (berekening voor) de structurele bijdrage na de evaluatie niet automatisch op dit niveau blijft;

- De verwachte stand de algemene reserve 2026 in paragraaf 4.1 lijkt niet in lijn met de informatie in de jaarrekening. Op 31 december 2025 bedroeg de algemene reserve 1.598.000 euro. In het voorstel voor resultaatbestemming staat dat er 50.000 euro wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Dat zou de algemene reserve aanvullen tot 1.648.000 euro, terwijl in de begroting 1.643.000 euro staat. Daarnaast is ook onduidelijk waarom de algemene reserve in 2027 verder stijgt. De adviesfunctie verzoekt de GGD om dit nader te duiden;
- De verloopstaat in paragraaf 5.1.1 is onduidelijk. Zowel lagere kosten (afschrijvingen) als hogere kosten (kantoormiddelen) worden met een '-' aangeduid. De adviesfunctie verzoekt de GGD GZ om deze verloopstaat te verduidelijken.

De tabel hieronder bevat een overzichtelijke weergave van de wijzigingen van de uniforme taken op basis van inwoners in de programmabegroting 2027 ten opzichte van de programmabegroting 2026. Dit zijn de bedragen die die gemeenten zullen betalen aan de GGD GZ. De bedragen die de GGD GZ ontvangt voor de uniforme taken op basis van facturen en de facultatieve taken worden later vastgesteld door de realisatie of de subsidies van de deelnemende gemeenten. De gepresenteerde bedragen in deze begroting liggen daarom nog niet volledig vast.

						Mutaties 2027					
Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Indexering	Geindexeerde bedragen	Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma*	Begroting 2027
				4,91%							
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	9.247.949	454.074	9.702.023	27.235					9.729.258
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.355.965	164.778	3.520.743	9.883					3.530.626
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	184.053	9.037	193.090	542					193.632
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	3.334.871	163.742	3.498.613	9.821					3.508.434
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	324.365	15.926	340.291	955	51.000	51.000			443.246
Toezicht WMO Centrum gemeente	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	331.234	16.264	347.498						347.498
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	694.979	34.123	729.102	2.047					731.149
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	2.075.930	101.928	2.177.858	6.114			200.000		2.383.972
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	961.556	47.212	1.008.768						1.008.768
Veilig Thuis**	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.702.982	280.016	5.982.998	16.567					5.999.565
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.193.270	107.690	2.300.960						2.300.960
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	2.211.793	108.599	2.320.392	6.514				-493.839	1.833.067
OIA	7.1	Volksgezondheid	710.888	34.905	745.793	2.094				493.839	1.241.726
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	525.231	25.789	551.020						551.020
Totaal begroting			**31.855.066**	**1.564.083**	**33.419.149**	**81.772**	**51.000**	**51.000**	**200.000**	**0**	**33.802.921**

'* Gezonde Kennis is een onderdeel van OIA in plaats van Gezond Leven.

6.5 Deelnemersbijdragen

Op pagina 99, 100 en 101 van de programmabegroting 2027 staat een overzicht van de bijdragen van de verschillende gemeenten in 2027.

Opvallend is dat dat bijdragen van zes gemeenten aan de GGD GZ fors stijgen. Dit komt doordat de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg –9 mnd tot 4 jaar in de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe en Zaltbommel in 2026 door de GGD GZ is overgenomen van Santé Partners. De bijdrage van deze gemeenten aan de GGD GZ stijgen daarom in totaal met 5,1 miljoen euro. Dit is opgenomen in de facultatieve taken.

6.6 Meerjarenbegroting

Op pagina 74 van de programmabegroting 2027 is de meerjarenbegroting zichtbaar. Ten opzichte van de begroting 2027 bevat de meerjarenbegroting een aantal wijzigingen:

- De baten dalen met 1.357.000 euro als gevolg van de afbouw van de bijdrage Infectieziekte bestrijding voor pandemische paraatheid. Dit is zichtbaar op de volgende posten:
    - Subsidies Rijk
    - Overige opbrengsten

- Omdat de begroting van de GGD GZ ook meerjarig sluitend dient te zijn, dalen ook de lasten met 1.357.000 euro. Dit is zichtbaar op de volgende posten:
    - Personeelskosten
    - Communicatieapparatuur
    - Algemene kosten

Het valt de adviesfunctie op dat het niet doorvoeren van de verlaging van de bijdrage van Veilig Thuis doorloopt in de meerjarenbegroting, terwijl de belangrijkste reden voor het niet verlagen de hoge werkvoorraad is die eind 2025 is opgebouwd. De adviesfunctie gaat ervan uit dat de begrotingssystematiek van Veilig Thuis wordt geëvalueerd in 2027 en dat de hoogte van de bijdrage in 2027 niet automatisch het uitgangspunt voor de meerjarenbegroting is.

De adviesfunctie neemt de meerjarenbegroting op dit moment voor kennisgeving aan.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten						
Bijdrage deelnemende gemeenten	31.792	31.855	33.803	33.803	33.803	33.803
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	3.456	3.847	3.973	3.973	3.973	3.973
Subsidies Rijk	6.055	5.776	6.368	6.368	5.034	5.034
Subsidies Gemeenten *	7.411	6.216	12.937	12.937	12.937	12.937
Overige opbrengsten	6.257	4.810	4.909	4.909	4.885	4.885
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	340	340	340
Totaal baten	**54.972**	**52.843**	**62.329**	**62.329**	**60.972**	**60.972**
Lasten						
Personeelskosten	40.123	37.948	46.207	46.207	45.017	45.017
Huisvestingskosten	2.000	2.367	2.370	2.370	2.370	2.370
Kantoormiddelen	90	171	138	138	138	138
Medische kosten	1.623	1.191	1.510	1.510	1.510	1.510
Communicatieapparatuur	2.408	1.887	2.221	2.221	2.270	2.270
Vervoermiddelen	79	52	93	93	93	93
Afschrijvingen	1.031	1.281	1.269	1.269	1.269	1.269
Algemene kosten	3.671	3.345	3.930	3.930	3.713	3.713
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.654	4.392	4.457	4.457	4.457	4.457
Voorlichting	99	36	34	34	34	34
Rentebaten en -lasten	-78	173	99	99	99	99
Totaal lasten	**54.698**	**52.843**	**62.329**	**62.329**	**60.972**	**60.972**
Totaal saldo van baten en lasten	**274**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	276	0	0	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**550**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	**550**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* Uitzetting Jeugdgezondheidszorg 0 - 4-jarigen Rivierenland

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

Rekening 2025

Saldo algemene reserve begin boekjaar:	€ 1.598.000
Voorgestelde resultaatbestemming 2025:	€ 550.000
Algemene reserve na resultaatbestemming:	€ 2.148.000

De streefwaarde voor het benodigde niveau van de algemene reserve bedraagt € 1.699.000. In de berekening van de maximale streefwaarde van de algemene reserve wordt uitgegaan van 494 medewerkers dat overeenkomt met de vermelding in paragraaf 4.4.7 Samenstelling personeelsbestand.
De algemene reserve na resultaatbestemming ligt boven de streefwaarde.

Begroting 2027

De verwachte stand de algemene reserve 2026 in paragraaf 4.1 lijkt niet in lijn met de informatie in de jaarrekening. Op 31 december 2025 bedroeg de algemene reserve 1.598.000 euro. In het voorstel voor resultaatbestemming staat dat er € 50.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve, waarmee de algemene reserve wordt aangevuld tot € 1.648.000.
De streefwaarde voor het benodigde niveau van de Algemene Reserve bedraagt € 1.933.000. Dit is berekend over € 1.000 per medewerker, 0,5% over opgenomen gelden, 1% van de totale uitgaven en 3% over inkomsten niet zijnde uniforme bijdrage.

7.2 Bestemmingsreserves

In 2019 is besloten om de vrijvallende onderhoudsvoorziening van het pand aan de Groenewoudseweg te doteren aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve frictiekosten huisvesting. Eind 2025 bedroeg deze bestemde reserve € 227.000. Deze bestemde reserve is gevormd om versnelde afschrijvingslasten van het huidige hoofdkantoor te dekken en toekomstige dubbele lasten op te vangen. In de begroting 2027 en verder staat deze € 227.000 begroot.
In 2023 is besloten om een egalisatiereserve voor Veilig Thuis te vormen met een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis. Deze reserve is bedoeld om schommelingen in aantallen verrichtingen op te vangen. De hoogte van deze reserve bedroeg per 31-12-2024 € 380.000. Het resultaat Veilig Thuis bedroeg in 2025 € 276.000 negatief dat is ontstaan door vervanging van langdurig zieken. Conform afspraken is dit tekort opgenomen uit de egalisatiereserve waarmee de stand van deze reserve per 31-12-2025 is gedaald naar € 104.000. In de begroting 2027 en verder staat deze € 104.000 begroot.

7.3 Risico's

De genoemde risico's zijn weergegeven in zowel de rekening 2025 als de begroting 2027. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

- De Algemene Reserve wordt opgevoerd als de 'totaal beschikbare weerstandscapaciteit'. Het verschil tussen de berekende risico's en de omvang van de Algemene Reserve (€ 4.694.000 – 2.148.000 = € 2.546.000) is derhalve niet afgedekt. De deelnemende gemeenten worden zoals in voorgaande jaren, geadviseerd om in hun paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rekening te houden met het gedeelte van de risico's van de GGD GZ, dat niet wordt afgedekt door de beschikbare reserves in de gemeenschappelijke regeling, en hun aandeel op te nemen.
- Er is niet inzichtelijk gemaakt hoe de top 10 risico's zijn toebedeeld in de categorieën (1) nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke, (2) maatschappelijke, (3) economische en (4) middelen, organisatie

medewerkers en efficiency zoals opgenomen in tabel 4.1.2 pagina 42 van de rekening. De Adviesfunctie adviseert dit in een volgende rekening wel inzichtelijk te maken voor een heldere indeling.

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Vaststellen zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 van de GGD Gelderland-Zuid		
Indiener: Claudia Barten Fractie: Kernachtig Druten		
Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)? o Verduidelijking van de planning		
NR	**FORMULERING VRAAG** *Datum ingekomen:*	**ANTWOORD VRAAG** *Datum antwoord: 3-6-26*
1	*Op welk termijn horen wij over de onderbouwing van de ontvlechtingsbegroting waar de Raad haar zienswijze op kan afgeven?*	De begrotingswijziging **2026** betreffende de <u>frictiekosten</u> 'ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ-GGD' ontvangen de Raad nog voor de zomervakantie van het DB VRGZ en DB GGD GZ. De begrotingswijziging **2027** betreffende de <u>structurele kosten</u> 'inrichting bedrijfsvoering bij de GGD' ontvangen de Raad in 2027, tegelijk met de conceptbegroting 2028. Dit is in maart 2027. Bij een begrotingswijziging heeft de raad zoals gebruikelijk 12 weken de tijd om daar een zienswijze op uit te brengen.

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7898
Extern Zaak ID	Z/26/351520
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	6.08
Titel	Vaststellen zienswijze jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 MARN
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Thoonen, R. (Ronald)

Bijlagen
Beslisnota raad - Jaarstukken 2025 MARN
Zienwijze jaarstukken 2025 MARN Druten
Bijlage 1 - Advies rapport jaarrekening 2025 begroting 2027
Bijlage 2 - MARN jaarverslag 2025
Bijlage 3 - MARN begroting 202
Bijlage 4 - MARN accountantsverslag 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	12 mei 2026
Rondetafelgesprek raad Druten	4 juni 2026
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van (verbonden partij), waarin staat opgenomen dat:

a. Ingestemd wordt met de jaarrekening van 2025;

b. Ingestemd wordt met het gerealiseerd resultaat 2024 groot € 2.107.294;

c. Ingestemd wordt met de vrijval over 2025 uit de bestemmingsreserve van € 485.800 uit te keren, waarvan € 457.848 aan de 7 deelnemende MARN gemeenten en € 27.952 aan de gemeente West Maas en Waal, conform de gemaakte afspraken bij uittreding West Maas en

Waal, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2025, opgenomen in de BRN 2026;

d. Ingestemd wordt met het resultaat ad €100.503 toe te voegen aan de resultaatsreserve van de MARN;

e. ingestemd wordt met de uitkering van € 1.745.044 aan dividenduitkering 2024 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2024;

f. Ingestemd wordt met de uitkering van € 261.756 aan dividendbelasting 2024 (vanuit de ARN);

g. Ingestemd wordt met uitkering van de bedragen C en E, in twee delen (juli en oktober 2026).

h. In te stemmen met de begroting 2027 van de MARN.

i. de meerjarenbegroting van 2027 tot 20230 voor kennisgeving aangenomen is.

Stemming

17 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie Dorpslijst Afferden	
Kuipers, Femke Pieters, Richard	
Fractie Dorpslijst Horssen	
Groenen, Paul	
Fractie Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid	
Enkur, Mustafa Meeuwsen - van Rhijn, Linda Thoonen, Ronald	
Fractie Kernachtig Druten	
Arts, Kees Barten, Claudia Diebels, Gert Jan Klok, van de, Roos Kolvenbach, Maikel Zwaluw, van der, Gydo	
Fractie PRO Druten	
Moerenhout, Eric Mooren, Jeroen	
Fractie Welzijn Druten	
Aslan, Haci	

Gemeente Druten

Biesen, den, Dylan Dekkers, Karen	

Besluit (Aangenomen conform voorgesteld besluit)

De gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van (verbonden partij), waarin staat opgenomen dat:

a. Ingestemd wordt met de jaarrekening van 2025;

b. Ingestemd wordt met het gerealiseerd resultaat 2024 groot € 2.107.294;

c. Ingestemd wordt met de vrijval over 2025 uit de bestemmingsreserve van € 485.800 uit te keren, waarvan € 457.848 aan de 7 deelnemende MARN gemeenten en € 27.952 aan de gemeente West Maas en Waal, conform de gemaakte afspraken bij uittreding West Maas en Waal, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2025, opgenomen in de BRN 2026;

d. Ingestemd wordt met het resultaat ad €100.503 toe te voegen aan de resultaatsreserve van de MARN;

e. ingestemd wordt met de uitkering van € 1.745.044 aan dividenduitkering 2024 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2024;

f. Ingestemd wordt met de uitkering van € 261.756 aan dividendbelasting 2024 (vanuit de ARN);

g. Ingestemd wordt met uitkering van de bedragen C en E, in twee delen (juli en oktober 2026).

h. In te stemmen met de begroting 2027 van de MARN.

i. de meerjarenbegroting van 2027 tot 20230 voor kennisgeving aangenomen is.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/351520

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze concept Jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 MARN

Collegedatum: 12 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027-2030 van (verbonden partij), waarin staat opgenomen dat:

a. Ingestemd wordt met de jaarrekening van 2025;
b. Ingestemd wordt met het gerealiseerd resultaat 2024 groot € 2.107.294;
c. Ingestemd wordt met de vrijval over 2025 uit de bestemmingsreserve van € 485.800 uit te keren, waarvan € 457.848 aan de 7 deelnemende MARN gemeenten en € 27.952 aan de gemeente West Maas en Waal, conform de gemaakte afspraken bij uittreding West Maas en Waal, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2025, opgenomen in de BRN 2026;
d. Ingestemd wordt met het resultaat ad €100.503 toe te voegen aan de resultaatsreserve van de MARN;
e. ingestemd wordt met de uitkering van € 1.745.044 aan dividenduitkering 2024 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2024;
f. Ingestemd wordt met de uitkering van € 261.756 aan dividendbelasting 2024 (vanuit de ARN);
g. Ingestemd wordt met uitkering van de bedragen C en E, in twee delen (juli en oktober 2026).
h. In te stemmen met de begroting 2027 van de MARN.
i. de meerjarenbegroting van 2027 tot 20230 voor kennisgeving aangenomen is.

Aanleiding
Een gemeenschappelijke regeling zendt jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. Dit is in overeenstemming met de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
dd-mm-yyyy	Besluit

Gewenst resultaat
Volgens de bepalingen van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de gemeenteraad de mogelijkheid zienswijzen in te dienen op het jaarverslag, de jaarrekening en de ontwerpbegroting. Na de zienswijzeprocedure zullen de Jaarstukken worden vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 2 juli. De begroting stelt het algemeen bestuur op 2 juli vast.

Argumenten
1.1. Het indienen van zienswijzen is geregeld in de gemeenschappelijke regeling GMR en de Wgr
1.2. De behaalde resultaten passen wel binnen de ambitie van de gemeente.
1.3. De jaarrekening en begroting geven aanleiding tot het indienen van een zienswijze.
1.4. Er is een verslag en controleverklaring van de accountant.
1.5. De regionale opgaven zijn vertaald in de conceptbegroting.

Tegenargumenten en risico's
1.1. Het kenbaar maken van een zienswijze op de jaarstukken en begroting is geen wettelijke verplichting.

Financiële gevolgen
De gemeente Druten ontvangt over het boekjaar 2025 een dividenduitkering van €146.400 in 2026. In de perspectiefnota wordt dit bedrag incidenteel opgenomen in de begroting van 2026.
Het dividend wordt administratief verantwoord op grootboekrekening 605018 en kostensoort 452001.

Communicatie
Niet van toepassing.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na vaststelling van de zienswijzebrief door de raad zal deze voor (datum) aan de (gemeenschappelijke regeling) worden toegezonden. De zienswijzeprocedure voor de begroting en jaarstukken loopt tot (datum). Voor deze data delen wij onze reactie op de jaarstukken en de ontwerpbegroting. Wij stellen u voor de zienswijze op de jaarstukken en de begroting in één brief op te nemen.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Voorstel
Advies

Gemeente Druten

Gemeente Druten
Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

contactpersoon
Matthijs Wikkerink
t +31681033859
ons kenmerk
Z/26/351520

datum 7 mei 2026
onderwerp zienswijze concept Jaarstukken 2025 en concept begroting 2027-2030 MARN
verzonden

Geachte bestuur,

Wij hebben van u op 9 april de volgende stukken ontvangen: Jaarrekening 2025, Begroting 2026 en Meerjarenraming 2027-20230.

Met deze brief geven wij onze zienswijze daarop. Bij de beoordeling van de stukken hebben wij gebruik gemaakt van het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen. Wij ondersteunen de conclusies uit dit advies en onze zienswijze is dan ook in lijn daarmee.

Wij stemmen in met;
a. de jaarrekening van 2025;
b. het gerealiseerd resultaat 2024 groot € 2.107.294;
c. de vrijval over 2025 uit de bestemmingsreserve van € 485.800 uit te keren, waarvan € 457.848 aan de 7 deelnemende MARN gemeenten en € 27.952 aan de gemeente West Maas en Waal, conform de gemaakte afspraken bij uittreding West Maas en Waal, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2025, opgenomen in de BRN 2026;
d. het resultaat ad €100.503 toe te voegen aan de resultaatsreserve van de MARN;
e. de uitkering van € 1.745.044 aan dividenduitkering 2024 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2024;
f. de uitkering van € 261.756 aan dividendbelasting 2024 (vanuit de ARN);
g. uitkering van de bedragen C en E, in twee delen (juli en oktober 2026).
k. De begroting 2027 van de MARN.

Daarnaast hebben wij kennis genomen van de meerjarenbegroting van 2027-2030.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Druten

S.W.P.J. Sengers
voorzitter

P.G.J.M. van Boxtel
griffier

Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Natalia Ricardo
Elise van Vuuren
April 2026

Adviesrapport
Jaarstukken 2025
&
Begroting 2027
MARN

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
.....in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2025 4
1.2 Advies bij de begroting 2026 en 2027 4
2. Kaders **5**
2.1 BRN-normen 5
2.2 Overige kaders 5
3. Algemeen **6**
4. Jaarstukken 2025 **7**
4.1 Algemeen 7
4.2 Controleverklaring accountant 8
4.3 Fiscaliteiten 8
4.4 Begroting 2025 en managementrapportages 8
4.5 Resultaatanalyse 8
4.6 Balanstoelichting 8
4.7 Voorstel bestemming resultaat 10
5. Begroting 2026 en 2027 **11**
5.1 Algemeen 11
5.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 11
5.3 Gewijzigde begroting 2026 11
5.4 Begrotingsanalyse 2027 11
5.5 Meerjarenbegroting 11
6. Weerstandsvermogen **12**
6.1 Algemene reserve 12
6.2 Resultaatreserve 12
6.3 Bestemmingsreserves 12
6.4 Risico's 13

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2025

Rekeningresultaat: € 2.107.294

Bestemmingsreserve duurzame financiering € 100.503

Dividenduitkering ARN € 2.006.791

Uitkering reserve gronden € 485.796

Gerealiseerd resultaat 2025 is € 2.107.294.

Voorstel MARN: € 2.006.791 (div. uitkering ARN) plus € 485.796 (uitkering reserve gronden uit keren aan gemeenten (juli en okt.)

Goedkeurende accountantsverklaring.

VERMOGENSPOSITIE

Bestemmingsreserves

€ 6.987.985 voor vrijval reserves**

€ 6.502.190 na vrijval reserves***

Na vrijval uitkering reserve uit 2025 in 2026, zie bijlage 1.

BEGROTING 2026 en 2027

2026 sluitend

2027 sluitend

BBV proof

Voldoet aan de BRN van 4,15%

De meerjarenbegroting 2027-2030 is opgenomen

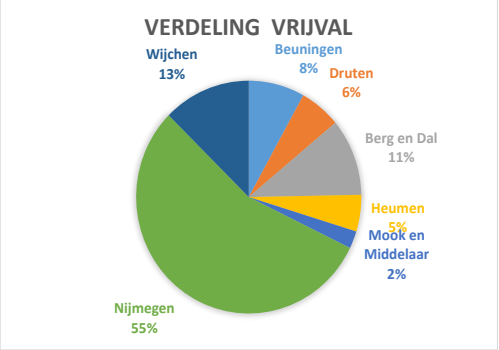

ADVIES

- in te stemmen met de jaarstukken 2025 en het resultaatbestemmingsvoorstel

- in te stemmen met de (gewijzigde) begroting 2026 en de begroting 2027

- de meerjarenraming 2026 -2030 voor kennisgeving aan te nemen

Deelnemersaandeel in resultaat & vrijval gronden

Gemeente	Inwoners 1-1-2024	Dividend ARN * 2024	Voorstel uitkering in 2026**	Begroting 2027 bestemming reserve***
Beuningen	26.673	159.600	38.600	39.425
Druten	19.700	117.900	28.500	29.365
Berg en Dal	35.920	214.900	52.000	52.882
Heumen	16.930	101.300	24.500	24.969
Mook en Middelaar	8.134	48.700	11.800	11.964
Nijmegen	185.750	1.111.400	269.000	279.032
Wijchen	42.303	253.100	61.300	62.274
West Maas en Waal	nvt	nvt	27.952	30.554
Totaal	335.410	2.006.800	485.800	530.465

*Verdeling dividend o.b.v. inwonersaantal 1-1-2024. Dividendbelasting wordt aan gemeenten betaald.

**Afgerond

***Inwoneraantallen BRN 2027

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van GR MARN.
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die GR MARN vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2027, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2025 en resultaatbestemming 2025.
Op 09-04-2026 hebben wij onze bevindingen besproken met mw Belinda Giesendorf, secretaris van de MARN, de heer M. van Rooij en de heer Marc Peters, controller(s) van de MARN.

Tijdschema zienswijze

Het dagelijks bestuur van de MARN heeft de (concept) jaarstukken 2025 en de begroting 2027 aan de deelnemende gemeenten op 10 april 2026 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 24 april 2026 en zullen gemeenten uiterlijk in juni 2026 hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 2 juli 2026.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de AGR (Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen) opgericht (hierna: Adviesfunctie, wij of AGR).

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2027 is 4,15%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2027. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor GR MARN verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2027. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GR MARN om:

A. In te stemmen met de jaarrekening van 2025;
B. In te stemmen met het gerealiseerd resultaat 2024 groot € 2.107.294;
C. In te stemmen met de vrijval over 2025 uit de bestemmingsreserve van € 485.800 uit te keren, waarvan € 457.848 aan de 7 deelnemende MARN gemeenten en € 27.952 aan de gemeente West Maas en Waal, conform de gemaakte afspraken bij uittreding West Maas en Waal, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2025, opgenomen in de BRN 2026;
D. In te stemmen met het resultaat ad €100.503 toe te voegen aan de resultaatsreserve van de MARN;
E. In te stemmen met de uitkering van € 1.745.044 aan dividenduitkering 2024 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2024;
F. In te stemmen met de uitkering van € 261.756 aan dividendbelasting 2024 (vanuit de ARN);
G. In te stemmen met uitkering van de bedragen C en E, in twee delen (juli en oktober 2026).

1.2 Advies bij de begroting 2026 en 2027

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GR MARN om:

A. In te stemmen met de begrotingswijzigingen 2026 van de begroting 2026.
B. In te stemmen met de begroting 2027 van de MARN.
C. De meerjarenbegroting van 2027 tot 2030 voor kennisgeving aan te nemen.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om bij de bepaling van hun weerstandsvermogen rekening te houden met de risico's zoals opgenomen in tabel 5 op bladzijde 11 van de begroting van 2027 van de MARN. Dit naar rato van inwonersaantallen uit de BRN 2026.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De index op de gemeentelijke bijdrage voor 2027 is 4,15%.

De BRN-indexering op de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald op de in de mei- en september circulaire gepubliceerde indexcijfers, welke gebaseerd zijn op het CEP (Centraal Economisch Plan, meicirculaire) en de MEV (Macro Economische Verkenningen, septembercirculaire):

1. Het gaat om de volgende indexcijfers:
a. de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers;
b. prijs Bruto Binnenlands Product (PBBP) als indexering voor de materiële lasten.

2. Deze indexering wordt met een weging van 70% voor loon en 30% voor materieel berekend tot één BRN-index voor de gemeentelijke bijdragen.

3. Er wordt één jaar geactualiseerd, gebaseerd op de gegevens uit de MEV (septemberpublicatie 2025). Deze actualisatie is verwerkt in de BRN-index 2027.

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn, onder andere, van kracht:
Het BBV (besluit begroten en verantwoorden).
De op dit moment geldende gemeenschappelijke regeling van GR MARN.
De kaders betreffend risicobeheer zijn vastgelegd in de Verordening Financieel beleid, beheer en organisatie MARN 2024 en Treasury-statuut-MARN van 2024.
Controleverordening MARN 2024.
Nota weerstandsvermogen 2025-2029 (wordt vastgesteld in het AB van juli 2026).
Besluiten van het Algemeen en Dagelijks Bestuur.
Gemeentewet
Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR

Kader weerstandsvermogen GR-en

Het tot eind 2024 geldende kader weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regelingen dateerde van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het PFO en vastgelegd in de BRN 2016. Onder meer de bepaling van de risico's en wie daar verantwoordelijk voor dient te zijn en het WVM voor moet hebben, maakt onderdeel uit van dit kader.

In dit kader van 2014 was, onder meer, bepaald dat voor politiek/bestuurlijke risico's (strategisch) de deelnemende gemeenten aan zet zijn en dat voor bedrijfsvoeringsrisico's een reserve bij de GR aanwezig hoort te zijn.

In 2024, is, door de AGR, een uitgebreide inventarisatie gemaakt of het bestaande kader actualisatie behoefte. Dit is in overleg met/met medeweten van de controllers van de 5 GR-en gedaan.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor in eerste instantie tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit. Uitkomst van de inventarisatie en het verdergaande onderzoek door de AGR naar het geldende kader was dat het kader geen inhoudelijke actualisatie behoefte en dat het huidige kader gehandhaafd kon worden. Het onderwerp is ook toegelicht door de AGR tijdens het PFO van 28 november 2024 en besproken door de wethouders financiën.

Het PFO Financiën heeft op 28 november 2024, na bespreking, het besluit genomen dat het kader WVM van 2014 inhoudelijk werd gehandhaafd en het kader per die datum van 28 november 2024 in zijn geheel opnieuw bekrachtigd.
Dit hield, onder meer, in dat:

a. de in het kader WVM van 2014 vastgestelde normen voor het WVM (onder 3.a tot en met 3.d van het kader (peildatum 31 -12-2025) gehandhaafd blijven;
b. indien van onder 3.a tot en met 3.d bedoelde normen door een GR wordt afgeweken, de motivatie voor de afwijking zal blijken uit een AB besluit van betreffende GR;
c. de politiek/bestuurlijke (strategische) keuzes aan gemeenten zijn en blijven, met bijbehorend WVM. Dit aangezien de GR-en taken uitvoeren voor de deelnemers in het kader van verlengd lokaal bestuur.

Het kader is hiermee als geheel opnieuw bekrachtigd en vervolgens zodanig vastgelegd in de BRN 2027.

3. Algemeen

Een gemeenschappelijke regeling is een besluit tot samenwerking tussen bestuursorganen, in dit geval van gemeenten, ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die bestuursorganen. In de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) is geregeld hoe een gemeenschappelijk regeling moet worden ingericht. Hierna volgen de algemene bevindingen over de begroting en de jaarstukken.

De Gemeenschappelijke Regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (GR MARN) is een gemeentelijke regeling bestaande uit 7 gemeenten: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. De GR MARN ondersteunt de deelnemende gemeenten bij de bescherming van het milieu, waaronder de verwijdering van afvalstoffen. Een belangrijke functie van GR MARN is dat zij sinds 1985 aandeelhouder is van afvalenergiecentrale ARN B.V. in de gemeente Beuningen. Door de huidige taken is de ondersteuning sinds 2018 beperkt tot een minimale formatie (secretaris 0,3 fte) die door de Dar N.V. uitgevoerd wordt, aldus de MARN.

De MARN dankt haar bestaansrecht in financiële zin voor een groot deel aan het bestaan van ARN B.V. De enige “inkomsten” van MARN zijn de opbrengsten (rentebaten en aflossing) van een lening aan de ARN. Uit het voordelig saldo op het product afvalverwerking dekt de MARN de kosten.

Bestuur
Het huidige bestuur bestaat uit de volgende portefeuillehouders: de heer T. van Elferen als voorzitter GR MARN, de heren H. Rodoe: portefeuillehouder financiën, P. Cobussen, T. van Bronkhorst, R. Thoonen, A. ten Westeneind en P. Baneke zijn de overige bestuursleden.

Uittreden Gemeente West Maas en Waal
De Gemeente West Maas en Waal is per 1 januari 2022 uitgetreden. Het uittredingsverzoek is in de jaarstukken van 2021 verwerkt. Zie § 4.1.

Gronden
De MARN heeft in 2017 alle gronden verkocht aan de ARN B.V. Hierdoor zijn alle inkomsten uit huur en pacht van gronden vervallen.

Vrijval bestemmingsreserve
De opbrengst uit voormelde grondverkoop aan de ARN B.V. is gestort in de Bestemmingsreserve *“Uitkering gemeenten”*. Jaarlijks komt een bedrag vrij en wordt aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd, conform *Schema vrijval en uitkeringen aan gemeenten sinds 2017* in de bijlage.

MARN en de energietransitie/ circulariteit in de regio
De verkenning van de toekomst van de MARN, mede in relatie tot de energietransitie van de deelnemende gemeenten leidde in 2020 tot de conclusie dat MARN zich gaat ontwikkelen naar een MARN+. De plus geeft een actievere invulling van het aandeelhouderschap in de ARN aan en het benutten van dit aandeelhouderschap bij de energietransitie. In 2023 heeft het Dagelijks en Algemeen Bestuur meermaals nader over de invulling van MARN+

gesproken en is besloten om een senior adviseur als linking pin tussen de gemeenten en ARN aan te stellen. Deze adviseur kan, door middel van inzicht in de kansrijke projecten bij ARN op het gebied van energietransitie en circulariteit, de verbinding maken naar de MARN-gemeenten en een actieve rol in de afstemming hierover op zich nemen. Dit alles in nauwe verbinding met het bestuur van MARN

In november 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten financiële ondersteuning te geven aan de Circulaire Raad. Vanuit GR MARN hebben twee bestuursleden zitting in deze samenwerking. Het afgelopen jaar is verder ingezet om ontwikkeling te geven aan de circulaire economie in de regio. Het Algemeen bestuur heeft besloten om de bijdragen aan de Circulaire Raad, en daarmee aan de energietransitie in de regio, te continueren tot en met 2027.

Inmiddels wordt gedacht aan aansluiting bij de Visie en Samenwerkingsagenda van de Regio Nijmegen op het onderdeel energietransitie. Dit wordt in 2026 nader uitgewerkt.

Tarievenonderzoek
De MARN heeft een langdurige doorlopende overeenkomst voor het aanleveren van verschillende afvalstromen met ARN, waaronder restafval en GFT. De MARN beoordeelt de verhouding met ARN op transparantie en streeft waar mogelijk naar een verlaging van het tarief en het verder inzetten op duurzaamheid.

In 2024 is een tarievenonderzoek uitgevoerd bij de ARN door Buiten Organisatieadvies. Op basis van het onderzoek kan geconcludeerd worden dat:

Sprake is van marktconformiteit
• De ARN-tarieven zijn in samenhang marktconform
• De Marktconformiteit verschilt per afvalstroom
• De ARN draagt gericht bij aan maatschappelijke doelen

Handelingsperspectief tariefbepaling;
• Ruimte voor tariefsverlaging wordt bepaald door winstgevendheid én toekomstige investeringen
• Voor verdieping op handelingsperspectief is inzicht in de kostprijs en tarieven bedrijfsafval nodig.

4. Jaarstukken 2025

4.1 Algemeen

In algemene zin verwijzen wij hier naar de inhoud van het jaarverslag en hieronder geven wij hier de belangrijkste gebeurtenissen van afgelopen jaar weer.

Afspraken uittreding gemeente West Maas en Waal
De MARN heeft de afspraken (conform de definitieve versie van de jaarrekening 2021 (versie 2) over de uittredende gemeente West Maas en Waal als volgt in de jaarrekening 2024 verwerkt:

A. Het ***financieel nadeel*** van de MARN a.g.v. apparaatskosten vanwege het uittreden (ad € 77.127) wordt door de gemeente West Maas en Waal (jaar 2021 tot en met 2025) gecompenseerd.
B. Het ***recht*** van de gemeente West Maas en Waal om jaarlijks haar deel uit de bestemmingsreserve gronden tot en met 2036 (ad € 505.430) uit de vrijval van de reserve en de rentebaten (€ 144.622) te ontvangen, conform schema uit 2017 in de bijlage 1. Het totaalbedrag van dit recht is in totaal ad € 650.052.
Als verdelingsmaatstaf is het inwonersaantal (periode 2018 t/m 2021) gehanteerd zoals opgenomen in de BRN 2019, 2020, 2021 en 2022.

De rentebaten (B) van de gemeente WMW worden verrekend (tot en met 2025) met de vordering (A) op de gemeente WMW.

4.2 Controleverklaring accountant

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid verantwoording zoals deze door het DB is afgegeven. Deze controleverklaring is op 26 maart 2026 door de MARN ontvangen. De jaarrekening voldoet aan de wettelijke financiële kaders (o.a. Wet Fido, het BBV en de WNT), aldus de accountant.

4.3 Fiscaliteiten

BTW: ten aanzien van de BTW geldt dat de GR MARN niet BTW plichtig is.

VPB
Na verkoop van de grond heeft de GR MARN geen ondernemersactiviteiten meer voor de omzetbelasting. Ten aanzien van de VPB is gesteld dat de verkoop van gronden als vermogensbeheer beschouwd wordt en de overige activiteiten[1] als niet VPB- plichtig zijn.

4.4 Begroting 2025 en managementrapportages

De adviesfunctie heeft in haar adviesrapport van 2023 geadviseerd aan de MARN om toekomstige tussentijdse begrotingswijzigingen aan de raden voor te leggen conform de kaders; dit voor de zienswijzen. De MARN heeft toegezegd hier alert op te zijn.

4.5 Resultaatanalyse

De jaarrekening van de MARN sluit met een voordelig saldo van €2.107.294. Dit resultaat is voornamelijk ontstaan door de dividenduitkering uit het resultaat van de ARN in 2024 (ad. € 2.006.791). Zonder de dividenduitkering vanuit de ARN, was de winst van de MARN € 100.503 geweest tegen een begroot resultaat van € 95.204.

In principe worden de kosten van de MARN bekostigd uit de rentebaten vanuit de lening aan de ARN. In 2025 was dit bedrag € 227.626 cf. bijlage 1 uit 2017. Uit deze rentebaten komt een bedrag ad € 12.788 ten gunste van de gemeente West Maas (WMW). Tot en met 2025 verrekent de MARN dit bedrag met haar ***financieel nadeel*** [2] (ad € 15.425) vanwege het uittreden van de gemeente WMW uit de regeling.

De werkelijke kosten van de MARN in 2025 zijn € 241.286 en zijn jaarlijks als volgt verdeeld:

A. € 60.500 aan de circulaire raad en Cirkelstad betaald
B. € 77.852 aan personeel
C. € 86.948 afvalverwerking en rentelasten
D. € 15.987 overige kosten

4.6 Balanstoelichting

Activa

De bezittingen van de MARN zijn voornamelijk **financiële (vaste en vlottende) activa**:

€ 1.701.676 Kapitaalverstrekking aan deelneming ARN (zie deelneming)

€ 7.175.930 Lening aan deze deelneming (zie deelneming).

€ 2.138.656 Vlottende activa tegen een bedrag ad € 1.751.012 per ultimo 2024.

Passiva Eigen vermogen

1 De MARN ondersteunt de deelnemende gemeenten bij de bescherming van het milieu op de onderwerpen afval, bodem, externe veiligheid handhaving, klimaat en energie, aldus de site van de MARN

2 Zie paragraaf 4.1, pagina 7.

Sinds 2017 is besloten om het totaal vermogen van de MARN terug te brengen naar € 0, door een deel van de verkoopopbrengst uit de gronden jaarlijks vrij te laten vallen. Tegelijkertijd is in 2022 besloten om een resultaatsreserve in te stellen en daarin jaarlijks de exploitatieresultaten toe te voegen. De resultaatsreserve per 1-1-2025 is € 240.605 zijnde het resultaat uit 2023 en 2024.
Door de dividenduitkering uit de winst 2024 van de ARN B.V.is het eigen vermogen van de MARN met € 2.006.791 toegenomen en het totaal ultimo 2025 is € 9.335.878.

Zie posten in tabel §6.3 bestemmingsreserves.

De schulden van de MARN zijn:

Langlopende schulden = € 1.510.401, zijnde:

€ 1.165.020 Lening ter bekostiging van de deelname aan de ARN. Zie *deelneming ARN B.V.*

€ 345.382 Recht uitgetreden gemeente West Maas en Waal afspraken uit 2021.

Kortlopende schulden = € 126.617, zijnde:

€ 126.617 Nog te betalen posten

Voorziening apparaatskosten uittreden WMW = € 15.425.

Bedrag wordt jaarlijks verrekend met het recht dat de WMW tegoed heeft vanuit de MARN.

Nota weerstandsvermogen
Sinds 2014 is door het algemeen bestuur besloten dat de MARN geen ander weerstandsvermogen dient aan te houden dan de in de begroting opgenomen post onvoorzien van € 10.000. In 2022 heeft het AB van MARN besloten om een resultaatreserve in te stellen met het oog op duurzame financiering van de MARN.

Deelneming in ARN B.V

Aandelen ARN B.V.

Op de balans is de deelneming in de ARN opgenomen. Deze aandelen zijn tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd en voor € 1,7 miljoen op de balans opgenomen. De MARN bezit hiermee 3.750 aandelen met een nominale waarde van € 454 per aandeel. Deze zijn 100% volgestort (zie voormelding onder activa.)

In de jaarrekening 2024 is het zichtbaar eigen vermogen van de ARN € 27,7 miljoen, aldus de toelichting in de jaarrekening van de MARN. Aangezien de MARN 51% van de ARN-aandelen bezit, heeft de MARN een aandeel van € 14,1 miljoen in het vermogen van de ARN B.V. Voor de MARN betekent dit een stille reserve van € 12,4 miljoen, zijnde de overwaarde van de kapitaalinbreng (aandeel van 14,1 mln. minus de € 1,7 mln. dat betaald is voor de aandelen).

In 2024 was het resultaat na belasting van de ARN B.V. € 6,3 mln. Een bedrag van €3.934.901 hiervan is als dividend aan de deelnemers uitgekeerd. De MARN heeft haar deel ad. € 1.745.044 in 2025 ontvangen en moet de dividendbelasting ad. € 261.756 nog ontvangen (totaal € 2.006.800, 51% van €3.934.901). Dit bedrag is terug te vinden onder de incidentele baten.

De MARN stelt voor om dit bedrag € 1.745.044 aan de deelnemende gemeenten uit te keren.

De langlopende schulden van de ARN per ultimo 2024 zijn €7.175.903 tegen een bedrag van €7.716.904 het jaar ervoor. Het resultaat over 2024 bedroeg € 6.246.502 tegen € 5.867.990 in het jaar ervoor.

Lening aan ARN B.V.

De MARN heeft sinds 2017 aan de ARN B.V een annuïtaire lening verstrekt van € 11,5 mln. met een vaste rente van 3,09% (inclusief risico-opslag) per jaar. Per 31 december 2025 bedraagt deze lening € 7.175.930 conform bijlage 1 (schema uit 2017). Ter verzekering van de betaling van de termijnen van de koopprijs heeft ARN B.V. aan de GR MARN zekerheid verstrekt in de vorm van een eerste recht van hypotheek op de percelen die onderdeel uitmaken van de verkoop. MARN heeft voor de verwerking van het afval van de deelnemers in MARN een vast tarief met een jaarlijkse indexering. De aanleverovereenkomst loopt tot 2026.

Geldlening MARN ter financiering deelname in ARN B.V. (2 mln.)

De MARN heeft in 2017 een lening afgesloten om haar deelname in de ARN te financieren. De rentekosten hiervan dekt de MARN uit de rentebaten vanuit de annuïtaire lening (van € 11 mln.) aan de ARN. Zie paragraaf lening aan ARN B.V. Deze lening is in 2021 omgezet in een annuïtaire lening waarvoor de MARN in 2025 een bedrag van € 96.500 heeft afgelost. Jaarlijks betaalt nu de MARN € 113.904 euro aan rente en aflossing.

Per 31-12-2025 bedraagt deze lening € 1.165.020. Aflossing van een lening is een mutatie in de liquide middelen en geen vermogensmutatie. De jaarlijkse aflossing van voornoemde lening van de GR MARN zal op termijn tot lagere exploitatieresultaten gaan leiden.

De rentebaten van de GR MARN, uit de annuïtaire lening aan ARN B.V., nemen jaarlijks af en de eigen middelen (de opbrengsten uit grondverkoop in 2017 uit de bestemmingsreserve “Uitkering gemeenten”) worden jaarlijks aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

In de aanbiedingsbrief stelt het DB van de MARN aan het AB voor om:

A. In te stemmen met de jaarrekening van 2025;
B. In te stemmen met het gerealiseerd resultaat 2025 groot € 2.107.294;
C. In te stemmen met de vrijval over 2025 uit de bestemmingsreserve van € 485.800 uit te keren, waarvan € 457.848 aan de 7 deelnemende MARN gemeenten en € 27.952 aan de gemeente West Maas en Waal, conform de gemaakte afspraken bij uittreding West Maas en Waal, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2025, opgenomen in de BRN 2026;
D. In te stemmen met het resultaat ad €100.503 toe te voegen aan de resultaatsreserve van de MARN;
E. In te stemmen met de uitkering van € 1.745.044 aan dividenduitkering 2024 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2024;
F. In te stemmen met de uitkering van € 261.756 aan dividendbelasting 2024 (vanuit de ARN);
G. In te stemmen met uitkering van de bedragen C en E, in twee delen (juli en oktober 2025).

5. Begroting 2026 en 2027

5.1 Algemeen

In dit advies nemen wij alleen bijzondere (beleid)wijzigingen op.

Sinds 2017 is de MARN gestopt met de netwerkondersteuning en is nu vooral aandeelhouder en leverancier van afval aan ARN B.V. De inkomsten van de MARN bestaan alleen uit de aflossing en de rente baten uit de annuïtaire lening van oorspronkelijk € 11,5 mln. aan de ARN B.V. Door het uittreden van de gemeente West Maas en Waal is de balans in 2022 en de exploitatie van de MARN aanzienlijk gewijzigd.

5.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

De taakvelden zijn conform BBV toebedeeld.
De begroting 2027 voldoet aan de BRN-norm 2027 van 4,15%.

5.3 Gewijzigde begroting 2026

De begroting 2026 dient als basis voor de begroting 2027 te zijn.

De begroting 2026 van de MARN is in de vergadering van 3 juli 2025 door het Algemeen Bestuur vastgesteld en vervolgens ter kennisname aan het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland verzonden. Het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland heeft op 22 oktober 2025 middels een brief laten weten dat op basis van de ingediende stukken de MARN onder het repressieve toezicht zal blijven vallen.

De begroting 2026 is sluitend.
De Adviesfunctie valt ten aanzien van de begroting 2026 op:

- Het DB is voornemens om het resultaat 2025 ad. € 2.107.294 uit te keren (€ 95.204 was begroot). Dit heeft tot gevolg dat de geprognosticeerde balans 2026 verandert. De resultaatreserve zal met € 100.500 toenemen.
- De Adviesfunctie valt op dat in de bijgestelde begroting 2026 voor de kosten van advies en onderzoek in het kader van MARN+ een bedrag is opgenomen van € 75.000. Dit betreft doorgeschoven kosten oorspronkelijk gepland voor 2025.

5.4 Begrotingsanalyse 2027

De begroting 2026 bevat de kosten en baten uit de (financiële) relaties van de MARN met de besloten vennootschap ARN B.V. Sinds 2018 wordt de ondersteuning van de MARN door Dar N.V. uitgevoerd.

De enige inkomsten van de MARN zijn de dalende rentebaten uit de geldlening aan de ARN en daartegenover staan de kosten van o.a. personeel, bestuur, advieskosten, bijdrage aan de circulaire raad en Cirkelstad en rentelasten en aflossing van de (€ 2 mln.) lening voor de financiering van de deelname in de ARN B.V.

De begroting 2027 is sluitend. Zie hiervoor de tabel op blz 20 en 21 van de meerjarenbegroting 2027 tot en met 2030 van de MARN.

5.5 Meerjarenbegroting

Uit de stukken blijkt dat de MARN aan de hand van de meerjarenbegroting ook een balansprognose heeft opgesteld. Hier is de ontwikkeling van de balans tot en met 2030 te volgen, dit conform advies van de provincie Gelderland. Hierbij is er gerekend met het feit dat er vanaf 2025 aan het eind van het jaar altijd €50.000 aan liquide middelen moet zijn. Tevens wordt hierin het resultaat vanaf 2025 weer jaarlijks toegevoegd aan de resultaatreserve.

6. Weerstandsvermogen

6.1 Algemene reserve

Sinds 2014 beschikt de MARN niet meer over een algemene reserve. Deze is door het Algemeen Bestuur opgeheven. Er wordt nu alleen nog een post onvoorzien van € 10.000 aangehouden. Voor meer info zie § 3.2 *Weerstandsvermogen* op pagina 10 van de begroting van de MARN.

6.2 Resultaatreserve

De resultaatreserve van de MARN in 2027 is €278.500 tegen een bedrag ad € 281.800 ultimo 2026.

6.3 Bestemmingsreserves

*Het **eigen vermogen** van de MARN in 2025 is als volgt:*

Omschrijving	Bedrag	Toelichting	Nr.
Totaal vermogen per 1 januari 2025	€ 9.331.050	Voor vrijval gronden + winst 2024	[1]
Dotatie (resultaat 2025)	€ 2.107.294	Bij Winst 2025	[2]
Onttrekking (Uitkering gemeenten 2025)	€ 470.464	Af uitgekeerd	[3]
Onttrekking (Dividend 2023 van ARN, ontv. in 2024)	€ 1.632.000	Af dividend ARN	[4]
Balans per 31 december 2025	€ 9.335.878	Saldo incl. winst 2025	[5]

Toelichting

[1] Het eigen vermogen van de MARN per 1 januari 2025 was € 9.331.050 conform het afgesproken schema uit 2017 in bijlage 1. Dit bedrag is inclusief het gerealiseerde resultaat 2024 (€100.503) en de dotatie uit vrijval van reserve gronden.

[2] Het resultaat uit 2025 is € 2.107.294 (positief) en dit is aan het eigen vermogen toegevoegd.

[3] De vrijval 2024 uit hoofde van de grondverkoop ad € 470.464 is aan deelnemende gemeenten uitgekeerd. De uitkering aan de gemeenten (uit grondverkopen) verloopt tot en met de uitkeringen uit 2024 volgens bijlage 1, het vastgestelde schema uit 2017.

[4] Dotatie uit dividenduitkering 2023 (ontvangen van ARN B.V. in 2024)

[5] Het eigen vermogen van de MARN per 31 december 2025 bedraagt € 9.335.878.

*De **bestemmingsreserve** van de MARN in 2025 is als volgt:*

Omschrijving	Bedrag	Toelichting	Nr.
Bestemmingsreserve "uitkering aan gemeente" per 1 januari 2025	€ 7.458.448	Voor vrijval gronden Af uitgekeerd	[6] [7]
Onttrekking (Uitkering gemeenten uit 2025)	€ 470.464		
Balans per 31 december 2025	**€ 6.987.985**	Saldo 2025	[8]
Vrijval 7 gemeentes in 2025	€ 485.795	Af, conform schema	[9]
Totaal balans reserve uitkering gronden 7 gemeentes na vrijval	**€ 6.502.190**	Conform schema	[10]

Toelichting

[6] Per 31 december 2024 is de bestemmingsreserve *"Uitkering gemeenten"* vóór vrijval ad € € 7.458.448[3].

[7] De vrijval vanuit 2023 *"Uitkering gemeenten"* voor de 7 gemeentes ad € 470.464 is in 2024 uitbetaald.

[8] Totale reserve na uitkering aan 7 gemeentes in 2025 (in juni en oktober).

[9] De vrijval vanuit 2025 *"Uitkering gemeenten"* voor de 7 gemeentes is ad € 485.795.

[3] Bedrag van de 7 deelnemende gemeenten

[10] Totale reserve na uitkering in 2026 (in juni en oktober).

Op pagina 11 van de begroting is onderstaande paragraaf opgenomen:
Liquiditeit
In lijn met de gewijzigde werkwijze rondom duurzame financiering wordt ook het resultaat over boekjaar 2025 niet uitgekeerd. Dit besluit is gebaseerd op de langjarige prognose, waaruit blijkt dat het prudent is om vanaf 2024 positieve resultaten toe te voegen aan de bestemmingsreserve Duurzame Financiering. Hiermee wordt voorkomen dat de GR MARN al vóór het einde van de looptijd van de lening van ARN een beroep moet doen op de gemeenten voor de exploitatie. Na volledige aflossing van de lening in 2036 vallen de rentebaten en aflossingsontvangsten volledig weg. Vanaf dat moment zullen de gemeenten jaarlijks een bijdrage moeten ver strekken om de exploitatiekosten van de MARN te kunnen dekken; de hoogte hiervan wordt jaarlijks bepaald op basis van de begroting. Over eventuele dividenduitkeringen van ARN wordt eveneens jaarlijks een besluit genomen.

6.4 Risico's

Op bladzijde 11 van de begroting is opgenomen:
Risicobeheersing
De risico's van de MARN zijn beperkt. Het Algemeen Bestuur heeft bepaald dat voor de afdekking van de risico's de begrotingspost Onvoorzien voldoende is. Daarnaast is MARN aandeelhouder in ARN. Zij heeft één lening (in verband met grondverkoop) en geen garanties meer uitstaan naar ARN. De lening is afgedekt met een eerste recht van hypotheek. Tevens heeft MARN met ARN een vast tarief van indexering voor het door de deelnemers in de MARN aangeleverde afval. Het risico dat MARN loopt, bedraagt ten hoogste de waarde van de aandelen die MARN heeft in ARN. Deze zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs voor een waarde van €1,7 miljoen. Verder wordt verwezen naar de paragraaf 3.2 Verbonden partijen.

Bijlagen

Schema vrijval en uitkeringen aan gemeenten sinds 2017

	Lening aan ARN B.V.			Bestemmingsreserve 8 gemeenten				Uit te keren aan WMW		Bestemmingsreserve 7	
Jaar	Rente	Aflossing	Restant einde boekjaar	Uit te keren aan deelnemers*	Restant einde boekjaar na vrijval	Restant einde boekjaar vóór vrijval		Gronden-vrijval	Rente	Restant einde boekjaar	uit te keren aan 7 gemeentes
Begin 2017			€ 11.500.000		€ 10.955.463						
2017	€ 344.524	€ 424.076	€ 11.075.924	€ 396.849	€ 10.558.614	€ 10.955.463				€ 10.955.463	
2018	€ 331.441	€ 437.180	€ 10.638.744	€ 409.953	€ 10.148.661	€ 10.558.614				€ 10.558.614	
2019	€ 317.911	€ 450.690	€ 10.188.054	€ 423.463	€ 9.725.198	€ 10.148.661				€ 10.148.661	
2020	€ 303.984	€ 464.616	€ 9.723.438	€ 437.389	€ 9.287.808	€ 9.725.197				€ 9.725.197	
2021	€ 289.627	€ 478.973	€ 9.244.465	€ 451.746	€ 8.836.062	€ 9.287.808		€ 24.573	€ 16.272	€ 8.782.378	€ 427.173
2022	€ 274.828	€ 493.772	€ 8.750.693	€ 466.545	€ 8.369.517	€ 8.836.062		€ 25.380	€ 15.440	€ 8.355.205	€ 441.165
2023	€ 259.570	€ 509.030	€ 8.241.663	€ 481.803	€ 7.887.714	€ 8.369.517		€ 26.211	€ 14.583	€ 7.914.040	€ 455.592
2024	€ 243.841	€ 524.759	€ 7.716.904	€ 497.532	€ 7.390.182	€ 7.887.714		€ 27.068	€ 13.699	€ 7.458.448	€ 470.464
2025	**€ 227.626**	**€ 540.974**	**€ 7.175.930**	**€ 513.747**	**€ 6.876.435**	**€ 7.390.182**		**€ 27.952**	**€ 12.788**	**€ 6.987.985**	**€ 485.795**
2026	€ 210.908	€ 557.692	€ 6.618.238	€ 530.465	€ 6.345.970	€ 6.876.435		€ 28.863	€ 11.849	€ 6.502.190	€ 501.602
2027	€ 193.676	€ 574.924	€ 6.043.314	€ 547.697	€ 5.798.272	€ 6.345.969		€ 29.802	€ 10.881	€ 6.000.588	€ 517.895
2028	€ 175.912	€ 592.688	€ 5.450.626	€ 565.461	€ 5.232.811	€ 5.798.272		€ 30.771	€ 9.883	€ 5.482.694	€ 534.690
2029	€ 157.597	€ 611.003	€ 4.839.623	€ 583.776	€ 4.649.035	€ 5.232.811		€ 31.769	€ 8.854	€ 4.948.003	€ 552.007
2030	€ 138.718	€ 629.882	€ 4.209.741	€ 602.655	€ 4.046.380	€ 4.649.035		€ 32.798	€ 7.793	€ 4.395.996	€ 569.857
2031	€ 119.253	€ 649.347	€ 3.560.394	€ 622.120	€ 3.424.260	€ 4.046.380		€ 33.858	€ 6.700	€ 3.826.138	€ 588.262
2032	€ 99.190	€ 669.410	€ 2.890.984	€ 642.183	€ 2.782.077	€ 3.424.260		€ 34.952	€ 5.573	€ 3.237.876	€ 607.231
2033	€ 78.505	€ 690.095	€ 2.200.889	€ 662.868	€ 2.119.208	€ 2.782.076		€ 36.079	€ 4.411	€ 2.630.645	€ 626.789
2034	€ 57.179	€ 711.421	€ 1.489.468	€ 684.194	€ 1.435.014	€ 2.119.208		€ 37.241	€ 3.212	€ 2.003.856	€ 646.953
2035	€ 35.200	€ 733.400	€ 756.068	€ 706.173	€ 728.841	€ 1.435.014		€ 38.439	€ 1.978	€ 1.356.903	€ 667.734
2036	€ 12.532	€ 756.068	€ -	€ 728.841	€ -	€ 728.841		€ 39.674	€ 704	€ 689.169	€ 689.167
2037	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		€ -	€ -	€ 2	€ -
TOTAAL		**€ 11.500.000**		**€ 10.955.460**				**€ 505.430**	**€ 144.621**		**€ 6.987.985**
										Totaal na vrijval 2025	€ 6.502.190

Toelichting: uit te keren bedragen aan deelnemende gemeenten is bedrag van de aflossing minus 1/20 deel van de afboeking grondwaarde (544.537/20=27.227)

Jaarverslag 2025

GR MARN 26 maart 2026

MARN Milieusamenwerking Afvalverwerking Regio Nijmegen

Inhoud

Programma en producten **3**
1.1 Programma 4
1.2 Taakveld Bestuur 5
1.3 Afvalverwerking 6
1.4 Incidenteel 7

Paragrafen **8**
2.1 Weerstandsvermogen en risico-beheersing 9
2.2 Financiering 11
2.3 Bedrijfsvoering 13
2.4 Verbonden partijen 14
3.1 Rechtmatigheid 16
3.2 Begrotingsrechtmatigheid 16

Jaarrekening **18**
4.1 Balans 19
4.2 Totaal van baten en lasten 20
4.3 Voorstel resultaatbestemming 2025 21
4.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 21
4.5 Toelichting balans 24
4.6 Toelichting op baten en lasten 27
4.6.1 Bestuur 27
4.6.2. Afvalverwerking 28
4.6.3 Incidenteel 29
4.6.4 Gebeurtenissen na balansdatum 29
4.7 Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) 30
4.8 Rechtmatigheidsverantwoording 31

Overige gegevens **32**
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 33

1. Programma en producten

Programma

1.1 Programma

Rechtskarakter

De MARN is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. De samenwerking is vormgegeven middels de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen (WGR).

Doelstelling, taken en bevoegdheden en producten

De gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN) is getroffen ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten ter bescherming van het milieu, waaronder in ieder geval begrepen een doelmatige en milieu-hygiënisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen, en in het bijzonder om te voorzien in het aandeelhouderschap in ARN B.V (ARN).

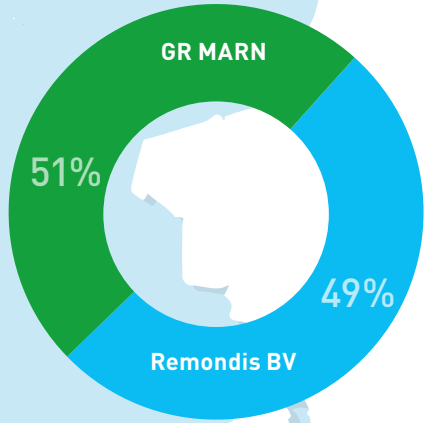

Aandelen
MARN heeft één verbonden partij; Afvalenergiecentrale ARN BV. ARN BV heeft een aandelenkapitaal van 10.000 aandelen. Er zijn twee aandeelhouders

De regioaandeelhouders hebben **2 leden** in de Raad van Commissarissen

Deelnemende gemeenten
1. Berg en Dal
2. Beuningen
3. Druten
4. Heumen
5. Mook en Middelaar
6. Nijmegen
7. Wijchen

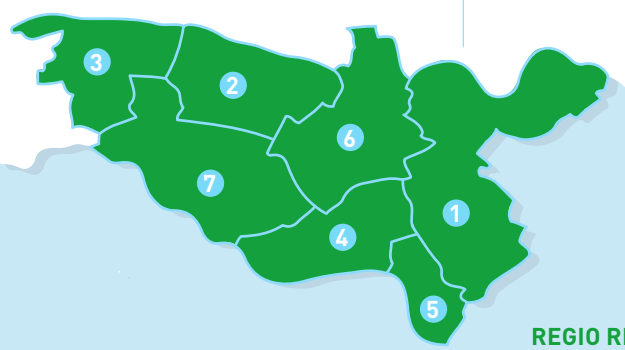

REGIO RIJK VAN NIJMEGEN

Producten

Ter uitvoering van de doelstelling van de MARN worden de volgende producten onderscheiden:
1. Bestuur;
2. Afvalverwerking, in het bijzonder de relatie met ARN

1.2 Taakveld Bestuur

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

De MARN is aandeelhouder van en leverancier van afval aan ARN. De aandacht van (het bestuur van) MARN gaat uit naar de juiste invulling van het aandeelhouderschap en de samenwerking op het gebied van afvalverwerking. Tevens is de MARN betrokken bij het stimuleren van de circulaire economie in de regio.

De MARN heeft als publieke partij 51% van de aandelen en Remondis heeft als private partij 49% van de aandelen van ARN. Daarmee is ARN voor het merendeel in publieke handen is.

MARN en de energietransitie/circulariteit in de regio

De verkenning van de toekomst van de MARN, mede in relatie tot de energietransitie van de deelnemende gemeenten leidde in 2020 tot de conclusie dat MARN zich gaat ontwikkelen naar

een MARN+. De plus geeft een actievere invulling van het aandeelhouderschap in de ARN aan en het benutten van dit aandeelhouderschap bij de energietransitie.

In 2023 heeft het Dagelijks en Algemeen Bestuur meermaals nader over de invulling van MARN+ gesproken en is besloten om een senior adviseur als linking pin tussen de gemeenten en ARN aan te stellen. Deze adviseur kan, door middel van inzicht in de kansrijke projecten bij ARN op het gebied van energietransitie en circulariteit, de verbinding maken naar de MARN-gemeenten en een actieve rol in de afstemming hierover op zich nemen. Dit alles in nauwe verbinding met het bestuur van MARN.

In november 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten financiele ondersteuning te geven aan de Circulaire Raad. Vanuit GR MARN hebben twee bestuursleden zitting in deze samenwerking. Het afgelopen jaar is verder ingezet om ontwikkeling te geven aan de circulaire economie in de regio. Het Algemeen bestuur heeft besloten om de bijdragen aan de Circulaire Raad, en daarmee aan de energietransitie in de regio, te continueren tot en met 2027.

Inmiddels wordt gedacht aan aansluiting bij de Visie en Samenwerkingsagenda van de Regio Nijmegen op het onderdeel energietransitie. Dit wordt in 2026 nader uitgewerkt.

Wat heeft het gekost?

Bij bestuur bedroeg de bijgestelde begroting voor 2025 € 150.400. Besteed is in 2025 een bedrag van € 154.300. Dit bedrag hebben we besteed in de vorm van een bijdrage van € 60.500 aan de circulaire raad en Cirkelstad. Aan ambtelijke ondersteuning in de vorm van de secretaris, secretariaat en administratie is €77.900 besteed. Aan accountants- en automatiseringskosten is € 16.000 besteed. De overschrijding van €4.000 wordt veroorzaakt doordat meer is uitgegeven aan automatiserings- en accountantskosten. Bij de accountantskosten met name door een nagekomen last uit 2024 en bij de automatiseringskosten wegens extra uitgaven.

1.3 Afvalverwerking

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Het product betreft het geheel aan (financiële) relaties die de MARN heeft met ARN.

De MARN was en is op de volgende wijzen verbonden met deze vennootschap:

1. Contractpartner voor aanlevering van afval en indirect leverancier van afvalstoffen;
2. Aandeelhouder in het aandelenkapitaal;
3. Voormalig eigenaar/verhuurder en in 2017 verkoper van de gronden waarop de installaties en stortlocatie van ARN zijn gelegen.

Ad 1. De MARN heeft een langdurige doorlopende overeenkomst voor het aanleveren van verschillende afvalstromen met ARN, waaronder restafval en GFT. De MARN beoordeelt de verhouding met ARN op transparantie en streeft waar mogelijk naar een verlaging van het tarief en het verder inzetten op duurzaamheid. In 2024 is een tarievenonderzoek uitgevoerd bij de ARN door Buiten Organisatieadvies. Op basis van het onderzoek kan geconcludeerd worden dat:

Sprake is van marktconformiteit;

- De ARN-tarieven zijn in samenhang marktconform
- De Marktconformiteit verschilt per afvalstroom
- De ARN draagt gericht bij aan maatschappelijke doelen

Handelingsperspectief tariefbepaling;

- Ruimte voor tariefsverlaging wordt bepaald door winstgevendheid én toekomstige investeringen
- Voor verdieping op handelingsperspectief is inzicht in de kostprijs en tarieven bedrijfsafval nodig

Ad 2. De MARN is als aandeelhouder aanwezig bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, waarbij onder andere de jaarstukken van ARN worden goedgekeurd. Tevens onderhoudt MARN het contact met de Raad van Commissarissen en is betrokken bij strategische keuzes.

Ad 3. De MARN heeft de gronden in 2017 verkocht aan ARN voor een bedrag van € 11.500.000. Met ARN is een leenovereenkomst aangegaan waarbij ARN over een periode van 20 jaar dit bedrag aflost en een marktconforme rente, inclusief risico-opslag betaalt. Ter verzekering van de betaling van de termijnen van de koopprijs heeft ARN zekerheid aan MARN verstrekt in de vorm van een eerste recht van hypotheek op de percelen die onderdeel uitmaken van de verkoop. In de verkoopakte zijn verschillende bepalingen opgenomen over het gebruik van de terreinen, risico's en dergelijke, zoals dit voorheen in de huurovereenkomst en de akte tot vestiging van een recht van opstal was opgenomen.

Wat heeft het gekost?

De inkomsten betreft de ontvangen rente op de lening door ons verstrekt aan de ARN, de ontvangen dividenden en de vereveningsbijdrage in de transportkosten. De vereveningsbijdrage en de rente is conform begroting gerealiseerd en bedragen respectievelijk € 227.600 en € 56.700. De dividenduitkering van de ARN bedraagt voor 2025 € 2.006.800 en is conform bijgestelde begroting.

De lasten betreft de doorbetaling van het rentedeel van de ARN aan de gemeente West Maas en Waal ter grootte van € 12.800, de rente van € 17.400 die we betalen aan de BNG voor de aldaar afgesloten lening. Ten slotte wordt de ontvangen vereveningsbijdrage doorbetaald aan de tekortgemeenten. Het betreft immers een vereveningsbijdrage.

1.4 Incidenteel

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Op incidenteel zit geen specifieke doelstelling anders dan dat we bij incidenteel € 10.000 aan onvoorziene lasten ramen. Daarnaast ramen we incidentele projecten c.q. onderzoeken.

Wat heeft het gekost?

Aan baten is de bijdrage van de gemeente West Maas en Waal begroot van € 15.400. Dit bedrag is tevens ontvangen van de gemeente. Daarnaast waren de rentebaten van het Schatkistbankieren niet begroot. In de bijgestelde begroting is deze geraamd op € 41.000. Uiteindelijk zijn de rentebaten van het Schatkistbankieren over 2025 uitgekomen op € 42.000. € 1.000 boven de raming.

Voor de ondersteuning van de MARN+ hebben we € 75.000 geraamd. Dit bedrag was bestemd als onderzoekskosten voor de verduurzamingsopgave. Gezien de verkiezingen in maart 2026 heeft het bestuur gemeend het onderzoek over de verkiezingen heen te tillen. Voor onvoorzien hebben we €10.000 geraamd. Dit bedrag is voor € 4.000 ingezet wegens de overschrijding op de post accountants- en automatiseringskosten.

Paragrafen

2. Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Door het Algemeen Bestuur is in juni 2014 besloten dat de MARN geen weerstandsvermogen dient aan te houden anders dan de € 10.000 Post onvoorzien uit de begroting. Dit omdat de aarde en omvang van de risico's in de activiteiten van de MARN beperkt zijn. Daarvoor is het aanhouden van een weerstandsvermogen niet noodzakelijk.

Het eigen vermogen van de MARN, bestaande uit de bestemmingsreserve *Uitkering gemeenten*, bestemmingsreserve duurzame financiering en het gerealiseerd resultaat over het jaar 2025 en bedraagt per 31 december 2025 € 9,3 miljoen.

Indien de post onvoorzien onvoldoende is om in een bepaald jaar tekorten die voortvloeien uit de exploitatie op te vangen, wordt de bestemmingsreserve duurzame financiering aangewend ter dekking van deze tekorten. Indien ook deze reserve onvoldoende dekking biedt, is artikel 28 van de Gemeenschappelijke Regeling MARN van toepassing, waarin is bepaald dat de deelnemende gemeenten naar rato van hun inwonertal bijdragen aan de tekorten van de MARN.

		Bruto Risico	Netto restrisco
Politiek	Landelijke politiek niveau	6.000	6.000
	Regionaal politiek niveau	15.000	15.000
	Subtotaal	**21.000**	**21.000**
Maatschappelijk	Imagoschade	30.000	0
	Ecologisch/milieu	30.000	0
	Subtotaal	60.000	0
Juridisch/wettelijk	Juridisch/wettelijk	36.000	15.000
	Subtotaal	**36.000**	**15.000**
Economisch	Economisch	661.000	362.000
	Subtotaal	**661.000**	**362.000**
Totaal		**778.000**	**398.000**
Reserves & voorzieningen	Bestemmingsreserve duurzame financiering	202.800	202.800
Netto restrisico MGR		**575.200**	**195.000**

Tabel 1 Risico- inventarisatie

Daarbij dienen cijfers van het CBS over het inwonertal te worden gebruikt.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MARN in staat is financiële tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. De weerstandscapaciteit bestaat uit de reserves waarover de MARN kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De risico's betreffen de financiële gevolgen van onzekerheden waarmee de MARN wordt geconfronteerd. In tabel 1 zijn de risico's en weerstandscapaciteit weergegeven.

Rekening houdend met de gevormde reserves resteert een netto (rest)risico van € 195.000. Met dit bedrag dienen de deelnemende gemeenten rekening te houden bij de bepaling van het weerstandsvermogen binnen de eigen gemeente. De verdeling van dit netto risico over

de gemeenten is opgenomen in tabel 2 en is gebaseerd op de inwoneraantallen zoals opgenomen in de BRN norm voor 2025.

Risicobeheersing

De risico's van de MARN zijn beperkt. Het Algemeen Bestuur heeft bepaald dat voor de afdekking van de risico's de begrotingspost Onvoorzien voldoende is. Daarnaast is MARN aandeelhouder in ARN. Zij heeft één lening (in verband met grondverkoop) en geen garanties meer uitstaan naar ARN. De lening is afgedekt met een eerste recht van hypotheek. Tevens heeft MARN met ARN een vast tarief van indexering voor het door de deelnemers in de MARN aangeleverde afval. Het risico dat MARN loopt, bedraagt ten hoogste de waarde van de aandelen die MARN heeft in ARN. Deze zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs voor een waarde van € 1,7 miljoen. Verder wordt verwezen naar de paragraaf 2.4 Verbonden partijen.

Liquiditeit

De aflossing op de geldlening die de MARN aan ARN heeft verstrekt, is aangemerkt als bestemmingsreserve en wordt jaarlijks uitgekeerd aan de gemeenten naar rato van het inwoner aantal. De rente-inkomsten uit deze lening worden ingezet om de jaarlijkse kosten van de MARN te dekken. Omdat de lening annuïtair is, nemen de rente-inkomsten jaarlijks af. Om te voorkomen dat op termijn de rente-inkomsten niet meer toereikend zijn, heeft het bestuur in 2021 besloten om het resultaat vanaf boekjaar 2021 niet langer jaarlijks uit te keren.

In lijn met de gewijzigde werkwijze rondom duurzame financiering wordt ook het exploitatieresultaat over boekjaar 2025 niet uitgekeerd. Dit besluit is gebaseerd op de langjarige prognose, waaruit blijkt dat het prudent is om vanaf 2024 positieve resultaten toe te voegen aan de bestemmingsreserve Duurzame Financiering. Hiermee wordt voorkomen dat de GR MARN al vóór het einde van de looptijd van de lening van ARN een beroep moet doen op de gemeenten voor de exploitatie. Na volledige aflossing van de lening in 2036 vallen de rentebaten en aflossingsontvangsten volledig weg. Vanaf dat moment zullen de gemeenten jaarlijks een bijdrage moeten verstrekken om de exploitatiekosten van de MARN te kunnen dekken; de hoogte hiervan wordt jaarlijks bepaald op basis van de begroting. Over eventuele dividenduitkeringen van ARN wordt eveneens jaarlijks een besluit genomen.

2025	Inwoners aantal	Verdeelsleutel o.b.v. inwoners-aantal	Weerstands vermogen
Berg en Dal	35.515	10%	20.400
Beuningen	26.725	8%	15.400
Druten	19.776	6%	11.400
Heumen	16.936	5%	9.700
Mook en Middelaar	8.134	2%	4.700
Nijmegen	189.500	56%	109.000
Wijchen	42.281	12%	24.300
Totaal	**338.867**	**100%**	**195.000**

Tabel 2 Weerstandsvermogen per gemeente

Financiële kengetallen

Het BBV vereist dat kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel ruimte de organisatie beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid. In tabel 3 zijn de voorgeschreven kengetallen opgenomen.

Het is niet wenselijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten altijd in samenhang worden bezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in onderlinge verhouding een goed beeld geven van de financiële positie. De financiële kengetallen tonen de financiële positie van de MARN op 31 december 2025.

De netto schuldquote laat zien dat de MARN een negatieve netto schuldlast heeft. Dit betekend dat de MARN over meer liquide middelen beschikt dan het schulden heeft. Wanneer ook de verstrekte lening wordt meegenomen, blijkt dat de MARN veel meer bezittingen heeft dan schulden wat duidt op een aanzienlijke financiële buffer.

Kengetallen	Realisatie 2025
Netto schuldquote	-127%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2.227%
Solvabiliteitsratio	85%
Liquiditeit	1.219%
Structurele exploitatieruimte	15%

Tabel 3 Kengetallen

De solvabiliteitsratio van 85% laat zien dat het merendeel van het vermogen uit eigen middelen bestaat en slechts 15% uit schulden. Dit bevestigt dat de organisatie op de lange termijn financieel gezond is en in staat om risico's op te vangen. Ook de liquiditeitscijfers laten zien dat de MARN op korte termijn in staat is haar verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte bedraagt 15%, wat betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten.

2.2 Financiering

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Treasurystatuut

Op de MARN is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van toepassing. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de

inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MARN met een statuut te regelen. In het statuut zijn regels opgenomen over de algemene doelstellingen, te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf over de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer te bevatten. Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het algemeen bestuur goedgekeurde derde partijen. Hierbij wordt vooraf advies ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij;
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie als deze uitzettingen vertrouwd zijn en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het vertrouwde karakter van deze leningen c.q uitzettingen wordt gewaarborgd met richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Renterisiconorm en ruimte 2025	Realisatie 2025
Begrotingstotaal	15.425
Percentage renterisiconorm	20%
Toetsbedrag renterisiconorm*	2.500.000
Aflossingen	95.204
Ruimte	2.404.796

Tabel 4 Renterisiconorm en ruimte 2025

In 2025 is niet afgeweken van deze uitgangspunten.

Risicobeheer; de kasgeldlimiet en renterisiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De MARN heeft geen leningen in buitenlandse valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MARN heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MARN is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaat dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet is de wettelijke grens voor de hoeveelheid kortlopende financiering (rentedragende schulden met een looptijd van maximaal één jaar) die een decentrale overheid mag hebben. Deze norm voorkomt dat overheden te afhankelijk worden van kortlopende financiering, omdat deze gevoeliger is voor rente- en liquiditeitsrisico's. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het totaal van de primaire begroting, met een wettelijk minimumbedrag van € 300.000. De MARN heeft geen kortlopende schulden en voldoet daarmee aan de wettelijke norm.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het risico van renteveranderingen op de vaste schuld. Jaarlijks wordt het totaalbedrag aan aflossingen, herfinancieringen en renteherzieningen van leningen met een resterende looptijd van één jaar of langer getoetst aan de norm. Het toetsbedrag is het grootste van 20% van het begrotingstotaal of het wettelijk minimumbedrag van €2,5 miljoen. Uit tabel 4 blijkt dat de MARN voor 2025 ruimschoots binnen deze norm is gebleven, waardoor het renterisico beheersbaar is.

Rentelasten, renteresultaat en wijze van toerekenen

Over 2025 bedroegen de rentelasten €17.400. De rentelasten zijn volledig toegerekend aan het taakveld afvalverwerking. De rentebaten bedragen voor 2025 €227.600.

Gewaarborgde geldleningen

De MARN is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

De MARN heeft een kasgeldlening afgesloten bij BNG van €2,0 miljoen met een rente van 1,33%. De lening wordt jaarlijks annuïtair afgelost en loopt tot en met 30 juni 2037. Eind 2025 bedraagt het restbedrag lening €1,26 miljoen. In 2025 is de MARN geen nieuwe geldlening aangegaan.

Financieringsbehoefte

Gezien de aard van de activiteiten verwachten we vooralsnog dat er geen behoefte bestaat aan het aantrekken van middelen

Conclusie continuïteit

Het karakter van een gemeenschappelijke regeling (GR) is dat gemeenten binnen een GR gezamenlijke taken uitvoeren en de kosten van deze taakuitvoering gezamenlijk delen. De MARN is een GR die op deze wijze is ingericht. Overschotten dan wel tekorten worden jaarlijks afgerekend met de deelnemende gemeenten. Alleen al om deze reden is het dagelijks bestuur van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet. Daarnaast is door ons een risico-inventarisatie uitgevoerd. Op deze risico-inventarisatie sturen wij, en waar mogelijk vertalen we de financiële effecten daarvan in de (meerjaren)begroting. Onze meerjarenbegroting is sluitend.

2.3 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MARN te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van de taken van de MARN. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MARN is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen de MARN. U treft informatie aan over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MARN.

Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MARN is een organisatie met alleen een staf ter ondersteuning van het bestuur. De staf staat onder leiding van de secretaris van de MARN. Binnen de MARN is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. Via halfjaarcijfers leggen we tussentijds aan gemeenten verantwoording af over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met een jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over het gehele boekjaar.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleprotocol
- Mandatering
- M&O beleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MARN binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur

De MARN kent drie bestuursorganen:
- algemeen bestuur,
- dagelijks bestuur,
- en de voorzitter.

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit zeven leden, te weten de leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. Tevens zijn er evenzoveel plaatsvervangende leden aangewezen.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur telt vier leden inclusief de Voorzitter. Het dagelijks bestuur heeft de bevoegdheden zoals beschreven in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de tekst van de GR MARN. Het dagelijks bestuur stuurt de secretaris aan.

Ambtelijke organisatie

Het secretariaat wordt verzorgd door de DAR en de administratie door MGR Rijk van Nijmegen

Administratieve organisatie

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet opgemerkt worden dat de MARN de basisadministratie uitbesteed heeft aan de MGR Rijk van Nijmegen. Middels een dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken met de MGR Rijk van Nijmegen gemaakt over het binnen haar kaders uitvoeren van de taken.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering hebben tot doel de ambtelijke organisatie te ondersteunen in haar taken en deze te optimaliseren. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de DAR en de MGR Rijk van Nijmegen. Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MARN procedures ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid).

De verschillende onderwerpen en projecten worden regelmatig besproken in de vergaderingen van het algemeen bestuur. Voor specifieke onderwerpen worden colleges van burgemeester en wethouders als ook raden tussentijds geïnformeerd en naar hun opvattingen gevraagd naar gelang het onderwerp. Voor een aantal voorstellen is dat zelfs verplicht, zoals voor de begroting en de rekening.

2.4 Verbonden partijen

De MARN heeft één verbonden partij, dat is de Afvalenergiecentrale ARN BV.
De ARN BV heeft in totaal een aandelenkapitaal van 10.000 aandelen. Sinds 18 mei 2020 heeft ARN twee aandeelhouders:

- GR MARN als publieke partij met 51% (3.750) van de geplaatste aandelen
- Remondis BV als private partij met 49% (3.606) van de geplaatste aandelen

De ARN BV heeft dus 2.647 niet geplaatste aandelen.

Het aantal aandelen van GR MARN is 3.750. Deze aandelen zijn door de MARN voor 100% volgestort. Elk aandeel heeft een nominale waarde van €454. De MARN heeft in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van ARN in overeenstemming met de hoeveelheid aandelen een stemrecht van 51%. Besluiten worden genomen met twee-derde meerderheid van het aantal stemmen.

De ARN kent naast de directie tevens een Raad van Commissarissen. Namens de regioaandeelhouders, waaronder de MARN, zal een tweetal leden in het jaar 2026 zitting hebben in de Raad van Commissarissen. Per 1 januari 2027 zal één van de commissarissen aftreden en een nieuwe commissaris benoemd worden.

De jaarstukken van ARN worden elk jaar vastgesteld in de Algemene vergadering van Aandeelhouders waarin de MARN zitting heeft. Deze stukken worden vooraf in de vergadering van het Bestuur besproken. Bij het opstellen van de jaarrekening van de MARN zijn alleen de cijfers van de Jaarrekening 2024 van ARN bekend. Het eigen vermogen van ARN B.V. bedraagt € 27,7 miljoen eind 2024 (€ 24,6 miljoen eind 2023). De langlopende schulden bedragen eind 2024 € 7,2 miljoen (€ 7,7 miljoen eind 2023).

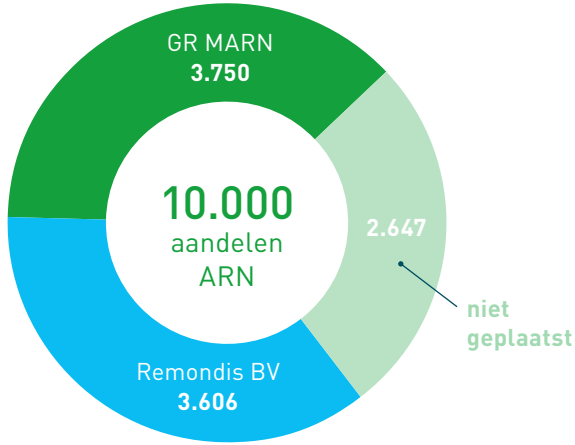

Figuur 1 Aandelenkapitaal

Het resultaat over 2024 bedraagt € 6,2 miljoen (€ 5,9 miljoen voor 2023).

De ARN gaat in haar jaarverslag uitgebreid in op de risicobeheersing, waarbij ze een onderscheid maakt tussen strategische, financiële, compliance en operationele risico's en beschrijft welke maatregelen genomen zijn om de risico's te mitigeren dan wel in beeld te houden. Een relatie met de gevormde reserves en voorzieningen wordt niet gelegd. Op de algemeen genoemde risico's willen we daar nog aan toevoegen dat de ARN op 22 december 2023 een revisievergunning heeft aangevraagd. In de huidige vergunning zijn voorschriften opgenomen over het stellen van financiële zekerheid voor het aanbrengen van een bovenafdichting op de bovenkant van de gestorte afvalstoffen. Uit het jaarverslag 2024 van ARN volgt dat er een 'Voorziening eindafwerking en nazorg' is gevormd ter grootte van € 25,2 miljoen. De Provincie Gelderland en de ODGMR zijn van mening dat de vigerende voorschriften onvoldoende zekerheid bieden en vervangen dienen te worden door voorschriften die in lijn zijn met het Stortbesluit bodembescherming.

ARN is hierover met Provincie en ODGMR in gesprek omdat ze deze wijziging onwenselijk vinden. Op 26 januari 2026 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen ARN en Provincie / ODGMR.

MARN heeft voor de verwerking van het afval van de deelnemers in MARN een vast tarief met een jaarlijkse indexering.

3. Rechtmatigheid

Grondslagen rechtmatigheid:

- Totaal lasten €241.000
- Door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens is 2% zijnde €4.800
- Door het algemeen bestuur vastgestelde rapportagegrens is €0

3.1 Rechtmatigheid

Voorwaardencriterium
Er zijn geen rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

M&O criterium
Er is geen misbruik of oneigenlijk gebruik geconstateerd.

Conclusie
De in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties zijn rechtmatig tot stand gekomen.

3.2 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet) en worden door het algemeen bestuur zelf nader ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Begrotingsonrechtmatigheden
Hiervan is sprake als het dagelijks bestuur bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten voor wat betreft:

- de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt;
- toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld;
- onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot, de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast.

Wat niet tijdig concreet betekent, wordt bepaald door de 'spelregels' tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur over het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot. Deze spelregels zijn hoofdzakelijk in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen.

De MARN kan tussentijds wel technische wijzigingen doorvoeren, maar geen begrotingswijzigingen die het budgetrecht van het algemeen bestuur raken. Overschrijding van lasten dan wel onderschrijdingen melden we met de tussenrapportage, zodat ons bestuur tijdig op de hoogte is.

In **tabel 5** op de volgende pagina is per taakveld aangegeven of zich in 2025 begrotingsonderschrijdingen c.q. -overschrijdingen hebben voorgedaan.

Begrotingsrechmatigheid	Taakveld	Primair begroot	Begroot (inclusief wijzigingen)	Realisatie	Verschil	Overschrijding	Onderschrijding
Baten	Afvalverwerking	284.348	2.291.139	2.291.139	0	nee	nee
	Bestuur	0	0	0	0	nee	nee
	Incidenteel	15.425	56.425	57.442	1.017	ja	nee
Totale baten		**299.773**	**2.347.564**	**2.348.580**	**1.017**		
Lasten	Afvalverwerking	86.948	86.948	86.948	0	nee	nee
	Bestuur	180.344	150.352	154.339	3.987	ja	nee
	Incidenteel	85.000	0	0	0	nee	nee
Totale lasten		**352.292**	**237.300**	**241.286**	**3.987**		

Tabel 5 begrotingsonderschrijdingen c.q. -overschrijdingen

Baten

Incidenteel

Overschrijding van de baten op taakveld incidenteel betreft € 1.020. Deze overschrijding is ontstaan door hogere rente inkomsten uit schatkistbankieren dan begroot, als gevolg van hogere rentepercentages in het 4e kwartaal 2025. De overschrijding pas binnen het bestaande beleid en de kaders van de financiële verordening.

Lasten

Bestuur

Overschrijding van de lasten op taakveld bestuur betreft € 4.000. Deze overschrijding wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hoger uitvallende accountantskosten door een nagekomen last uit 2024 en extra automatiseringskosten. Deze lasten waren vooraf niet voorzien. De overschrijding past binnen het bestaande beleid en de kaders van de financiële verordening.

Conclusie

De geconstateerde verschillen passen binnen de kaders van het bestaande beleid en de financiële verordening.

4. Jaarrekening

Tabel 6 Balans

4.1 Balans

Balans			2025	2024
Vaste activa	Financiele vaste activa	Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.701.676	1.701.676
		Lening ARN B.V.	7.175.930	7.716.905
	Totaal financiele vaste activa		**8.877.606**	**9.418.580**
Totaal vaste activa			**8.877.606**	**9.418.580**
Vlottende activa	Overige vorderingen	Debiteuren	38.924	0
		Vorderingen op openbare lichamen	17.799	40.650
		Uitzettingen Rijk's schatkist	1.974.908	1.340.074
	Totaal overige vorderingen		**2.031.631**	**1.380.724**
	Liquide middelen	Bank	97.544	370.288
	Totaal liquide middelen		**97.544**	**370.288**
	Overlopende activa	Overlopende activa	9.481	0
	Totaal overlopende activa		**9.481**	**0**
Totaal vlottende activa			**2.138.656**	**1.751.012**
Totaal activa			**11.016.262**	**11.169.592**
Vaste passiva	Eigen vermogen	Bestemmingsreserve duurzame financiering	240.605	202.813
		Bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten"	6.987.980	7.458.445
		Onverdeeld resultaat	2.107.294	1.669.792
	Totaal eigen vermogen		**9.335.878**	**9.331.050**
	Voorzieningen	Bijdrage West Maas en Waal in apparaatskosten 2025	0	15.425
	Totaal voorzieningen		**0**	**15.425**
	Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.165.020	1.359.244
		Openbare lichamen	345.382	374.245
	Totaal Vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jaar		**1.510.401**	**1.733.489**
Totaal vaste passiva			**10.846.280**	**11.079.963**
Vlottende passiva	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Aflossingsverplichting binnen 1 jaar	97.754	0
		Openbare lichamen < 1 jaar	28.863	0
		Overige schulden < 1 jaar	0	80.590
	Totaal Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		**126.617**	**80.590**
	Kortlopende schulden	Crediteuren	24.392	0
	Totaal Kortlopende schulden		**24.392**	**0**
	Overlopende passiva	Rente leningen O/G	8.397	9.039
		Nog te betalen kosten	10.576	0
	Totaal Overlopende passiva		**18.973**	**9.039**
Totaal vlottende passiva			**169.982**	**89.629**
Totaal passiva			**11.016.262**	**11.169.592**

Tabel 7 Baten en lasten

4.2 Totaal van baten en lasten

Taakveld	Categorie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie 2025	Verschil
Baten					
Afvalverwerking	Rente ontvangen van ARN B.V.	227.625	227.625	227.625	0
	Vereveningsbijdrage transportkosten	56.723	56.723	56.723	0
	Dividenduitkering van ARN B.V	0	2.006.791	2.006.791	0
Totaal afvalverwerking		**284.348**	**2.291.139**	**2.291.139**	**0**
Bestuur	Ondersteuning Marn+	0	0	0	0
Totaal bestuur		**0**	**0**	**0**	**0**
Incidenteel	Incidentele baten	0	0	0	0
	Rente schatkistbankieren	0	41.000	42.017	1.017
	Bijdrage West Maas en Waal in apparaatskosten	15.425	15.425	15.425	0
Totaal incidenteel		**15.425**	**56.425**	**57.442**	**1.017**
Totalen baten		**299.773**	**2.347.564**	**2.348.580**	**1.017**
Lasten					
Afvalverwerking	Gedeelte rente ontvangen van ARN B.V. voor West Maas en Waal	12.788	12.788	12.788	0
	Rente BNG	17.436	17.436	17.436	0
	Vereveningsbijdrage transportkosten	56.723	56.723	56.723	0
Totaal afvalverwerking		**86.948**	**86.948**	**86.948**	**0**
Bestuur	Bijdrage circulaire raad en cirkelstad	60.500	60.500	60.500	0
	Overige goederen en diensten	41.992	12.000	15.987	3.987
	Personeel	77.852	77.852	77.852	0
	Ondersteuning Marn+	0	0	0	0
Totaal bestuur		**180.344**	**150.352**	**154.339**	**3.987**
	Ondersteuning Marn+	75.000	0	0	0
	Onvoorzien	10.000	0	0	0
Totaal incidenteel		**85.000**	**0**	**0**	**0**
Totaal lasten		**352.292**	**237.300**	**241.286**	**3.987**
	Resultaat		2.110.264	2.107.294	
	Toevoeging reserves		2.110.264	2.107.294	
	ontrekkingen reserves				
	Saldo		0	0	

4.3 Voorstel resultaatbestemming 2025

In 2025 is een resultaat behaald van € 2.107.294. Het voorstel is het resultaat als volgt te bestemmen:

- € 2.006.791 dividenduitkering ARN B.V. ten lasten van de winstreserve uit te keren aan de deelnemende gemeenten
- € 100.503 toe te voegen aan de bestemmingsreserve duurzame financiering, zijnde het overschot op de exploitatierekening 2025.

Daarnaast in te stemmen €485.796 uit te keren aan gemeenten ten laste van de bestemmingsreserve "uitkering gemeenten".
Het totaal uit te keren bedrag aan de gemeenten over 2025 bedraagt €2.492.587. De uitkering per gemeente ziet er als volgt uit:

Gemeente	Inwoners aantal	Verdeelsleutel o.b.v. inwoners-aantal	Dividend	Bestemmings reserve gemeente	Totaal
Beuningen	26.673	8%	159.587	38.632	198.219
Druten	19.700	6%	117.867	28.533	146.400
Berg en Dal	35.920	11%	214.913	52.025	266.938
Heumen	16.930	5%	101.294	24.521	125.815
Mook en Middelaar	8.134	2%	48.667	11.781	60.448
Nijmegen	185.750	55%	1.111.361	269.034	1.380.394
Wijchen	42.303	13%	253.103	61.270	314.373
Totaal	**335.410**	**100%**	**2.006.791**	**485.796**	**2.492.587**

Tabel 8 Uitkering gemeenten

4.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen de nominale waarden, tenzij bij het balanshoofd anders is vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening doet het algemeen bestuur schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Dit gebeurt in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen.

Schattingswijzigingen

Voor 2025 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Waarderingsgrondslagen

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs (nominale waarde). Leningen zijn tegen de nominale waarde opgenomen, verminderd met de reeds gedane aflossingen.

Uitzettingen en overlopende activa
Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen en omvat het banksaldo.

Eigen vermogen
- *Bestemmingsreserve*
  Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve, waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven.
- *Onverdeeld resultaat*
  Het onverdeeld resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het onverdeeld resultaat wordt ter bestemming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer
De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen of verwachte verliezen of risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten op de balansdatum. Onder voorzieningen worden ook de van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed opgenomen. Uitzondering hierop vormen de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen. Deze worden gepresenteerd bij de 'Overlopende passiva overheidsmiddelen'. Voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vlottende passiva
De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De vlottende passiva hebben een rente typische looptijd van één jaar of korter.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Overzicht van baten en lasten
Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben in het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van het opmaken van de jaarrekening

Overige grondslagen

Belasting Toegevoegde Waarde (btw)
De btw is voor de MARN niet van toepassing.

Vennootschapsbelasting (VPB)
In 2017 is met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2016 duidelijkheid gekomen over de het feit dat de MARN onder voorwaarden niet VPB plichtig is. De afspraken die daarover met de Belastingdienst zijn gemaakt, hebben wij voor 2025 strikt toegepast. Wijziging in activiteiten vanuit de MARN of inzichten vanuit de Belastingdienst kunnen dit standpunt doen wijzigen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)
De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde 'topfunctionarissen'. 'Topfunctionarissen' zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. De WNT verplicht ook tot openbaarmaking van de bezoldiging van de 'overige functionarissen', indien deze de bezoldiging of de ontslaguitkering de maximale norm te boven gaat. Het algemene bezoldigingsmaximum voor de WNT is voor 2025 vastgesteld op € 246.000.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

1. De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet;

2. De financiële rechtmatigheid, waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium, omvat:

   - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 4 december 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.
   - Begrotingsafwijkingen zijnde overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten, investeringen en baten zijn op zichzelf niet onrechtmatig, indien deze tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld. Onder 'tijdig melden' wordt verstaan het melden van de afwijking in de P&C producten (dat zijn onder andere begroting, begrotingswijziging) gedurende het jaar of in de jaarstukken. Voor begrotingsafwijkingen die ontstaan na de laatste tussenrapportage en 31 december kan het melden en verantwoorden in de jaarrekening als tijdig worden geduid.
   - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O-beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

3. De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV, alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
   - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 4.800) is gehanteerd, waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
   - Een rapporteringstolerantie van € 0 is gehanteerd, waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.
   - Onderstaand de belangrijkste wetten die automatisch vallen onder het normenkader waarbinnen MARN opereert:

     - Grondwet
     - Gemeentewet (GW)
     - Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
     - Burgerlijk Wetboek (BW)
     - Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
     - Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
     - Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en aanverwante regelingen
     - Fiscale en sociale wetgeving
     - Btw-compensatiefonds
     - Regels omtrent Europese aanbesteding
     - Wet milieubeheer
     - Ambtenarenwet 2017
     - Algemene wet bestuursrecht (Awb)
     - Sociale verzekeringswetgeving
     - Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De volgende interne regelgeving valt onder het normenkader:
- de tekst van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen;
- de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie MARN 2025;
- de Controleverordening MARN 2025;
- het Treasurystatuut MARN 2024;
- van toepassing zijnde AB- en DB-besluiten;
- M&O-beleid.

4.5 Toelichting balans

Vaste activa

Financiële vaste activa

Zie tabel boven.

			2025	2024
Vaste activa	Financiele vaste activa	Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.701.676	1.701.676
		Lening ARN B.V.	7.175.930	7.716.905
	Totaal financiele vaste activa		8.877.606	9.418.580
Totaal vaste activa			**8.877.606**	**9.418.580**

Tabel 9 Vaste activa

			2025	2024
Vlottende activa	Overige vorderingen	Debiteuren	38.924	0
		Vorderingen op openbare lichamen	17.799	40.650
		Uitzettingen Rijk's schatkist	1.974.908	1.340.074
	Totaal overige vorderingen		**2.031.631**	**1.380.724**
	Liquide middelen	Bank	97.544	370.288
	Totaal liquide middelen		**97.544**	**370.288**
	Overlopende activa	Overlopende activa	9.481	0
	Totaal overlopende activa		**9.481**	**0**
Totaal vlottende activa			**2.138.656**	**1.751.012**

Tabel 10 Vlottende activa

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen

De deelneming in ARN bedraagt per balansdatum 51% van het geplaatste aandelenkapitaal. De deelneming wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs. Het eigen vermogen per 31 december 2024 bedraagt € 27,7 miljoen. De cijfers voor 2025 zijn nog niet bekend en zal bij de behandeling van de jaarrekening van ARN tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders medio mei 2026 bekend zijn.

Lening aan deelnemingen

Deze betreft een lening ter grootte van € 11,5 miljoen verstrekt voor de duur van 20 jaar aan de ARN B.V. De lening wordt annuïtair afgelost. In 2025 is een bedrag van € 540.975 afgelost en eind 2025 staat nog een bedrag open van € 7.175.930.

Vlottende activa

Overige vorderingen

Per ultimo 2025 bedraagt het saldo aan overige vorderingen € 2.031.631. Dit saldo bestaat uit debiteuren en vorderingen op openbare lichamen ter hoogte van € 56.700. Deze post heeft betrekking op de facturatie van het verevenings-fonds transportkosten 2024, welke in 2025 wordt gefactureerd. Per 31 januari 2026 staat hiervan

nog een bedrag van € 2.568 open.
Daarnaast beschikt de MARN over een positief deposito saldo bij de rekeningcourantverhouding met het Rijk ter hoogte van €1,97 miljoen. Dit saldo is hoger dan in het voorgaande jaar en wordt hoofdzakelijk verklaard door de omvang van de ontvangen, maar nog niet uitgekeerde dividendopbrengsten.

Uitzettingen Rijk's schatkist

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor ons geldt voor 2025 een drempelbedrag van € 1.000.000. Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2025 hebben geen overschrijdingen van het drempelbedrag plaatsgevonden. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2025 is geweest.

	2025			
	1e kw	**2e kw**	**3e kw**	**4e kw**
Begrotingstotaal	299.773	299.773	299.773	299.773
Percentage	2%	2%	2%	2%
Drempelbedrag	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Op dagbasis buiten Rijk schatkist gehouden middelen	314.523	286.883	106.332	97.544
Ruimte onder drempelbedrag	685.477	713.117	893.668	902.456
Overschrijding drempelbedrag	0	0	0	0

Tabel 11 Omschrijving

Liquide middelen

Per ultimo 2025 beschikt de MARN over een positief banksaldo van € 97.544.

Overlopende activa

De overlopende activa betreft de rekening-courantrente schatkist bankieren van het 4e kwartaal 2025. Deze is per 1-1-2026 betaald.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de MARN bestaan uit een drietal reserves. De mutaties in de reserves lichten we hieronder toe:

- Bestemmingsreserve "uitkering gemeente"; In 2025 is conform het aflossingsschema (lening ARN) €470.500 uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten ten laste van de bestemmingsreserve "uitkering gemeente"
- Onverdeeld resultaat; In 2025 is een positief resultaat behaald van €2.107.300.
- Bestemmingsreserve duurzame financiering; In 2024 is een positief resultaat behaald van €1,7 miljoen. Besloten is om hiervan circa € 38.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve duurzame financiering (voorheen: algemene reserve).

Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

Schulden aan binnenlandse banken en overige financiële instellingen:

Met de BNG is een annuïtaire lening aangegaan voor de periode van 20 jaar. Eind 2025 staat van deze lening nog een bedrag van € 1,3 miljoen open. Een deel hiervan staat onder de kort-

lopende verplichtingen dit betreft de aflossingsverplichting in 2026. Op deze lening is in 2025 € 96.500 afgelost.

Schulden aan openbare lichamen:
Ondanks het uittreden van gemeente West Maas en Waal blijft zij recht houden op de jaarlijkse uitkering van de bestemmingsreserve. Het onderdeel waar ze recht op hebben is naar de schulden verplaatst en zal gedurende het restant van de looptijd jaarlijks worden uitgekeerd. Eind 2025 bedraagt de restantschuld € 374.200. Een deel hiervan staat onder de kortlopende verplichtingen namelijk het aflossingsdeel van 2026. In 2025 is €28.000 afgelost op deze schuld.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd van < 1 jaar

De schulden < 1 jaar bestaan uit de aflossingsverplichtingen in 2026 van de langlopende schulden. Voor de BNG lening moet de MARN in 2026 € 97.800 aflossen en voor de schuld aan West Maas en Waal moet in 2026 € 28.900 worden afgelost.

Kortlopende schulden

Eind 2025 heeft de MARN een crediteurensaldo van € 24.400 openstaan. Per 31 januari 2026 resteert hiervan een saldo van € 16.300 negatief, zijnde een creditfactuur.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaat uit een rentelast € 8.400 van BNG lening over het 2e halfjaar van 2025 die in juni 2026 wordt voldaan. Verder is er een post van € 10.600 aan nog te betalen kosten. Betreffende accountantskosten over 2025 en bankkosten over december 2025. Per 31 januari resteert een saldo overlopende passiva van € 8.400.

Tabel 12 Vaste passiva

			2025	2024
Vaste passiva	Eigen vermogen	Bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten"	6.987.980	7.458.445
		Onverdeeld resultaat	2.107.294	1.669.792
		Bestemmingsreserve duurzame financiering	240.605	202.813
	Totaal eigen vermogen		**9.335.878**	**9.331.050**
	Voorzieningen	Bijdrage West Maas en Waal in apparaatskosten 2025	0	15.425
	Totaal voorzieningen		**0**	**15.425**
	Vaste schulden met rente-typische looptijd ≥ 1 jaar	Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.165.020	1.359.244
		Openbare lichamen	345.382	374.245
	Totaal Vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jaar		**1.510.401**	**1.733.489**
Totaal vaste passiva			**10.846.280**	**11.079.963**

			2025	2024
Vlottende passiva	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Aflossingsverplichting binnen 1 jaar	97.754	0
		Openbare lichamen < 1 jaar	28.863	0
		Overige schulden < 1 jaar	0	80.590
	Totaal Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		**126.617**	**80.590**
	Kortlopende schulden	Crediteuren	24.392	0
	Totaal Kortlopende schulden		**24.392**	**0**
	Overlopende passiva	Rente leningen O/G	8.397	9.039
		Nog te betalen kosten	10.576	0
	Totaal Overlopende passiva		**18.973**	**9.039**
Totaal vlottende passiva			**169.982**	**89.629**

Tabel 13 Vlottende passiva

4.6 Toelichting op baten en lasten

In deze paragraaf lichten we per taakveld de (afwijkingen) baten en lasten toe.

4.6.1 Bestuur

Bij bestuur zijn geen inkomsten geraamd en gerealiseerd. De lasten zijn voor de onderdelen circulaire raad en cirkelstad en personeel conform begroting gerealiseerd. Dit houdt in dat we aan stichting Rijk van Nijmegen een bijdrage hebben gedaan van € 60.500 voor de circulaire raad en de cirkelstad. De personeelskosten ter grootte van € 77.900 betreffen de kosten van de secretaris en ambtelijke ondersteuning.

De overige kosten waren in de primaire begroting geraamd op € 42.000 echter zijn de lasten met circa €30.000 naar beneden bijgesteld in verband met advieskosten die dit jaar niet meer tot uitvoering komen. In 2025 is een bedrag van circa €16.000 gerealiseerd. Dit betekent een overschrijding van circa € 4.000. Deze overschrijding wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hoger uitvallende accountantskosten in verband met een nagekomen last uit 2024 en hogere automatiseringskosten.

Taakveld Bestuur	Categorie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie 2025	Verschil
	Baten				
Bestuur	Ondersteuning Marn+	0	0	0	0
Totaal Baten		**0**	**0**	**0**	**0**
	Lasten				
Bestuur	Bijdrage circulaire raad en cirkelstad	60.500	60.500	60.500	0
	Overige goederen en diensten	41.992	12.000	15.987	3.987
	Personeel	77.852	77.852	77.852	0
	Ondersteuning Marn+	0	0	0	0
Totaal Lasten		**180.344**	**150.352**	**154.339**	**3.987**
	Resultaat		-150.352	-154.339	
	Toevoeging reserves				
	ontrekkingen reserves		150.352	154.339	
	Saldo		0	0	

Tabel 14 Bestuur

4.6.2. Afvalverwerking

De baten betreffen de rente inkomsten van de verstrekte lening aan ARN B.V. deze inkomsten ter grootte van € 227.600 zijn conform begroting gerealiseerd. Verder bestaan de baten uit de vereveningsbijdrage in de transportkosten ter grootte van € 57.700. Hier tegenover staan ook lasten voor hetzelfde bedrag waarbij de MARN deze bijdrage uitkeert aan nadeelgemeenten. Dit is als volgt verdeeld:

- €38.924 Nijmegen (baten)
- €15.231 Beuningen (baten)
- €2.568 Wijchen (baten)
- €41.862 Berg en Dal (lasten)
- €9.136 Druten (lasten)
- €4.233 Mook en Middelaar (lasten)
- €1.492 Heumen (lasten)

Tenslotte is er in 2025 €2 miljoen aan dividend ontvangen van de ARN B.V. dit is conform de gewijzigde begroting gerealiseerd.

Taakveld	Categorie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie 2025	Verschil
	Baten				
Afvalverwerking	Rente ontvangen van ARN B.V.	227.625	227.625	227.625	0
	Vereveningsbijdrage transportkosten	56.723	56.723	56.723	0
	Dividenduitkering van ARN B.V.	0	2.006.791	2.006.791	0
Totaal Baten		**284.348**	**2.291.139**	**2.291.139**	**0**
	Lasten				
Afvalverwerking	Gedeelte rente ontvangen van ARN B.V. voor West Maas en Waal	12.788	12.788	12.788	0
	Rente BNG	17.436	17.436	17.436	0
	Vereveningsbijdrage transportkosten	56.723	56.723	56.723	0
Totaal Lasten		**86.948**	**86.948**	**86.948**	**0**
	Resultaat		2.204.191	2.204.191	
	Toevoeging reserves		2.204.191	2.204.191	
	ontrekkingen reserves				
	Saldo		0	0	

Tabel 15 Afvalverwerking

De lasten voor het taakveld afvalverwerking bestaan uit € 17.400 rentelasten op de BNG lening. Daarnaast betalen we een deel van de ARN B.V. ontvangen rente door aan de gemeente West Maas en Waal. Dit bedrag € 12.800 is conform begroting gerealiseerd. Tenslotte is een bedrag van €56.700 uitgekeerd aan gemeenten voor vereveningsbijdrage transportkosten.

4.6.3 Incidenteel

Op het onderdeel incidenteel bestaan de baten uit de rekeningcourantrente schatkistbankieren deze zijn in de gewijzigde begroting geraamd op € 41.000. Gerealiseerd is € 42.000 aan rente inkomsten. Het verschil wordt verklaard door iets hogere rentepercentage in het 4e kwartaal 2025 dan begroot. Tenslotte is een bedrage apparaatskosten ontvangen van West Maas en Waal van € 15.400 wat conform begroting is. Als lasten is primair begroot € 75.000 ten behoeve van ondersteuning MARN+ voor onderzoekskosten voor verduurzaming. In verband met de verkiezingen in maart 2026 is het besluit over het onderzoek over de verkiezingen heen getild. Verder is een post van € 10.000 aangehouden voor onvoorziene kosten. Deze lasten zijn middels een begrotingswijziging bijgesteld naar €0. Tevens zijn er op dit onderdeel geen lasten gerealiseerd.

4.6.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in 2026 geen materiële gebeurtenissen voorgedaan met een impact op de jaarrekening 2025.

Taakveld	Categorie	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie 2025	Verschil
	Baten				
Incidenteel	Incidentele baten	0	0	0	0
	Rente schatkistbankieren	0	41.000	42.017	1.017
	Bijdrage West Maas en Waal in apparaatskosten	15.425	15.425	15.425	0
Totaal Baten		**15.425**	**56.425**	**57.442**	**1.017**
	Lasten				
Incidenteel	Ondersteuning Marn+	75.000	0	0	0
	Onvoorzien	10.000	0	0	0
Totaal Lasten		**85.000**	**0**	**0**	**0**
	Resultaat		56.425	57.442	
	Toevoeging reserves		56.425	57.442	
	ontrekkingen reserves				
	Saldo		0	0	

Tabel 16 Incidenteel

4.7 Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op de GR MARN. Het voor de GR MARN toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000. Dit betreft de algemene WNT norm.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder →

2025 bedragen x € 1	
B. Giesendorf	
Functiegegevens	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,300
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 34.485
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0
Subtotaal	€ 34.485
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 73.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t. / € 0
Bezoldiging	**€ 34.485**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. / € 0
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t. / € 0

2025 Topfunctionarissen	
Naam	**Functie**
T. van Elferen	Voorzitter
A. ten Westeneind	Lid
P. Cobussen	Lid
R. Thoonen	Lid
P. Baneke	Lid
H. Rodoe	Lid
T. van Bronkhorst	Lid

2024 bedragen x € 1	
B. Giesendorf	
Functiegegevens	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,300
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 39.875
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0
Subtotaal	€ 39.875
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 60.900
Bezoldiging	**€ 39.875**

Tabel 17 Bezoldiging

4.8 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 4 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% (maximaal 2) van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 4.800. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Conclusie

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

5. Overige gegevens

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen te Nijmegen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2025 van gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 4 december 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:
- het overzicht van baten en lasten over 2025;
- de balans per 31 december 2025;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- de rechtmatigheidsverantwoording over 2025; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen d.d. 4 december 2025 en de Regeling controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 4.800. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado. In het controleprotocol MARN 2025, (paragraaf 5) is tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde materiele afwijkingen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 4 december 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol inclusief het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op d.d. 4 december 2025, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 26 maart 2026
WHS Registeraccountants

w.g. W.H. van Santvoort MSc RA

MARN Milieusamenwerking Afvalverwerking Regio Nijmegen

www.marn.nl
info@marn.nl, 024 - 3716013
© MARN, maart 2026.
Opmaak: zingrafischontwerp.nl

Meerjarenbegroting 2027 – 2030 en bijstelling 2026

GR MARN, versie 27 december 2025

MARN Milieusamenwerking Afvalverwerking Regio Nijmegen

Inhoud

1. Voorwoord 3

2. Programma MARN 5
2.1 Taakveld Bestuur 6
2.2 Taakveld Afvalverwerking 7
2.3 Incidentele baten en lasten 8

3. Paragrafen 9
3.1 Algemeen 10
3.2 Weerstandsvermogen 10
3.3 Financiering 13
3.4 Bedrijfsvoering 15
3.5 Verbonden partijen 16

4. Baten en lasten MARN 18
4.1 Totalen baten en lasten 19
4.2 Begrote baten 21
4.3 Begrote lasten 22
4.4 Exploitatiesaldo..... 23
4.5 Mutaties van bestemmingsreserves ... 24

5. Geprognotiseerde balans 2026 – 2030 25

Voorwoord

De MARN is een gemeenschappelijke regeling met zeven deelnemende gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen. De gemeenschappelijke regeling behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van milieu, waaronder in ieder geval begrepen een doelmatige en milieu hygiënisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen.

De regeling richt zich op de rol van aandeelhouder en leverancier van afval aan ARN B.V. (ARN).

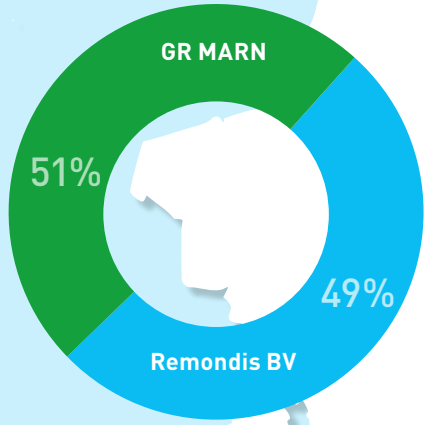

Aandelen
MARN heeft één verbonden partij; Afvalenergiecentrale ARN BV. ARN BV heeft een aandelenkapitaal van 10.000 aandelen. Er zijn twee aandeelhouders

De regioaandeelhouders hebben **2 leden** in de Raad van Commissarissen

Deelnemende gemeenten
1. Berg en Dal
2. Beuningen
3. Druten
4. Heumen
5. Mook en Middelaar
6. Nijmegen
7. Wijchen

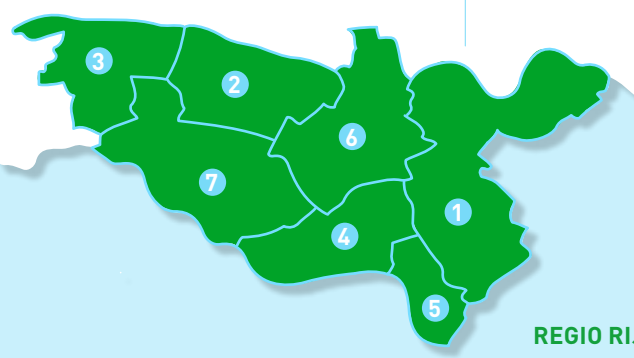

REGIO RIJK VAN NIJMEGEN

2. Programma MARN

Programma MARN

Inleiding

De regeling richt zich op de rol van aandeelhouder en leverancier van afval aan ARN B.V. (ARN). Daardoor spelen onderwerpen met betrekking tot afval en milieu een rol. In 2020 heeft het bestuur besloten om meer aandacht te besteden aan mogelijke bijdragen in de energietransitie. Op basis van ditzelfde besluit en de zienswijzen die de gemeenten hebben ingebracht, leidt dit vooralsnog niet tot een wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling en/of een begrotingswijziging.

Rechtskarakter en producten

De Gemeenschappelijke Regeling is een rechtspersoonlijkheid bezittend samenwerkingsverband, dat is opgericht op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Ter uitvoering van de doelstelling van de MARN worden de volgende taakvelden onderscheiden:

- Bestuur;
- Afvalverwerking, in het bijzonder de relatie met ARN.

Tabel 1 Taakveld Bestuur

Taakveld Bestuur bedragen in 1.000		**Werkelijk 2025**	**Begroting 2026 primair**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
				Baten				
Bestuur	Ondersteuning Marn+	0	0	0	0	0	0	0
Totalen baten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
				Lasten				
Bestuur	Bijdrage circulaire raad en circelstad	60.500	60.500	60.500	60.500	0	0	0
	Ondersteuning Marn+	0	0	0	0	0	0	0
	Overige goederen en diensten	16.000	44.700	15.000	15.600	16.300	16.900	17.600
	Personeel	77.900	81.700	81.700	85.100	88.700	92.400	96.200
Totaal lasten		**154.400**	**187.000**	**157.200**	**161.300**	**104.900**	**109.300**	**113.800**
	Resultaat	-154.300	-187.000	-157.200	-161.300	-104.900	-109.300	-113.800
	Toevoeging reserves							
	ontrekkingen reserves	154.300	187.000	157.200	161.300	104.900	109.300	113.800
	Saldo	0	0	0	0	0	0	0

2.1 Taakveld Bestuur

Wat willen we bereiken?

Een openbaar lichaam als de MARN heeft wettelijk een aantal organen met een doelstelling zoals omschreven in de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling. Om de doelstelling te kunnen realiseren en als ondersteuning voor de taken en bevoegdheden kent de MARN een bestuur en een ambtelijke coördinatie. Met deze ondersteuning willen we bereiken dat de doelstelling, de taken en bevoegdheden zoals omschreven in de tekst van de regeling in goed overleg kunnen worden gerealiseerd.

Wat doen we ervoor?

Voor een omschrijving van de organisatie wordt verwezen naar paragraaf 3.4 Bedrijfsvoering. Gedurende het gehele jaar wordt een aantal vergaderingen van het Algemeen en Dagelijks Bestuur gepland. Na besluitvorming in het Dagelijks en, indien van toepassing, het Algemeen Bestuur worden de besluiten waar nodig uitgewerkt en uitgevoerd door de secretaris. Indien gewenst of noodzakelijk vindt de uitwerking plaats door een externe partij, waarbij de secretaris een coördinerende rol heeft.

Wat mag het kosten?

In tabel 1 zijn de begrote kosten voor 2026 en 2027 opgenomen, evenals de werkelijke kosten over 2025. Voor het taakveld Bestuur zijn geen baten begroot. De lasten bedragen €157.200 in 2026 en €161.300 in 2027, waarbij het nadeel onder andere wordt gedekt door het voordeel binnen het taakveld Afvalverwerking.

De bijdrage aan de Circulaire Raad en Cirkelstad is voor beide jaren vastgesteld op €60.500 en loopt tot en met 2027. In 2026 wordt deze bijdragen opnieuw beoordeeld en ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd. De lasten voor overige goederen en diensten zijn in 2026 geraamd op €15.000 en hebben voornamelijk betrekking op automatiserings- en accountantskosten. Dit is lager dan aanvankelijk begroot, doordat €25.000 aan advieskosten is

Tabel 2 Taakveld Afvalverwerking

Taakveld Afvalverwerking bedragen in 1.000		Werkelijk 2025	Begroting 2026 primair	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
				Baten				
Afvalverwerking	Rente ontvangen van ARN B.V.	227.600	210.900	210.900	193.700	175.900	157.600	138.700
	Vereveningsbijdrage transportkosten	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700
	Dividenduitkering van ARN B.V.	2.006.800	0	0	0	0	0	0
Totalen baten		**2.291.100**	**267.600**	**267.600**	**250.400**	**232.600**	**214.300**	**195.400**
				Lasten				
Afvalverwerking	Gedeelte rente ontvangen van ARN B.V. voor WMW	12.800	11.800	11.800	10.900	9.900	8.900	7.800
	Rente	17.400	16.100	16.100	14.800	13.500	12.200	10.800
	Vereveningsbijdrage transportkosten	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700
Totaal lasten		**86.900**	**84.700**	**84.700**	**82.400**	**80.100**	**77.700**	**75.300**
	Resultaat	2.204.200	182.900	182.900	168.000	152.500	136.600	120.100
	Toevoeging reserves	2.204.200	182.900	182.900	168.000	152.500	136.600	120.100
	ontrekkingen reserves							
	Saldo	0	0	0	0	0	0	0

ondergebracht bij incidentele baten en lasten. Voor 2027 zijn deze lasten geïndexeerd volgens de BRN-norm (4,15%). De personele lasten zijn in 2026 geïndexeerd met 5% en voor 2027–2030 geïndexeerd op basis van de BRN-norm.

2.2 Taakveld Afvalverwerking

Wat willen we bereiken?

Aangezien dit taakveld het geheel aan (financiële) relaties met ARN betreft, betekent dat een goede en constructieve relatie met de ARN wordt onderhouden, waarbij:

- de (financiële) risico's zoveel mogelijk worden beheerst, of waar mogelijk verlaagd
- een zo laag mogelijk tarief wordt nagestreefd
- er een maximale uitoefening van bevoegdheden plaatsvindt in de vergadering van aandeelhouders
- waarbij ARN een bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de deelnemers in de MARN.

Wat doen we ervoor?

Het taakveld Afvalverwerking betreft het geheel aan (financiële) relaties die de MARN heeft met ARN. De MARN is op een aantal wijzen verbonden met ARN:

- Aandeelhouder in het aandelenkapitaal
- Contractpartner voor aanlevering van afval en indirect leverancier van afvalstoffen (via de gemeenten)

Begin 2017 heeft MARN de gronden waarop de stortlocatie en de installaties zijn gevestigd verkocht aan ARN. In het kader van de aanlevering van het afval aan de ARN is een vereveningsbijdrage transportkosten opgesteld voor de zeven MARN-gemeenten.

Wat mag het kosten?

In tabel 2 zijn de begrote baten en lasten voor 2026 en 2027 opgenomen, evenals de werkelijke kosten over 2025. Voor taakveld 7.3 Afvalverwer-

Tabel 3 Incidentele baten en lasten

		Werkelijk 2025	Begroting 2026 primair	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
				Baten				
Incidenteel	Incidentele baten	0	0	0	0	0	0	0
	Rente schatkistbankieren	42.000	0	0	0	0	0	0
	Bijdrage West Maas en Waal in apparaatskosten	15.400	0	0	0	0	0	0
	Bestemmingsreserve duurzame financiering	0	0	59.300	3.300	0	0	3.700
Totalen baten		**57.400**	**0**	**59.300**	**3.300**	**0**	**0**	**3.700**
				Lasten				
Incidenteel	Ondersteuning Marn+	0	0	75.000	0	0	0	0
	Onvoorzien	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	Bestemmingsreserve duurzame financiering	0	0	0	0	37.600	17.300	0
Totaal lasten		**0**	**10.000**	**85.000**	**10.000**	**47.600**	**27.300**	**10.000**
	Resultaat	57.400	-10.000	-25.700	-6.700	-47.600	-27.300	-6.300
	Toevoeging reserves	57.400	0	0	0	0	0	0
	ontrekkingen reserves	0	10.000	25.700	6.700	47.600	27.300	6.300
	Saldo	0	0	0	0	0	0	0

king wordt voor 2026 een voordeel van €182.900 en voor 2027 een voordeel van €168.000 begroot. Dit voordeel neemt jaarlijks af doordat de rente-inkomsten uit de verstrekte geldlening jaarlijks dalen. Met dit voordeel worden de apparaatskosten gedekt, zoals benoemd bij het taakveld Bestuur.

De baten bestaan uit de rente-inkomsten van de verstrekte geldlening aan de ARN en de vereveningsbijdrage voor transportkosten. Deze zijn ongewijzigd ten opzichte van de primaire begroting. De lasten bestaan uit het rentedeel van de ARN-lening dat de MARN verschuldigd is aan de gemeente West Maas en Waal in verband met de uittreding, de rentelasten van de lening bij de BNG Bank en de vereveningsbijdrage transportkosten.

2.3 Incidentele baten en lasten

In tabel 3 zijn de begrote baten en lasten voor 2026 en 2027 opgenomen, evenals de werkelijke kosten over 2025. Binnen de incidentele baten en lasten wordt voor 2026 een nadeel van €25.700 en voor 2027 een nadeel van €6.700 verwacht. Dit nadeel wordt gedekt met het voordeel binnen het taakveld Afvalverwerking.

De incidentele baten bestaan uit een onttrekking uit de bestemmingsreserve Duurzame financiering, ter hoogte van €59.300 in 2026 en €3.300 in 2027. Bij de incidentele lasten is voor 2026 een bedrag van €75.000 opgenomen voor advies- en onderzoekskosten in het kader van MARN+. In 2026 wordt mogelijk een advies opgesteld over investeringen bij de ARN en wordt onderzocht of een gemeente kan toetreden tot de MARN. Daarnaast wordt jaarlijks een post onvoorzien van €10.000 aangehouden.

3. Paragrafen

3.1 Algemeen

De gemeenschappelijke regeling hanteert voor de financiële kaders het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN). Positieve resultaten op basis van een vastgesteld jaarverslag worden, conform het besluit van het Algemeen Bestuur in 2021, toegevoegd aan de winstreserve om liquiditeitsproblemen op korte termijn te voorkomen. Indien de financiële situatie dit toelaat, kan het Algemeen Bestuur besluiten van deze lijn af te wijken.

Risico-inventarisatie		Bruto Risico	Netto restrisco
Politiek	Landelijke politiek niveau	6.000	6.000
	Regionaal politiek niveau	15.000	15.000
	Subtotaal	**21.000**	**21.000**
Maatschappelijk	Imagoschade	30.000	0
	Ecologisch/milieu	30.000	0
	Subtotaal	**60.000**	**0**
Juridisch/wettelijk	Juridisch/wettelijk	36.000	15.000
	Subtotaal	**36.000**	**15.000**
Economisch	Economisch	661.000	362.000
	Subtotaal	**661.000**	**362.000**
Totaal		**778.000**	**398.000**
Reserves & voorzieningen	Bestemmingsreserve duurzame financiering	202.800	202.800
Netto restrisico MGR		**575.200**	**195.200**

Tabel 4 Risico- inventarisatie

3.2 Weerstandsvermogen

Door het Algemeen Bestuur is in juni 2014 besloten dat de MARN geen weerstandsvermogen dient aan te houden anders dan €10.000 onder de post Onvoorzien uit de begroting.

Het eigen vermogen van de MARN, bestaande uit de bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten", bestemmingsreserve duurzame financiering en het gerealiseerd resultaat over het jaar 2025 en bedraagt per 31 december 2025 €9,3 miljoen.

Indien de post onvoorzien onvoldoende is om in een bepaald jaar tekorten die voortvloeien uit de exploitatie op te vangen, wordt de bestemmingsreserve duurzame financiering aangewend ter dekking van deze tekorten.
Indien ook deze reserve onvoldoende dekking biedt, is artikel 28 van de Gemeenschappelijke Regeling MARN van toepassing, waarin is bepaald dat de deelnemende gemeenten naar rato van hun inwonertal bijdragen aan de tekorten van de MARN. Daarbij dienen cijfers van het CBS over het inwonertal te worden gebruikt.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MARN in staat is financiële tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. De weerstandscapaciteit bestaat uit de reserves waarover de MARN kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De risico's betreffen de financiële gevolgen van onzekerheden waarmee de MARN wordt geconfronteerd. In tabel 4 zijn de risico's en weerstandscapaciteit weergegeven.
Rekening houdend met de gevormde reserves

Weerstandsvermogen per gemeente	Inwonersaantal	Verdeelsleutel o.b.v. inwonersaantal	Weerstands-vermogen
Berg en Dal	35.515	10%	20.500
Beuningen	26.725	8%	15.400
Druten	19.776	6%	11.400
Heumen	16.936	5%	9.800
Mook en Middelaar	8.134	2%	4.700
Nijmegen	189.500	56%	109.200
Wijchen	42.281	12%	24.400
Totaal	**338.867**	**100%**	**195.200**

Tabel 5 Weerstandsvermogen per gemeente

resteert een netto (rest)risico van €195.200. Met dit bedrag dienen de deelnemende gemeenten rekening te houden bij de bepaling van het weerstandsvermogen binnen de eigen gemeente. De verdeling van dit netto risico over de gemeenten is opgenomen in tabel 5 en is gebaseerd op de inwoneraantallen zoals opgenomen in de BRN norm voor 2026.

Risicobeheersing

De risico's van de MARN zijn beperkt. Het Algemeen Bestuur heeft bepaald dat voor de afdekking van de risico's de begrotingspost Onvoorzien voldoende is. Daarnaast is MARN aandeelhouder in ARN. Zij heeft één lening (in verband met grondverkoop) en geen garanties meer uitstaan naar ARN. De lening is afgedekt met een eerste recht van hypotheek. Tevens heeft MARN met ARN een vast tarief van indexering voor het door de deelnemers in de MARN aangeleverde afval. Het risico dat MARN loopt, bedraagt ten hoogste de waarde van de aandelen die MARN heeft in ARN. Deze zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs voor een waarde van €1,7 miljoen. Verder wordt verwezen naar de paragraaf 3.2 Verbonden partijen.

Liquiditeit

De aflossing op de geldlening die de MARN aan ARN heeft verstrekt, is aangemerkt als bestemmingsreserve en wordt jaarlijks uitgekeerd aan de gemeenten naar rato van het inwoner aantal. De rente-inkomsten uit deze lening worden ingezet om de jaarlijkse kosten van de MARN te dekken. Omdat de lening annuïtair is, nemen de rente-inkomsten jaarlijks af. Om te voorkomen dat op termijn de rente-inkomsten niet meer toereikend zijn, heeft het bestuur in 2021 besloten om het resultaat vanaf boekjaar 2021 niet langer jaarlijks uit te keren.

In lijn met de gewijzigde werkwijze rondom duurzame financiering wordt ook het resultaat over boekjaar 2025 niet uitgekeerd. Dit besluit is gebaseerd op de langjarige prognose, waaruit blijkt dat het prudent is om vanaf 2024 positieve resultaten toe te voegen aan de bestemmingsreserve Duurzame Financiering. Hiermee wordt voorkomen dat de GR MARN al vóór het einde van de looptijd van de lening van ARN een beroep moet doen op de gemeenten voor de exploitatie. Na volledige aflossing van de lening in 2036 vallen de rentebaten en aflossingsontvangsten volledig weg. Vanaf dat moment zullen de gemeenten jaarlijks een bijdrage moeten verstrekken om de exploitatiekosten van de MARN te kunnen dekken; de hoogte hiervan wordt jaarlijks bepaald op basis van de begroting. Over eventuele dividenduitkeringen van ARN wordt eveneens jaarlijks een besluit genomen.

Kengetallen

Het BBV vereist dat kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie worden opgenomen in de paragraaf

Kengetallen	Werkelijk 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	-127%	466%	574%	578%	584%	591%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2.227%	-1.558%	-1.808%	-1.765%	-1.674%	-1.523%
Solvabiliteitsratio	85%	82%	82%	82%	82%	83%
Liquiditeit	1.219%	-186%	-1.043%	-1.454%	-2.331%	-3.880%
Structurele exploitatieruimte	15%	6%	-1%	16%	8%	-2%

Tabel 6 Kengetallen 2026-2030

weerstandsvermogen. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel ruimte de organisatie beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid. Onderstaand zijn de voorgeschreven kengetallen opgenomen.

Interpretatie van kengetallen

Het is niet wenselijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten altijd in samenhang worden bezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in onderlinge verhouding een goed beeld geven van de financiële positie.

De netto schuldquote van 2026 en 2027 laat zien dat de MARN een relatief hoge netto schuldlast heeft ten opzichte van haar baten, wat wijst op een grotere afhankelijkheid van externe financiering en een verhoogd kortetermijnrisico. Wanneer de verstrekte leningen worden meegenomen, blijkt dat de MARN meer middelen heeft uitgeleend dan schulden heeft, wat duidt op een aanzienlijke financiële buffer in de vorm van vorderingen.

De solvabiliteitsratio van 82% laat zien dat het merendeel van het vermogen uit eigen middelen bestaat en slechts 18% uit schulden. Dit bevestigt dat de organisatie op de lange termijn financieel gezond is en in staat om risico's op te vangen. De negatieve liquiditeitscijfers geven echter aan dat de kaspositie op korte termijn krap is, waardoor het risico bestaat dat kortlopende verplichtingen niet direct kunnen worden voldaan.

De structurele exploitatieruimte bedraagt in 2026 6%, wat betekent dat de structurele baten iets hoger zijn dan de lasten. Voor 2027 is het structurele exploitatieresultaat -1%, wat aangeeft dat de lasten iets hoger zijn dan de baten. Bij de interpretatie van deze kengetallen is het belangrijk te vermelden dat enkele baten nog niet zijn meegenomen, omdat de exacte hoogte hiervan nog niet definitief is en moeilijk in te schatten. Naar verwachting zullen deze baten echter wel worden gerealiseerd, waaronder de dividenduitkering over 2025, die in 2026 wordt uitbetaald, en de rekeningcourantrente over het eerste tot en met derde kwartaal van 2026. Wanneer deze baten worden meegenomen, verbetert dit zowel de liquiditeitspositie als de netto schuldquote en de structurele exploitatieruimte.

3.3 Financiering

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Op de MARN is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van toepassing. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MARN met een statuut te regelen. Op 7 februari 2024 is voor de MARN het treasurystatuut vastgesteld, waarin de regels over de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie zijn opgenomen. Dit is tevens de meest recente versie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf betreffende de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer te bevatten.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MARN mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het algemeen bestuur goedgekeurde derde partijen. Hierbij wordt vooraf advies ingewonnen over de financiele positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
- De MARN kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie, als deze uitzettingen vertrouwd zijn en niet gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het vertrouwde karakter van deze leningen c.q. uitzettingen wordt gewaarborgd met richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Risicobeheer; de kasgeldlimiet en renterisiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De MARN heeft geen leningen in buitenlandse valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MARN heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MARN is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaat dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet is de wettelijke grens voor de hoeveelheid kortlopende financiering (rentedragende schulden met een looptijd van maximaal één jaar) die een decentrale overheid mag hebben. Deze norm voorkomt dat overheden te afhankelijk worden van kortlopende financiering, omdat deze gevoeliger is voor rente- en liquiditeitsrisico's. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het totaal van de primaire begroting, met een wettelijk minimumbedrag van €300.000. De MARN heeft geen kortlopende schulden en voldoet daarmee aan de wettelijke norm. Ook in

Renterisiconorm en ruimte in de periode 2026 tot en met 2030	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Begrotingstotaal	327.000	253.700	232.600	214.300	199.200
Percentage renterisiconorm	20%	20%	20%	20%	20%
toetsbedrag renterisiconorm	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Aflossing	97.800	99.100	100.400	101.700	103.100
Ruimte	**2.402.200**	**2.400.900**	**2.399.600**	**2.398.300**	**2.396.900**

Tabel 7 Renterisiconorm en ruimte in de periode 2026 tot en met 2030

het meerjarenperspectief blijft de MARN binnen de toegestane kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het risico van renteveranderingen op de vaste schuld. Jaarlijks wordt het totaalbedrag aan aflossingen, herfinancieringen en renteherzieningen van leningen met een resterende looptijd van één jaar of langer getoetst aan de norm. Het toetsbedrag is het grootste van 20% van het begrotingstotaal of het wettelijk minimumbedrag van €2,5 miljoen. Uit tabel 7 blijkt dat de MARN de komende jaren ruimschoots binnen deze norm blijft, waardoor het renterisico beheersbaar is.

Schatkistbankieren

De MARN is verplicht om haar overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan de MARN geen gelden meer beleggen en is ze voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal. In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden.

Gewaarborgde geldleningen

De MARN is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

De MARN heeft een kasgeldlening afgesloten bij BNG van €2,0 miljoen met een rente van 1,33%. De lening wordt jaarlijks annuïtair afgelost en loopt tot en met 30 juni 2037. Eind 2025 bedraagt het restbedrag lening €1,26 miljoen. Daarnaast heeft MARN aan ARN een annuïtaire geldlening verstrekt ter financiering van de aankoop van gronden, door ARN, die voorheen in eigendom waren van MARN. De lening bedroeg oorspronkelijk €11,5 miljoen, met een vaste rente van 3,09% per jaar. De lening loopt tot en met december 2036 en eind 2025 bedraagt het restbedrag lening €7,18 miljoen.

Rente baten en lasten

Voor 2026 worden de rente-inkomsten van de aan ARN verstrekte lening geraamd op €210.900, waarvan conform de afspraken rondom de uitreding van de gemeente West Maas en Waal €11.800 aan deze gemeente wordt uitbetaald. Deze uitbetaling heeft een gelijke duur als de looptijd van de verstrekte geldlening, tot en met 2036. Voor 2027 worden de rente-inkomsten geraamd op €193.700, met een uitbetaling van €10.900. De rentekosten van de bij BNG afgesloten lening worden geraamd op €16.100 in 2026 en €14.800 in 2027. Vanwege de lage rentetarieven en het beperkte rekening-

saldo worden geen rente-inkomsten uit Schatkistbankieren begroot. Per saldo resulteert dit in een netto rente-inkomst van €183.000 voor 2026 en €168.000 voor 2027.

3.4 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MARN te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van de taken van de MARN. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MARN is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen de MARN. U treft informatie aan over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MARN.

Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MARN is een organisatie met alleen een staf ter ondersteuning van het bestuur. De staf staat onder leiding van de secretaris van de MARN. Binnen de MARN is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. Via halfjaarcijfers leggen we tussentijds aan gemeenten verantwoording af over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met een jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over het gehele boekjaar.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleprotocol
- Mandatering
- M&O beleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MARN binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur

De MARN kent de volgende drie bestuursorganen: algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter.

- Algemeen bestuur
  Het algemeen bestuur bestaat uit zeven leden, te weten de leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. Tevens zijn er evenzoveel plaatsvervangende leden aangewezen.

- Dagelijks bestuur
  Het dagelijks bestuur telt vier leden inclusief de Voorzitter. Het dagelijks bestuur heeft de bevoegdheden zoals beschreven in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de tekst van de GR MARN. Het dagelijks bestuur stuurt de secretaris aan.

- Ambtelijke organisatie
  Het secretariaat wordt verzorgd door de DAR en de administratie door MGR Rijk van Nijmegen

Administratieve organisatie

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet opgemerkt worden dat de MARN de basisadmi-

nistratie uitbesteed heeft aan de MGR Rijk van Nijmegen. Middels een dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken met de MGR Rijk van Nijmegen gemaakt over het binnen haar kaders uitvoeren van de taken.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering hebben tot doel de ambtelijke organisatie te ondersteunen in haar taken en deze te optimaliseren. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de DAR en de MGR Rijk van Nijmegen. Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MARN procedures ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid).

De verschillende onderwerpen en projecten worden regelmatig besproken in de vergaderingen van het algemeen bestuur. Voor specifieke onderwerpen worden colleges van burgemeester en wethouders als ook raden tussentijds geïnformeerd en naar hun opvattingen gevraagd naar gelang het onderwerp. Voor een aantal voorstellen is dat zelfs verplicht, zoals voor de begroting en de rekening

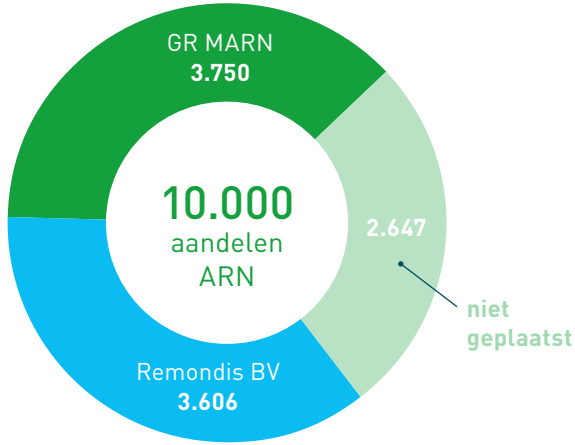

Figuur 1 Aandelenkapitaal

3.5 Verbonden partijen

De MARN heeft één verbonden partij, dat is de Afvalenergiecentrale ARN BV.
De ARN BV heeft in totaal een aandelenkapitaal van 10.000 aandelen. Sinds 18 mei 2020 heeft ARN twee aandeelhouders

- GR MARN als publieke partij met 51% (3.750) van de geplaatste aandelen
- Remondis BV als private partij met 49% (3.606) van de geplaatste aandelen

De ARN BV heeft dus 2.647 niet geplaatste aandelen.

Het aantal aandelen van GR MARN is 3.750. Deze aandelen zijn door de MARN voor 100% volgestort. Elk aandeel heeft een nominale waarde van €454. De MARN heeft in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van ARN in overeenstemming met de hoeveelheid aandelen een stemrecht van 51%. Besluiten worden genomen met twee-derde meerderheid van het aantal stemmen.

De ARN kent naast de directie tevens een Raad van Commissarissen. Namens de regioaandeelhouders, waaronder de MARN, zal een tweetal leden in het jaar 2026 zitting hebben in de Raad van Commissarissen. Per 1 januari 2027 zal één van de commissarissen aftreden en een nieuwe commissaris benoemd worden.

De jaarstukken van ARN worden elk jaar vastgesteld in de Algemene vergadering van Aandeelhouders waarin de MARN zitting heeft. Deze stukken worden vooraf in de vergadering van het Bestuur besproken. Bij het opstellen van de jaarrekening van de MARN zijn alleen de cijfers van de Jaarrekening 2024 van ARN bekend. Het eigen vermogen van ARN B.V. bedraagt €27,7 miljoen eind 2024 (€24,6 miljoen eind 2023). De langlopende schulden bedragen eind 2024 €7,2 miljoen (€7,7 miljoen eind 2023). Het resultaat

over 2024 bedraagt €6,2 miljoen (€5,9 miljoen voor 2023).

De ARN gaat in haar jaarverslag uitgebreid in op de risicobeheersing, waarbij ze een onderscheid maakt tussen strategische, financiële, compliance en operationele risico's en beschrijft welke maatregelen genomen zijn om de risico's te mitigeren dan wel in beeld te houden. Een relatie met de gevormde reserves en voorzieningen wordt niet gelegd. Op de algemeen genoemde risico's willen we daar nog aan toevoegen dat de ARN op 22 december 2023 een revisievergunning heeft aangevraagd. In de huidige vergunning zijn voorschriften opgenomen over het stellen van financiële zekerheid voor het aanbrengen van een bovenafdichting op de bovenkant van de gestorte afvalstoffen. Uit het jaarverslag 2024 van ARN volgt dat er een 'Voorziening eindafwerking en nazorg' is gevormd ter grootte van €25,2 miljoen. De Provincie Gelderland en de ODGMR zijn van mening dat de vigerende voorschriften onvoldoende zekerheid bieden en vervangen dienen te worden door voorschriften die in lijn zijn met het Stortbesluit bodembescherming.

ARN is hierover met Provincie en ODGMR in gesprek omdat ze deze wijziging onwenselijk vinden. Op 26 januari 2026 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen ARN en Provincie / ODGMR.

MARN heeft voor de verwerking van het afval van de deelnemers in MARN een vast tarief met een jaarlijkse indexering.

4. Baten en lasten MARN

Baten en lasten MARN

Bij de MARN stellen we de meerjarenbegroting 2027 tot en met 2030 op. Daarbij bieden we tegelijkertijd de bijgestelde begroting 2026 aan. Op de volgende pagina laten we de cijfers tot en met 2030 zien en lichten we de ontwikkeling van baten en lasten voor 2026 bijgesteld en 2027 toe. We beginnen met een overzicht van de totale baten en lasten voor de MARN en lichten deze vervolgens per programma toe.

4.1 Totalen baten en lasten

In de bijgestelde begroting van 2026 begroten we per saldo een onttrekking van €59.300 aan de bestemmingsreserve duurzame financiering. Deze onttrekking wordt als baten verantwoord en dient ter dekking van de geraamde kosten. Voor 2027 begroten we een onttrekking van €3.300 en is eveneens als baten verantwoord.

		Werkelijk 2025	Begroting 2026 primair	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
				Baten				
Afvalverwerking	Rente ontvangen van ARN B.V.	227.600	210.900	210.900	193.700	175.900	157.600	138.700
	Vereveningsbijdrage transportkosten	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700
	Dividenduitkering van ARN B.V	2.006.800	0	0	0	0	0	0
Totaal afvalverwerking		**2.291.100**	**267.600**	**267.600**	**250.400**	**232.600**	**214.300**	**195.400**
Bestuur	Ondersteuning Marn+	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bestuur		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Incidenteel	Bijdrage West Maas en Waal in apparaatskosten	15.400	0	0	0	0	0	0
	Rente schatkistbankieren	42.000	0	0	0	0	0	0
	Bestemmingsreserve duurzame financiering	0	0	59.300	3.300	0	0	3.700
Totaal incidenteel		**57.400**	**0**	**59.300**	**3.300**	**0**	**0**	**3.700**
Totalen baten		**2.348.600**	**267.600**	**327.000**	**253.700**	**232.600**	**214.300**	**199.200**
				Lasten				
Afvalverwerking	Gedeelte rente ontvangen van ARN B.V. voor WMW	12.800	11.800	11.800	10.900	9.900	8.900	7.800
	Rente BNG	17.400	16.100	16.100	14.800	13.500	12.200	10.800
	Vereveningsbijdrage transportkosten	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700
Totaal afvalverwerking		**86.900**	**84.700**	**84.700**	**82.400**	**80.100**	**77.700**	**75.300**
Bestuur	Bijdrage circulaire raad en circelstad	60.500	60.500	60.500	60.500	0	0	0
	Ondersteuning Marn+	0	0	0	0	0	0	0
	Overige goederen en diensten	16.000	44.700	15.000	15.600	16.300	16.900	17.600
	Personeel	77.900	81.700	81.700	85.100	88.700	92.400	96.200
Totaal bestuur		**150.400**	**187.000**	**157.200**	**161.300**	**104.900**	**109.300**	**113.800**
Incidenteel	Ondersteuning Marn+	0	0	75.000	0	0	0	0
	Onvoorzien	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	Bestemmingsreserve duurzame financiering	0	0	0	0	37.600	17.300	0
Totaal incidenteel		**0**	**10.000**	**85.000**	**10.000**	**47.600**	**27.300**	**10.000**
Totaal lasten		**241.300**	**281.700**	**327.000**	**253.700**	**232.600**	**214.300**	**199.200**
	Resultaat	2.107.300	-14.100	0	0	0	0	0
	Toevoeging reserves	2.107.300	0	0	0	0	0	0
	ontrekkingen reserves	0	14.100	0	0	0	0	0
	Saldo	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 8 Totale baten en lasten

Begrote baten bedragen in 1.000		**Werkelijk 2025**	**Begroting 2026 primair**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
				Baten				
Afvalverwerking	Rente ontvangen van ARN B.V.	227.600	210.900	210.900	193.700	175.900	157.600	138.700
	Vereveningsbijdrage transportkosten	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700
	Dividenduitkering van ARN B.V.	2.006.800	0	0	0	0	0	0
Totaal afvalverwerking		**2.291.100**	**267.600**	**267.600**	**250.400**	**232.600**	**214.300**	**195.400**
Bestuur	Ondersteuning Marn+	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bestuur		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Incidenteel	Bijdrage West Maas en Waal in apparaatskosten	15.400	0	0	0	0	0	0
	Rente schatkistbankieren	42.000	0	0	0	0	0	0
	Bestemmingsreserve duurzame financiering	0	0	59.300	3.300	0	0	3.700
Totaal incidenteel		**57.400**	**0**	**59.300**	**3.300**	**0**	**0**	**3.700**
Totalen baten		**2.348.600**	**267.600**	**327.000**	**253.700**	**232.600**	**214.300**	**199.200**

Tabel 9 Begrote baten

4.2 Begrote baten

In tabel 9 zijn de begrote baten per programma in detail weergegeven, met een toelichting voor de jaren 2026 en 2027. Daarnaast zijn de werkelijke baten over 2025 weergegeven.

Toelichting baten 2026 ten opzichte van de primaire begroting 2026

De bijgestelde begroting 2026 wijkt af van de primaire begroting doordat een onttrekking van €59.300 uit de bestemmingsreserve duurzame financiering als baten in de exploitatie is opgenomen. Deze dient ter dekking van de geraamde kosten.

Toelichting baten 2027

Door de aflossing op de aan ARN verstrekte lening, nemen de rentebaten jaarlijks af. Voor 2027 ramen we €193.700 aan rente-inkomsten. De vereveningsbijdrage transportkosten blijft ongewijzigd ten opzichte van 2026 en bedraagt €56.700. Daarnaast wordt uit de bestemmingsreserve duurzame financiering een bedrag van €3.300 als baten verantwoord.

		Werkelijk 2025	Begroting 2026 primair	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten								
Afvalverwerking	Gedeelte rente ontvangen van ARN B.V. voor WMW	12.800	11.800	11.800	10.900	9.900	8.900	7.800
	Rente BNG	17.400	16.100	16.100	14.800	13.500	12.200	10.800
	Vereveningsbijdrage transportkosten	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700
Totaal afvalverwerking		**86.900**	**84.700**	**84.700**	**82.400**	**80.100**	**77.700**	**75.300**
Bestuur	Bijdrage circulaire raad en circelstad	60.500	60.500	60.500	60.500	0	0	0
	Ondersteuning Marn+	0	0	0	0	0	0	0
	Overige goederen en diensten	16.000	44.700	15.000	15.600	16.300	16.900	17.600
	Personeel	77.900	81.700	81.700	85.100	88.700	92.400	96.200
Totaal bestuur		**154.400**	**187.000**	**157.200**	**161.300**	**104.900**	**109.300**	**113.800**
Incidenteel	Ondersteuning Marn+	0	0	75.000	0	0	0	0
	Onvoorzien	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	Bestemmingsreserve duurzame financiering	0	0	0	0	37.600	17.300	0
Totaal incidenteel		**0**	**10.000**	**85.000**	**10.000**	**47.600**	**27.300**	**10.000**
Totaal lasten		**241.300**	**281.700**	**326.900**	**253.700**	**232.600**	**214.300**	**199.200**

Tabel 10 Begrote lasten

4.3 Begrote lasten

In tabel 10 zijn de begrote lasten per programma in detail weergegeven, met een toelichting voor de jaren 2026 en 2027. Daarnaast zijn de werkelijke lasten over 2025 weergegeven.

Toelichting lasten 2026 ten opzichte van de primaire begroting 2026

De bijgestelde begroting 2026 wijkt af van de primaire begroting doordat in 2026 een bedrag van €75.000 is opgenomen voor advies- en onderzoekskosten in het kader van MARN+. Deze kosten waren oorspronkelijk voor 2025 gepland, maar zijn doorgeschoven naar 2026.

Toelichting lasten 2027

Bestuur

Voor het onderdeel bestuur ramen we €161.300 aan uitgaven. Deze lasten bestaan uit personele lasten, bijdrage circulaire raad en cirkelstad en overige lasten. De personele lasten omvatten de kosten voor de secretaris ter grootte van €31.300 en de ondersteuning door de MGR Rijk van Nijmegen ter grootte van €53.800. De personele lasten worden vanaf 2027 tot en met 2030 jaarlijks geïndexeerd met 5%.

De bijdrage aan de Circulaire Raad en Cirkelstad bedraagt €60.500 en wordt gecontinueerd tot en met 2027, conform het besluit van het algemeen bestuur uit 2023. In 2026 worden deze bijdragen opnieuw beoordeeld en ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd. De uitkomsten hiervan worden verwerkt in de bijgestelde begroting 2027 en zijn van invloed op de begroting vanaf 2028.

De overige kosten, ter grootte van €15.600, hebben voornamelijk betrekking op automatiserings- en accountantskosten.

Afvalverwerking
Door de aflossing op de BNG lening nemen de rentelasten jaarlijks af. Voor 2027 worden de rentelasten geraamd op €14.800. Conform de afspraken rondom de uitreding van de gemeente West Maas en Waal wordt een deel van de rentebaten, uit de lening versterkt aan ARN, aan deze gemeente doorbetaald. Voor 2027 betreft dit €10.900.

In het kader van de aanlevering van het afval aan de ARN is een vereveningsbijdrage transportkosten opgesteld voor de zeven MARN-gemeenten. De vereveningsbijdrage in de transportkosten is gelijk gebleven en bedraagt €56.700.

Incidenteel
Door het algemeen bestuur is in juni 2014 besloten dat de MARN geen weerstandsvermogen dient aan te houden anders dan €10.000 onder de post onvoorzien uit de begroting. Voor 2027 is €10.000 geraamd als onvoorzien.

Programma	2026 Wijzigingen	Begroting 2027
Afvalverwerking	182.900	168.000
Bestuur	-157.200	-161.300
Incidenteel	-25.700	-6.700
Som	**0**	**0**

Tabel 11 Exploitatiesaldo

4.4 Exploitatiesaldo

In tabel 11 wordt het geraamde exploitatiesaldo voor 2026 en 2027 weergegeven. Hierbij is geen rekening gehouden met de mogelijke uitkering van een dividend door ARN B.V. en de rente uit schatkistbankieren

4.5 Mutaties van bestemmingsreserves

Betreft het bedrag wat wordt toegevoegd of onttrokken aan de bestemmingsreserve in het kader van de duurzame financiering.

In 2026 wordt in totaal €41.200 toegevoegd aan de bestemmingsreserve duurzame financiering. Deze mutatie bestaat uit een toevoeging van een deel van het resultaat over 2025 (€100.500) en een onttrekking van €59.300 ter dekking van geraamde kosten. Het totale resultaat over 2025 bedraagt €2,1 miljoen. Hiervan wordt €2 miljoen als dividend uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast wordt in 2026 een bedrag van €485.800 onttrokken aan de bestemmings-reserve Uitkering gemeenten en uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

In 2027 wordt €501.600 onttrokken uit de bestemmingsreserve Uitkering gemeenten en uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Tabel 12

	Bedragen
Reserves 31-12-2025	9.335.900
Toevoegingen 2026	41.200
Ontrekking onverdeeld resultaat	-2.107.300
Ontrekkingen 2026	-485.800
Eindstand 2026	**6.784.000**

Tabel 13

	Bedragen
Reserves 31-12-2026	6.784.000
Toevoegingen 2027	0
Ontrekking onverdeeld resultaat	0
Ontrekkingen 2027	-501.600
Eindstand 2027	**6.282.400**

5. Geprognotiseerde balans 2026 – 2030

Geprognotiseerde balans 2026 – 2030

Op basis van de meerjarenbegroting is een balansprognose opgesteld waarin de ontwikkeling van de financiële positie tot en met 2030 zichtbaar wordt. Vanaf 2027 ontstaat in deze prognose een negatief banksaldo. Daarbij is het van belang op te merken dat enkele baten, zoals een mogelijke dividenduitkering van ARN, nog niet zijn meegenomen. Indien deze dividenduitkering wordt gerealiseerd, zal de liquiditeitspositie aanzienlijk verbeteren.

De rentebaten uit de aan ARN verstrekte lening vormen een belangrijk onderdeel van de totale baten, maar nemen jaarlijks af door de annuitaire aflossing. Wanneer de liquiditeitspositie van de MARN hierdoor zodanig onder druk komt te staan dat kortlopende verplichtingen niet meer volledig kunnen worden voldaan, kan een beroep worden gedaan op de bestemmingsreserve Uitkering gemeenten. Deze reserve wordt in dat geval (gedeeltelijk) ingezet voor de activiteiten van de MARN en niet langer volledig uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Hiermee wordt voorkomen dat de MARN een aanvullende financiële bijdrage bij de gemeenten moet opvragen ter dekking van de exploitatie.

Jaarlijks wordt in de begroting vastgesteld welk deel van de bestemmingsreserve Uitkering gemeenten wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Tabel 14 Geprognotiseerde balans

Geprognotiseerde balans 2026 – 2030 bedragen in 1.000			**Werkelijk 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Vaste activa	Financiele vaste activa	Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.701.700	1.701.700	1.701.700	1.701.700	1.701.700	1.701.700
		Lening ARN B.V.	7.175.900	6.618.200	6.043.300	5.450.600	4.839.600	4.209.700
	Totaal financiele vaste activa		**8.877.600**	**8.319.900**	**7.745.000**	**7.152.300**	**6.541.300**	**5.911.400**
Totaal vaste activa			**8.877.600**	**8.319.900**	**7.745.000**	**7.152.300**	**6.541.300**	**5.911.400**
Vlottende activa	Overige vorderingen	Debiteuren	38.900	0	0	0	0	0
		Vorderingen op openbare lichamen	17.800	0	0	0	0	0
		Uitzettingen Rijk's schatkist	1.974.900	0	0	0	0	0
	Totaal overige vorderingen		**2.031.600**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Liquide middelen	Bank	97.500	41.500	-74.000	-134.300	-154.600	-195.900
	Totaal liquide middelen		**97.500**	**41.500**	**-74.000**	**-134.300**	**-154.600**	**-195.900**
	Overlopende activa	Overlopende activa	9.500	0	0	0	0	0
	Totaal overlopende activa		**9.500**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal vlottende activa			**2.138.700**	**41.500**	**-74.000**	**-134.300**	**-154.600**	**-195.900**
Totaal activa			**11.016.300**	**8.361.400**	**7.671.000**	**7.018.000**	**6.386.700**	**5.715.500**
Vaste passiva	Eigenvermogen	Bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten"	6.988.000	6.502.200	6.000.600	5.482.700	4.948.000	4.396.000
		Onverdeeld resultaat	2.107.300	0	0	0	0	0
		Bestemmingsreserve duurzame financiering	240.600	341.100	281.800	278.500	316.100	333.300
	Totaal eigen vermogen		**9.335.900**	**6.843.300**	**6.282.400**	**5.761.200**	**5.264.100**	**4.729.300**
	Vaste schulden met rente-typische looptijd ≥ 1 jaar	Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.165.000	1.066.000	965.600	863.900	760.800	656.400
		Openbare lichamen	345.400	315.600	284.800	253.000	220.200	186.400
	Totaal Vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jaar		**1.510.400**	**1.381.500**	**1.250.400**	**1.116.900**	**981.100**	**842.800**
Totaal vaste passiva			**10.846.300**	**8.224.800**	**7.532.800**	**6.878.100**	**6.245.100**	**5.572.100**
Vlottende passiva	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Aflossingsverplichting binnen 1 jaar	97.800	99.100	100.400	101.700	103.100	104.400
		Openbare lichamen < 1 jaar	28.900	29.800	30.800	31.800	32.800	33.900
		Overige schulden < 1 jaar	0	0	0	0	0	0
	Totaal Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		**126.600**	**128.900**	**131.100**	**133.500**	**135.900**	**138.300**
	Kortlopende schulden	Crediteuren	24.400	0	0	0	0	0
	Totaal kortlopende schulden		**24.400**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Overlopende passiva	Rente leningen O/G	8.400	7.700	7.100	6.400	5.700	5.100
		Nog te betalen kosten	10.600	0	0	0	0	0
	Totaal Overlopende passiva		**19.000**	**7.700**	**7.100**	**6.400**	**5.700**	**5.100**
Totaal vlottende passiva			**170.000**	**136.600**	**138.200**	**139.900**	**141.600**	**143.300**
Totaal passiva			**11.016.300**	**8.361.400**	**7.671.000**	**7.018.000**	**6.386.700**	**5.715.500**

ACCOUNTANTSVERSLAG

gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking
Regio Nijmegen

Boekjaar 2025

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen
T.a.v. de heer T. van Elferen
Postbus 316
6500 AH Nijmegen

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

‘s-Hertogenbosch, 13 maart 2026

Referentie: 2025-WHS-MARN-23.1

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2025

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (hierna GR MARN), zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 4 juli 2025, bieden wij u hierbij het accountantsverslag zoals bedoeld in artikel 2:393 BW aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor uw gebruik en mag daarom zonder onze toestemming niet aan derden ter inzage worden verstrekt.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Wij zijn voornemens u te machtigen om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2025.

Indien en voor zover de jaarrekening niet door het dagelijks bestuur wordt vastgesteld en niet wordt door het algemeen bestuur wordt goedgekeurd en leidt tot een aangepaste jaarrekening, dient ook bij deze aangepaste jaarrekening door ons toestemming te worden verleend tot het opnemen van onze controleverklaring.

Wij willen u bedanken voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden. Daarnaast vertrouwen we erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
WHS Registeraccountants

Willem van Santvoort MSc RA
(Externe accountant WHS)

Inhoudsopgave

1. Opdracht, scope en uitkomsten 4
2. Financiële analyse 7
3. Aandachtspunten en bevindingen in de controle 9
4. Kwaliteit van de beheersorganisatie 11

Bijlagen:
A. Goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie 14
B. Foutenevaluatie en onzekerheden 15

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

1. Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Controleopdracht
De opdracht tot controle van de jaarrekening is uitgevoerd conform de met u gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de opdrachtbevestiging d.d. 4 juli 2025.
De jaarrekeningcontrole is gericht op het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening 2025 en de rechtmatigheidsverantwoording van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en afvalverwerking Regio Nijmegen (GR MARN).
Daarbij hebben wij gecontroleerd of de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en tot stand is gekomen in overeenstemming met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

Opzet en reikwijdte controle
Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

De gehanteerde materialiteit bij het uitvoeren van de jaarrekeningcontrole is € 4.800. In de bijlage is een overzicht opgenomen met alle gecorrigeerde en ongecorrigeerde verschillen.

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij de directie van de gemeenschappelijke regeling. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Grondslagen
De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, het controleren van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd.

Wij hebben met het management de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de consistente toepassing daarvan besproken. In dit kader komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, onzekerheden en bijzondere transacties.

Naar onze mening zijn de door het management en dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. In het verslagjaar 2025 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen, anders dan de rechtmatigheidsverantwoording.

Jaarverslag en overige gegevens
Wij hebben het jaarverslag en de overige in de jaarstukken opgenomen informatie gelezen en op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze informatie materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse standaard 720. Bij onze beoordeling hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Managementinzicht en schattingen
Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen getoetst op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Geautomatiseerde gegevensverwerking
Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

.

Goedkeurende verklaring getrouwheid
Wij hebben de controle van de jaarrekening 2025 van GR MARN afgerond. Wij zijn van voornemens om bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording.

Geen bevindingen inzake getrouwheid
Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben we geen (ongecorrigeerde) fouten en onzekerheden geconstateerd rondom getrouwheid. Om deze reden geven wij een goedkeurende verklaring af voor de getrouwheid van de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

2. Financiële analyse

3. Financiële analyse

Analyse van het resultaat
Het resultaat over 2025 toont een positief saldo van € 2.107.294 ten opzichte van een positief saldo van € 1.669.792 over het boekjaar 2024. In de gewijzigde begroting 2025 is uitgegaan van een positief resultaat van € 2.100.264. Het positief verschil ten opzichte van voorgaand jaar is met name te verklaren door de dividenduitkering vanuit ARN ad € 2.006.791 (2024: € 1.632.000) en ontvangen rente vanuit schatkistbankieren ad € 43.670.

Analyse van het eigen vermogen
Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2025 volgens de jaarrekening € 9.335.878.

De bestemmingsreserve "uitkering gemeenten" heeft ten doel de opbrengst van de verkoop van de gronden in 20 jaar aan gemeenten uit te keren volgens een vast schema. Gedurende 2025 is conform resultaatbestemming 2024 € 470.465 uitgekeerd aan de deelnemers. Tevens is het resultaat 2024 ad € 1.632.000 conform resultaatbestemming in 2025 uitgekeerd aan de deelnemers.

Financiële ratio's
Als onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen zijn financiële kengetallen opgenomen conform artikel 11 van het BBV. Tevens is daar een inhoudelijke toelichting opgenomen ten aanzien van de ontwikkeling.
De financiële kengetallen tonen aan dat er sprake is van een gezonde financiële huishouding.

Financiering
Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2025 de kasqeldlimiet niet overschreden. Er is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm.

Schatkistbankieren
Vanaf de invoering van de wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2025 heeft GR MARN € 1.974.908 in 's Rijks schatkist aangehouden.
GR MARN heeft in de toelichting bij de jaarrekening adequaat gerapporteerd over het schatkistbankieren. Hierbij blijkt dat het drempelbedrag niet is overschreden.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Vanuit onze controle van de jaarrekening van de GR MARN hebben wij een aantal onderwerpen en/of bevindingen die wij specifiek aan u willen melden. Deze onderwerpen zijn het meest significant geweest voor onze controle. Onderstaand is een uiteenzetting van deze onderwerpen opgenomen.

4.1 Financieel effect van grondtransactie in meerjaren perspectief
Door de verkoop van uw grondpositie heeft u ieder jaar recht op de bijhorende rentebaten, maar vervallen de verhuuropbrengsten welke in het verleden vanuit ARN werden ontvangen. Deze verhuuropbrengsten waren hoger dan de (toekomstige) jaarlijkse rentebaten. Daarnaast nemen de rentebaten uit hoofde van de lening met de ARN ieder jaar af gezien deze een annuïtaire grondslag kennen.

Wij hebben u in voorgaande jaren gewezen op het feit dat dit in toekomstige jaren een financieel effect heeft op uw jaarresultaten, waarbij naar mate het verstrijken van de looptijd het (nadelig) financieel effect hoger zal worden. Inmiddels heeft u hier actie op genomen door een verduurzaming van de financiering. Dit heeft als resultaat dat vanaf het jaar waarin het banksaldo van MARN conform de balansprognose een negatief resultaat laat zien, steeds jaarlijks een bedrag uitgekeerd wordt aan de gemeenten waarbij de exacte hoogte van het bedrag bij de begroting wordt vastgesteld. Dit wordt als verwerkingswijze geïmplementeerd in de begroting. Het resterende bedrag wordt gebruikt voor de exploitatie van MARN.

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording
Uw Dagelijks Bestuur heeft in de jaarrekening de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Hiermee legt zij verantwoording af over het rechtmatig handelen binnen de GR MARN richting u als Algemeen Bestuur.

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Wij hebben de uitkomsten van de rechtmatigheidscontrole zoals uitgevoerd door uw organisatie getoetst. Tevens hebben wij getoetst of uw organisatie voldoet aan de formele vereisten rondom de rechtmatigheids-verantwoording. Hierbij hebben wij geen bevindingen geconstateerd.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

5.1 Interne beheersing
Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2025 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Wij merken volledigheidshalve op dat wij de werking van de interne beheersmaatregelen niet hebben getest. Wij hebben onze controleaanpak voor de jaarrekeningcontrole 2025 op een gegevensgerichte manier ingestoken. Onderdeel van deze controleaanpak is het uitvoeren gegevensgerichte detailtesten, waarbij wij de getrouwheid en rechtmatigheid van transacties binnen de reguliere processen door ons wordt vastgesteld en het uitvoeren van (data-)analyse op de verantwoorde opbrengsten en het onderhanden werk. Onze volledig gegevensgerichte controleaanpak is onder meer ingegeven door de meer stringente eisen welke aan interne beheersmaatregelen worden gesteld. Hierdoor is een meer gegevensgerichte controleaanpak voor ons en voor u op dit moment efficiënter.

Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen GR MARN in de basis op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

5.2 Fraude en naleving wet- en regelgeving
Het dagelijks bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op het dagelijks bestuur in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico’s met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en vormen wij ons een beeld van de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

Bijlagen

Bijlagen

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Op grond van de jaarrekening 2025 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten en onzekerheden afgerond € 4.800 (2% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden. Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Bevestiging onafhankelijke positie

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Hierbij is op alle assurance opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing.

Wij hebben alle aspecten geanalyseerd die onze onafhankelijkheid gedurende het jaar zouden kunnen bedreigen. Wij kunnen u bevestigen dat we zowel als organisatie en als controleteam onafhankelijk zijn van de GR MARN.

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

Bijlagen

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

(Niet-) gecorrigeerde fouten en onzekerheden
Tijdens onze controle hebben wij de volgende ongecorrigeerde controleverschillen geconstateerd, die zowel individueel als in totaliteit niet van materiaal belang worden geacht in relatie tot de financiële overzichten als geheel:

Goedkeurings-tolerantie	Getrouwheid * 1.000
Niet gecorrigeerde fouten	N.V.T.
Gecorrigeerde fouten	N.V.T.
Onzekerheden in de controle	N.V.T.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7882
Extern Zaak ID	Z/26/352176
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	6.09
Titel	Vaststellen zienswijze concept Jaarstukken 2025 Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Thoonen, R. (Ronald)

Bijlagen
Beslisnota raad - Zienswijze concept Jaarstukken 2025 Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Bijlage 1 - Zienswijzebrief raad Druten ODGM
Bijlage 2 - Aanbiedingsbrief financiële stukken ODRN 2025
Bijlage 3 - AGR ODRN - Adviesrapport jaarstukken 2025
Bijlage 4 - Accountantsverslag 2025
Bijlage 5 - ODRN Jaarstukken 2025
Bijlage 6 - Stand van zaken KC 3.0 december 2025

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	12 mei 2026
Rondetafelgesprek raad Druten	4 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 ODRN, waarin het volgende wordt voorgesteld:

a. In te stemmen met de jaarrekening 2025;
b. In te stemmen met de te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming inclusief het

voorstel om € 122.000 als bestemmingsreserve te storten voor onvoorziene kosten fusie;
c. Op korte termijn dient inzicht te worden verschaft ten aanzien van de afwikkeling algemene reserve Omgevingsdienst Regio Nijmegen 2025 en de hoogte van de inbreng van het eigen vermogen per gemeente in de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool per 1-1-2026;
d. De fusiekosten dienen afzonderlijk in beeld gebracht te worden en toegevoegd te worden aan de jaarstukken;
e. De frictiekosten als gevolg van het terughalen van de BRIKS-taken door Nijmegen dienen afzonderlijk in beeld gebracht te worden en toegevoegd te worden aan de jaarstukken;
f. In de jaarrekening wordt geen inzicht geboden in de noodzaak van de verhoging van het opslagpercentage voor indirect productieve uren van 23% naar 25%. Daarmee ontbreekt de grondslag voor deze verhoging. Deze dient bij de actualisatie van de begroting 2026 en begroting 2027 te worden teruggedraaid. g. Voor de begroting 2027 geven wij alvast mee dat wij het niet eens zijn met het naar boven afronden van het uurtarief en dat uitgegaan moet worden van het werkelijke uurtarief na indexatie.

Stemming

17 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie Dorpslijst Afferden	
Kuipers, Femke Pieters, Richard	
Fractie Dorpslijst Horssen	
Groenen, Paul	
Fractie Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid	
Enkur, Mustafa Meeuwsen - van Rhijn, Linda Thoonen, Ronald	
Fractie Kernachtig Druten	
Arts, Kees Barten, Claudia Diebels, Gert Jan Klok, van de, Roos Kolvenbach, Maikel Zwaluw, van der, Gydo	
Fractie PRO Druten	

Moerenhout, Eric Mooren, Jeroen	
Fractie Welzijn Druten	
Aslan, Haci Biesen, den, Dylan Dekkers, Karen	

Besluit (Aangenomen conform voorgesteld besluit)

de Gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 ODRN, waarin het volgende wordt voorgesteld:

a. In te stemmen met de jaarrekening 2025;
b. In te stemmen met de te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming inclusief het voorstel om € 122.000 als bestemmingsreserve te storten voor onvoorziene kosten fusie;
c. Op korte termijn dient inzicht te worden verschaft ten aanzien van de afwikkeling algemene reserve Omgevingsdienst Regio Nijmegen 2025 en de hoogte van de inbreng van het eigen vermogen per gemeente in de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool per 1-1-2026;
d. De fusiekosten dienen afzonderlijk in beeld gebracht te worden en toegevoegd te worden aan de jaarstukken;
e. De frictiekosten als gevolg van het terughalen van de BRIKS-taken door Nijmegen dienen afzonderlijk in beeld gebracht te worden en toegevoegd te worden aan de jaarstukken;
f. In de jaarrekening wordt geen inzicht geboden in de noodzaak van de verhoging van het opslagpercentage voor indirect productieve uren van 23% naar 25%. Daarmee ontbreekt de grondslag voor deze verhoging. Deze dient bij de actualisatie van de begroting 2026 en begroting 2027 te worden teruggedraaid. g. Voor de begroting 2027 geven wij alvast mee dat wij het niet eens zijn met het naar boven afronden van het uurtarief en dat uitgegaan moet worden van het werkelijke uurtarief na indexatie.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/352176

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze concept-jaarstukken 2025 ODRN

Collegedatum: 12 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept-jaarstukken 2025 ODRN, waarin het volgende wordt voorgesteld:
    a. In te stemmen met de jaarrekening 2025;
    b. In te stemmen met de te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming inclusief het voorstel om € 122.000 als bestemmingsreserve te storten voor onvoorziene kosten fusie;
    c. Op korte termijn dient inzicht te worden verschaft ten aanzien van de afwikkeling algemene reserve Omgevingsdienst Regio Nijmegen 2025 en de hoogte van de inbreng van het eigen vermogen per gemeente in de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool per 1-1-2026;
    d. De fusiekosten dienen afzonderlijk in beeld gebracht te worden en toegevoegd te worden aan de jaarstukken;
    e. De frictiekosten als gevolg van het terughalen van de BRIKS-taken door Nijmegen dienen afzonderlijk in beeld gebracht te worden en toegevoegd te worden aan de jaarstukken;
    f. In de jaarrekening wordt geen inzicht geboden in de noodzaak van de verhoging van het opslagpercentage voor indirect productieve uren van 23% naar 25%. Daarmee ontbreekt de grondslag voor deze verhoging. Deze dient bij de actualisatie van de begroting 2026 en begroting 2027 te worden teruggedraaid.
    g. Voor de begroting 2027 geven wij alvast mee dat wij het niet eens zijn met het naar boven afronden van het uurtarief en dat uitgegaan moet worden van het werkelijke uurtarief na indexatie.

Aanleiding
Onze gemeente heeft bepaalde milieutaken gemandateerd aan een gemeenschappelijke regeling. Een gemeenschappelijke regeling zendt jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. Dit is in overeenstemming met de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Voor 2026 was de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) de gemeenschappelijke regeling die gemandateerd was voor bepaalde milieutaken namens onze gemeente. Per 1 januari 2026 is de ODRN gefuseerd met de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en is de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) gevormd. De ODGM legt met zijn brief van 10 april 2026 de raad de conceptjaarstukken 2025 met accountantsverslag van ODRN voor. Naast de jaarstukken 2025 ODRN is ook een memo aangeleverd, waarin wordt aangegeven in welke mate ODRN voldeed aan de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria. De jaarrekening wordt nog door het AB van de GR ODRN vastgesteld. Dat zal in de praktijk gebeuren tijdens een vergadering van het AB ODGM door de bestuurders van het AB ODRN. Na de zienswijzeprocedure zullen de jaarstukken worden vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 9 juli 2026.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
Nvt.	Nvt.

Gewenst resultaat
Per 1 januari 2026 draagt ODGM voor onze gemeente bij aan een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving. Via de jaarstukken 2025 wordt inzicht gegeven in de daarin behaalde resultaten. Via de zienswijzen geeft de raad haar bedenkingen daarover mee. Deze bedenkingen worden meegenomen in de zienswijzeprocedure. Het algemeen bestuur wordt verzocht met de zienswijze van de raad rekening te houden bij het vaststellen van de stukken. Op 9 juli 2026 stelt het AB de jaarstukken vast.

Argumenten
1.1. Het indienen van zienswijzen is geregeld in de gemeenschappelijke regeling ODRN en de Wgr.
1.2. De behaalde resultaten passen wel binnen de ambitie van de gemeente.
1.3. De jaarrekening geeft wel aanleiding tot het indienen van een zienswijze.
1.4. Er is een verslag en controleverklaring van de accountant.
De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven, Deze bestaat uit een goedkeurend oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording zoals deze door het DB is afgegeven.
1.5. De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Rijk van Nijmegen (AGR) heeft haar advies verzonden over deze stukken en we volgen dit advies.
De AGR brengt advies uit over de jaarstukken aan deelnemers van de gemeenschappelijke regelingen in de regio. De AGR adviseert de deelnemende gemeenten van de ODRN het volgende.

Op hoofdlijnen adviseert de AGR om:
- In te stemmen met de Jaarrekening 2025.
- In te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming.
- Inzicht te geven in de afwikkeling van de algemene reserve ODRN 2025 en de inbreng van het eigen vermogen per gemeente in de ODGM per 1-1-2026.

Samengevat geeft de AGR verder de volgende adviezen mee:
- Maak de financiële gevolgen van de fusie alsnog inzichtelijk en merk de uitkering aan de directeur van ODRN aan als frictiekosten.
- Breng de frictiekosten van het terughalen van de BRIKS-taken door Nijmegen alsnog afzonderlijk in beeld.
- De verhoging van de opslag voor indirecte kosten van 23% naar 25% is niet onderbouwd. De basis voor verhoging ontbreekt. Verwerk dit bij de actualisatie van de begroting 2026 en de begroting 2027.
- Pas voor 2027 de indexering correct toe en rond het uurtarief niet naar boven af.

1.6. De voorgestelde resultaatbestemming zorgt voor een goede weerstandcapaciteit.
Het resultaat over 2025 bedraagt € 1.153.476 positief. Het DB stelt aan het AB in de jaarrekening voor om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Afzonderlijk heeft het AB van ODGM op 16 april besloten om net als de ODRA € 122.000 in een bestemmingsreserve te storten voor onvoorziene kosten fusie. Deze reserve is niet bedoeld voor directe uitgaven, maar doet dienst als financiële buffer. Deze buffer stelt de organisatie in staat flexibel te handelen bij situaties waarin versnelling gewenst is of indien onverwachte mogelijkheden of risico's zich voordoen ten gevolge van de fusie.

1.7. Inzicht in de afwikkeling van de algemene reserve van ODRN en de inbreng van eigen vermogen in ODGM is op korte termijn wenselijk.
Zo weten de deelnemers waar ze aan toe zijn. Op korte termijn kunnen verschillen tussen de vrijval van de algemene reserve ODRN en het in te brengen eigen vermogen per gemeente in de ODGM in beeld worden gebracht en financieel afgewikkeld.

1.8. Inzicht in de fusiekosten ontbreekt nog
In de zienswijze op de begroting 2025 is ODRN, volgens het advies van de AGR, verzocht de (financiële) consequenties van de fusie overzichtelijk te rapporteren aan alle deelnemers. Dit ontbreekt in de jaarstukken. Er is een uitkering gedaan in verband met het uit dienst treden van de directeur van ODRN. Daarover is in het AB van 16 april 2026 afgesproken dat deze kosten worden aangemerkt als frictiekosten en alsnog ook ten laste worden gebracht bij de deelnemers van de ODRA. Verrekening vindt plaats bij liquidatie van beide GR-en.

1.9. Inzicht in de frictiekosten ontbreekt nog.
In de zienswijze op de begroting 2025 is ODRN, volgens het advies van de AGR, verzocht om ook de ontwikkeling van de frictiekosten overhead te monitoren en apart inzichtelijk te maken. Dit ontbreekt in de jaarstukken.

1.10. Inzicht in de noodzaak om de opslag indirect productieve uren te verhogen naar 25% ontbreekt.
Bij het behandelen van de kadernota 2026 en begroting 2026 en als reactie op verschillende zienswijzen heeft de ODRN aangegeven in 2025 te monitoren of de gewenste verhoging van 23% naar 25% per 1 januari 2026 wel nodig is. In de jaarrekening wordt geen inzicht geboden in de noodzaak van de verhoging van het opslagpercentage voor indirect productieve uren van 23% naar 25%. Daarmee ontbreekt de grondslag voor deze verhoging. Deze dient daarom bij de actualisatie van de begroting 2026 te worden teruggedraaid.

Tegenargumenten en risico's
1.1. Het kenbaar maken van een zienswijze op de jaarstukken en begroting is geen wettelijke verplichting.
1.2. De kadernota 2027, begroting 2027 en de meerjarenraming zijn dit jaar eenmalig geen onderdeel van deze zienswijzeprocedure.
In verband met de fusie van ODRA en ODRN tot ODGM, worden op dit moment minder stukken ter zienswijze aangeboden richting de raden. Dit lijkt niet aan te sluiten bij de signalen die onze raad middels de zienswijzeprocedure tijdens de fusie heeft aangegeven.
Het is echter een uitzonderlijke situatie door de fusie en hierdoor een eenmalige, verklaarbare werkwijze.

De begroting 2026 van de ODGM is niet voor een zienswijze in omloop gebracht, omdat het een samengestelde begroting is, waarvoor de begrotingen 2026 van ODRA en ODRN

als basis hebben gediend. Deze beide begrotingen zijn bestuurlijk vastgesteld in het voorjaar van 2025.

Over de kadernota 2027 was afgesproken om deze eenmalig niet in het najaar van 2025 vast te stellen, maar in het voorjaar van 2026. Voor de begroting 2027 zou het echter te krap worden om de zienswijzeprocedure kadernota geheel nog te volgen. Ook daarom wordt het een kadernota zonder nieuwe politieke keuzes, grote inhoudelijke wijzigingen of nieuwe ontwikkelingen. De begrotingscyclus 2028 wordt weer volgens de normale planning uitgevoerd. Dit betekent dat de kadernota 2028 in het najaar van 2027 wordt besproken en vastgesteld en hier is wel een zienswijze procedure mogelijk.

De begroting 2027 ODGM wordt in de zomer aan de raden en staten voorgelegd voor Zienswijzen. Normaal is in de kadernota een meerjarenraming opgenomen. Op dit moment kan de ODGM dit nog niet maken. Daarom wordt de meerjarenraming gepresenteerd in de begroting 2027.

1.3. Ook al ligt de kadernota 2027 niet ter zienswijze voor, geeft de AGR advies over de kadernota 2027.
De AGR geeft ook advies over de kadernota 2027, waar het voorstel van de ODGM was om de uurtarieven af te ronden op hele euro's, waardoor de BRN-norm niet wordt gehaald. Over de kadernota 2027 is van belang te vermelden dat het Algemeen Bestuur heeft besloten niet in te stemmen met, na indexatie, afronding van de uurtarieven op hele euro's. Hoewel deze afronding op hele euro's nog in de kadernota 2027 is opgenomen, zal in de begroting 2027 worden uitgegaan van uurtarieven enkel met indexatie. In de zienswijzebrief wordt hier voor de zekerheid een opmerking over gemaakt.

Financiële gevolgen

De jaarrekening 2025 van de ODRN is verwerkt in de werkelijke cijfers 2025 van de gemeente Druten en heeft daarmee geen financiële gevolgen.
De begroting 2027 wordt rond de zomer verwacht, waarna ook de meerjarenraming inzichtelijk wordt.

Communicatie
Niet van toepassing.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na vaststelling van de zienswijzebrief door de raad zal deze voor uiterlijk 19 juni 2026 aan de GR ODGM worden toegezonden. Nadat alle zienswijzen zijn ontvangen en verwerkt, zal het Algemeen Bestuur ODRN de jaarstukken 2025 in de vergadering van ODGM 9 juli 2026 vaststellen, waarna deze uiterlijk 15 juli 2026 worden aangeleverd bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties.
Alle organen van de ODRN blijven nog in functie totdat de liquidatie is afgerond. De liquidatie zal op basis van de vastgestelde jaarstukken 2025 plaatsvinden.

Geheimhouding
Niet van toepassing.

Voorstel
Advies
Financiën, Algemeen Juridische Zaken.

Bijlage(n)
1. Zienswijzebrief ODGM jaarstukken 2025
2. Aanbiedingsbrief financiële stukken ODRN 2025
3. ODRN jaarstukken 2025
4. Accountantsverslag 2025
5. Stand van zaken KC 3.0 december 2025
6. AGR Advies jaarstukken ODRN 2025

Gemeente Druten

Gemeente Druten
Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

contactpersoon
Marlon Voppel
t +316 4342 2500

Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst Groene Metropool
t.a.v. de heer J. Maouche
POSTBUS 3066
6802 DB ARNHEM

datum 12 juni 2026
onderwerp Zienswijze jaarstukken 2025 van Omgevingsdienst Regio Nijmegen
verzonden

Op 10 april 2026 ontvingen wij van het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool de jaarstukken 2025 van Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). U verzoekt ons hierop een zienswijze kenbaar te maken. Dat doen wij in deze brief.

Allereerst danken wij u voor de inzet en de bijdrage die ODRN in 2025 heeft geleverd aan de fysieke leefomgeving in onze gemeente en de regio. Wij kunnen instemmen met de jaarrekening 2025 van ODRN en met de voorgestelde resultaatbestemming inclusief het voorstel om € 122.000 als bestemmingsreserve te storten voor onvoorziene kosten fusie.

In navolging van het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (hierna afgekort als AGR) hebben wij wel een aantal bedenkingen bij, of naar aanleiding van de jaarstukken. Via deze brief informeren wij u over onze zienswijzen.

1. *Geef op korte termijn inzicht in de afwikkeling van de algemene reserve ODRN 2025 en de inbreng van het eigen vermogen per gemeente in de ODGM per 1-1-2026*

Op deze wijze weten de deelnemers waar ze aan toe zijn en kunnen verschillen tussen de vrijval van de algemene reserve ODRN en het in te brengen eigen vermogen per gemeente in de ODGM in beeld worden gebracht en financieel op korte termijn worden afgewikkeld.

2. *Geef inzicht in de fusiekosten*

In de zienswijze op de begroting 2025 is ODRN, volgens het advies van de AGR, verzocht de (financiële) consequenties van de fusie overzichtelijk te rapporteren aan alle deelnemers. Dit ontbreekt in de jaarstukken. Wij verzoeken u deze alsnog toe te voegen aan de jaarstukken.

3. *Geef inzicht in de frictiekosten*

In de zienswijze op de begroting 2025 is ODRN, volgens het advies van de AGR, verzocht om ook de ontwikkeling van de frictiekosten overhead te monitoren en apart inzichtelijk

te maken. Dit ontbreekt in de jaarstukken. Wij verzoeken u deze alsnog toe te voegen aan de jaarstukken.

4. *Draai de verhoging van het opslagpercentage indirect productieve uren terug*

Bij het behandelen van de kadernota 2026 en begroting 2026 en als reactie op verschillende zienswijzen heeft de ODRN aangegeven in 2025 te monitoren of de gewenste verhoging van 23% naar 25% per 1 januari 2026 wel nodig is. In de jaarrekening wordt geen inzicht gegeven in de noodzaak van de verhoging van het opslagpercentage voor indirect productieve uren van 23% naar 25%. Daarmee ontbreekt de grondslag voor deze verhoging. Deze dient daarom bij de actualisatie van de begroting 2026 te worden teruggedraaid.

5. Rond de uurtarieven niet af

In de kadernota wordt gesteld dat voor 2027 de indexering van de BRN wordt gevolgd zijnde 4,13%. Door er tegelijkertijd voor te kiezen het uurtarief af te ronden op een heel getal wordt hiervan afgeweken en wordt er feitelijk geïndexeerd met 4,35%. De kadernota ligt weliswaar nu niet ter zienswijze maar we geven nu alvast een signaal af dat het naar boven afronden van het uurtarief niet wenselijk is en dat voor de begroting 2027 uitgegaan moet worden van het werkelijke uurtarief na indexatie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en kijken uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Druten

S.W.P.J. Sengers	P.G.J.M. van Boxtel
voorzitter	griffier

Omgevingsdienst Groene Metropool

Datum: 10 april 2026

Retouradres: Eusebiusbuitensingel 75, 6828 KZ Arnhem

Aan:
- Provinciale Staten van Gelderland
- De raden van de gemeenten Beuningen, Druten, Berg en Dal, Heumen, Nijmegen en Wijchen

In afschrift aan: het college van GS en de colleges van B&W

Onderwerp:
Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2025 ODRN

Geachte Statenleden, leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de jaarstukken 2025 van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (bestaande uit jaarverslag en jaarrekening)

Deze documenten heeft het Dagelijks Bestuur besproken en in concept vastgesteld op 26 maart 2026.

Het jaar 2025
Het jaar 2025 stond voor de Omgevingsdienst Regio Nijmegen in het teken van stabiliteit, verdere professionalisering en toekomstgericht werken. Na een periode van organisatorische veranderingen keerde de rust terug en konden werkprocessen worden verbeterd en productieafspraken structureel worden gehaald.

Daarnaast stond 2025 nadrukkelijk in het teken van de fusie met de Omgevingsdienst Regio Arnhem. Deze fusie resulteerde op 19 december 2025 in de oprichting van de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).

Financieel resultaat 2025
Het jaar 2025 sluiten wij af met een positief resultaat van € 1.153.476, wat neerkomt op 4,7% van de gerealiseerde baten. Dit resultaat is voornamelijk het gevolg van:

- een hogere productie dan begroot, waardoor meer overhead kon worden gedekt dan noodzakelijk;
- het terugdringen van het inhuurpercentage, mede als gevolg van ontwikkelingen rond de Wet DBA.

In het kader van de liquidatie van de gemeenschappelijke regeling ODRN volgt nog een afzonderlijk voorstel waarin de vermogenspositie en de verdeling van reserves worden voorgelegd. In afwachting daarvan stelt het Dagelijks Bestuur voor om nu nog geen besluit te nemen over terugbetaling, maar het resultaat voorlopig toe te voegen aan de algemene reserve.

Tegelijkertijd achten wij het vanuit goed eigenaarschap wenselijk om eventuele financiële effecten die voortkomen uit de fusie - voor zover die zich voordoen - af te dekken door een bestemmingsreserve van € 122.000 op te nemen. Dit bedrag correspondeert met het

resterende saldo van de ODRA over 2025 en wordt eveneens voorgesteld als bestemmingsreserve te worden toegevoegd.

Procedure Jaarstukken 2025
De gemeenschappelijke regeling ODRN vermeldt dat over de jaarstukken een zienswijze van de deelnemers moet worden gevraagd. Nadat deze zienswijzen zijn ontvangen en verwerkt, kan het Algemeen Bestuur de jaarstukken 2025 vaststellen in zijn vergadering van 9 juli 2026. Conform de wettelijke termijn dienen de vastgestelde jaarstukken vervolgens uiterlijk 15 juli 2026 te worden aangeleverd bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Zienswijze
Wij nodigen u uit om uw zienswijze over de jaarstukken 2025 schriftelijk aan ons toe te zenden. Wij verzoeken u dit te doen uiterlijk 19 juni 2026. Hiermee heeft het bestuur voldoende tijd om de reacties te bundelen en - waar nodig - van een bestuurlijke reactie te voorzien.

Voorstellen
Het dagelijks bestuur van de ODGM stelt het Algemeen Bestuur voor in te stemmen met bijgevoegde jaarrekening 2025 en deze vast te stellen.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen kunt u terecht bij Geurt van Renselaar, telefonisch bereikbaar op 06-50 35 16 04 en per mail via geurt.van.renselaar@odrn.nl.

Met vriendelijke groet,

Joa Maouche
Voorzitter Algemeen Bestuur
Omgevingsdienst Groene Metropool

Ruben Vlaander
Directeur
Omgevingsdienst Groene Metropool

Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Erwin Peters, Rob Jilisen en Marcel Meier

April 2026

Adviesrapport

Jaarstukken 2025 ODRN

Omgevingsdienst Regio Nijmegen

&

Kadernota 2027 ODGM

Omgevingsdienst Groene Metropool

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
……. in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2025 ODRN 4
1.2 Algemene adviezen 4
2. Kaders **5**
2.1 BRN-normen 5
2.2 Overige kaders 5
2.3 Kader weerstandsvermogen GR-en 5
4. Jaarstukken 2025 **7**
4.1 Algemeen 7
4.2 Controleverklaring accountant 7
4.3 Fiscaliteiten 7
4.4 Begroting 2025 en managementrapportages 8
4.5 Resultaatanalyse 8
4.6 Balanstoelichting 8
4.7 Voorstel bestemming resultaat 8
4.8 Deelnemersbijdragen 9
5.Weerstandsvermogen **10**
5.1 Algemene reserve 10
5.2 Bestemmingsreserves 10
5.3 Risico's 10
6. Kadernota 2027 **11**

……. in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2025

- Goedkeurende accountantsverklaring;
- Rekeningresultaat: € 1.153.476 positief;
- Resultaatbestemming:
  - Het voorstel van het DB is om het resultaat toe te voegen aan algemene reserve ODRN.

VERMOGENSPOSITIE

Algemene reserve € 1.709.610 (na toevoegen resultaat)

Bestemmingsreserves € 0

ADVIES JAARSTUKKEN 2025

- In te stemmen met de Jaarrekening 2025 en het positieve resultaat van € 1.153.476 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

- In te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming door het positieve resultaat van € 1.153.476 toe te voegen aan de algemene reserve.

- Op korte termijn inzicht te verschaffen ten aanzien van de afwikkeling algemene reserve ODRN 2025 en de hoogte van de inbreng van het eigen vermogen per gemeente in de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) per 1-1-2026.

- We constateren dat er in de jaarrekening 2025 geen overzicht is van de financiële consequenties van de fusie en adviseren de ODRN om dit alsnog inzichtelijk te maken. Tijdens een bespreking met de controllers van de ODGM van 21 april 2026 gaven zij aan dat dit inzicht gegeven wordt bij de afwikkeling van de subsidie voor de fusie. De deelnemende gemeente in de regio Arnhem zijn penvoerder van deze subsidie.

- De AGR heeft bij het terughalen van de BRIKS-taken door Nijmegen geadviseerd om de frictiekosten afzonderlijk in beeld te brengen. Dit zien we niet terug in de jaarrekening 2025. Wij adviseren dit alsnog in beeld te brengen. Hierover gaan de controllers in eerste instantie in overleg met de gemeente Nijmegen. Daarna volgt het inzicht voor de andere deelnemers, volgens de ODGM.

Versnellingsgelden

Er volgt nog een separaat voorstel door de ODGM voor een “Bestemmingsreserve versnellingskosten fusie” van € 122.000.

ALGEMENE ADVIEZEN

- We constateren dat er geen onderbouwing is voor de verhoging van de opslag indirecte uren van 23% naar 25%. Daarmee ontbreekt de basis om deze verhoging door te voeren. Wij adviseren dit te verwerken in de actualisatie van de begroting 2026 en in de begroting 2027.

- In de kadernota wordt gesteld dat voor 2027 de indexering van de BRN wordt gevolgd zijnde 4,13%. Door er tegelijkertijd voor te kiezen het uurtarief af te ronden op een heel getal wordt hiervan afgeweken en wordt er feitelijk geïndexeerd met 4,35%. Wij adviseren het uurtarief niet naar boven af te ronden, maar gewoon te werken met het werkelijke uurtarief na indexatie.

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2025 van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). De ODRN is met ingang van 1 Januari 2026 gefuseerd met de ODRA. De nieuwe organisatie heet Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). De eerste begroting van de ODGM over het jaar 2026 is besproken in de vergadering van het AB op 16 April 2026. Deze begroting 2026 van de ODGM is niet voor een zienswijze in omloop gebracht, aangezien het een samengestelde begroting is, waarvoor de begrotingen 2026 van ODRA en ODRN als basis hebben gediend. Deze beide begrotingen zijn bestuurlijk vastgesteld in het voorjaar van 2025. De begroting 2027 van de ODGM zal in de zomer 2026 voor de zienswijzeprocedure worden aangeboden.

Wij hebben om de bovenstaande reden een advies geformuleerd voor de zienswijze die de ODRN vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de vaststelling van de jaarstukken 2025 en resultaatbestemming 2025 van de ODRN. Daarnaast is ons gevraagd om bij het op dit moment ontbreken van de begroting, kort in te gaan op de uitgangspunten van de kadernota 2027. Voor de kadernota 2027 is nu geen zienswijze procedure voorzien.
Op 21 april 2026 is het verslag besproken met Geurt van Renselaar, Frederike Roetering, Elise van Vuuren en Rob Jilisen

Tijdschema zienswijze

De ODRN heeft de jaarstukken 2025 op 20 maart 2026 aan de deelnemende gemeenten aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 24 april 2026 en dienen gemeenten uiterlijk in juni 2026 hun zienswijze in. De jaarstukken van de ODRN zijn inmiddels behandeld in het AB, maar worden definitief vastgesteld op 9 juli 2026 (na zienswijze).
De begroting 2027 staat geagendeerd voor het AB van 17 september 2026. De behandeling van eventuele zienswijzen op de begroting volgt vervolgens in december 2026.

Werkwijze Adviesfunctie

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2027 is 4,13%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2027. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor ODRN verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2027. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2025 ODRN

a. In te stemmen met de Jaarrekening 2025 en het positieve resultaat van € 1.153.476 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen.
b. In te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming door het positieve resultaat van € 1.153.476 toe te voegen aan de algemene reserve.
c. Op korte termijn inzicht te verschaffen ten aanzien van de afwikkeling algemene reserve ODRN 2025 en de hoogte van de inbreng van het eigen vermogen per gemeente in de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) per 1-1-2026.
d. De AGR heeft vorig jaar geadviseerd de financiële consequenties van de fusie tijdig en overzichtelijk te rapporteren aan de deelnemers. We constateren dat er in de jaarrekening 2025 geen overzicht is verstrekt van deze kosten en adviseren de ODRN op dit alsnog inzichtelijk te maken. Tijdens een bespreking met de controllers van de ODGM van 21 april 2026 gaven zij aan dat dit inzicht gegeven wordt bij de afwikkeling van de subsidie voor de fusie. De deelnemende gemeente in de regio Arnhem zijn penvoerder van deze subsidie.
   Daarnaast constateren wij dat de uitkering die is gedaan in verband met het uit dienst treden van de directeur van ODRN niet is aangemerkt als frictiekosten van de fusie. Nu komen deze kosten enkel ten laste van de deelnemers aan ODRN. Dat lijkt ons niet terecht.
   Door de controllers ODGM is aangegeven dat in het AB is afgesproken dat de verrekening tussen de gemeentes in de regio Nijmegen en de regio Arnhem bij de liquidatie plaats zal vinden.
e. De AGR heeft bij het terughalen van de BRIKS-taken door Nijmegen geadviseerd om de frictiekosten afzonderlijk in beeld te brengen. Dit zien we niet terug in de jaarrekening 2025. Wij adviseren dit alsnog in beeld te brengen. Tijdens het bespreken van dit adviesrapport gaven de controllers van de ODGM aan in eerste instantie in overleg te treden met de gemeente Nijmegen. Daarna volgt het inzicht voor de andere deelnemers, volgens de ODGM.

1.2 Algemene adviezen

a. In de Kadernota 2027 wordt gesproken over een opslag van 25% voor dekking van indirecte kosten. Bij het behandelen van de begroting 2026 en als reactie op verschillende zienswijzen heeft de ODRN aangegeven in 2025 te monitoren of de gewenste verhoging van 23% naar 25% per 1 januari 2026 wel nodig is. Hier zien wij in de jaarrekening 2025 niets van terug. Daarmee ontbreekt de basis om deze verhoging door te voeren. Wij adviseren dit te verwerken in de actualisatie van de begroting 2026 en in de begroting 2027.
b. In de kadernota wordt gesteld dat voor 2027 de indexering van de BRN wordt gevolgd zijnde 4,13%. Door er tegelijkertijd voor te kiezen het uurtarief af te ronden op een heel getal wordt hiervan afgeweken en wordt er feitelijk geïndexeerd met 4,35%. Wij adviseren het uurtarief niet naar boven af te ronden, maar gewoon te werken met het werkelijke uurtarief na indexatie.

Er is voor de kadernota 2027 geen zienswijze procedure, volgens de oprichtingsakte van de ODGM. Bovenstaande algemene adviezen kunnen meegenomen worden bij het beoordelen van de begroting 2027.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De BRN-richtlijnen zijn van toepassing voor de toetsing van de begroting van de gemeenteschappelijke Regeling. Aangezien we in dit rapport alleen ingaan op de jaarrekening 2025 van de ODRN, gaan we hier niet verder in op de BRN-normering 2027.

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn nog (steeds) van kracht:
- Gemeenschappelijke Regeling ODRN,
- BBV Richtlijnen (besluit begroten en verantwoording)
- Notitie Weerstandsvermogen en risico-inventarisatie
- Financiële verordening, AB ODRN 19 december 2024
- Controleverordening, AB ODRN 19 December 2024
- Treasurystatuut

Op pagina 41 van de jaarrekening 2025 rapporteert de ODRN over de verschillende taakvelden.

2.3 Kader weerstandsvermogen GR-en

Het tot eind 2024 geldende kader weerstandsvermogen (WVM) van de gemeenschappelijke regelingen dateerde van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het PFO en vastgelegd in de BRN 2016. Onder meer de bepaling van de verschillende soorten risico's, wie daar verantwoordelijk voor moet zijn en het WVM voor moet hebben, maakt onderdeel uit van dit kader.

In dit kader van 2014 is, onder meer, bepaald dat voor **politiek/bestuurlijke risico's** (strategisch) de deelnemende gemeenten aan zet zijn en dat voor **bedrijfsvoeringsrisico's** een reserve bij de GR aanwezig hoort te zijn.

In 2024, is, door de AGR, een uitgebreide inventarisatie gemaakt of het bestaande kader actualisatie behoefte. Dit is in overleg met/met medeweten van de controllers van de 5 GR-en gedaan.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor in eerste instantie tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit.

Tijdens het adviestraject t.a.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is hieraan door de AGR in dit verband reeds de nodigde aandacht besteed aan:
1. De door de GR opgenomen risico's; en
2. Het vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen.

Uitkomst van de inventarisatie en het verdergaande onderzoek door de AGR naar het geldende kader was dat het kader geen inhoudelijke actualisatie behoefte en dat het huidige kader gehandhaafd kon worden. Het onderwerp is ook toegelicht door de AGR tijdens het PFO van 28 november 2024 en besproken door de wethouders financiën.

Het PFO Financiën heeft op 28 november 2024, na bespreking, het besluit genomen dat het kader WVM van 2014 inhoudelijk werd gehandhaafd en het kader per die datum van 28 november 2024 in zijn geheel opnieuw bekrachtigd.

Dit houdt, onder meer, in dat:

a. De in het kader WVM van 2014 vastgestelde normen voor het WVM (onder 3.a tot en met 3.d van het kader (peildatum 31 -12-2025) gehandhaafd blijven;
b. Als van onder 3.a tot en met 3.d bedoelde normen door een GR wordt afgeweken, de motivatie voor de afwijking moet blijken uit een AB besluit van betreffende GR;
c. De politiek/bestuurlijke (strategische) keuzes aan gemeenten zijn en blijven, met bijbehorend WVM. Dit aangezien de GR-en taken uitvoeren voor de deelnemers in het kader van verlengd lokaal bestuur.

Het kader is hiermee als geheel opnieuw bekrachtigd en vervolgens zodanig vastgelegd in de BRN 2027.

Daar waar in het bestuur van een GR besloten wordt om, gemotiveerd, af te wijken van het kader daar waar het bijvoorbeeld gaat om afwijking van de 3% inkomsten norm, in het adviesrapport aan dacht hieraan besteden. Dat is ook besloten in het PFO.

Uitkomsten van het onderzoek zijn op 15 januari 2025 gedeeld met de controllers van de GR-en.

Als laatste heeft het PFO een besluit genomen over toetsing op de robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten uit het IBP: uitkomst hiervan is dat de AGR zal in het adviestraject en in het adviesrapport geen oordeel hebben over toetsing aan robuustheidscriteria uit het IBP voor omgevingsdiensten.

4. Jaarstukken 2025

4.1 Algemeen

Werkplannen
De totale werkplannen zijn ruimschoots gerealiseerd, hoewel dat niet voor alle deelnemers geldt.
Hogere productie is vooral bij de gemeente Berg en Dal (17%), gemeente Wijchen (10%) en de Provincie Gelderland (9%) gehaald. De werkplannen zijn niet volledig gerealiseerd bij de gemeente Nijmegen (-10%) en gemeente Druten (-11%).

4.2 Controleverklaring accountant

Voor het boekjaar 2025 is een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven. Hiermee legt het Dagelijks Bestuur (DB) verantwoording af aan het Algemeen Bestuur (AB). In de rechtmatigheidsverantwoording van de ODRN concludeert het DB dat de baten en lasten en ook de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten) bedraagt 0.6 miljoen en het ligt boven de grens is hierbij door het AB vastgestelde verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. Voor boekjaar 2025 is deze grens gesteld op € 0.5 miljoen.

De geconstateerde fouten van in totaal € 0,5 miljoen hebben betrekking op overschrijdingen van de begrote lasten en zijn aangemerkt als acceptabel (passend binnen het vooraf vastgestelde beleid door het AB). De geconstateerde fouten van in totaal € 0,1 miljoen hebben betrekking op het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels. Deze bevindingen worden in de jaarrekening ander toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering op pagina 33. Het oordeel van de accountant is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording zoals deze door het DB is afgegeven.

Voornaamste bevindingen en aanbevelingen uit het accountantsverslag.
De accountant geeft aan dat de ODRN een professionele organisatie is, die zijn interne beheersing op orde heeft. Verder constateert de accountant geen belangrijke tekortkomingen in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor de jaarrekeningcontrole. In de managementletter zijn adviezen voor verdere doorontwikkeling gegeven die voor verdere doorontwikkeling kunnen worden meegenomen in de inrichting van de nieuwe organisatie ODGM, voor zover van toepassing.

4.3 Fiscaliteiten

BTW
Ten aanzien van de BTW geldt dat de ODRN volledig in de Btw-heffing is betrokken en voor 100% vooraftrek geniet.
De ODRN factureert naar de deelnemers inclusief BTW.
De deelnemers kunnen deze BTW declareren bij het BTW-compensatiefonds.

VPB
In de financiële verordening is opgenomen dat de resultaten voor commerciële activiteiten worden terugbetaald aan de opdrachtgever. Daarmee is er geen VPB-plicht voor de ODRN.

4.4 Begroting 2025 en managementrapportages

Het Algemeen Bestuur heeft de primaire begroting 2025 op 29 augustus 2024 vastgesteld en ter goedkeuring verzonden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De begroting is bijgesteld met € 0,2 miljoen bij de eerste begrotingswijziging 2025. Deze is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 10 juli 2025.

Tijdens het jaar zijn we geïnformeerd over de stand van zaken aan de hand van de bestuur rapportages (per 31 maart en 31 juli). De rapportage met de stand van zaken per 31 maart is besproken in het Algemeen Bestuur van 12 juni 2025. De rapportage tot en met 31 juli kwam aan de orde in de vergadering van 23 oktober 2025. In de bestuursrapportage wordt een positief resultaat geprognosticeerd van € 696.000 positief, met een bandbreedte van ongeveer € 500.000.

Er zijn naar aanleiding van de tussenrapportages geen aanpassingen verwerkt in de begroting.

4.5 Resultaatanalyse

In 2025 realiseert de ODRN € 26,0 miljoen baten en sluit het jaar af met een overschot van € 1.1 miljoen (4,2%). Dit sluit aan bij de verwachting die de ODRN in de bestuursrapportage met cijfers t/m juli heeft voorspeld (€ 696.000 met een bandbreedte van € 500.000). Dit resultaat is voornamelijk het gevolg van:
Een hogere productie dan begroot, waardoor meer overhead kon worden gedekt dan noodzakelijk;
Het terugdringen van het inhuurpercentage, mede als gevolg van ontwikkelingen rond de Wet DBA.

Voor een nadere verschillenanalyse verwijzen we naar pagina 44 tot en met 47 van de jaarstukken 2025.

4.6 Balanstoelichting

Netto Schuldquote
Ten opzichte van vorig jaar is de netto schuldquote wat gestegen (2025: -8,53% 2024: -3,08%. Dit betekent dat de schuldpositie is gestegen ten opzichte van de omzet. De netto-schuldquote van de ODRN is ruim voldoende.

Solvabiliteit
De solvabiliteit is het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen in het verslagjaar. Voor 2025 bedraagt dit 26,7% tegen 9,1% in 2024. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de reserves. De reserve bedraagt na deze toevoeging € 1.706.610. De vermogenspositie behandelen we afzonderlijk in hoofdstuk 5.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Het resultaat over 2025 bedraagt € 1.153.476 positief. Het DB stelt aan het AB in de jaarrekening voor om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve.
Separaat van de jaarrekening 2025 ODRN is er een voorstel in routing door de ODGM (voor het AB van 16 april 2026) om net als de ODRA € 122.000 in een bestemmingsreserve te storten voor versnellingskosten fusie.

Ons advies is om op korte termijn inzicht te verschaffen ten aanzien van de afwikkeling algemene reserve ODRN 2025 en de hoogte van de inbreng van het eigen vermogen per gemeente in de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) per 1-1-2026. Op deze wijze weten de deelnemende gemeenten waar ze aan toe zijn en kunnen verschillen tussen de vrijval van de algemene reserve ODRN en het in te brengen eigen vermogen per gemeente in de ODGM in beeld worden gebracht en financieel op korte termijn worden afgewikkeld.

4.8 Deelnemersbijdragen

In de onderstaande tabel staan de bijdragen 2025 per opdrachtgever.

Primaire begroting 2025 ODRN

* 1.000	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026 ev
Gemeente Berg en Dal	2.799	2.862	2.853
Gemeente Beuningen	2.453	2.387	2.379
Gemeente Druten	687	714	707
Gemeente Heumen	1.063	1.088	1.083
Gemeente Nijmegen	10.390	3.914	3.914
Gemeente Wijchen	1.086	1.116	1.102
Provincie Gelderland	8.611	9.059	9.059
Totaal deelnemersbijdragen	27.090	**21.139**	**21.096**

(Bijgestelde) werkplannen 2025 versus realisatie 2025

Overzicht deelnemersbijdragen	Werkplan 2025	Realisatie 2025	Verschil	% werkplan gerealiseerd
Gemeente Berg en Dal	2.943.411	3.430.909	487.498	117%
Gemeente Beuningen	2.111.107	2.136.018	24.911	101%
Gemeente Druten	702.261	607.370	-94.891	86%
Gemeente Heumen	1.176.930	1.271.944	95.014	108%
Gemeente Nijmegen	3.690.590	3.311.984	-378.606	90%
Gemeente Wijchen	991.199	1.089.067	97.868	110%
Provincie Gelderland	9.839.304	10.762.303	922.999	109%
Totaal deelnemers	21.454.802	22.609.595	1.154.793	105%

Realisatie werkplannen 2025 per onderdeel

Bijdragen opdrachtgevers	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Wijchen	Gelderland	Jaarrekening 2025 Totaal
Vergunningverlening	1.482.127	962.445	143.552	572.860	756.212	297.023	5.206.913	**9.421.132**
Toezicht & Handhaving	1.235.502	698.127	295.569	425.030	1.686.473	501.448	1.484.696	**6.326.845**
Specialistisch advies	248.272	243.018	85.473	96.578	321.563	126.370	480.565	**1.601.839**
Juridische diensten	228.594	71.652	1.010	58.891	39.059	7.655	390.333	**797.194**
Projecten	236.414	160.776	81.766	118.585	508.677	156.571	3.199.796	**4.462.585**
Totaal	**3.430.909**	**2.136.018**	**607.370**	**1.271.944**	**3.311.984**	**1.089.067**	**10.762.303**	**22.609.595**

Bovenstaande tabellen geven inzicht in het verloop van de deelnemersbijdrage. De eerste tabel betreft de primitieve begroting, de bijgestelde begroting op basis van de vastgestelde begroting en de realisatie. We constateren dat er substantiële wijzigingen tussen de verschillende momenten zitten.

5. Weerstandsvermogen

5.1 Algemene reserve

De algemene reserve dient als weerstandsvermogen voor de primaire bedrijfsvoering risico's. Optredende risico's die het aanwezige saldo van de algemene reserve overstijgen moeten de deelnemers dragen. De algemene reserve is per 31-12-2025 € 1.709.610 positief. Dit is na de toevoeging van het positieve rekeningresultaat 2025 van € 1.153.476. Door de fusie naar de ODGM zal deze reserve vrijvallen naar de deelnemende gemeenten. Wij verwijzen naar ons advies onder paragraaf 4.7 voorstel bestemming resultaat.

5.2 Bestemmingsreserves

Op dit moment zijn er geen bestemmingsreserves. Separaat van de jaarrekening 2025 ODRN is er een voorstel in routing om net als de ODRA € 122.000 in een bestemmingsreserve te storten voor versnellingskosten van de fusie.

5.3 Risico's

In het jaarverslag 2025 in onderdeel '8. Verplichte paragrafen' heeft de ODRN de risico-inventarisatie opgenomen (pagina 30 en verder). Aan de hand van deze risico's is het benodigd weerstandsvermogen bepaald. Dit bedrag van € 977.400 is nodig om mogelijke risico's te kunnen opvangen. Het totale risicobedrag is zo'n € 531.000 hoger dan de jaarstukken 2024.

Als dekking voor optredende risico's is binnen de ODRN in de vorm van de vrij besteedbare reserves (algemene reserve) € 1.709.610 beschikbaar. De weerstandsratio met als basis de jaarrekening 2025 bedraagt 1.709.610/977.400 = 1,75. Volgens de waarderingstabel die is opgenomen in de 'nota risico's en weerstandscapaciteit' is dit goed.

6. Kadernota 2027

Omdat de begroting 2027 ODGM op dit moment ontbreekt, is de AGR gevraagd kort in te gaan op de (financiële) uitgangspunten van de kadernota 2027. Er is op dit moment, op grond van de oprichtingsakte van de ODGM, geen zienswijze procedure van toepassing bij de Kadernota 2027. Bij de begroting 2027 van de ODGM is de zienswijze procedure wel van toepassing. De begroting 2027 wordt voorgelegd aan het DB van 11 juni 2026. Eind juni 2026 vindt er een ambtelijk overleg plaats over de begroting 2027. In het AB van 9 juli 2026 ligt de begroting 2027 ter besluitvorming voor.

Hieronder onze adviezen bij twee van de uitgangspunten in de Kadernota. Hierop kan bij de zienswijze procedure van de begroting 2027 in worden gegaan.

Indirecte uren opslag 25%
In de kadernota 2027 wordt gesproken over een opslag van 25% voor dekking van indirecte kosten. Bij het behandelen van de kadernota 2026 en begroting 2026 en als reactie op verschillende zienswijzen heeft de ODRN aangegeven in 2025 te monitoren of de gewenste verhoging van 23% naar 25% per 1 januari 2026 wel nodig is. Hier zien wij in de jaarrekening 2025 niets van terug. Daarmee ontbreekt de basis om deze verhoging door te voeren. Wij adviseren dit te verwerken in de actualisatie van de begroting 2026 en in de begroting 2027.

Indexeringspercentage
In de kadernota 2027 wordt gesteld dat voor 2027 de indexering van de BRN wordt gevolgd zijnde 4,13%. Door er tegelijkertijd voor te kiezen het uurtarief af te ronden op een heel getal wordt hiervan afgeweken en wordt er feitelijk geïndexeerd met 4,35%. Wij adviseren het uurtarief niet naar boven af te ronden, maar gewoon te werken met het werkelijke uurtarief na indexatie.

ACCOUNTANTSVERSLAG

gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Boekjaar 2025

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Omgevingsdienst Regio Nijmegen

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

‘s-Hertogenbosch, 26 maart 2026

Referentie: ACCOUNTANTSVERSLAG ODRN 2025

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2025 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (hierna ODRN), zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 4 juli 2025, bieden wij u hierbij het accountantsverslag zoals bedoeld in artikel 2:393 BW aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor uw gebruik en mag daarom zonder onze toestemming niet aan derden ter inzage worden verstrekt.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Wij zijn voornemens u te machtigen om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2025.

Indien en voor zover de jaarrekening niet door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld en leidt tot een aangepaste jaarrekening, dient ook bij deze aangepaste jaarrekening door ons toestemming te worden verleend tot het opnemen van onze controleverklaring.

Wij willen u bedanken voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden. Daarnaast vertrouwen we erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
WHS Registeraccountants

Willem van Santvoort MSc RA
(Externe accountant WHS)

Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting 4
2. Opdracht, scope en uitkomsten 7
3. Financiële analyse 10
4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle 13
5. Kwaliteit van de beheersorganisatie 16
6. Overige aangelegenheden 19

Bijlagen:
A. Goedkeurings- en rapporteringstolerantie 23
B. SiSa tabel 24
C. Foutenevaluatie en onzekerheden 25

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

1. Management samenvatting

1. Managementsamenvatting

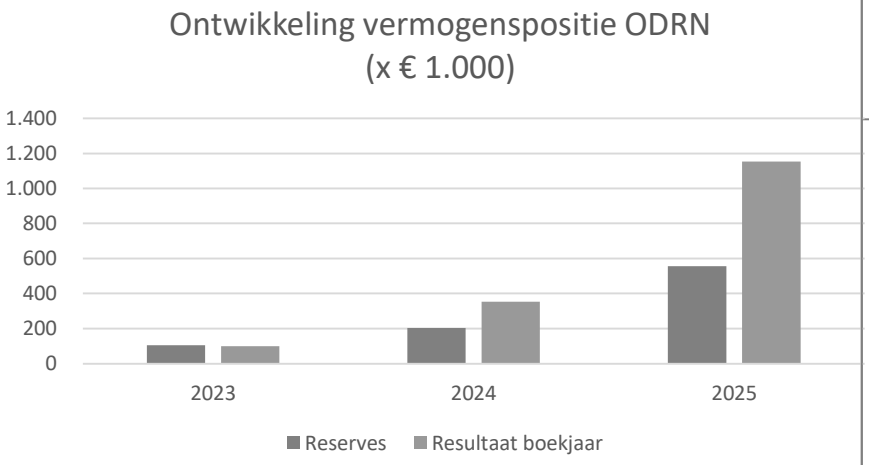

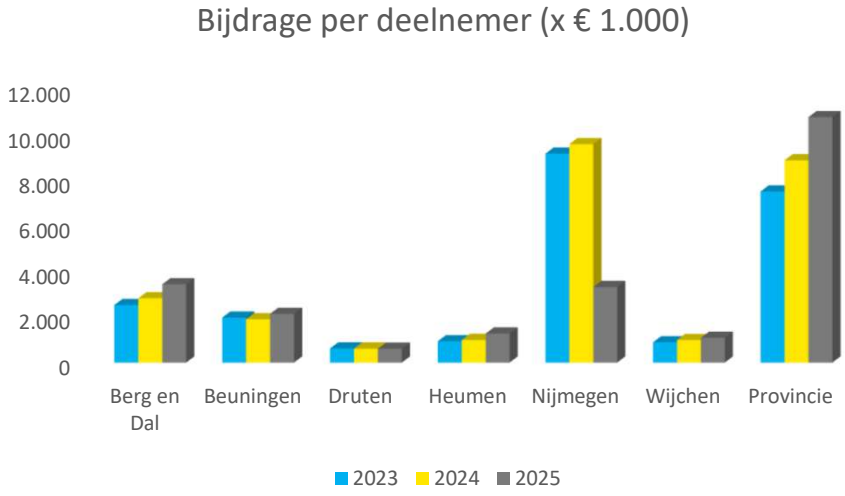

Resultaat 2025: € 1.153.476
Resultaat 2024: € 352.639

Rechtmatigheidsverantwoording:

- € 0,5 miljoen overschrijding lasten, Passend binnen vooraf vastgesteld beleid en dus acceptabel.
- € 0,1 miljoen inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteedt.

Fouten zijn hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 0,5 miljoen.

Jaarrekening 2025

getrouw

Financiële toelichting

Boekjaar 2025 is met een positief resultaat van € 1.153.476 afgesloten. In eerdere prognoses werd uitgegaan van een positief resultaat van € 696.000. Het verschil wordt met name veroorzaakt door een hogere productie dan begroot (wat zorgt voor meer dekking van overhead) en een lager inhuurpercentage.

Voor een nadere toelichting op het resultaat verwijzen wij naar pagina 37 in de jaarrekening.

De weerstandsratio geeft aan in welke mate de ODRN weerbaar is voor financiële risico's. Ultimo 2025 bedraagt deze ratio 1,75 (2024: 0,8). Dit geeft aan dat de ODRN op dit moment zelfstandig in staat is de financiële risico's op te vangen wanneer deze zich voor zouden doen. Wij verwijzen naar hoofdstuk 3 van deze rapportage voor een nadere toelichting op de financiële positie van de ODRN.

Ons oordeel

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring op het aspect getrouwheid te verstrekken. Daarnaast zijn wij voornemens een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage) te verstrekken. Dit alles onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

1. Managementsamenvatting

Onze visie op het verloop van de controle
Ten aanzien van de jaarrekeningcontrole 2025 zijn wij in september 2025 gestart met de interim-controle. Tijdens de interim-controle is aandacht besteed aan de bedrijfsprocessen binnen ODRN. Van deze processen is de opzet beoordeeld en het bestaan vastgesteld en zijn de interne beheersingsmaatregelen in beeld gebracht.

Tijdrovende onderwerpen en (BBV) actualiteiten zoals de rechtmatigheidsverantwoording, de controle op de aanbestedingen, de controle van de baten en de SiSa controle zijn naar voren gehaald. Hierdoor hebben we samen met u de werkzaamheden kunnen spreiden over het jaar en zodoende de druk bij de jaarrekeningcontrole grotendeels kunnen wegnemen.

Op 2 februari 2026 zijn wij vervolgens gestart met de controle van de jaarrekening. De concept jaarrekening was financieel gereed voor onze controle. De kwaliteit van de jaarstukken was op het moment van de start van de controle toereikend. De dossiervorming als basis voor onze controle was grotendeels volledig op het moment van de start van onze controle en is gedurende onze controle aangevuld. Wij hebben de samenwerking met uw organisatie als goed, prettig en constructief ervaren.

Het jaarrekeningtraject is afgerond binnen de tijdslijnen die we met uw organisatie vooraf zijn overeengekomen. Een knappe prestatie en een mooi resultaat van uw organisatie, zeker gezien de andere belangrijke thema's zoals het fusietraject die tegelijkertijd spelen en tijd en energie van uw organisatie vragen.

Overall beeld van de interne beheersing
Wij achten de ODRN een professionele organisatie die haar interne beheersing op orde heeft. Wij baseren dit op de uitkomsten van onze tussentijdse controle alsmede de pro actieve houding van uw organisatie als het gaat om vroegtijdige afstemmingen met ons als accountant.

Op basis van deze tussentijdse controle constateren wij geen belangrijke tekortkomingen in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole. Wij hebben in onze managementletter, zoals uitgebracht in oktober 2025, adviezen voor verdere doorontwikkeling gegeven. Deze aanbevelingen kunnen meegenomen worden in de inrichting van de nieuwe organisatie ODGM, voor zover van toepassing.

Onze conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole
Wij hebben de controle van de jaarrekening 2025 van ODRN afgerond. Wij zijn van voornemens om bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

2. Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Controleopdracht
De opdracht tot controle van de jaarrekening is uitgevoerd conform de met u gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de opdrachtbevestiging d.d. 4 juli 2025. De jaarrekeningcontrole is gericht op het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening 2025 en de rechtmatigheidsverantwoording van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daarbij hebben wij gecontroleerd of de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en tot stand is gekomen in overeenstemming met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

Opzet en reikwijdte controle
Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

De gehanteerde materialiteit bij het uitvoeren van de jaarrekeningcontrole is € 497.500. Bij het rapporteren van de afwijkingen is een rapportagedrempel van € 50.000 gehanteerd. In de bijlage is een overzicht opgenomen met alle gecorrigeerde en ongecorrigeerde verschillen.

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij de directie van de gemeenschappelijke regeling. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Grondslagen
De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, het controleren van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd.

Wij hebben met het management de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de consistente toepassing daarvan besproken. In dit kader komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, onzekerheden en bijzondere transacties.

Naar onze mening zijn de door het management en Dagelijks Bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. In het verslagjaar 2025 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen, anders dan de rechtmatigheidsverantwoording.

Jaarverslag en overige gegevens
Wij hebben het jaarverslag en de overige in de jaarstukken opgenomen informatie gelezen en op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze informatie materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse standaard 720. Bij onze beoordeling hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Managementinzicht en schattingen
Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Binnen de jaarrekening van ODRN heeft dit met name betrekking op de waardering van de vorderingen en de volledigheid van de voorzieningen. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen getoetst op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Geautomatiseerde gegevensverwerking
Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

.

Goedkeurende verklaring getrouwheid
Wij hebben de controle van de jaarrekening 2025 van ODRN afgerond. Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben we geen materiële (ongecorrigeerde) fouten en onzekerheden geconstateerd. Wij zijn van voornemens om bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording.

Rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties in de rechtmatigheidsverantwoording, op pagina 57 in de jaarrekening, waarin het dagelijks bestuur er in 2025 niet in is geslaagd om aan wet- en regelgeving / verordeningen te voldoen en onrechtmatigheden rapporteert. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 0,6 miljoen ligt boven de door algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens van 0,5 miljoen.

De geconstateerde fouten van in totaal € 0,5 miljoen hebben betrekking op overschrijdingen van de begrote lasten en zijn aangemerkt als acceptabel (passend binnen het vooraf vastgestelde beleid door het algemeen bestuur). De geconstateerde fouten van in totaal € 0,1 miljoen hebben betrekking op het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels. Deze bevindingen worden in de jaarrekening ander toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering op pagina 33. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

3. Financiële analyse

3. Financiële analyse

Analyse van het resultaat
Het resultaat over 2025 toont een positief saldo van € 1.153.476 ten opzichte van een positief saldo van € 352.639 over het boekjaar 2024.
In de jaarrekening is in de 'Samenvatting financiële verantwoording' (pagina 37) een analyse opgenomen van het gerealiseerde resultaat.

Analyse van het eigen vermogen
Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2025 volgens de jaarrekening € 1.709.610 en heeft zich vanaf 2023 als volgt ontwikkeld:

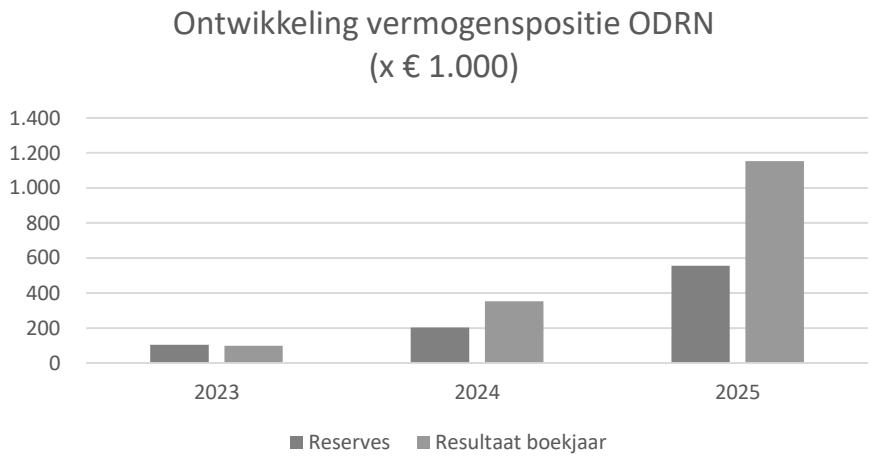

Weerstandsvermogen
De weerstandsratio wordt gemeten als de 'vrije' reserves/ totaal gekwantificeerd risico. Ultimo 2025 bedraagt de weerstandratio 1,75 (2024: 0,8). De weerstandsratio is ten opzichte van voorgaand jaar verbetert.
Dit komt doordat de vrij besteedbare reserves gestegen zijn door het positieve resultaat 2025. Wij merken hierbij op dat het Algemeen Bestuur nog dient te besluiten over de resultaatbestemming 2025.

Op basis van de risico-inventarisatie zoals deze is uitgevoerd door ODRN is het totaal ingeschat risico bedrag 2025 € 1,6 miljoen(2024: € 1,1 miljoen). Er is een aanvullend risico onderkend van € 0,6 miljoen inzake mogelijke fusiekosten. Deze kosten zijn op dit moment nog onvoldoende duidelijk waardoor voor deze kosten geen voorziening is getroffen in de jaarrekening 2025.

Op basis van de weerstandratio concluderen we dat de ODRN op dit moment zelfstandig in staat is de financiële risico's op te vangen wanneer deze zich voor zouden doen. Wij verwijzen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (pagina 32) in de jaarrekening 2025 voor een nadere toelichting.

3. Financiële analyse

Financiële ratio's
Als onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen zijn financiële kengetallen opgenomen conform artikel 11 van het BBV. Tevens is daar een inhoudelijke toelichting opgenomen ten aanzien van de ontwikkeling.

Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeenschappelijke regeling bedraagt 26,7% (2024: 9,1%). De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin een organisatie zelfstandig aan haar langlopende verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteitsratio van de ODRN is verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar. Dit wordt veroorzaakt door het positieve resultaat 2025.

Financiering
Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2025 de kasgeldlimiet niet overschreden. Er is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm aangezien er geen sprake is van langlopende externe leningen.

Schatkistbankieren
Vanaf de invoering van de wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2025 heeft ODRN € 2,45 miljoen in 's Rijks schatkist aangehouden. ODRN heeft in de toelichting bij de jaarrekening adequaat gerapporteerd over het schatkistbankieren. Hierbij blijkt dat het drempelbedrag niet is overschreden.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

Vanuit onze controle van de jaarrekening van de ODRN hebben wij een aantal onderwerpen en/of bevindingen die wij specifiek aan u willen melden. Deze onderwerpen zijn het meest significant geweest voor onze controle. Onderstaand is een uiteenzetting van deze onderwerpen opgenomen. Waar nodig geacht hebben wij verbetervoorstellen gedaan aan uw organisatie.

4.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af aan het Algemeen Bestuur omtrent de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Binnen de ODRN is in 2025 tijdig gestart met de interne controlewerkzaamheden, in continue afstemming met ons als accountant. Wij hebben vastgesteld dat het interne controleprogramma van ODRN een adequaat instrument is om de rechtmatigheid te meten. Tevens constateren wij dat de uitvoering en vastlegging van de interne controlewerkzaamheden van een goed niveau zijn.

In de rechtmatigheidsverantwoording van de ODRN concludeert het Dagelijks Bestuur dat de baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 0,6 miljoen bedraagt. Hiervan is een bedrag van € 0,5 miljoen acceptabel op basis van door het Algemeen Bestuur vastgestelde afspraken. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 0,5 miljoen.

Op basis van onze werkzaamheden komen wij tot dezelfde conclusie.
In de paragraaf bedrijfsvoering is aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.2 Vaststellen van prestatielevering bij urenverantwoording

Zoals opgenomen in de management letter 2025 alsmede in onze rapportages van voorgaande jaren onderkennen wij een risico dat uren of projecten onterecht worden gefactureerd aan de opdrachtgevers. Binnen de ODRN zijn diverse beheersmaatregelen getroffen om te waarborgen dat de omzet juist en volledig is. Zie hiertoe ook de toelichting in de jaarrekening, paragraaf bedrijfsvoering pag. 39.

Om het risico in voldoende mate te mitigeren worden bij de jaarrekeningcontrole onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- We stellen vast dat alle uren verantwoordt worden (totale verbandscontrole);
- We stellen vast dat het juiste uurtarief wordt gehanteerd;
- We stellen vast dat de facturatie richting de opdrachtgevers conform urenbesteding is;
- Op basis van een uitgebreide deelwaarneming op de zaakregistratie stellen we vast dat:
  - aan de juiste opdrachtgever gefactureerd wordt
  - een prestatie geleverd is c.q. de uren terecht zijn geschreven
- We confronteren de gerealiseerde uren ten opzichte van de ‘normale’ uren per product (kengetal) en analyseren excessen/ opvallende zaken.

Wij hebben vanuit onze controle geen materiele bevindingen geconstateerd.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

4.3 SiSa verantwoording
Gemeenten en provincies kunnen extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de SiSa-systematiek.

Gezien ODRN specifieke uitkeringen heeft ontvangen, dient over boekjaar 2025 een SiSa-bijlage in de jaarrekening opgenomen te worden. Voor ODRN ziet dit toe op de volgende twee uitkeringen:

- K21 Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht.

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door ODRN samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage B bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

4.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)
De WNT is van toepassing op uw organisatie. Daarom hebben wij de WNT verantwoording in de jaarrekening gecontroleerd op basis van het ‘Controleprotocol WNT 2025’. Bij deze werkzaamheden zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. Dit hebben wij in onze controleverklaring ook kenbaar gemaakt.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

5.1 Interne beheersing
Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2025 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen ODRN op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

In onze management letter d.d. 8 oktober 2025 hebben wij een aantal bevindingen geconstateerd. Wij constateren dat uw organisatie pro actief aan de slag is gegaan met deze bevindingen. Onderstaand een statusupdate van de belangrijkste bevindingen.

Bevindingen in management letter 2025	Status
Gegevensgerichte controlewerkzaamheden omzet	Afgerond
Uitvoeren van IC werkzaamheden op frauderisico's	Afgerond

5.2 Fraude en naleving wet- en regelgeving
Het Dagelijks Bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op het Dagelijks Bestuur in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico’s met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en vormen wij ons een beeld van de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

Wij dienen als accountant te rapporteren over de risico-inschatting, verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen ten aanzien van fraude. Ten behoeve daarvan onderzoeken we het fraudepreventieprogramma van ODRN, waaronder:

- de implementatie van een gedragscode met ethische gedragsregels voor het creëren van een cultuur van eerlijkheid;
- de door management uitgevoerde frauderisicoanalyse;
- de maatregelen van interne beheersing die getroffen zijn om specifieke frauderisico's te mitigeren;
- de wijze waarop management opvolging geeft aan meldingen van klokkenluiders of andere signalen van fraude;
- het opstellen van een redresplan en uitvoeren en monitoren van de acties.

Wij constateren hiertoe dat ODRN adequaat invulling heeft gegeven aan bovenstaande punten. Voor verdere doorontwikkeling hebben wij uw organisatie geadviseerd verdere invulling te geven aan de interne controle naar aanleiding van de geïdentificeerde frauderisico's binnen vergunningverlening en handhaving, zoals opgenomen in het M&O beleid van de ODRN.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

6. Overige aangelegenheden

6. Overige aangelegenheden

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

6.1 Bevestiging onafhankelijkheid
In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur. Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de ODRN in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

6.2 Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen
WHS Registeraccountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt;
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij WHS Registeraccountants;
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften;
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven;
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen;
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen;
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften. De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

6. Overige aangelegenheden

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

6.3 Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties
Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen WHS Registeraccountants, haar partners en haar medewerkers en de ODRN, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

6.4 Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid
De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die WHS Registeraccountants, een bestuurder of interne toezichthouder van WHS Registeraccountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de ODRN of een bij de ODRN betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

6.5 Disclaimer en beperking in gebruik
Dit verslag is alleen bestemd voor het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico’s of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

Bijlagen

Bijlage A: Goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Op grond van de jaarrekening 2025 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten en onzekerheden afgerond € 497.500 (2% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden. Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door het Algemeen Bestuur bepaald op € 50.000.

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding/ Afkeurend
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle	≤ 2%	> 2% ≤ 4%	> 4%

Bijlage B: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

De SiSa-bijlage die opgenomen is in de jaarrekening is opgesteld door de omgevingsdienst Regio Nijmegen. Wij hebben deze SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2025. Hierbij stellen wij de juistheid van de gegevens in de SiSa-bijlage vast. Wij benadrukken dat u als organisatie zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren, zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Bij onze controle zijn geen fouten geconstateerd. Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

In overeenstemming met de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa is de tabel leeg wanneer er geen bevindingen zijn.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: Goedkeurend

Uitkerings code	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
K21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht			

Bijlage C: Foutenevaluatie en onzekerheden

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

(Niet-) gecorrigeerde controleverschillen
In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van niet-gecorrigeerde controleverschillen boven de rapportagedrempel van € 50.000.

Aard van de controleverschil	Getrouwheid
Niet gecorrigeerde fouten	N.V.T.
Gecorrigeerde fouten	N.V.T.

.

JAARSTUKKEN

2025

Jaarverslag en jaarrekening

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inhoudsopgave

Inleiding **4**

JAARVERSLAG

1. Jaaroverzicht **6**
- Doorwerking Omgevingswet en digitale systemen 7
- Uitvoeringsprogramma VTH 2025–2026 7
- Robuustheid en kwaliteitsontwikkeling 7
- Fusieontwikkelingen en regionale positionering 7
- Sturing, monitoring en datagedreven werken 8
- Versterking van relatiemanagement en bedrijfsvoering 8
- Verloop P&C-cyclus 8
- Klanttevredenheid 8
- Klachten over de leefomgeving 9

2. Milieu **10**
- Vergunningverlening 11
- Toezicht 11

3. Bouwen **14**
- Collegiaal toetsen 15
- Betere communicatie met vergunningaanvragers 15

4. Juridisch advies **17**
- BRIKS 18
- Milieu 18

5. Programma Seveso **19**
- Capaciteit 20
- Planning inspecties 20
- Naleefgedrag controles 20

6. Bedrijfsvoering **22**
- Informatievoorziening 23
- Wet open overheid 24
- Innovatie 24
- Communicatie 25

7. Sociaal jaarverslag **26**
Ziekteverzuim 27
De ontwikkeling van de personele bezetting 27
Opleidingsplannen 28
Productiviteit 29
Kwaliteitscriteria 29

8. Verplichte paragrafen **30**
Algemeen 31
Financiering 31
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 31
Kengetallen 32
Rechtmatigheid 33
M&O Beleid 33

JAARREKENING

9. Financiële verantwoording **36**
Samenvatting financiële verantwoording 37
Algemene grondslagen 38
Staat van baten en lasten 41
Staat van baten en lasten – categoriale indeling 43
Toelichting op verschillen 44
Balans 48
Toelichting op balans 49
Overige onderwerpen 53
Rechtmatigheidsverantwoor ding 57

OVERIGE GEGEVENS

10. Accountants- verklaring **59**

Bijlagen **68**
Bijlage 1 - Sisa verantwoording 69
Bijlage 2 - Specificatie omzet deelnemers 70
Bijlage 3 - Onze producten in €'s 71
Bijlage 4 - Risicobeheersing 75

Inhoudsopgave

Inleiding

Het jaar 2025 staat voor Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) in het teken van stabiliteit, verdere professionalisering en een duidelijke blik op de toekomst. Na een periode van ingrijpende veranderingen liet de organisatie in 2025 zien dat zij koersvast is en in staat blijft om haar wettelijke taken zorgvuldig en betrouwbaar uit te voeren. Tegelijkertijd bouwden we verder aan een robuuste en toekomstbestendige organisatie.

De uitvoering van de Omgevingswet, het werken met een nieuw zaaksysteem en de doorwerking van organisatorische keuzes uit 2024 kregen in 2025 verder vorm in de dagelijkse praktijk. De organisatie kwam in rustiger vaarwater. Werkprocessen raakten beter ingeregeld, de productie stabiliseerde en de focus verschoof steeds meer van herstel en inrichting naar ontwikkeling en verbetering.

Van herstel naar versterking

Een belangrijk thema in 2025 was de verdere versterking van de interne organisatie. De inzet op bijvoorbeeld het terugdringen van externe inhuur wierp zijn vruchten af: het aandeel inhuur daalde zelfs onder de gewenste norm. Tegelijkertijd is stevig geïnvesteerd in instroom, opleiding en ontwikkeling van eigen medewerkers.

In de uitvoering van de VTH-taken bleef ODRN zich onverminderd inzetten voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Het uitvoeringsprogramma VTH 2025–2026 vormde hierbij het inhoudelijke kompas. Thema's als energietransitie, circulaire economie, zeer zorgwekkende stoffen en ketentoezicht kregen concreet vorm in projecten en pilots, waarbij steeds vaker integraal en multidisciplinair werd samengewerkt.

Innovatie speelt hierin een steeds grotere rol. Met de innovatieagenda 2024–2029, de start van effectgericht werken en de ontwikkeling van (regiobrede) AI-toepassingen is in 2025 verder gebouwd aan vernieuwende werkwijzen die bijdragen aan kwaliteit, efficiëntie en maatschappelijke meerwaarde. Deze ontwikkelingen versterken niet alleen de uitvoering, maar ook de positie van ODRN als kennispartner voor deelnemers en samenwerkingspartners.

Robuustheid en toekomstperspectief

Het jaar 2025 stond ook in het teken van robuustheid. Hoewel het robuustheidsoordeel begin van het jaar tijdelijk werd bijgesteld, is ODRN koersvast gebleven in het werken aan de gestelde criteria richting 2026. De ingezette maatregelen op het gebied van personele capaciteit, informatievoorziening, innovatie en financieel weerstandsvermogen laten zien dat de organisatie aantoonbare stappen zet.

Tegelijkertijd kreeg het toekomstperspectief van de organisatie steeds duidelijker vorm in de voorbereiding van de fusie met Omgevingsdienst Regio Arnhem. Dit traject vraagt bestuurlijke zorgvuldigheid en organisatorische aandacht, maar biedt ook kansen om de slagkracht, kennisbasis en regionale impact verder te versterken. Met het samengaan in Omgevingsdienst Groene Metropool wordt een organisatie neergezet die beter is toegerust op de groeiende en complexere opgaven in de regio.

Vooruitblik

Dit jaarverslag laat zien dat 2025 een jaar was van consolideren én vooruitkijken. ODRN heeft laten zien dat zij in staat is om stabiliteit te combineren met ontwikkeling en innovatie. Met betrokken medewerkers, solide financiële uitgangspunten en intensieve samenwerking met deelnemers en partners blijft de organisatie bouwen aan haar maatschappelijke opdracht: het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving, vandaag én morgen.

Algemeen directeur
Adjunct directeur

JAARVERSLAG

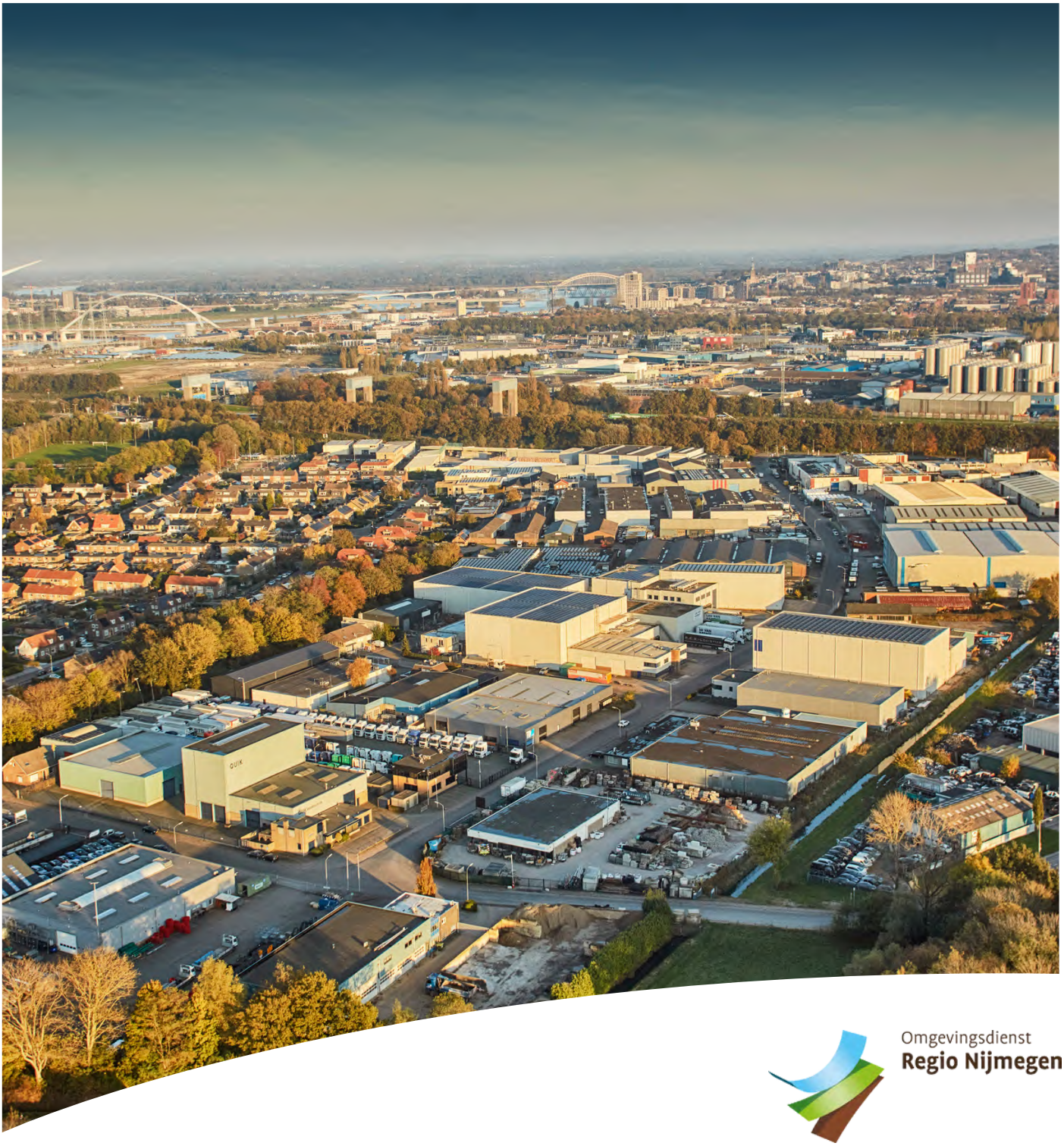

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

1. Jaaroverzicht

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Jaaroverzicht

Doorwerking Omgevingswet en digitale systemen

De invoering van de Omgevingswet en het zaaksysteem OpenWave per 1 januari 2024 werkte ook in 2025 door in de uitvoering. Door aanloopproblemen in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en de complexiteit van nieuwe procedures was het begin van het jaar relatief rustig. Dit bood ruimte aan het afhandelen van complexe dossiers, het optimaliseren van werkprocessen en het vergroten van de deskundigheid van medewerkers. In de loop van het jaar raakten processen beter ingeregeld en verbeterde de voorspelbaarheid en samenwerking in de keten.

Uitvoeringsprogramma VTH 2025–2026

In 2025 is het regionale uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) 2025–2026 in werking getreden. Dit programma vormt de inhoudelijke basis voor het werk van ODRN en sluit aan bij de strategische ambities van de deelnemers. Hierin is aandacht voor onder meer energietransitie, circulaire economie, luchtkwaliteit, ondermijning en zeer zorgwekkende stoffen. Het programma is halverwege het jaar herijkt richting 2026 en eind 2025 vastgesteld.

Robuustheid en kwaliteitsontwikkeling

Het voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria bleef in 2025 een belangrijk aandachtspunt en leidde tot gerichte inzet op meerdere onderdelen. In de loop van het jaar sprak het ministerie vertrouwen uit in het behalen van de robuustheidsdoelstellingen richting 1 april 2026. De belangrijkste pijlers waren het verder terugdringen van externe inhuur, het borgen van kwaliteitscriteria, innovatie en business intelligence, en het versterken van het financieel weerstandsvermogen.

Fusieontwikkelingen en regionale positionering

Een dominante externe ontwikkeling in 2025 was de voorbereiding van de fusie tussen ODRN en Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Deze is ingezet om beter toegerust te zijn op toenemende en complexere regionale opgaven en om structureel te voldoen aan de robuustheidscriteria. In 2025 zijn hierin belangrijke stappen gezet, met als resultaat dat beide diensten per 1 januari 2026 formeel zijn gefuseerd.

Sturing, monitoring en datagedreven werken

In lijn met de ontwikkeling naar een meer resultaatgerichte organisatie is in 2025 verder gewerkt aan de implementatie van vernieuwde KPI's binnen het Uniform Handhavingsstelsel. Afdelingen zijn verantwoordelijk gemaakt voor monitoring en dataverzameling wat heeft geleid tot beter inzicht in prestaties en voortgang. Dit sluit aan bij de start van het programma Effectgericht werken en rapporteren, gericht op het beter zichtbaar en meetbaar maken van maatschappelijke effecten.

Versterking van relatiemanagement en bedrijfsvoering

Om de verbinding met de deelnemers te versterken is het accountmanagement in 2025 uitgebreid en verstevigd, met meer aandacht voor afstemming, verwachtingsmanagement en samenwerking met gemeenten en provincies. Binnen de bedrijfsvoering lag de focus op het borgen van lopende werkzaamheden. Denk aan de innovatieagenda en informatieveiligheid. Ook bereidden we ons voor op de fusie, waarbij onder meer de doorontwikkeling van ManualMaster en blijvende aandacht voor informatiebeveiliging bijdroegen aan een stabiele interne organisatie.

Verloop P&C-cyclus

De Planning & Control-cyclus (P&C) van 2025 startte in 2023 met de vaststelling van de Kadernota voor de begroting 2025. De begroting werd in maart 2024 opgesteld en in augustus 2024 definitief vastgesteld. Vervolgens is dezelfde begroting in juli 2025 gewijzigd. De wijziging betreft een formele actualisatie van de begroting 2025 volgens de vastgestelde bestuurlijke besluitvorming en komt overeen met de wettelijke vereisten verzonden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de deelnemers.

Conform de P&C-cyclus heeft de ODRN daarnaast in 2025 tweemaal over de productie en organisatie gerapporteerd. Beide bestuursrapportages voorspelden een financieel overschot. Dit jaarverslag – als sluitstuk van de P&C-cyclus 2025 – kent geen nieuwe noemenswaardige ontwikkelingen. De uiteindelijke jaarrekening sluit positief. Verder wordt ingegaan op de werkzaamheden en realisaties van 2025.

Klanttevredenheid

De werkzaamheden van een omgevingsdienst zijn vaak complex. Bedrijven en inwoners krijgen te maken met verschillende procedures, wet- en regelgeving en inhoudelijke vragen bij het doen van een melding of het aanvragen van een vergunning. Hoe zij hierbij het contact met ODRN ervaren is dan ook waardevolle informatie voor ons. En belangrijk voor het verder verbeteren van onze dienstverlening.

Bedrijven en inwoners die een melding hebben gedaan of een vergunning hebben aangevraagd, ontvangen een digitale vragenlijst. Er zijn verschillende vragenlijsten, afgestemd op onderdelen van het proces, zoals het vooroverleg, de vergunningaanvraag of een controlebezoek. Zo krijgen wij inzicht in de kwaliteit van de dienstverlening per stap in het proces.

In het afgelopen jaar hebben we belangrijke stappen gezet in het verder automatiseren van het klanttevredenheidsonderzoek. Zo is het versturen van de vragenlijsten geautomatiseerd en worden de resultaten automatisch doorgezet. Hierdoor kunnen we, als dat nodig is, proactief vervolgacties ondernemen.

Tevredenheidspercentage

In 2025 zijn in totaal 1.677 vragenlijsten verstuurd, waarvan 22% is ingevuld. Dit resulteerde in 373 reacties. Het responspercentage ligt daarmee 1% lager dan in 2024. Uit de resultaten blijkt dat gemiddeld 88% van de respondenten tevreden is over de dienstverlening van ODRN. Daarmee ligt de tevredenheid ruim boven de gestelde norm van 80%. In 2024 lag de gemiddelde tevredenheid op 78%.

Klachten over de leefomgeving

Het afgelopen jaar hebben we hard gewerkt om de BRIKS-klachten op tijd af te handelen. Het resultaat is dat de KPI nu op 85% zit waarmee we de norm goed hebben gehaald. Het aantal BRIKS-klachten was in 2025 lager, omdat we geen BRIKS-taken meer doen voor de gemeente Nijmegen. Voor milieu hebben we de KPI ruimschoots gehaald.

Klachtenafhandeling binnen termijn

	Waarde	Norm	Aantal
BRIKS	85%	80%	99
Milieu	96%	80%	1.151

2. Milieu

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Op de milieuafdelingen van ODRN werken vergunningverleners, toezichthouders, projectleiders en specialisten samen aan de bescherming van de leefomgeving. Dat doen zij door vergunningen te verlenen en door te controleren of deze vergunningen worden nageleefd. Hierbij werkt de afdeling nauw samen met de juristen van ODRN.

Vergunningverlening

In 2024 had de invoering van de Omgevingswet en het nieuwe zaaksysteem nog grote impact op vergunningverlening. In 2025 lag dit achter ons. We zijn inmiddels helemaal vertrouwd geraakt met de andere manier van werken.

Actualiseren van vergunningen

In 2025 hebben we voor alle gemeentes meerdere actualisatietoetsen uitgevoerd. Hiermee controleerden we of de milieuvoorschriften van de vergunningen nog voldoen. Dit vanwege de ontwikkelingen op milieugebied en omdat het een wettelijke verplichting is. Vanuit deze toetsen kunnen we besluiten of de vergunning geactualiseerd moet worden. Dit zorgt ervoor dat bedrijven hun activiteiten op een veilige en verantwoorde manier kunnen blijven uitvoeren, rekening houdend met de bescherming van de leefomgeving. We hadden hier in 2025 meer tijd voor omdat er minder vergunningaanvragen waren.

Informatieverzoeken

Wat opvalt is dat er in 2025 veel informatieverzoeken binnenkwamen. Het gaat om specialistisch advies over bodeminformatie, lopende vergunningszaken, milieudossiers, wetgeving en het DSO-systeem. We zien ook dat als gevolg van het nieuwe DSO-systeem er meer vragen binnenkwamen dan verwacht.

Toezicht

Bij toezicht plukten we het afgelopen jaar de vruchten van verschillende verbeterslagen. Zo hebben we nu voor iedere branche één of meerdere gespecialiseerde toezichthouders. Het team kreeg er bovendien twee zeer ervaren krachten bij en leunt veel minder op inhuur. Hierdoor is niet alleen de kennis binnen de organisatie beter geborgd maar zijn ook de personeelskosten omlaag gegaan. Bij de complexe bedrijven werken we intensief samen met de andere Gelderse Omgevingsdiensten. Daarbij gebruiken we de kennis van milieutoezicht bij al deze Omgevingsdiensten en hebben we afspraken gemaakt over een vergelijkbare aanpak.

Risicomodel

We hebben het risicomodel zo goed en volledig mogelijk ingezet om bedrijven te selecteren met de meeste prioriteit voor een milieucontrole. Op deze manier willen we zoveel mogelijk milieuwinst behalen met de beschikbare uren. Daarbij kijken we niet alleen naar de activiteiten, maar ook naar het naleefgedrag en de datum van de vorige milieucontrole. Speciale aandacht hebben we daarbij voor bepaalde typen bedrijven of activiteiten met een verhoogd milieurisico. Bijvoorbeeld bedrijven met een natte koeltoren, bedrijven waar het afval onvoldoende wordt gescheiden (aandacht voor circulaire economie), bedrijven waar grote hoeveelheden accu's worden opgeslagen en bedrijven waar veel producten met ZZS worden

Inventarisatie milieubelastende activiteit (MBA)

We hebben afgelopen jaar alle bedrijven in kaart gebracht die milieubelastende activiteiten uitvoeren. Dit overzicht helpt ons om milieucontroles zo goed mogelijk te plannen. Ook hebben we nu alle meldingsplichtige bedrijven in beeld. Diegenen die nog geen melding hebben gedaan zijn allemaal aangeschreven. We kunnen hierdoor ook eerder optreden tegen illegale activiteiten.

gebruikt. Verder hebben we bij scholen onderzocht of de verwarmingsinstallaties veilig en goed onderhouden zijn.

Asbestteam

Het asbestteam had in 2025 een aantal langdurig zieke medewerkers. Dit had veel impact op het relatief kleine team. We hebben daarom het team anders georganiseerd. Helaas hebben we voor de specialistische functies zoals een ervaren BOA, gezien de krapte op de markt, geen vervanging kunnen vinden. En dat terwijl we in 2025 bijzonder veel sloopmeldingen binnenkregen.

Overtredingen asbestsaneerders

Samen met onze handhavingspartner (Nederlandse arbeidsinspectie, NLA) constateren we bij de gecertificeerde saneerders nog steeds veel te veel overtredingen. Wij delen het beeld van de NLA dat er sprake is van 20% goed nalevende bedrijven, bij 60% worden regelmatig overtredingen geconstateerd en bij 20% kan gesproken worden over structureel slechte nalevers.

Het project ZZS-inventarisatie

In 2024 voerden we dit project uit op een bedrijventerrein in Nijmegen. Met zeer gunstige resultaten: het gebruik van ZZS is afgenomen. Ook zijn veel ondernemers zich meer bewust van de gevaren van het werken met de betreffende stoffen. Velen zijn zelf in beweging gekomen om het gebruik van deze stoffen te verminderen. Afgelopen jaar hebben we het project uitgebreid naar de rest van de regio. 230 bedrijven zijn hierbij in kaart gebracht. Hierbij keken we naar welke ZZS-stoffen zij gebruiken en hoe elk bedrijf hiermee omgaat. We stuurden elk bedrijf een brief hierover. Vaak zijn ondernemers niet volledig op de hoogte van de aanwezigheid en gevaren van ZZS. In de brief wijzen we ze ook op de minimalisatieplicht.

Mijlpalen Milieu

We hebben een record aantal asbestsloopmeldingen behandeld. De afgelopen jaren staken we veel energie in voorlichting en het waarschuwen van de meeste (grotere) aannemers in de regio. We zien dat deze partijen ons steeds beter weten te vinden.

Samen met de afdeling Vergunningverlening milieu ontwikkelden we een hulpmiddel voor ondernemers die veel moeite hebben met het digitaal indienen van een melding. Zij kunnen nu op papier melding doen. Hiermee wordt veel weerstand weggenomen en voorkomen we ook onnodige juridische kosten.

We hebben onze planning- en risicotool verder ontwikkeld. Hieraan worden ook steeds meer (landelijke) databronnen gekoppeld. Met deze tool kunnen we het toezicht op gecertificeerde asbestsaneerders beter organiseren.

We hebben een uitgebreide interne cursus Professioneel Toezicht Houden georganiseerd. Deze richt zich niet op de theorie, maar juist op de communicatieve kant van het werk. Hierin kwamen gesprekstechnieken, bevoegdheden, omgaan met agressie, de-escalerend handelen en het observeren van gedrag aan bod. De cursus sloot zeer goed aan bij de praktijk; de behandelde situaties waren herkenbaar voor elke toezichthouder. Met een professionele acteur zijn situaties zo echt mogelijk nagespeeld.

We hebben AI ingezet als ondersteuning bij het opstellen van besluiten.

Er zijn nieuwe trainees bij ons in dienst gekomen.

Onze expertise op waterststoffabrieken hebben we ingezet in vergunningprocedures.

Op het gebied van Circulaire Economie hebben we rechtsoordelen ingediend, een expertsessie voor bedrijven in de regio gehouden, een pilot op het gebied van toezicht gedaan, een basistraining voor alle medewerkers verzorgd

3. Bouwen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Bouwen

In 2025 hebben we vergunningverlening en toezicht BRIKS samengevoegd in één afdeling en zijn de asbesttaken naar toezicht milieu gegaan. We werken in zelforganiserende units per opdrachtgever. Wij ervaren het werken met de units als heel positief en krijgen vanuit de opdrachtgevers dezelfde reactie.

De ontwikkeling naar een nieuwe zelforganiserende afdeling heeft wel extra tijd gekost. Ook lukte het in eerste instantie niet om goed gekwalificeerd nieuwe personeel te vinden. We hebben daarom medewerkers aangenomen die we zelf verder moesten opleiden. Inmiddels hebben we voldoende gekwalificeerd personeel en is de formatie op orde.

Collegiaal toetsen

Bij vergunningverlening hebben we het collegiaal toetsen van brieven en besluiten ingevoerd. Hiermee verhogen we de leesbaarheid en kwaliteit van onze producten. Daar komt bij dat nieuwe medewerkers zo sneller wennen aan de gewenste werkwijze en huisstijl. En we hebben als afdeling hiermee een eenduidiger werkwijze ontwikkeld.

Betere communicatie met vergunningaanvragers

Voor vergunningverlening hebben we nieuwe werkafspraken opgesteld over de communicatie met initiatiefnemers. We zoeken proactief contact met de aanvrager en houden contact tijdens de behandeling van de aanvraag en over het besluit. Hierbij staat het persoonlijke contact centraal. Telefonisch kunnen initiatiefnemers toelichting geven en vragen stellen. Uit de terugkoppeling van vergunningverleners blijkt dat de aanvragers waarmee contact is gezocht de contactmomenten waarderen. Het overleg met de aanvrager werkt kostenverlagend omdat onze werkzaamheden beter afgestemd zijn op de vraag en behoefte van de initiatiefnemers. Hiermee voorkomen we onnodig werk. Het is terug te zien in de KPI's over klanttevredenheid die in het afgelopen jaar ongeveer 10 procentpunten zijn gestegen.

Mijlpalen Bouwen

We hebben nieuwe werkafspraken gemaakt met de gemeenten over gemeentelijke toets-aspecten, waardoor wachtmomenten verminderen.

Het proces voor beantwoording van e-mails vanuit de service-balie is geautomatiseerd zodat we beantwoordings-e-mails snel gericht kunnen genereren.

Voor vergunningverlening hebben we de klimaat- en energietransitie vertaald naar de praktijk: We hebben ons toetsformulier voor het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) hierop aangepast. Aanvullend gebruiken we voor nieuwe gebouwen een toetsformulier voor Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG).

4. Juridisch advies

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Juridisch advies

De afdeling Juridisch Advies adviseert en levert juridische diensten bij zowel eenvoudige als complexe vraagstukken bij vergunningverlening, toezicht en handhaving.

De afdeling speelt onder andere een essentiële rol bij het in stand houden van verleende vergunningen in beroepszaken. Ook draagt de afdeling bij aan het voorkomen van milieu-incidenten die een risico vormen voor de volksgezondheid en aan de veiligheid van de leefomgeving. Dit gebeurt bijvoorbeeld door diverse sloop- en bouwstops op te leggen waarbij asbest vrij had kunnen komen, de constructie van een bouwwerk niet voldeed aan de veiligheidsregels of waar de brandveiligheid niet op orde was.

In 2025 waren er uitdagingen op het gebied van capaciteitstekorten door ziekte/uitval, waarbij tegelijkertijd tijd moest worden gemaakt voor het inwerken van nieuwe collega's. Dit zorgde voor meer werkdruk bij collega's. Het aantal inhuurmedewerkers was laag. Verder hebben de medewerkers van de afdeling veel cursussen gevolgd om hun kennisniveau goed op peil te houden.

BRIKS

De BRIKS-juristen hebben veel inhoudelijke vragen van collega's beantwoord en collega's geadviseerd over de Omgevingswet. Eerder waren we al gestart met het verbeteren van de zichtbaarheid van de juristen, zodat ze eerder in het proces worden betrokken en hierdoor nog efficiënter en beter kunnen adviseren. De BRIKS-juristen zijn onder andere erg druk geweest met het behandelen van Woo-verzoeken (verzoeken op grond van de Wet Open Overheid); vooral de laatste maanden van het jaar zijn erg veel Woo-verzoeken afgerond.

Milieu

De Omgevingswet kwam binnen milieu iets trager op gang, maar er is steeds meer belangrijke jurisprudentie over deze wet. Die moeten we meenemen in de onderbouwing van de adviezen. Door achterstanden bij de rechtspraak blijft het lang duren voordat zaken op zitting komen. Ook de medewerkers van Milieu zijn druk geweest met de Woo-verzoeken, al zit het bij Milieu iets minder in de aantallen en vooral in de complexiteit/gevoeligheid van de verzoeken.

Ondanks de uitdagingen heeft de afdeling Juridisch Advies deze het hoofd kunnen bieden en blijven zij met aandacht en flexibiliteit bezig met hun kerntaken. Daarnaast zijn de juristen ook bezig geweest met onder andere het vanuit de uitvoering meedenken met het beleid van de opdrachtgevers, het geven van advies en leveren van diensten over juridische kwaliteitszorg en andere projectgroepen en de Wet Open Overheid.

5. Programma Seveso

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Programma Seveso

Capaciteit

Door de specifieke kennis en opleiding die nodig is bij Seveso, is het werven van nieuwe Seveso-inspecteurs een aandachtspunt. In het afgelopen jaar zijn nieuwe toezichtcollega's aangetrokken. Zij gaan na hun opleiding van 3 jaar (of korter gezien hun achtergrond) zowel Seveso- als milieu-inspecties uitvoeren. Het team Toezicht is hiermee op voldoende capaciteit gekomen.

Planning inspecties

De Seveso-inspecties voor 2025 zijn samen met de inspectiepartners tijdens een regionale planningsdag in oktober 2024 ingepland. De gezamenlijke Seveso-inspectieplanning met de inspectiepartners is geheel gehaald. Tegelijkertijd was de totale inzet voor toezicht Milieu voor Gelderland en Overijssel significant hoger dan gepland. Dit was nodig om betere kwaliteit en diepgang te bereiken. Het budget voor milieucontroles is verdubbeld voor 2026. Bij een aantal bedrijven met specifieke problematiek is een extra Seveso-inspectie uitgevoerd, ook onaangekondigd. Ook is er veel inzet geweest op ongewone voorvallen, strafrecht en milieu-hercontroles. Drie bedrijven zijn aangemerkt als Seveso-zorgbedrijf, twee in Gelderland en een in Overijssel. Deze bedrijven krijgen extra aandacht om op termijn terug te keren naar regulier toezicht. Er is een regiebedrijf in Gelderland dat aandacht krijgt.

Naleefgedrag controles

Om het naleefgedrag van bedrijven te verbeteren is het toezicht verscherpt en de afstemming tussen inspectiepartners geïntensiveerd. Verbetering van het naleefgedrag is in zicht. Intensieve contacten met bedrijven hebben daartoe bijgedragen. Om dit beter meetbaar te maken is er een KPI opgesteld. Vanaf de tweede helft van 2025 is ODRN deze KPI gaan meten.

Mijlpalen Seveso

Er zijn nieuwe (in sommige gevallen nog op te leiden) inspecteurs aangetrokken, zodat de capaciteit voor Seveso- en milieu-inspecties op orde is gebracht.

ODRN werkte mee aan diverse (landelijke en provinciale) projecten waaronder Digitale vergunningen (AADV), Financiële zekerheidstelling en Aanpak ZZS.

Het project Ongewone voorvallen leverde nieuwe inzichten op. Hierdoor kunnen vergelijkbare ongevallen in de toekomst voorkomen worden.

6. Bedrijfsvoering

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Informatievoorziening

2025 stond voor Informatievoorziening (IV) in het teken van de voorgenomen fusie tussen ODRN en ODRA. Onderstaand een overzicht van de meest relevante gebeurtenissen.

Keuze ICT-leverancier

Een van de belangrijkste keuzes die we relatief snel moesten maken is die van ICT-leverancier. ODRN werd ondersteund door IRvN (partnerschap), ODRA deed veel in eigen beheer met een commerciële partij ter ondersteuning. Na een analyse hebben we besloten om ICT in eigen hand te houden. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn kosten, nabijheid en wendbaarheid. Door deze keuze vroegtijdig te maken konden we snel voorsorteren op het benodigde applicatielandschap van de nieuwe organisatie en starten met de ontvlechting. Een belangrijk project daarbij is het inrichten van een nieuwe MS365-omgeving.

Systemen

Concreet betekende de fusie een pas op de plaats voor wat betreft de doorontwikkeling van de verschillende systemen. Focus lag op de inventarisatie van de gevolgen voor de verschillende systemen en dan met name op de drie kernapplicaties OpenWave, AFAS en Timetell. Voor alle andere applicaties zijn de contracten geïnventariseerd en is een overzicht gemaakt met deadlines waarop in 2026 actie moet zijn ondernomen. Hiervoor zijn drie mogelijkheden:

- Contracten die via IRvN lopen en uitgefaseerd moeten worden of, als dat mogelijk is, worden overgenomen.
- Contracten met leveranciers die zowel ODRN als ODRA hebben. Deze moeten worden geharmoniseerd bij gelijke leveranciers of een leverancierskeuze met uitbreiding.
- Contracten die alleen ODRN, dan wel ODRA heeft. Hierbij moet worden gekeken of dit contract kan worden opgezegd of moet worden uitgebreid naar de nieuwe organisatie.

AFAS

Belangrijk was dat alle medewerkers van de nieuwe organisatie vanaf 1 januari 2026 hun salaris zouden ontvangen. Dit betekende dat zowel de salarisadministratie als de medewerkers in een systeem moesten zitten. De harmonisatie van beide AFAS-omgevingen voor 1 januari 2026 was hiermee prioriteit. Aangezien de financierings-systematieken van beide OD's nog niet geharmoniseerd zijn, was het niet mogelijk om ook de financiën al per 1 januari 2026 te harmoniseren. Concreet betekent dit dat beide administraties in de nieuwe omgeving zijn ingericht.

OpenWave

Aangezien alle medewerkers vanuit het primaire proces met OpenWave werken, is het belangrijk om ook deze applicatie zo snel als mogelijk te harmoniseren. In 2025 zijn hier belangrijke voorbereidingen voor getroffen door het maken van een high level implementatieplan, belangrijke inrichtingskeuzes te maken en de benodigde externe capaciteit en expertise vast te leggen zodat dit project begin 2026 van start kan gaan.

TimeTell

Aangezien de financierings-systematieken nog niet geharmoniseerd waren, was het niet mogelijk om de wijze van tijdschrijven te harmoniseren. Hierdoor bleef het gebruik en inrichting van TimeTell bestaan en moest deze worden omgezet naar de nieuwe organisatie.

PowerBI

Een belangrijk onderdeel van onze informatievoorziening is het gebruik van PowerBI. Deze tool is gekoppeld aan onze systemen voor het ontsluiten van diverse informatie in de vorm van dashboards die wij zowel intern als extern delen. De impact van de fusie op deze dashboards is in beeld gebracht en daar waar mogelijk en noodzakelijk zijn ze aangepast aan de nieuwe organisatie.

Archief

Voor een aantal van onze partners kreeg ODRN het beheer van het VTH-archief overgedragen. Door de fusie enerzijds en de keuze om Corsa (DMS) daarbij uit te faseren anderzijds, is het

noodzakelijk om het onder ODRN gevormde archief op een juiste wijze onder te brengen. Hiervoor zijn kwaliteitscontroles op de dossiers uitgevoerd en is in nauw overleg met de archiefinspecteur een plan gemaakt. De insteek is om deze archieven in Corsa te laten zitten maar de te bewaren dossiers vervroegd over te dragen aan het RAN. De te vernietigen dossiers blijven een verantwoordelijkheid van de nieuwe organisatie en zullen in overleg met gemeente Nijmegen worden uitgevoerd.

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid blijft belangrijk. ODRN heeft in de Cybermanager de puntjes op de i gezet en begin 2026 wordt een rapportage opgesteld. De rapportage raakt onderdelen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg). Voor de Wpg is een interne audit uitgevoerd. Voor de externe audit is door de Autoriteit Persoonsgegevens gezien de fusie uitstel verleend. Deze zal in Q1 2026 worden opgepakt.

Wet open overheid

Op grond van de Wet open overheid (Woo) bestaat een actieve openbaarmakingsplicht, waarbij sommige informatie door ODRN zelf openbaar moet worden gemaakt, en een passieve openbaarmakingsplicht, waarbij informatie openbaar wordt gemaakt als iemand erom vraagt. In de Woo staan 17 informatiecategorieën die uit eigen beweging openbaar gemaakt moeten worden. Deze verplichte categorieën informatie worden openbaar gemaakt in vier stappen, waarbij momenteel alleen de eerste categorie informatie verplicht openbaar moet worden gemaakt. ODRN voldoet aan deze verplichting en maakt daarom onder meer informatie over de organisatie en werkwijze en bereikbaarheidsgegevens actief openbaar. Daarnaast wordt op grond van werkafspraken ook andere informatie actief openbaar gemaakt. De ontwikkelingen met betrekking tot de actieve openbaarmakingsplicht worden scherp in de gaten gehouden.

Voor de meeste partners wikkelt ODRN de Woo-verzoeken af. Met sommige opdrachtgevers is de werkafspraak dat ODRN het Woo-besluit met alle onderliggende documenten met deze opdrachtgevers deelt, waarna de opdrachtgever de stukken op de eigen website ontsluit. Binnen ODRN zijn de Woo-verzoeken belegd bij het juridische team.

Wet elektronische publicaties

Sinds 1 juli 2023 is de Wet elektronische publicaties van kracht geworden. Besluiten die de uitgebreide voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 Awb volgen, moeten en worden door ODRN digitaal ter inzage worden gelegd.

Innovatie

In 2025 hebben we verder gewerkt aan de Innovatieagenda 2024-2029. De agenda richt zich op het versterken van de rol van ODRN als kennisorganisatie en het inspelen op uitdagingen in de fysieke leefomgeving. De belangrijkste resultaten en successen zijn:

- **Effectgericht werken**: In 2025 zijn we begonnen met de uitvoering van het meerjarenprogramma (2025-2030). In dit programma werken we samen met onze opdrachtgevers naar een werkwijze die meer gericht is op het bereiken van overeengekomen doelen en minder gericht is op alleen aantallen. We hebben gebouwd aan een programmateam en een kader neergezet voor effectgericht werken. Vanuit dit kader is een aantal pilots gestart. In deze pilots onderzoeken we hoe we bestaande projecten en werkzaamheden meer ‘effectgericht’ kunnen inrichten en uitvoeren. Ook kijken we hoe we kunnen omgaan met databeheer en hoe we dit slim kunnen inrichten. Tot slot richten we ons op onze interne en externe communicatie: hoe we die ‘effectgericht’ kunnen inrichten.
- **Artificial intelligence (AI):** De trekker van de AI-nota “Kenniskompas: innovatie & transformatie/ innovatieagenda2024-2029” vertrok eind 2024. In 2025 hebben we ervoor gekozen zijn taak niet in te vullen bij ODRN maar deze over te hevelen naar ODRA. Wij werkten al samen op dit terrein. In 2025 is het management getraind in

AI-mogelijkheden. Alle medewerkers kregen beschikking over Copilot. Tot slot hebben we samen met ODRA en ODDV twee AI-tools ontwikkeld voor het VTH-proces. Een tool ondersteunt het veldwerk (verslaglegging, bezoekverslagen, controlebrieven). De andere tool versnelt de actualisatie van vergunningen. Deze tools worden in 2026 verder ontwikkeld.

Communicatie

Ook in 2025 heeft het communicatieteam gewerkt aan de verdere ontwikkeling van het vak en aan goede samenwerking binnen en buiten de organisatie. De focus lag daarbij op het versterken van de verbinding met de organisatie en het goed positioneren van team Communicatie.

Om de samenwerking met de verschillende afdelingen te verbeteren, is ingezet op korte lijnen en vaste overlegstructuren. Dit maakte het mogelijk om communicatie eerder en beter af te stemmen en sneller in te spelen op ontwikkelingen binnen de organisatie.

Fusie ODRN en ODRA

Een belangrijk speerpunt in 2025 was de voorbereiding op de fusie met ODRA. Na het ondertekenen van de intentieverklaring is intensief samengewerkt met het communicatieteam van ODRA. Samen zijn meerdere projecten opgepakt, waaronder de ontwikkeling van een interne fusiewebsite voor medewerkers, de realisatie van een nieuwe externe website die op 1 januari 2026 live ging en de voorbereiding van een gezamenlijk intranet voor midden 2026.

Daarnaast is gewerkt aan een nieuw logo en een bijbehorende huisstijl voor de nieuwe organisatie. Gedurende het jaar verzorgde team Communicatie de interne en externe communicatie over de fusie en de vorming van de nieuwe organisatie per 1 januari 2026.

Verwachtingsmanagement en klantreis

In 2025 heeft een stagiair onderzoek gedaan naar de klantreis bij vergunningaanvragen van de afdeling Bouwen. Dit onderzoek liet zien dat het verwachtingsmanagement richting aanvragers aangescherpt kon worden. Op basis van de uitkomsten is een roadmap en een stappenplan ontwikkeld. Hiermee weten aanvragers vooraf welke stappen de aanvraag doorloopt en wanneer contactmomenten met ODRN plaatsvinden. De roadmap en het stappenplan zijn toegevoegd aan de website en worden meegenomen in het eerste contact met aanvragers.

Samenwerkingen

Seveso

ODRN werkt op communicatiegebied samen met de vijf andere Seveso-omgevingsdiensten. De samenwerking is georganiseerd via een strategisch overleg en een werkgroep, waarin ODRN beide actief deelneemt. In 2025 is verder gebouwd op de ingezette lijn rondom de gezamenlijke positionering van de Seveso-omgevingsdiensten. Dit heeft onder andere geleid tot het vaststellen van een communicatiestrategie en een gezamenlijk persprotocol.

VTH provincie Gelderland, ODRA en ODRN

Binnen de gezamenlijke uitvoering van de VTH-taken voor de provincie Gelderland werken ODRA, het VTH-team van de provincie en ODRN nauw samen. Ook in 2025 is deze samenwerking zichtbaar geworden in gezamenlijke activiteiten, zoals de organisatie van het Samen Sterker-symposium. Daarnaast is in 2025 gewerkt aan de ontwikkeling van een e-magazine voor politieke partijen. Dit project is afgerond en het e-magazine wordt begin 2026 gepubliceerd. Met dit e-magazine krijgen politici op een toegankelijke manier inzicht in het complexe VTH-werkveld.

Omgevingsdienst NL

In het najaar van 2025 organiseerde Omgevingsdienst NL een communicatiedag, waaraan bijna alle 28 omgevingsdiensten deelnamen. Tijdens deze dag waren er verschillende workshops, onder andere over trends in het communicatievak en de inzet van AI. Daarnaast was er aandacht voor samenwerking en het leren van elkaar.

7. Sociaal jaarverslag

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuim over 2025 bedraagt 6,5%, zoals in de bovenste grafiek op deze pagina te zien is. Er is een daling te zien in het verzuim ten opzichte van 2024 (6,9%). Dit komt doordat een aantal langdurige zieke medewerkers zijn hersteld ofwel (na 2 jaar) uit dienst zijn gegaan.

De ontwikkeling van de personele bezetting

De ontwikkeling van de personele bezetting (in fte) staat in de onderste grafiek.

Het gemiddelde personeelsbestand van ODRN, inclusief inhuur, is in 2025 203,9 fte. Dit is een daling van 32,3 fte ten opzichte van 2024 (236,2 fte). Het aandeel inhuurkrachten is fors gedaald; 20,2% gemiddeld over 2025.

Dit jaar is er veel aandacht geweest voor het terugdringen van het inhuurpercentage. Managers hebben zeer kritisch gekeken naar de redenen waarom er mensen worden ingehuurd. Daarnaast is sterk gestuurd op het beëindigen van langlopende overeenkomsten met externe inhuur. Zodat in overeenstemming met het beleid inhuur niet voor langer dan 3 jaar wordt ingezet.

Het ziekteverzuim per maand

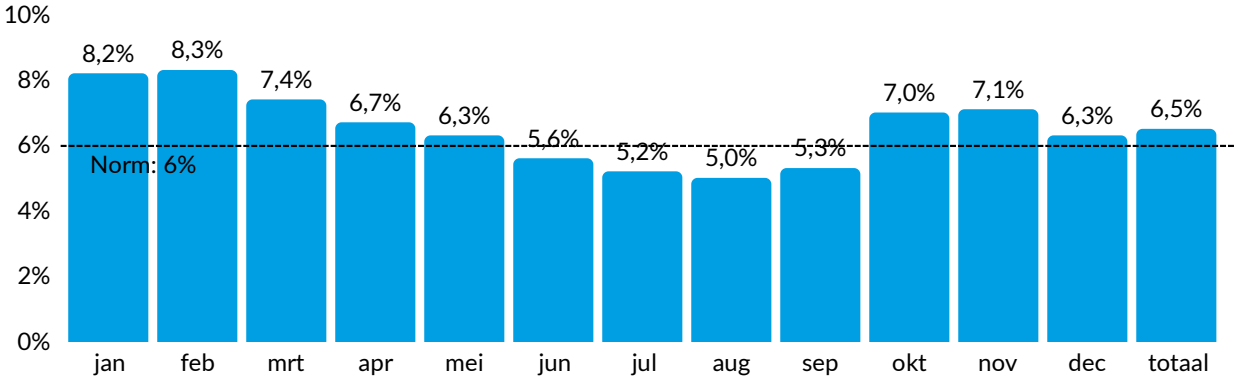

Personele bezetting (in fte)

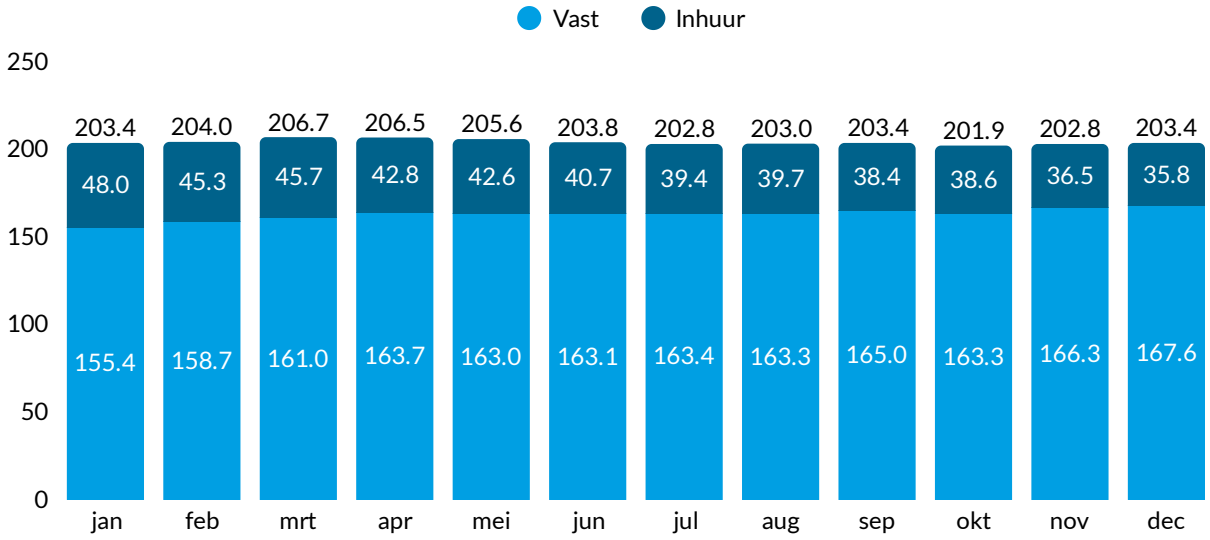

De grafiek aan de rechterkant toont de ontwikkeling van het percentage inhuur aan het eind van 2022 t/m 2025.

De tabel hieronder laat het gemiddelde aantal fte heel 2025 van de afdelingen zien.

Percentage inhuur einde van 2022 t/m 2025

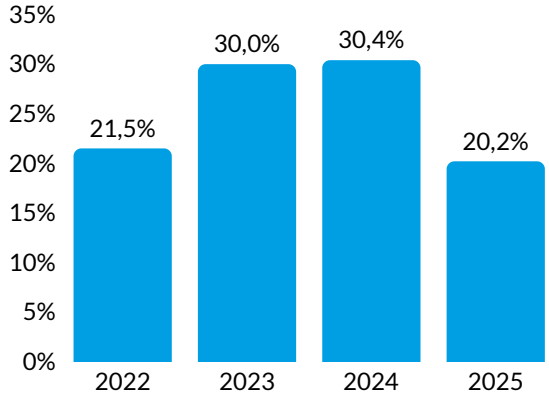

Gemiddeld aantal fte

Afdelingen	Inhuur in fte	Totaal in fte	Inhuur aandeel in fte
VTH bouwen (OD80)	12,7	36,9	34,5%
VTH milieu (OD30 en OD50)	23,8	115,5	20,6%
Interne Dienstverlening en juridisch advies	4,6	51,5	8.9%
Totaal	**41,1**	**203,9**	**20,2%**

Opleidingsplannen

In 2025 is de missie van ODRN veranderd van het zijn van een uitvoeringsorganisatie met kennis, naar een kennisorganisatie die uitvoert. Hiervoor is een nieuw meerjarig opleidingsbeleid vastgesteld. Hierin staat dat jaarlijks een opleidingsplan wordt opgesteld. In het opleidingsplan 2025 staan de volgende onderdelen die gefinancierd zijn vanuit het centrale opleidingsbudget: Traineeprogramma, toetsing nieuwe medewerkers aan Kwaliteitscriteria, abonnementskosten borgingssysteem Kwaliteitscriteria, vitaliteitsprogramma en (incompany) opleidingen via ODNL academie. Daarnaast had iedere afdeling een opleidingsbudget om te besteden aan overige opleidingen, bijvoorbeeld gericht op individuele loopbaanontwikkeling.

Productiviteit

De productiviteit over 2025 komt uit op 68,4% voor het eigen personeel, dit is net iets lager dan de 68,7% in 2024. De productiviteitsnorm lag voor 2025 op 70%, waar dit in 2024 nog 72% was. De productiviteit van 97,6% bij de inhuur ligt net iets hoger dan de 97,3% in 2024.

Verloop productiviteit vaste medewerkers

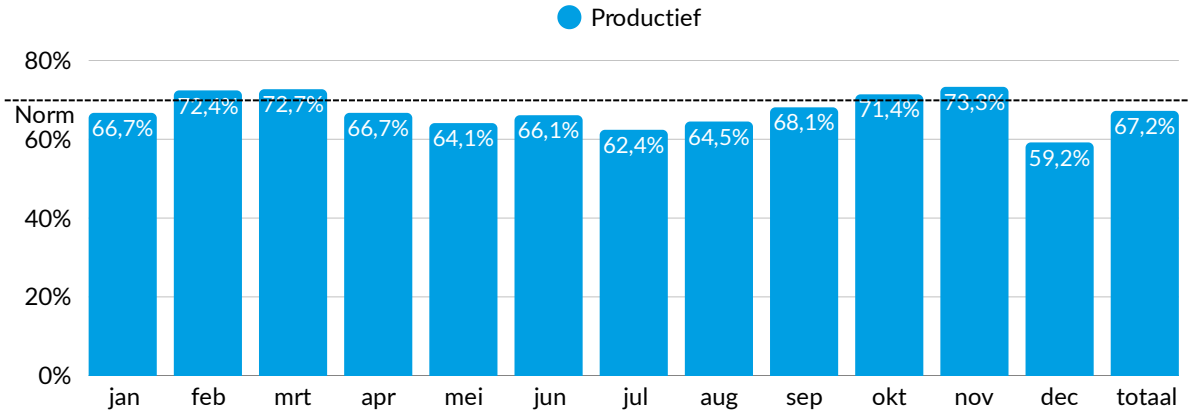

Verloop productiviteit inhuur

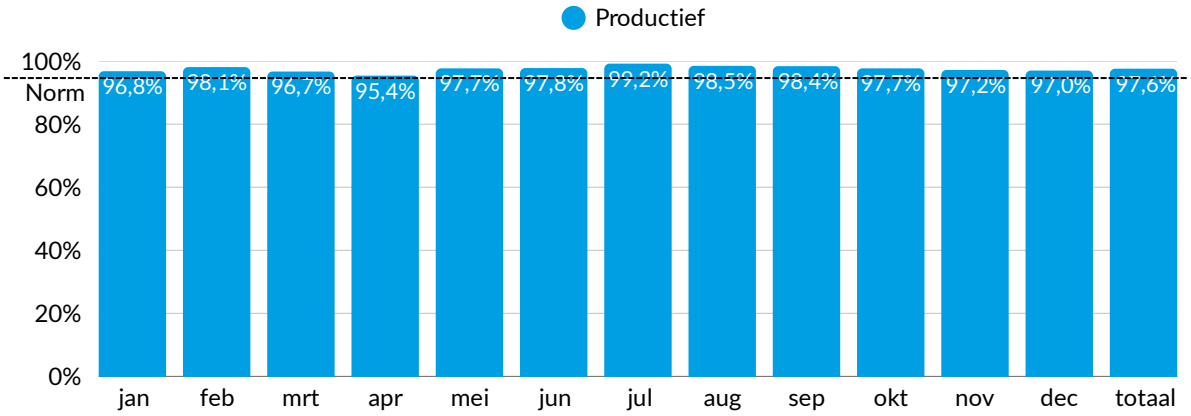

Kwaliteitscriteria

Vanaf 1 januari 2025 is Kwaliteitscriteria 3.0 van kracht geworden. Om in kaart te brengen in hoeverre ODRN hieraan voldoet, is in april een 'KC-APK' checklist doorlopen door alle VTH-medewerkers. Zij hebben wijzigingen in kennis en kunde en de gevolgde cursussen en opleidingen in hun ePortfolio bijgewerkt. Naar aanleiding hiervan is de organisatiebrede stand van zaken op de Kwaliteitscriteria 3.0 in kaart gebracht, zijn verbeteracties uitgewerkt en waar mogelijk opgepakt. Voor de deskundigheidsgebieden waar knelpunten naar voren kwamen, is gezien de voorgenomen fusie met ODRA in beeld gebracht welk perspectief er op dit vlak ligt voor het nieuwe jaar.

8. Verplichte paragrafen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Verplichte paragrafen

Algemeen

Het jaarverslag van de ODRN moet minimaal de volgende paragrafen bevatten:[1]

- Financiering;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Bedrijfsvoering;
- Openbaarheidsparagraaf in het kader van de Wet open overheid;
- Rechtmatigheid.

Het verslag over bedrijfsvoering en Wet open overheid is in een voorgaand hoofdstuk al gedaan. De overige paragrafen zijn hieronder terug te vinden.

Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens over het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. De uitgangspunten zijn nader uiteengezet in het Treasurystatuut Omgevingsdienst Regio Nijmegen 2021. Dit statuut bepaalt dat elk jaar verslag wordt gedaan van de ontwikkelingen gedurende het jaar. Enkele aandachtspunten zijn:

- Het beleid van ODRN is om geen eigen financieringsportefeuille te hebben. De gelden die niet nodig zijn voor de exploitatie staan op de rekeningcourantrekening bij de Bank van Nederlandse Gemeenten (BNG) en het Rijk (schatkistbankieren).
- De financiering van activiteiten van ODRN wordt gedaan met eigen middelen. Er is geen vreemd geld aangetrokken en de kasgeldlimiet is in 2025 niet overschreden.
- De rente-risiconorm is vanwege het ontbreken van leningen niet van toepassing. In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing staan alle risico's en worden deze toegelicht.
- Volgens de BBV-voorschriften mag alleen met werkelijke rente worden gerekend. Het rentepercentage in de jaarrekening bedraagt 0%.
- Voor het bepalen van het uurtarief wordt een extracomptabele kostentoerekening gehanteerd. Hierbij worden naast de directe kosten, de overheadkosten en de rente van de inzet van vreemd vermogen, ook reserves en voorzieningen voor de financiering van de activa die in gebruik zijn betrokken.

Het renteresultaat over 2025 bedraagt € 110.605 positief.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf bevat de volgende onderwerpen:

- de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid voor de weerstandscapaciteit en de risico's.

Weerstandscapaciteit

Met weerstandscapaciteit worden de middelen en de mogelijkheden waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet-begrote kosten te dekken bedoeld.

Een batig saldo kan toegevoegd worden aan de reserves tot een maximum dat nodig is conform het door het Algemeen Bestuur bepaalde weerstandsvermogen. Dit maximum is per AB-besluit van 30 september 2021 vastgesteld op 5% van onze begrote baten. Voor 2025 gaat het om € 1.239.546 (€ 24.790.910 * 5%).

De risico's worden in beginsel afgedekt met de weerstandscapaciteit. Risico's die deze capaciteit overschrijden moeten met weerstandscapaciteit van deelnemers afgedekt worden.

[1] Dit is conform artikel 9 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV schrijft ook de paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid voor. Deze zijn niet van toepassing voor de ODRN.

Inventarisatie van risico's

In de bijlage Risicobeheersing staat een tabel met een risico-inventarisatie. Deze geeft een overzicht van de risico's, met vermelding of het risico financieel [1] of niet-financieel [2] is. Vervolgens geeft de inventarisatie aan wat de gevolgen zijn als het risico zich voordoet en gaat het in op de te nemen beheersmaatregel. Het totaal van de risico's is in 2025 € 1.629.000 (2024: € 1.097.500).

De inventarisatie is geactualiseerd. In de tabel onderaan deze pagina staat een samenvatting.

Het totale risicobedrag is met € 531.500 verhoogd.

De risico's blijven nagenoeg gelijk aan 2025. Een aantal risico's hangen samen met de werkplannen en die stellen we naar boven bij. Mede dankzij op het terugdringen van de inhuur verlagen we wel het risico op de Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. Het gaat om een momentopname. Risico's veranderen immers voortdurend. Het totaal van de risico's voor 2025 bedraagt € 1.629.000. Omdat niet alle risico's zich gelijk zullen voordoen, wordt een dempingsfactor van 0,6 toegepast. Dit geeft een benodigd weerstandscapaciteit van € 977.400. De weerstandscapaciteit bestaat uit vrij besteedbare reserves, eind 2025: € 1.709.610.

De weerstandsratio ultimo 2025 bedraagt (€ 1.709.610/ € 977.400) = 1,75. Volgens de waarderingstabel, die is opgenomen in de nota risico's en weerstandscapaciteit, is dit goed.

Kengetallen

Deze paragraaf geeft inzicht in een aantal kengetallen die een indicatie geven van de financiële uitgangspositie.

Netto-schuldquote en netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Een laag percentage is gunstig. De netto- schuldquote van ODRN is ruim voldoende.

Risico	2024	2025
Inflatie	246.500	287.000
Achterblijvende omzet	487.500	500.000
Begrotingsrisico	10.000	10.000
Uitval automatisering	53.500	57.000
Ziekteverzuim	50.000	50.000
Wet Deragulering beoordeling arbeidsrelatie	50.000	25.000
Krapte op de arbeidsmarkt	200.000	100.000
Fusiekosten		600.000
Totaal	**1.097.500**	**1.629.000**

Omschrijving	2024	2025
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)		
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	4.290.209	3.356.544
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	431.999	451.784
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)		
E Uitzettingen <1 jaar (cf. art. 39 BBV)	4.750.811	5.274.313
F Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	252.674	251.503
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	617.817	504.495
H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves))	29.230.922	26.039.317
De netto schuldquote = (A+B+C-D-E-F-)/H x 100%	*-3,08%*	*-8,53%*

Verplichte paragrafen

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin ODRN in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Het eigen vermogen, gedeeld door het totaal van de passiva is ultimo 2025:

€ 1.709.610/€ 6.411.287 = 26,7% (2024: 9,1%)

Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van ODRN. Met een ratio van 26,7% scoort ODRN prima.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is niet van toepassing, omdat er binnen ODRN geen structurele exploitatieruimte aanwezig is.

Rechtmatigheid

In dit jaarverslag legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af over rechtmatigheid via de rechtmatigheidsverantwoording. Indien van toepassing, licht het hoofdstuk Bedrijfsvoering alle individuele afwijkingen toe, voor zover deze groter zijn dan de rapportagegrens van € 50.000. Onderstaand de bevindingen vanuit de interne controle voor zover deze de rapportagegrens overschrijden.

Naleving aanbestedingsregels bij inhuurcontracten

In 2025 is vanuit de interne controle voor € 0,1 miljoen aan fouten geconstateerd ten aanzien van de naleving van Europese aanbestedingsregels. Dit heeft betrekking op inhuurcontracten waarbij kosten zijn gemaakt buiten het geldende contract c.q. de uitgangspunten in aanbestedingsprocedure niet overeenkomt met de feitelijke uitvoering. De fout alswel de financiële omvang van deze contracten is beperkt en wordt als incident gezien.

M&O Beleid

In 2025 zijn er geen rechtmatigheidsfouten met een materieel gevolg gevonden. Dit betekent dat er geen materiële afwijkingen zijn op de drie rechtmatigheidscriteria.

Een toelichting op afwijkingen is dus niet nodig. Eén criterium wordt echter toch toegelicht, te weten het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (hierna M&O-criterium).

Er is een landelijke trend te zien dat het steeds belangrijker wordt om het M&O-criterium te toetsen en hierover te rapporteren. De urgentie hiervan wordt veroorzaakt door voorbeelden waarin middelen niet altijd op de juiste manier worden gebruikt.

Bij een omgevingsdienst is het M&O-criterium nog belangrijker, omdat de omzet voornamelijk wordt gevoed vanuit uren. Dit maakt het essentieel dat de urenregistratie juist en volledig is.

ODRN vindt het belangrijk om een integere en betrouwbare organisatie te zijn. Dit maakt dat er meerdere controles worden uitgevoerd op onze uren.

Deze controles zijn ingevoerd om ervoor te zorgen dat de urenregistratie juist en volledig is. Om het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik te verminderen worden de volgende controles uitgevoerd:

- Controles op zaakniveau. Hierbij wordt gecontroleerd of er diensten tegenover de geschreven uren staan.
- Controles uitgevoerd met de formule: jobtime = shoptime = paytime.
- De beheersmaatregelen uit het door het bestuur vastgestelde M&O-beleid worden getoetst.
- Bij factuurcontroles wordt getoetst of de prestatie is geleverd, zowel voorafgaand aan het betalen van een factuur als achteraf met de verbijzonderde interne controle.
- Kengetallen op productniveau worden geconfronteerd met de werkelijke uren op opdrachtniveau en grote afwijkingen worden toegelicht.
- In de Marap worden de afwijkingen gerapporteerd aan de opdrachtgevers.

Zelfs na het uitvoeren van deze controles blijft er een restrisico over. ODRN doet er alles aan om dit risico te beperken en blijft voortdurend streven naar verbetering van de processen en systemen.

JAARREKENING

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

9. Financiële verantwoording

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Financiële verantwoording

Samenvatting financiële verantwoording

In onderstaande toelichting worden de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting en de gerealiseerde cijfers uiteengezet. Per afwijking wordt een korte verklaring gegeven. Een nadere en gedetailleerde onderbouwing van deze afwijkingen is opgenomen in de jaarrekening.

Realisatie werkplannen

In 2025 bedragen de gerealiseerde baten € 26,0 miljoen. Daarmee zijn de totale werkplannen ruimschoots gerealiseerd, hoewel dat niet voor alle deelnemers geldt. Zowel binnen BRIKS als binnen Milieu is sprake van een hogere productie dan begroot. Bij BRIKS heeft het werken in units bijgedragen aan deze stijging, terwijl binnen Milieu achterstanden zijn ingelopen. Per saldo resulteert dit in een overproductie van 5% ten opzichte van de werkplannen.

Resultaat

Het jaar 2025 is afgesloten met een positief saldo van € 1.153.476 (4,7% van de begrote baten).

Het resultaat kent een fors positieve afwijking, mede doordat er een hogere productie was dan begroot. Hierdoor werd er voor meer dekking van de overhead gezorgd dan nodig was. Daarnaast werd het inhuurpercentage fors teruggeschroefd wat ook een positieve uitwerking heeft op het resultaat over 2025.

Inhuur

In 2025 is fors ingezet op het terugdringen van het inhuurpercentage. In januari 2025 was er nog 48,0 fte aan ingehuurd personeel, dit was in december al teruggebracht naar 35,8 fte. Een daling van 12,2 fte, terwijl het personeel in loondienst in deze periode steeg met 12,2 fte. Het inhuurpercentage over heel 2025 komt gemiddeld uit op 20,2%.

Eigen vermogen en weerstandscapaciteit

Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd om het positieve saldo van € 1.153.476 aan de algemene reserves toe te voegen. Als het bestuur daarmee instemt, bedraagt deze reserve eind 2025 € 1.709.610. Dat is, ten opzichte van het balanstotaal en risico's, een gezond bedrag.

De ODRN is hiermee in staan de risico's met de reserves af te dekken.

Algemene grondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur op 23 oktober 2025 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van ODRN.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in de jaarrekening afgerond op hele euro's.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dit betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, evenals de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 23 oktober 2025 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium is het uitgangspunt dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt als de overschrijding past binnen het bestaande beleid van het Algemeen Bestuur, toereikend is toegelicht in o.a. de paragraaf Begrotingsrechtmatigheid in de jaarrekening en niet via een eerder besluit geautoriseerd had kunnen worden. Als de begroting niet tijdig is aangepast bij onderschrijding van lasten en investeringskredieten en/of lagere of hogere baten dan begroot, dan wordt dit formeel als onrechtmatig beschouwd. Deze worden als rechtmatig aangemerkt als ze toereikend zijn toegelicht in bestuursrapportages of jaarrekening.
  - Ten aanzien van het M&O-criterium is de nota M&O-beleid van ODRN leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden

boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV en de eigen financiële verordening 2025. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten van ODRN, exclusief de dotaties aan de reserve (zijnde) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in het hoofdstuk Bedrijfsvoering worden opgenomen, indien van toepassing.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar worden in aanmerking genomen. Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde. Over de gedane investeringen gedurende het boekjaar wordt gerekend met een afschrijving van een half jaar en 0% rente. Over de eerdere investeringen is met een heel jaar rente en afschrijving gerekend.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn van toepassing:

Inrichting	10 jaar
ICT: applicaties	5 jaar
ICT: pc's e.d.	3 jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Als er sprake is van verwachte oninbaarheid, is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Als er sprake is van verwachte oninbaarheid, is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van het Algemeen Bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het Algemeen Bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het Algemeen Bestuur genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van ODRN. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting. Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het 'jaarlijks vergelijkbaar volume' is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Staat van baten en lasten

Dit hoofdstuk geeft een uitsplitsing van en een toelichting op de verschillende posten van baten en lasten over 2025 weer. Er wordt ingegaan op de baten en lasten uitgesplitst naar de verschillende taakvelden en programma's van de dienstverlening en vervolgens uitgesplitst naar soorten van baten en lasten.

Staat van baten en lasten – programma-indeling

In het volgende overzicht staat de indeling uitgesplitst in taakveld en programma.

	Begroting		Realisatie	
Omschrijving	**Lasten 2025**	**Baten 2025**	**Lasten 2025**	**Baten 2025**
7.4 milieubeheer				
Vergunning behandelen	4.568.965	6.643.776	4.159.987	6.282.492
Toezicht en handhaven	3.012.975	4.381.195	2.825.189	4.266.654
Advies en projecten	4.664.961	6.783.364	4.916.304	7.424.696
Totaal milieubeheer	12.246.901	17.808.335	11.901.480	17.973.842
8.3 bouwen & wonen				
Vergunning behandelen	2.180.982	3.171.386	2.403.556	3.629.896
Toezicht en handhaven	1.866.984	2.714.800	1.678.603	2.535.058
Advies en projecten	753.994	1.096.389	1.258.440	1.900.521
Totaal Bouwen	4.801.960	6.982.575	5.340.599	8.065.475
Overhead	7.742.050		7.643.762	
Totaal lasten en baten	**24.790.910**	**24.790.910**	**24.885.841**	**26.039.317**
Resultaat positief		**0**		**1.153.476**

De baten over 2025 bestaan voor € 18,0 miljoen (69%) uit milieutaken en voor € 8,0 miljoen (31%) uit bouwtaken. Milieubeheer is ten opzichte van 2024 met € 2,0 miljoen (+13%) gestegen, terwijl de bouwtaken met € 5,2 miljoen (39%) afnamen, mede doordat deelnemer Nijmegen de bouwtaken terug heeft genomen eind 2024.

De gerealiseerde baten van € 26,1 miljoen zijn € 1,3 miljoen hoger op de begrote baten van € 24,8 miljoen. De milieutaken lopen € 0,2 miljoen voor, bij de bouwtaken waren de baten € 1,1 miljoen hoger dan begroot.

ODRN realiseert een positief resultaat van € 1,2 miljoen. Dit wordt in de volgende paragrafen toegelicht.

Specificatie van de overhead

In de onderstaande tabel is een specificatie van de overheadkosten van 2025 opgenomen.

Omschrijving	Begroting 2025	Rekening 2025
Salariskosten management en staf	3.596.250	3.508.429
Overige personele kosten	316.200	472.663
Opleidingskosten	458.000	458.310
Huisvestingslasten	813.300	779.327
ICT en informatiebeheer	1.675.100	1.647.844
Kapitaallasten	125.000	102.115
Overige materiele kosten	296.700	337.805
Bijdrage regionaal stelsel	461.500	337.270
Totaal overhead	**7.742.050**	**7.643.762**
Bijdrage frictie overhead	780.000	780.000
Overhead -/- bijdrage frictie overhead	**6.962.050**	**6.863.840**
Totaal lasten	**24.790.910**	**24.885.841**
Overhead als percentage van de totale lasten	**28,1%**	**27,6%**

De realisatie van € 6,9 miljoen overhead is € 0,1 miljoen lager dan de begrote € 7,0 miljoen. De gerealiseerde overhead als percentage van de lasten is met 27,6% lager dan het begrote percentage van 28,1%. Omdat de totale lasten lager zijn uitgekomen, is er een afwijking van 0,4%. Deze wordt met name veroorzaakt door lagere kosten op de bijdrage in het regionaal stelsel. De overige personele kosten waren hoger dan begroot mede door jubilarissen.

Staat van baten en lasten – categoriale indeling

De volgende staat van baten en lasten gaat uit van verschillende categorieën van baten en lasten. Deze staat geeft zicht op de werkelijke cijfers en de begrotingscijfers over 2025. Voor de verschillenanalyse wordt uitgegaan van de begroting en de werkelijke resultaten over 2025.

Omschrijving	Begroting 2025	Werkelijk	Verschil
Lasten			
Salarissen en sociale lasten	15.277.210	14.916.494	360.716
Overige personele kosten	316.200	472.663	-156.463
Opleidingskosten	458.000	458.310	-310
Inhuur	5.092.403	5.650.365	-557.962
Materiële kosten t.b.v. opdrachtgevers	275.497	183.648	91.849
Huisvestingslasten	813.300	779.327	33.973
ICT en informatiebeheer	1.675.100	1.647.844	27.256
Kapitaallasten	125.000	102.115	22.885
Overige materiele kosten	296.700	337.805	-41.105
Bijdrage regionaal stelsel	461.500	337.270	124.230
Totaal lasten	**24.790.910**	**24.885.841**	**-94.931**
Baten			
Deelnemersbijdragen	21.258.044	22.609.595	-1.351.551
Baten bovenregionale taken	2.163.429	1.921.129	242.300
Subsidies en overige	489.437	617.988	-128.551
Bijdrage frictie BRIKS	780.000	780.000	0
Rentebaten	100.000	110.606	-10.606
Totaal baten	**24.790.910**	**26.039.317**	**-1.248.407**
Resultaat 2025, verschil tussen baten en lasten		**1.153.476**	

Toelichting op verschillen

Salarissen en sociale lasten

De salariskosten vallen € 0,4 miljoen lager uit dan in de begroting. Het aantal personeelsleden in loondienst lag boven de verwachte 75%. De salariskosten zijn in 2025 aangepast vanwege verhogingen van de salarissen in de CAO met 2,0% per april 2025 en 1,85% per oktober 2025.

Overige personele kosten

De overige personele kosten hebben een forse afwijking ten opzichte van de begrote kosten. De reiskosten zijn fors hoger dan begroot en ook de personeelsactviteiten waren hoger. Dit kwam mede door veel jubilarissen in 2025 en het eindfeest van de organisatie.

Opleidingskosten

3% van de begrote salarissen en sociale lasten zijn voor opleidingskosten begroot. Net als vorig jaar zijn de trainees ook voor een deel uit het opleidingsbudget gefinancierd.

Inhuur

In de onderstaande tabel is de verhouding tussen inhuur en de kosten van salarissen en sociale lasten te zien.

Het begrote aandeel inhuur is 24,6% in euro's. De realisatie in 2025 is uiteindelijk 26,9%. De bezetting in fte's is juist teruggebracht naar 20,2%, in 2024 bedroeg het inhuurpercentage nog 30,4%.

De bouwafdelingen hebben dan ook een groter aandeel inhuur (35%) dan de milieuafdelingen (21%). Binnen bedrijfsvoering en juridisch advies was het inhuurpercentage met 9% laag.

Materiële kosten voor opdrachtgevers

Dit betreft diverse materiële kosten die doorbelast worden aan de opdrachtgevers. Het gaat bijvoorbeeld om de inkoop van specialistische adviezen over onder andere milieueffectrapportages, asbestonderzoeken en kosten die voortkomen uit piket. Deze kosten waren in 2025 lager dan begroot.

Huisvestingslasten

De kosten komen bijna gelijk uit ten opzichte van de kosten in de begroting. Onder deze post zijn de huur van het pand en de bijbehorende facilitaire kosten opgenomen. In 2025 is één etage afgestoten waardoor de huisvestingskosten lager zijn dan begroot.

ICT en informatiebeheer

Dit zijn diverse kosten op het gebied van ICT en informatiebeheer. De kosten komen in 2025 lager uit dan begroot, met name doordat de kosten van de IRVN zijn gedaald.

Kapitaallasten

De post kapitaallasten bestaat uit afschrijvingskosten in 2025. In 2025 zijn er geen investeringen gedaan, waardoor de kapitaallasten iets lager uitkomen dan begroot.

Omschrijving	Begroting 2025	Rekening 2025
Salariskosten	15.277.209	14.916.494
Overige personele kosten	316.200	472.663
Inhuur	5.092.404	5.650.365
Totaal	**20.685.813**	**21.039.522**
Aandeel inhuur van totaal €	24,6%	26,9%
Aandeel inhuur van totaal fte		20,2%

Overige materiële kosten

De overige materiële kosten bestaan uit diverse uitgaven. De materiële kosten zijn in de realisatie hoger dan begroot. Dit komt met name door hogere advieskosten in het kader van de fusie.

	Begroting 2025	Rekening 2025	Verschil
Advieskosten	125.000	141.392	-16.392
Controle kosten accountant	60.875	49.540	11.335
Parkeerkosten	30.943	38.638	-7.695
Verzekeringen	30.000	39.679	-9.679
Autokosten	25.000	26.107	-1.107
Communicatiekosten	500	7.200	-6.700
Overig < € 20.000	24.383	35.248	-10.865
Totaal	**296.700**	**337.805**	**-41.104**

Bijdrage regionaal stelsel

Het voordeel op deze post bedraagt € 0,1 miljoen, doordat diverse stelseltaken lager uitvallen dan begroot. In de begroting zijn diverse bedragen ruim opgenomen, maar bleef de realisatie achter. Dit gold onder meer voor geluidsmetingen, portaal en kenniscentrum en de kosten van de coördinatie van het Gelders Stelsel.

Deelnemersbijdragen

De in 2025 gerealiseerde bijdragen van € 22,7 miljoen zijn hoger dan begroot. De werkplannen geven een actueler inzicht in de productieafspraken en zijn daarom relevanter dan de begroting. In de tabel op de volgende pagina is daarom per deelnemer de gerealiseerde bijdrage versus de werkplannen te zien.

De werkafspraken zijn gemaakt voor in totaal € 21,5 miljoen. Met een realisatie van € 22,7 miljoen liep de productie € 1,2 miljoen (5,6%) voor op de werkplannen. Een hogere productie is vooral bij de gemeente Berg en Dal (17%), gemeente Wijchen (10%) en Gelderland (9%). De werkplannen zijn niet volledig gerealiseerd bij gemeente Nijmegen (-10%) en gemeente Druten (-11%).

De hogere productie is vooral te zien bij de gemeenten die bouwtaken hebben ondergebracht en bij de provincie waar meer milieutaken zijn uitgevoerd. Projecten werden dit jaar goed gemonitord en kennen een zeer kleine afwijking bij de deelnemers.

Deelnemer	Werkplan 2025	Realisatie 2025	Verschil	% werkplan gerealiseerd
Gemeente Berg en Dal	2.943.411	3.430.909	487.498	117%
Gemeente Beuningen	2.111.107	2.136.018	24.911	101%
Gemeente Druten	702.261	607.370	-94.891	86%
Provincie Gelderland	9.839.304	10.762.303	922.999	109%
Gemeente Heumen	1.176.930	1.271.944	95.014	108%
Gemeente Nijmegen	3.690.590	3.311.984	-378.606	90%
Gemeente Wijchen	991.199	1.089.067	97.868	110%
Totaal Deelnemers	**21.454.802**	**22.609.595**	**1.154.793**	**105%**

Baten bovenregionale taken

Dit gaat om incidentele projecten die ODRN voor andere omgevingsdiensten en de provincie Overijssel uitvoert. In de volgende tabel staat hier een uitsplitsing van.

Opdrachtgever	Werkplan 2025	Realisatie 2025	Verschil	% werkplan gerealiseerd
Provincie Overijssel	1.555.559	1.322.632	-232.927	85%
ODRA	440.818	389.429	-51.389	88%
ODV	103.766	125.086	21.320	121%
ODA	47.982	28.183	-19.799	59%
ODDV	8.816	27.183	18.367	308%
ODR	15.320	13.657	-1.663	89%
OD IJSSELLAND	14.453	9.250	-5.203	64%
OD TWENTE	10.839	5.709	-5.130	53%
GEMEENTE ARNHEM	6.943	0	-6.943	0%
Bovenregionaal	**2.204.496**	**1.921.129**	**-283.367**	**87%**

Er is een achterstand van € 0,3 miljoen op de werkplannen. Dat komt vooral door een lagere productie bij de provincie Overijssel (- € 0,2 miljoen). Er zijn vooral lagere baten bij vergunningverlening voor milieutaken, maar ook diverse projecten hebben onderschrijdingen.

Subsidies en overige opbrengsten

In de onderstaande tabel staat een uitsplitsing van de subsidies en de overige opbrengsten.

	Realisatie 2025
Gemeente Nijmegen, bijdrage frictie BRIKS	780.000
SPUK Extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	269.342
ODNL, subsidie	109.852
ODNL, overigen	132.040
DCMR, subsidie	101.769
DCMR, overigen	3.239
VGZ Zorgverzekeraar	847
Wetenswaardig	649
Stichting Festivalhuis	250
Totaal	**1.397.988**

Voor de inzet van de subsidies afkomstig van DCMR en ODNL zijn afspraken gemaakt. De onderstaande tabel laat de in 2025 beschikte en bestede bedragen zien.

De subsidie van DCMR is geheel besteed in 2025. De beschikking van ODNL loopt door in 2026. Wat in 2025 niet is besteed, mag worden ingezet in 2026.

Subsidieverstrekker	Beschikking	Besteed in 2025	Beschikt minus besteed in 2025
DCMR	67.244	101.769	-34.525
ODNL	158.752	109.852	48.198

Financiële verantwoording

Balans

bedragen in euro's

Activa	ultimo 2024	ultimo 2025
VASTE ACTIVA		
Materiele vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	483.091	380.976
TOTAAL VASTE ACTIVA	**483.091**	**380.976**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	776.123	2.823.589
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.974.688	2.450.724
- Overige vorderingen		
Liquide middelen	252.674	251.503
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	617.816	504.495
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**5.621.301**	**6.030.311**
TOTAAL	**6.104.392**	**6.411.287**

Passiva	ultimo 2024	ultimo 2025
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	203.495	556.134
Resultaat boekjaar	352.639	1.153.476
Totaal eigen vermogen	**556.134**	**1.709.610**
Voorzieningen		
Voorziening harmonisatietoelage	120.119	95.168
Voorziening verlof stuwmeren	705.931	798.181
Totaal voorzieningen	**826.050**	**893.349**
TOTAAL VASTE PASSIVA	**1.382.184**	**2.602.959**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar		
- Schulden aan openbare lichamen	1.641.227	2.356.897
- Overige schulden	2.648.982	999.647
Overlopende passiva		
- Verplichtingen	431.999	451.783
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**4.722.208**	**3.808.327**
TOTAAL	**6.104.392**	**6.411.287**

Toelichting op balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

In het volgende overzicht staat het verloop van de materiële vaste activa in het boekjaar.

Investeringen met economisch nut	Boekwaarde 31/12/2024	Afschrijvingen	Boekwaarde 31/12/2025
Inrichting	479.565	99.765	379.800
ICT Pc's e.d.	3.526	2.350	1.176
Totaal	**483.091**	**102.115**	**380.976**

Er zijn in 2025 geen investeringen gedaan in nieuwe materiële vaste activa.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van minder dan 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Dit gaat om het debiteurensaldo per ultimo 2025:

Afrekeningen deelnemers	2.281.464
Afrekeningen andere omgevingsdiensten	263.140
DCMR en ODNL	130.048
Provincie Overijssel	148.152
Overige	785
Totaal	**2.823.589**

De afrekening deelnemers van bijna € 2,3 miljoen betreft vooral de provincie Gelderland. Door diverse extra werkzaamheden waren de in 2025 afgerekende voorschotten te laag.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Met ingang van januari 2014 is ODRN verplicht te 'schatkistbankieren'. Dit houdt in dat alles boven € 1.000.000 op de rekeningcourant bij de BNG afgestort moet worden bij het Rijk. Die gebruikt dit als eigen financieringsmiddel. Al er behoefte aan is, kan er over dit tegoed beschikt worden. Eind 2025 bedroeg het saldo bij in de schatkist € 2.450.724.

Omschrijving	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	496.353	544.999	465.133	421.927
Ruimte onder het drempel bedrag	503.647	455.001	534.867	578.073
Overschrijding	0	0	0	0

Liquide middelen

Eind 2025 bedroeg het saldo bij de BNG € 251.503.

Overlopende activa

Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen

Deze post bestaat uit:

Vooruitbetaalde huur en servicekosten	452.045
Rentebaten Q4 2025	28.995
Overige posten	23.455
Totaal	**504.495**

De huur en servicekosten over 2026 zijn al in 2025 afgerekend. Dit wordt eind 2025 verantwoord als vooruitbetaalde post. De rentebaten van Q4 2025 hebben ten slotte betrekking op een bedrag dat begin 2026 is ontvangen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit het saldo van de reserves van € 556.134 plus het gerealiseerde en nog te bestemmen resultaat over 2025 van € 1.153.476. In de volgende tabellen staat hier een overzicht van.

in €	Saldo 31/12/2024	Resultaat-bestemming 2024	Saldo 31/12/2025
Algemene reserve	203.495	352.639	556.134
Resultaat 2024	352.639	-352.639	-
Totaal reserves	**556.134**	**-**	**556.134**

Het gerealiseerde resultaat over 2024 van € 352.639 is door het Algemeen Bestuur bestemd bij vaststelling van de rekening 2024. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dit resultaat ten laste van de algemene reserves te brengen. Het Algemeen Bestuur dient het gerealiseerde resultaat over 2025 nog te bestemmen.

Gerealiseerd resultaat per 31-12-2024	352.639
Bestemd ten laste van de algemene reserve	-352.639
Gerealiseerd resultaat 2025	1.153.476
Nog te bestemmen resultaat 2025	**1.153.476**

Voorzieningen

Het Dagelijks Bestuur heeft op 4 september 2014 besloten tot de instelling van twee voorzieningen. Dit was noodzakelijk, omdat de provincie Gelderland de verplichtingen aan ODRN, voortkomend uit het Gelders Sociaal Plan (GSP), heeft afgekocht. Het gaat om de afkoop van:

- Harmonisatietoelage: het verschil tussen werkelijk brutosalaris bij de provincie en het salaris volgens het functiehuis bij ODRN tijdens het dienstverband van de medewerker.
- Verlofstuwmeer: verlofsaldi per 1 april 2013 maal het per medewerker betreffende uurtarief.

De werkelijke kosten worden onttrokken aan de voorzieningen van de harmonisatietoelage en verlofstuwmeer. Deze komen ten gunste van de exploitatie, waarmee deze kosten budgettair neutraal zijn.

Vanaf 2022 wordt er ook een voorziening voor verlofsparen en bovenwettelijk verlof gevormd. Het saldo uren verlofsparen en bovenwettelijk verlof wordt per 31 december voor 100% voorzien.

Mutatieoverzicht voorzieningen

De werkelijke kosten worden onttrokken aan de voorzieningen harmonisatietoelage en verlofstuwmeer. Deze worden ten gunste gebracht van de exploitatie, waardoor deze kosten budgettair neutraal zijn. In de tabel onderaan de pagina wordt dit weergegeven.

Het saldo verlofsparen en bovenwettelijk verlof is in 2025 met € 97.767 toegenomen. De stijging is een gevolg van een toename van het aantal verlofuren met 1.755 en een stijging van het gemiddelde uurloon met 2%. De stijging in verlofuren komt vooral doordat medewerkers hun verlof niet volledig hebben opgenomen. Een deel van de toename komt door een uitbreiding van het aantal fte, omdat eind 2024 enkele medewerkers uit dienst zijn gegaan.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Schulden aan openbare lichamen

Deze post bestaat uit:

Loonheffing december 2024	1.123.013
Omzetbelasting Q4 2025	1.025.709
Pensioenpremie december 2024	196.265
Te verrekenen salaris en overige	11.910
Totaal	**2.356.897**

Overige schulden

Deze post bestaat uit:

Afrekeningen deelnemers	533.727
Afrekeningen andere omgevingsdiensten	110.633
Overige crediteuren	355.287
Totaal	**999.647**

Er moet in totaal ruim € 0,5 miljoen aan deelnemers worden terugbetaald. Dat heeft vooral te maken met het niet volledig realiseren van de werkplannen.

	harmonisatie toelage	verlof stuwmeer	bovenwettelijk Verlofsparen	totaal
saldo per 31-12-2024	120.119	13.722	692.209	826.050
bij: toevoegingen			97.767	97.767
af: onttrekkingen	24.951	5.517		30.468
saldo per 31-12-2025	95.168	8.205	789.976	893.349

Overlopende passiva

Verplichtingen

De verplichtingen bestaat uit de volgende bedragen:

Vooruitontvangen SPUK bijdragen	50.781
Nog te betalen kosten inhuur 2025	228.652
Diverse nog te betalen kosten 2025	154.989
Vooruitontvangen bijdragen Provincie Gelderland	17.361
Totaal	**451.783**

Een aantal bedragen worden hierna toegelicht.

Vooruit ontvangen SPUK bijdragen

ODRN krijgt vanaf 2022 twee specifieke uitkeringen (SPUK) van het Rijk. Ontvangen middelen die in de periode 2022 tot en met 2025 niet zijn ingezet, worden verantwoord op de balans als vooruit ontvangen. In de volgende tabel staat het verloop per uitkering.

De bestedingen van SPUK zijn verantwoord bij de baten uit subsidies en overige opbrengsten.

	Vooruit ontvangen 31/12/2024	Ontvangen in 2025	Besteed in 2025	Afgeboekt in 2025	Vooruit ontvangen 31/12/2025
SPUK Extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	191.810	128.313	269.342		50.781
SPUK Interbestuurlijk programma VTH	214			214	
Totaal	**192.024**	**179.973**	**269.342**	**214**	**50.781**

Vooruitontvangen bijdrage provincie Gelderland

In 2021 ontving ODRN € 53.271 van Provincie Gelderland voor het project IPPC-bekendmakingen. Deze bijdragen zijn in 2022 en 2023 grotendeels besteed. Het resterende bedrag van € 17.361 moet nog worden ingezet.

In de volgende tabel staat een overzicht van de mutaties in 2025.

	Saldo 31/12/2024	Besteed in 2025	Saldo 31/12/2025
IPPC Pr GLD	17.361		17.361

Overige onderwerpen

Deze paragraaf licht een aantal overige onderwerpen toe:

- niet in de balans opgenomen verplichtingen;
- vennootschapsbelasting;
- inzicht in artikel 28 en de bezoldiging van de topfunctionarissen van ODRN;
- bestuurders op basis van de Wet Normering Topinkomens.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De gemeente Nijmegen verzorgt facilitaire en documentaire dienstverlening voor ODRN. Deze taken zijn beschreven in de Samenwerkingsovereenkomst ODRN – Gemeente Nijmegen 2024-2025. Deze overeenkomst gaat over de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2025 en is, bij het uitblijven van opzegging, automatisch verlengd voor het jaar 2026 onder gelijkblijvende voorwaarden. Voor de huur van het kantoorpand is er een separate huurovereenkomst met de gemeente Nijmegen. Deze overeenkomst loopt tot en met 31 december 2026.

De omvang van deze overeenkomsten zijn voor 2026 € 836.929 (facilitair € 320.884 documentaire dienstverlening € 64.000 en huur incl., servicekosten € 452.045).

De ICT-diensten zijn ondergebracht bij de iRvN, de regionale samenwerkingspartner op ICT-gebied voor de gemeenten in Het Rijk van Nijmegen. Voor 2026 is de bijdrage hiervoor € 1.103.336.

Voor de jaren 2025 tot en met 2027 is een overeenkomst gesloten met de gemeente Nijmegen vanwege de frictiekosten overhead rondom de ontvlechting van de BRIKS-taken eind 2024. In deze jaren ontvangt ODRN een vergoeding van € 2.150.000 (in 2025 was dit: € 780.000, voor de komende jaren: 2026: € 733.000 en 2027: € 637.000).

Vennootschapsbelasting

Nagenoeg alle taken van ODRN zijn door wetgeving voorgeschreven. Deze overheidstaken zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting (VPB). De verrekening van de zeer geringe overige taken (bijvoorbeeld het geven een workshop) gebeurt tegen kostprijs, waardoor er geen VPB verschuldigd is. In de financiële verordening is opgenomen dat resultaten voor commerciële activiteiten terugbetaald worden aan de opdrachtgever.

Inzicht artikel 28

Er is geen sprake van een structurele toevoeging/ onttrekking van reserves en een post onvoorzien is in de begroting niet opgenomen.

Wet normering topinkomens

Op basis van de Wet normering topinkomens (Wnt) wordt de bezoldiging aan topfunctionarissen gepubliceerd. Binnen ODRN gelden de volgende personen als topfunctionaris: de directeur, de adjunct-directeur en de bestuursleden. ODRN kent geen toezichthouders (RvC/RvT) zoals in de Wnt is omschreven.

De bestuursleden van ODRN zijn:

Naam	Functie	Periode in 2025
Dhr. H. Zoet (provincie Gelderland)	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2025
Dhr. S. Versluijs (Beuningen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2025
Dhr. R. Thoonen (Druten)	Algemeen Bestuur	Heel 2025
Dhr. N.P. Vergunst (Nijmegen)	Algemeen Bestuur	Heel 2025
Dhr. T. van Elferen (Nijmegen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2025
Dhr. T. van Bronkhorst (Wijchen)	Algemeen Bestuur	Heel 2025
Dhr. A. ten Westeneind (Berg en Dal)	Algemeen Bestuur	Heel 2025
Dhr. V. Arts (Heumen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2025

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling, inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

De bezoldiging van de directie heeft in 2025 de Wnt-norm niet overschreden. Het voor ODRN toepasselijke bezoldigingsmaximum was in 2025 € 246.000. Het gaat om het algemeen bezoldigingsmaximum. De bezoldiging van de directie blijkt uit de tabellen op de volgende pagina.

Gegevens 2025				
bedragen x € 1	**S.P. Kuils**		**R.H. Kraan**	
Functiegegevens	Directeur		Adjunct directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 tm 31/12		01/01 tm 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		1	
Dienstbetrekking?	ja		ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	177.942		117.711	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.709		17.657	
Subtotaal	*198.651*		*135.368*	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000		246.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.		n.v.t.	
Bezoldiging	198.651		135.368	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.		n.v.t.	
Gegevens 2024				
bedragen x € 1	**S.P. Kuils**		**R.H. Kraan**	
Functiegegevens	Directeur		Adjunct directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 tm 31/12		01/01 tm 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		1	
Dienstbetrekking?	ja		ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	139.627		110.278	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.325		16.888	
Subtotaal	*159.952*		*127.166*	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000		233.000	
Bezoldiging	159.952		124.166	

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2025		
bedragen x € 1	**S.P. Kuils**	
Functiegegevens		
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Directeur	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2025	
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband		
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000	
Individueel toepasselijk maximum	75.000	
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000	
Waarvan betaald in 2025	75.000	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid het dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het, door het Algemeen Bestuur op 23 oktober 2025 vastgestelde, normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Dagelijks Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten, exclusief toevoegingen aan de reserves, en is daarmee vastgesteld op € 497.717. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Conclusie

Het Dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 0,6 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 0,5 miljoen . Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 0,5 miljoen acceptabel op basis van door het Algemeen Bestuur vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiele rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Begrotingscriterium	x € 1 miljoen
Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	0,5
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0,1
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheden	0,6
Waarvan passend binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid.	0,5

OVERIGE GEGEVENS

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

10. Accountants-verklaring

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Accountantsverklaring

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

WHS Registeraccountants
Kievitsven 24, 5249 JJ Rosmalen
www.whsregisteraccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen te Nijmegen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 23 oktober 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2025;
- de balans per 31 december 2025;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
- de sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Regio Nijmegen d.d. 23 oktober 2025 en de Regeling controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Accountantsverklaring

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 497.500. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado. In het controleprotocol ODRN 2025 is tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde materiele afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen en haar omgeving, de componenten van het interne-beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne-beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent,

WHS Registeraccountants

Accountantsverklaring

alsmede de uitkomsten daarvan. Wij constateren dat het dagelijks bestuur beschikt over een actuele frauderisicoanalyse.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne-beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne-beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Op basis van deze werkzaamheden en het in de controlestandaarden veronderstelde risico, hebben wij de veronderstelde frauderisico’s overwogen met betrekking tot het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management, inclusief of er indicaties zijn voor tendentie bij het management van de entiteit die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management:

- Het toetsen of specifieke journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het toetsen of specifiek (op basis van fraudekarakteristieken) journaalboekingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van het financiële overzicht zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

In onze controle bouwen wij daarnaast een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, management en het algemeen bestuur.

WHS Registeraccountants

Accountantsverklaring

Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

WHS Registeraccountants

Accountantsverklaring

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Accountantsverklaring

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 23 oktober 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen

WHS Registeraccountants

Accountantsverklaring

zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol inclusief het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op d.d. 23 oktober 2025, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze

WHS Registeraccountants

Accountantsverklaring

verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

‘s-Hertogenbosch, 31 maart 2026
WHS Registeraccountants

w.g. W.H. van Santvoort MSc RA

Bijlagen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Bijlage 1 - Sisa verantwoording

Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa d.d. 07-01-2026.

KGG	**K21**	**Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparings-plicht**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: K21/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K21/02*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: K21/03*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) *Aard controle D2* *Indicator: K21/04*	Eindverant-woording (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: K21/05*
			€ 269.342	€ 590.056	Nee	Ja	Nee

Bijlagen

Bijlage 2 - Specificatie omzet deelnemers

De volgende tabel geeft een specificatie van de omzet van onze deelnemers:

Domein	Vakgebied	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Gelderland
BRIKS	Juridische diensten	217.696	57.196		78.682
	Specialistisch Advies	172.377	164.295	3.203	115.683
	Toezicht & Handhaving	930.923	374.088	45.243	519.500
	Vergunningverlening	1.366.747	811.991	26.084	474.028
Milieu	Juridische diensten	10.898	14.456	1.010	311.651
	Specialistisch Advies	75.895	78.723	82.270	364.882
	Toezicht & Handhaving	304.579	324.039	250.326	965.196
	Vergunningverlening	115.380	150.454	117.468	4.732.885
Projecten		218.939	145.523	77.894	2.256.809
Maatwerk opdrachten		17.475	15.253	3.872	942.987
Eindtotaal		**3.430.909**	**2.136.018**	**607.370**	**10.762.303**

Domein	Vakgebied	Heumen	Nijmegen	Wijchen	Eindtotaal
BRIKS	Juridische diensten	56.175	34		409.783
	Specialistisch Advies	56.577	29.813	4.312	546.260
	Toezicht & Handhaving	257.498	275.949	83.105	2.486.306
	Vergunningverlening	509.199	287.189	68.070	3.543.308
Milieu	Juridische diensten	2.716	39.025	7.655	387.411
	Specialistisch Advies	40.001	291.750	122.058	1.055.579
	Toezicht & Handhaving	167.532	1.410.524	418.343	3.840.539
	Vergunningverlening	63.661	469.023	228.953	5.877.824
Projecten		109.931	508.677	141.150	3.458.923
Maatwerk opdrachten		8.654		15.421	1.003.662
Eindtotaal		**1.271.944**	**3.311.984**	**1.089.067**	**22.609.595**

Bijlage 3 - Onze producten in €'s

Deze bijlage geeft inzicht in de realisatie per product.

In de volgende tabel is te zien dat de baten 2025 voor € 25,2 miljoen bestaan uit reguliere bedrijfsuitoefening.

	Gerealiseerde baten 2025
Deelnemersbijdragen	22.609.595
Baten bovenregionale taken	1.921.129
Subsidies en overige	617.988
Baten uit reguliere bedrijfsuitoefening	**25.148.712**
Bijdrage frictie BRIKS	780.000
Rentebaten	110.605
Overige baten	**890.605**
Totale baten	**26.039.317**

De baten uit reguliere bedrijfsuitoefening bestaan uit € 19,2 miljoen omzet producten en bijna € 6 miljoen omzet projecten en maatwerk opdachten (zie tabel). De € 19,2 miljoen omzet producten worden gespecificeerd op de volgende pagina.

	Baten 2025
Producten	19.174.836
Projecten/maatwerk opdrachten	5.973.876
Baten uit reguliere bedrijfsuitoefening	**25.148.712**

Deze tabel geeft we inzicht in de gerealiseerde baten van de producten, totaal € 19,2 miljoen.

Domein	Externe PDC 2025	Realisatie 2025	Werkplan 2025
BRIKS	Advies evenementen	17.105	8.081
	Advies monumenten		10.775
	Behandeling klachten BRIKS	67.213	157.851
	Beleid en procesadvisering BRIKS	1.761	14.453
	Bestraffende handhaving BRIKS	195.410	223.120
	Controle inrichtingseisen aanvraag Alcoholwetvergunning	6.229	3.232
	Herstellende handhaving BRIKS	242.008	167.623
	Informatieverzoeken BRIKS	531.204	493.542
	Juridisch advies BRIKS	60.924	27.037
	Melding en informatieplicht BRIKS	688.893	781.104
	Omgevingsvergunning BRIKS	2.284.524	1.836.615
	Piket Bouwen	875	4.041
	Rechtsbescherming BRIKS	348.858	261.068
	Toezicht APV besluit + evenementen	3.636	12.122
	Toezicht bestaande bouw BRIKS	380.158	388.134
	Toezicht overige Illegaliteit	87.983	76.895
	Toezicht sloop/asbest	489.607	546.456
	Toezicht verleende omgevingsvergunning BRIKS	1.015.237	1.002.064
	Vergunning Leegstandswet	6.162	10.247
	Verzoek tot handhaving BRIKS	46.701	29.442
	Vooroverleg BRIKS	650.282	404.938
	Overig	-46.434	
Totaal BRIKS		**7.078.336**	**6.458.840**
Milieu	Actualisatietoets vergunningen	370.288	276.345
	Advies afval en circulaire economie	112.827	58.766
	Advies bodem	98.401	97.776
	Advies fysieke leefomgeving	159.666	152.930
	Advies geluid en trillingen	47.150	27.673
	Advies HUP	10.202	16.535
	Advies Lucht & Geur	57.663	95.266
	Advies omgevingsveiligheid	13.126	53.580
	Advies water	867	27.171
	Behandeling klachten Milieu	469.324	393.375

Domein	Externe PDC 2025	Realisatie 2025	Werkplan 2025
	Behandeling ongewoon voorval	98.469	82.455
	Beleid en procesadvisering milieu	145.857	273.950
	Beoordeling (verplichte) rapportages	94.356	125.036
	Bestraffende handhaving Milieu	70.246	108.017
	Goedkeuringsbesluit	165.544	95.848
	Hercontrole Milieu	544.121	580.534
	Herstellende handhaving Milieu	243.455	293.361
	Informatieverzoeken Milieu	457.822	390.328
	Juridisch advies Milieu	74.189	91.223
	Melding en informatieplicht Milieu	721.675	757.676
	Milieucontrole	1.769.513	1.414.537
	Milieueffectrapportage	57.830	170.377
	Omgevingsvergunning Milieu	4.495.032	3.846.731
	Ontheffing besluit stortplaatsen	26.665	35.120
	Piket Milieu	86.182	33.034
	Rechtsbescherming Milieu	323.026	505.686
	Seveso inspectie	602.549	732.974
	Toezicht bodem	284.229	376.272
	Toezicht festiviteiten	10.034	9.967
	Toezicht integraal HAT	51.012	32.863
	Toezicht natuur - Seveso	819	19.280
	Verzoek tot handhaving Milieu	36.701	24.654
	Vooroverleg Milieu	445.459	421.886
	Overig	-47.799	
Totaal Milieu		**12.096.500**	**11.621.226**
Totaal		**19.174.836**	**18.080.066**

Project	Realisatie
2188 - Uitvoeren ODRN VTH bodemtaken	321.339
630 - Complexe handhaving provinciale bedrijven	281.029
1068 - Programma complexe vergunningverlening	269.342
1072 - Programmaproject Luchtadvies	268.407
1077 - Regievoering bedrijven	264.541
1036 - SPUK extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	252.086
961 - Programmaproject geluid	239.514
2087 - Boven formatie Seveso inspecteur	235.491
1075 - Advies Wnb provinciale bedrijven	219.087
464 - Seveso Oost Programmeren en verantwoorden	191.959
431 - IGP: bijzonder handhaving en ondermijning	159.042
2232 - Detachering BRIKS	158.198
1026 - Samenwerking RIVM-ODNL ZZS	140.765
2015 - Seveso Oost Communicatie, Bijscholing en Kwaliteit	133.002
2078 - Implementeren regionaal VTH-beleid	131.452
1163 - Projectleider scherper vergunnen	124.510
1076 - Regievoering Seveso-bedrijven	104.516
2113 - Actualisatietoetsen milieuvergunningen Beuningen	102.343
779 - Energielabels kantoren-toezicht Nijmegen	101.339
2112 - Uitwerking aanbevelingen OVV-rapport	93.995
2023 - Seveso 6 OD's Vergunningen	83.188
668 - Gelderse milieusamenwerking	79.811
247 - Detachering Rardy Nicolasen	78.694
2088 - Maatwerkaanpak verduurzaming industrie	72.432
2114 - Financiele zekerheidsstelling Gld en Ov	70.078
231 - EML Cofinanciering (energiecontroles)	66.590
1070 - Advisering initiatieven waterstof- en energietransitie	66.417
462 - Seveso Oost Overleg partners	61.004
397 - Aanpak ZZS	60.518
2188 - Uitvoeren ODRN VTH bodemtaken	57.780
630 - Complexe handhaving provinciale bedrijven	55.341
1068 - Programma complexe vergunningverlening	54.581
Overige	1.375.485
Totaal	**5.973.876**

Bijlagen

Bijlage 4 - Risicobeheersing

nr	naam risico	beschrijving	soort risico	beheersmaatregel	restrisico	in €	kans aanduiding	kans in %	weer-stands-component
1	Achterblijvende omzet	Achterblijvende omzet waardoor dekking van overhead en indirect productieve inzet wegvalt. De omzet blijft achter door onvoldoende capaciteit als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt.	1	We maken reële werkafspraken met onze opdracht- gevers. Deelnemers dienen substantiële aanpassingen minimaal 1 jaar vóór aanvang boekjaar aan te geven. We monitoren de omzetontwikkeling waardoor we kunnen bijsturen.	ja	666.667	groot	75%	500.000
2	Begrotingsrisico	Tegenvallers door onvoorziene omstandigheden	1	We monitoren onze uitgaven zodat we kunnen bijsturen. Onze belangrijkste uitgaven (loonsom, inhuur en gast-heerschap) zijn contractueel vastgelegd en voorspelbaar.	ja	100.000	zeer klein	10%	10.000
3	Inflatie	Afwijkingen tussen de werkelijke kostenontwikkeling en de indexering. Waardoor we kostenstijgingen niet meer binnen onze begroting kunnen opvangen.	1	We baseren de indexering van de salarissen in eerste instantie op de CEP. We passen in jaar t+2 een nacalculatie toe op basis van de werkelijke kostenstijging van de salarissen. Het risico is dus beperkt tot verschillen voor een periode van 2 jaar tussen de CEP en de werkelijke kostenstijgingen	ja	574.000	middel	50%	246.500
4	Uitval automatisering	Productieverlies door uitval van systemen	1	Evalueren uitval en verbeteracties doorspreken met gast- heer en IRVN. Ook gaan wij verder met het “VerSaaSen” van het applicatielandschap waardoor we het risico op uitval van systemen (SLA) te beperken.	ja	114.000	middel	50%	57.000
5	Ziekteverzuim	Een verzuimpercentage dat onze norm (5%) overstijgt waardoor we de productiviteitsnorm niet realiseren	1	We monitoren het ziekteverzuim periodiek, we zijn in overleg met het sociaal medisch team en sturen bij als we de norm (dreigen) te overschrijden. We nemen preventieve maatregelen om verzuim te voorkomen.	ja	100.000	middel	50%	50.000

Bijlagen

nr	naam risico	beschrijving	soort risico	beheersmaatregel	restrisico	in €	kans aanduiding	kans in %	weer-stands-component
6	Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	We kunnen volgens de Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie (wet DBA) aangemerkt worden als schijn-werkgever als we zzp'ers inzetten voor structureel werk. We lopen dan het risico dat we alsnog loonheffing en premies verschuldigd zijn.	1	Wij gebruiken een online-tool waarmee we steekproefsgewijs toetsen of er sprake is van een opdrachtgever of arbeidsrelatie. Ook gebruiken we modelcontracten die zijn getoetst door de belastingdienst. Bij bureaus lopen we geen risico vanwege de arbeidsrelatie met het bureau.	ja	50.000	middel	50%	25.000
7	Krapte op de arbeidsmarkt	Krapte aan specialistisch, technisch en juridisch personeel waardoor we duur moeten inhuren of werk moeten laten liggen.	1,2	Inzetten op arbeidsmarktcommunicatie en strategisch personeelsplanning. Vacatures krijgen extra aandacht en we proberen ODRN als werkgever aantrekkelijker te maken. We leiden ook medewerkers zelf op. Dit kost capaciteit en drukt onze productiviteitscijfers.	ja	400.000	klein	25%	100.000
8	Fusiekosten	De ODRN kan door de fusie geconfronterd worden met kosten welke kunnen voortvloeien uit het harmoniseren van de processen.	2	Het harmoniseren van diverse contracten kan zorgen voor frictie.	ja	2.400.000	klein	25%	600.000
9	Calamiteit bij bedrijf	ODRN kan het verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld of onvoldoende te hebben gecommuniceerd. Weinig vertrouwen bij opdrachtgevers en burgers, negatieve pers	2	Wij geven opdrachtgevers een advies en risico inschatting af. Communicatieplan/ controleprotocol vanuit de gemeente geeft aan hoe te handelen. In DVO staat dat gemeenten/provincie schade bij ons kunnen neerleggen bij calamiteiten. We hebben hiervoor een aansprakelijkheidsverzekering.	nee				
	Totaal								**1.629.000**

Om de risico's te kwantificeren is de financiële impact ingeschat. Vervolgens is er een inschatting gemaakt van de kans dat een risico zich voordoet. Daarbij wordt de volgende kans-klasse indeling gebruikt:

Klasse	Waarschijnlijkheid	Kans
1	Zeer klein	10%
2	Klein	25%
3	Middel	50%
4	Groot	75%
5	Zeer groot	90%

Deskundigheidsgebieden

LEGENDA:
- OD voldoet volledig aan toepasselijk KC.
- OD voldoet niet volledig aan toepasselijk KC.
- OD voldoet niet volledig aan toepasselijke KC EN er is een verbeteractie in voorgesteld om hieraan te voldoen.
- Deskundigheidsgebied is niet aan OD overgedragen.
- OD voldoet aan toepasselijke KC middels een samenwerking

Thema's: Vergunningverlening | Algemeen | Toezicht en handhaving

Generieke deskundigheden

- 1. Casemanagen
- 2. VV bouwen en ruimtelijke ordening
- 3. VV Milieu — Samenwerking ODR (IPPC agrarisch
- 4. HH bouwen en ruimtelijke ordening
- 5. HH Milieu
- 6. HH Bodem
- 7. HH Natuur

Specialistische deskundigheden

Accent 'juridisch'
- 8. Behandelen juridische aspecten VV/HH
- 9. Ketentoezicht
- 10. BOA natuur, milieu en fysieke leefomgeving

Accent 'bouwen'
- 11. Bouwfysica
- 12. Brandveiligheid
- 13. Constructieve veiligheid
- 14. Sloop en asbest

Accent 'milieu'
- 15. Afvalwater (indirecte lozingen)
- 16. Bodem, water en bouwstoffen
- 17. Omgevings-veiligheid
- 18. Geluid en trillingen (milieu, ro en bouw)
- 19. Luchtkwaliteit & geur
- 20. Natuuractiviteiten

Accent 'ruimtelijke ordening'
- 21. Cultuurhistorie
- 22. Verduurzaming Energie
- 23. Advisering fysieke leefomgeving

Hieronder zijn de deskundigheidsgebieden benoemd waarbij ODRN op een groot deel van de deeldeskundigheidsgebieden wel voldoet.

- 3: ODRN voldoet enkel niet op 3F
- 5: ODRN voldoet enkel niet op 5D
- 22: ODRN voldoet enkel niet op 22B

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7816
Extern Zaak ID	Z/25/305564
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	6.10
Titel	Vaststellen beleidsregels plussenbeleid (voor de niet-grondgebonden veehouderij)
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Brink, W. (Willy)

Bijlagen
Beslisnota voor de raad - vaststelling beleidsregels Plussenbeleid gemeente Druten
Bijlage 1 - Beleidsregels Plussenbeleid (voor de niet-grondgebonden veehouderij)
Bijlage 2 - Provinciale handreiking Plussenbeleid
Beantwoording technische vragen - Vaststellen beleidsregels plussenbeleid voor de niet-grondgebonden veehouderij - Kernachtig Druten
Beantwoording technische vragen - Vaststellen beleidsregels plussenbeleid voor de niet-grondgebonden veehouderij - Dorpslijst Puiflijk Druten Zuid

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	14 april 2026
Rondetafelgesprek raad Druten	4 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij) vast te stellen.

Stemming

17 stemmen voor

Gemeente Druten

Stem voor	Stem tegen
Fractie Dorpslijst Afferden	
Kuipers, Femke Pieters, Richard	
Fractie Dorpslijst Horssen	
Groenen, Paul	
Fractie Dorpslijst Puiflijk / Druten-Zuid	
Enkur, Mustafa Meeuwsen - van Rhijn, Linda Thoonen, Ronald	
Fractie Kernachtig Druten	
Arts, Kees Barten, Claudia Diebels, Gert Jan Klok, van de, Roos Kolvenbach, Maikel Zwaluw, van der, Gydo	
Fractie PRO Druten	
Moerenhout, Eric Mooren, Jeroen	
Fractie Welzijn Druten	
Aslan, Haci Biesen, den, Dylan Dekkers, Karen	

Besluit (Aangenomen conform voorgesteld besluit)

De gemeenteraad besluit:

1. De Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij) vast te stellen.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/25/305564

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij)

Collegedatum: 14 april 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:
1. De Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij) vast te stellen.

Aanleiding
Sinds maart 2017 is het Plussenbeleid van kracht in de Omgevingsvisie en -verordening van de provincie Gelderland. Met dit beleid biedt de provincie niet-grondgebonden veehouders de kans om hun bedrijf te ontwikkelen, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Met niet-grondgebonden veehouderij bedoelen we veehouders die het voer voor hun vee niet op eigen grond telen. Bijvoorbeeld varkens- of pluimveehouderijen.

De provincie Gelderland wil dat de niet-grondgebonden veehouderij duurzamer wordt. Bij uitbreidingen van meer dan 500 vierkante meter, waarvoor moet worden afgeweken van het Omgevingsplan, geldt een extra voorwaarde. De ondernemer moet extra maatregelen nemen. Deze maatregelen noemt de provincie plusmaatregelen.

De provincie biedt ruimte voor duurzame niet-grondgebonden landbouw, maar stelt daarbij duidelijke eisen. Die eisen gaan over onder andere de uitstoot van ammoniak, koolstofdioxide en fijnstof. Ook dierenwelzijn, het milieu en het landschap spelen een rol. Het is belangrijk dat agrarische ondernemers met uitbreidingsplannen op tijd in gesprek gaan met omwonenden en andere betrokkenen.

Niet-grondgebonden veehouderijen kunnen alleen uitbreiden als zij iets extra’s doen voor de omgeving. Deze plusmaatregelen moeten zorgen voor een betere leefomgeving en meer duurzaamheid. De maatregelen komen boven op de bestaande wetten en het huidige provinciale en gemeentelijke beleid.

Gemeenten moeten het beleid van de provincie uitwerken in een eigen plussenbeleid. De gemeente Druten heeft dit beleid nu nog niet. Dat betekent dat de gemeente op dit moment geen medewerking kan verlenen aan verzoeken voor uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderijen. Zonder gemeentelijk plussenbeleid wordt namelijk niet voldaan aan de regels van de provincie.

Met de Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij) (hierna ”het Plussenbeleid”) wordt invulling gegeven aan de Provinciale instructieregels en kunnen we actuele en toekomstige vragen adequaat oppakken. Daarmee ontstaat er ruimte voor uitbreiding, binnen de bestaande ruimtelijke kaders. Dit is enige manier om medewerking te kunnen verlenen wanneer een niet-grondgebonden veehouderij wenst uit te breiden.

Beleidsarm
Het is belangrijk om te weten dat het plussenbeleid geen bestaande regels vervangt. Bij een verzoek om uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij kijkt de gemeente eerst naar de bestaande beleidsregels en een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.
Het plussenbeleid zorgt niet voor extra ruimte om uit te breiden, maar beperkt de huidige ruimte ook niet. Als een uitbreiding volgens de bestaande regels mogelijk lijkt, moet de agrariër wel extra maatregelen nemen. Deze extra maatregelen gaan verder dan wat wettelijk verplicht is.

Gemeentelijk Plussenbeleid
Inhoudelijk is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de provinciale Handreiking Plussenbeleid (bijlage 2). Hierop zijn enkele aanvullingen gedaan. Mogelijke plusinvesteringen zijn bijvoorbeeld plussen op het gebied van duurzaamheid, het realiseren van recreatieve verbindingen, het toepassen van bovenwettelijke maatregelen gericht op CO2-reductie en educatie. Ook wordt er ruimte geboden voor 'onvoorziene' plussen, omdat niet alles vooraf te bedenken is.

Eerdere besluiten
N.v.t.

Gewenst resultaat
De Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij) vaststellen zodat er medewerking kan worden verleend aan de uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderijen.

Argumenten

1.1 Alleen met gemeentelijk Plussenbeleid kan er medewerking worden verleend aan gewenste uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderijen. Plussenbeleid is noodzakelijk voor perspectief voor deze agrariërs.

Voor een positief advies vanuit de Provincie bij initiatieven voor het uitbreiden van niet-grondgebonden veehouderijen, is het Plussenbeleid een voorwaarde. Op dit moment heeft de gemeente Druten geen Plussenbeleid. Met dit Plussenbeleid kunnen toekomstige initiatieven direct worden opgepakt.

1.2 Het voorliggende Plussenbeleid is afgestemd met de Provincie Gelderland en de ZLTO.

Beiden hebben positief gereageerd op het Plussenbeleid.

1.3 Het Plussenbeleid zorgt voor een kwaliteitsverbetering bij uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderijen.

Agrariërs die willen uitbreiden dienen te investeren in (bovenwettelijke) plusmaatregelen. Dit heeft een positief effect op de ontwikkeling van hun bedrijven en/of de omgeving daarvan.

1.4 Met het Plussenbeleid wordt invulling geven aan de instructieregel uit de provinciale omgevingsverordening.

Tot op heden heeft de Gemeente Druten geen Plussenbeleid. Met de voorliggende beleidsregels wordt invulling gegeven aan de Provinciale Omgevingsverordening.

Tegenargumenten en risico's
N.v.t.

Financiële gevolgen
Buiten de ambtelijke inzet ten behoeve van de totstandkoming van het Plussenbeleid zijn er geen financiële gevolgen.

Communicatie
Wanneer de Gemeenteraad het Plussenbeleid heeft vastgesteld wordt de bekendmaking hiervan gepubliceerd in het Gemeenteblad en de Maas en Waler.

Inwonersparticipatie
Bij de totstandkoming van het Plussenbeleid heeft geen inwonersparticipatie plaatsgevonden, omdat het Plussenbeleid geen directe gevolgen heeft voor inwoners van de gemeente Druten. Wel is het Plussenbeleid afgestemd met de ZLTO.
In het Plussenbeleid zelf is inwonersparticipatie wel een belangrijk aspect.

Uitvoering of Vervolgstappen
N.v.t.

Geheimhouding
N.v.t.

Bijlagen
1. Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij)
2. Handreiking Plussenbeleid Provincie Gelderland

Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij)

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	Gemeente Druten
Officiële naam regeling	Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij)
Citeertitel	Plussenbeleid Gemeente Druten
Besloten door	De Gemeenteraad
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	-
Onderwerp	Plussenbeleid niet-grondgebonden veehouderijen

Opmerkingen m.b.t. de regeling
- Nieuwe regeling

Grondslagen
- Provinciale instructieregel uit provinciale verordening.

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terug-werkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking
Daags na bekendmaking	n.v.t.	Nieuwe regeling	Gemeenteraad, nader	Gemeenteblad Druten

Geconsolideerde tekst van de regeling

Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij)

1. Inleiding

Sinds maart 2017 is het Plussenbeleid van kracht in de Omgevingsvisie en -verordening van Gelderland. Met dit beleid biedt de provincie niet-grondgebonden veehouders de kans om hun bedrijf te ontwikkelen, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

Het doel van het Plussenbeleid, zoals vastgelegd in de Omgevingsverordening Gelderland, is om de overgang naar een duurzame niet-grondgebonden veehouderij te versnellen en het draagvlak in de maatschappij te vergroten. Dit gebeurt door in gesprek te gaan met de omgeving, transparant te zijn en extra investeringen te stimuleren.

De provincie Gelderland streeft naar duurzame ontwikkeling in deze sector. Bij uitbreidingen van meer dan 500 m², waarvoor het omgevingsplan moet worden aangepast, worden plusmaatregelen verbonden. De provincie creëert mogelijkheden en stelt randvoorwaarden voor duurzame niet-grondgebonden landbouw. Dit betreft zaken zoals de uitstoot van ammoniak, CO2 en fijnstof, maar ook dierenwelzijn, milieu en landschap. Het is belangrijk dat agrarische ondernemers met uitbreidingsplannen tijdig het gesprek aangaan met hun omgeving.

Niet-grondgebonden veehouderijen kunnen ruimte voor groei verdienen door maatschappelijke tegenprestaties (plusmaatregelen) te bieden, die bijdragen aan een betere leefomgeving en verduurzaming. Het doel is om meer innovatieve en duurzame niet-grondgebonden veehouderijen te creëren die kunnen rekenen op steun vanuit de omgeving. Deze maatregelen zijn aanvullend op de wettelijke eisen en het bestaande provinciale en gemeentelijke beleid. Gemeenten werken het provinciale Plussenbeleid verder uit in specifieke beleidsregels.

2. Reikwijdte Plussenbeleid

In de Omgevingsverordening Gelderland staat dat een omgevingsplan alleen een uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf of veehouderijtak toestaat als deze voldoet aan de beleidsregels die het gemeentebestuur heeft opgesteld, rekening houdend met de Handreiking Plussenbeleid. Een omgevingsplan kan één keer per vijf jaar een uitbreiding toestaan van maximaal 500 vierkante meter voor een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf of veehouderijtak, waarbij de vastgestelde beleidsregels niet van toepassing zijn.

Omgevingsplan
De voorliggende beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij) zijn gelet op het bovenstaande van toepassing op de uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij, waarbij (procedureel) het Omgevingsplan wordt gewijzigd.

Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA)
Op grond van artikel 8.0c van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) gelden de provinciale instructieregels ook voor BOPA's. Het Plussenbeleid is dus ook van toepassing wanneer een uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij procedureel geregeld wordt met een BOPA.

Binnenplanse Omgevingsplanactiviteit (OPA)
Indien er een uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij procedureel wordt geregeld met een OPA dient het te voldoen aan de beoordelingsregels die zijn opgenomen in het Omgevingsplan.

Uitzondering: wanneer een uitbreiding van een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf past binnen de regels van een wijzigingsbevoegdheid regelt artikel 22.32, lid 1, van de bruidsschat dat de omgevingsvergunning kan worden verleend met een binnenplanse OPA. Echter, in lid 2b van datzelfde artikel staat dat in dat geval artikel 8.0c, eerste lid, en tweede lid, aanhef en onder a, van het Bkl van toepassing zijn. Dit betekent dat de Provinciale instructieregels, en dus het Plussenbeleid, in dat geval van toepassing zijn.

3. Plussenbeleid

3.1 Voor wie zijn de beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij) bedoeld?

Het plussenbeleid van de gemeente Druten geldt alleen voor niet-grondgebonden veehouderijbedrijven die hun bedrijf, of een tak van hun bedrijf, verder willen uitbreiden dan wat het huidige Omgevingsplan bij recht toestaat. Met uitbreiding wordt elke vergroting van de gebruiks- en bouwmogelijkheden bedoeld voor de niet-grondgebonden veehouderij. Bestaande rechten, waarbij geen wijziging van het Omgevingsplan nodig is, blijven behouden. Een uitzondering is de geitenhouderij, waarvoor een uitbreidingsstop geldt. Het plussenbeleid kan bij iedere uitbreiding ten opzichte van het geldende wettelijke kader van toepassing zijn, bijvoorbeeld bij een verhoging van de bouwhoogte of een toename van het aantal dieren.

3.2 Waar is het Plussenbeleid van toepassing?

De instructieregel om Plussenbeleid vast te stellen, geldt voor het hele grondgebied van de gemeente Druten.

3.3 Voorbeeld uitbreiding groter dan 500 m2

Een niet-grondgebonden veehouderij wil het agrarisch bouwperceel uitbreiden met 1.200 m². Omdat deze uitbreiding groter is dan 500 m², valt deze onder het Plussenbeleid. Het Plussenbeleid is van toepassing op de gehele uitbreiding, ook op het gedeelte dat binnen het bestaande bouwvlak ligt. Als er geen beperkingen worden gesteld aan de agrarische bebouwing, wordt de basis voor de plus-investering bepaald op de totale uitbreiding van het bouwvlak.

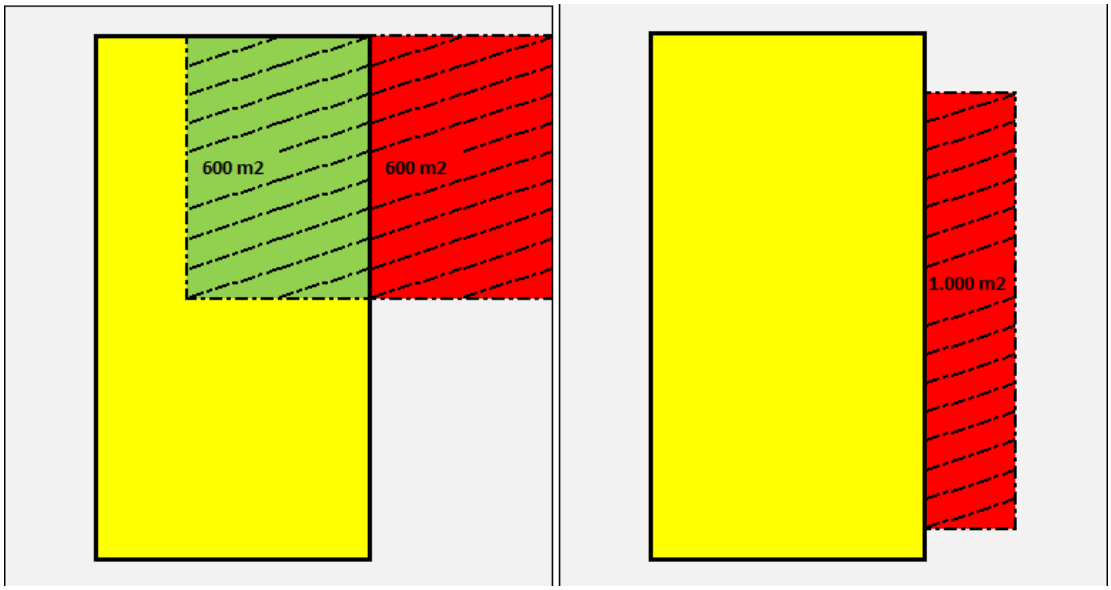

Afbeelding: Schematische uitbreiding groter dan 500 m2

4. Plussenbeleid in Druten

In de Omgevingsverordening Gelderland is via een instructieregel vastgelegd dat uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven en -takken alleen mogelijk is als deze voldoet aan de gemeentelijke regels voor het Plussenbeleid. Deze gemeentelijke regels moeten in lijn zijn met de kaders uit de Handreiking Plussenbeleid van de Provincie Gelderland.

Het vaststellen van deze beleidsregels is een bevoegdheid van de Gemeenteraad. Na vaststelling van dit beleid wordt de toepassing van het Plussenbeleid in individuele casussen betrokken bij de benodigde ruimtelijke procedure.

4.1 Beoordeling principeverzoek uitbreiding niet-grondgebonden veehouderij

Het plussenbeleid van de gemeente komt niet in de plaats van de normale planologische afweging, die de gemeente maakt bij een uitbreiding. De gemeente beoordeelt nieuwe principeverzoeken altijd aan de hand van geldende (beleids)kaders. Het Plussenbeleid is hier één van.

Een initiatiefnemer dient het gewenste plan in bij de gemeente als principeverzoek. Dit principeverzoek bestaat onder ander uit een schets van het gewenste plan en een toelichting. In de toelichting dient te worden aangegeven op welke wijze invulling wordt gegeven aan het Plussenbeleid. Het College beoordeelt het principeverzoek integraal op wenselijkheid en haalbaarheid.

4.2 Participatie

Participatie is nader vormgegeven. Immers vindt de gemeente Druten burgerparticipatie belangrijk en past het ook toe. Doel is dat de initiatiefnemer –voor

de formele planprocedure- investeert in begrip en draagvlak. De initiatiefnemer gaat al vroeg in gesprek met belanghebbenden en omwonenden. We noemen dit de omgevingsdialoog. Zie hiervoor het geldende participatiebeleid op de website van de gemeente.

Eerst toetst het college van burgemeester en wethouders het initiatief om te zien of het een kans maakt. Vervolgens komt de participatiefase.

Het principeverzoek:

- In dit verzoek geeft de initiatiefnemer de toe te passen plussen aan, het College toetst dit. Er is nog ruimte voor het kiezen of aanpassen van plussen naar aanleiding van de omgevingsdialoog.
- De initiatiefnemer doet een voorstel op welke manier de omgevingsdialoog wordt gehouden. De 'omgeving' is iedereen op wie het plan effect kan hebben. Denk aan omwonenden en aanliggende bedrijven. Belangrijk is een goede afspiegeling van al deze groepen belanghebbenden en dat alle eigenaren en/of bewoners in de omgeving kunnen meedoen.

Planvorming na principemedewerking:
Wanneer het college principemedewerking verleent aan het initiatief kan de initiatiefnemer aan de slag met de uitwerking van het plan. In deze fase voert de initiatiefnemer de omgevingsdialoog.

Tijdens de dialoog gaat de ondernemer met de omgeving in gesprek. Hij legt het plan voor en geeft aan wat de mogelijke plussen zijn. In het gesprek komen de reacties en wensen van de genodigden naar voren. Na het gesprek stelt de ondernemer het plan mogelijk bij. Zijn er wensen of is er commentaar? Het is waardevol als de plusmaatregel als resultaat van de dialoog tot stand komt. Kiest de ondernemer er niet voor om de plannen aan te passen naar aanleiding van de dialoog? Dan is een argumentatie van extra belang. De initiatiefnemer zorgt voor verslaglegging van de dialoog. Uit het plan blijkt dat de ondernemer de ideeën die in de dialoog naar voren zijn gekomen serieus heeft gewogen. Ook na een zorgvuldige dialoog is er mogelijk géén draagvlak voor de plannen vanuit de omgeving.

Na het doorlopen van dit proces is het uiteindelijk aan het college en/of de raad om een beslissing te nemen.

4.3 Drutense aanvullingen op het Plussenbeleid

In het kader van het gemeentelijke Plussenbeleid geeft de gemeente Druten vorm aan het gemeentelijke beleid voor de niet-grondgebonden veehouderijen. Daarbij wordt de Handreiking Plussenbeleid Gelderland gevolgd in combinatie met het geldende gemeentelijke beleid.

Op het Plussenbeleid van de provincie Gelderland zijn enkele aanvullingen gedaan. Deze worden hieronder toegelicht:

- De initiatiefnemer maakt duidelijk hoe hij met 'plussen' de ontwikkeling aanvaardbaar acht. In de beschrijving, de tekeningen en in de berekeningen is dit helder, zodat het college het voorstel goed kan beoordelen.

- De vereiste investeringsbijdrage bedraagt € 15,- per m2 bruto stalvloeroppervlakte van de uitbreiding in de plusmaatregelen.

- In de handreiking Plussenbeleid Gelderland zijn mogelijke plus-investeringen opgenomen.
  Daar bovenop kiest de gemeente Druten voor mogelijke plus-investeringen op het gebied van:
  - Duurzaamheid. Dit omdat het verbeteren van duurzaamheid een speerpunt van het gemeentelijke beleid is. Ook hier moet het gaan om bovenwettelijke investeringen. Met name innovaties kunnen hiermee een kans krijgen.
  - Realisatie van recreatieve verbindingen, waaronder de eigen agrarische gronden, om deze voor recreatief, niet gemotoriseerd, medegebruik toegankelijk te maken.
  - Verbeteren ecologische verbindingen.
  - Toepassen van bovenwettelijke maatregelen die de CO2-uitstoot verlagen.
  - Bovenwettelijke maatregelen op het gebied van waterberging.
  - Educatie. Als ondernemers bereid zijn om te investeren in educatie, dan kunnen (vooral) kinderen op een speelse manier kennis maken met zowel de voedselproductie, het buitengebied als wel de verschillende vraagstukken hieromtrent. Investeringen in een zichtruimte of een aangepaste inrichting om veilige educatie mogelijk te maken behoren tot de mogelijkheden.
  - Onvoorzien. Niet alles is vooraf te bedenken. Een voorbeeld: Wellicht heeft de omgeving 'last' van de te vrachtauto's op een te smalle weg. In zo'n geval kan een verbreding van een deel van de weg een oplossing zijn, waardoor de grootste weerstand kan worden ondervangen. (bij deze variant is breed draagvlak van de omgeving een voorwaarde).

Het gemeentelijke beleid sluit aan op het provinciale Plussenbeleid. Daarom nemen we voor dit Plussenbeleid een dynamische verwijzing op. Dit betekent dat wijzigingen automatisch invloed hebben op het gemeentelijk beleid.

5. Inwerkingtreding

De voorliggende beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten (voor de niet-grondgebonden veehouderij) treden daags na bekendmaking in werking.

Vastgesteld door de gemeenteraad van Druten op nader

Voorzitter,	*Griffier,*
S.W.P.J. Sengers	*P.G.J.M. van Boxtel*

Handreiking Plussenbeleid

provincie Gelderland

Handreiking Plussenbeleid

Deze handreiking is het kader voor het gemeentebestuur bij de vaststelling van Plussenbeleid beleidsregels.

Algemeen
De provincie is normerend, inspirerend en verbindend. Dit vertaalt zich in de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening, maar ook in ondersteuning en stimulering van gemeenten en initiatiefnemers. Deze handreiking Plussenbeleid past bij deze rolopvatting.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen staat centraal. De provincie zet in op het creëren van mogelijkheden en geeft randvoorwaarden voor duurzame niet-grondgebonden landbouw. De ontwikkelingsmogelijkheden van een bedrijf hangen in de eerste plaats af van de locatie. In Gelderland behoort het grootste deel van de veehouderijen tot de niet-grondgebonden landbouw. Het voer voor de dieren komt van buiten het bedrijf en veelal zelfs van buiten Nederland. De provincie stimuleert bestaande bedrijven in deze sector die duurzamer willen produceren. Dit betekent dat:
- er geen ruimte is voor nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven;
- er ruimte is voor bestaande bedrijven om zich duurzaam te ontwikkelen.

Aan deze groei zijn duurzaamheidseisen verbonden die zijn uitgewerkt in het Plussenbeleid. Aan gemeenten de vraag om deze voorwaarden in ruimtelijk beleid mee te nemen. In deze handreiking geeft de provincie invulling aan de randvoorwaarden waaraan een gemeente kan denken bij het opstellen van ruimtelijk beleid. Welke uitbreidingen van veehouderijen mogelijk zijn, wordt verder bepaald door:

- wettelijke kaders van het Rijk;
- provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening;
- gemeentelijke bestemmingsplannen en ruimtelijk beleid.

De groeipotentie van een bedrijf is afhankelijk van de locatie waar het bedrijf ligt. Wanneer kwetsbare en gevoelige functies in de omgeving van het bedrijf liggen, zijn de uitbreidingsmogelijkheden beperkt en aan specifieke voorwaarden gekoppeld. Zo moeten bedrijven in de omgeving van stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden extra technische maatregelen treffen om groeiruimte te creëren. Naast het ruimtelijke spoor stimuleert de provincie de verduurzaming van de veehouderij actief door kennis te helpen ontwikkelen en door innovaties via proefopstellingen en praktijkpilots te ondersteunen.

Grondgebonden

Het Plussenbeleid is alleen van toepassing op niet-grondgebonden bedrijven. Om te bepalen of een veehouderij grondgebonden of niet-grondgebonden is, moet een grondgebruiksplan worden opgesteld. Een grondgebruiksplan bevat in ieder geval een overzicht van nabijgelegen gronden waarover een ondernemer langdurig kan beschikken. Dit kan worden aangetoond via pacht-, huur- en buurtcontracten.

Voor het aantonen van de grondgebondenheid moet met de eenheid kilogram droge stof worden gerekend. Hiermee kan de voeropbrengst van eigen grond worden vergeleken met voer dat van elders moet worden aangevoerd (zoals brokken of andere supplementen).

Dit sluit aan op de aanpak in het Handboek Snijmais (WUR, 2018) en de rapportage 'Grondgebondenheid als basis voor een toekomstbestendige melkveehouderij' (Commissie Grondgebondenheid, 2018).

Ammoniakbuffergebied
In het ammoniakbuffergebied gelden de regels uit de Omgevingsverordening voor een niet grondgebonden veehouderijtak bovenop het Plussenbeleid. Daarnaast zijn er nog drie belangrijke aspecten voor ontwikkelingen in een ammoniakbuffergebied:
- er is alleen groei van het bedrijf mogelijk als de emissie van ammoniak op de locatie niet toeneemt bij uitbreiding van niet-grondveehouderij-activiteiten. Of de emissie helemaal uit intensieve niet-grondgebonden veehouderijactiviteiten bestaan of slechts gedeeltelijk binnen een deel van het bedrijf worden uitgeoefend maakt daarbij niet uit;
- nieuwvestiging en hervestiging is verboden;
- er kunnen meerdere functies en bestemmingen naast elkaar bestaan in dit gebied. Dit is een gemeentelijke afweging. Meerdere functies kunnen de afbouw van de intensieve veehouderij ondersteunen. Nieuwe functies moeten passen bij de kernkwaliteiten in een gebied.

Verduurzaming van bedrijven in de niet-grondgebonden veehouderij
Bedrijven of onderdelen van bedrijven die uitbreiden, krijgen te maken met het Plussenbeleid.
De invulling van de plussen kan per gemeente verschillen. De provincie geeft in deze handreiking een richting aan de gewenste invulling, zodat er een duidelijke basis aan maatregelen bestaat. Voor bedrijven die qua planologische mogelijkheden meer dan 500 m2 groeien zijn één of meer 'maatschappelijke plussen' vereist. Het gaat om aanvullende maatregelen van ruimtelijke kwaliteit op het gebied van milieu, landschappelijke inpassing en/of fysieke maatregelen op het gebied van dierwelzijn. Deze maatregelen bestaan naast wettelijke eisen en andere voorwaarden zoals een goede landschappelijke inpassing op basis van provinciaal en gemeentelijk beleid.

Uitbreiding

Het moment waarop voor een uitbreiding het Plussenbeleid van toepassing is, wordt bepaald door het geldende planologisch regime. Iedere uitbreiding van mogelijkheden voor de niet-grondgebonden veehouderij ten opzichte van het geldende bestemmingsplan moet worden getoetst aan het Plussenbeleid. Dat kan een overschrijding zijn van het huidige bouwvlak, een bebouwingspercentage, een bouwhoogte, een stikstofdepositieplafond of dieraantallen. Allemaal vormen van uitbreiding van planologische mogelijkheden waarop het Plussenbeleid van toepassing is.

Aan uitbreidingen van niet-grondgebonden veehouderijen worden de volgende eisen gesteld:
a. uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf of veehouderijtak is alleen mogelijk als door de aanvrager plusmaatregelen worden getroffen;
b. de investering in de te treffen plusmaatregelen aantoonbaar € 15,- tot € 20,- per vierkante meter bruto stalvloeroppervlakte van de uitbreiding bedraagt;
c. de plusmaatregelen getroffen worden in de volgende rangorde:
    I. ter plaatse op het erf;
    II. in de directe omgeving van het erf;
    III. in de omgeving van de direct-omwonenden.
d. de te treffen plusmaatregelen geborgd worden in:
    I. een privaatrechtelijke overeenkomst, inclusief een boetebeding;
    II. een voorwaardelijke plicht in het bestemmingsplan, of
    III. de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Spelregels Plussenbeleid
De verwachting voor de ontwikkeling van niet-grondgebonden veehouderij is dat er schaalvergroting plaatsvindt. Een voordeel van schaalvergroting is dat grotere bedrijven beter in staat zijn om extra maatregelen te nemen die de negatieve effecten voor de leefomgeving te verminderen. Denk aan geurhinder, fijnstof, endotoxinen en het risico op zoönosen. Het Plussenbeleid mag niet onnodig belemmerend werken. Daarom gelden de spelregels alleen voor uitbreidingen van bedrijven waarvan de planologische mogelijkheden met meer dan 500 m2 groeien. Aanvragers hebben maximaal een keer per vijf jaar de mogelijkheid om maximaal 500 m2 uit te breiden zonder Plussenbeleid.

Gemeenten nemen het Plussenbeleid mee in hun ruimtelijk beleid. De volgende punten worden op gemeentelijk niveau uitgewerkt:
- wat is de gewenste werkwijze en dialoog voor de voorgenomen uitbreiding?;
- welke inhoudelijk accenten zijn gewenst vanuit het lokale beleid, passend bij het gebied, zodat lokaal maatwerk mogelijk is in de geest van de Omgevingswet, Gelderse Omgevingsvisie en Omgevingsverordening;
- aangeven van de ondergrens van de extra duurzaamheidsmaatregelen (wat zijn 'plus-investeringen'?);
- hoe worden de afspraken met de ondernemer gemaakt?

Deze punten kunnen op regionaal niveau worden uitgewerkt. Een voorbeeld hiervan is de Menukaart van de regio FoodValley. Een gemeente kan een intergemeentelijk (regionaal) beleidskader gebruiken voor uitwerking in eigen ruimtelijk beleid.

Werkwijze en dialoog rond de voorgenomen uitbreiding

Vroegtijdig betrekken van (mogelijke) belanghebbenden bij de voorbereiding van plannen of besluiten is belangrijk. De provincie verwacht van gemeenten dat zij in het beleid opnemen dat rondom een voor–genomen uitbreiding een zorgvuldige dialoog wordt gevoerd, gericht op het in kaart brengen van alle belangen. Belangen van de ondernemer als die van de omgeving. Een verslag van de dialoog met de omgeving maakt in ieder geval deel uit van de aanvraag tot uitbreiding.

Een ondernemer gaat in gesprek met de gemeente voor eerste analyse van het uitbreidingsplan. Zonder dat de gemeente zich verbindt aan een plan, vindt op eenvoudige wijze een filtering op kansrijke en kansarme plannen plaats. In de Omgevingswet wordt het belang van een dergelijk vooroverleg benadrukt. De gemeente zorgt voor de afstemming van het initiatief. Wanneer een gemeente een initiatief als kansrijk beoordeelt, is het van belang dat de ondernemer tijdig over een nog niet uitgewerkt plan in gesprek gaat met de omgeving. De ondernemer voert een dialoog met de omgeving dat, passend bij het gebied. De ondernemer verzorgt bijvoorbeeld voor zijn buren een presentatie over zijn voorgenomen uitbreiding en vraagt naar de ideeën van zijn omgeving hierover. Een buurthuis kan hiervoor een goede plek zijn maar ook een rondleiding door het bedrijf van de ondernemer is een mogelijkheid. De invulling is vormvrij. Voor advies over de te betrekken buren kan de ondernemer bij de gemeente terecht. Aan de hand van het gesprek met de omgeving, kan de ondernemer zijn plan aanpassen. De provincie biedt ondersteuning bij de uitvoering van het Plussenbeleid en stelt informatie voor alle partijen beschikbaar. Het gaat om de volgende informatie:
- handreikingen over het voeren van de dialoog;
- website met informatie: op themaniveau, met namen van contactpersonen;
- een telefonische helpdesk voor partijen.

Het uitbreidingsplan wordt in procedure gebracht als de gemeente het plan en het proces met partijen heeft besproken. Het is van belang om zorgvuldig en transparant te zijn naar alle betrokkenen over de benodigde en opgestelde onderzoeken en de weging van alle belangen.

De gemeente weegt als bevoegd gezag af of zij instemmen met het plan. Bij instemming maakt zij met de ondernemer afspraken inclusief boetebeding via een privaatrechtelijke overeenkomst, een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan of een omgevingsvergunning. Op basis daarvan werkt het bevoegd gezag een wijzigingsplan uit, een afwijkingsbesluit of herziening van het bestemmingsplan.

Inhoudelijke accenten in de maatregelen met het oog op lokaal maatwerk passend bij het gebied

Het gaat bij aanvullende maatregelen niet over gangbare maatregelen die al vanuit bestaande wettelijke en beleidskaders nodig zijn. Aanvullende maatregelen zijn extra maatregelen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit op het gebied van landschappelijke inpassing, milieu en dierenwelzijn. Op deze manier draagt Gelderland bij aan het versnellen van duurzame ontwikkelingen in de veehouderij, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de leefomgeving.

Gemeenten werken in beleid uit of zij in bepaalde gebieden lokale of regionale aandachtspunten zien voor de inhoudelijke focus van deze aanvullende maatregelen vanuit een goede ruimtelijke ordening. Deze inhoudelijke focus is sturend voor de aard van de genoemde aanvullende maatregelen passend bij een gebied.

In lijn met de nationale Omgevingsvisie en Omgevingswet verwacht de provincie dat gemeenten actief beleid voeren op aandachtspunten in hun gebied, die vanuit een goede ruimtelijke ordening lokaal en in een gebied (regionaal) aandacht verdienen. Wij geven hieronder aan om welke gebieden het gaat en wij verwachten dat gemeenten deze rol actief oppakken.

De provincie verwacht van gemeenten dat zij op de volgende zaken sturen bij de uitwerking van lokaal maatwerk:
- maatregelen voor fijnstof (onderdeel van een milieu-plus) in de regio FoodValley om de totale achtergrondbelasting te verbeteren in het gebied;
- aanvullende maatregelen voor geur (onderdeel van een milieu-plus) in de regio FoodValley;
- op basis van de urgentie over leegstand in het buitengebied (ruimtelijke kwaliteits-plus) in de regio Achterhoek zijn er extra maatregelen nodig die de landschappelijke kwaliteit verbeteren en sloop bevorderen.

Wat zijn 'plus-investeringen'?
De te nemen aanvullende duurzaamheidsmaatregelen moeten passen binnen een goede ruimtelijke ordening. Dit vergt maatwerk en is afhankelijk van het gebied waar de uitbreiding plaatsvindt. Het gaat bij aanvullende maatregelen niet om de gangbare emissie reducerende technieken of gangbare best beschikbare technieken. De ondernemer moet aantonen waarom zijn maatregel voor een plus in aanmerking komt en moet dat expliciet maken. Het is aan de gemeente om deze afweging te beoordelen.

Ruimtelijke kwaliteit
Aanvullende maatregelen zijn bijvoorbeeld investeringen in:
- extra streekeigen beplanting;
- fruitbomen;
- loop- en wandelpaden;
- bezichtigingsruimte;
- innovatieve architectuur van stalconcepten;
- bijdrage aan een ecologische verbindingszone;
- sloop van vrijkomende agrarische bebouwing.

Het gaat om investeringen die verder reiken dan op basis van lokaal of gebiedsgericht beleid reeds gevraagd kan worden.

Milieu
Aanvullende maatregelen zijn bijvoorbeeld investeringen in:
- filtersysteem;
- afzuigsysteem;
- luchtwassysteem;
- biofilter.

Dierwelzijn
Aanvullende maatregelen zijn bijvoorbeeld gericht op:
- oppervlakte;
- groepsgrootte;
- stalinhoud;
- voorkomen hittestress;
- schuurvoorziening;
- erfverharding;
- hygiënesluis;
- mestafvoerpunten.

Voorbeelden van maatregelen op het gebied van ruimtelijke kwaliteit, milieu en dierwelzijn zijn ook te vinden in de Maatlat Duurzame Veehouderij, het Beter Leven Keurmerk (sterrensysteem) en Milieukeur. Deze certificaatsystemen zijn waardevol omdat zij aangeven wat duurzame stalconcepten zijn. Zij geven ondernemers houvast om duurzame stalconcepten toe te passen door fiscaal voordeel te bieden. De controle op de uitvoering van de maatregelen wordt door een onafhankelijke instantie uitgevoerd. Jaarlijks worden deze systemen met stakeholders en ondernemers besproken en vinden er actualisaties plaats.

Gangbare maatregelen, geen aanvullende maatregel
Maatregelen die samenhangen met bedrijfsvoering zijn niet aan te merken als een extra maatregel. De volgende maatregelen zijn ook niet aan te merken als een extra maatregel:
- goede erfinpassing;
- rekening houden met landschappelijke en natuurkwaliteiten;
- voldoen aan milieunormen of aan normen voor dierwelzijn;
- emissie reducerende milieutechnieken die al worden voorschreven in (wettelijke) bepalingen.

De peildatum voor de bepaling van een extra maatregel is de datum van de ter inzagelegging van het ontwerpbesluit door de gemeente. Dat kan een ontwerp bestemmingsplan/wijzigingsplan zijn maar ook een ontwerp omgevingsvergunning.

Volksgezondheid
Gezondheid beschouwt de provincie niet als 'plus' maar als een basiskwaliteit. Er is voor volksgezondheid nog geen eigenstandig normenkader. Volksgezondheid wordt nu ingevuld door invulling te geven aan (rijks) normen voor milieu (fijnstof en geur), dierwelzijn en ruimtelijke kwaliteit. Er is een sterke verwevenheid tussen milieu, dierenwelzijn en gezondheid. Volksgezondheid lift mee op milieu (fijnstof en geur), dierwelzijn en ruimtelijke kwaliteit. Als nieuwe normen over volksgezondheid meer helderheid geven dan is dit een basis en geen 'plus'. Provincie en partners volgen de ontwikkelingen nauwlettend. De onderstaande afbeelding geeft de verwevenheid tussen de elementen van volksgezondheid en de drie plussen weer.

Verwevenheid volksgezondheid en de drie plussen

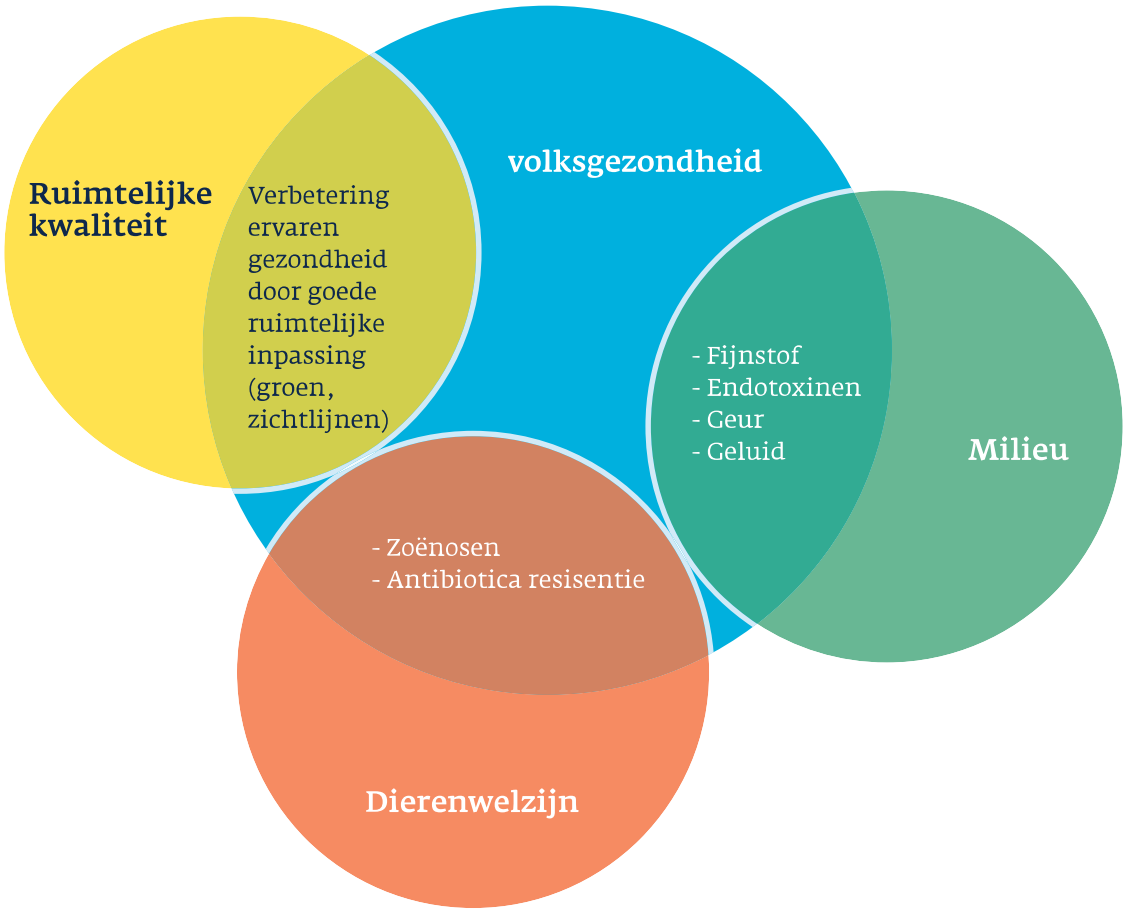

Verbeteringen voor de volksgezondheid worden in de praktijk ook via fysieke maatregelen voor milieu, dierwelzijn en ruimtelijke kwaliteit gerealiseerd. Zo dragen plussen op het gebied van geur, fijnstof en NOx bij aan volksgezondheid. Maatregelen voor de verbetering van dierwelzijn doen dit ook. Een verkleining van de kans op het ontstaan en verspreiding van dierziekten verkleint de kans op effecten op volksgezondheid.

Afspraken met de ondernemer
Gemeenten kunnen van de ondernemer extra maatregelen ter verbetering van de leefomgeving verlangen, die de ondernemer zelf gaat uitvoeren. De ondernemer dient concrete voorstellen ter uitvoering van de investeringsbijdrage bij de gemeente in te dienen. Hierbij kan de ondernemer onder meer gebruik maken van de certificaatsystemen die in de Maatlat Duurzame Veehouderij, het Beter Leven Keurmerk en Milieukeur zijn beschreven. De te nemen maatregelen zijn over het algemeen fysiek van aard. Van de gemeente wordt gevraagd hierover afspraken te maken met de ondernemer. Dit gebeurt via een anterieure privaatrechtelijke overeenkomst inclusief boetebeding, en/of voorwaardelijke verplichtingen in het bestemmingsplan of in een omgevingsvergunning.

De investeringsbijdrage
De norm voor de investeringsbijdrage is een bedrag tussen de €15 en €20 per vierkante meter stalvloeroppervlakte van de uitbreiding. De investering vindt bij voorkeur plaats op of nabij het erf van de initiatiefnemer. Indien dit niet mogelijk is vindt de investering in de omgeving van het erf of verder in de omgeving plaats. Een uitzondering geldt voor gebieden waar de sloop van gebouwen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving een belangrijk onderwerp is. Met name in de Achterhoek levert sloop van veelal vervallen gebouwen een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. De aard van de maatregel betekent dat sloop niet op of nabij het erf is.
Als in het uitbreidingsplan en het gesprek tussen ondernemer en omgeving aangetoond is dat een investering van minder dan €15 per vierkante meter stalvloeroppervlakte van de uitbreiding ook een goede maatregel is, dan kan dit ook als plus gelden. Maatwerk kan, als dat goed onderbouwd is. Van het normbedrag kan worden afgeweken als de aanvullende investering een goed onderbouwde plusmaatregel inhoudt. Een berekening van de investeringsbijdrage wordt bij het besluit waarin de uitbreiding mogelijk wordt gemaakt gevoegd.
De gemeente stelt beleidsregels vast die duidelijkheid geven over de invulling van de maatregelen. Van de gemeenten wordt gevraagd in regionaal verband, met een buurtgemeente of door inschakeling van een onafhankelijke deskundige (zoals de SAAB, Stichting Advisering Bouwplannen) een consistente beleidsafweging toe te passen.

Jaarlijkse evaluatie en monitoring
Het Plussenbeleid wordt na 1 jaar geëvalueerd, onder meer om te zien of deze bedragen moeten worden aangepast. In de evaluatie worden de volgende punten meegenomen:
- welke gemeenten hebben het Plussenbeleid in het ruimtelijk beleid verwerkt en welke gemeenten hebben er ervaring mee opgedaan;
- hoe en welke afspraken zijn er gemaakt over de maatregelen passend bij gebiedsaandachtspunten;
- hoe is omgegaan met de berekening van de extra investering passend bij de situatie en het gebied;
- hoe is de dialoog (het samenspel tussen bevoegd gezag, ondernemer en omgeving) verlopen;
- hoe hebben de betrokken bevoegde gezagen de uitvoering vorm gegeven;
- hoe ervaren de betrokken partijen de praktische uitvoerbaarheid;
- hoe is de handhaving in de betreffende gemeente rond de uitvoering van de aanvullende maatregelen in het kader van het Plussenbeleid geregeld, wat is de rol van de Omgevingsdiensten;
- zijn er ongewenste neveneffecten vanwege de uitbreiding (effecten rond verkeersveiligheid of een aantoonbare aanzienlijke toename in leegstand).

Zodra uit de jaarlijkse monitoring blijkt dat een of meer elementen in het Plussenbeleid niet voldoende werken of als er mogelijkheden zijn om het Plussenbeleid beter te laten werken, dan zal de provincie een voorstel doen om het Plussenbeleid aan te passen.
Het Plussenbeleid is van toepassing op gebieden waarvoor vanaf 2014 zoneringsmaten golden in de Omgevingsvisie en –verordening: verwevingsgebied, landbouwontwikkelingsgebied, extensiveringsgebied.

Eisen aan uitbreiding vanuit de regels voor het Ammoniakbuffergebied
Naast de eisen van het Plussenbeleid geldt bij alle uitbreidingen voor niet-grondgebonden veehouderij de voorwaarde voor uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak in een ammoniakbuffergebied. In het ammoniakbuffergebied mag de emissie van ammoniak niet toenemen in de inrichting op de locatie bij de uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderij-activiteit. Deze maatregel is nodig omdat dit gebied een grote natuurwaarde heeft. Ze liggen allemaal in de 250 meter zone rondom zeer gevoelige natuur van het Gelders natuurnetwerk. De afgelopen 30 jaar hebben deze bedrijven strikte uitbreidingsbeperkingen ervaren, waardoor er weinig 'toekomstbedrijven' meer liggen. Afschaffen van het extensiveringsbeleid zou beteken dat deze bouwblokken in principe weer beschikbaar komen voor een volwaardig bedrijf.
De naastgelegen natuur krijgt zo te maken met extra stikstofdepositie waardoor de kwaliteit flink achteruit zal gaan.

Provincie Gelderland
Markt 11
6811 CG Arnhem
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
026 359 99 99
provincieloket@gelderland.nl
www.gelderland.nl

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Beleidsregels Plussenbeleid (voor de niet-grondgebonden veehouderij		
Indiener: Roos van de Klok en Gydo van der Zwaluw Fractie: Kernachtig Druten		
Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)? o Inzicht in de huidige omvang en de verwachte uitbreiding		
NR	**FORMULERING VRAAG** *Datum ingekomen:*	**ANTWOORD VRAAG** *Datum antwoord:*
	Hoeveel niet-grondgebonden veehouderijen zijn er op dit moment in de gemeente Druten?	Dat zijn er circa 45.
	Liggen er op dit moment uitbreidingsverzoeken klaar bij de gemeente?	Nee, er liggen geen concrete verzoeken voor uitbreiding. We voeren dit provinciale beleid uit om klaar te zijn voor de toekomst.
	Welke toestroom van nieuwe uitbreidingsverzoeken verwacht het college zodra het plussenbeleid is vastgesteld?	Geen. Met de Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten voor de niet grondgebonden veehouderij geeft de gemeente invulling aan de provinciale instructieregel. Dit beleid is noodzakelijk om in de toekomst eventuele plannen in behandeling te kunnen nemen.

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk - bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij

	uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – TECHNISCHE VRAGEN

Artikel 19 verordening voor de Rondetafelgesprekken

Onderwerp: Beleidsregels plussenbeleid gemeente Druten

Indiener: Linda Meeuwsen-van Rhijn en Herm-Jan Brinkman
Fractie: Dorpslijst Puiflijk | Druten-Zuid

Waarom worden deze vragen gesteld (artikel 19, lid 3 RTG)?

Hier volgen enkele opties:

- Het voorstel is niet duidelijk
  - De bijlagen ontbreken
- De vraag is essentieel voor ons standpunt over dit voorstel
  - Anders…..

Geacht college,

De voorliggende Beleidsregels Plussenbeleid regelt voor niet-grondgebonden veehouderij uitbreiding met meer dan de volgens het omgevingsplan toegestane 500 m^2. Deze hogere uitbreiding wordt toegestaan mits de veehouder hier maatschappelijke tegenprestaties (plusmaatregelen) tegenoverstelt. Onze fractie onderschrijft het belang van een zorgvuldig afwegingskader voor ontwikkelingen in de niet-grondgebonden veehouderij. Juist daarom is het van belang dat de raad kan beschikken over beleidsregels die juridisch helder, bestuurlijk consistent en in de praktijk goed toepasbaar en toetsbaar zijn. Naar het oordeel van onze fractie roept de voorliggende tekst op meerdere punten nog wezenlijke vragen op, onder meer ten aanzien van de afbakening van het toepassingsbereik, de onderbouwing van de plusbijdrage, de betekenis van participatie en de borging van gemaakte afspraken. Tegen die achtergrond leggen wij u de volgende vragen voor:

NR	FORMULERING VRAAG *Datum ingekomen:*	ANTWOORD VRAAG *Datum antwoord:*
1	**Reikwijdte** • "Een omgevingsplan kan één keer per vijf jaar een uitbreiding toestaan van maximaal 500 vierkante meter voor een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf of veehouderijtak, waarbij de vastgestelde beleidsregels niet van toepassing zijn." Naar welke beleidsregels wordt hier gerefereerd?	• De beleidsregels die nu ter vaststelling worden aangeboden en zijn bijgevoegd als 'Bijlage 1 - Beleidsregels Plussenbeleid (voor de niet-grondgebonden veehouderij)'. • Enkel een uitbreiding kleiner dan 500m2 is zonder plussenbeleid eenmaal per vijf jaar mogelijk. Uitbreiding met meer dan 500 m2 (tot maximaal 1,5 ha) is in principe meer dan eens in de vijf jaar mogelijk. • Iedere uitbreiding van mogelijkheden voor de niet-grondgebonden

	• Uitbreiding met meer dan 500 m^2 zoals geregeld in het voorliggende Plussenbeleid, is dit ook slechts eens in de 5 jaar mogelijk? • Hebben de voorgenomen Beleidsregels Plussenbeleid uitsluitend betrekking op uitbreiding van bebouwd grondoppervlak, of ook op andere vormen van uitbreiding, zoals vermeerdering aantal bouwlagen, toename van het aantal dieren, of wijziging van functies? • Klopt het dat de voorgenomen beleidsregels plussenbeleid alleen en direct betrekking hebben op de dierhouderij en niet op land- en tuinbouw activiteiten? • Hoe verhoud het voorgenomen Plussenbeleid zich tot buitenplanse en binnenplanse omgevingsactiviteiten (BOPA en OPA)? Dit is niet voldoende helder uitgelegd in het document Beleidsregels Plussenbeleid.	veehouderij in afwijking van het geldende Omgevingsplan moet worden getoetst aan het Plussenbeleid. Dat kan bijvoorbeeld een overschrijding zijn van het huidige bouwvlak, een bebouwingspercentage of de bouwhoogte. • Ja, het plussenbeleid geldt alleen voor niet-grondgebonden veehouderijen. • Een BOPA aanvraag moet voldoen aan de provinciale instructieregels. Met het Plussenbeleid geven we invulling aan één van deze instructieregels. In dit geval geldt hetzelfde voor de OPA die is gebaseerd op een wijzigingsbevoegdheid. Zie ook hoofdstuk 2 'reikwijdte Plussenbeleid'.
2	**Onderbouwing investeringsbijdrage** • Op welke wijze is de investeringsbijdrage van € 15 per m² bruto stalvloeroppervlakte tot stand gekomen? • Wat wordt bedoeld met "bruto stalvloeroppervlakte", en welke bedrijfsonderdelen en bedrijfsfuncties tellen hier wel of niet mee? • Acht het college de investeringsbijdrage voldoende actueel, objectief en juridisch houdbaar onderbouwd? • Wordt deze investeringsbijdrage berekend over het totaal aan m^2 uitbreiding of alleen over het deel bovenop de 500 m^2? • Waarom is gekozen voor één vast bedrag per m², en niet voor differentiatie naar type bedrijf, aard van de uitbreiding of milieueffecten?	• Deze volgt uit de Provinciale Handreiking waar € 15,- tot € 20,- per vierkante meter bruto het uitgangspunt is. • We sluiten aan de bij de volgende definitie van de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten): '*gezamenlijke vloeroppervlakte van de stalruimtes waarin dieren worden gehouden en de hiermee onlosmakelijk verbonden ruimtes waaronder gang en looppaden'.* • Ja, de investeringsbijdrage volgt uit het actuele provinciale beleid. • De totale uitbreiding. • Dit volgt uit de provinciale handreiking. Daar sluiten we zoveel mogelijk bij aan.
3	**Participatie en omgevingsdialoog** • Ondernemer gaat met omgeving in gesprek over plan tot uitbreiding en de voorgenomen plusmaatregelen. Wanneer	• Initiatiefnemer dient een verslag aan te leveren waarin is aangegeven wat de uitkomst is van de omgevingsdialoog én wat hiermee gedaan is. Zie ook de gemeentelijke participatiewijzer.

	acht het college de omgeving voldoende representatief betrokken? • Welke betekenis kent het college toe aan de omgevingsdialoog, als besluitvorming ook zonder draagvlak vanuit de omgeving doorgang kan vinden, mede gelet op het gestelde maatschappelijk belang van de plussenmaatregelen?	• Doel is dat de initiatiefnemer –voor de formele planprocedure- investeert in begrip en draagvlak. De initiatiefnemer gaat vroegtijdig in gesprek met belanghebbenden en omwonenden. Mogelijk komen er vanuit de omgeving 'plussen' die meerwaarde hebben voor de omgeving. Ook na een zorgvuldige dialoog is er wellicht geen volledig draagvlak vanuit de omgeving. Dit is echter bij elk ruimtelijk initiatief het geval.
4	**Beoordelingskader, borging en handhaving** • Welke objectieve criteria hanteert het college om te beoordelen of een plusmaatregel voldoende bijdraagt aan leefomgeving, landschap, duurzaamheid, educatie of recreatie? • Welke juridische waarborgen zijn ingebouwd om te voorkomen dat een uitbreiding in de praktijk vooral wordt gelegitimeerd met een financiële tegenprestatie, zonder aantoonbare kwaliteitswinst voor de omgeving? • Hoe wordt gecontroleerd of plusmaatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd en in stand worden gehouden? • Welke handhavingsmogelijkheden heeft de gemeente als overeengekomen plusmaatregelen niet of niet volledig worden gerealiseerd?	• Er is bewust voor gekozen om dit niet hard vast te leggen, behalve de investeringsbijdrage. Los van het Plussenbeleid dienen initiatiefnemers te voldoen aan beleid, wet- en regelgeving. Het plussenbeleid gaat over 'plussen' boven op de al bestaande kaders, waarbij bewust ruimte wordt gelaten voor ideeën vanuit initiatiefnemers en de omgeving. De beoordeling is dus afhankelijk van de voorgestelde 'plussen'. • De beleidsregels vormen hiervoor het juridische kader. Daar wordt aan getoetst. • Afspraken hierover worden vastgelegd in een vergunning en/of overeenkomst. Mocht hier niet aan worden voldaan kan worden gehandhaafd. • De gemeente kan handhaven op grond van de vergunningsvoorwaarden en/of afspraken uit de overeenkomst die wordt gesloten met de initiatiefnemer.

Afspraken

Technische vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl - uiterlijk dinsdag 09.00 uur in de week RTG voor voorstellen op de agenda RTG. Overige technische vragen: geen termijn.
Technische vragen	Afdoening - door organisatie (i.o.m. portefeuillehouder) - zo spoedig mogelijk

	- bij vragen RTG in principe woensdagmiddag 16.00 uur. Bij uitzondering donderdagmiddag 14.00 uur.

Lijst Ingekomen brieven – Raadsvergadering – 18 juni 2026

Gemeente Druten

Voorgestelde wijze van afdoening:

A. Voor kennisgeving aannemen (v.k.a.) – geen verdere actie
B. Voor verdere afhandeling in handen van college stellen (college) – het college neemt de benodigde maatregelen
C. Behandelen bij desbetreffende agendapunt (ag.pnt) – stukken worden bijgevoegd bij agendapunt
D. Advies vragen aan het college (advies) – opnemen op termijnkalender

Toelichting	Datum	Titel	Afzender	RTG	Raad	Afdoening
Z/26/354273	06-05-2026	Post-covid als lokaal maatschappelijk vraagstuk	PostCovidNL	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/354256	06-05-2026	Voorlopige jaarstukken 2025	BVO DRAN	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/354251	06-05-2026	Kwartaalbericht - 1e kwartaal 2026	GMR	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/352624	23-04-2026	AZWA-financiering (Zorgakkoord)	VNG	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/352307	23-04-2026	Openstelling vacatures VNG bestuur en commissies	VNG	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/351843	20-04-2026	Implementatie van het VN-verdrag handicap	Coalitie voor Inclusie, de Vereniging Inclusie Nederland en Ieder(In)	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/351525	16-04-2026	Begrotingscirculaire 2027	Provincie Gelderland	-	18 juni 2026	D. Advies vragen aan het college
Z/26/351496	16-04-2026	Nieuwe werkwijze Eerder aanvragen in planproces woningbouw & onderwijshuisvesting	VNG	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/351190	16-04-2026	Conceptbegroting 2027-2030	Groene metropoolregio	-	18 juni 2026	D. Advies vragen aan het college
Z/26/351522	16-04-2026	Meer WC's in uw gemeente	MDLfonds	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen

Lijst Ingekomen brieven – Raadsvergadering – 18 juni 2026

Gemeente Druten

Z/26/351520	16-04-2026	Jaarrekening 2025 en begroting 2027	MARN	-	18 juni 2026	D. Advies vragen aan het college
Z/26/350398	16-04-2026	Nieuwe Modelhuisvestingsverordening en Wet versterking regie volkshuisvesting	VNG	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/350315	16-04-2026	Jaarstukken 2025	Groene metropoolregio	-	18 juni 2026	D. Advies vragen aan het college
Z/26/351519	16-04-2026	Versterk de lokale aanpak op eenzaamheid	Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/351514	16-04-2026	Bestuursvergadering - stukken	BVO DRAN	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/351517	16-04-2026	Aan de slag met kinderrechten in uw gemeente	UNICEF	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/351505	16-04-2026	Grote opgaven	A&O fonds Gemeenten	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/351501	16-04-2026	Belang sport en beweging	NOC*NSF	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen
Z/26/351499	16-04-2026	Houd rekening met senioren	Seniorencoalitie	-	18 juni 2026	A. Voor kennisgeving aannemen

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 18 juni 2026

De griffier, De voorzitter,

P.G.J.M. van Boxtel S.W.P.J. Sengers

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7808
Extern Zaak ID	Z/26/347109
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	8.b.1
Titel	Jaarverslag interne klachtbehandeling 2025 en jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering – team Juridische zaken
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Sengers, S.W.P.J. (Sigrid)

Bijlagen
Informatienota raad – Jaarverslag interne klachtbehandeling Druten 2025 en jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025
Bijlage 1 – Intern jaarverslag klachten 2025 Druten
Bijlage 2 – Jaarverslag 2025 Gemeentelijke ombudsman

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	14 april 2026
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/347109

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarverslag "Interne klachtbehandeling gemeente Druten 2025" en "Jaarverslag Gemeentelijke ombudsman

Collegedatum: 14 april 2026

Kernboodschap
Kennisnemen van het Jaarverslag "Interne klachtbehandeling gemeente Druten 2025" en het "Jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025".

Te zien is dat het aantal klachten licht is gestegen in 2025. Net als in 2024, ligt de nadruk bij behandelde klachten meer op bejegening dan in de jaren daarvoor. Goede en tijdige communicatie blijft daarom een aandachtspunt. Het nakomen van toezeggingen en het managen van verwachtingen zijn hierbij van groot belang.

Eerdere besluiten
Niet van toepassing

Toelichting
Op grond van de 'Verordening interne en externe klachtbehandeling gemeente Druten' en Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht brengen de klachtencoördinatoren jaarlijks een verslag uit met betrekking tot de interne klachtbehandeling over het afgelopen jaar. Het jaarverslag 2025 treft u in de bijlage aan.

Op grond van artikel 81u van de Gemeentewet zendt de Gemeentelijke ombudsman jaarlijks een verslag van haar werkzaamheden aan de gemeenteraad. Ook dit jaarverslag treft u in de bijlage aan.

<u>Interne klachtenprocedure</u>
In 2025 zijn negentien klachten ontvangen waarvan veertien volgens de klachtenverordening zijn behandeld. Dit is verder te lezen in het interne jaarverslag in Hoofdstuk 5.

<u>Externe klachtenprocedure (Gemeentelijke ombudsman)</u>
In 2025 heeft de ombudsman vier meldingen ontvangen. Deze vier meldingen zijn verwezen naar de klachtencoördinator voor interne behandeling. Dit staat verder uitgewerkt in het jaarverslag van de Gemeentelijke ombudsman.

Gevolgen
Voldoen aan de eis van jaarlijkse verslaglegging van alle klachten uit het voorafgaande kalenderjaar volgens de 'Verordening interne en externe klachtenbehandeling gemeente Druten en Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht.

Communicatie
De jaarverslagen zijn openbaar en worden geplaatst op de gemeentelijke website.
Ook intern worden deze verslagen gedeeld.

Uitvoering of Vervolgstappen
In het interne jaarverslag hebben de klachtencoördinatoren een conclusie getrokken (zie Hoofdstuk 7). Te zien is dat het aantal klachten licht is gestegen. Ten opzichte van 2024 zijn er in 2025 drie klachten meer ingediend en zijn twee klachten meer behandeld.

Net als in 2024, ligt de nadruk meer op bejegening dan in de jaren daarvoor. Goede en tijdige communicatie blijft daarom een aandachtspunt. Het nakomen van toezeggingen en het managen van verwachtingen zijn hierbij van groot belang.

Om dit onder de aandacht te brengen en te houden, wordt dit jaarverslag ook binnen de organisatie gedeeld. Daarnaast wordt ook het Management Team verzocht het verslag bij medewerkers onder de aandacht te brengen. Op deze manier wordt een stuk bewustwording gecreëerd.

De Gemeentelijke ombudsman heeft aanbevelingen gedaan in haar jaarverslag. Dit zijn aanbevelingen die gelden voor alle gemeenten waarbinnen de Gemeentelijke ombudsman werkzaam is. De Gemeentelijke ombudsman doet daartoe in Hoofdstuk 7 van haar jaarverslag diverse aanbevelingen over communicatie met inwoners, interne klachtbehandeling en de rol van de klachtencoördinator.

Aanbevelingen over communicatie met inwoners
De Gemeentelijke ombudsman geeft aan dat de overheid steeds meer moet afstemmen op de inwoners, zich moet richten op de vraag of besluiten recht doen aan de belangen van de inwoners en zich moet inzetten om te komen tot een goede verbinding met de inwoner. Dit vraagt van de medewerkers dat zij communicatief, empathisch en flexibel zijn. De Gemeentelijke ombudsman beveelt aan om medewerkers actief bewust te maken van hun uitvoerende overheidsrol en hen hierin te ondersteunen.

Aanbevelingen over interne klachtbehandeling
Daarnaast beveelt de Gemeentelijke ombudsman klachtencoördinatoren aan om klagers actief te informeren over de fase (informeel/formeel) waarin de interne klachtbehandeling zich bevindt en de klagers actief te informeren over de mogelijkheden in deze procedure.

Aanbevelingen over de rol van de klachtencoördinator
De Gemeentelijke ombudsman geeft hierbij aan dat de behoorlijkheidsvereisten, de klachtenprocedure en de rol van de klachtencoördinator en de Gemeentelijke ombudsman met regelmaat onder de aandacht moeten worden gebracht bij medewerkers en bestuurders. Dit zodat behoorlijk overheidsoptreden als een gezamenlijk verantwoordelijkheid wordt gezien.

De gemeente Druten past deze aanbevelingen van de Gemeentelijke ombudsman al geruime tijd toe. Door informatie op de website van de gemeente Druten en tijdens (telefonisch) contact door de klachtencoördinatoren zelf wordt de klachtenprocedure en de rol van de Gemeentelijke ombudsman uitgelegd. De klachtencoördinatoren communiceren daarnaast regelmatig intern om het klachtenproces onder de aandacht te houden bij medewerkers en bestuurders. Dit blijven de klachtencoördinatoren ook doen.

Geheimhouding:
Niet van toepassing

Jaarverslag

Interne klachtbehandeling

Gemeente Druten

2025

Redactie: Mevrouw N.L.M. Pol (klachtencoördinator)

Inhoudsopgave

1.	**Inleiding**	blz. 3
2.	**Samenvatting**	blz. 3
3.	**Het klachtrecht**	blz. 4
3.1	Waarom is het klachtrecht	blz. 4
3.2	Wie mag een klacht indienen	blz. 4
3.3	Over wie mogen zij klagen	blz. 4
3.4	Waarover mogen zij klagen	blz. 4
4.	**Hoe gaat de procedure in z'n werk?**	blz. 5
5.	**Aantal klachten gemeente Druten**	blz. 6
5.1	Aantal klachten per domein/bestuursorgaan	blz. 6
5.2	Aantal klachten per soort	blz. 7
5.3	Omschrijving van de klachten	blz. 8
5.4	Hoe hebben we de klachten behandeld?	blz. 9
6.	**De Gemeentelijke ombudsman**	blz. 10
7.	**Conclusie**	blz. 11

1. Inleiding

De gemeente Druten is er voor onze inwoners, bedrijven en organisaties. De gemeente doet er alles aan om haar dienstverlening zo goed mogelijk te laten verlopen. Ons doel is dat inwoners en ondernemers tevreden zijn met onze dienstverlening. Meestal lukt dat. Soms is dat niet zo. Als inwoners en ondernemers niet tevreden zijn, kunnen zij een klacht indienen. Hoe wij als gemeente klachten moeten behandelen, staat in de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). De Verordening interne en externe klachtbehandeling gemeente Druten regelt vervolgens specifiek hoe wij als gemeente met klachten omgaan.

Alle klachten leggen wij vast. Elk jaar maken we een overzicht van de binnengekomen klachten bekend in een jaarverslag. Dat moet volgens de Awb. We gebruiken het jaarverslag ook om onze dienstverlening te verbeteren.

Voor u ligt het Jaarverslag interne klachtbehandeling gemeente Druten 2025. In dit jaarverslag vindt u hoeveel klachten we hebben ontvangen en over welke domeinen/bestuursorganen. Ook beschrijven we om welk type klacht het gaat en hoe de klacht is behandeld.

Druten, 8 april 2026
N.L.M. Pol, klachtencoördinator

2. Samenvatting

In 2025 hebben wij negentien klachten ontvangen, een lichte stijging ten opzichte van de zestien klachten in 2024. Van deze negentien klachten vielen er veertien binnen het kader van onze klachtenverordening. Eén klacht viel buiten de reikwijdte van de klachtenverordening en drie klachten werd door de indiener ingetrokken. Eén klacht is doorgestuurd naar derden. Van de behandelde klachten zijn er twaalf op informele wijze opgelost. Twee klachten vroegen om een formele behandeling. Hiervan is er één ongegrond verklaard en één klacht is nog in behandeling.

Bij de behandeling van elke klacht hebben we nauw samengewerkt met de betrokken medewerkers. Deze gesprekken hebben geleid tot concrete verbeterafspraken. Een belangrijke rode draad blijft de professionele en actieve houding in het contact met onze inwoners.

De ervaringen van dit jaar onderstrepen opnieuw het belang van effectieve communicatie bij het voorkomen en oplossen van klachten. Als gemeente vervullen we een unieke rol: inwoners en ondernemers zijn voor veel zaken van ons afhankelijk. Dit brengt een bijzondere verantwoordelijkheid met zich mee. Van onze medewerkers en bestuurders wordt verwacht dat zij zich hier bewust van zijn en zich communicatief vaardig, empathisch en flexibel opstellen in hun contacten met inwoners en ondernemers.

Door actief in te zetten op deze vaardigheden en bewustwording binnen onze organisatie, werken we continu aan het verbeteren van onze dienstverlening en het vertrouwen van onze inwoners.

3. Het klachtrecht

Het klachtrecht is een essentieel onderdeel van onze democratische rechtsstaat. Iedereen kan een klacht indienen over gedragingen van een medewerker of bestuurder van onze gemeente. Deze gedragingen hoeven niet direct tegen de klager zelf gericht te zijn.

De wettelijke basis voor klachtbehandeling ligt in Hoofdstuk 9 van de Awb. Deze basis is aangevuld met de gemeentelijke Verordening interne en externe klachtbehandeling. Een klacht wordt altijd eerst intern behandeld. Is een klager niet tevreden over deze interne behandeling, dan staat de weg naar de Gemeentelijke ombudsman open.

3.1 Waarom is het klachtrecht er?

Het klachtrecht vervult drie belangrijke functies:

1. Genoegdoeningfunctie (voor de inwoner)
   Het klachtrecht kan voor de inwoner meehelpen bij het krijgen van genoegdoening voor onheuse bejegening door de overheid. Genoegdoening kan bestaan uit het aanbieden van excuses. Het kan ook verder gaan, zoals bijvoorbeeld het aanbieden van een bloemetje aan iemand die met een goede reden klaagt.

2. Legitimiteitfunctie
   Voor de overheid is het bieden van een zorgvuldige klachtprocedure te zien als bestuurlijke betamelijkheid. Daarmee wordt invulling gegeven aan fundamentele rechtsbeginselen. Het uitgangspunt van de 'dienende' overheid is daarbij een belangrijk beginsel. Inwoners ontlenen er het vertrouwen aan dat de overheid hen serieus neemt. Daardoor gaat van de klachtregeling een zekere legitimerende werking uit. De behandeling van een klacht kan leiden tot herstel van vertrouwen van de inwoner in de overheid.

3. Leerfunctie (voor de organisatie)
   Goed onderzoek naar de klachten heeft een belangrijk leereffect. Klachten leveren concrete en bruikbare informatie op over de kwaliteit van de dienstverlening. Daardoor kunnen fouten worden hersteld. Ook kunnen zwakke punten binnen de organisatie worden weggenomen of verbeterd.

3.2 Wie kan een klacht indienen?

Iedereen die met de gemeente Druten te maken heeft gehad, kan een klacht indienen. Dit geldt voor zowel particulieren als bedrijven en organisaties.

3.3 Over wie kan men klagen?

Klachten kunnen worden ingediend over gedragingen van de gemeenteraad, het college, de burgemeester, wethouders, griffier en medewerkers van de Werkorganisatie Druten Wijchen. Ook over medewerkers en personen die onder verantwoordelijkheid van de Werkorganisatie Druten Wijchen werken voor de gemeente Druten kan worden geklaagd.

3.4 Waarover kan men klagen?

Klachten kunnen gaan over gedraging van medewerkers of bestuurders van de gemeente Druten. Hierbij kan worden gedacht aan:

- onheuse behandeling wat betreft omgangsvormen en fatsoen;
- het uitblijven van (tijdige) reacties op brieven of e-mails;
- het niet verstrekken van gevraagde informatie;
- het niet nakomen van toezeggingen;
- onvoldoende bereidheid tot het herstellen van fouten;
- onzorgvuldige omgang met verstrekte gegevens en informatie.

Er kan niet geklaagd worden over:

- ongewenste situaties in de openbare ruimte, zoals kapotte straatverlichting, losse tegels of niet opgehaald vuilnis, hiervoor kan een melding gemaakt worden;
- de inhoud van een besluit, daar is de bezwaar- of beroepsprocedure voor;
- beleid en besluiten van het college of de raad om op een bepaalde manier invulling te geven aan publieke taken.

De klachtenregeling kan verder in principe niet worden gebruikt, als:

- de klacht al eerder via het klachtrecht is behandeld;
- de gedraging meer dan één jaar geleden heeft plaatsgevonden.

4. Hoe gaat de procedure in z'n werk?

Een klacht kan zowel mondeling als schriftelijk worden ingediend. Bij een mondelinge klacht wendt de klager zich vaak eerst tot de persoon waarover de klacht gaat. Wanneer dit gesprek niet tot tevredenheid leidt, kan contact worden opgenomen met de klachtencoördinatoren.

Wij streven ernaar om klachten eerst informeel op te lossen door middel van gesprekken tussen de klager en de betrokken persoon. In veel gevallen blijkt het aanbieden van excuses of een nadere toelichting door de medewerker voldoende voor de klager.

Wanneer een informele oplossing niet mogelijk blijkt, wordt de klacht formeel behandeld door de klachtbehandelaar. Samen met de klachtencoördinator gaat de klachtbehandelaar praten met de klager en met de persoon waarover geklaagd wordt. Van deze gesprekken worden beknopte verslagen gemaakt. Aan de hand van de gesprekken neemt de klachtbehandelaar een beslissing op de klacht. In de beslissing staan de resultaten van het onderzoek, de gemotiveerde beslissing op de klacht en de eventuele conclusies en/of aanbevelingen. De beslissing op de klacht wordt aan de klager en beklaagde verstuurd. Als de klager het nog niet eens is met de beslissing en behandeling van de klacht, dan kan de klager naar de Gemeentelijke ombudsman.

Alle klachten worden vertrouwelijk behandeld.

5 Aantal klachten gemeente Druten

In 2025 hebben wij negentien klachten ontvangen. Dit is een stijging van drie klachten ten opzichte van 2024, toen we zestien klachten ontvingen. Van deze negentien klachten hebben we er veertien volgens de klachtenverordening behandeld.

Eén klacht hebben we niet in behandeling genomen, omdat deze niet viel onder de klachtenverordening. Drie klachten werden door de klager ingetrokken en zijn daarom ook niet behandeld. Eén klacht is doorgestuurd naar een derde. Deze vijf klachten worden verder niet in dit jaarverslag besproken.

Vorig jaar zijn er twaalf klachten behandeld. In 2025 zijn er dus twee klachten meer behandeld ten opzichte van het voorgaande jaar.

In dit jaarverslag worden alleen de door de klachtencoördinatoren behandelde klachten genoemd.

Van de veertien behandelde klachten hebben we twaalf klachten op een informele manier afgedaan. Twee klachten werden afgedaan op de formele manier, volgens het klachtrecht van de Awb. Eén daarvan is nog in behandeling.

Tabel 1. Aantal klachten van de afgelopen verslagjaren:

Verslagjaar	Aantal ingediende klachten	Aantal ingetrokken klachten	Aantal klachten doorgestuurd naar derden	Aantal niet klacht-waardige klachten	Aantal behandelde klachten
2025	19	3	1	1	14
2024	16	1	0	3	12
2023	18	3	1	1	13
2022	16	0	3	3	10
2021	23	-	-	-	-
2020	26	-	-	-	-

Sinds 2022 wordt er in het jaarverslag meer onderscheid gemaakt tussen de ontvangen klachten en de behandelde klachten. Daarom is de tabel voor 2021 niet ingevuld.

In de volgende paragrafen wordt dieper ingegaan op de in behandeling genomen klachten. Er wordt een verdeling gemaakt per domein en in de soort klacht. Tot slot wordt ingegaan op de afdoening van de klachten. Per domein worden de binnengekomen klachten nog nader beschreven.

5.1. Aantal klachten per domein/bestuursorgaan

De Werkorganisatie Druten Wijchen is onderverdeeld in vijf domeinen. Hieronder verdelen we de klachten per domein. Ook kijken we naar de klachten die zijn behandeld over de bestuursorganen (gemeenteraad, college, wethouders).

Domein Bedrijfsvoering
Over dit domein zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Domein Fysieke Leefomgeving
Over dit domein zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Domein Publiekszaken
Over dit domein zijn er in 2025 acht klachten behandeld. Drie klachten hadden betrekking op het Sociaal Team, drie klachten op team Inkomen en ondersteuning, één klacht op team Burgerzaken en één klacht op team Onderwijs.

Domein Bestuur, Strategie en Projecten
Over dit domein zijn in 2025 vier klachten binnengekomen. Deze klachten hadden betrekking op team Fysiek.

Domein Sociale Leefomgeving
Over dit domein zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Domeinmanager
Over de (individuele) domeinmanagers zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Gemeenteraad
Over de gemeenteraad zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

College van burgemeester en wethouders
Over het college zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Burgemeester
Over de burgemeester zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Wethouder
Over individuele wethouders is in 2025 één klacht binnengekomen.

Griffier
Hierover zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Externe, ingehuurde partij;
Over een externe, ingehuurde partij is in 2025 één klacht binnengekomen.

Tabel 2. Overzicht klachten per domein/bestuursorgaan in 2024

Afdeling	**2025**	**2024**	**2023**
Gemeenteraad	0	0	0
College	0	0	0
Wethouder	1	0	0
Burgemeester	0	1	0
Griffier	0	0	0
Domeinmanager	0	0	0
Domein Publiekszaken	8	9	12
Domein Fysieke Leefomgeving	0	1	1
Domein Bedrijfsvoering	0	0	0
Domein Bestuur, Strategie en Projecten	4	1	0
Domein Sociale leefomgeving	0	0	0
Niet onder te verdelen	1	0	0
Totaal	**14**	**12**	**13**

5.2 Aantal klachten per soort

We verdelen de klachten in een aantal soorten. Per soort klacht geven we eerst een uitleg. Daarna volgen de aantallen per soort klacht (tabel 3). Sommige klachten vallen in meer groepen. Daardoor kan het aantal klachten in tabel 3 groter zijn dan het aantal dat we hebben behandeld (tabel 1).

1. Correcte afhandeling:
   Denk hierbij aan het niet volgen van procedures, lange wachttijden en trage afhandeling.

2. Bejegening engere zin/gedrag:
Denk aan onbehoorlijk en onfatsoenlijk gedrag. Als de burger zich beledigd voelt of niet netjes of onredelijk behandeld.

3. Informatieverstrekking:
Dit zijn klachten over het niet of niet op tijd geven van de gevraagde informatie. Ook vallen hier klachten onder die gaan over het geven van onjuiste informatie.

4. Beleidsklachten:
Inwoners of ondernemers die het niet eens zijn met het beleid van de gemeente, kunnen daarover klagen, maar de klachten vallen niet onder de klachtenregeling. We schrijven de klachten wel op, maar ze worden niet behandeld.

5. Overig:
Alle klachten die niet bij een van de soorten hierboven thuishoren.

*Tabel 3. Overzicht klachten per categorie**

Categorie klacht	**2025**	**2024**	**2023**
Correcte afhandeling	3	3	11
Bejegening in engere zin/gedrag	9	6	3
Informatieverstrekking	3	3	2
Beleidsklachten	1	0	0
Overig	0	0	0

* In 2025 vielen twee klachten in meerdere categorieën. In 2024 hadden alle klachten betrekking op één categorie en in 2023 vielen drie klachten in meerdere categorieën.

5.3 Omschrijving van de klachten

Hieronder een korte omschrijving van de klachten. We behandelen alle klachten vertrouwelijk. Daarom staan er geen namen in dit jaarverslag; niet van klagers en niet van medewerkers of bestuurders waarover geklaagd wordt.

Domein Publiekszaken
Over dit domein zijn acht klachten behandeld. De verdeling was als volgt:

- Drie klachten hadden betrekking op het Sociaal Team;
- Drie klachten hadden betrekking op team Inkomen en ondersteuning;
- Eén klacht had betrekking op team Burgerzaken;
- Eén klacht had betrekking op team Onderwijs.

Qua categorie was de verdeling binnen dit domein:

- Drie klachten hadden betrekking op correcte afhandeling;
- Vier klachten hadden betrekking op bejegening/gedrag;
- Twee klachten hadden betrekking op informatieverstrekking;
- Eén klacht had betrekking op beleid.

Klachten over het Sociaal Team zijn informeel opgepakt door de teamcoördinator van het Sociaal Team. In alle gevallen heeft contact plaatsgevonden tussen de klager en de teamcoördinator. De overige informele klachten zijn door middel van een nadere uitleg of het alsnog snel oppakken van het verzoek naar tevredenheid opgelost. Eén klacht over het Sociaal Team is in de formele procedure behandeld. Die klacht is ongegrond verklaard.

Domein Bestuur, Strategie en Projecten
Over dit domein zijn in 2025 vier klachten behandeld. Deze klachten hadden betrekking op team Fysiek en vielen in de categorie bejegening.

Wethouder
Over individuele wethouders is in 2025 één klacht binnengekomen en is momenteel nog in behandeling. Deze klacht heeft betrekking op de categorie informatieverstrekking.

Extern, ingehuurde partij
Over een externe, ingehuurde partij is in 2025 één klacht behandeld. Deze klacht viel in de categorie bejegening.

5.4 Hoe hebben we de klachten behandeld?

Alle klachten die binnen de kaders van de klachtenverordening vallen, hebben we in behandeling genomen. We streven ernaar om klachten zoveel mogelijk informeel op te lossen.

In tabel 4 staat hoe we de klachten hebben afgehandeld.

Het valt op dat we ook dit jaar de meeste klachten informeel hebben kunnen afhandelen. Met een gesprek of nadere uitleg waren de meeste klagers tevreden. Van de negentien ontvangen klachten hebben we veertien klachten behandeld. Hiervan zijn er twee formeel volgens het klachtrecht van de Awb behandeld. Van deze formele klachten is één klacht ongegrond verklaard en is één nog in behandeling.

Alle klachten zijn met de medewerkers waarover het ging besproken. Dat geldt ook voor de klacht die ongegrond was of de klachten die we met een gesprek hebben opgelost.

Tabel 4. Overzicht resultaat van klachtbehandeling

Resultaat van klachtbehandeling	**2025**	**2024**	**2023**
Ongegrond	1	1	0
Gegrond	0	0	0
Deels gegrond/deels ongegrond	0	1	1
Niet in behandeling genomen	1	3	1
Ingetrokken	3	1	3
Anders afgedaan	12	10	12
Doorgestuurd naar derde partij	1	0	1
In behandeling	1	0	0
Totaal	**19**	**16**	**18**

Tabel 5. Overzicht klachtbehandeling

Uitkomst van klachtbehandeling	**2025**	**2024**	**2023**
Formeel	2	2	1
Informeel	12	10	12
Totaal	**14**	**12**	**13**

6. De Gemeentelijke ombudsman

Elke gemeente heeft de wettelijke verplichting een ombudsvoorziening in te stellen. Deze verplichting is vastgelegd in artikel 9:18 van de Awb en artikel 81p van de Gemeentewet. Voor de gemeente Druten vervult mevrouw mr. M.J. van Dasselaar de rol van Gemeentelijke ombudsman, met mevrouw mr. L.B.F.M. Hellwig als haar plaatsvervanger.

De Gemeentelijke ombudsman functioneert als onafhankelijke instantie en vormt een essentiële schakel in onze klachtenprocedure. Wanneer een klager niet tevreden is over de wijze waarop de gemeente de klacht heeft afgehandeld, staat de weg naar de Gemeentelijke ombudsman open voor een onafhankelijke beoordeling.

De Gemeentelijke ombudsman stelt jaarlijks een eigen verslag op waarin zij haar werkzaamheden en bevindingen documenteert. Dit verslag bieden wij u tegelijk met dit jaarverslag aan.

7. Conclusie

Er zijn in 2025 negentien klachten ingediend, een stijging van drie klachten ten opzichte van 2024. Van de negentien klachten zijn er veertien behandeld, wat twee klachten meer betreft dan in het voorgaande jaar.

Het is positief om te constateren dat twaalf van de veertien klachten via de informele weg zijn opgelost. Slechts twee klachten vereisten een formele behandeling volgens de klachtenverordening. Van de veertien behandelde klachten zijn er dertien volledig afgerond in 2025, terwijl één klacht nog in behandeling is.

Alle behandelde klachten zijn besproken met de betrokken medewerkers en hebben waar nodig geleid tot concrete verbeterafspraken. De blijvende aandachtspunten zijn een professionele houding en gedrag richting inwoners en het nakomen van gemaakte afspraken. Hierbij is het essentieel dat men zich bewust blijft van de afhankelijkheidspositie waarin inwoners zich bevinden bij gemeentelijke dienstverlening.

Het domein Publiekszaken, en daarbinnen specifiek het Sociaal Team, blijft het meest kwetsbaar voor klachten. Dit is begrijpelijk gezien de intensieve contacten die dit team heeft met inwoners in vaak complexe situaties. De teamcoördinator van het Sociaal Teams speelt een belangrijke rol in het tijdig signaleren en oplossen van mogelijke klachten.

Net als in 2024, ligt de nadruk meer op bejegening dan in de jaren daarvoor. Dit toont aan dat we alert moeten blijven op de wijze waarop we communiceren met onze inwoners.

Goede en tijdige communicatie blijft daarom een cruciaal aandachtspunt. Het nakomen van toezeggingen en het managen van verwachtingen zijn hierbij van groot belang. Duidelijke en transparante communicatie vormt een effectief middel om klachten te voorkomen.

Dit jaarverslag wordt binnen de organisatie gedeeld om het bewustzijn rond klachtbehandeling te vergroten. Het Management Team wordt verzocht het verslag onder de aandacht te brengen van alle medewerkers. Deze terugkoppeling draagt bij aan een cultuur waarin leren van klachten centraal staat en waarin onze dienstverlening continu wordt verbeterd.

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Jaarverslag 2025

Ombudsman van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal en Wijchen, de Modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR-WerkBedrijf) en de GR Regio Arnhem-Nijmegen (De Groene Metropool)

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Jaarverslag 2025

Voorwoord
1. Inleiding
2. Taken en bevoegdheden
3. Werkwijze
4. Toetsingskader
5. Overige werkzaamheden
6. Klachten
   6.a Toelichting
7. Conclusies en aanbevelingen
   7.a Communicatie
   7.b Interne klachtbehandeling
   7.c De rol van de klachtencoördinator
Tot slot

Bijlagen:

1 Geanonimiseerd overzicht klachten per gemeente 2025
2 Verantwoording algemeen budget 2025

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Voorwoord

Hierbij bied ik u het jaarverslag 2025 van de gemeentelijke ombudsman aan.

Het aantal klachten in 2025 (40) is 11 hoger dan in 2024. Klachten zijn doorgaans een signaal dat er iets niet goed gaat tussen de inwoner(s) en de gemeente. Veel klachten ontstaan door een gebrekkige of een minder gelukkige wijze van communicatie of door het uitblijven van communicatie. Er wordt bijvoorbeeld niet tijdig gereageerd op brieven, een gegeven antwoord is onjuist, onvolledig of voor de inwoner niet duidelijk, inwonerparticipatie verloopt niet naar wens of inwoners voelen zich van het kastje naar de muur gestuurd.

De overheid moet niet alleen *rechtmatig* handelen, maar ook *behoorlijk*. Bij de behandeling van klachten wordt onderzocht of de overheid *behoorlijk* heeft gehandeld. Die behoorlijkheid wordt getoetst aan vier kernwaarden voor behoorlijk overheidshandelen en aan de bijbehorende behoorlijkheidsvereisten. Een behoorlijk handelende overheid heeft *goed contact met de inwoner, doet wat goed is voor de inwoner, werkt voor alle inwoners en is eerlijk*.

In de dagelijkse praktijk houdt behoorlijk handelen onder andere in dat de overheid bij besluitvorming voldoende rekening houdt met het perspectief van de inwoner, zich inzet om te komen tot een goede verbinding met de inwoner en reageert op een manier die past bij de behoefte van de inwoner.

Behoorlijk overheidshandelen vraagt om medewerkers die in hun contact met inwoners communicatief, empathisch en flexibel zijn. Gezien de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de te verwachten financiële uitdagingen voor de gemeentelijke overheid, is het geen eenvoudige opgave om voldoende medewerkers te vinden en deze voldoende toe te rusten op hun taak. Investeren in een soepele communicatie met de inwoner, de inwoner tijdig en passend informeren loont echter. Het voorkomt frustratie en extra procedures, het levert tijdwinst op.

De zes gemeenten hebben inmiddels bijna allemaal een nieuwe participatieverordening op grond van de Wet versterking participatie op decentraal niveau. Deze verordening ziet op een vorm van inwonerparticipatie die bijdraagt aan het vergroten van de kennis over wat er bij de inwoners leeft en wat zij belangrijk vinden. Zo kan inwonerparticipatie plaatsvinden op een manier die past binnen het behoorlijk overheidshandelen en bijdragen aan het vergroten van het vertrouwen van inwoners in de democratie.

Graag vraag ik aandacht voor de inzet, betrokkenheid en de professionaliteit van de klachtencoördinatoren van de gemeenten, het WerkBedrijf en de GR Regio Arnhem-Nijmegen. De klachtencoördinatoren zorgen er in hun rol van coördinator voor dat veel klachten worden voorkomen, of in een vroeg stadium door de gemeente worden opgelost. Hun werk is van grote waarde voor het contact tussen de lokale overheden en de inwoners. De klachtencoördinatoren hebben uiteraard wel de hulp nodig van de medewerkers van de verschillende afdelingen/teams, wethouders en burgemeesters. Binnen de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen lijkt bekendheid met de behoorlijkheidsvereisten, de klachtenprocedure, de rol van de klachtencoördinator en die van de gemeentelijke ombudsman daarin, weleens wat achter te blijven. Ik pleit er daarom voor dat daar intern meer aandacht voor komt, zodat het streven naar behoorlijk overheidshandelen als een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt ervaren en er in gezamenlijkheid wordt gezocht naar maatwerk in dat handelen.

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

In dit jaarverslag treft u een overzicht van de werkzaamheden van de gemeentelijke ombudsman, een overzicht van het aantal klachten en een aantal aanbevelingen.

Mw. mr. M.J. van Dasselaar

Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

1. Inleiding

De gemeente dient op grond van de wet te beschikken over een externe klachtvoorziening waar een inwoner terecht kan als hij niet tevreden is over de wijze waarop de gemeente zijn klacht heeft behandeld. De gemeente kan kiezen voor aansluiting bij de Nationale ombudsman of voor een eigen lokale ombudsvoorziening. De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal en Wijchen, de Modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR-WerkBedrijf) en de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen (de Groene Metropool) hebben gekozen voor een eigen ombudsman.

De gemeenteraden en de MGR-WerkBedrijf hebben mevrouw mr. M.J. van Dasselaar met ingang van 1 januari 2025 voor een tweede periode van zes jaar herbenoemd als ombudsman. De GR Regio Arnhem-Nijmegen heeft ervoor gekozen mevrouw mr. M.J. van Dasselaar met ingang van 1 januari 2021 te benoemen als ombudsman. Mevrouw mr. L. Hellwig is als substituut ombudsman benoemd voor de zes gemeenten, en de MGR.

De ombudsman is onpartijdig en onafhankelijk en maakt geen deel uit van de bestuursorganen van de gemeente of de gemeenschappelijke regelingen. De ombudsman werkt zelfstandig, zonder personeel. Wanneer de ombudsman een klacht behandelt kan een beroep worden gedaan op ambtelijke ondersteuning of op een notulist.

De ombudsman is een laagdrempelige voorziening en is rechtstreeks bereikbaar via degemeentelijkeombudsman@gmail.com of via de klachtencoördinatoren van de gemeenten/de gemeenschappelijke regelingen.

De ombudsman is verplicht om jaarlijks verantwoording af te leggen van zijn werkzaamheden. Daartoe dient dit jaarverslag. In dit jaarverslag zal worden ingegaan op de taken en bevoegdheden van de ombudsman, de werkzaamheden en ervaringen van het afgelopen kalenderjaar en wordt een overzicht gegeven van de meldingen en klachten die de ombudsman in 2025 heeft ontvangen. Daar waar in dit jaarverslag ‘gemeenten’ staat worden, tenzij anders vermeld, ook bedoeld de twee aangesloten gemeenschappelijke regelingen.

2. Taken en bevoegdheden

De ombudsman is bevoegd klachten in behandeling te nemen over hoe medewerkers en/of bestuurders van de gemeente zich tegenover inwoners gedragen, deze klachten te beoordelen en naar aanleiding daarvan aanbevelingen te doen. De ombudsman toetst de gedragingen waarover wordt geklaagd aan de behoorlijkheidseisen (zie hieronder) en oordeelt of de gedragingen al dan niet behoorlijk zijn.

Een klacht moet in principe eerst bij de gemeente zelf worden ingediend, voordat de ombudsman in beeld komt. In de praktijk blijkt dat inwoners dit soms onprettig vinden, juist omdat ze geen vertrouwen hebben in de gemeente. De gemeente moet echter eerst de gelegenheid te krijgen om de klacht zelf op te lossen, voordat de klacht extern, door de ombudsman, wordt behandeld.

De ombudsman kan ook op eigen initiatief een onderzoek instellen naar de wijze waarop een bestuursorgaan zich heeft gedragen.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

De ombudsman is niet bevoegd om klachten over gemeentelijke regelgeving of gemeentelijk beleid in behandeling te nemen. Ook is de ombudsman in principe niet bevoegd klachten te behandelen wanneer sprake is van een gerechtelijke procedure of wanneer er beroep open staat tegen een gerechtelijke uitspraak en de klacht aan deze procedure raakt.

In de praktijk blijkt dat het voor inwoners niet altijd duidelijk is welke taken en bevoegdheden de ombudsman heeft en wat er met een klacht bereikt kan worden. Inwoners komen nogal eens bij de ombudsman terecht omdat ze zich niet gehoord voelen en ze een oplossing willen voor de inhoudelijke problemen waar ze tegenaan lopen. Bij elke klacht is het dan ook van belang om de inwoner te informeren over de taken en bevoegdheden van de ombudsman en eventuele onjuiste verwachtingen van burgers bij te stellen. Wanneer de ombudsman een klacht niet in behandeling kan nemen, verwijst hij de inwoner door naar instanties die de inwoner verder kunnen helpen.

3. Werkwijze

De meeste klachten bereiken de ombudsman rechtstreeks via het emailadres degemeentelijkeombudsman@gmail.com. De ombudsman ontvangt ook klachten via de klachtencoördinatoren en in een enkel geval via de Nationale ombudsman. Na ontvangst van een klacht neemt de ombudsman in principe telefonisch contact op met de klager. In dat eerste gesprek kan de klager de inhoud van de klacht (verder) verhelderen en licht de ombudsman zijn bevoegdheid nader toe. Uit de schriftelijke klacht (en het telefonisch contact) kan het volgende blijken.

- *De klacht is niet eerst intern behandeld.*

Wanneer de klacht niet eerst intern bij de gemeente is ingediend of daar niet is behandeld, stuurt de ombudsman de klacht (in overleg met de klager) voor interne behandeling door naar de klachtencoördinator van de betreffende gemeente.

- *De ombudsman is niet bevoegd om een onderzoek in te stellen.*

Wanneer de ombudsman niet bevoegd is om de klacht in behandeling te nemen, bijvoorbeeld omdat geen sprake is van een klacht over een gedraging, verwijst de ombudsman de klager naar een bevoegde instantie. De ombudsman kan, in overleg met de klager, de klacht ook zelf doorsturen naar een bevoegde instantie.

- *De ombudsman is niet verplicht om een onderzoek in te stellen.*

De ombudsman kan besluiten om geen onderzoek in te stellen, bijvoorbeeld wanneer een klacht naar het oordeel van de ombudsman kennelijk ongegrond is. De ombudsman is ook niet verplicht om een klacht in behandeling te nemen wanneer deze wordt ingediend later dan een jaar nadat de gemeente de interne klachtbehandeling heeft beëindigd.

- *De ombudsman is bevoegd een onderzoek in te stellen.*

Wanneer de klacht door de ombudsman kan worden behandeld, wordt er een afspraak gemaakt met de klager voor een hoorgesprek. De ombudsman voert daarna een hoorgesprek met de beklaagde. De ombudsman zal zich bij de behandeling van de klacht richten op het normaliseren van de verhoudingen tussen de klager en de gemeente en het herstellen van het vertrouwen. De ombudsman zal daarom altijd onderzoeken in hoeverre er ruimte is om in overleg tussen klager en beklaagde tot een voor beide partijen goede oplossing te komen. Lukt dat niet, dan zal de

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

ombudsman een verslag van bevindingen opstellen waarin de klacht en de standpunten van klager en beklaagde zijn weergegeven. Daarna maakt de ombudsman zijn rapport op met daarin de conclusies van het onderzoek en eventuele aanbevelingen voor het bestuursorgaan. Tegen de uitspraak van de ombudsman staat geen bezwaar of beroep open. Het rapport wordt, zonder vermelding van persoonlijke gegevens, openbaar gemaakt. Het rapport wordt, zonder vermelding van persoonlijke gegevens en ook overigens onherleidbaar naar personen, openbaar gemaakt.

4. Toetsingskader

Bij de beoordeling van een klacht toetst de ombudsman de gedragingen waarover wordt geklaagd aan de behoorlijkheidsvereisten zoals die door de Nationale ombudsman en gemeentelijke ombudsmannen gezamenlijk zijn opgesteld. De behoorlijkheidswijzer, waarin de behoorlijkheidsvereisten zijn opgenomen, is met ingang van 1 januari 2026 vernieuwd.

De behoorlijkheidsvereisten zijn ondergebracht onder vier nieuw geformuleerde kernwaarden waar overheidshandelen (en dus ook gemeentelijk handelen) aan moet voldoen. (zie ook: De vier kernwaarden | Nationale ombudsman)

A. DE OVERHEID HEEFT GOED CONTACT MET DE BURGER

Bij deze kernwaarde horen de behoorlijkheidsvereisten:

- Luisteren naar burgers
- Burgers betrekken
- Goede voorbereiding
- Respectvol
- De-escalatie

B. DE OVERHEID ZET BURGERS CENTRAAL EN DOET WAT NODIG IS.

Bij deze kernwaarde horen de behoorlijkheidsvereisten:

- Mensenrechten respecteren
- Maatwerk
- Evenredigheid
- Bijzondere zorg
- Coulante opstelling

C. DE OVERHEID WERKT VOOR ALLE BURGERS

Bij deze kernwaarde horen de behoorlijkheidsvereisten:

- Regierol
- Goede informatieverstrekking
- Goede motivering
- Voortvarendheid
- Betrouwbaarheid
- Toegankelijkheid

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

D. DE OVERHEID IS EERLIJK

Bij deze kernwaarde horen de behoorlijkheidsvereisten:

- Eerlijke proceskansen
- Integriteit
- Onpartijdigheid
- Transparantie

5. Overige werkzaamheden

De ombudsman en de substituut ombudsman overleggen eenmaal per jaar over de algemene gang van zaken. Over inhoudelijke onderwerpen en lopende onderzoeken wordt telefonisch overlegd. Het contact met de substituut ombudsman is van grote waarde, zeker waar het gaat om het delen van kennis en ervaring. De ombudsman en de substituut ombudsman zijn lid van de Vereniging voor Klachtrecht.

De ombudsman onderhoudt contact met de Nationale ombudsman en neemt deel aan bijeenkomsten met andere lokale ombudsmannen.

Het contact met de gemeenten verloopt over het algemeen via de klachtencoördinatoren. Jaarlijks is er een overleg met alle klachtencoördinatoren, de ombudsman en de substituut ombudsman. De ombudsman heeft daarnaast regelmatig contact met de burgemeesters en heeft een jaarlijks overleg met twee gemeentesecretarissen. De ombudsman is bovendien altijd bereid om in gesprek te gaan met gemeenteraden en met afdelingen of teams om informatie te geven over de werkzaamheden.

6. Klachten

In 2025 heeft de ombudsman in totaal 40 klachten ontvangen, in 2024 waren dat er 29. Deze klachten kunnen worden onderverdeeld in:

1. Klachten die leiden tot een onderzoek en rapportage.

2. Klachten die zonder onderzoek en/of rapportage kunnen worden opgelost.

3. Klachten die leiden tot een verwijzing naar de klachtencoördinator.

4. Klachten die leiden tot een doorverwijzing naar een andere instantie.

5. Klachten die niet in behandeling worden genomen (bijvoorbeeld vanwege het verstrijken van termijnen of omdat er een bezwaar-/beroep mogelijk is of was).

6. Klachten die nog in behandeling zijn en waarvan het onderzoek loopt.

7. Klachten waarin door de ombudsman is bemiddeld.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

In de tabel hieronder is een overzicht opgenomen van het aantal klachten dat aan de ombudsman is voorgelegd, onderverdeeld naar gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

	Berg en Dal		Beuningen		Druten		Heumen		West Maas en Waal		Wijchen		GR Regio A-N		MGR		Overig	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
1 Rapport								1				1						
2 Vereenvoudigd opgelost									1							1		1
3 Doorverwijzig intern	5	5	6		3	4	2	4		1		4						
4 Doorverwijzig extern	2	1		2	1					3	1	1			1			
5 Niet in behandeling genomen	2	2		1				1	1			2						
6 Onderzoek loopt	1	1		1								1				1		
7 Bemiddeling	1	1 (2024)													1	1		
Totaal per gemeente	11	9	6	4	4	4	2	6	2	4	2	9	0	0	2	3	0	1
Totaal 2024	**29**																	
Totaal 2025	**40**																	

6.a Toelichting

In 2025 heeft de ombudsman 40 klachten ontvangen. Dat zijn er 11 meer dan in 2024. De stijging is vooral te zien in de gemeente Wijchen. De klachten zijn echter zo divers dat er geen eenduidige reden kan worden gegeven voor de stijging van het aantal klachten.

In 2025 zijn twee rapporten uitgebracht. Twee klachten zijn opgelost door bemiddeling.

De meeste klagers zijn door de ombudsman verwezen naar de klachtencoördinator van de betreffende gemeente, omdat de interne klachtenprocedure niet is doorlopen. Klagers nemen rechtstreeks contact op met de ombudsman omdat zij geen vertrouwen hebben in de gemeente, vaak voelen ze zich niet serieus genomen. De ombudsman legt klagers in deze gevallen (meestal telefonisch) uit hoe de interne klachtenprocedure werkt, geeft uitleg over de rol van de klachtencoördinator en stuurt de klacht in de meeste gevallen, in overleg met de klager, door naar de klachtencoördinator.

De meeste klachten zijn snel en goed opgelost na doorverwijzing naar de klachtencoördinator van de desbetreffende gemeente of (M)GR. De klachtencoördinator neemt zelf contact op met de klager of zorgt ervoor dat de klacht bij de juiste medewerker terecht komt. Er wordt uitleg gegeven over besluiten of procedures en de vragen van de klager worden beantwoord. Veel klachten worden op deze wijze in het voortraject opgelost, zodat er geen formele klachtbehandeling nodig is en de klacht daarna dus niet meer terugkomt komt bij de ombudsman. Als er geen oplossing is gevonden kan de interne (formele) klachtenprocedure worden doorlopen. Wanneer de inwoner niet tevreden is na de behandeling van de klacht in de interne klachtenprocedure, kan de ombudsman de klacht behandelen.

Een enkele keer is doorverwezen naar een externe instantie zoals de Omgevingsdienst Groene Metropool, de Nationale Ombudsman of het Juridisch Loket. In een enkel geval is de klacht niet in behandeling genomen, bijvoorbeeld omdat de ombudsman niet bevoegd is, of omdat klagers niet meer reageren op verzoeken tot contact.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

7. Conclusies en aanbevelingen

De meeste klachten ontstaan in situaties waarin de inwoner sterk afhankelijk is van de gemeente. Het kan gaan om situaties rond inkomen, zorg en/of schuldhulpverlening of om situaties die grote impact hebben op de directe leefomgeving, bijvoorbeeld overlast door bomen, parkeer- of geluidsoverlast, maar ook wanneer in de buurt wordt gebouwd. Onvrede ontstaat als er door de gemeente in een inhoudelijke kwestie (rond inkomen of leefomgeving) onvoldoende, niet respectvol of niet tijdig wordt gecommuniceerd.

Soms lijken inwoners de klachtenprocedure te willen gebruiken als pressiemiddel in een inhoudelijke kwestie. De ombudsman neemt klachten doorgaans niet in behandeling wanneer een onderliggende inhoudelijke zaak nog in behandeling is en de klachten daarmee verband houden. De ombudsman neemt bovendien alleen klachten over gedragingen in behandeling en geen klachten die feitelijk zien op de inhoud van besluiten. Dit wordt door de ombudsman ook zo met klagers besproken.

De ombudsman constateert tegelijkertijd dat de communicatie richting de inwoner nog weleens te wensen over laat en dat inwoners niets horen van de gemeente over de stand van zaken van de aanvraag/behandeling. Klachten over niet of onvoldoende communiceren door de gemeente met de inwoner kunnen wel door de ombudsman in behandeling worden genomen. In ieder geval doet de ombudsman bij dergelijke klachten pogingen om helder te krijgen wat de stand van zaken is en om de gemeente te bewegen om hierover adequater te communiceren.

Geconcludeerd kan worden dat de meeste klachten ontstaan als gevolg van de wijze van communiceren met inwoners.

7.a Communicatie

Klachten gaan vaak over het gevoel niet serieus te zijn genomen. Klagers geven aan dat zij ondanks herhaalde verzoeken niet worden teruggebeld, dat op handhavingsverzoeken niet wordt gehandeld of dat procedures rond besluitvorming niet zorgvuldig zijn verlopen. Inwoners horen soms dagen of weken niets van de gemeente en in de tussentijd zitten zij zonder inkomen/zorg of met de ervaren overlast. Zo lopen de frustraties bij inwoners op.

De overheid moet een betrouwbare partner zijn voor inwoners en moet inwoners met respect behandelen. Een betrouwbare en respectvolle overheid komt gemaakte afspraken na, belt terug, reageert tijdig op brieven en neemt de inwoner serieus in zijn vragen en problemen.

Gemeenten hebben te maken met personeelswisselingen en personeelstekorten. Gezien de inhoudelijke en de financiële uitdagingen voor de gemeenten de komende jaren, zal de werkdruk naar verwachting verder stijgen. Dat zal in de praktijk betekenen dat inwoners langer zullen moeten wachten op een reactie van de gemeente, zeker als de inhoudelijke behandeling van een verzoek wat complexer is. Inwoners begrijpen vaak best dat er sprake is van werkdruk en kunnen over het algemeen geduld opbrengen, zolang zij maar tussentijds worden geïnformeerd over de stand van zaken. Tussentijds informeren kost bovendien minder tijd dan nieuwe brieven van inwoners te moeten beantwoorden en klachten over het gebrek aan voortgang/communicatie in behandeling te moeten nemen. Een snelle, duidelijke en adequate communicatie en het nakomen van gemaakte afspraken kan veel klachten voorkomen. Investeren in het contact met inwoners draagt bij aan de vermindering van de werkdruk en levert tijdwinst op.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Aanbevelingen:

- Houd contact met inwoners, juist als behandeling van verzoeken langer duurt.
- Communiceer en informeer helder en tijdig en kom gemaakte afspraken na.
- Neem inwoners serieus bij vragen en problemen, wees empathisch en flexibel.
- Wijs medewerkers er actief op dat zij in hun uitvoerende overheidsrol een betrouwbare partner moeten zijn voor de inwoners en ondersteun hen hierin.

7.b Interne klachtbehandeling

Tijdens de interne klachtbehandeling bij de gemeenten en (M)GR wordt meestal eerst geprobeerd om de klacht informeel op te lossen door middel van gesprekken met de klager. Als dat geen oplossing biedt, kan de klacht formeel worden behandeld. Ook in 2025 is er bij klagers onduidelijkheid geweest over het verschil tussen de informele en de formele interne klachtbehandeling. Wanneer klagers een klacht indienen bij de ombudsman na afloop van de informele fase, is de ombudsman in principe niet bevoegd de klacht in behandeling te nemen. Dat kan pas na afloop van de formele interne klachtbehandeling.

Aanbevelingen:

- Zorg dat klachtbehandelaars zich voldoende bewust zijn van het verschil tussen informele en formele klachtbehandeling.
- Informeer klagers tijdens de informele fase dat er *nog geen* sprake is van formele klachtbehandeling, maar van een poging om te komen tot een informele oplossing.
- Informeer klagers actief over de mogelijkheid om alsnog te vragen om een formele interne behandeling na afronding van de informele fase.

7.c De rol van de klachtencoördinator

De gemeentelijke ombudsman constateert dat de rol van de klachtencoördinator voor inwoners en in de werkorganisaties niet altijd duidelijk is. De klachtencoördinator neemt de klacht in en organiseert de klachtbehandeling. In de verordening klachtbehandeling van de gemeenten en M(GR) wordt bepaald wie inhoudelijk verantwoordelijk is voor de interne klachtbehandeling. De klachtencoördinator is dus niet degene die de klacht inhoudelijk behandelt. De gemeentelijke ombudsman pleit voor meer interne aandacht voor de klachtenprocedure en de rol van de klachtencoördinatoren en de gemeentelijke ombudsman daarin. Behoorlijk overheidsoptreden is een verantwoordelijkheid van alle betrokkenen binnen de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen. Meer interne bekendheid met de behoorlijkheidsvereisten en de klachtenregeling draagt bij aan transparant, respectvol, betrokken en betrouwbaar overheidsoptreden, waarin ruimte is voor maatwerk.

Aanbeveling:

- Breng de behoorlijkheidsvereisten, de klachtenprocedure, de rol van de klachtencoördinator en die van de gemeentelijke ombudsman met regelmaat onder de aandacht van medewerkers en bestuurders, zodat behoorlijk overheidsoptreden als een gezamenlijk verantwoordelijkheid wordt ervaren.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Tot slot

De ombudsman stelt met genoegen vast dat de gemeenten en de Gemeenschappelijke regelingen zich ervan bewust zijn dat een goede communicatie van groot belang is om klachten te voorkomen. In het algemeen is er daarom ook sprake van een vergaande bereidheid om in gesprek te gaan met inwoners en om met elkaar te komen tot goede oplossingen die passen bij de persoonlijke situatie van de inwoner. Het contact tussen de gemeentelijke ombudsman en de klachtencoördinatoren verloopt goed, de klachtencoördinatoren reageren snel en doortastend op klachten die de ombudsman terugverwijst, zijn oplossingsgericht en voorkomen daarmee dat conflicten hoger oplopen. Het zou mooi zijn als in alle lagen van de gemeentelijke organisatie het bewustzijn groeit dat een goede, snelle en op de inwoner afgestemde communicatie klachten kan voorkomen.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Bijlage 1

Geanonimiseerd overzicht klachten per gemeente/GR 2025

Berg en Dal	Vervoer
Berg en Dal	Vergunningverlening
Berg en Dal	Kredietbank
Berg en Dal	Handelen voormalige werkgever
Berg en Dal	Afhandeling melding
Berg en Dal	Klachtafhandeling
Berg en Dal	Handelen medewerker
Berg en Dal	Participatiewet
Berg en Dal	Grafrechten
Beuningen	Zorg over inwoner
Beuningen	Overlast in de buurt
Beuningen	Handelen bestuurder
Beuningen	Klachtafhandeling
Druten	Leerlingenvervoer
Druten	Handelen bestuurder
Druten	Overlast in de buurt
Druten	Handelen medewerker
Heumen	Klachtafhandeling
Heumen	Sociaal team
Heumen	AZC
Heumen	Termijn afhandelen aanvraag
Heumen	Overlast bomen
Heumen	Overlast bomen
onbekend	Participatiewet
Werkbedrijf	Privacy
Werkbedrijf	Handelen medewerker
Werkbedrijf	Handelen medewerker
West Maas en Waal	Ambtsdwang
West Maas en Waal	Omgevingstafel
West Maas en Waal	Overlast sportveld
West Maas en Waal	Niet doorsturen brief
Wijchen	Overlast buurt
Wijchen	Optreden politie
Wijchen	Participatiewet
Wijchen	Overlast buurt
Wijchen	Schuldhulpverlening
Wijchen	Overlast boom
Wijchen	Sociaal beleid
Wijchen	Handelen werkgever
Wijchen	Privacy

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Bijlage 2

Verantwoording algemeen budget 2025

Algemeen budget 2025

IN

Bijdragen algemene kosten		
	€ 330,- per gemeente (6)	1980
	€ 330,- per GR (2)	660
Bijdragen ambtelijke ondersteuning		
	€ 380,- per gemeente (5, behalve Berg en Dal)	1900
	€ 135,- Berg en Dal	135
	€ 135,- MGR	135
	€ 135,- De Groene Metropool	135
Totaal		***4945***

UIT

Vereniging van Klachtrecht	350
Ambtelijke ondersteuning	2305
Overleggen, studiedagen, reiskosten, representaties etc	2290
Totaal	***4945***

Tarieven 2025

Rapport	930
Bemiddeling	515
Jaarverslag	90
Uurtarief	95

Bovenstaande tarieven werden in rekening gebracht ingeval van (de behandeling van) een klacht. De bedragen maken geen onderdeel uit van het algemeen budget.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7807
Extern Zaak ID	Z/26/347965
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	8.b.2
Titel	Jaarverslag bezwaarschriftencommissie 2025
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Juridische zaken
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Sengers, S.W.P.J. (Sigrid)

Bijlagen
Informatienota raad - Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Druten 2025
Bijlage 1 - Jaarverslag Druten 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	14 april 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/347965

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Druten 2025

Collegedatum: 14 april 2026

Kernboodschap
Met deze informatienota informeren wij u over het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie Druten over 2025. In dit jaarverslag staat hoe de commissie werkt, hoeveel bezwaarschriften in 2025 zijn ontvangen en welke bevindingen de commissie heeft gedaan. In 2025 zijn in totaal 42 bezwaarschriften ingediend en heeft de commissie 6 hoorzittingen gehouden. Het jaarverslag laat ook zien welke soorten zaken aan de orde waren en hoe deze zijn afgehandeld. Daarnaast benoemt de commissie een aantal aandachtspunten. Deze gaan vooral over besluiten over gereserveerde parkeerplaatsen voor het opladen van elektrische voertuigen en over de onderbouwing van die besluiten.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
	Niet van toepassing.

Toelichting
De bezwaarschriftencommissie Druten is een externe en onafhankelijke commissie. Zij adviseert over bezwaarschriften tegen besluiten van de raad, het college en de burgemeester. Daarna neemt het bevoegde bestuursorgaan een beslissing op bezwaar. De commissie werkt op basis van de Verordening bezwaarschriftencommissie Druten 2020. In het jaarverslag staat uitgelegd hoe de commissie is samengesteld en hoe zij werkt.

In 2025 bestond de commissie uit een voorzitter en vijf leden. Zaken worden tijdens hoorzittingen behandeld in wisselende samenstelling. Bij een hoorzitting zijn steeds één voorzitter en twee leden aanwezig. In 2025 hebben in totaal zes hoorzittingen plaatsgevonden. Verder meldt het jaarverslag dat M. de Waal per 31 december 2025 eervol ontslag heeft gekregen als lid en plaatsvervangend voorzitter en dat daarom een vacature is opengesteld voor twee nieuwe leden. Inmiddels heeft het college twee nieuwe leden benoemd.

In totaal zijn in 2025 42 bezwaarschriften ingediend. Volgens het jaarverslag waren daarvan er op 31 december 2025 elf ingetrokken, was in 12 zaken advies uitgebracht, waren 18 zaken nog in behandeling en is in 1 zaak een beslissing op bezwaar genomen zonder advies van de commissie. Het jaarverslag legt uit dat dit laatste gebeurde omdat de wettelijke beslistermijn was verstreken en na een ingebrekestelling snel moest worden beslist.

De bezwaarschriften gingen over verschillende onderwerpen. Het grootste deel had betrekking op de fysieke leefomgeving. Daarnaast waren er zaken op het gebied van Wet

maatschappelijke ondersteuning 2015/Jeugd, werk en inkomen en een kleine groep overige zaken, zoals subsidie, Wet open overheid, Wet basisregistratie personen en evenementen. Daarmee geeft het jaarverslag een goed beeld van de aard van de bezwaarzaken in 2025.

De commissie noemt in het jaarverslag ook een aantal bevindingen. Vooral bij besluiten over gereserveerde parkeerplaatsen voor elektrische voertuigen zag de commissie dat niet altijd duidelijk was gewerkt volgens de geldende beleidsregels. Ook was voor de commissie niet altijd duidelijk wat de juridische status was van de gebruikte documenten en hoe deze stukken zich tot elkaar verhielden. De commissie vindt het daarom belangrijk dat uitgangspunten duidelijk, actueel en consistent worden vastgelegd in beleid.

Het informeren van de raad over het jaarverslag past bij een open en zorgvuldig bestuur. Het geeft inzicht in de werking van de bezwaarprocedure en in punten waar de gemeentelijke organisatie van kan leren. Dat sluit aan bij een betrouwbare overheid en een zorgvuldige behandeling van inwoners en andere belanghebbenden.

Gevolgen
De raad is met deze informatienota op de hoogte van de werkzaamheden van de bezwaarschriftencommissie in 2025 en van de belangrijkste bevindingen uit het jaarverslag.

Het jaarverslag kan aanleiding geven om binnen de organisatie aandacht te houden voor een zorgvuldige motivering van besluiten, voor duidelijke en consistente beleidsstukken en voor het tijdig afhandelen van bezwaarzaken. Het jaarverslag noemt deze punten nadrukkelijk.

Aan deze informatienota zijn geen directe financiële gevolgen verbonden.

Communicatie
De raad wordt via deze informatienota geïnformeerd over het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie Druten 2025. Verder is geen aparte externe communicatie nodig.

Wel kunnen de bevindingen uit het jaarverslag intern onder de aandacht worden gebracht bij de betrokken vakafdelingen, zodat zij deze kunnen meenemen in hun werkzaamheden.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na verzending van deze informatienota heeft de raad kennisgenomen van het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie Druten 2025.

De bevindingen uit het jaarverslag kunnen vervolgens ambtelijk worden besproken met de betrokken teams. Daarbij kan aandacht worden besteed aan de kwaliteit van de motivering van besluiten, de samenhang tussen beleidsdocumenten en het tijdig afhandelen van bezwaarzaken. Deze onderwerpen volgen rechtstreeks uit het jaarverslag.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Jaarverslag bezwaarschriftencommissie gemeente Druten 2025

Gemeente Druten

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Algemeen 3
2.1 Instelling bezwaarschriftencommissie 3
2.2 Samenstelling bezwaarschiftencommissie 3
2.3 Secretariaat en ambtelijke ondersteuning 4
3. Hoorzittingen 4
4. Werkwijze 4
4.1 Ontvangst 4
4.2 Hoorzitting 5
4.3 Advisering 5
5. Behandelde bezwaarschriften 5
5.2 Onderverdeling per vakgebied 6
5.3 Afwijken van advies commissie 7
5.4 Beroep ingesteld 7
6. Bevindingen over 2025 7
7. Tot slot 8

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Druten (hierna: de commissie) over het jaar 2025. In dit jaarverslag leest u eerst hoe de commissie is samengesteld en hoe zij werkt. Daarna volgt een overzicht van het aantal bezwaarschriften dat in 2025 is ingediend, de onderwerpen waarover deze gingen en de uitkomsten daarvan. Tot slot benoemt de commissie een aantal zaken die haar in het afgelopen jaar zijn opgevallen.

2. Algemeen

2.1 Instelling bezwaarschriftencommissie

De gemeenteraad (hierna: de raad), het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) en de burgemeester kunnen een commissie instellen voor de behandeling van bezwaarschriften. Dit volgt uit artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en artikel 84 van de Gemeentewet. In Druten is zo'n commissie ingesteld met de Verordening bezwaarschriftencommissie Druten 2020 (hierna: de Verordening). In deze Verordening staan de samenstelling, taken en werkwijze van de commissie.

De commissie is een externe en onafhankelijke commissie. Zij bereidt beslissingen op bezwaarschriften voor tegen besluiten van de raad, het college en de burgemeester. De commissie brengt hierover advies uit aan het bestuursorgaan. Dat bestuursorgaan neemt daarna, na een heroverweging van het besluit, een beslissing op het bezwaar.

De commissie behandelt geen bezwaarschriften over besluiten die zijn genomen op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, bijbehorende regelgeving, gemeentelijke belastingverordeningen of de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Voor deze bezwaren geldt namelijk een andere procedure.

2.2 Samenstelling bezwaarschiftencommissie

In 2025 bestond de commissie uit:

- drs. P.F.A.M. van Diemen (voorzitter)
- M. de Waal (lid en plaatsvervangend voorzitter)
- mr. M.H.A. van den Heuvel (lid en plaatsvervangend voorzitter)
- mr. S. van Cleef (lid en plaatsvervangend voorzitter)
- mr. A.M. Siebenheller-Diependaal (lid)
- mr. C.H. van Heel (lid)

De commissie behandelt zaken tijdens hoorzittingen in wisselende samenstelling. Bij een hoorzitting zijn steeds één voorzitter en twee leden aanwezig.

M. de Waal heeft per 31 december 2025 eervol ontslag gekregen als lid en plaatsvervangend voorzitter van de commissie. Daarom is een vacature opengesteld voor twee nieuwe leden.

2.3 Secretariaat en ambtelijke ondersteuning

Het secretariaat ondersteunt de commissie bij haar werkzaamheden. Deze ondersteuning bestaat onder meer uit:

- het toetsen van bezwaarschriften aan de vereisten van de Awb
- het opvragen van dossiers
- het organiseren van hoorzittingen
- het verzorgen van contacten
- het voeren van correspondentie met partijen
- het verzorgen van de verslaglegging van de hoorzittingen
- het opstellen van conceptadviezen.

Als secretaris van de commissie is aangewezen:

- mr. M.M.K. Massop

Als plaatsvervangend secretarissen zijn aangewezen:

- mr. J.J.M.C. Hendriks-Voncken
- mr. drs. N.L.M. Pol
- mr. K. Huizing-Turk
- M.A. van Term

Het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie maakt als onderdeel van het domein Bedrijfsvoering deel uit van het team Algemeen juridische zaken.

3. Hoorzittingen

De commissie houdt normaal gesproken één keer per maand een hoorzitting. Deze zittingen worden vooraf ingepland in een vast jaarschema. Tijdens een hoorzitting behandelt de commissie maximaal vier bezwaarschriften, tenzij meerdere bezwaren gaan over hetzelfde besluit. De hoorzittingen vinden plaats op maandagmiddag vanaf 17.00 uur.

De hoorzittingen zijn in principe openbaar. Dat betekent dat anderen daarbij aanwezig mogen zijn. Hierop zijn uitzonderingen. Zo zijn hoorzittingen niet openbaar als het gaat om bezwaren op het gebied van het sociaal zekerheidsrecht. Ook kan de commissie besluiten dat een zitting niet openbaar is, bijvoorbeeld op verzoek van belanghebbenden. In 2025 hebben in totaal zes hoorzittingen plaatsgevonden.

4. Werkwijze

4.1 Ontvangst

Als een bezwaarschrift wordt ontvangen, beoordeelt de secretaris in overleg met de voorzitter of het bezwaar ontvankelijk is. Daarna stuurt het secretariaat een ontvangstbevestiging aan de indiener. In deze brief staat ook of er nog gebreken moeten worden hersteld en hoe de verdere procedure verloopt. Als er een derde-belanghebbende is, bijvoorbeeld een vergunninghouder tegen wiens vergunning bezwaar is gemaakt, dan krijgt deze ook bericht over het bezwaar.

Een kopie van het bezwaarschrift wordt ook gestuurd naar de behandelend vakafdeling. Soms leidt dit ertoe dat de vakafdeling het bezwaar informeel kan oplossen. Dat kan

bijvoorbeeld door het besluit te wijzigen of in te trekken, of door extra uitleg te geven over hoe het besluit tot stand is gekomen.

4.2 Hoorzitting

Als een bezwaar niet informeel kan worden opgelost, wordt een hoorzitting gepland. De indiener van het bezwaar, eventuele derde-belanghebbenden en het verwerend bestuursorgaan worden hiervoor uitgenodigd.

Ter voorbereiding op de hoorzitting ontvangen de commissieleden en alle belanghebbenden kopieën van de stukken die bij de zaak horen. Deze stukken worden aangeleverd door de vakafdeling. Ook stelt de vakafdeling een heroverwegingsnotitie op. Daarin reageert het bestuursorgaan op de bezwaren die zijn ingediend.

De hoorzitting is een belangrijk onderdeel van de bezwaarprocedure. Alleen in uitzonderlijke gevallen vindt geen hoorzitting plaats. Deze uitzonderingen staan in artikel 7:3 van de Awb. Dat kan bijvoorbeeld als een bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is. In dat geval is vooraf al duidelijk wat de uitkomst zal zijn, daar geen discussie over kan bestaan en dat een hoorzitting daar niets aan kan toevoegen. Ook hoeft geen hoorzitting plaats te vinden als belanghebbenden hebben aangegeven dat zij daarvan geen gebruik willen maken.

Tijdens de hoorzitting krijgen de indieners van het bezwaar de gelegenheid om hun bezwaar toe te lichten. Daarna mag het verwerend bestuursorgaan daarop reageren. Ook derde-belanghebbenden kunnen hun mening geven. Het bestuursorgaan wordt tijdens de hoorzitting meestal vertegenwoordigd door één of meer ambtenaren. De commissie kan aan alle partijen vragen stellen om de zaak goed te kunnen beoordelen. Van de hoorzitting wordt een verslag gemaakt.

4.3 Advisering

Na de hoorzitting bespreekt de commissie welk advies zij zal geven. De secretaris werkt dit advies uit. Nadat de commissie hiermee heeft ingestemd, wordt het advies ondertekend door de voorzitter en de secretaris.

4.4 Beslissing op bezwaar

Daarna neemt het verwerend bestuursorgaan de beslissing op het bezwaar. Deze beslissing wordt samen met het advies van de commissie en het verslag van de hoorzitting gestuurd aan alle belanghebbenden.

Meestal neemt het bestuursorgaan het advies van de commissie over. In dat geval mag het bestuursorgaan voor de motivering verwijzen naar het advies. Soms wijkt het bestuursorgaan geheel of gedeeltelijk af van het advies. Dat mag, maar dan moet het bestuursorgaan goed uitleggen waarom het afwijkt.

5. Behandelde bezwaarschriften

Een deel van de bezwaarschriften die in 2024 zijn ontvangen, is in 2025 behandeld. De cijfers hieronder gaan alleen over de bezwaarschriften die in 2025 zijn ontvangen.

5.1 Totaal

In 2025 zijn in totaal 42 bezwaarschriften ingediend. Dit is te zien in tabel 1. De onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de stand van zaken op 31 december 2025.

De 42 bezwaarschriften zijn als volgt verdeeld:

Tabel 1: Aantal ontvangen bezwaarschriften	**2025**	**2024**
Ingetrokken	11	12
Advies uitgebracht	12	18
Nog in behandeling	18	20
Beslissing op bezwaar zonder advies	1	
Totaal	**42**	**50**

Dat een bezwaarschrift nog in behandeling is, kan betekenen dat de vakafdeling nog onderzoekt of een informele oplossing mogelijk is. Het kan ook betekenen dat de commissie op 31 december 2025 nog geen advies had uitgebracht.

In één zaak is bij uitzondering een beslissing op bezwaar genomen zonder advies van de commissie. De wettelijke beslistermijn was verstreken en na ontvangst van een ingebrekestelling moest op korte termijn worden beslist. Omdat de mogelijkheden om de termijn te verlengen al waren benut en het advies niet meer op tijd kon worden uitgebracht, heeft het college in deze zaak een beslissing op bezwaar genomen zonder het advies van de commissie af te wachten.

5.2 Onderverdeling per vakgebied

In de tabellen 2 tot en met 6 zijn de cijfers onderwerp uiteengezet.

Tabel 2: onderwerpen	**2025**	**2024**
Wmo/Jeugd	9	1
Werk en inkomen	7	8
Fysieke leefomgeving	24	32
Overige (subsidie, Woo, BRP, evenementen)	2	9
Totaal	**42**	**50**

Tabel 3: Wmo/Jeugd	**2025**	**2024**
Advies: (deels) gegrond		
Advies: ongegrond	2	
Advies: niet-ontvankelijk		
Ingetrokken	3	1
Nog in behandeling	3	
Beslissing op bezwaar zonder advies	1	
Totaal	**9**	**1**

Tabel 4: Werk en inkomen	2025	2024
Advies: (deels) gegrond		
Advies: ongegrond		
Advies: niet-ontvankelijk	1	1
Ingetrokken	4	6
Nog in behandeling	2	1
Totaal	**7**	**8**

Tabel 5: Fysieke leefomgeving	2025	2024
Advies: (deels) gegrond	7	
Advies: ongegrond	1	10
Advies: niet-ontvankelijk	1	2
Ingetrokken	4	4
Nog in behandeling	11	16
Totaal	**24**	**32**

Tabel 6: Overige	2025	2024
Advies: (deels) gegrond		1
Advies: ongegrond		
Advies: niet-ontvankelijk		3
Ingetrokken		1
Nog in behandeling	2	4
Totaal	**2**	**9**

5.3 Afwijken van advies commissie

In paragraaf 4.4 staat dat het bestuursorgaan mag afwijken van het advies van de commissie. Als het dat doet, moet het wel extra goed uitleggen waarom. Van de twaalf uitgebrachte adviezen is het bestuursorgaan in zeven zaken afgeweken van het advies bij de beslissing op bezwaar. Deze zeven zaken gingen allemaal over bezwaren tegen het aanwijzen van gereserveerde parkeerplaatsen voor het opladen van elektrische voertuigen. In hoofdstuk 6 wordt hier verder op ingegaan.

5.4 Beroep ingesteld

Van de 42 bezwaarschriften die de gemeente Druten in 2025 heeft ontvangen, is tegen acht beslissingen op bezwaar beroep ingesteld. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat voor een deel van de bezwaarschriften op 31 december 2025 nog geen beslissing op bezwaar was genomen.

Tegen een wijziging van het Omgevingsplan Druten kan geen bezwaar worden gemaakt. Daartegen staat alleen rechtstreeks beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Tegen zulke besluiten wordt relatief vaak beroep ingesteld, maar deze zaken komen daarom niet terug in de bezwaarprocedure.

6. Bevindingen over 2025

In het verslagjaar viel het de commissie op dat bij besluiten over gereserveerde parkeerplaatsen voor elektrische voertuigen niet altijd duidelijk was gewerkt volgens de

geldende beleidsregels. Deze beleidsregels zijn voor het college juridisch bindend. Daarin staat onder meer dat straten met een hoge parkeerdruk bij voorkeur moeten worden ontzien. Toch zag de commissie in meerdere zaken dat laadpalen juist in zulke straten werden geplaatst, zonder dat uit de stukken bleek dat onderzoek was gedaan naar de parkeerdruk.

De commissie zag ook dat bij deze besluiten verschillende documenten werden gebruikt, namelijk de beleidsregels, de beleidsstrategie, de plankaart en de concessievoorwaarden. Voor de commissie was niet altijd duidelijk wat de juridische status van deze documenten was. Ook was niet duidelijk hoe deze stukken zich verhielden tot de beleidsregels. In de praktijk leek het erop dat de beleidsstrategie, de plankaart en de concessievoorwaarden soms werden gebruikt om af te wijken van de beleidsregels. Daardoor was de onderbouwing van besluiten niet altijd helder en consistent.

De commissie heeft begrip voor de noodzaak om een dekkend laadnetwerk te realiseren. Juist daarom vindt zij het belangrijk dat de uitgangspunten die in de praktijk worden gebruikt, duidelijk, actueel en consistent worden vastgelegd in het beleid. Ook moet helder zijn welke status de verschillende beleidsdocumenten hebben bij de besluitvorming. De commissie heeft in dit verband begrepen dat het criterium van parkeerdruk in 2026 uit de beleidsregels zal worden gehaald.

7. Tot slot

De commissie spreekt opnieuw haar grote waardering uit voor de ambtelijke ondersteuning. Het secretariaat zorgt steeds voor een goede voorbereiding van de zittingen en voor een zorgvuldige uitwerking van de adviezen en verslagen.

Ook spreekt de commissie haar waardering uit voor het feit dat de vakafdeling in iedere zaak een heroverwegingsnotitie indient. Dit helpt de commissie om bezwaarschriften goed te behandelen, ook tijdens de hoorzitting. Daarnaast laat de gemeente hiermee zien dat zij serieus kijkt naar wat bezwaarmakers naar voren brengen. Dat kan bijdragen aan meer begrip en draagvlak voor de uiteindelijke beslissing op bezwaar.

Druten, april 2026
Namens de bezwaarschriftencommissie Druten,

secretaris,	voorzitter,
mr. M.M.K. Massop	drs. P.F.A.M. van Diemen

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7826
Extern Zaak ID	Z/26/349805
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	8.b.3
Titel	Jaarverslag Energietransitie Druten 2025 en Uitvoeringsprogramma 2026 - 2027
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Thoonen, R. (Ronald)

Bijlagen
Informatienota Jaarverslag Energietransitie Druten 2025 en Uitvoeringsprogramma 2026 - 2027
Bijlage 1: Jaarverslag Energietransitie Druten 2025
Bijlage 2: Uitvoeringsprogramma Energietransitie Druten 2026-2027
Bijlage 3: Infographic LES Druten-def

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	21 april 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026

Toelichting

In 2025 is de Lokale Energietransitie Druten 2025 - 2030 vastgesteld. Met dit Jaarverslag Energietransitie 2025 en het Uitvoeringsprogramma 2026 - 2027 geven we uitvoering aan het voornemen om de inspanningen en resultaten jaarlijks te monitoren en evalueren en de aanpak bij te sturen.

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Gemeente Druten

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/349805

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarverslag Energietransitie 2025 en Uitvoeringsprogramma 2026 - 2027

Collegedatum: 21 april 2026

Kernboodschap

De gemeente Druten ligt op koers met de energietransitie. Wel is er versnelling nodig met het verduurzamen van woningen. Ook is er meer inzicht nodig in de mogelijke gevolgen van netcongestie. Om inwoners nog meer te ondersteunen en stimuleren bij het verduurzamen van woningen wordt de wijkgerichte aanpak versterkt. Om dit te bemensen wordt de formatie van de WDW uitgebreid.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
15-06-2023	Z/22/092882 Startnotitie Lokale Energiestrategie en Uitvoeringsprogramma
23-08-2023	Z/23/134106 Drie mogelijke routes voor de Lokale Energie Strategie Druten
16-11-2023	Z/23/134106 Routes voor de Lokale Energie Strategie Druten
23-04-2024	Z/24/237867 Besluit overheveling CDOKE-middelen
18-12-2025	Z/25/320235 Vaststelling Lokale Energiestrategie (LES) Druten

Toelichting

In december 2025 is de Lokale Energiestrategie Druten (LES) 2025 - 2030 vastgesteld. Hierbij is ook afgesproken jaarlijks de voortgang te monitoren, evalueren en bijsturen en de gemeenteraad hierover te informeren. In het Jaarverslag Energietransitie Druten 2025 (Bijlage 1) vindt u de uitwerking hiervan.

Ondanks dat de LES pas recentelijk is vastgesteld, vonden we het om verschillende redenen belangrijk nu al verslag te doen van de voortgang:

- In 2025 is al volop gewerkt aan de energietransitie. We monitoren en evalueren in hoeverre dat heeft bijgedragen aan doelbereik, zodat we kunnen bijsturen.
- Eind 2025 zijn nieuwe data over de energietransitie beschikbaar gemaakt. Voor de LES waren data uit 2019 beschikbaar. Nu hebben we ook data uit 2023 kunnen meenemen.

Het Jaarverslag bevat een monitor van de activiteiten en resultaten, een evaluatie en een voorstel tot bijsturing. Om deze overzichtelijker weer te geven, bieden wij u ook een infographic aan (Bijlage 3). De voorgestelde bijsturing wordt uitgewerkt in projecten,

capaciteit en middelen in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026 – 2027 (Bijlage 2).

Uit de evaluatie blijkt dat veel woningen nog niet goed geïsoleerd zijn. Ook worden de SPUK Lokale Aanpak Isolatie en de SPUK Energiearmoede nog onvoldoende benut. Daarom gaan we de wijkgerichte aanpak isolatie versterken.
Daarnaast is er meer inzicht nodig in de mogelijke beperkingen en handelingsperspectieven bij netcongestie.

Gevolgen

Het gewenste effect is dat nog meer inwoners hun woningen verduurzamen. Daardoor worden hun woningen comfortabeler, gebruiken ze minder energie en hebben ze een lagere energierekening. Daarnaast kunnen we beter anticiperen op de gevolgen van netcongestie.

Communicatie

Een samenvatting van het Jaarverslag Energietransitie Druten 2025 zal via de website en de digitale nieuwsbrief worden verspreid.

Uitvoering of Vervolgstappen

De uitvoering van de energietransitie is in volle gang. We gaan de bijsturing verder vormgeven en de wijkaanpak verder versterken. In het tweede kwartaal van 2027 komen we bij u terug met een Jaarverslag 2026 en een Uitvoeringsprogramma 2027 – 2028.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Jaarverslag Energietransitie Druten 2025

April 2026

Samenvatting

De gemeente Druten werkt aan een toekomstbestendige energievoorziening waarin inwoners en bedrijven kunnen rekenen op betaalbare, betrouwbare en schone energie. In 2025 zijn goede stappen gezet richting de doelen voor 2030, maar de rapportage laat ook zien waar versnelling en bijsturing nodig is.

Het totale energieverbruik in Druten daalde tussen 2019 en 2023 met 8%. Vooral in woningen is de vermindering groot. Inwoners gingen – mede door corona en de energiecrisis - bewuster om met energie en verduurzaamden hun woningen. Druten ligt op koers voor de doelstelling van 55% CO2-reductie in 2030.

Tegelijkertijd groeit de vraag naar energie door nieuwbouw, nieuwe voorzieningen en nieuwe bedrijvigheid. De druk op het elektriciteitsnet vormt bovendien een groot risico voor verdere elektrificatie. De waarschuwing van Tennet dat de grenzen van het net voorlopig zijn bereikt, maakt dat ook het kleinverbruik zoals nieuwe woningen of het MKB, te maken kan krijgen met wachttijden. Dit maakt energiebesparing en lokale opwek urgenter dan ooit.

Energiebesparing woningen en aardgasvrij Druten
De energievraag van woningen daalde sterk, maar er zijn nog veel slecht geïsoleerde woningen. Er is een uitgebreid aanbod aan informatie, advies en lokale subsidies, maar dit wordt nog beperkt gebruikt. Om jaarlijks honderden woningen te kunnen verduurzamen, moet het tempo omhoog. Hiervoor is een versterking van de wijkgerichte aanpak en bijbehorende communicatie nodig en de capaciteit om hier uitvoering aan te geven.

Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed
Op bedrijventerrein is een veelbelovend initiatief gestart om netcongestie te omzeilen via cable-pooling. Ook loopt er onderzoek naar biovergisting om de bedrijven van Deest van energie te voorzien. Hier gaan we mee door.
Energieadviezen en stimuleringsleningen voor individuele bedrijven worden nog beperkt gebruikt. Deze willen we evalueren en verbeteren.
De verduurzaming van gemeentelijke gebouwen verloopt goed, maar kan nog structureler worden ondergebracht in het meerjarenonderhoudsplan.
De ambities voor de CO2-prestatieladder zijn fors verhoogd.

Duurzame energieopwek en een gebalanceerd energiesysteem
De visie op wind- en zonne-energie is nog niet vastgesteld. Dit komt mede door onduidelijkheden in de provinciale kaders. Omdat netcongestie steeds nijpender wordt, zijn (alternatieve) ontwikkelingen zoals batterijopslag, biovergisting, en cable pooling essentieel. Hier werken we aan. De visie op wind- en zonne-energie ronden we af als het provinciale kader vaststaat.

Duurzame mobiliteit
Elektrisch vervoer blijft doorgroeien, net als het aantal laadpunten in onze gemeente. We ondersteunen dit met een nieuwe laadvisie. Daarnaast stimuleren we duurzaam vervoer, onder andere door belangrijke fietsverbindingen te onderzoeken en op termijn te versterken.

Participatie en communicatie
De energietransitie kan alleen slagen als alle betrokkenen van gemeente Druten hierin mee kunnen doen. Daarom is het noodzakelijk om inwoners, bedrijven en partners hierbij te blijven betrekken. Dat doen we met participatie en communicatie. Via onder andere sociale media, de gemeentelijke website, de inwonersnieuwsbrief, flyers, bijeenkomsten en aanbelacties. De focus ligt op energiebesparing en we willen dit nog meer gebiedsgericht gaan aanpakken.

Middelen en organisatie
De opgave in de wijken groeit sneller dan de beschikbare capaciteit. Een deel van de rijksmiddelen voor personele capaciteit is nog niet benut. Deze middelen kunnen we daarom inzetten door een projectteam op te zetten dat inwoners actief ondersteunt bij woningisolatie en op termijn ook de warmtetransitie. Dit helpt ook om de beschikbare isolatiesubsidies bij onze inwoners te laten landen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 4
1. Inleiding 5
2. Ontwikkeling energieverbruik en -opwek 7
3. Energiebesparing Woningen en Aardgasvrij Druten 9
Inspanningen & Resultaten 2025 12
Bijsturing 2026 – 2027 15
4. Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed 16
Inspanningen en resultaten 2025 17
Bijsturing 2026 - 2027 18
5. Duurzame energieopwek en een gebalanceerd energiesysteem 19
Inspanningen en resultaten 2025 20
Bijsturing 2026 – 2027 21
6. Duurzame mobiliteit 23
Inspanningen en resultaten 2025 24
Bijsturing 2026 – 2027 25
7. Participatie en communicatie 26
Inspanningen en resultaten 2025 27
Bijsturing 2026 – 2027 28
8. Capaciteit en middelen 29
Capaciteit 29
Bijsturing 2026 – 2027 31

1. Inleiding

In Druten werken we aan een duurzame toekomst. We willen dat er ook op de lange termijn betaalbare, betrouwbare en schone energie beschikbaar is voor onze inwoners en bedrijven. We willen klimaatverandering tegengaan. Daarom werken we aan de energietransitie.

De Lokale Energiestrategie (LES) Druten 2025 – 2030 omschrijft hoe we onze doelen voor 2030 willen bereiken. Dat doen we door minder energie te gebruiken, meer schone energie op te wekken en vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen.

In deze rapportage lichten we de voortgang in 2025 toe. We omschrijven waar we staan ten opzichte van onze doelstellingen voor 2030, wat onze inspanningen waren en welke resultaten dit opleverde. Ook geven we aan waar we op koers liggen en waar bijsturing nodig is in 2026 en verder.

Energieprijzen en netcongestie
Bij de bijsturing houden we rekening met recente ontwikkelingen. De huidige oorlog in het Midden-Oosten toont – na de energiecrisis in 2021 – opnieuw aan dat de energierekening van onze inwoners en bedrijven sterk afhankelijk is van ontwikkelingen in het buitenland. Daarnaast heeft TenneT in februari 2026 een waarschuwing afgegeven dat de grenzen van het elektriciteitsnet in Flevoland, Gelderland en Utrecht zijn bereikt. Als het niet lukt om forse maatregelen te nemen, komt ook kleinverbruik, zoals nieuwbouw en nieuwe aansluitingen voor het midden- en kleinbedrijf, op een wachtlijst. Ook is er provinciale regelgeving voor netbewuste nieuwbouw op komst. Deze ontwikkelingen benadrukken het belang van het terugdringen van de energievraag en het lokaal opwekken en benutten van energie.

Trends opwek en energieverbruik
In hoofdstuk 2 omschrijven we hoe het nu staat met het energieverbruik en de opwek. We kijken naar de gemeente in zijn geheel en de verschillen per sector. Voor de LES zijn onze plannen doorgerekend met het Energie Transitie Model (ETM). Er waren toen data beschikbaar tot en met 2019. Inmiddels zijn er ook cijfers van 2023 beschikbaar. Deze cijfers en de inzichten die ze opleveren schetsen we in hoofdstuk 2.

Voortgang per spoor
In de LES hebben we de energietransitie opgedeeld in verschillende sporen. Bij de sporen ‘Energiebesparing Woningen en Aardgasvrij Druten', ‘Verduurzaming maatschappelijk vastgoed’ en ‘Duurzame mobiliteit’ staat het terugbrengen van de energievraag centraal. Bij ‘Duurzame energieopwek en een gebalanceerd energiesysteem’ gaat het erom duurzame energie op te wekken, maar ook te zorgen dat die benut kan worden waar deze nodig is. Communicatie en participatie is cruciaal om op de verschillende sporen voortgang te kunnen boeken en inwoners en bedrijven mee

te kunnen nemen. De sporen kennen onderlinge verbanden en afhankelijkheden. Een paar voorbeelden:

- Kunnen we een warmtenet realiseren, wat een relatief efficiënte methode is om woningen te verwarmen, dan is er minder opwek en minder verzwaring van het elektriciteitsnet nodig.
- Kunnen we lokaal groen gas produceren, dan zijn we minder afhankelijk van andere soorten opwek.
- Kunnen bedrijven energie besparen of onderling te delen, dan dragen ze bij aan een robuust energiesysteem.

De voortgang per onderdeel omschrijven we in de hoofdstukken 3 t/m 6. Het laatste hoofdstuk gaat over de capaciteit en de middelen.

2. Ontwikkeling energieverbruik en -opwek

De landelijke doelstelling en die van onze gemeente is om in 2030 55% reductie van de CO_2-uitstoot te realiseren en opzichte van 1990. We liggen op koers om deze doelstelling in Druten te realiseren. Met name in de gebouwde omgeving zien we in 2023 een flinke afname van het energieverbruik ten opzichte van 2019. De dip in het energieverbruik rond de energiecrisis en rond corona heeft dus een blijvend effect en geeft ons een zetje mee. Tegelijkertijd zien we dat er nog veel moet gebeuren om woningen en bedrijven verder te verduurzamen en om het energiesysteem in balans te brengen.

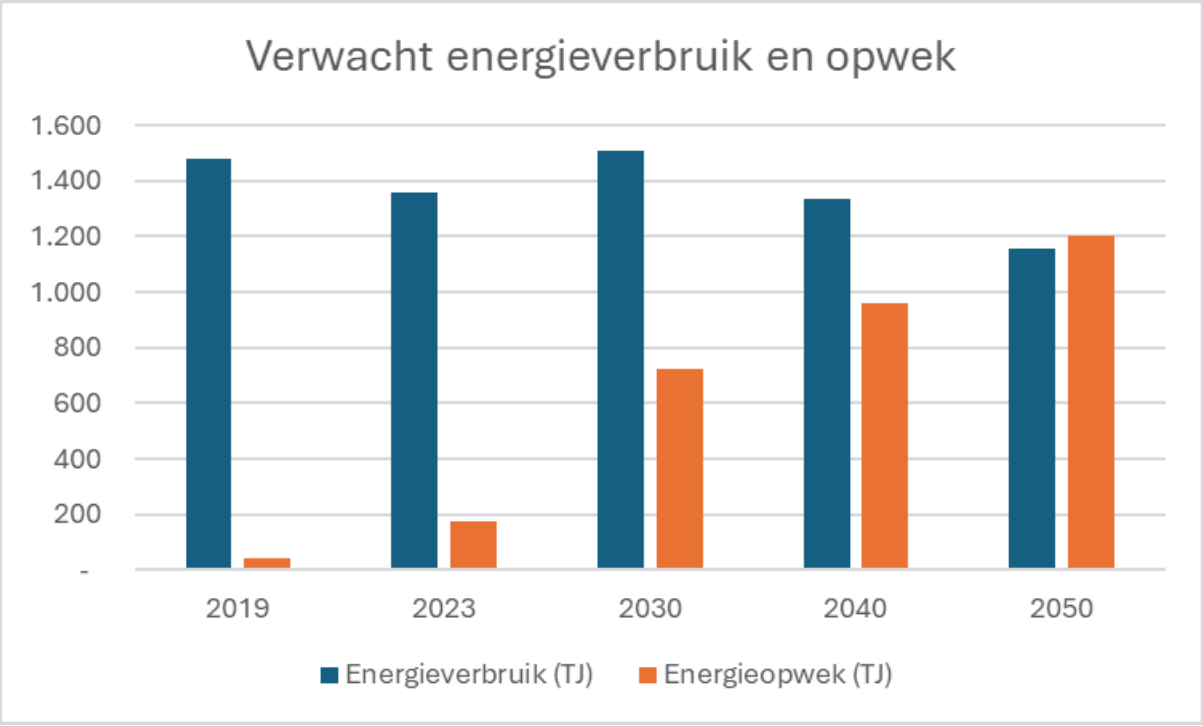

In bovenstaande grafiek zie je voor 2019 en 2023 het daadwerkelijke energieverbruik en de daadwerkelijke opwek volgens de regionale klimaatmonitor[1]. De prognoses voor 2030 en 2050 zijn gemaakt met behulp van het Energietransitie Model. Het energieverbruik is al met 8% verlaagd tussen 2019 en 2023. Dit brengt de doelstelling voor 2030 verder binnen bereik. Het energieverbruik lag in 2019 en 2023 zelfs lager dan onze doelstelling voor 2030. We verwachten echter wel nog een groei in onze gemeente richting 2030. Er komen namelijk nog circa 650 nieuwe woningen en bijbehorende voorzieningen en vervoersbewegingen bij. We moeten dus nog wel energiezuiniger worden om de doelen voor 2030 te halen.

In 2019 bezat Druten nog geen grootschalige opwek. In 2021 is het drijvende zonnepark Uivermeertjes operationeel geworden. Deze voegt ongeveer 95 TJ toe aan de jaarlijkse duurzame energieproductie in Druten. In de periode tussen 2019 en 2023 zijn ook het

[1] Regionale Klimaatmonitor, DASHBOARD - Energieverbruik - Druten, raadpleging 11 februari 2026.

aantal huishoudens met zonnepanelen op het dak verdrievoudigd. Dit zien we samen terug in de grafiek bij het jaartal 2023.

Onderstaande diagram toont de verdeling van de energievraag per sector in 2023. Het energieverbruik van de gebouwde omgeving (woningen en utiliteit) is met 538 TJ het grootst. Hier plegen we ook de meeste inzet, omdat we hier als gemeente een regiefunctie hebben en veel inwoners extra ondersteuning nodig hebben. Verkeer en vervoer volgt met 482 TJ. Hier is onze invloed als gemeente beperkt, omdat elektrificatie hiervan met name afhankelijk is van ontwikkelingen buiten onze gemeente. Bovendien wordt hier ook verkeer over de rijkswegen en de Waal meegeteld. De industrie volgt op een derde plek met 315 TJ. Ook is hier is onze invloed aanzienlijk kleiner dan in de gebouwde omgeving, maar we stimuleren en helpen bedrijven te verduurzamen waar dat bij ons beleid en bevoegdheden past.

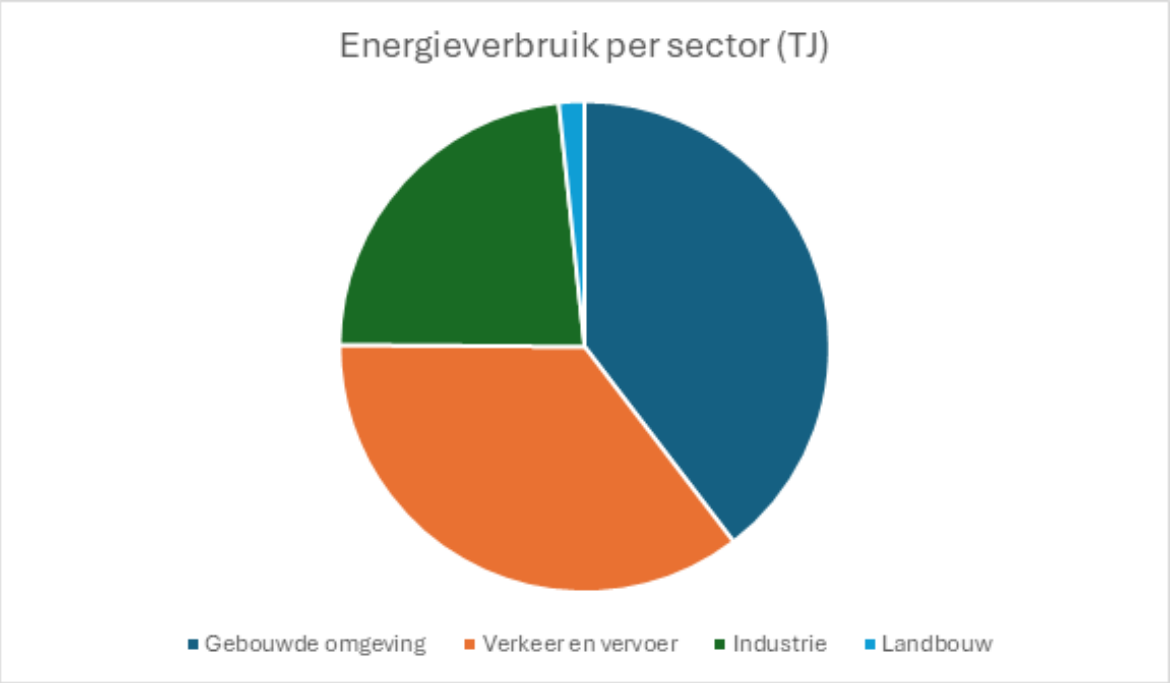

3. Energiebesparing Woningen en Aardgasvrij Druten

We willen dat onze inwoners in goed geïsoleerde, aardgasvrije, comfortabele woningen wonen, met een betaalbare energierekening. Dit doen we door inwoners te stimuleren isolatiemaatregelen te nemen en het aantal aardgasvrije woningen te vergroten door de regie te nemen op de warmtetransitie.

Isolatie

We zien dat de energievraag van woningen flink is afgenomen in de periode 2019 - 2023. Inwoners nemen maatregelen, schaffen warmtepompen of airco's aan en zetten de thermostaat een graadje lager. Tegelijkertijd zien we dat zo'n 5.575 van de 8.500 woningen[2] in 2024 nog geen goed energielabel hebben. We hebben een breed aanbod aan informatie en advies ontwikkeld, maar zien dat lokale isolatiesubsidies nog onvoldoende worden benut.

Warmtenet vordert

De plannen voor het warmtenet zijn weer in een volgende fase. Het warmteprogramma in wording is nodig om meer inzicht te krijgen in de warmteoplossing per buurt of wijk en de benodigde maatregelen per woning. Netcongestie is een belangrijke factor bij het

[2] Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), *EP-online energielabeldatabase*, via Klimaatmonitor, peildatum 2024.

bepalen van welke warmteoplossing de voorkeur heeft én zorgt mogelijk voor vertraging bij nieuwbouw.

De tabel op de volgende pagina geeft weer waar we staan ten opzichte van de doelen die we onszelf hebben gesteld in de LES. De linkerkolom geeft de doelen weer. De rechterkolom de voortgang in 2025. Soms zijn er geen cijfers voor 2025 beschikbaar, dan geven we de meest recente cijfers. De kleur geeft de voortgang aan: 'groen' is op schema, 'geel' iets vertraagd, 'oranje' versnelling nodig. De grafieken die volgen bieden nog een extra toelichting.

Doelstelling 2030	Doelbereik 2025
In 2030 is het energieverbruik van woningen met 5% afgenomen t.o.v. 2019 door isolatiemaatregelen.	Het energieverbruik van woningen was in 2024 364 TJ. Dat is een reductie van 19%.[3]
	In 2024 hadden 3.175 woningen energielabel B of hoger. Dat is 36 procent van de totale woningvoorraad.[4]
In 2030 worden 1100 woningen elektrisch verwarmd (waarvan 650 nieuwbouw).	Het aantal woningen met elektrische verwarming als hoofdverwarming was op 1 januari 2024 365. Dat is 4,3 %.[5]
In 2030 zijn 650 woningen aangesloten op een warmtenet.	Het onderzoek en de samenwerking voor het warmtenet verloopt goed. We beogen een conditioneel investeringsbesluit eind 2026 voor te leggen aan de gemeenteraad.

[3] Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), *Energieverbruik particuliere woningen (aardgas en elektriciteit)*, via Klimaatmonitor, peildatum 2024.
[4] Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), *EP-online energielabeldatabase*, via Klimaatmonitor, peildatum 2024.
[5] Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), *Hoofdverwarmingsinstallaties woningen*, via Klimaatmonitor, peildatum 2024.

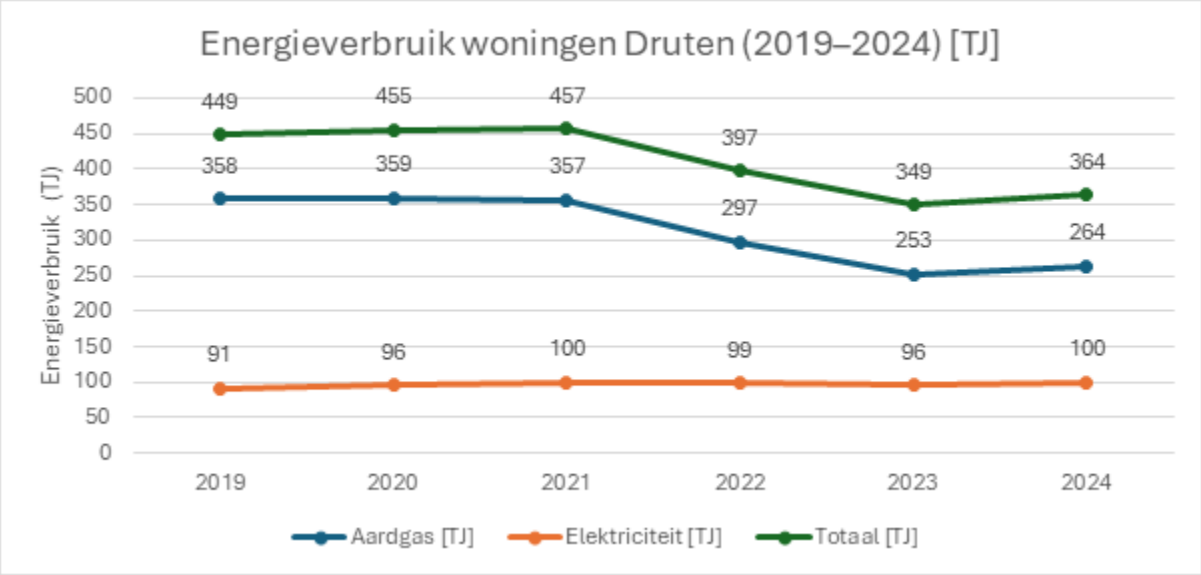

Daling energieverbruik

Het totale energieverbruik van woningen in Druten is in de periode 2019–2024 gedaald met 19%, van 449 TJ naar 364 TJ. Dit komt door een daling van het aardgasverbruik. Het elektriciteitsverbruik is iet toegenomen, van 91 TJ naar 101 TJ.

De grootste daling vond plaats tussen 2021 en 2022. Deze ontwikkeling hangt samen met de energiecrisis en de sterk gestegen gasprijzen. Huishoudens verminderden hun energiegebruik. Dit deden ze door de verwarming lager te zetten en isolatiemaatregelen te nemen. Ook is er een (beperkte) verschuiving richting elektrisch verwarmen.

In 2024 nam het energieverbruik weer licht toe. Dit kan betekenen dat – toen de energieprijzen weer stabiliseerden – mensen hun stookgedrag weer aanpasten.

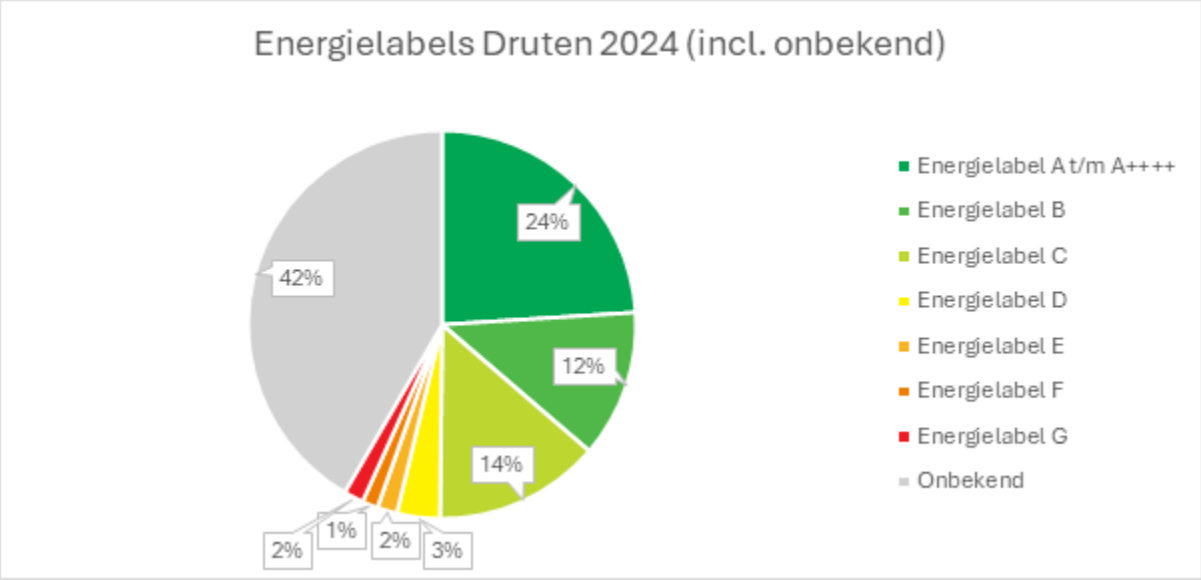

Energielabels

Bovenstaande tabel toont de verdeling van energielabels in de gemeente Druten. Een energielabel geeft informatie over de isolatie van de verschillende bouwdelen en de aanwezigheid van zonnepanelen en/of een warmtepomp. Een goed geïsoleerde woning heeft minimaal energielabel B. In 2024 had 36 procent van de woningen energielabel B of hoger. Voor de zekerheid gaan we ervanuit dat de huizen zonder energielabel nog beperkt geïsoleerd zijn. Als woningeigenaren namelijk wel isolatiemaatregelen nemen, is dat vaak aanleiding om een energielabel aan te vragen. Dit leidt tot de voorzichtige conclusie dat zo'n 3.175 woningen goed geïsoleerd zijn en 5.575 nog niet. Dat betekent dat er jaarlijks ten minste 200 tot 300 woningen geïsoleerd moeten worden richting 2030 en verder naar 2050. Op basis van de subsidies die dit jaar verstrekt zijn, schatten we in dat het tempo nu enkele tientallen woningen per jaar is.

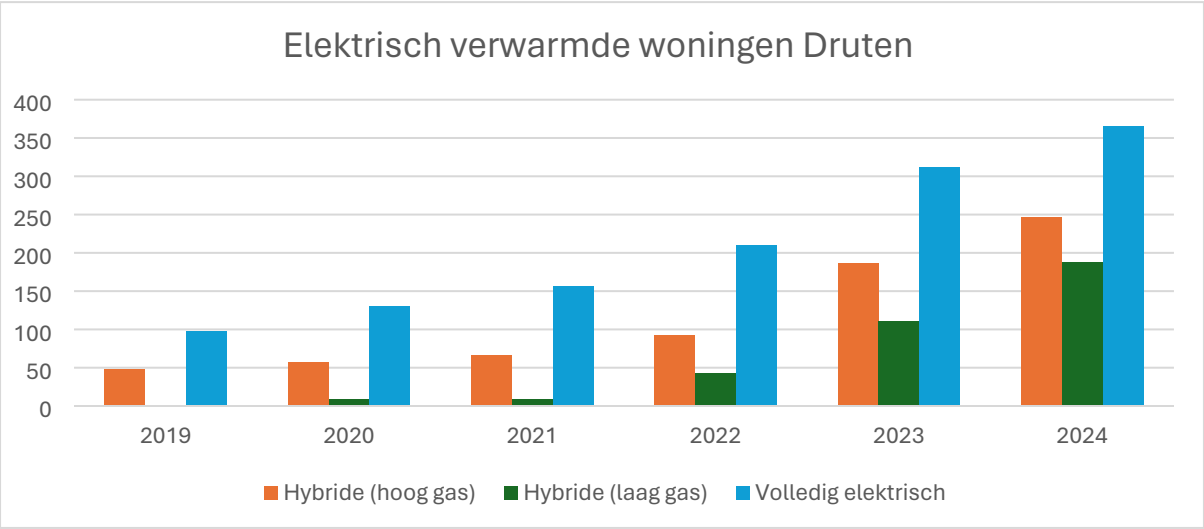

Bovenstaande grafiek geeft weer dat in 2024 365 woningen volledig elektrische verwarmd worden. In 2030 willen we 1100 woningen elektrisch verwarmd hebben, waarvan 650 nieuwbouw (nog te bouwen). Dat betekent dat we richting 2030 nog zo'n 100 bestaande woningen te gaan hebben. Uit bovenstaande tabel blijkt dat er jaarlijks zo'n 50 tot 100 volledig elektrisch verwarmde woningen bij komen. Op dit onderdeel liggen we dus goed op koers. Ook zien we dat het aantal hybride warmtepompen toeneemt, een postieve ontwikkeling, omdat dat ook veel bijdraagt aan de reductie van CO_2-emissies. Hybride 'hoog gas' betekent dat gas de meeste warmte levert in huis. Hierbij is de CO_2-reductie beperkter. Bij hybride warmtepompen 'laag gas' levert de warmtepomp de meeste warmte en is de CO_2-reductie aanzienlijk.

Inspanningen & Resultaten 2025

- 75 woningeigenaren ontvingen een isolatieadvies. Eind 2024 moest het adviesbureau dat we hiervoor hadden aangesteld de opdracht onverhoopt staken. Na een nieuwe aanbesteding kon adviesbureau Groene Groei najaar 2025 van start.

- We verleenden 18 isolatiesubsidies aan woningeigenaren. Er zijn nog voor ruim 750 huishoudens subsidies beschikbaar.
- We ontzorgen onze inwoners met het energieloket, energiecoaches en energieadviezen aan huis en isolatiesubsidies. Ook is de campagne ‘Pak jouw Moment’ gestart (zie ook hoofdstuk 7. Participatie en Communicatie).
- We ontwikkelden een speciale regeling voor inwoners met een smalle beurs. Zij ontvangen isolatieadvies en komen in aanmerking voor een hogere subsidie. Hiervoor meldden zich in 2025 10 huishoudens. Er zijn voor ongeveer 70 huishoudens subsidies beschikbaar.
- Voor VVE's organiseerden een informatiebijeenkomst. VVE Klepperheide maakte gebruik van procesbegeleiding en hulp bij de aanvraag van de duurzaamheidslening voor VVE's, die is toegekend.
- Voor monumenteigenaren ontwikkelden we ook een speciale subsidieregeling.
- 21 inwoners bezochten het energieloket voor advies.
- De energiecoaches van Energiecoöperatie Leur hielpen 64 inwoners. De inwoners beoordeelden deze bezoeken met een 8,4.
- Om diervriendelijk te kunnen isoleren, is het nodig een soortenmanagementplan op te stellen. Zo kunnen we goed rekening houden met de leefgebieden van onder andere vleermuizen en mussen. We hebben verschillende onderzoeksmethoden verkend in samenwerking met andere gemeentes in de regio. Daarnaast hebben we 10 vleermuiskasten geplaatst in onze gemeente om vleermuizen van alternatieve verblijfplaatsen te voorzien.
- Om inzichtelijk te krijgen in welke wijk welke warmteoplossing de voorkeur heeft, werken we aan een warmteprogramma. In 2025 zijn de voorbereidingen hiervoor gestart.
- Het onderzoek naar de realisatie een warmtenet is een stap verder gebracht. In april 2025 is een Samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen gemeente, woningcorportatie Woonwaarts, Waterschap Rivierenland en het Gelders Warmtebedrijf (GWB), met als doel een warmtenet te realiseren, passend binnen de gestelde voorwaarden en condities. Gezamenlijk hebben de partijen gewerkt aan een verdere uitwerking van het ontwerp met bijbehorende investeringsraming. Op basis hiervan is de businesscase herijkt. Parallel is er actiever gewerkt op het gebied van communicatie en participatie.
  Naast een projectwebsite op Open Stad, is er een nieuwsbrief waar bewoners zich voor kunnen aanmelden. Voor de zomer van 2025 hebben we een aanbel-actie georganiseerd om met bewoners in gesprek te gaan over verduurzaming van hun woning en om inzicht te krijgen over hun ideeën over het warmtenet. Woonwaarts op haar beurt heeft een enquête gehouden onder haar huurders. Het beeld dat hieruit is ontstaan is dat ongeveer 75% van de bewoners een neutrale tot positieve houding heeft ten aanzien van het warmtenet(bedrijf), maar de meeste geven aan vooral meer informatie nodig te hebben voordat ze

echt een standpunt kunnen innemen. De resterende 25% is wat negatiever, sommigen ronduit negatief, maar ook hiervoor geldt dat de meesten op zoek zijn naar meer informatie.
Eind oktober 2025 is een bewonersavond georganiseerd om ideeën, vragen en zorgen te delen. Er waren circa 25 bewoners aanwezig. Het merendeel waren particuliere woningbezitters aangevuld met een paar huurders van Woonwaarts. Een voorzichtige conclusie is dat bewoners over het algemeen een open en niet bevooroordeelde opinie hebben over het warmtenet. Het merendeel geeft aan dat de kosten bepalend zijn voor hun besluit om wel of niet aan te sluiten. Daarnaast geven bewoners aan waarde te hechten aan technische en organisatorische betrouwbaarheid. Duidelijke, eerlijke en open communicatie naar de bewoners over het project wordt aangegeven als een sleutelbegrip.
Ook is een begin gemaakt met het uitwerken van het organisatiemodel voor het benodigde warmtebedrijf. Voor de zomer van 2026 beslist het college over het al dan niet aanbieden van een conditioneel investeringsbesluit aan de raad.

Foto: ondertekening samenwerkingsovereenkomst warmtenet Druten, april 2025

Bijsturing 2026 – 2027

Om alle woningen te kunnen verduurzamen is een versnelling nodig van tientallen naar minstens 200 tot 300 woningen per jaar. Speciale aandacht gaat uit naar huishoudens met energiearmoede. Hoewel onze invloed op woningisolatie beperkt is – woningeigenaren beslissen hier zelf over – zien we verschillende mogelijkheden om onze aanpak te verbeteren en intensiveren. We gaan de communicatie over de isolatieaanpak versterken, zodat inwoners het aanbod beter weten te vinden. Daarnaast ontwikkelen we een gebiedsgerichte aanpak, waarbij we per wijk of buurt de verduurzaming van woningen aanjagen. Hierbij zoeken we samenhang met andere thema's die spelen in een wijk, haken we lokale netwerken aan en werken we doelgroepgericht.

Het warmteprogramma biedt het bredere perspectief en de context om weloverwogen besluiten te kunnen nemen over de voorkeurswarmteoplossing en planning per wijk. Hier geven we dus prioriteit aan én we richten de participatie in. Daarnaast werken we door richting een conditioneel investeringsbesluit voor het warmtenet. Nu we voor de warmtetransitie steeds meer van beleid naar uitvoering bewegen, is het nodig extra capaciteit vrij te maken voor het meenemen en ondersteunen van inwoners.

We brengen daarnaast in kaart wat een mogelijke wachtlijst voor kleinverbruikers betekent voor woningbouw in onze gemeente en wat ervoor nodig is om netbewust bouwen tot realisatie te brengen.

4. Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed

Energiezekerheid is een belangrijke voorwaarde voor de toekomst van bedrijven. Daarom stimuleren en helpen we ze de energievraag te verminderen. Ook faciliteren we onderlinge samenwerking waar dat helpt energievraag en –aanbod beter op elkaar af te stemmen. Daarnaast richt dit spoor zich op het terugdringen van het energieverbruik van de gemeentelijke organisatie.

Samenwerking

Op bedrijventerrein Westerhout-Zuid loopt een veelbelovend initiatief tot samenwerking om netcongestie te omzeilen. Dit ondersteunen we als gemeente. Ook gaan we actief op zoek naar alternatieve energiebronnen, zoals biovergisting. Tegelijkertijd zien we dat van het energieadvies en de stimuleringslening beperkt gebruik wordt gemaakt. De verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed verloopt zo goed dat we onze ambities voor de CO2-prestatieladder hebben verhoogd.

Doelstellingen 2030	Doelbereik 2025
Het energieverbruik van bestaande bedrijven is verlaagd.	Het geschatte energieverbruik van bedrijven in Druten was in 2025 315 TJ. Dat is 19% meer dan in 2023.[6] De verdere uitbreiding van Westerhout Zuid na 2019 droeg hier aan bij.
Alle kantoorpanden hebben minimaal energielabel-C	Eind 2025 had 73% van de kantoorpanden label C of beter.[7]
Voor bedrijventerreinen zijn de mogelijkheden op het gebied van samenwerking in de energietransitie verkend en waar kansrijk gerealiseerd.	Zowel op Westerhout-Zuid als voor bedrijventerrein Deest zijn stappen gezet om samen de energievoorziening te verduurzamen.
In 2027 stoot de gemeentelijke organisatie 14% minder CO2 uit dan in 2022.	In 2025 stootte de gemeentelijke organisatie volgens voorlopige cijfers 22% minder CO2 uit dan in 2022. Daarmee is de doelstelling ruimschoots behaald. We hebben daarom de ambitie verhoogd naar een CO2-reductie van 44% in 2027.
In 2027 verbruikt de gemeentelijke organisatie 4% minder energie dan in 2022.	In 2025 verbruikte de gemeentelijke organisatie volgens voorlopige cijfers 8% minder energie dan in 2022. Daarmee is de doelstelling ruimschoots behaald.

[6] Bron: regionale klimaatmonitor, raadpleging 11 februari 2026.
[7] Bron: RVO desk Label C, stand van zaken per 1-1-2026

	Daarom hebben we onze ambitie verhoogd naar een energiebesparing van 17% in 2027.

Foto: zonnepanelen op het dak van gemeentehuis Druten, Henk Hulshof fotografie.

Inspanningen en resultaten 2025

- Op Westerhout-Zuid heeft een haalbaarheidsonderzoek naar energiedelen plaatsgevonden. Omdat delen contractueel en technisch niet mogelijk bleek, zijn de ondernemers overgestapt naar concept cable-pooling. Zo kunnen ze met de grote stroomaansluiting van 1 bedrijf een elektrisch laadplein op het bedrijventerrein realiseren. De gemeente faciliteert waar nodig en mogelijk.
- Er is onderzocht of het mogelijk om mest van lokale boeren te vergisten tot biogas. Dit biogas zou dan de bedrijven bij Deest of woningen van energie kunnen voorzien. De eerste resultaten zijn positief.
- Het Regionaal Energie Expertisecentrum voerde adviesgesprekken met 2 Drutense ondernemers en voerde 1 energiescan uit.
- De stimuleringsregeling verduurzaming Zakelijk werd niet benut.
- We informeerden de eigenaren van kantoorpanden over de Label-C verplichting en bereidden controles voor.

- De omgevingsdienst heeft 10 bedrijven gecontroleerd op de verplichte energiebesparende maatregelen die ze moeten treffen.
- Met de CO_2-prestatieladder hebben we weer meer inzicht gekregen in kansen om de uitstoot van onze organisatie te verminderen. Dankzij de inkoop van groen gas en 100% hernieuwbare elektriciteit en dankzij verduurzaming van ons eigen vastgoed, konden we onze ambities verhogen van 14% naar 44% CO_2-reductie in 2027 ten opzichte van 2022. Daarnaast hebben we onze ambities om energie te besparen ook verhoogd. In 2027 willen we ons energieverbruik nu niet met 4% maar met 17% verminderen ten opzichte van 2022.
- De verdere verduurzaming van ons vastgoed willen we opnemen in ons meerjarenonderhoudsplan. Hierover informeren we de raad later in 2026.
- In 2025 is de verduurzaming van Dorpshuis de Lier afgerond met bijdrage van de gemeente.

Bijsturing 2026 - 2027

We gaan door met het ondersteunen van initiatieven zoals op Westerhout Zuid, het onderzoek naar biovergisting, het controleren op de label-C-verplichting en de Lijst Energiebesparende Maatregelen (EML). We werken met de Omgevingsdienst Groene Metropoolregio aan meer inzicht in de resultaten van de EML-controles en mogelijke bijsturing. Van instrumenten als energieadviezen, energieloket en de stimuleringslening evalueren we hoe we deze beter kunnen inzetten en passen ze waar nodig aan.

Netcongestie raakt steeds meer bedrijven. Zeker als er een aansluitstop komt voor kleinverbruik die het MKB kan raken. We zorgen dat we voorbereid zijn om bedrijven de juiste informatie te kunnen bieden.

Hoewel we al goed op weg zijn met de verduurzaming van ons eigen vastgoed, gaan we dit nog structureler aanpakken en onderbouwen door het op te nemen in ons meerjarenonderhoudsplan. Daarnaast gaan we beleid ontwikkelen voor de ondersteuning van sportclubs bij verduurzaming.

5. Duurzame energieopwek en een gebalanceerd energiesysteem

Hoe meer energie we lokaal opwekken, hoe minder afhankelijk onze inwoners en bedrijven zijn van externe bronnen en netcongestie. We werken daarom aan de opwek van meer duurzame energie, van verschillende bronnen. Daarnaast richten we ons erop lokaal opgewekte energie meer lokaal te benutten.

Vertraging visie
De vaststelling van de visie op wind- en zonne-energie heeft vertraging opgelopen. Ondertussen richten we ons ook op alternatieve technieken, zoals opslag en biovergisting.

Doelstellingen 2030	Doelbereik
Er is een visie op wind- en zonne-energie	Er is nog geen visie op wind – en zonne-energie vastgesteld.
We hebben inzichtelijk wat de mogelijkheden zijn in onze gemeente om duurzame energie lokaal te benutten.	We maken het mogelijk meer batterijopslag te realiseren.
	Er nog meer inzicht nodig in de mogelijkheden lokale energie lokaal te benutten.
We stimuleren de aanleg van meer zonnepanelen op daken met als doel 107 TJ opwek.	Tussen 2019 en 2023 is de totale opwek van zonnepanelen op daken van 17 TJ naar 52 TJ gegroeid. Hiermee liggen we op koers voor 106 TJ opwek in 2030. Zie ook de grafiek op de volgende pagina. Deze grafiek bevat actuele data tot en met 2023. Hierdoor zit de 210 TJ aan opwek die zonnepark Larendeel en Zevent vanaf 2025 toevoegen enkel nog in de prognose verwerkt.

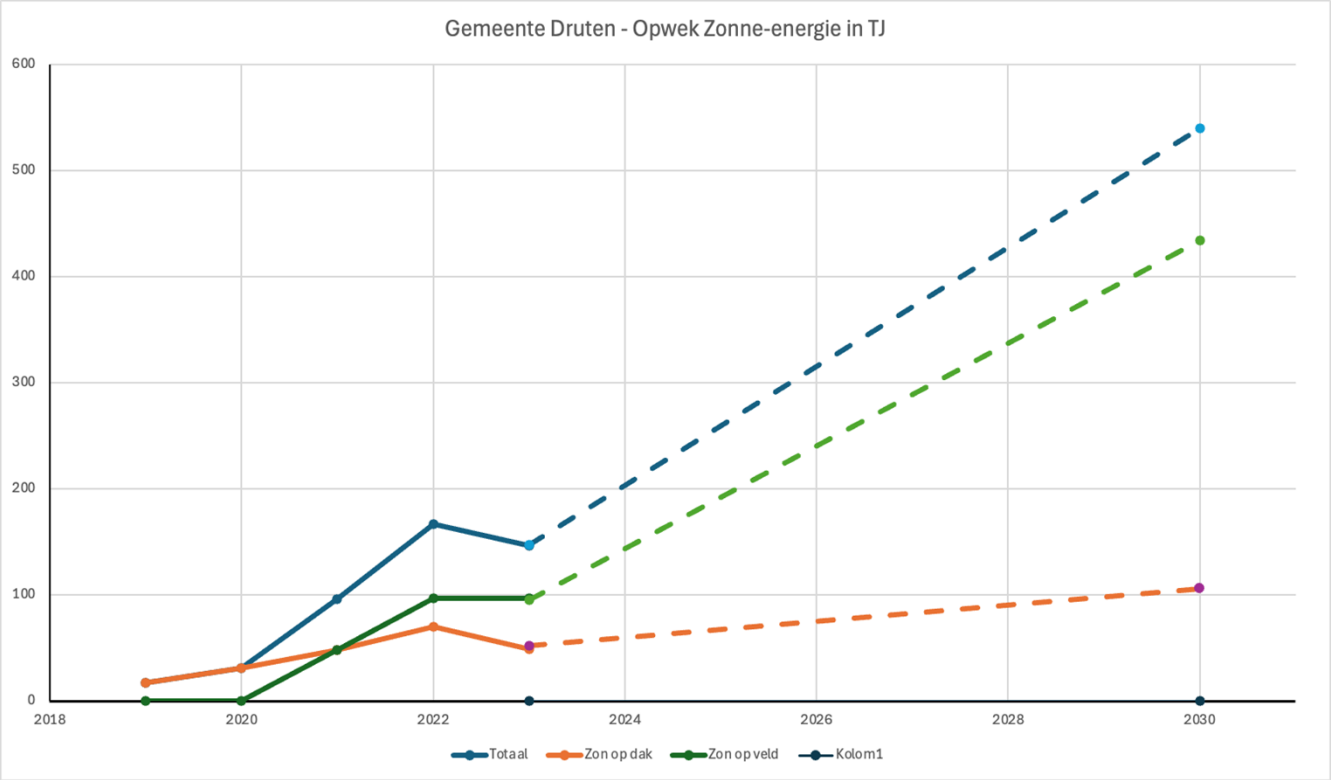

Inspanningen en resultaten 2025

- Er is gewerkt aan een visie op wind en zonne-energie. De visie op zonne- en windenergie is na het aanbieden aan de gemeenteraad op advies van het college teruggelegd bij het college. Dit advies kwam onder andere voort uit onduidelijkheden over provinciaal beleid.
- Er is een verkenning uitgevoerd naar de productie van biogas uit lokale mest, zie het hoofdstuk over verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed, zie hoofdstuk 4.
- Enkele initiatiefnemers hebben plannen om in Druten grootschalige batterijen te plaatsen. Wij hebben ons samen met andere gemeenten verdiept in wat dit kan betekenen voor het elektriciteitsnet en onze gemeente. Ook hebben we hier een aantal gesprekken met TenneT over gevoerd. (Op basis van de opgedane inzichten hebben we een van deze initiatieven begin 2026 aan het college voorgelegd, waarop positief is besloten.)
- Op initiatief van de Groene Metropoolregio is er een pilot Netbewust Bouwen gestart voor de wijk Scharenburg. Dit biedt meer inzicht in de mogelijkheden om netbewust bouwen toe te passen.
- Begin 2025 heeft het omgevingsfonds voor zonnepark Uivermeertjes dat beheerd wordt door Stichting Bewust Deest een aanvullende bijdrage van €85.000 ontvangen van GroenLeven. Daarnaast is in 2025 een verkenning gestart naar één omgevingsfonds voor de overige zonneparken in Druten. Deze verkenning loopt nog.

- Vanaf begin 2026 staan we zonneparken toe co-located batterijen te plaatsen. Hierdoor kunnen ze meer elektriciteit opwekken en deze beter verspreiden over het net.
- Zonnepark Larendeel & Zonnepark Zevent zijn operationeel en wekken per jaar gezamenlijk ongeveer 210 TJ aan duurzame stroom op. Deze stroom is goed voor het gemiddelde jaarverbruik van 25.000 elektrische auto's of 20.000 huishoudens.
- Er is gewerkt aan de RES 2.0. (Deze is begin 2026 vastgesteld.)

Foto: zonnepark op de Uivermeertjes, Henk Hulshof fotografie

Bijsturing 2026 – 2027

De visie op wind- en zonne-energie gaan we actualiseren en opnieuw aanbieden aan de raad. Zodra de provinciale omgevingsverordening is vastgesteld, zal het college opnieuw met de raad in gesprek gaan over de uitgangspunten voor de visie, op basis van de dan geldende situatie.

De situatie op het elektriciteitsnet onderstreept het belang van een robuust energiesysteem en netbewust bouwen. We werken mee aan een pilot netbewust bouwen en onderzoeken hoe we netbewust bouwen verder kunnen verankeren in RO beleid. Daarnaast gaan we werken aan meer inzicht in de maatschappelijke impact van

netcongestie om van daaruit waar nodig projecten te ontwikkelen, bijvoorbeeld om lokaal opgewekte energie meer lokaal te kunnen benutten.

6. Duurzame mobiliteit

De doelstelling van dit spoor is om de overstap op elektrisch vervoer te faciliteren en duurzame vervoersbewegingen (lopen, fietsen, OV en deelmobiliteit) te stimuleren.

Nieuwe laadvisie
Het afgelopen jaar hebben we een nieuwe laadvisie en plaatsingsbeleid voor laadpalen opgesteld, die in 2026 worden vastgesteld. We zien dat het aantal laadunten het afgelopen jaar flink is gegroeid en er een inhaalslag is gemaakt. We blijven de vraag naar laadpalen en het aanbod ervan monitoren.

Monitoring in ontwikkeling
Voor de ontwikkeling van het autovervoer en duurzaam vervoer hebben we een monitoringsplan opgezet. Dit hangt nauw samen met het vernieuwen van ons mobiliteitsplan, waar we komend jaar mee aan de slag gaan. In het bijgewerkte mobiliteitsplan verduidelijken we onze doelstellingen en maken ze meetbaar om effectief te kunnen sturen en evalueren. Vervolgens vertalen we de doelstellingen naar een logische verzameling acties en maatregelen.

Onderstaande tabel geeft de voortgang weer. Omdat de monitoring nog in ontwikkeling is, kunnen we nog niet voor alle doelstellingen aangeven wat het doelbereik is. Dan kleurt de cel lichtblauw.

Doelstelling 2030	Doelbereik
Er is jaarlijks een afname van 0,3% in autovervoer.	De afname in autovervoer meten we aan de hand van het autoverkeer op de Van Heemstraweg en de Scharenburg. In 2025 hebben we een nulmeting gehouden op deze wegen.
Toename in duurzaam vervoer (fiets, ov en deelmobiliteit) t.o.v. toename inwonersaantallen.	De toename van duurzaam vervoer bepalen we door de hoeveelheid fietsers op de belangrijkste fietsverbindingen te meten. De afgelopen 2 jaar hebben we op veel van deze fietsverbindingen al 0-metingen gehouden. Sommige routes volgen later dit jaar. Ook monitoren we jaarlijks het aantal instappers bij belangrijke OV-haltes. We hebben nog geen deelmobiliteit in Druten. Zodra dat er wél is, monitoren we ook het gebruik hiervan.
Er zijn 483 publieke laadpunten en 4 snellaadpunten	Eind 2025 waren er 165 publieke laadpunten en nul snellaadpunten. Het aantal publieke laadpunten loopt nog achter op het (verwachte) aantal benodigde laadpalen, maar in 2025

	hebben we een flinke inhaalslag gemaakt.

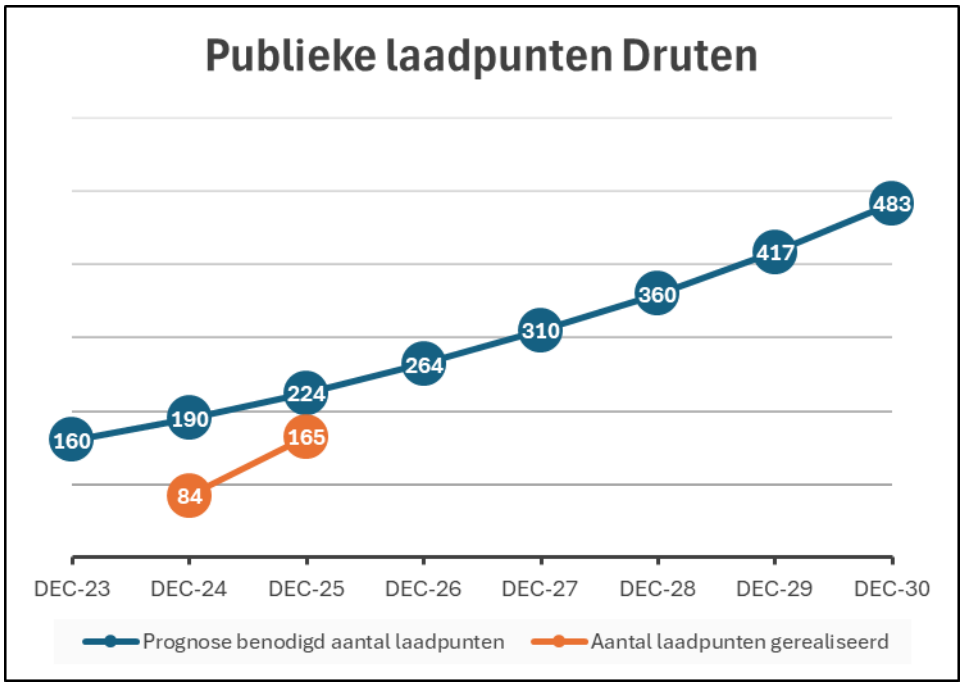

Het aantal benodigde en gerealiseerde laadpunten tot 2030[8]

Inspanningen en resultaten 2025

- We hebben een nieuwe laadvisie en plaatsingsbeleid voor laadpalen opgesteld, die beide in concept gereed zijn. In 2026 volgt behandeling door college en raad. De nieuwe versie bevat betere prognoses over het benodigd aantal laadpalen en behandelt nieuwe vraagstukken zoals snelladen, logistiek vervoer, laden op bedrijventerreinen, zero-emissiezones en netcongestie.
- We hebben we dit jaar het onderzoek naar de herijking van ons fietsnetwerk afgerond. De resultaten uit dit onderzoek gebruiken we voor het onderzoek naar de fietsroutes Druten – Wijchen en Druten – Beuningen, die we dit jaar hebben opgestart. Met dit onderzoek naar deze belangrijke fietsverbindingen maken we fietsen veiliger en aantrekkelijker en stimuleren we fietsgebruik.
- Ons mobiliteitsplan bevatte een meerjarenuitvoeringsprogramma (MUP) voor de periode 2021-2025. De evaluatie van dit MUP is voorgelegd aan de raad. Deze evaluatie is de eerste stap richting het nieuwe mobiliteitsplan dat we komend jaar gaan opstellen.
- We hebben een monitoringsplan opgesteld voor fietsgebruik, OV-gebruik en elektrisch vervoer.
- We hebben een onderzoek afgerond naar het versterken van de OV-verbinding tussen Druten en Nijmegen. De nieuwe OV-concessie (die op 28 juni 2026

[8] Data afkomstig van Prognoses van ElaadNL

ingaat) geeft hier al gedeeltelijk invulling aan. Andere maatregelen (zoals het verbeteren van bushaltes) nemen we op in ons mobiliteitsplan.

Bijsturing 2026 – 2027

In 2026 stellen we een nieuw mobiliteitsplan op waarin we onze doelstellingen verduidelijken en hiervoor ook een passend monitoringsplan opstellen. Uit de evaluatie van het Mobiliteitsplan 2021-2025 concluderen we dat de huidige doelstellingen te globaal zijn geformuleerd en onvoldoende meetbaar zijn om effectief te kunnen sturen en evalueren. Vervolgens vertalen we de doelstellingen naar een logische verzameling acties en maatregelen.

Ook stellen we in 2026 de laadvisie en bijbehorend plaatsingsbeleid vast en verwachten we het onderzoek naar de fietsverbindingen Druten-Wijchen en Druten-Beuningen af te ronden. Vervolgens gaan we aan de slag met het realiseren van de gewenste infrastructurele aanpassingen op deze fietsroutes.

7. Participatie en communicatie

De energietransitie kan grote invloed hebben op onze inwoners. Vooral de aanpassingen van woningen zijn een grote opgave, die tegelijkertijd lagere energiekosten kan opleveren. Daarom vinden we het belangrijk een grote diversiteit aan inwoners te betrekken bij de energietransitie en besluitvorming hierover. Communicatie en participatie staan altijd in relatie tot de doelstellingen van de andere sporen. Daarom wordt hierover ook deels binnen die sporen gerapporteerd.

Energiebesparing

Met de campagne 'Pak Jouw Moment' en de Klimaatweek dragen we bij aan een positieve houding ten aanzien van energiebesparende maatregelen. Tegelijkertijd zien we dat de weg naar ons energieloket, energieadviezen en isolatiesubsidies nog niet altijd gevonden wordt. Ook hebben we nog beperkt inzicht in de houding van inwoners ten opzichte van energiebesparende maatregelen.

Doelstellingen 2030	Doelbereik
Meer inwoners hebben een positieve houding ten opzichte van energiebesparende maatregelen.	Hierover zijn nog geen data beschikbaar. Deze moeten voortkomen uit de metingen voor de campagne 'Pak jouw moment'. Daarnaast willen we in de toekomst het gemeentelijk inwonerspanel benutten.
Onze communicatie over energiestrategie is doelgroepgericht.	We hebben meer inzicht gekregen in sleutelfiguren en organisaties die specifieke doelgroepen kunnen bereiken.
Inwonersinitiatieven maken gebruik van de ondersteuningsmogelijkheden die de gemeente aanbiedt en benutten deze mogelijkheden waar relevant.	De klimaatburgemeesters Land van Maas en Waal ondersteunen we.

Foto: Pak Jouw Moment bij de Groene Kiosk, Druten

Inspanningen en resultaten 2025

- De campagne ‘Pak jouw moment’ is van start gegaan. We waren aanwezig bij verschillende lokale evenementen en activiteiten en organiseerden deze zelf ook. Hiermee bereikten we ongeveer 200 inwoners.
- We brachten in beeld hoe we specifieke doelgroepen kunnen bereiken en identificeerden en spraken 4 sleutelfiguren, 6 professionals, 5 organisaties en 6 vindplaatsen.
- Tijdens de klimaatweek in november organiseerden we 4 activiteiten om bewustwording over klimaatverandering en wat je hieraan kan doen te vergroten. Hiermee trokken we ongeveer 300 bezoekers. De activiteiten varieerden van het symbolisch hijsen van de klimaatweek-vlag tot aan een energiecafé voor lokale ondernemers.

- We ondersteunen op dit moment de klimaatburgemeesters van Land van Maas en Waal tijdens de klimaatweek. Naast initiatieven die inwoners zelf willen opzetten, zien we dat onze projecten zelf voor een langere periode betrokkenheid van inwoners vraagt. Dit doen we door het vormen van een meedenkgroep zoals bij het onderzoek van het warmtenet.
- We zetten gemeentelijke communicatiekanalen in om inwoners en ondernemers te informeren over de gemeentelijke activiteiten op het gebied van energietransitie en wat inwoners zelf kunnen doen. We plaatsten 18 berichten op Facebook, 14 op Instagram en 5 op LinkedIn. We verstuurden 8 berichten over energietransitie in de inwonersnieuwsbrieven. De landingspagina op de gemeentelijke website over energietransitie werd 424 keer bezocht.

Bijsturing 2026 – 2027

De focus van de communicatie zal komend jaar vooral liggen op energiebesparende maatregelen in de woning. Dit sluit nauw aan op de noodzaak om onze isolatieaanpak te versterken. Ook zullen we de communicatie en participatie meer gebiedsgericht (per wijk of buurt) inrichten. We focussen op enkele wijken en bekijken wat de inwoners nodig hebben om mee te kunnen doen en welke samenwerkingen er al zijn. Zo kunnen we de participatie en communicatie beter afstemmen op de verschillende doelgroepen. Zo willen we energiebesparing voor meer inwoners toegankelijk te maken.

8. Capaciteit en middelen

De middelen worden voornamelijk uitgegeven aan de inzet van eigen personeel en aanvullende inhuur. Daarnaast zijn er advieskosten, zoals bijvoorbeeld voor het opstellen van een visie op zon- en windenergie en de opzet en de uitvoering van de campagne ‘Pak jouw Moment'. De onderbesteding van circa € 250.000,- toont aan dat er nog ruimte is om extra activiteiten te ontwikkelen of extra personeel aan te nemen.

Capaciteit

De gemeentelijke activiteiten op het gebied van energietransitie worden uitgevoerd door team Energietransitie en diverse collega's uit andere teams, zoals Economische Zaken, Juridische zaken, Gebiedsinrichting, etc. Tot 2025 vond de uitbreiding voornamelijk plaats op het gebied van inhoudelijke beleidsmedewerkers en communicatie. Met de groei van de opgave kwam er behoefte aan coördinatie en ondersteuning. In 2025 zijn daarom een programmaregisseur en een programmaondersteuner gestart. Ook kwam er nog meer inhoudelijke versterking, zoals een adviseur duurzame mobiliteit.

De formatie in loondienst voor Wijchen en Druten samen was in 2025 als volgt. Daarbij wordt 30% gefinancierd door Druten.

Algemeen			
Programmamanagement en -ondersteuning: 1,5 FTE Regionale samenwerking: 0,3 FTE Participatie: 0,89 FTE Communicatie: 1 FTE Juridisch advies: 0,67 FTE			
Energie besparen woningen en aardgasvrij Druten	Energie besparen bedrijven en maatschappelijk vastgoed	Grootschalige en gebalanceerde opwek	Duurzame mobiliteit
Ontzorging: 1,8 FTE	Bedrijven en bedrijventerreinen: 0,1 FTE	Grootschalige opwek: 1 FTE	Duurzame mobiliteit: 1 FTE
Warmte: 1,8 FTE	Energiemanagement en CO2-prestatieladder: 0,5 Gemeentelijk vastgoed: 0,61	Netcongestie: 0,7 FTE	
Totaal: 11,9 FTE			

Daarnaast hebben we extra tijdelijk personeel ingezet. Dat waren een projectleider Lokale Energiestrategie, een projectleider duurzame bedrijven en een projectleider warmtenet.

Middelen en realisatie

De gemeente had in 2025 € 45.396 gereserveerd voor Programma Duurzaamheid. Daarnaast ontvingen we van het Rijk € 680.716 via de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- energiebeleid (CDOKE). Ook ontvingen we specifieke uitkeringen voor isolatie, zie volgende alinea. De programmagelden en de CDOKE samen bedroegen € 726.112. Hiervan hebben we € 471.841,- besteed, waarvan € 429.505 aan CDOKE uitgaven en € 42.334 aan reguliere uitgaven. Hierdoor voegen wij € 251.213 toe aan de balans van CDOKE. De CDOKE-balans bedraagt hiermee per 31 december 2025 € 664.023.

Hieronder volgt een overzicht van de uitgaven op hoofdlijnen.

	Realisatie 2025	**Toelichting**
Energietransitie overkoepelend		
Formatie	€ 265.033,-	Ruim € 200.000,- aan loonkosten en bijna € 50.000 aan inhuur.
Monitoring	€ 11.024,-	Doorrekeningen LES en opzetten monitor.
Overig	€ 32.172,-	Het project 'Leven met water' was hierbij een grote kostenpost. Ook werden er veilige kasten voor elektrisch materieel op de gemeentewerf aangeschaft.
Energiebesparing woningen en aardgasvrij Druten		
Ontzorging	€ 68.698,-	O.a. energieloket, energiecoaches, Pak jouw moment, ondersteuning VVE's, compensatieopgave Soortenmanagementplan.
Warmte	€ 6.977,-	O.a. onderzoek collectieve warmte en communicatiemiddelen warmtenet.
Bedrijven en maatschappelijk vastgoed		
Bedrijven en maatschappelijk vastgoed	€ 9.680,-	O.a. begeleiding biogasproject Deest. Begeleiding en audit CO2-prestatieladder.
Grootschalige opwek en een gebalanceerd energiesysteem		
Duurzame opwek	€ 73.617,-	De werkzaamheden voor de visie op wind- en zonne-energie waren een grote kostenpost. Daarnaat ook juridische kosten, bijvoorbeeld rond het beroep op Zonnepark Oude Weide.
Duurzame mobiliteit		
Duurzame mobiliteit	€ 4.640,-	Aanvullend onderzoek naar verbetering fietsnetwerk.
Totaal	**€ 471.841,-**	

SPUK Energiearmoede: Van het Rijk hebben we specifieke middelen ontvangen om inwoners die te kampen hebben met energiearmoede te ondersteunen. Zie de tabel op de volgende pagina. In 2025 zijn er nog 7 uitbetalingen geweest van de witgoedregeling

waarmee inwoners energiezuinige koelkasten of wasmachines konden aanschaffen. Er is een nieuwe subsidieregeling ontwikkeld voor huishoudens met een smalle beurs die eind 2025 is vastgesteld. (De eerste aanvragen kwamen begin 2026 binnen.) Er staat nog € 300.000,- op de balans.

	Balans 31 december 2024	**Uitgaven**	**Extra ontvangen in 2025**	**Balans 31 december 2025**
SPUK energiearmoede	€ 305.383	€ 4.904		€ 300.479
SPUK LAI	€ 1.004.986	€ 39.683	€ 483.620	€ 1.448.923

SPUK LAI: Met deze specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie kunnen gemeenten een isolatieaanpak opzetten voor slecht geïsoleerde woningen. Dit jaar bestonden de kosten uit de uitkering van subsidies en de kosten die we maken voor het adviesbureau dat onze inwoners van energieadviezen voorziet. De beperkte uitgaven en uitgekeerde subsidies zijn deels te verklaren doordat het adviesbureau dat we hiervoor in de hand hadden genomen de opdracht onverhoopt terug moest geven. Na een nieuwe aanbesteding kon in het najaar een nieuw bureau van start. Er staat nog bijna € 1,5 miljoen op de balans. De achterstand is hiermee zodanig dat extra inzet nodig is om te versnellen.

Bijsturing 2026 – 2027

We zien dat er extra inzet nodig is in de wijken om de bestaande woningvoorraad te verduurzamen. Daarnaast zien we dat we de Rijksmiddelen onvoldoende benutten. Van de CDOKE, die bedoeld zijn voor het uitbreiden van personele capaciteit, bleef in 2025 ruim € 250.000,- onderbenut. Door een projectteam samen te stellen dat de wijken in gaat, kunnen we de verduurzaming van woningen versnellen. Dit wordt verder uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma 2026-2027.

Uitvoeringsprogramma Energietransitie gemeente Druten 2026 - 2027

April 2026

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Projecten 3
2.1 Spoor 1: Energiebesparing woningen en aardgasvrij Druten 3
2.2 Spoor 2: Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed 8
2.3 Spoor 3: Duurzame opwek en een gebalanceerd energiesysteem 12
2.4 Spoor 4: Duurzame mobiliteit 15
2.5 Participatie en communicatie 16
3.Capaciteit en middelen 19
3.1 Middelen en begroting 19
3.2 Formatie 20

1. Inleiding

Eind 2025 is de Lokale Energiestrategie Druten vastgesteld. We evalueren jaarlijks de voortgang en dan stellen we ook het uitvoeringsprogramma bij. Deze versie heeft de focus op 2026 en 2027.

2. Projecten

Dit hoofdstuk beschrijft de projecten per thema. Bij projecten die in 2025 zijn afgerond, staat dit vermeld. Zij komen in een volgende versie van het Uitvoeringsprogramma te vervallen. De projecten worden gerangschikt per thema:

- Energiebesparing woningen en aardgasvrij Druten
- Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed
- Duurzame opwek en een gebalanceerd energiesysteem
- Duurzame mobiliteit
- Participatie en communicatie

De meeste projecten worden gefinancierd vanuit CDOKE-middelen die we van het Rijk ontvangen en onze eigen programmagelden (zie hoofdstuk 3). Waar aanvullende financiering relevant is, wordt dit vermeld onder het kopje 'middelen en dekking'.

2.1 Spoor 1: Energiebesparing woningen en aardgasvrij Druten

Project	**Wijkaanpak isolatie**
Doel	Inwoners activeren tot het nemen van isolatiemaatregelen, wat bijdraagt aan energiebesparing en CO_2-reductie.
Beschrijving	In 2024 zijn we gestart we met een lokale, wijkgerichte aanpak. Dat betekent dat we 'wijk-voor-wijk' eigenaar-bewoners benaderen om ze te stimuleren te gaan isoleren en daarmee te besparen op hun energierekening. Middels het Nationaal Isolatie Programma is er subsidie beschikbaar voor eigenaren van grondgebonden woningen met slechte energie-labels of slecht geïsoleerde bouwdelen. We bieden alle eigenaren van woningen met een bouwjaar tot 2005 en een lagere WOZ-waarde onafhankelijke maatwerkadviezen aan huis. Ook voor doe-het-zelvers is het mogelijk om advies en (onder voorwaarden) subsidie te krijgen.
Planning 2026	We ontwikkelen onze campagne 'Pak jouw Moment' in 2026 zodanig door dat al het aanbod vanuit de wijkaanpak isolatie voor inwoners in één oogopslag inzichtelijk wordt. Daarnaast gaan we de wijkaanpak verder doorontwikkelen naar een gebiedsgerichte aanpak (zie volgende project).
Planning 2027 en verder	We versterken de zichtbaarheid van onze aanpak in lokale media en online. Daarnaast organiseren we initiatieven om de wijkaanpak via

	bijeenkomsten en acties onder de aandacht te houden. Waar mogelijk vragen we verlenging of uitbreiding van de regeling aan.
Middelen en dekking	Deze aanpak wordt gedekt vanuit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie. Hiervoor is nog € 1.448.923,- beschikbaar.

Project	**Gebiedsgerichte aanpak ontwikkelen**
Doel	De isolatiegraad vergroten en het aardgasverbruik van de woningvoorraad terugdringen met gerichte maatregelen, afgestemd op de kenmerken van het gebied.
Beschrijving	In de gemeente Druten zijn veel verschillende buurten en gebieden aanwezig. De kenmerken van de bebouwing variëren, bijvoorbeeld op bouwjaar en energielabel, maar ook op welke energiebronnen in de toekomst beschikbaar en geschikt zijn voor die bebouwing. Daarom ontwikkelen we een gebiedsgerichte aanpak, die duidelijkheid biedt over welke maatregelen in welke buurt genomen moeten gaan worden. Om dit mogelijk te maken, voeren we een uitgebreide data-analyse uit op technische, economische en sociale kenmerken, zoals percentage energiearmoede of aardgasverbruik van de woningen. Vanuit daar ontwikkelen we een gerichte communicatiecampagne om inwoners aan te moedigen die maatregelen te nemen die in de desbetreffende wijk nodig zijn.
Planning 2026	We voeren de data-analyse van de verschillende gebieden in de gemeente Druten uit, en stellen een kader op om te bepalen welke maatregelen kansrijk zijn in deze gebieden. We selecteren een of twee startwijken die een groot potentieel voor verduurzaming hebben. Daarna starten we met het ontwikkelen van gerichte communciatiematerialen om inwoners te activeren tot het nemen van passende maatregelen.
Planning 2027 en verder	We gaan verder met de gebiedsgerichte aanpak, en trekken dit door richting andere kansrijke wijken.

Project	**Energiearmoede aanpak**
Doel	Inwoners met (risico op) energiearmoede extra ondersteunen.
Beschrijving	Extra subsidie en ondersteuning voor woningeigenaren met het risico op energiearmoede. In 2026 hebben alle inwoners met een smalle beurs kennisgenomen van de gemeentelijke ondersteuning middels gerichte communicatie, en stijgt het aantal subsidieaanvragen.
Planning 2026	In 2026 stellen we een geactualiseerde subsidieregeling vast. Daarnaast ontwikkelen we een proces om de kosten voor de uitvoer van isolatiemaatregelen vanuit de gemeente voor te schieten, zodat inwoners met een smalle beurs een lagere financiële druk ervaren. We organiseren een aanbelactie, om bij inwoners met een smalle beurs twijfels om deel te nemen aan de aanpak weg te nemen. Ook ontwikkelen we activiteiten voor huurders.
Middelen en dekking	Deze aanpak wordt gedekt vanuit de SPUK Energiearmoede. Hiervoor zijn voor 2026 en 2027 nog € 300.479,- beschikbaar.

Project	VvE-aanpak (onderdeel wijkaanpak)
Doel	VvE's helpen met verduurzaming.
Beschrijving	Om VvE's te ondersteunen, komt er een duurzaamheidslening beschikbaar. Daarnaast bieden we procesbegeleiding, informatiebijeenkomsten en een subsidieregeling. VvE's kunnen ook terecht bij het Energieloket voor VvE's in Nijmegen.
Planning 2026	We ondersteunen VVE's met de genoemde diensten, versterken de communicatie en evalueren de aanpak.
Planning 2027 en verder	De communicatie richting VvE's wordt doorontwikkeld in samenhang met de gebiedsgerichte aanpak.
Middelen en dekking	Valt onder de wijkaanpak en wordt daarmee ook gefinancierd vanuit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie.

Project	Monumenten aanpak (onderdeel wijkaanpak)
Doel	Eigenaren van monumenten helpen met verduurzaming.
Beschrijving	Verduurzaming van monumenten kan uitdagend zijn. In 2026 wordt de nieuwe monumentenaanpak vastgesteld door college en raad. Monumenteneigenaren worden geïnformeerd over hoe zij hun vastgoed kunnen verduurzamen. .
Planning 2026	Na vaststelling van de monumentenaanpak, wordt er minimaal een bijeenkomst georganiseerd om monumenteigenaren te informeren over hoe zij hun vastgoed kunnen verduurzamen. Daarnaast ontwikkelen we gerichte communicatie om monumenteigenaren over de ondersteuning die de gemeente kan bieden te informeren.
Planning 2027 en verder	Aanpak evalueren en bijstellen.
Middelen en dekking	Valt onder de wijkaanpak en wordt daarmee ook gefinancierd vanuit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie.

Project	SMP en compensatiemaatregelen
Doel	Opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP) en het uitvoeren van compensatiemaatregelen.
Beschrijving	In het kader van de landelijke aanpak Natuurvriendelijk Isoleren (2024) is de gemeente voor de korte termijn verantwoordelijk voor het nemen van compensatiemaatregelen. Voor de (middel)lange termijn wordt er een SMP opgesteld. De compensatiemaatregelen zijn in 2025 uitgevoerd. In maart 2026 is er een handreiking van de provincie Gelderland beschikbaar gekomen, die handvatten biedt om het opstellen van een SMP aan te besteden. Uitvoering duurt – ivm met de veldwaarnemingen die in verschillende periodes moeten gebeuren – circa 2 jaar. Op basis van dit SMP kan een gebiedsontheffing voor isolatiemaatregelen worden aangevraagd bij de provincie.
Planning 2026	Aanbesteden en opstarten SMP.
Planning 2027 en verder	Opstellen SMP.
Middelen en dekking	De kosten voor het opstellen van een SMP worden op dit moment geraamd op € 300.000,- . De provincie stelt een subsidie beschikbaar

	van circa € 100.000,- . Het aanvullende bedrag wordt gefinancierd vanuit de CDOKE-middelen.

Project	**Energieloket**
Doel	Een compleet en toegankelijk loket voor inwoners.
Beschrijving	Via een digitaal loket op onze gemeentelijke website kunnen inwoners informatie vinden over energie en verschillende diensten die wij vanuit de gemeente bieden. Daarnaast is er – in samenwerking met het Rijk van Nijmegen – een fysiek loket dat 1 keer per week een halve dag open is in Druten. Inwoners kunnen hier terecht met allerlei vragen. De komende tijd onderzoeken we hoe het loket verder doorontwikkeld kan worden.
Planning 2026	Uitvoering geven aan fysiek energieloket en verkennen mogelijkheden verdere samenwerking met buurgemeentes in een Energiehuis. Een Energiehuis is een wettelijke verplichte 'one-stop-shop' voor inwoners.
Planning 2027 en verder	Uitvoering geven aan fysiek energieloket (vorm afhankelijk van verkenning).

Project	**Energiecoaches**
Doel	Inwoners advies bieden over energiebesparing.
Beschrijving	Energiecoaches zijn vrijwilligers uit de gemeente Druten of Wijchen die inwoners advies geven over energiebesparing. We willen de rol van energiecoach doorontwikkelen tot die van ambassadeur van het gemeentelijke ontzorgingsaanbod. De energiecoach komt namelijk over de vloer bij inwoners, en kan vanuit die rol gemakkelijk doorverwijzen naar ander aanbod dat voor de inwoners interessant kan zijn. We onderzoeken daarbij of de energiecoach ook andere taken kan krijgen, bijvoorbeeld op het gebied van het installeren van kleine maatregelen in huis (zoals een 'energieklusser of –fixer').
Planning 2026	We werven nieuwe energiecoaches om onze groep vrijwilligers te vergroten. We leiden energiecoaches op om ambassadeursschap voor de gemeente te versterken. We onderzoeken in samenspraak met de energiecoöperatie of we roluitbreiding op het gebied van energieklussen mogelijk kunnen maken.
Planning 2027 en verder	Voortzetten inzet energiecoaches. We onderzoeken, in samenspraak met de energiecoöperatie, of we onze samenwerking met regiogemeenten in de werving en training van energiecoaches kunnen versterken.

Project	**Onderzoek naar warmtenet Druten**
Doel	Realisatie van een publiek warmtenet in Druten-west voor circa 800 woningen van zowel particuliere woningeigenaren als woningen van woningcorporatie Woonwaarts. Het warmtenet heeft tot doel inwoners een betaalbaar en duurzaam alternatief te bieden voor aardgas.
Beschrijving	In het Duurzame Warmte-plan Druten (2023) hebben we vastgelegd dat we als gemeente de regie pakken om te onderzoeken of een

	warmtenet in Druten te realiseren is. Dit doen we samen met woningcorporatie Woonwaarts, Waterschap Rivierenland en het Gelders Warmte InfraBedrijf (GWIB).
Planning 2026	De eerste maanden van 2026 worden benut om de onderzoeksfase af te ronden. In deze fase is op drie sporen gewerkt: 1. Op basis van het Voorlopig Ontwerp voor het warmtenet is een businesscase gemaakt. Deze businesscase geeft inzicht in de financiële haalbaarheid van het project. 2. Er wordt gewerkt aan een voorstel voor de inrichting van een lokaal warmtebedrijf. 3. Het communicatie- en participatieproces voor de contractenfase wordt uitgewerkt. Medio 2026 neemt het college op basis van de resultaten van de onderzoeksfase een voortgangsbesluit en beslist zij of een conditioneel investeringsbesluit en het besluit tot oprichting van een lokaal warmtebedrijf worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Dit conditionele investeringsbesluit zal eind 2026 worden aangeboden aan de gemeenteraad. .
Planning 2027 en verder	Bij een positief conditioneel investeringsbesluit start de contractenfase. In deze fase krijgen de eigenaren en huurders een aanbod om aan te sluiten op het warmtenet. Als voldoende bewoners dit aanbod accepteren en aan de overige voorwaarden van het investeringsbesluit wordt voldaan, volgt het definitieve investeringsbesluit. Na het defintieve investeringsbesluit start de realisatie van het warmtenet. Dit gaat naar verwachting een aantal jaren duren.

Project	**Warmteprogramma opstellen**
Doel	Opstellen van een Warmteprogramma, dat duidelijkheid geeft over de beoogde warmtevoorziening per buurt en het tijdspad. Het warmteprogramma is een verplicht programma onder de Omgevingswet.
Beschrijving	We starten met het opstellen van een warmteprogramma, waarin beschreven wordt welke buurten in de komende 10 jaar van het aardgas afgaan en op welke manier. We baseren het Warmteprogramma op een robuuste bronnenstrategie, die we gezamenlijk met de regiogemeenten opstellen. We maken gebruik van het aanbod van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) voor externe procesbegeleiding. Ook houden we bij het opstellen van het Warmteprogramma rekening met netcongestie, de buurtaanpak met Liander en de invloed hiervan op het tijdspad.
Planning 2026	Ten behoeve van het warmteprogramma zijn Leidende principes opgesteld. Deze leidende principes zijn door het college ter besluitvorming aangeboden aan de raad. Aan de hand van deze leidende principes wordt in 2026 een concept-warmteprogramma opgesteld, in lijn met het stappenplan dat ook is aangeboden aan de gemeenteraad. Gedurende 2026 bepalen we ook hoe we participatie gaan inrichten en wordt duidelijk of het warmteproramma plan-mer plichtig is.

Planning 2027 en verder	In lijn met het stappenplan wordt het concept-warmteprogramma getoetst en verfijnd. In deze fase leggen we het voorlopige warmteprogramma voor aan de gemeenteraad, stakeholders en de lokale gemeenschap. Als we een plan-mer uitvoeren, loopt deze deels gelijktijdig en kan deze de gesprekken over de plannen voeden. Het toetsen van het programma heeft drie doelen: - Door middel van een wensen en bedenkingen procedure met de gemeenteraad toetsen of het warmteprogramma in lijn is met de leidende principes. - Draagvlak verkrijgen voor de gemaakte keuzes en voorgestelde strategieën. - Het concept-warmteprogramma aanscherpen en afstemmen op de specifieke behoeften en wensen van de gemeente. In deze fase gaan we ook de uitvoeringsorganisatie samen met onze partners inrichten en afspraken vastleggen over rollen en taken. Uiterlijk 31 december 2027 dient het Warmteprogramma te zijn vastgesteld. In deze laatste fase besluit het College van B&W over het warmteprogramma. Het betreft een zorgvuldige belangenafweging die de wettelijke procedure volgt. Doel van deze fase is een vastgesteld warmteprogramma, dat de basis vormt voor het warmtebeleid van Druten in de komende 10 jaar. De besluitvorming over het warmteprogramma dient verplicht de uitgebreide voorbereidingsprocedure (ook wel de uniforme openbare voorbereidingsprocedure) uit de Algemene wet bestuursrecht te volgen

2.2 Spoor 2: Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed

Project	**Smart Energy hub Westerhout-Zuid**
Doel	Met dit initiatief was er de wens om de netcongestieproblematiek te verminderen door lokale opwek.
Beschrijving	De insteek is om energie lokaal op te wekken, lokaal te verbruiken en om energie slim te balanceren.
Planning 2025	Onderzoek naar kansen en aanvraag pilot bij Alliander.
Planning 2026	De pilot is door Alliander afgewezen. De ondernemers en gemeente hebben geschakeld en gekozen voor een cable-pooling project waarbij vermogen gedeeld kan worden tussen/door bedrijven om zo een elektrisch laadplein te realiseren.
Planning 2027 en verder	Elektrisch laden in Druten is nu mogelijk op het nieuwe laadplein. Deze heeft ook aansluitingen voor vrachtwagens.
Middelen en dekking	Deels subsidie via VNO-NCW (15k), aangevuld met investeringen bedrijven en eventueel gemeentelijke middelen.

Project	**Biovergisting Deest**
Doel	Onderzoeken of mono-mestvergisting kan bijdragen aan het vergroenen van grote gasverbruikers in Deest.
Beschrijving	Door een subsidie zijn er middelen verkregen om een haalbaarheidsstudie te doen naar een mono-mestvergister in Druten.

	Hiermee zouden de grote gasverbruikers uit de gemeente (deels) van groen gas kunnen worden voorzien, wordt het mestoverschot gebruikt om lokaal energie op te wekken, en ontstaat er een nieuw verdienmodel voor lokale ondernemers.
Planning 2026	Afronden haalbaarheidsstudie, indien gepast ook het vastleggen van commitment bij de partijen en starten met de realisatie.
Planning 2027 en verder	Realisatie mestvergisting bij een 'go'.

Project	**Label-C verplichting**
Doel	Kantoorpanden die sinds 1 januari 2023 moeten voldoen aan de energielabel C verplichting uit het Bbl, hebben minimaal energielabel C.De ambitie voor 2026 is dat minimaal 75% van de bedrijven in Druten minimaal een energielabel C heeft. Dit komt neer op 50 kantoorpanden.
Beschrijving	De gemeente is bevoegd gezag en moet uiteindelijk vaststellen of de label C verplichting voor een bepaald kantoor geldt en dat controleren en handhaven. De gemeente kiest voor een aanpak waarmee alle kantoren die nog niet voldoen eerst worden geïnformeerd (per brief en op de website) over de verplichting en bestaande hulp om te verduurzamen. Gemeente evalueert effect van deze brief. De gemeente werkt met de ODGM aan de vervolgstap: controleren en handhaven.
Planning 2026	Herinneringsbrief sturen. Starten met controles.
Planning 2027 en verder	Afronden controles.

Project	**Regionaal Expertisecentrum Energie (REE)**
Doel	Bedrijven informeren over mogelijkheden voor verduurzaming, zoals energieonderzoeken en wijzen op subsidies..
Beschrijving	Bedrijven kunnen hier terecht voor meer informatie en adviesgesprekken over energievraagstukken en verduurzaming. Verder verstrekt het REE informatie over relevante subsidies en wet- en regelgeving. Ook kunnen bedrijven een energiescan aanvragen die inzicht geeft in hoe ze energie kunnen besparen.
Planning 2026	Uitvoering taken REE, evaluatie en inventariseren rol van REE in de toekomst.
Planning 2027 en verder	Nader te bepalen.

Project	**Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk**
Doel	Bedrijven financiële mogelijkheid bieden voor het bekostigen van verduurzamingsmaatregelen.
Beschrijving	Deze regeling biedt bedrijven de mogelijkheid om een lening af te sluiten voor de verduurzaming van hun pand. Hiervoor komen verschillende energiebesparende maatregelen in aanmerking, zoals isolatie, zonnepanelen, een warmtepomp en het aanleggen van groene daken.

Planning 2025	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget.
Planning 2026	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget. Beslisnota voorbereiden voor het aanpassen van de voorwaarden gezien het gebrek aan belangstelling voor deze regeling.
Planning 2027 en verder	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget.
Middelen en dekking	Er is een bedrag van €500.000 gereserveerd voor de Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk. Tijdig via Perspectiefnota extra middelen aanvragen indien nodig.

Project	**Communicatie netcongestie**
Doel	Bedrijven met een kleinverbruik aansluiting informeren over netcongestie en de mogelijke gevolgen.
Beschrijving	TenneT heeft aangekondigd dat het reëel is dat er vanaf de zomer van 2026 ook netcongestie geldt op kleine aansluitingen. Waar grootverbruikers al lang op de hoogte zijn van netcongestie, verwachten we dat MKB ondernemers met een kleine aansluiting dit nog niet Zijn, daarom bereiden we informatievoorziening voor.
Planning 2026	Informatie verzamelen en delen met ondernemers, mogelijk ook organisatie van een informatie-avond.
Planning 2027 en verder	Informatie verzamelen en delen met ondernemers, mogelijk ook organisatie van een informatie-avond.

Project	**Evaluatie zakelijk Energieloket**
Doel	Bedrijven, organisaties en instellingen informeren over de mogelijkheden rondom verduurzaming.
Beschrijving	Het Zakelijk Energieloket is een digitaal informatieplatform voor bedrijven en organisaties uit verschillende sectoren. Men kan hier terecht voor informatie over duurzame maatregelen, financiering en lokale bedrijven die de maatregelen kunnen uitvoeren.
Planning 2026	Uitvoering geven aan Zakelijk Energieloket en evalueren. Verkenning van mogelijke alternatieven.
Planning 2027 en verder	Nog onbekend.

Project	**Handhaving Lijst Energiebesparende Maatregelen**
Doel	Bedrijven houden zich aan de energiebesparingsplicht
Beschrijving	De energiebesparingsplicht schrijft voor dat bedrijven energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd tot 5 jaar moeten nemen. In dit project controleert en stimuleert de ODGM bedrijven hiertoe.
Planning 2026	Gerichte controles en opvolging, onderzoeken of de gerealiseerde energiebesparing geïnventariseerd kan worden.
Planning 2027 en verder	Gerichte controles en opvolging.

Project	CO_2-Prestatieladder
Doel	Monitoren van de CO_2-uitstoot van de gemeentelijke organisatie, met als reductiedoel 44% CO_2-reductie in 2027 ten opzichte van 2022.
Beschrijving	De CO_2-prestatieladder is een managementinstrument om te sturen op CO_2-reductie. Onze organisatie wordt getoetst aan de hand van een handboek van eisen. Dat gaat na hoe goed onze dataverzameling is, welke reductiemaatregelen we nemen, hoe we hierover communiceren en hoe we optrekken met partners in de regio. Op basis van onze data bepalen we welke reductiemaatregelen we nemen. We zetten ons in om medewerkers en externen te informeren over onze voortgang en hoe zij kunnen bijdragen aan verduurzaming.
Planning 2026	We analyseren de CO_2-uitstoot en het energieverbruik van 2025 en de eerste helft (Q1 en Q2) van 2026. We maken de overstap naar het vernieuwde handboek van eisen, en laten ons certificeren op trede 1 van dit nieuwe handboek. We bepalen voor deze audit nieuwe doelstellingen om onze organisatie richting 2030 verder te verduurzamen.
Planning 2027	We analyseren de CO_2-uitstoot en het energieverbruik van 2026 en de eerste helft (Q1 en Q2) van 2027.

Project	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed
Doel	Realiseren van doelstelling voor gemeentelijk vastgoed 95% CO_2-reductie in 2050.
Beschrijving	Het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed volgens 4 principes: *1. We verduurzamen ons gemeentelijk vastgoed op natuurlijke momenten* *2. We maken onderscheid in prioriteit* *3. We hanteren een logische volgorde in verduurzamingsmaatregelen* *4. We houden rekening met de planning van het verzwaren van het elektriciteitsnet*
Planning 2026	De nadruk in 2026 ligt op het verduurzamen van De Bogerd en het gemeentekantoor
Planning 2027	Het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed is een continu proces waarbij we bovenstaande 4 principes volgen en de planning volgens het MJOP aanhouden.
Planning 2028 en verder	Het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed is een continu proces waarbij we bovenstaande 4 principes volgen en de planning volgens het MJOP aanhouden.

2.3 Spoor 3: Duurzame opwek en een gebalanceerd energiesysteem

Project	**Visie zon- en windenergie**
Doel	Met een visie op zonne- en windenergie kan de gemeente Druten de regie pakken en voorkomen dat windparken worden ingepast zonder rekening te houden met lokaal beleid.
Beschrijving	Druten is gestart met de ontwikkeling van een Visie op zonne- en windenergie. Omdat de positie van de Provincie op het moment van besluitvorming onduidelijk was, is de besluitvorming over de visie gepauzeerd. In 2026 wordt het project herstart. De visie wordt opgesteld om de regie op de ontwikkeling van windenergie te pakken en om te voorkomen dat projecten, bij het ontbreken van lokaal beleid, door de provincie ingepast worden.
Planning 2026	Visie vaststellen
Planning 2027	Indien van toepassing uitvoering geven aan de visie
Planning 2028 en verder	Indien van toepassing uitvoering geven aan de visie

Project	**Verkenning grootschalige batterijopslag op OS Puiflijk**
Doel	Zicht krijgen op toegevoegde waarde grootschalige batterijopslag op het onderstation Puiflijk.
Beschrijving	TenneT signaleert een toenemende behoefte aan flexibiliteit op het elektriciteitsnet als gevolg van de veranderende energievraag en het groeiende aandeel duurzame opwek. We verkennen de toegevoegde waarde van grootschalige batterijopslag (systeembatterijen) op het onderstation bij Puiflijk.
Planning 2025	Verkenning en terugkoppeling bevindingen.
Planning 2026	Q1 2026 is een principeakkoord gegeven op het initiatief. Hierop volgt dit jaar het vergunningstraject.

Project	**Nieuwbouw Deest-Zuid**
Doel	Circulaire en energieambities opnemen in nieuwbouw
Beschrijving	Er wordt bij marktconsultatie en aanbesteding gestuurd op energievraag en circulaire score.
Planning 2026-2027	Beoordeling aanbesteding op maximale energievraag en circulaire score en toezien op uitvoering.

Project	**Omgevingsfonds Druten**
Doel	Een omgevingsfonds en beheerstichting oprichten voor alle grootschalige opwek- en opslagprojecten in Druten. Het gaat hierbij om zonneparken, BESS systemen en mogelijke windmolens.
Beschrijving	Grootschalige opwek- en/of opslagprojecten genereren revenuen die ten goede komen van de eigenaren en verbonden aandeelhouders. In anterieure overeenkomsten die we afsluiten met de ontwikkelaars/eigenaren van dergelijke projecten worden afspraken gemaakt op welke wijze de lasten van het project financieel worden gecompenseerd voor de gemeenschap in de omgeving. Zo ook dus

	een bijdrage van de eigenaar (x-bedrag per kWh) in een zogenaamd omgevingsfonds. Meestal wordt een zonnepark en haar omgevingsfonds gekoppeld aan de meest nabijgelegen dorp(en) en in de praktijk heb je dan een beheerstichting en een fonds voor een bepaald dorp. In Druten zijn straks meerdere zonneparken in bedrijf en dus zouden er straks meerdere omgevingsfondsen ontstaan. We gaan omwille van efficiency onderzoeken of één omgevingsfonds voor alle zonneparken in Druten kan worden gevormd. Er zijn voorbeelden in andere gemeenten.
Planning 2026-2027	In 2025 is gestart met een verkenning naar mensen en/of organisaties die het omgevingsfonds willen beheren. De verkenning zal in eerste helft van 2026 worden afgerond. Voorlopig lopen gesprekken met Vitaal Druten. Mocht dat leiden tot de oprichting van een beheerclub (statuten) en het (jaarlijks) vullen van het omgevingsfonds dan zou in 2026 al gestart kunnen worden met het toekennen van bijdragen aan initiatieven door deze beheerclub.

Project	**Buurtaanpak Liander**
Doel	Toekomstvast maken laagspanningsnet.
Beschrijving	De elektriciteitsvraag zal tot 2050 verdrievoudigen. Om alle wijken van voldoende stoom te voorzien, is het nodig het laagspanningsnet te verzwaren. Dit betekent een verdubbeling van middenspanningruimtes(MSRs) en bijbehorende bekabeling. Om dit effectief en planmatig aan te pakken werkt de gemeente Druten samen met Liander aan de buurtaanpak. Voor iedere buurt wordt een plan gemaakt om met een eenmalige ingreep het net voor de komende 30 jaar klaar te maken. Dit buurtplan wordt ruim een jaar van tevoren naar inwoners gecommuniceerd.
Planning 2026-2027	Vaststellen Samenwerkingsovereenkomst en eerste (pilot) Buurtrealisatieplan. Wanneer dit exact start, is afhankelijk van prioritering bij Liander.

Project	**Pilot netbewust bouwen Scharenburg**
Doel	Bijdragen aan pilot/studie naar mogelijkheden netbewust bouwen, en hier als organisatie expertise mee opbouwen.
Beschrijving	Vanaf 2027 moeten nieuwe woningbouwontwikkelingen voldoen aan provinciale normen voor netbewust bouwen. De normen zijn helder, maar hoe hieraan voldaan moet worden is nog een open vraag, er immers nog landelijk haast geen ervaring mee. De GMR is een pilot gestart om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de wijk Scharenburg (waar tot nu toe enkel een principeverzoek ligt) netbewust te ontwikkelen. Ontwikkelaar Heijmans en de gemeente Druten dragen hieraan bij.
Planning 2026	Pilot Scharenburg is onderdeel geworden van de subsidieaanvraag ‘Netbewuste Nieuwbouw met LEF’ die de GMR samen met o.a. Heijmans en TNO gedaan heeft. Deze is toegekend. Dit jaar zal het onderzoek naar netbewuste oplossingen voortgezet worden.

Project	Voorbereiding netbewust bouwen
Doel	Betrokkenen, zowel intern als extern, tijdig en toereikend informeren over ontwikkelingen netbewuste woningbouw.
Beschrijving	De provinciale normen voor netbewust bouwen gaan mogelijk al binnen een jaar in. Dit kan gevolgen hebben op trajecten die nu lopen. Om vertraging te voorkomen nemen we betrokkenen hierin mee.
Planning 2026	Overzicht ontwikkelingen die mogelijk hun plannen moeten aanpassen om aan de nieuwe normen te voldoen. Op basis hiervan betrokkenen informeren en gesprek hierover aan gaan.
Planning 2027 en verder	Nieuwe provinciale regelgeving gaat (waarschijnlijk) in.

Project	Verkenning local4local
Doel	Inzicht in mogelijkheden om lokaal opgewekte energie meer lokaal te benutten.
Beschrijving	Door netcongestie is het de komende jaren moeilijk tot onmogelijk nieuwe aansluitingen te krijgen of uit te breiden. Energie lokaal opwekken en lokaal gebruiken kan hiervoor een oplossing zijn. Energie die je zelf opwekt en gebruikt hoeft immers het stroomnet niet op. In de praktijk zitten hier echter veel haken en ogen aan. Daarom doen we een onderzoek naar de mogelijkheden.
Planning 2026	Onderzoek.
Planning 2027 en verder	Mogelijk start pilot.

2.4 Spoor 4: Duurzame mobiliteit

Project	Meerjarig Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (MUP)
Doel	Het MUP beschrijft wat we concreet gaan doen om het toekomstbeeld uit het Mobiliteitsplan waar te maken, waaronder de ambities op het gebied van duurzame mobiliteit.
Beschrijving	Uitvoeren van de projecten in het MUP, met als doel om het gebruik van fiets en OV te stimuleren. Het MUP bevat bijvoorbeeld projecten voor het verbeteren van de fietsinfrastructuur, OV-verbindingen en het realiseren van laadinfrastructuur voor personenauto's. Voor actuele projecten en ontwikkelingen verwijzen we naar het MUP.
Planning 2025	Dit project is in 2025 afgerond en wordt opgevolgd door het nieuwe mobiliteitsplan.

Project	Mobiliteitsplan
Doel	Het opstellen van een mobiliteitsplan met concrete, heldere en meetbare doelstellingen op basis waarvan we keuzes in mobiliteit maken, effectief sturen op ontwikkelingen en de effecten evalueren.
Beschrijving	In dit mobiliteitsplan staan tactische en meetbare doelstellingen waar we de komende jaren naartoe willen werken. Deze doelstellingen komen voort uit de strategische doelstellingen van de mobiliteitsvisie. De doelstellingen zijn uitgewerkt tot concrete acties en maatregelen. Ook bevat dit mobiliteitsplan een monitoringsprogramma, waarin we onze voortgang richting de tactische doelstellingen bijhouden.
Planning 2026	Opstellen en vaststellen van het mobiliteitsplan
Planning 2027 en verder	De projecten uit het mobiliteitsplan uitvoeren en de effecten evalueren.

Project	Actualiseren integrale laadvisie
Doel	Het doel van de nieuwe laadvisie is om een netwerk van laadinfrastructuur te realiseren waarmee alle (potentiële) gebruikers van elektrische voertuigen op een passende laadoplossing kunnen rekenen. We verwachten dat hiervoor in 2030 ongeveer 483 publieke laadpunten en 4 snellaadpunten nodig zijn
Beschrijving	De huidige laadvisie is erg verouderd en geeft vooral kaders op het gebied van regulier laden van personenvervoer. De snelle ontwikkelingen rond elektrisch rijden vragen ons ook een visie (en bijbehorende maatregelen) te ontwikkelen op onderwerpen zoals snelladen, logistiek vervoer, laden op bedrijventerreinen, kabelgoten en slimme energiesystemen (zoals smart energy hubs).
Planning 2025	Opstellen laadvisie (Q3: Concept. Q4: definitief)
Planning 2026	Q2: Vaststellen laadvisie en bijbehorend plaatsingsbeleid. (en vervolgacties opnemen in nieuwe mobiliteitsplan). Doel dec-2026: 264 publieke laadpunten

Planning 2027 en verder	Verder uitvoeren vervolgacties en voortgang monitoren. Doel 2027: 310 publieke laadpunten

Project	**Onderzoek versterken OV-verbinding Druten – Nijmegen**
Doel	De potentie voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) op de verbinding tussen Druten en Nijmegen inzichtelijk maken, en concrete vervolgstappen voor het versterken van deze verbinding opstellen, in samenwerking met de regio.
Beschrijving	Samen met de regio kijken we naar het verbeteren van de OV-verbinding tussen Druten en Nijmegen. Concreet gaat het om het intensiveren van de verbinding (naar 6x per uur in de spits), het verkorten van de reistijd, het verbeteren van de verbinding met belangrijke bestemmingen in Nijmegen-Zuid en het verbeteren van de bushaltes op de Van Heemstraweg.
Planning 2025	Onderzoek afgerond.
Planning 2026	Op 28 juni 2026 start de nieuwe concessie voor openbaar vervoer. De nieuwe concessie versterkt de OV-verbinding tussen Druten en Nijmegen. Andere mogelijke maatregelen die uit het onderzoek naar voren komen (zoals het verbeteren van bushaltes) nemen we mee in het nieuwe mobiliteitsplan.

Project	**Onderzoek fietsroutes Druten-Wijchen en Druten-Beuningen**
Doel	Met deze variantenstudie willen we de kwaliteit en het gebruik van de fietsroutes tussen Druten, Wijchen en Beuningen verbeteren. Het doel is om deze routes veiliger, comfortabeler en aantrekkelijker te maken, zodat meer mensen de fiets verkiezen boven de auto voor woon-werkverkeer en recreatieve verplaatsingen.
Beschrijving	Deze variantenstudie richt zich op de fietsroutes Druten–Wijchen en Druten–Beuningen. Daarnaast heeft de studie oog voor de lokale verbindingen tussen omliggende dorpskernen en deze hoofdroutes. De daadwerkelijke realisatie (aanleg/bouw) valt buiten dit onderzoek: het gaat om onderzoek, analyse, planvorming, ontwerp en kostenraming.
Planning 2025	Uitvraag opgesteld en uitgezet
Planning 2026	Q1 '26: Adviesbureau gekozen die dit onderzoek uitvoert en startoverleg gehouden. We verwachten dat het onderzoek in september 2026 wordt afgerond

2.5 Participatie en communicatie

Project	**Gemeentebrede campagne**
Doel	Positieve houding ten opzichte van energiebesparende maatregelen creëren en mensen aanzetten tot treffen van maatregelen.
Beschrijving	De gemeente stimuleert Drutenaren om zelf stappen te zetten richting een toekomst die aardgasvrij is. De publiekscampagne: 'Pak jouw moment' is in maart 2025 gestart. De campagne is gericht op

	gedragsverandering en mensen activeren om verduurzamingsmaatregelen te treffen.
Planning 2026	We ontwikkelen de campagne 'Pak jouw Moment' verder door. We brengen de initiatieven vanuit de wijkaanpak isolatie onder bij deze campagne, om al het ontzorgingsaanbod vanuit 'Pak jouw Moment' toegankelijk te maken voor de inwoner. We evalueren de naamsbekendheid van Pak jouw Moment, en starten met initiatieven om structureel en gericht de bekendheid van de campagne en het aanbod vanuit de campagne te vergroten.

Project	**Sociale kaart**
Doel	Stimuleren van inclusiviteit binnen de wijkaanpak door bereiken van specifieke doelgroepen.
Beschrijving	We brengen in beeld waar specifieke doelgroepen zich binnen de gemeente bevinden en welke sleutelfiguren mogelijk een rol kunnen spelen in het bereiken van deze specifieke doelgroepen. Ook vragen we sleutelfiguren bij de start van projecten mee te denken over onze communicatie. Dit vergroot het bereik bij inwoners om zo ook de participatie en betrokkenheid van inwoners te vergroten. Op termijn streven we naar betere bekendheid van de mogelijkheden die we aanbieden zoals het energieloket en de energiecoaches.
Planning 2026	We brengen sleutelfiguren en de professionals met elkaar in contact. We maken gebruik van hen netwerk en sluiten aan bij de activiteiten die al plaatsvinden. We betrekken sleutelfiguren en professionals zoals welzijnswerkers bij de gebiedsgerichte aanpak.
Planning 2027	Voortzetten project

Project	**Ondersteuning inwonersinitiatieven**
Doel	Ondersteunen van inwonersinitiatieven die in lijn zijn met onze doelstellingen.
Beschrijving	We zijn als gemeente ondersteunend en faciliterend aan inwonersinitiatieven. Het initiatief moet bestaan uit minimaal 3 personen. Maximaal verstrekken we 10.000 euro per initiatief.
Planning 2026	Ondersteuning van huidige initiatieven voortzetten. En inzetten op het vormen van meedenkgroepen en initiatieven in de wijken waar we actief zijn (gebiedsgerichte aanpak).
Planning 2027 en verder	Voortzetten project.

Project	**Klimaatweek en andere activiteiten om bewustwording onder inwoners te vergroten**
Doel	Bewustwording van klimaatverandering vergroten
Beschrijving	We organiseren samen met de lokale initiatieven elk jaar in de klimaatweek activiteiten voor alle inwoners. De activiteiten zijn erop gericht om meer bewust te zijn van wat een inwoner zelf kan doen. Denk aan meer groen in je tuin tot aan een energiecafé. Praten over klimaat en energie zorgt voor meer bewustwording en uiteindelijk ook tot handelen.

Planning 2025	Samen met actieve inwoners en partners activiteiten in de klimaatweek organiseren.
Planning 2026	Klimaatweek evalueren en bijstellen.
Planning 2027	Voortzetten project.
Evaluatiecriteria	Aantal activiteiten en aantal bezoekers.

3.Capaciteit en middelen

Om uitvoering te geven aan de LES en dit uitvoeringsprogramma is het van belang dat er voldoende menskracht en financiële middelen beschikbaar zijn.

3.1 Middelen en begroting

De gemeente heeft voor 2026 en 2027 jaarlijks circa € 130.000,- gereserveerd voor het programma Duurzaamheid. Daarnaast ontvangen we jaarlijks ruim € 600.000,- via de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- energiebeleid (CDOKE). Voor de periode 2026 tot 2030 heeft de minister aangegeven dat gemeenten in ieder geval kunnen rekenen op het bedrag dat zij ook in 2025 in de basisfinanciering hebben ontvangen (circa € 600.000,-). Eerder is afgesproken met de financiële toezichthouders dat gemeenten de middelen als structureel mogen beschouwen in de begroting.

Ook hebben we nog € 664.023,- CDOKE-gelden op de balans staan van voorgaande jaren, die we nog niet hebben uitgegeven. Als we die resterende middelen over 2026 en verder verdelen, leidt dit tot onderstaande middelen voor komende jaren:

	2026	2027
Programmagelden	€ 131.971	€ 135.262
Verdeling resterende CDOKE voorgaande jaren[1]	€ 158.731	€ 250.000
Klimaatakkoord gelden (CDOKE)	€ 630.798	€ 600.000
TOTAAL	**€ 921.258**	**€ 985.262**

Begroting

In 2025 hebben we ruim € 250.000,- van de ontvangen CDOKE-middelen niet uitgegeven. De financiële ruimte die er nog is, gaan we in 2026 en 2027 vooral inzetten om de capaciteit uit te breiden, zodat we het verduurzamen van woningen kunnen versnellen. Daarnaast zullen we de komende jaren veel kosten maken voor het opstellen van een soortenmanagementplan. Dat is wettelijk verplicht om gebouwen diervriendelijk te kunnen isoleren. Deze kosten worden gedeeltelijk gesubsidieerd door de provincie.

	Realisatie 2025	Begroting 2026	Toelichting
Formatie	€ 265.033,-	€ 400.000	Uitbreiding van de formatie nodig, zie volgende paragraaf.
Bedrijven en maatschappelijk vastgoed	€ 9.680,-	€ 60.000	O.a. begeleiding biogasproject Deest. Begeleiding en audit CO2-prestatieladder. Controles Label-C-verplichting.
Monitoring	€ 11.024,-	€ 3.000	Ontwikkeling infographic LES
Overig	€ 32.172,-	€ 70.000	Onder andere circulariteit, (onvoorziene) initiatieven, bijdrage GMR.
Ontzorging	€ 68.698,-	€ 154.500	O.a. energieloket, energiecoaches, Pak jouw moment, ondersteuning VVE's. Hoge

[1] Van de € 664.023 die op de CDOKE-balans staan, verdelen we € 408.731 over 2026 en 2027. Er resteert dan nog € 255.292 voor 2028 en verder.

			kosten verwacht voor opstellen Soortenmanagementplan.
Warmte	€ 6.977,-	€ 30.000	O.a. extra communicatie en participatie rondom het warmtenet en opstellen warmteprogramma.
Duurzame opwek en een robuust energiesysteem	€ 73.617,-	€ 55.000	O.a. het afronden van de visie op wind- en zonne-energie, maar ook eventuele kosten om meer inzicht te krijgen in het energiesysteem of projecten die daaruit voortkomen.
Duurzame mobiliteit	€ 4.640,-		Kosten voor duurzame mobiliteit, komen voort uit het mobiliteitsplan.
Totaal	€ 471.841,-	€ 921.500	

3.2 Formatie

In 2025 werkten er binnen Werkorganisatie Druten Wijchen (13,6 FTE) aan de energietransitie. Daarvan was 10,2 FTE structurele formatie. De structurele formatie gaan we om twee redenen uitbreiden:

- Tijdelijke formatie structureel maken om mensen aan ons te binden (2,59 FTE). Het betreft hier uitbreidingen op het gebied van programmaondersteuning, communicatie, gemeentelijk vastgoed, CO2-prestatieladder en een beleidsadviseur ondergrondse infra.
- Meer uitvoeringskracht in de wijken realiseren (2,5 FTE). Het gaat hier om 1,5 FTE voor projectleiders die in wijken en buurten aan de slag gaan om de verduurzaming van woningen te versnellen, plus 1 FTE voor een medewerker om dit communicatief en administratief te ondersteunen.

De vaste formatie voor energietransitie binnen de WDW wordt dan als volgt:

Algemeen			
Programmamanagement en -ondersteuning: 1,67 FTE Regionale samenwerking: 0,3 FTE Participatie: 0,89 FTE Communicatie: 2 FTE Juridisch advies: 0,8 FTE			
Energie besparen woningen en aardgasvrij Druten	Energie besparen bedrijven en maatschappelijk vastgoed	Grootschalige en gebalanceerde opwek	Duurzame mobiliteit
Ontzorging: 1,9 FTE	Bedrijven en bedrijventerreinen: 0,11 FTE	Grootschalige opwek en een gebalanceerd energiesysteem: 1,7 FTE	Duurzame mobiliteit: 1 FTE
Warmte: 1,83 FTE	Energiemanagement, CO2-prestatieladder en vastgoed: 1,1 FTE	Beleidsadviseur ondergrondse infra: 0,5 FTE	
Projectleiders: 1,5 FTE			
Totaal: 15,3 FTE			

De kosten hiervoor zijn € 1.244.040 (€ 399.337,- voor Druten en € 844.703,- voor Wijchen). Daarnaast werken we nog met tijdelijke inhuur, bijvoorbeeld een aanjager circulariteit en een projectleider duurzame bedrijven.

Toekomst
De kosten voor de extra formatie kunnen we dekken vanuit de CDOKE-middelen. De komende jaren zullen we voor de energietransitie in de gebouwde omgeving steeds meer van beleid naar uitvoering gaan. Om dit voor alle wijken goed te begeleiden, zal er nog meer inzet – en daarmee middelen – nodig zijn. Veel Nederlandse gemeentes worstelen hiermee. Ook de Raad Openbaar Bestuur (ROB) heeft in 2024 berekend dat de gemeentes nog 40 procent meer middelen nodig hebben om de energietransitie goed te kunnen uitvoeren. De lobby richting het Rijk heeft tot nu toe nog geen uitbreiding van de middelen opgeleverd. Voor 2026 en 2027 levert dit nog geen problemen op, maar als we de aanpak in de wijken daarna nog verder willen intensiveren, loopt het spaak met de middelen.

Energietransitie Druten 2025

De gemeente Druten werkt aan een toekomstbestendige energievoorziening. Zo dragen we bij aan betaalbare, betrouwbare en schone energie voor inwoners en bedrijven. We zijn goed op weg om onze doelstellingen voor 2030* te realiseren.

Energiebesparing woningen

3.175 van de **8.750** woningen energielabel A of B

75 isolatie-adviezen

18 isolatie-subsidies

64 gesprekken met energiecoaches

Aanbeveling
Versterken wijkaanpak om verduurzaming aan te jagen.

Aardgasvrij Druten

365 van de **8.750** woningen elektrisch verwarmd

- Samenwerking warmtenet beklonken met samenwerkingsovereenkomst

Duurzame mobiliteit

165 van de **483** publieke laadpunten gerealiseerd

Komende jaren mogelijk vertraging laadpunten door netcongestie

300 deelnemers deden mee met de klimaatweek

Opwek versus gebruik

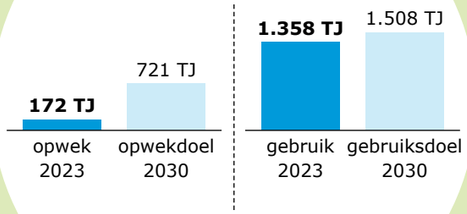

Voortgang:
- goed
- versnelling nodig

Duurzame energieopwek en een gebalanceerd energiesysteem

52 TJ van **106 TJ** zon op dak gerealiseerd

95 TJ van **434 TJ** zon op veld gerealiseerd

- Visie op wind- en zonne-energie vertraagd
- Vertraging aansluiting zonneparken door netcongestie

200 inwoners kregen energiebesparingstips via campagne 'Pak Jouw Moment'

Verduurzaming bedrijven

73% van de kantoorpanden energielabel C

+19% Energiegebruik industrie

Netcongestie beperkt uitbreiding en elektrificatie bedrijven

Verduurzaming maatschappelijk vastgoed

-8% Energiegebruik gemeentelijke organisatie

Gemeente Druten

*De cijfers geven weer waar de gemeente staat ten opzichte van de doelstellingen in de Lokale Energiestrategie Druten 2025-2030. Waar mogelijk gebruiken we de laatste gegevens van 2025. Als die niet voorhanden zijn, gaat het om data uit 2024 of 2023. Kijk voor meer informatie over jaartallen en bronnen in Jaarverslag Energietransitie Druten 2025.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7844
Extern Zaak ID	Z/26/350784
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	8.b.4
Titel	Brief van Ministerie inzake toezicht Spreidingswet
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Sengers, S.W.P.J. (Sigrid)

Bijlagen
Informatienota raad - Brief van Ministerie inzake toezicht Spreidingswet
Bijlage 1 - Toezichtsbrief Spreidingswet Druten

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	21 april 2026
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/350784

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Brief van Ministerie inzake toezicht Spreidingswet

Collegedatum: 21 april 2026

Kernboodschap
De gemeente Druten voldoet ruimschoots aan de taakstelling van de Spreidingswet en ontvangt daarvoor expliciete waardering en dank van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
n.v.t.	n.v.t

Toelichting
De Spreidingswet heeft als doel te zorgen voor een evenwichtige verdeling van asielopvang over gemeenten in Nederland. Solidariteit tussen gemeenten is daarbij een belangrijk uitgangspunt: door gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen wordt bijgedragen aan een stabiel en humaan opvangsysteem. Onder de Spreidingswet krijgen gemeenten op basis van objectieve criteria een opvangtaak toegewezen. Het ministerie houdt toezicht op de uitvoering daarvan. Hierbij wordt een 'interventieladder' gebruikt. Wanneer wordt geconstateerd dat een gemeente niet aan haar wettelijke taak voldoet, wordt de gemeente opgeschaald op de interventieladder. Uiteindelijk kan zelfs een sanctie van indeplaatsstelling worden opgelegd.

In het kader van het toezicht op de Spreidingswet ontvangen alle gemeenten een brief waarin de minister aangeeft of de gemeente het aantal opvangplaatsen dat de gemeente volgens de Spreidingswet moet realiseren daadwerkelijk heeft behaald.

Op 9 april jl. ontving de gemeente Druten de brief van de minister. Uit de brief blijkt dat de gemeente een solidaire bijdrage levert aan de uitvoering van de Spreidingswet en daarbij ruimschoots voldoet aan de wettelijke taakstelling. Voor de peildatum 1 juli 2025 heeft de gemeente Druten een wettelijke taakstelling van 57 opvangplaatsen voor asielzoekers. Op hetzelfde moment beschikt de gemeente over 100 opvangplaatsen. Deze opvangplaatsen zijn gerealiseerd in de noodopvanglocatie aan de Scharenburg. Deze tijdelijke noodopvang was in eerste instantie gepland voor 2 jaar vanaf 1 mei 2024. In januari 2026 is de noodopvang verlengd met 3 jaar, en vergund en ingericht tot 1 mei 2029.

De minister bedankt de gemeente Druten voor de door haar geleverde inspanningen en spreekt expliciet zijn waardering uit voor de inzet van de gemeente Druten. Het langer openhouden van de noodopvanglocatie past binnen deze inzet en vormt daarmee een passende en goed gemotiveerde invulling van de gemeentelijke verantwoordelijkheid onder de Spreidingswet.

In de wettelijke taak voor de realisatie van asielopvangplekken wordt onderscheid gemaakt in de reguliere opvang en opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's). In de brief van het ministerie staat de taakstelling en realisatie op 0.
In onze gemeente vangen we wel AMV's op (8 jongeren in 2 woningen). Dit zijn echter AMV's die al een verblijfstatus hebben.

Gevolgen
Er is géén aanleiding voor aanvullende maatregelen of toezicht.

Communicatie
Deze informatienota en bijbehorende brief worden openbaar, zodat niet alleen de raad, maar ook inwoners en andere stakeholders hiervan kennis kunnen nemen.

Uitvoering of Vervolgstappen
De gemeente blijft afspraken rondom de opvang van asielzoekers uitvoeren binnen de geldende wettelijke kaders. Eventuele toekomstige wijzigingen in de taakstelling of nieuwe correspondentie vanuit het ministerie zullen via een informatienota met de raad worden gedeeld.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20011 2500 EH Den Haag

Aan het college van B&W van de gemeente Druten
Heuvel 1
6651 DA Druten

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Regie Migratieketen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie

7468092

Datum 9 april 2026
Betreft Brief interbestuurlijk toezicht Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen

Geacht college,

De situatie in de asielopvang is urgent en kritiek. De asielketen loopt tegen de grenzen van het mogelijke aan en dat is de afgelopen tijd weer duidelijk zichtbaar door de grote druk op het aanmeldcentrum in Ter Apel en de gevolgen die dat heeft voor de directe omgeving. Het is daarom zeer van belang dat iedere gemeente haar bijdrage levert aan de opvang, op de langere termijn maar ook voor de acute korte termijn. Daarom heeft de minister in de brief 'Samen werken aan meer grip op migratie en opvang' van 26 maart jl. een expliciet beroep gedaan op alle gemeenten om opvangplekken te regelen, in het bijzonder de gemeenten die nog niet voldoen aan hun wettelijke taak in het kader van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (hierna: Spreidingswet). De minister van Asiel en Migratie vertrouwt erop dat uw solidariteit met andere gemeenten ertoe leidt dat u uw bijdrage zult leveren.

In het kader van het interbestuurlijk toezicht worden de prestaties van uw gemeente op het gebied van het mogelijk maken van asielopvangplekken conform de Spreidingswet beoordeeld. Op 1 juli 2025 dienden de gemeenten te voldoen aan de wettelijke taak door vanaf deze datum het aantal asielopvangplekken mogelijk te maken zoals bepaald in eerder genomen verdeelbesluiten.

Beoordelingskader
Het interbestuurlijk toezicht op de Spreidingswet is belegd bij de minister van Asiel en Migratie. Toepassing van het interbestuurlijk toezicht geschiedt op basis van een interventieladder[1] die uit de volgende stappen bestaat:

Fase 1 Signaleren
Fase 2 Informatie opvragen en valideren
Fase 3 Actief toezicht: afspraken over acties, termijnen en vervolg
Fase 4 Vooraankondiging van juridische interventie
Fase 5 Besluit tot indeplaatsstelling met laatste termijn om alsnog zelf te voorzien
Fase 6 Sanctie indeplaatsstelling

Bevindingen
Op 30 juni 2025 ontving het ministerie van de Provinciale Regietafel de voortgangsrapportage van de realisatie van asielopvangplekken in de provincie. Op basis van deze rapportage is geïnventariseerd wat de stand van zaken was van

[1] Deze is gebaseerd op de Wet revitalisering generiek toezicht en het bijbehorend beleidskader indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Regie Migratieketen

Datum
9 april 2026

Onze referentie
7468092

de realisatie van asielopvangplekken op 1 juli 2025. Voor uw gemeente zijn de cijfers als volgt:

	Wettelijke taak	Realisatie op 1-7-2026
Regulier	57	100
AMV	0	0

Uit deze cijfers wordt geconcludeerd dat uw gemeente op dit moment voldoet aan haar wettelijke opgave.

Ik bedank u voor de door u geleverde inspanningen en spreek hierbij mijn waardering uit voor de inzet van uw gemeente.

Hierbij wordt onderstreept dat van alle gemeenten wordt verwacht dat ze voldoen aan de opgave. In dat kader worden de gemeenten die niet (volledig) voldoen opgeschaald naar de volgende trede(s) van de interventieladder. Ik verwacht van deze gemeenten dat zij (volledig) gaan voldoen aan hun wettelijke taak.

Tot slot
Mochten zich omstandigheden voordoen waardoor u niet meer aan uw taak kunt voldoen, dan wordt u verzocht hiervan melding te doen conform artikel 8 van de wet. U kunt dit doen door een mail te sturen aan ibtspreidingswet@minjenv.nl. Indien u nog vragen heeft, kunt u eveneens via dit mailadres contact opnemen.

Dit kabinet zal geen onduidelijkheid laten ontstaan over de uitvoering van de Spreidingswet. Meerdere gemeenten die de afgelopen jaren al een bijdrage hebben geleverd, hebben om duidelijkheid gevraagd. Middels deze brief maakt de minister van Asiel en Migratie opnieuw duidelijk dat de Spreidingswet wordt gehandhaafd, het interbestuurlijk toezicht op de wet geldig is en onverkort wordt uitgevoerd en dat gemeenten die niet aan hun wettelijke taak voldoen hierop worden aangesproken.

De commissaris van de Koning van uw provincie wordt geïnformeerd over deze brief.

Hoogachtend,

De minister van Asiel en Migratie, namens hem,

Drs. K. Morren
Directeur Regie Migratieketen

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7866
Extern Zaak ID	Z/26/353518
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	8.b.5
Titel	Jaarrapportage 2025 monitoring Wmo Jeugd en gezondheid
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Druten	Huntink, N (Nadine)

Bijlagen
Informatienota raad - jaarrapportage 2025 monitoring Wmo Jeugd en gezondheid
Bijlage 1 - Jaarrapportage 2025 monitoring Wmo Jeugd en gezondheid
Bijlage 2 - Jaaroverzicht Gezond en Actief 2025

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	4 mei 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/353518

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Informatienota sociaal domein 2025

Datum: 4 mei 2026

Kernboodschap

- Het gebruik van zorg in Druten is redelijk stabiel. Wel zien we een stijging bij specialistische begeleiding en jeugdhulp in de GGZ. De druk op het sociaal domein blijft hoog, zowel in geld als in het werk.
- We zien goede resultaten van de samenwerking met Wijchen bij de toegang tot hulp. We blijven investeren in een sterke basis, samen met welzijnsorganisaties en ouderenbonden. Het sociaal team speelt een belangrijke rol in het koppelen van inwoners aan passende hulp.
- De druk op specialistische jeugdzorg blijft hoog, zowel landelijk als in de regio. We volgen het regioprogramma Jeugd en zetten lokaal in op preventie, vroeg signaleren en passende hulp zonder dwang. We kiezen daarbij liever voor hulp voor groepen dan voor hulp voor één persoon.
- De mentale gezondheid van jongeren blijft een aandachtspunt. In Druten is er veel hulp die vrij toegankelijk is. Daarmee voorkomen we deels dat duurdere hulp nodig is.
- Door vergrijzing, personeelstekorten en complexere hulpvragen neemt de druk op de Wmo toe. Daarom blijven we investeren in de sociale basis, ondersteuning van mantelzorgers en dagbesteding.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
22-11-2023	Informatienota Monitoring Jeugd en Wmo 2022 (Zaaknummer: Z/23/120557)
09-12-2025	Informatienota Monitorrapportage Sociaal Domein Druten - Eerste semester 2025 (Zaaknummer: Z/25/330086)

Toelichting

In deze informatienota informeren wij uw raad over de belangrijkste inhoudelijke en beleidsmatige ontwikkelingen binnen de Wmo en jeugdhulp in Druten over het jaar 2025. Dit doen we jaarlijks via een uitgebreide monitor en deze begeleidende nota. In deze nota richten we ons op de trends in zorggebruik, inzet op preventie, het functioneren van het sociaal team en de beleidskoers op lokale en regionale schaal.

1. Toegang en preventie

- De wachttijden bij het sociaal team liggen gemiddeld tussen de 6 en 8 weken, afhankelijk van urgentie en doorstroommogelijkheden. Spoed zaken worden met prioriteit opgepakt.
- Druten heeft een goed functionerend vrij toegankelijk aanbod, onder meer via MeerVoormekaar, MEE Gelderse Poort, POH-Jeugd, jongerencoaches en Ixta Noa.
- Via het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werkt Druten aan preventie, mentale gezondheid en sociale participatie met een breed palet aan activiteiten en partners.

Jeugd

- Het totale aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt in Druten bleef in 2025 stabiel, zonder sterke schommelingen. Dit impliceert een constant gebruik van het jeugdhulpaanbod en een stabiel bereik van de doelgroep.
- Er wordt nauwelijks gebruikgemaakt van persoonsgebonden budgetten (PGB); het aandeel blijft rond 1 %. Dit wijst erop dat het gecontracteerde aanbod overwegend aansluit bij de vragen van inwoners.
- Pleegzorg blijft de meest ingezette vorm van jeugdhulp met verblijf; andere verblijfsvormen, en zeker verblijf met behandeling, worden alleen toegepast in uitzonderlijke en zwaarwegende gevallen.
- Binnen de ambulante jeugdhulp is de trend naar intensievere begeleiding per cliënt verder doorgezet: trajecten zijn langer, en het aantal uren per jongere is gestegen. Tegelijkertijd is het gebruik van ambulante behandeling afgenomen, mede dankzij de versterkte inzet van jongerencoaches en schoolmaatschappelijk werk op lokaal niveau.
- In Druten zien we dat het aantal cliënten in de jeugd-GGZ daalt, terwijl het totaal aantal ingezette zorguren juist toeneemt. Dit kan wijzen op complexere hulpvragen of intensievere trajecten per jeugdige. Tegelijkertijd neemt het gebruik van de basis-GGZ af, mogelijk mede doordat Druten beschikt over een sterk voorliggend veld met laagdrempelige ondersteuning zoals POH-jeugd, jongerencoaches en schoolmaatschappelijk werk.
- Jeugdbescherming en jeugdreclassering blijven kwantitatief beperkt. Door de invoering van nieuwe productcodes is de vergelijking met voorgaande jaren lastig, maar in de praktijk blijft het aantal opgelegde maatregelen laag.

Mentale gezondheid jongeren (Gezondheidsmonitor/ Kwartaalonderzoek)

- Uit het Kwartaalonderzoek Jongeren 2025 van het RIVM blijkt dat de mentale gezondheid van jongeren in de loop van het jaar schommelt en kwetsbaar blijft.
- In het voorjaar van 2025 verslechterde het beeld. Het mentaal welbevinden daalde van 69 naar 67. In dezelfde periode nam het aandeel jongeren dat zich eenzaam voelt toe van 43% naar 48%. Ook steeg het percentage jongeren dat in de afgelopen drie maanden serieus heeft gedacht aan zelfdoding van 13% naar 15%.

- In de tweede helft van 2025 is weer enig herstel zichtbaar. Het mentaal welbevinden stijgt richting het najaar naar ongeveer 70 en het aandeel jongeren dat zich eenzaam voelt daalt licht. Ook het aandeel jongeren met suïcidale gedachten stabiliseert enigszins.
- Tegelijkertijd laat het totaalbeeld zien dat de mentale gezondheid van jongeren niet stabiel is. De schommelingen gedurende het jaar wijzen op een kwetsbare situatie, waarin een grote groep jongeren zich regelmatig eenzaam voelt en een aanzienlijk deel worstelt met sombere of zorgelijke gedachten.
- Deze landelijke ontwikkelingen zijn richtinggevend voor de situatie in gemeenten zoals Druten en onderstrepen het belang van het GEM-initiatief (Ecosysteem Mentale Gezondheid), waaraan Druten regionaal deelneemt, om structureel aandacht te houden voor (preventie van) psychische klachten.

3. Wmo

- Het zorggebruik Wmo nieuw blijft stijgen. Dit geldt zowel voor de begeleiding als de begeleiding plus.
- Ook de dagbesteding laat een stijging zien. Opvallend is de toename van de specialistische dagbesteding bij ouderen.
- Hulp bij het huishouden blijft stijgen, maar wordt mede door personeelstekorten niet altijd volledig conform indicatie geleverd. De uitnutting ligt op 82%.
- De wachtlijst voor een GGZ-behandeling of het moeilijker verkrijgen van Wlz-zorg, zorgt voor een toename van Wmo ondersteuning als overbrugging. Er wordt vaker specialistische ondersteuning ingezet door de vergrijzing en toename van diagnose ADHD/ASS bij (oudere) klanten.

4. *Gezond en Actief Leven Akkoord, Sportakkoord en Integraal Zorgakkoord*

Druten heeft een lokaal Gezond en Actief Leven akkoord vastgesteld in oktober 2023. Dit wordt uitgevoerd in de jaren 2023-2026. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) biedt het fundament voor samenhangend gezondheidsbeleid en een lokale aanpak op het gebied van gezondheid, sport en bewegen, cultuur en sociale basis. Voor de financiering is er één brede Specifieke uitkering vanuit de Rijksoverheid. Lokale initiatieven kunnen een financiële bijdrage aanvragen voor activiteiten die passen bij de ambities van het GALA, hiervoor is in 2024 en 2025 een aparte subsidieregeling vanuit de gemeente Druten opgesteld. De subsidieregeling wordt ook in 2026 opengesteld. Ook bij het Sportakkoord kan subsidie aangevraagd worden voor beweegactiviteiten.

In het Sportakkoord werken we lokaal samen met partners uit de sport, het onderwijs, de (gezondheids)zorg en het welzijnswerk. We richten ons op thema’s zoals een sociaal veilige sportomgeving, sterke sportaanbieders, voldoende ruimte en toegankelijkheid voor iedereen, en een gezonde leefstijl. Dit geldt voor alle leeftijden en voor alle dorpen in de gemeente Druten.
Partners kunnen een aanjaagbudget aanvragen om nieuwe initiatieven te starten. Ook kunnen verenigingen en sportaanbieders gebruikmaken van trainingen, cursussen en inspiratiebijeenkomsten om hun organisatie te versterken.
Op regionaal niveau werken we steeds meer samen. Samen met de regiogemeenten is er een plan van aanpak gemaakt voor het thema sociaal veilige sport. Het Sportakkoord loopt af in 2026.

Op regionaal niveau werken we samen aan de doelen van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Dit akkoord heeft als doel om de zorg ook in de toekomst bereikbaar en betaalbaar te houden. We werken hierin samen met o.a. zorgverzekeraars, zorgpartijen, regiogemeenten en welzijn. Taak voor de gemeenten is om te zorgen voor een goede preventieve aanpak zodat zorgkosten in het medisch domein voorkomen kunnen worden. We werken aan het verstevigen van de 'ketenaanpakken' voor valpreventie, overgewicht bij jeugd en volwassenen, een kansrijke start voor jonge kinderen en welzijn op recept en ontwikkelen regionaal initiatieven om de mentale gezondheid van onze inwoners te versterken. In 2026-2030 worden het GALA en IZA opgevolgd door het AZWA (Aanvullen Zorg en Welzijnsakkoord). Op dit moment is deze nog niet definitief vastgesteld en zijn de voorwaarden voor financiering nog niet helder.

5. Belangrijke aandachtspunten 2026

- We blijven investeren in een solide sociale basis met breed en collectief aanbod in samenwerking met welzijn, onderwijs en zorg.
- We werken toe naar een stevig sociaal team, die ook zelf hulp gaat bieden aan onze inwoners.
- We hebben extra aandacht voor jongeren met mentale druk, eenzaamheid en beperkte vaardigheid om hulp te zoeken.
- We blijven investeren in goede toegankelijkheid bij dagbesteding en ondersteuning, bijvoorbeeld bij dementie. Ook is er in het bijzonder aandacht voor de rol van mantelzorgers binnen onze gemeente.
- We zoeken oplossingen voor toenemende druk op huishoudelijke hulp.
- Aanscherping van regionaal beleid met duidelijke keuzes op specialistische zorg, passend onderwijs en beschermd wonen.

Slotopmerking

Deze informatienota geeft een beeld van het zorggebruik binnen het sociaal domein in 2025 in Druten. Uw raad wordt via de reguliere P&C-cyclus geïnformeerd over eventuele financiële bijstellingen. Graag spreken wij onze waardering uit voor de constructieve rol van de Adviesraad Sociaal Domein Druten met betrekking tot deze rapportage. De gesprekken over de monitor en de aandacht voor cliëntervaring hebben bijgedragen aan een kwalitatief sterker rapport. Wij zien ernaar uit om deze samenwerking in de toekomst voort te zetten.

Bijlage:

1. Monitorverslag Jeugd en WMO jaarbeeld 2025

2025

Gemeente Druten

[MONITOR JEUGD EN WMO]

2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2
2. Toegang en preventie 3
2.1 Aanmeldingen verdeeld naar zorgtype 3
2.3 Tevredenheid over de toegang 5
2.4 Klachten en bezwaren.....5
2.5 Vrij toegankelijk aanbod 6
3. Jeugd.....7
3.1 Zorggebruik totaal 7
3.2 Zorggebruik per bouwsteen 7
3.3 Tevredenheid over de jeugdzorg.....14
3.4 Betaalbaarheid.....15
4. Wmo.....17
4.1 Zorggebruik totaal.....17
4.2 Zorggebruik per bouwsteen 18
4.3 Tevredenheid over de Wmo 22
4.4 Betaalbaarheid.....23

1. Inleiding

Met deze monitor maken we inzichtelijk wat de stand van zaken is van de Wmo en jeugdhulp in de gemeente Druten. Hiermee maken we inzichtelijk wat er goed gaat, en wat verbetering behoeft. Zo kunnen we bijsturen waar nodig.
We proberen u met deze rapportage zo goed mogelijk te informeren. Duidelijk en volledig, zonder in onnodig detail te treden. Als u opmerkingen ter verbetering of verheldering van de rapportage heeft dan horen wij dat graag.

Opbouw van de rapportage
Deze monitorrapportage is opgebouwd uit een hoofdstuk over de toegang via het Sociaal Team, en vervolgens het zorggebruik uitgesplitst in de hoofdstukken Jeugdzorg en Wmo. Telkens presenteren we de data die relevante ontwikkelingen laten zien, zoals grote verschuivingen. Indien de data beschikbaar is, vergelijken we met voorgaande kalenderjaren zodat de ontwikkeling zichtbaar is.

Opmerking bij de cijfers
Data over zorggebruik is per definitie aan vertraging onderhevig. Dat betekent dat de gepresenteerde cijfers over de afgelopen maanden waarschijnlijk niet volledig zijn. Zorgaanbieders kunnen hun declaraties bijvoorbeeld later indienen. Of het kan zijn dat de backoffice reeds afgegeven beschikkingen nog niet heeft verwerkt. Die vertraging is helaas niet te voorkomen.

2. Toegang en preventie

We werken de komende jaren toe naar een sterk Sociaal Team

De Hervormingsagenda jeugd vraagt gemeenten om stevige sociale wijkteams te ontwikkelen, waarin professionals uit verschillende vakgebieden (Wmo, jeugd, schuldhulpverlening) samenwerken.

Het Sociaal Team gaat ook meer hulp zelf bieden en krijgt een grotere rol bij het begeleiden van gezinnen en huishoudens die te maken hebben met onveiligheid (zoals huiselijk geweld en kindermishandeling).

Daarnaast blijven we werken aan een solide basis met nadruk op preventie en ondersteuning. Dit doen we bijvoorbeeld door algemene voorzieningen en initiatieven in de wijk die inwoners tijdig helpen. Denk aan ondersteuning op school of in de buurt om problemen bij jongeren vroeg te signaleren, of aan activiteiten voor ouderen om langer gezond en actief te blijven.

De bedoeling is dat hiermee doorverwijzingen naar dure hulp verminderen en mensen sneller ondersteuning krijgen in hun buurt.

In Druten zijn wij al gewend goed samen te werken. Ook biedt het Sociaal Team al hulp door de inzet van schoolmaatschappelijk werk, de jongerencoaches vanuit het Jongeren Advies Centrum en de Praktijkondersteuners Jeugd. Ook voor vragen voor de Wmo helpen we inwoners soms zelf in plaats van ze door te verwijzen.

We zijn in Druten dus al op de goede weg maar zullen de lokale hulp op een aantal onderdelen moeten uitbreiden. Hoewel de Hervormingsagenda primair voor de Jeugdwet geldt, kijken hierbij ook naar de begeleiding voor Wmo omdat wij denken dat wij ook hier hulp voor inwoners eenvoudiger en goedkoper kunnen inzetten vanuit het Sociaal Team.

2.1 Aanmeldingen verdeeld naar zorgtype

Via de inlooplocaties, telefonisch en per e-mail kunnen mensen een vraag stellen aan het Sociaal Team. Dit komt terecht bij Team Toegang. Sinds 2024 hebben Druten en Wijchen een gezamenlijk toegangsteam met eenzelfde werkwijze voor screening en uitvragen waardoor er meer stabiliteit is en de aanmelding beter verloopt. Hierdoor is er meer grip op de aanmeldingen en op doorverwijzingen als hulp buiten het Sociaal Team beter passend is.

Soms gaat het om een informatievraag die meteen beantwoord kan worden door Team Toegang. Soms leidt de vraag tot een aanmelding. Bij een aanmelding krijgt de inwoner een keukentafelgesprek en wordt meestal hulp ingezet. In onderstaand overzicht ziet u hoe aanmeldingen verdeeld worden naar type zorg: jeugd, Wmo-nieuw en Wmo-klassiek.

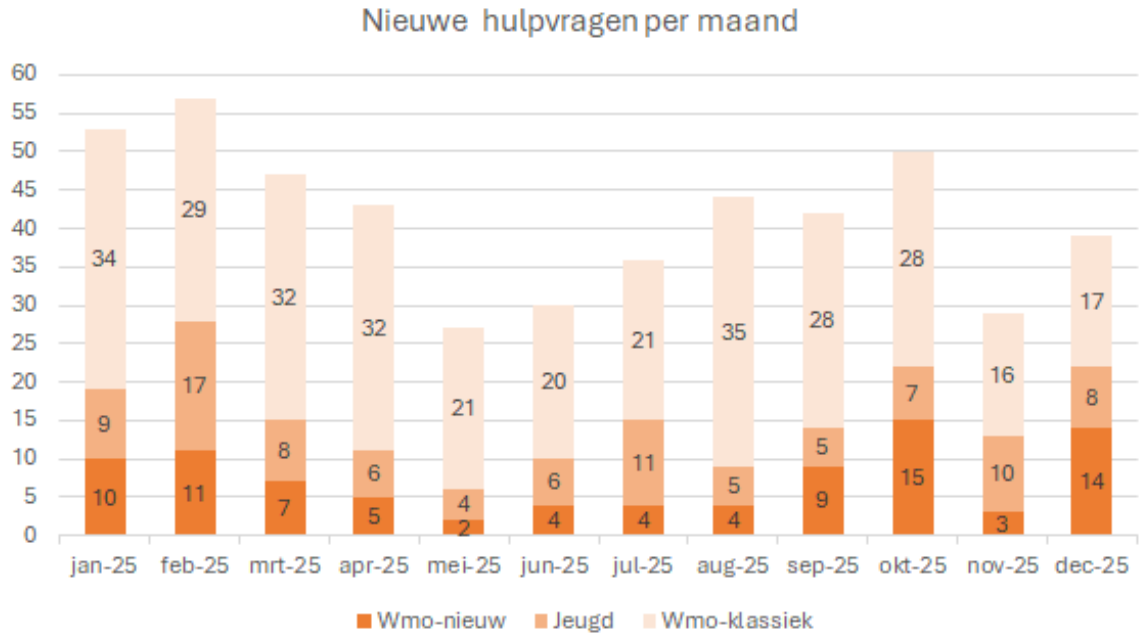

Figuur 1. Aantal aanmeldingen bij het Sociaal Team per maand januari 2025 - december 2025.

2.2 Wachtlijsten

Onderstaande grafiek laat het aantal nog openstaande hulpvragen zien aan het begin van elke maand. Dit zijn aanmeldingen waarbij nog geen keukentafelgesprek heeft plaatsgevonden. Bij alle teams is de tijd op de wachtlijst in 2025 tussen de zes en acht weken. Bij aanmelding bij het sociaal team vindt altijd triage plaats om de ernst te beoordelen. Spoedmeldingen worden dan met voorrang opgepakt.

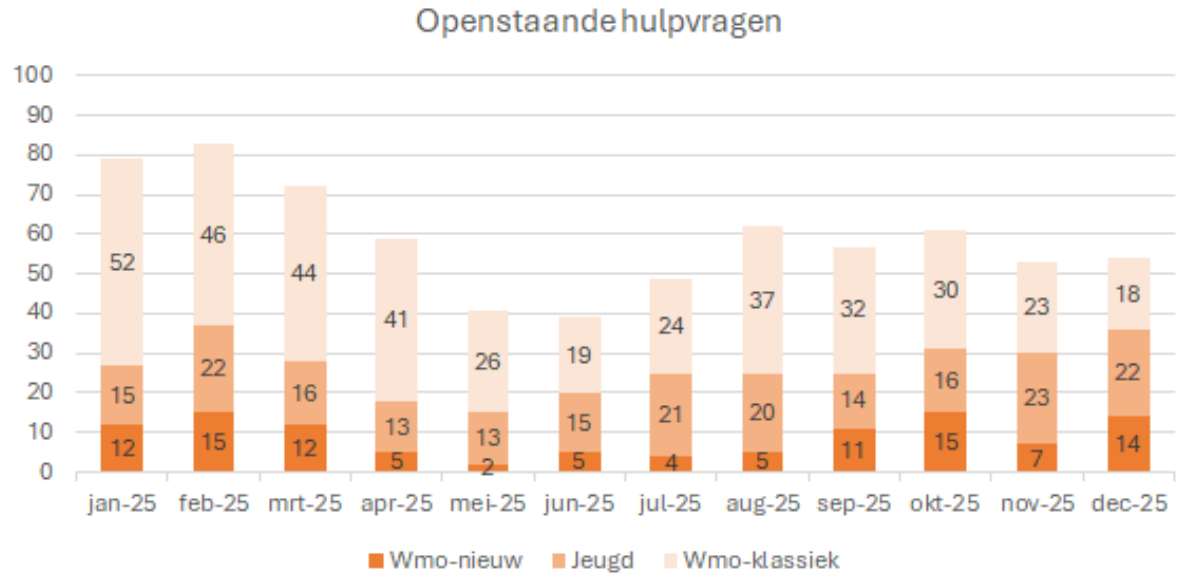

Figuur 2. Aantal openstaande hulpvragen Sociaal Team januari 2025 – december 2025

We weten dat de wachttijden fluctueren door de hoeveelheid zorgvragen van inwoners en inzet van personeel. We blijven hier alert op. Ook de mate van doorstroom van hulpvragen naar zorgaanbieders zorgt voor meer of minder wachttijd bij het Sociaal Team. We blijven in gesprek met huisartsen over de samenwerking en maken afspraken over het verwijzen naar het Sociaal Team. We blijven inzetten op de vereenvoudiging van werkprocessen met als doel de doorlooptijden te versnellen bij het sociaal team. Caseloads worden door de inzet van de procesregisseur gemonitord. Er wordt steeds beter gescreend door team toegang. Hierdoor wordt de inwoner sneller geholpen en zal de werkdruk bij sociaal team medewerkers afnemen.

2.3 Tevredenheid over de toegang

Tevredenheid meten we via het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door ZorgfocuZ. Er wordt twee keer per jaar een meting gedaan, na de zomer en na de jaarwisseling. Deze metingen hebben, als gevolg van miscommunicatie binnen ZorgfocuZ niet plaatsgevonden voor het jaar 2025. Voor het cliëntervaringsonderzoek over 2025 wordt begin april 2026 één meting uitgevoerd in plaats van twee. De resultaten van deze metingen zijn op dit moment nog niet bekend.

2.4 Klachten en bezwaren

Het aantal klachten over het sociaal team staan hieronder weergegeven. In 2025 ontvingen we zes klachten. Zoals gebruikelijk wordt geprobeerd deze in goed overleg op te lossen via informeel contact.Vier klachten zijn informeel agehandeld en 1 klacht is formeel behandeld, maar ongegrond verklaard.

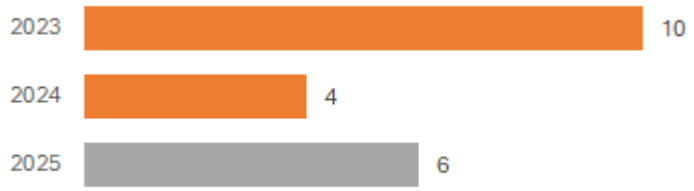

Figuur 3. Aantal klachten sociaal team

Inwoners kunnen bezwaar maken als zij het niet eens zijn met een besluit van de gemeente. Er zijn in 2025 dertien bezwaarschriften ingediend welke gericht kunnen zijn op besluiten over Wmo, Jeugdhulp, Leerlingenvervoer of gehandicaptenparkeerkaarten.

Figuur 4. Aantal bezwaren sociaal team

2.5 Vrij toegankelijk aanbod

In de gemeente bieden we een palet aan eenvoudige hulp en ondersteuning die voor iedereen toegankelijk is. Inwoners kunnen hier zonder verwijzing gebruik van maken. Het sociaal team werkt samen met welzijnsinstelling MeerVoormekaar, MEE Gelderse Poort en Sterker Sociaal Werk. Ze delen steeds meer kennis en mogelijkheden. Het aanbod wordt aangepast aan de behoeften van de inwoners. Ook de jongerencoaches van het Jongeren Advies Centrum, het schoolmaatschappelijk werk en de Praktijkondersteuners huisartsen-Jeugd zijn voorbeelden van vrij toegankelijke hulp. Ixta Noa organiseert De inloop in Druten. De inloop is voor mensen met een psychische kwetsbaarheid die een veilige plek zoeken om anderen te ontmoeten.

Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werkt de gemeente Druten met verschillende organisaties en inwoners aan een gezondere gemeente. Samen willen we zorgen dat mensen niet ziek worden, eenzaam zijn of mentale klachten ontwikkelen. We geven informatie en bieden activiteiten en voorzieningen aan die daarbij helpen. Voor een beeld van wat er in 2025 is gebeurd met het GALA, is in de bijlage het Jaaroverzicht Gezond en Actief 2025 te vinden.

3. Jeugd

Belangrijkste bevindingen

- Het totale aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt in Druten is over het jaar 2025 stabiel, met weinig pieken of dalingen. PGB wordt nauwelijks ingezet (1%), wat wijst op een goed aansluitend gecontracteerd aanbod.
- Pleegzorg blijft de meest ingezette vorm van jeugdhulp met verblijf. Verblijf met behandeling wordt alleen in uitzonderlijke gevallen toegepast.
- We zien een stijgende inzet op dagbesteding jeugdigen, met name als gevolg van schooluitval en ondersteuningsbehoefte bij ouders.
- Binnen de ambulante jeugdhulp is er sprake van langere trajecten en meer uren per cliënt. Tegelijkertijd is het gebruik van ambulante behandeling afgenomen, mede door de inzet van jongerencoaches en schoolmaatschappelijk werk.
- In de jeugd-GGZ zien we een lokale trend die afwijkt van het landelijk beeld: minder cliënten, maar per cliënt wel intensievere zorg. Druten lijkt hiermee effectiever in het voorkómen van instroom via sterke preventieve ondersteuning.
- Jeugdbescherming- en reclassering blijven beperkt in omvang. Nieuwe productcodes maken vergelijking met eerdere jaren lastig, maar in de praktijk blijft het aantal opgelegde maatregelen laag.

Mentale gezondheid jongeren (Gezondheidsmonitor GGD 2023)
51% ervaart prestatiedruk; 21% voelt zich regelmatig eenzaam; slechts 7% voelt zich vrij om hulp te zoeken. Deze cijfers onderstrepen het belang van het GEM-initiatief (Ecosysteem Mentale Gezondheid), waar Druten in regionaal verband aan meedoet.

3.1 Zorggebruik totaal

Aantal jeugdigen dat hulp ontvangt
Het gemiddeld aantal jeugdigen dat binnen de gemeente Druten jeugdhulp ontvangt is over de jaren relatief stabiel. Dit wijst op een consistente vraag naar ondersteuning, zonder grote pieken of dalingen.

Verhouding Zorg In Natura – PGB
In Druten wordt weinig gebruikgemaakt van de mogelijkheid tot een persoonsgebonden budget (PGB); het aandeel ligt rond de 1%. Dit suggereert dat het beschikbare aanbod binnen de reguliere contracten voldoende aansluit bij de hulpvragen van inwoners.
Alle PGB-aanbieders zijn verplicht een kwaliteitstoets te doorlopen voordat zij zorg mogen leveren. Deze toets is gelijkwaardig aan de kwaliteitseisen die wij hanteren voor gecontracteerde zorgaanbieders. Mogelijk vormt dit een drempel voor sommige PGB-aanbieders om cliënten in onze gemeente te werven.

3.2 Zorggebruik per bouwsteen

In deze paragraaf presenteren we de belangrijkste ontwikkelingen in het zorggebruik. Dit doen we per categorie of per bouwsteen, afhankelijk van waar de trend het meest relevant is.

Persoonlijke verzorging
Deze bouwsteen heeft betrekking op jongeren met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, of een lichamelijke of psychiatrische aandoening, waarbij ouders niet altijd volledig in de benodigde zorg kunnen voorzien. Deze ondersteuning wordt vaak geboden in combinatie met onderwijs. In Druten gaat het om een zeer kleine groep; het betreft minder dan 5 jongeren die deze vorm van ondersteuning ontvangen.

Jeugdhulp met verblijf
Ons uitgangspunt is dat jongeren zoveel mogelijk in een gezinsomgeving opgroeien. Wanneer een jeugdige toch niet thuis kan blijven wonen, geven we waar mogelijk de voorkeur aan pleegzorg of een gezinshuis, boven verblijf in een jeugdzorginstelling. We kijken eerst naar lichtere, kleinschalige vormen van opvang zonder behandeling. Als zwaardere ondersteuning nodig is, kan verblijf met behandeling worden ingezet, bijvoorbeeld in een behandelgroep of specialistische voorziening. Deze vormen van hulp worden zoveel mogelijk afgestemd op de behoeften van de jongere, met aandacht voor veiligheid, stabiliteit en ontwikkelingskansen.

Verblijf zonder behandeling

Pleegzorg
Binnen de jeugdhulp met verblijf is pleegzorg een belangrijke pijler. Hoewel het aantal cliënten in de pleegzorg de afgelopen jaren is gedaald (zie figuur 5), blijft het een van de meest ingezette vormen van verblijf zonder behandeling.

Als gemeente blijven we ons inzetten voor het versterken van pleegzorg. Zo verkennen we de organisatie van een wervingsavond voor pleegzorg in het najaar van 2026. We zetten dit najaar daarom extra in op deze bijeenkomst en besteden aanvullende aandacht aan de Week van de Pleegzorg. Ook nemen we deel aan de communicatiecampagne rond de Week van de Pleegzorg. Deze campagne voeren we in samenwerking met Entrea Lindenhout en de gemeenten binnen het Rijk van Nijmegen, waarmee we het belang van pleegzorg onder de aandacht brengen bij inwoners.

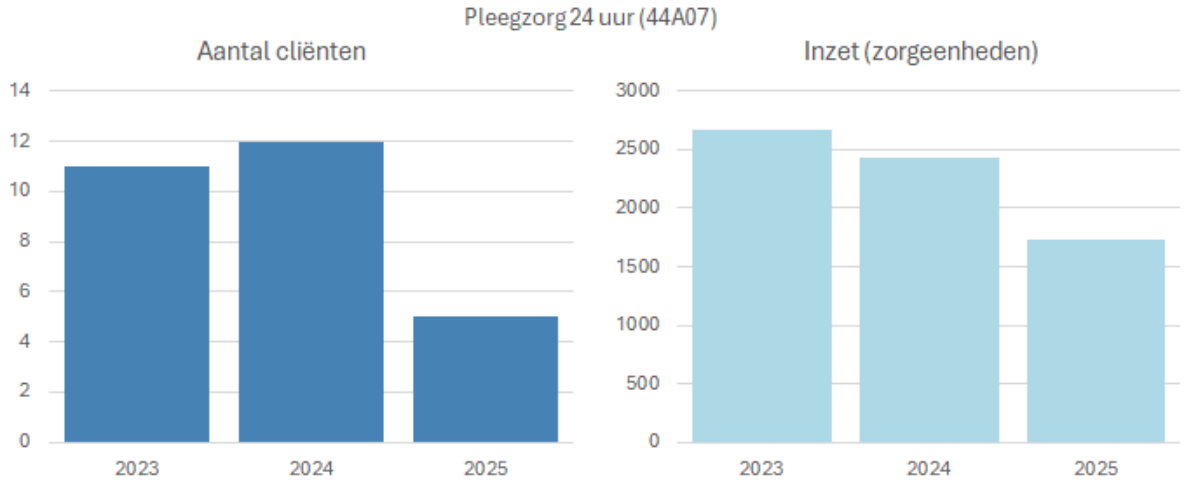

Figuur 5 – Aantal cliënten en eenheden in aantal dagen

Overige vormen van verblijf zonder behandeling
Naast pleegzorg is het gebruik van andere vormen van verblijf zonder behandeling beperkt en overwegend stabiel. Meerdere voorzieningen worden slechts incidenteel

ingezet of zijn in de afgelopen jaren nauwelijks of niet gebruikt. Tegelijkertijd zien we bij enkele lichtere, gezinsgerichte woonvormen een lichte toename in gebruik.

Dit kan wijzen op een bredere verschuiving binnen de jeugdhulp, waarbij vaker wordt gekeken naar kleinschalige en minder intensieve vormen van opvang. Deze ontwikkeling past bij de beweging naar normaliseren en het zoveel mogelijk ondersteunen van jongeren in een vertrouwde en stabiele leefomgeving.

Verblijf met behandeling

Binnen de categorie jeugdhulp met verblijf met behandeling is het totale gebruik beperkt. Het gaat jaarlijks om een klein aantal jongeren, verdeeld over enkele producten. Vanwege deze lage aantallen worden in deze rapportage geen specifieke productcodes of voorzieningen genoemd, om herleidbaarheid van individuele situaties te voorkomen.

Deze vormen van zorg worden vooral incidenteel ingezet, met name in meer uitzonderlijke situaties. Dit past bij het gemeentelijk uitgangspunt om zwaardere, residentiële hulp zoveel mogelijk te voorkomen en waar mogelijk ambulante of gezinsgerichte alternatieven te bieden. De beperkte inzet hangt mogelijk ook samen met de inzet van het voorliggend veld, de samenwerking in het plaatsingsproces en de aanwezigheid van lokale voorzieningen die zwaardere zorg kunnen voorkomen of uitstellen.

Deze gegevens benadrukken het belang van vroegsignalering en passende ondersteuning dichtbij, zodat zwaardere vormen van verblijf met behandeling alleen worden ingezet wanneer dat nodig is.

Dagbehandeling

We zien een toenemend aantal cliënten op de bouwstenen voorschoolse dagbehandeling en BSO+ (zie figuur 6 en 7). De signalen die we hebben opgehaald bij collega’s die in de dagelijkse praktijk in contact staan met inwoners, geven hierbij nadere duiding. Zij zien onder andere een toename van jeugdigen die (tijdelijk) uitvallen binnen het onderwijs en een beroep doen op deze bouwstenen. Daarnaast worden deze bouwstenen in de praktijk soms ook ingezet ter ontlasting van ouders (respijtzorg).

De bouwsteen onderwijstoeleidende dagbesteding is recent in gebruik genomen en is daarom nog niet volledig representatief. Om die reden is deze niet meegenomen in dit rapport. De eerste cijfers, in combinatie met signalen uit de praktijk, laten echter zien dat er al gebruik van wordt gemaakt.

Omdat deze bouwstenen zich vaak bevinden op het snijvlak van passend onderwijs en de Jeugdwet, worden nadere afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten. De signalen onderstrepen het belang van aandacht voor thuiszittende jeugdigen en een goede samenwerking met het onderwijs. De samenwerking met onderwijs is goed

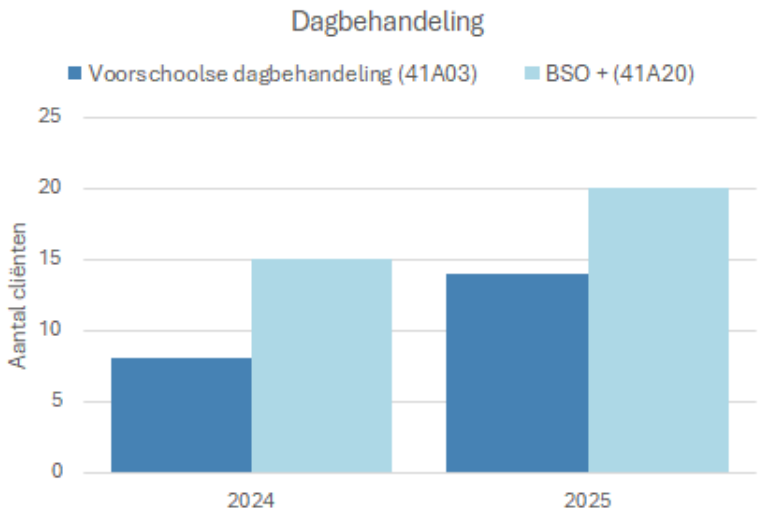

Figuur 6 – Aantal cliënten

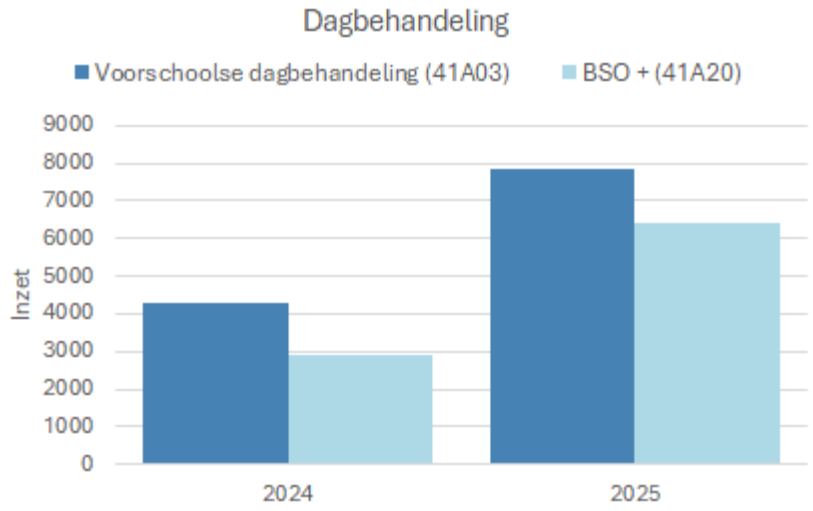

Figuur 7. Inzet in aantal uur

Jeugdhulp ambulant
Binnen de ambulante jeugdhulp vormen ambulant begeleiding basis en specialistisch de kern van het hulpaanbod. De voormalige bouwsteen ambulante behandeling is komen te vervallen en vervangen door de bouwsteen orthopedagogische behandeling, die is opgesplitst in een basis- en specialistische variant.

Ambulantte begeleiding is uitgesplitst naar reguliere (basis) en specialistische begeleiding. Bij de reguliere begeleiding zien we een afname in zowel het aantal cliënten als de inzet. Specialistische begeleiding laat een lichte toename in het aantal cliënten zien, met een wisselend beeld in de inzet over de tijd.

In eerdere jaren was binnen de ambulante behandeling een daling zichtbaar in het aantal cliënten. Deze afname hing vermoedelijk samen met de inzet van algemene voorzieningen binnen het sociaal team, zoals de jongerencoach en schoolmaatschappelijk

werk. Deze ondersteuning is laagdrempelig beschikbaar en sluit vaak goed aan bij hulpvragen die anders onder behandeling zouden vallen. Daarnaast werd in de praktijk vaker gekozen voor praktisch ondersteunende vormen van hulp, waarbij de behoefte meer lag op directe, 'hands-on' begeleiding dan op langdurige gedrags- of systeemgerichte trajecten.

De verwachting is dat een deel van deze afname samenhangt met de overgang naar de bouwsteen orthopedagogische behandeling. De eerste signalen laten zien dat hier inmiddels gebruik van wordt gemaakt, al is de specialistische variant nog te recent om een representatief beeld te geven.

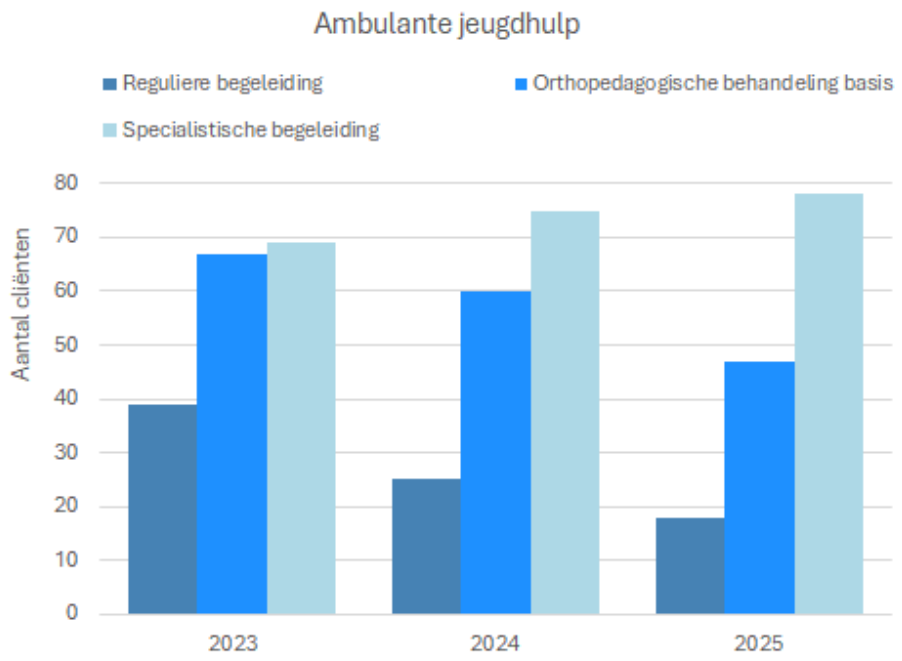

Figuur 8. Aantal cliënten

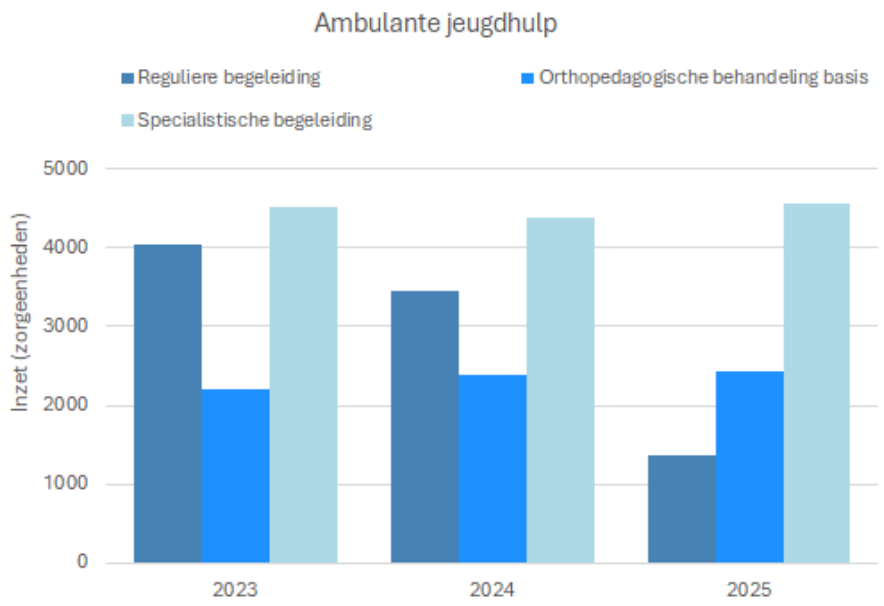

Figuur 9. Eenheden in aantal uur

Naast de hoofdvormen worden enkele aanvullende ambulante producten ingezet, zoals MST, vaktherapie, casemanagement en groepsbegeleiding. Het gebruik hiervan is beperkt en wisselend, vaak op basis van maatwerk bij specifieke problematiek. Deze producten vervullen daarmee een aanvullende rol in het bredere ambulante aanbod, ondanks hun beperkte volume in aantallen cliënten.

Jeugd GGZ
De mentale gezondheid van jongeren blijft landelijk een belangrijk aandachtspunt. De Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 laat zien dat jongeren minder positief zijn over hun eigen gezondheid dan in eerdere jaren. Ook blijven thema's als stress, prestatiedruk, sociale media en vapen aandacht vragen. Uit het meest recente kwartaalonderzoek van RIVM blijkt dat de mentale gezondheid van jongeren in september 2025 iets verbeterde ten opzichte van eerdere metingen, maar dat jongeren nog steeds vaker dan vóór corona in contact komen met de huisarts vanwege onder andere angstige gevoelens, vermoeidheid en suïcidale gedachten.

Ook in Druten zien we signalen dat mentale gezondheid aandacht blijft vragen. Uit de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 blijkt onder meer dat 51% van de jongeren prestatiedruk ervaart, 21% zich regelmatig eenzaam voelt en slechts 7% aangeeft terecht te kunnen bij een hulpverlener als zij ergens mee zitten. Deze cijfers laten zien dat mentale belasting onder jongeren ook lokaal een belangrijk thema blijft.

Jeugd-GGZ in cijfers
Tegelijkertijd zien we in Druten van 2024 naar 2025 een afname van het aantal cliënten binnen zowel de basis jeugd-GGZ als de specialistische jeugd-GGZ (zie figuur 10 en 11). Bij de basis jeugd-GGZ daalt niet alleen het aantal cliënten, maar ook de inzet. Bij de specialistische jeugd-GGZ neemt het aantal cliënten af, maar blijft de inzet niet in dezelfde mate dalen. Dit kan erop wijzen dat de jongeren die specialistische GGZ ontvangen gemiddeld intensievere of complexere ondersteuning nodig hebben.

Deze ontwikkeling vraagt om een voorzichtige duiding. Een daling in het gebruik van jeugd-GGZ betekent niet automatisch dat de mentale gezondheid van jongeren verbetert. Mogelijk speelt mee dat Druten beschikt over een relatief stevig voorveld met laagdrempelige ondersteuning, zoals POH-jeugd, jongerencoaches en schoolmaatschappelijk werk. Deze vormen van hulp zijn zonder beschikking beschikbaar en kunnen bij lichtere of beginnende hulpvragen een passend alternatief zijn voor formele GGZ-zorg.

De cijfers onderstrepen daarmee het belang om niet alleen te kijken naar het gebruik van jeugd-GGZ, maar ook naar de samenhang met preventieve en vrij toegankelijke ondersteuning. Juist deze verbinding is belangrijk om jongeren eerder te bereiken, passende hulp dichtbij te bieden en waar mogelijk zwaardere zorg te voorkomen.

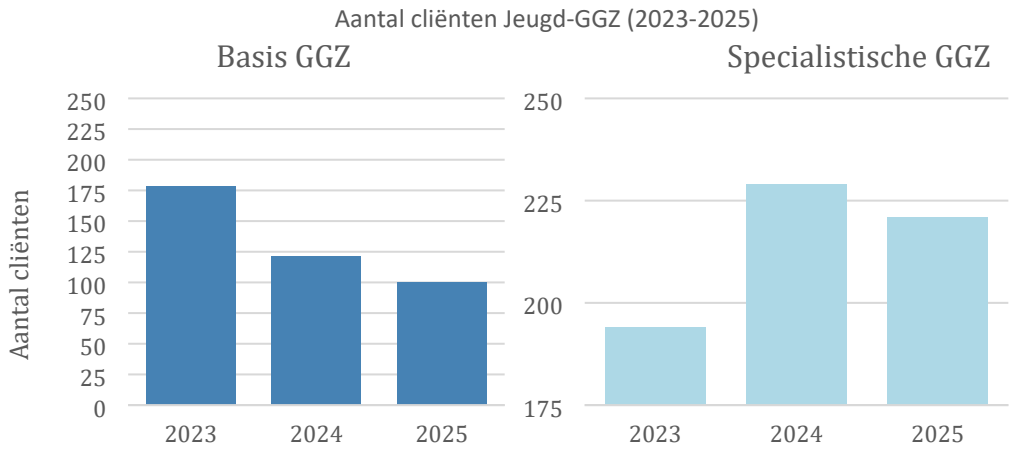

Figuur 10. Aantal cliënten

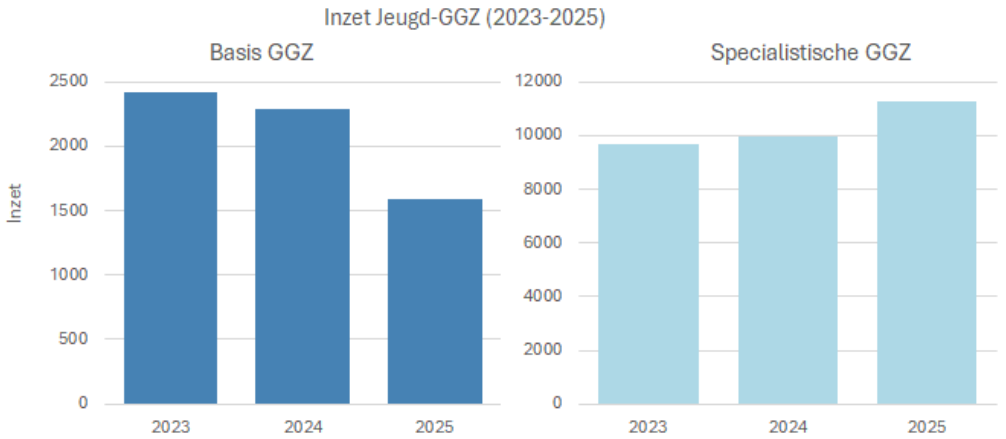

Figuur 11. Eenheden in aantal uur

Jeugdbescherming en jeugdreclassering
Jeugdbescherming is een maatregel die door de rechter wordt opgelegd wanneer de veiligheid of ontwikkeling van een kind ernstig in het geding is. Jeugdreclassering betreft begeleiding en controle voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar die in aanraking zijn gekomen met politie of justitie. In Druten wordt nauw samengewerkt met Gecertificeerde Instellingen (GI's) zoals Jeugdbescherming Gelderland en Veilig Thuis. Waar mogelijk wordt ingezet op het voorkomen van dwangmaatregelen door vroegtijdige ondersteuning in het vrijwillige kader via de jeugdteams. Wanneer de veiligheid van kinderen niet meer gegarandeerd kan worden, wordt een casus voorgelegd aan de Beschermingstafel, waarbij ook de Raad voor de Kinderbescherming en ouders worden betrokken.

De cijfers laten zien dat het gebruik van reguliere jeugdreclassering in Druten de afgelopen jaren licht is toegenomen, met een stabiel aantal jongeren en een stijgende inzet. Het gebruik van aanvullende varianten, zoals ITB of samenloopmaatregelen, is beperkt tot incidentele inzet. Ook de inzet van beschermd wonen voor jongeren met GGZ- of verslavingsproblematiek laat een wisselend patroon zien, passend bij individuele, intensieve casuïstiek.

In het domein van jeugdbescherming zijn in 2024 nieuwe productcodes geïntroduceerd voor ondertoezichtstelling (OTS) en voogdij. Hierdoor is een directe vergelijking met

voorgaande jaren niet goed mogelijk: waar eerder onderscheid werd gemaakt tussen OTS korter of langer dan een jaar, is dit in de huidige registratie samengevoegd. De verschuiving van oude naar nieuwe productcodes leidt tot een administratief vertekend beeld, waarbij het lijkt alsof sommige maatregelen wegvallen of juist toenemen. In werkelijkheid blijft het totaal aantal jongeren onder jeugdbeschermingsmaatregelen beperkt.

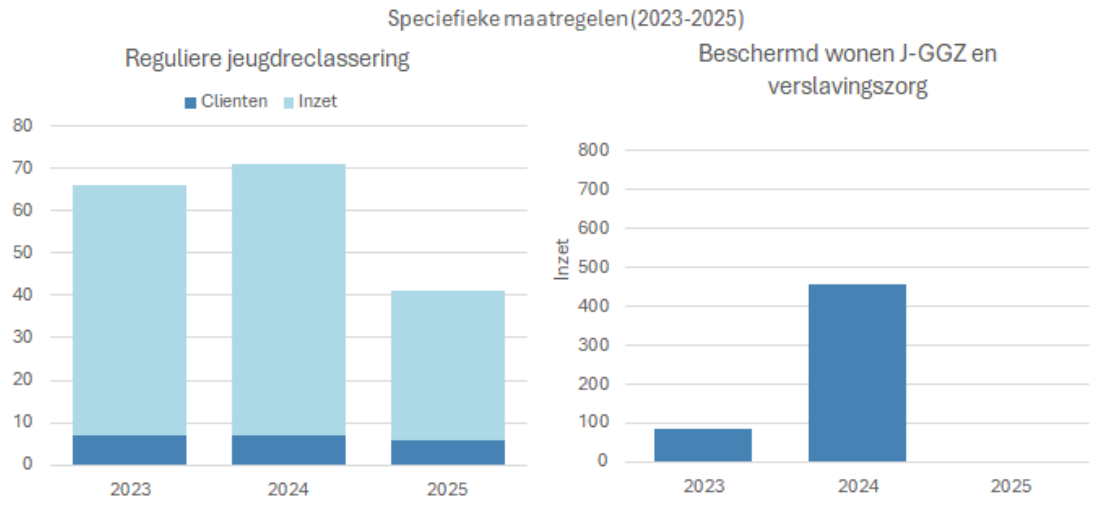

Figuur 13 – Aantal cliënten en eenheden in aantal dagen

Deze bevindingen sluiten aan op signalen uit de jeugdmonitor (GGD, 2023). De meeste jongeren in Druten geven aan zich veilig te voelen thuis, maar er is ook een groep die stress of zorgen ervaart vanwege gezinsproblematiek of ingrijpende gebeurtenissen. Jongeren zoeken meestal steun bij hun ouders, maar dit geldt niet voor iedereen. De combinatie van een overwegend positief veiligheidsgevoel en een beperkt gebruik van dwangmaatregelen suggereert dat het lokale beleid op preventie, vroegsignalering en ondersteuning binnen het vrijwillige kader zijn vruchten afwerpt. Tegelijk blijft het belangrijk alert te blijven op situaties waarin kinderen of jongeren minder goed in beeld zijn of moeilijker hulp durven zoeken.

3.3 Tevredenheid over de jeugdzorg

Tevredenheid meten we via het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door ZorgfocuZ. Er wordt twee keer per jaar een meting gedaan, na de zomer en na de jaarwisseling. Deze metingen hebben, als gevolg van miscommunicatie binnen ZorgfocuZ niet plaatsgevonden voor het jaar 2025. Voor het cliëntervaringsonderzoek over 2025 wordt begin april 2026 één meting uitgevoerd in plaats van twee. De resultaten van deze metingen zijn op dit moment nog niet bekend.

3.4 Betaalbaarheid

Per saldo laat de realisatie over 2025 een beperkt tekort zien van € 69.000 op de maatwerkvoorzieningen Jeugdwet, op een totaalbudget van € 5.522.000. Dit komt neer op een relatief klein verschil op het geheel.

Binnen de verschillende onderdelen zien we zowel onder- als overschrijdingen. Op meerdere posten, zoals ambulante begeleiding, dagbehandeling en behandeling ambulant, blijven de kosten onder het budget. Daar staat tegenover dat er overschrijdingen zichtbaar zijn bij onder andere verblijf, de basis en specialistische GGZ en het Landelijk Transitiearrangement (LTA). Met name de hogere kosten binnen de GGZ en het LTA drukken op het totaalresultaat.

	Bedragen (x € 1.000)		
	Realisatie	Budget	verschil
Budget Jeugd	2025	2025	2025
Persoonlijke verzorging	13	40	27
Verblijf	1.311	1.279	-32
Begeleiding ambulant	544	700	156
Behandeling ambulant	570	625	55
Dagbehandeling	466	600	134
Vervoersdiensten	31	25	-6
Basis en spec. GGZ	1.843	1.625	-218
Landelijk Transitie Arrangement	340	85	-255
Jeugdbescherming	299	330	31
Jeugdreclassering	36	65	29
Activiteiten preventief justitieel kader	14	20	6
Jeugdhulp crisis	29	0	-29
PGB jeugd	96	128	32
Totaal kosten	**5.591**	**5.522**	**-69**

Landelijk Transitiearrangement (LTA)
Het Landelijk Transitiearrangement (LTA) betreft landelijk ingekochte, zeer specialistische vormen van jeugdzorg. In 2025 zagen we een toename van het aantal jongeren dat gebruikmaakt van deze voorzieningen. Het is aannemelijk dat deze ontwikkeling zich in 2026 voortzet, onder andere door instroom van nieuwe jongeren.

Zoals te zien is in bovenstaande tabel, vallen de kosten voor het LTA in 2025 al circa € 255.000 hoger uit dan het geraamde budget. Voor 2026 verwachten we dat de kosten mogelijk verder oplopen, naar ongeveer € 500.000 boven de eerdere raming.

De instroom in LTA-voorzieningen is niet lokaal stuurbaar. Daarnaast is op voorhand moeilijk te voorspellen wanneer jongeren deze zorg verlaten. Gezien deze onzekerheden en de huidige ontwikkeling in het gebruik, wordt voorgesteld het budget voor LTA-voorzieningen voor 2026 met € 500.000 te verhogen.

De Hervormingsagenda Jeugd
De Hervormingsagenda Jeugd heeft grote financiële gevolgen en zal de meerjarenbegroting vanaf 2026 veranderen. Landelijk is afgesproken dat gemeenten de besparingen uit de Hervormingsagenda volledig in hun begrotingen verwerken. Om de doelen van de Hervormingsagenda te bereiken en op lange termijn kosten te besparen,

moeten we investeren. Deze investeringen zijn vooral nodig voor extra capaciteit bij het Sociaal Team, omdat dit team ook zelf hulp moet gaan verlenen. We kunnen hiervoor de middelen gebruiken die we nu begroten voor begeleiding, maar in de praktijk zal het effect niet direct zichtbaar zijn. Dit betekent dat de kosten voor een deel vooruitlopen op de baten.

4. Wmo

Belangrijkste bevindingen
- Het zorggebruik Wmo nieuw blijft stijgen. Dit geldt zowel voor de begeleiding als de begeleiding plus.
- Ook de dagbesteding laat een stijging zien. Opvallend is de toename van de specialistische dagbesteding bij ouderen.
-Het aantal klanten met hulp bij het huishouden blijft stijgen, de ingezette uren stijgen niet evenredig mee. Dit komt mede door het personeelstekort.
- De wachtlijst voor een GGZ-behandeling of het moeilijker verkrijgen van Wlz-zorg, zorgt voor een toename van Wmo ondersteuning als overbrugging. Er wordt vaker specialistische ondersteuning ingezet door de vergrijzing en toename van diagnose ADHD/ASS bij (oudere) klanten.

4.1 Zorggebruik totaal

Aantal cliënten dat hulp ontvangt
Het aantal cliënten dat begeleiding of dagbesteding voor volwassenen ontvangt stijgt verder in 2025, ten opzichte van 2024.

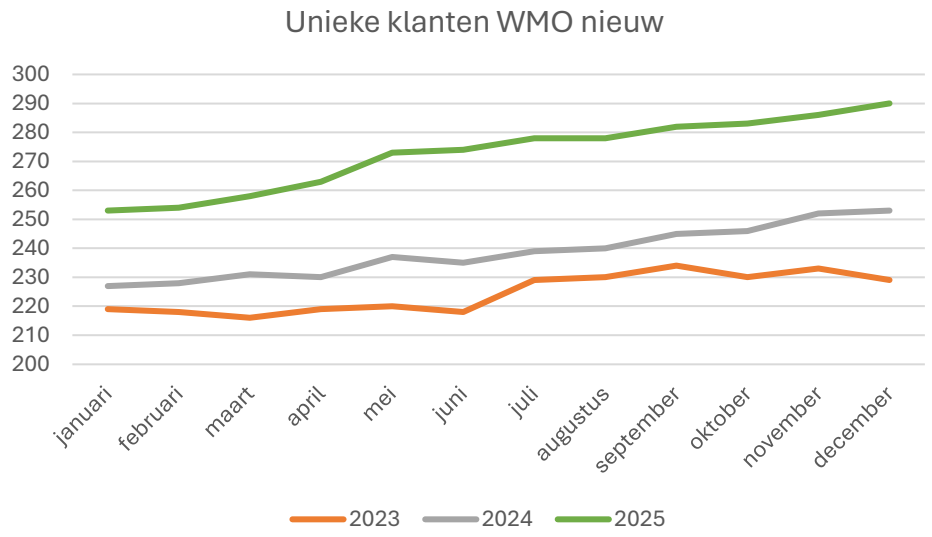

Figuur 14. Aantal unieke klanten WMO – nieuw

Het aantal unieke klanten dat gebruik maakt van hulp bij het huishouden, vervoers- en woonvoorzieningen en hulpmiddelen blijft stijgen. De daling in april 2023 is het gevolg van een opschoonactie van AVAN-passen. De stijging in 2024 en 2025 wordt veroorzaakt door veel nieuwe aanvragen voor hulp bij het huishouden en AVAN-passen.

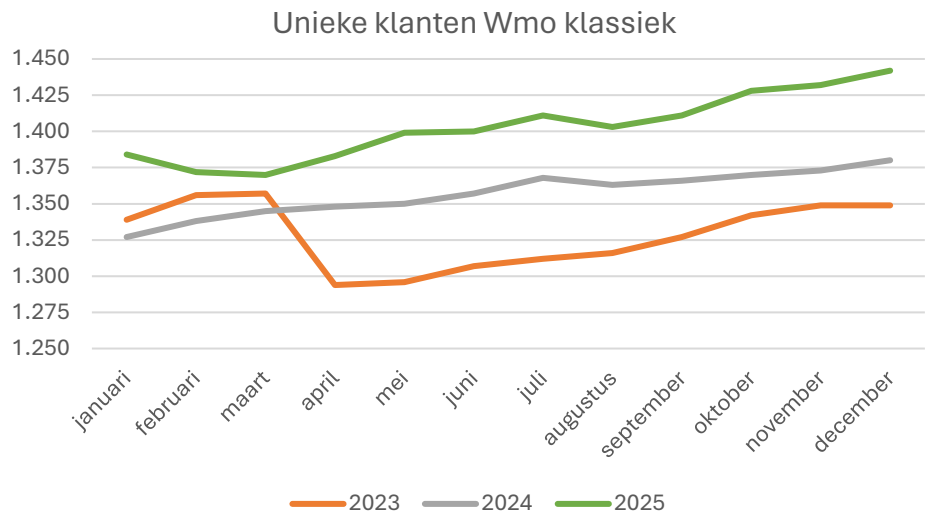

Figuur 15. Aantal unieke klanten WMO klassiek

Gevolgen van de toenemende vergrijzing

Het toenemende beroep naar Wmo-klassiek hulp is een gevolg van de vergrijzing. Hier ziet u de prognose van 65-plussers als aandeel van de bevolking. Voor zowel Druten als Nederland.

Bron: CBS, 2022.

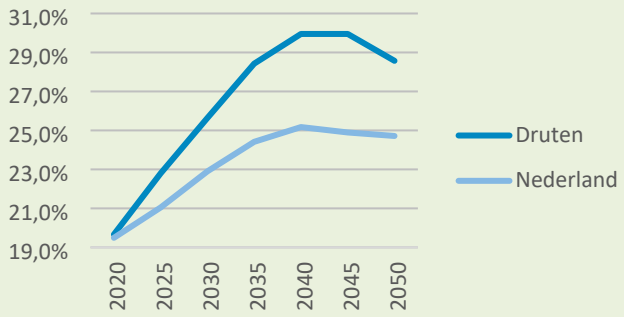

Verhouding zorg in natura – PGB
De verhouding tussen zorg in natura en PGB geven we weer als percentages van de totale kosten hulp bij het huishouden en begeleiding. Dit omdat bij deze 2 vormen van ondersteuning de meeste PGB's worden ingezet. Daarmee zien we het volume van de zorg in zorg in natura (96%) en PGB (4%) van deze beide producten. We zien dat het aantal inwoners dat in 2025 kiest voor PGB voor de genoemde voorzieningen nagenoeg gelijk is aan 2024. Een stabiel beeld dus. Er is een breed aanbod zorg in natura beschikbaar is (dus veel keuzevrijheid). Daarnaast wordt er ook zorgvuldiger door het Sociaal Team gekeken naar wat onder gebruikelijke zorg valt en is er een kwaliteitstoets ingevoerd voor zorgaanbieders die ondersteuning aanbieden via PGB. De kwaliteitstoets geldt niet voor de hulp bij het huishouden omdat die veelal wordt ingezet door niet professionals.

4.2 Zorggebruik per bouwsteen

In deze paragraaf presenteren we u de meest belangrijke ontwikkelingen. Dit kan per categorie of per bouwsteen.

Dagbesteding volwassenen (tot 65 jaar)
Hieronder staat het geleverde aantal dagdelen dagbesteding volwassenen. Het gebruik in 2025 is hoger dan in 2024. Er is sprake van een lichte stijging van het aantal klanten dat gebruik maakt van deze dagbesteding.

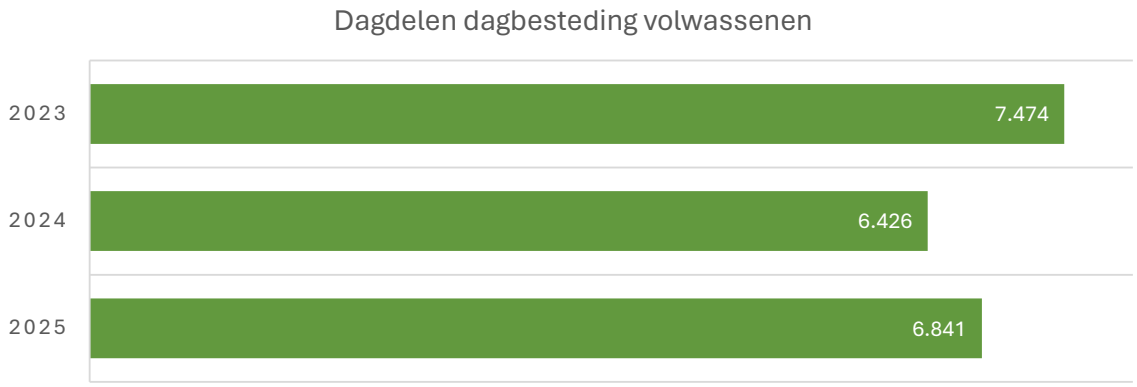

Figuur 16. Aantal dagdelen dagbesteding

Individuele begeleiding
Individuele begeleiding is uitgesplitst naar begeleiding en begeleiding plus. Voor beiden is het aantal uren begeleiding te zien in het figuur hieronder. Bij de begeleiding zien we een toename van het aantal ingezette uren ten opzichte van 2024. Dit kan verklaard worden doordat er een stijging van het aantal klanten is (in 2024 gemiddeld 102 per maand, in 2025 109), meer ureninzet per klanten (in 2024 gemiddeld 60 uur per klant, in 2025 gemiddeld 74 uur per klant), toekenning Wlz-zorg wordt moeilijker en er wordt meer afgeschaald vanuit begeleiding plus. Daarentegen zien we geen daling bij begeleiding plus.

De aanbieder Dovida laat een sterke groei zien in geleverde uren begeleiding. Bij deze aanbieder is er sprake van afname van het aantal klanten, maar een toename van ureninzet per klant. Wmo wordt bij veel van deze klanten ingezet als overbrugging naar Wlz-zorg, waarbij we zien dat tussentijdse ophoging van uren noodzakelijk is gelet op de problematiek.

Ook bij de begeleiding plus zien we een toename van het aantal ingezette uren. Na de zomer 2024 zien we het aantal klanten met deze voorziening stijgen, en deze trend zet door in 2025. We zien een stijging van het aantal (oudere) klanten met de diagnose ADHD/ASS die door de huisarts of POH worden verwezen voor begeleiding. Ook leidt de wachtlijst voor een GGZ-behandeling tot een toename van deze begeleidingsvorm.

De inzet van praktische begeleiding is in 2025 licht gestegen ten opzichte van 2024 (2.066 uur in 2025 t.o.v. 1886 uur in 2024), maar is nog wel minder dan 2023 (2.278 uur). Het product wordt ingezet bij het structureren van het huishouden of om mantelzorgers te ontlasten. Maar steeds vaker ook bij complexere klanten. Het lukt niet altijd om de geïndiceerde ondersteuning daadwerkelijk te realiseren bij deze doelgroep. Ook hebben onze aanbieders niet altijd voldoende praktische begeleiders beschikbaar.

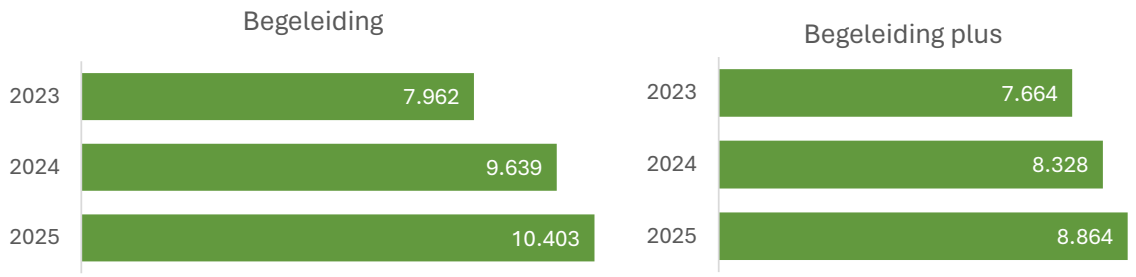

Figuur 17. Aantal uren reguliere en specialistische begeleiding

Begeleiding volwassenen in groepsverband
Begeleiding in groepsverband is voor de gemeente een voordeliger alternatief voor individuele begeleiding. Gebruik hiervan willen we stimuleren om individuele begeleiding terug te dringen. In 2025 zien we weer een toename ten opzichte van 2024.

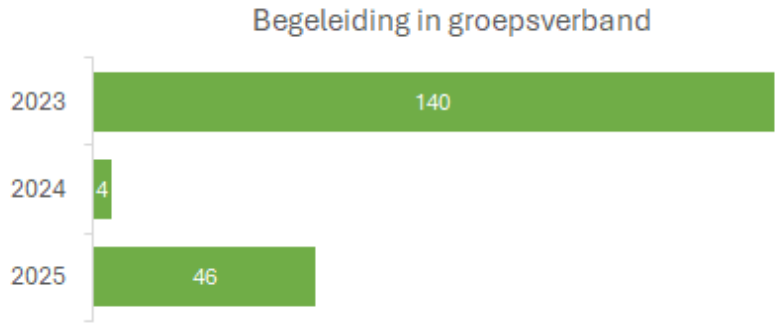

Figuur 18. Aantal uren begeleiding in groepsverband

Dagbesteding ouderen
De dagbesteding voor ouderen wordt gefinancierd via een subsidie aan MeerVoormekaar. De dagbesteding 'De ontmoeting' in de Lier in Puiflijk is een algemene voorziening waarvoor geen indicatie van het Sociaal Team nodig is. De dagbesteding loopt behoorlijk vol. Bij de dagbesteding speelt de Wlz-vraag. De problematiek van Wlz-deelnemers vraagt een steviger begeleiding. De drukte bij de dagbegeleiding zorgt ook voor extra drukte bij het vervoer door de Plusbus.

Daarnaast is er de financiering van daadwerkelijk geleverde dagdelen (specialistische) dagbesteding aan een viertal andere aanbieders.

In 2025 is er een toename van het gebruik van de specialistische dagbesteding. Inwoners blijven langer thuis wonen en krijgen moeilijker een Wlz-indicatie terwijl de situaties complexer worden. Daarnaast zien we een lichte afname bij dagbesteding basis.

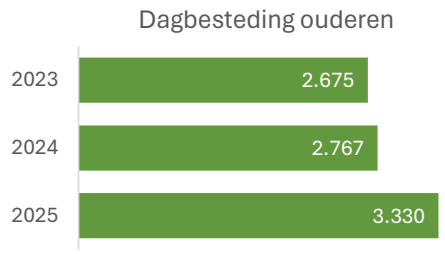

Figuur 19. Aantal dagdelen dagbesteding ouderen

Hulp bij het huishouden
Het normenkader voor de hulp bij het huishouden leidt op beperkte schaal tot een lagere inzet van de hulp bij het huishouden.

We zien in 2025 - mede als gevolg van de vergrijzing - dat het aantal klanten nog steeds toeneemt (676 in januari 2025 en 717 in december 2025). De toename van het aantal klanten leidt tot een lichte toename van uren hulp bij het huishouden in 2025.
Het tekort aan huishoudelijke hulpen bij al onze aanbieders zorgt er regelmatig voor dat hulp later of niet volledig volgens indicatie wordt ingezet. Aanbieders geven aan het lastig te vinden om in Druten huishoudelijke hulpen te vinden en verbonden te houden.
In 2025 blijft de uitnutting van de hulp bij het huishouden op 82% liggen. Dit heeft een dempend effect op het aantal gedeclareerde uren door onze aanbieders en daarmee op onze uitgaven voor hulp bij het huishouden.

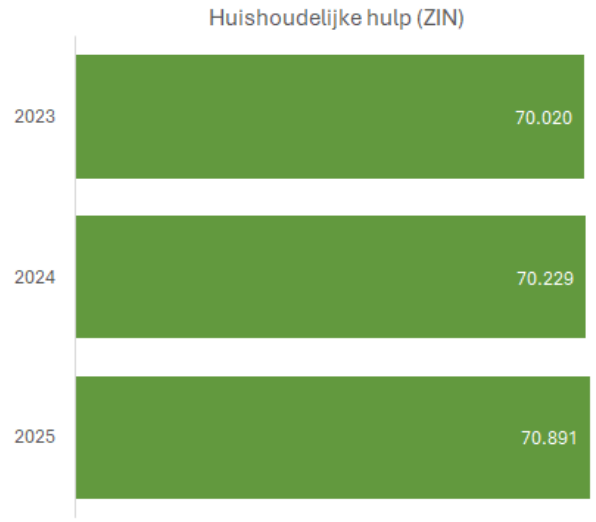

Figuur 20. Aantal uren Huishoudelijke Hulp

Wmo-vervoer
Sommige cliënten hebben een vervoersvoorziening: een pas voor Avan-vervoer of een andere vervoersoplossing. Opvallend is, dat per maand een klein deel van de vervoerspassen gebruikt wordt. Dit komt neer op een gebruik van 31,4%.

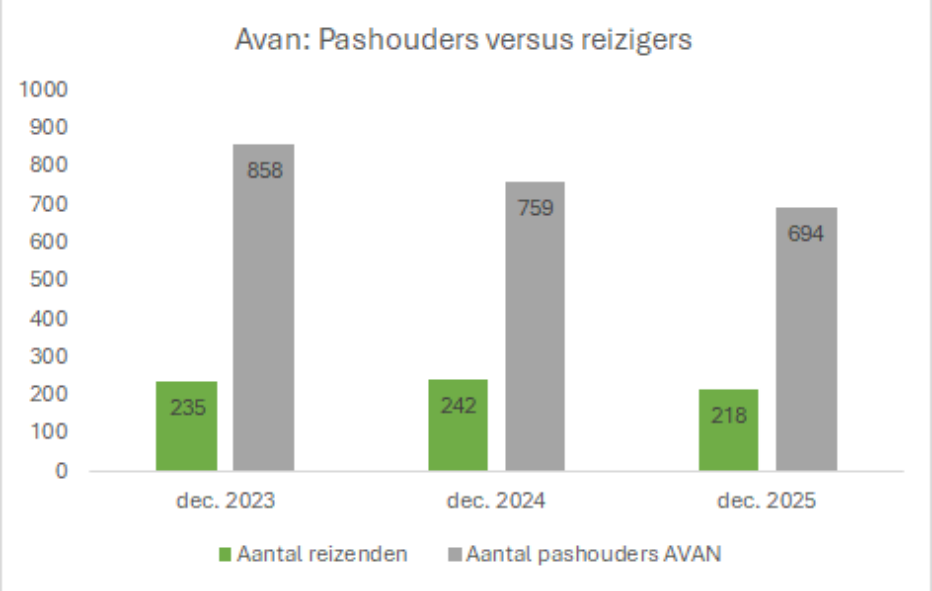

Figuur 21. Aantal AVAN-klanten met een pas en aantal klanten dat gebruik heeft gemaakt van de vervoerspas in de betreffende maand per jaar

Hulpmiddelen
Eind 2025 hadden we ongeveer 500 hulpmiddelen in bruikleen uitstaan bij onze inwoners. We huren de hulpmiddelen van Welzorg. De volgende voorzieningen dragen bij aan meer dan 80% van de totale huurkosten: scootmobielen, (semi)permanente en elektrische rolstoelen, driewielfietsen met hulpmotor en aandrijfondersteuningen.

Woonvoorzieningen
Dit onderdeel is een openeindfinanciering en afhankelijk van het daadwerkelijk aantal aanvragen. Belangrijkste kostenpost zijn de woningaanpassingen. In 2025 hadden wij 35 woningaanpassingen voor een gemiddeld bedrag van €4.547. In 2024 waren dat er 27 voor een gemiddeld bedrag van €9.441.

4.3 Tevredenheid over de Wmo

Tevredenheid meten we via het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door ZorgfocuZ. Er wordt twee keer per jaar een meting gedaan, na de zomer en na de jaarwisseling. Deze metingen hebben, als gevolg van miscommunicatie binnen ZorgfocuZ niet plaatsgevonden voor het jaar 2025. Voor het cliëntervaringsonderzoek over 2025 wordt begin april 2026 één meting uitgevoerd in plaats van twee. De resultaten van deze metingen zijn op dit moment nog niet bekend.

4.4 Betaalbaarheid

In onderstaande tabel geven we inzicht in de totale kosten over 2025 van de uitgaven WMO nieuw t.o.v. de begroting 2025.

WMO	*Bedragen (x € 1.000)*		
	Realisatie	Budget	Verschil
Budget WMO	2025	2025	2025
Tijdelijk verblijf LVB 18+	0	23	23
Begeleiding en begeleiding Plus	1.602	1.454	-148
Dagbesteding	533	524	-9
PGB WMO	87	70	-17
Totaal kosten	**2.222**	**2.071**	**-151**

Tijdelijk verblijf LVB was een regionaal product waarbij wij als gemeente op basis van verevening een bijdrage leverden. Deze regeling is in 2025 vervallen.
Bij begeleiding zien we een nadeel van 148 k. Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten dan verwacht op de beide bouwstenen begeleiding door een toename van het aantal klanten en een hogere urenzet.

Er werd meer gebruik gemaakt van de (specialistische) dagbesteding voor ouderen in 2025. Het product dagbesteding voor volwassen werd in 2025 iets vaker ingezet dan in 2024.

WMO oud

De WMO oud bestaat uit een aantal budgetten in de gemeentelijke begroting. De individuele voorziening Hulp bij het huishouden heeft het grootste aandeel in de omvang van het budget. Hieronder treft u het overzicht aan van de kosten hulp bij het huishouden.

Kosten en uren Huishoudelijke Hulp		
	2024 werkelijk	2025 werkelijk
Werk. Kosten HH ZIN	€ 2.712.226	€ 2.927.326
Werk. Kosten HH PGB	€ 62.000	€ 71.000
Totaal kosten	€ 2.774.226	€ 2.998.326
Begroot bedrag	€ 2.984.226	€ 3.034.989
stijgingspercentage werk. kosten		8,08%
	2024	2025
uren HH ZIN	72.196	73.092
stijgingspercentage aantal uren		1,01%
uurtarief werkelijk HH gemiddeld	37,28	39,58

Gezond & Actief Druten

GALA 2025

Gemeente Druten

Gezond & Actief Druten

Jaaroverzicht Gezond en Actief 2025 Druten

In gemeente Druten willen we dat iedereen mee kan doen. We noemen dat Gezond en Actief leven. Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werkt de gemeente Druten met verschillende organisaties en inwoners aan een gezondere gemeente. Samen willen we zorgen dat mensen niet ziek worden, eenzaam zijn of mentale klachten ontwikkelen. Daarom werken we toe naar een gezonde generatie in 2040 waarin iedereen in de samenleving kan meedoen.

We hebben hierbij de volgende vijf doelen:

1. Onze jeugd groeit gezond en veilig op en krijgt gelijke ontwikkelkansen.
2. Onze inwoners zorgen goed voor zichzelf en voor elkaar.
3. Onze inwoners zijn weerbaar en veerkrachtig: hun mentale gezondheid is zo dat zij om kunnen gaan met de uitdagingen in het leven.
4. Onze inwoners worden vitaal oud en houden zo lang mogelijk zelf de regie.
5. De fysieke en sociale omgeving is aantrekkelijk en draagt bij aan gezond ven.

In dit jaaroverzicht laten we zien wat we in **2025** hebben bereikt. We starten met de mijlpalen die gaan over de volle breedte van de vijf Gezond en Actief leven doelen. Daarna benoemen we welke mijlpalen bij welk doel horen. Ook kijken we vooruit naar vervolgacties in 2026.

0.

Gezond en Actief-brede Mijlpalen

Communicatie
We maken zichtbaar wat er gebeurt en betrekken en inspireren professionals en inwoners in de gemeente door te vertellen over Gezond en Actief Druten.
In 2025
- verstuurden we zes Gezond en Actief nieuwsbrieven naar een groep van 173 ontvangers ((sport)verenigingen, gezondheidsprofessionals, inwoners);
- plaatsten we vier interviews van inspirerende voorbeelden op **www.druten.nl/gezondenactief**.

Gezond en Actief on Tour
Op 21 augustus 2025 namen gemeenteraadsleden deel aan de Gezond en Actief Tour. Tijdens een gezamenlijke fietstocht bezochten zij de buurtsportcoach, deden zij mee met Bendefit in de wijk en ontvingen zij een toelichting op de Gezonde School en andere activiteiten in het kader van Gezond en Actief.

We presenteerden Gezond en Actief aan inwoners op meerdere momenten in het jaar. Dit deden we onder andere tijdens de weekmarkt, Zomersportweek, Drutense Wandeluitdaging en Leste Mert. Zo'n 80 inwoners hebben tijdens de dagen iets nieuws over gezond en actief ontdekt.

Subsidieregeling Gezond en Actief
Met deze subsidieregeling zorgden we dat inwoners en organisaties zelf aan de slag konden gaan voor een gezondere gemeente. Er zijn acht subsidies verleend.

Samenwerken in de regio
Voor een gezonde gemeente werken we niet alleen lokaal, maar ook regionaal samen. Door kennis te delen, gezamenlijk opdrachten uit te zetten en afspraken te maken met partners zoals GGD, welzijnsorganisaties en zorgprofessionals, blijft de kwaliteit van ondersteuning hoog en blijven de kosten beheersbaar.

Er zijn regionale afspraken gemaakt. Hiervoor wordt in de regio samengewerkt binnen vijf lokale ketenaanpakken.
1. Valpreventie
2. Welzijn op recept
3. Kind Naar Gezonder Gewicht
4. Gecombineerde Leefstijlinterventie
5. Kansrijke Start

Wilt u gedurende 2026 op de hoogte blijven van al het nieuws vanuit het netwerk Gezond en Actief Druten? Meld u dan hier aan voor de nieuwsbrief.

1.

Onze jeugd groeit gezond en veilig op en krijgt gelijke ontwikkelkansen.

Cijfers

- Opvoedbelasting bij ouders van 0 tot 4-jarigen: de problematiek verdient aandacht
  - Druten, 13%
  - Gelderland Zuid, 11%
- Gerookt tijdens de zwangerschap, ouders
  - Druten 10%
  - Gelderland Zuid 5%
- Lid van sportvereniging, 4 tot 12-jarigen
  - Druten 83%
  - Gelderland Zuid 69%

(Bron: Kindermonitor 2025, GGD Gelderland Zuid)

Activiteiten

Bijeenkomsten Kansrijke Start
Met Kansrijke Start werken we samen met partners aan de eerste 1000 dagen van een kind, met als doel om alle kinderen, en in het bijzonder kinderen in een kwetsbare situatie, een goede basis te geven. We organiseerden 2 bijeenkomsten.

Bijeenkomst 1
24 maart 202, thema: betrokken vaderschap, 25 aanwezigen

Bijeenkomst 2
27 oktober 2025, thema: veilige hechting, 19 aanwezigen

De bijeenkomsten worden bezocht door professionals uit de kraamzorg, verloskundigenpraktijken, de kinderopvang, de bibliotheek, MeerVoormekaar, het Sociaal Team en GGZ-organisaties. Deze brede betrokkenheid is belangrijk. Het zorgt ervoor dat signalen vroeg worden opgepakt en dat ouders beter hun weg vinden naar passende ondersteuning.

Moed-er babygroepen
Sinds begin 2025 zijn er in de gemeente Druten Moed-er baby groepen gestart. Groepjes van vier tot vijf moeders die rond dezelfde tijd bevallen zijn, komen een paar keer samen bij een van de moeders thuis. De bijeenkomsten worden begeleid door een ervaren coach. Moeders bespreken zowel de mooie momenten als de uitdagingen van het ouderschap, geven elkaar tips en vinden veel herkenning bij elkaar. Deelname is gratis.
(foto moed-er babygroepen)

NIXzonderID
Met de inzet van een mystery shopper zijn er acht locaties bezocht in de gemeente, waaronder horeca, sportkantines en slijterijen. Op slechts twee van deze locaties werd de mystery shopper bij het kopen van alcohol om legitimatie gevraagd. Dit laat zien dat er, twaalf jaar na de invoering van NIX18, nog steeds blijvende aandacht en inzet nodig is voor goede handhaving.

Try-Out
In 2025 maakten middelbare scholieren in gemeente Druten via Try-Out kennis met het lokale aanbod van sport en cultuur. Het aanbod werd gepresenteerd in een digitaal boekje en de inschrijving verliep via **www.meedoeninmaasenwaal.nl**. Ongeveer dertig jeugdigen meldden zich aan voor een les. Tien leerlingen van het Pax Christi College namen bij hun praktijkgerichte opdracht Try Out onder de loep. Hun aanbevelingen nemen we mee in het vervolg.

Speelmaatjes en koffiepraatjes in Druten
Speelmaatjes en koffiepraatjes is een laagdrempelige manier voor ouders om elkaar te ontmoeten. Dus vóórdat er mogelijke problemen zijn, of er deskundige hulp ergens bij nodig is. Doordat ouders met elkaar delen waar ze tegenaan lopen in de opvoeding, helpen en ontmoeten ze elkaar.
ees **hier** verder.

2.

Onze inwoners zorgen goed voor zichzelf en voor elkaar.

Cijfers

Op dit moment voldoet minder dan de helft van de mensen in de gemeente aan de beweegrichtlijn.

Volwassenen die voldoen aan beweegrichtlijn
- Gemeente Druten 41%
- Gelderland Zuid 47%

Volwassenen met een (zeer) goede ervaren gezondheid
- Gemeente Druten 75%
- Gelderland Zuid 74%

Volwassenen die mantelzorger zijn (al minimaal 3 maanden of minimaal 8 uur per week)
- Gemeente Druten 16%
- Gelderland Zuid 14%

In de gemeente Druten is 25,8% van de inwoners lid van een sportvereniging aangesloten bij een sportbond. In Horssen ligt dit aandeel het hoogst met 36,2% en in Deest het laagst met 22,6%. In de Provincie Gelderland is gemiddeld 25,2% van de inwoners lid van een sportvereniging.

*Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen 2024 GGD Gelderland Zuid, Kennis en Informatiesysteem voor de Sport (KISS rapportage) NOC*NSF.*

Beweegrichtlijn Volwassenen
De richtlijn is 2,5 uur per week matig intensieve beweging verspreid over meerdere dagen met daarbij het advies om 2 keer per week spier- en botversterkende oefeningen te doen. Voor ouderen is het advies om dit te combineren met balansoefeningen.
Bron: Gezondheidsraad Beweegrichtlijnen 2017

Ketenaanpak Volwassenen met Overgewicht en Obesitas
Een Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) helpt mensen met ernstig overgewicht bij het bereiken van een gezondere leefstijl. Dit verkleint de gezondheidsrisico's van overgewicht. In 2025 versterkten we de samenwerking tussen GLI-aanbieders en andere professionals, zoals de buurtsportcoach, sportaanbieders en diëtisten. Hierdoor verbeterden we de instroom én uitstroom van de GLI. De buurtsportcoach laat deelnemers na afloop van de GLI kennismaken met regulier (laagdrempelig) beweegaanbod. Alle GLI-programma's uit de regio staan **hier**.

In 2026 richten we ons op de ketenaanpak voor mensen voor wie de GLI niet passend is. Hiermee werken we aan preventie van overgewicht.

Sportakkoord II subsidie
Via het Sportakkoord II zijn meerdere initiatieven financieel ondersteund.
Zo ontvingen de pumptrack en een Fit met Pit-groep een bijdrage en werden er twee dierenbeweegpaden gerealiseerd (zie hoofdstuk 5). Het Tjillhonk in Deest gebruikte de subsidie voor een opblaasbaar pannaveld voor jeugdactiviteiten.

Sociaal veilige sport
In 2025 stelden we een plan van aanpak op rondom sociaal veilige sport. Dit deden we samen met de regiogemeenten in Nijmegen. Het plan van aanpak gaat uit van het ondersteunen en stimuleren van verenigingen om te voldoen aan de vier basiseisen: 1) vastgestelde gedragscode, 2) vertrouwenscontactpersoon op de club, 3) VOG voor vrijwilligers, 4) vakkundige trainer-coaches.
We organiseerden samen met de gemeenten Wijchen en West Maas en Waal een theatervoorstelling over sociaal veilige sport.

Verlenging pilot Volwassenenfonds Sport en Cultuur
In 2025 rondden we de evaluatie van de pilot van het Volwassenenfonds Sport en Cultuur af. De ervaringen zijn overwegend positief. Jaarlijks worden ongeveer 90 aanvragen gedaan door inwoners die rond het bestaansminimum leven.
Het Volwassenfonds neemt de financiële drempel naar sport- en cultuurdeelname weg. Inwoners geven aan dat deelname via het fonds hen helpt om meer te bewegen, nieuwe mensen te ontmoeten en dat zij minder lichamelijke klachten te ervaren. Het college heeft besloten om de pilot te verlengen tot eind 2026.

Buurtsportcoach
Buurtsportcoach Stan de Kleijn heeft zich in 2025 voor vele initiatieven ingezet. Enkele hoogtepunten:

1. De buurtsportcoach heeft laagdrempelig beweegaanbod opgezet. Een yogagroep, hardloopgroep en wandelgroepen. Ook heeft hij twee sportdagen georganiseerd in Deest en Druten.
2. Ook heeft hij zichtbaarheid van het aanbod voor inwoners gecreëerd met het beheer van de website **www.meedoeninmaasenwaal.nl** het boekje Max Vitaal en het initiatief Actieve Wensen.
3. Verder heeft de buurtsportcoach een grote rol in de ketenaanpak valpreventie en ketenaanpak gezond gewicht. Hij zorgt voor in- en doorstroom van de valpreventiecursussen en GLI-trajecten. Daarnaast stimuleert hij deelnemers om te blijven bewegen.

De buursportcoach zorgt met zijn brede netwerk voor kortere lijnen tussen zorg, welzijn en sport. Dit netwerk bestaat onder andere uit partners van het sportakkoord, Bendefit, huisartsen, fysiotherapeuten, MeerVoormekaar, GLI-aanbieders, het COA en de moskee.

Bendefit
Bendefit is een vrijwilligersorganisatie die zich inzet voor gezonde en actieve Drutenaren. De succesvolle activiteit Bendefit in de Wijk is in 2025 uitgebreid van Druten naar Deest, zodat er nu op twee locaties onder begeleiding kan worden bewogen in de buitenlucht.
Verder heeft Bendefit in 2025 de Drutense editie van de Nationale Wandeluitdaging georganiseerd.
Wekelijks doen er ongeveer 70 inwoners mee aan Bendefit in de Wijk.

Ondersteuning bij mantelzorg in Druten
MantelzorgNL heeft in 2025 de wensen en behoeften van mantelzorgers in kaart gebracht. De uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoek zijn besproken met Welzijnsorganisatie MeerVoormekaar.
In 2025 is er een consulent mantelzorg gestart in het Sociaal Team. Zij biedt een luisterend oor en kan de mantelzorger op weg helpen naar het ondersteunende aanbod voor mantelzorgers.

Webpagina mantelzorg
Op de nieuwe webpagina **www.druten.nl/ondersteuning-voor-mantelzorgers** vinden mantelzorgers praktische tips en vinden mantelzorgers en professionals de weg tussen de verschillende beschikbare vormen van ondersteuning voor mantelzorgers in de gemeente Druten. Ondersteunend aanbod is bijvoorbeeld lotgenotencontact, een cursus of het inloopspreekuur.

Gezondheid Carrousel draaide in 2025 opnieuw
Deelneemster Inge: “Ik maak nu gezondere keuzes en ben actiever geworden.” Door gezondheidsproblemen kon zij tot vorig jaar maar een klein stukje lopen. Sinds dit jaar zwemt ze twee keer per week en loopt ze vaker en makkelijker.
De Gezondheid Carrousel is gefinancierd met de Gezond en Actief subsidie. In 6 bijeenkomsten komen verschillende thema’s aan bod die gaan over een gezonde leefstijl. Lees **hier** meer.

3.

Onze inwoners zijn weerbaar en veerkrachtig

hun mentale gezondheid is zo dat zij om kunnen gaan met de uitdagingen in het leven

Cijfers

Volwassenen die de afgelopen vier weken (heel) veel stress ervaarden:
- Gemeente Druten 18%
- Gelderland Zuid 19%

Volwassenen met een zeer lage veerkracht:
- Gemeente Druten 12%
- Gelderland Zuid 15%

Jongeren die onvoldoende weerbaar zijn:
- Gemeente Druten 11%
- Gelderland Zuid 11%

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen 2024; Jeugdmonitor 2023 GGD Gelderland Zuid

Hoe is het?
Met de regionale campagne Hoe is het? Vragen elf samenwerkende gemeenten in het Rijk van Nijmegen en Rivierenland aandacht voor mentale gezondheid, en het bespreekbaar maken van hoe het echt gaat. Meer informatie en initiatieven zijn te vinden via **www.hoe-is-het.nl**

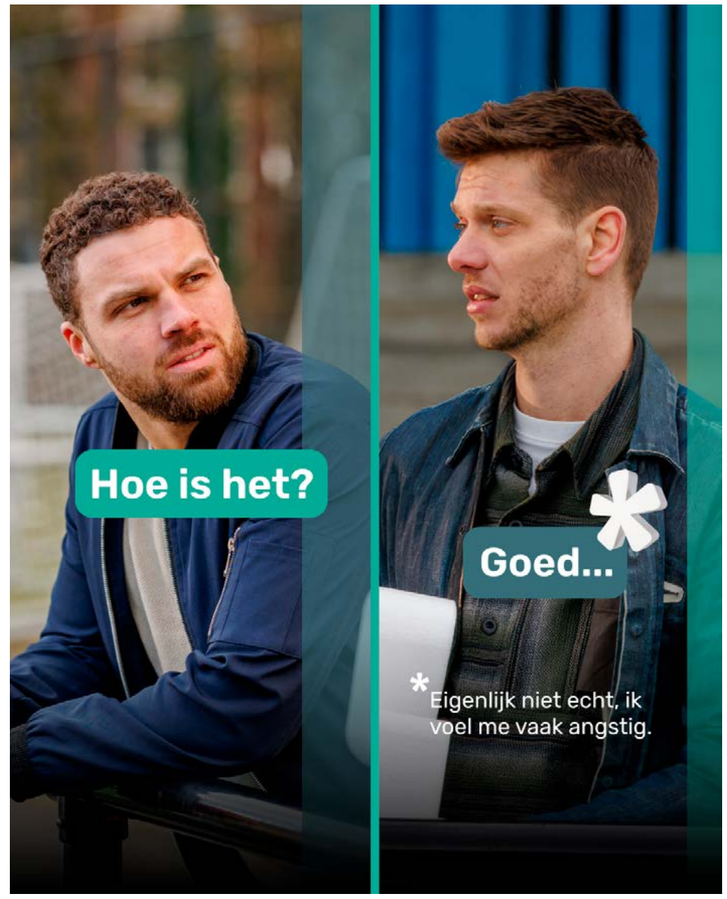

Welzijn op Recept
In 2025 is Welzijn op Recept gestart in verschillende huisartsenpraktijken. Louise Schat en Linde Haverkamp vervullen de rol van welzijnscoach vanuit MeerVoormekaar. Met de start van Welzijn op Recept wordt de samenwerking tussen sociaal en medisch domein concreet.

Wat is Welzijn op Recept?
Klachten zoals vermoeidheid, pijn, stress, angst en somberheid hebben vaak sociale oorzaken, zoals verlies van een partner of werk en eenzaamheid. Welzijn op Recept biedt een alternatief voor mensen met psychosociale klachten. In plaats van medicijnen verwijst de huisarts patiënten naar een welzijnscoach. Deze welzijnscoach begeleidt gemotiveerde volwassenen naar passend aanbod in het sociaal domein.

Onze inwoners worden vitaal oud en houden zo lang mogelijk de regie.

Cijfers

Aandeel mensen van 65+ die zijn gevallen in de afgelopen twaalf maanden:

- Gemeente Druten 24%
- Gelderland Zuid 29%

Aandeel mensen van 40+ met dementie:

- Gemeente Druten 2,3% (250 personen)

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen 65+ 2024 GGD Gelderland Zuid, Vektis Dementie Data 2023

Valpreventie

Om vallen te voorkomen worden er in gemeente Druten valcursussen georganiseerd. In 2025 zijn er twee cursussen gegeven, in totaal waren er 52 deelnemers.

Gemeente Druten

Gemeente Special

Waarom wilt u sterk blijven staan?

Iedereen wil zo lang mogelijk gezond en zelfstandig blijven, u toch ook? Zo kunt u blijven genieten van de dingen die voor u belangrijk zijn. Een val kan dit in één klap veranderen, zelfs als u nog gezond en sterk bent.

Jaarlijks vallen 1,2 miljoen 65-plussers minimaal één keer. Van alle 65-plussers die vallen, belanden er 112.000 op de spoedeisende hulp. Per dag overlijden 18 mensen na een val, vaak na uitglijden of struikelen. Dit heeft niet alleen lichamelijke gevolgen, maar ook geestelijke, zoals valangst en eenzaamheid. Vallen kan het dagelijks leven flink veranderen. Met het ouder worden nemen de risico's voor een val helaas toe. U kunt zelf veel doen om risico's te beperken en sterk te blijven staan.

Test uw valrisico

	Ja	Nee
Bent u in de afgelopen 12 maanden gevallen?	☐	☐
Bent u bezorgd om te vallen?	☐	☐
Heeft u moeite met bewegen, lopen of balans houden?	☐	☐

Alle vragen met 'Nee' beantwoord?

Laag valrisico

Dat is goed nieuws! Blijf actief en in beweging! Oefen uw balans en spierkracht zodat u fit blijft. Kijk voor het activiteitenaanbod in Druten op www.meedoeninmaasenwaal.nl

Niet alle vragen met 'Nee' beantwoord?

Verhoogd valrisico

Gelukkig kunt u er wat aan doen! Neem contact op met de buurtsportcoach of maak een afspraak bij uw huisarts. Zij maken samen met u een plan om weer sterk te staan. Zo kunt u zo lang mogelijk zelfstandig blijven.

Neem gratis contact op met buurtsportcoach Stan de Kleijn

Mijn naam is Stan de Kleijn en ik ben sinds januari 2024 werkzaam als buurtsportcoach in gemeente Druten.

Ik kan u gratis helpen bij vragen over sporten en bewegen. Bijvoorbeeld als u niet zo goed weet wat u leuk vindt. Ik kijk samen met u welk aanbod het beste bij u past. Daarnaast organiseer ik activiteiten en heb ik veel contact met sportverenigingen en andere aanbieders.
Stan is bereikbaar via: standk@ubuntu-sport.com of 0622 80 78 82.

Tip! Doe regelmatig oefeningen om uw spierkracht en evenwicht te trainen. Dit helpt u bijvoorbeeld bij het opstaan of traplopen.

Bewegen is belangrijk om overgewicht te voorkomen en om spierkracht en balans te behouden.

Scan de QR-code voor online filmpjes en meer oefeningen

Tips voor in uw woning

Met kleine aanpassingen een val voorkomen

1. Zorg voor goede verlichting in het hele huis. Vooral op de plekken waar u 's nachts komt zoals in de slaapkamer en badkamer.
2. Zorg dat spullen die u veel gebruikt op grijphoogte liggen (tussen schouder en kniehoogte).
3. Verwijder drempels of monteer drempelhulpen.
4. Verwijder losliggende kleedjes en zorg voor een antislip vloer (tegels of coating).
5. Werk losse snoertjes en kabels weg.
6. Zorg voor voldoende loopruimte voor uw rollator, wandelstok of ander loophulpmiddel.
7. Zorg voor stoelen en banken waar u goed uit kunt opstaan.
8. Zorg voor voldoende hulpmiddelen in huis. Monteer een extra trapleuning. Of monteer extra beugels in uw toilet en badkamer. Of hang een grijpstok aan uw rollator om kleine dingen van de grond te rapen.

Voor persoonlijk advies kunt u altijd contact opnemen met een ergotherapeut. De ergotherapeut kan met u meedenken om de kans op vallen te verkleinen. Ergotherapie zit in het basispakket. U heeft minimaal recht op 10 uur ergotherapie per kalenderjaar.

Medicatie

Tip! Vraag uw huisarts en apotheker om uw medicijnen te controleren.

Bepaalde medicijnen beïnvloeden uw bloeddruk, balans of brein. Duizeligheid of slaperigheid als gevolg van medicijnen verhogen het risico op vallen.

Melding maken

Vindt u het spannend om buiten te lopen door losliggende stoeptegels, uitstekende wortels of kapotte straatverlichting? Maak dan een melding bij de gemeente Druten. Zo helpen we elkaar om sterk te staan.

Hoe maakt u een melding?

Via de website
- Ga naar de website www.druten.nl/melding-doen
- Bekijk of uw melding al bekend is, in dat geval hoeft u niets te melden

Via de BuitenBeter app
- Deze app is te downloaden in de Google Play store of Apple store.

Tip! Controleer uw ogen en poets uw bril.

In een valpreventiespecial in de lokale krant de Maas & Waler vroegen we aandacht voor valpreventie en deelden we praktische tips.

Seniorengids
Welzijnsorganisatie MeerVoormekaar publiceerde in 2025 een seniorengids. De gids biedt een overzicht van activiteiten, voorzieningenen ondersteuning voor ouderen in de gemeente Druten.

Kijk we maken oma's gehaktballen
Samen zingen, samen een gek toneelstukje doen en luisteren naar elkaars verhalen. Het gebeurde bij het project 'Jong en Oud = Samen Goud'. Ouderen en kinderen kwamen twee keer een ochtend bij elkaar in Cultureel Centrum De Bogerd in Druten. Deze creatieve samenwerking zorgde voor verbinding tussen generaties, en bracht de ouderen vitaliteit, zelfvertrouwen en zingeving. Lees **hier** meer.

Gertie: medewerker De Ontmoeting
Gertie werkt bij Stichting MeerVoormekaar op de locatie De Ontmoeting in Puiflijk. Hier komen mensen die op zoek zijn naar een betekenisvolle invulling van hun dag. Van jonge mensen met dementie tot vroeg gepensioneerden en actieve zestigplussers. Mensen voelen zich hier veilig en gerespecteerd. En ze mogen gewoon zichzelf zijn.

Bekijk **hier** het filmpje van Gertie

Vallen, rollen, trainen: maar vooral veel plezier
Enthousiast vertellen twee van de leden over 'hun' club MBvS: penningmeester Nico van Veen en oud-bestuurslid Jos Henricks. Ze leggen uit dat er binnen elke les ook aandacht is voor valtraining. Eens in de zes weken is er zelfs een speciale val-preventie-les. "Vallen veroorzaakt bij ouderen helaas veel bezoekjes aan de Eerste Hulp. We leren in de training hoe je vallen kunt voorkomen of juist hóe je moet vallen als het dan toch gebeurt.."
Lees **hier** meer.

5.

De fysieke en sociale omgeving is aantrekkelijk en draagt bij aan gezond leven.

Cijfers

75% van de inwoners van gemeente Druten geeft de woonomgeving een goed cijfer (tussen de 8 en 10). Voor de regio Gelderland Zuid is dit 70%.
17% geeft een onvoldoende (tussen de 1 en 5) voor ontmoetingsplekken. In de regio geeft 20% een onvoldoende.
12% van de inwoners een onvoldoende voor het groen in de buurt (tussen de 1 en 5).
In de regio geeft 13% een onvoldoende.

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen 2024 GGD Gelderland Zuid

Gezonde beweegvriendelijke schoolpleinen
In 2025 hebben twee scholen een Gezond en Actief subsidie gekregen voor nieuwe speeltoestellen op hun schoolpleinen. Dit zijn De Kom in Druten en 't Geerke in Puiflijk.

Uitvoer Open huiskamers
Gedurende 2025 zetten de dorpshuizen in Horssen, Deest en Afferden, zich in voor de pilot Open huiskamers. Met als doel het verminderen van eenzaamheid en het versterken van de onderlinge verbinding. In Horssen zijn er sindsdien maandelijkse bijeenkomsten in dorpshuis De Horst. Daar is ruimte voor gesprekken, een spelletje en biljart. Via het principe 'breng een kennis mee' zijn mensen actief uit hun isolement gehaald door andere inwoners. In Deest is de ochtendinloop in 't Trefpunt uitgebreid met een eetkamerproject met een lunch. Dit leidde tot nieuwe bezoekers die eerder dorpshuis 't Trefpunt nog niet bezochten.
In Afferden zijn er nieuwe bijeenkomsten georganiseerd in Kulturhus de Meent. Uit deze bijeenkomsten ontstonden spontane eigen initiatieven van deelnemers. Deze deelnemers benaderden actief nieuwe mensen om de drempels voor deelname weg te nemen.

Dierenbeweegpaden
Het Dierenbeweegpad is ontworpen om jonge kinderen van 2 tot 6 jaar op een leuke en actieve manier in beweging te krijgen, samen met broertjes, zusjes, ouders en grootouders. De route Start bij de zijingang van kindcentrum de Appelhof aan de Postelkamp.

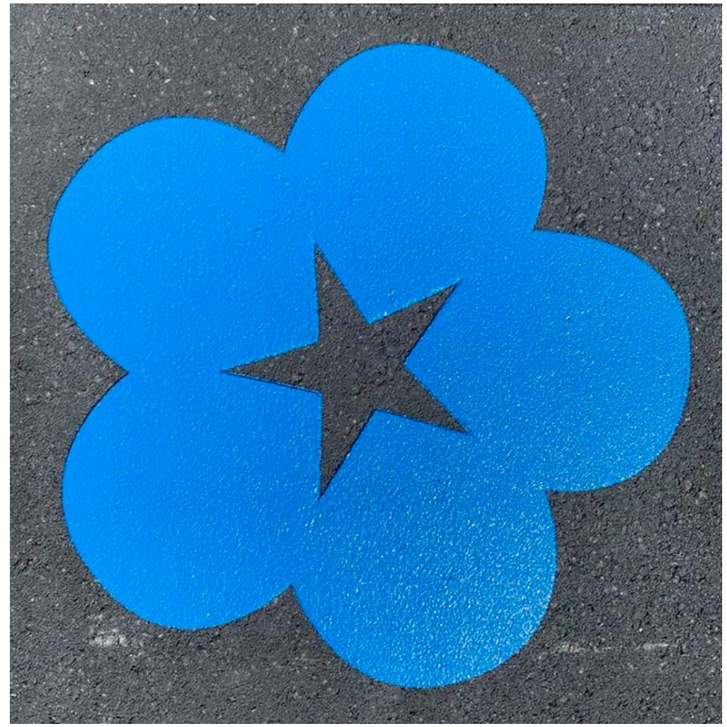

Vergeet-me-niet-routes
De vergeet-me-niet-route is een gemarkeerde route herkenbaar aan blauwe vergeet-me-nietjes. Vooral voor mensen met dementie bieden de bloemen houvast. Het begin- en eindpunt van de twee routes is bij verpleeghuis Kasteelhof. Hier staat ook het routebord.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7862
Extern Zaak ID	Z/25/310259
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	8.b.6
Titel	Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O)
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Secretariaat
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Sengers, S.W.P.J. (Sigrid)

Bijlagen
Informatienota raad - Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O)
Bijlage 1 - Rapportage college Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik (MO)
Bijlage 2 - Beleidsnota Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	4 mei 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/25/310259

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik

Collegedatum: 4 mei 2026

Kernboodschap
Integriteit en rechtmatigheid zijn een gezamenlijke taak van het college en de werkorganisatie Druten – Wijchen. Vanaf 2025 bespreekt het college deze onderwerpen twee keer per jaar. Het college verwacht dat de organisatie problemen meldt, hierop reageert en handelt volgens de regels. Dit structurele overleg zorgt voor meer bewustzijn, betere signalering en een betrouwbaarder gemeentebestuur.

Toelichting
De werkorganisatie Druten–Wijchen heeft de Beleidsnota Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik opgesteld om uitvoering te geven aan de wettelijke taak: het voorkomen en beheersen van fraude, integriteitsschendingen en misbruik van regelingen. Deze nota sluit aan bij de groeiende aandacht binnen de publieke sector voor rechtmatigheid en betrouwbaarheid in de gemeentelijke uitvoering.

Ook het college van Druten heeft deze beleidsnota vastgesteld en onderschrijft daarmee het belang van een structurele bestuurlijke verankering van integriteit en rechtmatigheid.

Ter ondersteuning hiervan heeft het college van Druten een rapportage van de directie van de werkorganisatie Druten–Wijchen ontvangen. In deze rapportage is de bestuurlijke rol van het college nader uitgewerkt. Het college is onder meer verantwoordelijk voor:
• het bespreken van vragen en signalen over integriteit;
• het toezien op naleving van interne regels en procedures;
• het geven van het goede voorbeeld aan de organisatie en de samenleving.

Deze werkwijze sluit aan bij de uitgangspunten van de Toekomstvisie Druten 2040, waarin ontmoeten, samenwerken en betrokkenheid centraal staan. Door de bestuurlijke rol bij integriteitsvraagstukken expliciet te verankeren, geeft het college invulling aan deze visie en draagt het bij aan een bestuur dat aansluit bij de koers die Druten samen met haar inwoners heeft gekozen.

In het verlengde hiervan nodigt het college de gemeenteraad uit om, op basis van deze rapportage, het eigen beleid en de bestaande kaders rond integriteit, rechtmatigheid en misbruik & oneigenlijk gebruik te bezien. Hiermee kan de raad waar nodig haar kaderstellende en controlerende rol verder versterken.

Gevolgen
- Het onderwerp fraude, integriteit en M&O krijgt structureel bestuurlijke aandacht binnen het college van Druten;
- Het college van Druten en de werkorganisatie Druten – Wijchen besteden regelmatig aandacht aan fraude, eerlijk gedrag (integriteit) en misbruik van regels.
- Het college laat duidelijker zien dat het regels stelt en nadenkt over wat eerlijk en rechtmatig is.

- Binnen de organisatie wordt meer gestuurd op het herkennen, bespreken en opvolgen van risico's rond integriteit en mogelijk misbruik.
- Medewerkers worden zich steeds meer bewust van hoe ze meldingen kunnen doen en wat ethisch handelen betekent.
- Dit zorgt voor een betrouwbare, aanspreekbare en professioneel werkende gemeente.

Communicatie
De directe impact van dit besluit wordt met name ervaren binnen de gemeentelijke organisatie. Intern betrokkenen worden via interne kanalen geïnformeerd over de bestuurlijke besluitvorming en de rapportage over fraude, integriteit en misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O).

De kernboodschap luidt:
Integriteit en rechtmatigheid zijn gezamenlijke verantwoordelijkheden. Het college agendeert deze thema's vanaf 2025 structureel en verwacht van de organisatie actieve signalering, opvolging en normbewust handelen.

Op dit moment wordt er niet gecommuniceerd met externe partijen of bewoners, omdat het besluit alleen intern geldt. Als er later situaties zijn die ook invloed hebben op anderen, zoals subsidierelaties, zorgaanbieders of inwoners, kijken we per geval of en hoe we hierover communiceren. Dit gebeurt altijd in overleg met de communicatieadviseur.

Uitvoering of Vervolgstappen
Het college heeft besloten om het onderwerp fraude, integriteit en misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) vanaf 2025 twee keer per jaar vast op de agenda te zetten. Dit gebeurt in het voorjaar en najaar, aansluitend op bestaande bestuurlijke momenten, zoals de bespreking van de rechtmatigheidsverantwoording en de VIC-bevindingen.

Het college is verantwoordelijk voor de interne opvolging van dit besluit. Dit betekent onder andere:
• het informeren van domeinmanagers en teamleiders over de rapportage en de gekozen aanpak;
• het stimuleren dat risico's binnen de organisatie actief worden gesignaleerd en opgevolgd;
• het zorgen dat dit thema een vaste plek krijgt binnen de planning- en controlcyclus.

Voor de gemeenteraad is op dit moment geen besluit nodig. Mocht de structurele agendering in de toekomst leiden tot bestuurlijke ontwikkelingen met gevolgen voor beleid, uitvoering of externe relaties, dan zal het college de raad hierover informeren via reguliere rapportages of een aparte raadsinformatiebrief.

De eerste evaluatie van deze aanpak vindt plaats na één jaar, in het vierde kwartaal van 2026. Dan wordt bekeken in hoeverre het college op structurele wijze invulling heeft gegeven aan zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid, zoals beschreven in de rapportage.

Bijlagen

Bijlage 1: Rapportage college – Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O)

Bijlage 2: Beleidsnota Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik

Rapportage college – Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O)

Betreft: Bestuurlijke positionering en uitvoering van de beleidsnota

1. Inleiding

De beleidsnota *Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik* biedt een integraal kader voor het voorkomen, beheersen en afhandelen van risico's die raken aan de betrouwbaarheid van de gemeentelijke organisatie. Deze nota verenigt drie nauw verbonden thema's – fraude, integriteit en M&O – elk met een eigen juridische, organisatorische én morele dimensie.

Voor het college brengt dit niet alleen een formele kaderstellende verantwoordelijkheid met zich mee, maar ook een maatschappelijke opdracht: het bevorderen van een bestuurscultuur waarin vertrouwen, transparantie en publieke verantwoordelijkheid leidend zijn. Deze rapportage geeft duiding aan die rol en formuleert concrete aandachtspunten voor bestuurlijk handelen.

2. Bestuurlijke verantwoordelijkheid van het college

a. Formele verantwoordelijkheid

De Gemeentewet, financiële verordening en rechtmatigheidsverantwoording schrijven het college een expliciete rol toe bij:

- het vaststellen en evalueren van fraudebeleid, integriteitsbeleid en M&O-maatregelen;
- het bewaken van de uitvoering via interne beheersingsmaatregelen (VIC, frauderisicoanalyse);
- het afleggen van verantwoording in de jaarrekening (in het bijzonder over M&O als toetsingscriterium).

b. Leiderschapsrol

Bestuurlijk leiderschap betekent meer dan beleidsvaststelling. Het gedrag, de keuzes en het normbesef van het college zijn richtinggevend voor zowel ambtelijke organisatie als externe relaties. In de beleidsnota wordt dit expliciet onderkend:

"Het gedrag van bestuurders is bepalend voor wat medewerkers als toelaatbaar beschouwen."

3. Fraude, integriteit en M&O in de bestuurspraktijk

a. Interne integriteit en voorbeeldgedrag

Het college heeft, naast zijn kaderstellende en toezichthoudende rol, ook een eigen verantwoordelijkheid op het gebied van integriteit. Daarbij hoort alertheid op mogelijke risico's in het eigen functioneren.

Aandachtspunten zijn onder meer het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling, bijvoorbeeld bij nevenfuncties, lobbycontacten, of betrokkenheid bij subsidies en vastgoedtransacties.

De bestuurlijke opdracht is om deze kwesties vooraf te herkennen en bespreekbaar te maken. Dit vereist onderlinge reflectie, transparantie en een cultuur waarin collegiale aanspreekbaarheid vanzelfsprekend is.

b. Externe signalering en maatschappelijke verantwoordelijkheid

De beleidsnota benadrukt dat M&O zich richt op het handelen van derden – inwoners, bedrijven en instellingen. In de praktijk heeft het college hier een cruciale signalerende en normstellende rol:

- De beleidsnota onderkent dat signalen van misbruik ook afkomstig kunnen zijn van externe partijen. Het college kan in haar maatschappelijke positie signalen opvangen via onder meer de raad, maatschappelijke instellingen en wijknetwerken
- Bestuurlijke nabijheid vergroot de zichtbaarheid van het college, maar daarmee ook het risico op schijn van belangenverstrengeling;
- Het afwegen van rechtmatigheid en menselijke maat in uitzonderingssituaties vraagt om een goed geïnformeerde, integriteitsbewuste bestuursstijl.

Bestuurlijke keuzes in deze context zijn niet louter juridisch – ze raken de publieke beeldvorming over integriteit en betrouwbaarheid van het lokaal bestuur.

4. Beleidsvoorstellen en bestuurlijke borging

De beleidsnota bevat voorstellen die concrete bestuurlijke opvolging vragen:

Beleidsonderdeel	**Opdracht aan college**
Jaarlijkse frauderisicoanalyse	Bespreken van uitkomsten en toetsen of aanvullende maatregelen nodig zijn
Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	Reflecteren op bevindingen en opvolging borgen via directie en domeinmanagers
Integriteitsbeleid politieke ambtsdragers	Zich houden aan gedragscodes en ethische normen; bespreekbaar maken van dilemma's

Beleidsonderdeel	Opdracht aan college
Rechtmatigheidsverantwoording	Zorgdragen voor volledige, transparante toelichting op M&O-criteria in de jaarrekening
M&O-beleid bij risicogebieden	Toezien op juiste toepassing van strikte beheersmaatregelen (Wmo, subsidies, vergunningen)
Evaluatie en actualisatie beleid	Periodiek actualiseren van fraudebeleid, integriteitsrichtlijnen en M&O-kaders

5. Voorgestelde bestuurlijke agendering

Om de bestuurlijke betrokkenheid structureel vorm te geven, wordt het volgende voorgesteld:

Halfjaarlijkse agendering in het college:

- **Voorjaar (mei/juni)**
  Bespreken van uitkomsten frauderisicoanalyse, VIC-rapportage, signalen uit organisatie of samenleving.
- **Najaar (november/december)**
  Reflectie op rechtmatigheidsparagraaf jaarrekening, accountantsbevindingen, actuele casuïstiek of meldingen.

Elke agendering kan worden verrijkt met 1–2 concrete voorbeelden of dilemma's, ter bevordering van bestuurlijke reflectie en versterking van de voorbeeldrol.

6. Slotbeschouwing: het college als drager van publieke waarden

Fraude en misbruik zijn zelden het gevolg van falende regels alleen; ze ontstaan waar normen vervagen, waar mensen hun geweten neutraliseren, en waar voorbeeldgedrag ontbreekt. In dat krachtenveld is het college méér dan een bestuursorgaan: het is de morele ankerplaats van het lokaal bestuur.

De manier waarop het college omgaat met twijfel, met dilemma's en met fouten bepaalt mede het maatschappelijk vertrouwen in overheidshandelen. Integer bestuur vraagt om openheid, zichtbaar normbesef en het vermogen om lastige gesprekken niet uit de weg te gaan – niet achteraf, maar op het moment dat het ertoe doet.

Bijlage(n)

- Beleidsnota *Fraude, Integriteit en Misbruik & Oneigenlijk gebruik*

Beleidsnota Fraude, integriteit en misbruik & oneigenlijk gebruik

Inleiding

Fraude krijgt steeds meer aandacht in de publieke sector. Fraude heeft een groot effect op de reputatie van de organisatie en kan tot grote financiële schade leiden. De burger verwacht namelijk dat de gemeenten transparant en integer handelen. Daarnaast komt het thema fraude naar voren in diverse wet- en regelgeving, zoals de Gemeentewet en de Wet open overheid (Woo).

De aandacht voor fraude en misbruik en oneigenlijk gebruik komt ook terug in de rechtmatigheidsverantwoording die het college vanaf verslagjaar 2023 moet opnemen in de jaarrekening. Een van de toetsingscriteria waar het college expliciet verantwoording over aflegt is namelijk ‘misbruik en oneigenlijk gebruik’. In de financiële verordening 2023 van de gemeente is vastgesteld dat het college verantwoordelijk is voor het beleid en interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Daarnaast besteedt de accountant steeds meer aandacht aan het identificeren van frauderisico’s en de beheersing van deze risico’s binnen onze organisatie. De accountant neemt zijn oordeel over frauderisico's en de opzet en werking van de beheersing hiervan expliciet mee in het accountantsverslag en de controleverklaring.

In deze beleidsnota worden op verschillende onderdelen protocollen, procedures en werkafspraken benoemd die nadere uitwerking vragen. Deze uitwerking vindt plaats in een vervolgfase, waarin de praktische invulling van het beleid verder wordt geconcretiseerd en geborgd binnen de organisatie.

Met deze beleidsnota geven we informatie over hoe wij uitvoering geven aan het beheersen van fraude (hoofdstuk 1), het bevorderen van integriteit (hoofdstuk 2) en het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik (hoofdstuk 3).

Deze beleidsnota zal na vaststelling gepubliceerd worden op het intranet (WenDi), zodat deze voor alle medewerkers toegankelijk is. Daarnaast zal op WenDi een beknopt overzichtsdocument worden geplaatst met daarin de belangrijkste punten uit het beleid, inclusief een kort stappenplan voor het melden van vermoedens van fraude. Ook zal periodiek aandacht worden gevraagd voor dit onderwerp via intranetberichten, om bewustwording te bevorderen.

Inhoud

Hoofdstuk 1 – Fraude....3
1.1 Definitie van fraude....3
1.2 Factoren van frauderisico's....4
1.3 Fraudebeleid....5
1.4 Uitgangspunten van het fraudebeleid....6
1.5 Procedure bij (vermoedelijke) fraude....6
Hoofdstuk 2 – Integriteit....8
2.1 Definitie....8
2.2 Integriteitsbeleid....8
2.3 Uitvoering van het integriteitsbeleid....9
Hoofdstuk 3 – Misbruik & oneigenlijk gebruik....9
3.1 Definitie misbruik en oneigenlijk gebruik....9
3.2 M&O-beleid....9
3.3 Uitgangspunten van het M&O-beleid....10
3.4 Uitvoering van het M&O-beleid....10
3.5 Intensiteit van het M&O-beleid....12
3.6 Risicogebieden....13
3.7 Privacy en gegevensbeveiliging....13
3.8 Verantwoording....14

Hoofdstuk 1 – Fraude

Dit hoofdstuk behandelt achtereenvolgens de definitie van fraude, de factoren die bijdragen aan frauderisico's, de inhoud van ons fraudebeleid en de principes die we hanteren voor dit beleid. Afsluitend wordt in dit hoofdstuk de procedure beschreven die we volgen bij (een vermoeden van) fraude.

1.1 Definitie van fraude

De Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV) definieert fraude als volgt: "Opzettelijke handelingen door één of meerdere personen binnen de gemeente, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding om een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen".

Specifieker uitgelegd voor onze organisatie komt dit erop neer dat ambtenaren, collegeleden en/of raadsleden met opzet:
- zaken stelen (spullen of geld); en/of
- anderen misleiden door verkeerde informatie te geven (zoals verkeerde verslaggevingscijfers); en/of
- corruptie plegen (door bijvoorbeeld omkoping, dwang of belangenverstrengeling, machtsmisbruik) om zelf voordelen te krijgen.

Fraude heeft een relatie met andere vormen van niet-integer gedrag. Overlap bestaat met begrippen als onrechtmatigheid (niet voldoen aan wet- en regelgeving), misbruik en oneigenlijk gebruik, integriteit en criminaliteit. Waarbij fraude betrekking heeft op het handelen door ambtenaren, collegeleden en raadsleden (intern), heeft misbruik en oneigenlijk gebruik betrekking op het handelen door derden, organisaties of inwoners (extern). Daarnaast is fraude per definitie onrechtmatig, maar hoeft onrechtmatig handelen geen fraude te zijn.

De relatie tussen deze begrippen is hieronder visueel weergegeven:

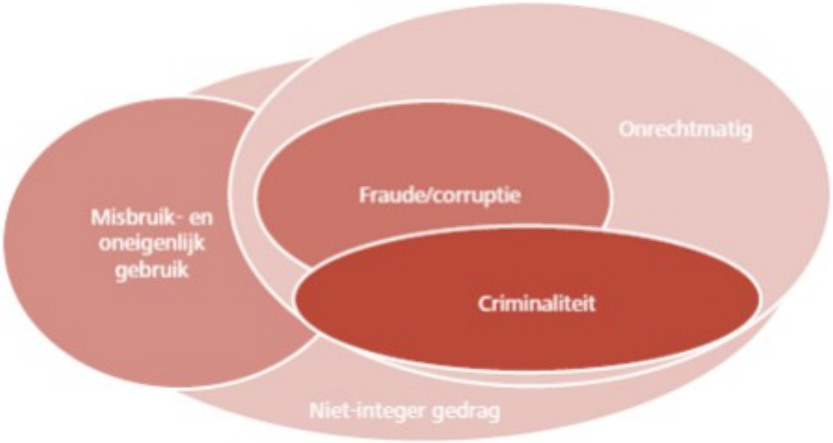

Figuur 1: Relatie fraude met andere vormen van niet-integer gedrag

Bron: Deloitte (2010). Gemeente Governance Fraude; Managen van frauderisico's geeft voorsprong.

1.2 Factoren van frauderisico's

Vier essentiële factoren dragen bij aan het ontstaan van fraude. De fraudedriehoek van Donald Cressey geeft deze weer en laat hierbij de psychologische en sociale aspecten van fraude zien:

Figuur 2: Fraudedriehoek van Donald Cressey

Bron: PwC (2022). De rol van de raad bij het voorkomen van fraude en corruptie.

1. Gelegenheid: Dit verwijst naar de mogelijkheid die een organisatie biedt om fraude te plegen. Gelegenheid ontstaat als frauderisico's niet adequaat worden afgedekt door beheersingsmaatregelen. Aangezien gelegenheid inherent is aan elke werkomgeving, richten fraudebeheersingsmaatregelen zich vaak op het beperken van deze gelegenheid. Het cruciale punt is echter dat gelegenheid op zichzelf nog geen fraudeur creëert; de factoren motivatie, rationalisatie en bekwaamheid moeten ook aanwezig zijn;
2. Motivatie: Mensen (kunnen) worden gemotiveerd om fraude te plegen als ze onder druk staan van externe factoren, zoals financiële problemen of andere persoonlijke uitdagingen.

Deze motivatie kan ook voortkomen uit een verlangen naar status, macht of persoonlijk gewin;

3. Rationalisatie: Dit verwijst naar het proces waarbij een fraudeur zijn of haar gedrag rechtvaardigt of goedpraat. Het gaat om het vinden van interne redenen of excuses die het morele conflict verminderen. Rationalisatie helpt de fraudeur om zijn of haar gedrag voor zichzelf te rechtvaardigen, waardoor het makkelijker wordt om over te gaan tot fraude. Het gedrag van anderen, zowel positief als negatief, speelt hierbij een rol, waarbij het voorbeeldgedrag van leiding en het bestuur van cruciaal belang is om een voedingsbodem voor rationalisatie intern te voorkomen. De organisatiecultuur speelt ook een doorslaggevende rol, omdat medewerkers hun eigen gedrag vaak spiegelen aan dat van hun collega's. Het instellen van goed voorbeeldgedrag en het bevorderen van een ethische cultuur zijn daarom van essentieel belang;
4. Bekwaamheid: Dit verwijst naar de vaardigheden, kennis en mogelijkheden die een persoon heeft om fraude te plegen. Het idee hierachter is dat zelfs als er gelegenheid en motivatie aanwezig is, fraude niet zal plaatsvinden, tenzij de persoon de nodige bekwaamheid bezit om het te plegen.
   Dit kan bijvoorbeeld door zijn kennis over het boekhoudsysteem, omdat de persoon toegang heeft tot gevoelige informatie en/of voldoende technische vaardigheden bezit om fraude te plegen.

Als een van de vier factoren ontbreekt, zal fraude niet plaatsvinden. Aan de andere kant betekent de aanwezigheid van alle vier de factoren niet automatisch dat een individu altijd fraude zal plegen. De beslissing om al dan niet misbruik te maken van de situatie ligt bij de persoon zelf.

1.3 Fraudebeleid

Om de kans op fraude te minimaliseren, hanteren we verschillende benaderingen, waaronder het opstellen van gemeentelijke wet- en regelgeving, richtlijnen en procedures. Binnen de bedrijfsprocessen hebben we diverse maatregelen geïmplementeerd om de kans op fraude te verminderen. Het implementeren van deze interne beheersmaatregelen wordt daarbij altijd afgezet tegen de benodigde kosten en het financieel nut. Deze maatregelen zijn voornamelijk gericht op het aspect 'gelegenheid' van de fraudedriehoek en worden vaak aangeduid als 'hard controls'.
In hoofdstuk 2 van deze beleidsnota komen de 'soft controls' aan bod, die specifiek gericht zijn op de aspecten motivatie en rationalisatie.

Onderdeel van het fraudebeleid is de uitvoering van een jaarlijkse frauderisicoanalyse. Deze analyse biedt inzicht in de mogelijke frauderisico's binnen onze gemeente, inclusief de kans en impact van deze frauderisico's. Voor elk potentieel frauderisico wordt nauwkeurig vastgesteld welke beheersmaatregelen zijn geïmplementeerd om de kans op fraude te verkleinen. Met betrekking tot het risico dat vervolgens overblijft, wordt bepaald of dit risico aanvaardbaar is voor de organisatie, of dat er extra beheersmaatregelen geïmplementeerd gaan worden om het risico verder te beperken. Tot slot voert de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) gedurende het jaar controles uit waarin zij de getroffen beheersmaatregelen in de processen toetst en aanbevelingen geeft om processen (verder) te verbeteren.

Het onderwerp fraude staat minimaal 2 keer per jaar op de agenda van het management en het bestuur van de WDW, alsmede bij de colleges van de gemeenten. Daarnaast is het onderwerp van gesprek tijdens de besprekingen met de accountant, zowel bij de interim- als de eindejaarscontrole.

1.4 Uitgangspunten van het fraudebeleid

Als gemeente benaderen we het onderwerp fraude met de professionaliteit, integriteit en zorgvuldigheid die onze inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden van ons mogen verwachten. De onderstaande principes vormen de grondslag voor ons fraudebeleid:

1. We dragen de verantwoordelijkheid als behartiger van het algemeen belang;
2. We zijn open en transparant in onze besluitvorming en leggen hierover verantwoording af;
3. We hanteren een open houding waarmee we ethische dilemma's bespreekbaar maken;
4. De genomen maatregelen ter voorkoming van fraude zijn proportioneel, in verhouding tot de risico's die de gemeente loopt;
5. - Domeinmanagers zijn verantwoordelijk voor het implementeren van beheersmaatregelen binnen de processen van de teams om fraude te voorkomen. De praktische invulling van deze verantwoordelijkheid wordt nader uitgewerkt in de uitvoeringsfase. Hierbij wordt onder andere gekeken naar ondersteuning vanuit Financiën en VIC, en signalen vanuit medewerkers zelf. Gezien de grote span of control van domeinmanagers zal de implementatie afgestemd worden met teamleiders en proceseigenaren.
   - De directie bewaakt dat domeinmanagers hun taak in relatie tot het fraudebeleid invullen en daar waar nodig frauderisico’s tijdig worden besproken;
   - Het college heeft een kaderstellende rol door het fraudebeleid vast te stellen en toe te zien op de periodieke evaluatie;
6. Na vaststelling van een overtreding wordt de fraudesituatie zo mogelijk hersteld en wordt de overtreder indien nodig bestraft, bijvoorbeeld door terugvordering en/of het doen van aangifte.

1.5 Procedure bij (vermoedelijke) fraude

Fraude wordt in de praktijk vaak verborgen, waardoor het zelden direct duidelijk is dat er sprake is van overduidelijke fraude. Meestal begint het met een vermoeden van fraude, waarbij één of meerdere signalen wijzen op mogelijk frauduleus handelen. Het is van groot belang dat medewerkers zich in deze fase veilig voelen om hun vermoeden van fraude bespreekbaar te maken.

Bij (een vermoeden van) fraude is het zaak om snel en adequaat te handelen. De volgende stappen worden genomen bij (een vermoeden van) fraude:

1. Signalering en melding:
   a. Medewerkers melden een (vermoeden van) fraude bij hun domeinmanager.
   b. Als de melding betrekking heeft op vermoedelijk frauduleus handelen door een domeinmanager, gaat de medewerker naar een van de twee gemeentesecretarissen.
   c. Anonieme meldingen kunnen worden gedaan bij de externe vertrouwenspersoon (zie intranet WenDi).

2. Na publicatie van het beleid zal op intranet (WenDi) ook expliciet worden aangegeven bij wie en op welke wijze medewerkers een melding kunnen doen. Hierbij zal ook aandacht worden besteed aan meldingen over domeinmanagers, gemeentesecretarissen of collegeleden, en de rol van respectievelijk de andere gemeentesecretaris, het algemeen bestuur of de griffie bij meldingen over politieke ambtsdragers.

3. Beoordeling:
   De domeinmanager/gemeentesecretaris/vertrouwenspersoon bespreekt de melding in eerste instantie met de melder. Op basis van het gesprek oordeelt domeinmanager/gemeentesecretaris /vertrouwenspersoon of er objectief gezien sprake is van een vermoeden van fraude. Bij bevestiging wordt hoor en wederhoor toegepast met de betrokken medewerker, waarna de gemeentesecretaris de melding beoordeelt en besluit al dan niet een onderzoek in te stellen.

4. Onderzoek:
   De gemeentesecretaris geeft opdracht tot intern of extern onderzoek om de vermeende fraude te onderzoeken. Bij vermeende fraude waarbij de gemeentesecretaris betrokken is, geeft het algemeen bestuur de opdracht.
   Tijdens dit onderzoek worden diverse feiten verzameld, waaronder:
   - Wat is de aard van de fraude?
   - Wat is de omvang van de fraude?
   - Wie is betrokken bij de fraude?
   - Welke voordelen heeft de fraudeur behaald?
   - Hoe heeft de fraude kunnen plaatsvinden?

   Elke fraudezaak is uniek en vraagt om een specifieke onderzoeksbenadering. Tijdens dit onderzoek wordt de desbetreffende medewerker geschorst. Hieronder worden in hoofdlijnen de stappen beschreven die we volgen bij een fraudeonderzoek:
   a) De digitale gegevens en werkomgeving van de vermoedelijke fraudeur veiligstellen. Dit gebeurt zo vroeg mogelijk in het proces om te voorkomen dat er bewust bewijsmateriaal verloren gaat.
   b) Het toepasselijke referentiekader, bestaande uit wet- en regelgeving, werkinstructies en arbeidsovereenkomst, in kaart brengen en analyseren om vast te stellen of er sprake is van frauduleus gedrag.
   c) Alle verzamelde (digitale) informatie en documenten grondig onderzoeken.
   d) Een openbronnenonderzoek uitvoeren naar mogelijk betrokken personen en/of organisaties.
   e) Gesprekken voeren met zowel getuigen als de betrokken medewerker(s) die verdacht worden van fraude.
   f) De vergaarde informatie grondig analyseren en, indien nodig, aanvullende werkzaamheden uitvoeren om de aard en omvang van de mogelijke fraude in kaart te brengen.
   g) Opstellen van een conceptverslag van de bevindingen.
   h) Wederhoor houden met in het onderzoek betrokken personen, zodat het onderzoeksrapport zorgvuldig tot stand komt.
   i) Definitief rapporteren over de resultaten van het fraudeonderzoek. De gemeentesecretaris deelt de uitkomsten van het onderzoek mee aan de domeinmanagers. Gebaseerd op de aard en omvang van de fraude brengt de gemeentesecretaris het college op de hoogte, alsook – indien nodig – de accountant. In situaties waarin de gemeentesecretaris zelf betrokken is bij het vermoeden van fraude, geeft het algemeen bestuur opdracht tot onderzoek. De uitkomsten worden dan gedeeld door een ander lid van het algemeen bestuur of door de andere gemeentesecretaris.

Omdat iedere fraudecasus uniek is, kan de volgorde van bovenstaande stappen worden aangepast. De gemeentesecretaris (eventueel in samenspraak met de domeinmanager) beoordeelt en bepaalt of een andere volgorde van stappen nodig is. Het kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn om eerst de toegang tot de (digitale) werkomgeving voor de vermoedelijke fraudeur af te sluiten en deze persoon (tijdelijk) op non-actief te stellen, voordat het principe van hoor en wederhoor wordt toegepast.

5. Opvolging:
   De impact van fraude is groot voor alle betrokkenen. Daarom wordt elke fraude, ongeacht de aard en omvang, behandeld met professionaliteit en daadkracht. Op basis van de aard en omvang van de fraude worden arbeidsrechtelijke- en juridische vervolgstappen bepaald.

6. Aangifte:
   Bij vaststelling van fraude wordt aangifte gedaan volgens artikel 162 van het Wetboek van Strafvordering.

7. Procesaanpassing:
   Aanvullende beheersmaatregelen worden – indien mogelijk en nodig –
   genomen in het proces waarin de fraude heeft plaatsgevonden om nieuwe fraudes te voorkomen.

Hoofdstuk 2 – Integriteit

Het invoeren van zogenaamde 'hard controls', zijnde procedures en beheersmaatregelen in de organisatie, geeft geen garantie dat ambtenaren, collegeleden en raadsleden geen fraude plegen. 'Soft controls', gericht op houding en gedrag, zijn hierbij minstens zo belangrijk om ervoor te zorgen dat ambtenaren, collegeleden en raadsleden integer handelen.

In dit hoofdstuk gaan we in op wat we onder integriteit verstaan, wat ons integriteitsbeleid inhoudt en hoe we uitvoering geven aan ons integriteitsbeleid.

2.1 Definitie

Integriteit is de persoonlijke eigenschap, karaktereigenschap, van een individu die inhoudt dat de betrokkene eerlijk en oprecht is en niet omkoopbaar. De persoon beschikt over een intrinsieke betrouwbaarheid, zegt wat hij doet, doet wat hij zegt en heeft geen verborgen agenda.

2.2 Integriteitsbeleid

Iedere overheidsorganisatie is wettelijk verplicht integriteitsbeleid te voeren. In dat beleid legt de organisatie haar visie, ambities en doelen vast om integriteit te bevorderen en te borgen. De gemeente heeft haar integriteitsbeleid vastgelegd in het Personeelshandboek (voor medewerkers) en in de "Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij provincies, waterschappen en gemeenten" (voor burgemeester, wethouders, raads- en commissieleden). Het integriteitsbeleid geeft door middel van een gedragscode invulling aan de basisnormen voor het integer handelen van ambtenaren, collegeleden en raadsleden. Deze basisnormen zijn geformuleerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Integriteit is meer dan het vastleggen van een aantal gedragsregels in een gedragscode en moet in samenhang gezien worden met cultuur, mentaliteit en bewustwording. Gedragsafspraken werken alleen binnen een cultuur waarin aanspreken normaal is en waarin gehandhaafd wordt bij overtreding.

2.3 Uitvoering van het integriteitsbeleid

Op de volgende wijze geven wij uitvoering aan het integriteitsbeleid:

- In het personeelshandboek staan de interne afspraken over integriteitsregels en gedragscodes beschreven. Het personeelshandboek staat op het intranet (WenDi) gepubliceerd;
- Nieuwe medewerkers zijn verplicht tot het afleggen van de ambtseed of belofte;
- Nieuwe medewerkers worden verzocht een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) te overleggen. Het overleggen van de VOG is een ontbindende voorwaarde in de arbeidsovereenkomst. Indien de VOG niet binnen een maand na indiensttreding is ontvangen, kan dit leiden tot beëindiging van het dienstverband (zie artikel 10 van het contract).
- We hebben een externe vertrouwenspersoon aangesteld, waar medewerkers zich kunnen melden bij (vermoedens van) niet-integer handelen. De contactgegevens van de externe vertrouwenspersoon zijn op intranet (WenDi) te vinden;
- In de "Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij provincies, waterschappen en gemeenten" staan de uitgangspunten voor integer handelen door alle politieke ambtsdragers. Ook in de Gemeentewet staat hierover e.e.a. opgenomen.
- Wethouders zijn verplicht om een VOG te overleggen, alvorens benoemd te worden (Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur).

Hoofdstuk 3 – Misbruik & oneigenlijk gebruik

Waar fraude en integriteit gericht is op het handelen van de ambtenaren, college- en raadsleden (intern), is misbruik & oneigenlijk gebruik (hierna: M&O) extern gericht.
Wat we verstaan onder M&O, de inhoud van ons M&O-beleid, de uitgangspunten die hierbij horen en hoe we uitvoering geven aan dit beleid komen aan bod in dit hoofdstuk. Afsluitend geven we de risicogebieden weer met het daaraan gekoppelde M&O-beleid en geven we aan hoe we verantwoording afleggen.

3.1 Definitie misbruik en oneigenlijk gebruik

Zoals hierboven beschreven gaat misbruik en oneigenlijk gebruik over het handelen door derden, organisaties en inwoners. De Commissie BBV definieert misbruik en oneigenlijk gebruik als volgt:

- Misbruik: het opzettelijk, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen;
- Oneigenlijk gebruik: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

Simpel gezegd worden bij misbruik en oneigenlijk gebruik overheidsgelden gebruikt voor een doel waarvoor deze niet bestemd zijn. Het onderscheid tussen enerzijds misbruik en anderzijds oneigenlijk gebruik ligt in het feit dat bij oneigenlijk gebruik feitelijk wordt gehandeld in overeenstemming met wet- en regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking hiervan (de ‘mazen van de wet’).
Bij misbruik is wél sprake van onrechtmatig handelen.

3.2 M&O-beleid

De doelstelling van het M&O beleid is het voorkomen (preventie) en bestrijden (repressie) van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden. De specifieke uitwerking van het beleid vindt

plaats in de onderliggende regelingen en bijbehorende verordeningen en processen. De meeste regelingen zijn gebonden aan wettelijke eisen en minimumnormen voor het nemen van maatregelen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen.

3.3 Uitgangspunten van het M&O-beleid

Aan het M&O beleid liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

1. Vertrouwen
   De gemeente vertrouwt er in de basis op dat inwoners, bedrijven en instellingen op een juiste manier omgaan met gemeentelijke regelingen.

2. Proportionaliteit
   De gemeente werkt vanuit proportionaliteit, met andere woorden: getroffen M&O maatregelen die een juist gebruik van gemeentelijke regelingen moeten borgen staan in verhouding tot de (financiële) risico's.

3. Betrouwbaarheid
   De betrouwbaarheid van aangeleverde informatie, in relatie tot de mogelijke risico's, bepaalt de mate van controle en sanctionering.

4. Preventie
   Het M&O beleid en de bijbehorende beheersmaatregelen zijn primair gericht op preventie van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen.

5. Controle
   Gegevens/informatie ontvangen van derden wordt (indien mogelijk) gecontroleerd.

6. Repressie
   De rechtmatige situatie wordt bij overtreding zo snel als mogelijk hersteld en indien nodig bestraft (boete).

7. Verantwoordelijkheid
   a. Domeinmanagers
      De domeinmanager, waar de betreffende regelingen worden uitgevoerd, is verantwoordelijk voor het treffen van adequate M&O beheersmaatregelen. De domeinmanager legt verantwoording af over de manier waarop het M&O beleid wordt uitgevoerd en nageleefd.
   b. Gemeentesecretarissen
      De gemeentesecretaris bewaakt dat de domeinmanagers hun taak in relatie tot het M&O beleid invullen en dat waar nodig M&O risico's tijdig worden besproken.
   c. College
      Het college heeft een kaderstellende rol door het M&O beleid vast te stellen en toe te zien op de periodieke actualisatie.

3.4 Uitvoering van het M&O-beleid

Om uitvoering te geven aan het M&O-beleid, maken we onderscheid tussen de volgende processtappen:

1. Beleidsvoorbereiding: Bij het opstellen van regelingen zorgt de gemeente ervoor dat de kans op misbruik en oneigenlijk gebruik geminimaliseerd wordt. Medewerkers vragen zich daarom zo vroeg mogelijk in het beleidsproces al af of er sprake is van een beleidsterrein dat gevoelig is voor misbruik en oneigenlijk gebruik. In paragraaf 3.5 staan de processen beschreven waar de kans op misbruik en oneigenlijk gebruik aanwezig is.

2. Regelgeving: Misbruik en oneigenlijk gebruik wordt beperkt door heldere en eenduidige regelgeving. Onder regelgeving verstaan we: verordeningen, beleidsregels, nadere regels en richtlijnen van de gemeente. Het college stelt deze beleidsnota vast en onderschrijft daarmee de gestelde eisen aan regelgeving. Bij het vaststellen van verordeningen of beleidsregels worden deze eisen getoetst door beleidsmedewerkers en, waar relevant, door het college.
   We hanteren bij het opstellen van regelgeving de onderstaande eisen:

   1. Eenduidige toepassing van definities.
   2. Begrijpelijk en eenvoudig taalgebruik.
   3. Nauwkeurige bepaling van het doel van de regeling.
   4. Nauwkeurige bepaling van de doelgroep waarvoor de regeling van toepassing is.
   5. De rechten, plichten en voorwaarden zijn opgenomen in de regeling.
   6. De regeling kent geen overbodige en/of met elkaar strijdige bepalingen.
   7. Gegevensafhankelijkheid van derden is zoveel als mogelijk beperkt.
   8. Maatregelen en sancties bij geconstateerd misbruik zijn in de regeling opgenomen.
   9. Ingangsdata en overgangsregels zijn in de regeling opgenomen.

3. Voorlichting: Met voorlichting (via de website en/of bijeenkomsten) wordt de wet- en regelgeving onder de aandacht gebracht van inwoners, bedrijven en instellingen. De voorlichting verstrekt informatie over het bestaan, de aard, het doel, de doelgroep, de voorwaarden en het controle- en sanctiebeleid van de regeling.

4. Controles: Controle richt zich op het toetsen van de gegevens, die door de belanghebbende zijn verstrekt. Controle kan onderscheiden worden in controle vooraf en controle achteraf:
   - Controle vooraf vindt plaats tot aan het moment van de uitbetaling, ontvangst of beschikking en is een preventieve maatregel. Controle in de uitvoering is een middel om (de kans op) misbruik of oneigenlijk gebruik tijdig te signaleren. Controle vooraf richt zich op de toetsing van de juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt;
   - Controle achteraf behelst de controle nadat de betaling, ontvangst of beschikking heeft plaatsgevonden. Dit komt onder andere aan de orde bij de (verbijzonderde) interne controles. Controle van gegevens achteraf wordt uitgevoerd na het uitkeren/innen van bedragen, dan wel nadat de beschikking is verleend. Daarmee is het een repressieve maatregel. Controles achteraf kunnen (evenals bij controles vooraf) integraal, steekproefsgewijs of incidenteel plaatsvinden.

   De resultaten van bovengenoemde controles kunnen leiden tot aanpassing van het proces en/of het controlebeleid en/of de regelgeving.

5. Maatregelen en sancties: Sancties worden opgelegd als reactie op een vaststelling van misbruik. Misbruik is onrechtmatig en moet worden hersteld. Maatregelen zijn vereist om adequaat te

reageren op geconstateerd misbruik en/of oneigenlijk gebruik. Deze maatregelen moeten voldoen aan de beginselen van behoorlijk bestuur. Dit houdt onder andere in dat maatregelen en sancties proportioneel moeten zijn in relatie tot het vergrijp. Uitgangspunt is dat het behaalde voordeel wordt teruggevorderd en er aangifte kan worden gedaan bij het Openbaar Ministerie (OM). Concreet leidt het tot terugvordering van te veel betaalde bedragen, naheffing van ten onrechte gederfde ontvangsten en intrekking van een ten onrechte verstrekte vergunning, uitkering of subsidie. In bepaalde gevallen kan ook de ontbinding van een overeenkomst of de intrekking van een erkenning als niet-financiële sancties worden opgelegd. Ingeval van een misdrijf (fraude, diefstal en/of misbruik) wordt altijd aangifte gedaan bij de politie/ het OM. Van sanctionering gaat een afschrikeffect uit en draagt om die reden eveneens bij aan het voorkomen en beperken van misbruik van gemeentelijke regelingen.

6. Verantwoording: In de jaarrekening legt het college de rechtmatigheidsverantwoording af, waarbij misbruik en oneigenlijk gebruik een toetsingscriterium is. Fouten en/of onzekerheden boven de vastgestelde verantwoordingsgrens worden hierbij opgenomen en toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording. Fouten en/of afwijkingen boven de rapportagegrens worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening, waarbij tevens verbetermaatregelen worden meegenomen. De gehanteerde verantwoordings- en rapportagegrens zijn opgenomen in de financiële verordening.

7. Evaluatie: Periodiek wordt de geldende regelgeving geëvalueerd. Hierbij zijn de effectiviteit van de maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik en de volledigheid van de controles belangrijke aandachtspunten. Ook worden hierbij de signalen vanuit derden die bij de gemeente binnenkomen meegenomen.
   Het M&O-beleid, bijbehorende (risico-inschattingen van de) processen en de regelgeving wordt – indien nodig – op basis van de evaluatie aangepast.

3.5 Intensiteit van het M&O-beleid

Afhankelijk van de misbruikgevoeligheid van een regeling wordt de intensiteit van de inzet van beheersmaatregelen bepaald. Hoe hoger het ingeschatte M&O-risico, hoe strenger het beleid.
De Commissie BBV onderscheidt 3 vormen van het M&O-beleid, te weten:

1) Basis M&O-beleid
   Bij een toereikende reguliere administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk en is het voldoende om op incidentele basis controles op misbruik en oneigenlijk uit te voeren.

2) Gematigd M&O-beleid
   Waakzaamheid is aan te raden. Bij gematigd M&O-beleid worden aanvullende maatregelen getroffen, zoals een actieve voorlichting en een kritische beoordeling op de onderbouwing en herkomst van door derden aangeleverde gegevens (b.v. verscherpte controles, antecedentenonderzoek).

3) Streng M&O-beleid
   Ten opzichte van de reguliere AO/IB zijn specifieke en aanvullende (controle) maatregelen noodzakelijk om het risico van M&O te verminderen. Deze maatregelen strekken zich zowel uit tot de voorwaardenscheppende sfeer als het actieve toezicht daarop (dus controle én

handhaving). Het opnemen van een controle- en sanctiebeleid in die regelgeving voldoet aan de norm streng M&O-beleid.

3.6 Risicogebieden

Regelingen waarin de gemeente in belangrijke mate afhankelijk is van informatie verstrekt door derden en/of waar veel overheidsgelden mee gemoeid zijn, zijn in de basis gevoeliger voor misbruik. Afhankelijk van de mate van M&O-risico zal de gemeente een streng, een gematigd of een basis M&O-beleid toepassen. De Commissie BBV heeft een aantal niet-limitatieve risicogebieden benoemd met betrekking tot M&O. Deze risicogebieden heeft de gemeente aangevuld op basis van ervaringen uit het verleden, informatie uit de jaarlijkse (fraude)risicoanalyses, de accountantscontroles en de uitkomsten van de VIC.

De belangrijke risicogebieden zijn:

1) Verstrekken van uitkeringen -> Streng M&O-beleid;
2) Verstrekken van voorzieningen WMO en Jeugdwet -> Streng M&O-beleid;
3) Identiteitsbewijzen, reisdocumenten en rijbewijzen, persoonsgegevens, burgerlijke stand, verkiezingen -> Streng M&O-beleid;
4) Vergunningverlening en handhaving -> Gematigd tot Streng M&O-beleid;
5) Verstrekken van subsidies -> Gematigd tot Streng M&O-beleid;
6) Inkopen en aanbestedingen -> Gematigd tot Streng M&O-beleid;
7) Belastinginkomsten -> Gematigd M&O-beleid;
8) Integriteit van relaties -> Gematigd M&O-beleid

3.7 Privacy en gegevensbeveiliging

Misbruik en oneigenlijk gebruik kan ook betrekking hebben op het misbruiken van data. Dit reikt van inbreuk op privacy tot identiteitsfraude en/of het lekken van vertrouwelijke informatie of persoonsgegevens.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Voor de bescherming van persoonsgegevens is sinds 2018 de Europese privacywet van kracht; de Algemene Verordening Gegevens- bescherming (AVG).
De AVG stelt dat persoonsgegevens alleen verzameld en bewaard mogen worden als daar een wettelijke grondslag voor is én zo lang als strikt noodzakelijk is. Gemeenten houden een register bij met een beschrijving van alle processen en de persoonsgegevens die daarin verwerkt worden. Als andere organisaties persoonsgegevens verwerken in opdracht van de gemeente worden hierover afspraken gemaakt, vastgelegd in een verwerkersovereenkomst. Binnen de gemeente zijn een functionaris gegevensbescherming (FG) en een Chief Information Security Officer (CISO) aangesteld die zich specifiek richten op de AVG en informatiebeveiliging.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) vormt het kader voor de informatiebeveiliging. Informatiebeveiligingsprocessen zijn ingericht om de betrouwbaarheid van gemeentelijke processen, de gebruikte informatiesystemen en de daarin opgeslagen gegevens te beschermen tegen misbruik en oneigenlijk gebruik.

Wet BIBOB
De wet BIBOB (bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur) zorgt ervoor dat de gemeente kan voorkomen dat er onbedoeld medewerking wordt verleend aan misbruik van vergunningen, subsidies, vastgoedtransacties of bijvoorbeeld aanbestedingsopdrachten. Zie hiervoor tevens hoofdstuk 2 ten aanzien van integriteit. Voor afstemming met het bestaande Bibob-beleid wordt samengewerkt met de Bibob-coördinator. Indien processen binnen Bibob al zijn ingeregeld, wordt nagegaan in hoeverre dit beleid daarop aanvullend is of hiermee samenhangt.

3.8 Verantwoording
De naleving van het M&O-beleid wordt verantwoord binnen de reguliere planning- en control-cyclus. Concreet worden de volgende stappen ondernomen:

1. Eventuele afwijkingen ten aanzien van het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening;
2. Informatie over (de voortgang van) het M&O-beleid op te nemen in de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening;
3. Bij (verbijzonderde) interne controles, audits en onderzoeken besteden we aandacht aan het M&O-beleid en bijbehorende M&O-risico's. Waar controles extern zijn belegd, wordt ook verantwoording gevraagd aan de externe partij over de naleving van het M&O-beleid.
4. Bij het opstellen van procesbeschrijvingen (AO/IB) rekening te houden met M&O-gevoelige aspecten.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	7783
Extern Zaak ID	Z/26/356870
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2026
Agendapunt	8.c.1
Titel	Beantwoording schriftelijke vragen - Bomenkap Lievendaal - Sociaal Maas en Waal
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Ruimtelijk beheer
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Thoonen, R. (Ronald)

Bijlagen
Informatienota raad - Antwoord op schriftelijke vragen: Kappen van bomen in wijk Lievendaal te Druten-zuid
Bijlage 1 - Schriftelijke vragen - Bomenkap Lievendaal - Sociaal Maas en Waal

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Druten	7 april 2026
Stukken gemeenteraad Druten	18 juni 2026
Raad openbaar Druten	**18 juni 2026**

Toelichting

Antwoord op schriftelijke verdiepingsvragen MBT Kappen van bomen in wijk Lievendaal te Druten-zuid

Voorgesteld besluit

Besluit

De raad neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 344077

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen college van B&W Druten: D: (Schriftelijke) vraag over kappen van bomen in wijk Lievendaal te Druten-zuid

Collegedatum: 7 april 2026

Kernboodschap
Sociaal Maas en Waal heeft vragen gesteld over bomen planten in Druten-zuid. Hieronder worden deze vragen beantwoord.

Eerdere besluiten

Datum	**nvt**

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

Vraag 1: Op basis van welke criteria is besloten dat de bomen gekapt moesten worden?
- Antwoord: op basis van boomveiligheidsinspecties.

Vraag 2: Hoe lang moet het bodemleven tot rust komen en op welke onderzoeken is deze wachttijd gebaseerd?
- Antwoord: in sommige gevallen kan dat tot enkele jaren zijn- op basis van deskundigheid en waarneming van eigen personeel.

Vraag 3: In januari zijn 2 bomen gekapt en moet het bodemleven tot rust komen. In het najaar worden er nieuwe bomen geplant. Waarom zijn er dan onlangs al 2 nieuwe bomen op de Lievendaal geplant?
- Antwoord: Er was verwarring over de locatie: bij de entree van de Lievendaal is het bodemleven niet op orde. De bomen zijn 50 meter verderop geplant.

Vraag 4: Wij hebben vernomen dat er in Druten-zuid 75 bomen zullen worden geplant. Op welke locaties komen de nieuwe bomen en wat is het afwegingskader hierbij?
- Antwoord: de afwegingskaders zijn een duurzaam bomenbestand. Dat wil zeggen dat bomen de ondergrondse én bovengronds groeiruimte moeten hebben zodat bomen minimaal 80 jaar of ouder kunnen worden. Met name de aanwezigheid van kabels- en leidingen vormen helaas vaak een barrière in de ambities.

Vraag 5: is het mogelijk om informatie op te halen bij de medewerkers die de nieuwe bomen de locaties heeft ingetekend?

- Ja dat is mogelijk via de BuitenBeter app.

Vraag 6: welke boomsoorten worden er geplant en waarom zijn juiste deze soorten gekozen?

- Antwoord: er zijn diverse vakdeskundige aspecten waarom voor een bepaalde soort wordt gekozen. Zoals klimaatbestendig, grondsoort, beschikbare ruimte, grondwaterstand, variatie in soort, biodiversiteit, sierwaarde, aanwezigheid van bepaalde ziekten en plagen en nog vele andere factoren bepalen de soortkeuze.

Vraag 7: vindt er participatie plaats met wijkbewoners bij de keuze voor nieuwe boomsoorten en locaties?

- Soms wel, bijvoorbeeld bij herinrichting; zie antwoord onder 4 en 6.

Gelieve de originele raadsvragen toevoegen als bijlage.

Gemeente Druten

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Artikel 37 Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Onderwerp: Bomen in de wijk Lievendaal te Druten-zuid

Indiener: Jeroen Mooren
Fractie: Sociaal Maas en Waal

Inleiding

Bomen spelen een cruciale rol in het leefklimaat van onze gemeente: ze bieden schaduw, dragen bij aan biodiversiteit en helpen wateroverlast te beperken. Wanneer bomen in een wijk, in dit geval de Lievendaal, worden gekapt, mag van de gemeente worden verwacht dat zij dit zorgvuldig communiceert en inwoners hierbij betrekt. De bomenkap op de Lievendaal leidt tot onrust onder de bewoners van de wijk; zij zien hun van oudsher groene wijk steeds verder verstenen.

NR	FORMULERING VRAAG *Datum ingekomen:*	ANTWOORD VRAAG *Datum antwoord:*
1.	*Op basis van welke criteria is besloten dat de bomen gekapt moesten worden?*	
2.	*Hoe lang moet het bodemleven tot rust komen en op welke onderzoeken is deze wachttijd gebaseerd?*	
3.	*In januari zijn bomen gekapt en moet het bodemleven tot rust komen. In het najaar worden er nieuwe bomen geplant. Waarom zijn er dan onlangs al 2 nieuwe bomen op de Lievendaal geplant?*	
4.	*Wij hebben vernomen dat er in Druten-Zuid 75 bomen zullen worden geplant. Op welke locaties komen de nieuwe bomen en wat is het afwegingskader hierbij?*	

VRAGEN VAN RAADSLEDEN – SCHRIFTELIJKE VRAGEN

5.	*Is het mogelijk om informatie op te halen bij de medewerker(s) die de nieuwe bomen op de locaties heeft (hebben) ingetekend?*	
6.	*Welke boomsoorten worden er geplant, en waarom zijn juist deze soorten gekozen?*	
7.	*Vindt er participatie plaats met wijkbewoners bij de keuze voor nieuwe boomsoorten en locaties?*	

Afspraken

Schriftelijke vragen	Indienen - ingevulde format mailen naar griffie@druten.nl
Schriftelijke vragen	Afdoening - door college of burgemeester - zo spoedig mogelijk (uiterlijk 30 dagen)